GEMEENTE Nijmegen

Agenda van de Raadzaal van 12 oktober 2016

Agenda voor de bijeenkomst in de Raadzaal

Datum: woensdag 12 oktober 2016
Aanvang: 21:30

1. **Opening en mededelingen**

2. **Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering**
   Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Politieke Avond 12 oktober 2016 (pdf)

3. **Vaststelling besluitenlijst van de vergadering van 28 september 2016**
   Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016 (pdf)

4. **Besluitvorming behandeladviezen van de raadskamers**
   Bijlage - Behandeladviezen Politieke Avond 12 oktober 2016 (pdf)

5. **Vaststellen van de voorstellen waarover geen spreektijd gevraagd is**

6. **Vragen van raadsleden aan het college**

   a. **Motie buiten de orde GroenLinks: Maak Nijmegen toegankelijk voor iedereen**
      Motie Groenlinks - Maak Nijmegen toegankelijk voor iedereen (pdf)

Besluitvorming agendapunten Politieke Avond van 14 september 2016

7. **Raadsvoorstel Beleidskader Opvang & Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2021 "Zoveel kinderen, zoveel kansen" (95/2016)** *(DEBATSTUK)*
   Voorstel - Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2021 - Zoveel kinderen zoveel kansen (pdf)
   Bijlage - Toezegging Helmer - RVS Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2020 (pdf)

Besluitvorming agendapunten Politieke Avond van 28 september 2016

8. **Brief inzake Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal** *(DEBATSTUK)*
   Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 12 juli 2016) (pdf)
   Bijlage - Toezegging Velthuis - Brief ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (pdf)
   Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 11 oktober 2016) (pdf)

9. **Wensen & Bedenkingen Concept GREX 2015 Waalfront (GEHEIM)**

Besluitvorming agendapunten Politieke Avond van 12 oktober 2016

10. **Stadsbegroting (99/2016)**
    Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020 (pdf)

11. **Raadsvoorstel Beleidsnotitie Kamerverhuur (93/2016)**
    Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 (pdf)

Hamerstukken

12. **Raadsvoorstel Straatnaamgeving: Wijzigen geometrie Dorpsstraat, Energieweg, Neerbosscheweg en Gaziantepplein (107/2016)**
    Voorstel - Straatnaamgeving wijzigen geometrie Dorpsstraat Energieweg Neerbosscheweg en Gaziantepplein (pdf)

13. **Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22) (106/2016)**
    Voorstel - Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 Stationsweg 22 (pdf)

14. **Raadsvoorstel Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar (105/2016)**
    Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar (pdf)

15. Ingekomen stukken

Brieven ter afdoening door het college van B&W (tenzij anders vermeld)

A1. d.d. 2 september 2016 van de heer Ayvere inzake De stedenband tussen Gaziantep en Nijmegen
Brief aan de raad - Dhr. Ayvere De stedenband tussen Gaziantep en Nijmegen (pdf)

A2. d.d. 15 september 2016 van de heer Verkleij inzake Burger stimulering idee m.b.t. het beter scheiden van GFT afval
Brief aan de raad - dhr. Verkleij Burger stimulering idee m.b.t. het beter scheiden van GFT afval (pdf)

A3. d.d. 20 september 2016 van de heer Van Munster inzake Melding Schuldhulp Nijmegen
Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen (pdf)

A4. d.d. 27 september 2016 van de heer Hoog Antink inzake Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016
Brief aan de raad - dhr. Hoog Antink Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 (pdf)

A5. d.d. 28 september 2016 van de heer Essers inzake Klacht ex artikel 9:1 Awb
Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb (pdf)

Brief A5 is ter afdoening voor de voorzitter van de raad

Brieven ter kennisgeving aan te nemen

B1. d.d. 5 september 2016 van oud medewerkers Innvoviopapers Nijmegen inzake Faillissement Innoviopapers
Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen INTERNETVERSIE (pdf)

Brief B1 is inmiddels afgehandeld

B2. d.d. 8 september 2016 van mevrouw Bevers inzake Ontslag als fractievolger
Brief aan de raad - Mw. Bevers Ontslag als fractievolger (pdf)

B3. d.d. 17 september 2016 van de heer/mevrouw Hoek inzake Chroom-6 in rook
Brief aan de raad - Hoek Chroom-6 in rook (pdf)

B4. d.d. 20 september 2016 van de heer Hulskorte inzake Voordragen kandidaat als fractievolger
Brief aan de raad - dhr. Hulskorte Voordragen kandidaat als fractievolger VSP (pdf)

B5. d.d. 20 september 2016 van de heer Venderbosch inzake Aanvaardig voordracht tot fractievolger
Brief aan de raad - Dhr. Venderbosch Aanvaardig voordracht tot fractievolger (pdf)

B6. d.d. 22 september 2016 van de heer/mevrouw Boonstra inzake Het stoken van hout noodzakelijke bron voor hernieuwsbare energie?
Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor hernieuwsbare energie (pdf)

B7. d.d. 26 september 2016 van Bewoners Organisatie Bottendaal inzake Hoeveel bewoners kan Bottendaal herbergen?
Brief aan de raad - Bewoners Organisatie Bottendaal Hoeveel bewoners kan Bottendaal herbergen (pdf)

B8. d.d. 27 september 2016 van VVD gemeente De Frykse Marren inzake Motie jaarrekening en jaarverslag
Brief aan de raad - VVD gemeente De Frykse Marren Motie jaarrekening en jaarverslag (pdf)

B9. d.d. 27 september 2016 van mevrouw De Bruin inzake Bezwaar tegen het besluit inzake huishoudelijke hulp
Brief aan de raad - Mw. De Bruin Bezwaar tegen het besluit inzake huishoudelijke hulp INTERNETVERSIE (pdf)

B10. d.d. 27 september 2016 van de heer Van Nijnatten inzake Ontslag fractievolger
Brief aan de raad - Van Nijnatten Ontslag fractievolger (pdf)

B11. d.d. 28 september 2016 van Gemeenschappelijk Orgaan inzake Vergaderset Bestuurlijk Overleg GO Regio Arnhem Nijmegen
Brief aan de raad - Gemeenschappelijk Orgaan Vergaderset Bestuurlijk Overleg GO Regio Arnhem Nijmegen (pdf)

Brieven nog in behandeling

Geen brieven

Brieven van het college van B&W ter kennisname (tenzij anders vermeld)

D1. d.d. 20 september 2016 inzake Beantwoording motie D66 - Waar geslepen wordt, vallen spaanders
Brief aan de raad - CollegeB&W Beantwoording motie D66 - Waar geslepen wordt vallen spaanders (pdf)

D2. d.d. 20 september 2016 inzake Geconsolideerde versie overeenkomst DDC
Brief aan de raad - Geconsolideerde versie overeenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting DDC (pdf)

D3. d.d. 20 september 2016 inzake Verkeersborden Less is more
Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more (pdf)

D4. d.d. 20 september 2016 inzake Rijk van Nijmegen 2025
Brief aan de raad - Rijk van Nijmegen 2025 stand van zaken (pdf)

D5. d.d. 20 september 2016 inzake Uitvoering van de aangenomen moties tijdens de politieke avonden van 6 en 13 juli 2016
Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016 (pdf)

D6. d.d. 27 september 2016 inzake Wijziging beleidsregels nachtwinkels
Brief aan de raad - Wijziging beleidsregels Nachtwinkels (pdf)

D7. d.d. 27 september 2016 inzake Ambitiedocument Knoop 38
Brief aan de raad - Ambitiedocument Knoop 38 (pdf)

D8. d.d. 27 september 2016 inzake Regionale Aanpak Huiselijk geweld en Kindermishandeling Gelderland-Zuid
Brief aan de raad - Regionale Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Regio Gelderland-Zuid (pdf)

D9. d.d. 27 september 2016 inzake Beantwoording motie "Bescherm Hengstdal nu het nog kan!"
Brief aan de raad - Beantwoording motie Bescherm Hengstdal nu het nog kan (pdf)

D10. d.d. 27 september 2016 inzake Uitvoering motie "Klap op de vuurpijl"
Brief aan de raad - Uitvoering motie Klap op de vuurpijl (pdf)

D11. d.d. 28 september 2016 inzake Beëindiging subsidie stichting Staddijk

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk (pdf)

D12. d.d. 29 september 2016 inzake Verantwoording Stadscontract 2012-2015
Brief aan de raad - Verantwoording Stadscontract 2012-2015 2017 (pdf)

D13. d.d. 30 september 2016 inzake Bestuursovereenkomst en kwaliteitsverbetering Waalbrug
Brief aan de raad - Bestuursovereenkomst en kwaliteitsverbetering Waalbrug (pdf)

Brieven van interne organen en adviescommissies

D14. d.d. 20 september 2016 van de Rekenkamer inzake Lokale Lastenmeter 2017
Brief aan de raad - Rekenkamer Lokale Lastenmeter 2017 (pdf)

Toegevoegde agendapunten

16. Raadsvoorstel Opheffing gedeeltelijke geheimhouding feitenrelaas Slachthuis (111/2016) *(HAMERSTUK)*
Voorstel - Gedeeltelijk opheffen geheimhouding feitenrelaas Slachthuis (pdf)
Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis (pdf)
Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten (pdf)

Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Politieke Avond 12 oktober 2016

OVERZICHT VAN NAGEKOMEN INGEKOMEN STUKKEN

Agendering zal plaatsvinden op 2 november 2016

A Brieven ter afdoening door het college van B&W (tenzij anders vermeld)

A1 d.d. 30 september 2016 van de heer Van der Ploeg inzake Niet juist uitvoeren motie 87/2008 met overtreding wet BRP en WBP tot gevolg

A4 d.d. 30 september 2016 van mevrouw van Megen inzake Verkeersveiligheid

A3 d.d. 3 oktober 2016 van Stichting Hart voor Hazenkamp inzake Voorwaardelijke verkooop ROC-terrein Vossenlaan 44 aan Woonfront Vossenlaan Nijmegen B.V.

B Brieven ter kennisgeving aan te nemen

B1 d.d. 28 september 2016 van de heer/mevrouw Ritskes inzake Cadmium arseen, lood, chroom en kwik in rook

B2 d.d. 30 september 2016 van MGR inzake Tweede Kwartaalrapportage MGR 2016

B3 d.d. 4 oktober 2016 van de heer Van Hulst inzake Avan

B4 d.d. 7 oktober 2016 van GGD Gelderland-Zuid inzake Opmerkingen n.a.v. zienswijze jaarrekening 2015 en begroting GGD 2017

C Brieven nog in behandeling

Geen brieven

D Brieven van het college van B&W ter kennisname (tenzij anders vermeld)

D1 d.d. 4 oktober 2016 inzake Regionale contractering Wmo, Jeugdhulp en Bescherm Wonen 2017

D2 d.d. 4 oktober 2016 inzake Ontwikkelingen Flex College

D3 d.d. 4 oktober 2016 inzake Ondersteuning Woon Advies Commissie

D4 d.d. 4 oktober 2016 inzake Toezegging verkenning budgetscenario

D5 d.d. 4 oktober 2016 inzake Verkoop Maycrétewoningen

D6 d.d. 4 oktober 2016 inzake Proeftuin kleinschalige voorziening Hunnerberg

Bijlage - Nagekomen ingekomen stukken Politieke Avond 12 oktober 2016

D7	d.d. 4 oktober 2016 inzake Stand van Zaken Avan
D8	d.d. 4 oktober 2016 inzake Peer review
D9	d.d. 4 oktober 2016 inzake Onderzoek stadsbreed dekkend netwerk AED's
D10	d.d. 4 oktober 2016 inzake Voortgangsrapportage participatie en actief burgerschap
D11	d.d. 4 oktober 2016 inzake Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen 2017-2022
D12	d.d. 4 oktober 2016 inzake Domeinoverschrijdend denken en doen
D13	d.d. 4 oktober 2016 inzake Beantwoording technische vragen Stadsbegroting 2017-2020
D14	d.d. 4 oktober 2016 inzake Septembercirculaire 2016
D15	d.d. 11 oktober 2016 inzake Voorlopig budget BUIG 2017
D16	d.d. 11 oktober 2016 inzake Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal
	Brieven van interne organen en adviescommissies
D17	d.d. 3 oktober 2016 van de Burgemeester inzake Voornemen nevenfunctie
D18	d.d. 7 oktober 2016 van de Rekenkamer inzake Lokale Lastenmeter 2017 online

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Besluitenlijst

van de besluitronde van de Politieke Avond
van de Raad van de gemeente Nijmegen
op woensdag **28 september 2016** om **21:30 uur**
in het stadhuis.

Afwezig: G. Schellekens (PvdA)
M. Foolen (SP)
P. Huliselan (VVD)
J. Janssen (Gewoon Nijmegen)
M. Hulskorte (VSP)

Omnummer: 26

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

1. Opening en mededelingen

- Mevrouw Schellekens (PvdA) is afwezig
- Mevrouw M. Foolen (SP) is afwezig
- De heer Huliselan (VVD) is afwezig
- De heer Janssen (Gewoon Nijmegen) is afwezig
- De heer Hulskorte (VSP) is afwezig

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

2. Agendavaststelling inclusief de orde van de vergadering

Via de vergadermappen van de raadsapplicatie zijn de volgende stukken verspreid:

- Overzicht van nagekomen ingekomen stukken

Verzoek tot agenderingen:

- De fracties van D66, VVD en CDA hebben verzocht de schriftelijke vragen inzake Straatfeest op de St. Jacobslaan te agenderen tijdens een volgende kamerronde.
- De fracties van D66, Gewoon Nijmegen, PvdA en GroenLinks hebben verzocht de brief inzake Beëindiging subsidie stichting Staddijk te agenderen tijdens een volgende kamerronde.

Orde van de vergadering:

- Aan de agenda is het raadsvoorstel Benoeming fractievolger op voordracht van de VSP toegevoegd als agendapunt 9a. Het voorstel is om agendapunt 9 en 9a gevoegd te behandelen.
- De fractie van Stadspartij DNF heeft verzocht een extra agendapunt aan de agenda toe te voegen mbt Archeologie in het Waalfront. Het voorstel is dit onderwerp te behandelen bij agendapunt 10a.
- De fractie van de VVD heeft verzocht agendapunt 12 inzake Raadsvoorstel over Roetreductienorm als stemstuk te agenderen.

De volgende punten zijn niet in de raadskamers behandeld en voorgesteld wordt om deze als hamerstuk te behandelen:
3, 4, 17 t/m 21

3. Vaststelling besluitenlijst van de openbare vergadering van 13 juli 2016
4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 6 en 13 juli 2016
17. Raadsvoorstel Straatnaamgeving: Hazenhof aanpassen geometrie (92/2016)
18. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Nijmegen Woonpark Oosterhout 2013-1 (Woning naast Oude groenstraat 60) (98/2016)
19. Raadsvoorstel Landelijke aanpak adreskwaliteit (96/2016)
20. Raadsvoorstel Bekrachtiging geheimhouding bijlage bij Stadsbegroting over de risico's van de grondexploitaties (100/2016)
21. Ingekomen stukken

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Voorstellen aanvaard

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

3. Vaststelling besluitenlijst van de openbare vergadering van 13 juli 2016

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

4. **Vaststelling notulen van de vergadering van 6 en 13 juli 2016**

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

5. Besluitvorming behandeladviezen van de raadskamers van 14 en 28 september 2016

BEHANDELADVIEZEN POLITIEKE AVOND 14 september 2016	
Raadsvoorstel Voorstel roetreductienorm (94/2016)	**HAMERSTUK 28 september (ordevoorstel STEMSTUK)**
Raadsvoorstel Nijmeegse Kaderverordening Subsidies (93/2016)	**Doorschuifstuk latere P.A.**
Raadsvoorstel Beleidskader Opvang & Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2021 "Zoveel kinderen, zoveel kansen" (95/2016)	**DEBATSTUK 12 oktober**
Raadsvoorstel Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2017-2023 (91/2016)	**HAMERSTUK 28 september**
Wensen & Bedenkingen herziene GREX 2015 Waalfront	**Doorschuifstuk latere P.A.**
BEHANDELADVIEZEN POLITIEKE AVOND 28 september 2016	
Raadsvoorstel Begrotingswijziging Veilig Thuis 2017 (101/2016)	**HAMERSTUK 28 september**
Raadsvoorstel Opheffing/liquidatieplan Breed (102/2016)	**HAMERSTUK 28 september**
Wensen & Bedenkingen Concept GREX 2015 Waalfront *(GEHEIM)*	**STEMSTUK 12 oktober**

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

6. Vaststellen van punten waarover geen spreektijd is aangevraagd

Voor de punten 3, 4, 13, 14, 15, 17 t/m 21 is geen spreektijd gevraagd en daarmee is ingestemd met de voorstellen.

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

7. Vragen van raadsleden aan het college

- Er zijn geen vragen gesteld

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

8. **Afscheid gemeenteraadslid mevrouw M. Foolen en Besluit tot toelating gemeenteraadslid de heer Y. Wieken (103/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 28 september 2016
De heer Y. Wieken per 28 september 2016 in de vrijgevallen vacature van mevrouw M. Foolen toe te laten tot lid van de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Voorstel aanvaard

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

9. **Raadsvoorstel benoeming tot fractievolgers op voordracht van D66, VSP, Stadspartij DNF en CDA (104/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 28 september 2016
Te benoemen tot fractievolger op voorwaarde dat de commissie voor geloofsbrieven een positief advies heeft gegeven.

Op voordracht van D66
- De heer J.B. Hijink

Op voordracht VSP
- De heer W.A. Crum

Op voordracht van Stadspartij DNF
- Mevrouw M.J.A. Mijling

Op voordracht van CDA
- Mevrouw F. P. Asscher

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Voorstel aanvaard

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

9a. **Raadsvoorstel benoeming fractievolger op voordracht van VSP (108/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 28 september 2016
Te benoemen tot fractievolger op voorwaarde dat de commissie voor geloofsbrieven een positief advies heeft gegeven.

Op voordracht VSP
- De heer L.A. Venderbosch

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Voorstel aanvaard

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

10. **Raadsvoorstel Benoeming (plaatsvervangende) leden Euregioraad Rijn-Waal (97/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 28 september 2016
1. Tot lid van de Euregioraad te benoemen, als bedoeld in artikel 7 lid 2 van de Statuten van de gemeenschappelijke regeling Euregio Rijn-Waal, onder gelijktijdig eervol ontslagverlening van mevrouw C.B.M. Lamers, te benoemen: de heer A.H.W. Hillen.
2. Tot plaatsvervangend lid van de Euregioraad te benoemen, als bedoeld in artikel 7 lid 2 van de Statuten van de gemeenschappelijke regeling Euregio Rijn-Waal, onder gelijktijdig eervol ontslagverlening van de heer R. El Hafi, te benoemen: mevrouw C.M.H. Daemen.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Voorstel aanvaard

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

10a. **Motie buiten de orde Stadspartij DNF: Waalfront in dubio, abstine**
1ste indiener: W. Grutters

De gemeenteraad van Nijmegen, bijeen in vergadering op 28 september 2016,

Constaterende dat;

- In Batavia binnenkort fase 7/8 en daarbinnen de bouw van blok 8 en 9 start maar ook in de komende maanden en jaren er verder gebouwd wordt aan deze wijk Batavia in het Waalfront
- Onder het Waalfront zich een groot deel van de Romeinse stad Ulpia Noviomagus Batavorum bevindt. Een plek die volgens de gemeentelijke archeologische kansenkaart van hoge archeologische waarde is, mogelijk bevinden zich hier een tempel, forum en/of badhuis.
- Het college nog niet duidelijk heeft welke werkelijke archeologische resten zich in de grond bevinden, dit is met radaronderzoek nog niet aangetoond (radaronderzoek geeft op andere plekken ook geen duidelijkheid over resten, terwijl op die plekken al zekerheid is dat zich daar wel resten bevinden).
- Het college echter ook op voorhand zonder meer aangeeft geen gebruik te kunnen maken van plaatfundering i.v.m. de zetting en draagkracht van de ondergrond, waarmee het compleet niet verstoren van mogelijke resten geen optie lijkt.
- Er maatschappelijk en binnen Cultuurhistorisch Platform Rijk van Nijmegen en Wijkvereniging Ons Waterkwartier grote zorgen bestaan over de grondverstoring die palen met zich gaan meebrengen en de wijze van archeologisch onderzoek die niet volledig duidelijk maakt welke resten daarmee verloren gaan.
- Het college aangeeft dat de start van de bouw/cq het slaan van de palen mogelijk op korte termijn plaats kan gaan vinden.

Overwegende dat;

- Nijmegen sinds de viering van haar 2000 jarige bestaan in 2005 al bijna 12 jaar succesvol de slogan "oudste stad" voert en juist op deze plek er enorme kansen liggen om deze historie zichtbaar te maken.
- Daarom, en ook wegens gezien de veranderde maatschappelijke afwegingen, een hogere ambitie past bij het inzichtelijk maken van die historie op de archeologisch waardevolle plekken, en in deze hogere ambitie het gepast is om een zo archeologievriendelijk mogelijk bouwplan op te stellen.
- Er niet duidelijk is welke archeologische resten zich in de grond bevinden. Dat betekent het zekere voor het onzekere nemen. Dus, maximale inzet voor een minimale verstoring.
- Een archeologievriendelijk bouwplan een integrale afweging inhoudt die uitgaat van de richtlijnen en keuzes over wijze van bouwen en funderen, archeologische onderzoeksmethoden en wijze van conserveren en visualiseren zoals o.a in het rapport 'Richtlijnen voor maatwerk — onderzoeksrapport project Archeologievriendelijk bouwen & fysiek behoud' (IGBA, VU Amsterdam, 2011).

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

Roept het college op om;

1. Aan de raad te rapporteren, voor aanvang van de bouw van blok 8 en 9, waarom er geen gebruik kan worden gemaakt van plaatfundering als ook de bijbehorende onderzoeken aan de raad aan te leveren en aan te geven welke alternatieve funderingsmethoden hier zijn overwogen.
2. Aan de raad inzichtelijk te maken, voor aanvang van de bouw van de daaropvolgende blokken, in hoeverre er een archeologievriendelijk bouwplan en funderingsplan is opgesteld. Dit in vergelijking met het rapport 'Richtlijnen voor maatwerk — onderzoeksrapport project Archeologievriendelijk bouwen & fysiek behoud' (IGBA, VU Amsterdam, 2011) & als referentieproject Koningshof Gouda.

En gaat over tot de orde van de dag,

***Voor overige bijlagen zie pagina 31**

Voor bijlagen zie publicatie motie op nijmegen.notudoc.nl

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

11. Brief Nachtwinkels

Motie D66: Een nachtwinkel voor iedereen
1ste indiener: P. van Megen

De raad van Nijmegen, in vergadering bijeen op woensdag 28 september 2016,

constaterende dat,
het college in de brief Nachtwinkels d.d. 7 juni 2016 de komst van nachtwinkels in Nijmegen defnitief wil toestaan.

- In aanvulling op de ontheffmg voor nachtwinkels een uitgebreide set aan extra beleidsregels is geformuleerd,

overwegende dat

- nachtwinkels een nieuw fenomeen zijn voor Nijmegen en dat het mede hierdoor van het grootste belang is dat ze succesvol worden ingepast in de wijk waarin ze zitten,
- ondernemer en buurt een gezamenlijk belang hebben in het voorkomen en tegengaan van overlast. Van de eigenaar verwacht mag worden dat hij mogelijke overlast voorkomt en actief tegengaat en in overleg treedt met (buurt)bewoners, gemeente, politie en andere belanghebbenden op het moment dat dit gewenst is,
- beleidsregels weliswaar noodzakelijk zijn, maar ondernemers die de nachtwinkels uitbaten niet onnodig moeten beperken om een succesvolle business case te kunnen ontwikkelen die continuïteit in de bedrijfsvoering mogelijk maakt,
- de verkoop van zwak alcoholische dranken substantieel bijdraagt aan de omzet van avond- en nachtwinkels, waaruit blijkt dat dit ook door klanten zeer op prijs wordt gesteld,
- "de driehoek" voldoende middelen heeft om bij eventuele overlast en nalatigheid van de ondernemer snel en kordaat op te treden.

roept het College van Burgemeester en Wethouders op: om

1. Als pilot de verkoop van zwak alcoholische dranken na 22.00u, zoals opgenomen in de beleidsregels, in eerste instantie te beperken tot 6 maanden.
2. De situatie goed te monitoren en uiterlijk na 6 maanden deze pilot te evalueren in samenwerking met bewoners en winkeliers..

En gaat over tot de orde van de dag

Voor 15 GroenLinks, D66
Tegen 20 SP, PvdA, VVD, CDA, Stadspartij DNF, Gewoon Nijmegen, VSP, Liberaal Nijmegen

Motie verworpen

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

12. Raadsvoorstel Voorstel roetreductienorm (94/2016)

Raadsvoorstel d.d. 12 juli 2016
1. De roetreductienorm van 40% tot 2022 vast te stellen met het doel om de gezondheid van inwoners te verbeteren.
2. Na vaststelling van de roetreductienorm een maatregelpakket uit te werken om deze roetreductienorm te bereiken, evenals een monitoringsprogramma om de voortgang te bewaken.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016

Voor 32 SP, GroenLinks, D66, PvdA, CDA, Stadspartij DNF, Gewoon Nijmegen, VSP
Tegen 3 VVD, Liberaal Nijmegen

Voorstel aanvaard

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

13. **Raadsvoorstel Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2017-2023 (91/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 5 juli 2016
1. Het ‘Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2017 tot en met 2023’ vast te stellen.
2. De begrotingswijziging BW-01519 vast te stellen.
3. De indicator voor het verduurzamen van de waterketen vast te stellen

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

14. **Raadsvoorstel Begrotingswijziging Veilig Thuis 2017 (101/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 13 september 2016
1. De zienswijze over de begrotingswijziging Veilig Thuis 2017 aan het Algemeen Bestuur van GGD Gelderland-Zuid vast te stellen conform bijgevoegde conceptbrief.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

15. Raadsvoorstel Opheffing/liquidatieplan Breed (102/2016)

Raadsvoorstel d.d. 13 september 2016
De Gemeenschappelijke Regeling “Werkvoorzieningsschap Nijmegen en Omgeving” (Breed) voor 1 januari 2017 op te heffen.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

16. **Wensen & Bedenkingen Concept GREX 2015** *(GEHEIM)*

Het voorstel wordt geagendeerd als stemstuk tijdens de Politieke Avond op 12 oktober 2016

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

17. Raadsvoorstel Straatnaamgeving: Hazenhof aanpassen geometrie (92/2016)

Raadsvoorstel d.d. 5 juli 2016
1. Het raadsbesluit van 17 december 2014 (RV 154/2014) in te trekken waar het de geometrie van de **Hazenhof** (openbare ruimte ID 0268300000001784) in de wijk Hazenkamp, in de woonplaats Nijmegen betreft.
2. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 502238 versie 1 de geometrie van de **Hazenhof** in de wijk Hazenkamp, in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

18. **Raadsvoorstel Bestemmingsplan Nijmegen Woonpark Oosterhout 2013-1 (Woning naast Oude groenstraat 60) (98/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 30 augustus 2016
1. Het bestemmingsplan Nijmegen Woonpark Oosterhout 2013 – 1 (Woning naast Oude Groenestraat 60) gewijzigd vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0268.BP28001-VG01, met bijbehorende bestanden;
2. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

19. Raadsvoorstel Landelijke aanpak adreskwaliteit (96/2016)

Raadsvoorstel d.d. 12 juli 2016
1. De door de Stichting ICTU te ontvangen structurele bijdrage van € 32.200 opnemen in de begroting van het Programma Burgerzaken en Dienstverlening; 2. De uitgaven in de begroting van hetzelfde deelproduct met € 32.200 te verhogen ter dekking van de extra formatiekosten.
3. Begrotingswijziging BW-01521 vast te stellen.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

20. **Raadsvoorstel Bekrachtiging geheimhouding bijlage bij Stadsbegroting over de risico's van de grondexploitaties (100/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 13 september 2016
Met toepassing van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet, de door het College op 13 september 2016 opgelegde geheimhouding met betrekking tot de nadere informatie over de risico's van de grondexploitaties behorende bij de Stadsbegroting 2017 - 2020 te bekrachtigen.

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

21. Ingekomen stukken

A Brieven ter afdoening door het college van B&W (tenzij anders vermeld)

A1 d.d. 7 juli 2016 van Breed inzake Opheffing/liquidatieplan Breed

Brief A1 is besproken tijdens de Politieke Avond op 28 september 2016

A2 d.d. 7 juli 2016 van GGD Gelderland-Zuid inzake Begrotingswijziging 2017 Veilig Thuis

Brief A2 is besproken tijdens de Politieke Avond op 28 september 2016

A3 d.d. 7 juli 2016 van de heer Essers inzake Raadsvoorstellen straatnaamgeving worden standaard afgedaan als hamerstuk

Brief A3 is ter afdoening door de voorzitter van de raad

A4 d.d. 8 juli 2016 van de heer Huitink inzake Huisvesting expats/omzetting leegstaande kantoor- naar woonruimte

A5 d.d. 8 juli 2016 van MARN inzake Jaarrekening MARN 2015

A6 d.d. 8 juli 2016 van MARN inzake Eerste wijziging begroting 2016 en begroting 2017

A7 d.d. 8 juli 2016 van mevrouw Hooghof inzake Fietsenrekken Houthof

Brief A7 is reeds afgehandeld

A8 d.d. 21 juli 2016 van de heer Idzerda inzake Stolperstein bij pensionaat Jonkerbosch

A9 d.d. 21 juli 2016 van de heer Meijer inzake Lijnbus naar vliegveld Weeze vanaf Nijmegen

A10 d.d. 25 augustus 2016 van de heer Verkleij inzake Aanpak van Nijmeegse Geasfalteerde midden voetpad Oversteekplaatsen

A11 d.d. 20 juli 2016 van PSP'92 inzake Pro forma bezwaarschrift Jaarstukken 2015

Brief A11 is ter afdoening door de Commissie Bezwaarschriften

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

A12 d.d. 12 september 2016 van mevrouw Van Dun inzake Woningprobleem alleenstaande moeders

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

B Brieven ter kennisgeving aan te nemen

B1 d.d. 20 juni 2016 van PSP'92 Gelderland inzake De transitie van de welzijnsinstellingen

B2 d.d. 30 juni 2016 van Veiligheidsregio Gelderland-Zuid inzake Vaststelling begroting 2017 en jaarstukken 2015

B3 d.d. 4 juli 2016 van mevrouw Van Thiel-Sluiter inzake Afschrift TEGEN de Ressense variant als alternatief op de Dorpensingel-Oost

Brief B3 is betrokken bij de bespreking over dit onderwerp tijdens de Politieke Avonden op 6 en 13 juli 2016

B4 d.d. 4 juli 2016 van GAR inzake Jaarverslag 2015

B5 d.d. 6 juli 2016 van de heer/mevrouw Hoek inzake Standpunt Longfonds

B6 d.d. 7 juli 2016 van CPRN en Wijkvereniging Ons Waterkwartier inzake Visualisatie Fort Krayenhoff

B7 d.d. 10 juli 2016 van mevrouw Sluiter inzake Afschrift brief bezwaren tegen de Ressense variant als alternatief op de Dorpensingel-Oost

Brief B7 is betrokken bij de bespreking over dit onderwerp tijdens de Politieke Avonden op 6 en 13 juli 2016

B8 d.d. 11 juli 2016 van GGD Gelderland-Zuid inzake Vastgestelde Begroting 2017

B9 d.d. 8 juli 2016 van G.R. Bijsterhuizen inzake Jaarstukken Gemeenschappelijke Regeling Bijsterhuizen

B10 d.d. 13 juli 2016 van PWC inzake Accountantsverklaring met betrekking tot de controle van de Stadsrekening 2015

B11 d.d. 14 juli 2016 van MGR inzake Informatieprotocol MGR

B12 d.d. 14 juli 2016 van MGR inzake Aanbiedingsbrief begroting MGR 2016 en 2017

B13 d.d. 14 juli 2016 van MGR inzake Aanbiedingsbrief jaarrekening MGR 2015

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016
B14	d.d. 18 juli 2016 van VRGZ inzake Vastgesteld Regionaal Beleidsplan en Regionaal Risicoplan
B15	d.d. 18 juli 2016 van GGD Gelderland-Zuid inzake Reactie AB GGD Gelderland-Zuid op moties Veilig Thuis
B16	d.d. 20 juli 2016 van Gemeente Bergen inzake Motie VOG's gemeente Bergen (L)
B17	d.d. 29 juli 2016 van de heer/mevrouw Hoek inzake Verklaring GGD arts hoogfrequent geluid piepkastje
B18	d.d. 3 augustus van GGD Gelderland-Zuid inzake Toezending vastgestelde verslagen vergaderingen AB GGD Gelderland-Zuid
B19	d.d. 7 augustus 2016 van de heer/mevrouw De Wijse inzake Busvervoer Nijmegen
B20	B19. d.d. 4 en 8 augustus 2016 van de mevrouw Rutjes inzake Werkwijze wijkagent en toezicht in de wijk Wolfskuil
B21	d.d. 24 augustus 2016 van ARN BV inzake Jaarverslag 2015
B22	d.d. 24 augustus 2016 van Stichting Oude Gelderse Kerken inzake Jaarverslag 2015
B23	d.d. 25 augustus 2016 van PWC inzake Controle van de jaarrekening - boekjaar eindigend op 31 december 2016
	Brief B23 wordt besproken door de auditcommissie
B24	d.d. 27 augustus 2016 van Werkgroep Houtrookoverlast inzake Grote kans op kanker door Chroom-6 in houtrook
B25	d.d. 12 augustus 2016 van de heer Hijink inzake Aanvaarding voordracht tot fractievolger
B26	d.d. 12 augustus 2016 van de heer Jetten inzake Voordragen kandidaat als fractievolger voor D66
B27	d.d. 1 september 2016 van mevrouw Foolen inzake Ontslag als gemeenteraadslid
B28	d.d. 1 september 2016 van Provincie Gelderland inzake Taakstelling huisvesting vergunninghouders 1e helft 2016
B29	d.d. 5 september 2016 van mevrouw Van der Sloot inzake Gevaar omtrent bomen langs de Nieuwe Mollenhutseweg
B30	d.d. 5 september 2016 van de heer Hulskorte inzake Voordragen kandidaat als fractievolger voor VSP

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

B31 d.d. 5 september 2016 van de heer Crum inzake Aanvaarding voordracht tot fractievolger

B32 d.d. 7 september 2016 van de heer Essers inzake Afdoening van berichten is beneden peil

B33 d.d. 7 september 2016 van Agendacommissie MGR inzake Agenda en besluitenlijst

B34 d.d. 7 september 2016 van CPRN inzake Romeins Erfgoed in Waalfront

B35 d.d. 8 september 2016 van Oude Gelderse Kerken inzake Kwartaalblad 2016-03

B36 d.d. 9 september 2016 van mevrouw Grutters inzake Ontslag fractievolger

B37 d.d. 9 september 2016 van Huis van de Binnenstad inzake Overlast binnenstad door verwarde personen, colporteurs en bedelaars

B38 d.d. 12 september 2016 van mevrouw Grutters inzake Voordragen kandidaat tot fractievolger voor Stadspartij DNF

B39 d.d. 12 september 2016 van G1000 inzake Magazine G1000 Nijmegen

B40 d.d. 12 september 2016 van de heer Roukens inzake Het museum bij het Valkhof, de Stratemakerstoren en het spoorwegbeleid

B41 d.d. 13 september 2016 van Multidag Cultuursensitieve Zorg inzake Afschrift brieven aan Stichting Curia Thuiszorg.

B42 d.d. 14 september 2016 van de heer Wieken inzake Aanvaarding voordracht tot raadslid

B43 d.d. 14 september 2016 van de heer Buck inzake Voordragen kandidaat tot fractievolger voor het CDA

B44 d.d. 14 september 2016 van mevrouw Asscher inzake Aanvaarding voordracht tot fractievolger

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

D Brieven van het college van B&W ter kennisname (tenzij anders vermeld)

D1 d.d. 5 juli 2016 inzake De Bastei: bijgestelde ondernemingsplan

D2 d.d. 5 juli 2016 inzake Regulering achterdeur

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

Brief D2 is betrokken bij de kamerbespreking tijdens de Politieke Avond op 13 juli 2016

D3 d.d. 5 juli 2016 inzake Brief accountant over verklaring Stadsrekenig 2015

D4 d.d. 12 juli 2016 inzake Stand van zaken doelgroepenvervoer

D5 d.d. 12 juli 2016 inzake Particuliere ateliermarkt in Nijmegen

D6 d.d. 12 juli 2016 inzake Studeren vluchtelingen in het hoger onderwijs

D7 d.d. 12 juli 2016 inzake Ontwikkelingen stichting School's Cool Nijmegen

D8 d.d. 12 juli 2016 inzake Kwartaalbericht Waalsprong nr. 11

Brief D8 is besproken tijdens de Politieke Avond op 14 september 2016

D9 d.d. 12 juli 2016 inzake Beëindigen tijdelijk gebruik kas Vossenpelssestraat

D10 d.d. 12 juli 2016 inzake Verspreiding rapport "Cameraonderzoek fietsoversteek Muntweg"

D11 d.d. 12 juli 2016 inzake Motie 'Prostitutie is van alle tijden…'

D12 d.d. 12 juli 2016 inzake Ondergrondse restafvalcontainers op de afvalpas

D13 d.d. 12 juli 2016 inzake Stand van zaken Veur-Lent

Brief D13 is besproken tijdens de Politieke Avond op 14 september 2016

D14 d.d. 12 juli 2016 inzake Tussenevaluatie nota Event Full

D15 d.d. 12 juli 2016 inzake Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal

Brief D15 is besproken tijdens de Politieke Avond op 28 september 2016

D16 d.d. 20 juli 2016 inzake Randvoorwaarden herontwikkeling NYMA-kwartier

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

D17 d.d. 30 augustus 2016 inzake Verlenging zittingstermijn Bezwarencommissie Rechtspositie

D18 d.d. 30 augustus 2016 inzake Samenwerkingsovereenkomst Huis van de Nijmeegse Geschiedenis

D19 d.d. 30 augustus 2016 inzake Voortgang uitvoering Aanvalsplan armoede en schulden

D20 d.d. 30 augustus 2016 inzake Beantwoording motie "Geen actualisatie van bestemmingsplannen zonder bewoners"

D21 d.d. 6 september 2016 inzake Voortgangsrapportage Waalfront

Brief D21 is besproken in de raadscommissie tijdens de Politieke Avond op 28 september 2016

D22 d.d. 8 september 2016 inzake Ontwikkelingen markt

D23 d.d. 13 september 2016 inzake Versnelling sociale woningbouw

D24 d.d. 13 september 2016 inzake Voortgang Meedoen-regeling

D25 d.d. 13 september 2016 inzake Openbare uitspraak Europese Commissie inzake staatsteun NEC

D26 d.d. 13 september 2016 inzake Onderzoeksrapport maatwerkvoorziening chronisch zieken en gehandicapten

D27 d.d. 16 september 2016 inzake Informatiebrief stand van zaken GR Bergerden

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

Raadsbesluitenlijst van 28 september 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 28 september 2016

Brieven van interne organen en adviescommissies

D28 d.d. 13 september 2016 van de Nijmeegse Euregiodelegatie inzake Toezending verslag Euregioraad

Raadsbesluit d.d. 28 september 2016
Conform besloten

De voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De raadsgriffier,

drs. M.A.H. Heffels

Bijlage - Behandeladviezen Politieke Avond 12 oktober 2016

BEHANDELADVIEZEN POLITIEKE AVOND 12 oktober 2016	
Stadsbegroting (99/2016)	**DEBATSTUK 2 november 2016**
Raadsvoorstel Beleidsnotitie Kamerverhuur (93/2016)	**DEBATSTUK 2 november 2016**

Motie Groenlinks - Maak Nijmegen toegankelijk voor iedereen

GROENLINKS

Motie: Maak Nijmegen toegankelijk voor iedereen

PARTIJ VAN DE ARBEID

VVD

SP

VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen

STADSPARTIJ DNF

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 12 oktober 2016

Constaterende dat:

- Nijmegen een sociale stad is waar het belangrijk wordt gevonden dat iedereen kan delen in de kracht van onze stad, waarbij verbindingen en eigen regie centraal staan én het blijven investeren in een inclusieve en toegankelijke samenleving een belangrijk speerpunt is;
- Een inclusieve en toegankelijke samenleving gaat over álle leefgebieden die van invloed zijn op het alledaagse leven.

Overwegende dat:

- Nederland op 12 april 2016 het 'VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (fysiek, verstandelijk, psychisch of zintuiglijk)' heeft goedgekeurd;
- Gemeenten daardoor uitvoering moeten gaan geven aan het VN-Verdrag (http://www.nlvooriedereen.nl/);
- Nijmegen in 2015 naar aanleiding van de motie 'Een toegankelijker Nijmegen' heeft besloten de komende drie jaar € 100.000 per jaar extra te investeren in toegankelijkheid;
- Sinds 2010 op Europees niveau de 'Access City Award' is ingesteld (http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141&langId=en) om steden te stimuleren en elkaar te inspireren serieus werk te maken van een inclusieve samenleving;
- Andere steden die zich kandideerden voor de European Access City Award aangeven dat deze focus leidde tot meer interne (stadhuis) en externe (inwoners, ondernemers) verbinding, co-creatie en bewustwording;
- Deelname aan de Award kosteloos is.

Verzoekt het college om:

1. a. Aan de slag te gaan met het VN-Verdrag door voor de Zomernota te komen met een overzicht van wat we al doen op dit vlak gekoppeld aan een actieplan waarin door middel van speerpunten en thema's prioriteiten worden aangegeven over de wijze waarop Nijmegen de komende jaren expliciet uitvoering geeft aan het VN-Verdrag.

   b. Bij het maken van dit actieplan de input van ervaringsdeskundigen en 'De Coalitie voor Inclusie Nijmegen', bestaande uit vertegenwoordigende organisaties, mee te nemen.

2. Vanaf 1 januari 2017 in nota's en raadsvoorstellen tijdelijk voor een periode van 3 jaar een paragraaf 'inclusief beleid' op te nemen.

3. Zich in te spannen om als Nijmegen voor 2018 mee te kunnen dingen naar de European Access City Award en daar naar Breda's model samen met inwoners, ondernemers en belangenorganisaties aan te werken.

En gaat over tot de orde van de dag,

GroenLinks
April Ranshuijsen

SP

DNF

PvdA

VVD

CDA

VSP

Gewoon Nijmegen

D66

Voorstel - Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
12 oktober 2016 / 95/2016

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Beleidskader Opvang & Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2021
'Zoveel kinderen, zoveel kansen!'

Programma
Onderwijs

Portefeuillehouder
R. Helmer-Englebert

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
12 juli 2016

Samenvatting
Dit voorstel betreft het vaststellen van het beleidskader Opvang & Onderwijs 0-12 jaar voor de periode 2016-2021. In tegenstelling tot het verleden waarbij verschillende beleidskaders voor dezelfde groep naast elkaar bestonden, werken wij nu vanuit één overkoepelend en integraal beleidskader op het gebied van kinderopvang en onderwijs voor alle Nijmeegse kinderen van 0-12 jaar. In dit kader staat wat wij samen met het onderwijs, kinderopvang en andere partners willen bereiken. Bij de uitvoering van dit beleid willen wij vasthouden wat goed gaat, willen wij ruimte maken voor maatwerk, aansluiting zoeken bij andere programma's en inzetten op het delen van kennis en goede voorbeelden. In het beleidskader wordt tevens inhoud gegeven aan de PvdA motie 'Groep Nul: grote kans voor de kleintjes!' van 8 juli 2015.

Voorstel om te besluiten

1. Het beleidskader Opvang & Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2021 'Zoveel kinderen, zoveel kansen!' vast te stellen.
2. Begrotingswijziging BW-01525 vast te stellen, waarmee we de Decentralisatieuitkering (DU) Voorschoolse voorziening peuters in de meerjarige begroting van het programma Onderwijs, deelproduct Voor- en Vroegschoolse educatie (60634) verwerken voor een bedrag van € 103.952 in 2016, oplopend tot € 519.755 in 2020.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Mireille Souverijn, 2419, m.souverijn@nijmegen.nl

Voorstel - Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Samen met de scholen, kinderopvanginstellingen is er al veel bereikt. Er is een goede, stevige basis om op voort te bouwen, tegelijkertijd zijn er ook kansen om de kwaliteit verder te verbeteren. In het beleidskader staan drie thema's centraal namelijk Rijke ontwikkelomgeving, Brede samenwerking rond opvang en school en Ouders als partner.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

De kinderopvang en scholen bepalen in hoge mate hoe het onderwijs en de kinderopvang eruit ziet. De gemeente heeft een aantal specifieke wettelijke taken op het gebied van het onderwijs:

- De Wet OKE deelt gemeenten een regierol toe om te zorgen voor 100% aanbod van VVE-programma's (Voor- en Vroegschoolse Educatie) voor doelgroepkinderen.
- Naast de onderwijsbesturen heeft ook de gemeente een taak en verplichting met betrekking tot het onderwijsachterstandenbeleid.
- Daarnaast heeft de gemeente een subsidiërende rol voor de peuterspeelzaalfunctie.

Het beleidskader gaat over de inzet van de gemeente Nijmegen en het brede (onderwijs)veld gericht op de ontwikkeling van alle Nijmeegse kinderen van 0-12 jaar (basisschoolleeftijd). Het bevat echter niet alles wat er in het Nijmeegse onderwijs gebeurt. De gemeente heeft meer wettelijke taken op het gebied van onderwijs, waaronder het toezicht op het openbaar onderwijs, de handhaving en het toezicht van de kinderopvang, de uitvoering van de leerplicht, de zorgplicht voor onderwijshuisvesting en het leerlingenvervoer. Ook geven we samen met het brede onderwijsveld in de stad uitvoering aan de innovatie-agenda 'Iedereen heeft talent!' en werken we regionaal samen aan de Ontwikkelagenda passend onderwijs. Deze onderdelen zijn vastgelegd in andere beleidsnotities en overeenkomsten en maken geen deel uit van dit beleidskader.

1.2 Relatie met programma

Het beleidskader hangt nauw samen met de programma's Wijken, Zorg & Welzijn, Sport en Cultuur. Op wijk/buurtniveau willen wij een rijke ontwikkelomgeving creëren voor alle kinderen in brede samenwerking tussen alle scholen, kinderopvanginstellingen, sociale wijkteams, welzijn en partners in de wijk. Tevens willen wij het gemeentelijk aanbod op gebied vanuit de verschillende programma's in kaart brengen en zo inzetten dat het nauw aansluit bij de bovengenoemde wijk/buurtplannen.
Daarnaast zetten wij gezamenlijk met programma Zorg & Welzijn in op samenhang op het gebied van ouderbetrokkenheid, jeugdhulp en preventie.

2 Doelstelling

Onze doelstelling is vooral betere doorgaande ontwikkellijnen en meer integraliteit bereiken in het belang van de ontwikkeling van alle kinderen. Daarnaast willen we versterken/verbeteren daar waar nodig en vasthouden wat allemaal al goed gaat. In de lijn met de Internationale rechten van het kind verdienen de kinderen in Nijmegen het om op te groeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goede opvang en onderwijs en met aanbod dat bij hen past. Het is aan de scholen, kinderopvang en peutergroepen om de kwaliteit van het onderwijs en de

opvang vorm te geven. Als gemeente zetten wij hier een plus op: wij investeren in het onderwijsachterstandenbeleid, in voor en voorschoolse educatie, in extra aanbod op scholen en in de verbinding tussen school en wijk. Wij willen hierbij zoveel mogelijk aansluiten op het primaire proces en de ambities op de scholen en kinderopvanglocaties.
Tevens geven we invulling aan de motie 'Groep Nul: grote kans voor de kleintjes!', waarin gevraagd is om het starten van een groep Nul in Nijmegen nadrukkelijk te onderzoeken en mee te nemen in verdere uitwerking van het beleidskader. In het beleidskader wordt dit met de term Startgroep aangeduid om verwarring te voorkomen met de leerlingen van 4 jaar die gedurende het schooljaar instromen in het primair onderwijs in groep 0.

3 Argumenten

Er zijn verschillende redenen om een nieuw beleidsplan op te stellen:

- De verschillende beleidskaders (Brede scholen, Voorschoolse voorzieningen, Voor- en Vroegschoolse educatie, Onderwijsachterstandenbeleid en Gemengde scholen) op het gebied van onderwijs en opvang voor 0-12 jaar zijn verlopen;
- De roep om meer integraal en ontschot te werken;
- Actuele ontwikkelingen vragen om bijstelling van het beleid. Denk hierbij aan passend onderwijs en jeugdhulp, de doorontwikkeling van de Brede scholen en de Integrale kindcentra, verschuivingen in de leerlingenaantallen en leerlingenpopulatie.

4 Risico's

Er zijn geen risico's aan dit voorstel verbonden.

5 Financiën

Voor de uitvoering van dit beleidsplan zoals beschreven in de uitvoeringsagenda wordt uitgegaan van de huidige beschikbare middelen binnen het programma Onderwijs inclusief de decentralisatieuitkering die het rijk via de meicirculaire 2016 beschikbaar heeft gesteld voor het vergroten van de toegankelijkheid van peutergroepen voor alle kinderen.

Voor Nijmegen betreft dit de volgende decentralisatieuitkering:
2016: € 103.952
2017: € 207.902
2018: € 311.853
2019: € 415.804
2020: € 519.755

Met begrotingswijziging BW-01525 verwerken we deze decentralisatieuitkering in de meerjarige begroting van het programma Onderwijs, deelproduct Voor- en Vroegschoolse educatie (60634.S0941.44015).

6 Participatie en Communicatie

Wij hebben een intensief proces doorlopen, waarbij op verschillende momenten in diverse vormen input is opgehaald bij bestuurders, schooldirecteuren, locatiemanagers kinderopvang, professionals zoals pedagogisch medewerkers en docenten, maatschappelijke partners, adviescommissies, ouders en kinderen. De beleidsnotitie is het resultaat van overleg en samenwerking tussen de betrokkenen binnen het opvang- en onderwijsveld.

Voorstel - Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen . . .

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

7 Uitvoering en evaluatie

Met de uitvoeringsagenda (hoofdstuk 6 van het beleidskader) geven wij invulling aan het beleid, welke resultaten wij willen bereiken en wie hierbij betrokken is. Na vaststelling van dit beleidskader maken wij met de betrokken instanties concrete afspraken over het tijdspad, de inzet van de beschikbare middelen, monitoring, evaluatie en overlegstructuur.
Met het voortzetten van de Startgroep bij De Wieken en het opstellen van een plan - waarbij naast een pedagogisch medewerker ook een leerkracht van de school het VVE begeleid - geven wij invulling aan de motie 'Groep Nul: grote kans voor de kleintjes!'.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Bijlagen: Beleidskader met bijlage
BW-01525

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 12 oktober 2016

7. Raadsvoorstel Beleidskader Opvang & Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2021 "Zoveel kinderen, zoveel kansen" (95/2016)

Raadsvoorstel d.d. 12 juli 2016

1. Het beleidskader Opvang & Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2021 'Zoveel kinderen, zoveel kansen!' vast te stellen.
2. Begrotingswijziging BW-01525 vast te stellen, waarmee we de Decentralisatieuitkering (DU) Voorschoolse voorziening peuters in de meerjarige begroting van het programma Onderwijs, deelproduct Voor- en Vroegschoolse educatie (60634) verwerken voor een bedrag van € 103.952 in 2016, oplopend tot € 519.755 in 2020.

Raadsbesluit d.d. 12 oktober 2016

Conform besloten

Zoveel kinderen, zoveel kansen!

Beleidskader
Opvang & Onderwijs 0-12 jaar
Periode 2016-2021

GEMEENTE Nijmegen

Inhoudsopgave

	Woord vooraf	3
1	De ontwikkeling van het kind centraal	4
2	Rijke ontwikkelomgeving 0-12	8
	2.1 Goede kwaliteit	10
	2.2 Gelijkwaardige kansen	14
3	Brede samenwerking rond opvang en school	19
4	Ouders als partner	23
5	Sturing, monitoring en financiën	25
6	Uitvoeringsagenda	28
7	Bijlagen	32

Woord vooraf

Nijmegen is een stad met een groot en breed aanbod aan onderwijsvoorzieningen: van kinderopvang tot universiteit, van weekendschool tot buitenschoolse opvang in de natuur. Het onderwijs is van goede kwaliteit en de inwoners van onze stad hebben gemiddeld een hoog opleidingsniveau. Tegelijkertijd is er ook een groep ouders die relatief laag is opgeleid, waardoor hun kinderen een groter risico lopen onvoldoende toegerust te zijn voor de toekomst. Om alle kinderen gelijkwaardige kansen te bieden, blijven we investeren in een rijke ontwikkelomgeving.

De komende jaren bouwen we voort op wat we al bereikt hebben met ons Onderwijsbeleid. Daarnaast bewegen we mee met nieuwe ontwikkelingen. Daarbij maken we gebruik van nieuwe wetenschappelijke inzichten over effectieve interventies en educatieve programma's.
In dit nieuwe beleidskader 'Zoveel kinderen, zoveel kansen!' benoemen we WAT we willen bereiken, de HOE vraag laten we vooral over aan de professionals in het veld.
Uitgangspunt daarbij is wederzijds vertrouwen. We kiezen er nadrukkelijk voor te kijken naar de inhoud (resultaat) en niet zozeer naar de vorm (oplossing).

We richten ons op wat kinderen nodig hebben om zich, ongeacht het niveau en sociaaleconomische achtergrond, maximaal te kunnen ontwikkelen. Daar hebben kinderen recht op. We streven naar een goede balans tussen het spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling van kinderen en het bieden van ruimte voor ontspanning en recreatie.

Dit kader is tot stand gekomen in overleg met alle betrokken partners: ouders, pedagogisch medewerkers en leerkrachten, bestuurders van kinderopvang en scholen en maatschappelijke instellingen en kinderen. Dank aan iedereen die mee heeft gedacht tijdens de waardevolle en inspirerende bijeenkomsten. Door een gezamenlijke inzet van ieders kwaliteiten en deskundigheid krijgen kinderen in Nijmegen de kans zich te ontplooien tot zelfstandige volwassenen, die hun talenten benutten.

Wethouder Onderwijs
Renske Helmer-Englebert

1. De ontwikkeling van het kind centraal

In Nijmegen willen we dat alle kinderen de kans krijgen om hun talenten zo volledig mogelijk te benutten. De betrokkenheid van ouders of verzorgers is daarbij van onschatbare waarde. Ook het onderwijs en de kinderopvang hebben daarin een essentiële rol. Kinderen hebben recht op onderwijs dat gericht is op de ontplooiing van hun persoonlijkheid, talenten en geestelijke en lichamelijke vermogens. Verder heeft elk kind recht op onderwijs dat is gericht op verdraagzaamheid, gelijkheid en respect voor de eigen culturele identiteit.
Kinderen hebben recht op onderwijs van hoge kwaliteit, dat toegesneden is op hun ondersteuningsbehoefte. Deze doelstellingen voor het onderwijs zorgen ervoor dat kinderen die dingen leren die ze nodig hebben om als mens prettig te kunnen leven en een bijdrage te leveren aan de maatschappij.

Dit uitgangspunt is wettelijk verankerd in het VN-Kinderrechtenverdrag. Dit verdrag vormt de basis voor alle bij het kind betrokken partijen. Dat kan zijn in het dagelijkse leven thuis, in kinderdagverblijven, op school, in de jeugdzorg, in asielzoekerscentra. Het geeft het kind rechten, maar ook plichten. Kinderen hebben recht op onderwijs, maar ze hebben ook de plicht om naar school te gaan. Alle kinderen hebben verder recht op rust en vrije tijd, recht om te spelen, op recreatie en om deel te nemen aan kunst en cultuur. De overheid dient ervoor te zorgen dat ieder kind gelijke kansen heeft op het verkrijgen van deze rechten. Deze kinderrechten zijn geen ‘luxe’ rechten; ze zijn essentieel voor de ontwikkeling van een kind en daarmee een basisvoorwaarde.

Uit gesprekken die we met onze partners hebben gevoerd, merken we steevast dat de rechten van het kind en de onderwijsdoelstellingen die daaruit voortvloeien, worden ervaren als intrinsieke voorwaarden, als essentiële basis waarop het onderwijs gestoeld en vormgegeven dient te worden. Wij waarderen en omarmen deze grondhouding en realiseren ons dat we hiermee een vruchtbare bodem hebben om mooie resultaten te oogsten. Door bundeling van onze krachten kunnen we nog meer voor de Nijmeegse kinderen en daarmee voor de samenleving betekenen.

Daarom is dit beleidskader opgesteld in samenwerking met ouders, kinderen, het onderwijs, de kinderopvang en andere relevante partijen.

Kinderen in Nijmegen
In Nijmegen wonen circa 20.000 kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar, waarvan er grofweg 12.500 naar de basisschool gaan. Van de circa 6.800 kinderen tot 4 jaar maakt ongeveer de helft gebruik van kinderdagopvang. Van de 2 en 3 jarigen maakt ongeveer 85 tot 90 % gebruik van kinderdagopvang en/of peutergroepen (zie tabel 1). Deze kinderen hebben allemaal hun eigen talenten, wensen en behoeften.

Met de meeste Nijmeegse kinderen gaat het goed. Maar sommige kinderen hebben het thuis moeilijk, kunnen minder goed meekomen op de kinderopvang en op school of ondervinden problemen in hun dagelijks functioneren. We willen samen met onze partners deze kinderen dichtbij huis de ondersteuning bieden die ze nodig hebben, afgestemd op hun behoeften en in samenwerking met de ouders.

Wat hebben we nodig?

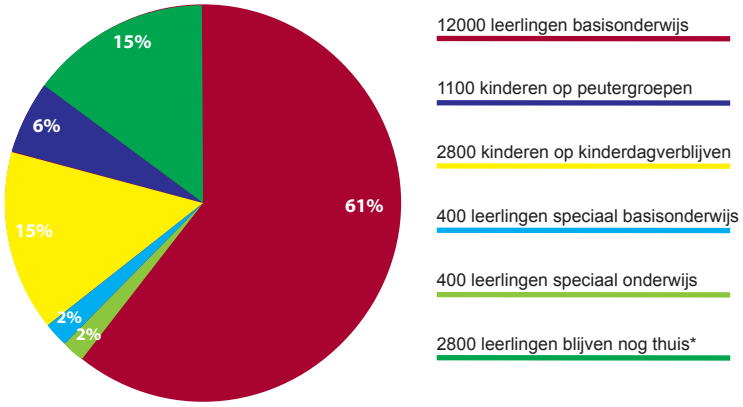
In aansluiting op de hierboven beschreven rechten hebben de inwoners van Nijmegen kwalitatief goede opvang en onderwijs nodig dat alle kinderen - ongeacht afkomst of achtergrond - een goede start garandeert, waarbij de overgangen naadloos op elkaar aansluiten. Onderwijs dat naast kwaliteit ook onmisbare waarden en sociale vaardigheden overbrengt en aandacht besteedt aan het ontwikkelen van een eigen identiteit, burgerschap en wederzijds respect.

Met dit beleidskader bouwen we voort op de bestaande basis én we leggen de lat de komende jaren nog flink wat hoger. Zodat we kinderen de beste ontwikkelomgeving kunnen bieden.

Wat hebben we al bereikt?

De afgelopen jaren heeft de gemeente Nijmegen in nauwe samenwerking met besturen van kinderopvang en scholen en andere partners flink geïnvesteerd in de kwaliteit van opvang en onderwijs.

Tabel 1. Deelname kinderen van 0-12 aan Opvang en Onderwijs in Nijmegen

*De 2800 kinderen die (nog) thuis blijven zijn 2300 0-1 jarigen en 500 2-3 jarigen.

Dat gebeurde door de inzet van een breed scala aan interventies, waaronder het bieden van voor- en vroegschoolse educatie (VVE), het voorkomen van achterstanden in het onderwijs en door het tegengaan van schoolverzuim. En met goed resultaat, dankzij de inzet van onder meer leerkrachten, pedagogisch medewerkers, ouders, directeuren en bestuurders.

Samen hebben we de afgelopen jaren veel bereikt:

- De kinderopvang voldoet aan wettelijke basiseisen van veiligheid en pedagogisch didactische kwaliteit.
- De toename van het aantal hbo'ers en het verhogen van het taalniveau van pedagogisch medewerkers in de voorschool hebben gezorgd voor een kwaliteitsimpuls op de werkvloer.
- Onderwijs, kinderopvang en de GGD hebben afspraken gemaakt over de overdracht van kinderen die 4 jaar worden en van de voorschoolse voorziening naar school gaan (Alle Kinderen in Beeld).
- Er is een goed werkende zorg- en ondersteuningsstructuur voor onze 0 tot 12 jarigen met Kijk Op Kleintjes (KOK) voor de 0 tot 4 jarigen en de Brede schoolondersteuningsteams (BSOT's) voor de 4 tot 12 jarigen.
- We zijn serieuze ontwikkelingsproblemen bij kinderen een stap voor door samenwerking op het gebied van signaleren, verwijzen en volgen. Uitgangspunt daarbij is 'één kind, één gezin, één plan'.
- Kinderen kunnen in de eigen buurt naar school. Er wordt gericht geïnvesteerd in scholen waar sprake is van voorbijloopgedrag door ouders. Ook is er sprake van een transparant en eerlijk aanmeldsysteem en ouders kiezen bewust voor een school.
- Een groot aantal basisscholen in Nijmegen is uitgegroeid tot Brede School: een samenhangend netwerk van toegankelijke en goede voorzieningen voor kinderen, ouders en buurt met de school als middelpunt.
- Nijmegen kent geen zwakke scholen.
- Het gehele Nijmeegse onderwijsveld heeft samen met de gemeente in de afgelopen jaren gewerkt aan gezamenlijke ambities voor het onderwijs. Dit heeft geleid tot de inno-

vatie-agenda ‘Iedereen heeft talent’. Hierin hebben het onderwijsveld en de gemeente afgesproken dat ze het als een gezamenlijke opdracht zien om samen met ouders het kind, de leerling of de student te helpen zich te ontwikkelen en zijn plaats in de samenleving te vinden.

Waar liggen kansen?

Er is een goede, stevige basis om op voort te bouwen, tegelijkertijd zijn er ook kansen om de kwaliteit verder te verbeteren.

Een deel van de peuterpopulatie maakt nog geen optimale start. De uitvoering van VVE laat op locaties nog een wisselend kwaliteitsbeeld zien. Niet op alle scholen is de populatie van leerlingen een goede afspiegeling van de kinderen die in de buurt wonen. Ook kan er nog een verbeterslag gemaakt worden in de samenwerking tussen basisschool en kinderopvangorganisaties. Verder kan nog beter invulling worden gegeven aan de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs. Tevens kunnen signalen binnen de school nog beter worden opgepakt vanuit de keten zorg en welzijn in de wijk/buurt.

Voor een meer gedetailleerd beeld van wat we bereikt hebben, de knelpunten die aandacht behoeven en de kansen die er liggen, verwijzen wij naar de bijlage ‘Terugblik op de bestaande kaders’.

Hoe zijn we te werk gegaan?

In tegenstelling tot het verleden waarbij verschillende beleidskaders voor dezelfde groep naast elkaar bestonden, werken wij nu vanuit één overkoepelend en integraal beleidskader op het gebied van opvang en onderwijs voor alle Nijmeegse kinderen van 0 tot 12 jaar. Met onderwijs bedoelen we in dit kader ook het speciaal onderwijs.

In dit beleidskader staat centraal wat de gemeente vanuit haar rol en verantwoordelijkheid de komende jaren wil bereiken in goede samenwerking met school, opvang, ouders en andere betrokkenen. We willen aansluiten op het primaire proces en de ambities op de scholen en kinderopvanglocaties in de stad.

De basis voor dit beleidskader ligt in de ambities van de gemeente Nijmegen en de opvang- en onderwijsinstellingen, het coalitieakkoord, de startnotitie en de terugblik op de verschillende beleidskaders. Op verschillende momenten en in diverse vormen is vervolgens input opgehaald bij bestuurders, professionals zoals pedagogisch medewerkers en docenten, maatschappelijke partners, adviescommissies, ouders en kinderen. Deze beleidsnotitie is het resultaat van overleg en samenwerking tussen alle betrokkenen binnen het opvang- en onderwijsveld.

Leeswijzer

In dit beleidskader staan drie thema’s centraal:
- Rijke ontwikkelomgeving 0-12
- Brede samenwerking rond opvang en school
- Ouders als partner

In de volgende hoofdstukken worden deze thema’s uitgewerkt in actielijnen voor de komende vijf jaar. Ook worden nieuwe afspraken gemaakt over de sturing, monitoring en financiën.

Daarbij opgemerkt

In dit beleidskader formuleert de gemeente Nijmegen de koers voor een blijvende inzet op een rijke ontwikkelomgeving voor alle kinderen. Bij de koersbepaling is gebruik gemaakt van de strategische plannen en is waar dat kan en moet aangesloten bij al bestaande ontwikkelingen bij onze kernpartners van kinderopvang en onderwijs. Het proces om te komen tot dit beleidskader is in overleg met de besturen en vertegenwoordigers van kinderopvang en onderwijs tot stand gekomen.
Over de nadere uitwerking zijn in de uitvoeringsagenda afspraken gemaakt. Ieder heeft daarbij zijn eigen rol, taken en mogelijkheden, maar samen zijn we de komende periode verantwoordelijk voor de beleidsrichting.
Dit document omvat niet alles wat er in het Nijmeegse opvang en onderwijs gebeurt. De gemeente heeft meer wettelijke taken op het gebied van onderwijs, waaronder het toezicht op het openbaar onderwijs, de handhaving en het toezicht van de kinderopvang, de uitvoering van de leerplicht, de zorgplicht voor onderwijshuisvesting en het leerlingenvervoer.

Ook geven we samen met het brede onderwijsveld in de stad uitvoering aan de innovatie-agenda ‘Iedereen-heeft talent!’ en werken we regionaal samen aan de Ontwikkelagenda passend onderwijs. Deze onderdelen zijn vastgelegd in andere beleidsnotities en overeenkomsten en maken geen deel uit van dit beleidskader. Waar nodig wordt er wel naar verwezen of wordt een link gelegd.

2. Rijke ontwikkelomgeving 0-12

Het is ons streven om elk kind een rijke ontwikkelomgeving te bieden waar zij zich spelenderwijs kunnen ontwikkelen, waar aandacht is voor ieders niveau, talenten, tempo en leerstijl. Onze focus ligt de komende periode op het stimuleren van die ontwikkelomgeving. We richten ons daarbij op de brede ontwikkeling van alle kinderen.

Ieder kind is uniek. Dat vraagt om passende opvang en passend onderwijs, eventueel zorg op maat en afgewogen ontwikkelperspectieven. Daarbij gaan we uit van het 'Startdenken' dat in Nijmegen door het onderwijs is ontwikkeld. Eén van de belangrijkste aspecten in dit denken is dat per kind de stand van zijn ontwikkeling op verschillende gebieden wordt bepaald. Dit betekent dat professionals goed kijken en luisteren naar kinderen om vervolgens samen te zoeken naar een passend aanbod dat de groei van het kind stimuleert en te kijken of het werkt, telkens weer. Ook vereist het een actief luisterende houding naar kinderen, hun ouders en naar andere professionals die met het kind werken. Een toets is één van informatiebronnen die gebruikt kan worden om te bekijken waar het kind staat in zijn ontwikkeling of waar het extra aandacht nodig heeft. Het is dus een middel en geen doel op zich.

Wat willen we bereiken?

We willen kwalitatief goede opvang- en onderwijsvoorzieningen met doorgaande leerlijnen, die zich richten op de vormende kant van het onderwijs: identiteitsontwikkeling en het ontwikkelen van goede sociale en persoonlijke vaardigheden. En waar aandacht is voor spelen, sport, vrijetijdsbesteding en cultuur. Dat doen we samen met ouders als educatieve partners van scholen, zodat kinderen optimaal toegerust worden om goed te functioneren.

Uit alle gesprekken die we hebben gevoerd voor dit opvang- en onderwijsbeleid, merken we dat de belangen en de behoeften van kinderen en hun ouders/verzorgers worden onderschreven én onderstreept als basisbeginselen voor de inrichting van het onderwijs. Vanuit dit beginsel zijn kinderen en hun ouders betrokken bij de totstandkoming van dit opvang- en onderwijsbeleid.

De participatie van kinderen en ouders geeft ons veel informatie over wat zij belangrijk vinden. Ook heeft deze vorm van inbreng educatieve waarde: samen leven, luisteren naar elkaar, een eigen mening vormen en deze (leren) uiten, zijn belangrijke waarden in onze samenleving. Kinderen en ouders hebben ons meegegeven dat zij deze vorm van participatie zinvol vinden. Zij zijn doorgaans heel tevreden over hun school en de kinderopvang.

> " Minder aandacht voor wegen en gewogen worden en meer aandacht voor ontwikkeling van de kinderen en spelend leren ."
>
> *Uit: gesprek met docenten*

Om een bijdrage te leveren aan een rijke ontwikkelomgeving formuleren we voor de komende beleidsperiode een aantal ambities, die zijn gericht op het bestendigen van de opgebouwde kwaliteit en het verbeteren daarvan. Daarnaast richten we ons op maatwerk voor kinderen die iets extra's nodig hebben én voor kinderen die juist een voorsprong hebben in hun ontwikkeling. We willen meer samenhang tussen voorzieningen en meer maatwerk binnen deze voorzieningen. Ook willen we, om meer maatwerk en keuzevrijheid voor ouders mogelijk te maken, een (nog) meer gedifferentieerd aanbod aan voorzieningen en meer ruimte voor innovatie en experimenten.

Dit hoofdstuk hebben we onderverdeeld in 2 subparagrafen met de bijbehorende actielijnen: 2.1 Goede Kwaliteit en 2.2 Gelijkwaardige kansen.

2.1 Goede Kwaliteit

Wat hebben we al bereikt?

Een goede start
Alle Nijmeegse kinderen hebben recht op een goede start, zodat ze zonder achterstanden en goed voorbereid aan de basisschool kunnen beginnen. We hebben de laatste jaren sterk geïnvesteerd in voor- en vroegscholen. Eind 2016 brengt de Inspectie van het Onderwijs verslag uit van de gemeentelijke vorderingen op de voor- en vroegscholen. Op dit thema verwachten we weer goede resultaten te boeken.

Wat willen we bereiken?

We willen de komende beleidsperiode inzetten op het borgen van de opgebouwde kwaliteit en de toegankelijkheid van voorschoolse voorzieningen. Op onderdelen zien we verbeterpunten die we willen doorvoeren.

- Ondersteuning van professionals in zowel opvang als onderwijs zien we als een belangrijke voorwaarde voor het borgen en het nog verder ontwikkelen van het huidige kwaliteitsniveau.
- Ook willen we aanbod dat meer vraaggericht vanuit de behoefte van kinderen is ingericht, zodat het aansluit bij de ontwikkeling van álle kinderen. Hierbij hebben we aandacht voor kinderen met een achterstand alsook voor kinderen die juist een voorsprong hebben.

Welke actielijnen zetten we uit?

Actielijn 1: Kwaliteitsimpuls

Kwaliteitsconvenant Kinderopvang
Jonge kinderen hebben recht op een voorschoolse voorziening van goede kwaliteit. De voorschoolse voorzieningen moeten tenminste voldoen aan de basiskwaliteitseisen die de wet Kinderopvang stelt. In Nijmegen hebben we echter hogere ambities. Deze zijn vastgelegd in een kwaliteitsconvenant kinderopvang dat in november 2015 is ondertekend door kinderopvangaanbieders, GGD en gemeente.

(Financiële) toegankelijkheid
We willen dat alle kinderen in Nijmegen gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening: een kinderdagverblijf en/of peutergroep. Dit is belangrijk voor hun ontwikkeling, voor ontmoeting en ter voorbereiding op school. Ouders bepalen zelf of hun kind deelneemt aan een voorschoolse voorziening, zij zijn hiertoe niet verplicht.
Maar we stimuleren en faciliteren de deelname wel, met name bij peuters met een (dreigende) achterstand.

Alle Nijmeegse peuters hebben vanaf twee jaar, tegen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage, recht op in ieder geval twee dagdelen peuteropvang. Peuters met een taal en/of (dreigende) ontwikkelingsachterstand hebben aanvullend recht op 2 dagdelen extra peuteropvang. Om financiële redenen hebben we in het verleden de toegankelijkheid niet voor alle ouders in gelijke mate kunnen inzetten. Nu we een beter beeld en inzicht hebben in ons bereik en het gebruik van de peutergroepen, gaan we opnieuw kijken naar de financiële toegankelijkheid en daar waar mogelijk aanpassingen doen in het voordeel van ouders en hun kinderen. Daarbij hebben we in het bijzonder aandacht voor ouders in een sociaal economisch zwakkere positie. Ouderbijdragen mogen voor deze ouders geen belemmering zijn om gebruik te kunnen maken van peuteropvang. Dit is één van de items op de uitvoeringsagenda.

Afgestemd aanbod
De voorschoolse periode kent op dit moment een grote diversiteit aan voorzieningen, waaronder kinderopvang, gastouderopvang, peutergroepen met en zonder VVE. Door dit gevarieerde aanbod kunnen ouders kiezen voor een voorziening die bij hun gezinssituatie en kind past.

De keerzijde van deze diversiteit is dat het een extra inzet vraagt van aanbieders om hun aanbod op elkaar af te stemmen. In de praktijk komt het voor dat aan die afstemming en aansluiting om verschillende redenen niet wordt voldaan. Dan gaat het bijvoorbeeld om kinderen die in de voorschool een VVE aanbod hebben gehad en vervolgens naar een school gaan die dat aanbod niet heeft. Of kinderen ‘waaieren’ na schooltijd uit naar verschillende bso’s of activiteitenpleinen. Met als gevolg onderbroken ontwikkel- en leerlijnen. De uitdaging om dit aanbod, samen met partners uit het onderwijsveld en maatschappelijke instellingen, beter af te stemmen en efficiënt in te zetten, plaatsen we op de uitvoeringsagenda.

Ondersteuning van professionals
Naast ouders, zijn professionals als pedagogisch medewerkers, leerkrachten en schoolleiders de spil als het gaat om de ontwikkeling van het kind. De ondersteuning van deze professionals bij een goede uitvoering van hun werk, en ruimte bieden aan hun professionele kwaliteit en het zorgen voor goede randvoorwaarden, is voor ons dan ook een belangrijk actiepunt. Dit met als doel het aanpassen van het ontwikkelingsaanbod aan de persoonlijke behoeften van kinderen om daarmee de (ontwikkel)opbrengsten te verhogen.

Waar nodig en wenselijk willen we in samenspraak met de opvang en scholen de deskundigheid van leerkrachten en pedagogisch medewerkers versterken; bijvoorbeeld waar het de betrokkenheid van ouders, het cultuursensitief werken of interculturele sensitiviteit betreft. Dit laatste gaat over de mate waarin het kind interesse toont voor anderen, te weten hun culturele achtergronden, behoeften en opvattingen en de manier waarop zij deze kenbaar maken.

Actielijn 2:
Flexibiliteit, innovatie, maatwerk

Pilots en innovatie
We willen de kwaliteit van de kinderopvang in het algemeen en de peutergroepen in het bijzonder op een hoger niveau brengen. Daarbij zoeken we naar meer differentiatie en innovatie voor de peutergroepen. We hebben nu enkel peutergroepen zonder VVE en met VVE (laatste variërend in intensiteit). We willen een aanbod dat meer vraaggericht, en vanuit de behoefte van het kind is ingericht, waarbij wordt gekeken naar de samenstelling en diversiteit van de wijk en de sociaaleconomische context. Daartoe willen we pilots kwaliteitsverbetering mogelijk maken. We denken daarbij bijvoorbeeld aan de ontwikkeling van top VVE-locaties, pilots met meer dagdelen, locaties met een specialisatie op ouderbetrokkenheid, de inzet van een VVE coach als vliegende keep, de transformatie jeugdzorg en de verbinding met SWT's en Ambulante Teams.
Hoe we dit willen doen, komt terug in de uitvoeringsagenda.

Basis én maatwerk
Scholen evalueren zelf hun kwaliteit en streven kwaliteitsverbetering na binnen de kaders en doelen van het schoolbestuur. De veranderingen die nodig zijn voor kwaliteitsverbetering beschrijven scholen in hun schoolplannen/profielen. Elk schoolplan legt andere accenten, afhankelijk van wat er nodig is om de onderwijsopbrengsten en de kwaliteit van de school te verhogen. Schoolplannen en met name de interventies die daarin benoemd worden, zien we als basis om de uitvoeringsagenda verder uit te werken.

Actielijn 3:
Brede vorming op alle gebieden

We zetten de komende jaren in op het versterken van vaardigheden van kinderen om goed te kunnen functioneren in de maatschappij: de zogeheten 21ste-eeuwse vaardigheden (dit sluit aan bij de landelijke ontwikkeling 'Onderwijs 2032'), zoals probleemoplossend vermogen, kritisch denken en communicatieve en sociale vaardigheden.

Andere manieren die bij kunnen dragen aan brede vorming en ontwikkeling van kinderen is het aanbieden van techniekonderwijs, cultuur- en natuureducatie en bewegingsonderwijs. Het is de taak van de school om hiervoor te zorgen. Iedere school heeft daar eigen lesmethodes voor. De brede vorming van kinderen maakt onderdeel uit van de schoolplannen. Daar willen wij als gemeente bij aansluiten met vier speerpunten, te weten:
- Cultuureducatie
- Lezen en bibliotheek op school
- Sport, bewegen en gezondheid
- Kinderparticipatie

Cultuureducatie
Kinderen ontwikkelen door middel van cultuureducatie vaardigheden die belangrijk zijn voor hun ontplooiing en talentontwikkeling. Ze ontwikkelen hun waarnemingsvermogen, verbeeldingskracht, uitdrukkingsvermogen, onderzoekende houding, vasthoudendheid, reflectievermogen en communicatieve vaardigheden.

We blijven investeren in kunst- en cultuureducatie voor de jeugd. Door middel van Cultuur en School (CESN) hebben we een bemiddelingspunt waar vraag en aanbod van cultuureducatie wordt samengebracht. Scholen kopen vanuit eigen middelen culturele jaarprogramma's in. We werken aan verbetering van de kwaliteit van de cultuureducatie met een aantal scholen via de regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit'. We willen hiermee goed cultuuronderwijs verankeren

in de school. Met name voor kinderen met een lage startkans investeren we extra in binnen- en buitenschoolse cultuureducatie. Ook zetten we actief in op kennismaking met cultuur voor jonge kinderen via de Kunstbus.

Lezen en bibliotheek op school
Bibliotheek op school is een landelijk concept, een innovatieve en toekomstbestendige vorm van bibliotheekwerk met wetenschappelijke basis om kinderen met plezier meer te laten lezen. We stimuleren leesbevordering en leesplezier al vanaf jonge leeftijd bij kinderen op de basisschool en de voorschool. Ook de media- en informatievaardigheden van kinderen worden extra ondersteund. Voor de komende jaren is ouderparticipatie bij lezen en mediawijsheid een speerpunt om met scholen en andere samenwerkingspartners verder vorm te geven. Ouders zijn nu al vaak betrokken als vrijwilligers bij de bibliotheek op school. Inmiddels heeft de helft van de scholen al een Bibliotheek op school. We streven naar uitbreiding van het aanbod op 10 voorscholen en uitbreiding tot minimaal 75% van alle scholen.

Sport, bewegen en gezondheid
Sport en bewegen geeft kinderen plezier, voldoening en beleving. Bovendien levert sport en bewegen ook een belangrijke bijdrage aan het vergroten van de gezondheid en aan sociale participatie. Om die redenen streven wij naar een hoge sport- en beweeg participatie, met aandacht voor de groepen die hierin achterblijven.

Op scholen met een lage sociaaleconomische status is de sportparticipatie van kinderen lager dan op andere scholen. Daarom stimuleren wij als gemeente sporten vooral op deze scholen

" Kinderen vragen om meer sport onder en na schooltijd"

Uit: gesprek met kinderen

door de inzet van de combinatiefunctionarissen (basisschool). Wij omarmen het motto 'een leven lang sporten'. Sportverenigingen zijn hierbij belangrijke partners. Via hun passie voor sport weten verenigingen de jongeren zelfvertrouwen te geven, zichzelf te laten zijn en brengen ze omgangsvormen bij.

Nut en de noodzaak van bewegen en sporten en het positieve effect op de leerprestaties van kinderen wordt in het onderwijsveld breed onderkend. Een mooi voorbeeld hiervan was de conferentie 'Bewegen(d) Leren', die in januari 2016 in Nijmegen is gehouden voor directeuren, groepsleerkrachten en vakleerkrachten in het basisonderwijs. De conferentie is met enthousiasme ontvangen, ook door medewerkers van maatschappelijke partners die dit evenement hebben bijgewoond. Samen met de schoolbesturen willen wij de komende jaren tot een geactualiseerde 'beweegagenda 2017-2020' komen en het maximale uit onze inspanningen halen. Hierbij zal ook het groene schoolplein, de gezonde school en gezonde kinderopvang aandacht krijgen.
We verkennen de mogelijkheid om meer vraaggericht in plaats van aanbodgericht te werken op tijdelijke basis, waarbij we ondersteunen waar energie zit en de wil om het uiteindelijk (zoveel mogelijk) zelf voort te zetten.
We vinden het belangrijk dat naschoolse activiteiten algemeen toegankelijk zijn.

Kinderparticipatie
Basisscholen besteden aandacht aan actief burgerschap en sociale integratie. Centraal daarbij staat het actief meedoen in de samenleving en er een positieve bijdrage aan willen leveren. Bij Burgerschap gaat het over bijvoorbeeld democratie, participatie en identiteit.

Dit jaar hebben op proef 'raadsvergaderingen' van basisschoolscholieren plaatsgevonden, waarbij de kinderen zelf kleinschalige plannen ter verbetering van de leefbaarheid van de wijk mochten bedenken en presenteren. Uiteindelijk is door de leerlingen zelf besloten welke plannen samen met wijkmanagement daadwerkelijk worden uitgevoerd. Wij vinden het van belang dat elke school in het basisonderwijs mee kan doen met zo'n raadsvergadering. De rol van de gemeente is het faciliteren van de raadsvergadering (beschikbaar stellen raadszaal en rondleiding stadhuis) en meewerken/bekostigen van de gekozen plannen.
Vanuit deze gedachte hebben we kinderen ook betrokken bij de totstandkoming van dit beleid door met hen in gesprek te gaan in de raadszaal. Over het algemeen gaan de kinderen graag naar school waarbij zij ook aangeven dat school 'moet' en daardoor ook op momenten niet leuk is. Wat de scholen bijzonder maakt is dat er naast de vakken zoals rekenen, taal en lezen ook een aanbod is voor sport en cultuur. Kinderen leren veel op school, maar ook vaak daarbuiten op bijvoorbeeld de Lindenberg, het sportveld, het

wijkcentrum of via de computer/online (talen). In het gesprek met kinderen benoemen zij zelf dat ze op school de relatie met eigentijdse ontwikkelingen missen. ‘Iets wat meteen zou helpen om de toekomst dichterbij te brengen is als ieder kind een tablet heeft’. Veel aanwezige kinderen hebben voordat ze de leeftijd van 4 jaar bereikten gebruik gemaakt van een kinderdagverblijf of peutergroep. Enkele kinderen geven aan dat zij daar hebben geleerd om te delen, samen te spelen en te werken. Dat hebben zij als voordeel ervaren bij de start in het basisonderwijs. De kinderen wensen dat het leren vaker buiten het klaslokaal en minder vanuit de schoolboeken zal gaan plaats vinden in de vorm van excursies. Als kinderen nadenken over wat zij op school willen/moeten leren voor hun toekomstige beroep dan vinden zij dat het huidige aanbod op de scholen niet voldoende is. Als je bijvoorbeeld verpleegkundige gaat worden is het handig als je op school al EHBO les krijgt. Als computerdeskundige moet je op school ook al leren programmeren. Om de toekomst te realiseren verwachten de kinderen dat de gemeente en de schoolbesturen afspraken maken en ervoor zorgen dat de afspraken ook worden nagekomen.

Deze speerpunten voor brede vorming komen terug op de uitvoeringsagenda. In de werksessies zijn praktische vertalingen genoemd, zoals de Zomerschool, kinderraad op school of wijkkinderraad.

“Ik ben erg trots op de wijze waarop de kinderen met elkaar in dialoog zijn gegaan en de geboden kans hebben aangepakt om hun mening te mogen geven. De kinderen en ik vertrouwen erop dat onze bijdragen worden toegevoegd aan die van de anderen. Onderwijs en opvang maak je immers samen.”

Uit: gesprek met kinderen

2.2 Gelijkwaardige kansen

Wat hebben we al bereikt?

Onze peutergroepen zijn toegankelijk voor alle kinderen en voldoen aan de basiskwaliteitseisen. De kwaliteit van de VVE peutergroepen is de afgelopen tijd sterk verbeterd. Volgens de Inspectie van het Onderwijs zijn we als gemeente op dit punt een voorbeeld voor andere gemeenten.

Wat willen we bereiken?

De onderwijsinspectie constateert in haar jaarverslag dat de kansen van kinderen in het onderwijs steeds meer uit elkaar lopen, door met name de toenemende invloed en sturing van ouders (of het ontbreken daarvan), de toenemende verschillen tussen scholen en het sturen op gemiddelden in ons onderwijsstelsel. Het keren van deze toenemende ongelijkheid is de komende tijd de uitdaging. Er is niet één partij die een simpele oplossing in handen heeft. Het vraagt om een gezamenlijke analyse en een gezamenlijke aanpak. Daarbij hebben we nadrukkelijk aandacht voor diversiteit van geloofsovertuiging, culturele achtergrond, schooltype en seksuele geaardheid.

Het Nijmeegse Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) heeft als doel het voorkomen, vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en onderwijsachterstanden. In de nieuwe beleidsperiode willen we de nadruk leggen op het borgen van de opgebouwde (hoge) kwaliteit in de achterstandsbestrijding.

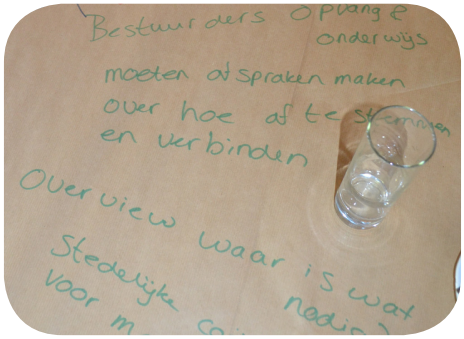
Wat willen we nog meer bereiken?

- Een samenhangende aanpak van ouders als partner, onder meer bij de aanpak van taal-en of ontwikkelingsachterstand.
- Extra aandacht voor het zo vroeg mogelijk signaleren van een taal-en of ontwikkelingsachterstand en de toeleiding van deze kinderen naar voorschoolse voorzieningen.
- Een integrale aanpak en doorgaande lijn door afstemming met passende kinderopvang en passend onderwijs.
- Versterking van de brede samenwerking met samenwerkingspartners rond opvang en school.
- Meer maatwerk, door betere afstemming op wijk(populatie) en meer differentiatie in aanpak.
- Meer uitwisseling van expertise, nadrukkelijk ook met het speciaal onderwijs.
- Kinderen met een zorgvraag (kinderen met een beperking, gedragsproblematiek en/of een chronische aandoening) worden waar mogelijk in de reguliere kinderopvang opgevangen en er wordt ondersteuning en/of zorg in de wijk aangeboden. Opvang, welzijn en zorg thuis, nabij en op maat voor ieder kind is het uitgangspunt. Dit zal op termijn leiden tot het inperken van zorg aan kinderen van 0 tot 12 jaar onder andere door afbouw van specialistische groepen.

De Nijmeegse partners onderschrijven deze insteek naar meer maatwerk en integratie en vinden het daarnaast van groot belang dat de focus gericht blijft op effectiviteit. In dat kader wordt ook de Nijmeegse inzet op VVE gecontinueerd en verder geïmplementeerd. Tussentijds zal echter vanaf 2018 het landelijke beleidskader en de landelijke financiering voor achterstandenbeleid veranderen. Dat kan van invloed zijn op de beoogde OAB-vernieuwingen in Nijmegen. Eventuele bijstellingen zullen als dat nodig is op termijn plaatsvinden.
Hier wordt in de komende periode rekening mee gehouden door een aantal vernieuwingen gefaseerd in te voeren en te werken met ‘proeftuinen’.

De rol van ouders is niet te onderschatten. Belangrijk is dat ouders zich bewust zijn van de grote invloed die zij zelf hebben op de kansen van hun kinderen, door bijvoorbeeld boekjes te lezen met hun kinderen en via tienminutengesprekken op school. Maar bovenal kunnen ouders hun kind(eren) stimuleren door hun capaciteiten te onderkennen en positief te stimuleren. Die rol van ouders, daar zullen andere spelers hen actief bij kunnen ondersteunen, door hen bewust te maken van hun invloed en door allerlei praktische mogelijkheden aan te reiken. Sommige ouders kunnen daar meer steun bij gebruiken (zie hoofdstuk 4 Ouders als partner).

Bron: Impressie Werksessies 2016

Welke actielijnen zetten we uit?

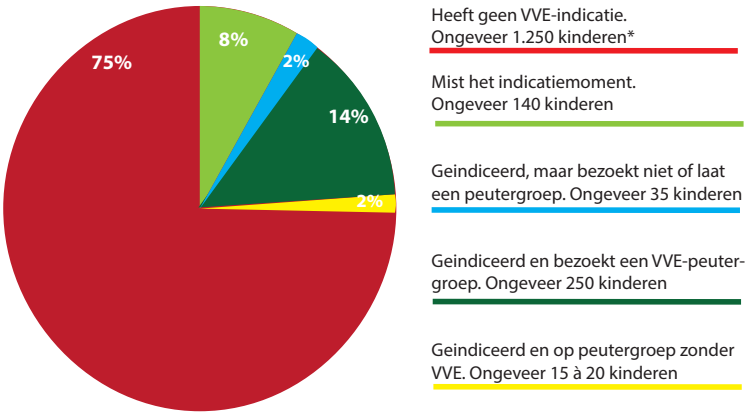
Actielijn 1:
Investeren in bereik

Elke peuter bereikt
Alle kinderen hebben recht op een goede voorbereiding op de basisschool: zowel op taal-en rekenvaardig, als op sociaal-emotioneel, cognitief en motorisch gebied. Daarom investeren we in de ontwikkeling van alle peuters. We hebben daarbij extra aandacht voor kinderen die zonder voorschool een groot risico lopen om met een achterstand op de basisschool in te stromen.
Een klein deel (5%) van de kinderen met een (dreigende) achterstand wordt nu nog niet bereikt met een voorschools aanbod, dit vinden wij onwenselijk (zie tabel 2).

Startgroepen
In Nijmegen draait met succes één startgroep op basisschool 'De Wieken', bedoeld voor peuters die intensieve VVE nodig hebben. Het ministerie van OCW heeft middelen beschikbaar gesteld om naast een pedagogisch medewerker ook een leerkracht van de school de startgroep te laten begeleiden. Doel van de proef was te onderzoeken of de leeromgeving van de basisschool de peuters met een taalachterstand (beter) kan stimuleren in de ontwikkeling. Tevens is nuttige ervaring opgedaan met het samenvoegen van de oudste kinderen uit de peutergroepen met kinderen uit groep 1. Ook een werkbezoek in Rotterdam, bij een soortgelijk initiatief, was positief.
Uit recent effectonderzoek blijkt dat kinderen met een taalachterstand die op een startgroep hebben gezeten een sterkere ontwikkeling laten zien op taal en rekenen dan kinderen die naar een reguliere voorschoolse voorziening zijn geweest. De combinatie van eigenschappen van de startgroep draagt hieraan bij. We willen met onze partners de mogelijkheden verkennen om de pilot uit te breiden. Ten slotte willen we weten wat organisaties nodig hebben om personeel van opvang en onderwijs nauwer te laten samenwerken of zelfs uit te wisselen.

De uitbreiding van startgroepen plaatsen we op de uitvoeringsagenda.

Tabel 2. Kinderen met taal- en/of ontwikkelingsachterstand in Nijmegen

* Per geboortejaar

Weekendschool
De Weekendschool is een proeftuin voor onderwijsvernieuwing in Nederland. In Nijmegen gaat het om proeftuinen in Wolfskuil, Willemskwartier, Waterkwartier, Neerbosch Oost, Hatert, Meijhorst, Aldenhof en Hatertse Hei. De school opent haar deuren voor kinderen die opgroeien in een minder kansrijke leefomgeving, waarbij het om uiteenlopende redenen niet vanzelfsprekend is dat hun leefomgeving ze voldoende kan voeden bij al hun vragen. Er worden colleges gegeven door gastdocenten uit diverse disciplines met passie voor hun vak. Op die manier kunnen de jongeren kennismaken met een groot aantal interessante vakgebieden. Wij vinden dit een waardevolle aanvulling op het bestaande aanbod. Waar nodig en mogelijk ondersteunen wij dit initiatief.

Diversiteit
Met het project SchoolsOUT Nijmegen worden scholen door de GGD ondersteund en gestimuleerd om een positieve norm ten aanzien van seksuele en genderdiversiteit te realiseren. Het past in ons streven naar een veilig schoolklimaat waar ieder kind zichzelf kan zijn ongeacht seksuele voorkeur of identiteit en de sociale acceptatie van lhbt's (lesbisch, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders). In het primair onderwijs zijn inmiddels 22 van de 49 scholen gestart en actief met SchoolsOUT. Een deel van de basisscholen (20%) vindt het nog lastig om het thema relatievorming en seksualiteit aan de orde te stellen. Wij zullen met deze scholen opnieuw in gesprek gaan over ondersteuning op maat.
In de afgelopen beleidsperiode zijn veel meer leerlingen in het onderwijs bereikt met het thema seksuele diversiteit.

Alle scholen hebben aangegeven dat zij de actieve benadering, de inspiratie en het aanbod van SchoolsOUT als ondersteunend ervaren en noodzakelijk achten om het thema op de agenda te krijgen en te houden. We zetten de ondersteuning van het project SchoolsOUT voort.

Ook voor de nieuwe beleidsperiode 2016-2018 stellen wij de GGD in staat om de inspiratie en ondersteuning aan alle scholen voort te zetten. De ambitie is aangescherpt. We willen dat eind 2018 75% van de scholen (was 50% in 2015) actief meedoet aan minstens twee pijlers van SchoolsOUT. Het gaat om de 4 pijlers: educatie, beleid, zichtbaarheid en zorg. In 2017 gaan wij een nieuw convenant sluiten met alle schoolbesturen, waarin wij de nieuwe doelstellingen vastleggen. Hier verwijzen we verder naar de uitvoeringsagenda.

Actielijn 2: Voorkomen van onderwijsachterstanden

VVE en schakelklassen
Gemeenten zijn wettelijk verplicht om onderwijsachterstanden, met name taalachterstand, bij kinderen vanaf 2 jaar te voorkomen. Om dit doel te bereiken, zetten wij vooral in op VVE en schakelklassen. Naast schakelklassen (deeltijd) hebben we een (voltijds) Internationale Schakelklas (ISK).

Uit het onderzoek van Pre-COOL, het enige langlopende onderzoek naar het effect van VVE, blijkt dat de achterstand van kinderen met een taal- en of ontwikkelachterstand weliswaar niet helemaal wordt ingelopen, maar wel substantieel afneemt. De onderzoekers concluderen op basis van de resultaten voorzichtig dat deelname aan voorschoolse voorzieningen met een VVE-programma kan compenseren voor onvoldoende stimulatie in de thuisomgeving onder de voorwaarde dat de uitvoering van het programma en daarmee de kwaliteit van de voorziening, op orde is. Daarnaast blijkt uit de rapportage van de Onderwijsinspectie dat we in Nijmegen met de uitvoering van VVE en schakelklassen vooruitgang boeken. Deze lijn willen we vasthouden. We vinden het belangrijk dat alle kinderen, ook kinderen van het asielzoekerscentrum (AZC) en de tijdelijke noodopvang, in hun ontwikkeling worden gestimuleerd door hun deelname aan VVE peutergroepen. Hierin werken we samen met het COA.

Resultaatafspraken VVE
We hebben resultaatafspraken gemaakt met schoolbesturen over vroegschoolse educatie om daarmee de dialoog over de opbrengsten van VVE te kunnen voeren. Verder wordt verwezen naar de uitvoeringsagenda.

Schakelklassen
We blijven hier ook de komende jaren op inzetten, waarbij we opnieuw afspraken willen maken over op welke locaties en voor welke kinderen extra taalonderwijs nodig is. Hierbij zullen we eveneens moeten bezien op welke wijze de verschillende schakelklassen van elkaar kunnen leren en of er een koppeling mogelijk is met bijvoorbeeld het speciaal basisonderwijs.

Docenten en ook de adviescommissie geven mee dat schakelklassen op maat moeten worden ingezet; op basis van vraag en behoefte van de leerling.

Uit: gesprekken met docenten en adviescommissies

Internationale Schakelklas (ISK)
De gemeente Nijmegen is zich aan het voorbereiden op de extra toestroom van vluchtelingen en statushouders met kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar, dat betekent ook een toename van kinderen die geen Nederlands spreken. Ook voor deze kinderen geldt de leerplicht vanaf 5 jaar en het recht op onderwijs. Dit stelt het onderwijs en de gemeente voor de uitdaging om het aanbod aan internationale schakelklassen uit te breiden en extra onderwijsaanbod te realiseren voor deze kinderen.
Met het onderwijs zijn de volgende uitgangspunten voor de Internationale schakelklas bepaald:

- Het borgen van de kwaliteit en het vasthouden van de bestaande expertise.
- Eén schooljaar intensief onderdompelen in de Nederlandse taal en cultuur.
- Internationale Schakelklassen centraal organiseren.
- Na een jaar in de schakelklas, leiden we kinderen terug naar school in de eigen buurt.
- Daarbij dient rekening gehouden te worden met een minimaal aantal kinderen in relatie tot de betaalbaarheid en het voorkomen van versnippering.
- We willen voorkomen dat reguliere klassen worden belast met tijdelijke leerlingen.

Zie verdere uitwerking hiervan in de uitvoeringsagenda.

3. Brede samenwerking rond opvang en onderwijs

Samen de opvang en het onderwijs in onze stad sterker maken, dat is waar we de komende jaren aan willen werken. We willen de opgebouwde samenwerking in en rondom scholen borgen, verbreden naar de hele stad en uitdiepen. Daarbij is het belangrijk dat de aansluiting, samenwerking en afstemming tussen voorschoolse voorzieningen, onderwijs, welzijn, jeugdhulp en andere partners goed is. Gemeente, opvang en onderwijs hebben ieder een eigen rol, maar voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor een rijke ontwikkelingsgerichte omgeving, een passend aanbod van onderwijs en kinderopvang en een brede samenwerking in de wijk met de school als spil. We blijven werken aan het voorkomen van segregatie: de populatie van peutergroepen en school is een afspiegeling van de wijk/buurt. Tevens blijven we in lokaal en regionaal verband inzetten op het tegengaan van thuiszitters.

Een brede samenwerking draagt in belangrijke mate bij aan een rijke ontwikkelomgeving voor alle kinderen in Nijmegen. De brede samenwerking staat voor een gezamenlijke aanpak ter verbetering van de ontwikkelingskansen van kinderen in hun diverse leefmilieus (opvang, school, gezin en vrije tijd). Kinderen ontwikkelen zich immers op diverse terreinen die nauw met elkaar verbonden zijn. Logisch denken leer je niet alleen op school en spelen is geen exclusief buitenschoolse aangelegenheid. Een gezonde leefstijl krijg je mee van thuis, maar evengoed van school of sportclub.

Wat hebben we al bereikt?

Brede schoolontwikkeling
De Brede Schoolontwikkeling in Nijmegen heeft zich tot nu toe sterk ontwikkeld. Er zijn diverse activiteiten tijdens en na schooltijd gerealiseerd op het terrein van onder meer cultuureducatie, sport en bewegen, gezondheid, opvoedingsondersteuning en doorlopende leerlijn. Door verschillen in kindpopulatie, mogelijkheden van de wijk, karakter van de school en de vormen van partnerschap kennen de Brede Scholen onderling verschillen die passen binnen de gedachte van maatwerk. Waar voor de één het accent op zorg ligt, is dat voor de ander het realiseren van een breed pakket van naschoolse activiteiten.

Sommige Brede Scholen zien voor zichzelf de wens om door te ontwikkelen naar een Integraal Kindcentrum (IKC), daarbij geïnspireerd door landelijke ontwikkelingen, met één organisatie, één aansturing en één pedagogische visie.

Wij vinden het belangrijk dat de inhoud en aansluiting op de wijk hierin centraal blijven staan en dat er samenwerking tussen alle bij het kind betrokken partijen plaatsvindt.

" Behoud de verbindingen van de Brede Scholen"

Uit: werksessie met directeuren en locatiemanagers

Verbinding onderwijs, welzijn en jeugdhulp
We lossen problemen op waar ze ontstaan. Vanuit het principe 'zo dichtbij mogelijk' is een wijkgerichte aanpak ontwikkeld met de STIPS, Sociale Wijkteams (SWT's) en de regieteams die nauw samenwerken met de huis- en jeugdartsen en andere partners in de wijk. De (school) maatschappelijk werker is de schakel in het contact tussen (voor)school en het wijkteam in de buurt waar het kind woont. We focussen ons zoveel mogelijk op preventieve, lichte (opvoed) ondersteuning, (jeugd)gezondheidszorg en versterking van het sociaal netwerk van de bewoners. Professionals geven informatie en advies, preventie op scholen (thema's als sociale veiligheid, diversiteit, leefstijl), voeren kortdurende interventies uit en indien nodig kunnen zijn zorgen voor inzet van specialistische zorg en ondersteuning. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar zo vroeg mogelijke signalering en het verbeteren van het bereiken van allochtone ouders.
Gemeente, kinderopvangorganisaties en onderwijs voelen zich verantwoordelijk voor een goede zorgstructuur op en rondom de scholen en kinderopvang. De zorgcoördinatoren van Kijk op Kleintjes (GGD) ondersteunen de professio-

nals van de kinderopvang voor de 0 tot 4 jarigen bij het signaleren en toeleiden naar hulp. Deze zorgstructuur loopt door voor de 4 tot 12 jarigen via de BSOT's. In samenwerking met de interne zorgstructuur op school, maatschappelijk werk, jongeren- en welzijnswerk en Bureau Leerplicht worden vroegtijdig hulpvragen bij leerlingen gesignaleerd en waar nodig hulp geboden of ingeschakeld.

Wat willen we bereiken?

Elk kind verdient een goede onderwijsplek met de juiste ondersteuning voor een kansrijke toekomst zonder belemmeringen. Nijmegen wil elk kind een passende plek bieden met ondersteuning en wijkgerichte jeugdhulp waar dat nodig is. De kinderopvang, de scholen, welzijn, jeugdhulpverlening en gemeente hebben hierin elk een rol. Gezamenlijk zijn wij verantwoordelijkheid voor een goede hulpstructuur op en rondom opvang en school. Er wordt gewerkt aan een duurzame verbinding tussen opvang, scholen, wijkteams en zorgaanbieders.
De verbinding onderwijs en jeugdhulp kan nog versterkt worden. Uitgangspunt daarbij is vroegtijdig signaleren en eerder zorg bieden ter voorkoming van latere behoefte aan langere en meer ingrijpende (en duurdere) zorg. We kijken daarbij naar de hele omgeving van het kind. De uitdaging voor scholen, het preventieve veld, zorgaanbieders en gemeente ligt in het gericht combineren van opvang en onderwijs, naschoolse activiteiten, welzijn en jeugdhulp om de ontwikkelingskansen van kinderen positief te beïnvloeden.
In de toeleiding naar zorg en ondersteuning wordt steeds meer gewerkt volgens het principe 'één kind, één gezin, één plan'. Met als doelstelling: alle kinderen, ook kinderen met ontwikkelingsproblemen of een specifieke ondersteuningsbehoefte, een geïntegreerd aanbod bieden. Dat betekent opvang, ontwikkeling, verzorging, opvoedondersteuning, zo nodig gecombineerd met extra diagnostiek en behandeling op één locatie, zo gewoon en dichtbij mogelijk. Door samen op tijd problemen bij kinderen aan te pakken, wordt zwaardere zorg en uitval op school voorkomen.
De gemeente Nijmegen bekijkt hoe de inzet van specialistische zorg in de wijk en op school kan worden bestendigd en nog meer verbonden kan worden met wijkgericht werken.

Welke actielijnen zetten we uit?

De komende jaren willen we de brede samenwerking in de wijk en rondom opvang en school borgen, aanscherpen en uitrollen over de stad. We bouwen voort op de ervaringen en successen die in de afgelopen jaren zijn opgebouwd. De concrete uitwerking laten we afhangen van de lokale context in de wijk.

Tijdens onze partnergesprekken gaven vertegenwoordigers van opvang en scholen aan hier ook behoefte aan te hebben. Er kwam duidelijk naar voren dat zij het uitrollen van dit brede netwerk-concept over de hele stad als een logische (vervolg)stap ervaren. Ook werd sterk gepleit voor het bieden van stedelijke coördinatie op de Brede Samenwerking. Als voorbeeld werd de behoefte in Nijmegen Noord aan een brede school genoemd in nauwe samenwerking met welzijn/het SWT, ook gezien de groei die er nog aankomt. Het maken van inhoudelijke afspraken zorgt ervoor dat een gedeelde visie, een inhoudelijk programma en doorgaande ontwikkellijnen centraal staan. Stedelijke coördinatie op de brede samenwerking en huisvesting zijn instrumenten die het netwerkconcept kunnen ondersteunen.

Ons streven is dat ieder kind in de eigen wijk/buurt naar school gaat. We blijven ook inzetten op het tegengaan van segregatie op peutergroepen en scholen. We zien dat de populatie van enkele peutergroepen geen afspiegeling vormt van de wijk. Ook hebben we nog teveel scholen waar meer dan 30% leerlingen een achterstand heeft.

Actielijn 1:
Kind nabij

Naar school in de eigen wijk/buurt
We vinden het belangrijk dat kinderen in hun eigen wijk/buurt naar school gaan, waar ze kunnen spelen en leren met andere kinderen in hun wijk. Schoolwijzer, het instrument van centrale aanmelding, willen we blijven voortzetten.
Met Schoolwijzer hebben we in onze stad een transparante en eerlijke werkwijze voor de verdeling van kinderen over de beschikbare plekken in het onderwijs. Ook wordt met dit instrument de deelname aan het onderwijs gestimuleerd in de eigen wijk. Dat laatste doen we ook door in te zetten op verschillende initiatieven die ouders stimuleren een bewuste schoolkeuze te maken voor hun kinderen. Hierbij zetten we in op het bereiken

van alle ouders en houden we rekening met hun culturele achtergrond.

Op deze manier willen we ook sociaaleconomische segregatie waar mogelijk tegengaan en de ontwikkelperspectieven van kinderen bevorderen. Wel vragen de actuele ontwikkelingen om een herijking van de gemaakte afspraken.
Voor een nadere uitwerking van dit actiepunt verwijzen we naar de uitvoeringsagenda.

Een breed netwerk van samenwerking
We zien de school als een netwerk waarin onderwijs, kinderopvang en andere instellingen samenwerken om een samenhangend en uitdagend programma te verzorgen voor alle kinderen. De samenwerking tussen het onderwijs en het maatschappelijk middenveld levert een dekkend aanbod op wijkniveau op. Meerdere scholen en kinderopvangaanbieders kunnen binnen één netwerk participeren. Huisvesting kan het netwerk ondersteunen, maar is nooit doel bij het vormen van brede samenwerking.

Elke basisschool is de spil in een dergelijk netwerk en vormt zo voor kinderen en hun ouders het hart van de wijk/buurt. Binnen de Brede Samenwerking werken in ieder geval onderwijs, kinderopvang, welzijn/sociale wijkteams, jeugdhulp, sport en cultuur rond kinderen en hun ouders samen. De school is een netwerk waarin onderwijs, kinderopvang en andere organisaties samenwerken om een samenhangend en uitdagend programma te verzorgen voor alle kinderen. Zowel onder schooltijd als daarbuiten. De samenwerking tussen het onderwijs en het maatschappelijk middenveld levert een dekkend aanbod op wijkniveau op met een goede verbinding naar jeugdhulp.

De gemeente Nijmegen ondersteunt initiatieven die de samenwerking tussen scholen, kinderopvang, jeugdhulp, welzijn en andere partners in de wijk bevorderen en wil dit netwerk in al zijn variatie over de hele stad verspreid zien. We vinden het belangrijk dat elke school zijn eigen ambities formuleert om samenwerking te borgen en te verbeteren. Dit is de afgelopen jaren ondersteund door coördinatie op locatie. Partijen zien voordelen van deze aanpak.
Tegelijkertijd blijkt dat meer samenwerking met wijkteams en de verbinding met de wijk wenselijke ontwikkelingen zijn.

Als gemeente gaan we ook de brede samenwerking op stedelijk niveau ondersteunen, onder meer door het stimuleren van vernieuwende initiatieven/pilots. Een goed voorbeeld is dat de schoolmaatschappelijk werkers op school veelal ook werken in het SWT van de wijk. Dit kan in samenwerking met het NIM nog uitgebreid worden.

De wijze waarop we dat gaan doen werken we nader uit in de uitvoeringsagenda.

Actielijn 2:
Doorgaande ontwikkelingslijnen

Samenwerking en afstemming
We vinden het niet alleen van belang dat kinderopvang en scholen afzonderlijk van goede kwaliteit zijn, maar ook dat er sprake is van functionele samenwerking ten behoeve van soepele overgangen en schoolloopbanen van alle kinderen.

De afstemming met ouders is cruciaal, omdat zij hun kind steun kunnen geven bij de onderwijs-overgangen. Het is wenselijk dat er doorgaande ontwikkelingslijnen zijn voor kinderen, zodat ze geen belemmering ondervinden van het huidige onderwijsstelsel, waarin op meerdere momenten sprake is van een knip: bij de overgang van kinderopvang naar de basisschool, van de basisschool naar buitenschoolse opvang, van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs, van regulier naar speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs.

Borging van de doorgaande lijn komt voornamelijk tot uiting door: samenwerking en afstemming tussen voorzieningen, doorlopende leerlijnen voor taal, rekenen en sociale ontwikkeling, samenwerking met betrekking tot educatieve methodieken en de overdracht van gegevens tussen voorzieningen met behulp van een kindvolg-systeem of zo nodig door middel van warme overdracht tussen professionals. In de werksessies is tegelijkertijd genoemd dat hiervoor tijd en capaciteit op locatie nodig is. Dit om daadwerkelijk ruimte te maken om mee te kunnen doen aan samenwerking

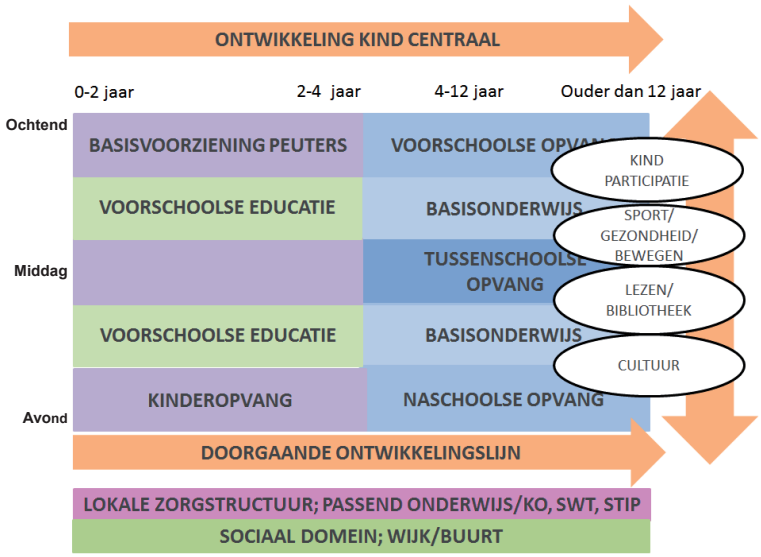
Kennisdelen en verbinden
Partners rondom school geven aan dat ze kennis en ervaringen willen delen en willen leren van elkaar.

Het gaat daarbij om kennisdelen tussen scholen onderling (waaronder speciaal onderwijs), maar ook tussen diverse organisaties in de wijk/buurt. Verschillende vormen daarvoor zijn denkbaar, van het opzetten en gebruiken van een website tot een interactieve vorm van deskundigheidsbevordering. Meer daarover op de uitvoeringsagenda.

Actielijn 3: Verbinding onderwijs en jeugdhulp

Een sterk lokaal netwerk is essentieel om problemen in de ontwikkeling van kinderen sneller te signaleren en jeugdhulp zo licht en integraal mogelijk in te zetten, maar ook om snel op te schalen als dat nodig is. Door de juiste kennis en expertise direct beschikbaar te maken op vindplaatsen als school of kinderopvang, kan passende zorg sneller worden ingezet. Dit betekent dat ouder(s) en kind de juiste zorg krijgen op het juiste moment niet zwaarder dan nodig, maar ook zo zwaar als nodig. Het doel is de complexe hulpvragen zoveel mogelijk binnen de reguliere setting (school, kinderopvang, gezin) te behandelen. Niet overdragen, maar nog meer samenwerken voor één kind, één gezin, één plan, één regisseur. Om dit te bereiken willen we de jeugdexpertise in sociale wijkteams en de rol van de jeugdarts in toeleiding naar zorg versterken. Daarnaast willen we meer inzet van collectieve activiteiten, zoals trainingen voor ouders of kinderen. We ontwikkelen hiervoor pilots in twee wijken.
Tevens investeren we als gemeente in een nog preventievere inzet van Bureau Leerplicht, ook in basisonderwijs. We maken het voor specialistische hulpverleners mogelijk om waar nodig aan te sluiten bij de BSOT's. Zo zorgen we voor laagdrempelige inzet van ondersteuning en jeugdhulp op school en kinderopvang. Tenslotte willen we de regeling Sociaal Medische Indicatie (SMI), waarmee we opvang mogelijk maken voor kinderen in kwetsbare gezinnen, preventiever en meer op maat inzetten in samenwerking met het consultatiebureau en het sociale wijkteam.

Tabel 3. Brede samenwerking

4. Ouders als partner

Goede contacten tussen ouders, opvang en onderwijs, komt de ontwikkeling van kinderen ten goede. We zien kansen in de versterking van het educatief partnerschap van ouders. Partnerschap is daarin geen doel op zich, maar een middel om uiteindelijk samen betere voorwaarden te scheppen voor de ontwikkeling van het kind. Als het gaat om opvoeding en onderwijs, hebben ouders en professionals een eigen positie en verantwoordelijkheid. Die is niet gelijk, maar wel gelijkwaardig.

Wat hebben we al bereikt?

In onze gemeente is de afgelopen jaren geïnvesteerd in een positief opvoedklimaat.

Zorg- en welzijnsinstellingen, GGD, NIM, Tandem en Het Inter-Lokaal (W4) hebben in afstemming met Sociale Wijkteams (SWT) de krachten gebundeld en bieden gezamenlijk een pedagogische basisstructuur van JGZ-medewerkers, (school) maatschappelijk werkers en jongerenwerkers. Deze professionals bieden ouders en anderen ondersteuning bij de opvoeding met preventieve activiteiten, informatie en advies, kortdurende interventies en toeleiding naar zwaardere zorg en ondersteuning als dat nodig is.

Enkele goede voorbeelden uitgelicht:
- Video Home Training (VHT) en Home-Start zijn effectieve opvoedprogramma's voor ouders en kind.
- Activiteitenpleinen waar ouders, vrijwilligers samen met een coördinator optrekken.
- Voor- en vroegscholen hebben gericht ouderbeleid ontwikkeld met aandacht voor intake en oudergesprekken.
- De rol van ouders is duidelijk belegd in AKIB, het Nijmeegse voortgangs- of overdrachtsinstrument van een voorschoolse voorziening naar school.
- Ouderwijs: met deze cursus voor ouders op Brede School De Dukendonck leren ouders beter begrijpen hoe een kind leert en hoe belangrijk hun rol is. Het is een mooi voorbeeld van preventie, participatie en emancipatie van ouders en verbinding met de wijk en zorg. Ook docenten hebben laten weten dat ze tevreden zijn over Ouderwijs.
- De werkgroep 'Ouders Alert' organiseert bijeenkomsten voor en door ouders op de Nutsschool, met specifieke aandacht voor allochtone ouders.

We willen dat wat al bereikt is borgen, verder verbinden en verdiepen.

Wat willen we bereiken?

Kinderen brengen veel meer tijd thuis door dan op school. Als de samenwerking tussen ouders en kinderopvang/school goed is, heeft dat een positieve invloed op de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen.

We onderscheiden bij ouderbetrokkenheid verschillende vormen van actief ouderschap: actief burgerschap, educatief partnerschap of ouderparticipatie (zie overzicht). We investeren samen met de kinderopvang en scholen in educatief partnerschap. Bij educatief partnerschap is sprake van een gezamenlijk belang van ouders en school, waarin de ontwikkeling van het kind centraal staat.

We leveren een bijdrage door ouders, kinderopvang en scholen te ondersteunen bij het verder vorm geven aan dit partnerschap. Een doorgaande lijn in de pedagogische aanpak en de voortzetting van educatieve activiteiten thuis, zijn hier een essentieel onderdeel van.

Welke actielijnen zetten we uit?

Actielijn 1:
Bevorderen educatief partnerschap

Meer samenhang
Er gebeurt al veel om ouders die dat nodig hebben te ondersteunen bij de ontwikkeling van hun kinderen, maar soms ontbreekt het aan samenhang in aanbod en interventies. De verschillende activiteiten willen we waar nodig beter op elkaar afstemmen. Zo komen we tot een meer consistent pakket van maatregelen ter versterking van

de opvoed- en ontwikkelomgeving.

Kinderopvang, scholen en andere instellingen doen veel om ouders te bereiken, maar zijn niet altijd tevreden over de resultaten van hun inspanningen en zien kansen tot verbeteren van het partnerschap. Ook de Onderwijsinspectie constateert dat de betrokkenheid van ouders bij voor- en vroegscholen nog verder verbeterd kan worden.

Bevorderen opvoedondersteuning
De kern van het gemeentelijke ouderbeleid is dat ouders zo nodig ondersteuning krijgen bij het thuis ontwikkelen van hun kind. Daar zetten wij de komende jaren gezamenlijk op in. We gaan in overleg en afstemming met de W4 en andere partijen (onderwijs, kinderopvang, de brede schoolpartners, ouders en het Sociaal Wijkteam) nauw samenwerken om ouders te helpen die opvoedingsomgeving verder te versterken en verbeteren met ouders de Regionale Opvoedwebsite.

We willen met opvoedondersteuning het educatief partnerschap van ouders versterken, waarbij we aandacht hebben voor laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. Daarbij houden we rekening met de culturele achtergrond van ouders en kinderen, de mate waarin eigen kracht van ouders kan worden gestimuleerd en de sociaal economische status.

Informeren
Ouders vinden het belangrijk om goed geïnformeerd te worden over de ontwikkeling van hun kind. Daarvoor is een goede laagdrempelige relatie met ouders cruciaal. Tijdens de sessie die we met ouders hebben gehad, wordt van de gemeente gevraagd om goede voorbeelden stadsbreed te delen en maatwerk in de wijken te stimuleren.

In het najaar wordt als vervolg een mini-conferentie van, met en door ouders georganiseerd. Daar willen we beelden ophalen en behoeften concreter maken. Tegelijkertijd is het ook een manier om kennis te delen met elkaar. Deze conferentie agenderen we voor de uitvoeringsagenda.

Het is van belang goed inzicht te hebben in onze ouderpopulatie, zodat we onze ouderaanpak en opvoedondersteuning kunnen laten aansluiten bij de wensen, verwachtingen en mogelijkheden van ouders. De kleine 20.000 Nijmeegse kinderen in de leeftijd 0-12 wonen in 12.500 huishoudens. Nijmegen heeft een diverse en kleurrijke bevolking. Er zijn meer eenoudergezinnen (17%) dan het landelijk gemiddelde (7%). Het opleidingsniveau ligt hoger dan gemiddeld. Er is een relatief groot aandeel zeer laag opgeleiden.

Tabel 3. Verschillende vormen van actief ouderschap

Actief ouderschap				
Actief Burgerschap	Educatief of Onderwijskundig Partnerschap		Ouderparticipatie	
Maatschappelijk Partnerschap (betrokkenheid bij het leven, leren en ontwikkelen van het kind in wijk of buurt)	**Pedagogisch partnerschap** (opvoeding, welzijn)	**Didactisch partnerschap** (leerproces)	**Formeel partnerschap** (ouderraad, MR)	**Informeel partnerschap** (vrijwilligers werk)

5. Sturing, monitoring en financiën

Om onze beleidsdoelen en resultaten te kunnen realiseren zetten we verschillende instrumenten in: financiën, tijd en capaciteit. We sturen door de beleidsdoelen te benoemen en deze te vertalen naar actielijnen. Door middelen en capaciteit beschikbaar te stellen, faciliteren we de uitvoering. We monitoren de uitkomsten en sturen zo nodig bij in samenspraak met onze partners in onderwijs en opvang.

Wat willen we bereiken?

De nieuwe manier van sturen ontwikkelen we in samenspraak met bestuurders en managers van opvang en onderwijs. De uitvoeringsagenda met actielijnen is een belangrijke basis daarvoor. De nieuwe wijze van sturing, inclusief monitoring en financiering, is zelf dus ook nog in ontwikkeling.

Sturing en monitoring

Beleid en uitvoeringsagenda
Het beleidskader 'Zoveel kinderen, zoveel kansen!' is opgebouwd uit drie thema's: rijke ontwikkelomgeving, brede samenwerking rond opvang en school en ouders als partner. Daarnaast zijn de randvoorwaarden van belang, zoals beschreven in dit hoofdstuk. Elk thema is vertaald in resultaten en actielijnen. Deze zijn in de uitvoeringsagenda in hoofdstuk 6 opgenomen. De uitvoeringsagenda biedt uiteindelijk het kader voor de verdeling van gemeentelijke middelen en voorziet in een context voor aanvragen, uitvoering, en verantwoording.

Sturing op de uitvoering
Wij nemen als gemeente de regie op de uitvoeringsagenda en bewaken de samenhang. Met de schoolbesturen, besturen van kinderopvangaanbieders en welzijnsorganisaties voeren we gesprekken over het in de praktijk brengen van de gemaakte afspraken. We kijken samen in hoeverre de gemaakte afspraken bijdragen aan de hoofddoelen van dit beleidskader.

Onderwijsmonitor
De uitvoeringsagenda heeft een eigen onderwijsmonitor die de voortgang van de uitvoering weergeeft. Met de monitor werken we aan het vergaren van wetenschappelijke en praktische kennis binnen het gehele onderwijsveld. Bijvoorbeeld over de mate waarin bepaalde interventies effect hebben, of welke factoren het meest succesvol blijken bij het verhogen van onderwijsresultaten. Tussentijds evalueren we de inhoud van de uitvoeringsagenda. Op de punten waar dit nodig mocht zijn sturen we bij. De gemeente neemt hiervoor het initiatief.

Financiën: oud en nieuw

Nijmegen heeft in de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in het onderwijsbeleid en blijft dat doen. Hiervoor ontvangen we rijksmiddelen. Daarnaast maken we gemeentelijk geld vrij voor kinderopvang en onderwijs. De doelen van dit beleidskader zijn niet enkel met deze middelen te behalen. Vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid financieren scholen en schoolbesturen veel activiteiten uit de eigen reguliere middelen.
In de maatwerkafspraken die de gemeente over de subsidieverlening met ieder bestuur afzonderlijk maakt, wordt inzichtelijk welk deel de school/het schoolbestuur bekostigt, en met welke middelen de gemeente ondersteunt.

De verdeling van de huidige (landelijke) middelen voor het achterstandenbeleid
Een belangrijk deel van de rijksmiddelen ontvangen we voor ons Onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Met het OAB is landelijk in totaal jaarlijks een bedrag gemoeid van ongeveer € 800 miljoen:

- daarvan gaat € 358 miljoen naar de schoolbesturen van het basisonderwijs op basis van de gewichtenregeling. Dit bedrag neemt al enige tijd jaarlijks af, vanwege de stevige daling in het aantal kinderen met een leerlinggewicht;
- In het speciaal basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs krijgen scholen voor leerlingen van ouders met een niet-Nederlandse culturele achtergrond ('etniciteit') extra geld, in totaal ca. € 45 miljoen;

- gemeenten ontvangen € 360 miljoen voor met name de voorschoolse educatie (VVE) en daarnaast voor zomerscholen en schakelklassen. Hiervan wordt € 100 miljoen toegekend aan de G37 (op basis van de Bestuursakkoorden). De verdeelsleutel is ook hier de gewichtenregeling.

De ontwikkeling van het OAB-budget na 2016
Onlangs is de verdeling van OAB-middelen in 2017 bekend gemaakt (de huidige middelen in het kader van de bestuursafspraken zijn integraal onderdeel van de OAB-middelen). Het komende jaar zullen de gemeenten hetzelfde budget ontvangen als voorgaande jaren. Vanaf 2018 zullen de bedragen anders worden, omdat er een nieuwe gewichtenregeling met nieuwe indicatoren komt. De nieuwe indicatoren voor de bekostiging worden door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) ontwikkeld. Aangezien deze nieuwe bekostigingssystematiek in ontwikkeling is, is nog niets te zeggen over de hoogte van de bedragen en of deze voor een bepaalde periode vastliggen of dat deze elk jaar veranderen (dus meebewegen met de praktijk).

Extra rijksmiddelen
Het rijk heeft extra middelen toegezegd voor peuteropvang en kinderopvangtoeslag.

Extra middelen voor peuteropvang
In de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is € 60 miljoen opgenomen voor het vergroten van de toegankelijkheid van peutergroepen voor alle kinderen.
De ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Binnenlandse Zaken overleggen nog met de VNG over de wijze van besteding van de peuterspeelzaalgelden. In de meicirculaire van het gemeentefonds wordt de verdeling bekend gemaakt. De eerste € 10 miljoen wordt per 1 juli 2016 in het gemeentefonds gestort via een Decentralisatie-uitkering. Deze extra middelen zetten we in om de uitvoeringsagenda te realiseren.

Extra middelen voor kinderopvangtoeslag
Er komt in 2017 van rijkswege in totaal € 470 miljoen extra voor kinderopvangtoeslag beschikbaar. Naar verwachting wordt kinderopvang voor ouders die daar aanspraak op maken goedkoper door een lagere ouderbijdrage.
Voor ouders die niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag hebben wij de zogenaamde gemeentelijke peutertoeslag (met een inkomensafhankelijke ouderbijdrage) in het leven geroepen die gebaseerd is op de VNG-adviestabel. Deze is weer gebaseerd op de tabel van de kinderopvangtoeslag. De ouderbijdrage is zo berekend dat ouders die geen kinderopvangtoeslag krijgen evenveel kosten hebben als de ouders die wel kinderopvangtoeslag krijgen. Een verruiming van de kinderopvangtoeslag van rijkswege voor werkende ouders betekent voor de gemeente, bij blijvende koppeling aan de VNG-adviestabel, dat zij hogere kosten maakt om voor niet-werkende ouders de opvang in gelijke mate goedkoper te maken (lagere ouderbijdrage bij gelijke kostprijs per uur).

Passende overlegstructuur
Deze vorm van aansturing en onze integrale benadering vragen om een nieuwe overlegstructuur, die we de komende periode met onze partners van opvang en onderwijs gaan inrichten.

De roep vanuit het veld om middelen te ontschotten en versnippering te voorkomen onderschrijven we. Tegelijkertijd zien we het als een uitdaging om te kunnen blijven sturen op geoormerkte middelen voor specifieke doelen.

Genoemde ontwikkelpunten voor de wijze van sturing, monitoring en financiën worden nader uitgewerkt.

Creall
Therm

6. Uitvoeringsagenda

Uitgangspunten van de uitvoeringsagenda:

- In de uitvoeringsagenda is uitgegaan van hetzelfde budget als 2015 voor opvang en onderwijs 0-12 jaar.
- De ontwikkeling van het kind staat centraal. We gaan uit van een ontschotte en integrale uitvoering, waarbij de middelen flexibel en met maatwerk worden ingezet. Hierbij is het de intentie dat de gezamenlijke middelen en inzet elkaar versterken.
- De gemeente wil met de schoolbesturen en kinderopvangbesturen gezamenlijke resultaatafspraken en afspraken over de verantwoording maken. Hier zullen mogelijk nog aparte college- en/of raadsbesluiten voor genomen moeten worden. Het streven is om de administratieve lasten voor iedereen beperkt te houden met dien verstande dat rekening gehouden moet worden met de verantwoording die afgelegd moet worden voor de inzet van gemeenschapsmiddelen.
- Bij het maken van de definitieve afspraken heeft de gemeente oog voor de bedrijfsvoering van de instellingen en de draagkracht van professionals.

I. Opgebouwde kwaliteit borgen

Resultaat	Wanneer	Wie (rollen)
In Nijmegen zijn geen zwakke scholen.	Doorlopend	Onderwijsbesturen
De kinderopvang in Nijmegen voldoet aan de kwaliteitseisen die de Wet Kinderopvang en peuterspeelzalen stelt. Voor de hogere kwaliteit van de kinderopvang zetten wij het kwaliteitsconvenant met de kinderopvang en de GGD voort.	Doorlopend	Kinderopvangbesturen. Kwaliteitsconvenant wordt door kinderopvang en GGD uitgevoerd.
In de voorschool houden we vast aan het aantal hbo's en het verhoogde taalniveau van pedagogisch medewerkers.	Doorlopend	Gemeente financiert, kinderopvang voert uit.
Wij zetten het transparante en centrale aanmeldsysteem Schoolwijzer voort, waarbij we de bewuste schoolkeuze van ouders stimuleren. Er zijn nieuwe voorrangsregels voor plaatsing op de PO scholen geïmplementeerd, die aansluiten bij recente ontwikkelingen.	Nieuwe voorrangsregels in werking schooljaar 2018-2019.	Schoolbesturen voeren uit. Gemeente faciliteert website en financiert activiteiten bewuste schoolkeuze ouders.

II. Doorgaande lijnen

Resultaat	Wanneer	Wie (rollen)
Wij evalueren samen met kinderopvang, onderwijs en de GGD het instrument Alle Kinderen in Beeld (AKIB) en verbeteren zo nodig de afspraken over de (warme) overdracht van kinderen die van de kinderopvang naar school gaan.	Evaluatie 2e helft 2016. Eventuele aanpassingen 2017.	Gemeente financiert evaluatie. Scholen, kinderopvang en GGD voeren uit.
Er is een goede overdracht van PO naar VO en SO naar PO. We inventariseren waar de overdracht tot problemen leidt en welke goede voorbeelden er zijn. Afhankelijk van de uitkomst zetten wij vervolgacties uit.	Inventarisatie 2017	Gemeente inventariseert. Vervolgactie bepalen met schoolbesturen PO en VO.
Wij zetten de zorg- en ondersteuningsstructuur met Kijk op Kleintjes (KOK) voor de 0 tot 4 jarigen en de Brede schoolondersteuningsteams (BSOT's) voor de 4 tot 12 jarigen voort. Waar mogelijk sluiten we deze structuren beter op elkaar aan.	Doorlopend	Gemeente (Programma Zorg & Welzijn) financiert. Zorgpartijen voeren uit in samenwerking met kinderopvang en scholen.

III. Rijke ontwikkelomgeving voor alle kinderen

Resultaat	Wanneer	Wie (rollen)
Op wijk/buurtniveau is een rijke ontwikkelomgeving voor alle kinderen gerealiseerd in brede samenwerking tussen alle scholen, kinderopvanginstellingen, SWT, welzijn en partners in de wijk. Hiervoor is op wijk/buurtniveau een plan van aanpak, waarbij ook aandacht is voor scholen en kinderopvang die wijk overstijgend werken en kinderen die niet in hun wijk naar de opvang en/of school gaan.	Gefaseerd op wijk/buurtniveau. We starten in schooljaar 2016-2017 in drie wijken.	De gemeente neemt het voortouw en heeft een faciliterende rol.
Het gemeentelijk aanbod op het gebied van wetenschap, techniek, sport, cultuur, muziek, lezen, natuur en kinderparticipatie is in kaart gebracht en wordt zo ingezet dat het aansluit op de wijk/buurtplannen. Voor het onderdeel sport, bewegen en gezondheid betekent dit dat er een gezamenlijke beweegagenda is opgesteld.	Schooljaar 2016-2017: inventarisatie. Schooljaar 2017-2018: start uitvoering.	Gemeente inventariseert. Samen met partners maken wij afspraken over de inzet en rollen.
Stadsbreed worden goede voorbeelden gedeeld en wordt er van elkaar geleerd.	Per schooljaar maken we gezamenlijk afspraken over wat er wordt gedaan.	De gemeente neemt het voortouw en heeft een faciliterende rol.

IV. Voorkomen van ontwikkelingsachterstanden

Resultaat	Wanneer	Wie (rollen)
Wij hebben stadsbreed een financieel toegankelijk aanbod van peutergroepen, waarin de toegankelijkheid is verhoogd doordat we verbeteringen hebben doorgevoerd in ons subsidie- en peutertoeslagensysteem. Hiertoe stellen we in overleg met kinderopvang een verbeterplan op.	2016: verbeterplan Schooljaar 2018-2019 invoering	Gemeente stelt plan op en financiert peutergroepen.
Wij hebben stadsbreed een kwalitatief hoogwaardig aanbod van VVE, met extra aandacht voor het aanbod in wijken/buurten waar een concentratie is van peuters met een risico op ontwikkelingsachterstand. Dit aanbod is toegankelijk, op maat en innovatief. Hiertoe ontwikkelen we met de huidige aanbieders een plan van aanpak.	2017: plan van aanpak en vernieuwende pilots. Schooljaar 2017-2018: start implementatie plan.	Gemeente financiert. Kinderopvang en voorscholen voeren uit.
Op basis van een gezamenlijk met kinderopvang en onderwijs opgesteld plan zijn er nog een nader te bepalen aantal Startgroepen gerealiseerd. Tot die tijd blijft startgroep IKC de Wieken voortbestaan.	2018: onderzoek naar financiële en organisatorische haalbaarheid van startgroepen. 2019: besluitvorming en invoering plan van aanpak.	Gemeente financiert. Kinderopvang en voorscholen voeren uit.
Wij hebben deeltijdschakelklassen op scholen waar veel leerlingen zitten die extra taalaanbod nodig hebben. Wij hebben een maatwerk aanpak voor leerlingen die op scholen zitten zonder schakelklassen. Er is sprake van structurele kennisdeling tussen de verschillende schakelklassen, tussen PO en S(B)O en structureel aandacht voor ouderbetrokkenheid.	Schooljaar 2016-2017: inventarisatie op welke scholen deeltijdschakelklassen gewenst zijn en opstellen maatwerk aanpak. Start implementatie schooljaar 2017-2018.	Gemeente financiert. Schoolbesturen voeren uit.
Er zijn voldoende voltijds schakelklassen (=Internationale schakelklas PO voor NT2-ers) conform de uitgangspunten in het beleid.	Doorlopend	Gemeente financiert. Schoolbesturen voeren uit.
Aandachtspunt De gemeentelijke financiering is bovenop de middelen die de instellingen hiervoor al ontvangen. Het rijksbeleid en rijksbudget voor onderwijsachterstandenbeleid en de kinderopvangtoeslag zal wijzigen. Afhankelijk hiervan zal de financiële toegankelijkheid kinderopvang al dan niet inkomensafhankelijk zijn.		

V. Ouders, jeugdhulp en preventie

Resultaat	Wanneer	Wie (rollen)
De inzet van preventieve activiteiten op scholen en kinderopvang sluit aan op de gezamenlijke afspraken hierover ter voorkoming van een overkill aan aanbod bij de scholen en kinderopvang. Denk hierbij aan thema's zoals kindermishandeling, gezondheid, radicalisering, diversiteit, sociale veiligheid, digitale vaardigheden, laaggeletterdheid en armoedebestrijding. Tevens onderzoeken we hoe we de expertise van de kinderopvang op het gebied van preventie beter kunnen benutten.	Per schooljaar maken we hierover gezamenlijke afspraken.	Gemeente, schoolbesturen en kinderopvangbesturen faciliteren. Scholen, kinderopvang, GGD en aanbieders van zorg en welzijn voeren uit.
Er is een gezamenlijk plan van aanpak op het gebied van ouderbetrokkenheid - al dan niet op wijk/buurt niveau - dat onder meer aansluit bij de rijke ontwikkelomgeving, onderwijsachterstanden, jeugdhulp, preventie en de culturele diversiteit van ouders en kinderen.	2e helft 2016: conferentie van, met en door ouders. 2017: Plan van aanpak. 2018: Implementatie plan.	Gemeente financiert conferentie en plan van aanpak.
Wij zetten de jeugdhulp (vroeg interventie) gericht in op school en de kinderopvang. De regeling Sociaal medische indicatie zetten we in samenwerking met het Sociale Wijkteam meer preventief, laagdrempelig en meer op maat in, waardoor het een onderdeel is van de preventieve jeugdhulpketen.	Doorlopend	

Financieel kader

Voor 2017 en volgende jaren gaan wij uit van een gelijkblijvend budget. Dat budget ziet er op hoofdlijnen als volgt uit, gebaseerd op de begroting 2015:

Onderwijsachterstanden	€ 5.000.000
Brede scholen/Rijke ontwikkelomgeving	€ 1.700.000
Uitgaven 0-12 andere programma's	€ 365.000
Peutertoeslag en SMI	€ 975.000
Overige uitgaven (Combinatiefunctionarissen bieb op school, schoolwijzer, diversiteit)	€ 620.000
	€ 8.660.000

Bijlagen

Beleidskader
Opvang & Onderwijs 0-12 jaar
Periode 2016-2021

GEMEENTE Nijmegen

Inhoudsopgave

1 Selectie module Opvang en Onderwijs 0-12
2 Monitor gebruik voorschoolse voorzieningen 0-4
3 Evaluatie Schoolwijzer
4 Terugblik beleidskaders Opvang en Onderwijs
5 Samenvatting Innovatie-agenda 'Iedereen heeft talent!'
6 Samenvatting Ontwikkelagenda passend Onderwijs/Jeugdhulp

Bijlage 1

Selectie module Opvang en Onderwijs 0-12

Selectie uit module Onderwijs van Stadsmonitor ten behoeve van beleidskader 0-12

Samenvatting

Onderwijs is één van de thema's die aan bod komen in de Nijmeegse Stadsmonitor. Onderwijs, onderwijsinstellingen en onderwijsvolgenden drukken een sterk stempel op Nijmegen: in de stad volgen 80.000 kinderen en jongeren onderwijs. De Radboud Universiteit en de Hoge School Arnhem Nijmegen kleuren de stad, waarbij studerenden tot ver buiten Nijmegen gefaciliteerd worden. Maar ook het basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs heeft een belangrijke functie. Naast inzicht in de omvang van de onderwijsstromen in Nijmegen geeft de Stadsmonitor ook een beeld van de kwaliteit (van scholen en leerlingen) en het bestrijden van achterstanden en het ontwikkelen van talenten.

Ten behoeve van de ontwikkeling van het beleidskader 0-12 worden in deze "selectie" alleen de bevindingen voor de leeftijdsklasse 0 tot 12 jaar gepresenteerd. De belangrijkste constateringen en aandachtspunten daarvoor zijn:

- Meer dan 90% van de Nijmeegse peuters wordt getest op ontwikkelingsrisico. Bij 15-18% van de peuters is sprake van zo'n risico. Van hen bezoekt het overgrote deel een peutergroep.
- Het totaal aantal leerlingen in het basisonderwijs in Nijmegen is redelijk stabiel. Van wijk tot wijk zijn er echter grote verschillen: de laatste 5 jaar waren er 13 wijken met een flinke terugloop, 2 met een sterke stijging. Bij 10 scholen is het aantal leerlingen in deze periode met meer dan een kwart gedaald, waarvoor krimp van het leerlingaantal in het verzorgingsgebied slechts deels een verklaring is.
- Het aandeel kinderen in het basisonderwijs met een lage startkans neemt nog steeds af. Toch zijn er 8 scholen waar meer dan 30% van de leerlingen zo'n lage startkans heeft.
- Van de kinderen in de basisschoolleeftijd bezoekt 3% het SBO en ook 3% het SO (in totaal 800 kinderen). Het bezoek van deze onderwijsvormen ligt in Nijmegen boven het landelijk gemiddelde.
- Kwetsbare groepen komen geconcentreerd in bepaalde wijken en stadsdelen voor. Daarbij is ook vaak sprake van samenhang tussen onderwijsrisico's en kwetsbaarheid op andere terreinen als werk, inkomen of zorg.

Aanbod en deelname

In Nijmegen gaan duizenden 0 tot 4-jarigen naar kinderdagverblijven of peutergroepen, volgen 12.000 kinderen basisonderwijs. Bezoek aan het speciaal onderwijs ligt boven het landelijk gemiddelde.

Meerdere vormen van kinderopvang

Er zijn meerdere vormen van kinderopvang, voor verschillende leeftijdsgroepen en verschillende doelen:

- *de peutergroep* (vroeger peuterspeelzaal), is gericht op 2- en 3-jarigen, die deze voorziening 2 tot 4 dagdelen kunnen bezoeken. Op de peutergroepen wordt een ontwikkelingsgericht programma aangeboden. De gemeente subsidieert het gebruik van peutergroepen. Op 1-1-2016 zijn er in Nijmegen 35 peutergroepen. Van deze groepen zijn er 22 met een speciaal VVE-programma, gericht op het verkleinen van ontwikkelingsachterstanden bij peuters met een ontwikkelingsrisico.

- het *kinderdagverblijf* heeft, naast een ontwikkelingsgerichte functie ook het doel kinderen (0-3 jaar) op te vangen terwijl hun ouders werken. Kinderen kunnen van 1 tot 5 dagen per week naar een kinderdagverblijf gaan.
  In het register Kinderopvang staan ongeveer 50 kinderdagverblijven ingeschreven. KION is de grootste aanbieder van kinderdagopvang in Nijmegen, maar daarnaast zijn er nog meer, grote en kleinere, aanbieders.

- Veel kleinschaliger is de *gastouderopvang*, in doel en functie vergelijkbaar met het kinderdagverblijf, alleen niet in een instelling maar bij een gastouder thuis.

- Voor basisschoolkinderen is er de *BSO,* voor opvang buiten schooluren. Meestal in een formele instelling, maar ook bij gastouders thuis. Ook hier is KION de grootste aanbieder, met 65 BSO-locaties.

Rond 10.000 kinderen naar opvang

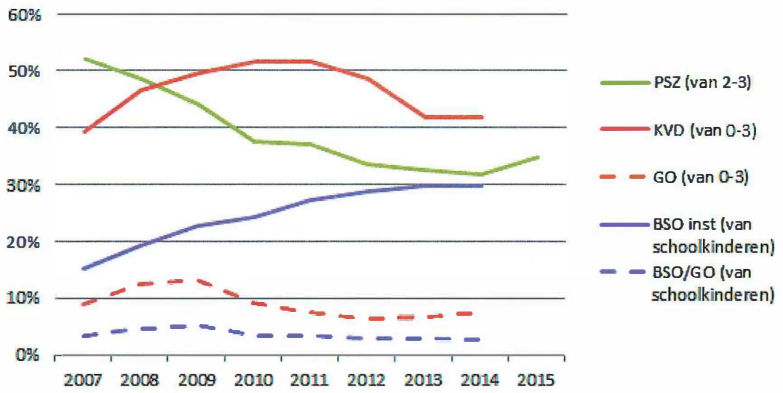
Om een beeld te krijgen van het gebruik van kinderopvang moeten gegevens uit verschillende bronnen gecombineerd worden. De belangrijkste daarvan zijn de belastingdienst (voor hoeveel kinderen wordt kinderopvangaftrek aangevraagd) en de grote aanbieders. Samen geeft dit een redelijk, maar geen exact beeld van het aantal gebruikers op een specifiek peilmoment.

- Rond de 3.000 kinderen gaan naar een voorziening voor kinderopvang, dat is meer dan 40% van de 0-3 jarigen. Het gebruik van kinderopvang is in de jaren tot 2011 steeds gestegen (tot rond de 50% van de 0-3 jarigen) maar daarna onder invloed van werkloosheids- en kostenontwikkeling weer teruggelopen.

- Ruim 1.100 kinderen, ongeveer 1/3 van de 2- en 3-jarigen, bezoeken de peutergroepen. De jarenlange daling in het gebruik is hiermee gestopt, en zelfs omgezet in een kleine stijging.

- Meer dan 4.000 basisschoolleerlingen bezoeken 1 of meerdere dagen de BSO, ongeveer 30% van alle schoolkinderen

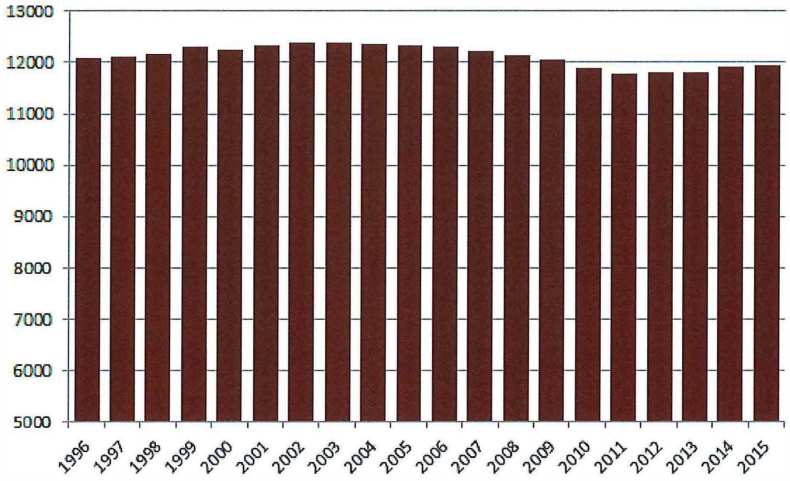
- Het gebruik van gastouders, zowel voor kinderdagopvang als voor na-schoolse opvang, is in aantal en aandeel beperkt.

Figuur 1: Aandeel kinderen dat gebruik maakt van opvangvoorzieningen.
Bron: eigen berekening op basis van BRP, opgave KION en belastinggegevens via CBS

Groeiende en krimpende basisscholen

Het aantal kinderen dat in Nijmegen basisonderwijs volgt schommelt al 20 jaar rond de 12.000.

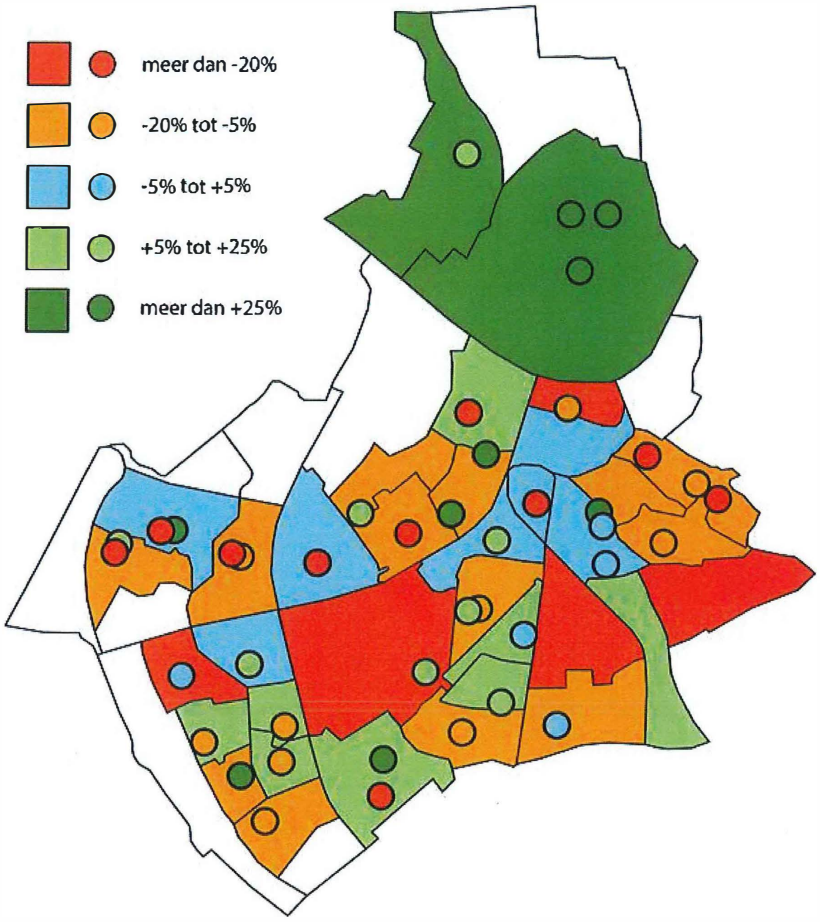

Figuur 2: Aantal leerlingen op Nijmeegse basisscholen. Bron: ILT/DUO.
Bijna altijd gaat het dan om Nijmeegse kinderen. Ongeveer 300 kinderen van buiten Nijmegen, vooral uit de Heilig Landstichting en Ubbergen, volgen basisonderwijs in Nijmegen. Een iets kleiner aantal kinderen volgt de omgekeerde weg: woont in Nijmegen maar gaat elders naar school.

De belangrijkste groep daarbinnen (meer dan 100 kinderen) zijn kinderen uit de wijk Oosterhout die naar de basisschool SamSam in het dorp Oosterhout gaan.
Deze in totaliteit redelijk stabiele groep zorgt toch voor veel dynamiek in de 43 Nijmeegse scholen. Verschuiving van de bevolking speelt daarbij een belangrijke rol: in 1996 woonde nog maar een heel beperkt aantal basisschoolkinderen in Noord, nu zijn dat er meer dan 2.000.

In de kaart is de ontwikkeling in de laatste 5 jaar te zien:

- In 13 wijken, in verschillende delen van de stad, is het aantal basisschoolkinderen met meer dan 10% afgenomen.
- De 2 wijken met de sterkste groei (meer dan 25%) zijn logischerwijs Oosterhout en Lent.
- Maar ook in 8 wijken ten zuiden van de Waal is er sprake geweest van, iets kleinere, toename van het aantal basisschoolkinderen.
- 10 scholen zijn meer dan 20% in leerlingaantal gedaald. Deels gaat het om scholen die in wijken liggen waar het leerlingaantal is afgenomen, maar deels ook niet. Ook daling in belangstelling kan krimp tot gevolg hebben.
- Bij 9 scholen is het leerlingaantal meer dan een kwart gestegen. Deze scholen liggen vaak in groeiwijken, maar niet altijd. Soms neemt de populariteit van een school toe of zorgt keuze voor een bepaalde doelgroep (zoals de keuze voor schakelklassen bij de Bloemberg) voor groei.

Figuur 3: Ontwikkeling aantal basisschoolleerlingen per wijk en per school. Bron: ILT/DUO.

Voor de komende jaren verwachten we een lichte toename van het aantal basisscholieren in Nijmegen als geheel. Daarbij zal er ook veel variatie binnen de stad optreden: groei in wijken met veel nieuwbouw (Lent, Biezen, (Groot) Oosterhout) terwijl er in andere wijken sprake zal zijn van terugloop (Hengstdal, Grootstal, delen van Dukenburg en Lindenholt).

Hoge deelname aan speciaal onderwijs

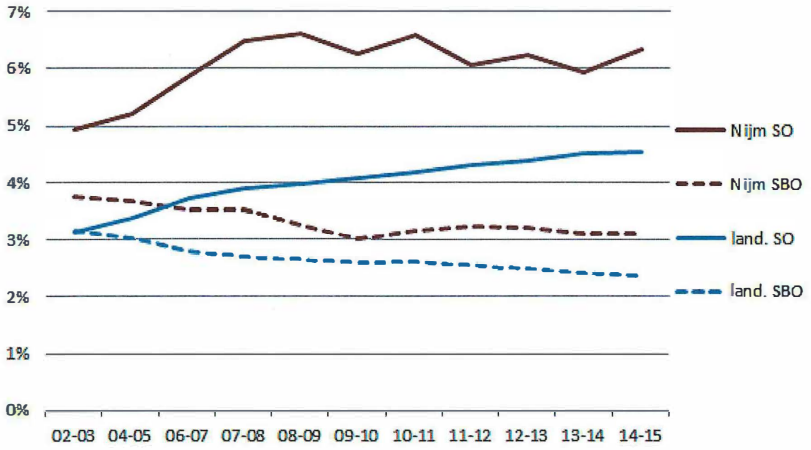
In Nijmegen zijn 2 scholen voor speciaal basisonderwijs (leer- en opvoedingsmoeilijkheden). Ongeveer 400 kinderen krijgen daar les (2015/2016). Daarnaast zijn er 10 scholen voor speciaal onderwijs, waar leerlingen in de basisschool- en vo-leeftijd met een handicap of zeer ernstige leer- of gedragsproblemen les krijgen. In totaal volgen bijna 1.500 leerlingen hier onderwijs, waarbij Kristallis de grootste school is.

Ook in de plaatsen direct rond Nijmegen (Ubbergen, Groesbeek) zijn een aantal scholen voor speciaal onderwijs.

	absoluut	als percentage van	
		BO/SO/SBO	basisschoolleeftijd
basisschool	11.740	90,6%	93,7%
SBO	401	3,1%	3,2%
SO -12 jaar	392	3,0%	3,1%
SO 13+	428	3,3%	

Figuur 4: Nijmeegse leerlingen primair onderwijs (bo, sbo, so), 2014/2015. Bron: DUO/leerplicht.

Van de Nijmeegse kinderen bezoeken er zo'n 1.200 vormen van speciaal (basis)onderwijs. Ongeveer 800 kinderen tot 12, 6,3% van alle kinderen in de basisschoolleeftijd, gaat naar sbo of so. Ruim 400 kinderen ouder dan 12 gaan naar het (v)so.
Voor 95% van de Nijmeegse kinderen staat de school voor speciaal (basis)onderwijs in Nijmegen of de directe omgeving. Een paar procent van de kinderen moet verder weg.
Omdat de schoollocatie voor deze kinderen toch vaak verder van huis is dan bij kinderen die het reguliere onderwijs bezoeken is leerlingvervoer een belangrijke en vaak gebruikte voorzieningen voor hen: van de 530 Nijmeegse kinderen (peildatum januari 2016) die gebruik maken van leerlingvervoer (zowel taxivervoer als OV) gaat het merendeel naar het speciaal onderwijs.

Figuur 5: Aandeel leerlingen naar s(b)o, wonend in Nijmegen en Nederland. Bron: DUO/leerplicht en CBS

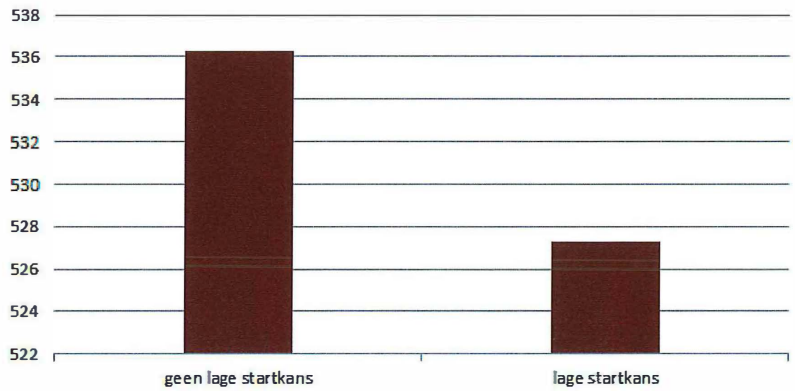
In vergelijking tot de situatie in heel Nederland gaan de Nijmeegse kinderen vooral vaak naar het speciaal onderwijs. Ook naar het speciaal basisonderwijs gaan er in Nijmegen wat meer kinderen dan gemiddeld in Nederland, maar het verschil is hier minder groot.

Kwaliteit

Van onderwijs en leerlingen wordt kwaliteit op meerdere fronten verwacht: kwaliteit op cognitief gebied (kunnen leerlingen goed lezen, schrijven, rekenen, informatie verwerken) maar ook op sociaal gebied (zijn leerlingen zelfstandig, ondernemend, creatief). Voor lang niet al deze kwaliteiten zijn goede gegevens beschikbaar.

Startkans heeft veel invloed op cito-score leerling

In de schooljaren 2014/2015 en 2015/2016 verandert de werkwijze rond de eindtoets in groep 8. De Citotoets, die door de meeste scholen werd gebruikt, wordt vervangen door een centrale eindtoets, die voor alle scholen verplicht wordt.
In de figuur zijn de resultaten van Nijmeegse groep 8-leerlingen uit het schooljaar 2014/2015 te zien. Leerlingen met een lage startkans (d.w.z. dat hun ouders een zeer lage opleiding hebben) scoren op de eindtoets een stuk lager (527) dan leerlingen zonder zo'n lage startkans (536).

Figuur 6: Hoogte score op centrale eindtoets, voor leerlingen met en zonder lage startkans, 2014/2015, Nijmeegse leerlingen

De score op de centrale eindtoets was in Nijmegen iets hoger dan in Nederland. Het aandeel kinderen dat een advies op havo/vwo-niveau krijgt ook.

		Nijmegen	Nederland
Centrale EindToets	% deelnemers	81,8%	82,1%
	gemiddelde score	534,6	533,5
advies	% havo/vwo	51,0%	46,8%
leerlingen met lage startkans		11,0%	10,0%

Figuur 7: Score eindtoets en schooladvies, Nijmegen en Nederland, schooljaar 2014/2015.
Bron: DUO/OOD

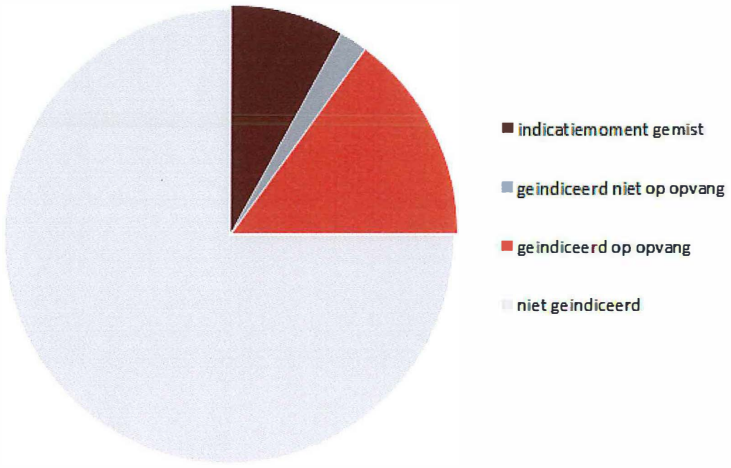
Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie beoordeelt doorlopend alle scholen in Nederland op een aantal facetten, waaronder leeropbrengst, maar ook bijv. leerstofaanbod, schoolklimaat en zorg.
De laatste paar jaar hebben alle basisscholen en ook scholen voor speciaal basisonderwijs in Nijmegen "basistoezicht", wat betekent dat ze door de inspectie als voldoende zijn beoordeeld. In de periode daarvoor waren er wel enkele basisscholen die als "zwak" werden beoordeeld.
Ook in het voortgezet onderwijs is geen van de scholen zwak.
In het speciaal onderwijs worden wel een tweetal locaties van Kristallis als zwak beoordeeld (januari 2016).

Ontwikkelen van talenten en bestrijden achterstanden

Extra aandacht voor peuters met een ontwikkelingsrisico

Sinds 2014 wordt op het consultatiebureau, in principe bij het 18-maandenconsult, gekeken of kinderen een taal- en/of ontwikkelingsrisico lopen. Zo'n risico kan in kenmerken van de ouders liggen (bijv/ een laag opleidingsniveau of psychische problemen) maar ook in het kind zelf (bijv. omdat de spraakontwikkeling achter blijft). Is dat het geval dan krijgt zo'n kind een VVE-indicatie en komt in aanmerking voor een plaats op een peutergroep, die speciaal is toegerust om een eventuele ontwikkelingsachterstand aan te pakken. Ouders kunnen daarbij een inkomensafhankelijke bijdrage krijgen om de kosten van deelname te dekken.
Hoewel in principe bijna alle Nijmeegse peuters in zorg zijn bij de consultatiebureau's/GGD komen niet alle kinderen voor het 18-maandenconsult, het hoofdindicatiemoment.
Zo'n 15-18% van de Nijmeegse peuters krijgt een VVE-indicatie, in absolute cijfers gaat het dan om 250 tot 300 kinderen per geboortejaar. Het overgrote deel van de peuters met een indicatie bezoekt ook een peutergroep. Zo'n 1 à 2% van de kleuters heeft een indicatie maar gaat niet naar een peutergroep. Uit een steekproef van de GGD onder deze groep bleek dat deels te komen door een vertraging, tijdsverloop tussen indicatie en moment van bezoek van peutergroep. Maar voor een ander deel waren deze gezinnen in het steekproefonderzoek niet te bereiken of hadden ze geen interesse voor bezoek aan peutergroep.

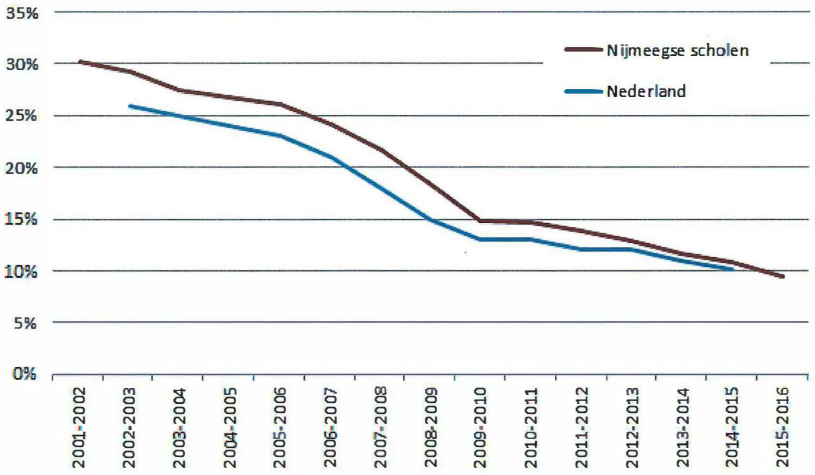

Figuur 8: Nijmeegse peuters naar VVE-indicatie en bezoek peutergroep, najaar 2015 (cijfers bij benadering). Bron: VVE-monitor 2015

Steeds minder kinderen in basisonderwijs met een lage startkans

In het basisonderwijs wordt een andere, beperktere achterstandsdefinitie gehanteerd dan in de voorschoolse periode. Het basisonderwijs kijkt alleen naar het opleidingsniveau van de ouders (lage startkans), terwijl voor de voorschoolse periode ook naar andere kenmerken van huishouden en kind wordt gekeken (VVE-indicatie).

Daarom zijn er minder kinderen met een lage startkans dan kinderen met een VVE-indicatie: van ongeveer 30% in het schooljaar 2001/2002 naar 9 % in het huidige schooljaar 2015/2016.

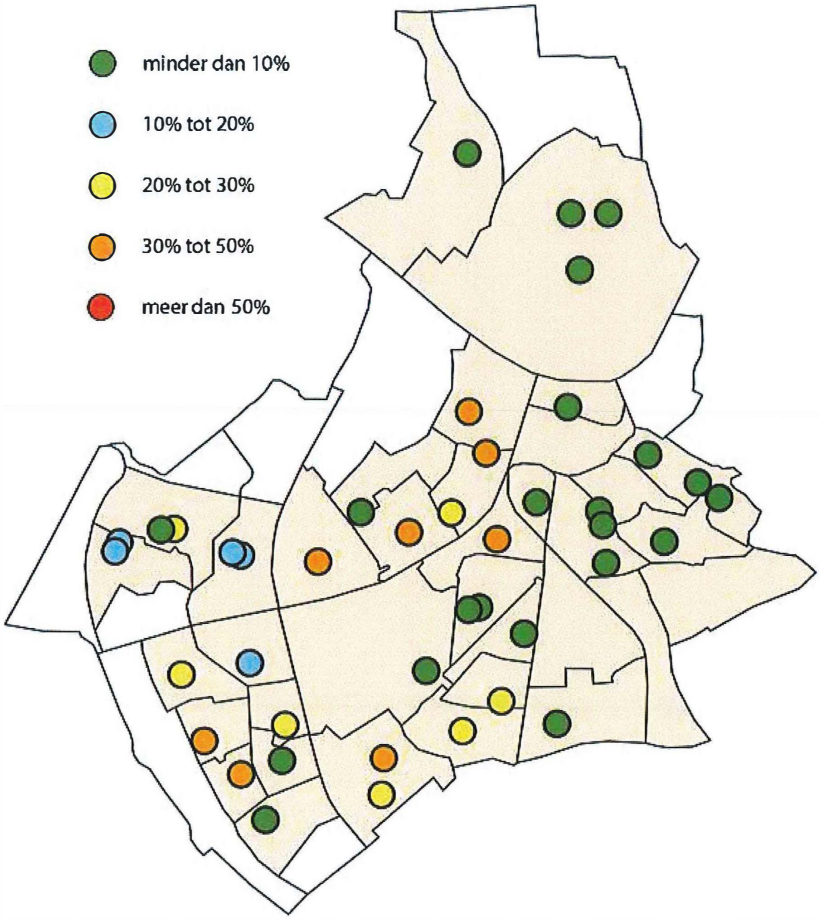

Figuur 9: Percentage leerlingen met een lage startkans in het basisonderwijs. Bron: CBS en DUO/OOD

Het aandeel kinderen met een lage startkans neemt al jaren af. Sterk in de periode tot 2010, omdat in die tijd zowel een daadwerkelijke verbetering van het opleidingsniveau van ouders plaats had, maar ook een stapsgewijs een strengere definitie werd ingevoerd. De langzamere daling die sinds 2010 te zien is, is alleen het gevolg van het verbeteren van het opleidingsniveau van de ouders. In Nijmegen en Nederland ligt het aandeel kinderen met een lage startkans nagenoeg op hetzelfde niveau.
De strengere definitie sluit niet altijd goed aan bij ervaringen op basisscholen. Volgens de definitie komen leerlingen in aanmerking voor een leerlinggewicht (lage startkans) wanneer beide ouders een opleiding van maximaal vmbo-b/k hebben of minder dan 2 jaar onderwijs gevolgd hebben op een andere vo-opleiding. Kinderen van wie (één van) de ouders een net wat hogere opleiding heeft vallen niet onder deze definitie, terwijl ze volgens scholen (soms) wel een lage startkans hebben.

Acht basisscholen met veel kinderen met lage startkans

In het Nijmeegse onderwijsbeleid wordt ernaar gestreefd zoveel mogelijk kinderen in de eigen wijk naar school te laten gaan en ook om niet meer dan 30% kinderen met een lage startkans op een school te hebben.
Omdat wijken in sociaal-economische samenstelling van elkaar verschillen is het, als de kinderen vooral in de eigen wijk naar school gaan, te verwachten dat op de ene school meer kinderen met een lage startkans zitten dan op de andere. In geen enkele wijk is het aandeel kinderen met een lage startkans echter hoger dan 30% zodat deze twee doelen elkaar niet hoeven tegen te werken.
Toch zijn er in Nijmegen 8 basisscholen waar het aandeel kinderen met een lage startkans meer dan 30% bedraagt. Het aantal scholen waar dit aan de orde is daalt: in 2014 waren het er nog 11. Deze daling wordt ook veroorzaakt doordat in totaliteit het aantal kinderen met een lage startkans steeds kleiner wordt.

Figuur 10: Basisscholen naar aandeel leerlingen met lage startkans, 2015. Bron: ILT/DUO

Daartegenover zijn er 22 basisscholen die minder dan 10% (vaak zelfs maar hoogstens enkele procenten) leerlingen met een lage startkans hebben.
De scholen met veel leerlingen met een lage startkans staan in wijken waar ook veel van deze kinderen wonen. Het hoge percentage op de school wordt echter ook veroorzaakt doordat juist rond deze scholen veel leerlingen zijn die niet naar de buurtschool, de dichtstbijzijnde school, gaan, maar naar een school die verder weg ligt ("voorbijlopen": een school bezoeken die meer dan 300 meter verder van het woonadres ligt dan de dichtstbijzijnde school).

	dichtst bij	maximaal 300m verder	meer dan 300m verder
2006-2007	49,4%	20,6%	30,0%
2011-2012	49,8%	18,8%	31,3%
2014-2015	50,4%	17,7%	31,8%
rond scholen met 40%+ lage startkans	33,9%	19,1%	47,0%
rond scholen met 20-40%	44,0%	10,0%	46,0%
rond scholen met -20% lage startkans	55,9%	20,5%	23,6%

Figuur 11: Voorbijlopen in het basisonderwijs. Bron: bewerking bestanden Leerplicht/DUO

Rond scholen waar maximaal 20% van de leerlingen een lage startkans heeft loopt een kwart van de kinderen uit de omgeving deze school "voorbij", bij scholen waar meer dan 40% een lage startkans heeft bijna de helft.
Hierdoor is de leerlingpopulatie vaak geen goede afspiegeling van de groep kinderen die in de buurt van de school woont.

Centrale aanmelding in het basisonderwijs

Sinds 2009/2010 verloopt aanmelding van leerlingen voor het Nijmeegse basisonderwijs centraal (Schoolwijzer). Naast het bevorderen van het in de buurt en gemengd naar school gaan is een hoofddoel daarbij dat bij scholen met meer aanmeldingen dan plaatsen de toekenning van die plaatsen op een transparante manier gebeurt. Daarvoor zijn voorrangscriteria vastgesteld: eerst worden broertjes/zusjes geplaatst, vervolgens kinderen voor wie de school een buurtschool is, daarna kinderen die bijdragen aan een evenwichtige samenstelling en daarna, als er nog plaatsen over zijn, de rest van de aanmeldingen.
Uit analyse van de aanmeldingen en plaatsingen over de periode tot het schooljaar 2014/2015 blijkt het volgende:

- In alle jaren krijgt zo'n 95% van de kinderen een plaatsingsadvies voor de school waarvoor ze een eerste voorkeur hebben.
- Het is de bedoeling dat alle kinderen op 1 maart voorafgaand aan het schooljaar aangemeld zijn. Een tijdige aanmelding heeft invloed op de kans op je 1e voorkeursschool geplaatst te worden: van de tijdig aangemelde kinderen komt 98% op de 1e voorkeur, van de later aangemelde kinderen 84%.

- Driekwart van de aangemelde kinderen heeft een voorkeur voor een buurtschool (volgens definitie van Schoolwijzer, d.w.z. één van de drie dichtstbijzijnde scholen).
  Het aandeel "voorbijlopers" (gaat naar een school minstens 300 meter verder van huis dan de dichtstbijzijnde school) ligt stabiel rond 30%. Dit is vergelijkbaar met het beeld van voor de invoering van Schoolwijzer.

- Het aanmeldgedrag en de voorkeuren van kinderen met een lage startkans wijken wat af van dat van de overige kinderen: een groter deel is te laat met de aanmelding (30% versus 10%), het onderwijsconcept is minder belangrijk (speelt voor 57% een rol versus 87% bij overige kinderen) terwijl ze juist meer waarde hechten aan een buurtschool (82% versus 73%).

	naar 1e voorkeur	voorkeur buurtschool	voorbijloper
2010/2011	94%	73%	32%
2012/2013	95%	74%	29%
2014/2015	95%	76%	32%

Figuur 12: Plaatsingen en voorkeuren in Schoolwijzer, groep 1. Bron: Evaluatie Schoolwijzer

Passend Onderwijs

Tot 1 augustus 2014 kregen leerlingen die een speciale ondersteuningsbehoefte hadden een "rugzakje" waarmee zij op een school in het regulier of speciaal onderwijs terecht konden.
Sinds die datum is er "Passend Onderwijs". Daarbij wordt uitgegaan van de zorgplicht van scholen waar een kind wordt aangemeld. Die moet ervoor zorgen dat het kind een passend onderwijsaanbod krijgt, op de eigen school, of op een andere school binnen het samenwerkingsverband waartoe de school behoort. De samenwerkingsverbanden hebben een budget om de extra ondersteuning te financieren, de financiering is dus niet meer rechtstreeks aan de kinderen zelf gekoppeld.
Met Passend Onderwijs wordt o.a. beoogd thuiszitten (leerlingen die geen school kunnen vinden) tegen te gaan en een betere afstemming tussen onderwijs en zorg te bewerkstelligen. Voor de zorg zijn, sinds de decentralisatie van 1 januari 2015, de gemeenten verantwoordelijk.
Vanwege de recente introductie van Passend Onderwijs kunnen nog niet echt resultaten of effecten daarvan in beeld gebracht worden. Indicaties over (de invoering van) Passend onderwijs die wel beschikbaar zijn:

- Voorjaar 2015 is een interviewronde[1] gehouden bij scholen voor Speciaal Onderwijs, over de samenwerking tussen speciaal onderwijs en jeugdhulp. Hoe verloopt die tegen de achtergrond van de veranderingen (introductie Passend Onderwijs, decentralisatie Jeugdhulp naar gemeenten)?
  Op de scholen voor SO werden daarbij nog veel problemen gesignaleerd:

[1] Toe naar een passend en dekkend aanbod van onderwijs en zorg, werkgroep van samenwerkingsverbanden passende onderwijs en gemeenten

- oude werkrelaties met vaste zorgleveranciers zijn verbroken, daarvoor in de plaats wordt gevreesd voor een versnippering van zorg (veel gemeenten werken met veel verschillende aanbieders). De lijnen met de sociale wijkteams, de spil in de zorg, waren nog niet voldoende ingeregeld, er was regelmatig sprake van lange wachttijden
- op sommige scholen hebben de veranderingen vooralsnog tot meer thuiszitters geleid: doordat de benodigde zorg (nog) niet geleverd werd konden leerlingen niet naar school
- afstemming en samenwerking met andere partijen rond de thuissituatie van leerlingen kan beter, maar scholen voelen zich niet vaak geroepen hierin initiatief te nemen

- In het voorjaar 2015 zijn de sociale wijkteams en zorgcoördinatoren in het reguliere onderwijs geënquêteerd[2] over hun ervaringen in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp:
  - het rapportcijfer dat aan de samenwerking werd gegeven varieerde vooral tussen de 5 en 6
  - meest tevreden was men over de samenwerking ten behoeve van de terugdringing van verzuim
  - meest negatief over het gebrek aan tijd bij zowel zorg- als onderwijspartijen
- Het aantal thuiszitters *als gevolg van* het ontbreken van een passend onderwijsaanbod is niet goed uit de registratie van leerplicht te halen. Je kunt daarin wel zien hoeveel gevallen van thuiszitten (wel ingeschreven staan op school maar niet komen) er zijn, maar niet wat de redenen daarvan is: wordt een kind door de ouders thuis gehouden, wil het zelf niet naar school, is er geen passend aanbod? Vaak kunnen deze redenen ook in combinatie voorkomen, of niet goed te onderscheiden zijn.
  In totaal zijn er in het schooljaar 2014/2015 in Nijmegen 161 kinderen aangemeld vanwege thuiszitten, en 191 omdat zij niet op een school stonden ingeschreven.

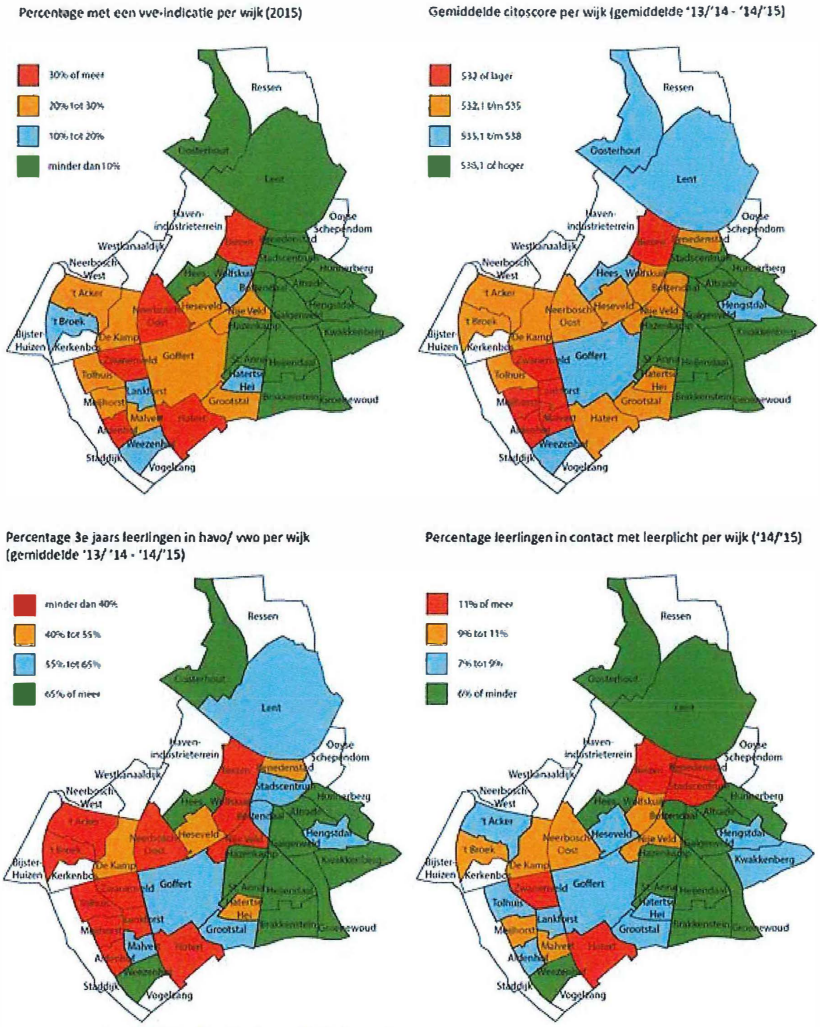
Concentratie en samenhang van kwetsbare groepen

Of je nu kijkt naar de spreiding van lage citoscores, van hoge aandelen kinderen met een lage startkans , veel leerplichtcontacten of weinig vo-deelnemers op havo/vwo-niveau, steeds is er een grote overeenkomst in spreiding over de stad:

- wijken in Nijmegen-Oost, Heijendaal, Hazenkamp, St. Anna, Brakkenstein, Hees, Weezenhof en Nijmegen-Noord scoren erg gunstig.

- daartegenover zijn de uitslagen in Dukenburg, Biezen, Hatert, Nije Veld, Wolfskuil, Heseveld, Neerbosch-Oost en Lindenholt vaak ongunstig.

[2] Monitor Aansluiting Onderwijs Jeugdzorg, NJI

Figuur 13: cito, VVE-indicatie, leerplicht, havo/vwo
Klik op de figuur of op de titel van het figuur. In een nieuw venster opent een pdf.

De slechte scores zijn uitingen van de minder gunstige sociaal-economische positie van de inwoners van deze wijken. De samenhang is soms nog sterker: het kan om dezelfde huishoudens gaan, die in verschillende indicatoren naar voren komen.
Deze stapeling spreekt ook uit het Sociaal Statistisch Bestand waarin per huishouden het voorkomen in regelingen op gebied van jeugd, werk, inkomen en zorg is geïnventariseerd. Daarbij gaat het niet om exact dezelfde regelingen als hierboven genoemd, en ook niet alle regelingen zijn onderwijsgerelateerd (ook bijvoorbeeld het gebruik van jeugdzorg is opgenomen).

Het laat echter wel zien dat in huishoudens waarin sprake is van gebruik van jeugdregelingen veel meer dan gemiddeld ook van regelingen rond inkomen, zorg of werk gebruik wordt gemaakt:

	1-oudergezin			2-oudergezin		
	in jeugd-regeling	niet in jeugdreg.	totaal	in jeugd-regeling	niet in jeugdreg.	totaal
totaal gezin	**25%**	**75%**	**5000**	**13%**	**87%**	**15500**
	waarvan	waarvan	waarvan	waarvan	waarvan	waarvan
in inkomensregeling	66%	38%	45%	26%	8%	11%
in zorgregeling	31%	14%	18%	21%	5%	7%
in werkregeling	44%	29%	33%	33%	17%	19%
in 5 of meer regelingen	54%	16%	25%	26%	3%	6%

Figuur 14: Stapeling voorzieningengebruik door huishoudens in jeugdregelingen. Bron: SSB2014

Gemiddeld heeft 5% van de huishoudens in Nijmegen 5 of meer klantrelaties met de 21 regelingen die in het SSB zijn opgenomen. Van de huishoudens die voorkomen in de jeugdregelingen is dat een kwart (bij de 2-oudergezinnen) tot ruim te helft (bij de 1-oudergezinnen).

Bijlage 2

Monitor gebruik voorschoolse voorzieningen 0-4

Monitor gebruik voorschoolse voorzieningen door 0-4 jarigen

Monitor gebruik voorschoolse voorzieningen door 0-4 jarigen

Datum: maart 2016

Colofon
Gemeente Nijmegen
Onderzoek en Statistiek
contactpersoon: Jenny Zonneveld en Marieke Selten
tel.: (024) 329 98 89
e-mailadres: onderzoek.statistiek@nijmegen.nl

Verkrijgbaar
via www.nijmegen.nl
(onderdeel gemeente > onderzoek en cijfers)

Inhoudsopgave

1	Samenvatting en conclusies	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2	Inleiding	8
2.1	Doel van het onderzoek	8
2.2	Onderzoeksvragen	8
2.3	Methode	8
3	Gebruik van voorschoolse voorzieningen	10
3.1	Hoeveel 0 tot 4-jarigen maken gebruik van voorschoolse voorzieningen?	10
3.2	Peuterarrangementen; wie maken er gebruik van?	11
4	Hoeveel peuters zijn er met VVE-indicatie en wat weten we van hen?	12
5	Zijn er kinderen met VVE-indicatie die geen voorziening bezoeken?	14
5.1	Vergelijking op groepsniveau	14
5.2	Vergelijking op individueel niveau	14
6	Wat voor peutergroepen bezoeken VVE-geïndiceerden?	15
7	Financiering van peuterarrangementen	18
8	Samenloop VVE en kwetsbare huishoudens	19

Samenvatting en aandachtspunten

Inleiding

Voor kinderen naar school gaan kunnen zij gebruik maken van kinderopvang (0-3 jaar) of peuterarrangementen (2-3 jaar). De gemeente Nijmegen vindt het wenselijk dat zoveel mogelijk kinderen hieraan deelnemen.
Zeker voor kinderen met een ontwikkelingsrisico is dit gewenst. Daarom is het belangrijk deze kinderen vroeg te herkennen. De GGD bekijkt bij het 18-maandenconsult van het consultatiebureau of kinderen in aanmerking komen voor een VVE-indicatie. Met zo'n indicatie kunnen kinderen tegen geringe kosten, en op jonge leeftijd, peuterarrangementen (vroeger peuterspeelzalen) met een speciaal op hen gericht VVE-programma bezoeken.

Het doel van de monitor Voorschoolse Voorzieningen is een beeld te geven van gebruik en bereik van deze voorzieningen, met speciale aandacht voor kinderen met een VVE-indicatie. In dit hoofdstuk komen allereerst de belangrijkste bevindingen van het onderzoek aan bod. Vervolgens wordt ingegaan op de beleidsrelevante conclusies.

Samenvatting

De voornaamste bevindingen uit de VVE-monitor zijn:

Over het bezoek van voorschoolse voorzieningen

- Van de 0-1 jarigen bezoekt een derde de kinderdagopvang en ongeveer twee derde niet (ruim 1100 tegen ongeveer 2300)
- Van de 2 en 3 jarigen bezoekt ruim 30% een peuterarrangement (ongeveer 1100), ruim 50% een kinderdagverblijf (ongeveer 1700). Ruim 15% bezoekt geen van beide (ongeveer 550)
- Onder de bezoekers van peuterarrangementen zijn relatief veel kinderen met een niet-westerse achtergrond (29%) of met een VVE-indicatie (44%; een kleine 500 kinderen)
- Van de 35 locaties van peuterarrangementen zijn er 22 met een VVE-programma (waarvan 16 VVE-plus)

Over kinderen met een VVE-indicatie

- 15 tot 18% van de kinderen krijgt van de GGD een VVE-indicatie. Dat betekent dat er per geboortejaar ongeveer 250 tot 300 kinderen met een ontwikkelingsrisico in Nijmegen zijn. Onder hen relatief veel kinderen uit wijken als Hatert, Neerbosch-Oost, Biezen en Malvert
- Hoewel de GGD een groot bereik heeft (nagenoeg alle kinderen in zorg) komt ongeveer 10% van de kinderen niet naar het 18-maandenconsult en mist daardoor het hoofd-indicatiemoment. Het is wel mogelijk dat deze kinderen op een ander moment een indicatie ontvangen.

Over het niet bezoeken van peuterarrangementen door kinderen met een VVE-indicatie

- Uit een vergelijking tussen het aantal kinderen met een VVE-indicatie en het aantal geindiceerde kinderen dat een peuterarrangement bezoekt komt dat ongeveer 90% van de geindiceerde kinderen naar een peuterarrangement gaat en ongeveer 10% niet.
- De GGD heeft begin 2015 zo'n 20 van de 40 geindiceerde kinderen die geen gebruik van een peuterarrangement leken te maken benaderd. Bij bijna de helft was er alleen sprake van enige vertraging in het bezoek, zij gingen inmiddels wel. De GGD schat dat bij ongeveer een kwart tot de helft van de gevonden administratieve niet-bezoekers ook daadwerkelijk sprake is van niet-bezoek van een peuterarrangement.

Over het bezoek van peuterarrangementen door kinderen met een VVE-indicatie

- Ongeveer 95% van de 500 kinderen die met een VVE-indicatie een peuterarrangement bezoekt, bezoekt een locatie met VVE-aanbod. Dat zijn ongeveer 470 kinderen. Ongeveer 5% van de geïndiceerde kinderen gaat naar een peutergroep zonder VVE-programma. Dat zijn ongeveer 25 kinderen.
- Geïndiceerde kinderen die wonen in een wijk zonder VVE-peutergroep gaan vaker naar een peutergroep buiten de eigen wijk dan de totale groep (90% tegen 38%), in de meeste gevallen bezoeken zij dan een peutergroep die VVE aanbiedt. Er zijn ongeveer 35 tot 40 geïndiceerde kinderen uit wijken zonder VVE die in een andere wijk een VVE-peutergroep bezoeken.

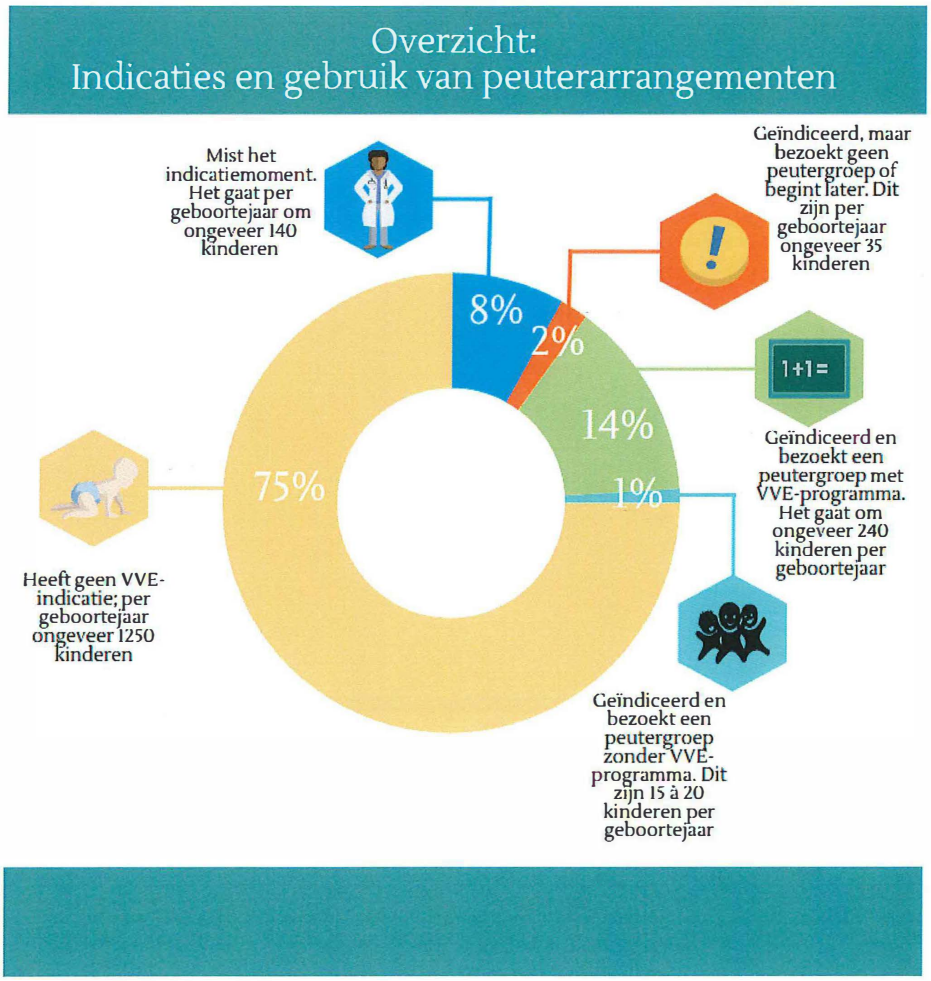
Over financieringswijzen

- Voor de betaling van de peuterarrangementen is er een stelsel van verschillende financieringsvormen: gemeentelijke peutertoeslag, gemeentelijk subsidie van VVE-plaatsen, kinderopvangaftrek belasting en ouderbijdrage
- Dit leidt ertoe dat de ouderbijdrage in min of meer vergelijkbare situaties flink uiteen kan lopen. Een ouder met een laag inkomen en een kind met VVE-indicatie betaalt op een VVE-pluslocatie 2,40 per dagdeel per maand. Op een andere locatie varieren de kosten voor dezelfde ouder en kind van 6,50 (voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangaftrek) tot 8,90/13,40 (voor ouders die werken).
- In praktijk betekent dit dat voor ongeveer 75 van de 500 kinderen die met indicatie naar een peutergroep gaan een (te) hoge ouderbijdrage wordt betaald

Over de samenloop van VVE en kwetsbaarheid van huishoudens

- Van de huishoudens met een VVE-kind hoort 24% tot de groep kwetsbare huishoudens (maakt gebruik van 5 of meer regelingen in sociaal domein). Dit is veel meer dan gemiddeld voor huishoudens met jonge kinderen (7%)
- Anderzijds maakt ongeveer 30% van de huishoudens met een VVE-kind van geen enkele regeling gebruik en gaat het dus om een heel nieuwe doelgroep.

Op de volgende pagina wordt een totaaloverzicht gegeven van de indicaties en het gebruik van peuterarrangementen door geïndiceerde kinderen. Duidelijk wordt hoe vaak bepaalde situaties (bijvoorbeeld het missen van het indicatiemoment) voorkomen per geboortejaar.

Figuur 1: Indicatief overzicht op wat voor manier peuters in beeld zijn
Bron: GGD en gegevens aanbieders peuterarrangementen (m.b.t. kinderen geboren tussen 1-1-12 en 1-7-13), situatie oktober/november 2015

Aandachtspunten met betrekking tot beleidsdoelen

Ten aanzien van voorschoolse voorzieningen heeft de gemeente Nijmegen de volgende ambities geformuleerd:

1) Voorschoolse voorzieningen zijn toegankelijk voor alle peuters; peutergroepen moeten in de buurt zijn, voldoende plek hebben en financieel toegankelijk zijn.
2) 100% van de VVE doelgroep wordt bereikt met een VVE-programma. Hiervoor is een vroege herkenning van kinderen met risico op een leerachterstand van belang
3) Kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen wordt verhoogd.

Deze Monitor Gebruik Voorschoolse Voorzieningen is geen (complete) evaluatie van het beleid voorschoolse voorzieningen. Wel kunnen op basis van de bevindingen een aantal aandachtspunten geformuleerd worden met betrekking tot de beleidsdoelen.

Ad 1 Conclusies en aandachtspunten over toegankelijkheid van voorzieningen:

Door ontbreken van VVE-locaties gaan geindiceerde kinderen buiten de wijk naar opvang
Niet iedere wijk heeft een locatie met VVE-programma, kinderen uit zo'n wijk die een VVE-indicatie hebben gaan bijna altijd naar een voorziening in een andere wijk. In absolute cijfers 25 kinderen per geboortejaar.

Door financieringsmodel lopen kosten voor ouders in vergelijkbare situatie sterk uiteen
Bij de betaling van de voorzieningen zijn veel financiele regelingen betrokken. Dit leidt ertoe dat ouders met een vergelijkbaar inkomen en een kind met een VVE-indicatie afhankelijk van de locatie die hun kind bezoekt een heel verschillende eigen bijdrage moeten betalen, tot wel 2 tot 4 x zo hoog als het basistarief. Er zijn ongeveer 75 kinderen met indicatie waarvoor een hogere ouderbijdrage betaald wordt dan op een VVE-locatie het geval zou zijn.
Ook kan dit leiden tot uitstel van bezoek (ouders wachten op een plaats op een goedkope locatie), en is er ook bezoek buiten wijk (zie boven).

Moeten VVE-locaties "gereserveerd" zijn voor kinderen met indicatie?
Ook veel van de niet-geindiceerde kinderen (ruim 60%) bezoekt een locatie met (relatief duur) VVE-aanbod.

Ad 2 Aandachtspunten over 100% bereik van VVE-doelgroep

Niet alle kinderen worden bereikt op het indicatiemoment
Belangrijk voor een zo groot mogelijk beriek van geïndiceerde kinderen is vroegtijdige signalering van een risic op ontwikkelingeachterstad. Ongeveer 8-10% van de peuters mist het belangrijkste indicatiemoment bij de GGD. Hoe komt dit, is dit te verbeteren?

5-10% van de geindiceerde kinderen gaat niet/te laat naar opvang
5-10% van geindiceerden gaat niet (tijdig) naar een voorziening. Niet alleen niet-bezoek, maar ook een latere start zijn ongewenst. Juist voor geïndiceerde kinderen is een vroege start wenselijk. Wat zijn achtergronden en beweegredenen? Meer inzicht hierin is gewenst.

Mbt de kwaliteitsdoelstelling geeft de monitor geen informatie voor aandachtspunten.

Inleiding

Voordat Nijmeegse kinderen naar school gaan kunnen zij gebruik maken van kinderdagopvang (0-3 jaar) of peuterarrangementen (2-3 jaar). De gemeente Nijmegen vindt deelname aan zulke voorschoolse voorzieningen voor alle kinderen belangrijk en in het bijzonder voor kinderen die een ontwikkelingsrisico lopen. Voor deze kinderen wordt op diverse peutergroepen een VVE[1]-programma aangeboden, bedoeld om een leerachterstand op de basisschool te voorkomen. De GGD, waar (bijna) alle peuters in zorg zijn, stelt vast welke kinderen een ontwikkelingsrisico lopen. Deze kinderen krijgen een VVE-indicatie. Het streven is om zo veel mogelijk kinderen met een VVE-indicatie te laten deelnemen aan een (bij voorkeur VVE) peutergroep.

Doel van het onderzoek

De monitor voorschoolse voorzieningen dient om in beeld te brengen van welke voorschoolse voorzieningen Nijmeegse kinderen gebruik maken. Hierbij is bijzondere aandacht voor het gebruik van voorschoolse voorzieningen door de VVE-doelgroep. In deze monitor wordt gekeken naar het gebruik van voorschoolse voorzieningen (kinderdagopvang/gastouders, peutergroepen) en niet de kwaliteit ervan.

Het is de eerste keer dat deze monitor wordt gemaakt. Het is de bedoeling de monitor regelmatig te updaten en t.z.t. uit te breiden met informatie over kinderen tot 6 jaar. In de monitor kunnen, naast een aantal vaste onderdelen, ook eenmalige verdiepende analyses worden opgenomen.

Onderzoeksvragen

In de rapportage komen de volgende, vaste onderdelen van de monitor voorschoolse voorzieningen, aan bod:

- Hoeveel en wat voor kinderen maken gebruik van een voorschoolse voorziening?
- Hoeveel peuters zijn er met VVE-indicatie en wat weten we van deze peuters?
- Van welke voorzieningen maken peuters met een VVE-indicatie gebruik?
- Hoeveel peuters met een VVE-indicatie maken geen gebruik van een voorschoolse voorziening
- Via welke regelingen wordt het gebruik van peutergroepen gefinancierd?

In de verdieping van de monitor voorschoolse voorzieningen 2015 wordt gekeken of kinderen die met een VVE-indicatie gebruik maken van opvang vaak deel uitmaken van kwetsbare huishoudens. Maakt het huishouden ook gebruik van andere (gemeentelijke) regelingen op het gebied van werk, inkomen, zorg en jeugd? Dit verschaft inzicht in de doelgroep; gaat het om huishoudens die anderszins bekend zijn bij de gemeente of wordt een 'unieke' groep bereikt?

Methode

De onderzoeksvragen worden hoofdzakelijk beantwoord door middel van bestandsanalyse. Op basis van gegevens van de GGD kan bekeken worden hoe het aandeel kinderen met een VVE-indicatie is en hoe wijken in dat opzicht verschillen.

Opgaven van aanbieders KION en KINOP geven inzicht in het gebruik van peuterarrangementen naar diverse kenmerken, de verdeling van VVE-kinderen over locaties met of zonder VVE-programma en hoeveel kinderen een peutergroep binnen de eigen wijk bezoeken.

Om na te gaan of alle geïndiceerde peuters ook een peuterarrangement bezoeken vergelijken we de gegevens van de GGD en de aanbieders. Omdat in de gegevens van de GGD in verband met privacy-overwegingen geen persoonsgegevens van geindiceerde kinderen bekend zijn kunnen wij niet 1 op 1 zien of geindiceerde kinderen ook in opvang zijn. Alleen

[1] Voor- en vroegschoolse educatie; educatief programma gericht op kinderen in de peutergroepleeftijd (2-3) en eerste jaren van de basisschool.

een vergelijking op groepsniveau is mogelijk. Om (onder meer) deze vergelijking in de toekomst op individueel niveau mogelijk te maken wordt onderzocht welke mogelijkheden een pseudonimiseringsinstrument hiertoe biedt.
De GGD beschikt wel over gegevens op kindniveau. Op verzoek van de gemeente heeft de GGD bij een steekproef van 20 kinderen die wel een indicatie hadden, maar niet voorkwamen in de deelnemeroverzichten van de aanbieders, via een belronde nagegaan waarom zij geen peuterarrangement bezochten.
Inzicht in de financiering van peutergroepen wordt in beeld gebracht op basis van gegevens van de aanbieders, de belastingdienst en registratie van bureau subsidies van de gemeente.

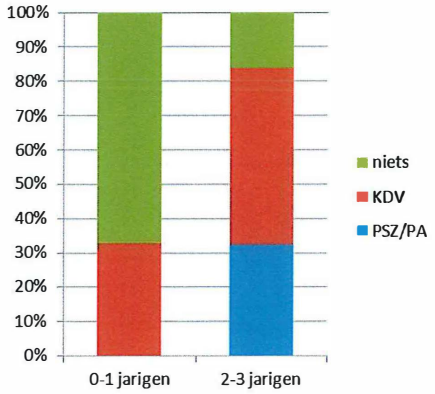
Gebruik van voorschoolse voorzieningen

Hoeveel 0 tot 4-jarigen maken gebruik van voorschoolse voorzieningen?

Om een totaalbeeld te geven van het bezoek aan voorschoolse voorzieningen moet worden gekeken naar het gebruik van peuterarrangementen en kinderdagverblijven. Van de peuterarrangementen zijn via de aanbieders deelnemergegevens beschikbaar. Van de kinderdagverblijfbezoekers zijn bij de gemeente geen integrale deelnemers gegevens beschikbaar (er zijn namelijk veel verschillende aanbieders en er is geen financiële relatie met de gemeente). Daarom moeten we voor het gebruik van kinderopvang een schatting maken op basis van de belastingstatistiek kinderopvangaftrek van het CBS. Daar zitten wel enige haken en ogen aan:

- De statistiek heeft betrekking op alle kinderen (0 t/m 4 jaar oud) waarvoor op enig moment in het belastingjaar kinderopvangaftrek is geweest. Dit verschilt van de gegevens over deelnemers van peuterarrangementen, die op een peilmoment geteld zijn.
- Tot het belastingjaar 2013 betekende kinderopvangaftrek per definitie dat een kind een kinderdagverblijf bezocht. Door de veranderingen in financiering van de peuterarrangementen (zie ook hoofdstuk 0) komen sinds 2013 ook kinderen in een peuterarrangement in aanmerking voor kinderopvangaftrek. Daardoor is er sprake van overlap tussen de gebruikers van peuterarrangementen en gebruikers van kinderopvangaftrek.

Dat betekent dat de onderstaande verhoudingen indicaties zijn:

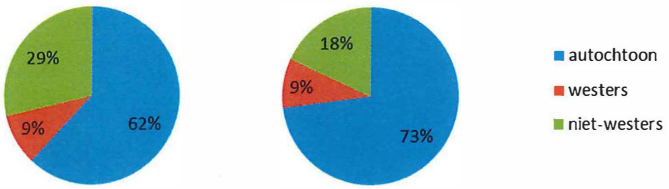
Figuur 1: Gebruik voorschoolse voorzieningen door 0-4 jarigen in 2015, schatting op basis van opgave aanbieder peuterarrangementen (peilmoment maart) en kinderopvangaftrek (CBS, belasting over jaar -1).

0-1 jarigen zijn te jong voor een peutergroep en kunnen enkel gebruik maken van kinderdagopvang. Ongeveer een derde (ruim 11000 doet dit, twee derde maakt geen gebruik van een voorschoolse voorziening (ongeveer 2300). Het gebruik van voorschoolse voorzieningen ligt veel hoger onder 2-3 jarigen; ruim de helft gaat naar een kinderdagopvang (ongeveer 1700), een derde bezoekt een peutergroep (ongeveer 1100) en een kleine 20% maakt noch van peuterarrangementen, noch van kinderdagopvang gebruik (ongeveer 550). Hierbij rijst de vraag wat de achtergrond is van het niet gebruiken van voorschoolse voorzieningen; hoeveel van deze kinderen hebben een VVE-indicatie of hebben het 18-maandenconsult gemist, hoeveel van deze kinderen starten op latere leeftijd alsnog met een voorschoolse voorziening?

Peuterarrangementen; wie maken er gebruik van?

In figuur 1 is te zien dat ongeveer een derde van de 2-3 jarigen een peutergroep bezoeken. In oktober 2015 gaat het om 1135 Nijmeegse kinderen. Wat we weten van deze kinderen:

- Onder hen relatief veel kinderen met een niet-westerse achtergrond. Figuur 2 geeft de afkomst weer van bezoekers van peuterarrangementen en de totale leeftijdsgroep in Nijmegen. In vergelijking met de totale groep maken wat meer kinderen van niet-westerse afkomst gebruik van een peutergroep (resp. 18% en 29%) en wat minder kinderen van autochtone origine (resp. 73% en 62%).

Figuur 2: Afkomst van bezoekers peuterarrangementen (links) en 2-3 jarigen in Nijmegen (rechts), bron: gegevens van aanbieders peuterarrangementen en BRP, oktober 2015

- Onder hen relatief veel kinderen uit de wijken Hatert, Neerbosch-Oost, Zwanenveld, Meijhorst en 't Acker.
- Onder hen relatief veel kinderen met een VVE-indicatie; 44%, tegenover 17% bij alle 2-3 jarigen. In het volgende hoofdstuk wordt verder ingegaan op de groep VVE-geïndiceerden van 2 tot 3 jaar.

Hoeveel peuters zijn er met VVE-indicatie en wat weten we van hen?

Sinds de tweede helft van 2013 bepaalt de GGD welke kinderen een ontwikkelingsrisico lopen en in aanmerking komen voor een VVE-indicatie. Dat gebeurt in principe bij het 18 maanden consult, maar kan afhankelijk van de situatie ook eerder of later gebeuren. Op basis van deze gegevens kan informatie worden gegeven over het aantal VVE-indicaties bij kinderen die zijn geboren tussen 1 januari 2012 en 1 juli 2013; kinderen in deze groep hebben inmiddels allemaal het 18 maandenconsult achter de rug.

	VVE-indicatie	geen 18 maanden consult	aandeel geen 18 maanden consult wel VVE-ind	aantal in zorg bij GGD	Aantal 1-1-2015
1e halfjaar 2012	18%	12%	26%	776	783
2e halfjaar 2012	17%	13%	16%	856	853
1e halfjaar 2013	15%	9%	16%	803	828

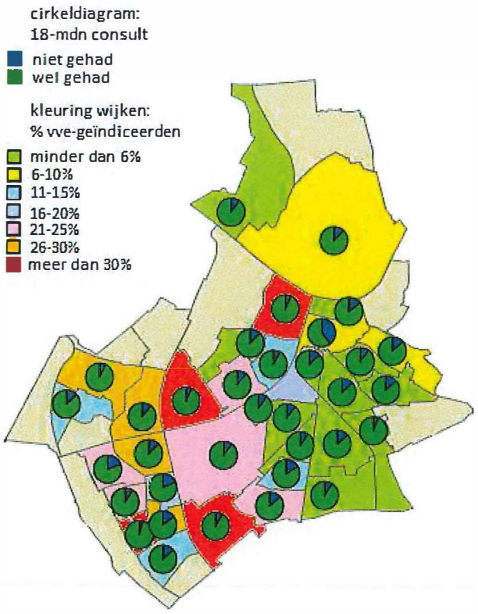
Figuur 3: kinderen in zorg bij de GGD en aandeel VVE-indicaties naar geboortecohort , bron: GGD, november 2015

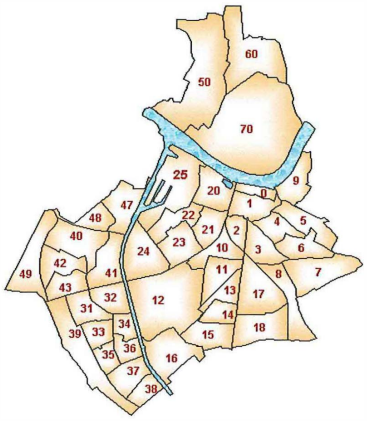
Uit het overzicht in Figuur 3 blijkt dat het aantal kinderen dat bij de GGD bekend is nagenoeg overeen komt met het aantal kinderen dat is ingeschreven bij de gemeente. Het bereik van de GGD-zorg is dus heel hoog.

Helaas zijn niet alle kinderen die in zorg zijn bij de GGD ook op het 18-maanden consult geweest; zo'n 10% van de kinderen heeft dit consult niet gehad. Dit hoeft niet te betekenen dat er voor deze kinderen geen risico-inschatting is gemaakt: ook van de kinderen die niet op het 18-maanden consult zijn geweest heeft 16% tot 26% wel een VVE-indicatie. Die is eerder of later afgegeven. In Figuur 4 is te zien dat in het Centrum relatief veel kinderen het 18-maanden consult missen.

Van alle kinderen heeft 15% tot 18% een indicatie. Hoe ouder de kinderen zijn, hoe groter het aandeel kinderen met een VVE-indicatie is. Naarmate kinderen ouder zijn is er immers meer bekend over hun ontwikkeling en zijn ze vaker gezien door de GGD. In absolute aantallen betekent dit dat ongeveer 250 tot 300 Nijmeegse kinderen per geboortejaar een ontwikkelingsrisico lopen.

De gegevens laten een vergelijking naar geslacht en woonwijk toe. Het aandeel VVE-indicaties onder jongens (19%) is iets hoger dan bij meisjes (15%). Wanneer de verschillende wijken worden vergeleken, zijn er grotere verschillen. Dit is te zien in Figuur 4. Er zijn dertien wijken waar meer dan een vijfde van de kinderen een indicatie heeft. Het aandeel indicaties is het grootst in Hatert; hier heeft 43% van de kinderen een VVE-indicatie.
Daartegenover staan 11 wijken waar minder dan 6% van de kinderen een indicatie heeft.
Over de afkomst van de geïndiceerde kinderen kan alleen iets worden gezegd op basis van de gegevens van de peutergroepaanbieders. Bevindingen hebben daarom alleen betrekking op peuters die gebruik maken van een peuterarrangement. Van de peutergroepbezoekers met een niet-Westerse achtergrond heeft 70% een VVE-indicatie. Bij peutergroepbezoekers met een Nederlandse achtergrond is dit 31%.

Figuur 4: Per wijk het aandeel kinderen met een VVE-indicatie en het aandeel kinderen dat geen 18-maandenconsult heeft gehad, bron: GGD, november 2015. Rechts een overzicht van de wijken waar het om gaat.

1:Centrum	21:Wolfskuil
2:Bottendaal	22:Hees
3:Galgenveld	23:Heseveld
4:Altrade	24:Neerbosch-Oost
5:Hunnerberg	31:Tolhuis
6:Hengstdal	32:Zwanenveld
8:Groenewoud	33:Meijhorst
10:Nije Veld	34:Lankforst
11:Hazenkamp	35:Aldenhof
12:Goffert	36:Malvert
13:St. Anna	37:Weezenhof
14:Hatertse Hei	40:'t Acker
15:Grootstal	41:De Kamp
16:Hatert	42: 't Broek
17:Heijendaal	50:Oosterhout
18:Brakkenstein	70:Lent
20:Biezen	

Zijn er kinderen met VVE-indicatie die geen voorziening bezoeken?

Een van de doelen van het VVE-beleid is dat zoveel mogelijk kinderen met een VVE-indicatie een peuterarrangement bezoeken. Lukt dat?

Vergelijking op groepsniveau

Om vast te stellen of er ook kinderen zijn met een VVE-indicatie die geen peuterarrangement bezoeken hebben we de groep geïndiceerden per cohort[2] en woonwijk, uit de GGD-gegevens vergeleken met de bezoekers van de peuterarrangementen (opgave aanbieders).

De GGD heeft meer dan 400 kinderen geboren tussen 1-1-2012 en 1-7-2013 geïndiceerd, de aanbieders zeggen ongeveer 380 kinderen met een indicatie op te vangen die in deze periode geboren zijn. Helemaal hard is deze vergelijking niet, het is immers niet zeker dat het volledig over dezelfde kinderen gaat.

Onder dit voorbehoud kunnen we stellen dat ongeveer 90-95% van de kinderen van de GGD een VVE-indicatie heeft ontvangen gebruik maakt van een peuterarrangement.

Vergelijking op individueel niveau

De GGD beschikt over persoonsgegevens van de geïndiceerde peuters, maar wil deze om privacy redenen niet ter beschikking stellen. Wel hebben zij, in de eerste helft van 2015, op verzoek van de gemeente de lijst van door hen geïndiceerde kinderen vergeleken met het deelnemerbestand van de aanbieders van peuterarrangementen. Daarbij bleken er ongeveer 40 geïndiceerde kinderen, ouder dan 2 jaar, geen peuterarrangement te bezoeken.

Met een steekproef van 20 van hen heeft de GGD telefonisch contact gezocht:

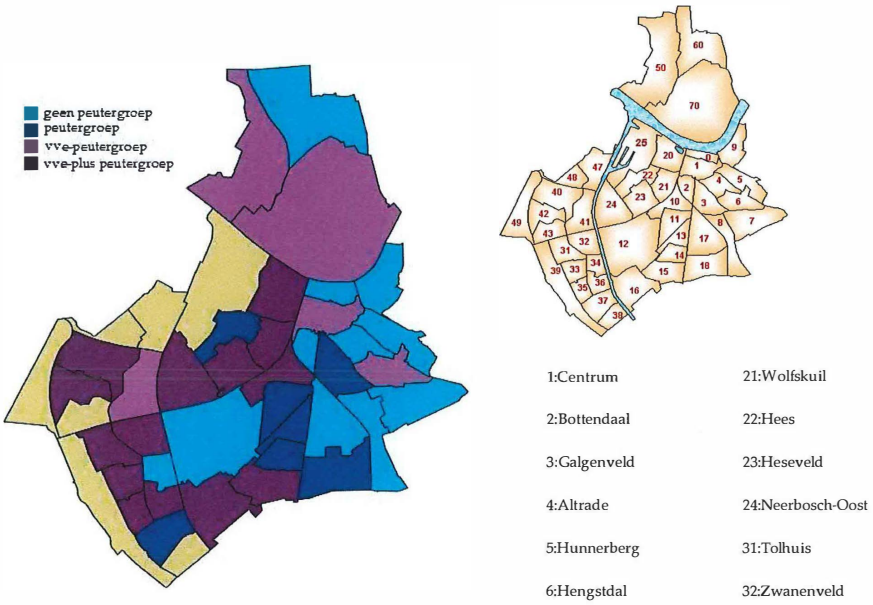
- 9 ouders waren telefonisch niet bereikbaar, zij namen nooit de telefoon op of het nummer bestond niet meer
- 8 kinderen bezochten inmiddels wel een peuterarrangement
- Bij 3 kinderen werd aangegeven dat de ouders geen interesse hadden voor een peuterarrangement, het niet nodig achtten of het te duur vonden. Bij één van hen is in een vervolggesprek bereikt dat het kind inmiddels wel een peuterarrangement bezoekt.

Al bij al heeft de GGD de globale indruk dat een kwart tot de helft (5 à 10) van de benaderde kinderen inderdaad niet naar een peuterarrangement gaat.

[2] Het gaat om kinderen geboren tussen 1-1-2012 en 1-7-2013.

Wat voor peutergroepen bezoeken VVE-geïndiceerden?

In de stad zijn 35 peutergroepen; 13 hebben geen VVE-programma, 22 bieden dit wel aan. Bij 16 van de VVE-groepen gaat het om het meest uitgebreide arrangement (de zogenaamde VVE-plus peutergroepen). Dit wil (onder meer) zeggen dat er HBO-geschoold personeel werkzaam is. Daarnaast onderhouden de VVE-plus peutergroepen contact met 'vroegscholen[3]', zodat er 'warme overdracht' naar de basisschool is. De overige 6 VVE-groepen zitten in de doorontwikkeling naar VVE-plus. Onderstaande afbeelding geeft weer welke wijken een VVE-plus peutergroep hebben, welke een VVE-groep, welke een peutergroep zonder VVE en waar geen peutergroep is.

Figuur 5: VVE-voorzieningen per wijk. Rechts een overzicht van de wijken waar het om gaat.

Als geïndiceerde kinderen een peutergroep bezoeken, hoe vaak gaat het dan om een locatie met een VVE-programma? Hierover kunnen de volgende conclusies worden getrokken.
In Figuur 6 is te zien dat van de ongeveer 500 geïndiceerde peuters die een peuterarrangement bezoeken 95% naar een locatie met VVE-aanbod gaat. Dat zijn ongeveer 470 kinderen. Ruim 50 van

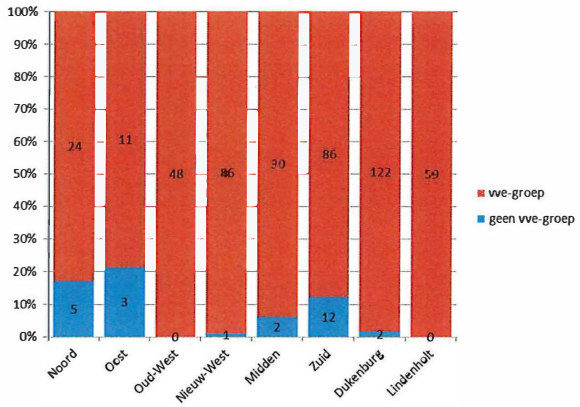
[3] VVE op de basisschool

hen bezoeken een locatie die zich in de doorontwikkeling naar VVE-plus locatie bevindt. 5% van de geïndiceerde kinderen maakt geen gebruik van een VVE-programma; dat zijn ongeveer 25 kinderen.
Van de meer dan 600 niet geïndiceerde peuters gaat 39% naar een peutergroep zonder VVE (ongeveer 250 kinderen), 61% bezoekt een VVE-peutergroep (het gaat om een kleine 400 kinderen).

	indicatie: ja	indicatie: nee
VVE-programma: ja	95%	61%
VVE-programma: nee	5%	39%
totaal	495	640

Figuur 6: Verdeling van kinderen met of zonder VVE-indicatie over peutergroepen met of zonder VVE, bron: gegevens van aanbieders peuterarrangementen, november 2015

Het aandeel geïndiceerde kinderen dat een peutergroep zonder VVE-programma bezoekt, varieert per stadsdeel. Dit is te zien in Figuur 7. In Lindenholt en Nieuw-West maken alle geïndiceerde kinderen gebruik van een VVE-programma. In Oost, Noord en Zuid ligt het aandeel geïndiceerde kinderen dat geen gebruik maakt van een VVE-peutergroep boven de 10%. In Nijmegen-Noord en Nijmegen-Oost valt op dat relatief veel geïndiceerde kinderen geen VVE-peutergroep bezoeken (hoewel het om kleine aantallen gaat). In deze stadsdelen zijn (nog) geen VVE-plus groepen, waar het financieel voordeel voor ouders groter is dan op een VVE-basis groep. In absolute aantallen valt Zuid het meest op; daar gaat het om 12 kinderen. Daarmee woont bijna de helft van de geïndiceerde kinderen die naar een peutergroep zonder VVE gaan in Nijmegen-Zuid.

Figuur 7: Wat voor peuterarrangementen bezoeken geïndiceerde kinderen naar stadsdeel[4], bron: gegevens van aanbieders peuterarrangementen en BRP, oktober 2015

Wat voor peutergroepen bezoeken geïndiceerde kinderen die in een wijk wonen waar geen VVE-programma wordt aangeboden? Dit is te zien in Figuur 8. 90% bezoekt een peutergroep buiten de eigen wijk. In de meeste gevallen gaat het om een peutergroep met VVE.

[4] Het Stadscentrum is niet in de figuur opgenomen. Van de vier kinderen met VVE-indicatie die er wonen, bezoeken drie een VVE-peutergroep en één een groep zonder VVE-programma.

Geïndiceerde kinderen in een wijk zonder VVE-aanbod gaan hiermee wat vaker naar een peutergroep buiten de eigen wijk dan de totale groep (90% tegen 38%).

bezoek peutergroep	aandeel
buiten wijk; VVE	76%
buiten wijk; niet VVE	14%
binnen wijk; niet VVE	10%
totaal	49

Figuur 8: Wat voor peuterarrangementen bezoeken geïndiceerde kinderen uit een wijk zonder VVE-aanbod, bron: gegevens van aanbieders peuterarrangementen en BRP, oktober 2015

Financiering van peuterarrangementen

In Bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de ouderbijdrage voor een peuterarrangement in verschillende situaties. De hoogte van de ouderbijdrage hangt onder meer af van het al dan niet hebben van een VVE-indicatie, de peutergroep en het gezinsinkomen. Het overzicht illustreert de volgende discussiepunten m.b.t. de financiering van peuterarrangementen:

- Geïndiceerde kinderen die een peuterarrangement zonder VVE-plus bezoeken mogen later starten dan wanneer zij een VVE-peutergroep zouden bezoeken. Is dit wenselijk, met name met het oog op stadsdelen zonder VVE-plus peutergroep?
- De kosten voor een geïndiceerd kind dat een peutergroep bezoekt lopen sterk uiteen, afhankelijk van de situatie. Een ouder met een laag inkomen en een kind met VVE-indicatie betaalt op een VVE-pluslocatie 2,40 per dagdeel per maand. Op een andere locatie varieren de kosten voor hetzelfde kind en ouder van 6,50 (voor ouders die niet in aanmerking komen voor kinderopvangaftrek) tot 8,90/13,40 (voor ouders die werken)[5].

[5] Hierbij is uitgegaan van KION als grootste aanbieder.

Samenloop VVE en kwetsbare huishoudens

Een VVE-indicatie wordt afgegeven wanneer een kind een risico op ontwikkelingsachterstand loopt. De achtergronden van dat risico verschillen, maar kunnen ook in kenmerken liggen van het huishouden waartoe het kind behoort.

In het Sociaal Statistisch Bestand 2014 wordt kwetsbaarheid van huishoudens in beeld gebracht door het gebruik van 21 regelingen op gebied van inkomen, werk, jeugd en zorg per huishouden te combineren. Naarmate een huishouden in meer regelingen voorkomt is het kwetsbaarder, en daardoor aandachtgroep binnen het (sociaal) beleid.

In de onderstaande tabel is te zien in welke mate kinderen met een VVE-indicatie[6] tot de kwetsbare huishoudens horen.

	all hh met kind tot 4	hh met kind in PA	hh met VVE-ind
in geen enkele regeling	70%	54%	29%
in 1-2 regelingen	18%	25%	31%
in 3-4 regelingen	5%	9%	19%
in 5+ regelingen	7%	13%	24%
in inkomensregeling	14%	26%	45%
in werkregeling	19%	31%	47%
in jeugdregeling	10%	15%	26%
in zorgregeling	8%	12%	19%
in regelingen op meerdere velden	14%	25%	43%
aantal huishoudens	5560	1028	432

Figuur 9: Horen kinderen met VVE-indicatie tot kwetsbare huishoudens, bron: GGD en SSB

Uit de tabel kun je de volgende conclusies trekken:

- Onder huishoudens met een kind met VVE-indicatie zijn er meer kwetsbare huishoudens (24% bekend in 5 of meer regelingen) dan onder de huishoudens waarvan een kind een peuterarrangement bezoekt (13%) of van alle huishoudens met een kind onder de 4 (7%).
- Huishoudens met een kind met VVE-indicatie zijn vooral vaak bekend in regelingen op het gebied van werk- en inkomen
- Anderzijds is 30% van de huishoudens die een kind met VVE-indicatie heeft in geen enkele regeling bekend en gaat het dus om een heel nieuwe doelgroep.

[6] Het betreft kinderen die een indicatie hebben en ook een peutergroep bezoeken.

Bijlage 3

Evaluatie Schoolwijzer

Notitie: Analyse plaatsingen Schoolwijzer 2010-2015

Datum: juni 2016

Colofon
Gemeente Nijmegen
Onderzoek en Statistiek
contactpersoon: Marieke Selten en Jenny Zonneveld
tel.: (024) 329 98 89
e-mailadres: onderzoek.statistiek@nijmegen.nl

Verkrijgbaar
via www.nijmegen.nl
(onderdeel gemeente > onderzoek en cijfers)

Samenvatting

Drie schooljaren plaatsingen via Schoolwijzer geëvalueerd

Aanmelden voor het basisonderwijs gaat in Nijmegen centraal, via Schoolwijzer. Vanaf het moment dat een kind 2 jaar en 9 maanden is kan het worden aangemeld voor (minimaal) drie voorkeurscholen. In maart voorafgaand aan het eerste schooljaar worden alle aanmeldingen "gematcht", waarbij rekening gehouden worden met een leerlingplafond per school. Zijn er voor een school meer aanmeldingen dan plaatsen dat worden de volgende voorrangsregels toegepast: eerst broertjes en zusjes, dan buurtkinderen, dan kinderen die bijdragen aan een gemengde samenstelling en dan de rest van de belangstellenden. In deze analyse kijken we naar de plaatsingen voor 2010/2011, 2012/2013 en 2014/2015.

Plaatsingsresulaten

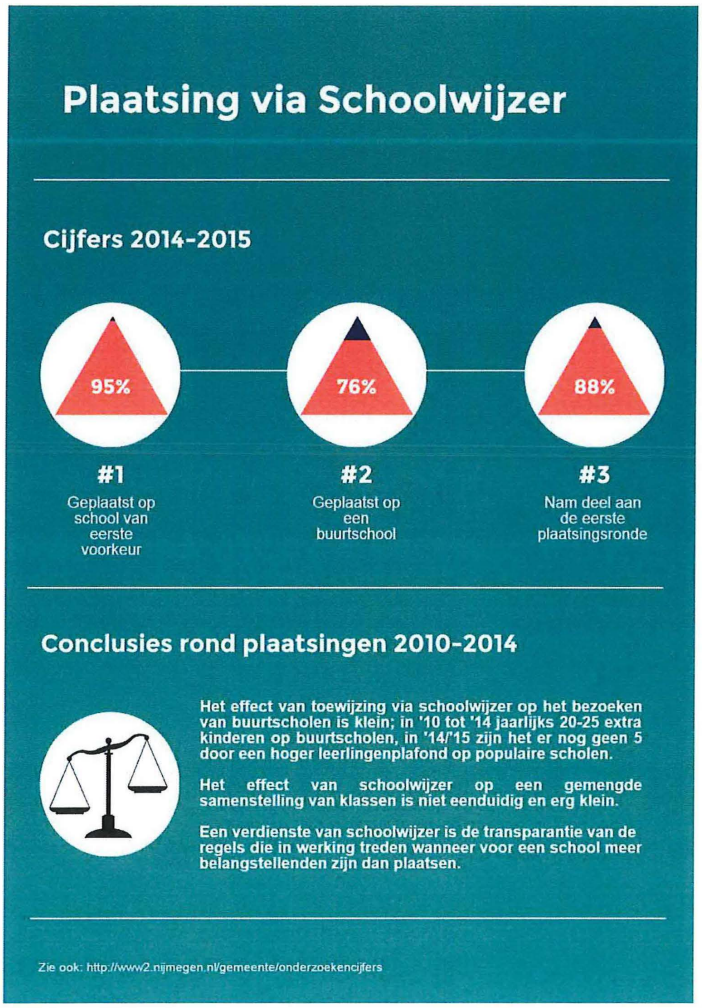
- Jaarlijks starten er 1600 à 1700 kinderen in groep 1. Ongeveer driekwart van hen (ruim 1200) wordt op een buurtschool geplaatst (de drie scholen het dichtst bij het woonadres zijn buurtscholen).
- Het percentage kinderen dat wordt geplaatst op een school die meer dan 300 meter verder van huis is dan de dichtstbijzijnde school schommelt in de bekeken jaren rond de 30%. Dit is vergelijkbaar met de situatie voor Schoolwijzer. Overigens kan een school die meer dan 300 meter verder van huis is dan de dichtstbijzijnde school, nog altijd een van de drie dichtstbijzijnde scholen (en daarmee buurtschool) zijn.
- Jaarlijks zijn er 6-8 scholen waar onder de nieuwe leerlingen van groep 1 meer dan 30% kinderen met een lage startkans zijn. In Nijmegen als geheel heeft ongeveer 10% van de leerlingen een lage startkans. Hoewel dit cijfer van wijk tot wijk varieert is er geen enkele wijk waar het percentage boven 30% ligt.
- Ongeveer 95% van de aangemelde kinderen krijgt een plaatsingsadvies voor de school van 1e voorkeur. De kans om op je voorkeursschool te komen is lager (ongeveer 83%) voor kinderen die voor een latere plaatsingsronde, na de hoofdronde in maart voorafgaand aan het schooljaar, aangemeld zijn. Ook kinderen met een voorkeur voor een niet-buurtschool hebben een kleinere kans om op hun school van eerste voorkeur te komen (88% in 2012/2013). In 2014/2015 zijn de kansen van niet-buurtkinderen gunstiger dan in voorgaande jaren (92%), door een hoger leerlingenplafond op populaire scholen.

Bijdrage voorrangsregels Schoolwijzer aan resulaten

- Door toewijzing via Schoolwijzer gaan wat meer kinderen naar een buurtschool. In 2010 tot 2014 gaat het jaarlijks om 20-25 kinderen. In 2014/2015 is effect beperkt tot nog geen 5 kinderen; door een hoger leerlingenplafond op populaire scholen kunnen meer niet-buurtkinderen naar de school van eerste voorkeur.
- Het effect van de voorrangsregels van Schoolwijzer op de menging van scholen is heel klein en niet eenduidig; soms positief, soms negatief.
- De invloed van de voorrangsregels is beperkt tot de aanmeldingen voor scholen waarvoor meer belangstellenden dan plaatsen zijn.
- Positief aan plaatsing via schoolwijzer is de transparante manier van toewijzing wanneer voor een school te veel belangstelling is. In 14/15 was dit voor 10 scholen het geval. Bij deze scholen zijn plaatsen toegewezen volgens de regels van schoolwijzer, waarbij 78 kinderen een plaatsingsadvies voor een andere school hebben gekregen.

Kenmerken van aanmeldingen

- De afgelopen jaren is deelname aan de eerste plaatsingsronde toegenomen van 83% in 2010/2011 tot 88% in 2014/2015.
- Kinderen met een lage startkans worden minder vaak aangemeld voor de eerste plaatsingsronde (71%) dan kinderen zonder lage startkans (89%).
- Bij aanmeldingen van kinderen zonder lage startkans speelt onderwijsconcept vaker een rol in de schoolkeuze (43%) dan bij kinderen met lage startkans (13%).

Figuur 1 Samenvattende infographic

4 - Samenvatting

Inleiding

Gemengde-scholenbeleid

In 2003 is door de gemeente Nijmegen een onderzoek "Leerlingstromen" uitgevoerd waaruit bleek dat 43% van de Nijmeegse basisscholieren buiten hun eigen wijk naar school ging en dat dit bijdroeg aan een eenzijdige sociaal-economische of etnische samenstelling op bepaalde scholen. Dit was aanleiding voor de gemeente en de Nijmeegse schoolbesturen te gaan werken aan een gemengde-scholenbeleid. In 2008 stelden ze samen hiervoor het Projectplan Segregatie op.
Doel van dat plan is sociaal-economische segregatie in het basisonderwijs tegen te gaan en ervoor te zorgen dat kinderen zoveel mogelijk in hun eigen buurt naar school gaan. De leerlingpopulatie op scholen moet een afspiegeling van de buurt zijn met, indien mogelijk, maximaal 30% leerlingen met een lage startkans[1]. Hierdoor kunnen de onderwijsprestaties en leerperspectieven van kinderen met een lage startkans verbeteren.
Deze ambities worden door middel van 4 pijlers nagestreefd:

1. Centrale aanmelding/Schoolwijzer
2. Beïnvloeden van schoolkeuzegedrag van ouders
3. Investeren in scholen waar sprake is van sociaal-economische vlucht
4. Door huisvestingsbeleid zorgen voor gemengde wijken.

Evaluatie gemengde-scholenbeleid

In 2011 is een integrale evaluatie van het gemengde scholen beleid uitgevoerd[2]. Daar bleek toen uit dat er (nog) geen resultaat behaald was voor "in de buurt" en "gemengd" naar school. Als positief naar voren kwam de transparantie van het centrale aanmeldingssysteem en de eerlijke verdeling van schaarse plaatsen.
Eén onderdeel van die evaluatie, een bestandsanalyse van de plaatsingen via Schoolwijzer, is periodiek herhaald. In deze notitie worden de resultaten van 2010-2015 gepresenteerd.

Schoolwijzer Nijmegen

Schoolwijzer is het centrale aanmeldsysteem voor het Nijmeegse basisonderwijs. Ouders kunnen hun kind aanmelden zodra het 2 jaar en 9 maanden oud is, waarbij zij minimaal drie schoolvoorkeuren uitspreken. In maart voorafgaand aan het schooljaar worden alle aanmeldingen gematcht aan een school, waarbij rekening gehouden wordt met een maximaal aantal te plaatsen leerlingen ("plafond") per school.
Bij de matching krijgen alle kinderen een plaatsingsadvies. Dat is in principe hun 1e voorkeurschool. Wanneer er meer aanmeldingen zijn dan plaatsen op een school dan krijgen eerst broertjes en zusjes van leerlingen een plaatsingsadvies, vervolgens kinderen voor wie de school een "buurtschool" (de drie scholen het dichtst bij het woonadres) is, daarna kinderen die bijdrage aan een gemengde samenstelling en tenslotte de overige aanmeldingen.

Welke thema's?

Met de analyse van plaatsingen via Schoolwijzer geven we antwoord op drie hoofdvragen:

---

[1] Kinderen van ouders met een (zeer) laag opleidingsniveau
[2] Evaluatie anti-segregatiebeleid, april 2011

1. Wat was het resultaat van de plaatsingen van de afgelopen jaren, vergeleken met de doelen van het gemengde scholen-beleid
   - In hoeverre gaan kinderen "dicht bij huis naar school", is dat verbeterd in vergelijking tot de oude situatie?
   - In hoeverre gaan kinderen "gemengd naar school", is hier sprake van verbetering?
   - Biedt Schoolwijzer gelijke kansen, is het systeem eerlijk:
     - o Hoeveel en welke kinderen zijn geplaatst op hun 1e of volgende voorkeuren?
     - o Wat zijn de kansen voor broertjes/zusjes en buurtkinderen om op de voorkeursschool te worden geplaatst?
     - o Wat is de invloed van het inschrijvingsmoment op de kansen om op de school van 1e voorkeur terecht te komen?
2. In hoeverre zijn de resultaten het gevolg van de spel- en voorrangsregels van Schoolwijzer?
3. Spelen bij ouders van kinderen met een lage startkans andere overwegingen een rol bij de schoolkeuze dan bij ouders van kinderen zonder lage startkans?

In de analyse die hier gepresenteerd wordt, beschrijven we de resultaten van aanmeldingen en plaatsingen voor de schooljaren 2010-2011, 2012-2013 en 2014-2015, waarbij steeds wordt uitgegaan van een peilmoment in de tweede helft van het betreffende schooljaar. Hoewel de insteek is dat alle leerlingen geplaatst worden in het voorjaar voorafgaand aan het schooljaar zijn in praktijk dan nog niet alle leerlingen aangemeld, of veranderen ouders na de eerste plaatsingsronde nog van voorkeur. Pas tegen het einde van een schooljaar is een volledig beeld te geven van de plaatsingen voor dat jaar.

6 - Inleiding

Plaatsingsresultaten

Dicht bij huis naar school

Binnen Schoolwijzer gelden de drie scholen die in meters het dichtst bij het woonadres liggen als buurtschool. Op deze scholen heb je, mocht het op loten aankomen, als buurtleerling een voorrangspositie: je zit, na broertjes en zusjes, in de tweede groep die geplaatst wordt.

In de drie schooljaren die in deze bestandsanalyse bekeken worden geeft steeds ongeveer driekwart van de kinderen een buurtschool op als 1e voorkeurschool, en wordt ook steeds driekwart van de kinderen op een buurtschool geplaatst. Het percentage buurtschool als eerste voorkeursschool neemt door de jaren wel wat toe. De verschillen zijn klein, daarom moet je voorzichtig zijn met hierin het begin van een trend te zien. Doel van deze voorlichtingsactiviteiten is (buurt)scholen bekender maken.

	1e voorkeurschool			plaatsingsschool		
	10/11	12/13	14/15	10/11	12/13	14/15
buurtschool	73%	74%	75%	74%	74%	76%
geen buurtschool	27%	26%	25%	26%	26%	24%

Figuur 2 Voorkeuren/plaatsingen groep 1 naar buurtschool

Voordat de inschrijving via Schoolwijzer werd geregeld hanteerden we niet het begrip "buurtschool" maar keken we, om een indruk te krijgen of kinderen in hun woonbuurt naar school gingen naar het percentage "voorbijlopers"; kinderen die een school bezoeken die minimaal 300 meter verder van hun huisadres lag dan de dichtstbijzijnde school. Het percentage voorbijlopers lag jarenlang stabiel op 30%. In Figuur 3 worden de "voorbijloopgegevens" van de aanmeldingen voor groep 1 voor de jaren 10/11, 12/13 en 14/15 daarmee vergeleken. In totaliteit lijkt er weinig verandering: het aandeel voorbijlopers schommelt in de drie bekeken jaren rond de 30%, het aandeel dat ook voor Schoolwijzer voorbijloper was.

	1e voorkeurschool			plaatsingsschool			situatie voor
	10/11	12/13	14/15	10/11	12/13	14/15	schoolwijzer
dichtstbijzijnd	51%	52%	50%	50%	52%	50%	50%
max. 300 meter verder	17%	19%	18%	18%	19%	18%	20%
meer dan 300 meter verder	32%	29%	32%	32%	29%	32%	30%

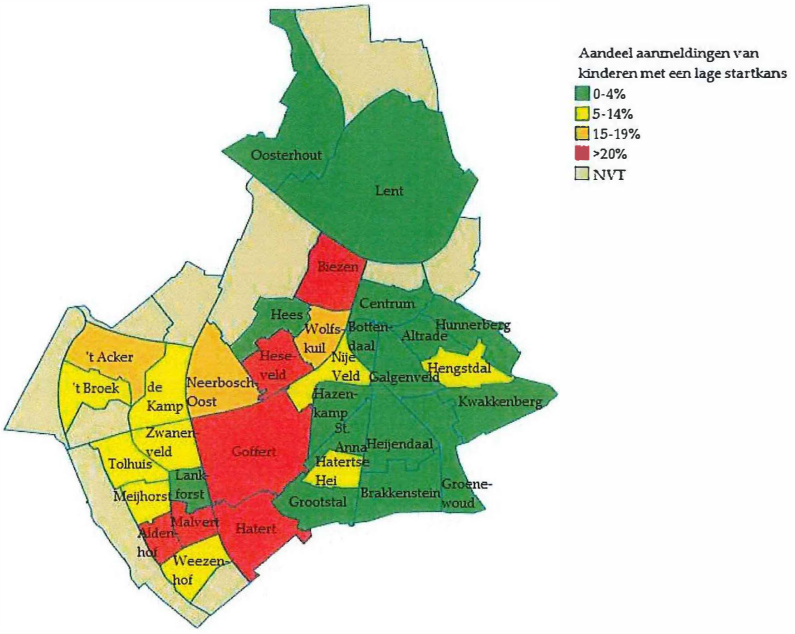
Figuur 3 Voorkeuren/plaatsingen groep 1 naar afstand tot school

Een leerling die een "voorbijloper" is, kan volgens de regels van schoolwijzer wél een leerling zijn die een buurtschool bezoekt; een school die minimaal 300 meter verder van het woonadres ligt dan de dichtstbijzijnde school kan één van de drie scholen zijn die het dichtst bij het woonadres liggen. Daarom kan het zo zijn dat wat meer kinderen een buurtschool (volgens de regels van schoolwijzer) bezoeken in schooljaar 14/15, terwijl er in 14/15 ook wat meer voorbijlopers zijn dan in 12/13.

Gemengd naar school

In het gemengde scholenbeleid streven we ernaar dat op een school maximaal 30% kinderen met een lage startkans[3] zit. In Nijmegen als geheel ligt het aandeel kinderen met een lage startkans onder de nieuwe aanmeldingen veel lager; in 10/11 was dit 11%, voor de schooljaren 12/13 en 14/15 zelfs maar 9%.

Van wijk tot wijk bestaan er echter behoorlijke verschillen. In veel wijken wonen er nauwelijks kinderen met een lage startkans, in een aantal wijken is dit meer dan 20% (delen van Dukenburg, Hatert, Heseveld, Biezen, Goffert[4]). In geen enkele wijk komt het aandeel echter boven de 30% uit.

Figuur 4 Aandeel leerlingen met lage startkans onder aanmeldingen groep 1, schooljaar 2014/2015

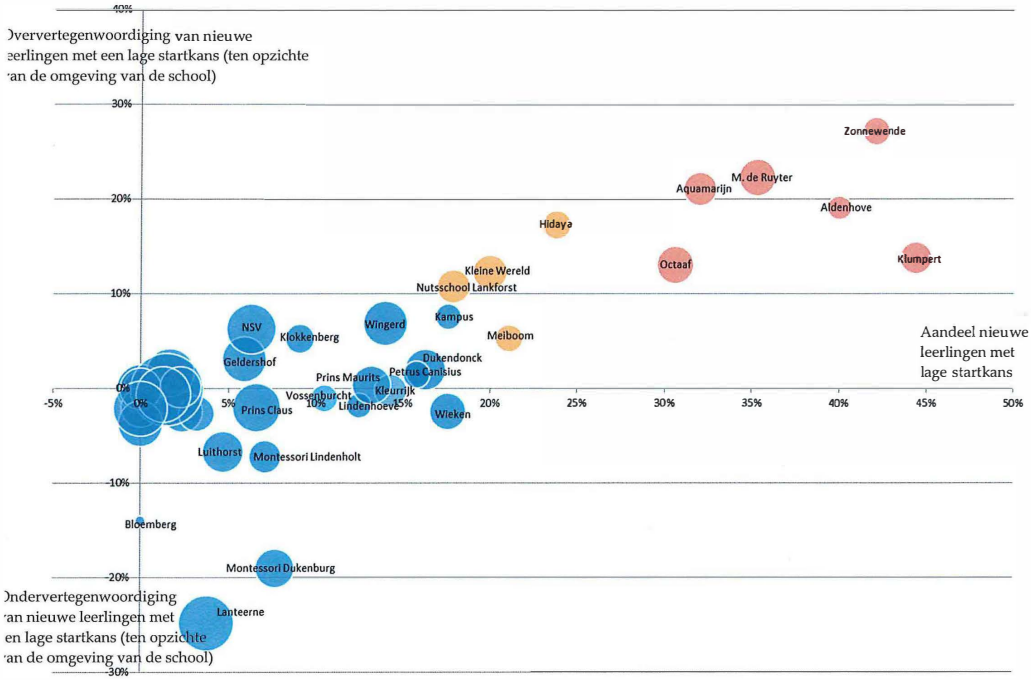
Desondanks zijn er toch elk jaar scholen waarbij onder de nieuwe leerlingen van groep 1 het aandeel leerlingen met een lage startkans hoger dan 30% is. In Figuur 5 is de situatie van het schooljaar 2014-2015 weergegeven: 6 scholen hebben in groep 1 meer dan 30% instroom van kinderen met een lage startkans. Voor al deze scholen geldt ook dat het aandeel kinderen met lage startkans ten minste 10% boven het aandeel kinderen met lage startkans in de directe omgeving ligt.

---

[3] Het gaat om kinderen van ouders met een (zeer) laag opleidingsniveau.
[4] Bij Goffert moet worden opgemerkt dat het in totaal om een beperkt aantal inschrijvingen ging (11).

8 - Plaatsingsresultaten

Van nog 4 scholen (in oranje) is het aandeel kinderen met lage startkansen ook enigszins opvallend, ofwel omdat het hoger is dan 20% ofwel omdat het minstens 10% hoger is dan in het omringend gebied.

Figuur 5 Lage startkans groep 1 per school 2014/2015. Hoe verder naar rechts, des te hoger is het aandeel kinderen met lage startkans in groep 1. Hoe meer naar boven des te groter is de oververtegenwoordiging van kinderen met een lage startkans in vergelijking tot de omgeving van de school.

In 10/11 waren er 6 scholen met meer dan 30% lage startkanskinderen onder de instroom, in 12/13 waren het er 7. Er is in deze jaren geen sprake van afname van scholen met een ongewenste concentratie van leerlingen met lage startkansen. Vergelijken met de situatie voor Schoolwijzer is niet goed mogelijk omdat toen geen gegevens over lage startkansen speciaal voor leerlingen in groep 1 bekend waren.

De scholen met een groot aandeel leerlingen met lage startkans zijn niet ieder schooljaar precies dezelfde. De percentages kunnen van jaar tot jaar behoorlijk schommelen doordat het aantal nieuwe leerlingen in groep 1 op deze scholen vaak maar klein is (tussen 15 en 30). Een of twee extra of minder kinderen met een lage startkans tikt dan flink door in het percentage. Scholen die minstens 2 van de 3 schooljaren (10/11, 12/12, 14/15) veel kinderen (30% of meer) met lage startkans ontvingen zijn Aquamarijn, Hidaya, Zonnewende, Octaaf, Klumpert en Vossenburcht.

Transparant en eerlijk

Van de ruim 1600 leerlingen van groep 1 die ieder jaar een plaatsingsadvies krijgen zijn er in de schooljaren 10/11, 12/13 en 14/15 achtereenvolgens 6%, 5% en 5% niet op de school van hun eerste voorkeur geplaatst. In 14/15 gaat het dan om 78 kinderen (op 1683 aanmeldingen).

		naar eerste voorkeur per voorrangsregel					
	naar eerste voorkeur	broer/zus op school		buurtschool		ronde	
		ja	nee	ja	nee	1	later
10/11	93,7%	97,7%	90,4%	97,3%	83,5%	96,8%	82,3%
12/13	95,4%	99,5%	92,1%	97,8%	88,4%	97,1%	89,4%
14/15	95,3%	98,1%	93,2%	96,4%	92,6%	97,5%	84,4%

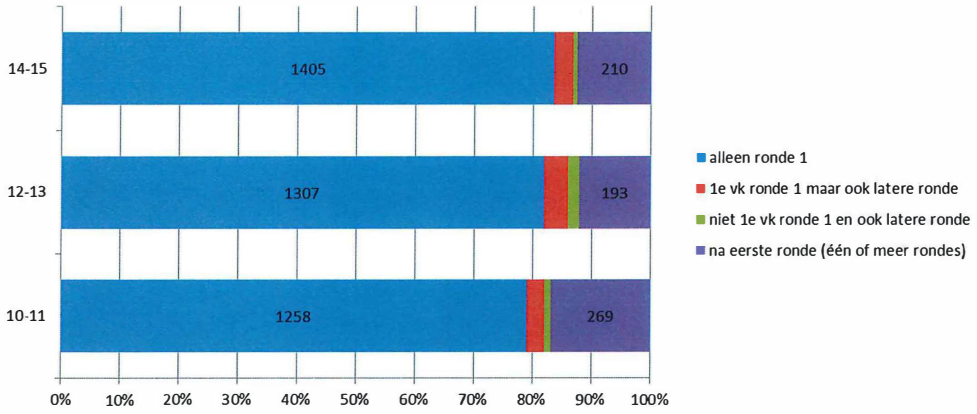
Figuur 6 Aandeel plaatsingen op 1e voorkeur naar voorrangsregel

Kinderen die aangemeld worden voor de school waar al een broertje of zusje zit hebben de grootste kans op de school van hun voorkeur te komen: in 2014/2015 ging 98,1% van hen naar de school waarvoor ze de 1e voorkeur hadden.

Onder kinderen die een van de drie buurtscholen als 1e voorkeur hebben opgegeven komt het maar weinig voor dat die voorkeur niet gehonoreerd wordt: in 2014/2015 45 keer, in 3,6% van de aanmeldingen voor een buurtschool. Bij ruim de helft van hen volgde het plaatsingsadvies op een latere aanmeldronde dan de eerste. Na de eerste ronde is een (beperkt) aantal scholen al vol, o.a. met kinderen voor wie de school geen buurtschool is. Dienen zich in een latere ronde nog buurtkinderen aan dan kunnen die niet meer geplaatst worden. De buurtkinderen die wél aan de eerste ronde meededen konden niet worden geplaatst omdat eerst kinderen worden geplaatst die een broer of zus op school hebben (het kan hierbij zowel om buurtkinderen als niet-buurtkinderen gaan), of vanwege een groot aantal aanmeldingen van buurtkinderen.
In alle drie de schooljaren waren er in de eerste ronde 10 à 20 kinderen die niet geplaatst konden worden op hun eerste voorkeurschool, alhoewel die school een buurtschool was. Het betrof steeds andere scholen. In 2010/2011 de Driemaster en de Petrus Canisius, in 2012/2013 de Muze en in 2014/2015 Geldershof, Talent, Wieken en Brakkenstein.
In schooljaar 2014/2015 werd een groter aandeel niet-buurtkinderen aangenomen op de school van eerste voorkeur dan voorgaande jaren. Dit heeft met name te maken met een groter aantal toegelaten niet-buurtkinderen in de eerste ronde op vrije school Meander.

De ronde waarin kinderen aangemeld zijn heeft het grootste effect op de kans op de school van eerste voorkeur te komen. De kans op een plaatsingsadvies voor de eerste voorkeursschool is het grootst als wordt meegedaan aan de eerste plaatsingsronde; alle jaren meer dan 95%. In latere rondes is de kans op plaatsing op de eerste voorkeursschool veel kleiner; tussen de 82% en 85%.
Ook vanuit algemene beleidsoverwegingen streven we een maximale deelname aan de eerste ronde na: hoe meer kinderen zich al aangemeld hebben, hoe meer de spelregels kunnen worden toegepast bij scholen waar teveel belangstelling voor is. Sinds schooljaar 2011/2012 wordt daarom in februari nog een extra mailing verstuurd om ouders attent te maken op de naderende plaatsing. In Figuur 6 is te zien dat in schooljaar 2010/2011 83% meedoet aan de eerste ronde. In de bekeken schooljaren daarna is dit toegenomen tot 88%. Een beperkt deel van de deelnemers doet na de eerste ronde ook aan latere rondes mee. De meesten hebben in de eerste ronde een plaatsing op de school van eerste voorkeur gekregen en is in de tussentijd van voorkeur veranderd. Daarnaast is er ook een aantal kinderen dat in de eerste ronde niet op de eerste

voorkeur is geplaatst en in een latere ronde nogmaals meedoet, mogelijk in een poging om alsnog een plaatsing op hun eerste voorkeursschool te krijgen of met een gewijzigde tweede voorkeur.

Figuur 7 Aanmeldingen voor ronde 1

In hoeverre zijn resultaten gevolg van Schoolwijzer?

In de vorige paragraaf is beschreven in hoeverre basisscholieren in de buurt en gemengd naar school gaan. In deze paragraaf schatten we in wat daarbij het aandeel van Schoolwijzer is en in hoeverre de resultaten het gevolg zijn van de voorkeuren van ouders en kinderen.

Over het effect van schoolwijzer kan het volgende worden geconcludeerd:

- In 2010 tot 2014 gaan door schoolwijzer wat meer kinderen naar een buurtschool; jaarlijks zo'n 20-25 kinderen. In 2014/2015 is het effect beperkt tot nog geen 5 kinderen; door een hoger leerlingenplafond op populaire scholen kunnen meer niet-buurtkinderen naar de school van eerste voorkeur.
- Het effect van de voorrangsregels van Schoolwijzer op de menging van scholen is heel klein en niet eenduidig; sommige jaren positief, andere negatief.

Tot deze bevindingen komen we als volgt. De spel- en voorrangsregels van Schoolwijzer gaan pas spelen op het moment dat er voor een school meer aanmeldingen dan plaatsen zijn. De invloed van Schoolwijzer is beperkt tot dit segment van de nieuwe basisscholieren.
Op een totaal van 1600 tot 1700 aanmeldingen per jaar worden er zo'n 75-100 kinderen niet op hun school van eerste voorkeur geplaatst. Tegelijkertijd betekent dit dat er ook een aantal kinderen wel geplaatst is, terwijl er 'concurrentie' voor hun plaats is.

Van de kinderen die op een andere school dan hun 1e voorkeur zijn geplaatst is makkelijk in beeld te brengen wat het effect hiervan is op de beleidsdoelen "in de buurt naar school" en "gemengd naar school". In Figuur 7 is te zien dat in 2014/2015 één kind minder naar een buurtschool ging dan wanneer de schoolkeuze bepaald zou zijn door de voorkeuren.
Als het gaat om gemengd naar school was het effect in de afgelopen jaren wisselend; in 2011/2012 enkele leerlingen negatief, in 2012/2013 enkele leerlingen positief. In 2014/2015 ging het om drie leerlingen met een positief effect op een gemengde samenstelling (op scholen met veel kinderen met lage startkans); deze leerlingen zonder lage startkans werden geplaatst op scholen met veel lage startkansleerlingen.

	2014/2015
beide buurtscholen	36
beide geen buurtscholen	20
voorkeur buurtschool, plaatsingsschool niet	8
voorkeur geen buurtschool, plaatsingsschool wel	7
saldo	-1
positief effect gemengd naar school	5
negatief effect gemengd naar school	2
geen invloed	64
saldo	3

Figuur 8 Voorkeur en plaatsingssituatie vergeleken voor kinderen die geen plaats op voorkeurschool hebben gekregen.

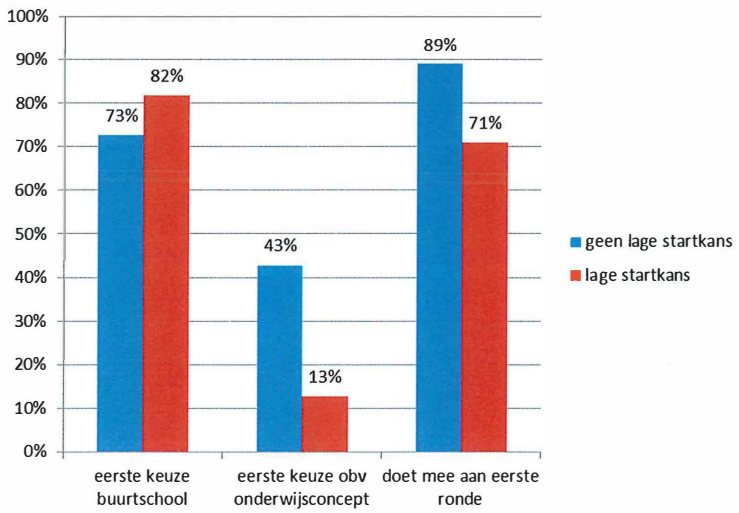
Moeilijker te kwantificeren is het effect van Schoolwijzer op de samenstelling van de groep leerlingen die wel een plaats heeft gekregen op de scholen waarvoor meer belangstelling dan plaats was. Je kunt immers niet aanwijzen welke leerlingen zonder Schoolwijzer niet en wel aangenomen zouden zijn. Als indicatie is het aandeel buurtkinderen onder de belangstellenden voor de overvraagde scholen vergeleken (62,6%) met het aandeel buurtkinderen onder de geplaatste kinderen (63,4%). Dit verschil is te verwaarlozen; als uit de belangstellenden willekeurig kinderen gekozen waren dan zouden er 4 buurtkinderen minder een plek hebben gekregen. In 2014/2015 is het effect van schoolwijzer op het in de buurt naar school gaan dus erg klein; in voorgaande jaren ging het om 20-25 extra buurtkinderen per jaar in groep 1.

In hoeverre zijn resultaten gevolg van Schoolwijzer? - 13

Kenmerken aanmelding van kinderen met en zonder lage startkans

In Figuur 8 zijn enkele kenmerken van de aanmelding te zien van kinderen met en zonder lage startkans; welke overwegingen hebben een rol gespeeld bij de schoolkeuze en is aan de eerste inschrijvingsronde meegedaan?

Er zijn enkele opvallende verschillen tussen kinderen met en zonder lage startkans. Kinderen met lage startkans kiezen wat vaker voor een buurtschool (82%) dan kinderen zonder lage startkans (73%). Daarentegen wordt hun voorkeur veel minder vaak gemotiveerd door het onderwijsconcept van de school (13%, tegen 43% bij kinderen zonder lage startkans). Tot slot doen kinderen met lage startkans minder vaak mee aan de eerste inschrijfronde (71%) dan kinderen die geen lage startkans hebben (89%). Om de spelregels van schoolwijzer optimaal toe te passen, en vanuit de wetenschap dat inschrijvingsronde de grootste invloed heeft op plaatsing op de school van eerste voorkeur, wordt naar een maximale deelname aan de eerste ronde gestreefd. De (ouders van) leerlingen met een lage startkans zijn in deze een groep die extra aandacht behoeft.

Figuur 9 Kenmerken aanmelding naar startkans

14 - Kenmerken aanmelding van kinderen met en zonder lage startkans

Bijlage 4

Terugblik beleidskaders Opvang en Onderwijs

Terugblik op de bestaande kaders Onderwijs 0-12 jaar

Deze notie bevat en beknopte terugblik op de volgende beleidskaders:

- Kadernotitie doorontwikkeling Brede Scholen 2010-2013: (Op-)groeien in Nijmegen 2
- Beleid voorschoolse voorzieningen (januari 2013-december 2014) 'Grote ambities voor de allerkleinsten' 4
- Voor-en Vroegschoolse Educatie (VVE) en G-33 bestuursafspraken (maart 2012-december 2015) 'Effectief benutten van VVE' 6
- Uitwerkingskaders Onderwijsachterstandenbeleid Nijmegen 2010-2013: Extra investeren: kinderen verder brengen 7
- Koers Gemengde Scholen 2011-2014 9

Kadernotitie doorontwikkeling Brede Scholen 2010-2013: (Op-)groeien in Nijmegen

Wat wilden we bereiken?
We willen op termijn dat alle basisscholen in Nijmegen uitgroeien tot Brede Scholen: elk met een eigen profiel en afgestemd op de behoefte van de schoolpopulatie. Een brede school is een samenhangend netwerk van toegankelijke en goede voorzieningen voor kinderen, ouders en buurt, met de school als middelpunt.

Het doel is het bevorderen van de ontwikkeling van het kind van 0 t/m de overgang naar het voortgezet onderwijs (VO) in zijn sociale context door middel van:

- Het begeleiden van kinderen bij het opgroeien tot volwaardige burgers
- Het ondersteunen van ouders/opvoeders bij de opvoeding van hun kinderen
- Het betrekken van de wijk bij het opgroeien van het kind

De ontwikkeling van het kind staat centraal. De doelgroep is het kind van 0 t/m de overgang naar het VO om de aansluiting met enerzijds kinderopvang en peuterspeelzalen te garanderen en anderzijds de aansluiting met het VO.

Uitgangspunten (op hoofdlijnen) bij de ontwikkeling van het kind tot volwaardig burgerschap:

- Kwaliteit van het schoolse en buitenschoolse aanbod.
- Bereikbaarheid van het aanbod voor de doelgroep (kinderen, ouders, wijkbewoners).
- Aansluiting tussen de activiteiten van verschillende aanbieders.
- Individueel en collectief aanbod gericht op de ontplooiing van de talenten van kinderen: cognitieve talenten, maar ook op de ontwikkeling van muzikale, lichamelijke, ruimtelijke, sociale en emotionele intelligentie.

Wat hebben we ervoor gedaan/wat hebben we gerealiseerd?

1997 Start van 3 pilot-locaties: Hatert, Zellersacker en Neerbosch
1999 12 basisscholen werden openwijkschool: deze scholen moesten zorgen voor betere ontwikkelingskansen voor de leerlingen (14 scholen vormen samen 12 openwijkscholen)
2013 16 brede scholen[1] met De Geldershof en Het Talent. Deze 2 scholen ontvangen geen gemeentelijke subsidie als brede School
2014 17 brede scholen met Kindcampus Grootstal (en basisschool De kleine wereld)

Aandachtspunten (niet-limitatief)

- Er is duidelijkheid gecreëerd over vele onderwerpen rondom de Brede School.
- Er is een basisinstrumentarium aanwezig voor basisscholen en hun partners en Brede scholen die willen door ontwikkelen.[2]
- Er zijn Brede scholen met een vastgesteld profiel en een aantal basisscholen met hun partners zijn op weg daarheen.
- Uit diverse onderzoeken blijkt dat een duidelijke, gedeelde visie belangrijk is voor de ontwikkeling en de resultaten van een Brede School.
- De gezamenlijke focus van de kinderopvang en welzijn en de school op de doorgaande ontwikkelingslijn wordt als een goede ontwikkeling bestempeld.
- Het Activiteitenplein als onderdeel van de gesubsidieerde Brede School werd met ingang van het schooljaar 2014-2015 ingevoerd. De activiteiten zijn, na schooltijd, toegankelijk voor de

leerlingen van 4-13 jaar. Ook zijn de kinderen uit de directe wijkomgeving welkom. Het gaat om diverse activiteiten: sport, kunst en cultuur, techniek, e.d.

- Ook wordt bij de evaluatie in de Stuurgroep Brede scholen door Vonk geconstateerd dat de samenwerking van de kinderopvangorganisaties die aangesloten zijn bij VONK en de basisscholen nog niet goed verloopt.

Ontwikkelingen (niet-limitatief)

- Passend Onderwijs.
- In Nederland is een proces gaande waarbij basisonderwijs, kinderopvang, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang naar elkaar toegroeien (IKC)

Beleid voorschoolse voorzieningen (2013- 2014): 'Grote ambities voor de allerkleinsten'

Nijmegen heeft in samenwerking met ouders, kinderopvangaanbieders, de voormalige aanbieder van peuterspeelzaalwerk, schoolbesturen en de GGD het Beleidskader voorschoolse voorzieningen 2012-2014: 'Grote ambities voor de allerkleinsten' opgesteld. Dit beleidskader is 15 februari 2012 door de raad vastgesteld.

Wat wilden we bereiken?
In de gemeente Nijmegen willen we hoogwaardige pedagogische voorschoolse voorzieningen realiseren voor 0 tot 4 jarigen met een rijke leeromgeving waar opvang, ontwikkelingsstimulering en samen spelen centraal staan. Deze voorschoolse voorzieningen bieden kwalitatief goede opvang, zijn toegankelijk, hebben een preventieve en signalerende functie, volgen de ontwikkeling van jonge kinderen en werken nauw samen met het onderwijs en ketenpartners. Alle kinderen die het nodig hebben, krijgen daarbij extra ondersteuning waardoor hun achterstand wordt ingelopen of voorkomen. In het kader van de doorgaande leerlijnen wordt nauw samengewerkt met het basisonderwijs.

Deze ambitie hebben wij met onze partners verder vormgegeven en uitgewerkt naar drie subambities.
1. bereik van 100% van de VVE doelgroep met een VVE programma;
2. toegankelijkheid van voorschoolse voorzieningen voor alle peuters,
3. verhoging van de kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen.

Subambitie 1 en 2 passen met name bij kinderen van 2 en 3 jaar, de laatste ambitie heeft betrekking op de voorzieningen voor alle kinderen van 0 tot 4

Uitgangspunten
Voor het beleid voor de voorschoolse voorzieningen hebben we een aantal uitgangspunten benoemd.
- De ontwikkelingsbehoefte van het kind staat centraal.
- Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding, zijn betrokken bij voorschoolse voorzieningen en hebben keuzevrijheid.
- Voorschoolse voorzieningen sluiten goed aan op het basisonderwijs.
- Pedagogische en didactische kwaliteit, gezondheid en veiligheid staan voorop.
- Voorkomen van sociaal-economische segregatie in de voorschoolse periode.
- Bestrijden van onderwijsachterstanden op jonge leeftijd, ook op het kinderdagverblijf.
- Elke Brede School heeft toegang tot voorschoolse voorzieningen.
- Gemeentelijke middelen zetten we in voor kinderen die dat het hardste nodig hebben.
- Efficiënte inzet van middelen.

Wat hebben we ervoor gedaan/wat hebben we gerealiseerd?
- Kinderopvangaanbieders hebben opvang geboden die voldoet aan wettelijke eisen van veiligheid en pedagogisch didactische kwaliteit. De gemeente heeft toegezien op naleving van de eisen en bij niet voldoen, is handhaving ingezet. De uitvoering van het toezicht en een deel van de lichte handhaving is door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente.
- Kinderopvangaanbieders hebben gewerkt aan een kwaliteitsconvenant Kinderopvang. Door ondertekening van het convenant willen de organisaties van kinderopvang samen met de gemeente en de GGD werken aan optimale kwaliteit van de opvang, waarbij de wettelijke kaders gezien worden als minimale basis. Naar verwachting zal de ondertekening en implementatie medio mei 2015 plaatsvinden.

4

- Bij zorgvragen dient sprake te zijn van vroegtijdig signaleren, diagnosticeren en het bieden van de juiste hulp. In Nijmegen hebben we daarvoor 'Kijk op kleintjes', de Nijmeegse zorgstructuur voor 0 tot 4 jaar. In de zorgstructuur werken professionals samen om in overleg met ouders passende hulp te vinden voor kinderen die dit nodig hebben.
- In 2013 is de notitie 'Alle kinderen in beeld (AKIB)' vastgesteld, waarin door de Stuurgroep Brede scholen bestaande uit het onderwijs, kinderopvangorganisaties en Tandem, afspraken zijn gemaakt over de overdracht van kinderen die 4 jaar worden en van de voorschoolse voorziening naar school gaan. Hierdoor komt de kennis die ouders en de voorschoolse voorziening hebben over het kind op een goede manier bij de school terecht. De afspraken worden gefaseerd ingevoerd. In het schooljaar 2013-2014 is AKIB ingevoerd op alle locaties waar voor- en vroegschoolse educatie (VVE) wordt aangeboden en in juni 2015 gelden de afspraken voor alle scholen en (vrijwel alle) voorschoolse voorzieningen in Nijmegen.
- Onze gezamenlijke ambitie is dat alle kinderen, met name die van 2 en 3 jaar, in Nijmegen gebruik kunnen maken van een voorschoolse voorziening. Dit is belangrijk in verband met de ontwikkeling van de kinderen, voor ontmoeting met andere kinderen en ter voorbereiding op school. Ouders hebben zelf de keuzevrijheid om te bepalen of hun kind deelneemt aan een voorschoolse voorziening, maar deelname wordt wel door de GGD gestimuleerd. De GGD speelt een belangrijke rol bij doorverwijzing van kinderen met een taal-en of ontwikkelingsachterstand.
- De toegankelijkheid van voorschoolse voorzieningen borgen we waar nodig middels een gemeentelijke bijdrage in de kosten voor ouders.

Ontwikkelingen

- Investeren in de ontwikkeling van jonge kinderen:
  De PO-raad en de VNG pleiten voor één basisvoorziening voor alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar, het zogenaamde ontwikkelrecht voor alle peuters. De noodzaak van het ontwikkelrecht voor elke peuter onderschrijven de bewindslieden Dekker en Asscher nog niet. Daarbij vinden zij dat gemeenten het desgewenst met eigen middelen kunnen uitvoeren.

Voor-en Vroegschoolse Educatie (VVE) en G-33 bestuursafspraken (2012- 2015) 'Effectief benutten van VVE'

Wat wilden we bereiken?
We hebben een wettelijke taak om te zorgen voor een dekkend aanbod van VVE in onze stad. Maart 2012 heeft het ministerie van OCW bestuursafspraken gemaakt met de G37 (grote en middelgrote gemeenten) over VVE. Doel daarvan is dat meer kinderen zonder taalachterstand naar de basisschool gaan en dat dit bijdraagt aan betere onderwijsopbrengsten in het basisonderwijs. De afspraken die wij in dit kader voor onze stad hebben gemaakt passen in onze bredere ambitie om de voorzieningen in de voorschool en het primair Onderwijs structureel te verbeteren, taalontwikkeling te stimuleren en leerprestaties te verhogen.

Wat hebben we ervoor gedaan/wat hebben we gerealiseerd?
In Nijmegen zijn we in samenwerking met kinderopvangaanbieders Kion en Kinop en schoolbesturen actief aan de slag gegaan met de realisering van onze prestatieafspraken op de voor-en vroegscholen, zijnde:

- De toename van het aantal HBO'ers in de voorschool om daarmee te zorgen voor een belangrijke kwaliteitsinput op de werkvloer.
- Het hanteren van een adequaat kind-volg-systeem voor het gericht kunnen beoordelen van het functioneren van het kind en op basis daarvan het stimuleren van zijn ontwikkeling.
- Het realiseren van doorgaande leerlijnen voor een ononderbroken ontwikkelingsproces van kinderen van de voorschool naar het basisonderwijs.
- Het verhogen van het taalniveau van de pedagogisch medewerkers om de Nederlandse taal bij peuters te stimuleren.
- Het monitoren van de kwaliteit in de voorscholen, zodat bepaald kan worden of de kwaliteitsdoelstellingen behaald worden.
- De ouderbetrokkenheid dat als doel heeft om samen met ouders het leren, de motivatie en de ontwikkeling van kinderen te bevorderen.

De gemeente heeft een VVE-subsidie in het leven geroepen, zodat ook op andere peuterarrangementen (de Nijmeegse naam voor voormalige peuterspeelzalen) en kinderdagverblijven VVE kan worden ingevoerd om de educatieve kwaliteit te versterken en achterstanden zoveel mogelijk weg te werken voordat kinderen aan de basisschool beginnen.

Volgens de inspectie heeft de gemeente Nijmegen de voorwaarden voor een goede uitvoering van VVE op orde en hebben we het in de voorwaardensfeer goed mogelijk gemaakt dat scholen en de voorschoolse voorzieningen het VVE-beleid verder kunnen invullen en uitvoeren. Ten aanzien van de uitvoering op de locaties blijkt een wisselend beeld te bestaan. Waar bij sommige locaties de uitvoering van VVE een voorbeeld is voor anderen, laten andere locaties nog ruimte voor verbetering zien. In het Algemeen blijkt voor de locaties wel dat op de onderdelen opbrengstgericht werken en ouderbetrokkenheid in Nijmegen, net als in andere gemeenten, nog een verbeterslag te maken is.

Ontwikkelingen (niet-limitatief)

- Kinderopvang en onderwijs willen experimenteerruimte:
  Sectororganisaties voor het primair onderwijs (PO-Raad), sociaal werk (MOgroep) en Brancheorganisatie kinderopvang zijn van mening dat elk kind recht heeft op optimale ontwikkeling. Daarom willen zij de doorgaande leerlijn van kinderen van 0-12 jaar beter laten verlopen. Zij roepen de overheid op tegenstrijdige of overbodige wet- en regelgeving te schrappen en het toezicht op het onderwijs en kinderopvang beter op elkaar af te stemmen. Deze modernisering van wet- en regelgeving kost tijd. In de tussenliggende periode vragen de organisaties de politiek om experimenteerruimte.

6

Uitwerkingskaders Onderwijsachterstandenbeleid Nijmegen 2010-2013 'Extra investeren: kinderen verder brengen'

Wat wilden we bereiken?
Het optimaliseren van ontwikkelingskansen voor jongeren met leerachterstanden. Het OAB is hoofdzakelijk preventief bedoeld. We leggen de focus op het bestrijden van achterstanden in taal en rekenen. Nieuwkomers die geen Nederlands spreken, worden bijvoorbeeld ondergedompeld in de Nederlandse taal in een voltijds schakelklas. Voor allochtone of autochtone leerlingen met achterstanden op taal worden op een aantal momenten in de week een aparte klas in een apart lokaal ingericht.

Uitgangspunten

- OAB wordt gezien als een plus op het reguliere aanbod dat een school een jongere wettelijk gezien moet bieden[3].
- Het aanbod voor jongeren uit achterstandsdoelgroepen wordt zo jong mogelijk aangeboden aan een zo groot mogelijke groep kinderen om het meeste effect op te kunnen leveren.
- Op latere leeftijd (12+) worden maatregelen meer specifiek en curatief aangeboden vanuit de veronderstelling dat achterstanden dan al beter in beeld zijn en dat er gedurende de basisschoolperiode structureel gewerkt is aan het zoveel mogelijk inhalen van achterstanden.
- Er wordt gewerkt met effectieve methoden en projecten, die kwantitatief dan wel kwalitatief meetbaar zijn.

Wat hebben we ervoor gedaan/wat hebben we gerealiseerd?

Afspraak	Verantwoording 2013
70% van de doelgroep-kinderen in de leeftijds-categorie 4-6 jaar wordt door het basisonderwijs met een VVE programma bereikt	89% bereikt = voldaan
50% van de doelgroep-kinderen wordt met een OAB-aanbod breder dan VVE bereikt, bv. extra taalles	88% bereikt = voldaan
Er wordt gebruik gemaakt van een kwalitatief door het Rijk goedgekeurd of tenminste gelijkwaardig ontwikkeling-stimuleringsprogramma voor VVE (gestructureerde didactische aanpak, gekwalificeerd personeel)	= niet geheel voldaan
Er vindt per doelgroepleerling minstens één activiteit plaats om een goede overdracht van voorschoolse naar vroeg-schoolse educatie te borgen	98% = voldaan
Er wordt systematisch aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikke-ling van leerlingen op de scholen die deelnemen aan het OAB	100% = voldaan
Taal- en rekenniveau van leerlingen in groep 1 - 8 wordt gemonitord.	100% = voldaan
In groep 8 wordt bij alle leerlingen een eindtoets afgenomen.	100% = voldaan
Per schakelklas zitten 15 kinderen. Totaal aantal schakelklassen varieert van 8-10[4]. De schakelklassen voldoen aan de wettelijke eisen.	

[3] De 19 scholen die OAB-subsidie ontvangen zijn:

- Conexus: De Lindenhoeve, de Bloemberg, de Meiboom, Dukendonck, de Zonnewende, prins Maurits, Michiel de Ruyter, de Vossenburcht, de Klumpert, de Aldenhove, Auqamarijn, Kampus, de Nutsschool, De Wingerd
- Josephscholen: De kleine Wereld, het Octaaf, de Wieken, het Kleurrijk
- Simonscholen: Hidaya

[4] O&I-NT2: de Bloemberg: 68, deeltijdschakelklas en VSD Octaaf: 48, Zonnewende: 27, Klumpert: 32, Michiel: 25, Aquamarijn: 10, De Wingerd: 30, Meiboom: 30, Hidaya: 28

Het aantal leerlingen dat extra aandacht nodig heeft wordt gerapporteerd.	95% = voldaan
Er worden op OAB-scholen jaarlijks minimaal 4 activiteiten o.g.v. opvoedings-ondersteuning of ontwikkelingsstimulering georganiseerd voor ouders van kinderen uit groep 1 en 2	Rapportage is niet altijd voorhanden. - 4: 85% - 3: 11% - 0: 5% = niet geheel voldaan
Er vindt per leerling minstens één activiteit plaats om goede overdracht van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs te waarborgen.	100% = voldaan
De PO-besturen nemen samen met de VO-besturen en de afdeling Onderwijs deel aan de overleggen *Playing for Succes.*	
Er wordt minimaal één keer per jaar een overleg gevoerd tussen schoolbesturen en gemeente over het bevorderen van integratie, het tegengaan van segregatie en het bestrijden van onderwijsachterstanden.	= voldaan

Ontwikkelingen (niet-limitatief)

- In 2016 komt het Rijk met een nieuw OAB-kader

Koers Gemengde Scholen 2011-2014

Wat wilden we bereiken?
Aan de overeenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting is een convenant prestatieafspraken onderwijs gekoppeld (2007). Hierin is o.a. afgesproken dat de schoolbesturen voor het primair onderwijs zich conformeren aan het zoveel mogelijk tegengaan van segregatie.
In 2008 hebben de gemeente en de schoolbesturen samen het projectplan Segregatie opgesteld. Doel is het tegengaan van sociaaleconomische segregatie in het basisonderwijs en ervoor te zorgen dat kinderen zoveel mogelijk in hun eigen buurt naar school gaan. De ambities worden door middel van 4 pijlers nagestreefd:
1. Centrale aanmelding met een vast inschrijfmoment, spelregels en capaciteitsplafonds
2. Beinvloeden van schoolkeuzegedrag van ouders
3. Investeren in scholen waar sprake is van sociaaleconomische vlucht
4. Door huisvestingsbeleid zorgen voor gemengde wijken

Op basis van het convenant ondertekenden de schoolbesturen en de gemeente in 2009 een samenwerkingsovereenkomst voor het centrale aanmeldingspunt

Op grond van de uitgangspunten, het evaluatierapport 2011 en een aantal maatschappelijke ontwikkelingen lag de focus op:
- Centrale aanmelding uit te voeren onder gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en schoolbesturen, waarbij de uitvoering van Schoolwijzer voor het grootste deel bij de schoolbesturen komt te liggen.
- Centrale aanmelding wordt minder bureaucratisch georganiseerd en dichterbij de scholen, waarbij er meer individuele aandacht is voor ouders en kinderen. De schoolbesturen betrekken een commissie van ouders bij het verbetertraject van Schoolwijzer
- Inzet versterken op voorlichting en bewust schoolkeuzegedrag van ouders.
- Continue aandacht voor de kwaliteit van onderwijs, gericht investeren in de scholen waar sprake is van voorbijloopgedrag en zwakke scholen.
- Inspelen op kansen die herstructurering van wijken biedt. Opstellen huisvestingsplan, waarin de effecten van krimp en groei stadsbreed en vanuit een gedeelde strategische visie (zowel door gemeente als schoolbesturen) voor de komende 10 à 15 jaar in beeld worden gebracht.

Uitgangspunten
- Segregatie in het basisonderwijs is een ongewenste maatschappelijke ontwikkeling, die wij tegen willen gaan.
- De school is een belangrijke basisvoorziening in de wijk.
- Vrije en bewuste keuze van ouders voor een basisschool staat voorop.
- Goede kwaliteit van onderwijs is een basisvoorwaarde.
- Verantwoordelijkheid voor aanname van leerlingen en voor kwaliteit van onderwijs ligt primair bij de schoolbesturen.

Wat hebben we ervoor gedaan/wat hebben we gerealiseerd?
Op basis van een analyse van de plaatsingen van Schoolwijzer[5] kunnen de volgende conclusies getrokken worden:
- Ongeveer 95% van de kinderen, die worden aangemeld voor groep 1 krijgt een plaatsingsadvies voor hun 1e voorkeurschool.
- Rond 30% van de kinderen heeft voorkeur voor een school die minstens 300 meter verder van hun woning ligt dan de dichtstbijzijnde school. Dit is vergelijkbaar met de periode voor Schoolwijzer.

[5] Uit: Analyse plaatsingen Schoolwijzer 2010-2013

9

- Jaarlijks gaan er, door toepassing van de voorrangsregels, 20-25 kinderen meer naar een buurtschool dan zonder Schoolwijzer het geval zou zijn.
- Niet op alle scholen is de leerlinggroep een goede afspiegeling van de kinderen die in de buurt wonen. In de analyseperiode waren er 5 basisscholen (van de ruim 40), waarbij onder de leerlingen van groep 1 minstens 30% een lage startkans had, terwijl dat in de buurt waar de school staat duidelijk lager was.

Bijlage 5

Samenvatting Innovatie-agenda 'Iedereen heeft talent'

Samenvatting ambities innovatieagenda 'Iedereen heeft talent!'

In de innovatieagenda 'Iedereen heeft talent!' staan de gezamenlijke ambities van **onderwijs, kinderopvang en de gemeente Nijmegen** geformuleerd om jonge mensen optimale ontwikkelingskansen te bieden.

Iedereen heeft talent
Scholen en onderwijsinstellingen werken samen om talentherkenning en -ontwikkeling een vaste plaats in hun programma's te bieden. Sleutelwoorden daarbij zijn differentiatie en doorlopende leerlijnen.
Agendapunten
- *Ontwikkelingsgericht.* Elke onderwijsinstelling en kinderopvangorganisatie in Nijmegen werkt volgens een ontwikkelingsgerichte aanpak.
- *Doorlopende leerlijnen.* Gezamenlijk creëren we een doorgaande ontwikkellijn voor elke leerling/student. Er worden instrumenten ontwikkeld of verbeterd om de overdrachten en overgangen optimaal te laten verlopen.
- *Differentiatie, in leerstijl, begaafdheid en achtergrond.* Aan leerlingen en studenten die extra uitleg nodig hebben wordt deze geboden op alle onderwijsniveaus.

Werken aan je toekomst
Het onderwijs staat in het teken van de samenleving van morgen. Wat vragen bedrijven en instellingen? Wat vraagt de moderne kennis- en informatiemaatschappij? Er komen nieuwe initiatieven om de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt verder te verbeteren.
Agendapunten
- *Sociale integratie en verbinding.* Gemeente en onderwijsveld bevorderen actief burgerschap en sociale integratie voor kinderen en jongeren. Er is sprake van een verbindende scholcultuur. De banden tussen school en omgeving worden verder versterkt.
- *Aansluiten van vraag en aanbod van werk; aandacht voor beroepskeuze.* Om de aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt te versterken besteden we meer aandacht aan studie- en beroepskeuze. Daarbij gaat het zowel om goede informatie voor keuzes (kans op werk) als om mogelijkheden om in de praktijk ervaring op te doen (stages, projecten, meeloopdagen). Het bedrijfsleven wordt intensief betrokken en we stimuleren initiatieven om toptalent voor de regio te behouden.

Niemand tussen wal en schip
Ons uitgangspunt is dat iedereen meedoet. Dat betekent dat we ondersteuning bieden als het even niet goed gaat en aanvullende arrangementen als langdurige ondersteuning noodzakelijk is.
Agendapunten
- *Passende ondersteuning voor wie dat nodig heeft en zo min mogelijk breuken in ontwikkeling.* Iedereen krijgt op school de ondersteuning die hij/zij nodig heeft: passend, tijdig en in een integraal aanbod zonder overlap, breuken of gaten.
- *Zo min mogelijk uitval en thuiszitters.* De ondersteuning school en in de thuissituatie wordt op elkaar afgestemd. Ouders spelen daarbij een belangrijker rol.

Fundament voor talent
We werken aan een fundament van basiscompetenties, iedere leerling en student krijgt die in zijn schoolperiode mee. Gedurende de gehele schooltijd wordt samen met leerlingen en ouders gewerkt aan de ontwikkeling van deze competenties. Dat kan niet zonder tegelijkertijd ook te werken aan state of the art onderwijs.
Agendapunten
- *Ontwikkelen van passende competenties.* De onderwijsinstellingen werken aansluitend op de landelijke vereisten een programma van basiscompetenties uit voor het gehele onderwijs. In het hart van het programma staat de persoonlijke ontwikkeling: stap voor stap neemt de jongere zelf de verantwoordelijkheid voor zijn eigen ontwikkeling en loopbaan.
- *Als partner van ouders.* We werken in een partnerschap met ouders. Ouders worden indien nodig ondersteund bij het nemen van hun rol als primair verantwoordelijke en stimuleren hen activiteiten te ondernemen die de ontwikkeling van hun kind bevorderen.
- *Professionalisering van het onderwijs.* Het succes van deze agenda is afhankelijk van de kwaliteit van professionals. Bij elk agendapunt wordt aandacht besteed aan professionalisering in het onderwijs en de kinderopvang.

Bron: Innovatie-agenda Iedereen heeft talent! Vastgesteld door de Raad op 18 november 2014

Bijlage 6

Samenvatting Ontwikkelagenda Passend Onderwijs / Jeugdhulp

Samenvatting: Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp regio Nijmegen e.o. 2016-2017

Tijdens het overleg van samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeenten van januari 2014 is geconstateerd dat er de nodige aansluitingsproblemen zijn tussen passend onderwijs en het gemeentelijk domein (jeugdhulp, wmo, leerlingenvervoer en leerplicht). Daarop is besloten om gezamenlijk een ontwikkelagenda met verschillende thema's vast te stellen. Na twee jaar is de balans opgemaakt en is de ontwikkelagenda opnieuw vastgesteld voor de periode 2016-2017.Hieronder de thema's respectievelijk opdrachten die daarin zijn benoemd. De bestuurders van zowel samenwerkingsverbanden passend onderwijs als gemeenten in rijk van Nijmegen, Land van Cuijk, Noord Limburg en West Maal en Waal.

Van indiceren naar arrangeren
Gemeenten en samenwerkingsverbanden hebben een gezamenlijke meet- en verbetercyclus die minimaal jaarlijks de effectiviteit van de samenwerking van onderwijs en jeugdhulp (in wijkteams, sociale teams, jeugd- en gezinsteams e.d.) meet. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van de landelijk ontwikkelde monitor aansluiting onderwijs en jeugdhulp (NJi, VNG, PO-raad en VO-raad).
Er zijn afspraken gemaakt tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden over de aard en omvang van inzet van menskracht van verschillende disciplines uit het gemeentelijk domein (zoals schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, jeugd-ggz) op of nabij het onderwijs. Uitgangspunt hierbij is dat school en gemeentelijk domein/jeugdhulp samenwerken om de eigen kracht van kind en gezin te versterken, meer preventief te werken, problemen vroeg te signaleren en te voorkomen dat problemen ernstiger worden. Dit vertaalt zich voor gemeenten door in de inzet van ondersteuning op school vanuit het gemeentelijk domein (leerplicht, jeugdwet en WMO) bij veelvoorkomende vragen en (niet schoolse) problemen. De leerling wordt indien nodig zo snel mogelijk geholpen door schoolmaatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg of lokale toegangspoorten, zoals sociale (wijk) teams of jeugdteams. Specialistische zorg en ondersteuning kan indien nodig via de Jeugdarts of lokale toegangspoort worden ingezet.

Dit vertaalt zich voor de scholen in de regio door het ontwikkelen van eigen beleid voor preventie en vroegsignalering van problemen. Scholen hebben in hun schoolondersteuningsprofiel geformuleerd op welke manier ze vorm en inhoud geven aan het verbeteren van preventie en vroegsignalering, welke rol zij daar zelf in hebben en op welke manier jeugdhulp, welzijn, jeugdgezondheidszorg daarbij ondersteunen. Met dit beleid beogen we het beroep op specialistische ondersteuning op school en in de wijk terug te dringen; voor 1 augustus 2016 is in alle gemeenten en op alle scholen een goed functionerende aansluiting met de sociale wijkteams/ jeugdteams (en met name de toegangsfunctie ervan) gerealiseerd. Uitgangspunt bij de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring voor speciaal onderwijs is dat scholen de verbinding leggen met de lokale toegangspoort(en)/sociale wijkteams: voor afgifte van een toelaatbaarheidsverklaring door de ondersteuningsplatforms van de samenwerkingsverbanden (PO en VO) vindt een check plaats op de afstemming met de hulpverlening in de thuissituatie. In 2016 is bovenstaande onderdeel van de proces tot het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring.
Er is op basis van gezamenlijke analyse van casussen een zo veel mogelijk gestandaardiseerde werkwijze ontwikkeld om bij de 'grijze gebieden', daar waar het niet direct duidelijk is vanuit welk budget ondersteuning geregeld en bekostigd moet worden (WMO, Jeugdwet, WLZ, ZVW, Passend Onderwijs) tot oplossingen te komen.

Passend en dekkend aanbod
Toe naar een passend en dekkend aanbod van (speciaal) onderwijs en zorg (vervolg op onderzoek naar onderwijs en zorg).
Opdracht
- De beide samenwerkingsverbanden stellen een netwerk in voor directeuren SO/VSO-scholen en vertegenwoordigers van de samenwerkingsverbanden. In het netwerk komen signalen en beleidszaken aan de orde, op bepaalde thema's kunnen gemeenten aanhaken zoals bij voorbeeld de inkoop van jeugdhulp, de afstemming met WLZ/ zorgverzekeraars en knelpunten bij de financiering van flexibele arrangementen. Het netwerk komt een paar keer per jaar bijeen.
- Het formuleren van een gezamenlijke visie van gemeenten en samenwerkingsverbanden.

Thuiszitters en leerplicht

Opdracht

- Komen tot een gezamenlijke werkwijze voor de door de Onderwijsinspectie gevraagde tweemaandelijks rapportage over thuiszitters. Een afschrift van deze rapportage zal ook ter beschikking worden gesteld aan de bestuurders (wethouders en schoolbesturen) en aan de regionale coördinatiegroep. Doel is om te komen tot een gestandaardiseerde rapportage over het aantal thuiszitters conform de landelijke definitie (ontleend aan begrippenkader schoolverzuim op passendonderwijs.nl), met eenduidige afspraken over een uniforme interpretatie van deze definitie.

- Komen tot zoveel mogelijk uniforme regionale definities voor groepen kinderen die risico lopen thuiszitters te worden conform de landelijke definitie (bijv. absoluut verzuim, vrijstellingen, ingeschreven thuiszitters, zieke kinderen met belastbaarheid, kinderen voor wie het onderwijs geen passend aanbod weet te formuleren) en eveneens een tweemaandelijkse rapportage aan bestuurders en coördinatiegroep via een gestandaardiseerde procedure over deze aantallen.
- Komen tot een regionale infrastructuur (13 respectievelijk 15 gemeenten) voor het oppakken van signalen van thuiszitten, principe-afspraken voor het gebruik van vrijstellingen, inclusief een escalatieladder/ doorzettingsmacht in het geval het niet lukt om een leerling een passende plek op school te bieden en verantwoordelijke partijen er onderling niet uitkomen.
- Maak halfjaarlijks een analyse van de belangrijkste oorzaken van thuiszitten en kom met mogelijke verbetervoorstellen ten aanzien van het voorkomen en terugdringen van thuiszitten, benoem daarbij ook de consequenties voor taken, rollen en verantwoordelijkheden van de achterliggende organisaties, inclusief bijbehorende termijnen en de consequenties voor automatisering. Benoem daarbij streefdoelen.

Arbeidstoeleiding van kwetsbare jongeren

Dit dient te worden opgepakt tussen samenwerkingsverband VO en de gemeenten. Voorstel is om voor dit onderwerp aan te sluiten bij de activiteiten in beide RMC-regio's (Noord-Oost-Brabant en Arnhem-Nijmegen). Het regionaal werkbedrijf ondersteunt schoolverlaters bij de overgang naar werk waar dat nodig is. Alle jongeren die school verlaten zonder startkwalificatie worden gesignaleerd door leerplicht of het jongerenteam van het regionaal werkbedrijf. Zij bekijken met de jongere of hij nog terug kan naar school. Lukt dat niet, dan bekijkt het Jongerenteam welke ondersteuning de jongere (in zoektocht naar werk) nodig heeft. De coördinatiegroep houdt de vinger aan de pols, maar ontwikkelt op dit thema geen eigen activiteiten. Incidenteel zullen contactpersonen van de RMC-regio's worden uitgenodigd voor informatie over de stand van zaken.

Leerlingenvervoer en thuisnabij onderwijs

Opdracht

- Jaarlijks in februari een informatiebijeenkomst in februari organiseren voor ambtenaren leerlingenvervoer van de gemeenten, schooldirecteuren van S(B)O en VSO en coördinatoren van de Platforms voor Passend Onderwijs afkomstig uit de regio's van de swv Stromenland en swv VO-VSO Nijmegen e.o. over de wijzigingen in het leerlingenvervoer als gevolg van passend onderwijs.
- Het bijhouden van algemene informatie zoals de sociale kaart, relevante regelgeving, informatie voor ouders en informatieverstrekking vanuit scholen samenwerkingsverbanden en gemeenten. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst wordt deze informatie verspreid en worden scholen en gemeenten er aan herinnerd om hier actie in te ondernemen.
- Aandacht voor het verbeteren van kwaliteit en de vindbaarheid van informatie voor met name ouders. Dit kan onder andere aan de hand van het tonen van zoekresultaten van websites van gemeenten en scholen.
- Signaleren van aandachtspunten en formuleren van toekomstbestendige oplossingen op het gebied van leerlingenvervoer.
- Het monitoren van complexe casuïstiek rondom leerlingenvervoer en dit gebruiken als kwaliteitsinstrument en gespreksonderwerp.

Bron: (Herijkte) Ontwikkelagenda passend onderwijs en jeugdhulp regio Nijmegen eo 2016-2017.

Financiele bijsluiter begrotingswijziging: BW-01525

Totaal effect wijziging	2016			2017			2018			2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1042 Bestuur & Middelen

	2016			2017			2018			2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	459.916	44.761	-415.155	453.407	52.621	-400.786	457.374	33.576	-423.798	459.764	34.676	-425.087
Taakmutaties meicirculaire 2016		-104	-104		-208	-208		-312	-312		-416	-416
Totaal 1042 Bestuur & Middelen	**459.916**	**44.657**	**-415.259**	**453.407**	**52.413**	**-400.994**	**457.374**	**33.264**	**-424.110**	**459.764**	**34.260**	**-425.503**

1073 Onderwijs

	2016			2017			2018			2019		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	7.173	33.697	26.524	3.616	29.754	26.138	3.616	27.153	23.537	3.616	27.473	23.857
Taakmutaties meicirculaire 2016		104	104		208	208		312	312		416	416
Totaal 1073 Onderwijs	**7.173**	**33.801**	**26.628**	**3.616**	**29.962**	**26.346**	**3.616**	**27.465**	**23.849**	**3.616**	**27.889**	**24.273**

Bijlage - Toezegging Helmer - RVS Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 . . .

PORTEFEUILLEHOUDER HELMER

Toezeggingen
Kamerronde inzake raadsvoorstel Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 jaar gemeente Nijmegen 2016-2020 "Zoveel kinderen, zoveel kansen" 1. De raad wordt schriftelijk geïnformeerd (per mail) over de voorbijloop-scholen en over de leerlingenplafonds.

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 12 juli 2016)

Toelichting over de behandeling van:

Brief inzake Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal

Van:	College van B&W d.d. 12 juli 2016		
Doel:	Opinievorming		
Toelichting:	**1. Brief inzake Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal** Met deze brief informeert het college de raad over de stand van zaken rondom het traject voor het vinden van alternatieve locaties voor de woonboten die hun ligplaats hebben in het Maas-Waalkanaal. Eind 2015 informeerde het college de raad over een viertal oplossingsrichtingen; in deze brief schetst het college hiervan een actueel beeld. Een van de vier mogelijkheden – het permanent laten liggen van de woonboten – is volgens het college geen reële optie. Over de andere oplossingsrichtingen geeft het college nog geen uitsluitsel, nader onderzoek moet uitwijzen welke daarvan uitvoerbaar is. Op 6 juni heeft het college een overleg gehad met een delegatie van betrokken woonbootbewoners en een viertal betrokken bedrijven, en hebben de bedrijven aangegeven akkoord te kunnen gaan met het gegeven dat de woonboten maximaal nog drie jaar ter plaatse zullen liggen voor woondoeleinden. Nader onderzoek moet uitwijzen of het realiseren van woonboten/waterwoningen in de Waaijer dan wel het verplaatsen van de woonboten naar de Kraaijenbergse Plassen planologisch en financieel haalbaar is. Daarnaast wordt onderzocht wat de waarde van de woonboten is, welke partij(en) in redelijkheid voor de waardedaling van de woonboten aansprakelijk gesteld kunnen worden, en op welke wijze de bewoners geholpen worden bij het vinden van andere woonruimte. Het college brengt tevens de financiële gevolgen in beeld van het beëindigen van de woonfunctie. **2. Reden van agendering** Op verzoek van de fractie van GroenLinks is de brief geagendeerd in de kamerronde. Daarbij is de volgende motivatie meegegeven: *"De fractie van GroenLinks wil met de wethouder en andere raadsfracties in gesprek over de door het college geschetste oplossingsrichtingen voor de bewoners van de woonschepen, en over de vraag welke termijn we in Nijmegen aanvaardbaar vinden om deze bewoners in onzekerheid te laten."*		
Naam steller: **E-mail steller:**	René Duifhuizen r.duifhuizen@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024 – 329 21 24
Bijlagen:	1. Brief College van B&W inzake 'Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal' d.d. 12 juli 2016		

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 12 juli 2016)

Ingekomen stuk D15 (28 september 2016)

Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Proces en Projectmanagement

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 90 19
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
12 juli 2016	PK10/ D161207956	René Duifhuizen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal		(024) 3292124

Geachte leden van de Raad,

Bij het vaststellen van het bestemmingsplan voor de Kanaalhavens, heeft uw raad geconcludeerd dat de woonboten in strijd met het toen nog geldende bestemmingsplan uit 1980 in het Maas-Waalkanaal liggen. Verder heeft uw raad geconcludeerd dat de woonboten niet positief bestemd kunnen worden in het nieuwe bestemmingsplan voor de Kanaalhavens vanwege risico's in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen over het Maas-Waalkanaal en de nabije ligging van zware bedrijven op het bedrijventerrein. Het zogenoemde 'persoonsgebonden overgangsrecht' dat door uw raad was opgenomen in het bestemmingsplan, waardoor de huidige bewoners toch ter plaatse zouden mogen blijven wonen, is door de Raad van State eind 2014 niet geaccepteerd. De uitspraak van de Raad van State is het startsein geweest om te zoeken naar alternatieve locaties voor de woonboten. Vanuit zowel de bewoners/eigenaren van de woonboten, als vanuit de direct omliggende bedrijven op het bedrijventerrein, is aangedrongen op het vinden van een oplossing.

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens in juli 2013 is ook door uw raad middels moties aangedrongen op het vinden van een oplossing voor de woonbootbewoners. In december 2015 bent u op de hoogte gesteld van de mogelijke 'oplossingsrichtingen' voor de problematiek van de ligplaatsen in het Maas-Waalkanaal. Aangekondigd werd om binnen een half jaar oplossingen uit te werken.

Eerder kwamen wij tot de conclusie dat alternatieve nieuwe locaties in Rijkswateren niet tot de mogelijkheden behoren. Wij zagen eind 2015 vier oplossingsrichtingen:

1. Benutten van bestaande woonbootlocaties in bijvoorbeeld de Waalhaven, de Lindenberghaven en 't Meertje
2. Nieuwe waterwoningen en woonboten in De Waaijer in de Waalsprong
3. Laten liggen van de woonboten
4. Beëindigen van de bewoning van de woonboten, al dan niet door (gedeeltelijke) uitkoop

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 12 juli 2016)

Actueel beeld van de oplossingsrichtingen

Ad 1.Benutten van bestaande woonbootlocaties in bijvoorbeeld de Waalhaven, de Lindenberghaven en 't Meertje
Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat het geldende Rijksbeleid op het gebied van water zich verzet tegen het verplaatsen van de woonboten naar nieuwe ligplaatsen in Rijkswateren. Rijkswaterstaat heeft echter tevens aangegeven dat het vervangen van een bestaande woonboot door een andere woonboot wel is toegestaan. In de Waalhaven ligt momenteel één woonboot te koop. De vraagprijs daarvan bedraagt 360.000,- euro. Een van de woonboten zelf in het Maas-Waalkanaal ligt ook te koop. De vraagprijs hiervan bedraagt 225.000,- euro. Verder ligt er momenteel ook een woonboot te koop in de Lindenberghaven. In principe biedt dit de mogelijkheid om één van de woonboten uit het Maas-Waalkanaal naar de Waalhaven dan wel Lindenberghaven te verplaatsen. Gelet op deze bedragen en op het feit dat op dit moment geen duidelijkheid bestaat over de financiële aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid voor de woonboten in het Maas-Waalkanaal hebben we hierop verder nog geen actie ondernomen.

Ad 2. Nieuwe waterwoningen en woonboten in De Waaijer in de Waalsprong
In de Waalsprong worden drie plassen gegraven. In het bestemmingsplan dat in 2009 voor het gebied De Waaijer is gemaakt, is ook rekening gehouden met de bouw van zogenoemde 'waterwoningen' op het water. Op het water ten westen en ten oosten van de Prins Mauritssingel kunnen deze waterwoningen door middel van een wijzigingsplan mogelijk worden gemaakt. Tot nu toe zijn voor deze waterwoningen nog geen concrete plannen gemaakt.
Wij doen een haalbaarheidsstudie naar het realiseren van deze waterwoningen. Op dit moment zijn de resultaten daarvan nog niet bekend. Of met het realiseren van de waterwoningen ook een oplossing gevonden kan worden voor de woonboten, is op dit moment dus nog niet te zeggen. Wel staat vast dat het verplaatsen van de woonboten naar de plassen een grote technische operatie is, omdat er geen waterverbinding is tussen het Maas-Waalkanaal en de plassen. Het plaatsen van andere / nieuwe woonboten in de plassen zou op zichzelf een oplossing kunnen zijn voor de woonboten in het kanaal. Het is daarbij belangrijk op te merken dat, in verband met de zandwinning, de eerste woonboten / waterwoningen in de Lentse Plas pas vanaf 2018 gerealiseerd kunnen worden en in de Oosterhoutse Plas pas na 2020. Voor de Oosterhoutse Plas zullen we in het haalbaarheidsonderzoek afstemmen met de actualiteit van de plannen Hof van Holland / Broodkorf.

Conclusie: het is op dit moment nog onduidelijk of de Waaijer in de Waalsprong een oplossing kan bieden. Meer inzicht daarin zal moeten blijken uit de haalbaarheidsstudie naar de waterwoningen.

Ad 3. Laten liggen van de woonboten
Vanuit de bewoners/eigenaren van de woonboten is eerder aangevoerd dat uit eigen dossieronderzoek zou blijken dat zij planologisch gezien legaal met hun woonboten in het Maas-Waalkanaal liggen. Zij stellen dat uit hun onderzoek blijkt dat de woonboten al 35 jaar of langer in het Maas-Waalkanaal liggen en al die tijd bewoond zijn (en dus onder het overgangsrecht van het bestemmingsplan vallen). Zij hebben in de afgelopen maanden aanvullende documenten opgestuurd. Dit betreffen vooral gegevens uit het woningregister. Uit deze gegevens blijkt echter

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 12 juli 2016)

niet dat op de huidige plaatsen in het Maas-Waalkanaal onafgebroken woonboten hebben gelegen. In het verleden hebben op deze plaatsen vooral bunkerschepen gelegen (bedrijfsvaartuigen ten dienste van de scheepvaart) die in de afgelopen 20-25 jaar zijn vervangen door woonboten. Daarbij is de bewoning van de woonboten ook regelmatig en voor langere tijd onderbroken geweest. Wij concluderen dan ook opnieuw dat de woonboten niet onder het overgangsrecht vallen en daarmee in strijd zijn met het bestemmingsplan. Het is niet mogelijk aan de woonboten een bepaalde juridische status te geven.

Wij hebben eind mei gesproken met de woonbootbewoners / -eigenaren. Daarin is verteld dat het overgangsrecht niet van toepassing is. Eind mei hebben we eveneens gesproken met de bedrijven in de directe omgeving.

Conclusie: het permanent laten liggen van de woonboten is geen optie.

Ad 4. Beëindigen van de bewoning van de woonboten, al dan niet door (gedeeltelijke) uitkoop
Het beëindigen van de bewoning van de woonboten als oplossingsrichting, komt steeds dichterbij. Ondanks het feit dat deze 'oplossing' ingrijpend is voor de woonbootbewoners en financieel kostbaar is. Het roept tevens vragen op omtrent de financiële aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid van de betrokkenen, inclusief de gemeente. Deze vragen moeten worden uitgezocht.

Op 6 juni 2016 hebben wij een overleg gehad met een delegatie van de woonbootbewoners en de vier bedrijven. In dat overleg zijn de voorlopige conclusies toegelicht. Het permanent laten liggen van de woonboten in het Maas-Waalkanaal is geen reële optie, terwijl op dit moment een andere oplossing nog niet voor handen is. Tijdens dit overleg is door de bedrijven aangegeven akkoord te kunnen gaan met het gegeven dat de woonboten maximaal nog drie jaar ter plaatse zullen liggen voor woondoeleinden. Dit betekent tevens dat het handhavingsverzoek dat vier bedrijven in april 2016 hebben ingediend, op dit moment niet meer actueel is.
Wij hebben toegezegd dat wij ons inspannen voor een definitieve oplossing. Wat dat laatste betreft kunnen wij melden dat de gemeente Cuijk in beginsel positief heeft gereageerd op het onderzoeken van de mogelijkheden voor het plaatsen van woonboten in de Kraaijenbergse Plassen.

Risico's
Aan het tijdelijk handhaven van de ligplaatsen in het Maas Waalkanaal voor maximaal 3 jaar kleven in beginsel risico's op het gebied van externe veiligheid. Zoals hiervoor vermeld, heeft uw raad reeds in 2013 geconcludeerd dat de woonboten niet positief bestemd kunnen worden in het nieuwe bestemmingsplan voor de Kanaalhavens vanwege risico's in verband met het vervoer van gevaarlijke stoffen over het Maas-Waalkanaal. De veelheid aan type stoffen die vervoerd kunnen worden, leidt ertoe dat er ook verschillende ongevalsscenario's mogelijk zijn. Daarbij is een plasbrand het meest waarschijnlijke scenario, waarbij aangetekend moet worden dat ook de kans op een plasbrand erg klein is. Hoewel de regionale brandweer qua materieel afdoende is toegerust (twee blusboten (waarvan één in Nijmegen ligt) en uiteraard afdoende brandweervoertuigen), is het niet geheel uit te sluiten dat sommige scenario's zich zo snel voltrekken dat een adequate bestrijding aan de risicobron niet mogelijk is. De bewoners zijn bekend met deze risico's.

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 12 juli 2016)

Vanwege de nabije ligging van zware bedrijven op het bedrijventerrein, heerst ter plaatse van de woonboten een slecht woonmilieu. Ook dit aspect was voor uw raad een reden om de woonboten niet positief te bestemmen in het bestemmingsplan.

Uitvoering
Nader onderzoek moet uitwijzen of het realiseren van woonboten / waterwoningen in de Waaijer dan wel het verplaatsen van de woonboten naar de Kraaijenbergse Plassen planologisch en financieel haalbaar is. Tevens wordt nu onderzocht wat de waarde van de woonboten is, welke partij of partijen in redelijkheid voor de waardedaling van de woonboten aansprakelijk gesteld kunnen worden, en op welke wijze de bewoners geholpen worden bij het vinden van andere woonruimte. Aan de beëindiging van de woonfunctie zijn financiële gevolgen verbonden, die wij in beeld brengen.

Het vorenstaande betekent dat er voorlopig nog sprake is van woonboten in het Maas-Waalkanaal.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Bijlage - Toezegging Velthuis - Brief ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal

Brief Ligplaatsen Woonboten Maas-Waalkanaal

1. De raad ontvangt schriftelijk een reactie op het verzoek uit de raad om openbaarheid van (veiligheids)rapporten en de briefwisseling met Rijkswaterstaat.

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 11 oktober . . .

Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Proces en Projectmanagement

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 90 19
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
11 oktober 2016	PK10/ D162448825	René Duifhuizen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal		(024) 3292124

Geachte leden van de Raad,

Tijdens de politieke avond op 28 september 2016 zijn door verschillende fracties vragen gesteld naar aanleiding van de oproep van de bewoners van de woonboten om haast te maken bij het vinden van een oplossing.

Bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens

Door de uitspraak van de Raad van State van 17 december 2014 over het bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens, zijn de woonboten op dit moment niet geregeld in het bestemmingsplan. Uw raad had juist voorzien in een regeling, door aan de bewoners van de woonboten een zogenoemd ‘persoonsgebonden overgangsrecht’ toe te kennen. Daarmee heeft uw raad getracht in het bestemmingsplan te voorzien in een juridische grondslag voor het kunnen voortzetten van bewoning van de woonboten. Zoals gezegd, door de uitspraak van de Raad van State is de regeling van het persoonsgebonden overgangsrecht uit het bestemmingsplan gehaald. Het op de één of andere wijze ‘terugdraaien van het bestemmingsplan’ is dus geen optie, want er valt ter zake niets terug te draaien.

Het is in beginsel mogelijk om door middel van een nieuw postzegelbestemmingsplan opnieuw te proberen een juridische grondslag te bieden voor het kunnen voortzetten van bewoning van de woonboten. Wij achten de kans dat zo’n bestemmingsplan de eindstreep haalt, echter zeer klein. In de eerste plaats omdat (ook) de woonbootbewoners/eigenaren zich niet konden vinden in het persoonsgebonden overgangsrecht. Zij wilden een positieve bestemming, een bestemming dus die de woonboten ter plaatse legaliseerde en voor onbepaalde tijd toestond. Nu de Raad van State de ‘lichtere’ regeling van het persoonsgebonden overgangsrecht niet heeft aanvaard, mag verwacht worden dat de ‘zwaardere’ regeling van een positieve bestemming ook niet wordt aanvaard. In de tweede plaats hebben ook de omliggende bedrijven destijds beroep ingesteld bij de Raad van State tegen het persoonsgebonden overgangsrecht. Zij vrezen namelijk dat zij in hun bedrijfsvoering worden belemmerd als aan bewoning van de woonboten op de één of andere

Gemeente Nijmegen
Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Proces en Projectmanagement

wijze in het bestemmingsplan een juridische grondslag wordt gegeven. De Raad van State heeft hen daarin gelijk gegeven. De omliggende bedrijven zullen daarom elke regeling die een bepaalde juridische grondslag biedt aan bewoning van de woonboten, aanvechten.

Op 2 juni 2016 heeft de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid op verzoek van de gemeente Nijmegen een nadere duiding gegeven van de risico's en met name de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid in verband met de woonboten die zich momenteel bevinden aan de Oost-kanaaldijk in het Maas-Waalkanaal. De Veiligheidsregio concludeert dat er sprake is van een wettelijk voorgeschreven risicoplafond in verband met het transport van gevaarlijke stoffen over het Maas-Waalkanaal. Het risicoplafond mag niet overschreden worden. Het risicoplafond is vastgesteld in veiligheidscontouren met een plaatsgebonden risico van 1 voorval in een periode van één miljoen jaar (10-6/jaar) op de oeverlijn, die niet overschreden mogen worden. Verder concludeert de Veiligheidsregio dat de veelheid aan type stoffen die vervoerd kan worden, ook maakt dat er verschillende ongevalsscenario's mogelijk zijn. Daarbij is een plasbrand (verbranding van een bijvoorbeeld door lekkage ontstane plas van brandbare vloeistof) het meest waarschijnlijke scenario, waarbij aangetekend moet worden dat ook de kans op een plasbrand erg klein is. Hoewel de regionale brandweer qua materieel afdoende is toegerust (twee blusboten waarvan één in Nijmegen ligt en uiteraard afdoende brandweervoertuigen), is het niet geheel uit te sluiten dat sommige scenario's zich zo snel voltrekken dat een adequate bestrijding aan de risicobron niet mogelijk is. Bijgaand treft u het memo aan van de Veiligheidsregio.

Door de aanwezigheid van zware bedrijvigheid op korte afstand van de woonboten, heerst ter plaatse van de woonboten bovendien een slecht woonmilieu.

Dit alles bij elkaar zorgt ervoor dat ons inziens de kans minimaal is dat een bestemmingsplan dat voorziet in een juridische grondslag voor bewoning van de woonboten de eindstreep haalt.

Afgegeven ligplaatsvergunningen door Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat heeft in het verleden aan de opeenvolgende eigenaren van de woonboten ligplaatsvergunningen afgegeven. Ook voor bedrijfsvaartuigen zijn dergelijke ligplaatsvergunningen verleend. Een aanvraag voor een ligplaatsvergunning wordt niet getoetst aan het bestemmingsplan maar aan de Waterwet. Daarbij wordt de aanvraag voor een ligplaats getoetst aan de doelstellingen van het waterbeheer. Daarbij gaat het om:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- in samenhang met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen
- de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Een vergunning wordt geweigerd indien de doelstellingen van het waterbeheer zich tegen vergunningverlening verzetten en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

Gemeente Nijmegen
Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Proces en Projectmanagement

In augustus 2013 heeft de gemeente Nijmegen bij Rijkswaterstaat een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 9 juli 2013 inzake de watervergunning voor het leggen en laten liggen van een woonark in het Maas-Waalkanaal. In de beslissing op dit bezwaar (30 januari 2014) heeft Rijkswaterstaat expliciet gesteld dat “een afweging met betrekking tot de zogenaamde externe veiligheid plaats vindt in de planologische regelgeving (bestemmingsplan). Dit belang is niet meegenomen in de doelstellingen van de Waterwet. Bijgaand treft u de beslissing op bezwaar aan.

In een brief van 14 januari 2016 heeft Rijkswaterstaat gemeld dat de Waterwet en het daarbij behorende toetsingskader, de Beleidsregels grote rivieren, Rijkswaterstaat geen mogelijkheid biedt om het aantal ligplaatsen ten behoeve van woonboten op/aan de Waal verder uit te breiden. Het verplaatsen van een woonschip van het ene (Maas-Waalkanaal) naar het andere oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk (de Waal) betekent dat er een nieuwe activiteit (in dit geval een niet riviergebonden functie) aan het ontvangende oppervlaktewaterlichaam zou worden toegevoegd. Een dergelijke vergunningsaanvraag komt niet door het toetsingskader, de Beleidsregels grote rivieren, heen. De enige mogelijkheid die Rijkswaterstaat op dit moment nog op/aan de Waal ziet, zoals de gemeente zelf ook reeds heeft vastgesteld, zijn woonschepen die op dit moment te koop zijn. Legaal aanwezige woonschepen kunnen eventueel vervangen worden door een ander woonschip, waarbij de afmeting van het nieuwe schip éénmalig met 10% mag toenemen ten opzichte van de grootte van het oude schip op peildatum april 1997. Vanuit Rijkswaterstaat is er overigens geen bezwaar tegen continuering van het gebruik van de door Rijkswaterstaat vergunde ligplaatsen aan de Oost-Kanaaldijk. Bijgaand treft u de brief van Rijkswaterstaat aan.

Dit betekent dat ook de werkhaven in de Waal bij Oosterhout niet in aanmerking komt als alternatieve locatie voor de woonboten in het Maas-Waalkanaal.

Financiële verantwoordelijkheid

Door de uitspraak van de Raad van State van 17 december 2014 over het bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens staat vast, dat de aanwezigheid van de woonboten planologisch gezien illegaal is. Vraag is of de gemeente ook verplicht kan worden de bewoners op enigerlei wijze schadeloos te stellen. Die vraag wordt hier behandeld.

Schadevergoedingsregelingen
Wanneer een bestuursorgaan in de rechtmatige uitoefening van zijn publiekrechtelijke bevoegdheid of taak schade veroorzaakt die uitgaat boven het normale maatschappelijke risico en die een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft, kent het bestuursorgaan de benadeelde desgevraagd een vergoeding toe. In de Algemene wet bestuursrecht is dit beginsel vastgelegd en in de Wet ruimtelijke ordening is dit verankerd in artikel 6.1 en volgende (planschade).
Het gaat hierbij om een tegemoetkoming en niet om een volledige schadeloosstelling zoals daarvan sprake is in de Onteigeningswet.

In de casus verwijdering/verplaatsing woonschepen is sprake van handhaving van het bestemmingsplan waardoor schade optreedt voor de overtreders/benadeelden. Deze schade is

Gemeente Nijmegen
Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Proces en Projectmanagement

niet ontstaan door een specifieke wijziging van het bestemmingsplan waardoor de woonbootbewoners in een nadeliger situatie zijn komen te verkeren in vergelijking tot hun positie onder het vorige bestemmingsplan.

Dat betekent, dat de bewoners geen aanspraak kunnen doen op planschadevergoeding.

Wel kan het handhavend optreden van de gemeente beschouwd worden als rechtmatig optreden, maar dat vindt zijn oorzaak in de overtreding van de planvoorschriften van het bestemmingsplan waarvan de gevolgen voor rekening komen van de overtreder. Er is dus in beginsel geen sprake van het toekennen van een schadevergoeding in de vorm van nadeelcompensatie.

Toch tegemoetkoming?
Onder omstandigheden kan bij de uitoefening van de bevoegdheid tot handhaving in de praktijk blijken, dat ruimte is voor een belangenafweging en de nadelen van optreden niet onevenredig mogen zijn met het doel dat met de handhaving wordt gediend (zie artikel 3:4 Awb).
Deze proportionaliteit speelt ook bij de keuze van de handhavingsinstrumenten. Ook bij de inzet van het instrument bestuursdwang (fysieke verwijdering van de woonschepen), kan de gemeente op basis van artikel 5:25 Awb kosten voor eigen rekening nemen, wanneer deze kosten redelijkerwijze niet of niet geheel ten laste van de overtreder behoren te komen. In deze casus heeft de gemeente er belang bij, dat de bewoners in staat worden gesteld een alternatieve ligplaats te vinden en dienen zij daartoe voldoende tijd te worden gegund. Immers onomstreden is, dat de woonboten geruime tijd aanwezig zijn en min of meer zijn gedoogd door de gemeente.

Concrete aanpak
Als uitgangspunt voor de oplossing van de woonbootproblematiek dient te zijn dat sprake is van een overtreding van het bestemmingsplan en binnen dat kader de gemeente de plicht heeft tot handhaving.
Deze handhaving dient proportioneel te zijn door actief met de bewoners de verplaatsing te (doen) organiseren. Daarbij is steun aan de bewoners in het vinden van alternatieve liglocaties, bemiddelen bij externe instanties, verstrekken van een tegemoetkoming in mogelijke verplaatsingskosten een redelijk invulling van de uitoefening van bestuursdwang. Van bewoners mag ook een redelijke opstelling verwacht worden en per bewoner dienen de afspraken vastgelegd te worden.
In dit stadium valt niet in te zien dat de gemeente verplicht zou kunnen worden tot de inzet van het meest vergaande middel als de uitkoop van de woonschepen. Er zijn ter zake geen verwachtingen gewekt door concrete ondubbelzinnige toezeggingen van daartoe bevoegde personen.

Kosten van de diverse opties

Op dit moment gaat het om het verplaatsen van woonschepen naar de Kraaijenbergse Plassen of naar de Waaijer in Lent. Inzicht in de kosten bestaat nog niet, daarvoor moet nog onderzoek verricht worden. Wij zullen u hierover op korte termijn informeren.
Gelet op het bovenstaande vormt het uitkopen van woonschepen voor ons College geen optie.

Gemeente Nijmegen
Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Proces en Projectmanagement

Vervolgvel
4

Wanneer meer duidelijkheid?

Dit jaar vinden gesprekken plaats met de bewoners en/of eigenaren van de acht woonboten. Het gaat erom inzicht te krijgen in de acht verschillende situaties.

Zoals in onze vorige brief aangegeven zijn verschillende oplossingsrichtingen/ opties verkend. Nader onderzoek moet uitwijzen of het realiseren van woonboten / waterwoningen in de Waaijer dan wel het verplaatsen van de woonboten naar de Kraaijenbergse Plassen planologisch en financieel haalbaar is. Indien de gemeente Cuijk wil meewerken aan een oplossing, dan vergt dit tijd. Het College van B&W van de gemeente Cuijk heeft op 4 oktober 2016 besloten om medewerking te verlenen aan het onderzoek naar de mogelijkheden voor uitbreiding van ligplaatsen in de Kraaijenbergse Plassen (Plas 1).

Het bestemmingsplan in Cuijk dient gewijzigd te worden, waarbij niet vaststaat dat dit proces succesvol zal verlopen. De kosten voor de planwijziging neemt de gemeente Nijmegen voor haar rekening. Wat in ieder geval vaststaat is dat het niet mogelijk is om definitieve oplossingen in maart 2017 in beeld te hebben. Wij gaan nog steeds uit van een termijn van drie jaar.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Bijlagen:
- Advies Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- Beslissing op bezwaar
- Brief van RWS

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 11 oktober . . .

ARCHIEFKOPIE

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Retouradres Postbus 25 6200 MA Maastricht

RWS ONGECLASSIFICEERD
Gemeente Nijmegen
t.a.v. dhr. drs. ing. A.L.J. Sprangers
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

RWS Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 25
6200 MA Maastricht
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
M.M.J. van Tilborg
Juridisch medewerker

T 06 159 528 31
maarten.van.tilborg@rws.nl

Ons kenmerk
RWS-2016/2077

Uw kenmerk
PK10/ D152171380

Datum verzending
14 januari 2016

Datum 14 januari 2016
Onderwerp Waal; woonbotenproblematiek binnen de gemeente Nijmegen.

Geachte heer Sprangers,

Ik heb kennis genomen van de brief met bijbehorende notitie ten aanzien van de woonbotenproblematiek binnen de gemeente Nijmegen.

Zoals reeds eerder met de gemeente Nijmegen besproken en toegelicht, biedt de Waterwet en het daarbij behorende toetsingskader, de Beleidsregels grote rivieren, Rijkswaterstaat geen mogelijkheid om het aantal ligplaatsen ten behoeve van woonboten op/aan de Waal verder uit te breiden. Ik reken op uw begrip voor mijn positie in deze.

Het verplaatsen van een woonschip van het ene (Maas-Waalkanaal) naar het andere oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het Rijk (De Waal) betekent dat er een nieuwe activiteit (in dit geval een niet riviergebonden functie) aan het ontvangende oppervlaktewaterlichaam zou worden toegevoegd; een dergelijke vergunningsaanvraag komt niet door het toetsingskader, de Beleidsregels grote rivieren, heen.

De enige mogelijkheid die Rijkswaterstaat op dit moment nog op/aan de Waal ziet zijn, zoals de gemeente zelf ook reeds heeft vastgesteld, woonschepen die op dit moment te koop zijn. Legaal aanwezige woonschepen kunnen eventueel vervangen worden door een ander woonschip, waarbij de afmeting van het nieuwe schip éénmalig met 10% mag toenemen ten opzichte van de grootte van het oude schip op peildatum april 1997.

Vanuit Rijkswaterstaat is er overigens geen bezwaar tegen continuering van het gebruik van de door Rijkswaterstaat vergunde ligplaatsen aan de Oost-Kanaaldijk.

Ik vertrouw erop uw vragen hiermee volledig te hebben beantwoord. Mochten er desondanks toch nog onduidelijkheden zijn, dan verneem ik dat graag.

RWS Oost-Nederland

Ons kenmerk
RWS-2016/2077

Datum
14 januari 2016

Met vriendelijke groet,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
directeur Netwerkontwikkeling Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

drs. J.C. van Hees

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 11 oktober . . .

Van	Sander van den Hoogen
Aan	René Duifhuizen
Kopie aan	
Datum	02-06-2016
Onderwerp	woonboten Maas-Waal-kanaal
Telefoon	024-3271561
E-mailadres	sander.van.den.hoogen@vrgz.nl

Memo

Inleiding
De Veiligheidsregio is door de gemeente Nijmegen gevraagd om nadere duiding te geven aan de risico's en met name de mogelijkheden voor rampenbestrijding en zelfredzaamheid in verband met de woonboten die zich momenteel bevinden aan de Oost-kanaaldijk (in het Maas-Waalkanaal).
De externe veiligheidsrisico's bij een vervoersas als het Maas-Waalkanaal zijn wat lastiger te beschrijven dan bij een inrichting waarbij slechts sprake is gebruik/opslag van slechts één gevaarlijke stof met één dominant risico (b.v. een LPG-tankstation of een ammoniakkoelinstallatie). Over het Maas-Waal-kanaal en de Waal kunnen in principe gevaarlijke stoffen met allerlei karakteristieken kunnen worden vervoerd: brandbare en/of toxische vloeistoffen en gassen, die ook specifieke gevaarskenmerken hebben. Dat maakt de risicoduiding wat lastiger. Desondanks zal ik toch proberen om wat achtergronden te schetsen.

Rekenkundig risico
In de onderstaande Tabel 1 staan, ter indicatie, de stofcategorieën zoals vermeld in de Regeling basisnet. Dit zijn de jaarlijkse hoeveelheden waarop de plaatsgebonden risicoplafonds gebaseerd zijn. Let wel: dit zijn niet per definitie de werkelijk vervoerde hoeveelheden per jaar. Deze risicoplafonds zijn wettelijk vastgelegde plafondwaarden (vastgelegd in veiligheidscontouren met een plaatsgebonden risico van 10^{-6}/jaar op de oeverlijn), die niet overschreden mogen worden.
De vervoersaantallen gehanteerd in het basisnet zijn dan ook ruim genomen: dit is nodig aangezien Rijkswaterstaat enerzijds (groeiend) vervoer over de Europese vaarwegen moet garanderen en anderzijds er behoefte is aan duidelijkheid voor ruimtelijke ontwikkeling in de gebieden die aan deze vaarwegen grenzen. De werkelijke vervoersaantallen (en dus ook het werkelijk berekende risico) zullen (in beginsel!) dan ook lager liggen dan het in de Regeling basisnet wettelijk vastgelegde risicoplafond. Rijkswaterstaat zal de werkelijke hoeveelheden achteraf moeten rapporteren en evalueren (minimaal eens in de 5 jaar).

Hoewel het daadwerkelijke risico (plaatsgebonden risico en groepsrisico), als je het gaat berekenen met de jaarlijks gerealiseerde vervoersaantallen, lager zal uitvallen, vraagt de wetgever omwille van duidelijkheid en lange-termijn-gebruik van de vaarwegen om gebruik te maken van de wettelijk vastgelegde veiligheidscontour. Deze contour sluit daarmee kwetsbare objecten en dus ook de aanwezigheid van de woonboten (conform artikel 1 lid 1 onder L van het Bevi) uit.

LF1	LF2	LT1	LT2	GF2	GF3	GT3
803	2710	40	0	0	289	258

Liquid flammable 1
Liquid flammable 2
Liquid toxic 1
Liquid toxic 2
Gas flammable 2
Gas flammable 3
Gas toxic 3

Tabel 1: Voor het basisnet gehanteerde aantallen binnenvaartschepen per stofcategorie voor het Maas-Waal-kanaal

Bevi-inrichtingen bedrijventerrein
Het bedrijventerrein waar de ligplaatsen gelegen zijn (Oostkanaalhaven) voorziet in bedrijven met een externe veiligheidsrisico (Bevi-bedrijven). Momenteel liggen er al een tweetal van dergelijke bedrijven in dit gebied. Nieuwe Bevi-bedrijven zijn toegestaan, mits de plaatsgebonden risico-contour (10^{-6}) niet over het perceel van derden valt (evt wel over openbaar groen/verkeersruimten). Dit betekent dat qua plaatsgebonden risico er vanuit inrichtingen geen knelpunten te verwachten zijn ten aanzien van de boten. Wel kan men voorstellen dat het invloedsgebied van eventuele toekomstige bedrijven over de ligplaatsen kan vallen. Het invloedsgebied is het gebied waarbinnen nog redelijkerwijs dodelijke slachtoffers verwacht kunnen worden in geval van een ramp bij de risicobron. Het invloedsgebied van de bestaande Bevi-bedrijven valt niet over de woonboten.

Bedrijventerrein	Huidig restrictieniveau	Gewenst restrictieniveau
Noordkanaalhaven	1	2
Oostkanaalhaven	1	2
Westkanaaldijk	1	2
Brabantse Poort	4	4
Lindenholt	4	4
Bijsterhuizen	1	2
Winkelsteeg	1	4*
De Grift	1	2
Mercuriuspark	n.v.t.	2

** voor het NTC/NXP deel van dit terrein geldt het nee, tenzij principe (zie tekst).*

Tabel 2: Bedrijventerreinen en hun restrictieniveaus (bron: Beleidsvisie Externe Veiligheid Gemeente Nijmegen)

Scenario's en optreden hulpdiensten
Zoals in de Tabel 1 met vervoersaantallen te zien is, zijn brandbare vloeistoffen de meest vervoerde stoffen en daarmee is ook een plasbrand het scenario met relatief de grootste kans op optreden (overigens spreken we hier in absolute zin wel over zeer kleine kansen). De veelheid aan type stoffen die vervoerd kan worden maakt echter ook dat er andere ongevalsscenario's mogelijk zijn (explosie of toxische wolk). Hoewel de regionale brandweer qua materieel voldoende is toegerust (twee blusboten en uiteraard afdoende brandweervoertuigen), is het niet uit te sluiten dat sommige scenario's zich zo snel voltrekken dat een adequate bestrijding aan de risicobron niet mogelijk is. Voor het meest 'kansrijke' scenario (plasbranden) beschikken de blusboten over schuimvormend middel om een plas met brandende vloeistof af te dekken. Een plasbrand ter hoogte van de woonboten zou zich echter dusdanig snel kunnen voltrekken (mede afhankelijk van windrichting) dat de blusboot te laat ter plaatse is om de woonboten te behouden.

Zelfredzaamheid
De mogelijkheden voor zelfredzaamheid voor de bewoners van de woonboten zullen sterk afhankelijk zijn van de exacte omstandigheden waaronder het scenario zich voltrekt (voor toxische scenario's is bijvoorbeeld de windrichting van belang; dit geldt in mindere mate voor plasbrandscenario; voor explosieve scenario's is dit niet relevant). Men moet er rekening mee houden dat woonboten in beginsel ín een plasbrand kunnen komen te liggen. Tegen een dergelijke hittestraling is een woonboot (maar ook een normaal bouwwerk) in geen geval bestand.
De mate van brandwerendheid en de gasdichtheid van een woonboot zal beperkt zijn in vergelijking met (nieuwbouw)woningen.

Conclusie
Het daadwerkelijke rekenkundige risico zal voor de woonboten lager liggen dan de veiligheidscontour die door het Basisnet wordt voorgeschreven. Deze veiligheidscontour is echter een harde wettelijke norm. De veelheid aan type stoffen die vervoerd kan worden maakt ook dat er verschillende ongevalsscenario's mogelijk zijn. Daarbij is een plasbrand het meest waarschijnlijke scenario, waarbij aangetekend moet worden dat ook de kans op een plasbrand erg klein is. Hoewel de regionale brandweer qua materieel afdoende is toegerust (twee blusboten (waarvan één in Nijmegen ligt) en uiteraard afdoende brandweervoertuigen), is het niet geheel uit te sluiten dat sommige scenario's zich zo snel voltrekken dat een adequate bestrijding aan de risicobron niet mogelijk is.

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 11 oktober . . .

reg.nr.: 14.0001911
proces-verantw.: J200 OB10

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

-1.754.213

Retouradres Postbus 9070 6800 ED Arnhem

Gemeente Nijmegen
mevrouw M. Vaartjes
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

RWS Oost-Nederland

Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 9070
6800 ED Arnhem
T 026 368 89 11
F 026 363 48 97
www.rijkswaterstaat.nl

Contactpersoon
Mw. mr. M. Blij-Seegers
Senior bestuurlijk juridisch adviseur

T 06-11517380
monique.blij@rws.nl

Ons kenmerk RWS-2014/4859

Uw kenmerk
OB10/13.0010981

Bijlage(n)
2

Datum 30 januari 2014
Onderwerp Beslissing op bezwaar

Geachte mevrouw Vaartjes,

Naar aanleiding van het door u ingediende bezwaarschrift van 19 augustus 2013 tegen het besluit van 9 juli 2013, kenmerk RWS-2013/36366 tot het verlenen van een watervergunning (Wtw13060) voor het leggen en laten liggen van woonark "Jonathan", en het behouden van een loopbrug en trap aan de Oostkanaaldijk van het Maas-Waalkanaal tussen km 11,370 en km 11,400 in de gemeente Nijmegen, deel ik u het volgende mee:

Na heroverweging van het bestreden besluit is het bezwaar ongegrond verklaard. De beslissing en het verslag van de hoorzitting van 17 december 2013 treft u hierbij aan.

Een afschrift van deze beslissing op bezwaar zal worden verzonden aan mevrouw J.E.M. Bastiaans.

Ik vertrouw er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
Namens deze,
de waarnemend directeur Bedrijfsvoering,

drs. ing. H.F.A. van der Star

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

beschikking

RWS Oost-Nederland
Eusebiusbuitensingel 66
6828 HZ Arnhem
Postbus 9070
6800 ED Arnhem
T 026 368 89 11
F 026 363 48 97
www.rijkswaterstaat.nl

Datum	27 januari 2014
Nummer	ontwerp
Onderwerp	Beslissing op bezwaar inzake watervergunning

Datum
27 januari 2014

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Bezwaarschrift
Bij brief van 19 augustus 2013 met kenmerk OB10/13.0010981 heeft gemeente Nijmegen (verder te noemen: "bezwaarde") een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 9 juli 2013, kenmerk RWS-2013/36366, inzake een watervergunning (Wtw13060) voor het leggen en laten liggen van woonark "Jonathan", en het behouden van een loopbrug en trap aan de Oostkanaaldijk van het Maas-Waalkanaal tussen km 11,370 en km 11,400 in de gemeente Nijmegen.

Bestreden besluit
Op 9 juli 2013 2013, kenmerk RWS-2013/36366, is aan mevrouw J.E.M. Bastiaans (verder te noemen: "vergunninghouder") een watervergunning gegeven voor het leggen en laten liggen van woonark "Jonathan", en het behouden van een loopbrug en trap aan de Oostkanaaldijk van het Maas-Waalkanaal tussen km 11,370 en km 11,400 in de gemeente Nijmegen.

Bezwaartermijn
Op grond van het bepaalde in artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna te noemen: "Awb") bedraagt de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift 6 weken. Ingevolge artikel 6:8, eerste lid van de Awb begint deze termijn met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt. Het bezwaarschrift gericht tegen het bestreden besluit is op 19 augustus 2013 verzonden en op 22 augustus 2013 door mij ontvangen en is derhalve binnen de bezwaartermijn ingediend.

Hoorzitting
Naar aanleiding van het ingediende bezwaarschrift zijn bezwaarde en vergunninghouder, ingevolge artikel 7:2, eerste lid van de Awb, in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. Op 17 december 2013 is in het stadskantoor Eusebiushof te Arnhem de hoorzitting gehouden. Bezwaarde en vergunninghouder hebben gebruik gemaakt van de gelegenheid te worden gehoord. Het verslag van de hoorzitting wordt als bijlage bij deze beschikking aan bezwaarde en vergunninghouder meegezonden.

Toepasselijke wet- en regelgeving
Juridische grondslag
De Waterwet (verder te noemen "de Wtw"), en het Waterbesluit (verder te noemen: "het Wtb") zijn hier van toepassing.

Gronden van het bezwaar
Bezwaarde heeft aangegeven zich niet te kunnen vinden in het bestreden besluit. Het bezwaar, zoals nader toegelicht in de hoorzitting heeft samengevat betrekking op het volgende:

1. Bezwaarde is het niet eens met de vernoeming van de functie (wonen) in de watervergunning. Het is voor de beoordeling van de aanvraag alleen van belang om te weten hoe groot het object is en of het op de gevraagde locatie een belemmering vormt voor de vaarweg en/of de waterstaatkundige werken. De functie speelt geen rol in de beoordeling.
2. Door het ontbreken van een passage waarin de vergunninghouder er op wordt gewezen dat er wellicht andere instanties benaderd moeten worden voor de eventueel benodigde ontheffingen en/of vergunningen wordt de schijn gewekt dat de vergunning afdoende juridische zekerheid biedt om op het desbetreffende vaartuig te wonen.
3. In de watervergunning is geen rekening gehouden met het aspect externe veiligheid. Het daadwerkelijk bewonen van een vaartuig is strijdig met de beginselen van externe veiligheid. Dit aspect is niet afgewogen in de watervergunning.
4. Bezwaarde krijgt pas achteraf nadat de watervergunning is verleend, deze toegezonden. Bezwaarde wil voorafgaand aan de vergunningverlening geconsulteerd worden.

Reactie op bezwaargronden
Naar aanleiding van de inhoud van het bezwaarschrift en hetgeen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht wordt het volgende overwogen:

Ad1. De watervergunning (Wtw 13060) is conform aanvraag besloten. Uit de gegevens behorende bij de aanvraag blijkt dat het hier het neerleggen en behouden van een woonark "Jonathan" betreft. Vandaar ook dat in de watervergunning het begrip "woonark"wordt gebruikt. Tevens blijkt uit de gegevens van het kadaster dat het een woonark betreft. Vanuit de doelstellingen van de Waterwet is er ook geen reden om de benaming woonark "Jonathan" te wijzigen in "vaartuig".

Ad2. Het is mogelijk bedoelde passage als mededeling op te nemen in een watervergunning. Omdat het een mededelingtekst betreft leidt dit niet tot de conclusie dat de watervergunning waartegen thans bezwaar is gemaakt niet kon worden verleend. De bedoelde passage maakt geen onderdeel uit van het toetsingskader op basis waarvan een vergunning kan worden verleend dan wel geweigerd.

Ad3. De watervergunning wordt getoetst aan de doelstellingen van de Wtw (Artikel 2.1 Wtw). De toepassing van de Wtw is krachtens artikel 2.1 van die wet gericht op:
a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Deze doelstellingen vormen in onderlinge samenhang het toetsingskader bij vergunningverlening. Een vergunning wordt geweigerd indien de doelstellingen van het waterbeheer zich tegen vergunningverlening verzetten en het niet mogelijk is om de belangen van het waterbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

De doelstellingen zijn geconcretiseerd via normen en beleid ten aanzien van waterveiligheid, waterkwantiteit, waterkwaliteit en maatschappelijke functievervulling door watersystemen. De uitwerking hiervan vindt plaats in de Waterwet, in aanvullende regelgeving, in water- en beheerplannen op grond van hoofdstuk 4 van de Waterwet en in beleidsregels. De vastgestelde normen en het beleid zijn richtinggevend bij de toetsing of een aangevraagde handeling verenigbaar is met de doelstellingen voor het waterbeheer.

Een afweging met betrekking tot de zogenaamde externe veiligheid vindt plaats in de planologische regelgeving (bestemmingsplan). Dit belang is niet meegenomen in de doelstellingen van de Waterwet

Ad4. De voorbereiding van de watervergunning heeft conform het gestelde in afdeling 4.1.2. van de Algemene wet bestuursrecht plaatsgevonden. Het is niet verplicht om bezwaarde voorafgaand aan de definitieve besluitvorming op de hoogte te stellen en de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen te geven. Door de mogelijkheid tot het indienen van een bezwaar, zijn de belangen van bezwaarde voldoende geborgd.

Heroverweging op grondslag van het bezwaar
De inhoud van het bezwaarschrift en de toelichting op de bezwaargronden bevatten mijns inziens geen nieuwe elementen, gezichtspunten en/of bijzonderheden, die bij de heroverweging van het besluit aanleiding zouden geven om ter zake een ander standpunt in te nemen. Het bezwaarschrift wordt derhalve ongegrond verklaard.

BESLISSING
Op grond van vorenstaande overwegingen wordt hierbij;

I. het door de gemeente Nijmegen bij brief van 19 augustus 2013 met kenmerk OB10/13.0010981 ingediende bezwaarschrift ongegrond verklaard;

de minister van Infrastructuur en Milieu,
namens deze,
Wnd. Directeur Bedrijfsvoering Rijkswaterstaat Oost-Nederland,

H.F.A. van der Star

Bijlage 1: verslag hoorzitting

MEDEDELINGEN

Beroep
Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag, waarop dit besluit is bekendgemaakt, een beroepschrift worden ingediend bij de sector bestuursrecht van de Rechtbank Gelderland, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem.
Het beroepschrift dient te zijn ondertekend en ten minste het volgende te bevatten:
a. naam en adres van de indiener;
b. de dagtekening;
c. vermelding van de datum en nummer of kenmerk van het besluit, waartegen het beroepschrift zich richt en
d. de opgave van de redenen, waarom men zich niet met het besluit kan verenigen.

Zo mogelijk dient bij het beroepschrift tevens een fotokopie te worden gevoegd van het besluit, waarop het geschil betrekking heeft.

Indien een beroepschrift is ingediend, is het mogelijk om daarnaast een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening in te dienen.
Een dergelijk verzoek dient te worden gericht aan de Voorzieningenrechter van voornoemde Rechtbank
Het verzoek dient te zijn ondertekend en tenminste het volgende te bevatten:
a. de naam en het adres van de verzoeker;
b. de dagtekening;
c. vermelding van het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen en datum en nummer of kenmerk van het besluit en
d. de gronden van het verzoek (motivering).

Bij het verzoek dient voorts een afschrift van het beroepschrift te worden overgelegd. Zo mogelijk wordt tevens een afschrift van het besluit, waarop het geschil betrekking heeft, overgelegd. Zo mogelijk wordt tevens een fotokopie gevoegd van het besluit, waarop het geschil betrekking heeft.

Naar aanleiding van het verzoek kan de Voorzieningenrechter een voorlopige voorziening treffen, indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

Voor de behandeling van een beroepschrift en een verzoek om een voorlopige voorziening wordt een bedrag aan griffierecht geheven. De griffier van de betrokken Rechtbank wijst de verzoeker na indiening van diens verzoek op de verschuldigdheid van het griffierecht en bericht de verzoeker binnen welke termijn en op welke wijze het verschuldigde griffierecht moet worden voldaan.

Verslag nummer 17122013 Gemeente Nijmegen

Deelnemers:
Hoorcommissie bestaande uit:
Mevrouw mr. J. Damen, Senior Adviseur BJ, Afdeling Werkenpakket, Rijkswaterstaat Oost-Nederland (voorzitter);
Mevrouw mr. M. Blij - Seegers, Senior Adviseur BJ, Afdeling Werkenpakket, Rijkswaterstaat Oost-Nederland (commissielid).

Namens Rijkswaterstaat:
De heer E.R.A. Lamers, Adviseur BJ, Afdeling Werkenpakket, RWS Oost-Nederland;
De heer C.A.P. Geurts, adviseur Vergunningverlening, Afdeling Verlening, RWS Zuid-Nederland.

Bezwaarde:
De heer S. Debie, werkzaam bij Ontwikkelingsbedrijf gemeente Nijmegen
De heer P. Visser, jurist, JZ gemeente Nijmegen

Belanghebbende:
Mevrouw J.E.M. Bastiaans
De heer E. Blaauw, (Juridisch) Advies Procedures Botenzaken, gemachtigde mevrouw Bastiaans

Overige aanwezigen:
De heer H. Hendriks, partner mevrouw Bastiaans
De heer R. Pestman, eigenaar woonboot in Maas-Waalkanaal
De heer Van Ophuizen, eigenaar meerdere woonboten in Maas-Waalkanaal

Verslag van de hoorzitting van 17 december 2013 inzake het bezwaarschrift van 19 augustus 2013 ingediend tegen het besluit d.d. 9 juli 2013 met kenmerk RWS-2013/36366 tot het verlenen van een vergunning aan mevrouw J.E.M. Bastiaans voor het leggen en laten liggen van een woonark "Jonathan" en het behouden van een loopbrug en trap, aan de oostelijke oever van het Maas-Waalkanaal tussen km 11,370 en km 11,400 in de gemeente Nijmegen op grond van artikel 6.5, onderdeel c van de Waterwet.

Opgemaakt door Mevrouw mr. B. van Ginkel	Samenvattend verslag
Datum hoorzitting 17 december 2013	Bijlagen: 1

De voorzitter opent de zitting en heet allen welkom. De voorzitter geeft aan dat de hoorzitting wordt gehouden in het kader van de bezwaarprocedure op grond van de Algemene wet bestuursrecht inzake het bezwaarschrift ingediend door de gemeente Nijmegen, gericht tegen het bovengenoemde besluit. De voorzitter deelt mee dat het doel van de hoorzitting is om bezwaarde te horen en om bezwaarde de mogelijkheid te geven een toelichting te geven op het bezwaarschrift. Bezwaarde zal als eerste het woord worden gegeven. Daarna zal de heer Geurts namens Rijkswaterstaat een toelichting geven op het genomen besluit en eventueel reageren op hetgeen bezwaarde toegelicht heeft. De hoorcommissie krijgt de gelegenheid om vragen te stellen aan bezwaarde en aan Rijkswaterstaat, aangaande het genomen besluit. De voorzitter geeft aan dat van de hoorzitting een verslag zal worden opgesteld en aan partijen zal worden verzonden. De voorzitter geeft verder aan dat de commissie, bestaande uit haarzelf en mevrouw Blij, een interne hoorcommissie is, die niet betrokken is geweest bij het nemen van het onderhavige besluit. De hoorcommissie zal een advies geven, hetgeen zal worden verwerkt in de beslissing op het bezwaar.

Verslag nummer 17122013 Gemeente Nijmegen

De heer Debie neemt namens de gemeente Nijmegen het woord. Hij geeft aan dat de gemeente het bestemmingsplan "Nijmegen Kanaalhavens" heeft herzien. Besloten is tot een zoveel mogelijk conserverend bestemmingsplan waarin de bestaande situatie wordt vastgelegd. Ten aanzien van de woonboten is in het herziene plan niets nieuws geregeld: wederom geen woonbestemming. Aangezien de gemeente wel kennis heeft van het wonen op de woonboten, heeft de gemeenteraad besloten wonen toe te staan aan de huidige bewoners in de vorm van een persoonlijk overgangsrecht. Vervolgens is naar aanleiding daarvan een discussie ontstaan tussen gemeente en bewoners over de rechten die partijen hebben. Bewoners beroepen zich op de vergunning van Rijkswaterstaat (hierna: RWS). Grondslag voor deze vergunning is de Waterwet. Deze gaat echter niet over wonen op woonboten. De heer Debie stelt voor om voortaan "vaartuig" te gebruiken in plaats van "woonboot". Vergunninghouder zou anders kunnen veronderstellen dat er gewoond mag worden op de boot. De gemeente en niet RWS is bevoegd gezag als het gaat om de woonfunctie: RWS past de Waterwet toe en de gemeente het bestemmingsplan. De gemeente kan zich op dit punt niet vinden in de vergunningen die door RWS worden afgegeven.

Mevrouw Blij merkt op dat de gemeente dus op de hoogte was van het wonen op de woonboten. De woonboten zijn aangesloten op riolering en andere voorzieningen. Waarom heeft de gemeente hieraan meegewerkt? Wordt daarmee niet de suggestie gewekt dat wonen is toegestaan?

De heer Debie antwoordt dat de gemeente verplicht is riolering aan te leggen maar dat dit niet betekent dat er dus gewoond mag worden.

Mevrouw Blij stelt uit de stukken op te maken dat de woonboten er al enige jaren liggen. In 2001 heeft RWS meegewerkt aan een naamswijziging van de vergunning voor de voorganger van onderhavige woonboot. Ze merkt op dat de gemeente daar geen bezwaar tegen heeft gemaakt.

De heer Debie geeft aan dat de gemeente niet gekend wordt in de vergunningen die worden afgegeven door RWS. De gemeente heeft in deze zaak bij uitzondering tijdig kennis genomen van het bestreden besluit waardoor het mogelijk was om binnen de bezwaartermijn een bezwaarschrift in te dienen.

De voorzitter vraagt RWS naar de waarde van de vergunning en het toetsingskader op grond van de Waterwet.

De heer Geurts antwoordt dat indien de aanvraag om vergunning zich niet verzet tegen de doelstellingen van de Waterwet, de vergunning wordt verleend.

De voorzitter vraagt RWS waarom het vaartuig als woonboot is aangeduid in het bestreden besluit.

De heer Geurts geeft aan dat hij moet beslissen op de aanvraag om vergunning. In de aanvraag is het vaartuig aangeduid als woonark. In het uittreksel van het Kadaster is het vaartuig ook omschreven als woonark.

De voorzitter geeft aan dat in het verleden in de vergunning een mededeling werd opgenomen dat er mogelijk nog andere vergunningen nodig zijn. Uit het bezwaarschrift blijkt dat dit niet meer gebeurt. Is dat een bewuste keuze geweest?

De heer Geurts antwoordt dat een vergunning bestaat uit voorschriften en mededelingen. Een dergelijke passage zou onder mededelingen opgenomen kunnen worden. RWS streeft een uniforme werkwijze na en heeft daartoe een modelvergunning opgesteld. In de modelvergunning is een dergelijke mededeling niet opgenomen. De aanvrager wordt echter wel in kennis gesteld van het gegeven dat er mogelijk nog andere vergunningen nodig zijn. De heer Geurts merkt bovendien op dat de gemeente van elke vergunning van RWS een afschrift ontvangt. Zodra een besluit wordt genomen, wordt gelijktijdig met de verzending van het besluit onder meer een afschrift naar de gemeente verzonden.

De heer Debie merkt op dat dit inderdaad gebeurt maar de afschriften pas na afloop van de bezwaartermijn worden ontvangen. De gemeente zou graag op de hoogte worden gebracht van een aanvraag om vergunning bij RWS, zeker als het gaat om de woonboten.

De heer Geurts stelt dat ter zake sprake is van verschillende regelgeving en beleid. RWS toetst op grond van de Waterwet niet of wonen is toegestaan. Daar gaat de gemeente over.

De heer Lamers vult aan dat het bestreden besluit niet is voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure. Dat betekent dat niet alle belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld een zienswijze naar voren te brengen. RWS is daartoe niet verplicht. Wel is er een afschrift naar alle belanghebbenden verzonden met de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen het besluit.

De heer Visser pleit ervoor om in een eerder stadium op de hoogte te worden gebracht. Weliswaar bestaat daartoe geen wettelijke verplichting maar overheden kunnen samen optrekken ondanks dat er verschillende belangen zijn. Dit dient ook het belang van belanghebbenden.
Het bestemmingsplan is ook naar RWS gestuurd in het kader van de bestemmingsplanprocedure. In het herziene bestemmingsplan is het aspect externe veiligheid geregeld. Is dit ook geen belang dat door RWS moet worden afgewogen in het kader van de Waterwet?

Mevrouw Blij vraagt aan RWS of de beschikbare informatie aanleiding geeft voor een andere belangenafweging. Had het aspect externe veiligheid onderdeel moeten zijn van de belangenafweging waardoor de vergunning geweigerd had moeten worden?

De heer Lamers ontkent dit. Hij stelt dat in artikel 2.1 van de Waterwet drie doelstellingen zijn verwoord. Veiligheidszones maken geen deel uit van deze doelstellingen en daarmee geen deel uit van de te maken belangenafweging. Eenvoudig gesteld wordt in de afweging betrokken de vlotte afwikkeling van de scheepvaart en de bescherming van het waterstaatswerk, in dit geval het Maas-Waalkanaal. In het bestreden besluit is verwoord dat er geen strijdigheid bestaat met de doelstellingen van de Waterwet. De argumenten die zijn aangevoerd zijn geen aanleiding om de vergunning te wijzigen dan wel te weigeren.

De heer Debie geeft aan betrokken te zijn geweest bij de ontwikkeling van het Waalfront. De gemeente moest toen aantonen dat bouwwerken in het Waalfront buiten de veiligheidscontouren van de schepen bleven. In de Legger van RWS is ook externe veiligheid benoemd onder meer voor het gebied waarin de woonboten zijn gelegen. RWS is gehouden om externe veiligheidscontouren te handhaven. Ook al is externe veiligheid niet benoemd in de Waterwet, het zou wel onderdeel moeten zijn bij de belangenafweging voor een vergunning.

De heer Geurts merkt op dat de Legger een beschrijving geeft van het waterstaatswerk: bijvoorbeeld breedte en diepte van het Maas-Waalkanaal of de omvang van sluizen. Hij geeft aan dat externe veiligheid niet is opgenomen in de Legger.

De heer Visser stelt dat externe veiligheid juist relevant is gelet op de woonfunctie op het water.

De heer Geurts geeft aan dat er sprake is van verschillende toetsingskaders: de gemeente toetst aan het bestemmingsplan en RWS aan de Waterwet. Dit kan met elkaar in strijd zijn. Mogelijk wordt dit in de toekomst voorkomen met de invoering van de Omgevingswet.

De heer Visser vraagt om in de beslissing op het bezwaarschrift aandacht te besteden aan de woonfunctie van de vaartuigen. Externe veiligheid zou een rol moeten spelen.

De heer Geurts geeft aan dat in het bestreden besluit is verwoord het "leggen en laten liggen van een woonark". In het besluit is niet verwoord dat de woonark een woonfunctie krijgt. RWS had niet de wetenschap dat er gewoond werd maar heeft beslist op de aanvraag. Ondanks dat RWS die wetenschap nu wel heeft, maakt dit geen onderdeel uit van de belangenafweging op grond van de Waterwet.

De heer Blaauw leest zijn pleitnota voor. Deze pleitnota is als bijlage bij dit verslag gevoegd en dient hier als ingelast te worden beschouwd (**bijlage 1**).
In aanvulling op de pleitnota merkt de heer Blaauw op dat de gemeente lange tijd wetenschap heeft van het wonen op de woonboten. De boten zijn legaal: niet in strijd met gemeentelijke regelgeving en bovendien aangesloten op de riolering. Ook merkt hij op dat het deel van het bezwaarschrift dat ziet op het bestemmingsplan een bevoegdheid is van de gemeenteraad. Hij vraagt zich af of gemachtigden gemandateerd zijn door de gemeenteraad dan wel door het college. Het college is volgens hem ter zake niet bevoegd.
De Waterwet en dus de vergunningen van RWS op grond van deze wet, zijn gebaseerd op de Scheepvaartverkeerswet. Hierin is geregeld dat "woonschepen" onder de vergunningplicht vallen. In alle vergunningen van RWS wordt vermeld dat het om woonboten gaat. Dat is niet alleen een wettelijk (publiekrechtelijk) belang van RWS op grond van de Scheepvaartverkeerswet maar ook een privaatrechtelijk belang gelet op het tarief voor een woonboot, dat aanmerkelijk hoger ligt dan voor andere vaartuigen.
Met betrekking tot de verwijzing in zijn pleitnota naar de financiële motieven van de gemeente, vult de heer Blaauw aan dat in de stukken staat vermeld dat de gemeente vindt dat er te hoge prijzen worden betaald voor woonboten. De gemeente kan dit echter niet reguleren.
Ten aanzien van de eis van de gemeente om te worden geconsulteerd door RWS bij een aanvraag om vergunning, vult de heer Blaauw aan dat hij vermoedt dat de gemeente in de war is met artikel 10 van het bestemmingsplan. In het kader van de Waterwet is consultatie niet mogelijk.

De voorzitter vraagt de gemeente om een reactie.

De heer Visser geeft aan dat het college door de gemeenteraad is gemandateerd en bevoegd is tot het indienen van het voorliggende bezwaarschrift.

De heer Debie vult aan dat de gemeente bevoegd is om zaken voor het grondgebied van Nijmegen te regelen. Essentie in deze is wat de vergunning van RWS waard is.

De heer Pestman geeft aan dat in 2004 door de gemeenteraad is besloten over de aanleg van riolering voor woonboten met een geldende ligplaatsvergunning. Ter voorbereiding van het besluit is onderzoek gedaan naar het al dan niet legaal liggen van de woonboten. Conclusie was dat de woonboten legaal waren. De gemeente heeft in 2009 een overeenkomst met de woonbootbewoners gesloten. In deze overeenkomst is opgenomen "de heer Pestman, *wonende* te Oostkanaaldijk ..... en in het bezit van een geldende ligplaatsvergunning, verleend door RWS". Hij overlegt een kopie van de overeenkomst. Op 24 april 2013 werd echter in een gesprek met wethouder Kunst van de gemeente aan de woonbootbewoners mede gedeeld dat bedrijven bezwaren hadden tegen de positieve bestemming van de woonboten in het bestemmingsplan. Sinds die tijd is de zaak aan het rollen gebracht.

De heer Debie merkt op dat in de overeenkomst "ligplaatsvergunning" staat of "vergunningenstelsel". De gemeente heeft een vergunningenstelsel.

De heer Blaauw reageert dat de Havenmeester de vergunningen regelt maar het betreffende gebied is uitgezonderd van de werking van de Havenverordening. Er geldt dus geen vergunningplicht namens de gemeente.

De heer Debie antwoordt het hiermee eens te zijn. De gemeente kan dus geen vergunning verlenen. Er is wel een vergunningenstelsel maar dat geldt niet voor de haven. Er staat in deze verordening dat er een ligplaatsvergunning moet zijn. In het kanaal hebben de mensen ligplaatsvergunning en in die zin liggen ze er legaal want ze hebben een ligplaatsvergunning van RWS. Dat vinden wij niet: wel voor het liggen maar niet voor het wonen

Mevrouw Blij merkt op dat de woonboten aanvankelijk positief waren bestemd in het ontwerpbestemmingsplan. Naar aanleiding van zienswijzen van bedrijven is er een kanteling geweest.

De heer Visser geeft aan dat voor een positieve bestemming belangen tegen elkaar afgewogen moeten worden. Het belang van externe veiligheid voor bedrijven is in deze zo zwaarwegend dat de gemeenteraad heeft besloten om de woonboten niet positief te bestemmen. Voor de woonbootbewoners is in het bestemmingsplan wel een persoonlijk overgangsrecht opgenomen. Dit ligt onder meer ter toetsing voor aan de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De woonboten zijn aangesloten op de riolering vanuit milieuhygiënische overwegingen: de woonboten zullen daar waarschijnlijk nog enige tijd liggen. Dit zou anders tekort doen aan de belangen van bewoners wat ook heeft meegewogen in het raadsbesluit van 2004. De woonboten hebben echter nooit een positieve bestemming gekregen.

De heer Debie vult aan dat aansluiting op de riolering ook plaatsvindt indien er niet wordt gewoond.

De voorzitter geeft aan dat uit de stukken blijkt dat bedrijven stellen dat een woonfunctie in de nabijheid van het bedrijventerrein zorgt voor een onveilige situatie. Bovendien heeft deze functie ook gevolgen voor bedrijven doordat aan meer voorwaarden moet worden voldaan.

De heer Debie legt uit dat aan een bedrijf op grond van activiteiten die worden uitgevoerd, een milieucontour wordt gegeven. Voor het bestemmingsplan geldt de vergunde milieucontour. In de huidige situatie is er waarschijnlijk nog ruimte tussen de werkelijke (kleinere) milieucontour en de vergunde milieucontour. Bedrijven hebben echter aangegeven in de toekomst weer te willen groeien. Na het naar voren brengen van zienswijzen door bedrijven, is dit belang alsnog betrokken in de belangenafweging.

De voorzitter vraagt aan RWS of in het kader van het bestreden besluit rekening is gehouden met deze belangen.

De heer Geurts antwoordt dat een dergelijke belangenafweging niet wordt gemaakt op grond van de Waterwet.

De heer Lamers vult aan dat de Waterwet en planologische regelgeving twee afzonderlijke toetsingskaders zijn die tot verschillende uitkomsten kunnen leiden zoals blijkt in onderhavige zaak.

Mevrouw Blij stelt vast dat er sprake is van twee toetsingskaders. Het ene toetsingskader zegt die mensen mogen er wonen, in ieder geval daar een ligplaats hebben. Op grond van het bestemmingsplan komt u tot de conclusie dat die mensen daar niet mogen wonen. De vraag is wat betekent dat voor de mensen die daar wonen.

De heer Debie waar het eigenlijk omgaat is dat het voor iedereen duidelijk is waar de watervergunning voor staat. Voor mijn gevoel wordt de watervergunning door de mensen gebruikt om daar te kunnen wonen dus bijna als een woonvergunning.

De heer Blaauw vraagt aan de voorzitter of hij mag reageren. Hij geeft aan dat er voor een woonboot meerdere vergunningen nodig zijn bij verschillende instanties. Hierover bestaat geen onduidelijkheid bij de woonbootbewoners. Hij bevestigt de interpretatie van de voorzitter dat de woonboten aanvankelijk positief waren bestemd in het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk en ligt ter toetsing voor aan de Raad van State. Hij vraagt zich af wat de gemeente wil bereiken met het bezwaarschrift en wijst nogmaals op de kosten die mevrouw Bastiaans heeft moeten maken voor juridische bijstand.

De voorzitter vraagt aan de aanwezigen of er nog behoefte is aan een laatste reactie.
Nadat de voorzitter heeft geconstateerd dat er geen opmerkingen en vragen meer zijn, sluit zij de zitting en dankt een ieder voor diens aanwezigheid.

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 11 oktober . . .

E.P. Blaauw
Postbus 10075
1001 EB Amsterdam

(Juridisch) Advies **P**rocedures **B**otenzaken
Bezoekadres M.S. Vertrouwen (sedert 1898)
Westerdok 99, Amsterdam
t/f: 020-6238385 epblaauw@hetnet.nl
ING 4560292 Btwnr: 0623.03.132B.01
Kvk A'dam 34327208

Concept pleitnotitie Nijmegen/Rijkswaterstaat/Bastiaans. 17-12-2013, 10.00 uur

De vergunning afgegeven door de Minister van Infrastructuur en Milieu is in het kader van de relevante Rijkswetgeving en dient een ander doel dan lagere gemeentelijke regelgeving. De gemeentelijke regelgeving, het door de Raad vastgestelde bestemmingsplan dat nog niet onherroepelijk is, aangezien er Beroep werd ingesteld bij de Raad van State tegen het niet bestemmen van de door RWS vergunde woonboten, staat buiten de beoordeling van RWS.

Bovendien lagen de betrokken woonboten nimmer in strijd met enige gemeentelijke regelgeving en moesten derhalve als legaal worden beschouwd en dat feit was al lange tijd bij de gemeente bekend..

Nu de raad het bestemmingsplan vaststelt lijkt het niet de bevoegdheid van het college van B & W om bezwaar op die grond te kunnen maken tegen deze door RWS verleende vergunning. Haar belang is hierbij niet erg duidelijk en wordt ook niet gemeld in de bezwaargronden, maar is er wel uit te raden.

De bewaren zijn gericht tegen

1) Er wordt vergund voor een woonboot en dit is strijdig met het bestemmingsplan.
   En daarom wordt verzocht de naam woonboot niet te gebruiken maar vaartuig te vermelden
2) Er is geen passage opgenomen waarbij de vergunninghouder wordt geïnformeerd over andere eventueel toepasbare vergunningen, verordening, wetgeving
   En verzocht weer op te nemen de gemeente als belanghebbende bij het opstellen van vergelijkbare vergunningen, in plaats van achteraf toezenden van een verleende vergunning.
3) Externe veiligheid en adresvermelding
   En de klaarblijkelijk bestemmingsplanregelgeving externe veiligheid aan de watervergunning te toetsen.

Ad 1)
Het begrip woonboot wordt geregeld, al lange tijd in de Rijkswetgeving, voorheen de wet op de woonschepen van 1918 en laatstelijk overgenomen in de gewijzigde huisvestingswet (TK 25 33 1996/97) art 1.c :

> "zijnde een schip dat uitsluitend of in hoofdzaak gebezigd wordt of bestemd is voor bewoning."

Het bestemmingsplan is geen door RWS te toetsen regelgeving. De minister dient daarom ook niet in te gaan op het verzoek de sjoemelen met de Rijkswetgeving. Vooral niet nu duidelijk wordt dat de bewaarmaker financiële motieven lijkt de hebben die geen enkele rol dienen te spelen bij de publiekrechterlijke vergunning verlening door RWS.

De financiële kant ervan en er zal eventueel door de rechter worden bepaald wat daarbij rechtvaardig is. De poging van bewaarmaker om via de mening dat er legale ligplaatsen voor (te) veel geld worden verhandeld hier vooraf invloed op uit te oefenen is ongepast.

Eventuele financiële consequenties zijn noch voor RWS noch voor bezwaarmaker een op enige wetgeving gebaseerd belang maar vindt uitsluitend door de rechter plaats in het kader

Brief aan de raad - Ligplaatsen woonboten Maas-Waalkanaal (d.d. 11 oktober . . .

van de AWB en het evenredigheids beginsel. Darbij kan van belang zijn dat de woonschepen al sedert 1976 RWS vergund zijn en er van een andere vergunningeis nimmer sprake was.

Ad 2)
Ook als er niet wordt verwezen naar andere wet- of regelgeving is deze toch van toepassing. Bezwaarmaker heeft geen enkel belang bij deze eis nu er in het Nijmeegse geen verordenings- of andere regelgeving bestaat die een vergunning voor het onderhavige woonschip vereist. In 2008 was de gemeente al van mening dat de RWS ontheven woonschepen legaal waren. Binnen de gemeente en werden ze op het riool aangeloten.

Wat betreft het op de hoogte worden gesteld van een aanvraag in het kader van de Waterwet mag worden gemeld dat dat ongebruikelijk lijkt en de derden belangen afdoende en uitputtend geregeld worden door de AWB.(Algemene wet bestuursrecht)

De eis om te worden geconsulteerd in een lopende aanvraag is een poging om strijdig met de AWB andere belangen te willen behartigen dat de Rijksregelgeving waterwet toestaat. Een droeve poging tot oncontroleerbare achterkamertjes politiek van het college.

Ad 3)
Wel wordt ook aangevoerd dat er strijdigheid bestaat met de externe veiligheid en dat wonen in beginsel binnen de 10-6 contour niet is toegestaan. In haar gemeentelijke besluitvorming heeft de gemeente niet duidelijk kunnen maken waarop dat alleen voor wonen op schepen zou gelden en niet voor vele woningen binnen dezelfde contour van al dan niet varende gevaren.

Bovendien ligt er een advies aan de gemeente waaruit blijkt dat van enig extra risico bij de woonboten geen sprake is van "de Veiligheidsregio" van 31-05-2013 waarin wordt gemeld

> "De aanwezigheid van woonboten speelt voor de toename van het groepsrisico een zeer kleine of verwaarloosbare rol"

Conclusie:
Bij bezwaarmaker is niet duidelijk in welk kader welk belang hij dient Het lijkt een bestemmingsplan belang te zijn waar de raad over gaat en tegelijkertijd een poging van het ondertekende college om de financiële gevolgen in het kader van het evenredigheidsbeginsel vooraf te beïnvloeden dan wel te beperken. Dit is een detournement de pouvoir poging om voorbij te gaan aan de bevoegdheid van de rechter in het kader van de AWB daarover onherroepelijk en uitputtend te beslissen.

Mw Bastiaans verzoekt dan ook om vergoeding van haar proceskosten ex regeling AWB nu zij deze poging meende te moeten bestrijden als belang hebbende vergunninghoudster.

En zij verzoekt u in het advies op te nemen dat het college van B & W zich dient te schamen.

PS:
Het is duidelijk aan wie en voor welk woonschip waar de vergunning werd verleend.
Postadres en type postzegel zijn dan niet van belang.

EPB/dok:JNIJM1304-hoorz

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Toelichting over de behandeling van:

"Stadsbegroting 2017-2020"

Van:	Het college van B&W van 13 september 2016
Doel:	Voorbereiding voor debat Besluitronde
Toelichting:	**1. Behandeling Stadsbegroting 2017-2020** De behandeling van de Begroting 2017-2020 vindt als volgt plaats: Deadline indienen technische vragen: 26 september 2016 Gemeenteraad ontvangt beantwoording college: 4 oktober 2016 Kamerronde: 12 oktober 2016 Debat in Besluitronde: 2 november 2016 **2. Kamerbespreking** De Stadsbegroting 2017-2020 wordt op 12 oktober 2016 op programmaniveau behandeld in de raadskamers. Dit in tegenstelling tot de behandeling van de Zomernota op 6 juli jl., waarbij de raad het college op themaniveau in de vorm van moties handvatten meegaf voor verdere uitwerking in de Stadsbegroting. Door korte besprekingen in de kamerronde van de programma's in de begroting, wordt de raad in gelegenheid gesteld te beoordelen of het college de aangenomen moties tijdens de behandeling van de zomernota heeft verwerkt in de begroting. Tevens kan de raad stil staan bij de financiële verantwoording van het college in het kader van de voorgenomen plannen. We merken daarbij op, wellicht ten overvloede, dat technische vragen in de schriftelijke ronde gesteld konden worden. Voor ieder programma is een kamerronde van een half uur gepland. Bij een aantal kamerbesprekingen zijn twee programma's samengevoegd en is een uur ingepland. Daarbij mogen twee personen per fractie deelnemen aan de bespreking. Dit geldt voor de programma´s Stedelijke Ontwikkeling en Grondbeleid, Wijkontwikkeling en Openbare Ruimte, en Economie & Werk en Inkomen & Armoede. **3. Brief college inzake Beantwoording technische vragen Stadsbegroting** Technische vragen konden schriftelijk gesteld worden tot 26 september. Op 4 oktober zal naar verwachting de beantwoording van de technische vragen door het college worden vastgesteld. **4. Brief septembercirculaire** Naar verwachting stelt het college op dinsdag 4 oktober as. een brief aan de raad vast over de invloed van de septembercirculaire voor de gemeente Nijmegen. Deze brief kunt u betrekken bij de begrotingsbehandeling. **5. Brief Auditcommissie inzake Stadsbegroting 2017-2020** De auditcommissie stuurt ook dit jaar een adviesbrief over de begroting. Deze brief volgt zo spoedig mogelijk en kan betrokken worden bij de bespreking. **6. Financiële kengetallen** Vanaf 2010 worden de financiële kengetallen van gemeenten gepresenteerd op internet. Op de website http://ftgelderland.databank.nl vindt u gegevens over begrotingen, belastingen, jaarrekeningen, reserves en de schuldpositie van gemeenten. Ook gegevens over de grondexploitatie zijn opgenomen en er is een factsheet raadpleegbaar waarin Gelderse ontwikkelingen opgenomen zijn die uit de diverse jaarrekeningen zijn gedestilleerd. **7. Link naar de webversie van de Stadsbegroting** Via de volgende link is de webversie van de Stadsbegroting 2017-2020 bereikbaar, voor zowel PC als tablet. Ook andere stukken uit de P&C cyclus zijn hier terug te vinden: http://pcportal.nijmegen.nl/ .

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Naam steller: **E-mail steller:**	Albert Foekens a.foekens@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024 - 329 26 43
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel “Stadsbegroting 2017-2020” 2. http://begroting.nijmegen.nl/ (Stadsbegroting Nijmegen 2017-2020) 3. Begrotingswijziging BW-01488 **---NAZENDING---** 4. Brief college van B&W d.d. 4 oktober 2016 inzake “septembercirculaire 2016” 5. Brief college van B&W d.d. 4 oktober 2016 inzake ‘Beantwoording technische vragen’ 6. Brief van de auditcommissie inzake ‘Adviesbrief auditcommissie Stadsbegroting 2017-2020 Raadsbesluit d.d. 12 oktober 2016		

Stadsbegroting
2017-2020
Stadsbegroting 2017-2020
GEMEENTE
Nijmegen

Stadsbegroting 2017 - 2020

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Inhoud

INLEIDING 5
VOORSTEL 7
BESTUURSAGENDA: THEMA'S 9
ZORGZAME STAD 11
WOON EN GROEISTAD 15
STAD DIE WERKT EN LEERT 17
DUURZAME STAD 19
BRUISENDE BINNENSTAD 21
STAD IN DE REGIO 23
PROGRAMMAPLAN 2017 27
BESTUUR EN MIDDELEN 29
CULTUUR, CULTUURHISTORIE EN CITYMARKETING 35
DIENSTVERLENING & BURGERZAKEN 43
DUURZAAMHEID 47
ECONOMIE EN WERK 53
GRONDBELEID 63
INKOMEN & ARMOEDEBESTRIJDING 65
MOBILITEIT 69
ONDERWIJS 77
OPENBARE RUIMTE 83
SPORT EN ACCOMMODATIES 89
STEDELIJKE ONTWIKKELING 93
VEILIGHEID 97
WIJKONTWIKKELING 105
WONEN 111
ZORG EN WELZIJN 115
PARAGRAFEN 125
INVESTERINGEN 127
LOKALE HEFFINGEN 135
BEDRIJFSVOERING 147
VERBONDEN PARTIJEN 155
NADERE INFORMATIE PER PARTIJ 157
ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 165
GRONDBELEID 171
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 177
FINANCIERING 201
FINANCIËLE BEGROTING 205
FINANCIEEL BEELD 207
BATEN EN LASTEN 213
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 219
RESERVES EN VOORZIENINGEN 227
SUBSIDIES 231
GRONDSLAGEN EN UITGANGSPUNTEN 235
VERNIEUWING BBV 239
OVERIGE ASPECTEN 251

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Inleiding

Voor u ligt de Stadsbegroting 2017-2020, de derde begroting van deze bestuursperiode. Deze kostenraming geeft uitvoering aan het coalitieakkoord 2014-2018 dat door de Raad is vastgesteld en blikt vooruit naar de komende jaren. De ramingen zijn gespecificeerd naar de verschillende beleidsterreinen en per programma wordt toegelicht wat we gaan doen, wat de veranderingen zijn ten opzichte van de Zomernota en wat de programmaonderdelen kosten. Waar mogelijk zijn doelstellingen meetbaar geformuleerd met indicatoren.

In 2016 is Nijmegen goed op de kaart gezet met evenementen als de 100e Vierdaagse, de komst van de Giro, de Special Olympics en de opening van de nevengeul. We kijken tevreden terug op dit Kroonjaar en de talrijke festiviteiten die we met de stad en vele bezoekers hebben beleefd. Tegelijkertijd verheugen we ons op de komende periode waarin we de krachten van onze stad verder brengen, delen en verbinden. Zo zal Nijmegen in 2017 onder andere samen met Arnhem het internationale fietscongres Velo-city organiseren én is onze stad in 2018 een jaar lang European Green Capital; de meest duurzame stad van Europa!

We rekenen erop dat er de komende periode meer rust en stabiliteit komt op de terreinen van zorg en welzijn. We verwachten ook dat de economie zich verder herstelt en dat dit zal resulteren in nieuwe banen en meer ruimte voor groei en innovatie. Dat neemt niet weg dat we nu een grote opgave hebben in het bestrijden van armoede. Ondanks de financiële compensatie vanuit het Rijk en passende maatregelen die we nemen om de instroom te verlagen en de uitstroom te verhogen voorzien we een fors tekort op de bijstandsuitkeringen.

We blijven daarom voor de korte termijn voorzichtig in onze uitgaven maar zien op de langere termijn ook financiële ruimte ontstaan voor nieuwe ontwikkelingen. Het College biedt uw Raad een sluitende meerjarenbegroting aan die zorgvuldig en solide is opgebouwd, waarmee we blijven investeren in een sterk, sociaal en duurzaam Nijmegen.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Voorstel

Datum raadsvergadering / nummer raadsvoorstel
2 november 2016 / 99/2016

Onderwerp
Stadsbegroting 2017-2020

Programma
Bestuur & Middelen

Portefeuillehouder
H. Tiemens

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d. 13 september 2016

Voorstel om te besluiten

1. De Stadsbegroting 2017-2020 vast te stellen, inclusief de verwerking van de Zomernota 2016.
2. Een aantal actuele ontwikkelingen in de begroting te verwerken door:
   a) € 50.000 structureel toe te voegen aan het programma Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing om bij vergunningsvrije bouwactiviteiten archeologisch onderzoek te faciliteren.
   b) Ruimte te maken voor de kapitaallasten in het programma Sport en Accommodaties vanuit het investeringskrediet 'Investeren in bestaande sportaccommodaties'.
   c) Taakmutatie "Uitvoeringskosten lijfrenteopbouw" vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.
   d) Het nadelig jaarresultaat 2017 van € 0,13 mln. ten laste te brengen van de saldireserve en de voordelige jaarresultaten in 2018, 2019 en 2020 van samen € 10,55 mln. toe te voegen aan de saldireserve.
3. Omdat de ingediende motie "geen bezuiniging op werk en inkomen" niet het gewenste financieel effect heeft te kiezen voor:
   a. een marktconforme vergoeding voor duurzame gebruiksgoederen; hiermee € 1 miljoen te besparen op het programma Inkomen & Armoedebestrijding
   b. verlaging van het meerwerkbudget voor werk en re-integratie van € 1 miljoen in het programma Economie en Werk.
4. In de jaren 2017 en 2018 een investeringskrediet beschikbaar te stellen van resp. € 1 mln. en € 2 mln. voor het uitvoeren van de motie 'Investeren in bestaande sportaccommodaties'.
5. Het Investeringsplan 2017–2020 vast te stellen dat is opgenomen in de paragraaf Investeringen.
6. De gereserveerde bedragen voor taakmutaties te verwerken volgens het overzicht taakmutaties in het deel Financiële begroting>Algemene dekkingsmiddelen>Gemeentefonds> Taakmutaties.
7. De subsidieplafonds voor de betreffende programma's vast te stellen volgens het overzicht in het deel Financiële begroting>Subsidies> Subsidieplafonds.
8. De begrotingswijziging BW-01488 vast te stellen.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 12 oktober 2016

10. Stadsbegroting 2017-2020 (99/2016)

Raadsvoorstel d.d. 13 september 2016

1. De Stadsbegroting 2017-2020 vast te stellen, inclusief de verwerking van de Zomernota 2016.
2. 2. Een aantal actuele ontwikkelingen in de begroting te verwerken door: a) € 50.000 structureel toe te voegen aan het programma Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing om bij vergunningsvrije bouwactiviteiten archeologisch onderzoek te faciliteren.
   b) Ruimte te maken voor de kapitaallasten in het programma Sport en Accommodaties vanuit het investeringskrediet 'Investeren in bestaande sportaccommodaties'.
   c) Taakmutatie "Uitvoeringskosten lijfrenteopbouw" vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.
   d) Het nadelig jaarresultaat 2017 van € 0,13 mln. ten laste te brengen van de saldireserve en de voordelige jaarresultaten in 2018, 2019 en 2020 van samen € 10,55 mln. toe te voegen aan de saldireserve.
3. Omdat de ingediende motie "geen bezuiniging op werk en inkomen" niet het gewenste financieel effect heeft te kiezen voor:
   a. een marktconforme vergoeding voor duurzame gebruiksgoederen; hiermee € 1 miljoen te besparen op het programma Inkomen & Armoedebestrijding
   b. verlaging van het meerwerkbudget voor werk en re-integratie van € 1 miljoen in het programma Economie en Werk.
4. In de jaren 2017 en 2018 een investeringskrediet beschikbaar te stellen van resp. € 1 mln. en € 2 mln. voor het uitvoeren van de motie 'Investeren in bestaande sportaccommodaties'.
5. Het Investeringsplan 2017–2020 vast te stellen dat is opgenomen in de paragraaf Investeringen.
6. De gereserveerde bedragen voor taakmutaties te verwerken volgens het overzicht taakmutaties in het deel Financiële begroting>Algemene dekkingsmiddelen>Gemeentefonds> Taakmutaties.
7. De subsidieplafonds voor de betreffende programma's vast te stellen volgens het overzicht in het deel Financiële begroting>Subsidies> Subsidieplafonds.
8. De begrotingswijziging BW-01488 vast te stellen.

Het voorstel wordt geagendeerd als debatstuk tijdens de besluitronde op de Politieke Avond van 2 november 2016.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Bestuursagenda: Thema's

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Zorgzame stad

Onze opgave

We doen wat nodig is voor de kwetsbare inwoners van Nijmegen en willen kinderen en jongeren optimale ontwikkelingskansen bieden. Naast de reeds bestaande taken op het gebied van Inkomen, Onderwijs en Zorg & Welzijn, zijn we sinds 2015 verantwoordelijk voor een uitgebreid pakket aan Wmo- en jeugdtaken. Hiermee kunnen we onze ambitie om een zorgzame stad te zijn beter waar maken. Wij verwachten dat er in 2017, twee jaar na de invoering van de nieuwe taken, voor de inwoners en uitvoerend organisaties meer rust is. We kunnen dan samen met de partners in de stad meer werk maken van de beoogde innovatie die moet leiden tot meer samenhang, zorg dichtbij en inclusieve wijken. We willen de kracht van de mensen in onze stad en hun initiatieven benutten. Ook door ervaringsdeskundigheid en cliënttevredenheid als belangrijke graadmeter te gebruiken voor de kwaliteit van zorg en ondersteuning. We blijven inzetten op preventie en op het creëren van een gezonde leefomgeving.
We zijn als gemeente nu een sterke, invloedrijke financier in de wereld van zorg en welzijn. Die sleutelpositie vraagt van ons een regisserende rol en het aangaan van strategische allianties met aanbieders van zorg en welzijn maar ook met de zorgverzekeraars, de woningcorporaties, het onderwijs en andere partijen. Ook willen we de verbinding tussen inkomen, onderwijs, zorg en welzijn versterken in de dienstverlening naar de burger. Het gebiedsgericht werken is hierbij een belangrijk leidend principe.

Speerpunten komende jaren

De ***transitie van de jeugdhulp, begeleiding, dagbesteding en beschermd wonen*** is doorgevoerd met behoud van de zorgcontinuïteit. De basis voor de daadwerkelijke transformatie is gelegd: er staat een nieuwe structuur voor advies & informatie en toeleiding naar ondersteuning, met de Stips, sociale wijkteams, regieteams en het veiligheidshuis.

Om de beweging naar meer zelfregie, ondersteuning dichtbij en van zwaar naar licht te kunnen maken is een goede basisinfrastructuur nodig van vrijwilligersinitiatieven, wijk-, sport- en cultuuractiviteiten, jongerenwerk, preventieprogramma's, inloopvoorzieningen en welzijnsactiviteiten voor ouderen, gecombineerd met een dekkend netwerk van Stips, sociale wijkteams en regieteams. Onder het motto groen, gezond en in beweging willen we extra energie en dynamiek creëren rondom ***preventie.*** We hebben primair aandacht voor gezondheid en gedrag en niet voor ziekten en zorg: het gaat om het welbevinden van alle inwoners en hoe mensen omgaan met ziekte en beperkingen.

Vanaf 2017 gaan we verder met de transformatie en aan de slag met de samenwerking tussen professionals in zorg-welzijn-onderwijs-werk-inkomen op wijkniveau verder versterken. Om hiervoor meer ruimte te creëren is de capaciteit in het voorveld, bij sociale wijkteams en Stips, uitgebreid. Per wijk wordt een gezamenlijke sociale wijkagenda gemaakt met aandacht voor preventieve en collectieve activiteiten en beschikbaarheid van expertise over specifieke problematiek (zoals GGZ) op zogenaamde vindplaatsen, zoals scholen, huisartsen en andere wijkvoorzieningen. Ook de samenwerking binnen de W4 (Tandem, NIM, Interlokaal en SWON) wordt verder doorontwikkeld om deze ambities op wijkniveau te ondersteunen.

We verlengen in samenwerking met de regiogemeenten de ***contracten*** voor 2017 met de 'Combinatie' (samenwerkingsverband van grote Wmo- en Jeugdhulpinstellingen) en 'kleine' aanbieders voor ambulante begeleiding en dagbesteding (Wmo) en ambulante Jeugdhulp. Ook verlengen we de contracten voor verblijfsvoorzieningen voor kinderen en jongeren, met aanscherping van de afspraken over kwaliteit en innovatie. Op basis van opgestelde businesscases maken we in deze contracten afspraken met jeugdhulpaanbieders die moeten leiden tot minder en kortere opnames van kinderen en jongeren in behandelvoorzieningen. Dit is mogelijk door in de plaats hiervan (zeer) intensieve behandeltrajecten thuis aan te bieden. We zetten hiermee een beweging in die meerdere jaren in beslag zal nemen.

De bestuurlijke aanbesteding voor ***beschermd wonen*** willen we eveneens in 2017 verlengen met daarbij meer aandacht voor afspraken over vernieuwing en inhoudelijke doorontwikkeling. Ook in het beschermd wonen is immers een transformatie nodig om meer mensen met ernstige psychische problemen zo zelfstandig mogelijk te laten functioneren en zo goed mogelijk mee te laten doen aan de maatschappij. Dat blijkt de beste manier om de gezondheid, kwaliteit van leven en participatie van deze mensen te bevorderen. Dit vraagt om een integrale aanpak, niet alleen op het gebied van zorg en ondersteuning, maar ook bij werk en dagbesteding, inkomen, wonen en welzijn. Het perspectief is dat beschermd wonen en mogelijk ook de maatschappelijke opvang rond 2020 volledig doorgedecentraliseerd worden naar alle gemeenten en dat de centrumgemeenteconstructie verdwijnt. Alle gemeenten zijn dan verantwoordelijk voor al hun burgers en lossen complexe problematiek in samenwerking op, net als bij Wmo en Jeugdhulp. Daarom ontwikkelen we met de gemeenten in de regio Gelderland-Zuid een gezamenlijke beleidsvisie voor opvang & beschermd wonen inclusief een beleidsplan met concrete acties.

Niet alleen bij de nieuwe taken leggen we een focus op preventie. Ook in het actieplan huiselijk geweld en kindermishandeling willen we meer inzetten op het voorkomen van problemen, eerder signaleren en hulp bieden om escalatie te voorkomen.

Ook andere opgaven blijven op onze agenda het komend jaar. Zo werken we aan een aanpak tegen radicalisering, bevorderen we de participatie van jongeren via Jimmy's (soort jongeren-Stip voor en door jongeren), zijn we van plan opvang te blijven bieden aan uitgeprocedeerde asielzoekers, is de hulp bij het huishouden resultaatgericht aanbesteed en wordt het gebundelde doelgroepen vervoer voor het eerst aanbesteed.
In onze sociale stad zien we veel mooie ontwikkelingen en een goede voedingsbodem voor de transformatie. We bouwen aan de samenwerking met belangrijke partners zoals huisartsen, zorginstellingen, zorgverzekeraar VGZ, Radboudumc en de woningcorporaties om een goed nieuw stelsel van zorg en ondersteuning neer te zetten.

De ***verhoogde instroom van asielzoekers*** heeft geleid tot een verhoging van de gemeentelijke taakstelling om statushouders te huisvesten. Om dat mogelijk te maken dient extra goedkope woonruimte beschikbaar te komen. Dat willen we realiseren door inzet en ombouw van bestaande panden en gespreide tijdelijke nieuwbouw. Doel is gemengde bewoning.

De uitwerking van het bestuursakkoord tussen Rijk en VNG, aangevuld met een beperkte bijdrage uit de algemene middelen, biedt voldoende ruimte om participatie, inburgering, taalverwerving en integratie in arbeid uit te voeren. Van de jaargang 2013 heeft slechts 30% de inburgeringstoets gehaald (Landelijk cijfer). We willen de slagingskans per statushouder verhogen door met diverse partners in de stad de inburgeringsopgave meer integraal uit te voeren met een verbeterde casusregie. Het taal- en inburgeringsaanbod dient te worden verbeterd en vooral weer gekoppeld te worden met werkervaring of vrijwilligerswerk. Met het COA willen we afspraken maken over een start van de inburgerings- en arbeidsparticipatietrajecten vanuit het AZC.

Het aantal huishoudens dat een beroep moet doen op de bijstand en op het minimabeleid groeit landelijk én ook in Nijmegen. Er zijn in Nijmegen ongeveer 7.000 huishoudens die moeten rondkomen van een bijstandsuitkering of een daaraan verwante uitkering. Het aantal (unieke) personen dat op enig moment gebruik heeft gemaakt van één van onze minimaregelingen stijgt, eind 2015 waren dit er 16.235. De verwachting op basis van armoederapporten van het SCP en CBS is dat de stijgende lijn stabiliseert en gaat dalen door economisch gunstigere tijden. Onze opgave voor de komende tijd is om mensen die door omstandigheden in financieel zwaar weer raken, te ondersteunen door tijdige en correcte verstrekking van een uitkering en minimaregelingen. We zien een toenemende financiële complexiteit voor in het bijzonder mensen met een laag inkomen. Dit betekent dat we ons verder gaan beraden op andere vormen van ondersteuning. Dit doen we op basis van de tien ontwikkellijnen in ons ***aanvalsplan Armoede en Schulden***, waarbij preventie van een problematische schuldensituatie één van de speerpunten is. We maken de verbinding met de Stips en de sociale wijkteams.

Partners

Een zorgzame stad realiseren we alleen samen met onze inwoners en met onze partners. Voor zelfregie is niet alleen ondersteuning nodig waarvoor wij verantwoordelijk zijn, maar ook de inzet van mensen uit onze stad, verzekerde zorg, wonen, een stabiele financiele positie, onderwijs en werk. Een zorgzame stad bouwen we dus samen met onze inwoners en partners zoals woningcorporaties en zorgverzekeraars.
In de uitvoering van het Aanvalsplan armoede en schulden werken we goed samen met onder meer zorg- en welzijnsinstellingen, de STIPS, Sociaal Wijkteams en Regieteams, vrijwillige initiatieven, energiebedrijven en bewindvoerders.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Woon en groeistad

Onze opgave

Nijmegen is een aantrekkelijke stad om te wonen. Mensen trekken naar de stad en ook Nijmegen zal de komende jaren blijven groeien. Voor de komende tijd hebben we een grote bouw-ambitie om deze groei goed te kunnen accommoderen. Met de ontwikkeling van het Waalfront, de Waalsprong en andere projecten blijven we een dynamische en aantrekkelijke, sterke woonstad met een goed investeringsklimaat. We geven prioriteit aan woningbouw in de Waalsprong en het Waalfront.
De woningmarkt zit in een opgaande lijn en het aantal transacties zit weer op het oude niveau van voor 2008. Dat biedt de kans om het tempo in de productie op te schroeven in de Waalsprong en het Waalfront. Ook in de bestaande stad zien we dat projecten die stil lagen weer worden opgepakt, zoals de afbouw van Onder Onnes, het voormalig Jacobsterrein aan de Molenweg en het circusterrein in Hatert. Een aantrekkelijke woonstad gaat om meer dan goede en voldoende woningen. Ligging, bereikbaarheid, een goed economisch klimaat, een divers voorzieningenniveau, cultureel aanbod en cultuurhistorische elementen in het stadsbeeld dragen allemaal bij aan de aantrekkelijkheid voor bewoners en bezoekers.

Speerpunten komende jaren

De nieuwe Woonvisie 2015-2020 geeft de kaders voor het woonbeleid. Centraal daarin staan de woningbouwopgave van circa 4.000 woningen tot 2020, de betaalbaarheid van het wonen, de verduurzaming van de woningvoorraad, en meer wonen met zorg en service.

We willen zoveel mogelijk voorkomen dat groepen elkaar verdringen op de woningmarkt. Daarom kijken we integraal naar de groepen die moeite hebben met het vinden van een betaalbare woning, zoals vergunninghouders, mensen met een zorgbehoefte en starters. De ***gewenste versnelling voor woningbouw*** in de Waalsprong en het Waalfront wordt vanuit diverse programma's ingekaderd en gefaciliteerd in nieuwe bestemmingsplannen en ambitiedocumenten voor projecten. Het herstel van de woningmarkt is hier een belangrijke motor. In de bestaande stad gaan we meer terughoudend met nieuwe ontwikkelingen om, maar staan positief tegenover zorgwoningen en betaalbare woningen. De versnelling in de productie is nog niet terug te zien in de aantallen opgeleverde woningen, maar wel in de kavelverkopen die eraan vooraf gaan. We maken meer tempo door een strategie waarbij meer locaties tegelijk naar voren worden gehaald om zo een breed en gedifferentieerd aanbod in de etalage te hebben. Hierdoor bouwen we aan toekomstbestendige en gemengde wijken. In de Waalsprong is de planprocedure voor Hof van Holland gestart. De Stelt Zuid, Woenderskamp en Vossenpels Noord komen vervolgens aan bod. Meer tempo wordt ook gemaakt in het Waalfront, de snelle afzet van het plandeel Koningsdaal illustreert de belangstelling voor deze locatie. Het woningbouwprogramma wordt geactualiseerd op basis van de uitkomsten van recent woningmarktonderzoek (WoON).

De uitvoering van de diverse doelstellingen van de Woonvisie krijgt voor een groot deel zijn beslag in nieuwe ***prestatieafspraken met woningcorporaties*** die we in 2016 afronden. De herziene Woningwet geeft ons daarbij een steun in de rug: corporaties moeten naar redelijkheid bijdragen aan de doelstellingen van de Woonvisie. Huurdersorganisaties zitten hierbij volwaardig aan tafel.

Belangrijk thema in de afspraken is de **betaalbaarheid van het wonen**. Door de extramuralisering zijn er meer goedkope woningen nodig. Maar ook de bijdragen van corporaties aan een **duurzame stad** en een **zorgzame stad** komen hier nadrukkelijk aan de orde.

De vergrijzing, samen met de extramuralisering en de beperking van de toegang tot verpleegtehuizen (gefinancierd vanuit de Wet Langdurige zorg) vragen om een flinke slag in het realiseren van meer ***woningen met zorg***. We streven ernaar dat mensen die zorg nodig hebben zoveel mogelijk in de eigen wijk kunnen blijven wonen. We gaan aan de slag met het geactualiseerde planningskader "Wonen met Zorg". Dit is een goede onderlegger voor onze acties. We willen 9 probleempunten, waaronder de betaalbaarheid en geestelijke gezondheidszorg in de wijk, uitwerken in concrete afspraken met partijen.

We worden geconfronteerd met een verhoogde instroom van asielzoekers en daarmee een flinke opgave in het ***huisvesten van vergunningshouders***. Iedere gemeente heeft een taakstelling om asielzoekers met een verblijfsstatus te huisvesten. Dan kan niet allemaal in de bestaande voorraad. Dus ook om deze reden is de komende jaren extra woningbouw nodig (tijdelijk en permanent).

Nijmegen is een studentenstad. Aan de Radboud Universiteit en de Hoge School Arnhem-Nijmegen studeren bijna 40.000 studenten waarvan een groot deel in Nijmegen woont. Zij dragen bij aan de uitstraling, dynamiek, en vitaliteit van de stad. Goede en voldoende studentenhuisvesting is daarom van belang. De kwantitatieve nood lijkt goeddeels opgelost maar we zullen vraag en aanbod blijven monitoren in samenwerking met SSHN, RU en HAN. In het Coalitieakkoord is een aanscherping van het particulier ***kamerverhuurbeleid*** aangekondigd. Onderdeel van het nieuwe beleid zijn onder andere de punten uit het Coalitieakkoord: voortaan is vanaf 3 kamers een omzettingsvergunning verplicht, en goedkope woningen mogen niet worden verkamerd. Klachten en overlast worden meer gestructureerd en beter aangepakt.

Wij bereiden de besluitvorming over de ***verkeersstructuur Nijmegen-Noord*** voor. Naast de Dorpensingelvariant onderzoeken we ook de zogeheten 'Ressense variant'.

Binnen de bestaande stad zien we knelpunten rondom de bereikbaarheid van onder meer Nijmegen-Oost en de campus ***Heyendaal.*** De ontwikkeling van functies op Heyendaal hebben geleid tot een enorme intensivering van de vervoersstromen naar het gebied. In de huidige vorm is er op station Heyendaal te weinig ruimte om deze stromen goed te faciliteren. Er wordt rekening gehouden met een groei van 16% van de gebruikers. Gemeente Nijmegen wil dat station Heyendaal als een knooppunt van trein, bus en fiets kan functioneren, dat voldoende capaciteit en kwaliteit biedt. Het station moeten een passend onderdeel zijn van de moderne campus die Heyendaal in de afgelopen 15 jaar is geworden en die zich in de komende jaren verder zal blijven ontwikkelen. Ook de provincie erkent de upgrading van Heyendaal als een van de speerpunten in de regio. Voor de bereikbaarheid en verkeersveiligheid van Campus Heyendaal willen we ook extra investeren in de Heyendaalseweg. Een herprofilering is noodzakelijk waarbij ook de prioriteiten voor de vervoerswijzen aan de orde komen. Binnen het hele Beter Benutten pakket voor de stad Nijmegen, is dit een topprioriteit

Partners

Om de doelen en ambities op dit thema te realiseren zijn we als gemeente één van de spelers in een netwerk van partijen en belanghebbenden, in meer horizontale verhoudingen. Om resultaten te boeken leggen we verbindingen en vormen we coalities. We zoeken de samenwerking op waar dat kan. Resultaatgericht, en op zoek naar creatieve oplossingen en minder regels. Voor dit thema, een aantrekkelijke woon -en groeistad, doen we dat met bewoners en huurders (organisaties) , projectontwikkelaars en beleggers, woningcorporaties en zorgpartijen.

Stad die werkt en leert

Onze opgave

We investeren in een sterk, sociaal en duurzaam Nijmegen en verbinden daarbij economie met arbeidsparticipatie en onderwijs. We spannen ons maximaal in voor economische ontwikkeling, state-of-the-art onderwijs en een aantrekkelijke arbeidsmarkt, zodat we optimale ontwikkelkansen bieden en er voor elke inwoner van Nijmegen perspectief op een reguliere baan is. Deze acties en initiatieven winnen aan kracht door gezamenlijk op te trekken. Samenhangend arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid is een randvoorwaarde voor economische groei, innovatie en de ontwikkeling van (jonge) mensen tot veelzijdige sociale en verantwoordelijke burgers die een waardevolle bijdrage leveren in werk en samenleving. We hebben specifieke aandacht voor ondersteuning van kwetsbare inwoners van Nijmegen en mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt.

Speerpunten komende jaren

Nieuwe aanpak VSV (voortijdig schoolverlaten)
Het is onze gezamenlijke ambitie om zoveel mogelijk jongeren gediplomeerd de arbeidsmarkt te laten betreden. Tegelijkertijd zien we dat er een groep jongeren is, waarvoor het halen van een startkwalificatie een (te) grote opgave is. Ook deze jongeren hebben recht op onderwijs en een goede voorbereiding op de arbeidsmarkt. We willen daarom alle (kwetsbare) jongeren, die zonder startkwalificatie het onderwijs (dreigen te) verlaten in beeld te hebben en een toekomstperspectief op maat te bieden. We realiseren samen met onderwijs een nieuwe VSV-aanpak. Daarbij richten we ons op een bredere doelgroep; VSV'ers én kwetsbare leerlingen in de leeftijd 12-23 jaar. We zetten een stevige RMC-functie neer, zorgen voor een goede samenwerking met Werkbedrijf en werkgevers en aansluiting op de beschikbare zorg en ondersteuning.

Verstevigen schakels onderwijs en arbeidsmarkt
We zien dat er nog veel winst te behalen is in de overgangen tussen onderwijssoorten en in de overgang van onderwijs naar werk. We zetten daarom in op het verstevigen van de schakels in onderwijs en arbeid. Dit doen we onder andere door de mogelijkheden te verkennen voor een extra oriëntatie/tussenjaar in het vmbo en mbo. We verbeteren de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt (en vice versa) op alle niveaus. We zetten ons in voor een leven lang leren in alle fases en op alle niveaus. We werken aan de concrete uitwerking van het Techniekpact en Zorgpact. Daarnaast maken we een start met pact op het gebied van logistiek.

Economische innovatie
We zetten in op economische innovatie, met een focus op kennis – ontwikkelen – kennis toepassen – innoveren. Dit doen we door te blijven investeren in de campusontwikkeling en het Nijmeegse ecosysteem van kennisinstellingen met stevige verbindingen tussen MBO, HAN en Radboud Universiteit. Samen met de Economische Raad Nijmegen versterken we, op basis van de Economische Innovatie Agenda, de bedrijvigheid in Nijmegen. We proberen jonge mensen aan de stad te binden met een aantrekkelijk aanbod van banen, woningen en kansen voor een leven lang leren. We investeren in kennisintensieve werkgelegenheid voor hoger opgeleiden met een spin off richting banen voor lager opgeleiden.

Perspectief op werk voor iedereen
Onze aanpak richt zich op alle segmenten van de arbeidsmarkt waar zich krapte of werkloosheid voordoet, met nadrukkelijke aandacht voor de aansluiting van de onderkant van de arbeidsmarkt. Een hogere uitstroom uit de bijstand naar werk is belangrijk. We blijven continu zoeken naar samenwerking met het bedrijfsleven, om de kansen op werk voor onze inwoners met een uitkering te vergroten. We zetten onze instrumenten op grond van de Participatiewet in om matches tussen werkzoekenden en werkgevers tot stand te brengen. We voeren dit in regionaal verband uit, via ons Werkbedrijf.

Wat is er nodig om dit te bereiken?
We brengen in kaart wat we samen met onze partners in de stad allemaal al doen en stellen een gezamenlijke uitvoeringsagenda op. We organiseren gezamenlijke werkbezoeken aan o.a. scholen, instellingen en werkgevers en maken gebruik van bestaande bestuurlijke overleggen met Werkbedrijf, ERN, onderwijsbestuurders, etc. We benutten slimme data en arbeidsmarktanalyses en gaan op zoek naar enkele pilots, bijvoorbeeld in het kader van een extra oriëntatie/tussenjaar in het (v)mbo.

Partners

Belangrijke partners bij de uitwerking en realisatie zijn: de regiogemeenten en andere overheden, UWV, vakbonden, Werkbedrijf, Leerplicht RMC, werkgevers, bedrijven, onderwijsinstellingen, kennisinstellingen, Economische Raad Nijmegen, intermediaire organisaties zoals Kvk, Health Valley, Businesscluster Semiconductors en Kiemt, ondernemers- en bedrijvenverenigingen zoals IKN, ECN, VNO/NCW.

Duurzame stad

Onze opgave

Nijmegen energieneutraal in 2045.

We houden vast aan het bestaande klimaat- en energiebeleid, dat wil zeggen dat Nijmegen in 2045 energieneutraal moet zijn. We zetten zwaar in op energiebesparing, met 10 % extra besparing in deze coalitieperiode. We zetten ook in op zonne-energie en windenergie en werken aan het optimaal inzetten van het warmtenet. We streven samen met onze regionale partners naar een circulaire en biobased economie die ook moet zorgen voor een positief effect voor de regionale werkgelegenheid en lagere woonlasten voor onze inwoners.

Speerpunten komende jaren

Nijmegen is door de Europese Commissie uitgeroepen tot **European Green Capital 2018**. Een zeer prestigieuze erkenning voor ons jarenlange duurzaamheidsbeleid waar we trots op zijn. We voorzien in 2017 en 2018 een enorme 'boost' aan duurzame initiatieven, projecten en congressen in en om de stad. Vanuit binnen- en buitenland zal er veel belangstelling zijn hoe de stad zich inspant voor milieu en duurzaamheid.

We bouwen in 2017 aan een inspirerend programma, waarbij we (inter-)nationaal kennis en best practices delen, duurzame initiatieven in onze eigen Nijmeegse wijken stimuleren en zorgen voor een versnelling in het realiseren van onze duurzaamheidsambities.

We overwegen de doelstelling Nijmegen energieneutraal uit te breiden door tussentijdse doelen vast te stellen, waaronder 75% energieneutraliteit in 2030. Met ***woningcorporaties*** willen we stadsbreed een proces ontwikkelen waarbij we gezamenlijk werken aan een energie neutrale sociale woningvoorraad. We ontwikkelen samen een beeld op hoe de energievoorziening in stadsdelen en buurten er in de toekomst uit kan gaan zien. We gaan ervan uit dat over ongeveer 15 jaar gas geen energiebron meer zal zijn voor de warmtevoorziening van woningen.

Met de uitbreiding van de ***Duurzaamheidslening*** komen nu ook eigenaren van nieuw te bouwen woningen in aanmerking voor de lening. We hebben het budget van 1,2 miljoen euro uitgebreid met maximaal 2 miljoen euro door eigen middelen in te zetten als rentelast. We zullen de duurzaamheidslening blijven promoten. Voor non-profitorganisaties hebben we ook een lening ontwikkeld: de ***Stimuleringslening*** non-profitorganisaties. Daarnaast kunnen particuliere woningeigenaren ook in 2017 gebruik blijven maken van de diensten van het Loket Duurzaam Wonen.

Als gemeentelijke organisatie hebben we een energiecontract dat loopt tot 1 januari 2018. Daarna moeten we een nieuw contract hebben. We bereiden samen met de gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen een innovatieve aanbesteding voor ons ***gemeentelijk energieverbruik*** voor. Het doel is om duurzame energie af te nemen, die zoveel mogelijk uit de regio zelf komt. Onze vraag stimuleert een vergroting van energiebronnen, omdat met de huidige capaciteit niet in onze regionale behoefte kan worden voorzien. We houden ook onverkort vast aan de gemeentelijke ESCo (Energy Service Companies) constructie voor maatschappelijk

vastgoed. De besparingen die we hebben gerealiseerd blijven we inzetten voor nieuwe investeringen voor verduurzaming van onze panden.

In deze collegeperiode werken we aan het uitbreiden van het ***warmtenet*** naar meerdere locaties in de stad zoals de campus, het stationsgebied en aangrenzende wijken. We verwachten in 2017 besluiten te kunnen nemen over doortrekking van het warmtenet naar de Heijendaal campus.

De ***windturbines*** aan de A15 worden in het laatste kwartaal van 2016 in gebruik genomen. Het animo voor participatie in het project was zo groot dat dit bijna vanzelfsprekend leidt tot nieuwe initiatieven rondom duurzame energie. We werken actief mee aan deze nieuwe initiatieven, ook op bedrijventerreinen.

We blijven investeren in participatie initiatieven van bewoners, bedrijven, instellingen en scholen, bijvoorbeeld met Power2Nijmegen en "Groen verbindt". Initiatieven van onderop willen we zo goed mogelijk ondersteunen, ruimte geven en verbinden. Waar nodig investeren we ook zelf in duurzaamheidsmaatregelen, zoals fietsroutes, openbaar vervoer, elektrische laadpalen, afvalinzameling.

De ***bereikbaarheid*** van Nijmegen is in de afgelopen jaren flink verbeterd. We hebben voor de resterende bestuursperiode de ambitie om meer te investeren in de fiets(delen), autodelen, elektrische voertuigen en openbaar vervoer (onder andere het station CS en Heyendaal en de WePod of andere schoon en duurzaam openbaar vervoer in de binnenstad). We blijven investeren in dynamisch verkeersmanagement en het beter benutten van wegennet zodat het verkeer beter verdeeld en gespreid wordt gedurende de dag. Mobiliteitsmaatregelen die bijdragen aan een schonere lucht en betere leefbaarheid. De titel Fietsstad 2016 en het wereldfietscongres Velo-city2017 dragen daaraan bij.

De Nijmeegse aanpak van de energietransitie wordt landelijk en internationaal gewaardeerd. Dat biedt kansen om onze aanpak nog een extra boost te geven, bijvoorbeeld met een ***Citydeal*** onder de vlag van de landelijke Agenda Stad. Met een dergelijke citydeal van Gelderse steden verwachten we de verbindingen tussen bedrijfsleven, onderwijs-en onderzoeksinstellingen en overheden structureel te versterken.

Partners

We zien een grote potentie voor een groene economie in onze regio. Met grote en kleine bedrijven, onderzoek- en onderwijsinstellingen en mede-overheden willen we dit potentieel ontsluiten, verbinden en versterken. We verwachten dat als bedrijven meer van elkaars productieketens weten er nieuwe vormen van bedrijvigheid ontstaan die stevig kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van een circulaire economie, die gebruik maakt van hernieuwbare grondstoffen en voorkomt dat niet bruikbare afvalstromen ontstaan.
Ook bij de uitwerking van het programma voor Nijmegen European Green Capital 2018 zullen we intensief samenwerken met diverse stedelijke, regionale en landelijke partners. Bestaande netwerken als Power2Nijmegen en het Nijmeegs Energieconvenant vormen daarvoor een goed startpunt.

Bruisende Binnenstad

Onze opgave

De binnenstad is steeds in beweging. Winkelmeters verdwijnen, andere functies nemen in belang toe. Er is een transformatieproces gaande van “place to buy” naar “place to meet”. Maar die transformatie gaat niet vanzelf. We moeten ondernemers en eigenaren kansen geven de binnenstad opnieuw uit te vinden. Om transformatie in de binnenstad zo veel mogelijk van de grond te krijgen is het belangrijk dat nieuwe initiatieven in de binnenstad vanuit de markt zo goed mogelijk worden gefaciliteerd. Ruimte bieden voor nieuw, wat al goed is nog verder versterken. Een sterke en aantrekkelijke binnenstad is essentieel voor het vestigingsklimaat voor bedrijven en bewoners in Nijmegen en daarmee voor een goed functionerende stedelijke en regionale economie.

Speerpunten komende jaren

Aanpak leegstand

Leegstand in de binnenstad fluctueert. Uit analyse blijkt dat er vooral sprake is van frictieleegstand. De meeste panden staan voor kortere tijd leeg. Het leegstandspercentage in de binnenstad is deels afhankelijk van macro-economische ontwikkeling, maar is ook beïnvloedbaar door lokaal beleid. De ambitie is uitgesproken om het leegstandspercentage in de binnenstad gelijk of lager te laten zijn aan het leegstandspercentage in vergelijkbare kennissteden. Om die ambitie waar te maken is een pakket met maatregelen en instrumenten ontwikkeld, opgenomen in de visie “Binnenstad van de toekomst”. Zo hebben we een investeringsregeling voor panden in de Binnenstad, werken met een Transformatieteam en monitoren de leegstand. Eén van de instrumenten die in 2017 met voorrang wordt opgepakt is de Transformatie-aanpak. Met middelen voor deze aanpak willen we gericht de leegstand op straatniveau aanpakken. Voor een straat of gebied met duidelijke leegstand stellen we gebiedsprofielen op. Op basis van de gebiedsprofielen maken we een plan van aanpak. Mogelijke projecten zijn investeringen in de openbare ruimte, overgaan tot het verplaatsen en hergroeperen van bedrijven, het aantrekken van nieuwe concepten middels gerichte acquisitie, functieverandering stimuleren en het aanzetten tot investeringen in panden, ondernemers stimuleren actief in een straat in samenwerking met elkaar het verblijfsklimaat te verbeteren. Met de transformatieaanpak hebben we een begin gemaakt in 2016 in de aandachtsgebieden Bloemerstraat en Hertogstraat en gaan we de komende drie jaar ook in andere straten mee verder.

Een beter bereikbare binnenstad voor iedereen

Een goed bereikbare binnenstad is een belangrijke randvoorwaarde om meer bezoekers naar de binnenstad te trekken. Tegelijkertijd willen we een verblijfsklimaat voor bezoekers en bewoners, waar het prettig toeven is. Een-win-win situatie want een goed bereikbare binnenstad waar de bezoekers ook nog langer verblijven, zorgt voor vermeerdering van de omzet en een toename van het (herhalings)bezoek. We geven uitvoering aan de raadsmotie ‘Ruimte voor voetgangers, fiets en consument’. Uitgangspunten, wensen en ideeën van bewoners, ondernemers, eigenaren en bezoekers zijn in kaart gebracht. Op basis van diverse varianten hebben we mogelijkheden , effecten (ook economische) en risico’s in kaart gebracht. In 2017 leggen we de onderzoeksresultaten voor aan de Raad. Daarbij nemen we vernieuwende ideeën en mogelijkheden op mobiliteitsvlak mee, zoals bijvoorbeeld de inzet van een WEpod.

Naar de "Markt van morgen".
Net als de detailhandel maakt ook de ambulante handel een ontwikkeling door en heeft de recessie van de afgelopen jaren gedeeltelijk zijn sporen nagelaten op de Nijmeegse markt.
We willen begin 2017 het onderzoek naar het toekomstbestendig maken van de Nijmeegse Warenmarkten afronden. Drie thema's staan in het onderzoek centraal: de locatie van de markt, het functioneren van de markt en communicatie en public relations. We willen een nieuwe markt die past bij de wensen van winkels, horeca en bewoners rondom de markten. De kwaliteit van de markt gaat boven de kwantiteit. 2017 is het jaar waarin we met de uitkomsten van de Toekomstvisie aan de slag gaan.

Proces van "Place to buy" naar "Place to meet" faciliteren.
Detailhandel is en blijft de belangrijkste trekker van de binnenstad. Maar ook andere sectoren als horeca, cultuur en evenementen doen het steeds beter. De binnenstad weet zich aan te passen aan veranderingen in de maatschappij en als gemeente willen dit veranderingsproces zoveel mogelijk ondersteunen. We willen aantrekkelijke horeca en kijken naar mogelijkheden om ons aanbod te versterken. We investeren in culturele voorzieningen, o.a. de renovatie van de Vereeniging en ontwikkeling van de Bastei. Ons atelierbeleid moet de doorstroming van jonge talentvolle kunstenaar naar een groter aantal permanente ateliers bevorderen.
Erfgoed draagt bij een aan goed vestigings-, bezoek- en verblijfsklimaat. We gaan daarom proactief investeren in het gebruik en de beleving van het zichtbaar aanwezige erfgoed. Prioriteit ligt bij het ontwikkelen van het Valkhofkwartier als poort naar de binnenstad. We gaan we de burchtmuren in het Valkhofpark restaureren en beleefbaar maken en we versterken de verbinding met de Waalkade en de Burchtstraat. Ook binnen citymarketing is dit één van de centrale thema's.
Dat de binnenstad transformeert van 'place to buy' naar 'place to meet', zien we ook terug bij evenementen in de binnenstad. We investeren in goede voorzieningen op evenementenlocaties. We zorgen dat onze evenementen worden gefaciliteerd met professionele voorzieningen en willen in het kader van duurzaamheid zorgen dat vervuilende apparaten, zoals noodaggregaten, tot het verleden behoren .

Ontwikkellocaties
In 2017 staan drie ontwikkellocaties prominent op de agenda. Wat de *Waalkade* betreft worden vooruitlopend op de uitvoering van het voorkeursscenario "Groene Waalkade" tussen de Grotestraat en de Veerpoorttrappen tijdelijke initiatieven gerealiseerd. De uitvoering van het scenario Groene Waalkade wordt opgepakt in afstemming met de uitkomsten van de motie "Ruimte voor voetgangers, fiets en consument''.
Voor de *Molenpoortpassage* geldt dat het nieuwe winkelconcept, dat zich vooral richt op families met retail en care, verder wordt geoptimaliseerd. De verwachting van de beheerder is hiermee de leegstand verder te kunnen terug dringen.
Er wordt verder gewerkt aan een verbetering van de Stationsomgeving, zowel als het gaat om de entree aan de westzijde als om de stationsomgeving aan de centrumzijde. Inzet is om in 2017 een start te maken met de sloop van het gebouw Metterswane. Het nieuwe programma van Metterswane voorziet onder meer in appartementen, een hotel en een mandjeswinkel. Met de ontwikkeling van Metterswane zal ook de herinrichting Hustinxstraat en de aansluiting met de Smetiusstraat/Bloemerstraat worden opgepakt.

Partners

Uitvoering geven aan de agenda voor de Binnenstad voor de komende jaren vraagt om actieve samenwerking met private partijen in de stad, zoals investeerders, vastgoedeigenaren, Huis voor de Binnenstad, ondernemers en creatieven.
Ook op provinciaal en landelijk niveau blijven we acteren. We acteren op landelijk en provinciaal niveau als het gaat om de uitvoering van Retailagenda en Retaildeals. Samen met de Provincie Gelderland en gemeente Arnhem geven we verder vorm aan het Icoonprogramma "Bruisende Binnenstad aan de rivier". Van belang is om de kennis die wordt opgedaan met elkaar te delen.

Stad in de regio

Onze opgave

Onze stad heeft belang bij een sterke regio, de regio heeft belang bij een sterke centrumstad. De werkelijkheid stopt nou eenmaal niet bij onze gemeentegrenzen. Het 'daily urban system' van onze inwoners, werknemers en bezoekers beslaat het Rijk van Nijmegen, de regio Arnhem Nijmegen of overstijgt zelfs de provincie- en landsgrenzen.
Afhankelijk van het onderwerp werken we op veel terreinen in regionaal en grensoverschrijdend verband samen. We zetten een zware koers in gericht op structurele samenwerking op regionale schaal, vanuit de veronderstelling dat op veel gemeentelijke taken bundeling van de krachten tot verbetering kan leiden. Een belangrijke voorwaarde voor de regionale én stedelijke ontwikkeling is een goede relatie met het Gelderse provinciebestuur en onze buren, zowel gemeenten als regio's.
Met regionale samenwerking zorgen we voor efficiency- en agglomeratievoordelen, werven we externe middelen, verbeteren we de concurrentiekracht van de lokale en regionale economie, verbeteren we het vestigingsklimaat en de bereikbaarheid en bereiken we draagvlak voor onze educatieve en sociaal-culturele voorzieningen. De inhoudelijke discussies over te bereiken maatschappelijke effecten behoren tot het beleidsdomein van de overige strategische thema's en programma's. Binnen het kader van dit thema voeren we de discussie over de meerwaarde van regionale samenwerking.

Speerpunten komende jaren

Op een aantal terreinen is de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen geformaliseerd; zo is er flinke voortgang geboekt op de ***Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) Rijk van Nijmegen***. Het Werkbedrijf heeft vorm gekregen als module binnen de MGR, evenals ICT. Naast de lopende modules zijn er andere thema's en dossiers die we gezamenlijk kunnen oppakken. In 2017 wordt een besluit genomen over een nieuwe module zorginkoop. We streven we naar verdere professionalisering van de ondersteuning en naar het benutten van de MGR als samenwerkingsplatform voor de gemeenten in het Rijk van Nijmegen. Wij beschouwen de MGR ook als een platform waar afstemming over regionale samenwerking bij elkaar komt en waar we regionale samenwerking verder kunnen ontwikkelen. Niet alle regionale samenwerking is in gemeenschappelijke regelingen beklonken en in veel gevallen is dat ook niet nodig.

Democratische legitimiteit is een belangrijke voorwaarde voor regionale samenwerking binnen een gemeenschappelijk regeling. De MGR kan alleen als platform functioneren als de raden ook een actieve rol oppakken en direct betrokken zijn bij de regionale samenwerking en het versterken van de regionale identiteit. Daarom is het van belang om de raden met elkaar te verbinden en bestuurlijke ontmoetingen te organiseren.

Het ***Gemeenschappelijk Orgaan*** is een platform voor overleg en afstemming op de beleidsterreinen economie, wonen, mobiliteit en duurzaamheid. Hiermee is de regionale samenwerking in de 18 aangesloten gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen opnieuw vorm gegeven. We werken, in nauwe afstemming met de Provincie Gelderland aan een actueel Regionaal Programma Werklocaties (RPW). Er is een integrale MIRT Agenda en bijbehorende Uitnodigingsagenda ontwikkeld als basis voor de provinciale gebiedsopgave ter versterking van het stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen. Bureau Brussel werkt goed samen met de vertegenwoordigingen van Food Valley, Stedendriehoek en provincie. Voor inwoners van de regio die door een beperking geen gebruik kunnen maken van regulier openbaar vervoer hebben we een bestuurlijke samenwerking opgericht. In de komende periode wordt een gezamenlijke regionale investeringsagenda opgesteld met een horizon van 10 jaar

in navolging van het MIRT proces in het kader van de provinciale Gebiedsopgaven. Na het opheffen van de Stadsregio zijn er nieuwe verhoudingen ontstaan tussen de stedelijke regio Arnhem Nijmegen en de provincie. Met concrete en gezamenlijke acties (rondom MIRT, omgevingsagenda) moeten we aantonen dat we kunnen denken op een regionaal niveau, elkaar wat gunnen en voor de hele regio vooruitgang kunnen boeken. Er wordt gewerkt aan een website, zodat bewoners en aangesloten gemeenteraden de ontwikkelingen van het Gemeenschappelijk Orgaan goed kunnen volgen.

Met de ***Stichting Economic Board Region Arnhem Nijmegen*** wordt een flinke impuls gegeven aan het vertrouwen dat wij (ondernemers, kennisinstellingen en overheden) gezamenlijk in staat zullen zijn om de economische ontwikkeling van de regio vaart te geven. De provincie Gelderland participeert, er is samenwerking met de Food Valley en de Wageningse Universiteit en grote kennisinstellingen en bedrijven investeren. De triple helix samenwerking heeft gekozen voor een scherpe focus op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen.

Op het schaalniveau ***Gelderland Zuid*** wordt zeer intensief samengewerkt rondom Veiligheid en gezondheid (GGD). De Veiligheidsregio Gelderland-Zuid regelt niet alleen de regionale samenwerking voor brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening. Dit is ook het niveau waarop de intensieve afstemming en coördinatie wordt gevoerd op de vluchtelingenopvang.

Binnen Gelderland nemen we deel aan de ***GelreStad***-samenwerking tussen de vier grote steden en de provincie. Het is een lichte en vrijwillige samenwerking. De samenwerking richt zich nu met name op de samenwerking rondom het thema energietransitie, waarbij wij ons zowel landelijk (Agenda Stad) als Europees (Urban Agenda) willen profileren als koploperregio. Een citydeal ‘Energietransitie Gelrestad’ is in voorbereiding. Ook de organisatie van de Giro D’Italia was onlangs een goede oefening in regionale samenwerking.

Over de landsgrenzen heeft Nijmegen al goede banden met Duisburg en Kleve en worden de relaties met Düsseldorf aangehaald. Sowieso is er een groeiende belangstelling voor de ***Euregio*** vanuit de provincie en regiogemeenten. De Euregio Rijn Waal studeert op mogelijkheden om een platform te creëren voor grensoverschrijdende ontmoetingen en gesprekken tussen bestuurders, ondernemers, maatschappelijke instellingen. Wij zijn al langere tijd van mening dat de Euregio te veel wordt gezien als een loket voor Interregsubsidies. Een meer politiek ontmoetingsforum wordt opgezet speciaal voor volksvertegenwoordigers in de Euregio. Het Nijmeegse gemeentebestuur steunt deze voornemens.

De kaders voor ons Europese en Euregionale beleid zijn beschreven en vastgesteld. We leggen ons toe op het realiseren van de genoemde actiepunten uit de uitvoeringsagenda Onbegrensd en Onbevangen. We werken ook aan de verdere ontwikkeling van een Platform van de grote Euregio-centrumsteden (Dusseldorf, Duisburg, Moers, Ede, Arnhem).

De discussies over regionale economische ontwikkeling hebben een landelijke lading gekregen door het studierapport *Maak Verschil*. Onder coördinatie van het Ministerie van BZK wordt onderzocht of er aanpassingen, versoepelingen en verruimingen moeten komen van de wet gemeenschappelijke regelingen en van de wet financiële verhoudingen, beide wetten zijn ook voor Nijmegen relevant.

Ten aanzien van de verschillende mogelijke samenwerkingsconstructies moeten we voortdurend de vraag blijven stellen naar de democratische legitimatie. We willen vermijden dat regionale samenwerking zich voltrekt buiten het zicht en de controle van de democratisch gekozen raden.

Partners

Het thema Stad in de regio gaat uitsluitend over de samenwerking met partners in de regio zoals buurgemeenten, overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijke instellingen, corporaties etc. Vanuit de inhoud geven we onze regionale en grensoverschrijdende partnerschappen vorm.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Programmaplan 2017

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Bestuur en Middelen

Maatschappelijk effect

We willen bereiken dat voor de burgers goed inzichtelijk is wat we als bestuur doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat we zorgvuldig omgaan met de ter beschikking gestelde middelen, zoals geld en personeel.
Met de algemene uitkering van het gemeentefonds en door het heffen van gemeentelijke belastingen genereren wij inkomsten voor ons lokale beleid. We doen dat op een zorgvuldige manier, met inachtneming van de vastgestelde uitgangspunten voor ons belastingbeleid.
In het kader van goed bestuur, willen we onze rol als solide, betrouwbare en transparante overheid waarmaken.

Via het gemeentelijk onderzoeksprogramma is gezorgd voor objectieve, betrouwbare en bruikbare maatschappelijke informatie en kennis over de stad en effecten van beleid.
We waken over de rechtsstatelijkheid en juridische kwaliteit van het functioneren en handelen van de gemeente op basis van een systeem van juridische kaderstelling en toezicht. En we dragen zorg voor de afhandeling van bezwaren en klachten.
We maken het gemeentelijke beleid openbaar en lichten dat waar nodig toe. We informeren iedereen helder en tijdig.

We bevorderen verder dat onze inspanningen op het vlak van externe betrekkingen meerwaarde opleveren voor andere gemeentelijke programma's en voor maatschappelijke instellingen, bedrijven en burgers. We willen een grotere betrokkenheid van Europa, Rijk en Provincie bij Nijmeegse plannen en ontwikkelingen, met als resultaat inhoudelijke en financiële steun. Kennis delen, samenwerking waar dat meerwaarde oplevert.

Wat gaan we doen?

Het programma Bestuur en Middelen omvat vanaf 2015 een zestal producten, te weten: Algemene baten en lasten, Belastingen, Bestuur en ondersteuning, Externe betrekkingen, Kaderstelling en tot slot Organisatie.

Algemene baten en lasten
We zorgen dat de algemene, grote geldstromen goed verlopen. We volgen de ontwikkelingen in de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds, analyseren en duiden deze en vertalen die naar het gemeentelijk beleid.
We financieren onze gemeentelijke activiteiten met eigen middelen en externe middelen. De rentekosten en de doorberekende renteopbrengsten resulteren per saldo in een financieringsresultaat. We zorgen voor een passend en behoedzaam financieringsbeleid, zoals omschreven in de paragraaf Financiering. Naast de eigen financieringsbehoefte, verzorgen we financiering van instellingen waarvan de activiteiten worden gerekend tot de publieke taak van de gemeente. We beheersen de risico's die met deze transacties zijn verbonden en voldoen aan de wet- en regelgeving. We sluiten geen risicovolle financiële producten af.
We hebben voortdurend zicht op onze financieringsbehoefte. Voor rekenrentes voor reserves en voorzieningen, voor investeringen en voor aan te trekken leningen, hanteren we vaste uitgangspunten zoals in de paragraaf Financiering van de Stadsbegroting omschreven. Jaarlijks bij de Zomernota kijken we of er aanleiding is deze rentes bij te stellen.

Belastingen
De bevoegdheid tot invoeren, wijzigen dan wel opheffen van gemeentelijke heffingen (belastingen en rechten) berust bij de gemeenteraad. We heffen in onze gemeente diverse belastingen en rechten zoals onroerende zaak belasting (OZB), rioolheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting. In de paragraaf Lokale heffingen van deze Stadsbegroting staat een nadere opsomming. De tarieven stelt de Raad jaarlijks vast vóór het begin van het nieuwe kalenderjaar, doorgaans in de laatste Raadsvergadering. Voor ons belastingbeleid volgen we de lokale ontwikkelingen, zoals vastgelegd in het coalitieakkoord 2014-2018 en de Zomernota 2016. Dit beleid wordt nader toegelicht in de paragraaf lokale heffingen. Bijvoorbeeld de lastenverschuivingsmaatregelen waarbij we de afvalstoffenheffing in 3 jaar volledig hebben ondergebracht in de OZB voor woningen en de OZB gebruikers van niet woningen die onder wordt gebracht in de OZB voor eigenaren van de niet woningen.

Bestuur en ondersteuning
Wij beogen een kwalitatief goede wijze van besturen van de gemeente Nijmegen door ons College van burgemeester en wethouders en de burgemeester.
We adviseren het college in de strategische koers en visie op de stad. We zorgen voor objectieve, betrouwbare en bruikbare maatschappelijke informatie en kennis over stad, wijken en effecten van beleid, met als algemeen doel een betere beleidsprogrammering, beleidsuitvoering en gemeentelijke dienstverlening. Onderzoek en statistiek voorziet alle programma's in de stadsbegroting van deze informatie en kennis. De Stads- en Wijkmonitor is daarbij de eerste vindplaats voor meer (onderzoeks)informatie over de programma's en thema's.

We werken aan een legitiem en integer bestuur en beleid. We waken over de rechtsstatelijkheid en juridische kwaliteit van het functioneren en handelen van onze gemeente op basis van een systeem van juridische kaderstelling en toezicht. We dragen zorg voor een zorgvuldige afhandeling van bezwaren en klachten.

We ontwikkelen een algemene communicatiestrategie en voeren deze uit. In een samenleving waar communicatie van iedereen is, is het daarbij van belang dat de hele organisatie communicatiever wordt. Samen maken we het gemeentelijke beleid openbaar en lichten dat toe.
We informeren iedereen helder en tijdig. De lokale, regionale en nationale pers is daarbij een belangrijke intermediaire doelgroep, we hebben oog voor andere typen kanalen, zoals bijvoorbeeld de social media.
Onze communicatie verloopt ook via representatie. Als college onderhouden we actief contacten met externe relaties van de gemeente, zoals inwoners, organisaties, instellingen en andere overheden.

Externe betrekkingen
Nijmegen bevindt zich in een regionaal, nationaal en internationaal krachtenveld. Waar nodig zoeken we samenwerking met (omliggende) gemeenten en hogere overheden, bedrijven en (kennis)instellingen op nationaal en internationaal niveau, voor het realiseren van doelen en projecten die de gemeentegrenzen overschrijden. Waar mogelijk sluiten we ook aan op belangen die op (inter)nationaal en provinciaal niveau spelen.
We participeren actief in netwerken en onderhouden intensieve contacten met bedrijven, kennisinstellingen en andere organisaties om de noodzakelijke dwarsverbanden te kunnen leggen die relevant zijn voor onze lobby. We brengen de Nijmeegse belangen goed en gestructureerd onder de aandacht.

Een sterke positie in diverse netwerken is ook nodig om in aanmerking te komen voor fondsen en middelen van Europa, rijk en provincie; het gaat om de Europese structuurfondsen, nationale en provinciale subsidiecontracten en projectsubsidies voor onze stedelijke ontwikkeling. Middelen die we goed kunnen gebruiken om onze beleidsdoelen en projecten te realiseren. Om in aanmerking te komen voor deze fondsen

en contracten nemen we initiatieven op het vlak van subsidieacquisitie. Daarmee ligt er een sterke relatie tussen het product Externe betrekkingen en andere gemeentelijke programma's.

Kaderstelling
We zien erop toe dat de financiële en inkoopfunctie binnen de gemeentelijke organisatie professioneel en gedegen kan werken, dat de financiële en inhoudelijke kaders en spelregels duidelijk zijn en dat onze financiële huishouding op orde is.
We zorgen dat de onafhankelijke Stadscontrol goed kan functioneren en dat de accountant zijn aangescherpte rol goed kan oppakken.

Vorig jaar is de 'Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht (Vpb-plicht) overheidsondernemingen' aangenomen. Daarmee is ook de gemeente Nijmegen met ingang van 1 januari 2016 belastingplichtig voor de Vpb voor zover wij ondernemingsactiviteiten verrichten. Alleen die activiteiten waarbij vanuit fiscaal perspectief een onderneming wordt gedreven, worden daarmee belastingplichtig. De wet is ingevoerd om concurrentieverstoring te beperken.
We hebben de gevolgen van de wetswijziging onderzocht en een uitgebreide inventarisatie en analyse van al onze activiteiten en verbonden partijen gedaan. De nadelen die voortvloeien uit belastingplicht lijken vooralsnog beperkt te blijven tot de gemeenschappelijke regeling Bijsterhuizen. De VpB-last die voor onze rekening komt schatten we in op € 73.000 in 2016 en € 30.000 per jaar over de periode 2017 – 2020. Deze nadelen worden opgevangen binnen de planexploitatie.
De voorlopige inschatting is op basis van de begroting 2015 gedaan. De voorlopige conclusies willen we nog toetsen bij de huisaccountant, PWC. Vervolgens gaan we onze conclusies in het najaar met de Belastingdienst bespreken. Zekerheid over onze belastingplicht verkrijgen we als het jaar om is, omdat het fiscale resultaat wordt bepaald op basis van realisatiecijfers. Wij verwachten dat dit geen ander beeld zal opleveren.
De invoering van de wetswijziging leidt tot een behoorlijke toename van de administratieve lasten. We moeten onze aannames jaarlijks toetsen, onderbouwen en archiveren met de meest actuele cijfers. Gemeente Nijmegen moet jaarlijks aan de Belastingdienst voor alle activiteiten aan kunnen tonen of al dan niet sprake is van het drijven van een onderneming. In 2016 vangen we de kosten vanwege extra benodigde menskracht op binnen de huidige begroting. Wat de invoering voor 2017 en volgende jaren betekent, zal in het tweede halfjaar van 2016 duidelijk worden.

Organisatie
We blijven werken aan een flexibele en professionele organisatie die vanuit een veranderende rolverdeling meer ruimte biedt aan eigen initiatief en verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen en ondernemers. Verder zorgen we voor kwalitatief goed toegerust personeel, dat kostenbewust en samenwerkingsgericht handelt, in een prettige werksfeer en een uniforme werkomgeving gebaseerd op flexibele werkplekken en voorzieningen die passen bij het Nieuwe Werken. Deze doelstellingen dragen bij aan de kwaliteit van de producten en dienstverlening aan de burger.
We werken slim samen met regiogemeenten om kwaliteit te verhogen, kwetsbaarheid te verminderen en kosten te verlagen. Het strategisch huisvestingsbeleid is gericht op het verhuren van vrijkomende dienstgebouwen aan samenwerkingsverbanden en het bieden van ondersteunende en facilitaire diensten en producten.

We blijven de organisatie ondersteunen en adviseren bij het verder verankeren van de organisatie-ontwikkeling en de voortschrijdende bezuinigingen. Dit doen wij door de komende jaren een flexibel strategisch HRM-beleid vorm te geven. Hiervoor gaan we in gesprek met leidinggevenden en medewerkers en doen we pilots om dit beleid te kunnen opladen. Vertrekpunt daarbij zijn in ieder geval de vier principes 'vanuit het Hart en voor Nijmegen': kiezen voor contact; vertrouwen als vertrekpunt; gewoon doen wat nodig is; leren van wat we doen. Daarnaast toetsen we het beleid ook aan de tien uitgangspunten van onze HRM-aanpak: we

zijn van de werkgever én de werknemer; we handelen vanuit vertrouwen; handelingen die we doen zijn herhaalbaar en uitlegbaar; we zijn van het echte gesprek; samenwerking staat voorop (maar is geen doel op zich); onze ondersteuning en arbeidsvoorwaarden zijn van deze tijd; zakelijk en sociaal (hard op de inhoud, zacht op de relatie); we streven naar de juiste mens op de juiste plek op het juiste moment; we spiegelen onze organisatie aan de maatschappij'; we hebben plezier in ons werk.

We geven vorm aan duurzaam personeelsbeleid, waarin mobiliteit, vitaliteit en employability centraal staan. We zetten in op de instroom van jongeren en onderzoeken de mogelijkheden van traineeship. We voeren de Participatiewet uit door gehoor te geven aan het Convenant 'Regionaal baanakkoord'.
Daarmee zorgen we dat onze medewerkers kunnen blijven aansluiten bij de huidige arbeidsmarkt en de veranderende rol als overheid. Tevens bieden we hiermee het hoofd aan de gevolgen van de bezuinigingen, waarbij we streven naar een goede mix van jong en oud in onze organisatie. Leren en ontwikkelen blijft daarbij een belangrijk aandachtspunt. Tegelijk hopen we hiermee te bereiken dat medewerkers langer kunnen blijven werken en uitdagend en inspirerend werk houden.

We beseffen ook dat het belangrijk is het fundament op orde te hebben. Dit betekent blijven werken aan goed leiderschap, verbeteren van onze gesprekscyclus en het verder werken aan ons nieuwe functiegebouw HR21. Ook blijven we inzetten op mobiliteit, waarbij we in- door- en uitstroom zullen stimuleren.

Veranderingen vanuit de Zomernota

De veranderingen zijn integraal opgenomen bij de financiële toelichting.

Bijdrage verbonden partijen

Onder het programma Bestuur en Middelen valt de verbonden partij Bank Nederlandse Gemeenten. Wij zijn aandeelhouder van deze bank samen met andere overheden om een op onze taak toegesneden financiële instelling te kunnen waarborgen.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Personeel: doorstroom	6,2 %	7%	7 %	7 %	7 %	7 %
- Ziekteverzuim	5,0 %	4,5%	4,5 %	4,5 %	4,0 %	4,0 %
- Rapportcijfer medewerkerstevredenheid	N.v.t.	7,0	7,0	7,0	7,0	7,0

In 2015 is het ziekteverzuim gestegen naar 5%, ook begin 2016 zien we een verdere stijging die boven de 5% uitkomt. We streven ernaar met onze aanpak om het verzuim gefaseerd terug te brengen. Voor 2016, 2017 en 2018 betekent dit een streefcijfer van 4,5% en voor 2019 en 2020 4%.De ambitie is om de Verbaannorm na te streven, dit is voor de gemeente Nijmegen 3,6%. De weergegeven percentages zijn het hoogst haalbare op dit moment.

Wat kost het?

Algemene baten en lasten Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Algemene baten en lasten	32,5	26,5	32,7	34,5	34,1	34,0
Belastingen	1,8	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Bestuur & Ondersteuning	13,9	13,7	13,5	13,5	13,5	13,5
Externe betrekkingen	1,3	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8
Kaderstelling	3,4	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0
Organisatie	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,3
	55,3	**49,5**	**55,1**	**56,8**	**56,5**	**56,4**
Baten						
Algemene baten en lasten	388,8	385,0	375,7	378,0	379,3	378,4
Belastingen	67,1	73,9	79,7	81,1	82,1	83,3
Bestuur & Ondersteuning	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Externe betrekkingen	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Organisatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	456,0	**459,3**	**455,5**	**459,3**	**461,6**	**461,8**
Saldo van lasten en baten	**400,7**	**409,8**	**400,4**	**402,5**	**405,1**	**405,5**

Onder het programma Bestuur & Middelen worden uiteenlopende zaken verantwoord. We verantwoorden onder het product 'Algemene baten en lasten' en 'Belastingen' ondermeer de 'Algemene dekkingsmiddelen'. Dit zijn de middelen waarover uw Raad kan beslissen hoe ze worden ingezet. Ook nemen we onder dit programma begrotingsposten op die we niet nog niet kunnen toewijzen naar programma's, deze posten noemen we ook wel stelposten.
Als laatste zijn de kosten voor het bestuur en een aantal activiteiten vanuit de ambtelijk organisatie opgenomen die we niet toewijzen aan specifieke producten, zoals Bestuur & Ondersteuning tot en met Kaderstelling.

In de meerjarenbegroting 2017-2020 zien we dat de totale lasten van 2017 (€ 55,1 mln) ten opzichte van 2016 (€ 49,5 mln) met € 5,6 miljoen stijgen. De stijging zet zich meerjarig voort met uiteindelijk € 6,9 miljoen in 2020 (€ 56,4 mln). De belangrijkste verschillen in de meerjarenbegroting 2017-2020 ten opzichte van de begroting 2016 zitten hoofdzakelijk binnen het product Algemene baten en lasten en worden onderstaand toegelicht:

- Ontwikkeling stelposten (2017; + € 4,2 mln – 2020; + € 9,1 mln):
  De stijging wordt vooral veroorzaakt door de toename van de zogenaamde stelposten van € 4,2 miljoen in 2017 tot € 9,1 miljoen in 2020. Deze begrotingsposten zijn vooralsnog niet toe te wijzen aan andere programma's en zullen middels een separaat besluitvormingstraject worden verwerkt.

- Dotatie aan saldireserve (2017; + € 5,3 mln – 2020; + € 3,6 mln).
  De mutatie in de saldireserve neemt in 2017 met € 5,3 miljoen af naar uiteindelijk € 3,6 miljoen in 2020 In het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt de systematiek van activering en afschrijving voor alle investeringen gelijk getrokken: investeringen met een maatschappelijk nut dienen, evenals investeringen met een economisch nut, te worden geactiveerd en over de verwachte levensduur te worden afgeschreven. Hierdoor ontstaat de komende jaren een voordeel op de investeringslasten. Voor 2017 gaat het om € 5,0 miljoen uiteindelijk aflopend in 2020 naar € 3,6 miljoen. Daarbij is het van belang om te realiseren dat de extra ruimte, die tot uiting komt in een beter resultaat op de exploitatie, gepaard gaat met een verhoging van de schuld in de komende jaren. Vandaar dat het voordeel wordt toegevoegd aan de saldireserve.

- Voordeel rentelasten afgesloten geldleningen (2017; -/- € 3,3 mln – 2020; -/- € 5,2 mln.
  De financieringslasten nemen af met € 3,3 miljoen in 2017 tot uiteindelijk € 5,2 miljoen in 2020. Door de gunstige kapitaalmarkt gaan wij ervan uit dat we een rentevoordeel kunnen halen.

De totale baten dalen in deze meerjarenperiode met -/- € 3,8 miljoen in 2017 tot uiteindelijk een stijging van + € 2,5 miljoen in 2020. De belangrijkste verschillen worden onderstaand toegelicht:

- Mutaties in de algemene uitkering Gemeentefonds (2017; -/- € 1,6 mln – 2020; + € 4,5 mln). De algemene uitkering van het Gemeentefonds neemt in 2017 af met € 1,6 miljoen en stijgt uiteindelijk in 2020 met € 4,5 miljoen. Deze stand is geënt op de meicirculaire 2016 en wij hebben uw Raad in juni 2016 hierover geïnformeerd.

- Lagere opbrengst uit het intern doorbelasten van rente voor geld wat we lenen voor investeringen. De rekenrente die we hiervoor hanteren is op basis van aangescherpte verslaggevingsregels verlaagd van 4 naar 2,5% (zie 'rente' in de paragraaf Financiering). Hierdoor daalt deze 'interne' opbrengst structureel met ongeveer € 6 miljoen. De programma's krijgen daarentegen hetzelfde bedrag minder aan rente in rekening gebracht. Per saldo doet dit gemeentebreed dan ook niets.

- Vanaf 2017 is de prijsbijstelling voor de verschillende decentrale en integrale uitkeringen als stelpost opgenomen met € 2,0 miljoen.

- Als laatste noemen wij de stijging van de belastingopbrengsten van € 5,8 miljoen in 2017 naar € 9,4 miljoen in 2020. De toename van de opbrengsten is vooral technisch van aard. Door de verschuiving van de afvalstoffenheffing naar de OZB worden de baten bij het product belastingen hoger. De baten van het product Inzameling huishoudelijke afval (programma Openbare ruimte) wordt lager. Onder dit product valt de opbrengst vanuit de afvalstoffenheffing. In 2017 wordt de laatste tranche verwerkt. Een ander effect is de indexatie met 1,87%. Voor een uitgebreide toelichting van de belastingverordening verwijzen wij naar de link van de overheid. De tarieven stelt uw Raad jaarlijks vast vóór het begin van het nieuwe kalenderjaar.

Relevante links

Zomernota 2016 en Stadsrekening 2015 op pcportal.nijmegen.nl
Planning en control documenten voorgaande jaren
Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet
Financiële verordening ex artikel 213 Gemeentewet
Financiële verordening ex artikel 213a Gemeentewet
Kadernota risicomanagement, weerstandsvermogen en financiële kengetallen
Belastingverordening

Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing

Maatschappelijk effect

Nijmegen is de oudste stad van Nederland. Ons verleden vormt een stevig fundament voor ontwikkelingen en vernieuwingen in de stad en is integraal onderdeel van ons culturele klimaat. Kennis van en aandacht voor de rijke cultuurgeschiedenis van onze stad vergroot de betrokkenheid van de Nijmegenaren bij hun directe omgeving en hun onderlinge verbondenheid. Immers, een stad die trots is op haar verleden, is een fijne plaats om te wonen en te werken. Waar mogelijk zetten we cultuurhistorie in als inspiratiebron in ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en maken we het verleden tastbaar en beleefbaar. Meer dan in het verleden zal de betrokkenheid van de Nijmegenaar bij zijn of haar geschiedenis ertoe leiden dat de burger zelf het initiatief neemt. In die gevallen proberen wij actief mee te denken en te stimuleren. De plaats die erfgoed in die ontwikkelingen inneemt is aanzienlijk. We weten inmiddels dat de aanwezigheid van erfgoed de aantrekkelijkheid van onze stad vergroot.
Met onze inzet op een goede culturele infrastructuur zorgen we voor een cultureel klimaat in de stad dat aantrekkelijk is voor inwoners en bezoekers en uitnodigend voor ondernemers. De cultuurparticipatie in Nijmegen is relatief hoog, zowel actief als passief. Dit willen we graag zo houden en versterken waar mogelijk. Daarin onderscheidt Nijmegen zich van andere vergelijkbare steden. Het relatief grote aantal hoogopgeleiden in Nijmegen én het hoge aantal grote culturele festivals en evenementen dat in Nijmegen plaatsvindt, dragen hier zeker aan bij.
Nijmegen Kennisstad (als één van de speerpunten van onze citymarketing) is bij lange na niet zo bekend als Nijmegen Oudste Stad. Intussen wordt op universiteiten en hogescholen de noodzaak van profilering, nationaal en internationaal, steeds harder gevoeld, onder andere door het vooruitzicht van teruglopende studentenaantallen. Een sterkere profilering van Nijmegen als kennisstad kan de onderwijsinstellingen helpen bij hun positionering zowel in nationaal als internationaal opzicht.

Wat gaan we doen?

We willen zoveel mogelijk mensen kennis laten maken met cultuur en cultuurhistorie. Zowel passief, als bezoeker van voorstellingen, festival, musea, evenementen en cultuurhistorische plekken, als actief als beoefenaar van bijvoorbeeld (amateur)kunst. We zetten met nadruk in op (cultuur)participatie voor jonge mensen vanuit de principiële opvatting dat ‘jong geleerd, oud gedaan is’. Door de verlenging van de cultuurvisie tot en met 2019 hebben we meer tijd om te werken aan het bereiken van een breder publiek en extra aandacht voor het betrekken van jongeren tot 26 jaar. Dat doen we door daarover in gesprek te gaan met onze partners in het veld en dit mee te laten wegen bij het toekenningen van subsidie voor (nieuwe) culturele initiatieven.
We blijven inzetten op het verbeteren van de kwaliteit van cultuureducatie door het project Cultuur educatie met kwaliteit (CMK) te continueren. We gaan de aanpak die we in de eerste periode (2013-2016) hebben uitgevoerd op 17 basisscholen verder intensiveren. We werken met ontwikkelarrangeurs aan het ontwikkelen, verdiepen en vernieuwen van het schoolcurriculum. Deze ingezette lijn zetten we voort op de 17 scholen die al werken met CMK en gaan we uitbreiden naar andere scholen. Hierbij kijken we ook naar het speciaal onderwijs. Naast verdieping en verbreding focussen we op kennisdeling en de aansluiting van het binnen- en buitenschools aanbod van cultuureducatie.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

In 2017 gaan we door met het profileren van Nijmegen als historische stad en kennisstad. Nijmegen als historische stad wordt integraal benaderd, door er vanuit meerdere programma's aan te werken. Als rode draad door onze tweeduizendjarige geschiedenis als oudste stad van Nederland lopen de thema's *Nijmegen historische stad aan de Waal* en *Nijmegen verdedigingsstad*. Met deze thema's kunnen we de gelaagdheid van onze geschiedenis laten zien, in plaats van één of enkele perioden te benadrukken. Per thema zijn meerdere projecten te onderscheiden. Denk voor thema historische stad aan de Romeinse vondsten, het aansluiten bij de Nieuwe Hanze, het opknappen van historische panden, de Latijnse school en voor thema verdedigingsstad aan de restanten van de ringmuren van de Valkhofburcht, middeleeuwse stadsmuren en torens in het Kronenburgerpark en Hunnerpark, de Bastei, negentiende-eeuwse forten, twintigste-eeuwse kazematten en bunkers en onderdelen van de IJssellinie uit de Koude Oorlog.
De realisatie van deze projecten gaan we niet alleen doen, maar samen met partners in de stad en de (eu)regio. We bereiden een subsidieaanvraag voor bij de provincie. Op het projectthema hebben we al veel positieve reacties ontvangen. We gaan onze relaties met de netwerken rondom de Limes, Tweede Wereldoorlog en Zuiderwaterlinie verder inzetten en betrekken daar nadrukkelijk onze inwoners bij.
We leggen – gezien de ontwikkelingen Bastei, Waalkade oost en de noodzakelijke restauratie van de Valkhofmuren – prioriteit bij het project 'versterken van het Valkhofkwartier als poort naar de binnenstad'. Door van het Valkhofkwartier dé cultuurhistorische hotspot van Nijmegen te maken leggen we de verbinding tussen beneden (Waal, Bastei, Lindenberghaven e.o.) en boven (Valkhof, burcht en Burchtstraat e.o). Met de opening van de Bastei in 2017 realiseren we weer een belangrijke toevoeging aan het Valkhofkwartier.
Maar de komende jaren gaan we niet alleen aan de slag met het Valkhofkwartier. Ook de Waalkade, het Waalfront en de inbedding van het nieuwe Rivierpark in de stedelijke structuur krijgen bijzondere aandacht. We benutten de kansen die het Rivierpark als internationaal best practice op het gebied van waterveiligheid en stedelijke ontwikkeling ons biedt en waarmee het innovatieve, vernieuwende karakter van onze stad benadrukt wordt.

Nijmegen is de oudste stad van Nederland met een bijzondere geschiedenis. Daarnaast is Nijmegen onderscheidend op het vlak van de kenniseconomie met tal van topkennisinstellingen en -kennisintensieve bedrijven. De citymarketing blijft gericht op het versterken van ons profiel als historische en kennisstad
De bijzondere leerstoel van professor dokter Dolly Verhoeven brengt de historie van Nijmegen op een andere manier tot leven: professor Verhoeven zet zich in voor het uitbouwen van oral history en het profileren van de Nijmeegse historische gelaagdheid ook buiten Nijmegen. De komende jaren gaan we aan de slag met de zichtbare en voelbare historische gelaagdheid in het Valkhofkwartier. Daarnaast krijgen de Waalkade, het Waalfront en de inbedding van het nieuwe Rivierpark in de stedelijke structuur bijzondere aandacht. We benutten de kansen die het Rivierpark als internationaal best practice op het gebied van waterveiligheid en stedelijke ontwikkeling ons biedt en waarmee het innovatieve, vernieuwende karakter van onze stad benadrukt wordt.
We investeren in structurele samenwerkingsverbanden, in kansen op basis van cofinanciering en in een actualisatie van de communicatiemiddelen (beeld en tekst).

Nu het locatiegebonden evenementenbeleid een heel eind gevorderd is, wordt het tijd dat onze evenementenlocaties ook goed geoutilleerd zijn voor het organiseren van evenementen. Een evenementenlocatie is immers meer dan een braakliggend grasveld of asfaltplein. Professionele evenementen vragen om professionele voorzieningen, zoals stroom, water, riool en glasvezel. Daarnaast willen we in het kader van duurzaamheid bij evenementen ervoor zorgen dat vervuilende apparaten, zoals noodaggregaten, tot het verleden behoren. Het grote succes van de Giro d'Italia smaakt naar meer. We gaan onderzoeken hoe we kunnen zorgen voor nog aantrekkelijkere evenementen in de stad door landelijk aansprekende evenementen naar Nijmegen te halen.

Hieronder een puntsgewijs overzicht van de activiteiten binnen het programma, geclusterd naar de thema's Cultuur, Cultuurhistorie en Citymarketing.

Cultuur (Producten culturele ketens, cultuureducatie & amateurkunst en talent & kwaliteit)

- Binnen de kaders van de cultuurvisie brengen we accentverschuivingen aan die recht doen aan de intentie van ons Coalitieakkoord 2014-2018 en de accenten uit de verlengde cultuurvisie. Zo besteden we meer aandacht aan brede toegankelijkheid van culturele voorzieningen, en leggen we een zwaarder accent op cultuureducatie en de doelgroep jongeren tot 26 jaar.
- We maken prestatieafspraken met de zes grote culturele instellingen en hebben daarbij aandacht voor de invulling van hun rol van (keten)intendant.
- We stimuleren een bruisend cultureel klimaat door meerjarige subsidies te verlenen aan 8 festivals en 10 productiehuizen.
- Daar waar mogelijk stimuleren en faciliteren we activiteiten die een concrete en/of verrassende bijdrage leveren aan het culturele klimaat; met de Subsidieregeling Cultuurinitiatieven Nijmegen (SCiN) stimuleren we verrassende en experimentele culturele initiatieven.
- We blijven investeren in het verstrekken van kunstopdrachten in de openbare ruimte om een bijdrage te leveren aan de (culturele) kwaliteit en beleving van de stedelijke omgeving. De kunstopdrachten worden aan de hand van een beleidsprogramma verstrekt.
- We blijven de cultuureducatie in het onderwijs faciliteren via de lessen cultuureducatie op de brede scholen en het lokale bemiddelingspunt cultuureducatie. Dit punt koppelt vragen van scholen aan het aanbod van de culturele organisaties en individuele kunstenaars in Nijmegen.
- We zetten de Kunstbus in om ervoor te zorgen dat kinderen op jonge leeftijd kennis maken met kunst en cultuur.
- Voor kunsteducatie in de vrije tijd voor jongeren tot 18 jaar, blijven we een kwalitatief en breed aanbod garanderen.
- We subsidiëren de actieve amateurkunstbeoefening door middel van een aparte subsidieregeling voor de amateurkunst.
- We stimuleren het creatieve klimaat in de stad door de uitvoering van het project Besiendershuis, Huis voor de creatieve stad Nijmegen.
- Naar verwachting wordt medio 2017 de Bastei opgeleverd. Deze wordt een paar maanden later toegankelijk voor het publiek.

Cultuurhistorie

- We leggen prioriteit bij het ontwikkelen van het Valkhofkwartier, niet alleen als hotspot van Nijmegen maar ook als poort naar de bruisende binnenstad en *Nijmegen omarmt de Waal* gebied. We restaureren de burchtmuren in het Valkhofpark en maken deze beleefbaar.
- We maken de rijke Nijmeegse cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar via projecten uit Verleden Verbeeld.
- We zoeken nadrukkelijk de samenwerking en de verbinding met inwoners en instellingen in de stad, bijvoorbeeld door onze bijdragen aan de landelijke Open Monumentendag en 024Geschiedenis in het kader van de landelijke Maand van de Geschiedenis.
- We werken aan het beschermen en behouden van onze monumenten.
- We adviseren eigenaren en ontwikkelaars en denken creatief mee over manieren waarop cultuurhistorie in hun plannen kan worden ingepast en zo bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en leefklimaat.
- Cultuurhistorie is één van de belangen bij het opstellen van bestemmingsplannen en ruimtelijke plannen. Hiervoor voeren we cultuurhistorische gebiedsanalyses uit. In de het kader van de omgevingswet gaan we in de toekomst over op een omgevingsvisie.
- We investeren in kennis en onderzoek om het erfgoed en het verleden van Nijmegen te kennen en zo de identiteit van stad en inwoners te versterken.
- Waar nodig voeren we archeologisch onderzoek uit en betrekken daar het publiek zoveel mogelijk bij. In het kader van de motie Hillen doen we dat ook bij bouwactiviteiten in archeologisch waardevol gebied

(waarde 3) waarvoor op grond van de Wabo of het bestemmingsplan geen omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Borging Publiek Geheugen (Product regionaal archief)

- Wij beheren circa 14.500 meter archieven en collecties, die wij toegankelijk maken en beschikbaar stellen via onze studiezaal en via onze website.
- Wij willen de kennis van de lokale en regionale geschiedenis vergroten en maken het publiek geheugen daarom toegankelijk voor een zo breed mogelijk publiek.
- Wij werken samen met cultuurhistorische organisaties in de stad, de instellingen in het Cultureel Kwartier, de Radboud Universiteit en het onderwijsveld.
- Wij stellen onze bronnen beschikbaar voor de vele manifestaties en tentoonstellingen die op cultuurhistorisch gebied in 2017 worden georganiseerd.
- Wij bereiden ons voor op de implementatie van een E-depot om de duurzaamheid en de toegankelijkheid van het digitaal archief in de toekomst te borgen.

Citymarketing en evenementen

- We zetten evenementen in ten bate van onze citymarketing, waarmee we Nijmegen landelijk en regionaal positioneren en daarmee bezoek aan de stad bevorderen.
- We gaan gefaseerd professionele voorzieningen op onze evenementenlocaties realiseren.
- We werken aan het milieuvriendelijker maken van evenementen. Dit doen we in overleg met de organisatoren.
- We gaan door met de profilering van Nijmegen als historische en kennisstad en zoeken daarin nog meer de samenwerking met interne en externe partijen.
- We maken gebruik van de initiatieven in het kader van Wij zijn Nijmegen om de sociale cohesie en de verbondenheid met de stad verder te versterken en om verder lading te geven aan de profilering Historische stad en Kennisstad.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C4. Nijmegen 1	-180	-180	-180	-180
C5. Onderhoudsbudget evenemententerreinen		-15	-15	-15
C6. Citymarketing: citydressing en citymaking	-175	-175	-175	-175
bestaand beleid				
B10. Citymarketing knelpunten	-55	-55	-55	-55
B12. Taakstelling minimaliseren monumenten beleid	-33	-33	-33	-33
B13. Taakstelling "geen nieuwe projecten verleden verbeeld"	-70	-70	-70	-70
Totaal	**-523**	**-528**	**-528**	**-528**

Nijmegen1

Met lokale omroep Nijmegen1 gaan we op weg naar een streekomroep. De omroepen uit Wijchen, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar en Berg en Dal zijn met elkaar in gesprek onder begeleiding van een procesbegeleider vanuit de OLON (Organisatie Lokale Omroep Nederland). Gezamenlijk streven zij naar een streekomroep per 1-1-2018. Voor een streekomroep is een goede basis nodig. Om N1 als basis voor de streekomroep te laten fungeren, is een structurele verhoging van de subsidie met € 180.000 voor de komende jaren nodig.

Onderhoudsbudget evenemententerreinen
We gaan investeren in evenementenlocaties. We brengen professionele voorzieningen zoals stroom, water, riool en glasvezel aan op de evenementenlocaties. Specifiek gaat het om De Goffert, De Grote Markt, Het Hunnerpark, Kelfkensbos, Park Brakkenstein, Plein 44, Het Valkhof, De Ossenwaard, De Lentse Warande, ten oosten van de spoorbrug, Het Kronenburgerpark, De Lindenberghaven. Op basis van de planning van werkzaamheden op de betreffende locaties en de urgentie van de investeringen maken we een prioritering. Vanaf 2018 is er een structureel budget nodig om de aangebrachte voorzieningen te onderhouden.

Citymarketing: citydressing en citymaking
Conform de uitvoeringsagenda Citymarketing 2015-2018 willen we een vervolg geven aan citydressing, communicatie en merchandising; hiervoor is een budget noodzakelijk van € 75.000 per jaar. Voor citymarketing besteden we jaarlijks € 100.000. Deze middelen worden eveneens gebruikt voor cofinanciering, zodat wij kunnen bijdragen aan nieuwe projecten vanuit de stad.

Citymarketing knelpunten
Met deze middelen kunnen we de leerstoel Nijmeegse geschiedenis aan de RU en de van Vrede van Nijmegen Penning voortzetten. In 2017 herhalen wij het imago onderzoek uit 2015 om te meten wat de effecten van Wij zijn Nijmegen zijn geweest.

Taakstelling minimaliseren monumenten beleid
Vanuit de Perspectiefnota 2014 lag er nog een bezuinigingstaakstelling op monumentenbeleid van € 85.000. Het grootste deel is gerealiseerd door reductie van de formatie. Het restant van € 33.000 wordt nu financieel verwerkt.

Taakstelling "geen nieuwe projecten verleden verbeeld"
In de Perspectiefnota 2014 was een bezuinigingstaakstelling geformuleerd van € 70.000 op Verleden Verbeeld. In het coalitieakkoord 2014-2018 is echter besloten door te gaan met Verleden Verbeeld. Hiervoor is in het coalitieakkoord € 100.000 beschikbaar gesteld voor activiteiten, maar er is geen budget voor formatie geraamd die in 2014 was ingeboekt als bezuiniging. De bezuinigingstaakstelling uit 2014 wordt nu ongedaan gemaakt.

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Aantal bezoekers gesubsidieerde podia	561.244	520.000	550.000	550.000	550.000	550.000
- Aantal bezoekers gesubsidieerde musea	96.592	120.000	125.000	143.000	160.000	177.200
- Aantal uitleningen bibliotheek	1.187.671	1.134.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000	1.200.000
- Aantal cursisten Lindenberg jonger dan 19	1.692	1.750	1.950	1.950	1.950	1.950
- Aantal gesubsidieerde amateurvoorstellingen	178	200	200	200	200	200
- Aantal bezoekers Huis van de Geschiedenis	21.648	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000
- Aantal visualisaties verleden verbeeld	2	2	2	2	2	2
- Aantal bezoekers website regionaal archief	239.000	190.000	240.000	240.000	240.000	240.000
- Aantal bezoekers studiezaal regionaal archief	6.100	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
- Aantal megaconcerten op de Goffert	2	≥2	≥2	≥2	≥2	≥2
- Positie Vierdaagse in de top 100	1	top 3	top 3	top 3	top 3	top 3

- De bezoekers van de gesubsidieerde podia zijn afkomstig van Doornroosje, Vereeniging & Schouwburg, Lindenbergtheater en LUX. We verhogen het doel omdat we met het nieuwe Doornroosje meer bezoekers trekken.
- Dit betreft het aantal bezoekers van het Valkhofmuseum (MHV) en de Bastei samen. De verwachting is dat medio 2017 de Bastei open gaat. Door de verbouwing van het MHV verwachten we een stijgend aantal bezoekers in de komende jaren.
  Aantallen MHV: 2017: 100.000; 2018: 100.000; 2019: 110.000; 2020: 120.000.
  Aantallen van de Bastei: 2017: 25.000; 2018: 43.000; 2019: 50.000; 2020: 57.200.
- Het verwachte aantal uitgeleende boeken van de bibliotheek verhogen we naar 1.200.000, omdat we verwachten dat de in 2016 geopende extra vestiging in Nijmegen-West leidt tot meer uitleningen.
- Het aantal cursisten tot 18 jaar van de Lindenberg verhogen we naar 1.950 conform de afspraken in de budgetsubsidie.
- Het aantal bezoeken aan de website van het archief verhogen we naar 240.000, conform het bereik in 2015.

Wat kost het?

Citymarketing en evenementen Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Citymarketing en evenementen	2,2	2,3	1,7	1,8	1,8	1,9
Culturele ketens	14,2	13,8	13,8	13,8	13,8	13,8
Cultuureducatie en amateurkunst	4,2	4,1	4,2	4,2	4,2	4,2
Cultuurhistorie	3,5	3,8	3,5	3,6	3,6	3,6
Regionaal Archief	2,7	2,6	2,6	2,5	2,5	2,5
Talent en kwaliteit	2,4	2,2	1,7	1,7	1,7	1,7
	29,1	**28,8**	**27,6**	**27,7**	**27,7**	**27,7**
Baten						
Citymarketing en evenementen	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Culturele ketens	0,5	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Cultuureducatie en amateurkunst	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Cultuurhistorie	1,6	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Regionaal Archief	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Talent en kwaliteit	0,5	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0
	3,2	**3,3**	**2,6**	**2,5**	**2,5**	**2,5**
Saldo van lasten en baten	**25,8 N**	**25,6 N**	**25,1 N**	**25,1 N**	**25,2 N**	**25,2 N**

Vanaf 2015 zijn de zes producten Citymarketing en evenementen, Culturele ketens, Cultuureducatie en amateurkunst, Cultuurhistorie, Regionaal archief en Talent en kwaliteit in de nieuwe programmastructuur van Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing samengevoegd. Voor dit programma hebben wij in 2017 een bedrag van € 27,6 miljoen nodig om de doelstellingen te realiseren. Dit budget is als volgt opgebouwd:

1. Citymarketing & evenementen: Om de positie van de gemeente Nijmegen op internationaal en nationaal niveau te versterken geven wij in 2017 € 1,7 miljoen (6%) uit, voornamelijk aan meerjarige subsidies in het kader van evenementenbeleid.
2. Culturele ketens: Het overgrote deel van het programmabudget van € 13,8 miljoen (50%) zetten we in voor de Culturele basis infrastructuur en in de vorm van subsidies aan vijf grote culturele instellingen. (Doornroosje, Vereeniging en schouwburg, OBGZ. Museum het Valkhof en Lux)
3. Cultuureducatie en amateurkunst: Een bedrag van circa € 4,2 miljoen (15%) wordt ingezet voor cultuureducatie en amateurkunst. Dit betreft onder meer aan de 6e grote culturele instelling de Lindenberg en de subsidies voor amateurkunst.
4. Cultuurhistorie: voor het inzichtelijk maken en houden van onze cultuurhistorische rijkdom geven we in 2017 € 3,5 miljoen (13%) uit.

5. Regionaal Archief: voor de toegankelijkheid en de borging van het publiek geheugen (archiefdepot) begroten we in 2017 € 2,6 miljoen (9%).
6. Talent en kwaliteit: Circa € 1,7 miljoen (7%) wordt ingezet voor het product Talent en kwaliteit. Binnen dit product zijn onder meer de productiehuizen, de festivals en de Subsidieregeling Cultuurinitiatieven Nijmegen (SCiN) opgenomen.

Lasten

Ten opzichte van 2016 nemen de lasten van het programma in 2017 af met een bedrag van € 1.14 miljoen. De oorzaken hiervoor zijn de volgende:
De lasten dalen als gevolg van de eenmalige inzet van middelen voor:

- Wij zijn Nijmegen (WZN) 2016, Vrede van Nijmegen, de leerstoel en de giro 2016 (totaal € 850.000)
- de Bastei (totaal € 450.000)
- het Valkhofwartier (totaal € 300.000 vanuit de zomernota 2016)
- de 1% regeling (totaal € 85.000)

De structurele lasten stijgen in 2017 als gevolg van indexeringen met € 340.000.
Daarnaast wordt er een bedrag van in totaal € 230.000 toegevoegd aan Citymarketing vanuit de melding bij de Zomernota 2016: deze middelen worden ingezet voor Citymarketing (€ 175.000) en voor de organisatie van de Vrede van Nijmegen penning en de leerstoel(€ 55.000).
De lasten na 2017 laten geen grote fluctuaties zien en zijn begroot op € 27,7 miljoen.

Baten

Ten opzichte van 2016 dalen de baten van het programma in 2017 met € 0,7 miljoen.
De baten dalen als gevolg van:

- de Giro 2016 (totaal provinciale bijdrage € 95.000)
- de Bastei (totale gemeentelijke bijdrage vanuit de bestemmingsreserve ISV € 450.000)
- de 1% regeling (totaal € 85.000)

Vanaf 2018 laten de begrote baten een stabiel beeld zien van € 2.5 miljoen.

Relevante links

Cultuurvisie
Subsidieregeling Cultuurinitiatieven Nijmegen
Subsidieregeling Amateurkunst Nijmegen
Monumenten
Uitvoeringsagenda Citymarketing:
Raamovereenkomst Vierdaagse
Samenwerkingsovereenkomst Vierdaagse
Evenementenbeleid
Tussenevaluatie evenementen

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Dienstverlening & burgerzaken

Maatschappelijk effect

Ons doel is de gemeentelijke dienstverlening in te richten naar de beleving van onze inwoners en ondernemers. We zorgen dat zoveel mogelijk diensten en producten via het digitale kanaal afgenomen kunnen worden. Onze sleutelwoorden zijn gemak, professionaliteit en betrouwbaarheid.

De focus van het programma Dienstverlening& Burgerzaken is gericht op de volgende aspecten:

- Zorgen voor een optimale publieksdienstverlening (informatie en verstrekken producten) in de Stadswinkel op alle kanalen, waarbij het digitale kanaal steeds nadrukkelijker wordt ingezet.
- Zorgen voor een correcte en actuele basisregistratie personen.

Wat gaan we doen?

Onze belangrijkste prioriteiten voor 2017 zijn:

- We maken onze digitale producten makkelijker en sneller. De focus ligt op het optimaliseren van deze producten. Daarnaast breiden we onze digitale dienstverlening uit daar waar het kan.
- Digitaal tenzij….. We werken digitaal waar dat kan. Daarnaast blijft er ook ruimte voor persoonlijke aandacht en ondersteuning. We zorgen voor een goed vangnet voor niet digivaardigen in onze gemeente.
- De dienstverlening is ook maatwerkgericht:
    - Eenvoudige en “snelle” vragen beantwoorden we zoveel mogelijk door digitale middelen. Bij het gebruik van de digitale middelen en bij meer complexe vragen ondersteunen we de klanten.
    - Voor bedlegerige inwoners verlenen wij een thuisservice (documenten burgerzaken).
    - Door de ingevoerde Open Vraag Spraak Herkenning zijn wij in staat de klantvraag beter te routeren, zodat de beller meteen een medewerker aan de lijn krijgt die goed is toegerust om deze vraag op te pakken. En uiteindelijk zal ook de gespreksduur worden verkort.
    - De gemeentelijke website wordt vernieuwd. Hierbij is gekozen voor een insteek waarbij de behoefte van de websitebezoeker leidend is.
    - Voor de zomerpiek is de Stadswinkel een aantal avonden extra geopend om de extra klantvraag op te vangen.
    - We streven ernaar om in 2017 in het Steunpunt ook de complexe vragen (bijvoorbeeld een naturalisatieverzoek) burgerzaken af te handelen.
- De fysieke bezoeker kan nog op twee locaties op afspraak terecht binnen de openingstijden van de Stadswinkel inclusief de donderdagavond en drie dagen in het Steunpunt. Klanten die een fysiek bezoek brengen, ontvangen wij alleen maar op afspraak. Als klanten zonder afspraak komen, krijgen zij nog dezelfde dag een afspraak of op een later tijdstip. Voor spoedgevallen wordt een uitzondering gemaakt.
- Een volledig en betrouwbaar beheer van de basisregistratie personen. In overleg met de regiogemeenten vindt een gezamenlijke aanbesteding van de software plaats (operatie BRP).
- We zorgen dat de basisregistratie personen actueel blijft door o.a. adresonderzoeken uit te voeren. Het kabinet heeft besloten de adreskwaliteit te verbeteren door middel van een landelijke samenwerking tussen gemeenten en afnemers. Hiervoor wordt in ieder geval tot 2023 een vergoeding ter beschikking gesteld per onderzoek. Wij zetten hier extra formatie op in om de kwaliteit te verbeteren.
- Wij organiseren de Tweede Kamerverkiezing die op 15 maart 2017 plaatsvindt.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C1. Verzorging rijbewijzen door RDW	pm	pm	pm	pm
bestaand beleid				
B7. Terugloop leges reisdocumenten			-453	-453
B8. Verkiezingen 2019 - 2020			-350	300
Totaal			**-803**	**-153**

Verzorging rijbewijzen door RBW

Landelijk onderzoekt men op dit moment de mogelijkheid om de "rijbewijzen" over te brengen van de gemeente naar de RDW. Wat precies de verandering zal zijn is echter nog niet exact aan te geven.

Terugloop leges reisdocumenten

De verlenging van de geldigheidsduur van de reisdocumenten van 5 naar 10 jaar leidt in 2019 tot een drastische afname van het aantal reisdocumenten dat verstrekt zal worden. Hierdoor wordt € 0,45 mln minder inkomsten verwacht.

Verkiezingen 2019-2020

In de begroting is voor 2019 budget opgenomen voor één verkiezing terwijl er dan twee zijn (Provinciale Staten en Europees Parlement). In 2020 zijn er geen verkiezingen gepland terwijl er wel budget in de begroting opgenomen is.

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Klanttevredenheid telefonische dienstverlening	9,3	7,0	7,0	7,2	7,3	7,4
- Direct afgehandeld door 14024	49 %	50%	50 %	55 %	60 %	65 %
- Kwaliteit telefonie	7,4	7,0	7,0	7,2	7,3	7,4
- Klanttevredenheid dienstverlening Stadswinkel	8	7,0	7,2	7,4	7,6	7,8
- % correcte persoonsgegevens in de Basisregistratie personen	99% %	98%	98 %	98 %	98 %	98 %

Het behaalde resultaat in 2015 geeft geen representatief beeld. Het aantal respondenten is te laag. We bezinnen ons op een andere manier om de klantwaardering te meten.

Wat kost het?

Burgerzaken Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Burgerzaken	5,7	6,1	6,2	5,9	5,2	4,5
Dienstverlening	1,5	1,7	1,4	1,4	1,4	1,4
	7,2	**7,8**	**7,6**	**7,3**	**6,6**	**5,9**
Baten						
Burgerzaken	3,8	4,0	4,4	4,1	2,5	2,5
	3,8	**4,0**	**4,4**	**4,1**	**2,5**	**2,5**
Saldo van lasten en baten	**3,5 N**	**3,8 N**	**3,2 N**	**3,3 N**	**4,0 N**	**3,4 N**

Om een goede publieksdienstverlening te kunnen organiseren geven we in 2017 in totaal € 7,6 miljoen uit. Een groot deel van deze kosten betaalt de burger rechtstreeks door leges te betalen over het betreffende product of de kosten worden voor een klein deel gedekt door een rijksbijdrage. Hierdoor blijven de daadwerkelijke kosten voor de gemeente beperkt tot € 3,2 miljoen in 2017.

Lasten

De totale lasten in 2017 binnen dit programma zijn € 7,6 miljoen en dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- € 5,3 miljoen betreft doorberekening van de personele lasten van de afdeling Publiekszaken en de kosten voor de centrale overhead.
- € 1,8 miljoen van dit bedrag moeten we afdragen aan het rijk (zijnde geïnde rijksleges).
- € 0,3 miljoen hebben we aan extra budget nodig om een verkiezing te organiseren.
- € 0,2 miljoen is nodig voor de overige kosten die samenhangen met de producten.

Baten

De totale inkomsten in 2017 binnen dit programma zijn € 4,4 miljoen en dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- € 4,1 miljoen betreft legesinkomsten (zowel rijksleges als gemeenteleges) van de producten Burgerzaken. Het gaat over leges bij rijbewijzen, uittreksels BRP, huwelijken, uittreksels Burgerlijke stand, reisdocumenten, VOG's en naturalisaties.
- € 0,3 miljoen ontvangen we als doeluitkering van het Rijk voor de uitvoering van de RNI-taken (Registratie Niet Ingezetenen).

Ontwikkeling van de lasten

De lasten nemen in 2017 t.o.v. 2016 met € 0,2 miljoen af.

- In 2016 was er sprake van enkele a-structurele budgetten nl. € 0,1 miljoen voor de verhuizing van de stadswinkel en € 0,3 miljoen voor de vernieuwing website.
- Daarnaast zijn er in 2017 hogere afdrachten van de rijksleges te verwachten van € 0,2 miljoen.

In 2018 nemen de lasten t.o.v. 2017 met € 0,3 miljoen af door lagere kosten overhead (€ 0,1 miljoen) en een lagere afdracht van de rijksleges (€ 0,2 miljoen).

In 2019 nemen de lasten t.o.v. 2017 af met € 1,0 miljoen.

- De lasten zijn € 1,4 miljoen lager door lagere afdracht van de rijksleges en hiermee samenhangende lagere overhead. Dit wordt veroorzaakt door de verlenging van de geldigheidsduur van de reisdocumenten van 5 naar 10 jaar waardoor vanaf 2019 (t/m 2023) lagere aantallen reisdocumenten worden verstrekt.
- Daarnaast zijn er in 2019 twee verkiezingen gepland t.o.v. één verkiezing in 2017) wat € 0,35 miljoen aan extra lasten verklaart.

In 2020 nemen de lasten t.o.v. 2017 met € 1,7 miljoen af.

- Dit wordt voor wederom € 1,4 miljoen veroorzaakt door het effect van de verlenging van de geldigheidsduur van de reisdocumenten.
- Daarnaast zijn er in 2020 geen verkiezingen gepland wat ten opzichte van 2017 het resterende verschil van € 0,3 miljoen verklaart.

Ontwikkeling van de baten

De baten nemen in 2017 met € 0,4 miljoen toe vanwege hogere rijks- en gemeenteleges voor de reisdocumenten en rijbewijzen (i.v.m. hogere aantallen in 2017 t.o.v. 2016).
De baten nemen in 2018 vervolgens weer af met € 0,3 miljoen omdat de aantallen dan weer lager worden.
De grote daling vanaf 2019, met € 1,6 miljoen, wordt veroorzaakt door het effect van de verlenging van de geldigheidsduur van de reisdocumenten van 5 naar 10 jaar in 2014, waardoor de legesopbrengsten lager worden.

Relevante links

Wet basisregistratie personen
Nota Overheidsbrede Dienstverlening 2020
digitaleoverheid.nl / digitaal 2017
Kinggemeenten/digitale agenda 2020

Duurzaamheid

Maatschappelijk effect

Nijmegen is door de Europese Commissie uitgeroepen tot European Green Capital 2018. We voorzien een enorme “boost” aan duurzame initiatieven en projecten in en om de stad. Vanuit binnen – en buitenland zal er veel belangstelling zijn hoe de stad zich inspant voor milieu en duurzaamheid.

Wij willen dat Nijmegen in 2045 energieneutraal is: Nijmegen gaat zelf in zijn energiebehoefte voorzien door energie te besparen en door duurzame energie op te wekken. Zo kan Nijmegen bijdragen aan het beperken van de mondiale klimaatverandering en het verminderen van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Daarmee beperken wij de energielasten voor de bewoners en bedrijven en investeren wij in een lokale duurzame economie en in werkgelegenheid.

Wij blijven vanuit de bestaande wet- en regelgeving de gewenste basis milieukwaliteit waarborgen, zodat de inwoners van Nijmegen nu en in de toekomst in een gezonde en veilige leefomgeving kunnen leven. Inbreuken hierop voorkomen we zoveel mogelijk. Concreet betekent dit dat we met het wettelijke instrumentarium de overlast en hinder beperken, de veiligheid verhogen en een verantwoorde bodemkwaliteit en goed gebruik van de ondergrond realiseren. We willen een stad met een gezonde luchtkwaliteit en een gezond geluidsniveau.

Wij versterken de groene structuren in onze stad, investeren in verbetering van de woonomgeving en dragen met ons beleid voor groen en (afval-)water bij aan de duurzame ontwikkeling van de stad.

Wat gaan we doen?

Het programma Duurzaamheid omvat de producten 'Klimaat & Energie', 'Geluid, Lucht & Bodem', 'Groen, 'Natuur & Woonomgeving' en 'Milieubeheer Bedrijven'.

Klimaat & Energie

In 2045 zijn we een energieneutrale stad. De eigen organisatie is nu vrijwel klimaatneutraal en energieneutraal in 2030. In deze coalitieperiode (2014-2018) gaan we onverminderd door deze doelstellingen te bereiken. We zetten conform de Duurzaamheidsagenda in op 5 sporen:

- Energieneutrale stad: forse energiebesparing van de gebouwde omgeving (2,5% per jaar inclusief onze ambitie om 10% extra energie te besparen in deze coalitieperiode, zie thema duurzame stad). In 2017 zal de burgerwindcoöperatie de eerste vier grote windturbines langs de A15 in gebruik hebben genomen, goed voor de stroombehoefte van zo'n 7000 huishoudens. Plannen voor grootschalige zonneparken zullen we verder tot ontwikkeling brengen.
- Duurzame stedelijke ontwikkeling: klimaatbestendige stad, nieuwbouwplannen.
- Duurzame economie: bedrijventerreinen, groene economie, werkgelegenheid. We helpen actief mee aan de ontwikkeling van een Groene Delta op het Engie-terrein, nu eind 2015 de kolencentrale is gesloten.
- Duurzame mobiliteit: logistiek, energietransitie in mobiliteit, meer en beter openbaar vervoer en fietsvoorzieningen.
- Klimaatneutrale organisatie: bereikt in 2015, met name via ons gemeentelijk vastgoed, openbare verlichting en ons inkoopbeleid.

De huidige duurzaamheidsnota loopt in 2017 af. We zijn daarom toe aan een herziening/actualisering van ons Duurzaamheidsbeleid. Hierin nemen we de gemaakte klimaatafspraken op de VN top in Parijs mee en bekijken we wat op middellange termijn (tot 2030) aan ambities en maatregelen nodig zijn. Bij de herziening betrekken we de ontwikkeling van een stadsbrede omgevingsvisie.

We hebben de Duurzaamheidslening voor particulieren uitgebreid en een stimuleringslening voor non-profitinstellingen opgezet. Deze gaan we verder promoten. Het Loket Duurzaam Wonen wordt geregionaliseerd. Verder voeren we een maatwerkregeling uit, gekoppeld aan Power2Nijmegen, waarbij instellingen en bedrijven op individuele basis ondersteuning kunnen aanvragen of financiering voor zover ze niet binnen bestaande regelingen vallen.

En natuurlijk bereiden we ons voor op het jaar 2018 waarin we internationaal in de schijnwerpers staan als European Green Capital. We bouwen aan een inspirerend programma, waarbij we (inter-)nationaal kennis en best practices delen, duurzame initiatieven in onze wijken stimuleren en zorgen voor een versnelling in het realiseren van onze duurzaamheidsambities.

Geluid, Lucht & Bodem

We bevorderen de kwaliteit van de leefomgeving door huidige knelpunten met betrekking tot geluid, lucht en bodem aan te pakken en knelpunten in de toekomstige situatie te voorkomen. Ook streven we naar een gezond geluidsniveau en een gezonde lucht- en bodemkwaliteit, waarbij we niet alleen de wettelijke normen hanteren, maar ook de gezondheid van Nijmeegse inwoners voorop stellen.

Geluid

Ondanks autonome ontwikkelingen willen we de geluidoverlast in de buurt door wegverkeer niet laten toenemen. Zo kunnen we ruimtelijke ontwikkelingen en mobiliteit in Nijmegen op een verantwoorde manier mogelijk maken. We blijven gevelisolatieprojecten uitvoeren, we voeren het zonebeheer uit bij industrieterreinen, we voeren het actieplan geluid uit (omgevingslawaai) en we stimuleren elektrisch vervoer om geluidsoverlast te verminderen en de luchtkwaliteit te verbeteren.

Lucht

Voor een gezonde luchtkwaliteit hebben we een Nijmeegse roetreductienorm geïntroduceerd aansluitend op het advies van de World Health Organisation. We ontwikkelen maatregelen om invulling te geven aan deze reductienorm en verbinden deze met thema's als mobiliteit, gezondheid en sport. Ook adviseren we in het kader van het rijksprogramma "Slimme en Gezonde Stad" het Ministerie van I&M over toekomstige maatregelen en beleid voor luchtkwaliteit. In 2017 gaan we verder met het project 'schoner varen' om schonere en efficiëntere scheepvaart te bevorderen. We nemen deel aan het Europese project CLINSH (CLean INland SHipping) waarin vergroening van diverse scheepstransport onderzocht wordt. Daarnaast stimuleren we het varen op LNG, onder andere door te bevorderen dat in (regio) Nijmegen een LNG-tankfaciliteit gevestigd wordt voor scheepvaart. We bevorderen duurzame en schone stadsdistributie. In lijn daarmee geven we uitvoering aan de landelijke Green Deal Zero-emissie stadslogistiek.

Bodem

We geven verder invulling aan de afspraken in het landelijk Convenant "bodem en ondergrond 2016-2020". Dit kent voor ons 2 belangrijke pijlers:

1. *Onderzoek en sanering van (potentiële) spoedlocaties*
   Na 2020 moeten alle vervuilde bodemlocaties veilig zijn voor mensen en milieu. Dit betekent dat deze locaties gesaneerd moeten zijn, dat de risico's van de vervuiling onder controle zijn of dat er tijdelijke beveiligingsmaatregelen zijn genomen. Wij zorgen ervoor dat eigenaren van dergelijke locaties stappen ondernemen om dit te realiseren. In een enkel geval is dit de gemeente zelf.

2. *Voorbereiding op de omgevingswet*
   Bij het opstellen van de omgevingsvisie moeten boven- en ondergrond als één geheel worden beschouwd (3D-ordening).

Bij beide geven we invulling aan duurzaam en efficiënt beheer en gebruik van de bodem en ondergrond.

Groen, Natuur & Woonomgeving

In 2050 is Nijmegen klimaatbestendig, dat wil zeggen: bestand tegen hevige regenval, hitte en droogte, conform de verplichting aangegaan met ondertekening van het Europese convenant Mayors Adapt en de nationale intentieverklaring Ruimtelijke adaptatie (onderdeel van het Deltaprogramma). Hiervoor stellen wij in 2017 een Nijmeegse Strategie Klimaatadaptatie op, die aansluit bij de Nationale Adaptatie Strategie (NAS), op te stellen door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu .

We werken aan de duurzame kwaliteit, de spreiding van groen over de stad en de toegankelijkheid van het groen en waterpartijen. Ook in 2017 staat onze aanpak 'Groen Verbindt' hierbij centraal, waarbij we bewoners uitdagen en faciliteren om bij te dragen aan het groen in de wijken. Met de 'Operatie Steenbreek' werken wij aan bevorderen van ontstening van onze stad.
Groen en water hebben grote betekenis voor de leefbaarheid en gezondheid en zijn van groot belang voor de aantrekkelijkheid van Nijmegen; voor bewoners, maar ook voor kennisbedrijven en -werkers en voor bezoekers. Duurzame stedelijke ontwikkeling, de grote bezorgdheid over de gevolgen van klimaatverandering en het beheer van de ondergrond zijn hierbij essentieel. En met name de nog steeds achterblijvende tevredenheid met het groen in Nijmegen Oud-West en de gedaalde tevredenheid met het groen in Nijmegen-Noord vereisen extra inspanningen. Zo willen wij met onze 300-meternorm de komende jaren de laatste 'rode vlekken' in de 'bestaande stad' wegwerken door de aanleg van wijkparkjes.
Wij werken verder aan ons beleid ten aanzien van het integraal (afval)waterbeheer. In 2016 legden wij de raad een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (2017-2023) voor, met het voorstel voor de begrotingsindicator 'verduurzamen van het watersysteem', kortweg: Nijmegen Regenwaterneutraal. Overigens blijven wij werken vanuit onze indicator 'minimaal gelijkblijvende restlevensduur' die wij sinds 2011 hanteren voor de technische kwaliteit van ons rioolstelsel.

Milieubeheer Bedrijven

We beperken de risico's en hinder van bedrijfsmatige activiteiten op de leefomgeving. We houden hierbij rekening met belangen van bedrijven die gebaat zijn met een goede dienstverlening en geen last willen hebben van onnodige regeldruk. We stimuleren dat bedrijven adequaat met burgers en bewonersgroepen communiceren over de milieugevolgen van hun bedrijfsvoering.

De hoofdtaken hiervoor bestaan uit het verlenen van omgevingsvergunningen voor milieu en het uitvoeren van milieubedrijfscontroles. Deze taken worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN).
De ODRN zorgt ervoor dat de vergunningverlening wordt uitgevoerd door medewerkers die voldoen aan de kwaliteitscriteria. Het vergunningenprogramma is vooral vraag gestuurd. Bij een toename van de vraag om vergunningen zorgt ODRN ervoor dat, binnen de financiële mogelijkheden, extra personeel wordt ingezet zodat op tijd wordt geleverd. Bij advisering op milieuaspecten zorgt ODRN ervoor dat de specialisten voldoen aan de kwaliteitscriteria om op de diverse aspecten te adviseren. Het betreft bijvoorbeeld adviezen op het gebied van bodem, lucht & geur, geluid, externe veiligheid en bijdragen aan bestemmingsplanparagrafen.

De ODRN zal de beschikbare milieuhandhavingscapaciteit planmatig inzetten voor het inspecteren van het handhavingsuitvoeringsprogramma. Enerzijds worden geplande milieucontroles uitgevoerd bij de meest risicovolle bedrijven en/of bedrijven waarvan het naleefgedrag het minst is, anderzijds worden een aantal projecten uitgevoerd.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C7. Verduurzaming gemeentelijke energiecontract		-125	-125	-230
bestaand beleid				
B14. Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit Nijmegen	-50	-50	-50	-50
Totaal	**-50**	**-175**	**-175**	**-280**

Verduurzaming gemeentelijke energiecontract

We hebben momenteel een energiecontract tot 1 januari 2018. Daarna moeten we een nieuw contract hebben. We bereiden samen met de gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen een innovatieve aanbesteding voor ons gemeentelijk energieverbruik voor. Het doel is om zoveel mogelijk duurzame energie uit de regio af te nemen en bij voorkeur van additionele (dus nog te realiseren) energiebronnen. Uit de verkenning blijkt dat de meerkosten voor de duurzame energie minimaal € 125.000 per jaar en maximaal € 230.000 per jaar zal zijn. Deze kosten zijn voor de programma's die nu ook de energie verbruiken en betalen: Openbare Ruimte, Vastgoed, Sport en Accommodaties en Personeel, Informatie en Facilitair.

Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit Nijmegen

Sinds 2004 zijn in Nijmegen communicatie, monitoring, metingen en maatregelen voor luchtkwaliteit, vooral in Nijmegen-West ontwikkeld. Lange tijd zijn daar structurele budgetten voor beschikbaar geweest vanuit ISV, provincie Gelderland en Stadsregio. In de jaren 2010-2015 zijn de budgetten grotendeels weggevallen. Terwijl er nieuwe taken voor metingen (bv in het kader van West Wil Groene Buffer en het coalitieakkoord) zijn bijgekomen. Lang zijn de tekorten opgevangen uit restant middelen. Maar nu in 2016 is de rek eruit. Daarnaast vraagt het coalitieakkoord om intensivering van het luchtbeleid (o.a. roetnorm). De huidige beschikbare middelen (€ 20.000) zijn daarvoor te beperkt en daarom voegen we € 50.000 toe aan het luchtbudget.

Bijdrage verbonden partijen

ODRN

Het doel van de vorming van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen is om hogere kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) te bereiken tegen lagere kosten: sneller, beter, goedkoper. Om dit te bereiken zijn verschillende VTH-taken van de 6 gemeenten in de regio Nijmegen en de provincie Gelderland gebundeld in de ODRN.

De ODRN voert een gemêleerd takenpakket uit dat o.a. bestaat uit vergunningverlening en handhaving op milieugebied. Daarmee bevorderen we de kwaliteit van de leefomgeving.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Energiebesparing stad t.o.v. 2008 (gebouwde omgeving)	16,7 %	12%	14,5 %	17 %	18,5 %	20 %
- Megawatt/h duurzame energieopwekking	192.118	173.000	204.000	233.000	262.000	312.000
- Energiebesparing eigen organisatie t.o.v. 2008	14,3 %	11%	13,5 %	16 %	18,5 %	21 %
- Percentage corporatiewoningen met een energielabel B of beter		55%	70 %	85 %	100 %	
- Aantal particuliere woningen energiezuiniger door Energieaanpak	2.372	1.950	vervalt	vervalt	vervalt	vervalt
- % dat in de woonbuurt vaak of soms geluidsoverlast door wegverkeer ervaart	24 %	<21%	<21 %	<21 %	<21 %	<21 %
- % dat in de woonbuurt vaak of soms stankoverlast ervaart	24 %	<20%	<20 %	<20 %	<20 %	<20 %
- Aantal km wegvak met overschrijding grenswaarde stikstofdioxide (NO2)	0 km	0km	0 km	0 km	0 km	0 km
- Tevredenheid over groen en water in %	69 %	72%	72 %	72 %	72 %	72 %
- Afname woonareaal zonder 0,5 hectare aaneengesloten groen en water binnen 300 meter	33 %	66%	100 %			
- Stabiele restlevensduur rioolstelsel	0 %	0%	0 %	0 %	0 %	0 %

Realisatie 2015 indicator 4: Op dit moment voeren wij met alle corporaties gesprekken over nieuwe prestatieafspraken. De afronding hiervan vindt na de zomer plaats. Dan is er voor elke corporatie een volledig beeld wat betreft energielabels in 2015.

Het uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit 2010-2014 is uitgevoerd conform planning. Aan de wettelijke Europese norm voor PM10 voldoen we al. In 2015 ging ook een wettelijke Europese norm voor PM2,5 gelden. Volgens prognoses voldoen we daar in 2015 aan. Indicator 8 'Aantal km met overschrijding grenswaarde van NO2' houden we bij omdat we in 2015 en daarna aan de wettelijke Europese norm voor NO2 moeten voldoen. Of we aan die norm voldoen kunnen we alleen uit berekeningen over 2015 met zekerheid concluderen. De resultaten die nodig zijn voor die berekeningen zijn pas in oktober 2016 bekend.
Een raadsvoorstel voor een roetambitie is in voorbereiding (gepland raadsbesluit september 2016) en aanvullende maatregelen bepalen we als we niet voldoen aan die norm. We verkennen en pakken kansen samen met bedrijven, kennisinstellingen, overheden en inwoners voor een gezonde luchtkwaliteit. Zo nodig zullen we een indicator voor het volgen van roetbeleid toevoegen.

Indicator Regenwaterneutraliteit: Uit ons Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2023 komt de nieuwe indicator ‘verduurzamen waterketen’. We hanteren hiervoor de uitdrukking ‘Regenwaterneutraliteit’. Deze indicator meet onze ambitie dat een groeiend deel van Nijmegen (zowel openbaar als particulier areaal) is aangesloten op duurzame stelsels, uitgedrukt in het percentage van het totaal aantal aansluitingen. De ambitie is dat het percentage ‘niet-duurzame aansluitingen’ per jaar met 1 procentpunt van het totaal aantal aansluitingen daalt, gerekend exclusief de toekomstige nieuwbouw in Nijmegen-Noord, die ook duurzaam aangesloten wordt. Wij stellen daartoe per stadsdeel een specifiek ontwikkelingsperspectief op.

Wat kost het?

Geluid, lucht en Bodem Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Geluid, lucht en Bodem	2,8	3,1	2,5	2,3	2,7	2,6
Groen, natuur en woonomgeving	4,0	2,8	2,8	2,8	2,9	2,9
Klimaat & Energie	2,9	2,2	2,3	2,5	2,2	2,2
Milieubeheer bedrijven	1,9	1,6	1,5	1,6	1,6	1,6
	11,6	**9,6**	**9,1**	**9,3**	**9,4**	**9,3**
Baten						
Geluid, lucht en Bodem	0,8	0,6	0,4	0,4	0,2	0,2
Groen, natuur en woonomgeving	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Klimaat & Energie	0,6	0,4	0,2	0,2	0,6	0,4
Milieubeheer bedrijven	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	2,8	**1,0**	**0,6**	**0,6**	**0,8**	**0,6**
Saldo van lasten en baten	**8,8 N**	**8,6 N**	**8,6 N**	**8,6 N**	**8,7 N**	**8,6 N**

Wij werken in Nijmegen aan een duurzame toekomst en een veilige en gezonde leefomgeving voor de bewoners. In 2017 geven we hieraan € 9,1 miljoen uit.

De lasten in 2017 zijn € 0,5 miljoen lager dan in 2016, als gevolg van:

- de efficiencykorting binnen de ODRN (afname € 0,1 miljoen) waardoor de gemeentelijke bijdrage t/m 2017 met 10% wordt verlaagd ten opzichte van de start van de ODRN.
- variaties in projecten met externe financiering vanuit het Rijk: Decentralisatie-uitkering Bodem (afname € 0,2 miljoen) en geluidssanering aan particuliere woningen (afname € 0,2 miljoen).

De variaties in de Decentralisatie-uitkering Bodem en geluidssanering aan particulieren woningen verklaren tevens de lagere baten van € 0,4 miljoen in 2017, alsmede de verschillen in lasten én baten in de overige jaren.

Relevante links

Duurzaamheidsagenda (2011-2015)
Duurzaamheid in uitvoering 2013-2017
Routekaart Power2Nijmegen, op weg naar een energieneutrale stad in 2045
Regionale Samenwerkingsagenda de Groene Kracht
Actieplan geluid gemeente Nijmegen 2015-2018
Beleidsregels geluid bij evenementen in de open lucht (2008)
Nota Bodembeheer 2012
Beleidsnota Bodem 2012
Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2023 (2016)
Stadsmonitor: module duurzaamheid en milieu

Economie en Werk

Maatschappelijk effect

Het programma Economie en Werk is gericht op duurzame groei en behoud van de werkgelegenheid. Daarnaast willen wij bereiken dat zo veel mogelijk mensen in Nijmegen aan het werk zijn, en dat jongeren zo goed mogelijk kunnen toetreden tot de arbeidsmarkt.

Wat gaan we doen?

Werk voor iedereen

We stimuleren Nijmegen als kennisstad en creëren werkgelegenheid, zowel aan de boven- als onderkant van de arbeidsmarkt. Dit doen we door nieuwe bedrijven aan te trekken die de economische structuur van de stad versterken, onder andere via onze Economische Innovatie Agenda. Daarnaast willen we met onze acquisitieaanpak zoveel mogelijk werk aantrekken, ook voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Hiervoor zien we goede kansen in de logistiek, de circulaire economie en de toeristische sector. Ook worden de mogelijkheden die de Participatiewet biedt en de arbeidsmarktinstrumenten die ons ter beschikking staan actief onder de aandacht gebracht van het bedrijfsleven. Daarvoor organiseren wij onder andere samen met het Werkbedrijf bijeenkomsten met werkgevers, zorgen voor agendering van het thema bij samenwerkende bedrijvenverenigingen in het Economisch Collectief Nijmegen en de Industriële Kring Nijmegen en omstreken en leggen wij proactief bedrijfsbezoeken af. Daarnaast koesteren we de ontwikkeling van sociale ondernemingen, bedrijven die hun impact op de samenleving centraal stellen (terwijl de winstgevendheid ondersteunend is aan dat doel), omdat daar een impuls voor de werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt van kan uitgaan.

De verhoogde instroom van asielzoekers in Nederland vanaf 2015, leidt in de komende jaren tot een relatief groot aantal nieuwe statushouders in Nijmegen, die op zoek zullen gaan naar werk. De ervaringen uit het verleden laten zien dat werk cruciaal is voor succesvolle integratie, maar ook dat een groot deel van de statushouders er - ondanks hun vaak grote motivatie en relevante kennis en vaardigheden - niet in slaagt om werk te vinden. Wij willen hier op inspelen, door in samenwerking met het bedrijfsleven te werken aan het creëren van goede kansen op werk voor statushouders.

De beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd personeel is een belangrijke (economische) vestigingsplaatsfactor. De komende periode blijft de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt centraal staan en zullen we projecten die vraag- en aanbod dichter bij elkaar brengen, zoals het Zorgpact en het Techniekpact, blijven stimuleren. De ICT-sector is de volgende sector waarin we een human capital scan gaan uitvoeren.

Samen werken aan de Economische Innovatie Agenda

Het innovatieklimaat in Nijmegen monitoren we tweejaarlijks met onze Innovatiebarometer. De Innovatiebarometer geeft inzicht in onder andere de ontwikkeling van startups, het functioneren van broedplaatsen en de innovatiekracht van het MKB. Uit de eerste Innovatiebarometer blijkt dat de kenniseconomie in Nijmegen op de goede weg is.

Met onze nieuwe partners in de Economische Raad Nijmegen voeren we onze Economische Innovatie Agenda verder uit en werken we aan projecten die bijdragen aan ons innovatieklimaat en de economische ontwikkeling van onze stad. Hiervoor zetten we jaarlijks € 250.000 in. Deze middelen worden aangevuld met middelen uit het provinciaal programma Topsectoren en Innovatie (tot 2018).

We versterken hiermee de (innovatieve) bedrijvigheid. Het accent ligt op het uitrollen van het Startup-beleid en de ontwikkeling van het totale Startup-ecosysteem. We constateren dat het voor Startups na een succesvolle start lastig is om een volgende fase, de Scale-up, van hun ondernemerschap in te gaan. Financiering blijkt vaak een probleem. We gaan hiervoor samen met betrokken partijen een aanpak uitwerken. Ook werken we aan een strategische en proactieve acquisitie-aanpak waarbij we bedrijvigheid willen aantrekken die complementair is aan de specifieke sterktes van onder meer onze kennisinstellingen. Daarnaast willen we de krachten bundelen om het innovatieve MKB te laten groeien, dit moet zijn beslag krijgen in een samenwerkingsvorm van gemeente, kennisinstellingen, NovioTech Campus (NTC) en Health Valley.

De Nijmeegse campus (gevormd door Campus Heijendaal en NTC) is dé hotspot voor innovatie en kennisontwikkeling en vormt met meer dan 20.000 arbeidsplaatsen de ruggengraat van de Nijmeegse werkgelegenheid. We werken aan het versterken van deze hotspot en werken samen met de aanwezige kennisinstellingen en bedrijven een ruimtelijk-economische visie voor dit gebied uit.

Groei van de kenniseconomie en in het verlengde daarvan groei van de werkgelegenheid, zorgt ook voor werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt, binnen deze bedrijven, maar ook bij bedrijven die producten toeleveren en diensten verlenen. Daarnaast leidt aanwezigheid van kennis en kennisintensieve bedrijvigheid tot meer bestedingen in onze binnenstad (horeca, detailhandel, culturele voorzieningen) en levert indirecte werkgelegenheid op. We lossen hiermee natuurlijk niet het gehele werkgelegenheidsvraagstuk op, dus richten onze inspanningen zich daarnaast ook op het aantrekken van werkgelegenheid voor lager en middelbaar opgeleiden.

Verbeteren positie logistieke dienstverlening
De logistieke sector is een belangrijke sector voor de economie van Nijmegen én de regio. We hebben de sectoren health/gezondheidszorg, halfgeleiders/high-tech en energie- en milieutechnologie als speerpunten, en de aanwezigheid van het high-techcluster (NTC, campus Heijendaal) heeft een sterke aantrekkingskracht op vestiging van logistieke bedrijven op met name Bijsterhuizen en Park 15. In de regio Arnhem-Nijmegen werken ruim 25.000 mensen in de logistiek en aanverwante sectoren. Logistiek is belangrijk voor de werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt en als speerpunt de verbindende factor voor de eerste drie speerpunten. We verwachten nog meer mensen via het Werkbedrijf en Breed te kunnen plaatsen bij een aantal logistieke dienstverleners. We werken aan verbetering van de positie van de logistieke dienstverlening in Nijmegen, waarbij de havens en de nabijheid van een gunstige combinatie van weg (A15/A50/A73), water en spoor belangrijke troeven zijn. We versterken onze positie door samen met de regio uitvoering te geven aan het plan Acquisitie, Branding en Promotie. Dit doen we met Logistics Valley (samenwerkingsverband provincie Gelderland, LEC regio Nijmegen, Rivierenland en Liemers). De (inter)nationale positie van de Gelderse corridor (Betuweroute, A15, de Waal) willen we beter benutten om zo economische meerwaarde te krijgen voor de logistieke positie van de verschillende knooppunten in de corridor. We gaan in gesprek met Bedrijvenvereniging TPN-West om de watergebondenheid van bedrijven in de havens te versterken en stimuleren. Insteek is de economische profilering van de Noord- en Oostkanaalhavens als grote binnenhaven en belangrijke vestigingsplaatsfactor voor (nieuwe) bedrijven. We hebben de behoefte aan een extra truckstop in Nijmegen verkend. Op basis daarvan kijken we naar oplossingen. Samen met het bedrijfsleven vertegenwoordigd in het LEC regio Nijmegen, is eveneens onderzoek gedaan naar de regionale behoefte aan truckstops.

Kansen voor circulaire economie
Veel Nijmeegse bedrijven en bedrijvenverenigingen hebben ambities op het terrein van circulaire economie en/of willen met ons de transitie van fossiele naar alternatieve energiebronnen realiseren. In nauwe afstemming met het programma Duurzaamheid werken we aan de regionale versnelling van de circulaire economie. Uit onderzoek blijkt dat bedrijven behoefte hebben aan het bij elkaar brengen van vraag- en aanbod, zowel grondstoffelijk als in expertise. Dat vertaalt zich concreet in o.a. de behoefte aan (kennis)bijeenkomsten in de regio, een overzicht van waar specifieke en gewenste expertise en kennis in de regio is te halen en ontmoetingsplekken: ruimte voor living labs en creatieve hotspots.

Onze rol is dit te faciliteren en te stimuleren door vraag en aanbod bij elkaar te brengen. Naast de zorg voor een goed vestigingsbeleid en het streven naar meer 'circulaire' werkgelegenheid in de stad willen we extra aandacht geven aan duurzaamheid en circulaire economie in ons inkoopbeleid.

Samen met GDF Suez, inmiddels ENGIE, geven we vorm aan een nieuwe inrichting van het Centrale-terrein voor de opwekking van nieuwe vormen van duurzame energie. Op deze locatie zien wij graag vestiging van bedrijven uit de circulaire economie waarmee synergie kan worden bereikt in een open cluster waarvan ook kennisinstellingen deel uit maken. De omgeving en infrastructuur dichtbij de bestaande stad is ideaal voor energielevering aan woningen, bedrijven en instellingen.

Ondersteuning van gevestigde en startende ondernemers
Met de proactieve inzet van onze accountmanagers geven we invulling aan het met raad en daad terzijde staan van ons bedrijfsleven. Via ons OndernemersPunt versterken we de dienstverlening en service aan bedrijven en instellingen. De adviseurs van het OndernemersPunt begeleiden en adviseren ondernemers bij de start, vestiging, verplaatsing of uitbreiding van hun bedrijf (jaarlijks 200, waaronder veel ZZP-ers), verstrekken bedrijfskredieten en bieden inkomensondersteuning aan (startende) ondernemers. In samenwerking met de Hogeschool Arnhem Nijmegen en de Stichting Ondernemersklankbord biedt het OndernemersPunt binnen de Gelderse Zaak ondersteuning aan ondernemers. Naast coaching van ondernemers wordt ondersteuning geboden bij praktische problemen, bijvoorbeeld een achterstand in de administratie.

Aandacht voor een optimaal vestigingsklimaat
We werken aan de optimalisering van ons vestigingsklimaat en zorgen ervoor dat onze basis op orde blijft: voldoende aanbod en kwaliteit van werklocaties (bedrijventerreinen, kantorenlocaties, binnenstad en winkellocaties), een goede bereikbaarheid en infrastructuur, een adequaat opgeleid en beschikbaar arbeidsaanbod en een goed relatienetwerk. We geven prioriteit aan het in de markt zetten van onze (bestaande) werklocaties en promoten onze werklocaties via instrumenten als gemeentekavel.nl en diverse andere promotie- en marketingactiviteiten. Voor de binnenstad maken we gebruik van een pandenbank en het bidbook. We streven naar een hogere waardering door ondernemers voor het ondernemersklimaat en voor de bedrijfsomgeving.

Economische samenwerking in regionaal verband
Ook in regionaal verband versterken we, onder andere in de Economic Board regio Arnhem-Nijmegen, de samenwerking tussen bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheidspartijen. De regionale inzet is gericht op het versterken van de topsectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen. Hierbinnen speelt Nijmegen een cruciale rol vanwege haar topsector Health en Life Sciences en de aanwezige kennisinstellingen en bedrijven.

Met de Investeringsagenda stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen die in het kader van de provinciale Gebiedsopgave is uitgewerkt, wil de regio de ruimtelijk-economische ontwikkeling van het stedelijk netwerk Arnhem Nijmegen aan de hand van drie icoonprogramma's (Bruisende Binnensteden, Campusontwikkeling en Smart Energy) verder versterken.

Samen met de gemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen en de Provincie Gelderland (verenigd in het Portefeuillehoudersoverleg Economie) werken we aan een herijking van de regionale afspraken over werklocaties (Regionaal Programma Werklocaties, RPW). Doel van het RPW is het weer in balans brengen van vraag en aanbod in de markt voor werklocaties op regionaal niveau. Dit gebeurt door het maken van regionale afspraken over de programmering van bedrijventerreinen, kantoorlocaties en perifere detailhandel. Het begeleiden van dit traject is ook in 2017 een belangrijke opgave voor het Portefeuillehoudersoverleg Economie waarvan de wethouder Economische Zaken van Nijmegen de voorzitter is. Besluitvorming over het RPW zal eind 2016 of begin 2017 in de individuele colleges en raden plaatsvinden.

Toekomstbestendige binnenstad
Aanpak van leegstand blijft ook in 2017 één van de voornaamste thema's van ons college voor de binnenstad. Uitgangspunt daarbij is dat de zuivere leegstand van het kernwinkelgebied in de binnenstad op het niveau blijft van het gemiddelde van vergelijkbare kennissteden. We gaan door met de uitvoering van het plan van aanpak in de nota 'Binnenstad van de Toekomst'. Voortkomend uit deze visie is de Transformatie-aanpak, waarmee we reeds begonnen zijn in de Bloemerstraat en de Hertogstraat, en die we in 2017 voortzetten in andere straten en gebieden met aanzienlijke leegstand. Voor de Transformatie-aanpak hebben we vanaf 2017, voor een periode van drie jaar, jaarlijks € 300.000 beschikbaar. We zijn in overleg met de Provincie Gelderland voor een financiële bijdrage vanuit het programma Steengoed Benutten voor onze Transformatie-aanpak. We willen naast het winkelen andere functies in de Binnenstad zoveel mogelijk faciliteren. We bieden met ons beleid meer ruimte aan horeca, ambacht en cultuur.

In 2017 komen we met een toekomstvisie voor de Nijmeegse warenmarkt en presenteren we een nieuwe marktverordening. We gaan aan de slag met de nieuwe beleidslijnen voor standplaatsen. We passen de Terrassennota aan op basis van resultaten van de evaluatie van de regels voor terrassen. Ook werken we aan de totstandkoming van het verkeersstructuurplan 'Naar de binnenstad van de Toekomst', waarbij het uitgangspunt is meer ruimte te bieden aan fietser, voetganger en consument, zodat de invulling van de binnenstad als 'Place to meet' verder gestalte krijgt.

Niet alleen winkelmeters in de binnenstad, maar ook daarbuiten hebben onze aandacht. We zetten in op behoud en versterking van onze bestaande winkelstructuur en daarbij hebben winkelcentra in Nijmegen-Noord (Hof van Holland) en Dukenburg nadrukkelijk onze aandacht.

Toerisme
We stimuleren het verblijfstoerisme en passen ons hotelbeleid op basis van een nieuwe vraag- en aanbodanalyse van de Nijmeegse hotelmarkt aan. We willen ook meer dagjesmensen naar de stad trekken. Denk daarbij onder meer aan het stimuleren van het aantal cruisevaartpassagiers, het versterken van het herinneringstoerisme rondom de Tweede Wereldoorlog en het vergroten van het aantal hotelovernachtingen door buitenlandse toeristen. Samen met het RBT KAN en andere regiogemeenten werken we aan een visie inzake het stimuleren van toerisme in de regio.

Ondersteuning bij arbeidsparticipatie
In het programma Economie en Werk wordt ingezet op toename van arbeidsparticipatie van Nijmeegse werkzoekenden die tot de doelgroep van de Participatiewet behoren. Uitvoering hiervan vindt voornamelijk plaats door het Werkbedrijf. Voor de uitvoering van ons beleid op dit gebied, zetten wij conform regionale afspraken het Participatiebudget en het budget voor loonkostensubsidies uit het inkomensdeel van het bijstandsbudget in. Daarnaast zetten wij extra middelen in ('meerwerk'), waardoor het Werkbedrijf meer werkzaamheden voor de gemeente Nijmegen kan uitvoeren, bovenop de basisdienstverlening. Het Werkbedrijf voert ook de regie over arbeidsmatige dagbesteding, de middelen hiervoor behoren echter tot het budget van het programma Zorg en Welzijn.

We gaan in 2017 verder met bedrijfsdienstverlening (via het Werkbedrijf), als strategie om vacatures, werk en werkervaringsplaatsen voor onze kandidaten te vinden. De doelstelling voor 2017 is om 750 Nijmeegse kandidaten vanuit de uitkering te laten uitstromen naar werk. Daarnaast is onze doelstelling om voor ongeveer 1200 Nijmeegse kandidaten een werkervaringsplaats te creëren. Werkervaringsplaatsen zijn er in allerlei vormen, waaronder de ontwikkeltrajecten, die conform het beleid dat eind 2015 in de Nijmeegse raad is vastgesteld, zijn opgenomen in de dienstverlening van het Werkbedrijf.

Jongeren zijn een van de doelgroepen aan wie het Werkbedrijf prioriteit geeft. Het jongerenteam binnen het Werkbedrijf leidt jongeren naar werk of terug naar school. Nu de economie verbetert, vinden hoogopgeleide jongeren weer sneller werk. In 2017 ligt onze focus dan ook op het aan de slag krijgen van jongeren die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt.

We blijven in 2017 inzetten op Social Return als middel om werk voor werkzoekenden beschikbaar te maken. Hierbij is niet alleen het Werkbedrijf, maar ook de inzet van de gemeentelijke organisatie van groot belang, omdat bij contracten met derden een Social Return component moet worden opgenomen.

We zetten in 2017 verder in op loonkostensubsidie, niet alleen conform de bepalingen daarover in de Participatiewet, maar ook voor een bredere doelgroep. We streven er in 2017 naar om 80 mensen uit Nijmegen naar werk met deze tijdelijke ('bovenwettelijke') loonkostensubsidie te begeleiden. Daarnaast willen we onze bijdrage leveren aan het realiseren van de banen voor arbeidsgehandicapten op basis van de Banenafspraak, waarbij we de wettelijke loonkostensubsidie inzetten. De realisatie van de Banenafspraak is één van de belangrijkste taken van de Stuurgroep Arbeidsmarkt Rijk van Nijmegen (SAR), waarin vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers, onderwijs en overheid samenwerken. De doelstelling is om eind 2017 minimaal 305 extra banen gecreëerd te hebben voor kandidaten met een arbeidsbeperking en een indicatie Banenafspraak. Om dit doel te bereiken, is onder andere het Inclusief Ondernemers Netwerk (ION) opgericht. Dit nieuwe regionale netwerk bestaat uit ondernemers die staan voor inclusief ondernemen. Bij hen werken al mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en zij enthousiasmeren andere ondernemers om deze mensen ook in dienst te nemen.

We constateren dat er door bedrijfsbeëindigingen steeds vaker relatief grote groepen mensen werkloos raken. Vaak zijn de (oud-)medewerkers van deze bedrijven al wat ouder en zijn hun opleiding en digitale vaardigheden niet meer up to date, waardoor zij vaak weinig succes hebben bij het zoeken naar een nieuwe baan. Werkgevers hebben - bewust of onbewust - ook redenen om mensen uit deze groep niet aan te nemen. Hierdoor is er inmiddels een duidelijke oververtegenwoordiging van 50-plussers in ons uitkeringenbestand. Voor de meeste van deze mensen geldt dat zij in eerste instantie recht hebben op WW. Hoewel dit formeel niet de doelgroep van de gemeente is (maar van het UWV), vinden wij het van groot belang om te anticiperen op ontslagrondes, de moeilijke positie van 50-plussers op de arbeidsmarkt en de situatie van mensen van wie de WW-periode afloopt (een deel van hen komt uiteindelijk in aanmerking voor bijstand). Wij gaan in overleg met het UWV om de mogelijkheden voor een aanpak op dit gebied te verkennen.

De uitvoering van de sociale werkvoorziening valt vanaf 2016 onder verantwoordelijkheid van de MGR. De strategie die in de afgelopen jaren is ingezet, waarbij de nadruk ligt op het zoveel mogelijk in vormen van detachering bij reguliere bedrijven laten werken van de SW-medewerkers, wordt in 2017 voortgezet. Inmiddels is voor alle SW-medewerkers in beeld gebracht in hoeverre zij in staat zijn om bij reguliere bedrijven te werken. Een klein deel van de SW-medewerkers blijft aangewezen op een werkplek 'binnen' Breed. De kosten per SW-medewerker zijn hoger dan de rijkssubsidie en commerciële inkomsten per SW-medewerker. Dit leidt naar verwachting tot een benodigde extra bijdrage van € 357.000. We hebben dit mogelijke tekort reeds als risico gemeld in de Zomernota 2016.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C8. Aanpak leegstand binnenstad 2017	-300	-300	-300	0
Vluchtelingen				
V3. Trajecten werkbegeleiding/studeren	-735			
bestaand beleid				
B18. Nog niet gerealiseerde taakstelling product werk	-450	-450	-450	-450
Totaal	**-1.485**	**-750**	**-750**	**-450**

Aanpak leegstand binnenstad 2017

We voeren een Transformatie-aanpak uit in gebieden in de binnenstad met aanzienlijke leegstand. De aanpak wordt samen met partners in de stad uitgevoerd. Het betreft een transformatieprogramma voor de binnenstad voor drie jaar van totaal € 900.000. Het gaat om ingrepen zowel op straatniveau als om projecten en maatregelen voor de gehele binnenstad.

Trajecten werkbegeleiding/studeren

Zoals bekend hebben we te maken met een verhoogde instroom van statushouders/vluchtelingen. We willen dat mensen zo snel mogelijk, zo volledig mogelijk integreren. Werk is hierbij van groot belang. Daarom hebben we middelen gereserveerd om statushouders te begeleiden op het gebied van werk en opleiding. De trajecten kunnen gericht zijn op het vinden van werk, maar ook een taaltraject of duaal (leren en werken) traject is denkbaar. De precieze invulling van de trajecten is maatwerk, afhankelijk van de behoefte van de statushouder.

Nog niet gerealiseerde taakstelling product werk

Op het product Werk/ de afdeling Werk stond een taakstelling van structureel 9 ton. Deze taakstelling kon niet door de Afdeling Werk c.q. het Product Werk worden ingevuld omdat genoemd werkveld uit Rijksmiddelen werd gefinancierd en daarop konden geen lokale taakstellingen worden ingeboekt. Bij de besluitvorming over de oprichting van het Werkbedrijf werd vervolgens het besluit genomen om de taakstelling te realiseren uit de vrijvallende middelen centrale overhead die de ontvlechting van de Afdeling Werk en het product Werk zouden opleveren. Het traject van ontvlechting heeft geresulteerd in een realisatie van de taakstelling van € 4,5 ton. Bij de Zomernota 2016 zijn voor het resterende tekort van € 450.000 middelen vrijgemaakt.

Bijdrage verbonden partijen

De module Werkbedrijf van de MGR (Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen) levert een belangrijke bijdrage aan het realiseren van de doelstellingen van het programma Economie en Werk. Binnen het Werkbedrijf worden alle op re-integratie gerichte gemeentelijke taken op basis van de Participatiewet uitgevoerd, inclusief de sociale werkvoorziening. De GR WNO (Breed) bestaat formeel nog op het moment van opstellen van de Stadsbegroting 2017-2020. Breed is echter 'in liquidatie'. De taken van Breed worden sinds 1 januari 2016 uitgevoerd door het Werkbedrijf. Breed wordt naar verwachting eind 2016 opgeheven.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
1 Indicatoren economische structuur en vestigingsklimaat						
- 1.1 Prognose ontwikkeling Werkgelegenheid (aantal banen)	98.060	98396	99720	pm	pm	pm
- 1.2 Waardering ondernemersklimaat	6,5	6,8	6,8	pm	pm	pm
- 1.3 Waardering directe bedrijfsomgeving	6,9	7,2	7,2	pm	pm	pm
- 1.4 Leegstand kantoren	11,4 %	↓15,6%	↓11,4 %	pm %	pm %	pm %
- 1.5 Prognose aantal banen binnen de clusters Health, EMT en Semiconductors	31.760	31.630	32.105	pm	pm	pm
- 1.6 Aantal hotelovernachtingen	176518	153.300	175000	pm	pm	pm
- 1.7 Zuivere leegstand kernwinkelgebied stadscentrum	8,8 %	↓10,6*%	↓8,8* %	pm %	pm %	pm %
2 Indicatoren Werk						
- 2.1 Werkloosheid	12 %	12%	12 %	pm %	pm %	pm %
- 2.2 Aantal kandidaten (uit bijstand) naar werk	742	600**	750	pm	pm	pm
- 2.3 Aantal kandidaten aan het werk met loonkostensubsidie***	68	60	60	pm	pm	pm

* Gemiddelde zuivere leegstand kernwinkelgebieden van vergelijkbare kennissteden 2015: 8,9 %

** Bij deze doelstelling is omwille van de continuïteit ten opzichte van eerdere jaarstukken de doelstelling van 600 vermeld, in de praktijk werken we met de doelstelling van 750.

*** Dit betreft de tijdelijke loonkostensubsidie. De doelstelling van 60 in 2016 is gebaseerd op de afspraken uit het meer- en maatwerk. Daarnaast worden er nog ongeveer 30 trajecten tijdelijke loonkostensubsidie op basis van de meerwerkmiddelen van 2015 gerealiseerd. Bovendien kan Nijmegen jaarlijks rekenen op ongeveer 20 trajecten tijdelijke loonkostensubsidie uit de basisdienstverlening van het Werkbedrijf. Voor 2017 zijn nog geen afspraken over de inzet van meerwerk gemaakt, de doelstelling voor 2017 is dus onder voorbehoud van besluitvorming over meerwerk 2017 (besluit in najaar 2016).

1 Indicatoren economische structuur en vestigingsklimaat

- Indicator 1.1 prognose ontwikkeling werkgelegenheid is een **prognosecijfer**. We baseren onze doelstelling met betrekking tot de werkgelegenheidsontwikkeling op prognoses uit de Provinciale Werkgelegenheidsenquête(PWE) en de Provinciale Economische Verkenningen (PEV). Met terugwerkende kracht worden deze prognosecijfers jaarlijks herzien.
- Indicator 1.2 de algemene waardering voor het ondernemersklimaat. Bron: tweejaarlijkse monitor vestigingsklimaat.
- Indicator 1.3 de waardering voor de directe bedrijfsomgeving. Bron: tweejaarlijkse monitor vestigingsklimaat.
- Indicator 1.4 het aantal m2's kantoren dat leegstaat en onmiddellijk beschikbaar is voor derden, uitgedrukt in een percentage van de totale voorraad m2's kantoren. Peildatum: 1 januari van het betreffende jaar.
- Indicator 1.5 Prognose van het aantal banen binnen de clusters Energie en Milieu Technologie, Health en Semiconductors is een **prognosecijfer**. We baseren onze doelstelling met betrekking tot de werkgelegenheidsontwikkeling op prognoses uit de Provinciale Werkgelegenheidsenquête(PWE) en de Provinciale Economische Verkenningen (PEV). Met terugwerkende kracht worden deze prognosecijfers jaarlijks herzien.
- Indicator 1.6 Het aantal hotelovernachtingen.
- Indicator 1.7 Zuivere leegstand kernwinkelgebied stadscentrum. Dit is de zuivere leegstand binnen het kernwinkelgebied : uitsluitend het aantal m2’s detailhandel dat leegstaat uitgedrukt in een percentage van de totale voorraad m2’s detailhandel in het kernwinkelgebied. Bron: Locatus.

2 Indicatoren Werk

- Indicator 2.1 Werkloosheid drukt het aantal WW en ParticipatieWet-uitkeringen uit in een percentage van de Nijmeegse beroepsbevolking.
- Indicator 2.2 Aantal kandidaten (uit de bijstand) naar werk.
- Indicator 2.3 Het aantal kandidaten aan het werk met tijdelijke loonkostensubsidie (meerwerk Nijmegen).

Wat kost het?

Economie Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Economie	5,7	5,3	5,9	5,6	5,5	5,2
Werk	52,1	43,5	41,5	38,8	37,6	37,6
	57,8	**48,8**	**47,3**	**44,3**	**43,1**	**42,8**
Baten						
Economie	2,9	2,2	2,4	2,2	2,1	2,1
Werk	6,5	1,3	0,5	0,0	0,0	0,0
	9,4	**3,5**	**2,9**	**2,2**	**2,2**	**2,2**
Saldo van lasten en baten	**48,4 N**	**45,3 N**	**44,4 N**	**42,1 N**	**41,0 N**	**40,6 N**

Economie

Dit product omvat het initiëren, aanjagen en het ontwikkelen van de economische ontwikkeling van de stad. Voor het product Economie hebben wij in 2017 een bedrag van € 5,9 miljoen nodig om de doelstellingen, te weten het stimuleren van werkgelegenheid en de zorg voor een goed vestigingsklimaat, te realiseren.

Een belangrijk onderdeel van de waardering voor het Nijmeegse vestigingsklimaat wordt bepaald door de fysieke bedrijfsomgeving. Hier besteden we € 1,5 miljoen (26%) van het beschikbare budget aan. Ook stimuleren we bedrijvigheid en daarmee werkgelegenheid door het verbeteren van de niet-fysieke omstandigheden voor gevestigde en nieuw te vestigen bedrijven in Nijmegen. Hier besteden we € 4,4 miljoen (74%) van het beschikbare budget aan.

Het begrotingssaldo van het product Economie bedraagt € 3,5 miljoen in 2017 en stijgt met € 0,4 miljoen ten opzichte van 2016 als gevolg van centrale bijstelling van de apparaatskosten en rekenrente ter bepaling van de gemeentelijke kapitaallasten. Vanaf 2017 is in meerjarig perspectief geen sprake van substantiële ontwikkelingen in het begrotingssaldo, met uitzondering van de afloop van de tijdelijke middelen van € 0,3 miljoen voor de aanpak van leegstand in de binnenstad vanaf 2020.

Werk

De opdrachtverstrekking aan het Werkbedrijf binnen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) vindt plaats vanuit het product Werk. Voor de uitvoering van genoemde wetten ontvangt de Gemeente Nijmegen respectievelijk € 11,3 mln en € 24,15 mln in het Gemeentefonds. Door middel van de dienstverleningsovereenkomsten met het Werkbedrijf laat gemeente Nijmegen - met behulp van beide budgetten - de uitvoering van re-integratie en sociale werkvoorziening door het Werkbedrijf verzorgen.

Het totaal volume aan lasten van het product Werk laat per saldo in de periode 2017-2020 een flinke daling van € 3,9 miljoen zien: van € 41,5 miljoen naar € 37,6 mln. De belangrijkste oorzaak voor deze verlaging van het budget is gelegen in de afname van het aantal SW-medewerkers: vanaf 2015 kan er niemand meer in de Wsw instromen en anderzijds vindt er een gestage uitstroom van Wsw-ers plaats, vanwege onder andere pensionering.

De ontwikkeling van de baten bij het product Werk laat vanaf 2016 geen noemenswaardige mutatie zien. De in de begrotingsjaren 2016 en 2017 blijkende opbrengsten hebben betrekking op de ESF-projecten VSO PRO en Werk is de Uitkomst.

Relevante links

Economische Innovatie Agenda 2020
Innovatiebarometer 2016
Vraag- en aanbodanalyse, een actualisatie van het bedrijventerreinenbeleid (dec. 2013/jan. 2014)
Monitor Vestigingsklimaat Nijmegen 2014
Agenda voor de Binnenstad (2015)
Stadscentrummonitor 2014/2015
Nota “Binnenstad van de Toekomst”, een visie op transformatie en een aanpak van de leegstand (2015)
Nijmegen, gastvrije stad! Terrassennota 2014
Beleidslijn nieuwe horeca voor de categorie lichtste horeca (1a) buiten het kernwinkelgebied (2013)
Werkboek Sterke Werkwoorden (2013)
Raadsbrief Voortgang MGR en Regionaal Werkbedrijf (2014)
Strategisch arbeidsmarktbeleidskader “Werk is de uitkomst!” (2015)

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Grondbeleid

Maatschappelijk effect

Het programma Grondbeleid neemt fysiek ruimtelijke projecten in ontwikkeling en voert deze uit. Hierbij is een relatie met andere programma's binnen de gemeentelijke begroting. Belangrijke programma's zijn onder meer: Stedelijke Ontwikkeling, Wonen, Zorg en Welzijn, Economie & Werk, Sport en Accommodaties, Onderwijs en Mobiliteit.
De beoogde maatschappelijke effecten van Grondbeleid zijn:

- een groter aanbod van woningen voor de doelgroepen die daar het meeste behoefte aan hebben, door middel van de productie van bouwrijpe grond en de ontwikkeling van stedenbouwkundige plannen.
- scheppen van fysieke ruimte voor de realisatie van voorzieningen, scholen, kantoren, bedrijfshuisvesting en andere werkgelegenheidslocaties.
- realisatie van structuurbepalende, stedelijke ontwikkelingsprojecten, zoals de Waalsprong, Plein 1944, Parkeergarages, Centraal Station en Waalfront, die initiërend zijn voor de lange termijn ontwikkeling van de stad.

Wat gaan we doen?

Jaarlijks rapporteren wij in de Voortgangsrapportage Grote Projecten (VGP) over de voortgang van de projecten, zowel inhoudelijk als financieel. Hierin signaleren wij ook de ontwikkeling binnen de deelnemingen en het benodigd weerstandsvermogen voor de projecten.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
bestaand beleid				
B19. Beheer en onderhoud lift Veerpoorttrappen	-20	-20	-20	-20
B21. Gemeentelijk bijdrage aan Waalfront				
Totaal	**-20**	**-20**	**-20**	**-20**

Beheer en onderhoud lift Veerpoorttrappen
In de planexploitatie Oostelijke Waalkade is niet voorzien in het beheer en onderhoud van de lift bij de Veerpoorttrappen. Binnen het programma is geen ruimte om deze kosten op te vangen. Hierbij gaat het om een bedrag van € 20.000 structureel vanaf 2016.

Gemeentelijke bijdrage Waalfront
Jaarlijks wordt uit hoofde van de stadsbegroting een bijdrage aan de planexploitatie Waalfront gedaan tot 2025. Daarin is in de Stadsbegroting voorzien, nu gaat het om de toegevoegde jaarschijf 2020.

Bijdrage verbonden partijen

Vanuit het programma Grondbeleid participeren wij in de publiek private samenwerking Waalfront en de gemeenschappelijke regelingen Bijsterhuizen en Bergerden. Via deze partijen worden ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt en uitgevoerd.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
-						

Er zijn geen indicatoren voor het programma Grondbeleid. Informatie over de voortgang van het programma wordt gegeven in de jaarlijkse Voortgang Grote Projecten (VGP).

Wat kost het?

Instrumenten grondbeleid Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Instrumenten grondbeleid	51,9	5,4	4,4	4,6	4,7	4,4
Planexploitaties	117,3	129,4	83,7	60,8	72,7	64,7
	169,1	**134,8**	**88,1**	**65,4**	**77,4**	**69,1**
Baten						
Instrumenten grondbeleid	21,9	1,8	1,7	1,7	1,7	1,7
Planexploitaties	117,2	128,1	82,5	59,6	71,5	63,5
	139,1	**129,9**	**84,2**	**61,3**	**73,3**	**65,2**
Saldo van lasten en baten	**30,0 N**	**4,8 N**	**3,8 N**	**4,1 N**	**4,2 N**	**3,9 N**

Het negatieve saldo bestaat uit de kapitaallasten en de toevoegingen/onttrekkingen uit de saldireserve. Deze toevoegingen en onttrekkingen zijn opgebouwd uit de resultaten van de planexploitaties en een bijdrage aan Waalfront van € 1,2 miljoen per jaar. Besluitvorming daarover heeft plaatsgevonden bij de vaststelling van het VGP 2016 en de Stadsrekening 2015.
De lasten en baten van de planexploitaties geven geen saldo. De hoogte van de baten en lasten verschilt per jaar. De afname ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door de afronding van de Stadsbrug en het project Dijkteruglegging. Door de integratie van de GEM Waalsprong is het niveau van de baten en lasten gestegen. Per saldo een afname.

Relevante links

Kadernota Grondbeleid
Voortgangsrapportage Grote projecten (VGP) 2016
Kadernota risicomanagement, weerstandsvermogen en financiële kengetallen

Inkomen & Armoedebestrijding

Maatschappelijk effect

We vinden het belangrijk dat alle inwoners van Nijmegen een fatsoenlijk bestaan hebben. We zijn er van overtuigd dat het hebben van werk en inkomen daarbij van groot belang is. Wanneer er sprake is van werkloosheid, armoede of schuldenproblematiek dan bieden we ondersteuning. Dit kan door middel van het bemiddelen naar werk, het verstrekken van een uitkering, het bieden van inkomensaanvullende maatregelen of door middel van het bieden van schulddienstverlening. Ook subsidiëren we organisaties in Nijmegen, zoals de Voedselbank, de Kledingbank, Leergeld, het Inter-lokaal en Humanitas. Zodoende doen we er als gemeente samen met de organisaties in de stad alles aan om een passende ondersteuning te bieden en schrijnende situaties te voorkomen en te bestrijden.

Wat gaan we doen?

Stijging van het aantal bijstandsgerechtigden beperken

Het is onze ambitie om het aantal Nijmegenaren dat een beroep moet doen op de Participatiewet en aanverwante regelingen te beperken. Hiertoe voeren we activiteiten uit om de instroom te beperken en de uitstroom uit de bijstand te bevorderen. De instroom beperken we door zorgvuldige beoordeling van aanvragen ‘aan de poort’. We voeren een evenwichtig nalevings- en handhavingsbeleid uit. Mensen die recht hebben op bijstand krijgen duidelijke informatie over hun rechten en plichten. Zo voorkomen en beperken we fraude. Mensen die desondanks, moedwillig en herhaaldelijk proberen om misbruik te maken van gemeenschapsgeld pakken we aan. Wat betreft de uitstroom zijn we voor een groot deel afhankelijk van de (regionale) economische ontwikkeling. Voor bemiddeling naar werk worden klanten ondersteund door het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen (zie voor een nadere toelichting programma Economie en Werk).

Gerichte inkomensondersteuning bieden

In Nijmegen moeten 12.400 huishoudens rondkomen van een laag inkomen. Deze 12.400 huishoudens bestaan uit 19.600 mensen, waaronder 4.000 kinderen. Armoederapporten van het SCP en CBS geven aan dat de stijgende lijn van armoede stabiliseert en zal dalen door economisch gunstigere tijden. Wij verwachten in Nijmegen in of na 2017 ook een dalende lijn te zien. Wij blijven mensen daar waar nodig financieel helpen met inzet van onze inkomensaanvullende maatregelen en we blijven streven naar een maximaal gebruik van inkomensondersteuning door mensen met een laag inkomen. Met een uitgebreid pakket van onze Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering CAZ komen we mensen met hogere medische kosten financieel tegemoet. Sinds de uitbreiding van de CAZ in 2015 is het gebruik van de CAZ flink gestegen. Deze groei zal zich naar verwachting ook in 2017 doorzetten. In 2016 en 2017 voeren we verder eenmalig een regeling in voor de maatschappelijke participatie van volwassenen met een laag inkomen. Met de regeling kunnen mensen kiezen uit culturele, sportieve educatieve activiteiten. We vinden het belangrijk dat mensen ondanks hun financiële beperkingen deel kunnen nemen aan sociale activiteiten. Naast onze gemeentelijke regelingen verstrekken we subsidies aan onder andere het Kinderfonds, de Kledingbank, de Voedselbank en de Formulierenbrigade.

Preventieve en effectieve schulddienstverlening bieden

In 2015 is het Aanvalsplan Armoede en Schulden vastgesteld. We zetten meer in op preventie en vroegsignalering, op betere samenwerking met en tussen ketenpartners in de stad en we sluiten beter aan bij

de lokale zorgstructuur (STIPS, Sociaal wijkteams en regieteams) in de wijken. De financiële omstandigheden van cliënten, zoals hun inkomens- en schuldensituatie, kunnen immers meer vanzelfsprekend dan nu het geval is, deel worden van een aanpak op andere levensdomeinen. We werken diverse projecten uit, waaronder een project in het kader van LEAN, teneinde betere samenwerking op het sociaal domein te realiseren. Naast de extra inzet in het kader van het aanvalsplan armoede en schulden blijven we de dingen doen die we al deden, zoals het aanbieden van een gespecialiseerde gemeentelijke schuldhulpverlening en laagdrempelige financiële dienstverlening door het maatschappelijk middenveld.

Cliënten actiever betrekken bij beleid en uitvoering
We willen ons beleid en dienstverlening op het gebied van inkomen, armoedebestrijding en schulddienstverlening verbeteren door meer input en feedback te vragen van de doelgroep. In 2016 hebben we de cliëntenraad Participatiewet uitgebreid met mensen uit de doelgroep en zijn we begonnen met (digitale) klantenpanels. Deze ontwikkelingen gaan we in 2017 evalueren.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
Inkomen & armoedebestrijding (BUIG)				
IA1. Tekort BUIG	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
IA2. tekort armoedebestrijding (excl. Vluchtelingen)	-1.000	-800	-600	-400
IA3. Effecten uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstroom	1.000	-250	-250	-250
Vluchtelingen				
V4. Middelen vanuit armoedebestrijding	-1.973			
V8. Ambitie budgetbeheer terugbrengen	150			
V9. Inrichtingskosten: versobering beleid	350			
Totaal	**-5.473**	**-5.050**	**-4.850**	**-4.650**

Tekort BUIG
Recentelijk is het nieuwe verdeelmodel BUIG ingevoerd. Vanuit het BUIG-budget, dat we van het Rijk ontvangen, betalen we onze uitkeringen in het kader van de Participatiewet. Als het budget hoger is dan de kosten voor de uitkeringen maken we winst. Is de situatie andersom, dan dienen we als gemeente het tekort zelf op te lossen tot een maximum eigen risico (vangnetregeling). Vooralsnog lijkt het model voor Nijmegen bijzonder negatief uit te pakken, waardoor we verwachten dat we inclusief het gebruik van de vangnetregeling voor 2017 uitkomen op een BUIG-tekort van € 6 miljoen. Door te nemen maatregelen moet het tekort worden teruggebracht tot € 4 miljoen.

Tekort armoedebestrijding
Conform de cijfers van het CBS zou de armoede in Nederland licht moeten gaan dalen. Vooralsnog zien we dat nog niet terug in onze uitgaven aan armoedebestrijding.

Effecten uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstroom
Recent is het uitwerkingsakkoord tussen Rijk en VNG over extra financiële middelen door de verhoogde asielinstroom openbaar geworden. Een onderdeel hiervan betreft de afspraak dat gemeenten voor de verhoogde instroom van statushouders in het lopende jaar voor de extra uitgaven bijstand een beroep kunnen doen op een voorfinancieringsregeling. Alhoewel deze afspraak nog verder uitgewerkt moet worden en er op punten nog onduidelijkheden zijn, hebben we het mogelijke effect in de bovenstaande tabel opgenomen.

Middelen vanuit armoedebestrijding
In 2017 verwachten we bijna € 2 miljoen aan bijzondere bijstand uit te geven voor statushouders aan inrichtingskosten, bijzondere bijstand voor jongeren tussen de 18-21 jaar en budgetbeheer.

Ambitie budgetbeheer terugbrengen
Aan alle statushouders wordt budgetbeheer aangeboden, geschatte kosten € 0,4 miljoen. De ambitie is om de kosten met € 150.000 terug te brengen.

Inrichtingskosten: versobering beleid
Naar inschatting zullen de inrichtingskosten voor statushouders ongeveer € 1,3 miljoen bedragen. De ambitie is om deze kosten met € 350.000 terug te brengen.

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Beperken groei aantal bijstandsgerechtigden	-	+	+	+	+	+
- Tekortkomingen in rechtmatigheid uitkeringsverstrekking	1 %	<1%	<1 %	<1 %	<1 %	<1 %
- % bereikte huishoudens met een laag inkomen	83 %	80%	80 %	80 %	80 %	80 %
- Aantal aanmeldingen schuldhulpverlening	1433	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500

Wat kost het?

Armoedebestrijding Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Armoedebestrijding	22,3	23,4	22,8	21,0	20,8	20,6
Inkomen	116,3	125,3	122,7	122,5	122,6	122,5
	138,6	**148,7**	**145,5**	**143,6**	**143,4**	**143,1**
Baten						
Armoedebestrijding	2,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Inkomen	98,5	108,0	107,6	106,3	106,3	106,3
	101,1	**109,6**	**109,2**	**107,9**	**107,9**	**107,9**
Saldo van lasten en baten	**37,5 N**	**39,1 N**	**36,3 N**	**35,7 N**	**35,5 N**	**35,2 N**

De totale begrote lasten van het programma Inkomen en Armoedebestrijding komen uit op € 145,5 miljoen in 2017. Veruit het grootste deel betreft de budgetten voor uitkeringsgerechtigden en minima (diverse uitkeringen, verstrekkingen, schuldhulpverlening). De gemeentelijke uitvoeringslasten bedragen per saldo ongeveer € 18,0 miljoen in 2017.
De totale begrote baten van het programma Inkomen en Armoedebestrijding komen uit op € 109,2 miljoen. Deze bestaan grotendeels uit de ontvangen Rijksmiddelen die wij per uitkeringssoort ontvangen.
De kosten voor de gemeentelijke uitvoeringslasten en de uitgaven voor armoedebestrijding worden gedekt uit de algemene gemeentelijke middelen.

In vergelijking met 2016 zijn de geraamde lasten en baten met name voor het Inkomensdeel veranderd. Het saldo van lasten en baten neemt met € 2,8 miljoen af (van € 39,1 miljoen in 2016 naar € 36,3 miljoen in 2017). Belangrijkste oorzaken hiervoor zijn:

- Het besluit bij de Zomernota 2016 om € 1,0 miljoen in 2017 toe te voegen aan de begroting Armoedebestrijding om het verwachte tekort op te lossen.
- Verwerking van de aangenomen motie “Geen bezuiniging op werk en inkomen” bij de behandeling van de Zomernota 2016 (€ 2,0 miljoen).
- Dalende uitvoeringslasten gemeente met € 0,5 miljoen (van € 18,5 naar € 18,0 miljoen).
- De eenmalige bijdrage van € 0,8 miljoen voor Armoedebestrijding in 2016 komt te vervallen in 2017.

Relevante links

Aanvalsplan Armoede en schulden

Mobiliteit

Maatschappelijk effect

Nijmegen moet goed en betrouwbaar bereikbaar zijn en blijven. Dat is belangrijk voor onze inwoners, bezoekers en de economische vitaliteit van de (binnen)stad. Ook streven we naar schoon en duurzaam vervoer. Daarom zetten we stevig in op groen openbaar vervoer, fietsgebruik en andere duurzame vormen van vervoer. Ook streven we naar toegankelijke en kwalitatief hoogwaardige (fiets)parkeergelegenheid en een zo hoog mogelijke verkeersveiligheid.

Aan de hand van 5 doelstellingen sturen wij op het bereiken van het maatschappelijk effect:

1. Vergroten bereikbaarheid en doorstroming
2. Vergroten kwaliteit, kwantiteit en gebruik parkeervoorzieningen
3. Verhogen verkeersveiligheid
4. Stimuleren deelname Openbaar Vervoer
5. Stimuleren fietsgebruik

Wat gaan we doen?

1. Vergroten bereikbaarheid en doorstroming

Met de komst van De Oversteek en de S100-route is de doorstroming en de betrouwbaarheid van het Nijmeegse wegennet aanzienlijk verbeterd. Een goede bereikbaarheid blijft echter aandacht vragen: Voor de korte termijn (2017-2018) zal vooral het groot onderhoud dat Rijkswaterstaat aan de Waalbrug gaat plegen de druk op het wegennet aanmerkelijk verzwaren. Voor de langere termijn wordt verder verwacht dat de intensiteit van het autoverkeer door de economische en ruimtelijke ontwikkelingen verder groeit. Om de bereikbaarheid op voldoende peil te houden blijft het dus nodig het verkeer te managen.

Wat gaan we ervoor doen?

- Wij blijven werken aan de instandhouding en zo mogelijk verbetering van de bereikbaarheid van Nijmegen voor de auto, fiets en openbaar vervoer, zowel in de stad als in de regio. In de afgelopen jaren is vooral ingezet op infrastructuur en de inzet van dynamisch verkeersmanagement (rijksprogramma Beter Benutten 1). De grote infrastructurele projecten zijn inmiddels nagenoeg afgerond en de komende jaren verfijnen wij de inzet van het dynamisch verkeersmanagement. De focus verschuift in de aankomende jaren naar een optimale benutting van ons bestaande wegennet, zowel regionaal als lokaal. Hiervoor voeren wij samen met onze partners in de stad en regio de plannen en projecten uit die de komende jaren op de rol staan in het kader van het rijksprogramma Beter Benutten Vervolg. De opgave bestaat uit een vermindering van de zwaarst vertraagde ritten die in onze regio met name spelen in de ritten van en naar de 8 economische kerngebieden in de regio. Daarvan zijn 4 gelegen in Arnhem en 4 in Nijmegen. In onze plannen van aanpak wordt met behulp van zorgvuldige probleemanalyses ingezet op gedragsbeïnvloeding waarbij voor Nijmegen de focus ligt op de bereikbaarheid van Heijendaal, de binnenstad, het Canisius Wilhelmina ziekenhuis, bedrijventerrein WKS en op het groot onderhoud van de Waalbrug. De opgave zal zijn dat onze partners in de stad, bewoners, ondernemers, grote instituten en werkgevers, actief betrokken worden en zelfs een leidende positie in gaan nemen in het uitdragen en in standhouden van een gewijzigd bewust duurzame gedragsbeïnvloeding bij hun keuzes in mobiliteit. In dit kader zullen wij de uitkomsten

van de verkeersstudie Nijmegen Oost vertalen in concrete maatregelen en een programmering. Een herprofilering van de Heyendaalseweg is noodzakelijk waarbij ook de prioriteiten voor de vervoerswijzen aan de orde komen. Autodelen, andere vervoerwijzen, andere tijdstippen en vormen van reizen, wonen en werken zijn daarbij onze thema's.

- Het Programma Beter Benutten Vervolg loopt tot en met 2017. Gedragsbeïnvloeding zal ook na 2017 nodig blijven. Wij zullen met de provincie en de belangrijkste partners in de regio overleggen op welke wijze dit vorm kan krijgen.
- Wij monitoren de ontwikkeling van de verkeersstromen in de stad, de bereikbaarheid en de gevolgen voor de omgeving.
- Op basis van de motie 'Ruimte voor voetganger, fiets en consument' leggen wij uw Raad keuzes voor inzake verschillende varianten voor de uitbreiding van de autovrije en autoluwe zones in het Stadscentrum. Daarbij zal er voldoende aandacht worden geschonken aan de mogelijke uitvoering van concrete maatregelen.
- Wij bereiden samen met RWS het groot onderhoud van de Waalbrug in 2017 voor. Tevens kijken we naar de mogelijkheden voor het zoveel mogelijk beperken van verkeershinder tijdens de uitvoering. Dit geschiedt zoveel mogelijk in combinatie met het project Beter Benutten Vervolg en het onderzoek naar autoluwe zones in de binnenstad.
- Rond Afslag 38 zullen de komende jaren diverse plannen uitgevoerd worden: Park 15, doortrekking A15, Waalsprong en het voornemen van de provincie om een Railterminal te ontwikkelen. Dit vraagt om een visie op de gewenste ruimtelijke en infrastructurele ontwikkeling in het gebied. De provincie heeft hiertoe het project Knoop 38 gestart. Samen met de provincie en de gemeente Overbetuwe willen wij hierin participeren en uw Raad vanzelfsprekend betrekken.
- Wij voeren de besluitvorming over de wegenstructuur Waalsprong uit. Voor de westflank betekent dit de daadwerkelijke realisatie van de bewonersvriendelijke knip en aanvullende maatregelen. Voor de oostflank is de financiering van de Dorpensingel niet rond; zolang dat zo is werken wij samen met de gemeente Lingewaard de Ressense variant uit.
- Wij sturen op de bereikbaarheid van onze stad bij wegwerkzaamheden, evenementen en toekomstige projecten. Met de bestuurlijk vastgestelde uitgangspunten verwachten wij de bereikbaarheid zoveel mogelijk te waarborgen. Daar waar hinder niet uitgesloten kan worden, sturen wij op het zoveel mogelijk beperken van die hinder. Daarbij zal onze focus niet alleen gericht zijn op de doorstroming van het verkeer maar eveneens op duurzame logistiek en de verkeersveiligheid. De grotere locaties waarbij dit speelt zijn de nieuwbouwplannen van het Waalfront, het UMC en de Radboud universiteit. Voor wat betreft het Waalfront geldt dat we gedurende de realisatie van de nieuwbouwplannen tevens aandacht besteden aan de definitieve vormgeving van de daarbij behorende verkeersstructuur zoals de Laan van Oost-Indie en de Weurtseweg.

2. Kwaliteit, kwantiteit en gebruik van parkeervoorzieningen

Wij zetten in op een verantwoord en acceptabel evenwicht tussen de vraag naar en het aanbod van parkeerplaatsen. Belangrijke randvoorwaarden daarbij zijn een goede bereikbaarheid, een aantrekkelijke binnenstad en een leefbare woonomgeving. Wij streven naar minimaal één beschikbare parkeerplaats voor iedere woonadres en naar een passend parkeeraanbod voor forens, ondernemer of bezoeker van onze stad. De parkeernota en het coalitieakkoord vormen de basis voor ons parkeerbeleid die we ook in 2017 verder uit zullen voeren.

Wat gaan we ervoor doen?

- We bevorderen de inzet van particuliere terreinen (zeker op piekmomenten) en onderzoeken de mogelijkheden daarvoor.

- In woongebieden streven wij zoveel mogelijk de beschikbaarheid van het parkeren in de directe woonomgeving voor de bewoners na. Waar dit onder druk komt te staan, voeren we slechts op initiatief en met draagvlak van bewoners parkeerregulering in.
- We onderzoeken de mogelijkheid om naast de parkeervergunningen ook andere parkeerproducten te digitaliseren. Zo mogelijk voeren we die in of vereenvoudigen we het proces.
- We ronden de parkeervoorziening achter de Hezelpoort af. Er worden in totaal zo'n 850 parkeerplaatsen gebouwd. 100 parkeerplaatsen zijn uitsluitend voor bewoners.
- We stimuleren het gebruik van duurzame vervoerswijzen zoals elektrische voertuigen en autodelen.
- Er wordt op interactieve wijze gewerkt aan een nieuwe parkeernota 2017-2021.

3. Verhogen verkeersveiligheid

De wegen in Nijmegen voldoen zoveel mogelijk aan de criteria van Duurzaam Veilig. In de ontwerpfase wordt consequent ingezet op het realiseren van de ontwerpprincipes van duurzaam veilig: scheiden van snel en langzaam verkeer, rotondes en met verkeerslichten geregelde kruispunten, autoluwe woongebieden, essentiële herkenbaarheidskenmerken, etc.

Ook de komende jaren blijft de focus hierop gericht. Daarbij wordt nadrukkelijk ook aansluiting gezocht bij het programma Openbare Ruimte. Immers, de kansen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid liggen ook bij het geplande onderhoud. Verder is het belangrijk dat samen met de regiopartners en vanuit de provincie fors wordt ingezet op verkeerseducatie op basisscholen en voortgezet onderwijs.

Wat gaan we ervoor doen?

- We investeren in de aanpak van specifieke ongevalsoorzaken. Monitoren van de ongevallen is een belangrijke opgave. Hiervoor benutten wij een verbeterd registratiesysteem dat sinds 2014 operationeel is. Dit biedt ons de mogelijkheid om gerichter acties te ondernemen, soms met een infrastructurele aanpassing, soms met gedragsbeïnvloeding.
- Wij verbeteren onveilige situaties rond scholen. Daarbij zetten we in op gedragsbeïnvloeding van ouders. Wij stimuleren dat ouders hun kind lopend of met de fiets naar school brengen. Als ouders toch met de auto komen, willen we dat zij rekening houden met kwetsbare weggebruikers. Indien nodig, nemen wij verkeerskundige maatregelen. We streven naar goed herkenbare en zo mogelijk uniforme schoolzones. In geval van nieuwe scholen anticiperen wij op een betere, veiliger verkeerssituatie.
- Wij sluiten aan bij de verkeerseducatieprojecten van ROV Oost-Nederland. Ook sluiten wij aan bij diverse verkeerscampagnes, met als doel om het verkeersgedrag van bepaalde groepen verkeersdeelnemers te beïnvloeden, bijvoorbeeld middelbare scholieren en jongeren die net een rijbewijs hebben. Wij maken een jaarprogramma in overleg met de regiogemeenten en het ROV.
- Wij nemen maatregelen ter verbetering van de verkeersveiligheid voor kwetsbare verkeersdeelnemers. Verreweg de meeste verkeersslachtoffers zijn fietsers, waaronder steeds meer ouderen met een elektrische fiets. Dit komt overeen met landelijke trends. Voor deze doelgroepen willen we vooral aandacht besteden aan kruispunten met verkeerslichten, aan andere voorrang- en oversteeklocaties en aan eenzijdige ongevallen met obstakels. In het coalitieakkoord is budget vrijgemaakt voor verbetering van fietspaden, aanleg van fietssnelwegen, aanpakken van kruispunten en het aanleggen van fietsvriendelijke verkeersdrempels. Deze fietsvriendelijke maatregelen leveren ook hun bijdrage aan de verkeersveiligheid. Een voorbeeld hiervan zijn acties rondom scholen zoals op de Heyendaalseweg.
- We verbeteren de verkeersveiligheid in wijken. In overleg met bureau regie en wijkbeheer en bureau kwaliteitsbeheer pakken we lokale knelpunten in de wijk aan, mede op basis van signalen en Wijkaanpakplannen.
- Naar aanleiding van de in december 2012 aangenomen motie "Verkeersveiligheid op de Groene Route" onderzoeken wij welke maatregelen nodig zijn op de Malderburchtstraat en de aansluiting met de Grootstalselaan. Wij gebruiken daarvoor de al bestaande overlegplatformen. Daarbij wordt de nieuwbouw

op het zogeheten Circusterrein mede in ogenschouw genomen, alsmede de wensen van bewoners voor een eventueel geluidsarm asfalt.

- In overleg met het programma Openbare ruimte maken wij zoveel mogelijk 'werk-met-werk' met geplande onderhouds- of beheerprojecten. Voorbeelden hiervan zijn het groot onderhoud aan de Waalbrug, de vervanging van de verkeersregelinstallaties op de singels en de Graafseweg en de herinrichting van de Tweede Oude Heselaan, Malderburchtstraat en de Daalseweg. Er wordt altijd gekeken of de verkeersveiligheid verbeterd kan worden met toepassing van de principes van duurzaam veilig.

4. Stimuleren deelname Openbaar Vervoer

Wij streven naar een absolute groei van het openbaar-vervoergebruik. Het streven is gericht op een openbaar vervoer dat op de belangrijkste wegen een gelijkwaardig alternatief vormt ten opzichte van andere vervoerswijzen, vooral ten opzichte van de auto. De belangrijkste knooppunten en bestemmingsgebieden worden op een hoogwaardige manier met elkaar verbonden. De provincie Gelderland is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2017 voeren we een aantal fysieke maatregelen uit, bereiden we enkele andere projecten voor en gaan door met een aantal andere acties:

- De provincie Gelderland heeft in samenwerking met de gemeente hun OV-visie uitgewerkt voor het streeknet. De provincie heeft veel van de bestaande lijnen toegevoegd aan het Vastnet en dat betekent dat we gezamenlijk gaan kijken hoe we deze verder kunnen versterken, bijvoorbeeld met hogere frequenties of doorstroommaatregelen. Voor de uitwerking van de stadsnetten Nijmegen en Arnhem hebben we meer tijd gekregen. In 2017 zullen we concrete maatregelen uitwerken.
- In lijn met de OV-visie van Gelderland onderzoeken we of en hoe systemen als autodelen of fietsdelen onderdeel kunnen uitmaken van het openbaar vervoer. Ook onderzoeken we mogelijkheden om via kleinschalige vervoersystemen de reismogelijkheden in wijken waar een grote bus te onrendabel is, toch op orde kunnen houden. Dan doen we ook via concrete experimenten.
- We verlenen medewerking aan de plannen van de provincie Limburg om de Maaslijn te elektrificeren. Ingebruikname is gepland in december 2020.
- We zijn in 2016 gestart met een scenariostudie om de mogelijkheden om station Heyendaal op te waarderen te verkennen. Deze studie voeren we samen met provincie Gelderland uit, in samenwerking met NS, ProRail, Arriva, de campuspartners en bewoners. In 2017 zal een voorkeursscenario verder worden uitgewerkt en de financieringsmogelijkheden verder worden verkend. Nijmegen heeft in de Zomernota alvast een bedrag van € 2 miljoen gereserveerd. We werken samen met NS, ProRail en provincie de Ontwikkelvisie Nijmegen Centraal verder uit. Er is een sterke relatie met het Programma Hoogfrequent Spoor. We kijken zowel naar het spoor, het station als de stationsomgeving. Ons uitgangspunt daarbij is een westelijke entree van het station.
- We voeren Korte Afstands Radio (KAR) uit in een aantal verkeerslichten om het openbaar vervoer betere en flexibeler prioriteit te geven. Uiteindelijk scheelt dit in de onderhoudskosten ten opzichte van de huidige situatie met detectielussen in de weg.
- Conform het coalitieakkoord bieden we de Nijmeegse 65-plussers weer de mogelijkheid een goedkoop busabonnement voor de Nijmeegse stadsbussen aan te schaffen voor een bedrag van € 10,00 per jaar. Ook gaan we door met het busabonnement voor WMO-gerechtigden.
- We monitoren het gebruik van de nachttreinen op vrijdag- en zaterdagnacht die vanaf december 2014 rijden. Waar nodig sturen we bij, bijvoorbeeld door extra in te zetten op promotie. Daarbij betrekken we partijen die er voordeel bij hebben, bijvoorbeeld Doornroosje, de Vereeniging en diverse evenementen.
- In 2016 ronden we het ontwerp van de Slotemaker de Bruïneweg af, waar we het HOV sneller willen afwikkelen en de fiets een veiliger route willen bieden. Uitvoering is gepland in 2017. Een exacte planning is mede afhankelijk van ruimtelijke procedures.

- In 2017 onderzoeken we verder de mogelijkheden om het centrum van Nijmegen te bedienen met het openbaar vervoer, maar tegelijk meer ruimte te bieden aan langzaam verkeer en een aangenamer verblijfsgebied. Onderdeel daarvan is de verkenning van de mogelijke rol van kleinschalig elektrisch vervoer dat het hart van het centrum kan bedienen en aansluiting biedt op de reguliere lijnbussen die wat meer de rand van het centrum bedienen. Een van de mogelijkheden is de WePod, dat chauffeursloos kan rijden, maar ook bemenste elektrische voertuigen zijn een mogelijkheid. De WePod beschouwen we als een kans in de mogelijke samenwerking met de provincie Gelderland, bedrijfsleven en de technische universiteit van Delft.
- In 2017 onderzoeken we samen met provincie en gemeente Arnhem de mogelijkheden om het openbaar vervoer verder te verduurzamen. De huidige concessie loopt nog tot en met december 2022, maar drie jaar eerder zijn 75 aardgasbussen afgeschreven, die voorafgaand aan deze concessie zijn ingezet. De keuze ligt voor of we deze 75 bussen gaan vervangen, en zo ja: door welke techniek, of dat we het totale wagenpark in één keer vervangen bij de nieuwe aanbesteding.

5. Stimuleren fietsgebruik

Wij streven naar een groei van het fietsgebruik voor verplaatsingen binnen de stad. Fietsen levert een constante bijdrage aan gezondheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Als fietsstad 2016 en als medeorganisator van het Velo-citycongres in 2017 hechten wij veel belang aan een verdere verbetering van de positie van de fiets.

Wat gaan we ervoor doen?

- Wij zetten ons in voor de aanleg van regionale en stedelijke snelfietsroutes. Deze routes dragen bij aan een vergroting van het regionale woon-werkverkeer per fiets. Daarbij hebben we oog voor zo aantrekkelijk mogelijke trajecten, niet per se langs drukke verkeerswegen. Tevens dienen deze routes als veilige schoolroutes en zijn ze zeer geschikt voor gebruik met e-fietsen.
- Wij stimuleren het fietsgebruik, samen met de bewoners van de stad. In het Fietsstimuleringsplan (mei 2015) hebben we dat beschreven en de prioriteit van maatregelen aangegeven.
- Jaarlijks maken wij een integraal uitvoeringsprogrammering in samenspraak met de samenleving en leggen dat voor aan de raad. In de programmering 2016 zijn fietsprojecten opgenomen voor een totale investeringssom van € 9,5 miljoen en een gezamenlijke lengte van 13,2 km. Voor 2017 komt er een soortgelijke programmering.
- Wij realiseren de finale trajectdelen van de snelfietsroute Nijmegen-Beuningen, naar campus Heijendaal, vanaf de Goffert tot de St. Annastraat en over de campus. Wij vernieuwen de fietsinfrastructuur in het gebied Kinderdorp Neerbosch.
- Wij realiseren de snelfietsroute Nijmegen - Cuijk op Nijmeegs grondgebied, bij de kruising Scheidingsweg.
- Wij gaan verder met de voorbereiding voor de verbreding van het fietspad op de Waalbrug, inclusief de regionale cofinanciering hiervoor en de benodigde aansluitende fietsvoorzieningen.
- Wij realiseren fase 1 van snelfietsroute ‘Verlengd RijnWaalpad-campus Heijendaal’ (Traianusplein, Mr. Franckenstraat), onderdeel van het programma Beter Benutten Vervolg. In relatie tot renovatie Waalbrug is het wenselijk deze fietsroute voor start werkzaamheden gereed te hebben (incl. fase 2)
- Andere projecten zijn vrijliggende fietspaden langs de Slotemaker de Bruïneweg, fietsstraat Griftdijk zuid, fietsstraat Tollenstraat, snelfietsroute Nijmegen Wijchen (Hatertseveldweg, Streekpad) etc.
- Tot juni 2017 willen wij belangrijke fietsinfrastructuur aanleggen voordat in juni 2017 1500 tot 2000 bezoekers onze stad bezoeken voor het meerdaagse internationale fietscongres Velo-city 2017.
- Wij organiseren samen met Arnhem en de provincie Gelderland het internationale fietscongres Velo-city 2017 in juni 2017.
- Wij versterken de combinatie en overstapmogelijkheden van fiets-trein en fiets-auto bij Nijmegen CS, op het transferium Ovatonde, maar ook station Lent. We stimuleren daarbij het gebruik van de elektrische fiets.

- Wij zetten in op betrouwbare reistijden voor de fiets; daarvoor breiden wij het fietsvriendelijker afstellen van verkeerslichten uit.
- Wij bereiden de verbetering van de fietsbereikbaarheid van de westkant van de binnenstad (zijde Plein 1944) voor, alsmede vanuit Nijmegen Oost, als uitwerking van het Fietscirculatieplan 2013.
- Waar mogelijk, bij herstructurering van wegen, dragen wij bij aan het programma Openbare ruimte om zodoende fietspaden in rood asfalt uit te voeren.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C11. WePod	-50			
bestaand beleid				
B23. Aanbestedings en digitaliserings voordelen parkeren	200	200	200	200
B24. Bereikbaarheidsfonds				
Totaal	**150**	**200**	**200**	**200**

WePod

Wij hebben voor de WePod en/of alternatieve vervoerswijzen, een pilot zelfrijdende busjes personenvervoer in de binnenstad, € 100.000 vrijgemaakt verdeeld over de jaarschijven 2016-2017.
We kunnen naar verwachting mede gebruik maken van de lopende proef Ede-Wageningen met zelfrijdende busjes voor personenvervoer in de binnenstad en deze voortzetten als een pilot. Dit biedt kansen om verbindingen te leggen tussen Waalkade en de binnenstad met name voor de bezoekers die slecht ter been zijn en de cruiseschippassagiers.

Aanbestedings en digitaliserings voordelen parkeren

Door gunstige aanbestedingen en verregaande digitalisering binnen het product parkeren realiseren wij een structurele meevaller van € 200.000.

Bereikbaarheidsfonds

In de begroting is nu structureel € 1 ton aan inkomsten opgenomen die wij ontwikkelaars in rekening brengen wanneer niet wordt voldaan aan de parkeereis. Deze inkomsten storten wij vervolgens in de reserve “bereikbaarheidsfonds”. Omdat de werkelijke opbrengsten fluctueren stellen wij voor de opbrengst en storting af te ramen. Eventuele ontvangsten zullen we in het jaar melden en storten in het bereikbaarheidsfonds. Dit heeft geen financiële consequenties.

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
Gemiddelde reistijd						
- Gemiddelde reistijd tijdens de spits (tussen haakjes:variatie in reistijd) in minuten	7 (3)	7(3)	7 (3)	7 (3)	7 (3)	7 (3)
- - Knooppunt Ressen - Keizer Karelplein	11 (4)	12(4)	12 (4)	12 (4)	12 (4)	12 (4)
- - Keizer Karelplein - Knooppunt Ressen	11 (1)	9(1)	9 (1)	9 (1)	9 (1)	9 (1)
- - Keizer Karelplein - Goffert	6 (1)	6(1)	6 (1)	6 (1)	6 (1)	6 (1)
- - Goffert - Keizer Karelplein	6 (1)	7(1)	7 (1)	7 (1)	7 (1)	7 (1)
- - Goffert - knooppunt Neerbosch	6 (0)	6(0)	6 (0)	6 (0)	6 (0)	6 (0)
- - knooppunt Neerbosch - Goffert	5 (1)	5(1)	5 (1)	5 (1)	5 (1)	5 (1)
- - Goffert - knooppunt Lindenholt	5 (1)	7(1)	7 (1)	7 (1)	7 (1)	7 (1)
- - knooppunt Lindenholt - Goffert	6 (1)	6(1)	6 (1)	6 (1)	6 (1)	6 (1)
- Waardering bezoekers bereikbaarheid v.d. stad	6,9	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1
Parkeren						
- Parkeeraanbod Centrum - Straatparkeren	3700	3700	4200	4200	4200	4200
- Parkeeraanbod Centrum - Garageparkeren	3000	3000	3000	3000	3000	3000
- Parkeeraanbod Centrum - Transferia	550	550	550	550	550	550
- Piekbezettingsgraad Centrum - Straatparkeren	Geen meting %	70%	75 %	78 %	78 %	78 %
- Piekbezettingsgraad Centrum - Garageparkeren	1504	1100	1200	1200	1300	1400
- Betalingsgraad	98 %	94%	94 %	94 %	94 %	94 %
- Tevredenheid parkeren	Geen meting	6,7	6,7	6,7	6,7	6,7
Openbaar vervoer						
- Aandeel OV in woon-werkverkeer binnen Nijmegen	2 %	4%	4 %	4 %	4 %	4 %
- Aandeel OV binnenstadsbezoek	19 %	22%	22 %	22 %	22 %	22 %
- Tevredenheid openbaar vervoer	79 %	81%	83 %	84 %	85 %	86 %
Fietsgebruik						
- Aandeel fiets in woon-werkverkeer in de stad	67 %	66%	66 %	66 %	66 %	66 %
- Aandeel fiets in het binnenstadbezoek	65 %	65%	65 %	65 %	65 %	65 %
- Waardering bereikbaarheid fiets	7,8	7,8	8,0	8,0	8,0	8,0
- Waardering fietsparkeren	7,3	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1

In 2017 wordt de parkeervoorziening Oude Stad gerealiseerd. Aangezien deze parkeerplaatsen in het vooraf betalingsregiem vallen, dient het aantal straat parkeerplaatsen opgehoogd te worden met 500.

De doelstelling "tevredenheid over het openbaar vervoer" van 91% is ons inziens te ambitieus. In 2013 was 74% van de Nijmegenaren (zeer) tevreden over het openbaar vervoer. Dit percentage was in 2015 gestegen naar 79%. Het aantal (zeer) ontevreden mensen is gedaald van 6% naar 4%.
Ons voorstel is om de doelstelling voor deze indicator bij te stellen naar 83% in 2017 en de navolgende jaren met 1% op te laten lopen.

Wat kost het?

Openbaar vervoer Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Openbaar vervoer	1,8	2,9	2,3	2,3	2,4	2,4
Parkeren	15,5	14,3	13,5	13,5	13,4	13,3
Verkeer	2,5	3,9	4,3	3,4	4,3	4,3
	19,7	**21,0**	**20,1**	**19,2**	**20,1**	**20,0**
Baten						
Openbaar vervoer	1,0	0,8	0,5	0,5	0,5	0,5
Parkeren	17,1	16,8	17,0	17,0	17,0	16,9
Verkeer	0,3	1,1	1,2	0,0	0,0	0,0
	18,4	**18,6**	**18,8**	**17,5**	**17,5**	**17,4**
Saldo van lasten en baten	**1,4 N**	**2,4 N**	**1,3 N**	**1,7 N**	**2,6 N**	**2,5 N**

Voor het goed en bereikbaar blijven van Nijmegen besteden wij jaarlijks gemiddeld € 20 miljoen aan lasten. Daar tegenover staan ook opbrengsten van gemiddeld € 18 miljoen.
Het grootste deel van de lasten en baten gaat op aan de parkeervoorzieningen in de stad.

De investeringslasten, rente en afschrijving, nemen in 2017 als gevolg van de herberekening incidenteel af met € 0,8 miljoen.
De verschillen in de producten Verkeer en Openbaar vervoer zijn het resultaat van incidentele projecten.

In 2017 organiseert onze gemeente samen met de gemeente Arnhem het internationale fietsevenement "Velo-city 2017". De hiermee gepaard gaande incidentele lasten in 2016 en 2017 vervallen in 2018. Dezelfde mutatie zien we ook terug in de baten.

Door de nieuwe investeringsimpulsen voor het bereikbaar en verkeer veilig houden van de stad stijgen de investeringslasten meerjarig vanaf 2018 met € 0,1 miljoen tot uiteindelijk € 0,8 miljoen in 2020.

Relevante links

Nota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar
Fietsstimuleringsplan Nijmegen 2015 - 2018
Parkeernota 2013 2017
Afronding hoofdstructuur wegen westflank Nijmegen
Programmering fiets 2016 - 2018
Provinciale OV-visie

Onderwijs

Maatschappelijk effect

Alle kinderen en jongeren verdienen het om op te groeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs en met een aanbod dat bij hen past. In Nijmegen wonen zo'n 29.000 kinderen en jongeren tussen de 0 en de 17 jaar voor wie we dit willen bereiken.

Wat gaan we doen?

Binnen het programma Onderwijs werken we samen met schoolbesturen, kinderopvangaanbieders, instellingen en ouders aan goede opvang- en onderwijsvoorzieningen in de stad. Samen voelen we ons verantwoordelijk om jonge mensen optimale ontwikkelingskansen te bieden, zodat alle jongeren het onderwijs verlaten met een diploma en iedereen goed voorbereid de arbeidsmarkt kan betreden. Wij zetten, aanvullend op de verantwoordelijkheid van kinderopvang en onderwijs, een plus op het onderwijsaanbod door het stimuleren van ontwikkelingskansen, het bestrijden van voortijdig schoolverlaten en de zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Daarnaast houden wij toezicht op de kinderopvang en maken we peuteropvang bereikbaar voor iedere peuter.

Stimuleren van ontwikkelingskansen

Wij bevorderen ontwikkelingskansen van kinderen en volwassenen door te investeren in: het bestrijden van onderwijsachterstanden, voor- en vroegschoolse educatie, extra aanbod op scholen en in de verbinding tussen school en wijk. Wij willen een goede zorgstructuur op en rondom de kinderopvang en scholen en doorgaande ontwikkel- en zorglijnen met soepele overdrachten en overgangen. We willen hierbij zoveel mogelijk aansluiten op het primaire proces en de ambities op de scholen en kinderopvanglocaties in de stad.

- In 2016 is het *nieuwe beleidskader Opvang en Onderwijs 0 tot 12 jaar* 'Zoveel kinderen, zoveel kansen' vastgesteld, waarin de volgende thema's centraal staan: het bieden van een rijke ontwikkelomgeving, het stimuleren van brede samenwerking rond opvang en school en het verstevigen van de rol van ouders als partner. De ontwikkeling van het kind staat daarbij steeds centraal. Met de invoering van dit nieuwe integrale beleid zijn vijf oude beleidskaders komen te vervallen. In schooljaar 2016 – 2017 starten we met de uitvoering van het nieuwe beleidskader conform de uitvoeringsagenda die integraal onderdeel uitmaakt van het nieuwe kader.
- Om er voor te zorgen dat alle kinderen die de Nederlandse taal nog niet beheersen een snelle en gecoördineerde start kunnen maken bieden we aan deze kinderen *Internationale Schakelklassen (ISK)* in het primair en voortgezet onderwijs. In Nijmegen wordt het primair onderwijs aan anderstaligen geboden op basisschool De Bloemberg. Mogelijk dat er in de toekomst een extra locatie nodig is als gevolg van de verhoogde asielinstroom. Daarnaast krijgen leerlingen die dat nodig hebben op 13 reguliere basisscholen in Nijmegen extra ondersteuning in zogenaamde deeltijdschakelklassen. Ten behoeve van het Voortgezet Onderwijs hebben we regionaal gekozen voor bundeling van het aanbod en de expertise in Nijmegen. In aanvulling op de bestaande ISK aan de Akkerlaan, zal de voormalige Heumensoordschool aan de Streekweg ruimte gaan bieden om in de komende jaren de toename van ISK-VO-leerlingen in de regio op te vangen.
- We vinden het belangrijk dat er een toegankelijk en dekkend aanbod is van onderwijs en zorg in de regio, thuiszitten actief wordt aangepakt en relevante informatie voor leerlingenvervoer bekend is bij gemeenten, onderwijs en ouders. Daarom hebben de samenwerkingsverbanden *passend onderwijs* en 15 betrokken gemeenten in 2015 een gezamenlijke ontwikkelagenda vastgesteld met deze thema's als speerpunten. We zetten de uitvoering van deze ontwikkelagenda de komende jaren voort.

- In 2014 is de *Innovatieagenda "Iedereen heeft talent!"* vastgesteld, die is opgesteld door alle onderwijssectoren en kinderopvang, ondersteund door de gemeente. De ambities uit de agenda hebben tot doel om met een ontwikkelingsgerichte aanpak alle kinderen en jongeren de mogelijkheid te bieden zich optimaal te ontwikkelen tot veelzijdige, sociale en verantwoordelijke burgers. Dit sluit aan bij onze ambities. In 2016 zijn we aan de slag gegaan met het vertalen van de ambities naar concrete doelen en acties. Dat heeft tot nu toe al veel partijen samengebracht om te denken over integrale doelen. De concrete acties volgen in schooljaar 2016-2017.
- Met het project SchoolsOut van de GGD ondersteunen wij het onderwijs op het gebied van *seksuele en genderdiversiteit.* Dit doen we in het speciaal- en basisonderwijs, het voortgezet (speciaal) onderwijs en het MBO. Wij willen de acceptatie van seksuele en genderdiversiteit onder de leerlingen op het relatief hoge niveau handhaven en verbeteren op de scholen waar de afgelopen jaren nog minder aandacht is besteed aan dit thema. SchoolsOUT zetten wij voort in de periode 2016 tot en met 2018.
- Om je zaken in Nederland voor elkaar te krijgen, wordt van mensen een bepaald taalniveau en vaardigheden op het gebied van digitalisering verwacht. Met onze inzet bieden we volwassenen met een laag opleidingsniveau, conform onze wettelijke taak, de mogelijkheid om deze vaardigheden te versterken en een diploma te behalen. We blijven daarnaast het regionale Bondgenootschap Laaggeletterdheid inzetten om *laaggeletterdheid* te bestrijden. In 2017 intensiveren we deze aanpak met het actieprogramma 'Tel mee met Taal' van de rijksoverheid. Vanaf 2016 zijn we als gemeente Nijmegen de regievoerder voor volwasseneneducatie namens de regio. Samen met de regiogemeenten bereiden we de aanbesteding van het aanbod van volwasseneducatie voor, waardoor we na 1 januari 2018 mogelijk ook te maken krijgen met andere aanbieders dan het ROC. Uiteraard staat hierbij de kwaliteit en de effectiviteit van het aanbod steeds voorop. Tegelijkertijd koppelen we de vraag en het aanbod vanuit laaggeletterdheid aan dat van volwasseneneducatie.
- Het *leerlingenvervoer* voeren we samen uit met de gemeenten Beuningen en Wijchen. We streven ernaar dat 95% van de ouders het leerlingenvervoer een ruime voldoende (7,5) geeft. Met ingang van schooljaar 2015-2016 zijn na een aanbestedingsprocedure nieuwe contracten gesloten met vervoerders. Na afloop van deze contracten is het de bedoeling dat het leerlingenvervoer aansluit bij het doelgroepenvervoer in de regio Arnhem Nijmegen. We gebruiken het jaar 2017 als voorbereiding op deze ontwikkeling.

Het bestrijden van voortijdig schoolverlaten

Onze ambitie is om thuiszitten zoveel mogelijk te voorkomen. We streven samen met de onderwijsbesturen naar zo min mogelijk voortijdig schoolverlaters in het Voortgezet Onderwijs (VO) en in het Middelbaar Beroeps Onderwijs (MBO). De RMC-functie en Bureau leerplicht hebben hierin een belangrijke rol.

- Met de schoolbesturen van het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs en de regiogemeenten Rijk van Nijmegen bestrijden we voortijdig schoolverlaten. Onze ambitie is om alle jongeren in beeld te hebben die (dreigen te) verzuimen of VSV-er zijn. We willen hen een toekomstperspectief bieden door in onze aanpak de jongere centraal te stellen. Dit doen we op basis van een nieuw *regionaal programma VSV* en met een versterkte RMC-functie, die actieve verbindingen maakt tussen onderwijs, arbeid en zorg. Om uitval te voorkomen investeren wij in het schooljaar 2016 – 2017 samen met het onderwijs onder andere in het Flex College als reboundvoorziening en in het project De Overstap. Ook zetten we in op een goede studie- en beroepskeuze, waarbij wij met het VO en MBO verkennen of een extra oriëntatiejaar een aanvullende oplossing kan zijn. We bieden financiële ondersteuning aan Stichting School's Cool, aan Kamers met Kansen, de inzet van de jeugdarts op het ROC en de ondersteuning van de Zorg Advies Teams in het MBO.
- De uitvoering van leerplicht speelt een belangrijke rol bij het bestrijden van voortijdig schoolverlaten en het voorkomen van verzuim. We kiezen naast de uitvoering van de wettelijke taken nadrukkelijk voor een meer *preventieve inzet van Bureau Leerplicht* en zorgen voor een bijbehorende functionele bezetting. Deze preventieve inzet betekent onder andere dat leerplichtambtenaren actief aanwezig zijn op scholen met risicoleerlingen, dat leerplicht aansluit op de zorgadviesteams op scholen en dat er actietafels worden

belegd om casuïstiek verder te helpen of terugkerende knelpunten op te lossen. We volgen daarbij nadrukkelijk de situatie van thuiszitters die niet binnen de wettelijke termijnen een passend onderwijsaanbod hebben ontvangen. Hierin werken we actief samen met het onderwijs. Daarnaast is bureau Leerplicht verantwoordelijk voor het toezicht op de kwalificatieplicht.

Zorgplicht voor onderwijshuisvesting.
We streven naar kwalitatief goede onderwijsvoorzieningen en werken hiertoe samen met de schoolbesturen. Wij hechten belang aan schoolgebouwen met een menselijke maat, een evenwichtige spreiding, een goede toegankelijkheid en passend bij de demografische ontwikkelingen in stad en regio. In 2008 is een groot gedeelte van de onderwijshuisvesting in Nijmegen doorgedecentraliseerd aan de schoolbesturen. Dit betekent dat wij met de schoolbesturen hebben afgesproken dat zij de zorgplicht voor de onderwijshuisvesting van ons overnemen. Zij ontvangen hiervoor een jaarlijkse vergoeding. Het grootste deel van de huisvestingsmiddelen wordt hiervoor ingezet. De overige huisvestingsmiddelen worden ingezet voor de zorgplicht voor enkele niet-doorgedecentraliseerde scholen en de basisscholen die zijn gevestigd in gemeentelijke voorzieningenharten.

In 2015 is de doordecentralisatie-overeenkomst herijkt. Er zijn nieuwe afspraken met de schoolbesturen vastgelegd, waarmee de knelpunten zijn opgelost. De belangrijkste elementen uit de overeenkomst zijn:
- de gezamenlijke ambitie om 55% nieuwbouw te realiseren op locaties die door de gemeente Nijmegen ter beschikking zijn gesteld en 45% renovatie en nieuwbouw ter plekke en/of het buiten gebruik stellen van panden als gevolg van krimpende leerlingaantallen.
- de bereidheid van de gemeente om op verzoek van een doorgedecentraliseerd schoolbestuur garant te staan voor leningen die het schoolbestuur met de Staat der Nederlanden afsluit in verband met onderwijshuisvesting.
- de afspraak met de schoolbesturen dat schoollocaties in een gezonde mix worden aangeboden, zodanig dat er een financiële balans ontstaat tussen de aangeboden opbrengst opleverende locaties en de aangeboden verliesgevende locaties.
- de afspraak dat de geschilpunten betreffende de ingroeiregeling en de herverdelingseffecten van het Gemeentefonds uit de meicirculaire 2014 worden beëindigd.

In 2017 gaan we aan de slag met:
- het opstarten van een kwaliteitsimpuls voor het voortgezet speciaal onderwijs op de locatie van Kristallis aan de Hatertseweg.
- de voorbereidingen voor de nieuwbouw van een basisschool in Nijmegen Noord als gevolg van het groeiend aantal leerlingen.
- de voorbereidingen voor de nieuwbouw van de vmbo-locatie van het Citadelcollege in Nijmegen-Noord.
- de samenvoeging van twee vmbo-locaties aan de Goffertweg, conform de overeenkomst doordecentralisatie.
- inventarisatie van onderwijshuisvesting Primair Onderwijs in de bestaande stad in relatie met daling aantal leerlingen.

Naast bovenstaande projecten zullen in 2017 de volgende mijlpalen gerealiseerd worden:
- de nieuwbouw van de Klokkenberg is medio 2017 gereed.
- de nieuwbouw van Basisschool Brakkenstein zal na verwachting medio 2017 gereed komen.
- de Celebesstraat 12 zal door basisschool Meander in gebruik genomen worden.
- het Karel de Grote College zal de voormalige huisvesting van Meander aan de Prins Bernardstraat in gebruik nemen.
- in 2017 zullen de bouwactiviteiten van de nieuwbouw van de Octaaf in Neerbosch-Oost starten.
- de renovatie c.q. uitbreiding van de NSG aan de Jacob van Campenstraat zal eind begin 2017 gereed zijn.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C12. Preventieve inzet leerplicht	-437	-437	-415	-394
Vluchtelingen				
V5. Middelen Onderwijs	-360			
V11. ISK VO	67			
V12. Volwassen educatie	293			
Totaal	**-437**	**-437**	**-415**	**-394**

Preventieve inzet leerplicht

Voor het uitvoeren van de taken is de formatie van Bureau Leerplicht de afgelopen jaren steeds a-structureel opgehoogd. Eind 2015 is de keuze is gemaakt om Bureau Leerplicht naast de wettelijke taken te belasten met meer preventieve taken. Om deze taken uit te voeren en de formatie structureel op orde te krijgen is een structurele uitbreiding nodig van 7 fte; de kosten in 2017 zijn € 437.000.

Vluchtelingen

Op basis van de Uitgangspuntennotitie voor de Nijmeegse aanpak Verhoogde Instroom Vluchtelingen 2016-2017 zijn de extra kosten voor de periode 2016-2017 in beeld gebracht. Op het gebied van onderwijs gaat het om extra programmakosten voor de Internationale Schakelklassen in het voortgezet onderwijs en voor de verwachte toename van de vraag naar volwasseneducatie. In de Zomernota 2016 is vastgelegd dat deze extra kosten op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom, dat is gesloten tussen kabinet en VNG, en aanvullende maatregelen binnen het programma worden opgelost.

Onderwijshuisvesting

Om een kwaliteitsimpuls voor het voortgezet speciaal onderwijs in de stad mogelijk te maken is in de Zomernota gekozen voor een investering in grootschalig renovatie van het schoolgebouw van Kristallis aan de Hatertseweg, onder voorwaarde van volledige doordecentralisatie.

Als gevolg van demografische ontwikkelingen stijgt in Nijmegen Noord het leerlingenaantal de komende jaren, terwijl ten zuiden van de rivier het aantal leerlingen krimpt. Op sommige scholen zal de krimp zelfs oplopen tot 25%. Deze ontwikkelingen hebben geleid tot de volgende financiële keuzes in de Zomernota:

- we investeren in de nieuwbouw van de vmbo-locatie van het Citadelcollege in Nijmegen Noord.
- we reserveren middelen voor de nieuwbouw van een basisschool in Nijmegen Noord.
- conform de overeenkomst doordecentralisatie ondersteunen we de samenvoeging van twee vmbo-locaties aan de Goffertweg.

Zie verder ook de paragraaf investeringen van deze stadsbegroting.

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- % VVE-geindiceerde 2/3 jarigen dat deelneemt aan peuterarrangement en kinderdagverblijf	95 %	95%	100 %	100 %	100 %	100 %
- Aantal brede scholen	18	25	25	25	25	25
- % leerlingen naar dichtbije basisschool	69 %	76%	78 %	80 %		
- % gerealiseerde nieuwbouwscholen die zijn gedoordecentraliseerd	22,5 %	22,7%	25,8 %	27 %		
- % uitbreidingen/renovatie	16,9 %	19,1%	25,4 %	25 %		
- % VSVers VO Onderbouw	0,3 %	0,1%	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
- % VSVers Vmbo bovenbouw	2,5 %	1,5%	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
- % VSVers havo/vwo bovenbouw	0,5 %	0,1%	0,1 %	0,1 %	0,1 %	0,1 %
- % VSVersMbo niveau 1	39,7 %	22,5%	27,5 %	27,5 %	27,5 %	27,5 %
- % VSVers Mbo niveau 2	14,7 %	10%	9,5 %	9,4 %	9,4 %	9,4 %
- % VSVers Mbo niveau ¾	4,7 %	2,8%				
- % VSVers Mbo niveau 3			3,6 %	3,5 %	3,5 %	3,5 %
- % VSVers Mbo niveau 4			2,8 %	2,8 %	2,8 %	2,8 %

Toelichting indicatoren:

Indicatoren 1-3

Deze eerste 3 indicatoren zijn gebaseerd op het oude vervallen beleid. Op basis van het nieuwe beleidskader Opvang & Onderwijs 2016-2021 zullen nieuwe indicatoren moeten worden vastgesteld. Vooralsnog zijn de indicatoren van het oude beleid opgenomen.

Indicator 4

(Vervangende) nieuwbouw berekend op basis van m2 BVO in % (cumulatief) in vergelijking met de start van de doordecentralisatie in 2008. Op basis van de aanvullende afspraken op de doordecentralisatie-overeenkomst is het uiteindelijke ambitieniveau voor nieuwbouw op nieuwe locaties in 2048 vastgesteld op 55% van de totale onderwijshuisvesting in Nijmegen.

Indicator 5

Het percentage van de nieuwbouwambitie is - in de huidige indicatoren - (nog) niet uitgesplitst naar nieuwbouw op huidige locaties en nieuwbouw op nieuwe locaties.
Uitbreidingen/renovaties berekend op basis van m2 BVO in % (cumulatief) in vergelijking met de start van de doordecentralisatie in 2008. Het uiteindelijke ambitieniveau is 45 % in 2048.
Bij het percentage uitbreidingen/renovatie is niet inbegrepen de nieuwbouw op huidige locaties.
Vanaf 2018 is nog geen planning bekend van nieuwbouw of renovatie van scholen.

Indicatoren 6-12

In het convenant voortijdig schoolverlaten met het Rijk zijn afspraken gemaakt en normen vastgelegd, op basis van de landelijke meetsystematiek waarbij onderscheid gemaakt wordt per sector en opleidingsniveau voor het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters. Hierboven hebben wij de normen voor stad Nijmegen opgenomen. Het gaat om relatieve cijfers: voor de onderbouw VO bijvoorbeeld geldt dat de norm is dat er maximaal 0,1% nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn in schooljaar 2016/2017 (begrotingsjaar 2017). De vsv-cijfers over schooljaar 2015/2016 (begrotingsjaar 2016) worden bekend in de loop van schooljaar 2016/2017. Bij de indicator Mbo niveau 1 stijgt de norm van 2016 op 2017. Het Rijk heeft deze norm aangepast omdat het een kwetsbare doelgroep betreft. Daarnaast heeft het Rijk per 2017 de indicator voor Mbo niveau 3/4 gesplitst in twee aparte indicatoren, waarvan één voor niveau 3 en één voor niveau 4.

Wat kost het?

Bestrijden voortijdig schoolverlaten Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Bestrijden voortijdig schoolverlaten	2,8	2,6	3,5	3,5	3,4	3,4
Stimuleren ontwikkelingskansen	12,8	13,5	10,2	10,1	10,1	10,1
Zorgplicht onderwijshuisvesting	16,8	17,4	16,7	17,2	17,4	17,2
	32,4	**33,6**	**30,3**	**30,8**	**31,0**	**30,7**
Baten						
Bestrijden voortijdig schoolverlaten	1,4	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Stimuleren ontwikkelingskansen	5,1	5,1	2,4	2,4	2,4	2,4
Zorgplicht onderwijshuisvesting	0,1	0,9	0,1	0,1	0,1	0,1
	6,6	**7,2**	**3,6**	**3,6**	**3,6**	**3,6**
Saldo van lasten en baten	**25,9 N**	**26,4 N**	**26,7 N**	**27,2 N**	**27,4 N**	**27,1 N**

De totale begrote lasten binnen het programma Onderwijs bedragen in 2017 € 30,3 miljoen. De totale baten zijn € 3,6 miljoen, waardoor een saldo ontstaat van € 26,7 miljoen. Het grootste deel van het beschikbare budget wordt ingezet voor de doelstellingen/producten Zorgplicht onderwijshuisvesting (55% = € 16,7 miljoen) en Stimuleren ontwikkelingskansen (33% van het budget = € 10,2 miljoen). Voor Voortijdig schoolverlaten is de resterende 11% (= € 3,5 miljoen) van het budget beschikbaar.

Het begrotingssaldo (lasten min baten) van het programma Onderwijs stijgt met € 0,3 miljoen (2%) ten opzichte van 2016. Dit heeft voornamelijk te maken met indexeringseffecten en centrale bijstelling van de apparaatskosten. Hier staat een lichte daling tegenover door afloop van de in 2016 beschikbare a-structurele rijksmiddelen voor onderwijshuisvesting voor vluchtelingen.

Vanaf 2017 is in meerjarig perspectief nauwelijks sprake van substantiële ontwikkelingen in het begrotingssaldo, met uitzondering van de toename van de lasten op het product Onderwijshuisvesting in 2018 met € 0,5 miljoen. Dit is vooral het gevolg van de toename van de begrote kapitaallasten met betrekking tot de investering van de brede school in Groot Oosterhout.

Relevante links

Beleidskader Opvang en Onderwijs 0-12 jaar Zoveel kinderen, zoveel kansen! 2016-2020
Innovatie-agenda Iedereen heeft talent 2014
Monitor Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting 2013
Deelplan Onderwijsvoorzieningen Nijmegen 2012
Evaluatie Doordecentralisatie onderwijshuisvesting 2013
Beleidskader leerlingenvervoer 2010-2013 (verlengd)
Evaluatie leerlingenvervoer 2013
Jaarverantwoording Kinderopvang 2014
Regionaal beleidsplan leerplicht 2015-2019
Herijkte agenda passend onderwijs en jeugdhulp regio (2016
Emovo-onderzoek onder VO-leerlingen 2015/2016
Module onderwijs uit Stads en Wijkmonitor

Openbare ruimte

Maatschappelijk effect

Wij beogen een aantrekkelijke leefomgeving voor en door bewoners en bedrijven. Een aantrekkelijke leefomgeving waar mensen elkaar ontmoeten, zich thuis voelen en met plezier gebruik maken van de openbare ruimte en deze samen met anderen onderhouden en er zich verantwoordelijk voor voelen. Een openbare ruimte die voor ieder toegankelijk is en waar ruimte is voor initiatieven die worden gefaciliteerd door de gemeente.
Wij dragen zorg voor het gebruik, beheer en onderhoud van de stad van vandaag en morgen.

Wat gaan we doen?

Thuis in een toegankelijke openbare ruimte
Het wordt steeds belangrijker dat de openbare ruimte voor iedereen goed bereikbaar en bruikbaar is. Dit geldt vooral ook voor een toenemend aantal bewoners met beperkingen door vergrijzing en een betere gezondheidszorg. Krachtens de Wmo zijn we als gemeente verantwoordelijk voor het bevorderen van participatie in de samenleving en de zelfredzaamheid van onze burgers. Daarbij is ons streven dat mensen met chronische ziekten en beperkingen vaker in de thuissituatie kunnen blijven wonen. Routes zonder hindernissen van hun huis naar voorzieningen in de buurt bevorderen dan de zelfredzaamheid en gezondheid van deze mensen.
Een toegankelijkere stad zonder obstakels in de openbare ruimte heeft daarmee dus hoge prioriteit. In 2016 zijn we gestart met de uitvoering van het plan "Een toegankelijker Nijmegen". Hiervoor hebben we drie jaar lang jaarlijks € 100.000 vrijgemaakt als extra impuls. Het accent zal liggen op de verbetering van de toegankelijkheid van de bestaande stad, maar vooral ook op het meteen hindernisvrij maken van nieuwe (her)ingerichte openbare ruimte. Dit vereist een checklist van toegankelijkheids-criteria maar ook het promoten van bewustwording bij iedereen die zelf geen beperkingen heeft. We besteden hieraan volop aandacht.
Met de toegankelijkheid van de openbare ruimte zien we ook een herwaardering van de openbare ruimte en mogelijkheden om erin te spelen, sporten en te bewegen. Ook aan bewegen in de openbare ruimte willen we samen met andere programma's de komende tijd vorm geven.

Een aantrekkelijke leefomgeving voor en door bewoners en bedrijven
We streven voor 2017 naar een waardering van de openbare ruimte van bewoners met minimaal een score van 6,9. Voor dit doel gaan we bewoners en bedrijven intensief betrekken bij het vormgeven en onderhouden van hun eigen omgeving.
We geven verder invulling aan de beleidsnota "Geef ze de (openbare) ruimte". Deze invulling is een groeiproces door een andere manier van werken met een nieuwe rolverdeling tussen bewoners, ondernemers, uitvoerende partijen en de gemeente. Centraal in het Nijmeegse beleid Openbare Ruimte staat de overtuiging dat we 'ruimte willen geven' en we dit doen in vier richtingen.
We geven ruimte aan bewoners en bedrijven om de eigen verantwoordelijkheid te nemen bij het beheer van de openbare ruimte *(participatie).* We geven ook de ruimte aan Dar, onze integrale hoofd-aannemer, door te werken op regie-basis. Dit geeft Dar de vrijheid werkzaamheden op wijkniveau efficiënt in te richten *(integraal werken onder regie)*. Ruimte willen we ook geven voor extra accenten in het onderhoud bovenop het normale

onderhoudsniveau *(gedifferentieerd beheer).* En tot slot nemen we de ruimte met ons streven naar het duurzaam beheren van de openbare ruimte *(duurzaam beheer).*
We willen daarbij de kwaliteit van de openbare ruimte op peil houden. We garanderen als gemeente één basisniveau van onderhoud: het 'Marikenniveau'. Dit is een veilige, toegankelijke openbare ruimte waar men zich prettig voelt. Participatie van bewoners en bedrijven in met name het groenbeheer zorgen voor de accenten bovenop dat Marikenniveau. Wanneer bewoners 'meedoen' in het beheer, kunnen we de openbare ruimte kwalitatief hoogwaardiger inrichten en aantrekkelijker maken. Onze inzet om het aantal participatieprojecten de komende jaren te vermeerderen, begint vruchten af te werpen. Onze strategie is dat door ontmoeting en participatie in de openbare ruimte men zich meer betrokken en dus verantwoordelijk voelt. Het uiteindelijke resultaat is een leefbare stad die echt van de inwoners is. Dit doen we door onder andere de wijkbeheerplannen interactief op te stellen met de wijk, het faciliteren van initiatieven van bewoners en deze op de participatiekaart actief te promoten. Door pilots met moderne media ontvingen we nieuwe informatie van meer en andere bewoners voor het opstellen van wijkbeheerplannen. Vanuit die pilots gaan we een interactief discussieplatform ontwikkelen om wijkbeheerplannen in dialoog met bewoners via internet te actualiseren.
In samenwerking met het programma Duurzaamheid geven we uitvoering aan het project ‘Groen verbindt’. We stimuleren participatie in het stedelijk groen en leggen verbinding tussen bewoners met groene participatieprojecten die de wijkbeheerders in de wijken ophalen en ondersteunen. Maar participatie is breder dan meewerken aan groenbeheer of het creëren van een buurtmoestuin. Steeds vaker komen bewoners met allerlei ideeën om de stad mooier en leefbaarder te maken. Ook gaan we als gemeente zelf altijd in overleg met bewoners, wanneer we hun straat of buurt willen aanpassen of veranderen. Met al deze acties en projecten vergroten we de betrokkenheid van bewoners en bedrijven bij hun openbare ruimte.
We gaan ondertussen door met het bieden van goede service aan onze burgers door meldingen over de openbare ruimte via de Bel&Herstellijn zo snel mogelijk af te handelen. We ontwikkelen de Bel&Herstelapp verder als een instrument, waarmee we ook veel informatie ophalen voor een beter beheer van de stad, bijvoorbeeld om de toegankelijkheid te verbeteren. Verder gaan we de procesgang van de melding tot de afwikkeling ervan nog betrouwbaarder inrichten.

Een schone openbare ruimte en reiniging
Zwerfafval en dumping hebben een sterk negatieve invloed op de beleving van de buurt en de stad door de bewoners, bezoekers en bedrijven. Vuil trekt vuil aan en werkt verloedering in de hand. We maken werk van het thema “schoon” door het meerjarenprogramma 'Nijmegen, schoon heel gewoon'.
Op 'hot spots' in de stad maken we mensen bewust van de gevolgen van het dumpen van afval, we geven voorlichting en beboeten daders waar nodig. We richten ons vooral op projecten waarbij bewoners uit de buurt en betrokken groepen zelf het initiatief nemen om de zwerfvuilproblematiek op een ludieke manier samen op te pakken. Voorbeelden zijn projecten rond de Fenikshof, Actie Schoon Goffertpark en Actie Schone Waal. We ondersteunen dit soort acties door materialen beschikbaar te stellen en mee te denken over oplossingen. We zetten gericht in op de aanpak van zwerfafval rondom de strandjes van de Stadswaard en het Rivierpark en proberen daarbij recreanten bewust te maken van de gevolgen van zwerfafval. Daarnaast gaan we door met Wijkhelden-teams, waarvan de promotie en organisatie nu volledig in handen van Dar ligt. De participatiekaart is uitgebreid met alle wijkheldenteams zodat bewoners kunnen zien of in hun buurt al een team actief is. Onder het motto 'Nijmegen, schoon heel gewoon' kunnen we nieuwe thema’s en acties op het gebied van 'schoon' brengen. Bij het houden van toezicht en handhaven op een schone, hele en veilige openbare ruimte vinden we het erg belangrijk om die bewoners die het niet zo nauw nemen hierop aan te spreken.

Afvalscheiding
We gaan door met de uitvoering van het afvalbeleidsplan “Creatief met afval”. Doel is om steeds meer grondstoffen uit het huishoudelijk afval te halen. Uiteindelijk willen we minimaal toe naar 75% hergebruik door

afvalscheiding in uiterlijk 2020. Dit percentage is inclusief de herbruikbare afvalstoffen die met nascheiding uit het restafval teruggewonnen worden.
In 2015 hebben we een forse stap gezet waardoor we nu op 71% hergebruik staan tegen 67% in 2014.
De introductie van de oud papier container en de mogelijkheid om blik en drankkartons mee te geven met het plastic afval sorteren heel duidelijk hun effect. Nijmegen behoort binnen de categorie grote steden samen met Maastricht tot de top als het gaat om hergebruik van huishoudelijk afval.
In 2017 onderzoeken we de mogelijkheden om luiers en matrassen te recyclen. Verder willen we via pilots kansen creëren om de afvalscheiding in hoogbouw te verbeteren. Zo zijn we continu op zoek naar manieren om van afval een grondstof te maken en ook om met afval energie op te wekken zoals Biogas. Hier zullen we ons de komende jaren op blijven richten.

Dar NV is de regionale uitvoeringsorganisatie op het gebied van afval. Voor Nijmegen verzorgt Dar het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval, het reinigen van de openbare ruimte en de gladheidsbeheersing. Dit leggen we jaarlijks vast in de DienstVerleningsOvereenkomst (DVO). Deze DVO is de afgelopen jaren uitgebreid met het integraal onderhoud van groen en grijs voor de meeste stadsdelen. Onze intentie is om dit steeds verder uit te breiden naar alle wijken van de stad en naar nog meer beheeronderdelen zoals speelvoorzieningen.

Een hele en veilige openbare ruimte: beheer en onderhoud
Wij beheren en onderhouden de wegen, civiele bouwwerken, de openbare verlichting, de verkeersregelinstallaties, de verkeersvoorzieningen en het openbaar groen. Duurzaam beheer staat daarbij voorop. We passen herinrichting en reconstructies toe op wegen waar dat nodig is. In de loop van 2016 is het nieuwe gebied van het Rivierpark in Nijmegen Noord in beheer gekomen. In goede afstemming met Rijkswaterstaat wordt aan dit beheer verder vorm gegeven.
Jaarlijks stellen we een uitvoeringsprogramma op om onze werkzaamheden gemeentebreed af te stemmen. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen staat een overzicht van de hoofdasfaltwegen die we in 2017 gaan aanpakken.
We voeren de beleidsnota "Zicht op Nijmeegs licht" uit waarbij wij oude armaturen geleidelijk aan vervangen door armaturen met LED-lampen om een bijdrage te leveren aan een energieneutrale stad in 2045. We werken aan het planmatig vervangen van het oude kabelnet, sterk verouderde armaturen en bijbehorende masten. Daarnaast voeren we het lichtplan uit. Dit lichtplan is een plan om met name de binnenstad aantrekkelijker te maken door het weloverwogen aanlichten van oude en bijzondere gebouwen, kunstobjecten en monumenten. Duurzaamheid is hier weer een belangrijk criterium.

Beschermen van een gezonde leefomgeving: Integraal waterbeheer
Integraal waterbeheer gaat over onze wettelijke gemeentelijke watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. We verzamelen stedelijk afvalwater en transporteren het naar de rioolwaterzuivering. We verwerken afstromend hemelwater via riolen, infiltratievoorzieningen, sloten en vijvers. Daarbij houden we rekening met, ook in Nijmegen, steeds vaker voorkomende hevige buien. Waar nodig nemen we maatregelen tegen structurele grondwateroverlast.
De hoofddoelen van onze watertaken zijn beschermen van de (volks)gezondheid, beschermen van het milieu en bijdragen aan een leefbare woonomgeving. Hiervoor onderhouden en vernieuwen we de technische voorzieningen. Dat doen we planmatig, op basis van het nieuwe "Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2017-2023" en met ambities voor: klimaatadaptatie, samenwerking en dienstverlening, beperken van regenwateroverlast, beperkt houden van gezondheidsrisico, beperken van grondwateroverlast en optimaliseren van beheeractiviteiten. De bijbehorende indicatoren voor doelmatig beheer (‘minimaal gelijkblijvende restlevensduur’) en duurzame ontwikkeling (‘verduurzamen van de waterketen’) zijn opgenomen in het programma Duurzaamheid.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
bestaand beleid				
B26. Opbrengsten ingezamelde afvalstromen	200	200	200	200
B27. Tegenvallende reclame opbrengsten	-200			
B28. Overhevelen Rijksbijdrage grondwatermonitoring	-55	-55	-55	-55
Totaal	-55	145	145	145

Opbrengsten ingezamelde afvalstromen

De Gemeente ontvangt een vergoeding voor het inzamelen van afvalstromen (plastic, blik, papier, elektrische apparaten). Door een betere afvalscheiding door de burger ontvangen we een hogere bijdrage dan tot dusver is geraamd. We stellen de begroting daarop structureel bij.

Tegenvallende reclame opbrengsten

Bij de Stadsbegroting 2013 gingen we er vanuit dat we per 2015 € 5 ton meer aan reclameopbrengsten vanuit de openbare ruimte konden realiseren. Nu blijkt dat we zonder het nemen van aanvullende voorzieningen niet in staat zijn om het gehele bedrag te realiseren. Omdat voor het realiseren van deze voorzieningen tijd nodig is, stellen we de verwachte baten eenmalig met € 2 ton bij.

Overhevelen Rijksbijdrage grondwatermonitoring

De gemeente heeft een afkoopsom van het Rijk ontvangen in verband met de monitoring van de grondwaterstanden in de Waalsprong. De afkoopsom is aan de saldireserve toegevoegd en is structureel aan het programma Openbare Ruimte budget toegevoegd voor uitvoering van de werkzaamheden. Deze financieel-technische werkwijze leidt tot een nadeel in de exploitatie en daarnaast tot beschikking over extra middelen in de saldireserve.

Bijdrage verbonden partijen

Dar NV

Dar verzorgt voor de gemeente Nijmegen de afvalinzameling en reiniging. Ook andere uitvoerende taken op het gebied van IBOR (integraal beheer openbare ruimte) zijn ondertussen ondergebracht bij Dar. In samenwerking met Breed krijgt Dar ook een belangrijke rol voor onze gemeente op het gebied van ‘social return’ (werkervaring en de toeleiding van inwoners naar de arbeidsmarkt).

MARN

Via de MARN is de continuïteit in de verwerking van brandbaar restafval en GFT bij ARN bv gewaarborgd. Daarbij ontstaan bovendien nuttige bijproducten zoals warmte voor het warmtenet, duurzame energie, biogas en compost. Daarmee draagt MARN bij aan een duurzaam afvalbeheer. Tevens kan de gemeente Nijmegen via het aandeelhouderschap van MARN sturen op de verdere strategische ontwikkeling van ARN.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Waarderingsscore voor de openbare ruimte door de burgers	6,9	6,8	6,9	6,9	7	7
- Waarderingsscore voor de openbare ruimte door de ondernemers	6,8	6,9	6,9	6,9	7	7
- Uitgevoerde acties wijkbeheerplannen	92 %	90%	90 %	90 %	90 %	90 %
- Tijdig afgehandelde meldingen B&H	76 %	80%	80 %	80 %	80 %	80 %
- Aantal participatieprojecten op participatiekaart	251	230	250	260	280	290
- % hergebruik huishoudelijk afval	67 %	63%	71 %	72 %	74 %	75 %

Een waarderingsscore van de openbare ruimte van 6,9, zowel voor bewoners als ondernemers, doet recht aan een schone, hele en veilige stad.
Jaarlijks worden in de wijkbladen of met een huis-aan-huisbrief de voorgenomen acties in de openbare ruimte gepubliceerd. Aan het eind van het jaar worden deze acties geëvalueerd. Het streven is om 90% van de voorgenomen acties ook daadwerkelijk te realiseren. Zo wordt ieder jaar per wijk uitvoering gegeven aan de wijkbeheerplannen.
Het streven is om 80% van de Bel&Herstelmeldingen binnen 5 werkdagen af te wikkelen. Dat betekent dat binnen die tijd aan de melder wordt teruggekoppeld dat hetzij het probleem is dan wel wordt opgelost, hetzij wat de reden is waarom het niet kan worden opgelost.
Met de participatiekaart promoten we participatie projecten. We streven naar 290 projecten in 2020. Per 1 juli 2016 hebben we al 274 projecten op de kaart staan.
In het afvalbeleidsplan hebben we opgenomen dat we in de komende jaren streven naar een oplopend percentage hergebruik huishoudelijk afval. Het Rijk heeft voor 2020 een landelijke doelstelling van 75% hergebruik bepaald. We maken hierin goede vorderingen maar 75% is een forse uitdaging.

Wat kost het?

Integraal beheer openbare ruimte Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Integraal beheer openbare ruimte	15,2	15,0	11,9	12,1	12,4	12,5
Integraal Waterbeheer	13,7	14,4	13,8	14,0	14,2	14,1
Inzameling huishoudelijke afval	11,3	10,7	11,0	11,0	11,0	11,0
Onderhoud wegen en kunstwerken	14,0	13,9	10,3	10,7	10,9	11,2
Straatreiniging	9,8	10,1	10,0	10,0	10,0	10,0
Toezicht openbare ruimte	3,2	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
	67,2	**66,9**	**59,8**	**60,6**	**61,3**	**61,7**
Baten						
Integraal beheer openbare ruimte	1,3	1,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Integraal Waterbeheer	13,7	14,4	13,8	14,0	14,2	14,1
Inzameling huishoudelijke afval	10,5	8,4	6,0	6,0	6,0	6,0
Onderhoud wegen en kunstwerken	3,7	2,4	1,7	1,9	1,9	1,9
Straatreiniging	2,4	2,4	2,5	2,5	2,5	2,5
Toezicht openbare ruimte	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
	31,6	**28,8**	**24,3**	**24,7**	**24,9**	**24,8**
Saldo van lasten en baten	**35,6 N**	**38,1 N**	**35,5 N**	**35,9 N**	**36,3 N**	**36,8 N**

De gemeente besteedt in 2017 in totaal € 35,6 miljoen netto aan het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, het waterbeheer, het houden van toezicht op het gebruik van die openbare ruimte en de inzameling van het huishoudelijk afval. Het lastenbudget bedraagt € 59,8 miljoen en aan baten ramen we € 24,3 miljoen. Het begrotingssaldo (lasten min baten) van het programma Openbare Ruimte daalt met € 2,5 miljoen (7%) ten opzichte van 2016. Dit heeft hoofdzakelijk te maken met het omzetten van € 5 miljoen onderhoudsbudgetten

naar investeringskredieten naar aanleiding van de invoering van het nieuwe BBV. Dit is zichtbaar in de lastenbudgetten van de producten Integraal beheer openbare ruimte en Onderhoud wegen en kunstwerken. Bij de batenbudgetten is er in 2017 een fors verschil met 2016 als gevolg van de afschaffing van de afvalstoffenheffing.
Vanaf 2018 is de opraming van de kapitaallasten van de investeringskredieten zichtbaar.

Relevante links

'Geef ze de Openbare Ruimte', beleidsnota openbare ruimte, 2013
Participatiekaart (www.participatiekaart.nl/nijmegen)
Marikenniveau, 2014
'Creatief met afval', beleidsnota huishoudelijke afvalstoffen, 2013-2022
'Zicht op Nijmeegs Licht', beleidsnota openbare verlichting 2011 – 2020
Lichtplan Nijmegen, inspiratieboek voor openbare sierverlichting in Nijmegen, 2013
'Grip op gladheid', beleidsnota gladheidbeheersing 2011-2016
'Reclameboodschap', beleidsnota reclamebeleid, 2013

Sport en Accommodaties

Maatschappelijk effect

Het programma Sport en Accommodaties gaat over de fysieke maatschappelijke voorzieningen wijkaccommodaties, sportaccommodaties en maatschappelijk vastgoed in Nijmegen en over het stimuleren en faciliteren van sport en beweging. Wij sluiten daarbij aan op belangrijke thema's uit het coalitieakkoord, zoals de wijkgerichte benadering in een Zorgzame stad, Nijmegen als aantrekkelijke woon- en groeistad, Nijmegen als energie-neutrale, duurzame stad en Nijmegen als veilige en leefbare stad. Deze thema's worden toegepast in onze dagelijkse praktijk van het effectief en klantvriendelijk beheren van wijk- en sportaccommodaties en het overig maatschappelijk vastgoed. Een zo efficiënt mogelijke benutting, instandhouding en spreiding van al deze gemeentelijke voorzieningen, in samenspraak met de beleidsprogramma's, is daarbij uitgangspunt.

We willen dat alle Nijmegenaren elkaar in de eigen wijk kunnen ontmoeten en (gezamenlijk) kunnen sporten. Het programma Sport en Accommodaties realiseert daartoe de beschikbaarheid van aansprekende wijk- en sportvoorzieningen, die breed toegankelijk zijn, veilig en voldoende onderhouden.

Wat gaan we doen?

Het programma Sport en Accommodaties combineert een effectief en klantvriendelijk beheer met een zo efficiënt mogelijke benutting, spreiding en instandhouding van al het gemeentelijk vastgoed, inclusief gemeentelijke sportaccommodaties. Wij zorgen - fasegewijs - voor duurzame gebouwen. Ten aanzien van de gemeentelijke sportaccommodaties ligt onze focus niet op het uitbreiden van het areaal aan accommodaties, maar op het verbeteren van de kwaliteit van de binnen- en buitensportaccommodaties.

Onze bemoeienis staat altijd ten dienste van de gemeentelijke beleidsprogramma's en varieert voor onze objecten van enkel huurbaas voor een externe (gesubsidieerde) partij (bijvoorbeeld De Vereeniging en de Schouwburg) tot volledige exploitatie en beheer van speeltuinen, kinderboerderijen en wijk- en sportaccommodaties.

We stimuleren de sportparticipatie en beweegdeelname in Nijmegen en ondersteunen partijen die op dit vlak actief zijn. Het sportbeleid is in steeds sterkere mate gericht op sport en bewegen als middel in het bredere beleid gericht op gezondheid en welzijn. Nijmegen op weg naar een echte "beweegstad" is daarbij onze leidraad. Het gaat daarbij dus niet altijd om sport, maar ook om andere vormen van bewegen. Met onze inzet willen we bereiken dat:

- Nijmegenaren kunnen deelnemen aan en genieten van een gevarieerd aanbod van sport- en beweegactiviteiten.
- De gezondheid en het welzijn van inwoners behouden en verbeteren door het bevorderen van sport en bewegen.
- Sportverenigingen in Nijmegen van goed niveau zijn.
- Er een kwalitatief goed aanbod van sportaccommodaties is en een openbare ruimte die uitnodigt om te gaan sporten en bewegen.
- Sportieve talenten zich optimaal kunnen ontwikkelen in Nijmegen.

Via het ontmoeten in onze wijkaccommodaties bieden we een instrument voor de versterking van de sociale cohesie in de wijk.
Het maatschappelijk vastgoed in Nijmegen ondersteunt en faciliteert de gemeentelijke doelen en ambities. Dat kan door ruimte te bieden aan doelgroepen van alle programma's.

Met het in stand houden van historische en culturele objecten en panden ondersteunt dit programma de beleidsterreinen Citymarketing, Cultuur en cultuurhistorie. De onderwijspanden die niet aan schoolbesturen zijn overgedragen worden onderhouden conform de doelen van Onderwijs. Door parkeermogelijkheden te bieden, levert het maatschappelijk vastgoed een bijdrage aan het programma Mobiliteit. Namens de programma's Grondbeleid en Stedelijke ontwikkeling is er de zorg voor (tijdelijk) beheer van terreinen en panden.

In 2017 gaan we o.a. aan de slag met de volgende items (zie ook plannen per product):

- uitwerken van een toekomstvisie voor onze vastgoedportefeuille en de wijk- en buitensportaccommodaties
- doorgaan met de lopende investeringsprojecten zoals Asbestsanering, Toegankelijkheid en Duurzaamheid
- een onderzoek starten naar de klimaatbeheersing in onze gebouwen
- een professionaliseringstraject op de inzet van onze vrijwilligers
- een pilot starten met zelfbeheer in een wijkaccommodatie (Wijkatelier Lindenholt)

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
bestaand beleid				
B30. Zelfbeheer Dukenburg: lagere huur	-25	-25	-25	-25
Totaal	**-25**	**-25**	**-25**	**-25**

Zelfbeheer Dukenburg: lagere huur
Door de overgang naar Zelfbeheer per medio 2016 is de contractuele huurprijs vanaf de overgang op jaarbasis € 25.000 lager dan voorheen.

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
Sportstimulering						
- % basisscholieren dat minimaal 7 uur per week beweegt	68[1] %		76 %			
- % middelbare scholieren dat aan sport doet	88[2] %		84 %			
- % middelbare scholieren dat minimaal 7 uur per week beweegt	67[3] %		71 %			
- % volwassenen dat minimaal 12 keer per jaar aan sport doet	76[4] %		67 %			
- % volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm	66[5] %		78 %			
Sportverenigingen						
- % basisscholieren dat lid is van een sportvereniging	70[6] %		74 %			
- % middelbare scholieren dat lid is van een sportvereniging	71[7] %		71 %			
- % volwassenen dat lid is van een sportvereniging	23[8] %		23 %			
- % volwassenen dat buiten verenigingen en commerciële sportscholen om aan sport doet	59[9] %		46 %			
Sportaccommodaties						
- % bezettingsgraad gemeentelijke gymnastieklokalen	53 %					
- % bezettingsgraad gemeentelijke sportzalen	60 %					
- % bezettingsgraad gemeentelijke sporthallen	59[10] %					
- Aantal bezoekers in de zwembaden (totaal Erica Terpstra, West, Dukenburg en Goffertbad)	571.189					
- Aantal bezoekers in Triavium voor de schaatsbaan	159.088					
Ondersteuning topsportklimaat						
- Aantal talenten uit de regio Nijmegen met een HP, IT of NT-status dat sport in Nijmegen	21					
- Aantal talenten uit Nijmegen met een HP, IT of NT-status	15					
- Aantal seniorenteams in Nijmegen die op het hoogste competitieniveau actief zijn	6					
- Aantal grote sportevenementen	7					

[1] Kindermonitor 2013, GGD
[2] Percentage berekend o.b.v. E-MOVO 2011, GGD
[3] Ibid.
[4] Burgerpeiling 2013, O&S
[5] Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD (nieuwe vraagmethodiek)
[6] Kindermonitor 2013, GGD
[7] E-MOVO 2011, GGD
[8] Burgerpeiling 2013, O&S
[9] Ibid.
[10] Exclusief Jan Massinkhal gezien de combi evenementen en sport.

In 2012 zijn, na de totstandkoming van het Beleidsplan Sport 2013-2016, op vele indicatoren streefgetallen voor het einde van de beleidsperiode (2016) bepaald. Voor de onderdelen 'Sportaccommodaties' en 'Ondersteuning topsportklimaat' is in 2012 gekozen om geen streefgetallen vast te stellen, maar worden jaarlijks bij de jaarrekening de realisatiecijfers weergegeven.

In het 4e kwartaal van 2016 wordt het Beleidsplan 2017-2020 vastgesteld. Vooralsnog hebben we voor de begroting 2017-2020 de huidige indicatoren gecontinueerd, deze worden in de Zomernota 2017 aangepast aan de beleidsdoelstellingen van het nieuwe beleidsplan.

Wat kost het?

Maatschappelijk vastgoed Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Maatschappelijk vastgoed	12,0	11,0	10,0	10,2	10,1	10,1
Sport	3,3	5,6	6,0	6,1	6,0	6,0
Sportaccommodaties	20,6	15,6	15,3	15,3	15,7	15,6
Wijkaccommodaties	15,4	15,3	14,5	14,4	14,3	14,2
	51,3	**47,5**	**45,8**	**45,9**	**46,1**	**45,9**
Baten						
Maatschappelijk vastgoed	9,3	8,5	8,7	8,7	8,6	8,6
Sport	0,9	0,8	0,3	0,3	0,3	0,3
Sportaccommodaties	8,6	5,1	4,7	4,7	4,7	4,7
Wijkaccommodaties	4,6	4,6	4,3	4,3	4,2	4,2
	23,5	**19,0**	**18,0**	**17,9**	**17,7**	**17,7**
Saldo van lasten en baten	**27,9 N**	**28,5 N**	**27,8 N**	**28,0 N**	**28,3 N**	**28,2 N**

Lasten

De begrote lasten van het programma Sport en Accommodaties bedragen in 2017 ca. € 1,4 miljoen minder dan in 2016. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een verlaging van de toegerekende rentepercentage over de investeringen vanaf 2017. Meerjarig laten de begrote lasten een stabiel beeld zien.

Baten

De begrote baten bedragen in 2017 ca. € 1 miljoen minder dan in 2016. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat programma overschrijdend vanaf 2017 de verrekeningen tussen producten zijn geëlimineerd. De meerjarige, begrote baten voor de producten Sport, Sport- en Wijkaccommodaties zijn hierdoor lager dan in 2016.

Relevante links

Uitvoeringskader Combinatiefuncties gemeente Nijmegen 2012
Verenigingsmonitor 2013, O&S.
Kadernota Maatschappelijk Vastgoed
Startnotitie Sport en Bewegen 2017-2020

Stedelijke ontwikkeling

Maatschappelijk effect

Met het programma Stedelijke ontwikkeling willen we bereiken dat Nijmegen voldoende, passende en veilige huisvesting biedt aan (groepen) bewoners en ondernemers, en dat de stad in ruimtelijk opzicht aantrekkelijk is om te wonen, te werken, te recreëren, te bezoeken en zich te vestigen. Daarbij streven we naar een evenwichtige ruimtelijke structuur en een krachtige stedelijke identiteit met herkenbare wijken, waarbij we graag ruimte geven aan initiatieven van bewoners en ondernemers. We staan voor goede dienstverlening op gebied van vergunningverlening en handhaving. We streven naar een goed samengaan van functionaliteit, cultuurhistorische rijkdom, toegankelijkheid en eigentijdse ontwikkeling.

Wat gaan we doen?

De ruimtelijke wet- en regelgeving en onze eigen beleidsambities, zoals vastgelegd in o.a. de structuurvisie, vormen de basis voor de werkzaamheden in het programma Stedelijke ontwikkeling. Het programma bestaat uit twee onderdelen; ruimtelijke inrichting en vergunningverlening bouwen.

Ruimtelijke inrichting

In 2017 voeren we de volgende activiteiten uit:

- We werken verder aan het realiseren van de regionale beleidsambities zoals vastgelegd in de MIRT agenda, de majeure opgaven van de provincie Gelderland en het topsectorenbeleid van het Rijk.
- We bereiden de implementatie van de Omgevingswet voor en beïnvloeden via onze landelijke en regionale netwerken de uitwerking van de wet.
- We faciliteren tijdelijk gebruik van leegstaande panden (Tijdelijk Anders Gebruik en Tijdelijk Anders Bestemmen) en faciliteren tijdelijke initiatieven op ontwikkellocaties in de stad in het kader van o.a. placemaking. Hiermee maken we experimenten en tijdelijk wonen/bouwen mogelijk.
- We zorgen voor een integrale aanpak ontwikkeling, beheer en gebruik voor het nieuwe Rivierpark samen met betrokken externe partners en maken daarbij uitdrukkelijk gebruik van de ideeën in de stad.
- We voorzien in de planprocessen voor nieuwe grote ontwikkelingen, bijvoorbeeld Vossenpels.
- We maken ruimtelijke analyses en locatieonderzoeken en stellen ambitiedocumenten op voor nieuwe ruimtelijke initiatieven.
- We voldoen aan de wettelijke plicht tot actualisatie van bestemmingsplannen.
- We zorgen ervoor dat onze producten digitaal interactief gemaakt worden en beschikbaar worden gesteld via het internet.
- We zorgen voor een goede afwikkeling van planschadeclaims.
- We handhaven het gebruik conform bestemmingsplannen, primair op basis van klachten.
- We begeleiden en maken stedenbouwkundige en inrichtingsplannen voor o.a. schoollocaties en ontwikkellocaties. We dragen zorg voor een hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit van de stad met oog voor de eigenheid in buurten en wijken; in dat kader stellen we beeldkwaliteitsplannen op en faciliteren we de Commissie Beeldkwaliteit en de Ruimtelijke Kwaliteitsteams.
- We ondersteunen het Architectuurcentrum o.a. door deelname in programmaraad, subsidie en begeleiding bij de tweejaarlijkse Architectuurprijs.

Vergunningverlening bouwen
In 2017 werken we met de ODRN als opdrachtnemer aan de uitvoering van de volgende taken en activiteiten:

- We plegen vooroverleg met (potentiële) aanvragers over hun (aan)vraag. Voor dit vooroverleg is een legestarief van toepassing.
- We stellen een nieuw beleidsplan Handhaving fysieke leefomgeving op.
- We toetsen ingekomen aanvragen voor een omgevingsvergunning aan de van toepassing zijnde wettelijke regelingen (bouwbesluit, bouw- en monumentenverordening, bestemmingsplan, brandveiligheids- en milieuregels) en op de beleidsaspecten duurzaamheid, energie en ventilatie.
- We verlenen met inachtneming van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) integrale omgevingsvergunningen.
- We dragen er zorg voor dat de klant één aanspreekpunt heeft voor vragen over de door hem aangevraagde vergunning.
- We inspecteren verleende vergunningen. We besteden daarbij extra aandacht aan de prioriteiten zoals deze voortvloeien uit het integrale handhavingsprogramma 2017.
- We behandelen klachten en handhavingsverzoeken van burgers en bedrijven.
- We sporen illegale activiteiten en situaties op en pakken deze aan volgens de prioriteitstelling in het integrale Handhavingsprogramma 2017.
- We treden handhavend op naar aanleiding van signalen van andere gemeentelijke handhavende afdelingen. Daarnaast controleren we aan de hand van een controleprogramma bestaande bouw gezamenlijk met de brandweer.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C13. Invoering Omgevingswet	-165	-320	-190	-115
bestaand beleid				
B31. Vermindering financiële opgave bouwleges	-500	-500	-500	-500
Totaal	**-665**	**-820**	**-690**	**-615**

Invoering Omgevingswet
De verwachte invoering van de Omgevingswet in 2019 is een omvangrijke klus, gelet op alle beleidsmatige, juridische en uitvoeringstechnische wijzigingen. Voor de komende jaren hebben we hiervoor extra budget gereserveerd, dit varieert per jaarschijf met een maximum van € 320.000 in 2018 (verwacht zwaartepunt van de implementatievoorbereidingen). De implementatie duurt naar verwachting tot en met 2024. Op de langere termijn verwacht het Rijk dat deze investeringen kunnen worden terugverdiend door verwachte maatschappelijke baten voor de samenleving en een efficiëntere manier van werken voor de gemeente. Op dit moment kunnen we deze baten voor de gemeente Nijmegen nog niet kwantificeren.

Vermindering financiële opgave bouwleges
In verband met de terugloop in bouwactiviteiten tijdens de economische crisis zijn bij de begroting 2014 de verwachte inkomsten aan bouwleges structureel verlaagd met € 1,4 mln. Dit bracht met zich mee dat ook de uitgaven navenant naar beneden zijn bijgesteld met de opgave deze besparing in 2017 gerealiseerd te hebben. Wij hebben de afgelopen jaren onderzocht hoe wij de kosten op het product Vergunningverlening bouwen zoveel mogelijk omlaag konden brengen (dit betreft onze opdracht aan de ODRN). Het werk voor vergunningverlening en inspectie is echter niet in dezelfde omvang afgenomen en we zien dat het aantal producten waar leges voor geheven kan worden, afneemt. Daarom zijn we tot de conclusie gekomen dat de financiële opgave voor een bedrag van € 500.000 structureel niet haalbaar is en derhalve worden er voor dit bedrag middelen toegevoegd aan het programma.

Bijdrage verbonden partijen

ODRN
De Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) zorgt ervoor dat de vergunningverlening wordt uitgevoerd door medewerkers die voldoen aan de kwaliteitscriteria. Daarnaast bestaat de wens van de gemeente Nijmegen om extra te toetsen op duurzaamheid en toegankelijkheid bij afgesproken bouwplannen met het GPR-toetsingsprogramma. Het vergunningenprogramma is vooral vraaggestuurd. Bij een toename van de vraag om vergunningen zorgt ODRN ervoor dat, binnen de financiële mogelijkheden, extra personeel wordt ingezet zodat op tijd wordt geleverd.

De ODRN inspecteert op de uitvoering van bouwplannen bij bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning is verstrekt. De frequentie van het toezicht wordt bepaald door het handhavingsbeleid van de gemeente Nijmegen en zal variëren afhankelijk van de aard van het bouwwerk. Indien hiervoor aanleiding is zal er steekproefsgewijs of themagericht toezicht worden gehouden op de bestaande bebouwing. Ook zal toezicht worden gehouden op illegale bouw, op voorschriften m.b.t. slopen van een bouwwerk (inclusief asbestverwijdering) en op het plaatsen van reclame. Bij overtredingen zal het bestuursrechtelijke instrumentarium worden aangewend om de overtreding te beëindigen.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
Ruimtelijke inrichting						
- Maximum % van het aantal beroepschriften tegen postzegelplannen dat gegrond wordt verklaard t.o.v. het aantal ingediende beroepschriften tegen vastgestelde postzegelplannen	nvt	nvt	20	20	20	20
- Maximum % van het aantal beroepschriften tegen actualisatieplannen dat gegrond wordt verklaard t.o.v. het aantal ingediende beroepschriften tegen vastgestelde actualisatieplannen	nvt	nvt	20	20	20	20
- Maximum % van het aantal bezwaarschriften tegen planschadebesluiten dat gegrond wordt verklaard t.o.v. het aantal ingediende bezwaarschriften tegen planschadebesluiten	nvt	nvt	20	20	20	20
- % van het Nijmeegse grondoppervlak dat gedekt is door bestemmingsplannen die niet ouder zijn dan 10 jaar in de bestaande stad (Nijmegen Zuid)	100	100	100	100	100	100
- % van het Nijmeegse grondoppervlak dat gedekt is door bestemmingsplannen die niet ouder zijn dan 10 jaar in de bestaande stad (Nijmegen Noord)	80	85	85	85	85	85
- % bewoners dat Nijmegen een aantrekkelijke stad vindt	87	87	87	87	87	87
- % bewoners dat Nijmegen een prettige stad om in te wonen vindt	90	92	92	92	92	92
- Waardering bewoners voor Nijmegen als woon- en leefgemeente (gemiddelde rapportcijfer)	7,6	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
- Waardering van ondernemers voor bedrijfsomgeving (gemiddeld rapportcijfer)	6,9	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1
Vergunningverlening bouwen						
- Aantal aanvragen	1.992	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
- Aantal besluiten	2.105	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
- % aanvragen afgehandeld binnen wettelijke termijn	99	80	90	90	90	90
- Aantal afgehandelde meldingen	922	950	950	950	950	950
- Aantal bezwaren (op dossierniveau)	nb	15	15	15	15	15
- % gegronde bezwaren (op dossierniveau)	2	10	10	9	8	7
- Aantal bezochte locaties	486	500	500	500	500	500
- Aantal klachten	310	420	350	350	350	350
- % van klachten dat leidt tot concrete handhaving	20	25	25	25	25	25
- Aantal controles	nb	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000

Toelichting:

Ruimtelijke inrichting

De indicatoren 1, 2 en 3 zijn nieuw. Voorheen stonden hier indicatoren die slechts beschreven hoeveel bezwaar- en beroepschriften werden ingediend bij bestemmingsplannen. Wij menen dat het percentage gegrond verklaarde bezwaar- en beroepschriften een betere indicatie geeft over de kwaliteit van onze plannen, vandaar dat wij de indicatoren hebben aangepast.

De indicator 'toeristisch imago' is komen te vervallen, omdat Toerisme een onderdeel vormt van het programma Economie en Werk en de rapportage hierover in dat programma plaatsvindt.

Vergunningverlening bouwen

We hebben in samenwerking met de ODRN de indicatoren opgeschoond en verbeterd zodat deze beter aansluiten op de wettelijke kwaliteitscriteria, hieronder een korte toelichting per indicator.

1. Hieronder wordt verstaan het aantal o.a. Bouw-, reclame-, inrit-, kap-, sloop, leegstandswetaanvragen, gebruiksvergunningen. In deze telling kan één hoofdbesluit meerdere sub-besluiten bevatten.
2. Hieronder wordt verstaan het aantal besluiten zoals: niet in behandeling nemen aanvraag, vergunning, weigering. Verschil tussen 2015 en verdere jaren ontstaat door grote hoeveelheid huisvestingswet aanvragen die door de corporaties worden aangevraagd.
3. Volgens DVO tussen gemeente Nijmegen en ODRN
4. Hieronder wordt verstaan het aantal gebruiksmeldingen (174), sloopmeldingen (746) en melding handelsreclame (2).
5./6. Het gaat hierom bezwaren ingediend tegen vergunningen met de activiteit Briks (64) en handhaving Briks (35). Deze gegevens worden gemonitord door de afdeling Juridische zaken.
7. Afhankelijk van de hoogte van de bouwkosten wordt een locatie meerdere keren bezocht.
8./9. Hieronder worden zowel bouw- als monumentenklachten verstaan.
10. Met de nieuwe aanpassingen van het WRS-systeem zijn de controles voor de toekomst te monitoren.

Wat kost het?

Ruimtelijke inrichting Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Ruimtelijke inrichting	1,4	1,6	1,8	1,9	1,8	1,7
Vergunningverlening bouwen	4,8	4,7	3,9	3,9	3,9	3,9
	6,1	**6,3**	**5,7**	**5,9**	**5,8**	**5,7**
Baten						
Ruimtelijke inrichting	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Vergunningverlening bouwen	4,4	4,5	4,6	4,6	4,6	4,6
	4,6	**4,9**	**5,0**	**5,0**	**5,0**	**5,0**
Saldo van lasten en baten	**1,6 N**	**1,3 N**	**0,8 N**	**0,9 N**	**0,8 N**	**0,7 N**

De totale begrote lasten binnen het programma Stedelijke Ontwikkeling bedragen in 2017 € 5,7 miljoen. De totale baten zijn € 5,0 miljoen, waardoor een saldo ontstaat van € 0,8 miljoen. Het grootste deel van het beschikbare budget wordt ingezet voor de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (€ 3,9 miljoen, 70%). De rest van het budget (€ 1,8 miljoen, 30%) wordt ingezet voor ruimtelijke inrichting, o.a. het actualiseren van bestemmingsplannen.

Het saldo van het programma neemt van 2016 naar 2017 af vanwege de financiële opgave terugloop bouwleges. Dit is een oplopende opgave vanuit de begroting van 2014 waarop structureel nog € 6 ton resteert die ingevuld moet worden.

Veiligheid

Maatschappelijk effect

De zorg van de overheid voor de veiligheid van de burger is verankerd in de kernwaarden van de rechtsstaat. Geen vrijheid, geen gelijkwaardigheid, geen solidariteit zonder een veilige publieke ruimte. Er bestaat overigens geen eenduidig causaal verband tussen het handelen van de overheid en de veiligheid thuis of op straat. Veiligheid is veelal het resultaat van samenwerking en van bewust handelen op basis van eigen verantwoordelijkheid. We werken dan ook vooral aan samenwerking tussen, onder meer, politie, brandweer, woningcorporaties, bewonersorganisaties, welzijnswerkers en hulpverleners. En - daar waar dat kan - doen we een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van burgers.

In Nijmegen focussen we ons daarbij vooral op de thema's die het veiligheidsgevoel van de burger rechtstreeks beïnvloeden, zoals overvallen, inbraak en diefstal. Maar ook het tegengaan van overlast en verloedering vinden we heel belangrijk. Problemen als woonoverlast en intimidatie, jeugdoverlast, en huiselijk geweld pakken we daarom stevig aan. Ook levert het programma Veiligheid een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en aan veilige evenementen en horeca. Daarnaast liggen er fundamentele taken bij de bestrijding van rampen en crises, bij de brandweerzorg en ten aanzien van de handhaving van de openbare orde.

Het belangrijkste maatschappelijke effect dat we hiermee willen bereiken: een stad waarin burgers zich in hun woon- en werkomgeving en op straat veilig voelen. De kern van een succesvol beleid hiervoor ligt in de samenwerking die we met de maatschappelijke partners organiseren. Vanuit het programma Veiligheid stimuleren we daarom de multidisciplinaire samenwerking op de terreinen sociale en fysieke veiligheid in Nijmegen, met de gemeente als regisseur van die samenwerking.

Wat gaan we doen?

Met het *Beleidskader Integrale Veiligheid 2016-2018* hebben we afgesproken de gemeentelijke regie bij veiligheidsvraagstukken die zich op straat-, buurt- en wijkniveau aandienen te versterken. Dit gaat zijn beslag krijgen in de Veiliger Wijkteams nieuwe stijl. Tevens is met het beleidskader afgesproken dat we gaan investeren in onze informatiepositie, zodat tijdig en gericht optreden mogelijk is voordat een veiligheidsprobleem ontstaat of escaleert: intelligence op het veiligheidsdomein. Een ander belangrijk onderwerp is de doorontwikkeling van het Veiligheidshuis, waarbij we aan de slag gaan met de resultaten uit de rendementsanalyse die begin 2016 is opgeleverd. Ook de preventieve aanpak van radicalisering is de komende jaren een belangrijk thema. In onderstaande per thema een korte toelichting.

Veiliger Wijkteams nieuwe stijl

Met de vorming van de Veiliger Wijkteams sluiten we een ontwikkeling af, waarbij de regie op lokale veiligheidsvraagstukken nadrukkelijk bij de gemeente komt te liggen. "Achter de voordeur" was dat al het geval – denk aan: Veiligheidshuis – nu gaan we dat ook "op straat" doen. Sinds de politie meer op afstand is komen staan van lokale vraagstukken, wordt het belangrijk gericht te sturen op de taakverdeling tussen gemeentelijke toezichthouders en de politie bij het toezicht op straat. De robuuste sturing daarop beleggen we bij de afdeling Veiligheid, waarmee we in de uitvoering samenhang en doorzettingsmacht willen organiseren, evenals een

goede op- en afschaling tussen uitvoering en bevoegd gezag. Daarmee kunnen we tegelijkertijd ook de bewonersbetrokkenheid beter en gerichter organiseren. Hiervoor is in de Zomernota reeds een investering gemeld van € 80.000 in 2017 oplopend tot € 160.000 structureel vanaf 2018. We verwachten in de eerste helft van 2017 te kunnen starten met 8 Veiliger Wijkteams nieuwe stijl voor de hele stad.

Intelligence op het veiligheidsdomein
Intelligence gaat om het analyseren en duiden van gegevensbestanden ("big data") om fenomenen en achtergronden in beeld te kunnen brengen met als doel de strategische en tactische informatiepositie van de gemeente en zijn partners te versterken. Willen we achtergronden, patronen en trends bij veiligheidsvraagstukken vroegtijdig herkennen en doorgronden, is er ook informatie nodig die berust bij onze partners in het lokale veiligheidsnetwerk. Intelligence zien we dus nadrukkelijk ook als instrument om informatie en daarmee samenhangende beelden te delen ter versterking van de onderlinge samenwerking. Een belangrijk doel is daarmee ook Intelligence tot instrument te maken van een informatiegestuurde netwerkaanpak van lokale veiligheidsvraagstukken. Bijvoorbeeld in het Veiligheidshuis, maar ook in de Veiliger Wijkteams.

Bij de vaststelling van het *Beleidskader Integrale Veiligheid 2016-2018* zijn hiervoor middelen in het programma Veiligheid geherprioriteerd. In beginsel willen we 3 jaar de tijd nemen om de Intelligence op het veiligheidsdomein te ontwikkelen en hierbij de volgende slagen te maken:
1. Het inrichten van een strategische en tactische informatiepositie op de belangrijkste veiligheidsthema's (delict-, gebieds- en persoonsgericht, primair op de high impact crimes, maar mogelijk ook op de overige veiligheidsthema's).
2. Het inrichten van dashboards om snel managementinformatie te kunnen genereren (delict-, gebieds- en persoonsgericht).
3. Het inrichten van een verwijsindex ter ondersteuning van interventies "achter de voordeur" en "op straat".

Doorontwikkeling Veiligheidshuis
Een belangrijke conclusie uit de rendementsanalyse is, dat het stroomlijnen van (zorg)trajecten bij complexe casuïstiek een belangrijke meerwaarde is van het Veiligheidshuis in het algemeen, maar meer in het bijzonder ook van de inzet van casemanagement. De investering in (gemeentelijk) intensief casemanagement blijkt een belangrijke sleutel tot succes in complexe casuïstiek. Daarnaast blijkt dat casemanagement tevens een relatief goedkope interventie is die voor de cliënt ook nog meerwaarde heeft. Inzet van intensief casemanagement is dus doelmatig en kosteneffectief. Die inzet willen we borgen.

Het registreren en meten van de *outcome* op casusniveau zorgt ervoor dat successen en *best practices* kunnen worden geïdentificeerd en vastgehouden. Momenteel onderzoekt het Veiligheidshuis op welke wijze hieraan concreet invulling te geven.

De snelheid waarmee gehandeld wordt, is in complexe casuïstiek van groot belang. Daarvoor is het nodig dat het Veiligheidshuis, naast facilitering van multidisciplinaire afstemming en casemanagement, ook doorzettingsmacht, c.q. versnellingsmacht kan organiseren als casuïstiek in de backoffices van partners vastloopt. Bijvoorbeeld omdat wachtlijsten niet omzeild kunnen worden. Zo gaan we met alle afzonderlijke ketenpartners afspraken maken om wachtlijsten voor de Top-X-casussen terug te dringen ten behoeve van doorzettingsmacht en doorloopsnelheid.

Radicalisering
Eind 2014 zijn we gestart met de aanpak van radicalisering en terrorisme. Begin 2015 heeft dit geleid tot een casustafel in het Veiligheidshuis. Voorts hebben we eind 2015 met succes een beroep kunnen doen op de additionele Rijksmiddelen ter versterking van de veiligheidsketen bij de lokale, integrale aanpak tegen jihadisme. Die middelen zetten we in op 3 speerpunten:

1. Duiding, kennis en analyse ten aanzien van radicalisering.
2. Het voorkomen van nieuwe aanwas.
3. Het bevorderen van de sociale stabiliteit op buurt- en wijkniveau.

Fysieke veiligheid
Op het fysieke veiligheidsdomein leggen we veel nadruk op het bevorderen van naleefstrategieën. Die kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de reductie van de gevolgen van incidenten. Met de vorming van de regionale brandweer en van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) is krachtig geïnvesteerd in kosteneffectiviteit (VRGZ/brandweer) en kwaliteit van de vergunning- en handhavingsprocessen (ODRN). Op basis van de Stadsvisie 2020 zijn we op het fysieke veiligheidsdomein de uitdaging aangegaan om meer te handelen vanuit het vertrouwen in de burger. Een beter risicobewustzijn, meer eigen verantwoordelijkheid en als gevolg daarvan een (pro)actief naleefgedrag zijn de ankers voor het voorkomen van incidenten. Een belangrijk resultaat van dit proces is het begin 2016 door de Raad vastgestelde *Plan van Aanpak Fysieke Veiligheid 2016-2018*.

Incidentenmanagement
Een goed veiligheidsbeleid houdt ook in het managen van incidenten. Twee voorbeelden hiervan uit het recente verleden. De brand begin vorig jaar in wooncomplex De Notenhout in Neerbosch-Oost, die een stevig beroep deed op de gemeentelijke inzet in de crisisorganisatie. En de inrichting van de tijdelijke noodopvang voor asielzoekers in Heumensoord, waarbij programma Veiligheid vooral de vraagstukken rondom de veiligheid en de publieke gezondheid gemanaged heeft. Beide voorbeelden tonen het belang aan dat ook in de operatie vanuit het domein veiligheid binnen onze gemeente professioneel en taakgericht wordt opgetreden.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C14. Project veilige wijken	-80	-160	-160	-160
bestaand beleid				
B32. bijdrage Veiligheidssregio herijking verdeling	-62	-97	-130	-162
B33. Niet realiseren bezuinigingen op bijdrage veiligheidsregio		-138	-138	-138
Totaal	**-142**	**-395**	**-428**	**-460**

Project veilige wijken
Voor het project veilige wijken is in de Zomernota een investering gemeld van € 80.000 in 2017 oplopend tot € 160.000 structureel vanaf 2018. We verwachten in de eerste helft van 2017 te kunnen starten met 8 Veiliger Wijkteams nieuwe stijl voor de hele stad.

Bijdrage Veiligheidssregio herijking verdeling
In de Veiligheidsregio (VRGZ) zijn nieuwe afspraken gemaakt over de gemeentelijke bijdragen. Die gelden voor de jaren 2017-2021. In de Zomernota is dat reeds toegelicht. Dat heeft tot gevolg dat we oplopend tot 2020 uiteindelijk € 162.000 meer aan de VRGZ zullen bijdragen ten opzichte van het begrotingsjaar 2016.

Niet realiseren bezuinigingen op bijdrage veiligheidsregio
Verder is gebleken dat de met het coalitieakkoord vanaf het begrotingsjaar 2018 ingeboekte bezuiniging ter hoogte van een structureel bedrag van € 138.000 niet realistisch is. In de Zomernota 2016 hebben we al gemeld dat voor die bezuiniging onvoldoende draagvlak is bij de overige gemeenten en die door de Veiligheidsregio niet geaccepteerd wordt.

Bijdrage verbonden partijen

Vanuit het programma Veiligheid participeren wij in de Gemeenschappelijke Regeling Hulpverlening en Veiligheid Gelderland Zuid. Deze partij draagt bij aan de fysieke veiligheid, door het voorbereiden en bestrijden van incidenten, rampen en zware ongevallen.
De wettelijke grondslag ten aanzien van bovengenoemde taken ligt in de Wet op de Veiligheidsregio's, de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Ambulancezorg. Ten aanzien van de ambulancezorg geldt dat de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de organisatie en het waarborgen van een adequaat niveau van ambulancezorg een verantwoordelijkheid van de gemeenten is, maar de financiering een taak van de Nederlandse Zorgautoriteit.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
Vergroten van het veiligheidsgevoel van de Nijmeegse burger						
- 1.1 % dat zich vaak of soms onveilig voelt in de woonbuurt, voor de wijken waar de gemeente samen met andere partners extra inspanningen verricht op het gebied van veiligheid	23 %		<25 %		<25 %	
- 1.2 % dat zich vaak of soms onveilig voelt in de woonbuurt, voor heel Nijmegen	16,5 %		<18 %		<18 %	
Reductie van het aantal incidenten						
- 2.1 Aantal aangiften woninginbraak (pogingen)	141	<250	287	287	287	287
- 2.2 Aantal aangiften woninginbraak (geslaagde inbraken)	537	<737	<737	<737	<737	<737
- 2.3 Aantal aangiften auto-inbraak	1318	<1451	<1451	<1451	<1451	<1451
- 2.4 % dat in de woonbuurt vaak overlast van jongeren ervaart, voor de wijken waar de gemeente samen met andere partners extra inspanningen verricht op het gebied van veiligheid)	19 %		<25 %		<25 %	
- 2.5 % dat in de woonbuurt vaak overlast van jongeren ervaart, voor heel Nijmegen	12 %		<13 %		<13 %	
- 2.6 Recidivepercentage voor zwaarste casussen in Veiligheidshuis (top-150)	-	-	-	-	-	-
- 2.7 Aantal meldingen bij de Brandweer	1485	<1560	<1560	<1560	<1560	<1560

Toelichting

Vanaf het begrotingsjaar 2015 werken we in het programma Veiligheid met nieuwe indicatoren. Die zijn najaar 2013 in de auditcommissie van de Raad besproken. De indicatoren zijn gekoppeld aan twee hoofddoelstellingen en per indicator werken we met streefcijfers. Indien daar aanleiding toe is, kunnen die streefcijfers worden aangepast.

De indicatoren sluiten aan bij de gewenste maatschappelijke opbrengst: een stad waarin burgers zich in hun woon- en werkomgeving en op straat veilig voelen. In zoverre relevant wordt in dit hoofdstuk per indicator ook geduid wat de betreffende indicator zegt over de grip die gemeente en veiligheidspartners hebben op doelgroepen die een groot aandeel hebben in criminaliteit of ernstige overlast. Daarbij past overigens de notie dat er nooit één-op-één een relatie valt te leggen tussen gemeentelijke inspanningen en cijfermatige resultaten. Daarvoor zijn de factoren die inwerken op criminaliteit en overlast te complex.

1.1 en 1.2 Bron: Nijmeegse Burgerpeiling

Door de tijdreeks voor onveiligheidsgevoelens in alle wijken af te zetten tegen die voor de gevoelens van onveiligheid in de wijken waar extra inspanningen op het gebied van veiligheid plaatsvinden, geeft dat een beter zicht op wat we daarmee bereiken.

De burgerpeiling vindt een keer in de twee jaar plaats. Het laatste peiljaar was 2015. In de aandachtsgebieden voelde zich op dat moment 23% in de woonbuurt vaak of soms onveilig. In het peiljaar 2013 was dat 25% in 2013 en in peiljaar 2011 nog 26%. We zien dus dat de onveiligheidsgevoelens afnemen. Voor heel Nijmegen is deze trend gelijk. Peiljaar 2015: 16,5% voelt zich in de woonbuurt vaak of soms onveilig (was 18% in 2013 en 19% in 2011).

2.1 en 2.2 Bron: politieregistratie
Woninginbraak behoort tot de delicten waarvan bekend is dat een relatief groot deel door veelplegers wordt gepleegd. Daarom is deze indicator ook een aanwijzing voor de mate waarin de gemeente en haar partners grip hebben op deze groep. Onderscheid tussen pogingen en geslaagde inbraken is van belang. Inspanningen gericht op meer inbraakpreventie kunnen zich vertalen in een andere verhouding tussen het aantal pogingen en geslaagde inbraken.

In 2015 is het aantal woninginbraken gedaald naar 678 (537 geslaagde inbraken en 141 pogingen). De afgelopen jaren zien we een gestaag dalende trend. Bedroeg het totaal geregistreerde aantal (geslaagde inbraken en pogingen daartoe) in 2013 nog op 1335, in 2014 zakte dit naar 837 (600 geslaagde inbraken, naast 237 pogingen).

Kijkend naar de trend op langere termijn kwam Nijmegen in 2015 uit op 4,0 woninginbraken per 1000 inwoners (het gaat hier om zowel pogingen als geslaagde inbraken). In 2014 was dat nog 5,0 woninginbraken per 1000 inwoners, de laagste score over een periode van 10 jaar. Het hoogste niveau scoorde Nijmegen in 2012 met 8,8 woninginbraken per 1000 inwoners. Het gemiddelde in de periode 2004-2014 ligt op 7,0 woninginbraken per 1000 inwoners. Gemiddelde voor de afgelopen 5 jaar: 6,8 woninginbraken per 1.000 inwoners. In 2014 lag dat gemiddelde over een periode van 5 jaar nog op 7,2.

Het cijfer voor 2015 is dus buitengewoon gunstig, overigens niet alleen ten opzichte van de lange-termijntrend, maar ook ten opzichte van de steden waarmee Nijmegen gebenchmarkt wordt (Arnhem, Eindhoven, Enschede, Groningen, Leiden, Maastricht en Tilburg). Voor de benchmarksteden samen (dus inclusief Nijmegen) lag het gemiddelde aantal woninginbraken per 1000 inwoners in 2015 op 4,8. Het Nijmeegse cijfer van 4,0 steekt hier dus gunstig tegen af.

De streefwaarde voor de komende jaren is minder dan 6 woninginbraken per 1000 inwoners. Deze is bepaald aan de hand van de woninginbraakcijfers voor Nijmegen en de benchmarksteden in de afgelopen jaren.

2.3 Bron: politieregistratie
Auto-inbraak behoort eveneens tot de delicten waarvan bekend is dat een relatief groot deel door veelplegers wordt gepleegd. Daarom is ook deze indicator een aanwijzing voor de mate waarin de gemeente en haar partners grip hebben op deze groep.

Bij dit type delict zien we in 2015 een stijging ten opzichte van 2014, ofschoon we nog wel onder de vastgelegde doelstelling presteren. Waren er in 2014 nog 1164 geregistreerde zaken, steeg het totaal in 2015 naar 1318. Kijken we naar de middellange termijn, dan fluctueert het cijfer behoorlijk: in 2011 een totaal aantal van 1673, waarna een stevige daling in 2012 (1367), vervolgens weer een significante stijging in 2013 (1726), daarop weer een sterke daling in 2014 (1164) en nu weer een stijging.

In de landelijke benchmark scoorde Nijmegen in 2015 7,7 auto-inbraken per 1000 inwoners. De gemiddelde score van de benchmarksteden in 2015 was 6,3 auto-inbraken per 1000 inwoners. Het gemiddelde voor Nijmegen in de afgelopen 5 jaar ligt op 8,8 auto-inbraken per 1.000 inwoners.

De streefwaarde voor de komende jaren is minder dan 8,5 auto-inbraken per 1000 inwoners. Deze is bepaald aan de hand van de auto-inbraakcijfers voor Nijmegen en de benchmarksteden in de afgelopen jaren.

2.4 Bron: Nijmeegse Burgerpeiling
Overlast van (groepen) jongeren is één van de meest genoemde redenen voor onveiligheidsgevoelens in de woonbuurt. In 2015 waren de meest genoemde redenen voor de onveiligheidsgevoelens: mensen in de buurt die men vanwege hun gedrag niet vertrouwt (door 10% genoemd), groepen jongeren op straat (7%), donkere/slecht verlichte plaatsen (7%), drugsdealers/drugsverslaafden (6%), stille/afgelegen plaatsen (5%) en de criminaliteit in de buurt (4%). In 2011 was jongerenoverlast nog de meest genoemde reden voor onveiligheidsgevoelens.

In 2015 is jongerenoverlast iets minder vaak genoemd als één van de belangrijkste buurtproblemen (door 5% van de Nijmegenaren tegenover 6% in 2013 en 2011) en minder vaak genoemd als één van de belangrijkste stadsproblemen (door 2% van de Nijmegenaren in 2013 en 2015 tegenover 5% in 2011). Voor de hele stad Nijmegen zien we dat het aantal geregistreerde gevallen van jeugdoverlast en vernieling (vaak ook een gevolg van jeugdoverlast) in 2015 ook daadwerkelijk lager was dan in de voorgaande jaren. Jeugdoverlast: 1090 geregistreerde gevallen in het jaar 2015 tegenover gemiddeld 1229 per jaar in de periode 2012-2015. Vernieling: 940 geregistreerde gevallen in 2015 tegenover gemiddeld 1080 per jaar gedurende de jaren 2012-2015.

De gebieden waar extra inspanningen op het gebied van veiligheid plaatsvinden (de aandachtsgebieden), zijn ook gebieden waar relatief veel jongerenoverlast speelt. En de inspanningen daar zijn dan ook onder meer gericht op het terugdringen van die jongerenoverlast. Het percentage bewoners hier dat in de woonbuurt vaak overlast van jongeren ervaart ligt al sinds 2011 stabiel op 19%. De hierboven genoemde aanwijzingen voor een generiek afnemende jeugdoverlast zien we dus nog niet terug in de cijfers over de ervaren jeugdoverlast in de aandachtsgebieden.

2.5 Bron: Nijmeegse Burgerpeiling.
Door de tijdreeks voor ervaren jeugdoverlast in alle wijken af te zetten tegen die voor de ervaren jeugdoverlast in de wijken waar extra inspanningen op het gebied van veiligheid plaatsvinden, geeft dat een beter zicht op wat we met die extra inspanningen bereiken. Een andere reden om deze indicator op te nemen is dat niet alle inspanningen gericht op jeugdoverlast gebiedsgebonden zijn. Denk hierbij aan de aanpak van risicojongeren en jeugdgroepen via het Veiligheidshuis.

In heel Nijmegen ervoer in 2015 12% in de woonbuurt vaak overlast van jongeren. In het peiljaar 2013 was dat eveneens 12%. In het peiljaar 2011 was dat nog 13%.

2.6 Bron: registratie Veiligheidshuis
Deze gegevens zijn nog lastig leverbaar, omdat het landelijk registratiesysteem waarmee in het Veiligheidshuis wordt gewerkt geen recidive-informatie genereert. Bovendien is recidivemeting maar een onderdeel van de mogelijke meerwaarde van het Veiligheidshuis bij complexe casuïstiek.

Daarom hebben we ervoor gekozen om een rendementsanalyse te laten uitvoeren om een indicatie te krijgen over de efficiëntie van het Veiligheidshuis. De resultaten hiervan zijn begin 2016 opgeleverd en laten zien dat het Veiligheidshuis een effectief en kostengunstig instrument is, doordat het complexe casussen oplost door een gecoördineerde aanpak. De (extra) kosten van coördinatie bedragen ongeveer 1,5 % van de trajectkosten. Een succesvol traject kan een doorlooptijd van 2-4 jaar hebben, afhankelijk van de complexiteit, c.q. hardnekkigheid van de casus. Als casussen succesvol zijn afgesloten worden forse maatschappelijke vervolgkosten voorkomen (circa € 350.000 per casus). In succesvolle casussen zorgt € 1,- aan inzet door het Veiligheidshuis voor een besparing van € 70,- aan vervolgkosten. Ook bij niet-succesvolle casuïstiek blijkt dat

het Veiligheidshuis voor besparing zorgt. Door afschaling van trajecten die niet werken staat tegenover € 1,- aan inzet door het Veiligheidshuis een besparing van € 67,- aan niet-succesvolle interventies. Behalve kosteneffectiviteit wordt er ook anderszins rendement behaald. Bij 9 van de 11 onderzochte casussen leidde de coördinatie vanuit het Veiligheidshuis tot aanzienlijke verbetering, en in 7 casussen zelfs tot het stoppen van recidive.

Met de Stadsbegroting 2018-2021 willen we indicator 2.6 dan ook aanpassen. Om de twee jaar willen we dan een rendementsanalyse uitvoeren en de opbrengst daarvan vertalen in een indicator voor kosteneffectiviteit en een indicator voor het maatschappelijke rendement van het Veiligheidshuis.

2.7 Bron: registratie Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Aandacht voor brandpreventie en voor het terugdringen van valse meldingen zou moeten leiden tot minder brandmeldingen. Met het aantal meldingen bij de brandweer scoren we al sinds het begin van dit decennium gunstig ten opzichte van de doelstelling. Daarom hebben we vorig jaar de ambitie aangepast naar een lager streefcijfer: <1560 in plaats van <1816.

Wat kost het?

Openbare orde & Veiligheid Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Openbare orde & Veiligheid	2,8	3,7	3,3	3,4	3,4	3,4
Organisatie van de rampenbestrijding	17,3	12,4	12,4	12,5	12,5	12,5
Vergunningverlening & handhaving	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	20,2	**16,2**	**16,0**	**16,1**	**16,1**	**16,2**
Baten						
Openbare orde & Veiligheid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Organisatie van de rampenbestrijding	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Vergunningverlening & handhaving	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	5,3	**0,2**	**0,1**	**0,1**	**0,1**	**0,1**
Saldo van lasten en baten	**15,0 N**	**16,0 N**	**15,9 N**	**16,0 N**	**16,0 N**	**16,0 N**

Er zijn geen wezenlijke verschillen tussen de begroting van 2016 en de begrotingen van 2017 en later.

Relevante links

Website Nijmegen, Veiligheid
Stads- en Wijkmonitor, Veiligheid
Veiligheidsmonitor
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Veiligheidshuizen
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Omgevingsdienst Regio Nijmegen
VeiligheidNL

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Wijkontwikkeling

Maatschappelijk effect

Met het programma Wijkontwikkeling staan we midden in de Nijmeegse samenleving. We dragen bij aan leefbare en veilige wijken, met goede sociale relaties en samenhang in buurten. Onze wijkmanagers en projectleiders vormen de spil in wijknetwerken, waarbij iedereen aan zet is: bewoners, gemeente en instellingen. We verbinden vraag en aanbod van bewoners, wijkpartijen en de gemeente aan elkaar, zorgen voor kennisuitwisseling over ontwikkelingen in de wijken en de aansluiting tussen praktijk en beleid. Door onze inzet bevorderen we 'meedoen' op allerlei manieren: van het vormgeven aan de eigen fysieke leefomgeving, tot het organiseren van allerhande activiteiten. We dragen bij aan een zo direct mogelijk contact tussen de gemeente en de wijk. Door analyses, gerichte interventies, het ontwikkelen van nieuwe methoden en technieken op het gebied van participatie en het ondersteunen van bewonersinitiatieven dragen we bij aan een sociaal veerkrachtige stad die bestand is tegen conflicten van binnenuit en van buitenaf.

Wat gaan we doen?

Het programma bestaat uit twee onderdelen; Wijkaanpak en Speelvoorzieningen.

Wijkaanpak

De wijkaanpak richt zich op een samenhangende aanpak van sociale, fysieke en economische kansen en problemen in alle wijken. Het gaat dan om het op peil houden van wijken waar het goed gaat, het aanpakken van achterstanden in deelgebieden die achterblijven en het stimuleren van participatie.
We doen dat door:

- de inzet van wijkmanagement: de medewerkers van wijkmanagement vormen de spil in de wijknetwerken, zijn een belangrijke schakel tussen de wijk en de gemeente en voeren regie daar waar nodig (buurtaanpak, jeugd, woonoverlast en multiprobleemhuishoudens).
- het verstrekken van subsidies.
- het opzetten en onderhouden van diverse wijkgerichte communicatievormen (overleg en media).
- het begeleiden van nieuwe ontwikkelingen en organisaties in de wijken bij de verbinding met het wijknetwerk (SWT's. STIPs. Veilige Wijkteams, e.a.).
- het maken van wijkaanpakprogramma's (WAPs). Deze WAP's schetsen een beeld van de wijk, geven overzicht van ontwikkelingen, acties en netwerkpartijen en bieden inspiratie (wijkagenda) voor iedereen die iets voor de wijk wil betekenen.
- het uitvoeren van een breed opgezet programma (aansluitend bij de WAP's) gericht op het versterken van de sociale stabiliteit en veerkracht van de stad en haar wijken.

We focussen ons in de wijkaanpak op thema's die vergaande (negatieve) effecten hebben op de leefbaarheid in wijken: overlast en veiligheid (objectief en subjectief). We stimuleren daarnaast initiatieven die gericht zijn op positieve effecten. Naast bewoners zijn onze belangrijkste partners in de wijken: de woningbouwcorporaties, politie, zorg- en welzijnsinstellingen en scholen. Intern zijn er relaties met de meeste gemeentelijke programma's. De belangrijkste zijn: Openbare Ruimte, Wonen, Vastgoed, Sport en Accommodaties, Veiligheid, Zorg- en Welzijn.

Speelvoorzieningen
Speelvoorzieningen bestaan uit (wijk)speeltuinen, recreatieve sportplekken en kinderboerderijen. Het beleid van de komende jaren is gericht op het natuurlijk spelen, de vervanging van speeltoestellen (waarvoor extra investeringsmiddelen beschikbaar voor zijn) en het anders inrichten van de speelplekken c.q. openbare ruimte waardoor het spelen weer een natuurlijk (i.p.v. apart gefaciliteerd en afgeschermd) onderdeel wordt van de gehele openbare ruimte. Wij kiezen daarbij voor maatwerk en zullen, binnen de mogelijkheden die er zijn, aan de voorkant afspraken maken met bewoners. Ook zal er meer aandacht zijn voor het aanpassen van speelplekken (ook in de Wijk- en Stedelijke speeltuinen) voor kinderen met een beperking, zodat alle kinderen samen kunnen spelen. Voor de Wijkspeeltuinen is er inmiddels meer beheer gerealiseerd en het streven is om dat de komende jaren te continueren. In de Stedelijke speeltuinen wordt er de komende jaren geïnvesteerd in nieuwe speeltoestellen, om deze speeltuinen zo aantrekkelijk en toegankelijk mogelijk te houden. Bij de Kinderboerderijen wordt de samenwerking met Breed, Driestroom en Pluryn verder vormgegeven.

Veranderingen vanuit de Zomernota

Participatie, zowel van burgers als van de gemeente, loopt als een rode draad door alle strategische thema's van de raad. Wij vinden het belangrijk dat bewoners zich sterk betrokken voelen bij de stad, bij hun wijk, bij hun buurt en hun straat en daar trots op zijn. Bewoners voelen zich meer betrokken als ze ook daadwerkelijk zeggenschap hebben; als ze de ruimte krijgen om met eigen initiatieven te komen en invloed hebben op vraagstukken die voor hun woon- en leefomgeving belangrijk zijn. In Nijmegen zijn we hier al jaren mee bezig en heeft participatie (burger en overheid) in vele vormen een hoge vlucht genomen. Nijmegen kent geen participatie blauwdruk, maar juist een gevarieerd speelveld. Wat gaan we dan anders doen? We ontwikkelen vooral door op de ingeslagen weg en leren van bestaande casuïstiek (o.a. pilot buurtrechten en O&S onderzoek maatschappelijke ondernemingen). We realiseren ons dat we steeds per situatie moeten afwegen en met onze bewoners en ondernemers moeten bespreken welke positie we kiezen: loslaten en de ruimte geven, de regie nemen op bijvoorbeeld veiligheid en leefbaarheid of de vele varianten die daartussen liggen.

We gaan de lange termijn ontwikkeling van de stadsdelen Dukenburg en Neerbosch-Oost integraal onder de loep nemen: welke kansen en bedreigingen zijn er, welke zijn autonoom en welke zijn beïnvloedbaar en wat zijn dan de sturingsinstrumenten van de gemeente?

Daarnaast gaan we binnen de kaders van ons programma en in samenwerking met andere programma's, een meerjaren project opzetten gericht op het versterken van de sociale veerkracht in de wijken. We willen dat de Nijmeegse samenleving bestand is tegen conflicten van binnenuit en van buitenaf. Het gaat in de basis om maatschappelijk evenwicht. En dit evenwicht vraagt om voortdurend onderhoud van netwerken waarbij iedereen in de samenleving aan zet is: burgers, gemeenschappen, organisaties, overheid en de samenleving als geheel. We willen voorkomen dat er in onze stad sluimerende onvrede ontstaat, die zich vertaalt in maatschappelijke afzijdigheid en uitingen van intolerantie jegens bepaalde bevolkingsgroepen. We hebben een aantal incidenten gehad. Maar is dat de voorbode van iets groters, of valt het wel mee? We willen samen met onze partners meer in de haarvaten van onze stad kruipen en investeren in het middenveld en de nuance. Dit doen we door een mix van onderzoek, dialoog, activiteiten en gerichte interventies. Het idee is om deze aanpak onder de noemer van **'Wij Zijn Nijmegen'** te brengen en te werken aan een agenda per wijk: "Wij zijn Wolfskuil…".

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
Stad						
- Bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat	7,5	0				
- Sociale kwaliteit woonomgeving	7,6	0				
- Veilig voelen in eigen buurt		0%				
- Sociaal economisch perspectief % leerlingen in 3 havo/vwo	52,1 %	pm%				
- Sociaal economisch perspectief % P-wet	6,1 %	pm%				
Nijmegen-Centrum						
- Bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat	7,5	0				
- Sociale kwaliteit woonomgeving	5,1	0				
- Veilig voelen in eigen buurt		+				
- Sociaal economisch perspectief % leerlingen in 3 havo/vwo	50,5 %	pm%				
- Sociaal economisch perspectief % P-wet	4,8 %	pm%				
Oude stadswijken						
- Bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat	6,9	+				
- Sociale kwaliteit woonomgeving	5,6	0				
- Veilig voelen in eigen buurt		+				
- Sociaal economisch perspectief % leerlingen in 3 havo/vwo	28,9 %	pm%				
- Sociaal economisch perspectief % P-wet	9 %	pm%				
Nijmegen-Nieuw-West						
- Bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat	6,8	+				
- Sociale kwaliteit woonomgeving	5,5	0				
- Veilig voelen in eigen buurt		0				
- Sociaal economisch perspectief % leerlingen in 3 havo/vwo	39,2 %	pm%				
- Sociaal economisch perspectief % P-wet	9,3 %	pm%				
Hatert						
- Bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat	6,5	+				
- Sociale kwaliteit woonomgeving	5,3	0				
- Veilig voelen in eigen buurt		0				
- Sociaal economisch perspectief % leerlingen in 3 havo/vwo	34,8 %	pm%				
- Sociaal economisch perspectief % P-wet	10,6 %	pm%				
Dukenburg						
- Bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat	6,4	+				
- Sociale kwaliteit woonomgeving	5,3	0				
- Veilig voelen in eigen buurt		0				
- Sociaal economisch perspectief % leerlingen in 3 havo/vwo	28,9 %	pm%				
- Sociaal economisch perspectief % P-wet	11,5 %	pm%				
Lindenholt						
- Bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat	6,7	+				
- Sociale kwaliteit woonomgeving	5,2	+				
- Veilig voelen in eigen buurt		0				
- Sociaal economisch perspectief % leerlingen in 3 havo/vwo	35,5 %	pm%				
- Sociaal economisch perspectief % P-wet	9 %	pm%				

Het bereiken van onze doelstellingen wordt gemeten via de stads- en wijkmonitor en vertaald in 4 indicatoren:

1. verbeteren van de leefbaarheid
2. sociale cohesie
3. veilig voelen in eigen buurt
4. sociaal-economisch perspectief

Deze stads- en wijkmonitor komt om de twee jaar uit, de laatste in 2015. Omdat het jaar 2016 niet apart wordt gemeten, geven we een prognose voor de periode 2015-2017. Bij de jaarrekening van 2017 kunnen de verwachte resultaten worden getoetst aan de dan bekende gegevens over 2017.

Elke Nijmeegse wijk heeft zijn identiteit en betekenis voor de stad, met eigen kansen en opgaves. Over het algemeen kennen de Nijmeegse wijken een aantrekkelijk woon- en leefklimaat, waarbij Nijmegen West (m.n. Biezen/Wolfskuil) duidelijk in opkomst is en Nijmegen Noord steeds meer betekenis krijgt voor de stad. Niettemin blijven er leefbaarheidsrisico's bestaan in een aantal deelgebieden door de concentratie van kansarme groepen, de zwakke instroom in huurcomplexen (lage ses waardes, geringe stijgingskansen en afwijkende leefstijl of woonoverlast) en door woningsplitsing en verkamering (verminderde betrokkenheid, geluidsoverlast en parkeerdruk). We zien dat terug in de scores op de indicatoren voor de aandachtsgebieden in Hatert en in Dukenburg. Gezien de hardnekkigheid van deze problematiek en het zogenoemde waterbed effect (door herstructurering vertrekken sociaal zwakkere groepen naar andere wijken) verwachten we dat deze scores niet substantieel verbeteren.

1. Indicator Verbeteren leefbaarheid

Deze ambitie drukken we uit in de indicator 'bewonerswaardering voor woon- en leefklimaat' en de indicator rapportcijfer woonomgeving.

Bewonerswaardering woon- en leefklimaat (schaalscore evaluatie buurt)	**2011**	**2013**	**2015**	**Streven Ontwikkeling o.b.v. trends 2015-2017**
Nijmegen	*7,5*	*7,6*	*7,5*	*0*
Aandachtsgebieden Nijmegen Centrum	7,3	7,3	7,5	0
Aandachtsgebieden oude stadswijken	6,8	6,8	6,9	+
Aandachtsgebieden Nieuw West	6,8	6,9	6,9	0
Aandachtsgebied Hatert	6,7	6,9	6,5	0
Aandachtsgebieden Dukenburg	6,4	6,8	6,4	0
Aandachtsgebieden Lindenholt	6,5	6,7	6,7	0

NB: Een schaalscore is niet hetzelfde als een rapportcijfer: bij een schaalscore worden de reacties (tussen 'helemaal oneens' en 'helemaal eens') op een aantal stellingen uit de burgerpeiling (de waardering voor het wonen in de buurt, de eventuele (dringende) wens om uit de buurt te verhuizen en de gehechtheid aan de buurt) opgeteld en vertaald tot een score van 0-10. Als veel mensen steeds het meest positieve antwoord geven schuift de score richting de 10.

rapportcijfer woonomgeving	**2011**	**2013**	**2015**	**Streven Ontwikkeling o.b.v. trends 2015-2017**
Nijmegen	***7,3***	*7,5*	*7,6*	*0*
Aandachtsgebieden Nijmegen Centrum	7,4	7,5	7,6	0
Aandachtsgebieden oude stadswijken	6,8	7,0	7,1	+
Aandachtsgebieden Nieuw West	6,9	7,0	7,1	0
Aandachtsgebied Hatert	6,9	7,2	6,8	0
Aandachtsgebieden Dukenburg	6,8	6,9	6,8	0
Aandachtsgebieden Lindenholt	6,9	7,0	6,8	0

NB: Het gemiddelde rapportcijfer dat Nijmegenaren van 15 jr. en ouder hebben gegeven aan de eigen woonomgeving.

2. Indicator Sociale Cohesie

Deze ambitie drukken we uit in de indicator 'schaalscore evaluatie sociaal klimaat'.

Schaalscore Sociale kwaliteit woonomgeving	2011	2013	2015	Streven Ontwikkeling o.b.v. trends 2015-2017
Nijmegen	5,9	5,9	5,8	0
Aandachtsgebieden Nijmegen Centrum	4,9	4,8	5,1	0
Aandachtsgebieden oude stadswijken	5,6	5,5	5,6	0
Aandachtsgebieden Nieuw West	5,3	5,5	5,5	+
Aandachtsgebied Hatert	5,4	5,8	5,3	+
Aandachtsgebieden Dukenburg	5,3	5,6	5,3	+
Aandachtsgebieden Lindenholt	5,1	5,4	5,2	+

NB: Een schaalscore is niet hetzelfde als een rapportcijfer: bij een schaalscore worden de reacties (tussen 'helemaal oneens' en 'helemaal eens') op een aantal stellingen uit de burgerpeiling (kennen de mensen in de buurt elkaar, hoe gaan mensen in de buurt met elkaar om, de saamhorigheid in de buurt en de mate waarin mensen zich thuis voelen bij anderen in de buurt) opgeteld en vertaald tot een score van 0-10. Als veel mensen steeds het meest positieve antwoord geven schuift de score richting de 10. Dat de gemiddelde schaalscore sociale kwaliteit woonomgeving niet heel hoog uitpakt komt dus omdat een groot deel van de respondenten het noch eens, noch oneens is met de stellingen.

3. Indicator Onveilig voelen in eigen buurt

Deze ambitie drukken we uit in de indicator '% onveilig gevoel buurt'.

% onveilig gevoel buurt	2011	2013	2015	Streven Ontwikkeling o.b.v. trends 2015-2017
Nijmegen	*19%*	*18%*	*17%*	*0*
Aandachtsgebieden Nijmegen Centrum	26%	27%	22%	0
Aandachtsgebieden oude stadswijken	23%	26%	21%	0
Aandachtsgebieden Nieuw West	26%	25%	22%	0
Aandachtsgebied Hatert	25%	25%	29%	+
Aandachtsgebieden Dukenburg	30%	24%	25%	+
Aandachtsgebieden Lindenholt	23%	24%	22%	0

NB: percentage Nijmegenaren van 15 jr. en ouder dat heeft aangegeven zich soms of vaak onveilig te voelen in de eigen buurt. een + bij ontwikkeling betekent hier een afname van het % onveiligheidsgevoel

4. Indicator Sociaal-economisch perspectief

Vanuit het programma wijken kunnen we op beperkte schaal een bijdrage leveren aan de verbetering van de sociaal-economische situatie van mensen. We hebben hier immers te maken met problematiek waarvoor niet alleen andere beleidsterreinen, zoals werk en inkomen en onderwijs maar ook andere schaalniveaus dan de wijk (de stad, regio, landelijk) aan zet zijn. We monitoren in ieder geval de ontwikkelingen in de zwakkere wijken en buurten op dit vlak en we houden daar sterker een vinger aan de pols. De indicatoren bestaan uit het percentage leerlingen op havo/vwo en het percentage uitkeringen van de WWB.

Het sociaal-economisch perspectief in Nijmeegse aandachtsgebieden toont zich kwetsbaar, maar lijkt stabiel. Net als in Nijmegen als geheel is het onderwijsniveau (op basis van het % leerlingen in HAVO/VWO) in de aandachtsgebieden ten opzichte van de vorige periode licht gedaald . Het percentage WWB's daarentegen is in alle wijken opvallend gedaald.

In Nijmegen-Centrum ligt het sociaal-economisch perspectief beduidend gunstiger dan in de andere aandachtsgebieden.

% leerlingen 3HAVO/VWO in 3e leerjaar	2008/ 2010	2011/ 2013	2014/2016
Nijmegen	44,7%	51,9%	50,5%
Aandachtsgebieden Nijmegen Centrum	42,9%	47,3%	47,1%
Aandachtsgebieden oude stadswijken	20,0 %	29,9%	28,4%
Aandachtsgebieden Nieuw West	31,2%	44,7%	34,6%
Aandachtsgebied Hatert	20,5 %	43,7%	32,0%
Aandachtsgebieden Dukenburg	21,7%	32,8%	28,2%
Aandachtsgebieden Lindenholt	27,4 %	33,0%	33.5%

% WWB in 15-65 jr	2009	2012	2014	2015
Nijmegen	4,3 %	5,3 %	6,1%	5,5%
Aandachtsgebieden Nijmegen Centrum	3,9%	4,7%	4,8%	4,6%
Aandachtsgebieden oude stadswijken	6,9%	8,1 %	9,0%	8,0%
Aandachtsgebieden Nieuw West	6,3 %	7,8 %	9,3%	8,0%
Aandachtsgebied Hatert	6,7%	8,6 %	10,6%	9,5%
Aandachtsgebieden Dukenburg	7,5 %	9,1 %	11,5%	10.4%
Aandachtsgebieden Lindenholt	5,5 %	7,3 %	9,0%	+1,8

Wat kost het?

Speelvoorzieningen Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Speelvoorzieningen	2,0	1,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Wijkaanpak	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1
	5,1	**5,0**	**4,1**	**4,0**	**4,0**	**4,1**
Baten						
Speelvoorzieningen	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Wijkaanpak	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	0,4	**0,4**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Saldo van lasten en baten	**4,6 N**	**4,7 N**	**4,1 N**	**4,0 N**	**4,0 N**	**4,1 N**

Er treden geen relevante verschillen op ten opzichte van de begroting 2016.

Relevante links

Stads- en Wijkmonitor, Wijkontwikkeling
Stads- en Wijkmonitor, deel Wijk
Website Nijmegen, overzicht wijkaanpakprogramma's

Wonen

Maatschappelijk effect

Het programma Wonen draagt bij aan een aantrekkelijke woonstad. Goed wonen is een basisbehoefte voor iedereen en een cruciale voorwaarde voor leefbare wijken en een vitale stad. Daarnaast draagt een goed woonklimaat bij aan de economische aantrekkelijkheid van de stad.

Wat gaan we doen?

Vanuit het programma Wonen geven we uitwerking aan de doelstellingen van de Woonvisie. Dat doen we door blijvend te investeren in ons partnerschap met de woningcorporaties. Dit gebeurt conform de nieuwe Woningwet samen met de huurders, in een jaarlijkse cyclus van biedingen door de corporaties, gevolgd door concrete prestatieafspraken en de monitoring daarvan. Betaalbaarheid, verduurzaming, wonen en zorg, en de woningproductie zijn daarin de belangrijkste thema's.
Belangrijke prioriteiten voor 2017 zijn:

- We sturen op realisatie van het woningbouwprogramma door het maken van afspraken met bouwende partijen. Ambitie is een bouwproductie van ca. 1.400 woningen in 2017.
- Tot 2018 werken we verder aan realisatie van ca. 1.000 woningen die geschikt zijn voor starters en jongeren.
- We stimuleren de verduurzaming van de voorraad, door gericht financiële middelen in te zetten, en een proces van verduurzaming in de sociale voorraad met corporaties en huurders (zie ook programma Duurzaamheid).
- Slechtere delen van de woningvoorraad worden aangepakt, momenteel in de Rozenbuurt, Kolpingbuurt, delen van Hengstdal en de Spoorbuurt.
- In het dossier wonen met zorg werken we verder om de top 9 probleempunten van een passende aanpak te voorzien middels concrete projectafspraken met partijen.
- Het geactualiseerde planningskader "wonen en zorg" levert een actueel en scherp beeld van de vraag. Dit is een goede basis voor onze acties zoals bijvoorbeeld de aanpak van het tekort aan beschermd en verzorgd wonen.
- We evalueren de verstrekking van mantelzorgurgenties die in 2016 is gestart.
- We ondersteunen het project Bewust Wonen, waarbij mensen worden gewezen wat er zoal mogelijk is om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.
- We zorgen, samen met het programma Zorg & Welzijn en de woningcorporaties, voor invulling van de taakstelling huisvesting vergunninghouders (asielzoekers met een verblijfstatus). Die zal naar verwachting voor 2017 rond de 100 tot 150 bedragen.
- We zorgen ervoor dat kamerbewoning niet voor ontoelaatbare overlast zorgt, met beter toezicht en handhaving. We toetsen strenger aan de voorkant bij de vergunningverlening, we hanteren een betere klachtenregistratie en pakken overlast actief aan. Daarvoor is budget opgenomen.
- We willen in 2017 ook startersleningen blijven verstrekken. Koopstarters krijgen zo meer kans om een woning te kopen en het bevordert de doorstroming. Vanaf 1 januari vervalt de uitzondering voor de starterslening van minister Blok op de verplichte aflossing bij nieuwe hypotheken. SVn bereidt een nieuwe regeling voor. Op basis hiervan zal de Nijmeegse starterslening worden aangepast.

- We ondersteunen de Huurteams met een financiële bijdrage. Deze teams ondersteunen (kamer)huurders bij het bepalen van een redelijke huur, en het terugbrengen van te hoge huren via de Huurcommissie.
- We ondersteunen de WAC met een financiële bijdrage. De WAC geeft advies aan opdrachtgevers over de functionele woonkwaliteit bij nieuwbouwprojecten.
- We ondersteunen innovatieve woonvormen en initiatieven voor gemeenschappelijk wonen, onder meer door herinvoering van een garantieregeling.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
nieuw beleid				
C15. Aanscherping kamerverhuurbeleid	-70	-50	-50	-50
C16. Nieuwe huisvestingswet	-18	-18	-18	-18
C17. Ambities wonen	-61	-61		
Totaal	**-149**	**-129**	**-68**	**-68**

Aanscherping kamerverhuurbeleid

De aanscherping van het kamerverhuurbeleid kost meer, zowel een zwaardere toets bij de vergunningverlening aan de voorkant, als een betere klachtenregistratie en aanpak van overlast aan de achterkant. Daarvoor is budget opgenomen.

Nieuwe huisvestingswet

Op basis van de nieuwe huisvestingswet en huisvestingsverordening verstrekken we als gemeente mantelzorgurgenties. Deze nieuwe taak is met ingang van 2017 in de begroting opgenomen.

Ambities wonen

Om alle ambities in het woondossier uit te voeren is a-structureel een extra budget opgenomen.

Bijdrage verbonden partijen

Aan het realiseren van de doelstellingen in dit programma wordt geen bijdrage geleverd door een verbonden partij.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Aantal woningen nieuwbouw	600	900	1400	1300	1000	1000
- Aantal woningen bestaande stad	192	480	850	700	400	400
- Aantal woningen Waalsprong	408	420	550	600	600	600
- Toevoeging sociale huurwoningen	200	350	350	600	500	300
- Toevoeging goedkope koopwoningen	35	15	100	100	75	75
- Sloop	0	50	50	50	50	50
- Aantal eenheden voor studenten	385	450	115	115	115	115
- Aantal woningen met zorg	97	180	100	100	200	200
- Woningen naar starters	46 %	>46%	>46 %	>46 %	>46 %	>46 %
- Woningen naar hh met inkomen < 34000	95 %	>90%	>90 %	>90 %	>90 %	>90 %
- Gemiddelde slaagkans	9 %	>12%	>10 %	>10 %	>10 %	>10 %

We gaan uit van een hogere woningproductie door het aantrekken van de woningmarkt en voldoende planologische capaciteit op onze grote uitbreidingslocaties. De slaagkansen op de huurmarkt schatten we minder optimistisch in vanwege de gestegen druk op de sociale voorraad (extramuralisering + vergunninghouders), en het gebrek aan doorstroming naar de koopmarkt.

Wat kost het?

Wonen Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Wonen	1,5	0,7	0,8	0,8	0,7	0,7
	1,5	**0,7**	**0,8**	**0,8**	**0,7**	**0,7**
Baten						
Wonen	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	0,6	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**	**0,2**
Saldo van lasten en baten	**0,9 N**	**0,6 N**	**0,6 N**	**0,6 N**	**0,5 N**	**0,5 N**

Voor de ontwikkeling en uitvoering van het Nijmeegs woonbeleid geven we in 2017 per saldo 0,6 miljoen euro uit. Dit zijn de uitgaven voor het opstellen van het woonbeleid, de bijbehorende overhead, startersleningen en subsidie voor de huurteams.

Relevante links

Website Nijmegen, Wonen

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Zorg en Welzijn

Maatschappelijk effect

In programma Zorg & Welzijn willen we bereiken dat mensen zo veel mogelijk zelf de regie over hun leven kunnen voeren en mee kunnen doen in de samenleving. Waar dat kan op eigen kracht, of anders met hulp van mensen uit hun sociale netwerk. Mensen die hiertoe niet (volledig) in staat zijn, vanwege een beperking, (psycho)sociale problemen of een achterstandssituatie, bieden we ondersteuning om hun zelfregie en participatie te bevorderen. Die ondersteuning is bij voorkeur zo licht en zo dichtbij mogelijk, preventief als het kan, curatief als het nodig is.

Wat gaan we doen?

Lokaal sterk met welzijn, publieke gezondheid, preventief jeugdbeleid en diversiteit

We zorgen om te beginnen dat er in de stad een brede basis is van laagdrempelige, algemeen toegankelijke voorzieningen voor ontmoeting, ontplooiing, informatie & advies en lichte, preventieve vormen van ondersteuning. We bieden ruimte aan kleine initiatieven op het gebied van welzijn, gezondheid, vrijwilligerswerk, diversiteit en jeugd. We bevorderen de eigen kracht door vrijwilligerswerk te faciliteren en mantelzorgers en zorgvrijwilligers te ondersteunen en te ontlasten. We subsidiëren hiervoor tal van welzijnsorganisaties en -initiatieven, waaronder het Coördinatiepunt Mantelzorgondersteuning en de activiteiten van De Vrijwilligerscentrale.

Deze basis is zo veel mogelijk gebiedsgericht georganiseerd. We bieden informatie en advies aan ter bevordering van participatie en zelfredzaamheid via de Stips in alle stadsdelen en vele vormen van lichte individuele ondersteuning zoals jeugdgezondheidszorg op consultatiebureaus en scholen, algemeen maatschappelijk werk, ouderenadvies, jeugd- en opvoedhulp, observatie & diagnostiek voor jeugd en cliëntondersteuning. Daarnaast hebben de Stips vanaf 2016 meer aandacht voor een betere aansluiting bij vrijwilligersinitiatieven, versterking van de rol van bewoners, voor professionalisering, ontmoeting en voor diversiteit. Ook werken ze aan de integratie van zorg, werk en inkomen in de fysieke Stips en de doorontwikkeling van de I&A lijn.

Gezondheid en vitaliteit zijn belangrijke voorwaarden om te participeren in de samenleving en om zo zelf vorm te geven aan je eigen leven en omgeving. We bevorderen de gezondheid van Nijmegenaren op die onderdelen waar de meeste gezondheidswinst te behalen is. We blijven inzetten op het stimuleren van gezonde leefstijl, verkleinen van gezondheidsverschillen en het creëren van een gezonde leefomgeving. Dit doen we met vele partners in de stad, waaronder de GGD, welzijn, sportservice, onderwijs, huisartsen en VGZ.

Om te zorgen dat iedereen kan meedoen, bevorderen we de participatie van inwoners met een andere culturele achtergrond, de maatschappelijke acceptatie van mensen met een andere seksuele geaardheid en zorgen we dat vluchtelingen en asielzoekers snel en adequaat hun weg weten te vinden in Nijmegen. We stimuleren cultuursensitief werken in organisaties die in onze opdracht werken en bij onszelf, gelijke behandeling en het voorkomen van discriminatie. Asielzoekers die een verblijfsvergunning gekregen hebben bieden we huisvesting en begeleiding. In 2017 ligt er een grote opdracht t.a.v. het huisvesten, inburgeren en integreren van statushouders. Voor uitgeprocedeerden is er bed, bad en brood.

Algemeen als het kan, maatwerk als het nodig is
Mensen die ondersteuning nodig hebben bij hun zelfregie, participatie of bij opvoeden en opgroeien, bieden we waar nodig ondersteuning op maat. Daarbij werken we gekanteld. We onderzoeken altijd eerst wat iemand zelf kan doen om beter de regie over zijn leven te voeren, welke bijdrage zijn sociale netwerk daaraan kan leveren en welke algemeen toegankelijke voorzieningen toereikende ondersteuning bieden en - pas dan - of een maatwerkvoorziening nodig is.

De maatwerkondersteuning die we mensen bieden varieert van huishoudelijke hulp, vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen tot maatwerktrajecten begeleiding, dagbesteding, jeugd- en opvoedhulp, opvang voor daklozen en slachtoffers van huiselijk geweld en beschermd wonen GGZ.

We bieden ondersteuning zo licht, preventief en dichtbij mogelijk aan en werken volgens het principe één gezin, één plan. Voor de uitvoering en levering van alle maatwerkvoorzieningen hebben we contracten afgesloten met aanbieders. De toegang tot maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdwet loopt via de sociale wijkteams, via de GGD (beschermd wonen GGZ) of in complexe multiprobleemsituaties via de Regieteams of het Veiligheidshuis (als er een justitiële component is). Voor jeugdhulp vervullen ook huisartsen, brede schoolondersteuningsteams en jeugdbescherming (voogden) de toeleidingsfunctie. Wij faciliteren de wijk- en regieteams met onder meer kennis- en professionaliseringsprogramma's. Hiervoor is een Leerhuis in ontwikkeling; het streven is dat zoveel mogelijk organisaties in het sociale domein hiervan gebruik gaan maken, zodat iedereen vanuit dezelfde filosofie gaat werken. We willen dat ambulante begeleiding, ambulante jeugdhulp en dagbesteding ook zo veel mogelijk gebiedsgericht wordt georganiseerd, in breed samengestelde, integraal werkende teams. Het is de bedoeling dat deze teams in een wijk alle maatwerkondersteuning kunnen aanbieden die mensen nodig hebben en dat zij de wijk, de voorzieningen en activiteiten in de wijk en het wijknetwerk goed kennen.

Meer specialistische zorg en ondersteuning zoals residentiële en justitiële jeugdzorg, jeugd GGZ, meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, opvang voor dak- en thuislozen en slachtoffers van huiselijk geweld en beschermd wonen voor mensen met een ernstige psychiatrische aandoening hebben we niet gebiedsgericht georganiseerd, maar op regionaal niveau ingekocht.

In de afgelopen periode hebben uitvoeringsvragen en opstartperikelen veel aandacht gevraagd, wat in de eerste operationele fase van zo'n grote veranderingsoperatie te verwachten is. Wij verwachten dat er in 2017, twee jaar na de invoering van de nieuwe taken, voor de inwoners en uitvoerend organisaties meer rust is. We kunnen dan samen met de partners in de stad meer werk maken van de beoogde innovatie die moet leiden tot meer samenhang, zorg dichtbij en inclusieve wijken.

Regionale samenwerking
Op regionaal niveau hebben wij een samenwerkingstafel met VGZ, bedoeld om goede aansluiting en samenwerking te bevorderen op de snijvlakken van de Wmo, de Zorgverzekeringswet en de Wlz, zoals de inzet van de wijkverpleegkundige en POH GGZ, de persoonlijke verzorging en de spoedzorg. Doel is dat efficiënte en goede zorg voor de burger, dichtbij wordt geleverd en niemand tussen de wal en het schip valt in het nieuwe stelsel. Daarnaast werken we nauw samen met de gemeenten in de regio bij de inkoop en contractering van zorg met inzet van het regionaal ondersteuningsbureau (ROB) en stemmen we af in de regio Gelderland Zuid inzake Beschermd Wonen, Veilig Thuis en huiselijk geweld en kindermishandeling.

Wat gaan we anders doen

In 2017 gaan we door met het versterken van de brede basis in de wijken en de transformatie in het sociale domein. De belangrijkste nieuwe ontwikkelingen en veranderingen die we in 2017 doorvoeren op deze terreinen staan hieronder op een rij.

Versterken brede basis

* De W4 werken in 2017 aan de integratie van de werkvloer gericht op inclusie, preventie, vrijwilligerswerk, mantelzorg en samenlevingsopbouw (de zogenoemde 0e lijn Welzijn), en de integratie van de werkvloer gericht op het ondersteunen, versterken en het bieden van hulp aan bewoners en groepen die het 'net niet redden' (de 1e lijn Welzijn). Organisatorisch betekent dat een verdere bundeling van W4 naar W2. Tevens breekt per 2017 een nieuwe subsidieperiode aan. We sluiten een nieuwe meerjarige overeenkomst met de beide nieuwe Welzijnspartijen af. Vanaf 2017 zal de subsidie aan MEE worden stopgezet, en wordt de huidige inzet voortgezet binnen de beide nieuwe welzijnsorganisaties.

* We stellen de gezondheidsagenda 2017-2020 op, die eind 2016 zal worden aangeboden aan de Raad. Onze ambitie is om samen met partners, waarvan Radboudumc en de GGD onze kernpartners zullen zijn, te werken aan het creëren van een groene, gezonde stad in beweging. Hierop ontwikkelen we een ambitieus programma met een lange looptijd. Die is immers nodig om op dit terrein duurzame resultaten te bereiken. Positieve gezondheid is daarbij het uitgangspunt, waarbij gezondheid ook gaat om vitaliteit, welbevinden en het vermogen om zich aan te passen en een eigen regie te voeren. Daarnaast blijven we ook in het nieuwe gezondheidsbeleid werken aan het versterken van de integrale aanpak gezondheidsachterstand en het vergroten van de inzet van preventie in de wijkgerichte aanpak.

* We integreren in 2017 innovatieprojecten als ‘De School als Vindplaats’, Eif migranten jeugd en Passende kinderopvang in onze structuur voor preventieve jeugdhulp, omdat we het belangrijk vinden dat in de wijk, in de kinderopvang, in het onderwijs en in de huisartsenpraktijk tijdig gesignaleerd wordt dat kinderen ondersteuning nodig hebben. Het doel is dat er snel geschakeld kan worden tussen het preventieve veld en specialistische jeugdhulp in de tweede en derde lijn.

* Diversiteit en cultuursensitief handelen zijn speerpunten in ons coalitieakkoord. Met onze partners hebben we over dit onderwerp expliciete afspraken gemaakt. Deze afspraken gaan we voor 2017 nader concretiseren. Tevens onderzoeken we hoe de pilotactiviteiten van het netwerk ‘cultuursensitief werken’ (bestaande uit diverse professionals met expertise op dit vlak) vanaf 2017 duurzaam kunnen inbedden in de bestaande uitvoeringspraktijk.

* We werken verder uit hoe we kruisbestuiving tussen vrijwilligersorganisaties kunnen bevorderen. Ook onderzoeken we hoe we kleine initiatieven breder bekend kunnen maken en hoe we knelpunten in de regelgeving voor vrijwilligersinitiatieven kunnen wegnemen.

* In 2016 is een onderzoek uitgevoerd naar het huidige Nijmeegse mantelzorgcompliment omdat de verstrekking van het compliment achter blijft bij de verwachte vraag onder inwoners. Op basis van de uitkomsten doen wij voorstellen voor aanpassingen in het compliment per 2017.

* We hebben te maken met een hoge instroom aan vluchtelingen die een verblijfsvergunning krijgen. Deze doelgroep moet de gemeente huisvesten. Wegens de krappe woningenmarkt realiseren we aanvullende huisvesting door nieuwbouwprojecten te versnellen en leegstaand vastgoed te hergebruiken voor woningen. Dit kan ook collectief huisvesten zijn en vraagt om extra aandacht in de begeleiding, inburgering en integratie in de wijk. Zo gaan we de samenwerking en integrale aanpak tussen partijen in dit veld versterken (zowel de professionele partijen als de diverse bewonersinitiatieven in de stad); sturen op een eerdere start van

inburgering en integratie; wijkgericht werken en stimuleren we eigen regie. Deze aanpak hanteren we niet alleen voor nieuwe vergunninghouders, maar ook voor vergunninghouders die in 2013 zijn gehuisvest en zelf verantwoordelijk zijn voor hun inburgering.
Naast het huisvesten van vergunninghouders zijn we faciliterend in het mogelijk maken van opvanglocaties. Zo gaan we in 2017 de opvanglocatie in de Stieltjesstraat voortzetten.

* De verhoogde instroom van vluchtelingen en de extra behoefte aan huisvesting voor bijzondere doelgroepen vanwege de extramuralisering in de zorg, blijven in 2017 een belangrijke opgave. We sluiten een convenant af met de corporaties in de regio over het beschikbaar stellen van woningen voor bijzondere doelgroepen.

* In 2017 actualiseren we ons beleid t.a.v. de opvang van uitgeprocedeerden. Door elkaar soms tegensprekende uitspraken van het Europees Comité voor sociale Rechten en de Raad van State en omdat er waarschijnlijk deze kabinetsperiode geen bestuursakkoord meer wordt afgesloten, is ons beleid aan een update toe.

Transformatie
* Vanaf 2017 gaan we verder met de transformatie en aan de slag met de samenwerking tussen professionals in zorg-welzijn-onderwijs-werk-inkomen op wijkniveau verder versterken. Waar nodig doen we uit de reserve Wmo en Jeugdhulp voorinvesteringen in de 0e en 1e lijn (vrijwilligerswerk, wijkactiviteiten, expertise in de 1e lijn etc) en ambulante vormen van ondersteuning om zwaardere hulp op termijn te voorkomen; het kost tijd voordat we hiervan effect zien: de kost gaat voor de baat uit. Zo is de capaciteit bij sociale wijkteams en Stips reeds uitgebreid.

* We gaan meer werk maken van een gezamenlijke sociale wijkagenda per wijk met preventieve en collectieve activiteiten en beschikbaarheid van expertise over specifieke problematiek (zoals GGZ) op zogenaamde vindplaatsen, zoals scholen, huisartsen en andere wijkvoorzieningen.

* In 2016 zijn we gestart met maatschappelijke businesscases om in kaart te brengen hoe de transformatie vorm kan krijgen op allerlei terreinen en waar dan investeringen nodig en besparingen mogelijk zijn om de beweging van zware zorg naar ondersteuning zo licht en dichtbij mogelijk te maken. In 2016 heeft de businesscase residentiële jeugdGGZ opgeleverd dat een forse afbouw van klinische bedden mogelijk is in combinatie met een opbouw van intensieve ondersteuning thuis. Deze inzichten hebben we verwerkt in onze contractering jeugdhulp 2017. Ook hebben we n.a.v. de eerste businesscase GGZ volwassenen plannen om in samenwerking met het regionaal Werkbedrijf, VZGZ Zorgverzekeringen en diverse aanbieders in de GGZ, over een periode van 2-3 jaar 100 trajecten IPS te realiseren om mensen met psychische beperkingen aan werk te helpen en hen te ondersteunen om werk te behouden.
Via een businesscase over de keten van Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) voor volwassen, die we samen met zorgcoöperatie VGZ uitvoeren, willen we in 2016 nog de gevolgen van de ambulantisering in de GGZ in kaart brengen en inzichtelijk krijgen welke interventies en investeringen in de thuissituatie en de wijk (meer ambulante begeleiding en behandeling bijvoorbeeld) nodig zijn. In 2017 maken we plannen hoe we de uitkomsten vorm en inhoud gaan geven, onder meer in samenhang met het beleidsplan beschermd wonen en opvang. De investeringsagenda of onderdelen daarvan agenderen wij in 2017 in de raad.

* Vanaf september 2016 gaat fasegewijs het geïntegreerde doelgroepenvervoer van start, dat wil zeggen dat verschillende typen vervoer (WSW, Wajong, dagbesteding, Wmo, Leerlingen etc) zoveel mogelijk geïntegreerd wordt aangeboden via één regiecentrale. Verder is hulp bij het huishouden in 2016 opnieuw aanbesteed via het principe van resultaatgericht indiceren. Dat betekent dat we actief sturen op het resultaat, namelijk een schoon en net huis. We vragen geen uitgebreide verantwoordingsinformatie, we spreken af met de leveranciers dat zij garanderen dat het doel van hun dienstverlening wordt bereikt. We toetsen dit door te

controleren op kwaliteit en klanttevredenheid. Hierbij volgen we de jurisprudentie op basis waarvan we mogelijk aanpassingen in de uitvoering moeten plegen.

* We willen in de specialistische jeugdhulp in 2017 meer sturen op de duur van de zorg. Jeugdigen moeten niet langer in zorg blijven dan nodig is. Opgroeien in een normale situatie en gewoon naar school gaan is het beste is voor het kind en het gezin. Dat geldt vooral voor zorg met verblijf. Daartoe wordt het ambulant aanbod verder ontwikkeld. Voor kinderen die zijn aangewezen op terrein- of locatiegebonden woonvoorzieningen, willen we de duur van het verblijf verkorten. We willen meer gezinsvervangend verblijf zoals pleegzorg en gezinshuizen. Verblijf wordt waar nodig flexibel ingezet, bijvoorbeeld als er sprake is van terugval. De samenwerking tussen zorgprofessionals in de 2e en 3e lijn en verwijzers/toeleiders wordt verbeterd doordat aanbieders zoveel mogelijk gebiedsgericht werken.
Ook in het gedwongen kader jeugdhulp maken we deze beweging zo veel als mogelijk en verantwoord. Zorgaanbieders met specialistische expertise op het gebied van jeugd en veiligheid bewegen zich meer naar de lokale structuren en ondersteunen de al betrokken hulpverlening bij de aanpak van gezinnen met veiligheidsproblematiek. Bij ernstige veiligheidsproblematiek en hulp in het gedwongen kader (bijv. ondertoezichtstellingen of uithuisplaatsingen) wordt sneller gekeken naar toekomstperspectief: begeleiding in thuissituatie of pleegzorg. Daarnaast ontwikkelen we de beschermingstafel (multidisciplinair casusoverleg gericht op veiligheid voor kind) door en zetten we in op preventie kindermishandeling.

* Door de noodzakelijke investeringen bij Veilig Thuis zetten we in op een stabiele en kwalitatief sterkere organisatie. Dit is belangrijk voor een goede inbedding van Veilig Thuis binnen de keten van jeugd, zorg en veiligheid. In 2016 is een uitvoeringsprogramma voor de aanpak van huiselijk geweld opgesteld, dat we in 2017 en de jaren daarna uitvoeren. Preventie, goede signalering, stoppen van geweld en duurzaam herstel staan hierin centraal.

* In 2017 leggen we het meerjarig beleidsplan voor beschermd wonen & opvang voor. Ook in het beschermd wonen is een transformatie nodig, om mensen met ernstige psychische problemen zo veel mogelijk in de thuissituatie te ondersteunen en een zo normaal mogelijk leven te laten leiden. Voor beschermd wonen betekent dat meer uitstroom uit beschermd wonen en vooral minder mensen die instromen in beschermd wonen. Mensen met GGZ-problematiek, hoe ernstig ook, wonen in principe thuis en krijgen daar de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben.
Daarvoor is integrale ondersteuning aan huis nodig op alle leefgebieden: Behandelaar, huisarts, (woon)begeleider, inkomens-, werk- en woonconsulent werken goed samen om te zorgen dat een persoon met een psychische aandoening voldoende steun krijgt om een zo normaal mogelijk leven te leiden.
Als deze transformatie wordt doorgevoerd, zal de problematiek van ernstige psychiatrie en dakloosheid zich minder concentreren op de plekken waar al opvangvoorzieningen, GGZ- en tbs-behandelinstellingen en beschermde woonvormen zijn, maar zich in iedere gemeente manifesteren. Het rijk is daarom van plan om per 2020 de middelen voor beschermd wonen en mogelijk ook voor opvang, door te decentraliseren naar alle gemeenten. Regionale samenwerking is dan van groot belang, omdat de voorzieningen in de steden geconcentreerd zijn, een grotere schaal nodig is om het voorzieningenniveau op peil te houden en gemeenten zich moeten committeren aan een effectief preventie- en lokaal ondersteuningsbeleid.
Deze transformatie kan alleen slagen als de randvoorwaarden op orde zijn: er zijn genoeg en geschikte woningen nodig, een gevarieerder en flexibeler aanbod van ondersteuning met en zonder verblijf voor de doelgroep zelf en voor hun naasten, mogelijkheden voor werk, dagbesteding, hulp bij financiën, ontmoeting e.d., voldoende en goed aansluitende behandeling aan huis en maatschappelijke acceptatie van mensen met ggz-problematiek in de samenleving.
Landelijk vormt zich intussen ook het gedachtegoed dat het mogelijk moet zijn voor de dak- en thuislozenproblematiek dezelfde beweging te maken. Ook opvang wordt dan nog meer dan nu een vangnet voor uiterste noodgevallen, dreigende dakloosheid wordt op lokaal niveau voorkomen en de preventie is in alle gemeenten zeer versterkt.

Veranderingen vanuit de Zomernota

bedragen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
Inkomen & armoedebestrijdig (BUIG)				
IA8. Extra bijdrage voor CAZ	500	500	500	500
Vluchtelingen				
V1. projectkosten	-447			
V2. Middelen tbv programma Zorg & Welzijn	-165			
V7. Project kosten: personele kosten opvangen binnen afdeling	100			
V10. Bed, bad brood: versobering / dekking binnen Z&W	92			
Totaal	**81**	**500**	**500**	**500**

Extra bijdrage voor CAZ

We hevelen structureel € 500.000 over vanuit het programma Zorg & Welzijn naar het programma Inkomen & Armoedebestrijding ten behoeve van een goede aanvullende verzekering voor met name chronisch zieken en gehandicapten.

Vluchtelingen

De verhoogde instroom vluchtelingen vraagt om een hogere middeleninzet voor het programma Zorg en Welzijn. De extra kosten bestaan uit tijdelijke extra projectkosten (V1) en extra programmakosten (V2) voor o.a. de maatschappelijke begeleiding en de participatieverklaring en de bed, bad en broodvoorziening. Een deel van de extra kosten kan binnen het programma opgevangen worden (V7 en V10). Per saldo resteert er een bedrag van € 420.000.

Bijdrage verbonden partijen

Via dit programma participeren wij in de gemeenschappelijke regeling Doelgroepenvervoer Regio Arnhem-Nijmegen. Deze verbonden partij regelt de aanbesteding en coördinatie van het doelgroepenvervoer in de regio.

Indicatoren

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Aandeel huishoudens met 1 of meer cliëntrelaties zorg, werk, inkomen, jeugd	34%		Daling			
- Idem onder huishoudens, niet-westers zonder kinderen	62%		Daling			
- Idem met kinderen	73%		Daling			
- Aandeel huishoudens met 5 of meer cliëntrelaties zorg, werk, inkomen, jeugd	5%	Daling	Daling			
- Ontwikkeling aantal cliëntrelaties decentralisaties	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Waarvan Wmo	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Waarvan jeugdwet	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Aandeel uitvoeringsplannen sociale wijkteams waarbinnen zelfredzaamheid is toegepast	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Aandeel afgeronde uitvoeringsplannen sociale wijkteams dat dat heeft geleid tot verbetering van de zelfredzaamheid	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Aantal aanmeldingen lokale toegangspoort	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Aantal huishoudens met integrale aanpak	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Aandeel huishoudens binnen aanpak sociale wijkteams en regieteams waarop tweedelijnszorg van toepassing is	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting	Nog geen nulmeting			
- Aandeel inwoners dat zich gezond voelt	76%	Stijging	Stijging			
- Idem onder lager opgeleiden	45-67%	Stijging	Stijging			

Indicatoren	Realisatie 2015	Doel 2016	2017	2018	2019	2020
- Percentage inwoners dat voor zichzelf kan zorgen	91%	Stijging	Stijging			
- Idem onder inwoners van 75 jaar of ouder	65%	Stijging	Stijging			
- Percentage inwoners dat zich inzet voor anderen (vrijwiligerswerk, mantelzorg, overige hulp, buurtactiviteiten)	52%	Stabiel	Stabiel			
- Waardering sociaal klimaat: schaalscore sociale kwaliteit	5,8	Stijging	Stijging			
- Percentage volwassenen met overgewicht	40%	Daling	Daling			
- Percentage jeugdigen met overgewicht	13%	Daling	Daling			
- Percentage mensen dat zich eenzaam voelt	8%	Stabiel	Stabiel			
- Idem onder 75-plussers	43-52%	Stabiel	Stabiel			
- Percentage zelfstandig wonende 75-plussers	92,8%	Stabiel	Stabiel			

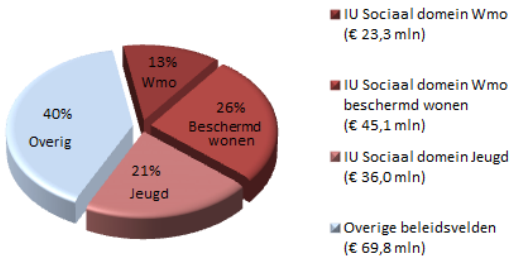
Wat kost het?

Diversiteit Bedragen * €1 mln	Rekening 2015	Begroot 2016	2017	2018	2019	2020
Lasten						
Diversiteit	1,9	2,5	1,9	1,5	1,5	1,5
Jeugd	55,8	54,3	41,5	41,6	41,7	41,7
Maatwerkvoorzieningen	37,6	39,6	39,0	38,7	38,5	38,5
Opvang en beschermd wonen	63,3	68,3	66,5	68,2	69,3	69,3
Publieke Gezondheid	6,3	7,1	6,9	6,6	6,6	6,6
Welzijn	18,2	18,7	18,3	16,7	16,6	16,6
	183,2	**190,5**	**174,2**	**173,3**	**174,1**	**174,1**
Baten						
Diversiteit	0,4	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Jeugd	12,7	11,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Maatwerkvoorzieningen	3,1	3,7	3,6	3,0	3,0	3,0
Opvang en beschermd wonen	3,2	3,6	3,5	3,4	3,4	3,4
Publieke Gezondheid	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Welzijn	0,4	1,2	0,5	0,0	0,0	0,0
	19,9	**20,8**	**7,8**	**6,7**	**6,6**	**6,6**
Saldo van lasten en baten	**163,3 N**	**169,7 N**	**166,4 N**	**166,6 N**	**167,5 N**	**167,5 N**

Met ingang van het jaar 2015 zijn gemeenten op grond van de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet integraal verantwoordelijk voor het sociaal domein. De taken van de Wmo en de Jeugdwet vallen onder het programma Zorg en Welzijn. De decentralisaties zijn gepaard gegaan met een overheveling van rijksmiddelen naar de gemeenten (integratie-uitkeringen sociaal domein) .

Voor het programma is er in 2017 een budget beschikbaar van € 174,2 miljoen. De 'integratie-uitkeringen sociaal domein' vormen een aanzienlijk deel van het totaal beschikbare budget. Voor het jaar 2017 bedragen de integratie-uitkeringen in totaal € 104,4 miljoen. Dit is bijna 60% van het totaal beschikbare budget. In de begroting zijn de integratie-uitkeringen uit de september- en decembercirculaire 2015 verwerkt. In de meicirculaire zijn de bedragen van de integratie-uitkeringen geactualiseerd en verhoogd naar € 111 miljoen. De bedragen uit de meicirculaire 2016, zullen worden verwerkt met de Slotwijziging respectievelijk Zomernota 2017. Naast de integratie-uitkeringen sociaal domein is voor de overige beleidsvelden in 2017 nog een budget beschikbaar van € 69,8 miljoen (40%).

Schematische weergave begroting (L) 2017 Zorg en Welzijn

Integratie-uitkeringen sociaal domein

Met de meicirculaire 2016 heeft het Rijk de bedragen voor de jaren 2017-2021 bekend gemaakt (zie tabel). In 2017 ontvangt Nijmegen € 111 miljoen aan integratie-uitkeringen voor het sociaal domein (Wmo, Wmo beschermd wonen en Jeugd). Dit is een stijging van circa € 2,2 miljoen ten opzichte van het budget 2016 (bron: meicirculaire 2016).

Tabel: Overzicht Integratie-uitkeringen Sociaal Domein voor Zorg en Welzijn (bron: meicirculaire 2016)
***€ 1 mln**

IU Sociaal domein (in mln euro)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wmo	23,2	23,2	23,0	22,7	22,6	22,5
Wmo beschermd wonen	48,1	50,2	51,8	52,9	52,9	52,9
Jeugd	37,6	37,6	38,0	38,0	38,0	38,2
Totaal	**108,9**	**111,0**	**112,7**	**113,7**	**113,6**	**113,6**

Verschil 2017 ten opzichte van 2016 voor de Integratie-uitkeringen sociaal domein

Het Rijk heeft met de meicirculaire de budgetten in het lopende jaar 2016 verhoogd. Deze mutaties zijn echter nog niet doorgevoerd in de tabel 'Wat kost het', maar worden met de slotwijziging 2016 in de begroting van het programma verwerkt. De verschillen 2017 worden toegelicht ten opzichte van de kolom 2016 en zijn dus nog gebaseerd op de september- en decembercirculaire 2015.

De totale integratie-uitkering neemt in 2017 (ten opzichte van 2016) toe met ca. € 2,2 mln. Deze toename wordt veroorzaakt door verschillende mutaties, zoals loon- en prijsbijstellingen, PGB trekkingsrechten- en uitvoeringskosten en mutaties omtrent betalingen aan de VNG.

Afwijkingen lasten op programmaniveau

Ten opzichte van 2016 nemen de lasten van het programma in 2017 af met € 16,3 miljoen. Een belangrijke reden is de daling van de integratie-uitkering Wmo, Wmo beschermd wonen en Jeugd van € 2,7 mln. Ook de keuze voor een éénjarige regionale subsidiëring voor jeugdhulp draagt aanzienlijk bij aan de daling van de lasten in 2017. Omdat de subsidieafspraak voor één jaar geldt is de bijdrage van de regiogemeenten alleen voor het jaar 2016 geraamd; hierdoor dalen de begrote lasten in 2017 met € 10,5 miljoen. Voor 2017 moeten we deze afspraken nog maken.
Overige belangrijke mutaties op het programma zijn:

- door de indexering van de budgetten en herverdeling van de apparaatskosten nemen de lasten per saldo toe met € 0,2 mln.

- door de afloop/vermindering van rijks- en provinciale middelen voor tijdelijke projecten (bijvoorbeeld: RUPS, nazorg ex-gedetineerden, EIF project, competentie-ontwikkeling sociale wijkteams en transities Jeugdzorg en AWBZ) nemen de lasten met € 1,1 miljoen af.
- a-structurele raming van de ontvangsten van het COA voor de maatschappelijke begeleiding en participatieverklaring in 2016, levert in 2017 een daling op van € 0,7 mln.
- door de tijdelijke bekostiging van de formatie voor de sociale wijkteams vanuit het programma nemen de lasten in 2017 af met € 0,5 mln.
- bezuinigingsopdrachten vanuit de Raad leiden per saldo tot een afname van € 0,2 mln (ppn 2014: verminderen huur huisvesting jeugdgezondheidszorg en onderzoeksopdracht onderwijs en ondersteuning jeugd)

Vanaf 2017 laten de begrote lasten een stabiel beeld zien van ca. € 174 miljoen.

Afwijkingen baten op programmaniveau
Ten opzichte van 2016 nemen de baten van het programma in 2017 af met € 13,0 miljoen. Deze afname heeft voor € 10,5 miljoen te maken met de bijdrage van regiogemeenten voor subsidies aan jeugdzorg instellingen. Deze is in 2017 nog niet begroot (zie ook afwijking lasten).
Overige belangrijke mutaties zijn:

- a-structurele raming van de ontvangsten van het COA voor de maatschappelijke begeleiding en participatieverklaring in 2016, levert in 2017 een daling op van € 0,7 miljoen.
- door de afloop/vermindering van rijks- en provinciale middelen voor tijdelijke projecten (bijvoorbeeld: RUPS, nazorg ex-gedetineerden, EIF project, competentie-ontwikkeling sociale wijkteams en transities Jeugdzorg en AWBZ) nemen de baten met 0,9 miljoen af.
- een lagere toevoeging van € 0,5 miljoen uit de bestemmingsreserve Welzijn voor uitbreiding van de formatie sociale wijkteams.

Vanaf 2018 laten de begrote baten een stabiel beeld zien van € 6,7 miljoen.

Relevante links

Jaaroverzicht transities 2015
Verordening Wmo en Jeugdhulp
W4-overeenkomst
Afrekening en subsidievaststelling WMO en jeugdhulp 2015

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Paragrafen

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Investeringen

Beleid

Investeringen worden gedaan om de stad te veranderen, te verbeteren en te vernieuwen. We maken onderscheid tussen specifieke investeringen, bulkinvesteringen en investeringen met eigen dekking. Bulkinvesteringen zijn jaarlijks terugkerende kredieten waarvoor jaarlijks uitvoeringsplannen worden vastgesteld. Het betreft verschillende kleinere investeringen, zoals investeringen in gemeentelijke accommodaties, bedrijfsinvesteringen en woonomgevingsverbeteringen. Investeringen met eigen dekking krijgen dekking uit een reserve of worden gedekt door jaarlijkse opbrengsten, zoals de rioolheffing. De Bulkinvesteringen en investeringen met eigen dekking staan niet in het investeringsplan en zijn afzonderlijk toegelicht (zie verder).

De specifieke investeringen nemen we op in het Investeringsplan (zie verder). In het Investeringsplan nemen we ook de investeringen mee die worden uitgevoerd via de planexploitaties van het Ontwikkelingsbedrijf. Na gereedkomen van deze investeringen, worden zij opgenomen in de activa-administratie van de gemeente. De tussentijdse verantwoording over die investeringen nemen we op in het VGP.

Binnen planexploitaties worden ook andere investeringen gedaan, bedoeld om het gebied te ontsluiten en bewoonbaar te maken. Na afronding van de planexploitatie heeft de gemeente dan de beschikking over investeringen die betaald zijn binnen de planexploitatie. Dergelijke investeringen worden meegenomen en financieel gedekt in de plannen in het VGP, en zijn dus niet meegenomen in het investeringsplan.

Direct na het gereedkomen van de investering komen de afschrijvings- en rentelasten (kapitaallasten) jaarlijks ten laste van de begroting. Door ons investeringsbeleid is het niveau van kapitaallasten stabiel; de jaarlijks beschikbaar komende ruimte wordt weer als dekking ingezet voor nieuwe investeringen.

Nieuwe investeringen

We willen over de periode 2016 tot en met 2020 voor een bedrag van € 19,2 miljoen aan nieuwe investeringen realiseren. Dat bedrag overschrijdt de investeringsruimte die beschikbaar komt vanuit de jaarschijf 2020; deze is namelijk € 10 miljoen. Omdat veel van de opgevoerde investeringen noodzakelijk of ten minste zeer gewenst zijn, stellen we voor de beschikbare investeringsruimte éénmalig met € 10 miljoen te verhogen. De kapitaallasten hiervan, ca. € 0,75 miljoen euro, hebben we als claim meegenomen bij nieuw beleid. Daarmee resteert nog een investeringsruimte van € 0,8 miljoen.

Tijdens de raadsbehandeling van de Zomernota 2016 op 6 juli is door uw Raad de motie van de SP aangenomen om bovenop voornoemd investeringsbedrag van € 19,2 miljoen een extra investeringskrediet van € 3 miljoen beschikbaar te stellen ten behoeve van investeringen in de bestaande sportaccommodaties in 2017 en 2018. Dit nemen we separaat mee in het Raadsbesluit en het Financieel Beeld.

De door uw Raad bij de Zomernota 2016 vastgestelde investeringen zijn:

Investeringen * € 1.000,-	programma	2016	2017	2018	2019	2020
Zorgzame Stad						
I19. Renovatie of nieuwbouw van De Hulsen	Zorg en Welzijn					pm
Woon- en groeistad						
I1. De Bastei	Cult.,cultuurhist.,citymark.	1.150				
I2. Upgrading Villa Nova	Cult.,cultuurhist., citymark.		1.200			
I4. Watersport nevengeul	Grondbeleid		500			
I7. Bereikbaarheid campus	Mobiliteit		650	650		
I8. Station Heyendaal	Mobiliteit			2.000		
I9. Malderburchtstraat	Mobiliteit		300	100		
I10. Daalseweg	Mobiliteit	150	150			
I11. Weurtseweg	Mobiliteit		1.000			
I17. Verkeersmaatregelen Griftdijk	Mobiliteit	572				
I12. Overige onderwijshuisvesting	Onderwijs			3.500		
I13. Investeringen Nijmegen Noord	Divers					5.000
I18. Jongerenruimte Nijmegen Noord	Zorg en Welzijn					220
Bruisende Binnenstad						
I3. Voorzieningen evenemententerreinen	Cult.,cultuurhist., citymark.		200	200	200	200
Overig						
I14. Kunstgrasvelden	Sport en Accommodaties		400			800
I15. Sportpark Staddijk / Nijmegen zuid	Sport en Accommodaties			pm		
I16. Hardware trekkenwand Schouwburg	Sport en Accommodaties		90			
.... Bestaande sportaccommodaties (RB 6 juli 2016)	Sport en Accommodaties		1.000	2.000		
Totaal		**1.872**	**5.490**	**8.450**	**200**	**6.220**

Toelichting:

Zorgzame Stad
Renovatie of nieuwbouw van De Hulsen
Iriszorg wil graag de voorziening voor maatschappelijke opvang de Hulsen renoveren of nieuwbouw plegen voor deze functie. Vanuit de gemeente willen we hieraan bijdragen. Op dit moment worden de mogelijkheden door Iriszorg onderzocht. Mede afhankelijk van de resultaten van het onderzoek willen we de manier waarop wij bijdragen, vormgeven. Dit kan bijvoorbeeld door mede-investering of garantstelling.

Woon- en groeistad
De Bastei
In maart is reeds het besluit genomen om voor de realisatie van de Bastei een investeringskrediet van € 1,15 miljoen beschikbaar te stellen vooruitlopend op de integrale afweging bij de Zomernota. Dit krediet maakt gebruik van de bij de Zomernota vastgestelde investeringsruimte.

Upgrading Villa Nova
Dit betreft het in het kader van het atelierbeleid upgraden en aanpassen van het atelierpand aan de Villa Novastraat.

Watersport nevengeul
Voor het realiseren van een watersportcentrum in de Bastion Veur Lent is een investering nodig van € 5 miljoen. Deze investering kan niet volledig met de huur worden terugverdiend; vooralsnog nemen we daarvoor een claim van € 0,5 miljoen op in de investeringsruimte.
Overigens wordt naast deze investeringsclaims een claim gedaan van € 1 miljoen op de saldireserve. Dit omdat door allerlei voorzieningen rondom de Bastion niet de ingerekende grondwaarde wordt gerealiseerd.

Bereikbaarheid campus
Binnen Bereikbaarheid van geheel Nijmegen-Oost is de Heyendaalseweg/Kwekerijweg-Houtlaan het belangrijkste speerpunt. Dit vanwege de forse autostromen wat gevolgen heeft voor de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van de Campus.

Station Heyendaal
We willen het station upgraden en toekomstbestendig inrichten, dit vanwege de fors gegroeide vervoersstroom. De bruto Investering is ongeveer € 8 miljoen. Er vinden op dit moment al gesprekken plaats met partners NS/ProRail, provincie Limburg, provincie Gelderland en Campuspartners. Onze bijdrage wordt ingeschat op € 2 miljoen.

Malderburchtstraat
Er is al eerder opgeroepen om de verkeersveiligheid van de Malderburchtstraat te verbeteren. Met deze investeringsmiddelen kunnen we dat realiseren.

Daalseweg
Vanuit bewonersparticipatie is aangegeven dat de verblijfsfunctie van de weg meer benadrukt moet worden. Dit was niet eerder bekend en valt buiten de scope/reikwijdte van bestaande budgetten. De meerkosten hiervan zijn € 0,3 miljoen.

Weurtseweg
De herinrichting van de Weurtseweg is nodig vanwege de versnelling in het woningbouwtempo Nijmegen-West. Voor een goede en veilige fietsverbinding Nijmegen – Beuningen is meer nodig dan er nu in de opzet van het Waalfront is voorzien. De extra kosten worden geraamd op maximaal € 2 miljoen. Waarbij een bijdrage van de provincie wordt verwacht van ca. 50%. Door concessies te doen aan de kwaliteit kunnen de kosten lager uitvallen.

Verkeersmaatregelen Griftdijk
Vanuit verkeersveiligheid en leefbaarheid is het van groot belang dat de investering in de knip Griftdijk en aanleg van de rotonde snel wordt uitgevoerd. Hiervoor is een bedrag van € 722.000 nodig. Binnen de grondexploitatie van de Grote Boel is € 150.000 beschikbaar; het beslag op de investeringsmiddelen bedraagt netto € 572.000.

Overige onderwijshuisvesting
Naast de investeringen in Nijmegen Noord (zie hierna bij 'Diversen') nemen we voor overige onderwijshuisvesting een investeringsbedrag op van € 3,5 mln. De invulling van deze investering is afhankelijk van de uitkomst van onderhandelingen met derden. Voor de nadere invulling van deze investering zullen wij een voorstel aan uw Raad ter besluitvorming voorleggen.

Investeringen Nijmegen Noord
We verwachten voor infrastructuur en onderwijsvoorzieningen in Nijmegen Noord een investeringsbedrag nodig te hebben van € 5,0 mln. Hoe deze investering zal worden ingevuld kunnen we op dit moment nog niet aangeven, omdat dit mede afhankelijk is van onderhandelingen die met derden moeten worden afgerond. Voor de nadere invulling van deze investering zullen wij voorstellen aan uw Raad ter besluitvorming voorleggen.

Jongerenruimte Nijmegen Noord
Voor het realiseren van een jongerenruimte in Nijmegen Noord vragen we een investeringskrediet van € 220.000. Hiermee kunnen we de jongeren in Nijmegen Noord een plek bieden om elkaar te ontmoeten en kunnen we mogelijk overlast door gebrek aan een ontmoetingsplek voorkomen.

Bruisende Binnenstad
Voorzieningen evenemententerreinen
We gaan in de periode 2017-2020 per jaar € 200.000 investeren in goede voorzieningen op evenementenlocaties. Het gaat daarbij om zaken als stroom, water, riool en glasvezel. Ook betreft het duurzaamheidsmaatregelen zoals het vervangen van vervuilende apparaten, zoals noodaggregaten. Om voorzieningen in de toekomst veilig te kunnen gebruiken, investeren we ook in onderhoud en vervanging.

Overig
Kunstgrasvelden
Op basis van de levenscycli van kunstgrasvelden zijn er 2 kunstgrasvelden op Nieuw Balveren, een pupillenveld op sportpark Brakkestein en een veld op het sportpark Oscar Carré aan vervanging toe. Hiervoor is een investeringskrediet nodig van € 1,2 miljoen. Een deel hiervan is in 2017 al nodig.

Sportpark Staddijk / Nijmegen Zuid
Het sportpark Staddijk is op dit moment onveilig en verre van optimaal als het gaat om het tegengaan van diefstal en vandalisme. Op dit moment wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn. We willen dit onderzoek afwachten voordat we een voorstel voor een investering doen en nemen dit pro memorie mee.

Hardware trekkenwand Schouwburg
Vanuit arbo- en bedrijfsvoering optiek is het nodig om de hardware van de trekkenwand te vervangen. De totale investering is € 180.000. De helft hiervan willen we als gemeente voor onze rekening nemen, de andere helft kan worden doorberekend aan KKP in de huur.

Investeringsplan

In het investeringsplan presenteren we alle specifieke investeringen, dus ook de investeringen waartoe uw Raad eerder heeft besloten. Met toevoeging van de nieuwe investeringen (rood gemarkeerd) ziet het investeringsplan er als volgt uit:

Bedragen * € miljoen
= onderzoeksfase
= voorbereidingsfase
= realisatiefase

programma	Investering	oorspr.	mut.	2016	2017	2018	2019	2020
Dienstverl . & Burgerz.	Modernisering GBA	0,3						
Cultuur, Cultuurhistorie	Masterplan oude stad	0,5						
en Citymarketing	Cultuurhistorie	1,0						
	Cultuurspinnerij	0,5						
	Bloemerstraat	0,5						
	Upgrading Villa Nova		1,2					
Bestuur en Middelen	**Investeringen Nijmegen Noord**		5,0					
Duurzaamheid	Valkhofpark/Hunnerpark	1,7						
	De Bastei	0,5	1,2					
	Nijmegen West-Groene Buffer	1,0						
Grondbeleid	Vasim	2,7						
	Tunnel Westzijde Spoorzone	2,5						

programma	Investering	oorspr.	mut.	2016	2017	2018	2019	2020
	Aanpak Waalkade	2,4						
	Watersport Nevengeul		0,5					
Mobiliteit	laatste deel Fietsroute N-Beuningen	1,3						
	Fietstunnels Waalsprong	7,1						
	Parkeerapparatuur	0,3						
	Aanleg dorpensingel	5,0						
	Stationsplein	3,0						
	Waalbrug fiets- en busbaan	5,0						
	Fietsvriendelijke maatregelen	5,0						
	Park & Ride	1,2						
	Vervanging Parkeerapparatuur CWZ	0,6						
	Bereikbaarheid Campus		1,3					
	Station Heyendaal		2,0					
	Malderburchtstraat		0,4					
	Daalseweg		0,3					
	Weurtseweg		1,0					
	Verkeersmaatregel Griftdijk		0,6					
Onderwijs	Primair Onderwijs Groot Oosterhout	7,0						
	Bewegingsonderwijs Kristallis	1,2						
	Overige Onderwijshuisvesting		3,5					
Openbare Ruimte	Ondergrondse Containers	0,7						
Sport en	Talent Centraal	5,0						
accommodaties	Kunstgrasvelden	1,3						
	Vervanging Kunstgrasvelden	1,0						
	Renovatie de Vereeniging	1,5						
	Renovatie de Vereeniging	4,0						
	Nieuw Balveren 5e veld	0,2						
	Bestaande voorzieningharten	0,2						
	Sportpark Staddijk	0,1						
	Renovatie Sporthal Meijhorst	1,0						
	WC de Brack	0,1						
	Aanpassing wijkaccomodaties ivm WMO	0,2						
	Kinderboerderij Kobus	0,3						
	Vlak-elastische vloer	0,3						
	Waalhalla	0,4						
	Speeltoestellen de Leemkuil	0,8						
	Wijkcentrum de Schalmei	0,3						
	Trekkenwand Schouwburg		0,1					
	Bestaande sportaccommodaties		3,0					
Wijkontwikkelingen	Vervanging Speelvoorzieningen	0,6						
Zorg en Welzijn	Skaeve Huse	0,3						
	Skaeve Huse 2e locatie	0,7						
	Jongerencentrum Nijmegen Noord		0,2					

Bulkinvesteringen

Zoals hiervoor toegelicht hebben we naast de voornoemde specifieke investeringen ook nog bulkinvesteringen en investeringen met eigen dekking die meerjarig zijn ingepland. In onderstaande tabel presenteren we deze kredieten, waarbij de kredieten die bij de besluitvorming over de Zomernota 2016 zijn toegevoegd, rood zijn gemarkeerd (zie Zomernota 2016, paragraaf Investeringen, Nieuwe investeringen).

Investeringen * € 1.000,-	2017	2018	2019	2020
Bulkkredieten				
Woonmilieuverbetering	375	375	375	375
VSA	750	750	750	750
Bedrijfsinvesteringen	1.900	1.900	1.900	1.900
Investeringen Openbare Ruimte	0	0	0	0
Eenmalige kredieten				
Cultuurhistorische panden	250	250		
Asbest Inv. & Sanering	300	300		
Meerjarenrenovatie Zwembaden	200	200		
Joris Yvensplein				
Voorzieningen evenemententerreinen	**200**	**200**	**200**	**200**
Toegang Openbare Ruimte	100	100		
Kunstgras Voetbalvelden	**400**	337		**800**
Kunstgras Hockeyvelden	674	264		
Investering met eigen dekking				
Integraal Waterbeheer	3.616	3.716	3.466	3.466
Vastgoed	1.100	1.100	1.100	1.100
Duurzaamheid	2.000	2.000	2.000	2.000
Rioolinvesteringen Waalsprong	2.965	2.452	2.040	2.769
Totaal	**14.830**	**13.944**	**11.831**	**13.360**

Kapitaallasten

De ontwikkeling van de kapitaallasten is hieronder in tabelvorm weergeven. We gaan uit van de primitieve begroting en nemen technische aanpassingen mee die leiden tot de toegestane kapitaallasten in de Stadsbegroting. Daaronder geven we de verwachte kapitaallasten weer op basis van doorrekening van lopende en nieuwe investeringen. De laatste regel is het verschil tussen begroting en verwachting. De jaren 2017 t/m 2020 laten een negatief beeld zien. Ervaring leert dat de doorlooptijd van de realisatie van investeringen afwijkt van de oorspronkelijke planning en dat daarmee de kapitaallasten ook pas later ten laste van de begroting komen.

Kapitaallasten (bedragen * € 1 miljoen)	2017	2018	2019	2020
Stand primitieve begroting	41,0	41,1	41,2	41,2
Effecten vanuit				
Woningen (1)	0,01	0,0	0,0	0,1
Niet-woningen				0,4
Uitbreiding investeringsruimte				0,8
Effecten vanuit BBV wijzigingen (2)				
Verlaging omslagrente	-6,0	-6,2	-6,4	-6,2
Investeringen in de Openbare Ruimte		0,5	0,9	1,3
Totale ruimte in Stadsbegroting	**35,0**	**35,4**	**35,8**	**37,6**
Verwachte kapitaallasten	35,3	36,6	38,2	38,1
Verschil (negatief bedrag = tekort)	**-0,3**	**-1,2**	**-2,4**	**-0,5**

Ad (1): *d*e effecten vanuit de Areaaluitbreiding Woningen bedragen per jaar minder dan € 0,1 mln. en worden daarom in deze tabel niet zichtbaar.

Ad (2): de effecten vanuit BBV wijzigingen hebben we toegelicht in de Zomernota 2016 (zie hoofdstuk 'Financieel', onderdeel 'Vernieuwing BBV en Stadsbegroting') en vatten we als volgt samen:

- de lagere omslagrente leidt tot een verlaging van de beschikbare ruimte voor kapitaallasten in de Stadsbegroting. Dit heeft geen budgettair effect;
- vanaf 2017 moeten onderhoudsbudgetten voor de Openbare Ruimte die een investeringskarakter hebben, worden geactiveerd. Het jaarlijkse onderhoudsbudget van € 5 mln. zetten we om in een investeringsbudget waarover we rente en afschrijving (kapitaallasten) berekenen. Het financiële voordeel dat we de eerste jaren hebben (verschil tussen jaarlijks onderhoudsbudget en jaarlijkse kapitaallasten) komt in de saldireserve.

In onderstaande tabel geven we een verdere doorkijk, waaruit blijkt dat structureel de ruimte beschikbaar is om de kapitaallasten op te vangen.

Bedragen * € 1 miljoen	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Kapitaallasten in de begroting	35,0	35,4	35,8	37,6	38,5	39,6	40,6	41,6
Verwachte kapitaallasten	35,3	36,6	38,2	38,1	38,2	38,2	38,1	36,7
Vrijvallende kapitaallasten (negatief bedrag = tekort)	**-0,3**	**-1,2**	**-2,4**	**-0,5**	**0,3**	**1,4**	**2,6**	**5,0**

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Lokale heffingen

Beleid

Deze paragraaf bevat informatie over het rijks- en gemeentelijk beleid met betrekking tot gemeentelijke belastingen.

Algemeen

De bevoegdheid tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van gemeentelijke heffingen berust bij de Raad. Een dergelijk besluit wordt genomen door het vaststellen, wijzigen of intrekken van een daartoe bestemde verordening. Het belastinggebied van een gemeente is begrensd. De Gemeentewet bepaalt limitatief welke belastingen door een gemeente mogen worden geheven. Daarnaast kan bij wet aan de gemeente de bevoegdheid worden toegekend om een bepaalde belasting te heffen, een voorbeeld hiervan vormt de Afvalstoffenheffing die zijn wettelijke grondslag vindt in de Wet Milieubeheer.

Welke belastingen en rechten worden in de gemeente Nijmegen geheven?

Belastingen worden door de heffingsambtenaar dwingend opgelegd zonder dat daar een aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat. Rechten en heffingen worden geheven op basis van artikel 229 van de Gemeentewet. Tegenover deze rechten en heffingen staat wel een aanwijsbare tegenprestatie. Bovendien mag het totaal van de verwachte inkomsten uit rechten het totaal van de verwachte uitgaven niet overschrijden.

De gemeente Nijmegen heft de onderstaande belastingen en rechten en heffingen:

- onroerende-zaakbelastingen (artikel 220 tot en met artikel 220i Gemeentewet);
- rioolheffing (artikel 228a Gemeentewet);
- eenmalig rioolaansluitrecht (artikel 229 Gemeentewet).
- afvalstoffenheffing (artikel 15:33 Wet milieubeheer);
- parkeerbelasting (artikel 225 Gemeentewet);
- hondenbelasting (artikel 226 Gemeentewet);
- precariobelasting (artikel 228 Gemeentewet);
- reinigingsrechten (artikel 229 Gemeentewet);
- scheepvaartrechten (artikel 229 Gemeentewet);
- marktgelden(artikel 229 Gemeentewet);
- toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet);
- leges (artikel 229 Gemeentewet).

In onderstaande tabel zijn de inkomsten uit de lokale belastingen en heffingen en rechten opgenomen:

bedragen * € 1 miljoen	Opbrengst 2015 (jaarrekening)	Dynamische begroting 2016	Stadsbegroting 2017
Onroerende zaakbelasting	67,1	72,2	78,0
Afvalstoffenheffing	4,7	2,5	0,0
Rioolheffing	13,2	13,6	15,0
Parkeergelden	15,2	14,6	14,9
Leges bouwvergunningen	4,5	4,5	4,6
Opbrengst groene zakken	2,5	2,5	2,5
Leges burgerzaken	3,4	3,6	4,0
Hondenbelasting	1,1	1,1	1,2
Parkeerboetes	0,8	1,6	1,6
Precariobelasting	0,5	0,5	0,5
Reinigingsrecht bedrijven (aanslagen)	0,6	0,7	0,7
Scheepvaartrechten	0,5	0,6	0,6
Marktgelden	0,2	0,3	0,3
Toeristenbelasting	0,4	0,4	0,6
Overige leges	0,9	0,9	0,9
Totaal	**115,6**	**119,6**	**125,4**

De totale opbrengst van al deze heffingen bedraagt ongeveer € 125 miljoen. Het merendeel van de opbrengst wordt gegenereerd door de OZB, Parkeergelden en de Rioolheffing. Hieronder lichten we de veranderingen op de verschillende heffingen toe.

Ontwikkelingen

Wettelijke ontwikkelingen

Overheidsvordering proefperiode
De Belastingdienst kan een belastingschuld rechtstreeks van de bankrekening van een belastingschuldige afschrijven (overheidsvordering). Dat gebeurt als er na de ontvangst van een dwangbevel nog steeds niet is betaald. Er is in 2012 landelijk gestart met een proef waaraan een aantal gemeenten deelneemt. Nijmegen neemt ook deel aan de proef.
De resultaten zijn bevredigend en bieden op een relatief eenvoudige wijze de mogelijkheid openstaande vorderingen te incasseren. De inwoners van Nijmegen lijken deze methodiek ook te accepteren, gezien het ontbreken van klachten hierover. Inmiddels is de pilot afgelopen en is het wettelijk mogelijk om conform de overheidsvordering te werken. Nijmegen doet dit dan ook.

Modernisering Wet WOZ
Het kabinet heeft een aantal wijzigingen voorgesteld van de Wet WOZ. Deze betreffen o.a. de toegankelijkheid en de registratie van WOZ-waarden en beschikkingen. Deze wijzigingen zijn per 1 oktober 2016 allen in werking.

Hervorming gemeentelijk belastinggebied
In de plannen van het kabinet om het belastingstelsel te hervormen zit ook een onderdeel dat de gemeentelijke belastingen aangaat. Diverse onderzoeken wijzen allemaal in de richting om een schuif aan te brengen in het belastingstelsel. Deze schuif houdt in dat er € 4 miljard aan rijksbelastingen (loon- en inkomstenbelasting) wordt verschoven naar de gemeentelijke belastingen. Momenteel worden er plannen uitgewerkt hoe deze verschuiving er precies uit zal kunnen gaan zien. Besluitvorming echter zal pas plaatsvinden door het volgende kabinet.

Op dit moment wordt door het kabinet o.a. gedacht aan de herinvoering van de OZB voor gebruikers van woningen, de invoering van een ingezetenenheffing en het afschaffen van een aantal kleinere belastingsoorten, bijvoorbeeld de hondenbelasting.

Macronorm
In de nieuwe belastingplannen wordt ook een nieuwe indicator gezocht ter vervanging van de macronorm OZB. De macronorm is het maximale percentage dat de OZB-opbrengsten, in alle gemeenten samen, in een jaar mag stijgen. Er is gebleken dat de macronorm OZB geen effectief beheersingsinstrument is. Voor 2016 is de macronorm berekend op 1,57%.
Het kabinet is voor 2016 en verder voornemens om samen met de VNG te komen tot een woonlastennorm. Daartoe zal door de werkgroep, die het evaluatierapport over de macronorm OZB heeft opgesteld, de variant van woonlastennorm verder worden uitgewerkt.

Afschaffen precario op kabels en leidingen
Er is door minister Plasterk een wetsvoorstel ingediend waarmee wordt geregeld dat per 1 januari 2017 de tarieven van precario op nutsnetwerken niet verder kunnen stijgen en dat het aantal gemeenten dat deze vorm van precario heft niet kan toenemen. Het wetsvoorstel gaat uit van afschaffing. In Nijmegen brengen we geen precariobelasting op kabels en leidingen in rekening.

Wijziging BBV: kostenonderbouwing van gemeentelijke heffingen
Door de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn vanaf de begroting 2017 nieuwe begrotingsregels van kracht. De nieuwe regels hebben ook invloed op de kostenonderbouwing van gemeentelijke heffingen. De onderbouwing moet verplicht worden opgenomen in de paragraaf lokale heffingen. In de paragraaf lokale heffingen moet per heffing een overzicht staan van de taakvelden waarvan lasten in de heffing zijn meegenomen. Dat geldt wat de legesheffing betreft per hoofdstuk van de tarieventabel. De mate van kostendekkendheid en eventuele kruissubsidies moeten ook worden toegelicht.

Lokale ontwikkelingen

Coalitieakkoord 2014-2018 'Samen voor Nijmegen: sociaal, duurzaam en ondernemend'
De keuzes voor de komende jaren zijn vooral gebaseerd op het uitgangspunt 'sterkste schouders dragen de zwaarste lasten'. Dit betekent dat we gebruikers van woningen en bedrijfspanden bij de lokale lasten ontzien en in de komende jaren geleidelijk lasten verschuiven van gebruikers naar eigenaren van woningen en bedrijfspanden. Het uitgangspunt 'de vervuiler betaalt' komt, zij het beperkt, tot uitdrukking doordat de groene en rode huisvuilzak blijven gehandhaafd.

Uitgangspunten:
- het vaste deel van de afvalstoffenheffing is afgeschaft en deze is in drie jaar verschoven naar de OZB woningen. In 2017 heeft de laatste verschuiving plaatsgevonden;
- het variabele deel van de afvalstoffenheffing, de prijs van de verplichte te kopen groene/rode huisvuilzak wordt gehandhaafd op € 0,93 per stuk en voor de rode (kleine) huisvuilzak op € 0,62 per stuk.
- het OZB deel voor Gebruikers van niet-woningen wordt afgeschaft en wordt verschoven naar de OZB Eigenaars niet-woningen. In 2016 heeft de eerste verschuiving plaatsgevonden en in 2018 zal de laatste verschuiving plaatsvinden;
- de maximale WOZ-waarde waarover Rioolheffing wordt berekend (de aftoppingsgrens) is de afgelopen jaren geleidelijk verhoogd naar 10 miljoen in 2017.

Zomernota 2016
De grondslagen voor de Stadsbegroting 2017-2020 zijn opgenomen in de Zomernota 2016.

Lokale heffingen algemeen
Alle tarieven zijn volgens het bestaand beleid met de inflatiecorrectie van 1,83% voor 2017 geïndexeerd. Hierbij wordt ook voldaan aan de vereisten van artikel 229 van de gemeentewet aangaande de maximale kostendekkendheid. Daar waar sprake is van een ander percentage stijging of daling wordt dit hieronder per heffing toegelicht.

Belastingopbrengsten

Toelichting woonlasten

OZB
Eigenaren van woningen en van niet-woningen betalen eigenarenbelasting. Voor een niet-woning betaalt de gebruiker van een pand de gebruikersbelasting van de OZB. Het tarief is afhankelijk van de WOZ-waarde van het pand. Het uitgangspunt is dat de totale opbrengst gelijk blijft: om dit te kunnen bereiken, stijgt het tarief bij een waardedaling en daalt het tarief bij een waardestijging.
Voor 2017 spelen bij de te realiseren baten de volgende aspecten de berekening van het tarief:

- de uitgangspunten zoals opgenomen in het coalitieakkoord respectievelijk de Zomernota 2016 en de Stadsbegroting 2017-2020 ten aanzien van de OZB; o.a. verschuiving van de afvalstoffenheffing (ca. € 2,4 miljoen) naar OZB woningen
- indexering van de opbrengsten (ca. € 1,4 miljoen)
- te verwachten areaaluitbreiding (ca. € 1,4 miljoen)

Verder is de verwachting dat er in 2016 de waarde voor onroerend zaken zal stijgen. Hiervoor wordt een correctie op het tarief toegepast zodat de te realiseren baten niet hoger worden dan begroot voor 2017.

Tarieven 2016-2017

Belastingjaar 2016			**Belastingjaar 2017**		
woningen	niet-woningen		woningen	niet-woningen	
eigenaar	eigenaar	gebruiker	eigenaar	eigenaar	Gebruiker
0,2636%	0,5947%	0,2466%	0,2669%	0,7282%	0,1228%

Opbrengst bedragen * € 1 miljoen

Dynamische begroting 2016	**Stadsbegroting 2017**
€ 72,2	**€ 78,0**

Afvalstoffenheffing
In 2017 is de laatste tranche van de lastenverschuivingsmaatregel uit het coalitieakkoord 2014-2018, waarbij het vaste deel van de afvalstoffenheffing in 3 jaar volledig wordt ondergebracht in de OZB, gerealiseerd. De gebruikers betalen dan alleen nog via de groene en rode huisvuilzak. Iedereen is namelijk verplicht de groene en/of rode huisvuilzak voor het aanbieden van het huishoudelijk restafval te gebruiken.

Tarieven 2016 -2017

	Belastingjaar 2016	Belastingjaar 2017
Eenpersoonshuishouden	€ 28,75	€ 0,00
Meerpersoonshuishouden	€ 35,19	€ 0,00

Opbrengst inclusief huisvuilzak bedragen * € 1miljoen

Dynamische begroting 2016	Stadsbegroting 2017
€ 5,0	**€ 2,5**

Rioolheffing

De belasting wordt geheven bij de eigenaar aan een pand dat is aangesloten op de gemeentelijke riolering of openbaar gemeentewater. Het tarief is afhankelijk van de WOZ-waarde van het aangesloten pand. Het tarief voor woningen en niet-woningen is gelijk. Per perceel mag per belastingjaar niet meer dan € 8.360,- aan Rioolheffing (WOZ-waarde € 10 miljoen) worden betaald, dus alle panden met een waarde van € 10 miljoen of hoger betalen niet meer rioolheffing dan de genoemde € 8.360,-. Met het verhogen van deze aftoppingsgrens van € 7.000.000 naar € 10.000.000 (coalitieakkoord 2014-2018) gaat ongeveer 0,7% van de bedrijven € 2.548,- meer betalen.

Tarieven 2016 – 2017

Belastingjaar 2016		Belastingjaar 2017	
Woningen	niet-woningen	woningen	niet-woningen
eigenaar	eigenaar	eigenaar	eigenaar
0,0830%	0,0830%	0,0836%	0,0836%

Opbrengst bedragen * € 1 miljoen

Dynamische begroting 2016	Stadsbegroting 2017
€ 13,6	**€ 15,0**

Lastenvolume 2017 (GRP 2017) ten opzichte van de huidige Stadsbegroting 2016

Deze stadsbegroting is opgemaakt voor besluitvorming door uw Raad over het GRP 2017. Dit nieuwe GRP gaat uit van een hoger lastenvolume. We hebben dit hogere lastenvolume al meegenomen in de tarieven die voorgesteld worden zodat we in deze stadsbegroting een reëel beeld kunnen schetsen van de lokale lasten van volgend jaar. Mocht besluitvorming over het nieuwe GRP consequenties hebben voor de tarieven dan zullen wij dit bij de tariefverordening aanpassen.

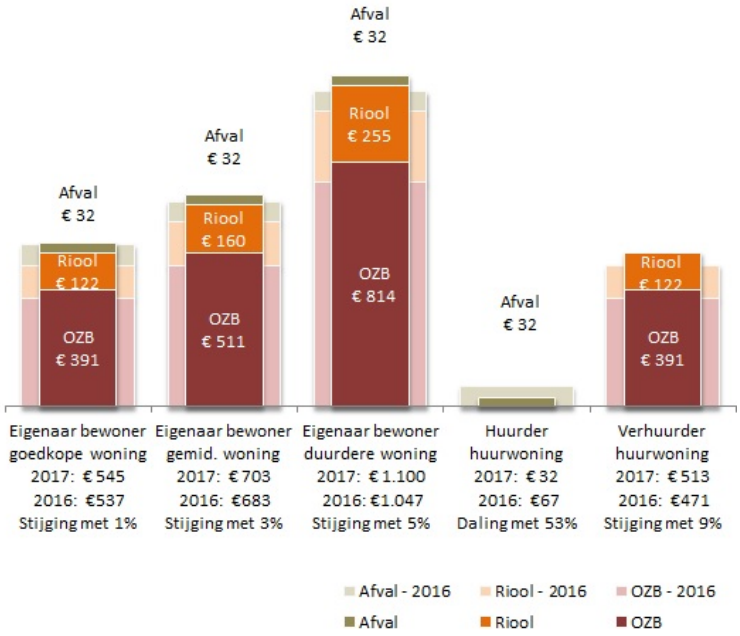
Invloed op de rioolheffing

Het verloop van de rioolheffing volgt in principe het verloop van het lastenvolume. Er kunnen verschillen ontstaan door toename van het aantal heffingplichtigen, wijziging van de aftoppingsgrens en wijzigingen in de kostendekkendheid.

De ontwikkeling van de lastendruk: vergelijking 2016 en 2017

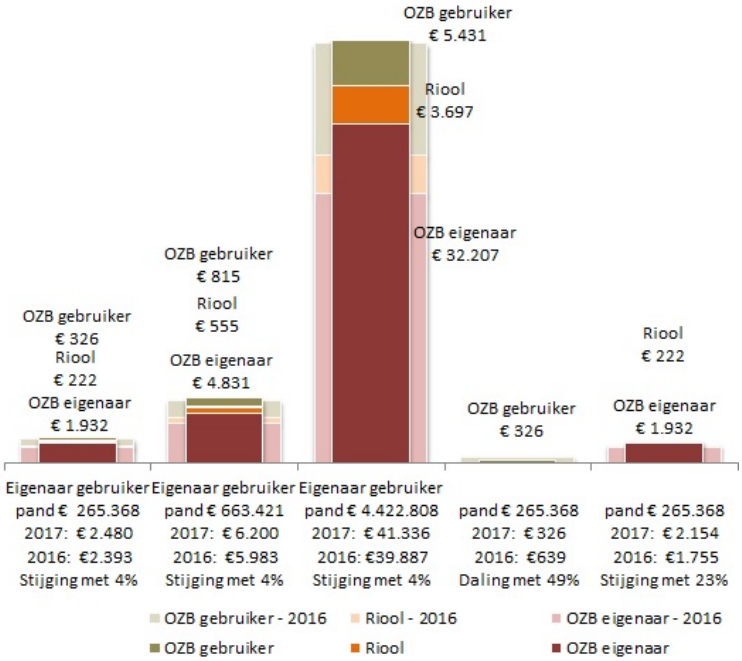
Hier zetten we op grafische wijze op een rij wat de effecten van de geschetste woonlastenontwikkelingen zijn op de lastendruk, vanuit het perspectief van burgers en bedrijven: hoeveel moeten ze betalen aan woonlasten in 2017 en hoe verhoudt zich dat tot de lasten van het huidige jaar.

Woningen

Uit bovenstaande figuur blijkt dat door de maatregelen uit het coalitieakkoord en de zomernota 2016 de woonlasten voor de eigenaar-bewoner stijgen. De woonlasten van een eigenaar-bewoner van een goedkope woning stijgen echter zeer beperkt. De woonlasten van de huurder dalen aanzienlijk als gevolg van de maatregel uit het coalitieakkoord. Vanaf 2017 is de woonlastenverschuiving uit het coalitieakkoord volledig doorgevoerd; hiermee is het vaste tarief van de afvalstoffenheffing volledig afgeschaft. Hetgeen de burger vanaf 2017 aan afvalstoffenheffing betaalt, bestaat uit de kosten van de groene dan wel rode afvalzakken. In bovenstaand overzicht van de woonlasten staat dat deze kosten gemiddeld 32 euro bedragen.

Niet-woningen

Uit deze tabel blijkt dat door de indexering en de maatregelen uit de Zomernota 2016 (uitspraak Hoge Raad over de OZB en de werktuigenvrijstelling ziekenhuizen) de lasten van de eigenaar gebruiker stijgen. De lasten van een huurder worden nagenoeg gehalveerd en de lasten van een verhuurder van een niet-woning stijgen. Dit wordt veroorzaakt door de lastenverschuivingsmaatregel waarbij de OZB voor gebruikers van niet-woningen in 3 jaar tijd wordt ondergebracht in de OZB voor eigenaren/verhuurder van niet-woningen.

Toelichting per belastingsoort

Hondenbelasting

De belasting wordt geheven bij de houder van een hond naar het aantal honden dat wordt gehouden. Het is een algemene belasting. Dat houdt in dat er geen relatie tussen enerzijds de kosten van bijvoorbeeld hondenuitlaatplaatsen en perceptiekosten en anderzijds de opbrengst hoeft te zijn.

Parkeren

De Parkeerverordening stelt de kaders vast voor het verlenen van parkeervergunningen en de eisen die aan die vergunningen zijn verbonden. In het uitwerkingsbesluit van deze verordening zijn de verschillende parkeerproducten vastgelegd met de daarbij behorende criteria. Voor al deze producten wordt een tarief in rekening gebracht. Dat is geregeld in de verordening Parkeerbelastingen. Naast de tarieven voor vergunningen worden er via deze verordening ook tarieven voor het parkeren in straten en op terreinen geheven. De parkeerder die niet of te weinig betaalt krijgt een naheffingsaanslag (gemeentelijke belastingaanslag). Het

parkeerbeleid is vastgelegd in de Parkeernota 'Kiezen en Delen', die in oktober 2012 door de Raad is vastgesteld.

De opbrengst parkeerbelastingen wordt enerzijds gebruikt ter dekking van de kosten van o.a. parkeervoorzieningen, het selectief toegangssysteem voor de binnenstad en het fietsparkeren (gratis bewaakte stallingen). Ook wordt de parkeerregulering uit de opbrengst betaald.
Wij stellen voor om een minimaal aantal tarieven voor 2017 te verhogen om de inflatiecorrectie van 1,83% te kunnen realiseren.

- we verhogen dit maal de kortparkeertarieven buiten het centrum met € 0,10. Minder dan € 0,10 is niet mogelijk omdat de parkeerapparatuur dat niet kan verwerken. Voor de eerste ring betekent dat een stijging van 4,5% naar € 2,20 en in de tweede ring betekent het een stijging van 5% naar € 1,80 per uur;
- het dagtarief op de parkeerterreinen de Wedren, Julianaplein, Oude Stad en Lindenberghaven wordt verhoogd met € 0,10 (ongeveer 2%) naar € 7,30 per dag;
- het tarief in Zwanenveld wordt verhoogd met € 0,05 (2%) naar € 2,60;
- tenslotte wordt het dagtarief in de garages verhoogd met € 0,05 (2%) tot € 2,65 per uur. Omdat maar met € 0,05 wordt verhoogd (de automaten accepteren minimaal munten van € 0,10) wordt er bij cash-betalingen afgerond in het voordeel van de klant. Het maximum dagtarief in de garages blijft ongewijzigd.

Op de te wijzigen tarieven wordt bij de vaststelling van de belastingverordening teruggekomen.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven bij personen die geen inwoners zijn van de gemeente Nijmegen en die binnen de gemeente verblijf houden in een hotel, pension of bijvoorbeeld vakantiehuisje. Nijmegen kent een tweetal tarieven, te weten voor campings en hotels.

Leges en rechten

De leges en tarieven van de diverse rechten worden in rekening gebracht voor het door de gemeente verrichten van taken en diensten.
Gemeentelijke producten en diensten moeten kostendekkend zijn. De baten mogen de lasten niet overstijgen. Dit speelt bij een aantal heffingen: rioolheffing, scheepvaartheffing, marktgelden, leges en reinigingsheffingen. Ieder tarief wordt getoetst aan de gemeentelijke richtlijn Kostentoerekening Leges en Tarieven, die is gebaseerd op de landelijke handreiking.
Voor een aantal tarieven stelt het rijk een maximum vast, bijvoorbeeld de leges reisdocumenten. Op dit moment is nog niet bekend of er legestarieven zijn die meer dan met de indexatie stijgen. Hierop wordt bij de belastingverordening teruggekomen. Hierbij zullen we ook inzicht geven in de methodiek van kostentoerekening en cijfers.

Kwijtschelding

In de gemeente Nijmegen werd kwijtschelding verleend voor de aanslag Afvalstoffenheffing en een tegemoetkoming gegeven voor het gebruik van de groene huisvuilzakken. Echter doordat het vaste deel afvalstoffenheffing volledig is ondergebracht in de OZB per 2017 zal de kwijtschelding voor dit deel niet meer nodig zijn. De tegemoetkoming voor de groene en rode zakken (variabel deel afvalstoffenheffing) blijft wel. Verder wordt er kwijtschelding verleend voor de eerste hond en de leges voor een gehandicaptenparkeerplaats of -kaart. In de begroting 2017 is ten behoeve van het verlenen van kwijtschelding van hondenbelasting ruim € 1 ton opgenomen.

Kostenonderbouwing -vernieuwing BBV-

Vanaf begrotingsjaar 2017 dient er in de paragraaf Lokale heffingen inzicht gegeven te worden in de mate van kostendekkendheid van heffingen waarbij de tarieven niet meer dan kostendekkend mogen zijn. Het betreft de volgende heffingen: leges, rioolheffing, eenmalig rioolaansluitrecht, afvalstoffenheffing, marktgelden en scheepvaartrechten.

De nieuwe regels die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen vereisen inzicht in op welke wijze bij de berekening van tarieven van heffingen die hoogstens kostendekkend mogen zijn, is bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde laste niet overschrijden. Verder moet informatie gegeven worden over de beleidsuitgangspunten en hoe deze gehanteerd zijn bij de tariefstelling.

De legesverordening bestaat uit drie delen (zogeheten titels) die vervolgens weer zijn opgebouwd in hoofdstukken. Bij de legesverordening is het in het nieuwe BBV vereist dat de kostendekkend per hoofdstuk in beeld wordt gebracht.

In onderstaande tabellen is de kostendekkendheid opgenomen van betreffende heffingen conform het nieuwe BBV. Het bepalen van de mate van kostendekkendheid is een continu proces. Omdat dit het eerste jaar is dat we de kostendekkendheid op deze manier moeten presenteren, verwachten we dat dit onderdeel zich in komende jaren verder zal ontwikkelen.

Leges

Als algemeen beleidsuitgangspunt streven we binnen alle drie de titels van de legesverordening naar 100% kostendekkendheid. Hieronder wordt de kostendekkendheid per titel nader toegelicht. We hanteren bij de leges de toegestane regels van kruissubsidiëring. Bij het vaststellen van de legesverordening 2017 zullen we nog nader ingaan op de mate van kostendekkendheid.

Titel 1 – Algemene dienstverlening

We streven naar 100% kostendekkendheid, maar zijn hierin beperkt door de gemaximeerde legestarieven vanuit het Rijk. Zie hieronder de mate van kostendekkendheid voor de leges burgerzaken.

Leges Burgerzaken Kostendekkendheid titel 1	Lasten	Baten	% kosten- dekkendheid
Hoofdstuk 1 Burgerlijke stand	€ 440.343	€ 305.147	69%
Hoofdstuk 2 Reisdocumenten	€ 1.257.129	€ 1.131.528	90%
Hoofdstuk 3 Rijbewijzen	€ 479.376	€ 537.839	112%
Hoofdstuk 4 BRP	€ 233.447	€ 158.281	68%
Hoofdstuk 5 Overige Publiekszaken	€ 135.622	€ 102.571	76%
	€ 2.545.918	**€ 2.235.366**	**88%**

De burgerzakenleges maken het grootste gedeelte uit van de leges uit titel 1. De tarieven in de overige hoofdstukken waaronder veiligheid zijn minder dan 100% kostendekkend.

Titel 2 – Dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Het grootste gedeelte van de kosten en opbrengsten binnen titel 2 vallen binnen het hoofdstuk van de Omgevingsvergunning.

Kostendekkendheid taken titel 2	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	5.750.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-200.000
Netto kosten taakveld	5.550.000
Toe te rekenen kosten	3.690.000
Overhead incl. (omslag)rente	1.130.000
BTW	910.000
Totale kosten	**5.730.000**
Opbrengst heffingen	**-4.790.000**
Dekkingspercentage	**84%**

Binnen titel 2 wordt dus grofweg 84% van de kosten gedekt door baten. De leges in titel 2 zijn aldus niet 100% kostendekkend. De afgelopen jaren zien we dat de kostendekkendheid onder druk is komen te staan vanwege ontwikkelingen op de markt en op het gebied van wetgeving.

Titel 3 – Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn

Titel 3 vormt een klein gedeelte van onze legesinkomsten. Onze tarieven zijn hier niet kostendekkend, de mate van kostendekkendheid ligt rond de 50%.

Rioolheffing

Berekening van kostendekkendheid rioolheffing	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	13.775.743
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	734.031
Netto kosten taakveld	13.041.712
Toe te rekenen kosten	13.041.712
Overhead incl. (omslag)rente	278.589
BTW	1.665.038
Totale kosten	**14.985.339**
Opbrengst heffingen	14.985.339
Dekkingspercentage	**100%**

De rioolheffing is 100% kostendekkend. In dit dekkingspercentage is niet inbegrepen de kostendekkendheid van het eenmalig rioolaansluitrecht. De mate van kostendekkendheid van Rioolheffing is gebaseerd op artikel 228a van de Gemeentewet.

Eenmalig rioolaansluitingsrecht

Berekening van kostendekkendheid eenmalig rioolaansluitingsrecht	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	73.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	73.000
Toe te rekenen kosten	73.000
Overhead incl. (omslag)rente	
BTW	
Totale kosten	**73.000**
Opbrengst heffingen	73.000
Dekkingspercentage	**100%**

De mate van kostendekkendheid van eenmalig Rioolaansluitrecht is gebaseerd op artikel 229 lid 1 van de Gemeentewet.

Afvalstoffenheffing

Berekening van kostendekkendheid afvalstoffenheffing	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	20.700.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	880.000
Netto kosten taakveld	19.820.000
Toe te rekenen kosten	14.262.000
Overhead incl. (omslag)rente	550.000
BTW	2.630.000
Totale kosten	**17.442.000**
Opbrengst heffingen	
- groene en rode afvalzakken	2.500.000
- leges milieustraat	200.000
Dekkingspercentage	**15%**

In het Coalitieakkoord 2014-2018 is besloten om het vaste deel van de afvalstoffenheffing geleidelijk af te schaffen. Op deze manier wordt de woonlastendruk in de stad anders verdeeld, conform het uitgangspunt 'de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten'. De lasten verschuiven hiermee van de huurder naar de eigenaar. Met ingang van 2017 wordt er geen afvalstoffenheffing meer geheven. In de begroting 2017 zijn naast de opbrengsten voor rode en groene zakken ook een bijdrage uit het plasticfonds en leges milieustraat als baten opgenomen.

Marktgelden

Berekening kostendekkendheid marktgelden	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	328.000
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	328.000
Toe te rekenen kosten	74.000
Overhead incl. (omslag)rente	253.000
BTW	
Totale kosten	**327.000**
Opbrengst heffingen	-306.000
Dekkingspercentage	**94%**

Scheepvaartrechten

Berekening kostendekkendheid scheepvaartrechten	
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	1.406.000
Inkomsten taakveld(en), excl. Heffingen	-133.000
Netto kosten taakveld	1.273.000
Toe te rekenen kosten	110.000
Overhead incl. (omslag)rente	1.296.000
BTW	
Totale kosten	**1.406.000**
Opbrengst heffingen	-614.000
Dekkingspercentage	**44%**

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Bedrijfsvoering

Het coalitieakkoord 2014-2018 samen voor Nijmegen: sociaal, duurzaam en ondernemend

Ons College staat voor de kracht van de stad en de eigen inbreng en initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties. Vanuit onze visie brengen we het sociale en ondernemende profiel van de stad, onze groene en duurzaamheidsambities en het 'Nijmegengevoel' bij elkaar. Met gebundelde krachten zetten we in op de uitdagingen waar we de komende jaren voor staan. Wij koesteren de eigenzinnigheid en creativiteit van onze inwoners. Nijmegenaren krijgen de ruimte om met initiatieven te komen voor hun buurt, vereniging of ander netwerk.
De coalitie verbindt initiatiefnemers en stimuleert partnerships om zo te komen tot een verbond met de stad, met ruimte en kansen voor iedereen.
We willen verbindingen in onze stad aanjagen en tot stand brengen. We willen dat iedereen kan delen in de kracht van deze stad en in de mogelijkheden die we hebben. We omarmen verbindingen tussen mensen in de buurt, tussen generaties. Met de regiogemeenten pakken we onze nieuwe taken op het gebied van werk, inkomen en zorg op. Samen met cliënten, hun eigen netwerk, instellingen en nieuwe initiatieven geven we vorm aan zorg en ondersteuning voor hen die het nodig hebben. We sturen op meer samenwerking, minder concurrentie en minder bureaucratie in de zorg.

Deze aanpak blijft van onze gemeente een andere rol vragen: van minder zelf doen en bepalen naar meer ondersteunen. We zullen meer vanuit een regisseur-rol de stad vragen niet alleen met adviezen te komen maar juist mee te doen.
Onze ambitie stelt hoge eisen aan de professionaliteit van de gemeentelijke organisatie: een organisatie die effectief, efficiënt, transparant, toegankelijk en aanspreekbaar functioneert. Een overheid die zich richt op haar kerntaken heeft kwalitatief hoogwaardige medewerkers nodig, die vanuit een veranderende rolverdeling de taak van regisseur in beleid en uitvoering naar behoren kunnen vervullen. We 'bouwen en onderhouden' de stad met behulp van onze medewerkers. Zij vormen het 'kapitaal' van onze organisatie.
We blijven kritisch op de omvang van onze organisatie, zijn kostenbewust en treden slagvaardig op. We zoeken synergie door een goede samenwerking met onze partners.

We presenteren ons als één organisatie en stellen ons vanuit deze veranderende rol de volgende doelen:
- we voeren geen taken uit die door de stad zelf gedaan kunnen worden
- we handelen vanuit partnerschap met een duidelijke wederkerigheid
- we werken vanuit de drie thema's: duurzaamheid, sociaal en ondernemend
- we werken samen, op elk gepast niveau
- we werken gefocust en resultaatgericht, we durven te prioriteren
- we werken kostenbewust en kosteneffectief: kleine slimme overheid.

Het verwezenlijken van deze doelen heeft geleid tot een bestuurlijk bedrijfsvoeringskader. Bij de uitvoering van deze activiteiten is nauwe samenwerking tussen bestuur, directieraad en de verantwoordelijke afdelingen noodzakelijk.

Organisatie ontwikkeling

De omgeving waarin gemeenten nu en de komende jaren opereren is complex. Denk aan de omvangrijke en snelle decentralisatie van rijkstaken, de nog prille economische groei en complexe maatschappelijke vraagstukken. Ook in onze stad staan we nog steeds voor grote opgaven: meer regionalisering, de verdere ontwikkeling van Waalsprong en Waalfront, de ontwikkeling van onze taken op het gebied van de AWBZ, de Jeugdzorg en de Wet Werken naar Vermogen. Dit alles vindt plaats in combinatie met nog aanwezige bezuinigingen.

Al deze opgaven vragen om een organisatie waarin mensen samenwerken, verantwoordelijkheid krijgen en nemen, zich snel en flexibel richten op de actuele vraagstukken in de stad, en waar professioneel en efficiënt wordt samengewerkt met alle partijen in de stad. We doen dit vanuit onze regierol en ondersteunen als dit nodig is.
We blijven daarom onze organisatie verder door ontwikkelen. De basis is gevormd door een aantal trajecten als MeeAnder, De Bedoeling, Vanuit het Hart en Van en voor Nijmegen. Aan de hand van de principes Slim, Slank en Soepel hebben we een vervolg gestart en hiermee willen we een verdere verdieping realiseren binnen onze organisatie. Ook het Lean-team zal hierbij organisatiebreed doorgaan met het doorlichten van processen.

De voortgaande regionalisering heeft geleid tot afspraken over het gastheerschap voor de ODRN, ICT Rijk van Nijmegen (iRvN) en het Werkbedrijf. De onderliggende dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) zullen verder doorontwikkeld worden. Vanuit het project Regionaal Ondersteuningsbureau WMO en Jeugdhulp (ROB) willen we komen tot een gezamenlijke visie over hoe de samenwerking verder gestalte kan krijgen.

Vanuit het Strategisch Informatie Beleid (SIB) werken we aan een open en transparante participatiesamenleving, waarbij we streven naar 1 digitale dienstverlening met lokaal maatwerk. Daarbij zetten we ons traject van analoog naar digitaal voort om op een slimme en efficiënte manier diensten en producten aan te bieden aan de stad. Het data gestuurd werken én de professionalisering van gegevensmanagement worden verder ontwikkeld.

Het Strategisch huisvestingsplan heeft geleid tot het onderbrengen van de gemeentelijke organisatie in 2 dienstgebouwen. In 2017 rest in het kader van het Strategisch Huisvestingsplan enkel het verhuurgereed maken en het verhuren van de vrije m2's in de vrijgekomen panden. Tevens zullen in het kader van flexibel werken de kantoorruimtes verder ingericht worden voor het toenemende gebruik van mobiele devices.

De functie van de afdeling Juridische Zaken bevordert de juridische kwaliteit van het gemeentelijk handelen en ondersteunt het bestuur en de organisatie met juridische advisering bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering.
De afdeling Juridische Zaken legt op het terrein van de bedrijfsvoering (rechtsbescherming en juridische advisering) het accent onder meer bij het sneller afwikkelen van bezwaarschriften, het gebruik van mediation bij geschillen en afronding van de digitalisering van klachtafhandeling. Zij voert regie op de inzet van de landsadvocaat, het terugdringen van juridische inhuur, afhandeling van Wob-verzoeken en juridische toetsing van college- en raadsvoorstellen.

De financiële functie voorziet uw Raad, ons College en de organisatie van actuele en volledige financiële informatie ter ondersteuning van de gemeentelijke beleidsontwikkeling en -uitvoering. Deze functie is gericht op een duurzame gezonde financiële positie van de gemeente. Kerntaak daarbij is de planning- en controlcyclus, waarbij we werken aan een kwalitatief en snel resultaat. We voeren regie op de realisatie van het bezuinigingsproces en zorgen voor actuele voortgangs- en sturingsinformatie van de verbonden partijen. Op het gebied van risicomanagement zullen wij ook in 2017 uitvoering blijven geven aan het door uw Raad in 2013 vastgestelde beleid met betrekking tot risicomanagement.

Control toetst het rechtmatig, doelmatig en doeltreffend functioneren van de organisatie en geeft op basis van deze bevindingen verbeteradviezen aan directieraad, gemeentesecretaris en aan ons College. Dit doen we door het controleren van de rechtmatigheid van alle financiële processen, waarbij we bijzondere aandacht geven aan zowel gemeentebrede als meer specifieke processen, zoals inkoop- en aanbestedingsprocessen. Daarnaast stellen we een onderzoeksprogramma vast om de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie te onderzoeken om hiervan te leren en te verbeteren.
In het kader van Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) gaan we de komende jaren verder met projecten, onder andere op het vlak van het monitoren van systemen, het classificeren van data, de toegang tot onze panden en het efficiënt verantwoorden. Tot slot toetsen we de voortgang op de vastgestelde verbeteracties naar aanleiding van eerdere audits.

Personeel

We zorgen voor kwalitatief beter toegerust personeel dat kostenbewust, professioneel en samenwerkingsgericht handelt vanuit zijn regierol. Tevens zorgen we voor een goede werkomgeving, werkgever en een prettige werksfeer. Deze doelstellingen dragen bij aan de kwaliteit van de producten en dienstverlening aan de burger.

We spelen in op de ontwikkelingen en veranderingen die op de gemeente afkomen. Vertrekpunt is een flexibele en professionele organisatie die vanuit zijn regierol meer ruimte biedt en ondersteuning geeft aan eigen initiatief en verantwoordelijkheid van inwoners, instellingen, partners en ondernemers.
De dienstverlening dient daarbij uiteraard op peil te blijven. We blijven de organisatie ondersteunen en adviseren bij het verder verankeren van de organisatie-ontwikkeling en de voortschrijdende bezuinigingen. Dit doen wij door de komende jaren een duurzaam strategisch HRM-beleid vorm te geven.

De veranderende rol van onze organisatie evenals de vraagstukken die op ons afkomen, vragen van onze medewerkers dat zij kunnen blijven aansluiten bij de huidige arbeidsmarkt, flexibel en mobiel zijn én uitdagend en inspirerend werk houden. We streven daarbij naar een goede mix van jong en oud. Duurzaam personeelsbeleid is daarbij ons sleutelwoord, waarbij we via de Oversteek de juiste medewerker aan resultaatgericht werk willen koppelen. We willen een generatiepact invoeren, doorgaan met ons traineeprogramma en werk maken van het Convenant Regionaal baanakkoord. Strategische personeelsplanning (SPP) vormt daarbij de basis. Aandacht daarbij voor de veranderende arbeidsmarkt is nodig, die mede door de toenemende informatisering meer HBO'ers en WO’ers vraagt.

De gemeente is verder ook regionaal actief in het arbeidsmarktplatform Stichting Werken in Gelderland dat zich vanuit regionaal perspectief richt op het vervullen van tijdelijke en vaste arbeidsbehoefte bij de verschillende deelnemers. Onlangs is daarvoor een dynamisch aankoopsysteem met tijdelijke opdrachten specifiek gericht op zzp-ers ingericht. En er wordt gekeken naar arbeidsmarktcommunicatie in het kader van profilering als overheidswerkgevers en een effectievere externe werving. Daarnaast wordt er ook geparticipeerd in de Vereniging P&O-netwerk Ede-Arnhem-Nijmegen, gericht op het delen van kennis en ervaring tussen de P&O-afdelingen van de verschillende deelnemers, en wordt flexibele arbeid periodiek collectief aanbesteed.

Via de ingestelde pilotprojecten werken we aan deregulering, de gesprekscyclus en houding en gedrag om de resultaten hiervan organisatiebreed uit te rollen. Daarnaast zijn we aangesloten bij het Lean-team om aan de hand van de principes Slim, Slank en Soepel de processen door te lichten en te komen tot verbeteringen.

Op het Arbo-gebied optimaliseren we onze verzuimaanpak door het Eigen Regiemodel in onze organisatie te verankeren. Het plan van aanpak van de Risico Inventarisatie & - Evaluatie (RI&E) zal worden uitgevoerd en het

Arbobeleid 2015-2018 krijgt een update. We gaan verder met de agressietrainingen en rollen de digitale RI&E verder uit in onze organisatie. Via een aanbestedingsprocedure willen we raamwerkovereenkomsten afsluiten met een aantal opticiens voor beeldschermbrillen.

Vanuit P&O advies blijven we de afdelingen adviseren en ondersteunen in hun dagelijkse bedrijfsvoering en daarnaast toetsen we de inzet van de p-instrumenten aan de strategische doelen van de organisatie.

Op het gebied van arbeidszaken implementeren we het Individueel Keuzebudget (IKB) waardoor medewerkers naar eigen inzicht kunnen vragen om uitbetaling van een aantal financiële middelen. De doorontwikkeling van de Oversteek en Convenant banenafspraak zal leiden tot een aanpassing van het mobiliteitsbeleid.

In het kader van leren en ontwikkelen streeft de NijmegenSchool ernaar om meer te werken met leerlijnen. Het rendement van activiteiten moet op een gestructureerde wijze beter voor het voetlicht komen. Uiteraard blijven we een breed pakket van trainingen in samenwerking met in- en externe trainers aanbieden voor alle medewerkers. We maken werk van ons management-developmentprogramma.

Vanuit het Strategisch huisvestingsconcept *Het Nijmeegs werken* bevorderen we de mogelijkheden tot flexwerken door beleid te ontwikkelen voor het gebruik van mobiele devices én daarmee tevens het faciliteren ervan op de werkplek en in de vergaderruimte.

Tot slot werken we aan onze lopende zaken als sociaal jaarverslag, personeelsmonitor, het regelen van subsidies via A&O fonds, het verzorgen van de ambtseed en introductiemiddag, het monitoren van de werkkostenregeling en de voortgaande digitalisering van onze processen.

Bezuinigingen

Onderstaande tabel laat zien dat we per juli 2016 als gemeente van een totale taakstelling van vele tientallen miljoenen nog een bedrag hebben in te vullen van meerjarig € 6,7 miljoen.

Bedragen * € 1.000,-	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2019**
Totaal van alle opgaven, vanaf 1 jan 2010 tot 1 jan 2015	73.199	76.835	77.167	77.167	77.167
Gereed voor 1 januari 2015	52.172	52.437	52.598	52.598	52.598
Gereed gemeld in 2015	13.500	14.259	14.279	14.279	14.279
Gereed gemeld in Zomernota 2016	4.328	2.846	2.846	2.846	2.846
Als verlies genomen bij Zomernota 2016	790	790	740	740	740
Opgave per 1 juli 2016	**2.459**	**6.553**	**6.754**	**6.754**	**6.754**

Inmiddels heeft nader onderzoek duidelijk gemaakt dat het niet lukt om de nog openstaande bezuiniging van € 5 ton op inhuur en € 2 ton verminderen beleidscapaciteit aan specifieke onderdelen toe te wijzen. Deze posten worden vanaf 2017 dan ook structureel over alle afdelingen binnen de organisatie verdeeld en zijn daarmee bestuurlijk afgehandeld.

Bedragen * € 1.000,-	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2019**
Bezuiniging organisatie - vermindering beleidscapaciteit		200	200	200	200
Zomernota 2015- extra bezuiniging op inhuur		500	500	500	500
Gereed gemeld met begroting 2017		**700**	**700**	**700**	**700**

Openstaande bezuinigingsopgave

De openstaande bezuinigingsopgave bestaat uit de volgende posten:

Niet gereed; bedragen * € 1.000,-	Programma	2016	2017	2018	2019	2020
Beperken toezicht en handhaving in gebruiksfase	Duurzaamheid	150	150	150	150	150
Beperken toezicht en handhaving in gebruiksfase 2015	Stedelijke ontwik.	100	100	100	100	100
Bezuin organisatie - Beleid	Organisatie	140	140	140	140	140
Bezuin organisatie - BJC	Organisatie	57	101	101	101	101
Bezuin organisatie - Communicatie	Organisatie		294	294	294	294
Bezuin organisatie - Facilitaire zaken	Organisatie		869	869	869	869
Bezuin organisatie - I & A	Organisatie		785	947	947	947
Bezuin organisatie - Personeel en Organisatie	Organisatie		512	512	512	512
Bezuin organisatie - Reductie leidinggevenden PIOFZ	Organisatie		280	280	280	280
Bezuin organisatie - Stroomlijnen (samenv. O-14 + O-18)	Organisatie		596	435	435	435
Bezuin organisatie - vermindering beleidscapaciteit	Organisatie	160				
Bundelen Leerplicht en RMC/jongerenloket	Onderwijs	100	100	100	100	100
Extra opbrengsten reclamebeleid - restant na ZN	Openbare Ruimte	300	300	500	500	500
Geen nieuw beleid mobiliteit, deel 2	Mobiliteit	77	77	77	77	77
PN 2014 - stelpost Progr Facilitaire dnst, Vastgoed & acc.	Sport en Accom.	500	800	800	800	800
PN 2014 - stelpost Ondersteuning Jeugd	Zorg & Welzijn	0	285	285	285	285
Sobere ondersteuning Raad en College - restant	Bestuur & Middelen	200	200	200	200	200
Verhogen eigen bijdrage hobbywerkplaatsen	Zorg & Welzijn	100	100	100	100	100
Verminderen formatie bedrijvenloket	Economie en Werk	25	25	25	25	25
Verminderen huur voor Huisvesting JGZ	Zorg & Welzijn	0	89	89	89	89
Versoberen budget Tegengaan Niet-gebruik	Ink. Armoedebstr.	50	50	50	50	50
Zomernota 2015- extra bezuiniging op inhuur	Organisatie	500				
Totaal Niet gereed		**2.459**	**5.853**	**6.054**	**6.054**	**6.054**

De nog openstaande bezuinigingen 2016 worden naar verwachting gedurende het jaar ingevuld door de organisatie, behalve de bezuiniging op inhuur en beleidscapaciteit waarvoor geen mogelijkheden binnen de organisatie zijn tot invulling. Nadere informatie hierover volgt in de nota Slotwijzigingen 2016. Voor 2017 en verder voorzien wij geen problemen bij het doen van een invullingsvoorstel voor de nog openstaande posten.

Programma dienstverlening

Gemeentebreed maken we onze digitale producten makkelijker en sneller. De focus ligt op het optimaliseren van deze producten. Daarnaast breiden we onze digitale dienstverlening uit daar waar het kan.
Het digitale kanaal wordt steeds nadrukkelijker ingezet als hét kanaal waar de burger/bezoeker gebruik van maakt. We richten de dienstverlening in volgens de beleving van de burger. Burger en ondernemer staan centraal. Bij de ontwikkeling van de nieuwe gemeentelijke website is dit principe leidend geweest en staan de toptaken geselecteerd. De inhoud van de website wordt gebaseerd op voortdurend onderzoek onder gebruikers. De website en de gemeentelijke dienstverlening is ook met tablet en smartphone goed toegankelijk.

Digitaal tenzij….
We werken digitaal daar waar het kan. Daarnaast blijft er ruimte voor persoonlijke aandacht en ondersteuning. We zorgen voor een goed vangnet voor niet digitaal vaardigen in onze gemeente. Er is een goede ondersteuning bij de Stips, maar er is ook een regulier aanbod in o.a. de bibliotheek. In onze persoonlijke aandacht versterken wij de gastvrijheid (hostmanship). Het doel hiervan is dat iedereen die met de gemeente contact opneemt een positief gevoel heeft over dit contact.

Tenzij..
Het gaat hier om de maatwerkgerichte dienstverlening:

- eenvoudige en “snelle” vragen beantwoorden we zoveel mogelijk met digitale middelen. Bij het gebruik van de digitale middelen en de meer complexe vragen ondersteunen we de klanten;
- voor bedlegerige inwoners verlenen wij een thuisservice (documenten burgerzaken);
- door de ingevoerde Open Vraag Spraak Herkenning zijn wij in staat de klantvraag beter te verwerken, zodat de beller onmiddellijk een medewerker aan de lijn krijgt die goed is toegerust om deze vraag op te pakken;
- bij de ontwikkeling van de nieuwe website is niet alleen de informatiebehoefte van de websitebezoeker bepalend geweest, maar is er ook rekening gehouden met mogelijke beperkingen.

De social media worden gevolgd en gescreend. Hierdoor kunnen we snel en gericht reageren op signalen van burgers en ondernemers.

In 2017 willen wij met onze klanten in gesprek over de dienstverlening in de Stadswinkel met als doel deze dienstverlening te verbeteren. Eén van onze voorstellen is aan de slag te gaan met een individuele klantreis om op die manier de dienstverlening aan inwoners te verbeteren. We gaan dan met de klant die reis maken vanuit een life event van de klant (bijvoorbeeld een verhuizing).

Personeelskosten

In dit deel wordt inzicht gegeven in de formatie, de loonsom ontwikkeling en de budgetten voor inhuur derden. Ook wordt inzicht gegeven in hoeveel apparaatskosten aan welk programma wordt toegerekend.

We ramen de salariskosten op basis van de functieschaal en rekenen met het niveau van de op één na hoogste periodiek (max-1). Hierbij wordt ook rekening gehouden met de inschatting van de loonontwikkeling.

Begrote loonsom

We ramen de salariskosten op basis van de functieschaal en rekenen met het niveau van de op één na hoogste periodiek (max-1). Hierbij wordt ook rekening gehouden met de inschatting van de loonontwikkeling.
Onder "Bestuurlijk" zijn de vergoedingen aan College- en Raadsleden opgenomen.

Afdeling - bedragen * € 1 miljoen	fte's 2016	2017	2018	2019	2020
Bestuur en Management	13,8	1,4	1,4	1,4	1,4
Bestuursondersteuning en -advies	57,4	4,3	4,3	4,3	4,3
Economie	31,8	2,2	2,2	2,2	2,2
Financiën	146,7	9,7	9,7	9,6	9,6
Juridische Zaken	38,7	2,8	2,8	2,8	2,8
Maatschappelijke Ontwikkeling	60,3	4,1	4,1	4,1	4,1
Mobiliteit	66,2	3,5	3,5	3,5	3,5
Ontwikkelingsbedrijf	32,0	2,6	2,6	2,6	2,6
Personeel, Informatie en Facilitair	186,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit	112,5	8,2	8,2	8,2	8,2
Publiekszaken	60,7	3,3	3,3	3,3	3,3
Regionaal Archief Nijmegen	29,6	1,7	1,7	1,7	1,7
Ruimtelijke Ontwikkeling	43,9	3,5	3,5	3,5	3,5
Stadsbeheer	114,7	6,6	6,6	6,6	6,6
Vastgoed Sport en Accommodaties	200,9	11,1	11,1	11,1	11,1
Veiligheid	21,9	1,7	1,7	1,7	1,7
Werk	51,7	3,4	3,4	3,4	3,4
Wijkmanagement	22,9	1,7	1,7	1,7	1,7

Afdeling - bedragen * € 1 miljoen	fte's 2016	2017	2018	2019	2020
Zorg en Inkomen	237,5	14,2	14,2	14,2	14,2
Bestuurlijk		2,6	2,6	2,6	2,6
Totaal	**1.529,1**	**100,6**	**100,5**	**100,5**	**100,4**
ICT Rijk van Nijmegen	38,9	2,5	2,5	2,5	2,5
Totaal	**1.567,9**	**103,1**	**103,0**	**103,0**	**102,9**

Budgetten voor inhuur derden

bedragen* € miljoen	2016	2017	2018	2019	2020
Kostenplaatsen	4,5	3,2	3,1	3,1	3,0
Programma's	1,1	,6	,6	,6	,6
Totaal inhuur budgetten	**5,6**	**3,8**	**3,7**	**3,8**	**3,7**

Apparaatskosten naar programma's

Apparaatskosten per programma * € 1 miljoen	2017	2018	2019	2020
Bestuur en Middelen	21,5	21,0	20,9	21,0
Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing	6,0	6,0	5,9	5,9
Dienstverlening & burgerzaken	5,4	5,2	5,1	4,8
Duurzaamheid	2,0	1,9	1,9	1,9
Economie en Werk	6,1	7,1	7,1	7,1
Inkomen & Armoedebestrijding	18,6	18,0	17,9	17,9
Mobiliteit	7,0	6,9	6,9	6,8
Onderwijs	2,5	3,3	3,3	3,2
Openbare ruimte	11,2	11,2	11,1	11,1
Sport en Accommodaties	15,9	16,6	16,6	16,6
Stedelijke ontwikkeling	1,8	1,9	1,9	1,8
Veiligheid	3,3	3,0	3,0	3,0
Wijkontwikkeling	2,5	2,5	2,5	2,5
Wonen	0,6	0,5	0,5	0,5
Zorg en Welzijn	8,1	7,7	7,7	7,7
Investeringen en grondexploitaties	14,7	15,3	15,3	15,2
Totaal	**127,1**	**128,1**	**127,5**	**127,0**

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Verbonden partijen

Beleid

In deze paragraaf gaan we in op de volgende onderwerpen:

- sturing en control Verbonden Partijen;
- de definitie die wij hanteren voor Verbonden Partijen;
- visie op en beleid ten aanzien van Verbonden Partijen.

Daarna volgt een toelichting per Verbonden Partij.

Sturing en Control Verbonden Partijen

De afgelopen jaren hebben we flink geïnvesteerd in de verbetering van sturing en control op Verbonden Partijen. Over de bereikte resultaten hebben wij uw Raad periodiek geïnformeerd. Punten die continu onze aandacht blijven vragen zijn:

- tijdige periodieke actualisatie van specifieke kaders betreffende de verbonden partijen. De actuele specifieke kaders zijn beschikbaar via onderstaand internetadres;
- naast financiële risico's tevens zoveel mogelijk beleidsrisico's of afbreukrisico's opnemen per partij. Dit aandachtspunt is bij iedere verbonden partij onder de aandacht en wordt indien van toepassing ook vermeld in de risicomelding per partij. Daarnaast nemen wij de risico's op bij het programma waar de verbonden partij onder valt.

Definitie Verbonden Partijen

Wij spreken van een Verbonden Partij als het een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie betreft waarin de gemeente een *bestuurlijk* en een *financieel* belang heeft. Met deze definitie sluiten wij aan bij de definitie die in het Besluit Begroting en Verantwoording van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is opgenomen.

Van een *financieel belang* is sprake als:

- een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat;
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Van een *bestuurlijk belang* is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Dit betekent concreet dat er sprake is van een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt of namens de gemeente stemt.

Visie en beleid

Visie en beleid zijn vastgelegd in de 'Kadernota Verbonden Partijen gemeente Nijmegen', door uw Raad vastgesteld in najaar 2014. De kadernota is de basis voor de sturing en control van verbonden partijen in het algemeen en helpt bij het verhelderen van de afwegingen die wij in Nijmegen maken bij het aangaan, volgen en beëindigen van deelnemingen in het bijzonder.

De Kadernota is een richtinggevend document met algemene uitgangspunten en beleidsregels die bestaan uit drie hoofdgroepen:

1. beleidsmatige afwegingen bij het oprichten van en deelname aan een verbonden partij;
2. Sturing en control op verbonden partijen;
3. beëindiging van de deelname aan, opheffing van of vervreemding van een verbonden partij.

Hierna volgen de toelichtingen per verbonden partij. Eerst komen de gemeenschappelijke regelingen aan bod, daarna volgen de private rechtspersonen. Met ingang van 2012 hebben we voor wat betreft de informatievoorziening ten behoeve van de verbonden partijen onderscheid gemaakt in statische en dynamische informatie. De statische informatie betreft informatie omtrent juridische vorm, vestigingsplaats, bestuurlijk belang e.d.. De dynamische informatie betreft bijvoorbeeld informatie omtrent risico's, doelstellingen e.d.
De dynamische informatie is opgenomen in het vervolg van deze paragraaf. Voor de statische informatie van de verbonden partijen verwijzen we naar www.nijmegen.nl/verbondenpartijen.

Ontwikkelingen

In 2016 beëindigen wij een aantal (deelnames) in verbonden partijen. Dit betreft GR Breed als gevolg van het opgaan van de activiteiten in de MGR. Daarnaast worden de partijen Brabantse Poort en Marienburg ontbonden vanwege het succesvol afronden van de beoogde activiteiten. Tenslotte hebben wij besloten in 2016 de aandelen in Nazorg Bodem over te dragen aan een nieuwe stichting, omdat wij voor Nijmegen geen inhoudelijk belang meer zagen.
In 2016 zijn wij samen met de gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen de GR Doelgroepenvervoer aangegaan. Hierover staat meer in de toelichting per verbonden partij en op www.nijmegen.nl/verbondenpartijen.

Overzicht verbonden partijen

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Financiële informatie verbonden partijen (peildatum 31 december 2015, bedragen x € 1.000)

		Vreemd vermogen		Eigen vermogen		Resultaat	Aandeel	Nijmegen
Naam verbonden partij + plaats	Vorm	1-1-2015	31-12-2015	1-1-2015	31-12-2015	2015	in %	in €
Stadsregio, Nijmegen	GR	3.186	149.523	2.600	4.442	2.290	23	
Euregio Rijn Waal, Kleve	GR	2.300	2.391	1.313	1.315	1.315		
Breed, Nijmegen	GR	9.300	6.932	3.800	2918	-459	51	
Gezondheidszorg regio Nijmegen, Nijmegen	GR	5.173	3.981	2.809	937	-190	31	870
Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, Nijmegen	GR	46.070	46.396	5.881	5.901	531	35	2.065
Marn, Nijmegen	GR	2.000	2.000	751	541	606	51	74
Bergerden, Lingewaard	GR	*1					50	
Bijsterhuizen, Wijchen	GR	*1					50	
ODRN, Nijmegen	GR	3.336	2.810	724	968	768	60	
MGR, Nijmegen	GR	pm	10.123	pm	239	239	51	
Park Linegzegen, Elst	GR	2.337	1.024	14.967	23.197	8.230	20	
Doelgroepvervoer regio Arnhem-Nijmegen te Arnhem	GR	*3					22	
DAR , Nijmegen	NV	12.700	11.530	13.900.	15.569	2.676	86,9	13.529
Indigo, Arnhem *2	BV	13.200	13.800	5.258	4.570		5	300
Leisurelands, Arnhem	BV	20.154	20.958	52.383	55.004	2.621	16,9	9.296

Land over de Waal BV, Nijmegen	BV	272	0	7	7	0	100	18
Waalfront, Nijmegen	BV/CV	8.112	13.050	-20.996	-20.996		100	3.965
Waalfront BV, Nijmegen	BV	3.920	3.920	17	17	0	50	9
Bank Nederlandse Gemeenten, Den Haag	NV	149.923.000	145.348.000	3.582.000	4.163.000	226.000	0,3	484

*1 in deze regelingen wordt samen met een andere gemeente een Grex gevoerd, waarbij de administratie en financiering vanuit de andere gemeente plaatsvindt. Het Nijmeegs aandeel in resultaat en risico is opgenomen onder risico's en weerstandsvermogen.

*2 Indigo betreft de jaarcijfers 2014

*3 Nieuw opgericht in 2016

Nadere informatie per partij

Breed (Werkvoorzieningschap Nijmegen e.o.) te Nijmegen

Openbaar en gemeentelijk belang
De activiteiten van het SW-bedrijf worden per 1 januari 2016 uitgevoerd binnen de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling. De GR Breed bestaat echter nog wel; de GR is in liquidatie.

Actualiteiten en risico's
De liquidatie is naar verwachting per 1 januari 2017 afgerond. Er zijn geen risico's voor de gemeente Nijmegen.

BV Land over de Waal

Openbaar en gemeentelijk belang
Deze BV wordt aangehouden voor administratieve doeleinden.

Actualiteiten en risico's
Geen bijzonderheden.

DAR NV

Openbaar en gemeentelijk belang
Openbaar belang

Dar is een overheidsgedomineerde N.V. die voor de regiogemeenten zorg draagt voor afvalinzameling en afvalverwerking. Voor Nijmegen wordt daarnaast ook stadsreiniging en gladheidsbestrijding door Dar uitgevoerd. Binnen Dar is de werkcorporatie “De Werkgroep “ opgericht. Het beheer van openbaar groen wordt hier door mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt vorm gegeven om de kansen op regulier betaalde arbeid voor deze groep te vergroten.

Gemeentelijk belang

Als gemeente zijn we aandeelhouder van Dar. Daarnaast zijn we ook klant van Dar. Jaarlijks wordt daartoe met Nijmegen (en andere regiogemeenten) een DVO afgesloten voor de invulling van de uitvoerende taken. Het gegeven dat alle regiogemeenten nu aandeelhouder en klant van Dar zijn, maakt het mogelijk om te komen tot een efficiënte regionale inzameling en verwerking van alle huishoudelijke afvalstromen.

Actualiteiten en risico's

Bij de toetreding tot Dar NV in 2012 is overeengekomen dat de regiogemeenten in 2016 hun deelname in Dar kunnen heroverwegen. Daartoe is in 2014 een tussenevaluatie gehouden en in 2016 een eindevaluatie. Deze laten een positief beeld van gemeenten over Dar. Alle regiogemeenten zijn dan ook voornemens om hun deelname in Dar voort te zetten.
De realisatie van een regionaal textielsorteerbedrijf vindt geen doorgang in de voorgestane opzet. De sterk schommelende marktontwikkelingen in de textielmarkt maken de ontwikkeling van een dergelijke onderneming een te risicovolle aangelegenheid. In samenwerking met het sociaal werkbedrijf zal Dar onderzoeken of een andere opzet mogelijk is.
Tot slot blijken de invoering van de oud papier minicontainer én de mogelijkheid om blikjes en drankkartons mee te geven met het plastic afval duidelijk effect te hebben gesorteerd. Zo is de hoeveelheid ingezameld oud papier met ca. 650 ton gestegen en is er ca. 800 ton meer plastic, blik en drankkartons ingezameld. De hoeveelheid restafval is met eenzelfde hoeveelheid afgenomen. De verwachting is dat deze lijn zich in 2016 nog verder positief zal doorzetten. Vooral van de gecombineerde afgiftemogelijkheid van plastic, blik en drankkarton gaat een sterke boost uit om het eigen afval zo goed mogelijk te scheiden. Dit als gevolg van de enorme volumereductie van de hoeveelheid restafval die mensen thuis zien.

De Euregio te Kleve

Openbaar en gemeentelijk belang

De Euregio Rijn-Waal streeft naar de versterking van de grensoverschrijdende samenwerking en ontwikkeling, het verkleinen van (politieke) verschillen. Aandachtsgebieden daarbij zijn: belastingen, onderwijs, het efficiënt kunnen optreden van reddingsdiensten en natuurbescherming, het stimuleren van sociale contacten tussen Duitsers en Nederlanders in de grensregio, het geven van advies aan burgers en organisaties in Nederlands-Duitse aangelegenheden en het vertegenwoordigen van de belangen van de grensregio's en hun bewoners op nationaal en Europees niveau (zie ook art. 3 Statuten Euregio Rijn-Waal).
De Euregio speelt samen met betrokken partners zoals het Comité van Toezicht van Interreg een - met name beleidsadviserende - rol bij de intake en afhandeling van Europese subsidie-aanvragen en projectsubsidies.
Ten behoeve van het Nijmeegse belang bevordert de Euregio:

- de toegang tot subsidieregelingen waarmee ook in het belang van Nijmeegse burgers is gediend;
- het innovatief vermogen;
- een lobby richting Duitse en Nederlandse ministeries met als doel hinderpalen voor samenwerking te slechten;
- de grensoverschrijdende samenwerking en de Europese integratie in brede zin.

Actualiteiten en risico's

Een viertal nieuwe INTERREG projecten is gestart, waardoor de komende jaren voor € 21,2 miljoen naar de Euregio Rijn Waal vloeit.
Risico's van enige omvang zijn niet te verwachten: de Euregio heeft een stabiele en solide financiële positie en bedrijfsvoering.

Gemeenschappelijke Regeling Gezondheidszorg regio Nijmegen

Openbaar en gemeentelijk belang

Uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet Publieke Gezondheid, Wmo en Jeugdwet. Deze taken bekostigen we via een gemeentelijke bijdrage per inwoner. Naast de wettelijke taken voert de GGD Gelderland-Zuid ook andere taken uit zoals op het gebied van maatschappelijke opvang en jeugd.

Actualiteiten en risico's
De GGD heeft in 2015 een nieuwe meerjarenstrategie vastgesteld. De uitwerking van deze meerjarenstrategie wordt vormgegeven middels diverse uitvoeringsprogramma's die vanaf 2017 uitgerold worden. Deze programma's zijn leidend bij de werkzaamheden en ontwikkelingen bij de GGD. Ook heeft uitvoering van de nieuwe taken Wmo en Jeugdhulp en de Kanteling en de wijkgerichte werkwijze met lokale netwerken / sociale wijkteams invloed op het werk van de GGD Gelderland-Zuid. De GGD zal meer inzetten op het in samenhang met bestaande lokale netwerken uitvoeren van haar taken op het gebied van publieke gezondheid. Voor Veilig Thuis zal besluitvorming plaatsvinden over het al dan niet definitief onderbrengen bij de GGD.

Gemeenschappelijke Regeling Hulpverlening en Veiligheid Gelderland Zuid

Openbaar en gemeentelijk belang
Belang van fysieke veiligheid, door het voorbereiden en bestrijden van incidenten, rampen en zware ongevallen.
De wettelijke grondslag ten aanzien van bovengenoemde taken ligt in de Wet op de Veiligheidsregio's, de Wet Publieke Gezondheid en de Wet Ambulancezorg. Ten aanzien van de ambulancezorg geldt dat de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de organisatie en het waarborgen van een adequaat niveau van ambulancezorg een verantwoordelijkheid van de gemeenten is, maar de bekostiging een taak van de Nederlandse Zorgautoriteit.

Actualiteiten en risico's
Investeren in de voorkant van de veiligheidsketen om veel leed en schade te voorkomen. Hierbij hebben burgers en bedrijven een eigen verantwoordelijkheid, ook ten aanzien van de bewustwording van de aanwezige risico's. De verantwoordelijkheid van de overheid ligt bij de ontwikkeling van veilige ruimtelijke planning, bij het bevorderen van de borging van (brand)veiligheid in vergunningen en bij het (brand)veilig bouwen en gebruiken van gebouwen. Om het gewenste effect te bereiken investeert de VRGZ in een aantal thema's zoals: informatiemanagement, netwerkmanagement, versterken proactief handelen, zelfredzaamheid & burgerparticipatie, evenementen en risicocommunicatie.

GR Bergerden

Openbaar en gemeentelijk belang
Het samenwerkingsverband heeft tot hoofddoel het bevorderen van de economische ontwikkeling en de werkgelegenheid in de glastuinbouw en daarmee verband houdende bedrijvigheid door het ontwikkelen en exploiteren van een kwalitatief hoogwaardig, duurzaam en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk glastuinbouwgebied.

Actualiteiten en risico's
De bestuurders van Nijmegen en Lingewaard wensen tot opheffing van de GR/OLB Bergerden te komen per 1 januari 2018 of zoveel eerder als mogelijk, of later als nodig mocht blijken. Er wordt nu gewerkt aan een liquidatieplan voor het opheffen van de GR/OLB Bergerden.
Op basis van de onderhandelingen wordt verwacht dat met de getroffen voorziening en het aanvullende risico van € 1.300.000 het financieel resultaat van de liquidatie kan worden gedekt.

GR Bijsterhuizen

Openbaar en gemeentelijk belang
Het samenwerkingsverband heeft tot hoofddoel het bevorderen van de economische ontwikkeling en de werkgelegenheid in de regio Nijmegen door middel van het gezamenlijk ontwikkelen en exploiteren van een

kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar intergemeentelijk bedrijventerrein.

Actualiteiten en risico's
Er zijn geen actualiteiten te melden.

GR Lingezegen

Openbaar en gemeentelijk belang
Openbaar belang

Park Lingezegen zal voor de bewoners van Nijmegen, en in het bijzonder Nijmegen Noord, in de toekomst van groot belang zijn, zeker gezien de toenemende verstedelijkingsdruk op het gebied tussen Arnhem en Nijmegen. Met toetreding tot de GR Park Lingezegen waarborgen wij de belangen (recreatie, natuur). Verwacht wordt dat het park ultimo 2018 gereed is; reeds nu worden delen van het park beheerd.

Gemeentelijk belang

Het bevorderen van leefbaarheid, leefmilieu en vestigingsklimaat van Nijmegen, en in de Waalsprong in het bijzonder, waarbij Park Lingezegen voorziet in een uitloopgebied voor de bewoners van Nijmegen Noord, samen met De Waaijer, dijkteruglegging en natuur langs de Waal.
Behouden van een groene buffer binnen de verstedelijking Rijn en Waal.
Zorgen dat de verstedelijking tussen Rijn en Waal een groene contramal en buffer heeft en behoudt.

Actualiteiten en risico's
De GR heeft een deugdelijke risicoinventarisatie en daarop gebaseerde adequate beheersing die geen aanspraken bevat over extra bijdragen van gemeente Nijmegen.

Indigo B.V.

Openbaar en gemeentelijk belang
Het realiseren, in stand houden en exploiteren van een warmte-infrabedrijf, waarmee warmtevoorziening mogelijk wordt gemaakt. Daarbij wordt het gebruik van fossiele brandstoffen tegengegaan en de uitstoot van CO2 gereduceerd. Het warmtenet draagt bij aan de geformuleerde ambitie van het coalitieakkoord om in 2045 een energie-neutrale stad te zijn. In 2012 is daartoe Indigo B.V. opgericht , dochter van Alliander N.V., waarin de gemeente een minderheidsdeelneming van 5 % heeft. De gemeente heeft in de besluitvorming op strategische onderdelen van Indigo B.V. een stemverhouding van 50% - 50% met Alliander, zodat de invloed groot is met een klein risico. Door middel van dit samenwerkingsverband wordt in woonaansluitingen voorzien bij de belangrijke stedelijke ontwikkelingen zoals Waalsprong en Waalfront.

Actualiteiten en risico's
Op basis van de warmtevisie ringleiding Nijmegen wordt (o.a. met Alliander, Nuon, provincie, PPM Oost, Engie gdf Suez) gewerkt aan de - toekomstige - uitbreidingen van het warmtenet. De uitbreidingen naar een Nijmeegse Warmteringleiding worden voorzichtig geschat op € 60 miljoen. Daarvoor zijn aparte financieringsconstructen opgericht waar private en (semi)-overheidsgelden bij elkaar worden gebracht. (DENG). Actueel momenteel is de samenloop tussen de DENG en de oplading van de provinciale MIRT-agenda (meerjarenprogramma infrastructuur, ruimte en transport). Indigo B.V. is in beeld om vorm te geven aan de geschetste uitbreidingen. Ten aanzien van het huidige concessiegebied (aansluitingen op Waalsprong, Waalfront) en de daarmee corresponderende investeringen door Indigo BV blijft het bedrijf binnen de grenzen van de business case. Dat houdt in dat er geen grote risico's zijn voor de gemeente Nijmegen.

MGR Werkbedrijf

Openbaar en gemeentelijk belang

De MGR heeft twee modules, het Werkbedrijf en iRvN. De gemeente Nijmegen participeert in beide modules. Binnen het Werkbedrijf worden de op re-integratie gerichte taken uit de Participatiewet en de taken op grond van de Wet sociale werkvoorziening uitgevoerd. Binnen de module iRvN wordt een aantal ICT-taken uitgevoerd voor de gemeenten in de regio.

Actualiteiten en risico's

Uitgangspunt voor het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen is het budgettaire kader dat de deelnemende gemeenten meegeven. Risico's hangen samen met het feit dat we wettelijke verplichtingen moeten nakomen, bijvoorbeeld voor de SW-medewerkers, terwijl de inkomsten uit rijkssubsidie en omzet lager uitvallen. Dit risico bedraagt voor 2017, op basis van de begroting 2017 van de MGR, € 357.000. Andere mogelijke risico's hangen samen met tegenvallende resultaten van het Werkbedrijf om kandidaten uit de bijstand naar werk toe te leiden. Dit kan een negatief effect hebben voor het programma Inkomen en Armoedebestrijding (meer mensen in de bijstand dan de landelijke tendens).

Milieusamenwerking en afvalverwerking (MARN)

Openbaar en gemeentelijk belang

Openbaar belang

De MARN behartigt de belangen van de regiogemeenten als aandeelhouder in afvalverbrander ARN. Daarmee geven gemeenten uit de regio Nijmegen invulling aan het publieke belang om zorg te dragen voor continuïteit en een milieuhygiënische verwerking van huishoudelijk afval. Daarnaast vormt MARN een platform voor regionale projecten op het gebied van afval en milieu.

Gemeentelijk belang

Door de regionalisering van de Dar en de komst van de ODRN is het (regionale) belang van MARN op het gebied van projecten op het gebied van afval en milieu afgenomen. MARN heeft als gemeenschappelijke regeling nog wel een belangrijke rol om met de regiogemeenten onze belangen in de ARN te behartigen.

Actualiteiten en risico's

De gemeente Nijmegen maakt samen met 7 regiogemeenten deel uit van de gemeenschappelijke regeling MARN. De MARN is aandeelhouder van de Afvalenergiecentrale ARN bv te Weurt, waar het huishoudelijke restafval uit de regio wordt verbrand met energieterugwinning. Naast aandeelhouder is de MARN ook klant van ARN bv en heeft in die zin een “afval-aanleveringsovereenkomst” met ARN. In 2015 is door de MARN besloten deze overeenkomst met 5 jaar te verlengen, waarbij bedongen is dat de in 2010 bedongen korting van 25,71% op het verwerkingstarief wordt bestendigd én additioneel vanaf 2021 een aanvullende korting van 6% op het tarief zal worden toegepast.
Bovendien is aan ARN meegegeven dat meer transparantie wordt verwacht in o.a. de tariefopbouw. De geboden korting wordt dan ook beschouwd als een minimum en de discussie over het tarief zal gevoerd blijven worden.
Qua afvalverwerking is ARN bezig met de ontwikkeling van een milieuvriendelijke verwerkingsmethode van incontinentiemateriaal. Tevens oriënteert het bedrijf zich op de realisatie dan wel deelname in een recyclingsinstallatie van matrassen. Tot slot heeft ARN in overweging de grond waar het bedrijf op is gevestigd, aan te kopen van de GR MARN. Het is nog ongewis of en hoe dit zijn beslag zal krijgen.

GR Doelgroepvervoer regio Arnhem Nijmegen

Openbaar en gemeentelijk belang

Het samenwerkingsverband heeft tot hoofddoel gemeenschappelijke behartiging van de belangen van deelnemende gemeenten met betrekking tot het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig, herkenbaar, efficiënt en eenvoudig te gebruiken doelgroepen vervoer. De beleidstaak blijft bij de gemeenten.
De Bedrijfsvoeringsorganisatie doelgroepenvervoer regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN) is in 2016 opgericht en zij is bezig met de inrichting van (onder andere) haar financiële (administratieve) organisatie, het financieel beleid en het financieel beheer. In verband met het oprichtingsjaar 2016 wordt voor de begroting 2017 een alternatieve procedure voor de begrotingsbehandeling opgesteld. In september 2016 ontvangen de gemeenteraden de ontwerpbegroting van het BVO-bestuur om vervolgens in oktober hun zienswijze kenbaar te maken aan het BVO-bestuur. Het BVO-bestuur stelt de begroting 2017 in december 2016 vast.

Actualiteiten en risico's
Geen bijzonderheden.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Openbaar en gemeentelijk belang
Openbaar belang
BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Gemeentelijk belang
Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 100 miljoen aandelen van € 2,50 nominaal, waarvan 55.690.720 aandelen zijn geplaatst en volgestort. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Nijmegen bezit 193.479 aandelen.

Actualiteiten en risico's
Doordat de BNG als sectorbank actief is binnen de publieke sector loopt zij minder risico dan commerciële banken. Het terugbetalingsrisico is in deze sector lager.

De rente die een bank moet betalen om geld te kunnen lenen is afhankelijk van de kredietstatus. De BNG heeft de hoogste rating: AAA. Daarbij heeft de BNG eind 2015 het predicaat 'nationaal systeemrelevante bank' gekregen. Dit betekent dat de BNG de vijfde bank in Nederland is die zo belangrijk wordt gevonden dat die niet 'om kan vallen'. Van de Nederlandse banken kwam de BNG in de zomer van 2016 als beste uit een Europese stresstest.

ODRN

Openbaar en gemeentelijk belang
Openbaar belang
Het doel van de vorming van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) is het bereiken van hogere uitvoeringskwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en door de bundeling van deze taken in de regio het verbeteren van de efficiency.

Gemeentelijk belang
Alle gemeenten hebben hun milieutaken ingebracht (verplichting vanuit het Rijk). De gemeente Nijmegen heeft daarnaast, net als de provincie Gelderland en gemeente Berg en Dal (sinds 2015), ook de uitvoering van de bouwtaken (Wabo-breed) ingebracht.

Actualiteiten en risico's

(Financiële) risico's

Met ingang van 2016 werkt de ODRN met productfinanciering, wat inhoudt dat er wordt afgerekend op basis van afgenomen producten tegen een vooraf vastgestelde productprijs. Dit betekent dat we extra betalen als er bijvoorbeeld meer bouwaanvragen binnenkomen. Dit risico wordt gedeeltelijk afgedekt door de te innen leges die meebewegen met het aantal aanvragen. Daarnaast komt een positief rekeningresultaat van de ODRN toe aan de deelnemers. Andersom geldt dit risico ook: bij minder bouwaanvragen betalen we minder, maar een eventueel negatief rekeningresultaat moet opgevangen worden door de deelnemers.

Ontwikkelingen

Het wetsvoorstel omtrent private kwaliteitsborging en de Omgevingswet (geplande gefaseerde invoering vanaf 2019) zullen effect hebben op de uitvoering van de VTH-taken door de ODRN.

Ontwikkelingsbedrijf Waalfront Beheer BV

Openbaar en gemeentelijk belang

Realisatie van het stadsdeel Waalfront door deelname in het risicodragend uitvoeren van de grondexploitatie voor het plangebied door middel van het verwerven van gronden en panden, het bouw- en woonrijp maken ervan, het realiseren van binnenwijkse voorzieningen, het uitgeven van bouwrijpe kavels en gronden voor de realisatie van woningen en bijbehorende voorzieningen.
De vennootschap (OBW Beheer BV) is opgericht om als beherend vennoot deel te nemen in de commanditaire vennootschap Ontwikkelingsbedrijf Waalfront CV (OBW CV). De vennootschap neemt voor 2% deel in de CV. De overige deelnemers in de CV zijn Waalfront BV (100% eigendom Gemeente Nijmegen) en Rabo Vastgoed, ieder voor 49%.
De beherend vennoot stuurt de ontwikkelingen en activiteiten binnen OBW CV aan. De BV blijft contractueel in stand gedurende de hele realisatieperiode van het Waalfront en de levensduur van Ontwikkelingsbedrijf Waalsprong CV. Vooralsnog is de looptijd van de gebiedsontwikkeling tot 2029.

Actualiteiten en risico's

De GREX 2015 is een voortzetting van de uitgangspunten en aannames in de GREX 2014 en kent als eindresultaat een tekort van € 30 miljoen NCW per 1-7-2015, en een looptijd tot en met 2029. De grex 2015 is voorlopig, omdat er nog overeenstemming moet worden bereikt over onderhandelingspunten tussen gemeente en BPD.

Leisurelands

Openbaar en gemeentelijk belang

Openbaar belang

Het in stand houden, optimaliseren en laagdrempelig toegankelijk houden van openbare recreatieplassen.

Gemeentelijk belang

De gemeente Nijmegen is voor 16,74% aandeelhouder van Leisurelands. De gemeente Nijmegen verstrekt geen subsidie aan deze verbonden partij én er wordt geen dividend uitgekeerd.

Actualiteiten en risico's

Tijdens de aandeelhoudersvergadering van Leisurelands van 9 juni 2016 is de aandeelhoudersovereenkomst goedgekeurd en afgesproken dat deze ter ondertekening naar de aandeelhouders zal worden toegezonden.
Het jaarverslag en de jaarrekening 2015 zijn goedgekeurd en er is decharge verleend aan de directie en de Raad van Commissarissen.

Ten aanzien van de statutenwijziging over het voorstel tot invoeren van een directiereglement is besloten dat dit agendapunt zal worden aangehouden. Er zal een voorbeeld directiereglement aan de aandeelhouders worden voorgelegd teneinde meer duidelijkheid te verschaffen. Hierna zal het onderwerp ter stemming worden gebracht.

Stadsregio Arnhem Nijmegen

Openbaar en gemeentelijk belang

Deze verbonden partij is in liquidatie. Belang is de sluiting van de Stadsregio in goede orde te kunnen laten plaatsvinden. De definitieve vereffening wordt verwacht plaats te vinden per 1-7-2017. Eindafrekening regiocontract en NSL zullen in het najaar 2016 plaatsvinden. Vervolgens kan de jaarrekening 2016 worden opgesteld en kan de liquidatie worden voorgelegd aan de stadsregioraad.

Actualiteiten en risico's

De goedgekeurde jaarrekening 2015 toont dat er op weg naar een definitieve sluiting geen risico's zijn te verwachten.

Waalfront BV

Openbaar en gemeentelijk belang

De vennootschap is opgericht om fiscaal transparant financieel deel te nemen in de commanditaire vennootschap Ontwikkelingsbedrijf Waalfront CV (OBW CV). Binnen deze CV is Bouwfonds Ontwikkeling BV partner op basis van 50/50 zeggenschap en risico.

Actualiteiten en risico's

De GREX 2015 is een voortzetting van de uitgangspunten en aannames in de GREX 2014 en kent als eindresultaat een tekort van € 30 miljoen NCW per 1-7-2015, en een looptijd tot en met 2029. De GREX 2015 is voorlopig, omdat er nog overeenstemming moet worden bereikt over onderhandelingspunten tussen gemeente en BPD.

Onderhoud kapitaalgoederen

Met het onderhoud van kapitaalgoederen is in onze begroting een substantieel bedrag gemoeid. Deze paragraaf geeft meer inzicht in omvang en besteding. De kapitaalgoederen van de gemeente zijn verdeeld in drie categorieën, te weten openbare ruimte, gebouwen en onderwijshuisvesting. In deze paragraaf gaan we per onderwerp in op het beleidskader, de financiële consequenties en de vertaling in de begroting.

Openbare ruimte

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we de wegen, de civiele kunstwerken (dit zijn de bruggen, tunnels en viaducten), de openbare verlichting, de verkeersregelinstallaties, de riolering, het water en het groen. Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte in Nijmegen hebben we een budget opgenomen van circa € 30 miljoen per jaar in het programma Openbare Ruimte. Dit is exclusief afval en reiniging en toezicht openbare ruimte, samen € 24 miljoen. Onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, technische vervanging en renovatie.
De invoering van het nieuwe BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) heeft tot gevolg dat we een deel van de budgetten voor onderhoud in de openbare ruimte omzetten naar investeringskredieten met een maatschappelijk nut.
Financieel betekent dit dat we bij Onderhoud Wegen € 2,5 ton aan budget aframen. Vanaf 2018 komen hiervoor kapitaallasten terug in het programma.

Beleid Openbare Ruimte

Beleidskader

Begin 2013 is de beleidsnota ‘Geef ze de (openbare) ruimte' door uw Raad vastgesteld. Hierin staan de kaders waarin we een antwoord geven op de maatschappelijke en economische ontwikkelingen: actief burgerschap, kostenbewustzijn, duurzaamheid en een terugtredende overheid. Dit kader wordt steeds verder ingevuld. Voor de kapitaalgoederen zijn de ontwikkelingen kostenbewustzijn en duurzaamheid vooral van toepassing. Met gedifferentieerd beheer bepalen we het niveau waaraan de kapitaalgoederen minimaal moeten voldoen.
Met behulp van assetmanagement zetten we onze middelen zo optimaal mogelijk in. Hiervoor moeten we keuzes maken. Deze keuzes maken we door nadrukkelijker te kijken naar de te nemen onderhoudsmaatregelen en deze af te wegen tegen de lifecycle kosten, mogelijke risico’s en gewenste prestaties.
Op dit moment hebben we nog een achterstand in het onderhoud van onze asfaltwegen en het kabelnet van de openbare verlichting. Deze hebben we in 2016 opnieuw doelbewust ingelopen. Overigens betekent deze achterstand voor de asfaltwegen niet dat het onderhoud duurder wordt op het moment van vervanging.

Integraal uitvoeringsprogramma 2017 op hoofdlijnen

Voor 2017 en verder hebben we in samenwerking met een aantal andere programma’s een integraal uitvoeringsprogramma voor de openbare ruimte (UPOR) opgesteld. De prioriteit voor het programma Openbare Ruimte ligt bij het aanpakken van die beheeronderdelen die onderhoudsachterstanden hebben. Afstemming met andere programma’s om kostenbesparing te realiseren en om de stad bereikbaar te houden heeft eveneens een hoge prioriteit. De benodigde middelen voor het integrale uitvoeringsprogramma zijn hoger dan het beschikbare budget. Uit ervaring weten we dat overplanning geen probleem oplevert. Sommige projecten zullen immers om allerlei redenen vertraging oplopen waardoor het geld niet geheel in 2017 wordt besteed. Wanneer projecten naar achteren verschuiven, beginnen we met de projecten op de reservelijst. Deze mate van flexibiliteit blijft noodzakelijk bij dit soort grote projecten.

Integraal uitvoeringsprogramma 2017 op hoofdlijnen		
Onderhoud hoofdwegen:		*Reden*
Waalbrug (Rijkswaterstaat)	2017	Groot onderhoud
Traianusplein	2017	Groot onderhoud, vervangen deklaag en verkeerslichten
Graafseweg spoorviaduct (Prorail)	2017	Groot onderhoud
Graafseweg (Keizer Karelplein – spoorviaduct)	2017	Groot onderhoud, vervangen deklaag en verkeerslichten
Hatertseweg	2017	Groot onderhoud, vervangen deklaag
Muntweg	2017	Groot onderhoud, vervangen deklaag
Malderburchtstraat	2017	Herinrichting
Streekweg	2017	Groot onderhoud, vervangen deklaag
St. Agnetenweg en Nieuwstadweg	2017	Groot onderhoud, vervangen deklaag
Malderburchtstraat	2017	Herinrichting
Openbare verlichting (OV):		
Vervanging OV kabel (18 km)	2017	Onderhoudsachterstand

Areaalmutaties

De woningdichtheid van Nijmegen groeit de komende jaren en de openbare ruimte verandert voortdurend. Dit brengt veranderende beheerkosten met zich mee. Areaaluitbreiding, functieverandering van de openbare ruimte en de hieruit voortvloeiende hogere beheerkosten moeten structureel in de begroting worden opgenomen. Deze structurele uitbreiding van het beheerbudget is nodig om onze stad te beheren en onderhouden zoals we voor ogen hebben bij de inrichting en ontwikkeling. Voor iedere woning die wordt opgeleverd, nemen we € 400 op in de begroting. Voor 2017 wordt er voor onderhoud in verband met areaaluitbreiding € 40.000 aan extra budget opgenomen.
Als onderdeel van de reguliere cyclus van begroten en verantwoorden beoordelen we periodiek of de ontwikkeling van de beschikbare middelen gelijke tred houdt met de benodigde lasten op het programma.

Wegen en civiele kunstwerken

Beleidskader

De beleidsnota 'Geef ze de (openbare) ruimte' is het kader voor onze wegen en kunstwerken. Deze norm blijft uiteraard binnen alle geldende veiligheidskaders. Op dit moment maken we een inhaalslag op het onderhoud van een aantal asfaltwegen. Daarnaast is afstemming met andere beheeronderdelen een belangrijk criterium voor ons waaronder afstemming met rioleringswerkzaamheden, kostenbesparing en bereikbaarheid van de stad.

Financiële consequenties

In het schema bij het integraal uitvoeringsprogramma staat welke grote wegen we de komende jaren gaan aanpakken.

Vertaling in de begroting

Het onderhoud van wegen en civiele kunstwerken is begroot in het programma Openbare Ruimte. In 2017 geven wij circa € 3,4 miljoen aan wegonderhoud uit en € 1,6 miljoen aan civiele kunstwerken. Daarnaast besteden we € 2,1 miljoen aan verkeersregelinstallaties en -voorzieningen.

Openbare verlichting

Beleidskader

Voor openbare verlichting hebben we een apart beleidskader: 'Zicht op Nijmeegs licht'. We zijn in 2015 gestart met een structurele vervanging per gebied van het oude kabelnet, sterk verouderde armaturen en bijbehorende masten. In totaal vervangen we 8 - 10 km kabelnet per jaar en we plaatsen LED-verlichting bij het vervangen van armaturen.
We hanteren de indicator voor doelmatig beheer van de riolen: 'minimaal gelijkblijvende restlevensduur'. Deze indicator geeft aan of de kwaliteit van de stelsels en voorzieningen op peil blijft. Deze kwaliteit is op dit moment goed en voldoet aan de gestelde doelen. Als de restlevensduur toeneemt stijgt de kwaliteit. De

indicator geeft aan met hoeveel procent de restlevensduur verandert. Het doel is dat de indicator meerjarig stabiel blijft (=0%).

Financiële consequenties
Vanaf 2013 maken we € 300.000 per jaar uit het programma Openbare Ruimte vrij voor vervanging van het kabelnet. We hebben structureel € 200.000 per jaar opgenomen voor storingen in het ondergronds kabelnet. Daarnaast liften we zo mogelijk mee in nieuwbouw- en reconstructieprojecten om gelijktijdig het kabelnet te vervangen (integraal uitvoeringsprogramma 2017).

Vertaling in de begroting
Het onderhoud van de openbare verlichting inclusief de energiekosten is begroot in het programma Openbare Ruimte. In 2017 geven we circa € 2,8 miljoen uit aan openbare verlichting.

Infrastructuur voor de gemeentelijke watertaken

Beleidskader
Het Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen (GRP) 2017-2023 is het beleidskader voor onze watertaken op het gebied van afvalwater, hemelwater, oppervlaktewater en grondwater. Vanuit dit GRP werken we verder aan ons integraal beleid voor de uitvoering en duurzame ontwikkeling van onze gemeentelijke watertaken.
De hoofddoelen van onze wettelijke gemeentelijke watertaken zijn: het beschermen van de volksgezondheid, bijdragen aan een leefbare woonomgeving en beschermen van het milieu. We streven naar doelmatig beheer en duurzame ontwikkeling van de infrastructuur voor onze watertaken.
Volgens de landelijke benchmark van Stichting Rioned (2013) bedraagt de vervangingswaarde van ons kapitaalgoed ‘‘rioolstelsel’’ € 596 miljoen, per inwoner is dat € 3.600.

Financiële consequenties
Het Gemeentelijk Rioleringsplan Nijmegen 2017-2023 voorziet in het benodigde budget. Dekking van de lasten vindt plaats via de rioolheffing.

Vertaling in de begroting
De exploitatie is begroot in het programma Openbare Ruimte. In 2017 besteden wij € 15,8 miljoen aan aanleg, onderhoud, vernieuwing en planvorming van infrastructuur en voorzieningen voor de uitvoering van onze gemeentelijke watertaken. Met ingang van 2015 bekostigen we ook de kapitaallasten voor de uitbreidingsinvesteringen in de Waalsprong (in 2017 begroot op € 0,4 miljoen) uit de rioolheffing.

Groen

Beleidskader
Het kader bestaat uit: 'De groene draad, kansen voor het Nijmeegse groen' (2007), 'Bosbeheervisie' (2000), Handboek Stadsbomen (2008) en de Groenaanpakplannen voor Lindenholt en Dukenburg. Het groenstructuurplan stelt de kaders voor de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van groen, natuur en landschap en let op de onderlinge samenhang binnen de hoofdgroenstructuur van de stad. De beleidsnota ‘Geef ze de (openbare) ruimte’ is ons beleidskader voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Ons basisniveau is het Marikenniveau. Op plekken die bewoners en andere gebruikers van de openbare ruimte belangrijk vinden, kan het groen een hoger niveau hebben.

Financiële consequenties
In 2007 hebben wij uw Raad een geactualiseerd groenstructuurplan voorgelegd. Daarin hebben we duidelijk gemaakt wat er moet gebeuren om de groenstructuur weer compleet te krijgen, inclusief de benodigde investeringen.

Vertaling in de begroting
Het dagelijks onderhoud van het groen is begroot in het programma Openbare Ruimte. In 2017 besteden wij circa € 5,5 miljoen aan groenonderhoud. Voor vervangingsonderhoud is er een beperkt budget beschikbaar. Vervanging van verouderd groen lift mee met andere verbeterprojecten in de stad, zoals afkoppelen, duurzaam veilig, woonmilieuverbetering en projectontwikkeling via planexploitaties.

Gebouwen

Beleidskader
Het planmatig en klachtenonderhoud aan de gemeentelijke gebouwen wordt jaarlijks uitgevoerd op basis van meerjaren onderhoudsplannen. Deze worden aan de hand van herinspecties en overleg met de gebruikers geactualiseerd. Voor het meten en bewaken van de onderhoudsstaat hanteren wij de landelijke NEN-norm 2767 (Nederlands Normalisatie-instituut) voor gebouwen.
Uw Raad heeft middelen beschikbaar gesteld om de gebouwen structureel te onderhouden. Het onderhoud vertoont in absolute zin, als gevolg van werkelijk uit te voeren onderhoud, grote fluctuaties. Middels een egalisatievoorziening kent de feitelijke belasting van de begroting toch een stabiel beeld; wij middelen de lasten van het onderhoud over een periode van 10 jaar. Het meerjaren onderhoudsplan wordt periodiek geactualiseerd.

Voor de komende 4 jaren ziet het budget er als volgt uit:

Onderhoudsbudget bestaand beleid bedragen * € 1.000	**2017**	**2018**	**201**	**2020**
Gebouwen	5.639	5.639	5.639	5.639
Sportaccommodaties	576	600	497	497
Totaal	**6.215**	**6.239**	**6.136**	**6.136**

Uitbesteding regietaken onderhoud
Het planmatig en klachtenonderhoud is gegund aan AAFM. Dit nieuwe aanbestedingscontract is op 1-1-2016 ingegaan. De basis van het door de regiepartij uit te voeren onderhoud vormt het meerjaren onderhoudsplan. Hierin wordt het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed voor de komende jaren vastgelegd. Het jaarbedrag zoals dat nu in de begroting is opgenomen gaat uit van het 10-jarig gemiddelde.
Jaarlijks stellen we de uitvoeringsplanning vast met de bijbehorende kostenraming. Het onderhoudsbudget wordt vastgesteld in de Stadsbegroting.
We kunnen hiermee de gemeentelijke gebouwen in stand houden, maar het is niet bestemd en ook niet toereikend om er verbeteringen wat betreft materialengebruik, installaties of functionaliteit mee aan te brengen. De onderhoudsbehoefte voor de komende 10 jaar wordt de komende maanden geactualiseerd en zo nodig geprioriteerd.

Onderwijshuisvesting

Beleidskader
19 december 2007 heeft de Raad een besluit genomen over de doordecentralisatie van onderwijshuisvestingsmiddelen van de gemeente naar de schoolbesturen. Met dit besluit is de zorg voor onderwijshuisvesting met alle bijbehorende middelen en verantwoordelijkheden, onder voorwaarden, voor onbepaalde tijd overgedragen van de gemeente aan de schoolbesturen.
In het kader van de evaluatie van de doordecentralisatie is in 2015 een herijking overeengekomen met de schoolbesturen. Zodoende is de gezamenlijk ambitie om nieuwbouw op een andere locatie te realiseren bijgesteld van 70% naar 55%. Renovatie of nieuwbouw op dezelfde locatie en/of het buitengebruikstellen van panden als gevolg van krimpende leerlingaantallen is bijgesteld van 30% naar 45%. In 2015 is 22,7% nieuwbouw

gerealiseerd en 16,9% renovatie/uitbreiding. Het doel voor 2017 is 25,8% nieuwbouw en 25,4% renovatie/uitbreiding.

Doorgedecentraliseerd
Met name in de bestaande stad zijn vrijwel alle voorzieningen doorgedecentraliseerd. In 2016 is de onderwijshuisvesting van 91,8% van alle leerlingen doorgedecentraliseerd. Het streven is uiteindelijk om alle leerlingen onder de doordecentralisatie te laten vallen.
Bij basisschool Kleurrijk en basisschool Petrus Canisius, locatie St. Stevenskerkhof, zijn alleen de leerlingen doorgedecentraliseerd en zijn de gebouwen in eigendom van de gemeente. Deze scholen zijn gevestigd in respectievelijk het voorzieningenhart 't Hert in het Willemskwartier en het City-complex in het stadscentrum. Het bevoegd gezag van deze scholen huurt het schooldeel van het gebouw.
In het kader van de herijking van doordecentralisatie wordt in een toevoeging aan de overeenkomst een bepaling opgenomen over de staat van onderhoud waaraan een schoolgebouw moet voldoen bij oplevering aan de gemeente. Deze bepaling luidt: bij terug te leveren panden, die opnieuw gebruikt zullen worden geldt een onderhoudsconditie conform NEN 2767 met conditiescore 5 en dat alle wettelijke keuringen voor het lopende kalenderjaar zijn uitgevoerd. Daarmee wordt het risico van het terug moeten nemen van gebouwen met achterstallig onderhoud weggenomen.

Niet-Doorgedecentraliseerd
Drie schoolbesturen in de bestaande stad, de Stichting Simonscholen, Kristallis en de Stichting Speciaal Onderwijs zijn niet doorgedecentraliseerd. Voor Nijmegen Noord geldt dat alleen voor De Oversteek, Het Talent en de VMBO locatie van het Citadel College. We streven ernaar om in principe alle voorzieningen voor onderwijshuisvesting door te decentraliseren, ook de nieuw te bouwen scholen in Nijmegen Noord. Zo is in 2014 de basisschool De Verwondering doorgedecentraliseerd en zijn we met het bevoegd gezag van de in 2017 nieuw te bouwen school in de Grote Boel in gesprek over doordecentralisatie van deze school.

Onderhoud schoolgebouwen
Het binnen-onderhoud is voor alle onderwijssectoren geregeld via de regeling Materiële Instandhouding door het Rijk(OC&W).
In het Voortgezet Onderwijs ligt vanaf 2005 de verantwoordelijkheid voor het onderhoud geheel bij de schoolbesturen. De bekostiging vindt rechtstreeks plaats door het Rijk (OC&W). Verantwoording over deze middelen vindt door middel van te overleggen accountantscontrole aan het Rijk plaats.
Voor het Primair Onderwijs geldt vanaf 1 januari 2015 hetzelfde als voor het voorgezet onderwijs door de overheveling van het buitenonderhoud. Door deze overheveling van Rijksmiddelen rechtstreeks naar de schoolbesturen ligt de zorgplicht voor zowel het binnen- als het buitenonderhoud van de schoolgebouwen in het Primair Onderwijs bij de schoolbesturen.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting
Het saldo van het product Zorgplicht Onderwijshuisvesting stijgt met € 0,2 miljoen (1%) van € 16,5 miljoen in 2016 naar € 16,7 miljoen in 2017, onder meer door indexeringseffecten en bijstelling van de apparaatskosten. Hier staat een lichte daling tegenover door afloop van de in 2016 beschikbare a-structurele rijksmiddelen voor het onderwijs aan vluchtelingen. Na 2017 stijgt het saldo verder naar € 17,3 miljoen in 2019, onder andere door een toename van de begrote kapitaallasten in verband met de nieuwbouw van de brede school in Groot Oosterhout.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Grondbeleid

Beleid

Het programma Grondbeleid neemt fysiek ruimtelijke projecten in ontwikkeling en voert deze uit. Hierbij is een relatie met andere programma's binnen de gemeentelijke begroting. Belangrijke programma's zijn onder meer: Stedelijke Ontwikkeling, Wonen, Zorg en Welzijn, Economie & Werk, Sport en Accommodaties, Onderwijs en Mobiliteit.
De beoogde maatschappelijke effecten van dit Grondbeleid zijn:

- een groter aanbod van woningen voor de doelgroepen die daar het meeste behoefte aan hebben, door middel van de productie van bouwrijpe grond en de ontwikkeling van stedenbouwkundige plannen;
- scheppen van fysieke ruimte voor de realisatie van voorzieningen, scholen, kantoren, bedrijfshuisvesting en andere werkgelegenheidslocaties;
- realisatie van structuurbepalende, stedelijke ontwikkelingsprojecten, zoals de Waalsprong, Plein 1944, Parkeergarages, Centraal Station en Waalfront, die initiërend zijn voor de lange termijn ontwikkeling van de stad.

Wat gaan we doen?

De manier waarop we ons grondbeleid uitvoeren is uitgebreid omschreven in de Kadernota Grondbeleid die in 2010 door uw Raad is vastgesteld. Dit jaar hebben we de kadernota geactualiseerd. De nieuwe Kadernota Grondbeleid wordt in de 2de helft van 2016 aan uw Raad ter besluitvorming voorgelegd. Hierin gaan we niet alleen uit van faciliterend grondbeleid, waarbij we gebruik maken van 'publieke' instrumenten, maar kiezen we ook soms voor een actieve, ontwikkelende en daarmee risicodragende rol van de gemeente. Dit kan zelfstandig of via samenwerking met marktpartijen en deelnemingen in een PPS, zoals Waalfront, of via een gemeenschappelijke regeling met andere overheden, zoals Bijsterhuizen. In de actieve rol verwerven we gronden, ontwikkelen we plannen en maken we terreinen bouwrijp en verkopen deze.
Projecten worden door het gemeentelijk Ontwikkelingsbedrijf voorbereid, tot uitvoering gebracht en financieel afgewikkeld. De planexploitaties van deze projecten, die altijd meerdere jaren doorlooptijd kennen, leggen we als document ter vaststelling aan uw Raad voor. Bij veel van deze projecten speelt grondbeleid een belangrijke rol. Projecten als de Waalsprong, Waalfront, Winckelsteegh en Nijmegen Centraal zijn in dit verband belangrijke projecten.

Grondbeleid en P&C cyclus

De toe te passen parameters voor de eerstvolgende herziening van de planexploitaties worden jaarlijks vastgesteld door uw Raad in de Zomernota.
De planexploitaties van de gemeente Nijmegen worden jaarlijks opgenomen in de Voortgangsrapportage Grote Projecten (VGP). Het VGP wordt aan het begin van het kalenderjaar ter vaststelling aan uw Raad aangeboden, waarbij de peildatum 1 oktober van het daaraan voorafgaande jaar is. De planning is dat het VGP door uw Raad wordt vastgesteld vóór de rekening. De ontwikkeling van de boekwaarde tussen 1 oktober en 1 januari wordt ook bij de rekening gerapporteerd. Een tussenmelding van het VGP in de vorm van mogelijk verwachte grotere afwijkingen vindt dan plaats in het kader van de begroting, waarbij ook wordt gerapporteerd over de ontwikkeling van de risico's van het programma Grondbeleid en het voor dit programma benodigd weerstandsvermogen.

Ontwikkelingen

In 2016 zijn de ontwikkelingen in de woningbouw samen te vatten met groeiend marktvertrouwen. De verwachtingen zijn positief en de groei van de economie is weer zichtbaar. Het consumentenvertrouwen groeit langzaam. De ontwikkeling van de economie blijft nog enigszins onzeker. Lange termijn voorspellingen zijn schaars en ook op korte termijn wordt een slag om de arm gehouden. Onzekerheid onder andere over de stabiliteit van de Europese Unie (Brexit, nieuwe schuldencrisis), terroristische dreiging en de ontwikkeling van de financiële markten blijft bestaan.

Nijmegen omarmt de Waal

Het accent ligt bij de uitvoering van projecten die onderdeel uitmaken van het grotere kader 'Nijmegen omarmt de Waal'. Een opgave die bestaat uit een aantal grote gebiedsontwikkelingen, te weten: Waalsprong, Waalfront en de Dijkteruglegging. In de Waalsprong bouwen we tot medio 2033 nog zo'n 8.000 tot 9.000 woningen. De woningbouw in de Waalsprong is weer verder op gang gekomen met de realisatie van de Grote Boel en De Stelt. De uitvoering van De Waaijer (Landschapszone) krijgt verder zijn beslag. Hof van Holland is gestart en wordt verder uitgewerkt.
In Waalfront zijn ultimo 2015 de eerste woningen van Brugkwartier opgeleverd. In de periode 2017-2020 zal dit plandeel steeds meer vorm krijgen. De bouw van de Handelskade, terrein De Gelderlander (ca. 540 woningen en 2.800 m2 commerciële voorzieningen) vordert gestaag. De eerste woningen zijn inmiddels opgeleverd.
De Dijkteruglegging is in 2016 opgeleverd. 'Nijmegen omarmt de Waal' wordt daarmee steeds tastbaarder.

Maatschappelijk Vastgoedprojecten

De realisering van de Donjon is weer een stap dichterbij door het onherroepelijk zijn van het bestemmingsplan. In overleg met de Rijksdienst voor Monumentenzorg en een aantal marktpartijen werken we verder aan de voorbereiding van dit project.
De nieuwbouw van de Bastei is in 2015 gestart, archeologische vondsten worden ingepast. Ook is de visieontwikkeling voor de aanpak van de Waalkade dit jaar gestart, een proces met participatie van burgers en ondernemers.
De herontwikkeling van De Dennen is in volle gang. De bouw van de praktijkschool is gereed. De bouw van de sportaccommodatie gaat in de komende periode haar beslag krijgen, evenals het aanpassen van Sportpark De Dennen.

Reserves en risicobeoordeling

Eind 2015 waren er ongeveer 42 planexploitaties in uitvoering. Daarnaast zijn er planexploitaties in ontwikkeling (de PIO's), die bij gebleken haalbaarheid en uitvoerbaarheid ter vaststelling aan uw Raad worden aangeboden of leiden tot, door het College af te sluiten, overeenkomsten.
Om de risico's van deze exploitaties af te dekken, analyseren we deze. Hierbij schatten we de kans dat een risico optreedt en wat het effect kan zijn. Per project bekijken we de risico's zoals kostenstijgingen, hogere verwervingsprijzen, opbrengstverlaging (markt) en bijsturingsmogelijkheden.
Dit leggen we naast een beoordeling van de totale projectenportefeuille. Wat vervolgens aan gekwantificeerde financiële risico's overblijft, moet kunnen worden afgedekt in het weerstandsvermogen van de gemeente Nijmegen in de vorm van de Saldireserve.

De risico's binnen de lopende planexploitaties zijn opnieuw tegen het licht gehouden. Hierbij zijn aanvullende maatregelen en beheersmaatregelen opgenomen, die er voor moeten zorgen dat de lopende planexploitaties de komende jaren adequaat en onder beheersbare condities kunnen worden uitgevoerd. Dit heeft ook consequenties voor het weerstandsvermogen.
Ten opzichte van de Stadsrekening 2015 is het risico toegenomen tot € 69,1 miljoen (was € 67,1 miljoen, beiden met toepassing van een dempingsfactor van 10%).

Bij de behandeling van de Kadernota Risicomanagement, Weerstandsvermogen en financiële kengetallen is een belangrijke verandering ten opzichte van de vorige kadernota vermeld: het weergeven van risico's verbonden aan grondexploitaties in de tijd, rekening houdend met het tijdstip waarop een risico zicht kan voordoen.
De spelregels voor dit in de tijd zetten van risico's van de grondexploitaties worden in de loop van 2016 bepaald.
De voornaamste oorzaken voor deze wijziging betreffen Waalsprong, Onderwijshuisvesting en Bergerden.
Voor een verdere toelichting van de risico's van de grondexploitaties zie de paragraaf Weerstandsvermogen.

Winst- en verliesneming

Voor winst- en verliesneming binnen het Ontwikkelingsbedrijf hanteren we het voorzichtigheidsbeginsel: bij te verwachten verliezen treffen we direct een voorziening. Een verwachte winst nemen we pas aan het eind van een project, wanneer de winst is gerealiseerd. Tussentijdse winstneming passen we alleen toe, indien de boekwaarde van het onderhanden werk negatief is en er dus een bijna zeker voordelig financieel resultaat gaat ontstaan.
Deze tussentijds te nemen winst wordt bepaald door de negatieve boekwaarde van het onderhanden werk te verminderen met de contante waarde van de nog te maken kosten in de planexploitatie. Hierbij wordt tevens een risicobeoordeling gemaakt, die mede bepaalt of tussentijdse winstneming mogelijk is.

BBV wijzigingen

Per 1-1-2016 zijn er vanwege de wijzigingen in het BBV nieuwe regels voor grondexploitaties. De wijzigingen die in het kader van het Grondbeleid van belang zijn betreffen:

1. startpunt bouwgrond in exploitatie
2. looptijd van een grondexploitatie beperken tot 10 jaar
3. jaarlijkse herziening met vaststelling door de raad
4. kostentoerekening
5. rentetoerekening
6. disconteringsvoet

Ad 1. Startpunt bouwgrond in exploitatie

Volgens de commissie BBV wordt in de praktijk een veelheid aan grondontwikkeling gerelateerde projecten geschaard onder het begrip grondexploitaties. Naast grondexploitatieprojecten valt hierbij te denken aan niet-actieve grexprojecten (ingetrokken, stilgelegd, nog niet gestart), anticiperend aangekochte gronden, herinrichtingsprojecten openbare ruimte, faciliterend grondbeleid met kostenverhaal, werken voor derden en vastgoedontwikkeling.
Ook in de Nijmeegse praktijk is dit het geval. Denk hierbij aan de Oostelijke Waalkade, De Bastei of het Voorzieningenhart Waterkwartier.
De nieuwe definitie in het BBV voor Bouwgrond in exploitatie (BIE) is opgesteld vanuit eenduidigheid met en aansluiting bij de bestaande Wro: *gronden in eigendom van een gemeente, waarvoor de raad een grondexploitatie heeft vastgesteld.*Het betreft hier gronden die zich in het transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk te worden bebouwd.

De definitie van BIE is van belang voor onder andere de balansclassificatie en de kostentoerekening. Planexploitaties worden op de balans opgenomen onder de vlottende activa waarbij alle lasten en baten worden toegerekend, inclusief rente en indirecte kosten. Voor investeringen geldt juist dat geen rente toegerekend mag worden, maar wel rentelast in de programmarekening wordt opgenomen. Overige projecten dienen duidelijk te worden onderscheiden van bouwgrond in exploitatie.

Ad 2. Looptijd van een grondexploitatie beperken tot 10 jaar
De commissie BBV stelt dat, om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken, de grondexploitatie in beginsel geen langere voortschrijdende termijn dan 10 jaar mag beslaan. Overwegingen hierbij zijn een efficiënte bedrijfsvoering en een juiste waardering en resultaatbepaling.
("Een toenemende looptijd van grondexploitaties betekent een toenemende onzekerheid ten aanzien van de haalbaarheid van begrote opbrengsten en een toenemend risico op kostenoverschrijdingen.")
Deze 10 jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden bezien en waar gemotiveerd kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord in de begroting en de jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico-beperkende maatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te mitigeren.

In Nijmegen zijn er twee lopende planexploitaties die een looptijd hebben langer dan 10 jaar. Het gaat om de planexploitaties Waalsprong en Nieuwe Dukenburgseweg/Compaq. Voor deze planexploitaties zal gemotiveerd moeten worden vastgesteld waarom deze langer dan 10 jaar lopen.

Ad 3 jaarlijkse herziening met vaststelling door de raad
De commissie BBV stelt dat jaarlijks een herziening van de grondexploitatiebegroting zal moeten plaatsvinden. Een actualisatie van het grondexploitatiecomplex en de grondexploitatiebegroting met planinhoudelijke wijzigingen dan wel autonome wijzigingen met materiële financiële gevolgen, moet opnieuw door de raad worden vastgesteld.

De bevoegdheid voor het openen en vaststellen van grondexploitaties vloeit voort uit het budgetrecht en ligt bij de raad. In Nijmegen gebeurt dat één keer per jaar in de Voortgangsrapportage Grote Projecten. In deze rapportage worden de jaarlijkse bijstellingen verantwoord. Wanneer de wijzigingen omvangrijker zijn, wordt in Nijmegen de grondexploitatie opnieuw ter vaststelling aan de raad voorgelegd.
De kaders voor een wijziging met materieel gevolg zijn vastgelegd in de Kadernota Grondbeleid. In de nieuwe Kadernota Grondbeleid worden deze kaders opnieuw bekeken.

Ad 4 kostentoerekening
Het nieuwe BBV geeft een (niet-limitatieve) opsomming voor de toerekening van kosten aan de mogelijke verkrijgings- en vervaardigingskosten van bouwgronden in exploitatie. Deze opsomming is gebaseerd op de uitgangspunten voor kostenverhaal, zoals vastgelegd in het Bro (Besluit Ruimtelijke Ordening).

Zoals in het Bro is vastgelegd, behoort bij de Grondexploitatiewet een zogenoemde kostensoortenlijst. De kostensoortenlijst is een opsomming van kosten die doorbelast/in rekening kunnen worden gebracht bij de particuliere ontwikkelaar. De opzet van deze lijst maakt het in principe mogelijk om alle kosten, die gemoeid zijn met de ontwikkeling van locaties mee te nemen.
De kostensoortenlijst uit het Bro wordt ook door de fiscus gehanteerd als toerekenbare kosten in het kader van de Vennootschapsbelasting. Hierdoor behoeven er bij het opstellen van de fiscale winstbepaling geen correcties te worden toegepast op de volgens het BBV toegerekende kosten. Beoordeeld zal worden in welke mate de Nijmeegse kostentoerekening overeenkomt met de nieuwe BBV-opzet.

Ad 5 rentetoerekening
Voorheen bestonden er geen nadere voorschriften voor de hoogte en wijze van de toe te rekenen rente aan grondexploitaties.
Volgens het nieuwe BBV moet de toe te rekenen rente aan BIE worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het is niet toegestaan om rente over het eigen vermogen toe te rekenen aan BIE. De rente aan BIE wordt toegerekend over de boekwaarde van de BIE per 1 januari van het betreffende boekjaar. Dit wordt per grondexploitatiecomplex (kortweg grex) berekend.

Voor Nijmegen geldt dat de planexploitaties deels met projectfinanciering en deels door de leningenportefeuille van de gemeente zijn gefinancierd. In de Zomernota is de rekenrente vastgesteld op 2,50% t.o.v. de rekenrente van 4% die tot nu toe gehanteerd werd. Deze rekenrente is gebaseerd op de leningenportefeuille van de gemeente Nijmegen.

Ad 6 disconteringsvoet

Voorheen was de disconteringsvoet gelijk aan de rekenrente, nu is de disconteringsvoet voor alle gemeenten gelijkgesteld. Het nieuwe BBV stelt dat de disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties voor alle gemeenten gelijk is aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone. De disconteringsvoet bedraagt 2,0%.

Een eerste inschatting van de financiële gevolgen is in het VGP 2016 opgenomen. Met name de rekenrente heeft op korte termijn een gunstig effect. Door een lagere rentetoerekening nemen de verwachte tekorten van de verliesgevende planexploitaties af. Dit leidt tot een vrijval van een deel van de getroffen voorzieningen voor deze verliesgevende projecten (met name Waalsprong en Onderwijshuisvesting, totaal verwacht effect ruim € 7 miljoen vrijval). Bij het eerstvolgende VGP zullen deze effecten opnieuw berekend en verwerkt worden.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleid

Deze paragraaf is een uitwerking van de op 11 mei 2016 door uw Raad vastgestelde kadernota 'Risicomanagement, weerstandsvermogen en financiële kengetallen'. De kadernota schrijft voor hoe we ons risicomanagement vormgeven en geeft aan met welk weerstandsvermogen wij ons comfortabel voelen.
De meest in het oog lopende wijziging ten opzichte van de oude kadernota is dat risico's in de tijd uitgezet worden. Dat wil zeggen dat risico's in het risicoprofiel opgenomen worden op het moment dat ze zich kunnen voordoen. Het was al gewoonte om in de begroting en rekening de ontwikkeling van de beschikbare weerstandscapaciteit uit te zetten in de tijd. Dit omdat we nu al inschattingen kunnen maken over mogelijke aanwendingen van en toevoegingen aan de weerstandscapaciteit in de komende jaren. Nu wordt ook de benodigde weerstandscapaciteit (risicoprofiel) in de tijd uitgezet. op deze wijze kan benodigd en beschikbaar op een betere manier op elkaar afgestemd worden.

In de nieuwe kadernota is ook aandacht geschonken aan de volgens vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorgeschreven set financiële kengetallen.
Deze vernieuwing is aangegrepen om de financiële sturing door middel van kengetallen uit te breiden en ook kengetallen op te nemen die wij binnen Nijmegen relevant vinden, maar niet voorgeschreven zijn.
Eén van de belangrijkste onderwerpen in de financiële sturing van Nijmegen is het weerstandsvermogen. Over dit onderwerp worden geen financiële kengetallen voorgeschreven in de BBV. Reden hiervoor is dat gemeenten zeer divers met begrippen als weerstandsvermogen, beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit omgaan. In Nijmegen is dit kengetal wel opgenomen als belangrijk intern sturingsmiddel. Ook het kengetal meerjarig structureel sluitende begroting is niet voorgeschreven in het BBV, maar wordt binnen Nijmegen en ook de provincie gezien als relevant gegeven.
Door ook de financiële kengetallen op te nemen in de kadernota vormt deze kadernota de belangrijkste basis voor deze paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Ten tijde van de raadsbehandeling is de motie "subtiele systeemwissel" ingediend en hierbij is gevraagd om in de Stadsbegroting 2017, Zomernota 2017 en Stadsrekening 2016 zowel de oude risicosystematiek als de nieuwe te laten zien. Bij de risicobehandeling is daarom eerst een opgave gedaan van de risico's zoals tot nu toe gebruikelijk en vervolgens is aangegeven hoe deze risico's in de tijd zijn uitgezet.

De motie "nadere kaders" vraagt om een aparte notitie over de gevolgen van de Notitie Grondexploitaties van de Commissie BBV (maart 2016) en met name ten aanzien van de 10-jaarstermijn, voortaan twee keer per jaar (bij de rekening en bij de begroting) een overzicht te geven van de geïnventariseerde risico's en de waardering daarvan en tot slot nadere kaders te ontwikkelen voor het 'in de tijd uitzetten' van risico's.

In deze begroting worden de risico's uitgebreid toegelicht en zo mogelijk voorzien van beheersmaatregelen. Een aanvullende notitie over spelregels voor het in de tijd uitzetten van risico's wordt aan uw Raad aangeboden. De inhoud van deze notitie is al met de auditcommissie besproken en vooruitlopend op vaststelling door uw Raad zijn deze spelregels toegepast in deze begroting. Hiermee geven we invulling aan de motie "nadere kaders", voor zover de motie betrekking heeft op deze begroting.

Zorg en Welzijn
Een andere bijzonderheid bij deze paragraaf is de wijze waarop omgegaan wordt met de risico's Zorg en Welzijn. De normale gang van zaken zou zijn dat de risico's Zorg en Welzijn opgenomen worden als programmarisico's en binnen de saldireserve worden afgedekt.
Zoals bekend zijn er met ingang van 2015 veel extra taken overgekomen naar de gemeenten waarvoor we weliswaar extra geld gekregen hebben, maar waarvan het onmogelijk is om alles in een jaar ingeregeld te hebben. Om die reden heeft uw Raad bestemmingsreserves ingesteld voor Beschermd wonen en WMO-Jeugd, zodat middelen beschikbaar blijven voor dat domein. Bij het vaststellen van de Jaarrekening 2015 heeft uw Raad besloten om de middelen die het programma niet heeft kunnen besteden in 2015 te storten in deze reserves. Hiermee is deze reserve een buffer voor knelpunten, maar ook voor risico's die specifiek samenhangen met de decentralisaties. Dat betekent ook dat we de saldireserve niet hoeven in te zetten voor de risico's van Zorg en Welzijn voor zover het gevolg is van de decentralisatie. Dit is een (tijdelijke) uitzondering op de gebruikelijke regel dat alle risico's gerelateerd worden aan de saldireserve.

Risico's

Bij risico's maken we onderscheid in planexploitatierisico's en programmarisico's. Vanaf de Stadsrekening 2015 worden de risico's Zorg en Welzijn apart bezien en wordt de reserve WMO-Jeugd gebruikt ter dekking van deze risico's. In deze paragraaf wordt afzonderlijk aandacht besteed aan deze drie categorieën risico's.

PLANEXPLOITATIERISICO'S

Onderstaand zijn de planexploitatierisico's weergegeven tegen netto contante waarde. Dat betekent dat alle risico's, met de vastgestelde grondexploitaties als financiële basis, zijn bepaald naar de huidige (=medio 2016) inzichten. De omvang van het risico zoals hier gepresenteerd, is de uitkomst van de omvang van het risico gecombineerd met de verwachte kans/bandbreedte.
Deze totale risico-inventarisatie wordt hieronder samengevat nader toegelicht, in de (niet openbare) bijlage worden de risico's uitgebreider beschouwd.
Na de risico-inventarisatie zijn de geïdentificeerde risico's ook in de tijd uitgezet en in een tabel opgenomen. Volgens afspraken met uw Raad worden deze beide systemen naast elkaar gepresenteerd in deze stadsbegroting.

Project Risicoprofiel * € 1.000	Stadsbegroting 2016-2019	VGP februari 2016	Stadsrekening 2015	Stadsbegroting 2017-2020
Waalsprong GEM	46.400	59.800	45.200	
Waalsprong gemeentelijk deel	8.060	10.270	10.270	
Waalsprong totaal	54.460	70.070	55.470	61.200
Dukenburg	230	-	-	
Knoop Winkelsteeg	71	58	58	
Onderwijshuisvesting	4.400	2.466	2.466	3.320
Hezelpoort parkeergarage	1.650	1.822	1.822	1.639
Spoorzone	1.500			
Dennenstraat Talent Centraal	567	225	225	358
Don Jon				362*
Bastei				375*
Overige projecten	5.083	4.663	4.663	4.834
Waalfront	9.800	9.823	9.823	9.823
Bergerden	4.000	6.500	0	1.342
Bijsterhuizen	0	0	0	0
Subtotaal	**81.761**	**95.627**	**74.527**	**83.253**
Dempingsfactor	10%	10%	10%	10%
Totaal	**73.585**	**86.065**	**67.075**	**74.928**

*Deze risico's waren voorheen opgenomen in de overige projecten.

Het programma grondbeleid bestaat uit een groot aantal projecten. De omvang van deze projecten varieert sterk. Er wordt gewerkt aan een breed scala aan projecten om de uitgangspunt van de grex te kunnen realiseren. Aan deze activiteiten zijn risico's verbonden: de aannames uit de grondexploitatie versus de onzekerheden in de realisatie.
Hieronder worden de risico's van de grootste projecten van het programma Grondbeleid beschreven. Hiermee is ruim 90% van financiële omvang van de risico's gemoeid.

Het risicobeleid van gemeente Nijmegen bepaalt dat het totale risico, op basis van een betrouwbaarheidsinterval van 80%, financieel moet worden afgedekt. Dit is gebaseerd op de gedachte dat het nemen van risico's bij het voeren van een grondexploitatie hoort en dat eventueel nog beheersmaatregelen kunnen worden getroffen.

Waalsprong

Op de grex Waalsprong is een Monte Carlo-analyse uitgevoerd. Het resultaat van de Monte Carlo-analyse geeft weer wat de mogelijke financiële resultaten zijn van de grondexploitatie, en geeft daarmee inzicht in het risicoprofiel van deze grex. Het risicobeleid van gemeente Nijmegen bepaalt dat het totale risico op basis van een betrouwbaarheidsinterval van 80% financieel moet worden afgedekt. Uit de risicoanalyse blijkt dat in 80% van de scenario's het projectsaldo niet lager uitkomt dan € 99,7 miljoen negatief (netto contant). Het resultaat van de grex Waalsprong bedraagt € 38,5 negatief. Voor dit verlies is reeds een voorziening getroffen. Het af te dekken risicoprofiel bedraagt daarmee € 61,2 miljoen.

Hieronder worden de risico's geclusterd in een aantal categorieën nader toegelicht. In de (niet openbare) bijlage wordt nog nader ingegaan op de verschillende risico's.

Fasering

De planexploitaties zijn opgesteld met de uitgifteplanning als basis. Hierbij spelen conjuncturele aspecten een rol. Maar ook de aanbodzijde van de markt is een factor van belang. Voor de komende jaren staan er aanzienlijke aantallen grondgebonden woningen en appartementen geprogrammeerd. Daarnaast staat ook de verkoop van bedrijventerreinen en bestaand onroerend gepland. Er is nog een risico dat we de planning van deze opbrengsten niet gaan halen.
Beheersmaatregelen:

- Concurrerende plannen, binnen of buiten de gemeentegrenzen, maken een zorgvuldige keuze en afweging ten aanzien van de woningbouwcategorieën en timing relevant. Daartoe gaan wij zo vroeg mogelijk afspraken maken met de marktpartijen en stemmen we prioritering van projecten binnen Nijmegen af.

Kosten

Aan de kostenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- Wat betreft de kostenparameters is er onzekerheid over de kostenontwikkeling op langere termijn.
- Wat betreft de renteparameters is er onzekerheid over de renteontwikkeling op langere termijn.
- Extra kosten voor inrichting openbare ruimte a.g.v. een verhoging van het aantal sociale huurwoningen, omdat hierdoor het totaal aantal woningen waarschijnlijk meer wordt (o.a. meer parkeerplaatsen).

Daarnaast zijn er een aantal kleinere risico's op het gebied van verwerving (grift Noord), archeologie, milieukosten (Vossenpels Zuid-Zuid), planschadeclaims en verkeer (ontsluiting Vossenpelsestraat).
Beheersmaatregelen:

- Wat betreft de kosten- en renteparameters zijn we voor een belangrijk deel afhankelijk van de marktwerking. Beïnvloeding is beperkt.

- Voor de extra kosten inrichting openbare ruimte zullen we, samen met marktpartijen, passende oplossingen moeten zoeken in de planuitwerking, zodat hier zo min mogelijk extra kosten zullen ontstaan.

Opbrengsten

Aan de opbrengstenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- Wat betreft de opbrengstenparameters is er onzekerheid over de grondprijsontwikkeling op langere termijn.
- De opgestelde stedenbouwkundige plannen zijn realiseerbaar, maar behoorlijk verdicht en met een hoog aandeel uitgeefbaar gebied. Het risico bestaat, dat het uit te geven gebied van de deelgebieden in de praktijk lager uitvalt dan in de grondexploitatie is opgenomen.
- Onzekerheid over de hoeveel m2 winkels, voorzieningen en horeca in het hele plangebied (o.a. Hof van Holland, Groot Oosterhout en de Waaijer). De acquisitie moet voor een groot deel nog opgestart worden. Daarom is het nog onzeker wat de uiteindelijke omvang zal zijn.
- Per saldo verwachten we gezien de nog lange looptijd van de grex een positief risico op alle nog te verwachten subsidies.
- Er is nog onduidelijkheid over de definitieve bijdragen die wij verwachten te ontvangen (o.a. activering investeringen in waterhuishouding en riolering). Vooralsnog bestaat de kans dat deze per saldo wat hoger uit zullen vallen.
- Er is nog onzekerheid over de realisatie van bedrijventerrein Ressen op korte termijn, zoals nu uitgangspunt is in de grondexploitatie VGP 2016. Gesprekken met provincie en regio hebben nog geen definitief beeld opgeleverd, waardoor een start op korte termijn risicovol is.
- Onduidelijkheid over de gevolgen van de nieuwe richtlijnen van de provincie t.a.v. ontgrondingen.

Daarnaast zijn er nog kleinere risico's o.a. op het gebied van archeologische belemmeringen (Zuiderveld), waterhuishouding Zuidrand en verkeer (Hof van Holland, Woenderskamp, Broodkorf).

Beheersmaatregelen:

- Wat betreft de opbrengstenparameters zijn we voor een belangrijk deel afhankelijk van de markt(werking). Beïnvloeding is beperkt.
- Bij de planuitwerking van de deelplannen met de marktpartijen zullen we begrote woningaantallen en de m² uitgeefbaar als uitgangspunt hanteren Indien dit niet mogelijk is zullen we samen met de marktpartijen op zoek gaan naar andere plannen met een vergelijkbaar netto (kosten-opbrengsten)-resultaat.
- Om de kans op het realiseren van het programma voor winkels, voorzieningen en horeca te vergroten, gaan we de markt uitdagen middels interessante marktuitvragen waarin we o.a. een mix aanbieden van winkels en wonen.
- We houden nauw contact met onze huidige en potentiële subsidieverleners en blijven naar kansen zoeken voor nieuwe subsidies.
- Wat betreft de discussie over de richtlijnen t.a.v. ontgrondingen gaan we de juridische grondslag in beeld brengen, en laten dit toetsen. Op basis hiervan zullen we de strategie richting betrokken partijen bepalen.

Bedrijventerreinen:

Er is nog onduidelijkheid over de afzetmogelijkheden van grond voor bedrijventerreinen in de Waalsprong. Er is initiatief genomen voor een herijking van de regionale programmering (Regionale Programmering Werklocaties) die hierop van invloed kan zijn. In het VGP 2016 is niet meer uitgegaan van realisatie van De Grift op de korte termijn. Voor de afzet van Ressen is er een post opgenomen in het risicoprofiel. Voor nadere informatie verwijzen wij u naar de vertrouwelijke bijlage.

Totaal risico Waalsprong **€ 61,2 miljoen**

Waalfront

Het Waalfront is een majeure gebiedsontwikkeling in Nijmegen. In 2007 is de samenwerkingsovereenkomst (SOK) gesloten tussen de gemeente Nijmegen en Rabo Vastgoed betreffende de ontwikkeling van het Waalfront. De redenen destijds om een samenwerkingsverband aan te gaan waren o.a. het gebruik maken van de marktkennis van private partijen en het verkleinen van financiële risico's. De gemeente Nijmegen functioneert als aandeelhouder in het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW). De vennootschap (OBW Beheer BV) is opgericht om als beherend vennoot deel te nemen in de commanditaire vennootschap Ontwikkelingsbedrijf Waalfront CV (OBW CV). De vennootschap neemt voor 2% deel in de CV. De overige deelnemers in de CV zijn Waalfront BV (100% eigendom Gemeente Nijmegen) en BPD, ieder voor 49%.

De GREX 2015 is een voortzetting van de uitgangspunten en aannames in de GREX 2014 en kent als eindresultaat een tekort van € 30 miljoen NCW per 1-7-2015, en een looptijd tot en met 2029. De GREX 2015 is voorlopig, omdat er nog overeenstemming moet worden bereikt over onderhandelingspunten tussen gemeente en BPD.

Hieronder worden de risico's geclusterd in een aantal categorieën nader toegelicht. In de (niet openbare) bijlage wordt nog nader ingegaan op de verschillende risico's.

Fasering

De planexploitaties zijn opgesteld met de uitgifteplanning als basis. Hierbij spelen conjuncturele aspecten een rol. Maar ook de aanbodzijde van de markt is een factor van belang. Door diverse redenen kan er vertraging optreden in de planning van de woningbouw. De markt kan een veroorzaker zijn maar ook het verloop van de onderhandelingen tussen beide aandeelhouders. Door vertraging in de planontwikkeling zal de planperiode meer jaren beslaan waardoor de plankosten in totaliteit hoger zullen zijn.

Beheersmaatregelen:

- Concurrerende plannen, binnen of buiten de gemeentegrenzen, maken een zorgvuldige keuze en afweging ten aanzien van de woningbouwcatagorieën en timing relevant. Daartoe gaan wij zo vroeg mogelijk afspraken maken met de marktpartijen en afstemming over prioritering van projecten binnen Nijmegen. BPD en gemeente volgen de marktontwikkelingen op de voet en vertalen deze in het juiste aanbod op de het juiste moment en op de juiste plek.

Kosten

Door vertraging in planontwikkeling zullen plankosten hoger worden.

Beheersmaatregelen:

- Doorpakken in de onderhandelingen tussen beide aandeelhouders.

Opbrengsten

Aan de opbrengstenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- **Lagere subsidie Sleutelproject door niet voldoen aan uitgangspunten subsidie.** Partijen hebben tot 31 december 2016 de tijd om een vastgestelde grondexploitatie te presenteren aan de provincie met daarin opgenomen de nodige subsidiabele kosten.
- **Lagere bijdrage gemeente tgv 10% kleiner plangebied.** De gemeentelijke bijdrage uit de Stadsbegroting is indertijd in de SOK gebaseerd op vierkante meters. Inmiddels is het plangebied verkleind en is het mogelijk dat deze bijdrage hierop naar rato wordt aangepast.

Tegenover dit risico in de planexploitatie staat de kans op een lagere bijdrage uit de gemeentelijke begroting.

- **De geraamde grondwaarde wordt niet gehaald.** In de exploitatie is een nog te realiseren grondwaarde opgenomen. Al enkele jaren is de te realiseren grondwaarde naar beneden bijgesteld. Omdat de markt in beweging is, maar het jaar 2015 een positief beeld laat zien, lijkt met deze gedane afwaardering van de grondwaarden de bodem bereikt.

- **Opbrengststijging.** Indien het gehanteerde percentage voor opbrengststijging naar beneden wijzigt zal het tekort toenemen. In de planexploitatie wordt rekening gehouden met in totaal € 5 miljoen aan opbrengststijging. Deze stijging lijkt op dit moment verantwoord aangezien er al flink is afgewaardeerd en de bodem van de prijsdaling lijkt te zijn bereikt.
- **OZB-bijdrage.** De gemeentelijke bijdrage uit OZB is indertijd in de SOK vastgesteld op 15,76 miljoen euro maximaal. Daarbij werd uitgegaan van OZB opbrengsten van 2.600 nieuw te bouwen woningen. Bij het vaststellen van de GREX 2013 is de OZB bijdrage opnieuw bepaald op € 15,76 miljoen euro, ondanks de verlaging van het woningbouwprogramma van 2.600 woningen naar 2.060 woningen. Nu de GREX 2015 uitgaat van ca. 1.800 woningen, is de gemeente van mening dat de OZB-bijdrage naar rato naar beneden moet worden bijgesteld.
- **Subsidieverwachting.** In de GREX 2015 is een taakstellend bedrag van 12,5 miljoen euro aan nog te ontvangen subsidieopbrengsten gehandhaafd. De nog te ontvangen subsidies worden als belangrijk risico aangemerkt in de risicoparagraaf. Het is immers niet zeker dat de gemeente in staat zal zijn om subsidies in deze grootteomvang te verwerven.

Beheersmaatregelen:

- Wat betreft de opbrengstenparameters zijn we volledig afhankelijk van de marktwerking. Wanneer marktontwikkelingen daartoe aanleiding geven wordt de parameter opbrengststijging aangepast aan de omstandigheden.
- Ten aanzien van de subsidies blijft overleg met de provincie over de toekenning van de subsidies, indieningstermijnen en inhoud in relatie tot de regeling noodzakelijk.
- BPD en gemeente blijven blijvend in gesprek over de aanpassingen in OZB en bijdrage stadsbegroting teneinde hierover passende afspraken te maken.
- Ten aanzien van de OZB is de gemeente als aandeelhouder in de GEM verantwoordelijk voor het voorzien van dekking bij een tekort in de planexploitatie. Wanneer er minder OZB wordt geïncasseerd a.g.v. een lager aantal gebouwde woningen, kan er ook minder bijdrage worden gestort. Gevolg is dat de gemeente uit eigen middelen het tekort moet aanvullen. De beheersmaatregelen zijn erop gericht om de exploitatie te optimaliseren door de kosten te verlagen en de opbrengsten te vergroten om daarmee het exploitatietekort en een eventueel benodigde extra bijdrage in het tekort zo klein mogelijk te houden.
- Om mogelijke schommelingen op te vangen en niet voortdurend tot bijstelling te moeten komen is in de GREX een budget opgenomen van 5% gerelateerd aan de nu voorgestelde grondwaarde om indien nodig, af te kunnen wijken (naar beneden) wanneer dit vanwege de marktsituatie (schommeling of kwaliteitsdiscussie) van dat moment, noodzakelijk is.

Totaal risico Waalfront (50%) **€ 9,8 miljoen**

Bergerden

De bestuurders van Nijmegen en Lingewaard wensen tot opheffing van de GR/OLB Bergerden te komen per 1 januari 2018 of zoveel eerder als mogelijk, of later als nodig mocht blijken. Er wordt nu gewerkt aan een liquidatieplan voor het opheffen van de GR/OLB Bergerden.
Bij de uitvoering van het liquidatieplan wordt gestreefd naar een zo spoedig mogelijke vereffening van het vermogen van het OLB. Bestuurders beogen het OLB niet langer voort te laten bestaan dan strikt noodzakelijk. Het voorgaande laat onverlet dat het OLB in beginsel lang genoeg in stand zal worden gehouden om rechten en plichten voortvloeiend uit bestaande overeenkomsten voor de rechtsopvolger, zijnde de gemeente Lingewaard, te borgen.

Voor het opheffen van de GR/OLB Bergerden is er door de gemeente Nijmegen reeds een voorziening getroffen van € 12,2 miljoen op contante Waarde per 1-1-2016. Dit was 50% (het aandeel van Nijmegen) van het nadelig saldo van de grondexploitatie Bergerden “afwaarderen zonder agrobusiness” op prijspeil 1-1-2015.

Inmiddels is deze grondexploitatie “afwaarderen zonder agrobusiness” geactualiseerd naar prijspeildatum 1-1-2016 en is er een risico-analyse uitgevoerd.

De onderhandelingen lopen nu waarbij het uitgangspunt is dat de gemeente Nijmegen in het kader van de vereffening aan de gemeente Lingewaard een bedrag betaald. In dit bedrag zijn alle historische en toekomstige baten en lasten van het OLB/GR verdisconteerd. Volgende begrotingen en jaarrekeningen van de OLB/GR kunnen dan niet leiden tot een herrekening van het bedrag respectievelijk een nadere verdeling van baten en lasten.
Op basis van de onderhandelingen wordt het volgende financieel resultaat van de liquidatie verwacht.

Liquidatie OLB/GR	
Exploitatieresultaat “afwaarderen zonder agro” prijspeil 1-1-2016	€ 25,9 miljoen
Risico-analyse bij bovenstaand exploitatieresultaat (90% risico’s afgedekt)	€ 0,1 miljoen
Indexering exploitatieresultaat naar 1-1-2017	€ 1,1 miljoen
Totaal	€ 27,1 miljoen
Nijmeegs aandeel (50%)	€ 13,5 miljoen
Reeds bestaande voorziening bij gemeente Nijmegen	€ 12,2 miljoen
Totaal risico Bergerden	**€ 1,3 miljoen**

Bastei

De planexploitatie De Bastei (G210) betreft de realisatie van een nieuwe museale locatie aan de Lange Baan (Stratemakerstoren), waarin door meerdere organisaties op het gebied van natuur, milieu en cultuurhistorie het verhaal wordt verteld van de ontwikkeling van Nijmegen als stad aan de Waal en direct grenzend en verbindingen leggend aan één van mooiste natuurgebieden van Nederland, de Ooijpolder en omgeving. In het najaar van 2015 zijn er tijdens het bouwen archeologisch waardevolle vondsten gedaan (muurresten, torenresten e.d.). De vondsten zijn zo waardevol dat besloten is de bouwplannen aan te passen en te integreren in een nieuw ontwerp (besluit raad maart 2016).

Uitgangspunt is de gemeentelijke planexploitatie De Bastei (G210) herziening (VGP) januari 2016.
Inventarisatie en beoordeling belangrijkste risico's. Hieronder worden de risico’s geclusterd in een aantal categorieën nader toegelicht. In de (niet openbare) bijlage wordt nog nader ingegaan op de verschillende risico’s.

Fasering

De vertraging van het bouwproces trekt een wissel op de directe woonomgeving. Naast vergoedingen voor de overlast neemt de kans toe dat omwonenden zich gaan beroepen op planschade.
Beheersmaatregelen:

- Er is al een vergoeding uitbetaald en de balkons zijn 1 keer schoongemaakt. Bovenal is het zaak om goed te blijven communiceren met omwonenden in goed overleg met de afdeling Juridisch Zaken.

Kosten

Aan de kostenkant zitten de belangrijkste financiële risico’s op de volgende punten:

- Hogere bouwkosten.
- Hogere archeologische kosten.

Beheersmaatregelen:

- monitoren taakstellend bouwbudget.
- monitoring opdracht archeologie tijdens uitvoering.

Opbrengsten

Aan de opbrengstenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- Lagere subsidie (bij eindverantwoording).

Beheersmaatregelen:

- Goed contact met provincie, monitoring op planning en voorwaarden.

Totaal risico De Bastei **€ 0,4 miljoen**

Dennenstraat

De planexploitatie Dennenstraat (G755) omvat de herontwikkeling van Sportpark De Dennen in drie delen:

- Het realiseren van nieuwbouw voor het PRO College.
- De aanpassing en het opknappen van Sportpark de Dennen.
- Het realiseren van Talent Centraal, de toekomstige huisvesting van Stichting Top Judo Nijmegen, Gymnastiek- en Turnvereniging De Hazenkamp.

Begin 2015 is het bestemmingsplan TCN – dat de bouw van de topsportaccommodatie Talent Centraal Nijmegen (TCN) mogelijk maakt – onherroepelijk geworden. Met Quick zijn afspraken gemaakt over beëindiging van het gebruik van de sportvelden aan de Dennenstraat en de desbetreffende grond is overgedragen aan de gemeente. Begin 2015 is de voorbereiding van het aanbestedingstraject voor de bouw van de sportaccommodatie gestart. Gekozen is voor een Design, Build en Maintaincontract (DBM). Begin 2017 wordt de aanbestedingsprocedure afgerond. Start bouw kan daarmee plaatsvinden in de 2e helft van 2017. Oplevering van de sportaccommodatie wordt verwacht in het voorjaar/zomer van 2018.

Uitgangspunt is de gemeentelijke planexploitatie Dennenstraat (G755) herziening (VGP) januari 2016. Hieronder worden de risico's geclusterd in een aantal categorieën nader toegelicht. In de (niet openbare) bijlage wordt nog nader ingegaan op de verschillende risico's.

Fasering

- Door vertraging aanbestedingsproces moet projectperiode provincie subsidie worden verlengd. Geen verlenging leidt tot vervallen subsidie en stopzetten project.

Beheersmaatregelen:

- Verzoek tot verlenging projectperiode is ingediend. Behandeling wordt gevolgd.

Kosten

Aan de kostenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- hogere bouwkosten (tijdens bouw).
- hogere BTW kosten.
- Mislukken aanbesteding.

Beheersmaatregelen:

- Voortgang bouw monitoren/contractmanagement.
- Wijzigingen BTW-wetgeving sport volgen.
- Voorselectie/duidelijke eisen, minimum bouwprogramma.

Opbrengsten

Aan de opbrengstenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- Lagere subsidie (bij eindverantwoording).

Beheersmaatregelen:

- Dialoog met provincie.

Totaal risico Dennenstraat **€ 0,4 miljoen**

Donjon

Dit project omvat de gemeentelijke plankosten met betrekking tot de herbouw van de Donjon op het Valkhof en de kosten van de reconstructie van het Valkhofpark. De gemeente heeft het plangebied in eigendom en zal de bouwkavel in erfpacht aan de ontwikkelaar uit geven. Het Valkhofpark blijft in eigendom van de gemeente en wordt door de ontwikkelaar gerestaureerd en vervolgens opgeleverd aan de gemeente.
De gemeente levert haar bijdrage door te bevorderen dat met inachtneming van alle wettelijke procedures en zorgvuldigheid het nieuwe bestemmingsplan ten uitvoer wordt gebracht. Voorts zorgt de gemeente dat alle voor het project vereiste publiekrechtelijke besluiten worden genomen en dat – na toetsing – alle vergunningen van overheidswege verleend worden.
Het beeldkwaliteitsplan Valkhofpark-Donjon bevat richtlijnen ten aanzien van de verschijningsvorm van de Donjon, het herstel van het park en de stedenbouwkundige aantakking van het park op de rest van de stad met als doel de integrale kwaliteit van het Valkhof te behouden en te versterken.
Met deze richtlijnen wordt niet alleen de kwaliteit van Donjon en park afzonderlijk gewaarborgd, maar wordt vooral ook de integratie van beide elementen zeker gesteld en het park steviger verankerd in zijn omgeving.
Het beeldkwaliteitsplan vormt zowel de leidraad voor de ontwikkelaars en ontwerpers van Donjon en park als het toetsingskader voor de Commissie Beeldkwaliteit.

Inventarisatie en beoordeling belangrijkste risico's**:**
De risico's van deze planexploitatie hangen samen met het gekozen uitbestedingsmodel waarin een marktpartij, de Stichting Donjon, de bouw en exploitatie van de Donjon zal realiseren alsmede het herstel van het park.

De planontwikkeling van de Donjon kent een lange geschiedenis van voorbereiding sinds de uitkomst van het referendum in 2006. In juli 2016 is het bestemmingsplan door de uitspraak van de Raad van State bekrachtigd en definitief geworden. Overeenkomstig de afspraken in de ontwikkel- en realisatieovereenkomst heeft de Stichting Donjon de verplichting om binnen 6 maanden – uiterlijk 1 januari 2017 – een goedgekeurde bouwaanvraag in te doen.
Op dit moment is het echter nog niet zeker of er een eindgebruiker van de Donjon kan worden gevonden.

Totaal risico Donjon en Valkhofpark **€ 0,4 miljoen**

Onderwijshuisvesting

De planexploitatie Onderwijshuisvesting (G760-780) bevat een 21-tal deelprojecten verdeeld over het grondgebied van Nijmegen. Het gaat om locaties waar nieuwe onderwijshuisvesting wordt gerealiseerd of waar (oude) onderwijshuisvesting wordt opgeheven waarna herontwikkeling kan plaatsvinden. Een en ander conform de afspraken doordecentralisatie onderwijshuisvesting.
Deze beoordeling van de risico's zal geschieden op het niveau van de totaalexploitatie, dus niet per deellocatie; in toelichtende zin zal - indien van toepassing - locatieduiding (deelgebied) plaatshebben.

Uitgangspunt is de gemeentelijke planexploitatie Onderwijshuisvesting G760-780 herziening (VGP) januari 2016. Hieronder worden de risico's geclusterd in een aantal categorieën nader toegelicht. In de (niet openbare) bijlage wordt nog nader ingegaan op de verschillende risico's.

Fasering

- Door diverse factoren is er kans dat grondopbrengsten van de herontwikkelingslocaties later worden ontvangen.

Beheersmaatregelen:

- heldere beleidsafspraken, marktontwikkelingen volgen, ander programma/herbestemmen als mogelijk en hergebruik/verhuur bestaand vastgoed.

Kosten
Aan de kostenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- Asbest.
- Nog niet voorzien aanbod scholen.
- Overige (kleinere) risico's.

Beheersmaatregelen:

- tijdig asbestonderzoek.
- meer inzicht in middellange termijn visie schoolbesturen.

Opbrengsten
Aan de opbrengstenkant zitten de belangrijkste financiële risico's op de volgende punten:

- Lagere grondopbrengsten resterende herontwikkelingslocaties.
- Lagere subsidieinkomsten.

Beheersmaatregelen:

- Lagere grondopbrengst resterende herontwikkellocaties: heldere beleidsafspraken, marktontwikkelingen volgen, ander programma/herbestemmen als mogelijk en hergebruik/verhuur.
- Lagere subsidieuitgaven: monitoren voorwaarden, afspraken subsidies en alternatieven.

Totaal risico Onderwijshuisvesting **€ 3,3 miljoen**

Hezelstraat

Dit project omvat de realisatie van ca. 100 woningen, 1.200m2 commerciële ruimte, circa 450 parkeerplaatsen, waarvan 150 ten behoeve van bezoekers Handelskade, reconstructie van het Havenplein en het auto-vrijmaken van het Joris Ivensplein. Dit type binnenstedelijke ontwikkeling gaat vrijwel altijd gepaard met hoge verwervings- en milieukosten die door middel van subsidies en opbrengsten uit grondverkoop moeten worden goedgemaakt.

Inventarisatie en beoordeling belangrijkste risico's
De planexploitatie bevat risico's die samenhangen met nog te maken kosten en opbrengsten. De kosten betreffen de aanleg van de gebouwde parkeervoorziening en het ruimen van niet gesprongen explosieven. Aan de opbrengstenzijde van de planexploitatie is er risico op lagere grondopbrengsten a.g.v. een mogelijk goedkoper woningbouwprogramma. Daarnaast is er een risico op lagere subsidieopbrengsten als gevolg van planvertraging. Dit risico heeft zich inmiddels voorgedaan.
Bij het VGP 1-1-2016 werd uitgegaan van een berekend risico van € 1.822.000,- (80% betrouwbaarheidsdrempel). De grootste impact werd daarbij voorzien in 2016 en 2020. Op dit moment, juni 2016, is nog niet gestart met de bouw van de extra parkeerplaatsen. Het risico op meerkosten is daarmee in financiële zin nog steeds aanwezig, zij het dat de impact niet meer in 2016, maar deels ook in 2017 wordt verwacht. De provinciale subsidie is nog niet afgerekend, maar na overleg met provincie en de accountant is duidelijk dat de korting op de subsidie niet zo groot uitvalt als eerder verwacht. Het totale risico is licht afgenomen vanwege toegenomen duidelijkheid over het verwachte verlies aan subsidie. De overige risico's zijn in totaliteit licht toegenomen, waarbij vanwege de planvertraging de bouwkosten van de parkeervoorziening zijn verdeeld over 2016 en 2017. Het marktrisico behorend bij afzet van een goedkoper woningbouwprogramma is gehandhaafd in 2020.

Lagere/latere uitgifteopbrengst woningbouw
In de planexploitatie wordt rekening gehouden met verkoop van grond t.b.v. 100 appartementen/woningen. Hierbij wordt gemikt op verkoop in het hogere woningmarktsegment. Het is momenteel nog niet duidelijk of de

marktvraag hiervoor voldoende is. Bij het VGP 1-1-16 is aangegeven dat er mogelijk een goedkoper programma zal worden gerealiseerd met navenant lagere grondopbrengsten.
Beheersmaatregel(en):
(I). Op het juiste moment inspelen op vraag naar duurdere woningen
(II). Onderhandelen met marktpartijen over een package deal waarin de woningbouw en de bouw van de parkeervoorziening aan elkaar worden gekoppeld.

Bouwkosten parkeervoorzieningen vallen hoger uit
Het ontwerp en de aanbesteding van het tweede gedeelte van de gebouwde parkeervoorziening is nog niet gestart. De bouwkosten vallen mogelijk hoger uit vanwege een groter benodigd aantal parkeerplaatsen en/of de stedenbouwkundige inpassing.
Beheersmaatregel(en):
(I). Onderhandelen met marktpartijen over een package deal waarin de woningbouw en de bouw van de parkeervoorziening aan elkaar worden gekoppeld.

Provinciale subsidie wordt niet (volledig) toegekend
De toegekende subsidie van de provincie Gelderland is momenteel nog niet afgerekend. In het VGP 1-1-2016 werd het risico op een lagere subsidievaststelling begroot op ca. € 346.000. Inmiddels is de declaratie ingediend en wordt voor het rest-risico laag ingeschat.
Beheersmaatregel(en):
(I.) Onderhandelen met provincie Gelderland over compensatie van subsidiabele kosten (afgerond).

Niet gesprongen explosieven
In het gebied waarin woningen worden gerealiseerd bevinden zich mogelijk nog niet gesprongen explosieven.
Beheersmaatregel(en):
(I.) Zorgvuldig onderzoek vooraf, inzet van Rijkssubsidie bij ruiming.

Totaal risico Hezelpoort **-€ 1,6 miljoen**

NEGATIEF EN POSITIEF SCENARIO

Negatief scenario
Zowel het CPB als de DNB wijzen in hun ramingen op grote neerwaartse onzekerheden. Zo vormen onzekerheden in het herstel van de wereldeconomie een neerwaarts risico voor de Nederlandse economie. De DNB verkent in een alternatief scenario de mogelijke gevolgen van een sterker dan voorziene groeivertraging in China, in combinatie met toenemende onzekerheid op internationale financiële markten. Ondanks dat slechts 1,5% van de Nederlandse uitvoer naar China gaat, zijn de negatieve effecten voor Nederland significant door besmetting via andere opkomende economieën, indirecte handelseffecten, financiële turbulentie en dalend economisch sentiment.

In het scenario daalt de Nederlands uitvoer door de lagere groei van de wereldhandel. De economisch groei valt hierdoor in 2016 0,7%-punt en in 2017 0,5%-punt lager uit dan in de raming, De werkloosheid loopt op en de lagere productiegroei en het tanende producentenvertrouwen zorgen bovendien voor fors lagere bedrijfsinvesteringen. Lagere huizenprijzen, lagere aandelenkoersen, afnemend consumentenvertrouwen en oplopende werkloosheid hebben een vertraagd drukkend effect op de particuliere consumptie. De afnemende vraag, lagere invoerprijzen en lagere olieprijs zorgen voor een dempende werking op de inflatie die in 2017 met 0,6 %-punt terugvalt tot 0,8%. De prijsindex bestaande koopwoningen neemt volgens DNB in 2016 met 0,2%-punt af en in 2017 met 0,8%-punt.

In het negatieve scenario voor het Ontwikkelingsbedrijf wordt aangenomen dat de prijsontwikkeling van woningen zowel in 2017 als in 2018 0,8%-punt lager is dan het basisscenario. Vervolgens gaat de prijsontwikkeling in twee stappen naar de langjarige opbrengstenontwikkeling van 2,0% volgens het basisscenario. Het verwachte herstel voor de bedrijfsruimtemarkt vindt in het negatieve scenario niet plaats door de lagere bedrijfsinvesteringen. De prijsontwikkeling van Bedrijfsruimte wordt gelijk getrokken met kantoren en winkelruimten.

Positief scenario

In het positieve scenario wordt de door DNB voorspelde woningprijsstijging in 2017 van 3,2% volledig ingerekend. Deze prijsstijging zwakt stapsgewijs af om in 2020 op een stabiele ontwikkeling van 2,0% te komen. De hogere huizenprijzen hebben een positief effect op consumptie, de bedrijfsinvesteringen en daarmee de gehele economie. De negatieve bijstelling van de parameters voor kantoren en winkelruimte in het basisscenario is hierdoor niet nodig. De opbrengsten voor bedrijfsruimte nemen ook in 2017 toe met 2,0% (in plaats van 1,5% in het basisscenario).

In onderstaande tabel zijn de effecten op Waalfront en Waalsprong in beeld gebracht*.

		Resultaat planexploitatie per 1-1-2016 (ncw)	Resultaat negatief scenario (ncw) (incl renteeffect)	Resultaat positief scenario (ncw) (incl renteeffect)
Waalfront	Totaal	€ -34.355.463 **	€ - 28.299.123	€ -26.217.406
	aandeel GN 50%	€ -17.177.731	€-14.149.562	€ -13.108.703
Waalsprong		€-38.502.458	€-46.265.955	€ -32.102.444

* Er heeft geen totale herziening van de planexploitaties plaatsgevonden, slechts de parameters zijn aangepast. Per 1-1-2016 is de rekenrente 4% t.o.v. 2,5% rekenrente toegepast in de scenario's. In de Waalsprong wordt grotendeels gewerkt met projectfinanciering, op het ongefinancierde deel wordt de rekenrente toegepast. In het Waalfront is de geldende rekenrente toegepast. Dat betekent voor Waalfront, dat beide scenario's (negatief en positie) niet te vergelijken zijn met het resultaat van de grex Waalfront per 1-1-2016, vanwege de toepassing van de nieuwe rekenrente in beide scenario's. Bij de actualisatie van deze grex zal de actuele rekenrente worden toegepast.
** Het resultaat per 1-1-2016 is gebaseerd op de grex per 1-7-2014 welke is opgenomen in het gemeentelijk rekenmodel .

Risico's in de tijd

Onderstaand zijn de risico's in de tijd uitgezet vermeld. Hierbij zijn de eerste jaren in jaarschijven weergegeven en na 2020 de risico's die tot en met 2033 lopen. Voor overige projecten is het laatste risicojaar 2022. Voor Waalsprong geldt als laatste jaar 2033 en voor Waalfront is het laatste risicobedrag in 2030 opgenomen. Bij deze risico's is de rentecomponent nog niet opgenomen. Hiermee is in het risicoprofiel in de grafiek in (sub)paragraaf weerstandsvermogen wel rekening gehouden.

Project	totaal risico	2016	2017	2018	2019	2020	latere jaren
Waalsprong	61.200	6.784	13.465	4.561	5.003	4.396	26.989
Waalfront	9.823	1.022	873	1.460	934	718	4.816
Bergerden	1.342	0	1.342	0	0	0	0
De Bastei	375	250	125	0	0	0	0
Dennenstraat	358	91	213	54	0	0	0
Donjon	363	330	33	0	0	0	0
Hezelpoort	1.639	540	1	1	11	1.081	5
Onderwijs	3.320	422	772	1.340	601	184	1
Overige projecten	4.834	677	508	254	169	85	3.141
Totaal	**83.253**	**10.117**	**17.332**	**7.670**	**6.465**	**4.202**	**34.953**

PROGRAMMARISICO'S

De risico inventarisatie in ons risicomanagementsysteem hebben we geactualiseerd. Deze inventarisatie heeft 65 geïdentificeerde risico's opgeleverd die voldoen aan de afgesproken criteria:

- risico's met grote financiële gevolgen,
- waarvoor de oorzaken niet door de gemeente kunnen worden beïnvloed of waarvoor de gemeente nog niet instaat is geweest om passende beheersingsmaatregelen te treffen om de kans of het gevolg van het risico terug te dringen.

Risico's die al zijn afgedekt door maatregelen laten we buiten beschouwing. Hierbij beschouwen we de bestemmingsreserves Zorg en Welzijn als maatregel ter dekking van risico's ter zake en nemen deze risico's dan ook niet mee. Het deel van financiële risico's dat is afgedekt door verzekeringen laten we eveneens buiten beschouwing.

Hieronder geven we de top-10 met de belangrijkste risico's. In de eerste kolom geven we een korte omschrijving van het risico. Daarnaast geven we het maximale bedrag dat het risico als nadeel in de begroting tot gevolg kan hebben.
Onder 'kans' schatten we hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet. De cijfers in deze twee kolommen kunnen niet zomaar vermenigvuldigd worden. Op basis van de geschatte kans en van het maximale bedrag voert Naris een statistische analyse uit, waarmee wij kunnen beoordelen of ons weerstandsvermogen toereikend is om met een redelijke zekerheid deze risico's op te kunnen vangen.
Als een risico zich daadwerkelijk voordoet, dan zullen we eerst de directe effecten in de lopende begroting proberen op te vangen, alvorens een beroep te doen op de Saldireserve. Is er sprake van structurele effecten, dan zullen we in de volgende zomernota beleidsmaatregelen voor de nieuwe begrotingsperiode moeten voorstellen, om deze effecten op te vangen.

Risico's gemeentelijke activiteiten exclusief Ontwikkelingsbedrijf en exclusief beschermd wonen, Jeugd en WMO	maximaal gevolg * € 1 miljoen	kans %	aandeel in risico-profiel
Onze uitgaven voor bijstandsuitkeringen (Uitkeringen op basis van Participatie wet, voormalige WWB) kunnen hoger of lager liggen dan de Rijksuitkering, als gevolg van: 1) veranderingen in het verdeelmodel/wijzigingen in financieringssystematiek, 2) onze gemiddelde prijs per uitkering, 3) ons aantal uitkeringen. De financieringssystematiek is per 2015 gewijzigd en valt voor Nijmegen ongunstig uit. Vanwege een geleidelijke invoering van deze nieuwe verdeelsystematiek (in 2016 50%, in 2017 75%) wordt dit nadelige effect in de eerste jaren gedempt. Jaarlijks worden nog "verbeteringen" doorgevoerd in het model. In 2017 gaat het model over op 'integrale data' (feitelijke data in plaats van schattingen). Dit kan de resultaten van de verdeling weer behoorlijk beïnvloeden. Vooralsnog is het lastig te zeggen hoe de verschillende wijzigingen voor Nijmegen zullen uitwerken. Ook geldt vanaf 2017 een nieuwe vangnetregeling, die momenteel nog niet definitief is. In 2015 en 2016 was het maximale eigen risico op basis van de geldende vangnetregeling 7,5% van het budget; de nieuwe vangnetregeling in 2017 wordt dit hoogstwaarschijnlijk verhoogd naar 10%. In de begroting hebben we rekening gehouden met een verwacht verlies. We nemen in deze melding het maximaal extra te dragen verlies op als risico.	5,2	70%	34,7%
Exploitatietekort bij de module SW van de Verbonden Partij MGR Rijk van Nijmegen / Werkbedrijf.	1,6	70%	10,6%
Vanaf 2018 loopt zowel de rijksbijdrage Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) als de aanvulling hierop vanuit de in het bestuursakkoord G33 vastgelegde afspraken voor de voor- en vroegschool (VVE). Het streven van de staatssecretaris van OCW is om vanaf 2018 de middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid te verdelen op basis van de nieuwe bekostigingssystematiek. De financiële effecten hiervan zijn nog niet bekend; in het najaar van 2016 wordt de Kamer geïnformeerd.	2,5	30%	7,0%
Huisvesting niet-doorgedecentraliseerd onderwijs blijft verantwoordelijkheid gemeente. De Verordening bij deze scholen is nog actief.	2,0	30%	5,7%
Zowel de omvang van de doelgroepen van het minimabeleid als het gebruik van de regeling is geschat. Deze prognose is moeilijk 100% op realiteitswaarde in te schatten.	1,0	70%	3,3%
ARN heeft onvoldoende aanvoer van afval, waardoor te lage omzet wordt gerealiseerd en verlies wordt geleden. Indien de door MARN aan ARN afgegeven garanties moeten worden aangesproken.	0,5	50%	2,4%
De afgifte van bouwvergunningen, of de hoogte van de bouwsommen, loopt terug door veranderende wetgeving (bijv. meer vergunningvrij) en daarnaast neemt de kans op bezwaar- en beroepschriften toe.	0,5	50%	2,4%
Er treedt een natuurramp op wat leidt tot blokkades van wegen, overlast voor burgers, materiële schade voor de gemeente.	0,5	50%	2,4%
Door gewijzigde richtlijnen stijgt het aantal verplichte overdrachten van objecten vanuit het ontwikkelbedrijf (geen ontwikkel- plannen meer of ontwikkeling afgerond en pand gaat in exploitatie) of vanuit Onderwijs (object heeft geen onderwijsfunctie meer) naar VSA. De vereiste middelen zijn niet altijd beschikbaar hetgeen leidt tot een tekort.	0,25	90%	2,1%
Er kan bij archeologisch onderzoek een majeure vondst gedaan worden, die vraagt om permanente tentoonstelling aan het publiek. Hiervoor is geen dekking in de stadsbegroting	0,4	50%	1,9%
Overige 55 risico's	21,4		27,5%

Bij een zekerheidspercentage van 80% komt uit de Monte-carlo simulaties 7,6 miljoen. Dat is lager dan in de stadsrekening toen we op een bedrag van € 8,8 miljoen uitkwamen. er zijn een aantal risico's vervallen, waartegenover ook een aantal nieuwe risico's opgenomen. Ook is de inschatting van het risico, zowel qua bedrag als kans van optreden in sommige gevallen gewijzigd. Kijkend naar de top 10 zorgt een verlaging van zowel risicobedrag als kans van optreden bij een verwacht tekort SW module voor een verlaging van het risicoprofiel. Bij de stadsrekening 2016 voeren we weer een actualisatie uit van alle risico's.

RISICO'S ZORG EN WELZIJN

Binnen Zorg en Welzijn richten we ons op het versterken van eigen kracht en samenredzaamheid, meer preventieve en lichte ondersteuning in plaats van direct te kiezen voor zware en dure zorg. Met deze vernieuwing en door een slimme inzet van middelen streven we ernaar de nieuwe taken uit te voeren met de

middelen die we ervoor krijgen. En andersom, willen we de middelen die voor zorg en ondersteuning bedoeld zijn, ook voor dit doel en voor deze doelgroepen inzetten.
Na het eerste jaar uitvoering, constateren we, gezien de omvang van de taken, de rijkskortingen die hierop toegepast zijn, de veranderingen die we doorvoeren en de nog korte ervaring die we hiermee opgedaan hebben, dat er nog de nodige onzekerheden en risico´s aanwezig zijn. We hebben meer tijd nodig om de sturing op de gewenste maatschappelijk effecten op efficiënte wijze goed in te regelen; maar ook om te blijven doorontwikkelen in de afschaling van zorg en ondersteuning, samen met regiogemeenten, cliëntorganisaties, zorgaanbieders en andere partners.
De reserves Wmo/Jeugd en Beschermd Wonen zijn belangrijke instrumenten om dit mogelijk te maken. Knelpunten, risico's, incidentele meevallers en voorinvesteringen om innovatie/transformatie mogelijk te maken, kunnen we door middel van deze reserves over een langere periode opvangen. We blijven daarbij het uitgangspunt hanteren dat we zorgmiddelen inzetten voor zorg en ondersteuning. Bovendien kunnen we op deze wijze dit ook transparant maken naar de gemeenteraad. Besluitvorming waarbij middelen uit deze reserves worden ingezet, vindt immers plaats door de gemeenteraad.
Ten aanzien van de risico's hebben wij een inventarisatie gemaakt, waarbij opgemerkt wordt dat deze inventarisatie zich met name richt op de risico's die we enigszins kunnen overzien. Maar zoals hiervoor al aangegeven is de ervaringsperiode na invoering van alle extra taken voor de gemeente te kort om een totaal inzicht te hebben en is ook de regelgeving nog niet uitgekristalliseerd.
Wij hebben voor een bedrag van € 2,6 miljoen aan risico's, na toepassing van beheersmaatregelen, geïdentificeerd. Daarnaast zijn er nog een fors aantal risico's benoemd, waarbij het bedrag op PM is gezet omdat een reële inschatting nog niet mogelijk is. De beschikbare reserves van € 9,26 miljoen zijn ruim voldoende om de geïdentificeerde risico's af te dekken.

RISICOPROFIEL: BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT

In Nijmegen kiezen we ervoor om de benodigde weerstandscapaciteit gelijk te laten zijn aan het risicoprofiel. Het risicoprofiel bestaat uit de

- Programmarisico's: risicoprofiel op basis van Monte-Carlosimulatie over alle programmarisico's
- Grondexploitaties: op basis Monte-Carlosimulatie of eventueel andere geaccepteerde methode zoals een risico-matrix per GREX; de methode is afhankelijk van het karakter en complexiteit van de planexploitatie.

Bij het bepalen van het risicoprofiel wordt rekening gehouden met 80% zekerheid. Dit is een keuze die de gemeente in de kadernota heeft gemaakt.

Toepassing van de "oude" systematiek zou betekenen dat we nu een weerstandscapaciteit nodig hebben van € 74,9 miljoen voor de grondexploitatierisico's en € 7,6 miljoen voor de programmarisico's, in totaal € 82,5 miljoen.

In de nieuwe systematiek worden de risico's in de tijd uitgezet. Voor de programmarisico's heeft dit nauwelijks consequenties omdat deze risico's als a-structureel worden beschouwd en dus eenmalig meegenomen worden. Zijn deze risico's structureel dan zal een oplossing gezocht moeten worden voor dekking van deze risico's. Wel kan het voorkomen dat een risico zich niet in 2017 voor kan doen, maar pas in een later jaar. Aangezien het effect hiervan op het benodigde weerstandsvermogen gering is, is bij de programmarisico's gerekend met een gelijkblijvend risiconiveau vanaf 2017.
Voor planexploitatierisico's is gerekend met het tijdstip dat risico's zich voor kunnen doen en hierbij is gebruik gemaakt van de spelregels die in een afzonderlijke notitie aan uw raad zijn voorgelegd.
Dit geeft het volgende risicobeeld:

risico's x € 1.000	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2033
Planexploitatierisico's (excl rente)	10.117	17.332	7.670	6.717	6.465	4.202	6.736	3.443	3.905	
planexploitatierisico's cumulatief (incl. rente)	10.117	28.135	36.896	45.052	53.314	59.401	68.698	74.509	81.129	126.679
programmarisico's	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600	7.600
Totaal risicoprofiel per jaar	**17.716**	**35.735**	**44.496**	**52.652**	**60.914**	**67.001**	**76.298**	**82.109**	**88.729**	**134.280**
oude situatie	**82.528**	**82.528**	**82.528**	**82.528**	**82.528**	**82.528**	**82.528**	**82.528**	**82.528**	**82.528**

Bij de doorkijk weerstandsvermogen wordt het risicoprofiel afgezet tegen het beschikbare weerstandsvermogen. In het volgende deel gaan we in op de beschikbare weerstandscapaciteit: de saldireserve.

Saldireserve

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de saldireserve opgenomen. In het overzicht zijn de besluiten tot en met augustus 2016 en de voorgestelde afrekening van de jaarsaldi uit deze Stadsbegroting opgenomen. Dit laatste, de afrekening van de jaarsaldi, is als laatste regel opgenomen in deze tabel en wordt toegelicht in het deel nieuwe voorstellen van deze Stadsbegroting.

bedragen * € 1 miljoen		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Beginstand		53,7	55,1	66,7	79,7	94,9	113,8
Structurele mutaties							
Behoedzame omgang financieringsresultaat	ZN '15	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Voordelen 2017 en later naar saldireserve	SB '16		3,6	2,7	2,7	2,7	2,7
Exploitatie KKG		-0,4	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,1
Bespaarde rente reserve		4,0	2,4	2,7	3,0	3,4	3,8
Incidentele mutaties							
Treasuryresutlaat 2016		1,2					
Maatwerk interventie		1,1	0,8				
Planexploitaties VGP januari '16		1,0	1,1	0,7	2,5	4,2	0,8
Afkoopsom grondwater monitoring		0,5					
Onderuitputting kapitaallasten 2016		0,6					
Kosten verhoogde asielinstroom		-0,4	-0,4				
Bijdrage Koers West		-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Levensduur verlengd onderhoud activeren			5,0	4,5	4,1	3,7	3,3
Overhevelingen							
Warmte net en bastei		-1,3					
Oveheveling GIDS naar 2015		-0,1					
DU Bodem		-0,2					
Uitvoering toelage hulp bij het huishouden			-0,6				
Tijdelijke uitbreiding formatie sociale wijkteams		-0,2					
Giro		0,4					
ICT budget naar 2016		-0,5					
Kroonjaar		0,2					
HOV Slotemaker de Bruineweg		-0,3					
Vernieuwing website		-0,1					
Claims en verwachtingen							
Toegankelijkheid gebouwen		-0,4					
Warmtenet 2.0		-1,0					

bedragen * € 1 miljoen	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Watersport nevengeul	-1,5					
Reservering vakantiegeld vanuit IKB	-3,5					
Verkoop onderdeel bedrijfsafvalinzameling DAR	1,5					
Aanpassingen GREX vanuit nieuwe BBV	7,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	
VMBO Hatersteweg 404	-2,2					
VMBO Nijmegen Noord	-0,8					
Kristallis Hatertseweg 400	-0,6					
Nadelig saldo 2016 in Zomernota	-5,3					
Bijstelling nadelig saldo a.g.v. meicirculaire 2016	1,8					
Hogere dividenduitkering DAR	0,2					
Saldi 2017 en verder naar saldireserve		-0,1	2,6	3,0	4,9	4,9
Stand ultimo	**54,8**	**66,3**	**79,3**	**94,1**	**113,1**	**128,5**

Ten opzichte van de doorkijk van de saldireserve die in de zomernota is gepresenteerd zijn de laatste twee regels nieuw: "Hogere dividenduitkering DAR" en "saldi 2017 en verder naar saldireserve" .
De DAR heeft over 2015 een dividend uitkering vastgesteld van € 1,95 miljoen. In de begroting is een structurele dividendopbrengst geraamd van € 0,3 miljoen, daar boven op houden we vanaf vorig jaar al rekening met € 1,5 miljoen extra dividend in de doorkijk van de saldireserve. Dit blijkt nu € 0,15 miljoen meer te zijn.
De "saldi 2017 en verder naar saldireserve" is reeds boven de tabel toegelicht.

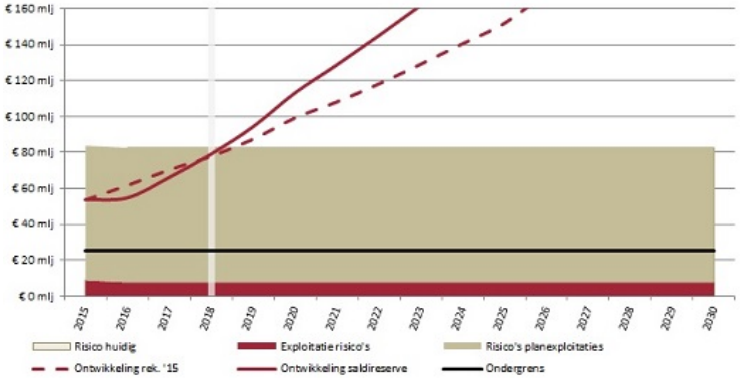
Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen maakt het mogelijk dat we incidentele financiële tegenvallers kunnen opvangen zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen. Bij structurele financiële tegenvallers moet het weerstandsvermogen het mogelijk maken om de eerste klap op te vangen zodat we de tijd krijgen om een zorgvuldige afweging te maken hoe we de financiële gevolgen een plek kunnen geven. Het weerstandsvermogen moet ons beschermen tegen het doen van ongewenste ingrepen op ons beleid.

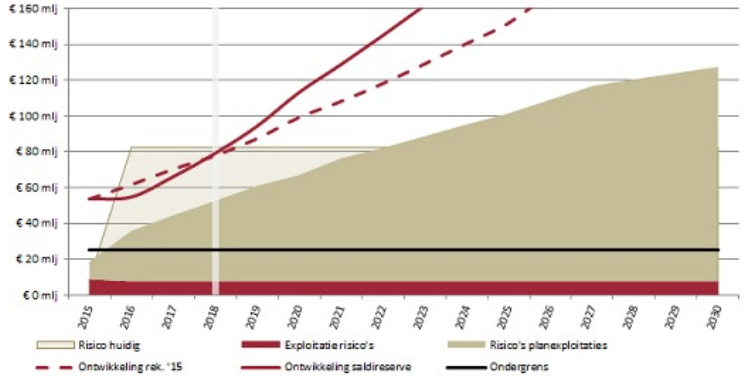
Het gewenste niveau van het weerstandsvermogen is een vrije weerstandscapaciteit dat gelijk is aan het risicoprofiel. Dus de gewenste verhouding tussen beschikbare vrije weerstandscapaciteit en risicoprofiel = 1. Bij deze verhouding betrekken we het element tijd.
Voor de weerstandscapaciteit hanteren we een absolute ondergrens van € 25 miljoen. Dit komt ongeveer overeen met € 150 per inwoner. Wanneer ons weerstandscapaciteit onder dit niveau komt krijgt herstel hiervan absolute prioriteit.
Wanneer de vrije weerstandscapaciteit boven het risicoprofiel uitkomt, zowel op korte als op lange termijn, kan de Raad beslissen om deze middelen in te zetten.

In de onderstaande grafieken wordt de ontwikkeling van de saldireserve, zijnde de vrij beschikbare weerstandscapaciteit, weergegeven. De verwachting ten tijde van de rekening 2015 (rode stippellijn)en de verwachting bij deze begroting (rode lijn) is aangegeven. Hiertegenover zijn de risico's in beeld gebracht. In de eerste grafiek volgens de oude methode, waarbij het totaal aan risico's is vermeld. Zichtbaar is dat door het hogere risicoprofiel de 1 op 1 norm in 2018 niet wordt bereikt.
In de tweede grafiek is het risicoprofiel volgens de nieuwe kadernota, waarbij de risico's in de tijd zijn opgenomen. Het bruine vlak geeft de planexploitatierisico's cumulatief inclusief rente in de tijd weer. In deze grafiek is ook het totaal aan planexploitatierisico's volgens de oude methode opgenomen(lichte vlak) Uit deze grafiek blijkt dat de saldireserve ruim voldoende is om de geïdentificeerde risico's op te kunnen vangen en ook ruimte biedt om onverwachte gebeurtenissen op te kunnen vangen.

Ontwikkeling risicoprofiel en weerstandsvermogen volgens oude kadernota

Ontwikkeling risicoprofiel en weerstandsvermogen volgens nieuwe kadernota

Kengetallen

In de nieuwe kadernota zijn de in rekening en begroting op te nemen kengetallen benoemd.
Om goed inzicht te bieden clusteren we de financiële kengetallen naar 6 (financiële) gebieden. Deze financiële gebieden kennen een nauwe samenhang met de voorgeschreven paragrafen en de algemene financiële toelichting op de begroting c.q. rekening.
De financiële gebieden en kengetallen zijn hieronder opgenomen. Bij de (financiële) gebieden is aangeven in welk onderdeel van begroting en jaarverslag dieper wordt ingegaan op het onderwerp. De voorgeschreven kengetallen die opgenomen zijn in het BBV zijn te herkennen door het kenmerk BBV. De provincie Gelderland heeft één kengetal toegevoegd, deze is te herkennen door de toevoeging provincie. De andere kengetallen zijn eigen kengetallen. Bij de waardering van de kengetallen hebben wij ons over het algemeen gebaseerd op de beoordelingsmatrix van de provincie en bij het weerstandsvermogen hebben we de Nijmeegse 1 op 1 norm aangehouden. De kwalificering wordt eventueel gevisualiseerd met de kleuren groen (voor goed), oranje (voor neutraal) en rood (voor risicovol).
In de oorspronkelijke gedachte van de vernieuwing van de BBV worden de kengetallen door de Raad en het College intern genormeerd.

Programma begroting, toegelicht in financiële begroting:
Meerjarig sluitende begroting (repressief toezicht)
Structurele exploitatieruimte BBV
Exploitatie ruimte laatste jaar meerjaren begroting Provincie

Weerstandsvermogen, toegelicht in paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing:
Vrije weerstandscapaciteit versus risicoprofiel

Grondexploitaties, toegelicht in paragraaf Grondexploitaties:
Boekwaarde t.o.v. exploitatie BBV

Schulden, toegelicht in paragraaf Financiering:
Netto schuldquote BBV
Netto schuldquote gecorrigeerd met uitgeleend geld BBV
Solvabiliteit BBV

Onderhoudsbudgetten, toegelicht in paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen:
Onderhoudsbudgetten

Lokale lasten, toegelicht in paragraaf Lokale Lasten:
Inwoner eigenaar/gebruiker BBV
Inwoner huurder
Bedrijven

Programmabegroting

	rekening 2015	begroting 2016	2017	2018	2019	2020
Meerjarig sluitend		ja				
Structurele exploitatieruimte	-0,5%	-0,4%	0,7%	1,1%	1,2%	1,6%
Structurele exploitatieruimte laatste jaar MJB						1,6%

Het kengetal Meerjarig sluitende begroting (repressief toezicht) betreft het oordeel van de provincie over onze begroting. De provincie toetst of de begroting in evenwicht is en of de geraamde baten en lasten reëel en volledig zijn. Bij meerjarig sluitend volgt repressief toezicht (de minst belastend vorm van toezicht), de andere vorm is preventief toezicht.

Wettelijk voorgeschreven is het kengetal Structurele exploitatieruimte. Op het moment dat tegenover structurele lasten incidentele baten staan, ontstaat er op enig moment een probleem in de begroting. Dit kengetal laat zien of dit het geval is. Wanneer de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten dan is het kengetal groter dan 0, wanneer het kengetal kleiner is dan 0 dan kan dit duiden op een potentieel probleem.
Het wettelijk voorgeschreven kengetal heeft betrekking op het eerste jaar van de meerjarenbegroting. Het eerste jaar is echter vaak niet erg representatief, het laatste jaar geeft dit inzicht veel beter. Dit is ook de reden dat de provincie een extra kengetal heeft opgenomen waarin het kengetal wordt berekend vanuit de laatste jaarschijf van de meerjarenbegroting: structurele exploitatieruimte laatste jaar in begroting.

Weerstandsvermogen

	rekening 2015	begroting 2016	2017	2018	2019	2020
Weerstandsvermogen versus risicoprofiel	0,7	2,2	2,0	1,9	1,9	2,0

Er zijn geen wettelijk voorgeschreven kengetallen voor risico's en weerstandsvermogen. Achterliggende reden hiervoor is dat gemeenten verschillend met deze begrippen omgaan.
Binnen de gemeente Nijmegen hebben juist het weerstandsvermogen en de risico's een prominente plek in de financiële sturing. Dit is ook de reden dat het kengetal Vrije weerstandsvermogen versus risicoprofiel is opgenomen. De vastgestelde norm is een 1 op 1 verhouding. Wanneer de verhouding groter dan 1 wordt, is het kengetal goed.

Grondexploitaties

	rekening 2015	begroting 2016	2017	2018	2019	2020
Kengetal grondexploitatie BBV	0,48	0,46	0,49	0,48	0,44	0,41

Voor de grondexploitatie is één kengetal voorgeschreven: Kengetal grondexploitaties BBV. Dit kengetal laat zien hoe groot de grondpositie (= boekwaarde van alle gronden) is ten opzichte van de baten in de programmabegroting. Hiermee ontstaat vooral een vergelijkingsgetal met andere gemeenten Een hoge boekwaarde betekent dat er nog veel gronden bouwrijp gemaakt en verkocht moeten worden. De afgelopen crisis heeft ons geleerd dat daar grote risico's aan verbonden zijn.
We kwalificeren dit kengetal zeer zeker als risicovol. Onze grondpositie is hoog, er is nog veel te ontwikkelen en te verkopen. Helaas kunnen we op korte termijn dit kengetal moeilijk verlagen. Vanuit de huidige GREX-en verwachten we dat dit kengetal in 2024 lager is dan 0,35 en in 2027 lager dan 0,2 is. Bij die waarden vallen we volgens de provincie in minder risicovolle categorieën (zie provinciale categorie indeling verderop in deze paragraaf).

Schulden

	rekening 2015	begroting 2016	2017	2018	2019	2020
Netto schuldquote	96	94	101	101	94	87
Netto schuldquote exclusief uitgeleend geld	84	84	91	91	86	80
Solvabiliteit	8%	7%	8%	9%	10%	12%

Voor de schuldpositie zijn 3 kengetallen voorgeschreven. Twee relateren de schulden aan de omvang van de begroting: de netto schuldquote. De derde geeft een verhoudingsgetal tussen het eigen en vreemd vermogen: de solvabiliteit.

De achtergrond van de netto schuldquote is dat de schuld de programmaexploitatie belast met rente, hoe hoger de schuld, hoe meer rentelasten. Wanneer de rente gaat stijgen drukken de rentelasten zwaarder op de begroting. Als signaalwaarde voor de netto schuldquote wordt voor overheden in het algemeen 130% aangehouden. Komt de schuld daarboven dan is de kans reëel dat bij rentestijging de betreffende overheid in een schuldenspiraal terecht komt: er moet geleend worden om de rentelasten te kunnen betalen.
Voor een goede interpretatie van deze kengetallen is het nodig om te weten waarvoor geleend is. Het voorgeschreven kengetal netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen doet dit door rekening te houden met leningen die verstrekt zijn aan derden.
Het derde kengetal voor de schuldpositie is de solvabiliteit. Dit getal geeft de verhouding tussen het eigen en vreemd vermogen aan.

Over het solvabiliteitspercentage kan enig discussie gevoerd worden. De berekening is heel sec de verhouding tussen twee balansgetallen. Maar de inhoud van die getallen komen hierbij niet aan de orde. Nijmegen heeft bijvoorbeeld in het verleden voor 58 miljoen aan onderhoudsinvesteringen afgeboekt door inzet van een reserve. Gevolg van die actie is dat er geen lasten meer in de begroting staan voor die investeringen, onze feitelijke financiële positie niet anders is geworden, maar wel een verlaging van het solvabiliteitsratio heeft veroorzaakt. Welke argumenten tellen dan bij een dergelijke afweging? Ruimte in de begroting creëren of een handhaven van een solvabiliteitsratio? Vandaar dat we geen waardeoordeel hebben gegeven aan deze ratio.

Lokale lasten

	rekening 2015	begroting 2016	2017	2018	2019	2020
Lokale lasten (inwoners)	101	102	101			
OZB tarief bedrijven	181	191	186			
huurders	36	26	16			

Voor de lokale lasten is er één kengetal voorgeschreven: Lokale lasten inwoner eigenaar gebruiker. Het betreft hier de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing die een eigenaar/ gebruiker van een woning in Nijmegen gemiddeld betaalt ten opzichte van het landelijk gemiddelde van het voorgaand jaar.
De financiële achtergrond van dit kengetal is dat wanneer er laag wordt gescoord ten opzichte van het gemiddelde er ruimte is om de lokale lasten te verhogen: er is ruimte in de lokale lasten om eventuele financieel “onheil” op te vangen.
Om een volledig beeld van de lokale lastendruk te schetsen zijn er twee andere kengetallen opgenomen: de lokale lasten inwoner huurder en een kengetal Bedrijven (OZB tarief).
Het kengetal Lokale lasten inwoner huurder geeft aan hoeveel een inwoner/huurder in Nijmegen betaalt ten opzichte van het gemiddelde van vorig jaar in Nederland. Het kengetal Bedrijven (OZB tarief) geeft de hoogte van het gecombineerde OZB tarief aan, dit is de optelling van het eigenaren en gebruikersdeel, ten opzichte van het gemiddelde in Nederland van vorig jaar.

Onderhoudsbudgetten

	rekening 2015	begroting 2016	2017	2018	2019	2020
toereikendheid onderhoudsbudgetten	v	v	v	v	v	v

Het niet op orde zijn van het onderhoud kan leiden tot achterstallig onderhoud. Achterstallig onderhoud is een situatie waarbij er extra schade is ontstaan vanwege onvoldoende onderhoud en er in enig jaar een fors beroep moet worden gedaan op financiële middelen om de schade te herstellen. Het kengetal toereikende

onderhoudsbudgetten geeft aan in hoeverre de begrote middelen voor onderhoud toereikend zijn voor het regulier onderhoud en daarmee achterstallig onderhoud kan worden voorkomen.
Het kengetal is voldoende wanneer in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen er geen sprake is van achterstallige onderhoud.

Provinciale categorie indeling

De provincie gebruikt voor de uitkomsten van de kengetallen drie categorieën. Deze categorieën zijn door de provincie niet gekwalificeerd wel geeft de provincie aan dat categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	a. zonder correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
	b. met correctie doorgeleende gelden	<90%	90-130%	>130%
2. Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
3. Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%
4. Structurele exploitatieruimte		Begr én MJR >0%	Begr of MJR >0%	Begr én MJR <0%
5. Belastingcapaciteit		<95%	95-105%	>105%

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Financiering

Beleid

De gemeente Nijmegen bekostigt haar activiteiten, naast de inzet van eigen middelen, grotendeels met geleend geld. De rente die dit kost brengen we zowel intern als extern in rekening. Per saldo leidt dit tot een financieringsresultaat.

Hierna leggen we eerst uit wat ons financieringsbeleid is. Daarna geven we inzicht in onze financieringsbehoefte. Waar komt onze behoefte vandaan en hoe financieren we die? Ook spreken we onze verwachting uit over wat de rente gaat doen. Tot slot gaan we in op ons financieringsresultaat. Hoe komt dit tot stand en waar zitten de verschillen met de voorgaande begroting?

Financieringsbeleid

De belangrijkste doelen van ons beleid zijn:

- voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
- vanuit onze publieke taak, waar nodig, instellingen helpen bij hun financiering;
- risico's beheersen bij het aangaan of het verstrekken van een lening;
- rentekosten bij het inlenen zo laag mogelijk houden;
- voldoen aan wet- en regelgeving, waaronder de Wet fido (Wet financiering decentrale overheden).

Deze doelen streven we na door:

- *Voor de langere termijn leningen af te sluiten met een looptijd van 1 tot 10 jaar.*
  Het overgrote deel wordt afgesloten bij de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten) of de NWB (Nederlandse Waterschapsbank). Beide sectorbanken kunnen door een hoge kredietwaardigheid goedkoop lenen en geven dit voordeel door aan gemeenten. In toenemende mate lenen we ook bij pensioenfondsen en provincies, waarbij de provincie Gelderland is uitgesloten vanwege haar toezichthoudende rol.
- *Looptijden leningen variëren om het risico te beperken van een hoge rente bij een nieuwe lening*
  Leningen lossen we meestal pas aan het einde van de looptijd af. Vaak hebben we dan een nieuwe lening nodig. De rente kan op dat moment hoog zijn. Dit is onwenselijk als er veel leningen tegelijkertijd vervallen. Daarom kiezen we de looptijden zodanig dat elk jaar een vergelijkbaar bedrag vervalt. Hiermee voldoen we ruimschoots aan de wettelijke renterisiconorm die dit maximeert (zie cijferopstelling achterin deze paragraaf).
- *Goedkope leningen aan te gaan met een looptijd van enkele weken*
  We houden dagelijks bij wat onze geldbehoefte is. Afhankelijk van ons banksaldo gaan we één keer per week leningen aan die we binnen enkele weken weer terugbetalen. Om rentekosten te besparen zetten we hier maximaal op in, binnen de wettelijke regels. De wettelijke kasgeldlimiet maximeert de omvang van deze leningen. Dit om problemen te voorkomen als de rente ineens snelt stijgt. Wanneer we deze limiet meer dan twee kwartalen aaneengesloten overschrijden dan moeten we dit melden. Met onze begrotingsomvang bedraagt de kasgeldlimiet in 2017 € 60,5 miljoen.
- *Bij het verstrekken van een lening of garantie zoveel mogelijk zekerheden te stellen.*
  De gemeente is geen bank. Daarbij is een instelling zelf verantwoordelijk voor de dagelijkse bedrijfsvoering, waar de financiering een onderdeel van is. Daarom geven wij er de voorkeur aan dat instellingen zelf lenen zonder onze tussenkomst. Slechts als een instelling geen lening kan krijgen overwegen wij onder voorwaarden een rol te spelen. En zelfs dan willen we zo min mogelijk financieel risico lopen. Hierbij maken we een afweging tussen het financieel risico en het maatschappelijk belang. Kortom, we stellen ons terughoudend op bij aanvragen voor een gemeentelijke lening of garantie.

- *Voor leningen die we verstrekken, geld te lenen met dezelfde omvang en looptijd.*
  Als we een grote lening verstrekken lenen we hier zelf voor in. Om renterisico te voorkomen wordt voor hetzelfde bedrag en dezelfde looptijd ingeleend. De rente die we vragen leiden we af van de rente die we zelf moeten betalen. Voor provisiekosten en het risico dat we lopen hanteren we een opslag.
- *Geen risicovolle financiële producten af te sluiten.*
  We gaan terughoudend om met het gebruik van financiële derivaten zoals renteopties. Omdat de waarde hiervan fluctueert met marktontwikkelingen, zijn hier risico's aan verbonden. De gemeente Nijmegen heeft geen derivaten.

Hoeveel lenen we waarvoor?

De behoefte aan financiering ontstaat hoofdzakelijk door:
- investeringen in materiële vaste activa;
- grondexploitaties in eigen beheer;
- leningen aan derden.

Investeren in materiële vaste activa kost geld; dit betreft voornamelijk panden die een waarde vertegenwoordigen. Bij grondexploitaties gaan de kosten voor de baten uit. Zolang dit betekent dat gemaakte kosten nog niet zijn terugverdiend door verkopen moeten we deze voorfinancieren. Als we aan derden leningen verstrekken lenen we dit geld eerst zelf. Naast de langlopende leningen hebben we continu kasgeldleningen lopen die door de kortere looptijd goedkoper zijn.

Bedragen x € 1 miljoen	Raming Financieringsbehoefte (activa) 31-12-2017		Raming Financieringsmiddelen (passiva) 31-12-2017
Materiële vaste activa	414	Eigen vermogen en voorzieningen	117
Grondexploitaties	360	Langlopende leningen	
		- bestaand	604
		- nieuw	13
Verstrekte geldleningen	65	Kortlopende leningen	190

Uit bovenstaande cijferopstelling blijkt dat we in 2017 nauwelijks nieuwe financiering nodig denken te hebben. Dit heeft een tweetal redenen. Allereerst zijn we terughoudend bij het verstrekken van nieuwe leningen, terwijl wel wordt afgelost op eerder verstrekte leningen. Ten tweede verwachten we door aantrekkende verkopen op de woningmarkt in voorgaande jaren gemaakte kosten terug te gaan verdienen. De benodigde voorfinancering van het onderhanden werk zal daarom langzaam dalen. Hiermee daalt langzaam ook de totale schuldpositie van de gemeente Nijmegen.

Rente

Renteontwikkeling

De rente is historisch laag en is zelfs licht gedaald ten opzichte van voorgaand jaar. Als gemeente betalen we door onze kredietwaardigheid ongeveer dezelfde rente als de Nederlandse Staat. Voor een lening van 10 jaar (1) betalen we nu 0,65% (aug '16). In het voorjaar van 2016 heeft de Europese Centrale Bank (ECB) aangekondigd het opkoopprogramma van obligaties uit te breiden (omvang omhoog en verbreding naar bedrijfsobligaties), lenen bij de ECB gratis te maken voor banken en de depositorente bij de ECB verder te

1 Met aflossing aan het einde van de looptijd.

verlagen naar 0,4%. Voor ons betekent dit dat we bij onze kasgeldleningen, met een looptijd van enkele weken, er geld op toe krijgen. De lange rente is ook gevoelig voor de economische en politieke situatie. Wij verwachten dat de Brexit ertoe leidt dat de rente onder druk blijft en niet snel zal stijgen.

Rente-uitgangspunten
De commissie BBV heeft eind maart 2016 de notitie 'rente' gepubliceerd. In deze notitie wordt ingegaan op de verwerking van rentelasten en rentebaten en de toerekening van rente.
De commissie BBV heeft in de notitie aangegeven dat de toerekening van rente aan eigen vermogen en het doorberekenen van rente aan investeringen gebaseerd moet zijn op het rentepercentage van de lang- en kortlopende leningen. Het rentepercentage dat gebruikt wordt voor toerekening mag maximaal 0,5% hiervan afwijken.
Op dit moment betalen wij voor onze leningen gemiddeld tussen de 2 en 2,5%. Rekening houdend met een veiligheidsmarge en de toegestane afwijking stellen we voor de rekenrente te verlagen naar 2,5% (was 4%).

Onze renteaannames voor nieuwe leningen (lang en kort) hebben we verlaagd. Voor zowel lang als kort geld hanteren we een oplopende rentestaffel die het laatste begrotingsjaar eindigt op de rekenrente. De toenemende onzekerheid naarmate we verder in de toekomst kijken vertalen we in een hogere rente. Kort geld is daarbij altijd goedkoper. Bij onze rentevisie voor lang geld kijken we naar de rente die wordt gevraagd voor uitgestelde leningen. Dit zijn leningen die je nu kunt afsluiten maar pas later ingaan. Hierbij hanteren we een veiligheidsmarge mocht de rente op termijn sterk gaan stijgen.
Op grond hiervan komen wij tot de volgende rentepercentages:

	2017	2018	2019	2020
Rekenrente:				
- Inzet van reserves en voorzieningen		<- - - - - - - - -	2,5 %	- - - - - - - - - >
- Doorberekening aan investeringen		<- - - - - - - - -	2,5 %	- - - - - - - - - >
- Rekenrente voor planexploitaties		<- - - - - - - - -	2,5 %	- - - - - - - - - >
Langlopende leningen	1,75%	2,0%	2,25%	2,5%
Kortlopende leningen	0,5%	1,0%	1,75%	2,5%

Financieringsresultaat

In het ´Overzicht algemene dekkingsmiddelen´ is het onderstaande resultaat gepresenteerd vanuit de financieringsfunctie (regel 'Stadsbegroting 2017').

Bedragen x € 1 miljoen	2017	2018	2019	2020
Stadsbegroting 2016	12,1	11,5	10,6	
Stadsbegroting 2017	7,5	7,3	6,8	6,7
Verschil	**4,6 N**	**4,2 N**	**3,7 N**	
Lagere kapitaallasten bij programma's	6,0 V	6,2 V	6,4 V	6,2 V

Als we het geraamde financieringsresultaat puur op zichzelf bekijken, dan verslechtert dit structureel met ongeveer € 4 miljoen. De hoofdoorzaak hiervan doet gemeentebreed echter niets.

De hoofdoorzaak ligt namelijk bij de investeringen, waarvoor we geld moeten lenen. De rentekosten van deze leningen belasten we intern door aan onze programma's. De rekenrente die we hiervoor hanteren hebben we verlaagd van 4 naar 2,5% (zie voorgaande 'Rente-uitgangspunten'). Hierdoor daalt deze 'interne' opbrengst en

daarmee ook het financieringsresultaat structureel met ongeveer € 6 miljoen. De programma's krijgen daarentegen hetzelfde bedrag minder aan kapitaallasten in rekening gebracht.

Tegenover dit 'nadeel' staat een financieringsvoordeel van structureel ongeveer € 2 miljoen, waarover bij de Zomernota 2016 al melding is gemaakt. Dit is het saldo van rentekosten en –opbrengsten en heeft gemeentebreed wél een (positief) effect. In de rentekosten zijn de nieuwe leningen inbegrepen die we het afgelopen jaar hebben afgesloten ter vervanging van leningen die afliepen. Tegelijkertijd hebben we onze renteaannames verlaagd voor de leningen die we nog verwachten af te moeten sluiten. Door deze verlaging van de verwachte toekomstige rente halen we (verwachte) rentevoordelen naar voren. Tot slot zijn de renteopbrengsten ook gestegen doordat we een aantal nieuwe leningen hebben doorverstrekt.

Tabel renterisiconorm

Bedragen x € 1.000

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	2017	2018	2019	2020
[1]	Renteherzieningen	-246		5.607	-934
[2]	Aflossingen	42.260	34.317	29.850	30.332
[3]	Renterisico [1+2]	42.014	34.317	35.458	29.398
[4]	Renterisiconorm	144.540	139.740	141.900	139.460
[5a]=[4>3]	Ruimte onder renterisiconorm	102.526	105.423	106.442	110.062
Berekening	Begrotingstotaal jaar 2017				
[4a]	Begrotingstotaal	722.700	698.700	709.500	697.300
[4b]	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
[4]=[4a]x[4b]/100	**Renterisiconorm**	**144.540**	**139.740**	**141.900**	**139.460**

Bij ons financieringsbeleid hebben we aangegeven dat we aflossingen meerjarig spreiden om het risico van een hogere rente bij een nieuwe lening te beperken. Uit bovenstaande voorgeschreven tabel blijkt dat we maximaal € 42 miljoen renterisico [3] lopen, terwijl de norm [4] ruimte geeft tot € 145 miljoen. Deze renterisiconorm is afgeleid van het begrotingstotaal.

Financiële begroting

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Financieel beeld

In dit deel gaan we in op het financieel beeld voor de komende meerjarenperiode. In het deel "Beginsaldo" wordt uitgelegd welke financiële effecten de doorrekening van de zomernota 2016 heeft op het financieel beeld.
Vervolgens gaan we in op een aantal nieuwe voorstellen. Deze komen voornamelijk voort uit de moties op de zomernota.
We gaan daarbij overigens niet op de motie "Geen bezuiniging op werk en inkomen". Ontwikkelingen rondom BUIG maken dat we uw Raad dieper mee willen nemen in dit onderwerp. Dit doen we in het deel BUIG.
Een en andere resulteert in het financieel beeld van de programmabegroting voor de komende meerjarenperiode.
Daarna nemen we u nog mee in de wijzigingen op het investeringsplan en geven een korte bespiegeling op de ontwikkeling van het risicoprofiel en weerstandsvermogen.

Beginsaldo

Het financieel beeld uit de Zomernota met de effecten uit de meicirculaire, zoals wij die u hebben gemeld in de brief d.d. 14 juni 2016, vormen samen de beginstand van deze Stadsbegroting.
In de afgelopen maanden is de begroting doorgerekend en geanalyseerd met de door uw Raad bij de Zomernota vastgestelde uitgangspunten. Dit heeft tot een paar wijzigingen in het verwacht financieel resultaat geleid. Deze wijzigingen zijn opgenomen in onderstaande tabel en worden daarna toegelicht.

Bedragen * € 1 miljoen	2017	2018	2019	2020
Financieel beeld zomernota '16 en brief meicirculaire 14 juni '16	0,1	3,0	3,4	5,3
Gemeentefonds	-0,2	-0,3	-0,3	-0,1
Financieringsresultaat	-0,1	-0,1	0,1	-0,1
Overige effecten	0,0	0,0	0,0	-0,1
Beginstand stadsbegroting 2017 - 2020	**-0,2**	**2,6**	**3,2**	**5,0**

Financieel beeld zomernota '16 en brief meicirculaire 14 juni '16

De Zomernota 2016 aangevuld met de effecten uit de meicirculaire sloot met een klein positief saldo in 2017 van € 0,1 miljoen oplopend naar een positief saldo van € 3,0 miljoen in 2018 en zelfs € 5,3 miljoen in 2020.

Gemeentefonds

Na ontvangst van de meicirculaire van het gemeentefonds is onze focus vooral om uw Raad zo snel mogelijk te informeren over de financiële effecten van de circulaire. Nadat wij u hebben geïnformeerd, wordt de meicirculaire verder geanalyseerd en doorgerekend. Deze analyse leidt tot bijstelling van de financiële effecten uit de meicirculaire van enkele tonnen negatief in de verschillende jaarschijven.

Financieringsresultaat

In de Zomernota 2016 hebben wij, mede ingegeven door de vernieuwde BBV, een aantal wijzigingen voorgesteld in de rente uitgangspunten. Vanuit deze nieuwe uitgangspunten is deze zomer een integrale doorrekening gemaakt van onze financieringsplanning. Deze doorrekening resulteert in een bijstelling van het financieringsresultaat van € 1 ton negatief tot € 1 ton positief in de verschillende jaarschijven.

Overige effecten

Na het doorrekenen en analyseren bleek een paar correcties nodig. Deze correcties leiden in de laatste jaarschijf tot een bijstelling van € 1 ton nadelig.

Nieuwe voorstellen

In onderstaande tabel is een aantal financiële aanpassingen opgenomen dat wij in de Stadsbegroting willen verwerken. De aanpassingen betreffen de financiële gevolgen van de door uw Raad aangenomen moties tijdens het debat over de Zomernota en de vrijval van een taakmutatie.
In onderstaande tabel zijn de financiële effecten opgenomen. Na de tabel worden de verschillende regels toegelicht.

Bedragen * € 1 miljoen	2017	2018	2019	2020
Moties zomernota 2016				
- Motie Hillen 2.0 – Archeologie thuis	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
- Investeren in bestaande sportaccommodaties		-0,09	-0,27	-0,26
Vrijval taakmutatie uitvoeringskosten lijfrenteopbouw	0,13	0,16	0,19	0,21
Green capital	pm	pm		
Verrekening met saldireserve	0,13	-2,63	-3,03	-4,89
Nieuwe voorstellen	**0,2**	**-2,6**	**-3,2**	**-5,0**

Motie Hillen 2.0 – Archeologie thuis

In de “motie Hillen 2.0 – archeologie thuis” roept u op om de motie Hillen 1.0 om te zetten in structureel beleid en hiervoor € 50.000 op te nemen in de begroting. Met het honoreren van deze motie komen er middelen beschikbaar om bij vergunningsvrije bouwactiviteiten archeologisch onderzoek te faciliteren.

Motie Investeren in bestaande sportaccommodaties

Met de motie “Investeren in bestaande sportaccommodaties” beoogt uw Raad € 3 miljoen meer financiële ruimte voor investeringen in sportaccommodaties in de jaren 2017 en 2018. Wij stellen voor om in het investeringsplan hiervoor vooralsnog een investeringskrediet van € 1 miljoen in 2017 en € 2 miljoen in 2018 op te nemen. In de programmabegroting maken we ruimte voor de kapitaallasten die hiermee gepaard gaan ten laste van de beschikbare ruimte van de algemene middelen.

Vrijval taakmutatie Uitvoeringskosten lijfrenteopbouw

In de septembercirculaire 2015 is een compensatie aan het gemeentefonds toegevoegd die voort vloeit uit het wetsvoorstel vrijlating lijfrenteopbouw en inkomsten uit arbeid. Deze compensatie is bedoeld voor de extra uitvoeringskosten vanwege een klantentoename als gevolg van het niet meer meenemen van de opgebouwde lijfrente bij het bepalen of iemand recht heeft op een uitkering.
Omdat wij al een mechanisme hebben dat er voor zorgt dat bij stijgende klantaantallen er middelen uit het gemeentefonds worden gereserveerd voor uitvoering kan deze taakmutatie vrijvallen.

Green Capital

In 2018 is Nijmegen het hele jaar Green Capital van Europa, een titel waar wij bijzonder trots op zijn. Bij het thema duurzaamheid hebben we al geschreven dat we een enorme "boost" aan duurzame initiatieven, projecten en congressen voorzien in 2018. We zullen voor het einde van dit jaar met een voorstel komen voor hoe wij en onze partners dit bijzondere jaar willen vormgeven. In dit voorstel zullen we ook een inschatting maken van de kosten van dit jaar.
We gaan natuurlijk ons best doen om zoveel mogelijk sponsoren en co-financiers bij dit jaar te betrekken. Ook dit nemen we op in het voorstel.

Hoeveel we uiteindelijk financieel moeten bijdragen is op dit moment niet in te schatten vandaar dat we dit voor alsnog p.m. ramen.

Verrekening met de saldireserve

In de Zomernota hebben we aangegeven dat we het positieve financiële resultaat vanaf 2018 willen storten in de saldireserve.
Gingen we bij de Zomernota uit van een licht positief saldo van € 0,1 miljoen in 2017, na doorrekening en verwerking van de nieuwe voorstellen blijkt er een nadelig saldo te zijn van € 0,13 miljoen. Omdat het ten opzichte van de totale begrotingsomvang een gering nadeel betreft dat bovendien omslaat in een fors positief saldo in de jaren daarna, stellen we voor dit saldo ten laste van de saldireserve te brengen.
In totaal voegen we in de periode 2017 - 2020 hiermee € 10,4 miljoen extra toe aan de saldireserve.

BUIG

BUIG staat voor Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten en betreft het budget dat wij jaarlijks van het Rijk ontvangen om onze uitkeringen van te betalen. Het betreft een niet geoormerkte uitkering, wat inhoudt dat je zelf mag bepalen wat je met tekorten of overschotten doet na betaling van alle uitkeringen. Een onderdeel van het BUIG-model betreft de vangnetregeling. Deze regeling is er om gemeenten te beschermen voor grote uitschieters. De regeling houdt in het kort in dat gemeenten een tekort tussen de 5% en 10% voor de helft vergoed krijgen van het Rijk en een tekort boven de 10% wordt volledig vergoed.

Zomernota

Recentelijk is er een nieuw BUIG-verdeelmodel ingevoerd die voor met name grote centrumgemeenten bijzonder ongunstig uitpakt. Ook Nijmegen is een ‘nadeelgemeente’ en dat is de reden dat we in de zomernota voor zowel 2016 als 2017 een negatief saldo op BUIG hebben geprognosticeerd van € 6 miljoen. In de Zomernota zijn maatregelen genomen om dit tekort in te passen in de begroting. Onderdeel hiervan is een totale bezuiniging van € 2 miljoen op Werk (Re-integratiebudget meerwerk) en Bijzondere bijstand (duurzame gebruiksgoederen). Middels de aangenomen motie ‘geen bezuinigingen op werk en inkomen’ zijn we opgeroepen deze bezuinigingen niet te effectueren en € 2 miljoen te besparen door instroom in de bijstand te beperken en uitstroom naar werk te bevorderen.

Uitwerking motie

In de zomer is gewerkt aan een inventarisatie van mogelijkheden om de instroom en uitstroom te beïnvloeden. Dit heeft geleid tot een aantal interventies waar we de komende tijd uitvoering aan gaan geven. Zodoende hopen we het bijstandsvolume te beperken en zoveel mogelijk mensen te laten participeren. Tegelijkertijd stijgt in heel Nederland en ook in Nijmegen het bijstandsvolume harder dan verwacht als gevolg van onder andere de huisvesting van statushouders en de hogere prijs per uitkering. Het tekort op BUIG zal zeer waarschijnlijk zodanig zijn dat we gebruik zullen moeten maken van de volledige compensatie vanuit de vangnetregeling. Dat betekent dat een besparing op BUIG middels de uitvoering van de motie weliswaar leidt tot een lastenreductie en dus een kleiner beroep op de vangnetregeling, maar op het saldo voor de gemeente Nijmegen heeft het geen effect.
Dat betekent dat we het om diverse redenen nog steeds belangrijk vinden uitvoering te geven aan de motie, maar de gewenste € 2 miljoen besparing wordt daarmee niet gerealiseerd.

Toekomst

Begin oktober krijgen we duidelijkheid over het definitieve BUIG-budget 2016, het voorlopige BUIG-budget 2017 en de septembercirculaire. Ook hopen we dat het Rijk dan duidelijkheid biedt over de (structurele) werking van de vangnetregeling. Het Rijk heeft al aangegeven dat het BUIG-model voor 2017 opnieuw wezenlijk anders zal zijn dan in 2015 en 2016. Er zijn dus op dit moment nog veel onzekerheden en de verwachting is derhalve dat onze prognose over een maand alweer anders is dan die nu is. Zodra de nieuwe informatie inclusief de consequenties daarvan voor onze begroting bekend is wordt dit gedeeld met de

gemeenteraad. Op basis van de uitkomsten zullen we verder zoeken naar mogelijkheden de lasten in overeenstemming te brengen met het BUIG-budget en indien noodzakelijk structurele oplossingen om het tekort op te vangen.

Maatregel

Als gevolg van de werking van het model levert een besparing op BUIG dus pas volledig netto resultaat op wanneer we geen gebruik meer hoeven te maken van de vangnetregeling. De huidige inschatting is dat we voorlopig gebruik zullen moeten blijven maken van de vangnetregeling, wat inhoudt dat we buiten BUIG om moeten zoeken naar de besparing van € 2 miljoen.
Op dit moment blijven we vasthouden aan de maatregelen die we in de zomernota hebben voorgesteld. Hieronder is de betreffende tabel uit de Zomernota nogmaals opgenomen:

Omschrijving; bedragen * 5 1.000,-	programma	2017	2018	2019	2020
Tekort BUIG	Inkomen & Armoede	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Tekort armoedebestrijding (exclusief statushouders)		-1.000	-800	-600	-400
Oplossingen					
Effecten uitwerkingsakkoord Verhoogde asielinstroom		1.000	-250	-250	-250
Extra bijdrage vanuit Werk	Economie & Werk	1.000	1.000	1.000	1.000
Marktconforme vergoedingen voor duurzame gebruiksgoederen	Inkomen & Armoede	1.000	1.000	1.000	1.000
Extra bijdrage voor CAZ	Zorg & Welzijn	500	500	500	500
Overhevelen taakmutaties naar programma	Bestuur & Middelen	597	846	945	945
Totaal oplossingen		4.097	3.096	3.195	3.195
Totaal		**-2.903**	**-3.704**	**-3.405**	**-3.205**

Financieel beeld

Na verwerking van de cijfers komen we tot onderstaand financieel beeld van de Stadsbegroting 2017 -2020.

Bedragen * € 1 miljoen	2017	2018	2019	2020
Beginstand stadsbegroting 2017 - 2020	-0,2	2,6	3,2	5,0
Nieuwe voorstellen	0,2	-2,6	-3,2	-5,0
BUIG	0,0	0,0	0,0	0,0
Financieel beeld begroting 2017 - 2020	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**

Het financieel beeld sluit, net als vorig jaar, alle jaren 0 vanwege het verrekenen van de saldi in de verschillende jaren met de saldireserve. Hiermee vergroten we de buffer voor risico's per saldo met € 10,4 miljoen in de periode 2017 - 2020.

Investeringen

Investeren in bestaande sport accommodaties

In deze begroting is één toevoeging op het investeringsplan opgenomen. Het betreft het investeringskrediet van in totaal € 3 miljoen voor het investeren in bestaande sportaccommodaties conform uw motie d.d. 6 juli "Investeren in bestaande sportaccommodaties". In het deel "Nieuwe voorstellen" is aangegeven hoe de kapitaallasten een plek krijgen in de Stadsbegroting.

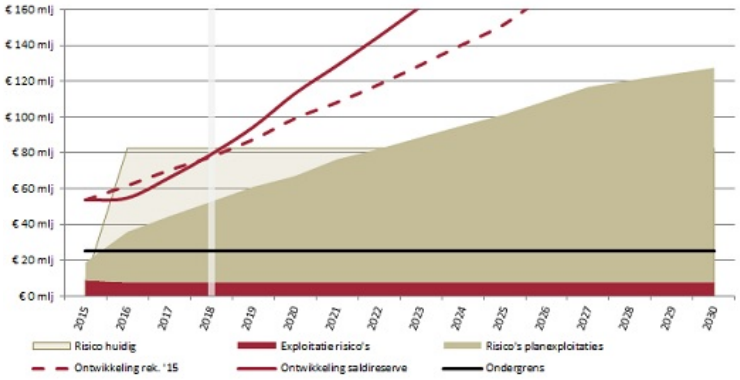
Het volledige investeringsplan en een toelichting hierop is opgenomen in paragraaf investeringen

Ontwikkeling weerstandsvermogen

In dit deel gaan we kort in op de ontwikkeling van het benodigd en het beschikbare weerstandsvermogen: de saldireserve en het risicoprofiel. Een uitgebreidere toelichting hierop is te vinden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Voor deze Stadsbegroting zijn de risico's geactualiseerd en is de ontwikkeling van de saldireserve doorgerekend. Dit op basis van zowel de uitgangspunten van de kadernota "Risicomanagement, weerstandsvermogen en financiële kengetallen" die uw Raad op 11 mei 2016 heeft aangenomen, als de vorige kadernota.
We constateren dat het risicoprofiel is toegenomen, volgens de oude methodiek van € 75,9 miljoen ten tijde van de Stadsrekening 2015 naar € 82,5 miljoen nu. Voor een deel wordt de toename veroorzaakt door de onzekerheden en bedreigingen rondom bedrijventerreinen.
Het verloop van de saldireserve is ten opzichte van de Stadsrekening 2015 gewijzigd. Dit vanwege een aantal voorstellen die in de Zomernota 2016 zijn aangenomen en het voorstel in deze begroting om het jaarlijks programmaresultaat van deze Stadsbegroting te verrekenen met de saldireserve. Hiermee voegen we aanvullend € 10,4 miljoen toe over deze meerjarenperiode.

Met dit geactualiseerde risicoprofiel en de herrekende doorkijk van de saldireserve bereiken we volgens de nieuwe kadernota de 1 op 1 verhouding tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in 2018. Onderstaande grafiek illustreert dit, waarbij zowel het risicoprofiel volgens de methodiek uit de oude kadernota als de nieuwe is weergegeven (respectievelijk het transparante en het niet transparante vlak).

Zoals we in de inleiding al aangaven zien we mooie ontwikkelingen in onze stad. Maar wanwege de financiële onzekerheden rondom BUIG en de grote risico's in de grondexploitaties blijven we op korte termijn voorzichtig in onze uitgaven.

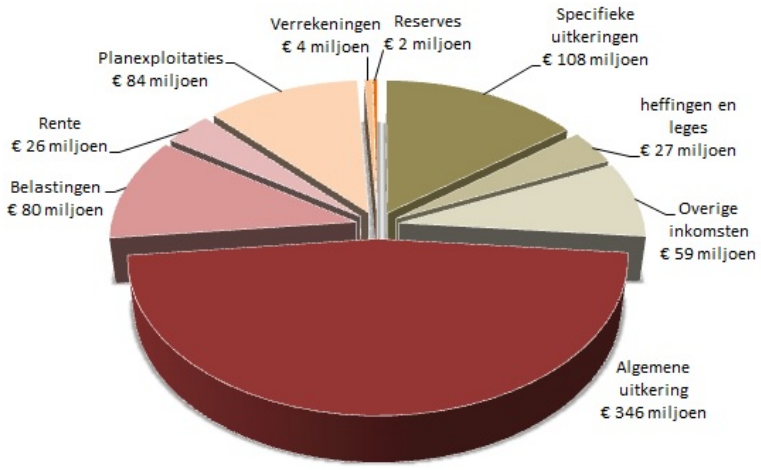
Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Baten en lasten

Programma	Rekening 2015			Begr. dynamisch 2016			Begroting 2017			Begroting 2018			Begroting 2019			Begroting 2020		
Bedragen * € 1mln	**Baat**	**Last**	**Saldo**	**Baat**	**Last**	**Saldo**	**Baat**	**Last**	**Saldo**	**Baat**	**Last**	**Saldo**	**Baat**	**Last**	**Saldo**	**Baat**	**Last**	**Saldo**
Bestuur en Middelen	456,0	55,3	**400,7**	459,3	49,5	**409,8**	455,5	55,1	**400,4**	459,3	56,8	**402,5**	461,6	56,5	**405,1**	461,8	56,4	**405,5**
Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing	3,2	29,1	**-25,8**	3,3	28,8	**-25,6**	2,6	27,6	**-25,1**	2,5	27,7	**-25,1**	2,5	27,7	**-25,2**	2,5	27,7	**-25,2**
Dienstverlening & burgerzaken	3,8	7,2	**-3,5**	4,0	7,8	**-3,8**	4,4	7,6	**-3,2**	4,1	7,3	**-3,3**	2,5	6,6	**-4,0**	2,5	5,9	**-3,4**
Duurzaamheid	2,8	11,6	**-8,8**	1,0	9,6	**-8,6**	0,6	9,1	**-8,6**	0,6	9,3	**-8,6**	0,8	9,4	**-8,7**	0,6	9,3	**-8,6**
Economie en Werk	9,4	57,8	**-48,4**	3,5	48,8	**-45,3**	2,9	47,3	**-44,4**	2,2	44,3	**-42,1**	2,2	43,1	**-41,0**	2,2	42,8	**-40,6**
Grondbeleid	139,1	169,1	**-30,0**	129,9	134,8	**-4,8**	84,2	88,1	**-3,8**	61,3	65,4	**-4,1**	73,3	77,4	**-4,2**	65,2	69,1	**-3,9**
Inkomen & Armoedebestrijding	101,1	138,6	**-37,5**	109,6	148,7	**-39,1**	109,2	145,5	**-36,3**	107,9	143,6	**-35,7**	107,9	143,4	**-35,5**	107,9	143,1	**-35,2**
Mobiliteit	18,4	19,7	**-1,4**	18,6	21,0	**-2,4**	18,8	20,1	**-1,3**	17,5	19,2	**-1,7**	17,5	20,1	**-2,6**	17,4	20,0	**-2,5**
Onderwijs	6,6	32,4	**-25,9**	7,2	33,6	**-26,4**	3,6	30,3	**-26,7**	3,6	30,8	**-27,2**	3,6	31,0	**-27,4**	3,6	30,7	**-27,1**
Openbare ruimte	31,6	67,2	**-35,6**	28,8	66,9	**-38,1**	24,3	59,8	**-35,5**	24,7	60,6	**-35,9**	24,9	61,3	**-36,3**	24,8	61,7	**-36,8**
Sport en Accommodaties	23,5	51,3	**-27,9**	19,0	47,5	**-28,5**	18,0	45,8	**-27,8**	17,9	45,9	**-28,0**	17,7	46,1	**-28,3**	17,7	45,9	**-28,2**
Stedelijke ontwikkeling	4,6	6,1	**-1,6**	4,9	6,3	**-1,3**	5,0	5,7	**-0,8**	5,0	5,9	**-0,9**	5,0	5,8	**-0,8**	5,0	5,7	**-0,7**
Veiligheid	5,3	20,2	**-15,0**	0,2	16,2	**-16,0**	0,1	16,0	**-15,9**	0,1	16,1	**-16,0**	0,1	16,1	**-16,0**	0,1	16,2	**-16,0**
Wijkontwikkeling	0,4	5,1	**-4,6**	0,4	5,0	**-4,7**	0,0	4,1	**-4,1**	0,0	4,0	**-4,0**	0,0	4,0	**-4,0**	0,0	4,1	**-4,1**
Wonen	0,6	1,5	**-0,9**	0,2	0,7	**-0,6**	0,2	0,8	**-0,6**	0,2	0,8	**-0,6**	0,2	0,7	**-0,5**	0,2	0,7	**-0,5**
Zorg en Welzijn	19,9	183,2	**-163,3**	20,8	190,5	**-169,7**	7,8	174,2	**-166,4**	6,7	173,3	**-166,6**	6,6	174,1	**-167,5**	6,6	174,1	**-167,5**
Beginsaldo	**826,2**	**855,6**	**-29,4**	**810,5**	**815,8**	**-5,3**	**737,0**	**737,2**	**-0,2**	**713,7**	**711,0**	**2,6**	**726,4**	**723,2**	**3,2**	**718,3**	**713,3**	**5,0**

Waar komt het geld vandaan?

In 2017 zijn de totale baten € 737 miljoen, hieronder is in een diagram een opdeling gemaakt van de baten. Onder de diagram worden de verschillende onderdelen toegelicht.

Algemene uitkering/gemeentefonds € 346 miljoen

Via het gemeentefonds geeft het Rijk middelen aan de gemeente om taken uit te voeren. Hoe dit geld besteedt wordt is aan de gemeenteraad. Natuurlijk zijn er wel taken die een gemeente wettelijk verplicht moet uitvoeren maar de gemeenteraad kan daarvan het niveau bepalen.

Specifieke uitkeringen € 108 miljoen

Onder specifieke uitkeringen verstaan we de middelen die we krijgen voor een specifiek doel. De afgelopen jaren zijn een aantal specifieke uitkeringen ondergebracht in het gemeentefonds. De grootste specifieke uitkering die we op dit moment ontvangen is voor het verstrekken van uitkeringen.

Belastingen € 80 miljoen

Belastingen zijn vrij besteedbaar; anders dan bijvoorbeeld heffingen en leges die specifiek voor een product gevraagd worden.

Het grootste deel van de belastinginkomsten komt uit de OZB woningen en OZB niet-woningen, respectievelijk € 41 en € 38 miljoen. De andere belastingen zijn de hondenbelasting (€ 1 miljoen), de precariobelasting (€ 0,6 miljoen) en de toeristenbelasting (€ 0,5 miljoen).

Heffingen en leges € 27 miljoen

De opbrengsten van heffingen en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn. De grootste heffing is de rioolheffing, deze is circa € 14 miljoen.

De andere € 13 miljoen wordt gevraagd voor bijvoorbeeld het verstrekken van bouwvergunningen, paspoorten en rijbewijzen.

Overige inkomsten € 59 miljoen

Twee grote posten binnen de overige inkomsten zijn de huren die wij ontvangen vanuit verhuur van ons vastgoed en de parkeerinkomsten. Aan parkeerinkomsten hebben we in 2017 € 16,5 miljoen geraamd (inclusief boetes). Aan inkomsten vanuit ons vastgoed hebben we € 17 miljoen geraamd.
Daarnaast ontvangen wij inkomsten vanwege uiteenlopende redenen bijvoorbeeld omdat wij diensten leveren aan anderen, eigen bijdrage vragen voor voorzieningen of vanuit havens en liggelden.

Rente € 26 miljoen

Aan rente inkomsten ramen we € 26 miljoen. Dit is fors lager dan in de voorgaande stadsbegroting en komt vooral vanwege de verlaging van de interne rekenrente van 4% naar 2,5%. In de paragraaf financiering wordt uitgebreid ingegaan op de rentebaten en lasten.

Planexploitaties € 84 miljoen

Planexploitaties zijn grote meerjarige ontwikkelingsprojecten, waarvoor de gemeenteraad een aparte begroting vaststelt voor de looptijd van het project. De boekhoudregels schrijven voor dat ook van de planexploitaties de baten en lasten van het betreffende jaar in de begroting worden opgenomen. Op de planexploitaties wordt ingegaan in de paragraaf Grondbeleid.

Reserves € 2 miljoen

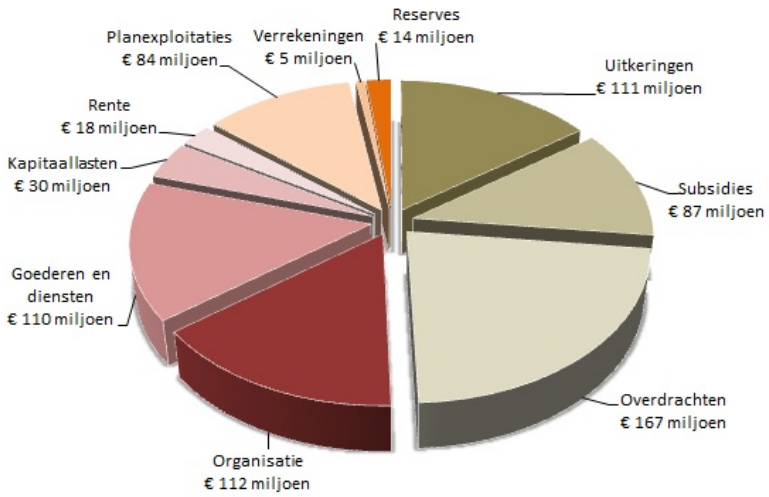
Onttrekkingen uit reserves zijn inkomsten voor de begroting. In deze begroting hebben we € 2 miljoen als inkomsten opgenomen. Het gaat hier om de onttrekkingen waarover de Raad een besluit heeft genomen.

Administratieve verrekeningen € 4 miljoen

In onze begroting worden op een aantal plaatsen bedragen verrekend tussen programma's en producten. Het betreft hier voornamelijk verrekeningen tussen het rioleringsplan en verschillende beleidsproducten die hier een bijdrage aan leveren.

Waar gaat het geld naartoe?

In 2017 zijn de totale lasten € 737 miljoen, hieronder is in een diagram een opdeling gemaakt van de lasten. Onder de diagram worden de verschillende onderdelen toegelicht.

Goederen en diensten € 110 miljoen
Onder goederen en diensten wordt alles geboekt wat anderen tegen onze betaling in opdracht uitvoeren of leveren. Het gaat bijvoorbeeld om trajecten voor uitstroom en participatie, contract met de DAR, onderhoud aan wegen en beheer en onderhoud van accommodaties.

Uitkeringen € 111 miljoen
Aan lasten voor uitkeringen is in de begroting € 111 miljoen opgenomen. Het betreft hier de uitkeringen voor de verschillende inkomensregelingen zoals BUIG, BOB en BBZ.

Organisatie € 112 miljoen
De totale kosten van de gemeentelijke organisatie bedragen € 112 miljoen. Hieronder vallen de loonkosten van de ambtenaren en de bestuurders en de kosten om de eigen organisatie te laten functioneren. In deze post zijn niet de kosten van de medewerkers opgenomen die werken aan investeringsprojecten en planexploitaties.

Kapitaallasten € 30 miljoen
Kapitaallasten bestaan uit rente en de afschrijvingslasten van onze gereed gekomen investeringen. Het gaat hier om de kapitaallasten van onze beleidsinvesteringen. De kapitaallasten vanuit de investeringen ten behoeve van onze organisatie zijn onder de post "organisatie" opgenomen. Ten opzichte van vorig jaar zijn de kapitaallasten gedaald. Dit vanwege de verlaging van de interne rekenrente van 4% naar 2,5%.

Subsidies € 87 miljoen
We hebben in de begroting € 87 miljoen aan subsidies opgenomen. Subsidies zijn betalingen aan anderen waarbij er geen goederen of diensten aan de gemeente worden geleverd. Jaarlijks verschijnt er een Uitvoeringsprogramma Subsidies waarin is opgenomen aan wie wij subsidies verstrekken.

Overdrachten € 167 miljoen
Het grootste deel van de overdrachten bestaan uit bijdragen aan verbonden partijen zoals de regionale brandweer, MGR-Werkbedrijf (inclusief <BREED>), GGD en ODRN. Verder vallen hieronder de verstrekkingen bijzondere bijstand en de individuele verstrekkingen vanuit de WMO. Een andere grote post zijn de vergoedingen onderwijshuisvesting die wij verstrekken aan schoolbesturen.

Rente € 18 miljoen
Aan rentelasten is € 18 miljoen begroot. In de paragraaf financiering is een uitgebreide toelichting opgenomen op de rentebaten en rentelasten.

Planexploitaties € 84 miljoen
Van de planexploitaties nemen wij, conform de geldende boekhoudregels, de baten en lasten op in onze meerjarenbegroting. In de paragraaf Grondbeleid wordt nader ingegaan op onze planexploitaties.

Reserves € 14 miljoen
In de stadsbegroting 2017 is in totaal voor € 14 miljoen aan stortingen in reserves opgenomen. Dit betreft voornamelijk toevoegingen aan de saldireserve. In de paragraaf paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de ontwikkeling van het weerstandsvermogen geschetst.

Administratieve verrekeningen € 5 miljoen
Binnen onze begroting verreken we op een aantal plaatsen bedragen tussen programma's en producten. Het betreft hier voornamelijk verrekeningen tussen het rioleringsplan en verschillende beleidsproducten die hier een bijdrage aan leveren.

Resultaat voor en na bestemming

	2017			2018			2019			2020		
bedragen * € 1 miljoen	baat	last	saldo	baat	last	saldo	baat	last	saldo	baat	last	saldo
Saldo voor bestemming	734,1	722,7	11,4	712,3	698,7	13,6	724,7	709,5	15,2	716,1	697,3	18,8
Mutatie reserve	3,6	15,2	-11,6	2,1	13,1	-11,0	2,3	14,4	-12,0	2,2	16,0	-13,8
Beginsaldo	**737,7**	**737,9**	**-0,2**	**714,4**	**711,8**	**2,6**	**727,1**	**723,9**	**3,2**	**718,3**	**713,3**	**5,0**

Incidentele baten en lasten

Conform het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) is hieronder het overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen.

Bedragen * € 1.000,-	programma	2017	2018	2019	2020
Incidentele lasten					
Velo City	Mobiliteit	100			
project Edic	Bestuur en Middelen	50			
Nieuwe gemeentelijke website	Dienstverlening en Burgerzaken	33			
aanpak leegstand binnenstad	Economie en werk	300	300	300	
Vluchtelingen - werkbegeleiding	Economie en werk	735			
Vluchtelingen - middelen vanuit armoedebestrijding	Inkomen & armoedebestrijding	1.973			
Vluchtelingen - ambitie budgetbeheer terugbrengen	Inkomen & armoedebestrijding	-150			
Vluchtelingen - inrichtingskosten: versobering beleid	Inkomen & armoedebestrijding	-350			
WePod	Mobiliteit	50			
Vluchtelingen - middelen onderwijs	Onderwijs	360			
Vluchtelingen - ISK VO	Onderwijs	-67			
Vluchtelingen - educatie	Onderwijs	-293			
Invoering omgevingswet	Stedelijke ontwikkeling	165	320	190	115
Ambities wonen	Wonen	61	61		
Vluchtelingen - projectkosten	Zorg en Welzijn	447			
Vluchtelingen - middelen tv Zorg en Welzijn	Zorg en Welzijn	165			
Vluchtelingen - projectkosten opvangen binnen afdeling	Zorg en Welzijn	-100			
Vluchtelingen - versobering / dekking binnen Z&W	Zorg en Welzijn	-92			
Totaal incidentele lasten		3.387	681	490	115
Incidentele baten					
Vluchtelingen - compensatie Rijk	Bestuur en Middelen	2.242			
Totaal incidentele baten		2.242	0	0	0
Totaal		**1.145**	**681**	**490**	**115**

Onvoorzien

In de begroting hebben we op het programma Bestuur en Middelen € 441.000 geraamd voor onvoorziene uitgaven. Dit niveau heeft uw Raad in de Perspectiefnota 2009 vastgesteld. Het budget voor onvoorzien is uitsluitend bestemd voor het oplossen van a-structurele, budgettaire knelpunten. Het inzetten van dit budget is een Raadsbevoegdheid.

Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die geen specifieke bestedingsdoel hebben. Uw Raad beslist over de inzet van deze middelen. In dit deel zijn de onderdelen opgenomen die deel uitmaken van de algemene dekkingsmiddelen en worden ze kort toegelicht . Een aantal dekkingsmiddelen worden in andere delen van deze begroting toegelicht. Bij die onderdelen is een verwijzing naar dat betreffende deel opgenomen.

	Realisatie	Begroting				
bedragen * € 1 miljoen	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Lokale heffingen						
- OZB opbrengsten	67,1	72,2	78,0	79,3	80,4	81,5
- Hondenbelasting	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
- Precario belasting	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
- Toeristenbelasting	0,3	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6
Gemeentefonds						
- gemeentefonds	193,8	203,4	199,5	202,9	204,3	206,5
- sociaal domein	146,8	145,2	146,5	146,8	146,8	145,5
Dividenden	0,4	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Financieringsfunctie	13,2	9,1	7,5	7,3	6,8	6,7
Totaal	**423,2**	**432,4**	**434,3**	**439,1**	**441,1**	**443,0**
% van de totale inkomsten (baten)	51%	53%	59%	62%	61%	62%

Lokale heffingen

Van de lokale heffingen maken de OZB, hondenbelasting, precariobelasting en toeristenbelasting deel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Deze heffingen hebben namelijk geen specifiek bestedingsdoel.
In de paragraaf Lokale heffingen wordt dieper ingegaan op alle lokale heffingen.

Gemeentefonds

Het gemeentefonds is het grootste algemene dekkingsmiddel, inclusief de uitkering voor het sociaal domein beslaat het gemeentefonds ongeveer 80% van de algemene dekkingsmiddel. In het hierop volgend deel wordt dieper op het gemeentefonds ingegaan.

Dividenden

In de begroting zijn dividendontvangsten opgenomen voor de DAR en de Bank Nederlandse Gemeenten.

Financieringsfunctie

Met de financieringsfunctie wordt het financieel resultaat bedoeld dat wordt behaald met de financiering van onze activiteiten. In de paragraaf Financiering wordt verder ingegaan op dit financieringsresultaat.

Gemeentefonds

OPZET

Gemeentefonds

Het Rijk stelt via het Gemeentefonds middelen beschikbaar om de gemeentelijke taken uit te voeren. Via circulaires verschaft het Rijk ons informatie over de actualiteiten binnen het fonds. In deze begroting is het Gemeentefonds bijgewerkt tot en met de meicirculaire 2016. Gebruikelijk is dat wij de septembercirculaire bij de Zomernota verwerken.

Het Gemeentefonds bestaat uit drie soorten uitkeringen: de Algemene uitkering, de Decentralisatie-uitkeringen en de Integratie-uitkeringen. De uitkeringen hebben met elkaar gemeen dat gemeenten zich voor de besteding van de middelen niet hoeven te verantwoorden bij het Rijk.

Algemene uitkering

Deze uitkering is via de Financiële verhoudingswet gekoppeld aan bepaalde uitgaven in de Rijksbegroting. Stijgen die uitgaven dan stijgt de uitkering en dalen de uitgaven dan daalt de uitkering. Deze systematiek wordt de trap-op-trap-af methode genoemd. Het Rijk verdeelt vervolgens de uitkering over alle Nederlandse gemeenten via een zestigtal maatstaven. Dit zijn statistische gegevens zoals aantal inwoners, bijstandsontvangers en oppervlakte land. Door vermenigvuldiging van de aantallen(q) met een bedrag per eenheid (p) wordt voor iedere gemeente de bijdrage berekend. Het surplus of het tekort aan middelen wordt via de uitkeringsfactor over alle gemeenten verdeeld. Onze uitkering wordt dus niet alleen beïnvloed door lokale veranderingen maar ook door ontwikkelingen in andere gemeenten. In onze meerjarenbegroting volgen wij de belangrijkste landelijke volume ontwikkelingen zoals die jaarlijks in de meicirculaire zijn opgenomen. Wijzigingen in bijvoorbeeld wettelijke taken of regeringsbeleid kunnen tot verhoging of verlaging van de uitkering leiden. Deze wijzigingen worden taakmutaties genoemd. Deze taakmutaties worden door het Rijk gekoppeld aan specifieke taken.

Decentralisatie-uitkeringen (DU's)

Dit zijn uitkeringen voor specifieke onderwerpen zoals bodemsanering en vrouwenopvang. Soms zijn de uitkeringen eenmalig of beperkt in duur. Ook kan het zijn dat niet elke gemeente ervoor in aanmerking komt, denk hierbij bijvoorbeeld aan versterking aanpak jihadisme of LHBT-emancipatiebeleid. Elke DU heeft zijn eigen verdeelsystematiek. Hierboven hebben wij al gemeld dat wij voor de besteding van deze uitkeringen geen verantwoording aan het Rijk hoeven af te leggen. Wel zien wij geregeld dat er tussen de gemeenten en het Rijk outcome-doelen worden afgesproken.

Integratie-uitkeringen (IU's)

Een integratie-uitkering is vergelijkbaar met een decentralisatie-uitkering. Wel is er een aantal verschillen. Een integratie-uitkering wordt uitgekeerd aan alle gemeenten. Daarnaast staat het vast dat de integratie-uitkering op termijn wordt overgeheveld naar de algemene uitkering. Een integratie-uitkering wordt vooral gebruikt om grote herverdeeleffecten op te vangen.

Ontwikkelingen Gemeentefonds/sociaal domein

Gemeenten zijn vanaf 2015 via nieuwe decentralisaties verantwoordelijk geworden voor de onderwerpen WMO, Jeugd en Participatie.

OMVANG

bedragen * € 1.000,-	2017		2018		2019		2020	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag
Sociaal								
Inwoners	173.250	26.493	174.600	26.703	175.600	26.863	176.700	27.033
Eenouderhuishoudens	5.758	1.199	5.772	1.202	5.783	1.205	5.790	1.206
Eenpersoonshuishoudens	50.837	1.085	51.482	1.107	52.151	1.122	52.816	1.136
Jongeren < 20 jaar	34.726	8.424	34.673	8.411	34.571	8.386	34.463	8.360
Ouderen 65+	26.307	2.095	26.985	2.149	27.632	2.200	28.278	2.251
Ouderen 75-85 jaar	8.189	215	8.377	220	8.657	227	8.977	236
Lage inkomens 65-	29.179	1.286	29.474	1.299	29.772	1.312	30.073	1.326
Huishouden met laag inkomen (drempel)	20.981	9.591	21.146	9.695	21.334	9.782	21.545	9.878
huishoudens	97.124	8.789	97.808	8.851	98.481	8.912	99.135	8.971
Bijstandsontvangers	7.307	15.394	7.536	15.974	7.661	16.322	7.774	16.573
Uitkeringsontvangers	17.066	1.426	17.298	1.445	17.382	1.452	17.508	1.463
Minderheden	13.867	4.441	14.031	4.493	14.197	4.546	14.364	4.600
Centrumfunctie								
Klanten potentieel lokaal	200.600	7.864	200.600	7.864	200.600	7.864	200.600	7.864
Klanten potentieel regionaal	350.710	7.802	350.710	7.826	350.710	7.826	350.710	7.826
Leerlingen VO	12.314	4.562	12.529	4.642	12.745	4.722	12.962	4.803
Leerlingen (V)SO	5.812	1.341	5.843	1.348	5.874	1.356	5.905	1.363
Extra groei leerlingen VO	972	214	1105	244	1277	282	1109	245
Infrastructuur								
oppervlakte land	5.330	219	5.330	219	5.330	219	5.330	219
oppervlakte land * bodemfactor gemeente	5.330	141	5.330	143	5.330	143	5.330	143
oppervlakte binnenwater	430	16	430	16	430	16	430	16
Oppervlakte bebouwing	743	442	756	450	769	458	782	466
oppervlakte bebouwing kern	684	780	694	791	704	802	714	814
oppervlakte bebouwing buitengebied	59	57	62	59	65	62	68	65
Opp bebouwing woonkernen* bodemfactor woonkernen	684	2.113	694	2.144	704	2.175	714	2.206
Opp bebouwing buitengebied* bodemfactor buiitengebied	59	90	62	94	65	99	68	103
Woonruimten	81.976	4.896	83.276	4.974	84.376	5.040	85.276	5.094
Woonruimten * bodemfactor woonkernen	81.976	4.164	83.276	4.230	84.376	4.285	85.276	4.331
Historische kern	20	64	20	64	20	64	20	64
Bewoonde oorden	16.196	507	16.196	507	16.196	507	16.196	507
Bewoonde oorden met historische kernen	14.335	1.229	14.335	1.229	14.335	1.229	14.335	1.229
ISV (a) stadsvernieuwing	1,13%	140	1,13%	140	1,13%	140	1,13%	140
ISV (b) herstructurering	1,41%	107	1,41%	107	1,41%	107	1,41%	107
Omgevingsadressendichtheid	200.512	14.900	205.774	15.297	210.601	15.656	214.980	15.982

bedragen * € 1.000,-	aantal	2017 bedrag	aantal	2018 bedrag	aantal	2019 bedrag	aantal	2020 bedrag
Oeverlengte * Bodemfactor gemeente	1.556	18	1.556	18	1.556	18	1.556	18
Oeverlengte * Bodemf. Gem.*dichtheidsfactor	46.802	272	47.166	275	47.436	276	47.734	278
Meerkernigheid	4	36	4	36	4	36	4	36
kernen met minstens 500 adressen	2	111	2	111	2	111	2	111
Meerkernigheid *Bodemfactor buitengebied	4	59	4	60	4	60	4	60
Bedrijfsvestigingen	14.948	1.130	14.948	1.130	14.948	1.130	14.948	1.130
OZB niet woningen	3.197	1.217	3.267	1.244	3.267	1.244	3.267	1.244
Algemeen								
Vast bedrag		236		236		236		236
Bedrag in basis		**135.165**		**137.047**		**138.492**		**139.733**
Punten uitkerings factor	1,420	56.769	1,445	60.986	1,458	63.429	1,478	66.792
Subtotaal uitgavenijkingen		**191.934**		**198.033**		**201.921**		**206.525**
OZB waarde woning eigenaar		-12.855		-13.092		-13.293		-13.457
OZB niet-woningen eigenaar		-5.085		-5.195		-5.195		-5.195
OZB niet woningen gebruiker incl. De Pater		-4.028		-4.117		-4.117		-4.117
Subtotaal Algemene Uitkering.		**169.966**		**175.629**		**179.316**		**183.756**
cumulatieregeling		-425		-186		-67		0
aanvulling BAG		15		0		0		0
Suppletieregeling afschaffing OZB woningen gebruiker		1.298		865		433		0
Decentralisatie Uitkeringen								
Beeldende kunst en vormgeving		150		150		150		150
maatschappelijke opvang		10.266		10.266		10.266		10.266
gezond in de stad		395		0		0		0
versterking peuterspeelzaalwerk (2010 >)		238		238		238		238
preventieve lokale jeugdbeleid (2010 >)		605		605		605		605
bodemsanering (2016-2020)		1.166		1.166		1.166		1.166
vrouwenopvang		2.835		3.054		3.054		3.054
voorschoolse voorziening peuters		208		312		416		520
LHBT-emancipatiebeleid		20		0		0		0
veiligheidshuizen		219		219		219		219
Impuls brede school sport en cultuur (comb. functie)		531		531		531		531
Integratie-uitkeringen								
Integratie-uitkering W.M.O. Huishoudelijke verz.		12.166		12.166		12.166		12.268
vergunningverlening, toezicht en handhaving 2014		358		411		411		411
Stelpost prijscompensatie		0		-2.024		-4.119		**-6.218**
Stelpost VHROSV		-500		-500		-500		-500

bedragen * € 1.000,-	aantal	2017 bedrag	aantal	2018 bedrag	aantal	2019 bedrag	aantal	2020 bedrag
subtotaal gemeentefonds		**199.511**		**202.902**		**204.284**		**206.465**
Sociaal domein								
jeugd		37.609		38.027		38.027		38.033
WMO taken alle gemeenten		23.194		22.953		22.731		22.619
WMO beschermd wonen centrumgemeenten		50.209		51.761		52.940		52.933
participatie		35.456		34.092		33.137		31.875
subtotaal sociaal domein		**146.468**		**146.833**		**146.835**		**145.461**
Totaal gemeentefonds		**345.979**		**349.735**		**351.119**		**351.926**

TAAKMUTATIES

BELEID TAAKMUTATIES

Ons beleid ten aanzien van taakmutaties, IU's en DU's houdt in dat wij als gemeente niet één op één het Rijk willen volgen bij de bestemming van de gelden. Wij maken een eigen afweging die zoveel mogelijk integraal is, die past binnen het gemeentebrede beleid en die zo goed mogelijk aansluit bij de lopende begroting. Deze integrale afweging houdt in dat ook andere aspecten bij de afweging worden betrokken zoals de inzet van de rijksgelden voor de invulling van bezuinigingen, voor het opvangen van eventuele tekorten of voor budgetwensen binnen andere beleidsterreinen.

Het uitgangspunt is dat als er geen harde afspraken bestaan met derden, regiogemeenten of het rijk we integraal afwegen. Om dit te bepalen toetsen we de uitkering aan vier criteria. Hierbij geldt dat "aan hoe meer criteria er voldaan wordt, hoe bezwaarlijker de integrale afweging is voor een bepaald beleidsterrein". Deze vier criteria zijn:

1. Bijdrage is één op één gekoppeld aan de uitvoering van (een) bestaande taak/beleid
2. Bijdrage is bestemd voor regionale functie
3. Bijdrage is bestemd voor een open einde regeling
4. Voor de inzet van deze bijdrage zijn afspraken met derden gemaakt

Twee keer per jaar verschijnt er een circulaire van het Rijk over het gemeentefonds; in mei en in september (in december verschijnt er een beperkte circulaire). Op die momenten brengen we de budgetten die we ontvangen voor taakmutaties, DU's en IU's in beeld. In onderstaande tabel doen wij een voorstel waarin is aangegeven welke middelen beschikbaar komen voor integrale afweging.

TAAKMUTATIES

Basis Registratie Personen

Basis Registratie Personen	2017	2018	2019	2020
in €	-47.000	-48.000	-48.000	-51.000

In de meicirculaire 2016 is gemeld dat er voor de inschrijving van asielzoekers in de Basis Registratie Personen een uitname wordt gedaan uit de algemene uitkering. Gemeenten hoeven asielzoekers met een vergunning niet meer in te schrijven. Dit gebeurt vanaf 2017 in gemeenten met een zogeheten BRP-straat. Ons voorstel is om deze korting vooralsnog op stelpost te laten staan en te verwerken bij de zomernota 2017

Basisregistratie topografie

Basisregistratie topografie	2017	2018	2019	2020
in €	65.000	67.000	68.000	70.000

In de meicirculaire 2016 is vanaf 2017 een bijdrage in de beheerskosten van de basisregistratie grootschalige topografie toegekend. Dit is de opvolger van het vorige systeem GBKN waarin aan gemeenten een belangrijk deel van de bijhouding van de grootschalige topografie wordt opgedragen. De gemeente Nijmegen houdt al vele jaren de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN) voor de Stichting GBKN Gelderland actueel. Per 1 januari 2016 wordt de Stichting GBKN Gelderland opgeheven en wordt in Nederland de Basisregistratie

Grootschalige Topografie (BGT) ingevoerd. De gemeente Nijmegen wordt dan één van de bronhouders van deze basisregistratie. Per 1 januari 2017 komt de huidige vergoeding te vervallen.
Wij stellen wij voor om deze bedragen over te hevelen naar het programma.

Maatschappelijke opvang

Maatschappelijke opvang	2017	2018	2019	2020
in €	31.414	31.414	31.414	31.414

In de meicirculaire 2016 zijn de bedragen door het gebruik van actuele maatstafgegevens gewijzigd. Wij stellen voor deze middelen toe te kennen aan het programma Zorg en Welzijn.

Onderwijshuisvesting

Onderwijshuisvesting	2017	2018	2019	2020
in €	40.000	54.000	236.000	313.000

Op basis van de laatst bekende stand van de leerlingaantallen en de door het Rijk verwachte ontwikkeling zijn de aantallen geactualiseerd. Wij stellen voor deze middelen toe te kennen aan het programma Onderwijs.

Iu WMO

WMO (in €)	2017	2018	2019	2020
verhoging meicirculaire 2016	564.558	564.558	564.558	666.018

In de meicirculaire 2016 is deze uitkering met name gestegen doordat het budget voor de verbetering van de arbeidsmarktpositie van specifieke groepen werknemers structureel is toegevoegd en de loon- en prijsbijstelling 2016 is verwerkt. In onze begroting passen wij ook het gemeentelijke indexatiecijfer toe. Dit zou leiden tot een dubbele vergoeding. Daarom romen wij de landelijke indexatie af. Wij stellen voor deze middelen toe te kennen aan het programma Zorg en Welzijn.

Uitvoeringskosten lijfrenteopbouw

uitvoeringskosten lijfrenteopbouw	2017	2018	2019	2020
in €	134.000	164.000	190.000	210.000

In de septembercirculaire 2015 is gemeld dat gemeenten een compensatie ontvangen voor de uitvoeringskosten die voortvloeien uit het wetsvoorstel vrijlating lijfrenteopbouw en inkomsten uit arbeid en bevordering vrijwillige voortzetting pensioenopbouw.
Wij stellen voor om het bedrag vrij te laten vallen aan de algemene middelen.

Voorschoolse voorziening peuters

Voorschoolse voorziening peuters	2017	2018	2019	2020
in €	207.902	311.853	415.804	519.755

In de meicirculaire 2016 worden nieuwe middelen toegevoegd zodat peuters, waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en die nu niet naar een voorschoolse voorziening gaan, de mogelijkheid krijgen om naar een voorschoolse opvang te gaan.
Wij stellen voor om het bedrag op stelpost te zetten.

vrouwenopvang

Vrouwenopvang	2017	2018	2019	2020
in €	-59.766	-153.022	-153.022	-153.022

De bedragen zijn in de meicirculaire 2016 enerzijds aangepast als gevolg van het nieuwe verdeelmodel en anderzijds als gevolg van de toevoeging van de begeleidingsmiddelen uit de AWBZ. M.i.v. 2018 worden deze middelen verdeeld volgens een volledig objectief verdeelmodel. Wij stellen wij voor om deze bedragen over te hevelen naar het programma Zorg en Welzijn.

asielinstroom

Asielinstroom	2017	2018	2019	2020
in €	2.242.000			

In april 2016 hebben kabinet en VNG een Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt naar aanleiding van de extra toename statushouders. Op basis van dit uitwerkingsakkoord verwachten we ca € 3,8 mln. te ontvangen voor de periode 2016-2017, € 1,5 mln in 2016 en € 2,2 mln in 2017. Vooralsnog zetten we deze bedragen op een stelpost in afwachting van de toekenning in de septembercirculaire 2016.

Integratieuitkering sociaal domein

IU sociaal domein (in €)	2017	2018	2019	2020
Jeugd	1.627.098	1.929.902	1.882.500	1.888.471
WMO / Beschermd wonen	5.097.692	5.255.900	5.375.635	5.369.574
WMO / Alle taken gemeenten	-73.857	436.127	438.760	326.883
participatie	-609.731	-512.561	-352.609	-1.614.536
Totaal	**6.041.202**	**7.109.368**	**7.344.286**	**5.970.392**

In de meicirculaire 2016 zijn de nieuwe bedragen voor het sociaal domein bekend gemaakt.
Hierin zijn o.a. de loon- en prijsbestellingen 2016 en uitname huishoudelijke verzorging en hulpmiddelen verwerkt. Wij stellen voor om deze bedragen over te hevelen naar het programma Zorg en Welzijn.

Reserves en voorzieningen

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing laten we zien hoe de risico's zich verhouden tot het weerstandsvermogen: de saldireserve. In deze paragraaf schetsen we een ontwikkeling voor zowel de risico's als de saldireserve voor de komende jaren. Hierbij houden we niet alleen rekening met datgene wat in de begrotingsadministratie is opgenomen maar ook met verwachtingen en claims die we nu al weten.

In dit deel geven we inzicht in de stand van de reserves en de voorzieningen zoals die nu in de (begrotings-) administratie is opgenomen. Daarnaast zijn een aantal door de BBV voorgeschreven overzichten opgenomen.

Resultaat na mutaties reserves

	2017			2018			2019			2020	
bedragen * € 1 miljoen	**baat**	**last**	**saldo**	**baat**	**last**	**saldo**	**baat**	**last**	**saldo**	**baat**	**last**	**saldo**
Saldo voor bestemming	733,4	722,0	11,4	711,6	698,0	13,6	724,0	708,8	15,2	716,1	697,3	18,8
Mutatie reserve	3,6	15,2	-11,6	2,1	13,1	-11,0	2,3	14,4	-12,0	2,2	16,0	-13,8
Beginsaldo	**737,0**	**737,2**	**-0,2**	**713,7**	**711,0**	**2,6**	**726,4**	**723,2**	**3,2**	**718,3**	**713,3**	**5,0**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen * € 1 miljoen	**Programma**	**Reserve**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Stortingen						
Behoedzame omgang financieringsresultaat	Bestuur en Middelen	Saldireserve	1,3	1,3	1,3	1,3
SB 2016: voordelen 2017 en later naar saldireserve	Bestuur en Middelen	Saldireserve	3,6	2,7	2,7	2,7
Bespaarde rente (in begroting opgenomen)	Bestuur en Middelen	Saldireserve	2,8	3,0	3,2	3,6
Duurzaamheid Vastgoed	Sport en Acc.	Res. Duurzaamheid	0,5	0,5	0,5	0,5
Totaal structurele stortingen			**8,1**	**7,5**	**7,7**	**8,0**
Onttrekkingen						
Exploitatie KKG	Bestuur en Middelen	Saldireserve	0,3	0,3	0,2	0,2
Egalisatie kapitaallasten	div. programmas	Res. Afschrijvingen	0,1	0,1	0,1	0,1
Onderwijshuisvesting	Onderwijs	Onderwijsh.	0,0	0,0	0,0	0,0
Duurzaamheid Vastgoed	Sport en Acc.	Res. Duurzaamheid	0,5	0,5	0,4	0,4
Totaal structurele onttrekkingen			**0,9**	**0,8**	**0,8**	**0,8**
Totaal structurele reserve mutaties			**7,2**	**6,6**	**6,9**	**7,3**

Incidentele reservemutaties

Bedragen * € 1 miljoen	Programma	Reserve	2017	2018	2019	2020
Stortingen						
Maatwerk interventie	Bestuur en Middelen	Saldireserve	0,8			
Planexploitaties VGP januari 2016	Bestuur en Middelen	Saldireserve	1,2	0,8	2,6	4,3
Levensduur verlengd onderhoud activeren	Bestuur en Middelen	Saldireserve	5,0	4,5	4,1	3,7
Bodemsanering	Mobiliteit	Res. Decentr-uitk bodemsanering	0,1	0,3		
Totaal incidentele stortingen			**7,1**	**5,6**	**6,7**	**8,0**
Onttrekkingen						
Uitvoering toelage hulp bij het huishouden	Bestuur en Middelen	Saldireserve	0,6			
Kosten verhoogde asielinstroom	Bestuur en Middelen	Saldireserve	0,4			
Planexploitaties VGP januari 2016	Grondbeleid	Saldireserve	0,1	0,1	0,1	0,1
Bijdrage Koers West	Grondbeleid	Saldireserve	1,2	1,2	1,2	1,2
Ontrekkingen uit reserve jeugd	Zorg & Welzijn	WMO-jeugd	0,5			
Bodemsanering	Mobiliteit	Res. Decentr-uitk bodemsanering			0,3	0,2
Totaal incidentele onttrekkingen			**2,7**	**1,3**	**1,6**	**1,5**
Totaal incidentele reserve mutaties			**4,3**	**4,3**	**5,1**	**6,5**

Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves

Bedragen * € 1 miljoen		2015 Stand	Storting	Onttrek.	2016 Stand	Storting	Onttrek.	2017 Stand	Storting	Onttrek.	2018 Stand	Storting	Onttrek.	2019 Stand	Storting	Onttrek.	2020 Stand
Saldireserve	F022	53,7	10,3	3,4	60,7	14,6	2,6	72,7	12,3	1,6	83,4	13,9	1,5	95,8	15,5	1,5	109,8
Reserve Strategische investeringen	F002																
1%-regeling Beeldende Kunst	F004	0,3		0,1	0,3			0,3			0,3			0,3			0,3
Reserve onderwijshuisvesting	F029	2,0		0,0	2,0		0,0	2,0		0,0	1,9		0,0	1,9		0,0	1,8
Reserve ISV	F040	0,8		0,5	0,4			0,4			0,4			0,4			0,4
Reserve Afschrijvingen	F046	0,8	0,5	0,1	1,2		0,1	1,1		0,1	1,0		0,1	1,0		0,1	0,9
Reserve parkeerbijdrage	F047	0,5			0,5			0,5			0,5			0,5			0,5
Reserve focus Citymarketing	F051	0,2			0,2			0,2			0,2			0,2			0,2
Reserve gesubsidieerde arbeid	F052	1,1			1,1			1,1			1,1			1,1			1,1
Reserve Ondernemersfonds	F054	0,5			0,5			0,5			0,5			0,5			0,5
Reserve Duurzaamheid	F057	0,3	0,5	0,5	0,3	0,5	0,5	0,3	0,5	0,5	0,3	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4
Reserve WMO-jeugd	F058	9,7		1,4	8,3		0,5	7,9			7,9			7,9			7,9
Reserve onderhoud	F059	2,6			2,6			2,6			2,6			2,6			2,6
Reserve POG buitensp	F060	1,1			1,1			1,1			1,1			1,1			1,1
	F061		0,0		0,0	0,1		0,2	0,3		0,5		0,3	0,2		0,2	
Reserve WMO-beschermd wonen	Fxxx	1,4			1,4			1,4			1,4			1,4			1,4
Totaal		**75,1**	**11,3**	**5,9**	**80,5**	**15,2**	**3,7**	**92,0**	**13,1**	**2,2**	**102,9**	**14,4**	**2,4**	**114,9**	**16,0**	**2,2**	**128,7**

Voorzieningen

Bedragen * € 1 miljoen		Rek. 2015			2016			2017			2018			2019			2020
			Stort.	Onttr.	Stand	Stort.	Onttr.	Stand	Stort.	Onttr.	Stand	Stort.	Onttr.	Stand	Stort.	Onttr.	Stand
Voorzieningen voor verplichtingen verliezen en risico's																	
Vrz. bezwaar en beroep heffingen	V002	0,2			0,2			0,2			0,2			0,2			0,2
Vrz. Bergerden	V025	12,2	0,5		12,7	0,6	13,3										
Pensioeninhouding wethouders	V036	2,7			2,7			2,7			2,7			2,7			2,7
Voorziening spaarverlof	V040	0,2			0,2			0,2			0,2			0,2			0,2
IBB (Ik bouw Betaalbaar)	V091	0,4		0,0	0,4		0,1	0,3		0,1	0,3		0,1	0,2		0,1	0,2
Voorziening Waalfront	V094	20,4	0,7		21,2	0,8		21,9	0,8		22,7	0,8		23,5	0,8		24,4
Ziekengeldverplichting uitzicht	V095	0,0			0,0			0,0			0,0			0,0			0,0
Vrz BWS	V097	0,2			0,2			0,2			0,2			0,2			0,2
Vrz. Risico vrz stim.reg.	V104		0,0		0,0	0,0		0,1	0,0		0,1	0,1		0,2	0,1		0,2
subtotaal		36,4	1,3	0,0	37,6	1,4	13,4	25,6	0,8	0,1	26,4	0,9	0,1	27,2	0,9	0,1	28,1
Egalisatievoorzieningen																	
Onderhoudsvoorziening panden	V017		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0	
Vrz Triavium	V085	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1	0,3
Vrz. verb.toeg.openb.geb.	V086	0,1			0,1			0,1			0,1			0,1			0,1
Vrz Beheerskosten startersleningen	V087	0,7		0,2	0,5		0,2	0,3		0,2	0,1		0,2	-0,1		0,2	-0,3
Onderhoudsvoorziening Stadsbrug	V101	0,8			0,8			0,8			0,8			0,8			0,8
Vrz stedelijke vernieuwing	V042		0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0	0,0		0,0
Vrz POG onderh buitensp.	V103		0,6	0,6	0,0	0,6	0,5	0,2	0,6	0,5	0,3	0,6	0,4	0,5	0,6	0,4	0,7
subtotaal		1,9	0,7	0,9	1,7	0,7	0,8	1,7	0,7	0,8	1,6	0,7	0,7	1,7	0,7	0,7	1,7
Voorziening GRP-nieuw	V050	3,7	8,8	9,6	2,8	8,8	9,5	2,1	8,8	9,5	1,4	8,8	9,5	0,7	8,8	9,5	0,0
Totaal excl. vrz. grondexploitaties		**41,9**	**10,8**	**10,5**	**42,2**	**10,9**	**23,7**	**29,4**	**10,4**	**10,4**	**29,4**	**10,4**	**10,3**	**29,6**	**10,5**	**10,3**	**29,8**
Voorzieningen in mindering gebracht op voorraden (grondexploitaties)																	
Voorziening tekort Waalsprong	V020	11,3	0,5		11,7	1,6		13,3	1,7		15,0	1,7		16,7	1,8		18,5
Vrz Lindenholt Noord	V064																
Voorziening Compaq terrein	V084	3,4	0,1		3,5	0,1		3,6	0,1		3,8	0,2		3,9	0,2		4,1
Vrz Onderwijshuisv	V088	13,9	0,6		14,5	0,6	0,0	15,0	0,6		15,7	0,6		16,3	0,7		16,9
Vrz Driehuizen	V089	2,1	0,1	2,2													
Voorziening Plein 44	V092	0,3	0,0	0,3	0,0			0,0			0,0			0,0			0,0
Waalsprong GEM-deel	V096	27,2	1,1		28,3	0,0		28,3			28,3			28,3			28,3
	V099	2,0	0,1		2,1	0,1		2,1	0,1		2,2	0,1		2,3	0,1		2,4
Voorziening Skave Huse	V105	0,0	0,0	0,1	0,0			0,0			0,0			0,0			0,0
Totaal vrz grondexploitaties		**60,2**	**2,4**	**2,5**	**60,0**	**2,4**	**0,0**	**62,4**	**2,5**		**64,9**	**2,6**		**67,5**	**2,7**		**70,2**
Totaal voorzieningen		**102,1**	**13,2**	**13,0**	**102,3**	**13,3**	**23,7**	**91,9**	**12,9**	**10,4**	**94,4**	**13,0**	**10,3**	**97,1**	**13,2**	**10,3**	**100,0**

Subsidies

Subsidieplafonds

In de Nijmeegse Kaderverordening Subsidieverstrekking heeft uw Raad vastgelegd dat u op bepaalde beleidsterreinen of onderdelen van beleidsterreinen subsidieplafonds kunt instellen. Deze plafonds geven uw Raad een instrument in handen om kaders te bepalen voor de uitvoering van subsidiebesluiten door ons College. Daarnaast kunnen ze op een aantal terreinen bijdragen aan een zorgvuldiger subsidiebeheer.
Hieronder hebben we op een rij gezet voor welke programma's en/of subsidieregelingen we een subsidieplafond instellen.

Programma	Product / subsidieregeling	Bedrag
Bestuur en Middelen	Externe betrekkingen	34.027
Citymarketing, cultuur en cultuurhistorie	Programmaplafond	17.655.000
	Citymarketing en evenementen	525.000
	SCIN	239.000
	SAN	80.000
Duurzaamheid	Natuur en Milieueducatie	217.000
	Grootschalig groen	32.000
	Park Lingezegen	241.000
Economie & Werk	Ondernemersfonds	555.000
Onderwijs	Programma plafond	6.504.111
	Voorschoolse voorzieningen	2.694.132
Wonen	Verbetering toegankelijkheid openbare gebouwen	Maximaal de omvang van de voorziening per 01-01-2017
Zorg & Welzijn	Programma plafond	55.578.287
	Beleidsregels vrijwillig jeugdwerk	200.296
	Beleidsregels subsidies allochtone zelforganisaties	72.296
Sport en Accommodaties	Programma plafond	2.294.854
	Beleidsregels sport en recreatie ; trainingsuren aangepaste sporten	60.000
	Beleidsregels sport en recreatie ; deskundigheidsbevordering	8.000
Wijkontwikkeling	Speelvoorzieningen	7.475
	Stadsdelen; uitvoeringsvoorschrift wijkactiviteiten en –participatie	541.508

Subsidieoverzicht

bedragen * € 1.000,-	2016	noot	2017	2018	2019	2020
Bestuur en Middelen						
Externe betrekkingen	34		14			
Citymarketing, cultuur en cultuurhistorie	**17.848**		**18.249**	**18.201**	**18.191**	**18.191**
Citymarketing en evenementen	569		556	556	556	556
Culturele ketens	12.167		12.375	12.344	12.344	12.344
Cultuureducatie en amateurkunst	3.837		4.000	4.000	4.000	4.000
Talent en kwaliteit	1.275		1.317	1.301	.1291	1.291
Duurzaamheid	**781**	**1**	**495**	**495**	**495**	**495**
Groen, natuur en woonomgeving	273		278	278	278	278
Geluid, lucht en Bodem	295					

bedragen * € 1.000,-	2016	noot	2017	2018	2019	2020
Klimaat & Energie	213		217	217	217	217
Economie en Werk	**669**	**2**	**818**	**715**	**658**	**609**
Economie	607		765	662	605	555
Werk	62		53	53	53	53
Inkomen & Armoedebestrijding	**1.873**	**3**	**1.752**	**1.752**	**1.752**	**1.752**
Armoedebestrijding	1.773		1.752	1.752	1.752	1.752
Inkomen	100					
Onderwijs	**8.882**	**4**	**6.323**	**6.323**	**6.323**	**6.323**
Stimuleren ontwikkelingskansen	8.071		5.497	5.497	5.497	5.497
Bestrijden voortijdig schoolverlaters	811		826	826	826	826
Sport en Accommodaties						
Sport	2.365		2.390	2.390	2.310	2.310
Stedelijke ontwikkeling						
Ruimtelijke inrichting	15		15	15	15	15
Veiligheid						
Openbare orde & Veiligheid	45		41			
Wijkontwikkeling	**554**		**560**	**560**	**560**	**560**
Speelvoorzieningen	12		8	8	8	8
Wijkaanpak	542		552	552	552	552
Wonen						
Wonen	43		44	44	44	44
Zorg en Welzijn	**67.928**	**5**	**55.851**	**54.110**	**54.110**	**54.110**
Diversiteit	2.289		1.277	1.277	1.277	1.277
Jeugd	30.513		20.180	20.180	20.180	20.180
Maatschappelijke opvang	17.455		17.241	17.560	17.560	17.560
Publieke Gezondheid	1.245		1.091	634	634	634
Welzijn	16.426		16.061	14.449	14.449	14.449
Eindtotaal	**101.108**		**86.623**	**84.677**	**84.530**	**84.480**

Toelichting bij het Overzicht subsidies in de begroting 2017 – 2020

Dit overzicht subsidies heeft als doel een totaalbeeld te schetsen van de subsidiebudgetten die de gemeente Nijmegen in haar meerjarenbegroting heeft opgenomen. De subsidiebudgetten zijn gerangschikt naar programma en product.

In dit overzicht zijn de volgende aspecten verwerkt/opgenomen:

- subsidies die de gemeente ontvangt van rijk en/of provincie die de gemeente op haar beurt aan derden verstrekt zijn in het overzicht opgenomen.
- subsidies die voldoen aan de definities uit de NKS en de Awb.

Het is een organisatiebreed overzicht met alle beschikbare subsidiebudgetten, die meerjarig zijn opgenomen en ingedeeld zijn per programma/product. Deze subsidiebudgetten zijn begroot op een zestal specifieke subsidiekostensoorten. Over de besteding van de budgetten wordt besloten middels individuele of collectieve collegebesluiten. De Raad beslist over de grote meerjarige budgetsubsidies die zijn opgenomen in bijlage 1 van de NKS. Ook zijn er subsidies waarvoor de besluitvorming aan een portefeuillehouder is gemandateerd; deze volgen een separaat traject als logische consequentie van de beleidsregel van waaruit het voorstel wordt gedaan.

Toelichting verschillen begrotingsjaar 2017 t.o.v. 2016

Het overzicht biedt inzicht in de begrote subsidiebudgetten per programma voor de jaren 2016 t/m 2020. Tussen de begrotingsjaren 2017 en 2016 zijn substantiële verschillen zichtbaar. Over het algemeen is er sprake van incidentele begrotingswijzigingen vanuit College- of Raadsbesluiten met ofwel een éénmalig ofwel een meerjarig variabel karakter.

Verschil begrotingsjaar 2017 t.o.v. begrotingsjaar 2016

Het totale subsidiebudget 2016 bedraagt € 101.107.580. Het totale subsidiebudget 2017 bedraagt € 86.622.948. Het subsidiebudget 2017 is daarmee € 14.484.631 lager dan in 2016. De begrotingswijzigingen die hebben geleid tot de belangrijkste verschillen (groter dan € 100.000) zijn hieronder weergegeven:

De meest substantiële verschillen in het overzicht zijn in de kolom “noot” voorzien van een nummer; deze corresponderen met de nummers in de toelichting onder het overzicht.

1. Programma Duurzaamheid
   Ten opzichte van 2016 is er in 2017 een afname van € 295.000.
   Oorzaak hiervoor is het aflopen van het subsidieproject gevelisolaties met externe financiering door het rijk.
2. Programma Economie en Werk.
   Het subsidiebudget is gestegen door toevoeging van het budget voor de “investeringsregeling binnenstad” van € 150.000 in 2017 en € 50.000 in 2018. Dit is een uitwerking van de beleidsnota “Binnenstad van de toekomst” die in 2015 is vastgesteld door uw Raad.
3. Inkomen armoedebestrijding.
   In 2016 is een budget voor de St. BWN in de begroting opgenomen. Voor 2017 en volgende jaren moet dit administratief nog worden verwerkt.
4. Programma Onderwijs
   Het subsidiebudget voor Programma Onderwijs daalt vooralsnog in 2017. Oplading van het subsidiebudget 2017 vindt plaats na ontvangst van de rijksbeschikking 2017.
5. Programma Zorg en Welzijn
   Het totale subsidiebudget daalt met € 12,1 mln. wat wordt veroorzaakt door de volgende posten:
   - Product diversiteit: voor de maatschappelijke begeleiding en participatieverklaring van statushouders zijn er in 2016 a-structurele middelen toegevoegd.
   - Product jeugd: het subsidiebudget voor jeugd daalt van € 30,5 miljoen in 2016 naar 20,2 miljoen in 2017 omdat in het budget 2017 de regionale jeugdhulp nog niet is opgenomen.
   - Product opvang en beschermd wonen: In 2016 is voor het oplossen van incidentele knelpunten een bedrag van € 350.000 verschoven binnen het programma.
   - Product publieke gezondheid: In 2016 is er sprake van incidentele budgetten voor gezond ouder worden en gezond in de stad voor in totaal € 159.000.
   - Welzijn: het subsidiebudget 2017 daalt ten opzichte van 2016: in het budget 2016 zijn nog begrepen de a-structurele subsidies voor dagbesteding ouderen en sociale wijkteams.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Grondslagen en uitgangspunten

In deze paragraaf beschrijven we de spelregels, uitgangspunten en grondslagen die we bij de opstelling van deze begroting hebben gehanteerd. We beginnen met een korte opsomming van de spelregels die zijn opgenomen in het Coalitieakkoord. Daarna beschrijven we de uitgangspunten die wij standaard hanteren bij het maken en het uitvoeren van de begroting. Als laatste vermelden we de grondslagen. Hierover heeft uw Raad besloten met de Zomernota 2016.

Spelregels

In het Coalitieakkoord zijn een aantal spelregels opgenomen die een richtinggevende werking hebben op de handelingswijze bij inhoudelijke en financiële vraagstukken. Deze spelregels zijn hieronder verkort opgenomen.

- Structureel sluitende begroting
  De meerjarenbegroting moet structureel sluitend zijn. Het laatste van de vier jaarschijven is altijd structureel sluitend. Tekorten in voorliggende jaren worden slechts bij hoge uitzondering gedekt uit reserves of lastenverzwaringen.
- behoedzame en reële ramingen
  Bij het begroten gaan we uit van behoedzame en reële ramingen. De raming van het Gemeentefonds voor een begrotingsjaar baseren wij op de Meicirculaire van het voorafgaande jaar.
- Indexering
  We hanteren het uitgangspunt dat de prijspeilaanpassing budgettair neutraal verloopt. De lastenuitzetting wordt “betaald” uit de prijspeilaanpassing van het gemeentefonds en het verhogen van gemeentelijke tarieven.
- Structurele uitgaven worden structureel gedekt
  Tegenover structurele uitgaven kunnen geen incidentele inkomsten of incidentele meevallers staan. Uit de post ‘Onvoorzien’ worden géén structurele uitgaven gedaan.
- Tegenvallers binnen programma's opvangen
  Tegenvallers door hogere lasten of lagere baten dienen door verlaging van lasten binnen programma’s te worden opgevangen. De inzet van hogere baten wordt integraal afgewogen binnen het college. Het college doet over de inzet daarvan voorstellen aan de raad. Als principe hanteren we dat leges kostendekkend moeten zijn.
- Integrale afweging
  De raad weegt wensen voor nieuw beleid tegen elkaar en tegen de beschikbare financiële beleidsruimte af bij de Stadsbegroting in het najaar. De Perspectiefnota in het voorjaar biedt inzicht in de ontwikkeling van de financiële beleidsruimte en in de wensen voor nieuw beleid. Besluitvorming en inpassing in de begroting vindt plaats bij de begrotingsbehandeling in het najaar.
- Oud voor nieuw
  In geval het college of de raad een voorstel doet om extra geld uit te geven op een ander moment dan bij de integrale afweging, moet solide dekking worden aangewezen. Tenzij er sprake is van externe dekking, moet in het voorstel aangegeven worden welk bestaand beleid moet worden geschrapt of verminderd.
- Investeringen
  Uitgangspunt voor het investeringsvolume is een constant kapitaallastenniveau in de exploitatie (programma’s) en de jaarlijkse toevoegingen uit de areaalontwikkeling.Vrijval in investeringen wordt niet in de exploitatiesfeer ingezet. Als een investering niet in het geplande jaar wordt gerealiseerd, worden sinds 2012 de vrijvallende kapitaallasten toegevoegd aan de saldireserve totdat deze het

gewenste niveau van weerstandsvermogen heeft bereikt. Nadat dit niveau is bereikt, worden de vrijvallende kapitaallasten gestort in de Reserve Strategische Investeringen.

- Reservepositie en weerstandsvermogen
  Het weerstandsvermogen is bedoeld voor:
  a. het kunnen opvangen van incidentele financiële tegenvallers zonder direct ingrepen in de begroting te hoeven doen
  b. het kunnen opvangen van de eerste klap van structurele financiële tegenvallers, waardoor we tijd creëren om een zorgvuldige afweging te kunnen maken hoe we de structurele doorwerking een plek kunnen geven.

  Geredeneerd vanuit deze zienswijze zien wij alleen de saldireserve als weerstandsvermogen. Spelregels rondom risicobeheersing en weerstandsvermogen zijn opgenomen in de kadernota Risicomanagement, Weerstandsvermogen en Financiële kengetallen van mei 2016.
- Wijzigingen binnen financiële kaders
  Bestemming van niet voorziene voordelen in de exploitatie gedurende het jaar worden expliciet ter besluitvorming aan het college voorgelegd. Gezien de financiële risico's die we lopen en onzekere toekomstige ontwikkelingen, willen we behoedzaam om blijven gaan met financiële mee- en tegenvallers. Daarom blijven wij ons inspannen om ons bestaande financiële beleid zorgvuldig na te leven en jaarlijks bij de jaarrekening een zo gunstig mogelijk financieel resultaat te behalen. Dat houdt in een kostenbewuste houding en bijbehorend gedrag.

Kapitaallasten

De kapitaallasten van de vaste activa berekenen we op basis van de boekwaarde en de restant looptijd die eind 2016 in de jaarrekening stonden. Het rentepercentage dat we hierbij gebruiken is 2,5%. De rente berekenen we over de gemiddelde boekwaarde per jaar. Voor de kapitaallasten over het onderhanden werk, de restantkredieten, en de nieuwe investeringen uit het investeringsprogramma rekenen we eveneens 2,5% rente. De afschrijving geschiedt maandelijks op basis van de "richtlijn waardering en afschrijving activa" van november 2004, die wij in de aanloop naar de vorige begroting gewijzigd hebben vastgesteld. Activa die dateren van vóór de richtlijn behouden de afschrijvingstermijn die bij het activeren is bepaald. Overwegend wordt lineair afgeschreven. Alleen als uw Raad anders besluit, wijken we hiervan af. Voor de bepaling van de afschrijvingslasten van de onderhanden en geplande investeringen gaan we er van uit dat alle nog niet gerealiseerde investeringen uit voorgaande jaren in 2017 gerealiseerd worden.

Reserves

Verrekeningen met reserves zijn op programmaniveau in de begroting geraamd. In het overzicht saldo voor en na bestemming wordt duidelijk in welke mate de voorgenomen verrekeningen met reserves het saldo beïnvloeden.
De prognose van de stand van de reserves is gebaseerd op de stand die is bepaald in de jaarrekening 2015 rekening houdend met de toevoegingen en onttrekkingen in de begroting 2016 en de meerjarenbegroting 2017-2020.
Over reserves die voor de financieringsfunctie beschikbaar zijn als financieringsmiddel wordt 2,5% rente berekend. Deze rente voegen we volledig toe aan de saldireserve, tenzij uw Raad daarover anders heeft beslist. Er wordt geen rente als dekking in de begroting opgenomen.
In de begroting gaan we naast de saldireserve uit van een constant niveau van € 40 miljoen aan reserves, voorzieningen en andere middelen die we kunnen gebruiken voor de financieringsfunctie.

Voorzieningen

Voorzieningen die gewaardeerd zijn tegen contante waarde worden jaarlijks met de vooraf vastgestelde rente op niveau gebracht. Over voorzieningen die voor de financieringsfunctie beschikbaar zijn als financieringsmiddel berekenen we 2,5% rente.

Indexering

Op grond van de cijfers uit het Centraal Economische plan van het Centraal Planbureau (CPB) van 21 maart 2016 komen wij tot de volgende indexeringspercentages:

Indexeringspercentages	loonsom	materiële lasten	Inflatie (CPI)	Gemeentelijke tarieven	T.b.v. subsidies
Verwachting 2017	2,20%	1,90%	1,10%		
Nacalculatie 2016	-0,10%	-0,60%	-0,60%		
Indexeringspercentage 2017	2,10%	1,30%	0,50%	1,83%	1,83%

Areaalontwikkeling woningen, inwoners en WOZ waarde niet-woningen

In deze Stadsbegroting zijn we voor de gemeentefondsraming en de belastinginkomsten mede uitgegaan van onderstaande aantallen. Deze aantallen zijn overgenomen uit de Zomernota.

Aantal woningen per 1-1	2016	2017	2018	2019	2020
Woningen per 1-1	79.693	80.943	82.243	83.343	84.243
Woningtoename					
Bestaande stad	450	500	200	200	200
Waalfront	350	350	300	100	100
Waalsprong	450	450	600	600	600
Totaal	**80.943**	**82.243**	**83.343**	**84.243**	**85.143**
Totale woningbouwtoename (productie min sloop)	1.250	1.300	1.100	900	900
Verschil t.o.v. Stadsbegroting '16 (cumulatief)	0	100	200	300	1.200

Ten opzichte van vorig jaar verwachten we een hogere woningbouwproductie. Dit heeft een positief invloed op de hoogte van het gemeentefonds en de OZB-opbrengsten. In de regel "verschil t.o.v. Stadsbegroting '16 (cumulatief)" is het verschil opgenomen tussen de vorige Stadsbegroting en de huidige inzichten. Deze reeks zorgt voor extra financiële ruimte in het gemeentefonds en OZB-opbrengsten.

	2016	2017	2018	2019	2020
Aantal inwoners per 1-1	173.250	174.600	175.600	176.700	177.800
Toename t.o.v. vorig jaar	1.350	1.000	1.100	1.100	

De reeks van het aantal inwoners is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere beginstand.

Voor de opbrengstontwikkeling van de OZB niet-woningen gaan we uit van een areaal uitbreiding van € 100 miljoen WOZ-Waarde per jaar.

Rente

De rente uitgangspunten zijn opgenomen in de paragraaf Financiering.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Vernieuwing BBV

In 2014 heeft de VNG een adviescommissie ingesteld die onder leiding van Staf Depla onderzocht op welke manieren de begroting en jaarstukken toegankelijker kunnen worden voor niet financieel specialisten. In het eindrapport van deze commissie is een aantal aanbevelingen gedaan die in 2015 en 2016 verder zijn uitgewerkt en inmiddels in het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) een plek hebben gekregen. Hieronder wordt kort ingegaan op de veranderingen die betekenis hebben voor deze begroting en hoe wij daar mee zijn omgaan.

Als eerste wordt ingegaan op een tweetal wijzigingen die een financiële betekenis hebben, daarna wordt ingegaan op een aantal wijzigingen die geen financiële consequenties hebben.

Maatschappelijke nut materiële vaste activa (investeringen)
Voor de “onderhoudsinvesteringen” in maatschappelijke nut investeringen hebben we in 2010 afgesproken deze niet meer als investering maar als onderhoud te zien. Destijds is voor € 58 miljoen aan dergelijke investeringen afgeboekt en zijn er onderhoudsbudgetten bij de programma’s opgenomen.
Hiermee hebben we een eenvoudig en houdbaar systeem gecreëerd dat in de lopende begroting voldoende ruimte biedt om de bestaande openbare ruimte in Nijmegen op peil te houden.
In het licht van het nieuwe BBV is de manier waarop we het levensduur verlengend onderhoud financieel hebben geregeld niet meer correct. Vanaf deze begroting zullen we dit type onderhoud moeten gaan activeren en over de gebruiksduur afschrijven.

Dit houdt in dat er in de eerste jaren ruimte ontstaat in de programmabegroting, omdat we nu onderhoudsbudgetten weghalen bij de programma’s. Deze ruimte wordt gedurende de komende jaren ingenomen door de kapitaallasten vanuit de investeringen. Op langere termijn zullen de lasten op de programma’s toenemen, tot zelfs boven het huidige niveau. Dit omdat er rente lasten aan het programma worden toegerekend. Ons voorstel om het voordelig verschil in de komende jaren ten gunste van de saldireserve te brengen, is in deze Stadsbegroting verwerkt. Dit is terug te zien in de paragraaf Investeringen.

Toerekening rente
Wij betalen rente over de leningen die wij bij derden afsluiten. Deze leningen sluiten we vooral af om onze investeringen te kunnen betalen. We rekenen daarom de rente toe aan de gedane investeringen. Dit deden we met een vaste omslagrente van 4%.
Het toerekenen van de rente zorgt ervoor dat de rentelasten op programma’s terecht komen en zorgt voor een opbrengst bij het product “Financiering”. Deze opbrengst wordt afgezet tegen de werkelijke rentelasten.
De afgelopen jaren leverde dit een fors voordeel op: het financieringsresultaat.
Overigens wordt het omslagpercentage ook gebruikt voor de rente die we vergoeden op de reserves.

De commissie BBV heeft aangegeven dat de percentages die gebruikt worden voor de toerekening aan investeringen en aan de eigen reserves gebaseerd moeten zijn op de gemiddelde rente die wij moeten betalen op onze leningen. De afwijking hierop mag maximaal 0,5% zijn. Op dit moment betalen we gemiddeld zo’n 2,2% op de externe financiering. Op basis hiervan stellen we voor om een rentepercentage van 2,5% te hanteren. In deze stadsbegroting hebben we rekening gehouden met dit percentage renteomslag voor de investeringen en de rentevergoeding op de reserves.

Indeling naar takenvelden
In het BBV is het begrip product als een verdere indeling van programma's verdwenen. Daarvoor in de plaats is een uniforme en verplichte indeling van taakvelden gekomen. Voor de begroting 2017 is voorgeschreven om in de begroting een overzicht op te nemen naar taakvelden. In de jaren daarna moeten de taakvelden een plek krijgen in de sturing door de Raad en moet de administratie hierop ingericht zijn.
Voor wat betreft deze begroting hebben we het voorgeschreven inzicht naar taakveld hieronder opgenomen. We komen later terug op hoe we de taakvelden een plek kunnen geven in de sturing door de Raad.

Voorgeschreven beleidsindicatoren
Een belangrijk doel van de vernieuwing BBV is het vergroten van de vergelijkbaarheid tussen gemeenten. Hiervoor heeft de commissie aangegeven gebruik te willen maken van kengetallen.
Voor de Stadsbegroting 2016 is al een aantal financiële kengetallen voorgeschreven. Vanaf de begroting 2017 zijn voor de taakvelden kengetallen en beleidsindicatoren benoemd. Ook deze zijn hierna opgenomen.

Kosten van overhead – paragraaf bedrijfsvoering
In het vernieuwde BBV wordt voorgeschreven de overhead op één taakveld te verantwoorden en te begroten en niet meer te verdelen naar de andere taakvelden. Het verplichte overzicht van de totale overhead wordt hierna weergegeven.
Door het centraal begroten van de overhead is het niet meer mogelijk om vanuit de taakvelden de tarieven te bepalen. Daarom is in het wijzigingsbesluit van het BBV bepaald dat in de paragraaf Lokale heffingen een berekening moet worden opgenomen en een inhoudelijke toelichting over de totstandkoming van de tarieven en de beleidskeuzes die daaraan ten grondslag liggen. Dit komt terug onder de paragraaf Lokale heffingen.

Veranderingen voor GREX-en
Het vernieuwde BBV heeft ook consequenties voor de manier waarop we omgaan met GREX-en. In het VGP van januari jl. is hierop al een voorschot genomen. In de paragraaf Grondbeleid is weergegeven welke veranderingen wij hebben moeten doorvoeren.

Geprognosticeerde balans
Tenslotte vindt u onder Vernieuwing BBV nog de geprognosticeerde meerjaren balans.

Taakvelden

Hieronder is de begroting opgenomen naar de voorgeschreven taakvelden vanuit de nieuwe BBV. Deze begroting sluit met de opgenomen programmabegroting.

Taakveld * € 1 miljoen (v = voordelig saldo, n = nadelig saldo)	2017	2018	2019	2020
0.1 Bestuur	8,1 n	8,1 n	8,1 n	8,1 n
0.2 Burgerzaken	0,7 n	0,8 n	1,6 n	1,0 n
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	0,0 n	0,0 n	0,0 n	0,0 n
0.4 Overhead	42,2 n	41,7 n	41,3 n	41,4 n
0.5 Treasury	8,0 v	7,7 v	7,3 v	7,1 v
0.61 OZB woningen	39,5 v	39,9 v	40,2 v	40,5 v
0.62 OZB niet-woningen	36,8 v	37,8 v	38,6 v	39,4 v
0.63 Parkeerbelasting	16,5 v	16,6 v	16,6 v	16,6 v
0.64 Belastingen overig	1,4 v	1,4 v	1,4 v	1,4 v
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	346,0 v	349,7 v	351,1 v	351,9 v
0.8 Overige baten en lasten	10,7 n	13,3 n	14,1 n	17,4 n
09. Vennootschapsbelasting (VpB)	0,0 n	0,0 n	0,0 n	0,0 n
0.10 Mutaties reserves	1,4 v	0,3 v	0,3 v	0,2 v
0.11 Resultaat van de rekening van lasten en baten	0,0 n	0,0 n	0,0 n	0,0 n
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	12,5 n	12,5 n	12,5 n	12,6 n

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Taakveld * € 1 miljoen (v = voordelig saldo, n = nadelig saldo)	2017	2018	2019	2020
1.2 Openbare orde en veiligheid	6,5 n	6,5 n	6,6 n	6,6 n
2.1 Verkeer en vervoer	23,4 n	24,1 n	25,4 n	25,8 n
2.2 Parkeren	9,2 n	9,3 n	9,2 n	9,1 n
2.3 Recreatieve havens	0,0 n	0,0 n	0,0 n	0,0 n
2.4 Economische Havens en waterwegen	0,6 n	0,6 n	0,6 n	0,5 n
2.5 Openbaar vervoer	1,7 n	1,7 n	1,8 n	1,8 n
3.1 Economische ontwikkeling	0,8 n	0,7 n	0,7 n	0,4 n
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0,0 n	0,1 n	0,1 v	0,1 n
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	1,6 n	1,6 n	1,6 n	1,6 n
3.4 Economsiche promotie	1,1 n	1,2 n	1,2 n	1,2 n
4.1 Openbaar basisonderwijs	0,0 n	0,0 n	0,0 n	0,0 n
4.2 Onderwijshuisvesting	16,7 n	17,2 n	17,4 n	17,2 n
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	8,2 n	8,2 n	8,2 n	8,1 n
5.1 Sportbeleid en activering	4,8 n	4,9 n	4,9 n	4,9 n
5.2 Sportaccomodaties	9,1 n	9,1 n	9,0 n	9,0 n
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	11,4 n	11,4 n	11,3 n	11,3 n
5.4 Musea	2,8 n	2,8 n	2,8 n	2,8 n
5.5 Cultureel erfgoed	0,7 n	0,8 n	0,8 n	0,9 n
5.6 Media	5,5 n	5,5 n	5,5 n	5,5 n
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10,2 n	10,2 n	10,3 n	10,3 n
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	30,5 n	29,7 n	29,7 n	29,6 n
6.2 Wijkteams	6,4 n	5,1 n	5,1 n	5,1 n
6.3 Inkomens regelingen	31,2 n	30,7 n	30,5 n	30,2 n
6.4 Begeleide participatie	25,0 n	22,9 n	21,4 n	21,4 n
6.5 Arbeidsparticipatie	14,7 n	14,5 n	14,9 n	14,9 n
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2,1 n	3,1 n	3,1 n	3,1 n
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	40,9 n	39,5 n	39,3 n	39,3 n
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	18,8 n	18,9 n	19,0 n	19,0 n
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	54,3 n	56,1 n	57,1 n	57,1 n
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	17,3 n	17,3 n	17,3 n	17,3 n
7.1 Volksgezondheid	6,5 n	6,2 n	6,2 n	6,2 n
7.2 Riolering	0,3 v	0,3 v	0,3 v	0,3 v
7.3 Afval	4,9 n	4,9 n	4,9 n	4,9 n
7.4 Milieubeheer	5,2 n	5,0 n	5,6 n	5,5 n
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0,0 n	0,0 n	0,0 n	0,0 n
8.1 Ruimtelijke ordening	1,0 n	1,1 n	1,0 n	0,9 n
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	3,0 n	3,6 n	2,0 n	0,1 v
8.3 Wonen en bouwen	0,2 n	0,4 n	0,5 n	0,4 n
Totaal	**0,2 n**	**2,6 v**	**3,2 v**	**5,0 v**

Indicatoren

Taakveld 0: Bestuur en ondersteuning		2013	2014	2015	2016	2017
Formatie						
eenheid:	FTE per 1.000 inwoners	9.7	9.3	9.2	8.8	8.9
bron:	Eigen administratie					
toelichting:	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat per 1.000 inwoners voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.					
Bezetting						
eenheid:	FTE per 1.000 inwoners	8.9	8.8	8.8	8.4	8.5
bron:	Eigen administratie					
toelichting:	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is binnen het ambtelijk apparaat inclusief de boventallige medewerkers per 1.000 inwoners.					
Apparaatskosten						
eenheid:	Kosten per inwoner in €	801,5	777,6	751,4	711,5	707,9
bron:	Eigen administratie					
toelichting:	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.					
Externe inhuur						
eenheid:	Kosten als % van totale loonsom+	8,3%	8,1%	6,5%	5,7%	3,7%
	totale kosten inhuur externen * €1.000	8.367	8.008	6.365	5.841	3.822
bron:	Eigen administratie					
toelichting:	Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.					
Overhead						
eenheid:	% van totale lasten	4,8%	4,9%	4,7%	4,4%	4,9%
bron:	Eigen administratie					
toelichting:	Overheadkosten: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.					

Taakveld 1: Veiligheid		2013	2014	2015	2016	2017
Verwijzingen Halt		152,4	151,2	nb	-	-
eenheid:	Aantal per 10.000 jongeren					
bron:	Bureau Halt					
toelichting:	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.					
Harde kern jongeren		1,2	1,0	nb	-	-
eenheid:	Aantal per 10.000 inwoners					
bron:	KLPD					
toelichting:	Het aantal hardekern jongeren, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-24 jaar. Met hardekern jongeren wordt gedoeld op jeugdige verdachten van misdrijven.					
Winkeldiefstallen		4,5	5,4	4,4	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 inwoners					
bron:	CBS					
toelichting:	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.					
Geweldsmisdrijven		8,3	8,1	7,2	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 inwoners					
bron:	CBS					
toelichting:	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).					
Diefstallen uit woning		8,0	5,0	4,1	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 inwoners					
bron:	CBS					
toelichting:	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.					
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)		8,1	7,1	6,6	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 inwoners					
bron:	CBS					
toelichting:	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.					

Taakveld 2: verkeer en vervoer		2013	2014	2015	2016	2017
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig		7%	9%	nb	-	-
eenheid:	%					
bron:	VeiligheidNL					
toelichting:	Het aandeel ongevallen met motorvoertuigen van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.					
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser		9%	12%	nb	-	-
eenheid:	%					
bron:	VeiligheidNL					
toelichting:	Het aandeel ongevallen met een gewonde fietser van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.					

Taakveld 3: economie		2013	2014	2015	2016	2017
Functiemenging		56,1%	55,7%	55,5%	-	-
eenheid:	%					
bron:	LISA					
toelichting:	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.					
Bruto Gemeentelijk Product		117,0	nb	nb	-	-
eenheid:	Verhouding tussen verwacht en gemeten product					
bron:	Atlas voor gemeenten					
toelichting:	Bruto gemeentelijk product (BGP) is het product van de toegevoegde waarde per baan en het aantal banen in een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er boven verwachting (<100) of beneden verwachting (>100) wordt gepresteerd.					
Vestigingen (van bedrijven)		106,5	109,2	112,4	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar					
bron:	LISA					
toelichting:	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.					

Taakveld 4: onderwijs		2013	2014	2015	2016	2017
Absoluut verzuim		nb	18	nb	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 leerlingen					
bron:	DUO					
toelichting:	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.					
Relatief verzuim		nb	74	nb	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 leerlingen					
bron:	DUO					
toelichting:	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.					
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)		106,5	109,2	112,4	-	-
eenheid:	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs					
bron:	DUO					
toelichting:	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.					

Taakveld 5: Sport, cultuur en recreatie		2013	2014	2015	2016	2017
Niet sporters		nb	47,7	nb	-	-
eenheid:	%					
bron:	LISA					
toelichting:	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.					

Taakveld 6: Sociaal domein		2013	2014	2015	2016	2017
Banen		821,1	810,0	805,8	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar					
bron:	DUO					
toelichting:	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.					
Jongeren met een delict voor de rechter		2,07 in 2012 (meest recent)				
eenheid:	% 12/tm 21 jarigen					
bron:	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel					
toelichting:	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.					
Kinderen in uitkeringsgezinnen		9,58 in 2012 (meest recent)				
eenheid:	% Kinderen tot 18 jaar					
bron:	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel					
toelichting:	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.					
Netto Participatiegraad		65%	64%	65%	-	-
eenheid:	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking					
bron:	CBS					
toelichting:	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.					
Achterstandsleerlingen		12,85 in 2012 (meest recent)				
eenheid:	% 4 t/m 12 jarigen					
bron:	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel					
toelichting:	Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.					
Werkloze jongeren		2,11 in 2012 (meest recent)				
eenheid:	% 16 t/m 22 jarigen					
bron:	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel					
toelichting:	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).					
Personen met een bijstandsuitkering		nb	nb	633,3	-	-
eenheid:	Aantal per 10.000 inwoners					
bron:	CBS					
toelichting:	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.					
Personen met een lopend re-integratietraject		nb	74	nb	-	-
eenheid:	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar					
bron:	CBS					
toelichting:	Het aantal lopende reintegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.					
Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdhulp		nb	nb	130,7	-	-
eenheid:	% van alle jongeren tot 18 jaar					
bron:	CBS					
toelichting:	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.					

Jongeren (t/m 18 jaar) met jeugdbescherming		nb	nb	1,40%	-	-
eenheid:	% van alle jongeren tot 18 jaar					
bron:	CBS					
toelichting:	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.					
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclasering		nb	nb	0,50%	-	-
eenheid:	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar					
bron:	CBS					
toelichting:	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).					
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO		nb	nb	490,0	-	-
eenheid:	Aantal per 10.000 inwoners					
bron:	GMSD					
toelichting:	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 137 deelnemende gemeenten.					

Taakveld 7: Volksgezondheid en milieu		**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Omvang huishoudelijk restafval		115	117	nb	-	-
eenheid:	Kg/inwoner					
bron:	CBS					
toelichting:	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).					
Hernieuwbare elektriciteit		62,4 in 2012 (meest recent)				
eenheid:	%					
bron:	RWS					
toelichting:	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.					

Taakveld 8: Vhrosv		**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Gemiddelde WOZ waarde		202	191	184	-	-
eenheid:	Duizend euro					
bron:	CBS					
toelichting:	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.					
Nieuw gebouwde woningen		8,5	nb	nb	-	-
eenheid:	Aantal per 1.000 woningen					
bron:	Basisregistratie adressen en gebouwen					
toelichting:	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.					
Demografische druk		39,9	40,1	40,3	40,5	-
eenheid:	%					
bron:	CBS					

toelichting:	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.					
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden		nb	634	669	-	-
eenheid:	In Euro`s					
bron:	COELO					
toelichting:	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.					
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden		nb	694	722	746	nb
eenheid:	In Euro`s					
bron:	COELO					
toelichting:	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.					

Programmaplan zonder overhead

In overeenstemming met de nadere BBV uitwerking uit de Notitie Overhead presenteren wij in onderstaand overzicht het programmaplan, waarbij de overhead en algemene dekkingsmiddelen separaat worden weergegeven.
Per programma is hier dus het totaal van direct toerekenbare baten en lasten zichtbaar.

Programmaplan zonder overhead; bedragen * € 1 miljoen	begr 2016	2017	2018	2019	2020
Bestuur en Middelen	9,5 n	21,1 n	23,8 n	23,5 n	25,0 n
Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing	22,5 n	22,0 n	22,1 n	22,1 n	22,2 n
Dienstverlening & burgerzaken	1,0 n	0,7 n	0,8 n	1,6 n	1,0 n
Duurzaamheid	8,1 n	8,0 n	8,1 n	8,1 n	8,1 n
Economie en Werk	43,5 n	42,4 n	40,1 n	39,0 n	38,6 n
Grondbeleid	3,8 n	2,8 n	3,1 n	3,2 n	2,9 n
Inkomen & Armoedebestrijding	33,6 n	31,1 n	30,5 n	30,4 n	30,1 n
Mobiliteit	0,7 n	0,3 v	0,0 n	0,8 n	0,7 n
Onderwijs	25,7 n	25,8 n	26,3 n	26,5 n	26,2 n
Openbare ruimte	34,2 n	32,2 n	32,6 n	33,1 n	33,6 n
Sport en Accommodaties	24,0 n	23,4 n	23,6 n	23,6 n	23,4 n
Stedelijke ontwikkeling	0,8 n	0,2 n	0,4 n	0,2 n	0,2 n
Veiligheid	15,1 n	15,1 n	15,3 n	15,3 n	15,3 n
Wijkontwikkeling	3,9 n	3,3 n	3,3 n	3,3 n	3,3 n
Wonen	0,4 n	0,4 n	0,4 n	0,3 n	0,3 n
Zorg en Welzijn	169,0 n	165,2 n	164,4 n	165,3 n	165,3 n
Algemene dekkingsmiddelen	432,4 v	434,3 v	439,1 v	441,1 v	443,0 v
Overhead	43,0 n	42,2 n	41,7 n	41,3 n	41,4 n
Bedrag Vpb	-	-	-	-	-
Onvoorzien	0,4 n	0,4 n	0,4 n	0,4 n	0,4 n
Saldo van Baten en Lasten	**6,9 n**	**1,6 n**	**2,3 v**	**2,9 v**	**4,8 v**
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma					
Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing	0,1 v	0,0 v	0,0 v	0,0 v	0,0 v
Mobiliteit	0,4 v	0,3 v	0,3 v	0,2 v	0,2 v
Openbare ruimte	0,5 n	-	-	-	-
Sport en Accommodaties	0,1 v	0,1 v	0,0 v	0,0 v	0,0 v
Zorg en Welzijn	1,6 v	1,1 v	-	-	-
Resultaat	**5,3 n**	**0,2 n**	**2,6 v**	**3,2 v**	**5,0 v**

Balans

In de voorbereidingen van de vernieuwingen van de BBV is geconstateerd dat het EMU-saldo en sturing hierop weinig aandacht krijgt door gemeenteraden. Omdat een overschrijding van het EMU-saldo als totale overheid consequenties heeft vindt met het belangrijk dat ook decentrale overheden sturen op het EMU-saldo. Om decentrale overheden beter het EMU-saldo te ramen en te beheersen is in de nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven.
De geprognosticeerde balans hoeft niet dezelfde detailniveau te kennen als de balans die is voorgeschreven voor de jaarrekening. Van belang is dat vanuit de balans het EMU-saldo kan worden afgeleid.
Dit laatste, het bepalen van de EMU-saldo, wordt berekend vanuit de mutaties van de financiële activa en de vast en vlottende schuld. In de geprognosticeerde balans zijn deze onderdelen gemarkeerd.
Voorgeschreven is om alleen de geprognosticeerde balans voor het eerst jaar van deze begrotingsperiode te laten zien. Wij hebben ervoor gekozen om de geprognosticeerde balans over de gehele meerjarenperiode op te nemen. De belangrijkste onderdelen hebben we namelijk ook nodig voor andere onderdelen, het is dan ook een kleine moeite om de geprognosticeerde balans voor alle jaren uit de meerjarenperiode te laten zien.

bedragen * € 1 miljoen		rek. ult ' 15	begr. ult ' 16	ult ' 17	ult ' 18	ult ' 19	ult ' 20
Activa							
Investeringen (vaste activa)		400	400	414	429	438	426
Leningen aan:							
- woningbouwcorporaties	Fva	35	30	27	25	22	19
- deelnemingen	Fva	6	5	5	4	3	2
- anderen	Fva	44	38	34	29	23	18
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	Fva	13	12	12	11	11	10
Overige vaste activa		18	18	18	18	18	18
Voorraden:							
- Grondexploitaties		391	370	360	344	316	293
- overige		0	0	0	0	0	0
Kortlopende vorderingen	Fvla	82	82	82	82	82	82
Liquide middelen	Fvla	27	12	12	12	12	12
Overlopende activa	Fvla	20	20	20	20	20	20
Totaal activa		**1.035**	**987**	**983**	**973**	**945**	**900**
Passiva							
Eigen vermogen							
- algemene reserve (saldireserve)		54	55	67	80	95	114
- bestemmingsreserves		21	20	19	20	19	19
Voorzieningen		42	43	31	32	33	33
Schulden (langlopend en kortlopend)	FP	870	823	807	786	745	685
Overlopende passiva	FP	48	46	59	56	53	49
Totaal passiva		**1.035**	**987**	**983**	**973**	**945**	**900**

Als we de geprognosticeerde balans nader bekijken dan zien we dat de schuldpositie met € 185 miljoen daalt in de periode 2015 - 2020. Dit is een afname van meer dan 20%.
De reden dat de schuldpositie afneemt is dat de voorraad grondexploitatie met € 100 miljoen afneemt. Deze positie neemt af vanwege de verwachte verkopen in deze periode.
Een andere substantiële verandering is de toename van de algemene reserve van bijna € 50 miljoen in de periode.
Deze veranderingen hebben een positief effect op de financiële kengetallen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Emu-saldo

Hiervoor schreven we dat de geprognosticeerde balans in ieder geval voldoende detail moet bevatten om het EMU saldo te kunnen berekenen.
Het EMU-saldo is zeg maar het jaarsaldo op kasbasis en daarmee anders dan het saldo van onze programmabegroting. Dit saldo is namelijk gebaseerd op het lasten/baten stelsel.
De twee grootste verschillen doen zich voor bij de investeringen en mutaties in reserves:
In het kasstelsel worden investeringen in één keer ten laste van het jaarresultaat genomen. In het lasten/baten stelsel wordt jaarlijks een deel van de lasten genomen op basis van de economische gebruiksduur van de investeringen. Voor gebouwen is dit bijvoorbeeld 40 jaar.
Voor wat betreft de mutaties in reserve. In het lasten/baten stelsel zijn de onttrekkingen aan reserves baten en stortingen zijn lasten in de programmabegroting. Het kasstelsel kent geen mutaties in reserves.

De landen van de Europese Unie hebben afgesproken dat de totale overheid in landen jaarlijks een tekort mag hebben van maximaal 3% van het bruto nationaal product. Dit is het EMU-saldo.
Het Emu-saldo is het saldo van de gehele overheid in een land. Gemeenten tellen dus ook mee.
Om dit te benadrukken is in de nieuwe BBV opgenomen dat in de rekening en begroting inzicht moet worden gegeven in het EMU-saldo. Hiervoor is onderstaande tabel opgenomen.

bedragen * € 1 miljoen		begr. ult '16	ult '17	ult '18	ult '19	ult '20
1. Financiële vaste activa	Fva	12	9	9	9	10
2. Financiële vlottende activa	Fvla	15	0	0	0	0
3. Financiële passiva	FP	-50	-3	-24	-43	-65
Emu saldo		**-23**	**6**	**-15**	**-34**	**-55**
Totale lasten programmas		816	738	712	724	713
Emu saldo als % van de lasten		**-3%**	**1%**	**-2%**	**-5%**	**-8%**

Het EMU-saldo is berekend op basis van de geprognosticeerde balans. De mutaties in de financiële activa en passiva leiden tot een EMU-saldo. Het EMU-saldo van de gemeente Nijmegen is de komende jaren overwegend negatief, uitzondering hierop is komend jaar.
Dit betekent dat er meer geld binnenkomt dan er uitgegeven wordt. Reden hiervan is dat we verwachten dat de grondexploitaties een positieve kasstroom gaan opleveren. Deze positieve kasstroom zorgt ervoor dat we minder extern gaan lenen: de schuldpositie daalt.
Per saldo betekent dit dat we er van uitgaan dat de gemeente Nijmegen bijdraagt aan een verlaging van het Nederlands EMU-saldo.

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Overige aspecten

Loonkosten gerelateerde verplichtingen

Met de loonkosten gerelateerde verplichtingen worden aanspraken van personeel bedoeld die in het verleden zijn ontstaan. De bekendste is vakantiegeld maar het kan ook gaan om spaarverlof of opleidingskosten.
Voor verplichtingen kunnen voorzieningen worden getroffen. De beoordeling of dit wel of niet nodig is, is onderdeel van het Rekeningproces.
Voor de aanspraken op vakantiegeld mogen wij op dit moment op grond van wet- en regelgeving zelf geen voorziening treffen. Vanwege de invoering van het Individueel Keuze Budget (IKB), waarbij werknemers al eerder aanspraak kunnen maken op het opgebouwde vakantiegeld zal de regelgeving per 1 januari anders gaan worden. In de doorkijk van de saldireserve is hiermee rekening gehouden.

Stadsbegroting 2017-2020
MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C016391

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Erratum bij Stadsbegroting 2017 – 2020

Onlangs bleek dat in de begrotingswijziging bij de Stadsbegroting, BW-01488, bedragen verkeerd zijn ingebracht. Negatieve bedragen zijn positief ingebracht en andersom. Dit betekent dat de eerder bijgevoegde financiële bijsluiter niet juist is.

Het erratum betreft de financiële verwerking van de beslispunten, de beslispunten zelf zijn juist opgenomen.

Bijgaand vindt u de juiste financiële bijsluiter.

Financiele bijsluiter begrotingswijziging: BW-01488

Totaal effect wijziging

2017			2018			2019			2020		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
-1.874	-2.084	-210	-1.977	628	2.604	-1.932	1.229	3.161	-1.937	3.060	4.997

1031 Ruimte & Cultuurhistorie

	2017			2018			2019			2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	1.741	3.562	1.822	1.741	3.603	1.863	1.741	3.639	1.898	1.741	3.692	1.951
2a. Motie Hillen 2.0		50	50		50	50		50	50		50	50
Totaal 1031 Ruimte & Cultuurhistorie	**1.741**	**3.612**	**1.872**	**1.741**	**3.653**	**1.913**	**1.741**	**3.689**	**1.948**	**1.741**	**3.742**	**2.001**

1042 Bestuur & Middelen

	2017			2018			2019			2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	455.710	44.011	-411.699	459.406	47.305	-412.101	461.828	46.908	-414.921	462.267	49.825	-412.443
2b Investeren in bestaande sportacc				23	23		68	68		63	63	0
2c. Jaarsaldi SB 2017 naar saldirese	126		-126		2.628	2.628		3.032	3.032		4.894	4.894
6. Taakmutatie basisregistratie topo												
6. Taakmutatie jeugd		-1.627	-1.627		-1.930	-1.930		-1.882	-1.882		-1.888	-1.888
6. Taakmutatie maatschappelijke opva		-31	-31		-31	-31		-31	-31		-31	-31
6. Taakmutatie onderwijs		-40	-40		-54	-54		-236	-236		-313	-313
6. Taakmutatie participatie		610	610		513	513		353	353		1.615	1.615
6. Taakmutatie uitvoeringskosten lij		-134	-134		-164	-164		-190	-190		-210	-210
6. Taakmutatie vrouwenopvang		60	60		153	153		153	153		153	153
6. Taakmutatie WMO		-565	-565		-565	-565		-565	-565		-666	-666
6. Taakmutatie WMO beschermd wonen		-5.098	-5.098		-5.256	-5.256		-5.376	-5.376		-5.370	-5.370

Financiele bijsluiter begrotingswijziging: BW-01488

Totaal effect wijziging

	2017			2018			2019			2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6. Taakmutatie WMO taken gemeenten		74	74		-436	-436		-439	-439		-327	-327
Totaal 1042 Bestuur & Middelen	**455.836**	**37.259**	**-418.577**	**459.430**	**42.186**	**-417.243**	**461.897**	**41.795**	**-420.102**	**462.331**	**47.744**	**-414.587**

1051 Zorg & Welzijn

	2017			2018			2019			2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	7.802	181.354	173.552	6.651	181.345	174.694	6.611	182.238	175.627	6.611	182.235	175.624
6. Taakmutatie jeugd		1.627	1.627		1.930	1.930		1.882	1.882		1.888	1.888
6. Taakmutatie maatschappelijke opva		31	31		31	31		31	31		31	31
6. Taakmutatie vrouwenopvang		-60	-60		-153	-153		-153	-153		-153	-153
6. Taakmutatie WMO		565	565		565	565		565	565		666	666
6. Taakmutatie WMO beschermd wonen		5.098	5.098		5.256	5.256		5.376	5.376		5.370	5.370
6. Taakmutatie WMO taken gemeenten		-74	-74		436	436		439	439		327	327
Totaal 1051 Zorg & Welzijn	**7.802**	**188.541**	**180.739**	**6.651**	**189.410**	**182.759**	**6.611**	**190.377**	**183.766**	**6.611**	**190.364**	**183.753**

1052 Sport

	2017			2018			2019			2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	104	1.129	1.025	107	1.279	1.172	26	1.341	1.315	26	1.313	1.287
2b Investeren in bestaande sportacc					90	90		268	268		263	263
Totaal 1052 Sport	**104**	**1.129**	**1.025**	**107**	**1.369**	**1.262**	**26**	**1.609**	**1.583**	**26**	**1.576**	**1.550**

1061 Werk & Inkomen

Financiele bijsluiter begrotingswijziging: BW-01488

Totaal effect wijziging

	2017			2018			2019			2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	107.167	183.890	76.723	105.917	179.828	73.912	105.917	178.660	72.744	105.917	177.107	71.190
3 tekort buig	-2.000		2.000	-2.000		2.000	-2.000		2.000	-2.000		2.000
3a. tekort BUIG marktconform vergoed		-1.000	-1.000		-1.000	-1.000		-1.000	-1.000		-1.000	-1.000
3b. tekort BUIG; verlaging meerwerkb		-1.000	-1.000		-1.000	-1.000		-1.000	-1.000		-1.000	-1.000
6. Taakmutatie participatie		-610	-610		-513	-513		-353	-353		-1.615	-1.615
Totaal 1061 Werk & Inkomen	**105.167**	**181.280**	**76.113**	**103.917**	**177.316**	**73.399**	**103.917**	**176.308**	**72.391**	**103.917**	**173.492**	**69.576**

1073 Onderwijs

	2017			2018			2019			2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
was	3.585	13.937	10.352	3.585	14.491	10.906	3.585	14.957	11.372	3.585	15.100	11.515
6. Taakmutatie onderwijs		40	40		54	54		236	236		313	313
Totaal 1073 Onderwijs	**3.585**	**13.977**	**10.392**	**3.585**	**14.545**	**10.960**	**3.585**	**15.193**	**11.608**	**3.585**	**15.413**	**11.828**

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Financiën
Concernexperts

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
4 oktober 2016	FA20/16.0008935	Elise van Vuuren
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Septembercirculaire 2016	-	(024) 3292013

Geachte leden van de Raad,

Op 20 september 2016, Prinsjesdag, is de septembercirculaire van het gemeentefonds gepubliceerd. Zoals gebruikelijk infomeren wij uw raad per brief over de betekenis hiervan voor onze gemeente.

Samenvatting
Het netto verschil tussen deze septembercirculaire 2016 en de voorgaande meicirculaire 2016 is als volgt.

Bedragen x €1.000	2016	2017	2018	2019	2020
Stand GF na verwerking septembercirculaire 2016	350.743	345.087	350.210	352.978	354.447
Stand GF stadsbegroting 2017-2020	347.531	345.979	349.735	351.119	351.926
Verschil	3.212	-892	475	1.859	2.521
Bestemd voor DU's, IU's, taakmutaties:					
mutatie in aantallen	102	100	101	102	104
meicirculaire 2016	-390				
septembercirculaire 2016	-933	512	792	792	794
Bestemd voor IU sociaal domein:					
meicirculaire 2016	-1.303				
septembercirculaire 2016	-16	2.168	2.086	2.070	1.989
Effect septembercirculaire op financieel beeld	**672**	**1.888**	**3.454**	**4.823**	**5.408**

De septembercirculaire laat voor alle jaren een positief beeld zien. Oplopend van € 0,7 miljoen in 2016 tot zelfs € 5,4 miljoen in 2020.

Gemeente Nijmegen
Financiën
Concernexperts

Vervolgvel
1

Er zijn drie oorzaken aan te geven, te weten de accresontwikkeling, de overheveling vanuit het BTW-compensatiefonds en actualisatie van de maatstafaantallen in de algemene uitkering van het gemeentefonds sinds de meicirculaire 2016.

Bedragen x €1.000	2016	2017	2018	2019	2020
Netto accres en BCF	266	1353	3704	5130	5735
Actualisatie aantallen en overige effecten	406	535	-250	-307	-327
Effect septembercirculaire op financieel beeld	**672**	**1.888**	**3.454**	**4.823**	**5.408**

Deze onderdelen worden hieronder toegelicht.

Daarna gaan we in op de integratie en decentralisatie uitkeringen
De effecten vanaf 2017 nemen we mee in de Zomernota 2017. Hierbij komen we ook terug op de taakmutaties.

Accressen
De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af ' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voorvloeiend uit de trap op trap af-methode wordt het accres genoemd.

Accressen 2016 tot met 2020
In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de wijziging van het accres van het totale gemeentefonds afgezet tegen de meicirculaire, bedragen in miljoenen euro's:

Uitkeringsjaar; * € miljoen	2016	2017	2018	2019	2020
Accres stand sept. circulaire 2016	618	188	420	400	430
Accres stand mei circulaire 2016	530	70	205	250	363
Verschil tov meicirc. 2016	88	118	215	150	67
Cumulatief verschil t.o.v. mei 2016	88	206	421	571	638
Effect BCF plafond	-56	-28	0	18	35
Netto effect accres en BCF	**32**	**178**	**421**	**589**	**673**

De accressen voor de komende jaren stijgen doordat de rijksuitgaven aan veiligheid, defensie, zorg, onderwijs en armoedebestrijding toenemen. Het meerjarenbeeld vertoont een positieve trend als gevolg van het verwerken van de laatste inzichten uit de middellange termijn raming van het CPB.

Plafond BTW-CompensatieFonds
Vanaf 2015 is het BTW-compensatiefonds gekoppeld aan het gemeentefonds. Wordt er meer dan het plafond geclaimd door de gemeenten dan wordt het BTW compensatiefonds aangevuld vanuit het gemeentefonds. Wordt er minder geclaimd dan wordt het niet benutte deel aan het gemeentefonds toegevoegd. Het plafond heeft een omvang van ± € 3,1 miljard. De nieuwste inschatting van het ministerie van Financiën geeft ten opzichte van de meicirculaire een negatieve afwijkingen voor de jaren 2016 tot en met 2018 en een positief effect voor de jaren vanaf 2019.

Gemeente Nijmegen
Financiën
Concernexperts

Vervolgvel
2

Actualisatie aantallen / overige effecten
In de periode van de meicirculaire 2016 is een aantal maatstafaantallen definitief vastgesteld voor 2016. Hiermee is in het meerjarenbeeld rekening gehouden.

In 2016 treedt een voordeel op van € 271.000 door toekenning van de aanvraag inzake de suppletie-uitkering bommenregeling.

Subcluster VHROSV
In deze circulaire is, evenals in de meicirculaire 2015, 33% verwerkt van de herverdeling van het subcluster VHROSV. Het aandeel in de nieuwe verdeelmodule komt hiermee op 66%. Deze wijzigingen worden in 2017 volledig doorgevoerd. Hiermee is de overige 34% nog onverdeeld. Met het eventuele herverdelingseffect hiervan is al rekening gehouden in de Stadsbegroting 2017-2020.

Integratie- en, decentralisatie-uitkeringen
In deze circulaire zijn enkele mutaties te melden bij bestaande regelingen.
Tevens zien twee nieuwe DU's het licht.

Maatschappelijke opvang
De verdeling ten opzichte van de meicirculaire 2016 is gewijzigd door het gebruik van actuelere maatstaf aantallen.

Twee DU's verhoogde asielinstroom, partieel effect en participatie en integratie
In de meicirculaire 2016 hebben alle gemeenten als gevolg van het uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom een korting gekregen op de algemene uitkering in verband met de uitgaven voor asiel. Deze korting was vooruitlopend op de toekenning van middelen in de septembercirculaire. In deze circulaire is hier nadere invulling aan gegeven in de vorm van twee nieuwe DU's, verhoogde asielinstroom, partieel effect en participatie en integratie. De toegekende bedragen zijn gebaseerd op een bedrag per geplaatste vergunninghouder en hebben betrekking op het eerste half jaar van 2016.

Versterking peuterspeelzaalwerk
Deze DU komt met ingang van 2018 te vervallen; deze beëindiging is onderdeel van het wetsvoorstel Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang.

Vrouwenopvang
De DU is voor 2016 en 2017 verhoogd in verband met de opzet en borging van een structureel en landelijk dekkend netwerk van centra voor seksueel geweld.

IU WMO 2007
De omvang wordt vanaf 2017 structureel verlaagd omdat gemeente niet meer verantwoordelijk zijn voor de huishoudelijke verzorging van Wet langdurige zorg (Wlz) cliënten.

IU sociaal domein
De maatstafgegevens van de objectieve verdeelmodellen van de WMO 2015, Jeugd en Participatie uit de meicirculaire 2016 worden gehandhaafd. De bedragen voor het sociale domein dalen vanaf 2017. De belangrijkste wijzigingen in de omvang van de IU sociaal domein hebben te maken met landelijke correcties van de budgettoedeling bij de start in 2015.Dit is in het onderhandelingsresultaat tussen ministerie VWS en VNG, met daarin plussen en minnen voor

Gemeente Nijmegen
Financiën
Concernexperts

gemeenten, maar de totale uitkomst is een korting op het gemeentelijk WMO-budget. Deels gaat het om groepen cliënten die onterecht onder de Jeugdwet en/of WMO 2015 zijn geschaard terwijl zij feitelijk in de Wet Langdurige Zorg (WLZ) thuis horen. Daarnaast zijn landelijk middelen toegevoegd voor tijdelijk beschermd wonen voor de LVB-groep. Van deze laatste toevoeging moet blijken of dit toereikend is voor het aantal cliënten in Nijmegen.

Taakmutaties
Er zijn geen nieuwe taakmutaties in deze circulaire. In onderstaand overzicht staan de nieuwe en gewijzigde DU's en IU's vermeld.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020
DU maatschappelijke opvang	-28	-28	-28	-28	-28
DU verhoogde asielinstroom partieel effect	638				
DU verhoogde asielinstroom participatie en integratie	354				
DU versterking peuterspeelzaalwerk			-238	-238	-238
DU vrouwenopvang	45	45	3	3	3
IU WMO 2007	-77	-529	-529	-529	-531
Telling overige DU's en IU's.	**933**	**-512**	**-792**	**-792**	**-794**
IU sociaal domein WMO 2015	-23	-1.322	-1.239	-1.221	-1.144
IU sociaal domein jeugd	45	-841	-841	-841	-841
IU sociaal domein participatie	-6	-6	-5	-5	-5
Telling IU sociaal domein	**16**	**-2.168**	**-2.086**	**-2.070**	**-1.989**

Zoals eerder vermeld in deze brief stellen wij voor de uitkomsten uit de septembercirculaire 2016 te betrekken bij de Zomernota 2017.

Hoogachtend,

college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Bestuursondersteuning en -advies
Strategie

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
4 oktober 2016	BA40/16.0009012	Karin Heijligers

Onderwerp	Datum uw brief	Doorkiesnummer
Beantwoording technische vragen Stadsbegroting 2017-2020		(024) 3299616

Geachte leden van de Raad,

De fracties van uw Raad hebben schriftelijke vragen gesteld over de Stadsbegroting 2017-2020. Bijgaand geven wij het overzicht van de gestelde vragen met daarbij de antwoorden van ons College.

Hoogachtend,

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

mr. drs. A.H. van Hout

Aantal Bijlagen: 1

Beantwoording technische vragen Stadsbegroting 2017 - 2020

Thema Stad die werkt en leert

	Webpagina: 12	Pagina boekwerk: 17

Vraag:
"We zetten ons in voor een leven lang leren in alle fases en op alle niveaus?"
Wat betekent dit en heeft het college hier concrete gedachten bij?

Antwoord
Een leven lang leren betekent voor ons dat mensen gedurende hun hele (werkzame) leven de ruimte hebben om zich te ontwikkelen door te leren. De onderwijsraad benoemt vier basisfuncties van 'een leven lang leren':

- reparatie: wie geen opleiding heeft gevolgd op jonge leeftijd, moet dat later kunnen inhalen;
- wisseling in loopbaan: wie er pas op latere leeftijd achter komt dat hij iets anders wil doen of talenten ontdekt, moet een opleiding kunnen volgen om een switch te maken;
- bij de tijd blijven en vooruitkomen in de samenleving: volwassenen moeten hun kennis en competenties actueel kunnen houden om zo hun arbeidsmarktpositie op peil te houden en te werken aan verbetering van hun positie;
- sociaal-culturele en persoonlijke functie: mensen leren niet alleen voor hun arbeidsloopbaan, maar ook om zich in algemene zin te blijven ontwikkelen.

Een leven lang leren is dus niet iets wat wij als gemeente alleen vormgeven. Het is een bredere beweging in onze samenleving waarin werkgevers, onderwijs, overheid en inwoners allen een rol en verantwoordelijkheid hebben. Als gemeente Nijmegen zetten we hier op in via verschillende wegen: Bijvoorbeeld inzet via vroeg- en voorschoolse educatie en onderwijsachterstandenbeleid, zodat kinderen die het nodig hebben, al tijdens het onderwijs een steuntje in de rug krijgen. Ook de onderwijs innovatieagenda kunt u zien als concreet voorbeeld. Maar het eindigt niet na het verlaten van het onderwijs. Ook op latere leeftijd moet het mogelijk zijn jezelf – buiten het werk om – te blijven ontwikkelen. Bijvoorbeeld door het versterken van de taalbeheersing via volwasseneneducatie, wat wij als gemeente bekostigen. Daarnaast biedt het Rijk per schooljaar 2017-2018 aan volwassenen tot 55 jaar (en geen recht op studiefinanciering meer hebben) de mogelijkheid om te lenen voor collegegeld of lesgeld, gedurende een periode van 4 jaar. Dit is mogelijk voor MBO, HBO en WO. Op deze wijze stimuleert de Rijksoverheid dat mensen ook later nog kunnen studeren. Nog een ander voorbeeld is de samenwerking die wij nu met ondernemers en onderwijs vinden in uitwerking van Zorg- en Techniekpact. Zorg- en technologische innovaties gaan snel. Dit betekent dat onderwijs en werknemers voortdurend bij moeten blijven. Maar hoe zorgen we dat ook zij-instroom mogelijk is? Dus daar waar wij daadwerkelijk toegevoegde waarde kunnen leveren vanuit onze taken en bevoegdheden, dragen wij als gemeente bij om inwoners in staat te stellen een leven lang te leren.

Thema Bruisende Binnenstad

	Webpagina: 18	Pagina boekwerk: 21
Vraag: "We gaan daarom proactief investeren in het gebruik en de beleving van het zichtbaar aanwezige erfgoed." Wat betekent dit concreet?		
Antwoord Bij de zomernota hebben we middelen vrijgemaakt om te investeren in erfgoed. Zoals in de stadsbegroting toegelicht leggen we prioriteit bij de restauratie en verbeelding van de burchtmuren in het Valkhofpark. We grijpen de broodnodige restauratie van de Valkhofmuren niet alleen aan om de burchtmuren te consolideren en verder verval tegen te gaan, maar tevens om het beeld van het Valkhof als burchtterrein te versterken. Hiertoe zullen mogelijk de muren iets hoger worden opgetrokken, de tuinmuur uit de jaren zeventig worden vervangen door een tufstenen bekleding van de nu verborgen tufstenen muur erachter en de ingang naar het burchtterrein zal beter worden gemarkeerd. Momenteel worden hiervoor de plannen uitgewerkt. Wij zullen u hierover in het vierde kwartaal nader informeren. Ook wordt gestudeerd op het beter verbinden van het Valkhof met de stad (Burchtstraat, Kelfkensbos) en met de Bastei en Waalkade door het accentueren van historische verbindingen, die in de loop der tijd in het ongerede zijn geraakt.		

	Webpagina: 18	Pagina boekwerk: 21
Vraag: "Van belang is om de kennis die wordt opgedaan met elkaar te delen." Kan het college zeggen hoe het kennis deelt met andere steden en partners welke kennis en in welke vorm het die ontvangt van andere steden en partners?		
Antwoord De wethouder Binnenstad is voorzitter van de themagroep “Vitale Binnensteden” van de G32. In deze themagroep worden actuele thema’s rond de binnenstad geagendeerd en vindt kennisuitwisseling tussen bestuurders van de G32-steden plaats. De werkgroep maakt daarbij gebruik van Platform 31, een kennisbank voor stedelijke en regionale ontwikkeling. De wethouder Binnenstad is eveneens lid van de Regiegroep rond de Retailagenda van Minister Kamp en deelt daar kennis over retail-ontwikkelingen op landelijk niveau met brancheorganisaties en andere landelijke stakeholders. De wethouder Binnenstad ontvangt regelmatig delegaties uit andere steden en wisselt dan kennis en ervaring aan de hand van de Visie “Binnenstad van de Toekomst” rond het thema binnenstad uit. Ter voorbereiding van het najaarsakkoord tussen Provincie Gelderland, Arnhem en Nijmegen vindt regelmatig overleg tussen Arnhem, Nijmegen en Provincie plaats in het kader van de Icoonwerkgroep “Bruisende Binnensteden aan de rivier”.		

Programma Cultuur, cultuurhistorie en citymarketing

	Webpagina: 61	Pagina boekwerk: 39-40
Vraag: Betreffende indicatoren. Kunt u toelichten waarom de doelstelling voor 2017 en verder bij ‘aantal bezoekers gesubsidieerde podia’ lager ligt dan het aantal bezoekers dat in 2015 gerealiseerd is?		
Antwoord De doelstelling voor aantal bezoekers was jarenlang 520.000. Als gevolg van de economische crisis is deze doelstellingen de afgelopen jaren nooit gehaald. Het jaar 2015 is het eerste jaar dat we over de gestelde		

norm heen gaan met ruim 560.000 bezoekers. De bezoekersaantallen zijn in 2015 ten opzichte van 2014 (480.000) met meer dan 15% gestegen. De grootste stijgers in 2015 betreffen Doornroosje met een stijging van 50%, Vereeniging & Schouwburg met een stijging van 10% en LUX met een stijging van 7%. We weten niet hoe de publieksaantallen zich in de toekomst gaan ontwikkelen en daarom kiezen we ervoor de doelstelling van 520.000 bezoekers met 30.000 te verhogen naar 550.000. In de toekomst kunnen we mogelijk de norm verder verhogen.

	Webpagina: 58	**Pagina boekwerk:** 38
Vraag: Betreffende E-depot. U geeft aan zich voor te bereiden op de implementatie van een E-depot en hierbij aan te willen sluiten bij landelijke ontwikkelingen. Kunt u aangeven waaruit deze voorbereiding zal bestaan?		
Antwoord De gemeente Nijmegen digitaliseert haar diensten en processen. De digitale informatie moet duurzaam beschikbaar, toegankelijk, uitwisselbaar en bruikbaar blijven, ook op lange termijn. Hiervoor is een E-depot noodzakelijk. Een E-depot is niet alleen een technische voorziening, maar heeft ook betrekking op organisatie, beleid, processen en procedures, financieel beheer, databeheer en databeveiliging. Wij bereiden ons voor op de inzet van het E-depot voor het duurzaam beheer van digitale informatie van de gemeente en van de digitale collecties en archieven die in beheer zijn bij het Regionaal Archief Nijmegen. Daarvoor wordt de positie van het E-depot in de Nijmeegse informatiearchitectuur bepaald. Voor de technische oplossingen onderzoeken wij de mogelijkheden van aansluiting bij de landelijke infrastructuur van het Nationaal Archief. Ten behoeve van een duurzaam digitaal archiefbeheer werken wij aan kennisontwikkeling en aan de uitwerking van beleid, processen en procedures, als onderdeel van de uitvoering van het informatiebeleid van de gemeente.		

	Webpagina: 58	**Pagina boekwerk: 39**
Vraag: Betreffende budget 'Citymarketing'. U geeft aan binnen het budget 'Citymarketing' ook projecten uit de stad te willen co-financieren. Heeft u hiervoor een budget binnen het budget 'Citymarketing' gereserveerd en zo ja, hoeveel bedraagt dat budget?		
Antwoord Conform de in 2015 vastgestelde Uitvoeringsagenda Citymarketing 2015-2018 is van de 175.000 euro 75.000 euro bedoeld voor ' promoten (citydressing, communicatie, merchandising)' en 100.000 euro bedoeld voor ' het benutten van kansen' . Er wordt naar gestreefd om -conform het vastgestelde beleid- zoveel mogelijk projecten in cofinanciering met partners in de stad te realiseren. Dit geldt voor beide posten. Voorbeeld voor een project t.b.v. promoten van de stad waarbij sprake is van een cofinanciering is de USE IT kaart waarbij de gemeente 'slechts' één van de financiers van de kaart is. Op deze manier kunnen we met beperkte middelen het effect binnen de focus van citymarketing vergroten.		

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

	Webpagina: 58	Pagina boekwerk: 39

Vraag:

We gaan door met de profilering van Nijmegen als historische en kennisstad en zoeken daarin nog meer de samenwerking met interne en externe partijen.

Voor Focus Citymarketing (post E000039) is vanaf 2017 € 233.000 euro gereserveerd. Kan dit bedrag gespecificeerd worden? Welk bedrag is beschikbaar voor co-financiering van initiatieven vanuit de stad (zoals bijv. Summer Capital of andere ideeen die mogelijk voortvloeien uit een debat dat binnenkort in LUX zal plaatsvinden)?

Antwoord

De specificatie is als volgt:

Historische Stad - Leeropdracht Nijmeegse Geschiedenis - Vrede van Nijmegen Penning	 €30.000,- €25.000,-
Kennisstad	Uit andere programma's/projecten
Promoten (citydressing, communicatie, merchandising)	€75.000,-
Kansen benutten	€100.000,-
Totaal	€230.000,-

Zie verder antwoord op de vorige vraag.

	Webpagina: 58	Pagina boekwerk: 39

Vraag:

We maken gebruik van de initiatieven in het kader van Wij zijn Nijmegen om de sociale cohesie en de verbondenheid met de stad verder te versterken en om verder lading te geven aan de profilering Historische stad en Kennisstad

Wij Zijn Nijmegen is de leus van het kroonjaar 2016. Zal deze leus ook in 2017 e.v. nog benut worden, en zal dit dus de hoofdboodschap blijven in de citymarketing (in plaats van Altijd Nijmegen)?

Antwoord

' Wij zijn Nijmegen' wordt binnenkort geëvalueerd. Vervolgens zal aan het college een voorstel over een eventueel vervolg van ' Wij Zijn Nijmegen' en de relatie tot Citymarketing voorgelegd worden.

	Webpagina: 59	Pagina boekwerk: 38

Vraag:

Op 6 juli is een motie aanvaard inzake omroep N1, met o.a. als beslispunten:
1. De extra financiële bijdrage (C 130.000 euro in 2016, C 180.000 in 2017) aan duidelijke voorwaarden en ijkpunten te verbinden en gefaseerd uit te keren.
4. Om voor de besluitvorming over de begroting 2017-2020 deze heldere voorwaarden en het aantal ijkpunten verbonden aan een gefaseerde uitkering van de extra financiële bijdrage ter goedkeuring aan de raad voor te leggen.

Zijn deze voorwaarden en ijkpunten inmiddels geformuleerd in overleg met N1? Wanneer zullen deze aan de raad worden voorgelegd?

Antwoord
Bij brief van 20 september jl. hebben wij u geïnformeerd over de wijze waarop wij de motie uitvoeren. Vanwege de financiële positie van N1 gaan we de extra subsidie voor 2016 en 2017 zo snel mogelijk verlenen. Vanzelfsprekend verbinden we voorwaarden aan de subsidie en wordt de subsidie per kwartaal uitbetaald. De voorwaarden gaan over de kwaliteit van de bedrijfsvoering, samenwerking met omroepen in de regio, instellingen en media-aanbieders, journalistiek en redactie. IJkpunten in de zin van het benoemen van te bereiken resultaten op vastgestelde momenten zijn niet reëel in het proces van de vorming van een streekomroep. Het proces van de vorming van een streekomroep kent zijn eigen dynamiek en plan van aanpak onder aansturing van een landelijke projectleider vanuit de Nederlandse Lokale Publieke Omroep (NLPO). We houden nauw contact en gaan zeker met de betrokken omroepen en gemeenten praten om de vorming van een streekomroep te stimuleren en na te denken over de voorwaarden waaronder de streekomroep vanaf 1-1-2018 gezamenlijk gefinancierd gaat worden.
Voorafgaand aan de vaststelling van de begroting 2017-2020 wordt uw raad geïnformeerd over de voortgang van het proces om te komen tot een streekomroep per 1 januari 2018.

	Webpagina: 78	**Pagina boekwerk: -**

Vraag:
Over het Huis van de Geschiedenis wordt geschreven: “In 2017 geven we het Huis meer en meer aan de stad door instellingen, organisaties en bewoners de gelegenheid te bieden om het Huis als platform/podium te gebruiken om hún Nijmeegse geschiedenis met elkaar te delen. Daarnaast zal het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis steeds meer de verbinding en samenwerking opzoeken met andere partijen om elkaar te versterken in programmering, vindbaarheid en naamsbekendheid”

Welk budget nodig is de komende jaren nodig voor de instandhouding van het Huis? Het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis is sinds dit jaar een zelfstandig rechtspersoon, en kan zodoende ook zelf subsidies verwerven. Is hier al een visie op geformuleerd en/of rekening mee gehouden in de begroting?

Antwoord
De overeenkomst waarmee de verzelfstandiging van het Huis van de Nijmeegse geschiedenis wordt geëffectueerd wordt in oktober 2016 getekend. Vanaf dan is het aan de Stichting Huis van de Nijmeegse Geschiedenis om te zorgen voor een aantrekkelijke programmering en een gezonde economische basis voor de toekomst van het Huis. Het stichtingsbestuur werkt inmiddels hard aan deze plannen, waarvan de verwerving van externe subsidies ongetwijfeld deel zal uitmaken. Het bestuur zal deze plannen met ons bespreken, en wij verwachten dat dat kort na de ondertekening van de overeenkomst zal gebeuren.
In ieder geval tot en met 2018 blijven wij de Stichting Huis van de Nijmeegse Geschiedenis steunen in de vorm van het beschikbaar stellen van de Mariënburgkapel en de inzet van de coördinator. Daarvoor is tot en met 2018 jaarlijks €100.000 gereserveerd.

	Webpagina: 58	**Pagina boekwerk: 35**

Vraag:
“We restaureren de burchtmuren in het Valkhofpark en maken deze beleefbaar” Wat betekent deze tekst?

Antwoord
Het antwoord op de vraag “We gaan daarom proactief investeren in het gebruik en de beleving van het zichtbaar aanwezige erfgoed." Wat betekent dit concreet? “bij het thema “Bruisende Binnenstad” past ook bij deze vraag. Volledigheidshalve is dit antwoord hieronder nogmaals opgenomen.

Bij de zomernota hebben we middelen vrijgemaakt om te investeren in erfgoed. Zoals in de stadsbegroting toegelicht leggen we prioriteit bij de restauratie en verbeelding van de burchtmuren in het Valkhofpark. We grijpen de broodnodige restauratie van de Valkhofmuren niet alleen aan om de burchtmuren te consolideren en verder verval tegen te gaan, maar tevens om het beeld van het Valkhof als burchtterrein te versterken. Hiertoe zullen mogelijk de muren iets hoger worden opgetrokken, de tuinmuur uit de jaren zeventig worden vervangen door een tufstenen bekleding van de nu verborgen tufstenen muur erachter en de ingang naar het burchtterrein zal beter worden gemarkeerd. Momenteel worden hiervoor de plannen uitgewerkt. Wij zullen u binnenkort hierover nader informeren. Ook wordt gestudeerd op het beter verbinden van het Valkhof met de stad (Burchtstraat, Kelfkensbos) en met de Bastei en Waalkade door het accentueren van historische verbindingen, die in de loop der tijd in het ongerede zijn geraakt.

Programma Dienstverlening en Burgerzaken

	Webpagina: 94	**Pagina boekwerk:** 44
Vraag: Is het mogelijk de indicatoren voor de klanttevredenheid van burgers en ondernemers te splitsen? Zo ja, wat zijn deze gesplitst?		
Antwoord Nee, dit is niet mogelijk. De tevredenheid bij ondernemers wordt gemeten via de monitor Vestigingsklimaat.		

	Webpagina: 94	**Pagina boekwerk:** 44
Vraag: Welke doelstellingen heeft u gesteld voor de afhandelsnelheid voor de verschillende producten die u levert en contacten die u heeft met zowel burgers als ondernemers?		
Antwoord Het merendeel van de producten wordt binnen de afsprakentijd van 10 minuten verstrekt.		

Programma duurzaamheid

	Webpagina: 108	**Pagina boekwerk:** 47
Vraag: " Is het behalen van de doelstelling voor ‘energiebesparing stad t.o.v. 2008’ afhankelijk van het ontwikkelen van grootschalige zonneparken?		
Antwoord de energiebesparingsdoelstelling sec is hiervan sec afhankelijk , want die gaat over het verminderen van het energieverbruik. Om energieneutraal te kunnen worden moeten we echter ook minimaal 50% van ons verbruik in 2008 duurzaam gaan opwekken, met een tussendoel van 15% in 2020. Nu zitten we als stad op ongeveer 7% duurzame opwekking, corresponderend met 192.000 MWh, waarvan 8.000 MWh nu wordt ingevuld door PV. Willen we op schema blijven, dan moet het aandeel PV in 2020 rond de 45.000 MWh liggen. Dit correspondeert met ongeveer 250.000 zonnepanelen (PV). Dit soort volumes vergt grote oppervlakken. Qua businesscase is het realiseren van grote zonneparken (van meerdere ha) op dit moment het meest gunstig voor ontwikkelende partijen. Deze grotere parken zijn het meest eenvoudig te realiseren op braakliggende grond, of er moeten heel grote dakoppervlakken beschikbaar zijn. Wil een ontwikkelaar een groter volume realiseren op meerdere kleinere daken, dan moet die met heel veel pandeigenaren om tafel,		

zijn er hogere aansluitkosten, juridische kosten en soms bouwtechnische belemmeringen (bv. draagvermogen van het dak).

	Webpagina: 108	Pagina boekwerk: 47

Vraag:
Wat wordt concreet bedoeld met “meer en beter” in de zin “meer en beter openbaar vervoer en fietsvoorzieningen”?

Antwoord
In de Duurzaamheidsagenda wordt geduid op een verschuiving van de ‘modal split’ richting fietsgebruik en openbaar vervoer met als doel milieubelasting en congestie te verminderen en doorstroming ook in de toekomst te waarborgen. Het fiets- en OV beleid krijgen vorm binnen de gemeentelijke mobiliteitsagenda. Vooral het fietsgebruik neemt de laatste jaren fors toe als gevolg van snelfietsroutes, de opkomst van de E-bike en goede voorzieningen.

	Webpagina: 108	Pagina boekwerk: 49

Vraag:
Hoeveel ‘rode vlekken’ zijn er nog in de bestaande stad? En waar bevinden deze zich?

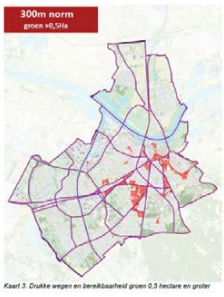
Antwoord
Per saldo is ruim 96% van de woningen binnen 300 meter van 0,5 hectare aaneengesloten groen. Het aantal rode vlekken en de ligging ervan zijn afhankelijk van de gehanteerde maatstaf

Raadsvoorstel 128/2013 dd 02 oktober 2013 (Topindicator Groen) toont op basis van ‘’binnen bereik van 300m meter rondom iedere woning 0,5 hectare aangesloten groen’’ de volgende rode vlekken:

Rekening houdend met drukke wegen en onoverkomelijke infrastructuur (spoorlijnen) bevat het Raadsvoorstel het volgende kaartbeeld:

Evident is dat de normgrootte van 0,5 hectare niet overal haalbaar is. Evident is ook dat toevoegen van 0,5 hectare aaneengesloten groen op juist de exact goede plek in bestaande wijken praktisch niet te realiseren is.

Kaart 3. Drukke wegen en bereikbaarheid groen 0,5 hectare en groter

Afgelopen jaren zijn aangelegd:
-Korenmarktpark
-Truus Mastpark
-Dichterspark
-groenstrook Enkstraat
En zeer recent is het Spieghelhofpark opgeleverd.

In uitvoering zijn:
Park Spechtstraat (oplevering zeer binnenkort)
Groentoevoeging in Rozenbuurt
In studie is :
Groentoevoeging Kolpingbuurt

Als rode vlekken resteren:
Zuidelijke deel van het centrum (deel Vlek 1)
Nijmegen oost, richting Hengstdal, dit ligt buiten bereik van Truus Mastpark, maar heeft geen urgentie gezien het parkje aan Hengstdalseweg, nabijheid Limospark en nabijheid bosgebieden (Vlek 2)
De Biezen (wordt opgelost met Park Spechtstraat)(Vlek 3)
Nije Veld: Dichterpark lost niet alles op; kansen ontwikkelen blijft nodig (Vlek 4)
Parkje Enkstraat, hoewel kleiner dan 0,5 hectare, lost rode vlek op, samen met aanwezig openbaar groen elders in deze omgeving. Schaalgrootte 0,5 hectare aaneengesloten is (nog) niet bereikt

Zie tweede kaartbeeld: met name Kolpingbuurt en Rozenbuurt hebben onze aandacht, met behulp van investeringskrediet Woonmilieuverbetering.

Programma Economie

	Webpagina: 133	Pagina boekwerk: 53
Vraag: De gemeente is in overleg met de provincie voor een financiële bijdrage vanuit het programma Steengoed Benutten voor de Transformatieaanpak. Wat houdt dit “overleg” in? Is er alleen een aanvraag ingediend of zijn er ook gesprekken gaande op ambtelijk of bestuurlijk niveau? Wanneer kunnen we de eerste uitkomsten van dit overleg verwachten? Als er een aanvraag is ingediend, wanneer wordt de toewijzing/afwijzing hiervan verwacht?		
Antwoord De Transformatieaanpak is dit voorjaar in de Beleidsnotitie van de Provincie rond de regeling SteenGoed Benutten als voorbeeldproject opgenomen. Al sinds die tijd vindt er op regelmatige basis ambtelijk en bestuurlijk overleg plaats om te kijken in hoeverre de Transformatieaanpak past binnen de regeling en kan worden ingediend als aanvraag. Dit voorjaar hebben gedeputeerden van de Provincie in dit kader een bezoek gebracht aan de Binnenstad. De essentie van de regeling SteenGoed Benutten is om -gezien vanuit leegstaand vastgoed, transformatie en overprogrammering- ruimtelijke kwaliteit te behouden en te versterken. Het programma helpt gemeenten en andere partners gebieden te verbeteren en goede projecten te realiseren. SteenGoed Benutten wordt niet als “standaard” subsidieregeling, via een vast stramien, uitgevoerd. De Provincie zoekt in het kader van SteenGoed Benutten het gesprek, waarin ze samen met initiatiefnemer kijkt wat er nodig is om een gebied mooier of beter te maken. Van tevoren is, zoals de Provincie zelf aangeeft in haar regeling, niet te zeggen wat ieders inzet en het resultaat zullen zijn.		

	Webpagina: 133	Pagina boekwerk: 54
Vraag: "Daarnaast willen we met onze acquisitieaanpak zoveel mogelijk werk aantrekken." Wat behelst deze acquisitiepolitiek? Waarop ligt de focus? En wat zijn de doelstellingen?		
Antwoord Onze acquisitie richt zich op de speerpuntsectoren en is middels een vraag gerichte aanpak ingevuld. Dit betekent dat als een bedrijf interesse toont voor vestiging in Nijmegen we alles in het werk stellen om het bedrijf naar Nijmegen te halen. Dit beleid continueren we vanzelfsprekend. Gelet op de dynamiek - bijvoorbeeld op het vlak van de semiconductors en health- zien we kansen voor een andere meerjarige		

proactieve aanpak. We willen bedrijven aantrekken die complementair zijn aan de specifieke sterktes van de kennisinstellingen en bestaande innovatieve mkb-bedrijvigheid. Het gaat dan onder meer om het aantrekken van toeleveranciers, zakelijke dienstverleners die aan sluiten op deze bedrijvigheid. Bedrijven vragen daarom. Daarmee maken we de keten van bedrijven compleet. We starten dit jaar met een meerjarige aanpak rond de semiconductorbedrijven. Doelstelling is uiteindelijk groei van werkgelegenheid direct en indirect aan de boven- en onderkant van de arbeidsmarkt.

Voor de binnenstad bekijken we de wenselijkheid van een vergelijkbare pro-actieve aanpak.

	Webpagina: 133	**Pagina boekwerk: 53/54**
Vraag: "Dit doen we door nieuwe bedrijven aan te trekken die de economische structuur van de stad versterken, onder andere via onze Economische Innovatie Agenda." -) welke resultaten zijn hierin geboekt in de periode 2014-2016?" En **Vraag:** Hoeveel bedrijven hebben zich door middel van uw acquisitiebeleid afgelopen jaar gevestigd in Nijmegen, en hoeveel extra arbeidsplaatsen heeft dit opgeleverd		
Antwoord De groei concentreert zich met name op de Novio Tech Campus, waarbij inmiddels zo'n 40 bedrijven zijn gevestigd. Gebouw M is vrijwel geheel gevuld met bedrijven in de Life Sciences en Semiconductors. In totaal worden hiermee op de Novio Tech Campus circa 250 arbeidsplaatsen gerealiseerd. Het bedrijf EPR realiseert als eerste bedrijf nieuwbouw op NTC en groeit naar 60 arbeidsplaatsen. Daarnaast vindt er groei plaats bij onder meer de spin off bedrijven van NXP, zoals het bedrijf Ampleon (is in 9 maanden met 90 arbeidsplaatsen naar 280 arbeidsplaatsen gegroeid). Ook in de logistieke dienstverlening hebben we werkgelegenheid aangetrokken , dan wel voor de regio Nijmegen weten te behouden. Denk daarbij o.a. aan Nabuurs/Kraft/Heinz dat zich op Park 15 vestigt (120 arbeidsplaatsen). Maar ook Brigss en Stratton (40 arbeidsplaatsen) dat nieuwbouw pleegt op Bijsterhuizen. Ook in de zakelijke dienstverlening/ICT (o.a. Jutten Simulation) en Hotel- en Leisuresector (o.a. hotel van de Valk en Cinemec) zijn nieuwe bedrijven aangetrokken. Bij deze sectoren gaat het om circa 175 nieuwe arbeidsplaatsen. In de binnenstad krijgt het voormalige V&D pand een nieuwe invulling met o.a. Topshelf, Jumbo en nog 2 andere partijen, waarmee nieuwe arbeidsplaatsen worden gerealiseerd.		

	Webpagina: 133	**Pagina boekwerk: 54**
Vraag: "De ICT-sector is de volgende sector waarin we een human capital scan gaan uitvoeren." Wat houdt deze scan in en is het doel ervan?		
Antwoord Op dit moment geven we invulling aan de scan door middel van kwalitatief onderzoek (interviews) bij zowel onderwijsinstellingen als werkgevers op het vlak van ICT. Doel van de scan is de discrepanties bloot te leggen tussen vraag en aanbod in de ICT sector. Dit zal in oktober leiden tot een rapportage die we met de betrokken partijen gaan bespreken.		

	Webpagina: 147	Pagina boekwerk: --
Vraag: Wat is de verklaring achter de sterke afname van de lasten voor de werkcorporaties?		
Antwoord Er is geen beleidsinhoudelijke oorzaak voor dit verschil; dit verschil is ontstaan door de administratieve systematiek. In de praktijk heeft deze verlaging van de lasten geen consequenties. De verlaging van lasten op het ene deelproduct (werkcorporaties), staat in verband met een verhoging van de lasten op een ander deelproduct. Het is dus slechts een verschuiving tussen deelproducten, die omwille van de volledigheid van de begrotingsstukken online gepubliceerd is. De wijziging heeft geen gevolgen voor de uitvoering van het beleid omtrent – bijvoorbeeld – de werkcorporaties. De begrote lasten zijn van 2016 t.o.v. 2017 voor de deelproducten Werkcorporaties (-/- € 1,6 miljoen), Leerwerkprojecten (-/- € 1,4 miljoen) en Voortrajecten (-/- € 0,5 miljoen) verschoven naar het deelproduct Participatie (+ € 3,5 miljoen).		

Programma Inkomen en armoedebestrijding

	Webpagina: 388	Pagina boekwerk: 209
Vraag: Op p. 388 van de webversie staat: 'In de zomer is gewerkt aan een inventarisatie van mogelijkheden om de instroom en uitstroom te beïnvloeden. Dit heeft geleid tot een aantal interventies waar we de komende tijd uitvoering aan gaan geven.' Om welke interventies gaat dit? En waarom zijn deze niet eerder doorgevoerd?		
Antwoord In navolging van de motie 'geen bezuinigingen op werk en inkomen' zijn we op zoek gegaan naar mogelijkheden om instroom in de bijstand te beperken en uitstroom uit de bijstand te bevorderen. Dat heeft geleid tot een aantal interventies op uitvoerend niveau, variërend van extra themacontroles (systematischer handhaving op risicothema's), gerichte hercontroles van personen die net of al langer in de uitkering zijn en waarbij een vermoeden is dat er iets niet klopt, extra kandidaten oproepen bij het Werkbedrijf om zodoende de klant beter in beeld te krijgen en in het algemeen nog meer inzetten op het zo snel mogelijk plaatsen van werkzoekenden op een (leerwerk)baan. Uiteraard zetten we ook nu al zeer actief in op het beperken van de instroom in de bijstand en het stimuleren van de uitstroom uit de bijstand, maar het tekort op BUIG is aanleiding geweest om nog eens extra kritisch naar onze processen te kijken.		

	Webpagina: 177	Pagina boekwerk: -
Vraag: In de begroting staat voor 2017 nog een bedrag van € 177.000,- gereserveerd voor de Nijmegenpas. Waarom staat daar nog een bedrag voor gereserveerd nu het college in 2016 heeft besloten om te stoppen met de ontwikkeling van de Nijmegenpas?		
Antwoord Op 25 mei 2016 is besloten niet langer verder te gaan met de ontwikkeling van de &Pas en de resterende middelen (€ 0,4 miljoen) te besteden aan de uitvoering van de meedoenregeling (maatschappelijke participatie volwassenen). Dit bedrag is verdeeld over de jaren 2016 en 2017 én de kosten voor de uitvoering ervan zijn er van afgetrokken. Dit verklaart dat in 2017 nog € 177.000 is gereserveerd voor de Nijmegenpas (moet dus zijn: meedoenregeling).		

	Webpagina: 67	Pagina boekwerk: -
Vraag: Daar staat de indicator Percentage bereikte huishoudens met een laag inkomen: wat houdt dit precies in?		
Antwoord Uit de cijfers van het CBS weten we hoeveel huishoudens er in Nijmegen zijn met een inkomen tot 100%, 110%, 120% of 130% van de bijstandsnorm. Uit de managementcijfers van de afdeling Zorg & Inkomen en Stichting Leergeld weten welke unieke verstrekkingen er in het kader van ons armoedebeleid zijn geweest. Met deze beide gegevens berekenen we het percentage huishoudens dat we hebben bereikt met één van onze minimaregelingen. Ons voorstel is overigens om deze indicator binnenkort onder de loep te nemen, omdat de berekening in de praktijk lastig is. Zo gelden voor verschillende regelingen verschillende inkomensgrenzen én is een deel van ons bereik moeilijk in huishoudens te vatten (denk bijvoorbeeld aan de subsidies voor de voedselbank, de kledingbank, het Inter-lokaal en het particuliere initiatievenfonds).		

	Webpagina: -	Pagina boekwerk: -
Vraag: bij de producten die onder armoedebestrijding vallen, ontbreekt de omschrijving en de toelichting, kan deze alsnog worden aangeleverd? Idem voor inkomen		
Antwoord De omschrijving ontbreekt vanwege een technische reden (de omschrijving was onder het verkeerde kopje ingevuld). Deze is in de huidige Web versie hersteld. Ten aanzien van de financiële toelichting op productniveau is onze inschatting geweest dat een uitgebreide toelichting op programmaniveau volstond. Desalniettemin zullen we u bij deze voorzien van een beknopte toelichting. Toelichting Armoedebestrijding: Er is nauwelijks verschil tussen de begroting armoedebestrijding 2016 en 2017. Alleen ten aanzien van de bijzondere bijstand geldt dat de begrote lasten met € 0,5 miljoen zijn gedaald, omdat het budget bijzondere bijstand naar beneden is bijgesteld. Toelichting Inkomen: Het saldo van lasten en baten is in de begroting 2017 ruim € 2 miljoen lager dan in de begroting 2016. Belangrijkste oorzaak hiervoor is de verwerking van de aangenomen motie “Geen bezuiniging op werk en inkomen” bij de behandeling van de Zomernota 2016 (€ 2,0 miljoen).		

	Webpagina: -	Pagina boekwerk: -
Vraag: Met Prinsjesdag is 100 miljoen beschikbaar gesteld om armoede tegen te gaan specifiek bij kinderen. Wat is het financiële effect daarvan op de Nijmeegse begroting?		
Antwoord Formeel is dit nog niet bekend. De staatssecretaris heeft al wel gecommuniceerd dat van dat bedrag in totaal € 85 miljoen uitgekeerd wordt aan de gemeenten. Uitgaande van 1% voor de gemeente Nijmegen, verwachten we tenminste € 850.000 te ontvangen in 2017 voor de bestrijding van de armoede onder kinderen.		

	Webpagina: 168	Pagina boekwerk: 66
Vraag: Het Buig-tekort is opvallend. Op welke wijze hangt dit samen met het aanwezig economisch potentieel van Nijmegen - en de daaraan gerelateerde arbeidsmarkt?		
Antwoord Er zijn indicaties dat de economische ontwikkeling in Gelderland wat achterblijft bij het landelijke. In een "Provinciale Economische Verkenningen" van de provincie werd voorspeld dat het herstel van de economie in Gelderland langzamer zou gaan dan het landelijk gemiddelde. Ook het UWV bevestigt deze informatie. We weten dat ook in de grote vergelijkbare Gelderse centrumgemeenten Arnhem en Apeldoorn het bestand flink toeneemt, terwijl ook deze gemeenten reeds al nadeelgemeente waren (in het kader van het BUIG-verdeelmodel). Daarnaast is bekend dat Nijmegen, omdat er veel werkgelegenheid is in de overheidssector, laat reageert op economische ontwikkeling. In die zin is het niet verwonderlijk dat ons bijstandsbestand nog groeit, ondanks dat de economische crisis landelijk lijkt af te nemen.		

	Webpagina: 168	Pagina boekwerk: 66
Vraag: Hoe scoort Nijmegen qua bijstandsontwikkeling met vergelijkbare gemeentes?		
Antwoord In 2015 scoorden we qua bijstandsontwikkeling beter dan in andere gemeenten. In 2016 zien we echter dat we minder goed scoren. Met name de laatste maanden scoren we negatiever dan de meeste andere gemeenten. We analyseren momenteel wat daarvan de verklaring is. In de laatste benchmark (augustus 2016) bijvoorbeeld constateren wij in Nijmegen een stijging van 6,1% ten opzichte van de eindstand 2015. In geografisch en qua omvang vergelijkbare gemeenten constateren we ook een stijging: Arnhem (6,0%), Apeldoorn (5,7%), Den Bosch (1,0%) en Eindhoven (6,4%). Hier moet overigens bij vermeld worden dat deze percentages per maand behoorlijk fluctueren.		

	Webpagina: 170	Pagina boekwerk: 67
Vraag: Op welke wijze is bij het vaststellen van de indicatoren en de budgetten rekening gehouden met het initiatief vroegsignalering? Heeft dat bijv. een verwacht effect op het aantal mensen met een laag inkomen dat bereikt wordt?		
Antwoord Bij het vaststellen van de indicatoren en budgetten is geen rekening gehouden met de "pilot vroegsignalering". In het algemeen geldt overigens dat bij de berekening van het aantal bereikte huishoudens niet de inzet in het kader van schuldhulpverlening wordt meegenomen. De pilot vroegsignalering start per 1 oktober 2016 en de insteek is om 50 cliënten per maand te bezoeken. Het is nu nog te vroeg om een uitspraak te doen over de resultaten van deze pilot, maar we zullen deze monitoren en terugkoppelen in de halfjaarlijkse voortgangsbrief aan de raad over het Aanvalsplan armoede en schulden.		

	Webpagina: 171	Pagina boekwerk: 67
Vraag: Het programma kent een negatief saldo. Hoe wordt dit saldo gedekt (welke portefeuilles dragen hoeveel bij)?		
Antwoord Het negatief saldo op een programma wordt gedekt vanuit de algemene middelen. Dit geldt niet alleen voor het programma inkomen en armoedebestrijding maar voor alle (14) programma's met een negatief saldo.		

Programma Mobiliteit

	Webpagina: 184	Pagina boekwerk: 71
Vraag: Wat houdt "Er wordt op interactieve wijze gewerkt aan een nieuwe parkeernota" in?		
Antwoord In het proces om te komen tot nieuw parkeerbeleid worden de belangrijkste stakeholders betrokken. Onder deze stakeholders vallen onder andere, maar niet uitsluitend wijkraden, woningcorporaties en zakelijk belanghebbenden. Daarnaast staan we bij de uitvoering van ons huidig parkeerbeleid in nauw contact met onze inwoners en andere belanghebbenden. Bij het opstellen van de nieuwe parkeernota nemen we dan ook de ervaringen mee die we hebben opgedaan bij deze uitvoering.		

	Webpagina: 184	Pagina boekwerk: 71
Vraag: Verkeersveiligheid, sinds 2014 een nieuw registratiesysteem van verkeersongevallen. Welke plekken staan in de top tien van plaatsen met veel ongevallen?		
Antwoord Verkeerveiligheidsanalyses moeten de metingen over meerdere jaren beslaan om conclusies te kunnen trekken over de ernst en prioriteit van de verkeersonveiligheid op de locaties. Daarom is het nu nog te vroeg om al te kunnen oordelen op basis van het nieuwe registratiesysteem. Wel kunnen we nu al stellen dat met name de ongevallen waarbij géén letsel of slachtoffers aan de orde zijn beter geregistreerd worden dan in het verleden. Omdat wij ons in het beleid in eerste instantie richten op locaties met ernstige ongevallen is het beeld voor de prioriteitsstelling niet wezenlijk veranderd: er zijn in Nijmegen géén "black spots" maar wel een aantal locaties waarop in de afgelopen 5 jaar meer dan 1 ernstig ongeval heeft plaatsgevonden. Gelet op feitelijke aantal ernstige ongevallen per kruispunt is het lastig om hierin een top tien te onderscheiden.		

	Webpagina: 184	Pagina boekwerk: 72
Vraag: Sinds begin 2016 is het Busabonnement voor 65-plussers weer ingevoerd, hoe groot is de toename van aangevraagde abonnementen sinds 1 jan 2016?		

Antwoord
In 2014 en 2015 werden ongeveer 10.800 busabonnementen verkocht. In 2016 waren dat er circa 13.200. Dat is dus een toename van 2.400 verkochte abonnementen, wat verklaard kan worden uit de verlaging van de prijs van € 22,50 naar € 10 per jaar. Dit betekent wel dat de gemeentelijke bijdrage per abonnement groter wordt, want de totaalprijs per abonnement blijft gelijk.

	Webpagina: 184	**Pagina boekwerk: 73**
Vraag: Er wordt gesproken over versterken van de overstapmogelijkheden fiets-trein bij Nijmegen CS, hoe staat het met de aanpak van de westzijde van het Station in het bijzonder de fietsenstalling?		
Antwoord De huidige fietsenstalling is uitgebreid en biedt nu vooralsnog voldoende stallingsruimte. Samen met NS, ProRail en provincie Gelderland zijn we bezig met de planvorming voor station en stationsomgeving. Voor de westzijde hebben we een programma van uitgangspunten opgesteld. Binnenkort geven we een bureau opdracht om een ontwerp te maken.		

	Webpagina: 187	**Pagina boekwerk: 75**
Vraag: Heeft het college ook beschikking over andere cijfers mbt het OV-gebruik in Nijmegen dan de drie indicatoren die in de begroting genoemd worden?		
Antwoord Ja, wij hebben van Connexxion een overzicht ontvangen van de ontwikkeling van het aantal reizigers en reizigerskilometers van de afgelopen jaren. Deze gegevens zijn beschikbaar voor 'regio Nijmegen', dus alle stads- en streekbussen die Nijmegen bedienen. Omdat de OV-chipkaart nu veruit de meest gebruikte betaalmethode is, geven de in- en uitcheckgegevens inmiddels een goed inzicht in het gebruik van het openbaar vervoer. Op dit moment krijgen we die gegevens nog niet op structurele basis, maar daar kunnen we afspraken over maken.		

	Webpagina: 184	**Pagina boekwerk: 70**
Vraag: U schrijft: Op basis van de motie 'Ruimte voor voetganger, fiets en consument' leggen wij uw Raad keuzes voor inzake verschillende varianten voor de uitbreiding van de autovrije en autoluwe zones in het Stadscentrum'. Wanneer worden de verschillende varianten voorgelegd?		
Antwoord Op basis van de motie "Ruimte voor voetganger, fiets en consument" heeft het projectteam "Binnenstad ruimte voor iedereen" de variaties in de stad geïnventariseerd om meer ruimte te bieden aan voetganger, fiets en consument. De ingrediënten zijn opgehaald bij bewoners, vertegenwoordigers van de middenstand, horeca, en ambtelijke experts. Daarbij zijn ook de effecten van de mogelijke maatregelen in beeld gebracht. Het gehele proces is meermalen besproken met een klankbordgroep bestaande uit fractieleden en raadsvolgers. Eind 2016 zal de Raad het pallet aan variaties en effecten worden voorgelegd, waarbij een ambtelijk advies komt ten aanzien van volgtijdelijkheid en koppeling met komende projecten in de Binnenstad (binnen de singels).		

	Webpagina: 184	Pagina boekwerk: 70
Vraag: U schrijft: 'Voor de oostflank is de financiering van de Dorpensingel niet rond; zolang dat zo is werken wij samen met de gemeente Lingewaard de Ressense variant uit. Hoe lang is 'zolang' voor u?		
Antwoord Enerzijds blijven wij zoeken naar medefinanciering voor de Dorpensingel; wij hebben naar aanleiding van de in juli in uw Raad aangenomen motie bij de provincie nogmaals aangedrongen op een bijdrage. Wij hopen in de loop van dit najaar hierop een antwoord te krijgen. Anderzijds zijn wij met de gemeente Lingewaard in overleg over de door Lingewaard voorgestelde Ressense variant. Op basis van de toezeggingen die het college van B. en W. van Lingewaard aan de Raad van die gemeente heeft gedaan verwachten wij dat de Raad van Lingewaard nog dit jaar een collegevoorstel over dit onderwerp bespreekt. Wij zullen u uiterlijk in januari van 2017 de resultaten de voortgang in dit dossier melden.		

	Webpagina: 184	Pagina boekwerk: 71
Vraag: Wat verstaat u onder voldoende draagvlak om parkeerregulering in te voeren?		
Antwoord Bij het invoeren van parkeerregulering zijn de bewoners en bedrijven aan zet. Daarom meten we in een vooraf bepaald gebied met een enquête het draagvlak voor parkeerregulering. Een enquête is representatief wanneer 30% van de bevraagde doelgroep antwoord. Wij voeren vervolgens in het hele bevraagde gebied parkeerregulering in wanneer meer dan 50% van de respondenten vóór parkeerregulering is.		

	Webpagina: 184	Pagina boekwerk: 71
Vraag: U schrijft dat bij de parkeervoorziening achter de Hezelpoort 100 parkeerplaatsen uitsluitend voor bewoners zijn. Waar is het aantal van 100 op gebaseerd?		
Antwoord Het aantal van 100 bewonersvergunningen is gebaseerd op de ontwikkeling van de woontoren op het voormalig Heijmans terrein gelegen naast het parkeerterrein Oude Stad. De ontwikkeling zit in de contractfase waarin dit formeel geregeld moet worden. De onderhandelingen zijn inmiddels onder leiding van het gemeentelijk Ontwikkelbedrijf gestart. Insteek hierbij is om de parkeernorm van de nieuw te bouwen woontoren en de commerciële ruimte te integreren in het bouwplan van het parkeerdek.		

	Webpagina: 184	Pagina boekwerk: 72
Vraag: U schrijft dat 65-plussers een busabonnement voor 10 euro per jaar kunnen aanschaffen voor Nijmeegse stadsbussen. Waar is het bedrag van 10 euro op gebaseerd?		

Antwoord
De totale kosten van het abonnement bedragen in 2016 € 63,94 per jaar, waarvan de klant € 10 zelf betaalt. Dat is een bedrag dat is afgesproken in het coalitieakkoord. Ons doel is alle ouderen de kans te bieden volwaardig deel te nemen aan de samenleving. De hoogte van het bedrag is hierop gebaseerd.

	Webpagina: 188	Pagina boekwerk: 76
Vraag: De lasten openbaar vervoer gaan van 2,9 miljoen in 2016 naar 2,3 miljoen in 2017. Hoe verklaart u deze daling van 600.000 euro?		
Antwoord In verband met. de vertraging van project Slotemaker de Bruïneweg heeft een budgetoverheveling van € 250.000 plaatsgevonden van 2015 naar 2016.Verder zijn de lasten en baten in 2016 met € 275.000 verhoogd i.v.m. subsidies. Het overige verschil zit in lagere rente en lagere doorbelastingen in 2017.		

Programma Openbare Ruimte

	Webpagina: 226	Pagina boekwerk: 83
Vraag: U heeft het over een checklist van toegankelijkheids-criteria. Hoe ziet deze check-list eruit?		
Antwoord De checklist wordt dit najaar aan de Raad aangeboden in de vorm van een 'handboek toegankelijkheid openbare ruimte'. In dit handboek staan de toegankelijkheidsnormen die gehanteerd moeten worden bij (her-) inrichtingsprojecten van de openbare ruimte in Nijmegen. Met het handboek wordt het beleid vastgesteld, waarmee we streven naar een beter toegankelijke stad.		

	Webpagina: 226	Pagina boekwerk: 85
Vraag U heeft het over pilots om afvalscheiding in hoogbouw te verbeteren. Hebben er al pilots plaatsgevonden? Indien ja, wat waren dan de bevindingen?		
Antwoord De problematiek van afvalscheiding in de hoogbouw is een landelijk thema dat breed wordt opgepakt. Via een brede wetenschappelijke benadering wordt onderzocht of en hoe de afvalscheiding in de hoogbouw substantieel en structureel verbeterd kan worden. Vanuit deze analyse zijn een aantal pilots opgestart o.a. in de vier grote steden. Tevens gaat in Rotterdam een proefproject van start met de herintroductie van de schillenboer. Het is raadzaam de ervaringen en bevindingen van deze pilots goed te volgen zodat we een gedegen afweging kunnen maken om goedlopende initiatieven over te nemen of aanvullend zelf afwijkende pilots in gang te zetten.		

	Webpagina: 227	Pagina boekwerk: 86
Vraag U schrijft dat de reclameopbrengsten zijn tegengevallen. Hoe komt dit?		
Antwoord De marktwaarde van gemeentelijke reclamevoorzieningen in de openbare ruimte is gedaald als gevolg van de mindere economische omstandigheden. Daardoor leveren nieuwe aanbestedingen van kleinere contracten minder op dan verwacht. In 2018 wordt een belangrijk contract, te weten voor abri's (i.e. bushokjes) opnieuw aanbesteed; wij verwachten daarmee een deel van de geraamde opbrengsten te kunnen realiseren.		

	Webpagina: 230	Pagina boekwerk: 87
Vraag Hoe verklaart u de daling van 3,1 miljoen bij de lasten van Integraal beheer openbare ruimte? (In 2016 was deze 15 miljoen en in 2017 11,9 miljoen)		
Antwoord De invoering van het nieuwe BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) heeft tot gevolg dat we een deel van de budgetten voor onderhoud in de openbare ruimte omzetten naar investeringskredieten met een maatschappelijk nut. Financieel betekent dit dat we € 2,5 mln exploitatiebudget aframen van het product Integraal beheer openbare ruimte en hiervoor in de plaats vanaf 2018 kapitaallasten (oplopend van € 0,2 naar € 0,7 in 2020) over deze investeringen opnemen in het programma. Daarnaast wordt het verschil ten opzichte van 2016 verklaard doordat we in 2016 de onderhoudsbudgetten toegewezen hebben aan diverse producten. Financieel-technisch verwerken we dit door zowel de lasten als de baten op te ramen als verrekening met het deelproduct waar het oorspronkelijke budget is geraamd. Omdat dit eenmalige toewijzingen zijn in 2016 leidt dit tot een verschil in 2017.		

	Webpagina: 230	Pagina boekwerk: 87
Vraag Hoe verklaart u de daling van 3,6 miljoen bij Onderhoud wegen en kunstwerken (In 2016 was deze 13,9 miljoen en in 2017 10,3 miljoen)		
Antwoord Voor dit product geldt net als bij het product Integraal beheer openbare ruimte dat we voor € 2,5 mln aan budgetten hebben omgezet naar investeringskredieten. Daarnaast is in 2016 voor ruim een mln aan projecten onderhoud wegen en kunstwerken uitgevoerd die financieel technisch in de begroting verwerkt zijn door zowel de lasten als de baten als verrekening met het deelproduct waar het oorspronkelijke budget is opgeraamd op te nemen. Omdat deze boekingen eenmalig in 2016 hebben plaatsgevonden, zie je een verschil ten opzichte van 2017.		

	Webpagina: 226	Pagina boekwerk: 85
Vraag: Kunt u aangeven wat uw doelstelling is m.b.t. tot het hergebruik van afval in 2017? Zo ja, welk percentage heeft u vastgesteld? Zo nee, waarom niet?		

Antwoord
Voor 2017 is als indicator een hergebruikspercentage van 71% geformuleerd.
Naar de toekomst toe wordt het lastiger om nog grote klappers te maken. Wat mogelijk nog tot een stijging van het hergebruikspercentage kan leiden, is de aparte verwerking van luiers en matrassen op termijn. Beide ontwikkelingen worden echter nog volop bestudeerd.
Daarnaast kan verbetering van afvalscheiding bij hoogbouw pas op termijn tot echt betere hergebruikscijfers leiden.

Programma Sport en Accommodaties

	Webpagina: 262	Pagina boekwerk: 91
Vraag Waarom gaat het percentage *sportstimulering volwassenen* van 76% naar 67%?		
Antwoord Bij het "percentage volwassenen dat minimaal 12 keer per jaar sport" en het "percentage volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm" zijn de streefcijfers per abuis omgedraaid. Bij het percentage volwassenen dat minimaal 12 keer per jaar sport (76% in 2015) hoort het streefpercentage 78% in 2017. We hebben het streefgetal dus gehaald. Daarnaast zullen we in de komende periode tot nieuwe indicatoren komen.		

	Webpagina: 262	Pagina boekwerk: 91
Vraag Hoe verhoudt de verhoogde ambitie m.b.t. de beweegnorm voor volwassen (deze gaat van 66% naar 78 %) zich tot de daling bij sportstimulering volwassenen?		
Antwoord Zoals bij de vorige vraag al aangegeven zijn bij het "percentage volwassenen dat minimaal 12 keer per jaar sport" en het "percentage volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm" de streefcijfers per abuis omgedraaid. Bij het percentage volwassenen dat voldoet aan de beweegnorm (66% in 2012) hoort het streefpercentage 67% in 2017. Ook hier hebben we het streefgetal dus gehaald. Ook hier geldt overigens dat we in de komende periode nieuwe indicatoren gaan vaststellen.		

	Webpagina: 262	Pagina boekwerk: 91
Vraag Waarom gaat het percentage volwassenen dat buiten verenigingen en commerciële sportscholen om aan sport doet van 59% naar 46%?		
Antwoord Het streefcijfer 46% heeft betrekking op de volwassenen die ongeorganiseerd sporten. De personen die met een informele sportgroep sporten, zijn niet meegerekend. Onder een informele sportgroep verstaan we een groep van minimaal drie personen, die buiten een sportvereniging of commerciële sportschool om aan sport doet. Bij het cijfer voor 2015 (59%) zijn de personen, die met een informele groep sporten, wel meegerekend.		

	Webpagina: 263	Pagina boekwerk: 92
Vraag De tabel onder het kopje 'wat kost het?' laat een grote verandering zien vanaf 2015 bij de lasten sportaccommodaties (2015:20,6 2017: 15,3 miljoen) en sport (2015: 3,3 2017: 6 miljoen). Wat is hier de verklaring voor?		
Antwoord Product Sportaccommodaties: In 2015 is de Voorziening Planmatig Onderhoud Gebouwen (POG) omgezet in een Reserve. De bijbehorende eenmalige vrijval van deze Voorziening ad € 2,6 miljoen (baten) en de storting daarvan (lasten) in de nieuwe Reserve zijn in 2015 verantwoord bij het product Sportaccommodaties. Daarnaast is een bedrag van € 2,0 miljoen aan subsidiebudget verschoven van het product sportaccommodaties naar het product Sport. De daling van de rente naar 2,5%, tenslotte, leidt op dit product tot € 0,7 miljoen lagere rentelasten dan in 2015 Product Sport: Door voornoemde verschuiving van het subsidiebudget zijn de begrote lasten met € 2,0 miljoen gestegen. Daarnaast is het geïndexeerde budget 2017 voor de overige lasten € 0,3 miljoen hoger dan de werkelijke uitgaven in 2015. Het restant van € 0,3 miljoen ontstaat door een aangepaste verdeling van de Centrale overhead, Gemeente breed is deze neutraal.		

Programma Wijkontwikkeling

	Webpagina: 323	Pagina boekwerk: 106
Vraag Waarom worden de lange termijn ontwikkeling van de stadsdelen Dukenburg en Neerbosch-Oost integraal onder de loep genomen? Waarom juist deze twee?		
Antwoord In principe is in alle stadsdelen continue aandacht (via de wijkmonitor, de wijkaanpakprogramma's en het wijknetwerk) voor de ontwikkeling van de diverse wijken. We constateren echter dat in Dukenburg en Neerbosch Oost ondanks positieve ontwikkelingen, nog steeds vrij hardnekkige lagere scores i.v.t andere stadsdelen op een aantal leefbaarheidsindicatoren voorkomen. We zien dat ook (nog) in Hatert, maar dat stadsdeel is de afgelopen jaren krachtwijk geweest. In het coalitieakkoord wordt Dukenburg specifiek genoemd als stadsdeel dat nader onder de loep genomen zou moeten worden omdat er vragen zijn over een aantal ontwikkelingen die in elkaar grijpen: fysieke veroudering van woningen (Dukenburg 50 jaar), de ouder wordende bevolking, sterke focus van gebiedsontwikkeling in Waalsprong en Waalfront, braakliggende terreinen, druk op voorzieningen (met name de drie winkelcentra en zorgcentrum Orangerie) en sociale achterstanden. In Neerbosch Oost hebben bewoners en met name de Gemeenschap en de andere corporaties zelf de wens om een toekomstverkenning uit te voeren, en op basis daarvan scenario's voor de komende 20 jaar te maken, opgevoerd in het recente wijkaanpakprogramma. Het 50 jarig bestaan was een aanleiding, maar ook het gevoel een 'vergeten stadsdeel' te zijn en het gegeven dat er een nieuwe brede school komt, dus herontwikkeling op de vrijgekomen locatie aan de orde is en de eigenaar van het winkelcentrum zich beraadt over upgrading: nieuwe kansen dus, maar aan welke 'haakje' kunnen die worden opgehangen?		

Programma Wonen

	Webpagina: 323	Pagina boekwerk: 106
Vraag U schrijft: Om alle ambities in het woondossier uit te voeren is a-structureel een extra budget opgenomen. Dit is een budget van 61.000 voor 2017 en 2018. Wat zijn deze ambities en kun u de kosten per ambitie laten zien? Kunt u daarnaast toelichten waarom deze kosten a-structureel zijn?		
Antwoord Het coalitieakkoord kent een forse ambitie op het gebied van Wonen, zodanig dat die binnen de bestaande beleidscapaciteit niet behapbaar bleek. Vanuit de woningwet ligt er de opdracht om een nieuwe woonvisie te maken en op basis daarvan prestatieafspraken met de woningcorporaties, met verhoogde ambities op onder meer duurzaamheid, betaalbaarheid en wonen met zorg, c.q. huisvesting van bijzondere doelgroepen. Bovendien is het maken van de prestatieafspraken nu een tripartite proces, tussen gemeente, corporaties en huurders. In deze zelfde periode loopt het nieuwe woningmarktonderzoek en is het nieuwe kamerverhuurbeleid ontwikkeld. Daarnaast leveren we veel extra inzet om de verhoogde taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders te realiseren. We hebben gekwantificeerd dat hiervoor 1 fte extra formatie nodig is en daarvoor extra middelen gevraagd bij de Zomernota 2016, voor de duur van deze coalitieperiode.		

Programma Zorg en Welzijn

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 118
Vraag: Heeft u een overzicht per gemeente in de veiligheidsregio Gelderland Zuid van de (nood-)opvanglocaties voor asielzoekers inclusief het aantal plaatsen en de bezettingsgraad? Zo ja, dan ontvangen wij graag een overzicht.		
Antwoord AZC Nijmegen, 400 gepland, 375 gerealiseerd, op dit moment 325 bezet. AZC Beuningen, 300 gepland, gaat gerealiseerd worden dit najaar. (Nood)Opvang Nijmegen, 500 gepland, wordt begin oktober opgeleverd. Alle andere plannen zijn 'on hold' gezet.		

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 117
Vraag: Motie: De vrijwilligers verdienen ondersteuning. indiener: Marc van Nijnatten, PvdA november 2015 • Welk zicht is er op de behoefte aan ondersteuning voor vrijwilligers en • hoe gaat dat ingevuld worden.		
Antwoord Door middel van de business case maatjesprojecten maar ook de oprichting van een netwerk rondom het uitwerken van een plan om ontmoeting, kennisuitwisseling, deskundigheidsbevordering en waardering van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties te bevorderen geven wij uitvoering aan de motie: "De Vrijwilligers verdienen ondersteuning". In oktober volgt een informatiebrief aan de raad over de stand van zaken m.b.t. de concrete uitvoering van het vrijwilligerswerkbeleid waarin bovengenoemde punten nader worden toegelicht (oa vrijwilligersfonds).		

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 117
Vraag: W2/4 Samenlevingsopbouw • Welke opdracht gaat het college geven aan het onderdeel van W4 dat zich bezig gaat houden met de opbouw van de samenleving (0e lijn). • Welke concrete resultaten staat het college voor ogen? • Welke doelen hebben vooral prioriteit? •		
Antwoord We vragen de W2/4 om gezamenlijk vorm te geven aan de 0e en de 1e lijn, waarbij de nadruk vooral ligt op het vormgeven van de samenhang en afstemming tussen de 0e , 1e én 2e lijns zorg en welzijn in de wijk. Dit betekent dat er sprake zal zijn van één gezamenlijke opdracht aan de W2/W4. We werken aan een meerjarige raamovereenkomst met de W2/4 uit, dat eind december door het college wordt behandeld en vervolgens aan de raad wordt aangeboden. Prioriteiten zijn onder meer: gebiedsgerichte aanpak, bewoners- en vrijwilligersinitiatieven, diversiteit, jeugd, collectieve voorzieningen.		

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 117
Vraag: • Welke afspraken zijn gemaakt met de 8 aanbieders van basisdagbesteding ouderen? • Is daarbij afstemming met de dagopvang van andere doelgroepen? •		
Antwoord De 8 aanbieders hebben voor 2016 de volgende opdracht : zij bieden ongeveer 360 ouderen dagbesteding waarbij ongeveer 70.000 dagdelen beschikbaar zijn gedurende het jaar door alle aanbieders tezamen voor de basisdagbesteding. De aanbieders mogen naar eigen inzicht in een groep een " mix" toepassen van klanten uit blok A (basis) en blok B. De dagdelen die zij op basis van de subsidie aanbieden mogen niet ingezet worden voor de zogenaamde B klanten. Onderling stemmen zij af, wie ruimte heeft op een groep of als blijkt dat iemand bij een andere aanbieder beter op zijn plek is. Ook vind afstemming plaats met andere aanbieders van specialistische dagbesteding in blok B indien blijkt dat de complexiteit toeneemt en de zorg niet geboden kan worden vanuit een A locatie. Er is nog weinig afstemming met aanbieders van andere doelgroepen.		

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 117
Vraag: Mantelzorgcompliment. Is het mogelijk om de niet opgehaalde complimenten toe te voegen aan budget ondersteuningsactiviteiten en time out regelingen mantelzorgers?		
Antwoord Conform Coalitieakkoord vloeien de overgebleven middelen op een deelproduct van Zorg en Welzijn (zoals die voor het mantelzorgcompliment) bij opmaak van de jaarrekening middels raadsbesluitvorming terug in de Bestemmingsreserve Wmo en Jeugd. Eventueel kunnen deze middelen dan ingezet worden voor een ander doel. Daarover dient wel een afweging op programmaniveau te worden gemaakt (overige knelpunten en ontwikkelingen).		

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 118

Vraag:

Versterken 1e lijn via preventie en overhevelen taken vanuit 2e lijn.

- Welke mogelijkheden heeft de gemeente om deze versterking te bereiken.
- Heeft de gemeente voorbeelden die aantonen dat deze versterking bijdragen aan beter en goedkoper? Welke?
- Hoe kan vorm worden gegeven aan preventie als het budget gehalveerd wordt?

Antwoord

- De versterking van de eerste lijn vindt plaats doordat professionals uit de tweede lijn op scholen en in wijken en huisartsenpraktijken gesprekken kunnen voeren in een vroeg stadium nadat problematiek is gesignaleerd.
- Het gaat onder andere om het continueren van projecten die succesvol zijn gebleken en die eerder uit innovatiemiddelen zijn gesubsidieerd. Voorbeelden hiervan zijn jeugdprofessionals inzetten voor screening en korte interventies op de vindplaatsen school, kinderopvang en huisartsenzorg.
- Op termijn verdient deze investering zich terug doordat minder vaak of minder lang tweedelijns zorg nodig is. Hier wordt door middel van een businesscase nadere uitwerking aan gegeven. De middelen komen niet uit het preventiebudget.

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 118

Vraag:

- Hoe groot is de groep die ook wel verwarde personen genoemd worden.
- Hoeveel van die groep moet in ‘n jaar geholpen worden met aanpassing van zorg en
- hoeveel met meer inzet van drang en dwang.
- Is deze groep te onderscheiden in deelgroepen met welke aantallen?

Antwoord

Als over ‘verwarde personen’ gesproken wordt, hebben wij het over de mensen die als gevolg van psychische problemen (in verband met psychiatrische stoornis, verstandelijke beperking, dementie, verslaving, etc.) in aanraking komen met de politie terwijl er geen sprake is van een strafbaar feit, maar bijvoorbeeld wel van overlast. De politie heeft een restcategorie met de code E33, waar meldingen over verwarde personen onder vallen. In totaal waren er in de periode januari 2015 t/m maart 2016 1.238 unieke E33-indicenten, maar dit betrof niet alleen ‘verwarde personen’. Een eerste analyse van de GGD in samenwerking met de politie laat zien dat binnen de E33-meldingen in genoemde periode sprake was van 136 unieke personen die vallen onder de definitie van ‘verwarde personen’. Hiervan veroorzaken 20 personen de meeste overlast.
Dit is een eerste tussenresultaat van de zogenaamde fenomeenanalyse van verwarde personen en we gaan een nadere verdieping hierop maken waarover wij de gemeenteraad zullen informeren.
In juli jl. is een crisisbeoordelingskamer gestart bij Pro Persona, zodat mensen in verwarde toestand niet langer in de politiecel terechtkomen, maar in een zorgsetting. Bij Pro Persona wordt per persoon bepaald wat het gewenste zorgtraject is inclusief beantwoording van de vraag of dwang of drang nodig is.

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 118

Vraag:

- Hoe werkt de afstemming tussen de lokale zorg/WMO en de zorg vanuit WLZ en Ziektekostenverzekeraars?
- Kunnen de zorgvragers tijdig doorschakelen naar deze vormen van zorg?
- Welke verbeteringen zijn nodig?

Antwoord

Wlz is voor zorg die levenslang nodig is. Als er (nog) sprake is van een ontwikkelingsperspectief is de zorgvrager aangewezen op Wmo of Jeugdzorg.
Op beleidsniveau is regelmatig overleg met zorgverzekeraars en CIZ (indicatieorgaan Wlz).
In praktijk komt het voor dat bij aanmelding van een zorgvrager niet duidelijk is of het om Wlz, Wmo of jeugd gaat. Daarom is ook op casusniveau regelmatig overleg tussen Sociale Wijkteams en het CIZ (indicatieorgaan Wlz). Ook is er een stadsbreed expertiseteam dat de Sociale Wijkteams bij staat bij casussen die op de grens van Wlz, Wmo en zorgverzekeringswet liggen. Daarnaast zijn er soms landelijke afspraken nodig om lokaal goed samen te kunnen werken. Zo is bijv. tussen Rijk en Zorgverzekeraars Nederland afgesproken dat in 2017 het Zorgkantoor de kosten betaalt van cliënten met een behandelindicatie GGZ op een Beschermd Wonen GGZ-plek.

	Webpagina: 352	Pagina boekwerk: 118

Vraag:

- Welke verbeteringen gaan de business cases hier op gang brengen.
- Welke ontwikkelbudgetten zijn nodig ten behoeve van de business cases?
- Is de financiering vanuit de 2e lijn bij deze cases hierbij voorzien?

Antwoord

- De maatschappelijke businesscases geven inzicht in kosten en baten en leiden tot meer inzicht in de samenhang tussen zorgaanbieders en de mogelijkheden om vervangende zorg te bieden. Hierdoor wordt het mogelijk met aanbieders gezamenlijk een beleidsagenda op te stellen waarin de transformatie-doelen beschreven worden en de inhoudelijk en financiële randvoorwaarden.
- Er zijn verschillende maatschappelijke businesscases opgesteld. Bij sommige is helder welke investeringsvraag er is. We weten bij voorbeeld wat de kosten zijn van een IPS traject en een maatjesplatform. Bij jeugdhulp met verblijf werken we samen met aanbieders aan een meerjaren-transformatieplan waarin de ontwikkelkosten nog verder worden uitgewerkt. Dit nemen we op in onze contracten met zorgaanbieders in 2017. We informeren de raad voor het einde van dit kalenderjaar over de vertaling van de businesscases naar het deel van de bestemmingsreserve Wmo/Jeugd dat bestemd is voor de voorinvesteringen ten behoeve van de transformatie in de keten.
- De maatschappelijke businesscases geven input voor een meerjarig transformatieplan waarin we op een verantwoorde manier middelen herverdelen tussen derde, tweede en eerstelijns zorg met als doel te investeren in preventie en passende zorg, tijdig en dichtbij.

Financieel beeld

	Webpagina: 387	Pagina boekwerk: 208

Vraag
U Schrijft over Green Capital: Hoeveel we uiteindelijk financieel moeten bijdragen is op dit moment niet in te schatten vandaar dat we dit voor alsnog p.m. ramen.
Waarom is er niet voor gekozen nu al een indicatief bedrag in de begroting op te nemen? Het saldo zal immers in ieder geval niet positief zijn. Binnen welk programma zult u de dekking zoeken om de door u beschreven enorme "boost" te gaan bekostigen?

Antwoord
Het is inderdaad juist dat we er vanuit gaan dat Green Capital ons geen financieel gewin gaat opleveren. We hebben op dit moment nog geen basis waarop we een goede inschatting kunnen maken. Het opnemen van een bedrag zou dan een uit de lucht gegrepen bedrag zijn.
Daarom kiezen we ervoor om eerst een gedegen plan te maken met financiële onderbouwing en dit aan uw Raad voor te leggen. In de Stadsbegroting hebben we aangegeven dat we dit plan voor het einde van het jaar aan uw Raad voorleggen.

	Webpagina: 387	Pagina boekwerk: 208

Vraag
In welk jaar tussen in de bestuursperiode 2014-2018 is er een positief effect op de saldi-reserve geweest?
In welke begroting in de bestuursperiode is voor het navolgende jaar een op €0 sluiten de begroting gepresenteerd?

Antwoord
Hieronder is een tabel opgenomen met de mutaties in de saldireserve in de periode 2014 – 2020. De jaren 2014 en 2015 zijn gebaseerd op de Stadsrekening in die jaren; 2016 en verder is gebaseerd op de Stadsbegroting 2017 – 2020.
Uit het overzicht is af te lezen dat met uitzondering van 2015 in alle jaren wordt toegevoegd aan de saldireserve.
Het antwoord op uw eerste vraag is dan ook 2014, 2016, 2017 en 2018.

bedragen * € 1 miljoen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Stand per 1/1	63,1	77,3	53,7	54,8	66,3	79,3
Stortingen	29,5	22,8	17,4	14,1	14,5	16,5
Onttrekkingen	15,2	46,4	16,4	2,6	1,5	1,4
Verschil stortingen - onttrekkingen	14,2	-23,6	1,0	11,5	13,0	15,1
Stand ultimo	**77,3**	**53,7**	**54,8**	**66,3**	**79,3**	**94,4**

Voor het beantwoorden van uw tweede vraag is de invalshoek van resultaat voor en na bestemming het meest zuiver. In elke stadsbegroting is deze informatie te vinden, in de Stadsbegroting 2017 op pagina 218, webpagina 406. Hieronder is een tabel opgenomen met deze gegevens uit de verschillende stadsbegroting.
Uit het overzicht blijkt dat het resultaat voor bestemming in alle jaren positief is

bedragen * € 1 miljoen	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
resultaat voor bestemming	1,0	3,1	6,9	11,4	13,6	15,2	18,8
mutatie reserve	-3,3	-3,1	-8,3	-11,6	-11,0	-12,0	-13,8
resultaat na bestemming	**-2,3**	**0,0**	**-1,4**	**-0,2**	**2,6**	**3,2**	**5,0**

Paragraaf Investeringen

	Webpagina: 425	Pagina boekwerk: 132
Vraag: "Bij de investeringen staat Joris ivens wel genoemd echter zonder bedrag? "		
Antwoord Voor het Joris Ivens plein is een investeringskrediet van € 1,5 ton beschikbaar in 2016. Verwacht wordt dat het beschikbare krediet ook in 2016 wordt uitgegeven. Het overzicht in de Stadsbegroting beslaat de periode 2017 – 2020.		

Paragraaf Grondbeleid

	Webpagina: 470	Pagina boekwerk: 174
Vraag Inzake de planexploitaties met een looptijd langer dan 10 jaar: - Hoort Waalfront hier niet ook bij? - Wanneer krijgt de raad een voorstel voorgelegd om daadwerkelijk met een langere termijn te werken?		
Antwoord In het raadsvoorstel over de uitwerking van de kadernota Risicomanagement en weerstandsvermogen (collegevergadering 27 september 2016) wordt ingegaan op de 10 jaars termijn in relatie tot planexploitaties. Hierbij is ook het standpunt van het College wat betreft de deelneming Waalfront in relatie tot de 10 jaars termijn begrepen.		

Voorstel - Stadsbegroting 2017-2020

Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

GEMEENTE Nijmegen

G e m e e n t e r a a d
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 90 30
Telefax (024) 323 59 92
E-mail griffie@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
5 oktober 2016	BM50/	Mirande Heffels
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Stadsbegroting 2017-2020	n.v.t.	3292520

Geachte leden van de raad,

Op 13 september jl. heeft het college de stadsbegroting 2017-2020 vastgesteld. Evenals voorgaande jaren staat de auditcommissie ook dit jaar bij de begroting stil. Onderstaande bevindingen kunt u betrekken bij de bespreking van de begroting in de kamerrondes van 12 oktober en de besluitronde van 2 november aanstaande.

Zoals gebruikelijk toetst de auditcommissie de begroting en de bijbehorende documenten op transparantie, inzichtelijkheid en financiële deugdelijkheid. De commissie toetst ook of het voor de gemeenteraad inzichtelijk is of de raadsbesluiten, de aangenomen moties en amendementen die een relatie hebben met de begroting op een transparante wijze zijn opgenomen. Tenslotte melden wij, voor zover dat aan de orde is, de stand van zaken over de door de raad vastgestelde moties en aanbevelingen die betrekking hebben op de stadsbegroting.

De auditcommissie is positief over de doorontwikkeling van de begrotingsopzet van zowel de digitale als de pdf versie. De aandachtspunten die de raad in 2014 heeft besproken als voorwaarde voor een juiste begrotingsbehandeling, worden ieder jaar op een positieve wijze verder doorontwikkeld. De aandachtspunten die door de raad destijds genoemd zijn:

- Relatie en samenhang met de programma's.
- Heldere (smart) doelstellingen en resultaten.
- Inbouwen van de evaluatie.
- De rol van de gemeente, maar ook de rol van andere betrokkenen.
- Wijze waarop sturing wordt gegeven aan de gekozen thema's.

De auditcommissie doet in aanvulling op bovenstaande aandachtspunten de aanbeveling om bij ieder programma niet alleen een lijst met links op te nemen, maar ook duidelijk aan te geven wat de vigerende (kader)nota's zijn, met vermelding van de looptijd van de beleidsnota's en de evaluatie momenten.

Gemeente Nijmegen
Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

1

Daarnaast merkt de auditcommissie op dat de verschillende programma's nog meer integraal kunnen worden benaderd binnen de thema's. Nu is het nog te vaak een opsomming van de speerpunten van de afzonderlijke programma's. Met andere woorden, 1+1 is nog geen 3. De auditcommissie biedt aan om hier nog een keer met het college van gedachte over te wisselen.

De informatie die de Stadsbegroting bevat met betrekking tot de planexploitatierisico's (pagina 178-188) in combinatie met de geheime informatie die de raad dit jaar ontvangen heeft, zorgt ervoor dat de raad goed geïnformeerd is.

Verdere bevindingen van de auditcommissie

1. De auditcommissie adviseert de gemeenteraad nadrukkelijk kennis te nemen van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) wijzigingen op pagina 239 en verder en specifiek aandacht te hebben voor de grondexploitaties en het activeren van de maatschappelijk nut investeringen. De komende periode blijven de wijzigingen van het BBV op de agenda van de auditcommissie in gesprekken met accountant en college/ambtelijk apparaat. Bij nieuwe inzichten zullen wij daarover rapporteren.

2. De auditcommissie liet in haar adviesbrief (begroting 2016-2019) over de voorgaande begroting weten: "*(…)verheugd te zijn dat in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing' de voorgeschreven kengetallen zijn opgenomen. De auditcommissie constateert echter dat het college heeft nagelaten een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Ook het verloop van de kengetallen ontbreekt, terwijl het voor de raad relevant is om te weten hoe de getallen zich ontwikkelen ten opzichte van de voorgaande jaren."* De auditcommissie is van mening dat het college deze opmerking van vorig jaar goed heeft opgepakt en op de juiste wijze heeft verwerkt in de huidige begroting.

3. De auditcommissie adviseert de verschillende specialisten binnen de raad de indicatoren die gebruikt worden in de begroting binnen de verschillende programma's kritisch te blijven beoordelen en daarnaast kennis te nemen van de landelijk verplicht gestelde indicatoren op pagina 242 en verder.

4. De auditcommissie constateert dat beide moties ('motie van de PvdA - 'nadere kaders' en de motie van D66 – 'subtiele systeemwissel') die de gemeenteraad op 11 mei tijdens de behandeling van het raadsvoorstel 'Kadernota Risicomanagement en Weerstandsvermogen en financiële kengetallen' heeft vastgesteld nader zijn uitgewerkt. De motie "subtiele systeemwissel" in de begroting zelf, de motie "nadere kaders" in het raadsvoorstel 'Uitwerking Kadernota Risicomanagement BBV-10 jaarstermijn planexploitaties'. Dit raadsvoorstel is dinsdag 27 september vanuit het college aangeboden aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

Gemeente Nijmegen
Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

2

5. De auditcommissie heeft van de accountant begrepen dat ook in 2017 de goedkeurende verklaring van de accountant op de stadsrekening 2016 (evenals dit jaar) vertraging op kan lopen en dat de gemeenteraad daardoor de zogenaamde tweetrapsraket in de besluitvorming van de stadsrekening opnieuw moet toepassen. De verwachting is namelijk dat de SVB (Sociale Verzekerings Bank) ook in 2017 te laat zal zijn met het aanleveren van de goedkeurende verklaring over de eigen jaarrekening. De auditcommissie is benieuwd wat het college doet om minder afhankelijk te zijn van de informatie van de SVB.

6. Er zijn plannen om in het BBV op te nemen dat het college zelf de verklaring over rechtmatigheid aflegt. Dit vraagt onder andere om extra inzet van de interne controle. De auditcommissie gaat er vanuit dat in 2017 hiervoor de juiste voorbereidingen worden getroffen om dit in te richten.

Wij hopen u zo voldoende te hebben geïnformeerd. Het college van B&W en de Nijmeegse Rekenkamer ontvangen een afschrift van deze brief.

Met vriendelijke groet,
namens de auditcommissie,

Mw. R.M.G. Brouwer
voorzitter auditcommissie

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Toelichting over de behandeling van:

Raadsvoorstel Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Van:	College van B&W d.d. 6 september 2016		
Doel:	Behandeladvies geven voor de besluitronde		
Toelichting:	**1. Voorliggende besluitvorming** Het college stelt de raad voor de Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 vast te stellen. **2. Achtergrond** In het coalitieakkoord en de Woonvisie heeft het college een set uitgangspunten voor een aanscherping van het kamerverhuurbeleid vastgesteld. Deze uitgangspunten zijn in de Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 uitgewerkt. Na besluitvorming door de raad wil het college het nieuwe beleid opnemen in nieuwe beleidsregels voor de vergunningverlening. Het doel is volgens het college om een goed evenwicht te creëren tussen het behoud van goede en voldoende woonruimte voor studenten en jongeren, het behoud van schaarse zelfstandige woonruimte en het effectief tegengaan van overlast gevende situaties rond kamerverhuur, door de regels voor het omzetten, samenvoegen en onttrekken van woonruimte aan te scherpen. Daarnaast wil het college de verhuurder meer aanspreken op 'goed verhuurderschap', en niet specifiek inzetten op actieve handhaving. **3. Inspraakronde** Tijdens de Politieke Avond van 28 september is er over dit onderwerp een thema-inspraakronde georganiseerd, waar voor- en tegenstanders enkele stellingen bespraken. Daar zijn ongeveer 100 belangstellenden op af gekomen. Terugluisteren is mogelijk via https://nijmegen.raadsinformatie.nl/. De aangeleverde schriftelijke inspraakreacties blijven in het overzicht op notubox staan, aanvullingen worden ook daar geplaatst.		
Naam steller: **E-mail steller:**	Wim van der Velde w.van.der.velde@nijmegen.nl	**Tel. steller:**	024 329 34 37
Bijlagen:	1. Raadsvoorstel 'Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016' d.d. 6 september 2016 2. Beleidsnotitie Kamerverhuur Raadsbesluit d.d. 12 oktober 2016		

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel

12 oktober 2016 / 93/2016

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Beleidsnotitie kamerverhuur 2016

Programma
Wonen

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
6 september 2016

Samenvatting
In het Coalitieakkoord en de Woonvisie is een aantal uitgangspunten voor actualisering van het kamerverhuurbeleid opgenomen. Deze uitgangspunten zijn in de Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 verder uitgewerkt in nieuw beleid voor kamerverhuur. Deze notitie bieden we uw raad nu ter besluitvorming aan.

Voorstel om te besluiten
De Beleidsnotitie kamerverhuur 2016 vast te stellen.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Wim van der Velde, 3437, w.van.der.velde@nijmegen.nl

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

In het Coalitieakkoord en de Woonvisie hebben we duidelijke uitgangspunten voor een aanscherping van het kamerverhuurbeleid vastgesteld. Deze uitgangspunten zijn in de Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 verder uitgewerkt. Nijmegen kent als studentenstad al jaren een tamelijk liberaal beleid voor het omzetten van zelfstandige woningen in kamerverhuur. Dat past bij de rol die de particuliere markt speelt voor de studentenhuisvesting. Maar de laatste tijd nemen de klachten over overlast door verkamering toe. Tegelijkertijd vlakt ook de groei van het aantal studenten af. In de Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 doen we een voorstel waarbij de lijnen van het Coalitieakkoord en Woonvisie zijn uitgewerkt in een samenhangende aanpak. Deze notitie bieden we uw raad nu ter besluitvorming aan. Na besluitvorming door uw raad zal ons college het nieuwe beleid opnemen in nieuwe beleidsregels voor de vergunningverlening.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

Het wettelijk kader wordt gevormd door de Huisvestingswet en de Huisvestingsverordening Nijmegen 2016. De Beleidsnotitie vormt het nieuw beleidskader voor het kamerverhuurbeleid.

1.2 Relatie met programma

Het beleid voor kamerverhuur heeft een relatie met de programma's wonen, veiligheid en wijken.

2 Doelstelling

Doelstelling is om een goed evenwicht te creëren tussen het behoud van goede en voldoende woonruimte voor studenten en jongeren, het behoud van schaarse zelfstandige woonruimte en het effectief tegengaan van overlast gevende situaties rond kamerverhuur, door de regels voor het omzetten samenvoeging en onttrekken van woonruimte aan te scherpen.

3 Argumenten

Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 is uitvoering Coalitieakkoord en Woonvisie

De kamermarkt voor studenten moet aansluiten bij het karakter van de studentenstad die Nijmegen is, maar mag niet leiden tot overmatige overlast voor buurtbewoners. In de Woonvisie is dit verder uitgewerkt. Daarbij hebben we ook aangegeven dat de registratie en afhandeling van meldingen van overlast veel beter kan. De lijn in de Woonvisie is dan ook verbetering van klachtafhandeling, tegengaan van overlast en aanscherping van voorwaarden. Dit is met een amendement aangevuld met gewenst beleid rond fietsparkeren en afvalbakken, en het standpunt dat een rem op kamerverhuur niet gewenst is. In de Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 stellen we dan een samenhangende aanpak voor met deze sporen: behoud voldoende aanbod op kamermarkt, aanscherping van vergunningsvoorwaarden, verbetering van klachtafhandeling en tegengaan van overlast.

We maken kamerverhuur niet onmogelijk

Nijmegen is een studentenstad. De studentenpopulatie draagt bij aan de levendigheid, vitaliteit en uitstraling van Nijmegen. Goede en voldoende studentenhuisvesting is daarbij

belangrijk. De particuliere kamermarkt voorziet in een flink deel van deze huisvesting. De afgelopen jaren is de studentenpopulatie in Nijmegen gegroeid. Het aantal verkamerde panden eveneens. Jaarlijks zijn ca. 50 omzettingsvergunningen afgegeven. Cijfermatig zien we het volgende beeld: het totaal aantal onzelfstandige woonruimten schatten we op ca. 20.500. De SSHN heeft ruim 6.000 eenheden waarvan 70% onzelfstandig. Verder zijn er zo'n 14.500 kamers op de particuliere kamermarkt. Het aantal verkamerde panden schatten we op zo'n 2.800. De komende periode zal het aantal studenten naar verwachting niet langer stijgen. Demografische processen liggen hieraan ten grondslag. De invoering van het leenstelsel levert zeer waarschijnlijk een tijdelijke dip op. Tegelijkertijd stijgt het aantal buitenlandse studenten. Volgens de HAN en de Radboud Universiteit zal dit de terugval bij uitwonende Nederlandse studenten grotendeels opvangen. Dat betekent dat de huidige omvang van de kamermarkt nu in kwantitatieve zin grosso modo aansluit bij de behoefte. Maar ontwikkelingen zijn dynamisch, goede monitoring blijft daarom belangrijk. En naast studenten wonen ook niet studerende jongeren voor een deel op de kamermarkt. We kiezen nu niet voor een quotering en afname van verkamerde panden. Wel scherpen we de voorwaarden voor het verlenen van een vergunning aan: vanaf 3 kamers is voortaan een vergunning nodig. Dat was vanaf 5 of meer. De prijsgrens voor goedkope woningen die niet verkamerd mogen worden is opgetrokken van € 172.000 naar € 180.000 en heeft nu betrekking op alle zelfstandige woningen onder die grens. In het oude beleid was de prijsgrens alleen van toepassing op eengezinswoningen. En bij elke aanvraag voeren we een leefbaarheidstoets uit.

We pakken overlast effectiever aan
We willen een betere aanpak van overlast. Uit een analyse blijkt dat het aantal meldingen van overlast de afgelopen periode is gestegen. Dat komt onder andere door de actieve opstelling van het Platform Kamerbreed, maar we ontvangen ook meldingen buiten dit platform om. Jarenlang was het aantal serieuze meldingen van overlast rond de 10 per jaar. Over 2014, 2015 en het begin van dit jaar waren het er 119, dus gemiddeld bijna 60 per jaar. Voor een groot deel zijn het anonieme meldingen. Dit maakt het lastig om de klager te helpen. De meeste meldingen gaan over geluidsoverlast. In veel mindere mate wordt geklaagd over zaken als fietsparkeren en verloedering. De meldingen zijn geconcentreerd rond een aantal panden. Wat de analyse ook leert is dat onze registratie van meldingen van overlast veel beter kan, en er te weinig capaciteit voor handhaving beschikbaar is. Overlast afkomstig van bewoners van kamerverhuurpanden kan zodoende niet afdoende worden aangepakt. Met dit voorstel verbeteren we de registratie van overlast en stellen we meer capaciteit beschikbaar voor de handhaving en aanpak van overlast. In dit verband wordt voortaan ook bij elke aanvraag voor een omzettingsvergunning een leefbaarheidstoets uitgevoerd, en niet langer alleen bij enkele gevoelig geachte locaties. Deze toets heeft ook een positief effect op de kwaliteit van kamerverhuurpanden en is daarmee in het belang van de bewoners omdat een bouwkundige inspectie hiervan deel uitmaakt. Een ambtelijke adviescommissie wordt belast met de uitvoering van de leefbaarheidstoets en de procedure van melding en beoordeling van overlast.
De brandveiligheid van de panden staat ook via de lijn van ENNUWEG en het Keurmerk Kamerverhuur en Veiligheid (KKVV) scherp op de agenda. Op basis van de quick-scans die afgelopen jaren door ODRN en Brandweer in de kamerverhuur zijn uitgevoerd, maken we in 2016 een begin met de aanpak via op locatie te organiseren contactmomenten met een

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

monitorsysteem ten behoeve van positieve gedragsbeïnvloeding onder kamerbewoners. Uw raad is hierover dit voorjaar per brief geïnformeerd.

Meer verantwoordelijkheid bij de verhuurder
We gaan de verhuurder meer aanspreken op “goed verhuurderschap”. Dat past binnen de trend dat we niet alleen regels stellen maar ook meer verantwoordelijkheid bij burgers willen leggen voor een leefbare samenleving. Bij het aanvragen van een vergunning gaan we de verhuurder op zijn verantwoordelijkheden wijzen. Hiermee wordt ook na de verlening van de vergunning de plicht van de verhuurder om de leefbaarheid van een wijk op orde te houden aangesproken. In geval van melding van overlast is een protocol opgesteld waarin “goed verhuurderschap” een centrale rol speelt. Bij aanhoudende overlast kan een bestuurlijke boete en/of intrekking van de vergunning volgen. Dit laat onverlet dat we bij ernstige overlast en op elk moment kunnen optreden.

Geen actieve handhaving
Niet alle verkamerde panden hebben een omzettingsvergunning. Uit onze analyse blijkt dat 1335 paden een omzettingsvergunning hebben. Die is wel onder verschillende regimes afgegeven omdat in de loop der jaren het beleid is aangepast. We weten niet precies hoeveel illegale situaties er zijn. Een benadering door het bestand met omzettingsvergunningen te vergelijken met een bestand van alle panden met 3 of meer personen met een verschillende achternaam, geeft alleen een zeer grove indicatie van een kleine 1.500 panden. Voor de aanpak van illegale panden hanteren we een helder overgangsbeleid in de vorm van een “inkeerregeling”. Gedurende 6 maanden kunnen eigenaren onder lichtere voorwaarden een vergunning aanvragen. Na die periode gelden de voorwaarden van het nieuwe beleid. We zetten geen capaciteit in om alle illegale panden actief op te sporen. Daarvan zijn de kosten te hoog gezien het beschikbare budget. Als we na afloop van de inkeerregeling bij de aanpak van overlast een illegaal pand tegenkomen moet wel een vergunning worden aangevraagd en worden voldaan aan de dan geldende voorwaarden.

Samenvattend komt de nieuwe aanpak op het volgende neer: geen rem op kamerverhuur maar wel scherper aan de voorkant (vergunningverlening) en strenger aan de achterkant (aanpak overlast).

4 Klimaat
Dit voorstel heeft geen relatie met het klimaat- en energievraagstuk en onze doelstellingen op dat terrein.

5 Risico’s
Hogere leges kunnen mogelijk tot gevolg hebben dat mensen minder snel een vergunning aanvragen en er zo mee illegaliteit ontstaat.

6 Financiën
De aanscherping van de voorwaarden met een leefbaarheidstoets vooraf en een betere aanpak van overlast brengt extra kosten met zich mee. De afhandeling van ca. 50 aanvragen voor een omzettingsvergunning is geraamd op € 70.000 per jaar. De betere afhandeling van klachten en aanpak van overlast op ca. € 40.000 per jaar. Totaal dus
€ 110.000. Dat is ca. € 90.000 meer dan er nu aan dit proces wordt besteed..

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

De bedragen zijn gebaseerd op het huidige aantal van 50 aanvragen van een vergunning per jaar. En we kunnen er zo'n 30 panden per jaar mee inspecteren bij klachten en overlast. Daarnaast verwachten we door de inkeerregeling dat het aantal aanvragen het eerste halfjaar hoger zal liggen. Daarvoor ramen we a-structureel een bedrag van ca. € 40.000.
De structurele meerkosten van € 90.000 zijn als volgt verdeeld: € 40.000 is nodig voor extra inspecties door de ODRN, € 50.000 is nodig voor uitvoering leefbaarheidstoets en betere klachtenregistratie en afhandeling bij de eigen organisatie. Betrokken zijn de programma's wonen, wijken en veiligheid.

Voorgesteld wordt de kosten, conform Coalitieakkoord, voor een groot deel te financieren uit een verhoging van de leges. Om dat kostendekkend te doen zou een tarief van ca. € 2.200 nodig zijn. Dat is 5,5 x zoveel als het huidige tarief van € 400,38. Dat vinden we niet acceptabel. Bovendien lopen we het risico dat minder mensen dan een vergunning aanvragen waardoor weer meer illegaliteit ontstaat. We stellen voor om het tarief te verhogen tot € 800, opbrengst ca. € 40.000. Dat is een forse verhoging, maar in lijn met het Coalitieakkoord. Een serieuze aanpak van overlast kost nu eenmaal meer, en burgers hebben hier direct baat bij. Bovendien is een bedrag van € 800 niet extreem hoog als de exploitatie van een kamerverhuurpand in ogenschouw wordt genomen. Landelijk zitten we dan in de middenmoot. Zo vraagt Utrecht € 2.700, Eindhoven € 2.500, Groningen € 614, Tilburg € 550 en Amsterdam € 533.

Daarmee zijn de structurele meerkosten € 50.000 (€ 90.000 minus € 40.000 legesopbrengsten). A-structureel is er sprake van een eenmalig bedrag aan meerkosten van de inkeerregeling van € 20.000. Deze bedragen zijn opgenomen in de Zomernota die in juli door uw raad is vastgesteld. Dat betekent dat het nieuwe beleid pas per 1 januari 2017 van kracht zal zijn. We zullen dan ook de legesverordening aanpassen.

7 Participatie en Communicatie
Bij de totstandkoming van het voorstel is overlegd met het Platform Kamerbreed, de studentenvakbond AKKU, de SSHN en een tweetal verhuurders van kamerverhuurpanden.

8 Uitvoering en evaluatie
Na besluitvorming door de raad zal het college beleidsregels opstellen voor de wijze van vergunningverlening en handhaving.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A. van Hout

Bijlage: Beleidsnotitie kamerverhuur 2016

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 12 oktober 2016

11. Raadsvoorstel Beleidsnotitie Kamerverhuur (93/2016)

Raadsvoorstel d.d. 6 september 2016
De Beleidsnotitie kamerverhuur 2016 vast te stellen.

Het voorstel wordt geagendeerd als debatstuk tijdens de besluitronde op een latere Politieke Avond.

Beleidsnotitie kamerverhuur

Gemeente Nijmegen

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling

Augustus 2016

www.nijmegen.nl/wonen

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Inhoud

Samenvatting 5
1. Inleiding 7
2. Uitgangspunten 7
4. Geleerde lessen 14
5. Nieuw beleid kamerverhuur 15
Financiën 18
Uitwerking in nieuwe beleidsregels. 18
Bijlage 1: Begripsbepaling 19
Bijlage 2: Aanvraag omzettingsvergunning 20
Bijlage 3: Overlastmeldingenafhandeling en handhavingsproces 23
Bijlage 4: Goed verhuurderschap 25
Bijlage 5: Formulier meldingen overlast 26

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Beleidsnotitie Kamerverhuur

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Samenvatting

Deze beleidsnotitie kamerhuur is een uitwerking van achtereenvolgens het Coalitieakkoord en de Woonvisie. In het Coalitieakkoord is aangeven dat het beleid voor het verkameren van panden zal worden aangescherpt. Voor deze aanscherping is in dit Coalitieakkoord een aantal randvoorwaarden benoemd. In de door de gemeenteraad vastgestelde Woonvisie is vervolgens een eerste uitwerking van de randvoorwaarden uit het Coalitieakkoord gemaakt. Omdat het aanscherpen van het kamerverhuurbeleid extra geld kost, is in de recent vastgestelde Zomernota 2016 een structureel budget van €50.000 door de gemeenteraad gereserveerd.

Het nieuwe kamerverhuurbeleid zal geen rem op verkamering zetten. Gelet op de ervaren overlast in de buurt van kamerverhuurpanden en de afname van de studentenpopulatie, zal in het nieuwe beleid echter meer aandacht zijn voor deze overlast en zullen de vergunningsvoorwaarden licht worden aangescherpt. Hiermee behouden we een flexibel karakter, borgen we de kwaliteit van kamerverhuurpanden en hebben we meer oog voor de signalen uit de stad. Het nieuwe kamerverhuurbeleid zal rusten op vier pijlers.

1.) <u>Voldoende voorraad kamerverhuurpanden behouden:</u>
- We zetten geen rem op kamerverhuur.
- We monitoren de behoefte aan kamers en kunnen zo flexibel inspringen op basis van de behoefte.
- We stellen geen quotum voor het aantal kamerverhuurpanden in.

2.) <u>Betere aanpak van ontoelaatbare overlast:</u>
- We leggen de verantwoordelijkheid van het voorkomen van overlast bij de verhuurder. Verhuurders worden vanaf verkrijgen van een vergunning nadrukkelijk aangesproken op goed verhuurderschap.
- We registreren de overlastmeldingen beter.
- Bij meerdere en aanhoudende meldingen treedt een protocol in werking met als doel de situatie te normaliseren. Dit laat onverlet dat bij ernstige overlast op elk moment kan worden opgetreden.

3.) <u>Aanscherping van de vergunningsvoorwaarden:</u>
- Omzettingsvergunning noodzakelijk bij 3 kamers of meer.
- We beschermen de goedkope woningvoorraad door goedkope koopwoningen tot €180.000,- WOZ-waarde niet te verkameren.
- We verhogen de leges naar €800,- om het beleid meer kostendekkend te maken.
- We sturen beter op leefbaarheid door het instellen van een duidelijke objectieve leefbaarheidstoets bij elke vergunningsaanvraag.

4.) <u>Geen actieve handhaving:</u>
- We sporen geen illegale situaties op, maar treden wel op bij overlast gevende illegale situaties.
- Als overgang van illegale naar legale kamerverhuur leggen we in eerste instantie de verantwoordelijkheid bij de verhuurder. Deze kan alsnog binnen zes maanden na vaststelling van de nieuwe beleidsregels omzetting, samenvoeging en onttrekking van woonruimte Nijmegen 2016, onder gunstige voorwaarden een vergunning aanvragen.

Dit kader leidt tot meerkosten van ca. €50.000 structureel per jaar: meer aandacht voor toetsing van aanvragen, betere meldingenregistratie en afhandeling een meer inspectiecapaciteit bij de ODRN Na vaststelling van het beleid door de raad zal het college van B&W beleidsregels opstellen voor de uitvoering van de vergunningverlening.

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

1. Inleiding

Nijmegen is van oudsher een studentenstad. De instellingen voor hoger onderwijs met ca. 36.000 studenten waarvan een groot deel in Nijmegen woont, dragen in belangrijke mate bij aan de stedelijke dynamiek en vitaliteit. Het belang van goede huisvesting voor studenten is daarom ook terug te vinden in het Coalitieakkoord 2014-2018. Bovendien blijven veel afgestudeerden op enige manier verbonden met Nijmegen door bijvoorbeeld in Nijmegen te blijven wonen of hier werk te vinden. Nijmegen kent als gevolg van haar studentenpopulatie een grote (particuliere) kamermarkt. Deze markt voor onzelfstandige woonruimte wordt overigens niet alleen betreden door studenten. Ook net-afgestudeerde, werkende jongeren, tijdelijke arbeidsmigranten en een aantal zorginstellingen maken hier gebruik van.

Onder een deel van de (niet studerende) bewoners van Nijmegen leeft het onderwerp kamerverhuur ook. Het platform Kamerbreed Nijmegen, opgericht door bewoners in 2013, heeft de overlast die kamerverhuur ook kan veroorzaken op de agenda geplaatst.

Daarnaast verdient de brandveiligheid van kamerverhuurpanden onze aandacht. Op 12 januari 2016 is een intentieverklaring ondertekend tussen de gemeente Nijmegen, de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid, KIWA Keurmerk en stichting Keurmerk Kamerverhuur en Veiligheid (KKVV), om kamerverhuurpanden in Nijmegen brandveiliger te maken. Doel van deze pilot is om huurders en verhuurders bewust te maken van de risico's rond brandveiligheid en om hen te stimuleren daar zelf iets aan te doen.

2. Uitgangspunten

In het Coalitieakkoord en de Woonvisie zijn de volgende uitgangspunten voor het kamerverhuurbeleid geformuleerd:

- *Voor de verdere ontwikkeling van Nijmegen als kennisstad is een goede voorraad van kamerverhuurpanden een randvoorwaarde.*
- *De kamerverhuurmarkt is een kwetsbare markt waarbij huurders beschermd dienen te worden tegen ongewenste situaties.*
- *Kamerverhuur moet aansluiten bij het karakter van de studentenstad die Nijmegen is, maar mag niet tot overmatige overlast voor buurtbewoners leiden.*
- *We willen als gemeente leefbare en dynamische wijken.*
- *Gezien de woningbehoefte moet de schaarse woningvoorraad beschermd worden.*
- *Voorwaarden voor het afgeven voor vergunningen worden aangescherpt ten aanzien van: brandveiligheid, geluidsisolatie, fietsparkeren en afvalvoorzieningen.*
- *Bij drie kamers of meer wordt een vergunning verplicht.*
- *We geven geen vergunningen meer af voor goedkope woningen.*
- *We verhogen de leges voor omzettingsvergunningen, om ze zo meer kostendekkend te maken.*

Deze uitgangspunten worden in deze beleidsnotitie verder uitgewerkt. Daarbij is een evaluatie van het huidige beleid op zijn plaats. Een objectieve beschrijving van de cijfers van het aantal omzettingsvergunningen en klachtenpatroon helpt bij het scherp krijgen van het probleem wat we met dit beleid willen oplossen. Evaluatie en uitgangspunten vormen de input voor een geactualiseerd beleid. Daarbij formuleren we een heldere taakomschrijving welke gemeentelijke onderdelen welke taken uitvoeren. Deze notitie wordt afgesloten met een financiële paragraaf en een opmaat naar de nieuwe beleidsregels.

3. Huidig kamerverhuurbeleid.

Het huidige beleid is geformuleerd in de 'Beleidsregels onttrekking, samenvoeging en omzetting 2013'. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen goedkope eengezinswoningen en overige woningen. Voor goedkope eengezinswoningen (tot € 172.000 WOZ waarde) wordt een omzettingsvergunning verleend als de woning wordt onttrokken ten behoeve van 3 kamers en of bewoners. Bij meer niet. Voor de overige woningen is een omzettingsvergunning verplicht bij omzetting naar 5 of meer kamers. Op deze manier worden schaarse goedkope eengezinswoningen niet omgezet in kamerverhuurpanden en blijven beschikbaar voor zelfstandige bewoning door huishoudens. Met de norm van 5 kamers werd een link gelegd met de landelijke brandveiligheidsrichtlijnen bij kamerbewoning. Bij elke vergunningaanvraag werd getoetst of de omzetting paste binnen het geldende bestemmingsplan. Indien dit niet het geval was diende een ruimtelijke procedure gestart te worden om kamerbewoning mogelijk te maken.

Dit resulteert in een tamelijk liberaal beleid: Eengezinswoningen tot € 172.000 mogen verkamerd worden tot 3 kamers. Vanaf 4 kamers niet meer. Overige woningen hebben alleen een vergunning nodig bij verkamering tot 5 kamers of meer.

Bij een aanvraag voor een omzettingsvergunning wordt de mate van inbreuk op de leefbaarheid in het huidige beleid als volgt getoetst: elke vergunningaanvraag wordt doorgestuurd naar de afdeling Wijkmanagement. Indien de wijkmanager van oordeel is dat er sprake is van een kwetsbare leefbaarheidssituatie en/of vergunningverlening mogelijk kan leiden tot een kwetsbare leefbaarheidssituatie dan vindt er een uitgebreide leefbaarheidstoets plaats. Op basis van de leefbaarhiedstoets wordt tot op heden zoveel mogelijk geobjectiveerd, of vergunningverlening al dan niet tot een ontoelaatbare inbreuk op de leefbaarheid leidt. De aanvraag en verlening van een omzettingsvergunning worden sinds 18 juli 2013 gepubliceerd.

De beleidsregels voor het kamerverhuurbeleid zijn alleen van toepassing indien er sprake is van omzetting van een zelfstandige woonruimte. Nieuwbouw valt niet onder het kamerverhuurbeleid. Indien sprake is van functieverandering dan is het bestemmingsplan leidend en zijn de beleidsregels niet van toepassing. Het bestemmingsplan is dan bepalend voor de mogelijkheden voor kamerbewoning. In de bestemmingsplannen van de gemeente Nijmegen wordt een ruim woonbegrip gehanteerd. Er wordt geen onderscheid gemaakt in de vorm van bewoning zoals eengezinswoningen, meergezinswoningen of kamerbewoning. Alleen voor de Kwakkenberg wordt een uitzondering gemaakt in verband met de te beschermen natuurwaarden en de ruime (nog onbenutte) bouwmogelijkheden in het gebied. In Nijmegen West heeft de Raad van State voor het hele plangebied de woonbestemming zodanig aangepast dat hier geen omzettingsvergunningen kunnen worden verleend.

De Nijmeegse kamerverhuurmarkt

In de Woonvisie 2015-2020 is aangegeven dat voor de verdere ontwikkeling van Nijmegen als kennisstad een goede (particuliere) kamermarkt een randvoorwaarde is. De Nijmeegse markt voor onzelfstandige woonruimte kenmerkte zich jarenlang door tekorten. Zo stond Nijmegen in 2014/2015 nog op de tweede plek qua woningmarktspanning voor studenten[1]. Studenten vonden als gevolg van deze marktspanning niet snel een kamer. Logischerwijs resulteerde dat in een liberaal kamerverhuurbeleid om het tekort aan studentenwoningen op een flexibele manier op te lossen via de kamerverhuurmarkt. Tegelijkertijd zijn afspraken gemaakt met de Stichting Studentenhuisvesting Nijmegen (SSHN) over verhoging van de bouwproductie van studenteneenheden. Dat is gelukt en de markt voor studentenhuisvesting is meer in balans gekomen, ook geholpen door een, waarschijnlijk tijdelijk, effect van de wijziging in de studiefinanciering.

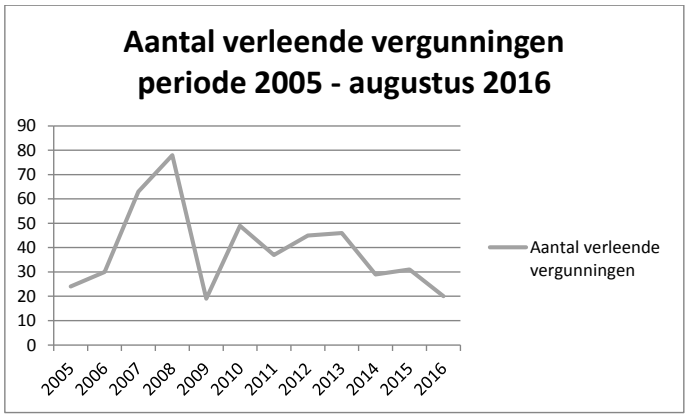
[1] KENCES Landelijke Monitor Studentenhuisvesting: Apollo 2015.

Cijfermatig zien we het volgende beeld. Het totaal aantal onzelfstandige woonruimten schatten we op ca. 20.500. De SSHN heeft ruim 6.000 eenheden waarvan 70% onzelfstandig. Verder zijn er zo'n 14.500 kamers op de particuliere kamermarkt. Het aantal verkamerde panden schatten we op zo'n 2.800. Het aantal studenten in Nijmegen zal na een jarenlange groei gaan dalen. Volgens prognoses kan de daling rond de 2.000 studenten in 2022 liggen. Hierin zijn de demografische afname van jongeren en mogelijke effecten van invoering van het leenstelsel meegewogen. De verwachting is dat voornamelijk eerstejaars later op kamers zullen gaan, waardoor het totaal aantal uitwonende Nederlandse studenten daalt. Dat biedt ruimte voor een verscherping van het beleid voor kamerverhuur. Daar staat tegenover dat het aantal internationale studenten in Nijmegen elk jaar nog toeneemt. Dit als gevolg van het beleid van de Radboud Universiteit (RU) en de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN). De SSHN huisvest nu zo'n 800 internationale studenten, en heeft plannen voor realisatie van 100 extra eenheden voor internationale studenten. Volgens de RU en de HAN zal de verwachte groei van het aantal internationale studenten een terugval bij uitwonende Nederlandse studenten voor een groot deel opvangen. De komende periode zullen we samen met de SSHN en de instellingen voor hoger onderwijs scherp blijven monitoren op de daadwerkelijke ontwikkelingen.

De kamerverhuurmarkt ondersteunt de ontwikkeling van Nijmegen als kennisstad, maar het is ook een kwetsbare markt. De Huurteams Nijmegen zijn actief om deze kwetsbaarheden aan te pakken. Dit kan bijvoorbeeld gaan over de hoogte van de huurprijs, de servicekostenafrekening, onderhoudsproblemen of het splitsen van een all-in-huurprijs. De Huurteams worden door ons ondersteund met een subsidie van € 40.000 per jaar

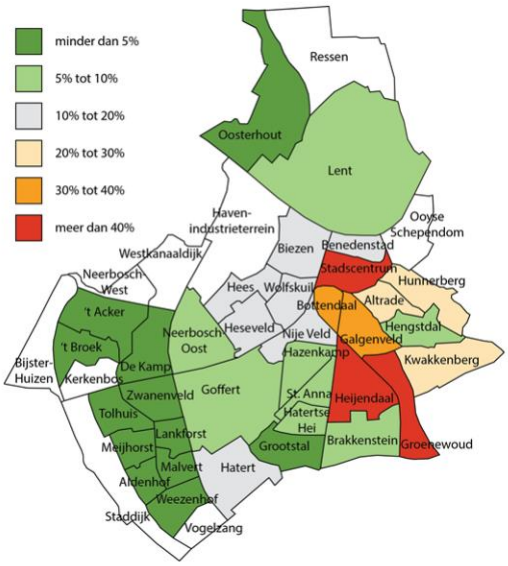
Omzettingsvergunningen

Het aantal woningen in Nijmegen met een omzettingsvergunning is 1.335. De laatste jaren worden er ruim ca. 40 omzettingsvergunningen per jaar verleend. Sinds 2011 zijn dit (m.u.v. de woningen met een WOZ-waarde onder de €172.000,-) omzettingsvergunningen voor bewoning vanaf 5 personen. Figuur 1 laat het aantal verleende omzettingsvergunningen per jaar zien over de periode 2005-augustus 2015. Opvallend is de piek in 2008 en de scherpe daling in 2009.

Figuur 1: aantal verleende omzettingsvergunningen periode 2005 – augustus 2016

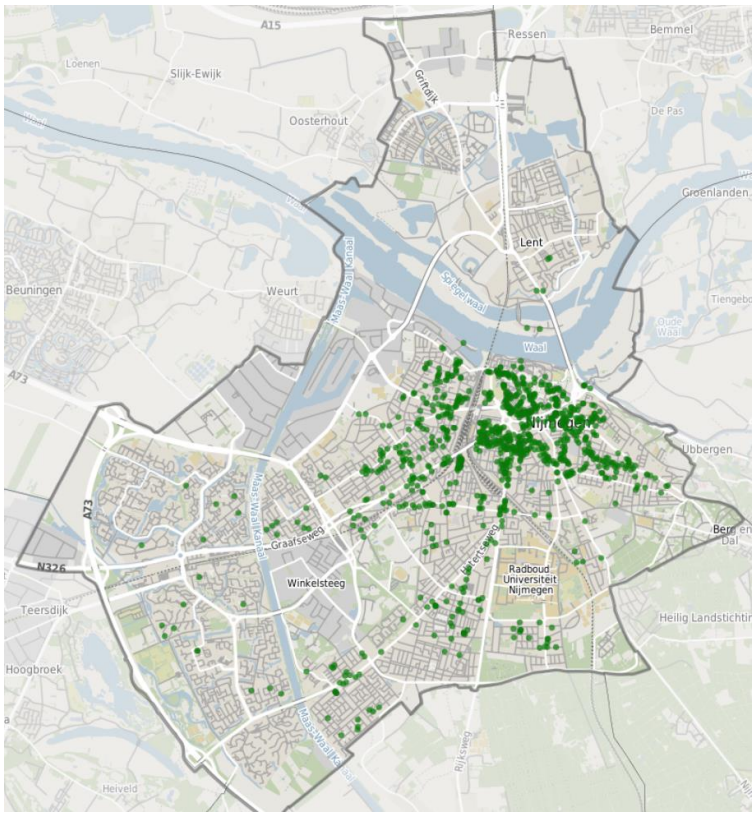
Als we op wijkniveau kijken zien we dat het aantal woningen met 3 of meer alleenstaanden voornamelijk rond het stadscentrum toe is genomen. Het gaat hier om de wijken Stadscentrum, Bottendaal, Galgenveld en Altrade. We spreken hier over de negentiende-eeuwse stadsuitleg of 19de-eeuwse schil. Ook de wijken Heijendaal en Groenewoud kennen een hoog aandeel kamerbewoning. Dit komt vooral door de in deze wijken gelegen complexen van de SSHN. Kaart 1 brengt dit in beeld.

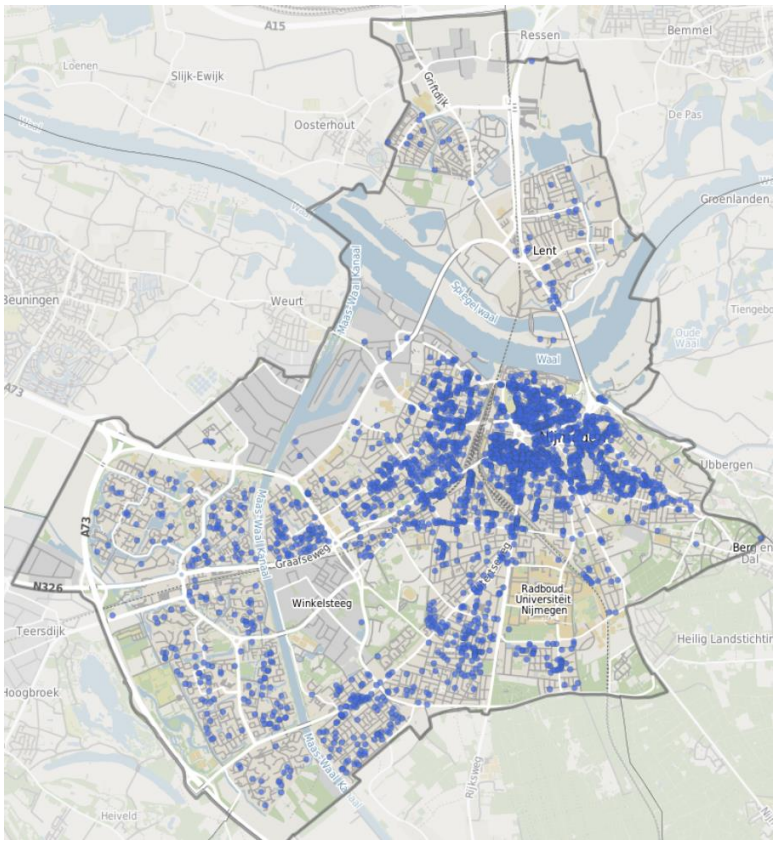
Kaart 1: Aandeel bewoners bij SSHN of in verkamerde verhuurde panden, 2015. Bron: BRP

De volgende kaart 2 geeft een beeld van de ruim 1.300 panden met een omzettingsvergunning. Het gaat hier om de nog actieve vergunningen vanaf eind jaren 70[2]. Kaart 3 laat aan de hand van de Basis Registratie Personen (BRP) het aantal woningen met 3 of meer alleenstaanden zien. Tussen deze twee kaarten zit een verschil. Dit verschil kan er op duiden dat er veel illegale situaties bestaan. Hierbij moeten we opmerken dat we niet precies weten of deze twee kaarten het volledige beeld weergeven. Omdat het gaat om vergunningen vanaf eind jaren zeventig weten we niet precies wat vóór die periode is vergund. Bovendien zijn niet alle kamerverhuurpanden vergunningplichtig. Een deel van de punten op onderstaande kaart kan dus illegaal zijn. Het kenmerkende van illegaliteit is dat het niet geregistreerd is. Wat in ieder geval wel duidelijk is dat de vergunde kamerverhuurpanden zich voornamelijk concentreren in het Stadscentrum en 19de-eeuwse schil. Andere stadsdelen zijn duidelijk minder in trek.

[2] Vergunningen zijn beschikbaar via het Regionaal Archief Nijmegen.

Kaart 2: Verdeling omzettingsvergunningen over de stad

Kaart 3: Woningen met drie of meer alleenstaanden. Bron: BRP 2015

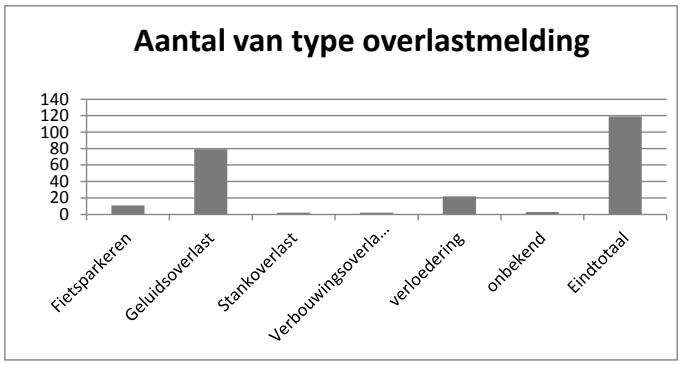
Brandveiligheid

Het handhavingsbeleid bij kamerverhuur heeft zich jarenlang vooral gericht op de brandveiligheid van de panden. Onder de noemer “Gerust op kamers” werden kamerverhuurbedrijven tot 2008 actief benaderd en geïnspecteerd. Hiervoor was ook afdoende capaciteit beschikbaar. Op dit moment inspecteert de ODRN op basis van meldingen en steekproefsgewijs ca. 50 panden per jaar. Er is geen sprake van grootschalige controle van kamerverhuurpanden. De brandveiligheid van de panden staat op dit moment wel via de lijn van ENNUWEG en het KKVV keurmerk scherp op de agenda.

Meldingen en overlast

Naast de brandveiligheid zijn er ook risico’s voor de leefbaarheid als gevolg van verkamering. De Stads- en Wijkmonitor 2016 spreekt nadrukkelijk over de gevolgen van verkamering voor de leefbaarheid op straat- en buurtniveau, bijvoorbeeld een verhoogde parkeerdruk, meer onderlinge geluidsoverlast, een minder schone straat en een verminderde betrokkenheid bij de buurt.

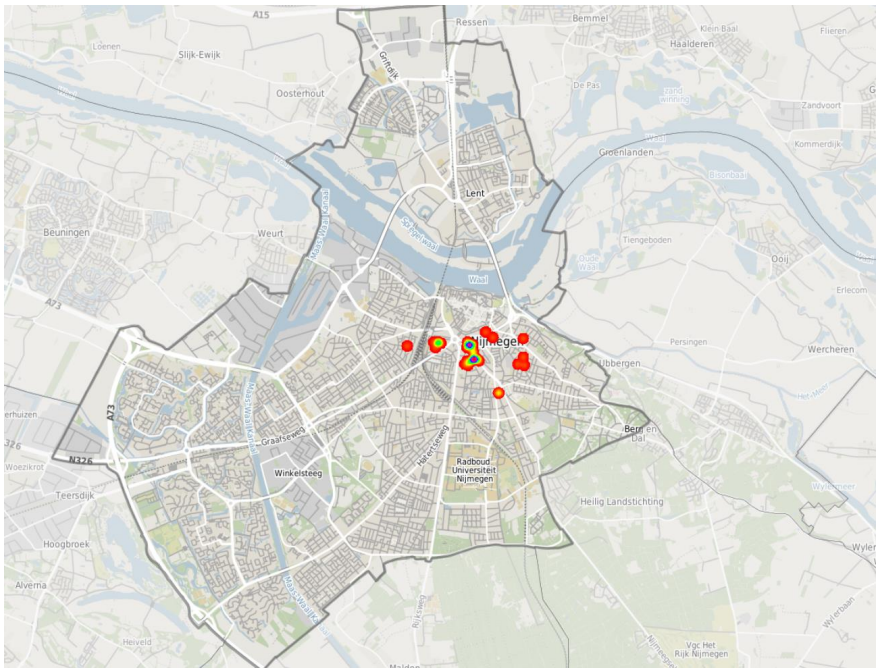
Om de problematiek beter in beeld te krijgen wordt er binnen de gemeente sinds 2011 bij de afdelingen Wijkmanagement, Veiligheid, Wonen en de ODRN jaarlijks geïnventariseerd op welke adressen meldingen bekend zijn die gerelateerd zijn aan kamerbewoning en waar sprake is van langdurigere en/of ernstigere vormen van overlast. Tot 2014 komt dit neer op ongeveer tien (per jaar verschillende) adressen. Meldingen hebben betrekking op een gebrekkige uitstraling van het pand, geluidsoverlast, stank, slecht verhuurderschap, overbewoning, verloedering voortuin en/of waardedaling van de eigen woning. De laatste jaren zien we met 50 meldingen per jaar een zekere stijging. De huidige meldingen zijn voornamelijk afkomstig van het Platform Kamerbreed. Dit zijn voor een groot deel geanonimiseerde meldingen. Dit maakt het lastig om de klager te helpen. We beschikken over een overzicht van 119 verschillende meldingen uit de periode 2014- begin 2016 die specifiek toe te wijzen zijn aan overlast veroorzaakt door kamerverhuur. Daarnaast hebben wij ook opmerkingen binnengekregen over de (snelle) toename van kamerverhuur. Opgemerkt moet worden dat het niet altijd mogelijk is om een melding direct aan kamerbewoning te relateren. In sommige gevallen gaat het om verwachte waardedaling van een woning, overlast in de buurt van een pand of twijfels over de bouwkundige staat van een kamerverhuurpand. Onderstaande tabel geeft weer waar de meldingen het meeste over gaan.

Tabel 1: Verdeling meldingen naar type overlastmelding

De SSHN geeft, als ervaren studentenhuisvester, aan dat ze begrijpt dat hun huurders soms duidelijk aanwezig zijn in hun leefomgeving. De SSHN heeft dan ook niet voor niks 10 complexbeheerders in dienst, die niet alleen het gezicht van SSHN zijn voor hun bewoners, maar ook voor omwonenden. Zij nemen overlastmeldingen serieus, en gaan in overleg met zowel de klagers als de overlastveroorzakers. Daarnaast houdt de SSHN rekening met hun doelgroep. Ze zorgen voor voldoende fietsenstallingen en organiseren waar mogelijk voldoende afvalopslag. Bij de SSHN wonen ongeveer 6.500 studenten. Het aantal meldingen van omwonenden is zeer beperkt. In het afgelopen jaar hebben heeft de SSHN bij circa 8 complexen op moeten treden. Wel ziet de SSHN bij een aantal woongroepen en stadspanden een aantal hardnekkige overlastkwesties. Die hebben dan ook de bijzondere aandacht van de SSHN.

De ons bekende meldingen zijn geconcentreerd in een aantal wijken: Bottendaal, Stadscentrum, Galgenveld, Wolfskuil, Hunnerberg en Altrade. Dit zijn overigens de wijken (uitgezonderd Wolfskuil en Hunnerberg) waar de kamerbewoning ook het sterkst is toegenomen in de periode 2003-2013. Deze wijken worden gekenmerkt door laat negentiende-eeuwse panden. De vaak spouwloze muren, houten vloeren, enkel glas en vaak kleine voortuinen ‘verergeren’ de problematiek.

Kaart 4: Verdeling meldingen over de stad

Als we kijken naar het aantal meldingen per straat dan scoren de Groesbeekseweg, Bijleveldsingel, Wilhelminasingel, Van Oldenbarneveltstraat en Sloetstraat het hoogst. Dit wordt ondersteund door de ervaring van de politie dat de overlast in de 19de-eeuwse schil hoger is dan in de rest van de stad. Hierbij gaat het volgens de wijkagent voornamelijk om een paar specifiek aanwijsbare en bovendien grote studentenpanden. In andere delen van de Nijmegen is het aantal meldingen duidelijk minder.

4. Geleerde lessen

Wat in algemene zin naar voren komt is de constatering dat het huidige beleid de kamermarkt goed bedient. Het is relatief makkelijk om een vergunning te krijgen voor het omzetten van een woning ten behoeve van kamerverhuur. Dit is ook verdedigbaar, omdat Nijmegen tot voor kort een flink tekort had aan studentenwoningen. Inmiddels is die situatie meer in balans. Een aanscherping van de voorwaarden voor een omzettingsvergunning is dan mogelijk.

Een tweede conclusie is dat er onvoldoende aandacht is voor handhaving en tegengaan van overlastsituaties. Voor een betere aanpak van overlastsituaties is de meldingenregistratie nog niet inzichtelijk genoeg. De stijging van het aantal meldingen de laatste jaren is een reactie op de stijging van het aantal verleende vergunningen in bepaalde wijken. Er wordt vooral geklaagd over geluidsoverlast, het stallen van fietsen en verloedering. Dit zijn dan ook de punten waar wij meer aandacht aan moeten besteden. Wij stellen vast dat de handhavingscapaciteit op dit moment onvoldoende is. Overlast afkomstig van bewoners van kamerverhuurpanden kan zodoende niet afdoende worden aangepakt.

De inschatting van de inbreuk op de leefbaarheid van een buurt door het toelaten van een nieuw kamerverhuurpand, vindt incidenteel plaats op aangeven van de wijkmanager. Nijmeegse wijkmanagers zijn zeer verbonden met de wijk waarin ze werken en kunnen dus ook goed inschatten of een leefbaarheidstoets op zijn plaats is. Tot op heden is de keuze om de leefbaarheidstoets uit te voeren slechts 8 keer gemaakt. Het zou goed zijn om de leefbaarheidstoets vaker te laten plaatsvinden. Want het effect op de leefbaarheid speelt altijd een rol. Gelet op de toename van de ervaren overlast is het verstandig de vinger beter aan de pols te houden. Een andere opmerking gaat over de subjectiviteit van de huidige toets. Verder objectivering van de toetst is mogelijk maar maatwerk zal altijd nodig zijn om een leefbaarheidssituatie in te schatten.

5. Nieuw beleid kamerverhuur

Voorgaande vormt de opmaat voor een actualisatie van het kamerverhuurbeleid. De vormgeving daarvan is in dit hoofdstuk aan de orde.

Voldoende voorraad kamerverhuurpanden behouden

We maken het niet onmogelijk om woningen met een omzettingsvergunning te onttrekken aan de zelfstandige woningvoorraad. Maar we maken de vergunningsvoorwaarden wel wat strenger. De kamermarkt voor studenten wordt op dit moment afdoende bediend door zowel de SSHN als de particuliere kamermarkt. Hierdoor ontstaat ruimte om de bestaande en toekomstige voorraad kritischer te benaderen. We houden hierbij wel een vinger aan de pols en sturen ons beleid naar gelang de ontwikkeling van de vraag aanbod situatie rond studenten- en jongerenhuisvesting bij.

Bescherming van de schaarse goedkope woningvoorraad

Betaalbaarheid van het wonen blijft ook vandaag de dag een actueel thema. In de Woonvisie constateren we een duidelijke vraag naar goedkope koopwoningen. Woningen die ook maar mondjesmaat in de nieuwbouw worden gerealiseerd. Dat is voldoende aanleiding om deze schaarse woningvoorraad te beschermen. We stellen een grens van € 180.000 WOZ -waarde voor. Tot deze grens worden geen omzettingsvergunningen verleend. In het verleden lag deze grens op €172.000,-. Een verhoging met € 8.000 is plausibel gezien de gemiddelde prijsontwikkeling.

Omzettingsvergunning noodzakelijk bij 3 kamers of meer

Conform het coalitieakkoord, is voortaan een omzettingsvergunning verplicht voor omzetting van een zelfstandige woning in onzelfstandige woonruimte bij gebruik van 3 of meer kamers.

Beter sturen op leefbaarheid

We gaan dit doen via twee sporen. Ten eerste wordt de inschatting van de inbreuk op de leefbaarheid verbeterd door de leefbaarheidstoets bij alle aanvragen uit te voeren en deze toets anders in te richten. Zo zal de leefbaarheidstoets uit twee delen gaan bestaan. Een eerste deel met fysieke leefbaarheidseisen en een tweede deel met algemene toetsingsgronden. Om de leefbaarheidstoets te objectiveren worden de twee onderdelen gestoeld op concrete normen. Hierbij wordt gekeken naar geluidsisolatie, brandveiligheid, en meldingen. Bij het fysieke deel van de leefbaarheidstoets gaat het zowel om een inpandige controle als een controle van de buitenkant van het pand. Voor het voorbeeld van de leefbaarheidstoets zie bijlage 2.

Ten tweede wordt de aanpak van overlast door kamerverhuur beter gestructureerd. In bijlage 3 is het handhavingsproces opgenomen. Meldingen worden beter geregistreerd, en verhuurders eerder aangesproken. Wanneer er in een bepaalde wijk na het doorlopen van een aantal stappen aanhoudende overlast wordt geconstateerd zal een objectief onderzoek plaatsvinden naar de inbreuk van het kamerverhuurpand op de leefbaarheid in die wijk. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in

samenspraak met gemeente, wijkagent, bureau toezicht, ODRN, bewoners, eigenaar kamerverhuurpand en eventueel vertegenwoordiger van de huurders worden besproken. Wanneer niet tot een redelijke oplossing wordt gekomen kunnen burgemeester en wethouders over gaan tot een bestuurlijke boete, het stellen van aanvullende voorwaarden en in het uiterste geval het intrekken van de vergunning. Om dit mogelijk te maken moet de beschikbare capaciteit van zowel de gemeentelijke organisatie alsmede ODRN worden uitgebreid.

Betere overlastmeldingen en klachtenafhandeling

Signalen over overlast uit de wijk nemen wij altijd serieus. Om deze overlastmeldingen beter te structureren wordt een nieuw gemeentelijk meldingenregistratiesysteem ontwikkeld. In dit systeem worden meldingen geordend naar locatie, datum, reden melding en aanwijsbaarheid kamerverhuur. We gaan duidelijker naar bewoners in de wijken communiceren op welke wijze meldingen het beste geuit kunnen worden en wat wij met die meldingen doen. In bijlage 5 is een overlastmeldingenformulier opgenomen. Dit formulier stellen wij digitaal ter beschikking. Hierdoor kunnen we de bewoners van Nijmegen beter helpen in overlastsituaties.

Meer verantwoordelijkheid verhuurder

Wij willen nadruk leggen op goed verhuurderschap. In navolging van de gemeente Utrecht willen wij de aanvrager van een omzettingsvergunning hierop wijzen. Hiermee wordt ook na de verlening van de vergunning de verhuurder op de plicht om de leefbaarheid van een wijk op orde te houden aangesproken. De verhuurder wordt dan ook expliciet de vraag gesteld kennis te nemen van dit goed verhuurderschap. Zie bijlage vier voor de omschrijving van goed verhuurderschap. Na verlening van de omzettingsvergunning wordt de verhuurder nogmaals op de hoogte gesteld van het goed verhuurderschap.

Tegengaan van illegale situaties

Er is sprake van illegale kamerverhuurpanden, maar we hebben daarvan geen volledig beeld. De insteek van een scan via de BRP (kaart 3) geeft ook veel bijvangst die geen kamerverhuur is. Allerlei andere woongemeenschappen met 3 of meer achternamen per adres vallen er ook onder. Dit maakt sturen op leefbaarheid en handhaving lastig. We willen dat alle toekomstige kamerverhuurpanden aan dezelfde regels voldoen en zien in principe dan ook geen ruimte meer voor situaties die buiten het vergunningstelsel vallen. Als overgang van illegale naar legale kamerverhuur leggen we in eerste instantie de verantwoordelijkheid bij de verhuurder. Deze kan alsnog binnen zes maanden na vaststelling van de nieuwe beleidsregels omzetting, samenvoeging en onttrekking van woonruimte Nijmegen 2016, onder gunstige voorwaarden een vergunning aanvragen. Dit houdt in dat geen leefbaarheidstoets wordt uitgevoerd maar verder aan de voorwaarden van het nieuwe beleid moet worden voldaan. We informeren deze doelgroep gedurende deze zes maanden actief over deze ‘inkeerregeling’. Na deze 6 maanden gelden voor illegale situaties dezelfde voorwaarden als voor nieuwe aanvragen. Het actief opsporen van alle illegale situaties vraagt erg veel capaciteit. Die zetten we liever in bij het tegengaan van overlastsituaties. Daar hebben burgers het meeste baat bij. De insteek is dan ook dat illegaliteit wordt aangepakt indien er sprake is van overlastmeldingen en overlast. Op basis van de quickscans die afgelopen jaren door ODRN en Brandweer in de kamerverhuur zijn uitgevoerd, willen we in 2016 een begin maken met de aanpak via op locatie te organiseren contactmomenten met een monitorsysteem ten behoeve van positieve gedragsbeïnvloeding onder kamerbewoners. Hier zullen we de Raad dit voorjaar nog per brief verder over informeren.

Verhogen leges

We verhogen de leges voor het aanvragen van een omzettingsvergunning om het meer kostendekkend te maken. Op dit moment hanteren wij een bedrag van €400,38 voor een

onttrekkingsvergunning. Om het meer kostendekkend te maken is een verhoging naar €800,- nodig. Dat is een forse verhoging, maar in lijn met het Coalitieakkoord. Een serieuze aanpak van overlast kost nu eenmaal meer. En burgers zijn hier het meest bij gebaat. Bovendien is een bedrag van €800 door een verhuurder in een maand terugverdiend uit de huuropbrengsten. Elke verhoging geeft overigens een risico op meer illegaliteit dat mensen geen vergunning meer aanvragen vanwege de kosten.

Geen quotum

De gemeenteraad heeft bij de behandeling van de Woonvisie besloten om geen rem op kamerverhuur te zetten. Een quoteringsregeling is daarmee niet aan de orde. Een quotum per gebied kent een aantal nadelen. Zo blijkt uit een grondige GIS-analyse dat het instellen van een quotum het verlenen van vergunningen in het centrum onmogelijk maakt. Dit willen wij niet. Daarbij bestaat het gevaar dat het zogenaamde 'waterbedeffect' optreed. Dit effect zorgt voor een verschuiving van vergunningsaanvragen naar gebieden waar kamerverhuur nog wel mogelijk is. Een quotum is ook geen oplossing om bestaande overlast tegen te gaan. Bovendien moet een quotum gebaseerd worden op harde feiten. Dat vereist een totaal overzicht van alle kamerverhuurpanden en vervolgens een keuze voor legalisering of sluiting van illegale panden in relatie met een te stellen norm. Zonder die acties wordt een quotum arbitrair.

Continueren beleid fietsparkeren en afvalvoorzieningen in de wijk

In de leefbaarheidstoets wordt niet meegenomen dat een woning na omzetting moet voldoen aan beschikbaarheid van fietsparkeervoorzieningen en afvalbergingsvoorzieningen. Beide voorzieningen zijn juridisch niet afdwingbaar. Wel vinden wij het van belang dat deze voorzieningen gerealiseerd worden. Het is onderdeel van goed verhuurderschap, waar we bij aanvragen expliciet op wijzen.

Wat betreft het realiseren van mogelijkheden voor afvalinzameling in de openbare ruimte kiezen we ervoor om de ingezette lijn uit de *Kadernota voor afvalbeleid Nijmegen 2013 – 2022* te continueren. We bewegen naar afvalinzameling in de wijk waardoor er geen noodzaak is om deze lijn specifiek voor de studentenpopulatie bij te sturen. Op langere termijn willen we in het kader van "omgekeerd inzamelen" toe naar een systeem waar bewoners hun restafval zelf wegbrengen naar ondergrondse containers in de wijken. Grondstoffen halen we daarentegen graag en frequent aan huis op. Experimenten op kleine schaal tonen aan dat dit concept een enorme reductie van het restafval kan betekenen. Het is echter nu nog te vroeg om dit toekomstperspectief stadsbreed uit te rollen. De werkwijze is nog nooit in een grotere stad ingevoerd, het vraagt om enorme investeringen in ondergrondse containers en we weten niet welke risico's we lopen wat betreft onze huidige goede resultaten.

Voor het fietsparkeren in de binnenstad wijzen wij op de Raadsnotitie Fietsparkeren binnenstad (brief van college van B&W aan de gemeenteraad van 7 juli 2015), waar expliciet aandacht wordt besteed aan het fietsparkeren van bewoners in de binnenstad. De combinatie fietsparkeren en kamerverhuur kan hierin onderwerp van onderzoek zijn. Daarnaast heeft de Raad met de vaststelling op 2 maart 2016 van de Herziening nota parkeernormen (14/2016) het binnen de singels mogelijk gemaakt om voor woningen onder de 50 m2 GBO in plaats van autoparkeerplekken fietsparkeerplekken te realiseren. Hiermee komen wij tegemoet aan wensen uit de markt. Voor het fietsparkeren buiten de binnenstad kennen wij op dit moment geen specifiek beleid. Het is echter wel mogelijk om op basis van klachten over fietsparkeren fietsklemmen te plaatsen. Bewoners kunnen zich hierbij richten tot de wijkbeheerder. Dit vergt overigens vrijwel altijd maatwerk en staat nooit op zichzelf, omdat het solitair bijplaatsen van extra fietsklemmen kan leiden tot een aanzuigende werking en een verminderde bereidheid tot het zoeken naar eigenstandige oplossingen of het gebruik maken van verder weg gelegen alternatieven. Wij zien op dit moment geen noodzaak om dit beleid te wijzigen.

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Financiën

De aanscherping van de voorwaarden met een leefbaarheidstoets vooraf en een betere aanpak van overlast brengen extra kosten met zich mee. De afhandeling van ca. 50 aanvragen voor een omzettingsvergunning is geraamd op €70.000 per jaar. De betere afhandeling van klachten en aanpak van overlast op ca. €40.000 per jaar. Totaal dus €110.000. Dat is ca. €90.000 meer dan er nu aan dit proces wordt besteed.

De bedragen zijn gebaseerd op het huidige aantal van 50 aanvragen van een vergunning per jaar. En we kunnen er zo'n 30 panden per jaar mee inspecteren bij klachten en overlast.

Daarnaast verwachten we door de inkeerregeling dat het aantal aanvragen het eerste halfjaar hoger zal liggen. Daarvoor ramen we a-structureel een bedrag van ca. €40.000.

De structurele meerkosten van €90.000 zijn als volgt verdeeld: €40.000 is nodig voor extra inspecties door de ODRN, €50.000 is nodig voor uitvoering leefbaarheidstoets en betere klachtenregistratie en afhandeling bij de eigen organisatie. Betrokken zijn de programma's wonen, wijken en veiligheid.

Voorgesteld wordt de kosten, conform Coalitieakkoord, voor een groot deel te financieren uit een verhoging van de leges. Om dat kostendekkend te doen zou een tarief van ca. €2.200 nodig zijn. Dat is 5,5 keer zoveel als het huidige tarief van €400,38. Dat vinden we niet acceptabel. Bovendien lopen we het risico dat minder mensen dan een vergunning aanvragen waardoor weer meer illegaliteit ontstaat. We stellen voor om het tarief te verhogen tot €800, opbrengst ca. €40.000. Dat is een forse verhoging, maar in lijn met het Coalitieakkoord. Een serieuze aanpak van overlast kost nu eenmaal meer, en burgers hebben hier direct baat bij. Bovendien is een bedrag van €800 niet extreem hoog als de exploitatie van een kamerverhuurpand in ogenschouw wordt genomen. Landelijk zitten we dan in de middenmoot. Zo vraagt Utrecht €2.700, Eindhoven €2.500, Groningen €614, Tilburg €550 en Amsterdam €533.

Daarmee zijn de structurele meerkosten €50.000 (€90.000 minus €40.000 legesopbrengsten). A-structureel is er sprake van een eenmalig bedrag aan meerkosten van de inkeerregeling van €20.000. Deze bedragen zijn opgenomen in de Zomernota die in juli door de raad is vastgesteld. Dat betekent dat het nieuwe beleid pas per 1 januari 2017 van kracht zal zijn. We zullen dan ook de legesverordening aanpassen.

Uitwerking in nieuwe beleidsregels.

Na besluitvorming in de raad over de in deze notitie voorgestelde beleidslijn, zal het college van B&W nieuwe beleidsregels vaststellen. In deze 'Beleidsregels omzetting, samenvoeging en onttrekking van woonruimte Nijmegen 2016' wordt beschreven hoe de regels voor onttrekking, samenvoeging en omzetting van woonruimte, zoals omschreven in art. 12 tot en met 15 van de Huisvestingsverordening Nijmegen 2016 worden uitgevoerd.

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Bijlage 1: Begripsbepaling

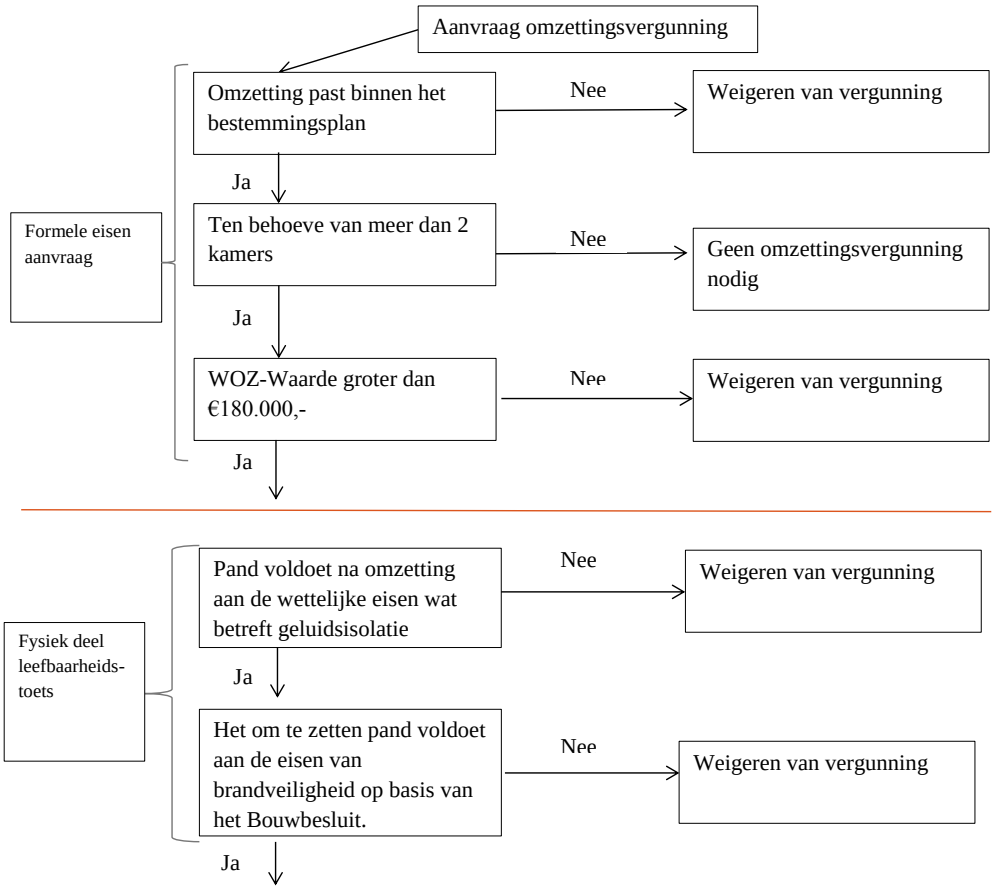
Kamerverhuurpand: een (deel van een) gebouw, waarin drie of meer verhuurde (of verhuurbare) kamers en/of wooneenheden aanwezig zijn, die – hoewel aangewezen op gemeenschappelijke voorzieningen in dat (deel van het) gebouw – ieder apart als hoofdverblijf (kunnen) worden bewoond door personen die geen gemeenschappelijke huishouding voeren.

Kamer en/of wooneenheid: een kleine, onzelfstandige woning in een (deel van een) gebouw die – door de aard van de inrichting en het gebruik – het privédomein van de bewoner(s) is, die is (zijn) aangewezen op het gebruik van gezamenlijke voorzieningen elders in dat (deel van een) gebouw.

Overlastmelding kamerbewoning: iedere formele uiting van ontevredenheid over de handelingswijze en of nalatigheid van een (of meer) bewoner(s) van een kamerverhuurpand, wat direct te relateren is aan een specifiek kamerverhuurpand. Een overlastmelding over kamerbewoning kan uitsluitend via het daartoe bestemde formulier worden geuit.

Bijlage 2: Aanvraag omzettingsvergunning

De aanvraag van een omzettingsvergunning ten behoeve van kamerverhuur wordt getoetst op een aantal onderdelen. Naast de drie formele eisen (bestemmingsplan, woningwaarde, aantal kamers) bestaat de toetsing ook uit de leefbaarheidstoets. Deze leefbaarheidstoets bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel toetst een aantal fysieke leefbaarheidseisen. Als niet aan deze voorwaarden kan worden voldaan wordt de vergunning geweigerd. Het tweede deel van de toets is de algemene leefbaarheidstoets. Als niet wordt voldaan aan dit deel van de leefbaarheidstoets wordt de vergunning ook afgewezen. Wij nemen ook vanzelfsprekend de parkeernormen mee in de toetsing.

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Beleidsnotitie Kamerverhuur

Algemeen deel leefbaarheidstoets

	Oordeel					
Criterium	Goed	Gemiddeld	Onvoldoende	Ja	Nee	Opmerkingen
Hoe scoort de wijk op leefbaarheid in de meest recente Stads- en wijkmonitor				[redacted]		
Wat is het beeld van de wijk en in welke mate wordt er overlast ervaren.				[redacted]		
Is er sprake van overlast door kamerbewoning	[redacted]					
Zijn er overige relevante factoren in de omgeving	[redacted]					

Hoe scoort de straat/buurt/ wijk op leefbaarheid in de meest recente Stads- en wijkmonitor. Om te bepalen hoe het is gesteld met de leefbaarheid wordt hier in eerste instantie naar gekeken. De monitor is onder meer gebaseerd op tweejaarlijkse enquêtes onder bewoners en is daarmee een belangrijke graadmeter. De scores van de wijk op leefbaarheid worden naast de gemiddelde scores van Nijmegen gelegd.

Wat is het beeld van de wijk en in welke mate wordt er overlast ervaren. De monitor is een moment opname en daarmee onvoldoende om een volledig beeld van de buurt of wijk te krijgen. Daarom wordt ook op concrete wijze navraag gedaan bij de wijkmanager, toezicht en de wijkagent. Bovendien wordt gekeken naar mogelijke overlast rondom de woning. Ook worden eventuele reacties op het publiceren van de aanvraag bij de beeldvorming betrokken.

Wanneer sprake is van overlast door kamerbewoning, beslist de commissie woningomzetting of de nieuw toe te voeren omzetting kan worden verleend. Hierbij wordt gekeken naar het aantal overlastmeldingen binnen een straal van 50 meter van het pand waarvoor de vergunning wordt aangevraagd.

Zijn er overige relevante factoren in de omgeving. Hierbij wordt gedoeld op de eventuele aanwezigheid van horecagelegenheden, coffeeshops, prostitutie, speciale woonvormen en bij de gemeente bekende probleemgezinnen. Indien er sprake is van de aanwezigheid van twee of meer van deze situaties binnen een straal van 50 meter van het pand waarvoor de aanvraag wordt gedaan, dan wordt de vergunning geweigerd.

Het toetsingsproces

Voor het uitvoeren van de leefbaarheidstoets wordt een ambtelijke commissie woningomzetting gevormd. Deze commissie bestaat uit 2 medewerkers van de ODRN, het organisatieonderdeel dat de aanvraag in behandeling heeft, een ambtenaar die de rol van voorzitter op zich neemt, en een ambtenaar van het organisatieonderdeel Ruimtelijke Ontwikkeling/Wonen.

De commissie komt periodiek bijeen om de aanvragen voor omzetting te bespreken en daarover aan burgemeester en wethouders een advies uit te brengen. Daarbij wordt informatie ingewonnen bij de afdeling wijkmanagement, veiligheid, politie, toezicht, en de regieteams. Op basis van het advies wordt besloten of de vergunning wordt verleend of niet.

Op een aanvraag voor een vergunning tot omzetting wordt binnen 8 weken beslist. Binnen die termijn is verlenging met 6 weken mogelijk.

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Beleidsnotitie Kamerverhuur

Bijlage 3: Overlastmeldingenafhandeling en handhavingsproces

Het wonen naast een kamerverhuurpand kan voor overlast zorgen. Nou is enige mate van overlast in de buurt van kamerverhuurpanden niet uit te sluiten. Wel kunnen we de overlastmeldingenafhandeling en het handhavingsproces beter structureren. Een betere structuur zorgt voor eenduidiger en duidelijker beleid.

Indienen van een overlastmelding

Het indienden van een overlastmelding kan via het digitaal beschikbare formulier. Dit formulier is specifiek ontworpen om klagers beter te kunnen helpen. Een signaal over overlast van een kamerverhuurpand kan echter ook zowel telefonisch, schriftelijk als elektronisch binnenkomen bij:

- De gemeenteraad of het college
- Bij de Stadswinkel/Open Huis/Klantcontactcentrum,
- Bij de wijkmanager/-beheerder
- Bij het Bureau Toezicht en Handhaving
- Bij de afdeling Wonen
- Bij elke andere gemeentelijke instantie
- Bij de politie

Wanneer dit zich voordoet wij willen indieners van overlastmeldingen wijzen op het beschikbare digitale formulier. Alle overlastmeldingen worden doorgestuurd naar de ODRN, die een lijst bijhoudt van ontvangen overlastmeldingen. De overlastmeldingen dienen afkomstig te zijn van belanghebbenden. Dat zijn (in een gebied met een woonfunctie) in de eerste plaats bewoners, maar bijvoorbeeld ook ondernemers (als het gebied een belangrijke bedrijfs- of winkelfunctie kent). Meerdere handtekeningen waarvan de herkomst bekend is (bijvoorbeeld geplaatst op een handtekeningenlijst), tellen mee bij de bepaling van het aantal signalen. De commissie woningomzetting beslist of een overlastmelding gegrond is. Daarbij is de aard en zwaarte van de overlast leidend. Voor behandeling van overlastmeldingen wordt de commissie uitgebreid met een medewerker van Veiligheid en een medewerker van Wijkmanagement. De klager en de verhuurder van het beklaagde pand worden op de hoogte gesteld van de uitkomst. Overigens kan bij ernstige overlast op elk moment worden opgetreden.

Gesprek goed verhuurderschap

Wanneer in twee maanden tijd meer dan 5 gegronde overlastmeldingen voor een bepaald pand worden geregistreerd wordt de verhuurder schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek met afgevaardigden van de commissie woningomzetting en de wijkmanager. In dit gesprek wordt, ongeacht wanneer een vergunning is afgegeven, gewezen op goed verhuurderschap. Samen met de verhuurder worden de overlastmeldingen doorgenomen en wordt naar een oplossing gezocht. Uit dit gesprek kan naar voren komen dat een proefperiode nodig is om de door de verhuurder te nemen maatregelen in werking te laten treden.

In sommige situaties is niet duidelijk of het gaat om een legale of illegale situatie. Mocht dit onduidelijk zijn dan moet in eerste instantie onderzocht worden om welke situatie het gaat. In het geval van een illegale situatie gelden de regels zoals bedoeld in hoofdstuk 2 artikel 6 van de Beleidsregels omzetting, samenvoeging en onttrekking van woonruimte Nijmegen 2016.

Onderzoek inbreuk leefbaarheid

Wanneer na dit gesprek in twee maanden tijd meer dan 5 gegronde overlastmeldingen voor hetzelfde pand worden geregistreerd treed een onderzoeksprocedure in werking. Zowel de (al dan niet georganiseerde) bewoners in de omgeving als de verhuurder worden in eerste instantie op de hoogte gesteld van deze procedure.

Voorstel - Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Stap 1: herhalen leefbaarheidstoets

De leefbaarheidstoets wordt herhaald. Het falen van deze toets zal leiden tot het intrekken van de vergunning. Dit is in lijn met het goed verhuurderschap.

Stap 2: onderzoek naar inbreuk leefbaarheid

Om een objectief beeld te krijgen van de daadwerkelijke inbreuk op de leefbaarheid in een wijk. Zal door een onafhankelijke partij een enquête worden uitgezet om de leefbaarheid in een wijk te pijlen.

Stap 3: bespreken uitkomsten

De uitkomsten van dit onderzoek zullen in samenspraak met gemeente, politie, bureau toezicht, ODRN, wijkraad, eigenaar kamerverhuurpand en eventueel vertegenwoordiger van de bewoners worden besproken.

Op basis van dit gesprek neemt het college een besluit over het al dan niet intrekken van de omzettingsvergunning Het college kan ook een bestuurlijke boete opleggen voor overtredingen van de verboden als bedoeld in artikel 21 van de Huisvestingsverordening Nijmegen 2016.

Wanneer herhalen proces?
Nadat dit hele proces is doorlopen zal het aantal overlastmeldingen voor het pand op nul worden gezet. Na een afkoelingsperiode van een maand worden de overlastmeldingen weer geregistreerd. Wanneer een vergunning wordt ingetrokken mag na één jaar weer een nieuwe vergunning worden aangevraagd.

Bijlage 4: Goed verhuurderschap

Goed verhuurderschap houdt het volgende in:

1. Er is sprake van legale huisvesting: alle benodigde vergunningen zijn verleend en de vereiste meldingen zijn gedaan.

2. De woonruimte wordt verhuurd volgens de regels van het woningwaarderingsstelsel.

3. Er is sprake van huisvesting die niet ten koste gaat van de leefbaarheid in de omgeving van de betreffende woonruimte: de woonruimte verkeert in een goede staat van onderhoud en wordt in goede staat van onderhoud gehouden; in het kader van veiligheid en voorkoming van overlast zijn huis- en leefregels opgesteld. De verhuurder onderzoekt in hoeverre het mogelijk is om na omzetting een degelijke en af te sluiten voorziening voor het deponeren van afvalzakken, inpandig of in de voor- of achtertuin te voorzien. De verhuurder onderzoek in hoeverre het mogelijk is om na omzetting een voorziening om fietsen te parkeren te realiseren.

4. Er is sprake van geregeld beheer, waarbij iemand, niet zijnde een huurder van de woonruimte, is aangesteld: die toeziet op de hygiëne en de veiligheid; aanspreekpunt is voor bewoners, omwonenden en overheden bij overlastmeldingen; een actueel overzicht bijhoudt van de bewoners van het pand.

5. De verhuurder werkt bij overlast mee aan de aanpak die de gemeente hanteert in het geval van woonoverlast en aan buurtbemiddeling.

Bijlage 5: Formulier meldingen overlast

In deze bijlage is het digitaal beschikbare formulier voor het melden van overlast opgenomen. Wij adviseren belanghebbenden via dit formulier een overlastmelding in te dienen. Hierdoor kunnen wij de overlastmelding beter registreren en zodoende beter helpen in het oplossen van een overlastsituatie.

Voor- en achternaam:

Adres:

E-mail:

Telefoon:

Datum indiening overlastmelding:

Adres overlastsituatie:

Omschrijving overlast:

(Denk bij het omschrijven van de overlast aan: datum, tijdstip en duur overlastsituatie en het type overlast)

Voorstel - Straatnaamgeving wijzigen geometrie Dorpsstraat Energieweg . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
12 oktober 2016 / 107/2016

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Straatnaamgeving: wijzigen geometrie Dorpsstraat, Energieweg, Neerbosscheweg en Gaziantepplein.

Programma
Cultuur & Cultuurhistorie & Citymarketing

Portefeuillehouder
B. van Hees

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
20 september 2016

Samenvatting
Voorstel om de geometrie van de **Dorpsstraat**, **Energieweg, Neerbosscheweg** en het **Gaziantepplein** in de woonplaats Nijmegen te wijzigen.

Voorstel om te besluiten

1. Het raadsbesluit van 13 november 1980 (Voorstel d.d. 10 oktober 1980, nr. 14766/80)) in te trekken waar het de geometrie van de **Dorpsstraat** (openbare ruimte ID 0268300000001011) en de **Energieweg** (openbare ruimte ID 0268300000001047), in de woonplaats Nijmegen betreft.
2. Het raadsbesluit van 3 oktober 2012 (RV 93/2012) in te trekken waar het de geometrie van het **Gaziantepplein** (openbare ruimte ID 0268300000001705) betreft.
3. Het raadsbesluit van 17 september 2014 (RV 95/2014) in te trekken waar het de geometrie van de **Neerbosscheweg** (openbare ruimte ID 0268300000001395) betreft.
4. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 502612, versie 1 de geometrie van het **Gaziantepplein** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.
5. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 502614, versie 1 de geometrie van de **Neerbosscheweg** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.
6. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 502615, versie 1 de geometrie van de **Energieweg** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.
7. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 503082, versie 1 de geometrie van de **Dorpsstraat** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Kiki van Heijst, 2738, k.van.heijst@nijmegen.nl

Voorstel - Straatnaamgeving wijzigen geometrie Dorpsstraat Energieweg . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Met de aanleg van het Gaziantepplein is de geometrie van de Neerbosscheweg, Energieweg en Dorpsstraat veranderd. Met het raadsbesluit van 3 oktober 2012, waarmee de geometrie van het Gaziantepplein is vastgesteld, is de geometrie van desbetreffende wegen niet aangepast. Ook zijn de fietspaden rond het Gaziantepplein niet op een logische manier bij de naamgeving betrokken.
Met dit voorstel wordt de geometrie van de Dorpsstraat, Energieweg, Neerbosscheweg en het Gaziantepplein aangepast aan de actuele situatie.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
"Verordening naamgeving en nummering (adressen) 2011"

1.2 Relatie met programma
Straatnaamgeving valt onder het programma Cultuur & Cultuurhistorie & Citymarketing en is een wettelijke taak.

2 Doelstelling
Een goede naamgeving van de openbare ruimte in Nijmegen.

3 Argumenten
Betreffende beslispunt 1 t/m 7:
Het vaststellen van de juiste geometrie van de straten bevordert de vindbaarheid ervan.

4 Risico's
Aan dit voorstel zijn geen risico's verbonden.

5 Financiën
De kosten met betrekking tot de uitvoering van deze naamgeving vallen binnen het eigen productenbudget van de *Bureau Functioneel Beheer Fysiek Domein.*

6 Participatie en Communicatie
Dit besluit wordt bekendgemaakt in het gemeenteblad op overheid.nl. Daarnaast is er een grote lijst van "afnemers" betreffende naamgeving, zoals de hulpdiensten, PostNL, de NUON en de kaartbeheerders van diverse(stads)plattegronden en navigatiesystemen. Deze worden eveneens geïnformeerd over de besluitvorming.

7 Uitvoering en evaluatie
Deze paragraaf is niet van toepassing op dit voorstel.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

Bijlage(n): tekening nummer 502612, 502614, 502615 en 503082

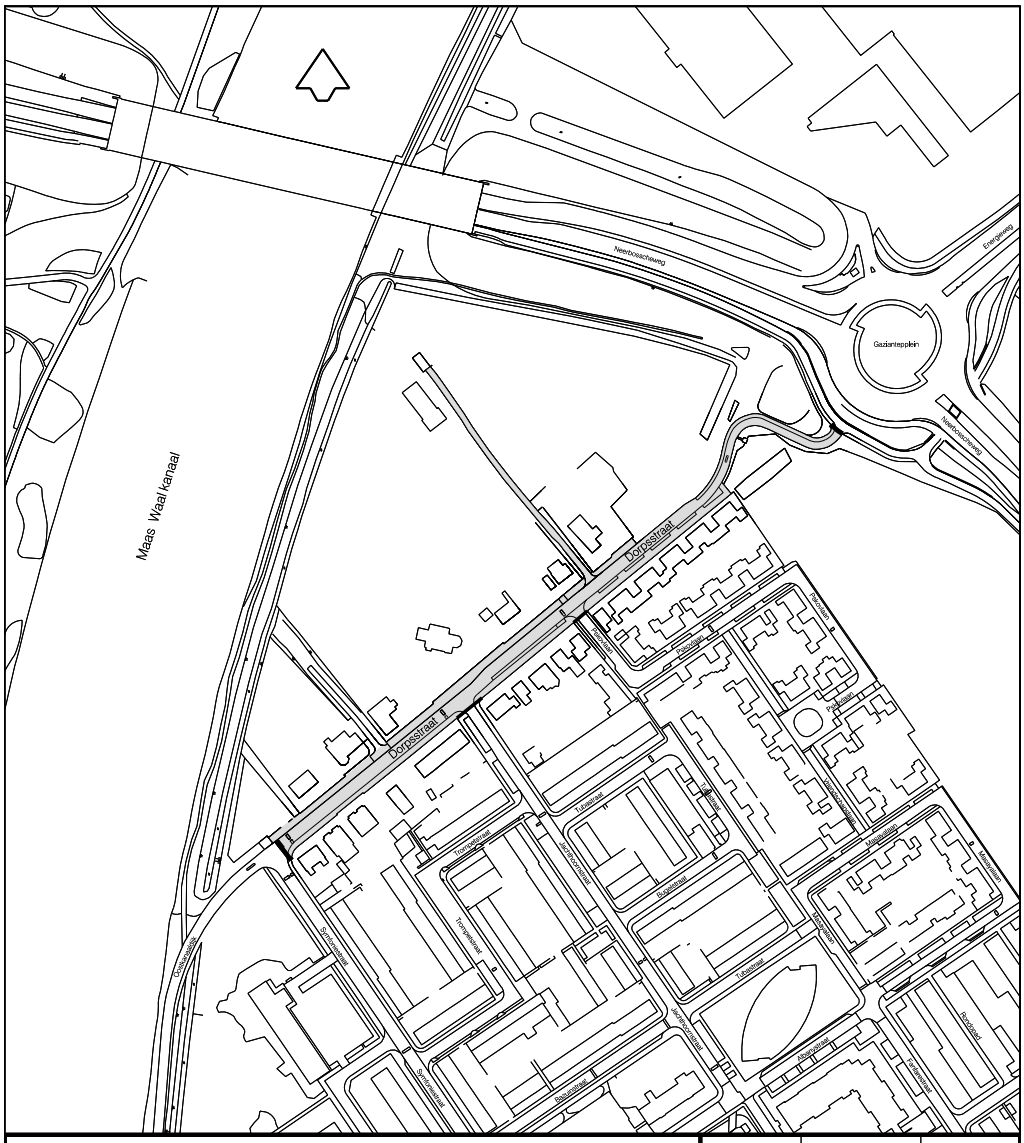
12. Raadsvoorstel Straatnaamgeving: Wijzigen geometrie Dorpsstraat, Energieweg, Neerbosscheweg en Gaziantepplein (107/2016)

Raadsvoorstel d.d. 20 september 2016

1. Het raadsbesluit van 13 november 1980 (Voorstel d.d. 10 oktober 1980, nr. 14766/80)) in te trekken waar het de geometrie van de **Dorpsstraat** (openbare ruimte ID 0268300000001011) en de **Energieweg** (openbare ruimte ID 0268300000001047), in de woonplaats Nijmegen betreft.
2. Het raadsbesluit van 3 oktober 2012 (RV 93/2012) in te trekken waar het de geometrie van het **Gaziantepplein** (openbare ruimte ID 0268300000001705) betreft.
3. Het raadsbesluit van 17 september 2014 (RV 95/2014) in te trekken waar het de geometrie van de **Neerbosscheweg** (openbare ruimte ID 0268300000001395) betreft.
4. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 502612, versie 1 de geometrie van het **Gaziantepplein** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.
5. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 502614, versie 1 de geometrie van de **Neerbosscheweg** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.
6. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 502615, versie 1 de geometrie van de **Energieweg** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.
7. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 503082, versie 1 de geometrie van de **Dorpsstraat** in de woonplaats Nijmegen opnieuw vast te stellen.

Raadsbesluit d.d. 12 oktober 2016
Conform besloten

Voorstel - Straatnaamgeving wijzigen geometrie Dorpsstraat Energieweg . . .

GEMEENTE Nijmegen
Informatiemanagement & Automatisering
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen

Aanmaak datum	Tekenaar	
29–06–2016	Jack Stax	
Datum	Wijziging tekening	

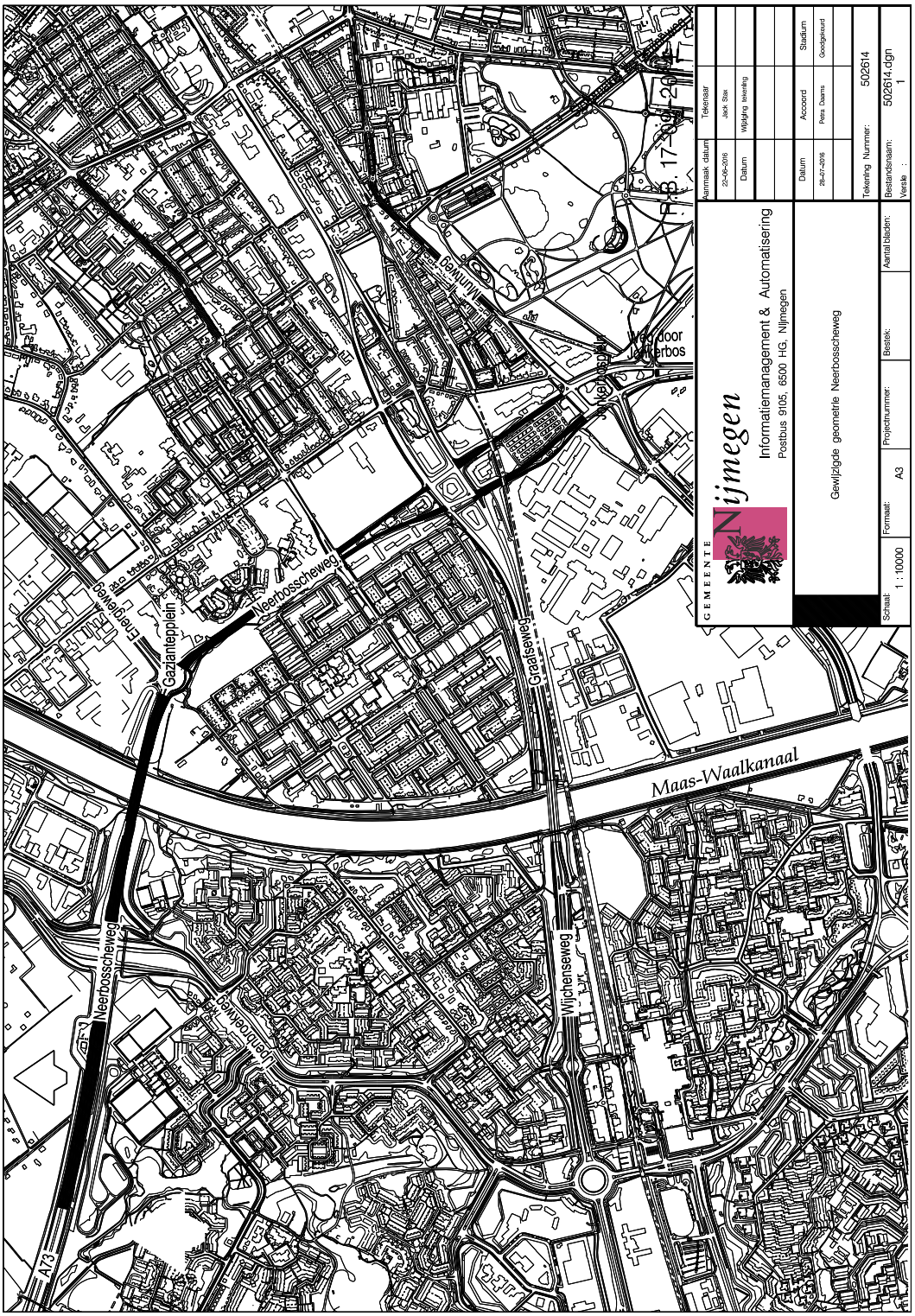
Te betrekken in de straatnaamgeving

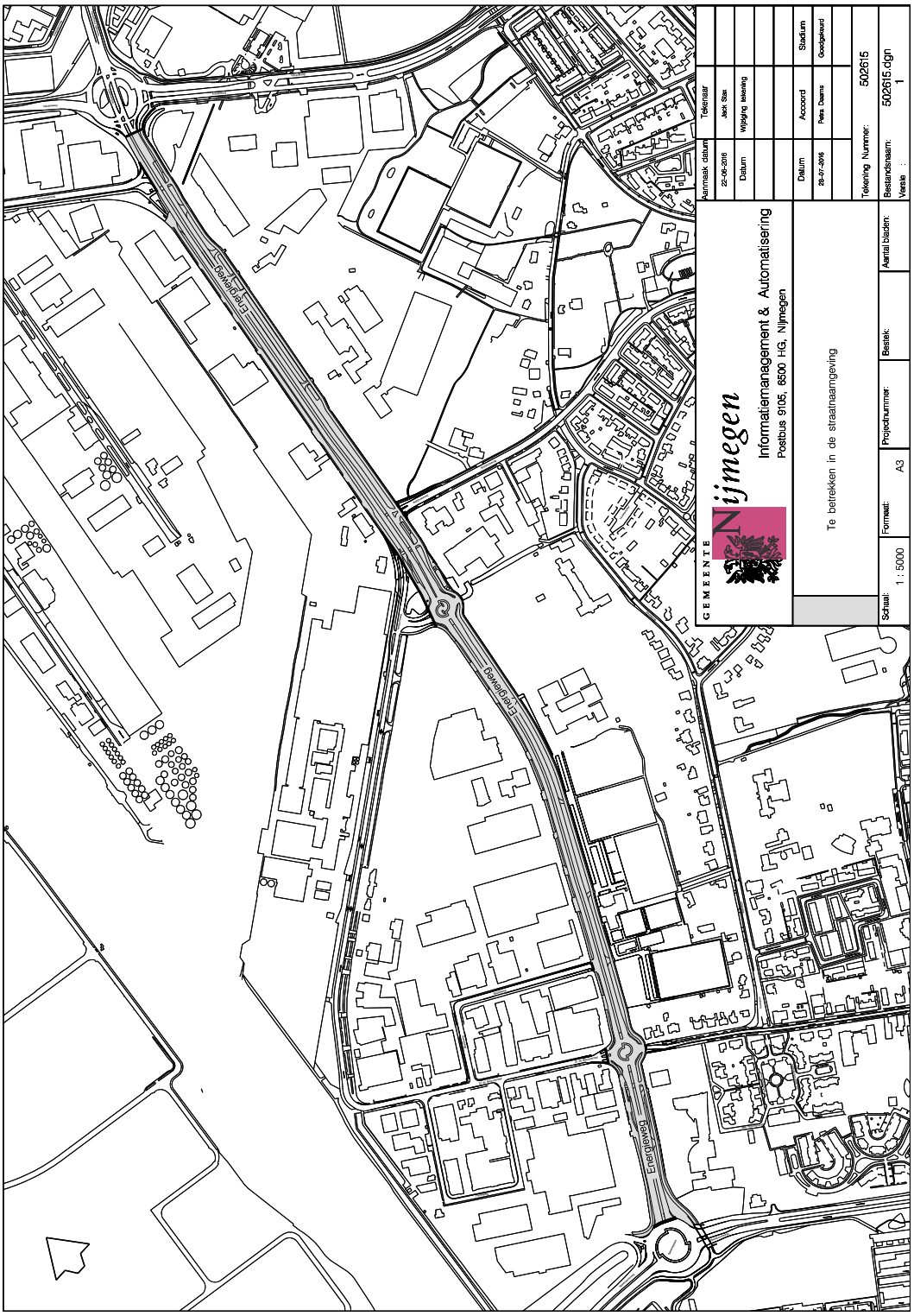
Datum	Accoord	Stadium
28–07–2016	Petra Daams	Goedgekeurd

Tekening Nummer: 503082

Schaal:	Formaat:	Projectnummer:	Bestek:	Aantal bladen:
1 : 3000	A4			

Bestandsnaam: 503082.dgn
Versie : 1

Maas-Waalkanaal
Graafseweg
Wijchenseweg
Neerbosscheweg
Veerbosscheweg
Gaziantepplein
Energieweg
Dorpsstraat
Nijmegen
Informatiemanagement & Automatisering
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen
Gewijzigde geometrie Neerbosscheweg
Aanmaak datum
22-06-2016
Tekenaar
Jack Stas
Datum
Wijziging toevoeg
Datum
28-07-2016
Accoord
Piers Baams
Stadium
Goedgekeurd
Tekening Nummer:
502614
Schaal:
1 : 10000
Formaat:
A3
Projectnummer:
Bestek:
Aantal bladen:
Bestandsnaam:
502614.dgn
Versie :
1

Energieweg
Energieweg
Energieweg
GEMEENTE Nijmegen
Informatiemanagement & Automatisering
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen
Te betrekken in de straatnaamgeving
Aanmaak datum
22-06-2016
Tekenaar
Jack Stax
Datum
wijziging tekening
Datum
28-07-2016
Accoord
Piers Daams
Stadium
Goedgekeurd
Tekening Nummer:
502615
Schaal:
1 : 5000
Formaat:
A3
Projectnummer:
Bestek:
Aantal bladen:
Bestandsnaam:
502615.dgn
Versie
1

Voorstel - Straatnaamgeving wijzigen geometrie Dorpsstraat Energieweg . . .

GEMEENTE Nijmegen
Informatiemanagement & Automatisering
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen

Aanmaak datum	Tekenaar	
22-06-2016	Jack Stax	
Datum	Wijziging tekening	

Te betrekken in de straatnaamgeving

Datum	Accoord	Stadium
26-07-2016	Petra Daams	Goedgekeurd

Tekening Nummer: 502612

Schaal:	Formaat:	Projectnummer:	Bestek:	Aantal bladen:	Bestandsnaam:	Versie :
1 : 2000	A4				502612.dgn	1

Voorstel - Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 . . .

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
12 oktober 2016 / 106/2016

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Raadsvoorstel gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22)

Programma
Stedelijke Ontwikkeling

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
20 september 2016

Samenvatting
Het plangebied is gesitueerd in Nijmegen Noord, ten oosten van het bedrijventerrein en vlakbij de spoorlijn Nijmegen - Arnhem en heeft in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 de bestemming agrarisch gebied met agrarisch bouwperceel klasse A. Een burgerwoning is niet toegestaan binnen dit bestemmingsplan.

Met ingang van 9 juni 2016 heeft het bestemmingsplan Nijmegen in ontwerp gedurende 6 weken ter visie gelegen. Over het ontwerpplan is 1 zienswijze ingediend. Naar aanleiding van deze zienswijze zijn er wijzigingen in het ontwerpplan doorgevoerd. Het bestemmingsplan kan door de gemeenteraad gewijzigd worden vastgesteld.

Voorstel om te besluiten
1. Vast te stellen de gegeven beoordeling van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22);
2. Het bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22) gewijzigd vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP145W7-VG01 met bijbehorende bestanden;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Marco Doove, 9704, m.doove@nijmegen.nl

Voorstel - Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 . . .

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
De aanleiding voor het bestemmingsplan is een verzoek tot herziening voor een woonbestemming op het perceel Stationsweg 22 te Nijmegen. De planontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978. Het betreffende plangebied heeft de bestemming agrarisch gebied met agrarisch bouwperceel klasse A.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
De Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht zijn hier van toepassing. Op grond van artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening beslist de gemeenteraad omtrent de (gewijzigde) vaststelling van het bestemmingsplan. De vaststellingsprocedure is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening.

1.2 Relatie met programma
Het plan past binnen programma Stedelijke Ontwikkeling.

2 Doelstelling
Het doel van onderhavig bestemmingsplan is het juridisch-planologisch kader te scheppen voor het plan. Aan uw raad wordt voorgesteld het bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 – 7 (Stationsweg 22) gewijzigd vast te stellen.

3 Argumenten
Het plangebied is gesitueerd in Nijmegen Noord, ten oosten van het bedrijventerrein De Grift en vlakbij de spoorlijn Nijmegen - Arnhem. Het gebied heeft een landelijke uitstraling. Het gebied bestaat uit ruime kavels waarop verspreid verschillende bedrijven zijn gevestigd. Het plangebied heeft de bestemming agrarisch gebied met agrarisch bouwperceel klasse A. In deze bestemming mag een agrarische bedrijfswoning gerealiseerd worden (een woning die noodzakelijk is voor/ten behoeve van de uitoefening van een agrarisch bedrijf en/of agrarisch hulpbedrijf).

De woning ligt aan een dwarsweg (oprit) van de Stationsweg en heeft de uitstraling van een landweggetje. De Stationsweg wordt nu gekenmerkt door een variatie aan woon- en werkpanden. De bebouwing kent een wisselend karakter; van kleine tot grote volumes. Er bevinden zich meerdere bedrijven met daarbij behorende dienstwoningen. De dienstwoningen zijn gewoonlijk vrijstaand en variëren in bouwstijl.

Stationsweg 22 wordt omgezet van een agrarische bedrijfswoning naar een burgerwoning. De huidige woning wordt gelegaliseerd. Enkel de functie van de woning verandert waardoor de stedenbouwkundige structuur op dit perceel gehandhaafd blijft.

Ten westen en ten oosten van de woning liggen fruitboomgaarden. Deze boomgaarden zijn ook in het plangebied opgenomen en hebben de bestemming agrarisch gebied. In de regels van het bestemmingsplan is opgenomen dat het toepassen van chemische bestrijdings-middelen binnen een afstand van 50 meter zonder, door het bevoegd gezag goedgekeurd

locatie specifiek onderzoek en eventuele maatregelen tot een woning niet is toegestaan. De eigenaar van de boomgaarden heeft hiermee ingestemd.

Met ingang van 9 juni 2016 heeft het bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22) in ontwerp gedurende 6 weken ter visie gelegen. Over het ontwerpplan is een zienswijze ingediend. De indiener van deze zienswijze is:

- Gasunie, Postbus 181, 9700 AD Groningen

Op deze plaats wordt verwezen naar de zienswijzennota, waarin de ingekomen zienswijze is weergegeven en van een gemeentelijke reactie is voorzien. Voor de originele versie van de zienswijze wordt verwezen naar de kopie van de zienswijze in de bijlagen. Naar aanleiding van de zienswijze zijn de volgende juridisch bindende wijzigingen gedaan:

- In de regels en op de verbeelding is de dubbelbestemming Leiding – Gas opgenomen;
- In de regels is artikel 13.2 Voorrangsregeling bestemmingen aangepast;
- Op de verbeelding is de figuur hartlijn leiding – gas opgenomen.

Het bestemmingsplan kan door uw raad gewijzigd worden vastgesteld.

4 Klimaat
Bij de aanvraag om omgevingsvergunning worden de ambities, geformuleerd in de nota Duurzaamheid in Uitvoering 2013-2017, meegenomen.

5 Risico's
Tegen het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan kunnen gedurende de beroepsperiode van 6 weken door belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend beroepschriften worden ingediend bij de Raad van State. Belanghebbenden die geen zienswijze hebben ingediend, kunnen uitsluitend nog tegen de wijzigingen in de regels en op de verbeelding beroep instellen. Een gunstige afloop van de juridische procedure is vooraf niet te garanderen.

6 Financiën
Het plan wordt uitgevoerd in opdracht en op kosten van de initiatiefnemer.

7 Participatie en Communicatie
Reclamanten krijgen het raadsvoorstel en de zienswijzennota toegezonden. Tevens worden reclamanten door de Griffie uitgenodigd voor de behandeling in de raad. Daarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om bij de raad over het bestemmingsplan in te spreken. Na de besluitvorming in de raad krijgen reclamanten het raadsbesluit toegezonden en wordt hen gewezen op de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State.
De aanvrager wordt van het vaststellingsbesluit van uw raad op de hoogte gesteld.

Voorstel - Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 . . .

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

8 Uitvoering en evaluatie
Het bestemmingsplan zal bekend worden gemaakt op www.overheid.nl (in de Staatscourant en in het Gemeenteblad). Het bestemmingsplan is in te zien bij de Informatiebalie in de Stadswinkel van de gemeente Nijmegen en op de gemeentelijke website: http://www2.nijmegen.nl/gemeente/inspraak Daarnaast wordt het bestemmingsplan aan de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl aangeboden.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

Bijlage(n): Zienswijzennota
Bestemmingsplan en kopie originele zienswijze

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 12 oktober 2016

13. Raadsvoorstel Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 – 7 (Stationsweg 22) (106/2016)

Raadsvoorstel d.d. 20 september 2016
1. Vast te stellen de gegeven beoordeling van de ingekomen zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22);
2. Het bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22) gewijzigd vast te stellen, overeenkomstig de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het bestand NL.IMRO.0268.BP145W7-VG01 met bijbehorende bestanden;
3. Geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening.

Raadsbesluit d.d. 12 oktober 2016
Conform besloten

Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22)

bestemmingsplan

Inhoudsopgave

Toelichting		**5**
Hoofdstuk 1	**Inleiding**	**7**
1.1	Aanleiding	7
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	7
1.3	Vigerend bestemmingsplan	8
1.4	Leeswijzer	9
Hoofdstuk 2	**Stedenbouwkundige toelichting**	**11**
2.1	Beschrijving huidige situatie	11
2.2	Beschrijving toekomstige situatie	11
Hoofdstuk 3	**Ruimtelijk beleidskader**	**13**
3.1	Rijksbeleid	13
3.2	Provinciaal beleid	14
3.3	Regionaal beleid	16
3.4	Gemeentelijk beleid	16
Hoofdstuk 4	**Sectorale aspecten**	**17**
4.1	Wonen	17
4.2	Bedrijven en milieuzonering	17
4.3	Geluid	23
4.4	Luchtkwaliteit	24
4.5	Fysieke veiligheid	26
4.6	Bodem	26
4.7	Water	27
4.8	Flora en Fauna	28
4.9	Cultuurhistorie	30
4.10	Archeologie	33
4.11	Verkeer en parkeren	36
4.12	Kabels en leidingen	36
4.13	Klimaat	37
Hoofdstuk 5	**Juridische planbeschrijving**	**39**
5.1	Inleiding	39
5.2	Systematiek van de planregels	39
Hoofdstuk 6	**Economische uitvoerbaarheid**	**41**
Hoofdstuk 7	**Maatschappelijke uitvoerbaarheid**	**43**
7.1	Inspraak	43
7.2	Overleg	43
Regels		**45**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**47**
Artikel 1	Begrippen	47
Artikel 2	Wijze van meten	56
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**61**
Artikel 3	Agrarisch	61
Artikel 4	Tuin	62
Artikel 5	Wonen	64
Artikel 6	Leiding - Gas	66
Artikel 7	Waarde - Archeologie 2	68
Artikel 8	Waterstaat - Waterlopen	71
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**73**
Artikel 9	Anti-dubbeltelregel	73

Artikel 10	Algemene bouwregels	74
Artikel 11	Algemene gebruiksregels	75
Artikel 12	Algemene afwijkingsregels	76
Artikel 13	Overige regels	77
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**79**
Artikel 14	Overgangsrecht	79
Artikel 15	Slotregel	81

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer heeft een verzoek ingediend om op het perceel aan de Stationsweg 22 een woonbestemming te krijgen. Het perceel ligt in Nijmegen Noord. Deze ontwikkeling wordt juridisch en planologisch mogelijk gemaakt door middel van onderhavige bestemmingsplanherziening.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Stationsweg 22 te Nijmegen. Het perceel bevindt zich nabij de oksel van de aanloop van het tracé Stationsstraat - Ressensestraat die de spoorlijn Arnhem - Nijmegen overkruist. De Ressensestraat loopt verder in oostelijke richting naar de gemeente Bemmel.

Ten oosten van het plangebied ligt de spoorlijn Arnhem - Nijmegen en aan de westzijde de Stationsstraat.

De gronden in het plangebied zijn kadastraal bekend als gemeente Nijmegen, sectie E nummers 23, 26 en 27.

Op hierna volgende luchtfoto is de ligging van het plangebied in de directe omgeving weergegeven. De exacte begrenzing van het plangebied is ingetekend op de verbeelding van dit bestemmingsplan.

Figuur 1: plangebied in zijn omgeving.

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het vigerend bestemmingsplan betreft het bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978. Dit bestemmingsplan is door de raad op 26 april 1979 vastgesteld.

Het plangebied heeft in het vigerende bestemmingsplan de bestemming agrarisch gebied met agrarisch bouwperceel klasse A. Met onderhavig bestemmingsplan wijzigt de bestemming van de agrarische bedrijfswoning naar 'Wonen' en 'Tuin' (perceel met nummer 26). De fruitboomgaarden ten westen en ten oosten van de woning behouden hun agrarische bestemming, met dien verstande dat het gebruiken van bestrijdingsmiddelen binnen een afstand van 50 meter, zonder, door ons college goedgekeurd locatiespecifiek onderzoek en de toepassing van de hieruit eventueel voortvloeiende maatregelen, tot de woonbestemming niet is toegestaan.

1.4 Leeswijzer

Het voorliggende bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding met bijbehorende planregels en gaat vergezeld van een toelichting. De planregels en de verbeelding vormen de juridisch bindende elementen van het bestemmingsplan.

De toelichting bestaat uit een planbeschrijving. De toelichting van dit bestemmingsplan is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. De opbouw van de hoofdstukken is zodanig dat er sprake is van een logische volgorde in vraagstelling (wat, waarom, waar, hoe, etc.).

Na dit inleidende hoofdstuk volgt hoofdstuk 2 'Stedenbouwkundige toelichting', dit gaat in op de beschrijving van de huidige situatie van het plangebied en directe omgeving. Daarnaast worden de ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt, verwoord. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het relevante beleid op Rijks-, provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau. Daarbij wordt bekeken of de voorgestane ontwikkeling in lijn is met dit beleid. In hoofdstuk 4 wordt de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan aangetoond. Vanuit de verschillende van invloed zijnde haalbaarheidsaspecten zoals externe veiligheid, bedrijvigheid, luchtkwaliteit en water wordt in dit hoofdstuk beschreven waarom de ontwikkeling die voorliggend bestemmingplan mogelijk maakt, uitgevoerd kan worden. In hoofdstuk 5 wordt de juridische planopzet toegelicht. Er wordt een antwoord gegeven op de vraag hoe hetgeen in voorliggend plan is vastgelegd juridisch wordt geregeld. Hoofdstuk 6 geeft inzicht in de economische uitvoerbaarheid van het plan. In het laatste hoofdstuk van dit bestemmingsplan wordt verslag gedaan van het (voor)overleg en de zienswijzen.

Hoofdstuk 2 Stedenbouwkundige toelichting

2.1 Beschrijving huidige situatie

Het plangebied is gesitueerd in Nijmegen Noord, ten oosten van het bedrijventerrein De Grift en vlakbij de spoorlijn Nijmegen - Arnhem. Het gebied heeft een landelijke uitstraling en bestaat uit ruime kavels waarop verspreid verschillende bedrijven zijn gevestigd. Het plangebied heeft de bestemming agrarisch gebied met agrarisch bouwperceel klasse A. Dat houdt in dat in deze bestemming een agrarische bedrijfswoning gerealiseerd mag worden (een woning die noodzakelijk is voor/ten behoeve van de uitoefening van een agrarisch bedrijf en/of agrarisch hulpbedrijf).

De agrarische bedrijfswoning ligt aan een dwarsweg (oprit) van de Stationsweg en heeft de uitstraling van een landweggetje. De Stationsweg wordt nu gekenmerkt door een variatie aan woon- en werkpanden. De bebouwing kent een wisselend karakter; van kleine tot grote volumes. Er bevinden zich meerdere bedrijven met daarbij behorende dienstwoningen. De dienstwoningen zijn gewoonlijk vrijstaand en variëren in bouwstijl.

2.2 Beschrijving toekomstige situatie

De plannen voor de toekomst zijn vastgelegd in de in mei 2013 vastgestelde Ontwikkelingsvisie Waalsprong. Ten westen van de Stationsstraat ligt het gebied De Grift Oost. Dit gebied wordt de komende jaren niet ingezet voor bedrijfsterreinontwikkeling; hier zijn uitsluitend mogelijkheden voor tijdelijke initiatieven.

Stationsweg 22 wordt omgezet van een agrarische bedrijfswoning naar een burgerwoning. De huidige woning wordt gelegaliseerd. Enkel de functie van de woning verandert waardoor de stedenbouwkundige structuur op dit perceel gehandhaafd blijft.

Het gebruiken van chemische bestrijdingsmiddelen ten behoeve van fruitteelt binnen een afstand van 50 meter, zonder, door ons college goedgekeurd locatiespecifiek onderzoek en de toepassing van de hieruit eventueel voortvloeiende maatregelen tot de woonbestemming, is niet toegestaan. Ten westen en ten oosten van de woning liggen fruitboomgaarden. Deze boomgaarden zijn ook in het plangebied opgenomen en hebben de bestemming agrarisch gebied. In de regels van dit bestemmingsplan is opgenomen dat het toepassen van chemische bestrijdingsmiddelen binnen genoemde afstand tot een woning niet is toegestaan.

Voor het bestaande bedrijventerrein De Grift en de Rietgraaf wordt naar verwachting in 2016 een actualisatieplan gemaakt.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijk beleidskader

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte staan de plannen van de Rijksoverheid voor ruimte en mobiliteit. Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. Om dit te kunnen bewerkstelligen laat het Rijk de ruimtelijke ordening meer over aan de decentrale overheden (provincie en gemeenten) en komt de gebruiker centraal te staan. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Voor die belangen is het Rijk verantwoordelijk en wil het resultaten boeken. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid. Tevens werkt het Rijk aan een eenvoudigere regelgeving. Hierdoor neemt de bestuurlijke drukte af en ontstaat er ruimte voor regionaal maatwerk.

Uit de 13 nationale belangen zijn voor de regio Oost-Nederland (bestaande uit de provincies Overijssel en Gelderland) de volgende opgaven van nationaal belang naar voren gekomen:

- verbeteren van de internationale achterlandverbindingen;
- versterking van de primaire waterkeringen;
- deelprogramma's Veiligheid, Zoet water en Nieuwbouw en Herstructurering van het Deltaprogramma;
- EHS, inclusief de Natura 2000-gebieden;
- hoofdenergienetwerk (380 kV) over de grens.

Doorwerking plangebied
Het initiatief speelt zich af op lokaal niveau en heeft geen duidelijk herkenbare relatie met het ruimtelijke ordeningsbeleid op nationaal niveau. Geconstateerd kan worden dat het initiatief niet conflicteert met het nationaal ruimtelijk ordeningsbeleid.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft richtlijnen voor de inhoud van bestemmingsplannen voor zover het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang.

In de SVIR is vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet door de Rijksoverheid. Het gaat onder meer om de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote Rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische Hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied. In het SVIR wordt bepaald welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Barro bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken.

De normering uit het Barro werkt zoveel mogelijk direct door op het niveau van de lokale besluitvorming. Bij besluitvorming over bestemmingsplannen moeten de regels worden gerespecteerd. Het merendeel van de regels legt beperkingen op, daarin is een gradatie te onderkennen. Deze zijn geformuleerd als een 'ja-mits', een 'ja, voor zover', een 'nee-tenzij', een 'nee-als' of een stringente 'nee' bepaling.

Doorwerking plangebied
Vanuit het Barro (artikelen 2.11.2 en 2.11.3) volgt dat de dijken langs de Waal primaire waterkeringen zijn en dat er een reserveringszone (ruimte voor de rivier) voor de lange termijn aangewezen is. Binnen deze reserveringszone zijn geen nieuwe grootschalige of

kapitaalintensieve bestemmingen toegestaan. Het plangebied ligt op een afstand van circa 3,5 km van de Waal en ligt buiten deze reserveringszone. Het Barro heeft dan ook geen doorwerking naar dit bestemmingsplan.

Ladder voor duurzame ontwikkeling

Per 1 oktober 2012 is in artikel 3.1.6 Bro een lid 2 ingevoegd waarin een motiveringsplicht is opgenomen voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen in bestemmingsplannen. In de toelichting van het bestemmingsplan moet hiervoor een verantwoording plaatsvinden aan de hand van een drietal opeenvolgende treden (de "ladder duurzame verstedelijking"). De eerste trede in deze ladder is een beschrijving dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. Hierbij kan het gaan om zowel kwantitatieve als kwalitatieve aspecten. De beide vervolgstappen uit de genoemde ladder hebben betrekking op vraag of de ontwikkeling in bestaand stedelijk gebied ingepast kan worden en als dat niet mogelijk is op andere locaties, die vooral goed ontsloten moeten zijn.

Doorwerking plangebied
Gelet op de (kleinschalige) functiewijziging die het plan mogelijk maakt (voor één woning), kan het plan niet als een woningbouwlocatie als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, aanhef en onder i, van het Bro (ABRvS 14 januari 2014, nr 201308263/2/R4) gezien worden. De in het plan voorziene ontwikkeling kan dan ook niet worden aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling als bedoeld in deze bepaling van het Bro, zodat artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro niet van toepassing is. Voor wat betreft de behoefte wordt verwezen naar het provinciale en gemeentelijke beleid.

3.2 Provinciaal beleid

Op 14 januari 2014 stelde het college van Gedeputeerde Staten de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening vast. In de Omgevingsvisie staan de hoofdlijnen en in de Omgevingsverordening de regels. Het Waterplan, het Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan, het Streekplan, het Milieuplan en de Reconstructieplannen zijn herzien en samengebracht in de nieuwe Omgevingsvisie. De vaststelling door Provinciale Staten heeft op 24 september 2014 plaatsgevonden. Op 17 oktober 2014 zijn beide beleidsstukken in werking getreden. Het vormgevingsbeleid vervangt de Structuurvisie (Streekplan 2005) en de Ruimtelijke Verordening Gelderland.

De provincie richt zich meer op de kwaliteit van het bestaande, omdat uitbreiding steeds minder aan de orde zal zijn. De transformatie van het gebruik van bestaande gebouwen, centra en voorzieningen naar nieuwe invullingen is essentieel. De provincie ondersteunt partijen graag om tot goede invullingen en keuzes te komen via procesondersteuning, faciliteren en/of kwaliteitsateliers.

De provincie zet zich in voor de aanpak van leegstaand vastgoed en overcapaciteit, zonder de verantwoordelijkheid daarvoor weg te nemen bij vastgoedeigenaren en gemeenten. De Gelderse ladder voor duurzaam stedelijke ontwikkeling is een belangrijk instrument bij het motiveren van locatiekeuzes.

Daarnaast is er meer aandacht voor de ontwikkeling van de kernregio's, zoals de Health Valley in Nijmegen.

Aandacht voor steden

Er komt een sterker accent te liggen op stedelijke netwerken als economische kerngebieden van Gelderland. Dit zijn de gebieden, waar nu al de meeste mensen wonen en werken en die ook in de toekomst met name veel jongeren zullen trekken. Voor de versterking van (boven)regionale voorzieningen ligt de focus op drie stedelijke netwerken: dit zijn sterk verstedelijkte zones die de vorm aannemen van een netwerk van grotere en kleinere compacte steden, elk met een eigen karakter en profiel binnen het netwerk. Stedelijke netwerken zijn van groot belang voor Gelderland als geheel: als motor voor de economie en vanwege de voorzieningen voor de gehele regio. In Gelderland zijn drie stedelijke netwerken:

- Apeldoorn-Zutphen-Deventer
- Arnhem-Nijmegen
- Ede-Wageningen

Stadsregio Arnhem-Nijmegen

De provincie en haar partners streven in de regio naar inzet van de gemeenten, maatschappelijke organisaties, ondernemers en de provincie die nodig is om in te kunnen spelen op de opgaven in de Stadsregio Arnhem Nijmegen. De belangrijkste speerpunten voor de stadsregio zijn:

Innovatie en economische structuurversterking

- innovatie en economische structuurversterking;
- Topsector Health Valley en Creatieve Industrie;

Clusters: Energie- en Milieutechnologie, logistiek, agro, toerisme

- een goed bereikbare regio;
- verbeteringen bestaande infrastructuur weg, water, spoor;
- voorkomen, benutten, bouwen;

Sociaal economische vitaliteit en verstedelijking

- OV-knooppunten en versterking stedelijke structuur;
- het belang van de bestaande woningvoorraad;
- het voorzieningenniveau van de kernen staat onder druk;
- voorkomen van overaanbod van bedrijventerreinen, detailhandel, kantoren;

Gebiedskwaliteiten benutten

- kwaliteiten van het buitengebied (natuur en cultuurhistorie) verbinden met ontwikkelingsmogelijkheden.

Wonen, bedrijventerreinen en kantoorontwikkelingen

De provincie heeft op regionale schaal afspraken met partners over wonen en bedrijventerreinen gemaakt. Deze afspraken blijven staan en worden met partijen verder doorontwikkeld. De provincie beziet daarnaast of regionale afstemming over detailhandel aan de orde kan zijn. Voor kantoren heeft de provincie een aantal plekken aangewezen waar grootschalige regionale kantoorontwikkeling mogelijk is. In Nijmegen is dat rondom het centraal station.

Daarnaast streven de provincie en haar partners er samen naar om vraag en aanbod op de woningmarkt met elkaar in balans te brengen en te houden: hoe kan de woningvoorraad kwantitatief en kwalitatief meegroeien met een veranderende vraag? Zij zien daarbij de volgende opgaven:

1. van bouwen van nieuwe woningen naar benutten van de bestaande voorraad,
2. van aanbod gestuurd naar vraag gestuurd.

Doorwerking plangebied
Het plangebied is gesitueerd binnen de woningbouwcontour van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen. Een functiewijziging naar een woning is ter plaatse dus toegestaan.

In het Kwalitatief Woonprogramma 2010 tot en met 2019 (KWP3) zijn eind 2009 afspraken

gemaakt met de Gelderse gemeenten en woningcorporaties over te bouwen woningen en de woningdifferentiatie op regionaal niveau. In het KWP3 wordt de Stadsregio een netto woningbouwprogramma opgelegd van 26.000 woningen. De gemeenten in de Stadsregio hebben nog geen verdere afspraken gemaakt over de 'binnenregionale verdeling' van het programma. Het netto woningbouwprogramma van voorliggend plan betreft één woning.

Hiermee voldoet het plan aan de kwalitatieve uitgangspunten van het KWP3. Gezien de zeer geringe omvang van voorliggend plan en het feit dat het regionale woningbouwprogramma tot en met 2019 loopt, is het aannemelijk dat het plan ook past binnen de kwantitatieve uitgangspunten van het KWP3. Hiermee wordt voldaan aan artikel 3 van de Verordening. Geconcludeerd wordt dat onderhavige ontwikkeling past binnen de kaders van de Ruimtelijke Verordening Gelderland.

3.3 Regionaal beleid

Sinds 1 juli 2015 bestaat de Stadsregio Arnhem-Nijmegen niet meer als officiële bestuurslaag. Hierdoor is er geen instantie meer direct verantwoordelijk voor het regionale beleid op het gebied van mobiliteit, ruimte, wonen en werken. Voor de beleidsvelden wonen, detailhandel en bedrijventerreinen geldt dat provincie Gelderland in haar omgevingsvisie en omgevingsverordening nog wel verwijst naar de regionale afspraken. Voor deze beleidsvelden worden nog steeds regionale afspraken vastgelegd in gezamenlijk overleg met regiogemeenten en provincie. Ook voor andere beleidsvelden blijft regionale afstemming in veel gevallen noodzakelijk.

3.4 Gemeentelijk beleid

Ontwikkelingsstrategie Waalsprong Nijmegen, een andere aanpak (2013)

Samen met bewoners, projectontwikkelaars, corporaties, beleggers en andere partijen werkt gemeente Nijmegen aan de Waalsprong: een aantrekkelijk stadsdeel dichtbij de historische binnenstad op een unieke locatie in het Betuwse landschap en aan de oever van de Waal. In 2007 is als uitwerking van het door de Raad vastgestelde Voorkeursmodel het eerste Ontwikkelingsbeeld voor de Waalsprong opgesteld. Veel van de ambities uit het Ontwikkelingsbeeld 2007 zijn waargemaakt.

Door veranderde tijden en inzichten was de gemeente aan een geactualiseerd Ontwikkelingsbeeld met een nieuw perspectief, een andere manier van gebiedsontwikkeling en een aangepaste fasering toe. De ambities voor de Waalsprong blijven echter onverminderd van kracht: het realiseren van een aantrekkelijk, kwalitatief en duurzaam stadsdeel. De ontwikkelingsstrategie 2013 geeft duidelijkheid over de koers tot en met 2016 en is tegelijkertijd globaal en flexibel genoeg om ruimte te bieden voor - nog onbekende en deels onvoorspelbare - toekomstige ontwikkelingen. De Ontwikkelingsstrategie 2013 is een uitwerking van de Stadsvisie 2020 en de Structuurvisie Nijmegen 2013 - 2020. Ook de geactualiseerde Nota Beeldkwaliteit is er in verwerkt.

Doorwerking plangebied
De ontwikkeling is in overeenstemming met het beleid uit de Ontwikkelingsstrategie Waalsprong Nijmegen.

Hoofdstuk 4 Sectorale aspecten

4.1 Wonen

Samen werken aan goed wonen! Woonvisie Nijmegen 2015-2020
Op basis van de uitgangspunten van het beleid en de situatie op de woningmarkt gelden voor deze locatie de volgende opgaven en thema's van het woonbeleid:

- Betaalbaarheid; voldoende betaalbare woningbouw
- Woningbouwopgave: prioriteit bij Waalsprong en Waalfront
- Duurzaam wonen

Nijmegen Noord is de grootste uitbreidingslocatie, de Waalsprong. In totaal komen in dit nieuwe stadsdeel ca. 12.000 woningen. Rondom de bestaande kern Lent zullen ca. 8.000 woningen komen. Nijmegen Noord kent een voor de Vinex kenmerkende bevolkingssamenstelling: overwegend jonge gezinnen met kinderen. De bestaande kern Lent wijkt uiteraard af van dat beeld en heeft naar leeftijd en huishoudenstypen een meer gemiddelde samenstelling.

Centraal in het beleid ten aanzien van Nijmegen Noord staat dat op deze grote locatie een gevarieerd scala aan woonmilieus moet ontstaan. Cruciaal is dat het goedkope segment goed gespreid wordt over de deelplannen, te grote concentraties moeten worden vermeden.

Met de voorgestane ontwikkeling wordt één vrijstaande woning in Nijmegen Noord gerealiseerd, welke grenst aan het ontwikkelingsgebied de Waalsprong. Aangezien deze woning ook voorheen als bedrijfswoning was ingezet, verandert het aantal woningen op de locatie niet. Vanuit woonbeleid is er dan ook geen bezwaar. Omzetting naar een burgerwoning past in de ontwikkeling van het gebied, is in overeenstemming met de Woonvisie Nijmegen.

4.2 Bedrijven en milieuzonering

Door de aanwezigheid van een aantal drukke wegen, verschillende bedrijfsbestemmingen en het spoor Arnhem-Nijmegen, kan het gebied worden gekenschetst als “gemengd gebied” conform de VNG-brochure (blz. 30).

Goede ruimtelijke ordening
Het beginsel van een goede ruimtelijke ordening is van toepassing voor alle ruimtelijke ontwikkelingen. Een goede ruimtelijke ordening draagt bij aan een goede kwaliteit van de leefomgeving die o.a. tot uiting komt in een aantal ruimtelijke kwaliteiten, zoals stedenbouwkundige, cultuurhistorische, landschappelijke en de milieu-hygiënische kwaliteit van een gebied.

Deze paragraaf heeft betrekking op de milieukundige beoordeling van het plan. Hierin worden de mogelijke nadelige milieugevolgen van het plan getoetst aan de (inter-)nationale regelgeving en wordt vervolgens nader beoordeeld of de ruimte voor de in het geding zijnde maatschappelijke functies niet onaanvaardbaar wordt ingeperkt.

In casu moet dus worden nagegaan of er enerzijds kan worden gewaarborgd dat er sprake is van een goed woon- en leefklimaat in de voormalige bedrijfswoning, maar ook dat de veranderde status van de bedrijfswoning de ontwikkelingsmogelijkheden van de nabijgelegen bedrijven niet onevenredig belemmert.

Concreet betekent dit een toetsing aan de volgende aspecten:

- Onderzoek naar de vraag of, uitgaande van de representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden, het plan feitelijk uitvoerbaar is. Dit in het licht van de sectorale milieuregelgeving, zoals bijvoorbeeld de Natuurbeschermingswet, flora- en faunawet, afvalstoffenbeleid, Besluit milieueffectrapportage, Wet geluidhinder, luchtkwaliteit (Wet milieubeheer), Wet bodembescherming, Besluiten met betrekking tot de externe veiligheid, etcetera.

- beoordeling van de duurzaamheid van de ruimtelijke kwaliteit, waarbij van belang zijn een zorgvuldig ruimtegebruik (mogelijkheden voor functiecombinaties en consequenties van milieuzonering) en mogelijkheden voor de combinatie van bestaande en toekomstige functies, in het licht van criteria die gelden voor het woon- en leefklimaat.

Anders dan bij de hierboven genoemde toetsing naar de uitvoerbaarheid, geldt bij deze beoordeling dat er gemeentelijke beleidsvrijheid bestaat ten aanzien van de toetsingsmethode en hieruit volgende conclusies. Bij de uitvoering van de opgelegde taken waarbij B&W of de gemeenteraad beleidsvrijheid hebben, moet echter consistent beleid worden gevoerd. Waar de grenzen van de gemeentelijke beleidsvrijheid liggen is, naast wettelijke grenzen, veelal uitgekristalliseerd in de jurisprudentie.

In het onderstaande zal voor het onderhavige project nader worden ingegaan op de bovengenoemde aspecten:

Uitvoerbaarheid

- *Externe veiligheid*
De gemeente heeft de wettelijke plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. In deze afweging is het van belang de risico's te beschouwen die ontstaan door inrichtingen vallend onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en risicovolle transportroutes. Voor het plaatsgebonden risico (PR) zijn grenswaarden voor kwetsbare objecten aangegeven en richtwaarden voor beperkt kwetsbare objecten. Het groepsrisico (GR) dient verantwoord te worden. In de directe nabijheid van het plangebied liggen geen Bevi bedrijven. De volgende risicobronnen hebben invloed op het bestemmingsplangebied:

- Het spoor van Den Bosch naar Arnhem en de Betuwelijn
- De A15 en de A325
- De hogedruk aardgasleiding N-578-19

Toetsing aan Plaatsgebonden risico (PR)
Onder het PR wordt verstaan de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een gevarenbron bevindt, overlijdt ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen van die bron. Voor het plaatsgebonden risico zijn grenswaarden ($PR*10^{-6}$) als toetsingswaarden aangegeven voor kwetsbare objecten en richtwaarden voor beperkt kwetsbare objecten. Daar waar gesproken wordt van een PR contour wordt de $PR*10^{-6}$ contour bedoeld.

De PR contour van de spoorlijn Den Bosch naar Arnhem en de Waal komt niet buiten de transportas zelf. Ook de PR contour van de wegen, Betuwelijn en de gasbuisleiding liggen ver van het plangebied verwijderd. Het PR vormt dus geen belemmering voor het plan.

De verantwoording van het groepsrisico
Het groepsrisico geeft de kans weer op een ongeval met ten minste 10, 100 of 1000 dodelijke slachtoffers binnen het invloedgebied van de beschouwde risicobron. Het groepsrisico dient verantwoord te worden. Voor de verantwoording van het groepsrisico rond bedrijven geldt een ander afwegingskader dan de verantwoording van de risico's rond transportroutes.

Binnen het plangebied ligt een hogedruk aardgastransportleiding. Deze leiding heeft een druk van 40 bar en een doorsnede van 168 mm. De 100% lethaalcontour is 50 meter breed

en het invloedgebied loopt tot 70 meer van de buisleiding. Volgens het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) kan volstaan worden met een lichte verantwoording aangezien het groepsrisico niet meetbaar toeneemt. Recent onderzoek (QRA De Grift Noord, januari 2015) heeft aangetoond dat deze buisleiding een groepsrisico laat zien dat ver onder de 10% van de oriëntatiewaarde ligt. De beleidsvisie externe veiligheid van Nijmegen geeft aan dat het toevoegen van kwetsbare objecten binnen de 100% lethaalcontour een zware verantwoording vereist. De woning zelf ligt echter op 65 meter van de buisleiding. Hier kan dus worden volstaan met een lichte verantwoording van het groepsrisico. De dichtheid aan personen in het plangebied is zeer laag, het groepsrisico is laag en neemt niet toe en de Veiligheidsregio (VRGZ, jan 2016) ziet geen aanleiding voor extra maatregelen op het gebied van bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid ter plaatse.

Het spoor van Nijmegen naar Arnhem is opgenomen in het basisnet vervoer gevaarlijke stoffen.

Het plangebied ligt op 70 meter van het spoor. Volgens het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) is een zware verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk indien aangetoond kan worden dat het groepsrisico met niet meer dan 10% toeneemt. Dit is hier het geval. De beleidsvisie externe veiligheid van Nijmegen geeft aan dat er wel zwaar verantwoord dient te worden bij het introduceren van nieuwe kwetsbare objecten binnen de 200 meter contour van het spoor. De visie ging echter uit van een relatief hoog groepsrisico op het spoor. Door de komst van het basisnet is dit echter sterk afgenomen. Daarnaast is het absolute risico nihil en blijft dit zo aangezien er geen objecten worden toegevoegd. Er wordt dus afgezien van een zware verantwoording.

De A325 en de A15 liggen op respectievelijk 280 en 600 meter afstand van het plangebied. Het invloedgebied van deze wegen ligt dus over het plangebied. De risico's van deze wegen zijn gezien de afstand echter zeer laag waardoor kan worden volstaan met een standaard verantwoording (Beleidsvisie EV pagina 33). Deze standaard verantwoording geldt ook voor de Betuwelijn.

Het bedrijf Toorank aan de Stationsweg 9 valt niet onder het Bevi. Een verantwoording van het groepsrisico is derhalve niet noodzakelijk. Gezien de bestemmingsplanwijziging en de afstand tot het bedrijf zijn er ook geen effecten op het groepsrisico van dit bedrijf te verwachten.

De Veiligheidsregio Zuid heeft in haar brief van 26 januari 2016 (VRGZ, jan 2016) aangegeven dat de effecten op het groepsrisico nihil zijn en ziet dus ook geen belemmeringen in de ontwikkeling.

Conclusie
Op grond van externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor de planontwikkeling.

Duurzame ruimtelijke kwaliteit
Bij de oprichting van een nieuw kwetsbaar object moet worden voorkomen dat omliggende bedrijvigheid in overwegende mate wordt gehinderd door een gepland project. De eisen die gesteld moeten worden aan het woon- en leefklimaat van een woonbestemming, kunnen immers omgekeerd betekenen dat de aanwezige bedrijvigheid geconfronteerd wordt met aanvullende eisen, die niet altijd te realiseren zijn.

Er kan echter aangenomen worden dat door het aanhouden van bepaalde minimale afstanden tussen potentieel hinderlijke activiteiten en hiervoor kwetsbare objecten (milieuzonering), een goed woon- en leefklimaat kan worden bereikt, zonder dat hiervoor nadere eisen aan de reeds aanwezige bedrijven gesteld hoeven te worden.

Anders dan bij de toetsing aan landelijk geldende wetgeving, biedt het ruimtelijk beleid van rijk en provincies aan gemeenten beleidsvrijheid voor maatwerk op lokaal niveau. Bij het toepassen van milieuzonering is ervoor gekozen om gebruik te maken van de in 2009 verschenen VNG-brochure “Bedrijven en milieuzonering” (verder: “de VNG-brochure”) opgenomen richtafstandslijsten. Hierin wordt per bedrijfscategorie aangegeven welk type

milieuaspect (in de VNG brochure worden afstanden aangehouden voor geur, stof, geluid en gevaar) invloed op een hiervoor gevoelig object heeft. Vervolgens wordt aan de hand van de aan te houden minimale afstand, gewogen hoe groot deze invloed is bij een “normaal” bedrijf in de betreffende bedrijfscategorie, uitgaande van de representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden.

Naast de afstandseisen uit de VNG-brochure moet uiteraard ook rekening worden gehouden met overige milieuhinder die aan de orde kan zijn bij bepaalde bedrijfscategorieën, waaraan speciaal overheidsbeleid en hierop gerichte jurisprudentie nadere invulling geven.
Hierdoor wordt ook rekening gehouden met hinder die buiten de kaders van de VNG-brochure valt, zoals bijvoorbeeld de afstanden die dienen te worden aangehouden bij percelen waar gewasbeschermingsmiddelen gebruikt kunnen worden.
Hoewel ook ten aanzien hiervan geen wettelijke normen bestaan, en dus gemeentelijke beleidsvrijheid bestaat ten aanzien van de wijze waarop met de zgn. “spuitzones” wordt omgegaan, wordt deze vrijheid mede vormgegeven door de vele jurisprudentie die hierover reeds is verschenen.

Milieuzonering

In de nabijheid van de voorgenomen ontwikkeling zijn de volgende bedrijven gevestigd:

1) Van Wijk aannemers- en grondverzetbedrijf, Stationsstraat 82;
2) Diverse kleinschalige bedrijven aan de Stationsstraat;
3) Toorank, Stationsweg 9;
4) Hempflax BV, Stationsweg 22a;

Op basis van de VNG-brochure kan worden vastgesteld dat rondom de aanwezige bedrijven de volgende afstanden aangehouden moeten worden:

Ad 1) Van Wijk
In het vigerende bestemmingsplan is op deze locatie de volgende bedrijvigheid toegestaan:

a. bedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten alsmede het thans aanwezige grondverzetbedrijf en milieustraat;
b. ter plaatse van de aanduiding (sb-pb) tevens voor een inpandige puinbreker met een maximum capaciteit van 100.000 ton per jaar;
c. uitsluitend ter plaatse van de aanduiding (sb-pb) mag het breken en wassen van puin plaatsvinden;
d. ondergeschikte detailhandel;
e. ondergeschikte kantoren;
f. opslag en uitstalling;
g. ontsluitingswegen;
h. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
i. wadi’s, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

Op basis van het bovenstaande kan worden geconstateerd dat de meest belastende activiteiten ter plaatse van de inrichting zelf samenhangen met grondverzet, wat valt onder SBI-code 43: “Bouwbedrijven algemeen, bedrijfsoppervlak > 2000 m2”. Milieucategorie 3.2 van de VNG-brochure.
Hiervoor dient ten aanzien van mogelijke geluidsbelasting een afstand van 100 meter te worden aangehouden, gerekend naar een rustige woonwijk. In een zgn. “gemengd gebied”, zoals ter plaatse aanwezig is, kan deze aan te houden afstand, conform het gestelde in paragraaf 2.3 van de VNG-brochure, worden gehalveerd. Een afstand van 50 meter dient te worden aangehouden tot de nieuwe bestemming.

Het bedrijf is gelegen op 56 meter van de woonbestemming. Geconcludeerd kan dan ook worden dat het bedrijf op zichzelf geen belemmering vormt voor de aanwezigheid van een goed woon- en leefklimaat. Op een locatie van het terrein van het bedrijf, op ongeveer 135 m van de woning, is echter een bouwvlak met aanduiding (sb-pb) aanwezig, waar een inpandige puinbreker, met een maximum capaciteit van 100.000 ton per jaar, mag worden

opgericht.

Dergelijke puinbrekers (SBI-code 383202) hebben in de VNG-brochure een milieucategorie 4.2, waarvoor dus in gemengd gebied een minimale afstand van 200 meter moet worden aangehouden.
Er zijn geen gevoelige objecten in de nabijheid van de woning aan de Stationsweg 22, waardoor gesteld kan worden dat het wel degelijk mogelijk is dat de nieuwe woonbestemming aanvullende belemmeringen voor de bedrijfsontwikkeling van het aannemers- en grondverzetbedrijf met zich meebrengt.
Voor puinbrekers zijn de volgende milieuzoneringsafstanden aangegeven in de VNG-brochure: “geur”: 30 meter; “stof”:100 meter; “geluid”: 300 meter en “gevaar”: 10 meter.

Voor een gemengd gebied betekent dit dus dat voor de verschillende milieucompartimenten resp. de volgende afstanden moeten worden aangehouden: 10, 50, 200 en 10 meter.

Geconcludeerd kan dan worden dat de ligging op 135 meter van de puinbreker betekent dat alleen op gebied van “geluid” niet wordt voldaan aan de in de VNG-brochure genoemde afstanden.

In de akoestische rapportage opgesteld door het bureau ABOVO acoustics, rapportnummer W1564-2-R, d.d. 17 december 2013, wordt echter aangetoond dat de nieuwe woonbestemming geen aanvullende belemmeringen met zich meebrengt.
De woning aan de Stationsweg 22 wordt immers reeds meegenomen als meetpunt in dit rapport ten behoeve van de vergunningverlening bij het bedrijf Van Wijk aannemers- en grondverzetbedrijf. Aangetoond werd dat de geluidsbelasting op de nieuwe woning (ruim) lager is dan de van toepassing zijnde richtwaarden voor langetijdgemiddeld beoordelingsniveau, zoals deze voortvloeien uit de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (1999). Ook de geluidsnormen voor maximale geluidniveaus en indirecte geluidhinder worden (ruim) gehaald.

Uit het bovengenoemde rapport blijkt dat er in alle doorgerekende gevallen andere woningen/ geluidgevoelige objecten in de nabijheid van het bedrijf zijn, welke in de verschillende bedrijfssituaties een hogere geluidsbelasting kennen.

Uit dit rapport kan hierdoor dus worden geconcludeerd dat de woning aan de Stationsweg 22 niet belemmerend is voor eventuele uitbreidingen van het bedrijf Van Wijk aannemers- en grondverzetbedrijf (inclusief de positief bestemde puinbreker), in de toekomst.

Ad 2) Diverse kleinschalige bedrijven aan de Stationsstraat;
Naast de bedrijfsactiviteiten van het bedrijf Van Wijk is op het bedrijfsterrein ook ruimte voor een aantal bedrijven voor zover deze voorkomen in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten van het vigerende bestemmingsplan.

Deze bedrijven hebben dus in gemengd gebied een afstand van 10 meter nodig om te kunnen voldoen aan de criteria van milieuzonering zoals opgenomen in de VNG-brochure. Aan deze afstand wordt voldaan.

Ad3) Toorank, Stationsweg 9;
Op 218 meter van de geplande woonbestemming ligt de (geplande) whiskystokerij Toorank (SBI code 11.01), welk bedrijfstype in de VNG-brochure een milieucategorie 4.2 krijgt, waarvoor in gemengd gebied een minimale afstand van 200 meter geldt. Deze afstand wordt ook gehaald.

Ad 4) Hempflax BV, Stationsweg 22a;
Voor het bedrijf Hempflax is 13 september 2006 vergunning verleend in het kader van de Wet milieubeheer voor een tweetal gebouwen met bedekte teelt, een grasweide en een drietal boomgaarden.

Een inrichting met in hoofdzaak bedekte teelt wordt in de VNG-brochure geplaatst in categorie 2, wat in gemengd gebied betekent dat een afstand van 10 meter moet worden

aangehouden. Ook deze afstand wordt (ruim) gehaald.

Conclusie milieuzonering
Ten aanzien van de beschouwde bedrijven wordt, met uitzondering van de puinbreker behorend bij de inrichting van Van Wijk aannemers- en grondverzetbedrijf, gevestigd aan de Stationsstraat 82, voldaan aan de aan te houden afstanden die voortvloeien uit de VNG-brochure. Aan de hand van de in de bijlage 1 opgenomen geluidsrapportage wordt echter aangetoond dat ter plaatse van de woning sprake is van een goed- woon en leefklimaat.

Overige milieuhinder

- Spuitzone
Door de nabijheid van een tweetal hoogstam boomgaarden dient ook rekening te worden gehouden met spuitzones die rondom deze boomgaarden mogelijk relevant zijn.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) heeft in bestendige jurisprudentie overwogen, onder meer in haar uitspraak van 23 september 2009, in zaak nr. 200900570/1/R2, dat zij een afstand van 50 m tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, in het algemeen niet onredelijk acht. Dit brengt echter niet met zich dat een kortere afstand in een bepaalde situatie niet redelijk zou kunnen zijn, indien aan die afstand een deugdelijke motivering ten grondslag is gelegd. Bijzondere omstandigheden kunnen immers nopen tot het afwijken van de vuistregel (o.a. 200400297/1 (Buren)).

In de casus 201402301/3/R3 (Houten) wordt duidelijk gemaakt dat een kortere afstand in een bepaalde situatie niet onredelijk zou kunnen zijn, maar aan deze afstand dient dan wel een deugdelijke motivering ten grondslag te worden gelegd. Afwijken van de afstandseis van 50 meter is alleen mogelijk aan de hand van een locatiespecifiek onderzoek voor de spuitzone, waarin wordt beoordeeld of de specifieke omstandigheden en eventueel te treffen voorzieningen afdoende zijn om een goed woon- en leefklimaat te realiseren.

In de uitspraak 201500060/1/A1 (Beuningen) stelt de Afdeling dat hierbij het planologisch toegestane gebruik maatgevend is, waarbij terecht niet bepalend is geacht dat in de huidige situatie bij de fruitboomgaard, naar gesteld, niet gespoten zal worden, omdat de huidige eigenaar heeft toegezegd geen bestrijdingsmiddelen te zullen gebruiken.
Ook wanneer de fruitboomgaard slechts hobbymatig wordt gebruikt, overweegt de Afdeling onder verwijzing naar de uitspraak van 24 februari 2010, in zaaknr. 200905405/1/R1, dat een aan te houden afstand in verband met het woon- en leefklimaat van nabijgelegen gevoelige objecten niet uitsluitend geldt voor bedrijfsmatige teelt, maar evenzeer voor hobbymatige teeltactiviteiten.

Ook het feit dat er sprake is van een sedert jaren bestaande situatie is voor de Afdeling in de casus 201306395/1/R2 (Geldermalsen) op zichzelf geen doorslaggevend argument om voorbij te kunnen gaan aan de bestrijdingsmiddelenproblematiek.

In de vigerende milieuvergunning die is verleend voor de inrichting van Hempflax Agro BV (ook thans nog vergunninghouder) aan de Stationsweg 22a, van 13 september 2006, worden drie, relatief kleine, percelen vergund voor fruitteelt. De afstand tussen de woning en twee van de drie vergunde fruitboomgaarden is minder dan 5 meter.
In relatie tot de bovenstaande jurisprudentie is duidelijk dat er spanning bestaat tussen de (vergunde) praktijk en de afstanden die ten opzichte van fruitboomgaarden aanwezig zouden moeten zijn om bij de aangevraagde bestemmingsplanwijziging nog te kunnen spreken van een goede ruimtelijke ordening.

Door de aanvrager is echter een schrijven namens de eigenaar en gebruiker van de boomgaarden (mr. C.J. Schipperus, namens de firma Hempflax) overhandigd, waarin wordt aangegeven:

“Namens cliënte, de firma Hempflax kan ik u bevestigen dat de “boomgaard” aansluitend op de tuin van uw cliënten, niet wordt gebruikt voor fruitteelt, dat er geen gebruik gemaakt wordt

of zal worden van chemische bestrijdingsmiddelen en dat Hempflax bereid is in te stemmen met een bepaling in het bestemmingsplan (dat voor de woning, de tuin en (in zoverre) voor de boomgaard zal worden gemaakt) dat vastlegt dat in de boomgaard geen chemische bestrijdingsmiddelen mogen worden gebruikt."

Op basis van bestaande jurisprudentie kan vervolgens de conclusie worden getrokken dat er op basis van deze toezegging in dit geval mogelijk sprake is van "bijzondere omstandigheden" als bedoeld in de casus 200400297/1.

Een belangrijke voorwaarde voor het van toepassing zijn van de voorliggende casuïstiek bij fruitboomgaarden is immers gegeven in de casus 200801856/2 (Eijsden) waarin is bepaald dat de afstand van 50 meter weliswaar als vuistregel geldt, maar dat in dit geval wel het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de lijn der verwachting moet liggen.

In dit geval wordt echter in het bestemmingsplan, met instemming van de betrokken inrichting en eigenaar van de betrokken boomgaarden, voor het plangebied, dus inclusief de betrokken fruitboomgaarden, de volgende bepaling in de regels opgenomen:

"het toepassen van chemische bestrijdingsmiddelen ten behoeve van fruitteelt, is zonder, door het bevoegd gezag goedgekeurd locatiespecifiek onderzoek en de toepassing van de hieruit eventueel voortvloeiende maatregelen, binnen een afstand van 50 meter tot de bestemming "Wonen", "Recreatie - Verblijfsrecreatie" en "Recreatie-Dagrecreatie", niet toegestaan."

Omdat deze bepaling klaarblijkelijk (volgens alle betrokkenen) in overeenstemming is met het vigerende gebruik, gelden dienaangaande ook geen overgangsbepalingen.

Op grond hiervan kan dan ook worden gesteld dat het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen ter plaatse, overeenkomstig het gestelde in de casus 200801856/2, niet in de lijn der verwachtingen ligt, waardoor de vuistregel ten aanzien van de aan te houden afstand bij fruitboomgaarden niet van toepassing is.

Dit alles betekent dat de aanwezigheid van de fruitboomgaarden, onder deze omstandigheden, naar onze mening geen overwegende belemmeringen oplevert voor het woon- en leefklimaat van de aangevraagde woonbestemming. Ook bij eventuele toekomstige verkoop van de betreffende grond is hiervan sprake.

4.3 Geluid

Weg- en railverkeer
Volgens de Wet geluidhinder heeft iedere geluidsbron een eigen zone. Een zone is het akoestisch aandachtsgebied langs een geluidbron. De zonebreedte van een weg is vastgelegd in de Wet geluidhinder. De ruimte boven de weg hoort ook bij de zone. De basis voor het bepalen van de breedte van de zone voor spoor is vastgelegd in artikel 1.4a lid 1 van het Bgh. De breedte van de zone van een spoorweg is afhankelijk van de geluidsbelasting ter plaatse van de referentiepunten.

In het geval van de realisatie van nieuwe geluidgevoelige bestemmingen geldt voor wegverkeer een voorkeurswaarde van 48 dB en afhankelijk van een binnenstedelijke of buitenstedelijke situatie geldt een maximale grenswaarde van 63 dB en 53 dB. Voor railverkeer geldt een voorkeurswaarde van 55 dB en een maximale grenswaarde van 68 dB. Bij overschrijding van de voorkeurswaarden kan onder voorwaarden een hogere waarde worden vastgesteld.

Nabij het plangebied aan de Stationsweg liggen de volgende gezoneerde geluidsbronnen die het gebied belasten:

- Stationsweg

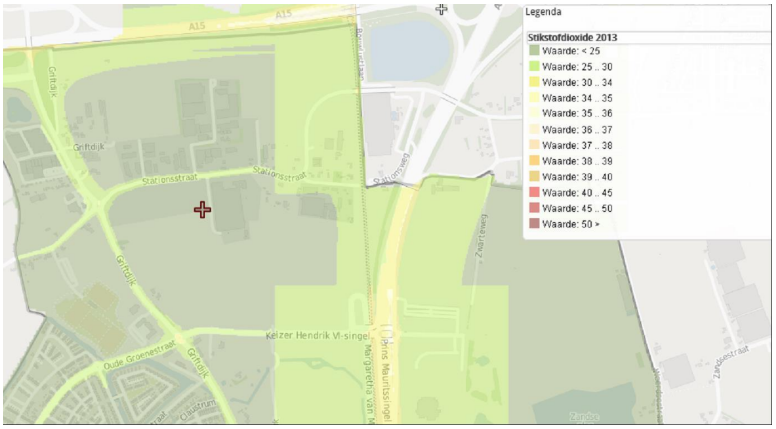
- Spoorlijn Arnhem-Nijmegen

Op basis van art. 76 lid 3 Wgh hoeft de geluidsbelasting van een aanwezige weg of spoorlijn op bestaande woningen niet getoetst te worden aan de grenswaarden. Hieronder valt het omzetten van een agrarische bedrijfswoning naar een (burger)woning. Wanneer de wijziging via een bestemmingsplanprocedure wordt gerealiseerd, hoeft geen toetsing aan de Wet geluidhinder plaats te vinden en is vaststelling van eventuele (nieuwe) hogere waarden niet aan de orde.

4.4 Luchtkwaliteit

Bestaande situatie
De luchtkwaliteit in het merendeel van dit plangebied wordt belast door verkeersuitstoot van de A15. Overige bronnen zijn voor zover bekend niet relevant of niet aanwezig.

Uit recent luchtkwaliteitsonderzoek van de gemeente Nijmegen blijkt dat op de A15 een overschrijding van grenswaarden plaatsvindt. Voor het rekenjaar 2014 is voor NO2 jaargemiddelde de contour ingevoegd. De overschrijdingen vinden plaats op het wegdek. Formeel hoeft boven het wegdek en direct langs de weg (binnen 10 meter van de rand van de weg) niet aan de grenswaarden voldaan te worden.

Toetsing aan regelgeving
Bij toetsing van een ruimtelijk plan op luchtkwaliteit moet conform regelgeving gelet worden op de volgende 2 aspecten:

a. Het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit.

b. Het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.

Ad a. Het plan als veroorzaker van verkeer en daardoor bron van slechte luchtkwaliteit.
In de Wet milieubeheer titel 5.2 ('Wet luchtkwaliteit') zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen. Deze betreffen de stoffen: zwaveldioxide, stikstofdioxide (NO2), stikstofoxiden, fijn stof (PM10), koolmonoxide, benzeen, benzo(a)pyreen, lood en ozon. In Nederland worden over het algemeen alleen overschrijdingen geconstateerd voor de stoffen NO2 en PM10. Het luchtkwaliteitsonderzoek beperkt zich dan ook tot deze twee stoffen. De grenswaarden voor NO2 en PM10 uit de Wet luchtkwaliteit zijn weergegeven in onderstaande tabel. De regelgeving met betrekking tot luchtkwaliteitseisen is verder uitgewerkt in AMvB's en Ministeriële regelingen. Bij het faciliteren van ruimtelijke plannen moet volgens de Nederlandse wetgeving de verandering van de luchtkwaliteit door het plan worden getoetst.

Tabel: luchtkwaliteit

	norm	ingangsdatum
Jaargemiddelde grenswaarde NO_2	40 ìg/m^3	1 januari 2015
Jaargemiddelde grenswaarde PM10	40 ìg/m^3	1 juni 2011
Daggemiddelde grenswaarde PM10	max. 35 dagen/jaar > 50 ìg/m^3	1 juni 2011

Een ruimtelijke ontwikkeling kan doorgang vinden indien aannemelijk kan worden gemaakt dat:

- de ruimtelijke ontwikkeling, al dan niet in combinatie met aan het project verbonden maatregelen, niet in betekende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit, of;

- de luchtkwaliteit door de ruimtelijke ontwikkeling, al dan niet in combinatie met aan het project verbonden maatregelen, per saldo verbetert of tenminste gelijk blijft (Wm artikel 5.16.1.b.1°), of;

- bij een beperkte verslechtering van de luchtkwaliteit vanwege de ruimtelijke ontwikkeling, de luchtkwaliteit in een gebied rondom het project per saldo verbetert (Wm artikel 5.16.1.b.2°). De verbetering en verslechtering zullen beide moeten gelden voor overschrijdingssituaties en dienen te worden betrokken op de concentraties van NO2 en/of PM10, of;

- de ruimtelijke ontwikkeling is beschreven in, past binnen, of is in elk geval niet strijdig met een vastgesteld programma zoals het NSL (Wm artikel 5.16.1.d), of;

- er geen grenswaarden worden overschreden door de ruimtelijke ontwikkeling.

Wat betreft de bijdrage van een plan aan de luchtkwaliteit is het Besluit Niet In Betekenende Mate Bijdragen (Luchtkwaliteitseisen) van belang, dat gelijk met de wetswijziging van kracht is geworden. Plannen die niet meer dan 3% bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit, hoeven niet getoetst te worden aan de luchtkwaliteitseisen in de Wet milieubeheer, hoofdstuk 5.

In het onderhavige plan bestaat het voornemen om een bestaande bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning. De verkeersaantrekkende werking die deze wijziging met zich mee brengt, veroorzaakt geen verslechtering van de luchtkwaliteit van 3% of meer. Daarmee valt de wijziging binnen de grenzen van het Besluit Niet In Betekenende Mate Bijdragen en hoeft geen nader onderzoek plaats te vinden.

Ad b. Het plan als te beschermen object tegen slechte luchtkwaliteit.
Op 16 januari 2009 is het Besluit “gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)” in werking getreden. Met deze AMVB wordt de bouw van zogenaamde gevoelige bestemmingen in de nabijheid van (snel)wegen beperkt. Het besluit heeft als doel het beschermen van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO_2), met name kinderen, ouderen en zieken. Over gemeentelijke wegen zegt het besluit niets en is derhalve geen beperking voor het plan. De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn aangemerkt als gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Ziekenhuizen, woningen, sportaccommodaties en horeca worden dus niet als gevoelige bestemming gezien.

In de recente landelijke "GGD-Richtlijn medische milieukunde: luchtkwaliteit en gezondheid" adviseert de GGD ten aanzien van het bouwen van gevoelige bestemmingen langs drukke gemeentelijke wegen (meer dan 10.000 mvt/etm):

- geen afstandscriterium;
- niet bouwen direct langs een drukke weg (dus niet in 1^e lijnsbebouwing);
- GGD heeft het advies “niet in 1^e lijnsbebouwing” aangevuld met dat dit minimaal moet

gelden binnen 50 meter van de rand van de drukke gemeentelijke weg.
De gemeente Nijmegen conformeert zich zo veel mogelijk aan deze GGD-richtlijn. Indien in het plangebied gevoelige bestemmingen worden gebouwd, dienen deze derhalve niet in de eerstelijns bebouwing langs bovengenoemde drukke wegen geplaatst te worden.

De woning is geen gevoelige bestemming. Ter hoogte van het plan zijn de concentraties stikstofdioxide en fijnstof laag te noemen (tot 30 ìg/m^3 stikstofdioxide). Er zijn geen belemmeringen voor de realisatie van het nieuwe plan op deze locatie.

4.5 Fysieke veiligheid

Bereikbaarheid
In beginsel streeft de brandweer er naar om panden langs twee onafhankelijke routes te ontsluiten. In dit specifieke geval is dit niet mogelijk, aangezien het pand aan een doodlopende (particuliere) weg ligt. In dat geval is een keervoorziening wenselijk; nabij het plangebied bestaat de mogelijkheid tot keren.

Bluswatervoorziening
Het Bouwbesluit 2012 stelt eisen aan de beschikbaarheid van bluswater. Afstand van de bluswatervoorziening(en) tot de brandweertoegang van gebouwen dient maximaal 40 meter te bedragen. De benodigde capaciteit van een dergelijke voorziening is voor de betrokken panden in dit plangebied minimaal 30m^3 water per uur. De situatie qua bluswatervoorziening op deze locatie voldoet niet aan deze vereisten. Met bijplaatsing van een brandkraan of aanleg van een geboorde put is deze situatie op niveau te brengen.

De voorwaarden t.a.v. bereikbaarheid en bluswatervoorziening zijn opgenomen in het Bouwbesluit 2012 en de nota 'Randvoorwaarden en Richtlijnen Brandweer Nijmegen m.b.t. bluswater en bereikbaarheid'.

Externe veiligheid
Het plangebied ligt in het invloedsgebied van diverse vervoersassen waarover gevaarlijke stoffen vervoerd worden (Betuweroute, A15, A325 en Spoor Arnhem-Nijmegen). De ontwikkeling heeft geen gevolgen voor de hoogte van het groepsrisico. Op grond van het Besluit externe veiligheid transportroutes dient formeel verantwoord te worden in het kader van de verantwoordingsplicht groepsrisico op de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Aangezien de gevolgen van de bestemmingsplanwijziging voor het groepsrisico nihil zijn, beperken wij ons tot een zeer beknopte beschouwing.

De mogelijkheden voor zelfredzaamheid ten aanzien van toxische ongevalsscenario's zijn afdoende; schuilen in de woning is hier de beste optie. Voor de Betuweroute, A15 en A325 zijn enkel deze scenario's relevant. Voor het spoor Arnhem-Nijmegen geldt dat de afstand tussen het plangebied en het spoor dusdanig beperkt is dat ook een explosie van brandbaar gas gevolgen kan hebben voor de woning; in geval van een dreigende explosie is vluchten de meest voor de hand liggende handeling. De mogelijkheden daarvoor zijn beperkt.

Voor bestrijding van ongevalsscenario's op het spoor Arnhem-Nijmegen heeft de gemeente Nijmegen een project lopen om bluswater en bereikbaarheid in het eerste kwartaal van dit jaar op afdoende niveau te krijgen.

Conclusie
De conclusie luidt dat vanuit het oogpunt van fysieke veiligheid de brandweer beperkingen ziet op het vlak van bluswatervoorziening; dit knelpunt is met beperkte maatregelen op te lossen. De invloed van de planherziening op het groepsrisico (externe veiligheid) is nihil.

4.6 Bodem

Voor deze bestemmingsplanwijziging is geen bodemonderzoek nodig, omdat:

- Alleen sprake is van een functiewijziging naar een woonbestemming;
- uit de historische informatie blijkt dat een boomgaard en champignonkwekerij op de locatie aanwezig waren;
- er zijn geen ondergrondse voorraadtanks bekend volgens het bodeminformatiesysteem;
- uit een verkennend bodemonderzoek van Geofox-Lexmond uit 2008 met kenmerk 20072116 op deze locatie blijkt dat geen sterke verontreinigingen zijn aangetoond.

Daarom zullen er zover het de bodem betreft geen bijzondere financiële of milieutechnische problemen bestaan. Voor deze bestemmingsplanwijziging geldt dat geen bodemonderzoek uitgevoerd dient te worden om te toetsen of de bodem geschikt is voor de gewenste ontwikkeling.

4.7 Water

De watertoets
Voor de ruimtelijke aspecten heeft het Nationaal Waterplan de status van structuurvisie. Hierin zijn water en ruimtelijke ontwikkelingen geïntegreerd, conform de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, Woningwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en Bouwbesluit 2012 en de Waterwet.

Binnen de volgende documenten is de watertoets verankerd:

- Nota Anders Omgaan met Water (Kabinetsstandpunt over het waterbeleid 21e eeuw, dec. 2000)

- Bestuursakkoord Water (mei 2011)

- Landelijke Handreiking Watertoets 3 (RIZA, december 2009)

- Waterplan 2010 – 2015 (WP4)

- Waterbeheersprogramma 2016-2021 (Waterschap Rivierenland, vastgesteld op 27 november 2015, ingegaan op 22 december 2015)

- Grondwaterbeleidsplan Waterschap Rivierenland 2011-2014

Algemeen
Het plangebied maakt deel uit van de bestaande waterhuishoudkundige inrichting van het gebied Ressen. Voor dit gebied zijn het Waterplan Nijmegen (2001), het Gemeentelijk Rioleringsplan 2010 tot en met 2016, het Waterhuishoudkundig Inrichtingsplan Waalsprong (2009) en de nota Afkoppelen en infiltreren hemelwaterafvoer (2013) relevant. Het plan betreft uitsluitend een functieverandering van bestaande bebouwing, aanpassingen van bebouwing of ruimte vinden niet plaats.

Oppervlaktewater
Binnen het plangebied en directe omgeving is oppervlaktewater aanwezig.

Grondwater
Het plangebied bevindt zich niet in een grondwaterwingebied of beschermingsgebied.

Riolering/ hemelwater
De riooltechnische ontsluiting van het plangebied bevindt zich aan de Stationsweg. De openbare riolering is uitgevoerd als een drukrioolstelsel stelsel. Een drukrioolgemaaltje voert het afvalwater naar de openbare riolering af. Hemelwater dat afstroomt van verharde oppervlakken mag niet naar de openbare riolering afgevoerd worden.

Vanuit het bouwbesluit 2012 geldt de verplichting om vuil water en hemelwater op een verantwoorde manier te verwerken. Vuil water moet verplicht op de openbare riolering aangesloten worden. De gemeente Nijmegen hanteert bij het duurzaam omgaan met hemelwater de nota 'Afkoppelen en infiltreren hemelwater'. Schoon hemelwater dient in de bodem te worden geïnfiltreerd.

Bij infiltratie van hemelwater dient waar mogelijk, conform het convenant Duurzaam bouwen in het KAN 2000, gebruik te worden gemaakt van duurzame bouwmaterialen. Voor plannen waarbij hemelwater geïnfiltreerd wordt, moet een waterhuishoudkundig plan bij de gemeente worden ingediend.

Voor het hemelwater, dat afstroomt van andere verhardingen dan daken, is een vorm van zuivering vereist. Deze zuivering moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het water in de vijver niet negatief beïnvloed wordt.

4.8 Flora en Fauna

Natura 2000
Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden en vormt daarmee de basis voor het beleid van de EU voor behoud en herstel van biodiversiteit. Natura 2000 is niet enkel ter bescherming van gebieden maar draagt ook bij aan soortenbescherming.

Het Natura 2000 netwerk omvat alle gebieden die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992. In en om Nijmegen gaat het om de Natura 2000 gebieden 'Uiterwaarden Waal' en de 'Gelderse Poort'.

Conclusie: Dit bestemmingsplan ligt op voldoende afstand van Natura2000 dat geen effecten te verwachten zijn. Natura2000 is dan ook niet aan de orde voor dit bestemmingsplan.

Natuurbeschermingswet
De Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) is een Nederlandse wet die oorspronkelijk in 1967 is vastgesteld maar in 1998 ingrijpend is gewijzigd. In deze wet is nu de natuurbescherming van specifieke gebieden geregeld. Internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt. De volgende gebieden zijn aangewezen in een aanwijsbesluit en beschermd op grond van de wet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden 'Uiterwaarden Waal', 'Gelderse Poort'

- Beschermde Natuurmonumenten (Rondom Nijmegen gaat het dan om 'Oude Waal' en 'Bronnenbos Refter')

In het aanwijsbesluit wordt de exacte ligging van het gebied aangegeven en welke habitats in het gebied moeten worden beschermd. De provincie legt per gebied vast welke waarden aanwezig zijn en waar de te beschermen habitats liggen. Voor alle werkzaamheden die schadelijk zijn voor de beschermde habitats moet een vergunning worden aangevraagd.

Conclusie: Dit bestemmingsplan is niet van invloed op gebieden die onder de Natuurbeschermingswet vallen en derhalve is deze wet dan ook niet aan de orde voor dit bestemmingsplan.

Flora en faunawet
Op 1 april 2002 is de Nederlandse Flora- en faunawet in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van dier- en plantensoorten. Ook is de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn (Europees) en het CITES-verdrag (overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde soorten wilde dieren en planten) in de Flora en faunawet verwerkt.

Het doel van deze wet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet hanteert daarbij het “nee, tenzij principe”. Dat betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn. Alleen onder strikte voorwaarden zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen mogelijk. Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 moeten worden aangevraagd. De ontheffingsaanvraag moet onderbouwd zijn door een goed onderzoek naar het voorkomen van en de effecten op beschermde soorten. Ook moet aangetoond worden dat er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang.

In de Flora- en faunawet is daarnaast een zogenaamde 'algemene zorgplicht' opgenomen. De zorgplicht is van toepassing op alle planten en dieren, ongeacht of ze wettelijk beschermd zijn. De zorgplicht houdt in dat er bij ingrepen zoals bouwactiviteiten altijd zorgvuldig moet worden omgegaan met de aanwezige planten en dieren. Schadelijke activiteiten moeten zoveel mogelijk worden voorkomen.

Bevoegd gezag voor de Flora- en faunawet is het Ministerie van EZ.

In 2008 is een inventarisatie van steenuilhabitats in Nijmegen Noord uitgevoerd. Daaruit bleek de aanwezigheid van een verblijfplaats van de steenuil in de omgeving van Stationsweg 22. Het is niet uitgesloten dat de steenuil gebruik maakt van het plangebied. Bij ruimtelijke ingrepen dient een quickscan flora en fauna te worden uitgevoerd. In dit plan is uitsluitend sprake van een gebruikswijziging naar wonen. Hiervoor is een quickscan flora en fauna niet noodzakelijk.

Conclusie: met deze bestemmingsplanwijziging wordt enkel de functie van de woning veranderd waardoor de stedenbouwkundige structuur op dit perceel gehandhaafd blijft.

Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone (GNN/GO)
Op 14 januari 2014 heeft het college van Gedeputeerde Staten de Omgevingsvisie en de bijbehorende Omgevingsverordening vastgesteld. Deze visie introduceert het zogenoemde Gelders Natuurnetwerk, waarmee het begrip EHS wordt losgelaten. Dit Gelders Natuurnetwerk bestaat uit alle terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige EHS en bevat tevens een zoekgebied van 7.300 ha voor de te realiseren 5.300 ha nieuwe natuur. Buiten dit Natuurwetwerk geldt onder meer de Groene Ontwikkelingszone.

GeldersNatuurnetwerk
Om de biodiversiteit nu en voor toekomstige generaties Gelderlanders veilig te stellen, beschermt de provincie het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Dit Gelders Natuurnetwerk bestaat uit alle terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

GroeneOntwikkelingszone
De Groene Ontwikkelingszone (GO) heeft een dubbele doelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met een (substantiële) versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. De GO bestaat uit terreinen met een andere bestemming dan bos of natuur die ruimtelijk vervlochten zijn met het Gelders Natuurnetwerk (GNN). De ecologische verbindingszones (evz's) maken deel uit van de GO, evenals weidevogelgebieden en ganzenfoerageergebieden.

Bevoegd gezag voor de GNN/GO is de provincie Gelderland.

Conclusie: dit bestemmingsplan ligt op voldoende afstand van de GNN/GO om geen effecten te verwachten.

Groenplan De groene draad (2007)
Het groenbeleid is vastgelegd in 'De groene draad - kansen voor het Nijmeegse groen' en heeft als doelstelling:

- inzicht te geven in het totaal van groene ontwikkelingen in en om de stad en hun onderlinge samenhang;
- een sturingsinstrument voor het bestuur te zijn voor groene ontwikkelingen in de stad;
- vanuit een groen toekomstperspectief een gids of leidraad te zijn voor toekomstige stedelijke ontwikkelingen;
- de groene ambities te benoemen voor de komende jaren die vertaald worden in een uitvoeringsprogramma.

De hoofdgroenstructuur en de hoofdbomenstructuur zijn de basis en de ruggengraat van het groen in Nijmegen. Deze structuren houden we dan ook in stand. In bestemmingsplannen gaat het dan om de bestemmingen Groen, Natuur en Bos. Daarnaast kennen ook andere

plekken een groene bestemming bijvoorbeeld kleinere groenplekken op wijkniveau.

Conclusie: in dit bestemmingsplan wordt de hoofdgroenstructuur in stand gehouden.

Handboek stadsbomen (2009)
Het Handboek Stadsbomen is een uitwerking van het Groenplan "De Groene draad, kansen voor het Nijmeegse groen'. Het Handboek Stadsbomen vormt het kader voor inrichtingsplannen en beheerplannen voor de openbare ruimte waar het bomen betreft. Het handboek is daarnaast te definiëren als toetsingskader voor ruimtelijke plannen en initiatieven en biedt inzicht in de beleidsuitgangspunten ten aanzien van bescherming, aanplant, beheer en kap van bomen.

De hoofddoelstelling van het Handboek Stadsbomen is het waarborgen van de duurzame instandhouding van het Nijmeegs bomenbestand door middel van behoud èn ontwikkeling.

De volgende uitgangspunten staan daarbij centraal:

- Optimale inzet van middelen.
- Waarborgen van een vitaal bomenbestand.
- Zorgen voor draagvlak; zorgvuldig afwegen, bewust besluiten en tijdig communiceren.
- Meer bomen en meer kronen. Inzet op kwantiteit en kwaliteit.

Het Handboek Stadsbomen heeft betrekking op alle bomen binnen de gemeentegrenzen. Dat zijn dus niet alleen de park-, laan- en straatbomen, maar ook bomen in tuinen en op particuliere terreinen. Voor bosopstanden, bosplantsoen en bomen in natuurgebieden gelden andere beleidskaders en wet- en regelgeving.

In het Handboek Stadsbomen is de hoofdbomenstructuur opgenomen. Deze structuur vormt samen met de hoofdgroenstructuur de basis van het groen in Nijmegen. De hoofdbomenstructuur leggen we niet vast in bestemmingsplannen maar wordt wel beschreven in de toelichting en speelt daarmee wel een rol in bestemmingsplannen.

Conclusie: in dit bestemmingsplan wordt de hoofdbomenstructuur in stand gehouden.

4.9 Cultuurhistorie

Rijksbeleid
Cultuurhistorie speelt een belangrijke rol bij de ruimtelijke inrichting van ons land. Het geeft identiteit en kwaliteit aan een gebied. Om deze redenen heeft het rijk de beleidslijn ingezet om cultuurhistorie onderdeel te laten zijn van het afwegingskader bij het opstellen van bestemmingsplannen. Deze beleidslijn is verwoord in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 en heeft geleid tot wijziging van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) sinds 1 januari 2012. Met het gewijzigde Bro zijn gemeenten wettelijk verplicht cultuurhistorie deel uit te laten maken van het afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Het rijk vraagt hiermee aan gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen, projectafwijkingsbesluiten en beheersverordeningen gebouwen, objecten en structuren met cultuurhistorische waarde te inventariseren en daaraan conclusies te verbinden en in het bestemmingsplan te verankeren.

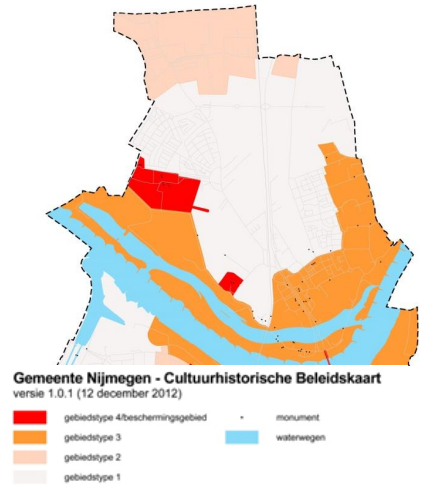
De Monumentenwet 1988 vormt de basis voor de monumentenzorg. Rijksmonumenten worden op basis van deze wet aangewezen, evenals rijksbeschermde stadsgezichten.

Gemeentelijk beleid
Het gedachtengoed uit de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg en het gewijzigde Besluit ruimtelijke ordening is aanleiding geweest om ook het gemeentelijk erfgoedbeleid te actualiseren. Dit heeft geresulteerd in de Nota Cultureel Erfgoed, die op 15 mei 2013 door de raad is vastgesteld.

Deze nota beschrijft op welke manier erfgoed kan bijdragen aan de ambitie van de gemeente Nijmegen om de identiteit van de stad te behouden en te versterken. Hiervoor worden drie strategieën ingezet: duurzame ruimtelijke ontwikkeling, kennis & inspiratie en bescherming & instandhouding.

De strategie duurzame ruimtelijke ontwikkeling heeft betrekking op een toekomstbestendige stad, waar erfgoed ingezet wordt om bij gebiedsontwikkelingen de eigen identiteit van de locatie te behouden of te versterken. De verplichtingen vanuit het Besluit ruimtelijke ordening en de daaruit voortvloeiende beleidsvrijheid die we als gemeente hebben, zetten we in om deze ambitie te kunnen realiseren. Erfgoed is namelijk een factor die kwaliteit geeft aan de ruimte en daarmee ruimtelijke ontwikkelingen kan verrijken. De cultuurhistorische elementen die onderdeel zijn van de identiteit van de stad kan men niet allemaal als beschermd monument of gezicht aanwijzen, maar zijn wel onderdeel van de manier waarop we onze stad beleven, inrichten en gebruiken. De cultuurhistorische beleidskaart is de basis voor de cultuurhistorische inbreng bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het bestemmingsplangebied valt binnen gebiedstype 2 van de cultuurhistorische beleidskaart. In deze gebieden gaat het om de samenhang tussen structuren en historische bebouwing en zijn de huidige stedenbouwkundige kwaliteiten uitgangspunt bij ruimtelijke plannen. De belangrijkste objecten zijn reeds beschermd als gemeentelijk of rijksmonument of staan op de aandachtslijst. De monumenten geven aanknopingspunten om de geschiedenis zichtbaar te houden. Er zal daarom in deze gebieden geen afzonderlijke aandacht zijn voor individuele bebouwing.

Voor gemeentelijke beschermingen is de gemeentelijke monumentenverordening de basis.

Aandachtslijst cultureel erfgoed
In 2015 is de Aandachtslijst Cultureel Erfgoed door de gemeenteraad vastgesteld. De aandachtslijst betreft een inventarisatie van onbeschermd waardevol erfgoed en is bedoeld om ongewenste sloop van cultureel erfgoed te voorkomen en herbestemming te stimuleren. De lijst is globaal getoetst aan de selectiecriteria uit de Monumentenverordening. Er is nog geen uitgebreid onderzoek gedaan. Pas als er sprake is van een beschermingsprocedure zal dit onderzoek worden gedaan en worden de exacte cultuurhistorische waarden vastgesteld. Op basis van deze lijst heeft het college de mogelijkheid om bij sloopplannen een beschermingsprocedure te starten.

Cultuurhistorische waarden Stationsweg 22
Stationsweg 22 is geen beschermd monument. Het pand is ook niet gelegen binnen een beschermd gebied en staat ook niet op de aandachtslijst. Stationsweg 22 is gelegen aan een zijweg van de weg van het dorp Oosterhout naar het vroegere station Ressen-Bemmel (1879, gesloten 15 mei 1938) aan de spoorlijn Arnhem - Nijmegen. Voor de aanleg van de Stationsstraat – Stationsweg lagen hier hoofdzakelijk percelen met bouwland en weide, volgens de kadastrale minuut van 1832. De verkaveling en bebouwing zoals thans aanwezig, is pas na de aanleg van de Stationsstraat- Stationsweg tot stand gekomen. Er is sprake lintbebouwing van overwegend vrijstaande bebouwing van één bouwlaag met een kap, met relatief grote voortuinen en er bevinden zich enkele bedrijfsgebouwen. Deze afwisseling van vrijstaande woningen en bedrijfsgebouwen is kenmerkend voor het gebied.

Bestemmingsplanwijziging
Het wijzigen van de agrarische bestemming in een woonbestemming heeft geen invloed op de karakteristieken in het gebied. Vanuit cultuurhistorisch oogpunt zijn er daarom geen bezwaren tegen de voorgestelde bestemmingsplanwijziging.

4.10 Archeologie

Archeologische uitgangsprincipes
Archeologie is binnen de planologie een conserverende waarde. Immers, archeologie is een niet aanvulbare waarde, wat wil zeggen wat eenmaal vernietigd is, nooit meer hersteld kan worden. Vandaar dat de omgang met archeologie zo op behoud is gericht. Behoud, bij voorkeur *in situ*, staat voorop, en dit principe zien we op elk niveau van archeologiebeleid terug.

De wens om archeologie *in situ* te behouden heeft verschillende achtergronden. Ten eerste het uitgangspunt dat de natuurlijke conservering de beste is, en ten tweede dat archeologie in zijn context begrepen moet worden. Een archeologische vondst, of het nu een voorwerp of een structuur is, is een drager van informatie, in relatie tot zijn omgeving. Het zal altijd iets kunnen zeggen over de lokale geschiedenis, vaak over de regionale geschiedenis en soms ook over de nationale geschiedenis of zelfs internationale geschiedenis. Archeologie zonder context heeft duidelijk aan waarde verloren.

Een derde uitgangspunt is de aanname dat toekomstige generaties mogelijk betere vormen van archeologisch onderzoek zullen hebben. Typerend voor gravend archeologisch onderzoek is dat het onderzoek het onderzoeksobject vernietigd: je kunt het maar eenmaal onderzoeken. Dit verklaart de nadruk op het goed documenteren van wat er tijdens het onderzoek aangetroffen wordt, zowel in het veld als nadien bij de uitwerking. Vandaar de hoop dat door nieuwe technieken dit mogelijk zal veranderen. Zouden we nu alles opgraven dan kan men later nooit meer onderzoek doen.

Een vierde en niet onbelangrijk punt is de economische kant van archeologisch onderzoek. Dit kan erg duur zijn, waardoor bijvoorbeeld de economische haalbaarheid van een plan in het geding kan komen. Maatregelen om de bodem niet of maar beperkt te verstoren zijn dan ook economisch zinvol.

Archeologie geeft inzicht in de (lokale) geschiedenis, en kan een belangrijke identiteitsdrager zijn. Het streven is om cultuurhistorische waarden, waaronder archeologie, mee te nemen bij inrichtingsplannen. Gebieden met een grote cultuurhistorische waarde hebben naast een grote leefbaarheid vaak ook een hogere economische waarde.

Rijksbeleid
Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta (Malta) in 1992 is in Nederland de beleidsmatige zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In het verdrag staat: Archeologische waarden dienen als onvervangbaar onderdeel van het culturele erfgoed te worden meegenomen en te worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen. Mocht bescherming onvoldoende mogelijk zijn dan dient, volgens dit verdrag, de informatie te worden onttrokken aan de bodem via archeologisch onderzoek. Uitgangspunt hierbij is dat de initiatiefnemer van de verstoring van het bodemarchief de kosten van het onderzoek dient te dragen. Inmiddels zijn de uitgangspunten van het Verdrag in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in de Monumentenwet 1988 via de wijzigingswet Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz, 1-9-2007).

Provinciaal beleid
De provincies hebben nog maar een beperkte rol als het om archeologie gaat. Door de Monumentenwet 1988 is de rol van het rijk en de provincies sterk afgenomen, ten gunste van de gemeenten. Deze zijn verantwoordelijk voor het opnemen van archeologie in bestemmingsplannen en voor het daarvan afgeleide vergunningenstelsel. Er zijn enkele uitzonderingen hierop: de provincies zijn verantwoordelijk voor ontgrondingen, en kunnen op basis daarvan aan de ontgrondingsvergunning ook voorwaarden stellen die betrekking hebben op archeologie. Tevens is de provincie bevoegd gezag bij inpassingsplannen en bij mer-trajecten op provinciaal niveau.

De provincie Gelderland kent een groot belang toe aan goed archeologisch beleid op gemeentelijk niveau, en heeft daarom de instelling van regioarcheologen gefaciliteerd, zodat vrijwel alle Gelderse gemeenten kunnen beschikken over gedegen archeologische ondersteuning bij het opstellen en uitvoeren van archeologisch beleid. Daarnaast heeft de provincie voor een drietal grotere regio's zogenaamde kennisagenda's laten opstellen, om zo de bestaande kennis en kennislacunes inzichtelijk te maken.

De provincie heeft van het Rijk ook een rol gekregen bij het juridisch beschermen van erfgoederen met een uitzonderlijk nationaal belang. Dit is geregeld via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Van belang voor dit plangebied is daarbij de Romeinse Limes. De provincie Gelderland heeft de opdracht om de kernkwaliteiten en het begrenzen van deze zone nader uit te werken. Dit is verwerkt in de provinciale Omgevingsverordening Gelderland, waar de Limes aan bod komt in art. 2.7.6. De bedoeling is de Romeinse Limes voor te dragen voor de status van UNESCO Werelderfgoed.

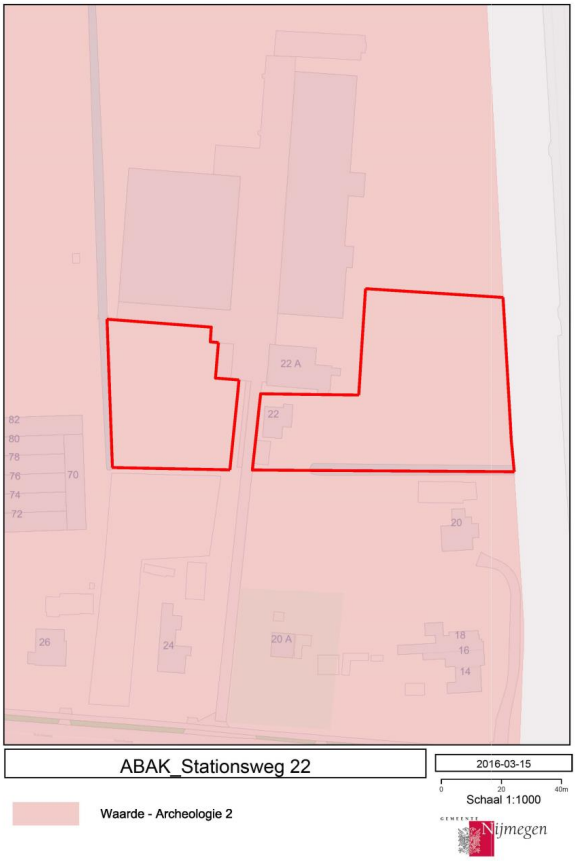
De vertaling naar de praktijk is dat er bij eventueel archeologisch onderzoek rekening gehouden moet worden met deze kernkwaliteiten.

Gemeentelijk beleid
Het archeologiebeleid van de gemeente Nijmegen is er, in overeenstemming met Malta en de Monumentenwet 1988, op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald op basis van de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische (in bredere zin: cultuurhistorische) kennis die hierbij wordt vergaard, levert informatie op die mede als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Zo kan het 'verhaal van de plek' ook door toekomstige generaties nog worden gelezen. De Structuurvisie voor Nijmegen uit 2013 legt nadrukkelijk een koppeling tussen archeologie en lokale identiteit, en als bron of inspirator voor toerisme, een economisch belangrijke factor in de economie van de gemeente Nijmegen.

Het zal duidelijk zijn dat een betere bescherming van het bodemarchief en vooral ook het tijdig meewegen van de archeologische belangen vraagt om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van het bodemarchief. Om deze reden heeft Bureau Archeologie en Monumenten van de gemeente Nijmegen een archeologische beleidskaart ontwikkeld (ABAK), waarop de belangrijkste archeologische vindplaatsen en zones en hun waardering zijn aangegeven. Deze kaart is onderdeel van de Nota Nieuw Beleid (2013) en in een bijgewerkte vorm van het facetbestemmingsplan archeologie (2014). De op de kaart aangeduide waarden worden overgenomen in (nieuwe) bestemmingsplannen. Nieuwe inzichten worden in deze kaart verwerkt en waar nodig zullen deze zo overgenomen worden in nieuwe bestemmingsplannen.

Het streven van de gemeente Nijmegen is in eerste instantie gericht op behoud *in situ*. Planaanpassingen kunnen de kosten voor archeologisch onderzoek overbodig maken, of sterk beperken. Initiatiefnemers wordt dan ook aangeraden in een vroeg stadium met de gemeente in overleg te gaan inzake de mogelijkheden om te kijken naar de best mogelijke opties. Het kan daarbij gaan om adviezen voor de soort van archeologisch onderzoek die het beste gekozen kan worden, of om de mogelijkheden van archeologie sparend bouwen te bekijken.

Archeologie binnen het plangebied
Het plangebied ligt in een gebied met de dubbelbestemming waarde archeologie 2. Een waarde 2 gebied heeft een hoge archeologische verwachtingswaarde, die door de dubbelbestemming beschermd wordt. Aan een waarde 2 gebied zijn ondergrenzen verbonden, waarbij archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt. Deze grenzen bedragen voor de geplande ingreep een oppervlak van tenminste 100 m^2 en een verstoring of bodemingreep die dieper dan 30 cm gaat.

Afbeelding: Plangebied (rode omkadering)

<u>Terrein N-14 De Grift-noordoost</u>
Het plangebied maakt onderdeel uit van een groter gebied, dat in de beleidskaart van de gemeente Nijmegen opgenomen is onder de benaming N-14 De Grift-noordoost. Het heeft daar de waarde 2 gekregen vanwege de hoge verwachting op het aantreffen van archeologische waarden. Dit is afgeleid van bekende waarden in de directe omgeving.

De verwachting is dat binnen het gebied archeologische resten vanaf de jonge steentijd tot en met de nieuwe tijd kunnen voorkomen, en wel relatief dicht aan het huidige maaiveld. Resten uit de Tweede Wereldoorlog kunnen ook in het gebied voorkomen, de frontlijn op 21-22 september liep pal ten zuiden van dit terrein, en de Britse opmars enkele dagen later doorsneed het gebied van oost naar west.

Benodigd onderzoek
Voor de functiewijziging is geen archeologisch onderzoek nodig.

Meldingsplicht art. 53 Monumentenwet 1988
Archeologische vondsten gedaan bij niet-archeologisch onderzoek moeten gemeld worden, op basis van artikel 53 van de Monumentenwet 1988. Dit soort vondsten wordt aangeduid als toevalsvondst.

Om het documenteren van toevalsvondsten mogelijk te maken verdient het de aanbeveling de volgende standaardtekst bij de vergunningverlening op te nemen, die refereert aan de wettelijke meldingsplicht van archeologische waarden (ex artikel 53 Monumentenwet 1988):

Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een zaak vindt waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een monument is (in roerende of onroerende zin), meldt die zaak zo spoedig mogelijk bij Onze minister. Deze aangifte dient te gebeuren bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Deze melding kan ook worden gedaan bij de gemeentearcheoloog.

4.11 Verkeer en parkeren

Bereikbaarheid

Gemotoriseerd verkeer:
Het plangebied ligt aan een oprit die aansluit op de Stationsweg en wordt voor het gemotoriseerd verkeer via deze weg ontsloten. De Stationsweg functioneert als ontsluitingsweg binnen het industrieterrein.

Langzaam verkeer:
Het plangebied kan vanuit de Stationsweg ontsloten worden door fiets en voetganger.

Openbaar vervoer:
Voor gebruik van het openbaar vervoer is het plangebied aanwezen op de haltevoorzieningen van de Griftdijk. Deze bevinden zich op ca. 1000 meter loopafstand, ter hoogte van de rotonde.

Expeditie
Het expeditie verkeer ontsluit op dezelfde wijze als het overige gemotoriseerde verkeer.

Parkeren
Het aantal parkeerplaatsen wordt berekend aan de hand van de beleidsregels voor parkeren. Dit is een uitwerking van de door Burgemeester en Wethouders vastgestelde 'Nota Parkeernormen Gemeente Nijmegen Herziening (2016)'. Het plangebied valt in de sterk stedelijke zone "rest bebouwde kom".

Verkeersveiligheid
Aan de hand van de wegencategoriseringskaart uit de nota Nijmegen Duurzaam bereikbaar (augustus 2012) is bepaald welk snelheidsregime er geldt. Op de GOW-plus, GOW-basis en de industrieterreinen geldt 50 km/h. Voor de rest binnen bebouwde kom geldt 30 km/h.

Het plangebied ligt binnen het industrieterrein aan een ontsluitingsweg met een maximumsnelheid van 50 km/h.

Verkeerstoename:
De verkeerstoename is niet significant.

4.12 Kabels en leidingen

Kabels en leidingen vormen voor de planontwikkeling geen belemmering. Binnen het plangebied ligt een hogedruk aardgastransportleiding. Deze leiding heeft een druk van 40 bar en een doorsnede van 168 mm. Ook deze leiding vormt geen belemmering voor het plan (zie paragraaf 4.2).

4.13 Klimaat

De klimaatverandering noopt tot aanpassingen in ruimtelijke ontwikkelingen. De Gemeenteraad van Nijmegen heeft haar visie hierop in de Kadernotitie Klimaat en de nota Duurzaamheid in Uitvoering 2013-2017 vastgelegd.

Kernbegrippen zijn compensatie en adaptatie.

Compensatie is het tegengaan en verminderen van negatieve effecten op het klimaat. Dit kan door energiegebruik te beperken en/of duurzame energiebronnen te gebruiken en door gebruik te maken materialen uit vernieuwbare bronnen. Nijmegen streeft er daarom naar om als stad energieneutraal te worden.

Adaptatie is het aanpassen aan de wijzigende omstandigheden zoals extremere weersomstandigheden en een stijgende energieprijs. Voorbeelden hiervan zijn het voorkomen van oververhitting, aandacht voor windklimaat en het realiseren van grotere piekbergingen voor neerslag.

In de gebouwde omgeving zijn voor energiegebruik en oververhitting de oriëntatie van de bebouwing en de manier waarop met de bezonning is omgegaan bepalende factoren.

Het microklimaat wordt bepaald door de verhouding tussen bebouwd en begroend oppervlak en de relatie tussen bebouwde en groene structuren. Een goed groenontwerp helpt oververhitting tegen te gaan en vangt neerslag en luchtverontreiniging op.

Verantwoord materiaalgebruik, beperking van energievraag en een verstandige positionering van functies dragen mede bij aan de klimaatdoelstellingen. In Nijmegen wordt de GPR-methodiek gehanteerd om prestaties van gebouwen te in beeld te brengen. De ontwikkelaar kan deze systematiek ook gebruiken om haar ontwerpen te optimaliseren.

Om de mogelijkheden per plan in beeld te brengen kan de voor een bouwplan noodzakelijke installatie ontwerp aangevuld worden met een energiescan. Hierin kunnen zowel de warmtevraag als de koelingsbehoefte onderzocht worden. Op die manier kan de bijdrage van dit project aan de hierboven genoemde doelstellingen in beeld woorden gebracht.

Hoofdstuk 5 Juridische planbeschrijving

5.1 Inleiding

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (met legenda) en planregels, vergezeld van een toelichting. De verbeelding en de planregels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De verbeelding heeft de rol van visualisering van de bestemmingen.

De planregels regelen de gebruiksmogelijkheden van de gronden, de bouwmogelijkheden en de gebruiksmogelijkheden van de aanwezige en/of op te richten bebouwing. De toelichting heeft weliswaar geen bindende werking, maar heeft wel een belangrijke functie bij de weergave en onderbouwing van het bestemmingsplan en bij de uitleg van de verbeelding en planregels.

5.2 Systematiek van de planregels

Voor het bestemmingplan wordt gebruik gemaakt van het Standaard bestemmingsplan van de gemeente Nijmegen. Het Standaard bestemmingsplan is gebaseerd de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012) waarin landelijke standaarden voor planregels en verbeelding zijn geformuleerd. De standaardisatie maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op een vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Het bestemmingsplan wordt zowel in analoge als digitale vorm opgesteld. Bij interpretatieverschillen heeft het digitale bestemmingsplan voorrang.

De planregels van het bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978-7 (Stationsweg 22) bestaan uit vier hoofdstukken, waarin achtereenvolgens de inleidende regels, de bestemmingsplanregels, de algemene regels en de overgangs- en slotregels aan de orde komen.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

De betreffende locatie is particulier terrein. De eventueel te maken aanpassingen, kosten e.d., ten gevolge van de realisatie van voorgestelde wijziging, in het openbaar gebied, zijn voor rekening van de initiatiefnemer. Conform het gestelde in artikel 6.12 Wro is er geen exploitatieplan opgesteld. De gemeentelijke kosten ten gevolge van deze ontwikkeling worden middels het heffen van leges in rekening gebracht bij de initiatiefnemer.

Uit de gevraagde herziening van het bestemmingsplan kan schade voortvloeien als bedoeld in artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening om welke reden er gerede twijfel bestaat over de vereiste economische uitvoerbaarheid van de gevraagde planologische maatregel. Er dient voorkomen te worden dat de gemeente voor particuliere initiatieven planschade betaalt. Om die reden is een verhaalsovereenkomst planschade afgesloten met de initiatiefnemer waarin hij zich ten behoeve van de economische uitvoerbaarheid van de planologische maatregel bereid verklaart de daaruit voortvloeiende voor vergoeding in aanmerking komende planschade volledig aan de gemeente te compenseren.

Derhalve kan gesteld worden, dat de bestemmingsplanherziening financieel-economisch uitvoerbaar is.

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1 Inspraak

Voor dit bestemmingsplan is op 25 mei 2016 een vooraankondiging gepubliceerd. Conform de inspraakverordening heeft er inspraak plaatsvinden via de zienswijzenprocedure. Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende zes weken van 9 juni tot en met 20 juli 2016 ter visie liggen. Gedurende deze periode is er 1 zienswijze ingekomen. Op deze plaats wordt verwezen naar de zienswijzennota, waarin de ingekomen zienswijze is weergegeven en van een gemeentelijke reactie is voorzien.

7.2 Overleg

7.2.1 Ministerie van Infrastructuur en Milieu

In juni 2008 heeft het kabinet de Realisatieparagraaf Nationaal ruimtelijk beleid vastgesteld. Deze paragraaf geeft inzicht in welke nationale belangen het kabinet heeft gedefinieerd en op welke wijze het rijk deze wil verwezenlijken. Het resultaat is een helder en scherpe markering voor gevallen waarvoor de medeoverheden afstemming moeten zoeken met het Rijk.

Inzicht wanneer het Rijk vooroverleg van belang acht is te herleiden uit de nationale belangen zoals opgenomen in de Realisatieparagraaf. De volgende nationale belangen zijn opgenomen in de Realisatieparagraaf:

- Bundeling van verstedelijking en economische activiteiten
- Grote rivieren
- Kustfundament
- IJsselmeergebieden
- IJsselmeergebied Regionale watersystemen
- Ecologische hoofdstructuur
- Nationale Landschappen
- Rijksbufferzones
- Recreatie
- Derde Nota Waddenzee
- Tweede Structuurschema Militaire Terreinen
- Project Mainport Rotterdam

Onderhavig project doorkruist geen van bovengenoemde nationale belangen en is geen vooroverleg ex. artikel 3.1.1. Bro noodzakelijk.

7.2.2 Provincie Gelderland

Bij brief van 5 juni 2008 heeft de Provincie Gelderland aangegeven op welke wijze waarop en de mate waarin de Provincie betrokken willen worden bij het vooroverleg ex. artikel 3.1.1. Bro. In deze brief is gesteld dat voor plannen van puur lokaal belang geen rol is weggelegd voor de provincie en geen vooroverleg hoeft plaats te vinden.

Het onderhavige plan is vanwege de kleinschaligheid van puur lokaal belang en hoeft niet aangeboden te worden aan de Provincie voor het artikel 3.1.1 Bro vooroverleg.

7.2.3 Waterschap

Per brief van 15 februari 2012 (kenmerk 201206566) geeft het Waterschap Rivierenland aan dat zij beoordeeld of in een plan voldoende rekening is gehouden met de waterhuishouding. De gemeente kan zelf bepalen of een plan waterhuishoudkundig relevant is of niet via de landelijke website www.dewatertoets.nl.

Deze toetsing is gedaan en daaruit blijkt dat er geen waterbelangen zijn die door dit plan worden geraakt. Het plan betreft uitsluitend een functieverandering van bestaande bebouwing. Er vindt geen aanpassing van bebouwing of ruimte plaats. Waterschap Rivierenland heeft geen bezwaar tegen dit plan. Het plan hoeft in het kader van de watertoets niet meer voorgelegd te worden aan Waterschap Rivierenland.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22) met identificatienummer NL.IMRO.0268.BP145W7-VG01 van de gemeente Nijmegen.

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanbouw

een aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw, dat op de grond staat, dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een aparte ruimte vormt die al dan niet vanuit het hoofdgebouw bereikbaar is.

1.4 aangebouwd bijgebouw

een bijgebouw dat direct grenst aan een aan- of uitbouw en niet tevens aan het hoofdgebouw. Voor een aangebouwd bijgebouw geldt de definitie van een bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid.

1.5 aan huis verbonden beroepsactiviteiten

een dienstverlenend beroep, dat op kleine schaal in of bij een woning wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en de desbetreffende beroepsuitoefening een ruimtelijke uitstraling heeft die in overeenstemming is met de woonfunctie.

1.6 aan huis verbonden bedrijfsactiviteiten

- het verlenen van diensten en/of;
- het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid (geheel of overwegend door middel van handwerk uit te oefenen) en/of;
- het voeren van de administratie van bedrijfsactiviteiten die (behoudens genoemde administratieve werkzaamheden) niet ter plaatse worden uitgeoefend;
- het verstrekken van logies en ontbijt (bed and breakfast);

waarvan de aard, omvang en uitstraling zodanig zijn dat de activiteit in of bij de woning met behoud van de woonfunctie ter plaatse kan worden uitgeoefend.

1.7 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.8 aanduidingsgrens

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.9 achtergevel

de bestaande achtergevel.

1.10 achtergevellijn

de achterste grens van het bouwvlak en het verlengde daarvan.

1.11 agrarisch bedrijf

een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of houden van dieren.

1.12 archeologische waarden

Onder archeologische waarden kunnen worden verstaan:

- archeologische verwachtingswaarden;
- vastgestelde archeologische waarden of resten.

1.13 archeologische verwachtingswaarde

de kans op archeologische vondsten of informatie.

1.14 archeologisch deskundige

de gemeentelijk (beleids)archeoloog of een andere door het College van Burgemeester en Wethouders aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologie.

1.15 archeologisch onderzoek

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door een dienst, bedrijf of instelling beschikkend over een opgravingsvergunning conform de Monumentenwet 1988.

1.16 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.17 bedrijf

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren en verhandelen van goederen dan wel op het bedrijfsmatig verlenen van diensten, waarbij eventueel detailhandel plaatsvindt uitsluitend als niet zelfstandig en ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop c.q. levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.18 bedrijfswoning

een woning in of bij een gebouw of op of bij een terrein kennelijk slechts bedoeld voor de huisvesting van (het huishouden van) een persoon wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein noodzakelijk moet worden geacht.

1.19 bedrijvigheid

het uitoefenen van een bedrijf, met aanverwante activiteiten als laden en lossen en parkeren.

1.20 beperkt kwetsbaar object

Onder beperkt kwetsbaar object wordt verstaan:

- verspreid liggende woningen, woonschepen en woonwagens van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen/woonschepen/woonwagens per hectare, en dienst- en bedrijfswoningen van derden;
- kantoorgebouwen, voorzover zij niet als kwetsbaar object kunnen worden aangemerkt.
- hotels en restaurants, voorzover zijn niet als kwetsbaar object kunnen worden aangemerkt;
- winkels, voorzover zij niet als kwetsbaar object kunnen worden aangemerkt.
- sporthallen, zwembaden en kampeerterreinen;
- sport- en kampeerterreinen en terreinen voor recreatieve doeleinden, voorzover zij niet als kwetsbar object kunnen worden aangemerkt;
- bedrijfsgebouwen, voorzover zij niet als kwetsbaar object kunnen worden aangemerkt;
- objecten die met bovenstaande gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voorzover die objecten geen kwetsbare objecten zijn;
- objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of electriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voorzover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen dat ongeval.

1.21 bestaand

a. bestaande bouwwerken: een legaal bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning;
b. bestaand gebruik: het legale gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan.

1.22 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak.

1.23 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.24 BEVI-bedrijf

bedrijf vallend onder de werkingssfeer van artikel 2 lid 1 a tot en met f van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen.

1.25 bevoegd gezag

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning.

1.26 bijgebouw

een, vrijstaand, in functioneel en bouwkundig opzicht aan het hoofdgebouw ondergeschikt gebouw op hetzelfde bouwperceel, dat op de grond staat. Als functioneel ondergeschikt gebouw wordt verstaan een gebouw dat bedoeld en ingericht is ten behoeve van (huishoudelijke) berging, hobby- en/of stallingsruimte. Als een bijgebouw wordt gebruikt ten behoeve van volgens het bestemmingsplan toegelaten aan huis verbonden beroeps- of bedrijfsactiviteiten of huisvesting in verband met mantelzorg, dan is de eis van functionele ondergeschiktheid niet van toepassing.

1.27 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats.

1.28 bouwhistorisch onderzoek

in een schriftelijke rapportage vastgelegd onderzoek naar de bouw-, verbouwings- en gebruiksgeschiedenis en bouwhistorische kwaliteit van een monument in de vorm van een bouwhistorische inventarisatie, -verkenning, -opname of -ontleding, uitgevoerd overeenkomstig de “Richtlijnen Bouwhistorisch Onderzoek”.

1.29 bouwgrens

de grens van een bouwvlak.

1.30 bouwkundige afscheiding

gebouwen zijn bouwkundig afgescheiden indien er sprake is van zelfstandige bouwkundige eenheden die in constructief en functioneel opzicht te onderscheiden zijn.

1.31 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder. Daar waar gesproken wordt over de 'eerste bouwlaag' wordt bedoeld de bouwlaag op (dan wel bij benadering op) de begane grond. De 'tweede bouwlaag' is de bouwlaag direct boven de 'eerste bouwlaag'.

1.32 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.33 bouwperceelsgrens

een grens van een bouwperceel.

1.34 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.35 bouwwerk

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal die hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.36 cultuurhistorische waarden

waarden die zijn gekoppeld aan de beschavingsgeschiedenis, ondergebracht als historisch (steden)bouwkundig erfgoed, historisch landschappelijk erfgoed of archeologisch erfgoed.

1.37 daknok

hoogste punt van een schuin dak.

1.38 dakvoet

laagste punt van een schuin dak.

1.39 erf

de gronden met eenzelfde bestemming gelegen binnen het bouwperceel maar buiten het bouwvlak.

1.40 escortbedrijf

de natuurlijke persoon, groep van personen of rechtspersoon, die bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, prostitutie aanbiedt, die op een andere plaats dan in de bedrijfsruimte wordt uitgeoefend (escortservices, bemiddelingsbureaus, overige).

1.41 garagebox

overdekte berg- en bewaarplaats, stalling voor auto's en (motor)fietsen.

1.42 gebieden met een hoge archeologische verwachting

deze gebieden onderscheiden zich vanwege een hoge tot zeer hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten.

1.43 gebieden van zeer grote archeologische waarde

voor deze gebieden staat het vast dat zich archeologische resten in de bodem bevinden.

1.44 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.45 geluidsgevoelige functies

geluidsgevoelige functies als bedoeld in de Wet geluidhinder, te weten:

<u>geluidsgevoelige gebouwen</u>

a. woningen;
b. andere geluidsgevoelige gebouwen:
1. onderwijsgebouwen;
2. ziekenhuizen;
3. verpleeghuizen;
4. verzorgingstehuizen;
5. psychiatrische inrichtingen;
6. kinderdagverblijven.

<u>geluidsgevoelige terreinen</u>

I. een standplaats als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder e, van de Huisvestingswet (woonwagen);
II. ligplaats in het water, bestemd om door een woonschip te worden ingenomen.

1.46 gevelbreedte

de breedte van de gevel waar tegenaan wordt gebouwd.

1.47 historisch stedenbouwkundig erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van de gebouwde omgeving.

1.48 historisch landschappelijk erfgoed

fysieke verschijningsvorm en geschiedenis van landschap en geografie.

1.49 hoekovergang

een aan- of uitbouw die buiten de gevelbreedten van het hoofdgebouw wordt gerealiseerd en die een verbinding vormt tussen een aan- of uitbouw aan de voorgevel en een aan- en of uitbouw aan de zijgevel van het hoofdgebouw.

1.50 hoofdbebouwing

hoofdgebouw(en) inclusief aan- en/of uitbouwen.

1.51 hoofdgebouw

gebouw, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meerdere gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming het belangrijkst is.

1.52 huisvesting in verband met mantelzorg

huisvesting in of bij een woning van één huishouden van maximaal twee personen, van wie ten minste één persoon mantelzorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van de woning.

1.53 landschappelijke waarden

waarden gebaseerd op aardkundige, cultuurhistorische en visueel-ruimtelijke aspecten, zowel afzonderlijk als in onderlinge samenhang.

1.54 kwetsbaar object

- woningen, woonschepen en woonwagens, niet zijnde beperkt kwetsbare objecten;
- gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten, te weten:
  1. ziekenhuizen, bejaardenhuizen en verpleeghuizen;
  2. scholen;
  3. gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
- gebouwen waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, zoals:
  1. kantoorgebouwen waaronder begrepen bedrijfskantoren en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1.500 m² per object;
  2. complexen waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijke bruto vloeroppervlak meer dan 1.000 m² bedraagt, en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2.000 m² per winkel, voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
- kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen.

1.55 mantelzorg

intensieve zorg of ondersteuning, die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, ten behoeve van zelfredzaamheid of participatie, rechtstreeks voortvloeiend uit een tussen personen bestaande sociale relatie, die de gebruikelijke hulp van huisgenoten voor elkaar overstijgt, en waarvan de behoefte met een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medisch adviseur kan worden aangetoond.

1.56 moestuin

gronden waarop op kleine schaal groenten, kruiden, bloemen en/of fruit worden verbouwd dan wel geteeld.

1.57 natuurlijke waarden

de aan een gebied toegekende waarden in verband met de geologische, bodemkundige, ecologische en biologische elementen voorkomende in dat gebied.

1.58 omgevingsvergunning

vergunning voor activiteiten als genoemd in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.59 ondergronds bouwwerk

a. een (gedeelte van een) gebouw dat gelegen is onder het niveau van de begane grondvloer van dat gebouw, waarbij de hoogte van die begane grondvloer nergens hoger ligt dan 0,25 meter boven het aansluitende maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. een zelfstandig voor mensen toegankelijk bouwwerk waarvan de bovenkant nergens hoger is dan het maaiveld van het bouwperceel ter plaatse van dat bouwwerk.

1.60 oorspronkelijk hoofdgebouw

het hoofdgebouw zoals dat ten tijde van de afronding van de bouwwerkzaamheden, overeenkomstig de voor het hoofdgebouw verleende vergunning, is opgeleverd.

1.61 onzelfstandige woning

een woning waarbij een of meer voor bewoning noodzakelijke voorzieningen (zoals een keuken, douche en toilet) worden gedeeld met andere bewoners van het pand. Een onzelfstandige woning kan wel een eigen toegang hebben. Voorbeelden zijn kamerbewoning, een woongroep en een meergeneratiewoning.

1.62 overig bouwwerk

een bouwkundige constructie van enige omvang, geen pand zijnde, die direct en duurzaam met de aarde is verbonden.

1.63 overkapping

een op de grond staand, plat afgedekt bouwwerk, bestaande uit ten minste een dak, niet zijnde een gebouw.

1.64 pand

de kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.

1.65 parkeren

een geparkeerd voertuig is een voertuig dat langer stilstaat dan nodig is voor het in- en uitstappen of voor het laden en lossen.

1.66 perceelsgrens

de grens van een bouwperceel.

1.67 permanente bewoning

bewoning van een ruimte als hoofdverblijf door dezelfde persoon.

1.68 prostitutie

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele diensten ten behoeve van een ander tegen vergoeding.

1.69 raamprostitutie

een seksinrichting met één of meer ramen van waarachter de prostituee/prostitué tracht de aandacht van passanten op zich te vestigen.

1.70 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijk gebouw of bouwwerk, geen gebouw zijnde dan wel onderkomen, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in elk geval verstaan een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar.

1.71 straatmeubilair

de op of bij de weg behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals: verkeerstekens, wegbebakeningen, bewegwijzeringen, verlichting, halteaanduidingen, parkeerregulerende constructies, road barriers, afvalinzamelsystemen, openbare toiletvoorzieningen, brandkranen, informatieborden, fietsenstallingen, papier- en plantenbakken, zitbanken, communicatievoorzieningen, abri's en dergelijke.

1.72 straatprostitutie

het op straat door handelingen, houding, woord, gebaar of op andere wijze, passanten tot seksuele handelingen te bewegen, uit te nodigen dan wel aan te lokken.

1.73 uitbouw

een op de grond staand en aan een hoofdgebouw aangebouwd gebouw dat in bouwkundig opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw en dat een vergroting betreft van een in het gebouw gelegen ruimte.

1.74 verblijfsgebied

binnen de bestemming Verkeer gelegen gronden vooral bedoeld voor voetgangers en niet voor doorgaand verkeer.

1.75 voorgevel

de bestaande voorgevel.

1.76 voorgevellijn

de voorgevel van het hoofdgebouw en het verlengde ervan.

1.77 wadi

voorziening voor de infiltratie van regenwater. Een wadi is een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren.

1.78 werk

een werk, geen bouwwerk zijnde.

1.79 wonen

de huisvesting van één of meerdere personen in een gebouw, niet zijnde een woonwagen of woonboot.

1.80 woning

een (gedeelte van een) gebouw dat dient voor de huisvesting van een of meer personen, niet zijnde een woonwagen of woonboot.

1.81 zeer kwetsbaar object

een object dat bestemd is voor groepen beperkt zelfredzame personen. Van beperkte zelfredzaamheid is sprake wanneer personen in geval van een calamiteit niet in staat zijn zichzelf zonder hulp van buitenaf in veiligheid te brengen, zoals kinderen, ouderen, gehandicapten en gedetineerden. Voorbeelden van zeer kwetsbare objecten zijn grote zorgcomplexen, ziekenhuizen, detentiecentra, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen en begeleid wonen met 24-uurs zorg.

1.82 zelfstandige woning

een woning met een eigen toegang waarbij de voor bewoning noodzakelijke voorzieningen (zoals een keuken, douche en toilet) niet gedeeld hoeven te worden met andere bewoners van het pand.

1.83 zijgevel

de bestaande zijgevel.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstanden tussen lijnen

afstanden tussen lijnen worden gemeten van het hart van de ene lijn tot het hart van de andere lijn.

2.2 afstand van een gebouw tot een zijdelingse perceelsgrens

de afstand gemeten vanaf het dichtst bij de perceelsgrens gelegen punt van het gebouw tot aan de zijdelingse perceelsgrens.

2.3 bebouwde oppervlakte

de buitenwerks gemeten oppervlakte van de verticale projectie van alle, al dan niet met vergunning gebouwde, in een nader aan te geven gebied aanwezige, met uitzondering van ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals pompputten, luifels en balkons. Ondergrondse bouwwerken worden meegerekend.

2.4 bebouwingspercentage

het percentage dat de oppervlakte van (een gedeelte van) het bouwvlak aangeeft dat binnen de aanduiding 'bouwvlak' maximaal mag worden bebouwd. Dit percentage geldt voor elk afzonderlijk bouwperceel. Bij kavelsplitsing geldt dit percentage zowel voor de gezamenlijke bouwpercelen als voor ieder afzonderlijk bouwperceel.

2.5 bedrijfsvloeroppervlakte (b.v.o.)

de totale vloeroppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle op een bouwperceel aanwezige bebouwing, boven en onder peil, ten dienste van één bepaalde binnen een bestemming toegestane activiteit/functie.

2.6 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

2.7 bouwhoogte van een dakopbouw

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw.

2.8 bouwhoogte van een kap

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap.

2.9 bruto verkoopvloeroppervlak

de totale oppervlakte van de voor publiek toegankelijke ruimten, etalages en ruimten achter toonbanken.

2.10 dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.11 diepte van een bouwwerk, niet zijnde een hoofdgebouw

de afstand gemeten vanaf het verste punt van het bouwwerk loodrecht op de gevel waartegen het bouwwerk wordt aangebouwd.

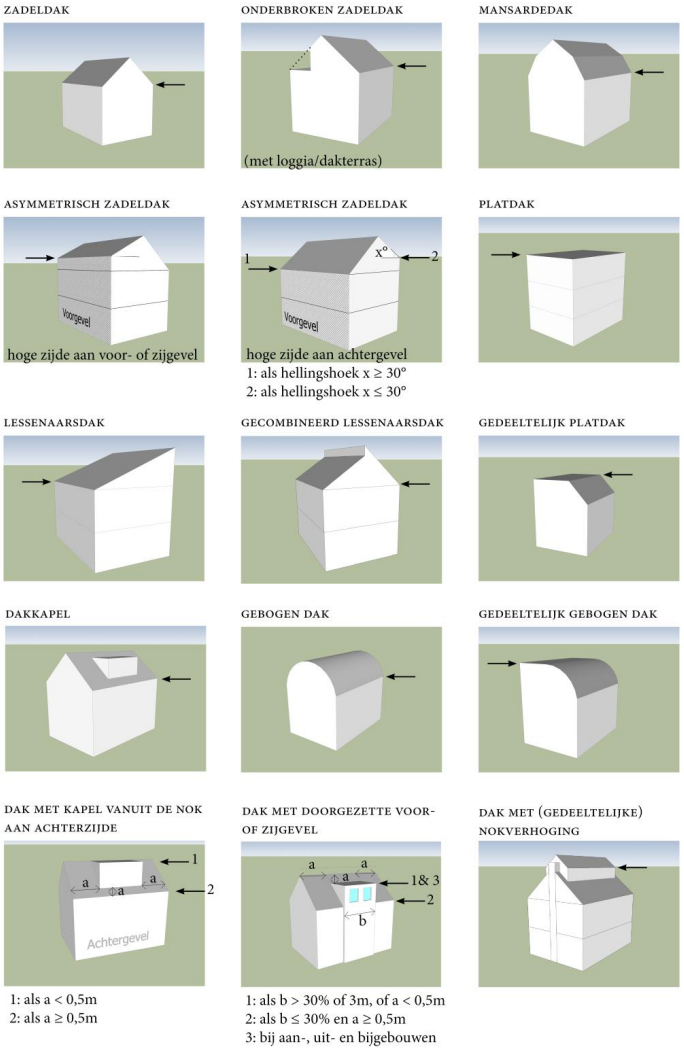
2.12 gevellijn

de plaats vanaf waar de bouw- en goothoogte van het aangrenzende maatvoeringsvlak wordt gemeten.

2.13 goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, lichtkoepels, dakkapellen, lucht- en liftkokers, (brand)trappen, zonnepanelen, andere technische ruimten en/of technische constructies, hekwerken, luifels, balkons en antennes.

Voor de meest voorkomende dakvormen is in onderstaande schetsen aangegeven waar de goothoogte wordt bepaald.

2.14 inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.15 oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.16 peil

de plaats van waar in het kader van dit bestemmingsplan de hoogte wordt gemeten wordt als volgt bepaald:

a. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan een (al dan niet openbare) weg grenst: de hoogte van de kruin van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. voor bouwwerken boven het maaiveld, waarvan de hoofdtoegang niet onmiddellijk aan de hiervoor bedoelde weg grenst: de hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld ter plaatse van de hoofdtoegang;
c. voor bouwwerken onder het maaiveld, het peil van het bijbehorende bovengrondse hoofdgebouw;
d. voor drijvende bouwwerken: de waterlijn;
e. in de andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld.

2.17 vloeroppervlak

de totale oppervlakte, binnenwerks gemeten, van alle ruimten ondergronds, op de begane grond, de verdiepingen, de zolder en de bijbehorende aan- en uitbouwen.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. een (fruit)boomgaard;
b. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

3.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 3.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. voor erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde gelden de volgende bepalingen:
   1. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Chemische bestrijdingsmiddelen

Het toepassen van chemische bestrijdingsmiddelen ten behoeve van fruitteelt, is zonder, door het bevoegd gezag goedgekeurd locatiespecifiek onderzoek en de toepassing van de hieruit eventueel voortvloeiende maatregelen, binnen een afstand van 50 meter tot de bestemming "Wonen", "Recreatie-Verblijfsrecreatie" en "Recreatie-Dagrecreatie" niet toegestaan.

Artikel 4 Tuin

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. tuinen en groenvoorzieningen;
b. gebouwen behorend bij het op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw(en);
c. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, luifels en balkons, ten behoeve van het aangrenzende hoofdgebouw in de naastgelegen bestemming;
d. in- en uitritten, parkeervoorzieningen en overige verhardingen (waaronder terrassen) behorend bij de op hetzelfde bouwperceel gelegen bebouwing;
e. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. aan- en uitbouwen;
b. bijgebouwen;
c. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

4.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 4.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. aangrenzend aan het hoofdgebouw mogen worden gebouwd:
    1. aan- en uitbouwen met een maximum diepte van 1,5 meter gemeten vanaf de gevel van het hoofdgebouw. De goothoogte mag ten hoogste de hoogte van de beganegrondlaag van het hoofdgebouw bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen. Voor zover de aan- of uitbouw vóór de voorgevellijn wordt gerealiseerd, geldt een maximum breedte van 60% van de betreffende gevelbreedte (voorgevel) van het hoofdgebouw. De aan- of uitbouw moet geheel binnen de betreffende gevelbreedte (voor- of zijgevel) van het hoofdgebouw worden opgericht. Als uitzondering hierop geldt dat een hoekovergang is toegestaan;
    2. bestaande aan- en uitbouwen en overkappingen met een diepte van meer dan 1,5 meter gemeten vanaf de gevel van het hoofdgebouw zijn toegestaan en mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
    3. het is toegestaan, indien en voor zover er in de tuin recht vóór de voorgevel van het hoofdgebouw een bestaand bijgebouw aanwezig is, de ruimte tussen het hoofdgebouw en dat bestaande bijgebouw te bebouwen met aan- en uitbouwen mits:
        - aangesloten wordt bij de bouwhoogte van het bijgebouw tot maximaal de bouwhoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw;
        - het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw, met uitzondering van de eis van vrijstaandheid;
    4. ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, luifels en balkons, met een maximum diepte van 1,5 meter gemeten vanaf de gevel van het hoofdgebouw;
b. bestaande bijgebouwen zijn toegestaan en mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;

c. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag in de tuin bij maatschappelijke voorzieningen niet meer dan 2 meter bedragen en overigens niet meer dan 1 meter, met dien verstande dat in de tuin bij horecavoorzieningen terrasschermen met een bouwhoogte van maximaal 1,6 meter zijn toegestaan.
d. de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen. Zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn niet toegestaan.

4.3 Specifieke gebruiksregels

Het totale oppervlak van ongebouwde parkeervoorzieningen mag:

niet meer dan 50% van de tot “Tuin” bestemde gronden bedragen, met dien verstande dat bestaand gebruik ten behoeve van parkeren van meer dan 50% is toegestaan.

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. wonen, met dien verstande dat één vrijstaande woning is toegestaan;
b. aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten zoals bedoeld in artikel 11.1;
c. bijbehorende voorzieningen zoals verhardingen, parkeer- en groenvoorzieningen;
d. wadi's, water en waterhuishoudkundige voorzieningen, alsmede daarbij behorende voorzieningen zoals duikers, kunstwerken en overbruggingen.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

5.2.2 Specifieke bouwregels

De in artikel 5.2.1 genoemde bouwwerken zijn toegestaan voor zover voldaan wordt aan de volgende regels:

a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen de aanduiding 'bouwvlak';
b. ten aanzien van gebouwen en overkappingen binnen de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' tot maximaal het ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' aangegeven bebouwingspercentage mag worden bebouwd; indien geen bebouwingspercentage is aangegeven mag het bouwperceel binnen de aanduiding 'bouwvlak' geheel worden bebouwd;
    2. de goot- en bouwhoogte van hoofdgebouwen binnen de aanduiding 'bouwvlak' niet meer mogen bedragen dan ter plaatse van de aanduiding 'maximum goot- en bouwhoogte' is aangegeven;
    3. de bouwhoogte van aan- en uitbouwen mag niet hoger zijn dan de hoogte van de hoofdbebouwing ter plaatse van de aan- of uitbouw;
    4. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter en de bouwhoogte mag ten hoogste 5 meter bedragen;
    5. de goothoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter en de bouwhoogte mag ten hoogste 4 meter bedragen;
c. aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mogen op het bouwperceel zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht; buiten de aanduiding 'bouwvlak' gelden de volgende bepalingen:
    1. aangrenzend aan de hoofdbebouwing mogen aan- en uitbouwen worden gebouwd tot maximaal 3 meter achter de achtergevellijn of tot maximaal 4 meter vanaf de zijgevel van het oorspronkelijk hoofdgebouw, met dien verstande dat de lengte van de loodrechte lijn vanaf het midden van de achtergevel van de aan- of uitbouw tot de kruising met de achterste perceelsgrens minimaal 5 meter is. Bestaande aan- en uitbouwen dieper dan 3 meter achter de achtergevellijn of 4 meter vanaf de zijgevel van het oorspronkelijk hoofdgebouw zijn toegestaan en mogen worden vernieuwd of veranderd, mits de afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot;
    2. er op de perceelsgrens wordt gebouwd of anders een afstand van tenminste 1 meter tot de perceelsgrens wordt aangehouden;

3. indien de aan- en uitbouw tot gevolg heeft dat tegen een bestaand bijgebouw wordt aangebouwd, is dit toegestaan, mits het bestaande bijgebouw na gereedkoming van het bouwplan voldoet en blijft voldoen aan de definitie van bijgebouw met uitzondering van de eis van vrijstaandheid. Ten aanzien van het aangebouwde bijgebouw blijven de bouwregels voor bijgebouwen van toepassing;
4. de hoogte van aan- en uitbouwen moet aansluiten bij de bouwhoogte van de hoofdbebouwing. Daarbij geldt dat de goothoogte ten hoogste de hoogte van begane grondlaag van de hoofdbebouwing ter plaatse van de geplande aan- of uitbouw mag bedragen en de bouwhoogte mag ten hoogste de hoogte van de direct daarboven gelegen bouwlaag bedragen;
5. de goothoogte van bijgebouwen mag ten hoogste 3 meter bedragen. Voor de bouwhoogte gelden, voor zover hoger dan 3 meter, de volgende bepalingen:
   - het bijgebouw moet worden voorzien van een schuin dak;
   - de dakvoet ligt niet hoger dan 3 meter;
   - de daknok wordt gevormd door twee of meer schuine dakvlakken, met een hellingshoek van niet meer dan 55°;
   - de hoogte van de daknok is niet meer dan 5 m en wordt verder begrensd door de volgende formule: maximale daknokhoogte [m] = (afstand daknok tot de perceelsgrens [m] x 0,47) + 3;
6. de bouwhoogte van overkappingen mag ten hoogste 3 meter bedragen;
7. het bebouwde oppervlakte van het erf mag niet meer bedragen dan:
   1. in geval van een erf kleiner dan of gelijk aan 100 m^2: 50% van dat erf;
   2. in geval van een erf groter dan 100 m^2 en kleiner dan of gelijk aan 300 m^2: 50 m^2, vermeerderd met 20% van het deel van het erf dat groter is dan 100 m^2;
   3. in geval van een erf groter dan 300 m^2: 90 m^2, vermeerderd met 10% van het deel van het erf dat groter is dan 300 m^2, tot een maximum van in totaal 150 m^2;
8. openlucht zwembaden, jacuzzi's en gebouwde vijvers, alsmede de daarvoor benodigde bouwwerken zijn toegestaan. De totaal bebouwde oppervlakte mag in dat geval ten hoogste 75% van de oppervlakte van het erf bedragen, met een maximum van 75 m^2. De bouwhoogte van deze bouwwerken geen gebouwen zijnde bedraagt maximaal 1,5 meter;

d. erfafscheidingen en andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mogen zowel binnen als buiten de aanduiding 'bouwvlak' worden opgericht, met dien verstande dat:
   1. aangrenzend aan de woning mogen ondergeschikte bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, zoals (brand)trappen, luifels en balkons, worden gebouwd met een maximum diepte van 2 meter;
   2. de bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer dan 2 meter bedragen en de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen;
e. bij realisering van een nieuwe geluidsgevoelige functie waarvoor op grond van de Wet geluidhinder een hogere waarde is vastgesteld, moet worden voldaan aan het hogere waarden besluit en de daaraan verbonden voorwaarden.

5.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

bewoning van, al dan niet aangebouwde, bijgebouwen;

Artikel 6 Leiding - Gas

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Leiding - Gas' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor aanleg, instandhouding en/of bescherming van een ondergrondse hoge druk aardgastransportleiding (inclusief voorzieningen) met de daarbij behorende belemmeringenstroken.

6.2 Bouwregels

6.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:

a. gebouwen en overkappingen ten behoeve van (bouw)werken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 10.2;
b. bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde.

6.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij het gaat om bestaande bouwwerken.

6.3 Afwijken van de bouwregels

6.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

lid 6.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

6.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning voor niet kwetsbare objecten kan worden verleend indien de belangen van de leiding(en) hierdoor niet worden geschaad.

6.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 6.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de beheerder(s) van de leiding(en) omtrent de vraag of door de voorgenomen bouwactiviteiten de belangen van de leiding(en) niet worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

6.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

6.4.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de in lid 6.1 bedoelde gronden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen ophogen en aanleggen van drainage;
b. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren;
c. het aanbrengen of rooien van diepwortelende beplantingen, het planten of kappen van bomen en het indrijven van voorwerpen in de grond, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
d. het aanleggen en verharden van wegen, paden, parkeergelegenheden en andere oppervlakteverhardingen;
e. het aanleggen van rioleringen, leidingen of kabels anders dan ten behoeve van de bestemming;
f. het opslaan van zaken (waaronder begrepen afvalstoffen).

6.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 6.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten;
d. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

6.4.3 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien de belangen van de leiding(en) hierdoor niet worden geschaad.

6.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 6.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij bij de beheerder(s) van de leiding(en) omtrent de vraag of door de uitvoering van de voorgenomen werken en werkzaamheden de belangen van de leiding(en) niet worden geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Artikel 7 Waarde - Archeologie 2

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde - Archeologie 2 aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van de archeologische waarden van de gronden (gebieden met een hoge archeologische verwachting).

7.2 Bouwregels

7.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming Waarde - Archeologie 2 uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

7.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht)masten hoger mogen zijn;
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:
   1. er op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
   2. het bouwplan betrekking heeft op een of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken: vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van bestaande fundering;
   3. het bouwplan is gesitueerd tot maximaal 3 meter uit de fundering van een bestaand gebouw;
   4. geen grondwerk wordt verricht dieper dan 0,30 meter onder maaiveld;
   5. het totaal bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen van het bouwperceel maximaal 100 m^2 bedraagt;
   6. het gaat om bestaande bouwwerken.

7.3 Afwijken van de bouwregels

7.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 7.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

7.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden door de bouwactiviteiten niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

7.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 7.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden. Aan een omgevingsvergunning kunnen voorschriften worden verbonden zoals:

a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden, zoals: alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht;
b. tot het doen van opgravingen in de zin van artikel 1 onder h van de Monumentenwet 1988;
c. het begeleiden van de activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning is verleend door een daarvoor aangewezen archeologisch deskundige;
d. het doen van nader archeologisch onderzoek.

7.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

7.4.1 Werken en werkzaamheden

Het is verboden op of in de in lid 7.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. grondwerkzaamheden, waartoe worden gerekend het afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren, het aanleggen van drainage en het verwijderen van bestaande funderingen;
b. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
c. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor-en pompputten;
d. het aanleggen, verbreden of verharden van wegen, voet-, ruiter- of rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanleggen van andere oppervlakteverhardingen,
e. het uitvoeren van heiwerkzaamheden en/of het op een of andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond;
f. het verlagen van het waterpeil;
g. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
h. het omzetten van grasland in bouwland;
i. het aanleggen van nieuwe ondergrondse transport-, energie-,of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

7.4.2 Uitzonderingen

Het in lid 7.4.1 vervatte verbod geldt niet voor werken en werkzaamheden indien aan een van onderstaande voorwaarden wordt voldaan:

a. op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
b. de werken en werkzaamheden in de bodem niet dieper gaan dan 0,30 meter onder het maaiveld;
c. de oppervlakte van werken en werkzaamheden als bedoeld onder 7.4.1 onder d niet groter is dan 100 m^2;
d. de werken en werkzaamheden:
    1. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
    2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
    3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
    4. het archeologisch onderzoek betreffen.

7.4.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 7.4.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover op grond van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat de archeologische waarden hierdoor niet onevenredig (kunnen) worden geschaad.

7.4.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 7.4.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de archeologisch deskundige omtrent de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning archeologische waarden (kunnen) worden aangetast en welke voorschriften, ter bescherming van de archeologische waarden, aan de omgevingsvergunning moeten worden verbonden.

7.5 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd met toepassing van artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan te wijzigen door:

a. de bestemming Waarde - Archeologie 2 als bedoeld in lid 7.1 geheel of gedeeltelijk te doen laten vervallen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn en niet langer archeologische begeleiding of zorg nodig is;
b. de bestemming Waarde - Archeologie 3 op te nemen indien op basis van archeologisch onderzoek of anderszins is aangetoond dat ter plaatse behoudenswaardige archeologische waarden aanwezig zijn.

Artikel 8 Waterstaat - Waterlopen

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterlopen' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor voorzieningen ten behoeve van de waterhuishouding, waterafvoer en waterberging, kunstwerken, bruggen en andere waterstaatskundige werken.

8.2 Bouwregels

8.2.1 Algemene bouwregels

Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde worden gebouwd.

8.2.2 Specifieke bouwregels

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, mag niet meer dan 4 meter bedragen, met dien verstande dat palen en (licht-)masten hoger mogen zijn.
b. op deze gronden mag ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen, in afwijking van het bepaalde in de bijbehorende bouwregels, niet worden gebouwd, tenzij het gaat om bestaande bouwwerken.

8.3 Afwijken van de bouwregels

8.3.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 8.2.2 onder b voor bouwwerken ten behoeve van de overige voor deze gronden geldende bestemmingen.

8.3.2 Toelaatbaarheid

Een omgevingsvergunning kan worden verleend indien het belang van de watergang hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

8.3.3 Adviesprocedure voor afwijkingen

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.3.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de waterbeheerder omtrent de vraag of door voorgenomen bouwactiviteiten het belang van de watergang niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

8.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze bestemming, wordt in ieder geval verstaan:

a. het aanbrengen van afbeeldingen of tekens voor commerciële doeleinden;
b. het opstellen, opslaan, lozen c.q. storten, al dan niet ten verkoop, van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, producten, voer- of vaartuigen of machines.

Deze gebruiksvormen zijn niet strijdig, indien en voor zover deze onlosmakelijk verbonden zijn met werken en werkzaamheden waarvoor een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden zoals bedoeld in artikel 8.5.1 is verleend.

8.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

8.5.1 Omgevingsvergunningsplicht

Het is verboden op of in de in lid 8.5.1 bedoelde grond zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegde gezag de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren, te doen of te laten uitvoeren:

a. het aanleggen of aanbrengen van beschoeiingen en puinstortingen;
b. het graven of dempen van waterpartijen en het afdammen van waterpartijen;
c. boringen te verrichten, seismisch of ander bodemonderzoek te doen;
d. het wijzigen van het waterpeil.

8.5.2 Uitzonderingen

Het in lid 8.5.1 vervatte verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden die:

a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer;
b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van dit plan;
c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

8.5.3 Toelaatbaarheid

De werken of werkzaamheden als bedoeld in lid 8.5.1 zijn slechts toelaatbaar voor zover het belang van de watergang hierdoor niet onevenredig wordt geschaad.

8.5.4 Adviesprocedure voor omgevingsvergunningen voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Alvorens het bevoegd gezag beslist over een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 8.5.1 wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de waterbeheerder(s) omtrent de vraag of door de uitvoering van de voorgenomen werken en werkzaamheden het belang van de watergang niet onevenredig wordt geschaad en de eventueel te stellen voorwaarden.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 9 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 10 Algemene bouwregels

10.1 Beeldende kunst

Het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, ten behoeve van beeldende kunst en gedenktekens zijn binnen alle bestemmingen toegestaan tot een maximum bouwhoogte van 10 meter, met dien verstande dat de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

10.2 (Bouw)werken ten algemenen nutte

Het oprichten van bouwwerken ten algemenen nutte, zoals: transformatorhuisjes, schakelhuisjes, bemalingsinrichtingen, gasdrukregel- en meetstations, kabels en leidingen, straatmeubilair, infiltratievoorzieningen, voorzieningen ten behoeve van koude- en warmteopslag, wachthuisjes voor verkeers- en parkeerdiensten en schuilgelegenheden, is binnen alle bestemmingen toegestaan, met dien verstande dat:

a. de inhoud van elk gebouw niet meer mag bedragen dan 50 m³;
b. de oppervlakte van elke overkapping niet meer mag bedragen dan 20 m²;
c. de goothoogte van gebouwen niet meer dan 3 meter mag bedragen en de bouwhoogte van gebouwen niet meer dan 5 meter mag bedragen;
d. de bouwhoogte van overkappingen niet meer dan 3 meter mag bedragen;
e. voor de bouwhoogte van andere bouwwerken, geen gebouwen of overkappingen zijnde, de bouwregels van de geldende bestemming van toepassing zijn;
f. de regels van de dubbelbestemmingen en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

10.3 Ondergronds bouwen

Bouwen onder peil ten behoeve van de bestemming is toegestaan, met dien verstande dat:

a. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van op de begane grond toegestane functies;
b. bouwen onder peil is toegestaan binnen de aanduiding 'bouwvlak' ten behoeve van ondergrondse parkeervoorzieningen;
c. bouwen onder peil binnen de bestemming Wonen is tevens buiten de aanduiding 'bouwvlak' toegestaan, voor zover bovengronds aan- en uitbouwen zijn toegestaan dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
d. bouwen onder peil binnen de bestemming Tuin is toegestaan, mits grenzend aan het hoofdgebouw met een maximum diepte van 1,5 meter dan wel tot zover als de bestaande bovengrondse aan- of uitbouw reikt;
e. bouwen onder peil ten behoeve van bouwwerken ten algemenen nutte zoals bedoeld in artikel 10.2 is toegestaan;
f. bestaande ondergrondse gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegestaan;
g. de regels van de dubbelbestemming en algemene aanduidingsregels onverkort van toepassing zijn.

Artikel 11 Algemene gebruiksregels

11.1 Aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten

11.1.1 Bouwregels

Ten behoeve van het onder lid 2 toegestane gebruik, mag in afwijking van de betreffende bestemming voor dit gebruik worden gebouwd, met dien verstande dat de daarvoor geldende bouwregels onverminderd van kracht blijven.

11.1.2 Specifieke gebruiksregels

In gebouwen die ingevolge deze regels gebruikt mogen worden als woning (inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen) is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- en/of bedrijfsactiviteiten toegestaan. Tevens is de uitoefening van aan huis verbonden beroeps- en/of bedrijfsactiviteiten toegestaan in bijgebouwen bij woningen. Voor aan huis verbonden beroeps- en bedrijfsactiviteiten gelden de volgende voorwaarden:

a. maximaal 35% van het vloeroppervlak van de woning (inclusief bijbehorende aan- en uitbouwen) mag tot ten hoogste 50 m² worden gebruikt voor een aan huis verbonden beroeps- en/of bedrijfsactiviteit. In bijgebouwen mag per woning ten hoogste 50 m² worden gebruikt voor een aan huis verbonden beroeps- en/of bedrijfsactiviteit;
b. degene die de activiteiten in de woning uitvoert, dient tevens de bewoner van de woning te zijn;
c. de activiteiten dienen qua aard, omvang en uitstraling te passen in een woonomgeving;
d. er mag geen horeca of detailhandel ter plaatse plaatsvinden, uitgezonderd een beperkte verkoop als ondergeschikte activiteit en in relatie met een aan huis verbonden beroeps- en/of bedrijfsactiviteit;
e. de activiteiten mogen geen nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen onevenredige parkeerdruk veroorzaken;
f. het gebruik mag niet leiden tot beperking van de gebruiksmogelijkheden van omliggende percelen.

11.2 Evenementen

Evenementen zijn binnen alle bestemmingen toegestaan, mits hiervoor vergunning is verleend of voldaan wordt aan de voorwaarden voor een vergunningvrij evenement op grond van de Algemeen Plaatselijke Verordening.

11.3 Seksinrichting of escortbedrijf

11.3.1 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met de bestemming, wordt in ieder geval verstaan een gebruik van gronden en gebouwen ten behoeve van:

a. een seksinrichting of een escortbedrijf voorzover binnen de geldende bestemming geen aanduiding 'seksinrichting' is opgenomen;
b. raam- en straatprostitutie.

Artikel 12 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van de bepalingen van dit plan, voor zover het een in beperkte mate afwijking van de maatvoering betreft, noodzakelijk om het bouwwerk zodanig te laten aansluiten op een bestaande, legale situatie dat dit vanuit architectonisch en/of bouwkundig opzicht een verbetering is.

Artikel 13 Overige regels

13.1 Parkeerregels

13.1.1 Algemene parkeerregels

Het is verboden te bouwen dan wel het gebruik van gronden en/of bouwwerken te wijzigen indien er niet wordt voldaan aan de op grond van dit artikel gestelde eisen ten aanzien van parkeren, stallen, laden en lossen.

13.1.2 Specifieke parkeerregels bij bouwplannen

a. indien een bouwplan daartoe aanleiding geeft, moet ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op de bij het bouwplan behorende en daartoe bestemde gronden. De parkeer- en stallingsbehoefte wordt bepaald op de wijze zoals beschreven in de beleidsregels Parkeren. Indien gedurende de planperiode de beleidsregels wijzigen gelden de gewijzigde regels.
b. de onder sub a bedoelde ruimte voor het parkeren of stallen van auto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's. Aan deze eis wordt geacht te zijn voldaan:
    1. indien de afmetingen van bedoelde parkeerruimten ten minste 2,50 m bij 5,00 m en ten hoogste 3,25 m bij 6,00 m bedragen met dien verstande dat als de parkeerruimte tevens fungeert als toegang tot het gebouw de afmetingen ten minste 3,00 m bij 5,00 m dienen te bedragen;
    2. indien de afmetingen van een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte - voor zover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst - ten minste 3,50 m bij 5,00 m bedragen;
c. indien een bouwplan daartoe aanleiding geeft, moet ten behoeve van het laden of lossen van goederen in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op de bij het bouwplan behorende en daartoe bestemde gronden.

13.1.3 Specifieke parkeerregels bij gebruikswijzigingen

a. indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in parkeer- of stallingsbehoefte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden. De parkeer- en stallingsbehoefte wordt bepaald op de wijze zoals beschreven in de beleidsregels Parkeren;
b. de onder sub a bedoelde ruimte voor het parkeren of stallen van auto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare personenauto's. Aan deze eis wordt geacht te zijn voldaan:
    1. indien de afmetingen van bedoelde parkeerruimten ten minste 2,50 m bij 5,00 m en ten hoogste 3,25 m bij 6,00 m bedragen met dien verstande dat als de parkeerruimte tevens fungeert als toegang tot het gebouw de afmetingen ten minste 3,00 m bij 5,00 m dienen te bedragen;
    2. indien de afmetingen van een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte - voor zover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst - ten minste 3,50 m bij 5,00 m bedragen;
c. indien het wijzigen van het gebruik van gronden en/of bouwwerken daartoe aanleiding geeft, moet, voor wat betreft de toename in de behoefte aan laad- en losruimte, in voldoende mate ruimte zijn aangebracht op die gronden of op de bij die bouwwerken behorende en daartoe bestemde gronden.

13.1.4 Afwijken van de parkeerregels

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 13.1.1, 13.1.2 en 13.1.3. Het bevoegd gezag neemt hierbij, conform de beleidsregels Parkeren, in overweging of:

a. het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit;
b. er op andere wijze in de benodigde parkeer-, stallings-, laad- of losruimte wordt voorzien;
c. er een financiële voorwaarde dient te worden gesteld.

13.1.5 Specifieke gebruiksregels

Ruimte(n) voor het parkeren of stallen van motorvoertuigen, bromfietsen en fietsen, voor zover de aanwezigheid van deze ruimten krachtens deze parkeerregels is geëist, dient te allen tijde voor dit doel beschikbaar te blijven. Ander gebruik wordt aangemerkt als strijdig gebruik.

13.2 Voorrangsregeling bestemmingen

Bij toepassing van de bestemmingen uit Hoofdstuk 2 geldt, indien op deze gronden een (enkelvoudige) bestemming samenvalt met een dubbelbestemming, primair het bepaalde met betrekking tot de dubbelbestemming.

Indien twee of meer dubbelbestemmingen samenvallen, dient de volgende prioriteitenvolgorde te worden aangehouden:

a. in de eerste plaats de planregels van artikel 6 Leiding - Gas;
b. in de tweede plaats de planregels van artikel 7 Waarde - Archeologie 2;
c. in de tweede plaats de planregels van artikel 8 Waterstaat - Waterlopen.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

14.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

14.1.2 Afwijken bij omgevingsvergunning

Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde in artikel 14.1.1 een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in artikel 14.1.1 met maximaal 10%.

14.1.3 Uitzonderingen

Artikel 14.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

14.2.1 Algemeen

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

14.2.2 Strijdig gebruik

a. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in artikel 14.2.1, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
b. Indien het gebruik, bedoeld in artikel 14.2.1, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

14.2.3 Uitzonderingen

Artikel 14.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 15 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan 'Buitengebied Bemmel 1978 - 7 (Stationsweg 22)'.

Voorstel - Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 . . .

Zienswijzennota ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 – 7 (Stationsweg 22)

Algemeen

Directe aanleiding voor het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Bemmel 1978 – 7 (Stationsweg 22) is de wens om de geldende bestemming voor een agrarische bedrijfswoning te veranderen in die van een burgerwoning. Enkel de functie van de woning verandert waardoor de stedenbouwkundige structuur op dit perceel gehandhaafd blijft.

Het plangebied ligt in Nijmegen Noord, nabij de oksel van de aanloop van het tracé Stationsstraat – Ressensestraat die de spoorlijn Arnhem-Nijmegen overkruist. De ten oosten en westen van de woning Stationsweg 22 gelegen fruitboomgaarden zijn ook in het plangebied opgenomen.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft gedurende 6 weken van 9 juni tot en met 20 juli 2016 ter visie gelegen. Gedurende deze periode konden zienswijzen worden ingediend. Er is 1 zienswijze ingekomen.

Zienswijze en reactie van gemeente

Indiener zienswijze
Met ingang van 1 januari 2016 zijn delen van de eigendommen van Gasunie Transport Services B.V. onder algemene titel overgegaan naar Gasunie Grid Services B.V. Deze zienswijze is namens beiden (verder: Gasunie) ingediend, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft. Alle correspondentie kan plaatsvinden via het postadres van Gasunie Transport Services B.V. (Postbus 181, 9700 AD Groningen).

Inhoud zienswijze

Belang
In het onderhavige plangebied ligt een aardgastransportleiding van ons bedrijf.

Verbeelding en planregels
De in het plangebied aanwezige leiding is niet bestemd. Wij verzoeken u de ontbrekende gastransportleiding alsnog in het plan op te nemen (verbeelding en regels). Voor de regels kunt u gebruik maken van bijgevoegd tekstvoorstel.

Toelichting
In de toelichting van het onderhavige plan geeft u aan dat er slechts sprake is van functiewijziging naar burgerwoning en dat kabels en leidingen geen belemmering vormen.

Wij willen u erop wijzen dat bij het wijzigen van de functie sprake kan zijn van wijziging van beperkt kwetsbaar naar kwetsbaar object.

In de toelichting is er onvoldoende aandacht besteed aan de externe veiligheidsaspecten van de aardgastransportleiding. Op grond van de artikelen 11 en 12 Bevb bent u hiertoe wettelijk verplicht. Wij adviseren u om hier aandacht aan te besteden. Met behulp van het rekenpakket `CAROLA' kunt u zelf de externe veiligheidsrisico's van ondergrondse (hoge druk) aardgastransportleidingen berekenen. U dient de voor CAROLA benodigde leidingdata aan te vragen bij carolaagasunie.nl. Voor vragen omtrent CAROLA kunt u terecht bij de CAROLA-helpdesk van het RIVM.

Reactie van gemeente
De ontbrekende gastransportleiding (incl. belemmeringenstroken) is alsnog middels de dubbelbestemming Leiding – Gas en de figuur hartlijn leiding – gas in het plan opgenomen. De betreffende paragrafen Externe veiligheid en Kabels en leidingen in de plantoelichting zijn aangepast. Rekenen, zoals de Gasunie voorstelt, is niet nodig. In de tekst wordt verwezen naar een vrij recente berekening van de hoogte van het groepsrisico.

Naar aanleiding van de zienswijze zijn de volgende juridisch bindende wijzigingen gedaan:
- *In de regels en op de verbeelding is de dubbelbestemming Leiding – Gas opgenomen;*
- *In de regels is artikel 13.2 Voorrangsregeling bestemmingen aangepast;*
- *Op de verbeelding is de figuur hartlijn leiding – gas opgenomen.*

gasunie
transport services

Gemeenteraad Gemeente Nijmegen
Afdeling Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Bureau PK30
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

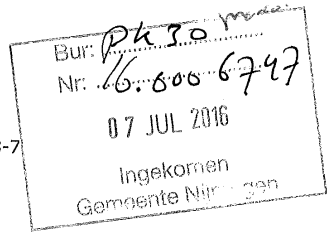
Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E ro_oost@gasunie.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum
4 juli 2016

Doorkiesnummer
0611005673

Ons kenmerk
OPO 16.2987

Uw kenmerk

Onderwerp
Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Buitengebied 1978-7 (Stationsweg 22)

Geachte raadsleden,

Uit een publicatie in de Nederlandse Staatscourant van 8 juni 2016, nr. 72718, blijkt dat het bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan door u ter inzage is gelegd. Dit ontwerp geeft ons aanleiding tot het indienen van de volgende zienswijze.

Met ingang van 1 januari 2016 zijn delen van de eigendommen van Gasunie Transport Services B.V. onder algemene titel overgegaan naar Gasunie Grid Services B.V. Deze zienswijze wordt namens beiden (verder: Gasunie) ingediend, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft. Alle correspondentie kan plaatsvinden via het postadres van Gasunie Transport Services B.V.

Belang
In het onderhavige plangebied ligt een aardgastransportleiding van ons bedrijf.

Verbeelding en planregels
De in het plangebied aanwezige leiding is niet bestemd. Wij verzoeken u de ontbrekende gastransportleiding alsnog in het plan op te nemen (verbeelding en regels). Voor de regels kunt u gebruik maken van bijgevoegd tekstvoorstel.

Wij verzoeken u om een contactpersoon door te geven waar wij de digitale (leiding) gegevens naar toe kunnen mailen. U kunt de digitale gegevens ook zelf aanvragen bij ro_oost@gasunie.nl

Toelichting
In de toelichting van het onderhavige plan geeft u aan dat er slechts sprake is van functiewijziging naar burgerwoning en dat kabels en leidingen geen belemmering vormen.

Wij willen u erop wijzen dat bij het wijzigen van de functie sprake kan zijn van wijziging van beperkt kwetsbaar naar kwetsbaar object.

In de toelichting is er onvoldoende aandacht besteed aan de externe veiligheidsaspecten van de aardgastransportleiding. Op grond van de artikelen 11 en 12 Bevb bent u hiertoe wettelijk verplicht. Wij adviseren u om hier aandacht aan te besteden. Met behulp van het rekenpakket 'CAROLA' kunt u zelf de externe veiligheidsrisico's van ondergrondse (hoge druk) aardgastransportleidingen berekenen. U dient de voor CAROLA benodigde leidingdata

gasunie
transport services

Gasunie Transport Services B.V.
Datum: 4 juli 2016 Ons kenmerk: OPO 16.2987
Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Buitengebied 1978-7 (Stationsweg 22)

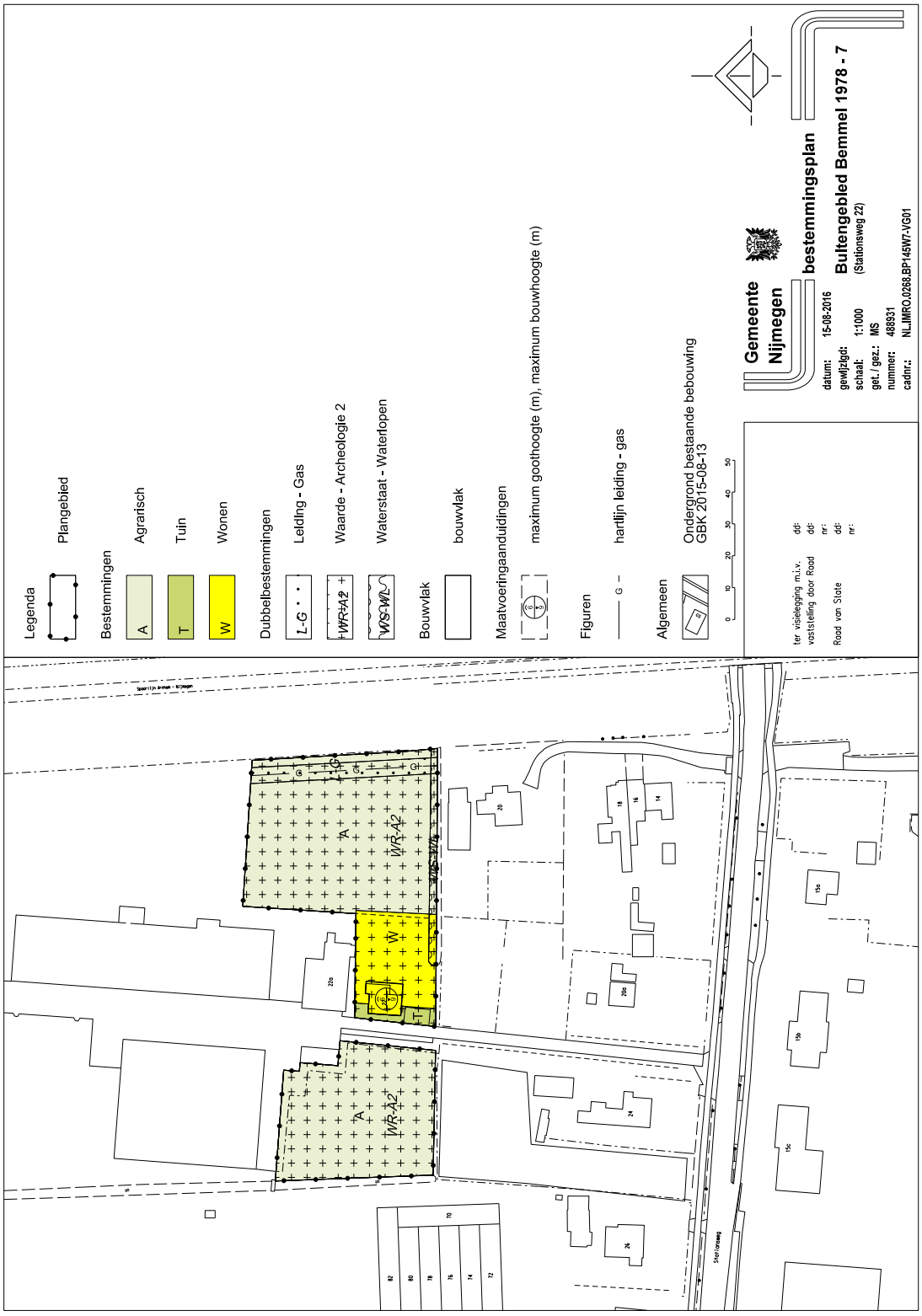
aan te vragen bij carola@gasunie.nl. Voor vragen omtrent CAROLA kunt u terecht bij de CAROLA-helpdesk van het RIVM[1].

Vervolg
Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, Voor vragen en opmerkingen kunt u met ondergetekende contact opnemen.

Hoogachtend,

Eric Fredriks
Senior Adviseur Omgevingsmanagement Oost

[1] http://www.rivm.nl/Onderwerpen/C/CAROLAsite → http://www.rivm.nl/Onderwerpen/C/CAROLA

Legenda
Plangebied
Bestemmingen
Agrarisch
Tuin
Wonen
Dubbelbestemmingen
Leidng - Gas
Waarde - Archeologie 2
Waterstaat - Waterlopen
Bouwvlak
bouwvlak
Maatvoeringaanduidingen
maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
Figuren
hartlijn leiding - gas
Algemeen
Ondergrond bestaande bebouwing GBK 2015-08-13
Gemeente Nijmegen
bestemmingsplan
Bultengebied Bemmel 1978 - 7
datum: 15-08-2016
gewijzigd:
schaal: 1:1000
get. / gez.: MS
nummer: 488931
cadnr.: NL.IMRO.0268.BP145W7-VG01
ter visielegging m.i.v. vaststelling door Raad
Raad van State

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Voorstel aan de Raad

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel

12 oktober 2016 / 105/2016

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Programma
Bestuur & Middelen

Portefeuillehouder
H.M.F. Bruls

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
20 september 2016

Samenvatting

De Nijmegenaar van het Jaar is al acht jaren een succesvolle onderscheiding. Het gemeentebestuur kiest er voor dit evenement te verbreden, verversen en door te ontwikkelen en kiest daarbij voor een transparantere wijze van jurering. Een aanpassing van het reglement prijzen, hoofdstuk 3 Nijmegenaar van het Jaar, is daarvoor noodzakelijk.

Voorstel om te besluiten

1. Het Reglement Prijzen gemeente Nijmegen (GB2016-21603) in te trekken;
2. Het aangepaste Reglement Prijzen gemeente Nijmegen vast te stellen en de datum inwerkingtreding te stellen op de dag na bekendmaking.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Aletta Bakker, 3819, a.bakker@nijmegen.nl

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

De Nijmegenaar van het Jaar is al acht jaren een succesvolle onderscheiding. De verkiezing is in al die jaren het zelfde gebleven: een voordrachtcommissie maakt op basis van inzendingen een shortlist, waarna een publieksjury van ongeveer 20 personen door het geven van punten de winnaar bepaalt. Samenstelling van zowel voordrachts- als publieksjury is al jaren grotendeels ongewijzigd.
Het gemeentebestuur kiest er voor dit evenement te verbreden, verversen en door te ontwikkelen en kiest daarbij voor een transparantere wijze van jurering. Een aanpassing van het reglement prijzen, hoofdstuk 3 Nijmegenaar van het Jaar, is daarvoor noodzakelijk.

1.2 Relatie met programma

Het aangepaste reglement 'Prijzen gemeente Nijmegen' is onderdeel van het programma Bestuur en Middelen.

2 Doelstelling

Doel van deze aanpassing is om een breder deel van de Nijmeegse bevolking te betrekken bij de verkiezing van Nijmegenaar van het Jaar. Dit door inzet van het Stadspanel en een nieuwe samenstelling van de publieksjury (zie bijlage) Nominaties voor de verkiezing van Nijmegenaar van het Jaar worden neergelegd bij de publieksjury. Deze groep van 15 personen bepaalt een top 5 van de nominaties. Deze top 5 wordt voorgelegd aan het stadspanel. Dit panel wordt jaarlijks ingezet door bureau Onderzoek en Statistiek van de gemeente Nijmegen voor o.a. de jaarlijkse stadsmonitor en betreft 3500 burgers.

3 Argumenten

Zoals boven vermeld kiest het gemeentebestuur er voor het evenement De Nijmegenaar van het Jaar te verbreden, verversen en door te ontwikkelen en kiest daarbij voor een transparantere wijze van jurering.

Om dit te bereiken stellen wij u voor de voordrachtcommissie en huidige publieksjury op te heffen en een nieuwe stadbrede publieksjury op te richten die een voorselectie maakt uit de inzendingen. Deze voorselectie wordt dan voorgelegd aan het stadspanel (digitaal panel van 3500 Nijmegenaren) die de uiteindelijke winnaar gaan kiezen. Daarmee wordt participatie nog beter geborgd. Aan deze nieuwe opzet wordt vanaf de start een rooster van aftreden voor de publieksjury gekoppeld zodat voldoende diversiteit en wisselingen van personen gewaarborgd zijn. Het is de bedoeling elke twee jaar 5 leden van de publieksjury te af te laten treden en te vervangen door anderen. Bij de start worden 5 leden van de huidige publieksjury gevraagd deel te blijven nemen.

4. Klimaat

Dit voorstel heeft geen gevolgen voor het klimaat.

5. Risico's

Aan dit voorstel zijn geen risico's verbonden.

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

6. Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

7. Participatie en Communicatie
Participatie is voorzien in dit voorstel omdat er meer afstemming en inbreng van burgers zelf mogelijk wordt. Over de nieuwe opzet communiceren wij via de wijkcentra, wijkteams, wijkmanagers, social media, gemeentepagina De Brug en de website van de gemeente.

De leden van de voordrachtcommissie en publieksjury, zoals zij nu nog bestaan, ontvangen een brief met uitleg en de leden van de voordrachtcommissie worden nadrukkelijk bedankt voor hun diensten. Om deze redenen is het collegevoorstel tot 23 september 2016 onder embargo gesteld.

8. Uitvoering en evaluatie
De nieuwe opzet wordt uitgevoerd direct na het raadsbesluit. De evaluatie vindt begin 2017 plaats.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Bijlagen: Huidige reglement prijzen gemeente Nijmegen en Nieuw reglement prijzen gemeente Nijmegen, hoofdstuk 3, brieven aan af en aantredende juryleden/leden voordrachtscommissie

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 12 oktober 2016

14. Raadsvoorstel Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar (105/2016)

Raadsvoorstel d.d. 20 september 2016

1. Het Reglement Prijzen gemeente Nijmegen (GB2016-21603) in te trekken;
2. Het aangepaste Reglement Prijzen gemeente Nijmegen vast te stellen en de datum inwerkingtreding te stellen op de dag na bekendmaking.

Raadsbesluit d.d. 12 oktober 2016
Conform besloten

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Bijlage bij raadsvoorstel aanpassing regelement prijzen gemeente Nijmegen, hoofdstuk 3, Nijmegenaar van het Jaar: **BETREFT: BESTAAND REGLEMENT**

De gemeenteraad van de gemeente Nijmegen;

BESLUIT:

vast te stellen het navolgende

Reglement prijzen gemeente Nijmegen

Hoofdstuk 1 Sportprijzen

Artikel 1

1. De gemeente Nijmegen kent de volgende sportprijzen:
   a. sportprijs individueel voor beste sportvrouw/-man
   b. teamsportprijs
   c. jeugdsportprijs individueel voor beste jeugdsporter
   d. jeugdsportprijs voor teams
   e. sportvernieuwingsprijs
   f. vrijwilligersprijs
2. De prijzen worden in beginsel jaarlijks toegekend in de vorm van een geldsom.
3. Aan iedere prijs is een trofee en een oorkonde verbonden.

Artikel 2

1. Voor de sportprijzen kunnen uitsluitend in aanmerking komen verenigingen of instellingen die in Nijmegen gevestigd zijn en personen die in Nijmeegs verband sport beoefenen of in Nijmegen woonachtig zijn, mits zij voldoen aan de toekenningscriteria.
2. Voor de sportprijzen gelden de volgende toekenningscriteria:
   a. voor de sportprijs individueel en teamsportprijs:
      - de persoon, vereniging of instelling heeft in een of meer takken van sport een belangrijke nationale of internationale sportprestatie geleverd;
      - de kans op het behalen van een belangrijke sportprestatie is in de betreffende tak van sport zeer klein.
   b. voor de jeugdsportprijs individueel en de jeugdsportprijs voor teams:
      - het jeugdlid of jeugdteam van een vereniging of instelling heeft in een of meer takken van sport een belangrijke regionale, nationale of internationale sportprestatie geleverd;
      - als leeftijdsgrens wordt het binnen de betreffende bond geldende leeftijdscriterium voor jeugdleden gehanteerd;
      - de kans op het behalen van een belangrijke sportprestatie is in de desbetreffende tak van sport zeer klein.
   c. voor de sportvernieuwingsprijs:
      - de vereniging, (onderwijs-)instelling of wijkorganisatie heeft het meest vernieuwende initiatief op sportgebied, dat bijdraagt aan de beleidsdoelstellingen van het Nijmeegse sportbeleid.
   d. voor de vrijwilligersprijs:
      - de persoon heeft als vrijwilliger een uitzonderlijke bijdrage geleverd aan een Nijmeegse vereniging of instelling of aan de Nijmeegse sport in het algemeen.
3. Indien er voor een bepaalde sportprijs geen geschikte kandidaat blijkt te zijn, wordt deze prijs niet toegekend.
4. Een prijs kan aan dezelfde persoon, vereniging of instelling ten hoogste één maal worden toegekend voor dezelfde sportprestatie.

Artikel 3
1. De sportprijzen worden beschikbaar gesteld door de gemeente Nijmegen.
2. Sponsoren krijgen de gelegenheid aanvullende sportprijzen ter beschikking te stellen.

Artikel 4
1. Elk jaar wordt door het college een onafhankelijke jury samengesteld, bestaande uit zeven leden.
2. De secretaris van de jury wordt geleverd door de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

Artikel 5
1. De jury komt jaarlijks na de sluitingsdatum voor de nominaties bijeen ter bepaling van de winnaars van de sportprijzen.
2. De jury beraadslaagt over de toekenning van de prijzen op grond van de beoordeling van de geleverde prestaties en getoonde activiteiten gedurende het kalenderjaar waarvoor de prijzen worden toegekend.
3. Ieder lid brengt één stem uit. Staken de stemmen, dan wordt een voorstel opnieuw in stemming gebracht. Staken de stemmen wederom, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. De jury kan rechtsgeldig besluiten nemen als tenminste vijf leden aanwezig zijn.
5. Is het voorgaande niet het geval dan wordt binnen één week een volgende vergadering uitgeroepen, waarbij ongeacht het aantal aanwezige leden rechtsgeldige besluiten genomen kunnen worden.
6. De jury beslist met gewone meerderheid van stemmen.
7. Indien na de stemming in het betreffende jaar nog een belangrijke prestatie geleverd wordt, dan komt de jury opnieuw bij elkaar, als twee juryleden hierom verzoeken.

Hoofdstuk 2 Cultuurprijzen

Artikel 6
1. De gemeente Nijmegen kent een Karel de Grote Oeuvreprijs.
2. De prijs wordt in beginsel vierjaarlijks toegekend in de vorm van een geldsom van € 10.000,00 en een oorkonde.
3. De prijs wordt uitgereikt voor het totale artistieke of culturele oeuvre van een levend kunstenaar of een groep kunstenaars die van belang zijn voor de stad of voor het culturele veld van Nijmegen. De prijs kan ook worden toegekend voor een kunstwerk dat de stad Nijmegen tot onderwerp heeft of erdoor is geïnspireerd. Het kunstwerk dient de status te hebben van een beeldbepalend element met een hoge artistieke waarde.

Artikel 7
1. De gemeente Nijmegen kent een Cultuur Stimuleringsprijs Stad Nijmegen.
2. De prijs wordt in beginsel tweejaarlijks toegekend in de vorm van een geldsom van € 5.000,00 en een oorkonde.
3. Voor de prijs komen in aanmerking veelbelovende (groepen van) kunstenaars of een culturele organisatie voor een vernieuwende artistieke of culturele prestatie dan wel een belangrijk product in de disciplines beeldende kunst & vormgeving, literatuur, theater, film, muziek, dans en nieuwe media. De prestatie of het product levert een bijdrage aan de vernieuwing van het culturele klimaat in Nijmegen.

Artikel 8
1. Het college stelt een adviescommissie in, die tot taak heeft kandidaten voor de cultuurprijzen te signaleren, te beoordelen en voor te dragen.
2. De commissie bestaat uit acht personen en is als volgt samengesteld:
   a. ten hoogste drie leden die algemene deskundigheid binnen het culturele veld bezitten;
   b. ten hoogste vijf leden die elk deskundigheid op een bepaald terrein van kunst bezitten.
3. De leden van de commissie worden door het college benoemd voor een periode van vier jaar. Zij zijn na het verstrijken van deze termijn terstond herbenoembaar voor slechts één termijn.

4. Het college voegt aan de commissie een ambtenaar als secretaris toe. Deze heeft geen stemrecht.
5. Het college benoemt op voordracht van de commissie één van de leden tot voorzitter van de commissie.

Artikel 9
1. De commissie beoordeelt uitsluitend werken die zich in Nederland bevinden en die afkomstig zijn van op het tijdstip van beoordeling in leven zijnde personen.
2. Bij de beoordeling kan de commissie zich laten bijstaan door personen die deskundig zijn op het aan de orde zijnde terrein van de kunst.

Artikel 10
1. De commissie komt tenminste eenmaal per jaar bijeen. De vergaderingen van de commissie zijn openbaar, tenzij de commissie anders beslist
2. Een advies komt met meerderheid van stemmen tot stand. Bij staken van de stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Artikel 11
1. De commissie kan in een besloten vergadering op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de commissie worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd.
2. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen in acht genomen totdat de commissie haar opheft.
3. Op grond van het belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door de voorzitter van een commissie, het college en de burgemeester, ieder ten aanzien van de stukken die zij aan de commissie overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt.
4. De commissie kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur geheimhouding opleggen ten aanzien van stukken die zij aan het college overlegt. Het bepaalde in artikel 55 van de Gemeentewet is van toepassing.

Artikel 12
De commissie brengt tijdig aan het college een voordracht uit, voorzien van een juryrapport waarin de argumentatie staat vermeld.

Artikel 13
Het college neemt een besluit over toekenning van de prijs. Het kan niet besluiten aan een andere persoon of personen dan voorgedragen de prijs toe te kennen. Van het besluit doet het college mededeling aan de commissie, de meest gerede raadscommissie, belanghebbenden en de pers. Het bepaalt het tijdstip en de wijze van uitreiking. Zo mogelijk zal op nader door het college te bepalen wijze de Nijmeegse bevolking in de gelegenheid worden gesteld van het bekroonde werk kennis te nemen. Indien het college in afwijking van de voordracht besluit om geen prijs toe te kennen, doet het daarvan gemotiveerd mededeling aan de commissie.

Artikel 14
Indien de persoon aan wie een cultuurprijs is toegekend voor de uitreiking komt te overlijden, wordt de prijs uitgereikt aan de persoon die naar het oordeel van het college de overledene feitelijk het meest nabij staat.

Artikel 15
Het college nodigt voor de uitreikingsplechtigheid van de prijs de personen uit die eerder met een cultuurprijs zijn begiftigd.

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Hoofdstuk 3 Nijmegenaar van het Jaar

Artikel 16
1. De gemeente Nijmegen kent een 'Nijmegenaar van het Jaar'.
2. De prijs wordt in beginsel jaarlijks toegekend tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente Nijmegen, en bestaat uit een beeld en een oorkonde.

Artikel 17
1. Voor het predikaat 'Nijmegenaar van het Jaar', komen mensen in aanmerking die in Nijmegen woonachtig zijn en op het moment van uitreiking minimaal 18 jaar oud zijn.
2. Betrokkene heeft in het voorafgaande jaar bijzondere verdiensten gehad voor de stad Nijmegen. Dat kan breed zijn: variërend van maatschappelijke verdiensten voor een wijk, maar ook een bijzondere (wetenschappelijke of sport)prestatie waardoor Nijmegen positief in het nieuws is gekomen.

Artikel 18
1. Voor elke uitreiking worden door de burgemeester twee jury's samengesteld: een voordrachtscommissie bestaande uit minimaal drie en maximaal vijf leden, en een brede stadsjury, bestaande uit minimaal 20 en maximaal 30 personen.
2. De burgemeester wijst tevens een voorzitter voor beide jury's aan.
3. Collegeleden mogen geen deel uit maken van de jury's.
4. De secretaris van de jury's wordt geleverd door de afdeling Bestuursondersteuning en –advies.

Artikel 19
1. Iedereen kan met motivatie schriftelijk personen kandideren als 'Nijmegenaar van het Jaar'. De voordrachtscommissie wordt "gevoed" met kandidaten door hun eigen netwerk in te schakelen, oproepen in Brug aan de Nijmegenaren, een netwerk van ambtenaren die personen screenen (wijkmanagers etc.), gerichte brieven aan Nijmeegse instellingen om kandidaten voor te dragen.
2. De secretaris stelt de lijst van kandidaten (met korte motivering) op t.b.v. de beraadslaging door de voordrachtscommissie.

Artikel 20
1. De voordrachtscommissie komt bijeen ter bepaling van de voordracht van vijf finalekandidaten voor de titel 'Nijmegenaar van het Jaar'.
2. De voordrachtscommissie beraadslaagt over de voordrachten op grond van de beoordeling van de geleverde prestaties en getoonde activiteiten.
3. De voordrachtscommissie kan rechtsgeldig besluiten nemen als tenminste drie leden aanwezig zijn.
4. De voordrachtscommissie beslist met gewone meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Artikel 21
1. De stadsjury komt niet bijeen. De leden krijgen de namen van de finalekandidaten per post of per email toegestuurd, en maken een ranglijst die ze ondertekend terugsturen.
2. De voorzitter van de stadsjury stelt samen met de secretaris van de stadsjury de definitieve uitslag vast. Als twee kandidaten dezelfde score hebben, geeft de keuze van de juryvoorzitter de doorslag.

Hoofdstuk 4 Kinderlintjes

Artikel 22
1. De gemeente Nijmegen reikt kinderlintjes uit.
2. De kinderlintjes worden in beginsel uitgereikt op 20 november, de Dag van de Rechten van het Kind, tenzij dat in een weekend valt of de uitreiking om agendatechnische redenen niet op 20 november kan plaatsvinden.
3. Het kinderlintje bestaat uit een medaille en een oorkonde.

Artikel 23
1. Voor het kinderlintje kunnen kinderen in aanmerking komen tussen de 4 en 13 jaar oud, mits zij voldoen aan de toekenningscriteria.
2. Voor het kinderlintje geldt één of meerdere van de volgende toekenningscriteria:
   a. het kind is langdurig hulpvaardig;
   b. het kind heeft een bijzondere prestatie geleverd die van waarde is voor de samenleving of de stad;
   c. het kind vervult een voorbeeldfunctie voor andere kinderen.
3. Indien er geen geschikte kandidaten blijken te zijn, worden er geen kinderlintjes uitgereikt.
4. Een kinderlintje kan aan dezelfde persoon ten hoogste één maal worden toegekend voor dezelfde prestatie.

Artikel 24
1. Elk jaar wordt door de burgemeester een onafhankelijke jury samengesteld, bestaande uit minimaal vijf leden.
2. De secretaris van de jury wordt geleverd door de afdeling Bestuursondersteuning en –advies.

Artikel 25
1. De jury komt jaarlijks na de sluitingsdatum voor de nominaties bijeen ter bepaling van de winnaars van de kinderlintjes.
2. De jury beraadslaagt over de toekenning van de kinderlintjes op grond van de beoordeling van de geleverde prestaties en getoonde activiteiten gedurende het kalenderjaar waarvoor de kinderlintjes worden toegekend.
3. Ieder lid brengt één stem uit per nominatie. Staken de stemmen, dan wordt een voorstel opnieuw in stemming gebracht. Staken de stemmen wederom, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. De jury kan rechtsgeldig besluiten nemen als tenminste drie leden aanwezig zijn.
5. Is het voorgaande niet het geval dan wordt binnen één week een volgende vergadering uitgeroepen, waarbij ongeacht het aantal aanwezige leden rechtsgeldige besluiten genomen kunnen worden.
6. De jury beslist met gewone meerderheid van stemmen.

Hoofdstuk 5 Inwerkingtreding

Artikel 26
1. Dit reglement treedt in werking op … en geldt voor onbepaalde tijd.
2. Het kan worden aangehaald als Reglement prijzen gemeente Nijmegen.

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Bijlage bij raadsvoorstel aanpassing regelement prijzen gemeente Nijmegen, hoofdstuk 3, Nijmegenaar van het Jaar: **BETREFT: NIEUW REGLEMENT**

De gemeenteraad van de gemeente Nijmegen;

BESLUIT:

vast te stellen het navolgende

Reglement prijzen gemeente Nijmegen

Hoofdstuk 1 Sportprijzen

Artikel 1

1. De gemeente Nijmegen kent de volgende sportprijzen:
   a. sportprijs individueel voor beste sportvrouw/-man
   b. teamsportprijs
   c. jeugdsportprijs individueel voor beste jeugdsporter
   d. jeugdsportprijs voor teams
   e. sportvernieuwingsprijs
   f. vrijwilligersprijs
2. De prijzen worden in beginsel jaarlijks toegekend in de vorm van een geldsom.
3. Aan iedere prijs is een trofee en een oorkonde verbonden.

Artikel 2

1. Voor de sportprijzen kunnen uitsluitend in aanmerking komen verenigingen of instellingen die in Nijmegen gevestigd zijn en personen die in Nijmeegs verband sport beoefenen of in Nijmegen woonachtig zijn, mits zij voldoen aan de toekenningscriteria.
2. Voor de sportprijzen gelden de volgende toekenningscriteria:
   a. voor de sportprijs individueel en teamsportprijs:
      - de persoon, vereniging of instelling heeft in een of meer takken van sport een belangrijke nationale of internationale sportprestatie geleverd;
      - de kans op het behalen van een belangrijke sportprestatie is in de betreffende tak van sport zeer klein.
   b. voor de jeugdsportprijs individueel en de jeugdsportprijs voor teams:
      - het jeugdlid of jeugdteam van een vereniging of instelling heeft in een of meer takken van sport een belangrijke regionale, nationale of internationale sportprestatie geleverd;
      - als leeftijdsgrens wordt het binnen de betreffende bond geldende leeftijdscriterium voor jeugdleden gehanteerd;
      - de kans op het behalen van een belangrijke sportprestatie is in de desbetreffende tak van sport zeer klein.
   c. voor de sportvernieuwingsprijs:
      - de vereniging, (onderwijs-)instelling of wijkorganisatie heeft het meest vernieuwende initiatief op sportgebied, dat bijdraagt aan de beleidsdoelstellingen van het Nijmeegse sportbeleid.
   d. voor de vrijwilligersprijs:
      - de persoon heeft als vrijwilliger een uitzonderlijke bijdrage geleverd aan een Nijmeegse vereniging of instelling of aan de Nijmeegse sport in het algemeen.
3. Indien er voor een bepaalde sportprijs geen geschikte kandidaat blijkt te zijn, wordt deze prijs niet toegekend.
4. Een prijs kan aan dezelfde persoon, vereniging of instelling ten hoogste één maal worden toegekend voor dezelfde sportprestatie.

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Artikel 3
1. De sportprijzen worden beschikbaar gesteld door de gemeente Nijmegen.
2. Sponsoren krijgen de gelegenheid aanvullende sportprijzen ter beschikking te stellen.

Artikel 4
1. Elk jaar wordt door het college een onafhankelijke jury samengesteld, bestaande uit zeven leden.
2. De secretaris van de jury wordt geleverd door de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

Artikel 5
1. De jury komt jaarlijks na de sluitingsdatum voor de nominaties bijeen ter bepaling van de winnaars van de sportprijzen.
2. De jury beraadslaagt over de toekenning van de prijzen op grond van de beoordeling van de geleverde prestaties en getoonde activiteiten gedurende het kalenderjaar waarvoor de prijzen worden toegekend.
3. Ieder lid brengt één stem uit. Staken de stemmen, dan wordt een voorstel opnieuw in stemming gebracht. Staken de stemmen wederom, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. De jury kan rechtsgeldig besluiten nemen als tenminste vijf leden aanwezig zijn.
5. Is het voorgaande niet het geval dan wordt binnen één week een volgende vergadering uitgeroepen, waarbij ongeacht het aantal aanwezige leden rechtsgeldige besluiten genomen kunnen worden.
6. De jury beslist met gewone meerderheid van stemmen.
7. Indien na de stemming in het betreffende jaar nog een belangrijke prestatie geleverd wordt, dan komt de jury opnieuw bij elkaar, als twee juryleden hierom verzoeken.

Hoofdstuk 2 Cultuurprijzen

Artikel 6
1. De gemeente Nijmegen kent een Karel de Grote Oeuvreprijs.
2. De prijs wordt in beginsel vierjaarlijks toegekend in de vorm van een geldsom van € 10.000,00 en een oorkonde.
3. De prijs wordt uitgereikt voor het totale artistieke of culturele oeuvre van een levend kunstenaar of een groep kunstenaars die van belang zijn voor de stad of voor het culturele veld van Nijmegen. De prijs kan ook worden toegekend voor een kunstwerk dat de stad Nijmegen tot onderwerp heeft of erdoor is geïnspireerd. Het kunstwerk dient de status te hebben van een beeldbepalend element met een hoge artistieke waarde.

Artikel 7
1. De gemeente Nijmegen kent een Cultuur Stimuleringsprijs Stad Nijmegen.
2. De prijs wordt in beginsel tweejaarlijks toegekend in de vorm van een geldsom van € 5.000,00 en een oorkonde.
3. Voor de prijs komen in aanmerking veelbelovende (groepen van) kunstenaars of een culturele organisatie voor een vernieuwende artistieke of culturele prestatie dan wel een belangrijk product in de disciplines beeldende kunst & vormgeving, literatuur, theater, film, muziek, dans en nieuwe media. De prestatie of het product levert een bijdrage aan de vernieuwing van het culturele klimaat in Nijmegen.

Artikel 8
1. Het college stelt een adviescommissie in, die tot taak heeft kandidaten voor de cultuurprijzen te signaleren, te beoordelen en voor te dragen.
2. De commissie bestaat uit acht personen en is als volgt samengesteld:
   a. ten hoogste drie leden die algemene deskundigheid binnen het culturele veld bezitten;
   b. ten hoogste vijf leden die elk deskundigheid op een bepaald terrein van kunst bezitten.

3. De leden van de commissie worden door het college benoemd voor een periode van vier jaar. Zij zijn na het verstrijken van deze termijn terstond herbenoembaar voor slechts één termijn.
4. Het college voegt aan de commissie een ambtenaar als secretaris toe. Deze heeft geen stemrecht.
5. Het college benoemt op voordracht van de commissie één van de leden tot voorzitter van de commissie.

Artikel 9
1. De commissie beoordeelt uitsluitend werken die zich in Nederland bevinden en die afkomstig zijn van op het tijdstip van beoordeling in leven zijnde personen.
2. Bij de beoordeling kan de commissie zich laten bijstaan door personen die deskundig zijn op het aan de orde zijnde terrein van de kunst.

Artikel 10
1. De commissie komt tenminste eenmaal per jaar bijeen. De vergaderingen van de commissie zijn openbaar, tenzij de commissie anders beslist
2. Een advies komt met meerderheid van stemmen tot stand. Bij staken van de stemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Artikel 11
1. De commissie kan in een besloten vergadering op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan de commissie worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Geheimhouding omtrent het in een besloten vergadering behandelde wordt tijdens die vergadering opgelegd.
2. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen in acht genomen totdat de commissie haar opheft.
3. Op grond van het belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door de voorzitter van een commissie, het college en de burgemeester, ieder ten aanzien van de stukken die zij aan de commissie overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt.
4. De commissie kan op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur geheimhouding opleggen ten aanzien van stukken die zij aan het college overlegt. Het bepaalde in artikel 55 van de Gemeentewet is van toepassing.

Artikel 12
De commissie brengt tijdig aan het college een voordracht uit, voorzien van een juryrapport waarin de argumentatie staat vermeld.

Artikel 13
Het college neemt een besluit over toekenning van de prijs. Het kan niet besluiten aan een andere persoon of personen dan voorgedragen de prijs toe te kennen. Van het besluit doet het college mededeling aan de commissie, de meest gerede raadscommissie, belanghebbenden en de pers. Het bepaalt het tijdstip en de wijze van uitreiking. Zo mogelijk zal op nader door het college te bepalen wijze de Nijmeegse bevolking in de gelegenheid worden gesteld van het bekroonde werk kennis te nemen. Indien het college in afwijking van de voordracht besluit om geen prijs toe te kennen, doet het daarvan gemotiveerd mededeling aan de commissie.

Artikel 14
Indien de persoon aan wie een cultuurprijs is toegekend voor de uitreiking komt te overlijden, wordt de prijs uitgereikt aan de persoon die naar het oordeel van het college de overledene feitelijk het meest nabij staat.

Artikel 15

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Het college nodigt voor de uitreikingsplechtigheid van de prijs de personen uit die eerder met een cultuurprijs zijn begiftigd.

4

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Hoofdstuk 3 Nijmegenaar van het Jaar

Artikel 16
1. De gemeente Nijmegen kent een 'Nijmegenaar van het Jaar'.
2. De prijs wordt in beginsel jaarlijks toegekend tijdens de Nieuwjaarsreceptie van de gemeente Nijmegen, en bestaat uit een beeld en een oorkonde.

Artikel 17
1. Voor het predikaat 'Nijmegenaar van het Jaar', komen mensen in aanmerking die in Nijmegen woonachtig zijn en op het moment van uitreiking minimaal 18 jaar oud zijn.
2. Betrokkene heeft in het voorafgaande jaar bijzondere verdiensten gehad voor de stad Nijmegen. Dat kan breed zijn: variërend van maatschappelijke verdiensten voor een wijk, maar ook een bijzondere (wetenschappelijke of sport)prestatie waardoor Nijmegen positief in het nieuws is gekomen.

Artikel 18
1. Voor elke uitreiking word door de burgemeester een publieksjury samengesteld bestaande uit 15 leden. Om de 2 jaar treedt 1/3 deel juryleden af en wordt vervangen door anderen. De voorzitter van deze publieksjury is de Nijmegenaar van het Jaar van voorafgaand jaar.
2. De burgemeester schakelt het stadspanel van afdeling Onderzoek en Statistiek in om de uitkomst (top 5 van genomineerden) van de publieksjury voor te leggen aan het stadspanel. Dit panel bestaat uit 3500 Nijmeegse burgers. Vanuit het stadspanel komt een top 3 en de uiteindelijke winnaar.
3. Collegeleden mogen geen deel uit maken van de jury's.
4. De secretaris van de publieksjury wordt geleverd door de afdeling Bestuursondersteuning en –advies.

Artikel 19
1. Iedereen kan met motivatie schriftelijk personen kandideren als 'Nijmegenaar van het Jaar'. De publieksjury wordt "gevoed" met kandidaten door hun eigen netwerk in te schakelen, oproepen in Brug aan de Nijmegenaren, een netwerk van ambtenaren die personen screenen (wijkmanagers etc.), gerichte brieven aan Nijmeegse instellingen om kandidaten voor te dragen.
2. De secretaris stelt de lijst van kandidaten (met korte motivering) op t.b.v. de beraadslaging door de publieksjury.

Artikel 20
1. De publieksjury ontvangt de namen van de finalekandidaten per post of per email en maakt een ranglijst.
2. Zij komt eénmaal in vergadering bijeen en reageert op de voordrachten. Zij komt tot vijf finalekandidaten voor de titel 'Nijmegenaar van het Jaar'.
3. De voorzitter van de publieksjury beraadslaagt met de secretaris over de voordrachten op grond van de beoordeling van de geleverde prestaties en getoonde activiteiten.
4. De secretaris legt de lijst van 5 kandidaten voor aan het stadspanel. Deze top 5 van potentiële Nijmegenaren van het jaar wordt openbaar gemaakt.
5. Het stadspanel beoordeelt de voordrachten en kiest de uiteindelijke winnaar en communiceert de uitslag naar de secretaris. De winnaar blijft tot en met het moment tijdens de nieuwjaars-receptie geheim.

Artikel 21
6. De voorzitter van de publieksjury stelt samen met de secretaris de voorlopige uitslag vast en legt voor aan de burgemeester om de definitieve uitslag vast te stellen. Als twee kandidaten dezelfde score hebben, geeft de keuze van de juryvoorzitter de doorslag.

Hoofdstuk 4 Kinderlintjes

Artikel 22
1. De gemeente Nijmegen reikt kinderlintjes uit.
2. De kinderlintjes worden in beginsel uitgereikt op 20 november, de Dag van de Rechten van het Kind, tenzij dat in een weekend valt of de uitreiking om agendatechnische redenen niet op 20 november kan plaatsvinden.
3. Het kinderlintje bestaat uit een medaille en een oorkonde.

Artikel 23
1. Voor het kinderlintje kunnen kinderen in aanmerking komen tussen de 4 en 13 jaar oud, mits zij voldoen aan de toekenningscriteria.
2. Voor het kinderlintje geldt één of meerdere van de volgende toekenningscriteria:
   a. het kind is langdurig hulpvaardig;
   b. het kind heeft een bijzondere prestatie geleverd die van waarde is voor de samenleving of de stad;
   c. het kind vervult een voorbeeldfunctie voor andere kinderen.
3. Indien er geen geschikte kandidaten blijken te zijn, worden er geen kinderlintjes uitgereikt.
4. Een kinderlintje kan aan dezelfde persoon ten hoogste één maal worden toegekend voor dezelfde prestatie.

Artikel 24
1. Elk jaar wordt door de burgemeester een onafhankelijke jury samengesteld, bestaande uit minimaal vijf leden.
2. De secretaris van de jury wordt geleverd door de afdeling Bestuursondersteuning en –advies.

Artikel 25
1. De jury komt jaarlijks na de sluitingsdatum voor de nominaties bijeen ter bepaling van de winnaars van de kinderlintjes.
2. De jury beraadslaagt over de toekenning van de kinderlintjes op grond van de beoordeling van de geleverde prestaties en getoonde activiteiten gedurende het kalenderjaar waarvoor de kinderlintjes worden toegekend.
3. Ieder lid brengt één stem uit per nominatie. Staken de stemmen, dan wordt een voorstel opnieuw in stemming gebracht. Staken de stemmen wederom, dan wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
4. De jury kan rechtsgeldig besluiten nemen als tenminste drie leden aanwezig zijn.
5. Is het voorgaande niet het geval dan wordt binnen één week een volgende vergadering uitgeroepen, waarbij ongeacht het aantal aanwezige leden rechtsgeldige besluiten genomen kunnen worden.
6. De jury beslist met gewone meerderheid van stemmen.

Hoofdstuk 5 Inwerkingtreding

Artikel 26
1. Dit reglement treedt in werking op … en geldt voor onbepaalde tijd.
2. Het kan worden aangehaald als Reglement prijzen gemeente Nijmegen.

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Concept Tekst brief aan aftredende leden voordracht commissie Nijmegenaar van het Jaar

Aanhef

Geachte…

Inmiddels is het een traditie rond de jaarwisseling een bijzondere inwoner van onze stad te benoemen als Nijmegenaar van het Jaar.

U heeft hier de afgelopen jaren een bijdrage aan geleverd door uw werkzaamheden als lid van de voordrachtcommissie. Deze commissie heeft, onder aanvoering van voorzitter dhr. R. Migo, op gedegen wijze de publieksjury alle jaren van goede adviezen voorzien.

Het gemeentebestuur kiest ervoor dit evenement te verbreden, verversen en door te ontwikkelen en kiest daarbij voor een transparantere wijze van jurering. Zij heeft de Raad daarom voorgesteld het reglement van dit evenement met ingang van dit jaar aan te passen. Eén onderdeel van de wijziging is het opheffen van de voordrachtcommissie en te werken met een stads brede publieksjury, waarin vertegenwoordigers uit zo veel mogelijk stadwijken vertegenwoordigd zijn. Deze jury bepaalt een top 5 welke wordt voorgelegd aan het Nijmeegse stadspanel van 3500 burgers. Van de publieksjury treedt om de 2 jaar 1/3 deel af.

Wanneer de gemeenteraad akkoord gaat met dit voorstel, zal deze nieuwe werkwijze direct ingaan. Dit betekent dat er een nieuwe samenstelling van de jury komt en wij niet langer gebruik hoeven te maken van uw diensten.

Ik wil u op deze manier nadrukkelijk bedanken voor uw werk en inzet voorgaande jaren. Mede door uw bijdrage is het evenement “Nijmegenaar van het Jaar” een begrip geworden en is op integere en enthousiaste wijze de publieksjury een interessante top 5 van potentiele kandidaten voorgelegd.

De nieuwjaarsreceptie van de gemeente Nijmegen is op maandag 2 januari 2017. Vanzelfsprekend bent u hiervoor van harte uitgenodigd en welkom om de Nijmegenaar van het Jaar van 2016 in het zonnetje te zetten.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.M.F. Bruls

Burgemeester van Nijmegen

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Concept Tekst brief aan aftredende leden publieksjury commissie Nijmegenaar van het Jaar

Aanhef (onderwerp: wijziging publieksjury)

Geachte ……..

Inmiddels is het een traditie rond de jaarwisseling een bijzondere inwoner van onze stad te benoemen als Nijmegenaar van het Jaar.

U heeft hier de afgelopen jaren een bijdrage aan geleverd door uw werkzaamheden als lid van de publieksjury. Samen met 20 andere juryleden heeft u de voordrachtcommissie voorzien van uw gemotiveerde beoordeling van genomineerde Nijmegenaren.

Het gemeentebestuur kiest ervoor dit evenement te verbreden, verversen en door te ontwikkelen en kiest daarbij voor een transparantere wijze van jurering. Zij heeft de Raad daarom voorgesteld het reglement van dit evenement met ingang van dit jaar aan te passen. Concreet betekent dit , dat de voordrachtcommissie en huidige publieksjury worden opgeheven en een nieuwe stadsbrede jury wordt opgericht. Deze jury legt haar bevindingen voor aan het stadspanel (digitaal panel van 3500 Nijmegenaren) die de uiteindelijke winnaar gaan kiezen. Deze jury bestaat uit leden uit diverse sectoren en vertegenwoordigers van meerdere stadswijken.

Wanneer de gemeenteraad akkoord gaat met dit voorstel, zal deze nieuwe werkwijze direct ingaan. Dit betekent dat er een nieuwe samenstelling van de jury komt en wij niet langer gebruik hoeven maken van uw diensten.

Ik wil u nu alvast op deze manier nadrukkelijk bedanken voor uw werk en inzet voorgaande jaren. Mede door uw bijdrage als jurylid is het evenement “Nijmegenaar van het Jaar” een begrip geworden en is op integere en enthousiaste wijze een interessante top 3 én winnaar aan de Nijmeegse bevolking voorgesteld.

De nieuwjaarsreceptie van de gemeente Nijmegen is op maandag 2 januari 2017. Vanzelfsprekend bent u hiervoor van harte uitgenodigd en welkom om de Nijmegenaar van het Jaar van 2016 in het zonnetje te zetten.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.M.F. Bruls

Burgemeester van Nijmegen

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Concept Tekst brief aan aanblijvende leden publieksjury commissie Nijmegenaar van het Jaar

Aanhef (onderwerp: wijziging publieksjury) bijlage: nieuw reglement

Geachte ……..

Inmiddels is het een traditie rond de jaarwisseling een bijzondere inwoner van onze stad te benoemen als Nijmegenaar van het Jaar.

U heeft hier het afgelopen jaar een bijdrage aan geleverd door uw werkzaamheden als lid van de publieksjury. Samen met 20 andere juryleden heeft u de voordrachtcommissie voorzien van uw gemotiveerde beoordeling van genomineerde Nijmegenaren.

Het gemeentebestuur kiest ervoor dit evenement te verbreden, verversen en door te ontwikkelen en kiest daarbij voor een transparantere wijze van jurering. Zij heeft de Raad daarom voorgesteld het reglement van dit evenement met ingang van dit jaar aan te passen. Concreet betekent dit, dat de voordrachtcommissie en huidige publieksjury worden opgeheven en een nieuwe stadsbrede jury wordt opgericht. Deze jury legt haar bevindingen voor aan het stadspanel (digitaal panel van 3500 Nijmegenaren) die de uiteindelijke winnaar gaan kiezen. Deze jury bestaat uit leden uit diverse sectoren en vertegenwoordigers van meerdere stadswijken. Wanneer de gemeenteraad akkoord gaat met dit voorstel, zal deze nieuwe werkwijze direct ingaan. Dit betekent dat er een nieuwe samenstelling van de jury komt.

U bent vorig jaar door mij benaderd en heeft de functie van jurylid geaccepteerd. Een onderdeel van het nieuwe reglement is elke twee jaar 1/3 deel van de publieksjury af te laten treden en te vervangen. Ik stel het zeer op prijs als u, als vorig jaar nieuw toegetreden jurylid, deze functie de komende jaren ook nog op u wilt nemen.

Natuurlijk bedank ik u ook voor uw werk en inzet afgelopen jaar. Mede door uw bijdrage als jurylid is het evenement “Nijmegenaar van het Jaar” een begrip geworden en is op integere en enthousiaste wijze een interessante top 3 én winnaar aan de Nijmeegse bevolking voorgesteld.

De nieuwjaarsreceptie van de gemeente Nijmegen is op maandag 2 januari 2017. Vanzelfsprekend bent u hiervoor van harte uitgenodigd en welkom om de Nijmegenaar van het Jaar van 2016 in het zonnetje te zetten.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.M.F. Bruls

Burgemeester van Nijmegen

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Voorstel - Aanpassing reglement Nijmegenaar van het Jaar

Concept Tekst brief aan nieuwe leden publieksjury commissie Nijmegenaar van het Jaar

Aanhef (onderwerp: uitnodiging publieksjury) Bijlage: nieuw Reglement

Geachte……

Inmiddels is het een traditie rond de jaarwisseling een bijzondere inwoner van onze stad te benoemen als Nijmegenaar van het Jaar.

Voorafgaand aan deze benoeming worden Nijmegenaren voorgedragen als kandidaat voor 'Nijmegenaar van het Jaar'. Alle nominaties worden voorgelegd aan een 15-tellende stad brede jury.

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 12 oktober besloten het reglement rondom de "Nijmegenaar van het Jaar" aan te passen. Concreet betekent dit dat zij akkoord is gegaan met het instellen van een nieuwe jury met leden afkomstig uit verschillende sectoren en wijken uit de stad. Deze jury legt haar bevindingen voor aan het stadspanel (digitaal panel van 3500 Nijmegenaren) die de uiteindelijke winnaar gaan kiezen.

Ik benader u graag met het verzoek of u wilt toetreden tot deze jury. U bent voorgedragen door netwerkers uit de stad en collega's werkzaam in de wijken.

Het betreft een onbezoldigde functie en met uw eventuele benoeming wordt zeer discreet om gegaan. Om elke vorm van beïnvloeding zo veel als mogelijk te voorkomen wordt vanuit de gemeente over de samenstelling van de jury niet gecommuniceerd.

Op het moment dat alle nominaties bekend zijn wordt u uitgenodigd voor een bijeenkomst op het stadhuis om gezamenlijk tot een top 5 te komen. Deze top 5 wordt voorgelegd aan het stadspanel.

Een onderdeel van het nieuwe reglement is elke twee jaar 1/3 deel van de publieksjury af te laten treden en te vervangen. Ik stel het zeer op prijs als u, als nieuw jurylid, deze functie de komende jaren op u wilt nemen.

De nieuwjaarsreceptie van de gemeente Nijmegen is op maandag 2 januari 2017. Vanzelfsprekend bent u hiervoor van harte uitgenodigd en welkom om de Nijmegenaar van het Jaar van 2016 in het zonnetje te zetten.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.M.F. Bruls

Burgemeester van Nijmegen

Brief aan de raad - Dhr. Ayvere De stedenband tussen Gaziantep en Nijmegen

reg.nr.: 16.0009024
processverantw.: BMSO

INGEKOMEN
27 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.:
afhandaar:

A1

Nijmegen 02-09-2016

Aan de leden van
de gemeenteraad van Nijmegen

Betreft: De stedenband tussen Gazaintep en Nijmegen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief willen wij uw aandacht vangen voor de afschuwelijke gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden in onze zusterstad Gaziantep. Bij de laffe aanslag die daar heeft plaats gevonden tijdens een bruiloft zijn 58 bewoners omgekomen en tientallen onschuldige familieleden, vrienden en ook omstanders gewond.
Graag willen wij aan u voorstellen om binnen niet al te lange een conferentie te organiseren, waarbij door een zo breed mogelijk gedragen politiek platform geïnventariseerd wordt op welke manier, wij als zusterstad bijstand kunnen verlenen aan de inwoners van Gaziantep.
In Nijmegen en omgeving zijn veel inwoners die directe contacten hebben met familie en of vrienden en kennissen in gaziantep.
De berichten die zij ontvangen verontrusten hen zeer.

Op dit moment nemen de politieke spanningen in deze omgeving steeds meer toe, en een gevoel van onveiligheid wordt steeds groter.
Daarnaast hebben de mensen die betrokken zijn bij deze laffe aanslag onze morele steun nodig.
Te overwegen valt om van uit de Nijmeegse politiek met een vertegenwoordiging, die zo breed mogelijk is samengesteld, een bezoek te brengen aan onze zusterstad Gaziantep. Dit om na te gaan hoe wij als zusterstad zowel materieel en ook immaterieel onze bijstanden kunnen verlenen.

Wellicht is is het bij voorbaat mogelijk om onder de Nijmeegse bevolking een collecte te houden en de opbrengst in te zetten te lenïging van de slachtoffers in Gaziantep

Graag zijn wij bereid om dit verzoek mondeling toe te lichten,
U kunt mij bereiken via onderstaand contact informatie.

Namens onderstaand organisatoren doen wij een dringend beroep op u om gehoor te geven aan onze oproep om een conferentie over onze zusterstad Gaziantep te organiseren

Hoogachtend,

Huseyin Ayvere
Friesenburgstraat 23 6535 MG
Tel: 0627301990

02-09-2016
Nijmegen

Brief aan de raad - Dhr. Ayvere De stedenband tussen Gaziantep en Nijmegen

Betrokkenen organisaties;

1: **DHD**	Ismail Aslan	tel: 0641823466
2: **Aleviten verenining Nijmegen**	Hikmet Kayak	tel:0636109108
3: **Mezopotamia cultureel centrum**	Hasan Caliskan	tel: 0614211962
4: **Stichting Sema**	Ekrem Yilmaz	tel: 0614901904
5: **Allochtonen Commissie**	Cengiz Yildirim	tel: 0652472260
5: **Comité van Gaziantep**	Marije Gerrist	tel: 024-3299124
	Paul Kivit (Voorzitter)	
6: **Diyanet Moskee**	Eser senturk	tel: 0641430097
7: **Stichting Savarona**	Nigar özturk	

Brief aan de raad - dhr. Verkleij Burger stimulering idee m.b.t. het beter . . .

reg.nr.: 16 000828 28 A2
procesverantw.: DMSO

INGEKOMEN
21 SEP. 2016
GEM... NIJMEGEN

Van: Marco Verkleij <marcoanne@upcmail.nl>
Datum: 15 september 2016 15:48:37 CEST
Aan: Tobias van Elferen <tobiasvanelferen@d66nijmegen.nl>
Kopie: <griffie@nijmegen.nl>
Onderwerp: Doorst.: Burger stimulering idee m.b.t. het beter scheiden van GFT afval.

Geachte leden van de Nijmeegse Gemeenteraad,
Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om u allen persoonlijk in kennis te stellen, van de suggestie die ik met betrekking tot het scheiden en / of inzamelen van GFT afval zowel bij de Gemeente Nijmegen als ook bij de DAR heb ingediend ter overweging.
Dit idee kan er mogelijk mijn inziens (mede) aan toe bijdragen, dat meer Nijmeegse Huishoudens gestimuleerd zullen worden in de toekomst om beter hun GFT afval te gaan afscheiden, met als gevolg dat er hopelijk minder bruikbaar GFT afval verdwijnt in de DAR huisvuil zak tussen het restafval, zoals nu nog veelal gebeurd.
Met vriendelijke Groet,
Marco Verkleij (Inwoner van Stadsdeel Nijmegen - West)
Onderwerp : Burger stimulering idée m.b.t. het beter scheiden van GFT afval.
Geachte heer mevrouw, Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken, om onderstaande suggestie idee ter nadere beoordeling hierbij voor te leggen aan de DAR. Met Vriendelijke Groet, Marco Verkleij Suggestie idee : (Biologisch afbreekbare) Pedaal emmer afvalzak voor GFT afval. Geachte heer mevrouw, Met als achterliggende gedachte om de inzameling van GFT afval in toenemende mate te stimuleren onder burgers, en daarmee hopelijk in de toekomst het deponeren van bruikbaar GFT afval door burgers in de DAR Restafval zak zoveel mogelijk tegen te gaan, wil ik graag onderstaand idee graag ter inzage aan u voorleggen, in de hoop hiermee een bijdrage te mogen leveren om dit beoogde doel daarmee op termijn in de toekomst te mogen gaan behalen. Suggestie idee : Stel een onderzoek in, die volledig gericht is op de ontwikkeling van een sterke Pedaal emmer afval zak (met afsluitbare koorden) die biologisch afbreekbaar is. Burgers doen deze biologisch afbreekbare afval zak in hun pedaal emmer, deponeren hier vervolgens hun GFT resten in, tot het moment dat de betreffende afval zak vol genoeg zit , en deze vervangen dient te worden door een hierop volgend nog nieuw leeg exemplaar van deze biologisch afbreekbare pedaal emmer zak. Nadat men de met GFT afval vol zittende biologisch afbreekbare afval zak uit de pedaal emmer heeft gehaald, bindt en / of knoopt hij of zij deze helemaal dicht met de afsluitbare koorden, waarmee deze milieu vriendelijk Biologisch afbreekbare pedaal emmer zak is uitgerust. { net zoals de huidige HERO Plastic Inzamel zak, waarin burgers al geruime tijd hun Plastic afval doen, alvorens zij deze op de inzameling dag aanbieden aan DAR.) Na het dichtbinden van deze volle biologisch afbreekbare pedaal emmer zak met daarin GFT afval. is de vieze stank en penetrante geur van in ontbinding zijnd GFT afval niet meer waarneembaar en / of te ruiken. Omdat het in ontbinding zijnde GFT afval gezamenlijk met haar stinkende penetrante geur volledig opgesloten / ingesloten zit in de biologisch afbreekbare GFT pedaal emmer zak en als gevolg daarvan niet meer vrij kan komen. Met het opsluiten van zowel het GFT afval, als ook de stinkende lucht van ontbinding, in een dergelijke biologisch afbreekbare pedaal

emmer afval zak, trekt het stinkende GFT afval ook geen ongedierte (zoals maden) dan meer aan, in bijvoorbeeld de erg warme zomermaanden waarin de zon uitbundig schijnt en het buiten qua temperatuur erg heet kan worden / veelal is. Vervolgens doet de burger de biologisch afbreekbare dicht gebonden GFT afval pedaal emmer zak in zijn of haar GFT Container bak. Die van binnen schoon blijft en daardoor naar alle waarschijnlijkheid minder vaak schoongemaakt / gereinigd zal hoeven te worden, in vergelijking met nu. Wat voor burgers een fijne bijkomstigheid is, omdat ze financieel dan minder kosten kwijt zijn voor het laten schoonmaken van hun GFT Container bak verwacht ik. Een kosten besparing, waar de meeste burgers blij mee zullen zijn, denk ik zo. Persoonlijk ben ik van mening dat wanneer deze suggestie mogelijk in de praktijk te uitvoer zou worden gebracht in de toekomst (even voor het gemak ervan uitgaande dat deze op termijn realiseerbaar / uitvoerbaar is) denk ik dat dit een stimulerende uitwerking heeft op het GFT afscheiding gedrag van burgers, met als gevolg dat er minder kostbaar en bruikbaar GFT afval verloren gaat tussen het restafval, dat door burgers nu nog gedeponeerd wordt in de DAR Restafval zak. Vermoed dat de ongedierte die nu afkomen op de GFT restanten in de GFT container bak, samen met de vieze penetrante GFT stank, een onbekend aantal burgers / huishoudens er zeer van weerhoudt hun GFT afval aan te bieden aan DAR in een GFT Container bak. Zeker bewoners die m.b.t. tot het GFT ophaal rooster vallen onder de Hoogbouw (Veelal appartementen Complexen) Want het is alles behalve prettig, dat wanneer je als appartement eigenaar op je balkon buiten zit in de zomermaanden genietend van de warme zon en het mooie weer. En er vlakbij je in de buurt op datzelfde balkon(wegens ruimte gebrek en / of woning hygiëne waarborging overwegingen) een erg stinkende volle GFT bak staat , waar de maden / ongedierte massaal in rond kruipen / op afkomen. Dit is vermoed ik voor vele burgers de hoofdreden om hun GFT afval tussen dan maar tussen het restafval te gooien i.p.v. in een GFT container bak te doen. Betreffend idee zou bij eventuele uitvoering, een einde maken mijn inziens aan al deze hinderlijke en onfrisse bijkomstigheden voor burgers op het gebied van GFT afval inzameling.

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

reg.nr.: 16.000892620-09-2016
procesverantw.: BMSO

INGEKOMEN
29 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.:
afgedaan:

onderwerp:
melding/klachten schuldhulp Gkb nijmegen
werkwijze

Geachte Gemeente Raad,

Ik wilde u melden dat er iets niet goed gaat bij de Gkb nijmegen schuld hulp wij zelf hebben op 09-10-2015 gevraagd voor de staat hiervan nu bijna een jaar later. is het nog steeds niet opgestart ik hoor dit van meerdere mensen en wil hier graag aandacht voor vragen dat dit eens besproken word de schuld hulp baart 3 jaar te duren nu zijn we een jaar verder en we horen of zien niets dit is nu dus een verloren jaar. en gaat het dus 4 a 5 jaar duren wij hebben nu al anderhalf jaar een bewindvoerder. die dit ook al meerdere keren gemeld heeft bij de Gkb. ik heb dit ook gemeld per brief aan verhoudert Tanbis aan de Gkb hebben we meerdere mails gestuurd en een brief maar krijgen geen antwoord. Daarom wil ik vragen om het hier eens over te hebben in de Raad. ik stuur stukken en brief aan DHr T. Tanbis mee (copie) graag ook een reactie van de Raad. Dank u.

Ik zou graag een oplossing zien
Overeenkomst stuur ik ook mee (copie)

Hoogachtend

reg.nr.: 16000890b
procesverantw.: Bm 30 wethTanbis
Gepr raad

INGEKOMEN
21 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.:
afgedaan:

C Van Munster –
A Reintjes
Bosbessenlaan 26
6532 NS Nijmegen

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

op 10

GEMEENTE Nijmegen

Overeenkomst Schuldregeling
(schuldbemiddeling)

Ondergetekenden

1. Bureau Schuldhulpverlening/GKB+, gevestigd te Nijmegen aan de Mariënburg 30, nader te noemen "de schuldregelende instelling", in deze vertegenwoordigd door R. Kamps, bureauhoofd

en

2. E. van Munster, geboren op 25-07-1976,
wonende Bosbesstraat 26, 6542 NS te NYMEGEN, BSN 164241395

en

3. A.M.T.J. Rutjes , geboren op 24-08-1962, wonende Bosbesstraat 26 , 6542 NS te NYMEGEN, BSN 164954697

hierna (indien van toepassing: gezamenlijk) te noemen "schuldenaar".

Burgerlijke staat:
0 alleenstaand
0 gehuwd / geregistreerd partnerschap in gemeenschap van goederen
0 gehuwd / geregistreerd partnerschap op bijzondere (huwelijkse) voorwaarden
Ø ongehuwd samenwonend

<u>Verklaren hierbij en zijn overeengekomen als volgt:</u>

1. De schuldenaar verklaart, door ondertekening van deze overeenkomst, een juiste en volledige opgave te hebben gedaan van zijn inkomsten, uitgaven, bezittingen en schulden.

2. De schuldenaar verklaart er mee bekend te zijn dat hij / zij gedurende de looptijd van deze overeenkomst zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de schuldregelende instelling geen nieuwe schulden mag maken.

3. De verplichtingen schuldhulpverlening deel uit maken van deze overeenkomst.

4. De schuldenaar is verplicht om ten behoeve van de uitvoering van het financieel beheer door de schuldregelende instelling zijn volledige inkomen, over te maken naar een betalingsrekening op zijn naam bij de schuldregelende instelling. De schuldenaar machtigt hiertoe de schuldregelende instelling, tenzij er sprake is van beschermingsbewind dan kunnen hierover andere afspraken worden gemaakt.

5. De schuldenaar is verplicht om ten behoeve van de uitvoering van het financieel beheer door de schuldregelende instelling aan de schuldregelende instelling een volledige opgave te doen van zijn vermogen. Het door de schuldregelende instelling daartoe aangewezen vermogen moet op aanwijzing van de schuldregelende instelling worden geliquideerd en de opbrengst daarvan moet worden overgemaakt op de betalingsrekening.

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

17. Deze overeenkomst wordt aangegaan voor een periode van maximaal 36 maanden, te rekenen vanaf de eerste dag dat een ontvangst is geboekt op de betalingsrekening als bedoeld in onderdeel 4.

18. Deze overeenkomst eindigt, indien één of meer schuldeisers hun medewerking aan de schuldregeling weigeren, tenzij de schuldenaar er in slaagt door een gerechtelijke procedure de weigerende schuldeiser(s) tot medewerking te dwingen.

19. De schuldregelende instelling is bevoegd de overeenkomst tot schuldregeling te beëindigen, indien de schuldenaar een verplichting die voortvloeit uit dan wel samenhangt met deze overeenkomst tot schuldregeling niet of niet behoorlijk nakomt.

20. De schuldregelende instelling is bevoegd de overeenkomst tot schuldregeling te beëindigen, indien alsnog blijkt dat van een problematische schuldsituatie geen sprake is.

21. De overeenkomst tot schuldregeling eindigt voorts:
g) op uitdrukkelijk schriftelijk verzoek van de schuldenaar;
h) door het overlijden van de schuldenaar;
i) door een rechterlijke uitspraak over toepassing van de Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp) op de schuldenaar;
j) door faillissement van de schuldenaar;
k) door verhuizing of feitelijk vertrek van de schuldenaar naar het buitenland;
l) door verhuizing naar een andere plaats buiten het werkgebied van de schuldregelende instelling indien:
   - deze verhuizing plaats vindt voordat de schuldeisers een voorstel tot afkoop van hun vordering hebben geaccepteerd;
   - deze verhuizing plaats vindt voordat één of meer schuldeisers hun medewerking aan de schuldregeling hebben geweigerd.

22. Op deze overeenkomst zijn de “Gedragscode Schuldhulpverlening” van de Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren en de “Algemene Voorwaarden Schuldregeling” van de schuldregelende instelling van toepassing. De schuldenaar bevestigt door ondertekening van deze overeenkomst de Algemene Voorwaarden Schuldregeling te hebben ontvangen.

23. Schuldenaar ontvangt een door de schuldregelende instelling ondertekend afschrift van deze overeenkomst.

24. In deze overeenkomst kunnen alleen wijzigingen worden aangebracht door een nadere schriftelijke overeenkomst tussen de schuldregelende instelling en de schuldenaar.

25. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing en geschillen worden beslist door de rechter die volgens het gewone recht bevoegd is.

Aldus overeengekomen en in tweevoud opgemaakt te Nijmegen d.d. 09-10-2015.

Handtekening	Handtekening klant	Handtekening partner
R. Kamps Hoofd bureau Schuldhulpverlening / GKB+	E. van Munster Schuldenaar	A.M.T.J.Rutjes Schuldenaar

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

Bijlage

VERPLICHTINGEN SCHULDHULPVERLENING

1. Vanaf de datum aanvraag betaalt u op tijd alle rekeningen: huur, energie, water, zorgverzekering e.d.

2. U gaat geen nieuwe financiële verplichtingen aan: leningen, kopen op afbetaling, huurkoop, klantenkaarten, e.d.

3. U blijft zelf verantwoordelijk voor uw financiële situatie.

4. Alle schulden worden vermeld en bij de schuldhulpverlening betrokken.

5. Aanwezig vermogen gaat naar uw schuldeisers. Bij aanwezig vermogen moet u denken aan een auto, levensverzekering, spaarrekening etc.

6. Alle informatie én wijzigingen in uw leefsituatie, inkomsten en uitgaven meldt u binnen 3 werkdagen. Dit kan gevolgen hebben voor de schuldhulpverlening.

7. U bent in het bezit van een zorgverzekering, een inboedel- en aansprakelijkheidsverzekering.

8. Verandering van energiebedrijf, (zorg)verzekering en telefoonabonnement bespreekt u vooraf met uw klantmanager.

9. Verhuizen is tijdens schuldhulpverlening niet mogelijk, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn. Hiervoor is vooraf overleg met uw klantmanager nodig.

10. Vakantie en familiebezoek in het buitenland is tijdens schuldhulpverlening niet mogelijk.

11. Inkomensbewijzen en bankafschriften bewaart u minimaal 5 jaar.

12. Schuldhulpverlening is alleen mogelijk bij voldoende medewerking door u.

13. U komt op afspraken. Het verzetten van afspraken is niet mogelijk, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn. Verzet u meerdere keren afspraken dan kan dit gevolgen hebben voor uw schuldhulpverlening.

14. Tijdens de schuldhulpverlening spant u zich maximaal in om zoveel mogelijk af te lossen aan uw schuldeisers. U heeft een arbeidsverplichting, tenzij dit anders aantoonbaar bepaald is.

Let op
Houdt u zich niet aan deze verplichtingen, dan wordt de schuldhulpverlening beëindigd. Dit betekent dat u voor een bepaalde periode (½ - 10 jaar) niet voor schuldhulpverlening bij bureau Schuldhulpverlening/GKB+ in aanmerking komt.

Signalering van fraude leidt tot melding bij de uitkerende instantie en beëindiging van de schuldhulpverlening.

Bij beëindiging van de schuldhulpverlening worden uw schuldeisers, waarmee contact is geweest, hierover geïnformeerd. Zij kunnen hun invorderingsacties hervatten (huisuitzetting, afsluiting, beslaglegging e.d.).

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

copie

Gemeente Nijmegen
Afdeling Zorg
Bureau Schuldhulpverlening/GKB+

GEMEENTE Nijmegen

Mariënburg 30
Nijmegen
Telefoon (024) 329 8040
Telefax (024) 329 25 75
E-mail gkb@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 1079
6501 BB Nijmegen

IBAN: NL63INGB0000887794
BIC : INGBNL2A

De heer E. van Munster en mevrouw
A.M.T.J. Rutjes
Bosbesstraat 26
6542 NS NYMEGEN

Datum	Uw burgerservicenummer	Ons kenmerk
18-05-2015	164241395	725064

Onderwerp
Afspraak schuldhulpverlening

Aantal bijlagen

In behandeling bij: A. Pekkeriet

Geachte heer van Munster en mevrouw Rutjes,

Hierbij nodig ik u uit voor een gesprek op **8 juni 2015 om 14:00 uur** bij Bureau Schuldhulpverlening/GKB+.

Ik verzoek u de volgende gegevens en/of stukken mee te brengen:
- Bankafschriften vanaf 15-04-2015
- Huidige meterstand water

Met vriendelijke groet,

Pekkeriet

A. Pekkeriet,
Klantmanager schuldhulpverlening

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

Gemeente Nijmegen
Afdeling Zorg
Bureau Schuldhulpverlening/GKB+

GEMEENTE Nijmegen

Mariënburg 30
Nijmegen
Telefoon (024) 329 8040
Telefax (024) 329 25 75
E-mail gkb@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 1079
6501 BB Nijmegen

IBAN: NL63INGB0000887794
BIC : INGBNL2A

De heer E. van Munster en mevrouw A.M.T.J.
Rutjes
Bosbesstraat 26
6542 NS NYMEGEN

Datum	Uw burgerservicenummer	Ons kenmerk
18-05-2015	164241395	725064

Onderwerp	Aantal bijlagen
Besluit schuldhulpverlening	1

Geachte heer van Munster en mevrouw Rutjes,

U heeft op 20-04-2015 een aanvraag schuldhulpverlening ingediend.

Besluit
Wij hebben besloten dat u recht heeft op schuldhulpverlening.

Hoe nu verder?
Om te bepalen hoe u in uw situatie op de meest geschikte manier ondersteund kunt worden, zal met u een Plan van Aanpak worden opgesteld. U zult hiervoor nog apart een uitnodiging ontvangen.

Verplichtingen
Wij wijzen u erop dat aan onze hulpverlening verplichtingen zijn verbonden. Voor deze verplichtingen verwijzen wij naar de bijlage. In het verdere traject kunnen nog andere verplichtingen hieraan worden toegevoegd.

Als u zich niet aan de verplichtingen houdt, kan uw schuldhulpverlening beëindigd worden. Een nieuwe aanvraag kan voor een periode van 6 maanden tot 10 jaar worden afgewezen.

Vragen over deze brief?
Hebt u vragen over deze brief? Neemt u dan contact op met A. Pekkeriet.

Niet mee eens?
Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u binnen 6 weken na datum van dit besluit een bezwaarschrift indienen. U kunt digitaal bezwaar maken via www.nijmegen.nl/digitalebalie => bezwaarschrift indienen. U hebt daarvoor uw DigiD nodig.

Schriftelijk bezwaar maken kan ook. U kunt uw bezwaarschrift opsturen naar:
College van Burgemeester en Wethouders
Gemeente Nijmegen
Postbus 1065, 6501 BB Nijmegen

In uw bezwaarschrift moet in elk geval staan:
- uw naam en adres;
- de datum van uw bezwaarschrift;
- een kopie van dit besluit;
- waarom u het niet eens bent met ons besluit;

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

- uw handtekening.

Zorgt u ervoor dat u het bezwaarschrift verstuurt binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit? Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer in behandeling nemen, omdat het te laat binnen is.
Hoogachtend,
Namens het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen

R. Kamps,
Hoofd bureau schuldhulpverlening/GKB+

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

Geachte Gbb nijmegen 1799-2016

op 27-07-2016 heb ik u een brief gestuurd
op 29-08-2016 ben ik langs geweest bij de
gemeente om te vragen hoelang het nog duurt
daarom wil ik beleid krijgen van de stand van
de schuld hulp graag willen wij weten hoe
ver het staat zou u op mijn mail een Reactie
kunnen geven en ons laten weten hoe ver het
staat ook heb ik diaconieën gesteund verder
zit mijn op veel kosten vacature plicht
dus graag kunnen een gesprekje beleid Dank u
wij wachten op beleid terug

Hoogachtend

T. van Munster
Bosbesstr 26
6529 NS nijmegen

Brief aan de raad - dhr. Van Munster Melding Schuldhulp Nijmegen

Geachte GHB nijmegen 27-07-2016.
T.A.V. mw. peheiRT

Graag wil ik weten hoe ver het staat
met de start van de schuld hulp.
op 29-12-2015 hebben wij bij u gemeld
door de start hiervoor ese zijn nu bijna
8 maanden verder en horen en zien niets
graag willen wij een Reactie van u. Of een
gesprek hierover samen met onze bewindvoerder
Cor u contact met ons of de bewindvoerder
op kunnen nemen dank u.

J Hoogschild

C van Munster
Bosbesstr 26
6532 NK nijmegen
Tel 06-57005610
email F.c.f.munster2010@Hotmail.NL

p.s. ik heb u ook een mail
daarover gestuurd. waar ik op
gereageerd heb ook alsnu heb ik niets
op gehoord ook hier zouden we
een gesprek over gehad moeten hebben.

Brief aan de raad - dhr. Hoog Antink Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

reg.nr.: 16.000925
procesverantw.: BASC
INGEKOMEN
27 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.:
afgedaan:

A4

Van: Gerhard Hoog Antink [mailto:gerhard@hoogantink.de]
Verzonden: dinsdag 27 september 2016 10:54
Aan: Griffie
Onderwerp: Raadsvoorstel Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 - woning Jan Willem Passtraat 51, 6525 CN te Nijmegen

Geachte Dames en Heren,

Wij zijn de eigenaren van de woning Jan Willem Passtraat 51, 6525 CN te Nijmegen en verhuren 3 kamers aan studenten. Wij doen dit kennelijk illegaal want we hebben geen vergunning aangevraagd om de eenvoudige reden dat wij niet wisten dat hiervoor een vergunning nodig is. Wat is de korrekte procedure voor het aanvragen van een "verkamer-vergunning"? Is het aanvragen van een dergelijke vergunning een eenmalige aangelegenheid of heeft deze vergunning een bepaalde looptijd?

Wij hebben van onze VVE een kopie gekregen van een Raadsvoorstel Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016 en vandaar weten we nu ook over onze illegaliteit.
Wij vinden dit Raadsvoorstel en de argumentatie in deze vorm niet acceptabel en willen hiermee formeel protest aantekenen tegen dit raadsvoorstel. Het is voor ons ook onduidelijk wat de gemeente Nijmegen met dit raadsvoorstel will bereiken en ook welke rol het platform „Kamerbreed" hierbij speelt.

We hebben vooral problemen met de volgende punten:

WOZ waarde van € 180.000 als maatstaf voor „verkamering": het getuigt zeker van een lovenswaardige sociale instelling van de gemeente Nijmegen om de schaarse goedkope woningvoorraad te beschermen maar is het niet de opgave van Gemeente / Provincie / Staat, zich op het gebied van sociale woningbau te engageren? Het onteigenen van privé eigendom kan niet het antwoord zijn. Dit raadsvoorstel is de eerste stap in richting sluipende onteigening van privé eigendom. Wat is de volgende stap? Gaat de gemeente Nijmegen voorschrijven welke bevolkingsgroepen of welke nationaliteiten als huurder opgenomen of afgewezen moeten worden? Het moet voor een huiseigenaar / verhuurder mogelijk zijn en blijven om, in eigenregie, een woning of kamers te verhuren. Dat de gemeente Nijmegen strengere brandveiligheidsvoorzieningen verlangt voor woningen vinden we een goed idee.

Verhoging van de leges van Euro 400,38 naar Euro 800: dit is een happige verhoging vooral in tijden waar iedereen moet sparen. Het argument dat een bedrag van Euro 800 door een verhuurder in een maand kan worden terug verdient, getuigt van erg veel onkennis. De kosten voor een vergunning zijn niet de enigste maandelijkse kosten die een huiseigenaar moet betalen. Overigens, met een dergelijk onzinnig argument kun je in principe alles doordrukken. Voorbeeld; een bioskoopkaartje voor Euro 1.000 kan geen probleem zijn, dat hebben de meeste mensen in een maand verdient.

Overlast door studenten: in het begeleidend schrijven bij het raadsvoorstel is vaak sprake van overlast en we kunnen ons goed voorstellen dat dat werkelijk een probleem kan zijn. Een vorm van „opvoeding" voor verhuurders en huurders is daarom waarschijnlijk wel zinvol. We krijgen wel de indruk dat studenten om voor ons onduidelijke redenen erg kritisch worden bekeken. Als we het Raadsvoorstel goed begrijpen is het een probleem om 3 kamers aan studenten te verhuren maar het is OK om de woning aan een gezin met 2 kinderen te verhuren. Wij denken echter dat een familie met jonge kinderen een vergelijkbare overlast kan veroorzaken als studenten die overdag studeren. Ik denk nu even aan huilende kinderen, kinderwagens die de hal blokkeren of vuilnisemmers vol met stinkende luiers. Wij hebben zelf 3 kinderen dus ik geloof dat we weten waar we over spreken.

Brief aan de raad - dhr. Hoog Antink Beleidsnotitie Kamerverhuur 2016

Niets tegen families met kinderen maar wel graag gelijke normen handhaven.
Ons zijn overigens geen wetten of regelingen bekent die een betrokkenheid bij de buurt voorschrijven.

Overlastmeldingen van het platform „Kamerbreed“: hoe is het platform „Kamerbreed“ gestructureerd? Er is sprake van een groot aantal overlast meldingen die overwegend van het platform „Kamerbreed“ komen en die voor een groot deel geanonimiseert zijn. Dit kunnen serieuze meldingen zijn maar ook geroddel dat uistluitend van het platform „Kamerbreed“ komt en dat de gemeente Nijmegen nu als reden naar voren schuift om leges te kunnen verhogen. Zulke onbevestigde meldingen in statistieken te verwerken is niet erg professioneel.

Bij voorbaat onze hartelijke dank voor de antwoorden op onze vragen en voor eventuele op- of aanmerkingen.

Met vriendelijke groeten uit Lohne – Duitsland,
Gerhard & Felicitas Hoog Antink.

Gerhard Hoog Antink
Brunsweg 5
49393 Lohne – Germany

Phone: +49 4442 910 488
Fax: +49 4442 738 062
Mobile: +49 171 7688 788
E-Mail: gerhard@hoogantink.de

Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb

Rob Essers

Niek Engelschmanlaan 129
6532 CR Nijmegen
024 - 355 81 71
rob@gaypnt.demon.nl

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
			28 september 2016

Onderwerp	Bijlage(n)
klacht ex artikel 9:1 Awb	6 pagina's

Geachte leden,

Met het raadsbesluit d.d. 28 september 2016 om ingekomen stuk B32 ter kennisgeving aan te nemen is niet behoorlijk. Ik zie mij daarom genoodzaakt hierbij een klacht in te dienen over deze gedraging van uw raad. Waarom worden ingekomen stukken niet serieus genomen?

-

De inhoud van bijgevoegde brief d.d. 7 september 2016 (onderwerp: *bagger*) spreekt voor zich. De mededeling dat de gegevens in de BAG onbetrouwbaar zijn en verzuimd is om twee verordeningen aan te passen had reden moeten zijn om (meer) werk kunnen maken van uw controlerende taak.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

drs. R.C. Essers

Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb

Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

GEMEENTE Nijmegen

Gemeenteraad
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 90 30
Telefax (024) 323 59 92
E-mail griffie@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

De heer R. Essers
Niek Engelschmanlaan 129
6532 CR Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
07-09-2016	BM50/16.0008428	M. de Groot
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Ontvangstbevestiging van uw brief aan de Gemeenteraad Nijmegen	07-09-2016	329 2952

Geachte meneer Essers,

U stuurde op 7 september jl. een brief aan de gemeenteraad over de wijze waarop uw berichten worden afgedaan.

De brief wordt geplaatst op de agenda van de raadsvergadering van 28 september a.s. onder de rubriek Ingekomen Stukken. Het advies aan de raad is om de brief voor kennisgeving aan te nemen.

Op deze wijze wordt de Raad geïnformeerd over de inhoud ervan. Wij maken u er op attent dat u op 28 september een mondelinge toelichting kunt geven in de Burgerronde. U kunt u aanmelden vóór maandag 12:00 uur voorafgaande aan de raadsvergadering via de website, via griffie@nijmegen.nl of 024-3299030.

Mocht de gemeenteraad op 28 september a.s. aangeven te willen reageren op uw brief dan informeren wij u zo spoedig mogelijk.

Heeft u nog vragen? Belt u dan gerust met de Raadsgriffie.
Het telefoonnummer is 024 - 329 90 30.

Namens de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen,

Met vriendelijke groet,

Marjolein de Groot
Assistent raadsadviseur

www.nijmegen.nl
Uw brief aan de raad wordt openbaar gemaakt, ook via internet. Als u er bezwaar tegen heeft dat bepaalde persoonlijke gegevens uit uw brief op internet komen, kunt u dat laten weten aan de Raadsgriffie, telefoon 024-3292952.

Uw handtekening wordt in ieder geval onleesbaar gemaakt ter vermijding van misbruik door derden.

Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb

Rob Essers

Niek Engelschmanlaan 129
6532 CR Nijmegen
024 - 355 81 71
rob@gaypnt.demon.nl

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
			7 september 2016

Onderwerp	Bijlage(n)
bagger	2

Geachte leden,

Het niet serieus nemen van burgers komt de kwaliteit van het openbaar bestuur niet ten goede. De wijze waarop mijn berichten worden afgedaan (*lees:* genegeerd) is beneden peil. Een stuitend voorbeeld is de gang van zaken bij de naamgeving van het Vierdaagseplein.

-

bagger
In het adressenregister van de BAG staan vier mutaties waarvan er drie niet juist zijn (zie bijlage). De administratieve nauwkeurigheid schiet ernstig tekort. Al mijn opmerkingen over de onjuiste registratie hebben niet het gewenste effect gehad.

De gegevens in de BAG zijn onbetrouwbaar. Bij openbare ruimte ID 0268300000001213 is een niet bestaand collegebesluit ingeschreven. Mogelijk wordt het raadsbesluit bedoeld, maar daarin komt de naam Julianaplein niet voor. De administratieve 'chaos' is een gevolg van een ondeugdelijk raadsvoorstel dat u heeft afgedaan als hamerstuk.

Het college heeft die naam Julianaplein op 15 december 2015 ingetrokken (besluit B&W d.d. nummer 3.16, beslispunt 1), maar dat is een onbevoegd genomen besluit dat niet is ingeschreven in de BAG. Uw raad heeft op 17 februari 2016 alleen de naam Vierdaagseplein vastgesteld (per 1 juni 2016).

U heeft ook verzuimd om twee verordeningen aan te passen waarin de naam Julianaplein expliciet vermeld staat. Op het Vierdaagseplein wordt sinds 1 juni 2016 parkeerbelasting geheven zonder wettelijke grondslag. Een parkeerkaartje voor het Vierdaagseplein is een vorm van 'oplichterij'. Uw nalatigheid is hiervoor geen rechtvaardiging.

Het is een misvatting te veronderstellen dat de tarieven voor het Julianaplein automatisch gelden voor het Vierdaagseplein. Dat zou wellicht het geval zijn geweest als u de naam Julianaplein had *gewijzigd* in Vierdaagseplein. In het raadsbesluit d.d. 17 februari 2016 dat gepubliceerd is in *Gemeenteblad 2016*, nr. 23292, is daarvan echter geen sprake.

niet adequaat
Op mijn verzoeken om informatie is niet of niet-adequaat gereageerd. Het brondocument (documentnummer CB 17-02-2016) heb ik niet ontvangen. Dat document bestaat kennelijk

Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb

niet, maar is wel ingeschreven in de BAG. Deze onjuistheid is tot op de dag van vandaag niet gecorrigeerd. In plaats daarvan is de inschrijving van het raadsbesluit d.d. 17 februari 2016 (documentnummer RB 17-2-2016) 'gecorrigeerd'. Dit brondocument was correct geregistreerd.

onbegrijpelijk
Ik heb nog altijd geen kopie ontvangen van de ambtshalve correctie d.d. 15 maart 2016 (documentnummer 16.0002745). De beslissing op mijn klacht (zie bijlage) is onbegrijpelijk. Blijkbaar is de boodschap niet overgekomen.

De gang van zaken getuigt niet van goede organisatie. In plaats van dit voor kennisgeving aan te nemen, zou u wellicht (meer) werk kunnen maken van uw controlerende taak. Of is dat teveel gevraagd?

Met vriendelijke groet en hoogachting,

drs. R.C. Essers

Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb

Vierdaagseplein

ID	0268300000001213
Naam	Julianaplein
Type	Weg
Status	Naamgeving uitgegeven
Geconstateerd	Nee
In onderzoek	Nee
Begindatum	31-08-1955
Einddatum	01-06-2016
Documentdatum	31-08-1955
Mutatiedatum	09-12-2010
Documentnummer	RB 31-08-1955
Gerelateerde woonplaats	3030

Vierdaagseplein
(historisch)

ID	0268300000001820
Naam	Vierdaagseplein
Type	Weg
Status	Naamgeving uitgegeven
Geconstateerd	Nee
In onderzoek	Nee
Begindatum	01-06-2016
Einddatum	01-06-2016
Documentdatum	17-02-2016
Mutatiedatum	22-02-2016
Documentnummer	RB 17-2-2016
Gerelateerde woonplaats	3030

ID	0268300000001213
Naam	Vierdaagseplein
Type	Weg
Status	Naamgeving uitgegeven
Geconstateerd	Nee
In onderzoek	Nee
Begindatum	01-06-2016
Einddatum	
Documentdatum	17-02-2016
Mutatiedatum	22-02-2016
Documentnummer	CB 17-02-2016
Gerelateerde woonplaats	3030

ID	0268300000001820
Naam	Vierdaagseplein
Type	Weg
Status	Naamgeving ingetrokken
Geconstateerd	Nee
In onderzoek	Nee
Begindatum	01-06-2016
Einddatum	
Documentdatum	15-03-2016
Mutatiedatum	15-03-2016
Documentnummer	16.0002745
Gerelateerde woonplaats	3030

Bron: https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer *(situatie op 7 september 2016)*

opmerkingen

- In het raadsbesluit d.d. 31 augustus 1955 (documentnummer RB 31-08-1955) wordt het Julianaplein niet genoemd.
- Een collegebesluit d.d. 17 februari 2016 (documentnummer CB 17-02-2016) bestaat niet.
- De correct geregistreerde naamgeving d.d. 17 februari 2016 (RB 17-2-2016) is ingetrokken.
- In het kader van de Wob-procedure is geen kopie van de ambtshalve correctie d.d. 15 maart 2016 (documentnummer 16.0002745) verstrekt.
- De Verordening Parkeerbelastingen 2016 (*Stcrt. 2015*, nr. 124560) en de Verordening Precario-belasting 2016 (*Stcrt 2015*, nr. 124524) zijn niet aangepast aan de nieuwe naamgeving van de openbare ruimte *(situatie op 7 september 2016)*.

Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb

Gemeente Nijmegen
Afdeling Juridische Zaken
Team Rechtsbescherming

GEMEENTE Nijmegen

R.C. Essers
Niek Engelschmanlaan 129
6532 CR Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
30 AUG. 2016

Ons kenmerk
JZ20/Z16.020400/
D161220412

Contactpersoon
J. van Gelderen
024 - 329 22 04

Onderwerp
Beslissing op klacht
'informatie niet ontvangen'
(Julianaplein/Vierdaagseplein)

Geachte heer Essers,

U hebt een klacht ingediend omdat u gevraagde informatie niet had ontvangen. Het gaat om informatie in verband met de naamgeving openbare ruimte Julianaplein/Vierdaagseplein.

Hoorzitting
U hebt uw klacht toegelicht op de hoorzitting van 22 juni 2016. Die zitting werd mede gehouden inzake de bezwaarschriftprocedure tegen beslissingen op ingebrekestellingen wegens niet tijdig beslissen. Het verslag van de zitting is verwerkt in deze beslissing.

Bevindingen
Op de hoorzitting is naar voren gekomen dat de documenten waar u om had verzocht niet bestaan. Bovendien is op voornoemde ingebrekestellingen afwijzend beslist, waarbij werd overwogen dat het niet ging om verzoeken om een Awb-besluit te nemen. Na heroverweging in bezwaar is die conclusie in stand gebleven (Z16.016653/D161356750). Ik zie geen reden om in deze klachtbeoordeling van dit standpunt af te wijken.

Het voorgaande betekent dat het verzoek om informatie niet valt onder de berichten bedoeld in punt 6 van de u bekende 'veelschrijversrichtlijn', die in behandeling worden genomen: "Formele berichten zoals klachten, bezwaarschriften, verzoeken om informatie op grond van de Wob en aanvragen van een beschikking (...)".

Uw verzoek om informatie wordt daarmee geschaard onder de categorie informele berichten bedoeld in punt 5 van de richtlijn: "Op informele berichten wordt in beginsel niet gereageerd. Dit kan gaan om informatieve mededelingen, vragen, op- en aanmerkingen over gemeentelijke voorstellen of administratieve procedures zoals bekendmakingen etcetera".

De richtlijn is niet in strijd met de 22 vereisten die de Nationale ombudsman (samen met de gemeentelijke ombudsmannen) als norm heeft vastgelegd in de

Brief aan de raad - dhr. Essers Klacht ex artikel 9.1 Awb

Gemeente Nijmegen
Afdeling Juridische Zaken
Team Rechtsbescherming

Vervolgvel
1

'Behoorlijkheidswijzer'. Een beroep op de behoorlijkheidswijzer, zoals u tijdens de hoorzitting hebt gedaan, kan dus niet leiden tot een ander oordeel. Er is geen aanleiding om van de richtlijn af te wijken.

De klacht dat niet is gereageerd op het verzoek is in overeenstemming met het geldende beleid van B en W. Daarom is het klaagschrift ongegrond.

Onderzoek Nationale ombudsman
Mocht u het niet eens zijn met de behandeling van uw klacht, dan kunt u de Nationale ombudsman binnen een jaar na dagtekening van deze brief schriftelijk verzoeken een onderzoek in te stellen. U kunt schrijven aan: de Nationale ombudsman, Postbus 93122, 2509 AC Den Haag. U kunt het verzoek ook digitaal indienen via nationaleombudsman.nl.

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders van Nijmegen,

Drs. P.B.H.J. Kluver
Hoofd afdeling Personeel, Informatie en Facilitair

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

B1

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

Aan de Gemeenteraad en

Burgermeester H. Bruls

als zodanig Hoofd van Politie

Postbus 9105

6500 AN

Nijmegen.

Bur: B1720
Nr: 16.000.82425
- 7 SEP. 2016
Ingekomen Gemeente Nijmegen

5 september 2016.

Onderwerp: Faillissement Innoviopapers.

Geachte Raad, Burgermeester Bruls,

Op 10 augustus 2015 is papierfabriek Innoviopapers voorheen Sappi Nijmegen failliet gegaan.
Voor de overname d.d. 16-6-2014 werden wij werknemers door de Amerikaanse investeerder A.I.A.C. in een hoerastemming gebracht die ons bij de overname een drie jaren bedrijfsplan presenteerde.
In dat plan werden ons toezeggingen gedaan en verwachtingen gewekt.
Iedereen dacht minstens drie jaar verder te kunnen.
Echter die beeldvorming werd voor ons een deceptie.
Het bleek niet meer te zijn als een "verkooppraatje".

Deze deceptie hebben wij werknemers samengevat in de aangifte aan de Politie Nijmegen d.d. 26-08-2016 en de brief aan dagblad De Gelderlander d.d. 29-03-2016.

Behalve de aandacht die wij van de Gemeenteraad en de Burgermeester over deze zaak willen vragen is ook dat wij graag een juist beeld willen hebben en aangeven wat de sanering gaat kosten van Innoviopapers Ambachtsweg 2 Nijmegen.
Een voorlopige inschatting is 25-35 miljoen Euro.
Een bedrag waarvan men niet in een hoerastemming komt!

Wij ex werknemers (burgers) zijn van mening dat opgeteld 19 miljoen (sociaal plan), 17 miljoen Euro (schulden) en geschatte saneringskosten 25-35 miljoen Euro er een maatschappelijke schade wordt geleden tussen de 60-70 miljoen Euro. Het feestje is nu wel afgelopen!

Omdat wij menen gezien het vorenstaande ook te maken hebben met een financieel ernstige verstoring van de Rechtsorde willen wij dit ook zien als een maatschappelijk leermoment en hieraan ook inhoudt geven en bereid op uw vragen toelichting te geven.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innoviopapers Nijmegen . . .

Wij zijn voornemens gezien de ernst van de zaak alles te verzamelen en binnen afzienbare tijd brieven met bijlagen te sturen aan de Fractievoorzitters van de politieke fracties van de Tweede Kamer Der Staten-Generaal die bezig zijn met wetgeving in deze en om aandacht te vragen voor deze zaak.
Wij hopen van u medewerking te krijgen zodat wij een duidelijk beeld krijgen over de gang van zaken.

Met belangstelling zien wij uw antwoord tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

R.Goris. B.Mom G.Elkmans.

Postadres werknemers:

Beukenstraat 5

6851 HH

Huissen.

Bijlagen: Brief aan dagblad De Gelderlander d.d. 29-03-2016.

Aangifte Politie Nijmegen d.d. 26-08-2016.

Krantenartikel Innoviopapers.

Handtekeningenlijst ex wernemers.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

Politie Nijmegen
Stieltjesstraat 1
Postbus 9109
6500 HC
Nijmegen.

26 Augustus 2016

Betreft: Aangifte oplichting, bedrog, verduistering, art 326, 321-225, Bes 334-338 van het wetboek van strafrecht.

Geachte heer mevrouw,

Hierbij doen wij werknemers van Innoviopapers Nijmegen voorheen Sappi Nijmegen gevestigd Ambachtsweg 2 te Nijmegen, aangifte inzake oplichting, bedrog, en verduistering.

Bij de overname van Sappi Nijmegen door de Amerikaanse investeerder A.I.A.C zijn er voor meerdere jaren een bedrijfsplan gemaakt toezeggingen en verwachting gewekt die door voorgenoemde Investeerder niet zijn nagekomen.

In het overname jaar is door de firma A.I.A.C een bedrag van 19.000.000 euro dat bedoeld was voor het sociaal plan zonder toestemming van het personeel toegeelgend en in hun eigen onderneming uitgegeven.
Ook zijn er in hetzelfde jaar 17.000.000. euro schulden gemaakt.

Voornoemde gang van zaken wordt volgens de ANW onder 1.1 betiteld als "sprinkhanen" zoals hieronder omschreven.

Inhalige persoon of onderneming die zonder enig moreel besef op winstbejag uit is; inhalige belegger die rucksichlos op winstbejag uit is en daarbij het kapotmaken van een bedrijf niet schuwt; inhalige onderneming die gewetenloos op winstbejag uit is en daarbij het oplichten van mensen niet schuwt.

Het vorenstaande is voor ons werknemers herkenbaar aan de volgende constateringen.

Na de overname bleek dat niet A.I.A.C. maar stromanbedrijf Paper LTD te Londen de juridische eigenaar is van Innoviopapers Nijmegen. A.I.A.C is door deze gekozen constructie niet meer financieel aansprakelijk.

Drie directeuren buitensporige salarissen hebben ontvangen waarvan de hoofddirecteur een ingehuurde consultant nooit in Nijmegen is geweest om Innoviopapers Nijmegen te managen en geen bestuursinspanningen heeft verricht.

Uit een boekhoudkundig vooronderzoek is gebleken dat er grote geldbedragen zijn gestort op Amerikaanse banken (1.9 miljoen Euro), zonder aan te geven waar dit geld voor besteed is.

Maniging Director Wayne Thomas van Innviopapers BV heeft besloten zijn functie neer te leggen en daarbij een groot geldbedrag heeft meegekregen.

De Investeerder A.I.A.C geen investeringen heeft gedaán bij Innovlopapers te Nijmegen.

Het is voor ons werknemers duidelijk dat vorenstaande met opzet is uitgevoerd en de opzet was Innoviopapers Nijmegen kapot te maken!

De gemeente Nijmegen, provincie, overheld met hoge saneringskosten worden opgezadeld die vele miljoenen gaan bedragen!

Uit het vorenstaande blijkt dat wij werknemers van Innoviopapers een redelijk vermoeden van schuld hebben m.b.t in de aanhef van deze brief aangegeven strafrechtartikelen en daarom deze aangifte te doen.

Het faillissement wordt behandeld door curator C.W. Houtman, Poelman van den Broek advocaten te Nijmegen.
De uit het vooronderzoek genoemde geldbedragen worden eind december door een accountantbureau bevestigd.

Wij hebben bij deze aangifte een handtekeningenlijst van de werknemers bijgevoegd.

Wij werknemers zien deze aangifte ook als een maatschappelijk leermoment en willen hieraan ook inhoudt geven.

Wij zien uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Ex werknemers van Innviopapers Nijmegen

R.Goris. B.Mom. G.Eikmans.

Postadres werknemers:
Beukenstraat 5
6851 HH
Huissen.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

P.Jansen.

hoofdredacteur De Gelderlander dagblad

Winselingseweg 10

6541 AK

Nijmegen.

29-maart 2016.

Betreft: Het manipuleren en het buiten de deur houden van de werknemers van Innoviopapers Nijmegen.

Geachte heer Jansen,

Uw dagblad heeft de laatste maanden diverse berichtgevingen gedaan omtrent het faillissement van papierfabriek Innoviopapers Nijmegen.

Met deze brief brief willen wij uw aandacht vragen op de gang van zaken m.b.t. de besteding van de financien van het sociaalplan van de werknemers.

Wij hebben tijdens de overgangsperiode van Sappi naar Innoviopapers met een groep bezorgde werknemers in een vroeg stadium District bestuurslid van de FNV I.Philippen Nijsen brieven geschreven en deze ook ter kennisname gestuurd aan de O.R.van Innoviopapers.Deze brieven werden ondersteund door een handtekeningenlijst van diverse werknemers.

In de brief van 23 maart 2015 vragen wij o.a. de aandacht of de financiele afhandeling tijdens de overname proportioneel in de juiste verhouding stond, omdat er toen al sprake was van een reductie van 20 FTE. Dit is weergegeven in de mededeling van 15 april 2015 van de O.R. Deze reductie werd later 39 FTE.

Wij werknemers hebben op deze brief van de FNV en O.R formeel/informeel geen enkele reactie gehad.

In de brief van 13 april 2015 maken wij ons ongenoegen aan de District bestuurslid FNV I.Philippen kenbaar en dringen aan alsnog te antwoorden. Een cople van deze brief hebben wij ter kennisname aan de O.R aangeboden.

Ook op deze brief hebben wij als groep werknemers formeel/informeel geen enkele reactie van de FNV en O.R. gehad.

Omdat wij geen reacties kregen van onze vakbond FNV om als rechtspersoon voor onze belangen als leden van de FNV op te komen, hebben wij weer als een groep werknemers een brief geschreven d.d. 4 mei 2015 aan sectorleider industrie FNV L.

van der List. Ook deze brief hebben wij ter kennisname gestuurd aan de O.R. Ook op deze brief hebben wij als werknemers van de FNV en O.R. formeel/informeel geen enkele reactie gehad.

Doordat de FNV bestuurders en O.R. passief en onzichtbaar bleven en niet als rechtspersoon voor hun FNV leden en werknemers hun belangen te behartigen, hebben wij als groep werknemers brieven geschreven aan de CEO van Sappi B.J. van Wiersum en Directeur Sappi Nederland P.van Loubele d.d, 15 mei 2015 en d.d.20 mei 2015. Ook deze brieven hebben wij ter kennisname aan de O.R doen toekomen In deze brieven wijzen wij voornoemde bestuurders op hun verantwoordelijkheid als overdrager en zorgplicht en verantwoordelijkheid t.o.v. haar werknemers conform Art 7 663 BW. Ook geven wij in deze brieven aan, de toezegging aan het personeel in het openbaar gedaan door divisiechef van Sappi Dhr. Quaadvlieg, bij een van zijn bezoeken tijdens de onderhandelingen met A.I.A.C, dat het sociaal plan niet in gevaar zou komen!

Ook op deze brieven werd formeel/informeel door de bestuurders en de O.R. niet gereageerd.

Op 16 september 2015 hebben wij als groep werknemers een brief geschreven aan de voorzitter van de FNV T. Heerts. en o.a. gevraagd om juridische openheid van zaken te geven en dat het onfatsoenlijk is FNV leden die elke maand een stevige contributie betalen op deze manier te behandelen. Ook deze brief hebben wij ter kennisname aan de O.R gestuurd.

Op 25 november 2015 kregen de werknemers i.p.v. een brief via een e- mail de mededeling van de persoonlijke medewerker van T.Heerts mevrouw M. van Leussen. De heer Heerts kon onze brief niet inhoudelijk beoordelen en het oordeel van de klachtencommissie af te wachten. Van de O.R hebben we geen reactie gehad.

Op 1 december 2015 hebben de werknemers een brief gestuurd aan de Klachtencommissie Verenigingszaken FNV t.a.v. secretaris W.Verheijen Het antwoord op deze brief werd door Dhr W Verheijen gedeligeerd aan mr H.Valk Cooodinator klachtbehandeling.

In de brief van 15 december 2015 deelt Dhr. Valk de werknemers mede enkele vragen te beantwoorden.

In de brieven van 3 januari2015 en 12 februari 2015 hebben de werknemers toelichting gegeven op deze vragen. In de brieven leggen de werknemers de nadruk dat de klachten van de werknemers behandeld moeten worden in de Onafhankelijke Externe klachtencommissie van de FNV omdat in deze commissie ook rechters hiervan deel uit maken. Dit in verband met zuiverheld en opjectivitelt van de klachtafhandeling. In de brief van 15 maart 2015 geeft Dhr. Valk aan dat de klacht dat de FNV niet op de brieven van de werknemers heeft gereageerd als gegrond en biedt hiervoor ook zijn excuses aan. Tot onze verbazing wordt de verdere afhandeling van deze brief grotendeels beantwoord door District bestuurslid FNV I.Philippen. degene die met opzet de brieven van de werknemers niet heeft beantwoord! Ook nu moeten wij constateren dat wij als werknemers worden gemanipuleeerd en buiten de deur van de Onafhankelijke Externe Klachtencommissie van de FNV worden gehouden .Blijkbaar is het vertrouwen van de FNV in hun eigen zaak niet groot omdat ze voor deze voor de werknemers doodlopende weg kiezen en deze kwestie zo laten verzanden! De brief van 15 maart 2015 geeft elementair geen antwoord op de argumenten van de werknemers. Wij worden als volwassen werknemers door de FNV als een onmondig

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innoviopapers Nijmegen . . .

kleuterklasje behandeld. De FNV is voor ons werknemers m.b.t .belangen behartiging en fatsoenlijk communiceren met de werknemers Failliet!

De rijke Amerikaanse investeerder A.I.A.C heeft Sappi Nijmegen schuldloos gratis overgenomen. Het is niet overvraagd dat de werknemers wijzen op art 55 van het cao waar duidelijk hun financiele belangen omschreven staan omdat toen ook al van een reductie sprake was. De rijke investeerder A.I.A.C heeft het geld bedoeld voor het (sociaal)plan voor investeringen gebruikt .Men heeft zonder toestemming of overleg met de werknemers of O.R. op deze gemanipuleerde wijze de werknemers veranderd in de daadwerkelijke investeerder en deze zonder aandeelhouder te zijn de risico,s laten dragen.

Gezien de publicatie van de afgelopen maand zijn wij gesterkt in onze mening dat de bestuurders van Sappi, A.I.A.C en Innoviopapers bij hun toezicht zodanig onzorgvuldig jegens hun eigen werknemers van Sappi Nijmegen heeft gehandeld dat hen een ernstig verwijt kan worden gemaakt! Sappi en A.I.A.C hadden behalve een deal ook een win-win situatie.

Sappi is op een winstgevende/goedkope manier van hun bedrijf afgekomen en de maatschappij met een dure sanering opgezadeld. men heeft met opzet de financiele basis van het(sociaal)plan laten zweven i.p.v. de financiele basis van het (sociaal)plan voor hun werknemers te oormerken en de rijke Investeerder A.I.A.C de kans gegeven de 19.000.000 euro voor hun eigen onderneming te investeren. Hoe kun je praten over een (sociaal)plan als er geen financiele fundatie is!

Na de overname van Sappi Nijmegen door A.I.A.C en men onder de naam innovlopapers verder ging werden de eerste rekeningen en investeringsvoorstellen naar A.I.A.C gestuurd. Men werd plotseling geconfronteerd dat de contacten hierover niet via A.I.A.C liepen, maar via een Engelse BV in Londen. Paper LTD. De vermoedelijke juridische eigenaar van Innoviopapers Nijmegen? A.I.A.C is door deze gekozen constructie niet meer financieel aansprakelijk

Behalve dat het geld bedoeld voor het (sociaal)plan in korte tijd was verdampt, bleek er ook dat er een schuld was opgebouwd van 17.000.000 euro.

Behalve onbehoorlijk bestuur zijn voor ons de elementen van oplichting en verduistering van het Wetboek van strafrecht duidelijk herkenbaar!

Het wordt voor ons werknemers steeds duidelijker dat wij werknemers waarschijnlijk slachtoffer zijn geworden van het systeem "sprinkhanen" Dit systeem is dat Investeerders bedrijven opkopen, het bedrijf financieel leegtrekken (sociaal)plan en het bedrijf opzadelen met grote schulden (17 miljoen Euro). Financiele roofridders mogen hun gang gaan! Dit heet "beschaving". Het is misschien zinvol dat de werknemers aangifte gaan doen inzake oplichting en verduisteringi

We zijn voornemens alles te verzamelen en binnen afzienbare tijd brieven te sturen aan de Fractievoorzitters van de politieke fractie van de Tweede Kamer Der Staten-generaal die bezig zijn met wetgeving in deze en om aandacht te vragen voor deze zaak. Wij hopen van u medewerking te krijgen zodat wij een duidelijk beeld krijgen over de gang van zaken.

Ondanks dat er duur advies was gevraagd aan rechtskundigen heeft dit toch kunnen gebeuren?

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

Voor de antwoorden op de juridische aspecten van deze zaak zullen wij deze bij de rechter moeten neerleggen.

Dat de kloof tussen arm en rijk volgens de Franse econoom erg groot wordt is nu duidelijk aantoonbaar. Het bestelen van de armen door de rijken schijnt in de wet opgesloten te zitten!

Onze vraag aan dagblad De Gelderlander is als buitenstaander deze zaak opjectief te beoordelenen en middels een artikel in uw dagblad verslag te doen, volgens de wettelijke doelstelling van uw dagblad, de waarheid te verkondigen.

Met belangstelling zien wij uw antwoord tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

FNV leden en ex werknemers van Innoviopapers Nijmegen

Postadres werknemers

Beukenstraat 5 6851 HH

Huissen.

Tel: 026-3254785.

Bijlagen: Brief FNV leden en werknemers d.d.23 maart 2015.

Brief FNV leden en werknemers d.d.13 april 2015.

Mededeling O.R. d.d.15 april 2015.

Brief L.van der List d.d. 4 mei 2015.

Brief P.vanLoubele d.d.15 mei 2015.

Brief CEO B. van Wiersum d.d.20 mei 2015

Art 55 van het cao Sappi fusie en reorganisatie

Art 7 663 BW.

Brief T.Heerts 16 september 2015.

Brief W.Verheijen 1 december 2015.

Brief mr H.Valk 15 december 2015

Brief werknemers 3 januari 2016.

Brief werknemers 12 februari 2016.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

Brief mr .H.Valk 15 maart 2016.

E-mail d.d. 25 november M. van Leusen FNV

Conclusies curator C.Houtman.

Copie handtekeningenlijst ex werknemers Innoviopapers Nijmegen.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

Aan de Gemeenteraad en

Burgermeester Bruls

als zodanig Hoofd van Politie

Postbus 9105

6500 AN

Nijmegen.

22-09-2016

reg.nr.: 16.0008425
proceshouder: E220

GEMEENTE NIJMEGEN
23 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.:
afgedaan:

Onderwerp: Brief van werknemers Innoviopapers d.d. 21 september 2016 naar de Onafhankelijke Klachtencommissie Verenigingszaken FNV.

Geachte raad, Burgermeester Bruls,

Hierbij laten wij u toekomen de brief van de werknemers van Innoviopapers Nijmegen naar de Onafhankelijke klachtencommissie Verenigingszaken FNV. Deze brief is overhandigd tijdens de hoorzitting d.d. 21 september 2016 FNV kantoor te Woerden Deze brief moet u zien als een bijlage van de brief die wij aan de Gemeenteraad en Burgermeester geschreven hebben d.d. 5 september 2016. Registratienummer 16.0008425. Wij hopen u hiermede een bijdrage te leveren m.b.t. de beeldvorming en de rechtspositie van de werknemers.

Met vriendelijke groeten,

R.J.Goris.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

Onafhankelijke Klachtencommissie Verenigingszaken FNV

Postbus 81

3440 AB

Woerden

21-09-2016

Betreft: Aanvulling op het klaagschrift van 1 december 2015 en 17 juni 2016 van de werknemers van Innoviopapers Nijmegen naar de FNV.

Geachte commissie,

Tijdens de overname van Sappi Nijmegen door de Amerikaanse investeerder A.I.A.C hebben wij werknemers van Sappi Nijmegen later Innoviopapers Nijmegen vier brieven geschreven aan de FNV. Aan I. Philippen District bestuurslid d.d .23 maart 2015 en d.d. 13 april 2015. Aan Sectorleider FNV L. van der List. d.d. 4 mei 2015 en FNV voorzitter T. Heerts d.d. 16 september 2015. Deze brieven werden ondersteund door handtekeningen van FNV leden en werknemers. In de brieven geven we telkens het belang aan van de werknemers omschreven in art 50 van het cao, waar u als vakvereniging voor moet staan omdat u deze zelf tot stand heeft doen komen.

In voornoemde brieven geven we telkens aan dat werd vergeten het geldbedrag van 19 miljoen euro te specificeren/reserveren/oormerken voor het sociaal plan dat door Sappi was meegeven dat eigenlijk ook was bedoeld voor het sociaal plan. Dit voorstel hebben wij gedaan omdat er toen al sprake was dat er werknemers werden ontslagen. Later bleek dat het 39 werknemers betrof.

Deze brieven werden door voornoemde bestuurders met opzet niet beantwoord. Blijkbaar zijn werknemers en vakbondsleden niet relevant bij de FNV en weigerde de FNV als rechtspersoon voor de belangen van de FNV leden en werknemers op te komen. Bij het failliet gaan was er geen geld meer om aan de werknemers een fatsoenlijk sociaal plan aan te bieden.

Tijdens een gesprek met de curator is ons werknemers medegedeeld dat er een bedrag van 1.9 miljoen euro op Amerikaanse banken is gestort zonder dat men weet waarvoor dit is besteed. Ook hebben de drie Amerikaanse directeuren buitensporige maandsalarissen ontvangen. Maniging Director van Innoviopapers Wayne Thomas die had besloten zijn functie neer te leggen een groot geldbedrag heeft meegekregen. Deze bestuurders zijn niet vergeten een geldbedrag voor hun zelf te specificeren/reserveren/oormerken.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

Hierbij willen wij werknemers uw commissie mededelen de vakbond FNV een ernstig verwijt te maken omdat men onzorgvuldig met de belangen van de FNV leden en de werknemers is omgegaan.

Door het niet beantwoorden van voornoemde brieven van de FNV leden en werknemers gericht aan de FNV werd er belangrijke informatie tegengehouden en voelen wij ons in onze meningsuiting beperkt, gecensureerd, gemanipuleerd. Wij willen het vorenstaande samenvatten als een inbreuk op de rechtsorde.

Wij FNV leden en werknemers hebben ook geen antwoord gehad op de brieven gestuurd aan C.E.O. B. Van Wiersem. van Sappi d.d. 20 mei 2015 en Directeur Sappi Nederland P. van Loubele. d.d. mei 2015. Wij zijn gesterkt in onze mening dat de bestuurders van moederbedrijf Sappi onzorgvuldig heeft gehandeld bij hun toezicht conform art 7.663 BW jegens hun eigen werknemers en hun een ernstig verwijt kan worden gemaakt. Ook hier hebben we te maken dat onze meningsuiting is beperkt, gecensureerd, gemanipuleerd. Ook dit willen wij kenmerken als een inbreuk op de rechtsorde.

Ook willen wij in deze brief de commissie onder de aandacht brengen de toezegging in het openbaar gedaan aan het personeel door divisiechef van Sappi Dhr. M. Quaadvlieg bij een van zijn bezoeken te Nijmegen, tijdens de onderhandelingen met A.I.A.C, dat het sociaal plan niet in gevaar zou komen!

De opmerkingen van de FNV we kunnen er niets meer aan doen alles is failliet is een verkeerde voorstelling van zaken. Bij een faillissement houdt de aansprakelijkheid niet op deze is niet aan datum gebonden, zie procedures andere bedrijven. Blijkbaar is Innoviopapers Nijmegen te klein met te weinig werknemers om door de FNV juridisch geholpen te worden.

Op 4 april 2015 werd er in een krantenartikel van Dagblad De Gelderland met de aanhef “we staan straks met lege handen”, ook de mededeling gedaan dat de pot was “leeggeroofd”en de rechter hierover moest oordelen. Districtbestuurder I.Philippen deelde mede dat dit een uitspraak was van gefrustreerde werknemers maar toch ging kijken naar de juridische mogelijkheden. We hebben van I. Philippen. geen enkele reactie gehad. Op 7 april 2015 kregen wij de mededeling op het publicatiebord dat maniging Director Innoviopapers Nijmegen Wayne Thomas zijn functie had neergelegd. Een directeur die opstapt bij een fabriek in crisis waar hij alle in en outs van weet en een groot voorstander om met A.I.A.C verder te gaan is toch opmerkelijk. Er was toen al sprake van onbehoorlijk bestuur omdat er geen geld meer was. We hebben van de vakbondsbestuurder I. Philippen over het vorenstaande geen enkele opmerking of veroordeling gehoord of horen eisen dat er een ontslagvergoeding voor de ontslagen werknemers moest komen en liet ze zich voortdurend door de directie dicteren. De vakbond bleef passief en onzichtbaar! We willen het beleid van Mevrouw I.Philippen en de FNV betitelen als flankerend beleid. Het krantenartikel heeft vanaf april tot het faillissement op het publicatiebord gehangen. Er was toch tijd genoeg voor Mevrouw Phillippen van het FNV om hierop te reageren?

Men heeft collectief geen oog gehad voor de rechtspositie van de FNV leden en werknemers.

Het is niet overvraagd dat de werknemers een fatsoenlijk sociaal plan vragen als een rijke Amerikaanse investeerder A.I.A.C de fabriek voor 1 euro gekregen heeft.

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innoviopapers Nijmegen . . .

Niet de rijke Amerikaanse investeerder A.I.A.C was de daadwerkelijke investeerder maar de werknemers van Innoviopapers. Het geld bedoeld voor het sociaal plan van de werknemers werd zonder toestemming van de werknemers geinvesteerd in de eigen onderneming zonder dat de werknemers aandeelhouder werden van de onderneming.

Volgens een Franse econoom wordt de kloof tussen arm en rijk steeds groter. In het geval Innoviopapers worden de armen door de rijken bestolen, dit heet "beschaving"

Wij FNV leden en werknemers zijn zeer teleurgesteld en voelen ons onrechtvaardig behandeld en financieel gedupeerd en zijn het niet eens over de gang van zaken. Wij verwachten alsnog meer inhoudelijke en juridische ondersteuning van de FNV.

Wij willen de commissie veel wijsheid toewensen en zien uw oordeel over deze kwestie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

Ex werknemers en FNV leden Innoviopapers Nijmegen.

Postadres werknemers: Beukenstraat 5
6851 HH
Huissen.

Bijlagen: Aangifte Politie d.d. 26 augustus 2016.
Brief Gemeenteraad en Burgermeester H.Bruls Nijmegen.
d.d. 5 september 2016.

Naam en handtekening:

E.T. van der Loop
AHJT Sneeman
G. Eikmans
VERBOORD
J.v. Hement

Naam en handtekening.

HANS NIJMAN Johan v Well

Koos Molle Johan Span Tom Cuppen

R. Goris Jo van Empel B Moons

M D van Ingen G. Feikes

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innoviopapers Nijmegen . . .

'We staan straks met lege handen'

NIJMEGEN – Er is onvrede onder een deel van de werknemers van papierfabriek Innoviopapers over het nieuwe sociaal plan. Dat is begin deze week met een krappe meerderheid aangenomen. In het sociaal plan is volgens werknemer Ruud Goris geen rekening gehouden met de belangen van het personeel. „We staan straks met lege handen."

Terwijl de voormalige eigenaar Sappi het bedrijf kosteloos heeft overgedaan aan AIAC, de nieuwe eigenaar, aldus Goris. „AIAC kreeg 19 miljoen euro mee voor de aanloopkosten voor de productie van nieuwe soorten papier." Die 19 miljoen is ongeveer het bedrag dat Sappi kwijt geweest zou zijn aan een sociaal plan bij sluiting van de Nijmeegse papierfabriek. „Er is verzuimd om een deel van die 19 miljoen te reserveren voor een fatsoenlijk nieuw sociaal plan", vervolgt Goris. „Dat is in strijd met het cao-artikel dat gaat over de 'zorgplicht' tegenover werknemers. De pot is leeggeroofd." Werknemers willen dat een rechter hierover oordeelt.

„We gaan serieus kijken of er juridische mogelijkheden zijn", reageert Ilja Philippen van FNV Bondgenoten. De actie van werknemers is, vermoedt ze, een uiting van frustratie. „Het bedrijf kreeg 19 miljoen om te kunnen starten. Dus dat gevoel begrijp ik. Dit sociaal plan was voor ons als bond niet genoeg. Maar het was echt een eindbod. De financiële positie is slecht. Behoud van werkgelegenheid is belangrijk. Als het bedrijf nu een doorstart kan maken, heb ik het gevoel dat het er weer bovenop komt."

Powered by TECNAVIA

Copyright (c)2015 De Gelderlander 03/04/2015

Brief aan de raad - Oud medewerkers faillissement Innvoviopapers Nijmegen . . .

Economie
Economische Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Oud-werknemers InnovioPapers
P.a. Beukstraat 5
6851 HH Huissen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
27 SEP. 2016	EZ20/16.0008693	Jeroen Jansen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Faillissement InnovioPapers	5 september 2016	(024) 3292681

Geachte oud-werknemers van InnovioPapers,

In uw brief schetst u de ontwikkelingen die bij InnovioPapers, voorheen Sappi Nijmegen hebben plaats gevonden vanaf het moment dat het bedrijf is overgenomen door investeerder A.I.A.C., het faillissement op 10 augustus 2015 tot aan uw aangifte van 26 augustus 2016 bij de politie in Nijmegen. U vraagt de gemeente om aandacht voor uw zaak als benadeelde oud-werknemers van InnovioPapers en u wilt een juist beeld van de saneringskosten van de locatie van InnovioPapers aan de Ambachtsweg 2 in Nijmegen.

Ik heb uw brief met belangstelling gelezen, maar tegelijk zeg ik u dat ik weinig voor u kan betekenen. U richt zich tot mij als hoofd van de politie. Als burgemeester ben ik verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid in mijn gemeente. In die zin staat de politie onder mijn gezag. De officier van justitie heeft het gezag als het de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde betreft of de taken die voor justitie moeten worden uitgevoerd. Gelet op uw aangifte bij de politie dient u zich te wenden tot de officier van justitie van het Openbaar Ministerie Oost-Nederland in Arnhem.

Wij kunnen u geen beeld geven van de saneringskosten van de locatie aan de Ambachtsweg omdat de gemeente geen betrokken partij is in deze. De bedragen die u noemt in uw brief zijn in ieder geval geen bedragen die gemoeid zijn met bodemsanering. Op locatie is sprake van bodemverontreiniging, maar de aanpak daarvan kan op een natuurlijk moment (graaf- of bouwactiviteiten).

Ik wens u succes met de vervolgstappen in uw zaak.

Hoogachtend,
de Burgemeester van Nijmegen,

drs. H.M.F. Bruls

Brief aan de raad - Mw. Bevers Ontslag als fractievolger

B2

CDA Nijmegen

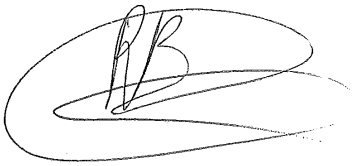
Geachte burgemeester, 8 september 2016

Via deze brief deel ik u mede dat ik vanaf vandaag niet langer werkzaam zal zijn als fractievolger bij het CDA Nijmegen. Ik wil u – en daarmee alle mensen in Raad en College - bedanken voor de afgelopen twee jaar. Ik heb veel geleerd en met veel enthousiasme en plezier mijn werkzaamheden als fractievolger bij het CDA uitgevoerd.

Veel succes in het aankomende politieke jaar!

Met vriendelijke groet,

Rosanne Bevers

Brief aan de raad - Hoek Chroom-6 in rook

reg.nr.: 16.0000227
procesverantw.: BMSO

B3

INGEKOMEN
21 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 751
afgedaan:

Van: B. Hoek [mailto:postvoorjouw@gmail.com]
Verzonden: zaterdag 17 september 2016 17:22
Onderwerp: Chroom-6 in rook

Geachte heer/mevrouw,

Wilt u dit bericht delen met de raadsleden en het college van B&W?

RIVM gaf ten onrechte aan dat Chroom-6 verboden zou zijn in tuinhout.

Hierop geven zij de volgende informatie:

Naar aanleiding van uw onderstaande vraag van 25-08-2016 zenden wij u hierbij onze reactie.

Hartelijk dank voor uw melding. Er was sprake van een misverstand waardoor ten onrechte is gemeld dat met koper-chroom geïmpregneerd hout voor consumenten al langer niet meer beschikbaar is. Dit hout is voorhanden op de Nederlandse markt:
- De toelating in Nederland voor het verduurzamingsmiddel is op 16 februari 2016 vervallen, maar er is een opgebruiktermijn van 1 jaar.
- Het verduurzaamde hout wordt ook geïmporteerd vanuit landen waar verduurzamingsmiddelen zijn toegelaten.

Geïmpregneerd hout moet worden afgevoerd via het huishoudelijk afval of de milieustraat. Het verbranden van afval (dus ook sloophout) is verboden. De website van de Rijksoverheid meldt eveneens: "Gooi geïmpregneerd hout nooit zelf op een vuurtje of in de open haard. Er komen dan ongezonde en milieuvervuilende stoffen vrij." (https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/bestrijdingsmiddelen/vraag-en-antwoord/mag-ik-geimpregneerd-hout-gebruiken).

Welke gezondheidsrisico's mensen lopen als er in een vuurkorf gestookt wordt op geïmpregneerd hout hangt af van diverse factoren, waaronder de samenstelling van het hout, de temperatuur van het vuur, en de duur van de blootstelling. Behalve de koper-chroomzouten spelen ook andere stoffen zoals fijnstof en PAKs een rol. Zie ook http://rivmtoolkit.nl/Onderwerpen/Houtrook_en_gezondheid

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Mocht u aanvullende vragen hebben over dit onderwerp, zendt deze dan a.u.b. naar RVS-helpdesk@rivm.nl

Met vriendelijke groeten,
Helpdesk RIVM Centrum Veiligheid van Stoffen en Producten

Op zoek naar informatie over stoffen en risico's?
U vindt hier meer over op de RIVM-website (http://www.rivm.nl) en op website Risico's van stoffen (http://www.stoffen-risico.nl).
Heeft u daarna nog vragen over stoffen en risico's? Ga dan naar de RIVM Helpdesk Risico's van Stoffen via de knop "Helpdesk" in het hoofdmenu van laatstgenoemde site.

De vragen zijn: Op welke manier controleert de gemeente of iemand niet stookt op geïmpregneerd hout? En kan de gemeente aangeven hoeveel mensen in uw gemeente stoken op geïmpregneerd hout? Zie ook www.maassluis.nu/nieuws/houtrook-grote-kans-op-kanker-door-chroom-6/

Mag de gemeente het roet onderzoeken of er daadwerkelijk is gestookt op geïmpregneerd hout? Zo nee, waarom niet? Om welke reden mag een gedupeerde geen foto's maken van een milieudelict? Dit geldt immers niet als bewijs? Kunt u uitleggen waarom voorheen de geur (stankoverlast) voldoende was om te handhaven en nu niet meer? Wanneer komt de gemeente in actie als iemand stookt op geïmpregneerd hout? Komen zij alleen langs als er een melding is gemaakt? Of vinden er ook preventieve controle's plaats?

Meer informatie:

http://www.houtrookvrij.nl/nieuws/manipuleren-van-cijfers-een-voorbeeld/

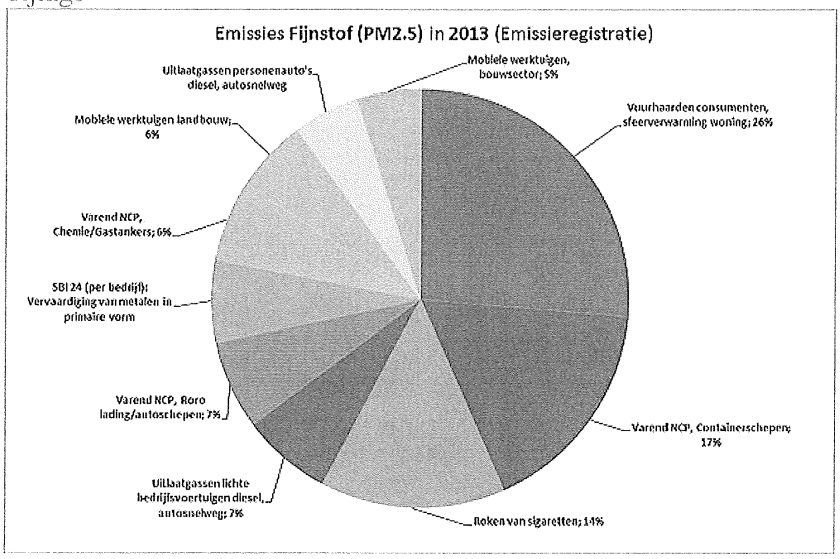
http://www.houtrookvrij.nl/uncategorized/de-dubbele-boodschap-van-milieu-centraal/

Brief aan de raad - Hoek Chroom-6 in rook

https://rookoverlast.wordpress.com/2016/05/21/vvd-kritisch-over-houtrook/

N.a.v. dit bericht: www.nrc.nl/handelsblad/2013/12/21/houtrook-wordt-genegeerd-als-bron-van-fijnstof-1328104

Het klopt dat houtstook als fijnstofbron weinig aandacht krijgt. Veel politieke partijen wijzen liever de auto aan als boosdoener, terwijl de hinder en uitstoot andersom groter is, maar daar durven ze hun vingers letterlijk niet aan te branden. Zie
bijlage

Remco Dijkstra

Woordvoerder Milieu en Klimaat
VVD Tweede Kamerfractie

Meldpunt Afvalverbranding
Kiryat-Onoplein 1
9203 KS Drachten (geen post versturen)

Brief aan de raad - dhr. Hulskorte Voordragen kandidaat als fractievolger VSP

B4

VSP
VERENIGDE SENIOREN PARTIJ

Nijmegen, 20 september 2016

Aan de gemeenteraad van Nijmegen
De heer H.M.F. Bruls, voorzitter
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Geachte voorzitter,

Graag draag ik de volgende kandidaat als fractievolger van de Verenigde Senioren Partij voor: De heer L.A. Venderbosch (Leo)

Met vriendelijke groet,
Michel Hulskorte

Brief aan de raad - Dhr. Venderbosch Aanvaardig voordracht tot fractievolger

B5

VSP
VERENIGDE SENIOREN PARTIJ

Nijmegen, 20 september 2016

Aan de gemeenteraad van Nijmegen
De heer H.M.F. Bruls, voorzitter
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Onderwerp: Aanvaarding voordracht tot fractievolger

Geachte voorzitter,
Graag aanvaard ik mijn voordracht tot benoeming tot fractievolger namens de fractie van de Verenigde Senioren Partij (VSP).

Met vriendelijke groet,
Leo Venderbosch

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

reg.nr.: 16.0009013
procesverantw.: BMSO

B6

INGEKOMEN
27 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 70
afgedaan:

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Boonstra [mailto:dijktol@gmail.com]
Verzonden: donderdag 22 september 2016 22:34
Onderwerp: Het stoken van hout noodzakelijke bron voor hernieuwbare energie?

Geachte griffier,

Wilt u deze powerpoint presentatie doorsturen naar de raadsleden evenals de wethouders en burgemeester? Het bevat zeer belangrijke informatie voor uw gemeente. De meeste mensen weten niet dat houtrook erg schadelijk is. 1 op de 10.000 mensen neemt de moeite om klacht in te dienen bij de gemeente. Moet je afgaan op het aantal klachten of de luchtkwaliteit?

Met vriendelijke groet,

Boonstra

www.houtrookoverlast.nl
Telefoon 0622861322

Oud Ambacht 112
9201XE Drachten (geen post verzenden a.u.b. omdat dit adres geen brievenbus heeft)

Het stoken van hout

Noodzakelijke bron voor hernieuwbare energie?

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

Kenmerk:

Afdeling:
Portefeuillehouder:

Inlichtingen (art. 41 Reglement van Orde)

de voorzitter van de Raad

VRAGEN RAADSLID / FRACTIE: Mr. Cees Freeke, *55 terneuzen*

ONDERWERP:

Onderzoek op totaalverbod van vuurkorven en openhaarden op terrassen en balkons

TOELICHTING:

GGD's in Noord-Nederland luiden de noodklok over de uitstoot van giftige stoffen bij vuurhaarden. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de situatie in Zeeland anders is dan in Noord-Nederland (behalve dan de aardbevingen door gaswinning).

Ter toelichting: *'GGD's in Noord-Nederland willen strengere regels open haard en houtkachel. Nu de dagen korter en de avonden kouder zijn, gaan bij een deel van de Nederlandse huishoudens de houtblokken weer op het vuur. Hoe gezellig ook, de houtkachel wordt al jaren gezien als een belangrijke bron van luchtverontreiniging en hinder. (…). De hoeveelheid fijnstof als gevolg van die kachels blijkt veel te hoog; soms wel tien keer hoger dan de norm die de Wereldgezondheidsorganisatie adviseert. (…) De Gemeentelijke Geneeskundige Dienst (GGD) in Groningen, Drenthe en Friesland willen wettelijk vastleggen wat mag en wat niet mag. Het beleid rond particuliere houtkachels is nu nog veel te vrijblijvend, vinden ze. Veel mensen ondervinden rookoverlast van de houtkachel van hun buren, blijkt uit het onderzoek dat gisteren werd gepubliceerd. In samenwerking met de Universiteit van Utrecht werd onderzoek gedaan bij gezinnen die ernstige klachten hebben over houtrook afkomstig van de buren. Vooral de grote hoeveelheid fijnstof in die huizen baart de GGD's zorgen. Houtrook leidt bovendien tot irritatie van ogen, neus, keel en luchtpijp met hoesten en benauwdheid tot gevolg, stellen ze. 'Het is de verantwoordelijkheid van de stoker dat houtrook geen overlast veroorzaakt. (…) Het onderzoek van de GGD was gericht op gewone houtkachels van huishoudens. Voor grotere stookinstallaties bestaan wel wettelijke eisen. Een haard of houtkachel stoot behalve fijnstof, ook koolmonoxide, stikstof- en zwaveloxide, dioxine en koolwaterstoffen uit. Zo'n 13 procent van de Nederlandse huishoudens heeft nog een open haard of houtkachel in huis, blijkt uit een laatste inventarisatie in 2010. Veel mensen gebruiken hun haard ook als (bij)verwarming. Dat heeft klimaatvoordelen, doordat hout bij verbranding net zoveel CO2-uitstoot als de boom bij zijn leven had opgeslagen: er komt dus geen extra CO2 vrij - mits er voor de gekapte bomen nieuwe worden aangeplant. Een haard of houtkachel stoot behalve fijnstof, ook koolmonoxide, stikstof- en zwaveloxide, dioxine en koolwaterstoffen uit. Hoeveel van deze stoffen vrijkomen, staat of valt met de verbranding. Bij volledige verbranding is de uitstoot laag, bij onvolledige verbranding hoog. En de verbranding is weer afhankelijk van de brandstof, het stookgedrag (hoge temperatuur is beter) en het type kachel. De meeste warmte verdwijnt ook nog eens via de schoorsteen'.*
< www.volkskrant.nl/wetenschap/ggd-wil-strengere-regels-open-haard-en-houtkachel~a4171960/>

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

Bij de uitstoot van fijnstof is 26% te wijten aan vuurhaarden (zie bijlage 'uitstoot fijnstof'). Te uwer oriëntatie heb ik als bijlage bijgevoegd 'Universiteit Groningen onderzoek houtrook'). De gemeente kan voorschriften maken (op basis van landelijke modellen of richtlijnen) over de plaatsen waar het toegestaan is open vuren te maken. **Het eenvoudigst handhaafbaar ('we kunnen dit niet handhaven' is een vaak gebruikt argument van B&W om 'stil te zitten') is een totaalverbod op vuurkorven en open haarden op terrassen en balkons. Het gaat ons uitdrukkelijk niet om de barbecue en de bestaande houtkachels (voor nieuwe houtkachels komen productregels).**

Vragen (art. 39 RvO)	**Antwoorden van Burgemeester en Wethouders**
1 Gelet op de gebleken grote uitstoot van fijnstof, koolmonoxide, stikstof- en zwavel oxide, dioxine en kool-waterstoffen, verzoeken wij uw college een totaalverbod op vuurkorven en open haarden op terrassen en balkons **(Het gaat uitdrukkelijk niet om de barbecue en de bestaande houtkachels [voor nieuwe houtkachels komen productregels])** te onderzoeken en wellicht een APV voor te stellen.	1
NB. Vanwege het ernstige karakter van de vragen is bewust gekozen voor het raadsinstrument 'inlichtingen'	
Datum vragen: 2 mei 2016	**Datum antwoorden:**
	Verzonden:
Namens deze(n)	Burgemeester en Wethouders van Terneuzen,
	secretaris, burgemeester,
Raadsgriffier gemeente Terneuzen	F.M.L. Lauret RA J.A.H. Lonink

STOP DE HOUTROOK-OVERLAST

PROBLEMEN MET HOUTROOK VRAGEN OM STEVIGE MAATREGELEN

Er komt steeds meer aandacht voor het probleem van houtrookoverlast. De één geniet van een gezellig haardvuur of gezellige houtkachel, maar de rook slaat bij de buren naar binnen en die genieten niet bepaald mee. Dit probleem is niet nieuw, maar hoe is hier wat aan te doen?

HENKE GROENWOLD EN FRED WOUDENBERG*

Bestaande regelgeving schiet tekort. Soms komen buren er samen uit, soms kan een gemeente handhavend optreden. Dat is echter een lastige klus als de schoorsteen aan de wettelijke eisen voldoet. Er worden rechtszaken aangespannen, ruzies kunnen hoog oplopen en mensen kiezen er soms voor om te verhuizen. Maar dan is er geen garantie dat dit probleem niet weer gaat optreden op de nieuwe locatie. Het onderwerp ligt gevoelig, want wie houdt er nu niet van een gezellig houtvuur? Eind mei organiseerde de Vereniging van Milieuprofessionals (VVM) een congres over houtstook bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).[1] Tijdens dit congres, bedoeld om het probleem nog eens helder neer te zetten en oplossingen te inventariseren, kwamen alle bekende kanten van de zaak langs. Dit artikel beschrijft de belangrijkste inzichten en doet een pleidooi om met een aantal stevige maatregelen de problemen met houtrook aan te pakken.

Houtrook en gezondheid

De hinder die houtrook in Nederland veroorzaakt, is fors: 10% van de bevolking geeft in een CBS-onderzoek aan last te hebben van rook van kachels en haarden.[2] Hiermee zijn open haarden en allesbranders de grootste bron van geurhinder in Nederland. Rond de 10% van de Nederlanders heeft een kachel of open haard en dit aantal neemt hoogstwaarschijnlijk toe, want het stoken van hout is in de mode en wordt gepropageerd als duurzaam. Ook gezellige vuurkorven en het barbecueën in de tuin of op het balkon nemen in populariteit toe.[3]

Op het VVM-congres werd vanuit het RIVM een overzicht gegeven over de wetenschappelijk aangetoonde effecten op de gezondheid. Houtrook bevat (net als alle rook) veel schadelijke stoffen. Kortdurende blootstelling in onderzoeken geeft irritatie van de luchtwegen en milde ontstekingsreacties. Ook zijn effecten gevonden op hart- en bloedvaten.
Het is moeilijk om blootstelling op de lange termijn goed te onderzoeken. Bij bijvoorbeeld verkeer kun je achteraf goed uitrekenen of tijdens een onder-

OOK VOLGENS DE WHO IS INDOOR SMOKE EEN VAN DE GROOTSTE PROBLEMEN WERELDWIJD MET TWEE KEER ZOVEEL SLACHTOFFERS ALS LUCHTVERONTREINIGING BUITEN

zoek goed meten hoe hoog de concentraties in de lucht zijn en hoeveel mensen de verontreinigde lucht inademen. Bij houtrook is dat veel moeilijker, omdat de blootstelling sterk varieert en je niet weet waar de bronnen zich bevinden. Houtrook lijkt wat samenstelling betreft op de uitstoot van verkeer, maar bevat meer mutagene en carcinogene bestanddelen, met name PAKs. De weinige onderzoeken die zijn gedaan, hebben als uitkomst dat de langetermijneffecten van houtrook vergelijkbaar en misschien iets minder ernstig zijn dan die van verkeersuitstoot. De langetermijneffecten van verkeersuitstoot zijn uitgebreid onderzocht en fors.[4] Luchtverontreiniging door verkeer behoort tot de top 4 van ziekteoorzaken in Nederland.[5] Daar waar houtrook een substantiële bijdrage levert aan de jaargemiddelde blootstelling van mensen aan luchtverontreiniging, zijn de effecten navenant substantieel. Volgens de bekende (anti)milieuactivist Bjørn Lomborg[6] is houtstook de belangrijkste milieuveroorzaker van sterfte wereldwijd (zie figuur 1). Dat komt vooral door de open vuurtjes waarop veel mensen nog koken en waarmee ze hun woonruimte warm houden. Ook volgens de WHO (http://www.who.int/heli/risks/en/) is *indoor smoke* een van de grootste problemen wereldwijd met twee keer zoveel slachtoffers als luchtverontreiniging buiten.

Blootstelling aan houtrook

Energieonderzoek Centrum Nederland(ECN) en DGMR presenteerden op het VVM-congres een rekenmodel waarmee concentraties van componenten uit houtrook berekend kunnen worden. Piekblootstellingen van houtvuren kunnen flink oplopen. De $PM_{2,5}$-blootstelling in een wijk met veel houtkachels is vergelijkbaar met die in een wijk vlakbij een snelweg. Wordt er gemeten in de rookpluim van een kachel, dan worden concentraties $PM_{2,5}$ gemeten die tienmaal de EU-norm overschrijden.
In *Tijdschrift Lucht*[7] verscheen in 2011 een artikel over een onderzoek van ECN uit 2009 naar de lokale bijdrage van houtverbranding aan fijn stof in Schoorl en, met behulp van metingen van de GGD Amsterdam, in 2006 in het Vondelpark in Amsterdam (als achtergrondlocatie voor de stadslucht en niet als meetpunt voor een barbecueveld). De bijdrage van houtstook aan $PM_{2,5}$-concentraties was in een milde winterweek tussen de 30 en 39% in Schoorl en in Amsterdam nog altijd tot 10%. Deze bijdrage is ook in het jaargemiddelde nog substantieel. Lokaal kan de bijdrage (veel) groter zijn, zoals de ECN- en DGMR-modellen aangeven.

Houtstook goed voor het milieu?

Het stoken van hout wordt aangemerkt als duurzaam en daarom goed voor het milieu.[8] Deze opvatting is op zijn best twijfelachtig. Wat betreft CO_2-uitstoot moeten er heel wat bomen worden geplant om een kachel elke dag van brandstof te voorzien. Nederlanders wonen doorgaans niet naast een perceel bomen dat hun brandhout levert. Bovendien is de uitstoot van een houtkachel stukken vervuilender dan het gebruik van andere brandstoffen. Schoon en goed voor het milieu is een houtkachel daarom niet te noemen, ook niet wanneer met een moderne kachel en een goede stooktechniek wordt gestookt. Houtrook bevat ook in het meest gunstige geval nog veel schadelijke stoffen.

Klachten zijn moeilijk op te lossen

Bij GGD'en komen regelmatig klachten binnen over houtstook. De GGD gebruikt voor het behandelen daarvan een stappenplan dat het RIVM heeft opgesteld. De VVM heeft een toolkit

gemaakt (te vinden via het onderdeel Toolkit op de site van de VVM[1]) met stappenplannen voor de gehinderde, de stoker, de gemeente en de GGD.

De eerste stap bij een klacht is dat de gehinderde en de stoker er samen uit proberen te komen. Vaak is dat al gedaan als mensen bij de GGD komen. Als dat niet het gewenste resultaat heeft, kan buurtbemiddeling worden ingeschakeld. Bij huurwoningen kan de woningcorporatie een rol spelen. Als ook dat niet tot het gewenste resultaat leidt, kan de gemeente handhavend optreden. Als ook dat niet werkt, rest de gang naar de rechter. Er is inmiddels een uitgebreide jurisprudentie over houtstook.
Die geeft weinig eenduidige antwoorden, dus ook dat lost in veel gevallen de problemen niet op. Vaak treedt hinder op in situaties die volgens de (huidige) Nederlandse wetgeving prima in orde zijn.

De kachelbranche ruikt onraad

De kachelbranche pleitte op het VVM-

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

congres voor strengere normen voor kachels en betere handhaving. Ook wil de kachelbranche de stokers beter opvoeden. Aansluitend daarbij bevat de VVM-toolkit tien stooktips. De Nederlander is dan wel erg enthousiast met houtvuren en barbecues aan de slag, maar schijnt het 'fikkie stoken' toch wat verleerd te zijn. Het maakt beduidend verschil of een vuur goed wordt opgebouwd en of er met droog en schoon hout wordt gestookt of niet. Ook is het regelen van de kachel een kunst op zich die veel mensen niet goed onder de knie hebben. Bij verkeerd stoken is de uitstoot van een kachel beduidend slechter. Ook kan men beter niet stoken bij windstil of mistig weer. Goed stookgedrag zou de blootstelling aan houtrook sterk kunnen beperken. Er wordt in Nederland echter door niemand gehandhaafd of stokers zich netjes gedragen. Pas als men kan bewijzen dat iemand afval verbrandt, kan daartegen worden opgetreden. Sommige tips zijn in de praktijk ook niet altijd op te volgen. Mensen die hun houtkachel als hoofdverwarming gebruiken, zullen het stoken niet staken bij windstil of mistig weer en in de kou gaan zitten.

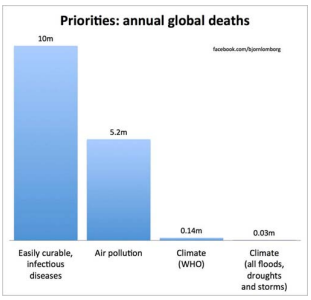
Ervaringen in het buitenland

Er zijn vanuit buurlanden veel bruikbare voorbeelden om iets aan het probleem te doen. In Nederland bestaat op dit moment geen enkel keurmerk voor kachels, in de landen om ons heen wel. Over een aantal jaren komt er een verplicht keurmerk voor nieuwe kachels vanuit de Europese Unie, maar dat duurt nog even. Er zijn Europese landen waar het verplicht is om de schoorsteen jaarlijks te laten vegen door een erkende schoorsteenveger. Is dit bewijs er niet en is je schoorsteen of kachel niet in orde, dan kun je geen verzekering tegen brandschade afsluiten. Wordt er verkeerd gestookt en levert dit duidelijk problemen op bij buren, dan kan er worden gehandhaafd door speciale toezichthouders. Deze hebben genoeg bevoegdheden om toegang tot een woning te eisen en boetes uit te delen of een stookverbod op te leggen, totdat zaken beter geregeld zijn.

Wat doen we in Nederland?

De huidige stand van zaken rond houtrook in Nederland geeft geen positief beeld. De gezondheidseffecten zijn fors. Lokaal kan de hinder extreem zijn,

Figuur 1: Jaarlijks aantal doden van een aantal oorzaken.

gepaard gaan met forse gezondheidseffecten en een grote impact hebben op de relatie tussen mensen in een buurt. Mensen die overlast ervaren van stookgedrag van hun buren, kunnen doorgaans niet veel bereiken met hun protest. Ernstige hinder kan jaren voortduren. Naar de rechter stappen kost veel tijd, geld en energie, en zelfs dan is er een grote kans dat de problemen niet zijn opgelost.
Naar goed en verstandig Nederlands gebruik gaan we bij controversiële onderwerpen eerst uitgebreid en gedegen met elkaar van gedachten wisselen. Dat gebeurde op het VVM-congres. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu kondigde aan dat het overweegt om een kennisplatform houtstook op te richten met de woorden: 'Dit kan richting geven aan het gesprek over het terugdringen van de schadelijke gevolgen.'

Het is altijd goed om met elkaar van gedachten te wisselen en het is ook goed om meer onderzoek te doen. Het is echter nu al duidelijk dat houtrook een groot probleem is dat zich polderend niet laat oplossen. Zoals het voorbeeld uit Amsterdam laat zien[3], wensen de stoker en de klager elkaar een hutje op de hei, maar zeker niet tegelijk en naast elkaar.

VAAK TREEDT HINDER OP IN SITUATIES DIE VOLGENS DE (HUIDIGE) NEDERLANDSE WETGEVING PRIMA IN ORDE ZIJN

Het is goed om met elkaar te praten, maar niet eindeloos. Het heeft vooral zin om te praten over concrete stappen die we kunnen nemen om de problemen met houtrook te beperken. Als die maatregelen er niet komen, is het waarschijnlijk dat het houtrookprobleem de komende jaren flink gaat toenemen.

Wat kunnen we doen in Nederland?

Als we echt iets willen doen aan de houtrookoverlast in Nederland zullen we van de houtstooktips in de toolkit van de VVM houtstookeisen moeten maken. Dat is, zeker in het huidige tijdgewricht van deregulering en afkeer van betutteling, geen eenvoudige opgave. Het is onvermijdelijk dat rijk, gemeenten, branche en andere partijen tijd, geld en aandacht besteden aan het onderwerp. Eisen stellen heeft alleen zin als die eisen ook worden gehandhaafd. Dat legt een zeker beslag op de gemeenten. De omgevingsdiensten kunnen daaraan een nuttige bijdrage leveren door expertise te ontwikkelen en wellicht (een deel van) de handhaving te doen.
De effectieve maatregelen uit het buitenland kunnen ook in Nederland worden genomen. In verschillende landen zijn er strenge eisen aan de haarden, aan schoorstenen en aan materiaal dat verbrand mag worden. De mogelijkheid om een brandverzekering af te sluiten, kan worden gekoppeld aan het voldoen aan die voorschriften. Dat maakt de handhaving eenvoudiger. Particulieren moeten dan bewijzen dat ze over een deugdelijke haard en een vers geveegde schoorsteen beschikken als ze een verzekering willen afsluiten of de schade vergoed willen krijgen bij een woningbrand. Dat is een sterke stimulans om het daadwerkelijk te regelen waar weinig extra handhaving vanuit de gemeente voor nodig is.
Lastiger, maar nog steeds goed mogelijk, is dat gemeenten en woningcorporaties voorschriften maken (op basis van landelijke modellen of richtlijnen) over de plaatsen waar het toegestaan is open vuren te maken. Het eenvoudigst handhaafbaar is een totaalverbod op vuurkorven en open haarden op terrassen en balkons. De barbecue zal een lastig punt blijven.
Een maatregel die al wordt uitgevoerd, is om in nieuwbouwwoningen geen rookgaskanaal meer aan te leggen. De nieuwe bewoners weten daar soms met een diamantboor een mouw aan te passen, maar ze moeten daarvoor dan wel moeite doen.
Er zijn mensen die zeer gehecht zijn aan het vuurtje stoken. Er zijn ook mensen die de overlast ondraaglijk vinden. De laatste groep kun je blij maken met een houtrookvrije woonomgeving. Dat kan voor een gemeente, wijk, buurt of zelfs gebouwencomplex een *unique selling point* zijn. De houtrookvrije omgeving kan als een bijzondere kwaliteit net zo sterk bepaalde mensen aantrekken als afstoten. Er moet inmiddels een markt voor zijn.
Met de hiervoor genoemde maatregelen zijn de hinder en gezondheidseffecten van houtrook nog steeds niet volledig uitgebannen, maar wel sterk beperkt.

Conclusie

Bijna ongemerkt hebben houtvuren een behoorlijke bijdrage aan de luchtvervuiling in Nederland gekregen. Die bijdrage neemt absoluut en relatief steeds meer toe. In een tijd waarin hard wordt gewerkt om het luchtkwaliteitsprobleem in Nederland op te lossen, wordt regelgeving voor houtrook steeds noodzakelijker. Die regelgeving is ook nodig voor de vele mensen die er veelvuldig en intens last van ondervinden en ziek van worden. De tijd van het inventariseren van de problemen en het praten om er samen uit te komen, is voorbij. Het is tijd om maatregelen te nemen.

Noten

1. Zoek op 'houtrook' op de website van de VVM of ga direct naar http://www.vvm.info/?pid=main&id=865&utm_source=VVMnb&utm_medium=nbfeb14&utm_campaign=houtstook13.
2. Zie http://www.compendiumvoordeleefomgeving.nl/indicatoren/nl0290-Geurhinder-per-bron.html?i=13-45.
3. Zie http://www.parool.nl/parool/nl/4030/AMSTERDAM-OOST/article/detail/3698387/2014/07/24/Alleen-maar-nette-mensen-met-een-vieze-ongezonde-barbecue-op-Zeeburg.dhtml.
4. Van der Zee, S.C., I. Walda et al. (2008). GGD-Richtlijn medische milieukunde: luchtkwaliteit en gezondheid. Rapport 609330008, RIVM, Bilthoven.
5. Zie http://www.nationaalkompas.nl/gezondheid-en-ziekte/sterfte-levensverwachting-en-daly-s/ziektelast-in-daly-s/wat-is-de-bijdrage-van-risicofactoren/.
6. Lomborg, B. (ed.) (2013). How much have global problems cost the world? A scorecard from 1900 to 2050. Cambridge University Press, New York, USA.
7. Kos, G. en E. Weijers (2011). De lokale bijdrage van houtverbranding aan PM_{10} en $PM_{2.5}$. *Tijdschrift Lucht* 2, 2011:16-19.
8. Zie bijvoorbeeld: Poppe (2008). Vragen van het lid Poppe (SP) aan de ministers voor Wonen, Wijken en Integratie en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over houtkachels http://parlis.nl/kvr31733.

* Henke Groenwold en Fred Woudenberg werken bij de GGD Amsterdam.

Biologie

RAPPORT 72

RuG Wetenschapswinkel

Rookoverlast houtkachels, haarden en vuurkorven: burenruzie of milieuprobleem?

Klachten en wijze van afhandeling door gemeenten en GGD-en in Nederland

Maureen E. Butter
Menno A. Keij

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

Rookoverlast houtkachels, haarden en vuurkorven: burenruzie of milieuprobleem?

Klachten en wijze van afhandeling door gemeenten en GGD-en in Nederland

Maureen E. Butter
Menno A. Keij

Colofon

Rookoverlast houtkachels, haarden en vuurkorven: burenruzie of milieuprobleem? Klachten en wijze van afhandeling door gemeenten en GGD-en in Nederland.
Maureen E. Butter en Menno A. Keij.
ISBN 90 367 1840 6
Rapport 72
Wetenschapswinkel Biologie
Kerklaan 30
Postbus 14
9750AA Haren
Tel 050 3637657/ 3632385
www.rug.nl/wewi

Dankwoord

Onze dank gaat uit naar Trinette Janssen van Milieudefensie Groningen, naar Miep Verheuvel en Margriet de Vos van het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu en naar de heer J. van den Heuvel uit Vught voor hun waardevolle adviezen en gegevens. Tevens willen wij langs deze weg alle bewoners, die hun verhaal via Trinette Janssen aan ons hebben doen toekomen van harte bedanken en sterkte wensen.

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

Inhoudsopgave

Dankwoord 1
Inhoudsopgave 3
1. Inleiding 5
Milieuprobleem 5
Gezondheidsrisico's 6
1.3 Opzet van dit onderzoek 7
1.4 Leeswijzer 8
2. Toelichting op de enquête 9
2.1 Vragenlijst gemeenten 9
2.2 Vragenlijst GGD'en 10
2.3 Analyse van de vragenlijsten 10
3. Resultaten vragenlijstonderzoek 11
3. Resultaten vragenlijstonderzoek 11
3.1 De gemeenten 11
3.1.1 Respons 11
3.1.2 Klachtenlijn en klachtenregistratie (vr. 1, 2) 11
3.1.3 Aantal klachten (vr. 3) 12
3.1.5 Trend in aantal klachten (vr. 4) 13
3.1.6 Overlastbronnen (vr. 5) 13
3.1.7 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 6) 14
3.1.8 Aard van klachten (vr. 7) 14
3.1.9 Trend in aard van klachten (vr. 8) 14
3.1.10 Advies / actie van gemeente als reactie op stookklachten (vr. 9) 14
3.1.11 Afwikkeling van de klachten (vr. 10) 16
3.1.12 Toereikendheid wetgeving (vr.11) 17
3.1.13 Overige opmerkingen (vr.12) 18
3.1.14 Samenvatting gemeenten 19
3.2 De GGD'en 20
3.2.1 Respons 20
3.2.2 Aantal klachten (vr. 1) 20
3.2.3 Trend in aantal klachten (vr. 2) 20
3.2.4 Overlastbronnen (vr. 3) 20
3.2.5 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 4) 20
3.2.6 Aard van klachten (vr. 5) 21
3.2.7 Trend in aard van klachten (vr. 6) 21
3.2.8 Advies / actie van GGD als reactie op stookklachten (vr. 7) 21
3.2.9 Afwikkeling van de klachten (vr. 9) 21

3.2.11 Toereikendheid wetgeving (vr.10) 22
3.2.12 Overige opmerkingen (vr.11) 22
3.2.13 Samenvatting GGD-en 22
4 Interview Trinette Janssen, Milieudefensie Groningen 23
5 Gezondheidsklachten bij het Meldpuntennetwerk 25
6. Regelgeving 27
APV bepalingen 27
Wetten 27
7 Discussie en aanbevelingen 31
7.1 Omvang van het probleem 31
7.2 Aard van het probleem 31
7.3 Optreden van het bevoegd gezag 32
7.4 Is de wetgeving toereikend? 33
7.5 Enkele aanbevelingen voor beleidsmakers 34
7.6 Aanbevelingen voor bewoners 34
Literatuur 36
Bijlage 1: Wettelijke bepalingen 38
Gemeentelijke APV 38
Wetten 39
Bijlage 2 Vragenlijst gemeenten, versie 1 41
Bijlage 3 Vragenlijst gemeenten, versie 2 42
Bijlage 4 Vragenlijst GGD'en 43
Bijlage 5: Vaststellen overlast 44

1. Inleiding

In ongeveer 1 op de 5 huishoudens in Nederland staat een open haard of houtkachel. Het stoken daarvan kan tot hinder leiden voor de omwonenden. Vooral bij een slechte rookafvoer, het verbranden van onvoldoende gedroogd hout of afval (ook afvalhout!) en het stoken bij mistig of windstil weer is de kans op overlast door rook groot. Daarnaast kunnen bewoners in de zomer hinder ondervinden van barbecues en vuurkorven.
De Stichting Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu registreert gezondheidsklachten die samenhangen met milieufactoren. Ieder jaar, tijdens het stookseizoen, komen er klachten binnen. De laatste jaren krijgt het Meldpuntennetwerk ook regelmatig klachten over vuurkorven en barbecues. De stichting verzocht de Wetenschapswinkel Biologie om onderzoek en beleidsaanbevelingen ten aanzien van dit probleem.
Naast het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu houdt ook de Afdeling Groningen van de Vereniging Milieudefensie zich met houtkachels en open haarden bezig. Verder zijn er nauwelijks NGO's in het onderwerp geïnteresseerd.

Hoesten en kuchen op rookvrije flat

Mijn flat op 2-hoog is rookvrij en wordt door mij dagelijks twee keer goed geventileerd. Daarna blijven in principe de ventilatieroosters en een raam open. Maar, zodra het stookseizoen begonnen is, moeten tussen 18.00 en 0.00 uur en in het weekend nog langer, ventilatieroosters en raam regelmatig weer dicht. Want rookstank, afkomstig van eengezinswoningen op een afstand van 100 meter of meer, irriteert mijn slijmvliezen waardoor ik pijn krijg in voorhoofd, oren en keel. Als de rook, bijvoorbeeld bij mist of windstil weer, blijft hangen komt het voor dat ik ook nog last heb van prikkende ogen en benauwdheid.
Om te begrijpen wat mij overkwam ben ik op Internet gaan zoeken. Op de website van Milieudefensie Groningen vond ik informatie over de schadelijkheid van hout stoken. Toen werd mij duidelijk, dat ik best wel eens last zou kunnen hebben van kankerverwekkende PAK's. Die verspreiden zich bij hout stoken d.m.v. fijn stof en roet en irriteren de slijmvliezen. Als er open haarden gestookt worden komen daar ook nog dioxines bij, die eveneens kankerverwekkende eigenschappen bezitten.
Om aandacht te vragen voor de rookoverlast door hout stoken heb ik onder meer contact gezocht met Milieudefensie Groningen, de Milieufederatie Drenthe en het Astmafonds. Verder heb ik, om houtstokers bewust te maken van de overlast die zij veroorzaken, twee keer gebeld met Miniman van het Dagblad van het Noorden die mijn opmerkingen anoniem opnam in zijn rubriek. Ook zijn twee ingezonden stukken van mij over dit onderwerp in het DvhN opgenomen. Het is naar mijn mening de hoogste tijd, dat politiek en overheid zich meer gaan inspannen om ook aan déze vorm van luchtvervuiling - waar uiteindelijk iedereen gezondheidsschade van ondervindt - een eind te maken.
E. van H.

Milieuprobleem

Zoals hierboven gesteld is, heeft ongeveer 1 op de 5 huishoudens een open haard of houtkachel. Dit gegeven is gebaseerd op vrij oud onderzoek (Hulskotte et al, 1997). Berekeningen van TNO (Hollander et al, 1994), ECN (Okken et al, 1992) laten zien, dat de bijdrage van houtkachels en open haarden in het stookseizoen aanzienlijk kan zijn op wijkniveau. Dit is allemaal vrij oud, en zoals gezegd heeft VROM vanaf 1997 een beleid ingezet om de milieuvervuiling door stoken met vaste brandstoffen te verminderen. Volgens een in opdracht van VROM uitgevoerd onderzoek zijn de vooruitzichten op substantiële vermindering echter niet erg hoopgevend, vooral wegens de lange levensduur van bestaande kachels en haarden, ca 20-30 jaar (MMG Environment, 2000).
Tabel 1 geeft de bijdrage van open haarden en houtkachels aan de luchtvervuiling in Nederland.

Tabel 1. Emissies van houtkachels en open haarden in relatie tot landelijke emissiecijfers. Bron: VROM, 2000, die zich baseert op publicaties uit 1998.

Stof	Houtkachels en haarden ton/jaar	Landelijke emissies ton/jaar	Percentage emissies houtkachels en haarden t.ov. landelijk totaal in %
Kooldioxide	1.047.000	189.000.000	0,5
Koolmonoxide	55.000		6
Zwaveldioxide	177	135.000	0
Ammoniak	1189	188.000	0,6
Stikstofoxide	1189	497.000	0
Grof stof	1747	37.300	4.7
Fijn stof	4623	41.500	11
Dioxinen	5,4	56,4	9
PAK 10	67	854	8
Fluorantheen	5,2	73,2	7
Benzo(a)pyreen	1,2	3,7	33
Benzeen	576	7490	8
Methaan	3477	1.290.000	0,3
Formaldehyde	169	3470	5
Etheen	957	13.800	7
NMVOS	8471	13.800	7
VOS	11948	1.640.000	0,7
Zinkverbindingen	4,7	266	1,7
Loodverbindingen	2,42	109	2
Kwikverbindingen	0,025	1,07	2
Koperverbindingen	2,8	46,1	6
Cadmiumverbindingen	0,06	1,89	3

Volgens iets recentere schattingen van het RIVM is de bijdrage van consumenten alleen al aan fijn stof emissies in Nederland circa 12%. Een compleet verbod op het stoken van hout in huis zou tot 10% reductie van in Nederland geproduceerd fijn stof leiden. In het uit 2002 daterende rapport stelde RIVM te verwachten, dat de bijdrage van consumenten aan fijn stof door hogere eisen aan verbrandingstoestellen en stookkanalen zou afnemen tot circa 8% in 2010, ontwikkelingen in energieprijzen daargelaten. Het rapport is pessimistisch over het terugdringen van emissies fijn stof van open haarden en houtkachels: volledige vervanging van de huidige haarden en kachels door verbrandingstoestellen met keurmerk zou in 2010 nog niet verwezenlijkt zijn met het dan geldende beleid. Zouden alle kachels en haarden aan de keuringseisen voldoen, dan scheelt dat zo'n 2000 ton fijn stof, pakweg de helft van de huidige emissies (Buringh en Oppenhuizer, 2002). De wet, die een keurmerk verplicht stelt op nieuwe kachels en haarden is inmiddels niet meer van toepassing, omdat hij is strijd is met EU regelgeving.

Gezondheidsrisico's

De emissies en mate van hinder en risico zijn afhankelijk van type kachel of haard, brandstof, schoorsteen, weersomstandigheden en stookgedrag. De schadelijkste emissies ontstaan bij onvolledige verbranding en bij het gebruik van foute brandstoffen als papier, kunststof, textiel, bewerkt hout, plaatmateriaal en

dergelijke. Fijn stof, koolmonoxide, zwaveldioxide, stikstofoxide, formaldehyde en benzo(a)pyreen worden in verband met gezondheid het meest genoemd. Ongeschikte brandstoffen kunnen daarnaast ook emissies van zoutzuur, zware metalen en dioxinen tot gevolg hebben. De beste verbrandingswaarde en de minste schadelijke emissies treden op bij het stoken van houtbriketten of pellets, gevolgd door goed gedroogd (ca 2 jaar, los gestapeld en onder een overkapping) gekloofd hakhout. Onvoldoende gedroogd hout moet eerst 'droogstoken' voordat het kan branden. Het rendement gaat dan sterk achteruit, met als gevolg meer rookoverlast (VROM, 2000). Echter, goed hout of houtproducten van de brandstoffenhandel is duur en vormt maar een klein percentage van de in Nederland gestookte vaste brandstof. Verreweg het grootste deel wordt verkregen via het informele circuit of eigen snoeihout (VROM, 2000, Buringh en Oppenhuizer, 2002. Respondenten op de in 1992 gehouden enquête door Okken et al gaven toe regelmatig sloophout te stoken of brandstoffen te betrekken uit het afvalcircuit Hoewel VROM het stoken van papier, kunststof, plaatmaterialen en geverfd, geïmpregneerd of verlijmd hout ten zeerste afraadt, is het niet officieel verboden, tenzij de gemeente een daartoe strekkende bepaling in de Algemene Plaatselijke Verordening heeft opgenomen (VROM, 2000).
Blootstelling aan verbrandingsgassen is in verband gebracht met longproblemen, aangeboren afwijkingen, kanker, hartproblemen en algemene malaise zoals vermoeidheid, misselijkheid, hoofdpijn e.d.. Gevoelige groepen, zoals zwangere vrouwen, kinderen en longpatiënten lopen de grootste risico's (Slob et al, 1996, VROM 2000). Het gevaar voor acute kolendampvergiftiging is bij hout stoken niet zo groot, omdat de geur van houtrook waarschuwt voor te hoog oplopende concentraties (VROM, 2000).
Concentraties en derhalve risico's zijn doorgaans het hoogst in het binnenmilieu van de stoker zelf, maar kunnen ook ongezond hoog zijn in de omgeving van de stoker. Vooral in situaties, dat de rook, die de schoorsteen verlaat niet omhoog gaat en daar verwaait, maar naar beneden, kan overlast voor de buren optreden. De meeste kachels in Nederland hebben een te groot vermogen in verhouding tot de te verwarmen ruimte, waardoor ze gesmoord gestookt worden. Hierdoor wordt de temperatuur van de rookgassen verlaagd, wat ten koste gaat van de stijgsnelheid (Den Tonkelaar, 1984, Okken et al, 1992, Slob et al, 1994, VROM 2000).
Houtkachels op woonschepen vormen een categorie apart. Het probleem van overdimensionering van de kachel in de kleine woonvertrekken is nog eens zo groot, en de schoorsteen is ten opzichte van omringende bebouwing heel laag. Rook kan bovendien in een grachtengordel blijven hangen en tot merkbare verslechtering van de luchtkwaliteit leiden op dergelijke locaties (Duijm en Meijer, 1994).

1.3 Opzet van dit onderzoek

In dit onderzoek kijken we vooral naar aantal, aard en afhandeling van klachten. Bewoners die hun klachten niet met de veroorzaker kunnen oplossen, kunnen bij de gemeente verhaal trachten te halen. Om deze reden hebben wij alle gemeenten benaderd met een vragenlijst om het probleem te inventariseren. Daarnaast hebben wij ook de GGD'en benaderd met een vragenlijst, vooral met het oog op gezondheidsklachten. Het aldus verkregen materiaal is aangevuld met literatuuronderzoek en gegevens van twee NGO's, namelijk Milieudefensie Groningen en het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu, die bewoners bijstaan in hun problematiek.
Menno Keij heeft Trinette Janssen van Milieudefensie Groningen geïnterviewd. Trinette heeft enkele van haar cliënten gevraagd hun ervaringen op schrift te stellen ten behoeve van dit rapport. Deze getuigenissen zijn geanonimiseerd opgenomen in

dit rapport, in de kaders. Met elkaar geven zij een aardig beeld van het bewonersperspectief.
Het Meldpuntennetwerk heeft daarnaast kwalitatieve en kwantitatieve gegevens ter beschikking gesteld voor dit rapport en archiefstukken ter inzage gegeven. Voorts heeft de heer Van den Heuvel uit Vught ons een aantal technische rapporten en juridische stukken toegestuurd, die de kwaliteit van dit rapport ten goede zijn gekomen.
Op basis van de gevonden resultaten doen wij aanbevelingen welke aspecten van de problematiek in de toekomst nader onderzocht moeten worden.

Ramen dicht tijdens het schilderen

Ik bewoon met vijf andere kunstenaars een voormalig schoolgebouw in de binnenstad. Ook hebben tien mensen er een atelier. Een paar ateliers liggen aan de straatkant, de rest aan een binnenplaats. Sinds de zomer van 2005 is iemand in de buurt op hout gaan stoken, vermoedelijk iemand die woont in het hofje dat grenst aan onze binnenplaats. De schoorstenen van de hofjeswoningen komen uit op de binnenplaats en de lucht blijft hangen tussen de gebouwen, waardoor er voortdurend rookoverlast is. De rook veroorzaakt geïrriteerde slijmvliezen, benauwdheid en hoest. Hoewel mijn woonatelier aan de straatkant ligt, waar de overlast minder is dan aan de binnenplaats, heb ik deze klachten ook en ze nemen toe naarmate de situatie voortduurt.
Eerst hoopten we dat het zou gaan om een open haard die niet permanent zou branden, maar nu het winter is blijkt dat er helaas full-time gestookt wordt. Met name voor schilders en beeldhouwers die in één ruimte wonen en werken is het belangrijk om regelmatig een raam open te kunnen zetten voor frisse lucht, dus dit is meer dan vervelend. Desondanks zie ik er tegen op om de veroorzaker te localiseren en aan te spreken omdat ik eigenlijk alleen maar een conflict en geen oplossing verwacht. Wel heb ik een beperkt aantal foldertjes van Milieudefensie verspreid met informatie over de uitstoot die veroorzaakt wordt door houtstook in de hoop dat er één ervan bij de stoker terecht komt. Misschien gaat de lol van het stoken op hout er na een tijdje vanzelf af en gaat de c.v. weer gewoon aan maar mocht dit niet het geval zijn dan zal er binnenkort toch een gesprek moeten plaatsvinden.
Eigenlijk zouden houtkachels, open haarden en allesbranders verboden moeten worden in de toch al zo vervuilde binnensteden. (de straat waar wij wonen is ook nog een aanvoerroute voor een parkeergarage). De overheid zou in elk geval meer informatie moeten geven over de gevolgen voor de gezondheid die "sfeerverwarming" kan hebben, zodat mensen die er overlast van ondervinden zich meer gesteund voelen in hun bezwaren. Als je nu te kennen geeft dat je er last van hebt wordt er vaak op gereageerd zoals vroeger op mensen die op hun werkplek last hadden van sigarettenrook: je bent een aansteller en je verpest het voor een ander. Als er meer over bekend zou zijn zouden de stokers wellicht eerder geneigd zijn hun gedrag aan te passen , bijvoorbeeld door de houtkachel of open haard niet als hoofdverwarming te gebruiken.
Voor ons zou dat al een hele vooruitgang zijn.
Mw. H. te G.

De enquêtes en het interview zijn uitgevoerd door Menno Keij in het kader van zijn doctoraalstudie biologie onder begeleiding van Maureen Butter, coördinator van de Wetenschapswinkel Biologie. Een belangrijk deel van de achtergrondinformatie en de aanbevelingen zijn het werk van Maureen Butter, die ook de eindredactie van dit rapport had.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de enquête kort toegelicht. In het volgende hoofdstuk worden de resultaten gepresenteerd van het vragenlijstonderzoek onder de gemeenten en de GGD-en. In hoofdstuk 4 vind u de visie van Trinette Janssen en in hoofdstuk 5 een resumé van de meldingen, die bekend zijn bij het Meldpuntennetwerk Gezondheid en Milieu. In hoofdstuk 6 worden de van toepassing zijnde wetten en regels besproken en hoofdstuk 7 geeft onze conclusies en aanbevelingen. In de bijlagen windt u aanvullende informatie en de gebruikte vragenlijsten. Ervaringen van bewoners vindt u verspreid in de tekst in de kaders.

2. Toelichting op de enquête

Via email zijn alle gemeenten en GGD-en bevraagd met grotendeels overeenkomstige vragenlijsten.

2.1 Vragenlijst gemeenten

De vragenlijst inventariseert de situatie over het jaar 2004. In eerste instantie heeft Menno Keij een random steekproef van 49 genomen uit het totaal van 467 gemeenten. Deze heeft hij de eerste versie van de vragenlijst gestuurd (zie bijlage 5.2). Slechts 13 gemeenten stuurden de vragenlijst retour. Vervolgens heeft hij de andere 418 gemeenten ook een vragenlijst gestuurd. Dit betreft de tweede versie (zie bijlage 5.3), waarin op advies van Trinette Janssen een aantal extra vragen zijn opgenomen over klachtenregistratie. Uiteindelijk heeft dus elke gemeente een vragenlijst per e-mail ontvangen. De gemeenten hadden de mogelijkheid de vragenlijst digitaal of per post terug te sturen. In totaal zijn 117 vragenlijsten retour ontvangen.

Overal uitgerookt

Eind maart tot eind oktober verblijven wij in onze recreatiewoning in het bos van S., gelegen aan de XXX in Z. In dit bos staan nog 24 andere recreatiewoningen. Het bos grenst aan een wijk, die uit vrijstaande woningen met laagbouw bestaat. In de gemeentelijke bouwverordening was eerst de bouw van open haarden (houtkachels) in recreatiewoningen verboden, maar sinds enkele jaren niet meer. Dus enkele buren hebben een open haard laten inbouwen.Bovendien is in bijna elke niet-recreatiewoning in deze wijk een open haard of houtkachel aanwezig.
Voor mij geldt, dat ik in het voor- en naseizoen bij fris en koud weer, als de wind de juiste richting heeft, soms mijn slaapkamerraam moet sluiten vanwege de doordringende brandlucht uit de schoorstenen.
Als ik naar buiten ga om een frisse neus te halen en de geuren van het bos op te snuiven, ruik ik op mijn terras en verderop alleen maar vieze rook. De stank is ook te zien, omdat de schoorsteen van een woning aan de XXX grijze rookwolken uitstoot. Dit in combinatie met de schoorstenen van mijn buren op het recreatieterrein en in de woonwijk. Er hangt een soort deken van onfrisheid over me heen. Wat ik inadem weet ik niet, maar het is erg onaangenaam.
Ik heb actie genomen bij de recreatievereniging, maar het probleem ligt maar voor een klein gedeelte bij hen. Er moet meer gebeuren, richting permanente bewoners. Het bos moet als bos blijven ruiken.
De rest van het jaar woon ik in de XXX in G. Nu het kouder wordt ruik ik de geur van brandende kachels in de straat, soms hinderlijk en soms niet, maar altijd niet-aangenaam.
Als er een redelijke oostenwind is, moet ik mijn slaapkamerraam sluiten vanwege de stank van rook. Soms dringt de stank door de dichte ramen en deuren heen. In de nacht kan het slaapkamerraam op de eerste etage weer open. Ik vermoed, dat de stank veroorzaakt wordt door mijn achterburen die in een oude smederij wonen.
(Mw. K. te G.)

De vragenlijst bevat vragen over de volgende aspecten van rookoverlast:

- Aanwezigheid klachtenlijn en klachtenregistratie
- Aantal ontvangen klachten in 2004
- Aard van klachten, bron van klachten
- Gemeentelijke handhaving en advisering
- Oplossing van klachten
- Toereikendheid van wettelijke regelingen

2.2 Vragenlijst GGD'en

De vragenlijst (zie bijlage 5.4) inventariseert wederom de situatie over 2004. Alle 39 GGD'en van Nederland hebben de vragenlijst per e-mail ontvangen. De GGD'en hadden de mogelijkheid de vragenlijst digitaal of per post terug te sturen.

De vragenlijst bevat vragen over de volgende aspecten van rookoverlast:

- Aantal ontvangen klachten in 2004
- Aard van klachten, bron van klachten
- Advies en hulp van GGD'en
- Oplossing van klachten
- Toereikendheid van wettelijke regelingen

De inhoud van de vragenlijst voor GGD'en komt grotendeels overeen met de vragenlijst voor gemeenten. De nadruk in deze vragenlijst ligt echter op de gezondheidsproblemen die gepaard gaan met rookoverlast.

2.3 Analyse van de vragenlijsten

De gegevens van de vragenlijsten zijn geanalyseerd met behulp van Excel©. Voor de analyse is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS, januari 2005) omtrent de omvang van bevolkingsgroottes van gemeenten. Antwoorden op open vragen zijn gegroepeerd in verschillende categorieën, om het geheel overzichtelijk te houden.

3. Resultaten vragenlijstonderzoek

3.1 De gemeenten

3.1.1 Respons

In tabel 2 staat aangegeven hoeveel gemeenten elke provincie telt en hoeveel van deze gemeenten de vragenlijst hebben teruggestuurd. Ook staat er hoeveel inwoners absoluut en procentueel door de teruggestuurde vragenlijsten gedekt worden. In totaal dekken de teruggestuurde vragenlijsten 4 623 829 bewoners, dit is 28,4% van de totale bevolking. Provinciaal gezien zijn Flevoland (52,5%) en Noord-Holland (42,2%) uitschieters naar boven. In Drenthe heeft slecht één gemeente de vragenlijst teruggestuurd. .

Tabel 2 **Aantal gemeenten per provincie en dekking van de bevolking door de vragenlijsten per provincie**

Provincie	Inwoners	Aantal gemeenten	Teruggestuurde vragenlijsten		Dekking van inwoners door vragenlijsten	
			Absoluut	%	Absoluut	%
Drenthe	483 049	12	1	8 %	25 212	5,2 %
Flevoland	365 359	6	2	33 %	192 091	52,6 %
Friesland	642 991	31	8	26 %	176 088	27,4 %
Gelderland	1 972 268	56	13	23 %	468 928	23,8 %
Groningen	575 282	25	6	24 %	105 516	18,3 %
Limburg	1 136 216	47	14	30 %	245 599	21,6 %
Noord-Brabant	2 405 431	68	22	32 %	752 516	31,3 %
Noord-Holland	2 594 168	65	16	25 %	1 095 672	42,2 %
Overijssel	1 109 059	25	6	24 %	279 282	25,2 %
Utrecht	1 171 461	33	7	21 %	262 496	22,4 %
Zeeland	379 983	13	3	23 %	74 928	19,7 %
Zuid-Holland	3 456 139	86	19	22 %	945 501	27,4 %
Totaal	16 291 406	467	117	25 %	4 623 829	28,4 %

3.1.2 Klachtenlijn en klachtenregistratie (vr. 1, 2)

Aangezien deze vraag niet is gesteld in de eerste versie van de vragenlijst, is deze vraag beantwoord op 104 van de 117 vragenlijsten. De vraag luidde of de gemeente een algemene klachtenlijn had voor overlast in het algemeen (rook, stank, geluid, ed). 64% van de gemeenten had geen speciale klachtenlijn en 36% wel. Meestal worden bewoners met klachten doorverbonden met de afdeling Bouwzaken, Milieu, Leefomgeving, e.d. Soms kunnen bewoners hun klachten niet bij de gemeente kwijt, maar wel bij een andere instantie. Zo noemen enkele gemeenten de Milieudienst en een Provinciale Milieuklachtenlijn. Twee gemeenten zeggen dat ze alleen schriftelijke of digitale klachten in behandeling nemen.
76 (65%) gemeenten zeggen de klachten te registreren, 31 zeggen van niet, en van de overige 10 gemeenten is het niet bekend. Sommige gemeenten, die niet registreren geven aan, dat het aantal klachten af te leiden valt uit de dossiers en correspondentie.
Enkele gemeenten geven aan, alleen klachten van of over bedrijven te registreren, sommige melden alleen schriftelijke klachten te registreren en sommige geven aan dat de klachten bij verschillende diensten of stadsdelen geregistreerd worden. Een groot aantal gemeenten dat zegt geen klachten te registreren, geeft toch een

antwoord op de vraag over het aantal klachten. Een aantal gemeenten dat wel registreert geeft aan, dat het opgegeven aantal een schatting is, of kan geen getal noemen. Mogelijk is het klachtenregistratiesysteem niet zo specifiek, dat er op ‘ houtkachels’, ‘stookoverlast’, ‘barbecue’ of ‘vuurkorf’ gezocht kan worden.

3.1.3 Aantal klachten (vr. 3)

In tabel 3 staat elke provincie genoemd met de resultaten van vraag 3 van de vragenlijst. Deze vraag luidt hoeveel klachten omtrent overlast door houtkachels, haarden en stoken buiten de gemeenten in 2004 hebben ontvangen. Per provincie is vermeld hoeveel klachten het betreft. In de laatste kolom staat het aantal klachten per 10 000 inwoners.
Gezien de wijze waarop de meeste gemeenten hun klachtendossiers bijhouden dan wel klachten registreren, gaan we ervan uit dat meerdere klachten van dezelfde persoon over dezelfde casus als één klacht geteld worden. Ook lijkt het ons aannemelijk, dat een klacht (casus) een *huishouden* betreft, waar meerdere personen overlast kunnen ondervinden. Van de 117 gemeenten, die de vragenlijst terugstuurden, kunnen 7 geen getal of schatting geven. De overige 106 gemeenten zeggen in 2004 in totaal 332 klachten te hebben

Brandbrief

Geachte heer XXX,
Aangezien u raadslid bent van Liberaal Bloemendaal en nauw betrokken bent bij de kwestie 'bereikbaarheid kust' lijkt me deze bijlage zeer toepasselijk. Hiermee in verband staande zou ik u willen vragen het egoïstische en asociale gebruik van open haarden en allesbranders in Bloemendaal aan de kaak te stellen? Men houdt bij het stoken nl. vaak totaal geen rekening met de plaatselijke weersomstandigheden, zoals mist, windstilte, enz. Op dit moment van schrijven komt de stank mij ook weer tegemoet door het op een kier staande raam. Ventilatie en 'frisse' lucht zijn heel belangrijk, wordt ons door menig folder voorgehouden, maar zo gezond en fris is die buitenlucht (nog steeds) niet!
Omwonenden van die smerige roetpijpen leven hierdoor in de ongezonde stank en zwaar verontreinigde ongefilterde lucht van deze letterlijk en figuurlijk $tinkend rijke, zgn. ga$ellige onga$onde gewoonte. Er zijn tegenwoordig, zoals u weet, modernere en minder vervuilende manieren van verwarmen en koken !
Wat onze vitale, levensbelangrijke (adem)lucht betreft moet er nog een hele grote mentaliteits- en bewustwordingsomslag c.q. (r)evolutie plaatsvinden, ook wat betreft die gigantische hoeveelheid $tinkyToys overal. Over rookverboden en waarschuwingen gesproken !...
Gelukkig komen er steeds meer mensen die hier aandacht en oplossingen voor vragen, d.m.v. voorlichting en acties, zoals o.a. Milieudefensie (zie: www.milieudefensie.nl/ en http://www.rtl.nl/actueel/rtlnieuws/video/ onder: 'Video's vrijdag' - 'Actie Milieudefensie' van 13 mei jl.) De landelijke politiek en de media besteden hier, vooral de laatste tijd, veel aandacht aan en met recht ! Ik ben meteen (actief) lid geworden en er staat nog wat op stapel !
Iets anders nog: ik heb, jammer genoeg, nog geen antwoord van u mogen ontvangen op mijn mailtje van 12 mei jl. Misschien komt dit door drukte of andere omstandigheden, maar ik vraag mezelf dan altijd af of u het wel ontvangen heeft, want er gaat regelmatig iets mis met computers, vooral de mijne. Ik hoop dat u ook in deze kwesties wat zult kunnen betekenen en ben heel benieuwd hoe uzelf hierover denkt. Alvast bedankt, succes en sterkte,

met vriendelijk groet,

P.T.

ontvangen.
Per provincie valt het aantal klachten hoog uit voor Friesland met 2,3 en Limburg met 2,1 klachten per 10 000 inwoners. Voor Flevoland (0,3), Noord-Holland (0,4), Overijssel (0,5) valt het aantal klachten laag uit. In totaal zeggen 33 gemeenten helemaal geen klachten te hebben ontvangen.

Tabel 3 **De verschillende provincies met absolute en procentuele dekking van bevolking door vraag 3 van de vragenlijst. In de derde kolom staat het aantal ontvangen klachten per provincie. In de laatste kolom staat het aantal klachten per 10 000 inwoners. Onderaan zijn de totaalscores weergegeven.**

Provincie	Dekking van inwoners door vraag 3 vragenlijst		Klachten	# klachten per 10 000 inwoners
	Absoluut	% van totaal aantal inwoners provincie		
Drenthe	25 212	5,2 %	3	1.19
Flevoland	192 091	52,6 %	6	0.31
Friesland	176 088	27,4 %	41	2.33
Gelderland	441 761	22,4 %	33	0.75
Groningen	105 516	18,3 %	14	1.33
Limburg	218 877	19,3 %	53	2.42
Noord-Brabant	738 139	30,7 %	58	0.79
Noord-Holland	1 014 076	39,1 %	55	0.54
Overijssel	279 282	25,2 %	14	0.50
Utrecht	258 209	22,0 %	15	0.58
Zeeland	74 928	19,7 %	6	0.80
Zuid-Holland	350 016	10,1 %	34	0.97
Totaal	3 874 195	23,8 %	332	1,04

3.1.5 Trend in aantal klachten (vr. 4)

65 gemeenten zeggen dat het aantal klachten de laatste jaren constant is. 15 gemeenten constateren een toename en 11 gemeenten een afname.

3.1.6 Overlastbronnen (vr. 5)

Aan de gemeenten is ook gevraagd hoe de overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten) procentueel gezien verantwoordelijk zijn voor de klachten. Van de gemeenten die klachten hebben ontvangen (84), gaven 79 gemeenten een duidelijk antwoord op deze vraag. Deze gemeenten, 68% van het totaal aantal respondenten vertegenwoordigden 54% van de bevolking en ontvingen 69% van de klachten.
In tabel 4 staan de resultaten. Houtkachels zijn de grootste oorzaak van klachten, ze zijn de reden voor bijna de helft van de klachten.

Tabel 4 **De verschillende overlastbronnen met hun procentuele aandeel in het aantal klachten**

Overlastbronnen	Aandeel in %
Open haarden	24%
Houtkachels	46%
Stoken buiten	30%

3.1.7 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 6)

Er zijn verschillende aspecten van het stoken die voor problemen kunnen zorgen. Van 270 van de 317 klachten gaven gemeenten een duidelijk antwoord over de oorzaak. In tabel 5 staan de resultaten. Het blijkt dat vooral slechte rookafvoer (31%) en stoken bij mistig / windstil weer (32%) veel klachten veroorzaken, maar ook slechte brandstof veroorzaakt veel problemen (23%). Onder de categorie 'anders' werden antwoorden als illegaal stoken, de afstand van rookafvoer t.o.v de buren, gevaar en slecht stookgedrag genoemd.

Tabel 5 **De verschillende overlast veroorzakende aspecten met hun procentuele aandeel in het aantal klachten**

Overlast veroorzakende aspecten	Aandeel in %
Meerdere stookplaatsen in nabije omgeving	2%
Slechte brandstof*	23%
Slechte rookafvoer	31%
Stoken bij mistig / windstil weer**	32%
Anders	12%

* Vervuild / te nat hout / afval
** Ook meegenomen; verkeerde windrichting / draaiingen

3.1.8 Aard van klachten (vr. 7)

Het antwoord van de gemeenten op de vraag over welk aspect het meest geklaagd wordt (280 van de 317 klachten) staat weergegeven in tabel 6.
Het overgrote deel (68%) van de klagers heeft last van de stank.

Tabel 6 **De verschillende vormen van klachten als gevolg van rookoverlast met hun procentuele aandeel in het aantal klachten.**

Klachten	Aandeel in %
Gezondheid (kinderen, astma, etc.)	15%
Stank	68%
Roet	13%
Anders	5%

3.1.9 Trend in aard van klachten (vr. 8)

Deze vraag is door de gemeenten anders geïnterpreteerd dan wij bedoeld hadden. Wij bedoelden trends in klachten die met gezondheid, stank etc. te maken hebben. De gemeenten geven daarentegen een antwoord op de vraag of er trends zijn in overlastbronnen. Overigens zeggen de meeste gemeenten geen trend waar te nemen, of vullen de vraag niet in.
Zes gemeenten antwoordden dat het aantal klachten buiten is toegenomen, waarvan twee door de barbecue en vier door de vuurkorf. Over haarden en houtkachels zijn de schaarse antwoorden verdeeld. Een aantal gemeenten zegt dat in de herfst het aantal klachten van houtkachels en haarden toeneemt.

3.1.10 Advies / actie van gemeente als reactie op stookklachten (vr. 9)

Advies
32 gemeenten gaven de veroorzaker advies over het te verstoken materiaal en / of stoken met mistig / windstil weer. Acht van deze gemeenten zegt de veroorzaker een folder van VROM te hebben gegeven, of te hebben verwezen naar de website

van VROM. Drie van deze gemeenten gaven de veroorzaker ook informatie over de regelgeving.

Actie

In tabel 7 staat welke vormen van actie de gemeenten hebben ondernomen tegen stookoverlast. De meest voorkomende actie is het controleren van de schoorsteen aan de hand van het bouwbesluit (41x). Deze controle kijkt o.a. of de schoorsteen hoog genoeg is en of de schoorsteen op de juiste plaats zit. In 11 gemeenten krijgt de klager het advies om het zelf met de buren op te lossen en in 15 gemeenten treedt de gemeente op als bemiddelaar tussen klager en stoker. Elf gemeenten gaan ter plekke kijken (wat natuurlijk voor meer vormen van actie geldt, zoals het controleren van de schoorsteen). Elf gemeenten schakelen de politie, de milieupolitie, de stadswacht of de brandweer in om het probleem op te lossen. Andere acties zijn een proces verbaal laten opmaken, vooral tegen stoken buiten (6x), de klager wijzen op het privaatrecht (5), het buiten stoken controleren op vergunning (5x) en het toepassen (op enigerlei wijze) van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Een klein aantal gemeenten onderneemt ander soort actie (zie onderste rijen tabel 6).

Wegens overlast verhuisd

Ik heb via de website van milieudefensie Groningen het nodige gelezen over open haarden overlast. Wij zijn al 2 jaar bezig om van deze overlast af te komen.We vallen niet onder de gemeente Groningen, maar ik zou toch graag een advies willen hebben, daar ik ten einde raad ben. We wonen in XXX (Drenthe) in een wat oudere buurt waar ongeveer 80 % een open haard heeft. Op zich is dat geen probleem en als ik een haard zou hebben, zou ik hem af en toe ook wel eens aan doen.
Om ons heen (in alle windrichtingen) wonen ongeveer 6 frequente haarden stokers waarvan er een aantal zelfs met 19 graden de haard nog aan doen. Dus waar de wind ook vandaan komt we zitten dus dagelijks tot 01:00 uur s'nachts in de ellendige rook overlast.
We zijn naar de mensen toe gegaan om te vragen of het wat minder kan, maar werdenn ter plekke de deur weer gewezen.
De gemeente heeft wel nota genomen van onze klacht, maar onderneemt geen enkele actie in de buurt om het probleem kenbaar te maken. Ik heb het halve internet al geraadpleegd , maar wettelijk gezien is er niets mogelijk en kun je alleen op basis van 'Goodwill' iets bereiken.
De politie doet niets en komt alleen maar als ik uit frustratie mijn radio keihard aanzet.
Doordat we onze nood geklaagd hebben in de buurt, willen nog maar weinig mensen contact met ons hebben. Een goedemorgen of hallo is al te veel geworden.
Mijn 2 oudste zoons en ik hebben lichte bronchitis en hoesten dus heel wat af. (Alleen als we overlast hebben). Buiten dit feit om vind ik het stinken. Ons kerst en paasdiner zijn er bij ingeschoten omdat we tijdens het gourmetten geen enkele deur of raam konden open doen. Ook ben ik psychopathisch bezig om om de 5 minuten te controleren of we de ramen en deuren al weer dicht moeten doen. De overlast komt altijd onverwacht en dan zit het al weer in je huis en krijg je het er niet meer uit.
We zijn bij een makelaar geweest en gaan eind april ons huis te koop zetten. Dit doet ons erg veel pijn omdat we ons perfecte plekkie gevonden dachten te hebben. Ruime tuin (800 m2) voor ons en onze 4 kinderen is ideaal. Een rustige buurt veel bomen en natuur etc.

Hebben we de juiste stap genomen, of kan ik nog iets anders doen ?

Familie S.

NASCHRIFT: Inmiddels zijn we verhuisd, omdat de overlast niet ophield en omdat een aantal mensen in de buurt spontaan een bord te koop in onze tuin hadden geplaatst.

Tabel 7 Verschillende vormen van actie die gemeenten ondernemen na het ontvangen van klachten over stoken met het aantal gemeenten die dezelfde vorm van actie uitvoeren.

Actie	Aantal
Controleren of schoorsteen aan normen bouwbesluit voldoet	41
Overleg tussen klager en veroorzaker samen met gemeente	15
Klager adviseren te overleggen met veroorzaker	11
Ter plekke kijken	11
Politie / milieupolitie / milieudienst / stadswacht / brandweer inschakelen	11
Proces verbaal opmaken (vooral voor buiten)	6
Klager wijzen op privaatrecht / nemen van privaatrechtelijke stappen	5
Buiten stoken controleren op vergunning	5
APV toepassen	5
Stookmateriaal controleren	4
Rookkolom / verdunningsfactor bekijken om evt. overlast vast te stellen	3
Stookgedrag controleren	3
Advies vragen aan milieudienst	2
Stookinstallatie controleren	1
Hinderstappenplan VROM volgen	1
Klager advies geven hoe klachten te registreren	1

In tabel 8 staan de overige reacties die gemeenten geven op deze vraag. Vier gemeenten zeggen dat ze helemaal niet kunnen optreden tegen stookoverlast en wederom vier gemeenten zeggen dat ze alleen kunnen optreden op basis van de bouwverordening (controleren van bouw van schoorsteen). Een klein aantal gemeenten geeft een andere reactie (zie onderste rijen tabel 7).

Tabel 8 Overige reacties van gemeenten op de vraag hoe ze op treden tegen rookoverlast en het aantal gemeenten die dezelfde reactie hebben gegeven.

Overige reacties	Aantal
Het is voor de gemeente niet mogelijk om op te treden	4
Alleen optreden op basis van bouwverordening mogelijk	4
Alleen gemeentelijke actie bij herhaalde klachten	2
Bij tussenkomst van gemeente of politie ontstaat vaak burenruzie	2
Oorzaak klacht vaak burenruzie	2
Er is nog geen duidelijk beleid	1

3.1.11 Afwikkeling van de klachten (vr. 10)

In tabel 9 staat weergegeven hoe vaak stookklachten worden opgelost. 65% van de gemeenten zegt dat klachten bijna altijd of altijd opgelost worden. 18% zegt daarentegen dat klachten nooit tot bijna nooit worden opgelost. 8% zegt dat ze het niet weten en 6% zegt dat het afhankelijk is van de welwillendheid van de veroorzaker en het verloop van burenoverleg.

Tabel 9 De mate van succes van oplossen van stookklachten.

Hoe vaak worden klachten opgelost	Aantal
Altijd tot bijna altijd	65%
Nooit tot bijna nooit	18%
Onbekend	8%
Afhankelijk van welwillendheid veroorzaker en verloop van burenoverleg	6%
In 50 % van de gevallen	3%

In tabel 10 staan de verschillende oplossingen tegen stookoverlast. 14 gemeenten zeggen dat de problemen voorbij waren na aanpassing van het rookkanaal. 14 gemeenten zeiden dat de buren onderling tot een oplossing kwamen, waarvan 9 keer met bemiddeling van de gemeenten. Voor stoken buiten zeggen 4 gemeenten dat ze een proces verbaal lieten opmaken. Drie gemeenten hebben de stoker een

stookverbod opgelegd. Het kan echter ook simpeler, want in drie gemeenten lossen de problemen zich vanzelf op, geholpen door de wind. Twee gemeenten zeggen dat de stoker vrijwillig het stoken staakt en één gemeente noemt de juridische aanpak van een stoker.

Tabel 10 Oplossingen voor stookproblemen en het aantal gemeenten die de verschillende oplossingen noemen.

Hoe is oplossing tot stand gekomen?	Aantal
Aanpassing van het rookkanaal	14
Overleg samen met de buren	9
Door buren onderling	5
Proces verbaal (vooral stoken buiten) opmaken	4
Stookverbod opleggen	3
Vanzelf / door de wind	3
Veroorzaker staakt stoken vrijwillig	2
Juridisch aanpakken	1

Zoals in tabel 11 is weergegeven, is een oplossing helaas niet altijd mogelijk. Vier gemeenten zeggen dat een burenruzie vaak ten grondslag ligt aan de klachten en dat de gemeente dan weinig meer kan doen. Drie gemeenten zeggen dat bij mistig of windstil weer de klachten aanhouden. Twee gemeenten zeggen dat de mogelijkheden tot optreden gering zijn, met uitzondering van controle van de schoorsteen. Andere reacties zijn dat de brandstof niet gecontroleerd kan worden, dat slecht stookgedrag moeilijk te corrigeren valt en dat een barbecue niet te verbieden valt.

Tabel 11 Redenen waarom een oplossing niet tot stand is gekomen en het aantal gemeenten die deze redenen noemen.

Waarom is oplossing niet tot stand gekomen?	Aantal
Burenruzie	4
Bij mistig / windstil weer houden klachten aan	3
Mogelijkheden gemeente naast controleren schoorsteen beperkt	2
De brandstof kan niet gecontroleerd worden	1
Slecht stookgedrag is moeilijk te corrigeren	1
Barbecue is niet verboden, dus moeilijk te verbieden	1

3.1.12 Toereikendheid wetgeving (vr.11)

De gemeenten zijn fifty-fifty verdeeld over de vraag of de wettelijke regelingen rondom stoken streng genoeg zijn om veroorzakers van overlast aan te pakken. 44 gemeenten vinden van wel, 44 vinden van niet.
In tabel 12 staan redenen van gemeenten waarom ze de wetgeving streng genoeg vinden. Beschrijvingen van en verwijzingen naar wetgeving staan in de bijlage. Twaalf gemeenten vinden dat de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) genoeg middelen biedt om stokers aan te pakken. Wat er precies in hun APV's staat, is niet duidelijk, maar het is waarschijnlijk dat ze artikel 7.3.2 van de Modelbouwverordening (MBV) omtrent Hinder in de APV hebben opgenomen (zie bijlage 5.1). Zes gemeenten zeggen specifiek op basis van dit artikel voldoende middelen in handen hebben om stookoverlast aan te pakken. Vijf gemeenten noemen de Wet Milieubeheer als middel. Tien gemeenten zeggen dat de regelgeving voor het stoken buiten voldoende is, omdat het in hun gemeente verboden is, of alleen met een ontheffing is toegestaan.

Tabel 12 Redenen waarom de wetgeving streng genoeg is om stookoverlast aan te pakken en het aantal gemeenten die deze redenen noemen.

Wetgeving streng genoeg:	Aantal
want APV biedt voldoende handvaten	12
voor buiten, want stookverbod of alleen stoken met ontheffing	10
want art 7.3.2 van Modelbouwverordening biedt voldoende handvaten voor aanpak	6
want de Wet Milieubeheer biedt voldoende handvaten	5

In tabel 13 staan redenen waarom gemeenten de wetgeving niet streng genoeg vinden. Twaalf gemeenten vinden de wetgeving vaag, complex of weten niet goed wanneer ze welke regelgeving kunnen toepassen. Negen gemeenten zeggen dat alleen opgetreden kan worden op basis van het bouwbesluit, wat over het algemeen inhoudt dat alleen gekeken wordt of de schoorsteen aan de wettelijke bouweisen voldoet. Het hinderartikel 7.3.2 uit de MBV vindt men lastig toe te passen: vijf gemeenten zeggen dat hinder een subjectief begrip is, wat uitvoer van beleid er niet makkelijker op maakt. Daarnaast is het verbranden van afval moeilijk te bewijzen (5). Twee gemeenten zeggen dat bewijs lastig te verzamelen is, omdat gemeenten niet over de technische middelen beschikken om rookoverlast objectief vast te stellen. Twee gemeenten zeggen dat slecht stookgedrag moeilijk aan te pakken is, twee andere gemeenten zeggen dat de afstand van de rookafvoer tot de buurwoning niet is meegenomen in de wet. Twee gemeenten noemen vuurkorven als lastig aan te pakken overlastbronnen. Overige reacties zijn dat het moeilijk te controleren is of hout twee jaar heeft gedroogd, dat handhaving tijdrovend is, dat het niet mogelijk is om zomaar een woning van een stoker te betreden en dat handhaving van stoken buiten moeilijk is. Er zou een verbod op stoken moeten komen bij mistig / windstil weer en een verbod op stoken van houtkachels zonder keurmerk.

Tabel 13 Redenen waarom de wetgeving niet streng genoeg is om stookoverlast aan te pakken en het aantal gemeenten die deze redenen noemen.

Wetgeving niet steng genoeg, want:	Aantal
Wetgeving vaag / complex / lastig welke regelgeving waarvoor	12
Open haarden / houtkachels alleen aan te pakken op basis van het bouwbesluit	9
Hinder is een subjectief begrip, lastig bij uitvoeren beleid	5
Moeilijk te bewijzen (afvalverbranding, ed.)	5
Geen technische middelen om rookoverlast vast te stellen	2
Slecht stookgedrag moeilijk aan te pakken	2
Afstand buren niet meegenomen in wetgeving	2
Vuurkorven lastig	2
Overig	6

Vijf gemeenten vinden dat de wetgeving niet echt van toepassing is op stookoverlast, omdat buren zelf de verantwoordelijkheid dragen om problemen onderling op te lossen. Drie gemeenten zeggen dat optreden tegen stookoverlast geen prioriteit vormt binnen hun handhavingsbeleid. Twee gemeenten menen dat niet elke vorm van hinder een overtreding is van regels. Dat is meer dan 10% van de gemeenten met klachten.

3.1.13 Overige opmerkingen (vr.12)

Drie gemeenten melden dat stoken buiten alleen is toegestaan voor vreugdevuren en één gemeente zegt alleen ontheffingen te geven voor verbranden van snoeihout. Twee gemeenten wijzen nogmaals op de eigen verantwoordelijkheid van bewoners om stookproblemen onderling op te lossen. Eén gemeente zegt dat er te weinig voorlichting over verantwoord stoken wordt verspreid, een andere zegt dat dit juist wel het geval is. Twee gemeenten noemen nogmaals dat de regelgeving te ingewikkeld is en twee anderen wijzen wederom op de subjectieve aard van het

woord ‘hinder’ in artikel 7.3.2 van de Modelbouwverordening. Verder wordt genoemd dat vooral hoofdverwarming op hout voor problemen zorgt, dat de meeste problemen ontstaan bij warmte-terugwin installaties in huizen (van de buren, die hinder ondervinden) die actief lucht de woning in zuigen en dat het verstoken materiaal buiten van tevoren gecontroleerd wordt. Tolerantie van bewoners zou vaak bepalend zijn voor het komen tot een oplossing. Vuurkorven zorgen voor veel overlast, daarvoor zou een verkoopverbod moeten komen. De Wet Milieubeheer zou aangepast moeten worden zodat hij meer van toepassing wordt op particulieren, in plaats van alleen op bedrijven. Er zou een landelijk stookverbod moeten komen voor stoken buiten met een ontheffingsregeling voor uitzonderingsgevallen. Het stoken van houtkachels en haarden moet verboden of ontmoedigd worden. Er moet wetgeving komen voor welke materialen verstookt mogen worden en bij welke weersomstandigheden, de milieupolitie moet streng handhaven. Mensen weten vaak niet waar ze moeten klagen, gemeenten leven de APV niet altijd na. Het bestrijden van stookoverlast is per gemeente erg verschillend en is afhankelijk van de regionale cultuur. Eén gemeente verwijst mensen die een open haard willen bouwen naar een professionele open haard bouwer. Tot slot vindt één gemeente dat stookoverlast het gevolg is van falend sociaal beleid en de invoering van de euro, waardoor mensen op zoek gaan naar goedkopere manieren van verwarming.

3.1.14 Samenvatting gemeenten

De respons op deze vragenlijst was 25%. Dat is redelijk bij dit soort enquêtes. Onder de respondenten bevinden zich zowel grote als kleinere gemeenten; ook is het aantal respondenten redelijk evenwichtig over de provincies verdeeld. Ongeveer eenderde van de gemeenten heeft een speciale klachtenlijn en een ruime meerderheid (70%) registreert de klachten. De meeste gemeenten zijn echter niet in staat het exacte aantal klachten op te geven. Op basis van deze enquête bedraagt het aantal klachten per jaar 104 per 100.000 inwoners. De meerderheid van de klachten (70%) betreft het stoken met houtkachels, de overige 30% betreffen stoken buiten, inclusief afval verbranden. De meeste bewoners klagen over stank, in 15% van de gevallen wordt ook gezondheid genoemd
Minder dan de helft van de gemeenten (46%) met klachten controleert de schoorsteen. Zo’n 17% van de gemeenten bemiddelt tussen klager en veroorzaker, een gelijk aantal adviseert de bewoners en/ of de veroorzakers, in 12% gaat men ter plekke kijken (wat dat ook mag inhouden), 12% verwijst door en slechts enkele gemeenten doen meer, b.v. stookinstallatie of brandstof controleren, milieudienst inschakelen e.d. Een ruime meerderheid van de gemeenten is van oordeel dat de klachten meestal worden opgelost. Voor zover details werden gegeven werd in de helft van de gevallen de problematiek opgelost door het aanpassen van de schoorsteen en voor de andere helft in onderling overleg, al dan niet met bemiddeling van de gemeente. Ongeveer 50% van de gemeenten vindt de wetgeving toereikend, maar niet duidelijk is, in hoeverre zij ook daadwerkelijk handhaven. De andere 50% vindt de wetgeving ontoereikend, te vaag, te complex. Ruim 10% van de gemeenten vinden het niet hun taak om handhavend op te treden bij stookoverlast.

3.2 De GGD'en

Het bleek dat een aantal GGD'en bij elkaar hoorden of dezelfde contactpersoon voor deze problemen hadden. Dit betreft de volgende:
GGD Noord Kennemerland en GGD West-Friesland
GGD Regio IJssel-Vecht en GGD Regio Twente
GGD Oostelijk Zuid-Limburg en GGD Westelijke Mijnstreek
Als we de combinaties als 1 rekenen, komen we uit op totaal 36 in plaats van 39 GGD'en.

3.2.1 Respons

Van de 36 GGD'en hebben 16 de vragenlijst teruggestuurd. Drie GGD'en hadden de vragenlijst weliswaar niet teruggestuurd, maar hebben wel gemaild dat ze geen klachten hebben ontvangen. Dit resultaat is meegenomen in de berekening van het aantal klachten. Alles bij elkaar is het een respons van 53%.

3.2.2 Aantal klachten (vr. 1)

18 GGD'en hebben laten weten hoeveel klachten ze in 2004 hebben ontvangen. 13 van deze GGD'en hebben helemaal geen klachten ontvangen. Het aantal klachten van de andere 5 GGD'en staat in tabel 14. Tezamen hebben de 18 GGD'en 14 klachten ontvangen. De GGD'en hebben in vergelijking met de gemeenten per 10 000 inwoners bijna 50x minder stookklachten ontvangen. Door het geringe aantal klachten zijn de antwoorden op sommige vragen meer onderhevig aan toeval dan het geval was bij de gemeenten.

Tabel 14 Aantal stookklachten van de vijf GGD'en die in 2004 klachten ontvingen

GGD	Aantal klachten
Westelijke Mijnstreek / Oostelijk Zuid-Limburg	5
Midden-Nederland	4
Noordwest-Veluwe	3
Zuidhollandse Eilanden	1
Eemland	1
Totaal	14

3.2.3 Trend in aantal klachten (vr. 2)

4 GGD'en melden dat het aantal klachten is afgenomen vergeleken met vorige jaren, 1 GGD zegt dat het aantal is toegenomen. 6 GGD'en zeggen dat het aantal klachten gelijk is gebleven.

3.2.4 Overlastbronnen (vr. 3)

Van de 14 klachten was de overlastbron in 6 gevallen een open haard en in 8 gevallen een houtkachel. Opvallend is dat er niet geklaagd is over stoken buiten.

3.2.5 Aspecten van het stoken die de overlast veroorzaken (vr. 4)

De GGD'en noemen dat stoken bij mistig / windstil weer, slechte schoorsteen, slechte brandstof en slecht stookgedrag allemaal in ongeveer gelijke mate bijdragen aan stookoverlast. Eén GGD noemt burenruzie als oorzaak en een andere GGD zegt dat een overlastveroorzaker ondanks een stookverbod buiten seizoen of NO wind (opgelegd na een civiele procedure) dit verbod aan zijn laars lapt.

3.2.6 Aard van klachten (vr. 5)

In tabel 15 staan de gezondheidsklachten (incl. stank) die de GGD'en hebben ontvangen als gevolg van rookoverlast. Het blijkt dat vooral mensen met astma of longaandoeningen de meeste klachten indienen bij de GGD'en.

Tabel 15 Gezondheidsklachten die mensen als gevolg van stoken ondervinden en het aantal keren dat GGD'en deze klachten noemen.

Klacht	Aantal
Astma / ademhaling / hoesten	8
Stank	4
Hoofdpijn	3
Vermoeidheid	2
Oogirritatie	2
Stress	1
Schimmel in huis door niet meer durven ventileren	1

3.2.7 Trend in aard van klachten (vr. 6)

De GGD'en hebben er, mede vanwege het lage aantal klachten weinig zicht op of bepaalde gezondheidsklachten toe- of afnemen.

3.2.8 Advies / actie van GGD als reactie op stookklachten (vr. 7)

De verschillende vormen van advies en actie van de GGD'en staan in tabel 16. Over het algemeen beperken GGD'en zich tot het geven van informatie of verwijzen ze de klager door. Dit is in 17 van de 23 genoemde reacties het geval. Zes GGD'en geven informatie over stoken, waarvan in 4 gevallen een folder van VROM. Indien de GGD'en wel actie ondernemen, dan is het in de vorm van overleg met de gemeente (4x), het bemiddelen tussen buren (2x) of het inschakelen van een wijkagent (1x).

Tabel 16 De gegeven adviezen en ondernomen acties van GGD'en als reactie op stookklachten en het aantal GGD'en die dit advies geeft / deze actie onderneemt.

Advies / actie	Aantal
Informatie over stoken	6
Overleggen met gemeente	4
Advies on te praten met buren	3
Verwijzen naar gemeente Bouw- en Woningtoezicht	2
Bemiddelen tussen de buren	2
Doorverwijzen Rechtshulpwinkel	1
Wijzen op mogelijkheden van APV	1
Informatie geven over gezondheid, soms ook aan veroorzaker	1
Verwijzen naar Vereniging Haard en Rookkanaal	1
Advies om naar huisarts te gaan	1
Inschakelen wijkagent	1

3.2.9 Afwikkeling van de klachten (vr. 9)

In tabel 17 staat hoe vaak GGD'en zeggen dat klachten worden opgelost. Over het algemeen zeggen GGD'en dat problemen niet of meestal niet opgelost worden (5x). Eén GGD zegt dat klachten altijd opgelost worden, één zegt dat dit in de helft van de gevallen is gebeurd. Drie GGD'en weten niet of de klachten zijn opgelost.

Tabel 17 Mate waarin de stookklachten volgens GGD'en zijn opgelost.

Klachten opgelost?	Aantal
Niet / meestal niet	5
Altijd	1

Helft van de gevallen	1
Onbekend	3

Als redenen voor het uitblijven van een oplossing noemen de GGD'en dat de buren vaak ruzie met elkaar hebben. Een oplossing is eigenlijk alleen maar mogelijk als de buren tot een overeenkomst komen. Eén keer is een klacht opgelost door verhoging van de schoorsteen.

3.2.11 Toereikendheid wetgeving (vr.10)

In totaal gaven 13 GGD'en duidelijk antwoord op de vraag of de wettelijke regelingen rondom stoken streng genoeg zijn om veroorzakers van overlast aan te pakken. Hiervan zeiden 11 dat dit niet het geval is. De twee anderen waren onbekend met de regelgeving. Geen enkele GGD zei dat de wettelijke regelingen streng genoeg zijn. De volgende alinea is een overzicht van de verschillende redenen waarom de huidige wetgeving / gemeentecultuur ontoereikend is om rookoverlast aan te pakken.
De huidige regelgeving is onduidelijk, omdat het begrip 'hinder' erg subjectief is. Meestal is geurhinder minder belangrijk dan het recht om te stoken. Over het algemeen hangt het van de APV of de gemeenten optreden, maar zelfs als de APV optreden toestaat, doen gemeenten vaak niets. Ook nemen ze liever niet teveel op in de APV, omdat de tijd voor handhaving ontbreekt. Vaak is voor gemeenten het wettelijke kader en de bevoegdheid om op te treden bovendien niet duidelijk.
Huidige wetgeving houdt geen rekening met de afstand van de afvoer van een rookkanaal tot aan de ventilatieopening van de buren en wetgeving beperkt zich tot het perceel van de schoorsteen. Ook houdt de wet geen rekening met de ernst van gezondheidsklachten als gevolg van rookoverlast. Er zou een algemeen verbod op haarden moeten komen, want ze zijn niet energie-efficiënt en slecht voor binnenmilieu. In nieuwbouwwoningen zouden geen schoorstenen meer ingebouwd moeten worden. De snelste en meest toegankelijke oplossing is als buren het onderling eens kunnen worden.

3.2.12 Overige opmerkingen (vr.11)

Eén GGD wijst erop dat huizen steeds vaker voorzien zijn van een mechanisch ventilatie die actief lucht de woning inzuigt. Indien op korte afstand van de ventilator rook wordt afgevoerd, wordt extra veel rook de woning ingezogen. Een andere GGD zegt dat het aanpakken van open haarden een hogere prioriteit heeft dan barbecue's. In de wet zou moeten opgenomen worden dat: alleen schoon hout wordt verstookt, niet gestookt mag worden bij mist, alleen houtkachels met een kleinere capaciteit toegestaan zijn en dat kachels niet automatisch ingebouwd moeten worden in nieuwbouwwoningen.

3.2.13 Samenvatting GGD-en

Resumerend kunnen wij stellen dat:

- Slechts een fractie van de klachten de GGD-en bereikt
- De gezondheidsaspecten van de klachten bij de GGD-en veel zorgvuildiger geregistreerd worden
- Deskundigheid bij de GGD-en groter lijkt dan bij de gemeenten
- Het optreden van de GGD zich doorgaans beperkt tot het verstrekken van informatie aan en doorverwijzen van de klager
- Het oordeel van de GGD-en over de daadkracht van de gemeenten niet onverdeeld positief is.
- Een grote meerderheid de regelgeving ontoereikend vindt

4 Interview Trinette Janssen, Milieudefensie Groningen

Trinette Janssen is contactpersoon voor rookklachten bij Milieudefensie Groningen. Naast haar ruime ervaring in de gemeentepolitiek heeft ze een groot aantal mensen die hinder ondervonden van rookoverlast geholpen hun juridisch gelijk te krijgen. Ook is ze medeverantwoordelijk voor het doorvoeren van een keurmerk voor houtkachels. Haar kijk op de problematiek vormt een heldere bijdrage aan dit onderzoek.

Hoeveel klachten ontvangt u per jaar omtrent rookoverlast?
Ik ontvang 12 tot 20 klachten per jaar. Dit gaat meestal om een structureel stookprobleem. Mensen klagen niet over eenmalige stookoverlast.

Wat voor klachten ontvangt u?
Bij de meeste klachten is de oorzaak een houtkachel of open haard. Bij houtkachels gaat het meestal om kachels zonder typekeurmerk. Om het typekeurmerk door te voeren, heb ik een felle strijd moeten leveren. Wellicht gaat het typekeurmerk weer verloren, omdat het in strijd is met Europese Regelgeving omtrent vrije markt. Klagers zijn vaak bang, omdat de mensen die de stookoverlast veroorzaken de klagers vaak intimideren. Veel mensen durven daarom überhaupt niet te klagen.

Wat doet de gemeente als reactie op klachten?
Veel gemeentes doen niets. Ze hebben geen klachtenlijn en geen klachtenregistratie. Zelfs de bouwverordening controleren ze niet altijd even goed. Bellen met klachten heeft daarom vaak geen zin. Ook GGD'en doen weinig. Deze worden betaald door de gemeente. Daarom voeren de GGD'en een beleid naar de pijpen van de gemeente. Ze kunnen niet vrij zeggen wat ze willen. En de gemeente doet liever niets tegen rookoverlast, omdat het probleem vaak niet serieus genomen wordt en omdat handhaving extra werk is.

En als mensen een rechtszaak willen aanspannen?
Voor een rechtszaak bij de Raad van State heb je een ambtenarenrapport nodig. Klagers kunnen meestal hun recht halen bij de Raad van State, mits ze beschikken over een goede advocaat en het spel goed spelen.

Hoe kan de situatie zo verbeterd worden dat bewoners meer kunnen doen tegen stokers die overlast veroorzaken?

1. Er moet meer goede voorlichting komen. Vooral eerlijkheid en meer aandacht voor lange termijn effecten zijn belangrijk. VROM heeft het handboek sfeerstoken uitgebracht. Hierin staat goede informatie. Alleen is deze vaak niet in te zien op gemeentehuizen. Meestal ontbreekt een exemplaar. Indien gemeentes zelf informatie aanbieden, dan is deze vaak verouderd of oude gegevens die snel in een nieuw jasje gestoken zijn. Gemeentes moeten meer de informatie van RIVM, TNO en VROM raadplegen en toepassen in het beleid en de informatievoorziening.
2. De gemeente moet vaker woningen betreden van stokers die overlast veroorzaken. Dan kunnen zij de kachel inspecteren en kijken of deze een typekeurmerk heeft. Dit mag op grond van de Woningwet. Indien de kachel geen keurmerk heeft, dient de gemeente deze te laten onderzoeken door TNO

op uitstoot. Als een kachel teveel uitstoot veroorzaakt, dient de eigenaar maatregelen te treffen.

3. Gemeente moet meer verstand van zaken hebben. Ze zijn slecht op de hoogte van de problematiek en nemen klachten vaak niet serieus.

Een overkoepelend probleem is dat de klachtenbereidheid in Nederland erg laag is. Het wantrouwen jegens de overheid is groot. Het idee heerst dat de overheid vaak toch niets doet en in het geval van stookoverlast is dit idee terecht.

Trinette Janssen heeft enkele verhalen van mensen, die bij haar aanklopten ter beschikking gesteld. Zij staan verspreid in dit rapport in kaders.

5 Gezondheidsklachten bij het Meldpuntennetwerk

Het Meldpunten Netwerk Gezondheid en Milieu (MNGM) registreert gezondheidsklachten, die een relatie hebben met het milieu. Tot voor kort registreerden zij alleen gezondheidsklachten, niet overlast als zodanig of ongerustheid. Eind 2005 zijn zij op een nieuw systeem overgestapt, waarbij ook vragen en klachten over hinder worden geregistreerd.
Ten behoeve van dit onderzoek heeft het MNGM ons inzage gegeven in 153 sinds 1994 geregistreerde gezondheidsklachten over stookoverlast. Het overgrote deel daarvan (151) betrof kachels en open haarden, ruim twee keer zoveel over kachels als over open haarden, hoewel ze soms beide genoemd worden. In sommige gevallen is er sprake van specifieke omstandigheden: de inlaat van de heteluchtverwarming, of de inlaat van de mechanische ventilatie bevindt zich vlakbij de schoorsteen, of het huis bovenaan de dijk krijgt de rook van het huis beneden aan de dijk.
Vaak is het een van de naaste buren, maar regelmatig gaat het over de hele buurt, of over een kachel waar meerdere bewoners van de straat last hebben. Naast stank wordt soms melding gemaakt van roetoverlast: de was kan niet buiten hangen of de vloerbedekking ziet zwart van het roet. Eén meldster kan een gedeelte van haar huis niet gebruiken. Soms merken de klagers op, dat de rook grijs, blauw of zwart is, soms vermoeden zij alleen maar dat er nat hout of afval gestookt wordt. In 19% van de gevallen zeggen zij te weten dat de stoker foute brandstoffen gebruikt. Daarbij gaat het om geverfd of geïmpregneerd hout, spoorbielzen, afval, strobalen, zelfs bankstellen en steigers worden genoemd.
Verreweg het grootste deel van de gezondheidsklachten (75%) betreft de luchtwegen, al dan niet met benauwdheid. Ongeveer eenderde van de melders heeft astma, COPD of hooikoorts. Hun klachten verergeren door de rookoverlast. Een aantal van hen heeft ook last van barbecues, vuurkorven en terrashaarden. Hoofdpijn, stress en slaapproblemen, en irritatie aan de ogen komen ook vrij vaak voor. Enkelen melden ernstige ziekten, zoals hart- en vaatziekten, kanker en reuma. Vaak wordt er geklaagd over instanties (meestal de gemeente), die niets doen, of de stoker die ongevoelig voor de problemen van de buren rustig door blijft stoken. Niet zelden zegt men alle ramen en deuren potdicht te moeten houden wegens stank en roetoverlast, wat ook weer problemen met zich meebrengt. In één geval gaan de vogels dood. Enkelen maakten melding van blijvende gezondheidsschade door het wonen naast mensen die geverfd en geïmpregneerd hout stookten.

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

Tranende ogen en een gevoel van verstikking

Mevr. S ontdekte voor het eerst bij vrienden, dat haar ogen bijzonder gevoelig waren voor rook, van zowel sigaretten als barbecues en open haarden. In haar omgeving was daar tot voor enkele jaren nog geen sprake van. De toestand in haar woning werd voor het eerst penibel, toen een stel kamerbewoners een houtkachel op straat hadden geplaatst en daarop voedsel roosterden. dat was zomer 2003. Er ontstond een gevoel van verstikking. De politie werd gebeld; ook door andere omwonenden. Deze maakte een eind aan het stoken.
Ook op de volkstuinen, Tuinwijck, waar mevr. S sinds 1993 een volkstuintje heeft, verschenen, sinds 2004, vuurkorven en, in de huisjes, houtkachels. Mevr. S kan tot 16.00 uur haar tuintje bezoeken; daarna gaan de vuren branden en moet ze zich terugtrekken. Eén houtkachelbezitter heeft zijn schoorsteen zodanig verhoogd, dat de overlast voor mevr. S uit deze bron, is verdwenen. Deze kachelbezitter belde met de milieudienst om nadere inlichtingen; hij werd echter doorverwezen naar Milieudefensie. Tot zijn ontstemming.
De woning van mevr. S ligt in een straat die parallel loopt aan een straat woningen met één verdieping. Sinds enkele jaren is het houtkachelgebruik in deze straat enorm toegenomen. De rook trekt naar de hogere woningen in de parallelstraat en blijft daar hangen. Het gevolg is dat mevr. S de noordkant van haar woning niet meer kan gebruiken. Elk moment kan er een kachel worden aangestoken, waardoor haar woning zich vult met rook.
Gevoelens van verstikking treden op. Pijnlijke ogen. De klachten houden enkele dagen aan. Als er aanhoudend wordt gestookt, wijken de klachten niet meer. Ook bij mist wordt er gestookt.
Mevr. S was bezig met het maken van afspraken over stookgedrag voor de volkstuinbezitters. Het overleg liep nog met het oog op de nieuwe reglementen, toen het bestuur dit doorkruiste met een decreet dat vuurkorven waren verboden, maar barbecues en houtkachels waren toegestaan.
De toestand bij het woonhuis werd aangepakt door mevr. S met een rondvraag langs de woningen van de twee straten: de straat van mevr. S ondervond last, voorzover het de noordkant van de straat en de woningen betreft. De houtkachelbezitters openden hun deuren niet. Er kwam, als grootste vervuiler een woning uit de bus, waar geverfd hout wordt gestookt. De hele dag tot diep in de avond. De omgeving ondervindt grote overlast. Ook het gebouw van de GGZ, waar niet meer gelucht kan worden. Niemand durfde echter zijn/haar naam op de klachtenlijst van mevr. S te plaatsen, daar de stoker een psychiatrische patient is.
Ondertussen verergeren de klachten van mevr. S. Ze heeft een beroep gedaan op de GGD-Groningen. Ze werd te woord gestaan door mevr. R. Kuilder. Deze deelde haar mee, dat de GGD op geen enkele wijze op haar klacht zou ingaan. Ook niet zou waarschuwen of anderzins gewag maken van de penibele toestand waarin mevr. S zich bevindt vanwege de rookoverlast. Ook zal de GGD de politiek niet waarschuwen voor de gevaren van de luchtvervuiling veroorzaakt door een houtkachel gestookt met geverfd hout.
Mevr. S heeft in 2004 Milieudefensie benaderd. Ze is voorzien van foldermateriaal. Hierdoor is ze op de hoogte van de gifstoffen die vrijkomen bij de verbranding van hout. Ook de daarin vermelde wetgeving heeft ze zich eigen gemaakt. Ze heeft de Milieudienst hiermee geconfronteerd. Een kopie van het antwoord van de een medewerker van de milieudienst is in het bezit van Milieudefensie.
Hierin beweert een zekere H.P. Bakker, dat:
“In uw mailbericht van 2 juli j.l. stelt u de vraag of er bij zomerhuisjes vuurkorven mogen worden gebruikt. U wijst op brandgevaar en op gevaar voor de gezondheid. Als reactie op uw vraag moeten we inderdaad stellen dat het gebruik van vuurkorven is toegestaan. Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat het effect daarvan op de gezondheid in normale omstandigheden verwaarloosbaar klein is. Dat neemt niet weg dat het gebruik van vuurkorven, open haarden e.d hinder kan veroorzaken.”
Milieudefensie heeft van dezelfde heer Bakker een schrijven in bezit, waarin ingegaan wordt op de vraag van MD, welke wetenschappelijke studie is gebruikt voor de inzichten op dit gebied van de gemeente Groningen. Het bleek een studie te zijn van een mevr. Van der Made, gezondheidswetenschapper, uit 1994. Toen waren er nog geen vuurkorven. MD is o.a. in het bezit van een VROM studie uit 2000, waarin de emissies van houtkachels staan beschreven. Dit materiaal is toegezonden aan de Milieudienst. Trouwens, er is in de gemeente Groningen een APV die het gebruik van vuurkorven verbiedt.

Trinette Janssen

6. Regelgeving

APV bepalingen

In Bijlage 1 staan de belangrijkste wetten en regels genoemd. Zoals eerder gezegd, is de APV de belangrijkste juridische basis op grond waarvan klachten kunnen worden aangepakt. Ten aanzien van stookoverlast is het belangrijkste instrument Artikel 7.3.2 uit de Modelbouwverordening van de VNG. De meeste gemeenten hebben dit artikel in hun APV opgenomen. Dit is een algemene bepaling tegen het veroorzaken van hinder of schade. Bij het handhaven van deze bepaling moet de gemeente wel criteria hebben, op grond waarvan zij kan besluiten of er van hinder of schade sprake is. Sommige gemeenten hebben nadere bepalingen over stookoverlast in hun APV opgenomen.
De gemeente, of de rechter, kan kijken naar de technische kwalificaties van kachels (Kwaliteitskeur), de aard van de brandstof en de weersomstandigheden, ook als de gemeente hierover geen extra bepalingen in de APV heeft opgenomen.In 1997 is bij wet vastgesteld, dat nieuwe kachels moeten voldoen aan keuringseisen met betrekking tot de uitstoot van koolmonoxide. Voldoet een kachel aan die eisen, dan is daarmee ook de uitstoot van fijn stof en PAK (bijvoorbeeld Benz-a-pyreen) beperkt (Bovenkerk en Peeters,1999. Volgens informatie op de website van VROM is deze wet echter in strijd met de EU-regels. Hij gold trouwens toch niet voor open haarden en voor bestaande kachels. Niettemin is het bezit van een keurmerk een criterium, waarop de gemeente mede kan beoordelen of overlast aannemelijk is. Datzelfde geldt voor de aanbevelingen in het Handboek Sfeerverwarming van VROM.

Modelbouwverordening artikel 7.3.2; Hinder

Door de meeste gemeenten is dit artikel overgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Dit artikel luidt:

Het is verboden in, op, of aan een bouwwerk, of op een open erf of terrein, voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten, of werktuigen te gebruiken, waardoor:
a overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de gebruikers van het bouwwerk, het open erf of terrein;
b op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, rook, roet, walm, stof of vocht wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door: geluid en trilling, elektrische trilling daaronder begrepen, of door schadelijk of hinderlijk gedierte, dan wel door verontreiniging van het bouwwerk, open erf of terrein;
c brand of ander gevaar wordt veroorzaakt;
d het gebruik van vluchtmogelijkheden wordt belemmerd.
Niet van toepassing is het vorenstaande indien en voor zover het betreft nadelige gevolgen voor het milieu waarop de Wet milieubeheer of enige in deze wet genoemde milieuwet van toepassing is.

Wetten

Als de gemeente artikel 7.3.2 van het Bouwbesluit niet in de APV heeft opgenomen, dan geldt wel de zorgplicht in de Wet Milieubeheer. De juridische mogelijkheden daarvan zijn beperkter dan wanneer de APV wel het bovengenoemde artikel bevat, omdat het overtreden van de zorgplicht geen strafbaar feit is.
In het Bouwbesluit staan technische richtlijnen, waaraan de woning moet voldoen. Daar kan op getoetst worden. Ook de woningwet bevat bepalingen, op grond waarvan de gemeente actie kan ondernemen.

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

De Wet inzake de Luchtverontreiniging geeft de Commissaris der Koningin de bevoegdheid om in te grijpen als er sprake is van risico's voor de volksgezondheid of ontoelaatbare hinder. Tot slot bevat het Besluit Luchtkwaliteit kwaliteitsnormen voor de buitenlucht voor een aantal stoffen, die door houtkachels uitgestoten worden.

Particulier kansloos bij Raad van State

Milieudefensie kreeg voor het eerst lucht van deze kwestie doordat een griffier van de Assense rechtbank het dossier overhandigde van de terechtzitting bij de Arrondissementsrechtbank te Assen, in 1997. De zaak was gunstig voor de heer S verlopen. Hij was door de rechtbank in het gelijk gesteld. Door een kennis kreeg de heer S het telefoonnummer van MD. Hierdoor kreeg MD het hele verhaal te horen. Dit was medio 2005.

De heer S had last van het stookgedrag van een medebewoner in zijn straat in Emmen. Nadat overleg niet of onvoldoende soelaas had geboden, richtte de heer S. zich tot hun beider woningcorporatie. In een brief van 1993 deelt deze corporatie aan de heer S. mee, dat er, naar de mening van de corporatie, van aantasting van het woongenot door de rookoverlast geen sprake is. Ook kan de woningcorporatie daar niet voor verantwoordelijk worden gesteld. (De heer S. was tot die mening gekomen, daar een woningcorporatie in Meppel hun huurders had verboden een allesbrander aan te leggen. Milieudefensie is nog in het bezit van een artikel in het toenmalige Nieuwsblad van het Noorden over deze zaak). De corporatie Inter Pares uit Emmen neemt dit verbod niet over. De stoker had de heer S. aangeboden zijn stookgedrag aan te passen, maar "de heer S. had daaraan niet willen meewerken". De stoker stookt "schoon hout" en ontziet daarmee het milieu. De installatie voldoet aan alle voorschriften", aldus Inter Pares.

De heer S. richt zich tot de gemeente Emmen, met het verzoek artikel 7.3.2 van de (Model)bouwverordening toe te passen en bestuurlijke dwang te hanteren. De gemeente weigert dat. Volgt een bezwaarschrift aan de gemeente. Hierop volgt de hoorzitting bij de Commissie Rechtsbescherming. Deze is van mening dat er niet voldoende onderzoek is gepleegd door de gemeente om tot een juist oordeel te komen. De commissie raadt aan een milieu-inspecteur een onderzoek te laten doen en daarvan rapportage te maken. Aan de hand hiervan moet komen vast te staan of de klacht terecht is en er inderdaad sprake is van overlast in de zin van art. 7.3.2. Twee ambtenaren van de milieupolitie worden aangewezen als deskundigen. Ze brengen 5 maal een bezoek aan de plaats; ze constateren alleen een houtlucht. (De woningen worden niet betreden.) Er is dus niets aan de hand, volgens deze deskundigen. Het schrijven van de commissie is van 15.3.'95. Het bezwaar wordt afgewezen.

Hierna volgt beroep bij de Arrondissementsrechtbank te Assen. Eiser stelt dat hij zijn slaapkamerraam niet meer kan openen; een voorzetraam heeft moeten installeren en een luchtreiniger heeft aangebracht. Hij vreest nadelige effecten voor zijn gezondheid. De rechtbank is van oordeel dat de gemeente op grond van het summiere onderzoek niet tot een betrouwbaar oordeel is kunnen komen. De eiser wordt in het gelijk gesteld. 18 april 1997.

Hierna gaat de gemeente Emmen in beroep bij de Raad van State. De heer S voert zelf zijn eigen verdediging. Er zijn geen nadere onderzoeken gedaan naar de rookoverlast. Het enige onderzoek dat voorhanden is, is hetzelfde onderzoek van de milieupolitie van Emmen. De voorzitter van de Raad van State is van oordeel, dat dit onderzoek voldoende is om tot een voldoende inzicht van de situatie te komen. De gemeente Emmen wordt in het gelijk gesteld.

Commentaar Milieudefensie: dit is de typerende gang van zaken bij de Raad van State. Alleen met een voor klager gunstig ambtenarenonderzoek, bestaat er kans op succes bij de RvS. Aangezien de gemeente haar medewerking aan een dergelijk onderzoek moet verlenen en dat in de meeste gevallen wordt verricht op de hier beschreven wijze, is het bijna onmogelijk bij RvS in het gelijk te worden gesteld voor particulieren. Zelfs een zelfgefinancierd onderzoek door klager leidt niet tot succes, indien er ook nog een ambtenarenstuk voorligt. Een eerlijk GGD verslag zou voldoende zijn. Ondergetekende heeft nog nooit een GGD-medewerker ontmoet die dat volstrekt eerlijk wil doen. In het geval xxx (Gronings dorp) heeft MD een redelijk document van de GGD gekregen ("Ik zal niet liegen", aldus de medewerker van een GGD).

Namens Milieudfensie,
Trinette Janssen

Van bijzonder belang in dit verband is een recente uitspraak van de Raad van State inzake een geval in Nuth (Limburg), waar de schoorsteen voldeed aan het Bouwbesluit en ook de kachel in kwestie een TNO keurmerk had (Raad van State, zaaknummer 200305677/1, uitspraak 6 mei 2004). Op

basis van modelberekeningen door een ingenieursbureau deed zich hier een situatie voor, waarin de grenswaarden voor fijn stof (Pm10), NOx, koolmonoxide en PAKs nabij de woning van de klager werden overschreden.De rechter oordeelde dat de wettelijke grenswaarden wel degelijk maatgevend zijn voor de vraag of er sprake is van hinder. Bovendien is de door (in dit geval twee ingenieursbureau's) toegepaste modelbenadering een algemeen geaccepteerde manier om vast te stellen of er sprake is van overschrijding van de milieunormen. Gemeenten kunnen dus niet volstaan met een inspectie van het rookkanaal. Ook betekent het hebben van een kachel met keurmerk niet, dat er niet van overlast sprake kan zijn.

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

7 Discussie en aanbevelingen

7.1 Omvang van het probleem

Door de oorlog in Irak en orkanen in Noord en Midden Amerika zijn de brandstofprijzen veel sterker gestegen dan in 2002 te voorzien was, waardoor, zoals ook al uit krantenberichten blijkt, de populariteit van hout als brandstof toeneemt. Hieruit kunnen we concluderen, dat er in de nabije toekomst meer problemen te verwachten zijn.
Op basis van door de gemeenten genoemde getallen is hier het aantal bij de gemeente ingediende klachten geschat op 104 per 100.000 inwoners. Bij een gemiddelde huishoudengrootte van 2,3 personen gaat het dan om 0,021% van de bevolking. Deze cijfers zijn met de nodige onzekerheden omgeven, omdat niet geheel duidelijk is, hoe gemeenten registreren en omdat zij klachten over stookoverlast meestal niet precies kunnen terugvinden. Mede omdat er ook een aantal andere instanties waar men kan klagen (Bouw en Woningtoezicht, de provinciale milieuklachtenlijn, brandweer en politie). De klachtenfrequentie is op zijn best een indicatie voor het aantal gevallen van zeer ernstige overlast. Trinette Janssen zegt dat de bereidheid om te klagen in Nederland laag is, mensen klagen pas als ze echt veel last hebben. Volgens in het Handboek Sfeerverwarming aangehaald onderzoek van CBS uit 1999 geeft 10% van de bevolking aan bij tijd en wijle overlast te ondervinden van kachels of haarden. Onderzoek van TNO uit hetzelfde jaar, eveneens aangehaald in het Handboek Sfeerverwarming komt uit op een percentage ernstig gehinderden van 4% (VROM, 2000). Op basis van deze gegevens dient slechts 2% van de personen met overlast, resp 5% van de mensen met ernstige overlast een klacht in bij de gemeente.
Een belangrijk punt is ook, dat stookoverlast een puntbron is, die hinderlijk tot zeer hinderlijk kan zijn voor de onmiddellijke omgeving, met aanzienlijke overschrijdingen van de wettelijke grenswaarden voor een aantal zeer giftige contaminanten. Als één persoon klaagt, hebben waarschijnlijk alle leden van diens huishouden hinder, mogelijk de buren ook. Omdat het stoken van houtkachels of open haarden geaccepteerde maatschappelijke praktijk is, zal men niet zo gauw gaan klagen. Omgekeerd wekt het feit dat slechts één of twee huishoudens klagen bij het bevoegd gezag wellicht de indruk dat het om een verwaarloosbaar probleem gaat. De door een aantal gemeentes gebezigde term “burenruzies” geeft een aardige indruk van het belang dat deze gemeenten hechten aan stookoverlast.

7.2 Aard van het probleem

Stookoverlast heeft drie aspecten: 1)milieu, 2) gezondheid en 3) rechtspositie van de klagers. Wat betreft het milieu kunnen wij het volgende opmerken: Het stoken van vaste brandstoffen door particulieren draagt aanzienlijk bij aan de landelijke emissies naar de lucht, maar het ingezette traject om de milieulast terug te dringen is niet bijzonder effectief.
Wat betreft het gezondheidsaspect laten oude berekeningen zien, dat 10% houtkachels of haarden in een woonwijk al tot overschrijding van de luchtkwaliteitsnormen kunnen leiden (Den Tonkelaar 1984). Er zijn geen doorslaggevende redenen om aan te nemen, dat deze getallen dramatisch verbeterd zijn en gezien het feit dat 20% van de huishoudens een houtkachel of open haard heeft is te verwachten dat er veel wijken zullen zijn, waar het stoken van vaste brandstoffen tot een ongezonde atmosfeer leidt. De stokers zelf lopen ook risico, vooral bij open haarden, slechte ventilatie en niet goed trekkende schoorsteen.

Blijkens dit onderzoek is de rechtspositie van de klagers erg zwak. Zowel gemeenten en GGD-en vinden dat de wetgeving tekort schiet. Afgezien daarvan is het optreden van het bevoegd gezag te wensen over.

7.3 Optreden van het bevoegd gezag

De gemeenten doen aanmerkelijk minder dan zij kunnen bij het bestrijden van rookoverlast. Dat heeft deels te maken met een laag niveau van regelgeving, maar voor een belangrijk deel ook met mentaliteit: klachten worden bagatelliserend bestempeld als 'burenruzies'.
Trinette Janssen vermoedt dat de bereidheid tot klagen ook laag is, omdat er veel wantrouwen tegenover de overheid bestaat: men gelooft niet dat de overheid iets voor hen doet. In hoeverre is dit wantrouwen terecht? Blijkens de enquête doen GGD'en niet veel meer dan informatie verstrekken en verwijzen naar de gemeente. Gemeenten blijken, althans in de helft van de gevallen, de schoorsteen van de veroorzaker wel te toetsen aan het bouwbesluit en de stoker te verplichten de schoorsteen aan te passen indien deze niet voldoet. Maar als dit de overlast niet wegneemt, doet de gemeente over het algemeen weinig meer voor de klager. Zelden kijkt men naar de kwaliteit van de stookinstallatie. Het verbranden van nat hout of anderszins ongeschikte brandstof is evenmin een punt, waarop de gemeente in actie komt. Omdat goed brandhout duur is, is de kans op dit soort schadelijk stookgedrag hoog. Toch is het moeilijk voor de gemeente om hierop actie te nemen, zelfs als de APV hier bepalingen over bevat, want men mag niet zonder toestemming van de bewoner het huis betreden om de houtvoorraad te controleren. Stoken bij mist of windstil weer biedt meer aanknopingspunten voor handhaving, omdat men aan de schoorsteen kan zien of de bewoner stookt.
Waarom kijken gemeenten alleen naar de schoorsteen en bijna nooit naar de stookinstallatie, het te verstoken materiaal of naar weersomstandigheden waardoor overlast ontstaat? Een reden kan zijn, dat de gemeenten deze taak delegeren aan Bouw en Woningtoezicht, die meer houvast hebben aan bouwkundige gegevens, dan aan gedragsaspecten, of de kwaliteit van de kachel. Voor een deel ligt het ook aan de plaatselijke cultuur. In de Nederlandse samenleving heerst het idee dat het recht om te stoken zwaarder telt dan het recht om niet gehinderd te worden, in dit geval door rook. Dat kan een reden zijn dat gemeenten geen extra regels tegen stookoverlast in hun Algemene Plaatselijke Verordening (APV) opnemen. Een andere reden is dat gemeenten zichzelf dan tot handhaving verplichten. En handhaving kost tijd en is daarom onaantrekkelijk. Een deel, zoals eerder genoemd, vindt dat het meer de verantwoordelijkheid van de burger dan van de gemeente is om stookoverlast op te lossen.
Voor het stoken buiten geldt eveneens dat de gemeenten maar gedeeltelijk handhaven. Aan de ene kant is vuurtje stoken zonder ontheffing verboden, aan de andere kant zijn de huiselijke vuurkorf, terrashaard en barbecue vaak wel toegestaan, terwijl deze juist rookoverlast kunnen veroorzaken. Bovendien blijkt dat een aantal gemeenten vinden dat buren stookproblemen maar onderling moeten oplossen en dat gemeenten weinig kunnen of zelfs hoeven doen. Een groot deel van gemeenten zegt dat onderlinge afspraken tussen buren vaak leiden tot een oplossing Soms is een aanpassing aan de schoorsteen voldoende.
Gevallen van ernstige stookoverlast kunnen daarom lang blijven bestaan, vooral door houtkachels, waar burenoverleg of aanpassing van schoorsteen niet mogelijk of tevergeefs is. Het juridisch aanvechten van rookoverlast is dan nog de enige oplossing. Dit blijkt in de praktijk lastig, kostbaar en tijdrovend. Trinette Janssen heeft de ervaring dat het alleen mogelijk is om gelijk te halen bij de Raad van State

en met behulp van een terzake kundige advocaat. Zelfs dan is volgens haar de positie van de klager zwak (zie ook kader op pagina 28 van dit rapport).
Onze conclusie is, dat gemeenten de neiging hebben om problemen te bagatelliseren en buiten de controle van de schoorsteen nauwelijks optreden tegen stookoverlast.

7.4 Is de wetgeving toereikend?

Een aantal gemeenten geeft aan, dat de wetgeving vaag is, hinder ' subjectief' en dat de capaciteit ontbreekt om metingen te doen. Gemeenten zijn zelf fifty-fifty verdeeld over de vraag of de wet genoeg handvaten biedt om overlast aan te pakken. De helft van de gemeenten is dus zelf ook niet tevreden met de huidige wetgeving. Aan de andere kant nemen ze ondanks dit ongenoegen geen extra regels op in de APV. De mening van de GGD'en is nog veel uitgesprokener. Ze vinden eensgezind dat een valide wettelijk kader ontbreekt.

Als mogelijke wetgeving noemen gemeenten en GGD'en:

1. Verbieden van open haarden, houtkachels, barbecues en vuurkorven
2. Verbieden van houtkachels zonder keurmerk
3. Verbieden van schoorsteeninbouw bij nieuwbouwwoningen
4. Uitbreiden van de Wet Milieubeheer naar particulieren
5. Regels om stoken onaantrekkelijk te maken
6. Stoken verbieden bij mistig of windstil weer
7. Regels voor rookafvoer die gelden over de grenzen van het eigen perceel en rekening houden met de afstand tot de buren
8. Regels die controle op brandstof en stookinstallaties mogelijk maken
9. En in het algemeen: Regels die meer rekening houden met hinder en gezondheidsklachten en minder met het stookrecht, duidelijke regels en landelijke regels

Wat betreft de eerste aanbeveling: er was in 1993 geen draagvlak voor het verbieden van open haarden en houtkachels (VROM, 2000). Gezien de problemen, die Nederland heeft om aan de EU eisen voor luchtkwaliteit te voldoen is de tijd wellicht rijp voor verdergaande maatregelen.
Het stoken van vuurkorven of open vuur is in de meeste gemeenten verboden, maar het verbod wordt niet gehandhaafd. Misschien tijd om in actie te komen in het kader van de luchtkwaliteitsplannen?
Een verplicht keurmerk voor nieuwe kachels en haarden kan niet meer, omdat het in strijd is met EU regelgeving. Blijft over een verbod op het *gebruik* van vervuilende stookinstallaties. Een kwestie van politieke wil. Het is overigens moeilijk te begrijpen, waarom het verstoken van ongeschikte brandstoffen niet *verboden* is. Waarom beperkt VROM zich tot een advies aan de stoker en een advies aan gemeenten om een daartoe strekkende bepaling in de APV op te nemen?
De Wet Milieubeheer noemt voor particulieren alleen de zorgplicht, overschrijding daarvan is geen strafbaar feit. Aanscherping van deze bepaling kan wellicht helpen in een situatie waar de gemeente Artikel 7.3.2. van de Modelbouwverordening niet in de APV heeft opgenomen. In het in hoofdstuk 4 aangehaalde vonnis blijkt, dat de wettelijke grenswaarden wel degelijk maatgevend zijn voor de vraag of een particulier hinder of schade veroorzaakt. Wat betreft suggesties 5 t/m 8 geldt, dat gemeenten de mogelijkheid hebben om hun regelgeving aan te scherpen, maar daar zelf niet graag gebruik van maken. Een steuntje in de rug van landelijk beleid of specifiek op stookoverlast gerichte wetgeving kan dan wel helpen. Niettemin raakt

onzes inziens aanbeveling 9 de kern van de zaak: gemeenten moeten *meer* rekening houden met hinder en gezondheidsklachten en *minder* met het recht om te stoken. Bevorderen van de bereidheid om stookoverlast aan te pakken is minstens zo belangrijk als het aanscherpen van de regels. Hierin kunnen VROM of de Vereniging Nederlandse Gemeenten het voortouw nemen.

7.5 Enkele aanbevelingen voor beleidsmakers

1. Allereerst dient er meer aandacht te komen voor de ernst van de overlast en gezondheidskundige aspecten van kachels, haarden, barbecue, vuurkorven en tuinhaarden. Het zou een goede zaak zijn om de omvang van de overlast, zoals in1999 onderzocht door CBS en TNO nog eens te herhalen. Vooral onderzoek naar de overlastbeleving door astmapatiënten is belangrijk, omdat astmapatiënten extra risico lopen bij rookoverlast.
2. Een informatiecampagne, gericht op gemeenten, over korte en lange termijn gezondheidseffecten van houtkachels en slecht stookgedrag kan helpen. Informatie aan potentiële stokers zou ook de risico's voor de stoker zelf duidelijk naar voren moeten brengen.
3. Nederland zou zich in Europees verband kunnen inspannen voor emissie-eisen aan toestellen voor huisverwarming.
4. Een algemeen stookverbod voor kachels en haarden, die niet aan de eisen voldoen valt te overwegen. Zeker dient het stoken bij mist en windstil weer aan banden gelegd te worden.
5. Een landelijk verbod op het verstoken van ongeschikte brandstoffen en een uitbreiding van handhavingsbevoegdheden van de gemeenten zijn eveneens aan de orde.
6. Een VNG handreiking naar de gemeenten voor afhandelen van klachten kan zinvol zijn. Hierin moet duidelijk vermeld worden, dat de gemeente niet kan volstaan met het controleren van de schoorsteen, maar moet vaststellen of er inderdaad sprake is van overlast en zonodig een stookverbod opleggen.
7. Niet alleen gemeenten, maar ook woningcorporaties en recreatieverenigingen kunnen een rol spelen in de beperking van stookoverlast. De overheid kan deze instanties verzoeken om bepalingen ter beperking van stookoverlast in hun reglementen op te nemen.
8. In het kader van de Wet Collectieve Preventie of bij het gemeentelijke milieubeleid kan de gemeente een plan van aanpak voor stookoverlast opnemen.
9. Aanpassing van artikel 7.3.2 dient overwogen te worden. Rekening houden met de wettelijke grenswaarden voor luchtkwaliteit, en de aard en situering van ventilatievoorzieningen van omwonenden dient erin opgenomen te worden. Tevens is het een goed idee om procedures voor het toetsen van luchtkwaliteit op te nemen.
10. Informatievoorziening aan klagers, zeker wat hun rechten en juridische mogelijkheden betreft moet verbeterd worden.

7.6 Aanbevelingen voor bewoners

1. De gemeente is het juiste adres om een klacht in te dienen. Ga van tevoren na, of de AVP artikel 7.3.2. van de Modelbouwverordening bevat en verzoek de gemeente op te treden. Uiteraard nadat u zelf geprobeerd hebt om met de stoker tot goede afspraken te komen.
2. Meld uw klacht ook bij de GGD, zeker als u ook gezondheidsklachten heeft.

3. U kunt uw gezondheidsklachten ook laten registreren bij het Meldpunten Netwerk Gezondheid en Milieu, www.mngm.nl, tel 010-4558201. Het MNGM ijvert voor betere regels en handhaving bij stookoverlast.
4. Als de gemeente geen of onvoldoende actie onderneemt, kunt u in beroep gaan bij de bestuursrechter. In dit geval is het wel zinvol om uw klacht (overlast) met zoveel mogelijk harde bewijzen te staven. Laat u adviseren door het Bureau Milieurechtshulp.

Literatuur

Bovenkerk, M., N.M. Peters, 1999. Houtkachels, zonder typekeuring ben je er gloeiend bij. Ministerie VROM, Den Haag.

Buringh, E., A. Opperhuizen (eds), 2002. On health risks of ambient PM in the Netherlands. RIVM, Bilthoven.

Duijm, F. en G. Meijer, 1994, Houtkachels in woonschepen. Lucht 7: p62-64.

Herpen, R.A.P. van, S. Eilander, R.J.A. Savelkoul, 2001. Hinderonderzoek kern Nuth. Caubergh-Huygen Raadgevende Ingenieurs B.V., Maastricht.

Hollander, J.C.Th., L.F.Heidema, F.J.Kruiswijk, D.B.Bijlsma, J. den Boeft. Th.R. Thijsse, 1994. Invloed van allesbranders en open haarden op PAK en fijn-stofconcentraties in steden, TNO, Den Haag.

Hulskotte, J.H.J., W.F. Sulilatu, A.J.Willemsen, 1999. Monitoringssysteem openhaarden en houtkachels. TNO-MEP/ Ministerie VROM, Den Haag.

MMG Environment, 2000. Analysedocument 'emissiereductie bij het stoken van houtkachels'. Rapport in opdracht van VROM. Den Haag, MMG Environment.

Okken, P.A., H.J.A. van den Akker, J.M. Bais, J. van Doorn, A.D. Kant, 1992. Houtkachels in Nederland. Bijdrage aan energievoorziening en milieubelasting. ECN, Petten.

Raad van State, uitspraak 6 mei 2004, zaaknummer 2003057677/1.

Slob, A.F.L., I.S.Steenwinkel, H.Booij (eds), 1994, Procesbeschrijving open haarden, hout- en kolenkachels. RIVM, Bilthoven.

VROM, 2000, Handboek Sfeerverwarming. Ministerie VROM, Den Haag.

Brief aan de raad - Boonstra Het stoken van hout noodzakelijke bron voor . . .

Bijlage 1: Wettelijke bepalingen

Gemeentelijke APV

Modelbouwverordening artikel 7.3.2; Hinder

Door de meeste gemeenten is dit artikel overgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Dit artikel luidt:

"Het is verboden in, op, of aan een bouwwerk, of op een open erf of terrein, voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten, of werktuigen te gebruiken, waardoor:
a overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de gebruikers van het bouwwerk, het open erf of terrein;
b op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, rook, roet, walm, stof of vocht wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door: geluid en trilling, elektrische trilling daaronder begrepen, of door schadelijk of hinderlijk gedierte, dan wel door verontreiniging van het bouwwerk, open erf of terrein;
c brand of ander gevaar wordt veroorzaakt;
d het gebruik van vluchtmogelijkheden wordt belemmerd.
Niet van toepassing is het vorenstaande indien en voor zover het betreft nadelige gevolgen voor het milieu waarop de Wet milieubeheer of enige in deze wet genoemde milieuwet van toepassing is."

Aanvullende gemeentelijke regelgeving

De gemeente kan aanvullende bepalingen opnemen in de APV of bouwverordening , zoals stookverbod bij bepaalde weersomstandigheden, of verbieden van te nat hout, etc. De gemeenten willen dit in de praktijk niet, omdat ze dan ook verplicht zijn toezicht op de verboden te houden (Uit: Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000) Hieronder volgt een voorbeeld van een mogelijke aanvullende bepaling.

Voorbeeldbepaling inzake het stoken in houtkachels en open haarden

Begripsomschrijvingen:

In deze afdeling wordt verstaan onder:
houtkachel:
Een gesloten of afsluitbaar, vrijstaand of ingebouwd metalen toestel, waarin vaste brandstoffen worden gestookt en dat gebruikt wordt ter verwarming van de ruimte waarin het is opgesteld, met een nominale belasting van ten hoogste 18kW

open haard:
Een open of niet afsluitbaar verbrandingstoestel, vrijstaand of ingebouwd, waarin vaste brandstoffen worden gestookt, waarbij luchttoevoer niet geregeld kan worden en dat gebruikt wordt ter verwarming van de ruimte waarin het is opgesteld.

vaste brandstoffen:
Hout, alsmede speciaal voor het gebruik in open haarden en houtkachels bestemde, in de handel verkrijgbare brandstoffen, niet zijnde geverfd, verlijmd, ondergedompeld, geïmpregneerd en/ of gelakt hout, hardboard, MDF, tri- of multiplex, dakleer, kunststoffen, e.d.

nominale belasting:
Belasting, uitgedrukt in kW, op de onderste verbrandingswaarde van de te gebruiken brandstof, waarvoor het toestel volgens opgave van de fabrikant of importeur bestemd is.

Verbodsbepaling

"Het is verboden:
andere stoffen dan vaste brandstoffen te gebruiken als brandstof in open haard of houtkachel
vaste brandstoffen te verstoken met een vochtigheidspercentage van meer dan 20%. Vaste brandstoffen dienen luchtdroog te zijn

een open haard of houtkachel in werking te hebben met een groter vermogen dan dat voor de ruimte waarin deze staat opgesteld vereist is
Burgemeesters en Wethouders kunnen een tijdelijk stookverbod van houtkachels en open haarden instellen bij ongunstige weersomstandigheden of bij cumulatie van stankhinder.
Burgemeester en Wethouders kunnen aan de rechthebbende van de houtkachel of open haard de verplichting opleggen, om overeenkomstig de door hen te geven aanwijzingen, binnen een door hen te stellen termijn, voorzieningen te treffen met betrekking tot het oordeelkundig stoken in de houtkachel of open haard.
De gestelde verplichtingen gelden niet voor zover de Wet milieubeheer, de Wet inzake de luchtverontreiniging, het Wetboek van Strafrecht, de Woningwet, het Bouwbesluit of de gemeentelijke bouwverordening van toepassing is."

(Uit: Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000)

Kanttekeningen bij dit voorbeeld:
De omschrijving van een houtkachel als een *metalen* toestel gaat niet altijd meer op, omdat kachels ook van andere materialen vervaardigd kunnen zijn.
De omschrijving van brandstoffen doet wat merkwaardig aan. Hout is geen dakleer of kunststof. Misschien duidelijker: onbehandeld droog hout, alsmede speciaal voor het gebruik in open haarden en houtkachels bestemde, in de handel verkrijgbare brandstoffen, niet verontreinigd met behandeld, geverfd, geïmpregneerd, verlijmd hout, plaatmaterialen en/ of kunststof of andere stoffen of materialen.

Wetten

De volgende paragrafen hebben betrekking op nationaal geldende regels en wetten. Wetsteksten en besluiten zijn terug te vinden op http://wetten.overheid.nl.

Bouwbesluit artikelen 12, 30.2, 32.1, 82, 94 en 116
In deze artikelen staan voorschriften aan het ver(bouwen) van een rookkannaal , ofwel de afvoerpijp die zich in de schoorsteen bevindt. Deze eisen gaan over de grootte, materiaalkeuze, plaats en uitmonding van de schoorsteen alsmede over luchtverversing (Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000).

Woningwet artikelen 14 en 17
Op basis van deze artikelen kan een gemeente een gebouweigenaar aanschrijven binnen een bepaalde termijn te repareren of zodanig te verbeteren, dat deze (weer) aan de voorschriften van het Bouwbesluit voldoet. Over het algemeen zijn brandgevaarlijkheid en instortingsgevaar wel redenen voor gemeenten om aan te schrijven en overlast voor omwonenden niet (Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000)

Wet Milieubeheer
Artikel 1.1.a Algemene zorgplicht. In dit artikel staat dat iedereen die weet – of redelijkerwijs kan vermoeden – dat zijn handelen of nalaten nadelige milieugevolgen veroorzaakt, dit handelen achterwege dient te laten, of de gevolgen dient te voorkomen. Het overtreden van de zorgplicht geldt echter niet als strafbaar feit, waardoor de juridische basis van dit artikel om stappen te ondernemen gering is (Uit: Handboek Sfeerverwarming, VROM, 2000).

Wet inzake de luchtverontreiniging
Artikel 13 1 en 2 stelt dat de overheid regels kan stellen ten aanzien van verbrandingstoestellen en de brandstoffen daarvoor.
Artikel 43 stelt, dat de Commissaris der Koningin bevoegd is om het gebruik van een verontreinigend toestel of een verontreinigende handeling te verbieden.

"Onze commissaris in de provincie waar een inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen, een toestel zich bevindt of een verontreinigende handeling wordt verricht, kan, indien naar zijn oordeel door die inrichting, door een deel van die inrichting, door dat toestel of door die verontreinigende handeling de lucht zodanig is of dreigt te worden verontreinigd dat aanmerkelijk gevaar voor de gezondheid, onduldbare hinder of ernstige schade te duchten is, en het treffen van een andere voorziening niet kan worden afgewacht, de betrokkene bevelen de inrichting of het desbetreffende deel van de inrichting te sluiten, het toestel buiten werking te stellen, onderscheidenlijk de handeling te staken."

Besluit Luchtkwaliteit
In het Besluit Luchtkwaliteit zijn grenswaarden voor een aantal luchtverontreinigingscomponenten gesteld. Informatie over huidige en toekomstige grenswaarden lucht zijn ook te vinden op www.rivm.nl/milieukwaliteit/lucht/stoffen. Uit de in Hoofdstuk 4 aangehaalde jurisprudentie blijkt, dat deze grenswaarden van belang zijn bij de vraag of er van ontoelaatbare hinder dan wel gevaren voor de gezondheid sprake is.

Bijlage 2 Vragenlijst gemeenten, versie 1

1. Hoe vaak hebben bewoners van uw gemeente zich in 2004 gemeld met klachten over open haarden, houtkachels en stoken buiten (barbecues, vuuurkorven, e.d.)?
2. Zijn het aantal klachten gedurende de afgelopen jaren toegenomen / afgenomen?

Bronnen van overlast

3. Percentueel gezien: Wat is het aandeel van de verschillende overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten)?
4. Welk aspect van het stoken veroorzaakt de overlast ?

Aard van de klachten

5. Wat is de aard van de klachten en wat is hun aandeel?
6. Zijn er qua klachten van overlast trends in de tijd waar te nemen (zijn bepaalde klachten in de loop van de jaren toegenomen / afgenomen)?

->

->

Bijlage 3 Vragenlijst gemeenten, versie 2

Algemeen

1. Beschikt uw gemeente over een klachtenlijn voor bewoners die hinder of overlast (door lawaai, stank, rook, afval, etc.) ondervinden?

->
->

klachten over open haarden, houtkachels en stoken buiten (barbecues, vuurkorven, e.d.)?
4. Zijn het aantal klachten gedurende de afgelopen jaren toegenomen / afgenomen?

Bronnen van overlast

5. Percentueel gezien: Wat is het aandeel van de verschillende overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten)?
6. Welk aspect van het stoken veroorzaakt de overlast ?

Open haarden:	%
Houtkachels:	%
Stoken buiten:	%

8. Zijn er qua klachten van overlast trends in de tijd waar te nemen (zijn bepaalde klachten in de loop van de jaren toegenomen / afgenomen)?

Advies / actie

9. Wat voor advies geeft u / actie onderneemt u als gemeente als reactie op stookklachten?
10. Hoe vaak worden klachten opgelost en op welke manier?

->
->

Bijlage 4 Vragenlijst GGD'en

1. Hoe vaak hebben bewoners zich in 2004 gemeld met gezondheidsklachten als gevolg van open haarden, houtkachels en stoken buiten (barbecues, vuuurkorfen, e.d.)?
2. Zijn het aantal gezondheidsklachten gedurende de afgelopen jaren toegenomen / afgenomen?

Bronnen van overlast

3. Wat is het aandeel van de verschillende overlastbronnen (open haarden / houtkachels / stoken buiten)?

Open haarden: Houtkachels: Stoken buiten:

Aard van de klachten

5. Wat is de aard van de gezondheidsklachten als gevolg van stoken en wat is hun aandeel?

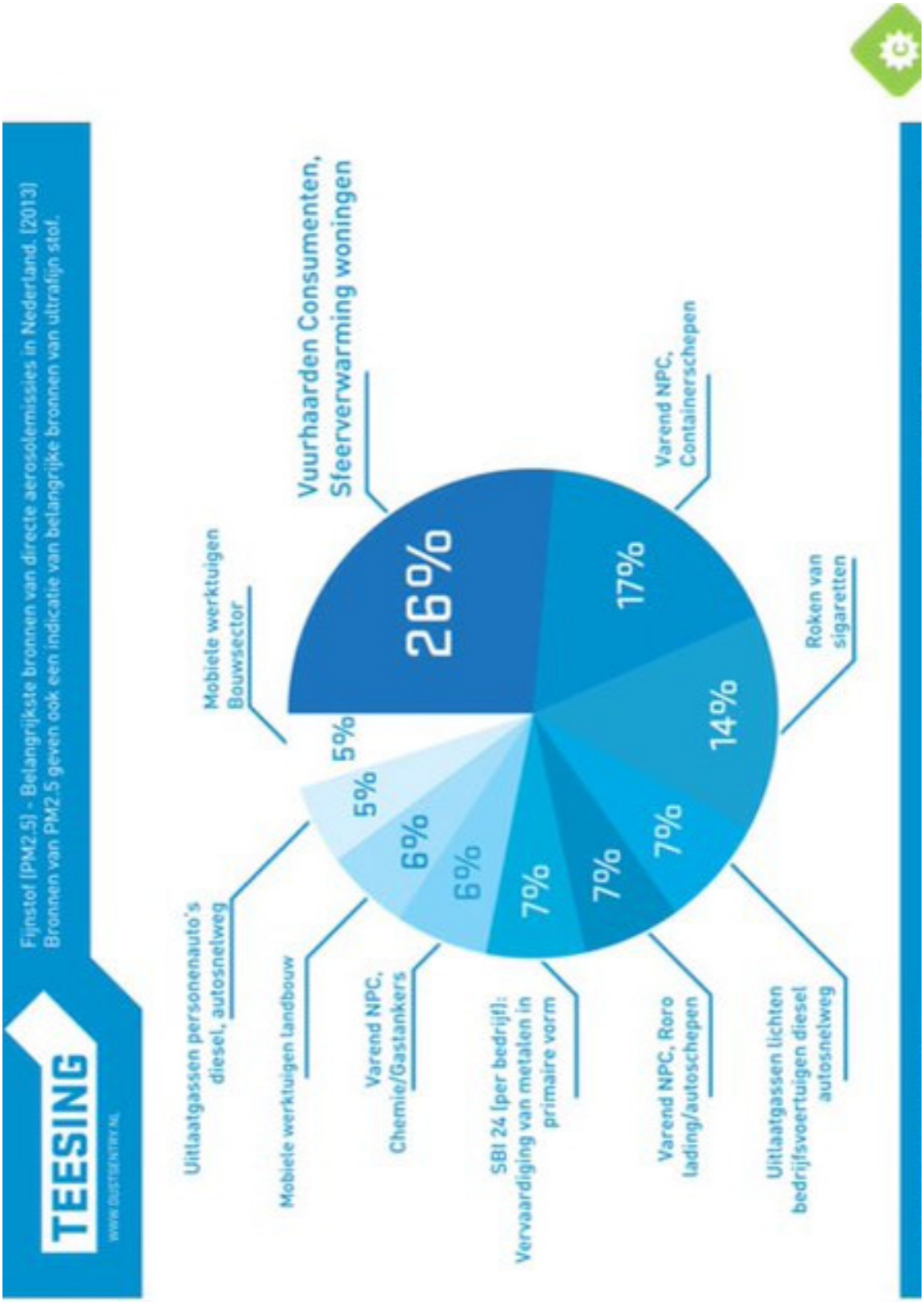
->
->
->
->

Bijlage 5: Vaststellen overlast

Als de rook omhoog gaat en snel verwaait, is er doorgaans geen sprake van overlast. Overlast ontstaat als door een of andere oorzaak, bijvoorbeeld het weer, de rook 'blijft hangen', of als de rookpluim neerslaat nabij de ventilatie-opening van het huis, waar overlast gemeld wordt. Of dit verschijnsel optreedt hangt af van een aantal factoren:

- De stijgsnelheid van de rook (deze kan zichtbaar gemaakt worden met videobeelden). Bij lage snelheid slaat de rook makkelijker neer.
- Temperatuur van de rookgassen: hoe hoger de temperatuur, hoe hoger de stijgkracht. Als de capaciteit van de kachel te hoog is voor de ruimte, wordt hij niet op vol vermogen gestookt en is de temperatuur van de rookgassen aan de lage kant. Bij een gesmoord gestookte kachel is de temperatuur ongeveer 50˚C.
- Weersomstandigheden: bij windstilte, bij mist, 's winters, 's nachts of in de vroege ochtend kan de rook blijven 'hangen'. Bij bewolkt weer en matige tot sterke wind kan bij voldoende windsnelheid de pluim neerslaan en overlast veroorzaken.
- Windrichting en aanwezigheid van obstakels, die als windvang fungeren.

Mensen, die overlast ondervinden doen er goed aan een 'rookdagboek' bij te houden en daarin gedurende een bepaalde periode te noteren op welke uren en onder welke weersomstandigheden de overlast afwezig, gering matig of sterk is. Ook is het goed om op dagen van extreme overlast video's of foto's te maken. Roetaanslag op de eigen woning (foto's) levert extra gegevens. Het vaststellen of er sprake is van overschrijding van de grenswaarden luchtkwaliteit kan het beste door een gekwalificeerd technisch bureau gebeuren. Zij moeten gegevens hebben, of redelijke aannamen kunnen doen over de aard van de kachel en de gebruikte brandstof.

Fijnstof (PM2.5) - Belangrijkste bronnen van directe aerosolemissies in Nederland. (2013)
Bronnen van PM2.5 geven ook een indicatie van belangrijke bronnen van ultrafijn stof.
TEESING
Vuurhaarden Consumenten, Sfeerverwarming woningen
26%
Varend NPC, Containerschepen
17%
Roken van sigaretten
14%
Uitlaatgassen lichten bedrijfsvoertuigen diesel autosnelweg
7%
Varend NPC, Roro lading/autoschepen
7%
SBI 24 (per bedrijf): Vervaardiging van metalen in primaire vorm
7%
Varend NPC, Chemie/Gastankers
6%
Mobiele werktuigen landbouw
6%
Uitlaatgassen personenauto's diesel, autosnelweg
5%
Mobiele werktuigen Bouwsector
5%

Toepassingen

- In woningen van particulieren
- Als hoofdverwarming
- Als bijverwarming
- In tuinen van particulieren

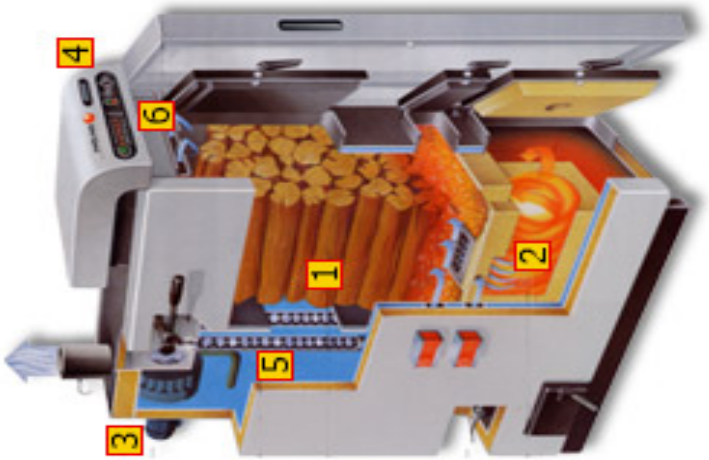
1: De verwarming van de woning

Houtkachels van allerlei merken
afmetingen en soorten

De open haard

Rendement: 10%

Grote eenheden voor woningverwarming

Segmenten van de houtkachel branche

Houtkachels< 18 kW voor de particuliere markt.

Houtkachels > 18 kW voor de zakelijke markt.

Hieronder de emissies van een kalverfokbedrijf uit Nijkerkerveen

Bijvoorbeeld:

- De bovengenoemde kleinere houtkachels
- Houtkachels voor bedrijven, zoals landbouwbedrijven (verwarming van kalvermelk; pluimveebedrijven; overdekte zwembaden).

Voordelen

Opbrengst aan energie uit biomassa in 2008:

- Bij particulieren:7,1 PJ
- Bij bedrijven: 2,5 PJ
- (1 Joule is de energie die geleverd moet worden voor 1 Watt gedurende 1 seconde.)
- 1 Peta Joule = 10(15) Joule

Uit Statusonderzoek 2010

- Dit zijn schattingen van het CBS. Dit gaat uit van 1,3 miljoen houtkachels en open haarden bij particulieren. (=20% van de woningen).

Onzekerheidsmarge: 50%

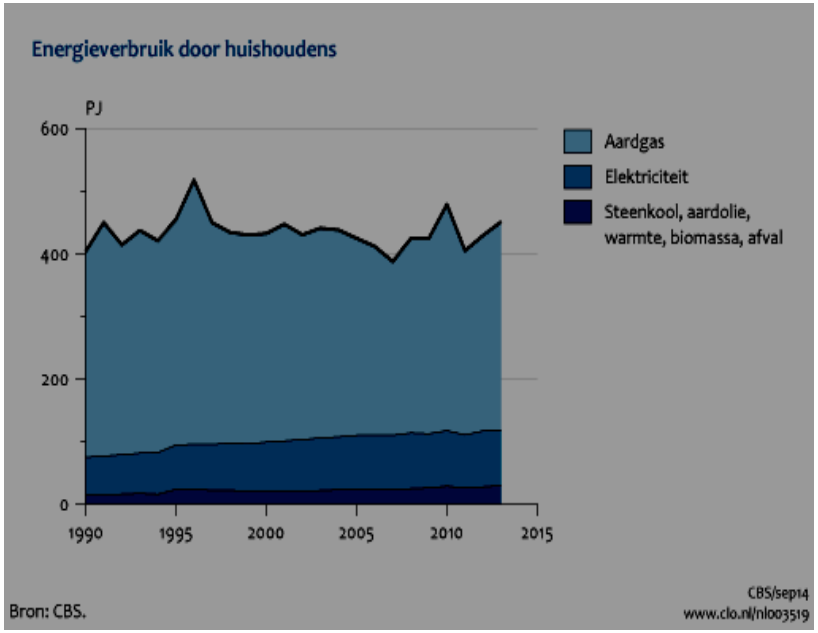
Mail van Frans Debets

- Aardig of interessant om te melden dat in de EU telling voor duurzame energie houtstook meetelt. Nederland komt moeizaam vooruit met duurzame energie, maar in onze “prestatie (nu 100 PJ)” wordt de particuliere houtstook ook meegeteld voor 13PJ. Dat is dus 13% van de totale DE productie. Net zoveel als bijmenging biobrandstoffen (ook 13%). De milieueffecten van de kleine houtstook zijn rampzalig zoals je weet. Als we dit zouden verbieden zou Nederland nog verder terugzakken naar onder de 5%.
- Biomassa is nu 70% van onze duurzame energie, dus 70% van 5% = 3,5%. Vergelijk bv. Oostenrijk dat 10% van zijn energie uit biomassa haalt, vrijwel volledig houtstook

Energieverbruik fossiele brandstoffen Nederland

aardgas plm. 320 PJ

Betreft: fossiele brandstoffen

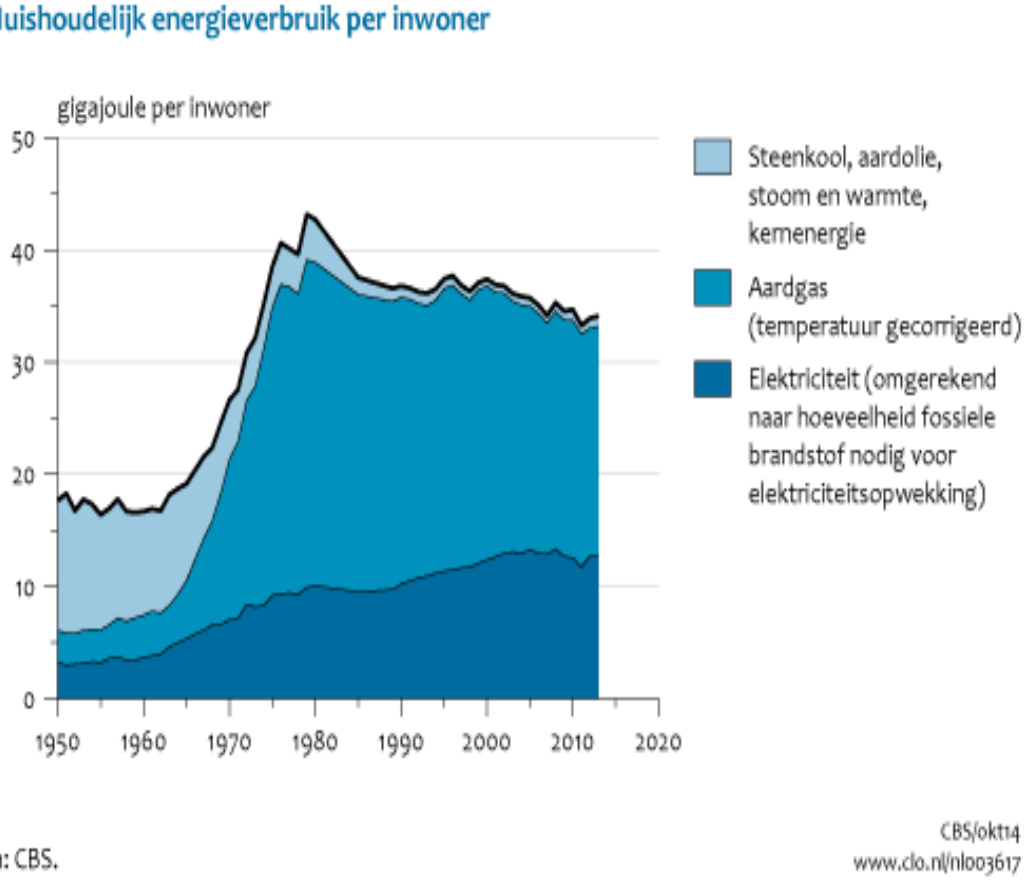
Bron: CBS

Huishoudelijk energieverbruik

35 Gigajoule

Per jaar per

inwoner

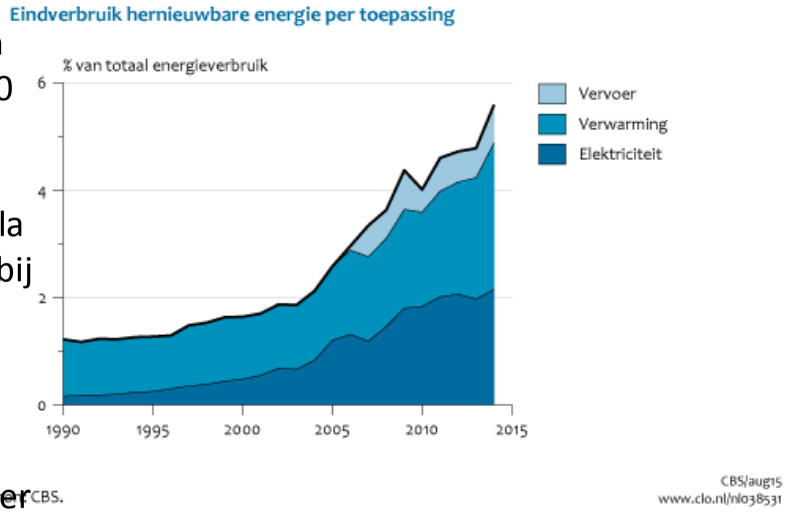

Energie uit Biomassa

- Bericht uit Doezum, gemeente Grootegast
- In Nederland komt bij het onderhoud van natuur, bermen en woonomgeving ongeveer 10 miljoen ton organisch afvalmateriaal zoals snoeihout, groente- fruit en tuinafval en mest vrij (biomassa). In Noord Nederland komt er zo'n 4 miljoen ton biomassa vrij.
- Het gebruik van biomassa levert een bijdrage aan een duurzame energievoorziening. De provincie Groningen doet daar actief aan mee. Zo verzamelen we het gras uit bermen van bepaalde provinciale wegen om te vergisten en extra biogas te produceren.

Hernieuwbare Energie

Het verbruik van hernieuwbare warmte steeg in 2014, net als in 2013, met een kleine 10 procent naar 54 petajoule. De afvalverbrandingsinstallaties en de houtkachels bij huishoudens zijn een belangrijke bron van hernieuwbare warmte. De warmteketels bij bedrijven droegen echter het meest bij aan de toename.

Onze energiemeter

Gemiddeld gebruik

- Gemiddeld aardgas gebruik per gezin: 1.560 m3 per jaar = 2.700 kg CO2

Betekenis waarden

- Kilo =10_3
- Mega = 10_6
- Giga =10_9
- Tera = 10_{12}
- Peta = 10_{15}
- Exa = 10_{18}

Overheid wil de bijdrage houtkachel aan DE niet missen

Houtkachelbezit aangemoedigd door de overheid

Plan om uitbreiding houtkachelbezit op te nemen in NEN 7120.

Sinds 1 juli 2012 zijn de *energie prestatienormen* voor woningen en utiliteitsbouw vervangen door de norm voor energieprestatie voor gebouwen. Hierdoor is de bepaling op verschillende onderdelen gewijzigd. In deze regeling wil men hout stook onderbrengen.

Bijdrage houtstook aan greenhouse effect

- Table 1.1 Environmental Impact Points (EIP) according to the Ecological Scarcity Method for heating with
- wood chips (base case for greenhouse effect), data from [Kessler et al. 2000].

	[EIP/GJ]	[%]
• NOX	13 030	38.6%
• PM 10	12 600	36.5%
• CO2	670	2.0%
• SOX, NH3, CH4, NMVOC, primary energy, residues, and others	8200	22.9%
Total	34 500	100%

Bron: Klippel en Nussbaumer

Hoeveelheid brandstof uit biomassa moeilijk vast te stellen

- Vanwege bv. onderstaande praktijken

Uitkomst onderzoek 1993 van TNO

Component		Emissie
CO	(gr/kg)	10 - 270
Giftigheidsindex*	(-)	1 - 30
Deeltjes	(gr/kg)	1 - 40
CxHy	(gr/kg)	0 - 35
PAK	(mg/kg)	20 - 1000
NOx	(gr/kg)	0,2 – 0,8
PCDD/F	(ng TEQ/kg)	1,6 – 29*
Geur	(1000 ge/kg)	110 - 27000

- =(CO/CO2)* 100 (=giftigheidsindex)
- Giftigheidsindex mag niet hoger zijn dan 1; volgens TNO 1996.
- Voor gesloten haarden: 1,6 – 3,3 ng TEQ/kg hout
- Voor de open haard: 13 – 29 ng TEQ/kg hout

Uitstoot houtkachel/ dieselmotor

PAH concentrations in particles from badly operated wood stove and in Diesel soot [Klippel & Nussbaumer 2007 a]. Mg/kg hout.

	Woodstove	Diesel
• Acenaphthylene	129	7.1
• Acenaphthene	17	< 3
• Fluorene	173	< 3
• Phenanthrene	231	3.7
• Anthracene	65	< 3
• Fluoranthene	154	< 3
• Naphthalene	13	42
• Pyrene	170	< 3
• Chrysene	54	< 3
Benzo(a)anthracen e	44	< 3
• Benzo(b)fluoranthene	30	< 3
• Benzo(k)fluoranthene	11	< 3
• Benzo(a)pyrene	25	< 3
• Indeno(1,2,3-cd)pyrene	9	< 3
• Dibenzo(a,h)anthracene	< 8	< 3
• Benzo(g,h,i)perylene	< 8	< 3
• ----------	----------	----------
• Total PAH	1120	53

Onderzoek 1996 TNO in opdracht ministerie van VROM na instelling Besluit Typekeuring

- Dit onderzoek moet de verhouding CO/PAK vaststellen. Gebleken is, bij vorig onderzoek, dat lage uitstoot CO gepaard gaat met geringere PAK emissies. Althans meestal.
- Gemiddelde VROM-PAK emissie bedraagt 34mg/kg hout voor kachels en inzethaarden die minder dan 60 gr CO/kg hout emitteren
- De gemiddelde VROM-PAK emissie bedraagt 167 mg/kg hout voor kachels en inzethaarden die meer dan 60 gr CO/kg hout emitteren

Er wordt op allerlei manieren gewerkt aan reductie van bezwaren

- Dat zijn: de desastreuze effecten door de emissies van deze kachels. Voor het eerst beschreven door Peter Okken van het toenmalige IVEM in 1982.

  Zoeken naar:

- verbeterde ontwerpen.
- 1993 : kies het beste ontwerp uit bestaande houtkachels. Onderzoek naar 4 typen door Sulilatu en van Loo, TNO-MEP. Geen van de kachels voldoet.

  1996: onderzoek naar uitstoot van PAK’s door Sulilatu en Hesseling.

Instelling van de typekeuring van houtkachels

- In 1997 moeten nieuwe houtkachels voldoen aan de zogenaamde typekeuringswet.
- Verhouding CO en O2: Een vrijstaand model kachel mag niet meer dan 0,4 vol% CO op 13% O2 vormen.
- Bij deze verhouding zou de uitstoot van PAK's het laagst zijn. Althans, meestal. **En onder laboratorium omstandigheden.**

2004 wordt de Typekeuring afgeschaft onder staatssecretaris Geel

- De typekeuring wordt ontdoken (voor 20%)
- Het is een economische maatregel
- In de praktijk bleken typekeur kachels schadelijk
- De EU verbiedt de verkoop:
  De regel verstoort de mark-werking
  Sindsdien mogen alle soorten Houtkachels weer worden verkocht in Nederland

Handboek Sfeerverwarming 2000 van VROM

- Voorschriften voor goed stoken
- Tabel met uitkomsten van metingen vele verbrandingsstoffen:
- O.a. bijdrage aan fijnstof: 11%; 41.500 ton/pj
- benzo(a)pyreen: 33%; 3,68 ton/per jaar
- Na deze publicatie verklaart VROM het probleem voor opgelost.

Bewijs van VROM voor vorenstaand standpunt

- Publicatie van TNO- MEP R2002/148
  "BaP concentratie in woonwijken ten gevolge van open haarden en houtkachels"
- 29 maart 2002
- Van J. den Boeft
- En J.H.J. Hulskotte
- Hierin staat dat de aanstaande norm voor BaP nergens in Nederland overschreden gaat worden.
- Onzekerheidsmarge: 40%
- Tot 2009 is dit rapport toonaangevend.

Kamervragen Remi Poppe 2008

Vraag 5

- **Welke eisen stelt u aan kwaliteit van brandbare materialen bij het stoken van houtkachels? Acht u het geen gevaar dat bij het stoken andere producten dan hout worden mee gestookt? Wie is verantwoordelijk voor de controle hierop en hoe gaat u die handhaven?**

Antwoord van minister Ella Vogelaar (2007-2008)

Antwoord:

- Eisen aan de kwaliteit van het gebruikte hout zijn voor de stook van houtkachels op huishoudelijke schaal moeilijk af te dwingen. Controleren en handhaven van eventuele regels is praktisch onhaalbaar. Verantwoord stookgedrag wordt zoveel mogelijk bevorderd door voorlichting aan de consument (bijvoorbeeld via de website van Milieucentraal).

Remi Poppe:

- Vraag 6: **Deelt u de mening dat houtkachels substantieel bijdragen aan ongecontroleerde uitstoot van fijnstof, dioxines en ander stoffen? Zo ja, op welke wijze gaat u de schadelijke uitstoot van houtkachels voorkomen? Zo neen, waarom niet?**

Antwoord van Vogelaar

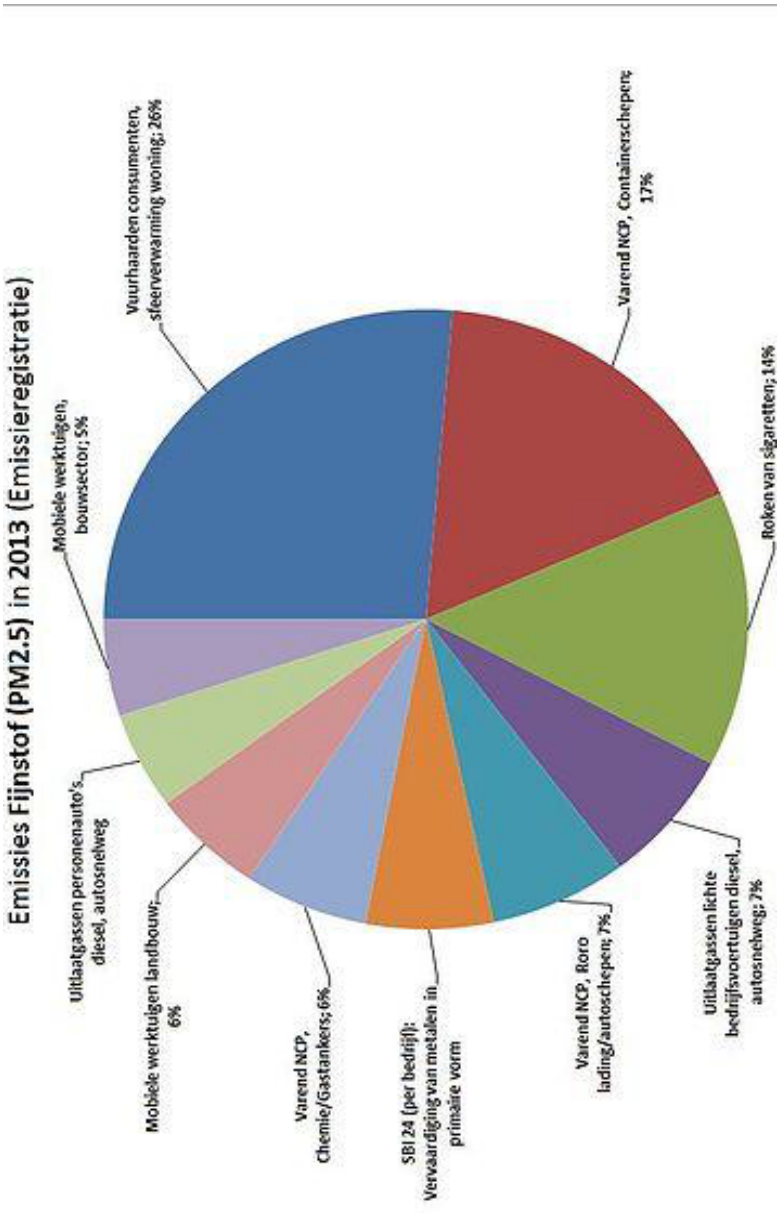
deel 1

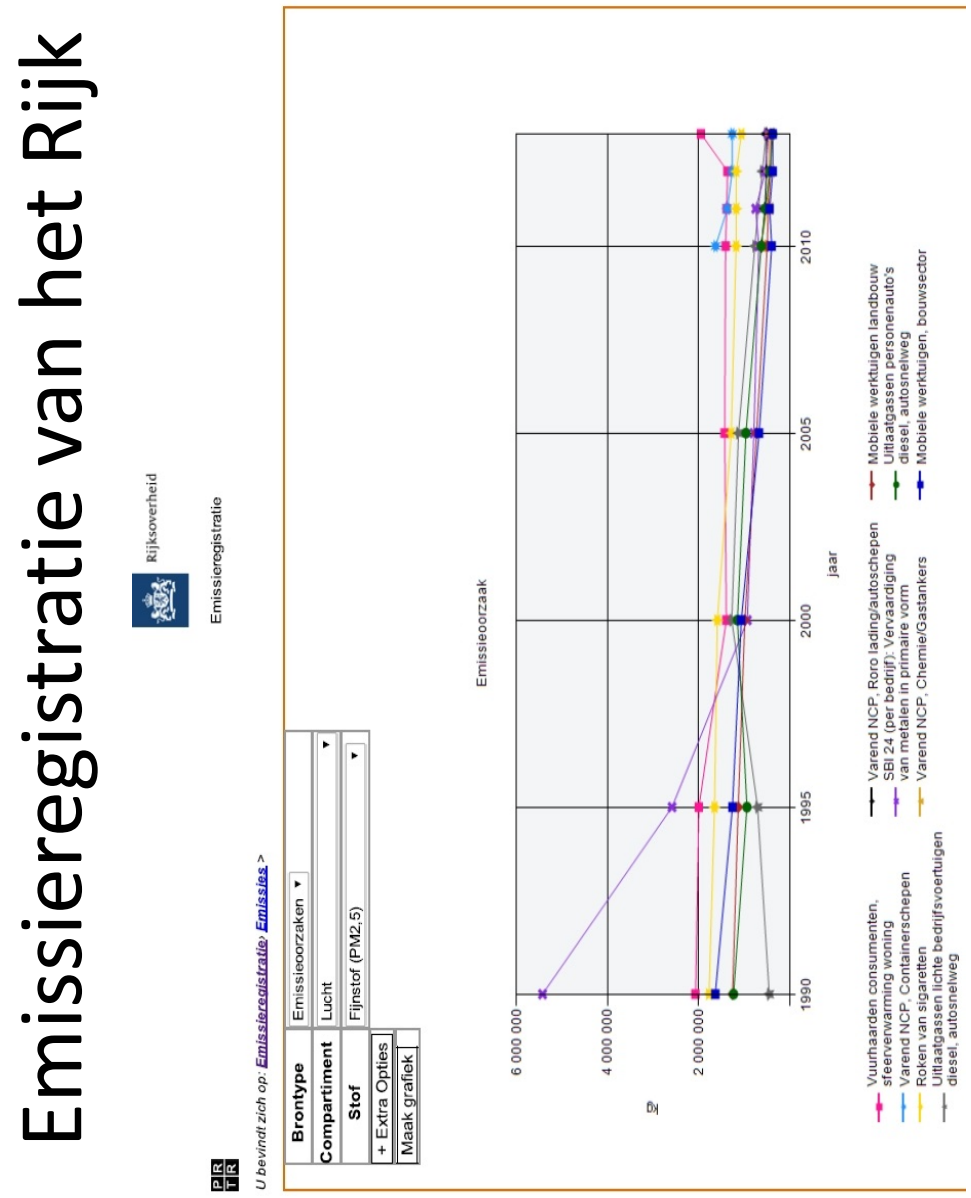
- De bijdrage van de emissies van houtkachels (inzethaarden en vrijstaande kachels) aan de totale emissies in Nederland van belangrijke stoffen zoals NO_x en fijn stof (PM_{10}) is bescheiden (0,2 % respectievelijk 3,7% van de totale nationale emissie). In het fijn stof zijn diverse componenten aanwezig zoals polycyclische koolwaterstoffen (PAK's), dioxines en een aantal metalen. Het aandeel van de emissie van deze stoffen via houtstook in huishoudens in de totale nationale emissie voor deze stoffen is 3 – 5%.

Antwoord Vogelaar deel 2

- In opdracht van VROM heeft TNO in 2002 een schatting gemaakt van de bijdrage van openhaarden en houtkachels aan de lokale concentraties van benzo(a)pyreen (BaP) als belangrijke indicatorstof voor de PAK's en fijn stof (Den Boeft en Hulskotte, *BaP-concentraties in woonwijken ten gevolge van openhaarden en houtkachels*, TNO-rapport nr. R 2002/148, maart 2002). In een woonwijk werd zeer lokaal een maximale jaargemiddelde bijdrage berekend voor BaP van 0,2 ng/m^3 en voor fijn stof (PM_{10}) ca. 0,4 mg/m^3. Deze concentratiebijdragen zijn beperkt.

Werkelijke emissies houtkachels 2013

Emissieregistratie van het Rijk
Rijksoverheid
Emissieregistratie
U bevindt zich op: Emissieregistratie› Emissies >
Brontype
Emissieoorzaken
Compartiment
Lucht
Stof
Fijnstof (PM2.5)
+ Extra Opties
Maak grafiek
Emissieoorzaak
6 000 000
4 000 000
2 000 000
kg
1990
1995
2000
2005
2010
jaar
Vuurhaarden consumenten, sfeerverwarming woning
Varend NCP, Containerschepen
Roken van sigaretten
Uitlaatgassen lichte bedrijfsvoertuigen diesel, autosnelweg
Varend NCP, Roro lading/autoschepen
SBI 24 (per bedrijf): Vervaardiging van metalen in primaire vorm
Varend NCP, Chemie/Gastankers
Mobiele werktuigen landbouw
Uitlaatgassen personenauto's diesel, autosnelweg
Mobiele werktuigen, bouwsector

27 september 2013 Betreft Kamervragen lid Van Veldhoven (D66) over bijdrage aan luchtvervuiling door houtkachels

- Vraag 2:
- Deelt u de zorgen die worden geuit op deze website* over de risico's van houtrook? Kunt u uw mening toelichten?

  Antwoord: Helaas valt op basis van de beschikbare kennis niet eenduidig en objectief aan te geven in welke mate gezondheidsrisico's daadwerkelijk aanwezig zijn. Vaak is het een probleem van hinder.

*www.houtrook.nl; van Frank Stokman

Vraag 4

Hoe beoordeelt u de bevindingen uit dit rapport dat houtrook lokaal voor bijna 1/3 kan bijdragen aan de hoeveelheid PM10 in de lucht en voor zelfs 39% aan de hoeveelheid PM2,5 in de lucht? Kunt u aangeven in hoeverre volgens u houtrook bijdraagt aan de hoeveelheid PM2,5 en PM10 in de lucht?

De gerapporteerde metingen van ECN betreffen een beperkt aantal dagen in de winterperiode op een locatie waar relatief veel houtstook voorkomt, en zijn daarmee waarschijnlijk niet representatief voor het landelijke en jaargemiddelde beeld voor de bijdrage aan de concentraties van fijn stof.

Hoogachtend,
DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
Wilma J. Mansveld

Wat zijn die nadelige stoffen?

Onder andere:

- Koolmonoxide
- Aldehyden, derivaten: formaldehyde; **acroleïne**; propionaldehyde; acetaldehyde; furfural.
- Furanen: benzeen.
- Alkyl benzenen: tolueen.
- Deeltjes Organisch Carbon (OC) en Elementair Carbon (EC) .
- PAK’s: fluoreen; phenantreen; fluorantreen; benzofluoranthenen; benzo(e)pyreen; **benzo(a)pyreen.**
- Zware metalen
- Fenolen
- Ketonen.
- Dioxines (PCDD)F
- PM0,1-10; nanodeeltjes nog niet onderzocht.

Effecten van bovengenoemde gifstoffen

- Hart- en vaatziekten
- Longaandoeningen
- Mutagene effecten (aantasting van genetisch materiaal)
- Aantasting van de slijmvliezen
- Hoofdpijn
- Duizeligheid
- Ademhalingsproblemen
- Carcinogeen (kankerverwekkend)

Enkele stoffen hebben grenswaarden

- Acroleïne : licht ontvlambare stof; zwaarder dan lucht. Kan worden opgenomen door de huid en worden ingeademd. Effect: tranende ogen; keelpijn; longoedeem, ook na enige tijd.
- Drempelwaarde 20 microgram/m3
- 0,1 ppm.
- Benzo(a)pyreen: vanaf 2013: 1 ng/m3,= 1 nanogram per m3.
- Benzo(a)pyreen is een PAK. Vanwege de hoge carcinogene vermogen indicatief voor aanwezigheid PAK.
- BaP gehalte bij stoken afval: 30 mg/kg hout.

Onderzoek in Oslo

- In de stad Oslo stoten 75.000 kachels en open haarden jaarlijks 400 ton PM10 uit. Daarvan zijn 17.000 toestellen in gebruik in de binnenstad, die 90 ton per jaar uitstoten. De door PM10 veroorzaakte gezondheidseffecten en daaraan gerelateerde kosten voor volksgezondheid worden in een uitvoerige studie uit 2000 voor Oslo geschat op 245 euro per kg PM10, ofwel 98 miljoen euro per jaar voor heel Oslo. Daarvan wordt alleen 22 miljoen in de binnenstad veroorzaakt.
- Bron: J. Koppejan 2010
-

American Lung Association

- **"We urge EPA to swiftly adopt rigorous, health-protective standards for all classes of residential wood heaters that require the best emission reduction systems."**
- **(I.t.t. wat Wilma Mansveld beweert)**

De uitstoot van houtkachels hangt af van:

- Diverse typen kachels
- Verschillende manieren van stoken (brandstof!)
- Verschillende weersomstandigheden

Rapportage van onderzoeken

1. Laboratoriumonderzoek
2. Literatuuronderzoek; dat wil zeggen: onderzoek op grond van rapporten van anderen. Bijvoorbeeld Buro Blauw en CE Delft

EFFECTEN LUCHTEMISSIES HOUTKACHELS
Vervolgonderzoek op basis van recente meetgegevens
Rapportnummer: BL2011.5359.01-V03
1 september 2011

Beoordeling rapport Luchtemissies houtkachels

Rapport
Delft, juli 2010
Opgesteld door:
C.E.P. (Ewout) Dönszelmann
D. (Dagmar) Nelissen

Onderzoek aan kachels particulieren

,

Open haarden:

1. veel geïnstalleerd in de jaren ‘70 en ‘80 van de vorige eeuw. Zeer laag rendement, hooguit 10% à 20% doordat de luchttoevoer oncontroleerbaar is.

Grote uitstoot van stof en koolwaterstoffen. (CxHy)

Inzethaarden (oude) 50% rendement, nieuwe: 75% rendement.

2. 5,7 kg en 5,1 kg hout per uur: CO 35 gram/kg en 32 gram/kg hout.

fijnstof: 2 gram/kg en 1 gram/kg.

PCDD/F (dioxine): 29 ngTEQ/kg en 13 TEQ/kg

bron: 1. Koppejan 2010

2. Sulilatu en van Loo (1993)

Kacheltypen en gebruik

De gegevens uit Tabel 3.2 zijn afkomstig uit het parkmodel van Procede Biomass.

Tabel 3.2 Typische gebruiksdata voor verschillende typen houtkachels uit het parkmodel van Procede Biomass voor 2009 [12]

	Rendement	***Afgegeven vermogen (kW)***	***aantal uren per jaar***
open haarden	10%	1,5	70
inzet, ongekeurd	50%	7,0	291
inzet, gekeurd	60%	7,0	291
Inzet, DIN+	72%	7,0	302
vrijstaand, ongekeurd	60%	7,0	509
vrijstaand, gekeurd	75%	7,0	509
vrijstaand, DIN+	75%	6,0	528

Tabel 3.3 Typische emissiefactoren voor verschillende typen houtkachels (g/kg brandstof) [12]

Vrijstaande kachels gemiddelde waarden

Open haard				
Component	ongekeurd	gekeurd	DIN*plus*	
CO	50	100	60	15
Totaal stof	7,0	3,0	0,5	0,8*
PAK(10)	0,05	0,09	0,058	0,01
NOx	2,1	2,1	2,1	2,1
CxHy	7,5	15,0	2,0	1,2

Tabel 3.4 Typische emissiefactoren voor verschillende typen houtkachels (mg/MJ nuttige warmte) [12]

Component	Open haard	ongekeurd		gekeurd		DIN*plus*	
		inzet	vrijstaand	inzet	vrijstaand	inzet	vrijstaand
rendement	10%	50%	60%	60%	75%	72%	75%
CO	31.250	12.500	10.417	6.250	5.000	1.302	1.250
Totaal stof	4.375	375	313	52	42	69*	67*
PAK(10)	31	11	9	6	5	1	1
NOx	1.313	263	219	219	175	182	175
CxHy	4.688	1.875	1.563	208	167	104	100

Manier van stoken

Een goede houtkachel kan zeer hoge fijn stof emissies hebben (bestaande uit zouten, teren en roet) indien deze wordt gesmoord (mg/m3 totaal fijn stof bij 13% O2) [15]

	(*Ideale condities* 2 x 0,7 kg droog hout per vulling	Typische deellast condities 3 x 1,5 kg per vulling	Gesmoorde luchttoevoer
Zouten:	<20	<20	<20
Roet	<20	<100	5.000
Teren	<5	400	10.000
Totaal	<50	500	15.000

Resultaat optie 3:

Berekening Blauw uitstoot alleenstaande houtkachel

Tabel 4.1 Gehanteerde uitgangspunten bij de modelberekeningen voor alleenstaande kachels

Algemene gegevens	**Waarde**	**Eenheid**
Houtverbruik	1,8	kg/u
Emissiehoogte	8	m
Gebouwafmetingen	(l*b*h)	10*6*7,5 m
Pijpdiameter	0,15 m	
Afgasdebiet	24,6	m3/u
Rookgastemperatuur	330	0C gr. C)
Stookduur	572	u/j
Emissiegegevens Worstcase		
Doorsnee situatie (goed stookgedrag)	3254	[mg PM10/u]
Worstcase situatie (slecht stookgedrag)	16.200	[mg PM10/u]

Vorige pagina: W.C.: 15000/m3. Dan: 2,6 * 15000= 39000
Blauw vindt dat de 24-uurs jaarnormen volgens bovenstaand model niet worden overschreden.

Auteurs kopiëren elkaar

Blauw 2009

Tabel 3.2 Emissiefactoren voor diverse componenten die vrijkomen bij kachels en open haarden bij volledige verbranding

Component	**Literatuur bron**	**Emissiefactor (mg/k g hout)**	
Totaal stof		kachel	Open haard
	Bakkum 1987 (23)	5000	2500
	Slob 1993 (19)	10000	10000
	Spitzer 1998 (24)	2290	
	Gekozen waarde	**2290**	**6250**
PM10			
	Bakkum 1987 (23)	2500	2500
	Slob 1993 (19)	9000	2500
	Hulskotte 1999 (25)	4000	2500
Gekozen waarde		**1145**	**3125**

Geur2 **Buro Blauw 2009 (26)** **686100**

Gekozen waarde totaalstof en PM10 klopt niet. PM10 is 80 à 90% van de waarde aan totaalstof. Dat komt dus neer op 1832 à 2061 mg/kg hout, volgens bovenstaande waarden

Oordeel van Prof. Dr. W. Maenhaut over modelstudie Blauw

Ik vrees dat het modelleerwerk van Blauw met een ernstige korrel zout moet worden genomen.
Mijns inziens kan de bijdrage van houtverbranding het best worden bepaald via metingen van levoglucosan in fijn stof. Het zou goed zijn dat men in Nederland ook meer gebruik maakt van deze toch wel betrouwbare tracer dan te vertrouwen op twijfelachtig modelleerwerk.
Beste groeten,
Willy Maenhaut

Meetresultaten in laboratorium in de praktijk niet van toepassing

REAL-WORLD PARTICULATE EMISSIONS FROM WOOD HEATERS: A REVIEW

John J. Todd
Director, Eco-Energy Options Pty Ltd, Hobart;
Adjunct Prof Edith Cowan University, Faculty of Computing, Health and Science

Real-world emissions of particles
are characterised by large variations from household to household (by a factor of 13 in results reviewed in this study) and from day-to-day
in a single household (typically by a factor of around 8).

Eigen onderzoek Todd

Todd and Greenwood (2006) also carried out emission measurements in the laboratory using simulated real-world operating conditions. Four heater models were tested. Simulated real-world emission results were 4 to 6.5 times greater than emissions measured using operating conditions specified in AS/NZS4012:1999. The heater models were not tested in people's homes.

2. De door Blauw gemeten totaal stofemissie is **108 mg/m3**; hierna volgt een omrekening naar een situatie van 13vol% O2 in de rookgassen.

In de meting met filter aan het uiteinde van de pijp, bleek er maar een percentage van 11% O2 te worden toegevoegd. Meer was niet mogelijk met deze kachel. Daarna rekent Blauw de uitkomst naar beneden met aanname van 13% O2.

Blauw past de O2-referentie reeds toe in tabel 5.5 en komt dan tot de waarde van **totaalstof: 81,9 mg/m3. Vervolgens wordt er een niet nader verklaarde meetfout opgevoerd, waarna de totaal stofconcentratie 68,9 mg/m3 bedraagt.**

Citaat uit mijn verweerschrift

Zwembadhoutkachel in Siebengewald; Noord-Limburg. Onderzoek door Blauw

Nog een truc van Blauw in Noord-Limburg

- Het fijnstof werd afgevangen met een filter aan het uiteinde van de pijp.
- Truc 1 was, dat de afvang startte nadat de kachel 15 tot 30 minuten had gebrand.
- Truc 2 was, dat afvang aan de pijp de z.g. condensables niet meeneemt. Dat zijn gasvormige deeltjes die in de koude lucht hard worden. De waarden kunnen dan 3 tot 5 maal hoger liggen.

ECN, Emissies van houtstook door huishoudens.

Door P. Kroon en H.P.J. de Wilde

April 2012

- *Fijn stof gemeten met of zonder condenseerbare koolwaterstoffen*
- In de hier gebruikte emissiecijfers van fijn stof is alleen het gewicht van de vaste kern van de stofdeeltjes opgenomen. Bij een slechte verbranding, zoals in veel houtkachels en haarden regelmatig voor komt, ontstaan er ook veel condenseerbare koolwaterstoffen (zoals PAK's), die zich bij het afkoelen van de rook in de buitenlucht op de vaste kern van het fijn stof afzetten.

Science for Environment Policy

EU publicatie 17 january 2007

Wood smoke major source of pollution in winter

Over half of organic air pollution in Europe during winter comes not from fossil fuel burning, but from home fires, and burning of agricultural and garden waste products, according to new results published by the EU-funded CARBOSOL1 project. Restricting these sources of humanmade emissions could cut pollution significantly, with immediate benefits to public health and a positive impact on climate change.

Vervolg Science

This is the first Europe-wide effort to identify the source of air pollutants. The French and Austrian investigators
found that pollution from residential wood burning was surprisingly high during winter months, with between 50 and
70 per cent of carbon in the atmosphere derived from burnt cellulose.

Vervolg Science

The scientists used chemical tracers to identify the source of pollution. The sugar **levoglucosan,** which is produced when cellulose is burnt, allowed them to identify emissions resulting from burning biomass. The radioactive carbon 14 isotope was also used as an indicator of carbon pollution from wood and agricultural burning.

Verschillende meetmethoden

- De methode om het aandeel PM2.5 en PM10 afkomstig van houtrook is uitgevonden door Ir. Simoneit in 1999.
- De gidsstof levoglucosan ontstaat uit verbranding van cellulose.
- Hierdoor kan te midden van PM uit andere bronnen het aandeel PM uit houtstook worden vastgesteld

Kort onderzoek me gidsstof levoglucosan in Schoorl en Burgervlotbrug door G.P.A. Kos en E.P. Wijers, 2009

“Met het gevonden verschil aan levoglucosan gehaltes en massaconcentraties, die gevonden werden bij monstername bij luchtaanvoer uit westelijke richtingen, kon aangetoond worden, dat er een significante houtrook belasting op leefniveau is in woonwijken waar met hout gestookt wordt. Het aandeel van lokale houtrook aan lokaal fijnstof wordt voor de onderzochte periode geschat tussen 9% en 27% voor PM10 en tussen 30% en 39 % voor PM2.5.”

Wat zegt de rechter ervan?

Wat is er aan wetgeving in Nederland?

- Artikel 7:22 Bouwbesluit 2012:
- 'Onverminderd het bij of krachtens dit besluit of de Wet milieubeheer bepaalde is het verboden in, op, of aan een bouwwerk of op een open erf of terrein voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten of werktuigen te
- gebruiken, waardoor:
- a. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze rook, roet, walm of stof wordt verspreid;
- b. overlast wordt of kan worden veroorzaakt voor de gebruikers van dit bouwwerk, open erf of terrein;
- c. op voor de omgeving hinderlijke of schadelijke wijze stank, stof of vocht of irriterend materiaal wordt verspreid of overlast wordt veroorzaakt door geluid, trilling, elektrische trilling daaronder begrepen…..

Enkele van mijn procedures 2000-20014

- 2000: tegen de gemeente Bedum. Regionale rechter: gemeente heeft te weinig onderzoek verricht.
- Tegen gemeente Hulst, Zeeland. Regionale rechter Middelburg: onderzoek gemeente Hulst ontoereikend.
- Tegen gemeente Nijkerk. Viel onder de WABO. Via regionale rechtbank t/m de Raad van State: de gemeente is niet verplicht metingen of analyses van emissies te maken, volgens de rechter. Het betreft een houtgestookte cv, waarmee ook een kalverstal wordt verwarmd. Vergunningplichtig; emissiegrens volgens de NeR: 100 mg/m3. Inspectiemethode: snelle waarneming vanuit auto. In feite valt uit de rookontwikkeling af te leiden, dat er o.a. afval wordt verbrand. Resultaat:

Visueel effect

Verder procedures

- Procedure te Siebengewald in Noord-Limburg, gemeente Bergen N-L.
- Eerste ronde: gemeentejurist onder indruk van de gevaren, vaardigt een stookverbod onder dwangsom uit. Beroep stoker bij B&W Bergen:

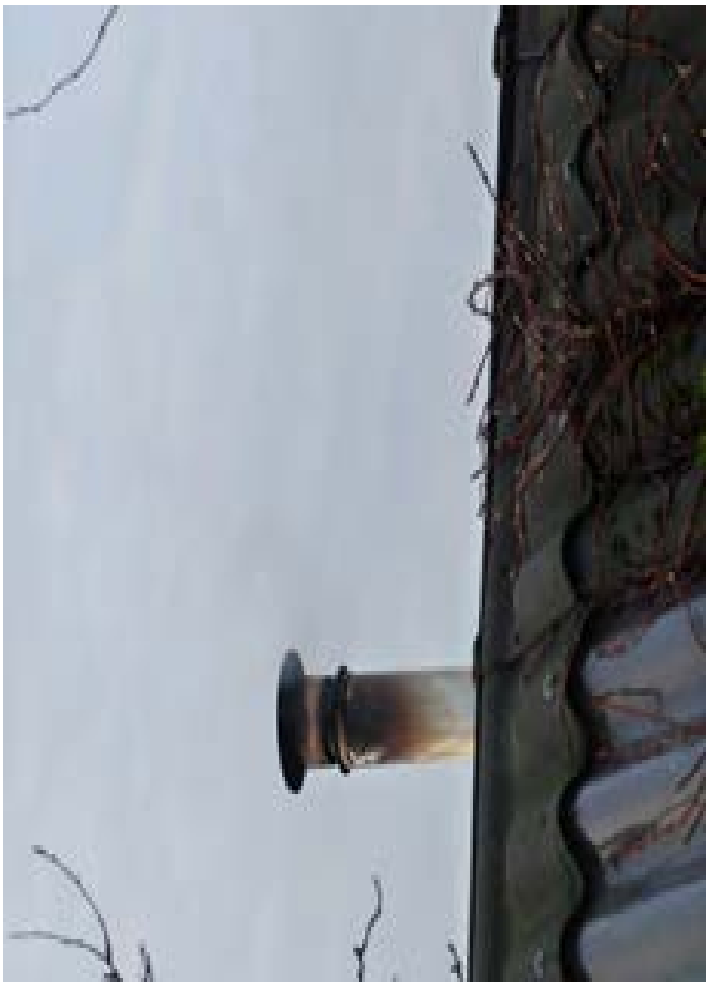
  Verbod ingetrokken. Beroep bij rechtbank Roermond: verbod gehandhaafd.

  Gemeente Bergen gaat in beroep tegen stookverbod bij de RvS. Stookverbod gehandhaafd. Onderzoek gemeente schiet tekort.

Vervolg Bergen Noord-Limburg

- Gemeente doet onderzoek. Om geld uit te sparen leent de gemeente luchtzakken bij de provincie. Gaat opnieuw in beroep bij de rechtbank Roermond. Weer winnen wij: onderzoek niet-professioneel uitgevoerd.
- Gemeente laat vervolgens Buro Blauw metingen verrichten aan de zwembadkachel en gaat daarmee weer naar de rechtbank Roermond. Zie boven. Onderzoek Blauw aan alle kanten defect. Maar de Raad van State accepteert onze analyse niet: argument: er staan geen stempels op.

Procedure Kampen
na ontvangst klacht

Kampen vervolg

- Tijdens de zitting van de hoorcommissie was het advies aan de gemeente om het onderzoek over te doen.
- Dat werd weliswaar ter hand genomen, maar zeer gebrekkig.
- Rechtbank Zwolle wees de klacht af. We besluiten in hoger beroep te gaan.
- Januari 2014 zijn registraties gemaakt met de Dylos. Hoogste waarde: 30.737 deeltjes per ‘cubic foot’. Rapport opgemaakt voor de RvS.

Dit is het meetapparaat van PM2.5 en PM10

Waarden Dylos

Fijnstof Luchtkwaliteit	aantal deeltjes per 0,01 'cubic foot'	indicatie Pm2.5 microgr./m3	indicatie PM10 in microgr./m3
Slecht	>7000	>47	>67
Matig	5000-7000	33-47	48-67
Acceptabel	3000-5000	20-33	29-48
Goed	1000-3000	7-20	10-29
Zeer goed	<1000	<7	<10

Waarde van 7000 deeltjes PM2.5 is slecht. In Kampen gaf de Dylos waarden aan van 20.000 tot hoger dan 30.000.
Zou waarden bereiken in microgrammen, volgens bovenstaande omzetting, tot 211 microgram/m3.

Hoogst gemeten waarde
Grafhorst/Kampen

Conclusie Raad van State

- Door de RvS werd het rapport 2011 van Buro Blauw, het onderzoek van de Noorderhaven, de reactie op kritiek van CE Delft uit 2010, als weerlegging van de registraties van de Dylos, aangehaald. Het verzoek om handhaving werd afgewezen.
- Op grond van een niet-valide rapport.

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK
Uitspraak op het hoger beroep van:

het college van burgemeester en wethouders van Grootegast,
appellant,

- 6.4. Nu het college zich bij zijn besluitvorming op de conclusies van het rapport van Buro Blauw heeft mogen baseren, draagt het college terecht voor dat het voor het onderzoek of de verspreiding van fijn stof leidt tot overtreding van artikel 7.22, aanhef en onder a, van het Bouwbesluit, heeft kunnen volstaan met verwijzing naar de in dat rapport opgenomen conclusies. .....Uit de conclusies van het rapport van Buro Blauw kan worden afgeleid dat ook bij geregeld gebruik van een op zichzelf staande houtkachel die voldoet aan de eisen die het Bouwbesluit daaraan stelt en die wordt gestookt met een vaste houtsoort, geen aantasting van de gezondheid voor omwonenden dreigt in de zin van artikel 7.22, aanhef en onder a, van het Bouwbesluit.

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK
Uitspraak op het hoger beroep van:

[appellante], wonend te Grafhorst, gemeente Kampen,

- Het college heeft verder gewezen op een rapport van Buro Blauw van september 2011. In dat rapport is geconcludeerd dat het zeer onwaarschijnlijk is dat bij alleenstaande kachels in de doorsnee situatie met goed stookgedrag en in de "worst case" situatie met slecht stookgedrag de wettelijke normen voor fijn stof worden overschreden.

“Spatial variations and development of land use regression models of levoglucosan in four European study areas”, door A. Jedynska e.a.

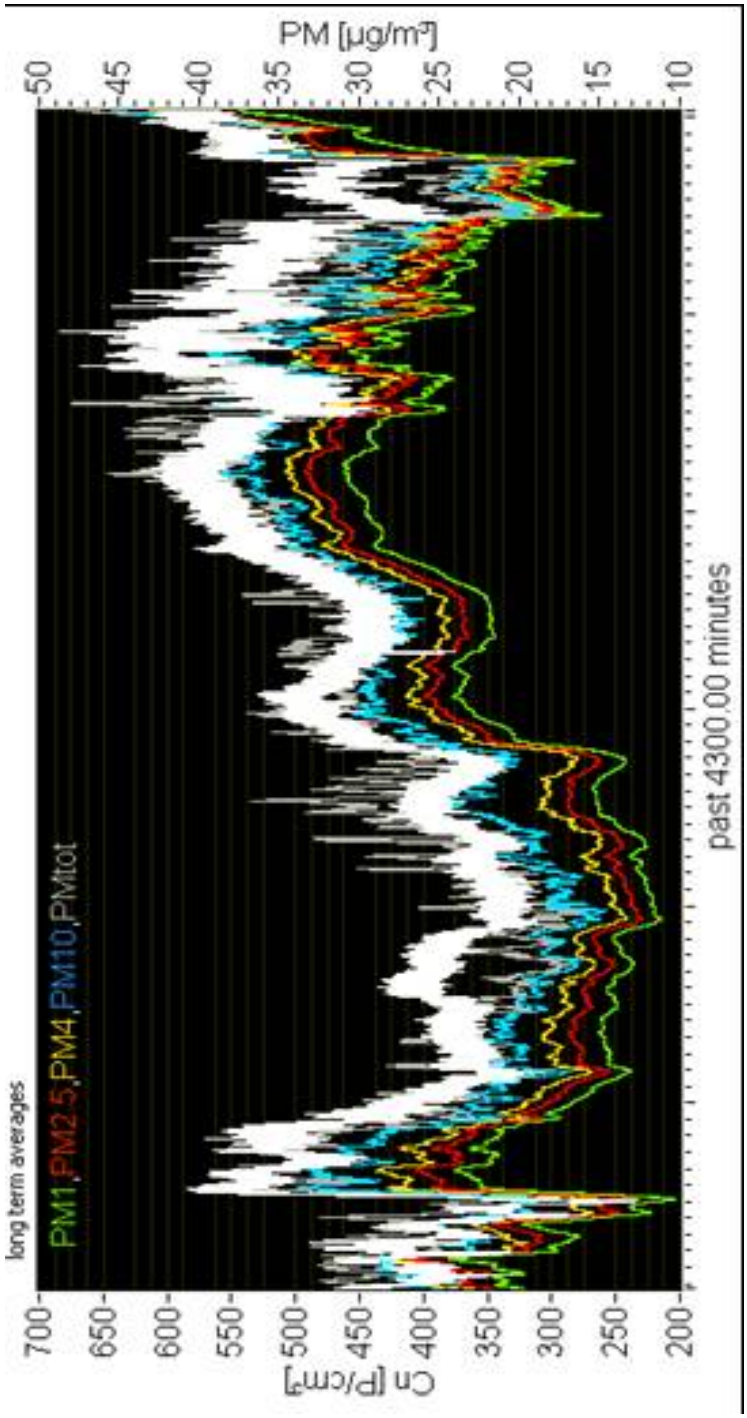
Aleksandra Jedynska:
Levoglucosan
concentrations
in the cold (heating)
period were between 3
and 20 times higher
compared
to the warm period.

The contribution of wood-smoke calculated based on levoglucosan measurements and previous European emission data to OC and PM2.5 mass were 13 to 28% and 3 to 9% respectively in the full year. Larger contributions were calculated for the cold period.

The contribution of wood-smoke calculated based on levoglucosan measurements and previous European emission data to OC and PM2.5 mass were 13 to 28% and 3 to 9% respectively in the full year. Larger contributions were calculated for the cold period.

In the Netherlands the highest concentrations were found in the Groningen area and the lowest in the Rotterdam (Fig. S1). These spatial patterns were opposite to the patterns observed for traffic-related pollutants

Gerard Kos stuurde mij registratie met FIDAS en PALAS

Maatregelen andere landen

- Duitsland: Bundesemissionsschutzverordnung no.2. (BimSchV). De eerste Stufe is 22.3.2010 ingegaan. De 2. is 1.1.2015 in Kraft getreten:
- CO van 250 - 1500 mg/m3
- PM van 40 - 20 mg/Nm3
- Frankrijk: ‘Flamme Vert’ programma. Inruilprogramma. Aangescherpte eisen CO verhouding tot 13% O2.
- België: Plannen in 3 fasen. Stof: 300-200-150 in drie fasen. Na 6 jaar verdere beperkingen.

Schornsteinfegergesetz

Untätig bleiben dürfe man aber nicht, denn erstmals sei der Bürger, verantwortlich dafür dass gesetzlich vorgeschriebenen Emissionsmessungen, Kehrungen sowie Prüfungen der Abgasanlagen und Schornsteine erfolgen. Wer das nicht ernst nimmt, dem drohen Zwangskehrungen und Bußgelder. Die Innung sieht außerdem die Gebäudeversicherung gefährdet, wenn es dann zu einem Schaden kommt.

Mehr Pflichten für Hausbesitzer durch neues Schornsteinfeger-Gesetz | WAZ.de - Lesen Sie mehr auf: http://www.derwesten.de/staedte/duisburg/konkurrenz-fuer-schornsteinfeger-id7439375.html#plx1890295737

Nederland

- Zie boven. Een enkele maal wordt art. 7:22 Bouwbesluit 2012 gehandhaafd.
- Daarvoor art. 7.3.2 Bouwverordening.
- Zaak Nuth: 6-05-2004. Gemeente liet Blauw een voor de stoker nadelig rapport opstellen.
- Stookverbod volgde.
- Zaak Boven Leeuwen: 15-09-2010. Bureau Kersentuin heeft rapport gemaakt. Gunstig voor klaagster.

Vervolg Nederland

- 2009 heeft de landelijke overheid de handhaving van art. 7.3.2 en vanaf 2012 Bouwbesluit art. 7:22, bij de instelling van de NSL, overgelaten aan de gemeenten.
- Het gros van de gemeenten wil niet handhaven. Ook niet tegen extreme vervuiling. Geroep om “normen”. Momenteel wordt de algemene norm van het jaargemiddelde van PM10: 40 microgram/m3 aangehouden. Vanaf 2015 is de norm voor PM2.5: 25 microgram/m3. Deze normen zijn ongeschikt voor het vaststellen van “overlast” door houtstoken.De WHO heeft voor PM2.5 de grens Van 10 microgram/m3 vastgesteld. Met dien verstande dat er geen waarde van PM2.5 is, die onschadelijk is voor mens en dier

Nieuw rapport WHO

- © World Health Organization 2015
- All rights reserved. The Regional Office for Europe of the World Health Organization welcomes requests for permission to reproduce
- or translate its publications, in part or in full.
- The designations employed and the presentation of the material in this publication do not imply the expression of any opinion

- Residential heating
- with wood and coal:
- health impacts
- and policy options
- in Europe and
- North America

- WHO ontleent haar gegevens aan d IARC = International Agency for Research on Cancer

requirements for solid fuel local space heaters
implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign

EU richtlijnen voor emissies houtstoken vanaf 1 Januari 2022

- Rendement:
- Elementen met open front niet minder dan 30%
- Gesloten front voor hout dat niet geperst is: niet minder 65%
- Geperst hout in de vorm van pellets: niet minder dan 79%
- Kooktoestellen niet minder dan 65%
- PM voor open front kachels: 50 mg/m3; O2=13%
- Gesloten front bij gebruik niet geperst hout: 40 mg/m3 O2= 13%
- Gesloten front bij gebruik van geperst hout: 20 mg/m3. O2 =13%

Probleem in Nederland

- Handhaving bij huidige inspectie methoden onmogelijk. Reden: ontkenning van het probleem
- EU geeft aanwijzingen hoe onderzoek moet plaatsvinden.
- Nader onderzoek met gidsstof levoglucosan nodig voor het hele land.
- Alle klachten honoreren; is aanwijzing dat er een overdosis emissie is.
- Normen EU te hoog. Tekst WHO als uitgangspunt nemen.

Wat het publiek in Groningen van houtstoken vindt

- **De GGD gaat onderzoeken hoe de overlast van de rook van houtkachels te meten is.**

Houtrook geeft gezelligheid in een woonwijk.

Eens 16%; oneens 84%.

Trinette Janssen

November 2015

Brief aan de raad - Bewoners Organisatie Bottendaal Hoeveel bewoners kan . . .

Bewoners Organisatie
BOTTENDAAL

reg.nr.: 16.0009003
procesverantw.: BHSO
INGEKOMEN
27 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.: 7.5(
afgedaan:

B7

Aan het wijkmanagement/pa Ewart van der Putten en het wijkbeheer p/a Jolande Spierings
Deze brief geeft de BOB ook aan alle politieke partijen, aanwezig op de debat/inspraak- avond over het kamerverhuur van de gemeente Nijmegen, woensdag 28-9- 2016.

Nijmegen 26 september 2016

Onderwerp: hoeveel bewoners kan Bottendaal herbergen?

Geacht wijkmanagement, wijkbeheer, politieke partijen;

Bottendaal is een wijk met een hoge bebouwingsdichtheid waarin op dit moment meer dan 5.000 mensen wonen op een oppervlakte van slechts 44 ha. met weinig groen. In de bestaande leefbaarheidsbarometers wordt de wijk voldoende tot goed gewaardeerd. Dat willen wij als Bewoners Organisatie Bottendaal (BOB) zo houden en uiteraard verbeteren.

In het *Voorstel Beleidsnotitie Kamerverhuur september 2016* waarderen wij het dat de overlast wordt aangepakt. Maar het *Voorstel* roept ook een aantal vragen op.

In de *Notitie* wordt geen enkele aandacht besteed aan de gevolgen van de toename van overwegend alleenstaanden, (studerend, werkend, arbeidsmigrant, gescheiden, etc.) dit vanwege de bijna ongelimiteerde mogelijkheid om in de vooral 19^{e} -eeuwse schil van onze stad en vooral onze wijk panden te verkameren dan wel te ver-studio-seren (= bouwen van nogal kleine appartementen in woonhuizen met aanvankelijk een andere woonbestemming) met een maximaal aantal onzelfstandige tot nauwelijks zelfstandige woonruimtes (= de woonstudio's).

Daardoor kan het aantal bewoners van Bottendaal flink gaan groeien en wordt het demografisch evenwicht tussen de verschillende bevolkingsgroepen in onze wijk danig verstoord.
In Bottendaal zijn daarvan nu al de gevolgen merkbaar omdat een aantal bewoners zich al niet meer thuis voelt bij een dergelijke eenzijdig bevolkte (en mogelijk straks overbevolkte) woonomgeving en daarom gaan verhuizen of overwegen te verhuizen.

Vele bewoners van Bottendaal en de (BOB), als hun vertegenwoordiger, maken zich dan ook ernstige zorgen over de groeiende verkamering en ver-studio-sering van onze buurt.
Naar ons oordeel behoren bij meer mensen duidelijke regels en meer voorzieningen, zoals (…) adequate bouwbesluiten (m.b.t geluidsisolatie, inpandige afvalopslag, inpandige fietsenstallingen), goede afspraken voor de afvalopslag op straat maar ook meer publieke parkeervoorzieningen (auto en fiets), etc.

Wij vragen ons dus af hoeveel mensen Bottendaal nog kan herbergen en wat de gevolgen gaan zijn van een verdergaande eenzijdige bevolkingsopbouw.

Verder vragen wij ons af hoe de mogelijke registratie van overlast veroorzaakt door kamer- en studiobewoners precies gaat worden vastgesteld, de beleidsnotitie is hier nogal vaag over (een meervoudig te interpreteren formulier). Bovendien zouden wij het op prijs stellen dat de criteria voor de leefbaarheidstoets voor een ieder inzichtelijk zijn. Ook de wijze van het bekend maken van kamer- en studio verhuurders aan bestaande omwonenden, moet naar ons oordeel, eenduidig worden georganiseerd.

Tenslotte is het zeer de vraag of het wenselijk is om niet in te zetten op een goede spreiding van de huisvesting van vooral alleenstaande huishoudens over de hele stad.

Tot zover onze uitingen van ongerustheid en zorg.

Met vriendelijke groet,

Wim de Natris

Voorzitter BOB (Bewoners Organisatie Bottendaal)
Van Dulckenstraat 20
6512 DT Nijmegen
024 323 46 89
wdnatris@planet.nl

Theo Lucassen
secretaris BOB (Bewoners Organisatie Bottendaal
Burghardt van den Berghstraat 68
6512 DP Nijmegen
024-3604627
t.lucassen1@chello.nl

Brief aan de raad - VVD gemeente De Frykse Marren Motie jaarrekening en . . .

reg.nr.: 16 000901 4 Agendapunt: B8
procesverantw.: BMGO

INGEKOMEN
27 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 751
afgedaan:

MOTIE

Onderwerp: jaarrekening en jaarverslag

De raad van de gemeente De Fryske Marren in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2016 en 6 juli 2016;

gehoord de beraadslagingen;

gezien de jaarrekening en het jaarverslag;

overwegende:

- dat de jaarrekening wordt voorzien van accountantsverklaringen;
- dat de werkzaamheden van de gemeentelijke accountant zich ook uitstrekken tot verbonden (overhelds-)partijen;
- dat ook deze verbonden partijen reeds met voldoende waarborgen omklede accountantscontrole hebben op de financiële gegevens en de bestedingen;
- dat blijkens het gesprek van de auditcommissie met de accountant, de accountant heeft naar zijn zeggen de verplichting heeft om de werkzaamheden, die de accountant van een verbonden (overheids-) partij heeft gedaan. nogmaals te controleren;
- dat daardoor controle op controle plaatsvindt, gebaseerd op de zelfde uitgangspunten, hetgeen uit oogpunt van efficiency en doelmatigheid niet wenselijk is;

verzoekt het college:
door middel van verzending van deze motie aan alle gemeenten in Nederland, de VNG, de Tweede Kamer de Nederlandse Orde van Accountants en alle andere relevante beroepsgroepen deze problematiek te agenderen teneinde aan deze verspilling van overheidsgelden een einde te maken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

De fractie(s) van:	**Naam:**		**Handtekening:**
VVD	O.W.M. Storms		
Besluit gemeente-raad:	Voor: [..]	Tegen: [..]	Aangenomen/verworpen: [..]
Parafen:	Vz.: [..]	Gr.: [..]	Opm.: [..]

Brief aan de raad - Mw. De Bruin Bezwaar tegen het besluit inzake . . .

INGEKOMEN
29 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.:
afgedaan:

Van: Daisy de Bruin <daisydebruin19706@gmail.com>
Datum: 27 september 2016 22:33:56 CEST
Aan: griffie@nijmegen.nl, Marloes Piepers <mpiepers@sp.nl>, erik claus <nijmeegsezorghart@outlook.com>, cs.norel@hetnet.nl

Geachte mijnheer, mevrouw

Bij deze wil ik bezwaar aantekenen tegen het besluit inzake huishoudelijke hulp.

De heer Streder heeft een kantelgesprek gehad, waaruit men 0:30mn eraf heeft gehaald.
Van 3:00 naar 2:30.

Mijnheer is hartpatiënt long patiënt en nierpatiënt door al deze klachten is de heer zodanig hulpbehoevend dat hij de 0:30min. absoluut niet missen kan. De huidige 3:00 is voor hem een noodzaak.
Zie bijgevoegd bezwaarschrift.

Met vriendelijke groet
Daisy de Bruin.
Mijn tel: 0616144816

Brief aan de raad - Van Nijnatten Ontslag fractievolger

B10

Aan: de voorzitter van de gemeenteraad

Nijmegen, 27 september 2016

Onderwerp: Ontslag

Geachte voorzitter,

Hiermee wil ik u en de gemeenteraad laten weten dat Wieteke van Dijk als fractievolger van de PvdA per direct zal terugtreden.

Met vriendelijke groet,

Marc van Nijnatten

Fractievoorzitter PvdA Nijmegen

Brief aan de raad - Gemeenschappelijk Orgaan Vergaderset Bestuurlijk . . .

reg.nr.: 16.0009113
procesverantw.: BMBO
INGEKOMEN
29 SEP. 2016
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.
dossier

Van: Henk Berg-van-den [mailto:Henk.van.den.Berg@arnhem.nl]
Verzonden: woensdag 28 september 2016 16:25
Aan: griffie; j.v.workum@bergendal.nl; griffie@beuningen.nl; clugriffie@doesburg.nl.; griffie@druten.nl; m.gijsbers@duiven.nl; griffie@heumen.nl; raadsgriffie@lingewaard.nl; d.berends@montferland.info; Griffier Mook en Middelaar; Griffie; griffie@overbetuwe.nl; j.le.comte@renkum.nl; m.kateman@rheden.nl; griffie@rijnwaarden.nl; k.schaap@rozendaal.nl; griffie@westervoort.nl; griffie@wijchen.nl; griffie@zevenaar.nl
Onderwerp: Vergaderset Bestuurlijk Overleg GO Regio Arnhem Nijmegen Deel 1

Geachte griffiers,

woensdag 5 oktober 2016 staat het Bestuurlijk Overleg van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen op het programma. bijgaand ontvangt u (in twee zendingen) de agenda en vergaderstukken. Wilt u dit onder de aandacht brengen van uw gemeenteraadsleden.

Vriendelijke groet,

Henk van den Berg

Henk van den Berg

Secretaris Gemeenschappelijk Orgaan

Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

telefoon
06-46737374
026-3773410

e-mail
henk.van.den.berg@arnhem.nl

www.arnhem.nl

regio arnhem nijmegen

Vergaderbundel

Bestuurlijk Overleg

Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Woensdag 5 oktober 2016
Aanvang 15.00 uur

IPKW Arnhem
Westervoortsedijk 73

Deel 1

Nadere info: Henk van den Berg | henk.van.den.berg@arnhem.nl | 06-46737374

Brief aan de raad - Gemeenschappelijk Orgaan Vergaderset Bestuurlijk . . .

regio arnhem nijmegen

Aan de leden van het Bestuurlijk Overleg
Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Datum : 26 september 2016
Ons kenmerk : -
Zaaknummer : -
Contactpersoon : Henk van den Berg
Telefoonnummer : 06-46737374

Onderwerp: uitnodiging

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij nodig ik u uit voor het Bestuurlijk Overleg van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen. Het overleg vindt plaats op woensdag 5 oktober 2016, aanvang 15.00 uur (tot max. 17.00). Locatie: IndustriePark Kleefse Waard, Westervoortsedijk 73 Arnhem in restaurant De Waard* .

AGENDA

1. Opening en mededelingen.
2. Vaststellen van het verslag van het Bestuurlijk Overleg van 20 juni 2016.
3. Bekrachtiging tweetal besluiten:
   - WOB-verzoek PSP'92 Gelderland,
   - bezwaarschrift PSP'92 Arnhem Nijmegen.
4. Terugkoppeling vanuit de 4 Portefeuillehoudersoverleggen (PFO's).
5. Communicatie.
6. Evaluatie.
7. Bureau Brussel.
   Halfjaarlijks verslag van activiteiten.
8. Activiteiten.
   - Regiodag 17 november 2016.
   - Korte terugblik Regioreis 21 - 23 september 2016.
   - Bestuurlijk Overleg met GS van Gelderland.
9. Rondvraag & Mededelingen.
10. Sluiting.

Vriendelijke groet,

hy

Carol van Eert
Vicevoorzitter

** Op IPKW vindt die middag vanaf 12.00 uur het VOC-symposium plaats (Vereniging Openbaar Vervoer Centrumgemeenten). Hierover heeft u inmiddels separaat mailing ontvangen. Desgewenst kunt u tot 15.00 uur het symposium bezoeken. Restaurant De Waard is gelegen aan de centrale as.*

Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem
Telefoon 026-3773410 • henk.van.den.berg@arnhem.nl

regio arnhem nijmegen

OPLEGNOTITIE

Vergadering : Bestuurlijk Overleg Gemeenschappelijk Orgaan
Op : 5 oktober 2016
Onderwerp : Vaststellen verslag van het Bestuurlijk Overleg van 20 juni 2016
Agendapunt : 2

Beslispunten
- Vaststellen van het verslag van 20 juni 2016.

Toelichting
Het concept-verslag is reeds op 14 juli jl aan u aangeboden.

Bijlagen:
- Conceptverslag van het Bestuurlijk Overleg van 20 juii 2016.

Bestuurlijk Overleg 5 oktober 2016

Verslag

regio arnhem nijmegen

Notulen van	:	Bestuurlijk Overleg Regio Arnhem Nijmegen
Verslagnummer	:	3
Gehouden op	:	20 juni 2016
Vastgesteld	:	
Plaats	:	Stadhuis Arnhem
Voorzitter	:	H. Kaiser
Genotuleerd door	:	H. van den Berg
In afschrift aan	:	leden Voorzittersoverleg (VO), colleges en gemeenteraden deelnemende gemeenten

Verder aanwezig		**Afwezig (m.k.)**	
dhr. L. van Riswijk	Druten	dhr. Th. Peren	Lingewaard
dhr. C. van Eert	Beuningen	dhr. A. van Hout	Westervoort
dhr. R. de Lange	Duiven	dhr. H. van den Berg	Heumen
mevr. A, Schaap	Wijchen		
mevr. L. van der Meijs	Doesburg		
dhr. R. Visser	Montferland		
dhr. P. Baneke	Mook en Middelaar		
dhr. T. Tankir	Nijmegen		
dhr. W. Hol	Overbetuwe		
dhr. E. Heinrich	Renkum		
dhr. R. Haverkamp	Rheden		
mevr. E. Schadd-de Boer	Rijnwaarden		
dhr. H.J. Klein Molekamp	Rozendaal		
mevr. S. Fleuren	Berg en Dal		
mevr. A. van Norel	Zevenaar		
Mevr. I. van Burgsteden	Arnhem		

concept

1. Opening en mededelingen.

De voorzitter heet de bestuursleden van harte welkom. Berichten van verhindering worden doorgenomen. Mevrouw A. van Norel vervangt dhr. J. de Ruiter. Mevr. S. Fleuren vervangt dhr. M. Slinkman.

Dhr. Barends (inspreker) vraagt duidelijkheid over de status van de MIRT. Wie heeft deze vastgesteld? Uit provinciale informatie verkrijgt hij geen duidelijkheid.

De **voorzitter** constateert dat dit Bestuurlijk Overleg de MIRT niet heeft vastgesteld. Omdat ook de overige aanwezigen geen antwoord hebben op de vraag, vraagt de voorzitter de secretaris het antwoord op deze vraag uit te zoeken.

2. Vaststellen van het verslag van het Bestuurlijk Overleg van 13 april 2016.
Besluit: ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststellen van de begroting 2017.
De **voorzitter** meldt dat de secretaris afgelopen vrijdag een overzicht heeft toegezonden (zie bijlage) van de ontvangen reacties van de gemeenten. De conclusie luidt dat er geen inhoudelijke zienswijzen tegen de begroting zijn ontvangen. Door enkele gemeenten is in de reactie aandacht gevraagd voor een aantal onderwerpen. Het Dagelijks Bestuur heeft deze nog niet inhoudelijk kunnen bespreken. Een aantal kunnen vandaag gekoppeld worden aan de agendapunten die voorliggen.
Mevr. Van der Meijs ervaart dat het lastig is om aan de eigen raadscommissie of gemeenteraad goede informatie te verstrekken over de summiere begroting. Zo ontbreekt informatie over de besteding van de inwonerbijdrage door de Stichting Economic Board.
De **voorzitter** wijst op de afspraken die met de Stichting Economic Board zijn gemaakt over het kanaliseren van de informatie naar de deelnemende gemeenten. In deze heeft dhr. Van Asseldonk een belangrijke rol. De Regiodag op 17 november is voor raadsleden het moment om informatie te ontvangen van de 4 PFO's maar ook van de Economic Board. De aandacht die u vraagt is terecht.

Besluit: de begroting 2017 wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Terugkoppeling vanuit de 4 portefeuillehoudersoverleggen (PFO's).
De **voorzitter** meldt dat de terugkoppeling uit de 4 PFO's wordt verzorgt door het verslag van het 3 maandelijks overleg tussen de voorzitters.

In aanvulling hierop meldt **mevr. Schaap** (voorzitter PFO Duurzaamheid) dat dhr. Reintjes, secretaris bvo DRAN, op bezoek is geweest in het PFO Duurzaamheid, om de wethouders te informeren over het duurzaamheidsaspect in de aanbesteding van het doelgroepenvervoer. Dit gaf aanleiding tot een pittige discussie. De uiteindelijke keuze voor de meest duurzame variant ligt bij de bvo DRAN, nadat de individuele gemeenten hun standpunt hebben bepaald.

5. Communicatie.
Dhr. Van Eert geeft een korte toelichting op de stappen die sinds het vorig Bestuurlijk Overleg zijn gezet. Opdracht is gegeven voor de bouw van een eenvoudige website met als taak om te informeren en voor de ontsluiting van bestuurlijke stukken. Ook is opdracht geven om de regionale samenwerking te verbeelden. Het beeldmerk dat is ontworpen van de nieuwe regionale samenwerking wordt aan de hand van een korte presentatie getoond. Kernwoorden zijn: verbinding van de 4 belangrijkste thema's waarop de regio samenwerkt, kwaliteit van de regio verbeelden, mensenwerk, afstand nemen van de geografie dimensie. Externe uitstraling is vooral voorbehouden aan de Economic Board.

De **voorzitter** vraagt de leden om een reactie:
- **Mevr. Schaap** legt de vraag neer: wie willen we bereiken? Verbeelding ziet er goed uit en communiceren via een website is een goede aanpak.
- **mevr. Van Burgsteden** vraagt zich af voor wie het GO een website maakt? De Economic Board is toch het uithangbord van onze regio? De bestuurlijke info kan toch ook via de gemeenten worden ontsloten. De verbeelding is een vraag over 'look and feel'.

- **dhr. De Lange**: de verbeelding komt goed over. Moeite met de verbeelding van het domein Duurzaamheid door een Dennenboom; niet herkenbaar voor de regio.
- **dhr. Van Riswijk** is blij dat er in de verbeelding geen bruggen zijn opgenomen en dat afstand is genomen van profilerende steden en van omliggende gemeenten die zich ook willen profileren. De huisstijl laat de eenheid zien, de eenheid die we ook willen ervaren tijdens de regioreis.
- **dhr. Heinrich** ondersteunt de keuze voor de terughoudendheid om het Gemeenschappelijk Orgaan op de kaart te zetten. Bij de gekozen lichte samenwerking past externe profilering minder goed.
- **dhr. Visser**: inhoudelijk ligt de externe profilering voornamelijk bij de Economic Board. Voor het GO past een bescheiden rol. Iets anders is het aanbieden van stukken via de website.
- **mevr. Van der Meijs**: hier spelen 2 dingen: de externe profilering en de aandacht die nodige is voor de communicatie en informatievoorziening voor meer interne doelgroepen zoals gemeenteraadsleden. Dit laatste is zeer belangrijk en vraagt om een passend antwoord. Daarbij kan een bescheiden verbeelding nuttig en passend zijn.
- **mevr. Schadd**: sluit aan bij de inbreng van mevr. Van der Meijs. Ze beschouwt de onlangs verschenen nieuwsbrief van dhr. Van Asseldonk als een eyeopener. Zij raadt aan om te kiezen voor een bescheiden en heldere communicatie passend bij de bescheiden positie van het GO.
- **dhr. Haverkamp** sluit aan bij de vorige spreeksters. Hij vraag zich af wie dit bedacht heeft.
- **dhr. Baneke** is van mening dat deze regionale samenwerking zich zelf mag laten zien. Hoe deze vervolgens dan visueel verbeeld wordt vindt hij van een ander belang.

In reactie op de inbreng van de vergadering antwoordt **dhr. Van Eert** dat de profilering van de regio door de Economic Board er één is van binnen naar buiten de regio. Maar het is ook zeker van belang te laten zien dat 19 gemeenten, in het Gemeenschappelijk Orgaan, samenwerken aan een gezamenlijke opgave. Samenwerking op 4 belangrijke thema's. Hij ziet in de reacties paralellen met de standpunten over de totstandkoming van deze regionale samenwerking. Er wordt hard gewerkt binnen de 4 domeinen die onderling samenhang vertonen en waarbij nu geen geografische dominantie is, maar het gedeelde belang om de samen te werken aan een goed leven en werken in onze regio.
We doen ons zelf te kort wanneer we ons slechts via de websites van de 19 gemeenten willen presenteren. Daarnaast vindt hij het van belang om de rol van de 'overheid' in de Triple Helix-samenwerking Stichting Economic Board ook te delen.

De **voorzitter** concludeert dat de noodzaak tot intern communicatie onderschreven wordt. Over de mate van externe profilering wordt verschillend gedacht bij het overleg.

Dhr. Tankir is van mening dat we de plicht hebben om te tonen wat wij binnen het GO aan het doen zijn en wat de samenhang is hiertussen. Communicatie en vormgeving is daar een onderdeel van.
Er is een grijs gebied tussen het GO en de Economic Board en er is een samenhang. Het is onze opdracht om dit helder te maken.
Mevr. Van Norel is te spreken over het eenvoudige beeldmerk. Onze samenwerking in de regio is meer dan de Economic Board. We werken samen in 4 domeinen en hebben uit te leggen aan o.m. gemeenteraadsleden en burgers waar we mee bezig zijn. Externe presentatie is van een andere orde.
Dhr. Hol: laten we het niet groter maken. Bescheidenheid past bij deze vorm van regionale samenwerking. Het gaat allereerst om communicatie en vindbaarheid. Daarbij past bescheidenheid in het gebruik van de uitingen.

De **voorzitter** vat de reacties als volgt samen:
- communicatie is nodig,
- nadruk ligt op interne communicatie naar vooral de 19 gemeenteraden,
- externe profilering van de regio is vooral een taak van de Economic Board,
- het GO verkiest een 'low profile' communicatieaanpak,
- de opmerkingen die gemaakt zijn over de verbeelding worden meegenomen,
- voor de zomer presenteert het GO een nieuwsbrief.

6 Benoeming secretaris

Besluit: dhr. Henk van den Berg wordt benoemd tot secretaris van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen.

7. Activiteiten

- Bestuurlijk Overleg met GS op 28 juni 2016

De **voorzitter** ligt de aanleiding toe. De agenda is nu in voorbereiding. Onderwerpen zijn onder meer: Afstemming provincie-regio, Regionaal programma Werkterreinen, Gebiedsopgaven en Doelgroepenvervoer. Het overleg wordt geïnformeerd over het resultaat van dit 1e overleg met GS.

- Werkagenda.

De **voorzitter** meldt dat de werkagenda gelijkluidend is met de werkagenda zoals die in de laatste vergadering is geagendeerd. In een reactie op de begroting 2017 is een opmerking gemaakt over de voorgenomen evaluatie. In het 4e kwartaal wordt een start gemaakt met de opzet van de evaluatie.

- Lobbyagenda

V**oorzitter:** één van de taken van het GO. Aan de PFO's is gevraagd met een opgave te doen van de onderwerpen die op een gezamenlijke lobbyagenda thuishoren. Van PFO Economie is deze kortgeleden ontvangen. Doel is om tot één shortlist te komen van waaruit we acteren.

- Regiodag.

Dhr. Van Eert meldt dat de structuur van de dag zich langzaam vormt. De 4 PFO's zullen zich aldaar nadrukkelijk presenteren aan de raadsleden. Ook met de Economic Board is de afspraak gemaakt dat zij zich zullen presenteren. De **secretaris** vult aan dat dit ook geldt voor Bureau Brussel.
Mevr. Van Norel meldt dat er wat verwarring is rond het Event van 15 september a.s. zoals dat in de nieuwsbrief van dhr. Van Asseldonk is vermeld. Dit wordt door meer leden bevestigd. **Dhr. Van Eert** antwoordt dat dit event wordt georganiseerd door de Economic Board. De Board zal zich daar presenteren. Het karakter van de Regiodag is om de gemeenteraadsleden mee te nemen in de thema's waaraan de 4 PFO's werken of gewerkt hebben. Het is van belang een programma aan te bieden dat aansluit bij de wensen van colleges en raden.
Dhr. Tankir meldt dat het college van Nijmegen voorstander is de Regiodag te vervangen dor meerdere kleinschalige evenementen. Nijmegen heeft dit ook in de reactie op de begroting ingebracht. Hierdoor krijgen de raadsleden meerdere gelegenheden om betrokken te blijven bij de regionale samenwerking. De **voorzitter** geeft aan dat vorig jaar in het voorstel aan de gemeenteraden expliciet is gekozen voor een Regiodag. De Regiodag als middel om de verbinding

concept

met de raadsleden te leggen. Hij vreest dat wanneer nu al gekozen wordt voor meerdere momenten, terwijl er wellicht nog onvoldoende inhoud beschikbaar is, de betrokkenheid van de raadsleden juist afneemt. **Dhr. Klein Molenkamp** is van mening dat het gekozen moment in 2016 niet zo gelukkig is, gelet op de drukke november maand. Hij doet de suggestie een volgende keer de maand juni te kiezen. De **voorzitter** is het hiermee eens. Hij is door anderen overtuigd dat het verstandiger was de Regiodag 2016 aan het einde van dit jaar te plannen.

- Regioreis.

Dhr. Van Eert: op dit moment wordt hard gewerkt aan de invulling van het programma. Veel is geleerd van de ervaringen van de vorige reizen. Een paar uitgangspunten die bij het samenstellen van het programma worden gehanteerd. Het programma moet een relatie hebben met de 4 thema's. De sprekers mogen niet teveel zenden. Inzet is interactie. Verder moet het programma voldoende ruimte bieden voor netwerken, dus een minder druk programma dan in 2015. In aansluiting hierop vraagt **dhr. Van Rijswijk** om in het programma aansprekende politici op te nemen en minder te kiezen voor ambtenaren. **Dhr. Van Eert** antwoordt dat deze suggestie prima aansluit bij de gehanteerde uitgangspunten en de zoektocht naar sprekers.

8. Rondvraag & Mededelingen.

De **voorzitter** deelt mede dat in de vacature van junior-adviseur Bureau Brussel inmiddels is voorzien. Per 1 september a.s. is Bureau Brussel weer op sterkte. Hij doet een beroep op de aanwezigen om gebruik te maken van de expertise van Cecile de Boer c.s.
Naar aanleiding daarvan verzoekt **mevr. Schadd** om Bureau Brussel als vast agendapunt op de agenda te plaatsen. De vergadering stemt hiermee in.
Mevr. Van der Meijs stelt voor dat Bureau Brussel verbinding legt met Gedeputeerde Scheffer die namens de provincie Gelderland lid is van het Comité der Regio's. Zij verwacht dat deze samenwerking zal leiden tot een betere ingang in Europa en de regio's.
De **voorzitter** meldt dat een bezwaarschrift is ontvangen van PSP'92 tegen uw besluit van 13 april 2016 inzake openheid van de PFO-vergaderingen. De gemeente Arnhem heeft het bezwaarschrift namens het GO in behandeling genomen. U wordt geïnformeerd over het verloop van de behandeling.
Dhr. Haverkamp wil alsnog twee punten naar voren brengen:
- in aansluiting op de eerdere discussie over de externe profilering van de gemeenschappelijke samenwerking is Rheden van mening dat voort het thema Duurzaamheid, in afwijking van de overige 3 thema's, de regio, samen met andere partners, zich stevig moet profileren.
- hij geeft het advies in het komend overleg met GS de financiering van de Duurzaamheidsvariant nadrukkelijk onder de aandacht van GS te brengen. De **voorzitter** antwoordt dat de voorzitter van het PFO Mobiliteit heel actief is en dat dit zeker op de tafel komt.

Dhr. Baneke: in het PFO Duurzaamheid is ingebracht om resterende BDU gelden te gebruiken voor de dekking van de kosten voor de duurzame en kostbaarder variant van de aanbesteding van het doelgroepenvervoer. Hij is van mening dat een eventueel besluit tot inzet van deze financiering niet door de bvo DRAN genomen kan worden maar de afweging thuishoort in het PFO Mobiliteit.
De **voorzitter** is het eens met dhr. Baneke. Hij wijst er op dat juist het Bestuurlijk Overleg de plaats is om dergelijk kwesties, de bestuurlijke governance van de samenwerking betreffende, te bespreken.

14. Sluiting.
De voorzitter sluit de vergadering.

Bijlagen:
- actiepuntenlijst

Actiepuntenlijst

nr.	datum overleg	actie	wie	status
1.3	17-12-2015	Aanbrengen van onderwerpen voor werkagenda 2016.	leden	Verzoek herhaalt aan leden op 13 april 2016
2.2	13-4-2016	Suggesties voor inhoud programma Regioreis 2016 (21-23 september).	leden	
3.1	20-6-2016	Duidelijkheid besluitvorming MIRT	secretaris	juni
3.2	20-6-2016	Notitie communicatiestrategie GO	secretaris	juni
3.3	20-6-2016	Informeren over resultaat overleg VO-GS dd. 28 juni 2016	secretaris	juli
3.4	20-6-2016	Uitbrengen nieuwsbrief GO voor zomerreces	secretaris	Juni/juli
3.5	20-6-2016	Bureau Brussel als vast agendapunt	secretaris	oktober 2016

regio arnhem nijmegen

OPLEGNOTITIE

Vergadering : Bestuurlijk overleg Gemeenschappelijk Orgaan
Op : 5 oktober 2016
Onderwerp : Bekrachtiging tweetal besluiten
Agendapunt : 3

Beslispunten
De volgende twee besluiten te bekrachtigen: - beslissing op bezwaarschrift van PSP'92 Arnhem/Nijmegen. - beslissing op WOB-verzoek van PSP'92 Gelderland.

Toelichting
I. Door PSP'92 Arnhem/Nijmegen is bij brief van 26 mei 2016 een bezwaarschrift ingediend bij het Gemeenschappelijk Orgaan inzake uw besluit van 13 april 2016 over de openheid van pfh-overleggen (bezwaarschrift is bijgevoegd). Voor de behandeling van het bezwaarschrift hebben wij ons laten ondersteunen door de juridische afdeling van de gemeente Arnhem. Bij brief van 17 juni 2016 (die zowel per reguliere post als aangetekend is verzonden) is verzocht de statuten toe te zenden om te kunnen beoordelen of PSP'92 Arnhem Nijmegen ontvankelijk kan worden verklaard. De aangetekende brief is onbesteld retour ontvangen. Omdat binnen de geboden hersteltermijn de stukken niet zijn overlegd, was het niet mogelijk vast te stellen PSP'92 een ontvankelijk bezwaar kan indienen en of dhr. R. Barends gerechtigd was namens of PSP'92 Arnhem/Nijmegen bezwaar te maken. Op 19 juli 2016 is bezwaarde met redenen omkleed medegedeeld (wederom per reguliere post als aangetekend) dat het bezwaarschrift niet-ontvankelijk is verklaard. De aangetekende brief is wederom na enige tijd onbesteld teruggekeerd. Aan een inhoudelijk beoordeling van het bezwaarschrift is derhalve niet toegekomen. Bij brief van 30 augustus jl. ontving het GO een beroepschrift met als titel "Raadsbesluiten Geheim verklaren nota FJP 2015'. Dit beroepsschrift handelt evenwel ook over de openbaarheid van de portefeuillehoudersoverleggen. In het beroepsschrift verzoekt PSP'92 Arnhem Nijmegen de brief van 19 juli 2016 in te trekken en een inhoudelijk besluit te nemen in de volgende vergadering van het Algemeen Bestuur van het GO Arnhem Nijmegen. Schrijver verzoekt, dat indien dit niet mogelijk is of niet de keuze is, het beroepschrift door te geleiden naar de Rechtbank.

INGEKOMEN 30 MEI 2016

2016-1014262t

Arnhem, 26 MAI 2016

Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen
t.a.v. drs. H.J. Kaiser, voorzitter
p/a Gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Onderwerp: Bezwaarschrift
Betreft: Besluit d.d. 13 april 2016 inzake openheid pfh.overleggen

Geachte voorzitter, geachte leden,

Middels deze brief tekent de PSP'92 bezwaar aan tegen het besluit van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen om:

- De vergaderingen van de portefeuillehoudersoverleggen besloten te doen plaatsvinden;
- De verslagen van de portefeuillehoudersoverleggen niet openbaar te maken, maar enkel een besluitenlijst;
- De stukken van de portefeuillehoudersoverleggen niet openbaar te maken.

Het bevreemde de PSP'92 dat juist het lid namens Nijmegen, dhr. T. Tankir, tegenstand bood, gelet op de motie-Oomen die ik op 13 april 2016 aan het GOAN heb aangereikt. De PSP'92 verzoekt om een heroverweging en zoveel mogelijk openbaarheid te betrachten.

De motivatie zoals ik deze tijdens de vergaderingen van 17 december jl. en 13 april jl. heb benoemd wordt als ingelast beschouwd. Ook de argumenten uit de motie zijn daar onderdeel van.

Met vriendelijke groeten,

Ramon Barends
PSP'92 Arnhem/Nijmegen

CC: Gemeenteraden in het GOAN-gebied

PSP'92 Arnhem
Mierlostraat 43 - 6844 DW Arnhem
arnhem@psp92.nl

Brief aan de raad - Gemeenschappelijk Orgaan Vergaderset Bestuurlijk . . .

regio arnhem nijmegen

PSP'92 Arnhem
t.a.v. de heer Barends
Mierlostraat 43
6844 DW ARNHEM

Datum	:	17 juni 2016
Uw kenmerk	:	
Ons kenmerk	:	
Zaaknummer	:	
Contactpersoon	:	Henk van den Berg
Telefoonnummer	:	026 3773410

Onderwerp: bezwaarschrift Gemeenschappelijk Orgaan

Geachte heer Barends,

Hierbij delen wij u mee dat uw brief van 26 mei 2016 inzake uw bezwaarschrift tegen het besluit d.d. 13 april 2016 omtrent openheid pfh overleggen, op 30 mei 2016 bij ons is binnengekomen en geregistreerd.

Alvorens uw bezwaarschrift in behandeling te nemen is het wettelijk vereist de ontvankelijkheid van uw bezwaarschrift te onderzoeken (artikelen 6:5 en 6:6 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). Een van de wettelijke vereisten is dat de indiener belanghebbende is bij het genomen besluit. Wij verzoeken u voor 1 juli 2016 schriftelijk kenbaar te maken wat uw belang is.

Om de ontvankelijkheid van uw bezwaarschrift te kunnen vaststellen verzoeken wij u voor 1 juli 2016 de statuten van de PSP '92 en - tenzij dat uit de statuten blijkt - een schriftelijke machtiging waaruit blijkt dat u gerechtigd bent een bezwaarschrift in te dienen, aan ons te doen toekomen.

In artikel 7:10, eerste lid van de Awb wordt bepaald dat een beslissing op een bezwaarschrift moet worden genomen binnen zes weken gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaar is verstreken.
Het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen kan u niet ontvankelijk verklaren in uw bezwaren indien u niet binnen de gestelde termijn aan de ontvankelijkheidseis voldoet (artikel 6:6 van de Awb).

Hoogachtend,
Namens het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen,

Drs. H.J. Kaiser,
Voorzitter

Stadskantoor - Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem

Brief aan de raad - Gemeenschappelijk Orgaan Vergaderset Bestuurlijk . . .

regio arnhem nijmegen

PSP'92
De heer R. Barends
Mierlostraat 43
6844 DW Arnhem

Datum : 19 juli 2016
Uw kenmerk :
Ons kenmerk :
Zaaknummer :
Contactpersoon : Henk van den Berg
Telefoonnummer : 026 3773410

Onderwerp: beslissing op bezwaarschrift.

Geachte heer Barends,

Bij brief van 26 mei 2016 heeft u, namens de PSP'92 Arnhem/Nijmegen (hierna: PSP'92), een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit d.d. 13 april 2016 omtrent de openheid van pfh overleggen.

Dit bezwaarschrift is op 30 mei 2016 bij ons binnengekomen en geregistreerd. Bij brief van 17 juni 2016 heeft de voorzitter van Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem en Nijmegen (hierna: GO), namens dit orgaan u verzocht om voor 1 juli 2016 de statuten van de PSP'92 aan te leveren. Tevens is aan u verzocht voor die datum, tenzij uit dit reeds uit de statuten zou blijken, verzocht om een machtiging aan te leveren. Hierop is geen reactie van uw kant ontvangen. De aangetekende brief waarin u bent verzocht informatie te verstrekken heeft u niet afgehaald van het postkantoor.

Op grond van artikel 8:1 in samenhang gelezen met artikel 7:1 van de van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), kunnen alleen belanghebbende bezwaar indienen tegen een besluit. Op grond van artikel 1:2, derde lid van de Awb worden ten aanzien van rechtspersonen als hun belangen mede beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen. De woorden "in het bijzonder" in het derde lid van artikel 1:2 van de Awb zijn opgenomen om duidelijk te maken dat politieke partijen als zodanig geen belanghebbende zijn in de zin van de Awb. Uit de parlementaire geschiedenis en de jurisprudentie volgt dat het enkele feit dat de doelstelling van een politieke partij inhoudt dat zij het algemeen belang dient, dit niet met zich meebrengt dat haar belang rechtstreeks is betrokken bij een besluit dat naar haar mening in strijd is met het algemeen belang.

U heeft in uw bezwaarschrift aangegeven dat u namens de PSP'92 bezwaar heeft gemaakt. Gelet op het hiervoor overwogene hebben wij de statuten van de PSP'92 nodig om te kunnen beoordelen of de PSP'92 op grond van artikel 1:2 van de Awb een ontvankelijk bezwaar kan indienen. Uit deze statuten moet immers blijken welke doelstellingen de PSP'92 heeft, zodat bepaald kan worden welke algemene en collectieve belangen deze partij behartigt. U heeft deze statuten niet overgelegd, noch anderszins op het verzoek om informatie gereageerd.

Stadskantoor - Eusebiusbuitensingel 49 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem

Daarnaast kan het bestuur van het GO hierdoor niet bepalen of u rechtstreeks gerechtigd was om namens de PSP'92 bezwaar in te dienen. Indien dit niet het geval zou zijn, had u hiervoor een machtiging moeten overleggen. Dit heeft u niet gedaan ondanks de geboden hersteltermijn.

Gelet op het voorgaande besluiten wij u op grond van artikel 6:6 van de Awb niet-ontvankelijk te verklaren in uw bezwaar. Zodoende komen wij niet toe aan inhoudelijke behandeling van het bezwaar.

Uit artikel 7:3 van de Awb volgt dat wij van het horen van u kunnen afzien indien het bezwaarschrift kennelijk niet ontvankelijk is. Wij hebben besloten hiervan gebruik te maken.

Hoogachtend,
Namens het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen,

Carol van Eert
vicevoorzitter

Henk van den Berg
secretaris

Bijlage: beroepsmogelijkheden.

Beroep
Als u het met dit besluit niet eens bent kun u hiertegen beroep instellen. U moet dat schriftelijk doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit aan u is verzonden. Het beroepschrift stuurt u samen met een kopie van dit besluit naar de Rechtbank Gelderland, Team Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. In uw beroepschrift moet u vermelden waarom u het niet eens bent met dit besluit.

Verzoek om voorlopige voorziening
Het indienen van een beroepschrift schorst niet de werking van het besluit op bezwaar. Dit betekent dat dit besluit wel in werking treedt en geldig is. Om te voorkomen dat er door dit geldige besluit een onomkeerbare situatie of nadelige gevolgen ontstaan, kunt u in een spoedprocedure vragen om een voorlopige voorziening door het indienen van een verzoekschrift gericht aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Gelderland, Team Bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Het verzoek om voorlopige voorziening moet schriftelijk worden ingediend en moet de naam en het adres vermelden van de verzoeker. Ook moet u een afschrift van het ingediende beroepschrift bijvoegen.

Griffierechten
Aan de behandeling van een beroepschrift en een verzoek om voorlopige voorzienig zijn griffierechten verbonden. Voor meer informatie daarover kunt u contact opnemen met de griffie van de Rechtbank Gelderland, Team Bestuursrecht, telefoonnummer (088) 36120 00.
Voor nadere informatie over deze brief kunt u contact opnemen met de in het briefhoofd vermelde contactpersoon.

Brief aan de raad - Gemeenschappelijk Orgaan Vergaderset Bestuurlijk . . .

Nijmegen, 30 augustus 2016.

Aan: het Algemeen Bestuur van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen
p/a Stadskantoor Gemeente Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

CC: De Raden van de deelnemende gemeenten

Betreft: **Beroepsschrift**
Onderwerpen: **Raadsbesluiten Geheim verklaren nota FJP 2015**

Uw kenmerk:
Aantal bijlagen: **2.** **- brief van 26 mei met motie-Oomen**
- brief van 19 juli van de Regio Arnhem Nijmegen

Bij brief d.d. 26 mei 2016 heb ik namens de PSP'92 bezwaar aangetekend tegen het besluit van het Algemeen Bestuur d.d. 13 april 2016 inzake 'openbaarheid van de portefeuillehoudersoverleggen'.

De brief van 19 juli heb ik met enige verbazing gelezen. Het Gemeenschappelijk Orgaan is een licht construct. Het contact kenmerkt zich ook zo: contacten gaan informeel en per e-mail. Ik heb meermalen op persoonlijke titel, maar dat was ook mede namens de PSP'92, laten merken dit op prijs te stellen. Ineens wordt er gecommuniceerd per aangetekende brief (!) en wordt er om statuten en volmachten gevraagd. De statuten zijn opvraagbaar bij de KvK en ik ben landelijk voorzitter en het gezicht van de partij. Daarnaast ben ik gemachtigd door het bestuur om politiek-inhoudelijke zienswijzen, processen en aanverwante te voeren. Dit is inmiddels ook bij de KvK Arnhem gemeld.

Het verzoek om de statuten en de volmacht te sturen heeft mij inderdaad niet bereikt. Bij een licht construct had een simpele mail volstaan.

Heeft de PSP'92 een direct belang?
Ja, de PSP'92 is een van de weinige politieke groeperingen die zich inzetten voor een goede regionale samenwerking. Wij bezoeken aktief de vergaderingen van de Stadsregio Arnhem Nijmegen en doen dat – net als onze voorganger ONP – al vele jaren. Wij zijn betrokken bij de regio Arnhem Nijmegen en kunnen ons werk minder goed doen als zaken zich in het beslotene afspelen.

Ondertekening
Ik stel mij vragen bij de ondertekening van de brief. Het Algemeen Bestuur van het GOAN heeft niet vergaderd over ons bezwaarschrift. Hoe is dit besluit tot stand gekomen? Indien u niet tijdig zou kunnen besluiten had u contact kunnen opnemen en de termijn kunnen verdagen.

Secretariaat PSP'92 Arnhem
Mierlostraat 43 • 6844 DW ARNHEM-ZUID
http://www.psp92.nl/arnhem

Termijnoverschrijding was wat mij betreft geen bezwaar geweest, want ook ik begrijp dat voor deze zaak geen extra vergadering wordt georganiseerd.

Verzoeken
Ik verzoek om de brief van 19 juli 2016 in te trekken en een inhoudelijk besluit te nemen in de volgende vergadering van het Algemeen Bestuur van het GOAN.

Indien dit niet mogelijk is of niet uw keuze is verzoek ik om deze zaak door te geleiden naar de Rechtbank. Dat zou ik betreuren want dit past niet in een licht construct.

In ieder geval verzoek ik in deze procedure om gehoord te worden. Wellicht kunnen wij na een gedachtenwisseling deze zaak intrekken.

Met vriendelijke groeten,
namens de PSP'92 Arnhem en Nijmegen,

Ramon Barends

PSP'92
GELDERLAND

Arnhem, 22 juni 2016

Aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland
Aan de algemeen besturen van de Gelderse Regio's
per e-mail, indien nodig per post

CC:
- Gemeenteraden van de gemeenten Apeldoorn, Arnhem, Doetinchem, Ede, Harderwijk, Nijmegen, Tiel en Zutphen
- Provinciale Staten/ABF
- Rekenkamer Oost

Wob-verzoek

Onderwerp: Vaststelling regionale visies GGO

Geachte Colleges,
Geachte Regiobesturen,

De Gelderse PSP'92 heeft kennis genomen van de technische briefing op 8 juni 2016 over de Gelderse Gebiedsopgaven. In deze briefing is melding gemaakt over de status van de stukken die aan het voorstel van GS (bijlage) hangen.

Daarom doe ik, onder mandaat van het landelijk bestuur, het volgende verzoek om informatie:

Graag zou ik van alle bijgevoegde documenten de stukken ontvangen rondom de behandeling en de vaststelling van de documenten.

Deze stukken kunnen per e-mail worden verzonden naar GGO@psp92.nl.

Ik zie uw beantwoording graag tegemoet. Ons onderzoek ontvangt u uiteraard na de zomer.

Met vriendelijke groeten,

Ramon Barends
PSP'92 Gelderland

bijlagen: Statenbrief/voorstel met GGO-nota met bijlagen

PSP'92 Gelderland - Mierlostraat 43 - 6844 DW ARNHEM - gelderland@psp92.nl - http://www.psp92.nl

Brief aan de raad - Gemeenschappelijk Orgaan Vergaderset Bestuurlijk . . .

regio arnhem nijmegen

PSP'92 Gelderland
t.a.v. de heer R. Barends
Mierlostraat 43
6844 DW Arnhem

Datum	: 24 juni 2016
Uw kenmerk	: -
Ons kenmerk	: -
Zaaknummer	: -
Contactpersoon	: Henk van den Berg
Telefoonnummer	: 026 3773410

Onderwerp: Vaststelling regionale visies GGO

Geachte heer R. Barends,

Bij brief van 22 juni 2016 dient u bij o.m. het bestuur van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen een WOB-verzoek in. U verzoekt de stukken te ontvangen rondom de behandeling en vaststelling van de door u aangegeven documenten.

Genoemde documenten zijn niet geagendeerd geweest in het Bestuurlijk Overleg.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Namens het bestuur van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Henk van den Berg
secretaris

Stadskantoor - Eusebiusbuitensingel 53 • Postbus 9029 • 6800 EL Arnhem

regio arnhem nijmegen

Vergaderbundel

Bestuurlijk Overleg

Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Woensdag 5 oktober 2016
Aanvang 15.00 uur

IPKW Arnhem
Westervoortsedijk 73

Deel 2.

Nadere info: Henk van den Berg | henk.van.den.berg@arnhem.nl | 06-46737374

regio arnhem nijmegen

OPLEGNOTITIE

Vergadering : Bestuurlijk Overleg Gemeenschappelijk Orgaan
Op : 5 oktober 2016
Onderwerp : Terugkoppeling uit de 4 PFO's
Agendapunt : 4

Beslispunten
- Kennisnemen

Toelichting
In uw werkagenda 2016 heeft u vastgelegd dat u elk kwartaal geïnformeerd wenst te worden over de voortgang van het jaarprogramma van de 4 Portefeuillehoudersoverleggen. Op 17 december 2015 heeft u de Dynamische Jaaragenda 2016 besproken. Deze dynamische agenda is opgebouwd uit de 4 werkprogramma van de PFO's. Deze jaaragenda is gevoegd bij de stukken van 20 juni jl. Informatie over de voortgang ontvangt via het (concept)-)verslag van het laatstgehouden overleg van de voorzitters (VO). De voorzitter en vicevoorzitter kunnen u desgewenst nader informeren. De voorzitters van het PFO Economie en het PFO Duurzaamheid zijn ook lid van het Bestuurlijk Overleg.

Bijlagen:
- Conceptverslag van het Voorzittersoverleg (VO) van 12 september 2016.

regio arnhem nijmegen

Verslag Voorzittersoverleg
Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Verslagnummer	:	4
Gehouden op	:	12 september 2016
Plaats	:	Stadhuis Arnhem
Voorzitter	:	Dhr. H. Kaiser
Notulen	:	Henk van den Berg
In afschrift aan	:	Secretarissen PFO's.

Verder aanwezig:	
Dhr. A. Boone	PFO Mobiliteit
Dhr. T. Tankir	PFO Economie
Mevr. A. Schaap	PFO Duurzaamheid
Mevr. A. van Norel	PFO Wonen
Dhr. C. van Eert	Vicevoorzitter Bestuurlijk Overleg

1. Opening

De voorzitter heet de voorzitters van harte welkom en in het bijzonder mevrouw Anja van Norel.

Dhr. Boone wil, voordat gestart wordt met de behandeling van de agenda, in het overleg inbrengen dat hi het betreurt dat het overleg van dit gremium met GS van Gelderland is afgezegd door de voorzitter. De voorzitter antwoordt dat hij gezien de situatie rond de duurzaamheidsvraagstuk in het dossier doelgroepenvervoer en de diverse signalen die hij ontving, de keuze heeft gemaakt om het overleg af te zeggen. Zijn vrees was dat het dossier in het overleg zou ontploffen. Achteraf bezien had hij het wellicht anders moeten doen. Hij heeft contact gehad met de CdK en deze toonde begrip voor zijn beslissing.

Dhr. Tankir benadrukt het belang van een geode afstemming van processen met GS over actuele dossiers. Dit belang ondersteunt de noodzaak tot het overleg. Dhr. Boone: een periodiek overleg met GS draagt bij tot erkenning en uitstraling van de regio. We willen toch als regio Arnhem Nijmegen een krachtige regio zijn, aldus mevr. Schaap.

Aansluitend heeft het DB een afspraak met de CdK. Het leek de voorzitters wijs eerst van gedachten te wisselen over o.m. de regionale samenwerking en het te plannen overleg. Dit past naadloos bij de werkwijze van het GO waar de inhoud door de gemeenten in de PFO's wordt besproken en het Bestuurlijk Overleg (lees het DB) faciliteert.

2. Verslag van het overleg van 31 mei 2016 (nr. 3)

Ongewijzigd vastgesteld.

N.a.v.: dhr. Van Eert en de secretaris geven, desgevraagd, een korte toelichting op de ontwikkeling van de website www.regioAN.nl. Planning is gericht op een eerste presentatie in het Bestuurlijk Overleg van 5 oktober 2016.

3. Terugkoppeling uit de 4 PFO's.

> Mobiliteit

Hert doelgroepenvervoer heeft de afgelopen maanden de agenda beheerst van het overleg. Actueel is de situatie rond de start van het Doelgoepenvervoer door AVAN. Als voorzitter van de

CONCEPT

bvo DRAN is hi hier nauw bij betrokken. hij heeft het vertrouwen dat de opstartproblemen, die enerzijds onvermijdelijk zijn, maar anderzijds heel vervelende voor de cliënten, opgelost zijn. Aandachtspunt wordt het instellingenvervoer dat in het hele proces aan de aandacht is ontsnapt en waarover nu gewerkt wordt aan een oplossing.
De lessen van de afgelopen periode hebben te maken met de governance van de samenwerking. Wat is de inhoud van het begrip 'beleidsluw 'en hoever is er ruimte voor eigen keuzes van gemeenten.
In het laatstgehouden PFO is afgesproken dat een lijst wordt opgesteld van onderwerpen die door de nieuwe samenwerkingsvorm, gewijzigde rollen, beperkte ambtelijk capaciteit en bestuurlijk aandacht begrijpelijkerwijs naar achteren zijn geschoven.
De voorzitter onderschrijft de noodzaak van een dergelijk overzicht. Hij acht het van belang ook te duiden wat er blijft liggen en aan te geven waar de governance van de samenwerking 'schuurt'.
Mevr, Schaap schetst de situatie waar de gemeenteraad tegeneis, het collectief van het PFO in meerderheid anders besluit. Een dergelijke situatie si voor een bestuurder zeer lastig uit te legen.
Dhr. Tankir onderschrijft de noodzaak om duidelijkheid te creëren over de reikwijdte van het begrip "beleidsarm'.
De voorzitter concludeert dat deze vraag zeker op tafel moet komen te leggen bij de voorgenoemd evaluatie.

> Wonen.
Mevr. Van Norel meldt dat binnen "wonen" de volgende onderwerpen zijn behandeld: veegactie Huisvestingsverordening, aanwijzen van het gebied van de regio Arnhem Nijmegen als één woningmarktgebied, stoplichtmodel woningbouwplanning en plan van aanpak Woon2015. Meest tijd is gestoken in de huisvesting van vluchtelingen en statushouders en het langer zelfstandig thuis wonen en wat dit betekent voor wonen en zorg. In het overleg over de huisvesting van vluchtelingen is door de provincie Gelderland een opening geboden om de woningproductie voor deze doelgroep buiten het stoplichtmodel te houden. Omdat dit nog onvoldoende helder was, is de provincie gevraagd hierover een notitie te schrijven. Deze kan ieder moment beschikbaar komen.
De themabijeenkomst (Andere woonvormen) is verplaats naar woensdag 19 oktober, omdat deze samenviel met het werkbezoek aan NRW.
Tenslotte hebben de wethouders Wonen ingestemd met een interim invulling van het voorzitterschap tot de eerstvolgend PFO Wonen overleg op 7 december 2016,

> Duurzaamheid.
De afgelopen vergadering hebben in het teken gestaan van kennis delen en verbindingen leggen. Gastsprekers hebben het overleg geïnformeerd over onder meer het Gelders Energie Akkoord (GEA) en het Doelgoepenvervoer. Ondertussen wordt verder gewerkt aan de actuele projecten. Voor het volgend overleg (13 oktober) is gedeputeerde Van Dijk uitgenodigd.

De voorzitter heeft in Taipeh, bij de overdracht van Velo-city aan de regio, ervaren dat een dergelijk evenement meer diepgang heeft dan alleen mobiliteit. Een aspect als duurzaamheid is daarbij een heel belangrijk thema.

> Economie.
Dhr. Tankir meldt dat de agenda van het PFO economie wordt beheerst door één thema: het Regionaal Programma Werklocaties. Zo zeer zelfs dat er dit jaar 3 extra vergaderingen noodzakelijk zijn. Voor andere onderwerpen is maar zeer beperkt ruimte.
Het is een ingewikkeld proces waarbij de stuurgroep en de ambtelijke werkgroep belangrijk werk verrichten. Het vraagt tijd om iedereen mee te nemen. Streven is dat eind 2016/begin 2017 het advies voor besluitvorming gereed. Vervolgens kan het regionaal besluit in provinciale kaders verankerd worden.
Dhr. Tankir is zeer te spreken over de betrokkenheid van de provincie.
De exclusieve aandacht voor het RPW heeft als keerzijde dat andere thema's blijven liggen. Belangrijke thema wordt hoe de gemeenten omgaan met de uitkomst van het proces. Mevr. Schaap brengt in herinnering de woorden van dhr. Van Asseldonk die wees op het belang van een gedragen besluit en waarschuwde voor vrijblijvendheid.
Wanneer een dergelijke situatie zicht voordoet is het de taak van de provincie om een besluit te nemen omdat dit binnen het construct van het Gemeenschappelijk Orgaan niet op te lossen is, aldus de voorzitter.
Dhr. Tankir is dan ook blij dat de provincie van meet af aan als partner bij het proces betrokken is. Zij kent daarmee de belangen en onderliggende afwegingen ook.
De voorzitter acht het van groot belang dat in alle openheid wordt gedeeld waar deze samenwerking competent toe is. De 19 gemeenten zitten niet uit beleefdheid bij elkaar; we moeten zorgen dat het model productief blijft. Wanneer blijkt dat het elastiek van deze samenwerking niet strek genoeg is, dan rest niet anders dan opschalen naar de hogere overheid (en verdwijnt de olifant uit onze kamer).
In het overleg hedenmiddag met de CdK zal hij dit zeker aan de orde stellen.

Dhr. Tankir: alle wethouders beseffen terdege dat het van belang is dit dossier zorgvuldig voor te bereiden, zodat dit straks de provincie kan helpen om een afgewogen besluit te nemen. Wanneer de harmonie uit het overleg verdwijnt, is het moment om op te schalen; omdat alle wethouders ook het belang van goede harmonie binnen de regio onderschrijven.

Samenvattend constateert de voorzitter dat twee zaken nadere aandacht vragen:
- in hoeverre de governance van de samenwerking de inhoud kan dragen;
- een verdere gedachtewisseling wenselijk is binnen de portefeuille Mobiliteit over het begrip beleidsluw in het dossier doelgroepenvervoer.
Voorts is de relatie tussen de Economic Board en het PFO Economie een thema dat nog aandacht vraagt.

4. Regioreis
Informatie wordt gewisseld over het aanstaande werkbezoek aan Duisburg en Düsseldorf. Komende dagen ontvangen de deelnemers het definitieve programma.

5. Regiodag
De aanwezigen wisselen van gedachten over het karakter en de programmatische invulling.
De Regiodag (tijdspanne van ca. 15.30 tot 18.30 uur) is bedoeld om aan raadsleden en bestuurders over te brengen waar de PFO's zich het afgelopen jaar mee bezig hebben gehouden. Belangrijk om vanuit de inhoud te laten zien dat er hard gewerkt wordt en resultaten behaald worden, aldus dhr. Van Eert. Insteek is een energieke bijeenkomst. De vormdiscussie verdwijnt daarmee naar achteren. De voorzitters zien voor hen een belangrijke rol weggelegd. In de 'pitch' zou de focus moeten worden gelegd op één onderwerp en de inhoudelijke verbinding worden gelegd met de invloed van de gemeenteraden. Na deze pitches stopt het plenaire gedeelte om in 4 groepen uiteen te gaan. Er is in het inhoudelijke programma ruimte voor een goede externe spreker.
Het verhaal van de PFO's is het echte politieke verhaal en dat bindt de raadsleden, aldus de voorzitter.
Dhr. Van Eert: het DB gaat aan de slag met de verdere uitwerking van het programma. U wordt op de hoogte gehouden.

6. Evaluatie regionale samenwerking
Dhr. Van Eert: conform het voorstel van de Stuurgroep vindt één jaar na de start een evaluatie plaats. In het werkprogramma staat deze gepland in het 4e kwartaal. Het DB stelt voor de evaluatie te gebruiken voor een terugblik op de eerste 12 maanden van de samenwerking, hoe loopt de samenwerking en het ontdekken van leerpunten. Kortom een lerende evaluatie.
Het DB is van plan om in het Bestuurlijk Overleg van 5 oktober een procesvoorstel voor te leggen en te gebruiken voor een eerste gedachtenwisseling. Een definitief voorstel kan dan, na een voorafgaande behandeling in het VO van 14 november, geagendeerd worden voor het Bestuurlijk Overleg van 7 december a.s.. Een vraag die openstaat, is of op de Regiodag (17 november) ook aandacht moet worden besteed aan de voorgenomen evaluatie en mogelijke rol van raadsleden hierbij.

Op de vraag van dhr. Tankir of de besluitvorming in de deelnemende gemeenten over de evaluatie plaatsvindt voor de MJPB-behandeling 2018, antwoordt de voorzitter dat dit de bedoeling is.

7. Rondvraag en mededelingen.
De voorzitter vraagt de voorzitters binnen het PFO van gedachten te wisselen over het programma 2017 met een terugblik op 2016. Hierbij ook de vraag te beantwoorden wat hiervoor nodig is.
Graag ontvangt de secretaris dit (concept-)jaarplan 2017 ten behoeve van het Bestuurlijk overleg op 7 december 2016 (dynamische jaaragenda 2017)

Dhr. Boone meldt dat hij, in zijn rol als voorzitter van het PFO Mobiliteit, is toegetreden tot het BRENG Kenniscentrum met instemming van zijn portefeuillehoudersoverleg.

CONCEPT

Afspraken:
- *Inbrengen (3) onderwerpen voor op te stellen Lobbyagenda GO*
Actie: voorzitters PFO's.
- *Jaarplan 2017.*
Actie: voorzitters PFO's (2e helft november)

Volgend overleg: maandag 14 november 2016 13.30 uur.

regio arnhem nijmegen

OPLEGNOTITIE

Vergadering : Bestuurlijk Overleg Gemeenschappelijk Orgaan
Op : 5 oktober 2016
Onderwerp : Communicatie
Agendapunt : 5

Beslispunten
- kennisnemen.

Toelichting
In de afgelopen maanden is gewerkt aan diverse communicatiemiddelen. In uw vergadering van 20 juni bent u door de vicevoorzitter bijgepraat over o.m. de verbeelding van het GO (zie in het verslag agendapunt 5). Het belang is enerzijds om de positie, belang en activiteiten van de nieuwe regionale samenwerking onder de aandacht te brengen van de doelgroep (vindbaarheid, informeren, herkenbaarheid en profileren) en anderzijds om in vulling te geven aan de opdracht om de vergaderstukken van het Bestuurlijk Overleg openbaar te maken. U wordt mondeling geïnformeerd over de activiteiten sinds 20 juni jl.

Bijlagen:
Geen

regio arnhem nijmegen

OPLEGNOTITIE

Vergadering : Bestuurlijk Overleg Gemeenschappelijk Orgaan
Op : 5 oktober 2016
Onderwerp : Evaluatie
Agendapunt : 6

Beslispunten
- Geen. U wordt uitgenodigd van gedachten te wisselen over de evaluatie(-aanpak).

Toelichting
In het eindvoorstel van de Stuurgroep Regionale Samenwerking aan de 19 gemeenten is opgenomen dat de samenwerking periodiek wordt geïnformeerd. In de toelichting van artikel 7 is te lezen dat de eerste evaluatie in de loop van 2016 wordt gehouden. In de toelichting zijn een aantal criteria opgenomen. Nu de regionale samenwerking formeel op 17 december 2015 is gestart is de evaluatie na één jaar aan de orde eind 2016 (conform de werkagenda 2016). Door meerdere gemeente is bij de besluitvorming over de regionale samenwerking (medio 2015) als ook in de reactie op de begroting 2017 aandacht gevraagd voor de voorgenomen evaluatie. Bij een aantal gemeenten bestaan sterke beelden over de gewenste evaluatie. In het Voorzittersoverleg van 12 september jl. is over de evaluatie van gedachten gewisseld. De volgende proceslijn is geschetst: - eerste gedachtewisseling in Bestuurlijk Overleg op 5 oktober. - 7 december: definitief voorstel evaluatie in Bestuurlijk Overleg. - 1e kwartaal 2017 uitvoeren evaluatie. - 2e kwartaal 2017 besluitvorming. Gedeeld is de evaluatie te gebruiken voor een terugblik op de eerste 12 maanden van de samenwerking. Hoe loopt deze nieuwe samenwerking? Waar zijn leerpunten te ontdekken? Een lerende evaluatie om daarmee de prille samenwerking te versterken. De evaluatie zou uitgevoerd kunnen worden door het voeren van gesprekken met betrokkenen uit gemeenten en partners. Met de oogst van deze gedachtewisseling legt de vicevoorzitter een eerste schets van een evaluatieaanpak neer bij uw overleg om vervolgens van gedachten te wisselen over de gewenste evaluatieaanpak. De vraag aan Uw overleg is derhalve input te leveren voor een gedragen voorstel voor een evaluatieaanpak.

Bijlagen: - Geen

Brief aan de raad - CollegeB&W Beantwoording motie D66 - Waar geslepen . . .

Ingekomen stuk D1 (PA 12 oktober 2016)

Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Ruimtelijke Planvorming

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 90 19
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
20 september 2016	PK30/16.0007930	Marco Doove
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beantwoording motie D66 - Waar geslepen wordt, vallen spaanders		(024) 329 9704

Geachte leden van de Raad,

Tijdens de raadsvergadering van 30 maart jl. is bij de behandeling van de agendapunten “Projectafwijkingsbesluit Woonappartementen Fenikshof” en “Gewijzigde vaststelling bestemmingsplan Nijmegen Oud West 2015” de motie van de heer Van Elferen (D66): ‘Waar geslepen wordt, vallen spaanders’ aangenomen.

Inhoud van de motie:
Roept het college van Burgemeester en Wethouders op:
- om op korte termijn met de eigenaar van de grond van de Nijmeegse Slijperij in gesprek te gaan en een keuze te maken over de toekomst van dit stuk Nijmegen;
- hierover voor de zomer aan de gemeenteraad per brief te rapporteren.

Beantwoording van de motie:
Medio mei jl heeft in het Stadhuis een gesprek plaatsgevonden tussen de eigenaar van de metaalslijperij, diens advocaat, wethouder Velthuis en ambtelijke ondersteuning.
De eigenaar heeft aangegeven dat de slijperij wordt voortgezet. De metaalslijperij is ingepast in het bestemmingsplan Nijmegen Oud West 2015 dat uw Raad op 30 maart jl. heeft vastgesteld. Door de gemeente is aangegeven dat dit bedrijf niet conflicteert met de ontwikkeling van woonappartementen aan de Fenikshof. Het bedrijf wordt door deze ontwikkeling ook niet in zijn bestaande rechten geschaad. Er bestaat vanuit de gemeente niet de intentie om het pand aan te kopen om daar een andere functie te realiseren. Omdat het bedrijf kan blijven bestaan en niet hinderlijk is voor de woonappartementen, is er ook geen aanleiding het pand aan te kopen of te herbestemmen. De eigenaar van de metaalslijperij heeft aangegeven geen verwachtingen te hebben met betrekking tot aankoop of herbestemming vanuit de gemeente. Hij denkt het pand op termijn te gaan verkopen, maar is daar niet actief mee bezig.

Gemeente Nijmegen
Projectmanagement en Ruimtelijke Kwaliteit
Ruimtelijke Planvorming

Vervolgvel
1

Medio augustus jl. heeft nog een telefonisch gesprek plaatsgevonden, vandaar dat beantwoording van de motie niet eerder mogelijk was.

Wij hopen de motie hiermee voldoende te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

4) V: 35
T: 0

aangenomen

PARTIJ VAN DE ARBEID Nijmegen

D66 Nijmegen

Politieke Avond 30 maart 2016 10 Gewijzigde vaststelling Bestemmingsplan
Agendapunt: ~~Projectafwijkingsbesluit Woonappartementen Fenikshof (26/2016)~~ N'gen Oud West 2015

Motie: *Waar geslepen wordt, vallen spaanders*

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 30 maart 2016,

Overwegende dat:
- De Nijmeegse Slijperij in het projectafwijkingsbesluit behouden blijft;
- Het afwijkingsbesluit bebouwing binnen de bijbehorende hindercirkels mogelijk maakt;
- In de antwoorden op de zienswijzen het College van B&W lijkt te constateren dat dit aansluit bij het huidig gebruik van de Slijperij;
- Deze invulling op dit moment evenwel niet verwerkt in het bestemmingsplan;
- Het getuigt van goed bestuur om eigenaar duidelijkheid te geven over de gewenste toekomstige bestemming van deze plek;

Roept het College van Burgemeester en Wethouders op:
- Om op korte termijn met de eigenaar van de grond van de Nijmeegse Slijperij in gesprek te gaan en een keuze te maken over de toekomst van dit stuk Nijmegen;
- Hierover voor de zomer aan de gemeenteraad per brief te rapporteren.

D66 Kristie Lamers	PvdA	VVD
Groen Links	SP	CDA
VSP	Gewoon Nijmegen	DNF
Liberaal Nijmegen		

CDA Nijmegen

Brief aan de raad - Geconsolideerde versie overeenkomst doordecentralisatie . . .

Ingekomen stuk D2 (PA 12 oktober 2016)

Juridische Zaken
Advies en Control

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
20 september 2016	JZ10/16.0008573	Helmie Vos
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Geconsolideerde versie overeenkomst DDC		(024) 3292109

Geachte leden van de raad,

In 2008 hebben wij met de schoolbesturen in Nijmegen de overeenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting (overeenkomst DDC) afgesloten. Met deze privaatrechtelijke overeenkomst voor onbepaalde tijd zijn de taken en verantwoordelijkheden op het gebied van onderwijshuisvesting aan de schoolbesturen overgedragen. In 2015 is de overeenkomst herijkt en een aantal artikelen in de overeenkomst aangepast. Deze wijzigingen zijn in juli 2015 juridisch vastgelegd in een zogenaamde Allonge (ofwel aanvulling) op de overeenkomst DDC. Hiermee is een aantal belangrijke knelpunten op het gebied van onderwijshuisvesting opgelost.

De nieuwe afspraken zijn nu ruim een jaar van kracht en worden door alle betrokken partijen gehanteerd. Om onduidelijkheid in de toekomst te voorkomen is in 2015 met de schoolbesturen afgesproken om deze aanpassingen één op één vast te leggen in een samengevoegde (ofwel geconsolideerde) versie van de overeenkomst DDC. Uw Raad is hierover in oktober 2015 per brief geïnformeerd. Na constructief overleg met de schoolbesturen is deze samengevoegde versie vlak voor het zomerreces gereed gekomen. Inmiddels hebben de schoolbesturen de overeenkomst ondertekend en is deze door ons College vastgesteld.
In de bijlage bij deze brief treft u de geconsolideerde versie van de overeenkomst DDC ter informatie aan.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Brief aan de raad - Geconsolideerde versie overeenkomst doordecentralisatie . . .

OVEREENKOMST
DOORDECENTRALISATIE ONDERWIJSHUISVESTING
(GECONSOLIDEERDE VERSIE)

Ondergetekenden:

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon **Gemeente Nijmegen**, zetelende te Nijmegen, kantoor houdend op het adres Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen te dezen op grond van artikel 171 van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, de heer drs. H.M.F. Bruls, hierna ook te noemen: 'de gemeente'

en

2. **Stichting……..……..,** statutair gevestigd te ……, kantoor houdend op het adres……...……..., ingeschreven in het handelsregister onder nummer ……te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door…….; hierna ook te noemen: 'het bevoegd gezag'

Partijen 1 en 2 hierna ook gezamenlijk aan te duiden als: partijen.

Nemen het volgende in overweging:

A. De gemeente draagt ingevolge het bepaalde in artikel 91 van de Wet op het Primair Onderwijs, artikel 76b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs en artikel 89 van de Wet op de Expertisecentra de zorg voor de huisvesting van onderwijsinstellingen op haar grondgebied. Ter vervulling van deze taak ontvangt de gemeente van het rijk een uitkering die is opgenomen in de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

B. De gemeente heeft ingevolge het bepaalde in artikel 111 van de Wet op het Primair Onderwijs, artikel 76v van de Wet op het Voortgezet Onderwijs en artikel 109 van de Wet op de Expertisecentra de mogelijkheid om overeenkomsten te sluiten met schoolbesturen (bevoegde gezagen) die er toe strekken dat de gemeente jaarlijks een bedrag voor huisvestingskosten betaalt aan het bevoegd gezag en dat dat bevoegd gezag zelf zorg draagt voor de huisvesting van de eigen onderwijsinstelling(en). Dit wordt aangeduid als doordecentralisatie.

C. De gemeente heeft met de gezamenlijke bevoegde gezagen van de binnen de gemeentegrenzen gevestigde onderwijsinstellingen overleg gevoerd over de mogelijke invoering van doordecentralisatie. De betrokkenen bij dat overleg streven naar het verbeteren van de onderwijshuisvesting in Nijmegen door een hogere en efficiëntere inzet van middelen daarvoor en door het bevorderen van de creativiteit van de bevoegde gezagen. De betrokkenen bij dat overleg zien de doordecentralisatie, als hiervoor in overweging B bedoeld, als passend middel om dit streven te verwezenlijken. De betrokkenen bij dat overleg zien deze doordecentralisatie als middel om de financiële zekerheid van de bevoegde gezagen op langere termijn te vergroten en als middel om te bewerkstelligen dat alle bestaande schoolgebouwen binnen een termijn van 40 jaar ofwel worden vervangen door nieuwbouw, ofwel grondig worden gerenoveerd. In het verlengde van de doordecentralisatie hebben de betrokkenen zich bereid verklaard in gesprek te gaan om prestaties op onderwijsgebied te verbeteren in relatie tot maatschappelijke ontwikkelingen. Daarover zijn afzonderlijke afspraken gemaakt die zijn vastgelegd in een Convenant.

D. De betrokkenen bij dat overleg beogen met de doordecentralisatie de bevoegde gezagen in staat te stellen zelfstandig zorg te dragen voor een adequate huisvesting van de onder hun verantwoordelijkheid vallende scholen, op zodanige wijze dat enerzijds de gemeente een jaarlijks bedrag ter dekking van huisvestingskosten ter beschikking stelt van de bevoegde gezagen en bovendien afstand doet van het zogenaamde economisch claimrecht dat voor de gemeente voortvloeit uit artikel 110 van de Wet op het Primair Onderwijs, artikel 76u van de Wet op het Voortgezet Onderwijs en artikel 108 van de Wet op de Expertisecentra en dat anderzijds de bevoegde gezagen de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van de onderwijsinstellingen overnemen en afstand doen van de aanspraken die zij ingevolge de Wet op het Primair Onderwijs, de Wet op het Voortgezet Onderwijs, respectievelijk de Wet op de Expertisecentra en de daarop gebaseerde gemeentelijke Verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs jegens de gemeente kunnen doen gelden ter zake van huisvesting.

E. In het overleg tussen de gemeente en de gezamenlijke bevoegde gezagen is een model ontwikkeld waarmee het geldbedrag kan worden vastgesteld dat bij doordecentralisatie aan elk afzonderlijk bevoegd gezag zal worden uitbetaald (het budget). Dit betreft het zogenaamde normatieve verdelingsmodel.

F. In februari 2006 is door de gemeente en de bij het in overweging C bedoelde overleg betrokken bevoegde gezagen een intentieverklaring ondertekend waarin zij verklaren te streven naar het sluiten van een definitieve overeenkomst tot doordecentralisatie van de middelen voor onderwijshuisvesting. In deze intentieverklaring is overeengekomen dat partijen nadere afspraken zullen maken over:

- de hoogte van het budget;

- de wijze waarop een langetermijnperspectief met betrekking tot het jaarlijkse budget wordt verkregen;
- de wijze waarop samenwerking en opbrengstmaximalisatie door gemeente en schoolbesturen bij herbestemming van schoolgebouwen en terreinen wordt gerealiseerd;
- de duur en de (mogelijkheid tot en gevolgen van) beëindiging c.q. aanpassing van de te sluiten definitieve overeenkomst;
- het al dan niet betrekken van de onderwijsvoorzieningen in de Waalsprong in de doordecentralisatie;
- de wijze waarop de gemeente en de bevoegde gezagen omgaan met de personele gevolgen van de doordecentralisatie.

G. Ter uitvoering van deze intentieverklaring hebben de gemeente en de gezamenlijke bevoegde gezagen onderhandeld over een overeenkomst tot doordecentralisatie en heeft de raad van de gemeente, mede op basis van de resultaten van die onderhandelingen, in zijn vergadering van 27 juni 2007 een document vastgesteld, inhoudende het inhoudelijk kader doordecentralisatie.

H. In zijn vergadering van 19 december 2007 heeft de raad van de gemeente, mede op verzoek van de bevoegde gezagen, besloten om met ingang van 2008 een jaarlijks bedrag voor de huisvestingskosten beschikbaar te stellen ten behoeve van de onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde gezagen vallende scholen en afstand te doen van het zogenaamde economisch claimrecht, dit alles onder voorbehoud van de totstandkoming van definitieve overeenkomsten ter zake tussen de gemeente en de bevoegde gezagen. De hoogte van dit bedrag zal worden vastgesteld overeenkomstig het zogenaamde normatieve verdelingsmodel.

I. De gemeente en de gezamenlijke bevoegde gezagen hebben overeenstemming bereikt over een regeling, bestaande uit set algemene afspraken, die gelijkelijk zullen gelden tussen de gemeente enerzijds en elk van de bevoegde gezagen anderzijds, en die in voorkomend geval zullen worden aangevuld met een set maatwerkafspraken die uitsluitend zullen gelden tussen de gemeente n het betreffende bevoegde gezag. De algemene afspraken, en in voorkomend geval de maatwerkafspraken, zullen worden vastgelegd in een overeenkomst tussen de gemeente en elk van de bevoegde gezagen afzonderlijk.

J. In 2013 heeft een evaluatie over de eerste vijf jaar plaatsgevonden. Partijen spreken in het evaluatierapport hun tevredenheid uit over de weg die is ingeslagen met de doordecentralisatie. Uit de evaluatie is een aantal knelpunten naar voren gekomen. Partijen hebben in samenspraak besloten om te komen tot een oplossing voor deze knelpunten (zie bijlage 1).

K. Als resultaat van de onderhandelingen is een packagedeal gesloten waarin alle knelpunten worden opgelost. Partijen hebben overeenstemming bereikt over aanvullingen en wijzigingen op de overeenkomst DDC en hebben de afspraken vastgelegd in de Allonge, d.d. 16 juli 2015. De gemaakte afspraken in de Allonge worden in deze geconsolideerde versie van de overeenkomst DDC vastgelegd.

L. Als onderdeel van de packagedeal heeft het college van B&W besloten tot het verstrekken van gemeentegarantie onder de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 14. Hiermee wordt bedoeld dat de gemeente op verzoek van een doorgedecentraliseerd schoolbestuur, bereid is garant te staan voor leningen die het schoolbestuur met de Staat der Nederlanden, het Ministerie van Financiën afsluit in verband met onderwijshuisvesting ten behoeve van nieuwbouw, renovatie en/of (her)financiering van bestaande leningen.

M. De volgende uitgangspunten zijn in de packagedeal overeengekomen:
- Uitgangspunt voor doordecentralisatie blijft het normatieve rekenmodel. Op basis van dit rekenmodel is het vastgestelde budget (jaarlijkse vergoeding doordecentralisatie op basis van een uitkering per leerling per jaar + eenmalig individueel maatwerk + WOZ-aankoopplicht) tot stand gekomen.
- De (gestegen) (investerings-)kosten onder andere als gevolg van het Bouwbesluit 2012 komen voor rekening van de schoolbesturen, behoudens de uitkomsten van de evaluatie en de bepaling over majeure ontwikkelingen als bedoeld in artikel 9 lid 3.
- Het risico op de planexploitatie onderwijshuisvesting als gevolg van economische ontwikkelingen, gestegen WOZ-waarden en krimpende leerlingenaantallen blijft voor rekening van de gemeente, behoudens de uitkomsten van de evaluatie en de bepaling over majeure ontwikkelingen als bedoeld in artikel 9 lid 3.

N. Verder zijn in de Allonge de volgende afspraken gemaakt: Partijen beëindigen de discussie over de inkomsten van de gemeente in het Gemeentefonds en de mogelijke rechten op met name de ingroeiregeling die de schoolbesturen hier op grond van artikel 7.8 van de overeenkomst DCC op menen te kunnen ontlenen, partijen genoegzaam bekend. De VO-besturen zien met ondertekening van deze Allonge af van hun claim op de ingroeiregeling.

O. De gemeente Nijmegen legt geen claim neer bij de schoolbesturen als gevolg van de huidige herverdelingseffecten van het Gemeentefonds uit de meicirculaire 2014 op de specifieke maatstaf aantal leerlingen VO/VSO en ziet daarmee af van mogelijke rechten die hier op grond van artikel 7.9 van de overeenkomst DDC aan ontleend kunnen worden.

P. Partijen zijn in overleg getreden over de formulering van artikel 7.8 en van artikel 7.9. Uitkomst van dit overleg is dat de formulering van beide artikelen gehandhaafd wordt.

Q. Onderhavig document vormt de hier bedoelde (geconsolideerde versie van de) overeenkomst voor **Stichting ……..**

komen het volgende overeen:

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

1.1 normatieve verdelingsmodel: hoofdstuk 1, pagina 9 t/m 13 van bijlage 2 bij het document 'Eindrapportage Werkgroep Normatieve Doordecentralisatie' gedateerd 15 juni 2005.

1.2 onttrekking aan de onderwijsbestemming: het door het bevoegd gezag genomen besluit tot en de feitelijke algehele beëindiging van het gebruik van een onroerende zaak ten dienste van de huisvesting van (een van de) onderwijsinstellingen die ressorteren onder het betreffende bevoegde gezag waardoor deze vrijkomt.

Artikel 2 Overgang verantwoordelijkheid onderwijshuisvesting

2.1 Het bevoegd gezag heeft zich met ingang van 1 januari 2008 verplicht volledig zorg te dragen voor de huisvesting van de onder het bevoegd gezag ressorterende onderwijsinstellingen. Het gaat om de navolgende onderwijsinstelling(en):…….**...**

2.2 De in artikel 2.1 bedoelde verantwoordelijkheid voor de huisvesting omvat:

- de reeds op grond van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra op het betreffende bevoegd gezag rustende verantwoordelijkheden voor de huisvesting, en
- de bij deze overeenkomst aan het betreffende bevoegd gezag op de voet van artikel 111 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 76v van de Wet op het voortgezet onderwijs en artikel 109 van de Wet op de expertisecentra overgedragen verantwoordelijkheden als bedoeld in respectievelijk artikel 92 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 76 c van de Wet op het voortgezet onderwijs en artikel 90 van de Wet op de expertisecentra.

alles met inachtneming van het in deze overeenkomst bepaalde.

Artikel 3 Eigendomsoverdracht terreinen en gebouwen en afstand van rechten, waaronder economisch claimrecht

3.1 De gemeente heeft met ingang van 1 januari 2008 de eigendomsrechten op de terreinen en gebouwen, voor zover deze bij de gemeente berusten, ten titel van verkoop aan het bevoegd gezag overgedragen. Verder heeft de gemeente met ingang van 1 januari 2008, of zoveel later als partijen nader overeenkomen, ook voor zover de eigendomsrechten op de terreinen en gebouwen niet bij de gemeente berusten, onherroepelijk en tevens bij voorbaat voor nog te verwerven terreinen en gebouwen, afstand gedaan van de rechten die voortvloeien uit de volgende wettelijke bepalingen: hoofdstuk I van afdeling Ia van titel III van de Wet op het voortgezet onderwijs, afdeling 3 van titel IV van de Wet op de expertisecentra en hoofdstuk I afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs, waaronder het uit die afdelingen voortvloeiende zogenaamde economisch claimrecht. De terreinen en gebouwen zijn overgedragen in de staat waarin zij zich alsdan bevonden, inclusief alle op de terreinen aanwezige werken, zoals verhardingen, erfafscheidingen, beplantingen, bergingen, fietsenstallingen, parkeervoorzieningen, speelvoorzieningen, buizen en leidingen en installaties ten behoeve van de nutsvoorzieningen, en komen sinds de overdracht geheel voor rekening en risico van het bevoegd gezag. Indien de in het voorgaande bedoelde overdracht en afstand op een latere datum dan 1 januari 2008 is geëffectueerd was het bevoegd gezag aan de gemeente de wettelijke rente verschuldigd over de periode van 1 januari 2008 tot aan de dag dat de overdracht en afstand werden geëffectueerd. Deze rentevergoeding is berekend over de ingevolge artikel 3.2 door het bevoegd gezag aan de gemeente te betalen koopprijs dan wel vergoeding.

3.2 De koopprijs dan wel de vergoeding voor de hiervoor bedoelde afstand**,** die het bevoegd gezag aan de gemeente heeft voldaan, is tussen partijen nader overeengekomen en was gelijk aan de verevende boekwaarde per 31 december 2006 vast te stellen overeenkomstig het normatieve verdelingsmodel. De kosten van de eigendomsoverdracht**,** de afstand en de eventueel ter zake verschuldigde belastingen zijn voor rekening gekomen van de schoolbesturen . De akte van levering dan wel de akte van afstand zijn verleden ten overstaan van een notaris ter keuze van het bevoegd gezag.

Artikel 4 Gronduitgifte

4.1 In afwijking van het bepaalde in artikel 2.2 blijft de gemeente verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting voor zover voor de realisering daarvan het bevoegd gezag (bouw)grond nodig heeft. De door de gemeente te hanteren gronduitgifteprijs bedraagt € 150,00 per m², dan wel (indien dat meer is) € 150,00 per m² brutovloeroppervlakte schoolgebouw. De maatstaf

bvo voor de gronduitgifteprijs geldt niet voor situaties waarin de gemeente geen voldoende grote locatie (oppervlakte) kan leveren ten behoeve van nieuwbouw. De grond zal voor dat bedrag technisch en juridisch bouw- en woonrijp worden gemaakt door de gemeente. Het bevoegd gezag zal geen andere bijdrage dan de grondprijs verschuldigd zijn. De grondprijs zal worden verhoogd met de ter zake verschuldigde belastingen, zomede jaarlijks met de index bedoeld in artikel 7.6 en toegepast als omschreven in artikel 7.4. Partijen zullen per geval nadere afspraken maken met de strekking om de belastingdruk voor de bevoegde gezagen zo laag mogelijk te houden, mits dat voor de gemeente geen nadelen heeft.

4.2 Indien en voor zover in de bouwplannen van het bevoegd gezag zuiver commerciële functies zijn inbegrepen zal, voor het vloeroppervlak toe te rekenen aan die commerciële functies, de alsdan geldende marktconforme grondprijs overeenkomstig het gronduitgiftebeleid van de gemeente worden gehanteerd.

Artikel 5 Voorkeursrecht

5.1 Het bevoegde gezag heeft voor de duur van deze overeenkomst aan de gemeente een voorkeursrecht van koop verleend ten aanzien van alle terreinen en gebouwen bedoeld in artikel 2.1 van deze overeenkomst en voorts onherroepelijk en tevens bij voorbaat ten aanzien van alle terreinen en gebouwen die het bevoegd gezag na 1 januari 2008 en overigens gedurende de looptijd van deze overeenkomst toevoegt aan de onderwijsbestemming en daartoe in eigendom verwerft. Voor deze nieuw te verwerven terreinen en gebouwen geldt het volgende. De nieuw te verwerven terreinen en gebouwen met hoofdzakelijk een onderwijsfunctie vallen altijd onder het voorkeursrecht. Andere nieuw te verwerven terreinen en gebouwen vallen alleen onder het voorkeursrecht als dat voorafgaand aan de verwerving uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen tussen de gemeente en het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is verplicht daartoe de gemeente tijdig te informeren over een voorgenomen verwerving. De gemeente kan dit voorkeursrecht van koop uitoefenen ten aanzien van terreinen en gebouwen waarbij sprake is van onttrekking aan de onderwijsbestemming door het bevoegd gezag.

5.2 Bij een voorgenomen onttrekking aan de onderwijsbestemming van enig gebouw of terrein dient het bevoegd gezag de gemeente daarvan onverwijld per aangetekend schrijven op de hoogte te stellen.

5.3 Als de gemeente gebruik wenst te maken van haar voorkeursrecht, dient zij binnen drie maanden na ontvangst van het aangetekend schrijven daarvan mededeling te doen aan het bevoegd gezag, eveneens per aangetekend schrijven.

5.4 Daarna zullen de gemeente en het bevoegd gezag binnen drie maanden volledige medewerking verlenen aan eigendomsoverdracht. De door de gemeente te betalen koopprijs

bedraagt de alsdan geldende WOZ-waarde van de betreffende terreinen respectievelijk gebouwen, in voorkomend geval verhoogd met een nader tussen partijen overeen te komen bedrag. Bij de bepaling van het verhogingsbedrag zal mede acht worden geslagen op:

- het mogelijk te behalen rendement uit herontwikkeling van de over te dragen gronden;
- de door het bevoegd gezag in verband met adequate herhuisvesting benodigd geachte opbrengst;
- het gegeven dat de gemeente gedurende de looptijd van deze overeenkomst (potentieel) verliesgevende aankopen dient te kunnen compenseren met (potentieel) renderende aankopen.
- Als partijen na serieus en constructief overleg geen overeenstemming bereiken over het verhogingsbedrag, dan heeft het bevoegd gezag de keuze om hetzij af te zien van de voorgenomen onttrekking aan de onderwijsbestemming, hetzij de betreffende terreinen en gebouwen aan de gemeente over te dragen tegen de laatstelijk door de gemeente geboden koopprijs, die minimaal de geldende WOZ-waarde bedraagt.

5.5 De kosten van de eigendomsoverdracht en de ter zake verschuldigde belastingen komen voor rekening van de gemeente. Het bevoegd gezag is gehouden de betreffende onroerende zaken te leveren in de feitelijke staat waarin deze zich alsdan bevinden, vrij van gebruik en ontruimd.

5.6 Als de gemeente niet binnen drie maanden na ontvangst van het aangetekend schrijven mededeling heeft gedaan als hiervoor in artikel 5.3 bedoeld, vervalt het voorkeursrecht van koop ten aanzien van het betreffende terrein respectievelijk gebouw en staat het het bevoegde gezag gedurende een periode van 12 maanden vrij om tot vervreemding aan enige derde over te gaan zonder dat het voorkeursrecht aan deze derde hoeft te worden opgelegd. Evenzo staat het de onderwijsinstelling dan vrij om toepassing te geven aan het hierna in artikel 6 bepaalde en nakoming te vorderen van de op de gemeente rustende aankoopplicht.

5.7 Indien in de in artikel 5.6 genoemde periode van 12 maanden geen vervreemding plaatsvindt, herleeft het voorkeursrecht van de gemeente met onmiddellijke ingang op de dag na het verstrijken van die periode van 12 maanden.

5.8 Het voorkeursrecht zal door middel van de in artikel 3.2 bedoelde akte worden ingeschreven, dan wel, bij nieuw te verwerven terreinen en gebouwen als bedoeld in artikel 5.1, in een akte aansluitend op de akte waarbij de betreffende onroerende zaak aan het bevoegd gezag in eigendom wordt overgedragen en geleverd.

Artikel 6 Aankoopplicht

6.1 Met ingang van 1 januari 2008 rust op de gemeente een aankoopplicht ten aanzien van alle terreinen en gebouwen als bedoeld in artikel 2.1 en voorts ten aanzien van alle terreinen en gebouwen die het bevoegd gezag overigens gedurende de looptijd van deze overeenkomst

toevoegt aan de onderwijsbestemming en daartoe in eigendom verwerft. De gemeente aanvaardt deze verplichting onherroepelijk en bij voorbaat. Voor deze nieuw te verwerven terreinen en gebouwen geldt het volgende. De nieuw te verwerven terreinen en gebouwen hoofdzakelijk een onderwijsfunctie vallen altijd onder de aankoopplicht. Andere nieuw te verwerven terreinen en gebouwen vallen alleen onder de aankoopplicht als dat voorafgaand aan de verwerving uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen tussen de gemeente en het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag is verplicht daartoe de gemeente tijdig te informeren over een voorgenomen verwerving.

6.2 Het bevoegd gezag kan aanspraak maken op nakoming van deze aankoopverplichting ten aanzien van terreinen en gebouwen waarbij sprake is van voorgenomen onttrekking aan de onderwijsbestemming en wel door de gemeente per aangetekend schrijven daarvan op de hoogte te stellen.

6.3 Daarna zullen de gemeente en het desbetreffende bevoegde gezag binnen drie maanden volledige medewerking verlenen aan eigendomsoverdracht. De door de gemeente te betalen koopprijs bedraagt de alsdan geldende WOZ-waarde van de betreffende terreinen respectievelijk gebouwen. De kosten van de eigendomsoverdracht en de ter zake verschuldigde belastingen komen voor rekening van de gemeente. Het bevoegd gezag is gehouden de betreffende onroerende zaken te leveren in de feitelijke staat waarin deze zich alsdan bevinden, vrij van gebruik en ontruimd.

6.4 Deze aankoopplicht zal door middel van de in artikel 3.2 bedoelde akte worden ingeschreven, dan wel, bij nieuw te verwerven terreinen en gebouwen als bedoeld in artikel 5.1, in een akte aansluitend op de akte waarbij de betreffende onroerende zaak aan het bevoegd gezag in eigendom wordt overgedragen en geleverd.

6.5 Bij terug te leveren panden, die opnieuw gebruikt zullen worden geldt een onderhoudsconditie conform NEN 2767 met conditiescore 5 en dat alle wettelijke keuringen voor het lopende kalenderjaar zijn uitgevoerd.

Artikel 7 Beschikbaarstelling middelen

7.1 De gemeente stelt met ingang van 1 januari 2008 jaarlijks een budget beschikbaar waarmee de bevoegde gezagen de in artikel 2 bedoelde verantwoordelijkheid moeten effectueren. Dit budget bedraagt voor alle onderwijsinstellingen gezamenlijk in totaal € 13,9 miljoen per jaar, prijspeil 1-1-2007. Voor het bevoegd gezag dat partij is bij deze overeenkomst bedraagt het budget € ……per jaar, prijspeil 1-1-2007**,** alsmede gebaseerd op het leerlingenaantal per 1 oktober 2006. Met ingang van 1 januari 2009 is het budget verhoogd met € 100.000,= (prijspeil 01-01-2009).

7.2 Het budget wordt onder de onderwijsinstellingen verdeeld overeenkomstig het normatieve verdelingsmodel dat als bijlage aan deze overeenkomst is gehecht en daarvan deel uitmaakt en dat de instemming heeft van partijen. Dit normatieve verdelingsmodel verdeelt het budget op basis van het feitelijke aantal leerlingen dat op Nijmeegs grondgebied onderwijs volgt aan de onderwijsinstellingen die vallen onder het betreffende bevoegd gezag en op basis van het normatief aantal vierkante meters vloeroppervlak dat daarvoor staat.

7.3 Binnen het normatieve verdelingsmodel gelden de VNG-huisvestingsnormen als basis voor de verdeling van middelen. Daarbij geldt dat de verdelingen tussen de verschillende onderwijssectoren conform het normatieve verdelingsmodel plaatsvindt. Op basis van de leerlingenaantallen per 1 oktober 2006 wordt het normatieve vloeroppervlak voor de gezamenlijke schoolbesturen bepaald. Het budget van 13,9 miljoen euro, c.q. het conform lid 1 met € 100.000,= verhoogde budget , wordt vervolgens herleid tot normbedragen per vierkante meter die in de plaats komen van de bedragen genoemd in bijlage 1 van de eindrapportage ‘werkgroep normatieve doordecentralisatie’ van 15 juni 2005.

7.4 De normbedragen per vierkante meter worden met ingang van 2008 jaarlijks geïndexeerd. De index voor jaar t is gelijk aan (het prijsindexcijfer dat geldt op 1 oktober van het jaar t –1) gedeeld door (het prijsindexcijfer dat geldt op 1 oktober van het jaar t–2).

7.5 De vergoeding in jaar t is gelijk aan het product van (het genormeerde aantal vierkante meters op basis van het aantal leerlingen op 1 oktober van het jaar t–1) en (het bedrag per vierkante meter dat bij aanvang is vastgesteld en daarna geïndexeerd).

7.6 Als index voor het normatief verdelingsmodel geldt de CBS-index voor de gezinsconsumptie van alle huishoudens (exclusief belasting).

7.7 Betaling van het normatieve vergoedingsbedrag aan het bevoegde gezag vindt maandelijks, per de 15de van de maand plaats in twaalf gelijke termijnen, door overmaking op een daartoe schriftelijk door het bevoegd gezag aangewezen bank- of girorekeningnummer. Bij gebreke van tijdige betaling van de geraamde maandelijkse vergoeding is de gemeente aan het bevoegd gezag een rentevergoeding verschuldigd ter hoogte van de wettelijke rente over de periode van de 15^{e} van de maand tot aan de dag van betaling.

7.8 Toevoegingen ten behoeve van onderwijshuisvesting door het rijk aan het gemeentefonds met een specifiek doel of doelgroep komen uitsluitend ten goede aan de desbetreffende bevoegde gezagen Over de verdeling van die toevoegingen worden afzonderlijke afspraken gemaakt.

7.9 Bezuinigingen op onderwijshuisvesting door het rijk op het gemeentefonds met een specifiek doel of doelgroep komen uitsluitend ten laste van de desbetreffende bevoegde gezagen. Over de verdeling van die bezuinigingen over de desbetreffende bevoegde gezagen worden afzonderlijke afspraken gemaakt. De ingevolge dit artikel 7 te betalen vergoeding is de enige vergoeding waarop het bevoegd gezag jegens de gemeente aanspraak kan maken ter zake van de huisvesting van de onderwijsinstellingen. Het bevoegd gezag heeft gedurende de looptijd van deze overeenkomst en zo lang de gemeente aan haar daaruit voortvloeiende verplichtingen

voldoet geen aanspraak meer op enige vergoeding op basis van de gemeentelijke verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs.

Artikel 8 Nieuwbouw en Renovatie

8.1 Het ingevolge artikel 7 door de gemeente ter beschikking te stellen budget strekt tevens tot het treffen van een voorziening voor tijdige renovatie van de in artikel 2.1 bedoelde gebouwen en terreinen, dan wel tot vervangende nieuwbouw. In het overleg met de gezamenlijke bevoegde gezagen is overeengekomen dat de gezamenlijke bevoegde gezagen de inspanningsverplichting aanvaarden om binnen een periode van 40 jaar na het tot stand komen van de overeenkomst in 2008 alle schoollocaties te vernieuwen. Deze inspanningsverplichting is gekoppeld aan het totaal aantal locaties van de gezamenlijke bevoegde gezagen ten tijde van het aangaan van de overeenkomst tot doordecentralisatie. Dit wordt gerealiseerd door 55% nieuwbouw op locaties die door de gemeente op grond van artikel 4.1 van de overeenkomst DDC ter beschikking zijn gesteld en 45% renovatie en nieuwbouw op locaties die niet ingevolge artikel 4.1 van de overeenkomst DDC ter beschikking zijn gesteld of door het buiten gebruik stellen van panden als gevolg van krimpende leerlingaantallen. Door het bijstellen van de inspanningsverplichting zal nieuwbouw van schoolgebouwen meer dan voorheen op de huidige locaties gebeuren.

8.2 Partijen komen overeen dat schoollocaties door alle bevoegd gezagen, partijen genoegzaam bekend, in een gezonde mix worden aangeboden. Het beoogde resultaat is dat de schoolbesturen op onderwijskundige basis beslissingen kunnen nemen omtrent renovatie of nieuwbouw van schoolgebouwen en er een redelijke verhouding ontstaat tussen verlieslatende en opbrengst opleverende locaties.

8.3 De aankoopplicht zoals bepaald in artikel 6 van de overeenkomst DDC wordt hierdoor niet beperkt.

8.4 Het is van belang dat relevante huisvestingsinformatie tijdig beschikbaar is en in een planmatig ingericht jaarlijks bestuurlijk overleg gericht wordt afgestemd. Tijdens het overleg worden de huisvestingsplannen van de schoolbesturen, het overzicht, de onderliggende exploitatieopzet van verliesgevende en opbrengst opleverende locaties en de herontwikkelingslocaties van de gemeente besproken.
In bijlage 2 is een overzicht opgenomen welke huisvestingsinformatie hiervoor van belang is.

Artikel 9 Overleg

9.1 Er vindt tenminste eenmaal per kalenderjaar een bestuurlijk en technisch overleg plaats tussen de gemeente en alle bevoegde gezagen gezamenlijk waarmee een overeenkomst tot doordecentralisatie is gesloten, waarin afspraken tot stand moeten komen omtrent de juiste uitvoering van deze overeenkomst en teneinde de doelstellingen van deze overeenkomst te verwezenlijken. Partijen verplichtingen zich tot een coöperatieve en constructieve opstelling in dat overleg.

9.2 Er vindt ten minste eenmaal per 5 kalenderjaren een bestuurlijk en technisch overleg plaats tussen de gemeente en alle bevoegde gezagen gezamenlijk waarmee een overeenkomst tot doordecentralisatie is gesloten, teneinde de werking van deze overeenkomst en de verwezenlijking van de daarmee beoogde doelstellingen te beoordelen en evalueren, alsmede teneinde, zo nodig, deze overeenkomst met inachtneming van die doelstellingen te wijzigen. In dit overleg worden in ieder geval betrokken de ontwikkelingen op de volgende onderdelen: de prestatieafspraken als bedoeld in het convenant “Convenant prestatieafspraken onderwijs” van november 2007 , rente, grondprijs, WOZ-waarde, indexering, de VNG huisvestingsnormen, de ontwikkeling van het totaal aantal leerlingen (prognoses), de ontwikkeling van het gemeentefonds (onderdeel onderwijshuisvesting) de jaarlijkse vergoeding, wet- en regelgeving, onderwijsbeleid, bouwprijzen, nieuwbouw- en renovatieplanning en de looptijd van de overeenkomst. Ook in dit overleg zullen partijen zich coöperatief en constructief opstellen.

9.3 De volgende evaluatie wordt uitgevoerd in 2020 (in plaats van 2018), tenzij majeure ontwikkelingen ten aanzien van de onderdelen genoemd in artikel 9.2 daartoe eerder dwingen. Als aanvullende majeure verandering wordt onder andere gezien een aanzienlijke stijging van de rentestand van het schatkistbankieren (tot een stand hoger dan 4%) en wijziging in de mogelijkheden tot schatkistbankieren bij de Staat.

Artikel 10 Rekening en verantwoording

Het bevoegd gezag legt jaarlijks voor 1 juli schriftelijk rekening en verantwoording af aan de gemeente over de besteding van het ingevolge artikel 7 ter beschikking gestelde budget, en wel door middel van het overleggen van het financieel jaarverslag en de bijbehorende accountantsverklaring. Om afspraken als bedoeld in dit artikel te borgen en meetbaar te maken komen partijen overeen dat er een uniforme en transparante verantwoordings- en monitoringssystematiek wordt ontwikkeld, zie hiervoor bijlage 4.

Artikel 11 Overdracht rechten en verplichtingen

11.1 Overdracht aan derden van de uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen is slechts mogelijk na voorafgaande schriftelijke instemming van de wederpartij.

11.2 Overdracht van de uit deze overeenkomst voortvloeiende rechten en verplichtingen behoeft echter niet de schriftelijke instemming van de gemeente indien het bevoegd gezag overgaat tot fusie of defusie.

11.3 Bij iedere overdracht van rechten en verplichtingen zal het bevoegd gezag het uit deze overeenkomst voor de gemeente voortvloeiende voorkeursrecht aan haar recht verkrijgende opleggen, onder de bepaling dat bij verdere vervreemding op haar beurt de verkrijger het voorkeursrecht wordt opgelegd, en zo verder. Dit beding zal tezamen met het voorkeursrecht door middel van de in artikel 3.2 bedoelde akte worden ingeschreven.

Artikel 12 Duur van de overeenkomst; beëindiging, wijziging, toetreding

12.1 Partijen komen met elkaar overeen dat de overeenkomst doordecentralisatie die per 1 januari 2008 is ingegaan loopt tot het ondertekenen van deze geconsolideerde overeenkomst waarna deze overeenkomst voor onbepaalde tijd ingaat. Deze overeenkomst kan niet worden beëindigd, behoudens met wederzijds goedvinden of met toepassing van artikel 12.2 en zulks onverminderd het bepaalde in artikel 6:258 BW en artikel 6:265 BW.

12.2 Deze overeenkomst kan door de gemeente worden opgezegd met onmiddellijke ingang, indien het bevoegd gezag in surseance van betaling of faillissement, al dan niet op eigen aangifte van het bevoegd gezag, komt te verkeren.

12.3 Bij opzegging op grond van artikel 12.2 is het bevoegd gezag verplicht alle reserveringen die zijn gevormd met de ingevolge artikel 7 ter beschikking gestelde middelen onverwijld en volledig aan de gemeente over te dragen en ter beschikking te stellen, onverminderd alle rechten die voor de gemeente overigens voortvloeien uit artikel 6:271 en artikel 6:277 BW.

12.4 Beëindiging van deze overeenkomst laat onverlet:

- dat de gemeente afstand heeft gedaan van de rechten die voortvloeien uit de volgende wettelijke bepalingen: hoofdstuk I van afdeling Ia van titel III van de Wet op het voortgezet onderwijs, afdeling 3 van titel IV van de Wet op de expertisecentra en hoofdstuk I afdeling 3 van de Wet op het primair onderwijs, waaronder het uit die afdelingen voortvloeiende zogenaamde economisch claimrecht;
- het voorkeursrecht van de gemeente als bedoeld in artikel 5;
- de aankoopplicht van de gemeente als bedoel in artikel 6

dit alles echter uitsluitend voor zover het betreft de terreinen en gebouwen die ten tijde van de beëindiging van deze overeenkomst in eigendom toebehoren aan het bevoegd gezag.

12.5 Het bij voortduring niet nakomen van de prestatie afspraken uit het convenant zoals bedoeld in artikel 9.2 kan wijziging van de overeenkomst tot gevolg hebben met dien verstande dat daarbij de doelstellingen van de overeenkomst in acht worden genomen.

12.6 Indien een of meerdere artikelen in deze overeenkomst rechtens niet geldig blijken te zijn laat de geldigheid van de overige bepalingen uit de overeenkomst onverlet. Partijen zullen zich inspannen om in onderling overleg te komen tot een regeling die zoveel mogelijk recht doet aan de intentie van de partijen.

Artikel 13 Toepasselijk recht en geschillen

13.1 Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

13.2 Geschillen die mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige overeenkomst, dan wel van eventuele nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg mochten zijn dan zullen partijen trachten op te lossen met mediation overeenkomstig het reglement van de Stichting Nederlands Mediation Instituut.

13.3 Indien mediation niet leidt tot een beslechting van het geschil, dan kan de meest gerede partij het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter te Arnhem.

13.4 Het vorige artikellid laat onverlet dat Partijen voor een geschil dat zich aandient kunnen besluiten dat geschil te beslechten door een ander forum, zoals arbitrage of bindend advies.

13.5 Als geschil wordt aangemerkt al hetgeen een der partijen, na redelijk overleg daarover met de wederpartij, als geschil wenst te zien aangemerkt.

Artikel 14. Gemeentegarantie

De gemeente is, op verzoek van een bevoegd gezag, bereid garant te staan voor leningen die het bevoegd gezag met de Staat der Nederlanden, het Ministerie van Financiën afsluit in verband met onderwijshuisvesting ten behoeve van nieuwbouw, renovatie en/of (her)financiering van bestaande leningen. Om gemeentegarantie te verkrijgen wordt tussen de Staat der Nederlanden, het bevoegd gezag en de gemeente een garantstellingsovereenkomst inclusief pandrecht gesloten conform de modelovereenkomst van garantstelling zoals opgenomen in bijlage 5. Met het aangaan van de garantstellingsovereenkomst wordt tegelijkertijd bij het desbetreffende bevoegd gezag een hypotheekrecht gevestigd op de betreffende school(locatie) aanvullend op de gebruikelijke financiële voorwaarden, zoals deze zijn vermeld in bijlage 3.

Artikel 15 Aanvullende bepalingen

15.1 Als in overleg blijkt dat nieuwbouw en/of doordecentralisatie van scholen in Nijmegen Noord gewenst is, komt het individueel maatwerk waar dit nodig is voor rekening van de gemeente Nijmegen.

15.2 Partijen bouwen ten behoeve van adequate kennisoverdracht gezamenlijk een dossier op met betrekking tot de overeenkomst DDC en de uitgevoerde monitoring, evaluatie en herijking. Het normatief rekenmodel maakt onderdeel hiervan uit.

Artikel 16 Voorgaande overeenkomsten

Met het aangaan van deze overeenkomst vervallen alle overeenkomsten doordecentralisatie onderwijshuisvesting en treedt deze overeenkomst daarvoor in de plaats.

Artikel 17 Bijlagen

De volgende bijlagen maken onlosmakelijk deel uit van deze overeenkomst:

- Bijlage 1. Knelpunten
- Bijlage 2. Huisvestingsinformatie (art. 8)
- Bijlage 3. Financiële voorwaarden garantie
- Bijlage 4. Verantwoordings- en monitoringssystematiek
- Bijlage 5. Overeenkomst van garantstelling

Aldus in tweevoud opgemaakt en ondertekend op ……..…..…

de gemeente Nijmegen het bevoegd gezag

Drs. H.M.F. Bruls
Burgemeester

BIJLAGE 1. KNELPUNTEN

Een overzicht van de geconstateerde knelpunten:

1. De schoolbesturen zien zich geconfronteerd met onvoorziene investeringskosten onder andere als gevolg van het Bouwbesluit 2012 met extra eisen voor beheersing van het binnenklimaat, bijdragen voor aanpassingen in de openbare ruimte, parkeren op eigen terrein, bodemvervuiling en asbest, ambities voor duurzaam bouwen en het wijzigen van bestemmingsplannen. Tegelijkertijd heeft de stijging van de WOZ-waarden van schoolgebouwen ook geleid tot een stijging van de door de schoolbesturen te betalen OZB.

2. Stijging van de WOZ-waarden en verliezen op de planexploitatie als gevolg van veranderende omstandigheden in de economie en op de woningmarkt leiden tot financiële risico's voor de gemeente Nijmegen, met name bij moeilijk her te ontwikkelen locaties. De gemeente wil deze risico's dempen en een eventuele financiële prikkel tot nieuwbouw op door de gemeente aan te bieden nieuwe locaties wegnemen/verminderen.

3. Als gevolg van kortingen op het gemeentefonds en het noodzakelijke financiële maatwerk bij het doordecentraliseren van nieuwe scholen in Nijmegen Noord ziet de gemeente haar financiële risico's toenemen.

4. Een normering van de onderhoudsconditie van de aan de gemeente op te leveren schoolgebouwen ontbreekt. Dit levert een risico op voor de gemeente wanneer de schoolgebouwen na terug levering worden overgedragen aan een ander schoolbestuur of een nieuwe gebruiker van het pand.

5. De gemeente slaagt er niet altijd in om (tijdig) locaties beschikbaar te stellen voor nieuwbouw en/of het bestemmingsplan te wijzigen. Gevolg hiervan is dat schoolbesturen de gecalculeerde opbrengst van de verkoop tegen WOZ-waarde mislopen en bovendien extra kosten moeten maken voor sloop en tijdelijke huisvesting.

6. In de praktijk is gebleken dat er soms verschil van mening ontstaat over de interpretatie van onderdelen van de overeenkomst, waaronder de ingroeiregeling, de te hanteren maatstaf voor de grondprijs en de tarieven voor buitensportaccommodaties. Deze geschillen blijven vaak te lang op de agenda staan.

7. De schoolbesturen zijn in de loop van 2014 geconfronteerd met een beleidswijziging van de rijksoverheid, waardoor ze niet meer op basis van hypothecaire zekerheid kunnen lenen bij het Ministerie van Financiën (schatkistbankieren). Er wordt nu een 100% gemeentegarantie geëist.

BIJLAGE 2. HUISVESTINGSINFORMATIE (ART. 8)

In artikel 8 van de geconsolideerde versie van de overeenkomst DDC is overeengekomen dat:

"de gezamenlijke bevoegde gezagen de inspanningsverplichting aanvaarden om binnen een periode van 40 jaar na het tot stand komen van de overeenkomst in 2008 alle schoollocaties te vernieuwen. Deze inspanningsverplichting is gekoppeld aan het totaal aantal locaties van de gezamenlijke bevoegde gezagen ten tijde van het aangaan van de overeenkomst tot doordecentralisatie. Dit wordt gerealiseerd door 55% nieuwbouw op locaties die door de gemeente op grond van artikel 4.1 van de overeenkomst DDC ter beschikking zijn gesteld en 45% renovatie en nieuwbouw op locaties die niet ingevolge artikel 4.1 van de overeenkomst DDC ter beschikking zijn gesteld of door het buiten gebruik stellen van panden als gevolg van krimpende leerlingaantallen. Door het bijstellen van de inspanningsverplichting zal nieuwbouw van schoolgebouwen meer dan voorheen op de huidige locaties gebeuren. Partijen komen overeen dat schoollocaties door alle bevoegd gezagen, partijen genoegzaam bekend, in een gezonde mix worden aangeboden. Het beoogde resultaat is dat de schoolbesturen op onderwijskundige basis beslissingen kunnen nemen omtrent renovatie of nieuwbouw van schoolgebouwen en er een redelijke verhouding ontstaat tussen verlieslatende en opbrengst opleverende locaties. De aankoopplicht zoals bepaald in artikel 6 van de overeenkomst DDC wordt hierdoor niet beperkt. Het is van belang dat relevante huisvestingsinformatie tijdig beschikbaar is en in een planmatig ingericht jaarlijks bestuurlijk overleg gericht wordt afgestemd. Tijdens het overleg worden de huisvestingsplannen van de schoolbesturen, het overzicht, de onderliggende exploitatieopzet van verliesgevende en opbrengst opleverende locaties en de herontwikkelingslocaties van de gemeente besproken".

Jaarlijks in te vullen format per locatie:

School	adres	WOZ-waarde heden	Oppervlakte terrein	oppervlakte gebouw	nieuwbouw elders	renovatie/ nieuwbouw ter plekke/ buitengebruikstelling	reeds uitgevoerd	voorzien komende 5 jaar	voorzien tussen 5-10 jaar	voorzien tussen 10-15 jaar	voorzien na 15 jaar
		in euro's	in m2	in m2 bvo	ja / nee	ja / nee	ja/nee	ja/nee	ja/nee	ja/nee	ja/nee
school A	straat en huisnummer	€ 0	0	0	ja	nee	nee	ja	nee	nee	nee
school B	straat en huisnummer	€ 0	0	0	ja	nee	nee	ja	nee	nee	nee

Inschatting van ontwikkelpotenties van locaties in 4 categorieën	
A	100-120%
B	80-100%
C	50-80%
D	<50%

De planexploitatie Onderwijshuisvesting maakt onderdeel uit van de stadbegroting van de gemeente Nijmegen en zal beschikbaar worden gesteld voor het bestuurlijk overleg zoals bedoeld in artikel 9.1.

BIJLAGE 3. FINANCIËLE VOORWAARDEN GARANTIE

De garantie wordt verstrekt overeenkomst de aan de in bijlage 5 opgenomen modelovereenkomst van garantstelling. Daarnaast geldt dat de schoolbesturen voor een garantie in aanmerking komen onder de volgende voorwaarden:

- Het gaat om een annuïtaire of lineaire lening via het schatkistbankieren bij de Staat der Nederlanden.
- De lening is bedoeld voor het plegen van nieuwbouw of renovatie van een schoollocatie.
- Het leningbedrag mag niet hoger zijn dan de ingeschatte WOZ-waarde van de grond en/of het gebouw waarop de gemeente een hypotheekrecht krijgt.
- Het schoolbestuur heeft een sluitende exploitatie in meerjarenperspectief en een positief eigen vermogen.
- Het schoolbestuur kan de rente- en aflossing van de (gewenste) nieuwe lening meerjarig blijven betalen.
- Hiertoe overlegt het schoolbestuur bij de aanvraag voor een garantie de volgende stukken:
    - Jaarrekening en meerjarenbegroting (meest recente).
    - Meerjarige liquiditeitsprognose inclusief de rente- en aflossingsverplichting van de gewenste nieuwe lening.

Jaarlijks overlegt het schoolbestuur de jaarrekening over het afgelopen jaar en de begroting voor de komende jaren.

BIJLAGE 4. VERANTWOORDINGS- EN MONITORINGSSYSTEMATIEK

Verantwoording doordecentralisatiemiddelen gemeente Nijmegen

	Realisatie t	**Begroting t**	**Realisatie t -/- 1**
	€	€	€
Baten			
Doordecentralisatiemiddelen gemeente Nijmegen			
Totaal (A)	-	-	-
Lasten			
Kapitaallasten (rente- en afschrijvingskosten)			
Belastingen en heffingen			
Verzekeringen			
Schades			
Gymnastiekonderwijs			
Gymvervoer			
Huur (tijdelijke) huisvesting onderwijsgebouwen			
Advieskosten			
Overige kosten			
Totaal (B)	-	-	-
Saldo baten en lasten (C = A -/- B)	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve huisvesting (C)	-		

BIJLAGE 5. OVEREENKOMST VAN GARANTSTELLING

OVEREENKOMST VAN GARANTSTELLING
inzaken een geldlening aan Onderwijsinstelling

tussen

Gemeente Nijmegen

en

De Staat der Nederlanden
(het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het ministerie van Financien)

en

Onderwijsinstelling

Brief aan de raad - Geconsolideerde versie overeenkomst doordecentralisatie . . .

DE ONDERGETEKENDEN:

I. De **Staat der Nederlanden** (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en het Ministerie van Financiën (hierna: "de Staat");

II. De **gemeente Nijmegen** (hierna: "de Garantieverstrekker");

III. ……., een stichting, ingeschreven in het handelsregister met KvK-nummer (hierna: "de Onderwijsinstelling");

ondergetekenden tezamen en ieder afzonderlijk te noemen: "Partijen" respectievelijk "Partij".

OVERWEGENDE DAT:

a. Het middelenbeheer van de Onderwijsinstelling is geïntegreerd in het door het ministerie van Financiën verzorgde middelenbeheer van de Staat.

b. De Onderwijsinstelling kan ten behoeve van investeringen die bestemd zijn voor uitoefening van de publieke taak gebruik maken van een door de Staat te verstrekken geldlening van ten hoogste een leenplafond. Het maximale bedrag aan hoofdsom blijkt uit de bijlage bij deze overeenkomst ("Leenplafond"). De Staat (het ministerie van Financiën) en de Onderwijsinstelling sluiten voor ieder afzonderlijk aan de Onderwijsinstelling te verstrekken geldlening een overeenkomst van geldlening (hierna: "de Geldleningen").

c. In het geval de Onderwijsinstelling niet voldoet aan de verplichtingen uit hoofde van de Geldleningen jegens de Staat, geldt binnen de Staat dat de financiele gevolgen ten laste van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: "Ministerie OCW") komen en dat alsdan niet langer het Ministerie van Financien maar het Ministerie van OCW voor dat deel aanspraak maakt op de Onderwijsinstelling uit hoofde van de Geldleningen.

d. Voortvloeiend uit beleid, de Garantieverstrekker dient een waarborg te verlenen aan de Staat als zekerheid voor het voldoen aan de verplichtingen uit hoofde van de Geldleningen door de Instelling aan de Staat (hierna: "Garantstelling").

e. Garantieverstrekker heeft jegens de Onderwijsinstelling de verplichting tot het kopen van terreinen en gebouwen, die mede zijn gefinancierd met de Geldlening (hierna: "Aankooplicht"). Indien de Onderwijsinstelling een beroep doet op de Aankoopplicht, verkrijgt de Onderwijsinstelling een vordering tot betaling van een koopsom op de Garantieverstrekker. Dit blijkt uit artikel 6 van de door de Garantieverstrekker en de Onderwijsinstelling ondertekende overeenkomst doordecentralisatie onderwijshuisvesting, gedateerd op 20 december 2007 (hierna: "Overeenkomst Doordecentralisatie").

f. Garantieverstrekker wenst dubbele lasten te voorkomen in het geval van gelijktijdige effectuering van de Aankoopplicht en de Garantstelling. De Staat en de Instelling wensen hieraan medewerking te verlenen, onder de voorwaarden vastgelegd in deze overeenkomst van garantstelling (hierna: "Overeenkomst").

KOMEN HET VOLGENDE OVEREEN:

Artikel 1: stellen Garantstelling

1.1 Voor zover de Staat (Ministerie van Financien) en de Onderwijsinstelling Geldleningen sluiten, stelt de Garantieverstrekker hierbij reeds nu voor alsdan een nader in deze Overeenkomst omschreven Garantstelling, voor zover de hoofdsom van de Geldleningen het Leenplafond niet te boven gaat.

1.2 Partijen kunnen in onderling overleg besluiten de bijlage bij deze Overeenkomst, met het Leenplafond, te vervangen door een andere bijlage met een ander Leenplafond.

1.3 Op eerste verzoek van de Garantieverstrekker, stelt de Staat (Ministerie van Financien) een kopie van de Geldleningen gesloten tussen de Onderwijsinstelling en de Staat ter beschikking aan de Garantieverstrekker.

1.4 De in het eerste artikellid bedoelde Garantstelling betekent dat de Garantieverstrekker zich, bij wijze van zelfstandige verbintenis, tegenover de Staat verbindt tot het betalen van een bedrag onder de voorwaarden in artikel 1 en artikel 2 beschreven, gelijk aan de onvoldaan gebleven betalingsverplichtingen van de Onderwijsinstelling jegens de Staat uit hoofde van de Geldlening. Uit de voorgaande volzin vloeit voort dat de Garantstelling geen borg is, maar een eigen verplichting van de Garantieverstrekker jegens de Staat

1.5 De in het vorige artikellid beschreven Garantstelling is beperkt tot het bedrag van het Leenplafond, vermeerderd met de door de Onderwijsinstelling onvoldane bedragen aan verschuldigde rente volgens de Geldleningen.

Artikel 2: inroepen Garantstelling

2.1 Indien de Onderwijsinstelling enige verplichting tot betaling van rente of aflossing uit hoofde van de Geldleningen niet nakomt, kan de Staat Garantieverstrekker eerst aanspreken als de Staat (Ministerie van OCW) de Onderwijsinstelling schriftelijk in gebreke heeft gesteld, met het stellen van een laatste betalingsmogelijkheid van dertig (30) dagen, en de Onderwijsinstelling in gebreke blijft te voldoen aan zijn betalingsverplichting. De Staat verstrekt de Garantieverstrekker een kopie van de ingebrekestelling.

2.2 De administratie van de Staat levert ten aanzien van het door de Onderwijsinstelling aan de Staat verschuldigde bedrag en de verplichting tot betaling van dat bedrag volledig bewijs op. Indien de Garantieverstrekker de juistheid daarvan wil betwisten, laat dat onverlet dat de Garantieverstrekker het door de Staat ingeroepen bedrag onder deze Garantstelling moet betalen. De Garantieverstrekker heeft ter zake geen recht van opschorting. Indien de Onderwijsinstelling zijn schuld aan de Staat erkent, is de Garantieverstrekker daaraan gebonden.

2.3 Zodra de Staat (Ministerie van OCW) de Garantieverstrekker aanspreekt tot betaling in overeenstemming met de vorige twee artikelleden, is de Garantieverstrekker onverwijld en

onverkort gehouden aan die inroeping van de Garantstelling te voldoen. De Garantiesteller mag zich daarbij niet beroepen op verrekening met enige (vermeende) vordering op de Staat en zich evenmin beroepen op opschorting.

2.4 Bij toepassing van het vorige artikellid ter bepaling van het bedrag dat de Garantieverstrekker aan de Staat (Ministerie van OCW) moet voldoen, geldt het volgende. Voor zover voor de nieuwbouw waarvoor de Geldleningen zijn verstrekt door de Instelling een beroep op artikel 6 van de Overeenkomst Doordecentralisatie wordt gedaan, verpandt de Instelling hierbij, welke verpanding de Staat (Ministerie van OCW) hierbij aanvaardt, bij voorbaat de vorderingen van de Instelling op de Garantieverstrekker uit hoofde van artikel 6 van de overeenkomst doordecentralisatie voor zover betrekking hebben op een door de Onderwijsinstelling aan de Gemeente aangeboden pand waarvoor de Geldlening ten aanzien waarvan de Onderwijsinstelling in verzuim is aan de Staatwaarbij geldt dat hierbij mededeling van deze verpanding wordt gedaan aan de Garantieverstrekker. Deze verpanding strekt tot meerdere zekerheid van de voldoening van de Instelling van zijn verplichtingen uit hoofde van de Geldleningen. Het door de Staat in het kader van deze verpanding ontvangen c.q. geïncasseerde bedrag strekt in mindering op het bedrag dat de Garantieverstrekker aan de Staat moet betalen uit hoofde van de Garantstelling zoals beschreven in het vorige artikellid. Voor zover de Onderwijsinstelling, de schuldeisers van de Onderwijsinstelling en/of de curator van de Onderwijsinstelling met succes de ontvangst c.q. incasso door de Staat en/of de verpanding aan de Staat uit hoofde van dit artikellid aantast, is de Garantieverstrekker onverkort gehouden het bedrag aan de Staat te betalen ter voldoening van de Garantstelling zoals bedoeld in het vorige artikellid.

2.5 In het geval ná het door de Staat (Ministerie van OCW) inroepen van de Garantstelling, de Staat (Ministerie van Financiën) van de Onderwijsinstelling enig bedrag heeft ontvangen met betrekking tot wat onder de reikwijdte van de ingebrekestelling bedoeld in artikel 2.1 valt, wordt het bedrag van die ontvangsten in mindering gebracht op het bedrag dat de Garantieverstrekker aan de Staat moet betalen uit hoofde van het inroepen van de Garantstelling.

2.6 Indien ten behoeve van de Staat andere zekerheid is of zal worden gesteld voor de betaling van hetgeen de Onderwijsinstelling aan de Staat verschuldigd is of zal zijn uit hoofde van de Geldleningen, is de Staat bevoegd maar niet verplicht die andere zekerheid in de eerste plaats aan te wenden voor de betaling van die schulden van de Onderwijsinstelling, zulks ter keuze van de Staat. De Staat bepaalt de wijze waarop de aan de Staat toekomende netto-opbrengsten van bedoelde zekerheden met de verschillende schulden van de Onderwijsinstelling worden verrekend. Het niet uitoefenen van een recht door de Staat kan niet worden uitgelegd als zou de Staat van dat recht afstand hebben willen doen.

Artikel 3: onderlinge verhouding met andere overeenkomsten

3.1 De afspraken vastgelegd in deze Overeenkomst prevaleren boven de afspraken vastgelegd in de Geldleningen en boven de afspraken vastgelegd in de Overeenkomst Doordecentralisatie.

3.2 In het geval de Overeenkomst Doordecentralisatie wijzigt of eindigt, laat dat onverlet de verplichtingen van de Garantieverstrekker uit hoofde van deze Overeenkomst.

Artikel 4: forumkeuze

4.1 Eventuele geschillen tussen Partijen die voortvloeien uit of verband houden met deze Overeenkomst, worden aanhangig gemaakt bij de bevoegde rechter te Den Haag.

4.2 Het vorige artikellid laat onverlet dat Partijen voor een geschil dat zich aandient kunnen besluiten dat geschil te beslechten door een ander forum, zoals arbitrage of bindend advies.

Artikel 5: inwerkingtreding en duur

5.1 Deze Overeenkomst treedt in werking bij ondertekening daarvan door ieder van de Partijen.

5.2 Deze Overeenkomst eindigt op het moment dat de Onderwijsinstelling aan al zijn verplichtingen heeft voldaan die voortvloeien uit de Geldleningen of uit deze Overeenkomst.

5.3 Geen van de Partijen kan deze Overeenkomst herroepen en/of opzeggen. Het recht op ontbinding van deze Overeenkomst is uitgesloten.

TEN BLIJKE WAARVAN

Deze Overeenkomst in drievoud is ondertekend op onderstaande data.

op …-…-20..
voor Gemeente Nijmegen,
namens deze,
****

op ....-....-20..
voor de Staat der Nederlanden

de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,	de Minister van Financien
namens deze,	namens deze,
**********	**********

op …-…-20..
voor Onderwijsinstelling,
namens deze,
****

BIJLAGE

bij de Overeenkomst van garantstelling tussen de gemeente Nijmegen, de Staat der Nederland en Onderwijsinstelling

Naam	**Maximaal Leenbedrag (EUR) = Leenplafond**
Onderwijsinstelling	
Looptijd	
Leenplafond	
Object	

Geldlening:

Hoofdsom	
Ingangsdatum (datum 1e opname)	
Aantal tranches (opnames)	
Tranchedata en -bedragen	
Afloopdatum (datum laatste aflossing)	
Aflossingsvorm	
Bedrag per aflossing	
Rentebetaling	
Rentevaste periode	
Rentetarief (inclusief forwardpremie):	

Aldus opgemaakt in tweevoud,

te … op ……-……-20..

Gemeente Nijmegen,

namens deze,

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Ingekomen stuk D3 (PA 12 oktober 2016)

Stadsbeheer
Kwaliteitsbeheer

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 93 34
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
20 september 2016	SB30/16.0008544	Wisse Remy
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Verkeersborden Less is more		(024) 3293489

Geachte leden van de Raad,

Via deze weg willen wij u informeren over de stand van zaken van het verminderen van de verkeersborden in Nijmegen. Op 6 maart 2013 is door uw raad vastgesteld om de komende jaren 10% van het aantal verkeersborden in Nijmegen te verminderen. Dit middels het initiatiefvoorstel verkeersborden: Less is more, ingediend voor GroenLinks en D66.

In dit initiatiefvoorstel zijn vijf besluiten genomen:

1. De bel- en herstellijn uitbreiden met de functie dat burgers overbodige verkeersborden in Nijmegen kunnen aangeven.
2. Een intern meldpunt op te zetten voor toezicht en wijkbeheer.
3. Deze meldingen te verzamelen per stadsdeel om in regulier onderhoud op te nemen.
4. Deze verkeersborden, nadat door de wegbeheerder is vastgesteld dat ze overbodig zijn, na overleg met omwonenden (onder meer in de wijkschouw) te verwijderen. Hiertoe worden de volgende regels gehanteerd:
   - I. Door de aanwezigheid van andere verkeersborden is dit bord niet nodig,
   - II. Door de infrastructuur is het bord niet nodig.
   - III. Door aanwezige markering is het bord niet nodig.
   - IV. Het verkeersbord is overbodig en puur informatief.
   - V. In deze specifieke situatie is het verkeersbord overbodig.
5. In het regulier onderhoud door de wegbeheerder dit bord te laten saneren.

In de afgelopen jaren blijkt het doorgaans lastig te zijn om voldoende verkeersborden te verwijderen in het regulier onderhoud. Om deze reden is nu een uitvoeringsstrategie opgesteld met specifieke plaatsingsregels passend in de huidige wetgeving en CROW richtlijnen. Deze regels moeten leiden tot een uniforme en sober ingerichte openbare ruimte wat betreft verkeersborden. Hierdoor wordt het weg beeld eenduidiger en is, zo blijkt uit onderzoek, 10% van het aantal verkeersborden overbodig.

In de komende twee jaar gaat afdeling Stadsbeheer systematisch de overbodige verkeersborden verwijderen aan de hand van de uitvoeringsstrategie. Hierbij wordt verwacht dat eind 2018 het saneringsproces is afgerond. Voor bewoners blijft de optie mogelijk dat zij zelf ook overbodige

Gemeente Nijmegen
Stadsbeheer
Kwaliteitsbeheer

Vervolgvel
1

verkeersborden kunnen melden via de Bel&Herstel app. Daarnaast worden burgers per wijk op de hoogte gesteld, wanneer in de wijk verkeersborden worden verwijderd. Dit gebeurt doormiddel van de wijkkrant, Facebook en de Brug. Verder wijzen wij op de website naar ons beleid om het aantal borden te verminderen en de mogelijkheden voor de inwoners om hier zelf een bijdrage aan te leveren.

Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Bijlage(n): 1. Initiatiefvoorstel verkeersborden Less is more

Verkeersborden: Less is more

Initiatiefvoorstel GroenLinks en D66

D66 Nijmegen

GROENLINKS NIJMEGEN

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Voorstel aan de gemeenteraad van Nijmegen

De gemeenteraad van Nijmegen besluit:

1. De bel- en herstellijn uitbreiden met de functie dat burgers overbodige verkeersborden in Nijmegen kunnen aangeven.
2. Een intern meldpunt op te zetten voor toezicht en wijkbeheer.
3. Deze meldingen te verzamelen per stadsdeel om in regulier onderhoud op te nemen.
4. Deze verkeersborden, nadat door de wegbeheerder is vastgesteld dat ze overbodig zijn, na overleg met omwonenden (onder meer in de wijkschouw) te verwijderen. Hiertoe worden de volgende regels gehanteerd:
    i. Door de aanwezigheid van andere verkeersborden is dit bord niet nodig, bijvoorbeeld een bord 'verboden te fietsen' langs een weg met een verplicht vrijliggend fietspad.
    ii. Door de infrastructuur is het bord niet nodig.
    iii. Door aanwezige markering is het bord niet nodig.
    iv. Het verkeersbord is overbodig en puur informatief.
    v. In deze specifieke situatie is het verkeersbord overbodig.
5. In het regulier onderhoud door de wegbeheerder dit bord te laten saneren.

Nijmegen, januari 2013

Pepijn Oomen, GroenLinks

Anne-Margreet van Putten, D66

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Inleiding
Verkeerstekens en verkeersborden zijn erop gericht duidelijkheid te verschaffen over verkeerssituaties en de veiligheid van deelnemers aan het verkeer te waarborgen. Een overdaad aan verkeersborden (alsmede het onjuist plaatsen van verkeersborden) kan echter ook nadelen met zich meebrengen. In Nijmegen is het oerwoud van verkeersborden al geruime tijd niet meer onder de loep genomen. GroenLinks en D66 vinden het hoog tijd om opnieuw kritisch te kijken naar alle borden die al geplaatst zijn. Daarnaast pleiten we voor terughoudendheid bij nog te plaatsen borden, door het hanteren van de regels als geformuleerd in beslispunt 4 van het voorstel.

Er zijn drie argumenten voor een kritische houding ten aanzien van verkeersborden:

1. Veiligheid: Een wirwar aan borden kan de weggebruiker verwarren of te weinig tijd gunnen om ernaar te handelen en zodoende juist bijdragen aan de onveiligheid van het verkeer. [1]
2. Esthetisch: Een overdaad aan verkeersborden veroorzaakt een straatbeeld dat rommelig aandoet.
3. Financieel: Zowel het plaatsen als onderhouden van verkeersborden kost geld.

Het eerste argument is geworteld in het initiatief 'Duurzaam Veilig Verkeer', dat verkeersveiligheid hoofdzakelijk probeert te verbeteren door middel van preventie in plaats van het achteraf nemen van maatregelen.

Het is goed om op te merken dat wij hier niet doelen op het concept van shared space. Dit principe wordt in een aantal gemeenten in Nederland toegepast en leidt tot het volledig weghalen van alle borden en andere verkeerstekens. Shared space heeft enkele nadelen, waaronder een slechtere toegankelijkheid voor mensen met een beperking, die in onze ogen niet opwegen tegen de voordelen.

Graag bedanken we de werkgroep Mobiliteit van GroenLinks voor de inhoudelijke ondersteuning bij dit initiatiefvoorstel. En we danken Jac Splinter voor de foto's.

Juridische achtergrond
Verkeersborden vormen tezamen met verkeerslichten en tekens op het wegdek de verkeerstekens. Indien deze verkeerstekens een gebod of verbod inhouden zijn de weggebruikers verplicht hieraan gevolg te geven. Verkeerstekens gaan namelijk altijd voor de algemene gedragregels voor zover deze regels onverenigbaar zijn met deze tekens (artikel 63 RVV). Voor verkeerstekens die een maximumsnelheid aanduiden, geldt een uitzondering (artikel 63a RVV). Verkeerslichten gaan overigens boven verkeerstekens (artikel 64 RVV) die de voorrang regelen.[2]

Verkeersregels en verkeersborden zijn opgenomen in het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens (RVV). De RVV-borden gaan onder meer over snelheid, voorrang, rijrichting en parkeren. Daarnaast kennen we ook niet-RVV borden voor onder meer bewegwijzering en het verlenen van informatie.[3] RVV-borden zijn vanwege de wettelijke grondslag moeilijker te verwijderen dan niet-RVV borden. Verder kennen we ook borden die hun basis vinden in gemeentelijke regelgeving. Dit betreft dan voornamelijk betaald parkeren.

Regels omtrent het verwijderen (of plaatsen) van één of meer verkeersborden zijn vastgelegd in het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) dat gebaseerd is op de Wegenverkeerswet (WvW). Verwijdering dient in veel gevallen te geschieden middels een

[1] Dit beeld wordt onderstreept door onderzoek van het CROW. (Een mooie illustratie van wat wij hier bedoelen is te vinden op http://www.nijmegencentraal.nl/?p=2382 .) Bovendien lijkt bij overdadig bordgebruik een zekere bordblindheid te ontstaan wat de aanwezigheid van de borden ten minste overbodig maakt.
[2] CROW-kennisnet: http://kennisnet.crow.nl/verkeerstekens/_t63_p0_m7_i3468.htm
[3] Zie bijlage 2 voor een klein overzicht van de verschillende borden

verkeersbesluit, dat in het geval van verkeersborden binnen gemeentelijke grenzen genomen moet worden door burgemeester en wethouders (WvW, art. 18). Een dergelijk verkeersbesluit houdt onder meer in, dat particulieren beschikken over bezwaar- en beroepsmogelijkheden naar aanleiding van een plaatsing of verwijdering. Vanwege juridische consequenties zal een aantal van deze verkeersborden zeker niet verwijderd moeten worden. Een substantieel deel (10-20 procent) zal verwijderd kunnen worden: dit vergt evenwel maatwerk: bijvoorbeeld, is het bij het fietspad in bijlage 1 ook zonder één van de borden duidelijk genoeg aan de automobilist dat hij er niet mag rijden? Niet besluitplichtige borden kunnen zonder verkeersbesluit worden verwijderd en zijn ook juridisch minder aanvechtbaar.

Duurzaam Veilig
In 1997 heeft een aantal overheden (waaronder de VNG) het convenant Startprogramma Duurzaam Veilig ondertekend, wat als doel heeft om verkeersongelukken en -slachtoffers te voorkomen door middel van een integrale visie op verkeer en verkeersveiligheid. De uitwerking van dit convenant heeft plaatsgevonden aan de hand van een vijftal basisprincipes. Onderdeel van die uitwerking is het verminderen van verkeersborden.

Het CROW (Het nationale kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte*)* heeft de filosofie achter 'Duurzaam Veilig Verkeer' toegepast op het plaatsen van borden en zodoende voorschriften opgesteld omtrent het plaatsen van elk van de verkeersborden die Nederland kent. Deze voorschriften kunnen gebruikt worden om 'saneringsregels' op te stellen aan de hand waarvan borden als overbodig bestempeld kunnen worden.

Het CROW over het ‘bordenwoud’:

> Het RVV 1990 gaat er vanuit dat de weggebruiker tot op zekere hoogte zelf in staat is te bepalen welk gedrag veilig is. De wegbeheerder heeft echter ook een eigen verantwoordelijkheid omtrent het wegontwerp en de toepassing van verkeerstekens. Desalniettemin is het wenselijk dat wegbeheerders streven naar een uniforme toepassing, plaatsing en uitvoering van verkeerstekens. Het betreft één van de pijlers van het concept ’Duurzaam Veilig Verkeer’, namelijk: voorspelbaar verkeersgedrag.
>
> *Voorspelbaar verkeersgedrag*
> Voorspelbaar verkeersgedrag wil zeggen dat routekeuze en manoeuvres voor alle verkeersdeelnemers overal en altijd begrijpelijk en eenvoudig zijn. Dit is te verwezenlijken door rekening te houden met:
>
> - Herkenbaarheid van verkeerssituaties.
> - Bereidheid van verkeersdeelnemers om het gewenste gedrag ook feitelijk te vertonen.
> - Eenvoud in de inrichting van de verkeerssituaties.
>
> Verkeersdeelnemers zijn eerder bereid het gewenste gedrag feitelijk te vertonen als de regels helder, uitvoerbaar en daardoor ook acceptabel zijn. Het RVV 1990 omvat een aantal essentiële gedragregels. Het plaatsen van verkeerstekens langs, op of boven onze wegen houdt een op de situatie toegespitste verdichting van gedragregels in. Wanneer die dichtheid te groot is, gaat dit ten koste van de begrijpbaarheid, het voorspelbaar verkeersgedrag en daarmee ook de verkeersveiligheid. Bij het toepassen en plaatsen van verkeersborden is het dus belangrijk dat gestreefd wordt naar terughoudendheid en uniformiteit.
>
> Wegbeheerders hebben wel eens de neiging om verkeersproblemen op te lossen door middel van het plaatsen van verkeersborden. Dit heeft op veel plaatsen geleid tot een ’bordenwoud’. Niet alleen verliezen verkeerstekens dan aan overtuigingskracht, maar ook is de informatie via de verkeersborden zo groot, dat zij in veel gevallen niet meer wordt opgepakt. Het is dan veel beter om de infrastructuur aan te passen, waardoor het

gewenste verkeersgedrag feitelijk wordt bereikt. Met name in verblijfsgebieden kunnen verkeersborden dan (volledig) achterwege worden gelaten.[4]

De gemeente Nijmegen heeft op het gebied van verkeersborden aan het begin van de jaren negentig voor het laatst een grote saneeractie gehouden. Sindsdien zijn er weer veel nieuwe borden bijgekomen. Dat saneeracties nuttig kunnen zijn, is de afgelopen jaren onder meer aangetoond door de gemeente Amstelveen. Daar zijn van de 11.000 in de gemeente geplaatste borden maar liefst 1.400 borden verwijderd.

Dichterbij huis heeft ook de gemeente Wijchen onlangs eenzelfde initiatief genomen. In Wijchen bleek dat 5 tot 10% van alle borden verwijderd kan worden. Bovendien worden borden meer geclusterd aan één paal dan voorheen. Wijchen heeft niet in één keer alle overtollige borden verwijderd; de gemeente hanteert een systeem waarin wijken beurtelings voor onderhoudswerkzaamheden in aanmerking komen. Het verwijderen van overtollige borden wordt in dit systeem ingepast. De saneeractie kan hierdoor prima ingepast worden in het reguliere werk.

Uitwerking
De kaders die zijn gebruikt door de gemeenten Amstelveen en Wijchen zijn aan handzame werkwijze die ook in andere gemeenten kan worden toegepast. Amstelveen en Wijchen hebben de “duurzaam veilig” filosofie uitgewerkt tot de volgende set van regels:

1. Door de aanwezigheid van andere verkeersborden is dit bord niet nodig. Bijvoorbeeld een bord 'verboden te fietsen' langs een weg met een verplicht vrijliggend fietspad.
2. Door de infrastructuur is het bord niet nodig.
3. Door aanwezige markering is het bord niet nodig.
4. Het verkeersbord is overbodig en puur informatief.
5. Het is aan de wegbeheerder om dit verkeersbord te saneren.
6. In deze situatie is het verkeersbord overbodig.
7. Extra aandacht (kruispunt of oversteek): bij enkele oversteken wordt extra aandacht gevraagd voor een bepaalde doelgroep die daar oversteekt, zoals wandelaars, fietsers of ruiters.
8. Het onderbord is niet nodig, het hoofdbord blijft wel gehandhaafd. Bijvoorbeeld 'brommen verboden'.

Aanvullend op deze spelregels is het effectief om aanwezige borden indien mogelijk te clusteren en aan al aanwezige palen te bevestigen. Het is van belang om op te merken dat een deel van de mogelijk te saneren borden wellicht op initiatief van (groepen/organisaties van) inwoners geplaatst zijn. Verwijdering van deze borden zal daarom mogelijk op weerstand stuiten. Het is daarom van belang om tijdig met omwonenden te overleggen over welke borden waarom gesaneerd zouden kunnen worden om zodoende voldoende draagvlak voor sanering te vormen, of om af te zien van sanering van bepaalde borden.

De verwijderde borden kunnen worden opgeslagen en zijn inzetbaar op nieuwe locaties of bij vervanging van bestaande borden.

Kosten
Het weghalen van bestaande verkeersborden kan worden opgenomen in het regulier onderhoudsprogramma van verkeersborden in Nijmegen. Het weghalen van borden hoeft dan ook geen extra kosten met zich mee te brengen en kan kostendekkend worden uitgevoerd. Bovendien leidt het weghalen van verkeersborden tot lagere onderhoudskosten op de lange termijn.

[4] Zie http://kennisnet.crow.nl/verkeerstekens/_t63_p0_m7_i3365.htm

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Communicatie
Het melden van overtollige borden door burgers kan plaatsvinden via de bel- en herstellijn. Daar hoeft geen speciaal telefoonnummer of aparte website voor worden opgezet: de meldingen kunnen zowel telefonisch gedaan worden als in de digitale baliefunctie van de bel- en herstellijn. Voor ambtenaren die veel op straat zijn (zoals Toezicht en wijkmanagers) en zelf overbodige verkeersborden signaleren kan er een interne meldprocedure worden gecreëerd.

Het doel van dit voorstel is om ergernissen in de stad m.b.t. het 'bordenwoud' te verminderen. Er zal echter sprake zijn van het verwijderen van borden in het reguliere wegonderhoud, een bord zal daardoor meestal niet direct na melding worden verwijderd. Zowel bij de melding van overbodige borden op internet als bij de telefonische melding, moet dus de melder worden medegedeeld dat het opruimen van het bord wordt meegenomen in het regulier onderhoud.

Gemeente en politie komen regelmatig bij elkaar voor het nemen van verkeersbesluiten. Het weghalen van borden gebeurt veelal ook via een verkeersbesluit. Een sanering van borden kan daarom in het reguliere overleg worden meegenomen en vervolgens in het onderhoud uitgevoerd.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Bijlage 1: Problematiek in beeld

(Foto's: Jac Splinter)

Kruising Kelfkensbos / Derde Walstraat

Kruising Groenewoudseweg / Campusbaan

Vonckstraat

Bijlage 2. Voorbeelden van borden

a. RVV-borden

Dit zijn borden als:

Snelheid

Voorrang

Geslotenverklaring

Rijrichting

Parkeren en stilstaan

Overige geboden

Verkeersregels

Bebouwde kom

Waarschuwing

Bewegwijzering

Info

Voor een totaal overzicht van al deze borden, zie
http://kennisnet.crow.nl/verkeerstekens/_t63_p0_m7_i3361.htm

b. Niet-RVV-borden

Dit zijn borden als:

Bebakening

Bewegwijzering

Overige informatieve borden

…en alle borden die de stad plaatst m.b.t. betaald parkeren

Verminderen Verkeersborden

Less is more

Deel 1: Adviesrapport

GEMEENTE Nijmegen

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Verminderen verkeersborden

Less is more

GEMEENTE Nijmegen

Auteurs:
Ing. G.J. Hakman
Ing. W. Remij

Versie: definitief
Februari 2016, Nijmegen

Voortvloeiend vanuit het Initiatiefvoorstel: Verkeersborden "Less is More"

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Samenvatting

Inleiding
Dit beleidsdocument bestaat uit twee delen en is opgesteld naar aanleiding van het initiatiefvoorstel: "*Less is more*" dat op 6 maart 2013 is vastgesteld door de gemeenteraad. In dit voorstel is besloten dat de gemeente Nijmegen 10% van de verkeersborden moet saneren. Binnen de gemeentegrenzen staan rond de 17.000 verkeersborden, dit betekent dat ruim 1.700 borden verwijderd worden om het voorstel na te komen. In het voorstel worden drie argumenten genoemd die ervoor hebben gezorgd dat het voorstel is aangenomen.

1. **Veiligheid:** Een wirwar aan borden kan de weggebruiker verwarren of te weinig tijd gunnen om ernaar te handelen en zodoende juist bijdragen aan de onveiligheid van het verkeer.
2. **Esthetisch:** Een overdaad aan verkeersborden veroorzaakt een straatbeeld dat rommelig aandoet of schijnveiligheid opwekt.
3. **Financieel:** Zowel het plaatsen als onderhouden van verkeersborden kost geld.

Aanpak
Het is niet de bedoeling dat 'zomaar lukraak' verkeersborden worden gesaneerd. Vandaar dat dit beleidsdocument is opgesteld om de gemeentelijk kaders vast te stellen omtrent de aanpak voor het saneren van de verkeersborden. Gekozen is om het beleidsdocument op te splitsen in twee documenten. Deelrapport 1: bordensanering, bestaat uit de wet- en regelgeving en CROW-publicaties, de ervaringen van andere gemeenten en de daaruit volgende sanering- en plaatsingsregels. Tevens zijn de sanerings- en plaatsingsregels getoetst aan de hand van twee pilotwijken Malvert en Wolfskuil en is in samenwerking met de verkeersmedewerkers en verkeerscommissie opgesteld. Deelrapport 2: geeft per sanerings- en plaatsingsregel, de uitleg aan de hand van illustraties. Gekozen is om de sanering- en plaatsingsregels te illustreren zodat in latere stadia van het proces de sanering door iedere verkeersmedewerker op zichzelf staand gebruikt kan worden.

Wet- en regelgeving
Om verkeersborden op een correcte wijze te saneren zal er rekening gehouden worden met de landelijke wet- en regelgeving en CROW-publicaties. Landelijke zijn dit de Wegenverkeersweg 1994 (WvW), het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV) en het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW). Het RVV is het uitvoeringsbesluit waarin staat beschreven wanneer een verkeersbord geplaatst moet worden. Het WvW stelt dat bij het plaatsen of verwijderen van een groot aantal verkeersborden een verkeersbesluit genomen moet worden. Het BABW gaat hier verder op in. In het APV van de gemeente Nijmegen staat over het opstellen van een verkeerbesluit één regel beschreven dat stelt wanneer een verkeersbesluit is genomen, de burgemeester en wethouder geïnformeerd moeten worden.

Plaatsen en saneren verkeersborden
Het is van belang om eerst het beheersysteem up-to-date te hebben alvorens over te gaan tot saneren. Hierdoor kunnen verkeerssituaties beoordeeld worden zonder dat een medewerker het veld in hoeft te gaan. Ook zal per bord beoordeeld worden om welke reden deze is geplaatst. Een verkeersbord kan om drie redenen geplaatst zijn:

1. Juridisch (verplicht)
2. Emotioneel
3. Politiek

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

Tot op heden is niet aangegeven om welke reden het bord is geplaatst. Door dit in het vervolg te vermelden kunnen borden die om emotionele of politieke redenen zijn geplaatst anders beoordeeld worden. Als besloten wordt door de wegbeheerder of dit bord verwijderd wordt kan het emotionele of politieke aspect worden meegenomen. Het advies is om iedere vier jaar een inventarisatie uit te voeren om het bordenbestand up-to-date te houden. Bij voorkeur deze inventarisatie integraal oppakken met andere beheerdisciplines.

Om een uniform verkeersbordenbeleid in de gemeente Nijmegen uit te dragen dienen regels voor plaatsing en sanering vastgesteld te worden. Aan de hand van de bevindingen in de pilotwijken Malvert en Wolfskuil en overleg met verkeerskundige, politie en beleid zijn de saneringsregels vast gesteld. (Zie hoofdstuk 5 Tabel 3). Uniformiteit in het bordenbestand is van essentieel belang voor een goede herkenbaarheid van verkeersregels op straat.

Pilotwijken Malvert en Wolfskuil

De regels opgesteld in hoofdstuk 5 zijn onder andere tot stand gekomen en getoetst aan de hand van twee pilotwijken. Ieder verkeersbord in beide wijken is individueel beoordeeld aan de hand van deze regels. Per wijk kan ongeveer 22% van de verkeersborden gesaneerd worden, hier wordt dus ruimschoots de beoogde 10% gehaald. Deze 22% staat op dit moment niet vast omdat sommige borden voorgelegd worden aan bewoners. Daarnaast is samen met de wijkbeheerder gekozen om in de wijk Malvert geen intensief communicatietraject te doorlopen. In de Wolfskuil is met de wijkbeheerder afgesproken om een intensief communicatietraject te starten. Dit heeft als reden dat dit een betrokken wijk is. In het vervolg wordt samen met de wijkbeheerder bepaald hoe intensief het communicatietraject doorlopen moet worden.

Kwaliteitswaarborging

Het is van belang om te zorgen het beheersysteem up-to-date blijft en dat de magazijnuitgifte gestructureerd gebeurt. Er zal een medewerker aangesteld moeten worden die verantwoordelijk is voor het beheersysteem en die voor ongeveer 0.2 FTE bezig is met het bijhouden en controleren van het beheersysteem. Daarnaast zal bij bureau Wijk- en Stadservice een voorman voor de bordenploeg aangesteld worden. De voorman stuurt de bordenploeg aan, regelt de uitvoering en zorgt voor de kwaliteitswaarborging van het saneringsproces buiten. De voorman is ook verantwoordelijk voor de magazijn uitgifte van verkeersborden. Om het saneringsproces goed te laten verlopen zullen de kwaliteitsmedewerker en de bordenploeg samen overleggen.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

25 februari 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding 8
   1.1. Aanleiding 8
   1.2. Doel 9
   1.3. Leeswijzer 9
2. Relevante wetten, richtlijnen en beleid 10
   2.1. Nationale wetgeving 10
   2.2. Gemeentelijke beleid 12
   2.3. Verkeersveiligheid en aansprakelijkheid 12
3. Referentie gemeentes 13
   3.1. Gemeente Amersfoort 13
   3.2. Gemeente Wijchen 14
   3.3. Gemeente Brummen 15
   3.4. Gemeente Kampen 16
4. Huidige situatie 17
   4.1. Saneringsproef 17
   4.2. Bordenbestand 17
   4.3. Plaatsing verkeersbord 17
5. Tactiek en kwaliteitswaarborging 19
   5.1. Sanerings- en plaatsing regels 19
   5.2. Participatie, draagvlak en communicatie 21
   5.3. Strategie wijkserviceteams 23
   5.4. Kwaliteitswaarborging verkeersbordenbestand 23
6. Bevindingen & aanbevelingen 25

Bijlage 1: Bronnenlijst 27

Bijlage 2: Communicatieplan verminderen verkeersborden 28

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

25 februari 2016

1. Inleiding

Binnen de Gemeente Nijmegen staat een te veel aan verkeersborden. Middels dit plan wil de Gemeente Nijmegen een basis creëren voor het saneren van teveel aan verkeersborden. In het dit hoofdstuk wordt de aanleiding, het doel en de methode van het saneren behandeld.

1.1. Aanleiding

De gemeenteraad heeft op 6 maart 2013 vastgesteld dat de Gemeente Nijmegen 10% van de verkeersborden moet saneren. In totaal bevinden 17.000 verkeersborden zich binnen de gemeentegrenzen, dit betekent dat ruim 1700 borden verwijderd worden om de het voorstel na te komen.

De uitgangspunten van het initiatiefvoorstel waren:

1. De bel- en herstellijn uitbreiden met de functie dat bewoners overbodige verkeersborden in Nijmegen kunnen aangeven.
2. Een intern meldpunt op te zetten voor toezicht en wijkbeheer.
3. Deze meldingen te verzamelen per stadsdeel om in regulier onderhoud op te nemen.
4. Deze verkeersborden, nadat door de wegbeheerder is vastgesteld dat ze overbodig zijn, na overleg met omwonenden (onder meer in de wijkschouw) te verwijderen. Hiertoe worden de volgende regels gehanteerd:
   I. Door de aanwezigheid van andere verkeersborden is dit bord niet nodig, bijvoorbeeld een bord 'verboden te fietsen' langs een weg met een verplicht vrij liggend fietspad.
   II. Door de infrastructuur is het bord niet nodig.
   III. Door aanwezige markering is het bord niet nodig.
   IV. Het verkeersbord is overbodig en puur informatief.
   V. In deze specifieke situatie is het verkeersbord overbodig.
5. In het regulier onderhoud door de wegbeheerder dit bord te laten saneren.

De afgelopen twee jaar zijn mondjesmaat verkeersborden verwijderd die overbodig zijn. Dit is niet voldoende om de collegeafspraak na te komen. Hierom dient er een gedegen strategie te komen met tijdsplanning, om binnen twee jaar 10% van de verkeersborden te verwijderen.

Het is niet de bedoeling dat binnen de Gemeente Nijmegen ‘zomaar lukraak’ verkeersborden worden gesaneerd. Het is van belang dat er een controle in het proces van de verkeersbordensanering wordt ingesteld.

Er zijn drie argumenten voor een kritische houding ten aanzien van verkeersborden:
1. Veiligheid: Een wirwar aan borden kan de weggebruiker verwarren of te weinig tijd gunnen om ernaar te handelen en zodoende juist bijdragen aan de onveiligheid van het verkeer.
2. Esthetisch: Een overdaad aan verkeersborden veroorzaakt een straatbeeld dat rommelig aandoet of schijnveiligheid opwekt.
3. Financieel: Zowel het plaatsen als onderhouden van verkeersborden kost geld.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

25 februari 2016

1.2. Doel

Het opstellen van een gedegen saneringsplan voor overbodige verkeersborden in de Gemeente Nijmegen om de collegeafspraak na te komen. Tevens wil de gemeente met dit plan een continuerend proces initiëren om gestuurd verkeersborden te saneren.

1.3. Leeswijzer

Om tot een gedegen bordensaneringsplan te komen is gekozen om twee documenten op te leveren:

1. Bordensanering
2. Saneringsvoorbeelden

Deelrapport 1: bordensanering bestaat uit de landelijke wet- en regelgeving, CROW-publicaties, de ervaringen van andere gemeenten en de daaruit volgende sanering- en plaatsingsregels. Tevens zijn de saneringsregel- en plaatsingsregels getoetst aan de hand van twee pilotwijken Malvert en Wolfskuil en zijn samen met de verkeersmedewerkers en verkeerscommissie goedgekeurd.

Deelrapport 2: geeft per sanering en plaatsingsregel de uitleg en illustraties. Gekozen is om de sanering- en plaatsingsregels te illustreren zodat in latere stadia van het proces de sanering door iedere verkeersmedewerker op zichzelf staand gebruikt kan worden.

25 februari 2016

2. Relevante wetten, richtlijnen en beleid

2.1. Nationale wetgeving

In Nederland is alle wetgeving die betrekking heeft op wegen en verkeer ondergebracht in de Wegenverkeerswet (WvW 1994). Uit deze wet de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), het Reglement Verkeer en Veiligheid (RVV 1990) en het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW) tot stand gekomen.

Wegenverkeerswet 1994 (WvW)

In de wegenverkeerswet (WvW) staat vastgelegd dat in Nederland niet te pas en te onpas verkeersborden en bewegwijzering geplaatst mogen worden. Voordat een verkeersbord geplaatst of verwijdert mag worden dient eerst een verkeersbesluit opgesteld te worden. De reden hiervan is dat het plaatsen of verwijderen invloed kan hebben op de verkeersituatie. De regels voor het opstellen van een verkeersbesluit zijn vastgelegd in het BABW.

In artikel 14 van het WvW staat hierover het volgende:
"*Bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) worden regels vastgesteld omtrent het toepassen van verkeerstekens en onderborden alsmede omtrent het treffen van maatregelen op of aan de weg tot wijziging van de inrichting van de weg of tot het aanbrengen of verwijderen van voorzieningen ter regeling van het verkeer.*"

In artikel 15 van het WvW staat:
"*De plaatsing of verwijdering van de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen verkeerstekens, en onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd, geschiedt krachtens een verkeersbesluit.*"

Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV)

Het RVV 1990 is het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 ook wel het AMvB. In dit uitvoeringsbesluit zijn de verkeersregels en verkeerstekens te vinden die in Nederland van toepassing zijn. Voor de algemene verkeersregels kan worden afgeweken door het aanbrengen van verkeerstekens. Verkeerstekens gaan boven voorrangsregels. Hieronder een kleine opsomming van wat er te vinden is in het RVV:

- Regels over het verlenen van voorrang
- Regels over stilstaan en parkeren
- Regels over verkeerstekens lans of op de weg
- Regels over maximum snelheden

In bijlage 1 van het RVV 1990 staan de verkeersborden. Deze borden zijn wettelijk vastgesteld. Dit betekent dat borden, die niet zijn opgenomen in het RVV, met de zelfde aanduiding niet geplaatst mogen worden (Rutten, 2010).

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

25 februari 2016

De verkeersborden zijn opgedeeld in categorieën, hieronder staan deze opgesomd:

- Serie A: Snelheid
- Serie B: Voorrang
- Serie C: Gesloten verklaring
- Serie D: Rijrichting
- Serie E: Parkeren en stilstaan
- Serie F: Overige geboden en verboden
- Serie G: Verkeersregels
- Serie H: Bebouwde kom
- Serie J: Waarschuwing
- Serie K: Bewegwijzering
- Serie L: Informatie

Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (BABW)

Het BABW is het Besluit Administratieve Bepalingen Wegverkeer. In het besluit staat vastgelegd dat bij het plaatsen of verwijderen van verkeersborden behorende bij het RVV 1990 een verkeersbesluit opgesteld dient te worden, hoofdstuk 2, artikel 12 van het BABW. De burgemeester en de wethouders dienen dit besluit goed te keuren waarna het verkeersbesluit van kracht gaat.

<u>De verkeersborden waar een verkeersbesluit over genomen moeten worden:</u>

- De borden die zijn opgenomen in de series A tot en met G, uitgezonderd de borden C22 en E9.

Verkeersbord - C22

Verkeersbord - E9

- Voor de borden E4, E12 en E13 dient een verkeersbesluit opgesteld te worden als er onder het verkeersbord een onderbord hangt.

Verkeersbord – E4

Verkeersbord – E12

Verkeersbord – E13

In het BABW staat een viertal richtlijnen waar het onderbord bij de borden E4, E12 en E13 aan moet voldoen, deze staan hieronder opgesomd:

1. de voertuigcategorie of groep voertuigen waarvoor de parkeergelegenheid is bestemd;
2. de wijze waarop of het doel waarmee het parkeren dient te geschieden;
3. de dagen of uren waarop het parkeren is verboden of
4. de dagen of uren waarop een beperking is bedoeld voor de voertuigcategorie.

<u>De uitzondering op het opstellen van een verkeersbesluit:</u>

In artikel 16, BABW, staat dat er geen verkeersbesluit genomen behoeft te worden indien het betrokken verkeersteken wordt geplaatst of verwijderd ter nadere aanduiding dat een verkeersregel van toepassing is dan wel dat een ander verkeersteken dat een gebod of verbod is geplaatst.

Met het bovenstaande wordt bedoelt dat geen verkeersbesluit genomen wordt, wanneer in een bestaande situatie een teveel aan dezelfde verkeersborden is geplaatst en een enkeling hiervan wordt gesaneerd. Tot slot staat in Artikel 19, BABW, dat er geen verkeersbesluit genomen hoeft te worden, indien de betrokken maatregel ter ondersteuning is geplaatst van een verkeersregel of verkeersteken dat een gebod of verbod inhoud.

25 februari 2016

2.2. Gemeentelijke beleid

In het Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de gemeente Nijmegen staat geen beleid omtrent het plaatsen en verwijderen van verkeersborden. Hierin staat wel vermeld dat bij het verwijderen van een verkeersbord de burgemeester en wethouder op de hoogte gesteld dient te worden. Dit kan middels de richtlijnen die in dit bordensaneringsplan staan beschreven.

Het initiatiefvoorstel van Groenlinks en D66: 'Verkeersborden: Less is more' dat in 2013 is goedgekeurd. In dit initiatiefvoorstel heeft de gemeenteraad vijf kernpunten besloten over het terugbrengen van de verkeersborden.

Bewegwijzering
De gemeente Nijmegen heeft na aanleiding van het saneren van verkeersborden een apart project opgestart om meer controle te krijgen op bewegwijzering. Met als doel het reguleren en verwijderen van (illegaal) geplaatste bewegwijzering van derden. Hierbij worden duidelijke richtlijnen opgesteld om meer grip en eenduidigheid op bewegwijzering te krijgen. Door de aandacht specifiek te leggen op bewegwijzering kan dit samen met het saneren van RVV-borden bijdrage aan een verbeterde beeldkwaliteit in de Openbare Ruimte.

Reclamebeleid
Naast bewegwijzering heeft de gemeente afgelopen jaar een beleid vastgesteld ten aanzien van illegale reclame in de Openbare Ruimte. Ook dit project/beleidsstuk draagt bij aan een verbeterde beeldkwaliteit in de Openbare Ruimte. Het reclamebeleid heeft voor het saneren van verkeersborden weinig tot geen invloed, echter draagt het wel bij aan een schone Openbare Ruimte.

2.3. Verkeersveiligheid en aansprakelijkheid

In Artikel 6:174 van het Burgerlijk wetboek staat dat de wegbeheer van de openbare weg, in dit geval binnen de gemeente grenzen, aansprakelijk gesteld kan worden voor de schade van weggebruikers die is ontstaan als gevolg van een gebrekkige toestand van de weg. Dit betekent dat het beheer op orde moet zijn en dat de verkeerssituatie met verkeersborden en verkeerstekens voldoende is aangegeven, zodat de bestuurder weet welk gedrag wordt verwacht. Hier geld dat als een verkeersbord ontbreekt op een locatie waar deze wel worden verwacht en er gebeurt een verkeersongeval, de wegbeheerder aansprakelijk gesteld kan worden. Op het moment dat de wegbeheerder doorschiet in de opschoningsacties dit juridische gevolgen kan hebben. Te weinig verkeersborden en waarschuwingen kunnen onder omstandigheden onvoldoende blijken te zijn (de Korte, 2012). Dit standpunt wordt ook in ingenomen in het Handboek aansprakelijkheid beheer Openbare Ruimte van de CROW, juni 2003.

25 februari 2016

3. Referentie gemeentes

De gemeente Nijmegen is niet de eerste gemeente die bezig gaat met het opschonen van de verkeersborden. In de afgelopen jaren hebben diverse gemeenten het verkeersbordenbestand opgeschoond. Bij deze gemeenten zijn verschillende saneerregels en saneringsmogelijkheden onderzocht en bedacht. In dit plan zijn referenties gebruikt van de gemeente Amersfoort, gemeente Wijchen en de gemeente Brummen en worden hieronder stapsgewijs weergeven. Echter blijkt dat er geen standaard format is opgesteld dat geldt voor iedere gemeentes. Iedere gemeente is hierom vrij om een eigen invulling aan te geven aan het opschonen van het bordenbestand. Dit is ook te zien in de verschillende aanpakken die zijn gehanteerd per gemeente.

3.1. Gemeente Amersfoort

Het saneringsplan van de gemeente Amersfoort is opgesteld, in 2011, in het kader van een afstudeeropdracht. Mede hierdoor heeft deze gemeente een uitgebreid plan waarin veel beleid en regelgeving uiteen is gezet.

Aanpak:
Het eerste deel van het plan richt zich op landelijke en regionale wet- en regelgeving met daarnaast een verdieping op het shared space concept, verkeersveiligheid en verkeersborden. Ook worden de categorieën verkeersborden verklaard met de juridische-, emotionele-, fysieke maatregelen en de mogelijke verkeersveiligheidsconsequenties als een bord gesaneerd wordt. In het laatste hoofdstuk wordt een afwegingskader geschetst aan de hand van beslisbomen per verkeersbord categorie.

In het tweede deel van het rapport wordt doormiddel van een praktijkvoorbeeld de effectiviteit van de beslisbomen getest. Dit is gedaan in de pilotwijk Kruiskamp. Als eerst is de wegstructuur van de wijk geanalyseerd en zijn de verkeersborden geïnventariseerd. Na de inventarisatie is doormiddel van de beslisboom gekeken welk verkeersbord gesaneerd wordt en of er een nieuw verkeersbord geplaatst moet worden. De resultaten van de sanering zijn gepresenteerd per bord-categorie met behulp van tabellen en praktijkvoorbeelden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het alleen verwijderen van verkeersborden en verwijderen van verkeersborden met aanpassingen in het wegontwerp.

Conclusies:

- De weggebruiker neemt lang niet alle borden tot zich als onnodige borden verwijderd worden zal dit ten goede komen aan de veiligheid. In belangrijke categorieën zoals voorrang is het advies om zo min mogelijk te verwijderen.
- Door vermindering van het aantal borden wordt het bouwkundig stadsbeeld verbeterd.
- Gemiddeld zal de gemeente Amersfoort op ieder bord €4,- per jaar besparen.
- Er is eerst een investering nodig om alle borden in de gemeente te inventariseren waarna er begonnen kan worden met de daadwerkelijke sanering.
- De sanering in Amersfoort heeft in 2011 plaats gevonden en tot nu toe zijn nog helemaal geen klachten van bewoners binnen gekomen over de verwijderde borden.

Aanbeveling:
Naast verkeersborden is het ook verstandig om andere borden langs de weg op te schonen zoals reclameborden, bewegwijzering en tijdelijke bebording. Dit leidt tot een rustige en nog overzichtelijke situatie.

25 februari 2016

3.2. Gemeente Wijchen

De gemeente Wijchen heeft in 2011 een bordensanering uitgevoerd. Hieronder is kort per categorie uitgeschreven welke keuzes zijn gemaakt in de gemeente:

Tabel 1: Saneringsregels Gemeente Wijchen.

A – Borden	Deze borden waar mogelijk zonaal toepassen, en . Binnen de zones met een snelheidslimiet wordt die niet meer herhaald.
B – Borden	Bord B06 wordt enkel rechts van de weg geplaatst en bij rotondes en kruisingen enkel vóór het fietspad. Dubbele bebording (links en rechts van de weg of zowel voor het fietspad en voor de rijbaan bij rotondes) wordt gesaneerd. Buiten de bebouwde kom bij wegen breder dan 5 meter en binnen de bebouwde kom bij twee of meer rijstroken in dezelfde richting wordt dit verkeersbord wél zowel links als rechts van de weg geplaatst. Buiten de bebouwde kom wordt hij tevens op de middengeleider geplaatst. Door de invoering 60 km/h in het buitengebied worden alle en borden op die wegen gesaneerd.
C – Borden	Bord C14 en C15 worden gesaneerd indien die is geplaatst op een weg waarnaast een vrijliggend (brom) fietspad aanwezig is.
D – Borden	Kritisch bekijken of er geen overbodig zijn, verder geen sanering.
E – Borden	Instellen parkeerzone rondom centrum Wijchen saneert het parkeerverbodsbord en voorkomt parkeren buiten de vakken. Aanbrengen van een gele streep saneert het stopverbodsbord . Echter is dit geen 'mooie' oplossing.
F – Borden	Bord en bij wegversmallingen op 30 km/h en 60 km/h wegen niet toepassen. Indien die op 30 km/h of 60 km/h wegen aanwezig zijn, de borden saneren.
G – Borden	Indien de inrichting van een pad duidelijk maakt welk gebruik er van het pad wordt verwacht, de borden G07 en G11 saneren.
H – Borden	Noodzakelijk bebording, waarin geen sanering mogelijk is.
J – Borden	In elke situatie waar een , of bord is geplaatst wordt beoordeeld of dit een noodzakelijk bord is. Aan de hand van de beoordeling kan het bord al dan niet worden gesaneerd.
K – Borden	Controle op verrommeling door het overleg met ANWB, geen sanering.
L – Borden	Deze bebording is verplicht, dan wel informatief. Daardoor is het af te raden om deze bebording te saneren.

Het opnemen van verkeersborden clusteren in bestek wordt niet gedaan bij de gemeente Wijchen. Dit resulteert dat bij nieuwe projecten verkeersborden alsnog worden geplaatst voor een lichtmast of los van elkaar. De gemeente Wijchen heeft toeristische bewegwijzering niet meegenomen in het bordensaneringsplan en merkt nu dat de bewegwijzering begint te woekeren.

25 februari 2016

3.3. Gemeente Brummen

Net als gemeente Wijchen heeft ook gemeente Brummen saneerregels opgesteld. Deze zijn in de onderstaande tabel kort samengevat:

Tabel 2: beleidsregels gemeente Brummen

bord	beleidsregel
	Bij ingang bebouwde kom zoveel mogelijk zonaal toepassen van maximum snelheidsborden;
	Bij uitgang bebouwde kom zoveel mogelijk zonaal toepassen van einde maximum snelheidsborden (A4/A5, zie figuur 4);
	Bord A1 met maximumsnelheid 50 km/uur wordt niet herhaald binnen de bebouwde kom;
	Zone 30 km/uur borden worden niet herhaald;
	Zone 60 km/uur borden worden niet herhaald;
	Adviessnelheden worden alleen toegepast wanneer er sprake is van een gevarenpunt of als de naderende bestuurders niet goed genoeg kunnen zien met welke snelheid ze het gevarenpunt veilig kunnen passeren.
	Voorrangsborden worden niet toegepast bij kruisingen tussen verharde en onverharde wegen
	Voorrangsborden worden niet toegepast bij een zijweg/aansluiting met een uitritconstructie.
	Bord B1 en B6 worden niet dubbel toegepast, bijvoorbeeld zowel langs de rijbaan als langs het (vrijliggende fietspad). Een B06 bord langs het fietspad voldoet ook voor de rijbaan, indien het vrijliggende fietspad duidelijk onderdeel uitmaakt van deze weg.
	Voorrangsborden worden niet toegepast bij kruispunten van fietspaden onderling
	Daar waar mogelijk kunnen haaietanden op het wegdek volstaan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan kruisingen tussen wegen en fietspaden. Wel dient hierbij rekening gehouden te worden met consequenties bij sneeuw of een vervuild wegdek.
	Om bord B07 te kunnen saneren dient het zicht op de betreffende kruising te worden verbeterd
	Bord C01 wordt niet toegepast bij T-kruispunten waar de toepassing van bord C4, D4 of D5 mogelijk is.
	Bord C13, C14 of C15 wordt niet toegepast langs rijbanen met een vrijliggend fietspad waar bord G11 (verplicht fietspad) of G12a (verplicht fiets/bromfietspad) geplaatst is.
	Fysiek onmogelijk maken in te rijden door bepaalde categorieën verkeer, bijvoorbeeld door het plaatsen van paaltjes.
	Bord D1 wordt niet gebruikt als voorwaarschuwingsbord voor rotondes.
	Bord D2 en D3 worden niet toegepast op andere plaatsen dan aan het begin van een verkeersgeleider.
	Parkeer –en stopverboden worden niet toegepast op plaatsen waar het verbod om te parkeren of stil te staan (buiten de parkeervakken) al uit een andere regel volgt, bijvoorbeeld door aanwezigheid van bord E04.
	Parkeren kan op diverse locaties fysiek onmogelijk worden gemaakt door het plaatsen van paaltjes.
	Bord G11 en G12a worden niet toegepast op (rode) fietsstroken met fietssymbolen.
	Bord G07 wordt niet toegepast op voetpaden binnen een 30 km/h zone daar waar het onwaarschijnlijk is dat hier andere weggebruikers zullen komen.
	Borden J1, J20 en J25 worden alleen toegepast gedurende de periode dat het gevaar zich voordoet.
	Bord J21 wordt in het algemeen niet toegepast indien de plaats waar wordt overgestoken, ligt bij een kruising of splitsing van wegen.
	Bord J22 wordt niet toegepast bij voetgangersoversteekplaatsen. Hier hoort bord L2 (zie figuur 10, paragraaf 4.10).
	Bord J37 alleen toepassen in combinatie met onderbord waarop de aard van het gevaar wordt aangegeven. Dit bord wordt niet toegepast bij uitritten die voldoen aan de uitvoeringsrichtlijnen van CROW.
	Bord J38 wordt niet toegepast in 30 km/uur of 60 km/uur zones.

25 februari 2016

3.4. Gemeente Kampen

Het saneringsplan van de gemeente Kampen is opgesteld, in 2012, door een derdejaars student verkeersmanagement. In dit onderzoek staan de mogelijkheden en haalbaarheid omtrent de reductie van het aantal verkeersborden in de binnenstad van Kampen centraal. Hierin staan alle beleidsregels, de soorten bebording met saneringsmogelijkheden en kosten beschreven. Het plan is door de gemeente goedgekeurd en dient nu als leidraad voor het bijhouden van het bordenbestand.

Wat de gemeente Kampen anders heeft gedaan als de gemeente in de vorige paragraven is het zoeken naar Quick Wins en deze uitgezet tegen de kosten. Quick Wins zijn verkeersborden die gesaneerd kunnen worden zonder dat hierover een nieuw verkeersbesluit opgesteld hoeft te worden. Het gaat hier veelal om dubbelgeplaatste borden en het plaatsen van een zone bord. Daarnaast heeft de gemeente Kampen nauw samengewerkt met de politie. De politie is constant op de hoogte gebracht van de saneringsmogelijkheden. De reden dat de politie zo nauw is betrokken is om toch in het centrum van Kampen te kunnen blijven handhaven en boetes uit te kunnen uitschrijven. De nauwe samenwerking heeft ertoe geleid dat beide partijen achter saneringsvoorstellen staan en dat er een gedragen besluit ligt.

Tot slot gaf de gemeente Kampen als tip om ook vooraf het saneren van de verkeersborden de verkeerskundige en de politie te informeren. Daarnaast was het de gemeente goed bevallen om doormiddel van Quick Wins te saneren.

25 februari 2016

4. Huidige situatie

In hoofdstuk 3 wordt de huidige situatie “hoe het nu is geregeld” met de verkeersborden in de gemeente Nijmegen beschreven. Daarnaast wordt beschreven om welke reden verkeersborden zijn geplaatst.

4.1. Saneringsproef

Om een voorbeeld te geven over hoe verkeersbordensaneringsproces eruit ziet zijn de twee pilotwijken “Malvert en Wolfskuil” geïnventariseerd en geanalyseerd. Vervolgens worden alle overbodige verkeersborden verwijderd aan de hand van de sanering en plaatsingsregels gesaneerd. Hierbij wordt als doel gesteld om het maximale aantal verkeersborden weg te halen (hoogste ambitie niveau) om te ondervinden waar men tegen aanloopt en wat de reacties van de bewoners zijn. De methodiek en resultaten van de pilotwijken zijn te vinden in bijlage 1. De reden dat deze twee wijken zijn gekozen heeft te maken met de indeling en wijkligging. Beide wijken verschillen per wegindeling en de ligging van de gebiedsontsluitingswegen van elkaar. Daarnaast vertegenwoordigen beide wijken een uniek beeld dat geldend is voor de stadsdelen Dukenburg en Nijmegen oud-west.

4.2. Bordenbestand

Het bureau kwaliteitsbeheer draagt zorg voor het beheer van de verkeersborden in het beheersysteem VIAVIEW. Dit bordenbestand is de afgelopen jaren niet bijgehouden en dus niet up-to-date. Alle verkeersborden zijn in voor het laatst in 2011 geïnventariseerd. In de periode van 2011 tot en met nu is het bordenbestand onvoldoende bijgehouden. Hierdoor zullen de verkeersborden in het beheersysteem niet meer overeenkomen met de huidige situatie. Per 1 januari 2016 wil de kwaliteitsbeheerder Wegen & Bebording al zijn beheerobjecten overzetten naar een ander beheersysteem iASSET. De reden hiervoor is dat met beheersysteem iASSET objecten ook mobiel ingemeten en geïnspecteerd kunnen worden doormiddel van een smart Phone of tablet. Hierdoor is het makkelijker om mutaties in de Openbare Ruimte te verwerken en opdrachten uit te zetten.

Uit ervaringen van andere gemeentes en uit eigen waarnemingen blijkt dat het van belang is om een volledig bordenbestand te hebben. Alvorens de inventarisatie is uitgegaan dat het beheersysteem niet voldoende up-to-date is en dat er een nieuwe inventarisatie gedaan moet worden. Een volledig bordenbestand leidt ertoe dat er in het beheersysteem per wijk bekeken kan worden waar welke borden staat en welke volgens de saneringsvoorbeelden. De inventarisatie van de saneringsproef is uitgevoerd aan de hand van de Bel & Herstel app, omdat bij de gemeente Nijmegen geen up-to-date bordenbestand aanwezig is. Het document is dusdanig opgezet dat deze één op één te importeren is. In Bijlage 1 staan de resultaten van de inventarisatie. Het advies is om iedere vier jaar een inventarisatie uit te voeren om het bordenbestand up-to-date te houden. Bij voorkeur deze inventarisatie integraal oppakken met andere beheerdisciplines.

4.3. Plaatsing verkeersbord

Het plaatsen van een verkeersbord kan verschillende redenen hebben. Hier kan het gaan om borden die om juridische redenen zijn geplaatst, emotionele waarde hebben bij bewoners of een politieke lading heeft. Wanneer een bord gesaneerd wordt moeten deze aspecten beoordeeld worden.

Juridisch:

Dit zijn borden die zijn geplaatst omdat de wet dit voorschrijft. Dit betreft alle verplicht RVV-borden zoals beschreven in RVV 1990 en het BABW. De Politie zorgt voor de handhaving op de openbare wegen en doet dit aan de hand van verplicht geplaatste borden. Met het saneren van bebording dient rekening gehouden te worden met de boa’s en politie zodat deze kunnen blijven handhaven.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

25 februari 2016

Om goed te kunnen handhaven en meer duidelijkheid te krijgen in de verkeersregels is het belangrijk dat verkeersborden gemeente breed uniform geplaatst worden. Dit wil zeggen dat men uit gaat van de basisborden (van het RVV) en daarnaast geen extra borden plaatst. Daarnaast dat kruispunten, schoolzones en voetgangersoversteekplaatsen (VOP'S) zo uniform mogelijk uitgevoerd worden. Het is dus niet de bedoeling dat drukke VOP's wordt voorzien van een L02 bord met geel fluoresceerde omkadering en andere met een normaal L02 bord. Het is wel mogelijk dat dit bord op aandringen van de bewoners of politiek alsnog wordt geplaatst. Dit bord is dan geplaatst om emotionele redenen.

Emotioneel:

Het gaat bij emotioneel geplaatste borden om hoe de bewoners in de wijk het gedrag van de weggebruiker ervaart. Een gezin met twee kinderen kan bijvoorbeeld ervaren dat in een 30km/h zone vaak hard of asociaal gereden wordt. Ook kan het zijn dat brommers en scooters op een fietspad rijden dat door de weginrichting in sommige tot gevaarlijke situaties kan leiden. Door deze incidenten kunnen bewoners 'eisen' om nieuwe verkeersborden te plaatsen. Door de verkeersborden vaker te herhalen denkt de bewoner dat de politie en BOA beter kunnen handhaven. Juridisch gezien maakt dit geen verschil. Dit zijn over het algemeen verkeersborden die worden geplaatst in de buurt van scholen of speelterreinen van kinderen. Echter is het niet zichtbaar in het beheersysteem of via verkeersbesluiten of een verkeersbord om emotionele redenen is geplaatst.

Politiek:

In Nijmegen staan verkeersborden die door aandringen van de politiek zijn geplaatst. Dit worden in dit plan politiekgevoelige verkeersborden genoemd. Echter is het niet zichtbaar in het beheersysteem of via verkeersbesluiten of een verkeersbord een politiek gevoelige status heeft. Het kan voorkomen dat een aantal verkeerboden gesaneerd worden die volgens de saneringsmogelijkheden kunnen worden verwijderd, een politieke status hebben. Deze borden zullen dan teruggeplaatst worden of er moet een onderbouwing komen waarom het bord is verwijderd. Een goed voorbeeld van deze borden zijn de borden met fietsstraat dit zijn volgens de RVV geen officiële borden maar worden door geheel Nijmegen gebruikt om fietsers meer 'ruimte en voorrang' te geven op straten met rood asfalt.

Het is van belang om de wethouder te informeren over het saneringsproces, zodat zij op de hoogte is dat politiek geplaatste borden mogelijk worden gesaneerd. Dit heeft effect op hoe de wethouder in het vervolg tegen een plaatsing van borden aankijkt opgedragen door de politieke organisatie.

25 februari 2016

5. Tactiek en kwaliteitswaarborging

In dit hoofdstuk wordt aan de hand van eenduidige sanerings- en plaatsingsregels gewaarborgd dat verkeersborden op de juiste manier worden geplaatst of gesaneerd. Daarnaast wordt de tactiek beschreven hoe de communicatie met bewoners wordt ingezet. De wijkservice dient uiteindelijk de overbodige borden te verwijderen. Het is van belang dat de mutaties in het beheersysteem worden verwerkt dit komt in de laatste paragraaf aanbod.

5.1. Sanerings- en plaatsing regels

Om in de toekomst een uniform verkeersbordenbeleid in de gemeente Nijmegen uit te dragen dienen regels voor plaatsing en sanering vastgesteld te worden. Aan de hand van de bevinden in de pilotwijken en overleg met verkeerskundige, politie en beleid is gekomen tot de regels die in Tabel 3 zijn weergeven. Deze regels bieden een handvat om snel en accuraat verkeersborden te beoordelen in het veld of in het beheersysteem. De regels worden gemeente breed verspreid zodat iedereen die affiniteit met verkeersborden heeft hiervan op de hoogte is.

Tabel 3: sanerings- en plaatsingsregels verkeersborden

Categorie	Nr.	Bord	Regel	Verkeersbesluit
Maatwerk	1	*	Het saneren van verkeersborden is maatwerk! Voor ieder verkeersbord dient individueel te worden beoordeeld of sanering gepast is. In de eerste plaats passen we borden toe om de verkeerssituatie juridisch kloppend te maken (conform de Uitvoeringsvoorschriften BABW). Daarnaast kunnen borden geplaatst worden omdat er vanuit buurtbewoners of politiek om gevraagd wordt . Niet zozeer juridisch dus, maar meer vanwege “emotionele” redenen.	Nee
Reconstructie	2	*	Houd bij reconstructies van wegen rekening met mogelijke aanleg van inritconstructies (overgang 30 km/uur zone naar 50 km/uur). Dit maakt voorrangsborden (B06) overbodig. Let bij vormgeving inritconstructie op inrichtingsvereisten (art. 54 RVV, CROW 344, doorlopende bestrating trottoir, inritblokken, haaks e.d.)	Nee
Dubbel geplaatst	3	*	Indien een hetzelfde verkeersbord aan beide zijde van een rijbaan is geplaatst kan gesproken worden over een “dubbel geplaatst” bord. Eén verkeersbord volstaat in deze situatie.	Nee
Lichtmast	4	*	Als bord op flespaal is gemonteerd die voor een lichtmast staat, flespaal saneren en bord op lichtmast monteren.	Nee
Fluorescerende arcering	5		Verkeersborden met een geel fluorescerende arcering niet meer plaatsen. Geplaatste borden vervangen door het origineel volgens RVV. Geeft meer uniformiteit in de Openbare Ruimte.	Nee
A snelheid	6		Bord A01 zoveel mogelijk zonaal toepassen, binnen zones niet meer herhalen. Wèl als weginrichting hier om vraagt omdat wegbeeld niet (geheel) in overeenstemming is met geldende maximum snelheid.	Nee
	7		Binnen- en buiten bebouwde kom A01zb en A02ze toepassen. Op erftoegangswegen gebruik maken van aaneengesloten 30- en 60km/uur zones volgens het principe van duurzaam veilig. De zone altijd sluitend maken, dit geldt ook voor (brom)fietspaden. (Uit oogpunt van attentiewaarde zo mogelijk kiezen voor beperkte grootte 30 km/uur zone.)	Ja
B voorrang	8		Bord B06 alleen rechts van de weg toepassen, dit geldt voor rotondes en kruispunten met minder dan twee rijstroken. Bij twee of meer rijstroken B06 ook links van de weg plaatsen. Buiten de bebouwde kom moet b06 ook links worden toegepast indien de weg breder is dan vijf meter. Binnen 30 km/uur zone alleen bij rotondes.	Ja

	9		Bord B06 niet toepassen bij kruispunten van (brom)fietspaden onderling, hier volstaat aanbrengenhaaientanden. Aandachtspunt: aanduiden voorrang snelfietsroutes.	Ja
	10		Wanneer weggebruiker bij afslaan naar rechts aanliggend (brom)fietspad van dezelfde weg kruist, bord B06 saneren. De weggebruiker op (brom)fietspad heeft in dit sowieso al voorrang.	Nee
	11		Bord B01 en B06 wordt niet dubbel toegepast, bijvoorbeeld voor zowel de rijbaan als voor het naastliggend fietspad. Het B06 bord voldoet voor een rijbaan, indien het vrijliggend fietspad duidelijk onderdeel uitmaakt van de weg. Dit is binnen 10m van hoofdrijbaan (crow publicatie 230).	Ja
	12		Bord B01 alleen plaatsen op een voorrangsweg als de bestuurder aan rechterzijde een weg kruist. Indien zich aan de linkerzijde een zijweg bevindt, hier geen B01 bord plaatsen. Een bestuurder die van rechts komt heeft in dit geval sowieso al voorrang.	Ja
	13		Bord B06 betekent: verleen voorrang aan bestuurders op de kruisende weg. Als B06 geplaatst is, kan bord B02 op voorrangsweg gesaneerd worden.	Nee
C verboden	14		Borden C13, C14 en C15 saneren wanneer deze zijn geplaatst op een weg waar een vrijliggend (brom)fietspad naast ligt. Het vrijliggend fietspad moet worden aangeduid met een G11 of G12a bord.	Ja
D rijrichting	15		Bord D01 niet als waarschuwingsbord voor rotondes gebruiken. Bord J09 niet meer als waarschuwingsbord plaatsen, behalve bij een turborotonde met een verhoogde rijstrookscheiding of wanneer rotonde moeilijk herkenbaar is/niet in verwachtingspatroon past.	Ja
	16		Borden D02 en D03 met B22 zuil alleen toepassen aan het begin van een verkeersgeleider.	Ja
	17		Op de hoofdfiets- en snelfietsroutes zo min mogelijk verkeersgeleiders toepassen. Nieuwe fietspaaltjes plaatsen conform richtlijnen van het CROW. Bord D02 en D03 met B22 zuil alleen nog toepassen als het platform niet verwijderd kan worden.	Ja
E parkeren en stilstaan	18		Borden E01 en E02 (vanzelfsprekend) niet toepassen op plaatsen waar het verbod op parkeren of stilstaan al uit een andere regel volgt.	Ja
	19		In plaats van borden E01 en E02 kan gele markering op de stoepranden worden aangebracht. . Hierdoor is over gehele lengte visueel duidelijker waar parkeerverbod geldt. Per geval beoordelen.	Ja
F overige geboden en verboden	20		Bord F05 en F06 bij een wegversmalling op 30 km/h wegen niet toepassen.	Ja
G verkeersregels	21		Borden G11 en G12a (vanzelfsprekend) niet toepassen op fietsstroken met een fietssymbool.	Ja
	22		Bord G07 niet toepassen op plaatsen waar fietssluizen zijn geplaatst. Pas na beoordeling van de reden van plaatsing kan het bord gesaneerd worden.	Ja
H bebouwde kom	23		Noodzakelijke bebording, geen sanering mogelijk. Echter wel onder het bebouwde kom bord, bord E201zb (parkeren grote voertuigen) plaatsten. Bij einde kom bord E201ze plaatsen.	Ja
J waarschuwing	24		J-borden zo minimaal mogelijk toepassen bij erftoegangswegen (30km/h en 60km/h). Toepassing alleen als verkeerssituatie moeilijk herkenbaar is. Bij toepassing via onderbordje reden waarschuwing aangeven.	Nee
	25		J-borden worden vaak om “emotionele” of politieke redenen geplaatst. Per situatie beoordelen wat de reden is van het geplaatste waarschuwingsbord en of sanering gepast is. Borden J10 tot en met	Nee

			J15 altijd plaatsen als waarschuwingsbord.	
	26		Bord J22 in 30km/h zones niet toepassen bij een voetgangersoversteekplaats. Hier hoort een L02 bord te staan. Op 50km/h wegbord J22 alleen toepassen als voetgangersoversteekplaats extra attentie vraagt.	Nee
K bewegwijzering	27		Controleren op verrommeling, wordt een apart project voor op gestart. Meer informatie: afdelingshoofd Stadsbeheer.	
L informatie	28		Alleen het bord L02 op een voetgangersoversteekplaats is voldoende. Als er al een zweepmast met een L02 is geplaats, hoeft voor de voetgangersoversteekplaats geen L02 geplaatst te worden.	Nee
	29		Borden L06 en L07 zijn louter informatief. Deze borden alleen plaatsen als de rijstrook van rijrichting verandert, zonder dat de bestuurder op voorhand moet voorsorteren.	Nee

5.2. Participatie, draagvlak en communicatie

Het is van belang om samen met bewoners de emotionele of politieke geplaatste verkeersborden te bespreken op de saneringsmogelijkheden. Deze kunnen voorgedragen worden in een wijkraad of tijdens een bewonersbijeenkomst. Indien dit niet wordt gedaan bestaat de kans dat in een actieve wijk bezwaar wordt gemaakt op de verwijderde borden. Het voorleggen en bespreken van de emotioneel en politiek gevoelige borden zorgt tevens voor draagvlak. De aard van het bord zal per situatie beoordeeld worden en dit wordt vervolgens verwerkt in het beheersysteem. Hierdoor is het voor de verkeerskundige zichtbaar welke borden om emotionele of politieke redenen zijn geplaatst. Juridische onjuist geplaatste borden kunnen zonder overleg met de wijkraad gesaneerd worden. Deze zijn vaak dubbel geplaatst of in strijd met de wet. Daarnaast is het van belang om de verkeerscommissie op de hoogte te stellen van de te saneren verkeersborden. Indien zich een situatie voordoet, waardoor de kans bestaat dat de verkeerspolitie of boa niet kan handhaven. Dit kan tijdens de verkeersbijeenkomst besproken worden. Dit zorgt voor een afname van spanning en resulteert tot een gedragen sanering.

Om bewoners te betrekken in het verkeersbordensaneringsproces zal op de website van de gemeente website en in de wijkbladen aangekondigd worden dat de gemeente Nijmegen gaat saneren. Bewoner kunnen via de Bel en Herstel App aangeven welke verkeersborden volgens hen overbodig zijn. Of een verkeersbord daadwerkelijk gesaneerd wordt beoordeeld door de verkeerskundige (zie bijlage 2)

5.3. Uitkomsten pilotwijken Malvert en Wolfskuil

Overzicht Borden Malvert

In totaal zijn er in de wijk Malvert 278 verkeersborden geïnventariseerd. In tabel 4 staat een overzicht van het aantal verkeersborden per categorie. Wat opvalt is dat de wijk veel categorie B: Voorrang borden aanwezig zijn. Vervolgens is ieder verkeersbord individueel beoordeeld aan de hand van de sanering- en plaatsingsregels.

25 februari 2016

Tabel 4: Totaal aantal verkeerborden Malvert

Categorie	Beginsituatie	Quick wins	Monteren lichtmast	Eindsituatie
A	28	4	5	24
B	85	27	6	58
C	47	5	1	42
D	20	2	0	18
E	37	3	4	34
G	35	9	5	26
J	12	8	0	4
L	6	3	0	3
Overig	8	2	0	6
Totaal	278	63	21	215
Procent	100%	23%	8%	77%

In totaal kan 23% van de verkeersborden in de Malvert gesaneerd worden. Samen met de wijkbeheerder is gekozen om geen communicatietraject te starten om te ervaren of er ophef ontstaat bij bewoners. In deze wijk gaat dus 23% gesaneerd worden.

Overzicht Borden Wolfskuil

In totaal zijn er in de wijk Malvert 459 verkeersborden geïnventariseerd. In tabel 5 staat een overzicht van het aantal verkeersborden per categorie. Wat opvalt is dat in wolfskuil veel Categorie C: Geslotenverklaring verkeersborden staan.

Tabel 5: Totaal aantal verkeerborden Wolfskuil

Categorie	Beginsituatie	Quick wins	Monteren lichtmast	Eindsituatie
A	63	6	6	57
B	50	18	3	32
C	80	4	20	76
D	37	5	0	32
E	33	6	1	27
G	46	18	5	28
J	8	5	0	3
L	24	7	4	17
Onderbord	95	18	0	77
Overig	25	13	1	12
Totaal	461	100	40	361
Procent	100%	22%	9%	78%

In totaal kan 22% van de verkeersborden in de Malvert gesaneerd worden. Er is samen met de wijkbeheerder gekozen om een intensief communicatietraject te starten in de Wolfskuil. Het kan om deze reden zijn dat het percentage verkeersborden lager uitvalt.

25 februari 2016

In de gesprekken met de wijkraad en de wijkagent zijn drie hot spots vastgesteld. Gezamenlijk is besloten dat deze drie hotspots een ander communicatie traject ingaat. Samen met de wijkbeheerder en de communicatieadviseur van de gemeente zal bepaald worden welk traject ingezet gaat worden. Echter zal per wijk door de wijkbeheerder bepaald worden wat de strategie is voor het informeren van het verwijderen van de bebording naar bewoners.

5.4. Strategie wijkserviceteams

Er wordt een instructie opzetten voor wijkserviceteams zodat deze overbodige verkeersborden kunnen herkennen. Deze instructie zal in de vorm van een plan van aanpak naar de wijkservice opgestuurd worden. In dit plan wordt deze niet behandeld, dit met als rede dat op het moment van schrijven het nieuwe beheersysteem nog niet geïmplementeerd is. De wijkserviceteams zullen alleen niet de bevoegdheid krijgen om zelfstandig te inventariseren en meteen te verwijderen. Hiervoor zal eerst een kwaliteitsbeheerder verkeer moeten goedkeuren of het bord daadwerkelijk overbodig is aan de hand van de saneringsregels. Dit om een controle in te bouwen zodat men niet de verkeerde borden saneert, waardoor de situatie onoverzichtelijker wordt.

Inventarisatie strategie

Het voorstel is om eerst een 0-meting uit te voeren voor een volledig overzicht van het bordenbestand. Dit zal net als de inventarisatie van de twee pilotwijken Malvert en Wolfskuil wijkgericht gebeuren. Dit omdat na de inventarisatie direct gesaneerd kan worden, na beoordeling van het bord. De inventarisatie zal gebeuren doormiddel van de iASSET app. Dankzij deze app kan de wijkservice medewerker of extern bureau meteen muteren in het beheersysteem.

Sanering en verplaatsing strategie

Zodra de verkeersborden zijn geïnventariseerd en de te saneren borden zijn bepaald. Worden de verkeerborden wijkgericht verwijdert. In het beheersysteem kan worden aangegeven welke borden gesaneerd, vervangen of gereinigd moeten worden. Dit wordt vervolgens naar de wijkservice doorgezet.

5.5. Kwaliteitswaarborging verkeersbordenbestand

Om na het goedkeuren van het adviesrapport het saneringsproces gestructureerd uit te voeren is het van belang dat één medewerker van kwaliteitsbeheer hiervoor verantwoordelijk is. Deze medewerker werkt voor ongeveer 0.2 FTE en zet deze uren in op het aansturen van het saneringsproces en is regelt het plaatsen van nieuwe verkeersborden. Ook is de medewerker verantwoordelijk voor het controleren en bijhouden van het beheersysteem. Om te zorgen dat bij ziekte of verlof van deze medewerker het saneringsproces niet stil ligt zal er een ‘tijdelijke’ vervanger aangewezen moeten worden. Dit is van te voren al bekend.

Naast het vaststellen van een medewerker bij kwaliteitsbeheer is het voor wijkservice ook van belang dat een voorman voor de bordenploeg wordt aangesteld. De voorman stuurt de bordenploeg aan, regelt de uitvoering en zorgt voor de kwaliteitswaarborging. Voor het correct ophangen van de borden is het nodig dat deze medewerker kennis heeft van de regels uit de RVV, BABW, CROW en kan dit document gebruiken als leidraad. De voorman wordt aangestuurd door de kwaliteitsbeheerder verkeersborden.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

25 februari 2016

Naast het correct plaatsen is registratie van uitgaande en inkomende borden in het magazijn ook van groot belang. Om deze reden zal alleen de bordenploeg verkeersborden uit het magazijn mogen pakken. Hierbij is de voorman verantwoordelijk voor een correcte registratie. De borden die ingekocht worden, zullen door de magazijn medewerker worden geregistreerd.

Voor dat het saneringsproces begint zal een PSU met alle actoren van stadsbeheer noodzakelijk zijn. Hierin kan kort worden besproken hoe tijdens de uitvoering van de sanering te werk gegaan wordt. Tijdens de PSU worden alle verantwoordelijkheden en taken vastgelegd. Om het saneringsproces goed te laten verlopen zullen de kwaliteitsmedewerker en de bordenploeg regelmatig overleggen.

25 februari 2016

6. Bevindingen & aanbevelingen

In het onderstaande stuk worden bevindingen en aanbevelingen nogmaals kort toegelicht.

Bordenbestand

Up-to-date bordenbestand: Om een goed saneringsplan te maken is het van belang om eerst het bordenbestand up-to-date te maken, zodat daarna inzichtelijk is welke verkeersborden overbodig zijn.

Plaatsing verkeersbord: Bepaal per verkeersbord om welke reden deze is geplaatst: juridisch, politiek, emotioneel of uit extra veiligheid/schijn veiligheid. Dit moet in het beheersysteem iASSET vermeld worden, zodat bij een volgende sanering de reden van plaatsing wordt meegenomen.

Uitgifte magazijn: Maak concrete afspraken voor uitgifte bij het magazijn van vaste en tijdelijke verkeerborden. Deze gegevens kunnen dan gemuteerd worden in het beheersysteem.

Gestructureerde inventarisatie: Het advies is om iedere vier jaar een inventarisatie uit te voeren om het bordenbestand up-to-date te houden. Bij voorkeur deze inventarisatie integraal oppakken met andere beheerdisciplines.

Uniformiteit

Basisbebording: Dit wil zeggen dat alleen de juridisch verplichte bebording geplaatst. Indien een verkeersbord om emotionele of politieke redenen is geplaatst kan hiervoor een uitzondering gemaakt worden.

Schoolzones: Het opstellen van een bordenbeleid omtrent de uniformiteit van schoolzones zal helpen verwildering van verkeersborden in deze zones tegen te gaan. Daarnaast zal het de uitstraling van deze zones ten goede komen.

Kruispunten gebiedsontsluitingswegen: De verkeersborden op de kruipunten van de Apelterenweg in Dukenburg kent geen uniformiteit in de verkeersborden. Dit is enkel een klein gedeelte van Nijmegen. Het is van belang om per type kruispunt een standaard te ontwikkelen voor de plaatsing van verkeersborden.

Communicatie en draagvlak creëren

Communicatie intern en extern: Om een goed gedragen saneringsplan te maken is het belangrijk om gemeente breed een gedragen saneringsplan op te stellen. Dit voorkomt verwarring over de sanerings- en plaatsingsregels en creëert intern draagvlak. Om de saneringsregels extern te communiceren zullen deze opgenomen moeten worden in het HIOR.

Communicatie naar bewoners: Het is van belang om de bewoners te informeren over de stappen die de gemeente neemt om het bordenbestand op te schonen. Vervolgens kan samen met de bewoner beoordeelt worden welke emotioneel gevoelige verkeersborden gesaneerd mogen worden. Over juridisch onjuist geplaatste bebording kan niet gediscussieerd worden.

Hotspots voorleggen bewoners: Per wijk zijn zones aan te wijzen van type verkeersborden waarbij het saneren gevoelig kan liggen bij bewoners. Samen met de wijkbeheerder zal bepaald worden welk communicatietraject ingezet zal worden. Het is aan te raden om in “mondige” wijken samen met de wijkraad deze hot spots vast te leggen.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

25 februari 2016

Politiek: Om ook politiek draagvlak te creëren is het essentieel om de wethouder te informeren van nut en noodzaak van een eenduidig borden beleid. Dit dient ook overdragen te worden aan de volgende wethouder Openbare Ruimte.

Kwaliteitswaarborging

Procesafspraken: Om in de toekomst het bordenbestand op orde te houden dienen afspraken gemaakt te worden met de kwaliteitsbeheerder verkeer en bureau Wijk- en Stadservice over het muteren van het beheersysteem.

Bordenploeg: Aanstellen van een voorman die verantwoordelijkheid draagt voor de magazijn uitgifte en die de bordenploeg aanstuurt. Zodat de geplaatste borden in het beheersysteem verwerkt kunnen worden.

1 oktober 2015

Bronnenlijst

CROW. (2015). Opgeroepen op 2015, van Publicaties: www.crow.nl

de Korte, R. (2012). *Paper minder verkeersborden gemeente Alphen aan den Rijn.* Opgeroepen op mei 18, 21, van verkeerskunde: http://www.verkeerskunde.nl/Uploads/2012/10/Paper137-Minder-verkeersborden.pdf

Drs. H.M.F. Bruls. (2014). *Algemene Plaatselijke Verordening voor de Gemeente Nijmegen (APV).* Nijmegen: Gemeente Nijmegen.

Maij-Weggen, J. (1990, juli 26). *Besluit administratieve bepaling inzake het wegverkeer*. Opgeroepen op april 2015, van Wet- en regelgeving: http://wetten.overheid.nl/BWBR0004826/geldigheidsdatum_21-05-2015

Maij-Weggen, J. (1990, juli 26). *Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990*. Opgeroepen op april 2015, van Wet- en regelgeving: http://wetten.overheid.nl/BWBR0004825/volledig/geldigheidsdatum_21-05-2015#Opschrift

Maij-Weggen, J., & Hirsch Ballin, E. (1994, april 21). *Wegenverkeerswet*. Opgeroepen op april 2015, van Wet- en regelgeving: http://wetten.overheid.nl/BWBR0006622/volledig/geldigheidsdatum_21-05-2015#Opschrift

Rutten, M. (2010). *Saneringregels voor de sanering van verkeersborden.* Wijchen: Gemeente Wijchen.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

1 oktober 2015

Bijlage 1: Inventarisatie en resultaten wijken Malvert en Wolfskuil

Methodiek inventarisatie

De verschillende fases die hieronder staan beschreven gelden voor beide wijken en er zijn geen afwijkende technieken gebruikt. Echter is er uitgegaan van een niet up-to-date beheersysteem en is er een nieuwe inventarisatie gemaakt. De wegbeheerder gaat in 2016 over op een nieuw beheersysteem.

Fase 1: Voorbereiding
De voorbereiding is het document saneringsvoorstel waarin het juridisch kader en de daarbij opgestelde saneringsvoorbeelden staan beschreven. In het saneringsvoorstel zijn de geldende wetten en regels uiteen gezet. Aan de hand van de wetten en regels zijn veel voorkomende situaties geschetst en wordt er gekeken naar de saneringsmogelijkheden.

Fase 2: Inventarisatie
In deze fase is uitgegaan van een niet up-to-date beheersysteem en zijn alle verkeersborden in de twee wijken opnieuw geïnventariseerd met de Bel&Herstel app. Tijdens het inventariseren is afgeweken van de vaste kaders van de wijk en zijn de kruispunten die grenzen aan de gebiedsontsluitingswegen en omliggende wijken ook meegenomen. Van elk verkeersbord is een foto gemaakt en zijn de juiste coördinaten gehangen en verwerkt in een Excel-tabel. Fase 2 zal echter in de toekomst veranderen en er zal gewerkt worden vanuit het beheersysteem iAsset.

Fase 3: Verwerking
Nadat de verkeersborden zijn geïnventariseerd zijn de foto's en coördinaten uit de Bel&Herstel app gelezen en op een digitale kaart weergeven. Onder de kaart is hangt een Excel-tabel die inzicht geeft in het type bord en categorie.

Fase 4: Saneringsmogelijkheden per verkeersbord
Hier is per bord gekeken of het voldoet aan de wettelijke eisen en of het bord doormiddel van de sanering- en plaatsingsregels verwijdert kan worden. Ieder verkeersbord is individueel beoordeeld. Vervolgens is er per categorie een tabel gemaakt dat overzichtelijk weergeeft welke borden in de wijk staan en welk aantal gesaneerd kan worden.

Fase 5: Advies en kosten
Tot slot zijn de resultaten in één tabel gepresenteerd en worden gebruikt bij het aanvullen en complementeren van de saneringsvoorstellen. De saneringsvoorstellen zijn hierdoor in de praktijk getoetst en het percentage te saneren verkeerborden is vastgesteld. De laatste stap is de onderhoudskosten te koppelen aan verkeersborden. Hierop kan in het vervolg de kostenraming gebaseerd worden.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

1 oktober 2015

Bijlage 2: Communicatieplan verminderen verkeersborden

In deze bijlage wordt kort een communicatiestrategie geschetst om inwoners op een goede manier vooraf te informeren over het saneren van verkeersborden in de gemeente Nijmegen.

Doelgroep
Wie moeten er geïnformeerd worden:

- Wethouder
- Inwoners van Nijmegen
- Wijkplatform

Doelstelling
Vanuit het collegebesluit:"Less is More" uit 2013 moet tenminste 10% van de verkeersborden in Nijmegen vermindert worden.

Middelen/Media
Met welke middelen worden de doelgroepen bereikt:

- Persbericht (foto met de wethouder)
- Bericht website Nijmegen
- Weekkrant de brug Nijmegen
- Facebook algemeen
- Facebook (per wijk)
- Wijkbladen (per wijk)
- Twitter
- Wijkplatform (per wijk)/informatiebijeenkomsten
- Bel & Herstel APP

Boodschap: Wat moet er per doelgroep gecommuniceerd worden
Wethouder: *Persbericht, één op één gesprekken*
De wethouder moet geïnformeerd worden over de hoeveelheid gesaneerde verkeersborden en de haalbaarheid van de uitvoering van de sanering. Daarnaast zal zij het eerste officiële verkeersbord saneren om de sanering 'officieel' van start te laten gaan.

Bewoner van Nijmegen: *Bericht op de Website, Facebook (algemeen) en in de weekkrant de Brug*
De inwoners van Nijmegen moeten op de hoogte worden gesteld dat de gemeente bezig is met het uitvoeren van een bordensaneringsplan. De kans bestaat dus dat binnenkort borden per wijk worden gesaneerd, dit zal op tijd in de wijkplatformen gemeld worden.

Wijkplatform: *Facebook (per wijk), wijkbladen (per wijk), twitter, informatiebijeenkomsten*
De inwoners worden geïnformeerd dat de gemeente het bordenbestand gaat opschonen en wanneer de opschoning in de wijk van start gaat. Emotioneel gevoelige borden worden tijdens het informatiebijeenkomst van de desbetreffende wijk besproken. Onder emotionele borden worden voornamelijk categorie J - waarschuwingsborden bedoeld. Over dubbel geplaatste of juridisch onjuiste borden valt niet te discussiëren. Per wijkplatform wordt hetzelfde artikel gepubliceerd. Het is aan de wijkbeheerder om te beoordelen of in een bepaalde wijk een informatiebijeenkomst wordt georganiseerd.

Communicatieboodschap per middel
Persbericht krant en weekkrant de Brug Nijmegen:

- Raadsbesluit (reden uitvoering), doelstelling en te behalen winst voor OR.
- Foto van de wethouder OR die het eerste verkeersbord saneert.

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

1 oktober 2015

- Inventarisatie Malvert en Wolfskuil klaar, rest van Nijmegen volgt (2015/2016).
- Saneringspercentage noemen Malvert ±25% en Wolfskuil ±20%.
- Vermelden wanneer de sanering start in (Malvert en Wolfskuil).

Website gemeente Nijmegen en Facebook Algemeen.;

- Raadsbesluit (reden uitvoering), doelstelling en te behalen winst voor OR.
- Inventarisatie Malvert en Wolfskuil uitgevoerd, rest van Nijmegen volgt (2015/2016)
- Vermelden wanneer de sanering start en welke wijken als eerste aan de beurt zijn (Malvert en wolfskuil
- Tijdschema van de sanering per wijk toevoegen
- Dubbel geplaatsen borden en juridisch onjuiste borden worden verwijderd. Emotionele verkeersborden worden in overleg weggehaald.
- Oproep dat de burgers kunnen ook zelf een melding kan maken van een overbodig verkeersbord via de B&H app.

Facebook per wijk en Wijkbladen:

- Kort reden saneren, doelstelling en te behalen winst voor OR.
- Start sanering in de wijk
- Wanneer emotioneel gevoelige verkeersborden worden besproken op informatiebijeenkomst. Wijkbeheerder beoordeeld of dit nodig is.
- Oproep dat de burgers kunnen ook zelf een melding kan maken van een overbodig verkeersbord via de B&H app.

Twitter:

- Start van de algemene sanering
- Start per wijk een bericht posten

Plaatsingsregels verkeersborden

Categorie	Nr.	Bord	Regel	Verkeersbesluit
Maatwerk	1	*	Het saneren van verkeersborden is maatwerk! Voor ieder verkeersbord dient individueel te worden beoordeeld of sanering gepast is. In de eerste plaats passen we borden toe om de verkeerssituatie juridisch kloppend te maken (conform de Uitvoeringsvoorschriften BABW). Daarnaast kunnen borden geplaatst worden omdat daar vanuit buurtbewoners of politiek om gevraagd wordt .	
Reconstructie	2	*	Houd bij reconstructies van wegen rekening met mogelijke aanleg van inritconstructies (overgang 30 km/uur zone naar 50 km/uur). Dit maakt voorrangsborden (B06) overbodig. Let bij vormgeving inritconstructie op inrichtingsvereisten (art. 54 RVV, CROW 344, doorlopende bestrating trottoir, inritblokken, haaks e.d.)	Nee
Lichtmast	3	*	Als bord op flespaal is gemonteerd die voor een lichtmast staat, flespaal saneren en bord op lichtmast monteren.	Nee
Fluorescerende arcering	4		Verkeersborden met een geel fluorescerende arcering niet meer plaatsen. Geplaatste borden vervangen door het origineel volgens RVV. Geeft meer uniformiteit in de openbare ruimte.	Nee
A snelheid	5		Bord A01 zoveel mogelijk zonaal toepassen, binnen zones niet meer herhalen. Wèl als weginrichting hier om vraagt omdat wegbeeld niet (geheel) in overeenstemming is met geldende maximum snelheid.	Nee
	6		Binnen- en buiten bebouwde kom A01zb en A02ze toepassen. Op erftoegangswegen gebruik maken van aaneengesloten 30- en 60km/uur zones volgens het principe van duurzaam veilig. De zone altijd sluitend maken, dit geldt ook voor (brom)fietspaden. (Uit oogpunt van attentiewaarde zo mogelijk kiezen voor beperkte grootte 30 km/uur zone.)	Ja
B voorrang	7		Bord B06 alleen rechts van de weg toepassen, dit geldt voor rotondes en kruispunten met minder dan twee rijstroken. Bij twee of meer rijstroken B06 ook links van de weg plaatsen. Buiten de bebouwde kom moet b06 ook links worden toegepast indien de weg breder is dan vijf meter. Binnen 30 km/uur zone alleen bij rotondes.	Ja
	8		Bord B06 niet toepassen bij kruispunten van (brom)fietspaden onderling, hier volstaat aanbrengenhaaientanden. Aandachtspunt: aanduiden voorrang snelfietsroutes.	Ja
	9		Wanneer weggebruiker bij afslaan naar rechts aanliggend (brom)fietspad van dezelfde weg kruist, bord B06 saneren. De weggebruiker op (brom)fietspad heeft in dit sowieso al voorrang.	Nee
	10		Bord B01 en B06 wordt niet dubbel toegepast, bijvoorbeeld voor zowel de rijbaan als voor het naastliggend fietspad. Het B06 bord voldoet voor een rijbaan, indien het vrijliggende fietspad duidelijk onderdeel uitmaakt van de weg. Dit is binnen 10m van hoofdrijbaan (crow publicatie 230).	Ja
	11		Bord B01 alleen plaatsen op een voorrangsweg als de bestuurder aan rechterzijde een weg kruist. Indien zich aan de linkerzijde een zijweg bevindt, hier geen B01 bord plaatsen. Een bestuurder die van rechts komt heeft in dit geval sowieso al voorrang.	Ja
	12		Bord B06 betekent: verleen voorrang aan bestuurders op de kruisende weg. Als B06 geplaatst is, kan bord B02 op voorrangsweg gesaneerd worden.	Nee

Brief aan de raad - Plaatsingsregels Verkeersborden Less is more

C verboden	13		Borden C13, C14 en C15 saneren wanneer deze zijn geplaatst op een weg waar een vrijliggend (brom)fietspad naast ligt. Het vrijliggend fietspad moet worden aangeduid met een G11 of G12a bord.	Ja
D rijrichting	14		Bord D01 niet als waarschuwingsbord voor rotondes gebruiken. Bord J09 niet meer als waarschuwingsbord plaatsen, behalve bij een turborotonde met een verhoogde rijstrookscheiding of wanneer rotonde moeilijk herkenbaar is/niet in verwachtingspatroon past.	Ja
	15		Borden D02 en D03 met B22 zuil alleen toepassen aan het begin van een verkeersgeleider.	Ja
	16		Op de hoofdfiets- en snelfietsroutes zo min mogelijk verkeersgeleiders toepassen. Nieuwe fietspaaltjes plaatsen conform richtlijnen van het CROW. Bord D02 en D03 met B22 zuil alleen nog toepassen als het platform niet verwijderd kan worden.	Ja
E parkeren en stilstaan	17		Borden E01 en E02 (vanzelfsprekend) niet toepassen op plaatsen waar het verbod op parkeren of stilstaan al uit een andere regel volgt.	Ja
	18		In plaats van borden E01 en E02 kan gele markering op de stoepranden worden aangebracht. . Hierdoor is over gehele lengte visueel duidelijker waar parkeerverbod geldt. Per geval beoordelen.	Ja
F overige geboden en verboden	19		Bord F05 en F06 bij een wegversmalling op 30 km/h wegen niet toepassen.	Ja
G verkeersregels	20		Borden G11 en G12a (vanzelfsprekend) niet toepassen op fietsstroken met een fietssymbool.	Ja
	21		Bord G07 niet toepassen op plaatsen waar fietssluizen zijn geplaatst. Pas na beoordeling van de reden van plaatsing kan het bord gesaneerd worden.	Ja
H bebouwde kom	22		Noodzakelijke bebording, geen sanering mogelijk. Echter wel onder het bebouwde kom bord, bord E201zb (parkeren grote voertuigen) plaatsten. Bij einde kom bord E201ze plaatsen.	Ja
J waarschuwing	23		J-borden zo minimaal mogelijk toepassen bij erftoegangswegen (30km/h en 60km/h). Toepassing alleen als verkeerssituatie moeilijk herkenbaar is. Bij toepassing via onderbordje reden waarschuwing aangeven.	Nee
	24		J-borden worden vaak om “emotionele” of politieke redenen geplaatst. Per situatie beoordelen wat de reden is van het geplaatste waarschuwingsbord en of sanering gepast is. Borden J10 tot en met J15 altijd plaatsen als waarschuwingsbord.	Nee
	25		Bord J22 in 30km/h zones niet toepassen bij een voetgangersoversteekplaats. Hier hoort een L02 bord te staan. Op 50km/h wegbord J22 alleen toepassen als voetgangersoversteekplaats extra attentie vraagt.	Nee
K bewegwijzering	26		Controleren op verrommeling, wordt een apart project voor op gestart. Meer informatie: afdelingshoofd Stadsbeheer.	
L informatie	27		Alleen het bord L02 op een voetgangersoversteekplaats is voldoende. Als er al een zweepmast met een L02 is geplaats, hoeft voor de voetgangersoversteekplaats geen L02 geplaatst te worden.	Nee
	28		Borden L06 en L07 zijn louter informatief. Deze borden alleen plaatsen als de rijstrook van rijrichting verandert, zonder dat de bestuurder op voorhand moet voorsorteren.	Nee

Brief aan de raad - Rijk van Nijmegen 2025 stand van zaken

Ingekomen stuk D4 (PA 12 oktober 2016)

Economie
Economische Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
20 september 2015	EZ20/16.0008121	Daan Geven
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Rijk van Nijmegen 2025		(024) 3299672

Geachte leden van de Raad,

De Rabobank Rijk van Nijmegen heeft in 2015 het initiatief genomen om een onderzoek te starten naar de sociaaleconomische kracht van het Rijk van Nijmegen. Het onderzoek 'Rijk van Nijmegen 2025' heeft tot doel inzicht te krijgen in de kracht van het Rijk van Nijmegen én de mogelijkheden die er zijn om dit gebied via gezamenlijke projecten verder te versterken. Het onderzoek Rijk van Nijmegen 2025 komt tot stand in samenwerking met de zeven gemeenten in het Rijk van Nijmegen en ruim 50 andere belanghebbenden (o.a. ondernemers, kennisinstellingen en zorg- en welzijnsorganisaties), allen vertegenwoordigd in een stuurgroep.

Het onderzoeksvoorstel Rijk van Nijmegen 2025 is op 21 oktober 2015 in de algemene bestuursvergadering van de MGR besproken en vastgesteld. Op 22 maart jl. hebben wij uw Raad geïnformeerd over de opzet van het onderzoek en de stand van zaken. Via deze brief informeren wij u graag opnieuw over de stand van zaken en de Marktplaats die op 27 september a.s. plaatsvindt en waarvoor u ook bent uitgenodigd.

Het traject tot nu toe
Inmiddels is het traject Rijk van Nijmegen 2025 een halfjaar onderweg. In die periode is er door het onderzoeksbureau BeBright gewerkt aan een sociaaleconomische scan van de zeven gemeenten en de regio (in het) Rijk van Nijmegen. Voor de scan is gebruik gemaakt van diverse bestaande bronnen en inzichten, waaronder de Stads- en Wijkmonitor 2016 van de gemeente Nijmegen.

Aan de hand van de scan is met de belanghebbenden in de stuurgroep gesproken over de uitdagingen en ontwikkelkansen voor de regio op de thema's: 'Werk, innovatie en onderwijs', 'Wonen & Leefbaarheid', 'Zorg & Welzijn' en 'Duurzaamheid'. Hieruit is een eerste kansenkaart ontstaan die vervolgens in dialoogsessies binnen elke gemeente met ondernemers, vertegenwoordigers van woon-, zorg- en onderwijsinstellingen en inwoners is besproken. Dit met het doel de kansenkaart te toetsen en te verrijken en de kansen te vertalen in concrete projecten.

De projectideeën die in de verschillende dialoogsessies zijn opgehaald, zijn voor de zomer geanalyseerd en samengebracht tot 25 projecten met impact voor de regio. Het gaat om

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

projecten van ondernemers, inwoners, bestuurders en andere betrokkenen uit de regio die door projectgroepen in verschillende samenstellingen zullen worden opgepakt. Presentatie van de projecten zal in aanloop naar de Marktplaats plaatsvinden.

Het initiatief voor de uitvoering van de projecten ligt in eerste instantie bij de projectbetrokkenen. De gemeente(n) in het Rijk van Nijmegen – individueel of in samenwerking – vervullen waar nodig en waar mogelijk de rol van partner. Over de wijze waarop dit partnerschap plaatsvindt en de projecten waaraan de gemeenten in gezamenlijkheid een bijdrage leveren, wordt o.a. in de algemene bestuursvergadering van de MGR van oktober nog gesproken.

Uitnodiging Martplaats
Tijdens de Marktplaats op 27 september a.s. wordt de start ingeluid van de projecten die in het kader van het traject Rijk van Nijmegen 2025 worden opgestart. De 25 projecten worden gepresenteerd en met de deelnemers aan de marktplaats besproken en verder ontwikkeld. De Marktplaats is bedoeld voor alle betrokkenen bij het traject waaronder de leden van de stuurgroep en projectgroep en de deelnemers aan de dialoogsessies. Ook de raadsleden van de 7 gemeenten in het Rijk van Nijmegen zijn genodigd. De Marktplaats vindt plaats van **17.15 tot 20.15 uur** (met aansluitend een borrel) in de **Kube** op het Honigcomplex. Een officiële uitnodiging met programma ontvangt u via de raadsfracties.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016

Ingekomen stuk D5 (PA 12 oktober 2016)

Bestuursondersteuning en -advies
Bestuursagenda

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
20 september 2016	BA20/16.0008174	Yeliz Öner
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Uitvoering van de aangenomen moties tijdens de politieke avonden van 6 en 13 juli 2016		(024) 3292239

Geachte leden van de raad,

Tijdens de Politieke Avonden van 6 en 13 juli 2016 heeft uw raad 21 moties aangenomen.
In deze brief geven wij een reactie daarop.

Motie: "Investeren in bestaande sportaccommodaties"
Deze motie gaan we uitvoeren. In het 2e kwartaal van 2017 zal besluitvorming plaatsvinden over de notitie Buitensportaccommodaties. Na besluitvorming zal een Uitvoeringsplan worden opgesteld voor de jaren 2017 en 2018. Gelet het feit dat de binnensportaccommodaties over het algemeen 'op orde zijn' én wij verwachten dat met de uitwerking van de notitie Buitensportaccommodaties grote investeringen zijn gemoeid zal het accent van de investeringen worden gelegd op de buitensport. Bij de uitvoering zal duurzaamheid een thema zijn. Middelen binnen het programma Sport en Accommodaties worden specifiek ingezet voor mogelijke verduurzaming van gemeentelijke accommodaties. Indien er duurzaam geïnvesteerd wordt in accommodaties die in eigen beheer zijn van de clubs dan is dit ook de (financiële) verantwoordelijkheid van de club. Mogelijk dat dan middelen vanuit het programma Duurzaamheid beschikbaar kunnen worden gesteld. Wij stellen ons hierbij voor dat het maximaal inzetten vooral een stimulerend en geen verplichtend karakter heeft, een investering in duurzaamheid door een club dient immers wel haalbaar/realistisch te zijn.

Motie: "Eendracht maakt Dorpensingel"
Deze motie gaan we uitvoeren. Wij hebben op 13 september 2016 een brief aan de Gedeputeerde Staten en aan de Provinciale Staten gestuurd met de oproep om geld te reserveren voor de Dorpensingel. Het antwoord van de Provincie zullen wij voorleggen aan uw raad.

Motie: "Regelarm Ondernemend Nijmeegs Domein (ROND)"
Deze motie gaan we uitvoeren. Als duurzame stad werken we al enige tijd aan het ontwikkelen van een circulaire economie. Dat doen we niet alleen. We hebben daarbij onze partners van het bedrijfsleven, de onderzoek- en onderwijssector, de provincie en het Rijk hard nodig.

In 2014 is op het hoogste ambtelijk niveau (DG I&M en DG EZ) overleg geweest over knelpunten in de wet- en regelgeving. In de Energiedialoog, een initiatief van de Rijksoverheid, hebben we nog zeer recentelijk aangekaart welke knelpunten wij en onze partners in de wet- en regelgeving ervaren die de energietransitie of ontwikkelingen op het gebied van circulaire economie vermoeilijken of vertragen.

Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016

Op dit moment grijpen we bestaand instrumentarium aan om beter om te gaan met landelijke wet- en regelgeving. We maken namelijk gebruik van de mogelijkheden die de Crisis- en Herstelwet en diens opvolger de nieuwe Omgevingswet. Momenteel voeren we twee pilots in het kader van de nieuwe Omgevingswet uit: Engie en de campus Heijendaal waardoor nieuwe ontwikkelingen en innovaties – ook op het gebied van circulaire economie – mogelijk zijn. Nijmegen kent verschillende living labs: Campus Heijendaal, Groene Delta Engie terrein, Groene Centrale (Zon, wind en warmte), Agenda voor de Circulaire Economie.

Ons college zal in de komende periode 2016 / 2017 de mogelijkheden onderzoeken waar belemmerende regels nog meer kunnen worden geslecht, waarbij regelarme zones een van de opties is. Bij dit onderzoek naar een regelarme ondernemend Nijmeegs domein worden meerdere partijen betrokken.

- Met de provincie Gelderland werken we de MIRT-agenda uit. Het samen optrekken en lobbyen om knelpunten weg te nemen is één van de actiepunten.
- We zijn aangesloten bij Agenda Stad (samenwerking van het Rijk, steden en stakeholders) en de daar bijbehorende CityDeals, die als doel hebben groei, innovatie en leefbaarheid in steden te versterken. Rijk, gemeenten, bedrijven en andere stakeholders maken daarin concrete samenwerkingsafspraken om tot innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken te komen. De CityDeal Gelrestad is juist bedoeld om belemmeringen die innovatie in Food, Health en Energy in de weg staat op te lossen.
- De Radbouduniversiteit, Wageningenuniversiteit en Hogeschool Arnhem Nijmegen helpen bij het in kaart brengen van de knelpunten.

Eind 2017 worden de bevindingen aan uw raad voorgelegd.

Motie: “Nijmegen, Stad in verbinding”
Deze motie gaan we uitvoeren. De eerste opvang (noodopvang) van vluchtelingen geschiedt onder verantwoordelijkheid en bekostiging van het Rijk, in casus het COA. Niet te min zijn wij bereid om vrijwilligersactiviteiten rondom de eerste opvang in beperkte mate te faciliteren. Het beschikbaar maken van informatie voor vluchtelingen kan daarvan onderdeel zijn. Deze informatie is grotendeels algemeen van aard en via social media landelijk, zelfs wereldwijd, beschikbaar. Daarin zien wij maar heel beperkt een aandeel voor onze gemeente.
Anderzijds wordt er op dit moment gewerkt aan vernieuwing en intensivering van beleid en inzet op het inburgeren en integreren van statushouders. Daarvoor hebben wij ook extra middelen verkregen van het Rijk en daarbovenop hebben wij ook nog extra middelen gereserveerd in de begroting (400K voor 2016 en 400K voor 2017).
De feitelijke besteding daarvan ligt nog niet volledig vast, hoewel een groot deel daarvan beschikbaar moet zijn voor bijvoorbeeld het verstrekken van bijstandsuitkeringen. Wij willen deze wens van uw raad daarbij wel meenemen, temeer omdat het passend verstrekken informatie&advies onderdeel is van de beleidsintensiveringen. Of alle (beleids)wensen passen binnen de gereserveerde middelen, is nog onduidelijk. Mochten er nadere afwegingen gemaakt moeten worden, dan komen wij daar bij de voorjaarsnota met uw raad over te spreken.
Daarnaast is voor dit jaar een projectbudget geraamd. We kijken of daarbinnen een eventueel tijdelijke overbrugging gevonden kan worden voor nieuwe wenselijke activiteiten. Daarbij denken wij aan informatie&advies, maar ook aan de invoering van de participatieverklaring.

Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016

Motie: "Zorg voor mantelzorgers"
Deze motie gaan we uitvoeren. Omdat wij zowel in 2015 als in 2016 (de eerste 2 jaar waarin het gemeentelijke mantelzorgcompliment wordt verstrekt) constateren dat het aantal aanvragen voor het compliment achterblijft bij hetgeen begroot is, zien wij mogelijkheden om het bedrag aan te passen naar € 200 zoals dat voorheen ook door de Sociale Verzekeringsbank verstrekt werd.
In het financieel besluit gemeente Nijmegen Wmo 2016 is het bedrag voor het mantelzorgcompliment vastgelegd. Dit is nu vastgelegd op € 150 per zorgvrager per jaar.
Wij streven er naar om het verhoogde bedrag per 1-1-2017 in te laten gaan opdat wij ook tijd hebben het Financieel Besluit Wmo aan te passen.

Motie: "Wat heb ik nou aan mijn brug hangen?"
Deze motie gaan we uitvoeren. De bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Waalzone (Veur Lent, Lentse Warande etc.) voor fietsers en ander langzaam verkeer heeft onze aandacht.
Wij streven ernaar de bereikbaarheid per fiets te optimaliseren, ook omdat er veel vraag naar is. Dat betreft de verbinding vanaf de Waalbrug en Snelbinder naar eiland Veur Lent, maar ook de Waalbrug naar de binnenstad en vanaf de Snelbinder naar de binnenstad/Nijmegen West. We onderzoeken daarbij befietsbare of berolbare voorzieningen (hellingbanen ed.) van en naar de bruggen, die ook te gebruiken zijn door e-fietsers of andere voertuigen die nu geen gebruik kunnen maken van de trappen naar de bruggen.
Nieuwe infrastructuur is kostbaar. Ons voornemen is te onderzoeken of we het vrijvallende krediet van de fietspadverbreding Waalbrug hiervoor in kunnen zetten en leggen dit zo mogelijk voor aan uw raad.
Door goede en fietsvriendelijke opgangen te maken verwachten we dat de onveiligheid door geparkeerde fietsen op de bruggen zal afnemen.

Motie: "N1 Duurzame samenwerking van lokale en regionale media"
Deze motie gaan we uitvoeren. Vanwege de financiële positie van N1 gaan we de extra subsidie voor 2016 en 2017 zo snel mogelijk verlenen; vanzelfsprekend verbinden we voorwaarden aan de subsidie en wordt de subsidie per kwartaal uitbetaald.

Het proces van de vorming van een streekomroep kent zijn eigen dynamiek en plan van aanpak onder aansturing van een landelijke projectleider vanuit de Nederlandse Lokale Publieke Omroep (NLPO). We houden nauw contact en gaan zeker met de betrokken omroepen en gemeenten praten om de vorming van een streekomroep te stimuleren en na te denken over de voorwaarden waaronder de streekomroep vanaf 1-1-2018 gezamenlijk gefinancierd gaat worden.

Voorafgaand aan de vaststelling van de begroting 2017-2020 wordt uw raad geïnformeerd over de voortgang van het proces om te komen tot een streekomroep per 1 januari 2018.

Motie: "Een kroonjaar mag best wat kosten maar niet teveel"
Deze motie gaan we uitvoeren. We zullen binnen het beschikbare budget op zoek gaan naar de benodigde middelen; dat kan betekenen dat het budget voor sociale en economische innovatie projecten verlaagd moet worden.

Motie: "Nijmegen kan nóg groener"
Deze motie gaan we uitvoeren. We gaan inventariseren welke acties er momenteel lopen en welke plannen er zijn die raakvlak hebben met de ingediende motie. Tevens gaan we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn. Eind Q3 informeren wij uw raad hierover.

Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016

Motie: "Geen bezuinigingen op werk en inkomen"
Deze motie willen we op een andere wijze uitvoeren. Over hoe we de motie gaan uitvoeren verwijzen we naar de tekst in de Stadsbegroting 2017-2020.

Motie: "Zeg, ken jij de ombudsman?"
Wij hebben uw motie in beraad genomen en komen tot de conclusie dat een lokale ombudsfunctie geen toegevoegde waarde heeft, omdat er in Nijmegen reeds diverse mogelijkheden zijn om knelpunten, klachten en bezwaren aan te kaarten. Hierbij is het onderscheid van belang tussen klachten (die met name gaan over het proces, de bejegening, etc.) en (inhoudelijke) bezwaren die ingediend kunnen worden tegen een (indicatie)besluit. Bij bezwaren is er ook de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de rechter.
Gemeente Nijmegen heeft de volgende zaken georganiseerd voor het aankaarten van knelpunten, klachten en bezwaren:

- De vertrouwenspersoon voor jeugdhulp en Wmo bij Zorgbelang, die bemiddelt en mensen ondersteunt bij het indienen van klachten of bezwaren en ook signaalrapportages opstelt op basis waarvan wij een beeld krijgen van trends in knelpunten in de zorg.
- Wat betreft klachten over de SWT's, is de eerste stap om de klacht te bespreken met de teamleider (informele afhandeling); in de meeste gevallen is dit afdoende. Als de informele afhandeling onbevredigend is, hebben de Nijmeegse SWT's een onafhankelijke klachtenregeling en klachtencommissie.
- Iedere gecontracteerde zorginstelling moet beschikken over een onafhankelijke klachtenregeling en klachtencommissie.
- Het Wmo-toezicht (bij de GGD) en de landelijke jeugdinspecties doen o.a. onderzoek naar aanleiding van signalen over knelpunten in (de kwaliteit van) ondersteuning of voorzieningen.
- Zowel bij bezwaren als klachten proberen we er gemeentebreed, dus ook bij Zorg en inkomen, altijd eerst uit te komen via informele afhandeling oftewel pre-mediation. We nemen snel contact op en proberen zaken op te lossen. We bezien steeds of we deze manier van werken kunnen uitbreiden. Zo zijn we van plan om bij een negatieve beschikking op het gebied van Inkomen vooraf contact op te nemen met de klant. Verder nemen we ook mondelinge klachten in behandeling en klachten kunnen ingediend worden via de website van gemeente Nijmegen, een optie waar veel mensen gebruik van maken.
- Gemeentebreed handelen we ongeveer 90% van de gevallen op informele wijze af. Lukt dat niet, dan maken we het formeel met een formele klachtbeslissing. In deze beslissing staat altijd opgenomen dat de stap naar de Nationale ombudsman kan worden genomen, met telefoonnummer en postadres erbij. De Nationale ombudsman heeft veel kennis en expertise en komt als ze het nodig vinden ook gewoon naar Nijmegen. Onze contacten met de medewerkers van de Nationale ombudsman zijn goed. Het feit dat de Nationale Ombudsman niet zoveel klachten krijgen, komt door het gegeven dat we zelf de meeste klachten informeel en naar tevredenheid afhandelen. Overigens heeft ook het bureau Nationale ombudsman de werkwijze dat ze eerst kijken of zaken informeel kunnen worden opgelost. Lukt dat niet, dan pas wordt het een formeel onderzoek en alleen de formele onderzoeken worden (ook) bij de Nationale ombudsman meegeteld.

Daarnaast is er de mogelijkheid om een onafhankelijke cliëntondersteuner in te schakelen die een cliënt kan bijstaan bij een keukentafelgesprek, via het Zelfregiecentrum of MEE.

Per saldo vertoont door al deze ontwikkelingen, ondanks de forse uitbreiding van taken, het aantal formele klachten op het gebied van Zorg & Welzijn een dalende trend. Het merendeel van de klachten en bezwaren die over het sociale domein bij gemeente Nijmegen binnenkomen, betreffen 'inkomen'. Wat betreft bezwaren; deze zijn in 2015 nauwelijks binnen gekomen over nieuwe Wmo- en Jeugdhulpvoorzieningen (4 i.k.v. Jeugdwet en 5 i.k.v. beschermd wonen Wmo).

Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016

In 2015 kwamen in totaal 151 bezwaren binnen, wat een stijging met 91 bezwaren impliceert. Deze stijging komt volledig op het conto van het wegvallen van de Wmo-vervoerskostenvergoeding (klassieke Wmo).

Kortom, wij achten de aansluiting bij de landelijke ombudsfunctie voldoende als sluitstuk op bovenstaande mogelijkheden. Het geheel overziend vinden wij een investering in een ombudsfunctie voor Nijmegen niet opwegen tegen het gegeven dat dit ten koste zou gaan van geld dat we kunnen besteden aan activiteiten, voorzieningen en zorg voor mensen.

Motie: "Divers is sterk"
Deze motie gaan we uitvoeren. Om diversiteit te concretiseren en bestendigen zullen we in het najaar van 2016 een overzicht weergeven van de belangrijkste problemen met betrekking tot diversiteit en cultuur sensitief werken op verschillende niveaus. Daarbij zal ook worden aangegeven wat er tot nog toe wordt gedaan in relatie tot de problematiek. Op basis van de inventarisatie gaan we met uw raad in gesprek over een aan te brengen focus en daaropvolgend over doelstellingen, resultaten en monitoring.

Motie: "Verduurzaam samen"
Deze motie gaan we uitvoeren. We maken momenteel prestatieafspraken met de woningcorporaties én de huurdersbelangenverenigingen. We hebben middels de raadsbrief "Tussenstand prestatieafspraken woningcorporaties" de stand van zaken gemeld. Daarin laten we weten dat wij samen met alle corporaties en huurdersbelangenverenigingen een proces starten dat zich richt op energieneutraliteit. De gezamenlijke inzet in zo´n proces is door zowel huurders als corporaties de afgelopen periode onderschreven. Daarmee sluit deze motie goed aan bij de intenties van de drie partijen.

Tijdens de gesprekken over de prestatieafspraken en duurzaamheid hebben we ook over eigen initiatieven vanuit de huurders gesproken. Zo is afgesproken dat het jaarlijks budget dat wij vanuit programma Duurzaamheid ter beschikking hebben om sociale huurwoningen versneld en vergaand te verduurzamen, óók voor goede initiatieven vanuit huurdersbelangenverenigingen ter beschikking te stellen.

Het bedenken van voorstellen en het nemen van maatregelen, los en onafhankelijk van de corporaties, vinden wij in dit kader niet wenselijk. De drie partijen hebben juist aangegeven sámen te willen werken aan het verduurzamen van de woningen. We willen daarom graag met voorstellen komen die huurders in staat stellen zelfstandig te verduurzamen en willen inventariseren welke regelgeving bij corporaties in de weg zitten, maar dat doen we dan wel in gezamenlijkheid.

We moeten realistisch zijn over de mogelijkheden die huurders hebben om zelfstandig en onafhankelijk van de corporaties de woningen te verduurzamen. De woningcorporatie (of particuliere verhuurder) is en blijft eigenaar van de woning en moet een stem krijgen indien de huurder de woning wil aanpassen. We willen bijvoorbeeld voorkomen dat een huurder maatregelen treft die van onvoldoende kwaliteit zijn of maatregelen wil nemen, die de corporatie al op de planning heeft staan. Ook hebben we te maken met het zogenaamde split incentive: voor veel huurders in het weinig interessant zelf geld te investeren in een andermans woning, terwijl de eigenaar profijt heeft omdat de woning in waarde toeneemt.

We nemen het bedenken van voorstellen en het inventariseren van belemmerende regelgeving mee in ons gezamenlijk proces om tot een energieneutrale sociale huurvoorraad te komen. Voor eind 2016 geven we uw raad hierover een terugmelding.

Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016

Motie: "De vergeten kracht van Nijmegen"
Deze motie gaan we uitvoeren. Wij onderzoeken nog op welke manier we de aanpak van werkloosheid onder 50-plussers concreet vorm kunnen geven. Zoals in de motie wordt gevraagd, zullen wij hierover eind 2016 over rapporteren aan uw raad.

Motie: "Motie Hillen 2.0 – Archeologie thuis"
We voeren deze motie uit.

Motie: "Valkhof verdient nu doorstart"
Voor de uitvoering van deze motie is de medewerking van de Stichting Donjon Nijmegen noodzakelijk. Als gemeente hebben we met de Stichting een ontwikkel- en realisatieovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst betreft zowel de bouw van de Donjon als het herstellen van het Valkhofpark. De overeenkomst is het hiermee het juridisch kader waarbinnen we samen met de Stichting Donjon Nijmegen kunnen opereren. In een bestuurlijk overleg van 8 juli jl. hebben we een start gemaakt met de uitvoering van de motie. De Stichting Donjon heeft aangegeven dat het uitwerken en realiseren van het park niet gehinderd wordt door de voortgang van de Donjon en dat zij voorrang zullen geven aan de uitvoering van het park. In het huidig ontwerp is rekening gehouden met de monumentale bomen, met het kunnen plaatsvinden van evenementen en de rekenschap dat het park een rijksmonumentale status heeft. Het huidig ontwerp houdt al rekening met een verbeterde relatie met de Lindenberg. Het onderzoek naar de oude muren heeft opgeleverd dat aan de westzijde nog een deel van de burcht aanwezig is. Bij de verdere uitwerking van het ontwerp van het park moet worden onderzocht wat de eventuele mogelijkheden zijn.
Over het verdere verloop zullen wij u blijvend informeren.

Motie: "AED Stadsbreed mét warm hart"
Deze motie gaan we uitvoeren. Komende maanden wordt nader onderzocht met de Stichting AED Dukenburg en de stuurgroep Hartslag Nijmegen welke mogelijkheden er zijn voor een stadsbreed dekkend netwerk aan AED's. Ook worden de kosten hiervan in beeld gebracht. Voor de behandeling van de Stadsbegroting 2017-2020 zullen de resultaten van dit onderzoek middels een brief aan uw raad voorgelegd worden.

Motie: "Fietsen in de hele stad"
Deze motie gaan we uitvoeren. In het Nijmeegs fietsbeleid krijgt de fietsbereikbaarheid van Dukenburg en Lindenholt speciale aandacht en prioriteit. Dat is zo vastgelegd in de beleidsnota Nijmegen Duurzaam Bereikbaar, maar ook in het Fietsstimuleringsplan uit 2015.
Van de 4 routes naar deze wijken zijn er inmiddels 3 aangepakt:

- in het kader van de snelfietsroute Nijmegen-Wijchen: het fietspad Wijchenseweg meubelboulevard; in uitvoeringsplanning 2017 de fietsstraat Hatertseveldweg
- in het kader van de snelfietsroute Nijmegen-Heumen: alle fietspaden langs de Hatertseweg en Van Boetbergweg
- in het kader van de snelfietsroute Nijmegen-Beuningen: fietspaden brug Neerbosscheweg, recentelijk de fietstraat Kerkstraat. Volgend jaar volgen nieuwe fietspaden langs de Tweede Oude Heselaan.

Voor de vierde snelfietsroute (met brug) naar Dukenburg onderzoeken we op dit moment welke maatregelen nodig zijn. Het betreft de verbetering van de fietspaden langs de Nieuwe Dukenburgseweg, rondom het Steve Bikoplein en langs de Van Schuylenburgweg.
We zijn voornemens alle bestaande fietspaden te asfalteren of bestaand asfalt te vernieuwen (Van Schuylenburgweg). In de programmering fiets uit december 2015 is hier al geld voor vrijgemaakt; de planning is in de tweede helft van 2016 te bezien of dit volstaat.
Uitvoering is voorzien in de eerste helft van 2017.

Brief aan de raad - Uitvoering aangenomen moties Politieke Avond 6 en 13 juli 2016

Wat betreft de Van Apelterenweg: de planning is dat de fietspaden langs de Van Apelterenweg in 2018 verder worden opgeknapt, dus binnen 4 jaar. Daarbij gaat het om het gedeelte dat is uitgevoerd in betonplaten of tegels. We onderzoeken nog of de tegels (en evt. beton) vervangen kunnen worden door rood asfalt, zoals dat eerder is gebeurd bij het fietspad ter hoogte van Malvert.
In de nog op te stellen programmering fiets 2017, te behandelen door ons college voor 1 januari 2017 zullen wij de stand van zaken daaromtrent vermelden.

Motie: "Ondernemen in de hele stad"
Deze motie gaan we uitvoeren. Niet alleen de binnenstad heeft onze aandacht, ook andere winkelcentra zijn duidelijk in beeld. We hebben in Nijmegen een heel fijnmazige winkelstructuur bestaande uit de binnenstad, het stadsdeelcentrum Dukenburg en de diverse wijk- en buurtwinkelcentra, die we graag willen behouden en daar waar mogelijk en wenselijk verder willen versterken. In het vierde kwartaal van 2016 komen we met een nieuwe Detailhandelsstructuurvisie. Deze Visie wordt ter vaststelling voorgelegd aan uw raad. Input voor de deze visie is een analyse van de winkelstructuur uitgevoerd door onze eigen onderzoeksafdeling, een regionaal koopstromenonderzoek (wordt deze zomer afgerond) en gesprekken met sleutelfiguren die momenteel worden gevoerd. In deze visie wordt uiteraard ook ingegaan op de situatie in de buurtwinkelcentra in Dukenburg, Lindenholt, Jacobslaan en Neerbosch-Oost. Overigens gaat het bij de nieuwe Visie niet alleen om winkelvoorzieningen, maar ook voorzieningen als horeca en dienstverlening die onderdeel uitmaken van deze structuur.

Motie: "Bescherm Hengstdal nu het nog kan!"
Deze motie gaan we uitvoeren. Op 19 juli hebben wij een gesprek gehad met Standvast Wonen om de motie te bespreken. Inmiddels heeft er ook een gesprek plaatsgevonden tussen Van de Veerdonk en Standvast Wonen om gegevens uit te wisselen. In het najaar vindt nader overleg plaats tussen Standvast Wonen en de gemeente om het resultaat van de uitwisseling van de gegevens te bespreken.

Motie: "Nijmegen spreekt zich uit tegen het TTIP-verdrag"
Ons college zal deels uitvoering geven aan deze motie door het versturen van brieven op 20 september 2016 naar de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Tweede Kamer en de Nederlandse regering. Het is de taak van de VNG om de belangen van gemeenten te behartigen en daarmee is zij dé gesprekspartner in dit proces. Daarnaast zullen de Nederlandse regering en parlement worden bericht over het aannemen van deze motie en wordt zo via deze nationale organen het standpunt van uw raad uitgedragen.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

W3

PARTIJ VAN DE ARBEID

STADSPARTIJ DNF

SP-fractie Nijmegen
http://nijmegen.sp.nl

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T. 024 329 23 71
fractie@sp.nijmegen.nl

Agendapunt 9: Zomernota 2016

Eerste indiener: H. van Hooft, SP-fractie

VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen

GROENLINKS NIJMEGEN

Motie Zomernota 2016

Investeren in bestaande sportaccommodaties

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 6 juli 2016,

Overwegende dat:

- de gemeenteraad in het najaar de Beleidsnota Sport vast stelt;
- bij verschillende sportclubs grote behoefte is aan investeringen in hun sportaccomommodatie (bv extra kunstgrasveld / renovatie sportzaal etc);
- een investingsbedrag van 3 miljoen euro voor 2017 en 2018 wenselijk is, waarvan het overgrote deel van de investeringen pas in 2018 zal plaatsvinden;
- de begroting meerjarig voldoende ruimte biedt voor dekking van kapitaallasten voor extra investeringen;
- gelijktijdig met deze investeringen in accommodaties maximaal in te zetten op verduurzamingsmaatregelen die gedekt kunnen worden met bestaande middelen uit het programma Duurzaamheid

Roept het college op:

1. In de begroting voor 2017 een extra investeringskrediet van 3 miljoen euro beschikbaar te stellen ten behoeve van investeringen in bestaande sportaccommodaties in 2017 en 2018 en de bijbehorende kapitaalslasten op te nemen in het programma Sport en Accommodaties in de begroting 2017 en verder.

2. Bij vaststelling van de Beleidsnota Sport definitief de hoogte van de gewenste investeringen te bepalen in 2017 en verder en deze pas dan vrij te geven ten behoeve van bestaande sportaccommodaties.

3. Bij het toekennen van de investeringen afspraken te maken met sportverenigingen over het verduurzamen van de accommodaties.

SP	GroenLinks	PvdA	DNF	VSP
H. van Hooft				

D66	VVD	CDA	GN	LN

SP

(4) V32 t 2 aanvaard

VM4

SP-fractie Nijmegen
http://nijmegen.sp.nl

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T. 024 329 23 71
fractie@sp.nijmegen.nl

Agendapunt 9: Zomernota 2016

Eerste indiener: H. van Hooft, SP-fractie

Motie:

Eendracht maakt Dorpensingel

De gemeenteraad van Nijmegen bijeen op 6 juli 2016

Overwegende dat:
- Op 6 juli 2011 het raadsbesluit 'Dorpensingel Oost' door de gemeenteraad is vastgesteld;
- De Dorpensingel-Oost een belangrijk onderdeel vormt van de verkeersstructuur in de Waalsprong.
- De Dorpensingel kan rekenen op draagvlak in Nijmegen-Noord.
- Er momenteel nog een tekort is in de financiering van de aanleg van de Dorpensingel-Oost
- De betrokken gemeenten niet beschikken over de middelen om dit gat te dichten
- Er al eerder onderzoeken zijn gedaan naar alternatieven en die tot op heden geen goed alternatief hebben opgeleverd dat op voldoende draagvlak kan rekenen.
- De provincie een taak heeft in het bevorderen van regionale bereikbaarheid
- De provincie over de voldoende middelen beschikt voor een bijdrage aan de aanleg van de Dorpensingel-Oost.
- De lobby van het vorige en huidige college van Nijmegen richting het vorige en huidige college van Gedeputeerde Staten van Gelderland tot nu toe niks heeft opgeleverd.

Roept Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Gelderland op in de Provinciale begroting van 2017-2020 een investeringsbedrag van 5 miljoen euro voor 2018 vrij te maken ten behoeve van de realisatie van de Dorpensingel-Oost in Lent.

Verzoekt het college van B en W van Nijmegen deze indringende wens van de Nijmeegse gemeenteraad over te brengen aan zowel Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten van Gelderland.

SP	GroenLinks	PvdA	DNF	VSP
H. van Hooft				

(5) voor: 26
tegen: 8
aanvaard

D66	VVD	CDA	GN	LN

MG

Motie: "Regelarm Ondernemend Nijmeegs Domein" (ROND)

Motie behorende bij agendapunt 9, Raadsvergadering 6 juli 2016
Agendapunt 9: Zomernota
1e indiener: I.M. van Dijk

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 6 juli 2016,

Constaterende dat:
- Nijmegen in Nederland vooroploopt als duurzame stad;
- Aan duurzaamheidsdoelstellingen van het college ruim voldaan wordt;
- Het bevorderen van economische innovatie één van de drie pijlers is voor het programma economie en werk;
- De waardering van het ondernemingsklimaat in Nijmegen relatief laag is;

Overwegende dat:
- Werken naar een circulaire economie een logische vervolgstap is voor Nijmegen als duurzame koploper in Nederland;
- Bestaande regelgeving vaak niet aansluit bij duurzame en circulaire bedrijvigheid die past bij een circulaire economie;
- Duurzame 'freezones' waar bedrijven kunnen ondernemen zonder al te veel gehinderd te worden door regels, positief bijdragen aan het ondernemersklimaat en daarmee aan werkgelegenheid en de gemeentelijke economie;

Roept het college op:
1) om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om een regelarme ondernemend Nijmeegs domein in te stellen voor bedrijven die aantoonbaar bijdragen aan of toewerken naar een circulaire economie in Nijmegen;
2) in het onderzoek de relevante omgevingswetten en belastingheffingen van het rijk en de gemeente mee te nemen;
3) dit onderzoek te bekostigen uit:
   a) het programma duurzaamheid; en indien dat niet mogelijk is
   b) het onderzoeksbudget van de raad;
4) de bevindingen aan de raad voor te leggen voor het einde van het jaar 2016.

En gaat over tot de orde van de dag

VVD
I.M. van Dijk

PvdA

Groen Links

SP

D66

CDA

(6) voor: 23
tegen: 11
aanvaard

VSP

Gewoon Nijmegen

Stadspartij DNF

Liberaal Nijmegen

M7

GROENLINKS

STADSPARTIJ DNF

PARTIJ VAN DE ARBEID Nijmegen

SP

Motie

Nijmegen, stad in verbinding

Indiener: Pepijn Boekhorst (GroenLinks)
Agendapunt **Zomernota 2016 (77/2016)**

De raad van de gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 6 juli 2016,

Overwegende dat:

- Nijmegen heeft laten zien dat de noodopvang van 3000 vluchtelingen dankzij inzet van vele vrijwilligers zo goed mogelijk is verlopen;
- Er binnenkort een nieuwe noodopvang zal starten voor 500 vluchtelingen;
- De komende jaren honderden statushouders in onze stad komen te wonen;
- Het van belang is al deze nieuwe Nijmegenaren wegwijs te maken in onze stad, hun sociale netwerk te versterken en het contact tussen nieuwe en oude stadgenoten tot stand te brengen;
- Hiervoor concrete plannen zijn gemaakt door enkele bewezen professionals op dit gebied;

Roept het college op

In de begroting 2017-2020 budget te reserveren voor plannen die inzetten op verbinding tussen vluchtelingen, statushouders en andere Nijmegenaren.

En gaat over tot de orde van de dag,

GroenLinks Pepijn Boekhorst	SP	PvdA A. Selman
Stadspartij DNF	D66	VVD
CDA	VSP	GN
Liberaal Nijmegen		

(8) voor: 30
tegen: 4
aanvaard

CDA Nijmegen

M 8

GROENLINKS

STADSPARTIJ DNF

PARTIJ VAN DE ARBEID

VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen

D66

SP

Motie

Zorg voor mantelzorgers

Indiener: Noël Vergunst (GroenLinks)
Agendapunt 9 Zomernota 2016 (77/2016)

De raad van de gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 6 juli 2016,

Overwegende dat:

- Veel mensen in onze stad een zware verantwoordelijkheid en taak hebben om te zorgen voor iemand uit hun directe sociale omgeving;
- De gemeente als financiële blijk van waardering hiervoor een bedrag geeft aan mantelzorgers;
- Dit bedrag in 2015 is verlaagd van 200 euro naar 150 euro, omdat verwacht werd dat het budget niet toereikend zou zijn;
- In 2015 minder aanvragen zijn ingediend en verstrekt dan begroot en een groot deel van het budget niet is besteed;
- Te verwachten is dat ook in 2016 en volgende jaren er voldoende financiële ruimte is om het bedrag weer terug te brengen naar 200 euro;

Roept het college op

Om binnen het budget voor het mantelzorgcompliment voor 2016 en volgende jaren het bedrag voor het mantelzorgcompliment weer terug te brengen naar 200 euro.

En gaat over tot de orde van de dag,

GroenLinks — SP — PvdA

Noël Vergunst — A. Selvaggi

DNF — D66 — VVD

CDA — VSP — GN

Liberaal Nijmegen

CDA Nijmegen

9 voor : 32
tegen : 2
aanvaard

mg

GROENLINKS

STADSPARTIJ DNF

VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen

SP.

CDA Nijmegen

PARTIJ VAN DE ARBEID

Agendapunt Zomernota

Motie: Wat heb ik nou aan mijn brug hangen?

1e indiener Pepijn Oomen, GroenLinks

De raad, bijeen op 6 juli 2016,

Overwegende dat:

- Sinds de opening van het eiland Veur Lent gebleken is dat mensen vanuit Nijmegen op mooie dagen graag op de fiets naar het eiland gaan;
- Fietsers niet de fiets aan de hand meenemen naar beneden;
- Fietsers evenmin omfietsen via Lent;
- Daardoor veel fietsen op de brug gestald worden;
- Dit vanuit verkeersveiligheid geen gewenste situatie is;
- Bezoekers aan het eiland het bovendien als een nadeel ervaren dat ze de fiets niet gemakkelijk mee kunnen nemen;

Constaterende dat:

- In het coalitieakkoord is afgesproken dat de haalbaarheid van infrastructurele fietsvoorzieningen op Veur Lent (betere op- en afritten voor fietsers vanaf de bruggen) o.a. worden afgewogen binnen het extra geld voor fietsbeleid;
- De in het coalitieakkoord afgesproken gewenste fietspadverbreding van de Waalbrug niet haalbaar is en het college de raad een voorstel zal voorleggen over de besteding van dit vrijvallende krediet;

Roept het college op:

De raad voor te stellen het vrijvallende krediet t.b.v. de fietspadverbreding van de Waalbrug in te zetten voor infrastructurele fietsvoorzieningen op Veur Lent (betere op- en afritten voor fietsers vanaf de bruggen alsook voor verbeterde toegankelijkheid (rolstoelen, rollators, kinderwagens etc) en bovendien voor het verkeersveiliger maken van snelfietsroutes;

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks Pepijn Oomen | SP | PvdA | DNF | VSP

D66 | VVD | CDA | GN | LN

(10) voor: 31 tegen: 3

aanvaard

M10

SP | GROENLINKS

Motie: PARTIJ VAN DE ARBEID

N1 Duurzame samenwerking van lokale en regionale media

1e indiener: Cilia Daemen, GroenLinks

De gemeenteraad van Nijmegen, bijeen in vergadering op 6 juli 2016 ,

Overwegende dat;

- N1 sinds medio 2014 met een nieuw bestuur een herstart heeft gemaakt met de herstructurering van de organisatie;
- Dat de afgelopen maanden heeft geleid tot een klein nieuw team van professionele krachten met in korte tijd een zichtbare kwaliteitsverbetering;
- Door eenmalig en voor de laatste keer N1 extra financieel te ondersteunen N1 de kans krijgt om te overleven, een stabiele organisatie kan vormen die gaat bijdragen aan de oprichting van een streekomroep per 1 januari 2018;
- De te vormen streekomroep in het Rijk van Nijmegen zal leiden tot een verdere professionalisering van een omroeporganisatie waarin samenwerking en vernieuwing centraal staan EN zal leiden tot een efficiëntere organisatie met een lagere behoefte aan bekostiging vanuit de gemeente.

Constaterende dat;

- Een onderzoek naar een regionaal mediacentrum uitgevoerd is zoals beoogd in het coalitieakkoord, gericht op partners in de wijde regio (Ede, Apeldoorn, Arnhem, Wageningen) en dit niet kan rekenen op voldoende draagvlak bij die partners.
- De Raad het van belang vindt dat N1 samenwerkt met andere lokale en regionale media.
- Het College heeft geconstateerd dat het oprichten van een streekomroep in samenwerking met Beuningen, Druten, Berg en Dal, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen wel kan rekenen op voldoende draagvlak.
- Richting een streekomroep inmiddels eerste stappen zijn gezet door de genoemde gemeentes en Nijmegen, Heumen, Mook en Middelaar al een intentieovereenkomst zijn aangegaan.
- N1 gebaat is bij een gezonde financiële positie om de verdere professionalisering en totstandkoming van de streekomroep mogelijk te maken, en deze gezonde financiële positie gebaat is bij consistentie inkomsten.
- Het college stelt dat na de totstandkoming van de streekomroep, die op 01-01-2018 is voorzien, er een lagere behoefte aan bekostiging zal zijn, omdat vanaf dat moment de gezamenlijke gemeenten in de streek verantwoordelijk zijn voor de bekostiging. Hoeveel lager is pas in te schatten als duidelijk is hoeveel gemeenten meedoen en hoe de begroting van die streekomroep eruit gaat zien
- Ondanks de kwalitatieve verbeteringen de eigen inkomsten van N1 achterblijven en er een financiële prikkel moet blijven bestaan om de verdere professionalisering, het oprichten van een streekomroep en het verlagen van de bekostigingsbehoefte vanuit de gemeente te realiseren.
- De middelen die we ter beschikking stellen voor lokale media niet alleen ten goede mag komen ten gunste van één organisatie, maar een stimulans moet zijn voor een rijk medialandschap in de regio.

(11) voor : 23
tegen: 11
aanvaard

Roept het college op om;

1. De extra financiële bijdrage (€ 130.000 euro in 2016, € 180.000 in 2017) aan duidelijke voorwaarden en ijkpunten te verbinden en gefaseerd uit te keren.
2. Ook andere lokale en regionale media dan alleen N1 te betrekken in de samenwerking en het creëren van een rijk medialandschap.
3. In gezamenlijkheid met N1 en andere lokale en regionale media in overleg te treden met de betrokken gemeentes om tot haalbare voorwaarden, ijkpunten en een gefaseerde uitkering te komen.
4. Om voor de besluitvorming over de begroting 2017-2020 deze heldere voorwaarden en het aantal ijkpunten verbonden aan een gefaseerde uitkering van de extra financiële bijdrage ter goedkeuring aan de raad voor te leggen.

GroenLinks
Cilla Daemen

SP

PvdA

DNF

D66

VVD

CDA

VSP

GN

Liberaal Nijmegen

M 11

GROENLINKS

Motie PARTIJ VAN DE ARBEID

Een kroonjaar mag best wat kosten maar niet teveel

VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen

Indiener: Pepijn Boekhorst (GroenLinks)
Agendapunt **Zomernota 2016 (77/2016)**

De raad van de gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 6 juli 2016,

Overwegende dat:

- 2016 een prachtig kroonjaar is voor onze stad met talrijke evenementen;
- Deze evenementen veelal door bewoners en ondernemers worden georganiseerd;
- Hiervoor in de stadsbegroting 2016-2019 een budget van maar liefst 790.000 euro beschikbaar is gesteld;
- Ondanks dit forse budget het college halverwege het jaar al een financiële claim neerlegt van 55.000 euro vanwege een dreigend tekort;
- Er nog een half jaar resteert om bij te sturen en dit tekort binnen het beschikbare budget op te lossen;

Roept het college op

In de begroting 2017-2020 de knelpunten voor het kroonjaar 2016 a 55.000 euro binnen het budget op te lossen, zodat een claim voor eenmalig geld van tafel gaat;

En gaat over tot de orde van de dag,

GroenLinks Pepijn Boekhorst	SP	PvdA
DNF	D66	VVD
CDA	VSP	GN
Liberaal Nijmegen		

(12) voor : 23
tegen : 11
aanvaard

M 10 12

GROENLINKS SP

Motie: Nijmegen kan nóg groener

1e indiener: Lisa Westerveld, GroenLinks

De raad van de gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 6 juli 2016,

Overwegende dat:
- Een groene buurt bijdraagt aan het welzijn en de gezondheid van mensen;
- Nijmegenaren bij internetpeilingen en inspraak massaal kiezen voor een groene omgeving;
- Vergroening van de stad een voor bewoners én bezoekers aantrekkelijke vorm van citydressing is;
- Er plannen zijn om centrum en stationsplein te vergroenen en de binnenstad autoluw te maken, maar het nog jaren kan duren voor deze plannen zijn gerealiseerd;
- Tijdelijk groen een mooie manier is om die termijn te overbruggen.

Constaterende dat:
- In andere steden goede ervaringen zijn met pop-up parken;
- Deze parken een uitstekende oplossing zijn om delen van de stad tijdelijk te vergroenen totdat permanente aanpassingen zijn gemaakt.

Roept het college op:
- Een deel van het bedrag van 175.000 euro voor citydressing uit de zomernota te investeren in pop-up parken op Kelfkensbos, de Burchtstraat en het Stationsplein;
- Zo snel mogelijk te starten, zodat de eerste pop-up parken in het voorjaar van 2017 staan.

En gaat over tot de orde van de dag,

GroenLinks Lisa Westerveld	SP	PvdA
DNF	D66	VVD
CDA	VSP	GN
Liberaal Nijmegen		

(13) voor: 24
tegen: 10
aanvaard

M14

Motie: Geen bezuiniging op werk en inkomen

De raad van de gemeente Nijmegen, bijeen op 6 juli 2016,

Overwegende dat:

- Het college in de Zomernota voorstelt een bezuiniging van € 1 miljoen door te voeren op de bijzondere bijstand (vergoeding voor duurzame gebruiksgoederen);
- Het college in de Zomernota voorstelt om € 1 miljoen te bezuinigen op het re-integratiebudget;
- De cliëntenraad in zijn advies (juni 2016) de voorgenomen bezuiniging op de bijzondere bijstand grotendeels afwijst, o.a. met het argument dat de Nijmeegse vergoedingen hiermee onder de Nibud-norm komen;
- Dat het regionaal werkbedrijf in de startblokken staat om samen met regionale werkgevers zo veel mogelijk werkzoekenden aan een baan te helpen;

Roept het college op om:

- de voorgestelde bezuiniging op de gebruikskosten voor duurzame gebruiksgoederen te schrappen, in lijn met het advies van de Cliëntenraad;
- de korting op het re-integratiebudget van € 1 miljoen te schrappen;
- dit te dekken door meer inzet op het beperken van de instroom en het vergroten van de uitstroom, waarbij we op een respectvolle en stimulerende manier met mensen blijven omgaan;
- bij de behandeling van de Stadsbegroting 2017-2020 (oktober 2016) een voorstel aan de Raad aan te bieden met duidelijke financiële doelstellingen alsmede mogelijke oplossingen bij het niet-realiseren van de beoogde doelstellingen.

PvdA | SP | GroenLinks | Stadspartij DNF

D66 | VVD | CDA | VSP

Gewoon Nijmegen | Liberaal Nijmegen

(15) voor 32
tegen 2
aanvaard

Toelichting
Nijmegen heeft de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in een regionaal werkbedrijf. Hiermee loopt Nijmegen voor op andere regio's. Het is reëel om hiervan de komende tijd effecten te verwachten in de vorm van een verhoogde uitstroom.
De Cliëntenraad Participatiewet heeft in zijn advies over kortingen op de bijzondere bijstand aangegeven dat een besparing van 10% op het totale budget wellicht mogelijk is. Het college wordt gevraagd deze mogelijkheid te onderzoeken en zo mogelijk uit te voeren.

M15

Motie: 'Zeg, ken jij de ombudsman?'

De raad van de gemeente Nijmegen, bijeen op 6 juli 2016

Constaterende dat:

- veel burgers voor hun wettelijke rechten en ondersteuning afhankelijk zijn van de gemeente.
- er de laatste twee jaar bij de gemeente Nijmegen een paar duizend klachten en bezwaren zijn binnengekomen betreffende het sociale domein (zorg en inkomen).
- dat het hebben van een gemeentelijke ombudsfunctie wettelijk verplicht is.

Overwegende dat:

- dat een stap naar de rechter voor het afdwingen van rechten en gemeentelijke steun voor veel mensen een drempel is waardoor mogelijk wettelijke rechten niet worden verkregen.
- er door de decentralisaties veel beslismacht bij de gemeente is komen te liggen (die diep ingrijpt in de dagelijkse praktijk van kwetsbare mensen) die vraagt om een voldoende tegenmacht.
- de huidige invulling van de ombudsfunctie onvoldoende leeft bij Nijmegenaren gezien het lage aantal (2014: 24 en 2015: 75) klachten (op dit moment is Nijmegen aangesloten bij de landelijke ombudsman).
- een ombudsfunctie bezwaren van burgers voortijdig kan ondervangen waardoor langlopende klachtenprocedures kunnen worden voorkomen.
- een lokale ombudsman beter bekend is met praktijk van de Nijmeegse gemeentelijke instellingen dan een landelijke waardoor die effectiever kan optreden.

Roept het college op om:

- onderzoek te doen naar de meerwaarde van een onafhankelijke en adequaat toegeruste ombudsfunctie en de Raad hierover voor het einde van het jaar te informeren.

Partij van de Arbeid Rutger Zwart	Stadspartij De Nijmeegse Fractie	SP
GroenLinks	D66	VVD
CDA	Gewoon Nijmegen	VSP
Liberaal Nijmegen		

(16) voor 22 tegen 12 aanvaard

Toelichting

Algemeen

Per 1-1-2015 heeft een grootscheepse decentralisatie in het sociaal domein plaatsgevonden (WMO, Jeugdwet en Participatiewet). De behoefte van burgers aan een onafhankelijk partij (die ook goed de wegen kent binnen de gemeentelijke instantie) bij conflicten met de gemeente (en gemeentelijke instanties) is groter dan ooit. De ombudsman heeft een goede reputatie bij burgers en kan mede hierdoor deze rol vervullen.

Wat doet een ombudsman?

De Gemeentelijke Ombudsman behandelt klachten over instanties en personen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Het is een onafhankelijk instituut dat de gemeente gevraagd en ongevraagd van (bindend) advies voorziet. Daarmee biedt de ombudsman niet alleen een luisterend oor maar is hij of zij ook in staat om te kijken naar oplossingen en om gemeente raden beleidsmatig en procedureel te adviseren over het aanpassen van de regelgeving.

Dekking

Financiële dekking voor het voorstel kan gevonden worden in het overschot dat is ontstaan door het landelijk schrappen van de ouderbijdrage Jeugd. Daarbij moeten ook de kosten voor het huidige landelijke ombudsabonnement (33K) worden meegenomen.

NB: de kosten van een gemeentelijke ombudsman kunnen (deels) worden terugverdiend doordat een ombudsman kosten kan ondervangen. Aannemelijk is dat er kosten kunnen worden bespaard op 1. langlopende gemeentelijke (juridische) procedures 2. de inhuur van externe onderzoeksbureaus en 3. De verbeterde beleidsuitoefening na tussenkomst van van de ombudsman waardoor minder klachten te verwachten zijn (raakt aan punt 1).

Adequate inrichting

De toegevoegde waarde van de gemeentelijke ombudsman (bijv ten opzichte van bestaande reguliere klachtencommissies) is sterk afhankelijk van 1. een voldoende bemensing (inclusief competenties, ervaring en opleiding), 2. de positionering binnen de gemeentelijke organisatie en 3. de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden die zij meekrijgt. Voor een vergelijk van een dergelijk robuuste functie kan de Nijmeegse Rekenkamer als voorbeeld worden gesteld.

M16

Motie: Divers is sterk

De raad van de gemeente Nijmegen, bijeen op 6 juli 2016

Constaterende dat:

- Het belang van diversiteit benadrukt wordt in het coalitieakkoord 2014-2018.
- In het coalitieakkoord een coördinerend wethouder is aangesteld om diversiteit in het programma Zorg en Welzijn en binnen de gemeente Nijmegen hoog op de agenda te zetten.
- De gemeente Nijmegen en alle gesubsidieerde instellingen een afspiegeling moeten zijn van de samenleving.
- We met ons aanbod zoveel mogelijk bewoners willen bereiken.
- Diversiteit een positieve invloed heeft en zorgt voor een inclusieve samenleving.

Overwegende dat:

- Diversiteit nog steeds onvoldoende aanwezig is binnen veel instellingen en organisaties waar de gemeente mee samenwerkt.
- Diversiteit opgenomen is in de prestatieafspraken met meerdere instellingen (o.a. zorg en welzijn, onderwijs, en woningcorporaties) , zonder consequentie bij het niet nakomen van de afspraken hieromtrent.

Spreekt uit:

- Dat een vertegenwoordiging van de Raad in gesprek gaat met de instellingen om de problematiek van dit thema verder uit te diepen en mogelijke oplossingsrichtingen te formuleren.

Roept het college op om:

1. Om in het najaar met een concreet voorstel over diversiteit, en de monitoring daarvan naar de raad te komen.
2. In dit voorstel duidelijke doelstellingen te formuleren.
3. De raad periodiek hierover te informeren.

Partij van de Arbeid Ammar Selman	Stadspartij De Nijmeegse Fractie	SP
GroenLinks	D66	VVD
CDA	Gewoon Nijmegen	VSP
Liberaal Nijmegen		

(17) voor 21
tegen 13
aanvaard

M17

NIJMEGEN STERKER & SOCIALER
PvdA

Motie: **Verduurzaam samen**

De Gemeenteraad, bijeen in vergadering op 6 juli 2016,

Constaterende dat:
- Nijmegen in 2045 energieneutraal wil zijn.
- In 2015 zo'n 59% van de huishoudens in een huurwoning (sociaal of particulier) woont.
- In de Zomernota de interventies voor verduurzaming uitsluitend gericht zijn op corporaties en woningeigenaren.

Overwegende dat:
- Er vele Nijmeegse huurders willen bijdragen aan onze ambitie om energieneutraal te worden.
- De mogelijkheid om duurzaam te wonen niet afhankelijk mag zijn van inkomen of het eigenaarschap van een woning.
- De verduurzaming van huishoudens niet uitsluitend afhankelijk moet zijn van de bereidheid en keuzes van de woningcorporaties.
- De balans tussen interventies voor verduurzaming voor huurders en eigenaren in de Zomernota niet overeenkomt met de daadwerkelijke verhouding.

Roept het college op om:
1. met voorstellen te komen die huurders in staat stellen zelfstandig te verduurzamen, onafhankelijk van de corporaties, en hoe de gemeente hierin gaat faciliteren.
2. Te inventariseren welke regelgevingen bij corporaties in de weg zit voor huurders om zelfstandig te verduurzamen en hier met de corporaties het gesprek over aan te gaan.

Partij van de Arbeid Giselle Schellekens | **De Nijmeegse Fractie** | **SP**

GroenLinks | **D66** | **VVD**

CDA | **Gewoon Nijmegen** | **VSP**

Liberaal Nijmegen

(18) voor 23
tegen 11

aanvaard

m18

D66

CDA Nijmegen

Motie

De vergeten kracht van Nijmegen

Agendapunt 9: Zomernota 2016
Eerste indiener: M.T. Buck (CDA)

De Raad van de Gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 6 juli 2016,

Constaterende dat:

- Sinds 2014 de werkeloosheid licht daalt in Nederland
- Deze dalende werkeloosheidscijfers grotendeels te danken zijn aan het aantal jongeren dat werk vindt
- De werkeloosheid onder 50-plussers niet is gedaald, maar is blijven stijgen
- In vergelijking met andere Europese lidstaten, Nederland een relatief hoog aantal inwoners heeft die langdurig werkeloos zijn
- Een groot deel van deze groep langdurig werklozen ouder is dan 50 (40%)

Overwegende dat:

- Het niet wenselijk is dat nog steeds veel Nijmeegse inwoners boven de 50 langdurig werkeloos zijn
- Er verschillende initiatieven zijn om deze problematiek aan te pakken
- Deze initiatieven elkaar zouden kunnen versterken, zodat er één integrale aanpak ontwikkeld wordt om 50-plussers aan een passende baan te helpen

Roept het College op om:

1. een integrale aanpak te ontwikkelen om de werkloosheid onder 50 plussers te verminderen
2. hierbij gebruik te maken van expertise van verschillende organisaties die hier, al dan niet vanuit de overheid, mee bezig zijn
3. De raad binnen een half jaar te rapporteren over haar bevindingen

En gaat over tot de orde van de dag,

CDA M.T. Buck	D66	VVD
Liberaal Nijmegen	Gewoon Nijmegen	SP
GroenLinks	PvdA	DNF
VSP		

(19) voor 34
tegen 0
aanwaard

mig

STADSPARTIJ DNF

Motie: Motie Hillen 2.0 - Archeologie thuis

PARTIJ VAN DE ARBEID

GROENLINKS NIJMEGEN

VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen

SP

Agendapunt 9: Zomernota

Indiener: Wendy Grutters Stadspartij DNF (De Nijmeegse Fractie)

De gemeenteraad van Nijmegen, bijeen in vergadering op 6 juli 2016,

Constaterende dat;

- In de, door het college uitgevoerde evaluatie van "Motie Hillen" mooie archeologische resultaten die anders niet bekend zouden zijn duidelijk naar voren zijn gekomen.
- De evaluatie het belang van de gedane archeologische vondsten onderschrijft
- De evaluatie helder maakt dat de vrijwillige participatie van de Nijmeegse burgers aan archeologisch onderzoek, zelfs zonder absoluut wettelijke noodzakelijkheid, draagvlak heeft en de Nijmegenaren daarmee aangeven hart te hebben voor alles wat met de oudste stad van Nederland te maken heeft.

Overwegende dat;

- Juist de dichte bebouwing van Nijmegen op zo belangrijke historische grond de oorzaak er van is dat bij elke grondberoering er een mogelijkheid bestaat dat er "wel een Romein naar boven komt" en archeologisch onderzoek bijdraagt aan de zichtbaarheid van cultuurhistorie en de profilering als oudste stad van Nederland
- Stadsarcheologen als gevolg van de pilot aangeven dat een vast beleid hierop een belangrijke bijdrage aan archeologische informatie kan geven en het stoppen met archeologische opgravingen bij vergunningvrije bouwactiviteiten daarom niet wenselijk is omdat daardoor veel waardevolle informatie verloren gaat.
- Uit de nieuwe berekeningen van onze middelen die we uit het gemeentefonds krijgen blijkt dat de maatstaf omgevingsadressendichtheid groter is en dit zal leiden tot een structureel en substantieel voordeel in de toekomst.

Roept het college op om;

1. De uitvoering van de motie Hillen 1.0 om te zetten in structureel beleid.
2. Hiervoor structureel € 50,000,- per jaar op te nemen in de begroting en dit te dekken uit de algemene middelen.

En gaat over tot de orde van de dag,

Stadspartij DNF:	SP:	GroenLinks:	PvdA:	VSP:
Wendy Grutters				

CDA:	D66:	VVD:	Liberaal Nijmegen:	Gewoon Nijmegen:

(20) voor 28
tegen 6
aanvaard

Motie: 06/07/2016/cultuurhistorie/zomernota2016/DNF/pag 1 van 1

M20

STADSPARTIJ DNF

Motie: Valkhof verdient nu doorstart

CDA SP Nijmegen VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen GROENLINKS NIJMEGEN

Agendapunt 9: Zomernota

indiener: Wendy Grutters Stadspartij DNF (De Nijmeegse Fractie)

De gemeenteraad van Nijmegen, bijeen in vergadering op 6 juli 2016,

Constaterende dat:

- Er budget is gereserveerd voor de restauratie/herinrichting van het Valkhofpark.
- Er in afwachting van de ontwikkeling van de Donjon niet gestart wordt met deze herinrichting.
- Er een Voorlopig Ontwerp is gemaakt voor het Valkhofpark, en deze nog uitgewerkt moet worden naar een Definitief Ontwerp.

Overwegende dat:

- Dat er geen enkele reden is om nu niet aan de slag te gaan met het verdere parkontwerp en het evenementbestendig maken van het park.
- De huidige staat van het Valkhofpark niet strookt met het ambitieniveau en de monumentale status van het park.
- De gebruiksvriendelijkheid voor het Valkhofpark voor zowel de dagelijkse parkbezoeker als voor festivals een impuls verdient
- Deze gebruiksvriendelijkheid verbeterd kan worden door meer zonlicht in het park te brengen en permanente voorzieningen voor evenementen aan te brengen.
- De Donjon geen belemmering hoeft te vormen voor de start van de restauratie/herinrichting van een groot deel van het park, aangezien de vloeroppervlakte van de Donjon zelf een zeer gering deel van het park beslaat, en ook de bouwterreininrichting slechts een deel van het park zal beslaan.
- Het dus mogelijk is nu al te starten met de herinrichting en het gebruiksvriendelijk maken van het grootste deel van het park, zoals de randen en de looppaden rondom (en dit samen kan gaan met de in de Zomernota aangekondigde uitvoering van de restauratie van de burchtmuren).
- Landschapsarchitecten adviseren om een bomenplan uit te werken zodat er meer zonlicht komt op het centrale veld van het park. Dit zorgt ervoor dat het gras zich makkelijker kan herstellen na festivals, en het park aantrekkelijker wordt om te verblijven.
- Het wenselijk is om de bomen op het centrale veld geleidelijk aan te vervangen, omdat bij rooi de stobben niet uitgegraven mogen worden wegens de archeologische bescherming van het bodemarchief. Bij niet geleidelijke vervanging/rooi ontstaat het risico dat veel bomen ineens sneuvelen wegens ziekte (kastanjebomen) of einde levensduur, en er een groot veld van stobben ontstaat.

Roept het college op:

1. Na het zomerreces aan te vangen met een gefaseerd plan voor herinrichting/restauratie van het Valkhofpark te ontwikkelen, met daarin in ieder geval de herinrichting van de randen van het park met inbegrip van het treffen van permanente voorzieningen voor evenementen
2. Een bomenplan uit te werken dat zorgt voor meer zonlicht op het veld en een geleidelijke vervanging van bomen
3. Te bezien in hoeverre de westkant van het park aan de zijde van De Lindenberg juist de uitgelezen plek is om enerzijds de evenementen-faciliteiten zorgvuldig in te passen als ook te bezien in hoeverre hier (al dan niet semi-permanent) een trappartij van bovenpark naar Lindenberg een meerwaarde kan betekenen

En gaat over tot de orde van de dag,

21 voor: 30
tegen: 4
aanwaard

STADSPARTIJ DNF

Motie: Valkhof verdient nu doorstart

Stadspartij DNF: Wendy Grutters | SP: | GroenLinks: | PvdA: | VSP:

CDA: | D66: | VVD: | Liberaal Nijmegen: | Gewoon Nijmegen:

M21

STADSPARTIJ DNF

Motie: AED Stadsbreed mét warm hart

PARTIJ VAN DE ARBEID

GROENLINKS NIJMEGEN

SP

VVD

VSP Verenigde Senioren Partij Nijmegen

Agendapunt 9: Zomernota

Indiener: Wendy Grutters Stadspartij DNF (De Nijmeegse Fractie)

De gemeenteraad van Nijmegen, bijeen in vergadering op 6 juli 2016,

Overwegende dat;

- Een van de belangrijkste toekomstige kantelingen in het sociale domein betreffende welzijn, zorg en gezondheid, een beweging naar preventie zal zijn en het gebruik van de AED een daad van het ultieme preventieve handelen is
- Burgerparticipatie en netwerksamenwerking in onze stad daarbij leidend zullen zijn. Immers de overheid treedt steeds verder terug en gaat steeds meer uit van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van burgers
- Het belangrijk is om initiatieven vanuit de samenleving vooruit te helpen
- Het stadsdeel Dukenburg met haar actieve burgers in onze stad het goede voorbeeld geeft
- Stichting AED Dukenburg en de stuurgroep 'HartslagNijmegen' dit project willen uitbreiden van stadsdeel Dukenburg naar de hele stad en hier een breed draagvlak voor is o.a. bij de specialisten van het Radboud Ziekenhuis
- Een stadsbreed dekkend netwerk van AED en hulpverleners in Nijmegen de overlevingskansen van mensen met een hartstilstand verhogen
- Er nog veel onduidelijk is over de financiën wat betreft aantallen en prijs-kwaliteit-verhouding van de apparatuur en tevens hoe cursussen betaald kunnen worden en welke ambtelijke inzet in buurtaccommodaties en wijkmanagement nodig is
- Het college aangeeft in haar brief van 24 mei 2016 aan Stichting AED Dukenburg en de stuurgroep 'HartslagNijmegen' dat ze nog verder wil onderzoeken hoe het project kan worden ondersteund
- Daarmee voor de Gemeenteraad van Nijmegen op dit moment onvoldoende informatie op tafel ligt om via een amendement een wijziging aan te brengen op de Zomernota om de wens van Stichting AED Dukenburg en de stuurgroep 'HartslagNijmegen' voor een stadsbreed dekkend netwerk,te realiseren.

Roept het college op om;

1. Minimaal voor de behandeling van de Begroting 2017-2021 de gemeenteraad te informeren over de resultaten van het voorgenomen college-onderzoek en tevens aan te geven wat de kosten zouden zijn om op een zorgvuldige manier de wens van Stichting AED Dukenburg en de stuurgroep 'HartslagNijmegen' voor een stadsbreed dekkend netwerk (van voornamelijk vrijwilligers), en daarmee een verhoging van overlevingskansen, te kunnen honoreren.

En gaat over tot de orde van de dag,

(22) voor 34 tegen 0 aanvaard

Stadspartij DNF: Wendy Grutters | SP: | GroenLinks: | PvdA: | VSP:

CDA: | D66: | VVD: | Liberaal Nijmegen: | Gewoon Nijmegen

CDA Nijmegen

Liberaal Nijmegen

GEWOON NIJMEGEN

M 22

Liberaal Nijmegen

Motie: "fietsen in de hele stad"

Eerste indiener: P. Eigenhuijsen (Liberaal Nijmegen)

Motie bij agendapunt 9: **Zomernota 2016 (77/2016)**

Overwegende dat:

- Er veel geld wordt uitgegeven voor snelfietspaden,
- Er veel geld wordt gereserveerd voor Oost en Heyendaal
- Er ook wel aandacht mag zijn voor de fietsende dukenburger

Roept het college op:

1. Om zo spoedig mogelijk (maar in ieder geval voor 31.12.2016) een plan van aanpak te presenteren voor het opnieuw asfalteren van de fietspaden langs de Van Schuylenburg- en Van Apelteren weg
2. ~~Dit te financieren uit het budget "Station Heyendaal"~~

En gaat over tot de orde van de dag.

Liberaal Nijmegen D66 Groen Links SP

P. A. Eigenhuijsen

PVDA CDA VSP Gewoon Nijmegen

De Nijmeegse Fractie VVD

23 voor 29
tegen 5

aanvaard

M 23

Liberaal Nijmegen

Motie: "ondernemen in de hele stad"

Eerste indiener: P. Eigenhuijsen (Liberaal Nijmegen)

Motie bij agendapunt 9: **Zomernota 2016 (77/2016)**

Overwegende dat:

- Er volop aandacht is voor de binnenstad,
- Er weinig tot geen aandacht is voor de andere winkelcentra
- Hierbij kunt u denken aan WC Meijhorst, Malvert, Dukenburg, Lindenholt, Jacobslaan en Neerbosch Oost
- Er ook daar ondernemers zitten die het zwaar hebben
- Sommige van deze winkelcentra echt aan het verloederen zijn

Roept het college op:

1. Om zo spoedig mogelijk (maar in ieder geval voor 31.12.2016) een plan van aanpak met financiering te presenteren voor de "andere winkelcentra"

En gaat over tot de orde van de dag.

Liberaal Nijmegen	D66	Groen Links	SP
P.A. Eigenhuijsen			
PVDA	CDA	VSP	Gewoon Nijmegen
De Nijmeegse Fractie	VVD		

(24) voor 32
tegen 2
aanvaard

SP-fractie Nijmeg
http://nijmegen.sp.nl

Korte Nieuwstraat
6511 PP Nijmegen
T. 024 329 23 71
fractie@sp.nijmegen

Motie buiten de orde
Eerste indiener: B. van Berkel, SP-fractie

Motie: Bescherm Hengstdal nu het nog kan!

De gemeenteraad van Nijmegen bijeen op 13 juli 2016

Constaterende dat:

- 46 woningen in Hengstdal op de rol staan voor sloop;
- De bewoners die bij de plannen betrokken zijn zich in meerderheid tegen sloop hebben uitgesproken en vóór renovatie;
- Woningcorporatie Standvast de wijk niet heeft weten te overtuigen van haar plannen;
- Aannemer Van de Veerdonk de kosten van renovatie op 60.000 euro per woning schat.
- Standvast de kosten van nieuwbouw raamt op 110.000 euro.
- Goedkopere opties leiden tot lagere huren;
- Het uiterlijk van de wijk meer behouden blijft bij renovatie dan bij sloop/nieuwbouw;

Overwegende dat:

- De wens van de bewoners gehoord dient te worden
- Dit college heeft als uitgangspunt de huren zo laag mogelijk te houden. Corporaties dienen aan het woonbeleid mee te werken waar dit binnen hun macht ligt.
- Het behouden van het uiterlijk van de wijk wenselijk is, omdat de buurt Hengstdal een prachtige karakteristieke wijk is en daarmee een verrijking vormt voor onze stad.

Spreekt uit:

- In Hengstdal renovatie wenselijker te achten dan sloop/nieuwbouw.

Roept het college op:

- Om Standvast te confronteren met de renovatiekosten zoals berekend door Van de Veerdonk en Standvast te bewegen om met die nieuwe informatie aan de slag te gaan en tot een oplossing te komen die de huren zo laag mogelijk houdt en het karakter van de wijk maximaal beschermt.

SP	GroenLinks	PvdA	DNF	VSP
B. van Berkel				
D66	VVD	CDA	GN	LN

SP-fractie Nijmegen
http://nijmegen.sp.nl

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T. 024 329 23 71
fractie@sp.nijmegen.nl

Agendapunt 8: Motie Nijmegen een TTIP-vrije gemeente
Eerste indiener: B. van Berkel, SP-fractie
Tweede indiener: J. Reinhoudt, GroenLinks-fractie

Motie: Nijmegen spreekt zich uit tegen het TTIP-verdrag

De gemeenteraad van Nijmegen bijeen op 13 juli 2016

V 18
T 16 aanvaard

Constaterende dat:

- De onderhandelingen gekenmerkt worden door een gebrek aan transparantie en een gebrek aan participatie van alle beleidsniveaus, maar ook het middenveld en de burgers;
- Europese diplomaten onder TTIP de bevoegdheid hebben om nieuwe wetgevingsvoorstellen toe te staan of te weigeren nog voordat ze zijn voorgelegd aan Europese lidstaten en parlementen;
- Na het uit handen geven van bevoegdheden aan Brussel, TTIP zal zorgen voor een machtsoverdracht aan de Verenigde Staten aangezien ook Amerikaanse politici invloed hebben op de nieuwe wetgevingsvoorstellen onder TTIP nog voordat ze zijn voorgelegd aan Europese lidstaten en parlementen;
- De onderhandelaars van het verdrag een mechanisme verdedigen waarbij geschillen tussen investeerders en staten (ISDS) buiten de rechterlijke macht om door een tribunaal beslecht kunnen worden. Overheden (ook lokale) zouden daarbij direct overgeleverd worden aan de eisen van particuliere ondernemingen. Dat kan betekenen dat alle regelgeving (sociaal, gezondheid, voedsel, dierenwelzijn, milieu of technologie) die door een overheid wordt goedgekeurd, aangevallen zou kunnen worden door private bedrijven, die vinden dat deze regelgeving hun toekomstige winsten in het gedrang zal brengen. Ook een hervormde ISDS-arbitrage zoals recentelijk naar buiten kwam dit effect zal hebben;

Overwegende dat:

- TTIP een bedreiging vormt voor publieke diensten door enerzijds de liberaliserings- en dereguleringsagenda die zij voorstaat en anderzijds door de geschillenbeslechting die in dit verdrag is opgenomen;
- Onze gemeente haar eigen democratische regels moet kunnen blijven vaststellen, zonder de dreiging van een arbitragezaak;
- Er verontrustende potentiële gevolgen zijn- vooral op het vlak van concurrentie, sociale normen, milieu, economie, gezondheid, landbouw, intellectueel eigendom, cultuur, en dat het beschermingsniveau van de normen op deze terreinen die gelden binnen de EU behouden moeten blijven;

Spreekt uit:

- Dat zij grote zorgen heeft over de mogelijke nadelige gevolgen van het TTIP-verdrag voor de beleidsvrijheid van gemeenten alsook op het gebied van sociale zekerheid, voedselveiligheid, dierenwelzijn en milieubescherming en gevrijwaard wenst te worden van de gevolgen van het TTIP-verdrag en dus tegen ondertekening is;

En verzoekt het college:

- Deze zorgen over te brengen aan de Tweede Kamer, de regering, de Europese Commissie, Raad van Ministers van de EU en Europees Parlement en dit standpunt van de raad over TTIP uit te dragen en de burgers daarover te (laten) informeren wanneer dat aan de orde is;

SP	**GroenLinks**	**PvdA**	**DNF**	**VSP**
B. van Berkel	J. Reinhoudt			
D66	**VVD**	**CDA**	**GN**	**LN**

Brief aan de raad - Wijziging beleidsregels Nachtwinkels

Ingekomen stuk D6 (PA 12 oktober 2016)

Economie
Economische Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
27 september 2016	EZ20/16.0008783	Lizzy Eijkhout
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Wijziging beleidsregels nachtwinkels		(024) 3292762

Geachte leden van de raad,

Op 13 juli 2016 hebben we tijdens een politieke avond een discussie gevoerd over de beleidsregels voor nachtwinkels.

Tijdens deze avond is toegezegd om de suggesties ten aanzien van het scharen van bepaling 3 onder 9 (beleidsregels) en de mogelijkheid tot latere verkoop van alcohol in de nachtwinkels buiten het centrum/uitgaansgebied mee te nemen in de verdere beraadslagingen over dit onderwerp door ons college. Naar aanleiding van deze discussie willen we de verkoop van alcoholische dranken in een nachtwinkel buiten het stadscentrum niet per definitie verbieden, maar wel de mogelijkheid open houden om, indien nodig, dit te kunnen beperken.

Voor de duidelijkheid en om discussie te voorkomen hebben we artikel 3 niet ondergebracht bij artikel 9, maar besloten om Artikel 3 van de beleidsregels voor de nachtwinkels als volgt aan te passen:
“Verkoop van alcoholische dranken na 22.00 uur is voor nachtwinkels in het stadscentrum niet toegestaan. De verkoopvitrines of verkoopstellingen met alcoholische dranken dienen vanaf 22.00 uur afgesloten te zijn. Indien na overleg met de politie blijkt dat het noodzakelijk is, gelet op de lokale omstandigheden en ter voorkoming van overlast, kan ook voor locaties buiten het stadscentrum deze beperking van de alcoholverkooptijden worden opgenomen in de ontheffing.”

We hopen hiermee tegemoet te komen aan de wensen van de raad.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Aantal Bijlagen: Beleidsregels

www.nijmegen.nl

Beleidsregels Nachtwinkels Nijmegen

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen;

Gelet op art. 3 van de Winkeltijdenwet en art. 4.2 van de Verordening Winkeltijden Nijmegen 2016

BESLUIT:

1. Op grond van artikel 4.2 van de Verordening Winkeltijden Nijmegen 2016 wordt het maximum aantal te verlenen ontheffingen voor nachtwinkels bepaald op vier. Hiervan kunnen maximaal twee ontheffingen in het stadscentrum (gebied tussen de Waal, de singels en het spoor) worden verleend, en maximaal twee buiten het stadscentrum.

2. Nachtwinkels zijn kleinschalige levensmiddelenwinkels met een maximum van 150 m2 winkelvloeroppervlak, waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren worden verkocht. Afhaalcentra die als winkel uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken verkopen zijn hierbij uitgesloten om duidelijk het verschil te maken tussen de planologische bestemming van detailhandel en horeca.

3. Verkoop van alcoholische dranken na 22.00 uur is voor nachtwinkels in het stadscentrum niet toegestaan. De verkoopvitrines of verkoopstellingen met alcoholische dranken dienen vanaf 22.00 uur afgesloten te zijn. Indien na overleg met de politie blijkt dat het noodzakelijk is, gelet op de lokale omstandigheden en ter voorkoming van overlast, kan ook voor de locaties buiten het stadscentrum deze beperking van de alcoholverkooptijden worden opgenomen in de ontheffing.

4. Nachtwinkels liggen in gebieden met gemengde functies (zoals stadscentrum of wijkwinkelcentra) en waar niet uitsluitend gewoond wordt.

5. Voor gebieden buiten het stadscentrum geldt dat ze aan een doorgaande weg / radiaal moeten liggen.

6. Er moet voldoende parkeergelegenheid zijn in de nabijheid van de nachtwinkel.

7. Nachtwinkels moeten goed bereikbaar zijn, zowel voor consumenten als voor handhavende diensten.

8. Aan de ontheffing zal in ieder geval de nadere bepaling worden verbonden dat ondernemers van nachtwinkels in het stadscentrum worden verplicht het convenant mee te ondertekenen, dat tussen supermarkten en politie is gesloten ten aanzien van de verkoop van alcohol tijdens evenementen. Hierin staat dat deze winkels, in verband met de veiligheid, twee uur voor, tijdens en twee uur na een evenement geen alcohol in glas mogen verkopen.

9. Per locatie kan de politie gericht advies geven over flankerende maatregelen om te voorkomen dat onnodige overlast ontstaat. Hiervoor kunnen nadere voorschriften en beperkingen in de ontheffing worden opgenomen, zoals:

a. alleen pinbetalingen tijdens de nachturen;
b. de winkelruimte moet beveiligd zijn met een alarmsysteem en een videobewakingssysteem;
c. tijdens de openingstijden van de winkel moeten er minimaal twee personeelsleden aanwezig zijn;
d. er mag geen bevoorrading plaatsvinden tussen 22.00 en 06.00 uur;
e. in de winkel of in de directe omgeving ervan wordt het rondhangen van bezoekers door de eigenaar van de winkel niet toegestaan.

10. Procedure bij het verlenen van ontheffing voor een nachtwinkel:
a. ondernemers dienen schriftelijk een aanvraag in bij het college;
b. de aanvraag dient te zijn voorzien van een voorlopig huurcontract of bewijs van rechtmatig gebruik van het betreffende pand;
c. de aanvraag dient te zijn voorzien van een plattegrond met daarop het winkelvloeroppervlakte aangegeven;
d. de aanvraag wordt voor advies voorgelegd aan de politie en interne afdelingen;
e. indien voldaan wordt aan alle criteria wordt de ontheffing met een bepaalde duur voor maximaal 5 jaar verleend;
f. indien meerdere ondernemers interesse hebben in een ontheffing voor eenzelfde locatie of indien er meerdere aanvragen binnenkomen dan het beschikbare aantal ontheffingen, komt de ondernemer die als eerste een schriftelijke volledige aanvraag heeft ingediend en aan alle voorwaarden voldoet, in aanmerking voor de ontheffing. Dit systeem wordt net zo lang herhaald totdat alle beschikbare ontheffingen zijn verleend.
g. Indien er meerdere volledige aanvragen die voldoen aan de criteria binnenkomen op dezelfde dag, zal er tussen de aanvragen worden geloot. De loting gebeurt door de wethouder Economie in bijzijn van een beleidsmedewerker Economische Zaken. De aanvragers mogen bij de loting aanwezig zijn.
h. de ontheffing wordt gepubliceerd op www.overheid.nl.

11. Deze beleidsregels treden in werking op de dag na publicatie in het Gemeenteblad.

Aldus besloten door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen, op 27 september 2016.

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Brief aan de raad - Ambitiedocument Knoop 38

Ingekomen stuk D7 (PA 12 oktober 2016)

Ruimtelijke Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
27 september 2016	RO10/16.0008563	Matthijs Lenis
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Ambitiedocument Knoop 38		(024) 3299182

Geachte leden van de raad,

Rondom Knoop 38, globaal genomen het gebied tussen Valburg, Elst, Oosterhout en Slijk-Ewijk, staan de komende jaren veel ontwikkelingen op de agenda, die alle hun effect op de omgeving hebben. Voorbeelden hiervan zijn de mogelijke komst van een railterminal, het plaatsen van windturbines, ontwikkelingen omtrent de bedrijventerreinen Park 15 en De Grift en de ontwikkeling van het woonlandschap De Danenberg.

De provincie Gelderland is daarom in 2016 een gebiedsproces gestart rondom knoop 38. Dit proces moet begin 2017 leiden tot een *Gebiedsvisie Knoop 38*; een visie die de verschillende initiatieven in het gebied tussen Oosterhout, Ressen, Slijk-Ewijk, Valburg en Elst tot een samenhangend ruimtelijk geheel brengt. Bovenliggend doel is het borgen van de ruimtelijke kwaliteit en verbeteren van de leefbaarheid.

Het gebiedsproces heeft inmiddels het eerste tussenresultaat opgeleverd. De ideeën, wensen en vragen van mensen uit het (omliggende) gebied zijn verwoord en verbeeld in bijgevoegd *Ambitiedocument* die we bij deze aanbieden aan de gemeenteraadsleden.

Dit document bevat een ‘ruimtelijk kwaliteitskader’ met een voorstel voor een ruimtelijke structuur die alle ontwikkelingen (duurzaam en flexibel) op moet kunnen vangen. Het document bevat ook een ‘gebiedsagenda’ met uit te werken ontwerpvraagstukken, verkeersvarianten, vervolgonderzoeken, et cetera. De input van mensen uit het gebied is ingebracht via de klankbordgroep, bestaande uit een afvaardiging van onder meer dorpsraden en wijkplatfoms, agrarische sector en organisaties op het gebied van natuur, milieu en cultuurhistorie. Ook de gemeente Nijmegen heeft hierin geparticipeerd.

Het *Ambitiedocument* van de klankbordgroep vormt één van de bouwstenen voor verder onderzoek en concretisering van de *Gebiedsvisie Knoop 38*. Samen met gemeenten, waterschap en andere partijen rond knoop 38, onderzoekt de provincie het komende half jaar deelopgaven uit de ‘gebiedsagenda’ op beleidsmatige, juridische en financiële haalbaarheid. Dit vraagt blijvende afstemming met de klankbordgroep. Dit leidt tot een uitvoeringsagenda met concrete projecten in

Brief aan de raad - Ambitiedocument Knoop 38

Gemeente Nijmegen
Ruimtelijke Ontwikkeling

Vervolgvel
1

de *Gebiedsvisie*. Begin 2017 is bij de provincie Gelderland en de gemeenten Overbetuwe en Nijmegen besluitvorming voorzien over de uiteindelijke *Gebiedsvisie Knoop 38*.

Als er begin 2017 duidelijkheid is over de *Gebiedsvisie*, voorziet de provincie Gelderland ook een principebesluit over het project Railterminal Gelderland. Het gebiedsproces moet inzichtelijk maken of en hoe de punten over inpassing, milieu en ontsluiting voldaan kan worden.

Een belangrijke aanleiding voor dit gebiedsproces is de mogelijke komst van de Railterminal Gelderland (RTG). De provincie is momenteel een (haalbaarheid) onderzoek hiervoor opgestart. De MKBA (maatschappelijke kosten/batenanalys) is opgesteld als onderbouwing voor een brede discussie rond nut en noodzaak van de RTG. In het gebiedsproces wordt geanticipeerd op de mogelijke komst van het RTG. Hoe kan deze het beste worden ingepast en ontsloten?

Het RTG is een losstaand proces van het gebiedsproces knoop 38 en kent een eigen dynamiek en planning. Begin / medio 2017 is bij de provincie Gelderland definitieve besluitvorming voorzien. In oktober wordt er van de statenleden een tussenbesluit gevraagd of door gegaan kan worden met de planvorming. Als basis hiervoor wordt de maatschappelijke kosten / baten analyse aangeboden aan de Statenleden. Deze MKBA is inmiddels ook ter beschikking gesteld aan ons.

Dit proces rondom het RTG en de gevolgen / kansen voor Nijmegen komt binnenkort apart terug in het College en daarover zal de gemeenteraad actief worden geïnformeerd. Wij zullen de ontwikkeling in knoop 38 inclusief mogelijke komst RTG nauwgezet volgen, waarbij we letten goede landschappelijke inpassing, milieueffecten op de omgeving, verkeer aantrekkende werking en economische structuurversterking.

Op 5 oktober wordt er voor raadsleden van Nijmegen, Overbetuwe en Statenleden van de provincie Gelderland een gebiedsexcursie georganiseerd in het gebied rondom knoop 38.

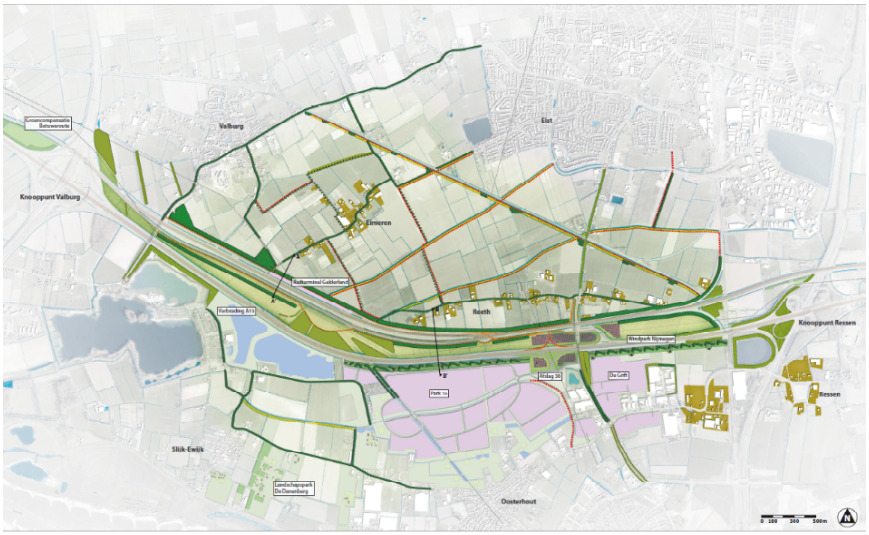
Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Bijlage: Ambitiedocument

GEBIEDSVISIE KNOOP 38

Ambitiedocument

POUDEROYEN compagnons
vormgeving van stad en land

Projectnr. 063-223 / 6 juli 2016

Brief aan de raad - Ambitiedocument Knoop 38

INHOUD **BLZ**

1. INLEIDING 3

1.1. Aanleiding 3
1.2. Ligging 3
1.3. Status Ambitiedocument Knoop 38 4
1.4. Opzet Ambitiedocument Knoop 38 5

2. PROCES 7

2.1. Processtructuur 7
2.2. Voorbereiding 8
2.3. Werkateliers 9

3. PLANGEBIED 15

3.1. Landschap 15
3.2. Stedenbouwkundige structuur en infrastructuur 16
3.3. Initiatieven en plannen 16

4. RUIMTELIJK KWALITEITSKADER 18

4.1. Landschapszone Eimeren – Reeth – Ressen 18
4.2. Tussenzone A15 / Betuweroute 22
4.3. Zoom Zuidzijde A15 23

5. GEBIEDSAGENDA 26

5.1. Afslag 38 – ontwerpopgave Reethsestraat - Stationsstraat 27
5.2. Ontsluitingsvarianten RTG 28
5.3. Robuuste afschermende zone noordflank Betuweroute 30
5.4. Erfinrichting Eimeren, Reeth, Ressen 30
5.5. Lanen en singels 31
5.6. Weteringen, pijpen en zegen 32
5.7. Recreatieve dooradering 32
5.8. Tussenzone A15-Betuweroute 33
5.9. Zoom Zuidzijde A15 34
5.10. Cumulatieve milieueffecten irt RTG 34
5.11. Onderzoek naar geluid Reeth / Ressen 35
5.12. Verkenning haalbaarheid planuitwerking irt grondposities 35
5.13. Planologische verankering van de gebiedsvisie 36

Brief aan de raad - Ambitiedocument Knoop 38

Bijlagen

Bijlage 1: Kaart plangebied
Bijlage 2: Kaart initiatieven
Bijlage 3: Kaart Ruimtelijk kwaliteitskader
Bijlage 4: Kaartbeeld do's en dont's
Bijlage 5: Nieuwsbrieven 1, 2 en 3
Bijlage 6: Profielenblad en aanzichten RTG
Bijlage 7: Principeoplossingen erfinpassingen
Bijlage 8: Profielenblad Reeth
Bijlage 9: Profielenblad Ressen
Bijlage 10: Ontsluitingsvarianten RTG

Brief aan de raad - Ambitiedocument Knoop 38

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Rondom Knoop 38, globaal genomen het gebied tussen Valburg, Elst, Oosterhout, Slijk-Ewijk en Ressen, staan de komende jaren veel ontwikkelingen op de agenda, die alle hun effect op de omgeving hebben. Voorbeelden hiervan zijn de mogelijke komst van een railterminal, het plaatsen van windturbines, ontwikkeling bedrijventerreinen Park15 en mogelijk De Grift en de ontwikkeling van het landschapspark De Danenberg.

Eind 2015 is door initiatiefnemers van deze plannen, gemeenten en provincie geconstateerd dat:

- er veel ontwikkelingen gaande zijn die een eigen tempo en uitvoeringsproces kennen;
- het van toegevoegde waarde is om de projecten in samenhang te bekijken om zo de kansen in de raakvlakken te benutten en dat in samenwerking meer voor het gebied bereikt kan worden dan individueel;
- er voor de bewoners in en rond het gebied duidelijkheid moet worden geboden over de toekomst van het gebied, mede in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid;
- voor de toekomst van het gebied die ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid planologisch en financieel geborgd moeten worden.

Daarom heeft de provincie Gelderland het initiatief genomen om een gebiedsproces te starten om in nauwe samenwerking met bewoners, initiatiefnemers en overige belanghebbenden een gezamenlijke ‘Gebiedsvisie Knoop 38’ te ontwikkelen; een visie die de verschillende initiatieven op harmonieuze wijze tot een samenhangend landschappelijk geheel brengt met als doel het borgen van de ruimtelijke kwaliteit en verbeteren van de (be-)leefbaarheid.

Voorliggend document betreft een tussenproduct, het ‘Ambitiedocument’ dat in nauwe samenspraak met een klankbordgroep voor dit project is uitgewerkt (zie toelichting op status en overlegvormen verderop in dit document). Dit Ambitiedocument vormt een bouwsteen en vertrekpunt voor verder onderzoek en concretisering van de Gebiedsvisie Knoop 38.

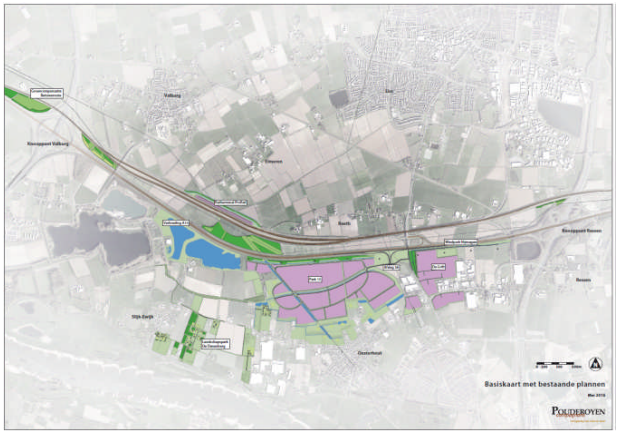
1.2. Ligging

Het gebiedsproces gaat over het gebied tussen Valburg, Elst, Oosterhout, Slijk-Ewijk en Ressen. Centraal in dit gebied liggen de buurtschappen Reeth en Eimeren. Dit gebied ligt deels ten noorden van de A15 en de Betuweroute, maar betreft ook de zone tussen spoor en snelweg en de zuidelijke zoom langs de A15 (zie **bijlage 1** voor groter kaartbeeld). Het plangebied beslaat een deel van de gemeenten Overbetuwe en Nijmegen.

Plangebied

De ontwikkelingen in dit gebied, voor zover die op dit moment bekend zijn, zijn op onderstaand beeld weergegeven (zie **bijlage 2** voor groter kaartbeeld).

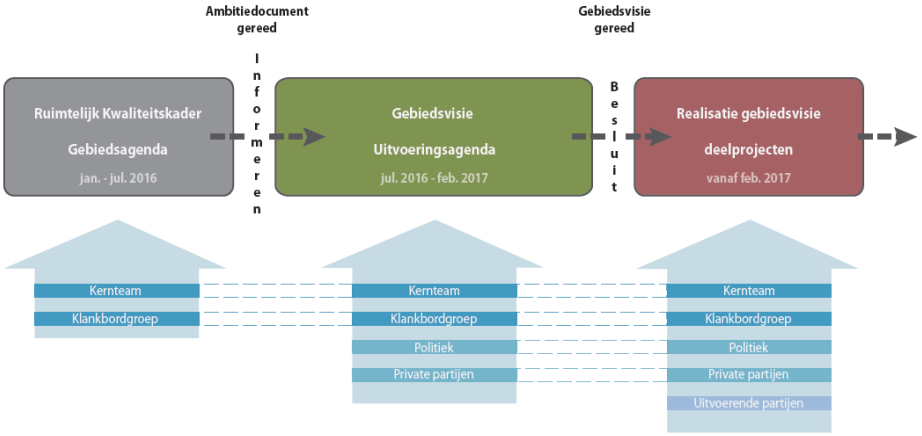

Planinitiatieven

1.3. Status Ambitiedocument Knoop 38

Het is de bedoeling dat de Gebiedsvisie Knoop 38 begin 2017 ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de provincie en de gemeenten. Voorliggend Ambitiedocument is een tussenstap en bevat de weergave van de ideeën, wensen en (onderzoeks- en uitwerkings)vragen zoals die vanuit de Klankbordgroep zijn aangedragen.

Dit is een vertrekpunt voor de nadere uitwerking en het onderzoeken van de deelopgaven uit de Gebiedsagenda op beleidsmatige, juridische en financiële haalbaarheid. Het is nu aan de initiatiefnemers in het gebied om de uitwerking op te pakken, dit in goede afstemming met de Klankbordgroep. Dit vereist ook afwegingen van de provincie Gelderland en de gemeenten Overbetuwe en Nijmegen. Ook actoren zoals het waterschap Rivierenland, Gelders Landschap en Kastelen en eventueel andere mogelijk te betrekken partijen zullen in het vervolgproces verder worden geconsulteerd. Het proces is in onderstaand schema weergegeven.

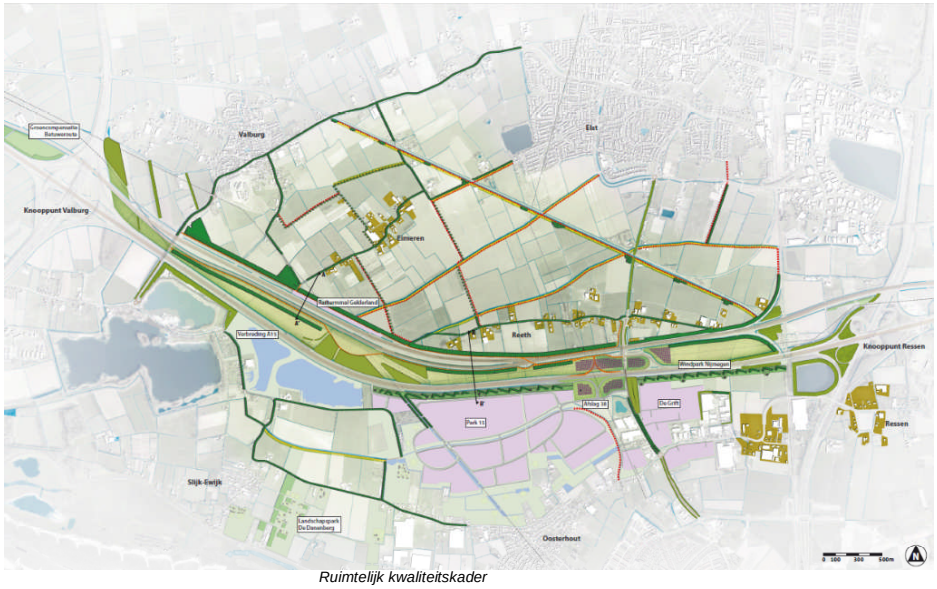

Proces

1.4. Opzet Ambitiedocument Knoop 38

Het is van belang dat de uiteindelijke Gebiedsvisie robuust maar flexibel is. Het moet een geschikt casco vormen voor opname van de mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Het Ambitiedocument geeft daarvoor inzage in de verschillende onderwerpen die verder uitgewerkt dienen te worden.

Het Ambitiedocument bestaat daarom uit een ‘concept Ruimtelijk kwaliteitskader’ (visie op de ruimtelijke structuur, zoals weergegeven in **bijlage 3**) en een ‘Gebiedsagenda’, waarin de uit te werken ontwerpvraagstukken, verkeersvarianten, vervolgonderzoeken etc. zijn geagendeerd (hoofdstuk 5 van voorliggend Ambitiedocument).

Ruimtelijk kwaliteitskader

2. PROCES

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het proces waarmee het Ambitiedocument tot stand is gekomen. Daarbij heeft het accent vooral gelegen op onderlinge communicatie, discussie en een gezamenlijk werkproces. De belangrijkste inhoudelijke keuzes die met de Klankbordgroep zijn gemaakt, zijn in dit hoofdstuk samengevat.

2.1. Processtructuur

Gebiedsregisseur

Om het planvormingsproces in goede banen te leiden is vanuit de provincie Gelderland een gebiedsregisseur aangesteld, die behalve als procesmanager, ook als gespreksleider en centraal aanspreekpunt fungeert. De gebiedsregisseur is o.m. verantwoordelijk voor de organisatie van het communicatieproces, voor het samenstellen van de deelnemersgroep en voor de externe communicatie, die via enkele nieuwsbrieven verliep.

Klankbordgroep

De klankbordgroep bestaat uit mensen die een belang hebben in het gebied. De bewoners en gebruikers van het (omliggende) gebied hebben zich van meet af aan kunnen mengen in het visieproces. Onder andere in een drietal werkateliers. Dorpsraden, wijkplatforms, historische verenigingen, landbouworganisaties en natuurgroepen zijn gevraagd om zitting te nemen in de Klankbordgroep.
De klankbordgroep is samengesteld uit de volgende groepen (2 personen per groep)

- Wijkraad Elst Oost;
- Wijkraad Elst Zuid;
- Dorpsraad Valburg – Homoet;
- Buurtvereniging Leefbaar Reeth;
- Dorpsraad Oosterhout;
- Vertegenwoordiging Slijk-Ewijk;
- Wijkraad Oosterhout;
- Vereniging Dorpsraad Ressen;
- LTO-Noord;
- Historische Vereniging Marithaime;
- Historische Vereniging Oosterhout – Slijk-Ewijk – Valburg;
- Ondernemersvereniging Waalsprong;
- Overbetuwe Groen Natuurlijk.

Via een aantal werkateliers heeft de Klankbordgroep discussiërend en schetsend aangegeven hoe de verschillende ontwikkelingen landschappelijk kunnen worden ingepast, om de effecten voor het gebied zo beperkt mogelijk te houden, dan wel om een zekere compensatie in ruimtelijke kwaliteit te realiseren en nieuwe kwaliteiten te kunnen toevoegen. De inbreng van deze deelnemers is adviserend en inspirerend geweest, zonder dat men een mandaat of besluitvormingsbevoegdheid had namens een achterban.

Kernteam

De werkateliers zijn voorbereid door een kernteam, bestaande uit de gebiedsregisseur, en vertegenwoordigers van de provincie Gelderland, de gemeenten Overbetuwe en Nijmegen en de initiatiefnemers van o.a. Park15 en RTG. Dit kernteam word ondersteund door landschapsarchitecten van Pouderoyen Compagnons, die het proces begeleiden met adviezen en grafische uitwerkingen.

2.2. Voorbereiding

Inventarisatie plannen

In eerste instantie is, voorafgaand aan de werkateliers een inventarisatie gemaakt van alle initiatiefplannen en hun ruimtelijke invloed op het studiegebied. Vervolgens zijn deze plannen met hun, ten opzichte van elkaar, afwijkende kaartvormen, kaartschalen, en mate van detaillering, eenduidig op een verzamelkaart ingetekend (zie **bijlage 2**). Dit om een goede ondergrond te kunnen bieden aan de deelnemers van de werkateliers.

Analyse landschap

Verder heeft de kerngroep zich verdiept in de gebiedskenmerken; de eigenschappen, kansen en beperkingen van de huidige situatie. Met een globale analyse is aangegeven dat meerdere ruimtelijke scenario's denkbaar zijn die voldoende realiteitswaarde lijken te bieden. Dit om ervan verzekerd te zijn, dat de Klankbordgroep voldoende ontwerpruimte wordt geboden.
In de bouwsteen 'Inventarisatie en analyse' (separaat document) zijn de resultaten uit deze fase vastgelegd.

Do's/Dont's en moodboard

Met de uitnodiging aan de klankbordgroepdeelnemers voor de werkateliers werd hen de vraag gesteld om aan te geven welke zaken men als reële bedreiging voor het gebied ziet (dont's) en zaken die men juist zou toejuichen (do's). Ook werd men uitgenodigd om referentie- of sfeerbeelden aan te reiken, die dienen als inspiratie voor het planproces (moodboard).

Dit leverde gevarieerde uitspraken op, waarbij duidelijk het accent werd gelegd op de bescherming van de kwaliteit van de directe woonomgeving (zie **bijlage 4** voor het paneel do's en dont's).

Door deelnemers ingebrachte Do's en Dont's

2.3. Werkateliers

Er zijn in de maanden april en mei met de Klankbordgroep in totaal drie werkateliers georganiseerd.

Opzet

Op deze avonden zijn eerst een inleidende presentatie gegeven, waarbij nadere informatie van het gebied, of van initiatiefnemers is aangevuld met de inbreng van de Klankbordgroep.
Vervolgens is steeds ruim tijd besteed aan de werkateliers, waarbij de aanwezigen in groepen actief hebben meegedacht en -geschetst.
Met een plenair slotmoment, waarbij de conclusies van de discussies aan de schetstafels zijn doorgenomen, zijn de avonden steeds afgesloten.
Van elke werkbijeenkomst zijn in nieuwsbrieven impressies gegeven (zie **bijlage 5**). Hiermee hebben de deelnemers aan de werkateliers hun achterban kunnen informeren over de voortgang van het proces.

Inloopbijeenkomst

Aan het einde van het proces, op 23 juni 2016, is een algemene inloopbijeenkomst georganiseerd, waar bewoners, belanghebbenden en belangstellenden zijn uitgenodigd om het gezamenlijk opgestelde Ambitiedocument in te zien, waarbij vanuit de kerngroep en de Klankbordgroep een toelichting gegeven is op de planinhoud.

Werkateliers Klankbordgroep

Onderstaand wordt een samenvattend overzicht gegeven van de gespreksonderwerpen en resultaten van de verschillende werkateliers.

Werkatelier 1
Na een korte voorstelronde is een inleiding gehouden over de aard, achtergrond en belang van de boogde ontwikkelingen. Ook is aangegeven hoe de deelnemers worden betrokken bij het verdere proces. Vervolgens ontstond een levendige dialoog met de deelnemers over nut en noodzaak van ontwikkelingen en de speelruimte voor planaanpassingen en alternatieven.

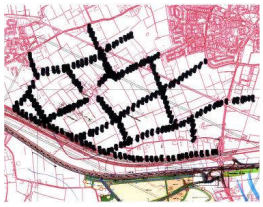
Voorafgaand aan deze eerste bijeenkomst is men uitgenodigd om do's en dont's en sfeerbeelden in te sturen. Hiervan is ruimschoots gebruik gemaakt, zodat tijdens de werkbijeenkomst een overzicht van deze input kon worden gepresenteerd. Verder is een overzicht gegeven van de landschappelijke karakteristiek en de ruimtelijke ontwikkeling die het plangebied heeft doorgemaakt.

Het tweede deel van de werkbijeenkomst is benut om in groepen te discussiëren en te schetsen. Dit heeft geleid tot duidelijke uitspraken en genoeg inspiratie om te komen tot een modelmatig concept. De ontwerpopgave spitst zich toe op drie onderdelen van het plangebied:

- Landschap Eimeren – Reeth – Ressen
- Tussenzone A15 – Betuweroute
- Zoom zuidzijde A15

Landschap Eimeren – Reeth – Ressen

In de landschapszone rond Eimeren, Reeth en Ressen dreigt een confrontatie tussen enerzijds de woonfunctie en de landelijke sfeer en anderzijds de ontwikkeling rond infrastructuur, bedrijven en installaties, waaronder windmolens.
Het landschap moet dan ook worden beschouwd als 'object van bewerking'. Met als doel de realisatie van een robuust casco, dat als dominante, dragende structuur de inpassing van de verschillende initiatiefplannen toestaat. Een casco, grotendeels gebaseerd op de historische structuur, dat de genoemde confrontatie verzacht en als compensatie de kwaliteit van het woon- en recreatieklimaat bevordert. Mogelijke landschappelijke concepten voor dit casco zijn de concepten coulissenlandschap, landschappelijk eiland, landschapsberm en superberm:

Concept coulissenlandschap
Door een zekere verdichting van het nu open landschap toe te passen kan de visuele invloed van de ontwikkelingen worden beperkt. Dit terwijl het recreatieve medegebruik wordt versterkt en de agrarische functie wordt behouden, door alleen het beplanten van bestaande lijnen. De Klankbordgroep heeft een voorkeur voor dit ruimtelijk concept uitgesproken, maar met de wens om de open landschapskarakteristiek voldoende te behouden.

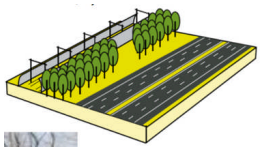
Concept eiland
In dit concept wordt het open landschap ruimtelijk gedefinieerd door aanleg van een robuuste begrenzing met bos- en laanbeplanting. Als begrenzing worden logische lijnen van grote betekenis gekozen, zoals regionale verbindingen, randen van stedelijk gebied en de grootschalige infrastructuur rond de Betuweroute. De openheid blijft in stand, maar de afscherming, vooral aan de zuidzijde wordt extra aangezet. De Klankbordgroep heeft een voorkeur uitgesproken voor toepassing van dit concept aan de noordrand van de Betuweroute en de Tielsestraat en de Griftdijk minder zwaar aan te planten.

Tussenzone A15 – Betuweroute

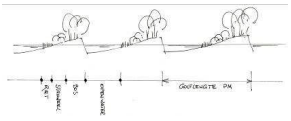
De tussenzone wordt vooral beschouwd als onderdeel van de infrastructuurbundel en minder als deel van het omliggende landschap. Hier biedt De Hoge Brugstraat nog een zekere vorm van ontsluiting.

Centraal in het gebied en meest oostelijk rond Knooppunt Ressen is sprake van recente bosaanleg met een 'harde' natuurdoelstelling. Wanneer we de tussenzone niet meer beschouwen als deel van het omliggende landschap, maar meer als onderdeel van de infrastructuur is tevens een zelfstandige ontwikkeling denkbaar, zoals natuurontwikkeling; aanleg van in de streek passende natuurdoeltypen en habitats;

Tenslotte wordt de alom gewenste verzachting van het beeld van de geluidschermen langs de Betuweroute als doelstelling beschouwd. Dit sluit aan bij de beleidslijn van de regionale studie Gebiedsvisie A15-A12 en vertaling in landschapsplan A15. Mogelijke concepten zijn dan:

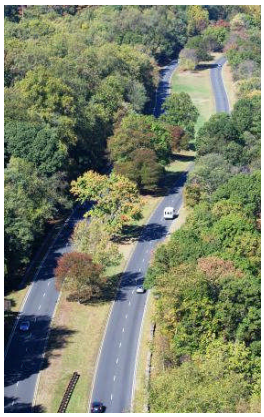
Concept Landschap
Inrichting met als uitgangspunt dat de zone deel uitmaakt van het buiten de infrastructuur aangrenzende landschap. In dat geval staat behoud van het landbouwkundig gebruik centraal. Wel is dit concept te combineren met de beoogde (visuele) verzachting van de Betuweroute, die over de volle lengte een ecologische verbindingszone kan vormen. De Klankbordgroep heeft zich in meerderheid uitgesproken voor de toepassing van dit concept, met name ook om geen grootschalige investeringen te doen in dit deelgebied.

Concept Superberm
Voor de tussenzone staat de beleving vanaf de weg centraal en in functioneel opzicht kan worden voldaan aan de lokale doelstellingen rond waterhuishouding en natuurontwikkeling. Water, rietvelden, struweel en bosachtige beplanting wisselen elkaar af en passen alle naadloos binnen het historische kommenlandschap van de Betuwe.
De Klankbordgroep adviseert aan dit concept geen prioriteit te geven en in ieder geval hier niet in financiële zin de prioriteit naar uit te laten gaan.

Dit sluit een perceelsgewijze herontwikkeling van dit principe niet uit, zeker niet wanneer hiervoor extra middelen gegenereerd kunnen worden die ook niet elders in het gebied kunnen worden ingezet.

Zoom zuidzijde A15

Vooral de beleving vanaf de A15 en de overgang naar de woongebieden in Oosterhout, Slijk-Ewijk en Ressen zijn hier leidend. Realisatie van bedrijventerrein Park15 is reeds in uitvoering genomen. Dit goed doordachte ontwerp gaat uit van inpassing en groene buffers waarmee het bedrijventerrein (landschappelijk, milieukundig) past in de omgeving.

De inpassing aan de noordzijde van Park15 wordt als referentie gebruikt bij de inrichting van de zone tussen A15 en bedrijvenpark De Grift, op het moment dat dit bedrijvenpark in ontwikkeling wordt genomen. Dit omwille van de gewenste samenhang. Evenals de windturbines die op dit moment ritmisch langs de A15 worden gesitueerd, zullen ook de turbines langs Park15 worden opgesteld. De groene zoom met eenduidige inrichting aan de zuidzijde van de A15 draagt hieraan bij.

Inpassing van Park15 aan de overige zijden gebeurt in de vorm van groene buffers. Aan de westzijde middels landschapspark De Danenberg. Aan de zuidzijde een mozaïeklandschap met water, elzenhagen, dijklichamen en een kleinschalige en diverse inrichting. De zone is gedeeltelijk toegankelijk voor langzaam verkeer, fietsers en voetgangers. Onder andere via utilitaire en/of recreatieve routes die het bedrijventerrein verbinden met omliggend gebieden en structuren.

Afslag 38, waar de Griftdijk op de A15 aantakt, zou een verzorgde entree voor Nijmegen-Noord en Elst moeten worden. Hier ontmoeten stad en landschap elkaar en wordt een inrichting beoogd met parkachtige allure. Het beeld van een riant in het groen gelegen Parc-way vormt een gepaste inspiratiebron.

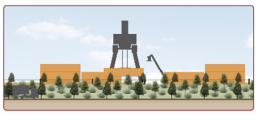
Voorgaande keuzes zijn besproken en aan twee schetstafels getekend. Het volgende beeld toont het resultaat van één van beide schetstafels.

Overigens werd een nadere toelichting op enkele specifieke initiatieven (reconstructie afslag 38 en RTG) gemist, zodat werd afgesproken, dat dit bij de volgende bijeenkomst ruimschoots aan de orde zou komen.

Resultaat van een van de schetstafels

Voor een nadere toelichting op de eerste werkatelier wordt verwezen naar **bijlage 5** 'Nieuwsbrief 1'

Werkatelier 2

Op deze tweede werkbijeenkomst op 25 april is door vertegenwoordigers van initiatiefnemers nader ingegaan op het hoe en waarom van de gemaakte keuzes bij de planvoorbereiding van RTG en de reconstructie van afslag 38. Aangezien nog niet voor elke oplossing een variantkeuze is gemaakt, blijft sprake van bepaalde onzekerheden. Dit bevestigt het belang van het Ruimtelijk kwaliteitskader, dat robuust is en voldoende flexibel om meerdere varianten in te kunnen passen, afhankelijk van het gevolgde scenario.

Vervolgens zijn enkele uitwerkingen van een mogelijke conceptueel model (kwaliteitskader) gepresenteerd, waarbij ruim aandacht is geschonken aan een aanpak om de afschermende werking van beplanting, die tijd nodig heeft om zich te ontwikkelen, van meet af aan zo effectief mogelijk te maken.

Daarna is groepsgewijs, aan de schetstafels de gelegenheid gebruikt om op de ideeën te reageren en eventueel alternatieve oplossingen te schetsen. Deze avond heeft voldoende stof opgeleverd om het concept verder aan te scherpen. Een belangrijke conclusie uit die avond was, dat het wenselijk is om het Ambitiedocument verder uit te werken in een Ruimtelijk kwaliteitskader en een Gebiedsagenda, zodat zowel ruimtelijke aspecten als onderzoeksvragen op het gebied van milieu, financiën, eigendomsposities etc. benoemd konden worden.

Zie verder **bijlage 5** 'Nieuwsbrief 2'

Werkatelier 3
De derde werkbijeenkomst is gehouden op 31 mei. Daarbij is na een inleidend deel een presentatie gegeven van de verdere uitwerking van het Ruimtelijk kwaliteitskader en de Gebiedsagenda. Het Ruimtelijk kwaliteitskader is verdergaand uitgewerkt en met details en doorsneden geïllustreerd.

Tijdens de verschillende sessies kwamen regelmatig aspecten aan de orde die op dat moment (nog) niet relevant waren voor het Ruimtelijk kwaliteitskader, maar die wel van groot belang zijn bij de verdere ontwikkelingen en/of de communicatie daarover. Deze thema's hebben een plek gekregen in de Gebiedsagenda. In de Gebiedsagenda zijn uiteindelijk 13 onderzoeksvragen geformuleerd (zie verder **bijlage 5** 'Nieuwsbrief 3').

Deze Gebiedsagenda geeft een overzicht van zaken, die nog om nadere uitwerking vragen. Of bijvoorbeeld nog niet konden worden opgenomen in het Ruimtelijk kwaliteitskader, omdat ze nog om nader onderzoek, of een bestuurlijke uitspraak vragen.

Met de Gebiedsagenda worden deze opgaven als "nog uit te voeren taak" in herinnering gehouden, ten behoeve van opstellen van de Gebiedsvisie of (als onderdeel van de uitvoeringsagenda) bij de Gebiedsvisie, t.b.v. verdere uitwerking en/of onderzoek op haalbaarheid. De Gebiedsagenda wordt door de gebiedsregisseur gehanteerd als vertrekpunt voor verder overleg.

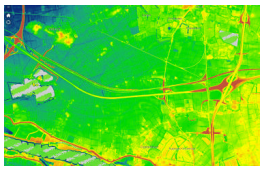
In hoofdstuk 5 'Gebiedsagenda' wordt een overzicht gegeven van nog uit te voeren taken en in beeld te houden aandachtspunten.

3. PLANGEBIED

Voor een uitgebreide omschrijving van de inventarisatie en analyse van het landschap wordt verwezen naar het achtergronddocument Inventarisatie en Analyse.

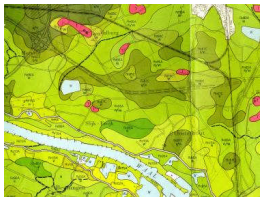
3.1. Landschap

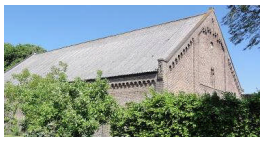
Bodem en water

Het ten noorden van de Waal gelegen plangebied bestaat voornamelijk uit rivierkom- en oeverwalachtige vlakten, met daarin een aantal hoger gelegen donken. Hierop heeft de eerste bewoning plaatsgevonden.
Door de latere aanleg van een uitgebreid stelsel van watergangen (zgn. pijpen, zegen en leigraven) is het gebied ontwaterd en geschikt gemaakt voor landbouw.
De bodem in het plangebied bestaat uit rivierkleigronden, met een verschillende samenstelling. Het meest voorkomend is de kalkhoudende lichte klei met homogeen profiel.

Landschapstypologie

Op de oeverwallen en donken ontstonden de eerste woongebieden. De lagere terreindelen bestonden aanvankelijk uit ontoegankelijk moerasbos, en na de aanleg van een ontwateringsstelsel in toenemende mate gebruikt als weide- en hooiland. Door ruilverkaveling werd het landbouwkundig gebruik van het kommenlandschap verder geoptimaliseerd. Oprukkende bebouwing, veranderende vormen van landbouw en grootschalige infrastructuur hebben vervolgens grote invloed gehad op het beeld en de beleving van dit landschap.

Historie en archeologie

Van historisch belang zijn de oudere topografische elementen, zoals de bewoningslinten Eimeren en Reeth en de bewoningsplaatsen op de donken, zoals Huis De Haar en Huis Reeth. Ook het afwateringsstelsel, bestaande uit zegen en pijpen is al eeuwen oud, zoals de Mermsche Zeeg, Verloren Zeeg en Elsterveldse Zeeg. Ook de Griftdijk vormt een waardevolle historische lijn in het landschap.
In en rond de historische woongebieden geldt een hoge archeologische verwachtingswaarde.

Ecologie

Op de nattere delen komen van nature bostypen voor met soorten als schietwilg, zwarte populier en es in de boomlaag. Zwarte els komt ook voor op plaatsen waar sprake is van enige veenvorming. Andere soorten zijn: katwilg, amandelwilg en soorten als sleedoorn en meidoorn. Op de drogere delen komen meer de eik, iep, esdoorn en linde voor, met struikvormers als sleedoorn, meidoorn, egelantier en kornoelje.

3.2. Stedenbouwkundige structuur en infrastructuur

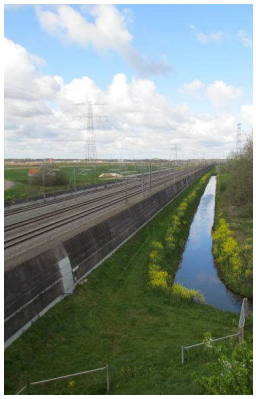
Woongebieden

De allereerste sporen van menselijke bewoning liggen op de hogere delen van het landschap; hier liggen de historische routes en oudste bewoningsplaatsen. De huidige woongebieden, zoals Eimeren, Reeth, Ressen, Slijk-Ewijk en Oosterhout zijn alle gevestigd op basis van de lokale, vaak historische routes door het gebied.

Ook toen latere dorpsuitbreidingen en bedrijfsontwikkelingen plaatsvonden, bleef een hechte relatie met het lokale wegenpatroon (en daarmee met het landschap) bestaan. De oriëntatie van deze gebieden is vrijwel zonder uitzondering naar binnen gericht, op de lokale ontsluitingsstelsels.

(Boven)regionale infrastructuur

Van meer recente datum zijn de grootschalige verbindingslijnen, zoals de (reizigers)spoorlijn, A15, Betuweroute en bijvoorbeeld de hoogspanningsleidingen. Deze regionale en nationale verbindingen overstijgen de schaal van het lokale en daarmee hebben ze zich losgemaakt van het landschap; ze nemen een autonome positie in.

Bedrijvenparken

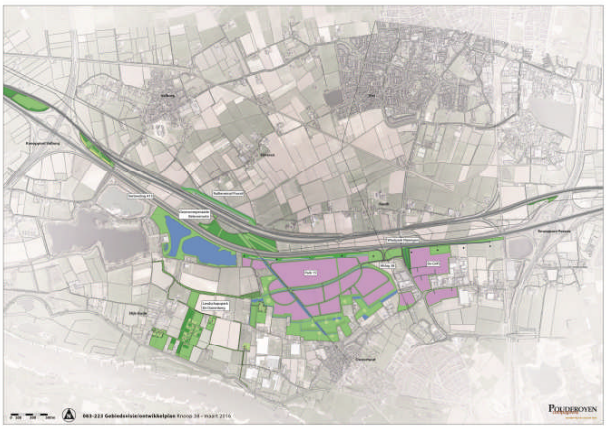
De jongste stedenbouwkundige ontwikkelingen, de bedrijvenparken Park15 en mogelijk op termijn De Grift vestigen zich aan deze autonome elementen en maken zich daarmee eveneens los van de oorspronkelijke landschapsstructuur. De hoofdoriëntatie van deze terreinen richt zich dan ook op de A15, die weliswaar de primaire vestigingsvoorwaarde vormde, maar die geen functie heeft voor de ontsluiting.

3.3. Initiatieven en plannen

De verschillende initiatieven en plannen zijn:

- Landschapspark de Danenberg (zuidzijde A15);
- Bedrijvenpark Park15 (zuidzijde A15);
- Windturbinepark (zuidzijde A15);
- Aanpassing afslag 38 (ter hoogte van Griftdijk);
- Verbreding A15 (gehele traject).
- Mogelijk op langere termijn bedrijvenlocatie De Grift (zuidzijde A15);
- Mogelijk RTG Railterminal Gelderland (Betuweroute, nabij het CUP);

De ontwikkelingen zijn in beeld gebracht en vormden de onderlegger voor verdere visievorming (zie ook **bijlage 2**).

Plangebied met ingetekende initiatiefplannen

4. RUIMTELIJK KWALITEITSKADER

Inleiding

Voorgaande concepten zijn vertaald in het Ruimtelijk kwaliteitskader (zie **bijlage 3**), dat is opgebouwd rond de 3 min of meer afzonderlijk te beschouwen deelopgaven:

- Landschapszone Eimeren – Reeth – Ressen;
- Tussenzone A15 / Betuweroute;
- Zoom Zuidzijde A15.

Onderstaand volgt een beschrijving van de door de klankbordgroep voorgestelde invulling van het Ruimtelijk kwaliteitskader.

4.1. Landschapszone Eimeren – Reeth – Ressen

Agrarisch gebruik

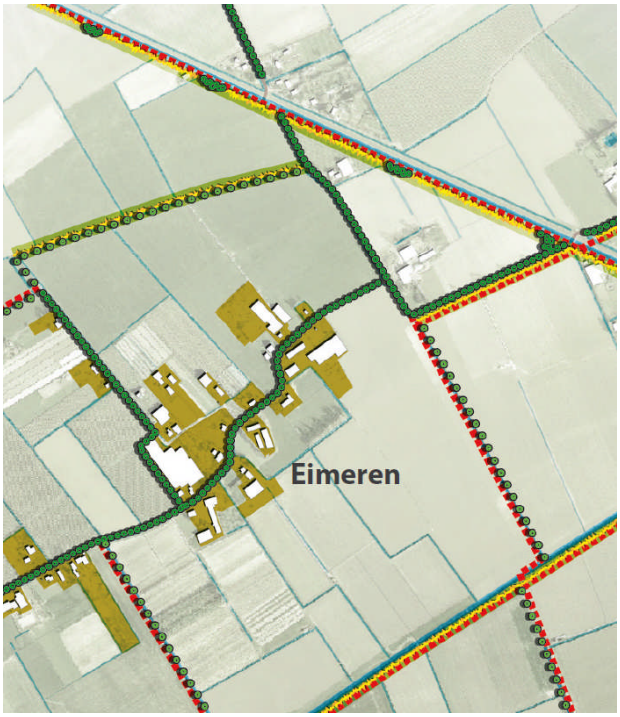
Het landschap zoals we dat nu kennen is het resultaat van jarenlang agrarisch grondgebruik. Instandhouding van dit landschap vraagt dus instandhouding van het agrarisch gebruik. De primaire functie van het gebied is dan ook landbouwkundig van aard, zij het niet exclusief. Want daarnaast is het landschap ook een belangrijk onderdeel van onze leefwereld, is het landschap het decor voor het wonen en vormt het een fijn uitloopgebied voor de mens en een waardevol leefgebied voor plant en dier. Getracht zal worden deze functies te verenigen in een landschappelijke ontwikkeling, die voortzetting van het agrarisch gebruik goed mogelijk maakt en die tevens bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit die zo belangrijk is voor de bewoners. Zeker nu met tal van ingrijpende ontwikkelingen langs A15 en Betuweroute rekening moet worden gehouden; ontwikkelingen die om een ruimtelijk optimale inpassing vragen.

Verdichting landschappelijk weefsel

Het huidige open landschap wordt voorzien van coulissen, zodat een zekere ruimtelijke geleding ontstaat. De ruimtelijke beleving wordt gevarieerder en het gebied krijgt meer “diepte”.

Zware laanbeplantingen markeren de oude hoofdroutes; de Tielsestraat/Valburgseweg en Griftdijk worden – voor zover die niet al aanwezig is - voorzien van een monumentale laanbeplanting. De overige wegen en lijnen in het landschap zijn van lagere orde en krijgen een meer transparante beplanting.

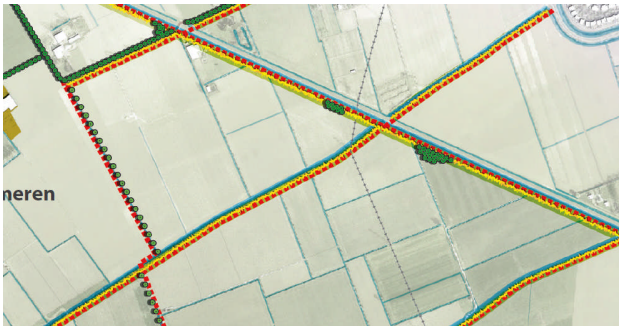
Door aanleg van fiets-, wandel-, ruiter- en struinpaden wordt het landschap toegankelijker en ontstaan tal van mogelijkheden voor dorps-ommetjes. Door langs deze paden, die deels al aanwezig zijn in de vorm van perceelsontsluitingen, een transparante bomenrij aan te brengen kan het beoogde coulissenlandschap ontstaan.

Fragment met lanen, paden etc. tussen Eimeren en Valburg

Door oude kerkenpaden (Valburg-Eimeren) weer in ere te herstellen, krijgt het landschap iets van de oorspronkelijke cultuurhistorische waarde terug. Ook kunnen wellicht schouwpaden, onderhoudspaden langs de spoorlijn Elst-Tiel, wegbermen, etc. mede worden ingezet als route voor recreatief medegebruik. Verder wordt langs de hoofdwatergangen in het gebied, de zegen, een stelsel van moeraszones aangebracht. Hier ontwikkelt zich vervolgens een natuurlijke oevervegetatie, waaronder rietkragen, waarmee deze 'blauwe' linten in het landschap ook duidelijk zichtbaar worden.

Door alleen hoogopgaande beplanting langs de verschillende routes aan te brengen en langs de zegen uitsluitend moerasvegetatie en laag struweel te ontwikkelen ontstaat een gedifferentieerd beeld. Behalve dat een verschil in belevingswaarde tussen paden en zegen ontstaat, kan langs de zegen ook verdere landbouwkundige beperkingen (ruimte-gebruik, voedselconcurrentie, bladval, schaduwwerking) worden voorkomen.

Fragment versterking Betuwelijn en watergangen tussen Reeth en Elst

Als langs de spoorlijn Tiel-Elst een fietspad wordt aangelegd, kan hierlangs pluksgewijs een lint van struweel worden aangebracht, dat als landschappelijk decor dient, maar tevens een comfortabel windscherm vormt. Dit pad vormt vanaf Valburg en Eimeren een veilig alternatief voor de huidige (school)route langs de smalle Reethsestraat. Behalve dat het gebied ruimtelijk interessanter en toegankelijker wordt, toont het ook als decor voor het wonen (o.m. Valburg, Eimeren, Reeth, Elst) een fraaier landschapsbeeld met meer gelaagdheid en perspectivische diepte.

In het gebied zuidelijk van de A15 wordt langs de Rietgraaf een recreatieve en ecologische verbinding voorgestaan vanaf de Stationsstraat naar Park15. Daarmee wordt een koppeling gelegd naar de groenzone en route door Park15 (reeds voorzien) naar de groen- en recreatiestructuur binnen plan Danenberg. Aan de zuidzijde van de Stationsstraat sluit deze routing aan op de wandel- en fietspaden die via het sportpark naar de Oude Groenestraat en de omliggende woonwijken lopen.

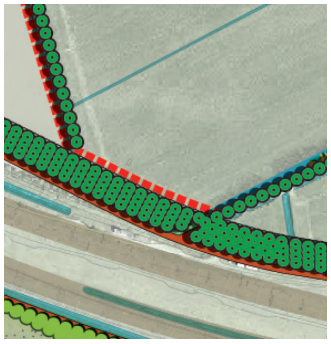

Versterking Rietgraaf (oostelijk) en verbinden met Danenberg (westelijk)

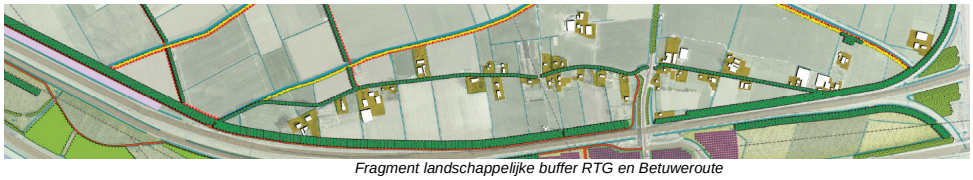
Waterhuishouding

Langs de hoofdwatergangen wordt een stelsel van natuurvriendelijke oevers gerealiseerd. Dit zijn de eerder genoemde moeraszones waar zich een natuurlijke oevervegetatie ontwikkelt, die het zelfreinigend vermogen van de watergang versterkt. Tevens ontstaat zo een belangrijke bufferruimte voor overtollig water, dat tijdens hoogwaterpieken tijdelijk kan worden geborgen. De uitgegraven grond kan als grondplateau (lage grondwal) naast de watergang dienen als basis voor een beplanting), al of niet in combinatie met een pad. Zo hoeft geen grond te worden afgevoerd en ontstaat een waardevol overgangsmilieu tussen laag en hoog (nat en droog).

Afscherming Betuweroute, CUP en Railterminal RTG

Realisatie van het RTG en de bijbehorende ontsluiting voor de containerauto's betekent een ingreep in het woonmilieu rond Reeth en in mindere mate in Eimeren. De komst van het RTG, maar ook de beoogde realisatie van windturbines langs de A15 vraagt dan ook om robuuste afschermende maatregelen. Door de klankbordgroep is aangegeven dat hier een robuuste landschappelijke buffer moet worden gerealiseerd; een grondwal met bosachtige beplanting, die het zicht op de Betuweroute en het RTG en CUP afschermt, maar die ook geluid en eventueel stofhinder weert. Deze zone zou een aaneengesloten structuur van wallen en beplanting moeten vormen vanaf het aan de westzijde te realiseren compensatiebos voor verbreding van de A50 op landgoed De Mellard bij knooppunt Valburg (A15-A50) tot aan de oostelijk gelegen aansluiting van Betuweroute op het spoor Arnhem – Nijmegen, waar ook reeds inrichtingsmaatregelen met wallen en beplanting zijn getroffen.

Fragment landschappelijke buffer RTG en Betuweroute

Met de klankbordgroep is detaillering en uitwerking gegeven aan deze groenzone. De bijbehorende ruimtelijke dwarsprofielen, de groeistadia die met verschillende beplantingsvormen kunnen worden bereikt en de mate waarin met de voorgestane beplanting zichten kunnen worden afgeschermd, is weergegeven in het profielenblad en de aanzichten RTG (zie **bijlage 6**).

Voor de ontsluiting van de RTG zijn meerdere varianten opgenomen in de Gebiedsagenda. Met al deze varianten wordt in het Ruimtelijk Kwaliteitskader rekening gehouden door onder andere voldoende afstand te scheppen tussen het spoor en de wallen met opgaand groen.

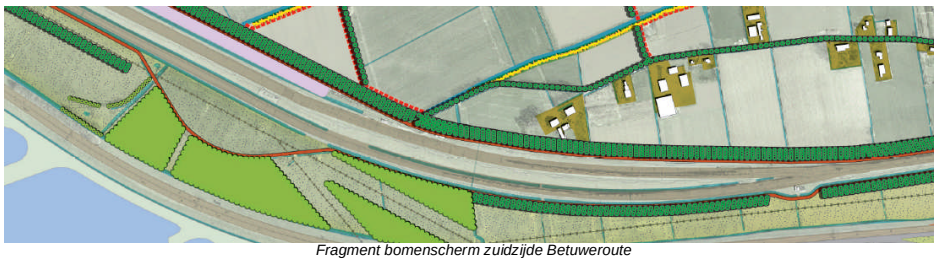
In de praktijk kan deze vrije zone dienen als beheerpad en calamiteitenroute, ook als de ontsluitingsweg elders wordt getraceerd.

Verder verdient het aanbeveling om samen met de bewoners / grondgebruikers na te gaan of met name in de woonzone langs Reethsestraat en Wolfhoeksestraat en in de zones rond Eimeren en Ressen verdichting mogelijk is met tuin- en erfbeplanting, de aanleg van huisboomgaarden en bijvoorbeeld beplantingssingels op perceelsranden. Dit leidt plaatselijk tot landschappelijke versterking en draagt bij aan de inpassing en afscherming van de windturbines en de infrastructuurbundel van Betuweroute en A15. De mogelijk toe te passen principes zijn schematisch weergegeven in **bijlage 7**. Om de ruimtelijke werking van zowel de landschappelijke buffer als beplanting dichter bij de erven inzichtelijk te maken, is het profielenblad Reeth (zie **bijlage 8**) en het profielenblad Ressen uitgewerkt (zie **bijlage 9**).

4.2. Tussenzone A15 / Betuweroute

Ruimte voor landbouw

Direct langs De Hoge Brugstraat wordt een smalle terreinstrook ingeplant met een meervoudige bomenrij. In samenhang met de bestaande watergang ontstaat dan een sterke ecologische verbinding in oost-westrichting. Daarbuiten blijven dan grote delen van dit tussengebied beschikbaar voor landbouwkundig gebruik. Ruimtelijk levert dit een betrekkelijk open en grootschalige landschapszone op langs dit deel van de A15, waarbij wel een zekere verzachting van het beeld van de Betuweroute plaatsvindt. Hiermee wordt bovendien goed aangesloten bij de regionale beeldkwaliteitstudie Gebiedsvisie A15-A12, die voor dit gebied in de aanleg van een boomplantage voorziet met strak in het gelid geplante bomen. Nader onderzoek is vereist naar de bepalingen omtrent obstakelvrije zones rond hoogspanningsleidingen (vooralsnog wordt uitgegaan van maximaal 9 meter planthoogte). Situering van plantvakken en boomsoortkeuze (m.n. vanwege de hoogte) kan hierop worden afgestemd. Indien de bomen zuidelijk van De Hoge Brugstraat worden geplant, staan deze op voldoende afstand van het spoor (afstand is dan meer dan 20 meter uit het hart van het buitenste spoor, in verband met bladval, takbreuk etc).

Fragment bomenscherm zuidzijde Betuweroute

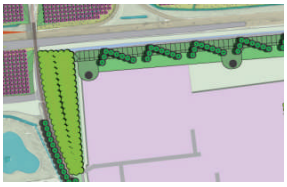
Gelders NatuurNetwerk

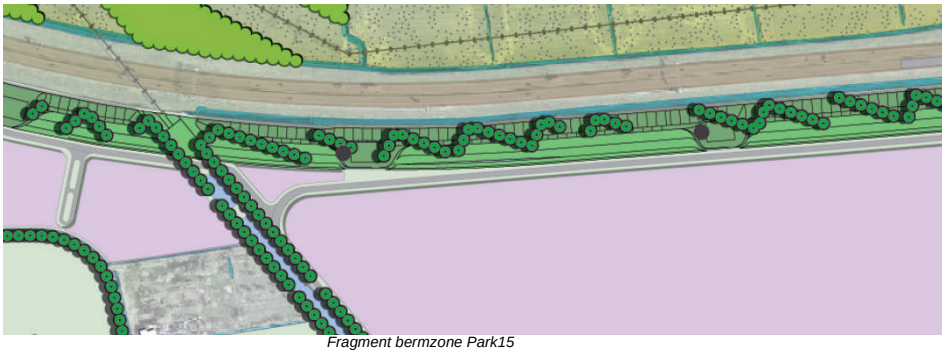
Deze oplossing leidt ertoe, dat de hier reeds aangelegde jonge boselementen (status Gelders NatuurNetwerk) worden verbonden met groenelementen bij knooppunt Valburg en rond de spoorkruising Betuweroute / lijn Arnhem – Nijmegen..

4.3. Zoom Zuidzijde A15

Voorgrond Park15

De inrichting van dit gebied is reeds in uitvoering genomen met direct de realisatie van een grondwal die vanaf de A15 gezien, met een flauw hellend talud een rustige voorgrond gaat vormen voor de erachter gelegen bedrijfspanden. De achter de wal gelegen ontsluiting met parkeervoorzieningen en de voorterreinen van de bedrijven wordt zo aan het zicht van de passant onttrokken. Tussen de wal en de A15 ligt een brede watergang.
De met gras begroeide wal vormt straks een robuuste basis voor de opstelling van een aantal windturbines. Ook wordt hier voorzien in boombeplanting die in diagonale haakopstellingen worden geplaatst op het talud.

Fragment bermzone Park15

Voorgrond De Grift

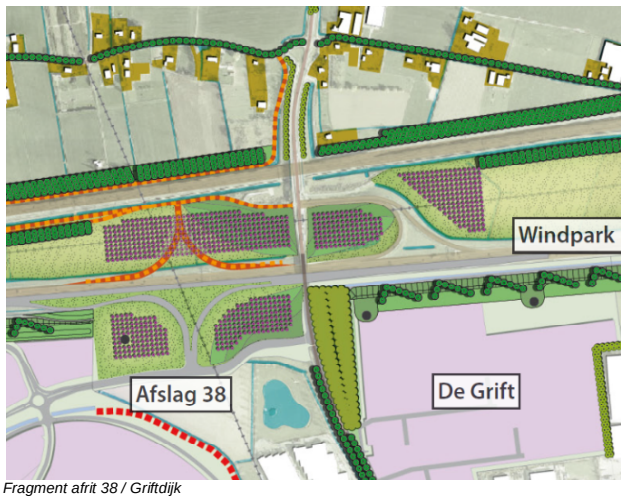
De ruimte tussen de A15 enerzijds en de bedrijventerreinen Park15 en mogelijk bedrijventerrein De Grift anderzijds heeft veel overeenkomsten. Ook de stedenbouwkundige structuur die haar voorzijde richt naar de A15 is gelijksoortig. Een open groene zone biedt ook hier zicht op de voorzijde van representatieve bedrijfsgebouwen. Bovendien wordt ook hier een aantal windturbines geplaatst. Om tot een sterk samenhangend beeld te komen wordt voorgesteld om de presentatiezijde van Bedrijvenpark De Grift op dezelfde wijze in te richten als bij Park15. Aansluitpunt 38 / Griftdijk vormt hierin een verbijzondering (zie hierna).

Windturbines

De windturbines worden in een lijnopstelling geplaatst die globaal het lengteprofiel van de A15 volgt. De masthoogte bedraagt ca. 100 meter, evenals de rotordiameter. De waardering van het hiermee opgeroepen beeld is divers; mooi, of lelijk is hierbij persoonlijk gebonden en de direct omwonenden krijgen te maken met de visuele effecten ervan. Landschappelijke middelen zijn er om binnen het project tot verzachting of inpassing van het beeld te komen. Ook kan nagegaan worden of binnen de directe woonomgeving maatregelen denkbaar zijn. Dit geldt in principe in het gehele studiegebied, maar uiteraard met nadruk op de buurtschappen Eimeren, Reeth en Ressen. Gedacht kan worden aan de versterking van tuin- en erfbeplanting, het aanbrengen van laanbomen langs wegen, boomgaardpercelen etc. Door verdichting van het ruimtelijk beeld rond de woningen na te streven, kan het zicht op de turbines al naar gelang de individuele bewonerswensen worden beperkt. In samenspraak met de bewoners zal worden nagegaan of het eigen perceel mogelijkheden biedt en hoe desgewenst een bijdrage kan worden geleverd aan de gewenste afscherming (zie verder hoofdstuk 5 Gebiedsagenda en **bijlage 7**).

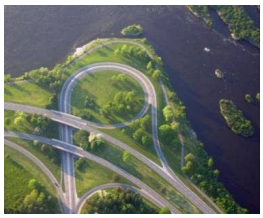
Afslag 38

Tussen beide bedrijvenparken in ligt het verkeerskundig knooppunt waar de aansluiting van het lokale wegennet op de A15 wordt geregeld. De vormgeving van het aansluitpunt zal in de loop van de tijd worden aangepast aan de verwachte toename van de verkeersintensiteit.

Fragment afrit 38 / Griftdijk

De landschappelijke inbedding van dit knooppunt wordt opgevat als een parkachtig milieu, dat met een zekere flexibiliteit de groei van het verkeerssysteem toestaat. Het huidige aansluitpunt kent een ruimtelijk onsamenhangend beeld, vanwege de slechte en versnipperde kwaliteit van de bestaande groenelementen. De ruimere omgeving van het aansluitpunt wordt eenduidig ingericht, bijvoorbeeld als boomplantage of clustering van boomvelden, waarmee het wegbeeld een parkachtige sfeer krijgt. met inachtneming van de zichtbaarheid van de entree van Park15, waarvoor beeldkwaliteitseisen zijn uitgewerkt.

Om het sfeerbeeld nader te illustreren kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een boomgaard van walnoten of wilde kers. Als hiervoor voldoende ruimte wordt genomen kan op glooiende grasvlakken een groot aantal bomen worden geplant. De zachte glooiingen ontstaan door modellering van de huidige cultuurtechnische taluds rond het knooppunt met overtollige grond uit de in uitvoering zijnde projecten. Het rastervormige plantverband van identieke bomen legt een direct verband met de voor dit gebied kenmerkende boomgaarden en/of populierenpassen.

In de verdere uitwerking hiervan dient in het bijzonder aandacht te zijn voor de kavels bij de entree van Park15. Deze hebben in het beeldkwaliteitsplan een specifieke rol en moeten derhalve als zodanig goed en direct zichtbaar blijven bij het benaderen van het bedrijvenpark.

Bij eventuele verplaatsing van de op- en afrit aan de noordzijde van de A15 naar de westzijde van de Griftdijk, kan hierin ruimte worden maakt voor de nieuwe infrastructuur, zonder dat het ruimtelijk concept van de gaard geheel verloren gaat.

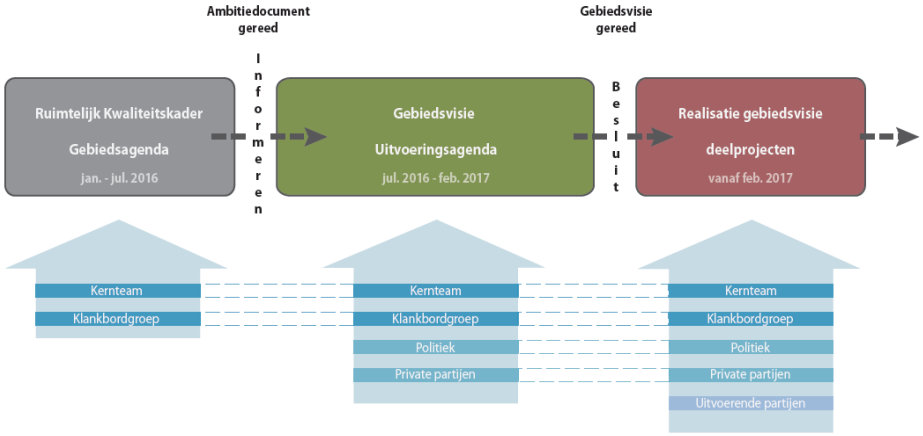

5. GEBIEDSAGENDA

In samenspraak met de Klankbordgroep is een visie uitgewerkt in de vorm van voorgaand Ruimtelijk kwaliteitskader. Er moet, om invulling te geven aan dit ruimtelijk beeld, nog veel verder uitgezocht worden. Dat doen de provincie, gemeenten en initiatiefnemers in samenspraak met de Klankbordgroep Knoop 38.

De verdere uitwerking op onderdelen moet leiden tot een keuze in varianten die nu nog voorliggen, nader onderzoek en concrete plannen. Als de uitwerking gereed is, kan deze worden vastgelegd in een bestemmingsplan of structuurvisie en praktisch worden uitgevoerd of gerealiseerd. Belangrijk is dat daarbij tevens wordt bepaald hoe beheer en onderhoud wordt ingevuld.

De komende periode (tweede helft 2016) zal worden benut om de deelopgaven uit voorliggende Gebiedsagenda te concretiseren tot een Uitvoeringsagenda, waar naar verwachting begin 2017 bestuurlijke besluitvorming over kan plaatsvinden. In de Uitvoeringsagenda worden projectdefinities opgenomen met ondermeer de projectbeschrijving, de uitgangspunten en randvoorwaarden, de projecttrekker, een globale kostenraming, de planning, etc. De projecten en financieringsmogelijkheden etc. worden daarbij niet alleen per deelproject maar ook in onderlinge samenhang bezien.

Proces

Hierna zijn de met de klankbordgroep geagendeerde acties uitgewerkt.

5.1. Afslag 38 – ontwerpopgave Reethsestraat - Stationsstraat

5.1.1. Doelstelling

Om Park15 op een goede manier te ontsluiten wordt in 2016 de tweede fase van de zuidelijke aansluiting op de Griftdijk gerealiseerd. Deze tweede fase aansluiting is opgenomen in het Ruimtelijk kwaliteitskader. Het doel is om tevens snel een ruimtelijk eenduidige inrichting te creëren, bijvoorbeeld de voorgestelde boomgaard, die het knooppunt van infrastructuur ruimtelijke samenhang geeft. Dit als 'no-regret maatregel': een op zichzelf goede ruimtelijke oplossing voor de huidige fase die eventuele toekomstige optimalisatie en aanpassing van de infrastructuur niet in de weg zal staan en ook geen onnodige desinvestering vraagt. Door de klankbordgroep is het ruimtelijk concept van de 'boomgaard' als mogelijke oplossing aangereikt om de entreefunctie (aansluiting rijksweg op regionaal net) vorm te geven.

De komende jaren zal de ontwikkeling van het verkeer worden gevolgd door te monitoren. Nog voordat aanpassing van de verkeersstructuur (fase 3) als noodzakelijk wordt voorzien, zal een definitief ontwerp worden uitgewerkt, waarbij de volgende uitgangspunten worden ingevuld:

- Een goede en veilige fietsverbinding parallel aan de Griftdijk, rekening houdend met de wens van een snelfietsroute tussen Nijmegen en Elst;
- Waar mogelijk reduceren van het aantal afslagen en toeritten in het tracégedeelte vanaf de Reethsestraat (noordzijde) tot aan de Stationsstraat (zuidzijde);
- Logische samenhang in ontsluiting van Park15, De Grift, RTG en op- en afritten A15 en nagaan of eenduidige kruisingen kunnen worden gerealiseerd;
- Nagaan of een verlegde noordelijke op- en afrit van de A15 (naar westzijde Griftdijk, zoals als alternatief getekend in het Ruimtelijk kwaliteitskader) leidt tot een verkeerskundig verbeterde situatie;
- Ontwerp voor een integraal samenhangende ruimtelijke omgeving waarin de verkeersoplossing is opgenomen en zich kan doorontwikkelen;
- Nader bezien van deelaspecten zoals de waarde van het roekenbos, de plas bij bedrijvenpark Rietgraaf, afstemming op beeldkwaliteitplan Park15, etc;
- E.e.a. uitwerken met inachtneming van grondposities, planexploitatie, ecologische waarden etc.

5.1.2. Actoren

- Gemeenten Nijmegen en Overbetuwe, Provincie, Rijkswaterstaat, Giesbers, Ondernemersvereniging de Rietgraaf, Dorpsraad en Wijkraad Oosterhout; onderzoek, ontwerp en uitvoering mogelijke aanpassingen tussen Reethsestraat en Stationsstraat, in overleg met de klankbordgroep;
- Klankbordgroep; meedenken en inbrengen van belangen voor o.m. fietsveiligheid, verkeersafwikkeling en varianten voor auto-ontsluiting.

5.1.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Een projectvoorstel om te komen tot een integraal goede ontwerpoplossing voor de afwikkeling van vrachtverkeer, personenverkeer en fietsverkeer in een ruimtelijk samenhangende en representatieve omgeving; de entree van de regio Arnhem Nijmegen.

5.2. Ontsluitingsvarianten RTG

5.2.1. Doelstelling

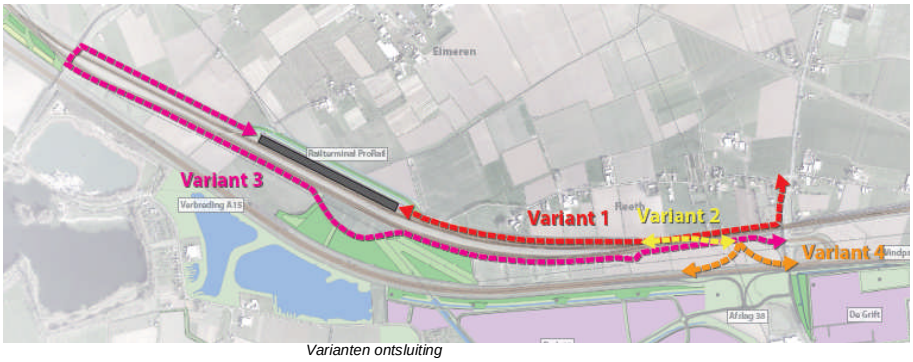

Indien het RTG doorgang vindt, zal de wijze van ontsluiten nader uitgewerkt moeten worden. Het Ruimtelijk kwaliteitskader laat voor de nu voorziene varianten voldoende ruimte. Een nadere verkeerskundige en milieukundige afweging (belang omwonenden) dient plaats te vinden. De doelstelling is om in nauwe samenspraak met omwonenden de ruimtelijke, milieukundige, verkeerskundige en planexploitatieve aspecten op een rij te zetten en een gefundeerde keuze te maken tussen de ontsluitingsvarianten.
Een aspect dat hierin meegenomen kan worden is de eventuele mogelijkheid om in deze verkeersoplossing tevens de verbinding van Valburg naar afslag 38 te integreren, zodat het doorgaand verkeer op de Reethsestraat wordt beperkt.

De wijze van ontsluiting van het RTG heeft belangrijke effecten op de leefbaarheid. In het Ruimtelijk kwaliteitskader wordt vooralsnog rekening gehouden met meerdere varianten, die alle kunnen worden ingepast. Hieronder volgt van elke variant een korte beschrijving (zie **bijlage 10** voor grotere weergave tracés).

<u>Variant 1</u>

De uitbreiding van het RTG en de bijbehorende ontsluiting voor de containerauto's legt een claim op de (achterzijde van de) percelen aan de zuidzijde van de Reethsestraat. Het RTG heeft echter geen enkele relatie met het landelijke woonmilieu Reeth. Vandaar dat de eerder genoemde robuuste boswal hier van groot belang is voor het behoud van de landelijke woonkwaliteiten in Reeth. De weg dient in deze variant achter (zuidelijk van) de wal te worden aangelegd.

Varianten ontsluiting

Variant 2

Vanaf het RTG zou wellicht ook een ontsluiting in oostelijke richting via een fly-over of dive-under de Betuweroute kunnen aansluiten op de Griftdijk. Hierbij blijft de bij variant 1 genoemde afschermende boswal van gelijk belang. Extra aandacht vraagt de inpassing van de eventuele fly-over en aanlooptaluds, zowel landschappelijk als milieukundig. Bij een dive-under is dit van minder belang.

Variant 3

In plaats van een ontsluitingsweg vanaf het RTG in oostelijke richting kan deze ook naar het westen leiden en via het viaduct in de Tielsestraat aansluiten op De Hoge Brugstraat tussen spoor en A15. Een extra aansluitpunt op de Griftdijk leidt het containerverkeer vervolgens naar het autosnelwegennet. Zo kan het woonmilieu rond de buurtschap Reeth maximaal worden ontzien.

Variant 4

Deze variant gaat uit van de oplossing, zoals aangegeven in variant 3, maar dan met een directe aansluiting op de noordelijke op- en afrit van de A15. De Hoge Brugstraat sluit in dit geval direct aan op deze te verplaatsen op- en afrit en op de Griftdijk, recht tegenover de bestaande noordelijke op- en afrit van de A15. De bestaande noordelijke op- en afrit zou in deze variant komen te vervallen. In het Ruimtelijk Kwaliteitskader wordt vooralsnog uitgegaan van realisatie van een ‘gaard’ waarbinnen een te verplaatsen op- en afrit desgewenst kan worden geïntegreerd.

5.2.2. Actoren

- Klankbordgroep en Provincie, Prorail: in overleg varianten uitwerken en voorkeur bepalen;
- Klankbordgroep; meedenken op de afweging, inbrengen van belangen.

5.2.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

De Gebiedsvisie zal ongeveer gelijktijdig worden vastgesteld met het besluit over het al dan niet doorgaan van de realisatie van RTG. Indien RTG doorgang vindt, zal nader planologisch en milieukundig onderzoek worden gestart, waarbij het aspect van de ontsluiting van RTG op een verkeerskundig en milieukundig aanvaardbare wijze, indien mogelijk multifunctioneel (externe ontsluiting Valburg) wordt meegnomen in de onderzoeksopdracht.

5.3. Robuuste afschermende zone noordflank Betuweroute

5.3.1. Doelstelling

Realiseren van een robuuste ruimtelijke en milieukundige afscherming (geluid, licht, stof etc.) van de noordzijde van de Betuweroute en RTG. De daartoe aangedragen oplossing – in afstemming op de definitieve layout van de RTG – kan een wal met beplanting zijn waarachter voldoende ruimte is om de infrastructuur te ontwikkelen. Het doel is deze groenzone ineens op de goede plek aan te leggen zodat deze gedurende enkele tientallen jaren uit kan groeien tot volwaardige groenstructuur, die milieukundig en ruimtelijk voldoende afschermende werking heeft. Gestreefd wordt naar aanleg van deze zone nog voordat de RTG wordt ingericht, zodat de bosvegetatie al enige betekenis heeft nog voordat de RTG in gebruik wordt genomen.

Plaatselijk moet wellicht worden afgeweken van het voorgestane standaardprofiel, bijvoorbeeld daar waar te weinig ruimte is. Een voorbeeld hiervan is meest oostelijk in het gebied waar de Wolfhoeksestraat en Betuweroute bij elkaar komen. Maatwerk is hier noodzakelijk.

5.3.2. Actoren

- Provincie, ProRail en marktpartijen: uitwerken ontwerp, grondverwerking, afstemming lokale grondposities, realisatie en beheer.

5.3.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Een globaal ontwerp en kostenraming. Deze kan verder uitgewerkt worden bij de ontwikkeling van de RTG.

5.4. Erfinrichting Eimeren, Reeth, Ressen

5.4.1. Doelstelling

In het Ruimtelijk kwaliteitskader zijn de erven en (semi-)agrarische percelen binnen de bewoningsconcentraties van Eimeren, Reeth en Ressen uitgelicht. De Gebiedsvisie richt zich hier op een nadere uitwerking waarbij de volgende aspecten in deelontwerpen uitgewerkt kunnen worden:

- Groene stoffering van de erven binnen het bebouwingslint, ter versterking van de landelijke woonomgeving. Dit in de vorm van erfbeplanting, erfrandbeplanting, toevoeging van landschapselementen zoals boomgaarden, singels, hagen, bomenrijen, poelen etc.;
- Maatwerk per erf voor zichtafscherming naar windturbines en infrastructuurbundel Betuweroute, al naar gelang de wenselijkheid per bewoner;

Additioneel kan worden bezien of er delen van percelen verworven kunnen worden (zie aspect grondposities dat hierna is uitgewerkt) om deze om te vormen tot landschapselementen.

5.4.2. Actoren

- Gemeenten: stimulering o.b.v. landschapsbeleid, en provincie Gelderland, regeling Landschap;
- Provincie en gemeenten als initiatoren van keukentafelgesprekken waarin per erf maatwerkoplossingen uitgewerkt worden;
- Initiatiefnemers windparken met omgevingsfondsen;
- Bewoners waarmee de gesprekken worden aangegaan, plannen worden uitgewerkt en worden gerealiseerd.

5.4.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Een verkenning naar de door bewoners gewenste versterking van het landschappelijk woonmilieu en maatwerk zichtafscherming naar windturbines en spoorbundel.

5.5. Lanen en singels

5.5.1. Doelstelling

Versterking van de landschapsstructuur ter vergroting van de landschapskwaliteit, recreatieve belevingswaarde en de ecologische waarde. Dit door lanen en singels zoals aangegeven in het Ruimtelijk kwaliteitskader aan te brengen, danwel bestaande structuren aan te vullen: zwaardere en meer dichte beplanting langs hoofdwegen, transparante beplanting langs routes van lagere orde.

5.5.2. Actoren

- Gemeenten en provincie (langs wegbermen);
- ProRail (langs spoor);
- Agrariërs/particulieren (langs paden en perceelsranden).

5.5.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

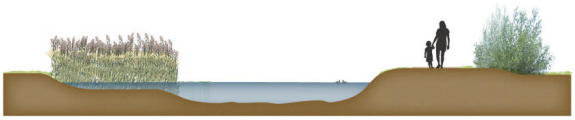
Projectvoorstellen en plannen voor versterking van het landschappelijk casco conform Ruimtelijk kwaliteitskader.

5.6. Weteringen, pijpen en zegen

5.6.1. Doelstelling

Versterking van de hydrologische, ecologische en recreatieve betekenis van watergangen door deze met verbrede ecologische oevers, rietkragen en wandelpaden te verrijken, zoals aangegeven in het Ruimtelijk kwaliteitskader. Onderstaand principe-profiel toont een mogelijke ruimtelijke oplossing.

5.6.2. Actoren

- Waterschap;
- Gemeenten;
- Agrariërs en particulieren;
- Initiatoren (watercompensatieplicht, vrijkomende grond inzetten voor grondwal langs Betuweroute)

5.6.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Projectvoorstellen en plannen voor versterking landschappelijk casco conform Ruimtelijk kwaliteitskader.

5.7. Recreatieve dooradering

5.7.1. Doelstelling

Versterken recreatieve toegankelijkheid van het gehele gebied door realisatie van paden, struinroutes en andere recreatieve verbindingen, herstel kerkenpaden etc. zoals aangegeven in het Ruimtelijk kwaliteitskader.
Tegelijkertijd kunnen kleinschalige recreatieve pleisterplaatsen worden meeontwikkeld en kunstobjecten en informatiepanelen worden geplaatst ter verrijking van de recreatieve aantrekkelijkheid.

5.7.2. Actoren

- Gemeenten en provincie (langs wegbermen);
- ProRail (langs spoor);
- Agrariërs/particulieren (langs paden);
- Waterschap (langs watergangen).

5.7.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Projectvoorstellen en plannen voor versterking routes en opengestelde paden in het gebied, gekoppeld aan het landschappelijk casco conform Ruimtelijk kwaliteitskader.

5.8. Tussenzone A15-Betuweroute

5.8.1. Doelstelling

Voor de tussenzone is het wenselijk de ruimtelijke inpassing van de Betuweroute te versterken en de ecologische verbinding van de bestaande solitaire bosgroepen te realiseren. Dit kan door een ontwerp uit te werken voor het beplantingsscherm langs de Betuweroute. Vooralsnog wordt uitgegaan van een bomemscherm, meerdere rijen dik aan te planten. Deze rijen staan parallel aan De Hoge Brugstraat, eventueel zuidelijk van de hoogspanningslijn indien de ruimte noordelijk daarvan ontbreekt.

In aanvulling hierop kan per agrarisch perceel bezien worden of dit eventueel wordt omgevormd naar open water, bosperceel of andere groene invulling. Dit ter versterking van de landschappelijke, ecologische en hydrologische kwaliteit. Daar dient dan wel een verdienmodel aan ten grondslag te liggen en e.e.a. dient plaats te vinden op basis van vrijwilligheid. Het huidige agrarische grondgebruik blijft passend binnen het Ruimtelijk kwaliteitskader.

Tot slot kan nog worden gezocht naar mogelijkheden om ecologische verbindingen in noord-zuidrichting voor bepaalde diersoorten op te nemen. De A15 en Betuweroute vormen immers een bijna onneembare barrière voor tal van diersoorten. Wellicht kan aanpassing van bestaande duikers in het oppervlaktewatersysteem tot een haalbare oplossing leiden.

5.8.2. Actoren

- Provincie: grondverwerving, planvorming, aanplant en beheer, eventueel over te dragen aan terreinbeherende instantie;
- Waterschap: mogelijk waterdoelen en natte natuur.

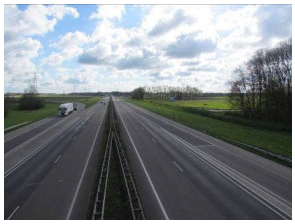
5.8.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Plan voor uitvoering van een plantscherm en eventueel aanvullende inrichtingsmaatregelen conform Ruimtelijk kwaliteitskader.

5.9. Zoom Zuidzijde A15

5.9.1. Doelstelling

Een kwalitatief eenduidige inrichting met als streefbeeld een uniform ruimtelijk beeld conform het Ruimtelijk kwaliteitskader op basis van de ruimtelijke opbouw en ambitie zoals die wordt gerealiseerd ter hoogte van Park15. Dit ruimtelijk beeld zou mee moeten groeien ten oosten van de Griftdijk indien bedrijvenpark De Grift tot ontwikkeling komt. Met de groene inrichting (taluds, water, weiden en bomenrijen) worden tevens de standplaatsen van de windturbines verbeterd ingepast.

5.9.2. Actoren

- Giesbers / Park15;
- Gemeente Nijmegen;
- Initiators windparken.

5.9.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Overeenstemming met Nijmegen over het onttwerp van een eindbeeld conform het Ruimtelijk kwaliteitskader.

5.10. Cumulatieve milieueffecten irt RTG

5.10.1. Doelstelling

In het gebied rond Knoop 38 zijn en worden veel projecten tot ontwikkeling gebracht. Daarbij zijn nog niet de cumulatieve milieueffecten in beeld gebracht. Bij de planologische procedure van de Railterminal Gelderland zullen de cumulatieve milieueffecten van alle ontwikkelingen voor het gebied in beeld gebracht worden met als doel dat een goede bestuurlijke afweging gemaakt kan worden.

5.10.2. Actoren

- Provincie Gelderland (opdrachtgever);
- Rijkswaterstaat (A15);
- ProRail (Betuweroute);
- Park15, Windturbines, Gemeente Overbetuwe, Gemeente Nijmegen.

5.10.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Een projectvoorstel voor het uit te voeren milieueffectonderzoek met daarin de cumulatieve milieueffecten van alle ontwikkelingen in relatie tot de RTG. Dit onderzoek dient ter onderbouwing van een bestemmingsplan.

5.11. Onderzoek naar geluid Reeth / Ressen

5.11.1. Doelstelling

Bewoners in Reeth en Ressen hebben de provincie Gelderland gevraagd om onderzoek te doen naar de werkelijk geluidswaarden. Zij willen inzicht in hoe de individuele berekende waarde zich verhouden tot de gecumuleerde berekende waarden en de werkelijk beleefde situatie.

5.11.2. Actoren

- Provincie Gelderland (opdrachtgever);
- Omgevingsdienst Regio Arnhem/Nijmegen (opdrachtnemer);
- bewoners Reeth, bewoners Ressen.

5.11.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Rapportage met inzicht in cumulatie van berekende waarden, met een toetsing aan geluidmeting (calibratie) en inzicht in de werkelijke beleving van het geluid.

5.12. Verkenning haalbaarheid planuitwerking irt grondposities

5.12.1. Doelstelling

De klankbordgroep heeft aangeven dat het belangrijk is dat de Gebiedsvisie ook haalbaar is. Daarom wordt een verkenning uitgevoerd naar de huidige grondposities en de bereidheid van grondeigenaren om mee te werken aan de planuitwerking van de Gebiedsvisie.
Doelstellingen:

- Inzicht verwerven in de huidige grondposities (zowel niet natuurlijke als natuurlijke rechtspersonen);
- Verkenning mogelijkheden voor aankoop en grondruil; omdat er in de meeste situaties geen titel is voor grondverwerving en –ruil, zal het vooral moeten gaan om vrijwillige kavelruil.

5.12.2. Actoren

- Provincie Gelderland (initiatiefnemer);
- Grondeigenaren.

5.12.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Grondverwervingsplan en kostenraming voor realisatie van (delen van) de Gebiedsvisie.

5.13. Planologische verankering van de gebiedsvisie

5.13.1. Doelstelling

De Gebiedsvisie moet duidelijkheid geven over de ontwikkeling van het gebied op de langere termijn (20 jaar). Dit moet ook planologisch worden verankerd. De vraag is of dit met bestemmingsplannen kan (b.v. voor de RTG, de landschappelijke zones, herziening bestemmingsplan buitengebied) of met b.v. een structuurvisie.

Onderzocht moet worden op welke wijze het beste de planologische verankering van de Gebiedsvisie kan worden vormgegeven, met als uitgangspunt planologische duidelijkheid voor de bewoners in het gebied. Daarnaast kan met een structuurvisie en een bestemmingsplan worden geborgd dat nieuwe ontwikkelingen in het gebied gepaard dienen te gaan met bijvoorbeeld een goede milieukundige en landschappelijke inpassing. Zo zou de realisatie van de RTG middels een voorwaardelijke verplichting in een bestemmingsplan onlosmakelijk verbonden kunnen worden aan de verplichting tot aanleg en instandhouding van een grondwal en bosrand.

5.13.2. Actoren

- Provincie Gelderland (initiatiefnemer);
- Gemeenten Overbetuwe en Nijmegen.

5.13.3. Resultaat bij vaststelling Gebiedsvisie

Een advies over hoe het beste de planologische verankering kan worden vormgegeven. Vervolgens doorwerking in deelplannen op de momenten dat dat mogelijk is.

Brief aan de raad - Regionale Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling . . .

Ingekomen stuk D8 (PA 12 oktober 2016)

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
27 september 2016	MO10/16.0007787	Angela Koopmans
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Regionale Aanpak Huiselijk geweld en Kindermishandeling Gelderland-Zuid		(06) 52776699

Geachte leden van de Raad,

Tijdens de kamerronde van 25 mei jl. hebben wij u de volgende toezegging gedaan: "*De raad ontvangt in het 3e kwartaal het uitvoeringsprogramma 'huiselijk geweld en kindermishandeling' (incl. preventie) op basis waarvan een bespreking in de raadskamer over de gehele ketenaanpak plaats kan vinden."* Ten behoeve van deze bespreking ontvangt u bijgaand de Regionale Aanpak Huiselijk geweld en Kindermishandeling Gelderland-Zuid 2017-2020. Aan de doorvertaling van deze regionale aanpak naar de lokale agenda voor de gemeente Nijmegen wordt de laatste hand gelegd.

- Onze ambitie is gericht op het aanbrengen van samenhang en samenwerking in de keten Huiselijk geweld en Kindermishandeling

In de Regionale Aanpak maken we de verbinding tussen en naar wat we al doen. Om een totaalbeeld te krijgen van hetgeen lokaal, (boven)regionaal en landelijk kan worden/ wordt gedaan om Huiselijk geweld en Kindermishandeling terug te dringen hebben wij onder andere een inventarisatie gemaakt van gewenste en lopende acties en deze vertaald naar lokale en regionale thema's. Bij de oplading van deze Regionale Aanpak gaan wij uit van een integrale aanpak met betrokkenheid vanuit meerdere beleidsterreinen waaronder Zorg, Welzijn, Gezondheid, Armoedebestrijding, Jeugd, Onderwijs en Veiligheid.

- Regionale accenten voor de komende twee jaar (2017 en 2018)

Vanuit de Wmo heeft iedere gemeente een eigen verantwoordelijkheid als het gaat om de ketenaanpak Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Daarnaast heeft de gemeente Nijmegen als voormalige centrumgemeente en houder van het budget voor regionale aanpak een extra rol: de regionale afstemming.

Vanuit dit afstemmingsoverleg zijn de volgende accenten ten aanzien van het stoppen van geweld naar voren gekomen:
- Versterken kwaliteit Veilig Thuis

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

- Specialistische begeleiding en opvang slachtoffers
- Toeleiding plegers naar zorg
- Ouderenmishandeling (Borgingsplan, financiële uitbuiting en mantelzorg)
- Voortzetten Centrum Seksueel en Familiaal Geweld
- Stimuleren aanwijzen aandachtsfunctionarissen
- Deskundigheidsbevordering wijkteams c.q. gebiedsteams
- Voorkomen/verminderen schade voor kinderen bij vechtscheidingen
- Coördinatie zorg en opvang bij mensenhandel
- Versterking *kwaliteit* van de acute en duurzame regionale aanpak (MDA++)

- Ontwikkelingen rondom Veilig Thuis Gelderland Zuid

In de besluitvorming rondom Veilig Thuis zijn het afgelopen jaar een aantal stappen gezet. Deze ontwikkelingen nemen we mee in de Regionale Aanpak. Qua besluitvorming dient hierin apart aandacht te worden besteed aan de vaststelling van het Handelingsprotocol (VNG) als basis voor de inrichting van Veilig Thuis. De gemeenten hebben bij de opdracht aan Veilig Thuis, in september 2014, het toen nog actuele Handelingsprotocol juni 2014 (incl. regionaal addendum) als basis voor inrichting meegegeven.
Inmiddels is uit toetsing door de inspecties gebleken dat dit protocol (incl. addendum) niet actueel is. Dit betekent dat er een bijstelling van de opdracht op dit punt noodzakelijk is. Het Handelingsprotocol juni 2014 (incl. addendum) wordt vervangen door het Handelingsprotocol november 2014.

- Versterking van de kwaliteit van acute en duurzame regionale aanpak (MDA++)

In VNG-verband hebben de wethouders van de 35 “centrumgemeenten VO” de noodzaak van een effectieve aanpak voor slachtoffers van ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld (MDA++) onderschreven. Zij delen de visie dat er een effectieve aanpak voor deze slachtoffers intersectoraal, specialistisch en multidisciplinair moet zijn. Zij hebben in VNG-verband (advies aan commissie Zorg en Welzijn VNG) afgesproken dat zij als centrumgemeenten een voortrekkersrol nemen.
In onze regio is het overleg om het Centrum voor Seksueel en Familiaal geweld te continueren gestart. Voor de overige aspecten van de ontwikkeling van de MDA++ aanpak sluiten we aan bij de landelijke ontwikkelingen.

- Monitoren/evalueren

Cijfermateriaal over Huiselijk geweld en Kindermishandeling wordt steeds beter ontsloten. Zo is de landelijke monitor Kindermishandeling onlangs uitgebreid met Huiselijk geweld en registreert Veilig Thuis casussen over Huiselijk geweld en Kindermishandeling in één systeem. Dit maakt onze ambitie om vorm en inhoud te geven aan structurele monitoring realiseerbaar. Immers, alleen aan de hand van goede (management)informatie is het mogelijk concrete uitvoeringsplannen te maken, ontwikkelingen en resultaten te monitoren, de aanpak te evalueren en bij te sturen. Daarbij gaat het zowel om outputgegevens (hoeveel casussen, wat voor casussen, trajecten, doorverwijzingen etc.) als om outcomegegevens (resultaten casussen, maatschappelijke effecten).

Gemeente Nijmegen
Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

Vervolgvel
2

- Vervolgproces

Er wordt een regionale projectleider aangesteld die het vervolgproces gaat uitlijnen en de opzet van de monitoring ter hand gaat nemen. In dit vervolgproces worden, net zoals bij de totstandkoming van de Regionale Aanpak, ketenpartners, organisaties en instellingen op het gebied van Huiselijk geweld en Kindermishandeling en een ervaringsdeskundige geconsulteerd. Daarnaast worden in de uitwerking ook de sub-regionale Wmo-raden betrokken. De uitwerking wordt begeleid door een regionale ambtelijke werkgroep.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

Aantal Bijlagen: 1

0

Regionale aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling Regio Gelderland Zuid[1]

2017 - 2020

[1] Deze regio bevat de volgende gemeenten: Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Gennep, Berg en Dal, Heumen, Lingewaal, Maasdriel, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Neerijnen, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel

Inhoud

1. Inleiding 3
2. Probleemstelling 5
2.1 Aard en omvang van de problematiek in beeld 6
2.2 Landelijke cijfers 7
2.3 Regionale cijfers 8
3. Ambities 12
3.1. Gewenste maatschappelijke effecten, doelen en thema's op de vier pijlers van de keten 13
3.2. Inzet landelijke voorzieningen en ontwikkelingen 20
3.3 Samenvattend overzicht 21
4. Financiering 23
4.1 Bekostiging aanpak uit het Decentralisatiebudget DU VO 24
2.4 Globale raming kosten 2017 24
5. Monitoren/evalueren 25
6. Nadere uitwerking van de regionale thema´s 26

1. Inleiding

Huiselijk Geweld en Kindermishandeling gaat ons allen aan. Het komt in alle lagen van de bevolking voor en heeft een ontwrichtende werking op het betreffende sociale systeem en op de samenleving als geheel.

> "Ondanks een uitgebreid stelsel van preventie, hulpverlening, wetgeving en de grote inzet van deskundige beroepskrachten en vrijwilligers daalt het aantal slachtoffers niet. Jaarlijks overlijden 21 vrouwen, 13 mannen en 13 kinderen aan de gevolgen van Huiselijk geweld en Kindermishandeling".[2]

Sinds de invoering van de decentralisaties zijn alle gemeenten verantwoordelijk voor de gehele ketenaanpak op het gebied van geweld in huiselijke kring. De gemeente Nijmegen heeft, als voormalige centrumgemeente, een voortrekkersrol in de regio Gelderland Zuid als het gaat om regionale afstemming over de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Zoals afgesproken in de Regiovisie heeft Nijmegen het voortouw genomen in het uitwerken van de visie en het maken van afspraken over een regionale aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling. De ambities en afspraken voor deze aanpak zijn in voorliggend uitvoeringsprogramma vastgelegd. In september 2016 besluiten de colleges van de betrokken gemeenten over de vaststelling van deze Regionale aanpak. Daar waar in deze Regionale aanpak wordt gesproken over "wij" worden deze 18 gemeenten (verdeeld over twee sub-regio´s) bedoeld.

Voorafgaand aan het opstellen van deze Regionale aanpak heeft er afstemming plaatsgevonden met vertegenwoordigers van de twee sub-regio's (Rivierenland en Nijmegen) binnen een ambtelijke werkgroep. Daarnaast zijn lokale en regionale organisaties/ketenpartners, die op diverse wijzen betrokken zijn bij de keten Huiselijk geweld en Kindermishandeling, geconsulteerd. In een aantal start- en verdiepende bijeenkomsten zijn we samen met hen gekomen tot formulering van de ambities langs de vier pijlers uit de Regiovisie; preventie, signalering, stoppen geweld en duurzaam herstel.

In onze Regiovisie[3] hebben we de diverse belangen van waaruit we de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling legitimeren, vastgelegd. We vinden het van belang dat:

- rechten van mensen worden nageleefd
- onze inwoners in een gezonde en veilige omgeving kunnen leven
- "thuis" een plek is waar men zich veilig voelt, zodat men zich optimaal kan ontwikkelen
- een veilige omgeving als basisvoorwaarde aanwezig is om deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Als genoemde leefomstandigheden niet voldoende aanwezig zijn kan dat leiden tot een problematisch – persoonlijk - functioneren. Dat kan weer leiden tot maatschappelijke uitval. Al met al zijn er persoonlijke- en maatschappelijke belangen om actie te ondernemen ter voorkoming en aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling. In onze Regiovisie worden "kennis, expertise en voorlichting met een focus op risicofactoren" als belangrijkste succesfactoren genoemd. Deze succesfactoren betrekken we bij verdere

[2] Bron: Manifest Huiselijk geweld te lijf, april 2016
[3] Bijlage 1: Regiovisie "Voor een Veilig Thuis" 2015

uitwerking van de acties. Het belang van het doorbreken van de geweldsspiraal wordt uit de cijfers in bovenstaand kader nogmaals pijnlijk duidelijk, zowel voor het individu als voor de samenleving.

Tijdens bijeenkomsten en gesprekken met ketenpartners, hulpverlenende organisatie en ervaringsdeskundige zijn vooral acties genoemd die moeten leiden tot verbetering van preventie en signalering; ook het stimuleren van het gebruik van de Meldcode is veelvuldig genoemd. Daarnaast is opgemerkt dat de benodigde expertise om goed te kunnen signaleren, screenen en het langdurig, dan wel definitief, stoppen van geweld nog niet altijd voldoende beschikbaar is op de gewenste plekken. Te vaak keert het geweld na verloop van tijd weer terug. Uit onderzoek van het Verwey-Jonkerinstituut 2014[4] blijkt met name dat de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling in Nederland nog onvoldoende effectief is als het gaat om langdurig stoppen van geweld. Bij meer dan de helft van de kinderen is er anderhalf jaar na melding wederom sprake van geweld. Huiselijk geweld wordt door de Kring van Veiligheid “een sluipmoordenaar” genoemd.[5] Het bestrijden van Huiselijk geweld en Kindermishandeling is geen gemakkelijke opgave; het is een complex, hardnekkig, “taai” en vaak onzichtbaar probleem dat over generaties heen wordt meegedragen. De aanpak vraagt dan ook een lange adem, het bundelen van krachten, financieringsstromen en specialismen. En dan nog zal moeten blijken of we in staat zijn om Huiselijk geweld en Kindermishandeling drastisch terug te dringen.

In voorliggende notitie geven we op hoofdlijnen handen en voeten aan de ambities uit de Regiovisie, zodat we de volgende stap kunnen zetten in een effectieve en duurzame aanpak om Huiselijk geweld en Kindermishandeling te bestrijden. Hierbij kijken we niet alleen naar wat we extra gaan doen, maar maken we ook de verbinding tussen en naar wat we al doen. Om een totaalbeeld te krijgen van hetgeen lokaal, (sub)regionaal en landelijk kan worden/wordt gedaan om Huiselijk geweld en Kindermishandeling terug te dringen hebben we o.a. een inventarisatie gemaakt van lopende en gewenste acties. We willen meer eenheid en samenhang aanbrengen in preventie en signalering. Ten aanzien van Veilig Thuis Gelderland Zuid, ondergebracht bij de GGD Gelderland Zuid, is inmiddels een reeks van intensieve maatregelen ingezet op basis van regionale besluitvorming. We plaatsen deze maatregelen en ontwikkelingen in deze notitie in de context van de hele keten. Bij verdere uitwerking worden daarnaast de door de wethouders landelijk[6] gemaakte afspraken, o.a. over een kwaliteitsinvestering in de multidisciplinaire aanpak (MDA++), betrokken.

Bij de oplading van deze Regionale aanpak zijn we uitgegaan van een integrale en multidisciplinaire aanpak met betrokkenheid vanuit de beleidsterreinen zorg, welzijn, gezondheid, jeugd, onderwijs, armoedebestrijding en veiligheid. In de uitwerking dient met de betreffende vertegenwoordigende beleidsterreinen en uitvoeringsorganisaties nog wel een concretiseringsslag gemaakt te worden. Om dit vorm en inhoud te geven doen we in deze Regionale aanpak een aantal suggesties.

De gemeente Nijmegen ontvangt via de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang – verder te noemen de DU VO - middelen voor regionale inzet op de aanpak van huiselijk geweld en regionale opvang van slachtoffers. In deze Regionale aanpak vertalen we de afspraken met de regio om te komen tot verdeling van taken en middelen ten gunste van de regionale aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Daarnaast ontvangen gemeenten middelen voor preventie, jeugdhulp en Wmo om tot lokale uitwerking van beleid op Huiselijk geweld en Kindermishandeling te komen. Dit valt onder de lokale besluitvorming van gemeenten.

[4] Bron: Effectenonderzoek G4, Doorbreken geweldspatronen vraagt om specialistische hulp
[5] Bron: Manifest Huiselijk geweld te lijf, april 2016
[6] VNG Commissie Gezondheid en Welzijn 8 oktober 2016 en 10 december 2015

Er zijn sub-regionale en lokale verschillen in de manier waarop de wijkteams c.q. gebiedsteam werken. De kwaliteit en de samenstelling van de teams kan verschillen. Ook de opbouw van het lokale veld verschilt. Zo kent Rivierenland de saveteams en de stad Nijmegen regieteams. Met al deze verschillende facetten wordt in de uitwerking van de thema´s rekening gehouden.

Gennep behoort tot de regio Nijmegen, maar heeft voor de uitvoering van de taak Veilig Thuis te kennen gegeven aan te willen sluiten bij de regio Venlo. Voor een periode van drie jaar zijn hierover afspraken vastgelegd. Uiterlijk op 1 oktober 2017 wordt een besluit genomen over het al dan niet voortzetten van deze afspraak. Voor de overige voorzieningen vanuit de middelen DU VO maakt Gennep gebruik van het aanbod in de regio Nijmegen. De gemeente Mook en Middelaar heeft een dienstverlenmingsovereenkomst afgesloten met de GGD voor de uitvoering van de Veilig Thuis-taken. De gemeenten Maasdriel en Zaltbommel zijn eveneens uitzonderingen als het gaat om de bekostiging van DU VO; zij hebben zich voor wat betreft de taken van Veilig Thuis wel aangesloten bij de regio Gelderland Zuid en betalen hiervoor zelf rechtstreeks aan de GGD. Voor wat betreft crisis(opvang) en de bekostiging hiervan vallen zij onder de centrumgemeente Den Bosch. Bij de uitwerking van de acties uit deze Regionale aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vraagt dit lokaal extra afstemming (op allerlei gebieden, zoals inkoop, inkleuring sociale kaart) en duidelijke afspraken over samenwerking/bekostiging met de centrumgemeenten Den Bosch en Nijmegen.

2. Probleemstelling

In deze Regionale aanpak kiezen we er uitdrukkelijk voor om te spreken over Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Hoewel kindermishandeling vaak in huiselijke kring voorkomt, vraagt de aanpak om een specifieke benadering. Kinderen zijn immers nog veel kwetsbaarder dan volwassenen. Veel vormen van huiselijk geweld vallen onder de term huiselijk geweld zoals partnergeweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling, seksueel geweld, slachtoffers van mensenhandel, eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Dit maakt huiselijk geweld tot een breed begrip dat meerdere beleidsterreinen bestrijkt. Voor de nadere uitwerking van de definities van Huiselijk geweld en Kindermishandeling verwijzen we naar de bijgesloten Regiovisie.[7] In deze Regionale aanpak hanteren we de term “huiselijke kring” zo breed mogelijk, aangezien het ons gaat om het voorkomen dan wel tegengaan van geweld dat vanuit het hele spectrum van de sociale omgeving van een slachtoffer kan plaatsvinden.

Naast de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling willen we aandacht vragen voor geweld in afhankelijkheidsrelaties. Deze vorm van geweld wordt uitgeoefend door professionals of vrijwilligers tegen hun cliënten of door cliënten onderling. We zien deze vorm van geweld als een onwenselijke inmenging in iemands levenssfeer en in strijd met de belangen die iemand heeft om zich veilig te kunnen voelen. Deze vorm van geweld kan bijvoorbeeld voorkomen bij intramurale woonvormen, in het onderwijs en de kinderopvang, bij vrijwilligersorganisaties en sportverenigingen, maar ook in het geval van het verlenen van mantelzorg. Als gemeenten hebben wij geen zicht op deze vormen van geweld, tenzij ze tot een melding leiden. We oefenen hier dan ook geen rechtstreekse invloed op uit. In de contacten die we vanuit onze beleidsvelden met betrokken instanties en instellingen hebben vragen we aandacht voor deze problematiek en ook om beschikbaarheid van een gerichte aanpak om geweld in afhankelijkheidsrelaties terug te dringen.

[7] Bijlage 1: Regiovisie “Voor een Veilig Thuis” 2015

In het onlangs door de Tweede Kamer geratificeerde Verdrag van Istanbul, verbindt Nederland zich aan het hanteren van een gender sensitieve aanpak. De implicaties van een genderspecifieke benadering van Huiselijk geweld en Kindermishandeling zijn in onze regio nog niet verkend. De gender sensitieve aanpak dient bij de actualisatie van deze Regionale aanpak te worden toegevoegd, zowel beleidsinhoudelijk als qua vertaling naar uitvoering. Genderspecifiek kan als volgt worden omschreven: Het gaat hier om vormen van machtsongelijkheid tussen mannen en vrouwen, stereotype rolpatronen en verwachtingen die daaruit voortkomen over het gedrag van mannen en vrouwen, die kunnen leiden tot het ontstaan en in standhouden van huiselijk geweld.[8]

Huiselijk geweld en Kindermishandeling vinden vrijwel altijd plaats binnen een relatie met een ongelijke mate van afhankelijkheid en met scheve machtsverhoudingen. Slachtoffers ervaren vaak continue een gevoel van onveiligheid, stress en angst. Naarmate de afhankelijkheid groter is, neemt de impact op het slachtoffer toe. Vaak is ingrijpen van buitenaf nodig om het geweld te stoppen. Soms vrijwillig, maar vaker in een gedwongen kader. Zeker wanneer geweld al langer speelt (soms intergenerationeel) is het werken aan het duurzaam oplossen van geweld geen eenvoudige opgave. Patronen van geweld zijn inmiddels in de dynamiek van een relatie of (gezin)systeem ingeslepen en problemen hebben een structureel karakter gekregen.

2.1 Aard en omvang van de problematiek in beeld

Huiselijk geweld en Kindermishandeling zijn nog steeds geen gemakkelijke onderwerpen. Signalen worden niet of niet tijdig herkend en veel hulpverleners vinden het moeilijk om het onderwerp bespreekbaar te maken. Dit probleem wordt geconstateerd door het Verwey Jonkerinstituut[9]. Deze constatering werd in de regionale werkbijeenkomsten onderschreven.
Voor wat betreft de aard van de problematiek zijn er in deze bijeenkomsten op de pijlers van de Regiovisie de volgende punten genoemd:

- Bij preventie:
  - Er rust nog een taboe op het bespreekbaar maken van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.
  - Er kan door cliënten zelf en door professionals nog meer en beter/eerder gebruik worden gemaakt van het sociale netwerk van cliënten.
- Op het gebied van signalering:
  - Er is onbekendheid over wat er binnen de grenzen van Huiselijk geweld en Kindermishandeling valt, zoals bijvoorbeeld verwaarlozing en financiële uitbuiting;
  - Er wordt nog te vaak niet of erg laat gesignaleerd;
  - Er is nog onduidelijkheid over wat te doen bij vermoedens, zowel bij burgers als professionals;
- Bij stopzetten geweld:
  - Er is nog te weinig ingezoomd op specifieke acties (en onderlinge samenhang/samenwerking) die kunnen worden ingezet; samenwerking in de keten dient te worden versterkt;
  - De aanpak is nog te weinig gericht op duurzaam herstel;
- Ten aanzien van duurzaam herstel:
  - De kwaliteit van de hulpverlening bij structurele en ernstige gevallen van Huiselijk geweld en Kindermishandeling is nog ontoereikend;

[8] Bron: Samenvatting van rapport van Regioplan, genderscan aanpak huiselijk geweld, december 2013
[9] Bron: Verwey-Jonker Instituut 2014

Het beleidsveld en het spectrum Huiselijk geweld en Kindermishandeling is aan wijziging onderhevig (o.a. MDA++, genderproblematiek en mensenhandel). Dit maakt dat er in een complexe omgeving gewerkt wordt aan een lastig te bestrijden problematiek. Gemeenten, instellingen, organisaties en ervaringsdeskundigen moeten nog meer dan nu al het geval is gaan samenwerken en specialisten inschakelen om vanuit diverse invalshoeken te komen tot oplossingen. Deze ketenoverstijgende samenwerking is van doorslaggevend belang voor het definitief stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling, zeker waar er sprake is van structureel en/of intergenerationeel geweld. Het begrip veiligheid wordt in de zorgwereld anders geïnterpreteerd dan in de justitiewereld. De zorg kent een oriëntatie op de persoon en is gericht op behandeling. Justitie is georiënteerd op een veilige en rechtvaardige samenleving en gebruikt daartoe drang- en dwangmiddelen en is gehouden aan strikte vaak bureaucratische structuren. Zorg kent ook drang- en dwangmaatregelen, maar uitsluitend in samenwerking met de justitieketen. In de praktijk komen deze werelden niet automatisch samen. Zo zie je bijvoorbeeld dat als het gaat om huiselijk geweld in een gezinssituatie de zorgketen focust op een veiligheidsplan voor de kinderen en er niet automatisch contact wordt gezocht met de justitieketen om te beoordelen of er drangmogelijkheden zijn (bijvoorbeeld een voorwaardelijke straf met begeleiding voor de pleger).

Huiselijk geweld en Kindermishandeling raakt niet alleen de slachtoffers, maar ook de plegers en getuigen ervan. Vaak zijn plegers eerder slachtoffer geweest en is er sprake van een intergenerationeel probleem. Dit vraagt om een andere interventie dan het bieden van zorg aan een getuige. Bij plegers van huiselijk geweld of kindermishandeling kan er sprake zijn van het plegen van een strafbaar feit.

2.2 Landelijke cijfers

Huiselijk geweld is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. Volgens Movisie is van alle vrouwen en mannen tussen de 18 en 70 jaar 45% ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld, als kind, partner of ouder. Geschat wordt dat jaarlijks in Nederland minstens 200.000 personen slachtoffer worden van (evident) huiselijk geweld dat wordt gepleegd door ongeveer 100.000 à 110.000 verdachten. Bij de verdachten is 87% man en 13% vrouw. Bij de slachtoffers van evident huiselijk geweld is ongeveer 60% vrouw en 40% man. Ruim een derde van de slachtoffers geeft aan ook dader te zijn. Ruim een derde van de groep plegers die met justitie in aanraking komt, pleegt binnen 2 jaar opnieuw een geweldsdelict. Ruim 70 procent van deze groep heeft een justitieel verleden. Bijna de helft kampt met alcoholproblemen en maakt zich naast huiselijk geweld vaker schuldig aan geweldsmisdrijven.[10]
Inschatting is dat elk jaar 1 op de 20 ouderen wordt mishandeld door partner, familie, huisvrienden of zorgverleners. Mensen met een beperking, asielzoekers en illegale vluchtelingen lopen een verhoogd risico.[11]

In Nederland zijn elk jaar naar schatting 118.000 kinderen (ruim 3% van de kinderen tussen 0 en 18 jaar) slachtoffer van kindermishandeling. Meestal gaat het om emotionele en/of fysieke verwaarlozing. Daaronder is er een grote groep kinderen die opgroeit in een onveilig thuis waar huiselijk geweld speelt. Bij ruim een kwart van de incidenten zijn kinderen getuige geweest van het geweld.[12] Onderzoek heeft uitgewezen dat het risico op kindermishandeling ruim acht keer groter is in gezinnen met zeer laag opgeleide ouders. Werkloosheid van beide ouders blijkt het risico bijna vijf keer te vergroten. Een andere risicogroep vormen kinderen met een verstandelijke, lichamelijke of visuele beperking.

[10] Bron: Factsheet Movisie 2013
[11] Bron: Factsheet Movisie 2013
[12] Bron: Factsheet Movisie 2013

Daarnaast worden hogere risico's genoemd voor één oudergezinnen, gezinnen met drie of meer kinderen en stiefgezinnen.[13] Andere risico's zijn psychiatrische problematiek bij (één) van de ouders, wanneer er sprake is van (alcohol)verslaving binnen het gezin. Ook weinig sociale steun wordt als risicofactor gezien.

Het Landelijk Centrum voor Seksueel en Familiaal geweld geeft op haar website aan dat 1 op de 8 vrouwen en 1 op de 25 mannen ooit is verkracht. Het gaat hierbij om ca. 100.000 slachtoffers per jaar. Hiervan is 90% vrouw en 10% man. In 6% van de gevallen is de dader een vrouw. Het verkrachtingsrisico is tussen de 12 en 24 jaar 4x zo groot. Verstandelijk beperkten zijn 4x vaker slachtoffer.[14]

Steeds meer kinderen krijgen te maken met de scheiding van hun ouders. Jaarlijks gaat het om circa 70.000 kinderen. Ook het aantal vechtscheidingen stijgt aanzienlijk. 20% van de scheidingen kan gekarakteriseerd worden als een vechtscheiding, zo blijkt uit onderzoek van TNS NIPO. En het aantal scheidingen is nog steeds groeiende. Volgens de Kinderombudsman komen er jaarlijks circa 3.500 kinderen bij die ernstig last hebben van een vechtscheiding. In totaal zijn er in Nederland 16.000 minderjarige kinderen die ernstig lijden onder de vechtscheiding van hun ouders.[15] Driekwart (74%) van de ouders die zeggen dat hun echtscheiding een vechtscheiding was, geeft aan dat hun kinderen meer geleden hebben onder de scheiding dan nodig was. Een derde (32%) stelt dat de kinderen niet centraal stonden. Achteraf gezien is 85 procent van deze ouders niet tevreden over de manier waarop ze samen, als koppel, met hun kind(eren) gecommuniceerd hebben over de scheiding. Dit blijkt uit onderzoek van het programma één vandaag onder 4.500 gescheiden ouders, waarvan bijna 1.500 (33%) aangeven de breuk als een vechtscheiding te hebben ervaren.[16]

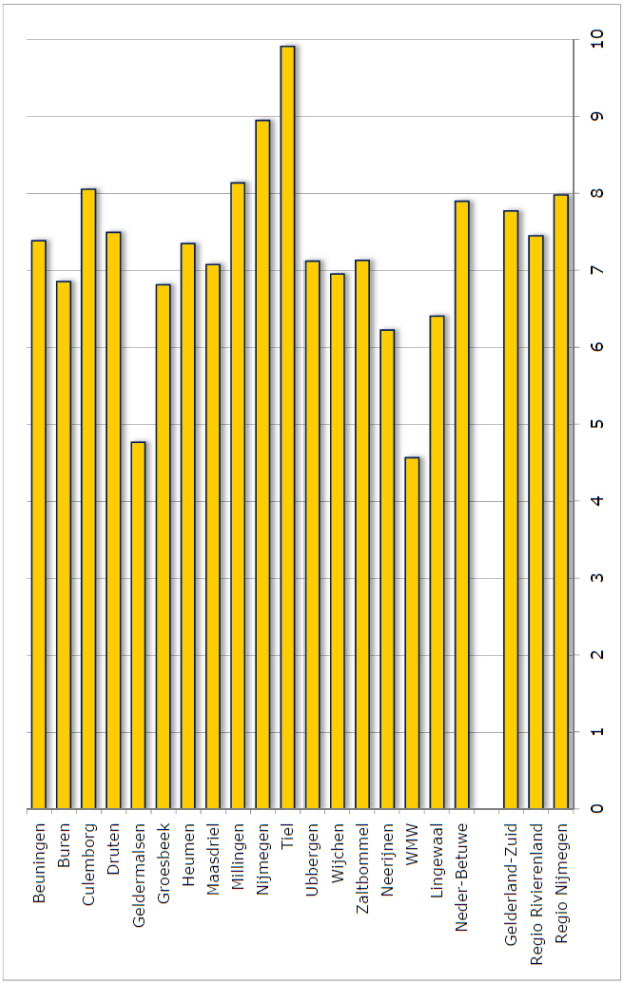
De gevolgen van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling zijn niet altijd meteen zichtbaar en kunnen zich soms pas op latere leeftijd openbaren. Het leidt tot problemen op emotioneel gebied en heeft gevolgen voor opleiding, werk en de financiële situatie. Ook kan het geweld leiden tot verslavingsproblemen, suïcidepogingen, lichamelijk letsel of gedragsproblemen. Het blijkt lastig te zijn om de kosten van huiselijk geweld en kindermishandeling in beeld te brengen. Ze doen zich voor op drie vlakken: (1) gebruik van (officiële) diensten als politie, justitie, gezondheidszorg, opvang e.d., (2) verzuimkosten werkenden en (3) het menselijk lijden. Met name deze laatste is lastig te kwantificeren. Naar de andere twee onderdelen werd in 2010 en 2011 onderzoek gedaan en een schatting gemaakt van de kosten; ca. 280 miljoen voor (1) en ca. 192 miljoen voor (2).[17]

2.3 Regionale cijfers

Als we landelijke cijfers huiselijk geweld omrekenen naar onze regio zijn er jaarlijks naar schatting 6.500 slachtoffers. Doen we hetzelfde met landelijke cijfers kindermishandeling dan betekent het dat er in onze regio circa. 3.500 slachtoffers zijn in de leeftijdscategorie tot 18 jaar.

In de in 2014 uitgekomen monitor van de GGD wordt gemeld dat 8% van de inwoners van Gelderland Zuid aangeeft ooit slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld.[18] In hiernavolgend overzicht een weergave van de afzonderlijke gemeenten op basis van onderzoek van de GGD in de regio Gelderland Zuid.

[13] Bron: Kinderen Veilig Actieplan Aanpak Kindermishandeling 2012-2016, Ministerie VWS
[14] Bron: Factsheet Centrum Seksueel Geweld, website augustus 2016
[15] Bron: Kinderombudsman 2015
[16] bron: onderzoek één vandaag, augustus 2013
[17] Bron: Factsheet Movisie 2013
[18] Bron: GGD Volwassenen en ouderenmonitor Gelderland zuid, maart 2014

Vrouwen zijn significant vaker het slachtoffer van huiselijk geweld dan mannen (11% versus 5%) en huiselijk geweld komt in de leeftijdsgroep 19 tot 65 jaar vaker voor dan bij 65-plussers (9% versus 4%). Het gaat in de meeste gevallen van huiselijk geweld om 'psychisch en/of emotioneel geweld' (regio Rivierenland 5%, regio Nijmegen 6%), gevolgd door lichamelijk geweld (beide regio's 4%). Ongewenste seksuele toenadering en seksueel misbruik worden het minst genoemd. Deze twee vormen van huiselijk geweld komen allebei voor bij 1% van de inwoners van beide regio's. In de meeste gevallen worden ex-partners en (stief)ouder(s) genoemd als de daders van het huiselijk geweld (deze worden allebei door 3% genoemd).

In heel 2015 heeft Veilig Thuis GZ 659 meldingen ontvangen en 2.830 adviezen verstrekt.

In de eerste helft van 2016 is Veilig Thuis Gelderland-Zuid ruim 2.200 keer benaderd. Hierbij ging het om 970 meldingen van een vermoeden van Huiselijke Geweld of Kindermishandeling, waarbij 15% betrekking op een situatie, waarover al eerder was gemeld (dubbele meldingen). Van deze 970 meldingen:

- Is ca. 70% afkomstig van de politie.
- Is ca. 10% afkomstig van een niet-professional (familielid, bekende of buurtgenoot).
- Betreft ca. 60% een vermoeden van kindermishandeling
- Is 30% afkomstig uit de gemeente Nijmegen.

Veilig Thuis is 1230 om advies gevraagd. Van deze adviesvragen:

- Betreft het > 80% een mogelijke situatie van kindermishandeling
- Is 25% afkomstig van een niet-professional (familielid, bekende of buurtgenoot).
- Is 30% afkomstig van een (huis)arts of verpleegkundige en betreft het een adviesvraag aan de Vertrouwensarts.

In deze Regionale aanpak betrekken we ook seksueel geweld. Het Centrum Seksueel en Familiaal Geweld[19] heeft over het eerste kwartaal van 2016 de volgende aantallen en soorten geweld geregistreerd:

Type geweld	**Aantal slachtoffers**
Seksueel geweld	
Acuut (≤ 7 dagen)	5
Niet-acuut (> 7 dagen)	9
Familiaal geweld	
Acuut (< 24 uur)	1
Niet-acuut (> 24 uur)	2
Seksueel familiaal geweld[20]	
Acuut (≤ 7 dagen)	4
Niet-acuut (> 7 dagen)	9
Totaal aantal slachtoffers	**30**

Slachtoffers van acuut geweld worden opgevangen op SFG-locatie Spoedeisende Hulp van het Radboudumc. Slachtoffers van niet-acuut geweld worden geholpen via SFG-locatie UGC Heyendael.

[19] Gelderland midden en zuid
[20] Dit betreft verkrachting of aanranding door een persoon uit de familiale kring van het slachtoffer, bv de partner, broer, oom of neef

Vanaf maart 2013 tot maart 2016 hebben zich de volgende slachtoffers gemeld bij het Centrum Seksueel en Familiaal Geweld[21]:

	Seksueel geweld %	Familiaal geweld %
Geslacht		
Vrouw	94	92
Man	6	8
Leeftijdscategorie		
<18	40	0[22]
≥18	60	100
Cognitieve beperking	18	6
Huidig gebruik van psychiatrische medicatie[23]	24	25
Eerder seksueel of familiaal geweld	29	61
Huidig gebruik van psychosociale hulpverlening	53	39
Politiebetrokkenheid		
Politiebetrokkenheid in SFG	88	56
Aangifte	44	48

Bijna 300 mensen uit Gelderland-Zuid hebben in 2015 een beroep gedaan op de expertise, begeleiding en/of opvang beschikbaar bij Moviera (via back-office). Van dat aantal is er met ca. 60% een intake gedaan en vervolgens een ambulant traject ingezet of opvang met begeleiding geboden, 25% is doorverwezen naar ketenpartners, in 15% van de meldingen kon worden volstaan met consulatie & advies. Bij de mensen met wie een intake is gedaan ging het in bijna driekwart van de gevallen om partnergeweld en bij ca. 10% om stalking. Bij de resterende groep ging het om diverse vormen van geweld, waaronder eer gerelateerd geweld, loverboyproblematiek, oudermishandeling en jonge moederproblematiek.

Regionale cijfers over (v)echtscheidingsproblematiek en de gevolgen voor kinderen zijn nog niet beschikbaar. Uit een steekproefsgewijze telling bij Jeugdbescherming Gelderland waarbij echtscheidingsproblematiek als grondslag voor casuïstiek is genomen, komt voor de regio Nijmegen in 2015 een aantal van 300 casussen naar voren. De cijfers voor de regio Rivierenland zijn bij het uitbrengen van deze notitie nog niet beschikbaar. Deze worden op een later moment als addendum aan deze notitie toegevoegd.

In het op te zetten monitoringssysteem voor deze Regionale aanpak willen we het totale bereik van slachtoffers en daders in beeld gaan brengen. Voor het opzetten van een monitoringssysteem voor deze Regionale aanpak is de beschikbaarheid en kwaliteit van adequate (management)informatie essentieel. Alleen dan is het mogelijk een volledig

[21] Afgeronde percentages gerekend over totaal aantal slachtoffers dat zich meldde tussen januari 2013 en januari 2016. Onderzoek uitgevoerd door Vrouwenstudies Medische Wetenschappen Radboudumc
[22] Kindermishandeling < 18 jaar heeft een eigen routing binnen het Radboudumc via de werkgroep Kindermishandeling en komt derhalve niet in het Centrum SFG Nijmegen terecht
[23] Psychiatrische medicatie zijn anti-depressiva, anti-psychotica, anxiolytica/hypnotic, stemmingsstabilisatoren en stimulantia

beeld van slachtoffers en daders en van de uitvoering van casussen te realiseren, (prestatie)indicatoren te ontwikkelen en een goede evaluatie op de ambities uit te voeren (zie ook paragraaf 5). Meteen bij de start van de uitwerking van deze Regionale aanpak doen we hiervoor nadere voorstellen.

3. Ambities

Bij de uitwerking van de ambities baseren we ons op de Regiovisie. In deze Regiovisie bezien we Huiselijk geweld en Kindermishandeling niet als een geïsoleerd probleem tussen pleger en slachtoffer. We werken vanuit de overtuiging dat inwoners van de Regio Gelderland Zuid (kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen) recht hebben op een veilige sociale omgeving, waarin zij zich gezond kunnen ontwikkelen en optimaal kunnen participeren. Veiligheid staat hierbij voorop. Specifieke aandacht hebben we voor kinderen, vrouwen en ouderen, want zij zijn immers het meest kwetsbaar voor Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

We streven ernaar dat de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling een meer integraal onderdeel wordt van de decentralisaties in het sociale domein. Ons uitgangspunt is dat iedereen zo goed en veilig mogelijk in zijn eigen leefomgeving moet kunnen opgroeien, zich ontwikkelen en deelnemen aan de samenleving. Om dit te bereiken werken we samen in de keten, ieder vanuit z´n eigen rol en verantwoordelijkheid. Deze samenwerking in de keten kunnen we versterken door meer focus aan te brengen op het gezamenlijk te bereiken doel, in plaats van te redeneren vanuit het eigen (organisatie)belang.
Een van de taken van de overheid (en de zorgverzekeraars) is te sturen op een goede samenwerking binnen de keten en de beschikbaarheid van de juiste zorg op het juiste moment. Randvoorwaarden hiervoor zijn dat de verschillende partijen elkaars expertise kennen en de hulp van anderen inroepen als zij zelf niet deskundig genoeg zijn. Een andere belangrijke randvoorwaarde bij de uitwerking van beleid in zorg en welzijn is dat we ervoor zorgen dat er voldoende specialistische kennis wordt georganiseerd en beschikbaar is in de reguliere zorg- en veiligheidsketen gericht op een duurzame aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Om de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling vorm en inhoud te geven werken we systeemgericht en vanuit een ketenaanpak met partners, instellingen en organisaties samen op de gebieden zorg en veiligheid. De ketensamenwerking bij de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling rust op de in de Regiovisie genoemde vier pijlers: preventie, signalering, stoppen geweld en duurzaam herstel.

Deze vier pijlers lichten we in paragraaf 3.1. nader toe en vertalen we op basis van afstemming met ketenpartners en organisaties/instellingen in gewenste maatschappelijke effecten en doelen. Op basis van de werkbijeenkomsten met ketenpartners en regiogemeenten benoemen we 10 relevante thema's die we in 2016, 2017 en 2018 regionaal, Gelderland Zuid, al in gang hebben gezet, uit willen breiden en/of nog op willen gaan pakken. De agenda voor 2019 en 2020 wordt opgesteld op basis van een tussentijdse evaluatie op de behaalde resultaten. Het één op één koppelen van de thema's aan één pijler is lastig, omdat het thema vaak betrekking heeft of doorwerkt op meerdere onderdelen of in de hele keten (vier pijlers). Om toch de relatie met de pijlers en bijbehorende doelen te kunnen leggen, ordenen we de thema's naar die pijler waar de activiteiten het sterkst aan gerelateerd zijn; uit de tekst blijkt of er ook een relatie is met de overige pijlers.

In 3.3. gaan we in op de samenhang tussen regionaal op te pakken thema's en de lokale uitvoeringsagenda. In de samenvattende tabel laten we zien hoe de thema's lokaal en regionaal aansluiten op de vier pijlers.

3.1. Gewenste maatschappelijke effecten, doelen en thema's op de vier pijlers van de keten

1. ***Preventie:*** *het voorkomen van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.*

Toelichting

Bij preventie gaat het om het doorbreken van het taboe op het onderwerp huiselijk geweld en kindermishandeling, versterken van het bespreekbaar maken van opvoedings- en relatieproblemen en het vergroten van de weerbaarheid van kinderen en volwassenen die met deze problemen te maken krijgen. Belangrijk hierbij is het in de basisinfrastructuur op lokaal niveau bieden van voldoende opvoedingsondersteuning en ondersteuning bij gezins- en relatieproblemen om erger te voorkomen. Tevens is het van belang dat persoonlijke netwerken voldoende worden benut waardoor draagkracht van mensen kan worden versterkt. Ander thema bij preventie is het aanwezig zijn van voldoende weerbaarheid bij kinderen door ze te leren dat ze nee mogen zeggen en hulp kunnen vragen als er dingen gebeuren die niet prettig zijn. Bewustwording dat ouderenmishandeling bestaat vormt een ander thema. Als belangrijk regionaal thema lichten we deskundigheidsbevordering er uit. Is er voldoende expertise bij professionals en vrijwilligers om signalen op te pakken van Huiselijk geweld en Kindermishandeling? Weten burgers en professionals hoe ze het bespreekbaar kunnen maken en wat ze vervolgens kunnen doen?

Gewenst maatschappelijk effect: *Mensen nemen verantwoordelijkheid om respectvol met elkaar om te gaan en weten hoe, waar en wanneer zij hulp nodig hebben bij huiselijk geweld en kindermishandeling.*

Waar streven we naar:

1.1. Mensen durven hulp te vragen bij de opvoeding en weten waar zij deze kunnen vragen. Zij zijn zich bewust van de negatieve effecten van huiselijk geweld en kindermishandeling en ondernemen daarom actie en vragen hulp.

1.2. Mensen durven hulp te vragen bij relationele en gezinsproblemen, waaronder (v)echtscheidingen.

1.3. Mensen benutten het sociale netwerk vroegtijdig om erger te voorkomen; ook door professionals.

1.4. Versterken van kennis bij professionals over risicofactoren die tot huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen leiden en zorgen ervoor dat mensen toe geleid worden naar passende hulp.

1.5. Kinderen en andere risicogroepen beter weerbaar maken

Welke thema's pakken we regionaal op:

Vechtscheidingen

Het aantal problematische echtscheidingen stijgt. De wachtlijsten bij Entrea voor Ouderschap na Scheiding (ONS) lopen voortdurend op en het aantal Ondertoezichtstellingen bij echtscheidingsproblematiek stijgt in onze regio. Zie ook paragraaf 2.3; de regionale cijfers.

Echtscheidingsproblematiek heeft altijd invloed op het welzijn van betrokken kinderen. In het geval van vechtscheidingen is er sprake van een dermate conflictueuze situatie dat de kinderen in hun ontwikkeling worden bedreigd. Deskundigen[24]zijn het er over eens dat het betrekken van kinderen in een vechtscheiding als een vorm van kindermishandeling moet worden gezien. Geestelijk geweld en emotionele verwaarlozing kunnen immers net zo schadelijk voor kinderen zijn als lichamelijk geweld. Kinderen in dergelijke situaties

[24] Bron: adviesrapport van de Kinderombudsman "Vechtende ouders, het kind in de knel", 31 maart 2014

hebben zelf vaak niet de mogelijkheid en de middelen om hulp in te schakelen. Daarom is het ontzettend belangrijk dat deze kinderen beschermd worden voor de schadelijke gevolgen van een vechtscheiding tussen hun ouders.
De subregio´s Nijmegen en Rivierenland willen de komende jaren extra investeren in het voorkomen of verminderen van de schade die kinderen ondervinden door (v)echtscheidingen. Dit doen we door een meer samenhangend aanbod rondom (v)echtscheiding problematiek te organiseren. Van lichte opvoedingsondersteuning tot specialistische ingekochte zorg in het kader van omgangsbegeleiding. Door nadrukkelijker en nauwer samen te gaan werken willen we komen tot een gezamenlijke en op elkaar aansluitende aanpak en een effectievere werkwijze om de hulp bij deze problematiek efficiënter en preventiever in te richten.

Deskundigheidsbevordering
Het is van belang dat beroepsgroepen zich een basis aan kennis en vaardigheden eigen maakt. Het gaat, afhankelijk van de rol van de professional/persoon, om deskundigheidsbevordering in het toepassen van de Meldcode, het signaleren/communiceren/handelen en uitvoeren ervan en risicotaxatie. Scholingen kunnen worden georganiseerd voor professionals uit meerdere beroepsgroepen tegelijk. Maar bij het organiseren van scholing is het wel van belang af te stemmen op de rol die de professional heeft in de keten. Voor medewerkers leerplicht zijn bijvoorbeeld deels weer andere vaardigheden relevant dan voor medewerkers van scholen of lokale zorgnetwerken. Prioriteit regionaal ligt wat ons betreft nu bij de deskundigheidsbevordering van medewerkers van de wijkteams c.q. gebiedsteams waar het gaat om het kunnen hanteren van de Meldcode.
Het is een lokale verantwoordelijkheid van gemeenten om keuzes te maken / accentverschillen aan te brengen in lokale behoefte aan deskundigheidsbevordering, waaronder het op orde hebben van de basiskennis (o.a. risicotaxatie, Veiligheidsplan) over Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Dit gebeurt dan ook met lokale middelen. Bij professionals uit de kinderopvang en het onderwijs en zorgaanbieders is het hun verantwoordelijkheid om medewerkers te scholen, zodat ze kunnen werken volgens de Meldcode. Als gemeenten sturen we hierop door middel van prestatieafspraken, vastleggen in bestekken en monitoring in kwartaalgesprekken en bij werkbezoeken.

2. ***Signalering:*** *het in een vroeg stadium opsporen van Huiselijk geweld en Kindermishandeling, zodat kan worden voorkomen dat een ontstane situatie verergert.*
Toelichting:
Tweede onderwerp van de keten: het signaleren. Hoe is het ongewenste gedrag herkenbaar? Speciale aandacht daarbij is nodig voor emotionele verwaarlozing; een grijs gebied en een relatief nieuwe vorm van geweld gepleegd door mantelzorgers; geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA). Omdat het bespreekbaar maken van en het aanspreken op Huiselijk geweld en Kindermishandeling in de signaleringsfase zo mogelijk nog lastiger dan bij preventie is het belangrijk dat er voldoende (en bereikbare) contactpersonen en specialisten (aandachtsfunctionarissen) in het netwerk aanwezig zijn. Om een goede risico-inventarisatie te kunnen maken dient er expertise beschikbaar te zijn, dan wel te worden ontwikkeld. Deskundigheidsbevordering (waaronder werken met de Meldcode) is voor de gehele keten een speerpunt en speelt bij signalering vooral als het gaat om deskundigheid passend bij de functie die de professional vervult. Ook is een sluitende samenwerking tussen organisaties en professionals van belang.

Gewenst maatschappelijk effect:

Mensen herkennen huiselijk geweld / kindermishandeling, kunnen het bespreekbaar maken en weten hoe te handelen.

Waar streven we naar:

1.1. Er is een nauwere samenwerking tussen organisaties, waardoor er eerder en beter vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid (rollen, taken, verantwoordelijkheden, houding en gedrag) wordt gesignaleerd.
1.2. Versterken van een gemeenschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel van professionals het eigen vakgebied overstijgend.
1.3. Creëren van betere randvoorwaarden voor professionals om te kunnen signaleren, zoals kennis, vaardigheden (gespreksvoering en handelingsvaardigheden), bekendheid met signalerings- en taxatie-instrumenten (VIR, ZRM, Meldcode), collegiale steun, beschikbare tijd.
1.4. Organiseren van voldoende waarborgen voor handelingsbevoegdheid en veiligheid van professionals.
1.5. Voldoende vertrouwen creëren bij de leden van het “slachtoffersysteem” en het persoonlijke netwerk om een gesprek te durven voeren bij vermoedens /over een problematische situatie.
1.6. Bewustwording en stimulering van scholen over hun rol en kwaliteiten, kennis en vaardigheden bij het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Welke thema’s pakken we regionaal op?

Aandachtsfunctionarissen

Het belang van het aanwijzen van aandachtsfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling in organisaties is dat ze expertise hebben over signaleren en de aanpak van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Zij vormen een soort van spin in het web, de expert in de organisatie, van waaruit kennis kan worden uitgezet in organisaties en van waaruit gezorgd wordt voor onderlinge uitwisseling van kennis. De expertise kan worden ingezet op casussen, maar de kennis kan ook breder in organisaties worden benut. Een aandachtsfunctionaris draagt bij aan het borgen van kennis over de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling binnen een organisatie. Kwaliteit kan worden gewaarborgd door aansluiting bij een landelijke of regionale vakgroep. Collega’s kunnen er terecht voor advies/ondersteuning bij vermoedens van geweld, vragen over het signaleren, hoe te handelen etc. Een aandachtsfunctionaris kan er aan bijdragen dat professionals in de organisatie ook daadwerkelijk de stappen van de Meldcode hanteren. Professionals die werken volgens de Meldcode grijpen drie keer vaker in bij vermoedens van kindermishandeling. Diverse organisaties hebben al een aandachtsfunctionaris, er is echter geen goed zicht op het functioneren ervan, onderlinge afstemming en de mate waarin er aandachtsfunctionarissen aangesteld zijn. We stimuleren organisaties om aandachtsfunctionarissen aan te wijzen. Dat doen we onder andere door de huidige stand van zaken te checken en jaarlijks enkele bijeenkomsten van de aandachtsfunctionarissen te faciliteren. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden/haalbaarheid om een financiële stimuleringsimpuls te geven aan organisaties die een aandachtsfunctionaris hebben. Veelal is een aandachtsfunctionaris namelijk een hulpverlener die voor een aantal uur per week aanvullende taken heeft en dus geen aparte functionaris.

Ouderenmishandeling

Ouderen zijn door de mate van afhankelijkheid en een verminderde fysieke en mentale weerbaarheid extra kwetsbaar voor huiselijk geweld. In het kader van het landelijke actieplan “Ouderen in veilige handen” heeft de GGD de afgelopen drie jaar uitvoering gegeven aan het Plan van Aanpak Ouderenmishandeling Regio Gelderland Zuid 2013-2015. Evaluatie heeft duidelijk gemaakt dat verdere ontwikkeling nodig is. Hiervoor zijn drie thema´s benoemd:

1. **Versterken netwerk aandachtsfunctionarissen**: Er is versterking nodig in het organiseren van het delen van kennis en expertise en het inrichten van samenwerkingsstructuren ter voorkoming of stopzetting van gesignaleerd geweld; aandacht voor o.a. de afstemming met Veilig Thuis en de politie. Via het Borgingsplan Ouderenmishandeling 2016-2018 wordt hier invulling aan gegeven.
2. **Versterken ketensamenwerking financiële uitbuiting**: De zogenaamde "Regionale alliantie Veilig Ouder worden" is bezig met de inrichting van een integrale ketenaanpak op financiële uitbuiting waarin relevante partners samenwerken. Beoogd wordt door o.a. casuïstiekbespreking specifieke hiaten in de keten in onze regio op te sporen en op te lossen, handelingsafspraken te maken en vast te leggen en opgedane kennis en afspraken over de werkwijze te verankeren bij de betrokken ketenpartners. Om dat te realiseren wordt er een sociale kaart gemaakt, casusoverleg georganiseerd, een handelingsprotocol ontwikkeld, voorlichtingsmateriaal verspreid en worden acties ondernomen om het in bestaande structuren te borgen.
3. **Versterken kennis over ouderenmishandeling en geweld in afhankelijkheidsrelaties door mantelzorgers:** Het risico van overbelaste mantelzorgers en daardoor ouderenmishandeling kan een toenemend probleem worden. We inventariseren aandachtspunten in onze regio en volgen landelijke ontwikkelingen/pilots op dit terrein. De hierbij opgedane kennis vertalen we naar onze regio en gaan we benutten voor het vormgeven van een eigen aanpak.

3. ***Stopzetten geweld:*** *stoppen van onwenselijk gedrag en veiligheid terugbrengen in het cliëntsysteem*

Toelichting:

De derde pijler is het stopzetten van geweld. Veilig Thuis vervult hierin een cruciale rol. Er loopt inmiddels een stevig pakket aan maatregelen om de kwaliteit van Veilig Thuis te versterken. Daarbij kan de samenwerking in de keten verder versterkt worden door ketenpartners in positie te brengen als het gaat om het gebruik maken van drang- en dwangmaatregelen. De vertrouwensband met de cliënt maakt het voor sommige hulpverleners lastig om de stap naar drang en dwang te zetten. Daar waar bij hulpverlening op basis hiervan een drempel ontstaat voor samenwerking gaan we het gesprek aan om gezamenlijk mogelijkheden tot stopzetten geweld te onderzoeken.
Deskundigheidsbevordering van professionals betekent dan ook dat professionals uit zowel zorg- als justitieketen weten hoe ze de afstemming onderling moeten opzoeken. In dit kader is bewustwording van gezamenlijke mogelijkheden om ook het slachtoffer vanuit de strafketen te ondersteunen in de aanpak, een aandachtspunt. Hierbij valt te denken aan Aware, afspraak op locatie bij de politie, of afspraak op persoon. Deze inzet kan ondersteunend zijn om de veiligheid te borgen. Daarnaast is het ook van belang dat slachtoffers van seksueel geweld goed en gespecialiseerd geholpen worden.

Gewenst maatschappelijk effect:

Mensen zijn veilig in hun persoonlijke omgeving.

Waar streven we naar:

1.1. Lichamelijke, psychische en seksuele veiligheid terugbrengen in het systeem.
1.2. Snelle en adequate acties plegen waardoor het geweld stopt.
1.3. Een kwalitatief goed functionerend Veilig Thuis.
1.4. Gezamenlijk gevoelde verantwoordelijkheid voor veiligheid (burgers en professionals) verder ontwikkelen en handelingsperspectief bieden bij vermoedens/signalen van geweld.

1.5. In een crisissituatie wordt snel en adequaat gehandeld; mensen worden bij voorkeur begeleid in de thuissituatie of in veiligheid gebracht en elders opgevangen.

Welke thema's pakken we regionaal op?

Kwaliteitsversterking Veilig Thuis Gelderland Zuid

Gemeenten zijn vanuit de Wmo verplicht om per 1 januari 2015 een advies en Meldpunt voor Huiselijk geweld en Kindermishandeling operationeel te hebben. Om hier invulling aan te geven hebben de raden van de aangesloten gemeenten in april 2014 de kaders voor Veilig Thuis vastgelegd in het Functioneel Programma van Eisen Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (d.d. 31-03-2014). De nadere uitwerking van deze kaders en de opdracht voor realisatie, zoals vastgelegd in het Programma van Eisen Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld Veiligheidsregio Gelderland Zuid (PvE 1.0, Handelingsprotocol juni 2014 incl. regionaal addendum), zijn door de colleges in september 2014 vastgesteld. Op basis van deze besluitvorming is het meldpunt Veilig Thuis in de regio Gelderland Zuid ondergebracht bij de GGD Gelderland Zuid. De opdracht voor realisatie bestaat uit drie fasen: fase 1: Inrichten en ontwikkelen – van 1 juli 2014 tot 1 januari 2015, fase 2: Uitvoeren, monitoren en door ontwikkelen – van 1 januari 2015 tot 1 januari 2017 en fase 3: Stabiliseren en borgen vanaf 1 januari 2017.
Door een combinatie van factoren, waaronder een sterke toename van het aantal meldingen en adviezen, is de ontwikkeling van Veilig Thuis op forse achterstand gekomen

In het najaar van 2015 hebben de Inspecties voor de Jeugdzorg en de Gezondheidszorg onderzoek gedaan bij alle Veilig Thuisorganisaties in Nederland. Daaruit kwam naar voren dat Veilig Thuis Gelderland Zuid op 16 van de 24 toetsingscriteria onvoldoende scoorde. In april 2016 is Veilig Thuis onder verscherpt toezicht geplaatst omdat de werkvoorraden hoog bleven, wettelijke termijnen niet werden gehaald en er steeds een wisselend beeld werd geschetst over de stand van zaken. Om de problemen op te lossen en achterstanden weg te werken hebben de opdracht gevende gemeenten, op basis van verbeterplannen, meerdere keren (2015 en 2016) extra budget beschikbaar gesteld en heeft er een structurele ophoging van het oorspronkelijke budget plaatsgevonden. Daarnaast is voor de aansturing van Veilig Thuis binnen de GGD een aparte directeur aangesteld, die rechtstreeks verantwoording aflegt aan het dagelijks bestuur van de GGD. Het aanvullend budget wordt door Veilig Thuis aangewend om uitvoering te geven aan deze plannen. Hierbij gaat het om zaken als:

- Garanderen 24 uurs bereikbaar- en beschikbaarheid;
- Inzet kwalitatief en kwantitatief voldoende personeel en materieel;
- Duidelijke afspraken te maken met ketenpartners over samenwerking en overdrachtsmomenten (o.a. procesregie en casusregie);
- Voortraject, advies- en consultatiefunctie bij preventie en signalering, te versterken.

Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur een besluit genomen over de toekomstige positionering van Veilig Thuis op basis van de onlangs door de colleges vastgestelde keuzenotitie Van Montfoort.[1] In deze notitie wordt geadviseerd om Veilig Thuis structureel onder te brengen bij de GGD en voor twee jaar (tot juni 2018) de aansturing van een aparte directeur te behouden. Vanwege de ontstane ontwikkelachterstand kunnen gemeenten deze lijn doortrekken op de opdracht (PvE 1.0) en het opdrachtgeverschap. Met als uitzondering hierop het vastgestelde Handelingsprotocol 2014 incl. regionaal addendum. Na het buiten gebruik stellen van het addendum, als gevolg van opmerkingen van de inspecties, heeft er een verschillenanalyse plaatsgevonden tussen het door de colleges vastgestelde protocol (juni 2014) en het Handelingsprotocol van november 2014 waarop de

[1] De toekomst voor Veilig Thuis Gelderland Zuid, 30 mei 2016; in juni 2016 vastgesteld in de colleges van de regio Gelderland Zuid

inspectie heeft getoetst. Uit deze analyse kan worden geconcludeerd dat de versie van november 2014 geen ongunstig effect heeft op de opdracht zoals die door de colleges van Gelderland-Zuid is vastgesteld, omdat het slechts een verdere uitwerking/specificering op uitvoeringsniveau bevat. Op basis hiervan passen wij de opdracht aan Veilig Thuis aan; het Handelingsprotocol VNG juni 2014 incl. regionaal addendum wordt ingetrokken en het Handelingsprotocol VNG november 2014[2] wordt van kracht als verdere basis voor doorontwikkeling. In de besluitvorming over deze Regionale aanpak wordt dit expliciet aan de colleges ter besluitvorming voorgelegd, evenals het oprekken van de opdracht voor realisatie van fase 2.

De opdracht gevende gemeenten willen meer grip en inzicht krijgen in de doorontwikkeling van Veilig Thuis. Zij zijn in samenspraak met Veilig Thuis bezig met het ontwikkelen van een systeem voor monitoring. Daarnaast is er door de managers van Veilig Thuis, landelijk, een kwaliteitskader “Zicht op veiligheid” opgesteld. In dit kwaliteitskader zijn afspraken vastgelegd over de doorontwikkeling van Veilig Thuis en de samenwerkende ketenpartners, met name wat betreft de overdracht van casuïstiek van Veilig Thuis naar het lokale veld.

Veilig thuis werkt in de regio Gelderland Zuid in nauwe afstemming met de relevante ketenpartners (met name Veiligheidshuis) toe naar een tijdige screening aan de voorkant, waardoor de signalen snel op de juiste plek komen en verantwoordelijkheden helder op elkaar zijn afgestemd. De ontwikkeling van het gezamenlijke voorportaal onder regie van Veilig Thuis heeft vooral tot doel om snel te beoordelen welke organisatie al actief is in een casus, zodat vervolgens een tijdige en passende route gevolgd kan worden.

Begeleiding en opvang van slachtoffers van huiselijk geweld
De Stichting Moviera geeft begeleiding en opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld. Moviera richt zich hierbij ook op specifieke groepen, zoals slachtoffers van mensenhandel, (jeugd)prostitutie en loverboys, slachtoffers van eer gerelateerd geweld, ouderenmishandeling en mannelijke slachtoffers. In overeenstemming met de gemeentelijke visie werkt Moviera vanuit de gedachte “eigen kracht en netwerk benutten voor herstel van duurzame veiligheid”. Moviera is gestart met een pilot om vrouwen die zich in een ernstige onveilige situatie bevinden, zoveel mogelijk te ondersteunen vanuit een eigen zelfstandige woonomgeving. Via de pilot wordt onderzocht welke instrumenten geschikt zijn en hiervoor kunnen worden benut. We ondersteunen een verbreding en doorontwikkeling van ambulantisering van het aanbod.[25]

Bij de behandeling van slachtoffers door GGZ, Jeugdhulp etc. streven we ernaar dat kinderen zo kort mogelijk uit de thuissituatie worden gehaald. Er wordt gewerkt met een intensieve gezinsbehandeling om de (gedrags)problemen in het gezin aan te pakken, oog te hebben voor sociale problematiek en zo het gezin weer op de rit te krijgen en veilig te maken.

Continuering van het Centrum voor Seksueel Geweld
In Nederland zijn diverse Centra voor Seksueel Geweld. Ook Nijmegen heeft zo’n regionaal centrum voor midden en zuid Gelderland. Het Centrum verleent in enkele zinnen samengevat eerste hulp en nazorg bij acuut seksueel geweld. In VNG verband is via de commissie Gezondheid en Welzijn overeengekomen dat er landelijk 16 Centra voor Seksueel

[2] Bijlage 2: Handelingsprotocol VNG november 2014
[25] In de landelijke Regio Aanpak Veilig Thuis onderzoeken de Federatie Opvang en de VNG samen de mogelijkheden om tot meer ambulatisering te komen.

Geweld nodig zijn voor een landelijk dekkend stelsel. Het Centrum Seksueel geweld opereert tot op heden zonder gemeentelijke bemoeienis en bekostiging. In VNG verband is via de commissie Gezondheid en Welzijn[26] besloten dat gemeenten de verantwoordelijkheid op zich nemen om de centra in stand te houden als het rijk tijdelijk budget beschikbaar stelt in 2016 en 2017. Dit is toegezegd door het rijk. De VNG commissie heeft daarnaast aangegeven deze verantwoordelijkheid op zich te willen nemen er van uit gaande dat regionale partners de MDA++ - waarin het Centrum kan worden ingebed – meefinancieren.[27.] De centrumgemeenten hebben, ondanks het voorbehoud ten aanzien van financiering, afgesproken om afspraken te maken over de vorm waarin de hulp voor slachtoffers van seksueel geweld in die regio wordt voortgezet. Die afspraken hebben zowel betrekking op de periode voorafgaand aan de start van de MDA++, als over de periode daarna. Overleg hierover is in Gelderland (ambtelijk) gestart en moet in de loop van dit jaar verder worden uitgewerkt en georganiseerd.

Versterking van de kwaliteit van de acute en duurzame aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling (MDA++)
In de notitie “Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risicogestuurde zorg”[28] wordt een model gepresenteerd voor gefaseerde ketenzorg. Uitgangspunt hierbij is dat er eerst wordt samengewerkt voor veiligheid en daarna wordt gezorgd voor risicogestuurde en herstelgerichte zorg. In deze Regionale aanpak wordt een visie gegeven op ketenzorg bij kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel misbruik, waarbij het triage-instrument van Veilig Thuis een centrale rol speelt. Met deze notitie wordt een aanzet gegeven voor discussie en nadere uitwerking van de bestaande Multidisciplinaire Aanpak. Beoogd wordt in de MDA++ aanpak “structureel onveilig” en “acuut onveilig” in samenhang te organiseren. Waar intergenerationeel en/of structureel geweld plaatsvindt in een systeem dat complex is in de zorgcomponent én ook complexe justitiecomponenten bevat, wordt de casuïstiek behandeld in het Veiligheidshuis, waar behalve regie op de uitvoering (casemanager) ook de regie op het proces is belegd.

De wethouders van de 35 “centrumgemeenten VO” onderschrijven de noodzaak van een effectieve aanpak voor slachtoffers van ernstige en complexe vormen van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld (MDA++). Zij delen de visie dat een effectieve aanpak voor deze slachtoffers intersectoraal, specialistisch en multidisciplinair moet zijn. Zij hebben in VNG-verband (advies aan commissie Zorg en Welzijn VNG) afgesproken dat zij als centrumgemeenten een voortrekkersrol nemen om op zo kort mogelijke termijn samen met de andere gemeenten in hun regio en samen met zorgverzekeraars, maatschappelijke en justitiële partners in hun regio te komen tot afspraken om een MDA++ vorm en inhoud te gaan geven. Hierbij is de intentie uitgesproken om zowel de acute als de structurele variant te gaan realiseren. Zij willen op die manier waarborgen dat ook voor de slachtoffers van seksueel geweld de adequate aanpak, zoals deze nu in de centra voor seksueel en familiaal geweld wordt geboden, wordt gecontinueerd en ingebed in een brede specialistische aanpak. In eerste aanleg is ervoor gekozen om dit op de schaal van *De Veilig Thuis regio* te realiseren. Uiterlijk eind 2018 moet de landelijk dekkende infrastructuur gereed zijn. Centrumgemeenten hebben een voorbehoud gemaakt ten aanzien van realisering, omdat de financiering nog onduidelijk is. Dit maakt het tempo en de prioriteit ten aanzien van realisering in de regio Gelderland Zuid onzeker. Qua prioritering heeft het op orde brengen van Veilig Thuis de hoogste prioriteit.

4. ***Duurzaam herstel:*** *stabilisatie van een geweldloze situatie en daar waar mogelijk voorkomen dat geweld opnieuw kan plaatsvinden.*
Toelichting:

[26] In de VNG commissie Gezondheid en Welzijn zit een vertegenwoordiging van alle gemeenten
[27] Besluit VNG commissie Gezondheid en Welzijn 10 december 2016, beslispunt 3c en 4b. Met regionale partners worden o.a. bedoeld zorgkantoren. Andere relevante partners: VWS, NZa
[28] Bron: GGD GHOR Nederland mei 2016

Tevens is het van belang dat er voldoende deskundigheid beschikbaar is om niet alleen acuut geweld te stoppen, maar het ook langdurig dan wel definitief te doen stoppen en herstel te realiseren. Hiervan is vooralsnog veelal sprake bij intergenerationele overdracht. Structureel en/of intergenerationeel geweld vraagt om een intensieve en langdurige aanpak, waarbij zorg en justitie op elkaar worden afgestemd in één plan. De regievoering op het plan is cruciaal, omdat er vaak vele partijen betrokken zijn moet de regisseur onafhankelijk en ketenoverstijgend het belang –duurzaam stoppen geweld- en herstel in het oog houden. Dit voorkomt een arsenaal aan "losstaande" interventies die niet integraal zijn afgewogen of op elkaar afgestemd te zijn.

Gewenst maatschappelijk effect:
Mensen houden ingezette gedragsverandering in hun persoonlijke omgeving vast.
Waar streven we naar:

1.1. Doorbreken van structureel huiselijk geweld waaronder intergenerationeel geweld.
1.2. Er is passende waakvlambegeleiding beschikbaar.
1.3. Er komt meer aandacht voor contextuele risicofactoren en beschermende factoren (bezien vanuit alle leefgebieden).
1.4. Mensen voelen zich verbonden en (opnieuw) opgenomen in hun persoonlijke omgeving.

Welke thema's pakken we regionaal op:
Inzet expertise toeleiding van plegers naar hulp
We continueren aandacht voor het gedrag van de pleger door het bestendigen van inzet van Pro Persona expertise / Kaïros bij casussen waarin sprake is van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld.

Gemeentelijke rol zorg en opvang bij mensenhandel
De commissie Lenferink heeft in het Rapport "Gemeenten en de opvang en zorg voor slachtoffers van mensenhandel" een aantal adviezen gegeven over hoe om te gaan met de problematiek rondom mensenhandel. In VNG verband zijn, via de commissie Gezondheid en Welzijn, de voor gemeenten relevante adviezen eruit gelicht. Daarmee samenhangend is o.a. onderschreven dat het van belang is dat er een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatoren beschikbaar is. De zorgcoördinator kan beschikbaarheid van deskundigheid, samenwerking en afstemming bevorderen en zorgen voor stroomlijning van processen. We plegen inzet op de aanstelling van een zorgcoördinator in onze regio en volgen uitkomsten van nader onderzoek op de diverse andere aanbevelingen van de commissie via de VNG. Ook voor wat betreft de schaalgrootte voor inzet van een zorg coördinator.

3.2. Inzet landelijke voorzieningen en ontwikkelingen

De gemeente Nijmegen is als voormalige centrumgemeente initiator en aanspreekpunt in de contacten met de VNG als het gaat om regionale voorzieningen of afstemming op landelijk niveau over ontwikkelingen die regionaal moeten worden door vertaald. In het kort gaat het om de volgende aspecten:

- Voorzieningen voor begeleiding en opvang voor specifieke groepen die landelijk is georganiseerd:

- Specialistische opvang voor slachtoffers van eer gerelateerd geweld en loverboys: voor invulling van deze verantwoordelijkheid maken we gebruik van de landelijk ingerichte voorzieningen voor deze subgroep waarover in VNG verband afspraken zijn gemaakt.
- Mannenopvang: hier zijn landelijk afspraken over gemaakt.
- Specialistisch advies kindermishandeling: het Landelijk Expertisecentrum Kindermishandeling is beschikbaar voor advies.

- Landelijke ontwikkelingen die worden gevolgd:
  - Pilots ouderenmishandeling en geweld in afhankelijkheidsrelaties door mantelzorgers.
  - Genderspecifieke aanpak: van belang voor professionals om hier kennis van te nemen en te betrekken in de aanpak (Verdrag van Istanbul).
  - VNG-bijeenkomsten met betrekking tot MDA++ aanpak.

3.3 Samenvattend overzicht

Vanuit de Wmo zijn alle gemeenten verantwoordelijk voor de hele keten van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Omdat we als regio hierin onze krachten willen bundelen maken we een aantal afspraken over het gezamenlijk optrekken op bepaalde thema´s. In de Regiovisie is op hoofdlijnen aangegeven wat vanuit het perspectief van de gemeente aan bovengemeentelijke inzet verwacht mag worden. We maken in onderstaand schema een doorvertaling op hoofdlijnen voor de verdeling lokaal en regionaal.

Voor de lokale thema's zijn de gemeenten zelf initiator. Bij de uitwerking naar lokale verantwoordelijkheid is het de keuze van een gemeente om de genoemde thema's wel / niet op te pakken of in tijd te prioriteren. De lokale uitwerking is geen onderdeel van deze Regionale aanpak en wordt derhalve door de gemeenten zelf opgepakt in de komende periode. Eventueel kunnen gemeenten op sub-regionaal niveau nadere afspraken maken over het ambitieniveau.
De voormalige centrumgemeente Nijmegen vervult een voortrekkersrol als het gaat om de thema's op regionaal en landelijk niveau.

Overzicht van thema's naar lokale en regionale verantwoordelijkheid

Oppakken op lokaal niveau[29]	**Oppakken op niveau Regio Gelderland Zuid**[30]
Preventie/signalering/stoppen geweld: Creëren voorwaardenscheppend beleid en samenwerking op het gebied van welzijns-, gezondheids-, jeugd-, onderwijs-, armoedebestrijdings-, veiligheids- en huisvestingsbeleid. Duurzaam herstel Zorg na specialistische begeleiding en opvang (in te zetten na maatregelen om het geweld te stoppen en een specialistische aanpak voor duurzaam herstel). **Thema's:** • Versterken benutten persoonlijke netwerken • Versterken kwaliteit wijkteams c.q. gebiedsteams (o.a. deskundigheidsbevordering basiskennis, risicotaxatie, veiligheidsplannen) • Ondersteuning bij opvoedings- en gezinsproblematiek • Aanbevelingen Kinderombudsman en Augeo (o.a. weerbaarheid kinderen) • Stimuleren scholen (weerbaarheid en deskundigheidsbevordering)	Stoppen geweld: • Afstemming regionaal over gezamenlijke ambities en (keten)aanpak • Monitoring regionale aanpak • Financiering uit centrumgemeentebudget van regionale activiteiten/aanbod • Volgen landelijke ontwikkelingen en deze regionaal agenderen **Thema's:** • Versterken kwaliteit Veilig Thuis • Specialistische begeleiding en opvang slachtoffers • Toeleiding plegers naar zorg • Ouderenmishandeling (Borgingsplan, financiële uitbuiting en GIA mantelzorgers) • Voortzetten Centrum Seksueel en Familiaal Geweld • Stimuleren aanwijzen aandachtsfunctionarissen • Deskundigheidsbevordering wijkteams c.q. gebiedsteams m.b.t. Meldcode • Voorkomen/verminderen schade voor kinderen bij vechtscheidingen • Coördinatie zorg en opvang bij mensenhandel • Versterking *kwaliteit* van de acute en duurzame regionale aanpak (MDA++)

[29] Lokale keuze en verantwoordelijkheid individuele gemeenten
[30] Gezamenlijke regionale afstemming met centrumgemeente in voortrekkersrol

4. Financiering

De aanpak van huiselijk geweld heeft zijn grondslag in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Kindermishandeling valt onder de Jeugdwet. In de Jeugdwet staat een verwijzing naar de Wmo waar het gaat om een integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Zo zijn de wettelijke kaders voor Veilig Thuis (Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling) opgenomen in de Wmo. Bekostiging van de keten preventie tot en met duurzaam herstel kan op grond van deze kaders plaatsvinden uit diverse Wmo budgetten. Te denken valt aan welzijns-, jeugd-, gezondheids- en onderwijsbeleid. Algemeen gehanteerd uitgangspunt is dat preventie en duurzaam herstel in de vorm van nazorg de verantwoordelijkheid is van alle afzonderlijke gemeenten en dat bekostiging door alle gemeenten uit de lokale WMO budgetten plaatsvindt. Naast de lokale WMO budgetten is er vanuit de "centrumgemeente" het Decentralisatiebudget Vrouwenvang (DU VO) beschikbaar. Dit budget zetten we primair in op regionale voorzieningen ten gunste van het stopzetten van geweld en regionaal specialistisch aanbod nodig om duurzaam herstel tot stand te brengen. Het is een taakstellend budget

Het budget is primair bedoeld voor de regionale aanpak van alle vormen van huiselijk geweld variërend van opvang, ambulante begeleiding, bestrijding van ouderenmishandeling tot eer gerelateerd geweld, kindermishandeling en aanpak van loverboys. 35 centrumgemeenten ontvangen jaarlijks een Rijksbijdrage. Deze middelen zijn bestemd voor de aanpak van huiselijk geweld in de zogenaamde "vrouwenopvangregio". Het betreft hier een zogenoemde decentralisatie-uitkering[31] (DU VO). VWS heeft aangegeven de financiering van de "vrouwenopvang/huiselijk geweld" via de centrumgemeente-constructie in stand te willen houden onder de voorwaarde dat er in de regio sturing en samenhang in het beleid komt, er een Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling wordt opgesteld en er consensus is over inzet van het (regionale) budget "vrouwenopvang".
In onderstaand schema zijn de begrote rijksbijdragen voor de decentralisatie-uitkering 2016-2020 (DU VO) voor de centrumgemeente Nijmegen weergegeven (bron: meicirculaire 2016)

DU VO	2016	2017	2018 -2020
Hoogte uitkering[32]	€ 2.749.354	€ 2.877.582	€ 3.053.596

Van belang om te melden is dat de hoogte van de begrote decentralisatie-uitkering vrouwenopvang onderhevig is aan bijstellingen door het Rijk. Een voorbeeld hiervan is de bijstelling van de bedragen omdat de maatstaven op basis waarvan het landelijk budget over de centrumgemeenten verdeeld wordt, is gewijzigd. Daarnaast is de hoogte afhankelijk van afspraken die landelijk in bestuurlijk overleg via de VNG worden gemaakt over uitnames voor specifieke doeleinden voor landelijk te organiseren specialistische voorzieningen. Ook komt het voor dat er (tijdelijk) budget wordt toegevoegd door het Ministerie samenhangend met via de VNG gemaakte afspraken met het Ministerie.

[31] Een decentralisatie-uitkering is net als de algemene uitkering vrij besteedbaar. Er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats. Daarentegen is een decentralisatie-uitkering wel verbonden aan een doel, waardoor de bestedingsvrijheid (materieel) wel begrensd is.
[32] Bron: Ministerie VWS, Meicirculaire 2016, in het overzicht is voor 2016 en 2017 al rekening gehouden met de ophoging van € 42.187 voor het Centrum Seksueel geweld. Via de september circulaire 2016 komen de extra middelen beschikbaar.

Voorbeeld hiervan: een extra tijdelijke rijksbijdrage in 2016 en 2017 voor de instandhouding van Centra voor Seksueel Geweld. Bij het plannen van uitgaven moet hier rekening mee worden gehouden.

4.1 Bekostiging aanpak uit het Decentralisatiebudget DU VO

We besteden de DU VO aan divers regionaal aanbod passend in het primaire bestemmingsdoel. We dekken hier voor een deel (oud SHG-deel) de kosten voor Veilig Thuis mee. We subsidiëren Stichting Moviera voor begeleiding en opvang van slachtoffers van huiselijk geweld. We subsidiëren activiteiten ter preventie, signalering en aanpak van Ouderenmishandeling, evenals adviseringsaanbod van Pro Persona voor casussen die in het Veiligheidshuis worden besproken. Daarnaast wordt het Centrum Seksueel en Familiaal geweld eruit bekostigd.

(voorgenomen) besteding van de DU VO in 2016

Het budget wordt besteed aan divers, bestaand, regionaal aanbod:

• Specialistische ambulante begeleiding en opvang huiselijk geweld :	€ 1.641.400 (Moviera)
• Veilig Thuis:	€ 468.410 (kosten samenhangend met dekking oud-MBZ-deel GGD en Moviera)
• Advisering Veiligheidshuis door Pro Persona/Kaïros:	€ 22.375
• Ouderenmishandeling:	€ 95.500
• Bijdrage Gennep voor deelname VT in andere regio:	€ 15.557
• Ambtelijke inzet regulier: subsidies, etc.)	€ 70.072 (o.a. VNG, voorbereiding regionaal beleid, verstrekken en afrekening
• Ambtelijke inzet project:	€ 76.230 (projectleider)
• Raming diverse kosten Uitvoeringsprogramma:	€ 20.000 (onvoorzien, zoals zaalhuur etc.)
• Centrum Seksueel en Familiaal geweld:	€ 131.250
Totaal begroot	**€ 2.540.794**
Nog te besteden in 2016	€ 208.560 (stand 1 augustus 2016)

De uitkering die de centrumgemeente van het Rijk krijgt is taakstellend. Dit houdt in dat zowel de centrumgemeente als de regiogemeenten geen budget toevoegen aan dit decentralisatiebudget. Bij (dreigende) tekorten dient her prioritering plaats te vinden. Bij overschotten vindt reservevorming plaats. Door allerlei omstandigheden kan het jaarresultaat fluctueren. Over 2015 is een bedrag van € 526.211 in reserve. Dit kan in de komende jaren nog worden ingezet.

2.4 Globale raming kosten 2017

Na besluitvorming over de taakverdeling en vaststelling van de thema´s wordt onderstaande globale raming uitgewerkt naar een begroting voor 2017.

• Dekking en versterken kwaliteit Veilig Thuis	€ 477.000
• Specialistische begeleiding en opvang slachtoffers	€ 1.588.000
• Toeleiding plegers naar zorg	€ 22.800
• Ouderenmishandeling (Borgingsplan, financiële uitbuiting en GIA mantelzorgers)	€ 120.000 (incl. uitbreiding mantelzorg)
• Voortzetten Centrum Seksueel en Familiaal Geweld	€ 131.250
• Stimuleren aanwijzen aandachtsfunctionarissen	€ 80.000
• Deskundigheidsbevordering wijkteams c.q. gebiedsteams	€ 150.000
• Voorkomen/verminderen schade voor kinderen bij vechtscheidingen	€ 80.000
• Coördinatie zorg en opvang bij mensenhandel (MDA++)	€ 62.903 PM
• Versterking kwaliteit van de acute en duurzame regionale aanpak	
• Bijdrage Gennep voor deelname VT in andere regio:	€ 15.557
• Ambtelijke inzet regulier: subsidies, etc.)	€ 70.072 (o.a. VNG, voorbereiding regionaal beleid, verstrekken en afrekening
• Raming diverse kosten Regionale aanpak:	€ 80.000 (onvoorzien, zaalhuur, projectleider, etc.)
Totaal raming	**€ 2.877.582**
Beschikbaar budget op basis van meicirculaire voor 2017	**€ 2.877.582**

Door verschuivingen over jaarschrijven of onverwachte mee- en tegenvallers kan er in een jaarschijf een verschil ontstaan. Daarnaast kan er onderscheid worden gemaakt naar incidenteel (b.v. deskundigheidsbevordering) en structureel in te zetten budget (b.v. dekking Veilig Thuis). In bovenstaande globale kostenraming is deze uitsplitsing naar incidenteel en structureel nog niet gemaakt, evenals een doorvertaling van eventuele mee- c.q. tegenvallers. Dit gebeurt bij het opstellen van de begroting voor 2017 e.v.

5. Monitoren/evalueren

Om de uitwerking van de ambities vorm en inhoud te geven en de uitvoering te kunnen monitoren is goede (management)informatie nodig. Alleen aan de hand van goede informatie is het mogelijk concrete uitvoeringsplannen te maken, ontwikkelingen en resultaten te monitoren met (prestatie)indicatoren en de aanpak te evalueren. Daarbij gaat het zowel om outputgegevens (hoeveel casussen, wat voor casussen, trajecten, doorverwijzingen etc.) als om outcomegegevens (resultaten casussen, maatschappelijke effecten). Daarnaast is kwalitatieve informatie van belang over het verloop van de (uitvoerings)processen. De basis voor dit soort gegevens is gelegen in een adequate registratie binnen de basisprocessen van participanten binnen het proces. Dat betekent bijvoorbeeld een adequate vastlegging van casussen met relevante en duidelijk omschreven variabelen en mogelijkheden tot het opvragen van selecties en rapportages. Dat laatste is onder meer belangrijk om (vreemde) uitkomsten te kunnen duiden. Nu is het vaak niet of via veel omwegen (en kosten) mogelijk om goede rapportages op te stellen.
In het kader van onderhavige Regionale aanpak is het belangrijk dat snel gestart wordt met:

1) inventarisatie en analyse van wat bestaande registraties opleveren aan adequate informatie en waar nodig het stimuleren van verbeteringen in registraties
2) het opzetten van monitoring en de samenstelling van (prestatie)indicatoren die hierbij zijn toe te passen.

Bij het opstellen van een systeem van monitoring is het ook van belang om aan te sluiten op en te combineren met landelijke ontwikkelingen om zo benchmarking mogelijk te maken. Er zijn nu al diverse landelijke monitoringssystemen en informatiebronnen (zoals de Monitor Kindermishandeling, onlangs uitgebreid met Huiselijk geweld). Binnen Veilig Thuis Gelderland-Zuid wordt een “groeimodel prestatie-indicatoren” ontwikkeld, waarin voorstellen worden gedaan met betrekking tot registratie, monitoring en de formulering van indicatoren.

In september 2017 vindt de eerste tussentijdse evaluatie van de Regionale aanpak plaats. Om te kunnen evalueren dient met betrekking tot monitoring nog het nodige voorwerk te worden gedaan. Om over een jaar te kunnen evalueren zal hier bij aanvang van het project een begin mee worden gemaakt.

6. Nadere uitwerking van de regionale thema´s

Voor de leesbaarheid van deze Regionale aanpak zijn de verzamelde acties samengevat in thema´s. De Regionale aanpak dient in de loop van dit jaar nog te worden doorvertaald naar uitvoeringsplannen op lokaal, sub-regionaal en regionaal niveau. Om te kunnen evalueren of we de behaalde doelen (output) en gewenste maatschappelijke effecten (outcome) hebben behaald moet er een concretiseringsslag (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) over de doelen (in acties en gewenste resultaten) heen. In deze concretiseringsslag gaan we de Wmo-raden in de twee sub-regio´s betrekken. Verder gaan we de betrokkenen uit de werkbijeenkomsten en vertegenwoordigers van de genoemde beleidsterreinen opnieuw in dit proces betrekken. Dit betekent dat de sub-regio´s hiervoor capaciteit beschikbaar zullen moeten stellen, bijvoorbeeld voor continuering van de regionale ambtelijk werkgroep. De invulling hiervan en de uitlijning van het regionale proces wordt door een projectleider van de gemeente Nijmegen samen met hen in een projectplan vastgelegd. Hierbij wordt ook het jaarlijkse actualisatie- en evaluatieproces meegenomen en het opstellen van de begroting voor 2017.

Deze projectleider zal in overleg met de ambtelijke regionale werkgroep tevens voorstellen doen voor het opzetten van een monitoringsinstrument en het uitwerken van de overige uitwerkingspunten uit deze Regionale aanpak, zoals het beleid voor gender specifieke aanpak, vertaling hiervan naar uitvoering en te stellen kwaliteitseisen aan sociale (wijk)teams en gebiedsteams. Het proces en de prioritering van MDA++ en SFG vraagt om specifieke proceskwaliteit en strakke sturing. Ook hier zal de projectleider een voorstel voor doen.

15september 2016

27

Bijlage 1.
Regiovisie 2015: "Voor een veilig thuis"

Bijlage 2.
Handelingsprotocol VNG november 2014

Brief aan de raad - Beantwoording motie Bescherm Hengstdal nu het nog kan

Ingekomen stuk D9 (PA 12 oktober 2016)

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
27 september 2016	OB10/D162422583	Marian van Gerwen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beantwoording motie “Bescherm Hengstdal nu het nog kan!”		(024) 329 29 15

Op 13 juli heeft de raad bij motie buiten de orde (Bescherm Hengstdal nu het nog kan) het college opgeroepen om Standvast Wonen te confronteren met de renovatiekosten zoals berekend door Van de Veerdonk en Standvast Wonen te vragen met een oplossing te komen die de huren zo laag mogelijk houdt en het karakter van de wijk maximaal beschermt.
Zij neemt daarbij in overweging dat de wens van de bewoners gehoord dient te worden, de huren zo laag mogelijk gehouden moeten worden en behoud van het uiterlijk van de wijk wenselijk is.
Met deze brief gaan wij op deze punten in.

Renovatiekosten in relatie tot sloop/nieuwbouw en de huurprijs
Wethouder Grondbeleid heeft voor de zomer met Standvast Wonen over de motie gesproken en hen gevraagd om een gesprek aan te gaan met Van de Veerdonk over de renovatiekosten. De wethouder heeft hierover ook contact gehad met Van de Veerdonk.

Beide partijen hebben met elkaar gesproken. Buiten discussie is dat de kosten voor renovatie op dit moment lager zijn dan de kosten voor sloop/nieuwbouw. Maar het eindproduct (kwaliteit, functionaliteit, woonlasten en instandhoudingstermijn) is ook anders. Voor Standvast Wonen is de keuze voor sloop/nieuwbouw daarnaast een keuze voor een buurt met een mix aan kwalitatief goede, duurzame, toekomstvaste en betaalbare woningen.
Alle woningen die terug gebouwd worden vallen in de betaalbare sociale huur. Dat is niet anders dan nu en ook niet anders dan dat dat bij renovatie zou zijn. Met Standvast Wonen is verder afgesproken dat het aantal goedkope sociale huurwoningen op portefeuilleniveau op peil blijft.

Betrokkenheid bewoners
Er is veel onrust geweest over de keuze van Standvast Wonen voor (deels) sloop en nieuwbouw. Op verzoek van de raad heeft de wethouder een bemiddelingspoging gedaan en er heeft vanuit Standvast Wonen een mediationtraject plaatsgevonden. Dat heeft niet tot overeenstemming tussen de klankbordgroep en Standvast Wonen geleid. Voor Standvast Wonen was hetgeen de klankbordgroep graag wilde financieel en volkshuisvestelijk onuitvoerbaar. De corporatie heeft vervolgens besloten rechtsreeks met alle bewoners van de woningen die het betreft in gesprek te gaan over hun woonwensen en vervolgens over de beeldkwaliteit en wat mensen in hun woonomgeving terug willen zien komen. Dit laatste gesprek heeft Standvast Wonen gevoerd met zowel de bewoners van de woningen die gerenoveerd dan wel gesloopt worden als ook met bewoners uit de omgeving (mensen hebben zich hier zelf voor kunnen aanmelden). De gemeente

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

was hierbij aanwezig. Deze gesprekken zijn positief verlopen en hebben geleid tot een overzicht van de beeldkwaliteit met daarin opgenomen elementen die bewoners graag terug zouden willen zien komen in hun wijk. Los daarvan heeft Standvast Wonen nog afzonderlijk met bewoners gesproken over de plattegronden van woningen.
De wensen van de bewoners worden op deze manier naar ons idee goed gehoord. Standvast Wonen heeft aangegeven het gesprek ook door te zetten voor het vervolg.

Karakter van de wijk
Dat Hengstdal een mooie wijk is en karakter heeft en dat ook moet blijven staat voor niemand ter discussie. Het doel van Standvast Wonen met bovenstaand proces was om samen met bewoners te bezien wat de kwaliteit van de buurt is en wat gewenst is dat terug komt De karakteristieken voor Hengstdal kunnen, voor zover bewoners dat van belang vinden, een plek krijgen.

Wat is de stand van zaken
Het plan omvat 38 vaste huurders. Met 24 huurders heeft Standvast Wonen al formeel overeenstemming bereikt. 2 bewoners hebben formeel te kennen gegeven tegen het plan te zijn. Met de rest van de bewoners voert Standvast Wonent het gesprek nog. De verwachting van de corporatie is dat als de vragen over de nieuwe plattegronden van iedereen beantwoord zijn nog meer bewoners zullen tekenen voor dit plan. De meerderheid van de bewoners stemt op dit moment al in met het plan. De verwachting is dat op heel korte termijn meer dan 70% getekend zal hebben. Standvast Wonen kan het plan dan gaan uitvoeren.

Conclusie
Onze conclusie is dat:
- De bewoners van de betreffende woningen in ieder geval op dit moment al voor meer dan de helft hebben ingestemd met het plan van Standvast Wonen en er slechts 2 mensen formeel niet ingestemd hebben.
- Bewoners van de betreffende woningen en omwonenden op verschillende manieren mee konden en kunnen praten over de plannen, en dat ook doen. De wens van de bewoners wordt dus wel degelijk gehoord.
- Door te kiezen voor deze aanpak Standvast Wonen een breder pallet aan betaalbare huurwoningen (in dezelfde sociale huurklasse als de huidige woningen) kan bieden voor diverse doelgroepen wat een meerwaarde heeft voor de wijk Hengstdal en zo met deze aanpak blijft een gedifferentieerd aanbod in de sociale huur voor de lange termijn gewaarborgd. Met deze aanpak kan iedereen die dat wil in de wijk blijven wonen tegen een passende huurprijs.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

Brief aan de raad - Beantwoording motie Bescherm Hengstdal nu het nog kan

SP-fractie Nijmeg
http://nijmegen.sp.nl

Korte Nieuwstraat
6511 PP Nijmegen
T. 024 329 23 71
fractie@sp.nijmegen

Motie buiten de orde
Eerste indiener: B. van Berkel, SP-fractie

Motie: Bescherm Hengstdal nu het nog kan!

De gemeenteraad van Nijmegen bijeen op 13 juli 2016

Constaterende dat:

- 46 woningen in Hengstdal op de rol staan voor sloop;
- De bewoners die bij de plannen betrokken zijn zich in meerderheid tegen sloop hebben uitgesproken en vóór renovatie;
- Woningcorporatie Standvast de wijk niet heeft weten te overtuigen van haar plannen;
- Aannemer Van de Veerdonk de kosten van renovatie op 60.000 euro per woning schat.
- Standvast de kosten van nieuwbouw raamt op 110.000 euro.
- Goedkopere opties leiden tot lagere huren;
- Het uiterlijk van de wijk meer behouden blijft bij renovatie dan bij sloop/nieuwbouw;

Overwegende dat:

- De wens van de bewoners gehoord dient te worden
- Dit college heeft als uitgangspunt de huren zo laag mogelijk te houden. Corporaties dienen aan het woonbeleid mee te werken waar dit binnen hun macht ligt.
- Het behouden van het uiterlijk van de wijk wenselijk is, omdat de buurt Hengstdal een prachtige karakteristieke wijk is en daarmee een verrijking vormt voor onze stad.

Spreekt uit:

- In Hengstdal renovatie wenselijker te achten dan sloop/nieuwbouw.

Roept het college op:

- Om Standvast te confronteren met de renovatiekosten zoals berekend door Van de Veerdonk en Standvast te bewegen om met die nieuwe informatie aan de slag te gaan en tot een oplossing te komen die de huren zo laag mogelijk houdt en het karakter van de wijk maximaal beschermt.

v.20 t: 14 aangenomen

SP	GroenLinks	PvdA	DNF	VSP
B. van Berkel				
D66	VVD	CDA	GN	LN

Brief aan de raad - Uitvoering motie Klap op de vuurpijl

Ingekomen stuk D10 (PA 12 oktober 2016)

Veiligheid

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) Openingstijden=
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
27 september 2016	VH10/16.0008686	Wim Engelen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Uitvoering motie "Klap op de vuurpijl" (registratienummer: 160217.3)		(024) 3299181

Geachte leden van de Raad,

Op 16 februari van dit jaar heeft uw Raad per motie een oproep gedaan aan de burgemeester om:

1. zich nadrukkelijk in te spannen in de lokale driehoek om aanvullende tijdelijke capaciteit te verkrijgen voor de aanpak van het bezit, de handel in en het gebruik van illegaal vuurwerk; en aan ons college om:
2. in het bestaande gemeentelijk handhavingsprogramma meer aandacht te besteden aan een strengere aanpak van vuurwerkoverlast in de drie weken voorafgaand aan de jaarwisseling;
3. een voor bewoners laagdrempelig gemeentelijk overlastmeldpunt in te richten per 1 december 2016, zodat er op buurtniveau inzicht is in de ervaren vuurwerkoverlast;
4. met ondernemers in gesprek te gaan over de mogelijkheid om een centrale vuurwerkshow te organiseren op een voor Nijmegen prominente plaats tijdens de jaarwisseling van het kroonjaar 2016;
5. de raad uiterlijk 1 oktober 2016 een brief te sturen waarin ingegaan wordt op de (tussen)resultaten en mogelijke kosten van de 4 hierboven genoemde punten.

Met deze brief berichten wij u over de stand van zaken bij de uitvoering van deze motie.

Aanpak illegaal vuurwerk

De burgemeester heeft in de lokale driehoek de wens van uw Raad besproken met de politie. Die geeft aan dat de opsporing van illegaal vuurwerk de laatste jaren voor de politie complexer geworden is, omdat veel van dit vuurwerk hier via internet in de landen waar het geproduceerd wordt (met name China) kan worden besteld en uiteindelijk per post wordt thuisbezorgd. Een serieuze landelijke aanpak van de handel in illegaal vuurwerk zou daarmee het meest voor de hand liggen, maar heeft op dat niveau (nog) geen prioriteit. Dat neemt uiteraard niet weg dat politie en toezichthouders lokaal hun ogen en oren openhouden, mede gebruikmakend van de informatie die ze opdoen via de handhaving en het laagdrempelig meldpunt – waarvoor we ook verwijzen naar de hierna volgende paragrafen in onze brief.

Brief aan de raad - Uitvoering motie Klap op de vuurpijl

Gemeente Nijmegen
Veiligheid

Handhaving
Tijdens de bespreking van de motie in uw vergadering van 17 februari is door de burgemeester toegezegd dat dit wordt meegenomen in de programmering van de nieuwe Veiliger Wijkteams. In de Zomernota 2016 is een budget vastgelegd, waarmee die nieuwe teams in 2017 daadwerkelijk een start kunnen maken. Voor de komende jaarwisseling zetten we daarom nog in op maatwerkafspraken met politie en gemeentelijk toezicht. Dat zal gebeuren via de bestaande projectmatige aanpak van de jaarwisseling, waarbij afdelingen Veiligheid en Wijkmanagement, politie, gemeentelijk toezicht, jongerenwerk en straatcoaches hun prioriteiten en inzet afstemmen en programmeren.

Laagdrempelig meldpunt
Binnen de gemeente werken we met een app voor alle meldingen openbare ruimte, algemeen bekend onder de naam "Bel & Herstel" app. Hieraan is een extra rubriek (onderwerp) toegevoegd: "Eigen waarneming Vuurwerk", waarbij de schade in op openbare ruimte veroorzaakt dor het vuurwerk gemeld kan worden. Ook telefonisch meldingen kunnen onder deze rubriek worden gebracht. Daarmee zijn we in staat snel en efficiënt inzicht te krijgen in welke meldingen zijn gedaan. Ook kunnen eenvoudig nadere analyses worden uitgevoerd. Dat versterkt weer de tactische informatiepositie van de handhavers op straat, omdat ze zo snel overzicht hebben waar overlast plaatsvindt en operationeel keuzes kunnen maken voor hun inzet.

Centrale eindejaarvuurwerkshow
In de afgelopen maanden zijn diverse gesprekken gevoerd met lokale en landelijke marktpartijen om te verkennen in welke mate zij geïnteresseerd zijn bij te dragen aan en verantwoordelijkheid te nemen voor het organiseren van een eindejaarvuurwerkshow op een voor Nijmegen bijzondere plaats. Een dergelijke show heeft een tweeledige doelstelling: enerzijds als feestelijke afsluiting van het bijzondere jaar 2016 en anderzijds als stimulans om het afsteken van vuurwerk door particulieren in de wijken te verminderen.

Uit de gevoerde gesprekken – o.a. met de organisatoren van de Nationale vuurwerkshow - komt naar voren dat steden waar centraal vuurwerk wordt afgestoken, zoals Rotterdam, Amsterdam en Den Haag dit weliswaar op groeiende publieke belangstelling mag rekenen, maar dit niet of nauwelijks effect heeft op het wel of niet afsteken van vuurwerk door particulieren op de oudejaarsnacht. Ook de kosten voor het afsteken van een centrale vuurwerkshow zijn grotendeels voor rekening van de betreffende gemeenten. Marktpartijen geven aan alleen door het houden van belendende activiteiten als optredens en het verkopen van consumpties eventueel financieel te kunnen bijdragen in de organisatie van een eindejaar evenement. Echter hiervoor is het dan wel nodig dat er sprake is van gereguleerde (en betaalde) toegang. Hetgeen weer haaks staat op de wens om 2016 af te sluiten en toegankelijk voor alle inwoners van Nijmegen.

Brief aan de raad - Uitvoering motie Klap op de vuurpijl

Op basis van de gevoerde gesprekken trekken we de volgende conclusies:
1. De meest voor de hand liggende locatie om een eindejaarvuurwerkshow te organiseren is rondom of op de Waal.
2. Marktpartijen kunnen slechts beperkt bijdragen aan de kosten van een eindejaarvuurwerkshow en dan alleen nog wanneer zijn belendende inkomsten kunnen halen door het organiseren van optredens, het verkopen van consumpties en het reguleren van de toegang.
3. Indien er sprake is van een eindejaarvuurwerkshow komen de kosten – bij openbaar toegankelijk voor iedereen – hoofdzakelijk voor rekening van de gemeente. De laagst geboden aanbieding bedraagt hiervoor ongeveer € 50.000,-.
4. Een eindejaarvuurwerkshow is veelal gehouden aan de datum van 31 december 2016.
5. De afsluiting van het bijzondere jaar 2016 is niet per se gehouden aan de datum van 31 december 2016.

Op basis van bovenstaande conclusies schetsen we de volgende mogelijke scenario's
1. Organisatie eindejaarvuurwerkshow op 31 december 2016 om 00.00 uur in opdracht van de gemeente Nijmegen. Toegang is gratis. Kosten volledig voor rekening van de gemeente.

   Voordeel: afsluiting kroonjaar, iedereen is welkom, cadeau aan de stad en symbolisch gebaar naar degene die individueel vuurwerk willen afsteken

   Nadeel: heeft niet of nauwelijks effect op afsteken vuurwerk in de wijken. Niet onderscheidend ten opzichte van wat er ook in andere grote steden gebeurt.

2. Organisatie eindejaarvuurwerkshow op 31 december 2016 om 19.00 uur in opdracht van de gemeente Nijmegen. Toegang is gratis. Kosten volledig voor rekening van de gemeente.

   Voordeel: idem aan (1) en het aanbod om samen met de mediapartner van de gemeente Rotterdam , RTL 5, Nijmegen neer te zetten als de stad waar de nationale kindervuurwerkshow wordt gehouden. Levert hiermee een bijdrage aan de positionering van Nijmegen. Heeft enige relatie met de afsluiting van het bijzonder jaar 2016

   Nadeel: heeft weinig effect op het afsteken van vuurwerk in de wijken door individuen. Is sympathiek in de beeldvorming maar vraagt wel een lange adem. Om herkend te worden als nationale kindervuurwerkshow kan de organisatie hiervan zich niet beperken tot één jaar. Maar moet als 'traditie' worden opgebouwd.

3. Het organiseren van een evenement dat puur gericht is op het afsluiten van het bijzondere jaar 2016. En loslaten van de vormvereiste van een vuurwerkshow. In dat geval is de datum van 31 december niet noodzakelijk. Ook eerdere data in de maand december komen dan in aanmerking; hetgeen logistiek en kostentechnisch veel voordelen heeft.
   Een initiatief dat meerdere malen naar voren is gebracht is het idee om een lang banket te organiseren (bijvoorbeeld in de Burchtstraat) waar diverse Nijmegenaren samen een 'kerstdiner' vieren. Inmiddels zijn er diverse particuliere initiatieven ingediend bij Wij zijn Nijmegen, waarin voorstellen worden gedaan door samen te eten Nijmegenaren met elkaar te verbinden en het wij gevoel te laten ervaren.

   Voordeel: deze wijze van uitvoering sluit nauw aan bij de sociale doelstellingen van WZN, is kostentechnisch aantrekkelijker en is toegankelijk voor een groot publiek. Het biedt tevens

Gemeente Nijmegen
Veiligheid

veel ruimte om te participeren en kan op eenvoudige wijze worden aangevuld en verrijkt met belendende activiteiten.

Nadeel: is vooral intern gericht en draagt minder bij aan de promotie van Nijmegen als gastvrije stad.

We adviseren uw Raad af te zien van een eindejaarvuurwerkshow en de projectorganisatie WZN opdracht te geven scenario 3 verder uit te werken, waarna we uw Raad zullen informeren over de marktconsultatie betreffende de uitvoering van de motie “Klap op de vuurpijl”.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Brief aan de raad - Uitvoering motie Klap op de vuurpijl

voor : 22
tegen: 16
aanvaard.

Motie

Klap op de vuurpijl

Indieners: Pepijn Boekhorst (GroenLinks), Grete Visser (D66) en Fleur Kossen (VVD)

De raad van de gemeente Nijmegen in vergadering bijeen op 17 februari 2016,

Overwegende dat:

- Vuurwerk voor veel Nijmegenaren symbool staat voor een feestelijke jaarwisseling;
- Het belangrijk is te zorgen dat vuurwerk afsteken verloopt met zo min mogelijk ziekenhuisslachtoffers en schade aan openbare ruimte en particulier bezit;
- Het wenselijk is overlast voor mensen en dieren zoveel mogelijk te beperken;
- Dit de afgelopen jaren niet op alle fronten gelukt is en het aantal ziekenhuisopnames, overlastmeldingen en schade aan de openbare ruimte flink is;
- Het aantal boetes dat wordt uitgedeeld en HALT-verwijzingen minimaal is;
- Het belangrijk is om lokaal alles in het werk te zetten om de gewonden, de schade en de overlastmeldingen te reduceren en het opvoeren van boetes en Halt verwijzingen hieraan kan bijdragen;
- In steeds meer steden centrale vuurwerkshows worden georganiseerd die een mogelijke rol kunnen spelen bij het reduceren van schade, gewonden en overlast;
- Het kroonjaar 2016 een uitgelezen kans lijkt om als experiment een centrale vuurwerkshow te (laten) organiseren met de jaarwisseling.

	2013-2014	2014-2015	2015-2016
Ziekenhuisopnames	19	29	7
Overlastmeldingen	66	58	63
Schade openbare ruimte (euro)	23.861	6.404	19.805
Halt verwijzingen	0	0	2
Boetes	0	0	0

Bronvermelding: zie onderaan

Roept de burgemeester op

1. Zich nadrukkelijk in te spannen in de 'lokale driehoek' om aanvullende tijdelijke capaciteit te verkrijgen voor de aanpak van het bezit, de handel in en het gebruik van illegaal vuurwerk.

Roept het college op

2. In het bestaande gemeentelijk handhavingsprogramma meer aandacht te besteden aan een strengere aanpak van vuurwerkoverlast in de drie weken voorafgaand aan de jaarwisseling;
3. Een voor bewoners laagdrempelig gemeentelijk overlastmeldpunt in te richten per 1 december 2016, zodat er op buurtniveau inzicht is in de ervaren vuurwerkoverlast;
4. Met ondernemers in gesprek te gaan over de mogelijkheid om een centrale vuurwerkshow te organiseren op een voor Nijmegen prominente plaats tijdens de jaarwisseling van het kroonjaar 2016;
5. De raad uiterlijk 1 oktober 2016 een brief te sturen waarin ingegaan wordt op de (tussen)resultaten en mogelijke kosten van de 4 hierboven genoemde punten.

En gaat over tot de orde van de dag,

Brief aan de raad - Uitvoering motie Klap op de vuurpijl

GroenLinks
Pepijn Boekhorst

D66
Grete Visser

VVD
Fleur Kossen

DNF

SP

PvdA

CDA

VSP

GN

Liberaal Nijmegen

Toelichting bij tabel:
Bij ziekenhuisopnames
Opnames in Nijmeegse ziekenhuizen CWZ en Radboud UMC. Bron: CWZ en Radboud UMC

Bij Aantal meldingen overlast vuurwerk
Bron: politie. Bij de gemeente worden geen meldingen geregistreerd specifiek op vuurwerk.

Bij Schadepost openbare ruimte
Bron: gemeente Nijmegen stadsbeheer

Bij Aantal HALT doorverwijzingen en aantal boetes voor afsteken vuurwerk
Bron: politie

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk

Ingekomen stuk D11 (PA 12 oktober 2016)

Maatschappelijke Ontwikkeling
Beleidsontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
28 september 2016	MO10/16.0008878	Martin Ruiter
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beëindiging subsidie stichting Staddijk		(024) 3292002

Geachte leden van de raad,

In onze vergadering van 26 september 2016 hebben wij besloten om de subsidie met stichting Staddijk te beëindigen met ingang van 1 april 2017. Staddijk ontvangt jaarlijks een subsidie van ca. € 267.000,-. We willen de vrijvallende middelen inzetten om in Dukenburg het jongerenwerk voor 16-23 jarigen met een ondersteuningsbehoefte te vernieuwen naar een meer vindplaats-, vraaggericht en flexibel aanbod. In deze brief informeren wij u over de achtergronden van ons besluit, hoe we het proces vorm hebben gegeven en wat we met de vrijvallende middelen willen gaan doen.

Achtergronden voornemen beëindiging subsidie Staddijk
Wij zijn al geruime tijd in gesprek met stichting Staddijk over de toekomst van het jongeren ontmoetingscentrum aan de Staddijk 41. In april heeft het bestuur van Staddijk ons geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek *Een toekomstverkenning naar kansen en mogelijkheden voor de inrichting van een Jongerentrainingscentrum op locatie Staddijk-41*. In het in opdracht van Staddijk uitgevoerde onderzoek werd geconcludeerd dat relatief weinig jongeren gevonden zijn met een ondersteuningsbehoefte op de korte termijn op het gebied van talent- en competentieontwikkeling. Ook waren er geen aanwijzingen dat deze jongeren op de korte termijn 'tussen wal en schip' dreigen te belanden. De stichting concludeerde in het bestuurlijk overleg van 11 april 2016 zelf dat er onvoldoende onderbouwing was om de ambitie van een Jongeren Trainingscentrum in Staddijk 41 te verwezenlijken. Het bestuur van Staddijk was wel van mening dat er in Dukenburg jongeren zijn van 16-23 jaar met een specifieke ondersteuningsbehoefte die met het reguliere aanbod niet worden bereikt. Ook zag de stichting voor zichzelf mogelijkheden om deze "onzichtbare" jongeren te bereiken met inzet van het pand Staddijk 41.

Naar aanleiding van dit bestuurlijke overleg hebben wij zelf een onderzoek (zie bijlage) uit laten voeren gericht op het bereik van de stichting ten aanzien van jongeren én de bezetting van het pand. We hebben dat gedaan door

- een analyse te doen op door Staddijk aangeleverde gegevens met betrekking tot het gebruik van de verschillende ruimtes gedurende de periode 1 juni 2016 - 17 juli 2016;
- een aantal visitatiebezoeken uit te voeren in de periode 23 juni-26 augustus 2016;
- de social media uitingen van Staddijk op Twitter en Facebook te monitoren;

- interviews met een aantal ketenpartners te houden.

Op basis van de door Staddijk aangeleverde gegevens en de visitatiebezoeken concluderen wij dat de (door de stichting voorspelde) bezettingsgraad van 13% zelfs voor een jongerenaccommodatie zeer laag is. Landelijk scoren jongerenaccommodaties qua bezettingsgraad ongeveer op 20%. De lage bezettingsgraad is de reden waarom steeds meer gemeenten kiezen voor multifunctionele accommodaties. Bovendien wordt de bezettingsgraad alleen gehaald voor de muziekruimte en de kantoorruimte. De grote zaal kent een bezettingsgraad van 3%, alle ruimtes bij elkaar komen op een gemiddelde bezetting van rond de 4%. Dat er überhaupt sprake is van enige bezetting, komt voor een belangrijk deel doordat het pand breed wordt verhuurd aan diverse doelgroepen en zeker niet uitsluitend aan jongeren. Ondanks dat de locatie dus feitelijk al niet meer alleen als jongerenaccommodatie wordt verhuurd, is de bezetting zeer laag.

We zien dat het bij het merendeel van de activiteiten gaat om activiteiten van onderhuurders. De door Staddijk in eigen beheer uitgevoerde activiteiten (feitelijk gaat het om drie structurele activiteiten) trekken nauwelijks bezoekers en al helemaal weinig jongeren. In de zes uitgevoerde ambtelijke visitatiebezoeken kwamen we alleen op 7 juli 2016 tijdens een sollicitatietraining één jongere tegen. Het merendeel van de bezoekers zijn de medewerkers zelf, stagiaires, professionele partners en enkele vrijwilligers. Het beeld dat uit de interviews met wijkmanagement, Tandem Welzijn, de straatcoaches en de veiligheidspartners komt, is verrassend eenduidig. De professionele partners geven aan dat weinig jongeren gebruik maken van Staddijk en dat Staddijk er ook niet in slaagt om outreachend jongeren bij de eigen activiteiten te betrekken.

De focus van het huidige Staddijk is gericht op behoud van het pand en ons inziens te weinig op de daadwerkelijke ondersteuning aan kwetsbare jongeren van 16-23 jaar. Het pand ligt erg decentraal en is op onderdelen verouderd. *Last but not least* heeft Staddijk 41 last van de gebeurtenissen rondom de sluiting in 2012.

Bij de jongeren zien wij minder de behoefte aan accommodatiegebonden groepswerk: jongeren bewegen zich flexibel door wijk en stadsdeel, maken gemakkelijk contact met elkaar via social media en op straat. Beleidsmatig zien we een ontwikkeling in het jongerenwerk steeds meer richting een outreachende, individuele en trajectmatige ondersteuning. Uiteraard is er incidenteel nog steeds behoefte aan groepsgerichte activiteiten; de vraag is echter of dit niet beter binnen de bestaande multifunctionele accommodaties met een centralere ligging binnen Dukenburg, plaats kan vinden. Daarmee kan er flexibel worden ingespeeld op vraagpatronen bij jongeren. Wij denken dat deze werkwijze meer resultaat kan opleveren om kwetsbare jongeren te bereiken. De stichting heeft in gesprekken steeds aangegeven dat pand en stichting onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en dat het bestuur niet bereid is om het pand “los te laten”. Daarmee gaat een substantieel deel van de subsidie naar een pand in plaats van de kwetsbare jongeren, die wij als gemeente juist extra willen ondersteunen.

We concluderen dat twee jaar na de heropening van het pand na de sluiting in 2012 het ondanks inspanningen van bestuur, vrijwilligers en medewerkers niet lukt om kwetsbare jongeren in Dukenburg aan Staddijk te binden. Er worden weliswaar weer meer activiteiten georganiseerd, maar daarmee worden te weinig jongeren bereikt. Wij hebben ons de vraag gesteld, hoe waarschijnlijk het is dat Staddijk op korte termijn weer gaat functioneren als een bruisend centrum dat kwetsbare jongeren bereikt, ondersteunt, bindt en waar nodig toe kan leiden naar

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk

professionele hulp met als doel een toekomstperspectief. We achten de kans op basis van hetgeen we hebben waargenomen zeer gering.
We hebben daarom besloten om de subsidierelatie met stichting Staddijk te beëindigen. Een logische vervolgstap is om te onderzoeken of het pand Staddijk 41 moet worden afgestoten.

Vervolgproces
We willen het proces van subsidiebeëindiging zorgvuldig en in overleg met het bestuur van Staddijk vormgeven. Het is belangrijk dat een aantal activiteiten nieuw wordt gehuisvest. Dit geldt in het bijzonder voor de Antilliaanse drumband die een belangrijke functie voor de Antilliaanse gemeenschap en stadsdeel Dukenburg vervult. Ook moet het bestuur in staat worden gesteld om voor de medewerkers van Staddijk en de vrijwilligers een zorgvuldig traject uit te stippelen. We gaan de komende periode in overleg met de gebruikers om te komen tot een zo goed mogelijke oplossing.

Vrijvallende middelen
Dat we de subsidie met Staddijk willen beëindigen, komt niet voort uit een noodzaak om te bezuinigen, maar omdat wij gemeenschapsgeld effectief in willen zetten ten behoeve van het doel waarvoor dit door uw raad beschikbaar wordt gesteld. Momenteel zijn we begonnen om het gehele jongerenwerk goed tegen het licht te houden. Dat doen we in eerste instantie samen met de organisaties die actief zijn op dit terrein, waaronder Tandem Welzijn, Het Inter-lokaal en de straatcoaches. Op termijn gaan we ook organisaties betrekken die een belang hebben bij een goed functionerend jongerenwerk, zoals scholen, sportverenigingen, corporaties, de politie of zorginstellingen.

Wij komen met een voorstel hoe we – totdat we de heroriëntatie van het jongerenwerk hebben afgerond – de vrijvallende middelen willen gebruiken. Onze eerste prioriteit is vernieuwing van het jongerenwerk in Dukenburg conform de uitgangspunten vraag- en vindplaatsgericht en flexibel, met voldoende capaciteit aan jongerenwerkers voor dit stadsdeel. Daarnaast willen we de mogelijkheid onderzoeken voor een flexibel jongerenbudget voor de hele stad waarmee we meer kunnen inspelen op burger/wijkinitiatieven en ontwikkelingen in de vraag per wijk.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben ingelicht.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Aantal bijlagen: 1

Onderzoek
bezetting en bereik
Staddijk
Nijmegen
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling &
Vastgoed Sport en Accommodaties
Augustus 2016

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk

Inhoudsopgave

1. Inleiding en vraagstelling..... 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Bestuurlijke opdracht 3
1.3 Vraagstelling 4
1.4 Leeswijzer 4
1.5 Opzet en uitvoering 5
1.6 Begripsbepaling 5

2. Stichting Staddijk..... 6
2.1 Beleid Jongerencentrum Staddijk 6
2.2 Organisatorische inzet 6
2.3 Begroting 6

3. Analyse ruimtegebruik accommodatie Staddijk..... 7
3.1 Bezettingsgraad - format Stichting Staddijk 7
3.2 Eigen activiteiten versus onderverhuur 8
3.2 Bezettingsgraad en exploitatie 9

4. Doelgroep Staddijk..... 12
4.1 Leeftijd en woonplaats 12
4.2 Visitatiebezoeken werkzaamheden Stichting Staddijk 12
5. Adviezen overige partijen..... 14
5.1 Wijkmanagement 14
5.2 Cultuur 14
5.3 Tandem Welzijn 15
5.4 Tactisch Coördinatie Overleg Groepen (TCOG Veiligheidshuis) 15

6. Conclusies en aanbevelingen.....16

Bronnen..... 18

BIJLAGE 1 Begroting Staddijk 2015

BIJLAGE 2 Ruimtes en plattegrond pand Staddijk

BIJLAGE 3 Activiteitenformat Staddijk (1 juni-17 juli 2016)

BIJLAGE 4 Overzicht bezettingsgraad Staddijk (1 juni-17 juli 2016)

BIJLAGE 5 WOZ-waarde pand Staddijk

BIJLAGE 6 Voor – en nadelen per scenario

BIJLAGE 7 Reactie bestuur Staddijk op concept-rapport

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk

1. Inleiding en vraagstelling

1.1 Aanleiding

Het jongerenwerk in Dukenburg kent een lange en dynamische historie. Het Open Jongeren Centrum Staddijk heeft in deze historie lange tijd een bijzondere plaats ingenomen, eerst als rock- en metalpodium, later als jongerencentrum met café- en theehuisfuncties. Na een sluiting van het centrum in 2013/2014 heeft een nieuw bestuur een toekomstverkenning laten uitvoeren naar kansen en mogelijkheden voor de inrichting van een jongerentrainingscentrum.

Onderdeel van de toekomstverkenning was een onderzoek naar de behoefte aan ondersteuning van "tussen wal en schip jongeren". Doel van het onderzoek was om zicht te krijgen of er in Dukenburg voldoende 16-23 jarige jongeren waren met een specifieke ondersteuningsbehoefte[1] om het plan van het bestuur van Staddijk voor de inrichting van een jongerentrainingscentrum een realistische ambitie te laten zijn. Het rapport concludeerde

> *"dat er relatief weinig 16/18+ jongeren (tot 24 jaar) in het Nijmeegse stadsdeel Dukenburg gevonden zijn met een ondersteuningsbehoefte op de korte termijn op het gebied van talent- en competentieontwikkeling om door te gaan naar fase 3 van het haalbaarheidsonderzoek; het ontwikkelen van activiteiten voor de inrichting van een Jongerentrainingscentrum op locatie Staddijk-41[2]"*

Ten aanzien van de vraag, of jongeren zijn gevonden die 'tussen wal en schip' dreigen te geraken, concludeerde het rapport dat er

> *"geen aanwijzingen [zijn] dat de 16/18+ Dukenburgse jongeren die betrokken zijn in het haalbaarheidsonderzoek op de korte termijn 'tussen wal en schip' dreigen te belanden".*

Het bestuur van Staddijk concludeerde op basis van het haalbaarheidsonderzoek dat er onvoldoende onderbouwing was om de ambitie van een Jongeren Trainingscentrum te verwezenlijken. Het bestuur bleef wel van mening dat er in Dukenburg jongeren zijn met een specifieke ondersteuningsbehoefte die met het reguliere aanbod niet worden bereikt. Ook zag de stichting voor zichzelf mogelijkheden om deze "onzichtbare" jongeren te bereiken.

In het gesprek tussen gemeente en bestuur in april 2016 is vanuit de gemeente aangegeven dat deze niet (langer) zit te wachten op een "klassiek" jongerencentrum. De gemeente richt zich steeds meer op een trajectmatige (individuele) aanpak voor de jongeren ouder dan 16 jaar in plaats van inloopactiviteiten. De gemeente heeft in het gesprek aangegeven dat zij zelf een onderzoek gaat uitvoeren.

1.2 Bestuurlijke opdracht

Naar aanleiding van het bestuurlijk overleg is door de wethouders Helmer en Frings een bestuurlijke opdracht aan de afdelingen Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) en Vastgoed, Sport en Accommodaties (VSA) gegeven om met betrekking tot de volgende scenario's te onderzoeken en met een voorstel te komen, welk scenario het meest wenselijk is:

1. Handhaving Status Quo (stichting Staddijk exclusieve huurder en beheerder Staddijk 41);

[1] Daarnaast moest worden aangetoond de ondersteuningsbehoefte van deze jongeren niet vanuit het reguliere aanbod kon worden bevredigd.
[2] Rapport *Een toekomstverkenning naar kansen en mogelijkheden voor de inrichting van een Jongerentrainingscentrum op locatie Staddijk-41. ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE van DUKENBURGSE 16/18+ JONGEREN,* pagina 22

2. Stichting Staddijk beheerder, maar breder verhuur accommodatie;
3. Gemeente beheerder, stichting Staddijk één van de toekomstige huurders Staddijk 41;
4. Verkoop pand Staddijk 41 aan stichting Staddijk;
5. Verkoop pand en huisvesting activiteiten Staddijk elders.

1.3 Vraagstelling

De vraagstelling in dit onderzoek is als volgt:

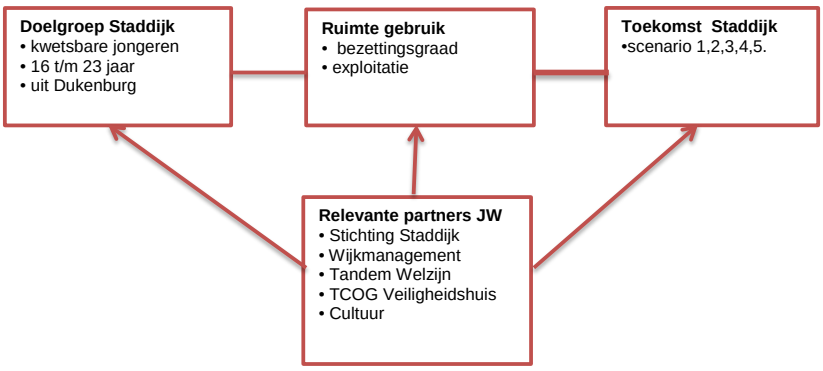
Welk toekomstscenario is vanuit het perspectief van de Gemeente Nijmegen wenselijk voor de accommodatie Staddijk?

We willen in dit onderzoek ook de volgende deelvragen beantwoorden:

- Wat zijn de huidige werkzaamheden van Stichting Staddijk?
- Hoeveel (kwetsbare) jongeren maken gebruiken van Staddijk?
- Welke groepen jongeren bevinden zich op Staddijk en wat zijn kenmerken van deze groep?
- Wat is de huidige bezettingsgraad en exploitatie van de accommodatie Staddijk?
- Welke bezettingsgraad is realistisch voor een gemeentelijke (jongeren)accommodatie?
- Welke partners zijn betrokken bij in de toekomst van Staddijk en wat is hun mening over het jongerenwerk op Staddijk?

In dit rapport zijn niet alle vragen uit de bestuurlijke opdracht uitgewerkt. Wat we in dit rapport niet in kaart hebben gebracht, zijn mogelijke andere locaties voor de activiteiten die nu in Staddijk plaatsvinden. Dat is achterwege gelaten omdat eerst de vraag bestuurlijk moet worden beantwoord, welke van de activiteiten verplaatst zouden moeten worden. Ook de verkenning van eventuele andere huurders voor het pand is nog niet afgerond, omdat eerst de vraag aan de orde is of het wenselijk is om het gebouw met de huidige activiteiten te handhaven. Tenslotte is de staat van onderhoud van het pand vooralsnog niet uitgebreid onderzocht. Overigens is in de meerjarenonderhoudsplanning voor 2018 rekening gehouden met uitgaven voor groot onderhoud van € 54.000,-.

Figuur 1: Onderzochte relaties tussen kenmerken van de doelgroep, bezetting van accommodatie Staddijk, de toekomst scenario's en de relaties met de betrokken partners.

1.4 Leeswijzer

Dit rapport is opgebouwd als volgt: in hoofdstuk 2 beschrijven we kort het beleid van de stichting Staddijk, hoe de organisatie qua formatie er uitziet en de opbouw van de begroting.

In hoofdstuk 3 analyseren we op basis van de door Stichting Staddijk ingevulde activiteitenformat, wat de bezettingsgraad is van het pand, welke doelgroep wordt opgevangen, welke activiteiten plaatsvinden en hoe de exploitatie de afgelopen jaren is verlopen.

In hoofdstuk 4 kijken we naar de doelgroep die momenteel is Staddijk wordt ontvangen. Dat doen we allereerst door de activiteitenformat te analyseren, maar ook door daarbij op basis van eigen waarnemingen bij de visitatiebezoeken enkele relevante kanttekeningen te plaatsen.

In hoofdstuk 5 geven we de resultaten weer van adviezen die we hebben ingewonnen bij diverse partijen die zicht hebben op het jongerenwerk en de problematiek van jongeren in Dukenburg. In hoofdstuk 6 trekken we conclusies op basis van de bevindingen die in de voorgaande hoofdstukken aan de orde zijn gekomen en geven we antwoord op de vraagstelling en deelvragen.

1.5 Opzet en uitvoering

Voor het uitvoeren van deze rapportage hebben we gebruik gemaakt van:

- gegevensanalyse ruimtegebruik op basis van monitoringformat activiteiten (periode 1 juni 2016 – 17 juli 2016)
- visitatiebezoeken (23 juni – 26 augustus 2016)
- monitoring Social Media Facebook en Twitter (1 juni 2016 – 30 augustus 2016)
- interviews ketenpartners (20 mei 2016 – 30 juni 2016)

1.6 Begripsbepaling

Om onduidelijkheden te voorkomen geven we een aantal definities van de van kernbegrippen zoals we deze definiëren.

Kwetsbare jongeren — Onder kwetsbare jongeren verstaan wij jongeren in de leeftijd van 16 tot en met 23 jaar die

- schoolverzuim plegen;
- voortijdig (dus zonder startkwalificatie) het onderwijs verlaten;
- werkloos en/of bijstandsafhankelijk zijn;
- verslaafd zijn dan wel kampen met (geestelijke) gezondheidsproblemen
- overlast plegen en/of in aanraking komen met politie/justitie in verband met criminele activiteiten.

De bezettingsgraad — Het gaat hier om de verhouding tussen het aantal uren dat de accommodatie Staddijk theoretisch beschikbaar is en het aantal uren dat de accommodatie daadwerkelijk gebruikt wordt. De bezettingsgraad wordt uitgedrukt als percentage van het totaal aantal theoretische openingsuren van de accommodatie. We gaan in het geval van Staddijk uit van een theoretisch gebruik tussen 8.00 uur en 23.00 uur gedurende zeven dagen in de week. De bezettingsgraad is gebaseerd op de activiteitenformat van de stichting over de periode 1 juni 2016-17 juli 2016.

2. Stichting Staddijk

In dit hoofdstuk gaan we kort in op het beleid, de organisatie en de opbouw van de begroting van stichting Staddijk.

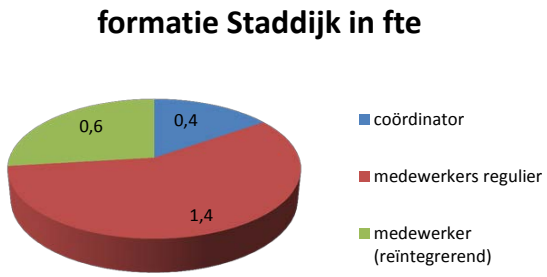
Stichting Staddijk is, samen met Tandem Welzijn en Het Inter-lokaal, onderdeel van Jongerenwerk Dukenburg. Jongerenwerk Dukenburg werkt vanuit de locaties Staddijk en Lindenberg Aldenhof.

2.1 Beleid Jongerencentrum Staddijk

In het werkplan 2015 van Jongerenwerk Dukenburg geeft Staddijk aan, dat men een doorontwikkeling beoogt van Open Jongeren Centrum naar Jongeren Trainings Centrum. De locatie moet in de toekomst als talenthuis voor 16+ jongeren (t/m 26 jaar) fungeren, met veel ruimte voor eigen initiatieven van jongeren. Hierbij legt Staddijk het accent op jongerenactiviteiten gericht op talentontdekking, competentieontwikkeling en het behalen van certificaten. Als doelgroepen worden kwetsbare jongeren, allochtone meiden, Antilliaanse jongeren en jongeren met een beperking benoemd. De accommodatie is open voor jongeren van 16 tot 26 jaar, de focus ligt op jongeren van 16 t/m 20 jaar. Er zijn geen open inlopen.

2.2 Organisatorische inzet

Staddijk heeft een vrijwilligersbestuur, waaronder een betaalde coördinator en enkele beroepskrachten[3] werken. De totale formatie is 2,4 fte en is opgebouwd als volgt:

Stichting Staddijk heeft jaarlijks stagiaires vanuit diverse opleidingen zoals Administratie, Sport & Bewegen, Toegepaste psychologie en/of Culturele Maatschappelijke Vorming. De stagiaires worden onder andere ingezet om bepaalde activiteiten te ondersteunen, zoals het SPARK Jongerenfestival in Dukenburg en in de hele organisatie van Staddijk.

2.3 Begroting

De gemeente Nijmegen verleent vanuit de portefeuille Zorg & Welzijn een bedrag van ongeveer € 270.000,- subsidie. De grootste uitgavenposten vormen de personele lasten (€ 160.000,-) en de huisvestingslasten (€ 85.000). Naast de subsidie heeft de stichting nauwelijks eigen inkomsten.

[3] De medewerkers verrichten werkzaamheden gericht op coördinatiebeheer accommodatie, communicatie, stimulering en begeleiding van stagiaires, vrijwilligers en bezoekers, alsmede de netwerkfunctie.

3. Analyse ruimtegebruik accommodatie Staddijk

In dit hoofdstuk wordt – op basis van door Staddijk verstrekte gegevens over de periode 1 juni 2016 – 17 juli 2016[4] - een analyse gemaakt van het huidige gebruik van de negen ruimtes[5] waarover JC Staddijk momenteel beschikt. We berekenen een bezettingsgraad voor de verschillende ruimtes, analyseren welke doelgroep wordt opgevangen, welke soort activiteiten plaatsvinden en hoe de exploitatie de afgelopen jaren is verlopen.

3.1 Bezettingsgraad

In deze paragraaf analyseren we het ruimtegebruik voor de verschillende ruimtes in het pand. Voordat we dit doen, is het belangrijk om uit te leggen, hoe we het ruimtegebruik hebben geanalyseerd.

Voor de analyse van de bezettingsgraad hebben we gekeken naar het feitelijk gebruik van de verschillende ruimtes gedurende de zeven weken. Het feitelijk ruimtegebruik in uren hebben we afgezet tegen het aantal verhuurbare uren per week bij een openstelling van 8.00 uur tot 23.00 uur 7 dagen per week. We hebben ook op basis van de format gekeken hoeveel bezoekers per week gemiddeld gebruik hebben gemaakt van de verschillende ruimtes. Overigens zal het hierbij vaak om dezelfde personen gaan die meerdere keren gebruik maken van de ruimtes. De resultaten voor wat betreft bezettingsgraad en gemiddeld aantal bezoekers zijn in de volgende tabel op een rij gezet:

	22	23	24	25	26	27	28
Muziekruimte	10,95%	13,81%	16,19%	13,81%	10,98%	10,95%	13,81%
Aantal personen	17	22	24	22	21	17	22
Kantoor	11,43%	11,90%	8,73%	11,90%	14,68%	15,40%	13,81%
Aantal personen	23	22	37	25	66	47	34
Ontmoetingsruimte	2,86%	0,79%	5,95%	0,00%	6,43%	0,00%	0,00%
Aantal personen	7	70	65		14		
Grote zaal	11,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Aantal personen	60	11	11	11	11	11	4
Cursusruimte	0,00%	0,00%	2,98%	3,57%	2,38%	3,97%	1,59%
Aantal personen			4	9	10	25	12
Vliering	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Aantal personen							
Fitnesszaal	0,00%	0,00%	1,98%	0,00%	0,00%	1,59%	1,59%
Aantal personen			8			8	8
Activiteitenzaal	0,00%	1,98%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Aantal personen		2					
Werkplek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Gemiddelde 7 weken		
12,93%	Muziekruimte	37m²
	Aantal personen	21
12,55%	Kantoor	53m²
	Aantal personen	36
2,29%	Ontmoetingsruimte	57m²
	Aantal personen	22
3,33%	Grote zaal	166m²
	Aantal personen	17
2,07%	Cursusruimte	47m²
	Aantal personen	9
0%	Vliering	78m²
	Aantal personen	0
0,74%	Fitnesszaal	103m²
	Aantal personen	3
0,28%	Activiteitenzaal	66m²
	Aantal personen	0
0,00%	Werkplek	10m²

Tabel 1: Bezettingsgraad en aantal personen Staddijk gemiddeld per ruimte 1 juni – 17 juli 2016.

De cijfers maken helder dat muziekruimte en kantoor fors meer gebruikt worden dan de andere zalen, beiden ongeveer voor 13%. De overige zalen kennen een zeer lage bezettingsgraad. Ook het gemiddeld aantal bezoeken (ca. 100) is laag. Vooral ook, omdat het gaat om een kleine groep personen die meerdere keren gebruik maakt van het pand.
Tevens valt op dat op zondagen de muziekruimte weliswaar goed bezet is, maar dat op zo'n moment de rest van het gebouw leeg staat en feitelijk dus het gebouw door 8 personen wordt gebruikt.
Opvallend is ook dat de grote zaal - exploitatie-technisch de duurste voorziening – slechts één keer in deze 7 weken is gebruikt voor een grote activiteit.

[4] Op 13 juni 2016 is na overleg met het bestuur van de stichting een activiteitenformat gemaild naar de coördinator van Staddijk met het verzoek om vanaf 17 juni één maand lang alle geplande activiteiten in de format te beschrijven. Uiteindelijk is de format op 20 juni 2016 ontvangen ingevuld voor de periode 1-30 juni. Omdat een belangrijk deel van deze periode niet meer te controleren was, is afgesproken dat Staddijk gegevens tot en met 17 juli zou aanleveren. Dit is inderdaad op 8 juli ook gebeurd.
[5] In bijlage 2 is een overzicht gegeven van de 9 ruimtes waarover het pand Staddijk beschikt.

Landelijk scoren jongerenaccommodaties qua bezettingsgraad ongeveer op 20%. De lage bezettingsgraad is de reden waarom steeds meer gemeenten kiezen voor multifunctionele accommodaties[6]. Bij multifunctionele accommodaties gaat men vaak uit van een bezettingsgraad van rond de 70% maar in de praktijk wordt vaak een bezettingsgraad van ongeveer 50% gehaald.

Helder is dat op basis van de aangeleverde gegevens Staddijk een veel lagere bezettingsgraad haalt als wat gebruikelijk is bij jongerenaccommodaties. De bezettingsgraad van 13% wordt bovendien alleen gehaald voor de muziekruimte en de kantoorruimte. De grote zaal kent een bezettingsgraad van 3%, alle ruimtes bij elkaar komen op een gemiddelde bezetting van rond de 4%.

3.2. Eigen activiteiten versus onderverhuur

In de format hebben we de stichting gevraagd om aan te geven of de betreffende activiteit zelf wordt uitgevoerd of dat er feitelijk sprake is van onderverhuur aan derden.

Eigen activiteiten Staddijk

Structureel organiseert Stichting Staddijk:

- Paviljoen[7] (twee middagen in de week);
- Klusdag[8] (wekelijks);
- Ideeën werkplaats[9] (één keer per maand)

Incidenteel worden de ruimtes gebruikt voor overige activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn het SPARK diner, POW!POP, een sollicitatietraining, informele netwerkbijeenkomsten voor ondernemers in Dukenburg, een FIFA computertoernooi, Halloween, en het samen kijken naar het EK voetbal. Ook worden de ruimtes incidenteel gebruikt voor bijvoorbeeld BHV of reanimatiecursussen en interne overleggen voor medewerkers (en sporadisch derden).

Onderverhuur

Structureel wordt de muziekruimte wekelijks verhuurd aan in totaal vijf repeterende bandjes. Daarnaast wordt de grote zaal wekelijks verhuurd aan de repeterende Antilliaanse Drumband[10].

Dagdeel	groep	Zaal	Aantal personen	Leeftijd
ma-avond	Drumband	grote zaal	11	Divers
di-avond	Unslain	muziekruimte	5	Jongens rond de 20 jaar
wo-avond	Death to Decaf	muziekruimte	3	2 vrouwen en één man boven de 25 jaar
do-avond	Essence of Insanity	muziekruimte	6	20-35 jaar. Oud vrijwilligers
zo-middag	Thirty shoes	muziekruimte	5	16-23 jaar
zo-avond	?	muziekruimte	3	Rond de 50. Band van de klusjesman van Staddijk

[6] Ook met die wetenschap is er in Nederland op veel plaatsen de discussie gestart om jongerencentra op te nemen in een multifunctionele accommodatie (MFA) of om de locatie breder in te zetten dan alleen voor jongerenactiviteiten. Een percentage van rond de 20% is namelijk veelal te laag om een exploitatie sluitend te kunnen krijgen.

[7] Paviljoen 41 (kantoorruimte) is een soort horecagelegenheid voor-jongeren-door-jongeren, waar de buurt een kopje thee, koffie of een ijsje kan halen.

[8] De klusdag dient ertoe om het pand op te knappen.

[9] Tijdens de Ideeënwerkplaats kunnen jongeren van 14-16 jaar ideeën aandragen voor activiteiten.

[10] De brassband is een drumband aangevuld met blaasinstrumenten en oefen wekelijks in de grote zaal. De leden van de brassband komen voornamelijk uit Dukenburg en zijn (jonge) mannen van Antilliaanse afkomst. De oefenruimte van de brassband is al verschillende malen verplaatst. Na de brand in de ontmoetingsruimte de Meihorst in 2007 werd de band verplaatst naar de Horizon. De brassband is de belangrijkste structurele huurder van de grote zaal op Staddijk.

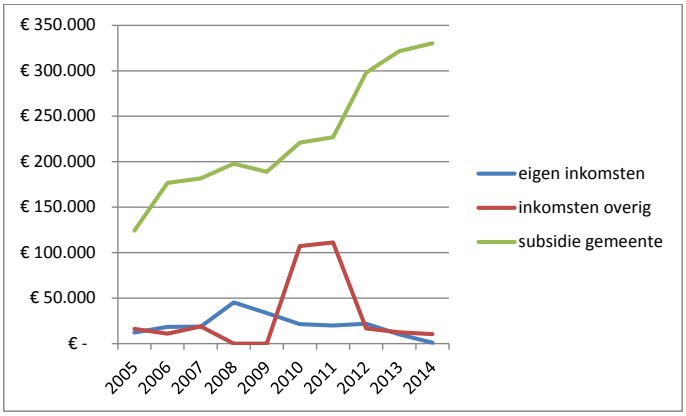
Incidenteel worden de ruimtes verhuurd andere organisaties. In de onderzoeksperiode betrof dit een pauze moment voor een wandelgroep, een loopgroep, de Rolstoelvierdaagse, een Spaanse dansgroep en trainingen van het Wijkbedrijf Lindenholt. Voorts wordt Staddijk gebruik voor het SPARK – Jongerenfestival Dukenburg.

Vanaf augustus 2016 wordt JC Staddijk elke zondag van 10:00 tot 22:00 onderverhuurd aan MACsin. Een organisatie die zich in wil zetten voor de multiculturele jeugd meer samen te krijgen. Kinderen kunnen o.a. spelletjes doen, Playstations en tafelvoetbalen. Ook worden diverse workshopsgegeven. Aan het einde van de middag is een Surinaamse keuken aanwezig die gerechten bereid. De signalen van de eerste bijeenkomst zijn positief.

Uit de analyse van de gegevens blijkt dat ongeveer de helft van de uren dat de accommodatie wordt gebruikt, de accommodatie feitelijk wordt onderverhuurd aan derden. Bij deze onderverhuur is niet altijd een link te herkennen met het doel van de stichting of de doelstellingen van de gemeente in het kader van jeugdbeleid. Feitelijk wordt de accommodatie door Staddijk breder ingezet als multifunctionele wijkaccommodatie. Ongeveer 2 van de 3 bezoeken aan de accommodatie gebeurt in het kader van onderverhuur. Op basis van de monitoringformat concluderen wij dat met de eigen activiteiten feitelijk zeer weinig bezoeken worden gerealiseerd, het gros van de bezoeken is het resultaat van onderverhuur. Dat ook met een breder gebruik van het pand geen hogere bezettingsgraad wordt gerealiseerd, is opmerkelijk.

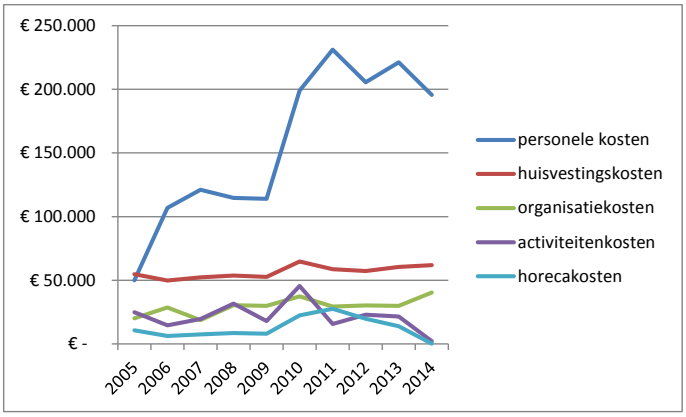
3.3. Bezettingsgraad en exploitatie

We hebben gekeken wat de geringe bezettingsgraad betekent voor de exploitatie van de accommodatie. Hiertoe hebben we een globale analyse gemaakt van de exploitatiebegrotingen en inhoudelijke jaarverslagen van de periode 2005-2014 (waarbij 2005 al werd gezien als een crisisjaar qua exploitatie). Wat allereerst opvalt is dat de afhankelijkheid van de subsidie van de gemeente in de loop van de jaren steeds groter is geworden (zie onderstaande grafiek). De eigen inkomsten zijn in 2014 feitelijk nihil.

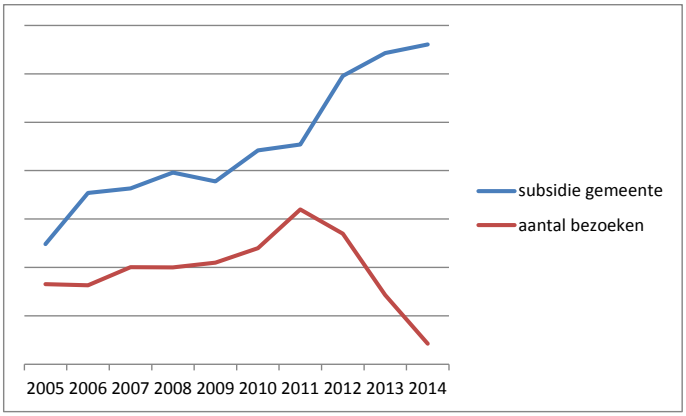

Aan de lastenkant zien we een sterke stijging van met name de personele lasten. Voor een deel – maar zeker niet uitsluitend – is de stijging van de personele lasten het gevolg van het feit dat de gesubsidieerde arbeid werd afgebouwd en er dus reguliere formatieplaatsen werden gerealiseerd. Een indicator voor problemen is de daling van de horecakosten. Dit duidt er op dat er nog nauwelijks

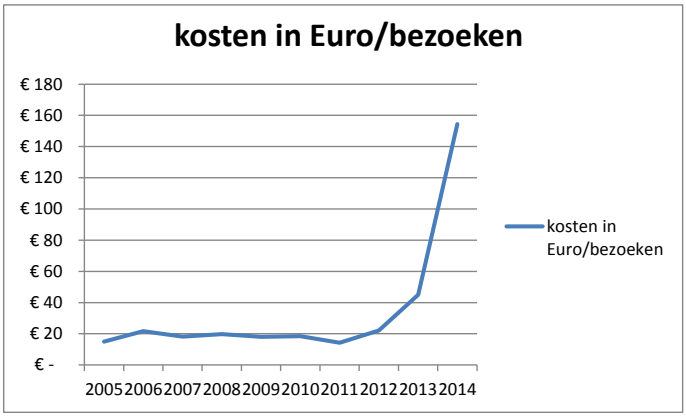
kosten worden gemaakt en dus ook weinig meer wordt verkocht. De organisatiekosten stijgen wel, terwijl de activiteitenkosten ook bijna nihil zijn (zie onderstaande grafiek).

De lage bezettingsgraad maakt dat er steeds meer subsidie nodig is om de exploitatie sluitend te krijgen. Om dit te illustreren, hebben we de volgende grafiek gemaakt, waarin de gemeentesubsidie wordt afgezet tegen het aantal bezoeken.

De analyse van de begrotingen en de jaarverslagen maakt duidelijk dat in de afgelopen 10 jaar de exploitatie van Staddijk een steeds groter probleem is geworden. De kosten voor de gemeente afgezet tegen het aantal bezoeken resulteren in onderstaande grafiek:

kosten in Euro/bezoeken
€ 180
€ 160
€ 140
€ 120
€ 100
€ 80
€ 60
€ 40
€ 20
€ -
2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014
kosten in Euro/bezoeken

4. Doelgroep Staddijk

In dit hoofdstuk kijken we naar de doelgroep die momenteel is Staddijk wordt ontvangen. Dat doen we allereerst door de activiteitenformat te analyseren. Daarnaast plaatsen we op basis van visitatiebezoeken en het volgen van de social media uitingen op Facebook en Twitter enkele relevante kanttekeningen bij de activiteitenformat.

4.1 Leeftijd doelgroep en woonplaats.

Op basis van de door Staddijk aangeleverde gegevens over het verwacht aantal bezoeken, hebben we berekend hoe oud de bezoekers qua leeftijd zijn en waar ze wonen. Uit de gegevens blijkt dat het merendeel van de bezoekers ouder is dan 24 jaar. Ongeveer een derde van de bezoekers voldoet aan de beschrijving van de primaire doelgroep van Staddijk. Verder blijkt dat Staddijk een duidelijke wijkfunctie heeft: zeven van de tien bezoekers komt uit Dukenburg.

0-16	**16-23**	**24+**	**Uit Dukenburg**	**Elders**
12%	35%	53%	69%	31%

Tabel 2. Leeftijd en herkomst bezoekers (N=756) in periode 1 juni-17 juli 2016.

4.2 Visitatiebezoeken – werkzaamheden Stichting Staddijk

Bij de visitatiebezoeken zijn er diverse activiteiten bezocht om een beeld te krijgen van de activiteiten die Staddijk zelf organiseert. Doel van de visitatiebezoeken was om de gegevens uit de format te verifiëren én om een gevoel te krijgen van de werkelijkheid achter de cijfers. Eén visitatiebezoek is op verzoek van de coördinator uitgevoerd op 12 juli om ook een keer gezamenlijk kennis te maken.

In onderstaande tabel staan achtereenvolgens de datum van het visitatiebezoek, de naam van de activiteit, de prognose in de activiteitenformat, het door ons waargenomen aantal bezoekers, het aantal stagiaires (onderdeel van het aantal waargenomen bezoekers), het aantal waargenomen jongeren van 16-23 jaar en enkele relevante opmerkingen.

Datum	**Activiteit**	**Prognose SD aantal bezoekers**	**Totaal waar-genomen bezoekers**	**Stagiaires**	**Waar-genomen aantal jongeren***	**Opmerking**
23-6-'16	Klusdag	9	**0**	0	0	*Gebouw gesloten*
27-6-'16	BHV-cursus	11	11	3	0	*Gericht op eigen personeel en professionals uit de wijk.*
6-7-'16	Paviljoen41	10	4	1	0	*Personeel is aanwezig en gebruikt het kantoor.*
7-7-'16	Sollicitatietraining	7	5	3	1	*Deelnemers zijn stagiaires en bestuursleden en familielid.*
12-7-'16	Team overleg					*Medewerkers en coördinator*
15-7-'16	Paviljoen41	11	5	1	0	*Personeel is aanwezig en gebruikt ruimte als kantoor.*
TOTAAL		**48**	**25**	**7**	**1**	

Tabel 3. Bevindingen visitatiebezoeken activiteiten Stichting Staddijk.
* Jongeren in de leeftijd van 16 t/m 23 jaar.

Wat allereerst opvalt is dat het aantal waargenomen bezoekers lager ligt dan de prognose in de activiteitenformat. Dat is op zich niet vreemd, omdat aan de voorkant niet exact te voorspellen valt,

hoeveel personen aan een activiteit zullen deelnemen. Wel is duidelijk dat de prognose afwijkt van de praktijk.

Een tweede waarneming was, dat er – behalve bij de sollicitatietraining – geen jongere in de relevante leeftijdscategorie was tijdens de visitatiebezoeken. Het overgrote deel van de waargenomen personen waren medewerkers, stagiaires en professionele partners. De medewerkers zelf hebben ook aangegeven dat er géén groepen jongeren op Staddijk waren. Als verklaring werd gegeven dat het jongerenwerk is veranderd van groepsgericht naar individueel gericht.

Een derde waarneming is dat het bij de muziekbandjes veelal gaat om huurders die zelfstandig gebruik maken van de ruimte en een eigen code hebben om de ruimte te kunnen betreden. Een aantal van deze bandjes repeteren al sinds 2000 in Staddijk: '*De andere drie bandjes repeteren al sinds begin 2000 in Staddijk. De muziek varieert van heavy metal rock en pop. Van twee bandjes weet ik dat er leden zijn die voorheen ook vrijwilliger waren bij Staddijk'*, aldus de medewerker van Stichting Staddijk. Een andere observatie ten aanzien van de bandjes is dat – met uitzondering van de Antilliaanse drumband en één andere band– er geen jongeren in spelen in de leeftijd 16-23 jaar. Nog los van de vraag of het bij deze jongeren gaat om kwetsbare jongeren.

5. Adviezen overige partijen

Aan een aantal partijen is gevraagd om ons te adviseren ten aanzien van de rol en de mogelijke toekomst van Staddijk. In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste bevindingen uit deze interviews samengevat.

5.1 Wijkmanagement

Het beeld vanuit Wijkmanagement is dat Staddijk op dit moment op het gebied van jongerenwerk weinig relevante activiteiten verricht. Door Het Inter-lokaal zijn recentelijk circa 30 kwetsbare jongeren bij Staddijk aangeleverd. Vervolgens gaven medewerkers van Staddijk aan dat dit een te lastige doelgroep was. Dit wederom was lastig voor het jongerenwerk Dukenburg omdat er bij deze groep wel een verwachting was gewekt.

Er is in Dukenburg voldoende aanbod voor de jongere jeugd (10-16 jaar). Voor deze groep worden collectieve activiteiten vanuit Jongerenwerk Dukenburg georganiseerd.

Voor de jongeren ouder dan 16 jaar is er individuele ondersteuning (op Jezelf/Tandem). Ook zijn er de straatcoaches, die zowel individuele begeleiding aanbieden als collectieve activiteiten (sportactiviteiten). Staddijk richt zich op de oudere jeugd, alleen is er vanuit Wijkmanagement geen zicht op hoeveel jongeren daar nog worden bereikt. Staddijk biedt wel voor een beperkt aantal jongeren leerwerkplekachtige activiteiten aan.

De indruk van Wijkmanagement is dat Staddijk op dit moment vooral probeert om “vraag” te creëren en van hieruit het eigen bestaan te rechtvaardigen. De indruk is dat het pand zonder duidelijke visie wordt verhuurd aan diverse partijen om het gebouw beter te exploiteren. Sommige activiteiten zijn wel belangrijk voor de wijk, zoals de Antilliaanse drumband. Verder is Staddijk een uitvalsbasis voor diverse activiteiten. Bijvoorbeeld is er een kinderdisco voor jonge kinderen. De vraag is wel of al deze activiteiten passen in de gemeentelijke visie op jongerenwerk.

Qua ontwikkeling heeft Staddijk in de afgelopen periode de ontwikkeling gemaakt van cultureel centrum naar jongerencentrum. Met de nieuwe beleidskaders ging de aandacht van de gemeente niet meer naar collectieve activiteiten voor oudere jongeren, maar juist op de preventie. Staddijk als jongerencentrum met collectieve activiteiten voor de oudere jeugd past in deze beleidsvisie minder goed.

Als de gemeente de keuze maakt om het pand niet meer aan de stichting beschikbaar te stellen en de subsidierelatie te beëindigen, is het belangrijk om de activiteiten zorgvuldig te beoordelen en voor een aantal activiteiten andere ruimtes beschikbaar te stellen. Ook is het volgens Wijkmanagement belangrijk om bestuur, medewerkers en vrijwilligers goed mee te nemen in de keuze van de gemeente. Er zijn immers veel mensen die zich lang en met al hun kunnen hebben ingespannen om “iets te maken” van Staddijk.

5.2 Cultuur

In het verleden speelde Staddijk ook een rol als poppodium. Vanuit het programma cultuur wordt aangegeven dat de relevantie van Staddijk als podium voor popmuziek de laatste jaren minimaal is. Wat er nog gebeurt, kan ook elders plaatsvinden. Dit is uitdrukkelijk het standpunt vanuit de popmuziek/cultuur gezien. Of het centrum er in slaagt om door middel van muziek kwetsbare jongeren te bereiken kan vanuit het perspectief van de beleidsadviseur cultuur niet worden beantwoord.

5.3 Tandem Welzijn

Tandem heeft de indruk dat er in Staddijk weinig voor kwetsbare jongeren relevante activiteiten worden uitgevoerd. Sterker nog, de indruk overheerst dat Staddijk er vooral is voor behoud van het pand Staddijk. Alleen de oefenruimtes worden voldoende benut. Het bereik van 16 + jongeren (de primaire doelgroep van Staddijk) is minimaal. De medewerkers beschikken over onvoldoende competenties om de wat zwaardere doelgroep adequaat te bereiken en te coachen en zijn onvoldoende naar buiten gericht. De consequentie hiervan is dat bij toeleiding van de wat zwaardere doelgroep naar Staddijk de ambulante jongerenwerkers uiteindelijk alle activiteiten zelf ondersteunen en dat gaat weer ten koste van het outreachende werk. Volgens Tandem is er overigens wel behoefte aan meer outreachend jongerenwerk met mogelijkheden voor toeleiding naar accommodaties in Dukenburg juist voor de wat zwaardere doelgroep.

5.4 Tactisch Coördinatie Overleg Groepen (TCOG Veiligheidshuis)

De partners in het TCOG (Tandem, Toezicht, straatcoaches en wijkmanagement) geven aan dat er geen veiligheidsrelevante aspecten zitten aan een eventuele sluiting van het jongerencentrum omdat er weinig aanloop is en het geen zware doelgroep betreft. Aandacht wordt gevraagd aan een zorgvuldig proces ten aanzien van de daar gevestigde Antilliaanse brassband en de vrijwilligers.

De politie heeft geen zicht op welke jongeren precies deelnemen aan de verschillende activiteiten bij Staddijk en hoeveel jongeren dat zijn. De verwachting vanuit de politie is dat er meer jongeren, in het bijzonder 16+, op zoek gaan naar andere locaties. Voor de politie is lastig te voorspellen of meer jeugd op straat automatisch zal leiden tot meer overlast. De politie geeft het belang aan van een goede monitoring.

6. Conclusies en aanbevelingen.

In dit hoofdstuk geven we kort antwoorden op de deelvragen en de vraagstelling die in paragraaf 1.3 zijn genoemd:

Wat zijn de huidige werkzaamheden van Stichting Staddijk?

- Het beleid van Stichting Staddijk richt zich op kwetsbare jongeren, allochtone meiden, Antilliaanse jongeren en jongeren met een beperking, vooral in de leeftijd van16 t/m 20 jaar.
- De huidige werkzaamheden van Stichting Staddijk richten zich op accommodatiebeheer, communicatie en PR, het organiseren van activiteiten en de begeleiding van stagiaires.

Hoeveel kwetsbare jongeren maken gebruiken van Staddijk?

- Met de drie structurele activiteiten van Stichting Staddijk (Paviljoen 41, Klusdag en Ideeën-werkplaats) bereiken in de onderzoeksperiode (1 juni 2016 - 17 juli 2016) een zeer minimaal aantal jongeren.
- De incidentele activiteiten van Stichting Staddijk bereiken in de onderzoeksperiode en zeer gering aantal jongeren in de leeftijd van 16 t/m 20 jaar.
- We concluderen dat de stichting met de eigen activiteiten zeer weinig tot geen kwetsbare jongeren bereikt.

Welke groepen jongeren bevinden zich op Staddijk en wat zijn kenmerken van deze groep?

- Er bevinden zich geen groepen jongeren op Staddijk.
- 35% van de bezoekers van Staddijk heeft de leeftijd 16 t/m 23 jaar.
- Zes muziekbands zijn structurele onderhuurders.
- Vier muziekbands bestaan tenminste gedeeltelijk uit jongeren in de leeftijd van 16 t/m 23 jaar uit Dukenburg. De Antilliaanse Brassband heeft leden die misschien het meest overeenkomen met de definitie van kwetsbare jongeren.
- De bezoekers van Staddijk komen voor 69% uit Dukenburg.

Wat is het huidige bezettingsgraad en exploitatie van de accommodatie Staddijk?

- De huidige bezettingsgraad bedraagt 0% tot maximaal 13% per ruimte.
- De huurinkomsten van zijn in de begroting laag ten opzichte van de verhuurbare ruimtes.

Welke bezettingsgraad is realistisch voor een gemeentelijke (jongeren)accommodatie?

- Landelijke jongerenaccommodaties behalen een bezettingsgraad van 20%. Dit blijkt te laag voor een sluitende exploitatie. Daarom gaat de trend ook steeds meer naar multifunctionele accommodaties.
- Bij multifunctionele accommodaties wordt gestreefd naar een bezettingsgraad van 70%. In de praktijk komt men vaak uit op 50%.

Welke partners zijn betrokken bij in de toekomst van Staddijk en wat is hun mening over het jongerenwerk op Staddijk?

- Het Wijkmanagement ziet geen relevantie op gebied van jongerenwerk voor het behouden van Staddijk.
- Cultuur ziet geen relevantie voor het behouden van Staddijk als poppodium.
- Tandem Welzijn ziet geen toevoegde waarde voor het huidige werkzaamheden van Staddijk aan het jongeren werk in Dukenburg.
- TCOG Veiligheidshuis ziet geen zware doelgroep jongeren op Staddijk.
- Alle partners zijn unaniem overeen dat bij sluiting een is zorgvuldig afbouw proces voor medewerkers en een aantal activiteiten gewenst is.

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk

Welk toekomstscenario is vanuit het perspectief van de Gemeente Nijmegen wenselijk voor de accommodatie Staddijk?

We zien dat Stichting Staddijk structureel drie activiteiten organiseert. Bij de visitatiebezoeken zien we dat deze activiteiten een minimaal aantal jongeren bereiken. Ook de medewerkers geven aan dat het groepsgericht jongerenwerk is veranderd naar individueel jongerenwerk. De incidentiele activiteiten georganiseerd door Stichting Staddijk bereiken een minimaal aantal jongeren.
We concluderen hiermee dat de accommodatie Staddijk voor de Stichting Staddijk niet het middel is om jongeren te bereiken. Scenario handhaven Stichting Staddijk als exclusieve huurder en beheerder wordt niet geadviseerd.

De accommodatie Staddijk wordt door Stichting Staddijk breder verhuurd. Ondanks de brede verhuur is de bezettingsgraad zeer onder de maat. Bij een multifunctionele accommodatie gaat men landelijk uit van bezettingsgraad van 70%, maar in de praktijk komt men uit in 50%. Bij een maximale bezettingsgraad van 13% van één van de negen ruimtes, concluderen we dat de accommodatie niet voldoende rendement oplevert. We achten de kans tot succesvol breder verhuur van de accommodatie Staddijk zeer klein.

De afdeling vastgoed en accommodaties heeft aangegeven géén kansen te zien in een gemeentelijk beheer van de accommodatie Staddijk. Argumenten zijn o.a. de ongunstige ligging van pand. Vastgoed adviseert verkoop van het pand.

De verkoop van het pand aan Stichting Staddijk is uitgesloten. Op basis van de bevindingen gericht op de resultaten van Stichting Staddijk heeft de gemeente geen baat bij een dergelijke constructie. In bijlage 6 hebben we de voor- en nadelen per scenario kort op een rij gezet.

Ambtelijk advies

We adviseren verkoop van het pand en huisvestiging van de door het College relevant geachte activiteiten elders. Ook adviseren wij ambtelijk om de subsidierelatie met stichting Staddijk te beëindigen. Welke activiteiten als relevant worden gezien met het oog op jongerenwerk en dus in aanmerking komen voor herhuisvesting, wordt in overleg met de verantwoordelijke wethouder nog nader bepaald. De belangrijkste argumenten zijn de extreem lage bezettingsgraad en het feit dat de activiteiten niet tot nauwelijks passen binnen de beleidskaders van het jeugdbeleid. Dit omdat de bezoekers voor een belangrijk deel geen kwetsbare jongeren zijn en de focus van de doelgroep jongeren ouder dan 16 jaar ook veel minder dan in het verleden groepsgericht en locatiegebonden is. Via visitatiebezoeken hebben we vastgesteld dat er nauwelijks gebruik wordt gemaakt van de locatie door jongeren, nog los van de vraag of kwetsbare jongeren worden bereikt.

<u>Aanbevelingen vervolgproces:</u>

1. Collegebesluit en beëindiging subsidie afstemmen met het bestuur van de stichting.
2. Zorgvuldige beoordeling van herhuisvesting huidige gebruikers.
3. Nieuwe beoordeling wat in Dukenburg nodig is voor kwetsbare jongeren.

Bronnen

Beleidsnotitie JTC (2014), van OJC Staddijk naar JTC Staddijk.

Begroting JC Staddijk (2015), Onderdeel van JWD.

Collegevoorstel, Budgetsubsidie JC Staddijk, (2012, augustus).

De Dukenburger, info-magazine voor Dukenburg, 4e jaargang nr. 10 – december 2011.

Raadsvoorstel, Budgetsubsidie 2005 t/m 2007 JC Staddijk (2005, september).

Raadsvoorstel, Interne aanpassing van jongerencentrum Staddijk (2009, september).

Rapport *Een toekomstverkenning naar kansen en mogelijkheden voor de inrichting van een Jongerentrainingscentrum op locatie Staddijk-41. ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE van DUKENBURGSE 16/18+ JONGEREN,* pagina 22

Staddijk, Jongerencentrum van en door jongeren(2016, 2 augustus) Geraadpleegd op 2 augustus 2016 http://www.staddijk.nl/

Jongerenwerk Dukenburg (2016, 2 augustus). Geraadpleegd op 2 augustus 2016. http://www.jongerenwerkdukenburg.nl/

BIJLAGE 1 Begroting Staddijk 2015

Begroting JC Staddijk 2015

Onderdeel van JWD

	Staddijk
UITGAVEN	
Afschrijvingen	
Verbouwing/inrichting	200
Inventaris	2.800
Totaal afschrijvingen	**3.000**
Loonsomkosten	
Uitvoerend	
Loonsomkosten	145.381
Onregelmatigheidstoeslag	5.245
Subtotaal	150.626
Totaal loonsomkosten	**150.626**
Overige personeelskosten	
Deskundigheidsbevordering	1.000
Reis- en verblijfkosten	2.240
Arbo	850
Vrijwilligersvergoeding	4.000
Overige	1.440
Totaal overige personeelskosten	**9.530**
Huisvestingskosten	
Huur	36.934
Energie	13.770
Belasting en verzekering	1.734
Bewaking	3.570
Schoonmaak	17.850
Onderhoud	10.200
Kleine aanschaffingen	1.528
Overige	200
Totaal huisvestingskosten	**85.786**

Staddijk 41 - 6537 TW Nijmegen - Telefoon 024 3441635 - Fax 024 3446024
Rabobank 1378.02.218 tnv Stg. O.J.S. Staddijk - KvK 41055973

JC STADDIJK
VOOR EN DOOR JONGEREN

Organisatiekosten	
Kantoorkosten	200
Communicatie & PR	3.200
Telefoon- en dataverkeer incl. internetverbindingen	3.600
Buma / Videma	1.200
Automatisering	100
Representatie	1.000
Kopie	7.000
Onderhoud PA	2.500
Accountant	2.500
Overige	200
Totaal organisatiekosten	**21.500**
Activiteitenkosten	
Activiteitenkosten Staddijk	14.000
Totaal activiteitenkosten	**14.000**
Buffetexploitatie	
Inkopen Bar / theehuis	**14.700**
TOTAAL UITGAVEN	**299.142**

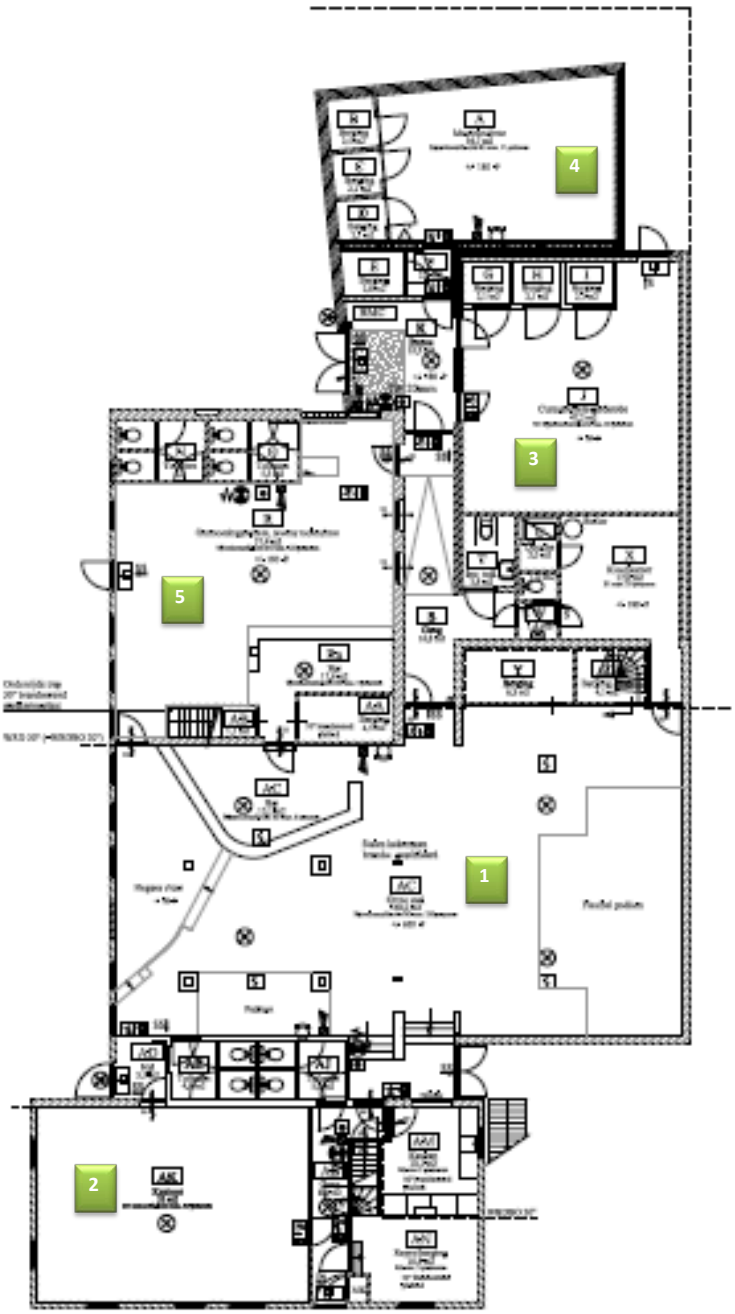
JC STADDIJK
VOOR EN DOOR JONGEREN

INKOMSTEN	
Subsidies	
JC Staddijk	263.720
Indexering gemeente 2015 2,33%	6.145
Totaal subsidies	**269.865**
Buffetexploitatie	
Verkopen	**16.000**
Overige inkomsten	
Eigen inkomsten	3.000
Verhuur	10.278
Totaal overige inkomsten	**13.278**
TOTAAL INKOMSTEN	**299.143**
EXPLOITATIERESULTAAT	**0**

BIJLAGE 2 *Ruimtes en plattegrond pand Staddijk*

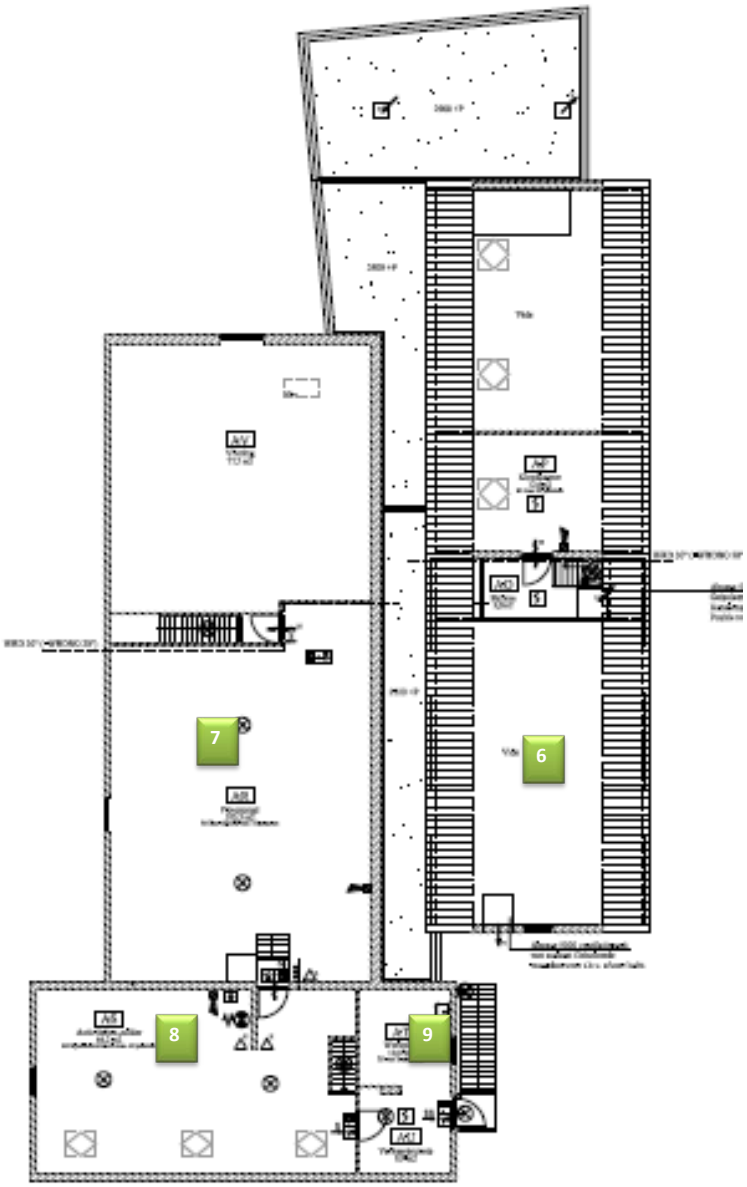
	Nummer (plattegrond)	Grootte in m2
grote zaal	1	166
kantoor	2	53
cursusruimte	3	47
muziekruimte	4	37
ontmoetingsruimte	5	57
vliering	6	78
fitness-zaal	7	103
activiteitenzolder	8	66
werkplek	9	10

plattegrond begane grond

BEGANE GROND

plattegrond 1e verdieping

VERDIEPING

BIJLAGE 3 Activiteitenformat Staddijk (1 juni-17 juli 2016)

Week 22

naam activiteit	beschrijving activiteit	Rol Staddijk	Tijdstip		Locatie in pand	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag	Leeftijd			Woonplaats	
								1-jun	2-jun	3-jun	4-jun	5-jun					
			begin activiteit	einde activiteit									0-16	16-23	24+	Dukenburg	elders
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2			X							4	4	
Sparkling diner	Jongeren koken voor genodigden en treden op	Organisator/Uitvoerend	10.00	23.00	Grote Zaal 166 m2				X					3	4	5	2
Spark	Kookactiviteit met Wereldkoks	Organisator/Uitvoerend	16.00	20.00	kantoor 53 m2				X						5		5
Paviljoen41	Open voor buurtbewoners	Organisator/Uitvoerend	13.00	17.00	kantoor 53 m2					X			5	2	4	10	1
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2					X			2	2	1	3	2
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	13.00	16.00	muziekruimte 37 m2					X			4	2	1	5	2
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2						X		15	15	30	50	10
Klusdag	Samen klussen team Staddijk	Organisator/Uitvoerend	10.00	16.00	kantoor 53 m2							X		5		5	
Ideeenwerkplaats	Samenkomst jongeren voor eigen activiteiten	Organisator/Uitvoerend	19.00	22.00	Ontmoetingsruimte 57							X			3	1	2

Week 23

						6-jun	7-jun	8-jun	9-jun	10-jun	11-jun	12-jun					
			begin activiteit	einde activiteit									0-16	16-23	24+	Dukenburg	elders
Brassband	Repeteren brassband	Verhuurder/Faciliterend	18.30	20.30	Grote Zaal 166 m2	X								7	4	9	2
Band	Repeteren band	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2		X							5			5
Isis en Amy	Voortgangsgesprek m.b.t. ontwikkeling en competentie vergroting	Organisator/Uitvoerend	11.00	13.00	Activiteitenzolder 66 m2			X						1	1	1	
Paviljoen41	Open voor buurtbewoners	Organisator/Uitvoerend	13.00	17.00	kantoor 53 m2			X					3	1	2	6	
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2			X							4	4	
Klusdag	Samen klussen team Staddijk	Organisator/Uitvoerend	10.00	16.00	kantoor 53 m2				X					3	3	4	2
Rolstoel3daagse	Pauze moment in Staddijk	Verhuurder/Faciliterend	15.15	16.15	Ontmoetingsruimte 57				X				1	7	62	59	11
Band	Repeteren band	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2				X						5		5
Paviljoen41	Open voor buurtbewoners	Organisator/Uitvoerend	13.00	17.00	kantoor 53 m2					X				4	6	9	1
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	13.00	16.00	muziekruimte 37 m2							X		5		5	
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2							X			3	1	2

Week 24

naam activiteit	beschrijving activiteit	Rol Staddijk	Tijdstip		Locatie in pand	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag	Leeftijd			Woonplaats	
						13-jun	14-jun	15-jun	16-jun	17-jun	18-jun	19-jun					
			begin activiteit	einde activiteit									0-16	16-23	24+	Dukenburg	elders
Brassband	Repeteren brassband	Verhuurder/Faciliterend	18.30	20.30	Grote Zaal 166 m2	X								7	4	9	2
Spaanse dansgroep	Informele dansactiviteit voor bewoners van Dukenburg	Verhuurder/Faciliterend	12.30	15.00	Fitnesszaal 103 m2		X								8	8	
Band	Repeteren band	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2		X							5			5
Paviljoen41	Open voor buurtbewoners	Organisator/Uitvoerend	13.00	17.00	kantoor 53 m2			X						3		3	
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	13.00	16.00	muziekruimte 37 m2			X						2		1	1
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2			X							4	4	
Open coffee	Informeel netwerkbijeenkomst voor ondernemens in Dukenburg	Organisator/Uitvoerend	9.00	11.00	kantoor 53 m2				X					3	18	17	4
Stagegesprek	Eindbeoordelingsgesprek afronding administratieve stage	Organisator/Uitvoerend	11.00	12.00	Ontmoetingsruimte 57				X					1	2	2	1
Klusdag	Samen klussen team Staddijk	Organisator/Uitvoerend	12.00	16.00	kantoor 53 m2				X					3	4	4	3
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2				X						5		5
Bijeenkomst	Netwerksgeprek Women Ink	Verhuurder/Faciliterend	9.00	11.30	cursusruimte 47 m2					X					4	4	
Paviljoen41	Open voor buurtbewoners	Organisator/Uitvoerend	13.00	17.00	kantoor 53 m2					X			2	4		5	1
Fifa toernooi	Jongeren spelen tegen elkaar een fifa toernooi op de playstation	Verhuurder/Faciliterend	18.00	21.00	Ontmoetingsruimte 57					X			30	3	7	32	8
Iftar (Ramadan)	Jongeren nemen zelf eten mee en bekijken een voetbalwedstrijd (EK)	Verhuurder/Faciliterend	21.00	23.00	Ontmoetingsruimte 57					X				21	1	21	1
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	13.00	16.00	muziekruimte 37 m2							X		5		5	
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2							X			3	1	2

Week 25

naam activiteit	beschrijving activiteit	Rol Staddijk	Tijdstip		Locatie in pand	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag	zaterdag	zondag	Leeftijd			Woonplaats	
						20-jun	21-jun	22-jun	23-jun	24-jun	25-jun	26-jun					
			begin activitei	einde activitei									0-16	16-23	24+	Dukenburg	elders
Brassband	Repeteren brassband	Verhuurder/Faciliterend	18.30	20.30	Grote Zaal 166 m2	X								7	4	9	2
Band	Repeteren band	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2		X							5			5
Paviljoen41	Open voor buurtbewoners	Verhuurder/Faciliterend	13.00	17.00	kantoor 53 m2			X					4	3	1	7	1
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2			X							4	4	
Klusdag	Samen klussen team Staddijk	Organisator/Uitvoerend	10.00	16.00	kantoor 53 m2				X					4	5	5	4
Training	Wijkbedrijf Lindenholt geeft training aan clienten	Verhuurder/Faciliterend	9.00	12.00	cursusruimte 47 m2				X					6	3	5	4
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2				X						5		5
Paviljoen41	Open voor buurtbewoners	Organisator/Uitvoerend	13.00	17.00	kantoor 53 m2					X				2	6	7	1
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	13.00	16.00	muziekruimte 37 m2							X		5		5	
Band	Repeteren bandje	Verhuurder/Faciliterend	20.00	23.00	muziekruimte 37 m2							X			3	1	2

BIJLAGE 4 Overzicht bezettingsgraad Staddijk (1 juni-17 juli 2016)

	22	23	24	25	26	27	28
Muziekruimte	10,95%	13,81%	16,19%	13,81%	10,98%	10,95%	13,81%
Aantal personen	17	22	24	22	21	17	22
Kantoor	11,43%	11,90%	8,73%	11,90%	14,68%	15,40%	13,81%
Aantal personen	23	22	37	25	66	47	34
Ontmoetingsruimte	2,86%	0,79%	5,95%	0,00%	6,43%	0,00%	0,00%
Aantal personen	7	70	65		14		
Grote zaal	11,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%	1,90%
Aantal personen	60	11	11	11	11	11	4
Cursusruimte	0,00%	0,00%	2,98%	3,57%	2,38%	3,97%	1,59%
Aantal personen			4	9	10	25	12
Vliering	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Aantal personen							
Fitnesszaal	0,00%	0,00%	1,98%	0,00%	0,00%	1,59%	1,59%
Aantal personen			8			8	8
Activiteitenzaal	0,00%	1,98%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Aantal personen		2					
Werkplek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Gemiddelde 7 weken		
12,93%	Muziekruimte	37m²
	Aantal personen	21
12,55%	Kantoor	53m²
	Aantal personen	36
2,29%	Ontmoetingsruimte	57m²
	Aantal personen	22
3,33%	Grote zaal	166m²
	Aantal personen	17
2,07%	Cursusruimte	47m²
	Aantal personen	9
0%	Vliering	78m²
	Aantal personen	0
0,74%	Fitnesszaal	103m²
	Aantal personen	3
0,28%	Activiteitenzaal	66m²
	Aantal personen	0
0,00%	Werkplek	10m²

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk

BIJLAGE 5 WOZ-waarde pand Staddijk

WOZ-waarde	Waardepeildatum
€ 545.000	1-1-2015

Bijlage 6 Voor – en nadelen per scenario

	Scenario	Voordelen	Nadelen
1	**Staddijk blijft exclusieve huurder en beheerder van Staddijk 41**	-Mogelijkheden om activiteiten en een veilige inloop voor jongeren te organiseren omdat pand blijft behouden - Geen verhuizing van huidige gebruikers	- Gebouw wordt weinig intensief gebruikt - Kosten pand fors in verhouding tot opbrengsten - Huidige groepsgerichte activiteiten passen niet in gemeentelijke visie op individueel en outreachend jongerenwerk
2	**Staddijk blijft huurder, gemeente verhuurt locatie aan andere partijen**	-Mogelijkheden om activiteiten en een veilige inloop voor jongeren te organiseren omdat pand blijft behouden - Geen verhuizing van huidige gebruikers - Betere exploitatie pand	-Gemeente moet kosten maken om beheer gebouw te regelen -Voldoende ruimte in overige wijkaccommodaties voor activiteiten - weinig kans op succes
3.	**Gemeente beheerder, Stichting Staddijk toekomstige huurder**	- geen verhuizing huidige gebruikers.	-ongunstig ligging voor succesvolle exploitatie voor Gemeente -
4	**Pand wordt verkocht aan Staddijk**	Meer vrijheid voor commerciëlere exploitatie (mits bestemming pand wordt gewijzigd)	-Financiële basis stichting zonder gemeentelijke subsidie wankel - Stichting heeft geen ervaring met commerciële exploitatie -Onduidelijk of wijziging bestemming wenselijk is - minder grip op activiteiten - accommodatie gericht jongeren werk is veranderd in outreaced jongerenwerk.
5.	**Verkoop pand en huisvesting activiteiten Staddijk elders**	-Voldoende ruimte in andere accommodaties voor huidige activiteiten; -Vrijspelen gemeentelijke middelen	- huidige huurders moeten verhuizen. - geen exclusief jongerencentrum meer in Dukenburg,

Bijlage 7 Reactie bestuur Staddijk op concept-rapport

Naar aanleiding van de 'Verkenning toekomstscenario's accommodatie Staddijk'

1. De foto op de kaft is een recente foto. De fiets van Caroline staat er ook op. Het is echter een onscherpe foto en waarschijnlijk met een mobiele telefoon gemaakt. Het is de beste typering van de 'verkenning': onscherp.
2. 1.1, 1e alinea: de toekomstverkenning naar een jongerentrainingscentrum heeft door grote druk op deadlines niet de kans gehad om tot een verantwoord onderzoeksresultaat te leiden. Met name door het gebrek aan voldoende tijd om de doelgroep te interviewen heeft het onderzoek genekt. Onvoldoende jongeren zijn bereikt om een goed inzicht in hun behoeften te krijgen, waardoor de conclusies desastreus voor het plan JTC waren.
3. 1.1 2e alinea: de toeKomstverkenning JTC heeft in absolute aantallen aangetoond, at er voldoende jongeren van de doelgroep in Dukenburg zijn. Het citaat uit het rapport van Staddijk toont aan dat de doelgroep niet 'gevonden' is. Dat kan ook niet als je te weinig tijd hebt om die te vinden. Het overgrote deel van de interviews waren vluchtige en toevallige straatinterviews op zeer willekeurige tijdstippen door onvoldoende voorbereide, maar welwillende vrijwilligers, doordat de Gemeente -out-of-the-bleu- een deadline eis stelde. En dan krijg je dus 'geen aanwijzingen, dat...
4. Het bestuur van Staddijk blijft bij haar conclusie en overtuiging, dat zij in staat is voldoende jongeren voor een JTC te bereiken. De laatste ontwikkelingen in de bezetting bevestigen dat.
5. De stelling, dat 'de gemeente rizht zich steeds meer op een trajectmatige (individuele) aanpak voor ....' wordt vanaf het begin van de 'reload-periode' van Staddijk door bestuur en medewerkers onderschreven en er zijn ook meerdere casi uit dit recente verleden (na februari 2014) voorhanden. Het Werkbedrijf (Anita Christianen) kan dit onderschrijven en bewijzen. De gemeente heeft die cais echter categorisch niet willen registreren.
6. 1.2: Het bestuur, noch medewerkers hebben contact, dan wel overleg gehad met Wethouder Helmers. Haar naam is ook nooit in relatie tot Staddijk genoemd. Bij de opsomming hoort een 6e toegevoegd te worden: Stichting Staddijk stopt er mee en de Gemeente zoekt het verder maar uit.
7. 1.3, 1e alinea: bij de deelvragen dient mee genomen te worden: Hoe hard wil de Gemeente in haar najaarsnota duidelijk maken, dat zij moet bezuinigen op haar begroting 2017 en volgende jaren en welke opties zij al (intern) heeft geformuleerd om op uitvoeringsprojecten te bezuinigen. (Uit de wandelgangen is begrepen, dat Futsal Chabab er één van is. Dat wil zeggen: de Gemeente dwingt Tandem Welzijn en Het Inter-Lokaal om in de nieuwe samenwerkingsvorm structureel de kosten voor Futsal Chabab op te nemen. Zo zijn er meer 'ambtelijke wandelgangen scenario's'.)
8. 1.3, 2e aline: Vanaf 2014 is door heel veel vrijwilligers van Staddijk, het pand Staddijk 41 op- en uitgeruimd om ruimte en lucht te scheppen voor de toekomst. Ook is er flink geïnvesteerd in achterstallig onderhoud zowel binnen als buiten het gebouw. In 2016 is door de Gemeente voor € 15.000,-- (schatting) de noodverlichting compleet vernieuwd. Uit de verkenning blijkt, dat er voor 2018 € 54.000,-- meerjaren onderhoudsplanning in de gemeentelijke begroting is opgenomen. Wij hebben reden om aan te nemen, dat voor 2017 ook een vergelijkbaar bedrag is gereserveerd in diezelfde begroting.
9. 1.3, schema: in het blokje 'Relevante partners JW' ontbreken 'bewoners, wijkorganisaties en andere direct betrokkenen'.

C:\Users\Ben\AppData\Local\Microsoft\Windows\INetCache\Content.Outlook\9F9M46R6\Reactie HvdZ op 'Verkenning'.docx

10. 1.5: het is een fraaie volzin onder het eerste gedachtestreepje, maar het gaat over een periode van 6 weken (!) in de zomer en de aanloop naar de zomervakanties!
11. 1.6: indien er sprake is van een jongerencentrum is een 'theoretisch gebruik tussen 8:00 en 23:00 uur' volslagen onzin.: Jongeren maken om 8:00 uur GEEN gebruik van een jongerencentrum.
12. 2: Staddijk is in de eerste plaats een zelfstandige stichting, die een directe relatie met de subsidiegever heeft en pas daarna komt de samenwerkingsrelatie, die een moeizaam karakter kent tot ongeveer 1-1-2015. Hier wordt met geen woord over gerept. Bovendien bestaat Jongerencentrum Zwanenhoek al sinds 1-9-2015 niet meer en is het gebouw (noodlokaal)helemaal afgebroken.
13. 2.2: formatie Staddijk bestaat uit
    a. Coördinator 16 upw (is dat 0,4?)
    b. 2 medewerkers regulier à 24 upw (is dat 1,5?)
    c. Medewerker reïntegrerend 24 upw (is dat 0,7?)
14. 2.2, 2e alinea: stagiaires komen van ROC, waarbij studenten uit Dukenburg voorrang hebben en altijd een stageplaats krijgen en vanuit het HBO (HAN, AVANS en FONTYS). Zij worden veel breder ingezet, dan alleen op SPARK. Zij draaien mee in de hele organisatie daar waar zij de interesse tonen en hun (beginnende) competenties tonen.
15. 2.2, voetnoot: hier worden de taken van medewerkers veel te smal uitgedrukt: individuele begeleiding van vrijwilligers en bezoekers, netwerken met de doelgroep, stimulering eigen werkzaamheid, leiden en begeleiden van vrijwilligers en hun uitvoeringsactiviteiten.
16. 2.3, 1e alinea: doordat de alcoholleeftijd naar 18 jaar is verhoogd, hetgeen de stichting goed vindt, zijn de eigen inkomsten dramatisch gedaald. De stichting voert op dit moment een anti-alcohol beleid en de activiteiten werkgroep zoals MACS voert dat met overtuiging uit.
17. 3.1, Bezettingsgraad: Het is onzin om in de situatie van een open jongeren centrum uit te gaan van een verhuurbaarheid van 7 dagen per week van 8.00 tot 23.00 uur. Dat zou neer (kunnen) komen op 105 uur. Bij een personeelsbezetting van 64 uur (zie punt 13) is dit een onzin opstelling.
18. 3.1, 2e alinea: hier worden een aantal conclusies getrokken, die horen in de categorie 'wenselijk om mijn voorgenomen besluiten te onderbouwen'. Geen enkele relatie met het verleden, dan wel naar de toekomst toe. Nogmaals: de periode is te kort om gefundeerde conclusies te trekken.
19. 3.2:
    a. hieruit blijkt, dat het aantal activiteiten veel groter is dan eerder in de verkenning genoemd wordt.
    b. De brassband bestaat niet en de Antilliaanse toevoeging is te strak etnisch geformuleerd. De ambitie is om van de drumband (dat is het feitelijk) een brassband te maken met blazers. Het vinden van goede muziekdocenten, die met moeilijke doelgroepen zinvol les kan geven is moeilijk. In de praktijk ben je dan afhankelijk van welwillende vrijwilligers, die niet altijd over voldoende competenties daarvoor beschikken. Bovendien speelt er een verschil van inzicht met de medewerker van HIL over de inzet van professionals/vrijwilligers tbv de drumband. De geluidsoverlast van de drumband maakt accommodatie gebruik van derden onmogelijk (hoe zo verhuurbare uren van 8.00 tot 23.00 uur?).

c. Regionaal Werkbedrijf Lindenholt bestaat niet. Het heet wijkbedrijf Lindenholt en de eigenaar is Anita Christianen.
d. De tijden van MACS zijn 10 – 22 uur elke zondag
e. Hoe zo is het opmerkelijk dat 'met een breder gebruik van het pand geen hogere bezettingsgraad wordt gerealiseerd'? Een erg tendentieuze opmerking of is het een conclusie?

20. 3.3: er worden grafieken en conclusies gepresenteerd zonder de relevante achtergrond informatie: verhogen alcohol leeftijd, afschaffen gesubsidieerde arbeid, start van JWD, afbranden de boerderij; maatschappelijk onrust door autobranden in Dukenburg, sluiting in voorjaar 2013. Allemaal feiten, die hun invloed hebben op het functioneren van een jongerencentrum en dus ook een zeer grote invloed op de exploitatie hebben. Een grafiek als op pagina 11 suggereert meer, dan dat hij bewijst.
21. 4.2, tabel 3:
    a. Het is mij een raadsel waar de prognoses vandaan komen
    b. 23-6: soms zijn mensen ziek en hebben de collegae afspraken buiten de deur. Dan rest er geen andere keuze dan te sluiten
    c. 27-6: het merendeel van de deelnemers bestond uit vrijwilligers
22. 4.2, slotzin: erg suggestief om dat zonder nader onderzoek zo te formuleren.
23. 5.1, 1e alinea: De 30 jongeren zijn in het kader van het onderzoek naar de haalbaarheid van een JOTC in een pizza overleg in Staddijk geweest. De voorbereiding en de overdracht daarvan door de HIL medewerker was dermate slecht, dat Staddijk het niet aandurfde om hier mee door te gaan.
24. 5.1, 4e alinea: Staddijk is NIET bezig met 'vraag te creëren', maar wil wel ruimte bieden aan activiteiten van wijkbewoners. Van exploitatie, dus ook inkomsten uit verhuur is geen sprake. Van vraag wel zeker
25. 5.1, 6e alinea: Veel bewoners uit Dukenburg voelen en zijn betrokken bij Staddijk en zullen 'maatschappelijk ongerust' worden. Dat valt zonder een goede en ruime geplande aanpak niet te voorkomen. We hebben voorbeelden in Dukenburg, die niet goed afliepen (brand de Boerderij).
26. 5.2: muziek maken is een goed middel in jongerenwerk. Maar niet als het centrum een 'bunker-uitstraling' heeft. Dat imago is sterk aan het verbeteren. Met het onderbrengen van Urban Dance Academy hebben medewerkers van Staddijk een belangrijke Dukenburgse activiteit met ambitie voor jongeren weten te behouden. Achteraf bezien had die in Staddijk ondergebracht moeten worden. Uit recente contacten blijkt ook dat de Lindenberg Aldenhof te klein aan het worden is. Overigens is het beleid van JWD rond de Lindenberg Aldenhof voor Staddijk altijd een schurend gegeven geweest. En nog steeds.
27. 5.3: Tandem Welzijn spreekt zich heel sterk tegen in deze tekst en heeft de afgelopen jaren te weinig open en transparant gecommuniceerd met Staddijk over deze situatie. Het dumpen van een groep kwetsbare jongeren voor een 'pizza overleg' was de druppel van de emmer voor Staddijk.
28. 5.4: een jaar geleden heeft de coördinator in het werkersoverleg al aangegeven,dat Staddijk geen risico locatie meer is. Dat werd toentertijd ook onderschreven. Duidelijk is, dat TCOG bijzondere aandacht voor de drumband en haar vrijwilligers heeft en daar ook bij verhuizing zorg over heeft.

Brief aan de raad - Beëindiging subsidie stg. JC Staddijk

Staddijk 2016

1.1 aanleiding
'Klassieke jongerencentrum' term van de gemeente willen wij als Stichting ook niet meer.

Dit is ons visie en dat staat er ook niet duidelijk in.

Het uitgangspunt van Stichting Staddijk en het perspectief; is dat de jongeren individueel worden benadert en dat de jongeren uit eigen initiatief activiteiten gaan opzetten en uiteindelijk organiseren.

1.3 vraagstelling
De gemeente houdt rekening met de meerjaren onderhoudsplanning van 2018.
Maar er is geen zekerheid dat de Stichting Staddijk verder kan gaan?

Het onderhoud van het pand is er een bedrag gereserveerd (54.000), maar als Stichting Staddijk kunnen wij dit nog niet in onze planning opnemen omdat de toekomst onzeker is voor Staddijk

2.3 begroting
De gemeente heeft in het rapport geschreven dat Staddijk nauwelijks inkomsten binnenhalen?

Stichting Staddijk is niet verplicht om eigen inkomsten te verdienen.
De Stichting is een non-profit organisatie.

3.1 bezttingsraad
Het ruimtegebruik van 08.00 uur tot 23.00 uur 7 dagen per week.

Zijn wij bij Staddijk dagelijks open van de bovengenoemde openingstijden?
En je kunt geen analyse opmaken met een tabel van 1 juni tot 17 juli.
Een analyse zou per kwartaal of per half jaar moeten worden bekeken.
Alleen dan kun je relevante cijfers opmaken, en niet van 1 maand.
Dus alle percentages en opkomst cijfers zijn van een te korte duur.

3.2 eigen activiteiten vs onderverhuur

De gemeente maakt een opsomming van de activiteiten die plaatsvinden in Staddijk
Maar zijn nog niet helemaal overtuigd over de toekomst m.b.t. de activiteiten.
En ze maken een illustratie van een exploitatie van 10 jaar geleden.
Wat ook niet meer relevant is, en dat geldt ook voor de bronnen die de gemeente heeft gebruikt voor sommige analyses.

Alle activiteiten zijn relevant en zijn een onderdeel van Staddijk er zitten geen incidentele activiteiten bij. Alle activiteiten die er nu zijn en die ontwikkeld worden in de toekomst zijn van waarde voor Staddijk.
Dus zoals de gemeente kan zien is er progressie aanwezig en wij willen graag die lijn voorzetten in de toekomst.

5.1 wijkmanagement

Wijkmanagement vindt dat er weinig relevante activiteiten plaatsvinden
En dat de jongerenwerkers van Staddijk niet kunnen werken met lastige doelgroepen?
Het pand staddijk wordt zonder visie verhuurd?

Wanneer is er contact tussen wijkmanagement en het bestuur of jongerenwerkers van Staddijk.
En hoe weten zij dat er niet relevante activiteiten plaatsvinden?
Wie is hun bron?
Dit geldt ook voor de informatie dat de jongerenwerkers van Staddijk niet kunnen werken met lastige doelgroepen?
Het pand van Staddijk wordt wel verhuurd met een visie!
Het pand is voor iedereen beschikbaar die wil participeren in de wijk Dukenburg. En er wordt wel degelijk bekeken aan de hand van competenties wie in het pand terecht kan.

5.2 Cultuur

Vanuit het programma cultuur wordt er minimaal gebruikt gemaakt van het poppodium van Staddijk. Dit is het standpunt van het beleidsadviseur van cultuur?

Volgens mij heeft dit nog niet op de agenda gestaan als contact met Stichting Staddijk en Cultuur als het gaat om het podium gebruiken.
En zeker niet in het jaar 2016.
Graag zou ik willen zien dat we contact kunnen leggen met de mensen van Cultuur om in de toekomst hierover te praten.

5.3 Tandem

Tandem hoeft helemaal niet deze positie in te nemen, zodat zij kunnen oordelen of Staddijk kunnen veroordelen.
Als het gaat om kwetsbare doelgroepen of kwalitatief competent zijn om met ze te werken.
Tandem heeft geen inzicht in de taken en doelen van Staddijk noch van de jongerenwerkers.
Staddijk doet jaarlijks zaken met de gemeente en vanuit daar moet er een oordeel plaatsvinden voor een toekomst voor de Stichting.
Ik vindt dit ook geen relevante informatie van Tandem, en toch wordt het opgenomen in het rapport.

Conclusie:

Stichting Staddijk moet de kans krijgen om nog 1 jaar te overbruggen omdat er nu een stijgende lijn aanwezig. En omdat er nu een nieuw bestuur aanwezig die graag deze weg wil voortzetten met het vertrouwen van de Gemeente Nijmegen en de werkers van Stichting Staddijk. De tijd is te kort geweest voor Staddijk om zich transformeren tot een waardig 'jongerencentrum' voor de wijk Dukenburg.

Brief aan de raad - Verantwoording Stadscontract 2012-2015 2017

Ingekomen stuk D12 (PA 12 oktober 2016)

Economie
Economische Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
30 september 2016	EZ20/16.0007967	Daan Geven
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Verantwoording Stadscontract tot en met 2015		(024) 3299672

Geachte leden van de Raad,

Op 25 april 2012 hebben Provinciale Staten van de provincie Gelderland het Prioritair Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 vastgesteld. Op grond van dit programma is het zogenaamde Stadscontract met de gemeente Nijmegen afgesloten en is een bijdrage aan de gemeente ter beschikking gesteld.

Conform de voorwaarden in het Stadscontract dienen wij vóór 1 oktober 2016 een aanvraag tot subsidievaststelling met eindverantwoording in bij de provincie. Deze aanvraag, inclusief controleverklaring, heeft betrekking op de vijf programma's die wij binnen het Stadscontract hebben uitgevoerd. Naast een eindverantwoording voor de vijf programma's rapporteren wij ook vóór 1 oktober 2016 over de voortgang van het Sleutelproject Waalfront. Een aanvraag tot subsidievaststelling voor dit project wordt vóór 1 oktober 2018 bij de provincie ingediend.

Hierbij ontvangt u van ons de eindverantwoording voor de vijf programma's én de voortgangsrapportage voor het Sleutelproject Waalfront tot en met 2015.

Uit de eindverantwoording blijkt dat de uitvoering van de vijf programma's volgens opzet is verlopen. De projectdoelstellingen zijn (soms na een herijking) behaald en de provinciale bijdrage is voor het overgrote deel uitgegeven waarbij aan de verplichtingen voor cofinanciering is voldaan. In bijgevoegde brief verzoeken wij de provincie Gelderland dan ook om de subsidie definitief vast te stellen. Het verzoek heeft betrekking op € 8.068.585,- van de in totaal € 8.150.000,- aan beschikte middelen.

De uitvoering van het Sleutelproject Waalfront ligt op schema. Uit de voortgangsrapportage (inclusief controleverklaring) blijkt dat de beschikte provinciale bijdrage van € 6.000.000,- reeds kan worden verantwoord met de activiteiten en uitgaven die sinds 2012 in het Waalfront zijn gedaan. De reservering van € 5.000.000,- die door de provincie voor het Waalfront is opgenomen, kan in 2016 definitief worden verleend. Een aanvraag voor de omzetting van deze reservering is eind 2015 door de provincie op inhoud goedgekeurd, waarbij voor definitieve

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
1

verlening het overleggen van een geactualiseerde grondexploitatie vóór 31 december 2016 als voorwaarde is opgenomen. Over de bijdrage van € 4.500.000,- die wij aanvullend van de provincie voor de verwerving van slachthuis Hilckmann hebben ontvangen, zijn wij bestuurlijk met de provincie in overleg. Over de voortgang en uitkomst van dit overleg zullen wij u tijdig informeren.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls mr. drs. A.H. van Hout

Aantal Bijlagen: 3
- Eindverantwoording Stadscontract tot en met 2015 inclusief controleverklaring
- Voortgangsrapportage Sleutelproject Waalfront tot en met 2015 inclusief controleverklaring
- Brief *Aanbieding voortgangsrapportage Sleutelproject Waalfront en aanvraag subsidievaststelling Stadscontract 2012-2015/2017* aan provincie Gelderland

Brief aan de raad - Verantwoording Stadscontract 2012-2015 2017

Economie
Economische Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Het college van Gedeputeerde Staten van de
Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	EZ20/16.0007926	Daan Geven
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Aanvraag subsidievaststelling en aanbieding voortgangsrapportage Sleutelproject Waalfront binnen Stadscontract 2012-2015/2017		(024) 3299672

Geacht College,

Zoals overeengekomen in het Stadscontract gemeente Nijmegen 2012-2015/2017 (zaaknummer: 2011-019045/2011-019062), bieden wij u hierbij onze aanvraag tot subsidievaststelling met eindverantwoording aan voor de vijf programma's die wij binnen het Stadscontract hebben uitgevoerd. Naast een eindverantwoording voor de vijf programma's, ontvangt u ook onze voortgangsrapportage voor het Sleutelproject Waalfront. Een aanvraag tot subsidievaststelling voor dit project zullen wij vóór 1 oktober 2018 bij u indienen.

Conform het Stadscontract en het door u vastgestelde controleprotocol bevat onze (eind)verantwoording de volgende stukken (als bijlage toegevoegd):

1. De accountantsverklaring met betrekking tot de vijf programma's uit het Stadscontract 2012-2015/2017, bestaande uit:
   - de brief controleverklaring;
   - de vijf gecontroleerde en gewaarmerkte programmafiches.
2. De accountantsverklaring met betrekking tot het Sleutelproject Waalfront, bestaande uit:
   - de brief controleverklaring;
   - het gecontroleerde en gewaarmerkte programmafiche.

In de periode 2012 tot en met 2015 zijn in Nijmegen in het kader van het Stadscontract vijf programma's tot ontwikkeling gebracht. Met deze programma's is een krachtige impuls gegeven aan de (economische) structuurversterking van de stad en realisatie van een aantrekkelijk leefklimaat door inzet op onder meer een goed functionerende binnenstad, verankering van de wijkaanpak en cultuur en cultuurhistorie.

In samenwerking met u en diverse andere partijen in de stad hebben wij deze opgaven weten te realiseren. Dit partnerschap met de provincie Gelderland gericht op de gezamenlijke aanpak van specifieke stedelijke opgaven stellen wij zeer op prijs en is waardevol gebleken, niet alleen in de

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
1

afgelopen 4 jaar maar ook in de periodes daarvoor. Wij kijken dan ook uit naar een continuering van onze samenwerking in de komende jaren, bijvoorbeeld in regionaal verband in het kader van de Investeringsagenda Stedelijk Netwerk Arnhem-Nijmegen, de City Deal Gelrestad en natuurlijk Green Capital of Europe 2018.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Aantal Bijlagen: 2
- Eindverantwoording Stadscontract tot en met 2015 inclusief controleverklaring
- Voortgangsrapportage Sleutelproject Waalfront tot en met 2015 inclusief controleverklaring

Brief aan de raad - Verantwoording Stadscontract 2012-2015 2017

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle, Netherlands
Postbus 634
8000 AP Zwolle, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 94 05
ey.com

Gemeente Nijmegen
Afdeling Businesscontrol gemeente Nijmegen
T.a.v. de heer Smeets
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Zwolle, 29 september 2016 JRUG-AE89AB/avv

Controleverklaring inzake het project "Stadscontract en Sleutelproject" met zaaknummer 2011-019045/2011-019062

Geachte heer Smeets,

Hierbij ontvangt u in tweevoud onze controleverklaring, alsmede de door ons gewaarmerkte subsidiedeclaratie en ons rapport van bevindingen van het project "Stadscontract en Sleutelproject" over de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2015.

Op grond van ons onderzoek machtigen wij u om deze controleverklaring, alsmede de gewaarmerkte subsidiedeclaratie en ons rapport van bevindingen door te sturen aan de provincie Gelderland.

Wellicht ten overvloede wijzen wij u erop dat de subsidiedeclaratie nog ondertekend dient te worden. Wij ontvangen graag een kopie van de getekende subsidiedeclaratie.

Wij verzoeken u vriendelijk de ontvangst van deze controleverklaringen via e-mail (johan.ruitenberg@nl.ey.com) aan ons te melden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA
Subsidy Audit Services

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle, Netherlands
Postbus 634
8000 AP Zwolle, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 94 05
ey.com

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven ten behoeve van de provincie Gelderland

Aan: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen

Opdracht
Wij hebben bijgaande, door ons gewaarmerkte, subsidiedeclaratie ingevolge het Programma Stad en Regio 2012-2015 van de gemeente Nijmegen te Nijmegen over de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2015 inzake de projecten "Stadscontract" (zaaknummer 2011-019045) en "Sleutelproject" (zaaknummer 2011-019062) gecontroleerd. De subsidiabele kosten, zoals opgenomen in de subsidiedeclaratie, bedragen € 60.415.840,77 (€ 23.204.862,83 Stadscontract en € 37.210.977,94 Sleutelproject).

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen is verantwoordelijk voor het opstellen van de subsidiedeclaratie in overeenstemming met de voor de uitvoering van het Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 van toepassing zijnde regelgeving, de subsidiebeschikking d.d. 4 mei 2012 en de gewijzigde subsidiebeschikkingen d.d. 3 juli 2013, 13 juli 2015, 1 september 2015, 12 oktober 2015 en 13 november 2015. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen is tevens verantwoordelijk voor een zodanig interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van de subsidiedeclaratie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant
Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de subsidiedeclaratie op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en met inachtneming van de aanwijzingen die hieromtrent zijn gegeven in het Controleprotocol Programma Stad en Regio 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de subsidiedeclaratie geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de subsidiedeclaratie. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de subsidiedeclaratie een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de subsidiedeclaratie door de gemeente Nijmegen, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente Nijmegen. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de subsidiedeclaratie, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de subsidiedeclaratie.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Oordeel
Naar ons oordeel is de subsidiedeclaratie ingevolge het Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 van de gemeente Nijmegen over de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2015 inzake de projecten "Stadscontract" (zaaknummer 2011-019045) en "Sieutelproject" (zaaknummer 2011-019062) in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de voor de uitvoering van het Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 van toepassing zijnde regelgeving, de subsidiebeschikking d.d. 4 mei 2012 en de gewijzigde subsidiebeschikkingen d.d. 3 juli 2013, 13 juli 2015, 1 september 2015, 12 oktober 2015 en 13 november 2015.

Beperking in gebruik en verspreidingskring
De subsidiedeclaratie is opgesteld voor de provincie Gelderland met als doel de gemeente Nijmegen in staat te stellen te voldoen aan de voor de uitvoering van het Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 van toepassing zijnde regelgeving, de subsidiebeschikking d.d. 4 mei 2012 en de gewijzigde subsidiebeschikkingen d.d. 3 juli 2013, 13 juli 2015, 1 september 2015, 12 oktober 2015 en 13 november 2015. Hierdoor is de subsidiedeclaratie mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. De subsidiedeclaratie met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Zwolle, 29 september 2016

Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Brief aan de raad - Verantwoording Stadscontract 2012-2015 2017

Building a better working world

Ernst & Young Accountants LLP
Zwartewaterallee 56
8031 DX Zwolle, Netherlands
Postbus 634
8000 AP Zwolle, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
Fax: +31 88 407 94 05
ey.com

Gemeente Nijmegen
Afdeling Businesscontrol gemeente Nijmegen
T.a.v. de heer Smeets
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Zwolle, 29 september 2016 JRUG-AE89AB/avv

Rapport van bevindingen inzake de aanvraag tot vaststelling van het project "Stadscontract en Sleutelproject" met zaaknummer 2011-019045/2011-019062

Geachte heer Smeets,

Hierbij ontvangt u het rapport van bevindingen inzake het project "Stadscontract en Sleutelproject".

1 Beschrijving opdracht

U heeft ons verzocht de aanvraag tot vaststelling van het project "Stadscontract en Sleutelproject" over de periode 1 januari 2012 tot en met 31 december 2015 ten behoeve van de door de provincie Gelderland verstrekte subsidie te controleren gericht op het afgeven van een controleverklaring conform het Controleprotocol Programma Stad en Regio 2012.

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de aanvraag tot vaststelling op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Programma Stad en Regio 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de aanvraag tot vaststelling geen afwijking van materieel belang bevat.

De controle die wij hebben uitgevoerd is gericht op de juistheid en rechtmatigheid van de verantwoorde kosten en de volledigheid van eventuele opbrengsten en financiering.

Partners in Sport

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boomples 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

2 Gehanteerde controletolerantie en aanvraag tot vaststelling

In het Controleprotocol Programma Stad en Regio 2012 zijn de volgende passages opgenomen betreffende de te hanteren controletolerantie.

De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de verantwoording de volgende goedkeuringstoleranties:
- Ten aanzien van fouten in de verantwoording, 1% van de omvangbasis.
- Ten aanzien van onzekerheden in de controle, 3% van de omvangbasis.

De omvangbasis is gerelateerd aan de provinciale bijdrage aan het programma.
De omvangbasis = 2x provinciale bijdrage. De controleverklaring dient een redelijke mate van zekerheid te verschaffen omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de aanvraag tot vaststelling. In procenten uitgedrukt bedraagt de betrouwbaarheid minimaal 95%.

De provincie Gelderland verwacht dat alle bekende fouten in de aanvraag tot vaststelling zijn gecorrigeerd. Bij het nalaten van deze correcties moet de accountant het totale bedrag van niet-gecorrigeerde fouten vermelden in het controleverslag. Er kan sprake zijn van verschil van mening over de interpretatie van regelgeving tussen de begunstigde en de accountant. De provincie Gelderland verwacht dat de accountant resterende interpretatiekwesties in het controleverslag vermeldt.

Het controleverslag bevat tenminste: een korte beschrijving van de controleaanpak en voor zover van toepassing: het totaalbedrag aan niet-gecorrigeerde fouten en resterende interpretatiekwesties.

3 Controleaanpak

Wij hebben onder andere de volgende werkzaamheden uitgevoerd:
- Kennis genomen van de controleopdracht.
- Kennis genomen van de subsidievoorwaarden zoals opgenomen in de subsidiebeschikking van de provincie Gelderland d.d. 4 mei 2012 met zaaknummer 2011-019045/2011-019062, de gewijzigde subsidiebeschikkingen van de provincie Gelderland d.d. 3 juli 2013, 13 juli 2015, 1 september 2015, 12 oktober 2015, 13 november 2015 en het Controleprotocol Programma Stad en Regio 2012.
- Een risicoanalyse opgesteld.
- Kennis genomen van de Administratieve Organisatie en de Interne Controle ten aanzien van dit project.
- Een cijferbeoordeling uitgevoerd op de verantwoorde kosten.
- Vastgesteld dat de aanvraag tot vaststelling aansluit met de onderliggende facturen.
- Volledige controle op de verantwoorde facturen. Hierbij hebben wij onder andere vastgesteld dat:
  - de kosten projectgebonden zijn;
  - de kosten subsidiabel zijn in de zin van de voorwaarden zoals opgenomen in de subsidiebeschikking van de provincie Gelderland d.d. 4 mei 2012 met zaaknummer 2011-019045/2011-019062, de gewijzigde subsidiebeschikkingen van de provincie Gelderland d.d. 3 juli 2013, 13 juli 2015, 1 september 2015, 12 oktober 2015, 13 november 2015;
  - de kosten in de subsidiabele projectperiode zijn gemaakt;
  - de kosten exclusief btw zijn verantwoord;
  - de kosten zijn gemaakt en betaald binnen de projectperiode;
  - de kosten geboekt zijn in het financiële systeem.
- Vastgesteld dat voor dit project geen overige inkomsten en/of financiering, anders dan in de aanvraag tot vaststelling is weergegeven, zijn ontvangen.

4 Financieel beheer

Uit onze werkzaamheden ten aanzien van de Administratieve Organisatie en de Interne Controle van het project "Stadscontract en Sleutelproject" is gebleken dat de gemeente Nijmegen diverse procedures heeft opgezet om te kunnen voldoen aan de vereisten van de voorwaarden zoals opgenomen in de subsidiebeschikking van de provincie Gelderland d.d. d.d. 4 mei 2012 met zaaknummer 2011-019045/2011-019062, de gewijzigde subsidiebeschikkingen van de provincie Gelderland d.d. 3 juli 2013, 13 juli 2015, 1 september 2015, 12 oktober 2015, 13 november 2015.

5 Controlebevindingen en geconstateerde controleverschillen

Uit onze controlewerkzaamheden zijn de volgende controlebevindingen naar voren gekomen:

- In een aantal gevallen zijn kosten opgevoerd die betrekking hebben op werkzaamheden, die zijn uitgevoerd buiten de projectperiode. Deze kosten zijn alsnog door de gemeente Nijmegen gecorrigeerd in de subsidiedeclaratie.
- Enkele loonkosten zijn niet onderbouwd door middel van een urenregistratie. Deze kosten zijn alsnog door de gemeente Nijmegen gecorrigeerd in de subsidiedeclaratie.
- Een aantal posten waren opgevoerd terwijl deze door middel van opbrengsten van derden al volledig waren gefinancierd. Deze kosten zijn alsnog door de gemeente Nijmegen gecorrigeerd in de subsidiedeclaratie.

Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen en/of onzekerheden.

6 Verspreidingskring

Wij wijzen er nog op dat deze aanvraag tot vaststelling uitsluitend bestemd is voor de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland en niet (geheel of gedeeltelijk) aan derden mag worden verstrekt, zonder onze uitdrukkelijke schriftelijke toestemming vooraf.

Wij vertrouwen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nadere toelichting wensen, dan kunt u contact met ons opnemen.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

TOTAALOVERZICHT Stadscontract & Sleutelcontract gemeente Nijmegen	Provincie Toekenning 2012-2015	Provincie Reservering 2012-2015	Gemeente 2012-2015	Derden 2012-2015	Totaal	kosten Mid Term 2012 t/m 2013	kosten 2014 t/m 2015	Totale kosten 2012-2015
stadscentrum								
Economisch offensief binnenstad	900.000		900.000		1.800.000	€ 44.414,20	€ 2.173.172,20	€ 2.217.586,40
totaal	*900.000*	*0*	*900.000*	*0*	*1.800.000*	€ 44.414,20	€ 2.173.172,20	€ 2.217.586,40
cultuur en cultuurhistorie								
De Bastei (stratemakerstoren)	800.000		2.650.000		3.450.000	€ 422.026,37	€ 1.685.109,73	€ 2.107.136,10
Donjon	200.000		0		200.000	€ 277.634,28	€ 180.300,00	€ 457.934,28
De Vereeniging	800.000		1.100.000	5.100.000	7.000.000		€ 7.312.284,00	€ 7.312.284,00
De verdwenen toren	0		0		0			
totaal	*1.800.000*	*0*	*3.750.000*	*5.100.000*	*10.650.000*	€ 699.660,65	€ 9.177.693,73	€ 9.877.354,38
wijkaanpak								
Doorontwikkeling wijkgricht werken en de wijkaanpak	1.100.000		890.000	210.000	2.200.000	€ 1.200.009,19	€ 1.040.255,83	€ 2.240.265,02
totaal	*1.100.000*	*0*	*890.000*	*210.000*	*2.200.000*	*€ 1.200.009,19*	*€ 1.040.255,83*	*€ 2.240.265,02*
herstructurering								
Aanpak winkelcentra Meijhorst en Malvert	390.000		950.000		1.340.000	€ 116.465,90	€ 925.467,82	€ 1.041.933,72
Aanleg parkgebied De Waaijerd (landschapszone)	3.560.000		1.250.000		4.810.000	€ 3.185.066,00	€ 4.005.487,31	€ 7.190.553,31
totaal	*3.950.000*	*0*	*2.200.000*	*0*	*6.150.000*	€ 3.301.531,90	€ 4.930.955,13	€ 8.232.487,03
woningmarkt								
Particulier opdrachtgeverschap De Vossenpels	400.000		800.000		1.200.000	€ 276.584,55	€ 360.585,45	€ 637.170,00
totaal	*400.000*	*0*	*800.000*	*0*	*1.200.000*	*€ 276.584,55*	*€ 360.585,45*	*€ 637.170,00*
Totaal Stadscontract	**8.150.000**	**0**	**8.540.000**	**5.310.000**	**22.000.000**	€ 5.522.200,49	€ 17.682.662,34	€ 23.204.862,83
sleutelproject waalfront								
Afspraken 2012-2017	11.000.000		17.855.000		28.855.000	€ 8.747.036,42	€ 7.463.941,52	€ 16.210.977,94
Aanvullende afspraken	4.500.000		20.500.000		25.000.000	€ -	€ 21.000.000,00	€ 21.000.000,00
totaal	*15.500.000*	*0*	*38.355.000*	*0*	*53.855.000*	€ 8.747.036,42	€ 28.463.941,52	€ 37.210.977,94
Totaal Sleutelproject (2012-2015)	**15.500.000**	**0**	**38.355.000**	**0**	**53.855.000**	€ 8.747.036,42	€ 28.463.941,52	€ 37.210.977,94
Totaal Stadscontract (einddeclaratie 2012-2015) & Sleutelproject (tussentijdse declaratie 2012-2015)	**23.650.000**	**0**	**46.895.000**	**5.310.000**	**75.855.000**	**€ 14.269.236,91**	**€ 46.146.603,86**	**€ 60.415.840,77**

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world
IR 29-9-16

Bijlage 1: Eindverantwoording Stadscontract tot en met 2015 (vijf programma's)

Eindrapportage 1e en 2de tranche 2012-2015

Partner	**Gemeente Nijmegen**	
Meerjarenprogramma	Stad en Regio 2012-2015/2017	
Zaaknummer subsidiebeschikking	2011-019045 / 2011-019062	
Datum subsidiebeschikking	4 mei 2012	
Rapportage betreft	☐	verslag inhoudelijke en financiële voortgang over de periode t/m 1 april 2013 (ijkmoment)
	☒	aanvraag tot subsidievaststelling (gehele verslagperiode)
	☐	Verslag inhoudelijke en financiële voortgang 2012-2014 (2012 - 2013 met controleverklaring)

PROGRAMMA 1	**Stadscentrum**	
Doel Verbetering van het verblijfs- en vestigingsklimaat stadscentrum Nijmegen.	**Economisch Offensief Binnenstad 2012-2015**	
Inhoudelijk	**Beoogd**	**Gerealiseerd / Voortgang**
Resultaten	• Fysieke impulsen in het leef- en vestigingsklimaat, waaronder herinrichting openbare ruimte, sfeerelementen, bewegwijzering e.d.	Algemeen: We hebben bureau BRO een weerbaarheidsanalyse laten opstellen voor 7 deelgebieden in de binnenstad. Deze analyse is de opmaat voor het op 9 juli 2013 door het College vastgestelde "Actieplan Economische Structuur voor de Binnenstad 2012-2015". In februari en maart van 2015 heeft het College respectievelijk de "Agenda voor de Binnenstad" en de "Startnotitie visie op leegstand en transformatie van de binnenstad" vastgesteld. Deze documenten zijn mede leidend voor de verdere vormgeving van een aantal projecten uit het Actieplan. Aan bureau BRO is een vervolgopdracht tot actualisatie van de weerbaarheidsanalyse verstrekt. De aanbevelingen uit deze actualisatie zijn betrokken bij "Visie op transformatie en aanpak leegstand" en de in september 2015 unaniem door de raad vastgestelde nota "Binnenstad van de toekomst". De herinrichting van het busstation Plein 1944 is voltooid. Met ondernemers, eigenaren en bewoners van de Bloemer- en Smetiusstraat zijn gesprekken gevoerd over de gewenste herinrichting van de openbare ruimte in deze straat. Op basis hiervan is in 2015 het ontwerp uitgewerkt. In januari 2016 heeft het College besloten volgens dit ontwerp uitvoering te zullen geven aan de herinrichting van de straten. De

		voorbereidingswerkzaamheden die in 2014-2015 hebben plaatsgevonden maken deel uit van het Actieplan. Realisatie van de werkzaamheden valt buiten dit programma. De herinrichting van de openbare ruimte Klein Mariënburg is in het najaar van 2015 voltooid. Dit is gedaan volgens het inrichtingsmodel van de eerder ingerichte openbare ruimte in de ringstraten (e.g. gebruik van materialen, verlichting, bomen, fietsklemmen). Voor de graffiti-verwijdering is in het stadscentrum een zogenaamde 0-beurt uitgevoerd. Met het Huis voor de Binnenstad (HvdB), de binnenstadmanager en de gemeente zijn vervolggesprekken gevoerd over een efficiënte verwijdering van graffiti op gemeentelijke en particuliere panden. Eind 2015 is de graffiti op een aantal voor het publiek zichtbare plaatsen in o.a. hofjes verwijderd en met behulp van een aantal kunstenaars voorzien van kunstzinnige uitingen. Het opgestelde gebruik- en beheerplan voor de binnenstad wordt uitgevoerd. De Nationale Bewegwijzeringsdienst heeft in opdracht van de gemeente gemoderniseerde voetgangersbewegwijzering in de binnenstad gerealiseerd. In het Actieplan is een financiële bijdrage opgenomen voor de plaatsing van negen driehoekzuilen. • Investeringsregeling bijzondere gebouwen en wederopbouwpanden, incl. gevelaanpak Ter ondersteuning van eigenaren/ondernemers voor de gevelaanpak is een inspiratie-poster met steerbeelden ontworpen. Ook heeft het College op 25 februari 2014 de investeringsregeling voor wederopbouwpanden in de binnenstad vastgesteld. De subsidie bedroeg 25% van de kosten met een maximum bedrag van € 20.000, in totaal zijn er 12 aanvragen in het kader van de investeringsregeling ingediend. Hiervan zijn er 9 gehonoreerd. • Versterking Organiserend vermogen , w.o. verdere professionalisering Huis voor de Binnenstad, Ondernemersverenigingen In 2010 is de Stichting Huis voor de Binnenstad opgericht (HvdB). Doel van het HvdB is het initiëren en stimuleren van de binnenstadeconomie door de aantrekkingskracht, kwaliteit en attractiviteit van de binnenstad te vergroten waardoor het aantal bezoekers, de bezoekersfrequentie, de bezoekduur en de waardering door bezoekers stijgen en de bestedingen worden gestimuleerd. Voor de jaren 2013 t/m 2015 heeft het HvdB in het kader van dit Actieplan een jaarlijkse subsidie vanuit het Ondernemersfonds ontvangen van € 286.200,-. De beschikbare middelen worden aangewend voor organisatie en huisvesting, promotie, marketing en communicatie en de binnenstadmanager. Op 4 februari 2014 is door het College besloten aan het HvdB subsidie te verlenen voor een periodieke nieuwsbrief (€ 10.000 per jaar) en een activiteitenbudget voor straatverenigingen e.d. (€ 25.000 per jaar). Zowel in 2014 als in 2015 zijn hiermee 10 nieuwsbrieven uitgebracht en is aan 18 samenwerkingsverbanden van ondernemers een financiële bijdrage verstrekt voor het organiseren van activiteiten. • Aanpak leegstand/acquisitie In de "Visie op transformatie en aanpak leegstand" en de "Binnenstad van de toekomst" heeft de gemeente haar strategie beschreven waar het gaat om de aanpak van leegstand. Als onderlegger voor deze visie is in

		2015 de weerbaarheidsanalyse door BRO geactualiseerd. In samenwerking met Onderzoek & Statistiek, BRO, de Nationale Pandenbank en het HvdB is in 2015 gestart met het realiseren van een pandenbank. De pandenbank is een website die permanent inzicht geeft in de leegstand in de Binnenstad en waar vraag en aanbod bij elkaar komen. De meeste werkzaamheden voor het realiseren van de pandenpand zijn in 2015 uitgevoerd. De website nijmegen.pandenbank.nl is uiteindelijk in maart 2016 gelanceerd. In het kader van de aanpak van leegstand is het bidbook geactualiseerd. Doel van het bidbooek is potentiële belangstellenden te interesseren om zich in de binnenstad te vestigen. Het digitale en fysieke bidbook bundelt feiten, cijfers, straatprofielen, demografische gegevens, brancheringen en testimonials van sleutelfiguren en stakeholders en is gelinkt aan diverse sites. Met belanghebbende partijen en het Huis voor de Binnenstad is de Werkgroep Vastgoed o.l.v. Prof. Erwin van der Krabben ingericht. De Werkgroep komt circa vier keer per jaar bijeen.
	• Promotie & Marketing, w.o. Het Nieuwe Winkelen, vermarkten binnenstad/ringstraten, impuls cultuurhistorische waarden, narrow casting	De Werkgroep Promotie & Marketing Huis voor de Binnenstad komt periodiek bijeen om thema's voor de koopweekeinden (duo deals) en bijzondere actiesvoor te bereiden. Doel hiervan is het verder vermarkten en promoten van onze binnenstad. Sinds 2015 wordt de marketing vooral gefocust op de 4 verschillende seizoenen. De website www.centrumnijmegen.nl heeft een upgrading ondergaan. In de Mariekenstraat is gratis WiFi gerealiseerd, zowel in de openbare ruimte als in de winkels en horeca in deze straat. In de maanden november tot januari is in de binnenstad feestverlichting gerealiseerd. Ook in de komende jaren zal deze verlichting weer in de binnenstad worden opgehangen en verder worden uitgebreid. Het project "City-dressing en sfeerelementen" is afgerond. Zomer 2015 heeft Nijmegen deelgenomen aan de verkiezing "Beste Binnenstad 2015-2016. Hiervoor zijn we genomineerd in de categorie "grote steden", met als uiteindelijke winnaar "Rotterdam".
	• Cross-sectorale samenwerking (verbindingen tussen economie en cultuur)	Door museum het Valkhof zijn in samenwerking met de gemeente en het Huis voor de Binnenstad bijeenkomsten georganiseerd over de verdere ontwikkeling van het Valkhofkwartier/Kelfkensbos.
	• Ondernemerschap, w.o. versterken cultureel ondernemerschap, ondersteuning kansrijke starters	Al in de periode september-december 2013 is in samenwerking met het RBT KAN, de Koninklijke Horeca en de Kamer van Koophandel het project "Mijn Idee, Goed idee" uitgevoerd, op basis waarvan een 20-tal creatieve/horeca ondernemers zijn begeleid bij het opstarten/uitvoeren van bedrijfsplannen op het gebied van toerisme/horeca/cultuur. Aan de hand van de evaluatie van het project "Tussentijds" wordt bezien in hoeverre verdere gemeentelijke ondersteuning kan plaatsvinden. Met het ROC Nijmegen en de HAN vinden gesprekken plaats over de koppeling van leerlingen/studenten aan ondernemers met als thema's stageplekken, bewustwording e.d. Met het project "De Nijmeegse Zaak"

	• Monitoring • Overige	vindt daarnaast ondersteuning aan ondernemers plaats door het Bureau Zelfstandigen. Op 11 februari 2014 is de Stadscentrummonitor (2012-2013) door het College vastgesteld. De Stadscentrummonitor voor de jaren 2014-2015 is in 2015 vastgesteld. In december 2013 is de winkeltijdenverordening voor de gemeente Nijmegen vastgesteld, op basis waarvan een ruimere openstelling voor de detailhandel, waaronder de koopzondagen, mogelijk is gemaakt. Inmiddels is de evaluatie hiervan gereed. Op 26 februari 2014 is het terrassenbeleid door de raad vastgesteld. Met dit nieuwe beleid zijn de regelgeving en lasten voor horecaondernemers verminderd.
Maatschappelijke effecten	- **300 banen** in met name de sector Toerisme en Recreatie; - meer bezoekers die langer verblijven en meer besteden; - groei toeristische sector, w.o. meer bezoekers cruisevaart; - versterking georganiseerd vermogen organisaties; - binnenstad schoon, heel en veilig.	Uit het Provinciale Werkgelegenheidsonderzoek 2015 Gelderland (december 2015) is gebleken dat het aantal banen in de sectoren detailhandel en horeca ten opzichte van 2014 in Nijmegen met 830 is gestegen tot 98.060. Aangenomen kan worden dat de groei van dit aantal banen voor het belangrijkste deel is gerealiseerd in de binnenstad, onder meer als gevolg van de komst van de Primark op Plein 1944. Uit het jaarverslag 2014 van de Stichting RBT KAN is gebleken dat de regio Arnhem-Nijmegen anno 2014 tot de belangrijkste toeristische bestemmingen in Nederland behoort, gerekend naar het marktaandeel toeristische overnachtingen van jaarlijks circa 1,7 miljoen. Het aantal overnachtingen in Nijmegen bedroeg in 2014 175.000 tegenover 149.935 in 2013. Toeristen en recreanten in de regio Arnhem-Nijmegen gaven circa 1,3 miljard euro uit, vooral aan recreatief winkelen (39%) en horecabezoek (27%). Ten gevolge van de problematiek met de damwand en dientengevolge de afsluiting van de Waalkade viel de cruisevaart in 2012 en 2013 vrijwel stil. In 2014 kwamen weer meer dan 500 cruiseschepen naar Nijmegen en ook 2015 vertoonde groei in deze ontwikkelingen. Meer dan 60.000 passagiers uit de cruisevaart deden in 2015 Nijmegen aan. Uit gegevens van de Stevenskerk is bekend, dat deze kerk via de cruisevaart ongeveer 1/3 van het totaal aantal bezoekers van 120.000 heeft getrokken. Vastgesteld kan worden dat het Huis voor de Binnenstad, waarin vertegenwoordigd de Vereniging Centrum Ondernemers Nijmegen, de Koninklijk Horeca, afdeling Groot Nijmegen en het Cultureel Netwerk Nijmegen, zich in de afgelopen jaren steeds meer als belangenbehartiger voor de ondernemers in de binnenstad heeft gemanifesteerd. Met een collectief lidmaatschap van straatverenigingen bij de VCON, de op initiatief van het HvdB in het leven geroepen Vereniging van Vastgoedeigenaren en het periodiek overleg tussen het HvdB met het

		Bewonersplatform Centrum en de Centrale Vereniging voor Ambulante Handel is het organiserend vermogen in de binnenstad versterkt. In de uitvoeringsorganisatie voor het promoten en vermarkten van de binnenstad zijn er samenwerkingsverbanden met de Stichting ACBN/Evenementenbureau en het Regionaal Bureau voor Toerisme en Recreatie. Landelijk bezien loopt Nijmegen met een HvdB voorop. Uit de totale waardering van de bezoekers van Nijmegen voor de binnenstad blijkt, dat projecten als het verwijderen van graffiti, de herinrichting van de openbare ruimte en het gebruik- en beheerplan openbare ruimte aan een versterking van het woon-, leef- en vestigingsklimaat hebben bij gedragen. De Stads-en wijkmonitor 2016 geeft aan dat één van de belangrijkste problemen voor de Nijmegenaren van de afgelopen jaren, de criminaliteit, kleiner is geworden.
Financieel	**Begroot**	**Gerealiseerd**
Totaal (2012-2015)	€ 1.800.000,-	€ 2.217.586,40
- provincie Gelderland - gemeente -derden	€ 900.000,- € 900.000,- € pm	€ 900.000,- € 1.317.586,40
Toelichting/bijzonderheden		

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
EY Building a better working world
29-9-16

Eindrapportage 1e tranche 2012-2015

Partner	**Gemeente Nijmegen**	
Meerjarenprogramma	Stad en Regio 2012-2015/2017	
Zaaknummer subsidiebeschikking	2011-019045 / 2011-019062	
Datum subsidiebeschikking	4 mei 2012	
Rapportage betreft	☐	verslag inhoudelijke en financiële voortgang over de periode t/m 1 april 2015 (ijkmoment)
	☒	aanvraag tot subsidievaststelling (gehele verslagperiode)
	☐	Verslag inhoudelijke en financiële voortgang 2012-2014 (2012 en 2013 met controleverklaring)

PROGRAMMA 2	**Cultuur en Cultuurhistorie**	
Doel Centrumfunctie van Nijmegen versterken. Culturele en historische identiteit van Nijmegen versterken. Aantrekkelijkheid van Nijmegen voor toeristen versterken. Vergroting variëteit aan culturele producties.	1. **Stratemakerstoren (Bastei)** 2. **Donjon** 3. **De Vereeniging**	
Inhoudelijk	**Beoogd**	**Gerealiseerd / Voortgang**
Resultaten	1. **Restauratie van de Stratemakerstoren (De Bastei):** het starten van de bouwwerkzaamheden voor een geconserveerde en gerestaureerde Stratemakerstoren (De Bastei) met een eigentijdse uitbreiding waarin diverse organisaties op het gebied van natuureducatie en cultuurhistorie worden ondergebracht, alsmede een beleving van de Stratemakerstoren als onderdeel van de vestingstad Nijmegen. Na oplevering van de Stratemakerstoren in 2016, sluit de nieuwe functie perfect aan bij de locatie van de toren als scharnierpunt tussen, stad, rivier en Ooypolder.	- Door het architectenbureau Van Roosmalen en Van Gessel is het definitief ontwerp nieuwbouw opgeleverd, welke de basis vormt voor de partiële herziening van het bestemmingsplan. - Begin 2014 is de Raad definitief akkoord gegaan met de realisatie van de Bastei - In 2014 heeft de raad het bestemmingsplan vastgesteld. Begin 2015 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden en is de omgevingsvergunning aangevraagd en verleend. - De aannemer is in 2015 in samenwerking met de gemeente door middel van een bouwteam gestart met de bouwwerkzaamheden. - Gestart is met de realisatie van een damwand ter ondersteuning van de Valkhofheuvel. Dit projectonderdeel kende een hoge complexiteit onder ander vanwege de vele cultureel-historische bijzondere maar kwetsbare objecten die zich op en in de nabije omgeving van de Valkhofheuvel bevinden (e.g. Karolingische kapel en de

		Basteimuur). - Om beschadiging van deze objecten te voorkomen, is het ontwerp van de damwand — en als gevolg hiervan ook de constructie van het gebouw — gaande het traject aangepast. Dit heeft tijd gekost en tot vertraging geleid. Lange tijd is gehoopt en gepoogd om met behoud van de planning en oplevering per 1 januari 2016 de Stratemakerstoren te realiseren, maar uiteindelijk heeft na de zomer toch bijstelling van de planning moeten plaatsvinden. Ook al omdat in de ondergrond van de Bastei – anders dan vooraf was verondersteld op basis van het proefsleuwenonderzoek – bijzondere archeologische vondsten zijn aangetroffen van nationale allure. - Op 24 november 2015 is om die reden voor het projectonderdeel Stratenmakerstoren een wijzigingsverzoek ingediend. Dit zodat oplevering van de toren buiten de programmaperiode kan plaatsvinden en bij de eindverantwoording kan worden volstaan met het starten van de bouwwerkzaamheden. Op 16 februari 2016 heeft GS ingestemd met dit verzoek. - Voor een goede bepaling hoe met de vondsten om te gaan, zijn eind 2015 de bouwwerkzaamheden 3 maanden stilgelegd. Uitwerking van een nieuw ontwerp, waarin de archeologische vondsten worden geconserveerd en integraal onderdeel uitmaken van de expositie in het museum, hebben geresulteerd dat de stichtingskosten met € 2,6 miljoen stijgen. In maart 2016 heeft de gemeenteraad van Nijmegen besloten € 1,6 miljoen extra middelen beschikbaar te stellen om deze unieke locatie permanent zichtbaar te maken voor het publiek. Voor de financiële dekking van de resterende € 1 miljoen is in het kader van de gebiedsopgaven een verzoek ingediend bij de provincie Gelderland. - Vooruitlopend op de besluitvorming bij de provincie zijn de werkzaamheden voor de Bastei hervat. De aangepaste planning voorziet nu in afronding van de werkzaamheden en opening van de Bastei per 1 oktober 2017.
	2. **Herbouw van de Donjon:** het realiseren van de voorbereidingen voor een herbouwde donjon als markante herinnering aan de eertijds machtige Valkhofburcht.	- De aanvragen monumentenvergunning en omgevingsvergunning zijn ingediend. - Met de Rijksdienst voor de monumenten zijn intensieve gesprekken gevoerd in verband met de beschermde status van het park. - Nadat er zienswijzen zijn ingediend op het concept Bestemmingsplan is door middel van ateliers met de organisatoren van evenementen in het park een nieuw VO Valkhofpark opgesteld. Daarop hebben de organisatoren hun zienswijzen ingetrokken. - In juni 2015 heeft de raad het bestemmingsplan definitief vastgesteld. Op dit besluit is een beroep ingesteld bij de Raad van State. Op 1 juli 2016 heeft de Raad van State het beroep ongegrond verklaard. Hiermee is de weg vrij voor de herbouw van de Donjon. - Per brief d.d. 7 april jl. hebben wij Gedeputeerde Staten verzocht de resultaatbeschrijving voor de herbouw van de Donjon in het programmafiches aan te passen. Dit omdat de gemeentelijke

		werkzaamheden voor dit project in 2015 zijn volbracht (het realiseren van de voorbereidingen) en de bouw van de toren vanaf dan in handen is van de Stichting Donjon. In 2e gewijzigde subsidiebeschikking d.d. 13 juli 2015 is met dit wijzigingsvoorstel ingestemd. - Recent heeft de Stichting Donjon aangegeven te streven alle vergunningsaanvragen voor 1 januari 2017 af te ronden voor de herbouw van de Donjon. Met de daadwerkelijke herbouw van de Donjon zou daarna gestart kunnen worden.
3.	**Revitalisering van concertgebouw De Vereeniging**: eerste deel van de revitalisering van de Keizer Karel Podia (Concertgebouw De Vereeniging en Stadschouwburg) op 3 aspecten: cultuurhistorie, functionaliteit en duurzaamheid ; in deze stadscontractperiode wordt hierbij prioriteit gegeven aan het gebouw de Vereeniging.	De Vereeniging behoort tot het waardevolste cultureel erfgoed van Nijmegen. De zaal is befaamd om zijn uitmuntende akoestiek en behoort tot de top concertzalen van Europa. Met het vaststellen van het Masterplan De Vereeniging in 2013 is deze culturele waarde opnieuw erkend en is er een passende ambitie neergelegd voor de toekomst van De Vereeniging. Het Masterplan maakte duidelijk dat een investering van circa € 20 miljoen nodig was om tot volledige optimalisatie van het monumentale pand te komen. Een ambitie die, in haar volle breedte, niet in één keer door de gemeente en de Stichting Keizer Karel Podia (KKP) kon worden gerealiseerd. Om deze reden is besloten om de renovatie budget-gestuurd uit te voeren. Daartoe hebben KKP en de gemeente Nijmegen in maart 2014 een uitvoeringsovereenkomst ondertekend. Hierdoor kon met geld van de gemeente en middelen vanuit het Stadscontract en de Robuuste Investeringsimpuls de eerste delen van het Masterplan tot uitvoering worden gebracht. In de zomer van 2014 heeft KKP de eerste fase van de renovatie binnen planning en budget uitgevoerd. Daarbij is o.a. de klimaatinstallatie voor de Grote Zaal geheel vernieuwd, is de zolder van de Grote Zaal opgeknapt, geïsoleerd en begaanbaar gemaakt en zijn de theater technische installaties in de toneeltoren vervangen. In de zomer van 2015 is de 2e fase van de renovatie uitgevoerd en zijn restaurant en café omgebouwd tot een Grand Café, is de vloer in de Foyer vervangen, is de garderobe verplaatst en vernieuwd en is er een centrale toiletgroep toegevoegd. Na het beschikbaar komen van extra middelen (€ 1,5 miljoen vanuit de gemeente en € 0,4 miljoen van de provincie Gelderland ter vervanging van de vervallen revolverende middelen) is de tweede uitvoeringsfase uitgebreid met de zeer noodzakelijke renovatie van de Grote Zaal, de zijfoyers, de centrale Foyer (deels) en de hoofdentree. Door deze aanpassingen nog in deze fase mee te nemen, hoefden geen extra voorbereidings- of aanbestedingskosten te worden gemaakt Deze werkzaamheden passen binnen het beschikbare budget van in

		totaal € 7.398.681,-, waarvan vanuit het Stadscontract € 800.000 als subsidie beschikbaar is gesteld.
	4. Een prachtig nieuw Plein '44 waarin de gevonden torenresten (onderdeel van een dubbele stadsmuur uit de 14e eeuw) voor het publiek zichtbaar en benaderbaar worden ingepast in het ontwerp.	Project is gerealiseerd (valt buiten het controle-object van de accountant).
Maatschappelijke effecten	- grotere exposure van het Valkhofkwartier in de pers; - grotere bezoekersaantallen van de Stratemakerstoren/Natuurmuseum vanaf 2016; als 0-meting nemen we het bezoekersaantal van de Stratemakerstoren in 2011 : 12.000;	Voor de projecten Donjon en Stratemakerstoren (De Bastei) hebben projectherijkingen plaatsgevonden waarbij de resultaatbeschrijving van de projecten is aangepast. Voor het project Donjon is het resultaat in lijn gebracht met de gemeentelijke rol in dit project, te weten het treffen van de noodzakelijke voorbereiding voor de herbouw van de Donjon. De feitelijke herbouw van de toren – waarvoor de Stichting Donjon verantwoordelijk is – maakt daarmee geen onderdeel uit van dit (subsidie)programma. Voor het project Stratemakerstoren heeft GS ingestemd met het verzoek de oplevering van de toren buiten de programmaperiode te laten plaatsvinden. Bij de eindverantwoording van dit project kan daarmee worden volstaan met een verantwoording over de (bouw)werkzaamheden die tot en met 2015 hebben plaatsgevonden. Tegen de achtergrond van deze wijzigingen in de inhoud van beide projecten is een (kwantitatieve) rapportage over de hiernaast beschreven maatschappelijke effecten lastig. Dit laat in onze ogen onverlet dat voor zowel de herbouw van de Donjon als ook de nieuwbouw van de Bastei geldt dat zij beide een belangrijke bijdrage leveren aan de versterking van het cultuurhistorische karakter van het Valkhofkwartier en grotere bezoekersaantallen op termijn. Beide projecten zijn bovendien een belangrijke impuls voor onze strategie het culturele erfgoed beter zichtbaar en beleefbaar te maken en daarmee de aantrekkelijkheid van dit gebied voor bezoekers en toeristen te vergroten. De projecten dragen dan ook bij (en zijn deels onderdeel van) het Icoonprogramma Bruisende Binnenstad.
	- de KKP-voorzieningen zijn na renovatie beter ingericht voor en toegerust op het ontvangen van een grotere variëteit aan producties (we gaan dit monitoren).	Door de aanpassing van de publieksruimtes zijn er meerdere combinaties van verhuur en gebruik mogelijk. Of dit nu al leidt tot meer producties-/verhuringen, is pas na dit theaterseizoen vast te stellen. Dit omdat de programmering van het theaterseizoen 2015-2016 al in 2014 (vóór de renovatie) is gedaan. Dit geldt ook voor de programmering voor het theaterseizoen 2016-2017. Deze vond plaats in 2015, na de eerste fase van de renovatie, maar nog voordat met de aanpassing van de publieksruimtes was gestart.
	- een hogere waardering van het comfort en bruikbaarheid van de Vereeniging; hierdoor wordt het aantrekkelijker voor andere (maatschappelijke en commerciële) partijen om, buiten de voorstellingen om, gebruik te maken van de geboden fysieke voorzieningen; ook dit gaan wij monitoren.	Wat betreft de bruikbaarheid van het gebouw, geldt eveneens dat dit pas na dit theaterseizoen valt vast te stellen. Wat betreft de tevredenheid over de accommodatie (het comfort), is een zeer ruime meerderheid van de bezoekers tevreden over de accommodatie (94% is tevreden). Daarbij zien we effecten van de aanpassing van de luchtbehandeling in de grote

		zaal in 2014 en de verbouwing in 2015. Zo is het oordeel over de garderobe, het sanitair en de zaalverwarming veel positiever dan in 2011. Bezoekers die De Vereeniging na de verbouwing bezocht hebben, zijn vaker 'zeer tevreden' over de accommodatie dan bezoekers die De Vereeniging vóór de verbouwing bezochten (30% tegenover 15% van de bezoekers). Ook komen in de verbeterpunten die bezoekers aandragen op dit moment geen specifieke verbeterpunten met betrekking tot de accommodatie frequent terug. Verder is ook een verandering te zien in het beeld dat mensen hebben van De Vereeniging. Zo hebben respondenten vaker dan in 2011 de termen 'mooi' en 'warm' gebruikt om de accommodatie te beschrijven.
Financieel	**Begroot**	**Gerealiseerd**
Totaal (2012-2015)	€ 10.650.000,-	€ 9.877.354,38
- provincie Gelderland	€ 800.000,- (De Bastei) € 200.000,- (Don Jon) € 800.000,- (De Vereeniging)	€ 800.000,- € 200.000,- € 800.000,- (+ Robuuste investeringsimpuls €2.371.974,-)
- gemeente	€ 2.650.000,- (De Bastei) € 0,- (Don Jon) € 1.100.000,- (De Vereeniging)	€ 1.307.136,- € 257.934,28 € 4.140.310,-
- derden	€ 0,- (De Bastei) € 0,- (Don Jon) € 5.100.000,- (De Vereeniging)	€ 0,- € 0,- € 0,-
Toelichting/bijzonderheden	Op grond van herijkingsbesluiten zijn de doelstellingen voor de Don Jon en de Bastei bijgesteld.	Gedurende de contractperiode zijn voor De Vereeniging ook gelden uit de Robuuste Investeringsimpuls beschikbaar gesteld.

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world
29-9-16

Eindrapportage 1e en 2de tranche 2012-2015

Partner	**Gemeente Nijmegen**	
Meerjarenprogramma	Stad en Regio 2012-2015/2017	
Zaaknummer subsidiebeschikking	2011-019045 / 2011-019062	
Datum subsidiebeschikking	4 mei 2012	
Rapportage betreft	☐	verslag inhoudelijke en financiële voortgang over de periode t/m 1 april 2015 (ijkmoment)
	☒	aanvraag tot subsidievaststelling (gehele verslagperiode)
	☐	Verslag inhoudelijke en financiële voortgang 2012-2014 (2012 en 2013 met controleverklaring)

PROGRAMMA 3	**Wijkaanpak**	
Doel Doorontwikkeling wijkgericht werken (verdere verbreding en intensivering van de wijkaanpak uit GSO3)	**Doorontwikkeling wijkgericht werken en de wijkaanpak**	
Inhoudelijk	**Beoogd**	**Gerealiseerd / Voortgang**
Resultaten	• Ontwikkelen van een sociaal wijkprogramma: het op maatgesneden aanbod voor de wijk. Hiervoor ontwikkelen we een (statistisch) profiel van de pilotwijken en brengen de problematiek die er speelt en de kansen die aanwezig zijn systematisch in kaart. Dit vertalen we in een wijkprogramma voor de sociale voorzieningen. De thema's openbare ruimte, leefbaarheid en veiligheid maken eveneens onderdeel uit van het wijkprogramma. • Vier pilots: we starten met de sociale wijkteams in de wijken Lindenholt (in de buurten Horstacker en de Kampwijken) , Dukenburg (in de buurten Meijhorst en Malvert) , Hatert en Nijmegen-Noord.	**Algemeen** In het kader van dit project is de decentralisatie van zorgtaken naar de gemeente per 1 januari 2015 voorbereid door het wijkgericht werken verder te ontwikkelen. Door middel van pilots en het opzetten van sociale wijkteams, -netwerken en -servicediensten heeft in de afgelopen periode de wijkaanpak gestalte gekregen. Met de effectuering van de decentralisatie op 1 januari 2015 is het project afgerond. Daarbij zijn de Stadscontractmiddelen besteed en is aan de cofinancieringsverplichting voldaan. In het onderstaande zal op de verschillende projectonderdelen verder worden ingegaan. Voor de pilotwijken zijn wijkprofielen gemaakt op basis waarvan meer zicht is gekomen op de problematieken in de betreffende wijken. Op basis daarvan zijn met VGZ drie pilotprojecten gestart: basis GGZ, Gezonde Leefstijl Interventies (GLI) en ouderenzorg. In twee wijken wordt gewerkt aan de uitvoering van de notitie Mee(r)doen in Nijmegen, gericht op bewonersparticipatie: integrale wijkplannen vanuit het adagium één wijk, één plan, waarvan de regie bij de wijkmanagement ligt. (zie ook Maatschappelijk Opdrachtgeverschap hierna). Gerealiseerd: - Lindenholt in april 2012 - Hatert in juli 2012 - Dukenburg in oktober 2012

		- Nijmegen-Noord in april 2013 Inmiddels zijn ook wijkteams gestart in: - Midden (december 2013) - Oud-West (december 2013) Vanaf januari 2014 is gestart met de verdere uitrol van sociale wijkteams stadsbreed. Beoogd was om dit per 1 januari 2015 gerealiseerd te hebben. Dat is ook daadwerkelijk gerealiseerd - Dukenburg II (april 2014) - Nieuw-West (mei 2014) - Zuid (september 2014) - Oost (september 2014) - Centrum (oktober 2014) Daarmee zijn alle teams gestart voor de transitiedatum van 1 januari 2015 en hebben zij de basis training en instructie gehad en zich al enigszins als team kunnen ontwikkelen. Het is goed gelukt om tot een samenstelling te komen die aansluit bij het profiel van de betreffende wijk. De teams gaan generalistisch werken, maar de inbreng van expertise en ervaring met specifieke doelgroepen als ouderen, mensen met een beperking en van allochtone afkomst is wenselijk. Aan de meeste teams is ook praktijkondersteuning (POH) GGZ van de huisarts voor een aantal uren toegevoegd. De teamleden zijn vooralsnog 16 uur vrijgesteld voor de wijkteams. Vanaf 1 januari 2015 is dit echter voor een deel van de medewerkers uitgebreid naar een volledige overgang. Uit de pilot is gebleken dat dit nodig is om de vraag adequaat aan te kunnen. Deze formatieve bijdrage leveren instellingen met gesloten beurs. Eind 2014 is er een businessplan opgesteld waarin alle exploitatiekosten zijn opgenomen, exclusief de personeelskosten die voor rekening van de eigen organisatie blijven. Alle deelnemende organisaties dragen naar ratio bij aan deze exploitatiekosten, waarbij voor 2015 rekening is gehouden met frictiekosten. In opdracht van gemeente Nijmegen ondersteunt de Wmo-werkplaats van de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) de Sociale Wijkteams bij de toepassing van beginselen van Welzijn Nieuwe Stijl. Het trainingsprogramma wordt geboden in de vorm van actieleren, waarbij de leden van de Sociale Wijkteams aan de hand van ervaringen in de praktijk begeleid worden. Een groepje facilitators is samengesteld voor het coachen van de wijkteams. Er is gestart met een trainingstraject in sociale netwerk strategie (SONESTRA), een eigenkrachtmethodiek. Voor ieder nieuw te starten team is een draaiboek opgesteld met een inwerk- en trainingsprogramma. Alle teams hebben voor 1 januari 2015 een basistraining gehad en zijn gestart met het actieleerprogramma ondersteund door de HAN.
	• Opzetten van sociale wijkteams, incl. het ontwikkelen van integrale werkmethodieken en methodieken voor inzet van eigen kracht en sociale omgeving i.s.m. de Hogeschool Arnhem Nijmegen.	

	• Ontwikkelen van wijknetwerken als nieuwe vormen van actief burgerschap: meedenken en mee beslissen over het sociaal wijkprogramma en mee uitvoeren.	De verbinding met vrijwilligerswerk en informele zorg wordt tijdelijk ondersteund door een "Makelaar Informele Zorg", geleverd door de Vrijwilligerscentrale en het Coördinatiepunt mantelzorgondersteuning. Per wijk wordt geïnventariseerd wat beschikbaar is aan vrijwilligerswerk. Eind 2014 is een voorstel ingediend om dit te consolideren met een aantal vrijwilligers in een makelpunt.
	• Investeren in toegankelijkheid als onderdeel van het sociaal wijkprogramma.	***Maatschappelijk opdrachtgeversschap*** Samen met bewoners en professionals in de wijken Lent en Oosterhout brengt de gemeente in kaart welke vragen er spelen op het gebied van zorg en welzijn. Voorbeelden van te bespreken thema's zijn de voorzieningen voor ouderen, opvoedingsondersteuning en Wmo-voorzieningen. De bewoners van Noord beslissen mee over welke zorgverlening en welzijnsvoorzieningen hun wijk nodig heeft. Ook denken zij na over oplossingen voor voorzieningen die door bezuinigingen weg kunnen vallen: wat kunnen bewoners zelf of samen oplossen en waarvoor is de inzet van professionals en middelen nodig. De wensen van bewoners worden voorgelegd aan de zorg- en welzijnsinstellingen, die hiervoor een gezamenlijk aanbod samenstellen. Dit met als doel één contract af te sluiten met de grootste welzijnsinstellingen. Inmiddels is er een aantal bewoners en ZZP-ers die het voortouw heeft genomen en Noorderstroom in het leven heeft geroepen. Bewoners communiceren met elkaar over deze vraagstukken onder de naam Noorderstroom: via Twitter @Noorderstroom, de wijkwebsites en -bladen en op www.facebook.com/NijmegenNoorderstroom.
	• Versterken van preventieve, collectieve voorzieningen, bijvoorbeeld wijkservicediensten en innovatieve vormen zoals domotica; dit in samenwerking met Werk & Inkomen en zorginstellingen; maar ook het doorontwikkelen van opschalingsinstrumenten zoals de Regieteams voor multiprobleemhuishoudens.	In de wijk Lindenholt is in een samenwerking tussen bewoners, een aantal zorginstellingen en het sociaal wijkteam het "wijkatelier" gestart. In een voormalig schoolgebouw zijn nu het sociaal wijkteam, dagopvang voor ouderen en mensen met een GGZ-problematiek en het Stip gevestigd. De gezamenlijke ontmoetingsruimte wordt evenals het Stip gerund door vrijwilligers uit de wijk. De pilot in Noord is, net als de pilot in Lindenholt, onderdeel van de uitvoering van de notitie Mee(r)doen in Nijmegen, gericht op bewonersparticipatie. Inmiddels is ook in de stadsdelen Oost en Centrum gestart met nieuwe vormen van participatie ter voorbereiding van maatschappelijk opdrachtgeversschap. In het centrum hebben bewoners een notitie "schouder aan schouder" opgesteld, waarin de visie en de afspraken over de samenwerking met het sociaal wijkteam zijn vastgelegd. De nadruk ligt momenteel nog op individuele ondersteuning: gesprek thuis, sociale netwerk betrekken, één huishouden/één plan, lichte hulp. Bestaande projecten als Dunya, "gewoon meedoen" en "zorgzame buurt" worden geïntegreerd in de standaard aanpak van de sociale wijkteams.

		Met de overkomst van de CJG wordt deze structuur op wijkniveau deels afgebouwd en ingebouwd. In ieder geval wordt geleidelijk gestopt met de functie "netwerkcoördinatie". Er wordt naar toegewerkt dat de werkafspraken binnen het wijknetwerk bovenliggende coördinatie overbodig maken.
	• Kennisuitwisseling met andere Gelderse gemeenten, die ook wijkgerichte pilots gaan doen; op dit moment hebben we daarover contact met Arnhem en Lingewaard.	In de regio (Rijk van Nijmegen) is intensief samengewerkt met de buurgemeenten. Zo hebben we gezamenlijk een aanbesteding gedaan om nieuwe software te laten ontwikkelen voor de sociale wijkteams. Op basis van de regionale notitie "kracht door verbinding" is ook gewerkt aan een gezamenlijk model voor de sociale wijkteams met ruimte voor "couleur locale". Alle in Nijmegen ontwikkelde kennis, modellen, overeenkomsten etc. zijn beschikbaar gesteld aan de regiogemeenten. Kennisdelen staat nog steeds aan de basis van de regionale samenwerking.
	• Ontwikkelen van nieuwe financieringsmodellen voor de wijk, om verduurzaming van de doorontwikkeling mogelijk te maken; dit willen we doen met inzet van budgetten van verschillende financiers, waaronder in ieder geval het Zorgkantoor.	Er is onderzoek gedaan naar toekomstige besturing en bekostiging door KPMG, op basis waarvan inmiddels aanbestedingstrajecten zijn gestart voor tweedelijns ondersteuning en begeleiding. De pilot met VGZ is afgerond met goed resultaat op alle onderdelen: de wijkteams draaien evenals de wijknetwerken en de inhoudelijke projecten ouderen, basis GGZ en gezonde leefstijlinterventies. Ook voor 2015 en verder gaan VGZ en Nijmegen verder samenwerken.
	• Ontwikkelen van een methodiek om de maatschappelijke effecten van deze doorontwikkeling van het wijkgericht werken te meten.	Het UMC Radboud heeft samen met gemeente Nijmegen een subsidieaanvraag ingediend bij het landelijke kennisinstituut ZonMw om te onderzoeken of de reeds ontwikkelde Zorg- en WelzijnsInformatiepas (ZWIP) geschikt gemaakt kan worden als zinvol instrument voor de Sociale Wijkteams. ZWIP is een digitale overlegtafel voor afstemming tussen de cliënt, mantelzorger(s), vrijwilligers en professionals. Daarnaast wordt met de softwareleverancier gewerkt aan een pilotproject in het kader van de pilotstarter van de VNG om een burgerportal effectief in te richten. Onze gemeentelijke afdeling Onderzoek & Statistiek heeft een procesevaluatie (quickscan) uitgevoerd in september 2013. Ook is begin 2014 een maatschappelijke kosten-baten analyse (MKBA) uitgevoerd. Dit is gedaan door een adviesbureaus die deze MKBA-methodiek in opdracht van het ministerie van VWS heeft ontwikkeld, het LPBL. De resultaten laten zien dat verdere optimalisatie nodig is om tot een batig saldo te komen. Opgemerkt dient te worden dat de hoge aanloopkosten daarbij wel een vertekend beeld geven. Bovendien is de conclusie gerechtvaardigd om bij een volgende MKBA de totale Nijmeegse aanpak in beeld te brengen van Stip (informatie & advies), sociaal wijkteam tot de multiproblem aanpak (regieteams). Het

		maatschappelijk rendement wordt immers sterk bepaald door het voorkomen van de dure multiproblem aanpak.
Maatschappelijke effecten	De doelstellingen van de wijkpilots zijn: - meer zelfregie en maatwerk voor kwetsbare groepen; - grotere betrokkenheid van het sociale netwerk bij maatschappelijke ondersteuning; - stimulering van vrijwillige inzet; - een toegankelijke, inclusieve wijk om de participatie van kwetsbare groepen te vergroten; - minder versnippering in het aanbod van zorg en welzijn (ontschotting); - verschuiving van zorg naar welzijn en van curatie naar preventie. De sociale wijkteams krijgen een centrale rol in het behalen van deze doelen, maar staan er niet alléén voor; ook aanbieders binnen de Wmo, AWBZ en Jeugdzorg gaan we sturen op grond van de principes met betrekking tot zelfregie en samenredzaamheid. Bovenstaande doelstellingen zullen moeten worden vertaald in een beperkt aantal meetbare kernindicatoren vanuit het wijkprofiel en de financiële gegevens. Beoogd is dit vooral te doen in outcome-termen en waar dit niet mogelijk is tenminste in output-termen, maar zeker niet langer in throughput-termen (zoals het aantal afgehandelde klantdossiers). Op basis van een 0-meting (2012) wordt een meetinstrument ontwikkeld, zodat in een vroegtijdig stadium duidelijk is wat de sociale wijkteams moeten registreren.	Het is zo kort na de daadwerkelijke transitie onmogelijk om met enige betrouwbaarheid maatschappelijke effecten te meten. Veel zaken, waaronder registratie, waren en zijn nog in ontwikkeling. Resultaten worden nog sterk beïnvloed door aanloopproblemen. In zijn algemeenheid kunnen wij stellen dat deze grote operatie goed is verlopen. Dit blijkt ook uit het Jaarverslag Sociale Wijkteams 2015 (http://www.nim.nl/publicaties), waarin de belangrijkste ontwikkelingen in dit eerste jaar zijn beschreven. Voor de (lange termijn) monitoring van de transitie en de gestelde doelstellingen voor de sociale wijkteams (zie opsomming hiernaast) en het sociaal domein in brede zin, zijn door de gemeente, deels in samenwerking met partners, diverse monitoringsinstrumenten beschikbaar en is een aantal monitoringstrajecten gestart. Alles bij elkaar gaat het om een groot aantal gegevens met uiteenlopende inhoud. Het is de bedoeling om op basis van de belangrijkste resultaten hieruit te komen tot één handzaam en transparant instrument c.q. overzicht. De eerste uitkomsten hiervan worden in de loop van 2017 verwacht waarna ook een meer specifieke selectie van relevante kernindicatoren voor de sociale wijkteams kan plaatsvinden. De volgende monitoringsactiviteiten zijn te onderscheiden: • door het gemeentelijk bureau O&S is het Sociaal Statistisch Bestand (SSB)ontwikkeld, een koppelbestand met data uit meer dan 20 deelbestanden m.b.t. zorg, jeugd, werk en inkomen. Dit bestand wordt doorontwikkeld met data van externe partijen zoals VGZ en zorginstellingen. Vanuit het bestand komt beleids- en monitorinformatie beschikbaar, ook t.b.v. integraal beleid en ketenaanpak. Eind 2016 wordt een nieuw SSB verwacht, op basis waarvan analyse en diverse monitorgegevens geactualiseerd kunnen worden. • monitoring van de activiteiten van de Sociale Wijkteams via de registratie in het WIZportaal (NIM i.s.m. met gemeente) • output en financiële aspecten (besteding budgetten etc.) rondom maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp worden t.b.v. de beleidsafdeling gemonitord en gepresenteerd in dashboards (bureau Initi8) • cliëntervaringsonderzoek Wmo en Jeugdhulp (voorgeschreven periodiek enquête-onderzoek; dit jaar voor het eerst; voor Nijmegen zijn 4400 cliënten aangeschreven; rapportage is kort na zomer gereed. • de landelijke monitor sociaal domein (gebruik voorzieningen Wmo en Jeugdhulp); de gemeente levert hiervoor elk kwartaal data aan vanuit de backoffice; de resultaten worden gepubliceerd op de site "Waar staat je gemeente.nl"

		• de arrangementenmonitor. Samen met VGZ en een aantal andere gemeenten wordt een monitor ontwikkeld waarin de gegevens met betrekking tot aantal en kosten van gemeentelijke maatwerkvoorzieningen (Wmo, Jeugd en Participatiewet) en zorgconsumptie van Zvw en Wlz op wijkniveau gepresenteerd en geanalyseerd worden. • het ZonMw transformatieproject, waarvoor de Radboud Universiteit, HAN, instellingen en gemeente samen werken. In het project worden producten voor de informatievoorziening ontwikkeld die gemeenten en de praktijk ondersteunen bij het nemen van de best mogelijke beslissingen over de transformatie m.b.t. jeugdhulpvoorzieningen. • de Stads- en Wijkmonitor (SWM) met daarbinnen meerdere hoofdstukken die betrekking hebben op het sociale domein (m.n. zorg en welzijn, sociale omgeving en participatie, inkomen en armoedebestrijding) en de wijkmonitor (met daarbinnen allerlei sociale wijkindicatoren). De recentste, SWM15, is begin 2016 verschenen. • O&S doet op basis van registraties door het jaar heen beleidsanalyses op aanvraag/op maat (en gebruikt daarbij lokale data uit backoffice, WIZportaal, werkbedrijf, enz.); • de toepassing van begrotingsindicatoren. Voor het gemeentelijk programma 'Zorg en Welzijn' is een set van 16 indicatoren ontwikkeld. Deze zal worden aangesloten op de landelijke lijst begrotingsindicatoren die recent door de commissie Depla is ontwikkeld.
Financieel	**Begroot**	**Gerealiseerd**
Totaal (2012-2015)	€ 2.200.000,-	€ 2.240.265,02
- provincie Gelderland	€ 1.100.000,-	€ 1.100.000,-
- gemeente	€ 890.000,-	€ 1.140.265,02
- derden	€ 210.000,-	
Toelichting/bijzonderheden		

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world
29-9-16

Eindrapportage 1e en 2de tranche 2012-2015

Partner	**Gemeente Nijmegen**	
Meerjarenprogramma	Stad en Regio 2012-2015/2017	
Zaaknummer subsidiebeschikking	2011-019045 / 2011-019062	
Datum subsidiebeschikking	4 mei 2012	
Rapportage betreft	☐	verslag inhoudelijke en financiële voortgang over de periode t/m 1 april 2013 (ijkmoment)
	☒	aanvraag tot subsidievaststelling (gehele verslagperiode)
	☐	Verslag inhoudelijke en financiële voortgang 2012-2014 (2012 en 2013 met controleverklaring)

PROGRAMMA 4	**Herstructurering**
Doel De ambitie is op termijn van twee winkelcentra (Meijhorst en Malvert) naar één centrum in Meijhorst te gaan en zorgvoorzieningen toe te voegen. Faciliteren van de ontwikkeling van winkelcentrum Meijhorst tot hét centrale Voorzieningenhart voor Dukenburg. Herontwikkeling van winkelcentrum Malvert voor wonen en zorg en kleinschalige voorzieningen op termijn. Op de korte termijn de leefbaarheid in en rondom beide centra verbeteren dan wel behouden. Het vormen van een groene buffer tussen het stedelijk Lent en het dorpse Oosterhout. Het verbinden van het regionale Park Lingezegen met de groene uiterwaarden van de rivier de Waal; Nijmegen heeft inmiddels ook een intentieafspraak gemaakt met DLG om het gebied Oosterhoutse Waarden in te richten Het bieden van veelzijdige	**1. Aanpak van de winkelcentra Meijhorst en Malvert in het stadsdeel Dukenburg** **2. Aanleg van het parkgebied De Waaijer (voorheen Landschapszone) in het Waalspronggebied**

recreatiemogelijkheden in de directe woonomgeving, voor de bewoners van de Waalsprong Het vormen van een cruciaal element in het oppervlaktewatersysteem van de Waalsprong Het voorzien in hoogwaardige woningbouw (landgoederen, waterwoningen, vrije kavels)		
Inhoudelijk	**Beoogd**	**Gerealiseerd / Voortgang**
Resultaten	**1. Winkelcentra Meijhorst en Malvert** • In winkelcentrum Meijhorst en Malvert worden maatregelen in de fysieke omgeving getroffen om de leefbaarheid en de sociale veiligheid van de openbare ruimte te vergroten. • De gemeente faciliteert de ontwikkeling door de ondernemers van een nieuw winkelcentrum ter vervanging van het huidige in Meijhorst. • In het plangebied winkelcentrum Meijhorst e.o. worden zorgwoningen toegevoegd, waarbij de start van de bouw in 2015 kan plaatsvinden. • Ten zuiden van winkelcentrum Meijhorst e.o. wordt een gezondheidscentrum gerealiseerd. • De gemeente maakt een bredere bestemming dan alleen detailhandel voor de vrijkomende panden in Malvert mogelijk (bijvoorbeeld voor kleinschalige bedrijvigheid en culturele functies zoals bijvoorbeeld een dansschool) en biedt ruimte voor ondernemerschap. • Aankoop van panden in Malvert wanneer zich daar een mogelijkheid voordoet en hergebruik of herontwikkeling	**Algemeen:** Vanwege de opgelopen vertraging in de uitvoering van het project *Aanpak Winkelcentra Meijhorst en Malvert in Dukenburg* enerzijds en de aanvullende werkzaamheden – met name in het kader van de grondwatersanering – die voor het project *Aanleg Landschapszone in het Waalspronggebied* in de contractperiode zijn verricht anderzijds heeft de gemeente Nijmegen medio 2015 in overleg met de provincie besloten een herijkingsverzoek voor het programma Herstructurering in te dienen. In de 4e gewijzigde subsidiebeschikking d.d. 12 oktober 2015 is met dit verzoek ingestemd. In het onderstaande zal de voortgang per opgave verder worden toegelicht. Het betreft hier de opgaven zoals beschreven in het herijkte programmafiche Herstructurering. 1. In **winkelcentrum Meijhorst en Malvert** worden maatregelen in de fysieke omgeving getroffen om de leefbaarheid en de sociale veiligheid van de openbare ruimte te vergroten. In het afgelopen jaar zijn in overleg met de ondernemers maatregelen in de openbare ruimte getroffen in winkelcentrum Malvert met als doel om de leefbaarheid en verblijfskwaliteit te verbeteren. Vooruitlopend op de definitieve herontwikkeling van winkelcentrum Meijhorst zijn ook hier in 2014 in overleg met de winkeliers al een aantal maatregelen getroffen die de verblijfskwaliteit verbeteren. 2. De gemeente faciliteert de ontwikkeling door de ondernemers van een nieuw winkelcentrum ter vervanging van het huidige in Meijhorst. Belangrijk knelpunt bij de herontwikkeling van het winkelcentrum is het versnipperde eigendom en daarmee de versnipperde belangen.

		Om tot overeenstemming over de projectinvulling te komen, is veel overleg met de partijen gevoerd. Deze afstemming was nodig en heeft tot resultaat geleid, maar heeft ook voor vertraging in de uitvoering gezorgd. Medio 2015 waren de belangrijkste randvoorwaarden voor een succesvolle herontwikkeling van het winkelcentrum Meijhorst aanwezig. Er was een ontwikkelaar gevonden die de herontwikkeling zou gaan uitvoeren en deze had met de ondernemers in het centrum een concept overeenkomst gesloten. Vanwege een verschil van inzicht, hebben eind 2015 de ondernemers besloten met een nieuwe ontwikkelaar in zee te gaan. Deze ontwikkelaar zal, zij het met een verdere vertraging, de planontwikkeling voorzetten. Voor de gemeente blijft het doel van het project (het faciliteren van de herontwikkeling van het winkelcentrum) overeind. Zo zijn ter voorbereiding op een bestemmingsplanwijziging inmiddels een distributieplanologisch onderzoek, een parkeeronderzoek en een boomeffectanalyse uitgevoerd. Ook de voorbereidende werkzaamheden voor het bestemmingsplan zijn in het eerste kwartaal van 2015 opgestart. Het verder gereed maken van het bestemmingsplan en het in procedure brengen ervan vindt plaats direct nadat met de nieuwe ontwikkelaar een overeenkomst is gesloten. Verder heeft de gemeente een restant van een oude boerderij in het plangebied in de exploitatie opgenomen. Dit was noodzakelijk omdat deze ruimte nodig is voor de bouw van het nieuwe winkelcentrum. 3. In het plangebied winkelcentrum Meijhorst e.o. worden zorgwoningen toegevoegd, waarbij de start van de bouw in 2015 kan plaatsvinden. Voor het toevoegen van 48 zorgwoningen is in 2015 een overeenkomst met Woongenoot gesloten en de bouw is gestart. Door de gewijzigde regelgeving voor corporaties, was het bouwen voor deze doelgroep een opgave. De gemeente heeft daarom de ontwikkeling gestimuleerd met een bijdrage van € 235.000,-. Oplevering van de zorgwoningen is gepland in december 2016. De openbare ruimte (goede, veilige verbinding met de rest van de voorzieningen in het centrum, realisatie van voldoende parkeerplaatsen en inpassing van de zorgwoningen in de omgeving) wordt tegelijkertijd aangepakt. 4. Ten zuiden van winkelcentrum Meijhorst e.o. wordt een gezondheidscentrum gerealiseerd. Het gezondheidscentrum is afgelopen jaar gebouwd en medio 2015 opgeleverd. Met de realisatie ervan heeft Meijhorst een heel

		compleet gezondheidscentrum gekregen. Aanvullend hierop is de ontsluiting, met name gericht op een goede verbinding van het gezondheidscentrum met de zorgwoningen en het winkelcentrum, aangepast. Concreet betekent dit dat het wegprofiel versmald is en er veilige oversteekmogelijkheden voor langzaam verkeer gerealiseerd zijn. Deze werkzaamheden zijn in mei 2015 afgerond.
		5. De gemeente maakt een bredere bestemming dan alleen detailhandel voor de vrijkomende panden in Malvert mogelijk (bijvoorbeeld voor kleinschalige bedrijvigheid en culturele functies zoals bijvoorbeeld een dansschool) en biedt ruimte voor ondernemerschap. Doel van deze maatregel was een bredere bestemming dan alleen detailhandel mogelijk te maken indien zich verzoeken van ondernemers zouden voordoen. Omdat er geen verzoeken van ondernemers zijn gekomen, heeft een verbreding van functies in het plangebied niet plaatsgevonden.
		6. Aankoop van panden in Malvert wanneer zich daar een mogelijkheid voordoet en hergebruik of herontwikkeling Doel van deze maatregel was (financieel) bij te kunnen dragen aan herontwikkeling in Malvert zodra mogelijkheden zich zouden voordoen. Omdat in de programmaperiode deze situatie zich niet heeft voorgedaan, heeft de aankoop van panden niet plaatsgevonden.
	2. **De Waaijer (120 ha. groot)** • het aanleggen van drie plassen van in totaal 60 ha. De eerste plas (Lentse Plas) zal in 2015 klaar zijn. Ook de contouren van de Zandse Plas komen dat jaar gereed; • de Plassen worden gerealiseerd in het kader van een duurzaam watersysteem; de plassen dienen voor het opslaan en zuiveren van het verzamelde regenwater afkomstig uit het plangebied Waalsprong; • ten behoeve van het duurzaam watersysteem zal de sanering van het grondwater rondom Thermion versneld plaatsvinden en in 2015 zijn afgerond. Dit betekent dat vanaf dit tijdstip ook de ontgrondingswerken Oosterhoutse Plas kunnen starten; • het plassengebied biedt na realisatie openbaar groen, natuur, water en recreatievoorzieningen aan de bewoners en gebruikers van het Waalsprong-gebied en omgeving. Versneld zullen parkeerplaatsen en fietsklemmen voor strandrecreatie worden aangeboden; • Nijmegen werk samen met provincie en Waterschap aan de realisatie van zwemwaterkwaliteit in de Lentse Plas	De eerste plas, genaamd de Lentse Plas, is in 2014 gereed gekomen. Dat jaar is de aannemer ook gestart met de delfstofwinning van de Zandse Plas. De contouren van de Zandse plas zijn in 2015 gereed gekomen. De aannemer vordert gestaag met de winning van zand en grind. In de Oosterhoutse Waarden is een tijdelijke haven gerealiseerd. Het gewonnen zand kan hier per schip worden afgevoerd. Een archeoloog kijkt in het werk van de aannemer mee zodat er voortdurend archeologisch onderzoek plaatsvindt. Met de ontgrondingswerken komen we ook verborgen bodemverontreinigingen tegen. Deze onvoorziene kosten zijn vaak niet meer te verhalen op de voormalige eigenaren. Inmiddels zijn deze extra kosten opgelopen tot een bedrag van ca. € 600.000,-. De gemeente Nijmegen heeft in 2014 een koopovereenkomst met Cinemec uit Ede gesloten voor de vestiging van een multimediacenter ten noorden van de plassen. Eind 2015 heeft Cinemec dit centrum (de bioscoop) geopend en is ook de bijbehorende buitenruimte ingericht. In de omgeving van de bioscoop is verder gestart met de aanleg van een

	• de voormalige stortplaats Zwarte Weg zal zijn gesaneerd en wordt alszodanig opgenomen in het parkgebied van de landschapszone; • er zal ruimte gecreëerd worden voor particuliere initiatieven op het gebied van vrije tijd en leisure; • in de nabije omgeving van de nieuwe bioscoop wordt door de gemeente versneld een park gerealiseerd inclusief een terrein voor evenementen.	park dat tevens geschikt wordt gemaakt voor het houden van evenementen. Het grondwerk voor dit park is eind 2015 gereed gekomen. Het inplanten van het groen is in 2015 niet meer gedaan. Dit werk zal in 2016 en binnen het seizoen plaatsvinden. Naast Cinemec, hebben ook andere initiatiefnemers op het terrein van leisure/vrije tijd zich gemeld met interesse voor deze locatie. Medio 2015 heeft dit geleid tot een overeenkomst met de keten Fitland om de mogelijkheden voor dergelijke activiteiten op de locatie verder te onderzoeken. Ten behoeve van de recreatieve functie van de plassen, hebben provincie, Waterschap en gemeente in de afgelopen periode de wijze verkend waarop zwemwater in de Lentse Plas gerealiseerd kan worden. Een punt van discussie was daarbij het samengaan van de functie zwemwater met een voorziene verondieping van deze plas. Om toch tot een formele aanwijzing tot zwemwater door de provincie Gelderland te komen, heeft het college van Nijmegen in maart 2016 besloten de Lentse Plas niet meer te verondiepen. Het proces om de Lentse Plas formeel als zwemwater te laten aanmerken is vanaf dat moment gestart. Na monitoring van de zwemwaterkwaliteit in 2016 en 2017 zou de Lentse Plas vanaf 2018 als zwemwater kunnen worden aangemerkt. Zowel op het terrein van Cinemec als bij het Transferium voor de Waalsprinter zijn parkeerplaatsen gerealiseerd. Ook zijn bij Cinemec fietsklemmen geplaats. Voor wat betreft de aantallen is rekening gehouden met de functie van strandrecreatie rondom de Lentse Plas. De voormalige stortplaats Zwarte Weg is gesaneerd en gaat nu deel uitmaken van het parklandschap ten noorden van de plassen. De sanering van grondwater rondom Thermion is in 2015 versneld afgerond. De zuiveringsinstallatie die voor deze sanering is aangebracht, blijft gehandhaafd ten behoeve van de 'eeuwig durende sanering' van dieper gelegen grondwaterstromen. Met het afronden van de sanering, kan ook gestart worden met de ontgrondingswerken van de Oosterhoutse Plas.
Maatschappelijke effecten	- De leefbaarheid, sociale veiligheid en het verblijfsklimaat van winkelcentrum Meijhorst is verbeterd. - De leefbaarheid in en rond het winkelcentrum Malvert wordt in stand gehouden. - In Malvert is een aanbod van kleinschalige voorzieningen. - In Meijhorst is tegemoet gekomen aan de grote vraag naar zorgwoningen en een gezondheidscentrum.	Ten aanzien van de maatschappelijke effecten geldt het volgende: - Voor het programma Herstructurering heeft een herijking plaatsgevonden waarbij ook de resultaatafspraken voor de projectonderdelen *Aanpak Winkelcentra Meijhorst en Malvert in Dukenburg* en *Aanleg Landschapszone in het Waalspronggebied* zijn aangepast. Voor het project Aanpak Winkelcentra Meijhorst en Malvert betekent dit concreet dat GS heeft ingestemd met het verzoek van de gemeente om de daadwerkelijke realisatie van het Winkelcentrum in Meijhorst buiten de programmaperiode te laten plaatsvinden. De belangrijkste maatschappelijke effecten voor dit project(onderdeel) zullen zich daarom ook pas voordoen als het

		winkelcentrum is aangepast. In overleg met de winkeliers zijn, waar mogelijk, wel kleine aanpassingen gedaan om het verblijfsklimaat rondom het winkelcentrum in Meijhorst te vergroten. - Zoals hiervoor ook is aangegeven, is in overleg met de ondernemers in de openbare ruimte een aantal aanpassingen gedaan om de leefbaarheid in stand te houden. Het belangrijkste probleem in Malvert blijft de leegstand. Hoewel er (winkel)ruimte vrij is, hebben ondernemers zich hiervoor tot op heden niet aangediend. Ook blijkt het voeren van beleid hierop lastig. - De supermarkt (Jumbo) in Malvert functioneert goed, maar een additioneel aanbod van kleinschalige voorzieningen is niet tot stand gekomen. Zoals hierboven opgemerkt, is er (winkel)ruimte in Malvert beschikbaar, maar ondernemers dienen zich hiervoor niet aan. - In de Meijhorst is een nieuw gezondheidscentrum gerealiseerd. De 48 zorgwoningen worden eind 2016 opgeleverd.
	Het belangrijkste maatschappelijke effect van de realisatie van De Waaijer is ongetwijfeld de positieve invloed die dit tussengebied zal gaan hebben op de aantrekkelijkheid van Nijmegen-Noord als woongebied voor toekomstige kopers en huurders van woningen. We zullen dat straks kunnen zien aan de aantallen betrokken woningen en aan de gebiedsscores in toekomstige stad- en wijkmonitoren; deze monitor wordt elke twee jaar in eigen beheer uitgevoerd.	Het totale project "De Waaijer: Realisatie Plassen en oevers Landschapszone" wordt eind 2020 door de aannemer opgeleverd. Op dit tijdstip moeten ook alle installaties en transportvoorzieningen verwijderd zijn. Omdat het werk op dit moment nog in uitvoering is, is het lastig nu al te rapporteren over de (uiteindelijke) maatschappelijke effecten van dit project. Dit omdat – specifiek voor dit project – het vergroten van de aantrekkelijkheid van het gebied pas volledig bereikt wordt na realisatie van het werk. Desondanks merken we op diverse terreinen dat de totstandkoming van de plassen en de beoogde recreatieve betekenis van dit gebied enorm worden gewaardeerd. Hieronder gaan wij verder hierop in: - De verkoop van de woningen Groene Oever (zuidzijde Lentse Plas) is voorspoedig verlopen. Nog slechts enkele kavels zijn te koop. - Ditzelfde beeld zien we bij de Grote Boel (noordzijde Oosterhoutse Plas). Ondanks dat de plas nog gegraven moet worden, loopt de verkoop van woningen bijzonder voorspoedig. - In september 2016 beginnen we met de verkoop van 17 vrije kavels aan de zuidzijde van de Zandse Plas. Tijdens een bijeenkomst voor geïnteresseerde kopers d.d. 7 juli 2016 was er veel aandacht voor deze kavels. - Op het gebied van vrije tijd en leisure kunnen we melden dat Cinemec een positieve bijdrage levert aan ontspanning voor Waalsprongbewoners. Het naastliggend evenemententerrein kan in de zomer 2017 al gebruikt worden. - Bewoners in de Waalsprong hebben zich positief uitgelaten over de totstandkoming van 'zwemwaterkwaliteit' in de Lentse Plas. Onderzoek heeft namelijk uitgewezen dat met de inspanning van de gemeente er daadwerkelijk de norm zwemwaterkwaliteit gehaald kan worden. Met de provincie en het Waterschap is afgesproken dat we twee jaar de waterkwaliteit monitoren om daarmee daadwerkelijk de bevestiging te krijgen dat het goed zit met de waterkwaliteit. - Via overlegorganen als wijkraden en de klankbordgroep

		landschapszone merken we dat de bewoners zeer betrokken zijn bij dit gebied.
Financieel	**Begroot**	**Gerealiseerd**
Totaal (2012-2015)	€ 6.150.000,-	€ 8.232.487,03
- provincie Gelderland	€ 390.000,- (winkelcentrum) € 3.560.000,- (landschapszone)	€ 390.000,- € 3.560.000,-
- gemeente	€ 390.000,- (winkelcentrum) € 1.810.000,- (landschapszone)	€ 651.933,72 € 3.630.553,31
- derden	€ pm (winkelcentrum) € pm (landschapszone)	€ 0,- € 0,-
Toelichting/bijzonderheden	Op grond van een herijkingsbesluit zijn doelstelling en begroting voor beide projecten bijgesteld.	

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world
29-9-16

Eindrapportage 1e en 2de tranche 2012-2015

Partner	**Gemeente Nijmegen**	
Meerjarenprogramma	Stad en Regio 2012-2015/2017	
Zaaknummer subsidiebeschikking	2011-019045 / 2011-019062	
Datum subsidiebeschikking	4 mei 2012	
Rapportage betreft	☐	verslag inhoudelijke en financiële voortgang over de periode t/m 1 april 2013 (ijkmoment)
	☒	aanvraag tot subsidievaststelling (gehele verslagperiode)
	☐	Verslag inhoudelijke en financiële voortgang 2012 t/m 2014 (2012 en 2013 met controleverklaring)

PROGRAMMA 5	**Woningmarkt**	
Doel Vlottrekken van de woningmarkt met meer particulier opdrachtgeverschap. Zeggenschap over hoe je wilt wonen bij de bewoners zelf leggen.	**Project "Particulier Opdrachtgeverschap" in de wijk Vossenpels in het Waalspronggebied**	
Inhoudelijk	**Beoogd**	**Gerealiseerd / Voortgang**
Resultaten	Realisatie van woningbouw in de Waalsprong waarbij bewoners in eigen beheer, individueel of samen, hun eigen huis hebben gebouwd. Deels in betaalbare zelfbouw voor lagere inkomens. Een prettig woonklimaat met grote woontevredenheid en betrokkenheid van de bewoners op en bij hun directe woon- en leefomgeving. Concreet gaat het hierbij om 200 woningen in de Vossenpels in de Waalsprong.	De Vossenpels is het gebied in de Waalsprong waar ca. 200 woningen door zelfbouwers kunnen worden gerealiseerd, individueel of in collectief verband. Na vaststelling van het bestemmingsplan en verkavelingsplan is het terrein bouwrijp gemaakt. Voor zelfbouwers in de hele Waalsprong is een bouwcatalogus ontwikkeld. Hierin presenteren combinaties van architect en aannemer woningen die voor een gegarandeerde prijs kunnen worden gebouwd. Als service en ter inspiratie in het proces van het verwezenlijken van je woondroom. In januari 2013 is de eerste paal in het gebied geslagen voor 4 patiobungalows. Inmiddels zijn wij 3 jaar verder en zijn alle kavels verkocht. In totaal zullen op deze kavels 180 woningen gerealiseerd worden. Op dit moment worden veel woningen in Vossenpels al bewoond, al zijn op een aantal plekken de bouwwerkzaamheden nog in volle gang. Speciale projecten zijn de 30 woningen voor betaalbare zelfbouw met ondersteuning via de regeling "Ik Bouw Betaalbaar Nijmegen" (IBBN). Deze zijn, op één na, voor jaar 2015 opgeleverd. Eén woning is vertraagd in aanbouw genomen vanwege het faillet gaan van de aannemer.

		De plannen voor twee grote projecten in collectieve zelfbouw zijn ook gerealiseerd. Het IEWAN strobouwproject is op 1 mei 2015 opgeleverd. Van het project Meergeneratiewoningen is de bouw later gestart; oplevering is voorzien in mei 2016. Het gaat in totaal om 65 goedkope en zeer duurzame huurwoningen, met werkruimtes en gemeenschappelijke ruimtes en een helofytenfilter. Het exploitatietekort wordt gedekt door woningcorporatie Talis, met bijdragen van de gemeente (€ 300.000) en een aanvullende bijdrage van de provincie in het kader van het Impulsplan Wonen (€ 500.000). Het totale project "Particulier Opdrachtgeverschap" is in 2015 tot een afronding gekomen. In 2016 zal een projectevaluatie aan het bestuur worden aangeboden.
Maatschappelijke effecten	1. Vergroting zeggenschap van bewoners over hoe ze willen wonen. Van winstmaximalisatie door de ontwikkelaars naar woonmaximalisatie door bewoners, omdat individuele bewoners zelf hun woningontwerp bepalen: plattegrond en buitenkant . 2. Betaalbare zelfbouw voor mensen met de smallere beurs. In het plangebied komen circa 50 kavels beschikbaar waar mensen met een smallere beurs hun eigen woning kunnen bouwen. 3. Variatie en levendigheid in woningontwerp, doordat individuele wensen voorop staan, met kansen voor duurzaamheid en combinaties van wonen en werken. 4. Grote betrokkenheid van bewoners bij woon- en leefomgeving. Niet alleen door het gevoel van het zelf vormgeven van je woonplek, maar ook door zelfbeheer van delen van de woonomgeving. Dat laatste is nadrukkelijk een optie.	1. Dit effect is gerealiseerd. Door een flexibel bestemmingsplan, en in overleg met bewoners afgesproken welstandseisen, hadden de zelfbouwers zeer veel ruimte om hun individuele woonwensen te realiseren. Daarvan is volop gebruik gemaakt. 2. De raad van Nijmegen heeft voor 30 kavels budget beschikbaar gesteld voor betaalbare zelfbouw met een IBBN lening. Hiervan zijn er 26 in de Vossenpels gerealiseerd en 4 in Laauwik, dus buiten het plangebied. Oorzaak is dat in de Vossenpels een aantal mensen bij nader inzien toch geen IBBN lening nodig had als gevolg van inkomensstijging. Daarnaast behoren de CPO projecten ook tot de betaalbare zelfbouw (65 eenheden). Daarmee is dit maatschappelijk effect ook gerealiseerd. 3. Loop door het plangebied en de variatie en levendigheid in het woningontwerp springt direct in het oog. Daarnaast zijn vrijwel alle woningen duurzamer gebouwd dan het Bouwbesluit voorschrijft. Kansen voor combinaties van wonen en werken worden benut, gefaciliteerd door snel internet. Beoogd effect is daarmee gerealiseerd. 4. Een flink deel van de bewoners legt een grote betrokkenheid bij hun woon- en leefomgeving aan de dag. Er wordt veel georganiseerd en samen gedaan. Dat effect is dus bereikt. Het zelfbeheer van de openbare ruimte gaat moeizamer. Afspraken daarover zijn moeilijker te maken. En een aantal bewoners vindt dat ook vaak gewoon een taak van de gemeente.
Financieel	**Begroot**	**Gerealiseerd**
Totaal (2012-2015)	€ 800.000,-	€ 637.170,-
- provincie Gelderland	€ 400.000,-	€ 318.585,-

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world
29-9-16

- gemeente	€ 400.000,-	€ 318.585,-
- derden	€ 0,-	
Toelichting/bijzonderheden		

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world

Bijlage 2: Voortgangsrapportage Sleutelproject Waalfront tot en met 2015

Voortgangsverslag 1e en 2e tranche 2012-2015/2017

Partner	**Gemeente Nijmegen**
Meerjarenprogramma	Stad en Regio 2012-2015/2017
Zaaknummer subsidiebeschikking	2011-019045 / 2011-019062
Datum subsidiebeschikking	4 mei 2012
Rapportage betreft	☒ verslag inhoudelijke en financiële voortgang over de periode 2012-2015
	☐ aanvraag tot subsidievaststelling (gehele verslagperiode)

PROGRAMMA 6	**Sleutelproject Waalfront**
Doel De transformatie van 33 hectare bedrijventerrein langs de zuidelijke Waaloever, ter hoogte van het stadscentrum van Nijmegen, tot een nieuwe woonlocatie 'Waalfront' dat tegemoet komt aan de kwalitatieve en kwantitatieve vraag die er is op de woningmarkt met een gedifferentieerd woningaanbod met diverse functionaliteiten (zie woningmarkt verkenning Nijmegen 2010-2020). Het Waalfront is een vernieuwd stuk stad dat een uiterst belangrijke en verbindende schakel vormt in de complexe gebiedsopgave 'Nijmegen omarmt de Waal', waarmee het centrum van Nijmegen ingrijpend zal veranderen. Zichtbaar maken van de cultuurhistorische identiteit van het plangebied middels behoud van industrieel erfgoed en inpassing van bestaande panden. Bevorderen van duurzame stedelijke ontwikkeling: door een integrale aanpak van het gehele gebied wordt de achteruitgang qua ruimtelijke kwaliteit omgebogen naar vooruitgang. In dit	**Transformatie van bedrijventerrein langs de Waal in Nijmegen-West naar een modern woon-werkgebied.**

kader wordt beoogd een energiezuinige wijk (EPL 8) te realiseren.		
Inhoudelijk	**Beoogd**	**Gerealiseerd / Voortgang**
Resultaten	**A. <u>Afspraken 2012-2017</u>** 1. <u>Procesafspraken</u> • **Vanaf 2012:** Vaststellen aangepaste ontwikkelingsstrategie en Masterplan 1.2 Waalfront met een bijbehorende GREX. • **Vanaf 2015:** Uiterlijk in het eerste kwartaal van 2016 vaststellen van een geactualiseerde GREX passend bij de afspraken voor een integrale gebiedsontwikkeling conform Masterplan 1.2. 2. <u>Verwerving gronden, excl. verwerving in middengebied (zie onder B)</u> • 2012-2015: Realiseren van verwervingen (tenminste c.a. 15.000 m²). • 2015-2017: Realiseren van nieuwe verwervingen (c.a. 12.500 m²)	Bij raadsvoorstel d.d. 27 juni 2012 is de aangepaste ontwikkelingsstrategie en het Masterplan 1.2 Waalfront vastgesteld. Na het nemen van maatregelen is de geactualiseerde grondexploitatie 2013 ook vastgesteld (inclusief prognoses en de daaraan gerelateerde scenario's). Daarmee is de doorzetting van het project goed geborgd. Een aanvraag voor het omzetten van de reservering in een toekenning is door de gemeente Nijmegen op 15 september 2015 ingediend. PS heeft op 11 november 2015 de Beleidsbegroting 2016 vastgesteld en daarmee ook het gewijzigde programmafiche voor het Sleutelproject Waalfront. PS heeft bij dit besluit GS gemandateerd om onder voorwaarden daar in het eerste kwartaal van 2016 een definitieve subsidieverlening van te maken. In overleg met de provincie is uitstel van deze subsidieverlening afgesproken, dit in verband met de situatie rond de verwerving van het slachthuis. Vooruitlopend op / onder voorbehoud van een definitieve subsidieverlening wordt hierna alvast gerapporteerd op het door PS op 11 november 2015 vastgestelde programmafiche. 2012: - Nijvis, Winselingseweg 4 (d.d. 17 januari 2012) € 5.100.000,- , groot 11.240 m2 - Prorail , Voorstadslaan (d.d. 7 juni 2012) € 16.000,- , groot 85 m2 - Oosterbaan, Weurtseweg 100-108 (d.d. 6 februari 2012) € 3.025.000, groot 4.309 m2 - Wendt en Vermeeren, Havenweg 20 (d.d. 22 maart 2012 restant betaling € 34.000,- , groot 120 m2 (eerdere betaling d.d. 26 februari 2009: € 310.500,-). 2013: - B. Driessen, Weurtseweg 84 (d.d. 14 mei 2013) € 162.500,-, groot 30 m2 - Klok Bouw grondexpoitatie BV Druten Grondexploitatie BV, Weurtseweg 86, (d.d. 1 februari 2013) € 200.000,-, groot 252 m2 2014: - B.M.G. Vastgoed, Weurtseweg 90 en verder, 20 juni 2014 restant betaling 20% €280.000, (d.d. 30 december 2009: € 1,4 mln, 80% betaald), groot 2101 m2; - Waterschap Rivierenland, recht van opstal voor verlegging van de primaire waterkering Handelskade Nijmegen, €1,- 2015:

		- Garagebedrijf Nannings, Weurtseweg 234, (d.d. 10 december 2015) , €640.000, , groot 1550m2 ten behoeve van woningbouw Koningsdaal
	3. Gebiedsontwikkeling Handelskade	Gereed op 1 april 2013
	• *Bouwrijp maken:* Vervolgactiviteiten in 2012 volgend op reeds gesloopte opstallen (voormalig Gelderlander): sanering van grond en vergroten terrein door gedeeltelijke demping van de haven.	
	• *Realisatie opstallen:* Totaalprogramma omvat 534 huur en koopappartementen, circa 3.000 m² commerciële voorzieningen en ruim 500 gebouwde parkeerplaatsen. De bouw van de parkeergarage is nagenoeg gereed en de bouw van de 1e fase (hoogbouw met circa 180 appartementen) is gestart in 2014. Oplevering van deze eerste fase vindt in 2016 plaats. De totale doorlooptijd van het project loopt tot en met 2018, waarbij fasegewijs wordt gestart en waarbij in de plint van het gebouw voorzieningen worden gerealiseerd.	Op 28 februari 2014 zijn de gronden voor de bouw van Handelskade aan Bouwfonds geleverd. Op 14 maart 2014 is de start bouw van de 534 appartementen een feit. Oplevering van de eerste appartementen in gebouw De Lunet is in april 2016 voorzien. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over de realisatie van bezoekersparkeerplaatsen op het parkeerterrein van de oude stad. De Handelskade zal in april 2016 worden aangesloten op het warmtenet.
	• *Woonrijp maken:* Kwalitatief hoogwaardige herinrichting van het openbare gebied in eigendom van de gemeente aan de hand van het vastgestelde Beeldkwaliteitsplan en inrichtingsplan. De herinrichting volgt fasegewijs na de realisatie van de opstallen.	De Handelskade wordt in blokken gebouwd en kent een looptijd van ruim 3 jaar, met een gefaseerde oplevering voor de verschillende bouwblokken. Dit betekent voor de definitieve inrichting van het woongebied dat er eveneens gefaseerd moet worden gewerkt. Vanaf maart 2016 wordt het 1ste deel rondom het gebouw De Lunet woonrijp gemaakt. In het najaar van 2016 zal het talud van de spoorlijn opnieuw worden ingericht. Verder zal in 2017 en 2018 het woonrijpmaken worden afgerond, volgend op het gereedkomen van de verschillende bouwblokken.
	4. Gebiedsontwikkeling Brugkwartier (nieuwe naam Koningsdaal) conform het Stedenbouwkundig programma van eisen (november 2013):	Het bestemmingsplan voor het deelgebied Koningsdaal is vastgesteld op 9 juli 2014 en onherroepelijk verklaard. Koningsdaal is te splitsen in 2 deelgebieden, Koningsdaal Zuid (een 5-tal woonvelden: blokken 5,6,7 ,8 en 9) en Koningsdaal Noord (een 4-tal woonvelden: blokken 1,2,3 en 4), inclusief het Fort). Beide deelgebieden worden van elkaar gescheiden door de geplande Laan van Oost-Indië. De ambitie is om van Koningsdaal een woonbuurt te maken voor (jonge) gezinnen die op zoek zijn naar een betaalbare woonomgeving met de woonsfeer van het populaire Nijmegen-Oost. Ruime eengezinshuizen in een jonge, hippe buurt die kwaliteit uitstraalt. In totaal zullen in de wijk Koningsdaal tussen de 450 en 500 woningen gerealiseerd worden in de periode 2014-2018. Daarnaast is een mix van commerciële en culturele functies mogelijk in het gebied
	• *(Fiscaal) bouwrijp maken:*	De gemeente heeft de gronden in bezit of verwerft de benodigde

	Volgend op de gesloopte opstallen en de nog te verrichten sloopwerkzaamheden in het gebied (conform de planning in de aanvraag): sanering van grond en geluidsbelasting en het verrichten van archeologisch onderzoek in een aantal deelgebieden van Koningsdaal (met name Zuid).	gronden, in samenspraak met BPD, om de ontwikkeling van het gebied mogelijk te maken. De gronden zullen vervolgens (fiscaal) bouwrijp geleverd worden aan het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW). Koninsdaal Zuid: bouwrijp maken volledig gerealiseerd.
	• *Realisatie opstallen:* Hierbij gaat het in totaal om circa 500 woningen, waarvan er tot en met 2017 circa 200-250 worden opgeleverd (blok 5,6 en 7). Voor de resterende ca. 300 woningen loopt op dit moment de planvorming. Oplevering van deze woningen is, afhankelijk van planvorming en vraag, vanaf 2017/2018 voorzien.	Koningsdaal Zuid: t/m 2017 zullen circa 250 woningen worden opgeleverd (blokken 5, 6, 7, 8 en 9). Blokken 5, 6 en 7 zijn geheel verkocht. Blokken 8 en 9 gaan medio 2016 gedeeltelijk in de verkoop. Koningsdaal Noord: Voor resterende woningen wordt op dit moment planvorming afgerond. Start bouw is voorzien medio 2017.
	• *Woonrijp maken:* Kwalitatief hoogwaardige herinrichting van het openbare gebied in eigendom van de gemeente. De herinrichting volgt fasegewijs na de realisatie van de opstallen.	Gerealiseerd voor blokken 6 en 7. Voor de overige blokken volgt herinrichting na realisatie van de opstallen.
	• Rondom Fort Krayenhoff realiseren van belangrijke nieuwe openbare ruimte. Ten opzichte van de ontwikkelingsvisie 1.2 heeft het Fortpark een groter oppervlak gekregen. Er is gekozen om de oorspronkelijke omvang van de kern van het Fort te handhaven. Tot en met 2017: tijdelijke aanleg van een park op Fort Krayenhoff. In de eindsituatie zal sprake zijn van ondergeschikte bebouwing tot max. 15% van het parkgebied. In dit park is de wens om een bijzondere voorziening (e.g. horecapunt / klein museum) te realiseren. Realisatie vindt naar verwachting na 2017 plaats.	In de programmaperiode was aanvankelijk het aanleggen van een tijdelijk park op Fort Krayenhoff voorzien. Omdat met de werkzaamheden in het gebied duidelijk is geworden dat deze locatie nodig is als werkplaats voor aannemers en tijdelijke parkeervoorziening ten behoeve van het Honigcomplex, wordt dit tijdelijke park niet gerealiseerd. Begin 2019 zal met de inrichting van het park worden gestart. De planvorming zal al vanaf 2016 worden opgepakt.
	• Aanleg van hoofdontsluitingsweg Waalfront: de "Waalfrontweg" (inmiddels Laan van Oost-Indië). De weg krijgt en breed profiel en een 'singeluitstraling' door de toevoeging van bomenrijen conform het Masterplan Waalfront 1.2.	Deel van Laan van Oost-Indië is inmiddels gerealiseerd tussen tracé Winselingseweg tot aan Honig complex. Medio 2016 zal er een keuze gemaakt worden voor de tracé-aansluiting van de Laan van Oost-Indië op de Weursteweg.
	• Realisatie van nieuwe woonstraten met groene uitstraling tussen de bouwblokken. Het karakter van de straten en pleinen is bepalend voor het gevoel van samenhang en stedelijkheid binnen het Waalfront. De openbare ruimte is met het vaststellen van het Stedenbouwkundig programma richtinggevend vastgelegd. Het toe te passen materiaal, de functionele inrichting, de aanwezigheid van bomen in de straat zijn onderwerp van uitwerking in de volgende fase van het ontwerp.	In Koningsdaal zijn de eerste nieuwe woonstraatjes inmiddels conform de uitgangspunten opgeleverd rond blok 6 en gedeeltelijk blok 7. Ook hier geldt dat de inrichting van deze straten zo spoedig mogelijk volgt op de realisatie van de woningen.
	5. <u>Onderzoek naar mogelijkheden hergebruik industrieel erfgoed en inpassing bestaande/oude panden</u> Het (her)gebruik van herkenbare (industriële) gebouwen geeft	Vooralsnog is het Honigcomplex een stevige hotspot tot en met 2021. De mogelijk te behouden/her te gebruiken gebouwen (op basis van een eerste inventarisatie) zijn veilig gesteld en wind- en waterdicht gemaakt

	het plan een extra kwalitatieve dimensie.	voor tenminste 10 jaar. De definitieve planontwikkeling en het daarvoor benodigde verdere onderzoek rond hergebruik zál medio 2018 worden opgestart. Medio 2018 zal dus bekeken worden of bestaande kerngebied Honigcomplex opgenomen zal worden in toekomstige ontwikkeling van het totale Waalfront gebied. Hier moet dus nog wel vervolgonderzoek voor plaatsvinden.
	6. Stimuleren tijdelijk gebruik / ordening Zorgdragen dat in de periode waarin het bedrijventerrein wordt getransformeerd naar een woonomgeving in voldoende mate sprake is van een levendige en leefbare situatie. De ambitie is om twee leegstaande fabriekspanden in te zetten voor tijdelijke initiatieven (met name voor kunst & cultuur).	Tijdelijk Anders Bestemmen in het Honig is een succes! Inmiddels zijn bijna alle 30.000 m2 ingevuld met diverse creatieve, culturele, sport- en horeca ondernemers, die met hun productenaanbod een welkome aanvulling zijn op hetgeen reeds in Nijmegen was en bovendien aan echte 'placemaking' doen van het Waalfront.
	7. Verbeteren infrastructuur Voetgangerstunnel onder de Hezelpoort *(dit resultaat is in 2014 herijkt)*	Voetgangerstunnel Hezelpoort wordt niet gerealiseerd. In 2013 is de uitvoering van de voetgangerstunnel opnieuw op zijn merites getoetst. De kosten voor uitvoering zijn erg hoog, de complicaties zijn groot (spoortalud Prorail en ondergrondse infrastructuur nutsvoorzieningen) en de aansluiting aan de andere kant nog niet afgehecht (grond van particulieren). Om die redenen wordt opnieuw bezien of de voorziene functie van een aanvullende voetgangerstunnel aan de noordzijde van de Voorstadslaan ook in het huidige bestaande profiel kan worden gerealiseerd. (zie herijking)
	B. Aanvullende afspraken: Voorjaarsnota 2015	
	8. Verwerving middengebied i.c.m. bedrijfsverplaatsing: • Verwerving van opstallen op ca. 24.000 m2 bedrijfspercelen in het middengebied van Waalfront; • Bedrijfsverplaatsing gericht op behoud van regionale werkgelegenheid; • Stimuleren van tijdelijk gebruik (indien mogelijk); • Ontwikkelen van de locatie conform masterplan Waalfront 1.2 (na 2017).	Op 31 juli 2015 heeft de verwerving van het slachthuis plaatsgevonden. Inmiddels zijn de bedrijfsactiviteiten gestaakt en gaat de verhuizing naar Haps niet door. De gemeente is in een juridische procedure verwikkeld met het slachthuis. Uitkomst hiervan is nog niet bekend. Over de ontstane situatie is de gemeente Nijmegen in gesprek met de provincie Gelderland en met de andere partners betrokken bij de verwerving.
Maatschappelijke effecten	- Een nieuw stedelijk hart aan beide zijden van de Waal en het versterken van de relatie tussen stad en rivier en tussen de stadsdelen onderling. - Optimaliseren ruimtegebruik door herstructurering en concentratie van verstedelijking (meetbaar via in hergebruik genomen m2). - Consolideren c.q. verstevigen draagvlak (centrum)voorzieningen (meetbaar door toename	Rapportage in 2018

	huishoudens). - Versterking van de leefbaarheid en vitaliteit van de wijk Biezen (met daarbinnen het Waterkwartier) (meetbaar via wijkmonitor). - Terugdringen van bestaande problemen met luchtkwaliteit, geluidhinder en stank (meetbaar via wijkmonitor). - Verbeteren verkeerssituatie: -In de zin van bereikbaarheid nieuwe /bestaande werklocaties (monitor vestigingsklimaat) -In de zin van minder hinder van woongebied stadsdeel Oud-West en Nieuw West (wijkmonitor). - Accommoderen van nieuwe werkgelegenheid (zichtbaar te maken via stadsgetallen): - blijvende werkgelegenheid: geraamd op ca 500 nieuwe banen; - tijdelijke werkgelegenheid: uitgaande van kengetallen berekend op 2700 manjaren werk. - Verhoging duurzaamheid op stedelijk niveau (het bestaande energieverbruik per woning in het plangebied kan vergeleken worden met die van de nieuwe woningen).	
Financieel	**Begroot**	**Gerealiseerd**
A. Afspraken 2012-2017	€ 22.900.000,-	€ 16.210.977,94
B. Aanvullende afspraken: Voorjaarsnota 2015	Circa € 25.000.000,-	€ 21.000.000,00
- provincie Gelderland	A. <u>Afspraken 2012-2017</u> € 6.000.000,- (toekenning) € 5.000.000,- (reservering)	€ 6.000.000,- -
- gemeente	De exacte hoogte van de gemeentelijke bijdrage over de periode 2012-2017 wordt nader bepaald in het kader van de procesafspraak (zie 5e wijziging subsidieverlening provincie Gelderland)	De exacte hoogte van de gemeentelijke bijdrage over de periode 2012-2017 wordt nader bepaald in het kader van de procesafspraak (zie 5e wijziging subsidieverlening provincie Gelderland)
- derden	€ 11.900.000,- (voor toekenning én reservering)	€10.210.977,94 (zie ook toelichting A. hieronder)

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world
29-9-16

	B. Aanvullende afspraken: Voorjaarsnota 2015	
- provincie Gelderland - gemeente - derden	€ 4.500.000,- (toekenning) Circa 20.500.000,-	€ 4.500.000,-* 16.500.000,-* (*zie ook toelichting B. hieronder)
Toelichting/bijzonderheden		A. Over de periode 2012 tot en met 31 december 2015 kunnen voor het Sleutelproject reeds € 16,2 miljoen aan kosten worden aangetoond. Dit is ruimschoots voldoende om de toegekende bijdrage van € 6 miljoen te kunnen verantwoorden. Indien eind 2016 de reservering voor het Waalfront wordt omgezet in een toekenning, ligt de financiële voortgang van het project ook op schema om bij de eindverantwoording de totale bijdrage van € 11 miljoen te kunnen verantwoorden met € 22 miljoen aan kosten. Conform contractfiche worden de bestedingen deels gepresenteerd onder "provincie" en deels onder "derden". De bestedingen hebben volledig betrekking op de samenwerking tussen gemeente Nijmegen en Bouwfonds Property Development ten behoeve van het project Waalfront. B. Met de provincie zijn wij nog in overleg over de wijze waarop met deze ontvangen bijdrage wordt omgegaan. Om deze reden zijn bedragen hier opengelaten.

Voor identificatiedoeleinden
Ernst & Young Accountants LLP
Building a better working world
29-9-16

Brief aan de raad - Bestuursovereenkomst en kwaliteitsverbetering Waalbrug

Project- en Interimmanagement
Projectbureau Ruimtelijke Ontwikkeling

Ingekomen stuk D13 (PA 12 oktober 2016)

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 90 19
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
30 september 2016	PM10/D16.2422909	René Duifhuizen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Bestuursovereenkomst en kwaliteitsverbetering Waalbrug		06-53402511

Geachte leden van de Raad,

Vanaf najaar 2017 gaat Rijkswaterstaat aan de slag met de renovatie van de Waalbrug: vervangen van het betonnen wegdek en conserveren (schilderen) van de brug. Zowel voor de periode van uitvoering als voor het eindbeeld geeft de gemeente wensen en eisen mee aan Rijkswaterstaat. Voor de uitvoeringsperiode hebben deze eisen en wensen betrekking op beschikbaarheid van de brug, maximale duur van de overlast en maatregelen om de bereikbaarheid zo goed mogelijk te waarborgen. Daarnaast zijn er bij de gemeente wensen en eisen voor de toekomstige situatie. Naast de aanpassingen waartoe op 5 april 2016 is besloten (rijwegindeling en aanlichting) zijn er vanuit de gemeente ook wensen voor verbetering van het comfort en beeldkwaliteit. Voor wensen waar extra kosten aan verbonden zijn, dient de gemeente het benodigde budget bij te dragen.

Bestuursovereenkomst
In een bestuursovereenkomst tussen Rijkswaterstaat en gemeente Nijmegen zijn de afspraken vastgelegd over de werkzaamheden, bereikbaarheid tijdens de uitvoering, de tijdsplanning, de taakverdeling, de organisatie, de overdracht van beheer en onderhoud na afloop van de renovatie en de financiën.

Bereikbaarheid
Tijdens de werkzaamheden blijven er altijd twee rijstroken beschikbaar voor personenautoverkeer, brommobielen, hulpdiensten en openbaar vervoer (OV). Deze minimale beschikbaarheid duurt maximaal 18 maanden.
Fietsers, bromfietsers en voetgangers kunnen altijd van de brug gebruik maken. Vracht- en landbouwverkeer kunnen dan niet van de brug gebruik maken. Op de brug krijgen hulpdiensten en OV voorrang op overig gemotoriseerd verkeer. De opdrachtnemer wordt bij de aanbesteding uitgedaagd om boven deze uitgangspunten (eisen) een hogere beschikbaarheid van de brug aan te bieden.

Brief aan de raad - Bestuursovereenkomst en kwaliteitsverbetering Waalbrug

Gemeente Nijmegen
Project- en Interimmanagement
Projectbureau Ruimtelijke Ontwikkeling

Vervolgvel
1

Om de verkeersafwikkeling in Nijmegen en direct omliggend gebied tijdens de werkzaamheden zo goed mogelijk te laten verlopen worden infrastructurele en mobiliteitsmaatregelen genomen. De Gemeente draagt,- op kosten van het Rijk - zorg voor de realisatie van deze mogelijke infrastructurele en mobiliteitsmaatregelen. Over de daadwerkelijk te treffen flankerende maatregelen worden in een separate overeenkomst nadere afspraken gemaakt, onder andere over taken en verantwoordelijkheden van RWS en gemeente.

Beheer en Onderhoud
Het technisch beheer en onderhoud gebeurt door en voor rekening van RWS. De gemeente zal conform de huidige situatie het dagelijks onderhoud (vegen, verlichting en gladheidsbestrijding) blijven uitvoeren. Daarnaast willen we in de toekomst zelf de regie over het beheer en onderhoud voeren om zodoende een gelijkwaardig onderhoudsregime in de stad te krijgen en de kwaliteit van de uitstraling te borgen. Dit willen we bereiken door het zelf voorbereiden en laten uitvoeren van asfaltwerkzaamheden (voor rekening van RWS) en graffiti verwijdereren, leuningen reinigen en vervangen bij schades (voor rekening gemeente). Dit zal in de nieuwe bestuursovereenkomst verder uitgewerkt gaan worden. Al het overig onderhoud aan de constructie van de Waalbrug is en blijft voor rekening en risico RWS.

Eindbeeld
In april 2016 is de raad geïnformeerd over de aanpassing van het wegprofiel (busbaan wordt tweerichtingenfietspad / huidige fietspad wordt voetpad) en over de aanlichting van de Waalbrug. De renovatie is echter ook een unieke kans om een aantal beeldbepalende elementen, die in het verleden verloren zijn gegaan, weer terug te brengen en daarmee het Rijksmonument weer in oude luister terug te brengen. De aanpassingen zorgen bovendien voor meer comfort en verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers, een aantrekkelijke loop- en fietsverbinding met meer verblijfskwaliteit, passend bij het nieuwe stadseiland en de toekomstige inrichting van de Waalkade

Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:
- Het vervangen van de huidige leuningen met spijlen door dichte leuningen met glas en staal, die qua vormgeving geïnspireerd zijn op de oorspronkelijke leuningen uit 1936. Hiermee verbetert niet alleen de beeldkwaliteit maar ook het comfort voor de voetganger en fietser.
- Vervangen openbare verlichting: De bestaande lantaarnpalen en armaturen zijn aan vervanging toe. Ze worden vervangen door (masten met) hangverlichting die qua ritme en vormgeving teruggrijpen op de oorspronkelijke verlichting uit 1936. Daarnaast wordt de verlichting van de beide onderdoorgangen verbeterd.
- Het terugbrengen balkons en borstweringen: De ruimtelijke kwaliteit van de Waalbrug krijgt een extra impuls door het terugbrengen van de halfronde balkons boven de pijlers en het herstellen van de borstweringen op de landhoofden. De bovenkant van de pijlers aan de westzijde zijn verloren gegaan bij de aanleg van de busbaan. De gemetselde borstweringen zijn toen vervangen door de stalen leuningen.
- Aanlichting Waalbrug: De aanlichting van de Waalbrug wordt ook meegenomen door RWS. Hierover is in april reeds een besluit genomen.

Als toelichting en verantwoording is het " Ambitiedocument Renovatie Waalbrug Scope Gemeente Nijmegen" als bijlage toegevoegd.

Gemeente Nijmegen
Project- en Interimmanagement
Projectbureau Ruimtelijke Ontwikkeling

De kosten van bovenstaande aanpassingen zijn door Rijkswaterstaat geraamd op een vast bedrag van € 5,0 miljoen, exclusief BTW.

Van het krediet K000230 Waalbrug van € 5.000.000 is inmiddels € 2.800.000 vrijgegeven: € 350.000 voorbereidingskosten en € 2.450.000 voor wegprofiel, aanpassingen buiten de Waalbrug en aanlichting (collegebesluiten april 2016).

De totale raming incl. de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit komt nu op € 6.820.000 waarvan € 5.000.000 scope Nijmegen in het RWS-contract.

De extra € 4.020.000 (boven de reeds vrijgegeven € 2,8 mln.) kan als volgt gedekt worden:

Krediet K000230	€ 2 200.000
Prov. Subsidie fietsbeleid (MIAM)	€ 1.500.000
Stichting de Verlichting (Collegebesluit 5-4-2016)	€ 20.000
Bijdrage Openbare Ruimte	€ 130 000
Andere provinciale subsidies	€ 170 000 + pm
Totaal	€ 4.020.0000 + pm

Willen wij al onze wensen t.a.v. ruimtelijke kwaliteit en comfort bekostigen, dan wordt het gehele Investeringskrediet aan de Waalbrug besteed. Het is echter de wens van ons College om gemeentelijke middelen vrij te spelen voor andere fietsprojecten in Nijmegen. Hiervoor zijn subsidies nodig. De Provincie heeft vooralsnog een bedrag gereserveerd van € 1,5 mln. Na bestudering van de voorstellen wordt een definitief besluit genomen over de (hoogte van de) subsidie. Aanvullend kunnen mogelijk middelen worden toegevoegd uit de provinciale subsidies voor “Bruisende Binnensteden aan de rivieren” en Cultureel Erfgoed. Hierover vindt overleg plaats. De besluitvorming over subsidietoekenning door de Provincie vindt naar verwachting voorjaar 2017 plaats.

Als die subsidies niet of onvoldoende beschikbaar komen, resteert te weinig budget om aan onze ambities m.b.t. fietsverbeteringen te voldoen. In dat geval kan ervoor gekozen worden om alleen de leuningen aan de buitenzijde te vervangen. Door het handhaven van het binnenste hekwerk aan de oostzijde en het verplaatsen van het hekwerk en de zogenaamde radkeerder langs de busbaan aan de westzijde, sparen we 1,1 miljoen uit. Het laten vervallen van dit onderdeel betekent dat de bijdrage aan RWS wordt verlaagd tot € 3,9 mln.

De verwerking van de definitieve baten en lasten en de aanpassing van het krediet leggen we later voor aan de raad. We hebben dan volledig zicht op de te ontvangen subsidies en kunnen derhalve gelijk de definitieve lasten bepalen en eventueel kiezen voor een minder dure uitvoering.

Gemeente Nijmegen
Project- en Interimmanagement
Projectbureau Ruimtelijke Ontwikkeling

Vervolgvel
3

Onderhoudskosten
Door het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit zullen ook de onderhoudskosten stijgen. Waar de gemeente nu alleen de kosten van de openbare verlichting heeft zal door de aanpassingen er ook in onderhoud een hogere onderhoudskwaliteit verwacht worden. We stellen voor om de toename van de jaarlijkse onderhoudskosten vanaf 2020 met € 41.000 in het programma Openbare Ruimte mee te nemen in de afwegingen bij de Stadsbegroting 2018.

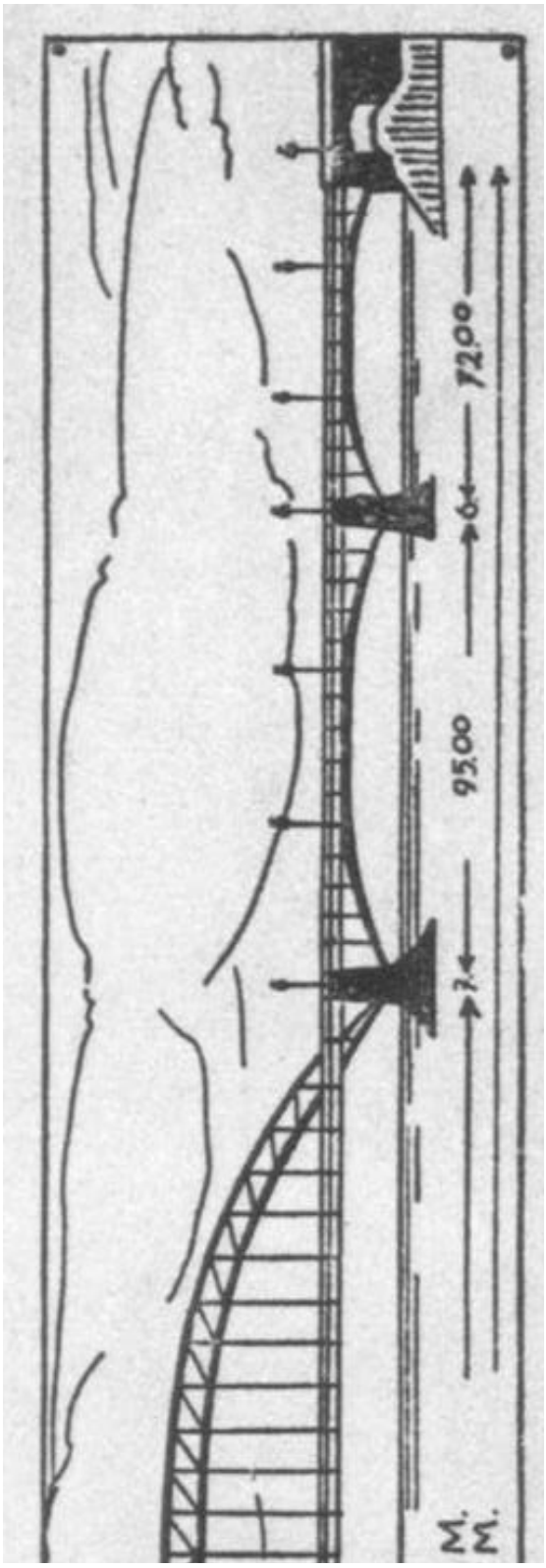
Wij hopen u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris.,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

Ambitiedocument Waalbrug

scope Gemeente Nijmegen
september 2016

Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

GEMEENTE Nijmegen

colofon

Nijmegen, september 2016
renovatie Waalbrug
scope Gemeente Nijmegen

Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

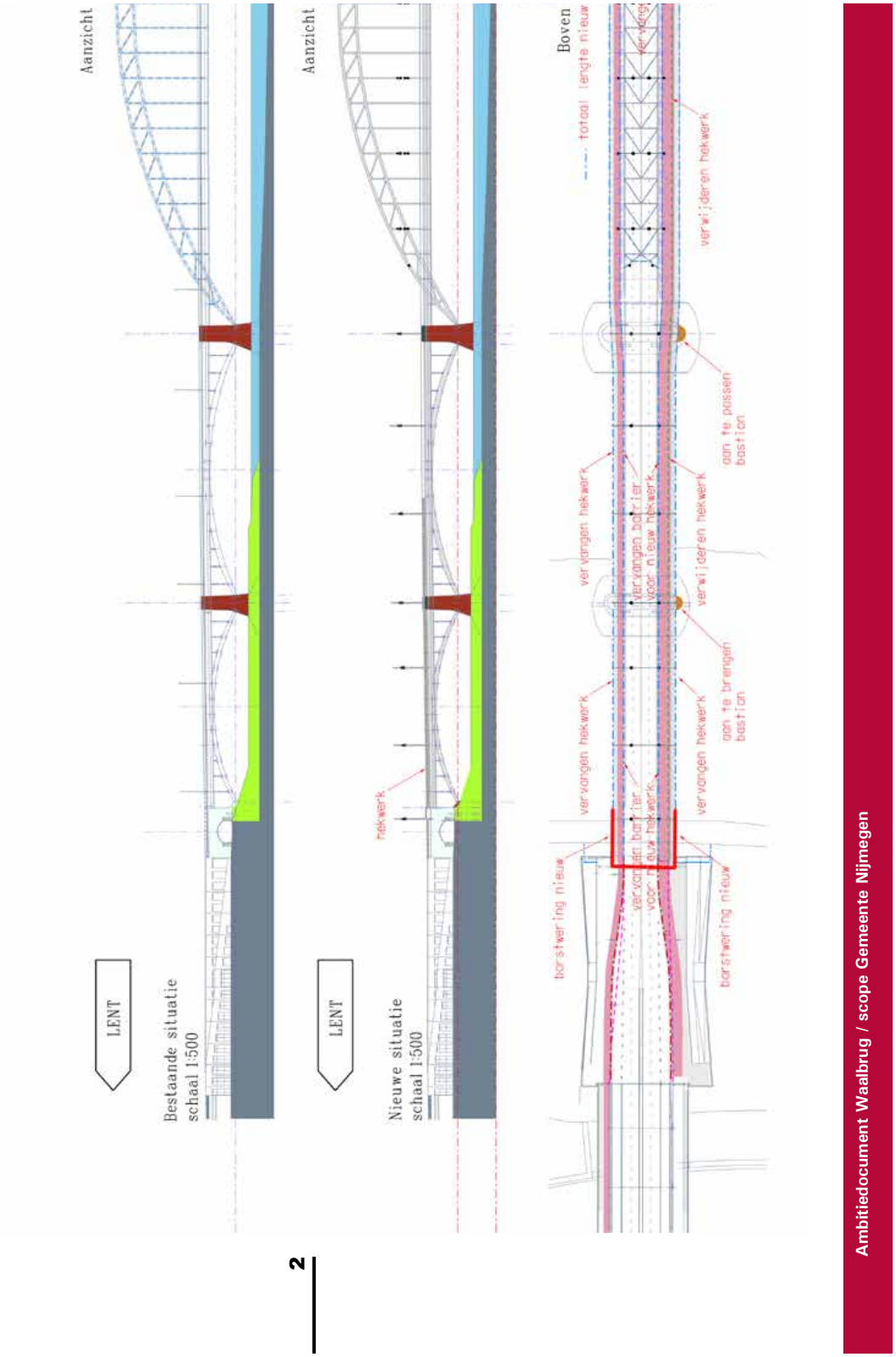
www.nijmegen.nl

Inleiding

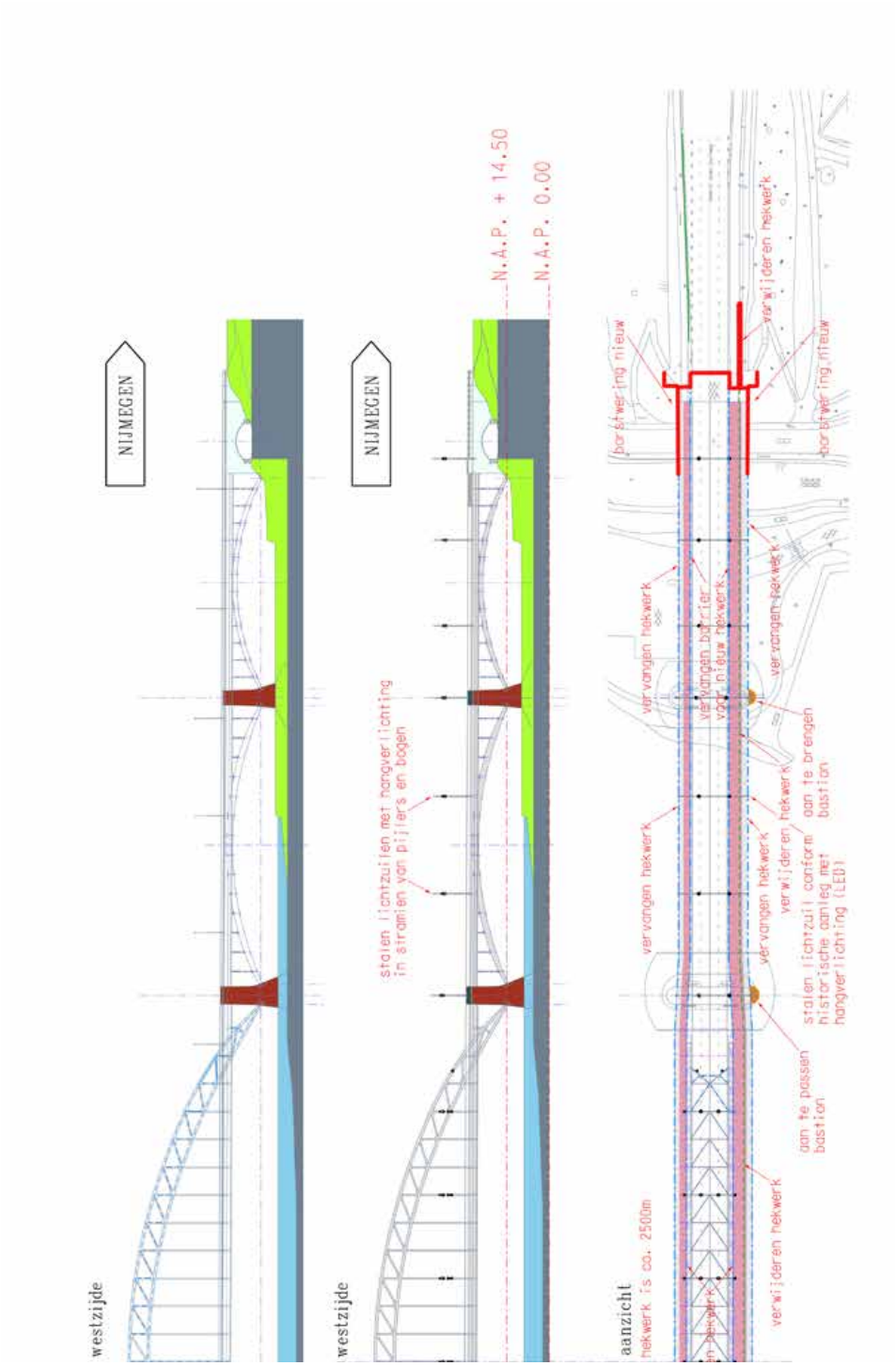
De Waalbrug uit 1936 is een van de twaalf rivierbruggen uit het Rijkswegenplan van 1927 en ontegenzeggelijk de grootste en architectonisch meest geslaagde. De brug die destijds de langste hoofdoverspanning in Europa had, is in 2001 aangewezen als rijksmonument. Van noodzakelijk civiel kunstwerk is de brug na verloop van tijd een icoon van de stad Nijmegen geworden.

De gemeente Nijmegen wil de renovatie van de Waalbrug aangrijpen om een westelijk fietspad in twee richtingen te realiseren en om een aantal beeldbepalende elementen die in de loop van de tijd verloren zijn gegaan weer te herstellen. De voorstellen in dit ambitiedocument zijn gebaseerd op de bouwhistorische opname met waardestelling, kleurenonderzoek en diverse andere onderzoeken (zie bijlage) die in opdracht van de Gemeente is uitgevoerd. Na afronding van het groot onderhoud moet dit icoon weer in volle glorie tot zijn recht komen.

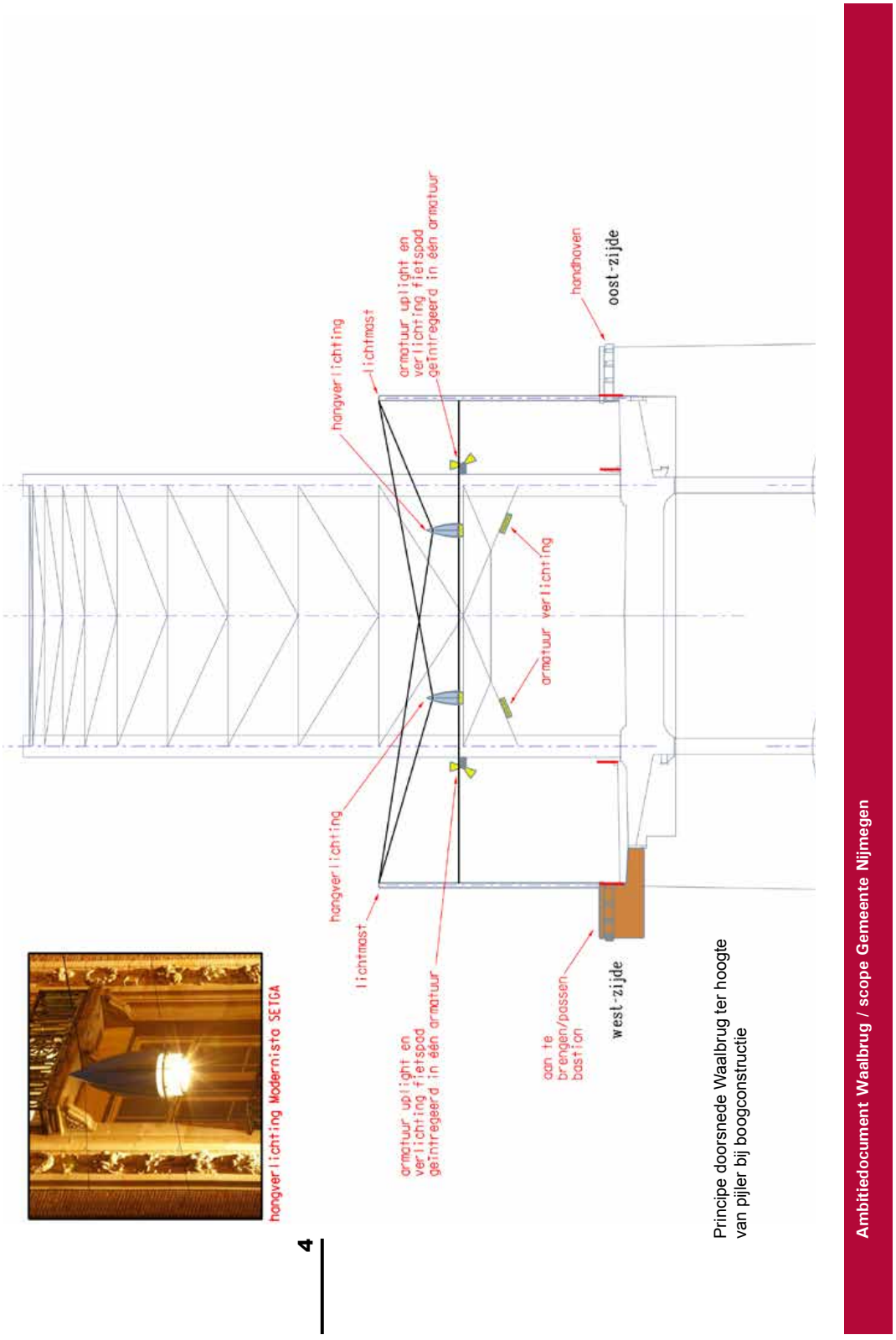
Op de tekeningen op de volgende pagina's zijn de (bouwkundige) aanpassingen weergegeven. In de rest van dit document worden de aanpassingen per thema beschreven in woord en beeld. De tekeningen zijn te beschouwen als schetsontwerp.

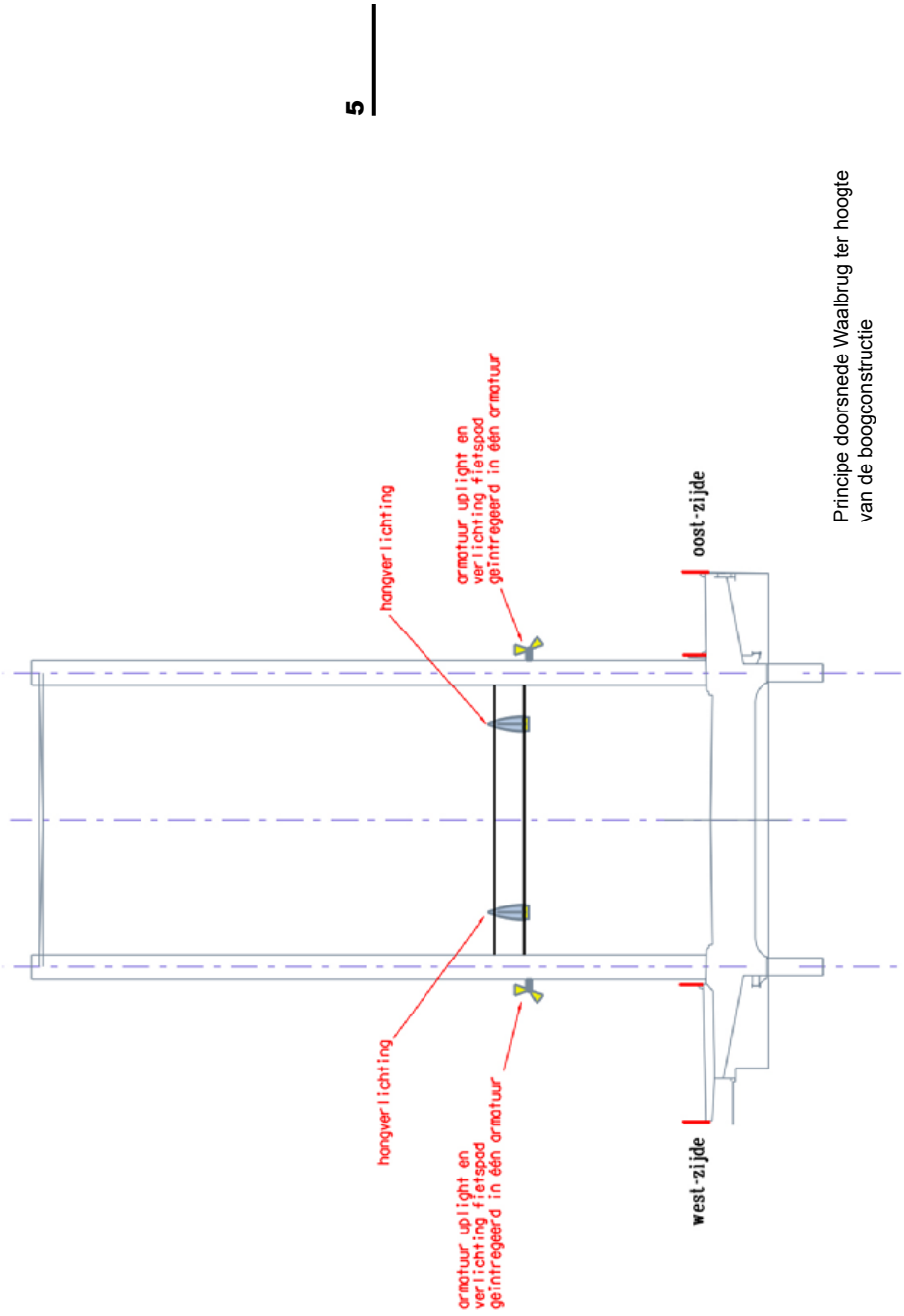

Aanzicht
LENT
Bestaande situatie
schaal 1:500
Aanzicht
LENT
Nieuwe situatie
schaal 1:500
hekwerk
Boven
totaal lengte nieuw
verwijderen hekwerk
aan te passen bastion
vervangen hekwerk
vervangen barrier
voor nieuw hekwerk
verwijderen hekwerk
aan te brengen bastion
vervangen hekwerk
borstwering nieuw
2
Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

3

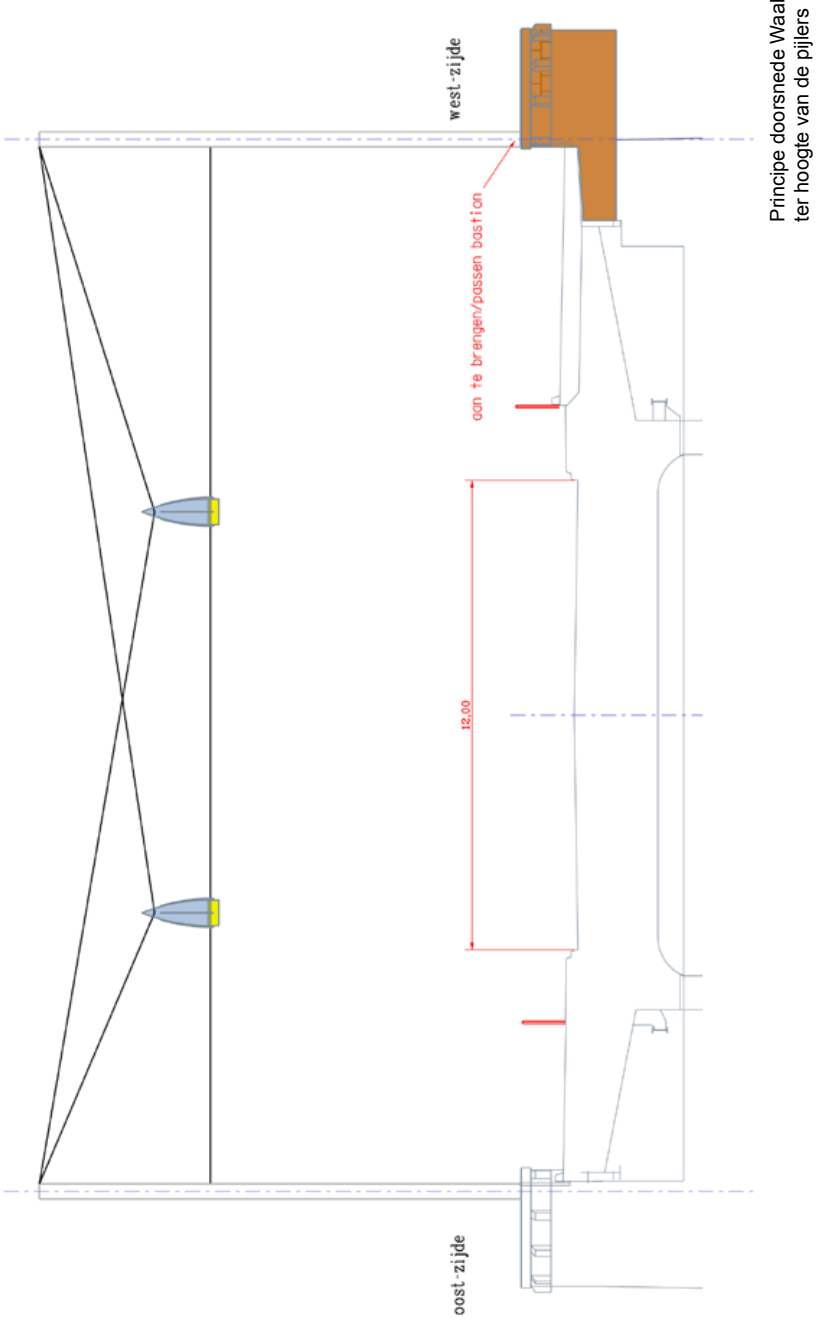

Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

hangverlichting
lichtmast
armatuur uplight en verlichting fietspad geïntregeerd in één armatuur
handhaven
oost-zijde
armatuur verlichting
hangverlichting
lichtmast
armatuur uplight en verlichting fietspad geïntregeerd in één armatuur
aan te brengen/passen bastion
west-zijde
hangverlichting Modernisto SETGA
4
Principe doorsnede Waalbrug ter hoogte van pijler bij boogconstructie
Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

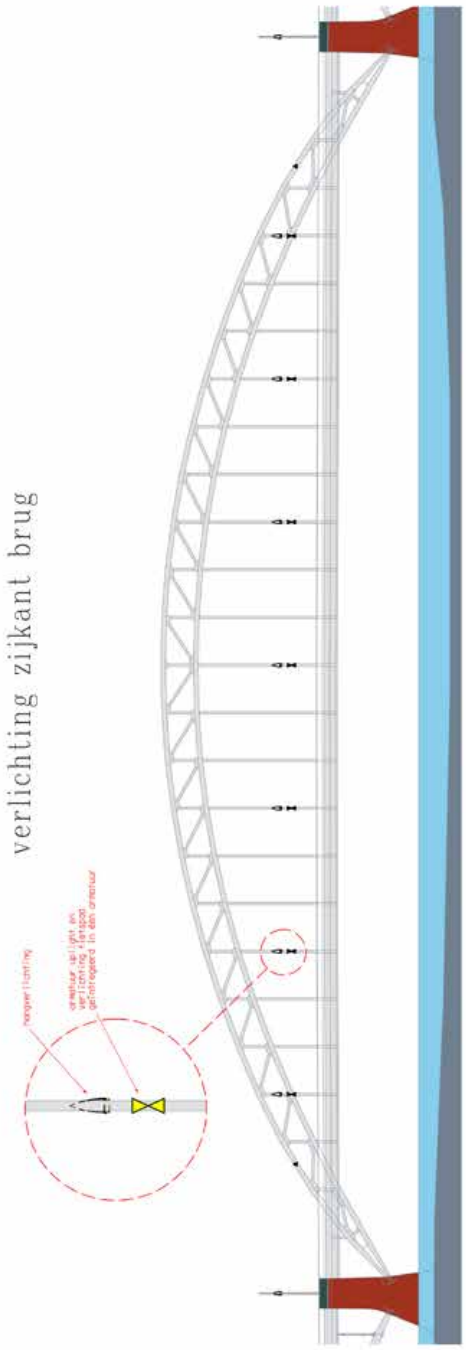

Principe doorsnede Waalbrug
ter hoogte van de pijlers

6

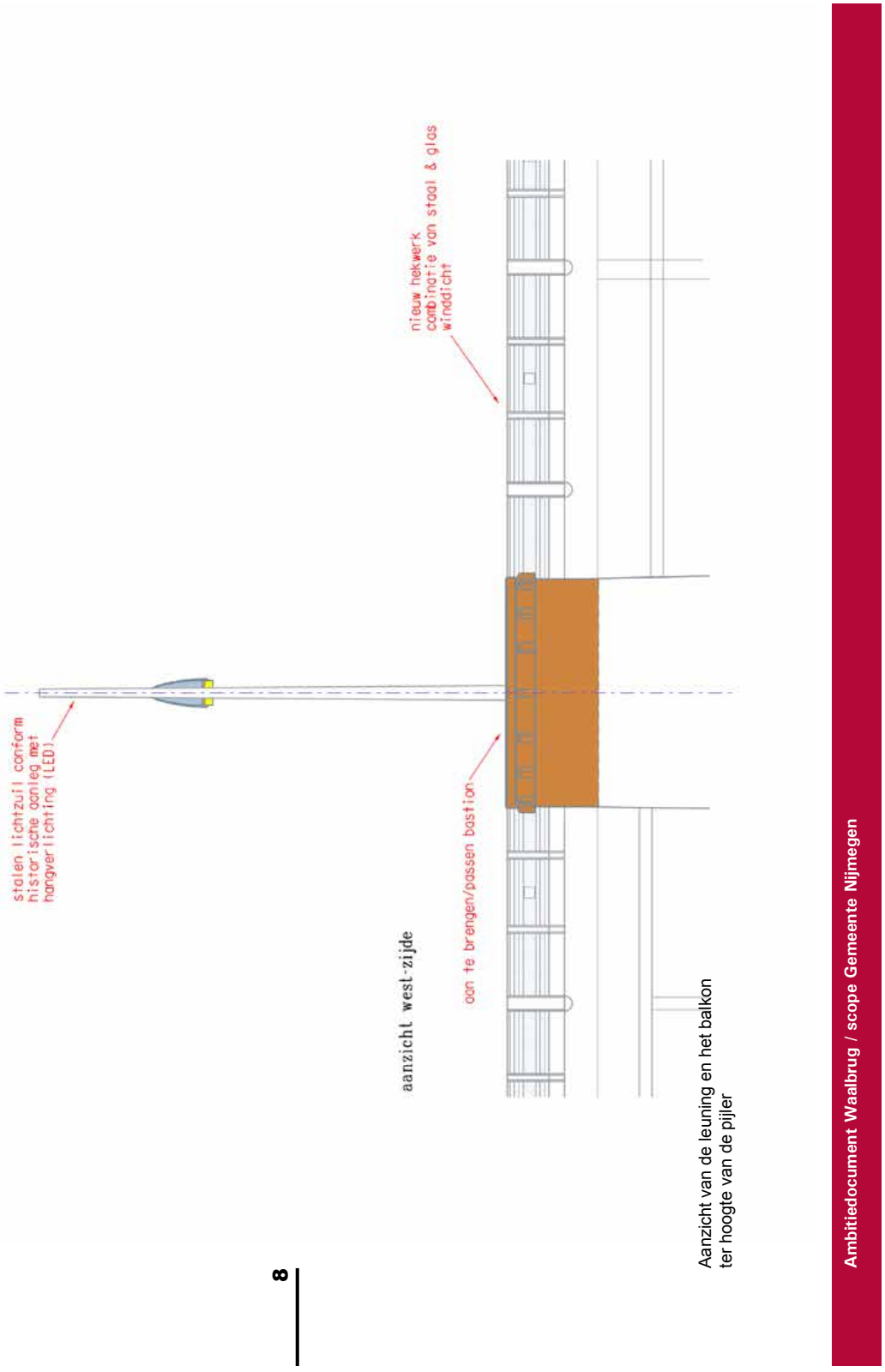
Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

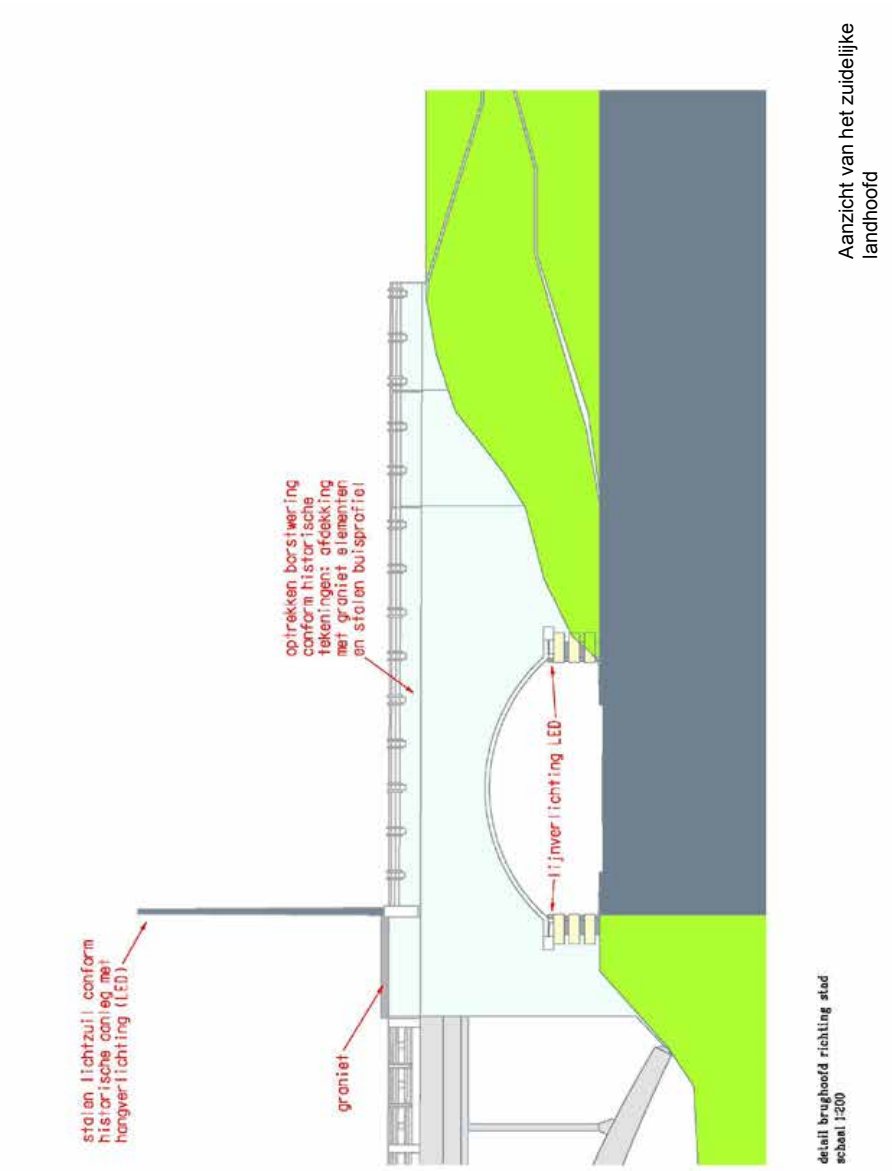
7

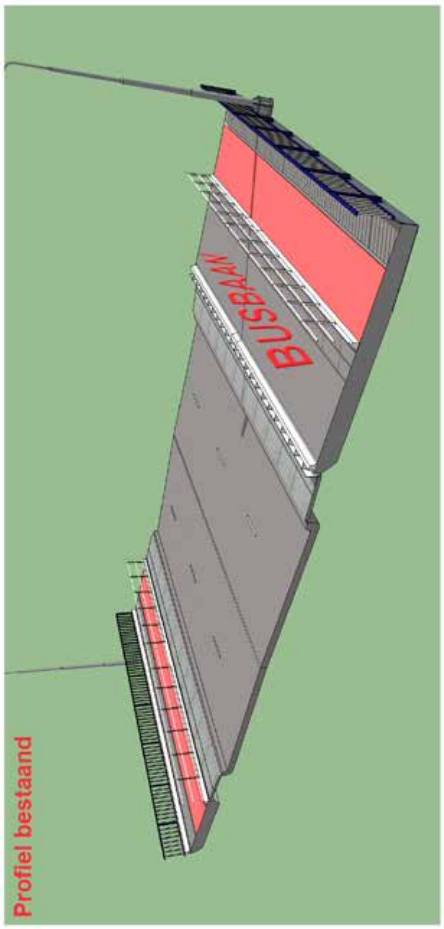
positie verlichting bij boogconstructie

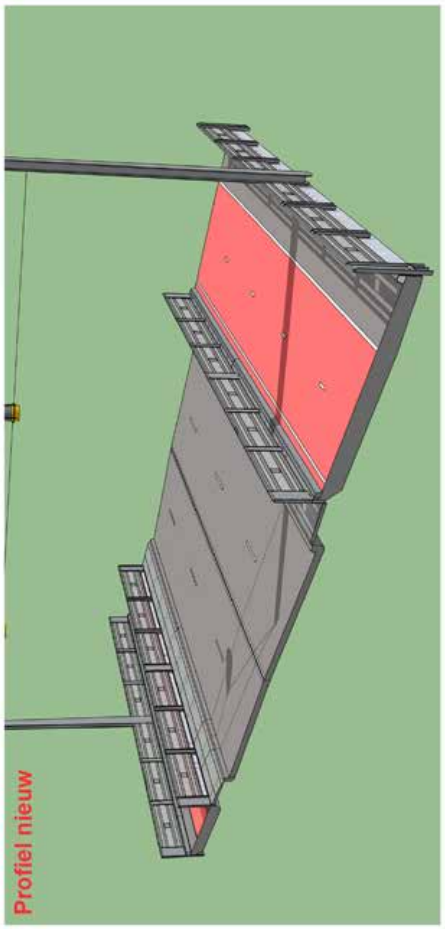
Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

nieuw hekwerk
combinatie van staal & glas
windicht
stalen lichtzuil conform
historische aanleg met
hangverlichting (LED)
aanzicht west-zijde
aan te brengen/passen bastion
Aanzicht van de leuning en het balkon
ter hoogte van de pijler
8
Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

Aanzicht van het zuidelijke landhoofd

BUSBAAN
Profiel bestaand

Profiel nieuw

Impressie nieuwe situatie

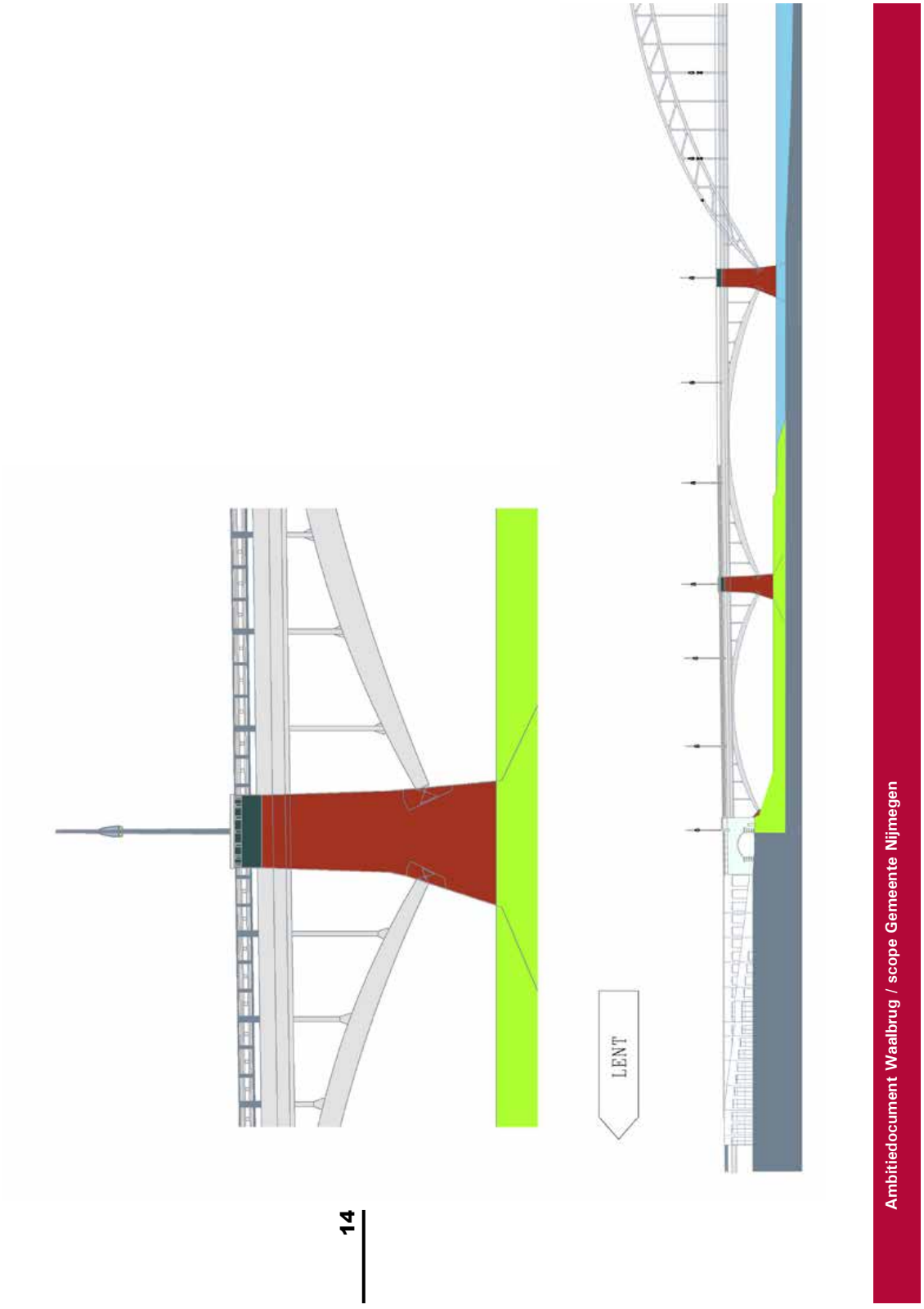

Algemeen

Vanwege de iconische waarde en de status van Rijksmonument zijn onderstaande eisen van kracht.

- Bij de renovatie en aanpassingen van de Waalbrug is in grote lijnen uitgegaan van de bouwhistorische opname met waardestelling en kleurenonderzoek door BBA opgesteld volgens de richtlijnen bouwhistorisch onderzoek (2009) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Stichting Bouwhistorie Nederland, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Atelier Rijksbouwmeester en Rijksgebouwendienst.
- Ontwerp, uitwerking en uitvoering voor de scope van de gemeente Nijmegen dient te gebeuren onder regie van een (restauratie)architect, die aantoonbare ervaring heeft met infrastructurele werken.
- De aanpassingen die in dit document worden beschreven in woord en beeld kunnen worden beschouwd als schetsontwerp. De plannen dienen te worden uitgewerkt tot VO en DO en worden voorgelegd aan gemeente / Commissie Beeldkwaliteit c.q. Monumentencommissie / Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed als onderdeel van de toetsingsprocedure tbv de omgevingsvergunning.

. Voorgesteld wordt om een Kwaliteitsteam in te stellen namens de gemeente, hierin hebben vertegenwoordigers van de Commissie Beeldkwaliteit, de RCE, de ODRN en de gemeente zitting. Alvorens de VO en DO voorstellen worden voorgelegd aan de CBK en de RCE moeten de voorstellen goedgekeurd zijn door het Kwaliteitsteam. Het Kwaliteitsteam bespreekt tenminste de volgende fasen in het ontwerpproces; Voorlopig Ontwerp (VO), Definitief Ontwerp (DO).

LENT
14
Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

Kleurkeuze

- Vanwege duurzaamheid, samenhang met de andere twee bruggen over de Waal, de mogelijkheid tot aanlichten en de verkeersveiligheid is het niet wenselijk om de oorspronkelijke donkergroene kleur terug te brengen. Er is dan ook gekozen voor een licht grijze kleur voor de stalen constructie: de boogconstructies bovendeks en onderdeks, de liggers, het plaatwerk aan de zijkanten van de brug. Door te kiezen voor een lichte kleurwordt de bijzondere constructie met de lage scharnierpunten goed zichtbaar wordt. (kleurcodering: PN.02.77, NN.01.84, ON.00.81, R0.05.75, S0.04.78, SN.02.77, ON.00.76 te bepalen na een aantal proefvakken)
- Voorgesteld wordt de masten voor de verlichting, het ijzerwerk van de leuningen en de railing van de borstweringen bij de landhoofden af te werken met Aluminimumgrafiet (donkergrijs). 4502-G
- De taatsopleggingen van de bogen dienen roodbruin (S6030-Y90R of Boonstoppel SD-4215) te worden geschilderd.
- Om een definitieve kleurkeuze te maken dienen representatieve proefstukken met minimaal drie verschillende kleuren aangebracht te worden op de bestaande constructie. De locatie en de grootte van de proefstukken dienen te worden overlegd met het kwaliteitsteam van de gemeente.

Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

17

Leuningen

Alle in 1971 en 1992 aangebrachte hekwerken en lantaarnpalen hebben een indifferente monumentwaarde in de waardestelling van het bouwhistorisch onderzoek. Voorgesteld wordt om de huidige hekwerken van de brug te vervangen door hekwerken die qua ritme en vorm aansluiten op de oorspronkelijke constructie van de brug en verwijzen naar de hekwerken uit 1936 maar uiteraard wel voldoen aan het bouwbesluit. De hekwerken komen zowel aan de buitenzijde van de brug als tussen hoofdrijbaan en fietspad. De nieuwe hekwerken zijn van gehard glas in combinatie met staal en bevinden zich over de gehele lengte van de brug tussen de borstweringen van de landhoofden (2 x 608 meter) en tussen het fietspad en de rijweg (2 x 738 meter). De radgeleiders krijgen dezelfde donkergrijze kleur als de hekwerken; aluminiumgrafiet.

bestaand balkon oostzijde

nieuwe situatie balkon oostzijde met onderbroken radgeleider

huidige balkon westzijde

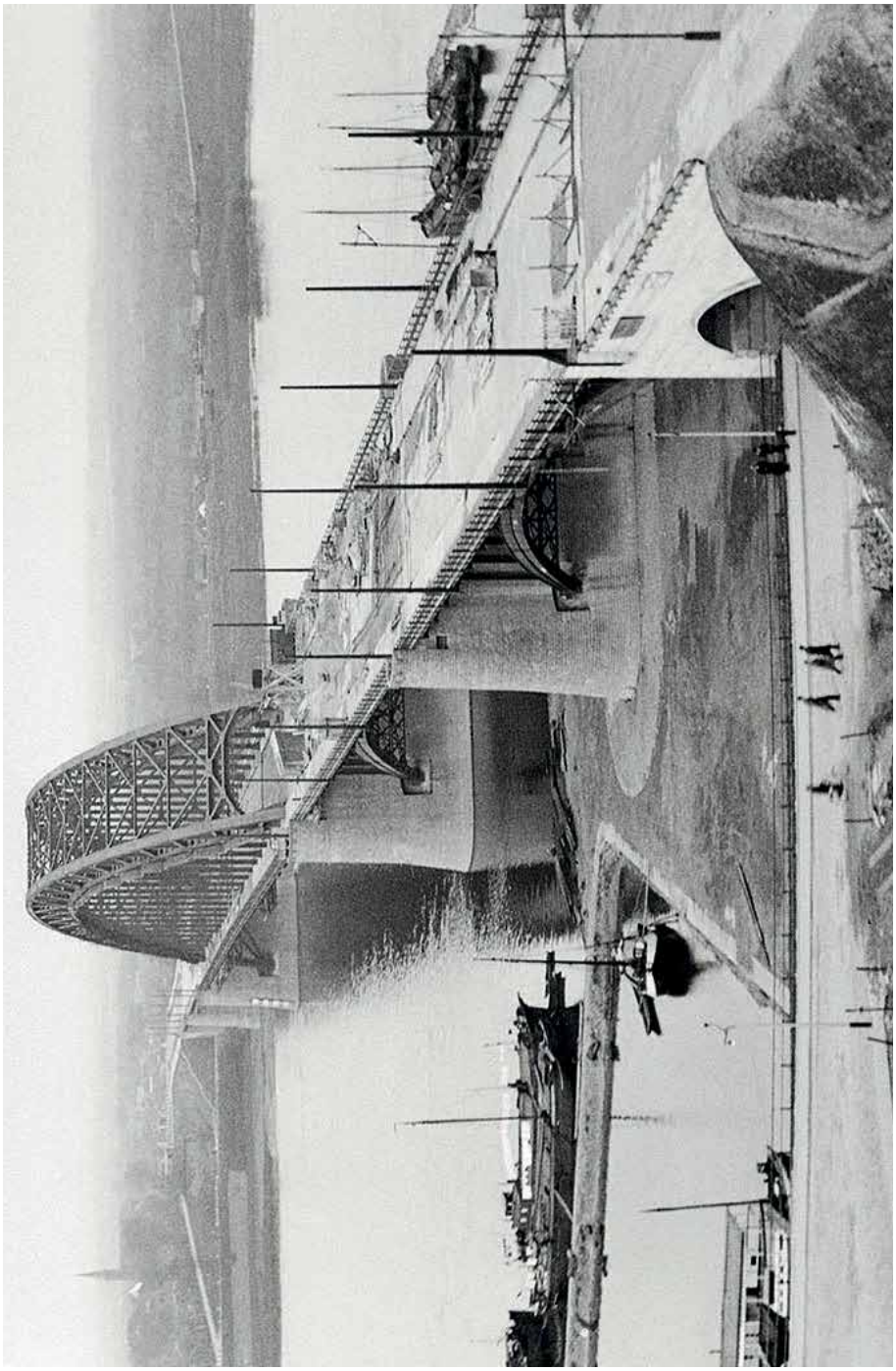
impressie aan te passen balkons westzijde met gebronsd messing

impressie aan te passen balkons westzijde met gebronsd messing

19

Balkons op de pijlers van de brug

Doordat het brugdek verdiept ligt in de pijlers, steken de pijlers aan de oostzijde van het rijdek uit en vormen daar halfronde torenachtige uitbouwen, balkons genoemd. Deze balkons, die ter versterking van het architectonische karakter van de brug zijn aangebracht, bestaan uit de doorgaande bekleding van Beucha-graniet met aan de rand uitstekende basaltblokken en een afdekking van een iets lichter gekleurde soort graniet. Deze twee soorten natuursteen komen terug bij de landhoofden. Aan de oostzijde is de oorspronkelijke opbouw nog goed zichtbaar. De balkons op de pijlers geven dat deel een kenmerkend karakter.
Aan de westzijde zijn de balkons verloren gegaan bij de verbreding in 1992-1993. In de huidige situatie zijn twee van de vier oorspronkelijke balkons vervangen door een stalen uitkraging. In de toekomstige situatie moeten er weer vier balkons worden teruggebracht aan de westzijde, in een vorm en compositie die refereert aan de oorspronkelijke balkons maar die wel een eigentijdse uitstraling krijgen. De balkons worden niet uitgevoerd in het oorspronkelijke materiaal; voorgesteld wordt om de balkons uit te voeren als een monolitisch ogend element. Voorstel is om de balkons uit te voeren in gebronsd messing of matriaal met een gelijke hoogwaardige uitstraling. De balkons moeten er zo uitzien dat het lijkt alsof ze uit de pijlers voortkomen. Constructief hoeven ze niet verbonden te zijn met de pijlers.

impressie aanhelen stucwerk landhoofd en verwijderen graffiti

impressie landhoofd met borstwering

landhoofd met borstwering

impressie overgang landhoofd en brug

impressie borstwering en reling met verbijzondering ter hoogte van de lichtmast

noordelijk landhoofd met aansluiting op het bastion

impressie situatie bovenop het landhoofd, met borstwering en reling

De landhoofden

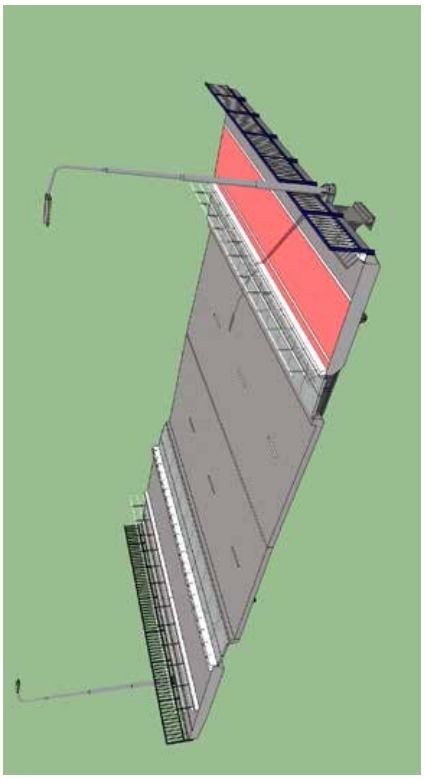
De in gewapend beton uitgevoerde landhoofden zijn vormgegeven als viaducten met doorgangen voor verkeer. Deze doorgangen worden gevormd door segmentboogvormige tongewelven. Aan de binnenzijde zijn de doorgangen tot de aanzet van de boog voorzien van een bekleding in banden van een lichte graniet en basalt. Dit materiaal correspondeert met het natuursteen van de nog bestaande oostelijke balkons van de pijlers. Het landhoofd aan de Lentse zijde is aangepast in het kader van de bouw van de Verlengde Waalbrug.
De brug is in 1992-1993 door de verbreding van de voet- en fietspaden en de busbaan drastisch aangepast. Men heeft destijds de borstweringen van beide landhoofden gesloopt. Aan de oostzijde loopt de in 1992 vernieuwde balustrade door. Aan de westzijde is in 1992-1993 een overstek op het landhoofd aangebracht.

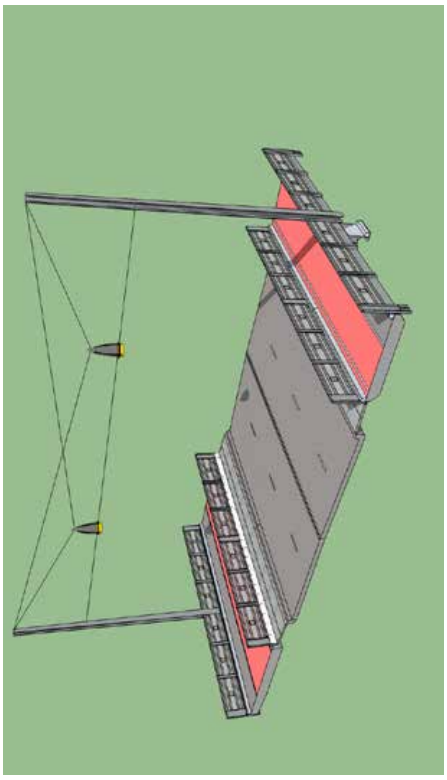
De landhoofden en de trappen aan de zuidzijde horen tot het rijksmonument. De landhoofden dienen zo veel mogelijk hersteld te worden in de oorspronkelijke vorm, dat wil zeggen dat de vier borstweringen die verloren zijn gegaan in 1992 weer worden teruggebracht moeten worden in de oorspronkelijke uitstraling: een betonnen afgesmeerde muur die is afgedekt met een natuursteen lichte granieten afdeksteen. Boven de afdekrand van graniet is een stalen leuning aangebracht. Op het landhoofd komt een verbijzonderde sokkel en bevestigingsmast voor de hangverlichting.(zie tekeningen)

Het stucwerk dient te worden schoongespoten en graffiti moet worden verwijderd. Het beton aan het noordelijk landhoofd dient aangesmeerd te worden. De technische detaillering moet gericht zijn op een duurzame instandhouding (aandachtpunten hierbij zijn hemelwaterafvoer, en het voorkomen van vochtvlekken en graffiti)

Openbare Verlichting

Algemeen
De verlichting op de aanbruggen en op de hoofdoverspanning dient gereconstrueerd te worden naar de oorspronkelijke situatie uit 1936 (hangverlichting aan kabels). Alle verlichting op de brug moet gebeuren door LED armaturen.

Op de **aanbruggen** wordt de hangverlichting bevestigd aan nieuw aan te brengen stalen masten. Het betreft 28 masten (hoogte 12 meter) die qua ritme en uitstraling teruggrijpen op het oorspronkelijke brugontwerp. De masten worden hierbij in het oorspronkelijke ritme geplaatst en de armaturen hangen aan kabels boven de weg. Deze eis is leidend in het verlichtingsplan

Op de **hoofdoverspanning**, wordt de bestaande verlichting in zijn geheel vervangen en worden tussen de bogen eveneens hangarmaturen toegepast. Zie tekening voor de posities. De overspanning wordt bevestigd aan de hangers van de brug. Op de aanbruggen en op de hoofdoverspanning is de lichtpunthoogte 10 meter. Zie voor overige maten de overzichtstekening op pag. 2-3

Op het fiets- / voetpad: Op de hoofdoverspanning worden spots aangebracht aan de buitenzijde van de hangers (lichtpunthoogte 6 meter) Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat de verlichting van het fiets-/voetpad niet interfereert met de aanstraalverlichting van de hangers. De aanstraal verlichting en de functionele verlichting van het fiets- voetpad dienen te worden gecombineerd in één behuizing.

Bij de **onderdoorgangen in de landhoofden** moeten de huidige TL lampen moeten worden vervangen door een ledlijn verlichting (Lengte: 4 x 24 meter).

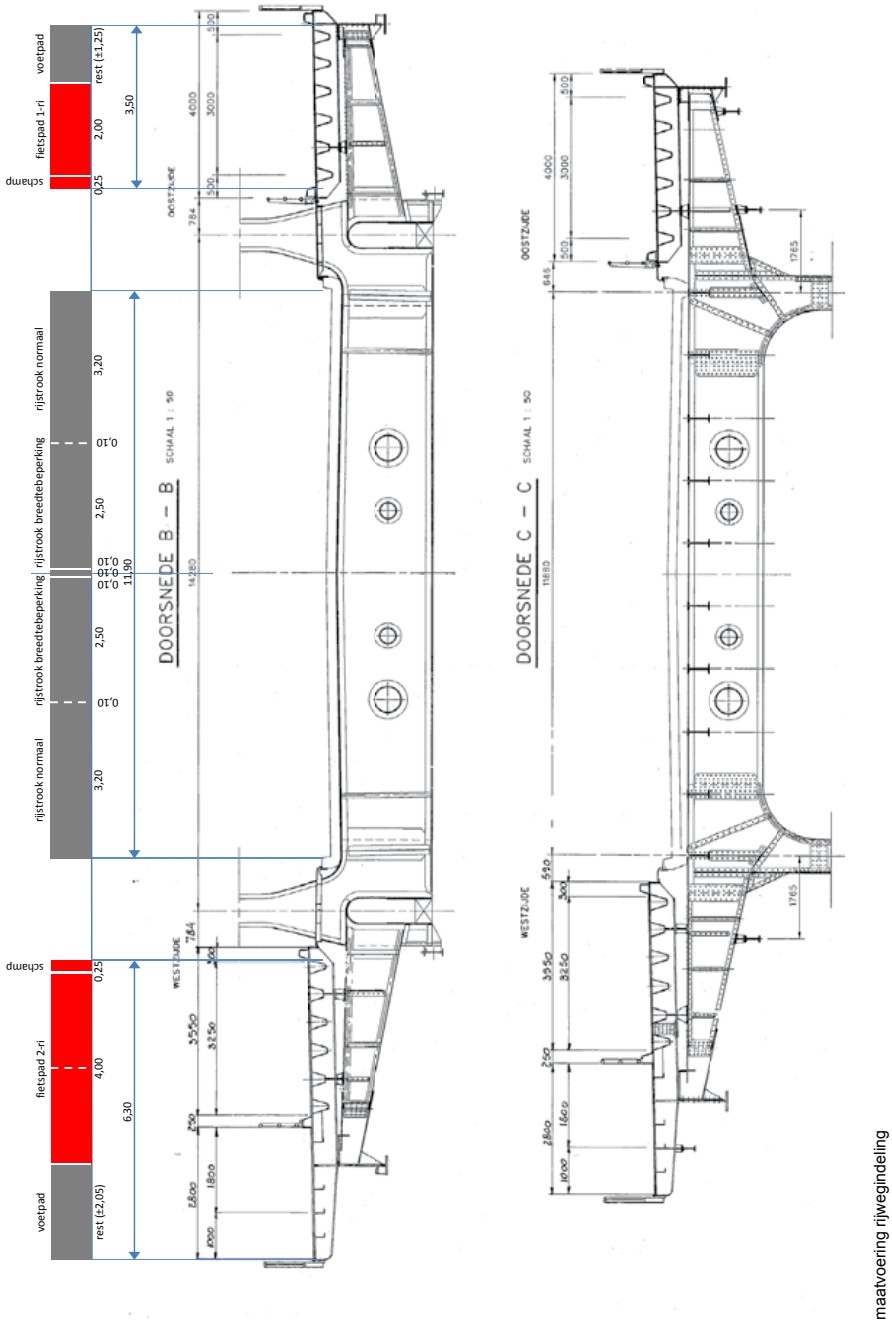
De opdrachtnemer dient een integraal verlichtingsplan aan te leveren waarin zowel de functionele als de aanstraalverlichting wordt beschreven en verbeeld. Dit plan dient in concept en in definitief uitwerkingsplan voorgelegd te worden aan het Kwaliteitsteam.

impressie aanlichting wit

impressie aanlichting kleur

Aanlichting van de constructie

- Om de bijzondere constructie van de brug ook 's avond tot zijn recht te laten komen moeten de hangers, de staanders en de boogconstructie zowel onder als boven het wegdek van de hoofdoverspanning aangelicht te worden. De bogen onder de aanbruggen worden aangelicht door middel van LED wit/RGB spots. Dit ter vervanging van de huidige spots die alleen de hangers aanlichten. (Het verlichtingsplan dient rekening te houden met de aanwezigheid van vleermuizen onder de brug.
- Hiernaast afgebeelde impressies geven een ambitie weer van de aanlichting van de brug.
- Als onderdeel van de besluitvorming over de kleur van het licht dient ter plaatse een representatieve verlichtingsproef te worden uitgevoerd in het bijzijn van Rijksdienst, Gemeente en opdrachtgever, op het nieuwe schilderwerk.

maatvoering rijwegindeling

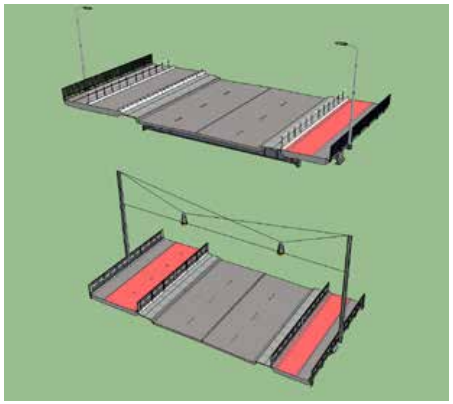
28

Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

Rijwegindeling

De renovatie wordt aangegrepen om de indeling van de brug te veranderen en een fietspad in twee richtingen mogelijk te maken aan de westzijde (als onderdeel van het Rijn-Waalpad)

- De aparte busbaan buiten de bogen vervalt en wordt omgevormd tot fietspad in twee richtingen en het huidige fiets-/voetpad wordt voetpad. Maten westzijde: vanaf radgeleider naast boog 0,25 m schampruimte, vervolgens 4,00m fietspad, resterende breedte wordt voetpad. De stalen rand tussen de huidige busbaan en het fietspad moet hiervoor worden verwijderd. (eventueel verplaatsen naar buitenzijde westelijk fietspad. Maten oostzijde: vanaf radgeleider naast boog 0,25m schampruimte, vervolgens 2,00m fietspad, resterende breedte wordt voetpad.
- Fietspaden krijgen rode slijtlaag (kleur: tilltred, rode kleurstof type Bayer (bayferrox 130) en voetpaden krijgen grijze slijtlaag (beide schampruimtes worden ook rood).
- Om te voorkomen dat voertuigen van meer dan 2,5 ton aslast op het meest westelijke deel van het toekomstige fietsvoetpad kunnen komen, wordt op het westelijk deel buiten de boog aan zowel de noord als de zuidzijde over de hele breedte een hoogte-portaal geplaatst van 2.80 m (Dit is de maximale hoogte van hulpvoertuigen met een aslast van minder dan 2,5 ton) aangevuld met bord aslastbeperking. De portalen dienen te worden geplaatst aan het uiteinde van de te herstellen borstwering van het landhoofd en ze moeten een rechthoekige verkeersruimte open laten van 2,80m hoog en waarbij de zijpalen net buiten de verkeersruimte van fiets+voet worden geplaatst (dus achter de leuningen of verwerkt ín de leuningen). De bovenbalk dient 10cm hoger te worden ophangen dan de hoogtebeperking die we tekstueel op het bord weergeven (borden plaatst GN zelf. Rood-wit-geblokte bovenbalk is essentieel. De verdere vormgeving en kleurstelling van het portaal moet aansluiten bij het ontwerp van de brug. De staanders worden uitgevoerd in de kleur aluminiumgrafiet.
- Op de hoofdrijbaan komt een linkerrijstrookbeperking van 2 meter voor beide richtingen.
- De richtingen worden gescheiden door een dubbele asstreep (10-10-10)
- Hoofdrijbaan: Na de renovatie wordt de recent ingestelde aslast- en totaallastbeperking weer ingetrokken, en is de brug weer te gebruiken door alle reguliere voertuigcategorieen cq. gewichtsklassen.

bestaand profiel (boven) en nieuw profiel (onder)

30

Ambitiedocument Waalbrug / scope Gemeente Nijmegen

Aansluiting Verlengde Waalbrug

Het ontwerp voor de Waalbrug dient aan te sluiten op de recent gerealiseerde Verlengde Waalbrug. Hierbij vormt het landhoofd een overgang van de verlengde Waalbrug naar de oude Waalbrug. Bij het landhoofd stopt dus de inrichting van de Verlengde Waalbrug en starten de inrichtingselementen die typerend zijn voor de oude Waalbrug: verlichting, hekwerken e.d. De geluidswerende panelen die nu aangebracht zijn op de hekwerken komen te vervallen.

Aanvullende informatie

Achtergrond informatie over de (bouw)historie van de brug, de monumentenstatus is te vinden in de volgende bijlagen:

- Nota: Kader monumenten : Kader voor werkzaamheden aan kunstwerken met een monumentale status in beheer bij Rijkswaterstaat.
- Rapport: Beeldkwaliteit Klinknagels, TAK Architecten, 19 februari 2015.
  De klinknagels zijn van beeldbepalende onderdeel van de constructie. Bij het groot onderhoud dienen ze dan ook in ieder geval behouden te blijven op de plaatsen zoals in het rapport van TAK Architecten "Beeldkwaliteit Klinknagels" d.d. 19 februari 2015, zijn aangegeven. N.B. de Rijksdienst wil mogelijk alle klinknagels behouden. Zij willen hier nog met de technische mensen naar kijken.
- Rapport: Oude Waalbrug Nijmegen / Kleurstelling tbv illuminatie februari 2015.
- Rapport: Bouwhistorisch opname met waardestelling en kleuronderzoek / BBA (kleuradvies uit rapport nemen we niet over).
- Notitie gemeente Nijmegen: Groot Variabel Onderhoud Waalbrug, Visie Ruimtelijke Kwaliteit: toetskaders.
- Historische tekeningen van de brug
- Uitreksel Monumentenregister
- Over de Waal, Waalbrug 1936 - 2011

Bijlage: Uitreksel monumentenregister

Monumentnummer: 523067
Status : Beschermd
Aanwijzingsbesluit : 24-09-2001
Inschrijving register : 22-04-2002
Kadaster deel/nummer : 20345/35

Monumentnaam: Waalbrug
Gemeente: Nijmegen
Provincie:Gelderland
Plaatselijke aanduiding: Bij Waalkade 115 6511 XR Nijmegen
Kadastrale gemeente: Nijmegen
Sectie: C
Kad.object: 8331

Inleiding
VERKEERSBRUG over de rivier de Waal gelegen in de rijksweg Arnhem-Nijmegen, in de jaren 1932-1936 geconstrueerd ter vervanging van een pontveer dat sinds 1657 voor de oeververbinding zorgde. De brug over de Waal was in de ontstaanstijd een van de breedste wegdekbruggen in Nederland en op het Europese vasteland de boogbrug met de grootste overspanning. Het ontwerp voor de brug was afkomstig van het Bruggenbureau Rijkswaterstaat, dat in 1928 speciaal was opgericht ten behoeve van de te bouwen verkeersbruggen over de grote rivieren. Het ontwerp werd verzorgd door de aan het bureau verbonden ingenieur P. STELLING. Deze werkte samen met de architect A.J. VAN DER STEUR en hoofdingenieur W.J.H. HARMSEN. Voor de staalconstructie tekenden een verscheidene bedrijven, de montage geschiedde door Werkspoor. Bij het ontwerpen heeft men zich georiënteerd op Duitse boogbruggen, maar ook op Nederlandse boogbruggen. Het ontwerp volgt een in die jaren veel toegepast type, maar dan zonder trekband, die bij andere rivierbruggen in Nederland wel werd toegepast. Bij de vormgeving van de brug is in hoge mate rekening gehouden met de landschappelijke inpassing van de brug in de omgeving. Het zicht op het uiterwaardengebied mocht door de brug niet teveel verstoord worden. Om dit te bereiken is afgezien van hoge liggers met bovengelegen rijvloer, die de constructies van veel andere Nederlandse rivieroverspanningen uit deze tijd wel kenmerkt. De plaatsing van de Waalbrug betekende ontsluiting van de steden Nijmegen en Arnhem, met verstrekkende sociaal-economische gevolgen voor de stad, zoals de ontwikkeling van de binnenstad tot winkelgebied. Voor de bouw van de brug heeft de Nijmeegse fotograaf en ondernemer C.A.P. Ivens zich uitermate ingezet; bij de voltooiing van de brug in 1936 is ter ere van hem een bank geplaats naar ontwerp van Charles Estourgie op het talud van het Hunnerpark, langs de oprit van de brug. De brug, die een belangrijke strategische rol heeft gespeeld aan het einde van de Tweede Wereldoorlog, is enige jaren geleden iets verbreed. Ze heeft echter haar oorspronkelijke vorm en constructie behouden.
Omschrijving De VERKEERSBRUG sluit aan Nijmeegse zijde aan op het Nijmeegse Singelgebied. De op- en afrit van de brug is hier als entree naar de stad aangelegd, met het Hunnerpark, het Valkhof en de Waalkade rechts en links het westelijk stuwwalgebied. De overspanning bevindt zich ter hoogte van een bocht in de Waal. Aan Lentse zijde sluit de brug aan op de rijksweg, tussen twee straatwanden.

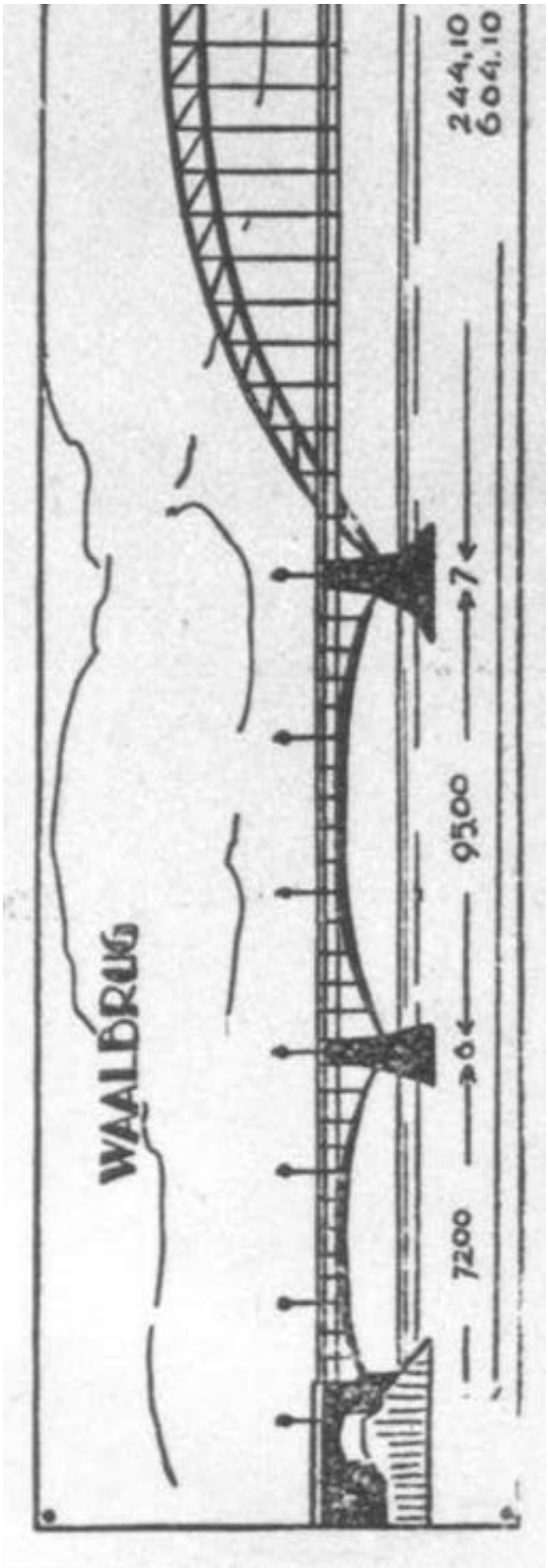
De brug heeft een totale lengte van 604 meter en bestaat uit twee betonnen landhoofden, twee aanbruggen aan elke zijde en een middenbrug. De vijf overspanningen zijn uitgevoerd met boogconstructies in staal. Het geheel rust op vier pijlers. De

hoofdoverbrugging met een lengte van 244,1 meter, heeft een overspanning met vakwerkbogen van het tweescharnierentype zonder trekband. De bogen sluiten aan weerszijden tegen de pijlers. De halfhooggelegen rijvloer hangt aan hangers aan deze bogen. De bogen snijden als het ware door het wegdek heen. De aanbruggen zijn gebouwd als zuivere boogbruggen, met volwandige bogen tussen de pijlers, en een hooggelegen rijvloer die op staanders op debogen rust. De constructie rust op vier, in plattegrond ovaalvormige pijlers, die zich naar boven toe verjongen, en naar het water toe iets uitzwenkend. De pijlers zijn bekleed met blokken steen, die aan de buitenzijde ruw behouwen zijn, wat een rustica effect geeft. Doordat het brugdek verdiept ligt in de pijlers, steken de pijlers aan weerszijden van het rijdek uit en vormen daar halfronde torenachtige uitbouwen, afgesloten door overstekende donkere dekplaten. De betonnen landhoofden zijn uitgevoerd als viaducten met doorgangen voor verkeer. Deze doorgangen worden gevormd door segmentboogvormige tongewelven. Aan de binnenzijde zijn de doorgangen hiervan tot de aanzet van de boog voorzien van een bossage-achtige bekleding in banden van graniet en basalt. In de doorgang aan de Lentse zijde geeft een deur toegang tot het landhoofd. Het brugdek met een totale breedte van 23, 5 meter, is ingedeeld in een rijdek ten behoeve van snelverkeer binnen de hoofdliggers van 12 meter breed en buiten de liggers voetgangers- en fietsstroken. Het brugdek is aan de westzijde iets verbreed om plaats te maken voor een aparte busstrook. Ten gevolge van deze verbreding zijn aan de westzijde de halfronde torenachtige uitbouwen van de pijlers, verloren gegaan. Ook de brugbalustrade is niet oorspronkelijk. De kleur van de boogconstructie van de middenbrug was oorspronkelijk groen, tegenwoordig is deze beige geschilderd.

Waardering
VERKEERSBRUG uit 1932-1936, ontworpen binnen het Bruggenbureau van Rijkswaterstaat door ingenieur P.Stelling, in samenwerking met A.J. van der Steur en W.J.H. Harmsen

- Van architectuurhistorische waarde als gaaf en goed voorbeeld van een verkeersburg die in de jaren dertig van deze eeuw over de grote Nederlandse rivieren werden gebouwd. De brug draagt de algemene kenmerken van deze boogbruggen en valt hierbinnen op doordat geen trekbanden zijn gebruikt, die bij veel andere boogbruggen wel werden gebruikt. De goede inpassing van deze architectonische en constructieve vormgeving in het omringende landschap, zorgde dat het zicht op het uiterwaardenlandschap behouden bleef en maakt de brug tot een van de meest geslaagde voorbeelden van dit type.
- Van stedenbouwkundige waarde als structurerend en kenmerkend onderdeel van het rivierenlandschap tussen Nijmegen en Lent, waar de brug een grote beeldbepalende rol speelt.
- Van cultuurhistorische waarde, als uitdrukking van een ontwikkeling op infrastructureel gebied, een rivieroverspanning ten behoeve van het snelverkeer, die grote gevolgen heeft gehad voor de sociaal-economische ontwikkeling van de stad Nijmegen en de omliggende regio.De brug heeft tevens een belangrijke strategische rol gespeeld aan het einde van de Tweede Wereldoorlog.

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

GEMEENTE Nijmegen

Brief aan de raad - Rekenkamer Lokale Lastenmeter 2017

Gemeentelijke Rekenkamer Nijmegen

De Rekenkamer neemt een onafhankelijke positie in binnen de gemeente Nijmegen.

GEMEENTE Nijmegen

Gemeenteraad Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 23 38
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
20 september 2016	BM60/14 16.0008759	Jelly Smink

Onderwerp	Bijlagen	Doorkiesnummer
Rekenkamer: Lokale Lastenmeter 2017	–	024 329 2338

Geachte leden van de gemeenteraad,

Rond 1 oktober 2016 lanceert de Rekenkamer Nijmegen de Lokale Lastenmeter 2017. Deze versie betreft een verdere uitbreiding en verbetering van de versies uit 2014 en 2015. In deze brief informeren we u over de nieuwe mogelijkheden van de Lokale Lastenmeter.

Achtergronden van de Lokale Lastenmeter

Met de Lokale Lastenmeter kan iedereen een beeld krijgen van de lokale lasten van bewoners van en bedrijven in Nijmegen, zien hoe deze zijn verdeeld over verschillende groepen en zelf plannen maken. Die "iedereen" is in dit geval letterlijk, want zowel raadsleden als bewoners kunnen ermee aan de gang. De Lokale Lastenmeter maakt daarmee de lokale belastingen en heffingen transparant, democratiseert die kennis omdat iedereen zelf alternatieven kan bedenken en laat zien wat de effecten daarvan zijn. De lastenmeter biedt lokale politici de mogelijkheid afwegingen en alternatieven in het politieke debat te brengen. De versie van afgelopen jaar is maar liefst 7.581 keer bezocht, waarvan 82% unieke bezoekers. Dat is een indicatie dat deze meter in een behoefte voorziet. Ook het feit dat inmiddels elf andere gemeenten ook een Lokale Lastenmeter hebben en er met tientallen gemeenten gesprekken worden gevoerd aan te sluiten, wijst hierop.

Brief aan de raad - Rekenkamer Lokale Lastenmeter 2017

Bij de doorontwikkeling is de Rekenkamer gedurende het proces samen opgetrokken met medewerkers van de afdelingen Financiën. Aan het einde van dit jaar draagt de Rekenkamer het beheer en de verdere doorontwikkeling volledig over aan de afdeling Financiën. De Rekenkamer dankt al deze mensen hartelijk voor hun inzet, tijd en ideeën.

Wat is nieuw in de Lokale Lastenmeter 2017
Op basis van de reacties op de versie van vorig jaar heeft de Rekenkamer de Lokale Lastenmeter aangepast en de mogelijkheden vergroot. Ook is de gebruikersvriendelijkheid verder verbeterd. Natuurlijk zijn alle gegevens geactualiseerd. De belangrijkste verandering is dat in het deel waarin aan de knoppen gedraaid kan worden bij riool- en afvalstoffenheffing ook de grondslag voor de heffing kan worden gewijzigd. Tot nu toe was het bij de afval- en rioolheffing zo dat alleen de tarieven of opbrengsten aangepast konden worden; de in Nijmegen gehanteerde grondslag was het uitgangspunt. Nu is het dus mogelijk te zien wat het effect is als bijvoorbeeld de rioolheffing niet alleen aan eigenaren maar ook aan huurders wordt opgelegd: op basis van de WOZ-waarde van het pand of door een te werken met een vast bedrag per perceel. De grondslagen die zijn opgenomen, zijn steeds grondslagen die in veel andere gemeenten worden gehanteerd én waarvoor binnen de gemeente Nijmegen cijfers beschikbaar zijn.

De kern is gebleven: situaties doorrekenen, vergelijkingen maken, alternatieven ontwikkelen
De Lokale Lastenmeter 2017 biedt natuurlijk nog steeds de functies uit de vorige versies: gebruikers kunnen situaties doorrekenen, vergelijkingen maken, zien hoe de lasten zijn verdeeld over huishoudens, eigen plannen maken en berekenen wat die betekenen voor huishoudens, bedrijven of voor de gemeentelijke begroting. Nijmegenaren kunnen dit snel en eenvoudig doen - en trouwens mensen van over de hele wereld. Het is immers een openbaar toegankelijke website. Niet voor niets noemen we deze aspecten de kern van de lastenmeter omdat de gemeente op het gebied van lokale lasten relatief veel beleidsvrijheid heeft - en in de (nabije) toekomst waarschijnlijk nog meer mogelijkheden krijgt. De keuzes van de raad maken dus echt verschil. Met de lastenmeter hebben raadsleden een extra instrument in handen om op dit gebied goed te kunnen sturen en controleren.

Brief aan de raad - Rekenkamer Lokale Lastenmeter 2017

Zodra de nieuwe versie van de Lokale Lastenmeter gelanceerd wordt, ontvangt u een e-mail van onze secretaris met een link. U kunt dan direct aan de slag. Voor nadere informatie of vragen over het gebruik kunt u zich ook tot haar wenden (tel 024 - 329 2338 of j.smink@nijmegen.nl).

Met vriendelijke groet,

M. Wilke
Voorzitter Gemeentelijke Rekenkamer Nijmegen

J. Smink
Secretaris Gemeentelijke Rekenkamer Nijmegen

Brief aan de raad - Rekenkamer Lokale Lastenmeter 2017

Voorstel - Gedeeltelijk opheffen geheimhouding feitenrelaas Slachthuis

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
12 oktober 2016 / 111/2016

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Gedeeltelijk opheffen geheimhouding feitenrelaas Slachthuis

Programma
Grondbeleid

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
4 oktober 2016

Samenvatting
Burgemeester en Wethouders hebben op 21 juni jl. het feitenrelaas van de gebeurtenissen in de onderhandelingen met Slachthuis/Hilckmann c.s. (verder te noemen: Slachthuis) onder geheimhouding vastgesteld, welke op 6 juli jl. door uw Raad is bekrachtigd. Tijdens de besloten vergadering van de Raad op 13 juli jl. is besloten dat in september een openbaar te maken versie van het feitenrelaas Slachthuis naar uw Raad zal worden gestuurd. In bijlage 1 is deze versie van het feitenrelaas Slachthuis d.d. 30 september 2016 met kenmerk D161414834 opgenomen. De opgelegde geheimhouding moet gedeeltelijk door uw Raad worden opgeheven. Dit voorstel voorziet in het opheffingsbesluit door uw Raad.

Voorstel om te besluiten

1. De door de Raad bekrachtigde geheimhouding op het feitenrelaas Slachthuis d.d. 13 juni 2016 met als kenmerk D16196121 op grond van artikel 25 vierde lid Gemeentewet gedeeltelijk op te heffen conform het aangeboden feitenrelaas d.d. 30 september 2016 met als kenmerk D161414834.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Bertine Schouten, 2710, b.schouten@nijmegen.nl

raadsvoorstelID161414897

Voorstel - Gedeeltelijk opheffen geheimhouding feitenrelaas Slachthuis

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Op 21 juni jl. hebben Burgemeester en Wethouder het feitenrelaas van de gebeurtenissen in de onderhandelingen met Slachthuis/Hilckmann c.s. (Slachthuis) onder geheimhouding vastgesteld, welke op 6 juli jl. door uw Raad is bekrachtigd. Tijdens de besloten vergadering van de Raad op 13 juli jl. is afgesproken dat in september een openbaar te maken versie van het feitenrelaas Slachthuis naar de Raad wordt gestuurd. In het kader daarvan dient de opgelegde geheimhouding gedeeltelijk te worden opgeheven. Dit voorstel strekt daartoe.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
Wet openbaarheid van bestuur en Gemeentewet.

1.2 Relatie met programma
Dit voorstel heeft betrekking op het programma Grondbeleid.

2 Doelstelling
Het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding.

3 Argumenten
Op 13 juli jl. heeft de Raad Burgemeester en Wethouders gevraagd om in september een openbare versie van het feitenrelaas Slachthuis d.d. 13 juni 2016 met kenmerk D161196121 aan te bieden. Hierbij is door de Raad aangegeven dat alleen de hoofdstukken met betrekking tot de grondexploitatie en de zaken die relatie hebben met de onmiddellijke juridische inhoud van het dossier onder geheimhouding blijven vallen. Deze aspecten vallen onder de belangen die genoemd zijn in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur. In dit artikel is geregeld wanneer openbaarmaking van gegevens achterwege gehouden kan worden. Het gaat hierbij om de volgende betrokken belangen:

- Artikel 10, lid 2, sub b: economische of financiële belangen van publiekrechtelijke lichamen;
- Artikel 10, lid 2, sub g: het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van de bij de gelegenheid betrokken natuurlijke personen/rechtspersonen/derden.

Het gedeeltelijk opheffen van de opgelegde geheimhouding op het feitenrelaas Slachthuis d.d. 13 juni 2016 met kenmerk D161196121 is noodzakelijk om de hiervoor genoemde belangen van de gemeente te beschermen.

In bijgevoegde bijlage 1 is het openbaar te maken feitenrelaas Slachthuis van d.d. 30 september 2016 met kenmerk D161414834 opgenomen.

Ons College heeft op de raadsbrief met kenmerk D162403165 geheimhouding opgelegd, omdat deze brief in samenhang met het nog openbaar te maken feitenrelaas Slachthuis van d.d. 30 september 2016 met kenmerk D161414834 openbaar gemaakt moet worden. Dit betekent concreet dat het bekrachtigen van het besluit tot het opleggen van geheimhouding

Voorstel - Gedeeltelijk opheffen geheimhouding feitenrelaas Slachthuis

Voorstel aan de Raad

achterwege gelaten kan worden. Dan vervalt geheimhouding van rechtswege, zie artikel 25 derde lid van de Gemeentewet.

4 Klimaat
Dit voorstel heeft geen consequenties voor het klimaat.

5 Risico's
Het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding is een beheersmaatregel om de financiële belangen van de gemeente te kunnen blijven borgen.

6 Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

7 Participatie en Communicatie
De in het openbaar te maken feitenrelaas Slachthuis d.d. 30 september 2016 met kenmerk D161414834 genoemde partijen/instanties zijn geïnformeerd over het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding.

8 Uitvoering en evaluatie
De Raad wordt gevraagd om de door het College opgelegde geheimhouding gedeeltelijk conform het bijgevoegde feitenrelaas Slachthuis d.d. 30 september 2016 met kenmerk D161414834 op te heffen.

Het digitale bestand van het feitenrelaas met de links is op de computer bij de griffie te raadplegen. Tevens zijn de brondocumenten in ordners bij de griffie in te zien.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,	De Gemeentesecretaris,
drs. H.M.F. Bruls	mr. drs. A.H. van Hout

raadsvoorstelID161414897

Voorstel - Gedeeltelijk opheffen geheimhouding feitenrelaas Slachthuis

Agendapunt	Raadsbesluit Politieke Avond 12 oktober 2016

16. **Raadsvoorstel Opheffing gedeeltelijke geheimhouding feitenrelaas Slachthuis (111/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 4 oktober 2016
1. De door de Raad bekrachtigde geheimhouding op het feitenrelaas Slachthuis d.d. 13 juni 2016 met als kenmerk D16196121 op grond van artikel 25 vierde lid Gemeentewet gedeeltelijk op te heffen conform het aangeboden feitenrelaas d.d. 30 september 2016 met als kenmerk D161414834.

Raadsbesluit d.d. 12 oktober 2016
Conform besloten

De voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De raadsgriffier,

drs. M.A.H. Heffels

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 87 00
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
4 oktober 2016	OB10/D162403165	Ewald van Petersen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Feitenrelaas & stand van zaken Slachthuis	-	(024) 3292602

Geachte leden van de Raad,

Ons College werd op 24 februari jl. onaangenaam verrast door het besluit van Slachthuis Nijmegen B.V., Hilzaco Beheer B.V en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., hierna “Slachthuis” om de activiteiten in Nijmegen te stoppen en niet te herinvesteren en te verplaatsen naar Haps (Cuijk). De afgelopen maanden hebben we u hierover meerdere malen, deels in beslotenheid, geïnformeerd. Mede op uw verzoek ontvangt u een openbaar te maken feitenrelaas. In het feitenrelaas/tijdslijn hebben wij op een chronologische en beknopte wijze de gevoerde onderhandelingen tussen gemeente en Slachthuis weergegeven.

Daarnaast vindt u in deze brief:
- informatie over de totstandkoming van het feitenrelaas;
- kort de voorgeschiedenis van het dossier als inleiding op het feitenrelaas;
- de stand van zaken rond de juridische procedures;
- de laatste stand van zaken rond het personeel van het Slachthuis;
- een reflectie op basis van de nu beschikbare informatie op het handelen van de gemeente en andere relevante partijen;
- vervolgstappen.

1) Feitenrelaas
Op 13 juli jl. heeft de Raad aan het College van Burgemeester en Wethouders gevraagd om in september een openbare versie van het feitenrelaas Slachthuis d.d. 13 juni 2016 met kenmerk D161196121 aan te bieden. Hierbij is door de Raad aangegeven dat alleen de hoofdstukken met betrekking tot de grondexploitatie en de zaken die relatie hebben met de onmiddellijke juridische inhoud van het dossier onder geheimhouding blijven vallen. Deze aspecten vallen onder de belangen die genoemd zijn in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.

In dit artikel is geregeld wanneer openbaarmaking van gegevens achterwege gehouden kan worden. Het gaat hierbij om de volgende betrokken belangen:

- Artikel 10, lid 2, sub b: economische of financiële belangen van publiekrechtelijke lichamen;

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

- Artikel 10, lid 2, sub g: het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van de bij de gelegenheid betrokken natuurlijke personen/rechtspersonen/derden.

Het gedeeltelijk opheffen van de opgelegde geheimhouding op het feitenrelaas Slachthuis d.d. 13 juni 2016 met kenmerk D161196121 is noodzakelijk om de hiervoor genoemde belangen van de gemeente te beschermen.

Als bijlage aan deze brief is het openbaar te maken feitenrelaas Slachthuis met kenmerk D161414834 opgenomen.

2) Voorgeschiedenis
In 2007 is het definitieve besluit genomen om het industriegebied Waalfront tot woningbouwlocatie te gaan ontwikkelen en hiervoor een Publiek Private Samenwerking (PPS) met RaboVastgoed (later: Bouwfonds Property Development: BPD) aan te gaan. Het bestemmingsplan Waalfront is in april 2008 vastgesteld.

Met het vaststellen van het bestemmingsplan Waalfront in 2008, waardoor de functie van onder andere het Slachthuis niet wordt gehandhaafd in het toekomstige woongebied, ontstaat de vraag wanneer bestaande bedrijven moeten worden verworven en tegen welk bedrag. Vanaf 2008 vinden vele besprekingen plaats over de verwerving van het Slachthuis. Die worden geïntensiveerd nadat het Slachthuis in december 2011 bij de Commissie voor Bezwaarschriften in verweer gaat tegen het gegeven dat zij in het vigerende bestemmingsplan zijn wegbestemd, terwijl de feitelijke besprekingen over aankoop met hen en de gemeente na een eerste start zijn opgeschort.

Op 29 maart 2011 verzoekt het Slachthuis uw Raad een voorbereidingsbesluit te nemen en het bestemmingsplan Waalfront te herzien (positief bestemmen slachthuis). Op 28 september 2011 besluit uw Raad hieraan geen medewerking te verlenen. Bij brief d.d.1 december 2011 heeft het Slachthuis bezwaar gemaakt tegen die beslissing. Op voorstel van de Commissie voor Bezwaarschriften verzoekt uw Raad ons College op 20 juni 2012 om de onderhandelingen met het Slachthuis te hervatten onder leiding van een mediator/bemiddelaar.

Daarop volgen gesprekken met toenmalig wethouder H. Kunst, vastgelegd in onder meer een brief gedateerd 3 mei 2013 van Slachthuis aan uw Raad. Het Slachthuis vraagt uw Raad óf te onteigenen voor 2018 óf het bedrijf positief te herbestemmen. Het tijdstip van 2018 vindt zijn oorsprong in de vaststelling van het bestemmingsplan in 2008 (10 jaar geldigheidsduur).

Op 3 september 2014 doet de Raad van State uitspraak: het eerdere besluit van uw Raad om geen bestemmingsplanherziening op te stellen voor het bedrijf wordt vernietigd. Op basis van deze uitspraak heeft ook de provincie Gelderland ons gewezen - naast onze rol in de PPS Waalfront - op onze eigenstandige publieke verantwoordelijkheid.

Een andere optie was afwachten tot het bedrijf op de huidige locatie vanzelf weg zou gaan. Dat paste in de ogen van het gemeentebestuur en de provincie niet bij de rol van een betrouwbare overheid. Daarnaast waren er wensen voor behoud van de werkgelegenheid en een uitspraak van de Raad van State. Tevens was het onzeker dat het bedrijf bij voortbestaan niet alsnog tegen een hogere prijs zou moeten worden uitgekocht.

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vanaf december 2014 voert de gemeente (eerst nog mede namens de PPS Waalfront en daarna zelfstandig) onderhandelingsbesprekingen met het Slachthuis. Dan blijkt ook al vrij snel dat de gevraagde herhaling van het bod van € 21 miljoen uit 2008 door het Slachthuis wordt gezien als een openingsbod en niet als een eindbod dat voldoende is om de varkensslachterij te verplaatsen.

Vanaf januari 2015 wordt ambtelijk verkend wat de mogelijkheden zijn om de aankoopsom van € 21 miljoen (gemeentelijk aandeel) te verhogen door onder meer inzet van de mogelijke € 4,5 miljoen subsidie van de provincie Gelderland. Hoe garanties kunnen worden verkregen over de inbrengwaarde in de GREX Waalfront en welk verlies maximaal op de uiteindelijke aankoopsom kan worden geleden dan wel acceptabel is. Op 3 maart 2015 presenteert de directie van het Slachthuis haar businesscase op hoofdlijnen (ambtelijk niveau). Dan wordt ook duidelijk dat de verhouding waar ze naar streven is € 33 miljoen EV (eigen vermogen) en € 34 miljoen VV (vreemd vermogen), in totaal € 67 miljoen.

Overigens, zou geen enkel feit in de businesscase ertoe hebben geleid, dat we een ander standpunt zouden innemen ten aanzien van de hoogte van de aankoopsom. Voor ons was onze gemeentelijke bijdrage van € 21 miljoen als onderdeel van het totale bod van € 25 miljoen het uitgangspunt. ING en Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) als professionele partners met deskundigheid bij dit soort investeringen en financieringsconstructies, gaven ons het comfort dat zij voornemens waren op basis van de door hen wel ingeziene businesscase het benodigde vreemd vermogen te willen verstrekken.

In april 2015 wordt in de onderhandelingsgroep van alle betrokkenen (gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland, gemeente Cuijk, BOM, Provincie Noord-Brabant) de urgentie uitgesproken en gedeeld om voor de zomervakantie/juli 2015 de onderhandelingen af te ronden. Slachthuis voert in de besprekingen de druk op met de waarschuwing dat de lening die zij kan krijgen van ING en BOM dan nog voor redelijk gunstige rentepercentages mogelijk gevaar loopt als we het ‘over de zomervakantie heen trekken’ en daarmee de ‘gap’ met de financieringsbehoefte weer groter wordt.

In april 2015 wordt ook duidelijk dat de ING en BOM de benodigde leningen ter hoogte van de gewenste € 34 miljoen VV alleen verstrekken, wanneer het Slachthuis de beschikking krijgt over onder meer de aankoopsom van € 25 miljoen om daarmee te voldoen aan de verhouding eigen - vreemd vermogen. Op een verkenning van de gemeente of bij verwerving van het Slachthuis een deel van de betaling van de € 25 miljoen in depot kan worden gezet, wordt door het Slachthuis negatief geantwoord omdat daarmee de gewenste verhouding EV-VV niet gehaald wordt. Daarmee zou dan de feitelijke koop en verplaatsing in gevaar komen. Een verkenning om de businesscase op te vragen en daar een second opinion van een accountant op te vragen wordt niet doorgezet om redenen van het ondertekenen van een persoonlijke geheimhoudingsverklaring (waardoor informatie niet gedeeld zou kunnen worden tussen collega’s of met de raad) en het oordeel van BOM en ING. Bovendien is de BOM een door de provincie Noord Brabant en het ministerie van Economische zaken opgerichte investeringsmaatschappij die mede tot taak heeft dit soort verplaatsingen te financieren en te begeleiden. Wij dachten daarmee een betrouwbare en ter zake deskundige partner aan boord te hebben welke gespecialiseerd is dergelijke vraagstukken.

In de maanden mei en juni 2015 verlegt de discussie zich naar de vraag hoe de financiering tot € 33 miljoen EV te sluiten, gegeven de € 25 miljoen koopsom van de gemeente Nijmegen (€ 21

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

miljoen Nijmegen en € 4,5 miljoen Provincie Gelderland). Door een lening van de provincie Noord-Brabant aan de gemeente worden de onderhandelingen uiteindelijk afgerond in stappen van € 25 miljoen naar de uiteindelijke € 27,6 miljoen. In juli 2015 vindt vervolgens de feitelijke aankoop plaats en de betaling van deel 1, de € 21 miljoen, en worden de eigendommen aan de Havenweg overgedragen aan de gemeente. Het Slachthuis krijgt binnen de overeenkomst tijdelijk het voortgezet gebruik.

3) Juridische procedures
Na het besluit van het Slachthuis te stoppen en niet te verhuizen is door de gemeente onmiddellijk getracht met het Slachthuis in gesprek te komen. Toen deze verzoeken na meerdere pogingen om voor ons onduidelijke redenen niet werden ingewilligd resteerde de gemeente geen andere keus en is een gerechtelijke procedure (kort geding) gestart om informatie te verkrijgen ("rekening en verantwoording") en haar schade vergoed te krijgen. Tussen het plotselinge moment van sluiting op 24 februari en het vonnis op 28 april wilde het Slachthuis namelijk geen enkele inzage in rekeningen geven of toelichting geven op het geen er met het geld was gedaan. De rechter heeft dat in het kort geding afgedwongen. Daarnaast zijn ter voorkoming van het weglekken van middelen over een periode van 5 maanden in totaal ruim 190 beslagen gelegd. Zowel onder de bedrijven van de familie Hilckmann als onder hen in privé. Tegen deze beslagen is door Hilckmann een tweede kortgeding aangespannen.

<u>Uitkomst kort geding 1</u>
Bij vonnis in kort geding van 28 april 2016 is Slachthuis veroordeeld:

> "*aan te tonen dat en globaal hoe het na aflossing aan ABN AMRO Bank N.V. resterende bedrag van €11.193.488,02 ten behoeve van de lopende exploitatie van Slachthuis is aangewend, en wel zodanig dat daarmee is uitgesloten dat dit bedrag op enigerlei wijze binnen of buiten de ondernemingen van Slachthuis beschikbaar is*".

Tevens is het Slachthuis veroordeeld tot informatieverschaffing over het (niet) verkrijgen van financiering en hun inspanning een exportvergunning naar China te verkrijgen, alles op straffe van dwangsommen.

Slachthuis heeft tijdig informatie verstrekt die in opdracht van de stadsadvocaat door de forensische afdeling van Price Waterhouse Coopers (verder te noemen: PWC) is geanalyseerd. In de analyse zijn grofweg drie hoofdonderwerpen aan te wijzen, te weten:

- is de informatie naar aanleiding van het kort geding vonnis volledig;
- wat kan uit de verschafte informatie worden afgeleid en;
- over welke informatie, los van de informatie tot de verschaffing waarvan Slachthuis is veroordeeld in kort geding, wenst de gemeente nog te beschikken. Terzijde en nu nog niet actueel.

Slachthuis heeft op 25 mei 2016 op nader aan te voeren gronden hoger beroep ingesteld tegen het kort geding vonnis en de gemeente daartoe gedagvaard tegen een zitting op 20 december 2016.

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Bevindingen nadere informatie Slachthuis
Wat de nakoming van het kort geding vonnis betreft staat wat ons betreft vast dat het Slachthuis niet volledig is geweest. Concreet ontbreekt een bankafschrift van de ING bank, maar ook ontbreken alle bankrekeningafschriften van ABN AMRO Bank N.V. vanaf 31 juli 2015. Daarnaast lijkt het Slachthuis ons inziens niet met stukken te hebben onderbouwd dat en globaal hoe het na aflossing resterende bedrag ten behoeve van de lopende exploitatie is aangewend, en wel zodanig dat daarmee is uitgesloten dat dit bedrag op enigerlei wijze binnen of buiten de ondernemingen van het Slachthuis beschikbaar is.

Het Slachthuis is door de gemeente gesommeerd alle ontbrekende gegevens, nodig ter voldoening aan het kort geding vonnis van 28 april 2016, per omgaande en alsnog in een werkbare vorm aan de gemeente te vertrekken.

Per e-mail heeft de adviseur van Slachthuis ons inziens in feite bevestigd dat zij niet aan het vonnis van 28 april 2016 hebben voldaan omdat niet eerder dan dat moment de bankafschriften van ABN AMRO bank N.V. zijn overgelegd. De bankafschriften van ABN AMRO Bank N.V. zijn echter, zo is na controle gebleken, verre van volledig.

Het voorgaande leidt ertoe dat de gemeente Nijmegen aan het Slachthuis heeft aangekondigd dat de gemeente de verschuldigde dwangsommen zal gaan incasseren en dit zo nodig zal doen door executiemaatregelen te treffen. Het verschuldigde bedrag aan dwangsommen is reeds opgelopen tot ettelijke miljoenen.

Stand van zaken beslagleggingen
Op basis van het vonnis van de Rechtbank van 28 april 2016 zijn de beslagen op de privé (betaal) bankrekeningen deels opgeheven. Op de privé vermogensrekeningen is wel beslag blijven liggen. Op basis van de door het Slachthuis verstrekte gegevens is naar voren gekomen dat er een Duitse bankrekening bestaat met een saldo van ruim € 4 mln. per datum 16 mei 2016. Toen beslag kon worden gelegd op deze bankrekening op naam van Vleeshandel Hilckmann, was het saldo nog €300,-.

Op basis van de verstrekte gegevens is gebleken dat er mogelijk vorderingen/leningen tussen bedrijven van de familie Hilckmann en familieleden in privé bestaan. Daarbij zijn ook betalingen over en weer tussen de derdengeldenrekening van de advocaat van Hilckmann en Hilckmann c.s. geconstateerd. Om deze reden zijn op 8 juni 2016 nog vervolgbeslagen (kruiselingse beslagen) gelegd onder alle ons bekende vennootschappen op naam van de leden van de familie Hilckmann en de derdengeldenrekening van de advocaat van Hilckmann c.s. Dit met als doel om vorderingen of leningen die mogelijk over en weer zouden kunnen bestaan in beeld te krijgen en te bevriezen.

Uitkomst kort geding 2
Tegen het leggen van de vervolgbeslagen is door de (voormalige) bestuurders deels een kortgeding procedure aanhangig gemaakt, dit met als doel het opheffen van de privé beslagen. Op 21 juli 2016 heeft de rechter uitspraak gedaan in deze zaak. Op 21 juli hebben wij uw Raad hierover eveneens per e-mail geïnformeerd. Blijkens het persbericht van de Rechtbank, komt de uitspraak, op het volgende neer:

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

"De bestuurders de Hilckmann vennootschappen zijn mogelijk persoonlijk aansprakelijk tegenover de gemeente Nijmegen. Dat is de uitkomst van een kort geding van de bestuurders van Hilckmann tegen de gemeente Nijmegen waarin zij opheffing van beslagen vorderden. De loonbeslagen ten laste van de bestuurders worden opgeheven. De andere beslagen blijven liggen.

Verplaatsing bedrijf
De bestuurders hebben per brief van 28 juli 2015 aan de notaris laten weten dat Hilckmann een financiering had verkregen van de bank. Zo'n financiering was nodig om het slachthuis te kunnen verplaatsen van Nijmegen naar Cuijk en was voor de gemeente een – opschortende - voorwaarde voor de uitkoop van Hilckmann. In werkelijkheid was de financiering toen nog niet rond.

Op hoogte stellen
De bestuurders hadden moeten beseffen dat de financiering nog niet definitief was. De kans bestond dat die niet rond zou komen, met als gevolg dat de Hilckmann vennootschappen hun verplichting tot bedrijfsverplaatsing en het gebruik van de koopsom van de gemeente daarvoor niet konden nakomen. Ook hadden zij de gemeente in het najaar van 2015 ervan op de hoogte moeten stellen dat de financiering definitief niet zou worden verkregen. Dit hebben zij nagelaten.

Onevenredig benadeeld
Het staat nog niet vast of de bestuurders persoonlijk aansprakelijk zijn voor het (eventueel) toerekenbaar tekortschieten van de Hilckmann vennootschappen. Dat zal verder in de bodemprocedure moeten worden uitgezocht. Maar op grond van de nu bekende gegevens bestaat de mogelijkheid dat de bestuurders persoonlijk een ernstig verwijt moet worden gemaakt. De gemeente heeft dus belang bij handhaving van de beslagen. Wel is aannemelijk dat de bestuurders onevenredig worden benadeeld door handhaving van de loonbeslagen en het beslag op hun privérekening. Handhaving van die beslagen kan voor de gemeente maar weinig verhaal opleveren voor haar miljoenenvordering. Die beslagen worden daarom opgeheven. De overige beslagen blijven liggen.

Ten aanzien van de oprichter van het bedrijf heeft de voorzieningenrechter geoordeeld dat er vooralsnog te weinig aanknopingspunten zijn om aan te nemen dat hij als bestuurder mogelijk aansprakelijk kan worden gehouden. De ten laste van hem gelegde beslagen worden daarom opgeheven."

<u>Vervolg bodemprocedure</u>
De uitspraken in de kortgedingen heeft ons gesterkt in onze standpunten, uiteindelijk zal de rechter pas in de bodemprocedure tot een definitief oordeel komen. Naast de vorderingen tot informatieverschaffing, waaronder rekening en verantwoording over de aanwending van de koopprijs die ook in kort geding al zijn gevorderd, vordert de gemeente in de bodemprocedure alle betrokken partijen hoofdelijk te veroordelen tot het betalen van schadevergoeding.

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

De gevorderde schade houdt in:

- het verschil tussen de betaalde koopsom van € 21 mln. minus de door een door de Rechtbank te benoemen deskundige vast te stellen executiewaarde van het opstalrecht,
- subsidiair het verschil met de waarde in het economisch verkeer van het opstalrecht,
- meer subsidiair het verschil met de waarde in het geval dat een bedrijfsbeëindiging geen onteigeningsgevolg is,
- en nog meer subsidiair het verschil met schadeloosstelling op basis van liquidatie.

Op basis van een reguliere doorlooptijd van de stappen in de juridische procedure zal vonnis niet eerder dan in het begin van 2017 te verwachten zijn. Hierna kan mogelijk hoger beroep volgen, zodat mogelijk uiteindelijk pas in 2018 een eindoordeel in deze zaak zal zijn geveld.

Kort geding transitievergoedingen
Namens enkele medewerkers heeft een aantal medewerkers een kort geding aangespannen om het Slachthuis te dwingen de transitievergoedingen waarop zij recht hebben alsnog uit te betalen. Recent heeft de rechter deze medewerkers in het gelijk gesteld en hen veroordeeld tot betaling van deze vergoedingen. Slachthuis zette de uitbetaling van de vergoedingen eind juli 'on hold'. Het Slachthuis voelde zich, naar eigen zeggen, daartoe gedwongen door een passage in het vonnis in kort geding over de opheffing van de privébeslagen van de bestuurders. In de betreffende passage stelde de rechter dat het pas in de bodemprocedure duidelijk zal worden of het Slachthuis al dan niet de gemeentelijke aankoopsom van 27,6 miljoen euro voor de opstallen mochten aanwenden voor de liquidatie van de onderneming.
Volgens de Rechtbank viel daar tevens onder het uitbetalen van transitievergoedingen aan medewerkers die door de gedwongen bedrijfssluiting getroffen zijn. Om die reden wilden de directies van de bedrijven geen uitkeringen meer doen die achteraf als onrechtmatig zouden kunnen worden aangemerkt.

De gemeente Nijmegen heeft in deze zaak geen standpunt willen innemen c.q. het Slachthuis toestemming willen geven alsnog tot deze betalingen over te gaan. Het Slachthuis heeft aangegeven de vergoedingen uit te gaan betalen

4) Personeel Slachthuis
De meeste werknemers zijn 50-plus, hebben een (zeer) lage opleiding en hebben vaak fysieke klachten (knie, rug en schouder) vanwege het zware productiewerk dat ze bij het Slachthuis gedaan hebben. Vanuit het Werkbedrijf worden 45 werknemers begeleid. 65 medewerkers hebben zich nog niet aangemeld, maar zijn alsnog uitgenodigd voor een begeleidingstraject. Tot nog toe hebben 11, ons bekende medewerkers, een nieuwe baan.

Geschikte andere functies worden vaak aangeboden door uitzendbureaus, het Werkbedrijf heeft de Hilckmann medewerkers geholpen met inschrijven bij dergelijke uitzendbureaus. Knelpunt is dat uitzendbureaus vaak minimum loon betalen, terwijl de WW-uitkering gebaseerd is op het hogere inkomen dat ze bij Hilckmann verdienden. In sommige situaties gaan medewerkers er financieel op achteruit door een baan te accepteren

Het door het Werkbedrijf ingeschakelde bureau heeft de werknemers een intensieve begeleiding gegeven. Bijna wekelijks vinden persoonlijke gesprekken plaats, aangevuld met telefonische en e-mail coaching. Dit is meer dan gebruikelijk, echter deze intensieve begeleiding is een must voor de doelgroep.

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Alle medewerkers waarmee contact is geweest hebben ook uitgebreid financieel advies ontvangen (zodat men inzicht kreeg in bruto en netto inkomen na ontslag, hoogte WW, aflossen schulden met transitievergoeding, kortom totale financiële situatie is in kaart gebracht en waar mogelijk geoptimaliseerd).

De komende tijd hopen wij via het Werkbedrijf met alle werknemers in gesprek te komen om ook hen zo goed mogelijk te begeleiden naar nieuw werk.

5) Reflectie op handelswijze betrokken partijen
College
Wij zijn van mening dat ons College haar verantwoordelijkheid heeft genomen. De koop van het bedrijf was noodzakelijk vanwege de gebiedsontwikkeling van het Waalfront en een uitspraak van de Raad van State in 2014.

Wij hebben in nauw overleg met de drie andere betrokken overheden en Hilckmann en in afstemming met de gemeenteraad eisen en voorwaarden in de overeenkomst opgenomen om het behoud van werkgelegenheid mogelijk te maken. Die voorwaarden maken deze aankoop complexer dan bijvoorbeeld een reguliere aankoop ter voorkoming van onteigening. De uitbetaling van € 21 miljoen in een keer is meerdere keren, ook met uw Raad onderwerp van gesprek geweest. Ook wij hadden liever het bedrag in depot gezet en in delen uitbetaald na het bereiken van bepaalde mijlpalen. Vanwege de vereiste verhouding EV/VV was het in 1 keer betalen van € 21 miljoen een eis van het Slachthuis en de financiers (ING en BOM) om tot een deal te komen. Dit betekent dan dat zodra voortijdig verplichtingen niet worden nagekomen, zoals nu het geval is, juridische procedures het enige middel zijn om onze belangen te borgen. Mede vanwege die complexiteit zijn de belangen van alle partijen zo goed mogelijk geborgd in de gesloten (mantel)overeenkomsten. Uit de eerste gerechtelijke oordelen blijkt dat de overeenkomst op de meest cruciale onderdelen stand houdt. Dat wil overigens niet zeggen dat wij niet kritisch kijken naar de keuzes die zijn gemaakt. Zo kunnen we natuurlijk zonder meer stellen dat de juridische procedures die nu voortvloeien uit de overeenkomst - ongeacht het eindresultaat - ongewenst zijn.

Een goed gewogen totaalbeeld zal uiteraard pas na afloop van de procedures kunnen worden gemaakt. Bij deze evaluatie, het beoordelen van de resultaten en de lessen die we hieruit trekken zullen we uw gemeenteraad uiteraard betrekken.

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
8

Raad
In het gehele proces is uw Raad meegenomen in de stappen en bent u steeds geïnformeerd over de stappen die ons College zette in de gesprekken met het Slachthuis, mede vanuit uw Raad werd het College opgeroepen de gespreken met het Slachthuis te heropenen teneinde de ontwikkeling van het Waalfront en de bedrijfsverplaatsing van het Slachthuis mogelijk te maken en daarmee de werkgelegenheid te behouden.

In november 2014 spreekt uw Raad haar wensen en bedenkingen uit om actief de verwerving van het Slachthuis ter hand te nemen. In beslotenheid wordt hierover gesproken en zijn scenario's besproken om wel of niet te verwerven en wordt ook stil gestaan wat e.e.a. kan betekenen voor de relatie met BPD. Het risico dat door het Slachthuis de nieuwbouw niet kan worden gerealiseerd en de werkgelegenheid verloren gaat is toen ook als risico vermeld.

Uiteindelijk is in juni 2015 uw Raad in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen te uiten over de voorgenomen aankoop. De overeenkomst is als bijlage opgenomen bij de destijds aan uw Raad aangeboden stukken en de betalingsmomenten zijn in de brief aan uw Raad opgenomen. Unaniem heeft uw Raad ingestemd met het voornemen van ons College om de overeenkomst aan te gaan met het Slachthuis. Het onderhandelingsresultaat werd positief gewaardeerd, zowel naar de inhoud (ruimte voor voortzetten gebiedsontwikkeling Waalfront en behoud werkgelegenheid) als naar proces (afronding van een langjarig lopend hoofdpijn dossier).

Slachthuis
De bestuurders hebben onjuiste informatie verstrekt en informatie verzwegen. Op 28 juli 2015 hebben de bestuurders aan de notaris meegedeeld dat de opschortende voorwaarde van artikel 5 lid 4 van de Mantelovereenkomst is vervuld, waarna de letterlijke tekst van artikel 5.4 van de mantelovereenkomst wordt geciteerd.

Daarmee hebben zij bewust onjuiste informatie aan de notaris verschaft. Immers is inmiddels gebleken en door de rechter bevestigd in zijn vonnis van 21 juli 2016 dat de opschortende voorwaarde van financiering niet was vervuld. De mededeling van de bestuurders aan de notaris van 28 juli 2015 was dus in strijd met de feiten.

Pas na daartoe veroordeeld te zijn bij vonnis in kort geding van 28 april 2016 hebben de bedrijven nadere informatie over financiering door ING en BOM verstrekt. Uit de overlegde stukken kan ons inziens maar één conclusie worden getrokken. En dat is dat de bestuurders niet alleen op 28 juli 2015 in strijd met de waarheid hebben verklaard dat de opschortende voorwaarde van financiering is vervuld maar – daar waar spreken plicht is – vervolgens zijn blijven zwijgen over de steeds verslechterende resultaten en de negatieve opstelling van de financiers. Al in september 2015, maar in ieder geval op 16 oktober 2015, stond vast dat de conveniërende financiering waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uit maakt, niet zou worden verkregen.

De conclusie van ons college, na beoordeling van de tot nu toe verstrekte informatie, is dat de bestuurders van Hilzaco, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen door hun handelen en nalaten toerekenbaar onrechtmatig jegens de gemeente hebben gehandeld waardoor de gemeente schade heeft geleden.

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

ING Bank en BOM Capital
Op 15 juni 2015 vindt in de Trêveszaal een presentatie plaats van het Slachthuis samen met ING en BOM waarin zij de portefeuillehouders comfort geven op de vraag of de nieuwe vestiging in Haps voldoende levensvatbaar is. ING en BOM betogen dat de businesscase er goed uitziet en wel zodanig dat zij een lening willen verstrekken met als belangrijkste voorbehouden dat de gemeente Nijmegen haar fiat geeft op de aankoopsom van € 27,6 miljoen en de betaling van € 21 miljoen ineens en een garantiestelling is verkregen van de Rijksoverheid (RVO Rijkdienst voor Ondernemend Nederland)). Deze presentatie maakt dat scepsis over de haalbaarheid in Haps, het risico op niet doorzetten van de verhuizing maar slechts incasseren van de aankoopsom en twijfels over behoud van werkgelegenheid, verdwijnt. De presentatie en de daar uitgereikte stukken zijn reeds aan uw Raad verstrekt.

Naar aanleiding van het overleg van 15 juni 2015 verstrekt het Slachthuis ons op 6 juli 2015 (in de brief per abuis gedateerd 6 juni 2015) een brief van ING en BOM welke inzicht gaf over de stand van zaken met betrekking tot de financiering. In de brief van ING en BOM, welke aan uw Raad ter inzage is aangeboden, is verwoord:

> *"dat de Financiers beide interne goedkeuring hebben verkregen voor het verstrekken van een gecommitteerd financieringsarrangement ten behoeve van de financiering van Hilzaco Beheer B.V. en haar dochtermaatschappijen (de 'Onderneming') één en ander in lijn met hetgeen dat wij op 15 juni 2015 gezamenlijk met de overige betrokken partijen bespraken in het stadhuis van de Gemeente Nijmegen. Het financieringsarrangement heeft als één van de belangrijkste doelstellingen het mogelijk maken van de verplaatsing van de huidige slachterij gelegen aan de Havenweg te Nijmegen."*

Verder in de brief wordt genoemd dat:

> *"De Financiers zullen de komende periode gebruiken om in overleg met de Onderneming een gecommitteerd aanbod uit te werken in de vorm van lening documentatie onder de gebruikelijke (opschortende) voorwaarden voor vergelijkbare transacties. Wij wijzen u er op dat de inbreng van een geldelijke bijdrage vanuit de lokale overheden en goedkeuring van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het verstrekken van garanties onder de regelingen Groeifaciliteit en Garantie Ondernemingsfinanciering belangrijke opschortende voorwaarden zijn. Deze goedkeuring wordt medio juli verwacht."*

Op 29 juli 2015 zendt ING aan Hilckmann een e-mail van RVO met daarin de voorwaarden waaronder RVO de goedkeuring verleent (deze mail is pas na het eerste kortgeding over gedragen aan de gemeente). Op 28 juli 2015 schrijft het Slachthuis aan de notaris dat de opschortende voorwaarde uit de overeenkomst is vervuld.

Op ons verzoek over nadere duiding van de strekking van voornoemde brief geeft ING op 10 maart 2016 ons College per e-mail het volgende aan:

> *"Zoals aangegeven in deze brief had ING op dat moment (6 juli 2015) interne goedkeuring om een financieringsarrangement te verstrekken aan de Onderneming en uit te werken in een aanbod onder de gebruikelijke (opschortende) voorwaarden voor vergelijkbare transacties".*

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Uit de door het Slachthuis verstrekte informatie lijkt met enige stelligheid te kunnen worden afgeleid dat in september/oktober 2015 (al) duidelijk was dat ING Bank N.V. en BOM Capital B.V niet zondermeer een financiering zouden verstrekken gelet op de snel achteruit hollende resultaten van het Slachthuis.

Gelet op hun intensieve betrokkenheid vóór de totstandkoming van de overeenkomsten tussen de gemeente en het Slachthuis, de wetenschap van betaling van € 21 mln. op 31 juli 2015, de kennis van de inhoud van de overeenkomsten en de overige omstandigheden van het geval, is de vraag aan de orde of deze partijen de gemeente toen niet hadden moeten informeren, dit mede gelet op de zorgplicht die op deze financiële instellingen rust. Indien de gemeente al in oktober 2015 had kunnen ingrijpen zou naar verwachting een groter deel van de € 11.2 mln. nog beschikbaar zijn geweest voor restitutie. Daarom sluiten we de mogelijkheid van aansprakelijkheidsstelling van deze partijen niet uit.

<u>Notaris</u>
De notaris was bekend met de Mantelovereenkomst en de daarin opgenomen opschortende voorwaarde. De notaris heeft op maandag 20 juli 2015 aan het Slachthuis een bevestiging verzocht dat de opschortende voorwaarde van artikel 5 lid 4 van de Mantelovereenkomst, die ten grondslag lag aan de afzonderlijke koopovereenkomst die door Slachthuis is gesloten, is vervuld. Letterlijk schrijft de notaris hierover aan de gemeente:

> *"Deze opschortende voorwaarde zorgde ervoor dat niet alleen de werking van de kapstokovereenkomst werd opgeschort, maar ook die van de koopovereenkomst die ten grondslag lag aan de levering. Dit betreft voor de instrumenterende notaris essentiële informatie. Wanneer en zolang deze opschortende voorwaarde niet is vervuld, kan er immers niet worden overgedragen omdat de overeenkomst van verkoop en koop nog niet definitief is."*

Op 28 juli 2015 wordt de bevestiging van de verkoper dat de opschortende voorwaarde van artikel 5 lid 4 van de kapstokovereenkomst is vervuld, getekend en per e-mail aan de notaris gezonden. Daarmee zijn zowel de kapstokovereenkomst als de ter uitvoering daarvan gesloten koopovereenkomst perfect geworden en kan er worden geleverd, aldus de notaris.

In de opschortende voorwaarde wordt gesproken van het verkrijgen van een hen/haar (lees: Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann) conveniërende financiering op basis van de business case die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uit maakt. Vervulling van de voorwaarde is (ook) voor de gemeente een vereiste om het opstalrecht te verwerven en de koopsom te voldoen.

De vraag rijst of de notaris mocht afgaan op louter een mededeling van de verkoper dat de voorwaarde vervuld was. Het antwoord op die vraag is relevant nu de opschortende voorwaarde niet vervuld blijkt te zijn. Het is nu nog niet te zeggen of de notaris een verwijt kan worden gemaakt dat hij heeft volstaan met de verklaring zijdens Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen dat de opschortende voorwaarde van artikel 5.4 is vervuld. Nader onderzoek zal dit moeten uitwijzen.

Bijlage - Brief - Feitenrelaas en stand van zaken Slachthuis

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
11

Slotsom
De keuze van het Slachthuis om zonder waarschuwing of overleg vooraf ‘de stekker uit het bedrijf te trekken’ vinden wij nog steeds onbegrijpelijk en roept veel vragen op. Dat geldt in nog grotere mate voor het bewust niet communiceren met de gemeente over de voortgang van de financiering en de steeds verder verslechterende omstandigheden in het najaar van 2015. Op basis van de thans beschikbare gegevens blijkt dat al in september 2015, maar in ieder geval dat in oktober 2015, dat de financiering welke het Slachthuis nodig had om te kunnen verplaatsen, niet zou worden verkregen. De heldere uitspraak van de rechter bevestigt dat beeld.

Noch door het Slachthuis noch door ING Bank en/of de BOM wordt de gemeente van het blijvend ontbreken van de noodzakelijke financiering op de hoogte gebracht, deze handelswijze blijft ons verbazen. Door deze wijze van handelen door betrokkenen is ons college nooit de gelegenheid geboden om schade te beperken of bij te dragen aan oplossingen. Na het besluit van Slachthuis om te stoppen zijn de ‘poorten’ van het bedrijf en de financiers te snel en te lang op slot gegaan. Deze houding zorgt ervoor dat, om de gemeentelijke belangen te borgen, helaas juridische procedures nodig zijn.

Vervolg
Vooruitlopend op de formele afwikkeling van de afspraken is ons College reeds gestart met de voorbereiding van sloop van de opstallen van het Slachthuis. Door het jarenlange gebruik als Slachthuis zal zodra regelmatig reinigen en koelen niet langer plaatsvindt, ongedierte worden aangetrokken en kan mogelijke geuroverlast ontstaan. Hierdoor is alternatieve aanwending van de gebouwen ons inziens niet gewenst c.q. mogelijk. Daarbij zijn het ontbreken van riolering (nu eigen waterzuivering) elementen die alternatieve aanwending eveneens lastig maken.

Wij hebben uw Raad in de afgelopen periode, zo veel mogelijk in het openbaar, informatie verstrekt via raadsbrieven en de beantwoording van artikel 39 vragen. De komende maanden zal vooral in het licht staan van de bodemprocedure, het opeisen van mogelijk verbeurde dwangsommen (het door het Slachthuis niet nakomen van de verplichtingen uit het eerste kortgeding) en het verder trachten veilig te stellen van verhaal.

Zodra de zaak daar aanleiding toe geeft zullen wij uw Raad, uiteraard zoveel mogelijk in de openbaarheid, nader informeren over de stand van zaken in dit dossier.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. A. van Hout

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Slachthuis Nijmegen

Openbaar feitenrelaas/tijdslijn met betrekking tot de aankoop van Slachthuis Nijmegen d.d. 30 september 2016

Feitenrelaas/tijdslijn is opgesteld en samengesteld onder verantwoordelijkheid van hoofd ontwikkelingsbedrijf.

Status: definitief
Datum: 30 september 2016
Kenmerk: D161414834

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Inhoudsopgave

		Blz.
1.	**Inleiding**	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Aanpak	3
2.	**Openbaar feitenrelaas/tijdslijn met betrekking tot de aankoop van Slachthuis Nijmegen**	5

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Tijdens de politieke avond van 16 maart jl. heeft het College aan de Raad toegezegd een feitenrelaas/tijdslijn rondom de verwerving van het Slachthuis Nijmegen/Hilckmann op te stellen. Wethouder Velthuis heeft middels een notitie met registratienummer D161108747 van 20 april jl. de volgende opdracht verstrekt aan hoofd ontwikkelingsbedrijf:

> *'Hierbij geef ik je opdracht voor het opstellen van een feitenrelaas omtrent de aankoop van het Slachthuis Nijmegen/Hilckmann BV (verder: Slachthuis).*
>
> *Uitgangspunten hierbij:*
> - *Periode: vanaf begin onderhandelingen in 1989 tot 15 april 2016*
> - *Een chronologisch overzicht op basis van en met weergave van bijbehorende documenten. Feiten worden onderbouwd met documenten.*
> - *Er worden geen conclusies en aanbevelingen gedaan. Duiding van de feiten kan plaatsvinden in een separaat document (bijvoorbeeld brief aan de Raad).*
> - *Te onderzoeken: dossiers en mailarchieven betrokken medewerkers Ontwikkelingsbedrijf en Economische Zaken.*
> - *Het feitenrelaas is zoveel als mogelijk niet herleidbaar tot personen.*
> - *Het feitenrelaas is een zelfstandig leesbaar document…..'*

Op 21 juni jl. heeft het College het feitenrelaas van de gebeurtenissen in de onderhandelingen met Slachthuis onder geheimhouding vastgesteld. De geheimhouding van het vastgestelde feitenrelaas is op 6 juli jl. door de Raad bekrachtigd. Tijdens de besloten raadsvergadering op 13 juli jl. is afgesproken dat in september een openbaar te maken versie van het feitenrelaas naar de Raad wordt gestuurd. Hierbij is door de Raad aangegeven dat alleen de hoofdstukken met betrekking tot de grondexploitatie en de zaken die relatie hebben met de onmiddellijke juridische inhoud van het dossier onder geheimhouding blijven vallen.

Dit document betreft dus het nog openbaar te maken feitenrelaas/tijdslijn rondom de verwerving van het Slachthuis.

1.2. Aanpak

Organisatie

Het college van B&W is bestuurlijk opdrachtgever, vertegenwoordigd door wethouder Velthuis. Ambtelijk opdrachtgever en -nemer voor het feitenrelaas/tijdslijn is het hoofd Ontwikkelingsbedrijf. Op verzoek van de gemeentesecretaris heeft een onafhankelijke review plaatsgevonden door de stadscontroller van de gemeente Nijmegen op het geheime feitenrelaas.

Voor het lezen van dit feitenrelaas is het belangrijk om enkele zaken in acht te nemen:

- Dit feitenrelaas/tijdlijn betreft de periode 1989 tot 15 april 2016.
- Dit feitenrelaas/tijdlijn is een chronologisch weergave van alle beschikbare en volgens het Ontwikkelingsbedrijf relevante schriftelijke/digitale documenten over de aankoop van het Slachthuis bij het Ontwikkelingsbedrijf en Economische zaken, die openbaar gemaakt zullen worden. Ook zijn volgens het Ontwikkelingsbedrijf relevante gebeurtenissen (overleg, bijeenkomsten, telefonisch onderhoud) in dit relaas opgenomen, die geen schriftelijke/digitale weergave kennen. Deze gebeurtenissen zijn opgenomen, omdat deze volgens het Ontwikkelingsbedrijf mede bepalend zijn geweest voor de koers van de gemeente Nijmegen.
- Tijdens het opstellen van het feitenrelaas/tijdslijn is naar voren gekomen dat soms in de omschrijving van een brondocument verwezen wordt naar een overleg, maar dat dit overleg niet meer terugkomt in het feitenrelaas/tijdslijn. Dit kan voorkomen, omdat van dat overleg geen schriftelijke stukken in de dossiers zijn aangetroffen.
- Conclusies en aanbevelingen naar aanleiding van dit feitenrelaas/tijdlijn staan niet in dit document.
- In het feitenrelaas/tijdslijn worden de volgende aspecten weergegeven: datum document, type document en de naar de mening van het Ontwikkelingsbedrijf relevante inhoud van de brondocumenten. De onderliggende brondocumenten zijn in diverse ordners opgenomen en zijn ook via links te raadplegen. In deze ordners en links zijn de brondocumenten opgenomen, zoals die in de dossiers zijn aangetroffen.
- In afwijking tot 1 van de uitgangspunten zoals genoemd in paragraaf 1.1 is in verband met het beschikbare tijdsbestek voor het opstellen van het feitenrelaas/tijdlijn in relatie tot het omvangrijke dossier en om het in omvang een leesbaar document te houden voor gekozen om geen samenvatting van de brondocumenten in dit document op te nemen, maar te kiezen voor het in eigen woorden weergeven of kernachtig citeren van de naar de mening van het Ontwikkelingsbedrijf relevante inhoud van brondocumenten.
- In het geval dat de relevante inhoud van het brondocument naar de mening van het Ontwikkelingsbedrijf niet/lastig in eigen woorden of kernachtig is te verwoorden, wordt bij de desbetreffende gebeurtenis expliciet verwezen naar het brondocument.
- Het samenstellen van het feitenrelaas/tijdslijn heeft plaatsgevonden op basis van de naar mening van het Ontwikkelingsbedrijf relevante documenten/digitale bestanden met beschikbare informatie over de aankoop van het Slachthuis van de afdelingen Ontwikkelingsbedrijf en Economische Zaken. De documenten/digitale bestanden van het gemeentebestuur, afdeling ruimtelijke ontwikkeling en ODRN zijn voor het opstellen van dit document niet geraadpleegd.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

- Uit het feitenrelaas/tijdslijn volgt onder meer dat enkele geheime documenten later in de tijd alsnog openbaar zijn gemaakt. Zo is op 2 maart 2016 het volgende document openbaar gemaakt: brief van het College aan de Raad d.d. 30 juni 2015. En op 16 maart 2016 zijn de volgende documenten openbaar gemaakt: brieven van de Raad aan het College d.d. 19 november 2014 en 8 juli 2015, verslag van besloten Kamerronde van 5 november 2014, verslag besloten raadscie. van 7 juli 2015, besloten besluitenronde van 19 november 2014 en 8 juli 2015 en brief van het College aan de Raad van 2 maart 2016. Deze documenten zijn terug te vinden in het feitenrelaas/tijdslijn op het moment van openbaarmaking.

- De correspondentie tussen (het kantoor van) de stadsadvocaat en de gemeente is niet in het feitenrelaas opgenomen. Nog afgezien van de vertrouwelijkheid in de relatie advocaat – cliënt geldt, dat de inhoud van deze correspondentie rechtstreeks de belangen raakt van de gemeente in de lopende procedure(s) rondom de verwerving van het Slachthuis. Daar waar het gaat om eenvoudige door- of toezending van stukken van derden via (het kantoor van) de stadsadvocaat is de correspondentie wel opgenomen in het feitenrelaas/tijdslijn. Dit laatste geldt ook voor stukken die reeds openbaar zijn gemaakt dan wel aan de Raad zijn toegestuurd.

- Er zijn geen interviews gehouden.

- In het kader van bescherming van individuele functionarissen is het feitenrelaas/tijdslijn zoveel als mogelijk geanonimiseerd. In dit relaas wordt de organieke eenheid benoemd die een actie heeft ondernomen en niet de persoon.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

2. Feitenrelaas/tijdslijn met betrekking tot de *aankoop van Slachthuis Nijmegen*

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Datum	Brondocument	Relevante inhoud brondocument
1989		
18-05-1989	Het betreft hier 2 brondocumenten: 1) Brief van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 18 mei 1989 aan DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV met als onderwerp: "Gunning van onderstaand werk". 2) Haalbaarheidsonderzoek hervestiging Slachthuis Nijmegen Fase 1 eindrapport (DHV).	Het Haalbaarheidsonderzoek is uitgevoerd in opdracht van het Slachthuis en is gefinancierd door de Gemeente Nijmegen. Doel van het onderzoek is om het Slachthuis en de gemeente inzicht te geven in de verplaatsingsmogelijkheden van het Slachthuis in het licht van de plannen tot herstructurering van Spoorzone en Waalhaven, een profielschets van het "Slachthuis Nijmegen b.v." en de directe omgeving van het Slachthuis. De conclusie is dat de marktsituatie te onzeker en risicovol is en dat een verplaatsing in de komende 2 tot 3 jaren bedrijfseconomisch (te) grote bezwaren oplevert en van het bedrijf en van de gemeente (te) grote financiële offers verlangt. Op basis van de resultaten van de deelonderzoeken zou een heroverweging van de mogelijkheden om te komen tot hervestiging uitgevoerd in 1991 of 1992 kunnen aangeven dat een eventuele hervestiging per 1992 of 1993 haalbaar zou kunnen zijn.
2004		
27-07-2004	Het betreft hier een brief van Gemeente Nijmegen Directie Wijk & Stad / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 27 juli 2004 aan Slachthuis Nijmegen met als onderwerp: "Hervestiging slachthuis / verwerving bestaande locatie".	In verband met de planontwikkeling van het Koers West gebied wordt het Slachthuis gevraagd, in vervolg op eerdere contacten en correspondentie inzake hervestiging, te reageren op de mogelijkheid om op de locatie Bijsterhuizen voor hervestiging in aanmerking te komen (reservering van een kavel) en om medewerking te verlenen aan het laten verrichten van de benodigde taxaties, die uitgevoerd zullen worden door DTZ Zadelhoff in opdracht van de gemeente.
2005		
22-12-2005	Het betreft hier een brief van Gemeente Nijmegen Directie Wijk & Stad / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 22 december 2005 met als onderwerp: "Hervestiging slachthuis / verwerving bestaande locatie" met als bijlage situatietekening mogelijk perceel Bijsterhuizen.	In vervolg op overleg dat op 24 november 2005 heeft plaatsgevonden wordt een vervolgafspraak voor de tweede helft van januari 2006 aangekondigd (met vertegenwoordigers van het Slachthuis, Hilckmann, de gemeente en DTZ Zadelhoff) en wordt gevraagd om kenbaar te maken als er interesse is in een nader aangeduid perceel op Bijsterhuizen als vestigingslocatie, zodat dit kan worden gereserveerd.
2006		
19-01-2006	Het betreft hier een verslag van de voorzitter stichtingsbestuur d.d. 19 januari 2006 met als onderwerp: "Waalfront". Aanwezig zijn tijdens de bespreking op 18 januari: Gemeente Nijmegen, DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente), Slachthuis Nijmegen en Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen B.V.	Uitgangspunt voor het Slachthuis is verplaatsing op zodanige voorwaarden dat de exploitatie van Slachthuis en gebruikers niet in nadelige zin wordt beïnvloed. Bijsterhuizen zou een geschikte locatie voor verplaatsing kunnen zijn. De gemeente geeft aan dat niet gedacht moet worden aan verplaatsing binnen 10-15 jaar, maar beduidend korter. Afgesproken wordt dat deze gedachte-uitwisseling periodiek zal gaan plaats vinden, volgend overleg is 7 maart a.s.
27-03-2006	Het betreft hier een verslag van de voorzitter stichtingsbestuur d.d. 27 maart 2006 met als onderwerp: "Waalfront". Aanwezig zijn tijdens de bespreking op 7 maart: Gemeente Nijmegen, DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente), Slachthuis Nijmegen en Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen B.V.	Besproken is: - Verplaatsingsvergoeding op basis van systematiek onteigeningsvergoeding; - Verplaatsingsvraagstukken zoals benodigde ruimte, wateronttrekking en – lozing, subsidiemogelijkheden; - Tijdpad: mogelijk in 2010 beginnen met amoveren van het Slachthuis.
08-06-2006	Het betreft hier 2 brondocumenten: 1) Besprekingsverslag d.d. 8 juni 2006. Aanwezig zijn: Slachthuis Nijmegen, Gemeente Nijmegen en DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente), afwezig Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen BV.	Tijdens deze bespreking heeft DTZ Zadelhoff een presentatie gegeven met als doel om inzicht te verschaffen over de Onteigeningswet en over de berekeningsmethodiek.
25-09-2006	Het betreft hier 2 brondocumenten: 1) Verslag gesprek met de Gemeente Nijmegen d.d. 25 september 2006. Aanwezig zijn: Gemeente Nijmegen, DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente), adviseur Slachthuis, Stichting Slachthuis Nijmegen en Slachthuis Nijmegen B.V. 2) Besprekingsverslag d.d. 25 september 2006. Aanwezig zijn: Slachthuis Nijmegen, Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen BV, De Kempenaer Advocaten (adviseur slachthuis), Gemeente Nijmegen en DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente).	Bespreking vraagstukken verplaatsing Bijsterhuizen. Ook verplaatsing naar Haps met bijbehorende vragen wordt genoemd. Schadeloosstelling op basis van verplaatsing, daarnaast ook berekening op basis van liquidatie. Voorlopig wordt uitgegaan van de schadeloosstelling op basis van reconstructie en niet op basis van liquidatie. Beide worden echter wel degelijk berekend.
23-10-2006	Het betreft hier een memorandum van Gemeente Nijmegen Directie Wijk & Stad / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 23 oktober 2006 aan het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Bijsterhuizen met als onderwerp: "Reserveringsverzoek aan de GR Bijsterhuizen ten behoeve van geprognotiseerde bedrijfsverplaatsingen Koers West".	Reserveringsverzoek voor vijf potentiële vestigingskandidaten voor Bijsterhuizen, waaronder Vleeshandel Hilckmann / Slachthuis
31-10-2006	Het betreft hier een brief van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 31 oktober 2006 aan Gemeente Nijmegen, Directie Wijk en Stad met als bijlage "Offerte nieuwbouw Slachthuis Havenweg 2 te Nijmegen" opgesteld door Bouwtechnisch Adviesbureau J.L. Croes bv. met als bijlage de investeringsraming.	Offerte voor het bouwkundig en constructief advieswerk t.b.v. nieuwbouw Slachthuis, uitgaande van een investeringsraming van ongeveer 65 miljoen euro.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

14-11-2006	Het betreft hier een verslag van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 14 november 2006 van de bespreking van 8 november 2006. Aanwezig zijn: Gemeente Nijmegen, DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente), adviseurs slachthuis, Stichting Slachthuis Nijmegen en Slachthuis Nijmegen BV.	Agendapunten zijn o.a. documenten t.b.v. taxatie, offerte Bureau Croes, vergoeding ingeschakelde deskundigen en locatie Bijsterhuizen.	
2007			
07-09-2007	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen P330 d.d. 7 september 2007 aan het Slachthuis met in CC DTZ Zadelhoff met als onderwerp: "RE: Datum bespreking".	In verband met aanstaand overleg is door het Slachthuis gevraagd om stukken (mail van 6 september 2007 van Slachthuis aan de gemeente – in hetzelfde stuk opgenomen), waarop de gemeente laat weten dat het niet zinvol te achten om de geplande bespreking van 17 september door te laten gaan, omdat de opstelling van de schadeloosstelling zodanig complex is, dat nader juridisch advies en intern overleg nodig is.	
19-09-2007	Het betreft hier een brief van Burgemeester en wethouders van Nijmegen d.d. 19 september 2007 aan Burgemeester en wethouders van Wijchen met als onderwerp: "Vestiging Heinz Nijmegen en Slachthuis Nijmegen op bedrijventerrein Bijsterhuizen".	Verzoek van gemeente Nijmegen aan gemeente Wijchen om een concrete bevestiging dat medewerking wordt verleend aan de wijziging van het bestemmingsplan om vestiging van Heinz en het Slachthuis op de gereserveerde locaties mogelijk te maken.	
17-10-2007	Het betreft hier een brief van Gemeente Wijchen d.d. 17 oktober 2007 aan Burgemeester en wethouders van Nijmegen met als onderwerp: "Vestiging Heinz / Honing en het Slachthuis op Bijsterhuizen".	College van B&W van Wijchen geeft aan bereid te zijn medewerking te verlenen aan de wijziging van het bestemmingsplan om de vestigng van Heinz en het Slachthuis mogelijk te maken.	
06-12-2007	Het betreft hier een interne mail van P330 d.d. 6 december 2007 aan P330 met als onderwerp: "FW: Voortgang", met daaronder een mail waarin wordt verwezen naar correspondentie tussen het Slachthuis en Gemeente Nijmegen.	Correspondentie over en weer over voortgang relocatie en voortzetting overleg. Slachthuis geeft aan dat de optie Cuijk (Haps) verder wordt uitgewerkt omdat de te vergunnen situatie daar duidelijker is dan in Bijsterhuizen. Ook daarvoor zijn nog niet alle details onderzocht, omdat de gemeente Nijmegen nog geen inzicht heeft gegeven in de financiële consequenties. Voorgesteld wordt om een schriftelijk vervolg te geven aan de overlegsituatie.	
2008			
03-03-2008	Het betreft hier een brief van Gemeente Nijmegen Directie Wijk en Stad / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 3 maart 2008 aan Slachthuis Nijmegen B.V. met als onderwerp: "Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.".	In de brief vermeldt de gemeente dat, zoals bekend bij het Slachthuis, het noodzakelijk is dat het Slachthuis haar huidige locatie verlaat. De gemeente wenst recht van opstal te verwerven en huur van een naastgelegen perceel te beëindigen. De gemeente hecht erg aan behoud van werkgelegenheid voor de regio. Daarom wil de gemeente een bemiddelende rol spelen bij verplaatsing van het Slachthuis naar een andere locatie in Nijmegen of in de omgeving van Nijmegen. Er is in beginsel een perceel voor het Slachthuis op bedrijventerrein Bijsterhuizen gereserveerd. Het Slachthuis ontvangt voor de aankoop en verplaatsing een schadeloosstelling. De gemeente is bereid voor de aankoop (en huurbeëindiging) een bedrag te bieden van € 21 miljoen. Tevens wordt verzocht om op korte termijn een beslissing te nemen over afname van het terrein in Bijsterhuizen, mede gelet op het feit dat de voorkeur van het Slachthuis naar eigen zeggen uitgaat naar een locatie in Haps gemeente Cuijk.	
20-03-2008	Het betreft hier een brief van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 20 maart 2008 aan Gemeente Nijmegen / Grondzaken en Ontwikkelingsbedrijf: "Uw kenmerk: p330/08.0005674".	Het Slachthuis ziet de brief van 3 maart 2008 als bevestiging dat de gemeente de verwerving van de locatie heeft hervat en in onderhandeling wil treden. Brief verrast Slachthuis, omdat zonder enig inhoudelijk overleg over de uitgangspunten voor de schadeloosstelling een niet onderbouwde aanbieding wordt gedaan. Het Slachthuis vraagt om uitleg over en inzicht in waardebepaling en verzoekt om reservering Bijsterhuizen te verlengen tot 1 september 2008. Het Slachthuis gaat nu de gemeente het overleg weer wil oppakken verder met vervolgonderzoek voor het bepalen van de schadeloosstelling en de locatiekeuze. Het proces m.b.t. de locatiekeuze zal voor het Slachthuis nog een aantal maanden in beslag nemen. Vervolgens kan het taxatierapport op basis van volledige schadeloosstelling worden uitgewerkt. Voorgesteld wordt om eind mei een bijeenkomst te plannen.	
16-05-2008	Het betreft hier een brief van Gemeente Nijmegen Directie Wijk en Stad / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 16 mei 2008 aan Slachthuis Nijmegen B.V. met als onderwerp: "Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.".	Antwoord op brief van het Slachthuis van 20 maart 2008. De gemeente vindt het positief dat het Slachthuis het vervolgonderzoek start op basis waarvan een inhoudelijk reactie op de gemeentelijke bieding kan worden gegeven. De gemeente is bereid om op offertebasis mee te betalen aan de onderzoekskosten. De gemeente verlengt de reservering voor de locatie Bijsterhuizen in principe tot 01-07-2008.	
28-06-2008	Het betreft hier een brief van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 28 juni 2008 aan Gemeente Nijmegen / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken: "Uw kenmerk: P330/08.0013083 d.d. 16-05-2008" met als bijlage offerte van Croes Bouwtechnisch Ingenieursbureau aan Slachthuis Nijmegen B.V. met als onderwerp: "Nieuwbouw Versvleescentrum op een nader te bepalen locatie" d.d. 25 juni 2008".	Slachthuis stuurt offerte voor vervolgonderzoek toe naar aanleiding van instemming gemeente met starten van vervolgonderzoek voor hervestiging en met het meebetalen van de onderzoekskosten. Het Slachthuis vraagt om reservering Bijsterhuizen vast te houden in verband met onzekerheden (verband houdend met bestemmingsplan) in de gemeente Cuijk. Voorstel voor bespreking in september.	
25-08-2008	Het betreft hier een brief van Gemeente Nijmegen Directie Wijk en Stad / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 25 augustus 2008 aan Slachthuis Nijmegen B.V. met als onderwerp: "Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.".	De gemeente is akkoord met vergoeding onderzoekskosten tot een maximumbedrag van € 145.000 ex btw. De reservering voor Bijsterhuizen is definitief per 1-7-2008 vervallen. De gemeente zal onderzoeken of er een alternatieve locatie binnen Nijmegen/Wijchen kan worden gevonden. Tenslotte vraagt de gemeente om een zo spoedig mogelijke inhoudelijke reactie op de door de gemeente gedane bieding, waarna na beoordeling daarvan een vervolgoverleg kan plaatsvinden.	
2009			

25-03-2009	Het betreft hier een interne mail van G660 d.d. 25 maart 2009 aan G660, G640, met in CC G410, P330 en P320 met als onderwerp: "Rondvraag Slachthuis Nijmegen: Beantwoording vragen" met 2 bijlagen: 1) Bijlage rondvraag met als onderwerp: "Slachthuis Nijmegen; gedeeltelijke weigering milieuvergunning" 2) Oplegformulier Rondvraag d.d. 31 maart 2009 met als onderwerp: "Slachthuis Nijmegen: Beantwoording vragen over gedeeltelijke weigering van de milieuvergunning".	Betreft perikelen rondom milieuvergunning Slachthuis – aanvraag vergroting slachtcapaciteit (die feitelijk al lange tijd is gerealiseerd). Voorgenomen gedeeltelijke weigering leidt tot vragen college o.a. over werkgelegenheid en consequenties voor aankoop Slachthuis.
27-04-2009	Het betreft hier een verslag van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 27 april 2009 van het gesprek met de gemeente Nijmegen d.d. 20 april 2009. Aanwezig zijn: Gemeente Nijmegen, DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente), Slachthuis Nijmegen B.V. en Arcadis (adviseur slachthuis).	Gesprek tussen partijen met adviseurs. Stand van zaken wordt besproken – laatste overleg was bijna twee en een half jaar geleden – toelichting samenwerkingsverband gemeente en Bouwfonds, bestemmingsplanprocedure, wijzigingen in directievoering en juridische constructie Slachthuis en samenwerkingsverbanden. Toelichting op kostenramingen, relatie met milieuvergunning. DTZ Zadelhoff zal het taxatierapport van Arcadis intern bespreken, waarna een afspraak wordt gemaakt voor technisch overleg.
28-04-2009	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen P330 d.d. 28 april 2009 aan het Slachthuis met als onderwerp: "Slachthuis Nijmegen".	Het voorstel van de gemeente is om na bestudering van de stukken in de loop van juni een gesprek op adviseursniveau te hebben.
2010		
02-03-2010	Het betreft hier een verslag d.d. 2 maart 2010 met als onderwerp: "Verslag technische bespreking Gemeente Nijmegen en Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 1 maart 2010". Aanwezig zijn: Gemeente Nijmegen, DTZ Zadelhoff (adviseur gemeente), Arcadis (adviseur Slachthuis) en Slachthuis Nijmegen.	M.b.t. de planning geeft de gemeente aan dat de noodzaak tot aankoop van het Slachthuis blijft, maar dat het tijdstip waarop de gemeente over de grond moet beschikken nog onduidelijk is. De bedoeling van dit gesprek is meer duidelijkheid te krijgen over de verschillen tussen taxaties DTZ en Arcadis. Het Slachthuis meldt dat zij dit voorjaar (= april 2010) duidelijkheid moet geven aan de gemeente Cuijk over koop bouwkavel. Gedacht wordt aan start bouw in 2011. Daarvoor zal de gemeente Nijmegen duidelijkheid moeten bieden over aankoop. Afgesproken wordt dat een aantal aspecten betreffende de taxaties nader wordt onderzocht. Volgend technisch overleg in mei a.s. Gemeente heeft het verslag voor kennisgeving aangenomen.
29-04-2010	Het betreft hier een mail van Arcadis (adviseur Slachthuis) d.d. 29 april aan de gemeente Nijmegen P330 met in CC het Slachthuis met als onderwerp: "RE: Slachthuis".	Mail inzake onderbouwing benodigde oppervlakte. Tevens wordt in de mail toegezegd om informatie over grossiers toe te sturen zodra deze er zijn.
12-11-2010	Het betreft hier een brief van de Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 12 november 2010 aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Procedure verwerving Slachthuisterrein in het bestemmingsplan Waalfront".	In de brief wordt het proces vanaf 2006 beschreven. Het Slachthuis is van mening dat de gemeente Nijmegen veel te traag is met het verschaffen van de gewenste spoedige duidelijkheid over tijdsplanning en inzicht in de hoogte van de schadevergoeding (in verband met bedrijfscontinuïteit en de planning van het vergunningen- en bouwtraject in Haps) en constateert dat de onderhandeling vanuit de gemeente telkens worden doorgeschoven naar latere data. De wethouders worden uitgenodigd voor een gesprek om van gedachten te wisselen over de voortgang van de plannen voor het Waalfront en de procedures en tijdpaden die de gemeente Nijmegen daarbij wil volgen. Het Slachthuis acht dit gesprek noodzakelijk om vast te kunnen stellen hoe zij met investeringen in de nabije toekomst moeten omgaan en welke berichten zij omtrent de verplaatsing zowel intern als naar buiten kunnen afgeven.
13-12-2010	Het betreft hier een brief van Gemeente Nijmegen Directie Wijk & Stad/Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 13 december 2010 aan Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen met als onderwerp: "Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.".	Reactie op brief van 12 november: gemeente gaat graag in op de uitnodiging om van gedachten te wisselen over de voortgang van de plannen in het Waalfront. Bij die gelegenheid kan ook ingegaan worden op de andere aspecten uit de brief. Aankoop van het slachthuis door de gemeente heeft nog steeds prioriteit. De gemeente zal contact opnemen voor het vastleggen van een datum.
2011		
23-02-2011	Het betreft hier een brief van Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 23 februari 2011 aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Procedure verwerving slachthuisterrein in het bestemmingsplan Waalfront".	Inhoud: In vervolg op de brief van de Stichting van 12 november 2010 vond op 20 januari 2011 een gesprek op het stadhuis in aanwezigheid van twee wethouders. De bespreking vond plaats in het langdurige verwervingsproces dat al sinds 2006 loopt. Pogingen van het Slachthuis om na de verwervingsbieding van 3 maart 2008 tot concrete onderhandelingsgesprekken te komen zijn steeds door de gemeente uitgesteld. Een op onderdelen uitgewerkte berekening van de schadevergoeding is nooit ontvangen, ondanks herhaald verzoek, en een reactie op de ramingen van de zijde van het Slachthuis, mede gefinancierd door de gemeente, is uitgebleven. De uitkomst van de bespreking was dat de gemeente aangaf niet in staat of niet bereid te zijn de in 2006 wederzijds afgesproken en ingeslagen weg van verwerving van het slachthuis volgens de regels van het onteigeningsrecht te vervolgen. Wel zegt de gemeente toe om binnen twee weken te laten weten of het verwervingsaanbod van 3 maart 2008 vervangen wordt door een voor de gemeente haalbaar verwervingsbod. Het Slachthuis stelt vast dat deze toezegging niet is nagekomen. Tenzij de gemeente binnen twee weken laat weten dat dit anders is, neemt het Slachthuis aan dat de verwervingsprocedure, zoals in 2006 door de gemeente en DTZ gepresenteerd, is beëindigd door de

		gemeente.
29-03-2011	Het betreft hier een brief van De Kempenaer Advocaten d.d. 29 maart 2011 aan Gemeente Nijmegen aan het College van Burgemeester en wethouders met als onderwerp: "Slachthuis Nijmegen / gemeente Nijmegen".	De brief bevat een chronologische weergave van de gebeurtenissen / acties in het proces rondom verwerving van het Slachthuis sinds 2004 en bevat het dringende verzoek om op heel korte termijn de minnelijke verwerving serieus en opnieuw te starten. Voorts wordt verzocht niet mee te werken aan uitvoering van het bestemmingsplan Waalfront c.q. bouwvergunningen te verlenen. Slachthuis zal per gelijke post de gemeenteraad verzoeken om een voorbereidingsbesluit te nemen en het bestemmingsplan Waalfront te herzien.
03-05-2011	Het betreft hier een brief van De Kempenaer Advocaten d.d. 3 mei 2011 aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Verzoek Ingevolge artikel 3, lid 1 van de Wet openbaarheid van bestuur".	Wob verzoek namens Slachthuis Nijmegen, Hilckmann en Vicom om informatie te verstrekken betreffende de planschaderisicoanalyse, planschaderapporten, de gespecificeerde grondexploitatie, de notariële akte van de aankoop van Heinz, het taxatierapport behorend bij de bieding van 3 maart 2008, het verwervingsplan voor het plangebied, rapportages over de uitvoering van het bestemmingsplan Waalfront en documenten over de economische haalbaarheid van het bestemmingsplan.
08-06-2011	Het betreft hier een brief van het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 8 juni 2011 aan De Kempenaer Advocaten met als onderwerp: "Verzoek ingevolge artikel 3 lid 1 van de Wet openbaarheid van bestuur". Bijlagen niet aangetroffen in het dossier.	Reactie op Wob-verzoek, waarbij een deel van de gevraagde stukken (met deels gewitte passages) wordt verstrekt.
11-07-2011	Het betreft hier een niet getekend collegebesluit d.d. 11 juli 2011 (besluitenlijst is toegevoegd) met als onderwerp: " Verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit alsmede verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront" met als bijlage het raadsvoorstel en de brief aan Slachthuis.	Geen medewerking te verlenen aan de verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen.
20-09-2011	Het betreft hier een brief van De Kempenaer Advocaten d.d. 20 september 2011 aan de Gemeenteraad van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Reactie op raadsvoorstel herziening bestemmingsplan Nijmegen Waalfront".	Het Slachthuis heeft op 29 maart 2011 bij de raad een verzoek ingediend tot herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront alsmede een verzoek om een voorbereidingsbesluit te nemen. Het college stelt de raad voor, in een raadsvoorstel dat bij de raad ter besluitvorming voorligt, om geen medewerking te verlenen aan de verzoeken van het Slachthuis. Naar de mening van het Slachthuis dient het verzoek toegewezen te worden. Het Slachthuis verzoekt de raad ook om het college op te dragen om vanaf heden een serieus onderhandelingstraject te starten, zodat verwerving en verplaatsing van het Slachthuis alsnog binnen de planperiode kan plaatsvinden.
28-09-2011	Het betreft hier een raadsbesluit d.d. 28 september 2011 met als onderwerp: "Verzoek Slachthuis Nijmegen om herziening bestemmingsplan Waalfront en verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit (98/2011)".	De raad besluit verzoeken af te wijzen. Zie ook het collegebesluit van 11-07-2011.
25-10-2011	Het betreft hier een ongetekende brief van het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 25 oktober 2011 aan De Kempenaer Advocaten met als onderwerp: "Verzoek om herziening van het bestemmingsplan Waalfront en het nemen van een voorbereidingsbesluit".	In de brief vermeldt het college dat de raad heeft besloten om geen medewerking te verlenen aan de verzoeken van het Slachthuis om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen.
14-11-2011	Het betreft hier een niet getekende brief van het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 14 november 2011 aan de gemeenteraad van Nijmegen met als onderwerp: "Openbaarmaking second opinion GREX 2011, managementletter risico analyse en aangepaste Ontwikkelingsstrategie Waalfront".	In de brief vermeldt het college: Wij maken de second opinion GREX 2011 en de managementletter risico analyse voor het Waalfront openbaar, met uitzondering van de bedrijfsgevoelige informatie betreffende onze publieke partner in de PPS en informatie voor zover het betreft onderwerpen waar nog met partijen over wordt onderhandeld. Voorts informeren wij u over onze aangepaste ontwikkelingsstrategie en de vertaling naar een op enkele onderdelen aangepast Masterplan Waalfront. Er zal een op onderdelen aangepast Masterplan worden opgesteld, waarbij de hoofdlijnen overeind blijven en die 'recessieproof' is. De veranderde inhoudelijke keuzes uit het Masterplan zullen vervolgens in financiële zin worden door vertaald naar de nieuwe GREX 2012. Planning is dat de raad in juni 2012 de GREX 2012 kan vaststellen.
01-12-2011	Het betreft hier een brief van De Kempenaer Advocaten d.d. 1 december 2011 aan de Raad van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Bezwaarschrift op nader aan te voeren gronden tegen besluit tot weigering herziening bestemmingsplan Waalfront, kenmerk G230/11.0022327, verzonden 25 oktober 2011".	Het Slachthuis tekent bezwaar aan tegen de weigering om bestemmingsplan Waalfront te herzien.
2012		
10-01-2012	Het betreft hier een brief van De Kempenaer Advocaten d.d. 10 januari 2012 aan gemeente Nijmegen Commissie voor Bezwaarschriften met als onderwerp: "Aanvullend bezwaarschrift tegen besluit tot afwijzing van het verzoek tot (i.) herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront en (ii.) het nemen van een voorbereidingsbesluit".	Betreft aanvullend bezwaarschrift van het Slachthuis tegen het besluit tot afwijzing van het verzoek om herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront.
Datum onbekend	Het betreft hier een brief van het College van Burgemeester en Wethouders van Gemeente Nijmegen aan de Commissie voor de bezwaarschriften van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Bezwaar slachthuis Nijmegen tegen het besluit tot afwijzing van het verzoek om herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit/verweerschrift".	De conclusie van het verweerschrift is om de bestreden beslissing in stand te laten en de bezwaren ongegrond te verklaren.

20-06-2012	Het betreft hier een raadsbesluit d.d. 20 juni 2012 met als onderwerp: "Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaarschrift tegen de afwijzing van een verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront".	De Kempenaer advocaten te Arnhem, heeft namens Slachthuis Nijmegen B.V., Vicom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., allen gevestigd te Nijmegen een bezwaarschrift ingediend tegen het raadsbesluit van 25 oktober 2011. In het raadsbesluit van 25 oktober 2011 is besloten om geen medewerking te verlenen aan verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en geen voorbereidingsbesluit te nemen. In het besluit is meegedeeld dat het de bedoeling is om het bestemmingplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren. De Commissie voor bezwaarschriften adviseert afhandeling van het bezwaarschrift aan te houden en het college te verzoeken de onderhandelingen/gesprekken met bezwaarden te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar. De raad besluit conform advies van de Commissie en voegt daaraan toe een termijn van drie weken voor het college om te reageren.
21-06-2012	Het betreft hier een mail van Gemeente Cuijk d.d. 21 juni 2012 aan Gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Waalfront – Slachthuis Nijmegen".	Verzoek om een afspraak om de stand van zaken te bespreken met betrekking tot mogelijke vestiging van Hilckmann op Regionaal Bedrijvenpark Laarakker.
22-06-2012	Het betreft hier een brief van Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 22 juni 2012 aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente met als onderwerp: "besluit gemeenteraad d.d. 20 juni 2012 w.o. voorstel tot bemiddeling".	Naar aanleiding van het raadsbesluit van 20 juni 2012 om te proberen met bemiddeling tot een minnelijke oplossing te geraken, stelt het Slachthuis voor om drie bemiddelaars te benoemen.
11-07-2012	Het betreft hier een brief van Gemeente Nijmegen Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 11 juli 2012 aan de Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen met als onderwerp: "Overleg Slachthuis – gemeente Nijmegen" met als bijlage brief van Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 22 juni 2012 met als onderwerp: "besluit gemeenteraad d.d. 20 juni 2012, w.o. voorstel tot bemiddeling".	Reactie op verzoek om drie bemiddelaars te benoemen: van de zijde van de gemeente lijkt niet gekozen te worden voor een dergelijke constructie, maar zal de voorkeur zijn om één persoon te benaderen. De beslissing daarover zal, gelet op het zomerreces, niet genomen worden vóór eind augustus.
13-07-2012	Het betreft een brief van de Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 13 juli 2012 met als onderwerp: "Waalfront/Raadsbesluit 20 juni 2012, Raadsvoorstel 85/2012".	Herinnering beantwoording brief 22 juni jl.
06-11-2012	Het betreft hier een interne mail van EZ10 d.d. 6 november 2012 BM30 en OB10 met als onderwerp: "FW: Hilckman" met als bijlage een scan van de jaarcijfers Hilckman 2008, 2009 en 2010.	In de mail wordt gemeld dat het laatste jaar (2010) de jaarcijfers bedroevend slecht zijn. Dit voorspelt weinig goeds voor 2011 en verder.
07-11-2012	Het betreft hier een interne mail van EZ10 d.d. 7 november 2012 aan BM30 en in CC BM30 en OB10 met als onderwerp: "RE: Hilckmann" met daaronder een mailwisseling tussen EZ10 en BM30.	In de mail d.d. 7 november 2012 geeft EZ10 een toelichting op het aantal vermelde werknemers in de jaarcijfers Hilckmann. BM30 meldt in de mail d.d. 6 november 2012 dat zij schrikt van de jaarcijfers en dat ze verbaasd is over het vermelde aantal werknemers in de jaarcijfers.
2013		
10-01-2013	Het betreft hier mail van Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen BV d.d. 10 januari 2013 aan Gemeente Nijmegen OB10 en Hilckmann met als onderwerp: "Verslag bespreking gemeente 09-01-2013" met als bijlage "Verslag bespreking gemeente d.d. 09-01-2013". Aanwezig zijn: Gemeente Nijmegen, Hilckmann en Stichting Slachthuis Nijmegen.	Verslag van het Slachthuis van bespreking met gemeente op 9 januari 2013. Dit gesprek is een vervolg op de bespreking van 9 oktober 2012. In het gesprek geeft de wethouder aan dat de gemeente niet van plan is het Slachthuis aan te kopen. Als dit al ooit gebeurt zal dit mogelijk nog wel 10-15 jaar kunnen duren. De gemeente heeft daarom besloten om het overleg over tegemoetkoming in de verplaatsingskosten te beëindigen. Er volgt nog een overleg tussen de gemeentes Nijmegen en Cuijk. Vervolgens wordt het Slachthuis weer geïnformeerd.
29-01-2013	Het betreft hier mail van Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 29 januari 2013 aan Gemeente Nijmegen OB10 met in CC Hilckmann met als onderwerp : "RE: Verslag bespreking gemeente 09-01-2013".	Geen reactie op verslag ontvangen. Evenmin iets mogen vernemen over het vervolg. Dringt aan op spoedig bericht.
31-01-2013	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB10 d.d. 31 januari 2013 aan Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen met in CC Hilckmann met als onderwerp: "RE: Verslag bespreking gemeente 09-01-2013".	Akkoord met verslag. Er is een gesprek geweest tussen gemeente Nijmegen en gemeente Cuijk onder leiding van beide burgemeesters. Nijmegen heeft daarin uitleg gegeven over haar zienswijze en financiële positie. De uitkomst van het gesprek is dat de gemeente Cuijk het initiatief verder oppakt voor de verdere ontwikkeling van Laarakker. De gemeente Nijmegen wacht dit initiatief en mogelijke voortgang af.
08-03-2013	Het betreft hier een brief van Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 8 maart 2013 aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Onteigening Slachthuis".	In de brief licht Slachthuis kort toe wat er sinds 2006 is gebeurd. Het Slachthuis stelt vast dat als gevolg van ontwikkelingen op de woningmarkt onteigening op basis van de Onteigeningswet, althans binnen de werkingsduur van het bestemmingsplan, onzeker is en heeft daarom verzocht om het betrokken gebied terug te bestemmen. Dat verzoek is afgewezen en in de bezwaarschriftprocedure daartegen heeft de Raad geadviseerd tot mediation. Daar is intussen nog geen begin van uitvoering aan gegeven. Er zijn wel een aantal gesprekken geweest, waarin het Slachthuis duidelijk heeft gemaakt dat met de in 2008 aangeboden vergoeding geen verplaatsing van het Slachthuis met volledige functionaliteit kan worden gerealiseerd. Voor het Slachthuis en de betrokken bedrijven is het van groot belang dat op korte termijn zekerheid kan worden verkregen over verplaatsing. Slachthuis vertrouwt de gemeente op haar woord dat er niet bewust een "uitrookprocedure" wordt gevolgd. Het Slachthuis verzoekt het college om het aanbod van 2008 op korte termijn alsnog gestand te doen en bieden daar tegenover aan af te zien van (een vergoeding voor) verplaatsing van runderlijn en verwerkingsfaciliteiten. Dit aanbod doet Slachthuis in een poging om

		daarmee uit de impasse te geraken en met behoud van alle rechten. Bij een negatieve reactie verzoekt het Slachthuis om terug te komen op de afwijzing van de herbestemming. Indien het college daartoe ook niet bereid is, verzoekt het Slachthuis het college om op korte termijn initiatief te nemen tot mediation conform het intussen acht maanden oude besluit van de gemeenteraad.
23-04-2013	Het betreft hier een collegebesluit d.d. 23 april 2013 met als onderwerp: "Verwerving perceel Slachthuis Nijmegen" met als bijlage een brief aan de raad d.d. 23 april 2013 met als onderwerp: "Verwerving perceel Slachthuis Nijmegen".	Het college informeert de raad over stand van zaken verwerving perceel Slachthuis naar aanleiding van weigering medewerking herbestemming en het verzoek van de raad om de onderhandelingen met het Slachthuis te hervatten met gebruikmaking van mediation. Omdat volgens het college mediation op dit moment niet het juiste middel is, kan de commissie bezwaarschriften advies uitbrengen over het te nemen heroverwegingsbesluit over de weigering medewerking te verlenen aan de herziening van het bestemmingsplan. Eén van de genoemde redenen is dat vraag en aanbod ver uit elkaar liggen.
03-05-2013	Het betreft hier een mail van de Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 3 mei 2013 aan de leden van de gemeenteraad van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Koers West, verwerving Slachthuis Nijmegen" met 2 bijlagen: 1) brief van de Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 3 mei 2013 aan de leden van de gemeenteraad van de Nijmegen met als onderwerp: "Koers West, verwering Slachthuis Nijmegen" 2) Brief van de Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen d.d. 8 maart 2013 aan College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Onteigening Slachthuis".	Het Slachthuis stelt in de brief van 3 mei 2013 vast dat op de brief van 8 maart 2013 nog geen reactie is ontvangen. Indirect heeft het Slachthuis de reactie kunnen ontlenen aan de brief van het college aan de raad van 23 april 2013. Het Slachthuis stelt vast dat het college met deze brief het voorstel tot vergoeding van € 21 mln. afwijst, dat niet wordt overwogen om terug te komen op de afwijzing van het verzoek tot herbestemming en dat het college aangeeft dat mediation geen zin heeft omdat niet wordt onteigend of betaald. In dezelfde brief verzoekt het Slachthuis de raad, als zij de voorstellen van het college volgt, om hetzij de gemeente over te laten gaan tot onteigening, hetzij het college op te dragen de positieve herbestemming voor te bereiden en als raad daaraan mee te werken. Het Slachthuis geeft verder aan dat 21 miljoen euro op basis van een aangepast business model voldoende zou moeten zijn om de varkensslachterij te kunnen verplaatsen.
03-07-2013	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 3 juli 2013 aan Gemeente Nijmegen OB10 met als onderwerp: "RE: 26 juni" met daaronder een mailwisseling tussen Provincie Gelderland en OB10 d.d. 3 juli 2013 en 2 juli 2013.	In de mail d.d. 2 juli 2013 concludeert de provincie op basis van informatie op de website van de gemeente Nijmegen dat de gemeenteraad 26 juni 2013 geen besluit heeft genomen over Hilckmann. Ook heeft de provincie nog een paar vragen over hetgeen de gemeenteraad die avond heeft besproken. In reactie hierop meldt gemeente Nijmegen in de mail d.d. 3 juli 2013 dat er geen besluitvorming is geweest, wel was de algemene mening van de raad dat er z.s.m. duidelijkheid moet komen: wel of niet aankopen. De wethouder heeft aangegeven dat zij bereid is te verkennen of met meerdere partijen spreken het vraagstuk kan oplossen. In de mail d.d. 3 juli antwoordt de provincie dat een verzoek om te praten over Hilckmann een gesprek met de portefeuillehouder Sleutelproject het meest voor de hand ligt.
17-09-2013	Het betreft hier een oplegformulier rondvraag d.d. 17 september 2013 met als onderwerp: "Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaar 'Slachthuis Nijmegen'" met als bijlage het raadsvoorstel met als onderwerp: "Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaarschrift tegen de afwijzing van een verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront."	De Commissie voor bezwaarschriften adviseert de raad om het bezwaarschrift van het Slachthuis tegen het raadsbesluit geen medewerking te verlenen aan het verzoek tot herziening van bestemmingsplan Nijmegen-Waalfront, ongegrond te verklaren. De commissie verzoekt de raad om te bewerkstelligen dat aan bezwaarden zo snel mogelijk duidelijkheid wordt geboden over het tijdstip waarop wordt overgegaan tot uitkoop dan wel de onteigeningsprocedure wordt gestart. Op basis van het voorliggende raadsvoorstel kan het college een eigen standpunt over het voorstel van de commissie aan de raad uitbrengen.
18-09-2013	Het betreft hier een concept verslag van Provincie Gelderland d.d. 18 september 2013 met als onderwerp: "Procesverslag van het bestuurlijk overleg op 5 september 2013". Aanwezig zijn Gemeente Nijmegen en Provincie Gelderland.	Concept verslag van overleg tussen provincie Gelderland en gemeente Nijmegen over Waalfront en verwerving Slachthuis. Provincie geeft aan dat een bijdrage van de provincie voor de bedrijfsverplaatsing niet voor de hand ligt. Verplaatsing is buiten de provinciegrens. Op initiatief van Nijmegen kan er ambtelijk worden verkend waar een mogelijke oplossing gevonden kan worden.
20-11-2013	Het betreft hier een brief van Rechtbank Gelderland d.d. 20 november 2013 aan de raad van Gemeente Nijmegen directie B & O, Bedrijfsvoering, Centrale Juridische Zaken met als onderwerp: "Het beroep van Slachthuis Nijmegen. B.V. te Nijmegen" met als bijlage het beroepsschrift van De Kempenaer Advocaten d.d. 15 november 2013 waarin wordt verwezen naar de bijlage met het raadsbesluit van 2 oktober 2013.	De Rechtbank heeft van het Slachthuis een beroepschrift ontvangen. Het beroep betreft het raadsbesluit d.d. 2 oktober 2013 om het bezwaarschrift van het Slachthuis (inzake weigering herziening bestemmingsplan Waalfront) ongegrond te verklaren. De Rechtbank verzoekt de raad alle van toepassing zijnde stukken op te sturen en stelt de raad in gelegenheid om binnen 4 weken een verweerschrift in te dienen.
12-12-2013	Het betreft hier de Intentieverklaring realisatie innovatiecluster Byblos d.d. 12 december 2013, ondertekend door Teeuwissen Holding BV, De Gemeente Cuijk, Regionaal Bedrijvenpark Laarakker BV (het RBL BV), De Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (de BOM) en Provincie Noord-Brabant op 12 december 2013.	Partijen verklaren o.a. uitwerking van de uitgangspunten en voorwaarden voor de verplaatsing van het bedrijf Hilckmann uit Nijmegen naar het Regionaal Bedrijvenpark Laarakker (Cuijk).
2014		
17-01-2014	Het betreft hier een gespreksverslag d.d. 17 januari 2014 met als onderwerp: "Hilckmann". Aanwezig zijn Gemeente Nijmegen, Gemeente Cuijk, Provincie Gelderland, BOM en Provincie Noord-Brabant.	Onder andere: Het project Handelskade gaat door. Nijmegen kan nu daarmee sturen op de cash-flow in Handelskade en Waalfront. Voor Hilckmann betekent dat dat de gemeente nu aanstuurt op een verplaatsing vanaf 2018. De gemeente Nijmegen heeft de provincie Gelderland formeel om hulp gevraagd. Provincie heeft aangegeven te willen ondersteunen.
13-02-2014	Het betreft hier een gespreksverslag d.d. 13 februari 2014 met als onderwerp: "Hilckmann". Aanwezig zijn Gemeente Nijmegen, Gemeente Cuijk, Provincie	Onder andere: GREX Handelskade is vastgesteld. Voor majeure verwervingen is toestemming nodig van Bouwfonds, als partner in de PPS.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

	Gelderland, Oost NV, BOM en Provincie Noord-Brabant.	
18-02-2014	Het betreft hier een brief van De Kempenaer Advocaten d.d. 18 februari 2014 aan de Raad van Gemeente Nijmegen, alsmede aan het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen, t.a.v. SO10 met als onderwerp: "Zienswijze betreffende het ontwerpbestemmingsplan "Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier)".	Het Slachthuis verzoekt de raad om zienswijze gegrond te verklaren en het bestemmingsplan in deze vorm niet vast te stellen zolang er geen minnelijke oplossing met hen is bereikt in het kader van het ontelgeningsspoor, waaronder verwerving en/of verplaatsing van hun bedrijven.
12-06-2014	Het betreft hier een brief van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 12 juni 2014 (ontvangen 8 juli 2014) aan Gemeente Nijmegen Afdeling BS20 Administratief beheer met als onderwerp: "Declaratie inzake uw brief: p330/08.002236 VPL nummer (92829)".	Slachthuis refereert aan afspraak juli 2006 dat aan hen de kosten van deskundige bijstand ter zake zouden worden vergoed. Het gaat hierbij om een bedrag van € 170.440.
19-06-2014	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen SO10 d.d. 19 juni 2014 aan Provincie Gelderland met als onderwerp: "beroepsprocedure Hilckmann (Slachthuis Nijmegen)" met als bijlage een brief aan de Raad van State d.d. 26 maart 2014 met als onderwerp: "verzoek tot herziening bestemmingsplan Nijmegen Waalfront".	In de bijlage het verweerschrift van de gemeente Nijmegen t.a.v. het beroep dat is ingesteld tegen het raadsbesluit om het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront niet te herzien. In het verweer wordt aangegeven dat er diverse gesprekken hebben plaatsgevonden. Het streven van de gemeente is er nog steeds op gericht om de nieuwe bestemming (conform het bestemmingsplan Waalfront) binnen de planperiode te verwezenlijken en de nog aanwezige bedrijfsposities te verwerven dan wel te onteigenen. Aangegeven wordt dat in verband met economische recessie de verwerving van het Slachthuis pas later in de planperiode zal plaatsvinden. De zittingsdatum is 16 juli 2014.
23-06-2014	Het betreft hier een interne mail van EZ20 d.d. 23 juni 2014 aan EZ30 en OB10 met als onderwerp: "RE: vervolg Hilckmann".	Terugkoppeling van bestuurlijk overleg gemeente / provincie Gelderland over Hilckmann d.d. 16 juni 2014. Zowel provincie als gemeente benadrukken zoveel mogelijk behoud en continuïteit van werkgelegenheid. Tussen provincie en gemeente is afgesproken de financiële mogelijkheden na te lopen als we overgaan tot verwerving. 25-06-2014 wordt de raad vertrouwelijk geïnformeerd over het dossier Slachthuis.
11-07-2014	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen EZ20 d.d. 11 juli 2014 aan Hilckmann met als onderwerp: "Afspraak werkgelegenheid Slachthuis".	Bevestiging van afspraak op 19 augustus a.s. Gemeente wil graag met Hilckmann praten over het werkgelegenheidsperspectief voor het personeel omdat dit een belangrijk afwegingspunt zal zijn voor de raad in haar standpuntbepaling over het Slachthuis.
11-07-2014	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen EZ20 d.d. 11 juli 2014 aan Gemeente Cuijk en Provincie Noord-Brabant met als onderwerp: "Regionaal werkgelegenheidsperspectief Hilckmann".	Gemeente wil voor de raad de werkgelegenheidsperspectieven van het Slachthuis voor de verschillende scenario's in beeld brengen. Verzoek om informatie die pleit voor vestiging in Cuijk.
21-08-2014	Het betreft hier een mail van Provincie Noord-Brabant d.d. 21 augustus 2014 aan Gemeente Nijmegen EZ10 en Gemeente Cuijk met in CC OB10, BOM met als onderwerp: "RE: Regionaal werkgelegenheidsperspectief Hilckmann" met als bijlage een memo met onderwerp: "BYBLOS en het belang van vestiging van Hilckmann op Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL) voor de regionale werkgelegenheid".	Informatie over werkgelegenheidsaspecten verplaatsing Hilckmann naar Laarakker Cuijk. Wat de provincie Noord Brabant betreft pleit dit voor de regionale werkgelegenheid heel erg voor vestiging van Hilckmann in Cuijk.
26-08-2014	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 26 augustus 2014 aan Gemeente Nijmegen EZ20 met als onderwerp: "RE: Afspraak werkgelegenheid Slachthuis".	Informatie over werknemers, juli 2014.
29-08-2014	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 29 augustus 2014 aan Gemeente Nijmegen EZ20 met als onderwerp: "analyses" met als bijlage een overzicht met onderwerp: "Overzicht werkgelegenheid Hilckmann/ Slachthuis.	Aanvullende informatie over werknemers.
02-09-2014	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 2 september 2014 met als onderwerp: "kengetallen".	Aanvullende informatie over werknemers.
03-09-2014	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 3 september 2014 aan Gemeente Nijmegen EZ20 met in CC Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM en Oost NV met als onderwerp: "Slachthuis.docx" met als bijlage een notitie met onderwerp: "Voor- en nadelen verplaatsing Slachthuis voor de werkgelegenheid in de (regio) Nijmegen.	Memo provincie over voor- en nadelen verplaatsing Slachthuis voor de werkgelegenheid in (de regio) Nijmegen.
03-09-2014	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland aan Gemeente Nijmegen OB10 met als onderwerp: "RE: Net op internet verschenen: Nijmegen verliest beroep Waalfront bestemmingsplan" met daaronder mails met de uitspraak van de Raad van State.	In de bijlage de uitspraak van de Raad van State. De Raad van State vernietigt het besluit van 2 oktober 2013 waarbij de raad het door appellanten gemaakte bezwaar ongegrond heeft verklaard.
04-09-2014	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 4 september 2014 aan Gemeente Nijmegen OB10 en EZ20 met als onderwerp: "input locatievergelijking" met als bijlage een overzicht "Locatie vergelijking".	Met in de bijlage een overzicht van de verschillen die het Slachthuis verwacht tussen locatie Bijsterhuizen en locatie Laarakker.
15-09-2014	Het betreft hier een interne mail van OB10 d.d. 15 september 2014 aan BM15 met als onderwerp: "werkgelegenheid Hilckmann" met als bijlage een memo met onderwerp: "Voor- en nadelen verplaatsing Slachthuis voor de werkgelegenheid in Nijmegen".	Met in de bijlage een notitie over de voor- en nadelen van verplaatsing van het Slachthuis voor de werkgelegenheid in Nijmegen. In de notitie zijn de twee vestigingslocaties voor het Slachthuis, RBL in Cuijk en bedrijventerrein Bijsterhuizen, met elkaar vergeleken op werkgelegenheidseffecten voor Nijmegen. Het gemeentelijk doel is zoveel mogelijk behoud van werkgelegenheid en groei van werkgelegenheid voor Nijmegen. De conclusie van de onderlinge vergelijking is dat op lange termijn RBL Cuijk voor het Slachthuis wellicht de beste overlevingskansen en concurrentiekracht biedt en daarmee behoud van werkgelegenheid voor de regio met kansen voor Nijmegen. Maar voor de groeikansen van werkgelegenheid in Nijmegen kan worden geconcludeerd dat Bijsterhuizen de beste

		kansen biedt voor behoud én groei van laagwaardige werkgelegenheid in Nijmegen.
15-09-2014	Het betreft hier een brief van Burgemeester en Wethouders d.d. 15 september 2014 aan Slachthuis Nijmegen B.V. met als onderwerp: “Declaratie kosten deskundige bijstand” met 2 bijlagen: 1) Brief van Gemeente Nijmegen Directie Wijk & Stad / Ontwikkelingsbedrijf en Grondzaken d.d. 25 augustus 2008 aan Slachthuis Nijmegen B.V. met als onderwerp: “Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.” 2) Brief van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 28 juni 2008 aan Gemeente Nijmegen Ontwikkelingsbedrijf/ Grondzaken met als onderwerp: “Uw kenmerk: P330/08.0013083 d.d. 16-05-2008”.	Naar aanleiding van verzoek om vergoeding kosten deskundige bijstand is er een gesprek geweest. Tijdens dit gesprek is toegelicht dat er een behoefte is aan een nadere specificatie. In afwachting hiervan wordt de brief van het Slachthuis inzake vergoeding deskundige kosten voor kennisgeving aangenomen.
07-10-2014	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 7 oktober 2014 aan Gemeente Nijmegen EZ20 en BM30 met als onderwerp: “Verkenning toekomstige werkgelegenheid”.	Er is de afgelopen weken nauw samengewerkt om de werkgelegenheidsanalyse m.b.t. de verplaatsing van het Slachthuis vanuit verschillende aspecten op te zetten. Voor de groei die aan de basis van het businessplan van het Slachthuis op de nieuwe locatie ligt, wil het Slachthuis de werving optimaal organiseren. Vraag aan gemeente over advies voor verkennende gesprekken hierover.
27-10- 2014	Het betreft hier een interne mail van BM30 d.d. 27 oktober 2014 aan OB10 en OB00 met als onderwerp: “Fwd: Verwerving Slachthuis Nijmegen”.	Inspraak van Hilckmann gestuurd aan raadsleden van de gemeente en bestuurders van gemeente Nijmegen en provincie Gelderland. In deze inspraakreactie gaat Slachthuis in op de voorgeschiedenis. Slachthuis geeft aan in alle redelijkheid mee te werken aan een reële oplossing: wij behoeven niet de bekende ‘onderste uit de kan’, maar wij willen nu wel heel snel een oplossing waarmee wij verder kunnen.
31-10-2014	Het betreft hier een mail van Gemeente Cuijk d.d. 31 oktober 2014 aan Gemeente Nijmegen OB10 en Provincie Gelderland met als onderwerp: “mogelijkheid inspraak 5 november” met als bijlage een vertrouwelijke brief van Gemeente Cuijk d.d. 31 oktober 2014 aan Gemeente Nijmegen de gemeenteraad met als onderwerp: “Slachthuis Nijmegen”.	Met als bijlage een vertrouwelijke brief van de gemeente Cuijk aan de raad om standpunt ten aanzien van verplaatsing Slachthuis te delen. Cuijk is van mening dat het bedrijf een snelle en een acceptabele oplossing verdiend. Een toekomst waarbij het bedrijf vooral ten eerste zelf (vrijheid van vestiging) zou moeten kunnen bepalen op welke nieuwe plek ze haar bedrijfsvoering in een nieuw jasje wil continueren.
2015		
05-01-2015	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB00 d.d. 5 januari 2015 aan Provincie Noord-Brabant, BOM en Gemeente Cuijk met in CC Provincie Gelderland met als onderwerp: “verwerving slachthuis”.	Update van de onderhandelingsbesprekingen met het Slachthuis en laatste stand van zaken. Vraag of een ‘breed’ gesprek overbodig is of zijn er nog mogelijkheden die gemeente Nijmegen niet kent.
05-01-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Noord-Brabant d.d. 5 januari 2015 aan Gemeente Nijmegen OB00, BOM en Gemeente Cuijk met in CC Provincie Gelderland met als onderwerp: “RE: verwerving slachthuis”.	Provincie Noord-Brabant vindt een breed overleg zinvol om misverstanden te voorkomen, zeker als het gaat om de steun/middelen vanuit het Brabantse. De Brabantse partners kunnen het volgende doen: Cuijk/RBL kunnen korting geven op de grondprijs en BOM & provincie kunnen hulp bieden bij de financiering. Provincie Noord-Brabant vraagt meer achtergrondinformatie.
05-01-2015	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB00 d.d. 5 januari 2015 aan Provincie Noord-Brabant met in CC de BOM, Gemeente Cuijk, Provincie Gelderland met als onderwerp: “RE: verwerving slachthuis”.	Naar aanleiding van een gesprek tussen Slachthuis en wethouders: Slachthuis neemt het initiatief voor een gesprek in brede kring. Zij gaan op zoek naar een gespreksleider voor de bijeenkomst. De formele onderhandeling tussen de gemeente en het Slachthuis zal in afwachting van deze brede bespreking worden aangehouden.
23-01-2015	Het betreft hier een concept verslag d.d. 23 januari 2015 met als onderwerp: “Afsprakenlijst Hilckmann, Provincie Gelderland, gemeente Nijmegen, Oost NV, provincie Noord-Brabant, gemeente Cuijk, BOM d.d. 21 januari 2015”. Aanwezig zijn: Hilckmann, Gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland, Provincie Noord-Brabant, Gemeente Cuijk, Oost NV en BOM.	Doel van het gesprek: als partijen een creatieve oplossing weten te vinden binnen afzienbare tijd voor het financieringstekort van Hilckmann bij de verplaatsing van de slachterij naar Laarakker. Genoemde acties moeten bij voorkeur in de volgende bijeenkomst (03-02-2015) zicht geven op (on)mogelijkheden. Aanname zijn vooralsnog: - Het basisbod van de gemeente is 25 miljoen euro; - In business plan is onder meer rekening gehouden met een bouwtijd van 2 jaar en een totale investeringsbehoefte van 67 miljoen euro; - Nieuwbouw slachterij varkens vindt plaats zonder runderslachterij.
13-02-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 13 februari 2015 aan Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM, Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20, Oost NV en Hilckmann met als onderwerp: “Aangepast verslag Hilckmann d.d. 03022015” met als bijlage het verslag met als onderwerp: “Kort verslag/ afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann d.d. 2 februari 2015”. Aanwezig zijn: Slachthuis Nijmegen B.V., Gemeente Nijmegen, Gemeente Cuijk, Provincie Brabant, BOM en Provincie Gelderland.	Kort verslag/afsprakenlijst van het vervolg breed overleg inzake Slachthuis. Provincie Brabant en BOM hebben vertrouwelijk inzage gekregen in businessplan van Hilckmann en hebben daarvoor desgevraagd een geheimhoudingsverklaring getekend. Er zal verder worden gegaan met de reeds ingezette sporen. Onder meer: gemeente Nijmegen werkt aan het netto contant maken van het basis bod. BOM Capital onderzoekt de mogelijkheid van een lening van ongeveer 2,5 miljoen euro. Volgend overleg 3 maart 2015.
04-03-2015	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 4 maart 2015 aan Provincie Gelderland, Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM en Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20 met als onderwerp: “presentatie 3 maart Slachthuis” met als bijlage de presentatie van Hilckmann.	In de bijlage de presentatie die Hilckmann in het overleg op 03-03-2015 heeft gegeven over financieringsmogelijkheden. In de presentatie worden 3 scenario’s uitgewerkt. 1. Een renteloze lening van de provincie aan de gemeente Cuijk bij de aankoop van de grond in Cuijk. De gemeente Cuijk koopt de grond (5 ha) met een uitgestelde betaling van bijvoorbeeld 5 jaar. Gedurende die periode wordt geen rente gerekend of betaald. Na 5 jaar betaalt Hilckmann de koopsom en wordt de lening door de gemeente Cuijk afgelost. De uitgestelde betaling gaat natuurlijk wel gepaard met voldoende afdekking/zakelijke rechten in de vorm van hypotheek, Groninger akte o.i.d. Juridisch moet nog worden

		uitgezocht of dit niet leidt tot het veroorzaken van ongeoorloofde staatsteun, en onder welke condities dit voorkomen kan worden; 2. Het aanbieden van een financiering (2 varianten) door de provincie Brabant aan de gemeente Nijmegen kan de gemeente in principe in staat stellen het reeds gedane bod te verhogen met, afhankelijk van de gekozen variant, een bedrag van ca. 1,25 min tot maximaal 2,5 mln. Dit in combinatie met betaling in 2015 zonder verdere kosten voor voortgezet gebruik/lease back; 3. een combinatie van 1 + 2.
03-04-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 3 april 2015 aan Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM, Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20, Oost NV en Hilckmann met als onderwerp: "RE: Vervolgoverleg Hilckmann" met 2 bijlagen: 1) Afsprakenlijst d.d. 17 maart 2015 met als onderwerp: "Afspraken / notulen van overleg Hilckmann d.d. 16 maart 2015". Aanwezig zijn: Provincie Noord-Brabant, BOM, Gemeente Cuijk, Gemeente Nijmegen, Hilckmann, Provincie Gelderland en Oost NV.	Kort verslag/afsprakenlijst van het breed overleg inzake Slachthuis d.d. 16-3-2015. De volgende onderwerpen worden onder meer besproken: bestemmingsplanprocedure gemeente Cuijk, kosten met betrekking tot lozingen en extra nutsvoorzieningen. Gemeld wordt dat de herfinanciering voor de grondaankoop via Cuijk respectievelijk RBL een heel lastige constructie lijkt te worden in verband met staatssteun. Andere optie is het geven van een rentevrije lening via de gemeente Nijmegen, te verwerken in de schadeloosstelling. Vanuit gemeente Nijmegen wordt voorgesteld om zaken bij elkaar te houden, te weten de verplaatsingsvergoeding en de renteloze lening. Met betrekking tot de planning is de gezamenlijke constatering dat de wens om op 1 juli 2015 geld over te maken naar Hilckmann ambitieus is. B&W en de raad willen eigenlijk geen besluit onder voorbehoud nemen, terwijl dit wat betreft de overeenstemming met het Slachthuis alleen zo kan vanwege de toezegging van de provincie Gelderland over de bijdrage van 4,5 miljoen euro. Het enige voorbehoud wat de gemeente Nijmegen haalbaar acht is het voorbehoud tot externe financiering. Streven is om rond 1 mei 2015 zoveel mogelijk helderheid in de financierbaarheid te hebben opdat Slachthuis haar afweging kan maken en verdere bestuurlijke trajecten kunnen worden ingezet. In 'potlood' worden de voorlopige ambtelijke stand van zaken geschetst betreffende de mogelijke aankoop van de huidige locatie van het Slachthuis, te weten onder meer: - Een primaire koopsom van 25 miljoen euro door de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland per 1 juli 2015 met een sale-lease back afspraak gedurende de periode na 1 juli 2015 dat de huidige locatie nog in gebruik blijft; - Aanbod van de provincie Noord Brabant aan de gemeente Nijmegen voor bepaalde type leningen & financiering; - Onderzoeken van de mogelijkheid om niet de grond (geheel) te hoeven aankopen maar deze (geheel/gedeeltelijk) in erfpacht te verwerven. Het Slachthuis geeft aan dat zij uitgaan dat bij een totale geraamde investering van 67 miljoen, 33 miljoen euro eigen vermogen nodig hebben en 34 miljoen euro vreemd vermogen kunnen aantrekken bij financiers. Volgend overleg 7 april 2015.
16-04-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 16 april 2015 aan Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM, Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20, Oost NV en Hilckmann met als onderwerp: "vervolgoverleg Hilckmann" met als bijlage het verslag d.d. 7 maart 2015 (abusievelijk fout gedateerd, moet 7 april zijn) met als onderwerp: "Kort verslag/ afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann, d.d. 7 maart 2015. Aanwezig zijn: Slachthuis Nijmegen B.V., Gemeente Nijmegen, Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM en Provincie Gelderland, Oost NV afwezig.	Kort verslag/afsprakenlijst van het breed overleg inzake Slachthuis d.d. 7-4-2015. De volgende onderwerpen worden onder meer besproken: kosten van aanleg van nutsvoorzieningen, bestemmingsplanprocedure, mogelijkheid van erfpacht, rentepercentage, koopcontract, aanwezigheid van een bodemverontreiniging. Tevens wordt gemeld dat Hilckmann een bank heeft gevonden, voor het aangaan van een lening hierbij is het noodzakelijk dat de samenwerkende overheden op 1 juli met de middelen over de brug komen. Hilckmann geeft aan dat binnenkort helder is of het gat in het businessplan met alle hulp van partijen aan tafel gedicht is. Het resultaat daarvan zal Hilckmann aan het bestuur van Nijmegen voorleggen. Indien er nog steeds een tekort is zal er opnieuw een beroep worden gedaan aan het Nijmeegse gemeentebestuur. Volgend overleg 20 april 2015.
17-04-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 17 april 2015 aan Gemeente Nijmegen EZ20 en OB10 met als onderwerp: "RE: werkgelegenheidsgarantie Slachthuis" met daaronder een mailwisseling tussen Gemeente Nijmegen en Provincie Gelderland d.d. 15 april 2015 en 16 april 2015.	In de mail van 17 april 2015 staat de reactie van de provincie Gelderland op bericht van de gemeente Nijmegen d.d. 15 april 2015 dat het Slachthuis in de formele onderhandelingen minder vergaande afspraken wil maken (inzake werkgelegenheidsgarantie) dan zij eerder deed in de besprekingen met o.a. de raad van de gemeente Nijmegen. In de reactie d.d. 17 april 2015 van de provincie staat als toevoeging vermeld op de werkgelegenheidsgarantie: *Mochten de bedrijven binnen 7 jaar failliet gaan (kans is zeer klein), c.q. niet worden overgenomen door een ander bedrijf met dezelfde activiteiten dan moet er geen verplichting meer zijn van het bedrijf naar de werknemers.*
17-04-2015	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 17 april 2015 aan Provincie Gelderland, Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM, Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20 en Oost NV met als bijlage een overzicht met bijlage: "Status Financing GAP Scenario's".	Hilckmann heeft nog een keer alle mogelijke oplossingsrichtingen die zij kunnen bedenken op een rij gezet inclusief de financiële doorrekening. Deze opties zijn: - Ophoging verplaatsingsvergoeding Nijmegen door herfinanciering Brabant o Ad 0.6 % - rentevoordeel 1.250.000 resulterende in een verplaatsingsvergoeding van 26.250.000 o Ad 0.0 % - rentevoordeel 2.500.000 resulterende in een verplaatsingsvergoeding van 27.500.000 - Renteloze lening Brabant 5.000.000 voor looptijd 7 jaar o Via Nijmegen: bespreken of huidige bedenkingen mogelijk nog op te lossen zijn ? o Via andere wegen ? ▪ BOM

		▪ Gelderland ▪ Rechtstreeks ▪ Via Cuijk (met mogelijke loskoppeling van de grond omdat anders het voordeel wegvalt tegen het erfpachtvoordeel) ▪ Andere ? - Inzet achtergestelde lening BOM o Besluitvormingsproces? o Noodzaak voor vreemd vermogen o Voorwaarden: rente / looptijd o Bedrag: mogelijkheid tot ophoging van 2.500.000 naar 5.000.000 - Erfpacht mogelijkheid Cuijk o Besluitvormingsproces College / Raad Cuijk
21-04-2015	Het betreft hier een interne mail van EZ20 d.d. 21 april 2015 aan OB20 met als onderwerp: "contact over voorwaarden voor subsidie aankoop slachthuis".	Concepttekst provincie Gelderland over voorwaarden subsidieverlening: Aan de staten voor te stellen om € 4,5 miljoen, beschikbaar te stellen. En het gewijzigd programmafiche Sleutelproject Waalfront vast te stellen. Nijmegen krijgt dan handelingsvrijheid om definitieve stappen te gaan zetten. Na besluitvorming door de staten kan tot subsidieverlening worden overgaan, mits voldaan is aan de volgende voorwaarden: - Het besluit tot verwerving is genomen (aan te tonen door koopovereenkomst); - sluitende afspraken over behoud van werkgelegenheid in de regio; - toets op het veroorzaken van staatsteun is uitgevoerd op basis van een recent taxatierapport.
22-04-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 22 april 2015 aan Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM, Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20, Oost NV en Hilckmann met als onderwerp: "verslag 201415(02).docx" met als bijlage het concept verslag d.d. 20 april 2015 met als onderwerp: "Kort verslag/afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann, d.d. 20 april 2015. Aanwezig zijn: Slachthuis Nijmegen B.V., Gemeente Nijmegen, Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM en Provincie Gelderland. Oost NV is afwezig.	Kort verslag/afsprakenlijst van het breed overleg inzake Slachthuis d.d. 20-4-2015. Gemeld wordt dat de onderhandelingen tussen Nijmegen en Hilckmann in het kader van de uit/verplaatsing op de formulering van de werkgelegenheidsgarantie na, rond zijn. De volgende onderwerpen worden onder andere besproken: resultaten bodemonderzoek, erfpacht, planning van verschillende besluitvormingstrajecten en de verschillende opties voor facilitering van lening.
23-04-2015	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB10 d.d. 23 april 2015 aan Gemeente Cuijk, Provincie Gelderland, Provincie Noord-Brabant, BOM, Oost NV en Hilckmann met als onderwerp: "RE: vervolgoverleg Hilckmann".	Bevestiging dat gemeente Nijmegen niet bereid is om € 5 miljoen renteloze lening (van de provincie Noord-Brabant) via gemeente aan Hilckmann te verlenen.
23-04-2015	Het betreft hier een mail van BOM d.d. 23 april 2015 aan Provincie Gelderland met in CC Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20, Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, Oost NV en Hilckmann met als onderwerp: "Re: vervolgoverleg Hilckmann".	BOM geeft aan dat de € 5 miljoen renteloze lening ook niet via de BOM kan lopen.
23-04-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Noord-Brabant d.d. 23 april 2015 aan Provincie Gelderland met in CC Gemeente Nijmegen OB10, OB20 en EZ20, Gemeente Cuijk, BOM , Oost NV en Hilckmann met als onderwerp: "Re: vervolgoverleg Hilckmann".	Ook provincie Noord-Brabant blijft bij oorspronkelijke plan en zal zich niet garant stellen voor de betalingsverplichtingen van Hilckmann.
30-04-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 30 april 2015 aan Gemeente Nijmegen OB10 en OB20, BOM, Provincie Noord-Brabant, Hilckmann en Gemeente Cuijk met als onderwerp: "RE: Antwoorden op de 3 vragen / concept verslag bijeenkomst" met als bijlage concept verslag d.d. 24 april 2015 met als onderwerp: "Kort verslag/ afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann, d.d. 24 april 2015. Aanwezig zijn: Slachthuis Nijmegen B.V., Gemeente Nijmegen, Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant, BOM en Provincie Gelderland.	Kort verslag/afsprakenlijst van het breed overleg inzake Slachthuis d.d. 24-4-2015. Gesproken wordt onder meer over de werkgelegenheidsgarantie. Vanuit de gemeente wordt gemeld dat er naast de afkoopsom geen mogelijkheid is om de renteloze lening van 5 miljoen te verwerken. Gemeente Cuijk geeft aan dat de renteloze lening via de erfpachtconstructie verwerkt kan worden. Voorstel om een bestuurlijk overleg te gaan organiseren, omdat aanwezigen niet beschikken over het benodigde mandaat.
29-05-2015	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB10 d.d. 29 mei 2015 aan Provincie Noord-Brabant met in CC Provincie Gelderland, Gemeente Cuijk, BOM en Hilckmann met als onderwerp: "RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)".	Stand van zaken onderhandelingen: gemeente heeft (n.a.v. verzoek Hilckmann tot middeling verschil) een nieuwe koopsom aangeboden en in de contracten een betalingsritme toegevoegd die voor wat behoud werkgelegenheid betreft 'politiek proof' is. Op enkele punten na dicht bij overeenstemming, onder voorbehoud bestuurlijke goedkeuring college en raad. Gemeente heeft nog een uitspraak nodig van partner BPD over inbrengwaarde locatie Slachthuis in GREX. Overlegd wordt over een extra raadsvergadering en intussen kunnen tot 18 juni de stukken verder worden uitgewerkt totdat er geen verschil van inzichten meer zijn.
04-06-2015	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 4 juni 2015 aan Gemeente Nijmegen OB10 en BM30 met als onderwerp: "Verplaatsing Slachthuis Nijmegen".	Verzoek om besluitvormingsproces voor de zomer af te ronden. Hilckmann wil geen enkel risico lopen om het momentum bij de bank de verliezen.
08-06-2015	Overleg OB met gedeputeerde provincie Gelderland en wethouder gemeente Nijmegen	In het overleg wordt de aankoop van het Slachthuis besproken. Hierbij wordt ook het zorgelijke financiële beeld van het Slachthuis besproken.
10-06-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 10 juni 2015 aan Gemeente	Naar aanleiding van bestuurlijk overleg, waarin is gesproken over de verslechterende financiële positie van het Slachthuis, heeft de

	Nijmegen OB10 met als onderwerp: “positie slachthuis’.	provincie Gelderland behoefte aan nadere toelichting en risico inschatting door de gemeente Nijmegen.
15-06-2015	Presentatie van het Slachthuis, ING en BOM aan het college van B&W, in aanwezigheid van OB en financiën	In de Trêveszaal vindt een presentatie plaats van het Slachthuis samen met ING en BOM waarin zij de portefeuillehouders en met name Financiën comfort geven op de vraag of de nieuwe vestiging in Haps voldoende levensvatbaar is. ING en BOM betogen dat de business case er goed uit ziet en wel zodanig dat zij bereid zijn leningen te verstrekken nadat de gemeente Nijmegen fiat heeft gegeven op de aankoopsom van 27,6 miljoen euro. Deze adhesiebetuiging maakt dat bestuurlijke scepsis over de haalbaarheid in Haps, het risico op niet doorzetten van de verhuizing maar slechts incasseren van de aankoopsom en twijfels over behoud werkgelegenheid verdwijnt.
16-06-2015	Het betreft hier een interne mail van OB10 d.d. 16 juni 2015 aan BM30, OB20, OB00 en FA40 met als onderwerp: “FW: Stukken Hilckmann” met 6 bijlagen: 1) Notitie van De Ondernemingsraad d.d. 15 juni 2016 aan Hilckmann met als onderwerp: “advies OR”. 2) Presentatie van Basis & Beleid Organisatieadviseurs d.d. 10 juni 2015 met als onderwerp: “Adviesaanvraag verhuizing”. 3) Brief van BOM d.d. 3 juni 2015 aan Slachthuis Nijmegen B.V. met als onderwerp: “Financiering BOM”. 4) Notitie van Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 15 juni 2015. 5) Mail van Provincie Noord-Brabant d.d. 14 juni 2015 aan Hilckmann, met in CC Gemeente Nijmegen OB10 en BOM met als onderwerp: “RE: Hilckmann (provincie Noord-Brabant)”. 6) Presentatie van Hilckmann en ING d.d. 1 mei 2015 met als onderwerp: “Indicatie voor financiering: update II”.	Stukken die gisteren (15-06-2015) door Hilckmann aan de gemeente Nijmegen zijn verstrekt met betrekking tot financiering en besluitvorming. Voor de inhoud van de stukken wordt verwezen naar de brondocumenten.
18-06-2015	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 18 juni 2015 aan Gemeente Nijmegen OB10 met als onderwerp: “RE: Status contract” met als bijlage presentatie van Hilckmann die aan het college die week is gegeven.	In de bijlage een presentatie van Hilckmann “Wie we zijn. Waar naar toe”. Om te gebruiken voor presentatie in aanstaande collegevergadering.
26-06-2015	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB10 d.d. 26 juni 2015 aan Provincie Noord-Brabant met in CC Provincie Gelderland, Gemeente Cuijk, BOM en Hilckmann met als onderwerp: “Re: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)”.	Hilckmann en Nijmegen zijn het dinsdag 23 juni jl. eens geworden over de laatste details in de koopovereenkomst. Het college heeft eveneens afgelopen dinsdag voorgesteld de besluitvormingsprocedure te starten. De komende weken zullen college en raad zich buigen over de aankoop. Naar verwachting zal uiteindelijk op 14 juli a.s. het college zich finaal buigen over de aankoop. Het besluit van het college is niet afhankelijk gemaakt van de uitkomst van de gesprekken met BPD. Met de provincie Gelderland en Noord-Brabant gaat het college de komende week separaat afstemmen t.a.v. de geldstromen en daaruit voortvloeiende acties.
26-06-2015	Het betreft hier een mail Gemeente Nijmegen OB10 d.d. 26 juni 2015 aan Provincie Noord-Brabant met in CC Provincie Gelderland, Gemeente Cuijk, BOM en Hilckmann met als onderwerp: “RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)”.	Aanvulling op vorige mail: het besluitvormingsproces is geheim. Verzoek om hierover niet extern te communiceren tot na 14 juli. Op korte termijn wordt in overleg een persbericht opgesteld.
26-06-2015	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 26 juni 2015 aan Gemeente Nijmegen OB10 en Provincie Noord-Brabant met in CC Gemeente Cuijk, BOM, Provincie Noord-Brabant en Hilckman met als onderwerp: “RE Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken).	Het voorstel om een provinciale bijdrage voor de bedrijfsverplaatsing aan de gemeente Nijmegen te vertrekken wordt voor 8 juli geagendeerd in vergadering Provinciale Staten.
03-07-2015	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 3 juli 2015 aan Gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland, Gemeente Cuijk, Provincie Noord-Brabant en BOM met als onderwerp: “Communicatie verwerving”.	Zeer dicht bij een aanstaande verwerving; overleg beleggen over voorbereiding communicatie over besluit hierover.
06-07-2015	Het betreft hier een mail van Hilckmann d.d. 6 juli 2015 aan Gemeente Nijmegen OB10 en OB20 met als onderwerp: “bevestiging financiering” met als bijlage een brief van BOM en ING d.d. 6 juni 2015 (abusievelijk fout gedateerd, moet 6 juli te zijn) aan Hilzaco Beheer B.V. met als onderwerp: “status financieringsaanvraag Hilzaco Beheer B.V.”.	In de bijlage de door de gemeente Nijmegen gevraagde bevestiging over de financieringsaanvraag Hilzaco Beheer. Aangegeven wordt dat de Financiers beide interne goedkeuring hebben verkregen voor het verstrekken van een gecommitteerd financieringsarrangement ten behoeve van Hilzaco Beheer B.V. en haar dochtermaatschappijen, één en ander in lijn met hetgeen op 15 juni 2015 gezamenlijk met overige betrokken partijen is besproken op het stadhuis van de gemeente Nijmegen.
06-07-2015 07-07-2015	Terinzagelegging	Brief ING/BOM wordt ter inzage gelegd bij de griffie.
08-07-2015	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB10 d.d. 8 juli 2015 aan Provincie Gelderland, Gemeente Cuijk, Hilckmann, Provincie Noord-Brabant en BOM met als onderwerp: “RE: Communicatie verwerving” met daaronder een mail van Provincie Gelderland aan Gemeente Nijmegen, Gemeente Cuijk, Hilckmann, Provincie Noord-Brabant en BOM d.d. 8 juli 2015.	In de mail d.d. 8 juli 2015 van de provincie Gelderland meldt de provincie dat Provinciale Staten akkoord zijn met het voorstel Hilckmann in de voorjaarsnota.

09-07-2015	Het betreft hier interne mail van FA30 d.d. 9 juli 2015 aan OB20 met als onderwerp: "FW: Bevestiging geldlening" met als bijlage een brief van Provincie Noord-Brabant d.d. 9 juli aan Gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Onderhandse lening".	In de bijlage overeenkomst geldlening van provincie Noord-Brabant aan gemeente Nijmegen. De overeenkomst meldt ook dat de provincie voornemens is om een aanvullende subsidie te verstrekken aan de gemeente Nijmegen voor de financiering van de verplaatsing van het Slachthuis naar Noord-Brabant.
15-07-2015	Ondertekening overeenkomst	Ondertekening van de koopovereenkomst.
15-07-2015	Het betreft hier een persbericht van Gemeente Nijmegen d.d. 15 juli 2015 met als onderwerp: "Verhuizing slachthuis naar Cuijk is rond, werkgelegenheid van circa 460 mensen blijft voor de regio behouden".	Persbericht over verhuizing Slachthuis naar Cuijk.
15-07-15	Het betreft hier een interne mail van EZ20 d.d. 15 juli 2015 aan BM30 met als onderwerp: "Aanvraag uitbetaling reservering € 4,5 miljoen voor verwerving slachthuis" met 3 bijlagen: 1) Brief van College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 13 mei 2015 aan het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland met als onderwerp: "Aanbieding gewijzigde programmafiches voor Stadscontract 2012-2015/2017. 2) Brief van Gedeputeerde Staten van Gelderland d.d. 13 juli 2015 aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "2e wijziging subsidieverlening in het kader van het programma Stad en Regio 2012-2015/2017". 3) Brief van College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 17 juli 2015 aan het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland met als onderwerp: "Verzoek tot definitieve toekenning middelen uit Stadscontract 2012-2015/2017.	In de mail informeert EZ20 BM30 over het formele verzoek van de gemeente Nijmegen aan provincie Gelderland om € 4,5 miljoen beschikbaar te stellen voor verwerving van het Slachthuis. In de mail wordt verwezen naar de 3 toegevoegde bijlagen waaronder het formele verzoek d.d. 17 juli 2015.
20-07-2015	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB20 d.d. 20 juli 2015 aan Hilckmann met als onderwerp: "RE: getekende overeenkomst" met 3 bijlagen: 1) Koopovereenkomst 2) Werkgelegenheidsgarantie 3) Overeenkomst	In de bijlage de getekende overeenkomsten. Voor de inhoud van de stukken wordt verwezen naar de brondocumenten.
31-07-2015	Aktepassering bij notaris	Aktepassering.
04-08-2015	Het betreft hier een brief van Hekkelman Notarissen N.V. d.d. 4 augustus 2015 aan Gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Havenweg 2 te Nijmegen" met 3 bijlagen: 1) Volmacht en uittreksel akte van levering van een recht van opstal incl. bijlagen d.d. 31 juli 2015 "Havenweg 2 te Nijmegen voor Gemeente Nijmegen". 2) Brief van het Kadaster "Bewijs van inschrijving". 3) Brief van Hekkelman Notarissen N.V. d.d. 28 juli 2015 aan Gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Afrekening".	In de bijlagen het afschrift van de akte tot levering met bijbehorende stukken. Voor de inhoud van de stukken wordt verwezen naar de brondocumenten.
09-09-2015	Het betreft hier een interne mail van EZ20 d.d. 9 september 2015 aan OB10, FA40, EZ30, OB20 en OB10 met als onderwerp: "Besluit tot verlenen subsidie voor verwerving slachthuis" met als bijlage een brief van Gedeputeerde Staten van Gelderland d.d. 1 september 2015 aan het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "3e wijziging subsidieverlening in het kader van het programma Stad en Regio 2012-2015/2017.	Beschikking provincie Gelderland inzake subsidie € 4, 5 miljoen.
2016		
Begin 2016	Telefoongesprekken tussen gemeente Nijmegen en het Slachthuis	De gesprekken gaan over de stand van zaken over de verplaatsing van het Slachthuis naar Cuijk. Het Slachthuis meldt dat ze nog op koers zitten. Er is circa twee maanden vertraging opgelopen door vertraging vergunningen/bestemmingsplan in Cuijk. Het Slachthuis zal de gemeente informeren zodra er een stap wordt gezet.
12-01-2016	Het betreft hier een collegebesluit d.d. 12 januari 2016 met als onderwerp: "Voortgangsrapportage Waalfront" met als bijlage een brief van het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 12 januari 2016 aan de Gemeenteraad van Nijmegen met als onderwerp: "Voortgangsrapportage Waalfront"	Recent heeft de raad aangegeven halfjaarlijks geïnformeerd te willen worden over de ontwikkelingen binnen de gebiedsontwikkeling Waalfront. Dit geldt zowel in de planvorming, de uitvoering buiten, als ten aanzien van de financiële stand van zaken. Met bijgaande brief biedt het college de voortgangsrapportage Waalfront aan de raad aan zoals deze op 10 december 2015 in de aandeelhoudersvergadering is vastgesteld. In deze voortgangsrapportage (bladzijde 11) is onder andere opgenomen dat de gemeente

	met als bijlage de Voortgangsrapportage Waalfront d.d. November 2015 van het OBW.	het Slachthuis heeft aangekocht en dat het Slachthuis geen onderdeel uitmaakt van de grondexploitatie (is nog niet ingebracht). Nadere informatie hierover volgt.
22-01-2016	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB20 d.d. 22 januari 2016 aan Provincie Noord-Brabant met als onderwerp: "C2178580/3874327 verplaatsing slachthuis".	Door de gemeente wordt geïnformeerd naar de stand van zaken van de subsidieaanvraag van de gemeente met betrekking tot het project "verplaatsing Slachthuis Nijmegen".
26-01-2016	Het betreft hier een mail van Provincie Noord-Brabant d.d. 26 januari 2016 aan Gemeente Nijmegen OB10 en OB20 met als onderwerp: "subsidie Slachthuis".	Provincie Noord Brabant wil mogelijk subsidieverlening koppelen aan betalingen van gemeente Nijmegen aan Hilckmann. Gemeente heeft het grootste deel van de aankoopsom betaald maar nog niet het hele bedrag.
01-02-2016	SMS contact	Sms-contact met medewerker gemeente Cuijk. Gevraagd naar de stand van zaken. Zij zijn in gesprek met Slachthuis over intentieovereenkomst. Er is beroep ingesteld tegen het bestemmingsplan. Zij zijn met bezwaarmaker in onderhandeling.
04-02-2016	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen VA21 d.d. 4 februari 2016 aan Hilckmann met als onderwerp: "RE: afspraak tbv oplevering tzt Hilckman" met als bijlage een document van het Slachthuis met als onderwerp: "Vragen over oplevering Slachthuis Nijmegen"	Afspraken over oplevering Slachthuis. Gemeente denkt over twee maanden te weten of de gemeente bij oplevering direct gaat slopen of dat het gebouw nog in beheer wordt genomen. Daarna weer contact over de oplevering, rond 1 april 2016.
24-02-2016	Het betreft hier een mail van OB aan directie gemeente inzake "FW: vertrouwelijk: Hilckmann en slachthuis".	Melding dat 's middags overleg heeft plaatsgevonden met Hilckmann. Vanuit de zijde van Hilckmann is gemeld dat door het niet slagen van een exportvergunning naar China Hilckmann op dit moment veel geld verliest. Zo veel dat de bank besloten heeft dat zij zonder die exportvergunning naar China niet langer bereid zijn de financiering te verstrekken. Dit betekent dat de nieuwbouw in Haps niet doorgaat en het bedrijf stopt.
24-02-2016	Het betreft hier een persbericht van Slachthuis Nijmegen B.V. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. d.d. 24 februari 2016.	Het persbericht meldt: Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. realiseren tot op heden geen exportvergunning naar China en zijn hierdoor gedwongen de activiteiten te stoppen. De directie van het Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. hebben deze week een adviesaanvraag bij de ondernemingsraad ingediend met betrekking tot het voorgenomen besluit de activiteiten te stoppen. Door sterk gewijzigde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China is het niet mogelijk de winstgevendheid structureel te verbeteren, waardoor de financiering van de nieuwbouw onmogelijk is gebleken.
25-02-2016	Het betreft hier een interne mail van BA50 d.d. 25 februari 2016 aan OB00, OB10 en OB20 met als onderwerp: "FW: Statement Hilckmann".	Het college van B&W reageert op het bericht van sluiting Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen. Het college van B&W betreurt het dat het bedrijf dat lange tijd verbonden is geweest met deze regio de deuren moet sluiten en leeft mee met medewerkers die door deze sluiting getroffen worden. Het college gaat uiteraard zeer goed onderzoeken wat dit betekent in het licht van het afgesloten contract en de koopsom die is betaald. Het college heeft de directeuren en eigenaren gevraagd om verantwoording af te leggen en daarbij zal ook gekeken worden of er geld terug geëist kan worden.
25-02-2016	Het betreft hier een interne mail van OB00 d.d. 25 februari 2016 aan de BM30 met als onderwerp: "Document1" met als bijlage een gespreksverslag met als onderwerp: "Overleg situatie Hilckmann BV/Slachthuis BV op 24 februari 2016, 17 uur". Aanwezig zijn: Hilckman en adviseur, en Gemeente Nijmegen. Tevens is bijgevoegd een interne mail van BM30 aan OB00 met als onderwerp: "Document1" waarin het gespreksverslag wordt goedgekeurd.	De bestuurders van de Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV en Slachthuis Nijmegen BV hebben op 24-02-2016 de gemeente Nijmegen uitgenodigd om haar te informeren over de situatie bij de bedrijven. Bij de bedrijven zijn grote verliezen ontstaan die gevolgen hebben voor de exploitatie van het bedrijf. Hierdoor zijn de nieuwbouwplannen in Haps in gevaar. Tot periode 5 van 2015 waren de cijfers van Slachthuis nog "in de pas" . In het derde kwartaal van 2015 zijn de verliezen opgelopen. De bank heeft in reactie daarop aangegeven dat Slachthuis/Hilckman aanvullende eisen te stellen. Reden was dat de budgetten voor de nieuwbouw werden aangetast. Eis van de bank werd dat Slachthuis/Hilckmann op de huidige locatie China-waardig zouden zijn. Voor de financiering van de nieuwbouw is gezocht naar andere partners. Heeft niets opgeleverd. Consequenties: laatste slacht deze week, geen faillissement maar stoppen met activiteiten, sociaal plan uitvoeren.
25-02-2016	Het betreft hier een interne mail van OB00 d.d. 25 februari 2016 aan BM20, BM30 en BM10 met als onderwerp: "RE: Vertrouwelijk: Slachthuis/Hilckmann".	In de mail wordt gemeld dat er vandaag meerdere malen op ambtelijk niveau contact is geweest met de provincie, dat de provincie ambtelijk overleg heeft gevoerd met Hilckmann en dat ook op bestuurlijk niveau er contact is geweest tussen gemeente en provincie. De provincie wil dit weekend bestuurlijk tripartite overleg om te bezien wat er nog mogelijk is om het Slachthuis/Hilckmann te redden. De bereidheid van de gemeente om tripartite te overleggen hangt mede af van de opheldering door de bestuurders wat er gebeurd is met het geld. Nu het slachthuis hierover geen overleg wil, ziet de gemeente geen mogelijkheid voor een tripartite overleg. Toegevoegd is een mail aan het college d.d. 25 februari 2016 van OB00 waarin wordt gemeld dat Slachthuis/Hilckmann via hun advocaat hebben laten weten thans niet te willen komen naar de gemeente om verantwoording af te leggen over de rekening en besteding van de door de gemeente betaalde koopsom.
25-02-2016	Het betreft hier een mail van Provincie Gelderland d.d. 25 februari 2016 aan BOM, Provincie Noord-Brabant, Gemeente Cuijk en Gemeente Nijmegen OB10 met als onderwerp: "Stand van zaken Hilckmann".	Provincie heeft contact gehad met het Slachthuis Ze zijn, op advies van hun advocaat, niet in gegaan op de uitnodiging van de gemeente Nijmegen. Provincie heeft hen gevraagd om een verklaring waarom ze zich zo gedragen als ze nu doen en ook wat hun verdere strategie is. Slachthuis zegt toe dat we dit morgen tegemoet kunnen zien. Een door de provincie voorgesteld bestuurlijk overleg met hen, gemeente en provincie wil Slachthuis wel. Slachthuis geeft aan dat ze vandaag ook nog contact hebben gehad met diverse instanties en dat ze nog strijdlustig zijn.

26-02-2016	Het betreft hier een door de rechter d.d. 26 februari 2016 geaccordeerd verzoekschrift van Dirkzwager namens de gemeente Nijmegen tot het leggen van conservatoir beslag op roerende zaken.	Het conservatoir beslag wordt gelegd op roerende zaken alsmede onroerende zaken alsmede onder derden. Gerekwestreerden zijn: Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen, Hilzaco Beheer, mevrouw D. Hilckmann, mevrouw K. Hilckmann Verlof wordt verleend op € 19.206.000,-
26-02-2016	Het betreft hier een brief van het college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 26 februari 2016 aan de Gemeenteraad van Nijmegen met als onderwerp: "Beëindiging bedrijfsactiviteiten slachthuis".	Beknopte inhoud van de brief: Het college werd op 24 februari jongstleden onaangenaam verrast door het besluit van het Slachthuis om de activiteiten in Nijmegen te stoppen en niet te herinvesteren en verplaatsen naar Haps (Cuijk). Het college heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording over de besteding van de door de gemeente betaalde koopsom getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar het Slachthuis is tot nu toe niet bereid gebleken daarover met de gemeente in gesprek te gaan. Het college zal het Slachthuis blijven verzoeken tot afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom, bij uitblijven hiervan zal door het college andere (rechts)middelen moeten worden ingezet om de positie van de gemeente veilig te stellen. Op korte termijn zal het college de raad nader informeren over de stand van zaken in dit dossier.
01-03-2016	Het betreft hier een interne mail van BA20 d.d. 1 maart 2016 aan de programmamanagers van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Overzicht aangekondigde moties en amendementen PA 2 maart 2016" met als bijlage het overzicht van moties, amendementen en actuele vragen aangekondigd voor de Politieke Avond van de Raad van de gemeente Nijmegen op woensdag 2 maart 2016 in het Stadhuis.	GroenLinks en de PvdA hebben vragen aangekondigd voor het vragenhalfuurtje over de gevolgen van de sluiting van vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen voor de werknemers (bladzijde 5). De vragen betreffen o.a. de gemaakte afspraken over het behoud van werkgelegenheid, de gevolgen van de bedrijfssluiting voor de rechtspositie van de werknemers, een sociaal plan en of er overleg is met het slachthuis, vakbonden en andere betrokkenen voor een zo goed mogelijke afloop voor de werknemers.
01-03-2016	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen OB10 d.d. 1 maart 2016 aan Gemeente Nijmegen OB10 en OB20.	Directeur Regionaal werkbedrijf heeft gesproken met de bonden, samen met wethouder Werk&Inkomen over Hilckmann. Bonden hebben morgen gesprek met directie over sociaal plan. Er is nog geen ontslag aangevraagd bij het UWV. Directie Slachthuis heeft toegezegd dat er geld is voor een sociaal plan (transitievergoeding) en een regeling voor verlofstuwmeren die er schijnbaar zijn. Bonden praten hierover in totaal over een bedrag van € 8 a € 9 miljoen. Dit betreft alleen de 110 vaste medewerkers. Daarnaast zijn er nog ca. 130 flexibele medewerkers waarvoor verwacht wordt dat de bonden zich ook in gaan zetten.
02-03-2016	Het betreft hier een brief van het college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 2 maart 2016 aan de Raadsfracties met als onderwerp: "Beantwoording schriftelijke vragen over het stoppen van vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen" met 4 bijlagen: 1) Presentatie Slachthuis aan College d.d. juni 2015 incl. 4 verstrekte documenten; Notitie uitgangspunt Raad van State uitspraak; Brief BOM d.d. 3-6-2015; Adviesaanvraag verhuizing; Presentatie indicatie voor financiering: update II. 2) Persbericht van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmgen B.V. d.d. 24 februari 2016. 3) Presentatie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. d.d. 23 februari 2016 met als onderwerp: "Adviesaanvraag OR". 4) Brief van Drijber en Partners B.V. d.d. 1 maart 2016 aan Dirkzwager Advocaten met als onderwerp: "Vleeshandel Hilckmann B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. / advies.	In de brief beantwoordt het college de schriftelijke vragen van een aantal fracties. O.a. over financiering, gemaakte afspraken met het Slachthuis, over de ontstane situatie en over opheffen geheimhouding van eerder verstrekte informatie. Voor de inhoud van de stukken wordt verwezen naar de brondocumenten.
02-03-2016	Het betreft hier een collegebesluit d.d. 2 maart 2016 met als onderwerp: "Deels opheffen geheimhouding slachthuis raadsbrief D1515908492 met als bijlage het Raadsvoorstel en Raadsbesluit d.d. 2 maart 2016 met als onderwerp: "Opheffen gedeeltelijke geheimhouding raadsbrief D1515908492 en bijlagen (slachthuis)". Bijgevoegd is 1 set bijlage: openbare brief incl. bijlagen.	Het college besluit aan de raad voor te stellen om de geheimhouding partieel op te heffen op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop Slachthuis. Het betreft de stukken: raadsbrief inclusief bijlagen inzake wensen en bedenkingen aankoop Slachthuis, taxatie DTZ Zadelhoff en brief financiers.
03-03-2016	Het betreft hier een interne mail van BA50 d.d. 3 maart 2016 aan BM20 en BM30 met als onderwerp: "FW: WOB verzoek" met als bijlage brief van De Persgroep Nederland d.d. 23 februari 2016 met als onderwerp: "Volmacht wob-verzoek".	De volgende informatie wordt door De Gelderlander gevraagd: - Correspondentie, notities, memo's, rapportages omtrent de gesprekken en onderhandelingen over de uitkoop en verplaatsing van het slachtbedrijf en vleeshandel, of anderszins benoemde documenten, ongeacht de aard van de informatiedrager, met inbegrip van email; - Concepten van genoemde documenten en voortgangsdocumenten.
03-03-2016	Het betreft hier een interne mail van OB10 d.d. 3 maart 2016 aan OB10 en OB20 met als onderwerp: "FW: Verzoek voor afspraak inzake financiering slachthuis Nijmegen – Gemeente Nijmegen, BOM en ING" met daaronder een mailwisseling van ING d.d. 3 maart 2016 aan Gemeente Nijmegen.	Antwoord op verzoek van gemeente Nijmegen d.d. 26 februari 2016 om een afspraak te maken inzake financiering Slachthuis. ING meldt niet op het verzoek in te kunnen gaan omdat de vertrouwensrelatie tussen bank en klant hiervoor geen ruimte biedt. Wel is ING bereid om vragen van algemene aard via e-mail te beantwoorden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

03-03-2016	Het betreft hier een brief van Onroep Gelderland d.d. 3 maart 2016 aan het college van Burgemeester en wethouders.	De volgende informatie wordt gevraagd in het kader van de WOB: koopovereenkomst, en/of manteloverenkomst en/of andere overeenkomsten tussen Slachthuis Nijmegen B.V. en de gemeente Nijmegen en/of andere relevante partijen.
03-03-2016	Het betreft hier een brief van Onroep Gelderland d.d. 3 maart 2016 aan het college van Burgemeester en wethouders.	De volgende informatie wordt gevraagd in het kader van de WOB: - alle stukken die te maken hebben met de (ver)koop van gronden van Slachthuis Nijmegen; - kopie van de correspondentie (brieven en e-mails) tussen de gemeente Nijmegen en alle betrokken partijen inzake de aankoop van het slachthuis door de gemeente Nijmegen en/of andere relevante partijen.
04-03-2016	Het betreft hier een door de rechter d.d. 4 maart 2016 geaccordeerd verzoekschrift van Dirkzwager namens de gemeente Nijmegen tot het leggen van conservatoir beslag.	Het conservatoir beslag wordt gelegd onder derden. Gerekwestreerden zijn: Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen, Hilzaco Beheer, mevrouw D. Hilckmann, mevrouw K. Hilckmann Verlof wordt verleend om binnen een termijn van 30 dagen maximaal drie maal beslag te leggen.
10-03-2016	Het betreft hier een brief van het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen d.d. 10 maart 2016 aan de gemeenteraad van Nijmegen met als onderwerp: "Brief stand van zaken Hilckmann".	Het college informeert de raad nader over de stand van zaken inzake Hilckmann. Nu Hilckmann nog steeds weigert opening van zaken te geven, gaan het college in een kort geding eisen van Hilckmann dat zij onder andere uitleggen wat er met de 21 miljoen euro is gebeurd (rekening en verantwoording). Zo wil het college afdwingen dat zij inzage geven in de besteding maar ook toelichten hoe het heeft kunnen gebeuren dat het bedrijf moet stoppen met de activiteiten. Het college kondigt aan als gemeente zelf een feitenrelaas en een tijdslijn op te stellen van de gebeurtenissen in de onderhandelingen tot nu. Na een toets door de stadscontroller wordt dit aan de raad verstrekt. Vervolgens wordt bezien of er een nader onderzoek nodig is.
15-03-2016	Het betreft hier een door de rechter d.d. 15 maart 2016 geaccordeerd verzoekschrift van Dirkzwager namens de gemeente Nijmegen tot het leggen van conservatoir beslag.	Het conservatoir beslag wordt gelegd onder derden. Gerekwestreerden zijn: Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen, Hilzaco Beheer, mevrouw D. Hilckmann, mevrouw K. Hilckmann Verlof wordt verleend op € 19.206.000,-
16-3-2016	Het betreft hier een Raadsbesluit d.d. 16 maart 2016 met als onderwerp: "Partiële opheffing geheimhouding documenten Slachthuis (48/2016)" met als 5 bijlagen: 1) Geheime brief van college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen met als onderwerp: "Wensen en bedenkingen over scenario's verwerving Slachthuis Waalfront incl. 3 bijlagen: Scenario's Slachthuis Waalfront, memo slachthuis Hilckmann, voor- en nadelen verplaatsing Slachthuis voor werkgelegenheid in Nijmegen. 2) Brief van de Raad der Gemeente Nijmegen d.d. 19 november 2014 aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen incl.: overzicht wensen en bedenkingen "Scenario's s verwerving Slachthuis Waalfront" d.d. 18 november 2014. 3) Brief van de Raad der Gemeente Nijmegen d.d. 8 juli 2015 aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen met als onderwerp: "Wensen en bedenkingen Slachthuis" incl.: overzicht wensen en bedenkingen "Slachthuis" d.d. 8 juli 2015. 4) Verslag van de besloten kamerronde d.d. 5 november 2014, verslag van de besloten Raadscommissie Grondexploitaties Waalsprong en Waalfront d.d. 7 juli 2015 en verslag van de besloten besluitronde d.d. 8 juli 2015. 5) Besloten besluitenlijsten van 19 november 2014 en 8 juli 2015.	De raad besluit op grond van artikel 25 lid 4 van de Gemeentewet de geheimhouding op een aantal documenten op te heffen met uitzondering van de (weggelakte) gegevens. Het betreft de documenten: - brief van 10 oktober 2014 van het college aan de gemeenteraad inzake 'Wensen en bedenkingen over cenario's verwerving Slachthuis Waalfront'; - brief van de gemeenteraad aan het college van 19 november 2014 inzake Wensen & Bedenkingen t.a.v. Scenario's verwerving Slachthuis Waalfront; - brief van de gemeenteraad aan het college van 8 juli 2015 inzake Wensen & Bedenkingen Slachthuis; - de woordelijk verslagen van de besloten kamerrondes van 5 november 2014 en 7 juli 2015 en de besloten besluitronde van 8 juli 2015; - de besluitenlijsten van de besluitronde van 19 november 2014 en 8 juli 2015. (Raadsvoorstel op initiatief van de raad)
17-03-2016	Het betreft hier een interne mail van BM50 d.d. 17 maart 2016 aan OB00 en OB10 met als onderwerp: "toezeggingen Slachthuis".	Tijdens de kamerronde d.d. 16-03-2016 inzake Brief inzake Beëindiging activiteiten Slachthuis & Brief inzake Beantwoording schriftelijke vragen over het stoppen van vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de volgende toezeggingen gedaan: - De gemeenteraad ontvangt zo snel mogelijk een reconstructie van de stappen in het dossier. - De gemeenteraad ontvangt informatie over de stand van zaken en mogelijkheden voor het bedrijf dat bedrijfsruimte huurt van Hilckmann. BM50 informeert of de toezeggingen bij het OB kunnen worden belegd.
17-03-2016	Het betreft hier een interne mail van OB d.d. 17 maart 2016 aan BM50 met als onderwerp "Re: toezeggingen Slachthuis".	In de mail gaat het OB00 akkoord met het beleggen van de toezeggingen d.d. 16 maart 2016 bij het OB.
21-03-2016	Het betreft hier een door de rechter d.d. 21 maart 2016 geaccordeerd verzoekschrift tot verlenging van de termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak.	De rechter verlengt de termijn voor het leggen van diverse beslagen ten laste van gerekwestreerden met 28 dagen.
22-03-2016	Het betreft hier een collegebesluit d.d. 22 maart 2016 met als onderwerp: "Slachthuis Nijmegen B.V."	Het college besluit om: - *"Kort geding aan te spannen tegen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. alsmede onder haar (in)directe bestuurders D.C.M de Haan-Hilckmann en K.A.C.M. Hilckmann, om rekening en verantwoording over aanwending van het al betaalde deel van de koopsom af te dwingen.* - *Gedeeltelijk opheffen van de gelegde beslagen op Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco*

		Beheer B.V. voor zover dat noodzakelijk is om tot uitkering van de salarissen van de werknemers in maart te kunnen komen, mits zeker is dat deze middelen ook daadwerkelijk en volledig bij de werknemers terecht komen."
22-03-2016	Het betreft hier een door de rechter d.d. 22 maart 2016 geaccordeerd verzoekschrift van Dirkzwager namens de gemeente Nijmegen tot het leggen van conservatoir beslag.	Het conservatoir beslag wordt gelegd op roerende zaken alsmede onder derden. Gerekwestreerden zijn: Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen, Hilzaco Beheer, mevrouw D. Hilckmann, mevrouw K. Hilckmann Verlof wordt verleend op € 19.206.000,-
25-03-2016	Het betreft hier een persbericht van Slachthuis Nijmegen B.V. / Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. d.d. 25 maart 2016 met als onderwerp: "Juridische en ongenuanceerde media-aanval van de gemeente schaadt de correcte afwikkeling van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.".	Het persbericht meldt: *"Naar aanleiding van de berichten in de pers en de discussies tijdens de gemeenteraadsvergaderingen van de gemeente Nijmegen van 2 en 16 maart jl. heeft de directie van Slachthuis Nijmegen BV en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen behoefte nader te reageren."* In het persbericht geeft de directie een feitenrelaas en meldt de directie dat zij nog steeds streeft naar een correcte afwikkeling en hierbij tot dit moment in controle is bij het op een correcte wijze afwikkelen van de bedrijfsbeëindigingen.
25-03-2016	Het betreft hier een mail van Gemeente Nijmegen BA50 d.d. 25 maart 2016 aan De Gelderlander met als onderwerp: "Reactie op Hilckmann" met als bijlage Reactie op persbericht Hilckmann.	In de mail reageert de gemeente op het persbericht van Hilckmann d.d. 25-03-2016. *"Het verbaast ons dat Slachthuis en Vleeshandel Hilckmann na een maand van bijna volledig stilzwijgen en niet ingaan op verzoeken voor gesprekken concludeert dat de correcte (juridische) afwikkeling van de onverwachte en onaangekondigde sluiting van het bedrijf wordt "geschaad" door het handelen van de gemeente, gemeenteraad, vakbonden en media."* In het persbericht wordt verder verwezen naar de pogingen die de gemeente heeft gedaan om in gesprek te komen met Hilckmann en dat, toen dat niet lukte, is overgegaan tot beslaglegging en uiteindelijk heeft geleid tot het besluit een kort geding te starten.
29-03-2016	Het betreft hier een besluit van het college van Burgemeester en wethouders van Gemeente Nijmegen d.d. 29 maart 2016 met als onderwerp: "Technische vragen Slachthuis" met als bijlage het Raadsvoorstel d.d. 13 april 2016 met als onderwerp: "Bekrachtiging geheimhouding Slachthuis" incl. openbare brief met bijlagen en geheime brief met bijlagen. Raadsbesluit 30 maart 2016 bijgevoegd.	Naar aanleiding van de kamerbehandeling op 16 maart 2016 van het dossier Slachthuis in de commissie Waalfront-Waalsprong zijn aanvullende (technische) vragen gesteld. In de brief aan de raad beantwoordt het college de technische vragen onder gedeeltelijke geheimhouding.
31-03-2016	Het betreft hier een interne mail van BM30 aan OB10 en OB d.d. 31 maart 2016 met als onderwerp: "Fwd: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA".	Hickmann geeft aan wethouder aan dat tijdens de raadsbehandeling van 30 maart een verkeerde voorstelling van zaken is gegeven. Hilckmann wil voorkomen dat deze beelden verder worden verspreid en de verkeerde effecten teweeg brengen. Hilckmann is bereid om buiten het juridische spoor een persoonlijke toelichting hierop te geven. Gevraagd wordt aan de gemeente om van gedachten te wisselen over de mogelijkheden voor de medewerkers van Hilckmann. In de bijgevoegde brief geeft Hilckmann aan de werknemers onder andere aan dat de onderhandelingen met het FNV zijn gestopt.
04-04-2016	Het betreft hier een dagvaarding kort geding d.d. 4 april 2016 met verlof van de voorzieningenrechter d.d. 25 maart 2016.	De gedagvaarden zijn: Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen, Hilzaco Beheer, mevrouw D. Hilckmann, mevrouw K. Hilckmann. Inzet van het kort geding is: - aflegging van rekening en verantwoording over aanwending van het op 31 juli 2015 door de Gemeente Nijmegen aan Slachthuis Nijmegen B.V. betaalde deel van de koopsom, groot € 21.000.000,-; - nakoming van de wettelijke verplichting inzage, afschrift of uittreksel over te leggen van bepaalde bescheiden; - nakoming van de verplichting tot betaling van de contractuele boete van € 1.380.000,- vermeerderd met de wettelijke handelsrente.
06-04-2016	Het betreft hier een mail interne mail van BA10 aan OB d.d. 6 april 2016 met als onderwerp: "FW:20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA" met daaronder een mailwisseling van Hilckmann en BM30 d.d. 6 april.	Wethouder reageert op de mail van 5 april jl.van Hilckmann, waarin Hilckmann de gemeente vraagt om juiste toelichting aan de medewerkers te verstrekken, waarbij verwezen wordt naar de mail van 31 maart jl. Wethouder laat weten dat de gemeente geen partij is wat er speelt tussen de medewerkers en het bedrijf Hilckmann. Informatie over de kwesties die lopen tussen de medewerkers en het bedrijf Hilckmann kan Hilckmann het beste zich rechtstreeks wenden tot de medewerkers zelf of de vakbond. Hilckmann reageert hierop door onder meer aan te geven dat het niet de bedoeling was dat de gemeente zelf zou communiceren met de medewerkers. Het gaat Hilckmann erom dat de gemeente voorzien werd van de werkelijke regelingen die Hilckmann de medewerkers heeft aangeboden.
11-04-2016	Het betreft hier een door de rechter d.d. 11 april 2016 geaccordeerd verzoekschrift van Dirkzwager namens de Gemeente Nijmegen tot het leggen van conservatoir beslag.	Het conservatoir beslag wordt gelegd op roerende zaken alsmede onder derden. Gerekwestreerden zijn: Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen, Hilzaco Beheer, mevrouw D. Hilckmann, mevrouw K. Hilckmann Verlof wordt verleend op € 19.206.000,-
12-04-2016	Het betreft hier een brief van Dirkzwager d.d. 12 april 2016 aan Rechtbank Gelderland met als onderwerp: "Gemeente Nijmegen/advies Slachthuis Nijmegen B.V." met als bijlagen de producties.	In de brief wordt gemeld dat naast de producties genoemd in de op 4 april 2016 namens de gemeente Nijmegen aan Slachthuis c.s. uitgebrachte dagvaarding de gemeente zich ook zal beroepen op de bijgevoegde producties 9 t/m 13.
12-04-2016	Het betreft hier een mail van de ING d.d. 12 april 2016 aan Gemeente Nijmegen OB10 met als onderwerp: "Reactie inzake Hilckmann".	ING deelt mee dat zij niet ingaan op de uitnodiging van de gemeente Nijmegen voor een bijeenkomst met de betrokkenen vanuit de gemeente inzake het dossier Hilckmann. Reden is een vertrouwensrelatie met en een verantwoordelijkheid richting de onderneming Hilckmann.
12-04-2016	Het betreft hier een brief van Drijber d.d. 12 april 2016 aan Rechtbank Gelderland met als onderwerp: "Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / Gemeente Nijmegen" met als	Ten behoeve van het kort geding op 14 april 2016 zendt Drijber het verweer met tegeneis van de gedagvaarden aan de Rechtbank. De conclusie van antwoord in conventie luidt het verzoek aan de Rechtbank om de vorderingen van de gemeente Nijmegen af te

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

	bijlagen de conclusie van antwoord in conventie incl. 12 producties.	wijzen. De conclusie van eis in reconventie luidt het verzoek aan de Rechtbank om de gemeente Nijmegen te veroordelen inzage en afschrift te verstrekken van: - de wijze waarop de gemeente de verwerving van de opstallen in het grondboek en haar administratie heeft verwerkt en tegen welke waarde - een ongecensureerde versie van de brief 30 juni 2015 van het college aan de gemeenteraad. Daarnaast het verzoek aan de Rechtbank om de ten laste van D. de Haan en K. Hilckmann gelegde beslagen op te heffen alsmede de gemeente te verbieden nieuwe beslagen op te leggen.
13-04-2016	Het betreft hier een mail van Dirkzwager d.d. 13 april 2016 aan Gemeente Nijmegen OB met als bijlage een pleitnota van Dirkzwager namens de gemeente Nijmegen t.b.v. kort geding d.d. 14 april 2016.	Pleitnota ter onderbouwing van de door de gemeente Nijmegen ingestelde vorderingen bij dagvaarding van 4 april 2016. Conclusie: De vorderingen van de gemeente dienen worden toegewezen. Deze pleitnota gaat onder andere in op het verloop tussen gemeente Nijmegen/Dirkzwager en het Slachthuis/Drijber vanaf 24 februari 2016 tot aan 14 april, ziet onder andere op het aspect het afleggen van rekening en verantwoording.
13-04-2016	Het betreft hier een mail van Dirkzwager d.d. 13 april 2016 aan Gemeente Nijmegen OB met als bijlage een pleitnota van Dirkzwager namens de gemeente Nijmegen t.b.v. kort geding d.d. 14 april 2016.	Aanvullende pleitnota waarin de reconventionele vorderingen van de gedagvaarden worden behandeld. Conclusie: Tot afwijzing van de vorderingen in reconventie.
14-04-2016	Het betreft hier een brief van Drijber d.d. 14 april 2016 aan Rechtbank Gelderland met als onderwerp: "Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / Gemeente Nijmegen" met als bijlage 1 productie.	In de brief wordt ingegaan op het verlof dat de Rechtbank heeft verleend aan de verlenging van de termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak. De brief meldt dat als de voorzieningenrechter overweegt wederom een verlengingsverlof te verlenen, wenst Slachthuis c.s. op voorhand te worden gehoord.

D161158955

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.
HAVENWEG 2, 6541 AD NIJMEGEN

Telefoon 0 80 - 77 58 93
Bank: Rabo Bank
Rek.nr. 13.78.06.469

NIJMEGEN, 18-05-1989

Aan DHV raadgevend Ingenieursbureau BV
t.a.v. [redacted]
Postbus 85
3800 AB AMERSFOORT

Uw ref. :

Onze ref.: [redacted]

Betreft: gunning van onderstaand werk.

Bij deze verstrek ik U de opdracht om het haalbaarheidsonderzoek hervestiging Slachthuis BV uit te voeren. De opdracht wordt U verleend conform het door U ingediende projectvoorstel.

Deze opdracht geldt voor de eerste fase, begroot ƒ 29.500,00 exclusief BTW. Blijkt uit de resultaten van de eerste fase dat hervestiging haalbaar is, dan kan desgewenst een tweede onderzoeksfase ingaan, eveneens begroot op ƒ 29.500,00 exclusief BTW.

Voor de goede orde wijs ik U er op dat het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen op 25-4-1989 besloten heeft om de onderzoekskosten voor de eerste fase te zullen dragen.
Voor de financiering van de tweede fase zal opnieuw een toezegging van het Nijmeegse College nodig zijn.
De eerste onderzoeksfase zal daarvoor bestuurlijk voldoende aanleiding moeten geven.

Tenslotte wijs ik U er op dat met enige regelmaat een begeleidingscommissie bijeen zal komen.

Een afschrift van deze brief wordt verzonden naar het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen, ter attentie van dhr. [redacted] en aan de Dienst Economische zaken van de gemeente Nijmegen, ter attentie van dhr. [redacted]

Hoogachtend,
SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

[redacted]

Handelsregister K.v.K. Nijmegen No. 21.984

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Haalbaarheidsonderzoek
Hervestiging
SLACHTHUIS NIJMEGEN

Fase 1 Eindrapport

DHV
DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV

haalbaarheids-
onderzoek

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DHV

INHOUD blz.

1. DOELSTELLINGEN EN OMSCHRIJVING VAN HET ONDERZOEK 1

1.1 Achtergronden 1
1.2 Doelstellingen van het Onderzoek, Werkwijze 1

2 SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN 1

3 ECONOMISCHE ANALYSE BEDRIJFSSECTOREN SLACHTERIJEN EN- VLEESVERWERKING 1

3.1 Struktuur van de Sectoren Slachterijen/Vleesverwerking en Recente Ontwikkeling 2
3.1.1 Algemene Struktuur 2
3.1.2 Slachterijen: enkele kengetallen 4
3.1.3 Vleeswarenindustrie 7

3.2 Markt voor Varkensvlees en Rundsvlees 8

4 BEDRIJFS-ECONOMISCHE ANALYSE ONTWIKKELING SLACHTHUIS NIJMEGEN 11

4.1 Recente Ontwikkeling 11
4.1.1 Organisatie en funkties 11
4.1.2 Produktie trends 14

4.2 Huidige Situatie: Funkties en Ruimte Gebruik 15
4.2.1 Funkties 15
4.2.2 Analyse van het ruimtegebruik 16
4.2.3 Capaciteit, knelpunten in het produktie systeem, uitbreidingsmogelijkheden 17

4.3 Exploitatie-Resultaten 19

4.4 Kapitaalsinvesteringen en Afschrijvingen 20

DHV

INHOUD (vervolg) blz.

5	ONTWIKKELINGSCENARIO'S	22
5.1	Scenario 1: Normale Ontwikkeling: "Trend ter Plaatse"	22
	5.1.1 Uitgangspunten	22
	5.1.2 Resultaten	23
5.2	Scenario 2: Normale Ontwikkeling: "Trend, Verplaatsing"	24
	5.2.1 Uitganspunten	24
	5.2.2 Resultaten	25
5.3	Scenario 3: "Aktief Groei Model", ter Plaatse	27
	5.3.1 Uitgangspunten	27
	5.3.2 Resultaten	28
5.4	Scenario 4: "Aktief groei model, Verplaatsing"	29
	5.4.1 Uitgangspunten	29
	5.4.2 Resultaten	29
6	DIRECTE OMGEVING VAN HET SLACHTHUIS EN EXTERNE FACTOREN	30
6.1	Beschikbaarheid Industrieterrein	30
6.2	Financiele Aspekten Verwerving Terrein	31
6.3	Directe Omgevingsfactoren/ Knelpunten	31
7.	GELDSTROMEN EN SUBSIDIES	33

DHV

1 DOELSTELLINGEN EN OMSCHRIJVING VAN HET ONDERZOEK

1.1 Achtergronden

Het onderzoekskader voor deze studie werd beschreven in de uitnodigingsbrief voor offertes voor het onderzoek (brief Slachthuis Nijmegen van 14-9-1988). Ook werd in de offerte van DHV Raadgevend Ingenieursbureau (offerte van 24 oktober 1988, bijlage 1) een toelichting gegeven mbt. de orientatie van het onderzoek, mn. betreffende de volgende drie aspekten:

- de plannen tot herstrukturering van Spoorzone en Waalhaven,
- een profielschets van het "Slachthuis Nijmegen b.v.",
- de direkte omgeving van het slachthuis.

1.2 Doelstellingen van het Onderzoek

De centrale doelstelling van de studie is gedegen informatie te leveren over de meest relevante aspekten van een mogelijke verplaatsing van het slachthuis.

De belangrijkste aspekten van het onderzoek zijn:

(1) ivm. de huidige lokatie: knelpunten en grenzen aangeven die op termijn gesteld kunnen worden aan een bedrijfs-economische en milieu-hygienisch verantwoorde produktie;

(2) inventarisatie van mogelijke lokaties binnen de regio Nijmegen die planologisch geschikt en haalbaar zijn voor de vestiging van het slachthuis;

(3) raming van de extra kosten die ontstaan bij verplaatsing van het bedrijf; extra kosten worden hier bepaald als kosten boven de "normale" investeringskosten bij continuering van het bedrijf ter plaatse;

(4) identificatie van bestaande subsidie-kaders waarop een beroep kan worden gedaan voor mogelijke afdekking van de extra (verplaatsings)-kosten;

(5) termijnen;

Inzicht in de samenhang van bovengenoemde aspekten moet de direktie van het slachthuis en de gemeente Nijmegen mogelijk maken om een gefundeerd oordeel te vellen over de eventuele verplaatsing van het bedrijf op termijn.

DHV

In de offerte van DHV is voorgesteld om het onderzoek in 3 fasen op te splitsen (zie bijlage 2 van de offerte: Aktiviteiten en Tijdsplanning).

Fase 1 van de studie levert informatie aan de betrokken partijen, het Slachthuis Nijmegen BV en de gemeente Nijmegen, om in gezamenlijk overleg te bepalen wat de ekonomische en financiele gevolgen en risico's zijn van een eventuele hervestiging van het slachthuis.

Fase 2 van de studie heeft betrekking op de nadere uitwerking van de mogelijkheden ten behoeve van intern overleg door het management en de participanten van het slachthuis alsmede door de diverse gemeentelijke instanties en overleg tussen het slachthuis en de gemeente.

Fase 3 verstrekt met name de relevante factoren zoals potentiele vestigingsplaatsen, bouwkosten, concrete effecten van subsidies, etc. Het spreekt van zelf dat dan uit het overleg een duidelijke voorkeur moet zijn gebleken voor de hervestiging van het slachthuis.

De huidige opdracht betreft uitsluitend Fase 1 en legt de nadruk op de bedrijfs-economische ontwikkelingsmogelijkheden van het slachthuis, rekening houdende met:

- de globale ontwikkeling van de sector (slachterijen en vleesverwerking),
- de eigen bedrijfs-economische situatie en ontwikkelingskansen,
- physieke groeimogelijkheden op eigen terrein: noodzaak, wenselijkheid en/of knelpunten.

In de vorm van alternatieve ontwikkelingsschetsen ("scenario's") wordt systematisch berekend en vergeleken wat de bedrijfs-ekonomische gevolgen zijn van verdere ontwikkeling "Ter Plaatse" of van "Verplaatsing"; mn. wordt aandacht besteed aan het verloop van de nodige investeringen, de gangbare afschrijvingen, produktiekosten, de ontwikkeling van de bruto-marge, de cash-flows, het financieringstekort, en het verwachte netto-rendement.

Opgemerkt moet worden dat deze berekeningen niet het karakter hebben van nauwkeurigheid; ze trachten een orde van grootte aan te geven van het interne economisch gebeuren op basis van de beschreven uitgangspunten.

DHV

2 SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN

In hoofdstuk 3 wordt beknopt de huidige struktuur, de recente evolutie en de marktvooruitzichten geschetst van de sector slachterijen en vleesverwerking.

schoon de produktie van vlees (vooral varkensvlees) in Nederland in de voorbije vijftien jaren sterk is gegroeid, wordt die trend niet langer doorgezet. Voor de nabije toekomst moet rekening gehouden worden met een verminderde aanvoer van slachtdieren. De omvang van de varkensstapel is in 1988 voor het eerst sinds jaren gedaald. Ook is er een inkrimping van de melkveestapel. Verwacht wordt dat de groei van produktie in de slachterijen zich in de toekomst niet zal voortzetten.

Binnen de sector zijn er duidelijke tekenen van toenemende concurrentie en overcapaciteit waar te nemen. Een sanering en capaciteitsinkrimping in de sector is waarschijnlijk. Bruto-marges staan onder druk. Sommige bedrijven zijn daarom niet meer in staat voldoende af te schrijven en reserves aan te leggen voor noodzakelijke investeringen.

De grotere slachthuizen (waaronder het Nijmeegse bedrijf) realiseren momenteel practisch een volledige bezetting. Een hoge bezettingsgraad is van vitaal belang om de exploitatie-marge op peil te houden.

Sinds enkele jaren is er in de markt een ontwikkeling gaande waarbij in alle slachterij-sectoren een toename is te zien in de afzet van bewerkte produkten (zgn. "tweede snit" of vacuum-verpakte eindprodukten). Er worden dus binnen de sector bedrijfsstrategien ontwikkeld om zelf een hogere toegevoegde waarde te realiseren.

Sommige bedrijven bereiken dit doel via de afzet van vleesdelen en eindprodukten naar grootwinkelbedrijven. Anderen pogen meer gedifferentieerde en herkenbare produkten van hoge kwaliteit af te zetten (binding met de afnemers en gunstige marges). Toch heeft de markt als geheel duidelijke beperkingen. De Nederlandse produktie van vlees is vooral gericht op exportmarkten. Die export is tot op heden voornamelijk een bulkmarkt (karkassen) en het is voorlopig onwaarschijnlijk dat afzet van versneden vleesdelen en eindprodukten ver kan doordringen op de exportmarkten. De vleeswarenindustrie biedt overigens ook geen perspectief voor verdere expansie voor de slachterijen.

Hoofdstuk 4 geeft een analyse van het Nijmeegse slachthuis. Uit de juridische en organisatie struktuur blijkt dat het bedrijf niet honderd procent als een autonome geintegreerde entiteit kan optreden. Strategische beslissingen bijvoorbeeld mbt. mogelijke uitbreidingsplannen, etc.. worden afgewogen door de verschillende participanten (grossiers), en om. beoordeeld op de partikuliere merites voor elk der participanten, mn. op de financiele consequenties voor iedere participant afzonderlijk.

Deze struktuur kan bijvoorbeeld tot problemen leiden wanneer nieuw te ontwikkelen bedrijfsstrategien een verdere groei van het eigen aandeel in de vleesbewerking tot doel hebben. Immers sommige participanten binnen het "Slachthuis" beschikken over een eigen verwerkingseenheid. Overwogen moet dan worden wat de rol wordt van deze verwerkingseenheid.
Moeilijker nog is het vraagstuk van de noodzakelijke extra-kapitaals-voorziening bij een mogelijke hervestiging van het huidig bedrijf.

Het slachthuis heeft sinds enkele jaren een produktie-niveau van ca. 600.000- 700.000 varkens en ca. 30.000 runderen per jaar. Een stijgend aandeel van de primaire slachtproduktie (karkassen) wordt verder bewerkt. Die trend zal doorgaan in de komende jaren, wellicht tot ca. 50 procent van de globale produktie.
Het nu lopende investeringsprogramma (ca. f 8 miljoen) en de nog mogelijke fysieke uitbreidingen laten toe om deze geplande produktie te realiseren op de bestaande lokatie.

Op te merken valt dat het huidig bedrijf volledig voldoet aan de strengere milieu- en bedrijfs-hygienische normen opgelegd door de EEG. Uit het oogpunt van exploitatie en kostprijs situeert het Nijmeegse slachthuis zich relatief gunstig binnen de slachterij-wereld. Uit vergelijkend bedrijfsonderzoek blijkt het slachthuis een middenpositie in te nemen mbt. de hoogte van de gemiddelde primaire slachtkostprijs voor varkens.

In hoofdstuk 5 wordt geanalyseerd wat de bedrijf-ekonomische gevolgen zijn van diverse ontwikkelingscenario's in de periode tot 1998. Er worden twee scenario's geprojecteerd voor de verdere exploitatie van het slachthuis op de huidige lokatie. Verder worden twee scenario's beschreven bij mogelijke hervestiging.

Alle scenario's 1 t/m 4 rekenen ook met dezelfde constante opbrengst prijzen.

De huidige bedrijfsstrategie laat toe de verdere ontwikkeling ter plaatse te realiseren. Het verschil in het scenario 1 "trend ter plaatse" en scenario 3 "aktieve groei ter plaatse" ligt vooral in het na te streven maximale percentage (50 %) van vleesveredeling op de huidige lokatie bij scenario 3. Dit laatste is fysiek mogelijk door een nog nader in te vullen investeringsprogramma van relatief beperkte omvang (ca. f 800,000- en f 2 miljoen). De voorgestelde investeringen leiden bij scenario 3 tijdelijk tot een lager netto-winst niveau.

Scenario's 2 en 4 beschrijven de bedrijfs-ekonomische effecten van hervestiging. Scenario 2 houdt rekening met een normale trendmatige produktie-ontwikkeling (in feite nu een licht dalende produktie, later weer stabiel). Scenario 4 berekent welk produktie-niveau moet worden bereikt om op termijn minstens een kostendekkende produktie te realiseren.
Bij hervestiging wordt uitgegaan van een groter netto-bedrijfsoppervlak (minstens 16.000 m2) en een ruimer terrein (bruto: minstens 30.000 m2, wellicht 40.000 m2). De benodigde investeringen worden voorlopig geraamd op ca. f 40 miljoen; hiervan is een equivalent van f 29 miljoen voor de vervanging van het bestaande bedrijf. Deze cijfers zijn nog exclusief rente-verliezen (nieuwbouw) en verhuiskosten.

Mbt. de exploitatie blijkt dat het niveau van de afschrijvingen sterk toeneemt van ca. f 2 miljoen tot f 3.8 miljoen. Ook is er een veel grotere behoefte aan externe financiering (maximaal f 9.4 miljoen in 1994). Onder genoemde exploitatie-voorwaarden zou het bedrijf, ondanks toegenomen bruto-opbrengsten blijvend met verlies draaien tot ver na het jaar 2000.

Scenario 4 "actief groei model en verplaatsing" komt tot de conclusie dat het produktie-niveau (primaire slacht) in een nieuw slachthuis blijvend met 60 % moet toenemen om op termijn minstens een kostendekkende produktie te realiseren; vanaf 1998 zou dan weer een bescheiden winst worden gemaakt. Dit scenario kan alleen in uitzonderlijke marktvoorwaarden worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld bij een mogelijk in de nabije toekomst (1992?) optredende sanering van de bestaande capaciteit binnen de sector, waarbij een deel van de bestaande capaciteit wordt overgenomen door enkele (grotere) bestaande slachterijen waaronder het Slachthuis Nijmegen.

Hoofdstuk 6 geeft een aantal aandachtspunten mbt. de direkte omgeving van het slachthuis en de externe factoren die mede van belang zijn voor de toekomstige exploitatie van het slachthuis ter plekke of op een nieuwe lokatie.
Op te merken valt dat wanneer thans besloten zou worden tot verplaatsing van het slachthuis, in 1990 met de bouw begonnen zou kunnen worden. Echter binnen de bedrijfsregio Nijmegen is op dit moment geen geschikte lokatie op een industrieterrein beschikbaar. Te verwachten is evenwel, dat op een termijn van 2 tot 3 jaar wel een lokatie beschikbaar kan zijn. Gezien de mogelijk hiermee gemoeide procedures in het kader van de Wet Ruimtelijke Ordening lijkt deze termijn beperkt.

Tevens is gebleken dat de huidige situatie geen direkt nijpende milieuproblematiek veroorzaakt. Wel is het zo dat het slachthuis momenteel hoog scoort bij de Nijmeegse bedrijven die hinder veroorzaken. M.n. bij mooi weer, hoge temperatuur en noord-oosten wind treedt hinder op. Daar staat tegenover dat in het investeringsplan van het bedrijf maatregelen worden genoemd, die ten doel hebben om een belangrijk deel van deze hinder weg te nemen. Desalniettemin zal de potentiele hinder (geluid,geur) afkomstig uit de aanvoer van vee en de afvoer van slachtafval blijven. Dit stelt ook eisen aan de alternatieve lokatie. Evenzo stelt de vrij hoge intensiteit van de aan- en afvoerbewegingen eisen aan de alternatieve lokatie.

Hoofdstuk 7 tracht inzicht te verschaffen in de mogelijk aanvullende geldstromen, zoals subsidie-mogelijkheden. Duidelijk is dat de bijdrage van de gemeente voor een eventuele hervestiging van wezenlijk belang zal zijn. Deze bijdrage zou kunnen geschieden vanuit Fonds Stadsvernieuwing en/of vanuit de exploitatie van de (her)ontwikkeling van het Waalhaven-gebied. De diverse subsidiemogelijkheden kunnen een interessante aanvulling op de financiering kunnen zijn.

Een belangrijke vraag als de eventuele compensatie die de gemeente zou kunnen bieden voor een dergelijke operatie valt niet eenduidig te beantwoorden. Louter op basis van de aannames in de scenario's kunnen wel vergoedingsmechanismen worden geidentificeerd, zoals kapitaalbijdragen, financieringslasten, of een combinatie hiervan.

Berekeningen in de diverse scenario's bieden voldoende aanknopingspunten om inzicht te krijgen in de reele mogelijkheden en risico's van een hervestiging.

Op grond van de ons beschikbare gegevens en de resultaten van dit onderzoek zoals deze thans voor U liggen, komen wij tot de conclusie dat de ontwikkelingen in de markt die zullen leiden tot een sterke toename van het aantal fusies, overnames en sluitingen, de komende 2 tot 3 jaren zullen resulteren in (te) grote strategische risico's binnen de sector. Zodanig, dat verplaatsing in deze periode bedrijfseconomisch (te) grote bezwaren oplevert en van het bedrijf en van de gemeente (te) grote financiele offers verlangt. Gedurende deze periode van grote onzekerheid kan meer inzicht worden verkregen omtrent de eventuele groei-mogelijkheden oa. tengevolge van de komende sanering. Tegelijkertijd zal meer duidelijkheid verkregen kunnen worden omtrent de mogelijke bijdragen vanuit het Fonds Stadsvernieuwing en/of de exploitatie van het Waalhaven-gebied. In dezelfde periode zal tevens een passend bedrijfsterrein beschikbaar kunnen zijn.

Aldus denken wij dat de volgende deelaspecten in de nabije toekomst aandacht behoeven:

- De gemeente dient nader beleid te formuleren en te effectueren omtrent het realiseren van lokaties voor bedrijfsvestiging;
- De gemeente dient te onderzoeken welke de mogelijkheden van (her)ontwikkeling van het Waalhaven-gebied zijn, mn. ten aanzien van de exploitatie;
- Het slachthuis, en daarmee dus de participanten, zal beleid dienen te formuleren opdat men optimaal voorbereid zal zijn voor de aanstaande saneringsperiode; daarbij dient tevens de huidige struktuur bezien te worden;
- Gemeente en slachthuis dienen goed voeling met elkaar te houden om volledig in te kunnen schieten op de eventuele mogelijkheden.

Op basis van de resultaten van deze deelonderzoeken zou een heroverweging van de mogelijkheden om te komen tot hervestiging uitgevoerd in 1991 of 1992, kunnen aangeven dat een eventuele hervestiging per 1992 of 1993 haalbaar zou kunnen zijn.

3 ECONOMISCHE ANALYSE BEDRIJFSSECTOREN SLACHTERIJEN EN-VLEESVERWERKING

Een slachthuis/vleesverwerkend bedrijf is vanuit de (macro)economie beschouwd, een typische "markt"-onderneming. Er zijn veel elkaar concurrerende bedrijven (aanbod) in een traditionele gevestigde vraagmarkt. Hierdoor ontstaat druk op de prijzen en lage rentabiliteit. De sector slachterijen verkeert in een overgangs-situatie. Verwacht wordt dat het aanbod van slachtdieren zal verminderen ten gevolge van de inkrimping van de veestapel. Oorzaken hiervan zijn o.m.: een marktstabilisatie mbt. het vleesverbruik in de meeste EEG-landen, beperkte export mogelijk-heden van vlees buiten de EEG, en een toenemend aantal milieu-maatregelen met het doel te komen tot beperking van dierlijke meststoffen.In dergelijke situatie zijn de overlevingskansen van een bedrijf binnen de sektor sterker afhankelijk van een relatief gunstige kostprijsstruktuur. Dit fascet tesamen met de marktevolutie bepaalt in principe of er op termijn enige ruimte beschikbaar komt om uitzonderlijke kosten zoals bijvoorbeeld die van een bedrijfsverplaatsing (gedeeltelijk) te dragen.

In deze studie wordt een beknopt, cijfermatig onderbouwd, toekomst-beeld geschetst van de bedrijfstak "slachthuizen/vleesverwerking" door indikatoren aan te dragen voor de omzetverwachting, produktontwikkeling, kostprijzen en bruto-marges. Beoogd wordt vooral een synthese tot stand te brengen tussen het relevante materiaal en een evaluatie mbt. de huidige en toekomstige positie van het Nijmeegse Slachthuis.

Een inzicht in de recente ontwikkeling en de marktvooruitzichten van de slachterijen in Nederland vereist een beschouwing van de volgende aspekten:

- de bedrijfsstruktuur van de vleesverwerkende sector, mn. van de slachterijen en vleeswarenindustrie (de pluimveesector wordt buiten beschouwing gelaten);
- de markt voor varkensvlees en rundsvlees in Nederland en in de EEG; globale produktie- en consumptie trends, marktverwachtingen voor de jaren '90;

3.1 Struktuur van de Sectoren Slachterijen/ Vleesverwerking en Recente Ontwikkeling

3.1.1 Algemene struktuur

Nederland is binnen EEG verband een relatief grote producent en een der belangrijkste exporteurs van vlees en vleesprodukten. In 1986 bedroeg de totale omzet van de sector ongeveer fl. 8.1 miljard. Hiervan werd het merendeel door slachterijen gerealiseerd. De werkgelegenheid in de globale sector werd geraamd op 17,000 manjaren. De positie van Nederland is vooral sterk op de EEG markt voor varkens-en kalfsvlees. De Nederlandse exportmarkt voor rundsvlees is meer bescheiden.

Figuur 3.1: HERKOMST VAN SLACHTDIEREN EN PRODUKTIE UIT SLACHTERIJEN IN NEDERLAND (1987)

(in 1000 ton karkasgewicht)

BRUTO EIGEN PRODUKTIE	Varkens:	1844
	Runderen:	332
	Kalveren:	181

LEVENDE IMPORT	Varkens:	+ 2
	Runderen:	+ 26
	Kalveren:	+ 13

LEVENDE EXPORT	Varkens:	- 322
	Runderen:	- 7
	Kalveren:	- 10

PRODUKTIE * UIT SLACHTINGEN	Varkens:	1524
	Runderen:	351
	Kalveren:	184

BINNENLANDSE AFZET *	Varkens:	622
	Runderen:	246
	Kalveren:	27

EXPORT * VLEES	Varkens:	939
	Runderen:	157
	Kalveren:	159

* Saldo-verschillen tussen produktie, binnenlandse afzet en export zijn toe te schrijven aan import van vlees en voorraadmutaties.

Voor een analyse van de vleesverwerkende sector een kan onderscheid worden gemaakt tussen de volgende sub-sectoren in de bedrijfskolom:

- slachterijen (varkens en/of runderen);
- uitsnijderijen;
- vleeswaren- en conservenfabrieken, snackfabrieken;
- darmverwerkingsinrichtingen;

Daarnaast kent de industriele produktie van vlees en vleesprodukten drie fasen: het slachten met als eindprodukt de karkassen, het uitsnijden van de karkassen tot vleesdelen ("eerste snit") en de eventuele verdere verwerking van deze delen tot kleinere vleesdelen ("tweede snit").

Uitgaande van deze drie produktiefasen en de bovengenoemde sub-sectoren is een aantal soorten bedrijven te onderscheiden. De meest voorkomende zijn:

- slachterijen (meestal bezitten deze een eigen uitsnijderij);
- vleesverwerkende bedrijven;
- geintegreerde bedrijven (deze houden zich zowel met slachten, uitsnijden als vleesverwerken bezig);

Hoofdaktiviteit bij de meeste slachthuizen blijft nog steeds het slachtproces waarbij levende dieren geslacht- en verwerkt worden tot "karkassen", de primaire grondstof voor de vleesverwerkende industrie. Integraal onderdeel van dit proces vormen ook de permanente hygienische controle van het slachten en de keuring van de slachtprodukten, de behandeling en afvoer van nevenprodukten (darmwassen) en afvalstoffen (zuivering afvalwater, afvoer mest en slib).

In een aantal slachthuizen worden eveneens vervolgfases van het vleesveredelingsproces uitgevoerd, o.m.:

(1) het uitsnijden: de zgn. "eerste snit" en/of de "tweede snit" en/of de verdere verwerking tot "funktionele" vleessoorten;
(2) het (vacuum) verpakken van de vleespartijen uit de "tweede snit", meestal bestemd voor grossiers en/of kleinhandel;
(3) sorteren en in detail verwerken en (vacuum) verpakken van partijen uitgesneden vlees voor de algemene marktkanalen (via grossiers naar de kleinhandel) of bestemd voor specifieke klanten (groot-winkelbedrijven, restaurants).

3.1.2 Slachterijen: enkele kengetallen

Het aantal slachterijen daalt al enkele jaren. Het aantal kleine bedrijven is afgenomen, terwijl de schaal van de grote bedrijven nog steeds toeneemt. Een aantal grote slachterijen zijn onderdeel van bedrijven die ook vleesverwerkende aktiviteiten ontplooien. In de kalversector is er sprake van integratie met kalvermelkproducenten.

TABEL 3.1: AANTAL BEDRIJVEN EN GEMIDDELDE SCHAALGROOTTE

	aantal bedrijven	gemiddeld aantal slachtingen
Varkensslachterijen *		
1981:	68	191.500
1987:	62	300.000
Runderslachterijen **		
1981:	89	10.211
1985:	79	12.681
Kalverslachterijen **		
1981:	20	54.375
1986:	17	71.670
Vleeswarenindustrie		
1982:	ca 170	n.v.t
1986:	153	n.v.t

* met 10.000 of meer slachtingen per jaar
** met 1000 of meer slachtingen per jaar

Bron: Produktschap voor Vee en Vlees

De produktie van vlees in Nederland is in de voorbije vijftien jaren sterk gegroeid. De groei heeft vooral betrekking op de produktie van varkensvlees. Ook in de recente periode sinds 1983 is er een gemiddelde jaarlijkse toename van ongeveer 5 percent in de produktie van varkensvlees (tabel 3.3). Voor de nabije toekomst moet rekening gehouden worden met een verminderde aanvoer van Nederlandse slachtdieren. De omvang van de varkensstapel is in 1988 voor het eerst sinds jaren gedaald. Ook de toegenomen export van levende slachtvarkens zal de aanvoer bij de Nederlandse slachterijen beperken. Voor de runder- en kalverslachterijen is de inkrimping van de melkveestapel de oorzaak van het dalende aanbod van slachtdieren. Deze inkrimping is een gevolg van de superheffing en de toenemende melkproduktie per dier. De omvang van de melkveestapel zal in de toekomst waarschijnlijk verder dalen.

TABEL 3.2: TOTALE VLEESPRODUKTIE UIT SLACHTINGEN

(1000 ton karkasgewicht)	1983	1984	1985	1986	1987
Bruto eigen produktie:					
- varkens	1477	1545	1618	1741	1844
- runderen	288	349	327	352	332
- kalveren	171	186	185	190	181
Levende export:					
- varkens	229	239	267	293	322
- runderen	8	7	9	7	7
- kalveren	12	14	13	13	10
Levende import:					
- varkens	1	1	2	2	2
- runderen	16	9	17	24	26
- kalveren	3	4	6	8	13
Produktie uit slachtingen:					
- varkenssector	1248	1306	1352	1449	1524
- rundersector	297	351	335	368	351
- kalversector	162	175	178	185	184

TABEL 3.3: AFZET EN VERBRUIK VAN VLEES EN VLEESWAREN

(1000 ton karkasgewicht)	1983	1984	1985	1986	1987
Export van vlees: *					
- varkenssector	705	769	819	860	959
- rundersector	109	150	148	188	157
- kalversector	137	143	156	163	159
Import van vlees: *					
- varkenssector	42	42	37	33	37
- rundersector	63	60	65	67	58
- kalversector	2	2	3	2	2
Voorraadmutatie:					
- rundersector	+5	+15	+3	+12	+6
Verbruik binnenland:					
- varkenssector	584	581	571	620	622
- rundersector	246	246	249	236	246
- kalversector	27	34	25	24	27

* inclusief vleeswaren

Bron: Produktschap voor Vee en Vlees

Als gevolg van de genoemde ontwikkelingen zal de groei van de produktie van de slachterijen zich in de nabije toekomst niet voortzetten. Ook een toename van levende import biedt weinig perspectief voor de slachterijen. De vervoerskosten zijn hiervoor een sterk beperkende faktor.

Bij de varkens-en runderslachterijen is reeds een aantal jaren sprake van overcapaciteit. Uit recente interne studies blijkt dat de industriele slachtcapaciteit voor varkens in 1984 ca. 19,5 miljoen slachthaken bedroeg verdeeld over 52 bedrijven (bij een produktie van 14,5 miljoen varkensslachtingen). In 1988 is deze capaciteit gegroeid tot ca. 26 miljoen slachthaken verdeeld over 50 bedrijven (produktie 18,5 miljoen slachtingen). Medio 1989 is de beschikbare capaciteit gedaald tot ca. 22,5 miljoen slachthaken verdeeld over 41 bedrijven (produktie 18,5 miljoen slachtingen).

De 13 grotere slachtbedrijven (elk met minstens 500,000 slachtingen per jaar) realiseren een practisch volledige bezetting; bij middelgrote bedrijven is de gemiddelde bezettingsgraad ca. 65 %.

Ook voor de rundersector werd in een recent onderzoek (situatie oktober 1988) een behoorlijk capaciteits-overschot van gemiddeld 25 procent vastgesteld. Deze situatie is regionaal verschillend. In het oosten van het land is de toestand nog het meest gunstig.

Een situatie van overcapaciteit leidt ertoe dat de concurrentie tussen de slachterijen, vooral op de inkoopmarkt toeneemt. Gezien het grote aandeel van de vaste kosten is het voor de slachterijen van belang een zo hoog mogelijke bezettingsgraad te behalen. De slachterijen zijn dan ook bereid om een hoge inkoopprijs te betalen om hun bezettingsgraad op peil te houden. Dikwijls gaat dit ten koste van de exploitatie-marge.

De kosten van een slachterij bestaan uit slachtkosten en eventueel uitsnijkosten. De belangrijkste kostenpost wordt bij beide categorieen gevormd door de loonkosten: 30-40 % van de slachtkosten, 50-60 % van de uitsnijkosten. Hierbij komen nog de keurlonen. Andere belangrijke kostencomponenten zijn afschrijvingen en rente, onderhoud en energie. In het algemeen zijn de loonkosten van slachterijen in hoge mate onafhankelijk van het aantal geslachte dieren. Ze worden meestal tot de vaste kosten gerekend. Het aandeel van de vaste kosten is dan ook hoog. (zie enkele kosten-ratio's voor het Nijmeegse slachthuis in volgend hoofdstuk 4).

3.1.3 Vleeswarenindustrie

In tegenstelling met de ontwikkeling bij de slachterijen is het produktievolume van de vleeswarenindustrie in de voorbije jaren niet toegenomen. Dit wordt veroorzaakt door een verslechterde concurrentiepositie van de Nederlandse bedrijven ten opzichte van de buitenlandse en een vermindering van de binnenlandse consumptie van de meeste vleeswaren en conserven.

De totale afzet van vleeswaren en -conserven bereikte in 1977 een hoogtepunt met 277.000 ton netto. Sinds 1983 schommelt de afzet rond de 240.000 ton. Hiervan wordt ca. 40% geexporteerd, voor tweederde naar EEG-landen.

De Nederlandse vleeswarenindustrie is sterk verbonden met de varkenssector. Ca. 90 % van de gebruikte grondstoffen is afkomstig van de varkenssector, het restant vooral van de rundersector. De niet-zelfslachtende vleeswarenbedrijven betrekken hun grondstoffen van een slachterij of uitsnijderij. Ondanks dalende vleesprijzen (inkoop) zijn de exploitatie-marges bij deze bedrijven over het algemeen verkleind vanwege de scherpe concurrentie op de afzetmarkt. Voor de toekomst wordt vanuit deze sector geen extra vraag naar slachtprodukten verwacht.

3.2 De Markt voor Varkensvlees en Rundvlees

De produktie- en marktconsumptie van vlees in Nederland kan niet worden los gezien van de ontwikkelingen in de EEG. Het reeds bereikte niveau van ekonomische integratie in de meeste EEG landen en het vrije onderlinge handelsverkeer (EEG landbouwbeleid) zorgen ervoor dat de vraag- en aanbodfactoren in de meeste deelstaten van de EEG elkaar sterk beinvloeden. Bovendien neemt Nederland binnen de EEG een uitzonderlijke positie in als exporteur van geslacht vlees (vooral varkens) en ook van levend slachtvee.

De totale vleesconsumptie in de EEG landen lijkt zich de laatste jaren te stabiliseren (tabel 3.4). Waar tussen 1975 en 1980 nog een toename van 18 % werd vastgesteld (gemiddeld 3.3% per jaar), bedraagt de groei slechts 4 % in de meest recente periode tot 1986 (gemiddeld 0.7 % per jaar). De consumptie toename per hoofd van de bevolking was lange tijd de belangrijkste groeifactor; sinds 1980 is hieraan een eind gekomen. Ook wordt geen stimulans verwacht van een verdere bevolkingsgroei, aangezien de EEG bevolking stabilieert. Wel zijn in het recente periode verschillen vast te stellen in het verbruikpatroon van de belangrijkste vleessoorten. Het aandeel van het (relatief goedkopere) varkensvlees is gestegen van 39% in 1975 naar 43% in 1986.

TABEL 3.4: TOTALE VLEESCONSUMPTIE EN CONSUMPTIE PER HOOFD IN DE (10) EEG LANDEN (in kg)

Vleesconsumptie	1975	1980	1985	1986
Totale consumptie:				
(in 1000 ton)	8570	10070	10249	10500
index (1975=100)	100	118	120	123
waarvan varkensvlees:	3342	4129	4305	4515
	39%	41%	42%	43%
rundvlees:		2532	2548	2570
		25%	25%	24%
overig		3409	3396	3415
		34%	33%	33%
Totaal kg per hoofd:	89,9	88,0	89,7	89,9
waarvan:				
varkensvlees	31,6	37,2	37,5	37,8
rundvlees		22,6	22,3	22,0
overig		30,1	29,9	30,1

Bron: Eurostat

Vergelijkende studies hebben inmiddels uitgewezen dat het gemiddeld gezinsinkomen in veel Westeuropese landen een dergelijk hoog peil heeft bereikt dat mensen in het algemeen niet meer vlees zullen eten bij verdere inkomensgroei. Slechts in een aantal Zuideuropese landen zijn nog mogelijkheden voor een groei van de consumptie per hoofd aanwezig.

Ondanks het algemeen verwachte beeld van een stabiele of weinig toenemende vraag van de totale hoeveelheden vlees in de EEG, zullen zich toch relatief belangrijke verschuivingen voordoen in het totale pakket van de vleesconsumptie. Deze worden veroorzaakt door veranderingen in het consumentengedrag. De belangrijkste elementen die dit gedrag beinvloeden zijn kwaliteit van het produkt, snelheid van dienstverlening en dierenwelzijn.

TABEL 3.5: VLEESPRODUKTIE en ZELFVOORZIENINGSGRAAD IN DE (10) EEG LANDEN

VARKENSVLEES	Produktie (1000 ton)			Zelfvoorzienings-graad (%)	
	1975	1980	1985	1975	1985
West-Duitsland	2748	3140	3151	87	86
Frankrijk	1534	1690	1571	86	81
Italie	732	984	1112	74	71
Nederland	988	1351	1635	205	272
Belgie/Luxemburg	642	674	666	174	145
Ver. Koningrijk	814	950	978	63	71
Ierse Republiek	102	146	136	120	114
Denemarken	740	978	1086	380	375
Griekenland	107	144	147	94	70
EEG-10	8407	10057	10482	99	102
index (1975=100)	100	120	125		

Bron: Produktschap voor Vee en Vlees

Nederland en Denemarken zijn binnen de EEG, zowel in absolute als in relatieve zin, grote exporteurs van varkensvlees. De export bedroeg respectievelijk ongeveer een miljoen ton (Nederland) en 796.000 ton (Denemarken). Andere EEG landen voeren aanzienlijk minder uit, mn.: Belgie (207.000 ton) en de Ierse Republiek (17,000 ton). Het grootste deel van de Nederlandse export bestaat uit karkassen en andere produkten die na het slachten weinig verdergaande bewerking hebben ondergaan.

De laatste jaren is er in alle sectoren een toename vast te stellen in de afzet van bewerkte produkten. Deze ontwikkeling biedt gunstige perspectieven voor een aantal slachthuizen. Sommige slachthuizen vinden een groeiende markt via de afzet van vleesdelen en van eindprodukten naar grootwinkelbedrijven. Ook betekent het verder bewerken dat de slachterijen een belangrijk deel van de toegevoegde waarde zelf realiseren en eventueel een hogere bruto-marge kunnen bereiken. Tenslotte biedt het verder bewerken aan de slachterijen de mogelijkheid om tot een gedifferentieerde produkt ontwikkeling te komen en op de markt van vleesdelen en -produkten beter herkenbaar te zijn. Op die manier kan een betere binding met afnemers ontstaan en spelen prijsaspecten een minder belangrijke rol in de concurrentie.

Er zijn echter natuurlijke grenzen aan dit bovengeschetste markt-potentieel. De verdere bewerking van vleesdelen tot eind-consumenten produkten dient rekening te houden met het regionale- en lokale verbruikspatroon en smaken van de consumenten. Vooral bij de export is dit geen eenvoudige opgave. Dit verklaart ook waarom de export vooral een karkassen/bulkmarkt is. Slachthuizen die dieper in de exportmarkt willen penetreren zullen nieuwe strategieen moeten bedenken. Samenwerking in EEG-verband is in theorie mogelijk. Een realistische strategie lijkt oa. om samenwerking te zoeken met vleesverwerkende bedrijven in het buitenland, om op die manier de een vegrote afzet van karkassen en vleesdelen te verzekeren. Het zal echter veel moeilijker zijn om op concurrerende wijze eindprodukten af te zetten in de exportlanden.

4 BEDRIJFS-ECONOMISCHE ANALYSE ONTWIKKELING SLACHTHUIS NIJMEGEN

Het slachthuis is van oudsher gevestigd aan de Waalhaven. In zijn lange bestaansgeschiedenis werd het bedrijf herhaalde malen uitgebreid en gemoderniseerd, vooral in de voorbije tien jaren.

4.1 Recente Ontwikkeling

4.1.1 Organisatie en funkties van het Slachthuis Nijmegen B.V.

Het slachthuis is een prive-onderneming. De huidige organisatievorm is in 1977 tot stand gekomen. Daarvoor was het een gemeentelijk slachthuis. De onderneming is momemteel een samenwerkingsverband van vijf grossiers en vleesverwerkende firma's uit de Nijmeegse regio. De participanten zijn vleesgroothandelaren die vanuit hun vroeger overwegend Nijmeegse regionale markt zijn uitgegroeid tot vlees-exporteurs die op de EEG markt aktief zijn, maar daarnaast ook exporteren naar het Midden en het Verre Oosten.

De vijf vaste leden-participanten van de onderneming(en) zijn de grossiers:

- Hilzako Beheer B.V.
- Encebe grossierderijen B.V.
- A.R. van Kempen
- van Swelm Zonen Vleeshandel B.V.
- Groothandel in Vlees Nuy B.V.

Encebe is een groot vleesverwerkend bedrijf met eigen slachterijen. Hoofdzetel is gevestigd te Boxtel. De participatie in het Nijmeegse slachthuis verzekert de onderneming een extra regionaal steunpunt en slachtcapaciteit. De andere participanten komen uit de Nijmeegse regio.

Tot voor kort waren ook de firma's Wellink B.V. en Coveco lid. Coveco heeft zich teruggetrokken in november 1987 en Wellink in 1988.

Eigendom en exploitatie van de slachthuisaktiviteiten en de vleesverwerking in het slachthuis geschieden onder een gemengde beheersvorm:

- de zgn. "Grossiersvergadering". Hierin zetelen de certificaathouders en de leden van de hierna genoemde maatschap. De Grossiersvergadering is in feite een vereniging die in wezen het beleid van het slachthuis als onderneming bepaalt;
- de "Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen B.V." bezit alle geplaatste (preferente en gewone) aandelen van de werkmaatschappij Slachthuis Nijmegen BV. Op haar beurt heeft de stichting aan de grossiers certificaten van aandelen uitgegeven. De Stichting

is in feite een juridische beheerseenheid met als voornaamste funktie de regeling van eigendomsrechten en eigendomsoverdracht van de deelnemende werkmaatschappijen. Zo voorziet de Stichting dat bij een eventuele eigendomsoverdracht de (preferente) aandelen van deelnemende leden eerst worden aangeboden aan de Stichting;
- de werkmaatschappij "Slachthuis Nijmegen B.V.";
- de werkmaatschappij Maatschap Nijmeegse Grossiers Combinatie "Nijgrosco".

Slachthuis Nijmegen B.V.:

In essentie verzorgt deze onderneming de technische en organisatorische aspekten van het slachten en sommige vleesveredelingsprocessen. Hiervoor staan gemeenschappelijke middelen en voorzieningen ter beschikking van de participanten. De BV heeft 12 eigen personeelsleden in dienst. Hiernaast zijn nog 11 oud-gemeente ambtenaren in dienst middels een nog lopende dienstovereenkomst (C.V.D.).

Er is echter geen sprake van een volledig "geintegreerd bedrijf". Met name de marketing en de produktontwikkeling ontbreken. Ook in fysieke zin is er geen volledige bedrijfsintegratie. Een der participerende grossiers heeft ook nog eigen aktiviteiten ten behoeve van het uitbenen en verpakken op een andere lokatie buiten het slachthuis ondergebracht.

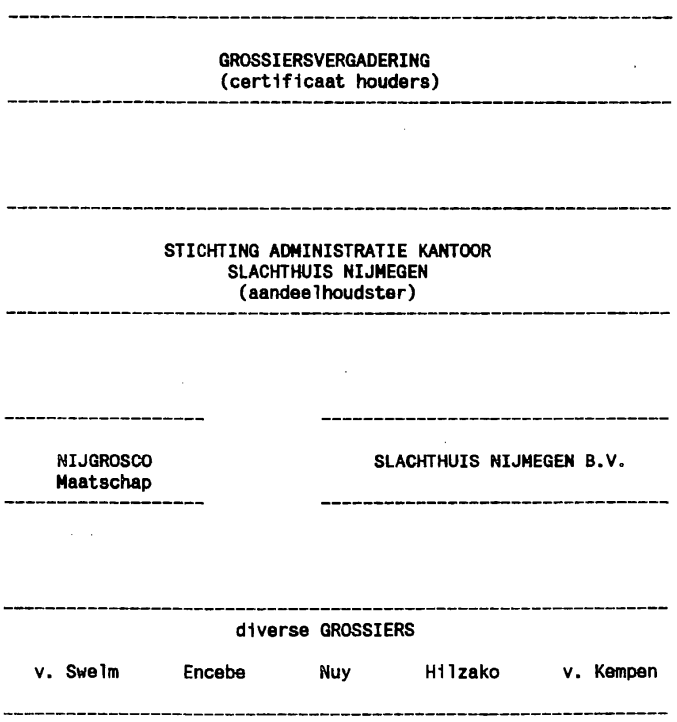
Nijgrosco:

De Maatschap Nijmeegse Grossiers Combinatie is opgericht in 1963. Doel van deze werkmaatschappij is het coordineren en uitvoeren van gemeenschappelijke aktiviteiten, mn. in het slachtproces, ten behoeve van de aangesloten grossiers. Sinds 1984 houdt de maatschap zich ook bezig met de verwerking van slacht-bijprodukten voor gezamelijke rekening. De maatschap heeft ca. 125 personeelsleden in dienst.

Het Nijmeegse slachthuis verwerkt ongeveer 500 tot 600 runderen en 12.000 tot 15.000 varkens gedurende vijf slachtdagen per week. Het bedrijf heeft een regionale funktie en speelt tevens een belangrijke export rol: meer dan 60 procent van de omzet wordt geexporteerd. Meestal binnen Europa (Italie, Griekenland, West-Duitsland, Frankrijk). Het landelijk marktaandeel wordt geraamd op 3.5 procent voor de varkenssector en 2.5 procent voor de rundersector.

De aanvoer van het merendeel der te slachten dieren komt uit het Zuiden van Nederland, vooral uit Brabant en Limburg.

Figuur 4.1: JURIDISCHE ORGANISATIE VAN DE NIJMEEGSE SLACHTHUIS ONDERNEMING

De huidige juridisch-organisatorische struktuur van het Slachthuis Nijmegen noopt tot een voorzichtige aanpak mbt. mogelijke uitbreidings- of hervestigingsplannen. Men kan er niet vanuit gaan dat risico-volle plannen automatisch onderschreven worden door alle betrokken partners. Indien belangrijke menigsverschillen onstaan over uitbreidingsplannen zouden participanten zich relatief gemakkelijk kunnen terugtrekkken en valt een deel van de kapitaalparticipatie, van de grondstof toelevering, van de produktie en dus van de omzet van het bedrijf weg.

4.1.2 Produktie trends

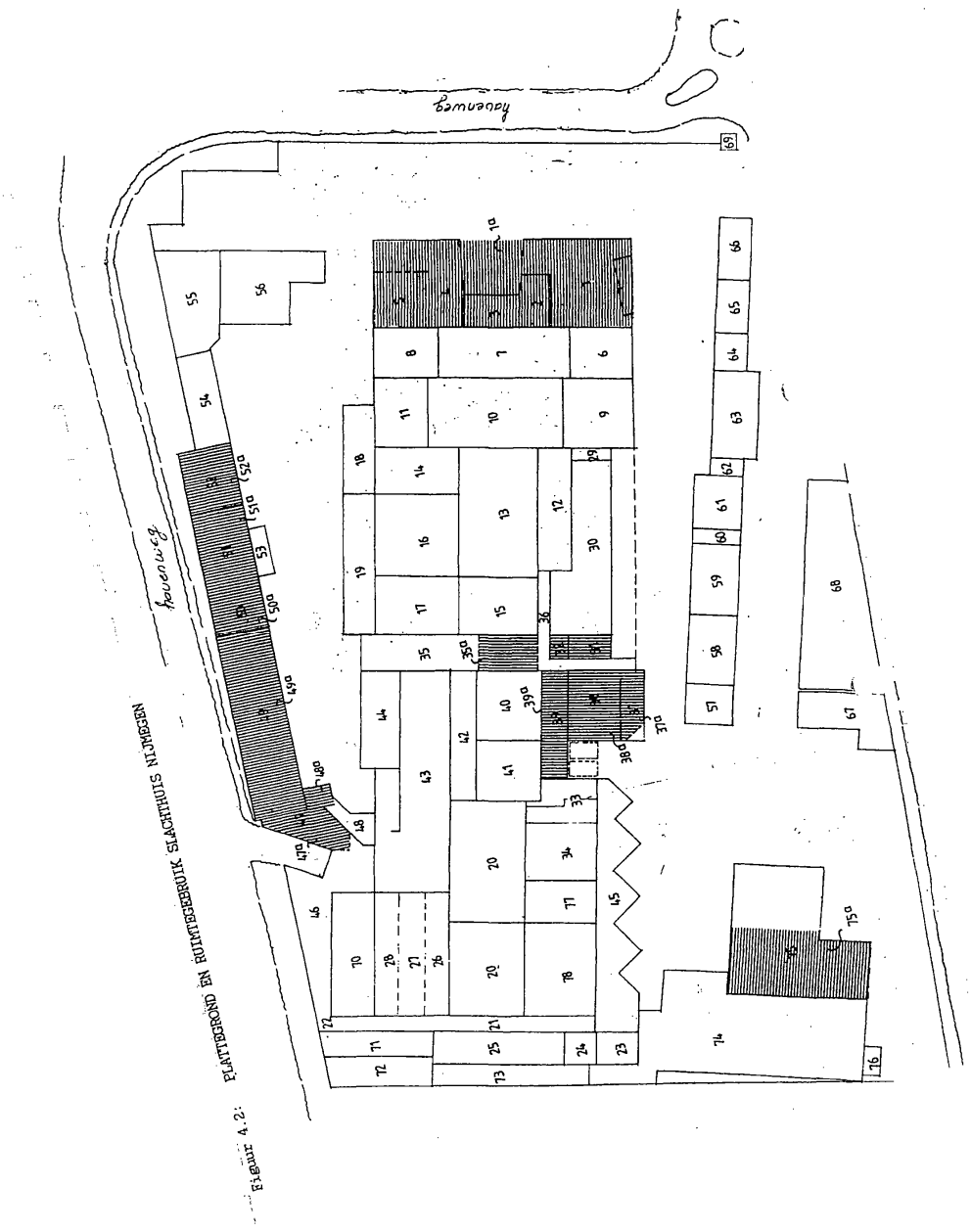
De produktie groei van het Nijmeegse slachthuis is o.m. vast te stellen aan de hand van het verloop van de hoeveelheden geslacht produkt, mn. de kilogrammen geslachte varkens en runderen. Ook valt de produktie op een andere manier af te leiden, mn. uit het aantal slachtingen. Beide reeksen gegevens zijn opgenomen in tabel 4.1. Uit de cijfers blijkt dat de totale produktie (geslacht vlees) in de afgelopen 10 jaar bijna is verdubbeld van 31.6 miljoen kg in 1977 naar 62.2 miljoen kg in 1987. Dus een gemiddelde groei van circa 7 percent per jaar. Deze groei had vooral betrekking op de varkensslachtingen: een gemiddelde van 8.1 procent per jaar. De runderslachtingen in deze periode varieren van jaar tot jaar. In de periode 1984-1987 lag het produktieniveau van rundsvlees gemiddeld iets hoger (10 tot 20 %) dan in de voorgaande jaren. Recent is de aanvoer van runderen echter weer licht gedaald. De produktie-groei in het Nijmeegse slachthuis is gedurende de periode 1977-1987 sneller toegenomen dan gemiddeld in Nederland.

tabel 4.1 en figuur 4.2

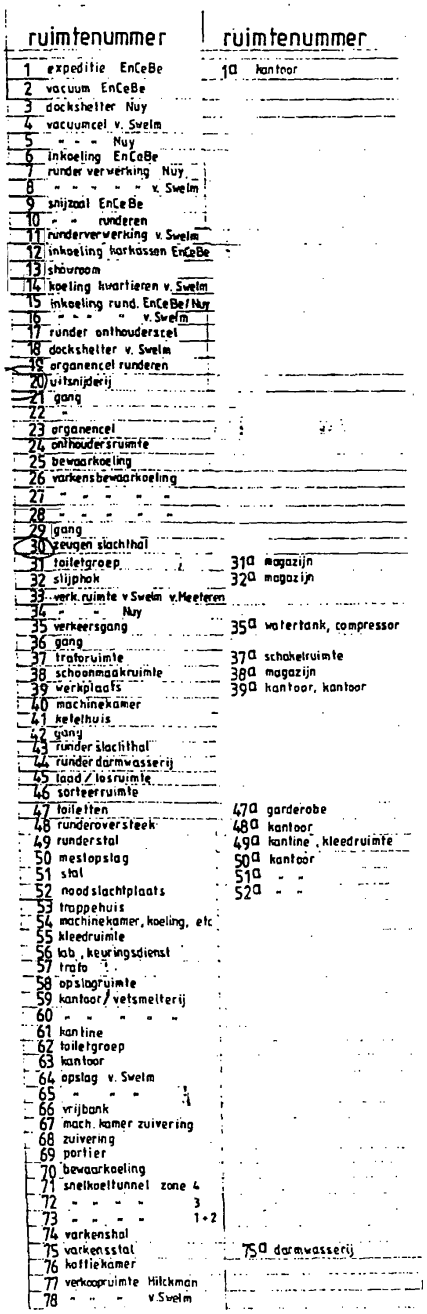
TABEL 4.1: PRODUKTIE SLACHTHUIS NIJMEGEN

	Jaar											
	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988
Aanvoer: in 1000 stuks												
aantal varkens								434	536	551	609	670
aantal runderen								29	29	31	29	27
Produktie: geslachte kg (in 1000)												
varkens	24,202	27,901	30,301	30,310	36,821	37,191	40,112	41,883	48,509	50,158	52,700	..
index (1977=100)	100	115	125	125	152	154	166	173	200	207	218	..
runderen	7,436	7,250	8,155	7,614	7,588	6,796	7,192	9,057	8,965	9,921	9,463	..
index (1977=100)	100	97	110	102	102	91	97	122	121	133	127	..
Sub-totaal:	31,638	35,151	38,456	37,924	44,409	43,987	47,304	50,940	57,474	60,079	62,163	
index (1977=100)	100	111	122	120	140	139	150	161	182	190	196	

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DHV

ruimtenummer		ruimtenummer	
1	expeditie EnCeBe	1a	kantoor
2	vacuum EnCeBe		
3	dockshelter Nuy		
4	vacuumcel v. Swelm		
5	" " " Nuy		
6	inkoeling EnCeBe		
7	runder verwerking Nuy		
8	" " " " v. Swelm		
9	snijzaal EnCeBe		
10	" " runderen		
11	runderverwerking v. Swelm		
12	inkoeling karkassen EnCeBe		
13	showroom		
14	koeling kwartieren v. Swelm		
15	inkoeling rund. EnCeBe/Nuy		
16	" " " " v. Swelm		
17	runder onthouderstel		
18	dockshelter v. Swelm		
19	organencel runderen		
20	uitsnijderij		
21	gang		
22	"		
23	organencel		
24	onthoudersruimte		
25	bewaarkoeling		
26	varkensbewaarkoeling		
27	" " " " "		
28	" " " " "		
29	gang		
30	zeugen slachthal		
31	toiletgroep	31a	magazijn
32	slijphok	32a	magazijn
33	verk. ruimte v Swelm v. Meeteren		
34	" " " Nuy		
35	verkeersgang	35a	watertank, compressor
36	gang		
37	traforuimte	37a	schakelruimte
38	schoonmaakruimte	38a	magazijn
39	werkplaats	39a	kantoor, kantoor
40	machinekamer		
41	ketelhuis		
42	gang		
43	runder slachthal		
44	runder darmwasserij		
45	laad / losruimte		
46	sorteerruimte		
47	toiletten	47a	garderobe
48	runderoversteek	48a	kantoor
49	runderstal	49a	kantine, kleedruimte
50	mestopslag	50a	kantoor
51	stal	51a	" "
52	noodslachtplaats	52a	" "
53	trappehuis		
54	machinekamer, koeling, etc		
55	kleedruimte		
56	lab., keuringsdienst		
57	trafo		
58	opslagruimte		
59	kantoor / vetsmelterij		
60	" " " " "		
61	kantine		
62	toiletgroep		
63	kantoor		
64	opslag v. Swelm		
65	" " "		
66	vrijbank		
67	mach. kamer zuivering		
68	zuivering		
69	portier		
70	bewaarkoeling		
71	snelkoeltunnel zone 4		
72	" " " " 3		
73	" " " " 1+2		
74	varkenshal		
75	varkensstal	75a	darmwasserij
76	koffiekamer		
77	verkoopruimte Hilckman		
78	" " " v.Swelm		

4.2 Huidige Situatie: Funkties, Produktie en Ruimte Gebruik

Een meer gedetailleerde analyse van de aktiviteiten van het Nijmeegse slachthuis in relatie tot de gebruikte ruimte gaat in op de volgende punten:

- funkties van het slachthuis;
- capaciteit;
- knelpunten in het produktie systeem;
- ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden op het huidig terein;

4.2.1 Funkties

Zoals reeds vermeld in het hoofdstuk over de globale bedrijfsector(en) "slachterijen en vleesverwerking" worden in de meeste slachthuizen momenteel diverse aktiviteiten uit de bedrijfskolom "slachten en vleesveredelingsprocessen" uitgevoerd.

Het gaat hier in de eerste plaats om het slachtproces zelf waarbij levende dieren (zowel varkens als runderen) geslacht- en verwerkt worden tot de primaire grondstof "karkassen". Bij een aantal slachthuis ondernemingen is er een tendens om meer vleesveredelingprocessen in de slachthuis aktiviteiten te integreren; het betreft vooral: uitbenen en versnijden, "tweede snit"-bewerking en vacuum verpakken.

Hoofdaktiviteiten bij het Nijmeegse slachthuis zijn het primaire slachtproces zelf (produktie van karkassen) en de "eerste snit" (bij de varkens bereikt de "eerste snit" 90% van de primaire produktie). Er is een snelle groei van verdere veredelingsprocessen. Dit kan worden vastgesteld aan de hand van een meer gedetailleerde analyse van enkele produktie-kengetallen, bijvoorbeeld:

Procentueel aandeel van een aantal deelprocessen in de produktie:

	1980	1985	1989	1991 verwacht
Varkens				
(1) primaire slachten/ koelen	100 %	100 %	100 %	100%
(2) tbv. "eerste snit"	70 %	80 %	90 %	
(3) tbv. "tweede snit" en vacuum-verpakken	5 %	10 %	20 %	30%
Runderen				
- kwartieren afleveren	92 %	85 %	75 %	50%
- uitgebeende technische delen/vacuum verpakken	8 %	15 %	25 %	50%

Er treedt dus een verschuiving op naar de veredelingsfunkties. De verdere groei van het Nijmeegse slachthuis wordt vooral verwacht in deze laatste aktiviteiten.

4.2.2 Analyse van het ruimte gebruik

Een analyse van het ruimte gebruik is opgesteld in tabel 4.2 op basis van een plattegrond van het bedrijf met een gedetailleerde funktie beschrijving van alle ruimten. Oppervlaktes zijn geraamde cijfers berekend uit de tekeningen (zie figuur 4.2: code nummers in tabel 4.2 zijn dezelfde als in figuur 4.2).

Er is globaal onderscheid gemaakt tussen de volgende bedrijfs-funkties en overeenkomstig ruimte gebruik:

	Oppervlakte in m2			
	gelijk-vloers	%	verdie-ping	totaal
Produktie "varkens" :	3525	18	260	3785
Produktie "runderen" :	4425	22		4425
Algemene faciliteiten :	2680	13	565	3245
Kantoren en laboratorium/keuring : keuring	200	1	465	665
Gelijksvloers :	10830	54		
Eerste verdieping :			1290	
TOTAAL BEDRIJFSOPPERVLAKTE :				12.120
Fietsenbergplaats (overdekt) :	50			
Parkeerruimte op eigen terrein : (28+6 personenwagens)	500	3		
Overige circulatie ruimte :	8620	43		
TOTAAL OPPERVLAK TERREIN:	20000	100		

Het bedrijfsterrein van het slachthuis heeft een totaal oppervlak van circa 20.000 m2. Hiervan is ca. 54 procent bebouwd. Het totaal bedrijfsvloeroppervlak is geraamd op 12.120 m2.

In figuur 4.3 is het ruimtegebruik/oppervlak van de belangrijkste funkties samengevat. Ook is aangegeven:

1. De nog beschikbare reserve produktie ruimte: 300 m2
   (= de vroegere zeugen slachthal)

2. De actueel geplande uitbreiding/aanpassing van de varkenstallen: 180 m2

3. De in onbruik geraakte opstallen (gebouw 57 t/m 66): 600 m2
   (momenteel nog gedeeltelijk gebruikt als opslag van vooral verpakkingsmaterialen)

TABEL 4.2: ANALYSE RUIMTE GEBRUIK SLACHTHUIS: HUIDIGE SITUATIE
en HOGELIJKE UITBREIDING

Existe/ aktiviteit	HUIDIGE SITUATIE Code gelijk-vloers	Code ver-diepingen	Oppervlakte/m2 gelijk-vloers	Oppervlakte/m2 ver-diepingen	SITUATIE bij HOGELIJKE UITBREIDING Extra Factor x	Oppervlakte m2	TOTAAL Oppervlakte
PRODUKTIE VARKENS							
varkenstallen	75		490		2	980	1470
darmenmagerij		75a		260			260
varkensslachthal	74		780		1	780	1480
organen/ontbeender	23+24		80				80
snelkoelruimten	72+72/71		320				320
carteerruimte	46		125				125
bewaarkoeling	25+26+27+28		560				560
uitsnijderij	29		520		1	520	1040
verkoopruimten	78+77+34+33		530		1	530	1060
laad/losruimten	45		200				200
Sub-totaal:			3525	260		2730	6515
PRODUKTIE RUNDEREN							
runderstallen+ pest	49+51+50		540				540
noodslachtplaats	52		100				100
runderdarmwasserij	44		120				120
runderslachthal	43		425				425
organen/ontbeender	19+17		270				270
inkoelruimten	14+15+16		460				460
koelruimten	12+6		215		1	215	430
schoorsen	13		315		1	315	630
uitsnijderij	11+8+10+7+9		900				900
vacuumruimten	5+4+3		290		1	290	580
expeditieruimte	1		265				265
dockubeltero	10+3		225				225
reserve-produktie	30		300				300
Sub-totaal:			4425	0		820	5245
FACILITEITEN							
werkplaats/magazijn	39+38+32	38a	250	125			375
trafo/machines	37+37+64) 41+49)	37a+35a	490	95	0.5	845	930
gangen	21+42+35+36		500				500
toilet/kleedkamers	31+47+65	47a	265	30			295
en kantines	76	49a	25	315			340
waterzuivering	68+67		550				550
reserve (opslag)	58 t/m 66		600				600
Sub-totaal:			2680	565		245	3490
KANTOREN, LABO							
kantoren		50/52a+39a		315			315
labo/keuring	55		200				200
verkoopkantoor		1a		180			150
Sub-totaal:			200	465			665
TOTAAL BEBOUWDE RUIMTE			10830	1290		3795	15915

Mbt. de bebouwing en het ruimte-gebruik van het slachthuis kan nog het volgende worden opgemerkt:

- De bedrijfsgebouwen en de installaties zijn in het algemeen in een goede conditie. Deels is dit in de hand gewerkt door een relatief intensief investeringsproces van aanpassingen en vernieuwingen in de voorbije 10 jaren. Deze vernieuwingen hadden oa. betrekking op de bouw in 1983 van een waterzuivering (28.000 I.E.), maar ook op de interne verbouwing van koelruimtes en de runderslachthal, alsmede de bouw van nieuwe kantoren. Momenteel worden een aantal uitsnijruimtes vernieuwd.

- Het slachthuis beschikt over een aantal reserve ruimten op het eigen terrein: de nu leegstaande "zeugen slachthal" en de in onbruik geraakte opstallen. Samen ca. 780 m2;

- De circulatie op eigen terrein, vooral van zware koelwagens, is momenteel krap bemeten;

- Het parkeren op eigen terrein is beperkt. Geschat zijn er ongeveer 34 parkeerplaatsen voor eigen personeel en bezoekers. Het personeels bestand in het slachthuis bedraagt ongeveer 250 man: veel prive auto's van werknemers staan geparkeerd op publiek terrein buiten het slachthuis;

4.2.3 Capaciteit, knelpunten in produktie systeem, ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden op het huidige terein

In volgende tabel 4.3 wordt de capaciteit van een aantal onderdelen van het slachthuis geraamd en vergeleken met de huidige gemiddelde produktie. Het geheel geeft inzicht in de globale produktie capaciteit en eventuele knelpunten en uitbreidingsmogelijkheden van de onderneming.

Analyse van het bedrijfsproces en het ruimtegebruik leidt tot identificatie van een aantal fysieke knelpunten in het bedrijf. Voor sommige van deze knelpunten heeft de bedrijfsleiding nu reeds oplossingen. Voor punten die wellicht op middellange termijn van belang zijn, moeten mogelijke opties nog nader worden onderzocht.

blz. 17

TABEL 4.3: CAPACITEIT EN PRODUKTIE

Proces/produktie onderdeel	Capaciteits factor	Maximale capaciteit	Huidige produktie
1 Varkenslacht lijn	aantal haken	320 varkens/uur	40 uur/week
	koelruimten (m3)	3300 stuks/dag	
2 Runderslacht lijn	aantal haken	30 runderen/uur	20 uur/week
	koelruimten (m3)	240 stuks/dag	
3 Uitsnijderijen	werkruimte (m2)		
	koelruimten (m2)		
4 Waterzuivering	Inw.equivalent	28.000	

Interne Knelpunten	Oplossing/Optie	Akties
1 Aanvoer levende varkens	uitbreiding varkenstallen	> plannen in voorbereiding, geraamde investering 1,2 en 3 tesamen: f 2 miljoen
2 Reukhinder afvalsilo's	verplaatsing en overdekking silo's	
3 Circulatie vrachtwagens (deel)	bouw nieuwe ingang verlading varkens aan Waalbandijk	
4 Mogelijke uitbreiding varkenslachtlijn	bouw verdieping boven huidige slachthal	
5 Mogelijke uitbreiding veredeling (uitbenen en snijderij)	interne aanpassingen reserve produktieruimte (300 m2); event. externe opties	
6 Parkeren op eigen terrein beperkt en verbetering interne circulatie	uitbreiden parkeren op eigen terrein dmv. sloop van in onbruik geraakte opstallen;	

4.3 Exploitatie-Resultaten

In sectie 4.1 werd de (juridische) organisatie van het slachthuis Nijmegen beknopt geschetst. Bedrijfs-economisch gezien is de exploitatie van het slachthuis afhankelijk van de twee werkmaatschappijen: Slachthuis Nijmegen BV, verantwoordelijk voor de exploitatie van het gebouw en installaties, en de maatschap Nijgrosco, verantwoordelijk voor het slachtproces zelf en de verwerking/veredeling. Uit exploitatie oogpunt is de eerstgenoemde BV de belangrijkste.

In theorie zou men de veredelingsaktiviteiten van vlees die binnen het slachthuis worden uitgevoerd kunnen betrekken in de exploitatie. De grossiers echter gebruiken hiervoor eigen personeel (samen ongeveer 120 mensen) en behouden zodoende het positief exploitatie-resultaat van deze aktiviteiten. Uitsluitend middels een doorrekening van huuropbrengsten van gekoelde- en andere ruimten wordt bedrijfs-ekonomisch de veredelingsaktiviteiten gewaardeerd ten voordele van het slachthuis.

In tabel 4.4 volgt een samenvatting van de exploitatie-rekening (inkomenstaat) van het Slachthuis Nijmegen BV. De tabel geeft voor de recente periode 1983-1987 een aantal kengetallen mbt. de produktie en netto-kapitaalinvesteringen. Verder wordt het verloop van de belangrijkste opbrengst- en kosten-componenten weergegeven. Voor een beoordeling van het huidig exploitatie-resultaat en voor het opstellen van scenario's waarbij een prognose wordt gemaakt van toekomstige bedrijfsresultaten "met" en "zonder" bedrijfsverplaatsing zijn vooral de volgende elementen van belang:

KAPITAALINVESTERINGEN en AFSCHRIJVINGEN:
- het niveau van de netto-kapitaalinvesteringen,
- het niveau van afschrijvingen,
- rentelasten,

OMZET:
- omzetten van varkens-en runderslachtingen ,en de hierbijhorende tarieven,
- omzet van de "verhuurde ruimtes",

KOSTEN:
- energiekosten.

Samenvattend kan men stellen dat de exploitatie van het slachthuis gedurende de jongste jaren een relatief bescheiden netto-resultaat opleverde (ca. f 250,000- tot 300,000-). Het netto-resultaat wordt "bescheiden" genoemd in verhouding met het netto geinvesteerde kapitaal (2.5 % tot 3%). Er wordt geen rekening gehouden met de gerealiseerde reele vermogenstoename sinds 1973.
Ook kan vastgesteld worden dat het afschrijvingsniveau gunstig ligt (1.7 tot 1.8 miljoen of 15 tot 20 % van het netto-geinvesteerde kapitaal). Dit laat de opbouw van interne reservefondsen toe voor de noodzakelijke aanpassing en vernieuwing van de bedrijfsuitrusting.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

TABEL 4.4: EXPLOITATIESTAAT SLACHTHUIS: VERLOOP 1983-1987

	Jaar						
	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989
PRODUKTIE GEGEVENS							begroting
Aanvoer (in 1000 stuks):							
aantal varkens		471	569	587	634	670	
aantal runderen		29	29	31	29	27	
Produktie, geslachte kg (in 1000):							
varkens	40112	41883	48589	50158	52700	54867	48185
runderen	7192	9057	8965	9921	9463	8886	7644
Sub-totaal:	47304	50940	57474	60079	62163	63753	55749
index (1983=100)	100	107.6	121.4	127.0	131.4	134.7	
Gekoelde ruimten m2							1959
Verhuurde kantoren m2							1350
NETTO KAPITAALINVESTERINGEN: (in F1000,-)				8892	10797	..	
Eigen Vermogen				6180	6455	5966	
OPBRENGSTEN (x F1000)							
Varkensslachtingen	2634	3170	3583	3241	3337	3494	3614
gemidd. tarief ct/kg	6.6	7.6	7.4	6.5	6.3	6.4	7.5
Runderslachtingen	837	1005	1054	1126	1115	1014	1000
gemidd. tarief ct/kg	11.6	11.1	11.8	11.3	11.8	11.4	13.1
Darmenwasserij	122	130	159	163	176	191	180
Verhuur gekoelde ruimten	496	560	696	695	698	688	750
Verhuur kantoren	255	265	279	234	189	172	220
Overige opbrengsten	218	255	287	256	74	98	85
TOTALE OPBRENGSTEN (A):	4562	5385	6058	5715	5591	5657	5849
PRODUKTIEKOSTEN (x F1000)							
Personeelskosten	1585	1681	1674	1644	1593	1583	
Reinvestingskosten	186	164	215	116	185	288	
Energie en reinigingsrechten	955	1082	1295	987	818	733	
Onderhoud, verbruiksmateriaal en reiniging	458	470	592	681	630	655	
Algemene kosten	129	131	154	152	150	170	
Overige lasten	3	0	0	0	0	0	
TOTALE KOSTEN (B):	3316	3528	3930	3620	3376	3429	3562
BRUTO MARGE PRODUKTIE (A-B):	1246	1857	2128	2295	2211	2228	2287
AFSCHRIJVINGEN, RENTE, SUBSIDIES							
Afschrijvingen	1145	1520	1738	1897	1828	1600	1700
Afschrijvingen WIR-premies	-100	-167	-237	-244	-253	-183	-198
Rentelasten	109	315	239	136	60	98	428
Subsidies	-3	0	0	0	0	0	
RESULTAAT voor belasting:	95	189	388	506	584	721	347
Vennootschapsbelasting	135	151	151	224	309	240	85
NETTO-RESULTAAT (x F1000)	-40	38	237	282	275	481	262
Rendement op netto-kapitaal(%):	ERR	ERR	ERR	5.2	2.5	..	..

Bron: Jaarrekening Slachthuis Nijmegen Bv. sept. 1988

In het boekjaar 1987 waren de rentelasten relatief zeer laag (f 60,000- of slechts 2.7 % van de bruto-marge). Met de uitvoering van een nieuwe investeringsplan (8.5 miljoen) vanaf 1987 zullen deze lasten echter aanzienlijk stijgen, omdat gedeeltelijk op nieuw bankkrediet een beroep gedaan moet worden. Dit is reeds te merken in de begroting van 1989 (stijging tot f 420,000-).

De netto-exploitatie-bijdrage van de maatschap "Nijgrosco" uit het slachtproces zelf en de verwerking/veredeling van bijprodukten was in 1986 f 350.000 en in 1987 f 81.000. De resultaten van "Nijgrosco" worden mede bepaald door boekhoudkundige afspraken: de jaarresultaten worden namelijk bepaald op basis van nacalculatie. De marktomstandigheden bepalen of het vooraf begrootte "voorschot tarief" overeen komt met het gemiddelde markttarief.
Volgens de slachthuis direktie is een "normaal" jaar te begroten op ca. f300,000,-. Dit betekent dat het globale netto-exploitatieresultaat van de slachthuis aktiviteiten momenteel kan worden gewaardeeerd op gemiddeld f 600.000. Een extra gunstig jaar (afhankelijk van de slachtprijzen op de concurrerende "markt") zou maximaal f 1 miljoen netto-resultaat opleveren.

4.4 Kapitaalinvesteringen en Afschrijvingen

Mbt. investeringen en afschrijvingen van vaste activa wordt in het Jaarbericht 1987 het volgende genoteerd:

- Bij de overname in 1977 van het toenmalige gemeentelijk slachthuis werd een overname-som van f 2.2 miljoen betaald voor de vaste activa. Na herwaardering leverde dit een boekhoudkundige waarde op van f 7.8 miljoen;

- T/m 1986 werd een som van f 10.8 miljoen geinvesteerd (na aftrek van subsidies);

- T/m 1986 werd een bedrag van f 9.7 miljoen afgeschreven;

- De netto-boekwaarde vaste activa per eind 1986 bedroeg ongeveer f 8.9 miljoen;

In 1987 werd begonnen met de uitvoering van een 3-jarig investeringsprogramma ter waarde van ongeveer f 8.5 miljoen. Dit programma omvat diverse projekten oa. de vernieuwing van de runderverwerkingseenheid, de varkenskoeling, de trafo- en schoonmaakruimten, en nieuwe kantoren. Het grootste deel van deze investeringen is uitgevoerd in 1988. Voor 1989 en voor 1990 staat een nieuw investeringsprojekt op stapel: de uitbouw van de varkensstallen, verplaatsing en overbouwing van de slachtafval silo's (o.m voor het elimineren van de resterende reukhinder) en de uitbouw van een nieuwe ingang/losplaats voor de aanvoer van varkens. Samen ca. f 2 miljoen.

In tabel 4.5 is de huidige situatie geschetst van de investeringen in vaste bedrijfsactiva, lopende afschrijvingen en nieuw geplande investeringen. Dezelfde tabel zal ook gebruikt worden om het verloop te schetsen van investeringen en afschrijvingen bij diverse ontwikkelingscenario's.

Hierbij de volgende beknopte toelichting:

- afschrijvingen voor 1987 en 1988 komen uit het Jaarbericht, resp. interne (voorlopige) bedrijfsinformatie;

- de afschrijvingen van de bestaande vaste activa zijn vanaf 1989 geprojecteerd op een zelfde niveau als 1988; het gaat hier om een relatief ruwe grootte-orde van de afschrijvingsstroom voor enerzijds "bedrijfsgebouwen" en anderzijds "inrichting en installaties"; een meer verfijnde benadering is eventueel uit te voeren op basis van een uitsplitsing van deze afschrijvingen over 14 diverse afdelingen; een snelle analyse van de detail cijfers leert dat het resultaat relatief weinig zal afwijken en wellicht leidt tot een iets langere gemiddelde afschrijvingsperiode; investeringen van de periode t/m 1986 zullen integraal afgeschreven zijn vanaf 1994 (installaties) en omstreeks 1998 (gebouwen);

- afschrijvingen van de "nieuwe investeringen" sinds 1987 geschieden gemiddeld over een periode van 20 jaar (het programma van f 8.5 miljoen): het betreft een ruim deel nieuwbouw (varkensstallen, runderverwerking, af te schrijven over 20 tot 25 jaar) en een kleiner deel verbouwwerkzaamheden die over een periode van 10 jaar kunnen worden afgeschreven;

- Tabel 4.5 laat verder de totale boekwaarde zien van vaste activa, en de netto-vaste activa; indien verder geen nieuwe investeringen uitgevoerd worden bereiken de vaste activa een maximale boekwaarde in 1990 (ca. f 30 miljoen), terwijl de netto-vaste activa in 1989 een maximum waarde van ca. f 16.9 miljoen laten zien;

- de recent uitgevoerde en nog verwachte investeringsplannen kunnen voor een ruim deel gefinancierd worden uit interne middelen (uit de reserves = afschrijvingen); toch is er een beroep nodig op externe middelen (bankkredieten) over een beperkte periode: maximaal ca. f 5.5 miljoen in 1989, dalend tot f 2.1 miljoen in 1991; deze kredietverlening kost rente, die ten laste komt van de exploitatie-balans en het netto-resultaat;

TABEL 4.5: KAPITAALINVESTERINGEN VASTE ACTIVA, AFSCHRIJVINGEN en FINANCIERING SCENARIO: HUIDIGE SITUATIE
PROJECTIE 1989-1999

				Jaar										
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
VASTE ACTIVA (a) (in F1000)		18873	19989											
Bedrijfsgebouwen		9005	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596		
Inrichting en installaties		9868	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393		
AFSCHRIJVINGEN Netto(a)	1653	1567	1417											
Bedrijfsgebouwen		698	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	38	
Inrichting en installaties		869	804	804	804	804	804	804	478					
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)		8369	9936											
Bedrijfsgebouwen		3343	4041	4654	5267	5880	6493	7106	7719	8332	8945	9558	9596	9596
Inrichting en installaties		5026	5895	6699	7503	8307	9111	9915	10393	10393	10393	10393	10393	10393
NIEUWE INVESTERINGEN, na 1986 (b)		500	5500	3500	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen		500	4000	2000	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inrichting en installaties			1500	1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AFSCHRIJVINGEN (b)														
Bedrijfsgebouwen			25	225	225	275	275	275	275	275	275	275	275	275
Inrichting en installaties				150	300	300	300	300	300	300	300	300	300	150
CUMUL. AFSCHRIJV. Nieuwe Invest.(b)														
Bedrijfsgebouwen			25	250	475	750	1025	1300	1575	1850	2125	2400	2675	2950
Inrichting en installaties				150	450	750	1050	1350	1650	1950	2250	2550	2850	3000
TOTAAL VASTE ACTIVA (a)+(b)		19373	25398	28898	29898	29898	29898	29898	29898	29898	29898	29898	29898	29898
in F1000														
Bedrijfsgebouwen		9505	13505	15505	16505	16505	16505	16505	16505	16505	16505	16505	16505	16505
Inrichting en installaties		9868	11893	13393	13393	13393	13393	13393	13393	13393	13393	13393	13393	13393
AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)														
Bedrijfsgebouwen			638	838	838	888	888	888	888	888	888	888	313	275
Inrichting en installaties			804	954	1104	1104	1104	1104	778	300	300	300	300	150
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)														
Bedrijfsgebouwen		3343	4066	4904	5742	6630	7518	8406	9294	10182	11070	11958	12271	12546
Inrichting en installaties		5026	5895	6849	7953	9057	10161	11265	12043	12343	12643	12943	13243	13393
NETTO-VASTE ACTIVA (a)+(b)														
in F1000														
Bedrijfsgebouwen		6162	9439	10601	10763	9875	8987	8099	7211	6323	5435	4547	4234	3959
Inrichting en installaties		4842	5998	6544	5440	4336	3232	2128	1350	1050	750	450	150	0
Totaal:		11004	15437	17145	16203	14211	12219	10227	8561	7373	6185	4997	4384	3959
DEEL CASH FLOW:														
Totaal Investeringen			5500	3500	1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Afschrijvingen			1442	1792	1942	1992	1992	1992	1666	1188	1188	1188	613	425
Saldo			4058	1708	-942	-1992	-1992	-1992	-1666	-1188	-1188	-1188	-613	-425
Cumulatief saldo			4058	5766	4824	2832	840	-1152	-2818	-4006	-5194	-6382	-6995	-7420
Rente lasten financiering (7%)			284	404	338	198	59							

(file: NIJMEG/AFSCHR) hdg/ 9 juni 1989

5 ONTWIKKELINGSCENARIO'S

De hierboven beschreven ruimtelijke en financiele analyse van het slachthuis vormt om. de basis voor verdere prognoses.

De toekomstige ontwikkeling zal worden geschetst aan de hand van zgn. "scenario's". Elk scenario steunt op verschillende uitgangspunten mbt. de economische groei van het bedrijf en mogelijke ruimtelijke ontwikkeling ter plaatse of op een nieuwe lokatie dus ten gevolge van verplaatsing. Bij elk scenario wordt specifiek aandacht gegeven aan de geprojecteerde financiele stromen van bruto-resultaat, afschrijvingen, en rentelasten.

5.1 Scenario 1: Normale Ontwikkeling "TREND TER PLAATSE"

Dit scenario beschrijft de ontwikkeling van het slachthuis op de huidige lokatie bij voortzetting van de huidige bedrijfsstrategie.

5.1.1 Uitgangspunten:

Mbt. tot de exploitatie geven de marktverwachtingen voor de eerstkomende jaren in de sector slachterijen het volgende beeld:

- stagnatie van de aanvoer van varkens en runderen, stagnatie van de vraag naar vleesprodukten (zowel varkens- als rundervlees). Voor Nederland geldt hierbij nog de kans op een zekere afname van de veestapel gezien de milieuproblematiek (o.m. de mestoverschotten). Deze trend wijkt dus sterk af van de groeitrend in de voorbije 10 jaar. Anderzijds is er tendens om meer veredelingsaktiviteiten van vlees uit te voeren in het slachthuis;

- de beschikbare ruimte zowel voor het primaire slachtproces als voor de geplande vleesverwerking (eerste en tweede snit voor ca. 40 % van de produktie) is voldoende;

- aangenomen wordt derhalve:

  * een licht dalende produktie: van -5% in 1990 tot maximaal -15% in 1992, daarna stabilisatie van het produktieniveau;

  * stabiele slachtprijzen: 6,5 ct. in 1989 en 7,2 ct. in volgende jaren;

  * andere exploitatie-elementen (zowel kosten als opbrengsten) blijven op het zelfde niveau als in 1988;

  * afschrijvingen en rentelasten worden apart geprojecteerd;

* na de lopende investeringsprogramma's wordt elk jaar toch een minimum investeringsprogramma gehandhaafd. Dit betreft een soort onderhoudsprogramma waarin een aantal kleinere noodzakelijke vernieuwingen aan gebouwen en vervangingen van installaties en het machinepark begrepen zijn. Gerekend werd met jaarlijkse bedragen van ca. f 300.000 voor bedrijfsgebouwen en f 600.000 voor installaties of respectievelijk 5% en 10 % van de huidige (1988) netto-boekwaarde.

5.1.2 Resultaten:

Tabel 5.1 geeft het verloop weer van de geprojecteerde financiele stromen van investeringen, afschrijvingen, en rentelasten.

De belangrijkste verschillen met de "huidige situatie" zijn:

- de totale boekwaarde van vaste activa blijft toenemen en bereikt een maximum van ca. f 40 miljoen in het jaar 2000. De waarde van de netto-vaste activa blijft langer op peil (f 9 miljoen in 1998 tegen een waarde van ca. f 4.4 miljoen in hetzelfde jaar in de "huidige situatie";

- de totale afschrijvingsstroom wordt groter en bereikt een maximum van f 2.3 miljoen in 1993. De omvang van deze "normale" afschrijvingen zet de bruto-resultaten erg onder druk;

- de externe financieringsbehoefte, naast de eigen interne reserves, duurt twee-en-een-half jaar langer. Dit betekent bijkomende rentekosten (en dus minder netto-winst) over een langere periode;

Tabel 5.2 laat de ontwikkeling zien van het bruto-resultaat, op basis van de hierboven genoemde uitgangspunten.

De totale opbrengsten zullen in vgl. met het jaar 1989 nog licht stijgen (f 6 miljoen in 1990, f 5.8 miljoen in 1989).
De netto-winst, met inbegrip van de winst van Nijgrosco varieert van ongeveer f 450.000 in 1990 tot f 50,000 in de periode 1991-1992.
Hierna ligt de gemiddelde netto-winst op ca. f 500.000.
Het niveau van afschrijvingen bereikt een maximum van f 2.2 miljoen in 1993.

TABEL 5.1: KAPITAALINVESTERINGEN VASTE ACTIVA, AFSCHRIJVINGEN en FINANCIERING SCENARIO: TREND TER PLAATSE
PROJECTIE 1989-1999

	Jaar													
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
VASTE ACTIVA (a) (in F1000)		18873	19989											
Bedrijfsgebouwen		9005	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596		
Inrichting en installaties		9868	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393		
AFSCHRIJVINGEN Netto(a)	1653	1567	1417											
Bedrijfsgebouwen		698	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	38	
Inrichting en installaties		869	804	804	804	804	804	804	478					
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)		8369	9936											
Bedrijfsgebouwen		3343	4041	4654	5267	5880	6493	7106	7719	8332	8945	9558	9596	9596
Inrichting en installaties		5026	5895	6699	7503	8307	9111	9915	10393	10393	10393	10393	10393	10393
NIEUWE INVESTERINGEN, na 1986 (b)		500	5500	3500	1600	900	900	900	900	900	900	900	900	900
Bedrijfsgebouwen		500	4000	2000	1000	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Inrichting en installaties			1500	1500	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
AFSCHRIJVINGEN (b)														
Bedrijfsgebouwen			25	225	225	385	335	365	395	425	455	485	465	65
Inrichting en installaties				150	308	360	420	480	540	600	660	720	780	690
CUMUL. AFSCHRIJV. Nieuwe Invest.(b)														
Bedrijfsgebouwen			25	250	475	780	1115	1480	1875	2300	2755	3240	3705	3770
Inrichting en installaties				150	450	810	1230	1710	2250	2850	3510	4230	5010	5700
TOTAAL VASTE ACTIVA (a)+(b) in F1000		19373	25398	28898	30498	31398	32298	33198	34098	34998	35898	36798	37698	38598
Bedrijfsgebouwen		9505	13505	15505	16505	16805	17105	17405	17705	18005	18305	18605	18905	19205
Inrichting en installaties		9868	11893	13393	13993	14593	15193	15793	16393	16993	17593	18193	18793	19393
AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)														
Bedrijfsgebouwen			638	838	838	918	948	978	1008	1038	1068	1098	503	65
Inrichting en installaties			804	954	1104	1164	1224	1284	1018	600	660	720	780	690
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)														
Bedrijfsgebouwen		3343	4066	4904	5742	6660	7608	8586	9594	10632	11700	12798	13301	13366
Inrichting en installaties		5026	5895	6849	7953	9117	10341	11625	12643	13243	13903	14623	15403	16093
NETTO-VASTE ACTIVA (a)+(b) in F1000														
Bedrijfsgebouwen		6162	9439	10601	10763	10145	9497	8819	8111	7373	6605	5807	5604	5839
Inrichting en installaties		4842	5998	6544	6040	5476	4852	4168	3750	3750	3690	3570	3390	3300
Totaal:		11004	15437	17145	16803	15621	14349	12987	11861	11123	10295	9377	8994	9139
DEEL CASH FLOW:														
Totaal Investeringen			5500	3500	1600	900	900	900	900	900	900	900	900	900
Totaal Afschrijvingen			1442	1792	1942	2082	2172	2262	2026	1638	1728	1818	1283	755
Saldo			4058	1708	-342	-1182	-1272	-1362	-1126	-738	-828	-918	-383	145
Cumulatief saldo			4058	5766	5424	4242	2970	1608	482	-256	-1084	-2002	-2385	-2240
Rente lasten financiering (7%)			284	404	380	297	208	113	34					

(file: HIJMEG/AFSCHR02) kdg/ 9 juni 1989

TABEL 5.2: EXPLOITATIESTAAT SLACHTHUIS: VERLOOP 1986-2000 SCENARIO: TREND TER PLAATSE

	Jaar											
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
PRODUKTIE GEGEVENS			begroting									
Aanvoer varkens (1000 stuks)	587	634										
Aanvoer runderen (1000 stuks)	31	29										
Produktie, geslachte kg (in 1000):												
varkens	50158	52700		48105	50000	47500	45000	45000	45000	45000	45000	45000
runderen	9921	9463		7644	9000	8500	8000	8000	8000	8000	8000	8000
Sub-totaal:	60079	62163		55749	59000	56000	53000	53000	53000	53000	53000	53000
index (1983=100)	127	131		118	125	118	112	112	112	112	112	112
Gekoelde ruimten m2				1959	1959	1959	1959	1959	1959	1959	1959	1959
Verhuurde kantoren m2				1350	1350	1350	1350	1350	1350	1350	1350	1350
NETTO KAPITAALINVESTERINGEN: (in F1000)	8892	10797		16895	16328	14871	13324	11687	10286	9273	8170	6977
OPBRENGSTEN (x F1000)												
Varkensslachtingen	3241	3337		3614	3575	3396	3218	3218	3218	3218	3218	3218
gemidd. tarief ct/kg	6.5	6.3		6.5	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2
Rundersslachtingen	1126	1115		1600	1100	1122	1056	1056	1056	1056	1056	1056
gemidd. tarief ct/kg	11.3	11.8		12	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2
Darmenwasserij	163	178		180	180	180	180	180	180	180	180	180
Verhuur gekoelde ruimten	695	698		750	750	750	750	750	750	750	750	750
Verkuur kantoren	234	189		220	220	220	220	220	220	220	220	220
Overige opbrengsten	256	74		85	85	85	85	85	85	85	85	85
TOTALE OPBRENGSTEN (A):	5715	5591		5849	5998	5753	5509	5509	5509	5509	5509	5509
PRODUKTIEKOSTEN (x F1000)												
Personeelskosten	1644	1593			1593	1593	1593	1593	1593	1593	1593	1593
Kniventingskosten	116	185			185	185	185	185	185	185	185	185
Energie en reinigingsrechten	907	818			818	818	800	800	800	800	800	800
Onderhoud, verbruiksmateriaal en reiniging	601	638			638	630	600	600	600	600	600	600
Algemene kosten	152	154			154	154	154	154	154	154	154	154
Overige lasten	0	0			0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALE KOSTEN (B):	3420	3388	0	3562	3388	3380	3332	3332	3332	3332	3332	3332
BRUTO MARGE PRODUKTIE (A-B):	2295	2211	0	2287	2618	2373	2177	2177	2177	2177	2177	2177
AFSCHRIJVINGEN, RENTE, SUBSIDIES												
Afschrijvingen	1897	1828		1792	1942	2002	2172	2262	2026	1638	1728	1818
Afschrijvingen WIR-premies	-244	-253										
Rentelasten	136	60		404	368	297	208	113	34			
Subsidies	0	0										
RESULTAAT voor belasting:	506	584		91	296	-6	-204	-199	117	539	449	359
Vennootschapsbelasting	224	309		40	0	0	0	0	0	229	224	179
NETTO-RESULTAAT (x F1000)	282	275		51	296	-6	-204	-199	117	310	224	179
Winst Rijngroep	350	81		300	300	300	300	300	300	300	300	300
TOTALE NETTO-WINST	632	356		351	596	294	97	102	417	610	524	479
Rendement op netto-kapitaal(%):	7.1	3.3		2.1	3.7	2.0	0.7	0.9	4.0	6.6	6.4	6.9

Bron: Interne gegevens Slachthuis Nijmegen Bv.; eigen berekeningen
(file: NIJMEG/INKOMO2) hdg/ 11 juli 1989

5.2 Scenario 2: Normale Ontwikkeling "TREND en VERPLAATSING"

5.2.1 Uitgangspunten:

Dit scenario gaat er vanuit dat een nieuwe bedrijfslokatie in de Nijmeegse regio beschikbaar is tegen normale voorwaarden mbt. grondprijs, milieu-eisen, bereikbaarheid, enz.. Het is niet a priorie van belang dat een concrete lokatie in dit stadium van het onderzoek reeds bekend is.

Bouwprogramma:

Een "profiel" of een beknopt programma van eisen van het nieuwe moderne slachthuis kan als volgt worden geschetst:

- in principe wordt het slachthuis opgezet met ongeveer dezelfde funkties en primaire slachtcapaciteit als het huidige bedrijf. Wel wordt de ruimtelijke inrichting zodanig flexibel opgebouwd dat ook in een verdere toekomst een capaciteits-uitbreiding van de gebouwen mogelijk blijft;

- bij nieuwbouw zal vanaf de beginfase rekening worden gehouden met een ruimer vloeroppervlak voor de diverse fasen van vleesverwerking binnen het bedrijf (uitbenen, tweede snit, vacuumverpakking) en de bijkomende commerciele ruimtes (showrooms, kantoren); gedacht wordt aan extra ruimte waarbij een maximum van 75% van de geplande slachtcapaciteit ter plaatse zou kunnen worden verwerkt (huidige situatie: maximum 40 %);

- waarschijnlijk zal relatief meer laagbouw (in vgl. met huidige situatie) gunstiger zijn; zeker is wat extra ruimte nodig voor een betere verkeerscirculatie van/naar en binnen het bedrijf en voor parkeren op eigen terrein;

Een eerste ruwe raming van de ruimte-behoeften bij nieuwbouw zijn reeds berekend in sectie 4.2.2 en tabel 4.2 in het vorige hoofdstuk. De huidige bebouwde bedrijfsoppervlakte wordt geraamd op 12.120 m2. Het totale terrein-oppervlak bedraagt 20.840 m2. Bij nieuwbouw zou een bedrijfsoppervlak van ca.16.000 m2 wenselijk zijn. Het totale terreinoppervlak zou dan minstens 30.000 m2 en maximaal 40.000 m2 moeten bedragen.

Kostenraming:

Een voorlopige kostenraming gaat uit van 16.000 m2 vloeroppervlak, omgerekend 80.000 m3 bouwvolume bij een gemiddelde bouwhoogte van 5 m, a f 300 per m3 voor de bedrijfsgebouwen en komt uit op een totaal van f 24 miljoen, plus ca. 70 % van dit bedrag voor de inrichting en de installaties, ofwel ca. f 17 miljoen. Wellicht kan 30% van de huidige installaties hergebruikt worden (waarde in 1991/1992: ca f 5 miljoen), dus f 1,5 miljoen.

De totale nieuwbouw-investeringen worden dus zonder de kosten verbonden aan de verwerving van het terreingeraamd op ca. f 39.5 miljoen (f 24 milj.+ f 17 milj.- f 1,5 milj.). Dit totale bedrag kan worden gesplitst in f 29,3 miljoen voor rechtstreekse vervanging en f 10,2 miljoen voor uitbreiding en verdere modernisering (12.120 m2 * 5 m1 * f 300/m3 + 70% - f 1.5 milj.). Aangenomen wordt dat minstens de extra terreinbehoeften ten laste van het slachthuis zullen vallen: f 80/m2 * 10.000 = f 800.000. Tenslotte moet men bij verplaatsing en nieuwbouw ook rekenen met rente-verliezen en verhuiskosten.

Exploitatie:

Zonder een detail-analyse (buiten het kader van deze studie-fase) is het niet mogelijk een gefundeerde raming te maken van de toekomstige exploitatie-kosten. Niettemin kan men enkele stelregels hanteren:

- toepassing van de meest rationele bouw en lay-out zal leiden tot verdere kosten besparingen in de exploitatie. Te denken valt aan energiekosten, onderhoud, en (marginaal) arbeids-produktiviteit. In het beste geval kan men denken aan een kosten-besparing van maximaal 5 % in vgl. met het huidige kostenniveau, dit betekent ca. f 170.000 per jaar;

- de uitbreiding van de bedrijfsvloeroppervlakte betreft voor een deel de verdere vleesveredelingsprocessen door de grossiers. Hiertoe worden gekoelde ruimten verhuurd. Er is een uitbreiding met ca. 1870 m2 voor deze funkties voorzien. In de exploitatie is dit terug te vinden als extra huuropbrengsten (gemiddeld f 150/m2) van f 280.000 per jaar. Uiteraard moeten in deze situatie de grossiers maximaal gebruik willen maken van deze nieuwe ruimten.

5.2.2 Resultaten:

In de volgende tabel 5.3 zijn de geprojecteerde financiele stromen van investeringen, afschrijvingen, en rentelasten van dit scenario berekend. In tabel 5.4 is het bruto-resultaat op basis van de hier-boven genoemde uitgangspunten berekend.

Er wordt in deze tabel vanuit gegaan dat tot verplaatsing beslist zou worden in 1990 en de nieuwbouw gefaseerd zou worden uitgevoerd. Te beginnen met de eindverwerking, waarvan de bouw in 1991 zou moeten starten waarna het het geheel in 1992 operationeel zou zijn. Vervolgens zouden de primaire slachtaktiviteiten vanaf 1993 operatio-neel zijn. Verder in het rapport zullen we aangeven dat een optimale startdatum voor nieuwbouw in feite later moet liggen.

De belangrijkste uitkomsten van "Scenario 2" zijn als volgt:

- de totale boekwaarde van vaste activa zal snel toenemen en bereikt een maximum van ca. f 72.6 miljoen in jaar 1999. De waarde van de netto-vaste activa bereikt een maximum van f 48.5 miljoen in jaar 1992;

- de totale afschrijvingsstroom wordt aanzienlijk hoger en bereikt een maximum van f 4.6 miljoen in 1993. De omvang van deze afschrijvingen zetten de bruto-resultaten erg onder druk;

- de financiering van de nieuwe investeringen wordt slechts voor een klein deel gedekt uit eigen reserves (de afschrijvingsstroom);

- de externe financieringsbehoefte (=lijn "saldo" en cumulatief "saldo"), bereikt een maximum van f 16.5 miljoen in 1991. Het maximaal uitstaande financieringssaldo bereikt f 37 miljoen in 1992;

- dit betekent dat de totale rentekosten sterk oplopen tot een maximum van f 2.6 miljoen in 1992.

Tabel 5.4 laat de ontwikkeling zien van het bruto-resultaat, op basis van de hierboven genoemde uitgangspunten.

De totale opbrengsten blijven in dit scenario dezelfde als onder scenario 1. Echter vanaf 1993 kan de bruto-marge stijgen met f 1 miljoen door interne kostenbesparingen en extra opbrengsten van de verhuurde ruimten aan de grossiers.

Het hoge niveau van de normale afschrijvingen en de veel hogere rentelasten hebben tot resultaat dat het nieuwe bedrijf- onder de bovengenoemde exploitatievoorwaarden- blijvend met verlies draait tot ver na het jaar 2000.

TABEL 5.3: KAPITAALINVESTERINGEN VASTE ACTIVA, AFSCHRIJVINGEN en FINANCIERING SCENARIO: TREND en VERPLAATSING
PROJECTIE 1989-1999

	Jaar												
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
VASTE ACTIVA (a) (in F1000)		18873	19989											
Bedrijfsgebouwen		9005	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596		
Inrichting en installaties		9868	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393		
AFSCHRIJVINGEN Netto(a)	1653	1567	1417											
Bedrijfsgebouwen		698	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	38	
Inrichting en installaties		869	804	804	804	804	804	804	478					
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)		8369	9936											
Bedrijfsgebouwen		3343	4041	4654	5267	5880	6493	7106	7719	8332	8945	9558	9596	9596
Inrichting en installaties		5026	5895	6699	7503	8307	9111	9915	10393	10393	10393	10393	10393	10393
NIEUWE INVESTERINGEN, na 1986 (b)		500	5500	3500	1800	19000	19000	1600	200	200	200	200	200	500
Bedrijfsgebouwen		500	4000	2000	1800	12000	12000	100	100	100	100	100	100	200
Inrichting en installaties			1500	1500	0	7000	7000	1500	100	100	100	100	100	300
AFSCHRIJVINGEN (b)														
Bedrijfsgebouwen			25	225	325	415	1015	1615	1620	1625	1630	1635	1645	1665
Inrichting en installaties				150	300	700	1400	1550	1560	1570	1580	1590	1600	1630
CUMUL. AFSCHRIJV. Nieuwe Invest.(b)														
Bedrijfsgebouwen			25	250	575	990	2005	3620	5240	6865	8495	10130	11775	13440
Inrichting en installaties				150	450	1150	2550	4100	5660	7230	8810	10400	12000	13630
TOTAAL VASTE ACTIVA (a)+(b) in F1000		19373	25398	28898	30698	49698	68698	70298	70498	70698	70898	71098	71298	71798
Bedrijfsgebouwen		9505	13505	15505	17305	29305	41305	41405	41505	41605	41705	41805	41905	42105
Inrichting en installaties		9868	11893	13393	13393	20393	27393	28893	28993	29093	29193	29293	29393	29693
AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)														
Bedrijfsgebouwen			638	838	938	1028	1628	2228	2233	2238	2243	2248	1683	1665
Inrichting en installaties			804	954	1104	1504	2204	2354	2038	1570	1580	1590	1600	1630
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)														
Bedrijfsgebouwen		3343	4066	4904	5842	6870	8498	10726	12959	15197	17440	19688	21371	23036
Inrichting en installaties		5026	5895	6849	7953	9457	11661	14015	16053	17623	19203	20793	22393	24023
NETTO-VASTE ACTIVA (a)+(b) in F1000														
Bedrijfsgebouwen		6162	9439	10601	11463	22435	32807	30679	28546	26408	24265	22117	20534	19069
Inrichting en installaties		4842	5998	6544	5440	18936	15732	14878	12940	11470	9990	8509	7000	5670
Totaal:		11004	15437	17145	16903	33371	48539	45557	41486	37878	34255	30617	27534	24739
BRUL CASH FLOW:														
Totaal Investeringen			5500	3500	1800	19000	19000	1600	200	200	200	200	200	500
Totaal Afschrijvingen			1442	1792	2042	2532	3832	4582	4271	3808	3823	3838	3283	3295
Saldo			4058	1708	-242	16468	15168	-2982	-4071	-3608	-3623	-3638	-3083	-2795
Cumulatief saldo			4058	5766	5524	21992	37160	34178	30107	26499	22876	19238	16155	13360
Reele lasten financiering (7%)			284	404	387	1539	2601	2392	2107	1855	1601	1347	1131	935

(file: HIJMEG/AFSCHR03) hdg/ 6 sept 1989

TABEL 5.4: EXPLOITATIESTAAT SLACHTHUIS: VERLOOP 1986-2000 SCENARIO: TREND en VERPLAATS

	Jaar											
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
PRODUKTIE GEGEVENS				begroting								
Aanvoer varkens (1000 stuks)	587	634										
Aanvoer runderen (1000 stuks)	31	29										
Produktie, geslachte kg (in 1000):												
varkens	50150	52700		48185	50000	47500	45000	45000	45000	45000	45000	45000
runderen	9921	9463		7644	9000	8500	8000	8000	8000	8000	8000	8000
Sub-totaal:	60079	62163		55749	59000	56000	53000	53000	53000	53000	53000	53000
index (1983=100)	127	131		118	125	118	112	112	112	112	112	112
Gekoelde ruimten m2				1959	1959	1959	1959	1959	1959	3459	3459	3459
Verhuurde kantoren m2				1350	1350	1350	1350	1350	1350	1720	1720	1720
NETTO KAPITAALINVESTERINGEN: (in F1000)	11964	15412		16995	16520	24961	23994	31427	40288	38873	34960	31252
OPBRENGSTEN (x F1000)												
Varkensslachtingen	3241	3337		3614	3690	3420	3240	3240	3240	3240	3240	3240
gemidd. tarief ct/kg	6.5	6.3	6.5	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2
Rundersslachtingen	1126	1115		1099	1188	1122	1056	1056	1056	1056	1056	1056
gemidd. tarief ct/kg	11.3	11.8	12	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2
Darmenaanserij	163	176		180	180	180	180	180	180	180	180	180
Verhuur gekoelde ruimten	695	698		738	750	750	750	750	750	1328	1328	1328
Verhuur kantoren	234	195		220	220	220	220	220	220	279	279	279
Overige opbrengst/+EXTRA EENHEDEN	256	74		85	85	85	85	365	365	365	365	365
TOTALE OPBRENGSTEN (A):	5715	5591		5949	6023	5777	5631	5911	5911	6448	6448	6448
PRODUKTIEKOSTEN (x F1000)												
Personeelskosten	1644	1593			1593	1593	1593	1593	1593	1593	1593	1593
Kuinvesteringskosten	116	185			185	185	185	185	185	185	185	185
Energie en reinigingsrechten	907	818			818	818	818	818	818	818	818	818
Onderhoud, verbruiksmateriaal en reiniging	681	638			638	638	638	638	638	638	638	638
Algemene kosten	152	154			154	154	154	154	154	154	154	154
Overige kosten/ KOSTENVERLAGING	0	0			0	0	0	-170	-170	-170	-170	-170
TOTALE KOSTEN (B):	3499	3388	0	3562	3388	3388	3368	3218	3218	3218	3218	3218
BRUTO HARGE PRODUKTIE (A-B):	2295	2211	0	2387	2643	2397	2151	2691	2691	3238	3238	3238
AFSCHRIJVINGEN, RENTE, SUBSIDIES												
Afschrijvingen	1897	1828		1792	2042	2132	2732	3032	3686	3978	3778	3793
Afschrijvingen WIR-premies	-244	-253										
Rentelasten	136	68		484	387	1007	956	1514	2172	2682	1818	1566
Subsidies	0	0										
RESULTAAT voor belasting:	506	554		91	214	-742	-1537	-1945	-3177	-2622	-2358	-2121
Vennootschapsbelasting	234	70		0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO-RESULTAAT (x F1000)	252	514		91	214	-742	-1537	-1945	-3177	-2622	-2358	-2121
Winst Rijgrosco	359	81		300	300	300	300	300	300	300	300	300
TOTALE NETTO-WINST	612	595		391	514	-442	-1237	-1645	-2877	-2322	-2058	-1821
Rendement op netto-kapitaal(%):	5.7	3.9		2.3	3.1	-1.8	-5.2	-5.2	-7.1	-6.0	-5.9	-5.8

Bron: Interne gegevens Slachthuis Bijsegen Bv.; eigen berekeningen
(file: HIJKDS/INKOMOS) hdg/ 6 sept 1989

5.3 Scenario 3: "AKTIEF GROEI MODEL en TER PLAATSE"

5.3.1 Uitgangspunten:

Dit scenario onderzoekt wat de effekten zijn van een maximaal denkbare groei op de bestaande lokatie (ruimte-aspekten, aangepast investeringsprogramma, enz..).

De bedrijfsleiding raamt dat de maximale primaire slachtcapaciteit met de huidige arbeidsinzet ongeveer is bereikt (referentie jaar: 1987). Wel bestaat de mogelijkheid om een hoger percentage van deze produktie ter plaatse in het bedrijf verder te veredelen (raming maximaal 50 %). Een optimale benuttiging van de beschikbare ruimte voorziet de aanpassing van de nu leegstaande gebouwen. Verdere uitbreiding van het bedrijfsoppervlak, vooral in funktie van de vleesveredeling, is ter plaatse nauwelijks te organiseren. Uitgebreid vertikaal bouwen wordt niet wenselijk geacht (die optie bestaat wel voor een eventuele uitbreiding van de varkensslachthal, indien ooit capaciteitsgroei nodig zou zijn).

Andere bouwkundige verbeteringen zullen ongetwijfeld in de loop der jaren verder worden geidentificeerd. Oa. wordt reeds gedacht aan de sloop van het oude kantoorgebouw en enkele magazijnen (code op tekening 58 t/m 66), wellicht valt ook te denken aan extra parkeermogelijkheden op eigen terrein (in combinatie met een verhoging van de Waalkade ?). Ook zou in dit scenario een verdere aanpassing van de installaties extra investeringen kunnen vergen.

Aangenomen wordt derhalve:

- een investering voor de verbouwing van de bestaande "zeugen slachthal" tot koele ruimte. Dit biedt extra ca. 300 m2 bedrijfsoppervlak. Geraamde kosten: f 450.000 voor verbouwing (300 m2 * 5 m1 * f300/m2) en f 315,000- voor de inrichting. Te realiseren in 1991;

- van 1992 t/m 1995 uitvoering van een nog nader te bepalen investeringsprogramma, totaal f 2 miljoen waarvan ca. 50% voor gebouwen en de rest installaties, gelijkmatig te spreiden over de planjaren;

- daarna blijft het "groot-onderhoud programma" gehandhaafd. Hierin zijn een aantal kleinere noodzakelijke vernieuwingen aan gebouwen en vervanging van installaties en het machinepark inbegrepen. Gerekend werd met jaarlijkse bedragen van ca. f 300,000- voor bedrijfsgebouwen en f 600,000 voor installaties.

Met betrekking tot de exploitatie gelden de volgende aannames:

- het produktie-niveau beschreven in scenario 1 blijft gehandhaafd;
- alle andere exploitatie-gegevens blijven ook dezelfde, behalve de extra opbrengsten uit de verhuur van gekoelde ruimten (300 m2 * f 150/m2= f 45,000- vanaf 1992) en een kostendaling met ca. f 50,000 per jaar vanaf 1993 tengevolge van interne verbeteringen of mechanisering.

5.3.2 Resultaten:

Tabel 5.5 geeft het verloop weer van de geprojecteerde financiele stromen van investeringen, afschrijvingen en rentelasten. De belangrijkste verschillen met het scenario "trend ter plaatse" zijn:

- de totale afschrijvingsstroom wordt iets groter en bereikt een maximum van f 2.4 miljoen in 1993. De omvang van deze "normale" afschrijvingen zet de bruto-resultaten een tijdje onder druk, vooral in de jaren 1992 en 1993;

- externe financiering is noodzakelijk over een langere periode (twee jaar). Dit betekent bijkomende rentekosten en minder netto-winst;

Tabel 5.6 laat de ontwikkeling zien van het bruto-resultaat, op basis van de hierboven genoemde uitgangspunten.

De netto-winst (waarin begrepen de winst van Nijgrosco) varieert sterk: het positief saldo van f 400.000 in 1990 slaat snel om in een verlies gedurende de jaren 1992-1993 van ca. - f 100.000. Daarna wordt een gemiddelde netto-winst bereikt van f 450.000 (tot 1997) en later f 700.000 (1998-2000).

TABEL 5.5: KAPITAALINVESTERINGEN VASTE ACTIVA, AFSCHRIJVINGEN en FINANCIERING
SCENARIO: AKTIEF /GROEI MODEL TER PLAATSE PROJECTIE 1989-1999

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
				Jaar									
VASTE ACTIVA (a) (in F1000)		18873	19989										
Bedrijfsgebouwen		9005	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	9596	
Inrichting en installaties		9868	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	10393	
AFSCHRIJVINGEN Netto(a)	1653	1567	1417										
Bedrijfsgebouwen		698	613	613	613	613	613	613	613	613	613	613	38
Inrichting en installaties		869	804	804	804	804	804	804	478				
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)		8369	9936										
Bedrijfsgebouwen		3343	4041	4654	5267	5880	6493	7106	7719	8332	8945	9558	9596
Inrichting en installaties		5026	5895	6699	7503	8307	9111	9915	10393	10393	10393	10393	10393
NIEUWE INVESTERINGEN, na 1986 (b)		500	5500	3500	1600	1665	1400	1400	1400	1400	900	900	900
Bedrijfsgebouwen		500	4000	2000	1000	750	550	550	550	550	300	300	300
Inrichting en installaties			1500	1500	600	915	850	850	850	850	600	600	600
AFSCHRIJVINGEN (b)													
Bedrijfsgebouwen			25	225	325	375	425	450	450	470	480	480	498
Inrichting en installaties				150	300	392	477	562	647	732	792	852	912
CUMUL. AFSCHRIJV. Nieuwe Invest.(b)													
Bedrijfsgebouwen			25	250	575	950	1375	1825	2275	2745	3225	3705	4195
Inrichting en installaties				150	450	842	1318	1880	2526	3258	4049	4901	5812
TOTAAL VASTE ACTIVA (a)+(b) in F1000		19373	25398	28898	30498	32163	33563	34963	36363	37763	38663	39563	40463
Bedrijfsgebouwen		9505	13505	15505	16505	17255	17805	18355	18905	19455	19755	20055	20355
Inrichting en installaties		9868	11893	13393	13993	14908	15758	16608	17458	18308	18908	19508	20108
AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)													
Bedrijfsgebouwen			638	838	938	988	1038	1063	1063	1083	1093	1093	528
Inrichting en installaties			804	954	1104	1196	1281	1366	1125	732	792	852	912
CUMUL. AFSCHRIJVINGEN (a)+(b)													
Bedrijfsgebouwen		3343	4066	4904	5842	6830	7868	8931	9994	11077	12170	13263	13791
Inrichting en installaties		5026	5895	6849	7953	9149	10429	11795	12919	13651	14442	15294	16205
NETTO-VASTE ACTIVA (a)+(b) in F1000													
Bedrijfsgebouwen		6162	9439	10691	10663	10425	9937	9424	8911	8378	7585	6792	6564
Inrichting en installaties		4842	5998	6544	6040	5760	5329	4814	4539	4658	4466	4215	3903
Totaal:		11004	15437	17145	16703	16185	15266	14238	13450	13036	12051	11007	10467
DEEL CASH FLOW:													
Totaal Investeringen			5500	3500	1600	1665	1400	1400	1400	1400	900	900	900
Totaal Afschrijvingen			1442	1792	2042	2184	2319	2429	2188	1815	1885	1945	1440
Saldo			4058	1708	-442	-519	-919	-1029	-788	-415	-985	-1045	-540
Cumulatief saldo			4058	5766	5324	4806	3887	2859	2071	1657	672	-373	-912
Rente lasten financiering (7%)			284	404	373	336	272	200	145	116	47		

(file: HIJMEC/AFSCHR04) hdg/ 12 juni 1989

TABEL 5.6: EXPLOITATIESTAAT SLACHTHUIS: VERLOOP 1986-2000 SCENARIO: ACTIEF GROEI MODEL TER PLAATSE

	Jaar												
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
PRODUKTIE GEGEVENS				begroting									
Aanvoer varkens (1000 stuks)	587	634											
Aanvoer runderen (1000 stuks)	31	29											
Produktie, geslachte kg (in 1000):													
varkens	50158	52700		48105	50000	47500	45000	45000	45000	45000	45000	45000	45000
runderen	9921	9463		7644	9000	8500	8000	8000	8000	8000	8000	8000	8000
Sub-totaal:	60079	62163		55749	59000	56000	53000	53000	53000	53000	53000	53000	53000
index (1983=100)	127	131		118	125	118	112	112	112	112	112	112	112
Gekoelde ruimten m2				1959	1959	1959	2259	2259	2259	2259	2259	2259	2259
Verhuurde kantoren m2				1350	1350	1350	1350	1350	1350	1350	1350	1350	1350
NETTO KAPITAALINVESTERINGEN: (in F1000)	11004	15412		16895	16178	15360	14136	12773	11595	10756	9326	7807	6822
OPBRENGSTEN (x F1000)													
Varkensslachtingen	3241	3337		3614	3680	3420	3240	3240	3240	3240	3240	3240	3240
gemidd. tarief ct/kg	6.5	6.3	6.5	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2
Rundersslachtingen	1126	1115		1000	1108	1122	1056	1056	1056	1056	1056	1056	1056
gemidd. tarief ct/kg	11.3	11.8	12	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2
Darmenwasserij	163	178		180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
Verhuur gekoelde ruimten	695	698		750	750	750	795	795	795	795	795	795	795
Verhuur kantoren	234	189		228	228	228	228	228	228	228	228	228	228
Overige opbrengsten/ + EXTRA	256	74		85	85	85	85	135	135	135	135	135	135
TOTALE OPBRENGSTEN (A):	5715	5591		5849	6023	5777	5576	5626	5626	5626	5626	5626	5626
PRODUKTIEKOSTEN (x F1000)													
Personeelskosten	1644	1593			1593	1593	1593	1593	1593	1593	1593	1593	1593
Huisvestingskosten	116	195			185	185	185	185	185	185	185	185	185
Energie en reinigingsrechten	907	818			818	818	800	800	800	800	800	800	800
Onderhoud, verbruiksmateriaal en reiniging	601	638			638	638	600	600	600	600	600	600	600
Algemene kosten	152	154			154	154	154	154	154	154	154	154	154
Overige lasten	0	0			0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTALE KOSTEN (B):	3420	3398	0	3562	3388	3388	3332	3332	3332	3332	3332	3332	3332
BRUTO MARGE PRODUKTIE (A-B):	2295	2211	0	2287	2643	2397	2244	2294	2294	2294	2294	2294	2294
AFSCHRIJVINGEN, RENTE, SUBSIDIES													
Afschrijvingen	1897	1820		1792	2042	2189	2319	2429	2188	1815	1885	1945	1448
Afschrijvingen WIR-premien	-244	-253											
Rentelasten	136	68		484	373	336	272	200	145	116	47		
Subsidies	0	0											
RESULTAAT voor belasting:	506	584		91	228	-128	-347	-335	-39	363	362	349	854
Vennootschapsbelasting	224	309		0	0	0	0	0	0	0	95	175	427
NETTO-RESULTAAT (x F1000)	282	275		91	228	-128	-347	-335	-39	363	267	175	427
Winst Nijgrosco	350	81		300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
TOTALE NETTO-WINST	632	356		391	528	172	-47	-35	261	663	567	475	727
Rendement op netto-kapitaal(%):	5.7	2.3		2.3	3.3	1.1	-0.3	-0.3	2.3	6.2	6.1	6.1	10.7

Bron: Interne gegevens Slachthuis Nijmegen Bv.; eigen berekeningen
(file: NIJMEG/INKOM04) hdg/ 6 sept 1989

5.4 Scenario 4: "AKTIEF GROEI MODEL en VERPLAATSING"

5.4.1 Uitgangspunten

Dit scenario poogt na te gaan wat het minimum bedrijfs-economisch draagvlak moet worden om het verplaatste slachthuis op termijn rendabel te maken. Dit scenario wordt uiteraard vergeleken met scenario 2 ("Trend en verplaatsing"). Hierbij gelden dezelfde gegevens mbt. het verloop van investeringen, afschrijvingen, netto-aktiva, rente-lasten, etc.. (zie tabel 5.3).

De oplossing wordt niet gezocht in een (nog) verdere verruiming van de vleesveredeling ter plaatse (dus concreto: het verhuren van gekoelde ruimtes), omdat aan deze ontwikkeling ook grenzen zijn, zeker voor het type slachthuis te Nijmegen dat vooral werkt met grossiers in cooperatief verband. Er wordt echter rekening gehouden met de mogelijkheid van een vrij grondige saneringsgolf in de slachterij-sector in de komende periode tot 1992/93. Het verdwijnen van een aantal marginale slachterijen en de hieruit voortvloeiende capaciteitsvermindering zou op termijn de kans kunnen bieden tot een produktie-verhoging in het Nijmeegse slachthuis.

5.4.2 Resultaten:

Berekend is dat, in vergelijking met scenario 2, een produktie toename van 30 % moet worden gerealiseerd vanaf 1992 en daarna (1993 en verdere jaren) zelfs 60%. Hierbij wordt rekening gehouden met een stijging van sommige exploitatie-kosten vanaf 1993:

- personeelskosten: + 10 %,
- energiekosten : + 15 %,
- onderhoudskosten: + 10 %;

Bij gelijkblijvende overige exploitatie-elementen zou het nieuw-gebouwde slachthuis vanaf 1998 opnieuw een bescheiden winst kunnen boeken. Exploitatie gegevens van dit scenario zijn terug te vinden in tabel 5.7.

TABEL 5.7: EXPLOITATIESTAAT SLACHTHUIS: VERLOOP 1986-2000 SCENARIO: ACTIEF GROEI MODEL en VERPLAATSI

	Jaar											
	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
PRODUKTIE GEGEVENS				begroting								
Aanvoer varkens (1000 stuks)	587	634										
Aanvoer runderen (1000 stuks)	31	29										
Produktie, geslachte kg (in 1000):												
varkens	50158	52700		48105	50000	47500	58500	72000	72000	72000	72000	72000
runderen	9921	9463		7644	9000	8500	9600	11200	11200	11200	11200	11200
Sub-totaal:	60079	62163		55749	59000	56000	68100	83200	83200	83200	83200	83200
index (1983=100)	127	131		118	125	118	144	176	176	176	176	176
Gekoelde ruimten m2				1959	1959	1959	1959	1959	1959	3459	3459	3459
Verhuurde kantoren m2				1350	1350	1350	1350	1350	1350	1720	1720	1720
NETTO KAPITAALINVESTERINGEN: (in F1000)		11004	15437	17145	16903	25771	25039	33007	42401	41123	37345	33752
OPBRENGSTEN (x F1000)												
Varkensslachtingen	3241	3337		3614	3600	3420	4212	5184	5184	5184	5184	5184
gemidd. tarief ct/kg	6.5	6.3	6.5	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2	7.2
Rundersslachtingen	1126	1115		1080	1188	1122	1267	1478	1478	1478	1478	1478
gemidd. tarief ct/kg	11.3	11.8	12	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2	13.2
Darmenmasserij	163	178		180	180	180	180	180	180	180	180	180
Verhuur gekoelde ruimten	695	698		750	750	750	750	750	750	750	750	750
Verhuur kantoren	234	189		220	220	220	220	220	220	220	220	220
Overige opbrengst/+EXTRA RENTEN	256	74		85	85	85	85	85	85	285	285	285
TOTALE OPBRENGSTEN (A):	5715	5591		5849	6023	5777	6714	7897	7897	8097	8097	8097
PRODUKTIEKOSTEN (x F1000)												
Personeelskosten	1644	1593			1593	1593	1593	1752	1752	1752	1752	1752
Huisvestingskosten	116	185			185	185	185	185	185	185	185	185
Energie en reinigingsrechten	907	818			818	818	818	941	941	941	941	941
Onderhoud, verbruiksmateriaal en reiniging	601	630			630	630	630	693	693	693	693	693
Algemene kosten	152	154			154	154	154	154	154	154	154	154
Overige lasten/ KOSTENVERLAGING	0	0			0	0	0	0	0	-170	-170	-170
TOTALE KOSTEN (B):	3420	3380	0	3562	3380	3380	3380	3725	3725	3555	3555	3555
BRUTO MARGE PRODUKTIE (A-B):	2295	2211	0	2287	2643	2397	3334	4172	4172	4542	4542	4542
AFSCHRIJVINGEN, RENTE, SUBSIDIES												
Afschrijvingen	1897	1828		1790	2167	2667	2867	3567	4141	3913	3913	3928
Afschrijvingen WIR-premies	-244	-253										
Rentelasten	136	60		386	360	944	883	1403	2023	1925	1651	1390
Subsidies	0	0										
RESULTAAT voor belasting:	506	584		291	116	-1214	-416	-798	-1992	-1296	-1022	-776
Vennootschapsbelasting	224	309		0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO-RESULTAAT (x F1000)	282	275		291	116	-1214	-416	-798	-1992	-1296	-1022	-776
Winst Rijgrosco	350	81		300	300	300	300	300	300	300	300	300
TOTALE NETTO-WINST	632	356		591	416	-914	-116	-498	-1692	-996	-722	-476
Rendement op netto-kapitaal(%):		3.2		2.9	2.5	-3.5	-0.5	-1.5	-4.0	-2.4	-1.9	-1.4

Bron: Interne gegevens Slachthuis Rijnegen Bv.; eigen berekeningen
(file: RIJNEG/INKOMOS) hdg/ 6 sept 1989

6 DIRECTE OMGEVING VAN HET SLACHTHUIS EN EXTERNE FACTOREN

Naast het onderzoek van de bedrijfs-economische ontwikkelingskansen, de (interne) knelpunten en de fysieke groeimogelijkheden van het slachthuis, werd ook een beknopte inventarisatie uitgevoerd van de externe factoren die een belangrijke rol zouden kunnen spelen bij een mogelijke beslissing mbt. de hervestiging van het slachthuis.

Deze factoren zijn de volgende:

- de beschikbaarheid van een industrieterrein in Nijmegen of direkte omgeving,
- de financiele aspekten van een mogelijke verwerving van een nieuw terrein.
- de waardebepaling van het huidige terrein van het slachthuis,
- omgevingsfactoren en mogelijke externe knelpunten mbt. het functioneren van het slachthuis op korte en langere termijn

Genoemde punten werden in de loop van het onderzoek oa. besproken met de begeleidingscommissie (vergadering op 13 juni 1989 te Nijmegen). Sommige vragen werden via de Dienst Economische Zaken voor nader onderzoek voorgelegd aan de betrokken afdelingen van de gemeente. Hierna volgt een beknopte samenvatting van de huidige stand van zaken, respectievelijk huidige visies mbt. deze externe factoren.

6.1 Beschikbaarheid van Industrieterrein

Indien beslist zou worden om het slachthuis te verplaatsen moet gedacht worden aan een nieuw bedrijfsterrein met volgende kenmerken:

- oppervlakte minimum 30.000 m2, maximum 40.000 m2;
- ligging in de buurt van uitvalswegen naar het zuiden. Deze ligging is gunstig mbt. de aanvoer van vee uit Brabant, en de export vlees;
- aantal werknemers ca. 250. De helft komt per auto naar het bedrijf, de andere helft zal van het openbaar vervoer gebruik willen maken;
- het slachthuis is een transport-intensief bedrijf(momenteel ca. 340 vrachtwagens per week; ongeveer 60-70 per dag). Infrastruktuur en omgeving moeten dit aan kunnen;
- het zou handig zijn om over twee ingangen te kunnen beschikken (aan- en afvoer route);
- milieu-problemen (water, reuk, lawaai, visueel) zijn voor een nieuw te bouwen bedrijf te verwaarlozen wanneer hiervoor adequate voorzorgsmaatregelen worden meegenomen met de bouw. Resteert de relatief drukke aan-en afvoer met vrachtwagens (geluid).

blz 30

Wanneer nu besloten zou worden tot hervestiging dan zou gezien de voorbereiding van de plannen het mogelijk zijn om in 1990 te beginnen met de bouw.
Een inventarisatie leert echter dat binnen de Bedrijfsregio Nijmegen (gemeente Nijmegen, Beuningen en Wijchen) voor het slachthuis op dit moment geen geschikt terrein beschikbaar is.
De gemeente Nijmegen zal in de nabije toekomst beleid formuleren met betrekking tot de mogelijke ontwikkeling van bedrijfsterreinen.
Zodoende ligt het in de bedoeling van de gemeente om in de '90-er jaren nieuwe lokatie beschikbaar te hebben.

6.2 Financiele Aspekten Verwerving Terrein:

Voor het huidig terrein van het slachthuis geldt een eeuwigdurend recht van opstal. Er worden geen huurrechten betaald aan de gemeente.
Hervestiging zou betekenen dat:

- de Slachthuis Nijmegen BV een nieuw terrein moet verwerven en normaliter hiervoor de geldende marktprijs zal moeten betalen;
- er moet worden onderhandeld met de gemeente over de economische waarde van het huidige opstalrecht.

Hoe dit zal uitpakken is op dit moment met geen mogelijkheid aan te geven. Een mogelijkheid zou kunnen zijn dat een nieuw terrein in ruil voor het bestaande ter beschikking wordt gesteld en dat het slachthuis uitsluitend betaalt voor de extra grondoppervlak die men aangeschaft.

Voor de gemeente is het van belang in te schatten wat de mogelijke baten van de verplaatsing en herbestemming zouden kunnen zijn.

6.3 Directe Omgevingsfactoren/ Knelpunten:

6.3.1 Waalbandijk

Er bestaan plannen en kostenramingen voor het verhogen van de Waalbandijk. Diverse opties werden intussen gepresenteerd, oa. het verhogen van het huidige dijktrace en de bouw van een nieuwe dijk langs de Waal. Ook werden er tussen de gemeente en de betrokken bedrijven reeds gesprekken gevoerd over de eventuele financiele gevolgen voor de bedrijven en de gemeenten. Een voorlopige voorkeur werd uitgesproken voor de aanleg van een nieuw dijklichaam langs de Waal. Echter een en ander dient nog nader te worden besproken met het Polderdistrikt en Rijkswaterstaat.

6.3.2 Milieu

Het slachthuis behoort bij de tien bedrijven binnen de gemeente Nijmegen die de meeste klachten veroorzaken. Deze klachten betreffen vooral de geur. Mn. bij mooi weer, hoge temperaturen en noord-oosten wind treedt hinder op. Deze geurhinder wordt vooral veroorzaakt door de afvalsilo's, de aanvoer van vee en de afvoer van slachtafval, zoals bloed, haren, huiden, beenderen, etc.

In het recente verleden heeft het bedrijf aanzienlijk geinvesteerd in maatregelen ten gunste van het milieu. Zodoende werd een afval-waterzuiveringsinstallatie gebouwd.
Voor 1989 en voor 1990 staat een nieuw investeringsprojekt op stapel: de veplaatsing en overbouwing van de slachtafval-silo's en de uitbouw van een nieuw ingang/losplaas voor de aanvoer van varkens.
Verwacht wordt dat hierdoor practisch alle geurhinder weggenomen zal worden.

Mbt. het verkeer heeft een inventarisatie van de bevindingen op geleverd, dat de af- en aanvoer van vee weinig hinder veroorzaakten. Tevens leidt de intensiteit van het woon-werk-verkeer van de medewerkers van het slachthuis tot weinig hinder. Dit wordt mede veroorzaakt doordat relatief weinig medewerkers gebruik maken van een auto. Dit als gevolg van de situering van het slachthuis dicht bij het stadscentrum en dus goede bereikbaarheid dmv. het openbare vervoer en fiets.

Het slachthuis voldoet geheel aan de strenge EEG-richtlijnen mbt. interne produktie-hygiene.

Zowel op deze lokatie als op een eventueel nieuwe lokatie zullen in de toekomst waarschijnlijk aanvullende eisen worden opgelegd met betrekking tot de geurhinder. Voor de hand ligt dat in een nieuwe vergunning in het kader van de Hinderwet een geurnorm zal worden opgenomen.

Wanneer het Waalhaven-gebied verder wordt ontwikkeld zal daarmee de aanwezigheid van het slachthuis met name in relatie tot de nieuwe gebruikers kritischer worden. Te verwachten is dat relatief meer geurhinder ontstaat. Terwijl daarnaast in dat geval de aan- en afvoer van vee, cq. slachtafval ook tot hinder zou kunnen leiden.

blz 32

7 GELDSTROMEN EN SUBSIDIES

Een inventarisatie van geldstromen die mogelijkerwijs van toepassing kunnen zijn op een eventuele herhuisvesting van het slachthuis (modernisering, uitbreiding, milieu-eisen, verplaatsing) levert het volgende beeld op:

- Exploitatierekening (her)ontwikkeling van het Waalhaven-gebied. De nieuwe bestemming van dit gebied kan mogelijkerwijs leiden tot een opzet waarbij de verplaatsing van het slachthuis te financieren is vanuit de grondverkoop van het slachthuisterrein tesamen met de overige lokaties in dat gebied;

- Voorbeeldprojekt. Een speciale aanpak ten behoeve van de ontwikkeling van het Waalhaven-gebied, bijvoorbeeld door middel van een Publiek Private Samenwerking (PPS), zou door het Ministerie van VROM in het kader van de 4e Nota Ruimtelijke Ordening kunnen worden ondersteund;

- Wet Stads-en dorpsvernieuwing. De gemeente Nijmegen ontvangt ten gevolge van deze wet rechtstreeks gelden van het Ministerie van VROM. Bij het in werking stellen werd de toenmalige subsidieregeling ten behoeve van de verplaatsing van milieuonvriendelijke bedrijven opgenomen in het fonds in het kader van deze wet. Binnen de werkingssfeer van deze wet is de gemeente vrij haar stadsverniewingsbeleid vorm te geven en te realiseren;

Vermoedelijk zijn de bovengenoemde geldstromen het meest belangrijk. Vervolgens kunnen wellicht door middel van de volgende regelingen aanvullende gelden worden verkregen:

- Investeringspremieregeling Regionale Projecten (IPR). Momenteel is een premie van 25 % bepaald op een beperkt investeringsbedrag. Deze wordt vooral bepaald door de mate waarin het bedrijf een uitbreiding realiseert;

- Regeling Sociaal-Economisch Ontwikkelingsfonds Provincie Gelderland. Ten behoeve van het bedrijfsleven inzake subsidies en garanties mbt. het behoud en opzetten van bedrijven met toekomstmogelijkheden;

- Schade vergoeding milieuwetten. Bestemd voor ondernemingen die geconfronteerd worden met extra zware milieulasten en/of die extra hoge kosten moeten maken om aan overigens normale milieueisen te voldoen. Over het algemeen is de toegankelijkheid tot dit fonds uiterst beperkt;

Met name naar aanleiding van binnen de nieuwbouw te realiseren produktievernieuwingen, zoals de verdere ontwikkelingen in de produktie van "tweede snit" of vacuum-verpakte eindprodukten, kan wellicht aanspraak gemaakt worden op de volgende regelingen:

- Europees Orientatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL). De bijdrage is bedoeld voor (agrarische) marktstructuurprojecten. Een recente lijst van gesubsidieerde projekten in Nederland toont aan dat het EEG-steunbedrag voor de eerste helft 1988 voor de slachterij- en vleessektor gemiddeld 12.5 % bedroeg. Deze bijdrage wordt aangevuld met 5 % door het Ministerie van Landbouw & Visserij. Bedrijven die eerder een beroep deden op dit Fonds, zoals het Nijmeegse slachthuis, kunnen in principe opnieuw steun ontvangen voor nieuwe projekten. Voorwaarde is dat de investering leidt tot een struktuurversterking in (een deel van) de landbouw;

- Innovatiestimulering (INSTIR). Bestemd voor onderneming ten behoeve van speur- en ontwikkelingswerk van nieuwe produkten, processen, systemen of diensten, die nieuw zijn voor de onderneming;

Hengelo, 15 november 1989
GW/BB/699

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DHV

DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV

B I J L A G E N

© DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV
Niets uit dit bertek/drukwerk mag worden vervielvoudigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

slachthuis
nijmegen bv

Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
Telefoon 080-775893

Bank: Rabobank
Rek. nr. 13.78.06.469

Nijmegen, 14-9-1988

Uw ref.:

Onze ref.: [redacted]

D.H.V. Raadgevend Ingenieursbureau B.V.
Postbus 85
3800 A.B. Amersfoort.

M./Mw.

Bijgaand treft U een beschrijving van een onderzoeks opdracht terzake de eventuele mogelijkheden en wenselijkheden van verplaatsing van Slachthuis Nijmegen B.V.
U wordt verzocht voor 15 oktober 1988 een offerte te doen uitbrengen.
Informatie over dit onderwerp, benodigd voor de opstelling van de offerte, kunt U desgewenst inwinnen bij:
[redacted] (namens Slachthuis Nijmegen B.V.)
[redacted] (namens Dienst Economische zaken Gemeente Nijmegen tel. 080 - 292762).
[redacted] (Namens Gemeentelijke onderzoeksafdeling SEO tel. 080 - 292731).
De offerte dient U uit te brengen t.a.v. van de Directie Slachthuis Nijmegen B.V., op bovenstaand adres.
In afwachting van Uw berichten,

hoogachtend,
Slachthuis Nijmegen B.V.
[redacted]

Handelsregister K.v.K. Nijmegen no. 21.984

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

SEO/[redacted]
1 september 1988

ONDERZOEKSOPDRACHT SLACHTHUIS-STUDIE

1. Kader van de opdracht

De in paragraaf 4 van deze notitie omschreven onderzoeksopdracht betreffende mogelijkheden en gevolgen van een eventuele verplaatsing van het bedrijf Slachthuis Nijmegen B.V. wordt in paragraaf 1 tot en met 3 in een kader geplaatst: achtergrond en aanleiding tot deze opdracht.

In de omgeving Waalbandijk-Waalhaven, gemeente Nijmegen, is sprake van een overwegend gebruik als bedrijfsterrein.
Dit gebied sluit aan op woongebieden ten zuiden van de Weurtseweg en een kleiner woongebied ten noorden van deze weg.
Ten westen zet het gebied zich voort in een omvangrijk bedrijfsterrein (Oost- en Noordkanaalhaven), wat (op belangrijke onderdelen) structuurverbetering behoeft.
Ter voorbereiding daarvan loopt in dit gebied een zogenaamd revitaliseringsonderzoek, uitgevoerd door een extern bureau (BRO te Vught).

Ook de zône Waalbandijk-Waalhaven komt in aanmerking voor structuurverbetering. De zône maakt deel uit van het plangebied van het revitaliseringsonderzoek, daarbij overigens voortbouwend op de bevindingen en oplossingsideeën die van gemeentewege in overleg met bedrijven in deze zône ontwikkeld, respectievelijk in uitwerking zijn.

Daarnaast wordt de omgeving Waalhaven-Waalbandijk voor een belangrijk deel betrokken in een zogenaamde gemeentelijke ontwikkelingsvisie Spoorzône, waarbij fundamentele functiewijzigingen rond de Waalhaven aan de orde zijn.

2. Nadere toelichting op de gebleken behoefte aan structuurverbetering zône Waalbandijk-Waalhaven

In essentie komt de behoefte aan structuurverbetering op het volgende neer:
- een aantal goed functionerende grotere bedrijven kampt met een gebrek aan uitbreidingsmogelijkheden;
- een goede inrichting en overgang moet geschapen worden naar het aansluitende woongebied ten zuiden en noorden van de Weurtseweg;
- een optimaler ruimtegebruik van het gebied rond de Waalhaven moet gerealiseerd worden, waarbij aansluitend op de geplande nieuwbouw van de Gelderlander de opties zich richten op een inzet als woonzône, dan wel een woonzône met daarbinnen passende werkfuncties (beleidsvorming in het kader van stedelijke ontwikkelingszônes);
- de aanwezige infrastructuur behoeft herziening, alsmede de voorzieningen voor waterkering (dichter bij de Waal te realiseren);
- het visueel-ruimtelijk aanzien van het geheel behoeft aanzienlijke verbetering: Waalfront met stedelijke kwaliteit.

3. Sleutelpositie van het Slachthuis in oplossingen

In de tot nu toe verrichte ruimtelijke studies door de gemeente blijken de lokatie en aanwezigheid van het Slachthuis een sleutel-element te zijn in het scheppen van oplossingen:
- het bereiken van een verantwoorde overgangssituatie tussen nieuw te creëren woon- dan wel woon/werkfuncties rond de Waalhaven én te handhaven grootschalige bedrijven ten westen daarvan;

- het scheppen van uitbreidingsruimte voor een aantal grotere bedrijven ter plaatse (i.c. Latenstein Zetmeel B.V., Honig Merkartikelen B.V.).

Daarnaast moet overwogen worden dat:
- het slachthuis qua lokatie niet (meer) gebonden is aan een positie bij water;
- de ruimtelijke en bedrijfsmatige ontplooiingsmogelijkheden van het Slachthuis ter plaatse op termijn eveneens zullen blokkeren (ruimtegebrek, aan- en afvoer is ongunstig, milieu-eisen).

Evenwel heeft het Slachthuis geen (actieve) verplaatsingsplannen en investeert op dit moment en komende jaren in verbetering van het produktieproces en behuizing. De Directie van het Slachthuis heeft kennis genomen van de ontwikkelingsvisie, waarin verplaatsing van het bedrijf een element vormt. De Directie streeft verplaatsing niet na maar sluit het op termijn niet uit, mits het niet kostenverhogend uitpakt (kostprijs per kilo geslacht gewicht moet als gevolg van verplaatsing niet toenemen. Een en ander moet ook haalbaar zijn binnen de marktverhoudingen, zoals die zich ontwikkelen. Ook de opvattingen en mogelijkheden van participanten in het Slachthuis spelen een belangrijke rol.
In ieder geval wordt een eventuele gehele of fasegewijze (in onderdelen) verplaatsing van het Slachthuis niet uitgesloten. Het onderzoek dient zinvolle informatie daartoe aan te leveren.

4. Benodigde informatie voor revitalisering en ontwikkeling van de zône Waalbandijk en Waalhaven: omschrijving onderzoeksopdracht

Om tot verantwoorde afwegingen te komen voor een voorstel tot een planmatig proces van revitalisering en structuurverbetering op termijn is een studie nodig naar de verplaatsingsmogelijkheden van het Slachthuis Nijmegen B.V. en de gevolgen, met als elementen:
- welke grenzen zijn bij het Slachthuis op de huidige lokatie (op termijn) aan te wijzen voor een bedrijfseconomisch en qua milieuhygiëne en produkteisen verantwoorde bedrijfsvoering en welke voordelen biedt in dit opzicht een verplaatsing (moderne bedrijfsvoering, aan- en afvoer, hygiëne, ook tot uitdrukking komend in kostenvoordelen);
- welke lokaties binnen de regio Nijmegen zijn planologisch geschikt en haalbaar te achten voor een nieuwe situering;
- welke extra-kosten ontstaan bij verplaatsing ten opzichte van een normaal investeringspatroon, horende bij continuering van het bedrijf ter plaatse;
- welke subsidie-kaders komen volgens huidige inzichten in aanmerking voor afdekking van de extra-kosten, welke kosten kunnen door het bedrijf zelf gedragen worden en welk tekort resteert;
- binnen welke termijn is een verplaatsing haalbaar te achten, er vanuit gaande dat een financiële oplossing te vinden zou zijn en het bedrijf bereid is een verplaatsing binnen de regio na te streven;
- is het werkgelegenheidseffect bij verplaatsing ten opzichte van continuering positief, neutraal ofwel negatief in te schatten.

5. Opdrachtverstrekking, financiering en openbaarheid.

Slachthuis Nijmegen B.V. wordt de formele opdrachtgever van het onderzoek.
De gemeente Nijmegen zal het onderzoek middels subsidiëring financieren, indien over de keuze van een uitvoerend bureau en inhoud van de offerte en over de onderzoekskosten overeenstemming bestaat.

De gemeente, i.c. de Dienst Economische Zaken, zal worden betrokken tijdens de uitvoering van het onderzoek. Zij kan beschikken over de onderzoeksrapportage, direct na afronding van het onderzoek.
Tijdens het onderzoek zal sprake zijn van een begeleidingscommissie, met vertegenwoordigers van het Slachthuis B.V., de Dienst Economische Zaken en de gemeentelijke onderzoeksafdeling SEO. Deze commissie volgt het onderzoek met het oog op de planning en kwaliteit zoals overeengekomen middels onderzoeksopdracht.

Zowel het feit dat een onderzoek uitgevoerd zal gaan worden, als de resultaten van onderzoek hebben vooralsnog een strikt vertrouwelijk (niet openbaar) karakter. De gemeente kan wel onmiddellijk beschikken over de resultaten. De opdrachtgever bepaalt evenwel het moment van eventuele openbaarheid van onderzoek en onderzoeksresultaten naar derden.

6. Offerte

De offerte dient inzicht te geven in de aanpak, de manier waarop informatie vergaard wordt, het kostenaspect van het onderzoek en de tijdsduur (ook uitgedrukt in doorlooptijd).
Een tweetal onderzoeksbureau's wordt verzocht een offerte terzake deze opdracht uit te brengen.

050988
POST/36WM01.2

DHV

DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV
Technisch Adviesbureau voor de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Postbus 85/3800 AB Amersfoort
Postadres voor:
Laan 1914 nr. 35, Amersfoort
Telefoon (033) 68 91 11
(033) 82 12 37 (Energie en Milieu
Telefax (033) 1 50 47
Telex 79348
Telegramadres: dehave

Postbus 220/9400 AE Assen
Vondellaan 1a
Telefoon (05920) 1 21 21
Postbus 248/7550 AE Hengelo (O)
Geerdinksweg 185
Telefoon (074) 42 36 24
Postbus 388/5700 AJ Helmond
Kasteel Traverse 90
Telefoon (04920) 3 23 45
Postbus 5136/6130 PC Sittard
Spechtstraat 1-3
Telefoon (04490) 2 18 55

Aan de Directie van het
Slachthuis Nijmegen BV
Havenweg 2
6541 AD NIJMEGEN

Hengelo, 25 oktober 1988

ons kenmerk GW/HdG/Hu-587
dossier C 1376.00.000
haalbaarheidsonderzoek hervestiging Slachthuis Nijmegen

In antwoord op uw brief van 14 september 1988, hebben wij het genoegen u in tweevoud onze offerte aan te bieden met betrekking tot bovengenoemd onderzoek.

Onze offerte steunt in de eerste plaats op de omschrijving van de onderzoeksopdracht zoals aangegeven in de bijlage van de hierboven genoemde brief.

Aanvullende informatie over de opdracht en de stedebouwkundige plannen die hiervoor de aanleiding vormen werden door DHV medewerkers verzameld, m.n. door de heer [redacted], mevr. [redacted] en de heer [redacted], tijdens een aantal recente gesprekken met uw directie (de heer [redacted]) en de Dienst Economische Zaken te Nijmegen (de heer [redacted]).

Onze offerte geeft een uitvoerige beschrijving van de inhoudelijke aspecten van het onderzoek (hoofdstuk 1), de door DHV voorgestelde aanpak (hoofdstuk 2), een tijdplanning en kostenraming (hoofdstuk 3). De voorgestelde onderzoekmethode omvat o.m. een aantal uit te werken ontwikkelingsscenario's voor het slachthuis (vergelijking bestaande lokatie en mogelijk nieuwe lokatie) en een fasering van aktiviteiten die de begeleidingscommissie een sterke betrokkenheid bij het onderzoek kunnen waarborgen.

De offerte geeft voor de belangrijkste delen van het onderzoek ook aan welke informatie zal worden verzameld en hoe die informatie zal worden gebruikt (zie voor dit aspekt zowel hoofdstuk 1 en 2). In dit verband is het ook nuttig te verwijzen naar de specifieke ervaring die DHV heeft verworven naar aanleiding van de studie met betrekking tot de hervestiging van slachterijen te Apeldoorn en andere bedrijven (zie blz. 4 van deze offerte).

[redacted]

DHV

Voor de uitvoering van de studie zal DHV een specialist aanstellen, met name de heer [redacted], die als planner en project-econoom een brede ervaring heeft opgebouwd met dit soort onderzoeksprojecten.

Als projectleider zal hij ook de coördinatie verzorgen van een aantal activiteiten die, zoals in de offerte zijn beschreven, gezamelijk zullen uitgevoerd worden met de directie (stafleden) van het slachthuis, met medewerkers van de betrokken gemeentelijke diensten, en eventueel met andere DHV-medewerkers.

Wij vertrouwen erop dat deze offerte voldoet aan alle eisen en verwachtingen die u heeft geformuleerd in de uitnodigingsbrief voor de opdracht. Graag worden wij dus uitgenodigd voor een gesprek over deze aanbieding.
Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Technisch Adviesbureau voor de
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

[redacted]

(ir. [redacted] -
[redacted]

Bijlage: offerte in 2-voud

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DHV

HAALBAARHEIDSONDERZOEK

HERVESTIGING SLACHTHUIS

NIJMEGEN

(OFFERTE)

DHV Raadgevend Ingenieursbureau

dossier C-1376.00.0000

24 oktober 1988

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

HAALBAARHEIDSONDERZOEK EVENTUELE VERPLAATSING SLACHTHUIS NIJMEGEN

INHOUD

		blz.
1.	DOELSTELLINGEN EN OMSCHRIJVING VAN HET ONDERZOEK	1
1.1	Achtergronden	1
1.2	Doelstellingen van het Onderzoek	2
1.3	Omschrijving van het Onderzoek	
	1.3.1 Hoofdlijnen	3
	1.3.2 Toelichting en enkele bijzondere aspekten	6
2.	WERKWIJZE	11
2.1	Algemene Aanpak	11
2.2.	Aktiviteiten	12
2.3	Ontwikkelingscenario's	15
3.	ORGANISATIE, TIJDSPLANNING, KOSTENRAMING EN PERSONELE INZET	18
3.1	Organisatie	18
3.2	Projecttijd, kostenraming en personele inzet	19
Bijlage 1:	Achtergronden van het Onderzoek	21
1.1	Plannen herstrukturering Spoorzone en Waalhaven	21
1.2	Het Slachthuis Nijmegen b.v.: een profiel	23
1.3	Direkte omgeving van het slachthuis	25

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

1. DOELSTELLINGEN EN OMSCHRIJVING VAN HET ONDERZOEK

1.1 Achtergronden

De achtergronden van de onderzoeksopdracht zijn beschreven in de uitnodigingsbrief voor deze offerte. Voor een goede orientatie van het onderzoek vindt DHV een beknopte beschouwing en enkele opmerkingen over de uitgangspunten van het onderzoek nuttig. Hierbij zijn drie aspekten aan de orde:

- plannen herstrukturering Spoorzone en Waalhaven,
- het "Slachthuis Nijmegen b.v.": een profielschets,
- de direkte omgeving van het slachthuis.

Deze beschouwingen zijn terug te vinden in bijlage 1 van deze offerte.

1.2 Doelstellingen van het Onderzoek

De centrale doelstelling van de voorgestelde studie is gedegen informatie te leveren over de meest relevante aspekten van een mogelijke verplaatsing van het slachthuis.

De belangrijkste aspekten van het onderzoek worden vermeld in de beschrijving van de onderzoeksopdracht van (brief Slachthuis Nijmegen van 14-9-1988), m.n.:

(1) i.vm. de huidige lokatie: knelpunten en grenzen aangeven die op termijn gesteld worden aan een bedrijfs-economische en milieu-hygienisch verantwoorde (optimale) produktie;

(2) onderzoek naar mogelijke lokaties binnen de regio Nijmegen die planologisch geschikt en haalbaar zijn voor de vestiging van het slachthuis;

(3) raming van de extra kosten die ontstaan bij verplaatsing van het bedrijf; extra kosten worden hier bepaald als kosten boven de "normale" investeringskosten bij continuering van het bedrijf ter plaatse;

(4) identificatie van bestaande subsidie-kaders waarop een beroep kan worden gedaan voor mogelijke afdekking van de extra (verplaatsings)-kosten; bepaling van het aandeel in de (extra-verplaatsingskosten) die door het slachthuis zelf kunnen gedragen worden; bepaling van het nog resterende financierings-tekort;

(5) termijnen;

(6) werkgelegenheids-effect bij verplaatsing;

Inzicht in de samenhang van bovengenoemde aspekten moet o.m. aan de direktie van het slachthuis en de gemeente Nijmegen toelaten om een gefundeerd oordeel te vellen over de eventuele verplaatsing van het bedrijf op termijn.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

1.3 Omschrijving van het Onderzoek

1.3.1 Hoofdlijnen

De voorgestelde verplaatsing van het slachthuis heeft voor de verschillende betrokken partijen een aantal voor-en nadelen. In de studie zullen deze voor-en nadelen inzichtelijk gemaakt moeten worden; zoveel mogelijk ook voor wat betreft de kosten (en eventuel baten) van dit plan.

Als direkt betrokken partijen en belangen zijn hier te noemen:

- het "Slachthuis Nijmegen bv." (ofschoon ook afzonderlijk moet rekening gehouden worden met de belangen der participanten in de b.v.);

  * belang: continuering en "normale" expansie van het bedrijf binnen het kader van een scherp concurrerende markt,

  * nadeel plan verplaatsing: proportioneel hoge investeringen, waarschijnlijk uit te voeren binnen een relatief beperkte termijn, zeker indien zou blijken dat een gefaseerde verplaatsing niet of nauwelijks haalbaar is; financieel grote risico's, druk op het reeds laag rendement;

  * voordeel (mogelijks): kansen op meest moderne bedrijfsinrichting en exploitatie; eventueel additionele kansen op verdere (vertikale) bedrijfsintegratie en verruiming/vernieuwing produktie-pakket,

- de gemeente:

  * belang: uitvoeren van strukturele vernieuwing in de Waalhaven-zone,

  * voordelen: creeren van een aantrekkelijk gemengd woon-werkgebied (bijdrage tot goed funktioneren van stedelijk centrum); mogelijks hogere opbrengsten onroerend goed belasting;

  * nadelen: verwachte bijdrage in de hoge kosten bedrijfsverplaatsing slachthuis, bijkomende kosten herstrukturering resterend industriegebied, bouwrijpmaken en herinrichting terrein "voormalig slachthuis"; risico vermindering arbeidsplaatsen in de gemeente (wellicht ten voordele van een buurgemeente);

- de omwonenden (en toekomstige bewoners): minder "bedrijfs-overlast" (ofschoon de verwachte extra-effecten minimaal zijn bij continuering van de huidige milieumaatregelen);

- naburige bedrijven: een der bedrijven met expansieplannen zou ter plaatse wat extra ruimte kunnen innemen (een deel van het slachthuisterrein).

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Uit een recente studie van DHV Raadgevend Ingenieursbureau mbt. milieuproblemen van enkele slachthuizen werd ook het aspekt "mogelijke verplaatsing" onderzocht (Apeldoorn, 1984); hieruit bleek o.m. dat:

- de grootste kosten mbt. de verplaatsingplannen zijn toe te schrijven aan de nieuwbouw; er ontstaat bovendien kapitaalvernietiging omdat de bestaande gebouwen en installaties niet voldoende zijn afgeschreven;

- te realiseren baten uit verkoop van vrijkomende gronden zijn relatief gering, maar meestal voldoende om een nieuw bedrijfsterrein te verwerven ("ruileffect");

- de optelsom van alle (theoretisch) beschikbare subsidies dekt slechts een klein deel der extra verplaatsingskosten (in de praktijk blijft het bovendien erg onzeker of sommige subsidies ook effectief beschikbaar zullen zijn op het moment dat de investeringsplannen concreet voorgelegd worden aan diverse instanties: cf. de WIR);

- de conclusie was dan ook duidelijk: voorlopig GEEN verplaatsing.

Ander DHV onderzoek (GEMS METAALWERKEN b.v.te Vorden, 1986) toonde aan dat hervestiging van het bedrijf per saldo aanzienlijke bedrijfs-economische baten zou opleveren.

Mbt. tot het Slachthuis Nijmegen zullen bij bedrijfsverplaatsing wellicht soortgelijke randvoorwaarden als in Apeldoorn gelden; het resultaat van een meer gedetailleerde bedrijfs-economische analyse (zoals bij GEMS) blijft echter moeilijk vooraf in te schatten.

Indien deze studie een gefundeerd antwoord wil geven op de hoger geformuleerde vragen van de onderzoeks-opdracht (cf. para 1.2) dan zal men zich vooral moeten concentreren op de BEDRIJFS-ECONOMISCHE RANDVOORWAARDEN waarbinnen de huidige exploitatie en de investeringen van het slachthuis worden uitgevoerd: dit betekent aspekten zoals organisatie van het produktie, (globale) kostprijsstruktuur, bruto-winstmarge, afschrijvingen per bedrijfsonderdeel, cash-flow, financiering van recente- en geplande investeringen, enz..

Om een raming op te stellen van het "normale" investeringspatroon en dit verder te kunnen vergelijken met de kosten van verplaatsing zal uiteraard apart aandacht worden besteed aan de huidige en toekomstige investeringsplannen: zowel de funktie van deze plannen in de bedrijfsstrategie, het effect op/ of verband met diverse bedrijfsonderdelen, de interne ruimtelijke inpassing, investeringskosten en financiering, en het effect op de exploitatie-rekening.

Investeringsplannen op (lange) termijn gaan gepaard met grote onzekerheden. Een goede inschatting van de risico's verbonden aan lange termijn investeringsplannen vereist de ontwikkeling van een flexibele (lange termijn) ondernemingsvisie-en strategie. Dit aspekt is een essentieel onderwerp van de studie.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

We stellen ons voor dat een effectieve manier om dergelijke ondernemingsstrategie in beeld te brengen erin bestaat om samen met de bedrijfsleiding van het slachthuis een aantal SCENARIO'S OVER DE TOEKOMST VAN HET BEDRIJF te ontwikkelen, vooral mbt. het investeringspatroon, ruimtelijke aspekten en een mogelijke verplaatsing.

Naast dit primair bedrijfs-economisch onderdeel, moet de studie ook aandacht schenken aan:

- een aantal externe marktontwikkelingen in de bedrijfstak slachterijen in Nederland,
- mogelijke subsidies bij modernisering en/of verplaatsing van het slachthuis;
- andere vestigingsvoorwaarden: onderzoek naar beschikbaarheid en kosten van potentiele lokaties, overige baten en kosten (o.m. mbt. betere bereikbaarheid, enz.).

Hierna wordt een korte toelichting gegeven over de INHOUD van enkele aspekten van de studie. De voorgestelde PROCES-AANPAK van de studie wordt beschreven in hoofdstuk 2.

1.3.2 Toelichting en enkele bijzondere aspekten

(1) Bedrijfs-economische analyse Slachthuis Nijmegen b.v. mbt. huidige en toekomstige investeringsplannen:

In de bijlage van deze offerte (sectie 1.2) is aangegeven waarom en in welke mate de bedrijfs-economische ontwikkeling en m.n. de kostprijs en het investeringsbeleid voor het slachthuis belangrijk zijn (cf. de relatie macro-economische evolutie van de sector en de situatie van het slachthuis). Dit blijkt ook uit de concrete doelstellingen van de studie, zoals geformuleerd in sectie 1.2.

Dit belangrijke onderdeel van de studie zal zich vooral toespitsen op de struktuur van de kostprijs (recent verleden, huidige situatie en te voorziene toekomst: analyse per 5-jaar periode). De evolutie van de kostprijs wordt geanalyseerd in elementen (aggregatie en/of details) die noodzakelijk zijn:

- om enerzijds een relatie te leggen met diverse processen die verband houden met de huidige en toekomstige investerings-aktiviteiten,

- om mogelijks inzicht te krijgen in het kostprijs-aandeel van geselecteerde bedrijfsonderdelen die in aanmerking komen voor een eventuele gefaseerde verplaatsing.

De basisinformatie ivm. kostprijsontwikkeling is bij het Slachthuis Nijmegen beschikbaar uit een recent vergelijkend bedrijfs-economisch onderzoek van 20 slachthuizen.

Enkele voorbeelden van kostprijs-elementen die aan de orde zijn:
Exploitatie:

- direkte produktie-kosten:

  * variabele kosten, o.m.: - personeel, energie en koeling, andere rechtstreekse kosten slachtproces,
  * vaste kosten, o.m.: - deel "mobiele produktie-middelen", zoals (deel van) bedrijfsinrichting en interne transportmiddelen, enz..
    - deel "lokatie-gebonden" produktie middelen, zoals gebouwen, interne infrastruktuur, kabels en leidingen, het eigen waterzuiveringsstation, enz..

- overhead: administratie, algemene beheerskosten samenwerkende participanten, sommige belastingen, andere.
- externe kosten: (eenmalig) toe te rekenen kosten mbt. aanpassing infrastruktuur omgeving bedrijfsterrein, enz..

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De analyse van de (dynamische) kostprijsstruktuur moet samengaan met een goed inzicht in, en analyse van de produktie-aktiviteiten, zowel in procesmatige zin als de intern-ruimtelijke aspekten.

Naast kostprijs-analyse zal een bedrijfsprofiel worden geschetst aan de hand van drie klassieke bedrijfs-economische overzichten die van belang zijn om inzicht te krijgen in (de effecten van) de huidige en toekomstige bedrijfsstrategie, of m.a.w. het proces van aanpassingen, investeringen, en mogelijke bedrijfsverplaatsing:

- geprojekteerde inkomsten-staat (o.m. produktie-opbrengst, bruto-inkomsten, produktiekosten, bruto-winstmarge, afschrijvingen en financiele lasten);
- geprojekteerde "cash flow" (o.m. bruto-winstmarge, aangroei eigen vermogen, leningen, investeringen, belastingen, aangroei debiteuren en crediteuren, aflossing schulden, netto-cash overschot /tekort.
- geprojekteerde balans;

Uiteraard zullen de nodige bedrijfs-economische gegevens- gezien hun strikt vertrouwelijk karakter- via en in overleg met de bedrijfsleider van het slachthuis en zijn staf en/of zijn externe financiele adviseurs of accountant worden verzameld en geanalyseerd; ook de inhoud en vormgeving van de rapportage(s) aan de begeleidingscommissie geschiedt enkel in overleg en met toestemming van de bedrijfsleiding van het slachthuis.

(2) Beknopte sector-analyse slachterijen en vleesverwerking:

Uit (macro)-economisch oogpunt is een slachthuis/vleesverwerkend bedrijf een typische "markt"-onderneming: vele concurrerende bedrijven (aanbod) in een traditionele gevestigde vraagmarkt (druk op de prijzen en lage rendabiliteit). De groei van de sector (ook de export binnen de EEG) stagneert of daalt zelfs. In dergelijke situatie zijn de overlevingskansen van een bedrijf binnen de sektor sterk afhankelijk van een relatief gunstige kostprijsstruktuur. De marktevolutie bepaalt verder of er op termijn enige ruimte beschikbaar komt om uitzonderlijke kosten zoals die van een bedrijfsverplaatsing (gedeeltelijk) te dragen.

In de studie moet een beknopte, cijfermatig onderbouwde, toekomstschets worden opgenomen van de bedrijfstak "slachthuizen/vleesverwerking": indikatoren ivm. omzetverwachting, produktontwikkeling, kostprijzen en bruto-marges, investeringen. Deze informatie is deels bij het bedrijf zelf en deels bij gespecialiseerde instellingen beschikbaar; de studiebijdrage betreft vooral een synthese van het relevante materiaal en een evaluatie mbt. de huidige en toekomstige positie van het Nijmeegse Slachthuis. Een biezonder aspekt is de ontwikkeling van de EEG-reglementering mbt. slachthuizen, een belangrijke faktor bij recente investeringen in de sektor.

Het beschreven studie-onderdeel is -althans als gespecialiseerde branche informatie- gesneden koek voor de direktie van het slachthuis, maar deze interne informatie is belangrijk voor een objektieve beeldvorming en moet inzichtelijk gemaakt worden (synthese) voor de leden van de begeleidings-commissie.

(3) Institutionele- en beheersaspekten van het slachthuis:

Elke belangrijke wijziging in een (lange) termijn strategie, dus ook voorstellen voor een mogelijke bedrijfsverplaatsing zal een zorgvuldig overleg met de participanten van de Nijmeegse Slachthuis bv. vergen. Mogelijke aspekten die hier aan de orde kunnen komen zijn o.m.:

- afwegen van de risico's van een nieuwe bedrijfsstrategie, zeker indien dit een "groei" optie betreft of/en ontwikkeling van nieuwe produkten;

- verdergaande vertikale bedrijfsintegratie (keerzijde: minder zelfstandigheid van elk der participanten afzonderlijk)

- de juridische bedrijfsvorm,

- inbreng van nieuw bedrijfsvermogen door de participanten (eigen vermogen of bankleningen),

- vestigingsplaatskeuze, mogelijks bij een der participanten buiten de gemeente Nijmegen, enz...

De haalbaarheidstudie moet vooral de aspekten identificeren die een bottle-neck blijken te vormen bij een eventuele bedrijfsverplaatsing; (onderzoek naar) oplossingen voor de vastgestelde problemen vallen normaliter buiten het kader van de studie.

(4) Marktonderzoek:

Eenzelfde opmerking geldt voor een eventueel marktonderzoek naar produktvernieuwing/ produktverbreding (vleesveredeling, snelle groei verpakte produkten, speciale markt "fast food"), indien deze optie zou deel uitmaken van een zgn. "groeistrategie" die wellicht enig perspectief biedt voor verplaatsing van het huidige slachthuis.

Het haalbaarheidsonderzoek zou wel het kader van dergelijke gespecialiseerde studie kunnnen aangeven en hiervoor een kostenraming opstellen.

(5) Direkte omgeving van het slachthuis:

Het haalbaarheidsonderzoek zal o.m. de recente infrastruktuur plannen voor de direkte omgeving van het slachthuis, en m.n. voor de ontsluitingswegen Havenweg en Waalbandijk evalueren. Het is belangrijk te weten wat de funkties en kosten zijn van diverse opties (inclusief de aankoop van een gedeelte van de Waalbanddijk als uitbreiding van de bedrijfsterreinen), evenals de effekten op het interne ruimtegebruik van de slachterij. (Informatie: o.m. het onderzoek van BRO, planvoorstellen Dienst Stadsontwikkeling).

(6) Lokatie onderzoek mbt. bedrijfsverplaatsing in de Nijmeegse regio:

Voor dit aspekt wordt op de medewerking gerekend van de Dienst Economische Zaken, gemeente Nijmegen. Tijdens de gesprekken die met deze Dienst zijn gevoerd ter voorbereiding van deze offerte zijn hierover immiddels ook principe afspraken gemaakt. De Dienst EZ., afdeling SEO, heeft recent een uitvoerige studie en evaluatie uitgevoerd over de beschikbaarheid van bedrijfsterreinen in de Nijmeegse regio (1987). Binnen de gemeente Nijmegen blijken de mogelijkheden voor de vestiging van het slachthuis (terrein-behoefte: minstens 2 ha) relatief beperkt te zijn op gevestigde bedrijfsterreinen, mede ook de geplande (verscheidenheid/specialisatie aan) funkties van deze terreinen. Een mogelijke optie is wellicht een of meerdere onverkochte kavels op de Westkanaaldijk.

Het onderdeel "lokatie-onderzoek" zal een systematische inventarisatie en evaluatie uitvoeren van potentieel geschikte bedrijfsterreinen, vooral te Nijmegen, maar indien noodzakelijk ook in de regio: bijvoorbeeld te Wijchen en Beuningen (samenwerkingsverband), ook te Heumen bij de A73. Er kan geput worden uit de up-to-date kennis van de Dienst EZ/ afd. SEO en Stadsontwikkeling (o.m. informatie uit bestanden, kontakten van de bedrijfskontakt-funktionarissen, enz..). Daarnaast dient men eventuele afzonderlijke lokaties in het onderzoek te betrekken, mogelijk voorgesteld door het slachthuis of aangesloten participanten (bijvoorbeeld: een lokatie met een reeds gedeeltelijke vleesverwerking van een der participanten).

Essentieel is dat de vestigingseisen voor het eventueel te verplaatsen slachthuis vooraf helder bepaald worden vanuit bedrijfs-economische overwegingen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

(7) Onderzoek naar mogelijke subsidies:

Een voorlopig lijstje van subsidie-bronnen die mogelijks van toepassing zijn op een investeringsproject van het slachthuis (modernisering, uitbreiding, milieu-eisen, event. verplaatsing) levert het volgende op:

- EEG fondsen: Europees Orientatie- en Garantiefonds voor de Landbouw, EOGFL-bijdrage voor (agrarische) marktstructuurprojecten (een recente lijst van gesubsidieerde projekten in Nederland toont aan dat het EEG-steunbedrag voor de eerste helft 1988 voor de slachterij-en vleessektor gemiddeld 12.5 % bedraagt); bedrijven die reeds eerder beroep hebben gedaan op dit Fonds (zoals het Nijmeegse slachthuis) kunnen in principe opnieuw steun ontvangen voor nieuwe projekten;

- IPR-regeling (provincie); voor Nijmeegse regio: Nijmegen, Beuningen en Wijchen; momenteel premie van 25 % op een beperkt investeringsbedrag; mogelijks van toepassing bij gefaseerde verplaatsing/ nieuw bedrijfsonderdeel, opstap voor latere integrale verplaatsing;

- Stads-en dorpsvernieuwingsfonds (gemeenten);

- Innovatie- en stimuleringsregeling (EZ, Dienst Investeringsrekening),

- Subsidies en garanties mbt. het behoud en opzetten van bedrijven met toekomstmogelijkheden (provincie);

- Wet Luchtverontreininging en Afvalstoffenwet; andere milieu-subsidies mbt. buitengewone kosten ingevolge bestemmingsplan-wijziging;

- mogelijk nieuwe steunfondsen en subsidies die op korte termijn ter beschikking (kunnen) komen ivm. het stedelijk herstrukturerings-beleid, herstrukturering bedrijfsterreinen (4de Nota Ruimtelijke Ordening).

2 WERKWIJZE

2.1 Algemene Aanpak

In dit hoofdstuk wordt de voorgestelde werkwijze voor de uitvoering van het hierboven omschreven haalbaarheidsonderzoek nader uiteengezet. Diverse te behandelen onderwerpen worden gerangschikt in chronologisch uit te voeren stappen; sommige stappen worden op hun beurt samengebundeld tot studie-fasen.

De aanpak in fasen beantwoordt aan de wens van de opdrachtgever; mogelijks biedt een beperkt onderzoek voldoende antwoorden op de gestelde vragen (afweging: kosten-diepgang-flexibiliteit). Onze eigen interpretatie van dergelijke benadering voorziet:

- de eerste fase: moet een geintegreerd beeld schetsen van de resultaten mbt. de hoofdlijnen van het onderzoek,

- tussentijdse evaluatie; mogelijks: afronding van het onderzoek,

- de derde fase: uitdieping van deelaspekten, of onderzoek van nieuwe vragen die geidentificeerd worden tijdens de tussentijdse evaluatie;

De inhoudelijke aspekten van elk studie-onderdeel zijn behandeld in hoofdstuk 1. Een belangrijk element in dit hoofdstuk is de omschrijving van een viertal scenario's die bedoeld zijn om een toekomstperspectief en de kosten-consequenties te schetsen van de bedrijfsontwikkeling van het slachthuis onder diverse omstandigheden: stagnatie, matige groei, ontwikkeling ter plaatse, en verplaatsing van het bedrijf.

2.2 Aktiviteiten Schema

Het onderzoek voorziet drie fasen. Fase 1 vormt een afgerond geheel en zal reeds een gefundeerd antwoord geven op de essentiele doelstellingen van het onderzoek, o.m: verdere ontwikkelingsmogelijkheden van het slachthuis ter plaatse, knelpunten, kosten van eventuele bedrijfsverplaatsing, bedrijfseconomische voor- en nadelen van verplaatsing, mogelijke subsidies, financiele draagkracht van het bedrijf mbt. verplaatsing, herstrukturering direkte omgeving slachthuis, en te verhalen kosten/ te verwachte baten.

In Fase 1 speelt DHV als externe adviseur de trekkersrol, terwijl door de DHV adviseur(s) ook het meeste werk wordt uitgevoerd, inclusief de rapportage van alle studie-resultaten.

Fase 2 is een overleg -en bezinningsfase waarbij zowel de begeleidingscommissie als de direktie en participanten van het Slachthuis Nijmegen b.v. de studieresultaten kunnen beoordelen en hun verdere strategie -intern en in gezamelijk overleg- kunnen bepalen. De rol van DHV is hier beperkt tot een eventuele nadere toelichting van de studie-resultaten, en -indien noodzakelijk- het helpen formuleren van nieuwe of nader uit te diepen vragen en problemen die kunnen oprijzen, vooral indien in het Fase 2 overleg door de gemeente en het slachthuis gezamelijk de strategische keuze gemaakt wordt het slachthuis in principe te verplaatsen.

Fase 3 omvat een reeks aktiviteiten die erop gericht zijn om een aantal risico's (en ook ontwikkelingsmogelijkheden) die de bedrijfsverplaatsing meebrengt precieser te omschrijven, dieper te onderzoeken, en tenslotte operationeel uit te werken.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

SCHEMA AKTIVITEITEN:

Nr.	Stappen
	FASE 1
1)	Up-dating inventarisatie problemen en doelstellingen studie, (event.) aanpassing organisatie studie, eerste ronde verzameling studiemateriaal in Nijmegen, agenda werk afspraken met begeleidingscommissie en eventueel details agenda met de direktie/staf Slachthuis b.v.;
2)	Beknopte (economische) sector-analyse slachterijen en vleesverwerking;
3)	Bedrijfs-economische analyse ontwikkeling van het Slachthuis Nijmegen b.v. (cf. para 1.3.2: produktie proces, kostenstruktuur en ruimte-gebruik); voor omschrijving scenario's: cf.para 2.3)
	3A) huidige situatie,
	3B) scenario 1: normale ontwikkeling "trend", ter plaatse
	3C) scenario 2: normale ontwikkeling "trend", verplaatsing
	3D) scenario 3: aktief "groei" model, ter plaatse
	3E) scenario 4: aktief "groei" model, verplaatsing
4)	Analyse en evaluatie knelpunten en ontwikkelingsmogelijkheden direkte omgeving slachthuis;
5)	Eerste verkenning mogelijke subsidies;
6)	Eerste verkenning mogelijke lokaties bij verplaatsing bedrijf(s)-(delen), o.m. potentiele lokaties van huidige participanten in Slachthuis b.v.;
7)	Evaluatie knelpunten en kosten verplaatsing, (begeleidingscommissie);
	INTERIM-FASE 2
8)	Toetsing door participanten slachthuis: voorlopige visie en strategie mbt. verplaatsing;
9)	Overleg met begeleidingscommissie en eventueel andere gemeentelijke instanties; indien nodig: nieuw programma en agenda voor studie-fase 3;

FASE 3

10) Opties, externe analyses:

10a) case-studie en evaluatie van recent verplaatste slachthuiz(en): (bijv. Eindhoven, Apeldoorn),

10b) marktonderzoek: vernieuwing in de sector en mogelijkheden slachthuis Nijmegen

11) Mogelijke ontwikkeling slachthuisterrein en direkte omgeving: ontwikkelingsvisie (met- en zonder verplaatsing), analyse ruimtegebruik, raming grondexploitatie (kosten van bouwrijpmaken en baten van gronduitgifte);

12) Lokatie onderzoek mbt. verplaatsing in de Nijmeegse regio: concrete opties, voor- en nadelen mbt. huidige lokatie, kosten;

13) Grondig onderzoek naar mogelijke subsidies, indien mogelijk begeleiding en uitwerking van principe-afspraken met betrokken instanties;

14) Optie: detail studie financiering (bij keuze verplaatsing);

15) Optie: institutionele en beheersaspekten slachthuis (bij keuze verplaatsing);

16) Evaluatie door begeleidingscommissie;

17) Evaluatie door participanten;

18) Voorlopig strategisch plan verplaatsing;

2.3 Ontwikkelingscenario's

In bovenstaande para 1.3.2 is beschreven hoe de bedrijfs-economische analyse van het Slachthuis Nijmegen mbt. de huidige en toekomstige investeringsplannen zou worden aangepakt (produktie proces, kostenstruktuur en ruimte-gebruik). Een grondige analyse van de huidige (en recente) situatie vormt o.m. een basis voor verdere prognoses.

De toekomstige ontwikkeling zal worden geschetst aan de hand van zgn. "scenario's"; elk scenario steunt op verschillende uitgangspunten mbt. de economische groei van het bedrijf en mogelijke ontwikkeling ter plaatse of op een nieuwe lokatie (verplaatsing). Referentie nummers verwijzen naar het aktiviteiten schema.

(3A) Huidige situatie:

(cf. para 1.3.2)

(3B) Scenario 1: Normale ontwikkeling "trend", ter plaatse:

Het scenario beschrijft de ontwikkeling van het slachthuis op de huidige lokatie bij voortzetting van de huidige bedrijfsstrategie.

De reeds gekende plannen voor aanpassing, modernisering en eventuele uitbreiding van aktiviteiten worden in kaart gebracht (analyse ruimtegebruik en eventuele knelpunten). Een aantal kenmerkende bedrijfsindicatoren, zoals: evolutie van de kostprijs, investeringen, afschrijvingen, cash-flow, rendabiliteit enz.. worden geraamd voor een lange termijn (op te splitsen in een aantal 5-jaar perioden tot jaar 2003). Voorbeelden en meer details over deze bedrijfs-economische gegevens werden beschreven in para 1.3.2. Ook de consequenties voor de direkte bedrijfsomgeving worden geschetst (aan-en afvoerstromen vrachtwagens, parkeren, mogelijkheden voor verdere verfraaiing van gebouwen en bedrijfsterrein, enz.).

Dit scenario kan goed worden uitgewerkt mede door een intensief overleg en op basis van informatie van de bedrijfsleiding van het slachthuis. Het scenario 1 vormt de basis voor een vergelijking met andere denkbare bedrijfsstrategien waarbij een eventuele bedrijfsverplaatsing aan de orde is.

(3C) Scenario 2: Normale ontwikkeling "trend", verplaatsing:

Dit scenario gaat er vanuit dat een nieuwe bedrijfslokatie in de Nijmeegse regio beschikbaar is tegen normale voorwaarden mbt. grondprijs, milieu-eisen, bereikbaarheid, enz.. Het is niet prioritair van belang dat een concrete lokatie in dit stadium van het onderzoek reeds gekend is. Belangrijker is dat eerst een profiel geschetst wordt van een modern slachthuis/vleesverwerkend bedrijf, mn. de interne ruimtelijke organisatie en lay-out, routing produktieproces, type gebouwen/materialen enz.. aangepast aan de aktiviteiten en behoeften van het Slachthuis Nijmegen b.v., zoals beschreven in scenario 1.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Uit een gesprek met de direktie van het slachthuis blijkt dat dergelijke (concept) schetsen vrij snel kunnen opgesteld worden (technische schetsen kunnen eventueel in overleg met of door de bestaande in-house adviseur -Adviesbureau J.L.Croes- toegeleverd worden).

Op basis van de nieuwe concept-schetsen kan een analyse worden uitgevoerd van de nodige investeringen, (aangepast) produktie-proces, afschrijvingen, kostprijs, enz... In principe worden dezelfde bedrijfseconomische gegevens geraamd zoals in scenario 1. Er zal extra aandacht worden besteed aan de (kostprijs) effecten die nog kunnen ontstaan door een verdere rationalisering van het produktieproces dankzij nieuwbouw; faktoren van belang zijn o.m.: lay-out, intern transport, energie-en koeling, milieu-investeringen, onderhoud, arbeidskosten.

De kernvraag van deze oefening is of een gestroomlijnde produktie onder nieuwbouw omstandigheden per saldo extra-besparingen oplevert en of de gedisconteerde waarde van deze (mogelijke) besparingen op termijn voldoende financiele ruimte biedt om (een deel der) kosten specifiek aan de bedrijfsverplaatsing te dragen.

(3D) Scenario 3: aktief "groei" model, verplaatsing:

Zeer waarschijnlijk levert de uitkomst van "scenario 2" een resultaat met o.m.: hoge investeringen (Fl. 50 tot 60 miljoen), en mogelijks relatief geringe extra-besparingen in de exploitatie. Bij dergelijke uitkomst en onder de marktomstandigheden die eerder zijn geschetst (cf. para 1.3.2) is het niet realistisch te verwachten dat het Slachthuis Nijmegen in staat is zelf een deel der verplaatsingskosten te dragen.

Scenario 3 zal eerst een nieuwe bedrijfsstrategie schetsen, gericht op modernisering (met een sterker accent op de modernste-en ook arbeidsbesparende technologie, uitbreiding door produktvernieuwing en -verbreding (te denken valt aan: meer vlees-veredelingsaktiviteiten, verpakte produkten, "fast food" of andere specialiteiten, enz..) en een sterker vertikaal-geintegreerde bedrijfsvoering. Dus in principe: nieuwe -nog niet geplande- aktiviteiten ontwikkelen op termijn.

Vervolgens wordt dezelfde oefening, zoals beschreven in scenario 2 uitgewerkt: schetsen ruimte-gebruik, kostprijs, enz... Het scenario 3 heeft dezelfde funktie als scenario 2; de uitgangspunten zijn echter veranderd terwijl de verwachting bestaat dat de extra groei wellicht een ruimer bedrijfs-economisch draagvlak schept voor de (bijdrage in de) extra kosten van een mogelijke bedrijfsverplaatsing. Het volstaat de grootte-orde van dit "draagvlak" te ramen.

Bij de uitwerking van "scenario 3" hoort een investeringsrisico-analyse mbt. de globale kostprijsontwikkeling. Eventuele marketing aspekten (nieuwe produkten) worden in deze studie-fase wel geidentificeerd. Een marketing-onderzoek is voorzien in fase 3 van de studie. Dit gespecialiseerde werk dient te worden uitbesteed, en valt buiten het kader van deze opdracht.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

(3E) Scenario 4: aktief "groei" model, ter plaatse:

Tenslotte zou nog een vierde scenario ontwikkeld worden, maar pas nadat is gebleken dat "scenario 3" interessante perspectieven biedt.

Bij de uitwerking van scenario 4 zou onderzocht worden of de nieuw geformuleerde bedrijfsstrategie (aktieve groei) eventueel ook kan toegepast worden op de bestaande lokatie (ruimte-aspekten, aangepast investeringsprogramma, effecten op de kostprijsontwikkeling, enz..).

Varianten:

Indien in de loop van het onderzoek blijkt dat een variante(n) op de hierboven geformuleerde scenario's ook zinvolle perspectieven bieden kunnen een of meerdere scenario's aangepast worden. Bijvoorbeeld kan bij elk scenario nog bekeken worden of een gedeeltelijke verplaatsing van het bedrijf zinvol is.

3. ORGANISATIE, TIJDSPLANNING, KOSTENRAMING EN PERSONELE INZET

3.1 Organisatie van het Onderzoek

Het haalbaarheidsonderzoek zal worden uitgevoerd door DHV in nauwe samenwerking met de directie van het Slachthuis Nijmegen b.v. en de gemeente Nijmegen, m.n. de Dienst Economische Zaken.

DHV heeft, als onafhankelijk adviseur, de trekkersrol in het onderzoek: m.n. de verantwoordelijkheid voor een efficiente aanpak en coordinatie van de onderzoeksaktiviteiten, grote delen van de uitvoering, mondelinge en schriftelijke rapportage, enz... De offerte maakt echter duidelijk dat voor sommige aktiviteiten, naast de gebruikelijke informatie, ook een direkte inbreng wordt verwacht van de client (bijv. bij stap 3, ontwikkeling van scenario's: hier ontstaat een proces van intens werkoverleg tussen client en adviseur: voorstellen van concepten, schetsen lay-out, berekeningen, evaluatie, bijstelling, enz..).

Deze offerte biedt bewust een uitvoerige beschrijving van de aanpak van de studie, o.m. om de client in staat te stellen de preciese richting en gewenste accenten van het onderzoek zelf zoveel mogelijk te laten bepalen: reeds voor de toewijzing van de opdracht (onderhandelings-fase over de inhoud en prijs van de offerte), en uiteraard ook tijdens de uitvoering van de studie. In para. 3.2 wordt de studie-aanpak schematisch samengevat; voor elke stap wordt ook een tijdsraming opgesteld.

Organisatorisch stelt de studie geen biezondere problemen. Belangrijk is dat reeds bij de aanvang van de studie (stap 1) goede afspraken gemaakt worden over de concrete inbreng van alle betrokkenen. Deze afspraken worden tijdens de studie gecoordineerd door DHV.

De in te stellen begeleidingscommissie speelt een aktieve rol bij een aantal stappen van de studie, m.n. bij de start (stap 1), bij de afronding van fase 1 (stap 7), in fase 2, en bij diverse stappen van een eventuele derde fase van het onderzoek (stap 11, 12, 13, 16 en 18).

Naast een schriftelijke rapportage bij de afronding van elke studiefase zal DHV, in overleg met de begeleidingscommissie, ook de tussentijdse voortgang van elk gewenst studie-onderdeel rapporteren (in principe: mondeling werkoverleg).

Gezien het vertrouwelijk karakter van de studie zullen kontakten met andere betrokken gemeentelijke diensten (Dienst Stadsontwikkeling, Gemeentewerken) of derden bij voorkeur via de directeur van het Slachthuis en/of EZ verlopen; hierover kan een afspraak gemaakt worden bij de aanvang van de studie.

3.2 Projecttijd, Kostenraming en Personele Inzet

Navolgend schema vat de tijdsplanning samen. Een goede organisatie van het onderzoek (afspraken regelen voor de interviews, informatie verzamelen, tussentijdse verslagen en berekeningen, enz..) vereist dat het effectieve veldwerk enkele interrupties in de tijd voorziet.

Fase 1 van het onderzoek (mogelijk de enige fase) vraagt een DHV inzet van 23 mensdagen. Er wordt in principe een DHV-adviseur ingezet: dit betekent dat voor fase 1 een kalendertijd van ongeveer 5 weken is voorzien; samen met de nodige interrupties kan deze eerste fase afgerond worden in een doorlooptijd van 8 tot 9 weken.

In Fase 2 zal de DHV inzet beperkt blijven tot 2 werkdagen (toelichting en vergaderingen met de begeleidingscommissie en eventueel met de directie van het Slachthuis); de doorlooptijd van deze fase wordt bepaald door de client (vermoedelijk minstens 4 weken: de begeleidingscommissie zal aan andere gemeentelijke instanties moeten rapporteren).

Voor Fase 3 kan enkel een voorlopige tijdsraming per stap worden opgesteld. De tijd nodig voor sommige aktiviteiten is afhankelijk van de resultaten van stappen uit de eerste fase (cf. stap 13 is afhankelijk van de resultaten van stap 5, enz..); andere stappen kunnen dan misschien wegvallen (stap 10a, 14, 15 ?); tenslotte wordt voor stap 10b, een eventueel marktonderzoek, nog geen tijd geraamd.
Zoals voorlopig in het schema berekend zou Fase 3 een DHV inzet kunnen vereisen van ongeveer 21 dagen; doorlooptijd minstens 8 weken. Indien een marktstudie wordt uitgevoerd (door derden) dient de doorlooptijd aangepast te worden.

Als projectleider en belangrijkste uitvoerder van de haalbaarheidstudie wordt de inzet voorgesteld van een DHV specialist project ekonoom (dhr. [redacted].

Indien in de loop van het onderzoek blijkt dat ondersteuning noodzakelijk is van een of meerdere externe technische specialisten (te denken valt aan de interne bedrijfslogistiek, verkeer, milieu-aspekten) kan hiervoor, na overleg, beroep worden gedaan op DHV.

De totale effectieve inzet van de projectleider en (eventueel) andere DHV specialisten is voor FASE 1 samen begroot op 23 werkdagen. Op basis van deze tijdsraming, kosten van de rapportage in tienvoud, reis-en verblijfkosten, en kleine bijkomende kosten worden de totale kosten van het voorgestelde onderzoek FASE 1 geraamd op Fl. 29.500,- (exclusief BTW).

Een kostenraming voor FASE 2 en 3 van de haalbaarheidsstudie zal in overleg met de opdrachtgever mbt. de nog uit te voeren aktiviteiten t.z.t. worden opgesteld. Een voorlopige begroting van FASE 2 en 3 komt uit op eenzelfde bedrag: fl. 29.500,- (exclusief BTW).

DHV

OFFERTE HAALBAARHEIDSONDERZOEK SLACHTHUIS NIJMEGEN

OVERZICHT ONDERZOEKSAKTIVITEITEN en TIJDSSCHEMA:

Aktiviteit		Week 1	2	3	4	5	6	7	8	9
FASE 1										
(1)	Inventarisatie, enz..	XX								
(2)	Sector analyse	..XX								
(3)	Bedrijfs econ. analyse	.....	XXXX	....	XXXX					
(4)	Analyse knelpunten omgeving	.....				X				
(5)	Subsidies (1ste ronde)	.....				.....	XXXX			
(6)	Mogelijke lokaties (1ste ronde)	.....				.....	XX			
	RAPPORT FASE 1	.....			X	....	>>	.....	XX	
(7)	Evaluatie knelpunten/ kosten bedrijfsverplaatsing (commissie)	.....				.....	X			
FASE 2										
(8>9)	Toetsing en Overleg	.....				.....	XX			
FASE 3	(tijdsschema in overleg nader te bepalen)									
(10a)	Externe analyses (case study)	.....				.....				
(10b)	Marktonderzoek	.....				.....				
(11>12)	Omgeving, lokatie-onderzoek: kosten/baten	.....				.....				
(13)	Subsidies (operationele fase)	.....				.....				
(14>15)	Opties: financiering, beheersaspekten	.....				.....				
	INTERIM RAPPORT FASE 3	.....				.....				
(16>17)	Evaluatie (participanten/commissie)	.....				.....				
(18)	Voorlopig strategisch plan verplaatsing	.....				.....				
	EINDRAPPORT FASE 3	.....				.....				

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage 1: Achtergronden van het Onderzoek

1.1 Plannen herstrukturering Spoorzone en Waalhaven

De gemeente Nijmegen ontwikkelt een interessante strategie waarbij de lange termijn stedebouwkundige plannen voor de zgn. "Spoorzone" en "Brabantse Poort" stapsgewijze getoest worden aan de economische haalbaarheid van deze plannen.

Optimisten moeten echter ook bedenken dat de parallelle aanpak slechts schijn is. Lange termijn plannen voor bedrijfsverplaatsing(en) kunnen rekenkundig gunstig uitvallen (aanvaardbare kosten/baten saldi voor bedrijf en overheid). Maar lastige dilemma's ontstaan voor elk der betrokken partijen: bij de beslissingsmomenten voor noodzakelijke akties; dan wordt onderhandeld over aanzienlijke bedragen en financiele risico's. Voor een concurrerende onderneming als het slachthuis zijn de korte-en half lange termijn problemen (en beslissingen hierover) veel belangrijker dan het lange termijn belang.

De ontvouwde plannen voor de Spoorzone, en specifiek voor het deelplan "Waalhaven", zijn voldoende duidelijk: een ingrijpende funktie-wijziging van het gebied waarbij de nadruk komt te liggen op de realisatie van een uniek woongebied met uitzicht op de Waalhaven en de Waal. Het is de bedoeling in het gebied Waalhaven en omgeving ca. 800 luxe appartementen, 400 woningen in de sociale sector en 30 woonboten te realiseren; bovendien zou door herstrukturering van het gebied ook nog 1.5 ha bedrijfsterrein opnieuw kunnen worden uitgegeven (het nieuwe terrein van het concern Audet is hierbij niet inbegrepen).

Voorlopig zijn de ontwikkelingskosten van de voorgestelde plannen voor de (totale) Spoorzone geraamd op F 750 miljoen; hiervan zou ca. F.35 miljoen voor rekening komen van de gemeente (wellicht bijdragen in de kosten van de infrastruktuur). Dit laatste bedrag geeft wellicht enig idee van de financiele marge waarover de gemeente beschikt, o.m. ook voor eventuele bijdragen in de bedrijfsverplaatsing(en).

De funktie-wijziging van het Waalhavengebied lijkt echter ingrijpender te zijn dan een verschuiving van voornamelijk bedrijfsterreinen naar woonzone (of deels gemengde woon/werkzone); ook de bestaande funktie van de Waalhaven zelf mbt. de beroepsvaart is op termijn aan verandering toe (komt er een nieuwe Waalhaven ?).

Intussen wordt een inventarisatie van de ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied Waalbandijk-Waalhaven (vooral bedrijfsterreinen) uitgevoerd (zgn."revitaliserings-onderzoek" van BRO). Dat werk levert een concrete bijdrage aan de lange termijn plannen voor de Waalhavenzone. Er bestaat ook uitzicht op extra Rijksbijdragen voor de herinrichting van het gebied (in het kader van de recente 4de Nota Ruimtelijke Ordening).

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Uit het oogpunt van de stedebouwkundige planners speelt de aanwezigheid van het slachthuis een cruciale rol in de planontwikkeling. Verplaatsing van het bedrijf op lange termijn lijkt noodzakelijk om diverse redenen (cf. de tekeningen voor het deelplan "Waalhaven").

De studie mbt. de eventuele verplaatsing van het slachthuis moet de bovengeschetste problematiek dus veelzijdig benaderen.

In de visie van DHV moet het onderzoek naar de economische haalbaarheid van de verplaatsing van het slachthuis aan drie vereisten beantwoorden:

- de feitelijke resultaten van het onderzoek moeten een objectief en helder antwoord geven over de bedrijfs-economische mogelijkheden en - kosten van eventuele verplaatsing; bij dit verhaal hoort een (cijfermatige) afweging van verdere ontwikkelingsmogelijkheden ter plaatse;

- het onderzoek kan ook (als afgeleide) een instrument toeleveren om andere noodzakelijk geachte bedrijfsverplaatsingen beter te beoordelen;

- tenslotte moet het onderzoek een goede aansluiting vinden voor de ruimere problematiek van herstrukturering van het Waalbandijk-Waalhaven gebied (bijv. op basis van de studieresultaten: "meedenken" over prioriteiten, een flexibele planaanpak, enz..).

1.2 Het "Slachthuis Nijmegen b.v.", een profielschets

Het slachthuis is van oudsher gevestigd aan de Waalhaven. In zijn lange bestaansgeschiedenis werd het bedrijf herhaalde malen uitgebreid en gemoderniseerd, vooral in de voorbije tien jaren.

Momenteel is het slachthuis een prive-onderneming (b.v.). De huidige organisatievorm is in 1977 tot stand gekomen. De onderneming is een samenwerkingsverband van zes grossiers en vleesverwerkende firma's uit de Nijmeegse regio. De organisatiestruktuur voorziet een zekere mate van onafhankelijkheid van de zes participanten voor sommige bedrijfsaktiviteiten.

In essentie verzorgt de onderneming "Slachthuis Nijmegen bv." de technische en organisatorische aspekten van het slachten en sommige vleesveredelingsprocessen; hiervoor staan gemeenschappelijke middelen en voorzieningen ter beschikking van de participanten. Er is dus geen sprake van een volledig "geintegreerd bedrijf" (o.m. op het terrein van marketing en produktontwikkeling). Maar ook in fysieke zin is er geen volledige bedrijfsintegratie: een der participanten heeft nog een eigen vleesveredelingsafdeling op een lokatie buiten het slachthuis.

Zowel de huidige juridische vorm als de organisatie-struktuur zijn faktoren waarmede zeker rekening moet worden gehouden in het onderzoek naar de mogelijkheden en knelpunten van een eventuele bedrijfsverplaatsing. Dergelijke ingrijpende verandering vergt een aangepaste bedrijfsstrategie op (lange) termijn. De ontwikkeling van zulke strategie zal zeker moeten gedragen worden door alle participanten: dit proces vraagt, ook op korte termijn (de studie-fase), grote zorgvuldigheid en de nodige tijd.

Het slachthuis vervult, naast een regionale funktie, ook een belangrijke export rol: meer dan 60 procent van de omzet wordt geexporteerd, meestal binnen Europa (Italie, Griekenland, West-Duitsland, Frankrijk).

De slachterij verwerkt ongeveer 600 tot 700 runderen en 12.000 tot 15.000 varkens per week (vier slachtdagen). De aanvoer van het merendeel der te slachten dieren komt uit het Zuiden, vooral uit Brabant en Limburg. Ofschoon het slachten op deze lokatie nog steeds de belangrijkste aktiviteit uitmaakt, zijn er ook andere slachtveredelingsprocessen: o.m. uitbenen. Een van de participerende grossiers heeft ook nog eigen aktiviteiten, zoals uitbenen en verpakken op een andere lokatie buiten het slachthuis.

Het bedrijfsterrein van het slachthuis heeft een totaal grondoppervlak van ongeveer 20.000 m2; hiervan is ca. 60 procent bebouwd; het totaal bedrijfsvloeroppervlak is voorlopig geraamd op 15.0000 m2. De herbouwwaarde van het bedrijf is onlangs geschat fl. 60.miljoen. De slachthuisaktiviteiten zorgen voor ongeveer 250 arbeidsplaatsen (in 1988); de meeste werknemers wonen te Nijmegen of direkte omgeving.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

In de voorbije 12 jaren is voor uitbreiding- en modernisering ongeveer fl. 20 miljoen geinvesteerd, o.m. in vernieuwing van een deel der gebouwen, en diverse vaste installaties zoals: een eigen biologisch waterzuiveringstation van fl. 2.5 miljoen (20.000 IE), energie- en koelinstallaties. Een deel van deze investeringen (fl. 8 miljoen) is van recente datum (1983 e.v.). Momenteel wordt ook een nieuw investeringsprogramma uitgevoerd (fl. 9 miljoen). Sommige investeringen zijn noodzakelijk om tegemoet te komen aan de steeds strengere EEG-eisen; verwacht wordt dat nieuwe EEG-reglementering ook in de toekomst extra investeringen vereist.

Het investeringspatroon in de bedrijfstak stelt dus aparte problemen/ dilemma's mbt. een mogelijke verplaatsing van het slachthuis. Bij de keuze voor een "verplaatsingstrategie" (zelfs van bedrijfsonderdelen) zal men gedurende een zekere termijn verkiezen niet meer te investeren op de oude lokatie; anderzijds vereist de continuering van een normale bedrijfs-exploitatie dat men blijft investeren om aan externe markteisen te voldoen.

In de voorbije jaren werden investeringen in het slachthuis meestal gefinancierd uit een combinatie van eigen middelen (uit "cash flow"), bankkredieten en (soms) subsidies (EEG en Nederlandse overheid). In de toekomst zal financiering met eigen middelen (en met bankkredieten) beperkter worden: omdat de rendabiliteit van de bedrijfstak nu al zeer marginaal geworden is en er binnen de EEG ook nauwelijks nog groeivooruitzichten zijn (integendeel, er is eerder sprake van een inkrimpende markt).

Ook in een scherp concurrerende markt heeft het Nijmeegse slachthuis zich behoorlijk kunnen handhaven. Uit recent vergelijkend bedrijfsonderzoek blijkt dat de kostenstruktuur van dit slachthuis een middenpositie bekleedt; bovendien bleef de gemiddelde kostprijs per kilo geslacht vlees in de voorbije 10 jaar vrij constant. De markt dwingt echter tot verder allert bedrijfsbeheer. Er is in de nabije toekomst weinig of geen financiele ruimte om de zeer grote risico's die eigen zijn aan een bedrijfsverplaatsing en integrale nieuwbouw zelf te dragen.

Er zijn een aantal slachthuizen in Nederland bekend die recentelijk uitgebreide nieuwbouw-plannen hebben gerealiseerd; in enkele gevallen heeft dit tot een financiele katastrofe en quasi-bankroet geleid. Wellicht is het nuttig in het kader van deze studie hieraan een beknopte evaluatie te weiden (case-study).

Bovenstaande beschouwingen zijn van direkt van belang voor een aantal aspekten die verder in de studie moeten behandeld worden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

1.3 Direkte omgeving van het slachthuis:

De direkte omgeving van het slachthuis, m.n. de ontsluitingswegen Havenweg en Waalbandijk, alsmede de naburige onderneming Honig spelen een rol in de opties om het Slachthuis Nijmegen een verdere aanpassing en/of expansie toe te laten of eventueel op termijn te verplaatsen.

Mede op initiatief van de genoemde ondernemingen, die beide interesse betonen om een gedeelte van de Waalbanddijk als uitbreiding voor hun bedrijfsterrein van de gemeente te kopen, is door de Dienst Gemeente Werken een voorlopig plan opgesteld om de infrastruktuur in de omgeving aan te passen. Onderdeel van het plan is een rechtstreekse wegverbinding te creeren van de bedrijven naar de Weurteseweg, vertrekkende van een op te hogen Havenweg. Ook zou een nieuwe waterkering worden aangelegd vlak aan de Waal (de Havenweg komt nu enkele dagen per jaar onder het hoge tij-water). De plannen sluiten aan bij de algemene herstrukture-ringsplannen van het gebied rond de Waalhaven. Er werd een kostenraming genoemd van fl. 8 miljoen, waarvan een deel te verhalen op de bedrijven (het is onduidelijk op welk (deel)plan de kosten precies slaan).

Voor het slachthuis zou een wegophoging en een nieuwe bedrijfstoegang langs de Waalbandijk zelfs voordelen opleveren om de aanvoer van vooral de afdeling varkens te verbeteren.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage 2: Aktiviteiten en Tijdsplanning

Nr.	Stappen	Tijd (dagen)
	FASE 1	
1)	Up-dating inventarisatie problemen, enz. verzameling studiemateriaal, agenda werkafspraken	2
2)	Beknopte (economische) sector-analyse slachterijen en vleesverwerking;	2
3)	Bedrijfs-economische analyse ontwikkeling van het Slachthuis b.v.	8
	3A) huidige situatie,	
	3B) scenario 1: "trend", ter plaatse	
	3C) scenario 2: "trend", verplaatsing	
	3D) scenario 3: "groei" model, ter plaatse	
	3E) scenario 4: "groei" model, verplaatsing	
4)	Analyse knelpunten/mogelijkheden omgeving slachthuis;	1
5)	Eerste verkenning mogelijke subsidies;	4
6)	Eerste verkenning mogelijke lokaties	2
	RAPPORT FASE 1	3
7)	Evaluatie knelpunten en kosten verplaatsing, (commissie);	1
	INTERIM-FASE 2	
8)	Toetsing door participanten: strategie mbt. verplaatsing;	1
9)	Overleg met begeleidingscommissie e.a.	1
	FASE 3	
10)	Opties, externe analyses:	
10a)	case-studie en evaluatie recent verplaatste slachthuiz(en): (bijv. Eindhoven, Apeldoorn),	2
10b)	marktonderzoek: vernieuwing/ mogelijkheden slachthuis	P.M.
11)	ontwikkelingsvisie slachthuisterrein en direkte omgeving: kosten en baten;	2
12)	Lokatie onderzoek mbt. verplaatsing in de regio:	2
13)	Grondig onderzoek subsidies, principe-afspraken:	3
14)	Optie: detail studie financiering (verplaatsing);	3
15)	Optie: institutionele- en beheersaspekten (bij verplaatsing)	2
	RAPPORT FASE 3	3
16)	Evaluatie door begeleidingscommissie	1
17)	Evaluatie door participanten	P.M
18)	Voorlopig strategisch plan verplaatsing	3

p.m.: pro memorie

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161158957

Extra afschriften voor:
[redacted] C810
[redacted] C810
[redacted] G410
[redacted] P320

Slachthuis Nijmegen
t.a.v. de heer ing. [redacted]
[redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Stationsplein 13
6512 AB Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Datum uw brief	Ons kenmerk	Contactpersoon
27-07-2004		P330/04.0037694	[redacted]

Onderwerp	Aantal bijlagen	Doorkiesnummer
Hervestiging slachthuis / verwerving bestaande locatie		[redacted]

Geachte heer [redacted],

In vervolg op eerdere contacten en correspondentie inzake hervestiging van Slachthuis Nijmegen in relatie tot ontwikkeling van het Koers West-gebied, het volgende.

In het kader van de planontwikkeling "Koers West" is voor alle te verwerven locaties/bedrijven in dat gebied bezien in hoeverre voor die bedrijven binnen de gemeente Nijmegen of directe nabijheid een denkbare geschikte herlocatie mogelijk is.
Voor het overgrote deel is dat, in elk geval in theorie, mogelijk.

Met het oog op het door u aangereikte eisenpakket lijkt een vestiging binnen het bedrijventerrein Bijsterhuizen een goede mogelijkheid.
Bijsterhuizen is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen tussen de gemeenten Nijmegen en Wijchen.
De binnen dat terrein nog beschikbare locaties zijn allen gelegen binnen de grenzen van de gemeente Wijchen.
Door ons is een reserveringsverzoek richting het bestuur van Bijsterhuizen gedaan.
Daar is inmiddels op gereageerd in de zin dat het bestuur bereid is de benodigde oppervlakte te reserveren.
In technische zin zijn niet alle vragen beantwoord, dat zal een kwestie van nader overleg zijn met vertegenwoordiging van beide partijen.
Het bestuur van Bijsterhuizen heeft overigens ten principale de bereidheid om in geval van een benodigde bestemmingsplanwijziging, deze ook in procedure te brengen.
De exact benodigde hoeveelheid grond en specifieke locatie binnen het gebied is een kwestie van nader overleg.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
1

Daarnaast deel ik u mee dat de gemeente Nijmegen zich in het kader van de benodigde verwervingen in het Koers West-gebied laat bijstaan door makelaarskantoor DTZ Zadelhoff.
Onderdeel van een verplaatsingsoperatie zal de verwerving van uw huidige locatie zijn.
In dat kader achten wij het gewenst om op korte termijn inzicht te krijgen in waarderingen welke in dit verband aan de orde zijn.

Gelet op het voorgaande wil ik u vragen te reageren op het initiatief om een hervestiging binnen Bijsterhuizen mogelijk te maken en uw medewerking te verlenen aan het laten verrichten van de benodigde taxaties.

Ik stel tevens voor om zo spoedig mogelijk na de vakantieperiode, concreet ná 1 september a.s. een afspraak te plannen waarbij DTZ Zadelhoff kan worden geïntroduceerd en dezerzijds een opdracht tot taxatie kan worden gegeven.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161158958

Extra afschriften voor:
[redacted] P320

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Slachthuis Nijmegen
t.a.v. de heer ing. [redacted]
[redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Datum	Datum uw brief	Ons kenmerk	Contactpersoon
22-12-2005		P330/05.0037675	[redacted]

Onderwerp	Aantal bijlagen	Doorkiesnummer
Hervestiging slachthuis / verwerving bestaande locatie.	div.	[redacted]

Geachte heer [redacted],

In vervolg op ons overleg van 24 november jl. inzake aankoop door de gemeente van de huidige locatie van het slachthuis en hervestiging in Nijmegen of directe omgeving, het volgende.

Zoals met u besproken zal een vervolgafspraak worden gemaakt voor de tweede helft van januari 2006.
Daarbij zullen aanwezig zijn naast uzelf, de heer [redacted] en zijn [redacted], de heren [redacted] en [redacted] van DTZ Zadelhoff en ondergetekende.
In dat overleg zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop de onderhandelingen zullen worden gevoerd.

Daarnaast is na overleg met de GR Bijsterhuizen het op bijgaande situatietekening in geel aangegeven perceel geselecteerd als mogelijke vestigingslocatie voor het slachthuis.

Het betreffende perceel heeft een oppervlakte van ruim 57.000 m2 en voldoet qua oppervlakte aan de door u gestelde eis.
Het vigerende bestemmingsplan zal ingeval dit perceel uw nieuwe vestigingslocatie wordt wijziging behoeven.

Indien u bent geïnteresseerd in dit perceel als vestigingslocatie verzoek ik u dat kenbaar te maken zodat in overleg met overige gegadigden het perceel voor u kan worden gereserveerd.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

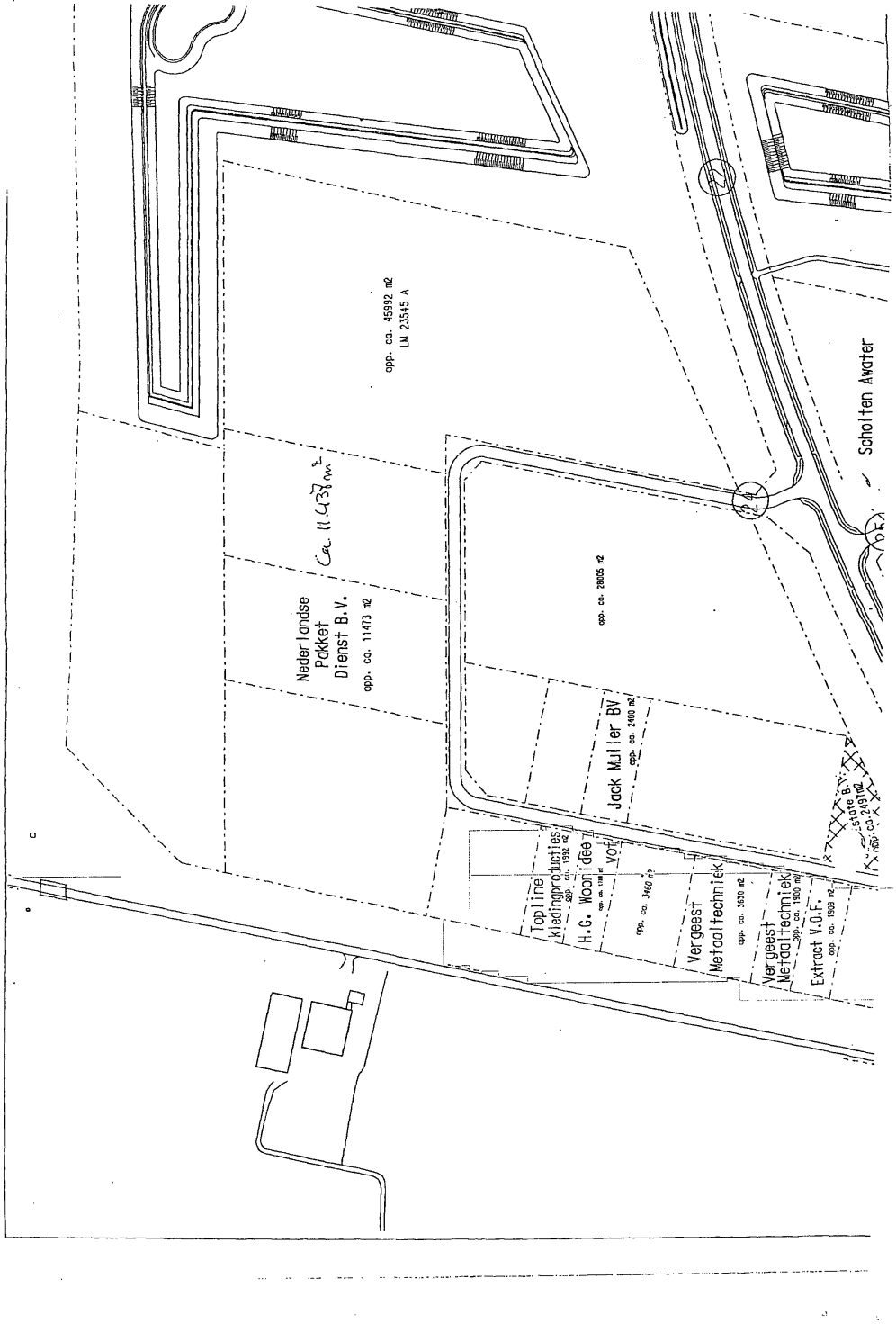
Vervolgvel
1

Voor uw informatie is tevens het een en ander aan algemene documentatie over Bijsterhuizen bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158959

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Bunde, 19-01-2006

Aan de bestuursleden van Stichting Administratiekantoor
Slachthuis Nijmegen B.V.

Betreft: Waalfront

Hierbij een kort verslag van de bespreking van 18 januari j.l.

Deelnemers aan de bespreking waren de heren [redacted] (Grondzaken Gemeente Nijmegen), [redacted] (beiden DTZ Zadelhoff, adviseur van de Gemeente), [redacted] en ondergetekende als voorzitter van het stichtingsbestuur.

In een korte inleiding hebben wij namens de slachthuisgebruikers laten weten dat wij uitgaan van verplaatsing en wel op zodanige voorwaarden, dat de exploitatie van slachthuis en gebruikers niet in nadelige zin wordt beïnvloed. Dus geen verhoging van slachttarieven en huurvergoedingen. De concurrentie in de sector is zwaar en de marges zijn zeer smal.
We hebben uitgelegd dat het slachthuis het 'mes van de slager' is en dat het dus gaat om de technisch/organisatorische infrastructuur en een beperkt aantal stafmensen dat moet zorgen dat die werkt. De meeste arbeid wordt verricht door de mensen van de maatschap Nijgrosco (de arbeidspool van de grossiers) en het personeel van de grossiers zelf.
Doordat het slachthuis al sinds de oprichting in 1975 volledig zelfstandig opereert is de (voor de sector vrij unieke) situatie ontstaan dat de tarieven voor slachten en andere diensten nooit zijn vervuild door min of meer arbitraire toerekeningen van overhead e.d.
Verder hebben wij nog toegelicht dat het slachthuis weliswaar een BV is, maar feitelijk altijd als een soort productiecorporatie heeft gewerkt. De exploitatieoverschotten die op basis van voorzichtige voorcalculatie zijn gerealiseerd worden via een jaarlijkse nacalculatie aan de aandeelhouders/grossiers 'teruggegeven'.
Dit gegeven houdt in dat:
a. indien de overheid via een adequate verplaatsingsvergoeding kan zorgen voor gelijkblijvende tarieven, Slachthuis Nijmegen haar dienstverleningsovereenkomsten met de grossiers kostenneutraal kan voortzetten waardoor de BV in dit traject als enige partij met de overheid kan optrekken;
b. bedrijfsresultaten van het slachthuis uit het verleden en de toekomstige winstcapaciteit geen maatstaf kunnen zijn voor nadeelcompensatie of onteigeningsvergoeding;
c. een niet toereikende compensatie direct gevolgen zou hebben voor de exploitatie van de grossiers en dezen daarmee ook tot partij in de procedure zou maken, hetgeen de zaken wel eens ernstig zou kunnen compliceren.

Mede met het oog op deze gegevens hebben wij onze bezorgdheid uitgesproken over de financiële dekking van het project.

Vervolgens heeft [redacted] melding gemaakt van een opdracht aan Stork om tot een realistische begroting te komen van de voor een verplaatsing benodigde maatregelen en budgetten.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De heer [redacted] heeft duidelijk gemaakt dat wordt gestreefd naar consensus in de zin die wij beogen. Een juridische onteigeningsprocedure wordt gezien als een uiterste middel.
Verder stelt de heer [redacted] dat de financiering van het project zo goed mogelijk wordt begroot, maar wel onderwerp is van voortdurende actualisering op basis van verwervingen die al zijn gedaan en nieuwe inzichten over wat nog moet komen.

Op een vraag onzerzijds of al volstrekt zeker is dat realisatie van het project zonder verplaatsing onmogelijk is, antwoordt de heer [redacted] dat uiteindelijk de Gemeenteraad het laatste woord heeft, maar dat hij persoonlijk niet kan inzien dat realisatie zonder verplaatsing mogelijk zou zijn, al was het maar vanwege de hindercontouren.

Op een vraag van de DTZ of het industrieterrein Bijsterhuizen een geschikte locatie zou zijn, wordt door [redacted] bevestigend geantwoord. Wel wijst hij daarbij op de noodzakelijke onttrekking van grondwater en de maatregelen, vergunningen en kosten die gemoeid kunnen zijn met het niet meer kunnen lozen op oppervlaktewater.

Voor wat betreft het tijdpad gaat de gemeente ervan uit dat de realisatie van het stadsbrugproject omstreeks 2009 begint en dat het project Waalfront daarna niet lang meer op zich zal laten wachten. We moeten dus niet denken aan verplaatsing binnen 10-15 jaar, maar beduidend korter.

In dit verband laat [redacted] weten, dat hij ter voorkoming van kapitaalvernietiging terughoudend is met uitbreiding van ruimtelijke capaciteit (waaraan in verband met de steeds intensievere 'verwaarding' van vers vlees wel behoefte is), maar dat het automatiseringstraject in de productie geen uitstel kan lijden en dus onverminderd wordt voortgezet.
Op een vraag van DTZ of gefaseerde verplaatsing tot de mogelijkheden behoort, antwoordt [redacted] dat dit niet uitgesloten is. Als voorbeeld noemt hij de achtereenvolgende verplaatsing van de runder- en varkensslachtlijn en de mogelijkheid dat de grossiers met hun verwaardingsactiviteiten alvast verhuizen en dat het slachtproces daarna volgt. Voor wat betreft productiemachines sluit hij niet uit dat in sommige gevallen in de nieuwe locatie nieuwe machines worden geplaatst en dat Stork voor de bestaande machines dan een acceptabele restwaarde vergoedt. Wij moeten de installatiekosten van machines niet onderschatten. Installatie betekent volledige integratie in het productieproces en het productie-informatiesysteem en moet hoe dan ook plaats vinden of dat nu bestaande of nieuwe machines betreft.

Afgesproken wordt dat deze gedachte-uitwisseling periodiek zal gaan plaats vinden, voor het eerst op 7 maart aanstaande.
Medio februari zal [redacted] voor DTZ een rondleiding door het slachthuis verzorgen.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158961

[redacted]

[redacted]

Tel [redacted]
Mob [redacted]
Fax [redacted]

Bunde, 27-03-2006

Aan de bestuursleden van Stichting Administratiekantoor
Slachthuis Nijmegen B.V.

Betreft: Waalfront

Hierbij een kort verslag van de bespreking van 7 maart j.l.

Deelnemers aan de bespreking waren de heren [redacted] (Grondzaken Gemeente Nijmegen), [redacted] en [redacted] (beiden DTZ Zadelhoff, adviseur van de Gemeente), [redacted] en ondergetekende als voorzitter van het stichtingsbestuur.

Naar aanleiding van het verslag van de bijeenkomst van 18 januari merkt de heer [redacted] op, dat het weliswaar niet de bedoeling is om tot onteigening over te gaan, maar dat ter zake van de nog te bepalen verplaatsingsvergoeding wel de systematiek van de Onteigeningswet te volgen.
Even verderop in de bijeenkomst legt DTZ deze systematiek uit. Het gaat in principe om vijf componenten:
a. vermogensschade: schade wegens het verloren gaan van bezit van de betrokken activa, gebaseerd op deskundigentaxatie waarbij rekening wordt gehouden met een factor "nieuw voor oud" ;
b. inkomensschade: gekapitaliseerde doorlopende schade als gevolg van eventuele nadelige effecten op de toekomstige exploitatie;
c. bijkomende schade: redelijke en onvermijdbare kosten die geacht kunnen worden het gevolg te zijn van de voorbereiding van verplaatsing, waaronder bijvoorbeeld technische adviezen voor bouw en inrichting;
d. waardevermindering van het restant van de activa na verplaatsing;
e. fiscale schade.

[redacted] toont een voorlopig ontwerp van Stork, waarin ook de inzichten voor de beoogde lay-out en routing van een nieuw te bouwen slachthuis is verwerkt.
Dit voorlopig ontwerp moet nog met de slachthuisgebruikers worden doorgesproken. Een van de problemen daarbij is dat aan de vraag naar toekomstige ruimte voor de verdere verwaarding van het slachtproduct ook in of op het bestaande gebouw kan worden tegemoet gekomen, maar dat het onder de huidige omstandigheden niet voor de hand ligt om ter plaatse nog belangrijke investeringen te doen.

Verder verzoekt de heer [redacted] de Gemeente om te onderzoeken of mogelijk en toegestaan is om op het beoogde perceel 350.000 kubieke meter grondwater per jaar op te pompen.

Gesproken wordt nog over subsidiemogelijkheden voor energie- en milieuvriendelijke investeringen en mogelijk samenwerking met andere bedrijven op de beoogde locatie op dit gebied. Vooralsnog achten de aanwezigen de vooruitzichten daarvoor gering.

Voor wat betreft het tijdsplan denkt de Gemeente aan afronding van het bestemmingsplan (inclusief financiële paragraaf met exploitatiebegroting, halverwege 2008.
Met de brug zou dan mogelijk in 2009 kunnen worden begonnen en aansluitend, in 2010, met het amoveren van het slachthuis.
Procedurele zaken kunnen voor vertraging zorgen.

Een volgende bespreking wordt vastgelegd voor 8 Juni 2006, 13.30 op het slachthuis.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158962

Besprekingsverslag

Dossier: **N 09 / T 13791**
Datum: **8 juni 2006**

Aanwezig:

De heer [redacted]	Slachthuis Nijmegen
De heer [redacted]	Gemeente Nijmegen
De heer [redacted]	DTZ Zadelhoff
De heer [redacted]	DTZ Zadelhoff

Afwezig:

De heer [redacted]	Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen BV

De heer [redacted] heeft de afspraak niet genoteerd en is daardoor niet aanwezig.

Presentatie
[redacted] geeft een presentatie over de bevindingen tot nu toe. Uitdrukkelijk wordt vermeld dat de presentatie bedoeld is om inzicht te verschaffen in de berekeningsmethodiek en open te discussiëren over de relocatie en de wederzijdse verwachtingen. Tijdens de presentatie worden vragen gesteld en nader toegelicht.

Deskundige
Naar aanleiding van de presentatie en de toelichting op de noodzakelijke berekeningen zal het Slachthuis vermoedelijk een deskundige op dit gebied in de arm nemen. Deze zal bij de volgende besprekingen aanwezig zijn.

Planning en informatie
Gelet op de zomerperiode en het inschakelen van een deskundige is de voorgestelde planning niet haalbaar. DTZ stelt een lijst op met benodigde gegevens die [redacted] vervolgens gaat verzamelen. Besloten wordt een soort van nul-set met gegevens te hanteren. Besloten wordt 23 augustus 2006 wederom bij elkaar te komen en dan te bezien hoe verder te gaan.

Waterzuivering
[redacted] maakt zich met de relocatie zorgen over de waterzuivering en de lozingsmogelijkheden. [redacted] is inmiddels in gesprek gekomen met het Waterschap over de mogelijkheden van lozingen op Bijsterhuizen. [redacted] meldt dat ook zij met het Waterschap hebben gesproken en dat de eerste bevindingen niet afwijzend zijn. [redacted] heeft een afspraak met het Waterschap en gaat door met inventarisatie.

Relocatie
[redacted] meldt dat ook Cuijk als serieuze alternatieve vestigingslocatie wordt onderzocht. Op korte termijn zijn hiertoe ook gesprekken met de gemeente Cuijk.
[redacted] meldt dat ook de gesprekken met Bijsterhuizen gaande worden gehouden en ook hier op korte termijn duidelijkheid komt over de beschikbaarheid van de beoogde locatie op Bijsterhuizen.

Koeling
[redacted] meldt dat er inmiddels ook gesprekken zijn met GTI over nieuwe koeltechnieken bij relocatie. Ook op de huidige locatie zijn eigenlijk aanpassingen noodzakelijk.

Tot slot vraagt [redacted] hoe het staat met de vorige keer genoemde gemeentelijk planning. [redacted] antwoordt dat alle planningen nog staan zoals genoemd, echter dat er wel duidelijk wordt nagedacht over fasering.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Actie

DTZ	opstellen lijst benodigde gegevens
Slachthuis	waterlozing op Bijsterhuizen / Cuijk
	benoemen deskundige
	verzamelen gegevens

Volgende afspraak
23 augustus 2006, 13.30 uur, locatie: Slachthuis

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158963

Slachthuis Nijmegen B.V.

Verslag gesprek met Gemeente Nijmegen d.d. 25 sept. 2006.

Aanwezig: de heren [redacted] (Gemeente Nijmegen), [redacted] (DTZ), [redacted] (DTZ), [redacted] (juridisch adviseur), [redacted] (voorzitter Stichting Slachthuis Nijmegen) en [redacted] (directeur Slachthuis Nijmegen B.V.).

[redacted] zal in het vervolg in de plaats van de heer [redacted] aan de onderhandelingen deelnemen.
[redacted] licht met name voor de heer [redacted] nog eens toe dat het slachthuis uitgaat van continuiteit en dat het –gezien de smalle marges die voor de sector kenmerkend zijn- van het grootste belang is dat het effect van baten en lasten van een verplaatsing op de slachtkosten per eenheid niet negatief wordt. Hij vertrouwt erop dat zal blijken dat de systematiek van de onteigeningsprocedure daarin zal voorzien..

De heer [redacted] bevestigt dat de systematiek van de onteigeningswet gevolgd wordt.
De uiteindelijke vergoeding bestaat uit de componenten zoals eerder zijn toegelicht.
Alle schades die ontstaan door de verplaatsing worden in beginsel vergoed.
Ook de kosten van ingeschakelde adviseurs (jurist, accountant, taxateur).
De gemeente zal altijd in de uiteindelijke schadevergoeding rekening moeten houden met een opslag van 1 ½ tot 2 % voor de kosten van adviseurs, ontwerpkosten e.d..

[redacted] Wijst in dit verband op de stijgende kostenposten doordat op een nieuwe locatie aan hogere normen voldaan moet worden m.b.t. de milieu-eisen (voortvloeiende uit IPPC-richtlijn en Brefs).
[redacted] merkt op dat dit ook geldt voor hogere eisen van de Voedsel- en Warenautoriteit en voor de kosten van waterzuivering omdat op een kleiner "ontvangend water" wordt geloosd.

Met betrekking tot de kosten voor constructeur i.v.m. het maken van ontwerptekeningen etc. wordt door [redacted] opgemerkt dat er meestal sprake is van meerdere offertes/berekeningen, maar dat als alternatief daarvoor kan worden volstaan met het voorleggen van de berekeningen aan de gemeente Nijmegen zodat de gebruikte aannames en parameters door de gemeente beoordeeld kunnen worden. De gemeente kan dan ook mede-opdrachtgever zijn.

[redacted] merkt op dat m.b.t. Bijsterhuizen door het waterschap reeds is vastgesteld dat de hoeveelheid effluent van het slachthuis op "De Wetering" kwantitatief geen probleem behoeft te zijn. Men gaat nu na wat de kwalitatieve eisen zullen zijn. (Hoe vergaand moet gezuiverd worden).
De vraag wordt gesteld of op Bijsterhuizen reeds bestemming milieucategorie- 4 van toepassing is en [redacted] informeert of er bezwaren te verwachten zijn bij vestiging van het slachthuis op die locatie.
Een en ander zal worden nagegaan. Zadelhoff/Gemeente zullen ook bij het zuiveringsschap aandringen op spoedige antwoorden op vragen die daar reeds liggen.
[redacted] merkt verder op dat ook m.b.t. mogelijke vestiging op het industrieterrein in Haps bij de gemeente Cuijk vragen zijn neergelegd m.b.t. afvoermogelijkheden effluent en toepasbare milieucategorie.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] merkt op het niet juist te vinden dat de architect voor de nieuwbouw van het Waalfront tijdens de voorlichtingsavond in de Vereeniging sprak over het "stinkend slachthuis". Hij heeft dit de architect na afloop van de voorlichtingsavond ook medegedeeld.
Tevens heeft hij dit 'incident' gemeld hij de afdeling Milieu van de Gemeente Nijmegen ([redacted]) en verzocht omwonenden (waaronder pas-gearriveerden) niet op te zetten tegen het slachthuis.

Inzake de planning is tijdens de voorlichtingsavond gesteld dat het ontwerpbestemmingsplan in januari 2007 klaar zal zijn en dat in 2009 voor het gehele bestemmingsplan goedkeuring gevraagd zal worden.

[redacted] merkt op dat altijd uitgerekend gaat worden wat de vergoeding bij liquidatie zal zijn en wat er vergoed moet worden bij her-allocatie. Wanneer niet voldaan kan worden aan een haalbare kostprijs kan er niet verplaatst worden.

Met betrekking tot de documentatie die DTZ wenst te ontvangen wordt vastgesteld dat de documentatie m.b.t. de huidige situatie redelijk snel ter tafel kan komen. M.b.t. de nieuwe situatie zal wat meer tijd nodig zijn.

De volgende bespreking zal plaats vinden op woensdag 8 november 2006 te 15.00 ten kantore van de vennootschap.

26.09.2006

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Besprekingsverslag

Dossier: **N 09 / T 13791**
Datum: **25 september 2006**

[redacted]

Aanwezig:

De heer [redacted]	Slachthuis Nijmegen
De heer [redacted]	Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen BV
De heer [redacted]	De Kempenaer Advocaten (adviseur Slachthuis)
De heer [redacted]	Gemeente Nijmegen
De heer [redacted]	DTZ Zadelhoff
De heer [redacted]	DTZ Zadelhoff

Vanaf heden zal [redacted] de gemeente vertegenwoordigen.
De heer [redacted] zet nogmaals de belangrijkste uitgangspunten uiteen.

- geen hogere slachtprijs per kg
- methodiek Onteigeningswet
- best beschikbare technieken
- gezamenlijk project slachthuis - gemeente

Bijsterhuizen
5,5 ha
Wordt gezocht naar parkeeroplossingen (gestapeld)
Lozingswater: kwantitatief geen probleem op de Wetering in Bijsterhuizen, echter kwalitatief moeten het verder onderzocht worden.
Slachthuis constateert weinig voortgang met Waterschap. [redacted] belt om gesprekken te initiëren.
Kan het Slachthuis binnen de vigerende bestemming op Bijsterhuizen? Waarschijnlijk niet, zaak om hier duidelijkheid over te krijgen. Voor methaanvergisting is vermoedelijk categorie 5 noodzakelijk. [redacted] mailt de noodzakelijke activiteiten zodat de gemeente de bestemming, ontheffingen en de procedures uit kan zoeken.

Cuijk / Haps
Lozingswater wordt onderzocht
Gunstig t.o.v. verkeer en varkens

Kosten
Voor de relocatie zijn onderzoekskosten noodzakelijk
Duaal opdrachtgeverschap met gemeente c.q. gedeelde kosten behoort tot de mogelijkheden.
Moeten afspraken gemaakt worden over

1) als alles toch niet doorgaat
2) niet te veel onderzoeken in voortrajecten

Op de inspraakavond is door de architect van het waalfront gezegd: Slachthuis is stinkend bedrijf etc. [redacted] heeft beklag gedaan en dit als erg vervelend ervaren.

Schadeloosstelling

- voorlopig uitgaan van reconstructie en niet liquidatie
- beiden worden echter wel degelijk berekend

Actie

DTZ	[redacted] belt Waterschap
Slachthuis	[redacted] mailt bedrijfsactiviteiten
Gemeente	uitzoeken bestemming etc. Bijsterhuizen n.a.v. mail [redacted]

Volgende afspraak
8 november 2006, 15.00 uur, locatie: Slachthuis

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

D161158964

Aan
Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Bijsterhuizen

Registratienummer / datum
06.0030961 / 23 oktober 2006

Opgesteld door, telefoonnummer
[redacted]

Extra afschriften voor
[redacted]

Onderwerp
Reserveringsverzoek aan GR Bijsterhuizen ten behoeve van geprognosticeerde bedrijfsverplaatsingen Koers West.

Algemeen:
Ongeveer 2 jaar geleden is door EZ een inventarisatie uitgevoerd naar bedrijven die direct en/of indirect "getroffen" worden door de plannen van Koers West. Die inventarisatie heeft geleid tot een overzicht van te verwerven bedrijven. Het overzicht is vervolgens gekoppeld aan voor hervestiging in aanmerking komende bedrijfsterreinen. Eén van die bedrijfsterreinen betreft het plangebied Bijsterhuizen.

Doel:
Doel van dit memorandum is een koppeling tot stand te brengen tussen de geprognosticeerde bedrijfsverplaatsingen vanuit Koers West naar Bijsterhuizen en daarvoor een reserveringverzoek kenbaar te maken aan het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Bijsterhuizen.

Reserveringsverzoek:
Het reserveringsverzoek beperkt zich tot vijf potentiële vestigings-kandidaten voor Bijsterhuizen t.w.:

nr	bedrijfsnaam/kandidaat	locatie	kavelopp.	Cat.	bijzonderheden
1.	Vleeshandel Hilckmann / slachthuis	fase III	57.000 m²	IV	planherziening vereist
2	Heinz / Honig	fase VII	50.000 m²	IV	planherziening vereist
3	Nijvis	fase VII	25.000 m²	III	reguliere uitgifte
4	Scaldia	fase V	25.000 m²	III	reguliere uitgifte
5	Machinefabriek De Boer	fase VII	30.000 m²	IV	planherziening vereist

061025 memo reserveringsverzoek Koers West.doc

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
1

Op de bijgevoegde (verkleinde) kopie van de plankaart Bijsterhuizen zijn indicatief de percelen/kavels aangeduid waar het reserveringsverzoek voor wordt gedaan.

Enkele andere te verplaatsen bedrijven (schatting 2 à 3 in getal) uit Koers West zijn geringer qua oppervlakte (tussen 1.500 m² en 2.500 m²) en kunnen naar verwachting in het reguliere uitgiftetraject aan een kavel worden geholpen. Met deze hervestigingen is een oppervlakte van indicatief 5.000 m² gemoeid.

De directie DWS verzoekt uw bestuur het reserveringsverzoek te honoreren en met toekomstige uitgiftes daarmee rekening te houden. Zodra één of meer van genoemde bedrijven tot concrete afname besluiten of uitwijken naar alternatieve hervestigingslocaties, dan zal uw bestuur daar zo spoedig mogelijk over worden geïnformeerd.

De directie DWS stelt voor de reservering onder de navolgende condities, voor een periode van 3 jaren, te honoreren t.w.:

I. Reservering en eventuele uitgifte t.b.v. vestigingskandidaten tegen uitgifteprijzen zoals gehanteerd op 1 januari 2007;
II. Over de reserveringen een optierente te betalen aan de GR Bijsterhuizen, groot 4% per jaar, te berekenen over de koopsom van de (in eigendom zijnde) te reserveren percelen;
III. Optierente te betalen vanaf 1 januari 2007 en alleen voor die percelen die technisch bouwrijp zijn. Voor de percelen in fase VI en VII een optierente te berekenen vanaf datum technisch bouwrijpe oplevering.
IV. De optierente jaarlijks op basis van een daartoe overlegde nota te voldoen aan de GR Bijsterhuizen.
V. Voor het einde van de periode van 3 jaren te overleggen of een verlenging van de reservering wenselijk is.

Planning:
Het reserveringsverzoek wordt gedaan voor een periode van 3 jaren te rekenen vanaf 1 november 2006 tot 1 november 2009. Het verzoek is gebaseerd op de ontwikkelingsplanning van het Stadsbrugtracé en het Waalfront. Beide ontwikkelingen vormen onderdeel van Koers West.

Opmerkingen:
In fase VII dienen nog enkele agrarische percelen te worden verworven alvorens tot onbelemmerde uitgifte van de aangeduide percelen/kavel(s) kan worden overgegaan. De directie DWS verzoekt uw bestuur de ontbrekende eigendomspercelen aan te kopen en zonodig voorbereidende maatregelen te treffen om de aankoop daarvan veilig te stellen.

061025 memo reserveringsverzoek Koers West.doc

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
2

In fase III is al een ruimteclaim c.q. reservering overeengekomen met uw secretaris, de heer [redacted], ten behoeve van de hervestiging van Vleeshandel Hilckmann/slachthuis. Voor deze reservering is het noodzakelijk een al uitgegeven, maar nog onbebouwde, kavel terug te kopen. De koper heeft vooralsnog niet voldaan aan zijn bebouwings-verplichtingen. Meer speciaal betreft het de kavel zoals in streeparcering aangeduid op de bijgevoegde (verkleinde) plankaart.
De directie DWS verzoekt uw bestuur de aankooponderhandelingen met de heer [redacted] te vervolgen teneinde de kavel -tegen nader overeen te komen condities- terug te kopen. Na aankoop de kavel te reserveren voor de mogelijke (her-)vestiging van Vleeshandel Hilckmann/slachthuis.

Voorstel te besluiten:

- De op de plankaart aangeduide percelen/kavels met de nummers 1 t/m 5 te reserveren voor de gemeente Nijmegen i.v.m. de bedrijfsverplaatsingen vanuit Koers West;
- De reservering te honoreren onder de condities zoals benoemd op vervolgvel 1 en aangeduid met de Romeinse cijfers I t/m IV.
- De nog te verwerven (agrarisch) percelen in fase VII -zo mogelijk- binnen 1 jaar te verwerven;
- Voorbereidende maatregelen te treffen om de verwerving van de (agrarische) percelen in fase VII zeker te stellen;
- Voorbereidingen te treffen zodat fase VII in planologisch en civieltechnisch opzicht snel gerealiseerd kan worden en voor uitgifte beschikbaar, in overeenstemming met planning Koers West, komt.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
Telefoon 024 377 58 93
Fax 024 377 89 61
E-mail: info@slh-nijmegen.nl
Bank: Rabobank Nijmegen
Rek. nr. 13.78.06.469
Handelsregister 10021984

ONTVANGSTBEVESTIGING

D161158965

06.0031880
P330

class.nr.:
afgedaan:

Aan de Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN
Directie Wijk en Stad
t.a.v. Dhr. [redacted]

Nijmegen, 31 oktober 2006.

Geachte heer [redacted],

Bijgaand doen wij U toekomen de offerte van Bouwtechnisch Adviesbureau J.L. Croes m.b.t. het vooronderzoek nieuwbouw Slachthuis Nijmegen B.V.
Het vooronderzoek omvat advieswerk in verband met onderzoek haalbaarheid, benodigde oppervlakte, programma van eisen en structuurontwerp.

Wij hebben tevens toegevoegd een plattegrond met de bestaande gebouwen met de diverse bouwlagen en specificatie per afdeling en m2 per bouwlaag op de huidige locatie opgesteld door bureau Croes.

Wij verzoeken U in te stemmen met de uitvoering van dit voorondezoek en gaan ervan uit dat de kosten van dit vooronderzoek integraal door de Gemeente Nijmegen zullen worden vergoed.

Na ontvangst van uw goedkeuring zal onmiddellijk met het vooronderzoek worden gestart.

Hoogachtend,

[redacted]

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.
Ing. [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Hgps/Bstrhuis.

Bouwtechnisch Adviesbureau **J.L. Croes bv**

Directie Slachthuis Nijmegen B.V.
T.a.v. de heer [redacted]
Havenweg 2
6541 AD NIJMEGEN

Nijmegen, 31 oktober 2006
Onze referentie: [redacted]
Betreft: Offerte nieuwbouw Slachthuis Havenweg 2 te Nijmegen

Geachte heer [redacted],

Naar aanleiding van uw verzoek doen wij u hiermee offerte voor het bouwkundig en constructief advieswerk ten behoeve van nieuwbouw ter vervanging van het bedrijfsgebouwencomplex van uw bedrijf aan de Havenweg 2 te Nijmegen.
Zoals eerder met u besproken schatten wij in dat het te doorlopen traject van Vooronderzoek/Programma van Eisen tot aan de ingebruikname van de nieuwbouw tenminste 41 maanden zal vergen.

De vervangende nieuwbouw zal worden gerealiseerd op een nog onbekende locatie. De beperkingen van de nieuwe locatie zijn dus nog onbekend. Deze zijn van invloed op de bouwkosten en de bijkomende kosten.
De bouwkosten zijn voorlopig in te schatten door vaststelling van het bruto vloeroppervlak wat ter vervanging op een nieuwe locatie gebouwd kan worden en deze te vermenigvuldigen met de geraamde bouwkosten per m^2.
De bouwkosten per m^2 zijn af te leiden uit typische kengetallen voor de bouw van slachthuizen. Vooralsnog schatten we deze in op € 1.700,-/m^2. Het bruto vloeroppervlak op de huidige locatie aan de Havenweg bedraagt ca. 16.400 m^2. Voor vergelijkbare bebouwing op een nieuwe locatie gaan we uit van 20.000 m^2 omdat de huisvesting moet zijn toegesneden op regelgeving van dit moment.

De bouwkosten (inclusief gebouwgebonden installaties, exclusief industriële procesinstallaties en exclusief grondkosten) voor de nieuwbouw zijn aldus geraamd op € 34.000.000,- exclusief BTW.

Naast de bouwkosten zijn de bijkomende kosten (advieskosten bouwvoorbereiding, financiering, onvoorziene uitgaven, leges etc.) te bepalen. Reed Business Information geeft hiervoor percentages die variëren van 36 tot 39%.
Als grondslag voor de te ramen advieskosten zijn de bouwkosten bepalend.

De bouwvoorbereidingskosten voor architectenwerkzaamheden, constructieadvieswerk en advies voor het PVE (Programma van Eisen) zijn in te schatten op basis van SR '97, RVOI en Reed Business Information.

In deze offerte beperken we ons tot de opgave van advieskosten van Vooronderzoek (met betrekking tot haalbaarheid, programma van eisen en een structuurontwerp vanuit de locatiekeuze) omdat er voor het gehele traject nog teveel factoren onbekend zijn die van invloed zijn op de planontwikkeling.

Kerkenbos 1006
Postbus 6696
6503 GD Nijmegen
Telefoon 024-3721919
Telefax 024-3780972
E-mail bureau@croes.nl

Postbank 882964
Rabobank Nijmegen 16.78.01.813
ABN-AMRO 54.14.83.455
BTW-nr. NL0084.23.519.B.01
Handelsregister Nijmegen 32195
Lid Organisatie van Nederlandse Raadgevende Ingenieursbureaus ONRI

Alle opdrachten, tenzij anders overeengekomen, worden aanvaard en uitgevoerd overeenkomstig de regeling van de rechtsverhouding tussen de opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur - DNR 2005.

Zie volgblad

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gezien onze jarenlange ervaring met het Slachthuis en de synergievoordelen doordat we verschillende adviesdisciplines binnen ons bureau hebben, kunnen we de advieskosten sterk beperken. De door ons geraamde kosten bedragen ca. 80% van de kosten die te berekenen zijn conform Reed Business Information.

De door ons geraamde kostenonderdelen zijn als volgt weergegeven:

a	Vooronderzoek	€ 97.600,-
b	Coördinatie van de verschillende disciplines tijdens vooronderzoek	€ 9.700,-

Het vooronderzoek betreft advieswerk voor haalbaarheid, programma van eisen en een structuurontwerp vanuit de locatiekeuze.
We verklaren ons bereid om bovenstaande onderdelen a en b op basis van open calculatie met een getotaliseerd maximum aan kosten van € 107.300,- exclusief BTW, exclusief verschotten en prijspijl 2006 uit te voeren.

Voor kosten die op uurloonbasis bij u worden gedeclareerd zullen wij tot en met december 2006 de onderstaande uurtarieven voor de inzet van de verschillende bureaumedewerkers hanteren:

- Aankomend tekenaar € 43,00
- Tekenaar € 50,50
- Bouwkundige / constructeur € 65,50
- Senior bouwkundige / Senior constructeur € 69,50
- Projectleider € 76,00
- Raadgevend ingenieur / specialist € 88,00

Na afronding van het Voorontwerp hebben wij voldoende zicht op de omvang van het project om een kostenopgave te doen voor Definitief ontwerp, Bouwvoorbereiding en Uitvoering.

Van toepassing op onze werkzaamheden is de 'Regeling van de Verhouding tussen opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur', de DNR 2005 waarvan u reeds eerder een kopie-exemplaar heeft ontvangen.
Ons bureau is ISO-9001 gecertificeerd en heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekering conform hoofdstuk 6 van de DNR afgesloten. Voor de uitvoering van de bouwwerkzaamheden gaan wij ervan uit dat de aannemer een CAR-verzekering afsluit waarin ons honorarium is opgenomen.

Verschotten, o.a. repro- en reiskosten, worden op basis van gemaakte kosten in rekening gebracht waarbij wij adviseren hiervoor een bedrag gelijk aan 7% van het honorarium te reserveren.

Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht en verblijven.

Met vriendelijke groet,

Ir. [redacted]

Bijlage(n): Investeringsraming 31-10-2006
Investeringsraming - bijkomende kosten 31-10-2006

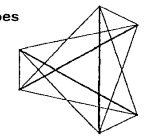
O 4273
Nieuwbouw slachthuis "Nijmegen
Investeringsraming 31-10-2006

Bouwtechnisch Adv Jreau **Croes**

	omschrijving:	oppervlak:	eenh.prijs:	kosten:	totalen:
Grondkosten	Grondkosten: geschat	55.000	€ 125,00	€ 6.875.000,00	
	Totaal grondkosten				€ 6.875.000,00
Bouwkosten	Bouwkosten	20.000	€ 1.150,00	€ 23.000.000,00	
	Totaal bouwkosten				€ 23.000.000,00
Utilitaire installaties	Koeling	20.000	€ 200,00	€ 4.000.000,00	
	E-Installaties	20.000	€ 100,00	€ 2.000.000,00	
	Werktuigkundige installaties	20.000	€ 200,00	€ 4.000.000,00	
	Kantoorsystemen, ERP, diversen			€ 1.000.000,00	
	Totaal gebouwinstallaties				€ 11.000.000,00
Procesinstallaties	Volgens MPS met waterzuivering incl. extra trap AWZI			€ 12.500.000,00	
	Totaal procesinstallaties				€ 12.500.000,00
	Directe investeringskosten				€ 53.375.000,00
Bijkomende kosten	Volgens bijlage				€ 11.214.200,00
Investeringskosten excl. BTW					€ **64.589.200,00**

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bouwtechnisch Adviesbureau **Croes**

O 4273
Nieuwbouw slachthuis "Nijmegen"
Investeringsraming - bijkomende kosten 27-10-2006

Omschrijving	Percentage	van	Bedrag	Totalen
Directe bouwkosten				
- Bouwkundig: A	67,65%		€ 23.000.000	
- Installaties: B	32,35%		€ 11.000.000	
Bouwkosten plus installaties			**€ 34.000.000**	
Bijkomende kosten	**32,98%**			**€ 11.214.200**
Voorbereidings- en begeleidingskosten				
-programma van eisen bouwkundig	0,50%	A	€ 115.000	
-honoraria architect, vlgs SR 1997	5,00%	A	€ 1.150.000	
-honoraria constructeur	1,50%	A	€ 510.000	
-honoraria technisch adviseur incl. WM-verg.	6,50%	B	€ 715.000	
- honorarium projectmanagment	1,40%	A+B	€ 476.000	
-honoraria bouwkostenadviseur	1,40%	A	€ 476.000	
- honorarium overige adv. EPN, akoestische.	0,25%	A	€ 85.000	
- kosten toezicht bij de bouw	1,00%	A	€ 230.000	
- verschotten adviseurs	1,00%	A	€ 230.000	
-grondmechanisch bodemonderzoek	0,20%	A	€ 46.000	
-milieu-onderzoek bodemgesteldheid	0,15%	A	€ 34.500	
	11,96%			€ 4.067.500
Heffingen enz.				
-legeskosten	2,00%	A	€ 460.000	
- aansluitkosten nutsbedrijven	0,50%	A	€ 115.000	
- lozingskosten (i.v.m. kelder)	p.m.			
	2,50%			€ 575.000
Verzekeringen				
- CAR-verzekering	0,37%	A+B	€ 125.800	€ 125.800
Rentekosten bedrijfskapitaal	8,10%	A+B	€ 2.754.000	€ 2.754.000
Aanloopkosten				
- kosten 1e paal, kapfooi e.d	p.m.			
-schoonmaakkosten ingebruikname	0,27%	A	€ 62.100	€ 62.100
Risico-verrekening				
-risicoverrekening tot start bouw	4,00%	A	€ 920.000	
-risicoverrekening tijdens bouw	4,78%	A	€ 1.099.400	
	8,78%			€ 2.019.400
Onvoorziene uitgaven				
-onvoorziene uitgaven tijdens de uitvoering	3,00%	A	€ 690.000	
				€ 690.000
Onderhoudskosten van het verworven terrein				
-onderhoudskosten gerekend over 1 jaar	0,10%		€ 34.000	€ 34.000
Onvoorzien ontwerp / bestekswijzigingen	2,00%	A	€ 460.000	€ 460.000
Veiligheidscoördinator				
-V & G plan voorbereiding	0,02%	A	€ 4.600	
-V & G plan uitvoering	0,06%	A	€ 13.800	
	0,08%			€ 18.400
Coordinatie bijkomende kosten				
- coordinatie diverse disciplines	1,20%	A+B	€ 408.000	
				€ 408.000
				€ 11.214.200

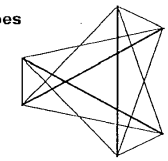
Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bouwtechnisch Adviesbureau **Croes**

5164.033
Vooronderzoek Slachthuis Nijmegen BV
aan de Havenweg 2 te Nijmegen
Rapportage oppervlak bestaande toestand 30-10-2006

Nr	Opp	Omschrijving	Classificatie	Niveau
4	63	Weegbrug	Bijzonder Utilitair	00
5	315,2	Wasplaats Veewagens	Bijzonder Utilitair	00
6	608,2	Riool- en waterzuivering	Bijzonder Utilitair	00
9	147,6	Wasplaats Varkenwagens	Bijzonder Utilitair	00
41	104,4	Werkplaats	Bijzonder Utilitair	00
76	26	Fietsenstalling	Bijzonder Utilitair	00
77	50,3	Fietsenstalling	Bijzonder Utilitair	00
81	24,4	Chemisch Opslag	Bijzonder Utilitair	00
86	75,3	Mestpers	Bijzonder Utilitair	00
3	18,2	Kantoor/portier	Kantoor- en Kantineruimte	00
46	17,1	Rokersruimte personeel	Kantoor- en Kantineruimte	00
71	69,5	Kantine/keuringsdienst	Kantoor- en Kantineruimte	00
72	96,1	Kantoor/keuringsdienst	Kantoor- en Kantineruimte	00
73	147,2	Kantine/den duin	Kantoor- en Kantineruimte	00
1	17,9	Sanitaire- en Kleedruimte/portier	Sanitaire- en Kleedruimte	00
19	17,6	Sanitaire- en Kleedruimte	Sanitaire- en Kleedruimte	00
23	15,2	Sanitaire- en Kleedruimte	Sanitaire- en Kleedruimte	00
45	26,7	Sanitaire/toilet	Sanitaire- en Kleedruimte	00
49	10,3	Sanitaire	Sanitaire- en Kleedruimte	00
52	17,9	Sanitaire	Sanitaire- en Kleedruimte	00
70	42,7	Sanitaire- en Kleedruimte	Sanitaire- en Kleedruimte	00
75	14,7	Sanitaire	Sanitaire- en Kleedruimte	00
89	21,2	Sanitaire- en Kleedruimte	Sanitaire- en Kleedruimte	00
91	6,6	Sanitaire- en Kleedruimte	Sanitaire- en Kleedruimte	00
10	227,5	Varkensdarmwasserij	Schone Productieruimte	00
20	368,5	Vuile slachthal varkens	Schone Productieruimte	00
21	578	Schone slachthal varkens	Schone Productieruimte	00
35	547,1	Runder Slachthal	Schone Productieruimte	00
36	57,9	Zeugen Slachthal	Schone Productieruimte	00
37	86,7	Runderdarmwasserij	Schone Productieruimte	00
42	115,2	Schoonmaak diverse	Schone Productieruimte	00
56	93,3	Kratten Was- en Opslag Vuil	Schone Productieruimte	00
56a	31	Kratten Schoon	Schone Productieruimte	00
85	46	Noodslacht	Schone Productieruimte	00
33	348,5	Snelkoeltunnel	Snelkoelruimte en Vriesruimte	00
78	38,8	Vriesruimte	Snelkoelruimte en Vriesruimte	00
12	32,8	Bloedkoeltank/Vh	Standaard Koelruimte	00
13	141,4	Varkenskoeling/organen	Standaard Koelruimte	00
24	282,2	Verlading Varkensdockshelter	Standaard Koelruimte	00

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

5164.033
Vooronderzoek Slachthuis Nijmegen BV
aan de Havenweg 2 te Nijmegen
Rapportage oppervlak bestaande toestand 30-10-2006

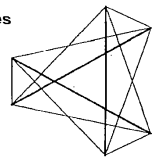
Nr	Opp	Omschrijving	Classificatie	Niveau
25	70,8	Varkensorganen Koeling	Standaard Koelruimte	00
26	61,2	Varkens Koeling/onthouders	Standaard Koelruimte	00
27	360,1	Sorteer- en verkeersgang	Standaard Koelruimte	00
28	561,5	Koeling varkens	Standaard Koelruimte	00
29	480,3	Verwerking Varkenskoeling	Standaard Koelruimte	00
30	468,2	Koeling Varkens	Standaard Koelruimte	00
31	207,3	Koeling Varkens	Standaard Koelruimte	00
38	46,2	Koeling Runderhuiden	Standaard Koelruimte	00
50	55,3	Runderorganen Koeling	Standaard Koelruimte	00
51	91,1	Runderverwerking Koeling	Standaard Koelruimte	00
53	115,7	Verlading Runder- en Varkenskoeling	Standaard Koelruimte	00
54	915,9	Koeling Runderen	Standaard Koelruimte	00
57	199,9	Koeling Varkens/zeugen	Standaard Koelruimte	00
58	138,3	Verwerking Varkenskoeling	Standaard Koelruimte	00
59	84,5	Verlading Varkenskoeling	Standaard Koelruimte	00
60	352	Verwerking Runderenkoeling	Standaard Koelruimte	00
61	153,4	Verwerking Runderen- en Varkenskoeling	Standaard Koelruimte	00
62	485,6	Koeling Varkens en Runderen	Standaard Koelruimte	00
63	557,3	Koeling Runderen	Standaard Koelruimte	00
83	26,8	Verwerking Noodslacht koeling	Standaard Koelruimte	00
84	55,7	Koeling Noodslacht	Standaard Koelruimte	00
7	40,3	Opslag/silo's	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
11	110,2	Opslagruimte/Hilckmann	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
15	251	Opslagruimte/Kratten	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
17	49,1	Opslagruimte/Csu	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
41a	8,9	Opslag/magazijn Td	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
64	12,8	Opslag/alarmruimte	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
66	27	Opslag/Hilckmann	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
67	19	Opslag/D.Cunen	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
69	38	Opslag/vKempen	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
80	20,5	Opslag	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
86a	37	Opslag/Heftruck	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
88	449,8	Runderstallen	Standaard Stallen en Opslagruimte	00
6a	4,2	Transformator/Rwzi	Technisch Utilitair	00
8	11,2	NUON/Gas en Waterstation	Technisch Utilitair	00
16	186,3	Electra en warmwater/Kelder	Technisch Utilitair	00
32	8,9	Technische ruimte/Snelkoeltunnel	Technisch Utilitair	00
34	42,3	Technische ruimte en Rioolgemaal	Technisch Utilitair	00
40	241,1	Ketelhuis en Machinekamer	Technisch Utilitair	00

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

5164.033
Vooronderzoek Slachthuis Nijmegen BV
aan de Havenweg 2 te Nijmegen
Rapportage oppervlak bestaande toestand 30-10-2006

Nr	Opp	Omschrijving	Classificatie	Niveau
43	22,6	Transformator	Technisch Utilitair	00
43a	15,1	NUON	Technisch Utilitair	00
47	212,4	Verkeersruimte runderslacht	Technisch Utilitair	00
48	15	Ontijzering en ontmanganing	Technisch Utilitair	00
74	10,3	Technische ruimte/cv ruimte	Technisch Utilitair	00
79	12,7	Technische ruimte/vriescel	Technisch Utilitair	00
82	5,7	Technische ruimte/noodslachtplaats	Technisch Utilitair	00
2	3,4	Entree Portier	Verkeersruimte	00
14	337,4	Verkeersruimte slachtruimte	Verkeersruimte	00
18	18,5	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	00
22	12,9	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	00
39	112,7	Verkeersruimte personeel/gang	Verkeersruimte	00
44	41,1	Verkeersruimte personeel	Verkeersruimte	00
55	27,2	Verkeersruimte personeel	Verkeersruimte	00
65	18,5	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	00
68	19,7	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	00
87	20,7	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	00
90	3,6	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	00
Totaal	12902,4	Brutto Vloeroppervlak	Verzamel	00
Totaal	10904,3	Parkeer- en Verhard terrein	Verzamel	00
Totaal	23806,7	Terrein Slachthuis	Verzamel	00

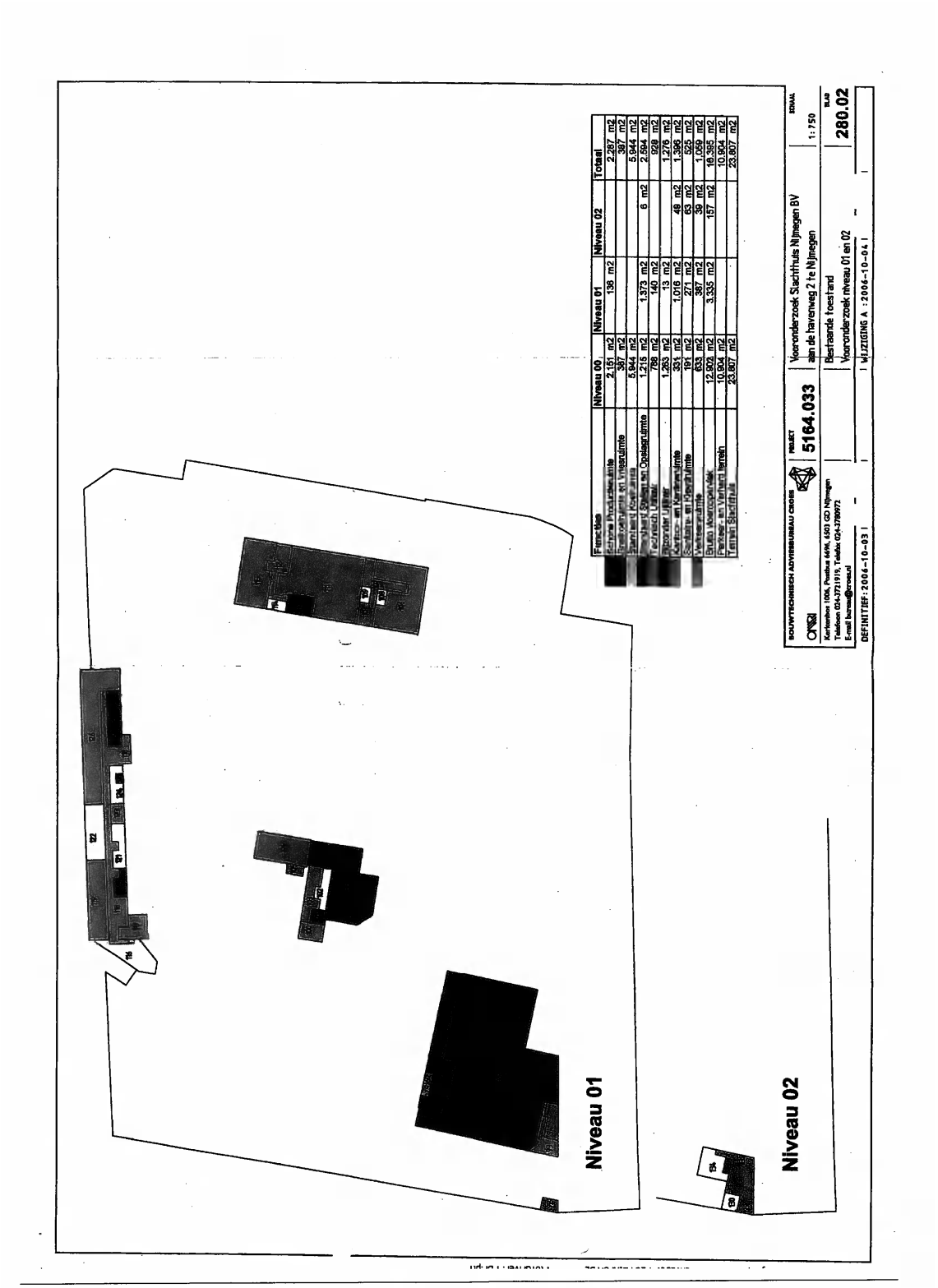
Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

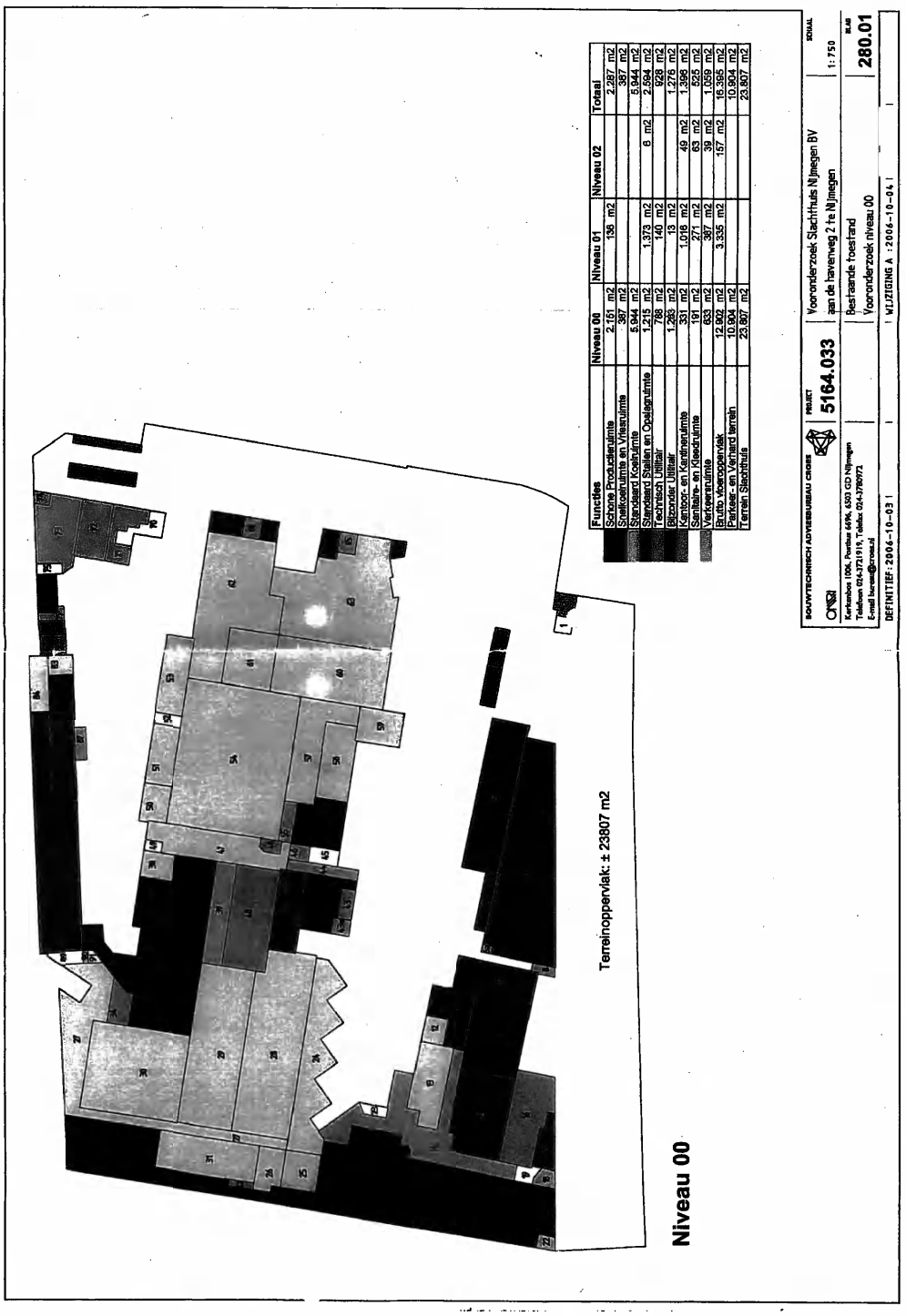
5164.033
Vooronderzoek Slachthuis Nijmegen BV
aan de Havenweg 2 te Nijmegen
Rapportage oppervlak bestaande toestand 30-10-2006

Nr	Opp	Omschrijving	Classificatie	Niveau
101	13,2	Werkplaats schoon/Td	Bijzonder Utilitair	01
94	28,4	Kantoor/ontvangst	Kantoor- en Kantineruimte	01
100	27,4	Kantoor/Td	Kantoor- en Kantineruimte	01
106	182,4	Kantoor/Hilckmann	Kantoor- en Kantineruimte	01
111	302,6	Kantoor/Hilckmann	Kantoor- en Kantineruimte	01
115	134,9	Kantoor/v Kempen	Kantoor- en Kantineruimte	01
117	38,4	Kantoor/chefs maatschap	Kantoor- en Kantineruimte	01
119	101,5	Kantine/maatschap	Kantoor- en Kantineruimte	01
126	200,5	Kantoor/nijgrosco	Kantoor- en Kantineruimte	01
102	28	Sanitaire- en Kleedruimte/Td	Sanitaire- en Kleedruimte	01
108	10,8	Sanitaire- en Kleedruimte/Hilckmann	Sanitaire- en Kleedruimte	01
109	11,3	Sanitaire- en Kleedruimte/Hilckmann	Sanitaire- en Kleedruimte	01
114	14,2	Sanitaire/toilet/v Kempen	Sanitaire- en Kleedruimte	01
116	68,7	Sanitaire- en Kleedruimte/grossiers	Sanitaire- en Kleedruimte	01
121	36,3	Sanitaire/maatschap	Sanitaire- en Kleedruimte	01
122	72,1	Kleedruimte/maatschap	Sanitaire- en Kleedruimte	01
124	29,4	Kleedruimte/dames	Sanitaire- en Kleedruimte	01
96	136	Begin slachtlijn varkens/steekruimte	Schone Productieruimte	01
95	1033	Varkensstallen	Standaard Stallen en Opslagruimte	01
99	232,7	Opslag/Td	Standaard Stallen en Opslagruimte	01
113	33,2	Opslag/archief Hilckmann	Standaard Stallen en Opslagruimte	01
120	20,8	Opslag/maatschap/nijgrosco	Standaard Stallen en Opslagruimte	01
125	4,1	Opslag	Standaard Stallen en Opslagruimte	01
127	16,5	sanitaire ruimte	Standaard Stallen en Opslagruimte	01
128	32,7	Opslag/archief nijgrosco	Standaard Stallen en Opslagruimte	01
97	5,8	Technische ruimte/steekruimte	Technisch Utilitair	01
104	96,3	Technische ruimte/mach.kamer.boven	Technisch Utilitair	01
110	20,4	Technische ruimte/cv ruimte	Technisch Utilitair	01
123	17,2	Technische ruimte/cv ruimte nijgrosco	Technisch Utilitair	01
92	12,9	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	01
93	37,1	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	01
98	6,1	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	01
103	44,6	personeel Td/kantine	Verkeersruimte	01
105	10,4	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	01
107	50,1	Verkeersruimte personeel/kantoor Hilckman	Verkeersruimte	01
112	49,6	Verkeersruimte personeel/v Kempen	Verkeersruimte	01
118	175,7	Verkeersruimte personeel/trappenhuis	Verkeersruimte	01
Totaal	3335,3	Brutto Vloeroppervlak	Verzamel	01
131	48,9	Kantine/vuile gedeelte	Kantoor- en Kantineruimte	02
130	17,4	Sanitaire- en Kleedruimte	Sanitaire- en Kleedruimte	02
134	45,8	Sanitaire- en Kleedruimte	Sanitaire- en Kleedruimte	02
133	6	Opslag	Standaard Stallen en Opslagruimte	02
129	12,7	Verkeersruimte personeel/kantine schoon	Verkeersruimte	02
132	26,6	Verkeersruimte personeel	Verkeersruimte	02
Totaal	157,4	Brutto Vloeroppervlak	Verzamel	02

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158966

Slachthuis Nijmegen B.V.

Verslag gesprek met Gemeente Nijmegen d.d. 8 november 2006.

Aanwezig: de heren [redacted] (Gemeente Nijmegen), [redacted] (DTZ), [redacted] juridisch adviseur), [redacted] Grondzaken), [redacted] (voorzitter Stichting Slachthuis Nijmegen) en [redacted] (directeur Slachthuis Nijmegen B.V.).

1. Bij de opening van de bespreking deelt [redacted] mee dat de heer [redacted] (Arcadis) is toegevoegd aan het team vanuit het slachthuis als deskundige grondzaken en taxaties. Later in de vergadering stelt [redacted] de vraag aan de orde of er mogelijk een conflict of interest kan bestaan bij Arcadis door deelname in dit project omdat Arcadis (dhr. [redacted]) betrokken zou geweest bij globale waardebepalingen van de panden in "Koers West" ten behoeve van de gemeente Nijmegen. Volgens [redacted] is dat niet het geval maar hij zal een en ander binnen Arcadis nagaan.
[redacted] merkt op dat hij en [redacted] in deze besprekingen handelen namens alle betrokkenen en dat de certificaathouders in Slachthuis Nijmegen B.V. middels deze verslagen op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de besprekingen en dat ook met hen hieromtrent overleg plaatsvindt.

[redacted]

2. Het verslag van de vorige bespreking d.d. 25 september jl. wordt door de aanwezigen goedgekeurd met de volgende opmerkingen:
[redacted] merkt op dat alles wat hij meedeelt of bevestigt nog wel de goedkeuring van de Raad moet hebben.
Periodiek heeft hij overleg met zijn directie en wethouder Depla waarbij terugkoppeling over het besprokene plaatsvindt.
[redacted] merkt op dat de reële kosten worden vergoed waarbij in het midden wordt gelaten of dat uitkomt op het percentage zoals dat in het verslag is genoemd.

3. Aan [redacted] (DTZ) worden de nodige documenten overhandigd ten behoeve van de taxatie.
Het betreft o.a.:
-Plattegronden met genummerde ruimtes waarvan in bijlagen de afmetingen in m2 en m3 zijn vermeld.
-Huurcontract met de gemeente Nijmegen inzake Waalbanddijk.
-Afschrijvingsstaten inzake inrichting en gebouwen.
-Jaarverslagen Slachthuis Nijmegen B.V. en Nijgrosco over de jaren 2002 t/m 2005.
-Opsomming van de verzekerde bedragen voor inrichting en gebouwen.
Verder worden aan [redacted] een aantal plattegronden en lay-out tekeningen getoond per afdeling. Deze lay-out tekeningen etc. zijn in te zien ten kantore van het slachthuis.

Door [redacted] wordt verder opgemerkt dat op de inventarislijsten van de grossierderijen de door hun bedrijven gebruikte apparatuur zijn vermeld. Deze zijn dus niet opgenomen in de inventarislijsten van Slachthuis Nijmegen B.V.
Het betreft:
Afsnijsystemen, uitbeentafels, inpakapparatuur, slicers, verklein- en mengapparatuur, weegschalen, computersystemen en kantoorinrichting.

4. De offerte van Bureau Croes inzake vooronderzoek nieuwbouw wordt aan de orde gesteld.
De werkzaamheden van Bureau Croes omvatten: het voorontwerp t.b.v. de locatiekeuze die deze keuze mede kan ondersteunen en programma van eisen zoals de structuur van de gebouwen en ruimte die daarvoor nodig is.
[redacted] licht verder toe dat daarbij onderzocht wordt welke functies eventueel in bouwlagen kunnen worden gerealiseerd zoals bv. parkeren in bouwlagen of kelder, het ontwerpen van een snelkoeltunnel op een verdieping, het ontwerpen van opslag

1

[redacted]

destructiemateriaal in een kelder en het ontwerpen en dimensioneren van slacht-, afsnij-, uitbeenruimten, expeditieruimte, parkeerplaatsen voor vleeswagens.

[redacted] is van mening dat de offerte van Bureau Croes niet concreet genoeg is op wat onderzocht gaat worden.
[redacted] is van mening dat de gemeente niet betaalt aan dit soort onderzoeken vooruit lopend op een overeenkomst.
[redacted] merkt op dat deze gegevens wel nodig zijn om te weten wat het bouwen van een slachthuis zal gaan kosten.
[redacted] is van mening dat datgene wat nu gevraagd wordt op dit moment te diepgaand is en suggereert om meer globaal een aantal zaken te toetsen die in dit stadium noodzakelijk zijn om keuzes te maken.
Hierover wordt uitgebreid gediscussieerd. [redacted] en [redacted] zijn van mening dat er geen goede schadeloosstelling kan worden berekend indien niet de juiste gegevens beschikbaar zijn. Dit kan leiden tot vooringenomen standpunten in de onderhandelingen, zowel qua uitgangspunten als berekening van de schadeloosstelling. [redacted] stelt dat door nieuwe en betere inzichten aanpassingen altijd mogelijk zijn en blijft bij het standpunt dat de gemeente dit soort kosten niet vooraf vergoed.

Besloten wordt dat het slachthuis doorgaat met de globale verkenningen m.b.t. de nieuwbouw en dat in januari een nadere invulling zal worden gegeven aan het vooronderzoek van het bouwtechnisch adviesbureau.

[redacted]

5. De vergoeding van ingeschakelde deskundigen.
[redacted] merkt op dat het bedrag dat de gemeente Nijmegen heeft staan voor het inschakelen van bijstand/deskundigen van in principe 35.000 Euro (volgens een gemeentelijke staffeling) voor dit project niet voldoende zal blijken te zijn.
[redacted] merkt in dit verband op dat wel gelet moet worden op de efficiency van het proces en dat alle deskundigen bijvoorbeeld niet bij elke bespreking aanwezig zouden behoeven te zijn. Volgens [redacted] kan ervan uitgegaan worden dat vergoed wordt wat redelijkerwijs nodig is.
[redacted] hecht eraan om dan toch duidelijkheidshalve nog een keer gezegd te willen hebben dat de van gemeentewege bij onteigeningszaken voorgestelde en in vrij algemene zin bedoelde staffeling, voor de onderhavige zaak beslist niet voldoende zal zijn als dekking van redelijke losten van bijstand/deskundigen. Het lijkt hem -onder de gegeven omstandigheden- ook niet redelijk om het bedrijf allerlei onderzoekskosten met het oog op noodgedwongen verplaatsing te laten (voor-)financieren.
[redacted] merkt op dat in het algemeen met de staffeling volstaan kan worden maar dat mogelijk bij dit project een aanpassing nodig zal blijken te zijn.

6. Naar aanleiding van een vraag die [redacted] in de vorige vergadering had gesteld m.b.t. het verkrijgen van zekerheid of op de aangegeven locatie in Bijsterhuizen het slachthuis gevestigd zou kunnen worden wordt hierop door [redacted] nader ingegaan. Hij deelt mee dat het bestuur van Bijsterhuizen hiermee heeft ingestemd maar dat de gemeente Wychen ook nog haar instemming moet geven. Hij veronderstelt dat er wel een wijziging van het bestemmingsplan nodig zal zijn om milieucategorie 4 te kunnen toelaten.
[redacted] informeert of er een inschatting te maken is over hoe de aanliggende bedrijven zullen reageren.
[redacted] kan daar geen inschatting van maken maar onderkent dat dit soort procedures tijdrovend kunnen zijn.
[redacted] merkt in dit verband op dat het jammer is dat het vooronderzoek zoals dat door Bureau Croes uitgevoerd zou worden, nu niet meteen uitgevoerd wordt omdat hierdoor ook voor dit soort aanvragen vertraging zal ontstaan.
[redacted] merkt op dat DTZ voldoende deskundigheid in huis heeft om de milieubelasting van een slachthuis en de kosten van de bouw te kunnen inschatten.

[redacted]

7. [redacted] stelt vast dat de komende maand verschillende aspecten omtrent "Koers West" in de Raad behandeld zullen worden.
Hij stelt voor dat beide partijen de komende maanden doorgaan met het formuleren van uitgangspunten en het uitwerken van het model dat dan in een later stdium meer precies kan worden ingevuld.

Door de vergadering wordt hiermee ingestemd en er wordt een volgende bespreking geplant voor woensdag 24 januari 2007 ten kantore van het slachthuis.

Nijmegen, 14 november 2006.
[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158971

[redacted]P330

Van: [redacted]P330
Verzonden: vrijdag 7 september 2007 16:42
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Datum bespreking

Heer [redacted],

Ondanks alle inspanningen van deze kant zijn wij niet zover dat wij op 17 september a.s. een zinvolle bespreking kunnen hebben. De opstelling van de schadeloosstellingsberekening door onze adviseurs van DTZ bleek een zodanig complexe zaak dat een en ander toch langer duurde dan iedereen dacht. De eind juli van dit jaar aan ons uitgebrachte rapportage is vervolgens eerst onderwerp van intern overleg geweest. Vervolgens is gekonkludeerd dat er op enkele punten nader juridisch advies nodig was en daarover is inmiddels overleg gepleegd met onze huisadvocaat.Ook door de vakantie van betrokkenen was hier meer tijd dan anders mee gemoeid Het advies dat daarop dient te volgen en dat mogelijk ook weer invloed heeft op de eerder opgestelde berekeningen wordt uiterlijk half october verwacht. Dit zal vervolgens intern besproken dienen te worden en zal ook tegen het licht van de reeds voorliggende berekening gehouden moeten worden. Vervolgens dien ik ambtelijk fiat voor het geheel te krijgen alvorens ik u een en ander kan voorleggen.

Uiteraard betreur ik de ontstane vertraging maar ik kan de feiten niet veranderen. Ik stel u voor dat ik op zo kort mogelijk termijn op de zaak terugkom.

Vr.gr. [redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [redacted]@slh-nijmegen.nl]
Verzonden: donderdag 6 september 2007 11:12
Aan: [redacted] P330
Onderwerp: Re: Datum bespreking

Mijnheer [redacted],
In verband met onze afspraak op maandag, 17 sept. a.s. verzoek ik U ons mede te delen waarover we gaan spreken en ons eventuele stukken daaromtrent toe te sturen
zodat wij ook een en ander met onze adviseurs kunnen bespreken en een innige discussie mogelijk is.
Mvg.

[redacted] P330 schreef:

>Heer [redacted],
>
>Onderstaande afspraak staat genoteerd.
>
>Vr.gr.
>[redacted]
>
>-----Oorspronkelijk bericht-----
>Van: [redacted]@slh-nijmegen.nl]
>Verzonden: dinsdag 12 juni 2007 14:53
>Aan: [redacted] P330
>Onderwerp: Re: Datum bespreking
>
>
>In dat geval opteren we voor de maandag 17 september om 15.00 uur. Wilt
>U dit wederom bevestigen? Mvg.
>
>[redacted] P330 schreef:
>
>

1

>
>[redacted],
>>
>>Er is een foutje in mijn agenda geslopen; ik ontdekte vandaag dat ik
>>20
>>
>en 21 september i.v.m. afdelingsaktiviteiten vrij moet houden; ik moet
>dan ook voorstellen de afspraak naar een andere datum te verschuiven;
>Blijft staan 17 en 18 september in de middag en aanvullend maandag 24
>september in de middag en donderdag 27 september in de voormiddag.
>Graag spoedig uw reaktie en uiteraard sorry voor het ongemak.
>
>Vr.gr.
>
>[redacted]
>
>-----Oorspronkelijk bericht-----
>Van: [redacted]@slh-nijmegen.nl]
>Verzonden: dinsdag 12 juni 2007 11:22
>Aan: [redacted] P330
>Onderwerp: Datum bespreking
>
>
>Mijnheer [redacted],
>
De bespreking kan geplant worden op 20 sept. 15.00 uur.
>Wilt U dit ook bevestigen?
>Mvg.
>
><< WERKEXEMPLAAR >>
>_____
>_
>_____
>
>Indien dit een formeel e-mailbericht is, dan dient het voor registratie
>
>
>
>
>
>>doorgestuurd te worden naar de postbus R&A-berichtenregistratie.
>>_____
>>
>>Alle informatie in dit e-mailbericht is onder voorbehoud.
>>De Gemeente Nijmegen is op geen enkele wijze aansprakelijk voor
>>vergissingen of onjuistheden in dit bericht
>
>>_____
>>This email has been scanned by the MessageLabs Email Security System.
>>For more information please visit http://www.messagelabs.com/email
>>_____
>>
>>
>>
>>
>>
>>
>>
>
><< WERKEXEMPLAAR >>
>_____
>_
>_____
>
>Indien dit een formeel e-mailbericht is, dan dient het voor registratie
>doorgestuurd te worden naar de postbus R&A-berichtenregistratie.
>_____
>
>Alle informatie in dit e-mailbericht is onder voorbehoud.
>De Gemeente Nijmegen is op geen enkele wijze aansprakelijk voor
>vergissingen of onjuistheden in dit bericht
>

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

>
>This email has been scanned by the MessageLabs Email Security System.
>For more information please visit http://www.messagelabs.com/email
>
>
>
>
>

<< WERKEXEMPLAAR >>

Indien dit een formeel e-mailbericht is, dan dient het voor registratie doorgestuurd te worden naar de postbus R&A-berichtenregistratie.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161158972

Extra afschriften voor:

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Burgemeester en wethouders van
Wijchen
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
19-09-2007	P330/07.0026049	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Vestiging Heinz Nijmegen en Slachthuis Nijmegen op bedrijventerrein Bijsterhuizen		[redacted]

Geacht college,

Sinds 2004 vinden regelmatig gesprekken plaats tussen de gemeente Nijmegen en ondermeer de in het Waalfront in Nijmegen te verplaatsen ondernemingen Heinz en Slachthuis.
In overleg met het bestuur van Bijsterhuizen zijn door ons college in 2004 toezeggingen gedaan aan beide ondernemingen ten aanzien van het reserveren van grond als mogelijk alternatieve vestigingsplaats ingeval van verplaatsing in de regio.
Daarbij is tevens meegedeeld dat ingeval een planologische wijziging nodig is om de vestiging mogelijk te maken, het bestuur van Bijsterhuizen een dergelijke wijziging ook zal entameren.
Wij gaan er van uit dat besluiten van het bestuur van Bijsterhuizen in dat opzicht ook in de beide deelnemende gemeenten tot conforme besluiten leiden.

Momenteel wordt in overleg tussen ambtenaren van Nijmegen en Wijchen bezien wat de consequenties van vestiging van beide ondernemingen in Bijsterhuizen betekent afgezet tegen het huidige bestemmingsplan en daaruit voortvloeiende milieuvraagstukken.
Op het gebied van geluid zijn er binnen de huidige systematiek nog wat problemen te overwinnen.

Met begrip voor het feit dat het een en ander onderzoek vereist, is er onzerzijds behoefte aan een concrete bevestiging van de zijde van de gemeente Wijchen dat medewerking zal worden verleend aan een wijziging van het bestemmingsplan welke vestiging van Heinz en Slachthuis op de gereserveerde percelen mogelijk maakt, zonder dat daarbij toezeggingen ontstaan ten aanzien van de afloop van deze procedure.
Uiteraard zullen technische zaken verder uitgewerkt moeten worden.

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
1

Waar op dit moment dus behoefte aan is, is een positieve opstelling, die ook kan worden meegegeven aan Heinz en Slachthuis.
De bedrijven zijn in hun informatie op dit moment niet verder dan de reserveringsmededeling uit 2004.
Heinz heeft inmiddels laten weten tussen nu en twee maanden een definitieve beslissing te willen nemen ten aanzien van de toekomstige vestigingsplaats.
Wij willen graag een positief bericht afgeven en daarmee het behoud van de werkgelegenheid voor de regio een stapje dichterbij brengen.
Wij zien graag op korte termijn een bevestiging in bovengenoemde zin van u tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Nijmegen,
De Burgemeester, De Secretaris,

mr. Th.C. de Graaf P. Eringa

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158974

GEMEENTE WIJCHEN

centrum in tweestromenland

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

reg.nr. 07.0029944
procesverantw.: P 330

INGEKOMEN
25 OKT. 2007
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 07-351.11

afgedaan:

Burgemeester en wethouders van Nijmegen
t.a.v. [redacted]
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Gemeentekantoor
Correspondentie-adres
Postbus 9000
6600 HA Wijchen
Kasteellaan 22-24

Telefoon: 024-649 21 11
Telefax: 024-649 22 08
Bankrelatie: 15.86.01.629

Gelieve bij beantwoording datum en kenmerk van deze brief aan te halen.

Wijchen : 17 oktober 2007 07/12201
Betreft : vestiging Heinz/Honig en het Slachthuis op Bijsterhuizen
uw kenmerk: P330/07.0026049
Informatie [redacted]
Bijlagen : div.
Verzonden : 24 OKT. 2007

Geacht college,

Naar aanleiding van uw brief van 19 september jl. bevestigen wij u hierbij dat door de gemeente Wijchen medewerking zal worden verleend aan een wijziging van het bestemmingsplan om de vestiging van de bedrijven Heinz/Honig en het Slachthuis op de gereserveerde percelen op het bedrijventerrein Bijsterhuizen mogelijk te maken. Bij onze afweging hebben wij de volgende aspecten betrokken:

Bestemmingsplan

Van toepassing is het bestemmingsplan Bedrijventerrein Groot Bijsterhuizen deelgebied 1 en 2 (vastgesteld d.d. 29 april 1993 en goedgekeurd d.d. 1 december 1993). Op grond van dit bestemmingsplan zijn de voor Heinz/Honig en het Slachthuis gereserveerde gronden (Heinz/Honig: locatie 1 en het Slachthuis: locatie 2, zie bijlage) bestemd voor respectievelijk bedrijfsdoeleinden II (BII) en bedrijfsdoeleinden II (BII) en, voor een klein deel, bedrijfsdoeleinden I (BI). Binnen de bestemming bedrijfsdoeleinden BI is de vestiging van zwaardere industriële activiteiten met uitzondering van zogenaamde A-inrichtingen toegestaan. De aard van deze activiteiten wordt begrensd door de bij de planvoorschriften opgenomen negatieve lijst: Staat van bedrijfsactiviteiten I. Binnen de bestemmingscategorie BII is middelzware en lichte bedrijvigheid toegestaan. De aard van de bedrijvigheid hier wordt beperkt door de bij de voorschriften opgenomen negatieve lijst: Staat van bedrijfsactiviteiten II.

Beide bedrijven vallen, indicatief onder milieucategorie 3-4 van de VNG bedrijvenlijst en moeten derhalve worden aangemerkt als zwaardere, industriële bedrijvigheid (bedrijfsdoeleinden BI). Omdat de gereserveerde locaties grotendeels zijn gelegen in de bestemmingscategorie BII is een bestemmingsplanherziening nodig om de vestiging van de bedrijven mogelijk te maken. Daarbij komt dat op de negatieve lijst van bestemmingscategorie BII slachthuizen, slachterijen en soep-en soeparomafabrieken expliciet zijn opgenomen. Hierdoor is, zelfs als de activiteiten van de bedrijven zouden kunnen worden aangemerkt als middelzware tot lichte bedrijvigheid, de vestiging van de bedrijven op de beoogde locaties, zonder bestemmingsplanherziening, niet mogelijk.

Herziening bestemmingsplan

Volgens de toelichting bij het bestemmingsplan zijn er op het bedrijventerrein Bijsterhuizen mogelijkheden voor de volgende bedrijvigheid:

- high-tech activiteiten: hoogwaardige productiebedrijven, R&D centra, laboratoria etc.;
- logistieke activiteiten: transport-distributie-en warehouse-activiteiten;
- industriële activiteiten.

Omdat het om noodzakelijke bedrijfsverplaatsingen vanuit Nijmegen gaat, is de gemeente Wijchen bereid om medewerking te verlenen aan de herziening van het bestemmingsplan om de vestiging van de bedrijven op het bedrijventerrein Bijsterhuizen mogelijk te maken. Voorwaarde hierbij is dat voldaan wordt aan de geldende milieuregelgeving en dat een aantal technische zaken, met name op het gebied de afvalwaterproblematiek, nader worden onderzocht en uitgewerkt. Deze gegevens zijn ook nodig in verband met een goede ruimtelijke onderbouwing ten behoeve van een eventuele herziening.

Omdat door de toezegging om medewerking te verlenen aan een bestemmingsplanprocedure slechts een inspanningsverplichting ontstaat, ontstaan, zoals u zelf ook al aangeeft in uw brief d.d. 19 september jl., geen toezeggingen ten aanzien van de afloop van de procedure. Bovendien is uiteindelijk de gemeenteraad bevoegd om het bestemmingsplan te herzien.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

l.s.

drs. J.W.M. van der Knaap
secretaris

G.H.W. Noordewier
burgemeester

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158975

[redacted] P330

Van: [redacted] P330
Verzonden: donderdag 6 december 2007 15:11
Aan: [redacted] P330
CC: [redacted] P330
Onderwerp: FW: Voortgang

Ter info.

[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [redacted]@slh-nijmegen.nl]
Verzonden: donderdag 6 december 2007 14:16
Aan: [redacted] P330
Onderwerp: Re: Voortgang

'ijnheer [redacted],
ij hebben de optie Cuijk (Haps) verder uitgewerkt omdat daar de te
vergunnen situatie duidelijker is dan in Bijsterhuizen. Tot op dit
moment is echter ook deze optie
niet tot in alle details onderzocht omdat de gemeente Nijmegen nog geen
inzicht heeft gegeven in de financiele conseqenties van een en ander. Wij kunnen ons
voorstellen dat het practisch is nu, in eerste
instantie, een schriftelijke vervolg te geven aan de overlegsituatie. Mvg

[redacted] P330 schreef:
> Heer [redacted],
> U heeft gelijk wat betreft de inschatting van de benodigde tijd
> destijds; Op dit moment wacht ik op de inplanning op zeer korte
> termijn van een, hoop ik , voorlopig laatste ambtelijk overleg;
> Ik stel mij voor dat het, alles afwegende, het meest praktisch is dat ik
> waar mogelijk op korte termijn, in eerste instantie een schriftelijk
> vervolg geef aan de zaak.
>
> In dit verband graag ook nog even aandacht voor het volgende punt .
> O.a. voor de relocatie van het Slachthuis heeft het gemeentebestuur
> van Wijchen onlangs besloten de daarvoor noodzakelijke
> bestemmingsplanherzieningsprocedure op te starten zonder dat dit
overigens een garantie inhoudt ten aanzien van het uiteindelijke
resultaat. Dit laatste zal u niet onbekend zijn.
> In dit verband is het wel van belang van u te weten in hoeverrre de
> optie Bijsterhuizen voor u nog actueel is.
> Eerder gaf u (ik meen telefonisch) aan dat u zich op de lokatie Haps
> zou richten.
> Graag nog info hierover ;
>
>
> vr.gr [redacted]
>
>
>
>
>
> -----Oorspronkelijk bericht-----
> Van: [redacted]@slh-nijmegen.nl]
> Verzonden: dinsdag 4 december 2007 17:19
> Aan: [redacted] P330
> Onderwerp: Voortgang
>
>
> Miijnheer [redacted],
> Hedenmiddag heb ik U gebeld maar U was er niet.
> In verband met een aantal overlegsituaties i.v.m. onze planning

1

> "aanvang
>
> bouw 2010" zou ik graag van U vernemen hoe U de voortgang van onze
> gesprekken dienaangande inschat voor de komende twee maanden. Ik had
> eerder van U begrepen dat DTZ half october met haar vingeroefeningen
> klaar zou zijn en dat U daarna een paar weken nodig zou
>
> hebben voor intern beraad.
> Als U dit jaar weinig meer kunt organiseren, kunnen we wellicht een
> afspraak maken voor januari 2008 ? Mvg.
>
>
> << WERKEXEMPLAAR >>
> _____
> __
> _____
>
> Indien dit een formeel e-mailbericht is, dan dient het voor
> registratie doorgestuurd te worden naar de postbus
> R&A-berichtenregistratie. _____
>
> Alle informatie in dit e-mailbericht is onder voorbehoud.
> De Gemeente Nijmegen is op geen enkele wijze aansprakelijk voor
> vergissingen of onjuistheden in dit bericht

> _____
> This email has been scanned by the MessageLabs Email Security System.
> For more information please visit http://www.messagelabs.com/email
> _____
>
>
>

<< WERKEXEMPLAAR >>

_____

Indien dit een formeel e-mailbericht is, dan dient het voor registratie doorgestuurd te worden naar de postbus R&A-berichtenregistratie.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Extra afschriften voor:

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161158977

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Slachthuis Nijmegen B.V.
t.a.v de heer [redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
03-03-2008	P330/08.0005674	[redacted]
	Datum uw brief	Doorkiesnummer
		[redacted]

Onderwerp
Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.

Geachte heer [redacted],

In vervolg op de kontakten die de gemeente Nijmegen al geruime tijd met u over bovenvermelde aangelegenheid heeft deel ik u het volgende mede.
Het is u bekend dat, in het kader van de herontwikkeling van het zogenaamde Waalfront, het noodzakelijk is dat het slachthuis haar huidige locatie verlaat.
In dat kader wenst de gemeente Nijmegen te verwerven het recht van opstal op het perceel Neerbosch A nr. 2319 groot 21070 m2(bloot eigendom behoort toe aan de gemeente Nijmegen)en wenst de gemeente eveneens de verhuur van circa 3280 m2 van perceel Neerbosch A nr. 2453 te beëindigen.
Hoewel het gemeentebestuur van Nijmegen het vertrek van de huidige locatie noodzakelijk acht, hecht zij erg aan behoud van de werkgelegenheid voor de regio.
De gemeente Nijmegen wil daarom een bemiddelende rol spelen bij de verplaatsing van uw bedrijf naar een andere locatie in Nijmegen of in de omgeving van Nijmegen.
In dat kader heeft de gemeente Nijmegen u in december 2005 medegedeeld dat op het bedrijventerrein Bijsterhuizen een perceel ter grootte van circa 57.000 m2 (gelegen in fase 3) in beginsel gereserveerd wordt voor uw bedrijf.

Uiteraard dient u voor de aankoop en verplaatsing een schadeloosstelling te ontvangen.
De gemeente heeft mede vanwege het gecompliceerde en specifieke van uw bedrijf/uw bedrijfsvoering diverse deskundigen in het kader van de bepaling van de schadeloosstelling geraadpleegd.
Dit maakt ook dat u hierop geruime tijd heeft moeten wachten.

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
1

Alles afwegende is de gemeente bereid voor de aankoop van het hiervoor vermelde (inclusief huurbeëindiging van het eveneens hiervoor vermelde perceelsgedeelte) een bedrag te bieden van afgerond € 21.000.000,-(zegge een en twintig miljoen euro) Kosten Koper inclusief alle vergoedingen van welke aard en/of in welke vorm dan ook .
Bij dit aanbod geldt een voorbehoud ten aanzien de kwaliteit van bodem en grondwater en behoeft dit aanbod de instemming van het gemeentebestuur van Nijmegen.
Gaarne verneem ik spoedig uw schriftelijke reactie op het bovenstaande.

Aanvullend merk ik ten aanzien van uw reservering voor de locatie Bijsterhuizen(gelegen in fase 3) zoals hierbovenvermeld nog het navolgende op .
De laatste 1,5 jaar is de vraag naar bedrijfsterreinen in Nijmegen boven verwachting zodanig sterk toegenomen dat er op dit moment duidelijk een te kort is aan direct uitgeefbaar bedrijfsterrein.
Dit geldt ook voor het door de gemeenten Nijmegen en Wijchen gezamenlijk opgezette bedrijventerrein Bijsterhuizen.
Ook voor het voor u in beginsel gereserveerde terrein in fase 3 zijn andere belangstellenden waarvoor verplaatsing van de huidige locatie binnen zeer afzienbare tijd noodzakelijk is.
Alles afwegende en daarbij ook rekening houdend met het feit dat uw voorkeur naar eigen zeggen uitgaat naar een locatie in Haps gemeente Cuijk is het gewenst dat u op korte termijn een beslissing neemt over de afname van bedoeld terrein in Bijsterhuizen.
Uiteraard zal de noodzakelijke wijziging van het vigerende bestemmingsplan daarbij als voorbehoud gelden.
Ik verzoek u mij binnen 3 weken na verzending van dit schrijven schriftelijk mede te delen of u een positieve beslissing als hierboven omschreven wenst te nemen.
Indien u om u moverende redenen hiertoe niet besluit zal de reservering worden beëindigd.
Overigens bestaat bij beëindiging van bedoelde reservering nog wel de mogelijkheid om indien u dit wenst met de gemeente dan wel de GR Bijsterhuizen te onderzoeken of een alternatieve locatie binnen Nijmegen/Wijchen kan worden gevonden.
Gaarne verneem ik eveneens binnen 3 weken na verzending van dit schrijven schriftelijk van u of u dit wenst.

Hoogachtend,

namens de directeur,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

D161158978

Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
Telefoon 024 377 58 93
Fax 024 377 89 61
E-mail: info@slh-nijmegen.nl
Bank: Rabobank Nijmegen
Rek. nr. 13.78.06.469
Handelsregister 10021984

26 MRT 2008
reg.nr.: 08.000 839i
procesverantw.: P330

INGEKOMEN
26 MRT 2008
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 08-351.11
afgedaan:

Aan de Gemeente Nijmegen
Grondzaken/Ontwikkelingsbedrijf
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN
t.a.v. de heer [redacted]

Uw kenmerk: p330/08.0005674

Nijmegen, 20 maart 2008.

Geachte heer [redacted],

In uw brief van 3 maart 2008 zien wij een bevestiging dat de gemeente Nijmegen de Minnelijke verwerving van de huidige locatie va het slachthuis heeft hervat en blijkbaar op korte termijn daarover met ons in onderhandeling wil treden. Dat geeft ons duidelijkheid met betrekking tot de voortgang. Anderzijds roept de inhoud van de brief ook ongenoegen op, met name ten aanzien van het proces en de wijze waarop de schadeloosstelling wordt gepresenteerd.

In het hiernavolgende maken wij u ons standpunt duidelijk en doen wij een voorstel voor het vervolg.

Proces
Het laatste overleg met de gemeente Nijmegen, de heren [redacted] en [redacted], dateert van 8 november 2006.
De geplande vervolgafspraak voor 24 januari 2007 wordt uitgesteld tot nader order. Er wordt in juni 2007 een nieuwe datum gepland op 20 september 2007 (later gewijzigd in 17 september) die vervolgens opnieuw wordt uitgesteld tot eind oktober / begin november.
Ook deze bespreking werd tot nader order uitgesteld.
Wel is begin januari jl. afgesproken met de heer [redacted] dat een schriftelijke ronde zou volgen waarbij inzicht zou worden gegeven hoe DTZ en een andere ingeschakelde deskundige tot een waardebepaling waren gekomen.

Wij werden dan ook verrast door uw brief van 3 maart 2008 waarin u, zonder dat enig inhoudelijk overleg heeft plaats gevonden, een niet onderbouwde aanbieding doet voor de aankoop van het opstalrecht inclusief verdere schadeloosstellingen en een termijn stelt voor de reservering van een kavel op het bedrijventerrein Bijsterhuizen.

Zoals afgesproken op 8 november 2006 hebben wij een vooronderzoek uitgevoerd. In afwachting van meer duidelijkheid over het vervolg zijn daarna slechts beperkte stappen gezet, met name ten aanzien van de locatiekeuze. Dit is mede ingegeven door het feit dat de gemeente niet bereid bleek om meer zekerheid te verschaffen met betrekking de vergoeding van de kosten van een volledig onderzoek.

Onder deze omstandigheden is het niet redelijk te verwachten dat wij binnen een termijn van drie weken een besluit kunnen nemen over de aanbieding tot aankoop en de reservering van een kavel.

Schadeloosstelling

Ten aanzien van de uitkoopsom is alleen het totaalbedrag duidelijk. Daarbij stellen wij vast dat het bedrag nog niet bij benadering voldoende is in vergelijking met een eerste globale, maar daarom nog niet onrealistische, berekening van de schadeloosstelling die wij hebben laten maken op basis van het vooronderzoek.

Naar onze mening dient er eerst duidelijkheid te bestaan over de uitgangspunten van de berekening, voordat er sprake kan zijn van een zinvolle discussie over de schadeloosstelling. Het gaat daarbij onder meer om de volgende punten:

- Een volledige schadeloosstelling op basis van reconstructie / nieuwbouw.
- De basisgegevens waarop de herinvestering is gebaseerd.
- Verplaatsing van bedrijfsactiviteiten.
- De positie van het slachthuis en alle daarmee verbonden bedrijven.
- Fasering van het plan Waalfront.

Het is voor ons niet te begrijpen dat u een aanbod doet zonder dat dergelijke essentiële uitgangspunten zijn besproken, terwijl deze in uw brief ook niet duidelijk worden gemaakt. Wij stellen voor dat u alsnog, zoals in januari jl. toegezegd, inzicht geeft hoe u tot een waardebepaling bent gekomen. Op basis daarvan kunnen wij met elkaar overleggen over de uitgangspunten en vervolgens op basis daarvan een berekening van de schadeloosstelling maken.

De schadeloosstelling kan worden opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Waarde.
- Bijdrage herinvestering: grond, gebouwen, koeling, E-installaties, W-installaties, utilitaire installaties w.o. waterzuivering, procesinstallaties, terreininrichting.
- Alle bijkomende schade: zoals aankoopkosten, bijkomende bouwkosten, vergunningen/ leges, verplaatsingskosten, stagnatiekosten, aanloopschade, personeelskosten, overige advieskosten.

Daarbij gaat het zowel om de schadeloosstelling voor het slachthuis als alle bedrijven die belanghebbende zijn in de zin van de onteigeningswet (m.n. grossierderijen en Nijgrsoco Slachtproducten B.V.).

Bedrijventerrein Bijsterhuizen

Wij hebben momenteel twee locaties in beeld voor hervestiging.

- Bedrijventerrein Bijsterhuizen.
- Bedrijventerrein Haps, gemeente Cuijk.

Het is bekend dat wij verkennende gesprekken hebben gevoerd met het Gemeentebestuur in Cuijk teneinde na te gaan wat de mogelijkheden zijn om te komen tot hervestiging van onze bedrijven. Zolang wij echter geen overeenkomst hebben omtrent de vestiging aldaar willen wij de optie Bijsterhuizen open houden. Wij gaan er dan wel van uit dat de door U geboden

optie zodanig van aard is dat daar zonder problemen een bedrijf gevestigd kan worden in de milieucategorie 4 of hoger.

Wij stellen dan ook voor om de reservering te verlengen tot 1 september 2008, zodat een gedegen locatiekeuze kan worden gemaakt en ons concreet mede te delen dat daar bedrijfsvestiging in milieucategorie 4 vergunbaar en uitvoerbaar is.

Vervolg.
Nu duidelijk is dat de gemeente Nijmegen het overleg over verwerving van het slachthuis weer wil oppakken en in de veronderstelling dat er voor het slachthuis voldoende zekerheid komt over redelijke uitgangspunten, kan het vervolgonderzoek worden gestart.

Zowel voor de schadeloosstelling als voor de locatiekeuze zullen de volgende vervolgstappen moeten worden gezet:

a. Programma van eisen.
b. Bouwkundig ontwerp.
c. Overleg betrokken overheden over div. vergunningszaken.
d. Locatiekeuze.
e. Definitief ontwerp, bestek etc. gebouw.
f. Investering in procesinstallaties.
g. Logistiek verplaatsing bedrijfsactiviteiten.

Het proces met betrekking tot de locatiekeuze (a. tot en met d.) zal nog een aantal maanden in beslag nemen.
Op basis van de vervolgstappen (e. tot en met f.) kan vervolgens het taxatierapport op basis van een volledige schadeloosstelling worden uitgewerkt.

Wij stellen voor om over bovenstaande punten met u te overleggen. Daarbij zijn wat ons betreft de volgende punten aan de orde:

- Toelichting op het aanbod.
- Tijdsplanning en afspraken over de voortgang van de verwerving.
- Eerste bespreking over de uitgangspunten van de schadeloosstelling.
- Nadere informatie met betrekking tot het bedrijventerrein Bijsterhuizen.

Uiteraard gaan wij verder met de uitwerking van onze plannen en lijkt het ons zinvol eind mei een bijeenkomst te plannen.
Gaarne zouden wij van U vernemen wanneer we in mei deze bijeenkomst zouden kunnen plannen.

Hoogachtend,

[redacted]

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

ARCHIEFEXEMPLAAR

Extra afschriften voor:

D161158979

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Slachthuis Nijmegen B.V.
t.a.v. de heer [redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
16-05-2008	P330/08.0013083	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.	20-03-2008	[redacted]

Geachte heer [redacted]

In antwoord op uw bovenvermeld schrijven deel ik u het volgende mede.
Met het gemeentelijk schrijven van 3 maart van dit jaar deed de gemeente Nijmegen u voor de verwerving van het recht van opstal op het perceel Neerbosch A nr. 2319 groot 21070 m2(bloot eigendom behoort toe aan de gemeente Nijmegen)en de beëindiging van de huur van circa 3280 m2 van perceel Neerbosch A nr. 2453 een bieding ter grootte van € 21.000.000,- K.K. inclusief alle vergoedingen van welke aard en/of in welke vorm dan ook.
De gemeente heeft u dit bod gedaan, rekening houdend met alle relevante factoren.
Enerzijds geeft u in uw reactie aan dit bod onduidelijk te vinden, anderzijds meent u op basis van een eerste globale interne benadering te kunnen stellen dat het genoemde bedrag nog niet bij benadering voldoende is.

Een belangrijk positief punt in uw schrijven is dat u aangeeft dat van uw zijde het vervolgonderzoek kan worden gestart op basis waarvan door u vervolgens een inhoudelijke reactie op de gemeentelijke bieding kan worden gegeven.
In dit verband verklaart de gemeente Nijmegen zich in principe bereid om op offertebasis mee te betalen aan de door u daarbij te maken onderzoekskosten.Uiteraard zal daarbij een beoordeling op basis van redelijkheid plaatsvinden.
De door u op vervolgblad 3 van uw eerdergenoemd schrijven aangegeven concrete vervolgstappen leiden ook naar de mening van de gemeente daarbij tot het juiste inzicht.

Ten aanzien van het eveneens gedaan verzoek de eerder voor uw bedrijf

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
1

voor de locatie Bijsterhuizen gedane reservering alles afwegende toch nog te verlengen tot 01-09-2008 merk ik nog het volgende op .
In het eerdergenoemd gemeentelijk schrijven van 3 maart van dit jaar is uitgebreid op deze kwestie ingegaan en zijn daarbij alle voor de gemeente relevante aspecten belicht.
Uw bovengenoemd schrijven was uiteraard aanleiding nogmaals alle aspecten op een rij te zetten.
Na ampel intern overleg daarover verklaart de gemeente zich bereid de eerder besproken reservering in afwijking van het gestelde in het gemeentelijk schrijven van 3 maart te verlengen tot 01-07-2008.
Indien het gereserveerde perceel echter eerder aan een derde partij verkocht kan worden heeft u drie weken beslistijd waarna bij afwezig blijven van een koopbeslissing uwerzijds verkoop aan de betreffende derde zal plaatsvinden.

Gaarne verneem ik op basis van het door u te verrichten vervolgonderzoek zo spoedig mogelijk uw inhoudelijke reaktie op de eerder gedane gemeentelijke bieding.
Indien u tussentijds nog vragen en/of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met de heer [redacted] van het Ontwikkelingsbedrijf van de gemeente Nijmegen(tel. [redacted]) .

Hoogachtend,
namens de directeur,

[redacted]

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

slachthuis nijmegen bv

Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
Telefoon 024 377 58 93
Fax 024 377 89 61
E-mail: info@slh-nijmegen.nl
Bank: Rabobank Nijmegen
Rek. nr. 13.78.06.469
Handelsregister 10021984

ONTWIKKELINGSBEDRIJF
VERZONDEN

D16115898O

Aan Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf/Grondzaken
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN
t.a.v. de heer [redacted]

reg.nr. 08.0018118
procesverantw.: P330

INGEKOMEN
01 JULI 2008
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: - 07.351.11

afgedaan:

Nijmegen, 28 juni 2008.

Uw kenmerk: P330/08.0013083
d.d. 16-05-2008

Geachte heer [redacted]

In antwoord op uw bovenvermeld schrijven delen wij U het volgende mee.
Wij hebben kennis genomen van uw standpunt dat U instemt met het starten van het vervolgonderzoek voor de hervestiging van onze bedrijven waarbij U instemt om mee te betalen aan de door ons te maken onderzoekskosten.
Wij hebben Bureau Croes gevraagd om een offerte te maken die de kosten moet omvatten van voorontwerp en programma van eisen met een begroting van de bouwkundige kosten.
Deze berekeningen moeten leiden tot een verfijning van de eerder gemaakte grove raming-en. U treft bijgaand de offerte aan van Bureau Croes.
Inmiddels hebben wij Krachtwerktuigen opdracht gegeven hun zienswijze te geven over de meest optimale invulling van de energie- en waterhuishouding voor het nieuw te bouwen slachthuis. Aansluitend hierop zullen ramingen gemaakt worden met betrekking tot de utilitaire installaties en procesinstallaties.
Voor deze berekeningen zullen ook kosten gemaakt moeten worden die wij voorlopig ramen op een bedrag van 30.000 Euro. Dit bedrag wordt ook genoemd in de brief van Bureau Croes.
Wij stellen U dan ook voor om bij U rekeningen te declareren tot ten hoogste 145.000 Euro voor dit vooronderzoek.

Met betrekking tot de reservering van de locatie Bijsterhuizen kan ik U als volgt informeren.
Met de gemeente Cuijk wordt nagegaan wat de mogelijkheden zijn tot hervestiging op het bedrijvenpark Laeracker te Haps. Het bestemmingsplan van dit plan is echter nog niet vastgesteld. Er is een groep inwoners van Haps die bezwaar maakt tegen deze plannen van de gemeente Cuyk. Deze groep tracht langs juridische weg te ontwikkeling van dit regionaal bedrijventerrein tegen te gaan.
Wij weten niet wat de consequenties kunnen zijn van deze stappen maar realiseren ons dat wij niet kunnen verplaatsen wanneer wij niet de beschikking hebben over een geschikte locatie waarop wij vergunningen kunnen aanvragen voor de bouw en realisatie van het nieuwe slachthuis.
Wij verzoeken U dan ook de reservering van Bijsterhuizen vast te houden voor ons bedrijf.

LLOYD'S REGISTER QUALITY ASSURANCE HACCP

slachthuis nijmegen bv

Wij gaan er daarbij vanuit dat hervestiging op die locatie van onze bedrijven in de milieucategorie 4 of hoger mogelijk is. Wanneer U deze locatie niet voor dit doel kunt aanbieden gaan wij ervan uit dat u een andere kavel reserveert waarop bouw in 2010 gerealiseerd kan worden. In ieder geval lijkt het ons niet oppertune deze reservering op te geven voordat u daadwerkelijk een derde partij als koper voorhanden heeft.

Wij stellen voor om op zo'n kort mogelijke termijn het vervolgonderzoek te starten en een bespreking te plannen op 15, 16, 17 of 19 september om de stand van zaken te bespreken en tevens te overleggen over de verdere voortgang van de verwerving en tijdplanning van de verplaatsing.

Gaarne vernemen wij van U, op korte termijn, of U kunt instemmen met ons voorstel inzake het vooronderzoek en zouden graag met de heer [redacted] een datum vaststellen voor het boven genoemde overleg.

Hoogachtend,

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

[redacted]

Bijgesloten:
Offerte van Bouwtechnisch bureau Croes
Incl. twee bijlagen inzake de investeringsramingen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

croes
Bouwtechnisch Ingenieursbureau

Directie Slachthuis Nijmegen B.V.
T.a.v. de heer [redacted]
Havenweg 2
6541 AD NIJMEGEN

Nijmegen,	Onze referentie:	Betreft:
25 juni 2008	14658.000	Nieuwbouw Versvleescentrum op een nader te bepalen locatie

Geachte heer [redacted]

Naar aanleiding van uw verzoek doen wij u hiermee offerte voor het bouwkundig en constructief advieswerk ten behoeve van nieuwbouw ter vervanging van het bedrijfsgebouwencomplex van uw bedrijf aan de Havenweg 2 te Nijmegen.
Zoals eerder met u besproken schatten wij in dat het te doorlopen traject van Vooronderzoek/Programma van Eisen tot aan de ingebruikname van de nieuwbouw tenminste 42 werkbare maanden zal vergen.

De vervangende nieuwbouw zal worden gerealiseerd op een nog onbekende locatie. De beperkingen van de nieuwe locatie zijn dus nog onbekend. Deze zijn van invloed op de bouwkosten en de bijkomende kosten.
De bouwkosten zijn voorlopig in te schatten door vaststelling van het bruto vloeroppervlak wat ter vervanging op een nieuwe locatie gebouwd kan worden en deze te vermenigvuldigen met de geraamde bouwkosten per m^2.
De bouwkosten per m^2 zijn af te leiden uit typische kengetallen voor de bouw van slachthuizen. Vooralsnog schatten we deze in op € 1.836,-/m^2. Het bruto vloeroppervlak op de huidige locatie aan de Havenweg bedraagt ca. 16.400 m^2. Voor vergelijkbare bebouwing op een nieuwe locatie gaan we uit van 20.000 m^2 omdat de huisvesting moet zijn toegesneden op de wet- en regelgeving van dit moment.

De bouwkosten (inclusief gebouwgebonden installaties, exclusief industriële procesinstallaties en exclusief grondkosten) voor de nieuwbouw zijn aldus geraamd op € 36.720.000,- exclusief BTW.

Naast de bouwkosten zijn de bijkomende kosten (advieskosten bouwvoorbereiding, financiering, onvoorziene uitgaven, leges etc.) te bepalen. Reed Business Information geeft hiervoor percentages die variëren van 36 tot 39%.
Als grondslag voor de te ramen advieskosten zijn de bouwkosten bepalend.

De bouwvoorbereidingskosten voor architectenwerkzaamheden, constructieadvieswerk en advies voor het PVE (Programma van Eisen) zijn in te schatten op basis van SR '97, RVOI en Reed Business Information.

In deze offerte beperken we ons tot de opgave van advieskosten van Vooronderzoek (met betrekking tot haalbaarheid, programma van eisen en een structuurontwerp vanuit de locatiekeuze) omdat er voor het gehele traject nog teveel factoren onbekend zijn die van invloed zijn op de planontwikkeling.

Kerkenbos 1006
Postbus 6696
6503 GD Nijmegen
T (024) 372 19 19
F (024) 378 09 72
E bureau@croes.nl

Postbank 88 29 64
Rabobank Nijmegen 16.78.01.813
ABN-AMRO 54.14.83.455
BTW-nr. NL0084.23.519.B.01
Handelsregister Nijmegen 10032195
Lid ONRI.

Alle opdrachten, tenzij anders overeengekomen, worden aanvaard en uitgevoerd overeenkomstig de regeling van de rechtsverhouding tussen opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur - DNR 2005.

croes
Bouwtechnisch Ingenieursbureau

Gezien onze jarenlange ervaring met het Slachthuis en de synergievoordelen doordat we verschillende adviesdisciplines binnen ons bureau hebben, kunnen we de advieskosten sterk beperken. De door ons geraamde kosten bedragen ca. 80% van de kosten die te berekenen zijn conform Reed Business Information.

Het vooronderzoek betreft advieswerk voor haalbaarheid, programma van eisen en een structuurontwerp vanuit de locatiekeuze (inclusief de coördinatie van de verschillende disciplines tijdens dit vooronderzoek) We verklaren ons bereid om dit vooronderzoek op basis van open calculatie met een getotaliseerd maximum aan kosten van € 115.600,- exclusief BTW, exclusief verschotten en prijspijl 2008 uit te voeren.

Onze kosten zullen op uurloonbasis bij u worden gedeclareerd waarbij wij tot en met december 2008 de onderstaande uurtarieven voor de inzet van de verschillende bureaumedewerkers hanteren:

- Tekenaar bouwkunde / constructie € 55,00
- Bouwkundige / constructeur € 72,00
- Senior bouwkundige / Senior constructeur € 83,00
- Raadgevend ingenieur / specialist € 96,00

Na afronding van het vooronderzoek hebben wij voldoende zicht op de omvang van het project om een kostenopgave te doen voor het Voorontwerp. Daarna is er voldoende informatie om een opgave te doen voor het Definitief ontwerp, Bouwvoorbereiding en Uitvoering.

Hiernaast adviseren wij u om voor advisering van het het installatie technische deel van het voortraject (door derden uit te voeren) een stelpost voor honoraria op te nemen van € 30.000,-.

Van toepassing op onze werkzaamheden is de 'Regeling van de Verhouding tussen opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur', de DNR 2005 waarvan u reeds eerder een kopie-exemplaar heeft ontvangen.
Ons bureau is ISO-9001 gecertificeerd en heeft een beroepsaansprakelijkheidsverzekering conform hoofdstuk 6 van de DNR afgesloten. Voor de uitvoering van de bouwwerkzaamheden gaan wij ervan uit dat de aannemer een CAR-verzekering afsluit waarin ons honorarium is opgenomen.

Verschotten, o.a. repro- en reiskosten, worden op basis van gemaakte kosten in rekening gebracht waarbij wij adviseren hiervoor een bedrag gelijk aan 7% van het honorarium te reserveren.

Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht en verblijven.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Directeur

Voor akkoord, d.d.

(opdrachtgever)

Bijlage(n): 3

14658.000
Nieuwbouw Versvleescentrum
op nader te bepalen locatie
Investeringsraming 25-06-2008

croes
Bouwtechnisch Ingenieursbureau

	omschrijving:	oppervlak:	eenh.prijs:	kosten:	totalen:
Grondkosten	Grondkosten: geschat	55.000	pm	€ -	
	Totaal grondkosten				pm
Bouwkosten	Bouwkosten	20.000	€ 1.240,00	€ 24.800.000,00	
	Totaal bouwkosten				€ 24.800.000,00
Terreinen en opstallen	Bestrating en hekwerken e.d.	35.000	€ 50,00	€ 1.750.000,00	
					€ 1.750.000,00
Utilitaire installaties	Koeling	20.000	€ 225,00	€ 4.500.000,00	
	E-Installaties	20.000	€ 110,00	€ 2.200.000,00	
	Werktuigkundige installaties	20.000	€ 210,00	€ 4.200.000,00	
	Kantoorsystemen, ERP, diversen	20.000	€ 51,00	€ 1.020.000,00	
	Totaal gebouwinstallaties		€ 596,00	€ 11.920.000,00	€ 11.920.000,00
Procesinstallaties	Volgens MPS met waterzuivering				
	incl. extra trap AWZI				
	Totaal procesinstallaties			€ 12.500.000,00	€ 12.500.000,00
	Directe investeringskosten				€ 50.970.000,00
Bijkomende kosten	Volgens bijlage				€ 11.465.944,00
Investeringskosten excl. BTW					**€ 62.435.944,00**

14658.000
Nieuwbouw Versvleescentrum
op nader te bepalen locatie
Investeringsraming bijkomende kosten 25-06-2008

croes
Bouwtechnisch Ingenieursbureau

Omschrijving	Percentage	van	Bedrag	Totalen
Directe bouwkosten				
- Bouwkundig: A	67,65%		€ 24.800.000	
- Installaties: B	32,35%		€ 11.920.000	
Bouwkosten plus installaties			**€ 36.720.000**	
Bijkomende kosten	**31,23%**			**€ 11.465.944**
Voorbereidings- en begeleidingskosten				
-programma van eisen bouwkundig	0,50%	A	€ 124.000	
-honoraria architect, vlgs SR 1997	5,00%	A	€ 1.240.000	
-honoraria constructeur	1,50%	A	€ 372.000	
-honoraria technisch adviseur incl. WM-verg.	6,50%	B	€ 774.800	
-honoraria bouwkostenadviseur	0,26%	A	€ 64.480	
- honorarium projectmanagment	1,40%	A+B	€ 514.080	
- honorarium overige adv. EPN, akoestische.	0,25%	A	€ 62.000	
- kosten toezicht bij de bouw	1,00%	A	€ 248.000	
- verschotten adviseurs	1,00%	A	€ 248.000	
-grondmechanisch bodemonderzoek	0,20%	A	€ 49.600	
-milieu-onderzoek bodemgesteldheid	0,15%	A	€ 37.200	
				€ 3.734.160
_ honoraria terrein adviseur			€ 20.000	€ 20.000
Heffingen enz.				
-legeskosten	2,00%	A	€ 496.000	
- aansluitkosten nutsbedrijven	0,50%	A	€ 124.000	
- lozingskosten (i.v.m. kelder)	p.m.			
				€ 620.000
Verzekeringen				
- CAR-verzekering	0,37%	A+B	€ 135.864	€ 135.864
Rentekosten bedrijfskapitaal	8,10%	A+B	€ 2.974.320	€ 2.974.320
Aanloopkosten				
- kosten 1e paal, kapfooi e.d	p.m.			
-schoonmaakkosten ingebruikname	0,27%	A	€ 66.960	€ 66.960
Risico-verrekening				
-risicoverrekening tot start bouw	4,00%	A	€ 992.000	
-risicoverrekening tijdens bouw	4,78%	A	€ 1.185.440	
				€ 2.177.440
Onvoorziene uitgaven				
-onvoorziene uitgaven tijdens de uitvoering	3,00%	A	€ 744.000	
				€ 744.000
Onderhoudskosten van het verworven terrein				
-onderhoudskosten gerekend over 1 jaar	0,10%		€ 36.720	€ 36.720
Onvoorzien ontwerp / bestekswijzigingen	2,00%	A	€ 496.000	€ 496.000
Veiligheidscoördinator				
-V & G plan voorbereiding	0,02%	A	€ 4.960	
-V & G plan uitvoering	0,06%	A	€ 14.880	
				€ 19.840
Coordinatie bijkomende kosten				
- coordinatie diverse disciplines	1,20%	A+B	€ 440.640	
				€ 440.640
				€ 11.465.944

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Extra afschriften voor:

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161158981

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Slachthuis Nijmegen B.V.
t.a.v. de heer [redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
25-08-2008	P330/08.0022336	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.	28-06-2008	[redacted]

Geachte heer [redacted],

In antwoord op uw bovenvermeld schrijven waarvan de beantwoording helaas is vertraagd, deel ik u het volgende mede.
De gemeente Nijmegen gaat akkoord met vergoeding aan u op faktuurbasis van de door u aan Bureau Croes te betalen onderzoekskosten zoals door u aangegeven en tot een maximum van € 145.000,- exclusief BTW .
Bij de facturering(naar het adres Gemeente Nijmegen Afdeling BS 20 Administratief Beheer Postbus 571 6500 AN Nijmegen) dient u steeds het VPL nummer(92829) te vermelden.

Ten aanzien van de reservering van de locatie Bijsterhuizen fase 3 deel ik mede dat deze zoals aangegeven definitief per 1-7-2008 is geëindigd.
Voor de overwegingen die daarbij een rol gespeeld hebben verwijs ik wellicht ten overvloede naar het gemeentelijk schrijven van 3 maart van dit jaar.
Wel zal de gemeente(in overleg met de GR Bijsterhuizen) onderzoeken of een alternatieve locatie binnen Nijmegen/Wijchen kan worden gevonden.
De toezegging daaromtrent werd eveneens in het gemeentelijk schrijven van 3 maart gedaan.

Tenslotte stel ik mij voor zo spoedig mogelijk van u een inhoudelijke reactie op de eerder door de gemeente gedane bieding te ontvangen waarna na beoordeling daarvan een vervolgoverleg kan plaatsvinden.

Hoogachtend,

namens de directeur, [redacted]

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]P330 D161158984

Van: [redacted]G660
Verzonden: woensdag 25 maart 2009 12:21
Aan: [redacted]G660;[redacted]G660;[redacted]G640;[redacted] G660
CC: [redacted]G410;[redacted]P330;[redacted]P320
Onderwerp: Rondvraag Slachthuis Nijmegen: Beantwoording vragen

Ter info:
Bijgaande documenten zijn ter kennisname voor de rondvraag aan het college gestuurd.

Groeten,
[redacted]

[redacted]
Gemeente Nijmegen, afdeling Milieu
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
tel. 024 -[redacted]
fax. 024 - 329[redacted]
e-mail:[redacted]

25-3-2009

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage rondvraag
Slachthuis Nijmegen; gedeeltelijke weigering milieuvergunning

Betreft
Beantwoording van vragen uit het college over de weigering van de milieuvergunning van Slachthuis Nijmegen.

Beantwoording vragen
Het college heeft het rondvraagformulier over de consequenties van het gedeeltelijk weigeren van de milieuvergunning van het slachthuis besproken. Naar aanleiding hiervan is gesteld dat de volgende zaken moeten worden uitgezocht:

1. Hoe groot is het verlies van werkgelegenheid
2. gaat het om 1/3 van de totale capaciteit of 1/3 van de extra capaciteit
3. Wat zijn de gevolgen voor de milieuoverlast
4. Bij (mogelijk) gedoogverlening van 1 jaar: wat zijn de consequenties voor verwerving

ad 1.
Het verlies aan werkgelegenheid is voor ons moeilijk te bepalen. Het slachthuis zelf zou hierover wellicht meer duidelijkheid kunnen geven. Maar het aangaan van een gesprek met Slachthuis hierover zou op dit moment tot verwachtingen leiden over de mogelijkheid om eventueel de slachtcapaciteit toch te kunnen uitbreiden. Deze verwachting moeten wij niet geven. Verder kunnen wij eventuele gegevens van het slachthuis zelf over verlies aan werkgelegenheid niet valideren.

Op basis van een inventarisatie in 2008 blijkt dat het totaal aantal medewerkers bij het slachthuis circa 430 medewerkers is. Hiervan is 50% uitzendkracht (met veelal jarenlange contracten). Het personeel is voor een groot deel laag opgeleid.
Om een indicatie van het verlies aan werkgelegenheid te geven kunnen wij de relatie tussen de slachtcapaciteit en het aantal medewerkers schatten. Indien wij schatten dat het verminderen van de slachtcapaciteit met een derde leidt tot een vierde aan personeelsverlies, dan is het verlies circa 100 medewerkers. Hierbij is nog niet meegenomen het verlies aan werkgelegenheid bij toeleveranciers of afnemers. Verder is het volgens informatie van het Slachthuis mogelijk dat het terugbrengen van de capaciteit ook gevolgen heeft voor het voortbestaan van het Slachthuis als geheel.

ad 2.
De gedeeltelijke weigering betreft het terugdringen van de totale slachtcapaciteit met een derde. Daarmee wordt een slachtcapaciteit vergund die gelijk is aan de huidige milieuvergunning.

Slachtcapaciteit

	Varkens per uur	Runderen per uur
Huidige vergunde situatie (vergunning d.d. 6 november 2001)	360	40
Actuele aanvraag en reeds gerealiseerde situatie (aanvraag d.d. 14 februari 2007)	540	25
Voornemen beslissing op de huidige aanvraag: gedeeltelijke weigering	360	25*

*Runderen geven aanzienlijk minder geurhinder dan varkens. In de huidige aanvraag zijn minder runderen aangevraagd dan vergund.

ad 3.
De gevolgen van een uitbreiding van de slachtcapaciteit betreffen vooral het milieuaspect geurhinder. Dit kan worden aangeduid in:
- het aantal woningen binnen de geurcontour (3 ge/m^3 en 1,1 ge/m^3) en
- het aantal klachten.

Woningen binnen de geurcontour
De geuremissie moet worden getoetst aan de Bijzondere regeling voor vleesindustrie uit de Nederlandse emissierichtlijn. Algemeen uitgangspunt van deze regeling is dat de geuremissie groter wordt naarmate het aantal dieren, het aantal wagens of het aantal slachturen toeneemt. De Bijzondere

regeling stelt dat:
- een geurconcentratie van 3 ge/m3 als 98 percentiel geldt als grenswaarde. Deze waarde mag ter plaatse van de te beschermen objecten niet worden overschreden;
- wanneer de geurconcentratie ligt tussen 1,1 en 3 ge/m3 het bevoegd gezag moet afwegen of maatregelen ter verdere reductie nodig zijn;
- bij een geurconcentratie beneden de 1,1 ge/m3 maatregelen niet noodzakelijk zijn.

Het Slachthuis voldoet met de huidige vergunde productiehoeveelheid aan de grenswaarde van 3 ge/m^3. Er liggen dan binnen de 3 ge/m^3-contour geen geurgevoelige objecten. De 3 ge/m^3-contour ligt tegen de dichtstbijzijnde woningen ten zuidwesten van het Slachthuis aan. Tussen de 1,1 ge/m^3-contour en de 3 ge/m^3-contour liggen circa 40 of 90 woningen. De ligging van de contour en daarmee het aantal woningen binnen de contour is afhankelijk van het rekenmodel dat wordt toegepast.

Bij een productiecapaciteit inclusief aangevraagde uitbreiding (540 varkens per uur) voldoet het Slachthuis niet aan de grenswaarde van 3 ge/m3. Er liggen dan binnen de 3 ge/m3-contour 2 of 10 woningen. De 3 ge/m3-contour ligt net over de dichtstbijzijnde woningen ten zuidwesten van het Slachthuis. Het aantal geurgevoelige objecten dat tussen de 1,1 ge/m3-contour en de 3 ge/m3-contour ligt neemt met de aangevraagde uitbreiding toe tot 50 of 135 woningen.

Woningen binnen de geurcontouren

	Aantal woningen boven de grenswaarde*	Aantal woningen boven de richtwaarde*
Huidige vergunde situatie	0	40 of 90
Aangevraagde situatie	2 of 10	50 of 135

*De ligging van de contour en daarmee het aantal woningen binnen de contour is afhankelijk van het rekenmodel dat wordt toegepast.

Klachtensituatie
Slachthuis Nijmegen veroorzaakt veel geurhinder. Het aantal klachten lijkt in de loop der jaren toegenomen. De uitbreiding van de capaciteit is feitelijk al gerealiseerd sinds circa 2005. In 2006/2007 hebben wij extra aandacht besteed aan de afhandeling van klachten en het contact met omwonenden. Ervaringen met klachtenbehandeling duiden erop dat meer klachten binnenkomen bij bepaalde windrichting.

Geurklachten per jaar

Jaar	Aantal klachten	Aantal gegronde klachten
1997	6	
1998	1	
1999	4	
2000	1	
2001	6	3
2002	16	12
2003	15	9
2004	12	3
2005	32	17
2006	24	22
2007	53	34
2008	19	14

Klachten worden als gegrond geregistreerd als de toezichthouder de klacht ter plekke heeft kunnen traceren.

ad 4.
Gedogen
Formeel gedogen met een gepubliceerde gedoogbeschikking is juridisch gezien geen haalbare optie. Hiervan kan pas sprake zijn wanneer legaliseren (bijvoorbeeld het vertrek van het bedrijf) binnen afzienbare tijd (bijvoorbeeld een half jaar) mogelijk is. Informeel gedogen is in strijd met het landelijk beleidskader milieuovertredingen en het gemeentelijk gedoogbeleid.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Vergunningprocedure
Wij verwachten dat het Slachthuis de gedeeltelijke weigering van de aanvraag om een milieuvergunning zal aanvechten tot aan de Raad van State. Hieronder geven wij inzicht in de termijnen die in dit geval van toepassing kunnen zijn:

- Publicatie Ontwerpbeschikking: zienswijzetermijn 6 weken
- Publicatie Definitieve beschikking: beroepstermijn 6 weken
- Indienen beroep met voorlopige voorziening: uitspraak voorzieningenrechter binnen 3 maanden
- Start handhavingstraject: reële begunstigingstermijn (bijvoorbeeld half jaar)
- Extra termijnen indien het slachthuis aan de handhaving geen gevolg geeft

Verwerving
Momenteel wordt in het kader van Waalfront onderhandeld met het Slachthuis over de aankoop van het perceel en opstallen. Het Slachthuis heeft een andere locatie op het oog om naar te verplaatsen (Haps, gemeente Cuijck). De onderhandelingen zijn tot nu vooral oriënterend geweest. Inmiddels zijn de voorbereidingen afgerond en kunnen de onderhandelingen over de hoogte van de schadeloosstelling concreet worden. Hoewel de intentie is om het Slachthuis op korte termijn aan te kopen is moeilijk in te schatten of dit ook op korte termijn kans van slagen heeft. De inschatting van de hoogte van de schadeloosstelling ligt ver uiteen tussen Slachthuis en gemeente. Het Slachthuis zal in ieder geval niet binnen een jaar zijn verplaatst.
De hoogte van de schadeloosstelling is onder andere afhankelijk van de feitelijke activiteiten van het Slachthuis: een hogere omzet leidt tot een hogere schadeloosstelling. Met andere woorden: als een hogere capaciteit wordt gelegaliseerd of gedoogd zal aan slachthuis een hogere schadeloosstelling moeten worden betaald. Dit is gecheckt bij de stadsadvocaat.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Oplegformulier Rondvraag

GEMEENTE Nijmegen

Onderwerp
Slachthuis Nijmegen: Beantwoording vragen over gedeeltelijke weigering van de milieuvergunning

Registratienummer
09.0007654

Paraaf programmadirecteur
[redacted]

Paraaf gemeentesecretaris
P. Eringa

Voor akkoord portefeuillehouder
J. van der Meer

Datum collegevergadering
31 maart 2009

Korte inhoud
Op 17 maart 2009 heeft het college het rondvraagformulier over de consequenties van het gedeeltelijk weigeren van de milieuvergunning van het slachthuis besproken. Naar aanleiding hiervan is gesteld dat de volgende zaken moeten worden uitgezocht:

1. Hoe groot is het verlies van werkgelegenheid
2. gaat het om 1/3 van de totale capaciteit of 1/3 van de extra capaciteit
3. Wat zijn de gevolgen voor de milieuoverlast
4. Bij (mogelijk) gedoogverlening van 1 jaar: wat zijn de consequenties voor verwerving

ad 1. Het verlies aan werkgelegenheid is voor ons moeilijk te bepalen. Op basis van een inventarisatie in 2008 blijkt dat het totaal aantal medewerkers bij het slachthuis circa 430 medewerkers is. Indien wij schatten dat het verminderen van de slachtcapaciteit met een derde leidt tot een vierde aan personeelsverlies, dan is het verlies circa 100 medewerkers. Hierbij is nog niet meegenomen het verlies aan werkgelegenheid bij toeleveranciers of afnemers. Verder is het volgens informatie van het Slachthuis mogelijk dat het terugbrengen van de capaciteit ook gevolgen heeft voor het voortbestaan van het Slachthuis als geheel.

ad 2. De gedeeltelijke weigering betreft het terugdringen van de totale slachtcapaciteit met een derde. Daarmee wordt een slachtcapaciteit vergund die gelijk is aan de huidige milieuvergunning.

ad 3. De gevolgen van een uitbreiding van de slachtcapaciteit betreffen vooral het milieuaspect geurhinder. Het Slachthuis veroorzaakt veel geurhinder. Het aantal klachten is in de loop der jaren toegenomen. Het Slachthuis voldoet met de huidige vergunde productiehoeveelheid aan de grenswaarde. Er liggen circa 40 of 90 woningen (afhankelijk van het model) boven de richtwaarde. Bij een uitbreiding van de productiecapaciteit tot 540 varkens per uur voldoet het Slachthuis niet aan de grenswaarde. Er liggen dan 2 of 10 woningen boven de grenswaarde en 50 of 135 woningen boven de richtwaarde.

ad 4. Formeel gedogen met een gepubliceerde gedoogbeschikking is juridisch gezien geen haalbare optie. Het Slachthuis zal in ieder geval niet binnen een jaar zijn verplaatst. De hoogte van de schadeloosstelling is onder andere afhankelijk van de feitelijke activiteiten van het Slachthuis: een hogere omzet leidt tot een hogere schadeloosstelling. Indicatieve berekeningen geven een uikomst van ca. € 3 tot 4 miljoen aan meerkosten.

Doel van agendering
x Ter kennisneming
□ Ter bespreking

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
G660, [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

		NIJMEGEN	WEST	REGIO	BUITEN REGIO	ONBEKEND	TOTAAL
NIJGROSCO		45	19	24	11		99
SLACHTHUIS NIJMEGEN		6		6	3		15
NIJGROSCO SLACHTPR.		4	3	4	1		12
EUROPAR	u	8	1	4	24		37
FBC	u				4		4
LEGALINES	u			14			14
BEREN	u				4		4
KRONENBURG	u	6	2	1			9
MAXFLEX	u	2					2
WERKDIRECT	u	2					2
HILCKMANN		19	3	17	14		53
CONSOLID	u	1					1
DIRIGENT	u				1		1
ANTONIO	u				4		4
MONTFERLAND LIEMERS	u				3		3
DASSEN	u				2		2
EUROPAR	u	9		8	25		42
VAKOMO	u	2		2	28		32
KRONENBURG	u	11	2	3			16
REYHAN	u	2		4	29		35
SN-RETAIL		4		9	1		14
KRONENBURG	u	2					2
DAAN CUNEN				2	3		5
TEJO	u			2	4		6
VWA		Voedsel en Waren Autoriteit, zijn ambtenaren verhuizen mee				3	3
KDS		ook vast is dienst				12	12
CBS		bepalen kwaliteitseisen vlees				3	3
TOTAAL		123	30	100	161	18	432
		28%	7%	23%	37%	4%	100%

U = uitzendbureaus

[redacted] gaat over over Nijgrosco en Slachthuis producten en daaronderstaande uitzendbureaus. Zelfde geldt voor Hilckman, Daan Cunen en SN-Retail
Personeel vaak al jaren in dienst.bij uitzendbureaus, probleem ligt dus bij uitzendbureaus indien personeel niet mee wil verhuizen. [redacted]
[redacted] Circa 80-90% heeft geen opleiding, alleen lagere school. Sommigen chefs hebben SVO-diploma (Slagers vakopleiding
Door renovatie woningen waterkwartier (Rivierstraat, Maas en Lekstraat) zijn veel mensen niet meer woonachtig in West (slechts 7% van het totaal personeel) m

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158985

Slachthuis Nijmegen B.V.

Verslag gesprek met Gemeente Nijmegen d.d. 20 april 2009.

Aanwezig: Namens de gemeente Nijmegen de heren: [redacted] en [redacted] (DTZ).
Namens Slachthuis Nijmegen B.V. de heren: [redacted] (Arcadis) [redacted]

1. Na de opening van de vergadering deelt [redacted] mee dat de juridisch adviseur van Slachthuis Nijmegen, Mr [redacted] verhinderd is om vandaag aanwezig te zijn. Wanneer nodig zal hij aanvullend op deze vergadering zijn juridische zienswijze geven.
Vanuit de gemeente Nijmegen stelt [redacted] zich voor als [redacted] Grondzaken van de gemeente Nijmegen. Vanuit die positie vormt hij samen met een directer van het Bouwfonds (voorheen Rabo-Vastgoed) de directie van het ontwikkelingsplan "Het Waalfront".
[redacted] vervangt [redacted] die binnen DTZ met andere taken belast is geworden.

[redacted] deelt mee dat in de directie van Slachthuis Nijmegen veranderingen hebben plaatsgevonden doordat hij gebruik heeft gemaakt van de VUT-regeling. De directievoering is overgegaan naar de directie van Vleeshandel Hickmann B.V. Hierdoor zal [redacted] deel uit maken van de onderhandelingsdelegatie van Slachthuis Nijmegen B.V.
[redacted] zal deel blijven uitmaken van de onderhandelingsdelegatie van het slachthuis en blijft voor de gemeente Nijmegen het eerste aanspreekpunt met betrekking tot deze onderhandelingen.

2. Bij de behandeling van het verslag van de vorige bespreking van de onderhandelingsdelegatie d.d. 8 november 2006 wordt vastgesteld dat de laatste vergadering bijna twee en een half jaar geleden heeft plaatsgevonden.
Wel is er in de tussentijd een aantal malen telefonisch contact geweest tussen [redacted] en [redacted] met betrekking tot de procedure en voortgang van het project.
Naar aanleiding van het verslag d.d. 8 november 2006 merkt [redacted] op dat de gemeente Nijmegen wel besloten heeft om me te betalen aan het vooronderzoek en onderzoek naar de haalbaarheid van de verplaatsing. Een en ander is schriftelijk vastgelegd.
Met deze mededeling wordt het verslag van de vorige vergadering goedgekeurd.

3. [redacted] schetst hierna het samenwerkingsverband dat de gemeente Nijmegen heeft aangegaan met het Bouwfonds (vh. Rabo-Vastgoed). De gemeente heeft een samenwerkingsovereenkomst met het Bouwfonds aangegaan maar de twee partijen hebben samen nog geen rechtspersoon (B.V. of C.V.) opgericht waarin de exploitatie van "Het Waalfront" wordt uitgevoerd. Wel zijn alle risico's afgedekt in de genoemde samenwerkingsovereenkomst. Het Bouwfonds draagt 50 % van het financiële risico van het project Waalfront.
Het Waalfront beslaat het plan vanaf de spoorlijn (Gelderlander) via de Weurtseweg tot aan de Nieuwe verbindingsbrug over de Waal.
De gemeente Nijmegen is koper van de grond en opstallen in het project in verband met fiscaliteiten en staatssteun-discussies en verkoopt die grond door aan de op te richten rechtspersoon die de exploitatie van het project Waalfront zal uitvoeren op het moment dat de ontwikkeling van de gronden zal plaats vinden.
De op te richten rechtspersoon verkoopt de gronden aan projectontwikkelaars waarbij 1/3 van het bouwvolume door het Bouwfonds zal worden ontwikkeld. Dit zal waarschijnlijk het deel zijn dat op het terrein van de Gelderlander zal worden gerealiseerd.

1

Het masterplan is vastgesteld door de gemeente in samenwerking met Bouwfonds, inclusief een exploitatieplan. Het bestemmingsplan is inmiddels vastgesteld door de raad en goedgekeurd door GS. De beroepsprocedure loopt bij ABRvS.

[redacted] deelt verder mee dat inmiddels voor fase I ook financiële toezeggingen zijn gedaan door het Rijk (25 milj. Euro) en door de Provincie Gelderland (9 milj. Euro).
De Gelderlander stopt in juni a.s. met de drukpersen. De gemeente Nijmegen is nu bezig met de planvorming voor dat gedeelte van het terrein dat nu vrijkomt. Het kantoor van de Gelderlander zal tot 2014 op de huidige locatie gehandhaafd blijven.
[redacted] deelt verder mee dat aan de Weurtseweg ook reeds diverse panden zijn verworven evenals het complex van Latenstein. Hierdoor kan de gemeente Nijmegen volgens hem de komende 10 jaar al een groot bouwvolume realiseren in het Waalfront.
Hij gaat er echter wel vanuit dat het slachthuiscomplex in de eerste fase, gepland voor de eerste vijf jaar van de uitvoering betrokken kan worden. Prijs en tijdstip van verwerving zullen daarbij volgens hem een rol spelen.
Doordat veel koopappartementen in de diverse planningen in Nijmegen waren opgenomen is gebleken dat er te veel koopappartementen zouden komen. Nu dit duidelijk is geworden, worden volgens [redacted] diverse plannen herzien en in laagbouw uitgevoerd. Voor het Waalfront blijven de (koop)appartementen de optie.

4 [redacted] merkt op dat de kavel die was gereserveerd voor het Slachthuis in Bijsterhuizen naar een andere gegadigde is gegaan.
[redacted] merkt op dat hier de vestiging van een slachthuis van onze grootte zeer problematisch zou zijn geweest zeker ook gezien het type bedrijven dat daar is gebouwd in de nabijheid van bedoelde kavel.

5. [redacted] geeft hierna uitleg over hoe de overgelegde begroting van Bureau Croes is opgebouwd.
Met Stork is al eerder een lay-out tekening gemaakt van alle productielijnen waarin de productielijnen zodanig zijn gedimensioneerd dat in bedrijfseconomisch opzicht tot goede combinaties kan worden gekomen.
Vervolgens heeft Bureau Croes een gebouw ontworpen waarin de productielijnen, sociale ruimtes en kantoren kunnen worden ondergebracht.
Doordat in Cuijk het bestemmingsplan in omvang en plaats nog niet geheel vast lag, is voor de berekeningen uitgegaan van een voorlopige kavelindeling en is gerekend vanuit een programma van eisen waarin de benodigde vloeroppervlaktes en afwerkniveaus per functie zijn gedefinieerd.
De investeringskosten voor het bouwkundige deel zijn tevens vergeleken met schattingen van Stork en met een opgave van een bouwbedrijf dat de meest recente slachterij in Nederland heeft gebouwd.
De investeringskosten van elektrotechnische en werktuigkundige installaties zijn ingeschat aan de hand van de opgave van leveranciers en installateurs.
Hij wijst er verder op dat bij nieuwbouw de gehele inrichting voor 100 % aan de voorschriften van de EU en de Voedsel- en warenautoriteit moet voldoen. Met in de inkoelruimten en verwerkingsruimten leidt dit tot fors grotere ruimtebeslagen. Tevens is een groter terrein nodig omdat alle auto's (zowel vrachtwagens als personenauto's) op het terrein moeten kunnen parkeren.

6. Hierna behandelt [redacted] het taxatierapport dat hij heeft opgesteld en waarvan de gemeente Nijmegen reeds de globale conclusie had ontvangen. Het rapport met bijlagen wordt door [redacted] uitgereikt.
[redacted] merkt op dat per 1 januari jl. Slachthuis Nijmegen B.V., de Maatschap Nijgrosco en Nijgrosco Slachtproducten als een bedrijf zijn gaan functioneren.
[redacted] merkt daarbij op dat deze drie entiteiten reeds als een organisatorisch geheel functioneerden alleen de jaarrekeningen werden apart opgesteld.
Uitgelegd wordt dat Slachthuis Nijmegen moet worden gezien als de exploitant van het onroerend goed, de slachtinstallaties en de technische installaties van het slachthuis.

Grossierderijen huren ruimten in het slachthuis en verwerken de karkassen die door het slachthuis in de gemeenschappelijke koelruimtes zijn gebracht.
Zij beschikken daartoe voor speciale apparatuur voor het afsnijden respectievelijk uitbenen en verpakken van de vleesdelen alsmede over weegsystemen voor het in- en uitwegen van de vleesdelen en vleeskratten.
[redacted] merkt op dat deze laatst genoemde apparatuur dan ook niet behoort tot de activa van Slachthuis Nijmegen B.V. maar dat die voorkomt op de balansen van de afzonderlijke grossierderijen.
[redacted] merkt hierbij op dat het afsnijsysteem voor varkens van Hilckmann hierin de grootste post is. Globaal moet ervan worden uitgegaan dat dit investeringen betreffen van in totaal enkele miljoenen euro's.

7. [redacted] informeert naar de capaciteit van de varkensslachterij in de huidige situatie en in de nieuwe situatie. [redacted] merkt op dat de huidige capaciteit gebaseerd is op 540 varkens bruto per uur en dat in de nieuwe situatie wordt uitgegaan van 650 varkens bruto per uur.
[redacted] merkt op dat de vergunde capaciteit in de huidige situatie 360 varkens per uur zou zijn.
[redacted] merkt op dat de getallen die [redacted] noemt, gebaseerd zijn op een aanvrage milieuvergunning uit 1994 waar uit werd gegaan van 360 varkens netto per uur en 18.000 varkens per week en 40 runderen per uur of 1200 runderen per week.
Gerealiseerd wordt nu 540 varkens bruto per uur (500 netto) of 24.000 varkens per week en 30 runderen per uur of 600 runderen per week.
Verder merkt hij op dat in januari/februari 2007 een milieuvergunning is aangevraagd gebaseerd op de productieaantallen zoals die nu liggen.
Omdat het geurrapport niet meer actueel was, is een nieuw geurrapport opgesteld gebaseerd op de huidige productieaantallen en waarbij tevens de maatregelen waren verwerkt die hebben geleid tot een aanzienlijke geurvermindering uit de emissie van de geventileerde lucht uit de stallen en het vuile gedeelte van de slachthal.
De geur van de geventileerde lucht werd met 85 % teruggebracht door de plaatsing van twee biobakken op het dak van de slachterij.
[redacted] merkt in dit verband op dat concurrerende slachterijen thans allen tussen de 650 en 700 varkens per uur slachten.
[redacted] en [redacted] geven aan dat zij op de hoogte zijn van de aanvrage voor een nieuwe milieuvergunning maar dat zij vernomen hebben dat deze aanvrage niet gehonoreerd zal worden. Er zou een brief onderweg zijn.
Volgens [redacted] zal de gemeente Nijmegen in zijn vergoeding niet verder gaan dan de vergunde capaciteit -op wat formeel mogelijk is.
[redacted] zegt erop te vertrouwen dat de Gemeente de publiekrechtelijke functie van vergunningverlener strikt gescheiden houdt van haar privaatrechtelijke belangen als medeontwikkelaar van het Waalfrontproject. [redacted] vult aan dat ook juridisch beoordeeld zal moeten worden van welke capaciteit moet worden uitgegaan, omdat er sprake is van met medeweten van de gemeente gedane investeringen.
[redacted] wijst er op dat het aantal slachturen is teruggegaan in de afgelopen 10 jaar m.a.w. het totale slachtvolume is veel minder gestegen dan de bruto uurcapaciteit van de varkensslachtlijn.
Verder merkt hij op dat een en ander vastzit op de interpretatie van het geurrapport van PRA en de veronderstelde geurhinder waarbij grote onduidelijkheid heerst met betrekking tot de vraag of de geurhinder bij NW- of NZ-wind afkomstig is van het slachthuis of van Honig.
Uit rapporten van PRA is gebleken dat de maatregelen die door de gemeente werden voorgesteld geen effect op de geuremissie hadden. Via economische zaken van de gemeente Nijmegen had [redacted] vernomen dat de vergunning ook niet verstrekt zou worden wanneer bij NO-wind buiten wachtende veewagens met varkens elders zouden wachten voordat ze binnen zouden kunnen lossen.
Het niet verstrekken van de vergunning zou verband houden met het feit dat de gemeente Nijmegen niet aan de omgeving zou willen melden dat zij het slachthuis een

hogere productie zou willen toestaan. Dit omdat aan de omgeving verteld was dat de productiebedrijven zouden verdwijnen.
Vanuit het slachthuis is daarop voorgesteld de aanvrage aan te houden en na te gaan op welke termijn het slachthuis kan worden verplaatst.
Daarna is van de gemeente Nijmegen op dit punt niets meer vernomen.
Hij verzoekt de vertegenwoordigers van de gemeente deze zaak zorgvuldig te behandelen en zich te baseren op de feiten.

[redacted] merkt op dat in zijn taxatierapport de activa van de grossierderijen nog niet cijfermatig zijn verwerkt.
[redacted] (DTZ) stelt een aantal kanttekeningen bij uitgangspunten in het taxatierapport zoals het feit dat de waarde van de grond op nihil is gesteld terwijl er sprake is van eeuwigdurende erfpacht, ofwel 100 jaar. Verder acht hij de rente van 7,5 % erg hoog.
[redacted] geeft aan dat in de huidige kapitaalmarkt kredietverstrekking zeer moeilijk is, zeker omdat niet alleen in gebouwen maar ook in proces-installaties wordt geïnvesteerd en de risico-opslagen in de rente daarom erg hoog zijn.
[redacted] (DTZ) informeert op welke wijze bij de nieuwbouw aandacht is gegeven aan het energiebesparing bij de nieuwbouw.
[redacted] merkt in dit verband op dat energiebesparing in de processen reeds een belangrijk aandachtspunt is geweest. Met KWA-bedrijfsadviseurs en Senter Novem is reeds een onderzoek uitgevoerd hoe de energiehuishouding in het nieuwe bedrijf het meest voordelig kan worden opgezet.
In het slachthuis dat nu in gebruik is, wordt reeds gewerkt met warmtekrachtkoppeling en terugwinning van warmte uit de schroeioven voor varkens. Uiteraard wordt in een later stadium ook inzake het gebouw gekeken naar optimale energieconcepten.

Besloten wordt dat DTZ na zal gaan op welke termijn zij het rapport van Arcadis intern kunnen bespreken. Daarna zal een afspraak worden gemaakt voor technisch overleg.
[redacted] zal volgende week met [redacted] hierover afspraken maken.

Nijmegen, 27 april 2009.
[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]P330

D161158986

Van: [redacted]P330
Verzonden: dinsdag 28 april 2009 12:26
Aan: [redacted]@slh-nijmegen.nl'
Onderwerp: Slachthuis Nijmegen

Geachte heer[redacted]

In vervolg op ons overleg van 20 april jl. bericht ik u als volgt.
Ons idee is om in de loop van juni na bestudering van de voorliggende stukken een gesprek op adviseursnivo te hebben.
Ik wil daar bij aanwezig zijn en kan mij voorstellen dat u dat ook wilt doch noodzakelijk is het niet.
Ik stel mij voor in de tweede helft van mei een afspraak daartoe te maken.

vr.gr. [redacted]

28-4-2009

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158988

Verslag technische bespreking Gemeente Nijmegen en Slachthuis Nijmegen B.V. d.d. 1 maart 2010

Aanwezig: (gemeente Nijmegen), (DTZ), (Arcadis) en (Slachthuis Nijmegen).

opent de bespreking met de mededeling dat dhr. die namens de gemeente Nijmegen belast was met de directievoering van o.a. het Waalfront, met pensioen is gegaan en wordt opgevolgd door dhr. (extern adviseur). Dhr. (namens RaboVastgoed) blijft deel uitmaken van de directie van het Waalfront.

Met betrekking tot de planning wordt medegedeeld dat de noodzaak tot aankoop van het slachthuis blijft, maar dat het tijdstip waarop de gemeente over de grond moet beschikken nog onduidelijk is. Ontwikkeling van het Waalfront begonnen zal worden op het terrein van de Gelderlander in 2011. De kantoren van de Gelderlander worden pas in 2014 opgeleverd.

merkt verder op geen mandaat te hebben om op dit moment het bod dat is uitgebracht te verhogen. Wel is het taxatierapport inhoudelijk beoordeeld en is de bedoeling van dit gesprek meer duidelijkheid te krijgen over de verschillen tussen taxaties van DTZ en Arcadis.

Tevens moeten de financiële consequenties voor de grossiers worden geïnventariseerd wat betreft afboekingen, investeringen en verplaatsingskosten. Door het slachthuis zal hiervoor een indicatie worden gegeven.

licht toe dat het slachthuis dit voorjaar (april) duidelijkheid zal moeten geven aan de gemeente Cuijk of zij een bouwkavel wil kopen. Het bestemmingsplan xal naar verwachting eind 2010 onherroepelijk zijn. Het slachthuis wil in de eerste helft van 2011 een bouwvergunning gereed hebben en starten met de bouw van een nieuw slachthuis in Cuijk. Daarvoor zal de gemeente Nijmegen wel duidelijkheid moeten bieden aan het slachthuis over de aankoop van het slachthuis.

Met betrekking van de waarde van het opstalrecht merkt op dat deze waarde een privaatrechtelijk en een publiekrechtelijk aspect heeft. Privaatrechtelijk is van belang hetgeen in de opstalovereenkomst is geformuleerd. Hij wijst in dit verband op de bepaling dat alleen met toestemming van het college van B. en W. een ander soort bedrijf dan een slachthuis in het complex kan worden uitgeoefend. Ook publiekrechtelijk is het volgens hem in het oude bestemmingsplan niet mogelijk om een ander bedrijf dan een slachthuis te exploiteren. In het nieuwe bestemmingsplan is dat niet het geval.

DTZ brengt naar voren dat om die reden ook een redenering gevolgd kan worden om niet de huurwaardekapitalisatie als waarderingsmethode te hanteren maar de gecorrigeerde vervangingswaarde van de opstallen.

stelt geeft aan dat het publiekrechtelijk mogelijk is dat er andere bedrijven in de milieucategorie 5 hun bedrijf zouden uitoefenen.

stelt zich verder op het standpunt dat m.b.t. de privaatrechtelijke situatie de gemeente, op basis van de opstalovereenkomst, een ander gebruik naar redelijkheid en billijkheid niet kan weigeren. Onteigeningstechnisch moet de de waarde van het complex "going concern" worden vastgesteld. Dat wil zeggen wat zou de waarde zijn wanneer het Waalfront er niet was. Volgens

hem is er publiekrechtelijk geen discussie mogelijk, namelijk een categorie 5 bedrijf. Dat is ook mede bepalend hoe de gemeente, de onteigening weggedacht, met haar bevoegdheid om zou gaan bij het verlenen van toestemming van het complex voor een ander gebruik dan een slachthuis.

Hierna volgt een uitwisseling van gedachten omtrent hoe het terrein opgeleverd zou moeten worden. Bij het einde van het opstalrecht moeten de gebouwen door het slachthuis worden verwijderd. Zo niet dan vervallen de gebouwen "om niet" aan de gemeente is in de opstalovereenkomst te lezen. Daarmee wordt de sloop overgedragen aan de gemeente.

[redacted] merkt op dat hij het opmerkelijk vindt dat de huidige oppervlakte van het terrein 23.000 m2 is en dat voor een vergelijkbare nieuwe situatie wordt uitgegaan van ruim 60.000 m2. Hetzelfde geldt voor de bebouwde oppervlakte die nu ruim 16.000 m2 bebouwd is en in een vergelijkbare nieuwe situatie 26.000 m2 is.

In dit verband merkt [redacted] op dat in de nieuwe situatie de gehele inrichting voor 100 % moet voldoen aan de EU en nationale inrichtingseisen op veterinair, dierenwelzijn en milieu gebied.

Waardoor meer oppervlakte nodig is:

-om reine en onreine aanrijroutes en verwerkingruimten adequaat te scheiden

-extra wasplaats voor vrachtwagens nodig is

-om aan de hoge welzijnseisen in de stallen te kunnen voldoen

-de snelkoeling om energietechnische redenen een totaal andere lay out krijgt met een veel langere verblijfsduur

-in de egalisatiekoelingen de karkassen elkaar amper mogen raken terwijl nu de karkassen tegen elkaar worden gehangen.

-Uitsnij- en uitbeenruimten om arbo-technische redenen ruimer moeten worden ingericht.

-De a.w.z.i. thans bestaat uit een beluchtingsbak die 9 meter waterkolom herbergt terwijl dat niet de goedkoopste bouw is.

-Momenteel worden naast de 35 personenauto's die op het terrein geparkeerd worden de straten en open ruimtes rondom het slachthuisterrein gebruikt, terwijl vanwege de ligging van de nieuwe locatie er meer autoverkeer zal zijn en alle parkeerplaatsen op het eigen verkeer moeten liggen.

[redacted] Afgesproken wordt dat op dit punt, op basis van de huidige inrichtingseisen, een nadere schriftelijke toelichting wordt verstrekt door het slachthuis van de benodigde ruimten.

Inzake de bouwkundige kosten per m2 merkt [redacted] op dat deze op een redelijke manier zijn benaderd in de opstelling van Bureau Croes.

[redacted] Met betrekking tot de installaties merkt de [redacted] op zij volgens een opgave van Invaco tot een aanzienlijk lager bedrag komen [redacted] merkt op dat met betrekking tot de installatiekosten schattingen zijn gemaakt voor de elektrische installatie, de NH3-koelsinstallatie, oppompen en

ontijzeren van grondwater, koud- en warmwatersystemen (incl. warmteterugwinning), persluchtsystemen, opslag en afvoer van destructiemateriaal, en ook een gedeelte van de waterzuivering zit in deze post. Voor een gedeelte bestaat deze post uit stelposten die pas goed ingeschat kunnen worden wanneer de afmetingen van het gebouw meer exact bepaald zijn. In dit verband wordt tevens opgemerkt dat de bouwkavel in Cuijk nog niet vastgelegd kan worden omdat het bestemmingsplan nog niet definitief is. Op dit moment wordt een quick scan uitgevoerd m.b.t. de mogelijkheid tot het oppompen van grondwater en de kosten van de bronnen en ontijzeren. De huidige ruwe schets moet per onderdeel inderdaad nog op basis van offertes worden verfijnd.

[redacted] vraagt om een specificatie van Invaco om te kunnen beoordelen waar eventuele verschillen uit voort komen. [redacted] verwacht dat met name in het schaalvoordeel bij onder andere koeling en warmwatervoorziening lagere kosten mogelijk zijn. [redacted] zal bij de gemeente nagaan of het rapport of een samenvatting daarvan beschikbaar kan komen. Slachthuis komt op een later tijdstip ook met een meer gedetailleerde opgave.

Geconcludeerd wordt dat momenteel met betrekking tot afmetingen en totale begroting een ruwe schets voorligt die de komende tijd verder gedetailleerd en verfijnd zal worden uitgewerkt waarbij nog verschuivingen kunnen optreden.

Volgens hem kunnen echter wel een aantal uitgangspunten en het model voor de vergoeding bij de verplaatsing worden uitgewerkt.

Met betrekking tot de bijkomende bouwkosten wordt door [redacted] opgemerkt dat hiervoor een overzicht is overgenomen van bureau Croes. Hij merkt verder op dat [redacted] en hij dit overzicht beschouwen als een overzicht waar alle kosten die bijkomend kunnen zijn, zijn opgesomd. Bij een concrete uitwerking zijn ook deze kosten beter in te schatten. [redacted] is van mening dat er teveel van normbedragen voor kleinere objecten is uitgegaan en dat er voor de nieuwbouw van het slachthuis er zeker schaalvoordelen te realiseren zijn.

Ter vergelijking geeft [redacted] aan dat er sinds de verzelfstandiging van het slachthuis voor f. 55 miljoen is geïnvesteerd in het slachthuis. Dit zet de nieuwbouwkosten enigszins in perspectief.

Afgesproken wordt om op een aantal onderdelen nader onderzoek te plegen en gegevens aan te leveren rondom half april zodat eind april een nieuwe afspraak gemaakt kan worden voor technisch overleg in mei.

De uit te werken onderwerpen zijn:

-nadere vaststelling van de vermogenswaarde

-nadere vaststelling en toelichting op m2 bebouwd en terreinoppervlakte voor de nieuwe locatie

-de schadeloosstelling voor de grossierderijen

-verder inzicht verwerven in de bijkomende kosten.

Nijmegen, 2 maart 2010.

[redacted]

3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161189484

[redacted]P330

Van: [redacted]@arcadis.nl]
Verzonden: donderdag 29 april 2010 10:43
Aan: [redacted]P330
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Slachthuis
Bijlagen: memo oppervlakte nieuwbouw Slachthuis Nijmegen.pdf

Beste [redacted]

Je bent me net voor. In overleg me[redacted]heb ik de oppervlaktegegevens uitgesplitst en toegelicht. Deze week hebben we daar de laatste hand aan gelegd. Het document tref je bijgaand aan.

[redacted] Het traject richting de grossiers is in gang gezet, maar daar worden nog offertes etc. opgevraagd en gekeken hoe de verplaatsing logistiek zou kunnen plaats vinden. Wanneer we die informatie hebben dan stuur ik het je door.

Met vriendelijke groet,

ARCADIS Nederland BV
[redacted]
[redacted]grondzaken/rentmeester/
[redacted]Fagoed
Adviesgroep Landelijk en Stedelijk Vastgoed

Zendmastweg 19
Postbus 63
9400 AB Assen
Tel: +31 (0)592[redacted]
Fax: +31 (0)592[redacted]
Mob: [redacted]
[redacted]@arcadis.nl
www.arcadis.nl

Van: [redacted]P330[redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: donderdag 29 april 2010 9:53
Aan [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: Slachthuis

Geachte heer[redacted]

Mijn agenda wees me nog op onze afspraken bij gelegenheid van ons overleg van 1 maart van dit jaar.
Graag ontvang ik nog de onderbouwing bij de in jullie ogen benodigde bebouwde en onbebouwde vierkante meters alsmede een opgave van de kosten gemoeid met de verplaatsing van de grossiers .
het lijkt me belangrijk dat ik die gegevens eerst intern aan de orde kan stellen alvorens we weer met elkaar in overleg gaan .

vr.gr.[redacted]

29-4-2010

Alle informatie in dit e-mailbericht is onder voorbehoud.
De Gemeente Nijmegen is op geen enkele wijze aansprakelijk voor vergissingen of o

This email has been scanned by the MessageLabs Email Security System.
For more information please visit http://www.messagelabs.com/email

Dit e-mail bericht is vertrouwelijk. Het is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde.
Indien u niet de geadresseerde bent, verzoeken we u dringend ons direct te informeren en om dit bericht en eventuele bijlage(n) te verwijderen, zonder het te kopiëren, door te zenden of op enige andere wijze te openbaren of te gebruiken. ARCADIS Nederland BV, statutair gevestigd te Arnhem en geregistreerd in het Handelsregister onder nr. 09036504, is niet aansprakelijk voor welke schade dan ook als gevolg van communicatie per e-mail en verzending van documenten en gegevens.

This e-mail is confidential and may also be privileged. It is intended for use by the addressee only.
If you are not the intended addressee, we request that you notify us immediately and delete this e-mail, and any attachment(s), without copying, forwarding, disclosing or using it in any other way. ARCADIS Nederland BV, with registered office in Arnhem, The Netherlands, registered with the trade register under number 09036504, will not be liable for damage relating to the communication by e-mail of data or documents.

<< WERKEXEMPLAAR >>

Indien dit een formeel e-mailbericht is, dan dient het voor registratie doorgestu

29-4-2010

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158990

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

reg nr: 10 0083017
procesverantw.:

INGEKOMEN
15 NOV 2010
GEMEENTE NIJMEGEN

class nr.: - 1 73L
afgedaan:

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

t.a.v. de heer drs. B.G. Jeene en Mevrouw J.G. Kunst.

Nijmegen, 12 november 2010.

Betreft: Procedure verwerving slachthuisterrein in het bestemmingsplan Waalfront.

Geacht College,
Het is u vermoedelijk wel bekend dat onze stichting juridisch eigenaresse is van de aandelen Slachthuis Nijmegen BV. Het slachthuis verzorgt tegen vergoeding het slachtproces van de door op het terrein werkzame vleesgrossiers aangevoerde dieren en stelt aan die grossiers ruimte beschikbaar voor verdere verwerking.

Na een aantal oriënterende gesprekken met wethouder Depla en enkele ambtenaren, die betrokken waren bij het opstellen van het Masterplan Waalfront, hebben in 2006 de eerste gesprekken plaatsgevonden met betrekking tot de verwerving van het slachthuis door de gemeente.
Het bestuur van de stichting heeft de heer Ing [redacted] van Slachthuis Nijmegen BV, aangewezen als contactpersoon voor de verdere gesprekken met de gemeente Nijmegen.

In december 2008 is het bestemmingsplan, waarbij het slachthuis werd wegbestemd, definitief vastgesteld door de provincie Gelderland.
In 2008 is tevens door de gemeente een bijdrage van 145.000 euro beschikbaar gesteld voor de opstelling van het programma van eisen voor de te realiseren nieuwbouw. Doel hiervan was om de kosten van de verplaatsing te onderzoeken.
Deze studie heeft geresulteerd in een kostenraming voor de gehele nieuwbouw die in februari 2009 door onze adviseur Arcadis aan uw dienst grondverwerving (de heer [redacted] is toegezonden.
Op grond van deze raming is tevens door Arcadis een taxatierapport opgesteld waarin de schadeloosstelling is uitgewerkt zoals die volgens Arcadis op grond van de regels van het schadeloosstellingrecht zou moeten zijn.
De raming van de nieuwbouw en de daarbij behorende schadeloosstelling zijn op 1 maart jl. met de heer [redacted] en de heer [redacted] (DTZ) besproken. Op verzoek van de heer [redacted] is hierna een schriftelijke toelichting opgesteld door [redacted] (Arcadis) en [redacted] (Slachthuis Nijmegen).
Tijdens dit overleg werd de gemeente verzocht om onze deskundige te informeren op welke wijze het bod tot stand is gekomen dat de gemeente Nijmegen in maart 2008 inzake de verwerving van het slachthuiscomplex heeft gedaan. Aldus zou ook gekeken kunnen worden waar de verschillen zitten en hoe die zouden kunnen worden opgelost. Die informatie is echter nimmer gegeven.

Door Slachthuis Nijmegen BV, Vleeshandel Hilckmann en de andere bedrijven die voor hun bedrijfsvoering van het slachthuis afhankelijk zijn is steeds aangegeven dat zij in een zo vroeg mogelijk stadium een overzienbare situatie willen hebben met betrekking tot de mogelijkheid tot voortzetting van hun bedrijven op een andere locatie.

In het overleg dat wij op 20 April 2009 met de gemeente Nijmegen hebben gevoerd heeft de heer [redacted] medegedeeld dat hij ervan uitgaat dat het slachthuiscomplex betrokken zal worden in de eerste fase, gepland voor de eerste vijf jaar van uitvoering.

Op grond van de gesprekken die wij met de gemeente Nijmegen in de afgelopen jaren hebben gehad hebben wij de gebruikers van het slachthuis verteld dat wij eind 2010 een overzienbaar situatie zouden hebben met betrekking tot de mogelijkheden tot verplaatsing van het slachthuiscomplex. Tijdige en dus thans spoedige borging van onze bedrijfscontinuïteit is voor alle medewerkers en bedrijven die bij het slachthuis betrokken zijn van cruciaal belang.
De tijdige beschikbaarheid van de (wellicht enige) vervangende locatie in Haps is van groot belang. Het vergunningen- en bouwtraject vergt enige jaren. De feitelijke verplaatsing en daarmee de aan het slachthuis verbonden werkgelegenheid mag niet in gevaar komen door de door de gemeente gewenste fasering van het plan.

Wij zijn van mening dat de gemeente Nijmegen veel te traag is met het verschaffen van de gewenste spoedige duidelijkheid over tijdsplanning en inzicht in de hoogte van de schadevergoeding en constateren dat de onderhandelingen vanuit de gemeente telkens worden doorgeschoven naar latere data.
Het zal duidelijk zijn dat wij met betrekking tot de bedrijfsvoering regelmatig keuzes moeten maken die te maken hebben met noodzakelijke investeringen die wij op de huidige, dan wel op de nieuwe locatie moeten doen om competitief in de bedrijfstak te blijven.
Wij zijn nadrukkelijk van mening dat het voor alle betrokkenen bij het slachthuis van belang is dat er op een zo kort mogelijke termijn duidelijkheid komt over de mogelijkheden tot verplaatsing, zodat de nodige stappen kunnen worden ondernomen.

Graag nodigen wij U uit voor een gesprek (en eventuele rondgang door onze bedrijven) om met U van gedachten te wisselen over de voortgang van de plannen voor het Waalfront en de procedures en tijdpaden die de gemeente Nijmegen daarbij wil volgen.
Wij achten dit gesprek noodzakelijk om vast te kunnen stellen hoe wij met investeringen in de nabije toekomst moeten omgaan en welke berichten wij omtrent de verplaatsing van het slachthuiscomplex zowel intern (bedrijven en medewerkers) en naar buiten (leveranciers en afnemers) kunnen afgeven.

Hoogachtend,

Namens het bestuur

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Stadsbedrijven
Informatiebeheer
Documentaire Informatievoorziening

ARCHIEFEXEMPLAAR

Nieuwe Dukenburgseweg 21
6534 AD Nijmegen
Telefoon algemeen nummer: 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Stichting Administratiekantoor
Slachthuis Nijmegen
Havenweg 2
6541 AD NIJMEGEN

Datum	Datum uw brief	Ons kenmerk	Doorkiesnummer
16/11/2010	12/11/2010	BS46/ARTSB0 10.0030178	(024) 329 9339

Onderwerp
Ontvangstbevestiging

Uw kenmerk

Dit doorkiesnummer alléén gebruiken naar aanleiding van deze ontvangstbevestiging.

Wij hebben uw bericht met als onderwerp: verzoek om gesprek over procedure verwerving slachthuisterrein in het bestemmingsplan Waalfront ontvangen op 16/11/2010 en geregistreerd onder nummer: 10.0030178.

Uw bericht is doorgezonden naar afdeling/bureau Wethouders.

De gemeente Nijmegen handelt, tenzij uit de aard van het bericht blijkt dat afhandeling of beantwoording niet nodig is, berichten binnen 8 weken af. Geldt in dit geval, een daarvan afwijkende wettelijke termijn, dan wordt die gevolgd. Mocht afwikkeling binnen de geldende termijn niet lukken dan ontvangt u een brief over de verdere procedure en de termijn van afhandeling.

Hoogachtend,
namens de directeur

i.o. Bureauhoofd Documentaire Informatievoorziening

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Extra afschriften voor:

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161158991

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Stichting Administratiekantoor Slachthuis
Nijmegen
t.a.v. de heer [redacted]
Havenweg 2
6541 HD Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
13-12-2010	P330/10.0032813	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.	12-11-2010	(024) [redacted]

Geachte heer [redacted],

Hierbij bevestig ik voor de goede orde uw aan het college van burgemeester en wethouders gericht schrijven van 12 november jl.
Een van de conclusies in genoemd schrijven is dat de gemeente Nijmegen naar uw mening veel te traag is met het verschaffen van de gewenste duidelijkheid over tijdsplanning en inzicht in de hoogte van de schadevergoeding waar het betreft de aankoop van uw eigendommen aan de Havenweg .
Daarnaast stelt u nadrukkelijk van mening te zijn dat het voor alle betrokkenen bij het slachthuis van belang is dat er op zo kort mogelijke termijn duidelijkheid komt over de mogelijkheden tot verplaatsing, zodat de nodige stappen kunnen worden gezet .
Door het gemeentebestuur van Nijmegen wordt gaarne ingegaan op uw in genoemd schrijven tevens gedane uitnodiging voor een gesprek om alsdan van gedachten te wisselen over de voortgang van de plannen in het Waalfront in zijn algemeenheid en van de positie van het slachthuis daarbij in het bijzonder .
Ik stel mij voor dat bij die gelegenheid eventueel ook andere in uw schrijven genoemde relevante aspecten aan de orde komen . Aankoop van het slachthuis door de gemeente Nijmegen heeft nog steeds prioriteit .
Van de zijde van het gemeentebestuur zullen daarbij aanwezig zijn mevrouw J.G.Kunst en de heer B.G.Jeene. Tevens zullen van de vertegenwoordiging van de gemeente deel uitmaken de heer [redacted] van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront en de heer [redacted], [redacted] Grondzaken.
Vanuit de gemeente zult u benaderd worden voor het vastleggen van een datum .

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

ONTVANGEN
VERZONDEN

D161158993

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

11.000 4382

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

P330/SM

INGEKOMEN
24 FEB 2011
GEMEENTE NIJMEGEN

Aan het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen,

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

class.nr.: 07.351

afgedaan:

t.a.v. de heer drs. B.G. Jeene en Mevrouw J.G. Kunst.

Nijmegen, 23 februari 2011

Betreft: Procedure verwerving slachthuisterrein in het bestemmingsplan Waalfront.

Geacht College,

In vervolg op ons schrijven van 12 november jongstleden vond op 20 januari 2011 een gesprek plaats ten gemeentehuize, waarbij van uw kant deelnamen de wethouders Kunst en Jeene en de ambtelijke adviseurs de heren [redacted] en [redacted]

De bespreking vond plaats in een langdurige verwervingsprocedure van uw kant vanaf medio 2006. Pogingen van onze kant om, na uw eerste verwervingsaanbieding van 3 maart 2008, tot concrete onderhandelingsgesprekken te komen zijn telkenmale door de gemeente toegezegd doch ook telkenmale uitgesteld.

Ons herhaalde verzoek om een op onderdelen uitgewerkte berekening van de schadevergoeding te overleggen werd door u tijdens het gesprek wederom niet gehonoreerd.
Dit laatste heeft tot gevolg dat een gefundeerde reactie van de gemeente op de door ons ingediende, met zorg opgestelde en door de gemeente en het slachthuis gezamenlijk gefinancierde raming van de reconstructiekosten zal uitblijven.

De uitkomst van de bespreking was dat u namens de gemeente aangaf niet in staat of niet bereid te zijn de al in 2006 wederzijds afgesproken en ingeslagen weg van verwerving van het slachthuis volgens de regels van het onteigeningsrecht te vervolgen.

Op ons verzoek zegde U toe om binnen twee weken na het gesprek van 20 januari , na intern beraad, antwoord te geven op onze vraag of u ter vervanging van het eerdere verwervingsaanbod van 3 maqrt 2008 bereid zou zijn een verwervingsbedrag te noemen dat naar uw oordeel haalbaar is. Deze toezegging is door u niet nagekomen.

Tenzij u ons binnen twee weken anderszins bericht nemen wij daarom aan dat de verwervingsprocedure, zoals in 2006 door de gemeente Nijmegen en DTZ is gepresenteerd, door U is beëindigd.

Routestempel

	Gezien d.d.	paraaf
Secretaris: Q000	... ...	... ...
Portef. houder: Q210 Jeene / Kunst	... ...	... ...
Burgemeester:	... ...	... ...
VOE:		

Voor de belanghebbenden bij het slachthuis is het van belang dat zij een bevredigend antwoord krijgen op ons verzoek tot verdere concrete onderhandelingen . De continuïteit van de betrokken ondernemingen dient hoe dan ook gewaarborgd te worden, het zij op de huidige dan wel op een nieuwe locatie.

Hoogachtend,

Namens het bestuur

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Nijmegen,

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

t.a.v. de heer drs. B.G. Jeene en
Mevrouw J.G. Kunst.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158995

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

De Kempenaer Advocaten

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 • 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

Aantekenen met handtekening retour
De gemeente Nijmegen
t.a.v. het college van burgemeester en wethouders
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

reg.nr.: 11.0007253
procesverantw.: P330

INGEKOMEN
31 MRT 2011
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: 07.351.11
afgedaan:

tevens per fax **024 - 3299610**

Arnhem, 29 maart 2011

onze referentie PHE / 32171 / JWA
documentnr 120204v2
zaaknaam Slachthuis Nijmegen / gemeente Nijmegen

Edelachtbaar College,

Tot mij hebben zich gewend:

- de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudend aan de Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen, alsmede in hoedanigheid van certificaathoudster en/of gebruikster en/of huurster van het slachthuis;
- de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vicom Vlees B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudend aan de Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen,
- de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudend aan de Havenweg 5, 6541 AD Nijmegen,

hierna gezamenlijk kortweg te noemen: "SN", alle te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Weerdjesstraat 70 (postadres: Postbus 9218, 6800 HX Arnhem), te mijnen kantore. SN wenst hierbij het navolgende onder uw gemeentelijke aandacht te brengen.

Introductie

De gemeente heeft enerzijds SN wegbestemd via het inmiddels onherroepelijk geworden bestemmingsplan Nijmegen Waalfront en anderzijds onlangs te kennen gegeven niet tot verwerving (onteigening) te zullen overgaan. Dat kan SN niet accepteren. Tegen deze in het kort geschetste achtergrond gelieve u het onderstaande te lezen.

Feiten

Van gemeentewege bestaat al sinds 2004 de insteek om het vastgoed van SN minnelijk te verwerven en het bedrijf elders te hervestigen. Bijvoorbeeld bij brief van 27 juli 2004 (**bijlage 1**) is dat namens de gemeente uitdrukkelijk medegedeeld, waarbij tevens is aangekondigd dat de gemeente ter zake wordt bijgestaan door makelaarskantoor DTZ Zadelhoff.

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09170618. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de omnezijde afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 1 mei 2007 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

Advocaten

mr. P.M. Wilmink
RA mr. A.H.M. Bouwmeister [1]
mr. J.P.A. Greuters
mr. P.C.M. Heinen
mr. R.J. Sark
mr. M.P. Nan
mr. drs. I.E. Nauta
mr. J.M. Heikens
mr. J.W. Boeijink FM [2][3].
mr. J.W. van der Linde
mr. R.J. Borghans [4]
mr. C.M. Hermesdorf
mr. B.H.H.M. Ramakers
mr. dr. J.H.M. van Swaaij
mr. S. Boot
mr. M. Egbers
mr. M.C. Mulder
mr. I.M.C. van Leeuwen
mr. J.E.M. Oude Kempers
mr. J. Colen
RA mr. Dr. iur. F.J. Prop LL.M. [1]
mr. E.A.M. van Herwijnen
mr. C.O.L. Luttmer
mr. A.A. Rassa
mr. R.H.M. Sipman
mr. C.H.J. Willemsen
mr. W.F. Seijbel
mr. R.C.P. Bleize

Adviseurs

mr. W.H.J.O. Wolters
prof. mr. J.M.H.F. Teunissen

Algemene voorwaarden

1. *De Kempenaer Advocaten N.V. is een naar Nederlands recht opgerichte naamloze vennootschap, die zich ten doel stelt het beoefenen van de rechtspraktijk in de breedste zin des woords.*

2. *Onder "De Kempenaer Advocaten" wordt in deze algemene voorwaarden verstaan De Kempenaer Advocaten N.V. Onder partner wordt verstaan een persoon die (indirect) aandelen in De Kempenaer Advocaten N.V. houdt. Onder opdrachtgever wordt verstaan ieder ander dan De Kempenaer Advocaten N.V. ten aanzien van wie een rechtsbetrekking zoals bedoeld in de artikelen 3 en 4 hierna, bestaat of gesteld wordt.*

3. *Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle overeenkomsten van opdracht, daaronder begrepen iedere vervolgopdracht, gewijzigde of aanvullende opdracht, die wordt gegeven aan De Kempenaer Advocaten, de partners of aan personen die in dienstbetrekking van of anderszins voor De Kempenaer Advocaten werkzaam zijn, tenzij voorafgaand aan het tot stand komen van de opdracht anders is overeengekomen.*

4. *Een overeenkomst van opdracht komt eerst tot stand doordat de opdracht door of namens De Kempenaer Advocaten is aanvaard. De Kempenaer Advocaten kan daarbij slechts worden vertegenwoordigd door aan het kantoor verbonden advocaten.*

5. *a. Alle opdrachten worden geacht uitsluitend te zijn verstrekt aan, en aanvaard door De Kempenaer Advocaten. In afwijking van de artikelen 7:404, 7:407 lid 2 en 7:409 van het Burgerlijk Wetboek zijn de partners alsmede degenen die voor of ten behoeve van De Kempenaer Advocaten, al dan niet in dienstbetrekking, werkzaam zijn niet persoonlijk gebonden of aansprakelijk en eindigt de opdracht niet door hun dood, ook niet als het nadrukkelijk de bedoeling is dat opdrachten door bepaalde personen zullen worden uitgevoerd.*
   b. In afwijking van artikel 7:404 van het Burgerlijk Wetboek staat het De Kempenaer Advocaten steeds vrij te bepalen door welke advocaat/advocaten de werkzaamheden, nodig voor de uitvoering van de opdracht, zullen worden uitgevoerd.

6. *Indien zich bij de uitvoering van een opdracht een gebeurtenis (waaronder ook het nalaten begrepen wordt) voordoet, die tot aansprakelijkheid von De Kempenaer Advocaten leidt of kan leiden, zal die aansprakelijkheid beperkt zijn tot het bedrag waarop de door de De Kempenaer Advocaten afgesloten beroepsaansprakelijkheids- en/of bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het bedrag van het onder deze verzekeringen toepasselijke eigen risico.*

   Indien om welke reden dan ook geen uitkering krachtens de bedoelde verzekeringen mocht plaatsvinden, is iedere aansprakelijkheid beperkt tot driemaal het aan De Kempenaer Advocaten in de desbetreffende zaak in het desbetreffende kalenderjaar door de opdrachtgever betaalde honorarium, tot een maximum van € 100.000,-. Bij opzet of bewuste roekeloosheid van De Kempenaer Advocaten of degenen die voor haar werkzaam zijn of zijn geweest geldt die beperking niet. Desgevraagd zal over de inhoud van de polisvoorwaarden nadere informatie worden verschaft.

7. *a. De Kempenaer Advocaten is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van door haar, al dan niet in overleg met de opdrachtgever, ingeschakelde derden. De Kempenaer Advocaten gaat ervan uit, en bedingt bij dezen, dat alle aan haar gegeven opdrachten tevens de bevoegdheid inhouden om eventuele aansprakelijkheidsbeperkingen van derden mede namens de opdrachtgever te aanvaarden.*
   b. De opdrachtgever vrijwaart De Kempenaer Advocaten tegen alle aanspraken van derden, de redelijke kosten van juridische bijstand daaronder begrepen, die op enige wijze samenhangen met, of voortvloeien uit de werkzaamheden voor de opdrachtgever verricht, behoudens opzet of grove schuld aan de zijde van De Kempenaer Advocaten.

8. *Niet alleen De Kempenaer Advocaten maar ook personen die bij de uitvoering van enige opdracht van de opdrachtgever zijn ingeschakeld, kunnen op deze algemene voorwaarden een beroep doen. Hetzelfde zal gelden voor vroegere medewerkers, met inbegrip van hun eventuele erfgenamen, indien deze aansprakelijk worden gehouden nadat zij het kantoor van De Kempenaer Advocaten hebben verlaten.*

9. *Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, zal het honorarium worden vastgesteld aan de hand van de gewerkte uren vermenigvuldigd met de toepasselijke tarieven zoals die door De Kempenaer Advocaten van tijd tot tijd zullen worden vastgesteld. Daarnaast zullen de ten behoeve van de opdrachtgever betaalde onkosten in rekening worden gebracht, alsmede een kantooropslag, welke opslag is vastgesteld op een percentage van het honorarium; dit ter dekking van algemene kantoorkosten (zoals verzending van reguliere of aangetekende post, kosten van telefoon, fax en elektronische communicatie, kopieerkosten en documentvervaardiging). Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW. De Kempenaer Advocaten is gerechtigd de toepasselijke tarieven en het percentage kantoorkosten lopende de overeenkomst aan te passen.*

10. *a. Het honorarium, vermeerderd met verschotten, kantoorkosten en omzetbelasting wordt periodiek aan de opdrachtgever in rekening gebracht met een betalingstermijn van 14 dagen, te rekenen vanaf de datum van declaratie.*
    b. Bij overschrijding van deze betalingstermijn is de opdrachtgever van rechtswege in verzuim en is hij met onmiddelijke ingang een vertragingsrente verschuldigd gelijk aan de geldende wettelijke (handels)rente.
    c. Indien De Kempenaer Advocaten invorderingsmaatregelen treft tegen de opdrachtgever komen de buitengerechtelijke kosten vallende op die invordering ten laste van de opdrachtgever, met een minimum van 15% van het saldo van de openstaande declaraties, en tenminste € 500,-.

11. *De Kempenaer Advocaten is steeds gerechtigd voor verrichte of nog te verrichten werkzaamheden een voorschot te verlangen. De werkzaamheden kunnen opgeschort worden als door De Kempenaer Advocaten gezonden declaraties niet tijdig zijn betaald of als geen voorschot ter dekking van de werkzaamheden voorhanden is. Een ontvangen voorschot wordt verrekend met de laatste declaratie.*

12. *Op de rechtsverhouding tussen De Kempenaer Advocaten en de opdrachtgever is Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen die uit de rechtsverhouding tussen opdrachtgever en De Kempenaer Advocaten voortvloeien kunnen ter beslechting uitsluitend aan de bevoegde rechter te Arnhem worden voorgelegd. Aanspraken tot schadevergoeding vervallen indien deze niet binnen één jaar na ontdekking daarvan bij de bevoegde rechter aanhangig zijn gemaakt. Indien De Kempenaer Advocaten als eisende partij optreedt, heeft zij de optie het geschil aanhangig te maken bij een zonder dit beding bevoegde rechter.*

13. *Deze algemene voorwaarden zijn in de Nederlandse, Engelse en Duitse taal verkrijgbaar. In geval van enig geschil over de inhoud of strekking van deze algemene voorwaarden, zal uitsluitend de Nederlandse tekst en de betekenis daarvan bindend zijn.*

14. *Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem op 1 mei 2007.*

1 tevens Rechtsanwalt/Rechtsanwältin
2 tevens NMI-gecertificeerd mediator
3 tevens vFAS-scheidingsmediator
4 tevens LSA-specialist

GESCHILLENCOMMISSIE ADVOCATUUR

Rabobank 31 65 53 735
t.n.v. Stichting Beheer Derdengelden
De Kempenaer Advocaten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

Op initiatief van de gemeente Nijmegen heeft er eerst op 18 januari 2006 een bespreking plaatsgevonden (**bijlage 2**). Daarbij is namens de gemeente onder meer uitgesproken dat ter zake "wordt gestreefd naar consensus" en "juridische onteigeningsprocedure wordt gezien als een uiterste middel". Tevens werd tijdens deze bespreking medegedeeld dat realisatie van "het Waalfront" niet mogelijk zou zijn zonder verplaatsing van SN, alleen al vanwege de hindercontouren.

Op 27 maart 2006 heeft ter zake wederom een bespreking plaatsgehad (**bijlage 3a**). Daarbij is van gemeentezijde aangegeven dat betreffende de vergoeding in het kader van de verplaatsing van SN de systematiek van de Onteigeningswet zal worden gevolgd. Tevens is door de gemeente een tijdsplan voorgesteld (**bijlage 3b**).

Vervolgens is door de gemeentelijke adviseur DTZ Zadelhoff in het bijzijn van de gemeente en SN op 8 juli 2006 een presentatie gehouden met als onderwerp "Verwerving Slachthuis Nijmegen B.V." (**bijlage 4**). Hierbij werd uitvoerig ingegaan op de systematiek van de vergoedingsregels die bij onteigening zouden worden toegepast. Geadviseerd werd door de gemeente Nijmegen om ook van de zijde van SN deskundigen in te schakelen die van de systematiek van het onteigeningsrecht op de hoogte zijn.

Daarop heeft DTZ Zadelhoff bij brief van 19 juli 2006 aan SN verzocht om haar gegevens te verstrekken (**bijlage 5**). Die gegevens zijn vervolgens door SN in de loop van de tijd ook daadwerkelijk aan haar verstrekt.

Dan volgt op 21 augustus 2006 een gesprek tussen de heer [redacted] van de gemeente Nijmegen en ondergetekende. Daarbij heeft de heer [redacted] de gemeentelijke voorkeur uitgesproken om SN binnen Nijmegen te verplaatsen.

Op 25 september 2006 is er weer een bespreking geweest (**bijlage 6**), waarbij namens SN onder meer is gewezen op het belang van de continuïteit van de ondernemingen.

De navolgende bespreking was op 8 november 2006 (**bijlage 7**). Bij die gelegenheid is met name de offerte van Bouwtechnisch Ingenieursbureau Croes besproken. Een op 24 januari 2007 geplande vervolgbespreking werd van gemeentezijde, overigens zonder opgave van redenen, tot nader bericht uitgesteld.

Op 21 maart 2007 heeft de heer [redacted] namens SN telefonisch contact opgenomen met de heer [redacted] van de gemeente Nijmegen en onder andere zijn verbazing uitgesproken dat SN sinds medio januari van dat jaar niets meer van de gemeente had vernomen (**bijlage 8**).

Voorts vond op 27 mei 2007 een bespreking plaats, waarbij ook de projectleider Waalfront aanwezig was. Daarbij is de bestemmingsplanprocedure besproken en is door DTZ Zadelhoff gezegd dat de "situatie veel complexer was dan zij gedacht hadden" en tevens dat er ook nog een accountant bij betrokken zou worden (**bijlage 9**).

Nadat het lange tijd stil is geweest aan de kant van de gemeente ontvangt SN bij brief d.d. 3 maart 2008 een bieding ten bedrage van € 21.000.000,-- (zegge: eenentwintigmiljoen Euro) (**bijlage 10**).

In de tussenliggende periode van augustus 2007 tot begin 2008 is door de gemeente ter zake nog wel een voorkeursrecht geslagen, zoals zij bij brief van 8 augustus 2007 had aangekondigd (**bijlage 11**).

[redacted]

De Kempenaer
Advocaten

Bij brief van 20 maart 2008 is namens SN kritiek geuit op de gang van zaken betreffende het afgesproken minnelijke verwervings-/verplaatsingstraject (**bijlage 12**). Bij brief van 16 mei 2008 is namens de gemeente aan SN bericht dat zij zich in principe bereid verklaarde om op offertebasis mee te betalen aan het onderzoek ten behoeve van de bedrijfsverplaatsing van SN, waarbij zij tevens heeft ingestemd met de namens SN in haar brief van 20 maart 2008 te nemen vervolgstappen (**bijlage 13**).

Namens SN is daarop weer gereageerd bij brief van 28 juni 2008 (**bijlage 14a**). Bij die brief was gevoegd een brief van Bouwtechnisch Ingenieursbureau Croes van 25 juni 2008 (**bijlage 14b**). In laatstbedoelde brief is de onderzoeksopzet met dito kosten voorgesteld. De gemeente Nijmegen stemde in met dit onderzoek om de haalbaarheid van de verplaatsing te onderzoeken. Zij heeft daarop de kosten van het uitgevoerde onderzoek betaald. Uitgangspunt bij deze haalbaarheidsstudie was verplaatsing met inachtneming van een vergoedingsregeling conform de Onteigeningswet.

Vervolgens is er pas weer op 20 april 2009 ter zake een bespreking geweest (**bijlage 15**). Daarbij wordt namens SN o.a. geconstateerd dat een en ander bijna 2½ jaar lang min of meer heeft "stilgelegen" aan de kant van de gemeente. Verder wordt geconstateerd dat "de kavel die ten behoeve van de bedrijfsverplaatsing op Bijsterhuizen was gereserveerd, naar een ander was gegaan". Voorts wordt tijdens die bespreking het in opdracht van SN door Arcadis opgestelde onteigeningsschaderapport aan de gemeente en DTZ Zadelhoff uitgereikt en door Arcadis van toelichting voorzien. Het schadebedrag komt volgens de rapportage van Arcadis uit op € 49.226.000,-- (zegge: negenenveertigmiljoen tweehonderszesentwintigduizend Euro). Daarbij zijn de deskundigenkosten en belastingschade als PM-posten geduid (**bijlage 16: het rapport van Arcadis van 10 september 2008**).

Op 1 maart 2010 (**bijlage 17**) vindt vervolgens een overleg plaats tussen de gemeente Nijmegen/DTZ en SN/Arcadis, waarbij met name SN/Arcadis uitleg geeft over haar plannen voor nieuwbouw en de daarmee gepaard gaande kosten. In een brief van Arcadis van 22 april 2010 (**bijlage 18**) wordt toegelicht waarom uitgegaan moet worden van grotere oppervlakten, om aan inrichtingseisen te kunnen voldoen, dan in de huidige situatie.

Op 19 juli 2010 is er nog kort telefoon- en e-mailverkeer tussen Arcadis en de gemeente geweest, waarbij o.a. door Arcadis namens SN "onder embargo" desverzocht drie schadeloosstellingsberekeningen betreffende de certificaathouders en/of gebruikers en/of huurders aan de gemeente zijn toegezonden. Daarbij is afgesproken om medio augustus met elkaar af te spreken wanneer er met elkaar verder zou kunnen worden onderhandeld. Een daartoe op 10 november 2010 gemaakte afspraak wordt door de gemeente afgezegd vanwege een personeelswisseling bij haar adviseur. Buiten die kortstondige contacten blijft de zaak derhalve bij wijze van spreken weer bijna 1½ jaar stilliggen aan de zijde van de gemeente en besluit het stichtingsbestuur van SN bij brief van 12 november 2010 (**bijlage 19**) zich tot de gemeente te wenden, o.a. met een verzoek tot verder spreken vooral omdat de bedrijfscontinuïteit geborgd dient te worden van alle bedrijven die functioneren op het terrein van SN en omdat volgens haar aan gemeentekant ter zake geen duidelijkheid wordt geboden.

Op 20 januari 2011 vindt er een gesprek plaats met o.a. de wethouders Kunst en Jeene (**bijlage 20**). Bij die gelegenheid deelt de gemeente SN mede dat er geen financiële middelen zijn om verwerving conform de uitgangspunten van de Onteigeningswet voort te zetten, waarbij namens de gemeente wordt gesteld dat de waarde van de te verkopen gronden welke door SN worden opgeleverd niet meer zal bedragen dan

€ 6.000.000,-- (zegge: zesmiljoen Euro) of zelfs minder zou uitkomen. De eerdere gemeentelijke bieding van € 21.000.000,-- (zegge: eenentwintigmiljoen Euro) zou naar zeggen van de gemeente een zogenoemde "gevel-taxatie" geweest zijn en zou door de opbrengsten uit grondverkopen nooit gedekt kunnen worden. Volgens SN verdraagt deze mededeling zich niet met de gemaakte afspraken en de regels van het onteigeningsrecht. Van bedrijfszijde is destijds al ingebracht dat de opbrengsten uit de te verkopen gronden in geen verhouding zouden staan met de kosten voor verplaatsing/onteigening van de bedrijven aan het Waalfront. Tot slot is destijds de afspraak gemaakt dat binnen twee weken na intern gemeentelijk overleg aan SN te kennen zou worden gegeven of er nog een uiterste aanbod van de gemeente gedaan zou worden.

Die afspraak wordt niet gestand gedaan, zodat het Stichtingsbestuur van SN bij brief van 23 februari 2011 (**bijlage 21**) nogmaals kritiek uit op het gedrag van de gemeente betreffende de verwerving-/verplaatsing van haar bedrijven.

Laatstelijk heeft ter zake op 25 maart 2011 in het gemeentehuis te Nijmegen nog een bespreking plaatsgevonden (**bijlage 22**). Daarbij wordt de gemeentelijke breuk met het eerder overeengekomen en ingezette verwervings-/verplaatsingstraject op grond van het onteigeningsrecht nog eens expliciet bevestigd. De gemeente herhaalt haar eerdere standpunt dat er geen financiële middelen zouden zijn om het verwervings-/verplaatsingstraject voort te zetten. Sterker nog: de gemeente doet haar eerdere aanbod niet gestand en spreekt binnen een bandbreedte over aanzienlijk lagere bedragen dan in het kader van de Onteigeningswet aan de orde zouden zijn. SN spreekt nog eens met zoveel woorden uit dat voor haar de continuïteit van haar bedrijven binnen het bestemmingsplangebied voorop staat.

Juridische aspecten

Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat de gemeente niet overeenkomstig het onteigeningsrecht een serieus onderhandelingstraject met SN heeft doorlopen. De verhouding tussen overheid en particulier bedrijf wordt mede beheerst door de al dan niet in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gecodificeerde algemene beginselen van behoorlijk bestuur (abbb's). Zo worden het vertrouwens-, zorgvuldigheids- en evenredigheidsbeginsel geweld aangedaan, aangezien reeds vanaf 2004 een minnelijk verwervings-/verplaatsingstraject door de gemeente is voorgesteld en later zelfs met haar uitdrukkelijk is overeengekomen, zulks op basis van herstructurering en de uitgangspunten van het onteigeningsrecht, en dat traject door haar eenzijdig is afgebroken. De hierbij tussen partijen geldende afspraken, toezeggingen, althans rechtens te respecteren verwachtingen, worden door de gemeente geschonden. Daarbij heeft de gemeente met tussenpozen van ruim 2 jaar zich min of meer "stilgehouden", althans concreet minnelijk overleg om haar moverende redenen afgehouden. Voorts is van gemeentezijde desverzocht geweigerd om een bieding van haar kant te onderbouwen. Ook is door de gemeente Nijmegen nooit ingegaan op het verzoek van SN om de door Arcadis opgestelde vergoeding bij verplaatsing te vergelijken met de berekeningen die de gemeente Nijmegen/DTZ dienaangaande heeft gemaakt. Door de onderbouwing van de gemeente Nijmegen voor SN niet inzichtelijk te willen maken, althans dat expliciet te weigeren, konden op basis van een minnelijk overleg niet de verschillen worden besproken en mogelijk worden "overbrugd".

Los van het voorgaande is namens uw college al diverse malen openbaar gemaakt, ook in het kader van de bestemmingsplanprocedure, dat verwerving van de gronden en opstallen en bedrijfsverplaatsingen in het Waalfrontgebied via een voorkeursrecht en een onteigeningsprocedure parallel aan de uitvoering van het be-

stemmingsplan Waalfront mee dienen te lopen. De gemeente zou na een "go-signaal" van haar raad voortvarend verwerven (zie bijvoorbeeld pagina 16 en 17 van uw Collegevoorstel aan de raad d.d. 12 december 2006 en vgl. pagina 38 van de Reactienota Concept Masterplan Waalfront van november 2006). Dat wordt ook nog eens bevestigd op pagina 36 van de gemeentelijke voortgangsrapportage Koers West van november 2006. De onteigening had in het voorjaar van 2010 afgerond moeten zijn, volgens pagina 37 van die gemeentelijke rapportage. In de Reactienota voornoemd wordt op pagina 52 nog gemeld dat in de nieuwe situatie voldaan kan worden aan de geluidwaarden doordat de bewuste bedrijven uit het gebied verplaatst zullen zijn (zie in verband met het voorgaande ook nog pagina 6, 20, 45, 47 en 54 van het Koersdocument Koers West, zoals dat op 15 oktober 2003 is vastgesteld door de gemeenteraad van Nijmegen).

In de plantoelichting behorend bij het bestemmingsplan Waalfront van de gemeente Nijmegen, staat op pagina 40 dat alle bestaande bedrijvigheid en de daarbij behorende bebouwing zal verdwijnen met uitzondering van enige van cultuurhistorische waarde zijnde bedrijfspanden, welke zullen worden omgebouwd naar nieuwe functies, als wonen en lichte bedrijvigheid.

Vanwege de ammoniak- en vriesinstallatie wordt Slachthuis Nijmegen B.V. door de planwetgever beschouwd als een risicovol bedrijf (Bevi/brzo-bedrijf). Volgens de plantoelichting op pagina 59 is dat bedrijf wegbestemd, zodat de externe veiligheid daar niet meer van belang zou zijn. Op pagina 87 van de plantoelichting staat voor het te dezen relevante plangebied te lezen:
"De ontwikkeling wordt gefaseerd uitgevoerd. Hierbij is de verplaatsing van de bestaande bedrijven en de realisering van de nieuwe stadsweg bepalend. De realisering mag geen onaanvaardbare overlast op de bestaande woningen veroorzaken. Nieuwe woningen mogen binnen de marge van de toepasselijke wetgeving tijdelijk in een overlastsituatie gerealiseerd worden."

Het gaat hier om beleidsregels die in documenten van de gemeente Nijmegen zijn vastgelegd. Ter zake is derhalve in ieder geval sprake van een duidelijk en ook aan SN kenbaar gemaakt gemeentelijk beleid. Voor zover de gemeente hier afwijkt van haar beleid, is hier sprake van een schending van het bepaalde in artikel 4:84 Awb, althans van de al dan niet in de Awb gecodificeerde algemene maatregelen van behoorlijk bestuur (abbb's). Daarbij is in casu jegens SN dan in beginsel sprake van onzorgvuldig gedrag van de gemeente als bedoeld in artikel 6:162 BW onrechtmatige (overheids)daad en dito schadeplichtigheid.

Het voorgaande knelt jegens SN temeer vanwege het navolgende. SN heeft van de gemeente begrepen dat minnelijke verwerving of onteigening van haar gronden en opstallen en een verplaatsing van haar bedrijven niet meer aan de orde zou zijn. Dat zou onder meer te maken hebben met de financiële positie van de gemeente Nijmegen. Indien de gemeente het bedrijf van SN niet meer minnelijk wenst te verwerven of te onteigenen, handelt zij in strijd met haar bestemmingsplan, haar beleid en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (abbb's) en bovenal met ter zake gemaakte afspraken en/of gedane toezeggingen en/of rechtens te honoreren verwachtingen. Dat het bedrijf in het bestemmingsplan Waalfront onder het overgangsrecht is gebracht, impliceert, onder verwijzing naar het vorenstaande, een rechtsplicht tot verwerving en verplaatsing van het bedrijf van SN, zulks temeer nu in het bestemmingsplan uitdrukkelijk wordt uitgegaan van een tijdige verplaatsing van het bedrijf in verhouding tot de rechtstreeks uit het bestemmingsplan voortvloeiende woningbouwmogelijkheden, dichtbij het bedrijf van SN c.q. binnen haar geluids-, geur- en/of gevaarcontour. Het uitgangspunt van tijdige bedrijfsverplaatsing is voor de planwetgever kennelijk een motief geweest om bouwvergunningverlening "bij recht vergunbaar" voor woningen in de nabijheid van SN mogelijk te maken, dat wil zeggen zonder een

De Kempenaer
Advocaten

flexibiliteitsregeling in het bestemmingsplan op te nemen, op grond waarvan bijvoorbeeld eerst milieubelangen, de belangen van het bedrijf of een goed woon- en/of leefklimaat afgewogen hadden kunnen worden. Bouwvergunningverlening voor woningbouw dichtbij het bedrijf zal enerzijds de bedrijfsuitoefening beperken of zelfs onmogelijk kunnen maken en anderzijds ten aanzien van nieuwbouw geen goed leef- of woonklimaat meebrengen. Het onder de gegeven omstandigheden meewerken aan de uitvoering van het bestemmingsplan Waalfront c.q. dergelijke bouwvergunningverlening ten behoeve van wonen zal de gemeente niet vrij kunnen waren van onrechtmatig overheidshandelen, wanneer zij daarbij een beroep zou doen op de onherroepelijkheid van het bestemmingsplan.

Waar de gemeente bovenbedoelde afspraken en/of toezeggingen en/of rechtens te honoreren verwachtingen jegens SN niet gestand doet (zie ook bijlage 12 en 13) is sprake van wanprestatie dan wel onrechtmatig (overheids)handelen en gemeentelijke schadeplichtigheid jegens SN. Het spreekt voor zich dat de gemeente dusdoende de belangen en de continuïteit schaadt van de bedrijven van SN (en die van haar ruim 400 medewerkers).

Kortom: Primair verzoekt SN hierbij de gemeente dringend om op heel korte termijn de minnelijke verwerving serieus en opnieuw te starten, althans een onteigeningsprocedure te beginnen. Hierop verneem ik gaarne binnen twee weken na datum van dit schrijven een schriftelijke reactie van uw gemeente. Bij gebreke van een tijdige en voor SN positieve reactie, zal zij gedwongen zijn om zich ter zake tot de bevoegde rechter(s) te wenden.

Voorts verzoekt SN de gemeente in subsidiair verband dringend om, zolang verwerving en verplaatsing niet is zeker gesteld, niet mee te werken aan de uitvoering van het bestemmingsplan Waalfront c.q. bouwvergunning(en) te verlenen aan wie dan ook voor wonen of andere gevoelige functies die de rechten en/of belangen van SN, bijvoorbeeld in de sfeer van haar vergunningen en/of gelet op de ter zake relevante geldende dan wel toekomstige geur-, milieu- of gevaarcontouren kunnen raken.

SN zal uw gemeenteraad in verband met het voorgaande per gelijke post verzoeken om een voorbereidingsbesluit te nemen en het bestemmingsplan Waalfront te herzien.

Namens SN behoud ik mij uitdrukkelijk het recht voor om kopieën van deze brief en de daarin genoemde bijlagen bij de bevoegde rechter(s) in het geding te brengen.

In afwachting van uw tijdige schriftelijke reactie, teken ik,

hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161158998

De Kempenaer
Advocaten

Aantekenen met handtekening retour
College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

procesverantw.: ^-

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 . 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

INGEKOMEN
-9 MEI 2011
GEMEENTE NIJMEGEN

Arnhem, 3 mei 2011

onze referentie ILE / 32171/JWA
documentnr 117691vl
zaaknaam Slachthuis Nijmegen /
onderwerp **Verzoek Ingevolge artikel 3, lid 1 van de Wet openbaarheid van bestuur**

class.nr.: -1.731.212
afgedaan:

gemeente Nijmegen

Geacht college,

Namens clienten:

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudend aan de Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen, alsmede in hoedanigheid van certificaathoudster en/of gebruikster en/of huurster van het slachthuis:
de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vicom Vlees B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudend aan de Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen,
de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudend aan de Havenweg 5, 6541 AD Nijmegen,

bericht ik u hierbij het volgende. Volledigheidshalve merk ik op, dat clienten voor deze zaak woonplaats kiezen op mijn kantoor te (6811 JE) Arnhem aan de Weerdjesstraat 70 (postadres: Postbus 9218, 68oo HX Arnhem).

Clienten zouden graag de volgende informatie van u ontvangen:

1. de planschaderisicoanalyse, die ten behoeve van het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" is opgesteld.

2. planschaderapporten, die zijn opgesteld voor individuele/afzonderlijke percelen of bedrijven in het plangebied van het voornoemde bestemmingsplan;

3. de gespecificeerde grondexploitatie, waarin de kosten en opbrengsten van het voornoemde bestemmingsplan zijn opgenomen. Op pagina 87 van de bestemmingsplantoelichting is al een korte samenvatting van de exploitatieopzet opgenomen. Over deze informatie beschikken clienten derhalve al. Ik verzoek u dan ook om een nadere specificatie van de grondexploitatie te verstrekken;

4. op 30 maart 2010 is de notariele akte gepasseerd, waarbij H.J. Heinz B.V. - als verkoper - en de gemeente - als koper - betrokken zijn. Met het passeren van deze akte zijn gronden met opstallen, een recht van erfpacht en rechten uit een huurovereenkomst geleverd aan de gemeente. In de notariele

I)!' h'tnjirnvc Aiil'<i<(iitcn ii dc hiindcr',n(>uh) K'iin Dr kcnipciiaci Adverotcn N V, ■,Inlutoi' (icvc\'iijd tc Ainhcni cn inqc\'hicvei> m nci hcddi.icqc'ici ondc' ni
*()'-U '<H-iiiH Aik wcik*ncndicden en ilu-ic,!cn wonh c vcniihi opqioiid vun d n aveuciikiuw,! van opduuht mcl Dc KcmpcmiFi Advoiutcn ii> V Dutiicc, i/o dc*

De Kempenaer
Advocaten

akte is te lezen dat de koopsom van het voorgaande € 70.000.000,- (zeventig miljoen euro) bedroeg. Clienten wensen het taxatierapport te ontvangen, dat de grondslag vormt voor het voomoemde bedrag of, indien het taxatierapport niet voorhanden is, een specificatie van het genoemde bedrag;

5. het taxatierapport, dat ten grondslag heeft gelegen aan het minnelijk aanbod dat de gemeente bij brief van 3 maart 2008 aan clienten heeft gedaan; en voor zover een taxatierapport zou ontbreken: een onderbouwing/specificatie van het voomoemde aanbod;

6. het verwervingsplan, dat door uw college, althans door de gemeente is opgesteld in verband met de verwerving van de gronden in het plangebied;

7. (bestuurs)rapportages, die zijn t.b.v. de (monitoring van de) uitvoering van het onderhavige bestemmingsplan zijn opgesteld;

8. documenten omtrent de economische haalbaarheid van het bestemmingsplan.

Tot slot zouden clienten graag van u vernemen of er reeds duidelijkheid bestaat over het moment, waarop gestart wordt met de sloopwerkzaamheden van het voormalige pand van H.J. Heinz B.V.

Clienten doen bij het onderhavige informatieverzoek, voor zover nodig, een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur. Daarbij wijs ik u erop, dat de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in de uitspraken van 16 december 2009 (JB 2010, 31) en 9 februari 2011 (TBR 2011, 66) heeft geoordeeld, dat planschaderisico-analyses en taxatierapporten met ramingen van grondwaarden, documenten betreffen waarvan openbaarmaking in het kader van de Wob **niet** achterwege mag blijven.

Ik verzoek u mij zo spoedig mogelijk de gevraagde stukken toe te zenden.

In afwachting van uw berichten,

hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Extra afschriften voor:
[redacted] P330
[redacted] G230

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161158999

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 99
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

De Kempenaer advocaten
t.a.v. de heer mr [redacted]
Postbus 9218
6800 HX Arnhem

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
8 juni 2011	G230/11.0012044	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Verzoek ingevolge artikel 3 lid 1 van de Wet openbaarheid van bestuur	3 mei 2011	(024) [redacted]

Geachte heer [redacted]

Bij brief van 3 mei 2011 (documentnr 117691v1) verzocht u op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) om informatie met betrekking tot (de uitvoering van) het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

Uw Wob-verzoek:
Wij zijn verplicht bij een Wob-verzoek informatie openbaar te maken als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
- de informatie is ergens vastgelegd, op papier, in een computerbestand of op wat voor gegevensdrager ook.
- de gemeente beschikt over de informatie.
- de informatie gaat over een bestuurlijke aangelegenheid, dat wil zeggen over beleid van gemeente Nijmegen, inclusief de voorbereiding en uitvoering ervan.

Een aantal van de door u gevraagde documenten is beschikbaar en meegezonden, een aantal documenten is wel beschikbaar maar niet openbaar, en een aantal documenten is niet beschikbaar. Wij merken over de door u opgevraagde informatie het volgende op:

1. planschaderisicoanalyse
U treft als bijlage de planschaderisicoanalyse van Keller Grondzaken B.V. d.d. mei 2007.

2. Planschaderapporten: zijn niet voorhanden.

3. Gespecificeerde grondexploitatie:
De gespecificeerde grondexploitatie bevat informatie over verwachte grondopbrengsten, verwervingsprijzen, planontwikkelingskosten, bouwkosten en rentepercentages. Derden kunnen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

hun biedingen op dergelijke bedragen afstemmen. Het is aannemelijk dat de onderhandelingspositie van de gemeente wordt benadeeld waardoor de financiële belangen van de gemeente in ernstige mate kunnen worden geschaad. Openbaarmaking van de in de grondexploitatie toegepaste berekeningsmethode benadeelt ook de onderhandelingspositie van de gemeente in de toekomst vanwege de herhaalde toepassing daarvan.
Voor de goede orde wijzen wij erop dat de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 9 februari 2011 betrekking heeft op een verzoek om beperkte kennisneming van stukken in het kader van een beroepsprocedure tegen een exploitatieplan. Omdat de bewuste stukken waren gebruikt bij de vaststelling van het exploitatieplan, tegen het exploitatieplan beroep openstaat, én het exploitatieplan financiële gevolgen kan hebben voor grondeigenaren, wegen de belangen van de grondeigenaren bij kennisneming van de onderliggende stukken zwaarder dan het financiële belang van de gemeente bij beperkte kennisneming.
Die situatie en belangenafweging is hier niet aan de orde.

4. Taxatierapport dan wel specificatie koopsom Heinz
De met Heinz overeengekomen koopsom is het eindresultaat van een onderhandelingstraject waarbij partijen elkaar uiteindelijk, ondanks uiteenlopende standpunten over de onderliggende schadecomponenten, hebben gevonden. Een taxatierapport dan wel een onderliggende specificatie is feitelijk niet voorhanden, maar zou, indien wel beschikbaar, niet zonder voorafgaande toestemming van Heinz worden verstrekt.

5. Taxatierapport dat ten grondslag heeft gelegen aan het minnelijk aanbod van 3 maart 2008.
Er is geen taxatierapport voorhanden dat ten grondslag heeft gelegen aan dit aanbod.

6. Verwervingsplan
Hierbij zenden wij u het verwervingsplan. Wij hebben de paragraaf onder het kopje 'Verwervingsstrategie' 'gewit' omdat deze paragraaf inzicht biedt in onze verwervingsstrategie, waardoor onze onderhandelingspositie en daarmee de financiële belangen van de gemeente worden geschaad.

7. (bestuurs)rapportages ten behoeve van de (monitoring van de) uitvoering van het bestemmingsplan Waalfront
Wij zenden u hierbij de voortgangsrapportage Koers West d.d. november 2006. De meest recente Voortgangsrapportage Grote Projecten d.d. maart 2011 bevat geen inhoudelijke informatie over het bestemmingsplan Waalfront, omdat het bestemmingsplan door een particuliere partij wordt uitgevoerd.

8. Documenten omtrent de economische haalbaarheid van het bestemmingsplan.
Documenten omtrent de economische haalbaarheid van het bestemmingsplan bieden inzicht in planontwikkelingskosten, bouwkosten, en verwervingsprijzen. Wij hebben besloten deze documenten niet over te leggen en verwijzen voor de motivering naar het gestelde hierboven onder 3.

Tot slot: over het moment van de start van de sloopwerkzaamheden van het voormalige pand van Heinz is nog niets bekend.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
1

Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u een bezwaarschrift indienen bij het college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen. Het adres is:

Burgemeester en Wethouders van Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Zorgt u ervoor dat u het bezwaarschrift indient binnen zes weken na de dag waarop deze brief is verstuurd. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen omdat u het te laat indient. Het bezwaarschrift bevat ten minste:

- uw naam, adres en handtekening;
- de datum waarop u uw bezwaarschrift schrijft;
- een omschrijving van het besluit waar u het niet eens mee bent (u kunt bijvoorbeeld datum en kenmerk van deze brief vermelden of een kopie meesturen);
- de reden waarom u het niet eens bent met dit besluit.

Namens het College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel
Openbaar

GEMEENTE Nijmegen

D161189488

Onderwerp
Verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit alsmede verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront

Programma / Programmanummer
Ruimte en Cultuurhistorie/1031

BW-nummer

Portefeuillehouder
H. Kunst

Samenvatting

Slachthuis Nijmegen (hierna: SN/Slachthuis) heeft de Raad per brief van 29 maart 2011 verzocht om een voorbereidingsbesluit te nemen alsmede het bestemmingsplan Waalfront te herzien.
In het bestemmingsplan Waalfront is het Slachthuis wegbestemd en zijn de percelen bestemd als "Gemengd Quartier Romain". Omdat het Slachthuis, gelet op de onderhandelingen ten aanzien van de aankoop van de gronden door de gemeente, er aan twijfelt of de voornoemde bestemming zal worden gerealiseerd, vraagt zij de Raad om het plan te herzien. Om te voorkomen dat zich tussentijds ontwikkelingen voordoen die de rechten en belangen van het Slachthuis en het herziene bestemmingsplan frustreren, wordt tevens verzocht om een voorbereidingsbesluit te nemen.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
G230, Lucienne Hoenselaar, 2804

Datum ambtelijk voorstel
12 juli 2011

Registratienummer
11.0010642

Ter besluitvorming door het college
Onder voorbehoud van positieve besluitvorming door de Raad, de brief aan Slachthuis Nijmegen vast te stellen.

	Paraaf akkoord	Datum
Leidinggevende M.A. Versleijen, G230		
Programmamanager		
Programmadirecteur		

Aan de Raad voor te stellen:

1. Geen medewerking te verlenen aan de verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen;

☒ Ter besluitvorming door de Raad

Besluit B&W d.d. 11 juli 2011 **nummer: 2.2**
☒ Conform advies
☐ Aanhouden
☐ Anders, nl.

	Paraaf akkoord	Datum
Bestuursagenda		
Gemeentesecretaris		
Portefeuillehouder		

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

GEMEENTE Nijmegen

Openbare besluitenlijst 31
Collegevergadering 11 juli 2011

Aanwezig:	
voorzitter	Th. de Graaf
wethouders	J. van der Meer, H. Kunst, B. Jeene, B. Frings en T. Tankir
gemeentesecretaris	B. van der Ploeg
communicatie	M. van de Vorst
notulist	K. Homan
Afwezig:	H. Beerten

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Rubriek 2	**Vaststellen aangehouden voorstellen**	
2.1		**Openbaar**
11.0011764	Collegevoorstel	
Onderwerp:	**Startnotitie Cultureel Erfgoed**	
Programma:	Ruimte & Cultuurhistorie / 1031	
Afd./Contactpersoon:	G280, Mayke Haaksman , 9048	
Portefeuillehouder:	Kunst H	
Voorstel om te besluiten	1. De startnotitie Cultureel Erfgoed vast te stellen. 2. Brief aan de raad vast te stellen.	
Besluit d.d. 11-07-2011:	**Conform**	
2.2		**Openbaar**
11.0010642	Collegevoorstel (Raadsvoorstel)	
Onderwerp:	**Verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit alsmede verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront**	
Programma:	Ruimte & Cultuurhistorie / 1031	
Afd./Contactpersoon:	G230, Lucienne Hoenselaar , 2804	
Portefeuillehouder:	Kunst H	
Voorstel om te besluiten	**Onder voorbehoud van positieve besluitvorming door de Raad** De brief aan Slachthuis Nijmegen vast te stellen. **Aan de Raad voor te stellen:** 1. Geen medewerking te verlenen aan de verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen.	
Besluit d.d. 11-07-2011:	**Conform**	
2.3		**Openbaar**
11.0013884	Collegevoorstel	
Onderwerp:	**Futsal Chabbab Projecten 2008 t/m 2013**	
Programma:	Zorg & Welzijn / 105	
Afd./Contactpersoon:	L120, Ton van Nieuwenhuijze , 2962	
Portefeuillehouder:	Frings B	
Voorstel om te besluiten	1. De aanvraag voor een subsidie voor de periode van 1 jaar (van 1 september 2008 tot en met 31 juli 2009) toe te kennen en de subsidie te verlenen voor een bedrag van € 18.871. 2. Het verschil tussen het verleende voorschot en de subsidievaststelling, zijnde € 33.164, terug te vorderen.	
Besluit d.d. 11-07-2011:	**Conform**	

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
14 september 2011 / 98/2011

Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Verzoek Slachthuis Nijmegen om herziening bestemmingsplan Waalfront en verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
11 juli 2011

Samenvatting
Slachthuis Nijmegen heeft de Raad per brief van 29 maart 2011 verzocht om een voorbereidingsbesluit te nemen alsmede het bestemmingsplan Waalfront te herzien.
In het bestemmingsplan Waalfront is het Slachthuis wegbestemd en zijn de percelen bestemd als "Gemengd Quartier Romain".
Omdat het Slachthuis, gelet op de onderhandelingen ten aanzien van de aankoop van de gronden door de gemeente, er aan twijfelt of de voornoemde bestemming zal worden gerealiseerd, vraagt zij de Raad om het plan te herzien. Om te voorkomen dat zich tussentijds ontwikkelingen voordoen die de rechten en belangen van het Slachthuis en het herziene bestemmingsplan frustreren, verzoekt het Slachthuis tevens om een voorbereidingsbesluit te nemen.

Voorstel om te besluiten
Geen medewerking verlenen aan de verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen;

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Lucienne Hoenselaar, 2804, l.hoenselaar@nijmegen.nl

Onbekende

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Het bestemmingsplan Waalfront is vastgesteld d.d. 9 april 2008 (52/2008) en onherroepelijk geworden d.d. 24 februari 2010 (uitspraak RvSt 200809402/1/R1). In dit bestemmingsplan zijn de percelen waar het Slachthuis Nijmegen (hierna: SN) nu nog gevestigd is, bestemd als "Gemengd Quartier Romain". Dit is een specifieke vorm van de bestemming Gemengd waarin functies zijn toegestaan als: wonen, (lichte) bedrijvigheid, kleinschalige horeca en detailhandel. Het bedrijf van SN past niet in deze bestemming en is dus wegbestemd in het bestemmingsplan.

Bij de totstandkoming van het bestemmingsplan Waalfront is als uitgangspunt genomen dat de onroerende zaken van SN door de gemeente worden aangekocht of onteigend en dat de bedrijven naar een andere locatie worden verplaatst. In de exploitatie, behorend bij de financieel-economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, is met de aankoop rekening gehouden. In 2004 zijn de onderhandelingen gestart om de onroerende zaken van SN, via minnelijke weg, aan te kopen.

Omdat SN, met name gelet op de voortgang van de onderhandelingen, er aan twijfelt of de beoogde bestemming uit het bestemmingsplan zal worden gerealiseerd, vraagt zij de Raad, middels de brief van De Kempenaer advocaten d.d. 29 maart jl., om het bestemmingsplan te herzien. Om te voorkomen dat zich tussentijds ontwikkelingen voordoen die de rechten en belangen van SN en het herziene bestemmingsplan frustreren, verzoekt SN bovendien om een voorbereidingsbesluit te nemen.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader

De bevoegdheid om het bestemmingplan te herzien is geregeld in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Een voorbereidingsbesluit kan worden genomen op grond van artikel 3.7 Wro.

1.2 Relatie met programma

Bestemmingsplannen worden gemaakt binnen het programma Ruimte en Cultuurhistorie.

2 Doelstelling

Met het verzoek om herziening van het bestemmingsplan wordt in de eerste plaats beoogd aan de onroerende zaken (wederom) een bedrijfsbestemming toe te kennen conform het feitelijke bestaande gebruik. In de tweede plaats wordt beoogd te voorkomen dat woningen en andere gevoelige bestemmingen in de directe nabijheid van de onroerende zaken van SN worden opgericht. SN voert in dit verband aan dat, aangezien deze nieuwe opstallen op grond van het huidige bestemmingsplan kunnen worden opgericht binnen haar geluids-, geur- en /of gevarencontour, er voor de bewoners/gebruikers van de naburige percelen geen sprake zal zijn van een verantwoord woon- en leefklimaat. Daarnaast zouden de bedrijfsvoering en de uitbreidingsmogelijkheden van SN worden beperkt door de vestiging van gevoelige bestemmingen in de nabijheid.

Onbekende

Het verzoek van SN om een voorbereidingsbesluit te nemen heeft als doel om te voorkomen dat zich tussentijds ontwikkelingen voordoen die de rechten en belangen van SN en het herziene bestemmingsplan frustreren.

3 Argumenten

Voorgesteld wordt om geen medewerking te verlenen aan het verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront en het nemen van een voorbereidingsbesluit, en wel op grond van de volgende argumenten:

- Er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten. De bedoeling is nog steeds om het bestemmingsplan Waalfront op deze locatie te realiseren;
- Uitgangspunt is dat de bedrijfsbelangen van SN als ter plaatse gevestigd bedrijf hierbij niet uit het oog worden verloren. Bij voorkeur wordt in overleg met SN gezocht naar een verantwoorde oplossing voor de perioden totdat op de betreffende locatie nieuwe woningbouw wordt gerealiseerd;
- Het bestemmingsplan Waalfront staat niet in de weg aan de realisatie van gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN; de realisatie van gevoelige bestemmingen doet er niet aan af dat SN op grond van het overgangsrecht haar huidige bedrijfsactiviteiten ter plaatse kan voortzetten en daarin dus in beginsel niet wordt beperkt (met de kanttekening dat er een aanvraag voor een milieuvergunning is ingediend, en dat een afwijzing alsnog een beperking van de bedrijfsactiviteiten tot gevolg kan hebben);
- Indien er gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN worden gerealiseerd, dan is het voor de bewoners/gebruikers hiervan duidelijk dat de vermindering van het woon-en leefklimaat slechts tijdelijk zal zijn, namelijk zolang de bedrijfsactiviteiten van SN ter plaatse nog niet zijn verplaatst cq beëindigd;
- Er zijn over een lange periode en met lange tussenpozen gesprekken gevoerd met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken in het plangebied Waalfront. Bij brief van 3 maart 2008 heeft de gemeente een concreet aanbod gedaan voor de verwerving. Dit aanbod en de door partijen gevoerde overleggen hebben niet tot overeenstemming geleid. De inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een schadeloosstelling op onteigeningsbasis liggen ver uiteen. Er wordt echter nog steeds gestreefd naar het bereiken van overeenstemming met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken;
- Net als iedere andere gemeente ondervindt ook de gemeente Nijmegen de gevolgen van de economische recessie. Vanwege de financiële consequenties van een verwerving/onteigening en omdat de inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een onteigeningsschadeloosstelling ver uit elkaar liggen, kan niet "hard" worden toegezegd dat *op dit moment* dan wel op zeer korte termijn tot verwerving dan wel onteigening zal worden overgegaan. De gemeente gaat ervan uit dat verwerving en zo nodig onteigening later in de planperiode zal plaatsvinden;
- Deze gang van zaken is jegens SN niet onzorgvuldig dan wel onrechtmatig, en is bovendien in het publieke belang dat vergt dat bestemmingsplannen op een maatschappelijk en financieel verantwoorde wijze worden gerealiseerd. SN heeft geen aanspraak op aankoop of onteigening binnen de door haar gewenste termijnen. Van toezeggingen aan SN dat zij binnen een bepaalde termijn of uiterlijk voor een bepaalde datum zou worden aangekocht of onteigend is geen sprake. Het voornemen om de

onroerende zaken van SN binnen de bestemmingsplanperiode te verwerven is ongewijzigd;

Aangezien het juist de bedoeling is om het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren, is het niet wenselijk om een voorbereidingsbesluit te nemen.

4 Klimaat
nvt

5 Risico's
- Tegen de weigering om mee te werken aan de herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit, kan SN bezwaar maken en beroep instellen. De rechter kan de beslissing om geen medewerking te verlenen aan een bestemmingsplanherziening en een voorbereidingsbesluit slechts marginaal toetsen omdat dit een bestuurlijke bevoegdheid betreft. Het vigerende bestemmingsplan is nog actueel zodat er ook geen noodzaak bestaat om het plan te herzien. Bovendien worden er geen beginselen van behoorlijk bestuur geschonden omdat bij de uitvoering van het bestemmingsplan zoveel mogelijk rekening gehouden zal worden met de bestaande rechten en belangen van SN.

- SN kan binnen vijf jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingplan (dus tot februari 2015) een verzoek indienen tot vergoeding van planschade. De schade (tegemoetkoming) komt voor vergoeding in aanmerking tenzij de schade in de vorm van aankoop, onteigening of anderzins is verzekerd. Als in de onteigeningsvergoeding niet kenbaar een schadevergoeding is begrepen, kan onder omstandigheden na of naast onteigening ook planschade voor vergoeding in aanmerking komen. Hetzelfde geldt bij minnelijke grondverwerving door de gemeente.

- Inmiddels is op 22 juni jl. een ingebrekestelling wegens niet tijdig beschikken op het verzoek om een voorbereidingsbesluit te nemen binnengekomen. Op grond van art. 4:13 lid 2 van de Awb dient binnen 8 weken te worden beslist op dit verzoek. Overigens dient uw Raad ook binnen 8 weken te besluiten tot een afwijzing van een aanvraag om een bestemmingsplan vast te stellen (art. 3.9 lid 2 Wro) maar hiervoor is door verzoeker (nog) geen ingebrekestelling ingediend. Aangezien dit voorstel niet meer kon worden geagendeerd voor uw vergadering van 6 juli as hebben wij verzoeker verzocht in te stemmen met het nemen van een besluit op de eerste vergadering van het zomerreces, 14 september 2011. Indien verzoeker hiermee niet akkoord gaat, verbeuren wij de maximale dwangsom wegens niet tijdig beschikken van € 1.260,- (gemiddeld € 30,- per dag gedurende maximaal 42 dagen).

6 Financiën
Voor het verzoek om herziening bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit zijn leges in rekening gebracht bij de aanvrager. Ingeval geweigerd wordt de procedure te starten voor vaststelling van een bestemmingsplan, wordt 75% van de ten behoeve van dit verzoek betaalde leges teruggegeven.

7 Communicatie
Het besluit wordt schriftelijk medegedeeld aan (de advocaat van) SN.

8 Uitvoering en evaluatie
Na bekendmaking van het besluit, vangt de bezwarentermijn aan. Binnen deze termijn kan SN bij uw Raad bezwaar maken tegen de weigering om medewerking te verlenen aan de herziening van het bestemmingsplan.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

mr. Th.C. de Graaf drs. B. van der Ploeg

Bijlagen: Antwoordbrief

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 99
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

De Kempenaer advocaten
t.a.v. de heer Mr Heinen
Postbus 9218
6800 HX Nijmegen

Verzenddatum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	G230/11.0013428	Lucienne Hoenselaar
Onderwerp	Datum uw brief	Doorkiesnummer
verzoek om herziening van het bestemmingsplan Waalfront en het nemen van een voorbereidingsbesluit		(024) 3292804

Geachte heer Heinen, mevrouw De Leeuw,

Naar aanleiding van uw brief d.d. 29 maart 2011 inzake het Slachthuis Nijmegen (uw kenmerk: ILE/ 32171/JWA) berichten wij u als volgt.

De Raad heeft besloten om geen medewerking te verlenen aan de verzoeken van uw client om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen op grond van de volgende argumenten:

- er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten. De bedoeling is nog steeds om het bestemmingsplan Waalfront op deze locatie te realiseren;
- uitgangspunt is dat de bedrijfsbelangen van SN als ter plaatse gevestigd bedrijf hierbij niet uit het oog worden verloren. Bij voorkeur wordt in overleg met SN gezocht naar een verantwoorde oplossing voor de periode totdat op de betreffende locatie nieuwe woningbouw wordt gerealiseerd;
- het bestemmingsplan Waalfront staat niet in de weg aan de realisatie van gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN; de realisatie van gevoelige bestemmingen doet er niet aan af dat SN op grond van het overgangsrecht haar huidige bedrijfsactiviteiten ter plaatse kan voortzetten en daarin dus in beginsel niet wordt beperkt (met de kanttekening dat er een aanvraag milieuvergunning is ingediend en dat een afwijzing alsnog een beperking van de bedrijfsactiviteiten tot gevolg kan hebben);
- indien er gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN worden gerealiseerd, dan is het voor de bewoners/gebruikers hiervan duidelijk dat de vermindering van het woon-en leefklimaat slechts tijdelijk zal zijn, namelijk zolang de bedrijfsactiviteiten van SN ter plaatse nog niet zijn verplaatst cq beëindigd;
- er zijn over een lange periode en met lange tussenpozen gesprekken gevoerd met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken in het plangebied Waalfront. Bij brief van 3 maart 2008 heeft de gemeente een concreet aanbod gedaan voor de verwerving. Dit aanbod en de door partijen gevoerde overleggen hebben niet tot

Gemeente Nijmegen
Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
1

- Net als iedere andere gemeente ondervindt ook de gemeente Nijmegen de gevolgen van de economische recessie. Vanwege de financiële consequenties van een verwerving/onteigening en omdat de inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een onteigeningsschadeloosstelling ver uit elkaar liggen, kan niet "hard" worden toegezegd dat *op dit moment* dan wel op zeer korte termijn tot verwerving dan wel onteigening zal worden overgegaan. De gemeente gaat ervan uit dat verwerving en zo nodig onteigening later in de planperiode zal plaatsvinden;
- Deze gang van zaken is jegens SN niet onzorgvuldig dan wel onrechtmatig, en is bovendien in het publieke belang dat vergt dat bestemmingsplannen op een maatschappelijk en financieel verantwoorde wijze worden gerealiseerd. SN heeft geen aanspraak op aankoop of onteigening binnen de door haar gewenste termijnen. Van toezeggingen aan SN dat zij binnen een bepaalde termijn of uiterlijk voor een bepaalde datum zou worden aangekocht of onteigend is geen sprake. Het voornemen om de onroerende zaken van SN binnen de planperiode te verwerven is ongewijzigd;

  Aangezien het juist de bedoeling is om het bestemmingsplan Waalfront binnen de bestemmingsplanperiode te realiseren, is het niet wenselijk om een voorbereidingsbesluit te nemen.

Krachtens de Algemene wet bestuursrecht kunt u, namens uw client, binnen zes weken na de verzenddatum van dit besluit een schriftelijk en gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van de gemeente Nijmegen, postbus 9105, 6500 HG Nijmegen.

Hoogachtgend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

mr. Th.C. de Graaf drs. B. van der Ploeg

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159000

De Kempenaer
Advocaten

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 • 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

Aantekenen met handtekening retour
Gemeenteraad van de gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Arnhem, 20 september 2011

onze referentie ILE / 32171 / atw
documentnr 134857v1
zaaknaam **Slachthuis Nijmegen e.a./ gemeente Nijmegen**
onderwerp **Reactie op raadsvoorstel herziening bestemmingsplan Nijmegen Waalfront**

Geachte dames, heren,

Namens cliënten:

- **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen aan de Havenweg 2;
- **Vicom Vlees B.V.**, gevestigd te Nijmegen aan de Havenweg 2;
- **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen aan de Havenweg 5,

hierna gezamenlijk aangeduid als SN, bericht ik u hierbij het volgende.

Inleiding
SN is gevestigd aan de Havenweg 2 en 5 te Nijmegen. Op die locatie exploiteren cliënten hun bedrijven in de versvlees-sector. In deze bedrijven werken in totaal circa 400 medewerkers.

De percelen, waarop de bedrijven zijn gevestigd, vallen binnen het plangebied van het - inmiddels onherroepelijke - bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront". In dit bestemmingsplan zijn de bedrijven van SN wegbestemd. In plaats daarvan zouden op de percelen woningen, maatschappelijke voorzieningen en kleinschalige functies, zoals horeca met terrassen, worden gerealiseerd.

Het is echter nog maar de vraag of de beoogde functies ook daadwerkelijk gerealiseerd zullen worden. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen (hierna: het college) heeft enkele maanden geleden aan SN meegedeeld, dat de gemeente over onvoldoende financiële middelen beschikt om de onroerende zaken van SN aan te kopen of te onteigenen. Dit betekent dat de bedrijven van SN vooralsnog ter plaatse gevestigd blijven en de door de gemeente beoogde functies voor die locatie tot nader orde niet gerealiseerd zullen worden.

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09176618. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de eerstvolgende afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 1 mei 2007 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Om ervoor te zorgen dat de juridisch planologische situatie ter plaatse overeenstemt met het feitelijke gebruik van de percelen, heeft SN op 29 maart 2011 bij uw raad een verzoek ingediend tot herziening van het bestemmingsplan alsmede een verzoek om een voorbereidingsbesluit te nemen. In het raadsvoorstel, dat op dit moment ter besluitvorming bij uw raad voorligt, stelt het college voor om géén medewerking te verlenen aan de verzoeken van SN.

In de bijlage bij het raadsvoorstel draagt het college de argumenten aan, die de afwijzing van de verzoeken zouden moeten onderbouwen. SN is van mening dat deze argumenten een onjuiste en onvolledige voorstelling van zaken geeft.

SN vindt het van belang dat uw raad - in het kader van een zorgvuldige besluitvorming - een zo volledig mogelijk beeld krijgt van de feiten en omstandigheden in deze zaak. Dit heeft cliënten dan ook doen besluiten om u de onderhavige brief te sturen, waarin zij reageren op het raadsvoorstel.

Reactie op raadsvoorstel

In het onderstaande zijn "cursief" de argumenten van het college weergegeven. Daarna volgt een reactie van de zijde van SN.

Stelling college
Uitgangspunt is dat bedrijfsbelangen van SN niet uit het oog worden verloren. Bij voorkeur wordt in overleg met SN gezocht naar een verantwoorde oplossing voor de tussenliggende periode.

Reactie SN
Het college stelt dat de bedrijfsbelangen niet uit het oog worden verloren. Tot op heden is de werkelijke praktijk van de kant van de gemeente helaas een andere, zoals in het onderstaande nog nader zal worden toegelicht. SN wil, als steeds, graag met het college in overleg treden om een passende oplossing te bereiken betreffende de verwerving als ook voor de periode tot aan de daadwerkelijke verwerving. Het college is echter tot op heden niet bereid om dit overleg aan te gaan, althans schuift een overleg op de lange baan. De stelling van het college dat zij in overleg met SN naar een passende oplossing zoekt, vindt dan ook geen enkele steun in de handelwijze van het college tot op heden.

Stelling college
Het bestemmingsplan "Waalfront" staat niet in de weg aan de realisatie van gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN; de realisatie van gevoelige bestemmingen doet er niet aan af dat SN haar huidige bedrijfsactiviteiten ter plaatse kan voortzetten.

Reactie SN
De stelling van het college is in beginsel juist. Op grond van het geldende bestemmingsplan kunnen er in de directe nabijheid van SN zonder meer gevoelige bestemmingen, zoals woningen, gerealiseerd worden. Daarnaast kan SN op grond van het zogenaamde overgangsrecht uit het bestemmingsplan haar bedrijfsactiviteiten ter plaatse voortzetten. Het college verzuimt echter te vermelden, wat de consequentie zou zijn van enerzijds het realiseren van de gevoelige bestemmingen in de directe nabijheid van SN en anderzijds het ter plaatse gehandhaafd blijven van SN.

De bedrijven van SN zijn ingedeeld in één van de zwaardere milieucategorieën, te weten milieucategorie 4. Daarnaast wordt Slachthuis Nijmegen B.V. door de planwetgever beschouwd als een zogenaamd risicovol bedrijf (BEVI/BRZO-bedrijf). De geluid, geur- en/of gevaarcontouren van de bedrijven van SN vallen over de percelen, waarop vanaf 2012 woningbouw mogelijk is.

Het is onvermijdelijk dat de bewoners van deze nieuwe woningen hinder zullen ondervinden van SN. SN vreest op haar beurt voor de gevolgen, die de komst van deze nieuwe woningen zal hebben op haar bedrijfsvoering. Met name bestaat vrees voor een stroom aan klachten, die de nieuwe bewoners – die woonachtig zullen zijn in de hindercirkel van SN – zullen indienen bij de gemeente of de bedrijven. Daarnaast wordt SN beperkt in haar mogelijkheden om haar bedrijfsactiviteiten uit te breiden, terwijl er tegelijkertijd geen zicht is op verplaatsing van de bedrijven door de gemeente Nijmegen. Conclusie is dan ook dat het zowel voor de bewoners van de nieuw te betrekken woningen als voor SN een buitengewoon onwenselijke situatie is, als beide functies – wonen en exploitatie slachthuis – naast elkaar aanwezig zijn, terwijl niet bekend is hoelang deze situatie zal blijven voortduren.

Stelling college
Indien er gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN worden gerealiseerd, dan is het duidelijk dat de vermindering van het woon- en leefklimaat slechts tijdelijk zal zijn.

Reactie SN
Het college stelt dat het duidelijk is dat de vermindering van het woon- en leefklimaat slechts van tijdelijke aard zal zijn. Op dit moment is het echter niet duidelijk of én wanneer de onroerende zaken van SN zullen worden aangekocht en wanneer de bedrijfsvoering op de huidige locatie zal worden beëindigd.

Gelet op de omvang van de bedrijven staat in ieder geval vast, dat een verplaatsing van de bedrijven een langdurig proces zal zijn, dat meerdere jaren in beslag zal nemen. Zelfs als de gemeente een serieus onderhandelingstraject zal starten is het reëel om aan te nemen dat het nog naar schatting 5 tot 8 jaren zal duren, voordat het gebruik van de percelen door SN zal worden beëindigd. Dit betekent dat de nieuwe bewoners van de omliggende percelen binnen geluid, geur- en/of gevaarcontouren van SN gevestigd zullen worden.

Stelling college
Er zijn over een lange periode en met lange tussenpozen gesprekken gevoerd met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken. Bij brief van 3 maart 2008 heeft de gemeente een concreet aanbod gedaan voor de verwerving. Dit aanbod en de door partijen gevoerde overleggen hebben niet tot overeenstemming geleid. De inzichten van partijen over de hoogte van de schadeloosstelling op onteigeningsbasis liggen ver uiteen.

Reactie SN
Van gemeentewege bestaat al sinds 2004 de insteek om de onroerende zaken van SN minnelijk te verwerven. Op initiatief van het college heeft daartoe in januari 2006 voor de eerste maal een bespreking plaatsgevonden. Sindsdien zijn er met lange tussenpozen gesprekken gevoerd tussen partijen. Wat daarbij opvalt is, dat het initiatief voor de diverse overleggen vrijwel altijd van de zijde van SN is gekomen (als **bijlage 1** is bijgevoegd een

brief, die SN op 29 maart 2011 aan het college heeft gestuurd en waarin onder meer een overzicht is gegeven van de diverse overlegmomenten, zoals die tot op heden tussen partijen hebben plaatsgevonden.)

Door het college wordt voorts opgemerkt dat er bij brief van 3 maart 2008 een concreet aanbod zou zijn gedaan voor de verwerving. Het is correct dat er op die datum door het college een aanbod is gedaan. De hoogte van dit aanbod heeft SN van het begin af aan verbaasd. SN heeft het college een aantal malen gevraagd om een specificatie aan te leveren van het aanbod. Het college heeft nooit op deze verzoeken gereageerd, tot enkele weken geleden. Toen heeft het college - naar aanleiding van een Wob-verzoek van SN - meegedeeld, dat dit aanbod slechts een openingsbod betrof, waaraan geen specificatie noch een taxatie ten grondslag lag (zie **bijlage 2**).

De stelling van het college, dat de inzichten van partijen over de hoogte van de schadeloosstelling sterk uiteen lopen, dient dan ook op z'n zachtst gezegd genuanceerd te worden. Het college heeft namelijk nooit de moeite genomen om zich te verdiepen in de bedrijfsvoering van SN en een taxatie van de (onteigenings)schade te laten opstellen. Er kan dan ook niet gezegd worden, dat het college tot op heden op serieuze en zorgvuldige wijze onderhandelingen heeft gevoerd met SN. Het feit dat partijen tot op heden geen overeenstemming hebben bereikt, vindt haar grondslag in de opstelling en handelwijze van de gemeente Nijmegen.

Stelling college
Vanwege de financiële consequenties van een verwerving/onteigening en omdat de inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een onteigeningsschadeloosstelling ver uit elkaar liggen, kan niet "hard" worden toegezegd dat op dit moment dan wel op zeer korte termijn tot verwerving dan wel onteigening zal worden overgegaan.

Reactie SN
Het is met name dit argument van het college, dat SN ertoe gebracht heeft om een verzoek om herziening van het bestemmingsplan en een verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit in te dienen. Immers zoals het college zelf ook opmerkt, zal op korte termijn niet overgegaan worden tot verwerving/onteigening van de onroerende zaken van SN. Daar komt bij dat, zelfs als partijen overeenstemming zouden hebben bereikt over de verwerving, de feitelijke verplaatsing van de bedrijven nog de nodige tijd in beslag zal nemen.

Gelet hierop lijkt het dan ook ondenkbaar, dat de beoogde bestemming op de locatie van SN nog deze planperiode zal worden gerealiseerd. Om deze reden en ter bescherming van de belangen van SN en de beoogde nieuwe gebruikers van de omliggende percelen is het noodzakelijk dat het bestemmingplan ter plaatse wordt herzien.

Afsluiting
Op grond van het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" dienen de bedrijven van SN plaats te maken voor onder andere woningen en andere maatschappelijke voorzieningen. Deze nieuwe bestemmingen dienen gerealiseerd te worden gedurende de planperiode van 10 jaar. Aangezien de planperiode eindigt in 2018, betekent dit, aldus het college, dat de nieuwe bestemmingen uiterlijk in 2018 moeten zijn gerealiseerd.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

Zoals het er nu naar uitziet, zal de nieuwbouw op de huidige locatie van SN, niet voor het einde van de planperiode gerealiseerd worden. Alleen al om deze reden ligt het in de rede om het bestemmingsplan ter plaatse te herzien.

Daar komt bij dat door het onverkort in stand laten van het bestemmingsplan de belangen van SN en de belangen van de beoogde nieuwe gebruikers van de omliggende percelen onevenredig worden geschaad. Immers, voor de bedrijven van SN geldt ten eerste, dat hun bedrijfseconomische instandhouding en noodzakelijke ontwikkeling ter plaatse ernstig belemmerd wordt. Daar komt bij, dat de bedrijven in hun bedrijfsvoering zullen worden geschaad als er gevoelige bestemmingen binnen hun geluid, geur- en/of gevaarcontouren worden gerealiseerd. Voor de beoogde nieuwe gebruikers van de omliggende percelen geldt, dat er ter plaatse geen sprake zal zijn van een goed woon- en leefklimaat.

Gelet op al het bovenstaande dient naar de mening van SN het verzoek om herziening van het bestemmingsplan en het verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit toegewezen te worden. Voor zover uw raad daartoe niet bereid mocht zijn, verzoek ik u namens SN om het college op te dragen om vanaf heden een serieus onderhandelingstraject te starten, zodat verwerving en verplaatsing van SN alsnog binnen de planperiode zal plaatsvinden.

Hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

5

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Agendapunt	Omschrijving voorstel

24. **Verzoek Slachthuis Nijmegen om herziening bestemmingsplan Waalfront en verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit (98/2011)**

Raadsvoorstel d.d. 11 juli 2011

Geen medewerking verlenen aan de verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen;

Raadsbesluit d.d. 28 september 2011

Conform besloten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Raadsbesluit
Verzoek Slachthuis Nijmegen om herziening bestemmingsplan Waalfront en verzoek tot het nemen van een voorbereidingsbesluit

GEMEENTE Nijmegen

De Raad van de Gemeente Nijmegen,
bijeen in zijn vergadering van 28 september 2011;

Gelezen het voorstel van
het College van Burgemeester en Wethouders van 11 juli 2011

Besluit,
Geen medewerking verlenen aan de verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen;

De voorzitter,
Th.C. de Graaf

De griffier,
M.M.V. Mientjes

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

GEMEENTE Nijmegen

D161159002

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 99
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

De Kempenaer advocaten
t.a.v. de heer [redacted]
Postbus 9218
6800 HX Nijmegen

Verzenddatum
VERZONDEN 25 OKT. 2011

Ons kenmerk
G230/11.0022327

Contactpersoon
[redacted]

Onderwerp
verzoek om herziening van het bestemmingsplan Waalfront en het nemen van een voorbereidingsbesluit

Datum uw brief

Doorkiesnummer
(024) [redacted]

Geachte heer [redacted]

Naar aanleiding van uw brief d.d. 29 maart 2011 inzake het Slachthuis Nijmegen (uw kenmerk: ILE/ 32171/JWA) berichten wij u als volgt.

De Raad heeft besloten om geen medewerking te verlenen aan de verzoeken van uw client om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen op grond van de volgende argumenten:

- er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten. De bedoeling is nog steeds om het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode van 10 jaar (tot 9 april 2018) te realiseren;
- uitgangspunt is dat de bedrijfsbelangen van SN als ter plaatse gevestigd bedrijf hierbij niet uit het oog worden verloren. Bij voorkeur wordt in overleg met SN gezocht naar een verantwoorde oplossing voor de tussenliggende periode;
- het bestemmingsplan Waalfront staat niet in de weg aan de realisatie van gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN; de realisatie van gevoelige bestemmingen doet er niet aan af dat SN op grond van het overgangsrecht haar huidige bedrijfsactiviteiten ter plaatse kan voortzetten en daarin dus in beginsel niet wordt beperkt (met de kanttekeningen dat tot op heden niet is beslist op de aanvraag voor een milieuvergunning, en dat een afwijzing alsnog een beperking van de bedrijfsactiviteiten tot gevolg kan hebben);
- indien er gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN worden gerealiseerd, dan is het voor de bewoners/gebruikers hiervan duidelijk dat de vermindering van het woon-en leefklimaat slechts tijdelijk zal zijn, namelijk zolang de bedrijfsactiviteiten van SN ter plaatse nog niet zijn verplaatst cq beëindigd;
- er zijn over een lange periode en met lange tussenpozen gesprekken gevoerd met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken in het plangebied Waalfront. Bij brief van 3 maart 2008 heeft de gemeente een concreet aanbod gedaan voor de

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

verwerving. Dit aanbod en de door partijen gevoerde overleggen hebben niet tot overeenstemming geleid. De inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een schadeloosstelling op onteigeningsbasis liggen ver uiteen. Er wordt echter nog steeds gestreefd naar het bereiken van overeenstemming met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken;

- Net als iedere andere gemeente ondervindt ook de gemeente Nijmegen de gevolgen van de economische recessie. Vanwege de financiële consequenties van een verwerving/onteigening en omdat de inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een onteigeningsschadeloosstelling ver uit elkaar liggen, kan niet "hard" worden toegezegd dat *op dit moment* dan wel op zeer korte termijn tot verwerving dan wel onteigening zal worden overgegaan. De gemeente gaat ervan uit dat verwerving en zo nodig onteigening later in de planperiode zal plaatsvinden;
- Deze gang van zaken is jegens SN niet onzorgvuldig dan wel onrechtmatig, en is bovendien in het publieke belang dat vergt dat bestemmingsplannen op een maatschappelijk en financieel verantwoorde wijze worden gerealiseerd. SN heeft geen aanspraak op aankoop of onteigening binnen de door haar gewenste termijnen. Van toezeggingen aan SN dat zij binnen een bepaalde termijn of uiterlijk voor een bepaalde datum zou worden aangekocht of onteigend is geen sprake. Het voornemen om de onroerende zaken van SN binnen de planperiode te verwerven is ongewijzigd;

Aangezien het juist de bedoeling is om het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren, is het niet wenselijk om een voorbereidingsbesluit te nemen.

Krachtens de Algemene wet bestuursrecht kunt u, namens uw client, binnen zes weken na de verzenddatum van dit besluit een schriftelijk en gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van de gemeente Nijmegen, postbus 9105, 6500 HG Nijmegen.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

mr. Th.C. de Graaf drs. B. van der Ploeg

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkelaars

GEMEENTE Nijmegen

Ingekomen stuk D6 (PA 30 november 2011)

D161159003

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
14 november 2011	P320/11.0023451	Paul Matthieu
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Openbaar making second opinion GREX 2011, management letter risico analyse en aangepaste Ontwikkelingsstrategie Waalfront		(024) 3299299

Geachte leden van de raad,

Op 12 en 19 oktober heeft ons College met u in beslotenheid gesproken over de second opinion GREX 2011 Waalfront. Daar is ook door ons College een reactie gegeven hoe wij onder meer de uitkomsten van de second opinion zullen benutten voor het op enkele onderdelen aanpassen van de ontwikkelingsstrategie voor het Waalfront.
In navolging van de gemaakte afspraken over de Waalsprong maken wij nu ook de second opinion GREX 2011 en de managementletter risico analyse voor het Waalfront openbaar, met uitzondering van de bedrijfsgevoelige informatie betreffende onze publieke partner in de PPS en informatie voor zover het betreft onderwerpen waar nog met partijen over wordt onderhandeld.

Voorts informeren wij u over onze aangepaste ontwikkelingsstrategie en de vertaling naar een op enkele onderdelen aangepast Masterplan Waalfront.

Second Opinion en managementletter risico analyse
In de maanden augustus en september 2011 is door het externe bureau Fakton (overeenkomstig de werkwijze die ook is toegepast voor de Waalsprong) een Second Opinion opgesteld bij de GREX 2011. Door de directie van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW) is aan het externe bureau Ecorys gevraagd een managementletter te schrijven bij de risicoanalyse.

De belangrijkste bevindingen van de **second opinion** betreffen:
- de programmatische haalbaarheid: het aantal geraamde appartementen is in het plangebied te hoog en te veel geprogrammeerd in het dure koopsegment. Dit geeft noodzaak tot een aanpassing van het plan met minder appartementen en anders gedifferentieerd naar woontypologie en prijs.
- het te optimistisch geraamde afzettempo: bij de huidige 'kopersstaking' in combinatie met een economische recessie is het niet reëel te veronderstellen dat jaarlijks gemiddeld 225 woningen per jaar, waarvan 90% appartementen, afgezet kunnen worden

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkelaars

- de te hoge grondprijs: de huidige grondprijzen vertaald in vrij op naam prijzen (VON) leiden tot een bedrag die voor de beoogde doelgroep onbereikbaar wordt cq minder aantrekkelijk wordt gevonden. Daardoor zijn de geraamde grondopbrengsten te optimistisch
- te hoge raming van de toekomstige opbrengststijging: de huidige GREX werkt met de parameter van 2,5% opbrengstenstijging per jaar, hetgeen niet meer realistisch is
- planning: het huidige plan omvat een aantal 'massieve' woningbouwopgaven zoals de Dijkhoven, Bakens en grote delen van het Quartier Romain, die door middel van een integrale (ondergrondse) parkeervoorziening zou moeten worden gerealiseerd. Inmiddels zijn de inzichten in de markt dat er minder in blauwdrukken en meer kleinschalig en organisch moet worden ontwikkeld. Hierbij is het minder passend om op voorhand reeds alle kosten te nemen betreffende de parkeervoorzieningen.
- Verwervingsrisco's: in een GREX van het Waalfront hebben de nog aanwezige bedrijven optimistische verwachtingen ten aanzien van de bedragen die zij kunnen vragen voor de verwerving van hun opstallen en gronden; al dan niet via onteigening. Duidelijk is dat dit vraagt om behoedzaam navigeren binnen de financiële kaders van de GREX. Enerzijds is haast – zeker in de huidige economische situatie – een slechte raadgever. Anderzijds kan verwerving desalniettemin noodzakelijk zijn om kansen te bieden aan een alternatieve ontwikkelingsstrategie, die uitkomst biedt voor het op gang houden van de woningbouw en daarmee de kasstromen van de GREX.
- tenslotte zijn er nog summiere opmerkingen gemaakt bij de nog te verwerven subsidies en de renteontwikkeling op de lange termijn.

Management letter bij risicoanalyse
Door de directie van OB Waalfront is aan B. de Graaf (Ecorys) gevraagd een bestuurlijk advies op te stellen, naar aanleiding van het verschijnen van de GREX 2011 en de risicoanalyse.

De belangrijkste conclusies uit dit advies zijn:

- Ga uit van een organische ontwikkeling in kleine stappen waardoor voldoende flexibiliteit kan worden bereikt en de verwervingskosten beter kunnen worden gemanaged.
- Hanteer een korrel grootte die een vraag gestuurde ontwikkeling en fasering mogelijk maakt; kleine series liggen de komende jaren meer in de rede, hoewel grotere series in de toekomst niet zijn uitgesloten.
- Volg een programmering die marktconform is zowel naar bouwvorm als naar prijsklasse. Dat kan voor de komende 5 jaar redelijk zeker gebeuren; voor de daarna komende jaren kan met een 'grof gemiddelde' worden gewerkt.
- Vermijd op korte termijn kostbare infrastructurele elementen of extensieve ruimteconsumptie door niet koopkrachtige functies (zoals het fort) op aantrekkelijk plekken in het plangebied.
- Hanteer een fasering voor de realisatie die meer in lijn (12 jaar wordt 18/20 jaar?) is met absorptiegraad van de huidige markt
- Tracht als gemeente een strakke planning en programmering met prioritering voor alle plannen binnen de gemeente c.q. de regio te organiseren.

De financiële strategie wordt gedeeltelijk door het voorgaande bepaald. Daarnaast wordt het volgende geadviseerd:

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkelaars

- Ga uit van een cash flow gestuurde uit ontwikkeling. Binnenkomende middelen worden als eerste aangewend voor aflossing van uitstaande schulden en pas daarna voor onvermijdelijk te maken kosten.
- Ga voor de verwerving niet uit van onteigeningswaarde maar van een prijs die haalbaar is. Als dit laatste niet mogelijk is op basis van een minnelijke benadering, dan wordt er voorlopig niet verworven.
- Hanteer voor de komende 5 jaar een grondprijs die als marktconform kan worden aangemerkt. Werk voor de latere jaren met een 'grof gemiddelde'.
- Geef de directie van OBW de opdracht het voorgaande te verwerken in de GREX en bezie het effect zowel voor de eerstkomende 5 jaar als voor het geheel

Reactie College:
Het College heeft met waardering kennis genomen van de Second Opinion en de managementletter. En is van mening dat beide rapportages voldoende handvatten bieden om op constructieve wijze een aangepaste ontwikkelingsstrategie op te stellen voor het Waalfront. En wel zodanig dat daartoe het vigerende Masterplan op enkele inhoudelijke onderdelen zal worden aangepast, het verhaal op hoofdlijnen overeind kan blijven, waardoor er opnieuw een gezonde 'recessieproof' financiële basis kan worden gelegd door middel van de GREX 2012.

Het College is het op hoofdlijnen eens met de conclusies van de beide rapportages, maar stelt daarbij 2 belangrijke kanttekeningen:
1. Bij het opstellen en de besluitvorming van het Masterplan Waalfront in 2008 was er sprake van een geheel ander tijdsgewricht (hoogconjunctuur) dan die wij op dit moment ervaren. Dit verklaart mede de hoge ambities in het Masterplan.
2. Anders dan door het bureau Fakton wordt gesteld, is het College van mening dat er geen 1:1 conclusies kunnen worden getrokken over ontwikkelingen van de woningmarktbehoefte in Nijmegen voor de toekomst op basis van ervaringen uit het verleden. Immers met de realisatie van het Waalfront wordt uitdrukkelijk beoogd nieuwe woonmilieus en –typologieën toe te voegen aan de stad, die tot dusver in Nijmegen niet voor handen waren.

<u>Aangepaste ontwikkelingsstrategie en maatregelen:</u>

Voor het College staat de opgave en missie van het Waalfront recht overeind. Dat betekent dat aan de ambitie van "Koers West" wordt vastgehouden: het centrum van Nijmegen wordt verlengd naar de westzijde van de stad.
Voor het Waalfront is de opgave: " Het creëren van een nieuw stedelijk woonmilieu, met nieuwe woontypologieën en daarmee de noodzaak om nieuwe markten aan te boren, waar eerder in Nijmegen nog geen (of nauwelijks) vraag naar was".
Het College ziet daarom het Waalfront als DE aantrekkelijke locatie voor Nijmegen om nieuw centrum stedelijke woningbouw in relatief hoge dichtheden en gestapelde bouw te realiseren.

Daartoe is het College voornemens de volgende **strategie** te volgen:
1. De ambities voor het Waalfront worden bijgesteld en aangepast aan de economische omstandigheden
2. Op enkele onderdelen zal een inhoudelijk aangepast en gefaseerd Masterplan worden ontwikkeld.

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkelaars

Vervolgvel
3

3. De gehele gebiedsontwikkeling zal minder vanuit blauwdruk denken en meer organisch en flexibel worden uitgevoerd, met toch voldoende centrum stedelijk karakter
4. Er zal sprake zijn van een langere doorlooptijd dan 2024
5. Er wordt ontwikkeld daar waar de kansen zijn
6. Relatief dure elementen uit het Masterplan (fort, kade, Waalfrontweg, eiland etc.) zullen later worden uitgevoerd
7. Voor het stimuleren van de woningverkoop zullen -- in ieder geval uitgewerkt voor de eerst komende 5 jaar - meer marktconforme grondprijzen worden gehanteerd

Om deze strategie te kunnen volgen zullen de volgende **inhoudelijke maatregelen** een plek krijgen in het aangepaste Masterplan

1. Het aandeel appartementen in de woningbouwprogrammering:
   a. Vasthouden aan stedelijk woonmilieu met naar verhouding hoger aandeel appartementen. Wel de verhouding meer in balans brengen.
   b. Behoud van stedelijkheid ook met toevoeging van stadswoningen

2. Er is nu een mismatch tussen vraag naar en aanbod van middeldure en dure koopwoningen in Waalfront:
   a. nieuwe marktvraag op basis van kwaliteit aanboren, waarin de gevraagde VON-prijzen wel in verhouding zijn.
   b. Schaarste creëren en her-programmeren elders in de stad ten zuiden van de Waal
   c. Onderzoeken van de toename van het aandeel (dure) huur; zowel gestapelde hoogbouw als stadswoningen

3. Het beoogde afzettempo is te optimistisch vanwege de mismatch tussen vraag en aanbod (type + prijs). Daarnaast schuilt in de omvang van de bouwblokken (voorverkoop/financiering + parkeren) een afzetrisico:
   a. meer dan voorheen het afzettempo faseren,
   b. bouwblokken meer organisch in kleinere eenheden ontwikkelen, flexibeler bij wijzigende omstandigheden
   c. uitvoering infrastructuur en parkeeropgave in kleinere eenheden ontwikkelen en meer afstemmen in relatie tot voortgang woningbouw.

4. De grondprijzen voor het woonprogramma liggen tussen de 10%-15% boven wat marktconform is in Nijmegen
   a. In de GREX 2012 zullen de grondprijzen opnieuw worden bezien en zullen zo nodig voorzieningen worden getroffen

5. De gehanteerde indexering reflecteert onvoldoende de dynamiek van de verschillende deelmarkten waar kosten en opbrengsten tot stand komen. In de grondexploitatie is vooral te optimistisch gerekend t.a.v. opbrengsten
   a. In de GREX 2012 zal de gehanteerde indexering opnieuw worden bezien.

6. Van de in totaal € 104 mln te verwerven externe subsidies en gemeentelijke bijdragen is een indrukwekkend bedrag van € 40 mln binnen. Van het nog te realiseren deel is € 14

mln onzeker, het overige deel vraagt een sterke sturing om tot definitieve toekenning te komen:

a. Constateren dart de genoemde € 104 mln als volgt is opgebouwd: € 57 miljoen externe subsidies en € 47 mln gemeentelijke bijdragen.
   i. Van de benodigde € 57 mln is reeds € 43 mln verworven. Constateren dat dit reeds een substantieel percentage is van 75%.
   ii. Van de benodigde gemeentelijke middelen is reeds € 8 mln ontvangen, is € 23,5 mln verwerkt in de meerjarenbegroting en zal vanuit de OZB na oplevering woningen een bijdrage worden gestort van in totaal € 15,5 mln
b. Voortzetten van de constructieve gesprekken met provincie Gelderland over nieuwe tranche subsidie sleutelprojecten
c. Blijven onderzoeken waar mogelijkheden zijn voor overige financiële bijdragen door derden
d. Constateren dat ten minste nog een termijn van 15 jaar beschikbaar is om de resterende subsidies te verwerven.

7. Hoewel de gehanteerde rentevoet van 5% gezien de lange doorlooptijd aannemelijk is, onderzoeken of sturing op een lagere rentevoet als risicobeheersingsinstrument mogelijk is:
   a. In de GREX 2012 zal de gehanteerde rentevoet opnieuw worden bezien

8. In de grondexploitatie zijn alle kosten in beeld. De post onvoorzien lijkt voldoende om risico's in bouw- en woonrijp maken op te vangen. Er is in de GREX geen buffer opgenomen om onzekerheden t.a.v. rente, verwervingen, subsidies en grondwaardeontwikkeling op te vangen
   a. In de GREX 2012 zal de hoogte van de post onvoorzien opnieuw worden bekeken.

Op basis van deze ontwikkelingsstrategie en maatregelen zal een op onderdelen aangepast Masterplan worden opgesteld, waarbij de hoofdlijnen overeind blijven en die 'recessieproof' is. De veranderde inhoudelijke keuzes uit het Masterplan zullen vervolgens in financiële zin worden door vertaald naar de nieuwe GREX 2012.

Proces en planning:
De volgende planning zal worden gehanteerd om uitvoering te geven aan het opstellen van een aangepaste ontwikkelingsstrategie en de financiële vertaling naar de GREX 2012:

◦ November – April 2012:	Aangepaste ontwikkelingsstrategie en op onderdelen MP: rekenen èn tekenen.
◦ Januari 2012:	Terugkoppeling raad
◦ April 2012:	Voorlopige vaststelling B&W
◦ Juni 2012:	Definitief vaststellen GREX 2012 in raad

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkelaars

Vervolgvel
5

Bijgaand treft u de openbare versies van de second opinion GREX 2011 Waalfront en management letter risico analyse aan.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

mr. Th.C. de Graaf drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: 2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159004

A1 21571

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

De Kempenaer Advocaten

D11.460015

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 • 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

reg.nr.: 11.0023019

procesverantw.: A300

INGEKOMEN
2 DEC 2011
GEMEENTE NIJMEGEN

zaak nr.:

afdeling:

Aantekenen
Raad van de gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

tevens per fax **024 - 329 9699**

Arnhem, 1 december 2011

onze referentie ILE / 32171 / JWA
documentnr 158588v1
zaaknaam Slachthuis Nijmegen / gemeente Nijmegen
onderwerp **bezwaarschrift op nader aan te voeren gronden tegen besluit tot weigering herziening bestemmingsplan Waalfront, kenmerk G230/11.0022327, verzonden 25 oktober 2011**

Edelachtbare raad,

Namens cliënten:

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen,
   alsmede in de hoedanigheid van certificaathoudster en/of gebruikers en/of huurders van het betreffende Slachthuis;
2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vicom Vlees B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen;
3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541 AD Nijmegen;

maak ik hierbij op nader aan te voeren gronden bezwaar tegen het besluit van uw gemeenteraad tot afwijzing van het verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront.

Volledigheidshalve merk ik op dat cliënten, hierna kortweg aangeduid als SN of het Slachthuis, voor deze zaak woonplaats kiezen op mijn kantoor te Arnhem aan de Weerdjesstraat 70 (postadres: Postbus 9218 HX Arnhem).

Besluit gemeenteraad tot weigering planherziening
Bij brief van 25 oktober 2011 is aan mij toegezonden het besluit van uw gemeenteraad om geen medewerking te verlenen aan de verzoeken van mijn cliënten om het bestemmingsplan Waalfront te herzien alsmede om een voorbereidingsbesluit te nemen. Een kopie van de brief/het besluit is **bijlage** aan dit bezwaarschrift gehecht.

In de brief d.d. 25 oktober 2011 wordt een zevental argumenten genoemd, waarom de verzoeken van cliënten zijn afgewezen. Daarbij stelt uw raad stelt zich onder meer op het standpunt, dat er geen sprake zou zijn van

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09170618. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de ommezijde afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 1 mei 2007 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

De Kempenaer

gewijzigde planologische inzichten en dat het oogmerk nog steeds zou zijn om het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode van 10 jaar (tot 9 april 2018) te realiseren.

Cliënten kunnen zich niet met het besluit en de motivering daarvan verenigen. Om deze reden maken zij hierbij op nader aan te voeren gronden bezwaar tegen uw besluit, kenmerk G230/11.0022327 en verzonden bij brief van 25 oktober 2011. Voor zover u het indienen van de bezwaargronden aan een termijn geboden is, verzoek ik u vriendelijk om mij van deze termijn op de hoogte te stellen.

Afsluiting

Het is op nader aan te voeren gronden dat ik u namens cliënten verzoek om uw besluit, verzonden op 25 oktober jl. te herroepen in die zin, dat het bestemmingsplan alsnog zal worden herzien. Tevens verzoek ik u om de kosten die cliënten in verband met de voorbereiding en de behandeling van dit bezwaarschrift hebben gemaakt en nog zullen maken, aan hen te vergoeden op de voet van artikel 7:15, lid 2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

De Kempenaer

Bijlage 1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 99
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

De Kempenaer advocaten
t.a.v. de heer [redacted]
Postbus 9218
6800 HX Nijmegen

Verzenddatum
VERZONDEN 25 OKT. 2011

Ons kenmerk
G230/11.0022327

Contactpersoon
[redacted]

Onderwerp
verzoek om herziening van het bestemmingsplan Waalfront en het nemen van een voorbereidingsbesluit

Datum uw brief

Doorkiesnummer
(024) [redacted]

Geachte heer [redacted] mevrouw [redacted]

Naar aanleiding van uw brief d.d. 29 maart 2011 inzake het Slachthuis Nijmegen (uw kenmerk: ILE/ 32171/JWA) berichten wij u als volgt.

De Raad heeft besloten om geen medewerking te verlenen aan de verzoeken van uw client om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen op grond van de volgende argumenten:

- er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten. De bedoeling is nog steeds om het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode van 10 jaar (tot 9 april 2018) te realiseren;
- uitgangspunt is dat de bedrijfsbelangen van SN als ter plaatse gevestigd bedrijf hierbij niet uit het oog worden verloren. Bij voorkeur wordt in overleg met SN gezocht naar een verantwoorde oplossing voor de tussenliggende periode;
- het bestemmingsplan Waalfront staat niet in de weg aan de realisatie van gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN; de realisatie van gevoelige bestemmingen doet er niet aan af dat SN op grond van het overgangsrecht haar huidige bedrijfsactiviteiten ter plaatse kan voortzetten en daarin dus in beginsel niet wordt beperkt (met de kanttekeningen dat tot op heden niet is beslist op de aanvraag voor een milieuvergunning, en dat een afwijzing alsnog een beperking van de bedrijfsactiviteiten tot gevolg kan hebben);
- indien er gevoelige bestemmingen in de nabijheid van SN worden gerealiseerd, dan is het voor de bewoners/gebruikers hiervan duidelijk dat de vermindering van het woon-en leefklimaat slechts tijdelijk zal zijn, namelijk zolang de bedrijfsactiviteiten van SN ter plaatse nog niet zijn verplaatst cq beëindigd;
- er zijn over een lange periode en met lange tussenpozen gesprekken gevoerd met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken in het plangebied Waalfront. Bij brief van 3 maart 2008 heeft de gemeente een concreet aanbod gedaan voor de

Gemeente Nijmegen
Directie Grondgebied
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
1

verwerving. Dit aanbod en de door partijen gevoerde overleggen hebben niet tot overeenstemming geleid. De inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een schadeloosstelling op onteigeningsbasis liggen ver uiteen. Er wordt echter nog steeds gestreefd naar het bereiken van overeenstemming met SN over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken;

- Net als iedere andere gemeente ondervindt ook de gemeente Nijmegen de gevolgen van de economische recessie. Vanwege de financiële consequenties van een verwerving/onteigening en omdat de inzichten van partijen met betrekking tot de hoogte van een onteigeningsschadeloosstelling ver uit elkaar liggen, kan niet "hard" worden toegezegd dat *op dit moment* dan wel op zeer korte termijn tot verwerving dan wel onteigening zal worden overgegaan. De gemeente gaat ervan uit dat verwerving en zo nodig onteigening later in de planperiode zal plaatsvinden;
- Deze gang van zaken is jegens SN niet onzorgvuldig dan wel onrechtmatig, en is bovendien in het publieke belang dat vergt dat bestemmingsplannen op een maatschappelijk en financieel verantwoorde wijze worden gerealiseerd. SN heeft geen aanspraak op aankoop of onteigening binnen de door haar gewenste termijnen. Van toezeggingen aan SN dat zij binnen een bepaalde termijn of uiterlijk voor een bepaalde datum zou worden aangekocht of onteigend is geen sprake. Het voornemen om de onroerende zaken van SN binnen de planperiode te verwerven is ongewijzigd;

Aangezien het juist de bedoeling is om het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren, is het niet wenselijk om een voorbereidingsbesluit te nemen.

Krachtens de Algemene wet bestuursrecht kunt u, namens uw client, binnen zes weken na de verzenddatum van dit besluit een schriftelijk en gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van de gemeente Nijmegen, postbus 9105, 6500 HG Nijmegen.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

mr. Th.C. de Graaf drs. B. van der Ploeg

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

12-0000783

reg.nr.:
procesverantw.: [redacted]

INGEKOMEN
11 JAN 2012
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.: -1, 731.212
afgedaan:

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 • 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

Aantekenen
Gemeente Nijmegen
t.a.v. de Commissie voor Bezwaarschriften
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

tevens per fax **024 - 329 9699 (zonder bijlagen)**

Arnhem, 10 januari 2012

uw referentie	A300/11.0026658
onze referentie	ILE / 32171 / JWA
documentnr	163179v1
zaaknaam	Slachthuis Nijmegen / gemeente Nijmegen
Onderwerp	**Aanvullend bezwaarschrift tegen besluit tot afwijzing van het verzoek tot (i.) herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront en (ii.) het nemen van een voorbereidingsbesluit**

Geachte Commissie,

Bij brief van 1 december 2011 heb ik namens cliënten:

- **Slachthuis Nijmegen B.V;**
- **Vicom Vlees B.V.;**
- **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.,** allen gevestigd te Nijmegen

op nader aan te voeren gronden bezwaar gemaakt tegen het besluit van de gemeenteraad tot afwijzing van het verzoek tot (i.) herziening van het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" en (ii.) het nemen van een voorbereidingsbesluit. De secretaris van de Commissie voor Bezwaarschriften heeft de ontvangst van het bezwaarschrift bevestigd en een termijn gesteld tot 11 januari a.s. voor het indienen van de gronden van bezwaar. Deze ontvangstbevestiging met nadere termijnstelling is – abusievelijk – gedateerd op 15 *november* 2011.

In het onderstaande zend ik u namens cliënten de gronden van bezwaar toe. Cliënten zullen hierna gezamenlijk aangeduid worden als SN.

1. Inleiding

1. SN is gevestigd aan de Havenweg 2 en 5 te Nijmegen. Op die locatie exploiteren cliënten hun bedrijven in de versvlees-sector. In deze bedrijven werken in totaal circa 400 medewerkers.

2. Op de percelen, waarop de bedrijven van SN zijn gevestigd (hierna: de onderhavige percelen), vigeert het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront". Dit bestemmingsplan is op 9 april 2008 vastgesteld en inmiddels onherroepelijk. In dit bestemmingsplan is het bedrijfsmatige gebruik, dat SN maakt van de onderhavige percelen, wegbestemd. In plaats daarvan zouden op de onderhavige percelen woningen, maatschappelijke voorzieningen en kleinschalige functies, zoals horeca met terrassen, worden gerealiseerd.

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09170613. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de achterzijde afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 1 mei 2007 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

3. Om de nieuwe bestemmingen op de onderhavige percelen te kunnen realiseren dient de gemeente de onroerende zaken van SN aan te kopen, of - in het geval partijen minnelijk niet tot overeenstemming zouden komen – SN te onteigenen. Zoals het er nu echter naar uitziet, zal de gemeente gedurende de planperiode niet overgaan tot aankoop of onteigening van de onroerende zaken van SN. Begin 2011 is door het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) aan SN meegedeeld, dat de gemeente over onvoldoende middelen beschikt om tot aankoop/onteigening over te gaan. Dit betekent dan ook dat de bedrijven van SN vooralsnog ter plaatse gevestigd blijven.

4. Omdat de nieuwe bestemmingen op de onderhavige percelen niet binnen de planperiode zullen worden gerealiseerd heeft SN op 29 maart 2011 een verzoek ingediend tot herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit. Met dit verzoek heeft SN verzocht om de onderhavige percelen en de percelen, die liggen binnen haar hindercirkel wederom een bedrijfsmatige bestemming toe te kennen. Dit verzoek met bijlagen is als **bijlage 1** aan dit aanvullend bezwaarschrift gehecht.

5. Bij brief van 27 juni 2011 is namens het college het conceptraadsvoorstel tot afwijzing van de verzoeken aan SN toegezonden **(bijlage 2)**. SN heeft daarop zowel schriftelijk als mondeling gereageerd. Bij brief van 20 september 2011 is namens SN een schriftelijke reactie toegezonden aan de gemeenteraad **(bijlage 3)**. Tijdens de gemeenteraadsvergadering van 28 september 2011 heeft een afgevaardigde van SN een mondelinge reactie gegeven op het conceptraadsvoorstel **(bijlage 4)**.

6. De gemeenteraad heeft het raadsvoorstel echter onverkort aangenomen en de verzoeken van SN tot herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit afgewezen. Bij brief van 25 oktober 2011 **(bijlage 5)** is SN hiervan op de hoogte gesteld.

7. SN kan zich niet verenigen met dit besluit. Zij is – onder meer – van menig dat door het onverkort in stand laten van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront zowel haar bedrijfseconomische belangen als de belangen van de beoogde nieuwe gebruikers van de omliggende percelen onevenredig worden geschaad. Hierna wordt nader gemotiveerd, waarom het besluit niet in stand kan blijven.

2. Gronden van bezwaar

2.1 Het primaire besluit is onvoldoende zorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd

8. Naar aanleiding van het verzoek van SN heeft het college een conceptraadsvoorstel opgesteld. Dit conceptraadsvoorstel is geruime tijd vóór de besluitvorming door de gemeenteraad aan SN toegezonden. SN heeft zowel schriftelijk als mondeling een uitgebreide reactie gegeven op dit raadsvoorstel (zie hiervoor randnummer 5 van dit aanvullend bezwaarschrift en bijlagen 2, 3 en 4). In deze reactie heeft SN – kort samengevat – opgemerkt, dat de argumenten die het college in het raadsvoorstel noemt ter afwijzing van de verzoeken, een onjuiste voorstelling van zaken geven.

9. In het raadsbesluit, waarbij de verzoeken zijn afgewezen, wordt op geen enkele wijze aandacht besteed aan de schriftelijke en mondelinge reactie, die SN heeft ingediend op het conceptraadsvoorstel. Sterker nog, als het raadsbesluit (bijlage 5) wordt vergeleken met de conceptraadsvoorstel van het college (bijlage 2), dan lijkt het raadsbesluit niets meer dan "knip-en-plak-werk". De argumenten, die in het raadsbesluit

worden genoemd ter afwijzing van de verzoeken, zijn exact dezelfde – zowel inhoudelijk als qua formulering – als de argumenten die in het conceptraadsvoorstel worden genoemd.

10. Onder deze omstandigheden kan niet anders worden geconcludeerd dan dat de raad op geen enkele wijze aandacht heeft besteed aan de (nadere) argumenten, die SN heeft aangedragen.

11. De conclusie luidt dan ook dat het bestreden besluit onvoldoende zorgvuldig is voorbereid en niet is voorzien van een draagkrachtige motivering. Daarmee is het besluit in strijd met het bepaalde in artikel 3:2 en 3:47 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en dient het besluit herroepen te worden.

2.2 Ten onrechte stelt de raad dat geen sprake is van gewijzigde planologische inzichten

12. In het bestreden besluit noemt de raad een aantal argumenten, waarom geen medewerking wordt verleend aan de verzoeken van SN. Het eerste argument is dat er geen sprake zou zijn van gewijzigde planologische inzichten en dat nog steeds beoogd is om het bestemmingsplan binnen de planperiode van 10 jaar – tot 9 april 2018 – te realiseren. SN betwist dat er geen gewijzigde planologische inzichten zijn.

13. Mede als gevolg van de huidige economische crisis is de gemeente tot een voorschrijdend inzicht gekomen voor wat betreft de haalbaarheid van de realisatie van het huidige bestemmingsplan Nijmegen Waalfront. Daarbij is door de gemeente geconstateerd, dat een aanpassing van de plannen noodzakelijk is. In dit verband wordt verwezen naar twee artikelen uit dagblad De Gelderlander van 12 en 14 november 2011 (**bijlage 6** en **bijlage 7**). In de beide artikelen wordt ondubbelzinnig opgemerkt, dat de bouwplannen van het Waalfront worden aangepast en vertraging oplopen. In een discussiebijeenkomst op 15 november 2011, waarbij de verantwoordelijke wethouder een toelichting gaf op het voortschrijdend inzicht, is nogmaals herhaald dat het oorspronkelijke plan (lees: het vigerende bestemmingsplan Nijmegen Waalfront) niet onverkort zal worden uitgevoerd. Als **bijlage 8** is bijgevoegd een verslag van deze discussiebijeenkomst.

14. In 2011 heeft het college aan de (externe) adviesbureaus Fakton en Ecorys de opdracht verstrekt om onderzoek te doen naar het aanpassen van de ontwikkelingsstrategie voor het plan Waalfront. De conclusies van de beide bureaus zijn duidelijk:
    - het huidige plan is binnen de planperiode van 10 jaar niet haalbaar;
    - er bestaat een noodzaak tot aanpassing van de plannen;
    - bij de verwerving van de gronden zou niet uitgegaan moeten worden van de onteigeningswaarde, maar van een prijs die haalbaar is.

    Als **bijlage 9** zijn bijgevoegd de rapporten van de beide adviesbureaus.

Als reactie op deze onderzoeken heeft het college aan de raad meegedeeld dat een aangepaste ontwikkelingsstrategie zal worden gevolgd. Volgens de brief van 14 november 2011 van het college aan de raad luidt deze nieuwe strategie als volgt:

> *"1. De ambities voor het Waalfront worden bijgesteld en aangepast aan de economische omstandigheden;*
> *2. Op enkele onderdelen zal een inhoudelijk aangepast en gefaseerd Masterplan worden ontwikkeld;*
> *(...)*
> *4. Er zal sprake zijn van een langere doorlooptijd dan 2024;*

5. Er wordt ontwikkeld daar waar kansen zijn."
Als **bijlage 10** is bijgevoegd de brief van het college aan de gemeenteraad. De aangepast ontwikkelingstrategie staat beschreven op pagina 2 en 3 van deze brief.

15. Gelet op het bovenstaande kan niet volgehouden worden, dat er geen sprake zou zijn van gewijzigde planologische inzichten. Het is namelijk de gemeente – het college – die ondubbelzinnig opmerkt dat er wél sprake is van gewijzigde planologische inzichten, die vereisen dat het plan Waalfront wordt aangepast. Het eerste argument dat de raad in het bestreden besluit noemt, is derhalve onjuist. Het bestreden besluit is derhalve op dit onderdeel onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd.

2.3 Ten onrechte stelt de raad dat de bedrijfsbelangen van SN niet uit het oog worden verloren

16. Als tweede argument merkt de raad op, dat de bedrijfsbelangen van SN niet uit het oog worden verloren. De raad stelt dat er bij voorkeur in overleg met SN gezocht wordt naar een verantwoorde oplossing voor de tussenliggende periode.

17. Hoewel de raad stelt dat de bedrijfsbelangen van SN niet uit het oog worden verloren, is de praktijk helaas een andere. SN wil, als steeds, graag met de gemeente in overleg treden om een passende oplossing te bereiken voor de verwerving, maar ook voor de periode tot aan de daadwerkelijke uitvoering van de verwerving. Het college is echter niet bereid om dit overleg aan te gaan. Sinds de indiening van het verzoek om herziening van het bestemmingsplan op 29 maart 2011, heeft het college op geen enkele wijze een initiatief genomen om het overleg met SN aan te gaan. De stelling "dat in overleg met SN naar een passende oplossing wordt gezocht", vindt dat ook geen steun in de feiten.

18. Daar komt bij dat het inmiddels duidelijk is geworden, dat het bestemmingsplan, voor zover het op de percelen van SN al uitgevoerd zou worden, niet binnen de planperiode zal worden uitgevoerd. In de tussentijd wordt SN er echter wel mee geconfronteerd, dat haar activiteiten ter plaatse zijn wegbestemd en dat het huidige gebruik dat SN maakt onder het overgangsrecht is gebracht. Als gevolg daarvan wordt de bedrijfsvoering van SN als het ware "lamgelegd", omdat er ter plaatse geen enkele ontwikkelingsmogelijkheden voor SN meer zijn. SN leidt daardoor schade, waarvoor de gemeente op geen enkele wijze aandacht heeft.

19. Gezien het bovenstaande is het onjuist, dat de gemeente de bedrijfsbelangen van SN in het oog houdt. Dit argument kan dan ook geen draagkrachtige motivering vormen voor de afwijzing van de verzoeken van SN.

2.4 Ten onrechte stelt de raad dat de bedrijfsvoering van SN ter plaatse niet beperkt wordt

20. Op grond van het overgangsrecht mag SN haar bedrijfsmatige werkzaamheden ter plaatse voortzetten. Daarnaast kunnen er op grond van het vigerende bestemmingsplan in de directe nabijheid van SN gevoelige bestemmingen worden opgericht, zoals woningen. Deze gevoelige bestemmingen zijn "bij recht" mogelijk, hetgeen betekent dat een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen gehonoreerd zou moeten worden en een ontwikkelaar deze bestemmingen nu reeds zou kunnen realiseren. Ten onrechte is van de raad van oordeel, dat SN hierdoor niet in haar bedrijfsvoering wordt beperkt.

21. De bedrijven van SN zijn ingedeeld in één van de zwaardere milieucategorieën, te weten milieucategorie 4. Daarnaast wordt Slachthuis Nijmegen B.V. door de planwetgever aangemerkt als een zogenaamd risicovol

bedrijf (BEVI-BRZO/bedrijf). De geluid-, geur- en/of gevaarcontouren van SN vallen over de percelen, waarop met ingang van 1 januari 2012 woningbouw mogelijk is.

22. Het is onvermijdelijk dat bewoners van deze nieuwe woningen hinder zullen ondervinden van SN. SN vreest op haar beurt voor de gevolgen, die de komst van de nieuwe woningen zal hebben op haar bedrijfsvoering. Er bestaat met name vrees voor een grote stroom aan klachten, die nieuwe bewoners – die woonachtig zullen zijn binnen de hindercirkel van SN – zullen indienen bij de gemeente of bij SN.

23. De conclusie is dan ook dat het zowel voor de bewoners van de nieuw te bouwen woningen als voor SN een onwenselijke situatie is als beide functies – wonen enerzijds en de exploitatie van een slachthuis anderzijds – naast elkaar aanwezig zouden zijn. Te meer aangezien het nog niet bekend is of er ooit een einde zal komen aan deze situatie, omdat de beëindiging van de werkzaamheden van SN ter plaatse op korte termijn niet in het vooruitzicht ligt. De (bedrijfseconomisch) belangen van SN worden derhalve wel geschaad, als het vigerende bestemmingsplan onverkort in stand blijft.

24. Dit argument van de raad kan de afwijzing van de verzoeken van SN dan ook niet dragen, zodat ook om deze reden het bestreden besluit herroepen dient te worden.

2.5 Ten onrechte stelt de raad dat een eventueel verminderd woon- en leefklimaat slechts van tijdelijke aard zal zijn

25. De raad merkt in het bestreden besluit verder op, dat een eventuele vermindering van het woon- en leefklimaat in de beoogde nieuwe woningen slechts van tijdelijke aard zal zijn. De raad heeft dit argument echter op geen enkele wijze onderbouwd.

26. Zoals blijkt uit de nieuwe strategie voor het Waalfrontgebied, zullen de plannen niet tijdens de planperiode – die eindigt in april 2018 – gerealiseerd worden, althans er zal wel gestart worden met woningbouw, maar de verwerving van SN in deze periode is nog uiterst onzeker. Er bestaat derhalve een reële kans dat SN nog geruime tijd ter plaatse gevestigd zal blijven, terwijl er in de directe nabijheid van SN reeds nieuwe woningen gerealiseerd kunnen zijn. SN is van mening dat een ernstige vermindering van het woon- en leefklimaat voor de duur van circa 10 jaar niet meer kan worden gezien als "slechts van tijdelijke aard".

27. SN vindt voor haar opvatting, dat beide functies niet langdurig naast elkaar kunnen functioneren, ook steun in de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS). In onder meer de uitspraak van 30 maart 2011 (zaaknummer 200906021/1/R1 en gepubliceerd in BR 2011, 101) overwoog de ABRvS, dat het in de desbetreffende zaak niet was uitgesloten dat de woningen reeds gerealiseerd waren, terwijl de bedrijfsvoering van de omliggende bedrijven nog niet was beëindigd. Onder deze omstandigheden was een aanvaardbaar woon- en leefklimaat van de beoogde woningen niet gewaarborgd en kon het bestemmingsplan niet in stand blijven.

28. In het onderhavige geval doet zich een vergelijkbare situatie voor. De nieuwe woningen kunnen – conform het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront – reeds gerealiseerd worden, terwijl er nog geen zicht bestaat op de beëindiging van de werkzaamheden van SN. Gelet hierop had de raad het herzieningsverzoek niet zonder meer kunnen weigeren met het argument, dat het verminderde woon- en leefklimaat slechts van tijdelijke duur zou zijn.

2.6 Ten onrechte stelt de raad dat er reeds een serieus onderhandelingstraject met SN zou zijn doorlopen

29. De raad stelt dat er tot op heden een serieus onderhandelingstraject met SN zou zijn doorlopen. SN ziet op de eerste plaats niet, wat het verband is tussen de afwijzing van de verzoeken en het gestelde onderhandelingstraject. Nog afgezien daarvan heeft de gemeente tot op heden geen serieus onderhandelingstraject met SN doorlopen.

30. Van gemeentewege bestaat sinds 2004 de insteek om de onroerende zaken van SN minnelijk te verwerven. Op initiatief van het college heeft daartoe in 2006 voor de eerste maal een bespreking plaatsgevonden. Tijdens dat overleg is van gemeentezijde meegedeeld, dat zij streefde naar een minnelijke regeling, die ertoe zou leiden dat SN in 2011/2012 een start zou kunnen maken met de nieuwbouw. Hierbij werd tevens opgemerkt dat als het minnelijk overleg niet zou leiden tot resultaat, vanaf 2010 een onteigeningstraject zou worden gestart. Thans moet echter geconstateerd worden, dat na 2006 het initiatief voor de diverse overleggen vrijwel altijd van de zijde van SN is gekomen. Voor een overzicht van het onderhandelingtraject wordt hierbij verwezen naar de brief van SN aan de gemeente d.d. 29 maart 2011. Deze brief is als bijlage 1 gevoegd bij de brief van SN d.d. 20 september 2011 aan de raad (de brief van SN d.d. 20 september 2011 met bijlagen is als bijlage 3 aan dit bezwaarschrift gehecht).

31. Verder merkt de raad in het bestreden besluit op dat op 3 maart 2008 een concreet aanbod zou zijn gedaan aan SN voor de verwerving. Het is juist dat de gemeente op die datum een aanbod heeft gedaan. Een serieus aanbod kan dit echter niet genoemd worden. SN heeft een aantal malen aan de gemeente gevraagd om een specificatie te verstrekken van dit aanbod. De gemeente heeft daarop nooit gereageerd. Naar aanleiding van een Wob-verzoek van SN heeft het college uiteindelijk meegedeeld, dat er geen specificatie noch een taxatie aan het aanbod van 3 maart 2008 ten grondslag lag (zie het als bijlage 2 bijgevoegde e-mailbericht bij de brief van SN d.d. 20 september 2011 aan de raad (de brief van SN d.d. 20 september 2011 is als bijlage 3 aan dit bezwaarschrift gehecht)). In dit mailbericht wordt namens het college opgemerkt:

> *"Hij* (dhr [redacted] ambtenaar van de gemeente Nijmegen, toev. dzz.) *bevestigt mij, dat aan het minnelijk aanbod van de gemeente geen uitgewerkte specificatie ten grondslag ligt. Het minnelijk aanbod is gedaan op basis van een globale inschatting en indicatief bedoeld."*

32. Gelet op het voorgaande kan niet gezegd worden, dat de gemeente een serieus onderhandelingstraject heeft gevoerd ter verwerving van de bedrijven van SN. Het college heeft namelijk nooit de moeite genomen om zich serieus te verdiepen in de bedrijfsvoering van SN en de eventuele kosten, die gepaard zouden gaan met de aankoop en verplaatsing van de bedrijven. Het feit dat partijen tot op heden geen overeenstemming hebben bereikt, vindt dan ook haar grondslag in de opstelling en de handelswijze van de gemeente. Er kan dan ook niet anders geconcludeerd worden dan dat ook dit argument van de raad niet kan dienen als draagkrachtige motivering van het besluit tot afwijzing van de verzoeken van SN.

2.7 Ten onrechte gaat de raad ervan uit dat de verwerving/onteigening alsnog gedurende de planperiode zal plaatsvinden

33. De raad merkt voorts op dat de gemeente, gelet op de gevolgen van de economische crisis, niet kan toezeggen dat er op korte termijn tot verwerving van SN zal worden overgegaan. Daaraan wordt van de zijde

van de raad toegevoegd, dat de gemeente ervan uit gaat dat verwerving wel later in de planperiode – uiterlijk april 2018 – zal plaatsvinden.

34. Gezien de nieuwe planologische inzichten (zie hierboven randnummer 12 tot en met 15) ligt het niet in de lijn der verwachting, dat de onroerende zaken van SN nog gedurende deze planperiode zullen worden verworven door de gemeente, althans dat de beoogde (nieuwe) bestemming op de locatie van SN zal worden gerealiseerd. Dit klemt te meer, aangezien de gemeente sinds ongeveer 1 jaar geen enkel initiatief heeft genomen voor een minnelijk overleg. Voor de opvatting dat verwerving en realisatie ter plaatse niet spoedig zal plaatsvinden vindt SN steun in onder meer het onderzoek, dat adviesbureau Ecorys recent heeft uitgevoerd in opdracht van de gemeente. In dat onderzoek wordt opgemerkt:

> *" Over de noodzaak van verwerving van het slachthuis wordt dezerzijds wat genuanceerder gedacht (...)*
> *De tot nu toe gehanteerde ontwikkelingsvisie en –strategie was logisch bezien vanuit het oogpunt van waardecreatie. Deze is echter gezien de daarmee samenhangende verwervingskosten (lees het slachthuis) door de huidige markttechnische tegenwind niet vol te houden.*
> *(...)*
> *Ga voor de verwerving niet uit van onteigeningswaarde maar van een prijs die haalbaar is. Als dat laatste niet mogelijk is op basis van een minnelijke benadering, dan wordt er voorlopig niet verworven."*
>
> Het rapport van Ecorys is als bijlage 9 aan dit bezwaarschrift gehecht, tezamen met het rapport van Fakton.

35. Gelet op het bovenstaande is het evident, dat verwerving door de gemeente niet op korte termijn zal plaatsvinden. Immers SN heeft – als gevolg van de gedwongen verkoop – recht op een schadeloosstelling op basis van de onteigeningswaarde. Het slechts toekennen van een "haalbare prijs", zoals Ecorys schetst, mag niet inhouden dat exploitatietekorten in feite worden verhaald op de eigenaren en exploitanten van de te verwerven percelen. Daar komt bij, dat gezien de omvang van de bedrijven en de werkzaamheden van SN, de feitelijke verplaatsing van de bedrijven ook nog de nodige tijd in beslag zal nemen. Het is dan ook niet reëel om te veronderstellen, dat de realisatie van de beoogde bestemmingen op de onderhavige percelen nog deze planperiode zal plaatsvinden.

36. Het argument van de raad, dat verwerving alsnog spoedig, althans binnen de planperiode zal plaatsvinden, is dan ook onjuist en kan het besluit tot afwijzing van de verzoeken niet dragen.

3. Afsluiting

37. Mede als gevolg van de economische crisis is de planologische ambitie van de gemeente Nijmegen ten aanzien van het plan Waalfront ingrijpend gewijzigd. Het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront, zoals dat in april 2008 is vastgesteld, zal thans niet meer worden gerealiseerd, althans niet conform het vigerende bestemmingsplan. Gezien de tijd en kosten, die gepaard gaan met de aankoop van de onroerende zaken van SN en de verplaatsing van de bedrijven, is het evident dat de nieuwe bestemmingen op de percelen van SN niet gedurende de planperiode zullen worden gerealiseerd. Onder deze omstandigheden had de

raad er dan ook niet toe kunnen overgaan om het verzoek van SN tot herziening van het bestemmingsplan af te wijzen. Immers door deze afwijzing worden de ontwikkelingsmogelijkheden voor de bedrijven op de onderhavige percelen beperkt tot de mogelijkheden, die het overgangsrecht van het vigerende bestemmingsplan biedt.

38. Het is in het belang van zowel SN als de bewoners van beoogde nieuwe woningen, dat er een passende planologische regeling komt voor het gebruik dat ter plaatse van de percelen wordt gemaakt. Een passende planologische regeling houdt in: het toekennen van een bedrijfsmatige bestemming aan de onderhavige percelen en de percelen, die in de hindercirkel van SN liggen.

39. Gelet op al het bovenstaande verzoek ik u namens SN om hun bezwaar gegrond te verklaren en het besluit van raad, dat is bekendgemaakt bij brief van 25 oktober 2011, te herroepen in die zin dat het bestemmingsplan op de percelen van SN en de percelen binnen de hindercirkel alsnog wordt herzien. Tevens verzoek ik u om de kosten, die SN in verband met de behandeling van hun beroep heeft gemaakt en nog moet maken te vergoeden op de voet van artikel 7:15 lid 2 Awb.

Hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

ARCHIEFEXEMPLAAR

D161159006

Extra afschriften voor:

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 99
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Commissie voor de bezwaarschriften
[redacted]

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	SO10	[redacted]
Onderwerp	Datum uw brief	Doorkiesnummer
Bezwaar Slachthuis Nijmegen tegen het besluit tot afwijzing van het verzoek om herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit/verweerschrift		(024)[redacted]

Geachte heer/ mevrouw,

1. Inleiding

Hierbij dien ik, in opdracht van de gemeenteraad en namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen, het verweerschrift in ten aanzien van het bezwaarschrift ingediend door: Slachthuis Nijmegen B.V., Vicom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., allen gevestigd te Nijmegen en hierna gezamenlijk aangeduid als "reclamant". Het bezwaarschrift richt zich tegen het besluit tot afwijzing van het verzoek om herziening van het bestemmingsplan Waalfront en de weigering om een voorbereidingsbesluit te nemen (uw kenmerk: A300/11.0026658).

2. Verloop van de procedure

Reclamant heeft de Raad per brief van 29 maart 2011 verzocht om een voorbereidingsbesluit te nemen alsmede het bestemmingsplan Waalfront te herzien. De Raad heeft op 28 september 2011 besloten aan deze verzoeken geen medewerking te verlenen. Het besluit is aan reclamant verzonden op 25 oktober 2011. Op 1 december heeft reclamant op nader aan te voeren gronden bezwaar gemaakt tegen de afwijzing van de verzoeken. Reclamant is door uw commissie op 15 december in de gelegenheid gesteld om binnen 4 weken de gronden van het bezwaar in te dienen. De gronden van het bezwaar zijn door reclamant aangevuld op 10 januari jl.

3. Ontvankelijkheid

Het bezwaar van reclamant op nader aan te voeren gronden is binnen de wettelijke termijn van 6 weken ingediend. De gronden van het bezwaar zijn tijdig ingediend. Het bezwaar is derhalve ontvankelijk.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
1

4. Gronden van het bezwaar

De gronden van het bezwaar van reclamant worden als volgt samengevat:

1. Het primaire besluit is onvoldoende zorgvuldig voorbereid en gemotiveerd;
   Het concept-raadsvoorstel is door het college aan reclamant toegezonden. Reclamant heeft zowel schriftelijk als mondeling een uitgebreide reactie gegeven op dit voorstel. In het raadsbesluit wordt op geen enkele wijze aandacht besteed aan deze reacties en wordt het (concept) collegevoorstel min of meer overgenomen. Hierdoor is het besluit in strijd met de artikelen 3.2 en 3.47 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en dient het besluit te worden herroepen.

2. De raad stelt ten onrechte dat er geen sprake is van gewijzigde planologische inzichten;
   Mede als gevolg van de huidige economische crisis is de gemeente tot een voortschrijdend inzicht gekomen voor wat betreft de haalbaarheid van de realisatie van het bestemmingsplan Waalfront. Daarbij is door de gemeente geconstateerd dat een aanpassing van de plannen noodzakelijk is. Dit blijkt uit diverse krantenartikelen en de discussiebijeenkomst van 15 november jl. Daarnaast is door externe onderzoeksbureaus, in opdracht van het college, onderzoek gedaan naar het aanpassen van de ontwikkelingsstrategie voor het plan Waalfront. Als reactie op de conclusie uit deze onderzoeken heeft het college aan de raad medegedeeld dat een aangepast ontwikkelingsstrategie zal worden gevolgd. Hierdoor kan niet worden volgehouden dat er geen sprake is van gewijzigde planologische inzichten en is het besluit ook op dit onderdeel onzorgvuldig voorbereid en gemotiveerd.

3. De raad stelt ten onrechte dat de bedrijfsbelangen van SN niet uit het oog worden verloren;
   Reclamant wil graag met de gemeente in overleg treden om een passende oplossing te bereiken voor de verwerving maar ook voor de periode tot aan de daadwerkelijke uitvoering van de verwerving. Het college is echter niet bereid om dit overleg aan te gaan. Daar komt bij dat het bestemmingsplan, voor zover het op de percelen van reclamant uitgevoerd zou worden, niet binnen de planperiode zal worden uitgevoerd. In de tussentijd zijn de activiteiten van reclamant ter plaatse wel wegbestemd en is het huidige gebruik onder het overgangsrecht gebracht. Hierdoor wordt de bedrijfsvoering van reclamant "lamgelegd" omdat er geen enkele ontwikkelingsmogelijkheid meer is. Reclamant leidt hierdoor schade.

4. De raad stelt ten onrechte dat de bedrijfsvoering van SN ter plaatse niet beperkt wordt;
   Reclamant mag haar bedrijfsactiviteiten ter plaatse voortzetten op grond van het overgangsrecht. De bedrijvigheid van reclamant is ingedeeld in milieucategorie 4 en wordt aangemerkt als risicovol (BEVI-BRZO bedrijf). De geluid-geur en/of gevaarcontouren van reclamant vallen over de percelen waarop, op grond van het bestemmingsplan, woningbouw mogelijk is. Het is onvermijdelijk dat de bewoners van deze nieuwe woningen hinder zullen ondervinden van reclamant terwijl reclamant

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

vreest voor de gevolgen die de komst van de woningen zal hebben op haar bedrijfsvoering. Omdat de beëindiging van de bedrijfsactiviteiten van reclamant op korte termijn niet in het vooruitzicht ligt, is niet bekend of er ooit een einde zal komen aan deze onwenselijke situatie. De bedrijfseconomische belangen van reclamant worden geschaad als het vigerende bestemmingsplan van kracht blijft.

5. Ten onrechte stelt de raad dat een eventueel verminderd woon-en leefklimaat slechts van tijdelijke aard zal zijn;
De verwerving van het bedrijf van reclamant tijdens de planperiode is nog onzeker. Er bestaat derhalve een reële kans dat reclamant nog geruime tijd ter plaatse gevestigd zal blijven, terwijl er in de directe nabijheid van reclamant nieuwe woningen gerealiseerd kunnen worden. Deze vermindering van het woon-en leefklimaat voor de duur van circa 10 jaar kan niet worden gezien als van tijdelijke aard. De opvatting dat beide functies niet langdurig naast elkaar kunnen functioneren vind ook steun in de rechtspraak van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (zaaknummer 200906021/1/R1).

6. Ten onrechte stelt de raad dat er reeds een serieus onderhandelingstraject met reclamant zou zijn doorlopen;
Reclamant ziet niet wat het verband is tussen de afwijzing van het verzoek en het gestelde onderhandelingstraject. De gemeente heeft tot op heden geen serieus onderhandelingstraject met reclamant doorlopen. Voor een overzicht van het onderhandelingstraject wordt verwezen naar de brief van reclamant aan de gemeente van 29 maart 2011. Er is door de gemeente op 3 maart 2008 een concreet aanbod gedaan aan reclamant voor de verwerving. Aan dit aanbod ligt geen uitgewerkte specificatie ten grondslag omdat het college zich niet heeft verdiept in de bedrijfsvoering van reclamant. Bovendien heeft de gemeente sinds ongeveer 1 jaar geen enkel initiatief genomen voor een minnelijk overleg. Het feit dat partijen tot op heden geen overeenstemming hebben bereikt over de verwerving, vindt haar grondslag in de opstelling en handelswijze van de gemeente.

7. Ten onrechte gaat de raad ervan uit dat de verwerving/onteigening alsnog gedurende de planperiode zal plaatsvinden.
Gezien de nieuwe planologische inzichten (vgl 2), ligt het niet in de lijn der verwachting dat de onroerende zaken van reclamant nog gedurende de planperiode zullen worden verworven door de gemeente, althans dat de beoogde nieuwe bestemming op de locatie van reclamant zal worden gerealiseerd. Deze opvatting vind steun in het rapport van adviesbureau Ecorys.
Reclamant heeft als gevolg van de gedwongen verkoop, recht op een schadeloosstelling op basis van de onteigeningswaarde. Het slechts toekennen van een "haalbare prijs" zoals Ecorys schetst, mag niet inhouden dat de exploitatietekorten in feite worden verhaald op de eigenaren en exploitanten van de te verwerven percelen. Bovendien zal de feitelijke verplaatsing van de bedrijven ook nog de nodige tijd in beslag nemen zodat het niet rel is om te stellen dat de realisatie van de beoogde bestemmingen nog binnen de planperiode zal plaatsvinden.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
3

5. Verweer

Ten aanzien van deze gronden van het bezwaar voeren wij het volgende verweer:

Ad 1 Het primaire besluit is onvoldoende zorgvuldig voorbereid en gemotiveerd;
De gang van zaken inzake de besluitvorming door de Raad is in de gemeente Nijmegen als volgt geregeld: het college van burgemeester en wethouders legt een voorstel voor aan de Raad. In dit geval dateert het voorstel van het college van 11 juli 2011. Het voorstel wordt vervolgens geagendeerd voor een van de volgende raadsvergaderingen (in dit geval 28 september 2011, na het zomerreces). De belanghebbenden/betrokkenen bij het voorstel worden uitgenodigd om te komen inspreken tijdens de zogenaamde burgerronde. Het voorstel wordt vooraf aan de belanghebbenden toegestuurd en/of bekend gemaakt via de gemeentelijke website. Tijdens de burgerronde neemt de Raad kennis van de inspreekreacties op het voorstel. De inspreekreacties worden betrokken bij de uiteindelijke besluitvorming door de Raad. Als de Raad of fracties uit de Raad wil(len) afwijken van het voorstel van het college kan zij een amendement of een motie indienen. Door een amendement wordt het voorstel gewijzigd en daarmee ook de besluitvorming door de Raad. In het geval van een motie wordt een discussiepunt voorgelegd aan de Raad en (indien de motie wordt aangenomen) wordt een opdracht/verzoek gedaan aan het college (om bijvoorbeeld het besluit op een bepaalde manier uit te voeren). Indien de Raad gebruik maakt van de bevoegdheid om te amenderen dan wel een motie in te dienen gebeurd dit schriftelijk en gemotiveerd.

In dit geval heeft de Raad geen gebruik gemaakt van de bovengenoemde bevoegdheden en heeft conform het voorstel van het college van burgemeester en wethouders besloten. In dat geval confirmeert de Raad zich aan de motivering van het besluit uit het voorstel van het college. Hiermee is het besluit niet onvoldoende zorgvuldig voorbereid en gemotiveerd maar heeft de Raad slechts geen gebruik gemaakt van de haar toekomende bevoegdheden.

Ad 2 De raad stelt ten onrechte dat er geen sprake is van gewijzigde planologische inzichten;
Het feit dat er voor een nieuwe ontwikkelingsstrategie wordt gekozen, ingegeven door de ontwikkelingen in de markt, wil niet zeggen dat er sprake is van gewijzigde planologische inzichten. Zoals ook duidelijk in de brief van 14 november 2011 van het college aan de Raad (bijlage 10 bij het bezwaarschrift van reclamant) wordt gesteld, staat voor het college "de opgave en missie van het Waalfront recht overeind. Dat betekent dat aan de ambitie van Koers West wordt vastgehouden: het centrum van Nijmegen wordt verlengd naar de westzijde van de stad. Voor het Waalfront is de opgave: het creëren van een nieuw stedelijk woonmilieu met nieuwe woontypologieën en daarmee de noodzaak om nieuwe markten aan te boren waar eerder in Nijmegen nog geen (of nauwelijks) vraag naar was. Het college ziet daarom het Waalfront als de aantrekkelijke locatie voor Nijmegen om nieuw centrum stedelijke woningbouw in relatief hoge dichtheden en gestapelde bouw te realiseren".

Het bestemmingsplan Waalfront vormt nog steeds de basis voor de beoogde ontwikkeling van het Waalfront. Dat deze ontwikkeling op onderdelen mogelijk op een andere wijze tot stand komt dan bij de totstandkoming van het Masterplan en het bestemmingsplan was voorzien, doet daaraan niets af. Planologisch is het inzicht niet gewijzigd.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
4

Ad 3 De Raad stelt ten onrechte dat de bedrijfsbelangen van SN niet uit het oog worden verloren;
Dat er rekening wordt gehouden met de belangen van reclamant blijkt wel uit het feit dat zowel in de second opinion (rapport Fakton, bijlage 9 bezwaarschrift reclamant) als in de managementletter (Advies Ecorys, bijlage 9 bezwaarschrift reclamant) inzake de gewijzigde ontwikkelingsstrategie, expliciet is gekeken naar de positie van reclamant. Er is, zoals reclamant stelt, niet gezegd dat het bestemmingsplan, voor zover het op de percelen van reclamant uitgevoerd zou worden, niet binnen de planperiode zal worden uitgevoerd. Zoals gezegd is alleen de ontwikkelingsstrategie aangepast. Het uitgangspunt is nog steeds dat er gestreefd wordt naar het bereiken van overeenstemming met reclamant over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken.

Overigens wordt hierbij nog opgemerkt dat reclamant gedurende de bestemmingsplanprocedure geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen dan wel beroep in te stellen bij de Raad van State tegen de vaststelling van het bestemmingsplan. Reclamant heeft aldus geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden/rechtsbescherming om het wegbestemmen van haar bedrijf te voorkomen. Indien reclamant van mening is dat zij door het wegbestemmen van haar bedrijf schade ondervindt kan zij bovendien nog altijd een verzoek om vergoeding van de schade (planschade) indienen.

Ad 4 De Raad stelt ten onrechte dat de bedrijfsvoering van reclamant ter plaatse niet beperkt wordt;
De bedrijfsactiviteiten van reclamant zijn inderdaad onder het overgangsrecht gebracht. Dit is echter niet, zoals reclamant stelt, voor onbepaalde tijd maar duurt slechts tot aan het einde van de planperiode (2018). Indien de onroerende zaken van reclamant aan het einde van de planperiode nog niet zijn verworven dan wel onteigend, moet er opnieuw een keuze worden gemaakt tussen het positief bestemmen van de activiteiten van reclamant of het wegbestemmen van deze activiteiten. Om de onzekerheid voor reclamant zo kort mogelijk te laten voortduren, wordt er naar gestreefd om diens bedrijfsactiviteiten binnen het Waalfront nog binnen deze planperiode te beëindigen.

Bovendien staat het feit dat de bedrijfsactiviteiten van reclamant onder het overgangsrecht zijn gebracht er niet aan de in de weg dat er voor de activiteiten een nieuwe milieuvergunning wordt verleend. De overgangsregeling in het geldende bestemmingsplan zegt immers niets over de exacte omvang van de bedrijfsactiviteiten van reclamant. Ten tijde van de tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan Waalfront (peildatum van het overgangsrecht) waren de bedrijfsactivitelten van reclamant feitelijk al omvangrijker dan op basis van de geldende milieuvergunning was toegestaan. Op basis van de geldende milieuvergunning bedraagt de productiecapaciteit: 3.600 varkens en 300 runderen per dag (gegevens uit 1994). Feitelijk bedraagt de productiecapaciteit: 4.800 varkens en 200 runderen per dag (gegevens uit 2007). Dit betekent een toename (in tonnen vlees) op jaarbasis van 21.491 ton.

Reclamant heeft dan ook een nieuwe milieuvergunning aangevraagd om de feitelijke activiteiten milieutechnisch vergund te krijgen. Het college heeft in ontwerp reeds een positieve vergunning ter visie gelegd (zie bijlage). Voordat de vergunning daadwerkelijk kan worden verleend, moeten nog een aantal technische bezwaren van degene die zienswijzen hebben ingediend, worden weggenomen.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
5

Ad 5. Ten onrechte stelt de Raad dat een eventueel verminderd woon-en leefklimaat slechts van tijdelijke aard zal zijn;
Zoals gezegd moet de Raad aan het einde van de planperiode opnieuw een keuze maken: of het bedrijf van reclamant positief bestemmen of het bedrijf opnieuw onder het overgangsrecht brengen. De mogelijke vermindering van het woon-en leefklimaat van de nieuw te bouwen woningen is dus altijd slechts van tijdelijke aard, namelijk zolang de planperiode voortduurt (dus tot aan 2018). Overigens blijkt uit de door reclamant aangeleverde jurisprudentie (zaaknummer 200906021/1/R1) slechts dat het besluit onzorgvuldig is voorbereid indien pas na de vaststelling van het bestemmingsplan door de Raad nadere rapporten (in casu: ten opzichte van geluid) zijn opgesteld waaruit blijkt dat, zonder het treffen van aanvullende maatregelen, geen aanvaardbaar woon-en leefklimaat bij een aantal van de nieuwe woningen kan worden gerealiseerd (vanwege de geluiduitstraling). De afdeling zegt in deze uitspraak niet expliciet iets over de mogelijkheid om tijdelijk een verminderd woon-en leefklimaat toe te staan.

Daarnaast blijkt uit de nieuw te verlenen milieuvergunning (vgl bezwaar 4) dat de milieuhinder voor de al bestaande woningen in de omgeving van reclamant juist zal afnemen: de geurhinder wordt fors teruggedrongen ten opzichte van de vorige vergunningensituatie. Het geluid neemt iets toe maar dat heeft te maken met het feit dat in de vorige vergunning een bestaande geluidbron niet was meegenomen. Feitelijk was dit geluid dus al aanwezig onder de vorige vergunning. Het geluidsniveau onder de nieuwe milieuvergunning blijft binnen het op grond van de Wet Milieubeheer aanvaardbare en vergunbare niveau. Indien de nieuwe woningen niet dichter bij het bedrijf van reclamant worden gebouwd dan de al bestaande woningen, kan er dus geen sprake zijn van een verminderd woon-en leefklimaat. Bezien vanuit de nieuwe ontwikkelingsstrategie vindt de planontwikkeling voor het Waalfront plaats vanuit het westen van het plangebied (dus vanuit de zijde van de nieuwe Stadsbrug). Hierdoor worden er, zolang zolang de bedrijfsactiviteiten van reclamant ter plaatse nog niet zijn gestaakt, naar alle waarschijnlijkheid geen nieuwe woningen in de nabijheid van het bedrijf gerealiseerd.

Ad 6. Ten onrechte stelt de raad dat er reeds een serieus onderhandelingstraject met reclamant zou zijn doorlopen;
Het verband tussen de afwijzing van het verzoek en het gestelde onderhandelingstraject is dat de gemeente nog steeds voornemens is om het Waalfront te realiseren. In deze ambitie en visie past niet de continuering van het bedrijf van reclamant. Er zijn dan ook gesprekken gevoerd tussen de gemeente en reclamant om het bedrijf van reclamant te verwerven. Een herziening van het bestemmingsplan in de zin dat het bedrijf van reclamant weer positief wordt bestemd, is dan ook niet aan de orde.

Zoals ook vermeld in het raadsbesluit, zijn er over een langere periode en met lange tussenpozen gesprekken gevoerd met reclamant over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken in het plangebied Waalfront. Daarnaast heeft de gemeente een concreet aanbod gedaan voor de verwerving. Dit aanbod en de door partijen gevoerde overleggen hebben tot nu toe niet tot overeenstemming geleid.

Net als iedere andere gemeente ondervindt ook de gemeente Nijmegen de gevolgen van de economische recessie. Het is hierdoor heel goed mogelijk dat de verwerving van het bedrijf van reclamant, gelet op de financiele consequenties, pas later in de planperiode plaatsvindt. Deze

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Planologie en Ruimtelijke Ordening

gang van zaken is jegens reclamant niet onzorgvuldig dan wel onrechtmatig. Het is in het publieke belang dat vergt dat bestemmingsplannen op een maatschappelijke en financieel verantwoorde wijze worden uitgevoerd.

Ad 7 Ten onrechte gaat de Raad ervan uit dat de verwerving/onteigening alsnog gedurende de planperiode zal plaatsvinden.
Zoals gezegd is alleen de ontwikkelingsstrategie voor het Waalfront aangepast en niet de uitvoering van het plan op zichzelf. Het uitgangspunt is nog steeds dat er gestreefd wordt naar het bereiken van overeenstemming met reclamant over de minnelijke verwerving van haar onroerende zaken. Gelet op de ontwikkelingen in de markt wordt hierbij uitgegaan van een haalbare prijs.

Het is dus heel goed mogelijk dat de onroerende zaken van reclamant pas over enige tijd worden verworven, maar daar heeft reclamant, tijdens de onderhandelingen inzake de verwerving natuurlijk ook zelf invloed op. Feit is dat partijen op dit moment op meerdere punten in de onderhandelingen een aanzienlijk verschil van mening hebben. Indien reclamant, om welke reden dan ook, er belang bij heeft dat haar onroerende zaken op korte termijn worden verworven, moet zij accepteren dat dit alleen tegen een haalbare prijs kan worden gerealiseerd.

Naar verwachting trekt de markt over een periode van 5 jaar weer enigszins aan en zijn tegen die tijd ook de prognoses voor de tijd daarna beter te overzien. Deze periode van 5 jaar valt nog binnen de planperiode (tot 2018). De gemeente gaat er nog steeds vanuit dat nog tijdens de planperiode zo nodig, als over de verwerving geen minnelijke overeenstemming kan worden bereikt, het instrument van onteigening zal worden ingezet. Een eventuele planschadevergoeding wordt dan in het onteigeningsbedrag meegenomen.

5. Conclusie

Gelet op het vorenstaande verweer, verzoeken wij u om de bestreden beslissing in stand te laten en de bezwaren, ongegrond te verklaren. De kosten van reclamant in verband met de behandeling van het bezwaar blijven voor eigen rekening.

Hoogachtend,
namens het college van burgemeester en wethouders

[redacted]

Aantal Bijlagen: div.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

D161159008

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
(in te vullen door Griffie) / (In te vullen door Griffie)

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
Begin juni 2012

Onderwerp
Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaarschrift tegen de afwijzing van een verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront.

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
n.v.t.

Samenvatting
Advocaat mr. P.C.M. Heinen, werkzaam bij De Kempenaer advocaten te Arnhem, heeft namens Slachthuis Nijmegen B.V., Vicom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., allen gevestigd te Nijmegen een bezwaarschrift ingediend tegen het raadsbesluit van 25 oktober 2011. In het raadsbesluit van 25 oktober 2011 is besloten om geen medewerking te verlenen aan verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en geen voorbereidingsbesluit te nemen. In het besluit is meegedeeld dat het de bedoeling is om het bestemmingplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren.

De Commissie voor bezwaarschriften adviseert afhandeling van het bezwaarschrift aan te houden en het college te verzoeken de onderhandelingen/gesprekken met bezwaarden te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar.

Voorstel om te besluiten
1. Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken de onderhandelingen/gesprekken met bezwaarden over vrijwillige verkoop van hun onroerende zaken, te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar.
2. In het verzoek een termijn op te nemen van drie weken voor reactie van het college van burgemeester en wethouders.
3. De beslissing op het bezwaarschrift aan te houden tot het tijdstip waarop van het college van burgemeester en wethouders reactie is ontvangen dan wel tot het tijdstip waarop blijkt dat onderhandelingen zonder resultaat zijn afgesloten.
4. Bijgaande brief gericht aan gemachtigde van bezwaarden vast te stellen

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
R. Pfennings, 2455, r. pfennings@nijmegen.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 **Inleiding**
Bij op 25 oktober 2011 verzonden besluit is door de raad beslist dat geen medewerking wordt verleend aan verzoeken van bezwaarden tot
-herziening van het bestemmingsplan Waalfront
-het nemen van een voorbereidingsbesluit.

Tegen dit besluit is door bezwaarden (Slachthuis Nijmegen B.V., Vicom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.) bij brief van 1 december 2011 (ontvangen op 1 december 2011) bezwaar gemaakt (op nader aan te voeren gronden).
De gronden van het bezwaar zijn bij brief van 10 januari 2012 ingekomen.

De bezwaarden zijn door de Commissie voor bezwaarschriften (verder: "de commissie") gehoord op 14 maart 2012.
Het besluit van de raad is toegelicht en verdedigd in een verweerschrift van het afdelingshoofd Stadsontwikkeling en ter zitting door een medewerker van genoemde afdeling.

Het bezwaarschrift is ingegeven door het vermoeden van bezwaarden dat het gemeentebestuur, wegens het huidige economische klimaat, niet meer in staat is om het bestemmingsplan Waalfront te ontwikkelen en dat daardoor weer 'ruimte' ontstaat voor blijvende vestiging van de bedrijven van bezwaarden in het betreffende gebied.

Bezwaarden staan niet negatief tegenover vertrek uit het plangebied mits zij afdoende financieel worden gecompenseerd.

De bedrijfsactiviteiten van bezwaarden zijn wegbestemd in het vigerende bestemmingsplan 'Waalfront'. Dit houdt in dat de bedrijven op termijn dienen te vertrekken. Om de bestemmingen te realiseren dient het gemeentebestuur over te gaan tot verwerving van de onroerende zaken.
Alvorens tot onteigening kan worden overgegaan moet worden geprobeerd om de onroerende zaken minnelijk te verwerven.

Eerdere onderhandelingen zijn tot op heden op niets uitgelopen. Onderhandelingen hebben niet meer plaatsgevonden sinds medio voorjaar/zomer 2011.

Bezwaarden hebben ter hoorzitting van de commissie aangegeven graag een bedrijf te willen voeren en verder te willen. Door de ontstane situatie is dat moeilijk omdat zij daarop geen grip hebben en niet weten hoe het moet met investeringen en personeel.

Het gemeentebestuur is op dit tijdstip nog steeds van plan om plangebied Waalfront te ontwikkelen zoals is voorzien in het vastgestelde bestemmingsplan. Dit is tijdens de hoorzitting bevestigd.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
Algemene wet bestuursrecht.
Wet op de ruimtelijke ordening.
Onteigeningswet.

1.2 Relatie met programma
Het vaststellen van bestemmingsplannen en het nemen van voorbereidingsbesluiten hierover valt onder het programma Ruimte & Cultuurhistorie.
De uitvoering van bestemmingsplannen (voor zover het betreft grote ontwikkelplannen) valt onder het programma Grondbeleid.

2 Doelstelling
Uitstel van de beslissing op het bezwaarschrift ex artikel 7:10 lid 4 Algemene wet bestuursrecht.
Het opnieuw starten van onderhandelingen/gesprekken (onder leiding van een mediator of bemiddelaar) teneinde de onroerende zaken van bezwaarden minnelijk te kunnen verwerven.

3 Argumenten
Dit besluit is nodig want het door het gemeentebestuur vasthouden aan ontwikkeling van het plangebied Waalfront houdt in, dat op termijn de onroerende zaken van bezwaarden door de gemeente moeten worden verworven.
Dit besluit is nodig omdat door het hervatten van de onderhandelingen/gesprekken recht wordt gedaan aan de belangen van bezwaarden.

4 Klimaat
De klimaatparagraaf is niet op dit voorstel van toepassing.

5 Risico's
Er zijn geen risico's aan dit voorstel verbonden.

6 Financiën
In de kosten van het mediationtraject wordt voorzien in de planexploitatie.

7 Communicatie
Na het nemen van het besluit wordt het besluit door het college van burgemeester en wethouders aan bezwaarden bekendgemaakt.

8 Uitvoering en evaluatie
n.v.t.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

21 mei 2012

De Commissie voor bezwaarschriften,

Mr. E.T. Bosman-Over de Linden, voorzitter

R. Pfennings, secretaris

Ter inzage: (aanvullend) bezwaarschrift en relevante stukken

GEMEENTE Nijmegen

Raadsbesluit
Raadsvoorstel Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaarschrift tegen de afwijzing van een verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Waalfront

De Raad van de Gemeente Nijmegen,
bijeen in zijn vergadering van 20 juni 2012;

Gelezen het voorstel van
De Commissie voor bezwaarschriften

Besluit,
1. Het college van burgemeester en wethouders te verzoeken de onderhandelingen/gesprekken met bezwaarden over vrijwillige verkoop van hun onroerende zaken, te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar.
2. In het verzoek een termijn op te nemen van drie weken voor reactie van het college van burgemeester en wethouders.
3. De beslissing op het bezwaarschrift aan te houden tot het tijdstip waarop van het college van burgemeester en wethouders reactie is ontvangen dan wel tot het tijdstip waarop blijkt dat onderhandelingen zonder resultaat zijn afgesloten.
4. Bijgaande brief gericht aan gemachtigde van bezwaarden vast te stellen.

De voorzitter,

H.M.F Bruls

De griffier,

M.M.V. Mientjes

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Juridische Zaken
Juridisch beleid

ARCHIEFEXEMPLAAR

Extra afschriften voor:

De Kempenaer Advocaten
t.a.v. mr. P.C.M. Heinen
Postbus 9218
6800 HX Arnhem

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	JZ10/12.0009778	Pfennings
Onderwerp	Datum uw brief	Doorkiesnummer
aanhouding behandeling bezwaarschrift Uw referentie: ILE/32171/JWA Slachthuis Nijmegen/gemeente Nijmegen	01-12-2011	(024) 3292455

Geachte heer Heinen,

Hierbij delen wij u mee dat de raad van deze gemeente in zijn vergadering van 20 juni 2012 heeft besloten de beslissing op uw bovengenoemde bezwaarschrift aan te houden.

De raad heeft ook besloten om het college te verzoeken de onderhandelingen aangaande de verwerving van de onroerende zaken van uw cliënten te hervatten (met behulp van een mediator). Daarbij is aan ons college een termijn van drie weken gegund voor reactie op dit verzoek.

Met de aanhouding van behandeling van uw bezwaarschrift hebt u tijdens de hoorzitting van de Commissie voor bezwaarschriften op 14 maart 2012 ingestemd.

Een exemplaar van het desbetreffende raadsbesluit, het daaraan ten grondslag liggende raadsvoorstel en het verslag van de hoorzitting zijn bijgevoegd.

Hoogachtend,
de Raad der Gemeente Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Griffier,

mevr. drs. M.M.V. Mientjes

Bijlagen: 3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159009

[redacted]OB10

Van: [redacted]@cuijk.nl>
Verzonden: donderdag 21 juni 2012 10:01
Aan: [redacted]OB10
Onderwerp: Waalfront - Slachthuis Nijmegen

Hallo [redacted]

Mijn naam is [redacted] in de mooie gemeente Cuijk en mededirecteur van een PPS-BV die het Regionaal Bedrijvenpark Laarakker realiseert. Dat is het bedrijventerrein waar Hilckmann zich mogelijk wil vestigen.

In het verleden heb ik over de stand van zaken en de relatie tussen Hilckmann en ons terrein bijgepraat met jouw collega's ic voorgangers.

Wat mij betreft is het zinvol dat we een keer een afspraak maken om kort bij te praten over de stand van zaken. Als dat wat jou betreft ook akkoord is, dan laat ik een afspraak plannen.

. vriendelijke groet,

[redacted]
Projectbureau Afd. Ruimtelijke & Maatschappelijke Ontwikkeling

Louis Jansenplein 1
5431 BV Cuijk
Postbus 10.001
5430 DA Cuijk

E-Mail : [redacted]@cuijk.com
Telefoon : [redacted]
Fax : [redacted]

www.cuijk.com

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159010

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Nijmegen,

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

AANTEKENEN

Nijmegen, 22 juni 2012

Betreft: besluit gemeenteraad d.d. 20 juni 2012, w.o. voorstel tot bemiddeling.

Geacht college,

Wij kunnen instemmen met de inhoud van bovengenoemd raadsbesluit om te pogen met bemiddeling tot een minnelijke oplossing te geraken aangaande de verwerving van ons vastgoed.

De bemiddeling zou door een of meer personen kunnen worden uitgevoerd. Gelet op grote wederzijdse belangen en de complexiteit van het onderhavige dossier, gaat onze voorkeur ernaar uit om drie bemiddelaars te benoemen, één door ieder der partijen te benoemen en een derde door de twee zo benoemden gezamenlijk.

Gaarne vertrouwen wij u met het bovenstaande akkoord en hopen op spoedig nader overleg met u over de voortgang.

Hoogachtend,

Namens het bestuur,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

ARCHIEFEXEMPLAAR

Extra afschriften voor:

D161159011

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Stichting Administratiekantoor Slachthuis
Nijmegen
t.a.v. de heer drs. [redacted]
Havenweg 2
6541 HD Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
11-07-2012	OB20/12.0014936	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Overleg Slachthuis - gemeente Nijmegen	22-07-2012	(024) [redacted]

Geachte heer [redacted],

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief met betrekking tot bemiddeling in de verwervingsgesprekken tussen Slachthuis Nijmegen en de gemeente Nijmegen, het volgende.
De raad heeft het college verzocht de gesprekken over verwerving van de slachthuislocatie met u te hervatten onder leiding van een bemiddelaar of mediator.
U geeft in uw brief aan voorkeur te geven aan benoeming van drie bemiddelaars.
Dezerzijds lijkt niet gekozen te worden voor een dergelijke constructie, maar zal de voorkeur zijn om één persoon daarvoor te benaderen.
De beslissing daarover zal, gelet op het zomerreces, niet worden genomen vóór eind augustus.
Ik stel voor u nader te informeren zodra omtrent de verdere gang van zaken helderheid bestaat.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB10
Verzonden: maandag 25 juni 2012 13:15
Aan: [redacted]OB10[redacted]OB20; Kunst, Hannie BM30
CC: [redacted]OB00
Onderwerp: FW: Brief Slachthuis Nijmegen aan College van B&W inzake raadsbeluit 20-06-2012
Bijlagen: Brief B&W inzake bemiddeling 22-06-2012.pdf

Ter info. Groeten, [redacted]

Van: [redacted]JZ10
Verzonden: maandag 25 juni 2012 12:36
Aan: [redacted]OB10
Onderwerp: FW: Brief Slachthuis Nijmegen aan College van B&W inzake raadsbeluit 20-06-2012

t.k.n.

Van: DocInfo
Verzonden: maandag 25 juni 2012 12:31
Aan: [redacted]JZ10
Onderwerp: FW: Brief Slachthuis Nijmegen aan College van B&W inzake raadsbeluit 20-06-2012

Deze brief/mail is geregistreerd onder nummer 12.0013687 en komt ook per interne post naar je toe.

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 22 juni 2012 15:31
Aan: DocInfo
Onderwerp: Brief Slachthuis Nijmegen aan College van B&W inzake raadsbeluit 20-06-2012

Geacht college,

Bijgaand onze brief van 22 juni 2012, welke vandaag per post werd gezonden.

Hoogachtend,

[redacted]

1

120013687
J210

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Nijmegen,

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

AANTEKENEN

Nijmegen, 22 juni 2012

Betreft: besluit gemeenteraad d.d. 20 juni 2012, w.o. voorstel tot bemiddeling.

Geacht college,

Wij kunnen instemmen met de inhoud van bovengenoemd raadsbesluit om te pogen met bemiddeling tot een minnelijke oplossing te geraken aangaande de verwerving van ons vastgoed.

De bemiddeling zou door een of meer personen kunnen worden uitgevoerd. Gelet op grote wederzijdse belangen en de complexiteit van het onderhavige dossier, gaat onze voorkeur ernaar uit om drie bemiddelaars te benoemen, één door ieder der partijen te benoemen en een derde door de twee zo benoemden gezamenlijk.

Gaarne vertrouwen wij u met het bovenstaande akkoord en hopen op spoedig nader overleg met u over de voortgang.

Hoogachtend,

Namens het bestuur,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

0520

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

reg 12.0015094
pr BT20

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

D161189487

INGEK. MF
16 JULI 2..
GE ENJM
class. .07
afgedaa..

Aan de heer H.M.F. Bruls, Burgemeester van Nijmegen
Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

Persoonlijk

Nijmegen, 13 Juli 2012

Betreft: Waalfront/Raadsbesluit 20 Juni 2012, Raadsvoorstel 85/2012

Geachte heer Bruls,

In uw hoedanigheid van voorzitter van College en Gemeenteraad vraag ik u hierbij aandacht voor het volgende.

Op 20 Juni 2012 heeft de Raad van de Gemeente Nijmegen besloten om het college te verzoeken de reeds in 2006 begonnen onderhandelingen aangaande de verwerving van Slachthuis Nijmegen te hervatten en daarvoor een termijn te stellen van drie weken.

Op 22 Juni 2012 verzond ik een brief aan uw college met een voorstel tot nadere uitwerking van dit advies, te weten door het instellen van een commissie van drie bemiddelaars, waarvan een lid te benoemen door ieder van partijen en een derde te benoemen door de zo benoemden gezamenlijk.
Op dit voorstel mochten wij nog geen reactie ontvangen.

In verband met zich voordoende alternatieven voor relocatie van het slachthuis is het voor de betrokken bedrijven van het grootste belang dat bedoeld advies op zo kort mogelijke termijn wordt opgevolgd. De door de gemeenteraad daarvoor vastgestelde termijn is intussen zonder voorafgaande kennisgeving verstreken.

Hierbij doe ik u het dringende verzoek te bevorderen dat een en ander ten spoedigste een vervolg krijgt.

Hoogachtend,
Namens het bestuur,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159012

[redacted]OB10

Van: [redacted]EZ10
Verzonden: dinsdag 6 november 2012 15:50
Aan: Jeene, Bert BM30; Kunst, Hannie BM30; [redacted]OB10
Onderwerp: FW: Hilckmann
Bijlagen: ATT84185.pdf

Dag Hannie, Bert, [redacted]

In de bijlage tref je de jaarcijfers van Hilckmann voor de jaren 2008, 2009 en 2010. Met name dit laatste jaar is bedroevend slecht. Dit voorspelt weinig goeds voor 2011 en verder.

Groeten,
[redacted]

current ratio	0,95	1,09	1,07
quick ratio	0,86	1,02	1,03
gouden balans	1,17	0,81	0,85
Solvabiliteit			
balanstotaal/ vreemd vermogen	1,29	1,49	1,47
eigen vermogen/ balanstotaal	0,23	0,33	0,32
eigen vermogen/ vreemd vermogen	0,29	0,49	0,47
Rentabiliteit			
bedrijfsresultaat/ balanstotaal	0,08-	0,03	0,02
netto resultaat/ eigen vermogen	0,43-	0,04	0,01-
bruto-winstmarge	0,01-		
Overige kengetallen			
hefboomeffect	0,36-		0,04-
omloopsnelheid eigen vermogen	40,22	30,90	32,73
omloopsnelheid totaal vermogen	9,06	10,19	10,41
omloopsnelheid vaste activa	34,33	37,30	36,23
omloopsnelheid handelsdebiteuren (in dagen)	24	20	21
aantal werknemers	42	44	46
Bedrag:	x 1	x 1	x 1
Valuta:	EUR	EUR	EUR
omzet per werknemer	4.139.220	4.327.865	4.206.180
resultaat per werknemer	43.833-	5.730	1.331-
werkkapitaal	725.542-	1.177.073	916.387

Bron: gedeponeerde jaarrekeningen kamer van koophandel

EIGEN VERMOGEN	**4.322.582**	**6.163.517**	**5.911.396**
voorzieningen	15.325	18.196	20.953
langlopende schulden		100.000	325.000
kortlopende schulden	14.860.529	12.399.622	12.336.635
OVERIGE PASSIVA	**14.875.854**	**12.517.818**	**12.682.588**
TOTAAL PASSIVA	**19.198.436**	**18.681.335**	**18.593.984**

Winst- en verliesrekening

Boekjaar:	**2010**	**2009**	**2008**
Type jaarrekening:	vennootschappelijk	vennootschappelijk	vennootschappelijk
Bedrag:	x 1	x 1	x 1
Valuta:	EUR	EUR	EUR
Indeling:	categoraal	categoraal	categoraal
netto-omzet	173.847.229	190.426.078	193.484.262
wijziging in voorraden	367.467	405.295	73.798
overige bedrijfsopbrengsten	13.388		
som der bedrijfsopbrengsten	174.228.084	190.831.373	193.558.060
som der bedrijfslasten	175.803.030	190.286.157	193.201.988
bedrijfsresultaat	**1.574.946-**	**545.216**	**356.072**
financiële baten	35.101	1.300	28.554
financiële lasten	357.134	347.946	480.911
saldo financiële baten/lasten	322.033-	346.646-	452.357-
resultaat voor belastingen	**1.896.979-**	**198.570**	**96.285-**
resultaat na belastingen	**1.896.979-**	**198.570**	**96.285-**
result. uit deelnemingen na belastingen	55.999	53.551	35.061
NETTO RESULTAAT	**1.840.980-**	**252.121**	**61.224-**

Kengetallen

Boekjaar:	**2010**	**2009**	**2008**

Liquiditeit

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Meest recente vennootschappelijke jaarrekeningen van inschrijvingsnr. : 10032302

Help

Naam rechtspersoon:	Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Adres:	Havenweg 5 6541 AD Nijmegen
Statutair gevestigd:	Nijmegen
Datum oprichting:	30-5-1988
Rechtsvorm:	Besloten vennootschap met gewone structuur

Algemene gegevens uit de jaarrekening

Boekjaar:	**2010**	**2009**	**2008**
Balansdatum:	31-12-2010	31-12-2009	31-12-2008
Vastgesteld:	definitief	definitief	definitief
Winstbestemming:	voor	voor	voor
Lengte boekjaar in maanden:	12	12	12
Werknemers:	42	44	46
100% dochters:			
Overige deelnemingen:	3	3	3
Accountantscontrole:	Deloitte Accountants B.V.	Deloitte Accountants B.V.	Deloitte Accountants B.V.
Oordeel:	Goedkeurend	Goedkeurend	Goedkeurend

Balans

Boekjaar:	**2010**	**2009**	**2008**
Type jaarrekening:	vennootschappelijk	vennootschappelijk	vennootschappelijk
Winstbestemming:	voor	voor	voor
Bedrag:	x 1	x 1	x 1
Valuta:	EUR	EUR	EUR
Activa			
materiële vaste activa	309.688	405.983	482.467
financiële vaste activa	4.753.761	4.698.657	4.858.495
VASTE ACTIVA	**5.063.449**	**5.104.640**	**5.340.962**
voorraden	1.395.411	907.798	502.504
handelsdebiteuren	11.220.303	10.476.773	10.902.630
overige vorderingen	1.362.474	2.022.815	1.733.710
liquide middelen	156.799	169.309	114.178
VLOTTENDE ACTIVA	**14.134.987**	**13.576.695**	**13.253.022**
TOTAAL ACTIVA	**19.198.436**	**18.681.335**	**18.593.984**
Passiva			
gestort en opgevraagd kapitaal	18.151	18.151	18.151
overige reserves	6.145.366	5.893.245	5.954.469
onverdeelde winst		252.121	
saldo verlies	1.840.935 -		61.224 -

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159013

[redacted]OB10

Van: [redacted]EZ10
Verzonden: woensdag 7 november 2012 12:01
Aan: Kunst, Hannie BM30
CC: Jeene, Bert BM30; [redacted]OB10
Onderwerp: RE: Hilckmann
Bijlagen: ATT31604.pdf

Dag Hannie,

Ik ben er wat dieper ingedoken. Op de Havenweg 2 en 5 zijn meerdere (een tiental) BV's gevestigd. Slachthuis Nijmegen BV en Hilckmann Vleeshandel zijn slechts 2 van deze BV's. Volgens het uitreksel KvK hebben deze twee BV's samen (Hilckmann 142, Slachthuis 192) meer dan 300 medewerkers in dienst. Dit komt meer overeen met het beeld wij hebben van deze bedrijven. In de bijlage tref je de uitreksels van beide bedrijven. Merkwaardig is wel dat Hilckmann in de jaarrekening een veel lager cijfer heeft gepubliceerd. Het kan natuurlijk zijn dat de cijfers bij de KvK geactualiseerd moeten worden.
.der geval gaat om de optelsom van meerdere BV's en dus om veel meer medewerkers dan de 42 zoals genoemd in de jaarrekening van Hilckman.

Vanmiddag spreek ik met Oost NV. Ik informeer je over de uitkomsten.

Groeten,
[redacted]

Groet[redacted]

Tel[redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Kunst, Hannie BM30
Verzonden: dinsdag 6 november 2012 16:35
Aan: [redacted]EZ10
CC: Jeene, Bert BM30; [redacted]OB10
Onderwerp: Re: Hilckmann

[redacted]
Dank voor de informatie.
Ik schrik ook inderdaad van de cijfers: geen vet op de botten voor veel investeringen elders. Maar wat me het meeste verbaasd is het aantal medewerkers: 431[redacted]
[redacted]Groet Hannie

Op 6 nov. 2012 om 15:50 heeft [redacted]@nijmegen.nl> het volgende geschreven:

> Dag Hannie, Bert, [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

>
> In de bijlage tref je de jaarcijfers van Hilckmann voor de jaren 2008, 2009 en 2010. Met name dit laatste jaar is bedroevend slecht. Dit voorspelt weinig goeds voor 2011 en verder.
>
> Groeten,
> [redacted]
> <ATT84185.pdf>

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Online inzage uittreksel

KvK-nummer 10032302	Deze inschrijving valt onder beheer van Kamer van Koophandel Centraal Gelderland
Rechtspersoon	
RSIN	800548231
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Statutaire zetel	Nijmegen
Eerste inschrijving handelsregister	29-06-1988
Datum akte van oprichting	30-05-1988
Geplaatst kapitaal	EUR 18.151,21
Gestort kapitaal	EUR 18.151,21
Deponering jaarstuk	De jaarrekening over boekjaar 2010 is gedeponeerd op 01-02-2012.
Onderneming	
Handelsnaam	Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Startdatum onderneming	30-05-1988
Activiteiten	SBI-code: 46231 - Groothandel in levend vee SBI-code: 463202 - Groothandel in vlees en vleeswaren (geen pluimvee, wild en gevogelte)
Werkzame personen	142
Vestiging	
Vestigingsnummer	000019091354
Handelsnaam	Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Bezoekadres	Havenweg 5, 6541AD Nijmegen
Telefoonnummer	0243733155
Faxnummer	0243778100
Internetadres	www.hilckmann-meat.nl
E-mailadres	info@hilckmann-meat.nl
Datum vestiging	30-05-1988
Activiteiten	SBI-code: 46231 - Groothandel in levend vee SBI-code: 463202 - Groothandel in vlees en vleeswaren (geen pluimvee, wild en gevogelte) -de im- en export, alsmede de groothandel van vee en vers vlees, alles in de ruimste zin - het deelnemen in, het beheer voeren over danwel het samenwerken met andere ondernemingen - het zich ten behoeve van derden in welke vorm ook sterk maken - het verstrekken van leningen met het oog op het nemen of verkrijgen van aandelen in de vennootschap of certificaten daarvan.
Werkzame personen	142
Enig aandeelhouder	
Naam	Hilzaco Beheer B.V.
Bezoekadres	Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst
Ingeschreven onder KvK-nummer	09063826
Enig aandeelhouder sedert	30-05-1988
Bestuurder	
Naam	Hilzaco Beheer B.V.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Online inzage uittreksel

KvK-nummer 10021984	Deze inschrijving valt onder beheer van Kamer van Koophandel Centraal Gelderland
Rechtspersoon	
RSIN	003808683
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Statutaire naam	Slachthuis Nijmegen B.V.
Statutaire zetel	Nijmegen
Datum akte van oprichting	22-07-1976
Geplaatst kapitaal	EUR 181.512,09
Gestort kapitaal	EUR 181.512,09
Deponering jaarstuk	De jaarrekening over boekjaar 2010 is gedeponeerd op 30-01-2012.
Onderneming	
Handelsnaam	Slachthuis Nijmegen B.V.
Startdatum onderneming	22-07-1976
Activiteiten	SBI-code: 68204 - Verhuur van onroerend goed (niet van woonruimte) SBI-code: 6810 - Handel in eigen onroerend goed
Werkzame personen	192
Vestiging	
Vestigingsnummer	000019456492
Handelsnaam	Slachthuis Nijmegen B.V.
Bezoekadres	Havenweg 2, 6541AD Nijmegen
Telefoonnummer	0243775893
Faxnummer	0243778961
E-mailadres	slh.nijmegen@tref.nl
Datum vestiging	22-07-1976
Activiteiten	SBI-code: 68204 - Verhuur van onroerend goed (niet van woonruimte) SBI-code: 6810 - Handel in eigen onroerend goed Het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderzins en de exploitatie daarvan
Werkzame personen	192
Bestuurder	
Naam	Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Bezoekadres	Havenweg 5, 6541AD Nijmegen
Ingeschreven onder KvK-nummer	10032302
Datum in functie	01-03-2009
Titel	Directeur
Bevoegdheid	Alleen/zelfstandig bevoegd
	Woerden, 07-11-2012. Gegevens zijn vervaardigd om 10.08 uur.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 10 januari 2013 21:51
Aan: [redacted]OB10; [redacted]Hilckmann
Onderwerp: VERSLAG bespreking gemeente 09-01-2013.docx
Bijlagen: VERSLAG bespreking gemeente 09-01-2013.pdf

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Voltooid

Geachte heer [redacted],

Conform afspraak hierbij mijn verslag van de bespreking van gisteren.
Voor eventueel commentaar houd ik mij aanbevolen.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

[redacted]

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

VERSLAG

van de bespreking ten gemeentehuize op 9 Januari 2013.

. Mevrouw Hannie Kunst , wethouder;
. De heer [redacted] Waalfront;
. [redacted] Hilckmann Groep
. [redacted] Stichting Slachthuis Nijmegen.

De bespreking is een vervolg op de bespreking van 9 Oktober 2012 waarin werd afgesproken dat eind oktober/begin november de gedachtewisseling van toen binnen de gemeente zal worden geëvalueerd en dat Mevrouw Kunst dan zal laten weten of de gemeente kiest voor een vervolggesprek dan wel mediation.

Mevrouw Kunst opent de bijeenkomst met de mededeling dat de gemeente niet van plan is het slachthuisterrein aan te kopen. Als dit al ooit gebeurt zal dat mogelijk nog wel 10- 15 jaar kunnen duren. De gemeente heeft daarom besloten om het overleg over tegemoetkoming in de verplaatsingskosten te beëindigen.
Zij verwijst ook naar uitspraken van de Raad (die alleen nog akkoord kan gaan met een cashflow- gestuurd proces), de financiële gevolgen van het regeerakkoord voor de gemeentelijke financiën en de jongste ontwikkelingen met projecten in het Nijmeegse.
Desgevraagd verwijst zij ook naar besprekingen die hebben plaats gevonden in het kader van het (overigens door de gemeente waardevol bevonden) "Plan Laarakker", waaruit zij heeft begrepen dat het "gat" van circa € 40 miljoen tussen verplaatsingskosten en de door het slachthuis ingeschatte eigen bijdrage, ook met aanvullende bijdragen en hulp van de gemeente Cuijk, provincies en regionale ontwikkelingsmaatschappijen niet te overbruggen is.

[redacted] merkt daarbij op dat dit hem verbaast. Hij vermoed dat het bedrag van 40 miljoen ten onrechte een eigen leven is gaan leiden en er nu sprake is van een kip-en-ei situatie. Ofschoon een bedrag door het slachthuis niet expliciet werd genoemd werd (en wordt) er op goede gronden van uitgegaan dat de gemeente een eerder gedaan aanbod van 21 miljoen (Maart 2008) dan wel 20 miljoen (Maart 2011) gestand zou doen en dat dit dus als basis zou kunnen dienen. Het gat is dus niet 40 maar 20 miljoen. Mocht onverhoopt blijken dat Nijmegen en anderen gezamenlijk niet verder willen gaan dan deze basis dan blijven er nog andere opties open voor verkleining of opvulling van het gat, zoals herbouw met geringere functionaliteit dan het huidige slachthuis, onderhandelingen met de bankier, aannemers en installateurs en het eventueel in erfpacht verwerven van de grond. Daarvoor heeft het slachthuis tijd nodig voor onderhandelingen en het doorrekenen van de verschillende business modellen.
Wanneer de gemeente al op voorhand aanneemt dat dit niet tot resultaat gaat leiden en het fundament van 21 miljoen onder de financiering weghaalt wordt dit proces feitelijk geaborteerd.

[redacted] merkt op dat de gemeenten Nijmegen en Cuijk door Teeuwissen onder hoge tijdsdruk zijn gezet en dat de termijn van 1 Januari intussen is verstreken. Of Teeuwissen met het verstrijken van die termijn ook heeft afgehaakt is de aanwezigen overigens niet bekend.

[redacted] wijst nogmaals op de nadelige gevolgen van de nieuwe gemengde gebiedsbestemming en de onzekerheid over tijd en hoogte van een onteigeningsvergoeding. Het gaat daarbij niet alleen om de beperkingen in het kader van de toegevoegde woonbestemming maar ook om het up-to-date houden van zaken als voedselveiligheid, milieu en optimalisering van productieprocessen. Deze zaken vragen vaak om hoge, gebouwgebonden,

investeringen die financieel niet verantwoord kunnen worden gedaan in het zicht van een dreigende onteigening zonder zekerheid over datum en een gepaste vergoeding. Hij noemt als voorbeeld het beëindigen van de relatie met supermarktketen C1000 die aanzienlijke investeringen nodig maakte om met kostprijsverlaging de toenemende prijsdruk te compenseren.
Hij vraagt zich dan ook af of de gemeente zich van zulke gevolgen bewust is en bezig is met een uitrookbeleid.
Mevrouw Kunst zegt daarop dat dit wat haar betreft in ieder geval niet bewust gebeurt.

Vervolgens wordt nog even stil gestaan bij de "onderhandelingen" in 2008 en 2011.
[redacted] stelt dat er feitelijk nooit is onderhandeld. Er zijn door de gemeente destijds eenzijdig bedragen genoemd die volstrekt ontoereikend zijn voor verplaatsing met gelijke functionaliteit als de huidige. Door de heren [redacted] en [redacted] is in 2011 ook duidelijk gesteld dat een vergoeding volgens het onteigeningsrecht (lees gelijke functionaliteit) niet aan de orde is.
Mevrouw Kunst zegt zich hierover van commentaar te willen onthouden, omdat zij in dit proces niet betrokken is geweest en ook de andere kant dan wel zou willen weten.

Met de wil om uit de impasse te komen heeft volgens [redacted] het slachthuis de plannen voor het foodproject Laarakker aangegrepen om (indien het niet anders kan) met minder functionaliteit (geen runder slachterij en minder ruimte voor verwaarding) genoegen te nemen en dit in het vertrouwen dat de bijdrage aan de regionale economische ontwikkeling tot wat extra steun zou kunnen leiden.
De kans dat dit alsnog tot een oplossing komt is door het slachthuis niet afgeschreven.
[redacted] dringt er dan ook op aan dat er alsnog een gesprek plaats vindt tussen alle betrokken partijen, zoals oorspronkelijk door [redacted] van de gemeente Cuijk voor 9 Januari was voorgesteld.

[redacted] merkt op dat het overleg over een verplaatsingsvergoeding sinds Maart 2011 gedeeltelijk parallel heeft gelopen met het overleg over het plan Laarakker.
Overigens heeft ook hij de stellige indruk gekregen dat het "gat" 40 miljoen bedraagt.
[redacted] merkt daarbij op dat dit dan kennelijk een misverstand is geweest. Het is ook niet voor niets dat de in Cuijk gepresenteerde investeringsraming in drie delen is gesplitst.

Vervolgens vraagt [redacted] de gemeente Nijmegen om de afwijzing van het verzoek om terugbestemming van het gebied in heroverweging te nemen nu volgens wethouder Kunst zelfs onteigening in of vóór 2018 onwaarschijnlijk is geworden. Voor het slachthuis zou dit een grote opluchting zijn.
Mevrouw Kunst laat daarop weten dat dit binnen de gemeente niet aan de orde is geweest.

Mevrouw Kunst laat tenslotte weten dat aanstaande maandag 9 Januari nog overleg tussen de colleges van Nijmegen en Cuijk zal plaats vinden.
Daarna zal de gemeente een standpunt innemen over het vervolg en over haar interpretatie het begrip mediation en slachthuis Nijmegen daarover informeren.

Afgesproken wordt verder dat [redacted] van de bespreking een verslag zal maken en dit per e-mail aan [redacted] zal sturen.

[redacted]

Nijmegen 10 Januari 2013

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 29 januari 2013 14:30
Aan: [redacted]OB10
CC: [redacted]Hilckmann
Onderwerp: Re: VERSLAG bespreking gemeente 09-01-2013.docx

Geachte heer[redacted]

Op 10 januari zond ik u een verslag van de bespreking met mevrouw Kunst en uzelf.
Op het verslag hebben wij geen commentaar gekregen, zodat ik aanneem dat dit ook naar uw oordeel een correcte samenvatting van het besprokene bevat.
Omtrent het vervolg merkte Mw Kunst op dat de maandag erna nog overleg tussen de colleges van Nijmegen en Cuijk zal plaats vinden en dat de gemeente daarna een standpunt zal innemen over het vervolg en over haar interpretatie van het het begrip mediation en slachthuis Nijmegen daarover zal informeren.

Van dit vervolg hebben wij intussen nog niets van de kant van de gemeente Nijmegen mogen vernemen en ik dring er hierbij op aan dat dit alsnog spoedig gebeurt.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

[redacted]

Op 10-1-2013 21:50, [redacted] *schreef:*

Geachte heer [redacted]

Conform afspraak hierbij mijn verslag van de bespreking van gisteren.
Voor eventueel commentaar houd ik mij aanbevolen.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

[redacted]

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB10

Van: [redacted] OB10
Verzonden: donderdag 31 januari 2013 11:58
Aan: [redacted]
CC: [redacted] Hilckmann
Onderwerp: RE: VERSLAG bespreking gemeente 09-01-2013.docx

Geachte heer [redacted]

Op het door u opgestelde verslag hebben wij geen op-of aanmerkingen.

Inmiddels heeft een delegatie van de gemeente Nijmegen en een delegatie van de gemeente Cuijk onder leiding van de beide burgemeesters gesproken over de ontstane situatie en de ontwikkeling van het bedrijventerrein Laarakker. Ook in dat gesprek heeft de gemeente Nijmegen uitleg gegeven over haar zienswijze en financiële positie. De uitkomst van dit constructieve gesprek was dat de gemeente Cuijk het initiatief verder oppakt voor de verdere ntwikkeling van Laarakker. De gemeente Nijmegen wacht dit initiatief en mogelijke voortgang af.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: dinsdag 29 januari 2013 14:30
Aan: [redacted] OB10
CC: [redacted] Hilckmann
Onderwerp: Re: VERSLAG bespreking gemeente 09-01-2013.docx

Geachte heer [redacted]

p 10 januari zond ik u een verslag van de bespreking met mevrouw Kunst en uzelf.
Op het verslag hebben wij geen commentaar gekregen, zodat ik aanneem dat dit ook naar uw oordeel een correcte samenvatting van het besprokene bevat.
Omtrent het vervolg merkte Mw Kunst op dat de maandag erna nog overleg tussen de colleges van Nijmegen en Cuijk zal plaats vinden en dat de gemeente daarna een standpunt zal innemen over het vervolg en over haar interpretatie van het het begrip mediation en slachthuis Nijmegen daarover zal informeren.

Van dit vervolg hebben wij intussen nog niets van de kant van de gemeente Nijmegen mogen vernemen en ik dring er hierbij op aan dat dit alsnog spoedig gebeurt.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

[redacted]

Op 10-1-2013 21:50, [redacted] *schreef:*

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Geachte heer [redacted]

Conform afspraak hierbij mijn verslag van de bespreking van gisteren.
Voor eventueel commentaar houd ik mij aanbevolen.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Nijmegen,

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

t.a.v. Mevrouw J.G. Kunst

Nijmegen, 8 maart 2013

Betreft: Onteigening slachthuis

Geacht college,

Sinds het jaar 2006 is sprake van onteigening van het slachthuis. Op minnelijk basis, maar wel met in achtneming van de Onteigeningswet. Deze schrijft een integrale vergoeding voor.

De activiteiten van Slachthuis Nijmegen BV bestaan uit het slachten van varkens en runderen in opdracht van op het terrein gevestigde vleesgrossiers, die voor verdere verwerking van de door het slachthuis aangeleverde "karkassen" zorgen. Voor deze "verwaardings" activiteiten, opslag en expeditie stelt het slachthuis tegen vergoeding ruimte ter beschikking.
Het slachthuis is een facilitair bedrijf en berekent in principe alle diensten voor de grossiers tegen kostprijs door.

Bij brief van 3 maart 2008 bood de gemeente na meerdere besprekingsrondes een vergoeding aan van 21.000.000 Euro. Dit aanbod was en is ten ene male onvoldoende voor verplaatsing van ons bedrijf en dat van de grossiers met behoud van bestaande functionaliteit. Van enige onderbouwing van dit aanbod is tot dusver niet gebleken.

Als gevolg van de ontwikkelingen op de woningmarkt blijkt de gemeente niet bereid om tot onteigening over te gaan zolang niet vast staat dat de vergoeding zich op korte termijn zal terug betalen. Door u werd dit beleid tijdens recente besprekingen omschreven als "cashflow gestuurd".
Omdat daarmee onteigening op basis van de Onteigeningswet, althans binnen de werkingsduur van het bestemmingsplan, onzeker, zo niet onwaarschijnlijk is geworden, hebben wij u verzocht initiatieven te nemen om het betrokken gebied terug te bestemmen. Dat verzoek werd door u afgewezen. De Commissie voor Bezwaren heeft als antwoord op ons bezwaar tegen dat besluit geadviseerd tot mediation. De Raad heeft bij besluit van 21 Juni 2012 dit advies overgenomen. Er is intussen nog geen begin van uitvoering aan gegeven.
Wel hebben inmiddels enkele gesprekken plaats gevonden, waaronder tussen de

colleges van B&W Nijmegen en Cuijk. Dit laatste in verband met een eenmalige en unieke gelegenheid tot samenwerking tussen het slachthuis, de betrokken grossiers en de firma Teeuwissen die tot een maatschappelijke meerwaarde en economische versterking voor de regio zou leiden.

In een tweetal gesprekken met u en [redacted] op 9 oktober 2012 en 9 januari 2013 hebben wij nog eens duidelijk gemaakt dat wij met de in 2008 aangeboden vergoeding geen verplaatsing van ons slachthuis met volledige functionaliteit kunnen realiseren. Tevens hebben wij aangegeven onderzoek te zullen doen naar de haalbaarheid van een nieuw business model waarin voorlopig wordt afgezien van herbouw van de runder slachtlijn (geheel) en verwerkingsruimte (grotendeels) in combinatie met een verplaatsingsvergoeding van eerder genoemde 21 miljoen Euro.
Dit onderzoek is recentelijk afgerond met als resultaat dat de slachttarieven voor varkens na verplaatsing nagenoeg gelijk kunnen blijven. Dit is een voorwaarde die wij al in 2006 hebben gesteld.
De haalbaarheidsstudie werd door ons op zeer zorgvuldige wijze uitgevoerd met medewerking van de RBK groep (ontwerpspecialisten en ervaringsdeskundigen in de voedingsmiddelensector) en de door hen beoordeelde offertes voor bouw en inrichting die wij hebben ontvangen. Voor informatie over de RBK-groep zie http://www.rbk.nl/home/

Het is evident dat in een geheel nieuw slachthuis efficiënter kan worden gewerkt dan op de bestaande locatie. Deze voordelen worden echter teniet gedaan door de hogere kapitaalslasten (ook na aftrek van genoemde bijdrage) en het wegvallen van de dekkingsbijdrage van de af te stoten activiteiten.

De investeringen die wij, na aftrek van een onteigeningsvergoeding, zullen moeten financieren zijn omvangrijk. Voor de financierbaarheid (waarin wij wel vertrouwen hebben) moeten wij in onderstaand voorstel een voorbehoud maken.

Voor het slachthuis en de betrokken bedrijven is het van groot belang dat op korte termijn zekerheid kan worden verkregen over verplaatsing van het slachthuis. De vleessector is extreem concurrerend en vraagt om voortdurende investeringen in doelmatigheid, milieuvoorzieningen en voedselveiligheid. De onzekerheid wanneer deze investeringen op de bestaande locatie via onteigening door de gemeente zullen worden vergoed heeft ons er tot dusver van weerhouden ze te doen. Die situatie mag niet langer voortduren. Wij vertrouwen u op uw woord dat er door u niet bewust een "uitrookprocedure" wordt gevolgd, maar u zult begrijpen dat het voor de continuïteit van de betrokken bedrijven en de werkgelegenheid niet uitmaakt of wij bewust of onbewust worden uitgerookt.

Ten aanzien van genoemde vergoeding veroorloven wij ons nog op te merken dat verwerving van het slachthuisterrein, mede door de ligging, naar onze stellige overtuiging een grote bijdrage zal leveren aan de waarde van de intussen gedane investeringen in het aanliggende gebied. Met een "cashflow gestuurd" beleid met een wat verdere horizon dan vandaag of morgen lijkt ons verwerving alleszins verenigbaar.

Wij verzoeken u het aanbod van 2008 op korte termijn alsnog gestand te doen en bieden daar tegenover aan af te zien van (een vergoeding voor) verplaatsing van runderlijn en verwerkingsfaciliteiten. Dit aanbod doen wij in een poging om daarmee uit de impasse te geraken en met behoud van alle rechten.
Mocht u in negatieve zin op dit voorstel reageren dan verzoeken wij u alsnog op korte termijn terug te komen op uw besluit om geen medewerking te verlenen aan herbestemming van het gebied.

Voor het geval u ook tot dat laatste niet bereid zou blijken verzoeken wij u op uiterst korte termijn initiatief te nemen tot mediation conform het intussen acht maanden oude besluit van de gemeenteraad. Vanzelfsprekend zal onze inzet daarbij zijn volledige vergoeding gebaseerd op de thans bestaande productiefaciliteiten.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN
Namens het bestuur,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

GEMEENTE Nijmegen

Collegevoorstel
Openbaar

Onderwerp
verwerving perceel Slachthuis Nijmegen

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

BW-nummer

Portefeuillehouder
H. Kunst

Samenvatting
Naar aanleiding van het advies van de Commissie bezwaarschriften, heeft de gemeenteraad het college verzocht om de verwervingsonderhandelingen met Slachthuis Nijmegen, met gebruikmaking van mediation, te hervatten. De onderhandelingen met het Slachthuis zijn eigenlijk nooit onderbroken maar hebben tot op heden ook niet geleid tot overeenstemming tussen partijen. Het college is in dit geval geen voorstander van mediation. Dit standpunt wordt nader onderbouwd in de (bijgaande) brief aan de gemeenteraad. Indien de Raad kan instemmen met deze brief wordt de commissie bezwaarschriften verzocht om advies uit te brengen over het te nemen heroverwegingsbesluit over de weigering om mee te werken aan de herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit voor deze locatie.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
SO10, Lucienne Hoenselaar, 2804

Datum ambtelijk voorstel
9 april 2013
Registratienummer
13.0005522

Ter besluitvorming door het college
De brief aan de Raad inzake de verwerving van het Slachthuis vast te stellen;

	Paraaf akkoord	Datum
Leidinggevende M.A. Versleijen, SO10		11-4-2013
Programmamanager P. Oomens		11-4-2013
Programmadirecteur J. Sprangers		16-4-2013

☒ Alleen ter besluitvorming door het College
☒ Actief informeren van de Raad

Besluit B&W d.d. 23 APR. 2013 nummer: 3.8
☒ Conform advies
☐ Aanhouden
☐ Anders, nl.

	Paraaf akkoord	Datum
Bestuursagenda		16/4/13
Gemeentesecretaris		17/4/13
Portefeuillehouder		17/4/13

collegevoorstelmediation (3).doc

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel

GEMEENTE Nijmegen

1 **Probleemstelling**
De gemeenteraad heeft (op 25 oktober 2011) besloten om geen medewerking te verlenen aan het verzoek van het Slachthuis om het bestemmingsplan te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen voor deze locatie. Tegen dit besluit van de Raad heeft het Slachthuis bezwaar gemaakt. De Commissie voor bezwaarschriften heeft de Raad geadviseerd de afhandeling van het bezwaarschrift aan te houden en het college te verzoeken de onderhandelingen/gesprekken met het Slachthuis te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar.

2 **Juridische aspecten**
De afwijzing van een aanvraag om een bestemmingsplan vast te stellen is geregeld in artikel 3.9 Wet ruimtelijke ordening (Wro). Tegen dit besluit staat bezwaar open. De afhandeling van het bezwaar geschiedt door de (externe) Commissie voor bezwaarschriften.

3 **Doelstelling**
De gemeenteraad informeren over het verloop van de onderhandelingen met het Slachthuis en het bezwaar tegen de weigering om mee te werken aan een herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit af te wikkelen.

4 **Argumenten**
Mediation is in dit geval niet het juiste middel om de onderhandelingen met het Slachthuis weer op gang te brengen dan wel te bewerkstelligen dat partijen tot overeenstemming komen omdat:
- er vanaf de start van de planuitvoering Waalfront, regelmatig contact is geweest en is onderhandeld met het Slachthuis;
- in vergelijkbare verwervingstrajecten met andere grote bedrijven in het Waalfront en het Stadsbrugtracé (zoals Heinz, Latenstein, NUON en CPKelco), inmiddels wel in der minne overeenstemming is bereikt over de verwerving;
- met het Slachthuis Nijmegen tot dusver geen overeenstemming is bereikt. Dit is echter inherent aan het type besprekingen waarbij, door allerhande moverende redenen, vraag en aanbod ver uit elkaar liggen. Mediation brengt daar inhoudelijk geen verandering in;
- inmiddels de (aangepaste) Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. tot stand is gekomen. In deze ontwikkelingsvisie is de realisatie van woningbouw in het plangebied op de locatie van het Slachthuis in de tijd opgeschoven en gefaseerd naar de eindtermijn van het vigerende bestemmingsplan, te weten 2018. Als gevolg daarvan is de verwerving van het Slachthuis minder urgent geworden en ontbreekt de noodzaak om op korte termijn koste wat het kost tot overeenstemming te komen;
- daarnaast zijn op basis van de ontwikkelingsvisie afspraken gemaakt met de Raad om het risicoprofiel van de gemeente als partner in de Publiek-Private Samenwerking (PPS) niet verder te verhogen en om nieuwe verwervingen te temporiseren.

5 **Klimaat**
De klimaatparagraaf is niet op dit voorstel van toepassing.

6 **Financiën**
Voor het verzoek om herziening van het bestemmingsplan en het nemen van een voorbereidingsbesluit zijn leges in rekening gebracht bij de aanvrager. Omdat de gemeenteraad heeft geweigerd om medewerking te verlenen aan deze verzoeken, is 75%

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

van de ten behoeve van dit verzoek betaalde leges terugbetaald aan de aanvrager. Voor de afwikkeling van het bezwaar kunnen geen leges in rekening worden gebracht.

7 Communicatie
De gemeenteraad wordt actief geïnformeerd over het standpunt van ons college (zie bijgaande brief).

8 Uitvoering en evaluatie
Naar aanleiding van deze brief kan de commissie bezwaarschriften advies uitbrengen over het te nemen heroverwegingsbesluit over de weigering om mee te werken aan de herziening van het bestemmingsplan voor deze locatie. Dit advies wordt voorgelegd aan de Raad.

9 Risico
Aan het besluit om de verwervingsonderhandelingen met het Slachthuis niet te hervatten met gebruikmaking van mediation zijn niet of nauwelijks risico's verbonden. De situatie is (nog steeds) dat de gemeente binnen de planperiode, maar later dan oorspronkelijk gepland, de onroerende zaken van het Slachthuis wil aankopen en zo nodig onteigenen. Van gewijzigde planologische inzichten is geen sprake; het gaat om een noodzakelijk en daarmee verantwoord uitstel van de planuitvoering.

Bijlage(n): brief aan de Raad

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf/Stadsontwikkeling
Grondzaken/Planologie en ruimtelijke ordening

GEMEENTE Nijmegen

ARCHIEFEXEMPLAAR

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum
23 APR. 2013

Ons kenmerk
SO10/13.0005524

Contactpersoon
Erik Top/Lucienne Hoenselaar

Onderwerp
Verwerving perceel Slachthuis Nijmegen

Datum uw brief

Doorkiesnummer
(024) 3292950/2804

Geachte leden van de raad,

Uw Raad heeft (op 25 oktober 2011) besloten om geen medewerking te verlenen aan het verzoek van het Slachthuis om het bestemmingsplan te herzien en een voorbereidingsbesluit te nemen voor deze locatie. Tegen dit besluit van uw Raad heeft het Slachthuis bezwaar gemaakt. De Commissie voor bezwaarschriften heeft uw Raad geadviseerd de afhandeling van het bezwaarschrift aan te houden en ons college te verzoeken de onderhandelingen/gesprekken met het Slachthuis te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar. Naar aanleiding van dit advies heeft uw Raad ons college verzocht de verwervingsonderhandelingen met Slachthuis Nijmegen te hervatten met gebruikmaking van mediation.

Ons college heeft de onderhandelingen met het Slachthuis Nijmegen echter nimmer onderbroken. Sinds enkele jaren, vanaf de start van de planuitvoering Waalfront, is met enige regelmaat contact geweest en onderhandeld met het Slachthuis Nijmegen. De contacten hebben - naast elkaar inzicht verschaffen in de stand van zaken en achtergronden bij de planontwikkeling en bedrijfsvoering - een proces van loven en bieden in zich gehad. Dit komt overeen met de aard en de voortgang van de besprekingen, zoals we eerder in vergelijkbare verwervingstrajecten hebben gevolgd met de overige grote bedrijven in het Waalfront en het Stadsbrugtracé, zoals Heinz, Latenstein, NUON en een deel van CPKelco. Met al deze bedrijven is inmiddels in der minne overeenstemming bereikt over de verwerving.

Tot dusver hebben we echter nog geen overeenstemming bereikt met het Slachthuis Nijmegen. Dat is inherent aan dit type besprekingen waarbij, door allerhande moverende redenen, vraag en aanbod ver uit elkaar liggen. De besprekingen worden gevoerd door grote professionele partijen, ondersteund door externe deskundigen. Mediation voegt daar, naar onze mening, inhoudelijk niets aan toe. Overigens heeft het Slachthuis recent (begin maart 2013) verzocht om het aanbod van de gemeente uit 2008 alsnog gestand te doen. Dit verzoek hebben wij thans in beraad.

Daarnaast heeft het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront inmiddels een (aangepaste) Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. opgesteld. Daarin is realisatie van woningbouw in het plangebied op de locatie van het Slachthuis Nijmegen in de tijd opgeschoven en gefaseerd naar

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf/Stadsontwikkeling
Grondzaken

Vervolgvel
1

de eindtermijn van het vigerende bestemmingsplan, te weten 2018. Als gevolg daarvan is de verwerving van het Slachthuis minder urgent geworden en ontbreekt de noodzaak om op korte termijn koste wat het kost tot overeenstemming te komen. Voorts wordt onze handelswijze ingegeven door de afspraken die wij met uw Raad hebben gemaakt n.a.v. de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 om het risicoprofiel van de gemeente als partner in de Publiek-Private Samenwerking (PPS) niet verder te verhogen en om nieuwe verwervingen te temporiseren.

Echter wij hebben wel in de afgelopen maanden – los van de formele onderhandelingen – samen met de gemeente Cuijk verkend of verplaatsing van het Slachthuis Nijmegen naar bedrijventerrein De Laarakker te Haps tot de mogelijkheden behoort. Dit is de reden waarom wij u pas nu antwoorden op uw verzoek om door middel van mediation de besprekingen te hervatten.

Omdat mediation op dit moment niet het juiste middel is om de onderhandelingen met het Slachthuis voort te zetten, kan de commissie bezwaarschriften advies uitbrengen over het te nemen heroverwegingsbesluit over de weigering om mee te werken aan de herziening van het bestemmingsplan voor deze locatie. Dit advies wordt voorgelegd aan uw Raad.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

reg.nr. 13.0006937 BS
procesverantw.: Bm50
INGEKOMEN
- 3 MEI 2013
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.:
afgedaan: 31/5/2013

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 3 mei 2013 14:27
Aan: Vergunst, Noël BM40; Zwart, Rutger BM40; Jetten, Rob BM40; Hooft, Hans van; Veldman, Hayke BM40; Hees, Ben van BM40; Gewoon Nijmegen, BM70; Teunissen, Chantal BM40; Verenigde Senioren Partij; Fractie Witsenhuijsen
CC: Griffie
Onderwerp: Koers West, verwerving slachthuis Nijmegen

Geachte leden van de gemeenteraad,

De Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen is houdster van alle aandelen in Slachthuis Nijmegen BV. De economische eigendom van de aandelen berust via uitgifte van certificaten bij twee werkzame grossiers, namelijk Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV (97 %) en Vicom Vlees BV (3 %). Slachthuis en grossiers zijn voor hun bedrijfsuitoefening volledig van elkaar afhankelijk.
Slachthuis Nijmegen verzorgt het slachtproces voor de op het terrein werkzame vleesgrossiers, die het geslachte product verder verwerken, veredelen en distribueren.
De vennootschap is een voortzetting van het in 1976 geprivatiseerde gemeentelijk slachthuis. In de thans in gebruik zijnde faciliteiten en bedrijfsmiddelen werd (ongecorrigeerd voor inflatie) sedert de overname in 1976 circa € 26.000.000 geïnvesteerd.
In 2006 werd ons door de Gemeente Nijmegen aangekondigd dat het slachthuis zal moeten wijken voor de plannen in het kader van Koers West. De toezegging was om op minnelijke wijze tot onteigening te komen, maar dan wel volgens de lijnen van de Onteigeningswet. Tot dusver is dat niet gebeurd.

In bijgaande brief vind u in zeer kort bestek een overzicht van het onteigeningsproces en een verzoek aan de gemeenteraad om steun voor de continuïteit van de betrokken bedrijven door een einde te maken aan de onzekerheid waarin deze nu al zeven jaar verkeren.
Tevens is ter kennisname bijgevoegd de brief van 8 Maart jongstleden aan het College van B&W.

Vertegenwoordigers van Vleeshandel Hilckmann zullen belangstellende gemeenteraadsleden graag ter plekke rondleiden

en informeren over de gang van zaken en de dilemma's waarvoor wij staan.

Wij verzoeken u bijgaande brief ter kennis te brengen van uw fractiegenoten en voor behandeling door te geleiden naar degenen tot wier competentie deze zaak binnen uw fractie kan worden gerekend.

Met vriendelijke groet,

Namens Stichting Administratiekantoor Slachthuis Nijmegen

[redacted]

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

Havenweg 2,
6541 HD Nijmegen

Aan de leden van de gemeenteraad van Nijmegen

Betreft: Koers West, verwerving slachthuis Nijmegen

Nijmegen, 3 Mei 2013

Geachte leden van de Raad,

Bij schrijven van 8 Maart jongstleden deden wij aan het College van B&W een compromisvoorstel om uit de impasse te geraken waarin wij al sedert het jaar 2006 verkeren ten aanzien van de voorgenomen onteigening van het slachthuis.
Tot op heden mochten wij op dit schrijven geen reactie van het College ontvangen. Het impliciete antwoord op ons voorstel moesten wij vernemen uit de media en raadstukken. Wij verwijzen naar brief aan de Gemeenteraad d.d. 23 April jongstleden nr SO10/13.0005524 van het Ontwikkelingsbedrijf.

Allereerst vragen wij uw aandacht voor het volgende.
a. Voortdurend wordt namens B&W onjuist voorgesteld dat er verschillende keren over de onteigeningsvergoeding is onderhandeld, maar dat het slachthuis "overvraagt". In voormelde brief aan de Raad wordt daarbij verwezen naar bijvoorbeeld Honig, met wie wel overeenstemming is bereikt. Daarbij wordt niet vermeld dat Honig er om bedrijfseconomische redenen voor heeft gekozen het lokale bedrijf op te heffen en de productie elders in het bedrijf onder te brengen. Dat is een met het slachthuis onvergelijkbare situatie. Wij zijn steeds uitgegaan van continuïteit en dus verplaatsing van ons gehele bedrijf.
b. In tegenstelling tot hetgeen namens B&W wordt beweerd is er geen sprake van "nimmer onderbroken onderhandelingen", sterker: in onze beleving er is met ons nooit serieus onderhandeld volgens wettelijke onteigeningsregels. "Loven en bieden" heeft in geen enkel stadium plaats gevonden. In werkelijkheid hebben wij al in een vroeg stadium ter oriëntatie een berekening overgelegd van verplaatsingskosten van ons gehele bedrijf, dat zowel een varkensslachterij als een runderslachterij omvat.
Bij brief van 3 Maart 2008 werd ons een aanbod gedaan voor een integrale vergoeding van € 21.000.000. Een onderliggende berekening ontbrak en door de betrokken functionarissen is ook ontkend dat die berekening bestaat.
Wij konden slechts constateren dat het aangeboden bedrag niet bij benadering toereikend was voor verplaatsing van ons bedrijf en de daarbij behorende integrale onteigeningsvergoeding conform de Onteigeningswet die ons was toegezegd.
Op 25 Maart 2011 vond een bespreking plaats met de heren [redacted] en [redacted] tijdens welke (onder voorbehoud) bedragen werden genoemd tussen € 15.000.000 en € 20.000.000, afhankelijk van het aantal jaren dat wij nog op de bestaande locatie zouden blijven.

Citaat uit het verslag van deze bespreking:
Vervolgens wordt het eerdere standpunt van de gemeente herhaald dat er geen geld is om langs de lijnen van de onteigeningswet of anderszins tot een verplaatsingsvergoeding te komen die ook maar in de buurt ligt van hetgeen van de kant van het slachthuis is berekend en gepresenteerd. Bedragen in de ordegrootte van 48, of 40 of zelfs 30 miljoen zijn volstrekt onhaalbaar, mede gezien de commerciële waarde van de grond in relatie tot de mogelijke opbrengst van de geplande bebouwing. Het heeft voor de gemeente dus ook geen zin om met een eigen berekening van een dergelijke vergoeding te komen.
Om te trachten toch tot een vergelijk te komen wordt een bandbreedte genoemd van 15 – 20 miljoen, afhankelijk van de vraag of na aankoop gedurende voortgezet gebruik al dan niet huur zal worden betaald.

Omdat onteigening en verplaatsing binnen de geldigheidsduur van het geldende bestemmingsplan steeds onzekerder en zelfs onwaarschijnlijk was geworden hebben wij B&W gevraagd om mee te werken aan een positieve terugbestemming van ons bedrijf.
Nadat wij bij de Commissie voor Bezwaarschriften bezwaar hadden gemaakt tegen een afwijzing van dit verzoek tot positieve herbestemming heeft uw Raad op 20 Juni 2012 besloten akkoord te gaan met aanhouding van een beslissing in deze en B&W geadviseerd tot het inschakelen van een mediator.

Daarop zijn nog twee gesprekken gevolgd met wethouder Kunst die uiteindelijk hebben geleid tot een compromisvoorstel van onze kant dat er in bestaat dat wij genoegen nemen met de in 2008 aangeboden vergoeding van € 21.000.000 die naar onze berekening voor een aangepast business model voldoende zou kunnen zijn om alleen de varkensslachterij te verplaatsen. De investeringen daarvoor bedragen ruim € 40.000.000.

Citaat uit bedoelde brief van 8 Maart 2013:
Wij verzoeken u het aanbod van 2008 op korte termijn alsnog gestand te doen en bieden daar tegenover aan af te zien van (een vergoeding voor) verplaatsing van runderlijn en verwerkingsfaciliteiten. Dit aanbod doen wij in een poging om daarmee uit de impasse te geraken en met behoud van alle rechten.
Mocht u in negatieve zin op dit voorstel reageren dan verzoeken wij u alsnog op korte termijn terug te komen op uw besluit om geen medewerking te verlenen aan herbestemming van het gebied.

Voor het geval u ook tot dat laatste niet bereid zou blijken verzoeken wij u op uiterst korte termijn initiatief te nemen tot mediation conform het intussen acht maanden oude besluit van de gemeenteraad. Vanzelfsprekend zal onze inzet daarbij zijn volledige vergoeding gebaseerd op de thans bestaande productiefaciliteiten.

Uit eerder genoemde brief van 23 april aan uw Raad hebben wij moeten constateren dat:
. ons voorstel tot vergoeding van € 21.000.000 door B&W wordt afgewezen;
. niet wordt overwogen terug te komen op de afwijzing van ons verzoek tot herbestemming;
. mediation geen zin heeft omdat er niet wordt onteigend of betaald.

Voor het onverhoopte geval dat uw Raad genoemde voorstellen van B&W volgt verzoeken wij u de volgende besluiten te nemen:
. de gemeente Nijmegen verklaart en verbindt zich er zonder voorbehoud toe dat het slachthuis binnen de werkingsduur van het vigerende bestemmingsplan, dus in of vóór 2018, conform de bepalingen van de Onteigeningswet zal worden onteigend;
. indien de gemeente niet bereid is deze verplichting aan te gaan zal B&W worden opgedragen om een positieve herbestemming van ons bedrijf voor te bereiden aan welke herbestemming ook uw Raad zal meewerken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage: brief d.d. 8 Maart 2013

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Nijmegen,

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

t.a.v. Mevrouw J.G. Kunst

Nijmegen, 8 maart 2013

Betreft: Onteigening slachthuis

Geacht college,

Sinds het jaar 2006 is sprake van onteigening van het slachthuis. Op minnelijk basis, maar wel met in achtneming van de Onteigeningswet. Deze schrijft een integrale vergoeding voor.

De activiteiten van Slachthuis Nijmegen BV bestaan uit het slachten van varkens en runderen in opdracht van op het terrein gevestigde vleesgrossiers, die voor verdere verwerking van de door het slachthuis aangeleverde "karkassen" zorgen. Voor deze "verwaardings" activiteiten, opslag en expeditie stelt het slachthuis tegen vergoeding ruimte ter beschikking. Het slachthuis is een facilitair bedrijf en berekent in principe alle diensten voor de grossiers tegen kostprijs door.

Bij brief van 3 maart 2008 bood de gemeente na meerdere besprekingsrondes een vergoeding aan van 21.000.000 Euro. Dit aanbod was en is ten ene male onvoldoende voor verplaatsing van ons bedrijf en dat van de grossiers met behoud van bestaande functionaliteit. Van enige onderbouwing van dit aanbod is tot dusver niet gebleken.

Als gevolg van de ontwikkelingen op de woningmarkt blijkt de gemeente niet bereid om tot onteigening over te gaan zolang niet vast staat dat de vergoeding zich op korte termijn zal terug betalen. Door u werd dit beleid tijdens recente besprekingen omschreven als "cashflow gestuurd".
Omdat daarmee onteigening op basis van de Onteigeningswet, althans binnen de werkingsduur van het bestemmingsplan, onzeker, zo niet onwaarschijnlijk is geworden, hebben wij u verzocht initiatieven te nemen om het betrokken gebied terug te bestemmen. Dat verzoek werd door u afgewezen. De Commissie voor Bezwaren heeft als antwoord op ons bezwaar tegen dat besluit geadviseerd tot mediation. De Raad heeft bij besluit van 21 Juni 2012 dit advies overgenomen. Er is intussen nog geen begin van uitvoering aan gegeven.

Wel hebben inmiddels enkele gesprekken plaats gevonden, waaronder tussen de colleges van B&W Nijmegen en Cuijk. Dit laatste in verband met een eenmalige en unieke gelegenheid tot samenwerking tussen het slachthuis, de betrokken grossiers en de firma Teeuwissen die tot een maatschappelijke meerwaarde en economische versterking voor de regio zou leiden.

In een tweetal gesprekken met u en [redacted] op 9 oktober 2012 en 9 januari 2013 hebben wij nog eens duidelijk gemaakt dat wij met de in 2008 aangeboden vergoeding geen verplaatsing van ons slachthuis met volledige functionaliteit kunnen realiseren. Tevens hebben wij aangegeven onderzoek te zullen doen naar de haalbaarheid van een nieuw business model waarin voorlopig wordt afgezien van herbouw van de runder slachtlijn (geheel) en verwerkingsruimte (grotendeels) in combinatie met een verplaatsingsvergoeding van eerder genoemde 21 miljoen Euro.
Dit onderzoek is recentelijk afgerond met als resultaat dat de slachttarieven voor varkens na verplaatsing nagenoeg gelijk kunnen blijven. Dit is een voorwaarde die wij al in 2006 hebben gesteld.
De haalbaarheidsstudie werd door ons op zeer zorgvuldige wijze uitgevoerd met medewerking van de RBK groep (ontwerpspecialisten en ervaringsdeskundigen in de voedingsmiddelensector) en de door hen beoordeelde offertes voor bouw en inrichting die wij hebben ontvangen. Voor informatie over de RBK-groep zie http://www.rbk.nl/home/

Het is evident dat in een geheel nieuw slachthuis efficiënter kan worden gewerkt dan op de bestaande locatie. Deze voordelen worden echter teniet gedaan door de hogere kapitaalslasten (ook na aftrek van genoemde bijdrage) en het wegvallen van de dekkingsbijdrage van de af te stoten activiteiten.

De investeringen die wij, na aftrek van een onteigeningsvergoeding, zullen moeten financieren zijn omvangrijk. Voor de financierbaarheid (waarin wij wel vertrouwen hebben) moeten wij in onderstaand voorstel een voorbehoud maken.

Voor het slachthuis en de betrokken bedrijven is het van groot belang dat op korte termijn zekerheid kan worden verkregen over verplaatsing van het slachthuis. De vleessector is extreem concurrerend en vraagt om voortdurende investeringen in doelmatigheid, milieuvoorzieningen en voedselveiligheid. De onzekerheid wanneer deze investeringen op de bestaande locatie via onteigening door de gemeente zullen worden vergoed heeft ons er tot dusver van weerhouden ze te doen. Die situatie mag niet langer voortduren. Wij vertrouwen u op uw woord dat er door u niet bewust een "uitrookprocedure" wordt gevolgd, maar u zult begrijpen dat het voor de continuïteit van de betrokken bedrijven en de werkgelegenheid niet uitmaakt of wij bewust of onbewust worden uitgerookt.

Ten aanzien van genoemde vergoeding veroorloven wij ons nog op te merken dat verwerving van het slachthuisterrein, mede door de ligging, naar onze stellige overtuiging een grote bijdrage zal leveren aan de waarde van de intussen gedane investeringen in het aanliggende gebied. Met een "cashflow gestuurd" beleid met een wat verdere horizon dan vandaag of morgen lijkt ons verwerving alleszins verenigbaar.

Wij verzoeken u het aanbod van 2008 op korte termijn alsnog gestand te doen en bieden daar tegenover aan af te zien van (een vergoeding voor) verplaatsing van runderlijn en verwerkingsfaciliteiten. Dit aanbod doen wij in een poging om daarmee uit de impasse te geraken en met behoud van alle rechten.
Mocht u in negatieve zin op dit voorstel reageren dan verzoeken wij u alsnog op korte termijn terug te komen op uw besluit om geen medewerking te verlenen aan herbestemming van het gebied.

Voor het geval u ook tot dat laatste niet bereid zou blijken verzoeken wij u op uiterst korte termijn initiatief te nemen tot mediation conform het intussen acht maanden oude besluit

van de gemeenteraad. Vanzelfsprekend zal onze inzet daarbij zijn volledige vergoeding gebaseerd op de thans bestaande productiefaciliteiten.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN
Namens het bestuur,

[redacted]

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN

Havenweg 2
6541 HD NIJMEGEN

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Nijmegen,

Postbus 9105,
6500 HG NIJMEGEN

t.a.v. Mevrouw J.G. Kunst

Nijmegen, 8 maart 2013

Betreft: Onteigening slachthuis

Geacht college,

Sinds het jaar 2006 is sprake van onteigening van het slachthuis. Op minnelijk basis, maar wel met in achtneming van de Onteigeningswet. Deze schrijft een integrale vergoeding voor.

De activiteiten van Slachthuis Nijmegen BV bestaan uit het slachten van varkens en runderen in opdracht van op het terrein gevestigde vleesgrossiers, die voor verdere verwerking van de door het slachthuis aangeleverde "karkassen" zorgen. Voor deze "verwaardings" activiteiten, opslag en expeditie stelt het slachthuis tegen vergoeding ruimte ter beschikking.
Het slachthuis is een facilitair bedrijf en berekent in principe alle diensten voor de grossiers tegen kostprijs door.

Bij brief van 3 maart 2008 bood de gemeente na meerdere besprekingsrondes een vergoeding aan van 21.000.000 Euro. Dit aanbod was en is ten ene male onvoldoende voor verplaatsing van ons bedrijf en dat van de grossiers met behoud van bestaande functionaliteit. Van enige onderbouwing van dit aanbod is tot dusver niet gebleken.

Als gevolg van de ontwikkelingen op de woningmarkt blijkt de gemeente niet bereid om tot onteigening over te gaan zolang niet vast staat dat de vergoeding zich op korte termijn zal terug betalen. Door u werd dit beleid tijdens recente besprekingen omschreven als "cashflow gestuurd".
Omdat daarmee onteigening op basis van de Onteigeningswet, althans binnen de werkingsduur van het bestemmingsplan, onzeker, zo niet onwaarschijnlijk is geworden, hebben wij u verzocht initiatieven te nemen om het betrokken gebied terug te bestemmen. Dat verzoek werd door u afgewezen. De Commissie voor Bezwaren heeft als antwoord op ons bezwaar tegen dat besluit geadviseerd tot mediation. De Raad heeft bij besluit van 21 Juni 2012 dit advies overgenomen. Er is intussen nog geen begin van uitvoering aan gegeven.
Wel hebben inmiddels enkele gesprekken plaats gevonden, waaronder tussen de

colleges van B&W Nijmegen en Cuijk. Dit laatste in verband met een eenmalige en unieke gelegenheid tot samenwerking tussen het slachthuis, de betrokken grossiers en de firma Teeuwissen die tot een maatschappelijke meerwaarde en economische versterking voor de regio zou leiden.

In een tweetal gesprekken met u en [redacted] op 9 oktober 2012 en 9 januari 2013 hebben wij nog eens duidelijk gemaakt dat wij met de in 2008 aangeboden vergoeding geen verplaatsing van ons slachthuis met volledige functionaliteit kunnen realiseren. Tevens hebben wij aangegeven onderzoek te zullen doen naar de haalbaarheid van een nieuw business model waarin voorlopig wordt afgezien van herbouw van de runder slachtlijn (geheel) en verwerkingsruimte (grotendeels) in combinatie met een verplaatsingsvergoeding van eerder genoemde 21 miljoen Euro.
Dit onderzoek is recentelijk afgerond met als resultaat dat de slachttarieven voor varkens na verplaatsing nagenoeg gelijk kunnen blijven. Dit is een voorwaarde die wij al in 2006 hebben gesteld.
De haalbaarheidsstudie werd door ons op zeer zorgvuldige wijze uitgevoerd met medewerking van de RBK groep (ontwerpspecialisten en ervaringsdeskundigen in de voedingsmiddelensector) en de door hen beoordeelde offertes voor bouw en inrichting die wij hebben ontvangen. Voor informatie over de RBK-groep zie http://www.rbk.nl/home/

Het is evident dat in een geheel nieuw slachthuis efficiënter kan worden gewerkt dan op de bestaande locatie. Deze voordelen worden echter teniet gedaan door de hogere kapitaalslasten (ook na aftrek van genoemde bijdrage) en het wegvallen van de dekkingsbijdrage van de af te stoten activiteiten.

De investeringen die wij, na aftrek van een onteigeningsvergoeding, zullen moeten financieren zijn omvangrijk. Voor de financierbaarheid (waarin wij wel vertrouwen hebben) moeten wij in onderstaand voorstel een voorbehoud maken.

Voor het slachthuis en de betrokken bedrijven is het van groot belang dat op korte termijn zekerheid kan worden verkregen over verplaatsing van het slachthuis. De vleessector is extreem concurrerend en vraagt om voortdurende investeringen in doelmatigheid, milieuvoorzieningen en voedselveiligheid. De onzekerheid wanneer deze investeringen op de bestaande locatie via onteigening door de gemeente zullen worden vergoed heeft ons er tot dusver van weerhouden ze te doen. Die situatie mag niet langer voortduren. Wij vertrouwen u op uw woord dat er door u niet bewust een "uitrookprocedure" wordt gevolgd, maar u zult begrijpen dat het voor de continuïteit van de betrokken bedrijven en de werkgelegenheid niet uitmaakt of wij bewust of onbewust worden uitgerookt.

Ten aanzien van genoemde vergoeding veroorloven wij ons nog op te merken dat verwerving van het slachthuisterrein, mede door de ligging, naar onze stellige overtuiging een grote bijdrage zal leveren aan de waarde van de intussen gedane investeringen in het aanliggende gebied. Met een "cashflow gestuurd" beleid met een wat verdere horizon dan vandaag of morgen lijkt ons verwerving alleszins verenigbaar.

Wij verzoeken u het aanbod van 2008 op korte termijn alsnog gestand te doen en bieden daar tegenover aan af te zien van (een vergoeding voor) verplaatsing van runderlijn en verwerkingsfaciliteiten. Dit aanbod doen wij in een poging om daarmee uit de impasse te geraken en met behoud van alle rechten.
Mocht u in negatieve zin op dit voorstel reageren dan verzoeken wij u alsnog op korte termijn terug te komen op uw besluit om geen medewerking te verlenen aan herbestemming van het gebied.

Voor het geval u ook tot dat laatste niet bereid zou blijken verzoeken wij u op uiterst korte termijn initiatief te nemen tot mediation conform het intussen acht maanden oude besluit van de gemeenteraad. Vanzelfsprekend zal onze inzet daarbij zijn volledige vergoeding gebaseerd op de thans bestaande productiefaciliteiten.

Met vriendelijke groet,

STICHTING ADMINISTRATIEKANTOOR SLACHTHUIS NIJMEGEN
Namens het bestuur,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 3 juli 2013 14:42
Aan: [redacted]OB10
Onderwerp: RE: 26 juni

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Beste [redacted]

Jullie verzoek om te praten over Hilckmann kun je richten aan secr GS, secr. van Jan Jacob van Dijk (pfh sleutelprojecten):
[redacted]

en gesprek met Van Dijk (Stad en Regio/sleutelprojecten en Bieze (EZ) ligt het meest voor de hand.
Wordt het gesprek gepland dan verzorgen wij ook afstemming met Annemieke Traag.

Groet [redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [redacted]DB10 [redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: woensdag 3 juli 2013 10:49
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: 26 juni

Dag [redacted]

Er is idd geen besluitvorming geweest, wel was de algemene mening van de raad dat er zsm duidelijkheid in dit dossier moet komen: wel of niet aankopen.
Na de zomer komt de bezwarencie idd bij elkaar om zich uit te spreken of mediation nu wel of niet als voorwaarde wordt gesteld.

Er is nog geen verslag beschikbaar. Hannie Kunst heeft aangegeven dat zij bereid is te verkennen of met meerdere partijen spreken het vraagstuk kan oplossen. [redacted]

Ik hoop Hannie om 11 uur te spreken over je vraag.

Groeten, [redacted]

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: [redacted]@gelderland.nl]
Verzonden: dinsdag 2 juli 2013 23:46
Aan: [redacted]DB10
Onderwerp: 26 juni

[redacted]

Als ik op de website afga van jullie dan is de raad afgelopen woensdag meningsvorming geweest, en concludeer ik dat er geen besluit is genomen.
Ook lees ik dat de commissie van bezwaar wederom een besluit aan het voorbereiden is, dat na zomerreces naar de raad gaat.

1

Ten derde heeft wethouder Kunst een aantal toezeggingen aan de raad uitgesproken. Kun je die nog een keer verwoorden? of Is er al een verslag?

Kun je op alledrie toch nog even kort reageren?

Verder ligt er nu wel een brief van het college van benw de 23 april dat er geen Mediation wordt ingezet. Is dat besluit na de bespreking in de raadkamer op 26 juni al herroepen en moet dat nog bekrachtigd worden of is de brief van 26 juni vooralsnog nog steeds het standpunt van het college van benw tot nader order.

Ik werk morgenochtend nog , dus laten we nog telefonisch contact hebben.

Groet
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

****
De informatie verzonden met dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is niet toegestaan. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de provincie Gelderland. De provincie Gelderland staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van c.q. de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Uitsluitend het door de bevoegde persoon of het bevoegde bestuursorgaan getekende papieren document is bindend.

****
De informatie verzonden met dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is niet toegestaan. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de provincie Gelderland. De provincie Gelderland staat niet in voor de juiste en volledige overbrenging van c.q. de inhoud van een verzonden e-mail, noch voor tijdige ontvangst daarvan. Uitsluitend het door de bevoegde persoon of het bevoegde bestuursorgaan getekende papieren document is bindend.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Oplegformulier Rondvraag

GEMEENTE Nijmegen 5.7

Onderwerp
Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaar 'Slachthuis Nijmegen'

Registratienummer
13.0011970

Paraaf programmadirecteur
[redacted]

Paraaf gemeentesecretaris
B. van der Ploeg

Voor akkoord portefeuillehouder
H. Kunst

Datum collegevergadering
17 september 2013

Korte inhoud
De (externe) Commissie voor bezwaarschriften (verder: commissie) adviseert de raad over bezwaarschriften tegen besluiten van de raad. De bevoegdheid van de commissie is geregeld in de Verordening op de commissie voor bezwaarschriften 2003 (verder: Verordening).

Namens Slachthuis Nijmegen B.V., Vicom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (verder: Slachthuis Nijmegen) is bij brief van 1 december 2011 bezwaar gemaakt tegen de op 25 oktober 2011 bekendgemaakte beslissing van de raad waarin is besloten geen medewerking te verlenen aan het verzoek tot herziening van bestemmingsplan Nijmegen-Waalfront.

De commissie adviseert aan de raad om het bezwaarschrift ongegrond te verklaren.

In een overweging ten overvloede vraagt de commissie aan de raad om te bewerkstelligen dat aan bezwaarden zo snel mogelijk duidelijkheid wordt geboden over het tijdstip waarop wordt overgegaan tot uitkoop dan wel de onteigeningsprocedure wordt gestart.

Artikel 20 derde lid van de Verordening bepaalt dat de secretaris van de commissie het college een afschrift van het raadsvoorstel stuurt (bijgevoegd).

Het college kan dan beslissen of het een eigen standpunt over het voorstel van de commissie ter kennis van de raad zal brengen. Het college agendeert in dat geval een eigen raadsvoorstel.

Bijlagen:
Raadsvoorstel commissie
Bestreden besluit
Bezwaarschrift
Aanvullend bezwaarschrift

Doel van agendering
■ Ter bespreking
□ Ter kennisneming

11/9/13

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
JZ10, [redacted]

rondvraagformulier.doc

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
(in te vullen door Griffie) / (In te vullen door Griffie)

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
<.....>

Onderwerp
Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaarschrift tegen de afwijzing van een verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront.

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
n.v.t.

Samenvatting
Advocaat mr. P.C.M. Heinen, werkzaam bij De Kempenaer advocaten te Arnhem, heeft namens Slachthuis Nijmegen B.V., Vicom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (verder: bezwaarden), allen gevestigd te Nijmegen, op 1 december 2011 een bezwaarschrift ingediend tegen een op 25 oktober 2011 bekendgemaakt raadsbesluit. In het raadsbesluit van 25 oktober 2011 is besloten om geen medewerking te verlenen aan verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en geen voorbereidingsbesluit te nemen. In het besluit is meegedeeld dat het de bedoeling is om het bestemmingplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren.

De Commissie voor bezwaarschriften (verder: commissie) adviseert het bezwaarschrift ongegrond te verklaren.

Voorstel om te besluiten

1. Het bezwaarschrift d.d. 1 december 2011 van bezwaarden gericht tegen het besluit van 25 oktober 2011 ongegrond te verklaren.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
R. Pfennings, 2455, r. pfennings@nijmegen.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Bij op 25 oktober 2011 verzonden besluit is door de raad beslist dat geen medewerking wordt verleend aan verzoeken van bezwaarden tot
-herziening van het bestemmingsplan Waalfront
-het nemen van een voorbereidingsbesluit.
Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:
Er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten; het is nog steeds de bedoeling het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren;
Met de bedrijfsbelangen van bezwaarden is rekening gehouden bij het nemen van deze beslissing: de overlast voor gevoelige bestemmingen is slechts tijdelijk;
Er wordt nog steeds gestreefd naar een minnelijke regeling voor vertrek. Vanwege de gevolgen van de recessie is verwerving op korte termijn niet mogelijk maar de gemeente gaat ervan uit dat verwerving en zo nodig onteigening later in de planperiode plaats zal vinden;
Het nemen van een voorbereidingsbesluit is niet wenselijk omdat het de bedoeling is het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren.

Tegen dit besluit is door bezwaarden bij brief van 1 december 2011 (ontvangen op 1 december 2011) bezwaar gemaakt (op nader aan te voeren gronden).
De gronden van het bezwaar zijn bij brief van 10 januari 2012 ingekomen.

Bezwaarden zijn door de commissie gehoord op 14 maart 2012.
Het besluit van de raad is toegelicht en verdedigd in een verweerschrift van het afdelingshoofd Stadsontwikkeling en ter zitting door een medewerker van genoemde afdeling.

De raad heeft op 20 juni 2012 besloten om de behandeling van het bezwaarschrift aan te houden en het college te verzoeken om de onderhandelingen/gesprekken met bezwaarden over de vrijwillige verkoop van hun onroerende zaken te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar. De behandeling van het bezwaarschrift is aangehouden.

Het college heeft op 23 april 2013 aan de raad meegedeeld mediation niet het geschikte middel te vinden om de onderhandelingen met bezwaarden voort te zetten.

De opschorting van de behandeling van het bezwaarschrift is daarmee komen te vervallen.
Bezwaarden hebben een aanvullend bezwaarschrift ingediend bij brief van 10 juli 2013.
Hierop is bij brief van 6 augustus gereageerd door het Afdelingshoofd Stadsontwikkeling.
Bezwaarden hebben aangegeven opnieuw in persoon gehoord te willen worden op hun bezwaren. Bezwaarden zijn op 14 augustus 2013 opnieuw gehoord door de commissie.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
Algemene wet bestuursrecht.
Wet ruimtelijke ordening.

1.2 Relatie met programma
Het vaststellen van bestemmingsplannen en het nemen van voorbereidingsbesluiten hierover valt onder het programma Ruimte & Cultuurhistorie.

2 Doelstelling
Adviseren aangaande de beslissing op het namens bezwaarden op 1 december 2011 ingediende bezwaarschrift.

3 Argumenten

Inhoud bezwaren
Bezwaarschrift en aanvullend bezwaarschrift
Het bestreden besluit is onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd. In het bestreden besluit is geen rekening gehouden met de door bezwaarden ingediende schriftelijke en mondelinge reacties op het conceptraadsvoorstel.

Er is volgens bezwaarden wél sprake van ingrijpend gewijzigde planologische inzichten omdat het oorspronkelijke plan is aangepast en is vertraagd. Het oorspronkelijke plan wordt niet onverkort uitgevoerd; de ontwikkelingsstrategie is aangepast. Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat de onroerende zaken gedurende de huidige planperiode worden verworven dan wel dat de nieuwe bestemming op het terrein van bezwaarden wordt gerealiseerd.

De bedrijfsbelangen van bezwaarden worden wél uit het oog verloren. De bedrijfsvoering van bezwaarden is lamgelegd omdat er geen ontwikkelingsmogelijkheden meer zijn binnen het geldende bestemmingsplan.

De bedrijfsvoering van bezwaarden wordt wél beperkt. Gevoelige bestemming kunnen 'bij recht' worden vergund. Omdat bezwaarden in de zwaarste milieucategorie vallen is hinder onvermijdelijk en dit zorgt waarschijnlijk voor klachten bij de gemeente of bezwaarden. Onverkorte instandhouding van het bestemmingsplan schaadt de belangen van bezwaarden.

Het is onjuist dat slechts tijdelijk sprake is van een verminderd woon- en leefklimaat.
Dit wordt niet onderbouwd en daarnaast is verwerving van de eigendommen van bezwaarden in de periode tot april 2018 uiterst onzeker.

Het is onjuist dat een serieus onderhandelingstraject zou zijn doorlopen met bezwaarden.
Er is geen verband tussen de afwijzing van het verzoek en het onderhandelingstraject.
Daarnaast is geen sprake geweest van een serieus traject. Gemeente heeft zich nimmer serieus verdiept in de bedrijfsvoering van bezwaarden en de kosten die gepaard zouden gaan met aankoop en verplaatsing van het bedrijf.

Het belang van bezwaarden en de bewoners van de beoogde nieuwe woningen vereist het toekennen van een bedrijfsmatige bestemming aan de percelen van bezwaarden en de percelen die in de hindercirkel van bezwaarden liggen.

Het bedrijf kan, in tegenstelling tot hetgeen door de gemeente is aangevoerd, tot twee keer toe onder het overgangsrecht worden gebracht. Op deze regel gelden beperkte uitzonderingen welke zich hier niet voordoen.
Verzocht wordt om een positief advies om bezwaarden in het bestemmingsplangebied "Waalfront" terug te bestemmen als Categorie 4.2-bedrijf.

Zienswijze ambtelijk vertegenwoordiger namens de Raad
Het moet er voor worden gehouden dat de raad zich, voor wat betreft de motivering van het besluit, heeft geconformeerd in de in het raadsvoorstel opgenomen motivering. Daarmee is nog niet gezegd dat het bestreden besluit onzorgvuldig is voorbereid en gemotiveerd.

Er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten aan de kant van de gemeente, alleen de ontwikkelingsstrategie is aangepast. Gelet op de duur van de planperiode is mogelijke vermindering van het woon- en leefklimaat slechts tijdelijk.
Er zijn geen dringende redenen om het bestemmingsplan te herzien.

De gemeente heeft tot 2018 de tijd om voor het onteigeningstraject. Het risico dat er woningen worden gerealiseerd in de buurt van bezwaarden is niet groot.
Herziening van een bestemmingsplan kan alleen worden gevraagd op basis van ruimtelijke argumenten en planologische redenen.

Er wordt bestreden dat geen serieus onderhandelingstraject is doorlopen en verwezen naar een door de gemeente gedaan concreet aanbod. Het 'verplaatsen' van de verwerving in de laatste jaren van de planperiode is niet onzorgvuldig dan wel onrechtmatig, bij de uitvoering van bestemmingsplannen dient rekening te worden gehouden met de heersende economische omstandigheden.

Het onder overgangsrecht brengen van de bedrijfsactiviteiten van bezwaarden staat niet in de weg aan hun bedrijfsactiviteiten; er kan een nieuwe milieuvergunning worden verleend.
De gemeente is nog steeds van plan de onroerende zaken van bezwaarden binnen de planperiode te verwerven. Gelet op de nog resterende termijn is dat nog mogelijk.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Vervolgvel
4

De Commissie overweegt als volgt
Regelgeving
Op grond van het bepaalde in artikel 1.1 tweede lid aanhef onder b Wro wordt onder het vaststellen van een bestemmingsplan mede verstaan herziening van een bestemmingsplan.

Op grond van het bepaalde in artikel 3.9 Wro kan een aanvraag worden ingediend om een bestemmingsplan vast te stellen.

Op grond van het bepaalde in artikel 3.1 eerste lid Wro is het criterium voor de regulering bij bestemmingsplan 'een goede ruimtelijke ordening'.

Op grond van het bepaalde in artikel 3.1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) moet een afwijzing van een verzoek om herziening van een bestemmingsplan voldoen aan de in hoofdstuk 3 Awb neergelegde eisen van zorgvuldige voorbereiding, niet kennelijke onredelijkheid en deugdelijke motivering.

Relevante feiten
Op grond van de stukken en het verhandelde ter hoorzitting is komen vast te staan dat:

Voor het gebied waar de bedrijven van bezwaarden bevinden geldt het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront (verder bestemmingsplan).
In dit bestemmingsplan is aan deze gebieden de bestemming Gemengd-Quartier Romain en (deels) Waterkering.

Bezwaarden hebben verzocht om herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront in die zin dat de wegbestemde bedrijvigheid weer wordt toegestaan.
Bij het bestreden besluit (waarvan de inhoud hierboven is weergegeven onder 'inleiding') is besloten geen medewerking te verlenen aan een verzoek van bezwaarden tot de gevraagde herziening van het bestemmingsplan. In het bestreden besluit is naar de mening van de commissie ingegaan op hetgeen namens bezwaarden is aangevoerd tegen de inhoud van het conceptraadsvoorstel.

In 2012 is een (herziene) Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 opgesteld. Hieruit blijkt de intentie om voor het plangebied vast te houden aan de vastgestelde ruimtelijke ontwikkeling.

Door de vertegenwoordigers namens de raad is tijdens de hoorzitting van 14 augustus 2013 nogmaals bevestigd dat de gemeente het bestemmingsplan wil uitvoeren zoals gepland. Door de vertegenwoordigers is meegedeeld dat 90% van het plangebied eigendom is van de gemeente Nijmegen. Door de vertegenwoordigers namens de raad is eveneens aangegeven dat nog steeds het voornemen bestaat de onroerende zaken van bezwaarden te verwerven. Bezwaarden stoelen hun verzoek tot herziening op (het vermoeden van) gewijzigde planologische inzichten en op de onzekerheid die de bestaande situatie met zich meebrengt voor hun bedrijfsvoering.

Vervolgvel
5

Advies/beslissing
Op grond van vaste jurisprudentie komt aan de raad een grote mate van beleidsvrijheid tot bij de vaststelling van bestemmingsplannen. Beoordeeld moet worden of de weigering het bestemmingsplan te herzien in planologisch opzicht als kennelijk onredelijk moet worden beschouwd, alle belangen in aanmerking genomen. Bij deze afweging moet het criterium van een 'goede ruimtelijke ordening' worden gehanteerd.

De commissie stelt voorop dat onzekerheid ten aanzien van de bedrijfsvoering (financieel en anderszins) inherent is aan de situatie waarin bezwaarden zich bevinden. Het bestemmingsplan waarbij de bedrijvigheid is wegbestemd, is onherroepelijk.
Met de bedrijfsbelangen van bezwaarden is bij de vaststelling van dit bestemmingsplan rekening gehouden. Door bezwaarden is op geen enkele manier aangetoond/aannemelijk gemaakt, op grond van nieuw gebleken feiten en omstandigheden dat met haar belangen op dat moment geen dan wel onvoldoende rekening is gehouden. Het is de commissie ook niet anderszins gebleken. De raad is niet gehouden om dit belang opnieuw te wegen. Er is geen aanleiding om medewerking te verlenen aan herziening van het bestemmingsplan op deze door bezwaarden aangevoerde gronden.

Gelet op hetgeen hiervoor onder feiten is weergegeven en gelet op het resterende tijdsbestek tot het einde van de lopende planperiode staat naar de mening van de commissie niet evident vast dat het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront niet binnen de planperiode kan worden gerealiseerd.
Niet is gebleken dat de andere aanpak/planning en strategie die thans wordt gehanteerd, leidt tot vertraging of afstel. Van de zijde van bezwaarden zijn geen argumenten of gegevens naar voren gebracht waaruit het tegendeel blijkt.

Gelet op het vorenstaande is de commissie van mening dat geen aanleiding bestaat voor de gevraagde herziening van het bestemmingsplan en adviseert zij het bezwaar ongegrond te verklaren.

Overweging ten overvloede
Tijdens de hoorzitting is door een vertegenwoordiger van het college van Burgemeester en Wethouders meegedeeld dat medio oktober bekend is hoeveel inkomsten er gegenereerd kunnen worden en dat medio januari 2014 een onteigeningsprocedure moet zijn begonnen om het bestemmingsplan tijdig te realiseren.
De commissie doet een dringend beroep op de Raad om te bewerkstelligen dat aan bezwaarden zo snel mogelijk duidelijkheid wordt geboden over het tijdstip waarop wordt overgegaan tot uitkoop dan wel de onteigeningsprocedure wordt gestart.

Kosten
Voor een vergoeding van de gemaakte kosten is plaats als de beslissing waartegen bezwaar wordt gemaakt wordt herroepen wegens verwijtbare onrechtmatigheid.

Omdat het bezwaar niet leidt tot herroeping van de bestreden beslissing bestaat geen aanleiding tot vergoeding van gemaakte kosten.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
6

4 Klimaat
De klimaatparagraaf is niet op dit voorstel van toepassing.

5 Risico's
Er zijn geen risico's aan dit voorstel verbonden.

6 Financiën
Deze paragraaf is niet van toepassing op dit voorstel.

7 Communicatie
Na het nemen van het besluit wordt dit aan bezwaarden bekendgemaakt.

8 Uitvoering en evaluatie
n.v.t.

4 september 2013

De Commissie voor bezwaarschriften,

Mr. E.T. Bosman-Over de Linden, voorzitter

R. Pfennings, secretaris

Ter inzage: (aanvullend) bezwaarschrift en relevante stukken

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

VERSLAG provincie GELDERLAND

Prioritaire Programmas **STAD & REGIO/ECONOMIE**

Aan : Gemeente: mevr. wethouder H. Kunst, dhr. [redacted]
provincie: gedeputeerde mevr. C. Bieze, gedeputeerde dhr. J. Van Dijk, [redacted]
Afschrift aan :
Van : [redacted]
Datum : 18 september 2013
Betreft : Procesverslag van het bestuurlijk overleg op 5 september 2013

Bijlage(n) : -
Zaaknummer : -

VERTROUWELIJK - CONCEPT 18 SEPT 2013

Op initiatief van de gemeente Nijmegen is met elkaar gesproken over de actuele situatie met betrekking tot mogelijke verwerving van Hilckmann in de context van het Waalfrontgebied.

Stand van zaken Waalfront en grondexploitatie

Door de wethouder is de stand van zaken in het sleutelproject Waalfront toegelicht. Uitgangspunt is het masterplan 1.2 dat vorig jaar is gemaakt, en een antwoord zou moeten zijn op de crisis. De zwaarte en de duur van de crisis maakt dat ook in 2013 de grondexploitatie wordt afgesloten na het treffen van een voorziening vooralsnog een voorlopig negatief eindresultaat zal hebben.
Een uitspraak van de raad over cashflow-gerichte benadering vorig jaar is daarom nog relevant: Door de raad is aan het college van B&W en de wethouder de opdracht gegeven geen aankopen meer te verrichten dan de cashflow toestaat.

Positie Handelskade

Binnen het Waalfront is de Handelskade het eerste deelproject dat zou kunnen starten. Alle participanten hebben het moeilijk vanwege de duur van de crisis en het effect op de woningmarkt. De onderhandelingen Bouwfonds/belegger/Standvast lopen nog. Ook de gesprekken tussen Bouwfonds als opstalontwikkelaar, de GEM en de gemeente zelf, lopen nog. De uitkomst hiervan beïnvloedt de besluitvorming over een verwerving van Hilckmann.

Verwerving Slachthuis

De gemeente geeft aan dat onder andere het tempo van de gebiedsontwikkeling Waalfront aanleiding geeft om de aankoop van Hilckmann door te schuiven naar 2018. Het bedrijf is hiervan op de hoogte en heeft in bilaterale gesprekken met de gemeente e.a. echter aangegeven niet zolang te kunnen wachten op een besluitvorming over een aankoop. Hilckmann heeft samen met Teeuwissen het project Byblos ontwikkeld en wil dat graag in Cuyk ten uitvoer brengen.

De wethouder geeft aan dat de raad ook opdracht heeft gegeven om in gesprek te gaan met partijen als Hilckmann en Provincies Gelderland en Brabant om te zien of er tot een oplossing voor de aankoop van het bedrijf kan worden gekomen. De wethouder benadrukt dat er in het verleden onderhandeld is over de aankoop van het bedrijf, maar dat de verwachtingen van Hilckmann voor Nijmegen te hoog gegrepen waren. Ook had Nijmegen een locatie voor het bedrijf gereserveerd op het bedrijventerrein Bijsterhuizen. Hier kon het bedrijf echter niet haar plannen realiseren.

Mw. Bieze heeft onlangs een gesprek gevoerd met dhr. [redacted] van Hilckmann. Voor het bedrijf is het cruciaal om op korte termijn duidelijkheid te krijgen over de toekomstige mogelijkheden. De samenwerking met Teeuwissen is een unieke kans voor het bedrijf en ook de banken hebben medewerking aan het project toegezegd.

provincie
GELDERLAND

Van de zijde van de gemeente wordt ambtelijk toegelicht dat de voorziening in de grondexploitatie onvoldoende is om aan de vraagprijs van Hilckmann te kunnen voldoen. Dat belemmert de mogelijkheden om tot overeenstemming te komen.

De wethouder geeft aan in dit dossier met handen en voeten te zijn gebonden gezien (1) de context van het Waalfront en (2) onzekerheid c.q. lopende onderhandelingen Handelskade. Voorts wordt aangegeven dat er bij de gemeente (nog) geen transparant beeld is van de huidige betekenis van Hilckmann voor de Nijmeegse en Gelderse werkgelegenheid. Het bedrijf zal gevraagd worden dit inzichtelijker te maken.

Door dhr. Van Dijk is benadrukt dat een bijdrage van de provincie voor de bedrijfsverplaatsing sec. niet voor de hand ligt. Het verplaatsen van Hilckmann buiten de provinciegrens maakt dat een lastig verhaal.

Constateringen

De gemeente is aan zet om een keus te maken over verwerving.

Op initiatief van Nijmegen kan er ambtelijk verkend worden waar een mogelijke oplossing gevonden kan worden.

Zodra de voortgang daartoe aanleiding geeft, zal er een vervolgafspraak worden gepland.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

reg.nr.: 13.0015297
procesverantw.: JZ 20

INGEKOMEN
21 NOV. 2013
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.:
afgedaan:

de Rechtspraak
Rechtbank Gelderland

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

de raad van de gemeente Nijmegen
directie B & O, Bedrijfsvoering/Centrale Juridische Zaken
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Team bestuursrecht
Arnhem

bezoekadres
Walburgstraat 2-4
6811 CD Arnhem

correspondentieadres
Postbus 9030
6800 EM Arnhem

t (026)3 592 000

f (026)3 592 815 algemeen
f (026)3 592 750 belasting
www.rechtspraak.nl
bankrekening 56.99.90.548 t.n.v.
DS 533 Arrondissement Arnhem

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

datum	20 november 2013
onderdeel	Team 1
contactpersoon	dhr [redacted]
doorkiesnummer	(026) [redacted]
ons kenmerk	zaaknummer ARN 13 / 7214 BSTPL
uw kenmerk	JZ10/13.0013170
bijlage(n)	
faxnummer afdeling	(026) 359 28 15
onderwerp	het beroep van Slachthuis Nijmegen B.V. te Nijmegen

Geachte heer/mevrouw,

Over het beroep met zaaknummer ARN 13 / 7214 BSTPL deel ik u het volgende mee.

De rechtbank heeft van Slachthuis Nijmegen B.V. een beroepschrift (met bijlagen) ontvangen. Ik stuur u hiervan een kopie.

Bij de behandeling van het beroep volgt de rechtbank de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de richtlijnen van de Procesregeling bestuursrecht. Meer informatie hierover kunt u vinden in de bijlage bij deze brief en op de website die boven aan deze brief wordt vermeld.

Ik verzoek u **binnen vier weken** na de datum van verzending van deze brief de stukken in te dienen die betrekking hebben op deze zaak.

U moet – indien van toepassing – de bijzondere regelgeving die op deze zaak betrekking heeft meesturen, dan wel aangeven waar deze is gepubliceerd.

Ik verzoek u:

- **alle** aan het bestreden besluit voorafgaande stukken toe te sturen, inclusief de al bij het beroepschrift overgelegde stukken;
- de stukken te nummeren;
- de stukken in chronologische volgorde te leggen;
- de stukken in tweevoud en enkelzijdig gekopieerd aan te leveren;
- vergezeld van een inventarislijst;
- aan te geven of er volgens u sprake is van een belanghebbende en zo ja, de volledige naam- en adresgegevens van de belanghebbende te vermelden.

BB012

de Rechtspraak

Rechtbank Gelderland

datum 20 november 2013
kenmerk zaaknummer ARN 13 / 7214 BSTPL
pagina 2 van 2

Bij het uitblijven van een reactie van uw kant kan de rechtbank daaruit gevolgtrekkingen maken die haar geraden voorkomen.

Als u wilt dat op bepaalde stukken geheimhouding wordt toegepast, dan moet u de betreffende stukken in een afzonderlijke gesloten envelop doen, met daarop de vermelding "geheimhouding art. 8.29 Awb". De gesloten envelop moet u vervolgens met de redenen waarom u verzoekt om geheimhouding in een gewone envelop verzenden of met een koeriersdienst laten bezorgen.
Wilt u naam, telefoon- en faxnummer van de functionaris die de zaak bij u behandelt vermelden?

Ik stel u in de gelegenheid om **binnen vier weken** na de datum van verzending van deze brief een verweerschrift in te dienen. Als in het beroepschrift niet de gronden van het beroep zijn vermeld, dan heeft de indiener inmiddels de gelegenheid gekregen dit alsnog te doen. Zodra ik het aanvullende beroepschrift heb ontvangen, zal ik u daarvan een kopie sturen.

Als u naar aanleiding van deze brief vragen hebt, kunt u contact opnemen met de administratie van de rechtbank op het hierboven vermelde doorkiesnummer.

Als u de rechtbank belt of schrijft, verzoek ik u het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

de griffier

BB012

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 • 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

Aantekenen
Rechtbank Gelderland
Team bestuursrecht
Postbus 9030
6800 EM ARNHEM

ONTVANGEN OP
15 NOV. 2013
rechtbank Gelderland
team bestuursrecht

tevens per fax **026 359 2815**

Arnhem, 15 november 2013

onze referentie PHE / 32171 / atw
documentnr. 288469v1
zaaknaam Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / gemeente Nijmegen
onderwerp beroepschrift op nader aan te voeren gronden betreffende het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen, verzonden 11 oktober 2013.

Edelachtbaar College,

Namens cliënten, appellanten, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenstraat 2 te Nijmegen, alsmede in hoedanigheid van de certificaathouder en/of gebruikers en/of huurders van het betreffende slachthuis, alsmede de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 5 te Nijmegen, teken ik hierbij op nader aan te voeren gronden beroep aan tegen het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen, kenmerk JZ10/13.0013170, dat op 11 oktober 2013 aan cliënten is toegezonden. Een afschrift van het desbetreffende besluit c.q. een beslissing op het bezwaarschrift van cliënten, gaat hierbij als **bijlage 1**.

Appellanten stellen hierbij op nader aan te voeren gronden beroep in tegen het raadsbesluit c.q. de beslissing op hun bezwaarschrift dat op 11 oktober 2013 aan hen is toegezonden. Zij kunnen zich in ieder geval met de inhoud van dat besluit niet verenigen.

Zekerheidshalve heb ik namens cliënten tevens beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Een afschrift van dat beroepschrift treft u hierbij als **bijlage 2** aan.

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09170618. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de onderzijde afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 24 januari 2013 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

De Kempenaer
Advocaten

Hangende de onduidelijkheid betreffende de bevoegdheid van uw rechtbank, gelieve u dit beroepschrift te beschouwen als op nader aan te voeren gronden ingediend. Ter zake heb ik vandaag al telefonisch contact gehad met mr. [redacted] bij uw rechtbank.

Hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

Bijlage 1

Juridische Zaken
Advies en Control

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

De Kempenaer Advocaten
t.a.v mr. [redacted]
Postbus 9218
6800HX Arnhem

ONTVANGEN OP
15 NOV. 2013
[redacted]

Verzenddatum
09-10-2013
11 OKT. 2013

Ons kenmerk
JZ10/13.0013170

Contactpersoon
[redacted]

Onderwerp
PHE/32171/JWA
Bekendmaking beslissing op bezwaar

Datum uw brief
01-12-2011

Doorkiesnummer
(024) [redacted]

Geachte heer [redacted],

U hebt op 1 december 2011 namens Slachthuis Nijmegen B.V., Vlcom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. bezwaar gemaakt tegen het op 25 oktober 2011 bekendgemaakte besluit van de raad waarin is besloten geen medewerking te verlenen aan een verzoek tot herziening van bestemmingsplan Nijmegen Waalfront.

Hierbij delen wij u mee dat de raad van deze gemeente in zijn vergadering van 2 oktober 2013 heeft besloten uw bezwaarschrift ongegrond te verklaren.
Een exemplaar van het desbetreffende raadsbesluit, met het daaraan ten grondslag liggende raadsvoorstel, is bijgevoegd.

Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u, ingevolge de Algemene wet bestuursrecht, binnen 6 weken, te rekenen vanaf de dag na dagtekening van deze beschikking, beroep instellen bij de Rechtbank Gelderland, Team bestuursrecht, postbus 9030, 6800 EM Arnhem. Ook bestaat de mogelijkheid om digitaal beroep in te stellen via het Digitaal loket bestuursrecht (www.loket.rechtspraak.nl). Hiervoor dient u gebruik te maken van uw DigiD.

Met vriendelijke groet,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

Aantal bijlagen: 2

Bezoek ook onze website www.nijmegen.nl

GEMEENTE Nijmegen

Raadsbesluit
Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaarschrift tegen de afwijzing van een verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront

De Raad van de Gemeente Nijmegen,
bijeen in zijn vergadering van 2 oktober 2013;

Gelezen het voorstel van
De commissie voor bezwaarschriften van 2 oktober 2013

Besluit,
1. Het bezwaarschrift d.d. 1 december 2011 van bezwaarden gericht tegen het besluit van 25 oktober 2011 ongegrond te verklaren.

De voorzitter,

H.M.F Bruls

De griffier,

M.M.V. Mientjes

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

GEMEENTE Nijmegen

Voorstel aan de Raad

ONTVANGEN OP
15 NOV. 2013
rechtspraak Gelderland
team Bestuursrecht

2 oktober 2013 / 134/2013
Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
16-10-2013

Onderwerp
Advies van de Commissie voor bezwaarschriften inzake bezwaarschrift tegen de afwijzing van een verzoek tot herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront.

Programma / Programmanummer
Ruimte & Cultuurhistorie / 1031

Portefeuillehouder
H. Kunst

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
n.v.t.

Samenvatting
Advocaat mr. P.C.M. Heinen, werkzaam bij De Kempenaer advocaten te Arnhem, heeft namens Slachthuis Nijmegen B.V., Vicom Vlees B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (verder: bezwaarden), allen gevestigd te Nijmegen, op 1 december 2011 een bezwaarschrift ingediend tegen een op 25 oktober 2011 bekendgemaakt raadsbesluit. In het raadsbesluit van 25 oktober 2011 is besloten om geen medewerking te verlenen aan verzoeken om het bestemmingsplan Waalfront te herzien en geen voorbereidingsbesluit te nemen. In het besluit is meegedeeld dat het de bedoeling is om het bestemmingplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren.

De Commissie voor bezwaarschriften (verder: commissie) adviseert het bezwaarschrift ongegrond te verklaren.

Voorstel om te besluiten

1. Het bezwaarschrift d.d. 1 december 2011 van bezwaarden gericht tegen het besluit van 25 oktober 2011 ongegrond te verklaren.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
R. Pfennings, 2455, r. pfennings@nijmegen.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

ONTVANGEN OP
15 NOV. 2013
rechtbank Gelderland
Sector Bestuursrecht

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding

Bij op 25 oktober 2011 verzonden besluit is door de raad beslist dat geen medewerking wordt verleend aan verzoeken van bezwaarden tot
-herziening van het bestemmingsplan Waalfront
-het nemen van een voorbereidingsbesluit.
Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:
Er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten; het is nog steeds de bedoeling het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren;
Met de bedrijfsbelangen van bezwaarden is rekening gehouden bij het nemen van deze beslissing: de overlast voor gevoelige bestemmingen is slechts tijdelijk;
Er wordt nog steeds gestreefd naar een minnelijke regeling voor vertrek. Vanwege de gevolgen van de recessie is verwerving op korte termijn niet mogelijk maar de gemeente gaat ervan uit dat verwerving en zo nodig onteigening later in de planperiode plaats zal vinden;
Het nemen van een voorbereidingsbesluit is niet wenselijk omdat het de bedoeling is het bestemmingsplan Waalfront binnen de planperiode te realiseren.

Tegen dit besluit is door bezwaarden bij brief van 1 december 2011 (ontvangen op 1 december 2011) bezwaar gemaakt (op nader aan te voeren gronden).
De gronden van het bezwaar zijn bij brief van 10 januari 2012 ingekomen.

Bezwaarden zijn door de commissie gehoord op 14 maart 2012.
Het besluit van de raad is toegelicht en verdedigd in een verweerschrift van het afdelingshoofd Stadsontwikkeling en ter zitting door een medewerker van genoemde afdeling.

De raad heeft op 20 juni 2012 besloten om de behandeling van het bezwaarschrift aan te houden en het college te verzoeken om de onderhandelingen/gesprekken met bezwaarden over de vrijwillige verkoop van hun onroerende zaken te hervatten onder leiding van een mediator of bemiddelaar. De behandeling van het bezwaarschrift is aangehouden.

Het college heeft op 23 april 2013 aan de raad meegedeeld mediation niet het geschikte middel te vinden om de onderhandelingen met bezwaarden voort te zetten.

De opschorting van de behandeling van het bezwaarschrift is daarmee komen te vervallen.
Bezwaarden hebben een aanvullend bezwaarschrift ingediend bij brief van 10 juli 2013.
Hierop is bij brief van 6 augustus gereageerd door het Afdelingshoofd Stadsontwikkeling.
Bezwaarden hebben aangegeven opnieuw in persoon gehoord te willen worden op hun bezwaren. Bezwaarden zijn op 14 augustus 2013 opnieuw gehoord door de commissie.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
2

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
Algemene wet bestuursrecht.
Wet ruimtelijke ordening.

1.2 Relatie met programma
Het vaststellen van bestemmingsplannen en het nemen van voorbereidingsbesluiten hierover valt onder het programma Ruimte & Cultuurhistorie.

2 Doelstelling
Adviseren aangaande de beslissing op het namens bezwaarden op 1 december 2011 ingediende bezwaarschrift.

3 Argumenten

Inhoud bezwaren
Bezwaarschrift en aanvullend bezwaarschrift
Het bestreden besluit is onzorgvuldig voorbereid en onvoldoende gemotiveerd. In het bestreden besluit is geen rekening gehouden met de door bezwaarden ingediende schriftelijke en mondelinge reacties op het conceptraadsvoorstel.

Er is volgens bezwaarden wél sprake van ingrijpend gewijzigde planologische inzichten omdat het oorspronkelijke plan is aangepast en is vertraagd. Het oorspronkelijke plan wordt niet onverkort uitgevoerd; de ontwikkelingsstrategie is aangepast. Het ligt niet in de lijn der verwachtingen dat de onroerende zaken gedurende de huidige planperiode worden verworven dan wel dat de nieuwe bestemming op het terrein van bezwaarden wordt gerealiseerd.

De bedrijfsbelangen van bezwaarden worden wél uit het oog verloren. De bedrijfsvoering van bezwaarden is lamgelegd omdat er geen ontwikkelingsmogelijkheden meer zijn binnen het geldende bestemmingsplan.

De bedrijfsvoering van bezwaarden wordt wél beperkt. Gevoelige bestemming kunnen 'bij recht' worden vergund. Omdat bezwaarden in de zwaarste milieucategorie vallen is hinder onvermijdelijk en dit zorgt waarschijnlijk voor klachten bij de gemeente of bezwaarden. Onverkorte instandhouding van het bestemmingsplan schaadt de belangen van bezwaarden.

Het is onjuist dat slechts tijdelijk sprake is van een verminderd woon- en leefklimaat. Dit wordt niet onderbouwd en daarnaast is verwerving van de eigendommen van bezwaarden in de periode tot april 2018 uiterst onzeker.

Het is onjuist dat een serieus onderhandelingstraject zou zijn doorlopen met bezwaarden. Er is geen verband tussen de afwijzing van het verzoek en het onderhandelingstraject. Daarnaast is geen sprake geweest van een serieus traject. Gemeente heeft zich nimmer serieus verdiept in de bedrijfsvoering van bezwaarden en de kosten die gepaard zouden gaan met aankoop en verplaatsing van het bedrijf.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
3

Het belang van bezwaarden en de bewoners van de beoogde nieuwe woningen vereist het toekennen van een bedrijfsmatige bestemming aan de percelen van bezwaarden en de percelen die in de hindercirkel van bezwaarden liggen.

Het bedrijf kan, in tegenstelling tot hetgeen door de gemeente is aangevoerd, tot twee keer toe onder het overgangsrecht worden gebracht. Op deze regel gelden beperkte uitzonderingen welke zich hier niet voordoen.
Verzocht wordt om een positief advies om bezwaarden in het bestemmingsplangebied "Waalfront" terug te bestemmen als Categorie 4.2-bedrijf.

Zienswijze ambtelijk vertegenwoordiger namens de Raad
Het moet er voor worden gehouden dat de raad zich, voor wat betreft de motivering van het besluit, heeft geconformeerd in de in het raadsvoorstel opgenomen motivering. Daarmee is nog niet gezegd dat het bestreden besluit onzorgvuldig is voorbereid en gemotiveerd.

Er is geen sprake van gewijzigde planologische inzichten aan de kant van de gemeente, alleen de ontwikkelingsstrategie is aangepast. Gelet op de duur van de planperiode is mogelijke vermindering van het woon- en leefklimaat slechts tijdelijk.
Er zijn geen dringende redenen om het bestemmingsplan te herzien.

De gemeente heeft tot 2018 de tijd om voor het onteigeningstraject. Het risico dat er woningen worden gerealiseerd in de buurt van bezwaarden is niet groot.
Herziening van een bestemmingsplan kan alleen worden gevraagd op basis van ruimtelijke argumenten en planologische redenen.

Er wordt bestreden dat geen serieus onderhandelingstraject is doorlopen en verwezen naar een door de gemeente gedaan concreet aanbod. Het 'verplaatsen' van de verwerving in de laatste jaren van de planperiode is niet onzorgvuldig dan wel onrechtmatig, bij de uitvoering van bestemmingsplannen dient rekening te worden gehouden met de heersende economische omstandigheden.

Het onder overgangsrecht brengen van de bedrijfsactiviteiten van bezwaarden staat niet in de weg aan hun bedrijfsactiviteiten; er kan een nieuwe milieuvergunning worden verleend.
De gemeente is nog steeds van plan de onroerende zaken van bezwaarden binnen de planperiode te verwerven. Gelet op de nog resterende termijn is dat nog mogelijk.

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
4

De Commissie overweegt als volgt
Regelgeving
Op grond van het bepaalde in artikel 1.1 tweede lid aanhef onder b Wro wordt onder het vaststellen van een bestemmingsplan mede verstaan herziening van een bestemmingsplan.

Op grond van het bepaalde in artikel 3.9 Wro kan een aanvraag worden ingediend om een bestemmingsplan vast te stellen.

Op grond van het bepaalde in artikel 3.1 eerste lid Wro is het criterium voor de regulering bij bestemmingsplan 'een goede ruimtelijke ordening'.

Op grond van het bepaalde in artikel 3.1 Algemene wet bestuursrecht (Awb) moet een afwijzing van een verzoek om herziening van een bestemmingsplan voldoen aan de in hoofdstuk 3 Awb neergelegde eisen van zorgvuldige voorbereiding, niet kennelijke onredelijkheid en deugdelijke motivering.

Relevante feiten
Op grond van de stukken en het verhandelde ter hoorzitting is komen vast te staan dat:

Voor het gebied waar de bedrijven van bezwaarden bevinden geldt het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront (verder bestemmingsplan).
In dit bestemmingsplan is aan deze gebieden de bestemming Gemengd-Quartier Romain en (deels) Waterkering.

Bezwaarden hebben verzocht om herziening van het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront in die zin dat de wegbestemde bedrijvigheid weer wordt toegestaan.
Bij het bestreden besluit (waarvan de inhoud hierboven is weergegeven onder 'inleiding') is besloten geen medewerking te verlenen aan een verzoek van bezwaarden tot de gevraagde herziening van het bestemmingsplan. In het bestreden besluit is naar de mening van de commissie ingegaan op hetgeen namens bezwaarden is aangevoerd tegen de inhoud van het conceptraadsvoorstel.

In 2012 is een (herziene) Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 opgesteld. Hieruit blijkt de intentie om voor het plangebied vast te houden aan de vastgestelde ruimtelijke ontwikkeling.

Door de vertegenwoordigers namens de raad is tijdens de hoorzitting van 14 augustus 2013 nogmaals bevestigd dat de gemeente het bestemmingsplan wil uitvoeren zoals gepland. Door de vertegenwoordigers is meegedeeld dat 90% van het plangebied eigendom is van de gemeente Nijmegen. Door de vertegenwoordigers namens de raad is eveneens aangegeven dat nog steeds het voornemen bestaat de onroerende zaken van bezwaarden te verwerven. Bezwaarden stoelen hun verzoek tot herziening op (het vermoeden van) gewijzigde planologische inzichten en op de onzekerheid die de bestaande situatie met zich meebrengt voor hun bedrijfsvoering.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
5

Advies/beslissing
Op grond van vaste jurisprudentie komt aan de raad een grote mate van beleidsvrijheid tot bij de vaststelling van bestemmingsplannen. Beoordeeld moet worden of de weigering het bestemmingsplan te herzien in planologisch opzicht als kennelijk onredelijk moet worden beschouwd, alle belangen in aanmerking genomen. Bij deze afweging moet het criterium van een 'goede ruimtelijke ordening' worden gehanteerd.

De commissie stelt voorop dat onzekerheid ten aanzien van de bedrijfsvoering (financieel en anderszins) inherent is aan de situatie waarin bezwaarden zich bevinden. Het bestemmingsplan waarbij de bedrijvigheid is wegbestemd, is onherroepelijk.
Met de bedrijfsbelangen van bezwaarden is bij de vaststelling van dit bestemmingsplan rekening gehouden. Door bezwaarden is op geen enkele manier aangetoond/aannemelijk gemaakt, op grond van nieuw gebleken feiten en omstandigheden dat met haar belangen op dat moment geen dan wel onvoldoende rekening is gehouden. Het is de commissie ook niet anderszins gebleken. De raad is niet gehouden om dit belang opnieuw te wegen. Er is geen aanleiding om medewerking te verlenen aan herziening van het bestemmingsplan op deze door bezwaarden aangevoerde gronden.

Gelet op hetgeen hiervoor onder feiten is weergegeven en gelet op het resterende tijdsbestek tot het einde van de lopende planperiode staat naar de mening van de commissie niet evident vast dat het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront niet binnen de planperiode kan worden gerealiseerd.
Niet is gebleken dat de andere aanpak/planning en strategie die thans wordt gehanteerd, leidt tot vertraging of afstel. Van de zijde van bezwaarden zijn geen argumenten of gegevens naar voren gebracht waaruit het tegendeel blijkt.

Gelet op het vorenstaande is de commissie van mening dat geen aanleiding bestaat voor de gevraagde herziening van het bestemmingsplan en adviseert zij het bezwaar ongegrond te verklaren.

Overweging ten overvloede
Tijdens de hoorzitting is door een vertegenwoordiger van het college van Burgemeester en Wethouders meegedeeld dat medio oktober bekend is hoeveel inkomsten er gegenereerd kunnen worden en dat medio januari 2014 een onteigeningsprocedure moet zijn begonnen om het bestemmingsplan tijdig te realiseren.
De commissie doet een dringend beroep op de Raad om te bewerkstelligen dat aan bezwaarden zo snel mogelijk duidelijkheid wordt geboden over het tijdstip waarop wordt overgegaan tot uitkoop dan wel de onteigeningsprocedure wordt gestart.

Kosten
Voor een vergoeding van de gemaakte kosten is plaats als de beslissing waartegen bezwaar wordt gemaakt wordt herroepen wegens verwijtbare onrechtmatigheid.

Omdat het bezwaar niet leidt tot herroeping van de bestreden beslissing bestaat geen aanleiding tot vergoeding van gemaakte kosten.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Vervolgvel
6

4 **Klimaat**
De klimaatparagraaf is niet op dit voorstel van toepassing.

5 **Risico's**
Er zijn geen risico's aan dit voorstel verbonden.

6 **Financiën**
Deze paragraaf is niet van toepassing op dit voorstel.

7 **Communicatie**
Na het nemen van het besluit wordt dit aan bezwaarden bekendgemaakt.

8 **Uitvoering en evaluatie**
n.v.t.

4 september 2013

De Commissie voor bezwaarschriften,

Mr. E.T. Bosman-Over de Linden, voorzitter

R. Pfennings, secretaris

Bijlage(n): bezwaarschrift, aanvullende(e) bezwaarschriften en onderliggende stukken (deel)

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

Bijlage 2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 - 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

Aantekenen
Afdeling bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

ONTVANGEN OP
15 NOV. 2013
rechtbank Gelderland
team bestuursrecht

tevens per fax **070 - 3651380**

Arnhem, 15 november 2013

onze referentie PHE / 32171 / atw
documentnr. 261569v1
zaaknaam Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / gemeente Nijmegen
onderwerp beroepschrift op nader aan te voeren gronden betreffende het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen, verzonden 11 oktober 2013.

Edelhoogachtbaar College,

Namens cliënten, appellanten, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenstraat 2 te Nijmegen, alsmede in hoedanigheid van de certificaathouder en/of gebruikers en/of huurders van het betreffende slachthuis, alsmede de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 5 te Nijmegen, teken ik hierbij op nader aan te voeren gronden beroep aan tegen het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen, kenmerk JZ10/13.0013170, dat op 11 oktober 2013 aan cliënten is toegezonden. Een afschrift van het desbetreffende besluit c.q. een beslissing op het bezwaarschrift van cliënten, gaat hierbij als **bijlage**.

Volgens cliënten is de rechtsmiddelenclausule niet juist. Ter zake dient de beroepstermijn gerekend te worden vanaf de datum van de verzending (en derhalve niet vanaf de dagtekening) aan cliënten. In casu betreft de verzenddatum 11 oktober 2013. Gelet op het bepaalde in artikel 8.2 van de Wet ruimtelijke ordening, alsmede uw Afdelingsrechtspraak (LJN nrs: BZ9764 en BW5907) is volgens cliënten uw Afdeling mogelijk bevoegd om van dit beroep – zulks op nader aan te voeren gronden – kennis te nemen.

Appellanten laten u op voorhand weten dat zij zich met de inhoud van het bijgevoegde besluit niet kunnen verenigen en op nader aan te voeren gronden daartegen bij uw Afdeling zullen ageren, behoudens in geval van de hierna bedoelde doorzending ex artikel 6:15 Awb. Ik ga ervan uit dat u zulks met de rechtbank Gelderland zult afstemmen.

Mocht u van oordeel zijn dat dit beroep niettemin thuis hoort bij de rechtbank Gelderland te Arnhem, dan verzoek ik u namens cliënten om dit beroepschrift, met toepassing van artikel 6:15 van de Algemene wet bestuursrecht, door te leiden naar die rechtbank.

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09170618. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de binnenzijde afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 24 januari 2013 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

De Kempenaer
Advocaten

Tot slot meld ik nog dat ons kantoor een **rekening-courantovereenkomst** met de Raad van State is aangegaan. Ik verzoek u dan ook om het in de onderhavige beroepszaak verschuldigde griffierecht ten laste van deze rekening-courant te doen brengen.

Hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Informatiemanagement&Automatisering
Bureau Documentaire Informatievoorziening (BDI)

ARCHIEFEXEMPLAAR

Nieuwe Dukenburgseweg 21
6534 AD Nijmegen
Telefoon algemeen nummer: 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

De Rechtspraak
Postbus 9030
Rechtbank Gelderland
6800 EM ARNHEM

Datum	Datum uw brief	Ons kenmerk	Doorkiesnummer
21/11/2013	20/11/2013	IA80/SIAHD0 13.0015297	n.v.t.

Onderwerp
Ontvangstbevestiging

Uw kenmerk
zaaknummer ARN 13/7214 BSTPL

Wij hebben uw bericht met als onderwerp: toezending kopie beroepschrift en bijlagen iz beroep van Slachthuis Nijmegen B.V. en verzoek binnen 4 weken na datum van verzending van brief stukken in te dienen die betrekking hebben op deze zaak ontvangen op 21/11/2013 en geregistreerd onder nummer: 13.0015297.

Uw bericht is doorgezonden naar afdeling/bureau Rechtsbescherming.

De gemeente Nijmegen handelt, tenzij uit de aard van het bericht blijkt dat afhandeling of beantwoording niet nodig is, berichten binnen 8 weken af. Geldt in dit geval, een daarvan afwijkende wettelijke termijn, dan wordt die gevolgd. Mocht afwikkeling binnen de geldende termijn niet lukken dan ontvangt u een brief over de verdere procedure en de termijn van afhandeling.

Hoogachtend,
namens de directeur

i.o. Bureauhoofd Bureau Documentaire Informatievoorziening

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159017

INTENTIEVERKLARING REALISATIE OPEN INNOVATIECLUSTER BYBLOS 12 december 2013

BOM TEEUWISSEN gemeente Cuijk

Provincie Noord-Brabant regionaal bedrijvenpark laarAkker 73

INTENTIEVERKLARING REALISATIE INNOVATIECLUSTER BYBLOS

Partijen:

- De Teeuwissen Holding BV, gevestigd aan Korte Oijen 6 te Cuijk, hierna te noemen "Teeuwissen", vertegenwoordigd door de heer [redacted], hiertoe gemachtigd;
- De gemeente Cuijk, gevestigd Louis Janssenplein 1, te Cuijk, hierna te noemen "de Gemeente", op grond van artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de [redacted] de heer Mr. [redacted];
- Regionaal Bedrijvenpark Laarakker BV, hierna te noemen "het RBL BV", vertegenwoordigd door haar [redacted] de heer drs [redacted];
- De Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij, gevestigd Goirlese weg 15 te Tilburg, hierna te noemen "de BOM", vertegenwoordigd door haar [redacted] de heer dr. [redacted]
- De provincie Noord-Brabant, gevestigd Brabantlaan 1 te 's-Hertogenbosch, hierna te noemen "de Provincie" op grond van een door de Commissaris van de Koning, de heer prof. dr. [redacted], verleende opdracht vertegenwoordigd door de [redacted] de heer [redacted]

hierna gezamenlijk te noemen "Partijen";

Overwegende dat:

a. De Provincie, de Gemeente en de BOM met Teeuwissen al geruime tijd in gesprek zijn over de eventuele verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar het Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL) binnen Cuijk.

b. In 2011/2012 in opdracht van Teeuwissen een inpassingstudie is verricht door RBK, hierna te noemen RBK inpassingstudie, om de business case voor de operationele

consolidatie en centralisatie van meerdere bedrijven die onderdeel uitmaken van de Teeuwissen Groep in kaart te brengen op meerdere locaties, waaronder de huidige locatie aan de Korte Oijen te Katwijk (NB) en het RBL te Haps.

c. De door Teeuwissen ingeschakelde adviseur, BDO Accountants, heeft geconcludeerd dat, na normalisatie van de verschillende business cases uit de RBK inpassingstudie, de verplaatsing van Teeuwissen naar RBL € 14 miljoen meer aan investeringen vraagt dan andere reële alternatieven zoals herontwikkeling van huidige locatie.

d. Er in opdracht en voor rekening en risico van Teeuwissen een studie is verricht door Minase Consulting ter ontwikkeling van een business plan voor het R&D en open innovatiecentrum BY-products Business Lab & OpenInnovation Site, hierna te noemen "het open innovatiecentrum BYBLOS", die bij de komst van Teeuwissen naar het RBL eveneens mogelijk gemaakt zou kunnen worden op het RBL.

e. Het open innovatiecentrum BYBLOS in combinatie met Teeuwissen, andere bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden een wereldwijd uniek open innovatie cluster is / wordt op het gebied van de valorisatie van (dierlijke) reststromen. Het is dé ontmoetingsplek en een gezamenlijk 'business lab' voor een grens-, regio-, keten- en industrie-overstijgend cluster. Het cluster richt zich op innovatie en business development door samenwerking in projecten en door het delen van kennis en faciliteiten tussen bedrijven en onderzoeks- en onderwijsinstellingen.

f. Partijen allen baat en belang hebben bij het realiseren van een dergelijke open innovatiecentrum BYBLOS in het Land van Cuijk.

g. Op 17 mei 2013 door de BOM gezamenlijk met de Gemeente, het RBL BV en de Provincie een bidbook aan Teeuwissen is voorgelegd, waarin onder voorwaarde van besluitvorming door de daartoe bevoegde (bestuurs)organen van ieder der partijen omtrent de daadwerkelijke effectuering van de daarin aangegeven intenties, een bieding is gedaan om de verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar, en ontwikkeling van het open innovatiecentrum BYBLOS op het RBL mogelijk te maken.

h. Teeuwissen in samenwerking met de BOM en andere partners op 27 mei 2013 een subsidieaanvraag heeft ingediend voor open innovatiecentrum BYBLOS Fase 1 in het kader van het Europese programma OP-Zuid (EFRO). De subsidie betreft een bijdrage in de kosten van de ontwikkeling van een masterplan, business- en governancemodel voor BYBLOS, de realisatie van een Proteïne Applicatie Lab, de uitvoering van pilotprojecten, kennisontwikkeling en –overdracht en projectmanagement en communicatie.

INTENTIEVERKLARING REALISATIE OPEN INNOVATIECLUSTER BYBLOS 12 december 2013

i. Teeuwissen op 9 september 2013 een brief heeft gestuurd aan de Provincie Noord-Brabant ter attentie van de heer L.W.L. Pauli als reactie op eerdergenoemd bidbook.

j. Naar aanleiding van deze brief, Partijen met elkaar op 9 oktober 2013 hebben geconstateerd dat het de gezamenlijke wens is om het open innovatiecentrum BYBLOS, te realiseren op het RBL, waarbij het realiseren van open innovatiecentrum BYBLOS grotendeels afhankelijk is van de verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar het RBL.

k. Partijen daarbij hebben onderkend dat realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS samenhangt met de verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar RBL en andere elkaar beïnvloedende factoren.

l. De aandeelhouders van Teeuwissen nog in 2013 tot besluitvorming willen komen over een mogelijke verplaatsing van Teeuwissen naar en ontwikkeling van een open innovatiecentrum BYBLOS op RBL.

m. Een positief besluit door aandeelhouders van Teeuwissen over een eventuele verplaatsing van Teeuwissen naar RBL met name beïnvloed wordt door de mate waarin direct of indirect het door BDO Accountants in opdracht van Teeuwissen geconstateerde genormaliseerde verschil van € 14 miljoen door Partijen overbrugd wordt.

n. Partijen hun intenties ter zake van een mogelijke verplaatsing van Teeuwissen naar RBL en de ontwikkeling van het open innovatiecentrum BYBLOS op RBL en afspraken omtrent het ten behoeve van de besluitvorming hierover uit te voeren haalbaarheidsonderzoek wensen vast te leggen in deze verklaring waarbij een voor Partijen convenïerende business case voor dat open innovatiecentrum BYBLOS voor alle Partijen een belangrijk uitgangspunt vormt.

o. Partijen deze intentieverklaring afgeven in de wetenschap dat ieder van de Partijen uiteindelijk in hun daartoe bevoegd (bestuurs)orgaan een eigen oordeel moet vellen alsook een besluit nemen over (de haalbaarheid van) de mogelijke verplaatsing van Teeuwissen naar en de ontwikkeling van het open innovatiecentrum BYBLOS op RBL. Indien deze oordeelsvorming leidt tot een negatief of slechts ten dele positief besluit van één of meerdere (bestuurs)organen van Partijen kunnen de ander Partijen hier op geen enkele wijze recht op schadevergoeding ontlenen.

Spreken de volgende intenties uit:

- Partijen spannen zich ieder voor zich en gezamenlijk in om een definitief besluit te verkrijgen ten aanzien van de verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar het RBL en de ontwikkeling van een open innovatiecentrum BYBLOS op het RBL;

INTENTIEVERKLARING REALISATIE OPEN INNOVATIECLUSTER BYBLOS 12 december 2013

- Partijen onderzoeken gezamenlijk onder welke voorwaarden en condities het open innovatiecentrum BYBLOS in samenhang met de vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen op het RBL gerealiseerd kan worden;
- Partijen spannen zich gezamenlijk in om te komen tot een gezamenlijk gedragen business case die zowel in economisch, maatschappelijk als financieel opzicht inzicht geeft in de haalbaarheid van de ontwikkeling van een open innovatiecentrum BYBLOS in samenhang met de vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen om te komen tot een besluitvorming daarover door de daartoe bevoegde bestuursorganen binnen het raamwerk van relevante overkoepelende wet- en regelgeving.

Verklaren daartoe:

Partijen ondernemen gezamenlijk op zes onderdelen de navolgende acties:

- Uitwerken van een business case voor financierings structuur ten behoeve van het open innovatiecentrum BYBLOS 1e fase;
- Uitwerken van een business case voor governance structuur ten behoeve van het open innovatiecentrum BYBLOS 1e fase;
- Verbreding en verdieping van het netwerk rondom het open innovatiecentrum BYBLOS;
- Uitwerking van de uitgangspunten en voorwaarden voor de verplaatsing van het bedrijf Hilckmann uit Nijmegen als bedoeld in het bidbook naar het RBL;
- Uitwerking mogelijke en wenselijke scenario's voor de (eventuele) verwerving van de huidige locatie van (de onderneming van) Teeuwissen;
- Uitwerking van grondprijscondities voor de vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen en het open innovatiecentrum BYBLOS op het RBL.

Partijen streven ernaar duidelijkheid te krijgen over de wederzijds beïnvloedende onderdelen. Partijen beoordelen vervolgens ieder voor zich of de onderdelen passen binnen de voor de betreffende organisatie geldende handelingskaders. In geval sprake is van een positieve beoordeling door alle Partijen van de haalbaarheid van de realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS op en de verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar het RBL, spannen Partijen zich in om afspraken voor de verdere samenwerking voor de realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS op en daarmee de verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar RBL zo spoedig mogelijk vast te leggen in een overeenkomst welke overeenkomst ter besluitvorming aan de daartoe bevoegde (bestuurs)organen van Partijen kan worden voorgelegd.

Onder de navolgende afspraken:

1. **Te verrichten werkzaamheden**

1.1 Uitwerken van het concept voor het open innovatiecentrum BYBLOS tot een business case zoals omschreven in de acties van deze intentieverklaring.

1.2 Uitwerken van het concept voor het open innovatiecentrum BYBLOS op basis van een uit te werken Programma van Eisen naar een business case voor het open innovatiecentrum BYBLOS bestaande uit een governance en financiële structuur en shared facilities om tot een functionerend concept te komen op basis van het door OP-Zuid gehonoreerde project.

1.3 Onderzoeken op welke wijze toekomstig eigendom en exploitatie van het open innovatiecentrum BYBLOS al dan niet met of door derden op verantwoorde wijze kan plaatsvinden.

1.4 Uitwerken van de uitgangspunten en voorwaarden voor de eventuele verwerving van de bestaande locatie van (de onderneming van) Teeuwissen.

1.5 Onderzoeken van de mogelijkheden voor de eventuele verplaatsing van het bedrijf Hilckmann naar het RBL.

1.6 Gezamenlijk uitbreiden en verbreden alsook met elkaar delen van het netwerk van partijen dat een belang kan hebben bij de realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS (onder andere in het Gelderse met de Radboud Universiteit, Universiteit Wageningen, Health Valley, HAS e.d.) om het (financieel en bestuurlijk) draagvlak voor het open innovatiecentrum BYBLOS te vergroten.

1.7 Uitwerken van de uitgangspunten en voorwaarden (waaronder de grondprijs en bijbehorende condities) voor de eventuele vestiging van het open innovatiecentrum BYBLOS en de eventuele vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen op het RBL.

1.8 Onderzoeken van de noodzakelijke planologische en milieutechnische voorwaarden voor de eventuele realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS en de eventuele vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen op het RBL.

1.9 Afspraken maken over communicatie naar buiten toe bij het uitdragen van het concept voor het open innovatiecentrum BYBLOS in het perspectief Agro food.

2. Taak en rol van Partijen

2.1 Elk der Partijen spant zich ten volle in om zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 31 mei 2014, de beoogde resultaten van de hiervoor genoemde werkzaamheden te realiseren of in ieder geval daaraan bij te dragen.

2.2 Partijen werken gezamenlijk aan een business case om te komen voor de realisatie en exploitatie van het open innovatiecentrum BYBLOS.

2.3 Teeuwissen neemt de uitwerking als penvoerder van het door OP-Zuid gehonoreerde project op zich, daarbij ondersteund door de BOM.

2.4 De BOM en de Provincie werken samen met Teeuwissen het Programma van Eisen uit ten behoeve van het investeringsmodel én het toekomstige exploitatie model voor het open innovatiecentrum BYBLOS uit.

2.5 De BOM, de Gemeente en de Provincie werken samen met Teeuwissen de mogelijke en wenselijke scenario's uit waarlangs de eventuele verwerving van de huidige locatie van (de onderneming van) Teeuwissen kan plaatsvinden.

2.6 De Provincie, al dan niet samen met de provincie Gelderland, onderzoekt de mogelijkheden om de verplaatsing van het bedrijf Hilckmann naar het RBL te ondersteunen c.q. te bevorderen.

2.7 De Provincie, de BOM en Teeuwissen spannen zich ieder voor zich en gezamenlijk in om het netwerk van partijen dat een belang kan hebben bij de realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS (ook in het Gelderse) uit te breiden en te verbreden om het draagvlak voor het open innovatiecentrum BYBLOS te vergroten.

2.8 Teeuwissen en RBL BV werken de grondprijscondities op het RBL voor de verplaatsing van (de onderneming van)Teeuwissen.

2.9 De Provincie, de BOM, Teeuwissen en RBL BV werken de grondprijscondities op het RBL voor de vestiging van het open innovatiecentrum BYBLOS uit.

2.10 De Provincie, de Gemeente en Teeuwissen onderzoeken de eventueel noodzakelijke planologische en milieutechnische voorwaarden voor de realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS en de vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen op het RBL.

2.11 Partijen maken afspraken over een eenduidige communicatie over het uitdragen van het BYBLOS concept.

3. Geheimhouding

3.1 Elk der Partijen zal de in het kader van de uitvoering van deze intentieverklaring aan haar ter beschikking gestelde bedrijfsgevoelige kennis en/of vertrouwelijke gegevens, afkomstig van andere Partijen, geheimhouden en niet gebruiken voor andere doelen.

Voornoemde beperkingen gelden niet voor informatie, waarvan de ontvangende partij voordien reeds kennis droeg, die rechtmatig van derden is verkregen, die

onafhankelijk is ontwikkeld, die door de verstrekkende partij zelf algemeen bekend is gemaakt of waarvoor door middel van een beslissing van een bevoegde rechter of krachtens een besluit van een bevoegd orgaan de openbaarmaking is gelast.

3.2 Ieder van Partijen verplichten zich tegenover de andere Partijen zodanige maatregelen te nemen dat de voor hem werkzame personen en ingeschakelde externe deskundigen, die kennis dragen van kennis en/of gegevens als bedoeld in 3.1 zich gedraagt in overeenstemming met het bepaalde in 3.1.

3.3 Partijen onderkennen de verplichtingen tot openbaarmaking die kunnen voortvloeien uit de Wet openbaarheid van bestuur.

4. Kosten

4.1 Partijen dragen ieder voor zich de aan hun zijde voor de uitwerking van deze intentieovereenkomst gemaakte eigen kosten.

4.2 Uitzondering op artikel 4.1 vormen de kosten die bij de OP-Zuid aanvraag voor open innovatiecentrum BYBLOS Fase 1 expliciet zijn aangegeven en waarvoor zowel in kind als cash bedragen zijn aangegeven voor Teeuwissen respectievelijk de BOM. Deze kosten zijn voor rekening van respectievelijk worden gedragen door Teeuwissen respectievelijk de BOM.

4.3 Bij een gezamenlijk gewenste inschakeling van externe deskundigheid worden vooraf tussen Partijen afspraken gemaakt over de verdeling van de daarbij te maken kosten.

4.4 Deze intentieovereenkomst is bedoeld om te komen tot oordeelsvorming over de haalbaarheid en realiseerbaarheid van de eventuele ontwikkeling van het open innovatiecentrum BYBLOS in samenhang met de eventuele vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen op het RBL. Partijen verklaren hierbij dat geen der Partijen aangesproken kan worden op het vergoeden van de kosten en/of schade op het moment dat de uitkomst van deze oordeelsvorming niet het gewenste resultaat voor een andere Partij oplevert.

5. Planning

5.1 Partijen streven ernaar om zo snel als mogelijk in de geest van deze intentieverklaring de uitwerking van de grondprijscondities voor de vestiging van (de onderneming van) Teeuwissen op het RBL gereed te hebben.

5.2 Partijen streven ernaar uitwerking van de basisuitgangspunten met betrekking tot het concept model financierings structuur van het open innovatiecentrum BYBLOS uiterlijk januari 2014 gereed te hebben.

5.3 Partijen streven ernaar om op basis van de in 5.2 vast gestelde basisuitgangspunten uiterlijk 31 mei 2014 tot een business case voor financierings structuur en governance structuur voor de realisatie en exploitatie van het open innovatiecentrum BYBLOS te komen.

5.4 Partijen besluiten uiterlijk 1 juli 2014 op basis van de werkzaamheden die op grond van deze intentieverklaring door Partijen worden verricht een oordeel te vormen over de haalbaarheid van de eventuele realisatie van het open innovatiecentrum BYBLOS op RBL en de verplaatsing van (de onderneming van) Teeuwissen naar het RBL en bij een positieve beoordeling door alle Partijen de afspraken over een verdere samenwerking daarvoor vast te leggen in een overeenkomst welke overeenkomst ter besluitvorming aan de daartoe bevoegde (bestuurs)organen van Partijen kan worden voorgelegd.

6. Slotbepalingen

6.1 Deze intentieovereenkomst is van kracht vanaf de datum waarop deze door alle Partijen is ondertekend en zal geldig blijven tot het eerst mogelijke moment van eindbesluitvorming of tot een zodanig eerder moment, waartoe Partijen gezamenlijk besluiten. Partijen zijn in verband met de beëindiging van deze intentieverklaring geen vergoeding aan elkaar verschuldigd.

6.2 Partijen evalueren regelmatig de stand van zaken en de voortgang ter zake van de uitvoering van deze intentieverklaring.

6.3 Partijen onderkennen de taken en bevoegdheden en de daaruit voortvloeiende verplichtingen en verantwoordelijkheden van de bestuursorganen van de Gemeente en de Provincie in het kader van de Wet ruimtelijke ordening en andere wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende (ruimtelijke) kaders van toepassing op of betrekking hebbende op deze verklaring.

6.4 Partijen kunnen op de artikelen uit deze intentieovereenkomst in rechte geen beroep doen ten opzichte van de andere Partijen, dan behalve op de artikelen 3 en 4.

6.5 De rechten en verplichtingen van deze intentieverklaring zijn niet, ook niet gedeeltelijk, overdraagbaar zonder voorafgaande toestemming van de ander Partijen.

INTENTIEVERKLARING REALISATIE OPEN INNOVATIECLUSTER BYBLOS 12 december 2013

Aldus verklaard, opgemaakt in vijfvoud en ondertekend te Oisterwijk op 12 december 2013

Teeuwissen Holding BV,

[redacted]

De provincie Noord-Brabant

De heer L.W.L. Pauli

De Gemeente Culjk

De heer mr. W.A.G. Hillenaar

Het Regionaal Bedrijventerrein Laarakker BV

[redacted]

De Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159018

GEMEENTE NIJMEGEN-PROVINCIE GELDERLAND PROVINCIE NOORD-BRABANT

Datum: 17 januari 2014
Onderwerp: Hilckmann
Aanwezig: [redacted] (gemeente Nijmegen)
[redacted] (gemeente Cuijk)
[redacted] (provincie Gelderland)
[redacted] (provincie Gelderland)
[redacted] (BOM)
[redacted] (provincie Noord-Brabant)

Korte weergave belangrijkste mededelingen en afspraken:

- Het project Handelskade in Nijmegen gaat door. De gemeente en Bouwfonds gaan in een PPS 540 appartementen realiseren op de Handelskade.
- Nijmegen kan nu daarmee sturen op de cash-flow in Handelskade en Waalfront. Voor Hilckmann betekent dat dat de gemeente nu aanstuurt op een verplaatsing vanaf 2018;
- De gemeente Nijmegen heeft de provincie Gelderland nu ook formeel om hulp gevraagd. Wethouder Kunst en Ged. Bieze hebben hierover overleg gevoerd. Gelderland heeft aangegeven te willen ondersteunen;
- De gemeente Nijmegen [redacted] en [redacted] heeft ook gesproken met Hilckmann. In 2018 expireert het bestemmingsplan maar de gemeente wil minnelijk verwerven. Bij een bedrag van € 20 miljoen komt ook nog € 3 miljoen schadekosten en € x miljoen voor een sociaal plan voor het afstoten van de runderlijn (20 mensen).
- Hilckmann heeft 2 jaar nodig om te verplaatsen. Hierbij kunnen ze niet uitfaseren en infaseren. Vrijdag deur dicht, maandag deur open op Laarakker.
- De hulpvraag van de gemeente Nijmegen is niet gelegen in een lening, dat kan ook bij de BNG. De vraag zal zitten in een evt renteloze lening. Uitgaven zijn voorzien in 2018, als de cash-flow nar voren gehaald moet worden wil de gemeente Nijmegen dat gecompenseerd zien. Nijmegen blijft de risicodragende partij. De compensatie geldt voor de overbrugging.
- Gelderland kent een bedrijfsverplaatsinsgsregeling. Die kent Brabant niet, maar Gelderland geeft aan dat zij alleen iets willen doen als Brabant ook wat doet;
- Van Teeuwissen moet ook duidelijkheid komen. Brabant geeft aan niet te willen inzetten op een verplaatsing van Hilckmann naar Cuijk als Teeuwissen en Byblos er niet komen. Belangrijk om de juiste strategische zetten met elkaar te doen.
- Volgende bijeenkomst 13 februari 2014 van 14.15 tot 16.15 op het gemeentehuis van Nijmegen.
- [redacted] geeft vooraf een eerste indicatie van de kosten van het naar voren halen van de cash-flow voor Hilckmann (is inmiddels gebeurd).

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159021

GEMEENTE NIJMEGEN-PROVINCIE GELDERLAND PROVINCIE NOORD-BRABANT

Datum: 13 februari 2014
Onderwerp: Hilckmann
Aanwezig: [redacted] (gemeente Nijmegen)
[redacted] (gemeente Cuijk)
[redacted] (provincie Gelderland)
[redacted] (provincie Gelderland)
[redacted] (Oost nv)
[redacted] (BOM)
[redacted] (provincie Noord-Brabant, verslag))

Korte weergave belangrijkste mededelingen en afspraken:

- [redacted] geeft aan dat de GREX voor de Handelskade inmiddels is vastgesteld. Echter voor majeure verwervingen is toestemming nodig van Bouwfonds (als partner in de PPS). Op 26 maart vergadert de AvA over de verwerving van het slachthuis Hilckmann, om deze in de GREX op te nemen.
- De compensatie aan de gemeente Nijmegen om de verwerving van Hilckmann naar voren te halen (2016 ipv 2018) is geraamd op € 400.000. Partijen zullen hier gezamenlijk een oplossing voor moeten vinden.
- [redacted] bereidt het besluit Hilckmann in de Ava voor, waarin meerdere scenario's worden meegenomen:
    1. nu minnelijk verwerven
    2. in 2018 onteigenen
    3. in 2018 herbestemmen
    4. een WVG-verzoek van Hilckmann op dit moment

- [redacted] informeert [redacted] van Hilckmann
- Volgende bijeenkomst: 11 maart 2014 van 11.30 tot 13.00 (met lunch) **Is inmiddels verplaatst naar woensdag 19 maart van 12.30 tot 13.30 uur met het verzoek van [redacted] om dit te vervroegen van 12 uur tot 13 uur).**
- De BOM organiseert op 10 maart een inhoudelijke bijeenkomst (van 13.30 uur tot 15 uur Provinciehuis Den Bosch)

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159020

De Kempenaer
Advocaten

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 • 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

reg.nr.: [redacted]
procesverantw.: 14-0002204 SO10

INGEKOMEN
19 FEB. 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

class.nr.:
afgedaan:

Aantekenen
Raad van de gemeente Nijmegen
alsmede aan het College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Nijmegen
t.a.v. SO10
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

tevens per fax **024 - 3299699 / 024 - 3235992**

Arnhem, 18 februari 2014

onze referentie PHE / 32171 / JWA
documentnr. 306215v1
zaaknaam Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / gemeente Nijmegen
Onderwerp zienswijze betreffende het ontwerpbestemmingsplan "Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier)"

Geachte gemeenteraad alsmede geacht college van burgemeester en wethouders,

Namens cliënten, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenstraat 2 te Nijmegen, alsmede in hoedanigheid van de certificaathouder en/of gebruikers en/of huurders van het betreffende slachthuis, alsmede de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 5 te Nijmegen, beide te dezer zake domicilie kiezende te Arnhem aan de Weerdjesstraat 70 (postadres: Postbus 9218, 6800 HX Arnhem) ten kantore van de naamloze vennootschap De Kempenaer Advocaten N.V., van wie mr [redacted] voor hen als advocaat-gemachtigde zal optreden, zulks met de macht van substitutie, dien ik hierbij op grond van het bepaalde in art. 3.8 Wro en Afdeling 3.4. Awb een zienswijze bij u in omtrent het ontwerpbestemmingsplan "Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier)" van de gemeente Nijmegen. Volgens uw gemeentelijke publicatie ligt het ontwerpplan vanaf 9 januari tot en met 19 februari 2014, derhalve conform het bepaalde in art. 3:11, lid 4. Awb, juncto art. 3:16, lid 1. Awb, gedurende zes weken ter inzage. De desbetreffende publicatie treft u bijgevoegd aan (**bijlage 1**).

De zienswijze van cliënten voornoemd berust op de navolgende gronden.

Cliënten zijn in het onderliggende en ter plaatse vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront", dat door uw raad begin 2008 is vastgesteld, volledig wegbestemd. Ter zake is met uw gemeente nog steeds geen oplossing bereikt op basis van het onteigeningsrecht. Cliënten verwijzen in dit verband kortheidshalve naar de procedure die namens cliënten aanhangig is bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, zulks onder nummer 201310406/1/R2. Ter zake verwijzen zij primair naar de inhoud van het desbetreffende beroepschrift van 9 december 2013, waarvan de inhoud bij wege van zienswijze als hier woordelijk herhaald en ingelast dient te worden beschouwd (**bijlage 2**).

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09170618. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de ommezijde afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 24 januari 2013 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Advocaten

mr. P.M. Wilmink

RA mr. A.H.M. Bouwmeister [1]

mr. J.P.A. Greuters

mr. P.C.M. Heinen

mr. M.P. Nan

mr. J.M. Heikens

mr. J.W. Boeijink FM [2*3]

mr. R.J. Borghans [2]

mr. C.M. Hermesdorf

mr. B.H.H.M. Ramakers

mr. E. Smit

mr. M.D. Farkas-Tromp [2]

mr. M. Egbers

mr. J. Colen

mr. I.G. Woolderink-Tjallingii

mr. A.J.J. le Poole

RA mr. B. Honerbom [1]

mr. A.A. Rassa

mr. W.F. Scijbel

mr. R.C.P. Bleize

mr. J. van de Peppel

mr. L. Koers

mr. H. Dzigal

mr. L. Vrakking

mr. M.C. Crommelin

mr. D.M. Koolaard

Adviseur

prof. mr. J.M.H.F. Teunissen

Algemene voorwaarden

1. *De Kempenaer Advocaten N.V. is een naar Nederlands recht opgerichte naamloze vennootschap, die zich ten doel stelt het beoefenen van de rechtspraktijk in de breedste zin des woords.*

2. *Onder "De Kempenaer Advocaten" wordt in deze algemene voorwaarden verstaan De Kempenaer Advocaten N.V. Onder partner wordt verstaan een persoon die (indirect) aandelen in De Kempenaer Advocaten N.V. houdt. Onder opdrachtgever wordt verstaan ieder ander dan De Kempenaer Advocaten N.V. ten aanzien van wie een rechtsbetrekking zoals bedoeld in de artikelen 3 en 4 hiernà, bestaat of gesteld wordt.*

3. *Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle overeenkomsten van opdracht, daaronder begrepen iedere vervolgopdracht, gewijzigde of aanvullende opdracht, die wordt gegeven aan De Kempenaer Advocaten, de partners of aan personen die in dienstbetrekking van of anderszins voor De Kempenaer Advocaten werkzaam zijn, tenzij voorafgaand aan het totstandkomen van de opdracht anders is overeengekomen.*

4. *Een overeenkomst van opdracht komt eerst tot stand doordat de opdracht door of namens De kempenaer Advocaten is aanvaard. De Kempenaer Advocaten kan daarbij slechts worden vertegenwoordigd door aan het kantoor verbonden advocaten.*

5. *a. Alle opdrachten worden geacht uitsluitend te zijn verstrekt aan, en aanvaard door De Kempenaer Advocaten. In afwijking van de artikelen 7:404, 7:407 lid 2 en 7:409 van het Burgerlijk Wetboek zijn de partners alsmede degenen die voor of ten behoeve van De Kempenaer Advocaten, al dan niet in dienstbetrekking, werkzaam zijn niet persoonlijk gebonden of aansprakelijk en eindigt de opdracht niet door hun dood, ook niet als het nadrukkelijk de bedoeling is dat opdrachten door bepaalde personen zullen worden uitgevoerd.*
   b. In afwijking van artikel 7:404 van het Burgerlijk Wetboek staat het De Kempenaer Advocaten steeds vrij te bepalen door welke advocaat/advocaten de werkzaamheden, nodig voor de uitvoering van de opdracht, zullen worden uitgevoerd.

6. *Indien zich bij de uitvoering van een opdracht een gebeurtenis (waaronder ook het nalaten begrepen wordt) voordoet, die tot aansprakelijkheid van De Kempenaer Advocaten leidt of kan leiden, zal die aansprakelijkheid beperkt zijn tot het bedrag waarop de door de De Kempenaer Advocaten afgesloten beroepsaansprakelijkheids- en/of bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het bedrag van het onder deze verzekeringen toepasselijke eigen risico.*

   Indien om welke reden dan ook geen uitkering krachtens de bedoelde verzekeringen mocht plaatsvinden, is iedere aansprakelijkheid beperkt tot driemaal het aan De Kempenaer Advocaten in de desbetreffende zaak in het desbetreffende kalenderjaar door de opdrachtgever betaalde honorarium, tot een maximum van € 100.000,-. Bij opzet of bewuste roekeloosheid van De Kempenaer Advocaten of degenen die voor haar werkzaam zijn of zijn geweest geldt die beperking niet. Desgevraagd zal over de inhoud van de polisvoorwaarden nadere informatie worden verschaft.

7. *a. De Kempenaer Advocaten is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van door haar, al dan niet in overleg met de opdrachtgever, ingeschakelde derden. De Kempenaer Advocaten gaat ervan uit, en bedingt bij deze, dat alle aan haar gegeven opdrachten tevens de bevoegdheid inhouden om eventuele aansprakelijkheidsbeperkingen van derden mede namens de opdrachtgever te aanvaarden.*
   b. De opdrachtgever vrijwaart De Kempenaer Advocaten tegen alle aanspraken van derden, de redelijke kosten van juridische bijstand daaronder begrepen, die op enige wijze samenhangen met, of voortvloeien uit de werkzaamheden voor de opdrachtgever verricht, behoudens opzet of grove schuld aan de zijde van De Kempenaer Advocaten.

8. *Niet alleen De Kempenaer Advocaten maar ook personen die bij de uitvoering van enige opdracht van de opdrachtgever zijn ingeschakeld, kunnen op deze algemene voorwaarden een beroep doen. Hetzelfde zal gelden voor vroegere medewerkers, met inbegrip van hun eventuele erfgenamen, indien deze aansprakelijk worden gehouden nadat zij het kantoor van De Kempenaer Advocaten hebben verlaten.*

9. *Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, zal het honorarium worden vastgesteld aan de hand van de gewerkte uren vermenigvuldigd met de toepasselijke tarieven zoals die door De Kempenaer Advocaten van tijd tot tijd zullen worden vastgesteld. Daarnaast zullen de ten behoeve van de opdrachtgever betaalde onkosten in rekening worden gebracht, alsmede een kantooropslag, welke opslag is vastgesteld op een percentage van het honorarium; dit ter dekking van algemene kantoorkosten (zoals verzending van reguliere of aangetekende post, kosten van telefoon, fax en elektronische communicatie, kopieerkosten en documentvervaardiging). Alle genoemde bedragen zijn exclusief BTW. De Kempenaer Advocaten is gerechtigd de toepasselijke tarieven en het percentage kantoorkosten lopende de overeenkomst aan te passen.*

10. *a. Het honorarium, vermeerderd met verschotten, kantoorkosten en omzetbelasting wordt periodiek aan de opdrachtgever in rekening gebracht met een betalingstermijn van 14 dagen, te rekenen vanaf de datum van declaratie.*
    b. Bij overschrijding van de hiervoor, onder a, genoemde betalingstermijn is de opdrachtgever van rechtswege in verzuim en is hij met onmiddellijke ingang een vertragingsrente verschuldigd gelijk aan de geldende wettelijke (handels)rente.
    c. Klachten over een declaratie c.q. de daarbij in rekening gebrachte werkzaamheden en/of kosten dienen binnen 14 dagen na de declaratiedatum schriftelijk kenbaar te worden gemaakt aan De Kempenaer Advocaten. Indien niet binnen deze termijn een schriftelijke klacht door De Kempenaer Advocaten is ontvangen, dan wordt de declaratie c.q. worden de daarbij in rekening gebrachte werkzaamheden en/of kosten geacht te zijn aanvaard.
    d. Indien De Kempenaer Advocaten invorderingsmaatregelen treft tegen de opdrachtgever komen de buitengerechtelijke kosten vallende op die invordering ten laste van de opdrachtgever, met een minimum van 15% van het saldo van de openstaande declaraties, en tenminste € 500,-.

11. *De Kempenaer Advocaten is steeds gerechtigd voor verrichte of nog te verrichten werkzaamheden een voorschot te verlangen. De werkzaamheden kunnen opgeschort worden als door De Kempenaer Advocaten gezonden declaraties niet tijdig zijn betaald of als geen voorschot ter dekking van de werkzaamheden voorhanden is. Een ontvangen voorschot wordt verrekend met de laatste declaratie.*

12. *De Kempenaer Advocaten is als gevolg van geldende regelgeving (waaronder de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme) verplicht de identiteit van de opdrachtgever vast te stellen en ongebruikelijke transacties onder omstandigheden bij de autoriteiten te melden. Door De Kempenaer Advocaten een opdracht te geven, bevestigt de opdrachtgever hiermee bekend te zijn en voor zover nodig zijn toestemming te geven.*

13. *Op de rechtsverhouding tussen De Kempenaer Advocaten en de opdrachtgever is Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen die uit de rechtsverhouding tussen opdrachtgever en De Kempenaer Advocaten voortvloeien kunnen ter beslechting uitsluitend aan de bevoegde rechter te Arnhem worden voorgelegd. Aanspraken tot schadevergoeding vervallen indien deze niet binnen één jaar na ontdekking daarvan bij de bevoegde rechter aanhangig zijn gemaakt. Indien De Kempenaer Advocaten als eiserse partij optreedt, heeft zij de optie het geschil aanhangig te maken bij een zonder dit beding bevoegde rechter.*

14. *Deze algemene voorwaarden zijn in de Nederlandse, Engelse en Duitse taal verkrijgbaar. In geval van enig geschil over de inhoud of strekking van deze algemene voorwaarden, zal uitsluitend de Nederlandse tekst en de betekenis daarvan bindend zijn.*

15. *Deze algemene voorwaarden zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem op 24 januari 2013.*

1 tevens Rechtsanwalt

2 tevens NMI registermediator

3 tevens vFAS-scheidingsmediator

4 tevens LSA-specialist

GESCHILLENCOMMISSIE
ADVOCATUUR

IBAN NL97 RABO 0316 5537 35

Rabobank BIC RABONL2U

t.n.v. Stichting Beheer Derdengelden

De Kempenaer Advocaten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

Voor zover nog steeds geen oplossing is bereikt met cliënten, knelt ook in het kader van dit ontwerpbestemmingsplan "Nijmegen Waalfront-2 (Brugkwartier)" dat er binnen het onderhavige plangebied gevoelige bestemmingen worden geprojecteerd binnen de aan de cliënten vergunde milieu(geur-)contour en de milieurichtafstanden als bedoeld in de VNG- Handreiking 'Bedrijven en milieuzonering', editie 2009. In het verlengde van de zojuist genoemde gerechtelijke procedure verzoeken cliënten nogmaals aandacht voor een spoedige en bevredigende oplossing ter zake. Zij behouden zich het recht voor om bij gebreke van een tijdig concreet voorgestelde oplossing ook dit bestemmingsplanbesluit bij de Afdeling rechtspraak van de Rechtspraak aan te kaarten.

Mitsdien verzoeken cliënten uw raad , althans – voor zover daartoe rechtens bevoegd - uw college van burgemeester en wethouders om hun zienswijze omtrent het onderhavige ontwerpbestemmingsplan gegrond te verklaren en het bestemmingsplan in deze vorm niet vast te stellen, zolang er nog geen minnelijke oplossing met hen is bereikt in het kader van het onteigeningsspoor, waaronder zij tevens een minnelijke verwerving en/of verplaatsing van hun bedrijven verstaan. Cliënten vertrouwen erop dat het een en ander toch snel tot een concrete minnelijke oplossing met uw gemeente zal leiden en een voortzetting van deze bestemmingsplanprocedure niet nodig zal zijn.

Hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

2

De Kempenaer
Advocaten

Bijlage 1

Inspraakavond over ontwerp-bestemmingsplan Brugkwartier

Op 14 januari vindt de gemeentelijke inspraakbijeenkomst over de ontwikkeling van het Brugkwartier (Waalfront) plaats. Het Brugkwartier vormt het meest westelijk deel van het Waalfront en hier zijn met name woningen en een park gepland. Tijdens de bijeenkomst staat het (ontwerp) bestemmingsplan centraal en wordt daarnaast aandacht besteed aan een aantal andere plannen.
Het Waalfrontgebied verandert de komende jaren van een industriegebied naar een woon-en werkgebied langs de Waal: wonen aan het water met verschillende combinatiemogelijkheden voor werken en recreëren. In het Waalfront worden de komende jaren zo'n 2000 nieuwe huizen en voorzieningen gebouwd. In het Brugkwartier zijn ongeveer 500 woningen gepland.
Het plangebied ligt tussen de nieuwe stadsbrug, de Weurtseweg, de Waal en de bestaande woningen aan de Dijkstraat en de bebouwing van het Honigcomplex. Het perceel met het (voormalige) PGEM-gebouw en het daarachter gelegen transformatorgebouw (Weurtseweg 400) maakt ook deel uit van het plangebied.
Naast het bestemmingsplan is voor deze ontwikkeling ook een besluit Hogere Waarde en een Beeldkwaliteitplan opgesteld. De bijeenkomst vindt plaats op dinsdag 14 januari in het stadhuis, Korte Nieuwstraat 6 en begint om 19.30 uur. U bent welkom vanaf 19.15 uur, koffie en thee staan klaar.

Reageren
In de periode van 9 januari t/m 19 februari 2014 liggen het (ontwerp)bestemmingsplan, het ontwerpbesluit Hogere Waarde en het Beeldkwaliteitplan ter inzage bij de Informatiebalie in de Stadswinkel aan de Mariënburg 75. U kunt de stukken ook bekijken op www.nijmegen.nl/waalfront, via het kopje actueel. Daarnaast is de informatie op de gemeentelijke website te vinden bij inspraak&informatie (bij actueel) en op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl (alleen het ontwerpbestemmingsplan).

Als u wilt reageren op het ontwerpbestemmingsplan, het besluit Hogere Waarde en/of het Beeldkwaliteitplan kunt u dat schriftelijk doen t/m woensdag 19 februari 2014. U kunt uw brief richten aan het college van burgemeester en wethouders, t.a.v. SO10, postbus 9105, 6500 HG Nijmegen.

De Kempenaer
Advocaten

Bijlage 2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De Kempenaer
Advocaten

kantoorgegevens
Weerdjesstraat 70 • 6811 JE Arnhem
Postbus 9218 • 6800 HX Arnhem
www.dekempenaer.nl

behandeld door
[redacted]

Aantekenen
Afdeling bestuursrechtspraak
van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA DEN HAAG

tevens per fax **070 - 3651380**

Arnhem, 9 december 2013

uw referentie 201310406/1/R2
onze referentie PHE / 32171 / JWA
documentnr. 288464v1
zaaknaam Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / gemeente Nijmegen
Onderwerp aanvullend beroepschrift betreffende het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen, verzonden 11 oktober 2013.
Uw zaaknummer: 201310406/1/R1 met onderwerp: Verzoek tot herziening bestemmingsplan Nijmegen Waalfront; behandelend ambtenaar de heer [redacted]

Edelachtbaar College,

Namens cliënten, appellanten, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenstraat 2 te Nijmegen, alsmede in hoedanigheid van de certificaathouder en/of gebruikers en/of huurders van het betreffende slachthuis, alsmede de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 5 te Nijmegen, heb ik op 15 november 2013 op nader aan te voeren gronden beroep aangetekend tegen het besluit van de raad van de gemeente Nijmegen, kenmerk JZ10/13.0013170, dat op 11 oktober 2013 aan cliënten is toegezonden. Een kopie van het onderhavige raadsbesluit is reeds bij voorlopig beroepschrift aan Uw Afdeling toegezonden.

Bevoegdheid:
Anders dan in het hierbij bestreden besluit namens de raad c.q. in de zogenoemde 'rechtsmiddelenclausule' is aangeven, is niet de rechtbank Gelderland ter zake bevoegd, maar is volgens appellanten en inmiddels eveneens naar het oordeel van de desbetreffende rechtbank, Uw Afdeling de rechterlijke instantie die exclusief bevoegd is om van het besluit c.q. geschil kennis te nemen en daarover te oordelen. Dat volgt uit het bepaalde in artikel 8.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wet ruimtelijke ordening en dat is onder meer bevestigd in: AbRvS 5 december 2012, AB 2013/347. Voorts is het mij opgevallen dat daarbij bovendien ten onrechte de dagtekening van het besluit i.p.v. de verzenddatum als uitgangspunt van de beroepstermijn is geduid. Aangezien appellanten tijdig bij U hebben geappelleerd zij – mede gezien het bepaalde in artikel 6: 22 van de Algemene wet bestuursrecht (nieuw) niet door deze onvolkomenheden in hun belang getroffen.

De Kempenaer Advocaten is de handelsnaam van De Kempenaer Advocaten N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09170618. Alle werkzaamheden en diensten worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met De Kempenaer Advocaten N.V. Daarop zijn de op de onmiddellijk afgedrukte algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. Deze algemene voorwaarden zijn op 24 januari 2013 gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Arnhem en zijn te raadplegen via www.dekempenaer.nl.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Beroepsgrond:
Appellanten kunnen zich niet verenigen met dit raadsbesluit en voeren hiertoe, zulks onder verwijzing naar de brief van uw Secretaris van 19 november 2013, de navolgende gronden aan.

De gemeenteraad heeft aan zijn beslissing op het bezwaarschrift van appellanten c.q. het onderhavige besluit twee dragende motieven ten grondslag gelegd. Enerzijds dat het de uitdrukkelijke bedoeling is om het ter plaatse vigerende bestemmingsplan 'Nijmegen Waalfront' binnen de planperiode ongewijzigd te realiseren en anderzijds dat nog steeds gestreefd wordt naar een minnelijke regeling en anders door in de daarvoor geldende termijn onteigening te starten om het vertrek van het bedrijf van appellanten binnen de planperiode te bewerkstelligen ten einde tijdig het bestemmingsplan te kunnen realiseren.

Bij deze motieven heeft de gemeenteraad zich niet gebaseerd op de juiste feiten. Onbestreden staat vast dat niet de gemeenteraad, maar het college van b&w bevoegd is om te besluiten tot verwerving via minnelijke regeling (art. 160, eerste lid, aanhef en sub e, van de Gemeentewet). Dit college heeft gedurende zeer geruime tijd laten blijken niet bereid te zijn om tot een oplossing in der minne te komen. Sterker nog: op het verzoek van de gemeenteraad om in navolging van een advies van de Commissie bezwaarschriften via een mediator of bemiddelaar tot vrijwillige aankoop van het bedrijf van appellanten te komen, waartoe appellanten bereid waren, heeft het college zonder meer negatief gereageerd.

Voorts is het college van b&w tot op de dag van vandaag niet bereid gebleken een besluit te nemen ter zake van een procedure tot onteigening, hoewel zijn vertegenwoordiger in de hoorzitting d.d. 14 augustus 2013 heeft verklaard dat de onteigeningsprocedure medio januari 2014 moet (!) zijn begonnen om het bestemmingsplan tijdig te realiseren.

De gemeenteraad heeft nogmaals – in navolging van een advies van de Commissie bezwaarschriften - in zijn beslissing op bezwaar van appellanten erop aangedrongen dat het college "zo snel mogelijk duidelijkheid" zou dienen te bieden over het tijdstip waarop gestart wordt met hetzij door middel van uitkoop hetzij door te beginnen met de onteigeningsprocedure. De gemeenteraad heeft dat gedaan vanuit de wetenschap dat het belang van het bedrijf zulks vereist om de volgende redenen. Reeds gedurende een groot aantal jaren dienen voor een efficiënte bedrijfsvoering nieuwe voorzieningen getroffen te worden, hetgeen door het bestemmingsplan en daarvan deel uitmakende voorschriften onmogelijk is geworden. Daarnaast is het college van b&w ermee bekend dat voor overplaatsing van het bedrijf, waartoe appellanten de plaats en mogelijkheden hebben onderzocht, financiële middelen nodig zijn en spoedig handelen is vereist, waartoe middelen uit de verkoop van het bedrijf opgebracht moeten worden. Het grote belang van appellanten om ofwel ter plaatse met het oog op de bedrijfscontinuïteit voorzieningen te treffen dan wel elders nu reeds activiteiten te ontplooien om tijdig voor hun bedrijf een onderkomen te realiseren om op een verantwoorde wijze de exploitatie van het bedrijf te kunnen verrichten, wordt door het college van b&w ondanks aandringen daartoe van appellanten en ondanks dringende door de gemeenteraad zelf aan het college gedane verzoeken genegeerd.

Het voorgaande, dat appellanten aanbieden te bewijzen met schriftelijke bewijsstukken en alle andere tot bewijsstrekkende middelen, zoals ook neergelegd in het bijgevoegde procesdossier, toont aan dat de gemeenteraad ondanks zijn begrip voor de ontstane situatie er niet zonder meer van mocht uitgaan om op de vermelde gronden het bezwaar van appellanten ongegrond te verklaren en daarom niet mee te werken aan de terugwijziging van de bedrijfsbestemming waarom appellanten gemotiveerd hadden verzocht. Zonder dat het college

De Kempenaer
Advocaten

van b&w zich bereid heeft verklaard jegens appellanten onverwijld tot verwerving in der minne te willen komen dan wel tijdig tot onteigening te besluiten, maar dit college in tegendeel (!) jegens belanghebbenden het standpunt inneemt dat door hen maar afgewacht moet worden of en zo ja, wanneer voor de verwezenlijking van het bestemmingsplan hun bedrijf door de gemeente zal worden verworven – en dat terwijl zelfs al 90% van de te verwerven zaken binnen dit bestemmingsplangebied heeft plaats gehad – is het raadsbesluit gebaseerd op een niet draagkrachtige motivering als bedoeld in artikel 3: 46 van de Algemene wet bestuursrecht.

Conclusie:
Op grond van het vorenstaande verzoeken appellanten Uw Afdeling om het hierbij bestreden raadsbesluit te vernietigen en de raad op te dragen een nieuw besluit te nemen met inachtneming van uw uitspraak alsmede een kostenveroordeling uit te spreken.

Hoogachtend,
De Kempenaer Advocaten N.V.

[redacted]

Bijlagen:
- uittreksel Kamer van Koophandel Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.;
- procesdossier.

3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

D161159033

reg.nr.: 14.0001157
procesverantw.: 0820

INGEKOMEN
- 8 JULI 2014
GEMEENTE NIJMEGEN

dossier nr.: 07.351.11
afgedaan:

Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
Tel.: 024 377 58 93
Fax: 024 377 89 61
E-mail: administratie@slh-nijmegen.nl
ABN AMRO Bank
IBAN: NL12ABNA0244834164
BIC: ABNANL2A
Handelsregister: 10021984
BTW nr.: NL003808683B01

Gemeente Nijmegen
Afdeling BS 20 Administratief beheer
Postbus 571
6500 AN Nijmegen

Betreft : Declaratie inzake uw brief : p330/08.0022336
VPL nummer (92829)

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

Geacht college, geachte leden van de raad,

Zoals u weet, is uw gemeente al sinds 2004 voornemens om onze bedrijven Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V te verwerven. Begin 2008 zijn wij d.m.v. het bestemmingsplan 'Nijmegen Waalfront' ter plaatse van de Havenweg formeel wegbestemd, zodat wij door uw gemeente ook metterdaad minnelijk verworven of onteigend zouden moeten worden. Bij uitblijven daarvan lijden wij overigens ook schade. Reeds in juli 2006 is met de namens uw gemeente ingeschakelde deskundige, DTZ Zadelhoff, al wel overeengekomen dat aan ons de kosten van deskundige bijstand ter zake zouden worden vergoed die wij redelijkerwijs ter zake moeten maken. Het gaat hierbij om en bedrag van totaal 170.440,36 euro (zie ter toelichting en onderbouwing de bijlagen).

Voor zover nodig gelieve u dit schrijven wat deze kosten betreft tevens op te vatten als een zogeheten zelfstandig verzoek om schadevergoeding.

Wij verzoeken u derhalve om op bovengenoemde gronden aan ons deze kosten door de gemeente Nijmegen aan ons te vergoeden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

12-6-2014

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159024

[redacted]OB10

Van: [redacted]SO10
Verzonden: donderdag 19 juni 2014 14:39
Aan: [redacted]@gelderland.nl'
CC: [redacted]OB10
Onderwerp: beroepsprocedure Hilckmann (Slachthuis Nijmegen)
Bijlagen: verweerschrift.docx

Geachte heer [redacted]

In vervolg op de met [redacted] gemaakte afspraken, stuur ik u bijgaand ons verweerschrift inzake de beroepsprocedure in deze kwestie. De zittingsdatum staat gepland op 16 juli as. Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Als u nog behoefte heeft aan meer informatie dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]ruimtelijke ordening gemeente Nijmegen

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Raad van State, afdeling bestuursrecht
Postbus 20019
2500 EA Den Haag

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
26 maart 2014	SO10/14.0003156	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
verzoek tot herziening bestemmingsplan Nijmegen Waalfront	10 februari 2014/ 13 maart 2014	(024) [redacted]

Weledelgestrenge heer/mevrouw,

Hierbij dien ik, in opdracht van de gemeenteraad en namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen, het verweerschrift in ten aanzien van het beroep dat is ingesteld tegen het besluit van de Raad d.d. 2 oktober 2013 betreffende de weigering om het bestemmingsplan Nijmegen Waalfront te herzien (uw kenmerk: 201310406/1/R2).

Het beroep is ingesteld door de heer [redacted] van De Kempenaer advocaten namens Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V (hierna gezamenlijk te noemen appellanten).

De gronden van het beroep zijn als volgt samengevat:

I. De motieven van de gemeenteraad bij haar beslissing op het bezwaarschrift van appellanten c.q. het onderhavige besluit berust niet op de juiste feiten. Niet de gemeenteraad maar het college can B&W is bevoegd om te besluiten tot verwerving via een minnelijke regeling. Het college heeft echter gedurende zeer geruime tijd laten blijken niet bereid te zijn om tot een oplossing in der minne te komen. Daarnaast heeft het college van B&W tot op de dag van vandaag geen besluit genomen terzake van een procedure tot onteigening.

II. De gemeenteraad heeft in haar beslissing op bezwaar er op aangedrongen dat het college "zo snel mogelijk duidelijkheid" zou bieden aan appellanten. Deze duidelijkheid is voor appellanten van groot belang omdat:
   a.) reeds gedurende een groot aantal jaren voor een efficiënte bedrijfsvoering nieuwe voorzieningen getroffen dienen te worden, hetgeen door het bestemmingsplan en daarvan deel uitmakende voorschriften onmogelijk is geworden;
   b.) voor overplaatsing van het bedrijf, waartoe appellanten de plaats en mogelijkheden hebben onderzocht, zijn financiële middelen nodig en is spoedig handelen vereist, waartoe middelen uit de verkoop van het bedrijf opgebracht moeten worden.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
1

III. De gemeenteraad had, ondanks het gestelde begrip voor de ontstane situatie, er bij haar besluitvorming niet zonder meer van uit mogen gaan dat het college zich zou inspannen om de ontstane situatie op korte termijn op te lossen. Omdat het college appellanten ondertussen laat afwachten of en zo ja , wanneer voor de verwezenlijking van het bestemmingsplan hun bedrijf door de gemeente zal worden verworven - en dat terwijl al 90% van de te verwerven zaken binnen dit plangebied heeft plaats gehad-, is het raadsbesluit gebaseerd op een niet draagkrachtige motivering als bedoeld in artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht.

Tegen deze beroepsgronden voeren wij het volgende verweer:

Ad I: de feiten en de bevoegdheid van college B&W/gemeenteraad

Er is vanaf de start van de planuitvoering Waalfront, door het College regelmatig contact geweest en onderhandeld met appellanten. In vergelijkbare verwervingstrajecten, met andere grote bedrijven in het Waalfront en het Stadsbrugtracé (zoals Heinz, Latenstein, NUON en CPKelco), is wel in der minne overeenstemming bereikt over de verwerving. Dat met appellanten tot dusver geen overeenstemming is bereikt, is inherent aan het type besprekingen waarbij, door allerhande moverende redenen, vraag en aanbod ver uit elkaar liggen.

Ook na de behandeling van het bezwaar (d.d. 14 maart 2012) en het tussenadvies van de commissie bezwaarschriften (d.d. 21 mei 2012), deze stukken zijn al overlegd door de gemachtigde van appellant, hebben er diverse gesprekken plaatsgevonden tussen (vertegenwoordigers van) appellanten en de gemeente. Deze (vervolg)gesprekken waren, zo blijkt ook uit de gespreksverslagen die door de gemachtigde van appellanten zijn overlegd, niet gericht op het voeren van onderhandelingen en/of het bereiken van overeenstemming maar waren vooral gericht op het elkaar informeren ten aanzien van de (feitelijke) stand van zaken en in overleg bekijken/onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor verplaatsing van het bedrijf naar een andere locatie.

Het streven van de gemeente is er nog steeds op gericht om de nieuwe bestemming (conform het bestemmingsplan Waalfront) binnen de planperiode te verwezenlijken en de nog aanwezige bedrijfsposities te verwerven dan wel te onteigenen. Aangezien de planperiode loopt tot en met 2018 is hiervoor nog steeds voldoende tijd. Indien dit streven te zijner tijd niet haalbaar blijkt, zal de gemeente hierin een andere (integrale) afweging moeten maken. Voor het maken van een mogelijke andere afweging (waaronder het terugbestemmen van de activiteiten van het bedrijf van appellanten) was het, ten tijde van het weigeringsbesluit en het besluit op bezwaar, nog te vroeg.

De gemeenteraad heeft een grote mate van beleidsvrijheid bij de vaststelling van bestemmingsplannen. Op grond van uw uitspraak van 16 mei 2012 (201108144/1/R1,LJN: BW5907, TBR 2012/108) blijkt bovendien dat de weigering om geen medewerking te verlenen aan een verzoek om bestemmingsplanherziening, mag worden geweigerd op uitsluitend bestuurlijke motieven. In deze uitspraak was er geen aanleiding voor een partiële herziening omdat een belangenafweging zal plaatsvinden bij 'een integrale herziening van het bestemmingsplan aan het einde van de planperiode aan de hand van de dan geldende beleidsinzichten en de zich dan voordoende feitelijke situatie'. Uw afdeling toetst dit marginaal en

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

oordeelt in dit geval dat er geen aanleiding bestaat om voor het in het verzoek opgenomen perceel vooruit te lopen op de belangenafweging na afloop van de planperiode. Het verzoek mocht dan ook worden geweigerd, mede omdat het enkel was ingegeven door de wens om duidelijkheid te krijgen over de continuïteit van het bedrijf dat onder het overgangsrecht was gebracht.

Ad II. Gewenste duidelijkheid voor appellanten

a.) De bedrijfsactiviteiten van appellanten zijn onder het overgangsrecht gebracht. Dit staat er echter niet aan in de weg dat er voor de bedrijfsactiviteiten op 28 februari 2012, dus (ruim) na de vaststelling van het bestemmingsplan een nieuwe milieuvergunning is verleend ten behoeve van de feitelijke (bedrijfs)activiteiten van appellant. De overgangsregeling in het bestemmingsplan zegt niets over de exacte omvang van de bedrijfsactiviteiten van appellanten. Ten tijde van de tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan Waalfront (peildatum van het overgangsrecht) waren de bedrijfsactiviteiten van appellanten feitelijk al omvangrijker dan op basis van de geldende milieuvergunning was toegestaan. In de nieuwe milieuvergunning is de omvang van de feitelijke activiteiten vergund.

- Helaas moeten we ook concluderen dat de situatie in het Waalfront niet meer zo rooskleurig is als tijdens de totstandkoming van het Masterplan en het bestemmingsplan (in 2008). De (economische) tijden zijn, sinds de vaststelling van het bestemmingsplan, ingrijpend gewijzigd. Deze wijziging was door de gemeente, ten tijde van het vaststellen van het bestemmingsplan, niet voorzien. Door de economische recessie worden de beoogde resultaten voor de grondexploitatie in het plangebied niet behaald en moeten aanvullende voorzieningen worden getroffen. Er worden bijvoorbeeld extra gelden gereserveerd in de gemeentelijke begroting en verzocht om (extra) subsidie bij de Rijks- en provinciale overheid. Daarnaast wordt het bestemmingsplan inmiddels (gefaseerd) uitgevoerd. Waar mogelijk worden de (bouw)plannen aangepast om deze te laten voldoen aan de vereisten van deze tijd.

  De gemeente Nijmegen heeft, net als alle andere gemeenten in het land, te maken met de economische recessie. Dit betekent dat, anders dan voorheen, de uitgaven en inkomsten meer met elkaar in balans moeten worden gebracht. Daarnaast is het niet meer vanzelfsprekend dat de kosten voor de baten uitgaan. Als er kosten worden gemaakt moet duidelijk zijn binnen welke periode deze terugverdiend kunnen worden. De verwerving van het bedrijf van appellanten zal, gelet op de financiële consequenties, pas later in de planperiode plaatsvinden. Deze gang van zaken is jegens appellanten niet onzorgvuldig of onrechtmatig. Het is in het publieke belang dat vergt dat bestemmingsplannen op een maatschappelijke en financieel verantwoorde wijze worden uitgevoerd.

Ad III. Motivering van het besluit
Hoewel de gemeente begrip heeft voor de positie van appellanten, kan zij hen op dit moment nog niet de gewenste (financiële) zekerheid bieden. De onzekerheid ten aanzien van de bedrijfsvoering is inherent aan de situatie waarin appellanten zich bevinden. Het bestemmingsplan Waalfront waarin de bedrijvigheid is wegbestemd, is onherroepelijk.

Gemeente Nijmegen
Stadsontwikkeling
Bureau Planologie en Ruimtelijke Ordening

Vervolgvel
3

Inmiddels is de (aangepaste) Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2. tot stand gekomen. In deze ontwikkelingsvisie is de realisatie van woningbouw in het plangebied op de locatie van het bedrijf van appellanten in de tijd opgeschoven en gefaseerd naar de eindtermijn van het vigerende bestemmingsplan. Als gevolg daarvan is de verwerving van het bedrijf van appellanten minder urgent geworden en ontbreekt de noodzaak om op korte termijn koste wat het kost tot overeenstemming te komen. Daarnaast zijn op basis van de ontwikkelingsvisie afspraken gemaakt met de Raad om het risicoprofiel van de gemeente als partner in de Publiek-Private Samenwerking (PPS) in het plangebied niet verder te verhogen en om nieuwe verwervingen te temporiseren.

Ten tijde van de besluitvorming op het verzoek van appellanten tot herziening van het bestemmingsplan, was de Raad zich terdege bewust van de (financiële) positie van de gemeente Nijmegen. De Raad is immers zowel betrokken bij de totstandkoming van de Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2 als bij de financiële afspraken die zijn gemaakt met de partner in de PPS-constructie. Daarnaast heeft de Raad besloten dat ontwikkelingen in het Waalfront uitsluitend "cash-flow gestuurd" mogen plaatsvinden. Pas als er vanuit een deel van het plangebied liquide middelen worden gegenereerd, mogen er weer nieuwe uitgaven worden gedaan.

Er behoeven aan het besluit tot weigeren van medewerking aan de planherziening geen ruimtelijke motieven ten grondslag te worden gelegd. Aangezien de Raad op bestuurlijke gronden heeft besloten om geen medewerking te verlenen aan de herziening van het bestemmingsplan Waalfront, blijft het college verantwoordelijk voor de uitvoering van dit plan. Uit het feit dat 90% van de gronden binnen dit plangebied zijn verworven, blijkt des te meer dat de gemeente grote belangen heeft bij de uitvoering van het plan en dan ook nog steeds voornemens is om dit bestemmingsplan uit te voeren. Het 'terugbestemmen' van het bedrijf van appellant is daarbij geen optie omdat dit, alleen al gelet op de geurcirkel vanuit het bedrijf (zie milieuvergunning), aan de gewenste ontwikkeling in de weg staat.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande verweer verzoeken wij u het beroep ongegrond te verklaren en het bestreden besluit in stand te laten.

Hoogachtend,
namens Burgemeester en Wethouders,

[redacted]

Bijlagen:
- Bestemmingsplan Waalfront (boekje en (plan)kaart op A3- formaat). Het plan is ook raadpleegbaar via www.ruimtelijkeplannen.nl (als pdf- bestand);
- Milieuvergunning (28 februari 2012);
- Ontwikkelingsvisie 1.2;

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159031

[redacted]OB20

Van: [redacted]EZ20
Verzonden: maandag 23 juni 2014 14:42
Aan: [redacted]EZ30; [redacted]OB10
Onderwerp: RE: vervolg Hilckmann
Bijlagen: Memo slachthuis Waalfront verkort.docx; 15062014 Verwerving slachthuis Nijmegen (2).docx

Ha [redacted]

[redacted]als je de bijlagen leest ben je al een heel eind op de hoogte. En ik hoef vrijdag 27e niet bij het overleg met de provincie te zijn over de voortgang sleutelproject Waalsprong. Dat hoor ik wel.
Wel ben ik graag op de hoogte van een samenvatting van het RvS dossier Hilckman. ([redacted]kun je die ook aan mij sturen?)

Samenvatting gesprek provincie-gemeente over Hilckmann van 16 juni 2014
\anwezig provincie: gedeputeerden Jan Jacob van Dijk, Conny Bieze, [redacted]en [redacted] Gemeente: wethouders Bert Velthuis en Turgay Tankir, [redacted]

Belangrijkste vraag die de gedeputeerden ons vorige week stelden was: Wat wil Nijmegen, gelet op het belang van continuïteit werkgelegenheid Hilckmann met het bedrijf?
Zowel provincie als Nijmegen benadrukt zoveel mogelijk behoud en continuïteit werkgelegenheid. Naar Bijsterhuizen verplaatsen is mogelijk maar past niet in het Bybloss-concept. Hilckman wil naar Cuijk maar een behoorlijk deel van de werknemers zal dan niet mee verhuizen. Dat het slachthuis op termijn moet verplaatsen is voor alle partijen duidelijk. Alleen de termijn waarop kijken partijen anders tegen aan. Provincie wil duidelijkheid van Nijmegen wanneer het Slachthuis kan worden verworven. Gemeente kan op minnelijke basis (ca. 20 miljoen) in 2014 verwerven zonder bouwfonds en neemt dan behoorlijk financieel risico. Aan provincie is gevraagd wat de oplossing is en of een financiële bijdrage van de provincie mogelijk is voor de verwerving.
Jan Jacob van Dijk: In het kader van de sleutelprojecten mag de provincie niet risicodragend investeren maar provincie wil creatief meedenken. Wellicht paar miljoen mogelijk uit:

1) de verplaatsingsregeling van Economische Zaken,
2) mogelijkheid om middelen revolverend in te zetten vanuit provincie
3) compensatie rentederving bij voorfinanciering door gemeente (niet 16 juni besproken maar in eerder stadium met provincie).

Tussen provincie en gemeente is afgesproken de financiële mogelijkheden na te lopen als we overgaan tot verwerving. De komende weken gaan we met de provincie een traject in om tot een oplossing te komen. Het is nog geen gelopen race.
De gemeenteraad wenst een oplossing voor Hilckmann zonder risico's maar zo'n oplossing is er niet. Raad: Eerst moet er geld worden verdiend met de verkoop van de Handelskade (en Brugkwartier) voordat er geld mag worden uitgegeven.
Maar de boodschap aan onze raad zou moeten zijn of de raad het risicoprofiel van het Waalfront wil vergroten. Het venster is nu open. Het is nu of nooit. Raad tot besluit verleiden.
A.s. woensdag 25 juni zal Bert Velthuis in een kamerronde vertrouwelijk worden geïnformeerd over het dossier Slachthuis
Op 26 juni is er een AvA Waalfront waarin door gemeente geen definitief standpunt zal worden ingenomen over het verwerven van het Slachthuis. Is te kort dag
Mede bepalend hierin is de uitspraak van de Raad van State op 16 juli. Het Slachthuis is in beroep gegaan tegen wegbestemming in het bestemmingsplan. Gemeente zou vóór 2018 (binnen 10 jaar) moeten verwerven. Bouwfonds denkt appél op overgangsrecht te kunnen doen (want wil niet vóór 2022 verwerven) maar dat is volgens Stadsontwikkeling niet haalbaar.
Als Slachthuis gelijk krijgt van rechter wordt de verwerving duurder.

1

[redacted]

Van: [redacted] EZ30
Verzonden: donderdag 19 juni 2014 16:16
Aan: [redacted] EZ20
Onderwerp: FW: vervolg Hilckmann

Hoi [redacted]
Afgelopen maandag is overleg geweest over Hilckmann. Jij bent daar bij geweest vanuit EZ.
Nu word mij gevraagd bij volgend gesprek aanwezig te zijn ivm de relatie die er ligt met de aanvraag die ik heb ingediend om de reservering om te zetten naar een daadwerkelijke bijdrage van €5mln.
Kun jij mij svp bijpraten? Waarom zou jij bij een vervolg gesprek er niet bij moeten/willen zitten?
Groet, [redacted]

Van: [redacted] OB10
Verzonden: donderdag 19 juni 2014 11:37
Aan: [redacted]
CC: [redacted] EZ30
Onderwerp: RE: vervolg Hilckmann

Prima om [redacted] te laten aansluiten. Dossier RvS Hilckmann zal ik vragen een samenvatting op te sturen.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted] @gelderland.nl]
Verzonden: donderdag 19 juni 2014 11:27
Aan: [redacted] OB10
CC: [redacted]
Onderwerp: vervolg Hilckmann

Hallo [redacted]
Ik heb even met [redacted] overleg gehad over onze voorgenomen afspraak.
Hij gaf aan dat het goed zou zijn om (ivm efficiëntie en de continuïteit) [redacted] ook aan te laten schuiven bij het overleg van de 27 ste. Het overleg mag wat ons betreft ook tussen de middag in Nijmegen plaats vinden.
Verder heeft [redacted] behoefte aan info over het rvs dossier. Ik zie uit naar je reactie!
Groet,
[redacted]

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159034

[redacted]OB20

Van: [redacted]EZ20
Verzonden: vrijdag 11 juli 2014 12:48
Aan: [redacted]@hilckmann-meat.com)
Onderwerp: Afspraak werkgelegenheid Slachthuis

Hallo [redacted]

Bij deze de bevestiging van onze afspraak bij Hilckmann op 19 augustus om 14.00 uur. Ik wil graag met [redacted]en jou praten over het werkgelegenheidsperspectief voor het personeel omdat dit een belangrijk afwegingspunt zal zijn voor onze raad in haar standpuntbepaling over het Slachthuis. Graag ontvang ik van jou alvast de werkgelegenheidscijfers van het personeel. Indien mogelijk naar herkomst (woonachtig in Nijmegen, regio Nijmegen of verder weg), leeftijd, full- of parttime, vast of flexibel dienstverband

Heb je voor mij het emailadres van [redacted]en zijn mobiele nummer?

Alvast bedankt en een fijne vakantie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Economische Zaken
Gemeente Nijmegen
[redacted]

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159035

[redacted]OB20

Van: [redacted]EZ20
Verzonden: vrijdag 11 juli 2014 14:22
Aan: [redacted]@laarakker.com); [redacted]@brabant.nl)
CC: [redacted]OB10
Onderwerp: Regionaal werkgelegenheidsperspectief Hilckmann

Beste [redacted] en [redacted]

N.a.v. het overleg vanmorgen is het voorstel op regionaal niveau te kijken naar de (ontwikkeling van) werkgelegenheidsperspectieven in de driehoek Nijmegen – Cuijk – Gennip(?). In dat kader kan het Slachthuis een voorbeeld zijn voor het maken van afspraken over werkgelegenheidsmobiliteit indien het bedrijf naar Haps verhuisd. Voor de gemeenteraad wil ik de werkgelegenheidsperspectieven van het Slachthuis voor de verschillende besproken scenario's goed in beeld brengen. Kunnen jullie mij, in dit kader voorzien van informatie die pleit voor vestiging in Cuijk? Ik denk aan de mogelijkheden die Byblos nog steeds kan bieden voor de grotere regio en Hilckmann en de mobiliteit van werkgelegenheid naar Cuijk. We spraken al over de bereidheid te verhuizen van laaggeschoold personeel, de invloed van de economische crisis, tendensen en trends welke van invloed zijn op dit proces. Inmiddels heb ik een afspraak met Hilckmann gemaakt om hierover te praten

Hierbij de emailgegevens van onze wethouders Turgay Tankir (t.tankir@nijmegen.nl) en Bert Velthuis (b.velthuis@nijmegen.nl)
Portefeuille wethouder Tankir: Economische Zaken en Toerisme, Werk en Inkomen
Portefeuille wethouder Velthuis: Stedelijke ontwikkeling, Grondbeleid, Cultuur

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Economische Zaken
Gemeente Nijmegen
[redacted]

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159037

[redacted] OB20

Van: [redacted]@brabant.nl>
Verzonden: donderdag 21 augustus 2014 9:21
Aan: [redacted] EZ20; [redacted]@laarakker.com)
CC: [redacted] OB10; [redacted]
Onderwerp: RE: Regionaal werkgelegenheidsperspectief Hilckmann
Bijlagen: Hilckmann en de regionale werkgelegenheid.docx

Beste [redacted]
Zoals beloofd hierbij onze memo met informatie over de werkgelegenheidsaspecten rondom de verplaatsing van Hilckmann naar RBL. Wat ons betreft pleit dit voor de regionale werkgelegenheid (en dus ook voor Nijmegen) heel erg voor vestiging van Hilckmann op RBL.

Vriendelijke groeten en succes
[redacted]

's hoe was het gesprek met Hickmann gisteren verlopen?

[redacted]@brabant.nl | Cluster Economie & Internationalisering | Afdeling Economisch Beleid en Deelnemingen| Provincie Noord-Brabant | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | www.brabant.nl/werklocaties |
Bezoekadres: Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |

@brabant provincienoordbrabant www.brabant.nl

Van: [redacted] EZ20[redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: vrijdag 11 juli 2014 14:22
Aan: [redacted]@laarakker.com); [redacted]
CC: [redacted] OB10
Onderwerp: Regionaal werkgelegenheidsperspectief Hilckmann

Beste [redacted]en [redacted]

N.a.v. het overleg vanmorgen is het voorstel op regionaal niveau te kijken naar de (ontwikkeling van) werkgelegenheidsperspectieven in de driehoek Nijmegen – Cuijk – Gennip(?). In dat kader kan het Slachthuis een voorbeeld zijn voor het maken van afspraken over werkgelegenheidsmobiliteit indien het bedrijf naar Haps verhuisd. Voor de gemeenteraad wil ik de werkgelegenheidsperspectieven van het Slachthuis voor de verschillende besproken scenario's goed in beeld brengen. Kunnen jullie mij, in dit kader voorzien van informatie die pleit voor vestiging in Cuijk? Ik denk aan de mogelijkheden die Byblos nog steeds kan bieden voor de grotere regio en Hilckmann en de mobiliteit van werkgelegenheid naar Cuijk. We spraken al over de bereidheid te verhuizen van laaggeschoold personeel, de invloed van de economische crisis, tendensen en trends welke van invloed zijn op dit proces. Inmiddels heb ik een afspraak met Hilckmann gemaakt om hierover te praten

Hierbij de emailgegevens van onze wethouders Turgay Tankir (t.tankir@nijmegen.nl) en Bert Velthuis (b.velthuis@nijmegen.nl)
Portefeuille wethouder Tankir: Economische Zaken en Toerisme, Werk en Inkomen

1

Portefeuille wethouder Velthuis: Stedelijke ontwikkeling, Grondbeleid, Cultuur

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Economische Zaken
Gemeente Nijmegen
[redacted]

[redacted]

info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

BYBLOS en het belang van vestiging van HILCKMANN op Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL) voor de regionale werkgelegenheid.

Inleiding

De provincie Noord-Brabant, de gemeente Cuijk en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) zijn al langer met het bedrijf Teeuwissen uit Cuijk in gesprek over de realisatie van BYBLOS en over de verplaatsing van het bedrijf van het industrieterrein Haven-Cuijk naar het Regionaal Bedrijvenpark Laarakker in Cuijk (RBL). Er is een gezamenlijke ambitie een hoogwaardig internationaal kennis-, onderzoeks- en innovatiecentrum rond het thema By-products Business Lab & Open-innovation Site (kortweg: BYBLOS) te willen realiseren. Het streven is om gezamenlijk een internationaal georiënteerde bedrijfslocatie te ontwikkelen voor de verwerking en ontwikkeling van nieuwe en innovatieve producten voor onder andere de levensmiddelen-, de farmaceutische, de diervoedings- en de mineralenindustrie.

Onderzoeks- en innovatiefaciliteiten

Naast de genoemde initiatiefnemers zijn diverse andere overheden, opleidingsinstituten en bedrijven uit onder andere de food-, feed- en farmasector in Zuid Nederland betrokken bij BYBLOS. De bedrijfsactiviteiten en ambities van Teeuwissen sluiten aan bij het provinciale Innovatieprogramma Agrofood en bij de Agrofood-speerpunten van de regio Noordoost Brabant in het algemeen en het Land van Cuijk in het bijzonder. Teeuwissen is een belangrijke mondiale speler met ambities op het gebied van het optimaal bruikbaar en waardevol maken van dierlijke producten/eiwitten en reststromen. Om de economische kansen die zich op deze markt wereldwijd voordoen te kunnen grijpen, is niet alleen meer ruimte nodig. Ook optimale onderzoeks- en innovatiefaciliteiten zijn van essentieel belang om nieuwe producten te kunnen ontwikkelen en onderzoeken. Mogelijk ook met uitbreiding naar gecombineerd onderzoek van plantaardige eiwitten. De samenwerking met andere bedrijven en met kennisinstellingen zoals de Hogere Agrarische School, de Avans Hogeschool, de Wageningen University en de Radboud Universiteit Nijmegen kan daarbij nieuwe mogelijkheden en voordelen van synergie bieden.

Onderzoekscentrum

BYBLOS moet een vooruitstrevend onderzoekscentrum worden waar onderzocht wordt wat er allemaal nog meer uit de bijproducten van slacht te halen valt. Teeuwissen is een wereldspeler op het gebied van de verwerking van die bijproducten. Voor de ontwikkeling van BYBLOS is Teeuwissen de leidende partij. Alhoewel Teeuwissen ook zonder Hilckmann dat project zou kunnen uitvoeren, hoopt het bedrijf dat de Nijmeegse slachterij toch komt. Het familiebedrijf Hilckmann is een belangrijke toeleverancier voor Teeuwissen. Het doel is een cluster waarbij tal van firma's en branches zijn vertegenwoordigd te realiseren, zowel voedselproducenten als medische en

farmaceutische bedrijven. De partijen leggen zich toe op het volledig gebruik van eiwitten en het optimaal benutten van restafval.

Beoogde resultaten

De volgende kwalitatieve effecten worden verwacht

- Versterking van innovatieklimaat en innovatievermogen van de regio Zuid-Nederland
- Versterking van netwerken (binnen en tussen sectoren)
- Versnelling van innovaties (aantal en rendement)
- Stimulering en facilitering van ondernemerschap en de overlevingskansen van jonge bedrijven
- Versnelde groei van (jonge) bedrijven

Het perspectief van de (regionale) werkgelegenheid

Teeuwissen is zoals gezegd de leidende partij in Byblos. Het bedrijf dat enkele honderden werknemers heeft in Cuijk, heeft vennootschappen, filialen en deelbelangen in tal van landen van de wereld. Door autonome groei, continue aandacht voor innovatie en overnames van bestaande bedrijven heeft Teeuwissen zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot een wereldspeler met ruim 6000 medewerkers en actief in 160 landen. In de vestiging Cuijk betreft het met name lager geschoolden in het productieproces. Teeuwissen behoort tot de bedrijven van het Duitse bedrijf Saria, onderdeel van de Rethmann groep waartoe ook Remondis (waterverzorging en recycling), Rhenus Logistics behoren met wereldwijd 60.000 arbeidsplaatsen. Teeuwissen is bij de verplaatsing van plan om haar onderzoeksactiviteiten (o.a. vanuit Spanje) op RBL te concentreren.

Het familiebedrijf Hilckmann heeft momenteel circa 200 werknemers (met name lager geschoolden). Het Nijmeegse slachthuis wil graag verhuizen naar het RBL in Haps. In eerste instantie zal een verplaatsing van Hilckmann naar RBL dus ongeveer leiden tot een verdubbeling van het aantal werknemersplaatsen in de omgeving Cuijk (met name lager geschoolden). Op de lange termijn zal BYBLOS resulteren in ca. 1200 nieuwe banen in de regio. Deze nieuwe banen ontstaan door:

- intensivering van R&D in Cuijk > hoogwaardige werkgelegenheid;
- daaruit zullen spin offs onstaan die leiden tot hoogwaardige werkgelegenheid;
- combinatie van bedrijven op RBL waardoor efficiëntie kan ontstaan en daardoor groei van laagwaardige werkgelegenheid;

Verplaatsing van Hilckmann naar RBL betekent niet alleen het behoud van de (regionale) werkgelegenheid op korte termijn. Bij besluitvorming over een nieuwe locatie zal een voor dit bedrijf optimale locatie worden gekozen op basis van meerdere afwegingspunten. Daarbij zullen ook de aangegeven mogelijkheden tot groei (zie boven) een rol spelen. Omdat de aan- en afvoerstromen van Hickmann zich met name in de regio NO-Brabant bevinden, is een verplaatsing naar RBL vanuit de toeleveranciers dus ook logisch. Voor een deel van de huidige werknemers betekent dit wellicht een grotere reisafstand voor woon-werkverkeer, maar behoud van de werkgelegenheid voor de regio en op lange termijn potentie tot groei door een sterkere concurrentiepositie is ook voor laaggeschoolden natuurlijk van belang. Daarbij willen we er volledigheidshalve op wijzen dat Cuijk een treinstation heeft. Behoud van Nijmeegse werkgelegenheid kan via station/ pendelbusjes ook hiermee versterkt worden.

Ervaringen elders (en in alle sectoren) leren dat intensievere samenwerking binnen een keten resulteert in een sterkere (gezamenlijke) concurrentiepositie. Zo zijn in Limburg bijvoorbeeld bewust clusters rondom bedrijven als DSM en Océ versterkt (toeleveranciers met intensieve relaties dragen bij aan een sterkere "worteling" van het uitbestedende bedrijf in de regio → de onderneming wordt daarmee minder 'footloose' en zal dus ook minder snel kunnen vertrekken naar andere regio's / landen). Van oudsher heeft het Land van Cuijk een sterke concentratie van agro food bedrijven en daaraan gerelateerde bedrijfsactiviteiten (MSD Animal Health, Nutreco, Stork Marel, Hendrix Genetics).

De bedoelde ketensamenwerking komt uiteraard sneller (en beter) tot stand wanneer de betrokken bedrijven op kortere afstand van elkaar gevestigd zijn. Wanneer hiervoor ruimte kan worden gecreëerd op hetzelfde bedrijventerrein / dezelfde campus, ontstaat zelfs een optimale uitgangspositie voor:
- Gezamenlijke innovatie (in een vroeger stadium kruisbestuiving realiseren);
- Aansluiting tussen aanbod van (regionale) onderwijsinstellingen en vraag van de bedrijven.

Met de vestiging van Hilckmann naast Teeuwissen/BYBLOS op RBL komt dus de ketensamenwerking sneller en beter tot stand en ontstaat er een sterkere concurrentiepositie. Het is dus van belang om de verplaatsing van Hilckmann van Nijmegen naar Cuijk te zien vanuit regionaal perspectief. Omdat de regio Nijmegen – Cuijk - Gennep feitelijk concurreert met regio's in andere landen voor behoud en uitbreiding van de regionale werkgelegenheid, dient ook vanuit werkgelegenheidsperspectief in een ruimere regio te worden gedacht. Zo is er bijvoorbeeld al sprake van samenwerking tussen ROC Nijmegen en ROC de Leijgraaf voor (bijvoorbeeld) scholing van medewerkers op MBO-niveau in deze. Maar ook zijn er steeds meer contacten tussen de HAN (Hogeschool Arnhem Nijmegen) en organisaties in Noordoost Brabant. De samenwerking en uitwisseling van de bedrijfsactiviteiten in de brede regio met de Radboud Universiteit, RU Wageningen en HAS kan tot een verbreding van de kennisontwikkeling en productontwikkeling leiden.

Belang voor regio (AgriFood Capital) en samenwerking tussen 3 O's

Positionering van dit bedrijvencluster in de regio van Agrifood Capital (Noordoost Brabant) levert bijzondere synergievoordelen op. Nergens is het agrifoodcluster zó compleet en van zo'n hoogwaardige kwaliteit als in Noordoost Brabant. Met programma's zoals de Agrifood Innovatiemotor en Ondernemerslift + worden innovatie en ondernemerschap ondersteund en gefaciliteerd.
In het arbeidsmarktprogramma van Agrifood Capital is Agro & Food een speerpuntsector waarbij sterk wordt ingezet op intensivering van samenwerking tussen Agrifood bedrijven, onderwijsinstellingen en gemeenten.
Agrifood Capital hecht grote waarde aan samenwerking met omliggende regio's. Gezien het belang van de realisering van BYBLOS voor Zuidoost Nederland is het ons inziens wenselijk dat regio's met elkaar deze clustering van bedrijven en kennisinstellingen faciliteren en verder versterken.

Conclusie

Byblos zal leiden tot een groei van zowel laagwaardige als hoogwaardige werkgelegenheid. In ieder geval 200 werknemers laagwaardige werkgelegenheid door een potentiele komst van Hilckmann, en een groei naar 1000 nieuwe banen die een combinatie betreffen van hoogwaardige en laagwaardige werkgelegenheid.

De vestiging van Hilckmann op RBL zal leiden tot een intensievere (keten)samenwerking met de andere bedrijven, die resulteert in een sterkere regionale concurrentiepositie van de gehele regio Nijmegen-Cuijk-Gennep. Nabijheid van Hilckmann op RBL versterkt dus de ketensamenwerking en daarmee de concurrentiepositie van het cluster in deze regio.

Deze concurrentiepositie en groei van de werkgelegenheid zal daarmee zeker ook voor Nijmegen positieve effecten hebben, naast de al aangegeven (en groeiende) samenwerking met Nijmeegse partners zoals RU, HAN en ROC.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB20

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: dinsdag 26 augustus 2014 16:59
Aan: [redacted] EZ20
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Afspraak werkgelegenheid Slachthuis

Beste [redacted]

Zie hieronder het overzicht wat wij vorige week hebben besproken en de aanvullingen die jij had gevraagd. Aarzel niet mij te contacteren indien je hierover nog vragen hebt. Voor de omgeving Nijmegen heb ik ongeveer de gemeente in een kring van ongeveer 15 km rond Nijmegen aangehouden.

Met vriendelijke groet

[redacted]

Samenvatting werkgelegenheid situatie juli 2014 :

1

Overzicht werkgelegenheid Hilckmann / Slachthuis

		Woonzaam in Nijmegen	Woonzaam omgeving Nijmegen	Overig	
Werknemers direct / indirect	128	69	33	26	
Inleen direct (obv week 32)	181	45	45	90	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving nijmegen / 50 % rest)
Subtotaal	**309**	**114**	**78**	**116**	
Inleen indirect	6	3		3	
VWA / KDS / CBS	26	7	7	13	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving nijmegen / 50 % rest)
Direct ondersteunende bedrijven	100	25	25	50	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving nijmegen / 50 % rest)
Schoonmaak / onderhoud / waterzuivering / transport / afvalafvoer / ICT / etc.					
Van Kempen	20	5	5	10	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving nijmegen / 50 % rest)
TOTAAL	**461**	**154**	**115**	**192**	

Aanvulling informatie over het opleidingsniveau van onze medewerkers / functieplaatsen :

Aantal van aantal	Woonplaats indeli			
opleidingsniveau	Nijmegen	omgeving nijmegen	Overig	Eindtotaal
HBO	2	2	3	7
HBO / WO		1		1
lager geschoold / VBO	53	14	18	85
MBO	12	12	3	27
MBO / HBO		1	1	2
VBO / MBO / SVO	2	3	1	6
Eindtotaal	69	33	26	128

De directe productiemedewerkers (totaal 85) vallen allemaal in de scholing : lager geschoold / VMBO. Deze uitgangspunten zijn ook van toepassing op onze directe inleen wat ook enkel productiemedewerkers betreft. Hierdoor komt het aantal lager geschoold/ VBO in totaal neer op 53 in dienst en 45 ingehuurd, dus ongeveer 100 FTE. Deze opleidingscategorie in omgeving Nijmegen : 14 in dienst + 45 ingeleend, dus ongeveer nog eens 60 FTE.

Daarnaast zouden wij jullie een indicatie geven over ons business plan en de daarin veronderstelde gebudgetteerde FTE ,:

- Huidige situatie :

In dienst	128
Directe inleen	181
Indirecte inleen	6
TOTAAL FTE	315

- Business plan FTE plaatsten

	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3
Direct	408	506	620
Indirect	33	33	33
TOTAAL FTE	441	539	655

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Van: [redacted] EZ20 [redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: vrijdag 11 juli 2014 12:48
Aan [redacted]
Onderwerp: Afspraak werkgelegenheid Slachthuis

Hallo [redacted]

Bij deze de bevestiging van onze afspraak bij Hilckmann op 19 augustus om 14.00 uur. Ik wil graag met [redacted] en jou praten over het werkgelegenheidsperspectief voor het personeel omdat dit een belangrijk afwegingspunt zal zijn voor onze raad in haar standpuntbepaling over het Slachthuis. Graag ontvang ik van jou alvast de werkgelegenheidscijfers van het personeel. Indien mogelijk naar herkomst (woonachtig in Nijmegen, regio Nijmegen of verder weg), leeftijd, full- of parttime, vast of flexibel dienstverband

Heb je voor mij het emailadres van [redacted] en zijn mobiele nummer?

Alvast bedankt en een fijne vakantie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] Economische Zaken
Gemeente Nijmegen
[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB20

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: vrijdag 29 augustus 2014 14:54
Aan: [redacted] EZ20
CC: [redacted]
Onderwerp: analyses
Bijlagen: werknemers woonplaats.pdf

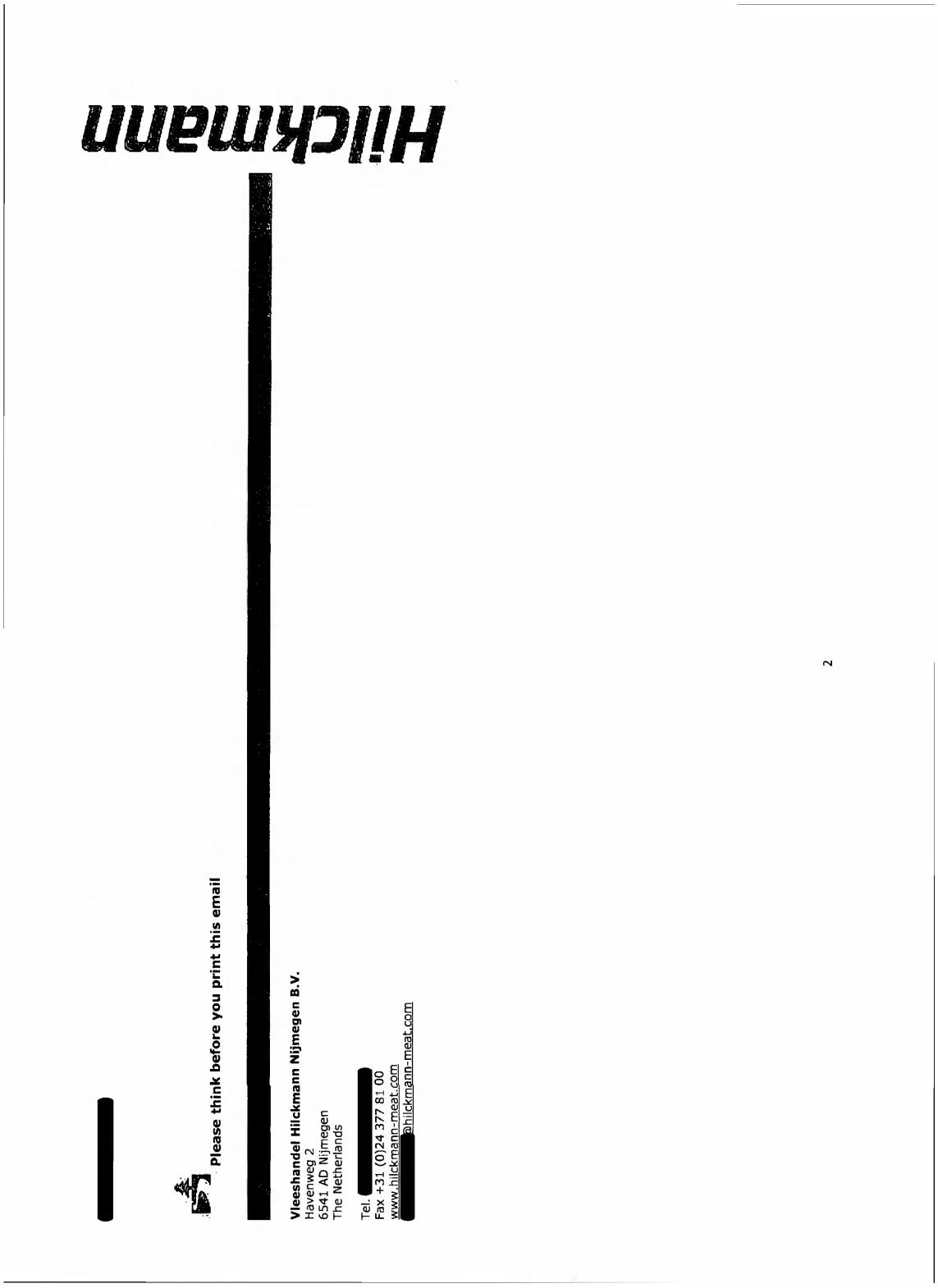
Beste [redacted]

Op basis van de verdeling omgeving Nijmegen – kan jij deze aub nog even doorlopen omdat je aantekeningen hebt meegenomen – heb ik volgende analyses aangepast. FTE is hoger dan aantal werknemers, en is verondersteld op basis van een 36 uren contract (meest voorkomend in deze branche). Aangezien er ook 40 uren contracten zijn heb ik deze berekend als zijnde 1.1 FTE. Er zijn verder ook enkele echter parttime contracten maar die zijn zeer minimaal.

Daarnaast ben ik de kengetallen nog voor je aan het voorbereiden, hoop dat ik deze ook vanmiddag nog naar je kan doorsturen. Als je nog vragen hebt hoor ik het graag.

Vriendelijke groet
[redacted]

1

Hilckmann
[redacted]
Please think before you print this email
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands
Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com
2

Overzicht werkgelegenheid Hilckmann / Slachthuis

aantal werknemers	Woonzaam in Nijmegen	Woonzaam omgeving Nijmegen	Overig	
Werknemers direct / indirect	128	69	23	36
Inleen productie (obv week 32)	181	45	45	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 90 nijmegen / 50 % rest)
Inleen ondersteunend	6	3		3
Subtotaal	**315**	**117**	**68**	**129**
VWA / KDS / CBS	26	7	7	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 13 nijmegen / 50 % rest)
Direct ondersteunende bedrijven	100	25	25	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 50 nijmegen / 50 % rest)
Schoonmaak / onderhoud / waterzuivering / transport / afvalafvoer / ICT / etc.				
Van Kempen	20	5	5	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 10 nijmegen / 50 % rest)
TOTAAL	**461**	**154**	**105**	**202**

aantal FTE	Woonzaam in Nijmegen	Woonzaam omgeving Nijmegen	Overig	
Werknemers direct / indirect	130	70	23	37
Inleen productie (obv week 32)	181	45	45	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 90 nijmegen / 50 % rest)
Inleen ondersteunend	6	3		3
Subtotaal	**317**	**118**	**68**	**130**
VWA / KDS / CBS	26	7	7	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 13 nijmegen / 50 % rest)
Direct ondersteunende bedrijven	100	25	25	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 50 nijmegen / 50 % rest)
Schoonmaak / onderhoud / waterzuivering / transport / afvalafvoer / ICT / etc.				
Van Kempen	20	5	5	Niet bekend (veronderstelling 25 % nijmegen / 25 % omgeving 10 nijmegen / 50 % rest)
TOTAAL	**463**	**155**	**105**	**203**

Uitgangspunten

Omgeving Nijmegen : aangrenzende gemeentes - doorgesproken met Jeroen Jansen
FTE berekening : gebaseerd op basis uren per 4 weken van 144 uren of 36 u / week
er geldt daarnaast in de cao een mogelijkheid voor 40 u contract of 160 u
dit wordt in de FTE meegenomen als 1,11 FTE

1. FTE en aantal werknemers - woonplaats

	Gegeven s	
Woonplaats indeling gemeente	Som van FTE (144)	Som van werknemers
Nijmegen	70	69
omgeving nijmegen	23	23
Overig	37	36
Eindtotaal	130	128

2. FTE en aantal werknemers - opleidingsniveau

	Gegeven s	
opleidingsniveau	Som van FTE (144)	Som van werknemers
HBO	7	7
HBO / WO	1	1
lager geschoold / VBO	86	85
MBO	28	27
MBO / HBO	2	2
VBO / MBO / SVO	6	6
Eindtotaal	130	128

Som van FTE (144)	Woonpla ats			
opleidingsniveau	Nijmegen	omgeving nijmegen	Overig	Eindtotaal
HBO	2	2	3	7
HBO / WO		1		1
lager geschoold / VBO	53	10	22	85
MBO	12	9	6	27
MBO / HBO			2	2
VBO / MBO / SVO	2	1	3	6
Eindtotaal	70	23	37	130

Som van werknemers	Woonpla ats			
opleidingsniveau	Nijmegen	omgeving nijmegen	Overig	Eindtotaal
HBO	2	2	3	7
HBO / WO		1		1
lager geschoold / VBO	53	10	22	85
MBO	12	9	6	27
MBO / HBO			2	2
VBO / MBO / SVO	2	1	3	6
Eindtotaal	69	23	36	128

3. FTE en aantal werknemers - leeftijdscategorie

Som van FTE (144)	Woonpla ats			
Leeftijdscategorie	Nijmegen	omgeving nijmegen	Overig	Eindtotaal
> 60	12	5	2	20
20-30	4	1	3	8
30-40	9	2	4	15
40-50	22	9	16	47
50-55	17	4	5	27
55-60	5	2	6	13
Eindtotaal	70	23	37	130

Som van werknemers	Woonpla ats			
Leeftijdscategorie	Nijmegen	omgeving nijmegen	Overig	Eindtotaal
> 60	12	5	2	19
20-30	4	1	3	8
30-40	9	2	4	15
40-50	22	9	16	47
50-55	17	4	5	26
55-60	5	2	6	13
Eindtotaal	69	23	36	128

Som van FTE (144)	opleiding sniveau						
Leeftijdscategorie	HBO	HBO / WO	lager geschool d / VBO	MBO	MBO / HBO	VBO / MBO / SVO	Eindtotaal
> 60	1	1	13	4			20
20-30	1		4	3			8
30-40	2		9	4			15
40-50	3		34	6	1	3	47
50-55			19	5		2	27
55-60			6	5	1	1	13
Eindtotaal	7	1	86	28	2	6	130

Som van FTE (144)	Woonpla ats indeling gemeente	opleiding sniveau																		
	Nijme gen				Totaal Nijmegen	omgev ing nijmeg					Totaal omgeving nijmegen	Overig						Totaal Overig	Eindtotaal
Leeftijdscategorie	HBO	lager geschool d / VBO	MBO	VBO / MBO / SVO		HBO	HBO / WO	lager geschool d / VBO	MBO	VBO / MBO / SVO		HBO	lager geschool d / VBO	MBO	MBO / HBO	VBO / MBO / SVO		
> 60					12			1	3	1	5	1		1			2	2	20
20-30	1	2	1		4					1	1			2	1			3	8
30-40	1	5	3		9	1				1	2			4				4	15
40-50		22			22	1			3	4	9	2	2	9	2	1	2	16	47
50-55		14	1	2	17				3	1	4			2	3			5	27
55-60		1	4		5				1	1	2			4		1	1	6	13
Eindtotaal	2	53	12	2	70	2	1	1	10	9	1	23	3	22	6	2	3	37	130

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB20

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: dinsdag 2 september 2014 17:48
Aan: [redacted] EZ20
Onderwerp: kengetallen

Beste [redacted]

Ik was jou nog de kengetallen verschuldigd van de afgelopen jaren. Ik heb de uitzendkrachten voor 2011 constant gehouden aan 2011, die kon ik niet terugvinden, maar gezien het aantal slachtingen verwacht ik niet dat dat zeer sterk is afgeweken.

Met vriendelijke groet
[redacted]

D161159040

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Kengetallen Hilckmann (geconsolideerde cijfers)									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 (concept)	2014 (plan)
Netto omzet (mio euro)	175,4	195,7	187,7	173,5	185,9	192,7	173,7	200,8
Aantal slachtingen(mio)	1,1	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1
Aantal FTE (obv 144 u / 4 weken) - in dienst	187	189	193	187	186	162	146	130
Aantal FTE (obv 144 u / 4 weken) - ingehuurd	185	185	185	185	185	185	183	187
Totaal aantal FTE	372	374	378	372	371	347	328	317
Wijzigingen in FTE :								
Sluiting vestiging Someren						22	22	22
Stoppen retail activiteiten (chauffeurs / ondersteunende functies)							15	15
Uitbesteding schoonmaakwerkzaamheden naar bedrijven in de omgeving							0	10
Totaal FTE zonder deze effecten - in dienst	187	189	193	187	186	184	183	177
Aantal FTE (obv 144 u / 4 weken) - ingehuurd	185	185	185	185	185	185	183	187
Totaal aantal FTE	372	374	378	372	371	369	365	364

2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Hilckmann

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159041

[redacted]OB10

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 3 september 2014 8:33
Aan: [redacted]EZ20
CC: [redacted]@cgm.nl); [redacted]OB10; [redacted]@brabant.nl); [redacted]@bom.nl); [redacted]@oostnv.nl' [redacted]
Onderwerp: Slachhuis.docx
Bijlagen: Slachhuis.docx

Ha [redacted]
Beetje laat maar toch, hierbij enkele opmerkingen van onze kant. Ik heb je stuk ook even door een van onze onderzoekers op het vlak van werkgelegenheid laten lezen. Opmerkelijk is dat Laarakkers voor Nijmegenaren die met het openbaarvervoer reizen, een stuk 'dichterbij' is dan Bijsterhuizen..
En verder is de conclusie dat mensen tegenwoordig niet gauw meer vrijwillig ontslag nemen, de vooruitzichten zijn echt niet gunstig. Dus wanneer Hilckmann bij vertrek werkgarantie garandeert, lijkt het voor de korte termijn te overzien.
ijzonder toch?!
Groet,
[redacted]
**** Disclaimer ****

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voor- en nadelen verplaatsing Slachthuis voor de werkgelegenheid in de (regio) Nijmegen

1 Werkgelegenheid Slachthuis Nijmegen

Direct aantal werknemers (incl. gemiddelde inleen uit flexibele schil): 320 waarvan 117 (37%) woonachtig in Nijmegen en 78 (24%) woonachtig in omgeving Nijmegen. Deel is inschatting omdat niet altijd bekend is waar de inleen woonachtig is. Buiten de omgeving van Nijmegen komt aldus 39% van de werknemers.

Indirecte werkgelegenheid: 125 werknemers werkzaam in ondersteunende bedrijven zoals VWA, onderhoud, schoonmaak, waterzuivering, transport, afvalvervoer, ICT etc. Van de indirecte werkgelegenheid is ingeschat dat 25% woonachtig is in Nijmegen, 25% in omgeving Nijmegen en 25% daar buiten

* Cijfers worden nog bevestigd door het Slachthuis met verbijzondering naar opleiding, full- en parttime , etc.

2 Doelstelling Slachthuis

Slachthuis wil niet saneren in werkgelegenheid, eerder groeien. "We willen iedereen meenemen. We zijn uitgeautomatiseerd, veel betreft handenarbeid". We kunnen wel optimaliseren in de logistiek en volume.

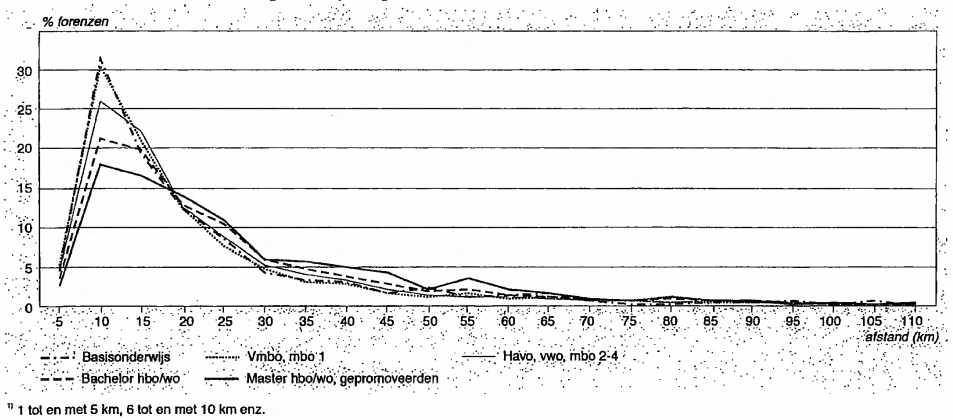
Veel laaggeschoolde werkgelegenheid, maar personeel is belangrijk voor ons. Het (ondersteunend) middenkader heeft knowhow van het proces. Hier drijft de productie op. Het kader, de kennis van de mensen in de productie willen we koesteren"

Het bedrijf wil een business-plan opstellen waarin ook vanzelfsprekend aandacht is voor de arbeidsmobiliteit van de werknemers

3 Kernvragen

1. Wat is het aandeel laaggeschoold in de werkgelegenheid dat naar verwachting veel minder mobiel is naarmate de afstand tot het werk toeneemt

1. Forenzen naar woon-werkafstandscategorie[1] en opleidingsniveau

[1] 1 tot en met 5 km, 6 tot en met 10 km enz.

Deze grafiek laat zien dat korteafstandspendel het meeste voorkomt onder laaggeschoolden. In het onderhavige geval gaat het echter om een pendelafstand van iets ca. 20 km, en in die afstandscategorie is opleidingsniveau geen significant gegeven. In alle opleidingscategoriën is het aandeel vrijwel evenhoog. Kennelijk is deze pendelafstand voor iedereen acceptabel. Verder blijkt een ritje met het openbaarvervoer van Nijmegen-centraal naar Bijsterhuizen ongeveer 50 minuten in beslag te nemen, naar Cuick Laarakkers 21 minuten...

2. Groeit het Slachthuis harder in werkgelegenheid in Cuijk dan met eigen vestiging in Bijsterhuizen? **Gezien de voordelen van clustervorming lijkt die kans inderdaad groter.**
3. Zijn de kansen voor de huidige laaggeschoolden groter in Nijmegen dan in Cuijk? **Voorzover het sociale netwerk een belangrijke rol speeld bij het vervullen van vakatures, zal op lange termijn het zwaartepunt mogelijk verschuiven naar Cuijk, anderzijds liggen Cuijk en Nijmegen dermate dicht bijelkaar dat zij infeite hetzelfde wervingsgebied bestrijken.**
4. Welke bedrijven en instellingen willen naast Teeuwissen en Slachthuis investeren in RBL Cuijk om RBL tot succes te maken? (invloed regionale werkgelegenheid en toename hoogwaardige werkgelegenheid

Verplaatsing werkgelegenheid naar Bijsterhuizen t.o.v. RBL Cuijk

Bijsterhuizen

\+ Behoud (laagwaardige) werkgelegenheid in Nijmegen. Dat is gezien de *reistijd* echt nog maar de vraag!!!!!

\+ Doorgroei van huidige werkgelegenheid o.b.v. investerings- en uitbreidingsmogelijkheden. Minder toegang en ontwikkeling kenniscluster (kansen hoogwaardige werkgelegenheid)

RBL Cuijk

\+ Verwachting groei werkgelegenheid in zowel laagwaardige als hoogwaardige werkgelegenheid

\+ Ketensamenwerking in cluster met uitstralingseffecten naar Nijmegen (bedrijven en instellingen)

– Verlies laaggeschoolde werkgelegenheid. Een deel van het personeel zal naar verwachting werkloos worden **Ik denk dat de kans op vrijwillige werkloosheid te verwaarlozen is. Ook hier weer is dat de gezien der reistijd nog maar de vraag!**

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159042

[redacted]OB10

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 3 september 2014 15:59
Aan: [redacted]OB10
Onderwerp: RE: Net op internet verschenen: Nijmegen verliest beroep Waalfront bestemmingsplan

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 3 september 2014 14:10
Aan: [redacted]OB10
CC: [redacted]
Onderwerp: Re: Net op internet verschenen: Nijmegen verliest beroep Waalfront bestemmingsplan

[redacted]

We spreken elkaar later...

Groet
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

3 sep. 2014 om 13:34 heeft "[redacted]OB10" [redacted]@nijmegen.nl> het volgende geschreven:

Ter info.

[redacted]

Hartelijke groeten, [redacted]

Van: [redacted]CO10
Verzonden: woensdag 3 september 2014 12:23
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB10; [redacted]SO10
Onderwerp: Net op internet verschenen: Nijmegen verliest beroep Waalfront bestemmingsplan

Op nieuwsbank.nl: http://www.nieuwsbank.nl/inp/2014/09/03/Y038.htm

Uitspraak 201310406/1/R3

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Tegen: de raad van de gemeente Nijmegen

Proceduresoort: Eerste aanleg - enkelvoudig

Rechtsgebied: Ruimtelijke-ordeningskamer - Bestemmingsplannen Gelderland

201310406/1/R3.

Datum uitspraak: 3 september 2014

AFDELING

BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

[appellante A] en [appellante B] (hierna tezamen: de besloten vennootschappen), beide gevestigd te Nijmegen,

en

de raad van de gemeente Nijmegen,

verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 25 oktober 2011 heeft de raad de aanvraag van de besloten vennootschappen om het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" te herzien ten behoeve van een bedrijfsbestemming voor de bedrijven op de percelen [locaties] te Nijmegen afgewezen.

Bij besluit van 2 oktober 2013 heeft de raad het door de besloten vennootschappen hiertegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Tegen dit besluit hebben de besloten vennootschappen beroep ingesteld.

Het college van burgemeester en wethouders heeft namens de raad een verweerschrift ingediend.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 16 juli 2014, waar de besloten vennootschappen, beide vertegenwoordigd door [redacted] bijgestaan door mr. [redacted] advocaat te Arnhem, en de raad, vertegenwoordigd door mr. [redacted] en drs. [redacted] zijn verschenen.

Overwegingen

1. De besloten vennootschappen voeren aan dat het college van burgemeester en wethouders onbevoegd namens de raad verweer heeft gevoerd.

1.1. Ingevolge artikel 160, eerste lid, aanhef en onder f, van de Gemeentewet is het college van burgemeester en wethouders in ieder geval bevoegd te besluiten namens de gemeente, het college of de raad rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij de raad, voor zover het de raad aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.

1.2. Het college van burgemeester en wethouders heeft namens de raad een verweerschrift ingediend. Gesteld noch gebleken is dat de raad anders heeft beslist als bedoeld in artikel 160, eerste lid, aanhef en onder f, van de Gemeentewet. Gelet hierop komt op grond van deze bepaling de bevoegdheid om te besluiten een verweerschrift in te dienen toe aan het college van burgemeester en wethouders. Derhalve bestaat geen aanleiding voor het oordeel dat het college onbevoegd heeft gehandeld. Het betoog faalt.

2. Bij het besluit omtrent de vaststelling van een bestemmingsplan komt de raad beleidsvrijheid toe. De Afdeling toetst dit besluit terughoudend. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of de raad in redelijkheid heeft kunnen afzien van de vaststelling van het plan en voorts of bij het nemen van dat besluit anderszins niet is gehandeld in strijd met het recht.

3. De besloten vennootschappen betogen dat hun percelen [locaties] niet binnen de planperiode zullen worden verworven. Gelet op de belangen van de besloten vennootschappen is een partiele herziening van het ter plaatse geldende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" ten behoeve van een bedrijfsbestemming gewenst.

3.1. De percelen [locaties] hebben in het ter plaatse geldende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" de bestemming "Gemengd - Quartier Romain".

Ingevolge artikel 12, lid 12.1, van de planregels van dat bestemmingsplan zijn de gronden die op de kaart zijn aangewezen voor "Gemengd - Quartier Romain" bestemd voor:

a. wonen;

b. bedrijven in categorie 1 van de van deze voorschriften deel uitmakende Staat van bedrijfsactiviteiten (Bijlage 7), met dien verstande dat in de bestaande industriele bebouwing bedrijven in de categorie 1, 2 en 2+ van de van deze voorschriften deel uitmakende Staat van bedrijfsactiviteiten (Bijlage 7) zijn toegestaan;

c. wellnesscentrum;

d. kleinschalige functies zoals horeca met terrassen, galerieen en kleinschalige detailhandel, zoals een bloemenwinkel, een tabakswinkel, een curiosawinkel en een krantenkiosk langs de Waalhaven;

e. maatschappelijke voorzieningen;

f. bovengronds en ondergronds parkeervoorzieningen met bijbehorende bovengrondse voorzieningen;

met daarbij bijbehorende voorzieningen, zoals ontsluitingen, verhardingen, straatmeubilair, kunst en groen.

3.2. Niet in geschil is dat de slachterij van de besloten vennootschappen op de percelen [locaties] onder de werking van het overgangsrecht van het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" is komen te vallen. De raad heeft zich in het bestreden besluit en in het verweerschrift op het standpunt gesteld dat verwerving van de percelen van de besloten vennootschappen ten behoeve van de bestemming binnen de planperiode door verwerving of zo nodig door onteigening zal plaatsvinden. Ter zitting heeft de raad zich echter op het standpunt gesteld dat verwerving van de percelen niet binnen de planperiode zal plaatsvinden. Voorts heeft de raad ter zitting te kennen gegeven dat een bedrijfsbestemming volgens de raad niet wenselijk is, maar dat inpassing van de bestaande legale bedrijfsactiviteiten met enige ontwikkelingsruimte voor de slachterij wel in overeenstemming zou kunnen zijn met een goede ruimtelijke ordening. Uit het voorgaande volgt dat de raad zich thans op een ander standpunt stelt dan hij in het bestreden besluit heeft gedaan. Nu niet is gebleken van gewijzigde omstandigheden die hiertoe aanleiding hebben gegeven moet worden geoordeeld dat reeds hierom het bestreden besluit in zoverre niet met de vereiste zorgvuldigheid is voorbereid. Het betoog slaagt.

4. In hetgeen de besloten vennootschappen hebben aangevoerd ziet de Afdeling aanleiding voor het oordeel dat het besluit van 2 oktober 2013 is genomen in strijd met artikel 3:2 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het bestreden besluit dient te worden vernietigd.

5. De raad dient op na te melden wijze tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. verklaart het beroep gegrond;

II. vernietigt het besluit van 2 oktober 2013, waarbij de raad het door [appellante A] en [appellante B] gemaakte bezwaar ongegrond heeft verklaard;

III. veroordeelt de raad van de gemeente Nijmegen tot vergoeding van bij [appellante A] en [appellante B] in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van EUR 1.019,14 (zegge: duizendnegentien euro en veertien cent), waarvan EUR 974,00 is

toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander;

IV. gelast dat de raad van de gemeente Nijmegen aan [appellante A] en [appellante B] het door hen voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van EUR 318,00 (zegge: driehonderdachttien euro) vergoedt, met dien verstande dat betaling aan een van hen bevrijdend werkt ten opzichte van de ander.

Aldus vastgesteld door mr. [redacted] lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. [redacted]

[redacted]

lid van de enkelvoudige kamer griffier

Uitgesproken in het openbaar op 3 september 2014

709.

Vorige pagina Print pagina E-mail pagina

met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted] Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6 | Postbus 9105, 6500 HG Nijmegen

[redacted]

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159043

[redacted]OB20

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: donderdag 4 september 2014 18:09
Aan: [redacted]OB10;[redacted]EZ20
CC: [redacted]
Onderwerp: input locatievergelijking
Bijlagen: locatie vergelijking.xlsx

Beste [redacted] en [redacted]

Wij hebben in bijgaand overzicht een opsomming gemaakt van de verschillen die wij verwachten tussen de 2 locaties en zoals deze in het rapport van de provincie zijn genoemd. Ons voorstel is om deze punten morgen met elkaar te bespreken en eventueel aan te vullen.

Tot morgen ,

Hartelijke groet
[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Onderwerp	Bijsterhuizen	Laarakker
Locatie:		
Bereikbaarheid	Aandachtspunt is file vorming rondom rotonde. Nagegaan moet worden in hoeverre de te verwachte toename van transportbewegingen dit verder nadelig beïnvloed, hoe mogelijke vertragingen in het verkeer kostennadelen meebrengen, en wat voor maatregelen dit vereist.	Na het aanleggen van de Randweg Haps zal er geen verkeer door de dorpskern gaan, hiermee is de ontsluiting naar zowel snelweg als provincialeweg optimaal.
Ligging / uitstraling locatie	Zichtlocatie vanaf N326 mogelijk	Zichtlocatie vanaf snelweg A73 mogelijk
Grondprijs	Prijs per m2 € 145 - € 185	Prijs per m2 € 90,-
Uitbreidingsmogelijkheden	Afhankelijk van kavel indeling	Onbeperkt
Bestemmingsplan	Gedeeltijk toereikend, overleg Wijchen	Voledig toereikend, volledig vergund
Bronwater oppompen	Onvoldoende voor groei	Ruim voldoende
Afvalwater lozing	Niet toereikend, aanpassingen nodig (rapport provincie : weinig tot geen lozing van grote stromen afvalwater)	Te ontwikkelen
Nutsvoorzieningen	Niet toereikend, aanpassingen nodig (rapport provincie : trafostation / gasleiding)	Te ontwikkelen
Milieu beperkingen / hindercontour	Relatief dicht bij woonbestemming en overige bebouwing / pal tegen hindercirkel. Rapport provincie : geluid- en stikstofdepositie : mogelijk aanvullende eisen gezien ligging tov aantal woonwijken	Geen woonsbestemming / overige bebouwing in de nabijheid van hindercircel
Grond / fundering	Grondverbetering in de deklaag waarschijnlijk nodig + fundatie op palen tot zandlaag waaarschijnlijk nodig + hoge archeologische verwachtingen gebied : ondergrondse verbouwing (kelders etc.) niet mogelijk (rapport provincie)	
Vrij inplanbaar kavel	Realiseerbaar	Realiseerbaar
Doorlooptijd / vergunningen traject	Belangrijk aspect in rentabiliteitsberekening (duur oude vs nieuwe situatie)- afhankelijk van medewerking gemeente en bezwaren van de omgeving + uitstraling naar de omgeving	Volledig vergund, geen extra doorlooptijd
Cost efficiency:		
Afstand tot aanvoer	18 km extra voor 80% aanvoer	18 km extra voor 20% aanvoer
Synergie tov partnerbedijven	Geen directe potentie tot clustering - te onderzoeken wat mogelijk is om zelfstandig op te zetten en of hiervoor dan voldoende ruimte beschikbaar is.	Cluster mogelijkeid Byblos / Teeuwissen e.a.
Gemeentelijke belastingen	Onbekend	Onbekend
Afs[illegible] tot vrieshuis	16 km x 6 transporten per dag	3 km x 6 transporten per dag
A[illegible]ot klanten	Vergelijkbaar	Vergelijkbaar
Clustermogelijkheden:		
Samenwerking Byblos - ontwikkeling open innovatiecluster	Niet mogelijk met Byblos partners - zelfstandig te ontwikkelen met andere partners ?	Mogelijk
Samenwerking Byblos - synergie effecten	Niet mogelijk met Byblos partners	Mogelijk
Grondbeschikbaarheid	18 ha - voldoende voor zelfstandige clustervorming ?	66 ha
Bestemmingsplan	Niet meteen mogelijk - toetsing gemeente Wijchen	Mogelijk
Verkavelling	Mogelijk	Mogelijk
Arbeid:		
Afstand tot stadskern	Bijsterhuizen 8 km	Laarakker 20 km
Berelkbaarheid	Goed, aan snelweg / doorgaande weg	Goed, aan snelweg / doorgaande weg
Potentie tot banengroei	Extra groeipotentie cluster nog niet bekend	Extra groeipotentie byblos (directe en indirecte werkgelegenheid - uitstraling kenniscentrum - etc.)
Mederking overheden:		
Provincie gelderland	Bereid tot medewerking	Bereid tot medewerking
Povincie brabant	Geen partij	Bereid tot medewerking
Bom	Geen partij	Bereid tot medewerking
Oost NV	Bereid tot medewerking	geen partij
Ministerie EZ	Bereid tot medewerking	Bereid tot medewerking

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159044

[redacted]OB10

Van: [redacted]OB10
Verzonden: maandag 15 september 2014 14:06
Aan: [redacted]BM15
CC: [redacted]OB00; [redacted]EZ20
Onderwerp: werkgelegenheid Hilckmann
Bijlagen: Slachhuis werkgelegenheid.docx

Dag[redacted]

Op verzoek van [redacted] stuur ik je bijgaand memo dat we hebben gemaakt als onderdeel van de scenario's verwervingsstrategie Slachthuis. Het collegevoorstel met scenario's komt 30 september in B&W.

Hartelijke groeten,

[redacted]

[redacted]

Gemeente Nijmegen | Ontwikkelingsbedrijf | Projectontwikkeling OB10 | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Email:** [redacted]nijmegen.nl | **Telefoon:** [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voor- en nadelen verplaatsing Slachthuis voor de werkgelegenheid in Nijmegen

1. Inleiding
Bij verplaatsing van het slachthuis vragen we ons af wat de gevolgen zullen zijn voor de werkgelegenheid in Nijmegen. Twee vestigingslocaties worden in dat opzicht met elkaar vergeleken en waar mogelijk geven we in deze notitie aan wat de toekomstige werkgelegenheidseffecten bij verplaatsing zullen zijn voor Nijmegen. Verschillende vestigingslokaties zijn met het slachthuis besproken maar in de regio bieden alleen bedrijventerrein Bijsterhuizen en het Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL) in de gemeente Cuijk de beste voorzieningen en ontwikkelingsmogelijkheden voor het slachthuis. Nagegaan is wat het slachthuis met de beoogde verplaatsing met het personeel wil. Welke kansen zien zij voor de (groei van de) werkgelegenheid van het bedrijf en wat vinden wij daarvan? Daarbij houden we oog voor het belang van het huidige personeel. Ons doel is zoveel mogelijk behoud en groei van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Is vestiging op Bijsterhuizen dan beter voor Nijmegen in vergelijking met Cuijk?
Op basis van door het slachthuis aangeleverde cijfers over de werkgelegenheid en ambtelijke reacties van de provincies Gelderland, Noord Brabant, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij en de gemeente Cuijck trekken wij een conclusie.

2. Doel slachthuis: behoud en groei werkgelegenheid
Het slachthuis wil verplaatsen uit het Waalfront en met behoud van het huidige personeel verhuizen naar het Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL) gelegen aan de A73 bij Haps in de gemeente Cuijk. Blijven zitten is voor het slachthuis geen optie omdat de nodige investeringen op de huidige locatie niet kunnen worden gedaan (slachthuis is in vigerende bestemmingsplan wegbestemd). Hier heeft het bedrijf naar eigen zeggen de afgelopen jaren last van gehad (en heeft daarvoor ook een formeel schadeverzoek ingediend. De afhandeling daarvan loopt nog). Als het moet dan is bedrijventerrein Bijsterhuizen een mogelijkheid, maar het bedrijf kan zich in Cuijk verder ontwikkelen in een cluster van voedselproducenten en medische en farmaceutische bedrijven (zie verder onder 4 en 5). Ook belangrijk voor het bedrijf is dat het slachthuis in Cuijk dichter bij de varkens zit die vooral komen uit de regio Noordoost-Brabant. Het slachthuis verwacht met de huidige werkgelegenheid harder te groeien in Cuijk dan op Bijsterhuizen vanwege de samenwerking ter plaatse met andere bedrijven en instellingen in de keten. Door samenwerking in de keten ontstaat een sterkere concurrentiepositie in dit Agrofoodcluster.

Wat de werkgelegenheid betreft wil het slachthuis waar mogelijk iedereen meenemen naar de nieuwe locatie. Wat dat betreft is er geen onderscheid tussen Cuijk en Bijsterhuizen. De runderlijn wordt opgeheven maar de mensen die aan deze lijn werken worden ingezet voor het slachten van varkens. Het bedrijf zegt de productie niet verder te kunnen automatiseren. Veel werk in de productie blijft handenarbeid. Op de nieuwe vestigingslocatie kan het slachthuis de productie alleen nog optimaliseren in de logistiek en in het volume. Iedereen is nodig om door te kunnen groeien in de productie en werkgelegenheid. Het (ondersteunend) middenkader heeft knowhow van het proces. Hier drijft de productie op. "Het kader, de kennis van de mensen in de productie koesteren we."

3 Cijfers werkgelegenheid
Het aantal werkzame personen van het slachthuis in Nijmegen is sinds 2007 afgenomen van ongeveer 350 naar 315 werknemers in 2014. De daling in werkgelegenheid is niet vreemd gelet op het economische klimaat van de laatste jaren en het uitblijven van investeringen op de locatie. Het bedrijf zit tegen zijn grenzen aan. Het aantal slachtingen schommelde in deze periode rond de 1,1 miljoen per jaar. Het ene jaar wat meer, het ander wat minder. De mensen die voor het slachthuis werken, werken in vast dienstverband of worden wekelijks ingehuurd (de zogenaamde flexibele schil).

Hierdoor verschilt het aantal werknemers per week maar gemiddeld werken er nu ongeveer 315 mensen bij het slachthuis. Daarnaast werken 146 mensen dagelijks bij het slachthuis in dienst bij ondersteunende bedrijven. Deze indirecte werkgelegenheid bestaat uit mensen werkzaam bij de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA), onderhoud, schoonmaak, waterzuivering, transport, afvalvervoer en ICT. In totaal werken gemiddeld 460 mensen direct en indirect bij het slachthuis. Veruit de meeste van hen werken fulltime. Zie tabel 1 voor de herkomst van de werknemers.

Tabel 1 Aantal werknemers naar herkomst

	Woonachtig in Nijmegen	Woonachtig in regio Nijmegen*	Woonachtig buiten regio Nijmegen	Totaal
Vast dienstverband	69	18	41	128
Gemiddelde inleen	48	46	93	187
Subtotaal direct	**117**	**64**	**134**	**315**
Indirecte werkgelegenheid	37	37	72	146
Totaal werkgelegenheidseffect	**154**	**101**	**207**	**461**

*Regio Nijmegen omvat hier de gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Millingen, Ubbergen, Groesbeek, Heumen, Wijchen en Beuningen. Bron Slachthuis Hilckmann, 2014

Van het personeel woont 154 mensen (33%) in Nijmegen, 101 mensen (22%) in de gemeenten rond Nijmegen en 207 mensen (45%) komen van buiten de regio naar het slachthuis. De cijfers zijn overigens deels gebaseerd op een inschatting. Bij het slachthuis is niet altijd bekend waar de werknemers die worden ingeleend woonachtig zijn. Dit geldt ook voor de indirecte werkgelegenheid.

Bij het slachthuis werkt veel laaggeschoold personeel. Op basis van cijfers van het slachthuis kan van het personeel met een vast dienstverband (128 werkzame personen) worden gezegd dat 66% laaggeschoold is, 27% beschikt over een afgeronde MBO-opleiding en 6% een HBO-opleiding heeft. Van het overig personeel zijn geen opleidingsgegevens bekend, maar gelet op het type werk dat wordt verricht is het aannemelijk dat deze cijfers ook kunnen worden gehanteerd voor het personeel dat wordt ingeleend en de mensen die dagelijks bij het slachthuis werken maar in dienst zijn bij de ondersteunende bedrijven.

De gemiddelde leeftijd van het personeel met een vast dienstverband bij het slachthuis (128 werkzame personen) ligt met bijna 48 jaar fors hoger dan de gemiddelde leeftijd voor werknemers in de industrie in Nederland. Landelijk lag deze in 2011 op ongeveer 42 jaar. De gemiddelde leeftijd van de werkzame beroepsbevolking is de afgelopen 20 jaar gestegen van 36,2 naar 41,4 jaar maar zelfs als deze lijn wordt doorgetrokken naar 2014 is gemiddelde leeftijd van de werknemers van het slachthuis hoog te noemen. Op zich bevreemd dat niet omdat een groot deel van het personeel al jaren bij het slachthuis werkt. De harde kern zelfs al 30 tot 40 jaar. Overigens is het zeer de vraag of bij verplaatsing van het bedrijf een sociaal plan in werking treedt waarin een afvloeiingsregeling is opgenomen voor (oudere) werknemers. Op dit moment zegt het slachthuis hier niet in te kunnen en willen voorzien. Alle werknemers zijn nodig. Tabel 2 geeft het aantal werknemers naar leeftijdscategorie met een vast dienstverband.

Tabel 2 Aantal werknemers naar leeftijdscategorie met een vast dienstverband

Leeftijdscategorie	Totaal
20-30	8
30-40	15
40-50	47
50-55	26
55-60	13
>60	19
Totaal	128

Bron Slachthuis Hilckmann, 2014

4 RBL Cuijk

De provincie Noord-Brabant, de gemeente Cuijk en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) zijn al langer met het bedrijf Teeuwissen uit Cuijk in gesprek over de realisatie van het BYBLOS-cluster en over de verplaatsing van het bedrijf van het industrieterrein Haven-Cuijk naar het RBL in Cuijk. Er is een gezamenlijke ambitie een hoogwaardig internationaal kennis-, onderzoeks- en innovatiecentrum rond het thema By-products Business Lab & Open-innovation Site (kortweg: BYBLOS) te willen realiseren.
Teeuwissen verzamelt en verwerkt vlees en vleesbijproducten voor de farmaceutische en voedingsindustrie. Voor de ontwikkeling van BYBLOS is Teeuwissen de leidende partij. Alhoewel Teeuwissen ook zonder het slachthuis BYBLOS zou kunnen uitvoeren, hoopt het bedrijf dat de Nijmeegse slachterij toch komt. Het slachthuis is een belangrijke toeleverancier van Teeuwissen. Het streven is om gezamenlijk een internationaal georiënteerde bedrijfslocatie te ontwikkelen voor de verwerking en ontwikkeling van nieuwe en innovatieve producten voor onder andere de levensmiddelen-, de farmaceutische, de diervoedings- en de mineralenindustrie. Het Radboud werkt samen in BYBLOS op gebied van ..... Verbreding en verdieping van het concept kan verder worden geïntensiveerd door verdergaande samenwerking met de Radboud Universiteit, RU Wageningen en de HAN.

Teeuwissen heeft enkele honderden werknemers in Cuijk en vennootschappen, filialen en deelbelangen in tal van landen van de wereld. Door autonome groei, continue aandacht voor innovatie en overnames van bestaande bedrijven heeft Teeuwissen zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot een wereldspeler met ruim 6000 medewerkers en actief in 160 landen. In de vestiging Cuijk betreft het met name lager geschoolden in het productieproces. Teeuwissen is bij de verplaatsing van plan om haar onderzoeksactiviteiten (o.a. vanuit Spanje) op RBL te concentreren. Provincie Noord-Brabant verwacht dat een verplaatsing van het slachthuis naar RBL ongeveer zal leiden tot een verdubbeling van het aantal werknemersplaatsen in de omgeving Cuijk (met name lager geschoolden). Op de lange termijn is de verwachting dat BYBLOS zal resulteren in 1.200 nieuwe banen in de regio waaronder ook Nijmegen behoort. Deze nieuwe banen ontstaan door:

- combinatie van bedrijven op RBL waardoor samenwerking in de keten ontstaat en daardoor groei van de laagwaardige én hoogwaardige werkgelegenheid;
- intensivering van R&D en spin offs van bedrijven op RBL voor hoogwaardige werkgelegenheid en daardoor clustering van bedrijven en verder versterking van de samenwerking Teeuwissen en het slachthuis.

Door vestiging van het slachthuis op RBL, naast het perceel van Teeuwissen, ontstaan synergie- en efficiencyvoordelen voor beide bedrijven. Het slachthuis is een belangrijke toeleverancier voor het productieproces van Teeuwissen. De productieprocessen van beide bedrijven zijn complementair aan elkaar en de verwachting bij zowel Teeuwissen en het slachthuis is dat bij vestiging op aangrenzende percelen geen verlies van werkgelegenheid zal optreden. Maar intensivering van de samenwerking op locatie kan bij de opstart wel tot verlies van banen leiden. Als dit gebeurt zal het banenverlies zich met name in de ondersteunende diensten voordoen. Met hoeveel mensen beide bedrijven minder toekunnen in bijvoorbeeld het transport en afvalvervoer, onderhoudswerkzaamheden en schoonmaak is niet te zeggen. Dat daarna groeimogelijkheden zich voordoen als gevolg van BYBLOS kan zeker waar zijn en ligt in de lijn der verwachting maar dat staat los van de eerste opstart op RBL.
Ervaringen van elders in alle sectoren van industrie en dienstverlening leert dat intensievere samenwerking binnen een keten resulteert in een sterkere (gezamenlijke) concurrentiepositie. In Nijmegen werken we aan verdere versterking van clusters op campus Heijendaal en de Novio Tech Campus. In Limburg zijn bewust clusters rondom bedrijven als DSM en Océ versterkt.
Ondernemingen worden daarmee minder 'footloose' en zullen dus ook niet snel vertrekken uit de regio. Vermeldenswaard is dat het Land van Cuijk van oudsher een sterke concentratie van agrifood

bedrijven heeft en daaraan gerelateerde bedrijfsactiviteiten (MSD Animal Health, Nutreco, Stork Marel, Hendrix Genetics). Provincie Noord-Brabant ondersteunt het agrifoodcluster met daarop toegesneden innovatieprogramma's.

5. Bijsterhuizen

Het slachthuis wil graag verhuizen naar RBL in Cuijk omdat zij daar de beste doorgroeimogelijkheden ziet zoals hierboven aangegeven. Bijsterhuizen is voor het bedrijf ook een mogelijke vestigingslocatie maar alleen als Cuijk niet door gaat. Met behoud van werkgelegenheid wil het slachthuis verhuizen. Bij verplaatsing naar Bijsterhuizen betekent dat de huidige 460 mensen directe en indirecte werkgelegenheid in dienst blijven. Mogelijk banenverlies als gevolg van de synergie- en efficiencyvoordelen door intensivering van de samenwerking met Teeuwissen op één locatie zijn er niet. Teeuwissen gaat wel verplaatsen maar blijft met steun van Noord-Brabant in Cuijk en kan naar eigen zeggen het BYBLOS-concept ook verder uitrollen zonder dat het Slachthuis naar Cuijk verhuisd. De samenwerking met het Slachthuis blijft, maar beide bedrijven leveren in op efficiency- en synergievoordelen als het slachthuis naar Bijsterhuizen verhuisd. Volgens het slachthuis kan ook in Nijmegen de verbinding worden gezocht met het Radboud en bijvoorbeeld het Heinz Innovation Center (HIC). Er kan meer uit de bijproducten van de slacht worden gehaald. Verdere kennisontwikkeling en clustervorming op dit terrein kan ook op Bijsterhuizen worden gerealiseerd. Hoe het slachthuis dit met partners en overheden vorm wil geven, zal nader moeten worden onderzocht. Het BYBLOS-concept is verder uitgewerkt en twee bedrijven die verder willen samenwerken in dit agrifoodcluster staan sterker in vergelijking met een zelfstandige ontwikkeling op Bijsterhuizen. In vergelijking met RBL in Cuijk heeft de banengroei meer potentie in het Land van Cuijk.
Op basis van behoud van de huidige werkgelegenheid zijn de kansen echter groter voor verplaatsing van het slachthuis naar Bijsterhuizen. Een aspect dat bij het vergelijken van de twee bedrijventerreinen nog moet worden gewogen hierin is in hoeverre het personeel uit Nijmegen bereid is te pendelen tussen Nijmegen en Haps (gemeente Cuijck)

6. Pendelen

De afstand tussen Nijmegen en RBL nabij Haps ligt, afhankelijk van waar werknemers wonen in Nijmegen tussen de 18 en 28 kilometer via de weg. We gaan uit van een gemiddelde afstand van 23 km. Het slachthuis wil een businessplan opstellen waarin vanzelfsprekend aandacht is voor de arbeidsmobiliteit van de werknemers naar de nieuwe locatie. Het slachthuis is bereidt ondersteuning te bieden voor mobiliteit bij verplaatsing naar RBL in Cuijk en naar Bijsterhuizen (?!). Ook naar Bijsterhuizen dienen werknemer een afstand te overbruggen. Tot 1 januari regelt busvervoerder Breng voor werknemers van Bijsterhuizen gratis busvervoer tussen Nijmegen en Wijchen. Wellicht kan Breng deze regeling opnieuw invoeren voor de medewerkers van het slachthuis.
Voor vervoer naar Cuijk kan gedacht worden aan pendelvervoer rechtstreeks vanuit Nijmegen of vanaf het NS-station in Cuijk naar Haps en weer terug. In hoeverre het personeel dat in Nijmegen of omgeving Nijmegen woont, bereidt is te gaan pendelen naar Cuijk is afhankelijk van een aantal factoren. In het algemeen leggen meer lager opgeleiden een korte woon-werkafstand af. Uit onderzoek blijkt dat dit vooral op de eerste 15 à 20 km goed te zien is. Langere afstanden, na 20 km worden juist in hogere mate afgelegd door hoger opgeleiden. Gelet op de gemiddelde afstand van 23 km die een laagopgeleid werknemer met autovervoer zou moeten overbruggen naar RBL in Cuijk is de geneigdheid om te pendelen niet groot. Maar dit is niet het enig criterium. De bereidheid neemt toe naarmate het vervoer van en naar het werk goed is geregeld.

Nu al reizen veel werknemers van buiten Nijmegen naar het slachthuis voor hun werk. De kans is groot en aannemelijk dat veel van hen dit blijven doen. De vraag is in hoeverre het personeel dat woonachtig is in Nijmegen ook zal gaan pendelen naar Cuijk. De bereidheid van deze groep om te gaan reizen naar het werk neemt toe als het slachthuis haar personeel gratis vervoer kan aanbieden van en naar RBL in Cuijk. Nadrukkelijk speelt het huidig economisch klimaat een belangrijke rol. In

tijden van economische crisis is de kans op ander en passend werk niet groot voor de meeste werknemers van het slachthuis. Meegaan met de huidige werknemer ligt meer voor de hand. Voor de 146 mensen dagelijks werkzaam bij het slachthuis maar in dienst bij de ondersteunende bedrijven is het waarschijnlijker te veronderstellen dat relatief minder werknemers mee zullen gaan naar Cuijk. Hoewel ook de binding met het slachthuis groter is dan bij vergelijkbare ondersteunende diensten in de industrie is de kans dat deze werknemers elders worden ingezet groter.

Een ander aspect van arbeidspendel is de tendens op den duur te verhuizen naar de nieuwe vestigingslocatie. Bij verplaatsing van het slachthuis naar Cuijk zal het aantal arbeidsplaatsen in Nijmegen afnemen, maar wat is het effect op verhuizing van de werknemers woonachtig in Nijmegen en omgeving? De verwachting is dat de meeste mensen zullen blijven wonen waar ze wonen gelet op de reisafstand maar op de langere termijn vindt de werkgelegenheidsgroei in Cuijk plaats en is er hierdoor minder kans op werkgelegenheidsgroei voor laagopgeleiden in Nijmegen omdat er minder aanbod van werk is.

7. Conclusie verplaatsing werkgelegenheid slachthuis

De twee vestigingslocaties voor het slachthuis, RBL in Cuijk en bedrijventerrein Bijsterhuizen, zijn met elkaar vergeleken op werkgelegenheidseffecten voor Nijmegen. Het gemeentelijk doel is zoveel mogelijk behoud en groei van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Is vestiging op Bijsterhuizen dan beter voor Nijmegen in vergelijking met Cuijk? Het aantal arbeidsplaatsen neemt af maar in beginsel is er werk voor het personeel dat woont in Nijmegen. Zowel RBL in Cuijk als Bijsterhuizen hebben potentie tot banengroei voor lager opgeleiden. Hieronder worden de plussen en minnen naast elkaar gezet voor de twee vestigingslocaties voor de betekenis van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Nadrukkelijk niet opgeteld omdat de plussen en minnen qua betekenis en gewicht dat er aan kan worden gegeven van elkaar verschillen.

Bijsterhuizen	
+	Behoud (laagwaardige) werkgelegenheid in Nijmegen.
+	Mogelijkheden voor groei van huidige werkgelegenheid o.b.v. investerings- en uitbreidingsmogelijkheden, ook voor de langere termijn.
+	
-	Minder toegang tot en ontwikkeling van een kenniscluster (kansen hoogwaardige werkgelegenheid voor Nijmegen).

Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL)	
+	Grotendeels behoud van (laagwaardige) werk voor personeel woonachtig in Nijmegen en omgeving.
+	Verwachting grotere groei van de werkgelegenheid in zowel laagwaardige als hoogwaardige segment (ook met kansen voor Nijmegen).
+	Ketensamenwerking in agrifoodcluster met uitstralingseffecten naar Nijmeegse bedrijven en instellingen (Radboud, HAN).
-	Grotere kans banenverlies voor werknemers in dienst bij ondersteunende bedrijven van het slachthuis (indirecte werkgelegenheid).
-	Minder aanbod van arbeidsplaatsen in Nijmegen voor laaggeschoolde werkgelegenheid.

Hoewel sprake is van behoud van werkgelegenheid voor de huidige werknemers is er wel sprake van verplaatsing van arbeidsplaatsen buiten Nijmegen. Het gemeentelijk doel is zoveel mogelijk behoud en groei van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Op de lange termijn biedt RBL Cuijk voor het

slachthuis wellicht de beste overlevingskansen en concurrentiekracht en daarmee behoud van werkgelegenheid voor de regio met kansen voor Nijmegen. Maar voor de groeikansen van werkgelegenheid in Nijmegen kan worden geconcludeerd dat Bijsterhuizen de beste kansen biedt voor behoud én groei van laagwaardige werkgelegenheid in Nijmegen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Archief

GEMEENTE Nijmegen

Extra afschriften voor:
[redacted]

JZ10

D161159045

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Slachthuis Nijmegen B.V.
t.a.v. mevrouw [redacted]
6541 AD Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
15-09-2014	OB20/JZ10/14.0010283	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Declaratie kosten deskundige bijstand	12 juni 2014	(024) [redacted]

Geachte mevrouw [redacted]

Op 8 juli 2014 hebben wij van u een kostenoverzicht ontvangen van uitgaven voor deskundige bijstand die volgens u verband houden met de mogelijke verplaatsing van uw bedrijf.
Met de gemeente Nijmegen zou afgesproken zijn dat deze kosten worden vergoed.
Omdat uw verzoek bij ons vragen opriep is er op 15 september 2014 op uw kantoor een gesprek geweest waarbij namens uw bedrijf ook de heer [redacted] aanwezig was en namens de gemeente de heren [redacted] en [redacted]
Tijdens dit gesprek hebben wij toegelicht, dat er behoefte is aan een specificatie naar de aard en samenstelling van de kosten.
Daartoe is overeengekomen, dat onderscheid gemaakt wordt tussen kosten die verband houden met een mogelijke verwerving/onteigening van het bedrijf (toelichting DTZ Zadelhoff), kosten die verband houden met onderzoek naar een bedrijfsverplaatsing van uw bedrijf naar Cuijk en proceskosten naar aanleiding van uw verzoek om herziening van het bestemmingsplan.
Alleen de onderzoekskosten van een mogelijke verplaatsing komen in beginsel voor vergoeding in aanmerking voorzover passend binnen de intenties zoals die daarover zijn vastgelegd.
De hierop betrekking hebbende correspondentie hebben wij bijgevoegd.
De proceskosten in verband met uw verzoek om een herziening van het bestemmingsplan worden niet vergoed, omdat hiervoor een wettelijke procesregeling bestaat die deze vergoeding uitsluit.
De kosten voor inzet van deskundigen bij een bedrijfsverwerving/onteigening (DTZ Zadelhoff) komen alleen op het moment van daadwerkelijke verwerving in beeld voor een mogelijke vergoeding.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
1

Voor dit moment nemen wij uw brief voor kennisgeving aan en zijn in afwachting van een nadere specificatie van mogelijk nu al te declareren kosten.

Met vriendelijke groet,
namens Burgemeester en Wethouders,

E.T.W.M. Top, bureauhoofd

Aantal Bijlagen: div

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Directie Wijk & Stad
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

ARCHIEFEXEMPLAAR

Extra afschriften voor:

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 91 11
Telefax (024) 329 86 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Slachthuis Nijmegen B.V.
t.a.v. de heer [redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
25-08-2008	P330/08.0022336	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Aankoop eigendommen Slachthuis Nijmegen B.V.	28-06-2008	[redacted]

Geachte heer [redacted],

In antwoord op uw bovenvermeld schrijven waarvan de beantwoording helaas is vertraagd, deel ik u het volgende mede.
De gemeente Nijmegen gaat akkoord met vergoeding aan u op faktuurbasis van de door u aan Bureau Croes te betalen onderzoekskosten zoals door u aangegeven en tot een maximum van € 145.000,- exclusief BTW .
Bij de facturering(naar het adres Gemeente Nijmegen Afdeling BS 20 Administratief Beheer Postbus 571 6500 AN Nijmegen) dient u steeds het VPL nummer(92829) te vermelden.

Ten aanzien van de reservering van de locatie Bijsterhuizen fase 3 deel ik mede dat deze zoals aangegeven definitief per 1-7-2008 is geëindigd.
Voor de overwegingen die daarbij een rol gespeeld hebben verwijs ik wellicht ten overvloede naar het gemeentelijk schrijven van 3 maart van dit jaar.
Wel zal de gemeente(in overleg met de GR Bijsterhuizen) onderzoeken of een alternatieve locatie binnen Nijmegen/Wijchen kan worden gevonden.
De toezegging daaromtrent werd eveneens in het gemeentelijk schrijven van 3 maart gedaan.

Tenslotte stel ik mij voor zo spoedig mogelijk van u een inhoudelijke reactie op de eerder door de gemeente gedane bieding te ontvangen waarna na beoordeling daarvan een vervolgoverleg kan plaatsvinden.

Hoogachtend,

[redacted]

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Grondzaken

Vervolgvel
1

Voor dit moment nemen wij uw brief voor kennisgeving aan en zijn in afwachting van een nadere specificatie van mogelijk nu al te declareren kosten.

Met vriendelijke groet,
namens Burgemeester en Wethouders,

[redacted]

Aantal Bijlagen: div

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

ONTWIKKELINGSBEDRIJF NIJMEGEN

Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
Telefoon 024 377 58 93
Fax 024 377 89 61
E-mail: info@slh-nijmegen.nl
Bank: Rabobank Nijmegen
Rek. nr. 13.78.06.469
Handelsregister 10021984

Aan Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf/Grondzaken
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN
t.a.v. de heer. [redacted]

reg.nr. 08.0018118
procesverantw.: P330

INGEKOMEN
01 JULI 2008
GEMEENTE NIJMEGEN
class.nr.: 07.351.11

afgedaan:

Nijmegen, 28 juni 2008.

Uw kenmerk: P330/08.0013083
d.d. 16-05-2008

Geachte heer [redacted]

In antwoord op uw bovenvermeld schrijven delen wij U het volgende mee.
Wij hebben kennis genomen van uw standpunt dat U instemt met het starten van het vervolgonderzoek voor de hervestiging van onze bedrijven waarbij U instemt om mee te betalen aan de door ons te maken onderzoekskosten.
Wij hebben Bureau Croes gevraagd om een offerte te maken die de kosten moet omvatten van voorontwerp en programma van eisen met een begroting van de bouwkundige kosten.
Deze berekeningen moeten leiden tot een verfijning van de eerder gemaakte grove ramingen. U treft bijgaand de offerte aan van Bureau Croes.
Inmiddels hebben wij Krachtwerktuigen opdracht gegeven hun zienswijze te geven over de meest optimale invulling van de energie- en waterhuishouding voor het nieuw te bouwen slachthuis. Aansluitend hierop zullen ramingen gemaakt worden met betrekking tot de utilitaire installaties en procesinstallaties.
Voor deze berekeningen zullen ook kosten gemaakt moeten worden die wij voorlopig ramen op een bedrag van 30.000 Euro. Dit bedrag wordt ook genoemd in de brief van Bureau Croes.
Wij stellen U dan ook voor om bij U rekeningen te declareren tot ten hoogste 145.000 Euro voor dit vooronderzoek.

Met betrekking tot de reservering van de locatie Bijsterhuizen kan ik U als volgt informeren.
Met de gemeente Cuijk wordt nagegaan wat de mogelijkheden zijn tot hervestiging op het bedrijvenpark Laeracker te Haps. Het bestemmingsplan van dit plan is echter nog niet vastgesteld. Er is een groep inwoners van Haps die bezwaar maakt tegen deze plannen van de gemeente Cuyk. Deze groep tracht langs juridische weg te ontwikkeling van dit regionaal bedrijventerrein tegen te gaan.
Wij weten niet wat de consequenties kunnen zijn van deze stappen maar realiseren ons dat wij niet kunnen verplaatsen wanneer wij niet de beschikking hebben over een geschikte locatie waarop wij vergunningen kunnen aanvragen voor de bouw en realisatie van het nieuwe slachthuis.
Wij verzoeken U dan ook de reservering van Bijsterhuizen vast te houden voor ons bedrijf.

slachthuis nijmegen bv

. Wij gaan er daarbij vanuit dat hervestiging op die locatie van onze bedrijven in de milieucategorie 4 of hoger mogelijk is. Wanneer U deze locatie niet voor dit doel kunt aanbieden gaan wij ervan uit dat u een andere kavel reserveert waarop bouw in 2010 gerealiseerd kan worden. In ieder geval lijkt het ons niet oppertune deze reservering op te geven voordat u daadwerkelijk een derde partij als koper voorhanden heeft.

Wij stellen voor om op zo'n kort mogelijke termijn het vervolgonderzoek te starten en een bespreking te plannen op 15, 16, 17 of 19 september om de stand van zaken te bespreken en tevens te overleggen over de verdere voortgang van de verwerving en tijdplanning van de verplaatsing.

Gaarne vernemen wij van U, op korte termijn, of U kunt instemmen met ons voorstel inzake het vooronderzoek en zouden graag met de heer van Schijndel een datum vaststellen voor het boven genoemde overleg.

Hoogachtend,

SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.

[redacted]

Bijgesloten:
Offerte van Bouwtechnisch bureau Croes
Incl. twee bijlagen inzake de investeringsramingen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159046

[redacted]OB20

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: dinsdag 7 oktober 2014 9:49
Aan: [redacted]EZ20; Tankir, Turgay BM30
Onderwerp: verkenning toekomstige werkgelegenheid

Beste [redacted] en meneer Tankir,

De afgelopen weken hebben we nauw samengewerkt om de werkgelegenheidsanalyse m.b.t. de verplaatsing van het slachthuis vanuit verschillende aspecten op te zetten. Hierbij hebben wij aangegeven dat wij alles in het werk willen stellen om enerzijds maximaal de huidige werkgelegenheid te behouden en te mobiliseren naar de nieuwe locatie. Anderzijds hebben wij ook toegelicht dat wij voor de groei, die aan de basis van ons business plan op de nieuwe locatie ligt, wij ook de noodzaak zien om de toekomstige werving (ongeveer verdubbeling na enkele jaren) optimaal te organiseren. Hiervoor hebben we reeds kort met mekaar gesproken over samenwerking met UWV / Werkbedrijf om hiervoor met elkaar een project op te zetten om dit vorm te geven, zodat dit voor alle betrokkenen het maximale resultaat en succes kan opleveren. Wij willen hiervoor graag reeds verkennende gesprekken voeren hoe we met mekaar zouden kunnen samenwerken, of er ervaringen zijn bij andere bedrijven, etc. om zo alvast met mekaar de gedachten te vormen, en ook wij ons intern reeds in de komende maanden kunnen gaan voorbereiden op alle aspecten die hiermee komen kijken. Kunnen jullie ons adviseren met wie wij deze gesprekken zouden kunnen opstarten ? Willen jullie hierbij ook een rol vervullen of laten jullie dit aan deze instantie over en houden we jullie periodiek op de hoogte ?

Ik hoor heel graag jullie input,

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159048

[redacted]OB10

Van: Tiemens, Harriet BM30
Verzonden: maandag 27 oktober 2014 13:20
Aan: [redacted]OB10[redacted]OB00
Onderwerp: Fwd: Verwerving Slachthuis Nijmegen

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Datum: 24 oktober 2014 13:07:18 CEST
Aan: "Hooft, Hans van" <hvhooft@sp.nl>, "cvnorel@sp.nl" <cvnorel@sp.nl>, "Berkel, Bart van BM40" <bart.berkel@gmail.com>, "Molenaar, Petra" <petramolenaar@gmail.com>, "Sweep, Maarten BM40" <maartensweep@gmail.com>, "anneliekevdberg@gmail.com" <anneliekevdberg@gmail.com>, "stijn.vat@gmail.com" <stijn.vat@gmail.com>, "tatum.postema@gmail.com" <tatum.postema@gmail.com>, "Boekhorst , Pepijn BM40" <pepijnboekhorst@gmail.com>, "Westerveld, Lisa BM40" <l.westerveld@groenlinks.nijmegen.nl>, Vergunst, Noël BM40 <vergunst@gmail.com>, "Daemen, Cilia BM40" <c.daemen@groenlinks.nijmegen.nl>, "Oomen, Pepijn BM40" <pepijnoomen@gmail.com>, "Reinhoudt, Jos" <jos@reinhoudt.com>, "Ranshuijsen, April BM40" <a.ranshuijsen@gmail.com>, "Jaspers, Anne BM40" <a.jaspers@groenlinks.nijmegen.nl>, "Jetten, Rob BM40" <robjetten@d66nijmegen.nl>, "Elferen, Tobias van BM40" <tobiasvanelferen@d66nijmegen.nl>, "Groothuizen, Maarten BM40" <groothuizenm@gmail.com>, "Visser, Grete BM40" <gretevisser@hotmail.com>, "Lamers, Kristie BM40" <kristielamers@gmail.com>, "r.el.hafi@d66nijmegen.nl" <r.el.hafi@d66nijmegen.nl>, "Brouwer, Rachel BM40" <rachelbrouwer@d66nijmegen.nl>, "Dijk, Inge van BM40" <i.van.dijk@vvd.nijmegen.nl>, "Huliselan, Patrick BM40" <p.huliselan@vvd.nijmegen.nl>, "fleurkossen@hotmail.com" <fleurkossen@hotmail.com>, "Eigenhuijsen, Paul BM40" <p.eigenhuijsen@vvd.nijmegen.nl>, "marc.van.nijnatten@pvda.nijmegen.nl" <marc.van.nijnatten@pvda.nijmegen.nl>, "g4.schellekens@pvda.nijmegen.nl" <g4.schellekens@pvda.nijmegen.nl>, "Zwart, Rutger BM40" <r.zwart@pvda.nijmegen.nl>, "ammarselman@msn.com" <ammarselman@msn.com>, "Buck, Mark BM40" <mark.buck@nijmegen.cda.nl>, "Rotink, Judith BM40" <judith.rotink@nijmegen.cda.nl>, "Gewoon Nijmegen, BM70" <fractie@gewoonnijmegen.nijmegen.nl>, "Klein Hemmink, Ruud BM40" <r.kleinhemmink@gewoonnijmegen.nijmegen.nl>, "Hillen, Albaer BM40" <ahillen@planet.nl>, Verenigde Senioren Partij <fractie@vsp.nijmegen.nl>, "Deurzen, Hans van BM40" <h1.van.deurzen@vsp.nijmegen.nl>
Kopie: "Bruls, Hubert BM20" <h.bruls@nijmegen.nl>, "Velthuis, Bert BM30" <b.velthuis@nijmegen.nl>, "Tankir, Turgay BM30" <t.tankir@nijmegen.nl>, "Helmer, Renske BM30" <r.helmer@nijmegen.nl>, "Frings, Bert BM30" <b.frings@nijmegen.nl>, "Hees, Ben van BM30" <b.van.hees@nijmegen.nl>, "Tiemens, Harriet BM30" <h1.tiemens@nijmegen.nl>, "c.bieze@gelderland.nl" <c.bieze@gelderland.nl>
Onderwerp: Verwerving Slachthuis Nijmegen

Geachte leden van de Raad,

Zoals U weet verkeren wij al vanaf 2004 in de door de gemeente gewekte verwachting dat zal worden meegewerkt aan onteigening van ons bedrijf. Reeds toen is door de gemeente aan ons kenbaar gemaakt dat wij dienden te vertrekken van de huidige locatie. Dat is ook vastgelegd in 2006, waarbij ons bedrijf in het bestemmingsplan Waalfront uiteindelijk volledig is wegbestemd. Daarna zijn er weliswaar een aantal gesprekken geweest met de gemeente, waarbij in 2008

1

aanvankelijk een niet onderbouwde bieding is gedaan, maar die is later weer ingetrokken. Daarna is er heel lang niets meer gebeurd, zeker geen onteigeningsonderhandeling of mediation, behalve allerlei procedures die uiteindelijk hebben geleid tot de bij u bekende uitspraak van de Raad van State van 3 september 2014. Ofschoon wij volgens de persberichten die zaak zouden hebben 'gewonnen' , voelen wij dat beslist niet zo. De gang naar de rechter was voor ons een noodgreep omdat er niets meer gebeurde en de gemeente tegengestelde signalen afgaf, enerzijds aangeven wel voor 2018 te zullen verwerven, zelfs gedurende de procedures, maar anderzijds nog tijdens de zitting bij de Raad van State voorstellen dat wij tot 2022 in het Waalfrontgebied zouden moeten blijven zitten. Ofschoon door de gemeente bij de Raad van State is gesteld dat er geen sprake is van een 'uitrookstrategie' leidt het huidig passief gemeentelijk optreden daar uiteindelijk feitelijk wel toe.

Algemeen bekend is dat wij op de huidige locatie enorm knel zitten. We kunnen niet uitbreiden en het doen van de reeds sinds lange tijd noodzakelijke investeringen zijn in het licht van onze nog steeds onzekere positie bedrijfseconomisch niet verantwoord: we zijn namelijk keihard wegbestemd, maar nog steeds niet onteigend of verworven en verplaatst, terwijl er rondom onze bedrijfslocatie binnen het plangebied wel allerlei ontwikkelingen ook feitelijk plaatsvinden die de situatie onomkeerbaar maken. De gemeente heeft ook tijdens diverse procedures aangegeven dat zij al 90% van de omliggende gronden heeft verworven en dat er geen weg terug zou zijn naar een positieve bestemming van ons bedrijf. Onze werknemers lezen ook kranten en wij kunnen het aan hen niet meer uitleggen wat er rond ons bedrijf gebeurt. Wij voelen ons ook verantwoordelijk voor de circa 350 voor ons werkenden en hun gezinnen die van ons bedrijf afhankelijk zijn.

Naar onze mening brengt een goede ruimtelijke ordening en het zorgvuldigheidsbeginsel mee dat er nu heel binnenkort met serieuze verwervingsgesprekken door de gemeente wordt gestart. Volgens de onteigeningrichtlijn van 27 oktober 2011 zal er alsnog serieus moeten worden onderhandeld voordat er met een formele onteigening kan worden gestart via een raadsverzoek aan de Kroon en bij uitblijven van een minnelijke oplossing zal dan vervolgens een gerechtelijke onteigening moeten volgen. Volgens door ons ingewonnen informatie kan een onteigeningsprocedure totaal meer dan 2 jaar duren. De tijd begint nu echt te dringen en te klemmen.

Volgens ons zal welke rechter dan ook het probleem uiteindelijk niet oplossen, niet voor ons en ook niet voor de gemeente. De sleutel voor een oplossing van het probleem ligt in handen van uw gemeenteraad. Wij hebben van de provincie Gelderland begrepen dat zij ook bereid zijn om mee te werken aan een oplossing. Wij hebben ook begrepen uit de krant dat het Bouwfonds de gemeente onder druk zet om de uitvoering van het bestemmingsplan naar een later tijdstip te tillen, dus over de wettelijk planhorizon van 10 jaar heen. Wij kunnen ons niet voorstellen dat een private partij zo'n invloed heeft op de gemeente, zeker omdat eventueel gemaakte afspraken tegen de achtergrond van een maatschappelijk belang en een goede ruimtelijke ordening dienen te worden gelezen en bij een geschil daarover ook door de rechter in dat licht worden beoordeeld. Uiteindelijk bepaalt uw raad de inhoud van een goede ruimtelijke ordening en het maatschappelijk belang. Wij vertrouwen op het gezag en de kracht van uw raad om een duidelijke voorzet voor een bevredigende oplossing te maken. Wij begrijpen ook de maatschappelijke en financiële positie van de gemeente. Daarom zullen wij ook in alle redelijkheid meewerken aan een reële oplossing: wij behoeven beslist niet het bekende 'onderste uit de kan', maar wij willen nu wel heel snel een oplossing waarmee wij verder kunnen.

Wij hopen dat u het bovenstaande bij uw besluitvorming zult betrekken. Desgewenst zijn wij uiteraard graag bereid eventuele vragen van uw raad te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Namens Slachthuis Nijmegen bv en Hilckmann Nijmegen bv

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159049

[redacted]OB10

Van: [redacted]@cgm.nl>
Verzonden: vrijdag 31 oktober 2014 13:19
Aan: [redacted]OB10; [redacted]@gelderland.nl)
[redacted]@gelderland.nl)
Onderwerp: mogelijkheid inspraak 5 november
Bijlagen: PS01CGM_CuijkPantry-1_Scan_ocro0703_31102014130701.pdf

Hallo [redacted] en [redacted] hierbij vertrouwelijke brief zoals vanuit Cuijk verzonden aan de griffie/gemeenteraad van Nijmegen als reactie op de uitnodiging om in te spreken tijdens het openbare deel mbt het onderwerp Slachthuis.

Groet
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 31 oktober 2014 13:14
Aan: 'Griffie'
C: [redacted]
Onderwerp: RE: mogelijkheid inspraak 5 november

Geachte mevrouw [redacted]

In reactie op uw uitnodiging om tijdens de openbare burgerronde op 5 november onze mening te laten weten over het onder "wensen en bedenkingen verwerving Slachthuis" laat de gemeente Cuijk weten niet te zullen inspreken.
Wel vindt de gemeente Cuijk het van belang om bijgevoegde vertrouwelijke brief onder de aandacht te brengen van de gemeenteraadsleden zodat die betrokken kan worden bij de besloten vertrouwelijke behandeling van de wensen en bedenkingenprocedure aangaande dit onderwerp.

Ik heb dit zojuist ook telefonisch aan uw collega [redacted] laten weten.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted] afdeling ontwikkeling CGM (Cuijk/Grave/Mill)
[redacted]

Van: Griffie [mailto:griffie@Nijmegen.NL]
Verzonden: dinsdag 21 oktober 2014 16:22
Aan: [redacted]CO10
Onderwerp: mogelijkheid inspraak 5 november

GEMEENTE Nijmegen

Geachte heer/mevrouw,

Woensdag 5 november staat het volgende geagendeerd tijdens de Politieke Avond van de Nijmeegse gemeenteraad:
'Wensen en Bedenkingen verwerving Slachthuis'

1

Gezien uw betrokkenheid bij dit onderwerp, nodigen we u graag uit om uw mening over dit voorstel aan de gemeenteraad te laten weten. Dit is mogelijk tijdens de inspraakronde (de zogenoemde Burgerronde), die op 5 november van 18.00 tot 19.00 uur plaatsvindt in het Stadhuis (Korte Nieuwstraat 6, Nijmegen).

Aanmelden inspraak
Als u wilt inspreken, dan kunt u zich voor maandag 3 november, 12.00 uur aanmelden bij de Raadsgriffie, via telefoonnummer 024-329 90 30 of per e-mail via griffie@nijmegen.nl. We informeren u dan ook verder over de gang van zaken.

Voor de stukken en agenda van de Politieke Avond verwijs ik u graag naar de website: http://nijmegen.notudoc.nl/.

Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Raadsgriffie Nijmegen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

gemeente Cuijk

Gemeente Nijmegen
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

VERTROUWELIJK

Geachte gemeenteraad,

Woensdag 5 november staat tijdens de Politieke Avond van de Nijmeegse gemeenteraad het onderwerp 'Wensen en Bedenkingen verwerving Slachthuis' geagendeerd.

Gezien onze betrokkenheid bij dit onderwerp, werden wij uitgenodigd door uw griffie om desgewenst onze mening over dit voorstel aan de gemeenteraad kenbaar te maken.

Naar aanleiding van deze uitnodiging alsmede het feit dat wij geen inzage hebben gehad in het onderliggende voorstel hebben wij gemeend met deze vertrouwelijke brief in algemene zin te reageren zodat u dit bij uw vertrouwelijke beraadslaging op ook 5 november kunt betrekken.

De gemeente Cuijk is al ruim acht jaar in overleg met het slachthuis over mogelijke verplaatsing naar het regionaal bedrijvenpark Laarakker in onze gemeente.

Dit traject is in een impasse geraakt doordat uw gemeente en het slachthuis niet tot overeenstemming hebben kunnen komen over de aankoop van het bedrijf.

Ons is vertrouwelijk meegedeeld dat dit mede haar oorzaak vindt in het met Bouwfonds voor het project Waalfront opgetuigde PPS-construct. Uw gemeenteraad wordt hierdoor als het ware gegijzeld doordat de partner in het samenwerkingsconstruct een gelijkwaardig stemrecht heeft en weigert überhaupt mee te werken aan een aankoop van het slachthuis onder nader te bepalen condities voor 2018.

In onze optiek is de ontstane situatie voor het slachthuis onwenselijk en loopt haar voortbestaan daardoor gevaar.

Wij zijn van mening dat het bedrijf een snelle en acceptabele oplossing verdient om haar toekomst te kunnen bestendigen. Een toekomst waarbij het bedrijf vooral ten eerste zelf (vrijheid van vestiging) zou moeten kunnen bepalen op welke nieuwe plek ze haar bedrijfsvoering in een nieuw jasje wil continueren.

Wat de pluspunten van de locatie Cuijk en Brabant (project Byblos) zijn hebben wij uw ambtelijk apparaat laten weten. Ook de provincie Noord-Brabant en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) zijn hier nauw bij betrokken. Als het goed is, is die informatie verwerkt in het u toegezonden voorstel.

Datum
31 oktober 2014

Onderwerp
Slachthuis Nijmegen

Uw brief van
31 oktober 2014

Uw kenmerk

Ons kenmerk
-

Meer informatie
[redacted]
gemeente@cuijk.nl

Gemeente Cuijk
Louis Jansenplein 1
Postadres:
Postbus 7, 5360 AA Grave

Verzonden op

Bijlage(n)
Kopie aan: college van B&W Nijmegen

gemeente Cuijk

Kern van dat verhaal is dat werkgelegenheid in Cuijk in feite ook werkgelegenheid in Nijmegen is. De gemeente Cuijk is zoals u weet gelegen op een 3 provinciënpunt op steenworp afstand van Nijmegen. Er is dan ook een natuurlijke relatie tussen uw gemeente en de onze in zowel economische als sociaal-maatschappelijke zin. Inwoners van Cuijk doen boodschappen in Nijmegen, gaan er naar school en/of werken er. Omgekeerd is dat natuurlijk ook zo, hoewel in mindere mate, inwoners van Nijmegen in Cuijk werken en/of er naar school gaan. Ook de voorgenomen aanleg van een snelfietsroute langs het spoor dat onze gemeenten verbindt is hier een voorbeeld van.

Op ons bedrijvenpark zullen uiteindelijk ruim 2.000 arbeidsplaatsen gerealiseerd worden. Werkgelegenheid die de nodige dynamiek met zich mee zal brengen en ook een impuls geeft aan de Nijmeegse economie. We moeten hierbij over provincie- en gemeentegrenzen durven heen te kijken.

Tot slot lijkt het ons zo dat de uitspraak van de Raad van State aangegrepen kan worden om de patstelling met Bouwfonds te doorbreken.

Wij wensen u veel wijsheid toe bij de verdere afwegingen en hopen zoals gezegd op een duidelijke oplossing voor het slachthuis.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Cuijk,

[redacted] [redacted]

secretaris burgemeester

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]OB00
Verzonden: maandag 5 januari 2015 13:06
Aan: [redacted]@brabant.nl)[redacted]@bom.nl;[redacted]@cgm.nl)[redacted]@cgm.nl)
CC: [redacted]@gelderland.nl;[redacted]@gelderland.nl);[redacted]OB20;[redacted]OB00
Onderwerp: verwerving slachthuis

Urgentie: Hoog

Beste mensen,

Allereerst de beste wensen voor 2015!

Hierbij een update van de onderhandelingsbesprekingen met het slachthuis. In de maand december hebben 3 ›rmele besprekingen plaatsgevonden tussen de gemeente Nijmegen (de heren[redacted]en[redacted]en een delegatie van het slachthuis (o.a. de heer[redacted] Arcadis). Helaas hebben deze besprekingen niet geleid tot een voor beide partijen bevredigend eindresultaat. Het Slachthuis houdt vast aan een minimale vraagprijs van € 33 miljoen. Dit bedrag overtreft het beschikbare bedrag opgebouwd uit geld van de gemeente Nijmegen en subsidie van de provincie Gelderland met vele miljoenen. Reden voor ons als Nijmegen om de onderhandelingen te staken. De heer [redacted]meldt ons echter dat hij op basis van de gesprekken met[redacted]en[redacted]meent te kunnen concluderen dat Provincie Noord Brabant, BOM en RBT/Cuijk nog geld in de achterzak hebben om de ons in ziens overbrugbare kloof te dichten. Om die reden doet hij het verzoek om een gesprek in brede kring, met alle betrokkenen, te organiseren, waarin dat helder wordt gemaakt.
Op basis van mijn informatie: Cuijk is bereid tot korting van € 30,-/m2 die reeds verwerkt is in de vraagprijs van € 33 miljoen en Provincie NBR en BOM hebben zelf geen out of pocketgeld beschikbaar, zie ik geen aanleiding tot een breed gesprek.

Daarom mijn vraag aan jullie: klopt mijn informatie en is dus een 'breed' gesprek overbodig, of hebben jullie in de bilaterale gesprekken met de heer van Liemt toch mogelijkheden geschetst die wij als Nijmegen niet kennen?

Graag per ommegaande een reactie, omdat deze week we graag tot een finale afronding van de besprekingen willen ›imen.

Hartelijke groeten,

[redacted]

PS: volstrekt overbodig: maar prudent omgaan met de genoemde bedragen.

[redacted]

Gemeente Nijmegen | Ontwikkelingsbedrijf | Projectontwikkeling OB10 | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Email**[redacted]@nijmegen.nl | **Telefoon:**[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB20

Van: [redacted]@brabant.nl>
Verzonden: maandag 5 januari 2015 16:01
Aan: [redacted] OB00[redacted]@bom.nl; [redacted]@cgm.nl) [redacted]@cgm.nl)
CC: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl); [redacted] OB20; [redacted] OB00
Onderwerp: RE: verwerving slachthuis

beste allen,

Mede namens [redacted] en [redacted], allereerst een gezond en, volgens de Brabantse traditie, zalig nieuwjaar.

Jammer dat er tot op heden geen overeenstemming is over de aankoop, maar toch constateren we dat er volgens jullie sprake is van een overbrugbare kloof. Wij denken dat een breed overleg toch zinvol is, al is het alleen maar om misverstanden te voorkomen, zeker als het gaat om de steun/middelen vanuit het Brabantse.
Eerder hebben we aangegeven dat wij als Brabantse partners het volgende kunnen doen:

- Cuijk/RBL kan inderdaad [redacted] met ongeveer het bedrag waarin jij ook in je mail aanverwijst, daarnaast kan de gemeente Cuijk mogelijk nog zaken bijdragen in de sfeer van loonkostensubsidie e.d.
- BOM en provincie kunnen geen directe middelen inzetten voor de verplaatsing. Wel gaat BOM Capital en de Provincie in overleg met Hilckmann om te bezien of er hulp bij de financiering geboden kan worden (hierbij moet je denken aan goedkope leningen, flankerende maatregelen bij de locatie Someren);

Er zijn vooralsnog geen directe middelen/fondsen waarmee we de komst naar Brabant Cuijk kunnen ondersteunen anders dan [redacted] en hulp bij de financiering. Ook in verband met de Staatssteunregels. Zoals je weet doen we als Brabant al veel als het gaat om de realisatie van Byblos en de verplaatsing van Teeuwissen. Daarmee wordt ook voor Hilckmann een cluster gerealiseerd op een locatie die toekomstbestendig is en dus belangrijk is voor de continuïteit van Hilckmann.

Ook zouden we meer achtergrondinformatie willen ontvangen. Wat is de onoverbrugbare kloof? Wat zijn de inspanningen vanuit Nijmegen en Gelderland? Welke inspanningen worden nog gevraagd? Zonder dat we daar ook maar iets op kunnen bewegen willen we wel meer informatie en achtergronden. De enige informatie die gegeven wordt is dat Hilckmann minimaal vraagt € 33 mln. En vervolgens zien we dat [redacted] al in de vraagprijs verdisconteerd is. Wat vanuit Brabant is ingebracht is nu even vooraf ingeboekt en de bal wordt nu aan Brabantse zijde gelegd. Daar willen wij voor waken, mochten de onderhandelingen onverhoopt worden afgebroken.

We willen er nogmaals op wijzen dat het wel primair een situatie is die op Nijmeegse grondgebied speelt binnen een door de gemeente ingezet project (Waalfront) met derden (Bouwfonds)
Het is primair de gemeentelijke planologische rol van Nijmegen om een oplossing te zoeken die recht doet aan de uitspraak van de Raad van State. Mede ook daarom achten wij een breed overleg alleszins zinvol.

Met vriendelijke groeten

[redacted]

[redacted] | Cluster Economie & Internationalisering | Afdeling Economisch Beleid en Deelnemingen| Provincie Noord-Brabant | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | www.brabant.nl/werklocaties |
Bezoekadres: Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |

1

[redacted] Brabant Europe's heart of smart solutions Europese Kampioen Regio 2012 eer [redacted]

@brabant provincie noord-brabant www.brabant.nl

Van: [redacted] OB00[redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: maandag 5 januari 2015 13:06
Aan: [redacted]@bom.nl; [redacted]@cgm.nl) [redacted]@cgm.nl)
CC: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl); [redacted]OB20; [redacted]OB00
Onderwerp: verwerving slachthuis
Urgentie: Hoog

Beste mensen,

Allereerst de beste wensen voor 2015!

Hierbij een update van de onderhandelingsbesprekingen met het slachthuis. In de maand december hebben 3 formele besprekingen plaatsgevonden tussen de gemeente Nijmegen (de heren [redacted] en [redacted] en een delegatie van het slachthuis (o.a. de heer [redacted], Arcadis). Helaas hebben deze besprekingen niet geleid tot een voor beide partijen bevredigend eindresultaat. Het Slachthuis houdt vast aan een minimale vraagprijs van € 33 miljoen. Dit bedrag overtreft het beschikbare bedrag opgebouwd uit geld van de gemeente Nijmegen en subsidie van de provincie Gelderland met vele miljoenen. Reden voor ons als Nijmegen om de onderhandelingen te staken. De heer van [redacted] meldt ons echter dat hij op basis van de gesprekken met [redacted] en [redacted] meent te kunnen concluderen dat Provincie Noord Brabant, BOM en RBT/Cuijk nog geld in de achterzak hebben om de ons in ziens overbrugbare kloof te dichten. Om die reden doet hij het verzoek om een gesprek in brede kring, met alle betrokkenen, te organiseren, waarin dat helder wordt gemaakt.
Op basis van mijn informatie: Cuijk is bereid tot [redacted] die reeds verwerkt is in de vraagprijs van € 33 miljoen en Provincie NBR en BOM hebben zelf geen out of pocketgeld beschikbaar, zie ik geen aanleiding tot een breed gesprek.

Daarom mijn vraag aan jullie: klopt mijn informatie en is dus een 'breed' gesprek overbodig, of hebben jullie in de bilaterale gesprekken met de heer [redacted] toch mogelijkheden geschetst die wij als Nijmegen niet kennen?

Graag per ommegaande een reactie, omdat deze week we graag tot een finale afronding van de besprekingen willen komen.

Hartelijke groeten,

[redacted]

PS: volstrekt overbodig: maar prudent omgaan met de genoemde bedragen.

[redacted]

Gemeente Nijmegen | Ontwikkelingsbedrijf | Projectontwikkeling OB10 | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Email:** [redacted]@nijmegen.nl | **Telefoon:** [redacted]

[redacted]

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]OB00
Verzonden: maandag 5 januari 2015 17:42
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@bom.nl; [redacted]@cgm.nl); [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl); [redacted] OB20; [redacted]OB00
Onderwerp: RE: verwerving slachthuis

Urgentie: Hoog

Beste mensen, hierbij een update:

Zojuist ben ik aangeschoven bij een met voorrang ingepland gesprek tussen het Slachthuis ([redacted]) met onze wethouders Velthuis (SO) en Tankir (EZ).

. dames gaven aan tevreden te zijn over het proces van onderhandeling, maar met ons te moeten constateren dat hun financieringsbehoefte van € 33 miljoen eigen vermogen om voor tussen de € 50 - € 60 miljoen te investeren, hoger is dan het bedrag dat wij als Nijmegen hebben uitgebracht, te weten € 25 miljoen (inclusief bijdrage provincie Gelderland). Zij gaven aan dat zij graag een gesprek in brede kring met jullie allen willen aangaan om creatief met elkaar te bespreken hoe de gewenste financiering toch kan worden gevonden. De gemeente Nijmegen heeft aangegeven wel aan zo'n bespreking te willen meewerken, mits dit niet leidt tot een verkapte onderhandeling en elkaars uitgangspunten worden gerespecteerd. Immers er loopt een formeel onderhandelingstraject tussen de gemeente en het Slachthuis. Ook al hebben we die even gestaakt in casu on hold gezet. Maar al wel weer de afspraak gemaakt die te hervatten.

Uitkomst van de bespreking is dat de dames aangaven kansen te zien om toch een heel eind in hun financieringsbehoefte te voorzien, ondanks het door Nijmegen gedane aanbod. We hebben daarom samen vastgesteld dat het Slachthuis het initiatief zal nemen op om korte termijn dit brede gesprek met ons op te tuigen. Een uitnodiging daarvoor kunnen jullie binnenkort verwachten. Ook zullen zij op zoek gaan naar een gespreksleider voor de bijeenkomst. De formele onderhandeling tussen de gemeente en het Slachthuis zal in afwachting van deze brede bespreking worden aangehouden.

Voor de goede orde: de gemeente Nijmegen heeft nog steeds de ambitie om door aankoop van het slachthuis hen in staat te stellen te verhuizen naar Cuijk en een nieuw bedrijf te starten. Mocht echter onverhoopt vanwege de financiële realiteit dit niet lukken, dan kan de uiterste consequentie zijn – mede onder invloed van de uitspraak Raad van State – dat het slachthuis bij een nieuw op te stellen bestemmingsplan in 2018 alsnog positief moet worden her bestemd. Dit is voor geen van ons allen de voorkeursvariant, maar mogelijk toch t.z.t aan de orde.

Hartelijke groeten,

[redacted]

PS: ook nu geldt weer svp vertrouwelijk omgaan met de informatie.

Van: [redacted]OB00
Verzonden: maandag 5 januari 2015 16:13
Aan: [redacted]
CC: [redacted]@bom.nl; [redacted]@cgm.nl); [redacted]@gelderland.nl;

1

[redacted]@gelderland.nl); [redacted]OB20[redacted]OB00
Onderwerp: Re: verwerving slachthuis

[redacted]het gat is groter dan 5 miljoen. En ik wil geen valse verwachtingen wekken. Groeten, [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 5 jan. 2015 om 16:00 heeft "[redacted]@brabant.nl> het volgende geschreven:

beste allen,

Mede namens [redacted]en [redacted] allereerst een gezond en, volgens de Brabantse traditie, zalig nieuwjaar.

Jammer dat er tot op heden geen overeenstemming is over de aankoop, maar toch constateren we dat er volgens jullie sprake is van een overbrugbare kloof. Wij denken dat een breed overleg toch zinvol is, al is het alleen maar om misverstanden te voorkomen, zeker als het gaat om de steun/middelen vanuit het Brabantse.
Eerder hebben we aangegeven dat wij als Brabantse partners het volgende kunnen doen:

- Cuijk/RBL kan inderdaad een korting geven op de grondprijs met ongeveer het bedrag waarin jij ook in je mail aanverwijst, daarnaast kan de gemeente Cuijk mogelijk nog zaken bijdragen in de sfeer van loonkostensubsidie e.d.
- BOM en provincie kunnen geen directe middelen inzetten voor de verplaatsing. Wel gaat BOM Capital en de Provincie in overleg met Hilckmann om te bezien of er hulp bij de financiering geboden kan worden (hierbij moet je denken aan goedkope leningen, flankerende maatregelen bij de locatie Someren);

Er zijn vooralsnog geen directe middelen/fondsen waarmee we de komst naar Brabant Cuijk kunnen ondersteunen anders dan korting grondprijs en hulp bij de financiering. Ook in verband met de Staatssteunregels. Zoals je weet doen we als Brabant al veel als het gaat om de realisatie van Byblos en de verplaatsing van Teeuwissen. Daarmee wordt ook voor Hilckmann een cluster gerealiseerd op een locatie die toekomstbestendig is en dus belangrijk is voor de continuïteit van Hilckmann.

Ook zouden we meer achtergrondinformatie willen ontvangen. Wat is de onoverbrugbare kloof? Wat zijn de inspanningen vanuit Nijmegen en Gelderland? Welke inspanningen worden nog gevraagd? Zonder dat we daar ook maar iets op kunnen bewegen willen we wel meer informatie en achtergronden. De enige informatie die gegeven wordt is dat Hilckmann minimaal vraagt € 33 mln. En vervolgens zien we dat "grondprijskorting" van RBL al in de vraagprijs verdisconteerd is. Wat vanuit Brabant is ingebracht is nu even vooraf ingeboekt en de bal wordt nu aan Brabantse zijde gelegd. Daar willen wij voor waken, mochten de onderhandelingen onverhoopt worden afgebroken.

We willen er nogmaals op wijzen dat het wel primair een situatie is die op Nijmeegse grondgebied speelt binnen een door de gemeente ingezet project (Waalfront) met derden (Bouwfonds)
Het is primair de gemeentelijke planologische rol van Nijmegen om een oplossing te zoeken die recht doet aan de uitspraak van de Raad van State. Mede ook daarom achten wij een breed overleg alleszins zinvol.

Met vriendelijke groeten

[redacted]

[redacted]@brabant.nl | Cluster Economie & Internationalisering | Afdeling Economisch Beleid en Deelnemingen| Provincie Noord-Brabant | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | www.brabant.nl/werklocaties |

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bezoekadres: Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |
<image001.png>

Van: [redacted] OB00 [redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: maandag 5 januari 2015 13:06
Aan: [redacted]@bom.nl; [redacted]@cgm.nl)
CC [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl); [redacted] OB20; [redacted] OB00
Onderwerp: verwerving slachthuis
Urgentie: Hoog

Beste mensen,

Allereerst de beste wensen voor 2015!

Hierbij een update van de onderhandelingsbesprekingen met het slachthuis. In de maand december hebben 3 formele besprekingen plaatsgevonden tussen de gemeente Nijmegen (de heren [redacted] en [redacted] en een delegatie van het slachthuis (o.a. de heer [redacted] Arcadis). Helaas hebben deze besprekingen niet geleid tot een voor beide partijen bevredigend eindresultaat. Het Slachthuis houdt vast aan een minimale vraagprijs van € 33 miljoen. Dit bedrag overtreft het beschikbare bedrag opgebouwd uit geld van de gemeente Nijmegen en subsidie van de provincie Gelderland met vele miljoenen. Reden voor ons als Nijmegen om de onderhandelingen te staken. De heer [redacted] meldt ons echter dat hij op basis van de gesprekken met [redacted] en [redacted] meent te kunnen concluderen dat Provincie Noord Brabant, BOM en RBT/Cuijk nog geld in de achterzak hebben om de ons in ziens overbrugbare kloof te dichten. Om die reden doet hij het verzoek om een gesprek in brede kring, met alle betrokkenen, te organiseren, waarin dat helder wordt gemaakt.
Op basis van mijn informatie: Cuijk is bereid tot korting van € 30,-/m2 die reeds verwerkt is in de vraagprijs van € 33 miljoen en Provincie NBR en BOM hebben zelf geen out of pocketgeld beschikbaar, zie ik geen aanleiding tot een breed gesprek.

Daarom mijn vraag aan jullie: klopt mijn informatie en is dus een 'breed' gesprek overbodig, of hebben jullie in de bilaterale gesprekken met de heer [redacted] toch mogelijkheden geschetst die wij als Nijmegen niet kennen?

Graag per ommegaande een reactie, omdat deze week we graag tot een finale afronding van de besprekingen willen komen.

Hartelijke groeten,

[redacted]

PS: volstrekt overbodig: maar prudent omgaan met de genoemde bedragen.

[redacted]
[redacted] **Gemeente Nijmegen** | Ontwikkelingsbedrijf | Projectontwikkeling OB10 |
Bezoekadres: Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Email** [redacted]@nijmegen.nl |
Telefoon: [redacted]

[redacted]|
[redacted]| info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Afsprakenlijst Hilckmann, provincie Gelderland, gemeente Nijmegen, Oost NV, provincie Noord-Brabant, gemeente Cuijk, BOM d.d. 21 januari 2015

Doel: als partijen (gemeenschappelijk en/of individueel) een creatieve oplossing te vinden binnen afzienbare termijn voor het financieringstekort wat Hilckmann heeft bij de verplaatsing van de slachterij naar Laarakker (Cuijk)

De afspraken zijn in willekeurige volgorde opgesomd uit het overleg op 21 januari 2015 op het gemeentehuis van Nijmegen.
Aanname zijn vooralsnog:

- het basisbod van de gemeente Nijmegen van € 25,- mln. voor de locatie Hilckmann
- In business plan Hilckmann is rekening gehouden met bouwtijd van 2 jaar met gebudgetteerde sleuteloverdracht per 1-1-2017 alsook totale financieringsbehoefte (€ 67,0 mln.) met daarin verwerkt grondaankoop, machines, rentefactor (5%), werkkapitaal, EBITDA ratio's e.d. Uitgangspunt is EV : VV 1:1
- Nieuwbouw slachterij varkens vindt plaats zonder runderslachterij

Nr.	Afspraak	Wie
1	Nadere afspraken over het moment van geheel/gedeeltelijke betaling van het basisbod (€ 25,- mln.) door de gemeente Nijmegen: • Aanname betaling einde van de investeringsperiode / sleuteloverdracht • Eerder met al of niet vergoeding voor voortgezet gebruik	**Gem. Nijmegen**
2	Herfinancierbaarheid rentekosten basisbod van gem. Nijmegen door provincie Noord-Brabant i.o.m. provincie Gelderland → kostenneutraal doorgeven ophoging verplaatsingsvergoeding. Informatie: gem. Nijmegen aan provincies m.b.t. gehanteerde rente % en verwervingsdatum	**Prov. Noord-Brabant i.o.m. prov. Gelderland** **gem. Nijmegen**
3	Prijs/m² en nadere voorwaarden t.a.v. gronden op Laarakker incl. mogelijkheid erfpacht + mogelijkheden herfinanciering rentekosten gem. Cuijk i.v.m. erfpacht. (incl. doorlooptijd bestemm. pln. / vergunning alsook voorzieningen (water, lozing, elektra e.d.)	**Gem. Cuijk**
4	Voorbereiden onafhankelijk schadeloosstellingsberekening (staatssteunadvies) met oog op mogelijkheid achtergestelde lening en tegen welke kosten en voorwaarden (al dan niet met staatsgarantie door rijk EZ)	**Prov. Noord-Brabant i.o.m. Prov. Gelderland**
5	Subsidie mogelijkheden bijv. Europees	**Oost NV / BOM**
6	Inzicht verschaffen in business plan Hilckmann aan partijen	**Hilckmann**
7	Mogelijkheden financiering via Innovatiefonds Brabant	**BOM Capital**
8	Verkenning nadere mogelijkheden ter ondersteuning in de financiering	**Gem. Nijmegen / prov. Noord-Brabant**
9	Verkenning mogelijkheden ondersteuning vanuit Rijksoverheid (ministerie EZ)	**Prov. Noord-Brabant samen met Prov. Gelderland**

De bovenstaande acties moeten bij voorkeur in de volgende bijeenkomst (3 februari 2015) zicht geven op de mogelijkheden dan wel onmogelijkheden.

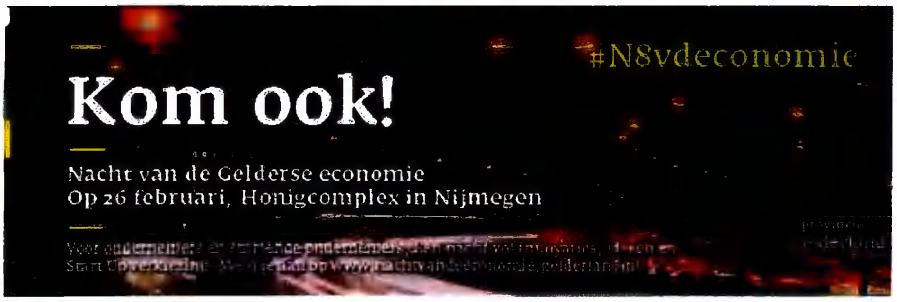
Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB10

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: vrijdag 13 februari 2015 10:28
Aan: [redacted] OB10; [redacted] @oostnv.nl)'; [redacted] @hilckmann-meat.com'; [redacted] @hilckmann-meat.com'; [redacted] OB20; [redacted] EZ20
Onderwerp: Aangepast verslag Hilckmanndd 03022015
Bijlagen: Verslag Hilckmann02032015 (3).docx

Allen,
Bijgevoegd het aangepaste verslag, met dank aan [redacted] en [redacted]
Alvast een prettig weekend gewenst!

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Programma Economie| [redacted]

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

*** Disclaimer ****

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Kort verslag/afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann,
d..d. 2 februari 2015

Aanwezig: NamensSlachthuis Nijmegen B.V.: [redacted] en [redacted] namens gemeente Nijmegen: [redacted] en [redacted]
Namens Gemeente Cuijk: [redacted] Namens Provincie Brabant: [redacted] en [redacted] Namens de BOM: [redacted] Namens de Provincie Gelderland: [redacted] en [redacted]

Door Hilckmann wordt een toelichting gegeven op de verschillen tussen de begroting 2014 en die uit 2012. Deze laatste was bij meerderen bekend en leverde vragen op in relatie tot de huidige business case. Hieruit blijkt (?) dat het laatste plan is geoptimaliseerd met € 4 mln. (op basis van offertes en het achterwege laten van de runderslachtlijn).

Provincie Brabant en BOM hebben vertrouwelijk inzage gekregen in het businessplan van Hilckmann en hebben daarvoor desgevraagd een geheimhoudingsverklaring getekend.
Andere aanwezige partijen hebben daar (nog) geen kennis van genomen.

Na de break zijn de volgende afspraken met elkaar gemaakt.

De informatie uit het businessplan speelt voor de afwegingen die nu gemaakt moeten worden, niet directeen rol voor de overige partijen. Mogelijk dat in een later stadium dat inzicht wel gegeven moet gaan worden voor het aangaan van een transactie.
Voor de casus op dit moment is slechts van het bedrag dat Slachthuis Nijmegen vraagt van belang.Uitgangspunt voor alle partijen is het basis bod van € 25,- mln. van Nijmegen. Het bedrag dat Slachthuis Nijmegen vraagt voor nieuwbouw en verplaatsing bedraagt ca.€ 8 miln meer.Gezamenlijk wordt verkend wat de mogelijkheden zijn om dit verschil te overbruggen.

Er zal worden verder gegaan met de reeds ingezette sporen.

1. Vanuit Nijmegen zullen de opties worden uitgewerkt waarbij het basis bod netto contant wordt gemaakt (directe betaling van bedrag nog in 2015 of 2016 afhankelijk van datum overdracht vastgoed), en/of de huurvergoeding te verlagen of achterwege te laten;
2. Onderzocht wordt de mogelijkheid van herfinancierbaarheid van koopsom van gemeente Nijmegen door provincie Brabant (geheel of gedeeltelijk geen rente te vergoeden) in overleg met provincie Gelderland
3. De grondprijs per m^2 versus erfpacht instrument gemeente Cuijk/ RBL (in combinatie met mogelijkheden herfinanciering rentekosten gemeente Cuijk en provincies, Brabant neemt voortouw);
4. BOM Capital, revolverende lening/participatie van ong. € 2,5 mln.
5. Overige subsidiemogelijkheden, waaronder rijks garantstelling (Brabant neemt voortouw).

Hilckmann heeft aangegeven met de Banken in gesprek te gaan en ons hiervan op de hoogte te houden.

Alle partijen sturen de doorlooptijd, van procedure die nodig is om in eigen huis van werkafspraak tot bestuurlijke goedkeuring te komen, door naar [redacted] Zij zal deze samenvoegen tot één overzicht "procesplanning". Na instemming van eenieder, kan dit document als bijlage worden gebruikt bij de verschillende processen om de totale samenhang van alle acties te laten zien.

Nadat binnen alle organisaties de besluitvorming zo ver rond is kan door Nijmegen het bilateraal overleg met Hilckmann worden hervat om te bespreken of de som van alle inspanningen voldoende resultaat oplevert.
Het volgende overleg staat gepland op 3 maart om 15.30 uur te Nijmegen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: woensdag 4 maart 2015 14:40
Aan: [redacted]
OB10[redacted]OB20;[redacted]
[redacted]EZ20
CC: [redacted]
Onderwerp: presentatie 3 maart Slachthuis
Bijlagen: Scenario's 3 maart.pptx

Beste allemaal ,

Zoals gisteren afgesproken stuur ik jullie in bijlage onze presentatie van gisteren. Gelieve deze vertrouwelijk te behandelen.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. +31[redacted]
ax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

Effect scenario's overheden

1. Een renteloze lening van de provincie aan de gemeente Cuijk bij de aankoop van de grond in Cuijk. Jullie kopen de grond (5 ha) met een uitgestelde betaling van bijvoorbeeld 5 jaar. Gedurende die periode wordt geen rente gerekend of betaald. Na 5 jaar betaalt Hilckmann de koopsom en wordt de lening door de gemeente Cuijk afgelost. De uitgestelde betaling gaat natuurlijk wel gepaard met voldoende afdekking/zakelijke rechten in de vorm van hypotheek, Groninger akte o.i.d. Nog juridisch uitgezocht moet worden of dit niet leidt tot het veroorzaken van ongeoorloofde staatsteun, en onder welke condities dit voorkomen kan worden;

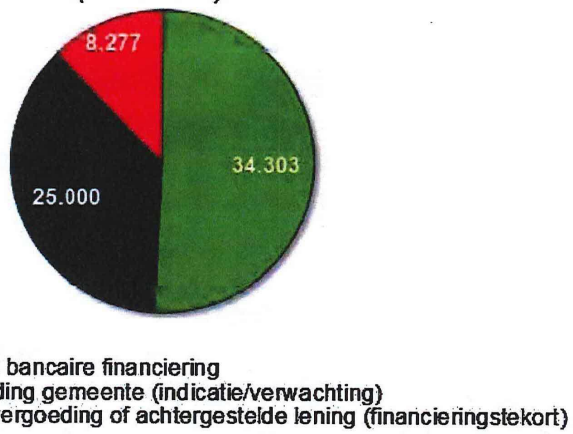
2. Het aanbieden van een financiering (2 varianten) door de provincie Brabant aan de gemeente Nijmegen kan de gemeente in principe in staat stellen het reeds gedane bod te verhogen met, afhankelijk van de gekozen variant, een bedrag van ca. 1,25 mln tot maximaal 2,5 mln. Dit in combinatie met betaling in 2015 zonder verdere kosten voor voortgezet gebruik/lease back;

3. een combinatie van 1 + 2.

Hilckmann

Status financiering feb 2015

Indicatie financieringsstructuur bij aanvang
(in € x 1.000)

- **Betaling <u>verplaatsingsvergoeding 25,0 mio euro (Excl. BTW)</u>– aan eind van de investeringsperiode of aan begin met mogelijke lease / huurvergoeding**

Effect scenario's overheden- grond

Een renteloze lening van de provincie aan de gemeente Cuijk bij de aankoop van de grond in Cuijk. Jullie kopen de grond (5 ha) met een uitgestelde betaling van bijvoorbeeld 5 jaar. Gedurende die periode wordt geen rente gerekend of betaald. Na 5 jaar betaalt Hilckmann de koopsom en wordt de lening door de gemeente Cuijk afgelost. De uitgestelde betaling gaat natuurlijk wel gepaard met voldoende afdekking/zakelijke rechten in de vorm van hypotheek, Groninger akte o.i.d. Nog juridisch uitgezocht moet worden of dit niet leidt tot het veroorzaken van ongeoorloofde staatsteun, en onder welke condities dit voorkomen kan worden;

Uitgangspunten business plan grond :

50,000 m2 a 90 euro / m2	4.500.000	
waarvan verondersteld 20.000 m2 erfpacht	-1.800.000	
Netto investering 30,000 m2	2.700.000	
Gefinancierd door vreemd vermogen	1.350.000	50%
Gefinancierd door eigen vermogen	1.350.000	50%
Rente / overige voordelen scenario	250.000	
Totaal effect op financing gap	**1.600.000**	
Resterende financing gap	**6.677.000**	

→ Voorwaarden RBL ?

» **aankoop grond Cuijk**

Hilckmann

» **Bouwrijp maken / voorzieningen Cuijck (infra/nutsvz./...)**

Effect scenario's overheden-verhoging vergoeding

Het aanbieden van een financiering (2 varianten) door de provincie Brabant aan de gemeente Nijmegen kan de gemeente in principe in staat stellen het reeds gedane bod te verhogen met, afhankelijk van de gekozen variant, een bedrag van ca. 1,25 mln tot maximaal 2,5 mln. Dit in combinatie met betaling in 2015 zonder verdere kosten voor voortgezet gebruik/lease back;

Variant 1 - betaling verplaatsingsvergoeding in 2015 - ophoging vergoeding naar 26,25 mio

? Welk moment in 2015–> materieel verschil op het effect van dit scenario verondersteld dat de betaling midden 2015 wordt geeffectueerd - en beschikbaar is om optimaal in te zetten in financieringsmix en bedrijfsvoering.

Ophoging verplaatsingsvergoeding gemeente aan SN	1.250.000
Betere resultaten Hilckmann (rente / bedrijfsvoering / etc.)	2.500.000
Totaal effect op financing gap	**3.750.000**
Resterende financing gap	**4.527.000**

Variant 2 - betaling verplaatsingsvergoeding in 2015 - ophoging vergoeding naar 27,5 mio

? Welk moment in 2015–> materieel verschil op het effect van dit scenario verondersteld dat de betaling midden 2015 wordt geeffectueerd - en beschikbaar is om optimaal in te zetten in financieringsmix en bedrijfsvoering.

Ophoging verplaatsingsvergoeding gemeente aan SN	2.500.000
Betere resultaten Hilckmann (rente / bedrijfsvoering / etc.)	2.500.000
Totaal effect op financing gap	**5.000.000**
Resterende financing gap	**3.277.000**

Hilckmann

Effect scenario's overheden- combinatie

een combinatie van 1 + 2.

Combinatie grond + variant 1

Ophoging verplaatsingsvergoeding	1.250.000
Lagere investering in grond (eigen vermogen deel)	1.350.000
Betere resultaten Hilckmann	2.750.000
Totaal effect op financing gap	**5.350.000**
Resterende financing gap	**2.927.000**

Combinatie grond + variant 2

Ophoging verplaatsingsvergoeding	2.500.000
Lagere investering in grond (eigen vermogen deel)	1.350.000
Betere resultaten Hilckmann	2.750.000
Totaal effect op financing gap	**6.600.000**
Resterende financing gap	**1.677.000**

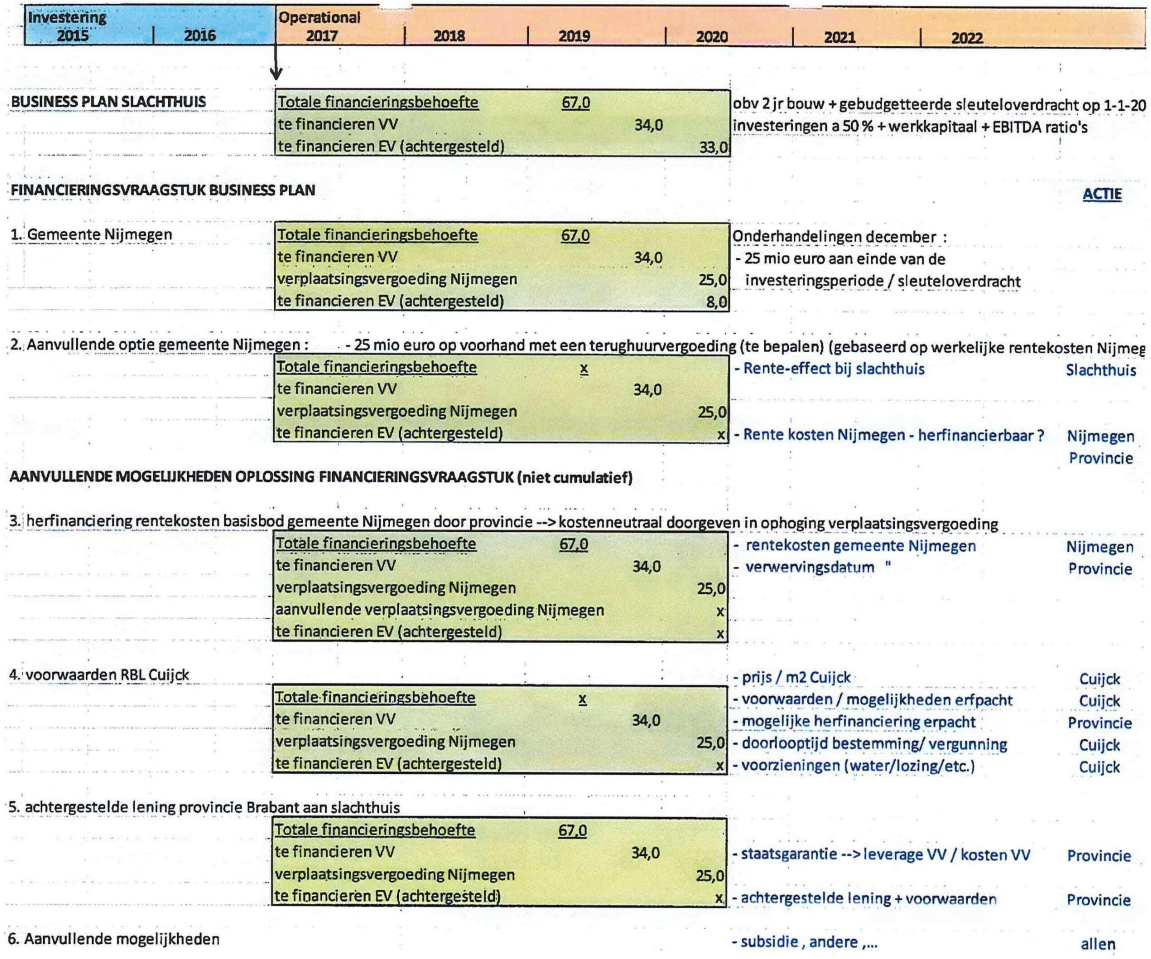
Hilckmann

Effect scenario's overheden-veronderstellingen

- Effecten berekend bij de veronderstelling dat de vergoeding beschikbaar is per **midden 2015**
  - Proces bestuurlijke goedkeuring overheden → doorlooptijd / financiële effecten
    - Gemeente Nijmegen
    - Provincie Brabant
    - Provincie Gelderland
  - Vaststellen voorwaarden (werkgelegenheid/bodemonderzoek/ garanties/ staatsteun , etc.)
  - Proces financiering vreemd vermogen SN
  - Proces vergunning grond / bouwrijp maken grond Cuijk

→ wat zijn de te verwachten tijdlijnen / is deze veronderstelling haalbaar / wie neemt welke actie ?

Hilckmann

Investering 2015	2016	Operational 2017	2018	2019	2020	2021	2022

BUSINESS PLAN SLACHTHUIS

Totale financieringsbehoefte	67,0		obv 2 jr bouw + gebudgetteerde sleuteloverdracht op 1-1-20
te financieren VV		34,0	investeringen a 50 % + werkkapitaal + EBITDA ratio's
te financieren EV (achtergesteld)		33,0	

FINANCIERINGSVRAAGSTUK BUSINESS PLAN — **ACTIE**

1. Gemeente Nijmegen

Totale financieringsbehoefte	67,0		Onderhandelingen december :
te financieren VV		34,0	- 25 mio euro aan einde van de
verplaatsingsvergoeding Nijmegen		25,0	investeringsperiode / sleuteloverdracht
te financieren EV (achtergesteld)		8,0	

2. Aanvullende optie gemeente Nijmegen : - 25 mio euro op voorhand met een terughuurvergoeding (te bepalen) (gebaseerd op werkelijke rentekosten Nijmeg

Totale financieringsbehoefte	x		- Rente-effect bij slachthuis	Slachthuis
te financieren VV		34,0		
verplaatsingsvergoeding Nijmegen		25,0		
te financieren EV (achtergesteld)		x	- Rente kosten Nijmegen - herfinancierbaar ?	Nijmegen
				Provincie

AANVULLENDE MOGELIJKHEDEN OPLOSSING FINANCIERINGSVRAAGSTUK (niet cumulatief)

3. herfinanciering rentekosten basisbod gemeente Nijmegen door provincie --> kostenneutraal doorgeven in ophoging verplaatsingsvergoeding

Totale financieringsbehoefte	67,0		- rentekosten gemeente Nijmegen	Nijmegen
te financieren VV		34,0	- verwervingsdatum "	Provincie
verplaatsingsvergoeding Nijmegen		25,0		
aanvullende verplaatsingsvergoeding Nijmegen		x		
te financieren EV (achtergesteld)		x		

4. voorwaarden RBL Cuijck

			- prijs / m2 Cuijck	Cuijck
Totale financieringsbehoefte	x		- voorwaarden / mogelijkheden erfpacht	Cuijck
te financieren VV		34,0	- mogelijke herfinanciering erpacht	Provincie
verplaatsingsvergoeding Nijmegen		25,0	- doorlooptijd bestemming/ vergunning	Cuijck
te financieren EV (achtergesteld)		x	- voorzieningen (water/lozing/etc.)	Cuijck

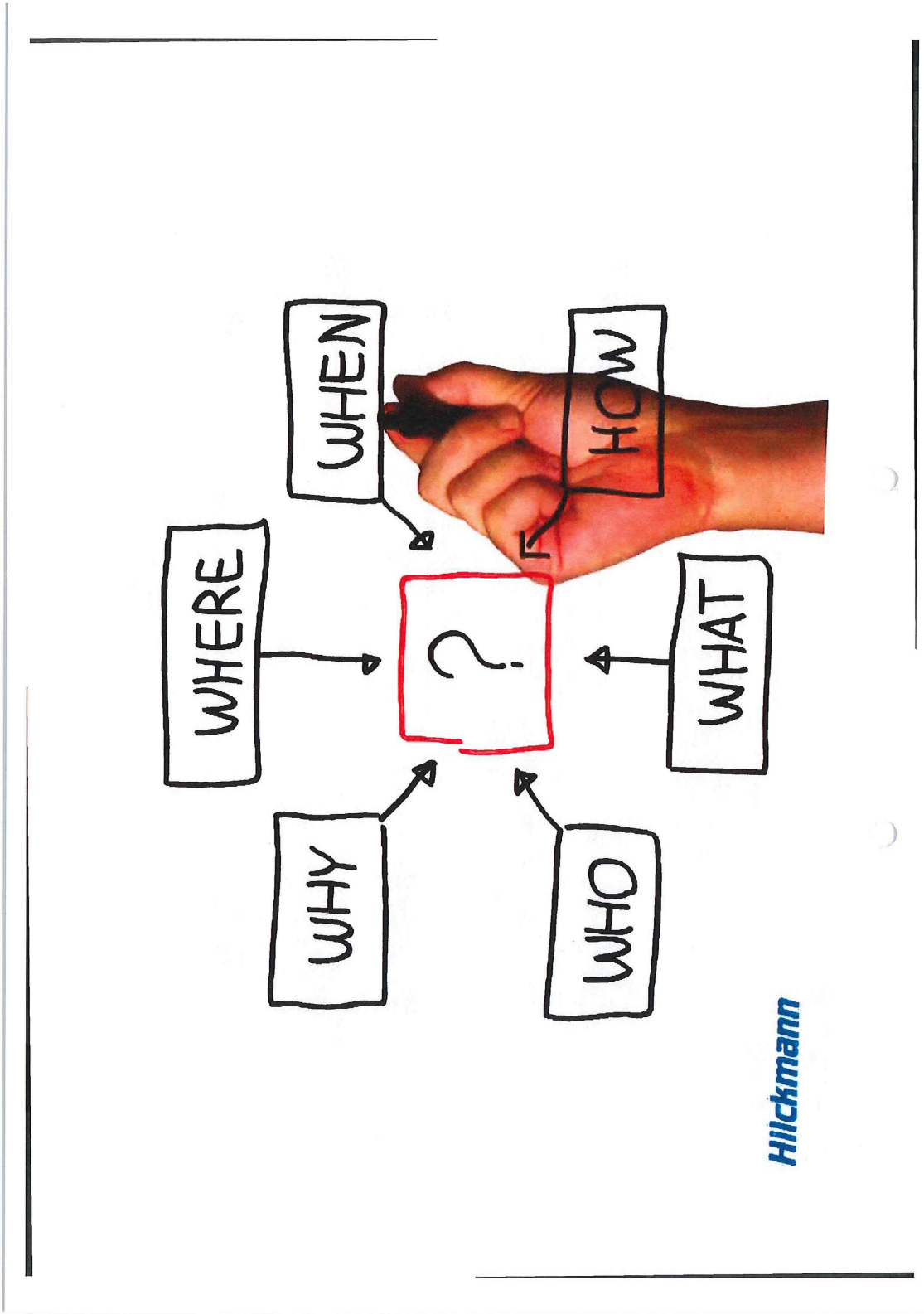
5. achtergestelde lening provincie Brabant aan slachthuis

Totale financieringsbehoefte	67,0			
te financieren VV		34,0	- staatsgarantie --> leverage VV / kosten VV	Provincie
verplaatsingsvergoeding Nijmegen		25,0		
te financieren EV (achtergesteld)		x	- achtergestelde lening + voorwaarden	Provincie

6. Aanvullende mogelijkheden — - subsidie , andere ,... — allen

INVESTERING		Business plan 2014				Begroting november 2012			
Grond	gebouw / terrein	30000	m2	90	2.700.000	35.000	m2	121	4.235.000
	parkeerplaatsen	20000	m2		-	15.000	m2	-	-
	Totaal grond	**50000**			**2.700.000**	**50.000**			**4.235.000**
Infra	Parkeerplaatsen - bestrating - hekwerk - portiersloge - weegbruggen				1.350.000	15.000	m2	75	1.125.000
Gebouw	Gebouw				13.390.000				13.422.750
	Gebouwgebonden voorzieningen				6.347.000				7.466.800
	Totaal gebouw				**19.737.000**				**20.889.550**
Productie	Slachthal varkens				12.990.000				13.970.000
	Uitbeenhal varkens				3.000.000				3.300.000
	Totaal productie varkens				**15.990.000**				**17.270.000**
Projectkosten, architect, constructeur, leges					**3.087.000**				**3.143.000**
INVESTERINGS VARKENSSLACHTERIJ + UITBENERIJ					**42.864.000**				**46.662.550**
Runderen	Gebouw								2.970.000
	Gebouwgebonden voorzieningen								1.584.000
	Totaal gebouw								**4.554.000**
	Slachthal runderen								1.100.000
	Projectkosten, architect, constructeur, leges								396.000
INVESTERING RUNDERSLACHTERIJ					**-**				**6.050.000**
TOTAAL INVESTERINGSBEDRAG					42.864.000				52.712.550
Hilckmann					1.500.000				3.690.906
TOTAAL VERPLAATSINGSKOSTEN					**44.364.000**				**56.403.456**

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: vrijdag 3 april 2015 17:51
Aan: [redacted]OB10; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted] OB20; [redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: RE: Vervolgoverleg Hilckmann
Bijlagen: Actiepunten overleg Hilckmann 160315.docx; Potloodschets160315.docx

Allen,
Ik hoop nu wel het verslag met aanvullingen van [redacted] en [redacted] en de potloodschets met de opmerkingen van [redacted] daarin.
Fijne paasdagen en tot dinsdag
Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] | Basis programma Economie| [redacted] | www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

---

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 3 april 2015 14:28
Aan: [redacted]; [redacted]@nijmegen.nl'; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]OB20'; [redacted]EZ20'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: Vervolgoverleg Hilckmann

Beste allemaal,
Bijgevoegd als reminder het, met alle reacties, aangepaste verslag met (dank aan [redacted] en de Potloodschets zoals die als laatste is aangepast door [redacted]
Is iedereen aan zijn of haar huiswerk toegekomen?
Ik heb begrepen dat er alweer verdergaande gesprekken zijn gevoerd en dat is mooi! ☺
Hoop dat we er met elkaar dinsdag een klap op kunnen geven.
Fijne paasdagen toegewenst en tot dinsdag!

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] | Basis programma Economie| [redacted] | www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

**** Disclaimer ****

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Afspraken / notulen van overleg Hilckmann 16 maart 2015

17 maart 2015

Aanwezig: [redacted]

Afwezig: [redacted]

Afspraken:

Locatie Cuijk

Er volgen nog grondonderhandelingen tussen Hilckmann en gemeente Cuijk deze zullen naar verwachting 1e week april worden afgerond. Er is overleg geweest en wordt een nader overleg gepland met de gemeente Cuijk en Hilckmann m.b.t. bestemmingsplan risico's (voorstel gaat naar volgende week naar gemeenteraad).

Ook zal Hilckmann samen met Cuijk / RBL in overleg treden met het waterschap m.b.t. grondwateronttrekking.
Hilckmann heeft de kosten m.b.t. lozing en extra nutsvoorzieningen, van ongeveer 1 miljoen euro, nog niet ingecalculeerd in het huidige business plan en de berekende financieringsgap. Ook het verschil in prijs waarmee rekening is gehouden in het business plan voor de aankoop van de grond (90 euro in het business plan versus [redacted] levert nog een tekort in het business plan op van 1 miljoen euro (voor de volle 5 HA). Dit betekent in totaal op Cuijk huidige status verschil business plan: 2 miljoen hogere investering/kosten dan voorzien.

M.b.t. de potloodschets zijn de tot op heden gemaakte opmerkingen verwerkt. [redacted] stelt voor deze als uitgangspunt voor de bespreking te nemen

[redacted] De herfinanciering voor de grondaankoop via Cuijk resp. RBL (de inplaatsingslocatie) lijkt een heel lastige constructie te worden, ook vanwege staatssteun. Een andere optie is het geven van een [redacted] aan Hilckmann via de gemeente Nijmegen (de uitsplaatsingslocatie) te verwerken in de schadeloosstelling. Voor Hilckmann heeft dit meer waarde wanneer de 5 miljoen [redacted] losgekoppeld kan worden van de grondzekerheden, omdat dat kan worden gecombineerd met [redacted] mogelijkheden in Cuijk, tegen marktconforme [redacted] [redacted] onderzoekt of er voor deze [redacted] voldoende titel is in verband met de bestuurlijke dekking (o.a. behoud werkgelegenheid). Verder dient er getoetst te worden of en onder welke condities de lening "staatssteun proof is".

Vanuit Nijmegen wordt na - intern beraad - uitgesproken de voorkeur gegeven aan het uit elkaar houden van deze zaken: verplaatsingsvergoeding en de [redacted] Nijmegen beraadt zich samen met provincie Noord-Brabant nog op mogelijke constructies. Daarbij moet er onderzocht worden of er zekerheden moeten worden gesteld t.a.v. de lening, onder welke voorwaarden en door wie. Voor het slachthuis moeten deze voorwaarden (koppeling al dan niet aan de aankoop van de grond en het al dan niet stellen van zekerheden en in welke vorm) helder zijn voor de effecten in de financieringsgap kunnen worden gekwantificeerd.

[redacted] Stuurt financial Gap overzicht zodat deze informatie aan de potloodschets kan worden toegevoegd.

Met betrekking tot de planning is de gezamenlijke constatering dat wens om op 1 juli 2015 geld over maken naar Hilkmann / Slachthuis Nijmegen ook wat betreft de termijn ambitieus is. B&W en de raad van Nijmegen wil eigenlijk geen besluiten onder voorbehoud nemen, terwijl dit wat betreft de overeenstemming met het Slachthuis alleen zo kan vanwege de toezeggingen van de Provincie Gelderland over de bijdrage van € 4,5 mln.. Het enige voorbehoud wat de gemeente Nijmegen haalbaar acht is het voorbehoud tot externe financiering.

Afgesproken is dat een ieder in eigenhuis nagaat welke zekerheden nodig zijn, om procedures m.b.t. de bijdragen, te kunnen starten en tijdig af te ronden.

De volgende tijdspaden zijn afgesproken:

- Afronden grondonderhandelingen Hilckman en gemeente Cuijk (deadline 4 april 2015)
- Afronden onderhandelingen Hilckmann / Slachthuis en gemeente Nijmegen over verwerving locatie Hilckmann / Slachthuis Nijmegen (deadline 4 april 2015)
- Zekerheden/ voorwaarden helder krijgen die de verschillende partijen nodig hebben om bestuurlijke dekking te krijgen (gemeente Nijmegen, gemeente Cuijk, provincie Brabant, - Gelderland) (deadline 4 april 2015)

Streven is om rond 1 mei 2015 zo veel mogelijk helderheid in de financierbaarheid te hebben opdat Hilckmann/Slachthuis haar afweging kan maken en verdere bestuurlijke trajecten (B&W → gemeenteraad, resp. GS → Provinciale Staten) kunnen worden ingezet.

Volgend overleg inclusief lunch: maandag 7 april om 11:30
locatie: Gemeentehuis Cuijk, Louis Jansenplein 1 5431 BV Cuijk

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

VERTROUWELIJK

Stand van zaken voortgang verwerving Slachthuis Nijmegen dd 030415

De samenwerking

De gemeente Nijmegen en het Slachthuis Nijmegen hebben in december 2014 de besprekingen hervat in het onderzoeken van de mogelijkheid om de huidige locatie van het Slachthuis Nijmegen aan te kopen en hen in de gelegenheid te stellen een nieuwe locatie te betrekken op het regionale bedrijventerrein de Laarakker (RBL) in de gemeente Cuijk.

Naast de gemeente Nijmegen en het Slachthuis zijn ook andere partners (in)direct betrokken om ,op korte termijn, de verhuizing naar de nieuwe locatie op mogelijk te maken. Er wordt al enige tijd samengewerkt met de provincie Gelderland, de provincie Noord Brabant, de gemeente Cuijk, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij, Oost NV en (incidenteel) het ministerie van Economische Zaken.

Behoud en versterking van de werkgelegenheid

Voor de provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen is het van belang om het bedrijf en de daarmee samenhangende werkgelegenheid in de regio te houden. Het RBL is weliswaar gelegen in de provincie Brabant, maar dichtbij en goed bereikbaar vanaf Nijmegen.

Het slachthuis wil behoud van werkgelegenheid voor de huidige werknemers garanderen en werkgelegenheidsgroei realiseren op de nieuwe locatie. Om de werkgelegenheid, ook voor de nieuwe arbeidsplaatsen uit Nijmegen, maximaal te faciliteren wil het slachthuis samen met gemeente Nijmegen, het UWV en uitzendbureaus een programma ontwikkelen voor mobiliteit, scholing en re-integratie van haar werknemers. Werknemers moeten optimaal kunnen pendelen tussen wonen elders en werken in Cuijk.
Het slachthuis verwacht op de nieuwe locatie, na een opstartperiode van twee jaar, een verdubbeling van de huidige werkgelegenheid naar 930 werknemers. Provincie Noord-Brabant verwacht dat BYBLOS in 2018 zal resulteren in 1.200 extra banen in de regio waaronder ook Nijmegen behoort.

Deze nieuwe banen ontstaan door:
- dat er samenwerking in de keten ontstaat en daardoor groei van de laagwaardige én hoogwaardige werkgelegenheid;
- intensivering van R&D en spin offs van bedrijven voor hoogwaardige werkgelegenheid en daardoor clustering van bedrijven en verder versterking van de samenwerking Teeuwissen en het slachthuis.

BYBLOS

Door vestiging van het slachthuis op RBL, naast het perceel van Teeuwissen (verzamelt en verwerkt vlees en vleesbijproducten voor de farmaceutische en voedingsindustrie), ontstaan synergie- en efficiencyvoordelen voor beide bedrijven. Het slachthuis is een belangrijke toeleverancier voor het productieproces van Teeuwissen.
De provincie Noord-Brabant, de gemeente Cuijk en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) zijn al langer met Hilckmann en het bedrijf Teeuwissen uit Cuijk en in gesprek over de realisatie van BYBLOS. Het streven is om gezamenlijk een internationaal georiënteerde bedrijfslocatie te ontwikkelen voor de verwerking en ontwikkeling van nieuwe en innovatieve producten op het gebied van dierlijke reststromen voor onder andere de levensmiddelen-, de farmaceutische, de diervoedings- en de mineralenindustrie. Wageningen UR en diverse afdelingen van het Radboud UMC en Radboud Universiteit werken nu al samen met het slachthuis als het gaat om levering van practicum of onderzoeksmateriaal. Verbreding en verdieping van het concept kan verder worden geïntensiveerd door verdergaande samenwerking met Radboud UMC en Radboud Universiteit, Wageningen UR en de HAN. Ook kan Oost NV stimuleren dat het Gelders MKB aansluit bij dit initiatief.

Agrofoodcluster
Door samenwerking in de keten ontstaat een sterkere concurrentiepositie in dit Agrofoodcluster. Ook belangrijk voor het bedrijf is dat het slachthuis in Cuijk dichter bij de varkens zit die vooral komen uit de regio Noordoost-Brabant.
Het Land van Cuijk is van oudsher een sterke concentratie van agrofood bedrijven heeft en daaraan gerelateerde bedrijfsactiviteiten. Provincie Noord-Brabant ondersteunt het agrofoodcluster met daarop toegesneden innovatieprogramma's.

Het aanbod van het samenwerkingsverband

Hieronder wordt 'in potlood' de voorlopige ambtelijke, nog bestuurlijk te accorderen, stand van zaken geschetst betreffende de mogelijke aankoop van de huidige locatie van het Slachthuis. De volgende onderdelen zijn verkend en benoemd:

1. Een primaire koopsom van € 25 miljoen door gemeente Nijmegen en provincie Gelderland per 1 juli 2015 met een sale-lease back afspraak gedurende de periode na 1 juli 2015 dat de huidige locatie nog in gebruik blijft.

2. Een aanbod van de provincie Noord Brabant aan de gemeente Nijmegen met de volgende opties:
    1. een renteloze lening via gemeente Nijmegen aan Slachthuis Nijmegen van 5 mio voor looptijd van 5 jaren, via een aparte overeenkomst bovenop de koopovereenkomst. Openstaande vragen die effect hebben op de dichting van het financieringstekort :

- dient de lening verbonden te worden aan de aankoop van de grond ? Prov. Brabant
- Zijn er zekerheden verbonden aan de lening / indien ja in welke vorm/ van wie aan wie? Prov. Brabant
- Kan de looptijd worden verlengd naar 5 operationele jaren (dus looptijd ong. 7 jaren) ? Prov. Brabant

2. het aanbieden van een financiering (2 varianten) aan de gemeente Nijmegen waardoor de primaire koopsom van € 25 miljoen als volgt kan worden verhoogd (voorkeur voor provincie Brabant in kader van bestuurlijke goedkeuring = variant 1):
    1. variant 1: ophoging met een bedrag van € 1,25 miljoen en betaling van een bedrag (en dus hoger bod) van € 26,25 miljoen in 2015 voor Slachthuis Nijmegen en tevens geen verdere kosten voor voortgezet gebruik/lease back
    2. variant 2: ophoging met een bedrag van € 2,5 miljoen een betaling van een bedrag (en dus hoger bod) van € 27,5 miljoen in 2015 voor het Slachthuis Nijmegen en tevens geen kosten voor voortgezet gebruik/lease back
3. een combinatie van 1 + 2 (variant 1 of 2).

Daarnaast wordt de haalbaarheid van de externe financierbaarheid onderzocht. In dit kader is ook een eventuele staatsgarantie op leningen (GO- faciliteit) aangedragen en worden de mogelijkheden onderzocht van een participatie / achtergestelde lening van BOM in het nieuwe bedrijf. De gemeente Nijmegen heeft aangegeven dat de bestuurlijke goedkeuring mogelijk is met het voorbehoud van externe financiering.

3. De mogelijkheid om niet de grond (geheel) te hoeven aankopen maar deze (geheel of gedeeltelijk) in erfpacht te verwerven. Overigens zijn de gemeente Cuijk en Slachthuis Nijmegen nog in bespreking over de prijs per m2, de erfpachtcanon, de definitie van bouwrijpe grond en de planologische randvoorwaarden. De uitkomsten van deze besprekingen zal begin april duidelijk zijn.

Het resultaat

Het Slachthuis Nijmegen heeft gepresenteerd dat zij op een totale geraamde investering van € 67 miljoen, verwachten € 33 miljoen eigen vermogen nodig te hebben om € 34 miljoen vreemd vermogen te kunnen aantrekken bij financiers.

Gelet op bovenstaande inbreng vanuit de diverse overheden wordt het deficit op het nog ontbrekende eigen vermogen op grond van de onderdelen (1) en (2) in het meest positieve scenario nu berekend op circa € ... miljoen.

(exacte situatie pas schetsen als alle mogelijkheden en voorwaarden helder zijn)

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB20

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: donderdag 16 april 2015 17:13
Aan: [redacted] OB10; [redacted] OB10; [redacted] @oostnv.nl)'; [redacted] @hilckmann-meat.com'; [redacted] @hilckmann-meat.com'; [redacted] OB20; [redacted] EZ20; [redacted] @hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: vervolgoverleg Hilckmann
Bijlagen: VerslagHilckmann070415.docx

Beste allemaal,
bijgevoegd het verslag met de aanpassingen van [redacted] waarvoor dank!
Onze volgende afspraak staat voor maandag om 15.00 uur bij Hilckmann. Ik ben benieuwd naar de uitkomsten van de overleggen met Cuijk en over uitkomsten van het bodemonderzoek. Van de gemeente Nijmegen heb ik begrepen dat de renteloze lening van 5 nln van Brabant via hen aan Hilckmann voor hen geen optie is. Dat is jammer. Is daar nog iets innovatiefs voor te bedenken? Zou de BOM de lening kunnen doen? Wat heeft dit voor consequenties voor de puzzel?
[redacted] is bezig te inventariseren welke procedures allemaal moeten worden gestart en welke data hierbij cruciaal zijn.
Ben benieuwd naar het overzicht!
Tot maandag,
met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Basis programma Economie| [redacted] |
www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

**** Disclaimer ****

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Kort verslag/afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann,
d.d. 7 maart 2015

Aanwezig: Namens Slachthuis Nijmegen B.V.: [redacted]; namens gemeente Nijmegen: [redacted] Namens Gemeente Cuijk: [redacted] Namens Provincie Brabant: [redacted] Namens de BOM: [redacted] Namens de Provincie Gelderland: [redacted]

Afwezig: [redacted]

In het verslag – en de eerdere verslagen - worden vertrouwelijke gegevens genoemd. Afgesproken wordt zorgvuldig en vertrouwelijk hiermee om te gaan.

Nijmegen en Hilckmann zijn al behoorlijk ver met de beschrijving van het koopcontract.

Er heeft een gesprek plaats gehad tussen Hilckmann en Cuijk. Er zijn door Cuijk een aantal opties voorgelegd die zijn geoptimaliseerd ten opzichte van het eerder voorstel. De kosten voor de aanleg van gas, water en electra zijn begroot op 1 miljoen euro en komen bovenop de eerder berekende kosten voor de grondaankoop. Hilckmann heeft interesse voor één optie, maar dan wel in de combinatie van erfpacht met recht van opstal. In Cuijk wordt met deze constructie nog niet gewerkt. Zij zullen Hilckmann deze week uitsluitsel geven of de constructie, mogelijk gecombineerd met een garantstellingsregeling door de Provincie Brabant, kan worden aangeboden.

Het bestemmingsplan voor RBL-Zuid komt 20 april in de raad. Hilckmann wil voor het vergunningen traject een tijdslijn opzetten om de termijnen het tijdspad goed te bewaken. Het risico voor de uitloop ivm het vergunningen traject is terug gebracht tot een half jaar.

Er is inmiddels een bank gevonden die samen met Hilckmann het avontuur wil aangaan. Alvorens zij akkoord gaan willen zij de zekerheid dat de diverse, samenwerkende overheden op 1 juli met de middelen, t.b.v. het eigenvermogen, over de brug komen. Een andere belangrijke vraag is hoe Hilckmann de investeringen in de tijd (kostenbeheersing tijdens bouwproces van ca. 2 jaar) allemaal gaat managen. In de businesscase wordt hiervoor een marge aangehouden van 5% en dat is krap.

Indien de erfpacht constructie door Cuijk aan Hilckmann wordt gefaciliteerd lijkt de door onze werkgroep te maken opgave grotendeels rond.

Noord-Brabant leent aan Nijmegen 23,5 miljoen tegen 06 % rente waardoor Nijmegen richting Hilckmann een bod kan doen van 26,25 mln. Nijmegen doet dit overigens los van de afspraken in de pps constructie met Bouwfonds.

Daarnaast wil de provincie Noord Brabant via Nijmegen of Cuijk een renteloze lening van € 5 miljoen voor de duur van 5 of 7 jaar mogelijk maken voor Hilckmann. Nijmegen zegt toe nu open te staan voor deze optie die wel naast hun bod komt te staan.

Verder wordt er momenteel ook gewerkt aan een participatie voorstel door de BOM Capital. Dit moet nog aan de Investeringscommissie worden voorgelegd.

Het bod van Nijmegen is als eind bod te beschouwen. Op woensdag 8 april spreken Nijmegen en Hilckmann nog over randvoorwaarden bij het koopcontract. Punt van

discussie lijkt nog het risico van de aanwezigheid van een urgente bodemverontreiniging waarvoor Hilckmann garant moet komen te staan als dus de gemeente. [redacted] bestrijd dit standpunt van Nijmegen door onder meer te verwijzen naar de reservering die hiervoor in de grondexploitatie is opgenomen. Het bodemonderzoek zal duidelijkheid geven of er hier sprake is van aan urgente verontreiniging en wanneer de verontreiniging is veroorzaakt (voor of na 1967). Naar verwachting worden de resultaten van dit bodemonderzoek, wat op last van de gemeente is uitgevoerd, deze week bekend.

[redacted] geeft tot slot nog aan dat binnenkort helder is of het gat in het businessplan met alle hulp van de partijen aan tafel gedicht is. Het resultaat hiervan zal Hilckmann aan het bestuur van Nijmegen voorleggen. Indien er nog steeds een tekort is zal er opnieuw een beroep worden gedaan aan het Nijmeegse gemeentebestuur.

Van groot belang lijkt nu de mogelijkheid van pacht in Cuijk en de wijze van inzet van de € 5 miljoen renteloze lening.

Gelderland heeft de procedure gestart om de toegezegde middelen voor Nijmegen op 8 juli aan de staten voor te leggen. De vraag is hoe de procedures van de overige toegezegde middelen lopen en of deze enigzins parallel lopen om tegemoet de komen aan de wens van Hilckman om op 1 juli (of medio juli) te beschikken over de koopsom.

Het volgende en hopelijk laatste overleg staat gepland voor **20 april** van **15.00 tot 17.00 uur** op de locatie van **Hilckmann**.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: vrijdag 17 april 2015 13:03
Aan: [redacted]EZ20; [redacted]OB10; [redacted]
CC: [redacted]OB20; [redacted]OB10
Onderwerp: RE: werkgelegenheidsgarantie Slachthuis

Ha [redacted]
Ik heb bij ons de voorgestelde werkgelegeheidsgarantie in kleine kring laten lezen. Behoudens hetgeen dat door [redacted] nog wordt opgemerkt kan als laatste er nog het volgende aan worden toegevoegd:

Mochten de bedrijven binnen 7 jaar failliet gaan (kans is zeer klein) , cq niet worden overgenomen door een ander bedrijf met dezelfde activeiten dan moet er geen verplichting meer zijn van het bedrijf naar de werknemers.

Ben benieuwd naar de resultaten van jullie overleg vanmorgen.

Alvast een prettig weekend toegewenst!

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Basis programma Economie| [redacted] |
www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

---

Van: [redacted]EZ20 [redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: donderdag 16 april 2015 17:35
Aan: [redacted]OB10; [redacted]
CC: [redacted]OB20; [redacted]OB10
Onderwerp: RE: werkgelegenheidsgarantie Slachthuis

Hoi [redacted] e.a.,

Ik heb geen opmerkingen over het voorstel . Hopelijk bereiken we overeenstemming met slachthuis over de werkgelegenheidsgarantie. In mijn ogen is het voorstel een reële overeenkomst die in feite het Slachthuis de mogelijkheid geeft om 3 jaar na verplaatsing al werknemers te ontslaan, mits om bedrijfseconomische redenen. Mocht het Slachthuis hier niet mee akkoord gaan wil ik voorstellen Turgay in te schakelen.
Wat ik mis in de overeenkomst (of dit wordt apart geregeld) is dat het slachthuis heeft aangegeven samen met gemeente Nijmegen, het UWV en uitzendbureaus een programma te ontwikkelen voor mobiliteit, scholing en re-integratie van haar werknemers. Met [redacted] van het werkbedrijf zijn al eerste gesprekken gevoerd. Werknemers moeten optimaal kunnen pendelen tussen wonen elders en werken in Cuijk. Ook graag aandacht hiervoor

Overigens kan ik er helaas a.s. maandag niet bij zijn. Ook niet het 2e uur.

Groet [redacted]
[redacted]

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Van: [redacted] OB10
Verzonden: woensdag 15 april 2015 16:47
Aan: [redacted]@gelderland.nl); [redacted]@gelderland.nl
CC: [redacted] OB20; [redacted] EZ20; P[redacted] OB10
Onderwerp: werkgelegenheidsgarantie Slachthuis
Urgentie: Hoog

Beste [redacted] en [redacted]

Zoals vandaag toegelicht wil het Slachthuis in de formele onderhandelingen minder vergaande afspraken met ons maken, dan zij eerder deed aan toezeggingen in de besprekingen met o.a. onze raad. In bijgaand voorstel heeft onze onderhandelingsdelegatie geprobeerd de termijnen op te rekken. Dit voorstel ligt nu ter beoordeling bij Hilckmann. We hopen dat zij hiermee kunnen instemmen, maar hebben daar geen zekerheid over.

Voor ons is het ook belangrijk om te weten of de in deze clausule opgenomen voorwaarden/termijnen acceptabel zijn voor de Provincie.

Graag jullie reactie.

Verder heeft [redacted] vandaag nog contact met [redacted] over de renteloze lening van €5 miljoen en zal hij opening van zaken geven betreffende het DTZ taxatierapport.

Hartelijke groeten, [redacted]

[redacted]
Gemeente Nijmegen | Ontwikkelingsbedrijf | Projectontwikkeling OB10 | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Email** [redacted]@nijmegen.nl | **Telefoon:** +[redacted]

NIJMEGEN
Finalist 2017
EUROPEAN
GREEN CAPITAL
An initiative of the European Commission

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: vrijdag 17 april 2015 15:23
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB10; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]OB20; [redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: RE: vervolgoverleg Hilckmann
Bijlagen: Scenario's financing gap 21 april 2015.xlsx

Beste allemaal,

Naar aanleiding van de mededeling dat de 5.0 mio mogelijk niet haalbaar is in Nijmegen, hebben wij nog een keer alle mogelijke oplossingsrichtingen die wij kunnen bedenken op een rij gezet inclusief de financiële doorrekening. In volledige openheid willen we graag alle opties met elkaar delen en bespreken en hopelijk toch de oplossing met aar vinden maandag a.s.. Hiervoor geldt wellicht voor alle betrokkenen nog wel enige afstemming met mekaar en intern in eigen organisatie, welke faciliteiten kunnen worden ingezet om de verplaatsing mogelijk te maken. Daarnaast zijn de doorgerekende opties misschien niet volledig, dus mochten er nog andere nieuwe faciliteiten worden gevonden, ben ik beschikbaar om de effecten hiervan door te rekenen.

Het zijn een behoorlijk aantal scenario's en combinaties van mogelijkheden die zijn doorgerekend, dus mochten jullie daar nog vragen over hebben of kunnen jullie al piketpaaltjes slaan , voel je vrij mij hierover te bellen. Ik ben op enkele tijdstippen na (zondagmiddag / avond moeilijk bereikbaar), goed bereikbaar dit weekend, op [redacted]

Opties die wij nu op een rij hebben gezet, zijn (in de spreadsheet heb ik meer concreet beschreven welke uitgangspunten zijn gekozen) :

- Ophoging verplaatsingsvergoeding Nijmegen door herfinanciering Brabant
  - Ad 0.6 % - rentevoordeel 1.250.000 resulterende in een verplaatsingsvergoeding van 26.250.000
  - Ad 0.0 % - rentevoordeel 2.500.000 resulterende in een verplaatsingsvergoeding van 27.500.000
- Renteloze lening Brabant 5.000.000 voor looptijd 7 jaar
  - Via Nijmegen : bespreken of huidige bedenkingen mogelijk nog op te lossen zijn ?
  - Via andere wegen ?
    - BOM
    - Gelderland
    - Rechtstreeks
    - Via Cuijk (met mogelijke loskoppeling van de grond omdat anders het voordeel wegvalt tegen het erfpachtvoordeel)
    - Andere ?
- Inzet achtergestelde lening BOM
  - Besluitvormingsproces ?
  - Noodzaak voor vreemd vermogen
  - Voorwaarden : rente / looptijd
  - Bedrag : mogelijkheid tot ophoging van 2.500.000 naar 5.000.000
- Erfpacht mogelijkheid Cuijk
  - Besluitvormingsproces College / Raad Cuijk

Daarnaast hoop ik dat we mekaar as maandag inzicht kunnen geven in de bestuurlijke goedkeuringsprocessen en -planning, en met name ook de onderlinge afhankelijkheden helder proberen te krijgen. Ik heb jullie eerder deze week alvast de planning van de provincie Brabant doorgegeven, hopelijk kunnen we ook voor alle andere betrokkenen de tijdslijnen delen.

Alvast allemaal dank voor jullie inzet en bijdrage ,

1

Hartelijke groet
[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

Van: [redacted]@gelderland.nl]
Verzonden: donderdag 16 april 2015 17:13
Aan: [redacted]OB10 [redacted]@nijmegen.nl)'; [redacted]@nijmegen.nl'; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]OB20'; [redacted]EZ20'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: vervolgoverleg Hilckmann

Beste allemaal,
bijgevoegd het verslag met de aanpassingen van [redacted] waarvoor dank!
Onze volgende afspraak staat voor maandag om 15.00 uur bij Hilckmann. Ik ben benieuwd naar de uitkomsten van de overleggen met Cuijk en over uitkomsten van het bodemonderzoek. Van de gemeente Nijmegen heb ik begrepen dat de renteloze lening van 5 mln van Brabant via hen aan Hilckmann voor hen geen optie is. Dat is jammer. Is daar nog iets innovatiefs voor te bedenken? Zou de BOM de lening kunnen doen? Wat heeft dit voor consequenties voor de puzzel?
[redacted] is bezig te inventariseren welke procedures allemaal moeten worden gestart en welke data hierbij cruciaal zijn.
Ben benieuwd naar het overzicht!
Tot maandag,
met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Basis programma Economie| [redacted] | [redacted]
www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

STATUS FINANCING GAP

SCENARIO's

met erfpacht	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
opstalsingen :																
herfin. aankoop Nijmegen door brabant (23 mln)	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %
25.000.000 verplaatsingsvergoeding	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	########
5.000.000	5.000.000		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rentevloze lening brabant 7 jaar	0	0	0	0	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000
lening BOM					8,5 % - 7 jr	8,5 % - 7 jr	8,5 % - 7 jr	8,5 % - 7 jr	4 % - 7 jr	4 % - 7 jr	4 % - 7 jr	4 % - 7 jr	0 % - 7 jr	0 % - 7 jr	0 % - 7 jr	0 % - 7 jr
voorwaarden BOM	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast	toegepast
erfpacht Cuijk mogelijk 8.277.000																
Beginstand financiele gap	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000
Ophoging vergoeding nijmegen - rentevoordeel	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000
Inbreng Hilckmann - betere resultaten	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
financiering gap subtotaal	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000
Rentevloze lening Brabant - 7 jaar - 5 mln	5.000.000	5.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hogere kosten nutsvoorzieningen Cuijk	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000
Hogere kosten aankoop grond Cuijk 50 % EV	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000
100 % erfpacht 50 % EV	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000	1.575.000
Lening BOM					2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000
Financiering gap	523.000	1.773.000	4.477.000	3.227.000	1.977.000	727.000	523.000	1.773.000	1.977.000	727.000	523.000	1.773.000	1.977.000	727.000	523.000	1.773.000
Rente nadeel BOM - gekapitaliseerd voor 7 jaren	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-1.537.500	-1.537.500	-3.025.000	-3.025.000	-750.000	-750.000	-1.450.000	-1.450.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Bodemrisico	-273.000	-1.523.000	-4.727.000	-3.477.000	-3.764.500	-2.514.500	-2.752.000	-1.502.000	-3.977.000	-1.727.000	-1.177.000	-73.000	-2.727.000	-977.000	-273.000	-1.523.000
Financing gap incl gekapitaliseerd rentenadeel																

zonder erfpacht

opstalsingen :	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
herfin. aankoop Nijmegen door brabant (23 mln)	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %	a 0,6 %	a 0,0 %
verplaatsingsvergoeding	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000	26.250.000	27.500.000
25.000.000																
rentevloze lening brabant 7 jaar	5.000.000	5.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lening BOM	0	0	0	0	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000
voorwaarden BOM					8,5 % - 7 jr	8,5 % - 7 jr	8,5 % - 7 jr	8,5 % - 7 jr	4 % - 7 jr	4 % - 7 jr	4 % - 7 jr	4 % - 7 jr	0 % - 7 jr	0 % - 7 jr	0 % - 7 jr	0 % - 7 jr
erfpacht Cuijk mogelijk	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.	niet toegep.
Beginstand financiele gap 8.277.000																
Beginstand financiele gap	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000	8.277.000
Ophoging vergoeding nijmegen - rentevoordeel	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000	1.250.000	2.500.000
Inbreng Hilckmann - betere resultaten	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000	2.500.000
financiering gap subtotaal	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000	4.527.000	3.277.000
Rentevloze lening Brabant - 7 jaar - 5 mln	5.000.000	5.000.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hogere kosten nutsvoorzieningen Cuijk	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000	-1.300.000
Hogere kosten aankoop grond Cuijk 50 % EV	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500	-1.327.500
100 % erfpacht 50 % EV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lening BOM					2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000	2.500.000	2.500.000	5.000.000	5.000.000
Financiering gap	2.354.500	904.500	7.154.500	5.904.500	4.654.500	3.404.500	2.154.500	904.500	4.654.500	3.404.500	2.154.500	904.500	4.654.500	3.404.500	2.154.500	904.500
Rente nadeel BOM - gekapitaliseerd voor 7 jaren	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-1.537.500	-1.537.500	-3.025.000	-3.025.000	-750.000	-750.000	-1.450.000	-1.450.000	0	0	0	0
Bodemrisico	0	0	0	0	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000	-250.000
Financing gap incl gekapitaliseerd rentenadeel	2.104.500	654.500	6.904.500	5.654.500	2.867.000	1.617.000	-1.121.500	-2.871.500	3.904.500	2.654.500	704.500	-545.500	4.404.500	3.154.500	1.904.500	654.500

Voorstel actiepunten:

? Check wethouder Nijmegen - 5.0 mln vermenging met verplaatsingsvergoeding - wat als andere weg wordt gevonden die geen risico geeft op combinatie met verplaatsingsvergoeding ?

? Mogelijkheden 5,0 mln via andere weg dan Nijmegen / Cuijk toch richting slachthuis - rechtstreeks / via Gelderland / via BOM / ...

? Mogelijkheid provincie Brabant om alsnog optie 2 herfinandering in te zetten (tegen 0,0 %)

? Waarschijnlijkheid goedkeuring BOM huidige voorstel

? Mogelijkheden aanpassing voorwaarden BOM - verlenging looptijd / rente verlaging / geen afsluitprovisie (vergelijkbare uitgangspunten als 5,0 mln a 0,0 % voor 7 jaren)

? Waarschijnlijkheid erfpacht Cuijk - bestuurlijke goedkeuring + noodzaak voorwaarden bespreking (indexering)

? Noodzakelijkheid lening BOM als aanvulling op vteend vermogen

? Bestuurlijke goedkeurings planning --> alle effecten berekend op betaling per 1 juli

Slachthuis allen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]EZ20
Verzonden: dinsdag 21 april 2015 12:23
Aan: [redacted]OB20
CC: [redacted]OB10
Onderwerp: contact over voorwaarden voor subsidie aankoop slachthuis

Urgentie: Hoog

Hallo [redacted]

Zou jij vandaag nog even met mij contact op kunnen nemen over onderstaande voorwaarden die de provincie wil verbinden aan de subsidieverlening van de €4,5 miljoen voor het slachthuis. [redacted] heeft ons namelijk gevraagd hierop de reageren en ik hoor graag welke opmerkingen/aandachtspunten jij hierbij nog net. Ook de planning (besluitvorming, beschikbaar stellen gelden) lijkt mij een punt om nog even door te spreken.

Wij stellen voor aan uw Staten om € 4,5 mln. beschikbaar te stellen. En het gewijzigd programmafiche Sleutelproject Waalfront vast te stellen. Nijmegen krijgt dan handelingsvrijheid om definitieve stappen te gaan zetten. Na uw besluitvorming kunnen wij tot subsidieverlening overgaan, mits voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- *Het besluit tot verwerving is genomen (aan te tonen door koopovereenkomst)*
- *sluitende afspraken over behoud van werkgelegenheid in de regio*
- *toets op het veroorzaken van staatsteun is uitgevoerd op basis van een recent taxatierapport.*

Wij (GS) zullen toezien op de voorwaarden en de subsidie toekennen zodra aan de voorwaarden voldaan is

Groeten, [redacted]

[redacted]
Afdeling Economische Zaken | Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6 | Postbus 9105 | 6500 HG Nijmegen
[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 22 april 2015 10:11
Aan: [redacted]OB10; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]OB20; [redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: verslag201415(02).docx
Bijlagen: verslag201415(02).docx

Categorieën: Categorie Paars

Allen,
Bijgevoegd een aangepast concept, met dank aan de opmerkingen van [redacted] en [redacted]
Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Basis programma Economie | [redacted] | www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Kort verslag/afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann,
d.d. 20 april 2015 **CONCEPT**

Aanwezig: Namens Slachthuis Nijmegen B.V.: [redacted]; namens gemeente Nijmegen: [redacted] Namens Gemeente Cuijk: [redacted] Namens Provincie Brabant: [redacted] Namens de BOM: [redacted] Namens de Provincie Gelderland: [redacted]

Afwezig: [redacted] en [redacted]

De onderhandelingen tussen Nijmegen en Hilckmann in het kader van de uit-/verplaatsing zijn op de formulering van de werkgelegenheidsgarantie na, rond. Hierover zal van de week tussen de twee partijen en [redacted] nog afspraak worden gemaakt.

Het Bodemonderzoek heeft geen nieuwe verontreinigingen, anders dan de reeds bekende, opgeleverd. Onder de gebouwen is nog niet onderzocht. Er is een maximum van € 250.000,-- afgesproken voor verrekening van de kosten indien zich na de oplevering nog nieuwe, aan Hilckmann verwijtbare vervuilingen, voordoen.

De gemeente Cuijk is bereid om de mogelijkheid van erfpacht aan te bieden aan Hilckmann en dit op te nemen als aanvulling van hun grondbeleid. Hiervoor is wel instemming nodig van de raad omdat erfpacht een geheel nieuw element is voor Cuijk resp. RBL. De canon wordt voor 10 jaar tegen 4 % rente gekoppeld aan de geïndexeerde grondprijs op 1/1/2015. Er komt wel recht van opstal, maar er mag geen hypotheek op worden gevestigd. Voor de besluitvorming hiervan, begin juli, is de door alle partijen gedragen en uit te voeren potloodschets wel van belang.

De verwachting is dat, indien we er samen uit zijn, er begin juni duidelijkheid is over financiële ruimte die door de verschillende besturen wordt geboden. Vanuit Gelderland kan het geld na 8 juli 2015, mits voldaan aan de gestelde voorwaarden, beschikbaar komen voor Nijmegen. De raad van Nijmegen vergadert ook op 8 juli, en dat maakt een goede aansluiting en afstemming complex. [redacted] beraadt zich nog op de mogelijkheden. Brabant heeft op 10 juli 2015 een Statenvergadering waarna de door hen beschikbaar gestelde financiële middelen (renteloze lening € 5 mln.) overgemaakt kunnen worden. De lening aan Nijmegen onder schatkistbankieren komt eerder in GS en behoeft geen goedkeuring van PS.

Door [redacted] is een overzicht gemaakt van de data die voor Brabant van belang zijn voor de besluitvorming. De vraag aan eenieder is dit overzicht aan te vullen met de eigen data en bijbehorende procedures.

Uit het overzicht van [redacted] blijkt de invloed van de renteloze lening van € 5 mln. Het betreft voor Brabant een revolverende subsidie die zich uit als een renteloze lening met een uitgestelde betaling van 5 tot 7 jaar. Lastig punt voor Nijmegen is dat zij het risico dragen van de door Brabant beschikbaar gestelde lening. Daarnaast is de lening, gezien de staatssteuntoets voor Nijmegen, met de huidige uitgangspunten niet te verantwoorden boven op het huidige bod. Verder zijn er momenteel geen zekerheden aan de lening gekoppeld en is Nijmegen geheel verantwoordelijk voor het risico. Zonder een titel is dit voor Nijmegen nu geen optie.

1

In ons overleg vandaag hebben we afgesproken om de werkgelegenheidsclausule nogmaals in overleg met gemeente, Hilckmann en provincie (Gld) te bespreken. Indien we de clausule ook koppelen aan het € 5 miljoen om zo een extra motivatie te hebben (waarom deze lening en waarom renteloos) is het ook handig dat Brabant aanschuift vanwege de formulering (staatssteun). Met elkaar hebben we afgesproken nog een maal drie opties voor facilitering van de lening van de € 5 miljoen te onderzoeken en uit te werken.

1. Via Nijmegen; de lening maakt dan geen deel uit van het bod van Nijmegen, maar van de gezamenlijke deal zoals beschreven in de potloodschets. Indien Nijmegen faciliteert is een andere onafhankelijke taxatie nodig. Daarnaast zullen er door Hilckmann zekerheden geboden moeten worden en zal onderzocht moeten worden of Brabant het risico kan / wil dragen. Eventueel kan jaarlijks toch nog 1 of 2 % rente van Hilckmann worden verlangd.
2. Via Cuijk; [redacted] onderzoekt en bespreekt met B&W de mogelijkheden (o.a. verwerking in erfpachtconstructie).
3. Via de BOM; Ook bij deze optie zijn zekerheden nodig en zal Brabant garant moeten staan voor het risico.

[redacted] zal nog nagaan wat de mogelijkheden via de BOM resp. BOM Capital zijn.

Afgesproken is dat we allen na denken over de zekerheden die aan de lening zou kunnen worden gekoppeld. Anderzijds, hoe kunnen we omgaan met het risico? Zou dit op de een of ander wijze nog te verdelen zijn?

[redacted] we hebben ook nog gesproken over de optie van de lening van € 23 mln. tegen 0%, zonder de combinatie van de 5 miljoen. Kun je aangeven of dat nu ook nog tot de mogelijkheden kan behoren?

Als vierde optie heeft Hilckmann gevraagd of de (renteloze) lening van € 5 miljoen rechtstreeks door de provincie Noord-Brabant aan Hilckmann kan worden verstrekt. Staatssteun, risico en zekerheden zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.

En, kan Nijmegen inzage hebben in het onderzoek of de opdracht die bureau Gloudemans van Brabant heeft gekregen?

Voorstel is om na te gaan of er van iedere partij in ieder geval een afgevaardigde op donderdag of vrijdagmiddag aanwezig kan zijn bij een laatste overleg. Zo niet, dan zullen we elkaar via de mail op de hoogte stellen van de resultaten. Vraag: geef even in een reactie aan of je op donderdag of vrijdag middag beschikbaar bent voor een overleg. Alvast dank!

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB10
Verzonden: donderdag 23 april 2015 16:28
Aan: [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]OB20; [redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
CC: [redacted]OB00; [redacted]OB10; [redacted]EZ20; [redacted]OB10
Onderwerp: RE: vervolgoverleg Hilckmann

Beste mensen,

Vandaag hebben we in Nijmegen ambtelijk en politiek de vraag verkend of we bereid zijn de € 5 miljoen renteloze lening via ons te laten lopen ten gunste van het EV voor het Slachthuis.

De uitkomst is opnieuw dat we daartoe niet willen overgaan.

De argumenten zijn voor een deel hetzelfde: a) het is voor ons ongewenst om de € 5 miljoen te bezien in relatie tot het door ons uitgebrachte bod voor aankoop Slachthuis b) te meer omdat vandaag opnieuw is duidelijk geworden dat onze raad verondersteld (al of niet terecht) dat de besprekingen zijn heropend omdat het Slachthuis het verzoek heeft gedaan het schriftelijke voorstel van maart 2008 te herhalen, te weten € 21 miljoen c) er is voor ons geen reden om ons risico profiel verder te verhogen door deze € 5 miljoen verder door te geleiden. De door het Slachthuis aangeboden 2e pandrecht ervaren wij in die zin niet van doorslag gevende betekenis.

We realiseren ons dat deze uitkomst als teleurstellend kan worden ervaren, maar zij is wel in lijn met hetgeen [redacted] en ik eerder als reactie hebben afgegeven en bovendien dit keer opnieuw in brede kring (ambtelijk en politiek) bij ons is heroverwogen.

Tot zo ver voor dit moment.

Vriendelijke groeten,

namens [redacted]

[redacted]

Van: [redacted]@cgm.nl]
Verzonden: donderdag 23 april 2015 7:18
Aan: [redacted]OB10; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]OB20; [redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: vervolgoverleg Hilckmann

Beste [redacted] en anderen:

Zoals afgelopen maandag afgesproken zou in Cuijk bezien worden of – indien er geen andere/betere mogelijkheid – is om de € 5 miljoen renteloze lening vanuit Brabant in te zetten, er de bereidheid is om die lening in te zetten ter verbetering van de erfpacht zoals aangeboden onder voorbehoud van goedkeuring door de Cuijkse gemeenteraad.

Ik kan hierover in positieve zin meedelen dat er in het college van Cuijk bereidheid is om, indien er vanuit de provincie Noord-Brabant inderdaad een renteloze lening wordt verstrekt aan Cuijk voor een periode van 5 jaar, het eventuele voordeel hiervan te vertalen in een lagere pachtcanon dan thans aangeboden (gedurende die periode).

Op het eerste deel van de vraag kunnen we dus positief reageren.

Het tweede deel van de vraag, hoe groot zou dat voordeel dan kunnen zijn, is lastiger te beantwoorden.
Het gemeentebestuur moet en wenst zich hierbij uiteraard aan de geldende regels met betrekking tot staatsteun e.d. te houden. Om te bepalen wat gedurende de bedoelde periode aan vergoeding in rekening gebracht zou moeten worden hebben wij naar de methode die de Europese commissie hanteert gekeken. Die is als volgt: Opslagen dienen in beginsel te worden toegepast, afhankelijk van de rating van de betrokken onderneming en de geboden zakelijke zekerheden (2).

Mochten zoals gezegd de andere opties m.b.t. de 5 miljoen niet haalbaar zijn (wat ik overigens niet hoop) en jullie hiervan gebruik wensen te maken, zullen we verder met jullie, de provincie en een staatssteundeskundige moeten studeren op de voorstaande optie en hierbij ook op juiste gronden (ranking en zekerheden) een opslag dienen te bepalen.

Ik hoor via nog wel of het overleg morgenmiddag doorgaat en zal jullie ook nog bellen later op de middag vandaag.

Met vriendelijke groet,

Van: @gelderland.nl]
Verzonden: woensdag 22 april 2015 12:05
Aan: @nijmegen.nl'; @oostnv.nl)'; @hilckmann-meat.com'; @hilckmann-meat.com'; OB20'; EZ20'; @hilckmann-meat.com';
Onderwerp: vervolgoverleg Hilckmann

Beste allemaal,
Ik heb van [redacted] begrepen dat hij op donderdag na 17.00 uur of vrijdag na 16.30 uur de mogelijkheid heeft om in Nijmegen aan te schuiven. Zijn deze tijdstippen of is vrijdag om 16.30 uur nog een optie voor degene die de afspraak hebben geaccepteerd?
Delegatie Nijmegen, wie schuift er van jullie aan? Hoor graag van jullie!

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Basis programma Economie| [redacted]
www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]@bom.nl>
Verzonden: donderdag 23 april 2015 17:14
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]@oostnv.nl); [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB20; [redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB00; [redacted]OB10; [redacted]OB10; [redacted]
Onderwerp: Re: vervolgoverleg Hilckmann

Goedemiddag

Wat betref BOM Capital is er binnen de spelregels die ook de Investeringscommisie moet hanteren geen ruimte om wat anders voor te stellen als wat al gepresenteerd is.

De mogelijkheid om € 5 mln. via de BOM als renteloze lening te laten lopen is samen met de provincie wel bekeken. De aspecten zekerheid / garantie en staatssteun zijn daar de niet op te lossen punten bij.

Met vriendelijke groeten

[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 apr. 2015 om 16:35 heeft [redacted]@gelderland.nl> het volgende geschreven:

[redacted]
Dank voor je bericht. Jammer van het besluit, de motivatie kan ik wel volgen.
Het wachten is op de uitwerking van Brabant. [redacted]werk jij nog aan een voorstel?
En [redacted]kunnen we van jou nog iets verwachten?
Mvg [redacted]

Verzonden vanaf Samsung-tablet

-------- Oorspronkelijk bericht --------
Van: '[redacted]OB10'[redacted]@nijmegen.nl>
Datum: 23-04-2015 16:28 (GMT+01:00)
Aan: [redacted]@cgm.[redacted]@gelderland.nl>, [redacted]@brabant.[redacted]@bom.[redacted]@gelderland.[redacted]@oostnv.nl>, [redacted]@brabant.nl>,"[redacted]@hilckmann-meat.com>,"[redacted]ilckmann-meat.com>,'[redacted]OB20'[redacted]@nijmegen.nl>, [redacted]EZ20" [redacted]@nijmegen.nl>, [redacted]@hilckmann-meat.com','[redacted]

[redacted]@arcadis.nl>
Cc: [redacted]OB00"[redacted]@nijmegen.nl>,[redacted]OB10"
[redacted]@nijmegen.[redacted]EZ20"[redacted]@nijmegen.nl>,'[redacted]
[redacted]OB10"[redacted]@nijmegen.nl>
Onderwerp: RE: vervolgoverleg Hilckmann

Beste mensen,

Vandaag hebben we in Nijmegen ambtelijk en politiek de vraag verkend of we bereid zijn de € 5 miljoen renteloze lening via ons te laten lopen ten gunste van het EV voor het Slachthuis.

De uitkomst is opnieuw dat we daartoe niet willen overgaan.

De argumenten zijn voor een deel hetzelfde: a) het is voor ons ongewenst om de € 5 miljoen te bezien in relatie tot het door ons uitgebrachte bod voor aankoop Slachthuis b) te meer omdat vandaag opnieuw is duidelijk geworden dat onze raad verondersteld (al of niet terecht) dat de besprekingen zijn heropend omdat het Slachthuis het verzoek heeft gedaan het schriftelijke voorstel van maart 2008 te herhalen, te weten € 21 miljoen c) er is voor ons geen reden om ons risico profiel verder te verhogen door deze € 5 miljoen verder door te geleiden. De door het Slachthuis aangeboden 2e pandrecht ervaren wij in die zin niet van doorslag gevende betekenis.

We realiseren ons dat deze uitkomst als teleurstellend kan worden ervaren, maar zij is wel in lijn met hetgeen [redacted]en ik eerder als reactie hebben afgegeven en bovendien dit keer opnieuw in brede kring (ambtelijk en politiek) bij ons is heroverwogen.

Tot zo ver voor dit moment.

Vriendelijke groeten,

mede namens [redacted]

[redacted]

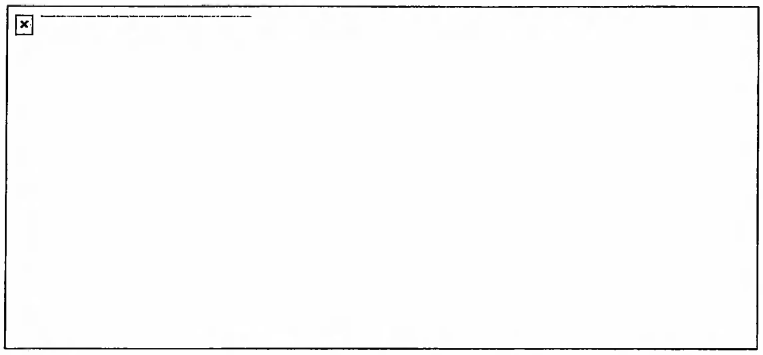
Van: [redacted]@cgm.nl]
Verzonden: donderdag 23 april 2015 7:18
Aan: [redacted]OB10; [redacted]
[redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]
[redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]OB20; [redacted]
[redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: vervolgoverleg Hilckmann

Beste [redacted]en anderen:
Zoals afgelopen maandag afgesproken zou in Cuijk bezien worden of – indien er geen andere/betere mogelijkheid – is om de € 5 miljoen renteloze lening vanuit Brabant in te zetten, er de bereidheid is om die lening in te zetten ter verbetering van de erfpacht zoals aangeboden onder voorbehoud van goedkeuring door de Cuijkse gemeenteraad.
Ik kan hierover in positieve zin meedelen dat er in het college van Cuijk bereidheid is om, indien er vanuit de provincie Noord-Brabant inderdaad een renteloze lening wordt verstrekt aan Cuijk voor een periode van 5 jaar, het eventuele voordeel hiervan te vertalen in een lagere pachtcanon dan thans aangeboden (gedurende die periode).

Op het eerste deel van de vraag kunnen we dus positief reageren.

2

Het tweede deel van de vraag, hoe groot zou dat voordeel dan kunnen zijn, is lastiger te beantwoorden.
Het gemeentebestuur moet en wenst zich hierbij uiteraard aan de geldende regels met betrekking tot staatsteun e.d. te houden. Om te bepalen wat gedurende de bedoelde periode aan vergoeding in rekening gebracht zou moeten worden hebben wij naar de methode die de Europese commissie hanteert gekeken. Die is als volgt: Opslagen dienen in beginsel te worden toegepast, afhankelijk van de rating van de betrokken onderneming en de geboden zakelijke zekerheden (2). Zie onderstaande tabel.

Indien wij, als voorbeeld, vervolgens uitgaan van het percentage van een lening zoals onder marktconforme omstandigheden aan de gemeente verstrekt zou worden voor een periode van 5 jaar, momenteel circa 0,4% rente, dan moeten we daarboven een opslag hanteren conform bovenstaande tabel. Indien bij toepassing van die tabel (ter illustratie) blijkt dat jullie bedrijf in de "bevredigende" ratingcategorie valt en jullie in staat zijn om een normale/gangbare zekerheid te stellen, dan zouden we een opslag dienen toe te passen van 220 basispunten. De vergoeding/pachtcanon zou uitgaande van deze aannames dan 2,6% per jaar bedragen. Dit is een eerste ruwe benadering van het gebeuren puur ter illustratie.

Mochten zoals gezegd de andere opties m.b.t. de 5 miljoen niet haalbaar zijn (wat ik overigens niet hoop) en jullie hiervan gebruik wensen te maken, zullen we verder met jullie, de provincie en een staatssteundeskundige moeten studeren op de voorstaande optie en hierbij ook op juiste gronden (ranking en zekerheden) een opslag dienen te bepalen.

Ik hoor via [redacted] nog wel of het overleg morgenmiddag doorgaat en zal jullie ook nog bellen later op de middag vandaag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted]@gelderland.nl]
Verzonden: woensdag 22 april 2015 12:05
Aan: [redacted]@nijmegen.nl'; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]OB20'; [redacted]EZ20'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: vervolgoverleg Hilckmann

Beste allemaal,
Ik heb van [redacted] begrepen dat hij op donderdag na 17.00 uur of vrijdag na 16.30 uur de mogelijkheid heeft om in Nijmegen aan te schuiven. Zijn deze tijdstippen of is vrijdag om 16.30 uur nog een optie voor degene die de afspraak hebben geaccepteerd? Delegatie Nijmegen, wie schuift er van jullie aan? Hoor graag van jullie!

Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] Basis programma Economie| [redacted]
[redacted] | www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

**** Disclaimer ****
**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]@brabant.nl>
Verzonden: donderdag 23 april 2015 17:51
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]@oostnv.nl); [redacted]@hilckmann-meat.com [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted] OB20; [redacted]EZ20; [redacted]@hilckmann-meat.com [redacted] [redacted]OB00; [redacted]OB10; [redacted]OB10
Onderwerp: Re: vervolgoverleg Hilckmann

Beste [redacted]
We hebben de voorstellen nog onderzocht en voorgelegd aan onze gedeputeerde. Zijn reactie was om de voorstellen die we nu als provincie Noord-Brabant hebben gedaan te handhaven en het daarbij te houden: een rentedragende lening aan de gemeente Nijmegen van 23 miljoen, 7 jaar en een renteloze lening van 5 miljoen, 5 jaar (eventueel met uitgestelde storting indien dat beter aansluit bij de financieringsbehoefte van Hilckmann). Die renteloze lening kan via Nijmegen maar ook via Cuijk. De provincie rd-Brabant zal zich niet garant stellen voor de betalingsverplichtingen van Hilckmann. Dergelijke garanties moeten budgettair worden afgedekt en daar zijn de middelen niet voor beschikbaar.
Helaas kan ik niets ander melden en we zullen het hier mee moeten doen.
Met vriendelijke groet,
[redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 23 apr. 2015 om 16:35 heeft [redacted]@gelderland.nl> het volgende geschreven:

> [redacted]
> Dank voor je bericht. Jammer van het besluit, de motivatie kan ik wel volgen.
> Het wachten is op de uitwerking van Brabant. [redacted]werk jij nog aan een voorstel?
> En [redacted]kunnen we van jou nog iets verwachten?
> Mvg [redacted]
>
> Verzonden vanaf Samsung-tablet
>
> -------- Oorspronkelijk bericht --------
> Van: [redacted]OB10'[redacted]@nijmegen.nl>
> Datum: 23-04-2015 16:28 (GMT+01:00)
> Aan: [redacted]@cgm [redacted]@gelderland.nl>, [redacted]brabant.nl>, [redacted]@bom.nl>,' [redacted]@gelderland [redacted]@oostnv [redacted]@brabant.nl>, [redacted]@hilckmann-meat.com'[redacted]@hilckmann-meat [redacted]@hilckmann-meat.com>,' [redacted]OB20'[redacted]@nijmegen.nl>,' [redacted]EZ20"

[redacted]@nijmegen.nl>[redacted]@hilckmann-meat.[redacted]
[redacted]@arcadis.nl>
Cc[redacted]OB00'[redacted]@nijmegen.nl>,'[redacted]OB10"
[redacted]@nijmegen.[redacted]EZ20"[redacted]@nijmegen.[redacted]
[redacted]OB10'[redacted]@nijmegen.nl>
Onderwerp: RE: vervolgoverleg Hilckmann

Beste mensen,
Vandaag hebben we in Nijmegen ambtelijk en politiek de vraag verkend of we bereid zijn de € 5 miljoen renteloze lening via ons te laten lopen ten gunste van het EV voor het Slachthuis.
De uitkomst is opnieuw dat we daartoe niet willen overgaan.
De argumenten zijn voor een deel hetzelfde: a) het is voor ons ongewenst om de € 5 miljoen te bezien in relatie tot het door ons uitgebrachte bod voor aankoop Slachthuis b) te meer omdat vandaag opnieuw is duidelijk geworden dat onze raad verondersteld (al of niet terecht) dat de besprekingen zijn heropend omdat het Slachthuis het verzoek heeft gedaan het schriftelijke voorstel van maart 2008 te herhalen, te weten € 21 miljoen c) er is voor ons geen reden om ons risico profiel verder te verhogen door deze € 5 miljoen verder door te geleiden. De door het Slachthuis aangeboden 2e pandrecht ervaren wij in die zin niet van doorslag gevende betekenis.
We realiseren ons dat deze uitkomst als teleurstellend kan worden ervaren, maar zij is wel in lijn met hetgeen [redacted]en ik eerder als reactie hebben afgegeven en bovendien dit keer opnieuw in brede kring (ambtelijk en politiek) bij ons is heroverwogen.
Tot zo ver voor dit moment.
Vriendelijke groeten,

mede namens[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]@cgm.nl]
Verzonden: donderdag 23 april 2015 7:18
Aan[redacted]OB10;[redacted]
[redacted]@oostnv.nl)';[redacted]@hilckmann-meat.com';[redacted]@hilckmann-meat.com';[redacted]OB20;[redacted]EZ20;
[redacted]@hilckmann-meat.com';[redacted]
CC:[redacted]
Onderwerp: RE: vervolgoverleg Hilckmann
Beste[redacted]en anderen:
Zoals afgelopen maandag afgesproken zou in Cuijk bezien worden of – indien er geen andere/betere mogelijkheid – is om de € 5 miljoen renteloze lening vanuit Brabant in te zetten, er de bereidheid is om die lening in te zetten ter verbetering van de erfpacht zoals aangeboden onder voorbehoud van goedkeuring door de Cuijkse gemeenteraad.
Ik kan hierover in positieve zin meedelen dat er in het college van Cuijk bereidheid is om, indien er vanuit de provincie Noord-Brabant inderdaad een renteloze lening wordt verstrekt aan Cuijk voor een periode van 5 jaar, het eventuele voordeel hiervan te vertalen in een lagere pachtcanon dan thans aangeboden (gedurende die periode).
Op het eerste deel van de vraag kunnen we dus positief reageren.
Het tweede deel van de vraag, hoe groot zou dat voordeel dan kunnen zijn, is lastiger te beantwoorden.
Het gemeentebestuur moet en wenst zich hierbij uiteraard aan de geldende regels met betrekking tot staatsteun e.d. te houden. Om te bepalen wat gedurende de bedoelde periode aan vergoeding in rekening gebracht zou moeten worden hebben wij naar de methode die de Europese commissie hanteert gekeken. Die is als volgt:

Opslagen dienen in beginsel te worden toegepast, afhankelijk van de rating van de betrokken onderneming en de geboden zakelijke zekerheden (2). Zie onderstaande tabel.
Indien wij, als voorbeeld, vervolgens uitgaan van het percentage van een lening zoals onder marktconforme omstandigheden aan de gemeente verstrekt zou worden voor een periode van 5 jaar, momenteel circa 0,4% rente, dan moeten we daarboven een opslag hanteren conform bovenstaande tabel. Indien bij toepassing van die tabel (ter illustratie) blijkt dat jullie bedrijf in de "bevredigende" ratingcategorie valt en jullie in staat zijn om een normale/gangbare zekerheid te stellen, dan zouden we een opslag dienen toe te passen van 220 basispunten. De vergoeding/pachtcanon zou uitgaande van deze aannames dan 2,6% per jaar bedragen. Dit is een eerste ruwe benadering van het gebeuren puur ter illustratie.
Mochten zoals gezegd de andere opties m.b.t. de 5 miljoen niet haalbaar zijn (wat ik overigens niet hoop) en jullie hiervan gebruik wensen te maken, zullen we verder met jullie, de provincie en een staatssteundeskundige moeten studeren op de voorstaande optie en hierbij ook op juiste gronden (ranking en zekerheden) een opslag dienen te bepalen.
Ik hoor via [redacted] nog wel of het overleg morgenmiddag doorgaat en zal jullie ook nog bellen later op de middag vandaag.
Met vriendelijke groet,
[redacted]

Van: [redacted]@gelderland.nl]
Verzonden: woensdag 22 april 2015 12:05
Aan: [redacted]@nijmegen.nl'; [redacted]@oostnv.nl)'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]OB20'; [redacted]EZ20'; [redacted]@hilckmann-meat.com'; [redacted]
Onderwerp: vervolgoverleg Hilckmann
Beste allemaal,
Ik heb van [redacted] begrepen dat hij op donderdag na 17.00 uur of vrijdag na 16.30 uur de mogelijkheid heeft om in Nijmegen aan te schuiven. Zijn deze tijdstippen of is vrijdag om 16.30 uur nog een optie voor degene die de afspraak hebben geaccepteerd?
Delegatie Nijmegen, wie schuift er van jullie aan? Hoor graag van jullie!
Met vriendelijke groet,
[redacted]
[redacted] Basis programma Economie| [redacted] | www.gelderland.nl
PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl
Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen
**** Disclaimer ****
**** Disclaimer ****

[redacted] | info@brabant.nl |
Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB20

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: donderdag 30 april 2015 17:24
Aan: [redacted] OB10; [redacted] OB20; [redacted]@bom.nl; [redacted] @brabant.nl); [redacted] @brabant.nl); [redacted] @hilckmann-meat.com); [redacted] @cgm.nl)
CC: [redacted] OB00; [redacted] OB10
Onderwerp: RE: Antwoorden op de 3 vragen / concept verslag bijeenkomst
Bijlagen: Gld 20150424 verslag ov Hilckmann concept 30 april.docx

Allen,

Hierbij het concept verslag van onze laatste bijeenkomst afgelopen vrijdag.
Met dank aan [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Drs. [redacted]
Sleutelprojecten & Buitengewoon Groen

Provincie Gelderland
gebouw Prinsenhof A | Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem
T 026 - [redacted] | Mail: [redacted]@gelderland.nl | www.gelderland.nl

Secretariaat Programma's | T 026 – [redacted]
www.Gelderland.nl | bezoekadres Prinsenhof A, Prinsenhof 3, 6811 CE Arnhem| postadres Postbus 90, 6900 GX Arnhem

---

Van: [redacted] OB10 [redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: donderdag 30 april 2015 10:56
Aan: [redacted] OB20; [redacted]@bom.nl; [redacted]@brabant.nl); [redacted]@brabant.nl)[redacted]@hilckmann-meat.com); [redacted] @cgm.nl)
CC: [redacted] OB00; [redacted] OB10
Onderwerp: Antwoorden op de 3 vragen

Beste mensen,

Gisteren hebben we de 3 huiswerk vragen voorgelegd aan onze bestuurders Velthuis en Tiemens. De uitkomst daarvan is als volgt:

1. Nijmegen handhaaft haar standpunt dat zij niet wil fungeren als doorgever van de renteloze lening van € 5 miljoen van de provincie Brabant. De argumentatie is daarbij gelijk gebleven zoals eerder door mij schriftelijk en mondeling toegelicht.
2. Het pand in Someren inbrengen als 1e pandrecht is voor Nijmegen niet relevant
3. We zijn bereid tot een bestuurlijk overleg indien de uitkomst van de antwoorden resulteert in het huidige verschil tussen gevraagd EV en 'geboden' EV. De beide wethouders kunnen daarvoor worden uitgenodigd. Nijmegen ziet zich zelf daarin niet als initiërend.

1

4. De vraag of wij ultimo bereid zijn om het verschil naar evenredigheid te delen, is onbeantwoord gebleven. Deze is pas aan de orde als er een eventueel bestuurlijk overleg tussen de betrokken overheden plaatsvindt.

Ik hoop jullie hiermee voldoende helderheid te hebben gegeven.

Hartelijke groeten,

[redacted]

[redacted] **Gemeente Nijmegen** | Ontwikkelingsbedrijf | Projectontwikkeling OB10 | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Email:** [redacted]@nijmegen.nl | **Telefoon:** +31 (0)24[redacted]

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Kort verslag/afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann,
d.d. 24 april 2015 **CONCEPT**

Aanwezig: Namens Slachthuis Nijmegen B.V.: [redacted], namens gemeente Nijmegen: [redacted], Namens Gemeente Cuijk: [redacted], Namens Provincie Brabant: [redacted], Namens de BOM: [redacted], Namens de Provincie Gelderland: [redacted].

Afwezig: [redacted].

[redacted] roept in herinnering dat de basis van de bespreking is de opties die in het verslag van 20 april 2015 zijn geformuleerd. Dit verslag wordt overigens ongewijzigd goedgekeurd.

Hoofdpunt daarin waren de opties langs welke wijze de renteloze lening van € 5 mln. vanuit Noord-Brabant zou kunnen worden verwerkt.

Tussen Nijmegen en Hilckmann bestaat inmiddels inhoudelijk overeenstemming over de formulering m.b.t. de werkgelegenheidsgarantie (gedurende 7 jaar), elementen zijn mobiliteit, UWV / Werkbedrijf. [redacted] benoemt enig formeel voorbehoud, omdat onderwerp nog aan onderhandelingstafel moet worden afgekaart.

[redacted] geeft aan geen mogelijkheid te zien om naast de afkoopsom voor de uit-/verplaatsing de renteloze lening van € 5 mln. te verwerken. E.e.a. staat los van de afstemming met de Waalfront partner (Bouwfonds). Hij geeft aan geen verder mandaat te hebben. De gemeenteraad stelt reeds vragen over het verloop van de besprekingen tegen de achtergrond van het eerder gedane aanbod aan het Slachthuis Nijmegen uit 2008.

[redacted] geeft, zoals al eerder per mail van 23 april jl. aangegeven, dat de renteloze lening verwerkt kan worden in de verbetering van de erfpacht. Daarbij dient overigens nog wel het aspect van staatssteun nader bezien te worden. Uiteindelijk kan de verwerking via de erfpacht Hilckmann een eenmalig voordeel opleveren wat varieert tussen de € 0 en € 1 mln. e.e.a. afhankelijk van staatsteuntoeslagen. Uitgaande van gemiddelden zou een bedrag van 500.000 realistisch kunnen zijn.

Ten aanzien van de garantstelling / zekerheid die gegeven kan worden ten aanzien van de renteloze lening van €5 mln. die na de looptijd terug betaald moet worden, heeft Hilckmann met de bank afgesproken hun op dit moment leegstaande pand in Someren (1,5 ha) in te kunnen brengen. Daarover zou een eerste pandrecht gekregen kunnen worden. Het pand in Someren staat op dit moment te koop voor meer dan € 2 mln.

Afgesproken wordt dat [redacted] zal nagaan of het mogelijk is dat de BOM BHB een rol speelt omdat het ongebruikelijk is dat de provincie direct rechtstreeks een lening verstrekt aan een bedrijf. [redacted] merkt daarbij op dat daarbij twee zaken onverminderd spelen: de garantstelling / zekerheid alsook de toets op staatssteun.

[redacted] meldt desgevraagd dat er binnen de geldende spelregels van BOM Capital geen rek zit in het aanbod dat zij gedaan hebben (max. € 2,5 mln. tegen 8,5%, looptijd 7 jaar),

waarbij overigens nog de gehele verdere goedkeuringsprocedure doorlopen moet worden.

Geconstateerd wordt na bespreking van een aantal alternatieven dat een ultieme poging is ondernomen om tot een oplossing te komen.

[redacted] geeft aan dat het in het bedrijfsleven bij het naderen van overeenstemming gebruikelijk is vervolgens het nog overblijvende verschil tussen partijen te (ver)delen.

[redacted] constateert dat er dan in dit gezelschap het mandaat ontbreekt en voor een dergelijke vraag een bestuurlijk overleg zou moeten worden gearrangeerd.

Voor die conclusie kan worden getrokken dient door partijen nog huiswerk verricht te worden:

1. Bepalen van inbrengwaarde / executiewaarde (oude term volgens [redacted]) van het bedrijf Hilckmann bij diverse aannames en uitgangspunten bepalen op basis van schema aangeleverd door Hilckmann zelf afgelopen vrijdag (24 april). daarin stond een netto waarde van € 25 mln. (op basis boekwaarde) alsook de waarde van het pand in Someren (1e pandrecht) en Hilkmann taxatie nieuwbouw (2e pandrecht). Vraag wordt gesteld vanwege omvang bepalen van de zekerheidstelling. Hiervoor zal Gloudemans een opdracht moeten krijgen om dit in beeld te brengen: welke zekerheden kunnen vanuit Hilckmann worden verstrekt **Actie:** [redacted]
   NB Nijmegen / Gelderland dragen geen kennis van business case Hilckmann
2. Kan BOM / provincie Brabant een € 5 mln. renteloze lening (opgehoogd indien noodzakelijk met staatssteuntoeslagen) via BOM/BHB worden doorgezet naar het bedrijf en hoe organiseer je dan de garant- /zekerheidsstelling? **Actie:** [redacted]
3. Na beantwoording vragen 2 en 3 ligt feitelijk een bestuurlijke vraag voor. Als er dan nog een verschil is / zou zijn, zijn dan partijen bereid of in staat het verschil te delen? Dit vraagt een bestuurlijke uitspraak. **Actie: Allen**

Input voor een dergelijk bestuurlijk gesprek zou zijn:
- potloodschets
- uitkomsten huiswerk
- boodschap er is geen oplossing die binnen het mandaat van de deelnemers van het overleg kunnen worden aangedragen, of op andere belemmeringen (staatsteun) stuit.

Samenstelling bestuurlijk overleg zou moeten zijn:

Prov. Noord-Brabant	vooralsnog*	gedep. Bert Pauli (EZ) en Ruud van Heugten (Fin)
Gemeente Nijmegen		weth. Thiemens (Fin) en Velthuis (Stedelijke Ontwikkeling)
Gemeente Cuijk		Burg. Hillenaar en weth. Maarten Jilisen (EZ)
Prov. Gelderland	vooralsnog*:	gedep. van Dijk (Sleutelproject) en Bieze (EZ)

* Daarbij wordt de kanttekening geplaatst dat in Noord-Brabant de collegeonderhandelingen nog lopende zijn. In Gelderland zijn deze afgerond (29 april PS).

Aandachtspunt is nadrukkelijk timing voor GS behandelingen provincies en aanlevering van stukken. Een bestuurlijk overleg zou dan moeten worden ingepland in week 21 of 22. Daaraan voorafgaand moet e.e.a. ambtelijk worden kortgesloten (uiterlijk week 18 /19). E.e.a. zullen [redacted] en [redacted] vanwege zijn afwezigheid komende dinsdag afstemmen met [redacted]

CONCEPT

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152500

[redacted] OB10

Van: [redacted] OB10
Verzonden: vrijdag 29 mei 2015 9:25
Aan: [redacted] OB20
CC: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted] OB10; [redacted] OB00
Onderwerp: RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Beste [redacted]

Slachthuis en Nijmegen hebben inderdaad na onze laatste plenaire sessie op locatie weer diverse bilaterale gesprekken gevoerd. Belangrijk daarbij was het verzoek van Hilckmann om het nog ontbrekende verschil te middelen tussen hen en de gemeente en pas in 2e instantie te opteren voor een verkenning in breed bestuurlijk overleg met alle partners. Als Nijmegen zijn wij op dat verzoek ingegaan en hebben een nieuwe koopsom aangeboden en in de contracten een betalingsritme toegevoegd die voor wat behoud van de werkgelegenheid politiek proof' is.

Naar het zich nu laat aanzien zijn we – op uitwerking van enkele punten na – dicht bij een overeenstemming. Dit alles natuurlijk onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring College en raad..

Als gemeente hebben we nog de volgende stap te nemen, voordat we het geheel in besluitvorming kunnen brengen: een uitspraak van onze partner BPD over de inbreng(waarde) van de locatie Slachthuis in de GREX Waalfront. Deze wordt 18 juni a.s. verwacht in de Aandeelhoudersvergadering.

We zullen a.s. maandag met onze griffie overleggen voor het inplannen van een extra raadsvergadering om te verkennen hoe we in ieder geval voor het zomerreces de bestuurlijke besluitvorming in gang kunnen zetten.

Gemeente Nijmegen en Slachthuis zullen ondertussen in de periode nu en 18 juni de stukken verder uitwerken totdat daarover geen verschil van inzicht meer bestaat. Alsdan kunnen we de formaliteiten voorbereiden, waaronder het formele verzoek voor een lening bij provincie Brabant. We hebben overigens besloten niet het verzoek te honoreren om de renteloze lening van € 5 miljoen door te zetten naar het Slachthuis.

Tot zo ver.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@brabant.nl]
Verzonden: donderdag 28 mei 2015 19:27
Aan: [redacted] OB20; [redacted] OB10
CC: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com
Onderwerp: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

beste [redacted] en [redacted]
het is al enige tijd stil en we hebben ook al enige tijd geen overleg meer gehad. Op zich wellicht een goed teken, maar we moeten wel weten of er zicht is op een oplossing. Dus we zijn natuurlijk benieuwd wat de stand van zaken is, ook vanuit de kant van Hilckmann natuurlijk.
Inmiddels hebben wij hier intern uit de terugkoppeling van bestuurders het proces zo ingericht dat we niet meer voor toestemming naar PS hoeven, maar dat de besluitvorming over de lening een besluit is van GS. Dat scheelt in ieder geval tijd. Neemt niet weg dat we nog steeds een besluit de routing in moeten brengen en de administratieve afwerking van de lening moeten bespreken.
Volgens ons is de snelste route dat Nijmegen bij de Provincie een subsidie aanvraagt voor de renteloze lening. Die nemen we in behandeling en wordt verleend door GS. Op de website van de provincie staat het aanvraagformulier. Bij het invullen daarvan kunnen we natuurlijk behulpzaam zijn.In het GS dossier (23 juni in het college volgens onze planning) waarin de subsidie aanvraag wordt behandeld, nemen we op dat aan Nijmegen ook een marktconforme rentedragende lening wordt verstrekt om de verplaatsing van het slachthuis mogelijk te maken.
Jullie zouden zo snel mogelijk die subsidie aanvraag moeten indienen.

De rentedragende lening kan rechtstreeks aan Nijmegen op elk moment worden verstrekt. Datkunnen we binnen de procedures en mandaten die bestaan afhandelen. We moeten met jullie dan wel de definitieve voorwaarden vastleggen: looptijd, rente vergoeding, storting, ondertekening overeenkomst.

Wij vernemen graag de stand van zaken en wellicht een optie om nog eens bij elkaar te komen. We horen graag van jullie.

vriendelijke groeten, mede namens [redacted]
[redacted]

Provincie Noord-Brabant
[redacted]
info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152504

[redacted]OB10

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: donderdag 4 juni 2015 18:28
Aan: [redacted]OB10; Velthuis, Bert BM30; Tiemens, Harriet BM30; Tankir, Turgay BM30
CC: [redacted]
Onderwerp: Verplaatsing Slachthuis Nijmegen

Beste dame en heren,

We hebben de afgelopen weken gezamenlijk grote stappen gemaakt in de realisatie van de verplaatsing. Daarnaast merken we dat alle betrokkenen hard in de weer zijn om ook de bestuurlijke goedkeuring in te plannen.
[redacted]heeft ons tegelijkertijd aangeboden om in de planning ook een bevestiging namens B&W op te nemen die mogelijk comfort geeft richting onze nieuwe externe financier (lees bank). Deze heeft echter hardere garanties gesteld wat betreft de inbreng van de verplaatsingsvergoeding en zal de financiering pas doorzetten als de vergoeding notarieel is bevestigd en het geld is overgemaakt.
We willen geen enkel risico lopen om het momentum bij de bank te verliezen en willen jullie daarom vriendelijk verzoeken om al het mogelijke in het werk te stellen om het besluitvormingsproces voor de zomer af te ronden, zodat de nieuwe financiering doorgezet kan worden en de verplaatsing hiermee zeker gesteld wordt.
Mochten er nog vragen zijn dan willen wij deze graag mondeling toelichten.

Alvast bedankt voor jullie inspanningen.

Vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152509

[redacted] OB10

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 10 juni 2015 16:36
Aan: [redacted] OB10; [redacted] OB10
CC: [redacted]@atosborne.nl; [redacted] EZ20
Onderwerp: positie slachthuis

[redacted] en [redacted]

Maandag hebben we in het bestuurlijk overleg met elkaar gesproken over het slachthuis. Bij deze via de mail nog even een terugkoppeling ook richting [redacted] + verzoek om nadere info.

In het bestuurlijk overleg is van jullie kant aangeven dat op grond van algemeen bekende gegevens zoals de jaarcijfers van de KvK, de positie van de slachthuis de laatste jaren is verslechterd, en dat het niet ondenkbaar zou kunnen zijn dat na verkoop het bedrijf mogelijk niet in staat zou zijn om een doorstart te maken, bv door faillissement of anderszins (scenario) en/of dat de economische waarde van het bedrijf fors lager zou liggen dan verondersteld in de onderhandelingen.

Van onze kant hebben we daarom behoefte aan jullie nadere toelichting en risicoinschatting. Tenslotte heeft de gemeente de regie in de onderhandelingen en aankoop.

Enige overwegingen:
- GS heeft vorige week het besluit genomen om 4,5 mln te gaan subsidieren, dat ligt op 8 juli in PS. 24 juni in de commissie (openbare behandeling)
- In de aanloop naar de besluitvorming voor GS is dit aspect niet zwaarwegend geagendeerd.
- O.a. relevant in advisering was dat er een geactualiseerde taxatie (2015) ligt in opdracht van gemeente, en jullie boodschap dat deze in de orde van het eindbod is
- Ook onze bestuurder kan nu geconfronteerd worden met deze kanttekening, het is daarom belangrijk dat we een nadere toelichting (feiten) asap ontvangen.

[redacted] en ik hebben al samen hierover gesproken. [redacted] heeft al aangegeven mij z.s.m. de info te sturen die al bekend is bij jullie. Ook nadere feiten/onderzoek mits relevant ontvangen wij graag.

Met vriendelijke groet
[redacted]

Drs. [redacted]
Sleutelprojecten & Buitengewoon Groen

Provincie Gelderland
gebouw Prinsenhof A | Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem
T 026 - [redacted] | Mail: [redacted]@gelderland.nl | www.gelderland.nl

Secretariaat Programma's | T 026 – [redacted]
www.Gelderland.nl | bezoekadres Prinsenhof A, Prinsenhof 3, 6811 CE Arnhem| postadres Postbus 9090, 6900 GX Arnhem

---

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152516

[redacted] OB10

Van: [redacted] OB10
Verzonden: dinsdag 16 juni 2015 9:23
Aan: Tankir, Turgay BM30; Velthuis, Bert BM30; Tiemens, Harriet BM30; [redacted] OB20; [redacted] OB10; [redacted] OB00; [redacted] FA40
Onderwerp: FW: Stukken Hilckmann
Bijlagen: Advies OR.pdf; BOM capital.pdf; Concrete afspraak nav de uitspraak van de Raad van State.pdf; Hilckmann (provincie Noord-Brabant.pdf; Hilckmann Indicatie voor financiering update II.pdf

Dame, Heren,

Bijgevoegd de stukken mbt de financiering en besluitvorming zoals deze gisteren door Hilckmann zijn verstrekt.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted] OB10
Verzonden: dinsdag 16 juni 2015 8:58
Aan: [redacted] OB10
Onderwerp: Stukken Hilckmann

Dag [redacted]

Hierbij de ingescande stukken. Het fysieke stuk ligt op je bureau.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Gemeente Nijmegen
ntwikkelingsbedrijf | [redacted] | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Telefoon:** +31 (0)24 [redacted] |

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]

Havenweg 2

6541 AD Nijmegen

Betreft: advies OR *15 juni 2015*

Geachte bestuurder,

Op 18 mei 2015 heeft de OR een adviesaanvraag gekregen over de voorgenomen nieuwbouw in Cuijk en het aantrekken van kredieten om die nieuwbouw mogelijk te maken.

De OR is de afgelopen jaren door u op de hoogte gehouden van de moeizame gesprekken met de gemeente over het gedwongen vertrek van de huidige locatie. De OR is blij dat in die gesprekken nu duidelijkheid is gekomen en dat het einde van de huidige onmogelijke situatie in zicht is.

De OR heeft voor de zekerheid een extern deskundige gevraagd mee te kijken naar de plannen, die er nu liggen. De bevindingen van zijn toets hebben we bijgevoegd. De conclusie is dat er geen alternatief is, maar ook dat de bouw van de nieuwe fabriek grote kansen biedt om weer meer concurrerend te zijn. Als het plan slaagt zal de werkgelegenheid behoorlijk toenemen.

U heeft toegezegd dat alle werknemers hun arbeidsplaats behouden bij overgang naar Cuijk.

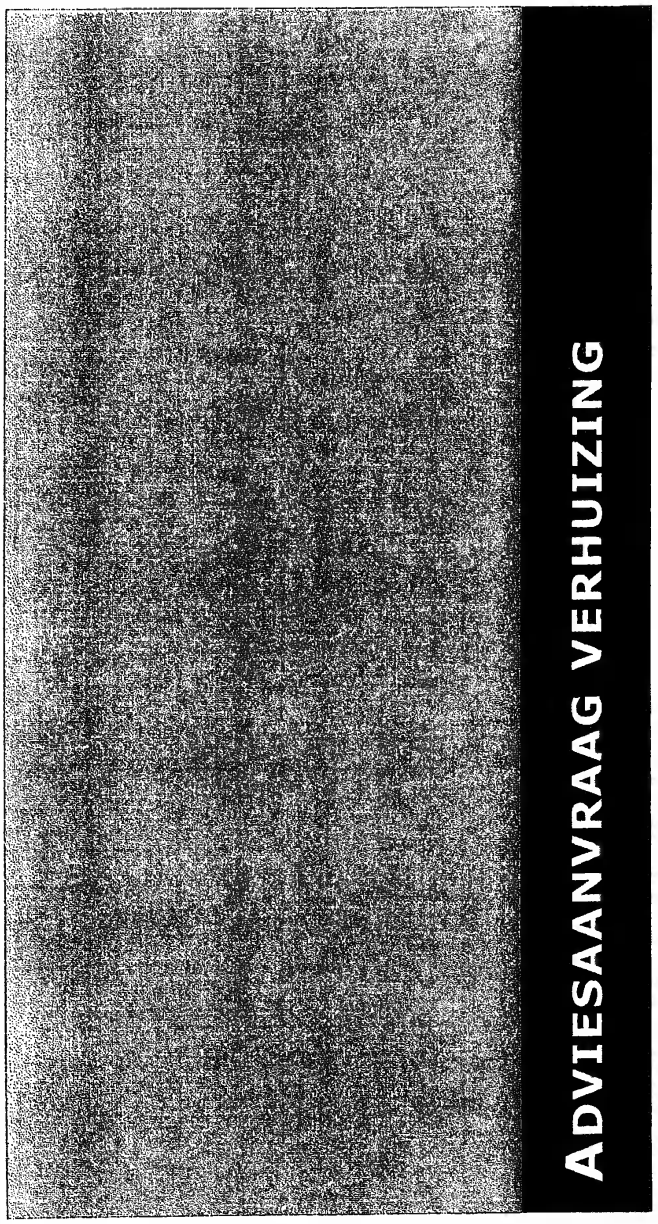
De OR is blij dat de onderneming een nieuwe toekomst tegemoet kan gaan en oordeelt daarom positief over het voorgenomen besluit voor nieuwbouw (en daarmee over het aangaan van de kredieten) op basis van de informatie zoals die tot vandaag is verstrekt.

De OR gaat ervan uit dat zij in kennis wordt gesteld wanneer de bijdrage van de overheid of de leningsvoorwaarden van de bank aanzienlijk anders worden, zodat de OR kan vaststellen of dat gevolgen heeft voor het advies.

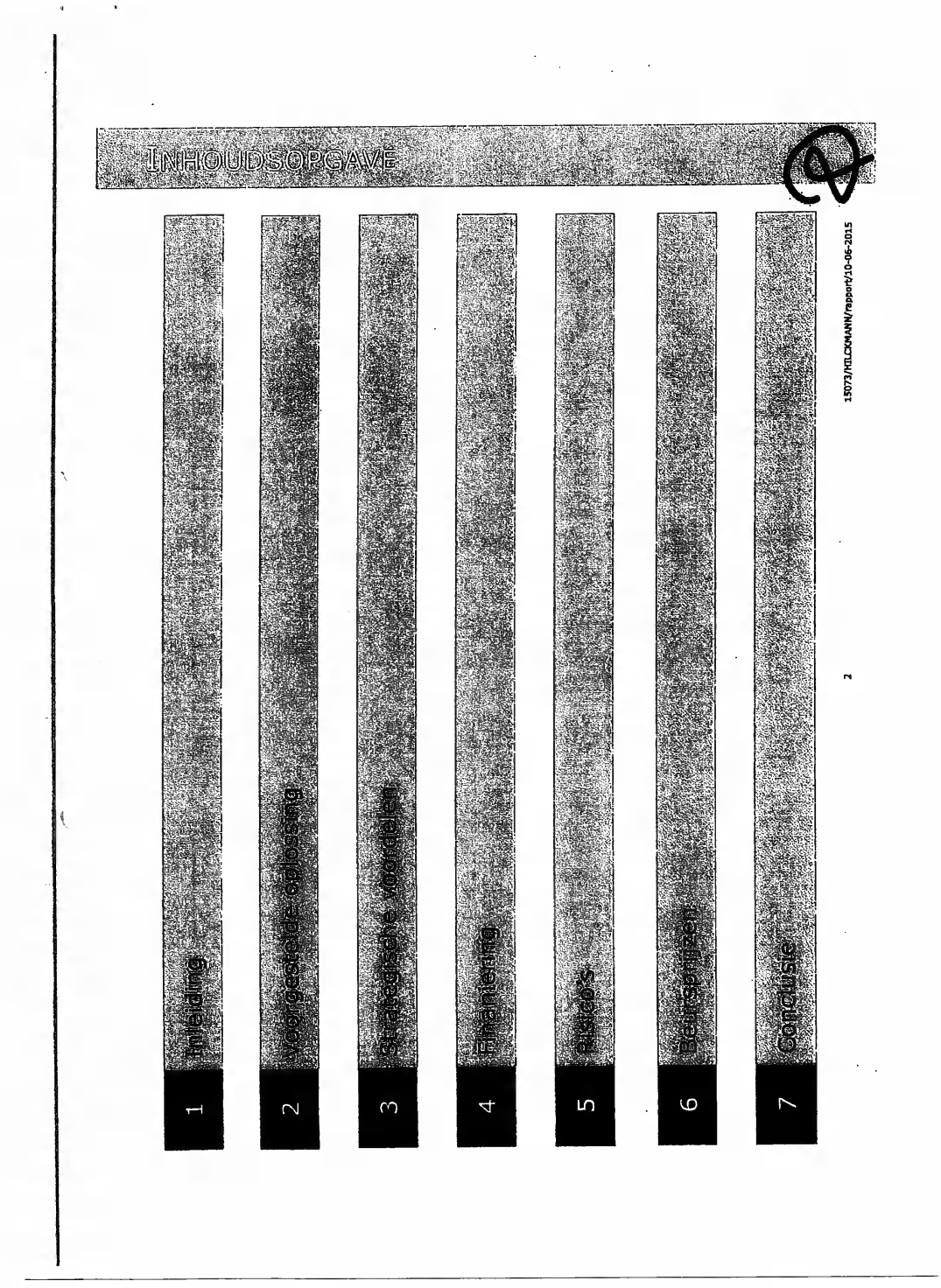
Hoogachtend,

De Ondernemingsraad

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

INLEIDING

- In 2006 heeft de gemeenteraad van Nijmegen bepaald dat de activiteiten van Hilckmann niet meer passen in het bestemmingsplan. Ondanks bezwaren bij de Raad van State is dat besluit in 2008 definitief geworden. Hilckmann wordt vanaf die tijd nog 10 jaar 'gedoogd' op deze locatie.
- Na de kredietcrisis van 2008 laat de gemeente in 2010 weten dat er geen geld is voor een behoorlijke uitvoering van de onteigeningswet.
- Terwijl concurrenten volop investeren zit Hilckmann sinds die tijd in een impasse: vertrek is onvermijdelijk, maar de gemeente heeft geen geld. Investeringen met langere terugverdientijd zijn onverantwoord.
- Hilckmann verliest terrein: het was de grootste particuliere slachterij, maar is inmiddels voorbijgestreefd door concurrenten.

VOORGESTELDE OPLOSSING

- Het voorgenomen besluit houdt in dat op een locatie in Habst (Cuijk) een volledig nieuwe fabriek wordt neergezet (investering € 42 mln.).

- Om het plan financierbaar te houden is uiteindelijk geen runderslachtlijn opgenomen. Hilckmann is nu nog voor 90% loonslachter (lage marges). Voortzetting van runderslachten zou gescheiden productie vereisen en verhoogt de complexiteit van de planning (verstoring van het productieproces door de onregelmatige aanvoer). Stoppen met runderslachten heeft geen gevolgen voor werkgelegenheid.

- Door de vestiging in Cuijk (Brabant) willen ook andere partijen bijdragen aan de ontwikkeling van de nieuwe fabriek voor Hilckmann:
  - Gemeente Cuijk
  - Provincie Brabant
  - BOM

STRATEGISCHE VOORDELEN

STRATEGISCHE VOORDELEN

- Midden in varkensgebied (80% aanvoer uit die hoek).
- Minder afstand tot vriescapaciteit Cuijk, voldoende alternatief voor Duiven.
- Vestiging op terrein naast terrein waar Teeuwissen zich wil vestigen.
- Een nieuwe fabriek geeft veel mogelijkheden voor meer efficiëntie: Hilckmann raakt achterstand kwijt en neemt in veel gevallen een voorsprong op concurrenten met slachterijen van 10-30 jaar oud. Op dit moment is de kostprijs van het slachthuis bijna de helft hoger dan mogelijk door:
  - lijnsnelheden,
  - koelprocessen,
  - schaalvergroting: m.n. de koelcapaciteit van de huidige fabriek staat niet meer dan ca. 22.000 varkens per week toe. In het plan worden dat er 37.000 in het 3e jaar.
  - reductie vochtverlies (min. € 1,5 mln. verbetering),
  - veel hoger percentage 4e snit (van 15% naar 50%).

FINANCIERING

- De benodigde omvang van investeringen is getoetst door externe deskundigen met ervaring in bouw van slachthuizen. In de komende twee jaren moet worden geïnvesteerd in nieuwbouw: ca. € 40 mln. Voor onvoorziene uitgaven zijn kleine buffers opgenomen.

- Voor de financiering zijn verschillende bronnen beschikbaar:
  - Banken: op basis van zekerheden is in het plan gekeken hoeveel maximaal kan worden geleend; de uiteindelijk toegezegde kredietruimte bij de bank is ruim € 6 mln. hoger. De lening moet in 7 jaar worden afgelost. (€ 3-4 mln. per jaar). De rente is ca. 3%.
  - Een achtergestelde lening van de BOM van € 2,5 mln. die in 5 termijnen wordt afgelost. De rente over deze lening is hoger.
  - Een planvergoeding van overheden.

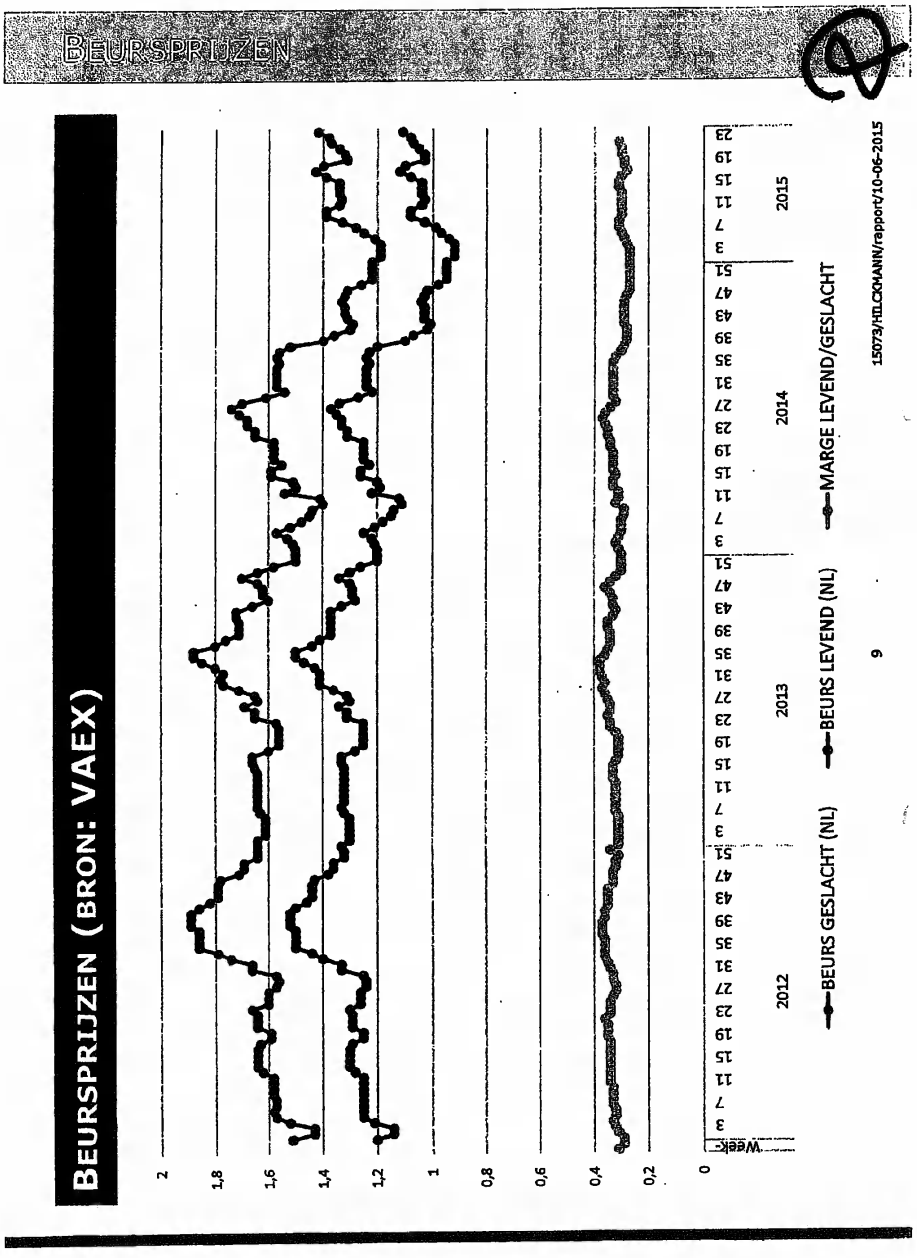
FINANCIERING

- Vanwege de financiering van de verhuizing nemen rente en aflossing toe: jaarlijks ca. € 3,5 mln. hoger.
- De onderneming heeft de ruimte om die extra aflossing en rente te betalen omdat het bedrijfsresultaat in het plan stijgt naar € 7 mln. (excl. afschrijvingen € 10 mln.).
- Die verwachting is vooral gebaseerd op het verhogen van het percentage uitbenen van 15% naar 50%. Dat levert meer omzet op, en – na aftrek van hogere personeelskosten (werkgelegenheid) en productiekosten – ca. € 3 mln. extra marge.
- De financiers hebben ook gekeken naar een minimumscenario: in dat geval lukt het niet om het aandeel uitbenen te vergroten. De extra marge blijft dan uit.
- Hoewel nog niet exact bekend is aan welke normen Hilckmann volgens de overeenkomst met de bank moet blijven voldoen, is aannemelijk dat dat ook in het minimumscenario mogelijk is (zoals verhouding tussen schuld en resultaat, of de verhouding tussen rente en resultaat).

RISICO'S

- **Risico's in business case:**
  - Minder omzet (slaagt rentree in retail?): meegenomen in minimumscenario.
  - Lagere marge dan in afgelopen jaren: zie grafiek beursprijzen. In 2015 lijkt de marge 10% lager dan in 2013-2014. Dat kan op het resultaat een effect hebben van ca. € 1,8 mln.
  - Onvoldoende groei (maar veel export van levende varkens).
- **Risico's niets doen:**
  - Geen investeringen.
  - Toenemende onzekerheid bij en verlies van klanten.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

CONCLUSIE

- Uit de informatie blijkt dat financiering van het plan mogelijk is
- Het is aannemelijk dat een meer efficiënte fabriek met mogelijkheden voor een hoger percentage uitbenen leidt tot een rendabele exploitatie.
- Het resultaat kan achterblijven als gevolg van minder marge dan verondersteld, maar de onderneming krijgt in het plan meer mogelijkheden om met tegenvallers om te gaan.
- Door de verhuizing wordt niet alleen de huidige onmogelijke situatie beëindigd, vestigen in Cuijk heeft ook strategische voordelen (nog afgezien van het ontbreken van alternatieven in Nijmegen).
- Wanneer het plan wordt gerealiseerd zal de uitbreiding van werkgelegenheid in Cuijk aanzienlijk zijn.

COLOFON

BASIS & BELEID ORGANISATIEADVISEURS B.V.

Maliebaan 102
3581 CZ UTRECHT

Telefoonnummer: [redacted]
Faxnummer: [redacted]
E-mailadres: info@basisenbeleid.nl
Website: **basisenbeleid.nl**

Brabantse Ontwikkelings Maatschappij

BOM [redacted] CAPITAL

Strikt persoonlijk / Vertrouwelijk

Slachthuis Nijmegen B.V.
t.a.v. Mevr. [redacted]
Havenstraat 5
6541 AD Nijmegen

datum : 03-06-2015
behandeld door : [redacted]
onderwerp : Financiering BOM

Geachte mevrouw [redacted]

In vervolg op de plezierige gesprekken die wij met u hadden betreffende de financiering van de verhuisplannen van Hilckmann Meat (hierna: de Vennootschap of Hilckmann) naar de gemeente Cuijk, beschrijven wij in het onderstaande de hoofdlijnen van een mogelijke financiering door BOM Capital I B.V. (Hierna: BOM Capital).

Wij nemen daarbij in overweging dat:

- De nieuwe slachterij gevestigd zal worden in Haps en een Brabantse onderneming wordt;
- Het de ambitie van Hilckmann is om een hoogwaardig internationaal kennis-, onderzoeks- en innovatiecentrum rond het thema By-products Business Lab & Open-innovation Site (kortweg: BYBLOS) te willen realiseren, dat aansluit bij het provinciale Innovatieprogramma Agrofood en bij de Agrofood-speerpunten van de regio Noordoost Brabant in het algemeen en het Land van Cuijk in het bijzonder;
- De Vennootschap ten behoeve van de bouw en exploitatie van een nieuwe slachterij een bedrag van EUR 62,0 mln aan financiering wenst aan te trekken;
- De gemeente Nijmegen een verplaatsingsvergoeding van minimaal EUR 27,85 mln ter beschikking stelt;
- ING voornemens is financiering aan Hilckmann te verstrekken bestaande uit een:
  - Commercial Finance Faciliteit: 90% bevoorschotting op debiteuren zonder limiet;
  - Lease faciliteit voor nader te bepalen machines en installaties van EUR 8,5 mln
  - Garantieondememingsfinanciering van EUR 18,0 mln

-1-

- De aan BOM Capital gevraagde financiering junior is ten opzichte van de bankfinanciering maar senior is ten opzichte van andere financiers indien van toepassing.
- BOM Capital voor de mogelijke financiering gebruik zal gaan maken van de regeling Groeifaciliteit van het ministerie van Economische Zaken.

Wij bieden aan op korte termijn in verder overleg te treden over de nadere uitwerking van de financiering van de nieuwe slachterij van Hilckmann op basis van de beschreven hoofdlijnen. De financiering is onder voorbehoud van, onder meer, toekenning van Groeifaciliteit door RVO, het afronden van een due diligence onderzoek naar tevredenheid van BOM Capital, positieve advisering door de investeringscommissie en de goedkeuring van de directie van BOM.

De heer [redacted] zal het overleg en de verdere uitwerking namens BOM Capital coördineren. Ten behoeve van een tijdige interne besluitvorming binnen BOM Capital verzoeken wij u uw reactie uiterlijk op 5 juni 2015 aan ons kenbaar te maken door middel van ondertekening van dit schrijven.

Wij gaan ons inspannen om ons investeringsvoorstel op 25 juni aan de vergadering van de investeringscommissie voor te leggen. Mocht 25 juni niet haalbaar blijken te zijn, dan zal het voorstel op 27 augustus 2015 aan onze IC worden voorgelegd. Eventueel zal een gedeelte van ons due diligence onderzoek pas na een positief advies van onze IC plaatsvinden.

Wij vertrouwen erop u hiermee op hoofdlijnen voldoende geïnformeerd te hebben over een eventuele verstrekking van een achtergestelde lening aan de Vennootschap. Uiteraard staan wij open voor uw opmerkingen en specifieke wensen. Wij treden daartoe graag met u in overleg en danken u voor uw vertrouwen.

Hoogachtend,

BOM Capital I B.V.

[redacted]

Voor akkoord:

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

-2-

HOOFDLIJNEN ACHTERGESTELDE LENING

Achtergestelde lening	
Vennootschap	Slachthuis Nijmegen B.V. feitelijk gevestigd te Havenstraat 5, Nijmegen.
Achtergestelde Geldlening	BOM Capital I B.V. (Hierna: BOM Capital) zal een achtergestelde geldlening verstrekken met een minimale omvang van EUR 1.250.000,= en maximaal EUR 2.500.000 (de Geldlening). **Rente:** Over het uitstaande bedrag van de Geldlening is een rente verschuldigd van 8,5% per jaar, per kwartaal achteraf betaalbaar. **Looptijd:** 5 jaar, verstrekking in het tweede nieuwbouwjaar. **Aflossing:** 100% van de Geldlening zal in 16 achtereenvolgende kwartaaltermijnen op de laatste dag van elk kwartaal worden afgelost. De hoogte is afhankelijke van de uiteindelijke hoofdsom van de Geldlening. De eerste aflossing vindt plaats na het eerste kwartaal van het tweede jaar van de looptijd (grace periode is 1 jaar). **Versneld aflossen:** is te allen tijde mogelijke tegen een boeterente ter grootte van het resterende aantal kwartalen (max. 16) maal 1%. **Afsluitprovisie:** Voor deze faciliteit wordt een eenmalige afsluitprovisie van € 50.000,= in rekening gebracht.
Convenanten	o.a. Cross-default met andere financiers, pandrecht op aandelen van de Vennootschap
Overige bepalingen	BOM wil graag actief betrokken zijn bij Byblos. Dit moet nog nader vorm worden gegeven
Voorgenomen Closing Datum	Nader te bepalen

Overige Zaken	
Informatie	BOM Capital zal het recht hebben om de gebruikelijke informatie te ontvangen, waaronder de door een accountant goedgekeurde jaarrekening, jaarlijkse update van het business plan en budget kwartaal, -en maandrapportage, uitnodigingen, agenda's, notulen van vergaderingen van Directie, Raad van Commissarissen, en Algemene Vergadering. Tevens zal BOM Capital uitnodigingen ontvangen om als toehoorder de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de

-3-

	vergaderingen van de Raad van Commissarissen bij te wonen. Voorts zal BOM Capital toegang hebben tot het kantoor, het personeel en de boeken en bescheiden van de Vennootschap.
Due diligence	Voorafgaand aan de verschaffing van de achtergestelde lening zullen BOM Capital en haar adviseurs een onderzoek verrichten naar de operationele, financiële en juridische stand van zaken bij de Vennootschap. Expliciet willen wij de financieringsvoorwaarden van andere partijen inzien. Daarnaast zal er ook een management assessment plaats vinden en zal er worden getoetst op integriteit en MVO. De bevindingen van dat onderzoek dienen ten genoegen van BOM Capital te zijn.
Break-up fee	Indien de Vennootschap eenzijdig de onderhandelingen met BOM Capital afbreekt is zij BOM Capital een break-up fee van € 50.000,= verschuldigd.
Kosten	De kosten van het due diligence onderzoek zijn voor rekening van de Vennootschap. Tevens zijn de kosten voor het opstellen en onderhandelen van de Geldleningsovereenkomst en daarmee samenhangende documenten voor rekening van de Vennootschap.
Opschortende voorwaarden	De financiering door BOM Capital en het tekenen van de Geldleningsovereenkomst is aan de volgende opschortende voorwaarden onderworpen: (a) Verkrijgen van totale financiering op voorwaarden acceptabel voor BOM Capital; (b) Toekenning Groeifaciliteit door RVO voor financiering BOM Capital, waarbij de kosten worden doorberekend aan de Vennootschap; (c) Afronden van de due diligence naar volledige tevredenheid van BOM Capital; (d) Positieve beoordeling en besluitvorming door de Investeringscommissie en directie BOM; (e) Opstellen van de definitieve documenten op voorwaarden aanvaardbaar voor BOM Capital; (f) Geen materiële wijziging in de financiële conditie of vooruitzichten van de Vennootschap; Indien wij ons op één van voornoemde voorbehouden beroepen komen eventuele verplichtingen in het kader van dit schrijven te vervallen.

Toepasselijk recht	Deze letter of intent wordt in alle opzichten beheerst door het Nederlands recht. Alle geschillen die in verband met deze letter of intent tussen Partijen mochten ontstaan, zullen bij uitsluiting worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement Oost-Brabant, behoudens hoger beroep en cassatie.
Niet bindend karakter	Deze letter of intent is niet bindend voor partijen, met uitzondering van de bepalingen getiteld "Kosten", "Break-up fee" en "Toepasselijk Recht" welke bindend zullen zijn na ondertekening door partijen van deze letter of intent.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Nijmegen, 15 Juni 2015

Geacht college,

Wij vinden het prettig de gelegenheid te krijgen om mogelijke vragen die nog aan uw kant leven te beantwoorden. Op voorhand zouden wij ook graag zelf alvast wat informatie aan u willen meegeven.

De hele voorgeschiedenis laten wij rusten. Wij nemen als uitgangspunt de concrete afspraak die mede naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State met uw gemeente in november vorig jaar is gemaakt.

Die afspraak houdt in dat er langs minnelijke weg en met hulp van andere betrokken overheden een verplaatsing mogelijk wordt gemaakt naar een nieuwe locatie op industrieterrein Laarakker te Haps.

Alle hierbij betrokken overheden, zoals de provincies Gelderland en Brabant en de gemeente Cuijk, hebben zich ingespannen om mee te werken aan een dergelijke verplaatsing, en van hun kant ook creatief meegedacht en bijgedragen aan financieringsmogelijkheden.

Van uw kant is eveneens meegewerkt, en u heeft daarmee ook uw maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen, met name door van ons tevens werkgelegenheidsgaranties te bedingen tegenover uw medewerking aan de financiering van ons vertrek van de huidige locatie.

De uitgesproken bereidheid van uw gemeente heeft uiteindelijk geleid tot nagenoeg afgeronde en in detail uitgewerkte contracten waarin namens de gemeente jegens ons ook allerlei zekerheden zijn bedongen. Ofschoon wij die zekerheden soms erg ver vonden gaan, zoals ook de uiteindelijk uitgewerkte werkgelegenheidsgarantie, zijn wij daar mede met het oog op maatschappelijk ondernemerschap in meegegaan.

Wij signaleren nu wel, dat ondanks de nagenoeg afgeronde afspraken, er in onze beleving toch telkens weer nieuwe zaken worden ingebracht, zoals heel recent opnieuw de positie van de contractuele partij van de gemeente, namelijk Bouwfonds. Het hier in geding zijnde werkgelegenheidsbelang en de continuïteit van onze onderneming lijken ons, gezien vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid die een gemeente in dat kader heeft, belangen die niet zouden mogen worden gekoppeld aan het al dan niet meewerken van een andere contractspartij.

Op basis van het feit dat alle contracten met de gemeente nagenoeg zijn afgerond, hebben wij uiteraard zelf inmiddels al de nodige investeringsstappen gezet. Zoals u weet, is het gelet op ons financieringsconcept (en dat zullen wij aan u toelichten) van zeer groot belang dat de overeenkomst tijdig door u wordt geaccordeerd en kan worden geëffectueerd. In dat kader zullen wij des verzocht ook voor u duidelijk maken waarom een datum vóór het zomerreces van cruciaal belang is.

Wij hebben begrepen dat er bij uw college enige twijfel is ontstaan naar aanleiding van onze exploitatiecijfers. Dat die cijfers steeds minder rooskleurig worden heeft vooral te maken met het feit, dat op de huidige locatie noodzakelijkerwijs en ingrijpend geïnvesteerd zal moeten worden, met het oog op het verbeteren van onze Europese concurrentiepositie. Daarover

hebben wij de gemeente in het verleden ook al diverse malen schriftelijk bericht. Aangezien wij, zoals ook de Raad van State heeft aangegeven, op onze huidige locatie volledig zijn wegbestemd en dan een onteigening zou moeten volgen, ligt een diepte-investering op die huidige, sinds 2006 wegbestemde bedrijfslocatie (ook gezien de omliggende woonbestemmingen) in het Waalfrontgebied niet in de rede, en evenmin een positieve herbestemming van onze bedrijfslocatie met daarbij behorende uitbreidingsmogelijkheden. Samen met ons is door alle betrokken partijen getoetst en geconstateerd, dat op de nieuwe bedrijfslocatie te Haps - en de daarbij verzekerde Nijmeegse werkgelegenheid - voor ons alle bedrijfseconomisch benodigde ontwikkelings- en exploitatieruimte met toekomstige groeimogelijkheden aanwezig zijn.

In lijn met eerdere afspraken met de gemeente is het heel noodzakelijk om in de eerste week van de aankomende maand Juli "groen licht" te ontvangen van u en de gemeenteraad op de door uw en onze medewerkers en advocaten gemaakte contracten. Die contractuele afspraken zijn gebaseerd op de huidige nog gunstige financieringsmogelijkheden, zoals de nu nog zeer lage rentestand en de gunstige herfinancieringscondities c.q. het "schatkistbankieren" dat Brabant aanbiedt. Plotseling uitstel van een goedkeuring van die afspraken tot ná het zomerreces zal o.i. bezwaren opleveren voor de thans met veel inspanningen in samenspraak met de bank, BOM en provincie Brabant, gevonden financieringsconstructie. Tevens achten wij het een risico dat - bij verder uitstel - het dan mogelijk door externe gebeurtenissen in de mondiale economie veranderde economische klimaat kredietverlening kan beperken.

Kortom: wij zijn gaarne bereid het voorgaande aan u toe te lichten en vertrouwen op uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Namens de directie van Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

brief prov. brabant

[redacted]

Van: [redacted]@brabant.nl>
Verzonden: zondag 14 juni 2015 13:40
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB10; [redacted]
Onderwerp: RE: Hilckmann (provincie Noord-Brabant)

geachte heer [redacted],

dat doe ik graag natuurlijk.

de provincie Noord-Brabant heeft bij de ondertekening van de Intentieverklaring Byblos (gericht op het realiseren van het innovatiecluster rond dierlijke reststromen met het bedrijf Teeuwissen uit Cuijk als belangrijkste bedrijf) tevens aangegeven dat wij de verplaatsing van het bedrijf Hilckmann zullen bevorderen, ondersteunen en faciliteren. Voor ons als Brabant is Hilckmann een belangrijk bedrijf, zowel wat behoud van directe werkgelegenheid betreft als voor het realiseren van Byblos met grote economische potentie voor het land van Nijmegen en Cuijk.
Onze hulp/ondrsteuning heeft de laatste maanden, of eigenlijk al vanaf het begin, geresulteerd in de hulp bij de financiering van de verplaatsing. Hulp die wij vanuit staatssteunoptiek rechtstreeks aan de egemeente Nijmegen willen aanbieden. En die hulp bestaat uit 2 onderdelen:
1. een rentedragende lening van € 23 miljoen voor 7 jaar op grond van het schatkistbankieren vanuit de provincie Noord-Brabant tegen het dan geldende rentetarief;
2. een renteloze lening van € 5 miljoen voor een periode van 5 jaar.

Voor wat betreft het 2e onderdeel. Dit bedrag is ontstaan uit een eerder idee gekoppeld aan een uitgestelde betaling aan de inplaatsing in Cuijk. In verband met ook weer staatssteun hebben we voorgesteld dit aan de uitplaatsing te koppelen, omdat dit kwa staatssteun makkelijker te verkopen zou zijn en dat het wat ons betreft dan uiteindelijk valt of moet vallen binnen de marges van schadeloosstellingswaarde. Dit bedrag van € 5 miljoen zou dan als een lening door Nijmegen kunnen worden doorgezet aan Hilckmann. Het risico blijft dan uiteraard bij de gemeente.
We hebben inmiddels begrepen dat de gemeente dit risico niet wil of kan lopen. Daarom hebben we voorgesteld om deze lening wel te verschaffen maar dat jullie die niet doorzetten. Het rentevoordeel dat jullie hiervan hebben zou gebruikt kunnen worden voor een hoger bod, en voor die € 5 miljoen loop je als gemeente dan ook geen risico. Ook dat hebben jullie blijkbaar afgewezen op eigenlijk voor ons onduidelijke gronden, omdat dit naar onze mening zou leiden tot een bieding die binnen de marges en onzekerheden van de taxatie/schadeloosstelling valt.

Tot slot nog even over de planning. Alles was er op gericht op betaling eigenlijk per 10 juli. We willen er wel even op wijzen dat de stijgende rentes wel een risico vormen.

Voor vragen kun je me altijd bellen of eventueel kunnen mijn collega [redacted] en ik nog separaat met jullie overleggen als dat wenselijk is.

met vriendelijke groeten
[redacted]

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com]
Verzonden: vrijdag 12 juni 2015 17:23
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB10; [redacted]
Onderwerp:

1

Beste [redacted]

Ik heb [redacted] gesproken en het leek hem idd dat de groep te groot zou worden als provincies ook zouden aanschuiven. Ik heb hem jullie terugkoppeling gegeven dat het voor jullie ook een risico vormt als de planning gaat schuiven met de stijgende rentes. Misschien is het handig dat jij of [redacted] dit in een mail aan [redacted] en [redacted] nog een keer toelichten.

Ik heb ook nagevraagd bij [redacted] of er ook voldoende duidelijk is bij de wethouders hoe de verplaatsingsvergoeding is opgebouwd, zodat ook deze communicatie zeer helder aan de raad tzt kan worden overgebracht. Ik kreeg de indruk dat daar geen vragen meer over bestonden, maar we hebben afgesproken dat we dat maandag mogelijk ook nog kunnen doornemen.

Daarnaast heb ik gevraagd naar de terugkoppeling en redenering achter het niet willen of kunnen opnemen van de lening van 5 mio euro, dat risicoloos te parkeren bij de gemeente en het rentevoordeel hiervan door te geven in een ophoging van de verplaatsingsvergoeding. Hiervan gaf hij aan dat we dat met [redacted] moeten oppakken en het gesprek aangaan, [redacted] organiseert nu het hele proces naar bestuurlijke goedkeuring, hij verwijst naar [redacted] voor de bespreking van deze onderwerpen.

[redacted], kunnen we daar mogelijk volgende week nog een korte call met mekaar aan wijden zodat ook dit opgehelderd kan worden ?

Alvast allemaal een heel mooi weekend gewenst !

Met vriendelijke groet
[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

[redacted]
info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

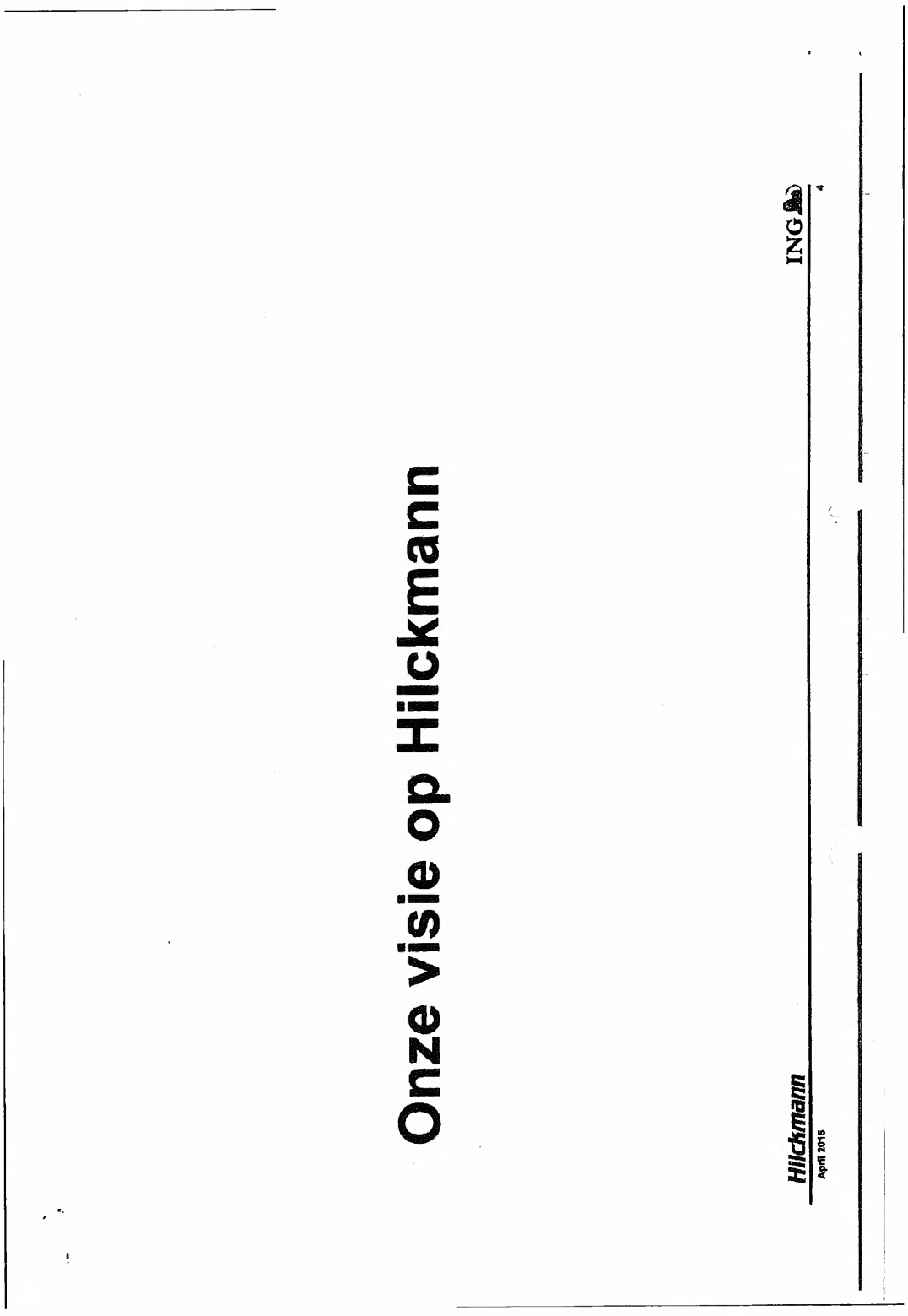
2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Uw ING team
Relatiemanagement
ING Commercial Finance
ING Lease
Acquisition Finance & Structured Lending
Sector management
ING
2
Hilckmann
Mei 2016

Agenda

1. Onze visie op Hilckmann 4
2. Financieringsstructuur 6
3. Indicatieve voorwaarden 9
4. Conclusie 13

Onze visie op Hilckmann
ING
4
Hilckmann
April 2015

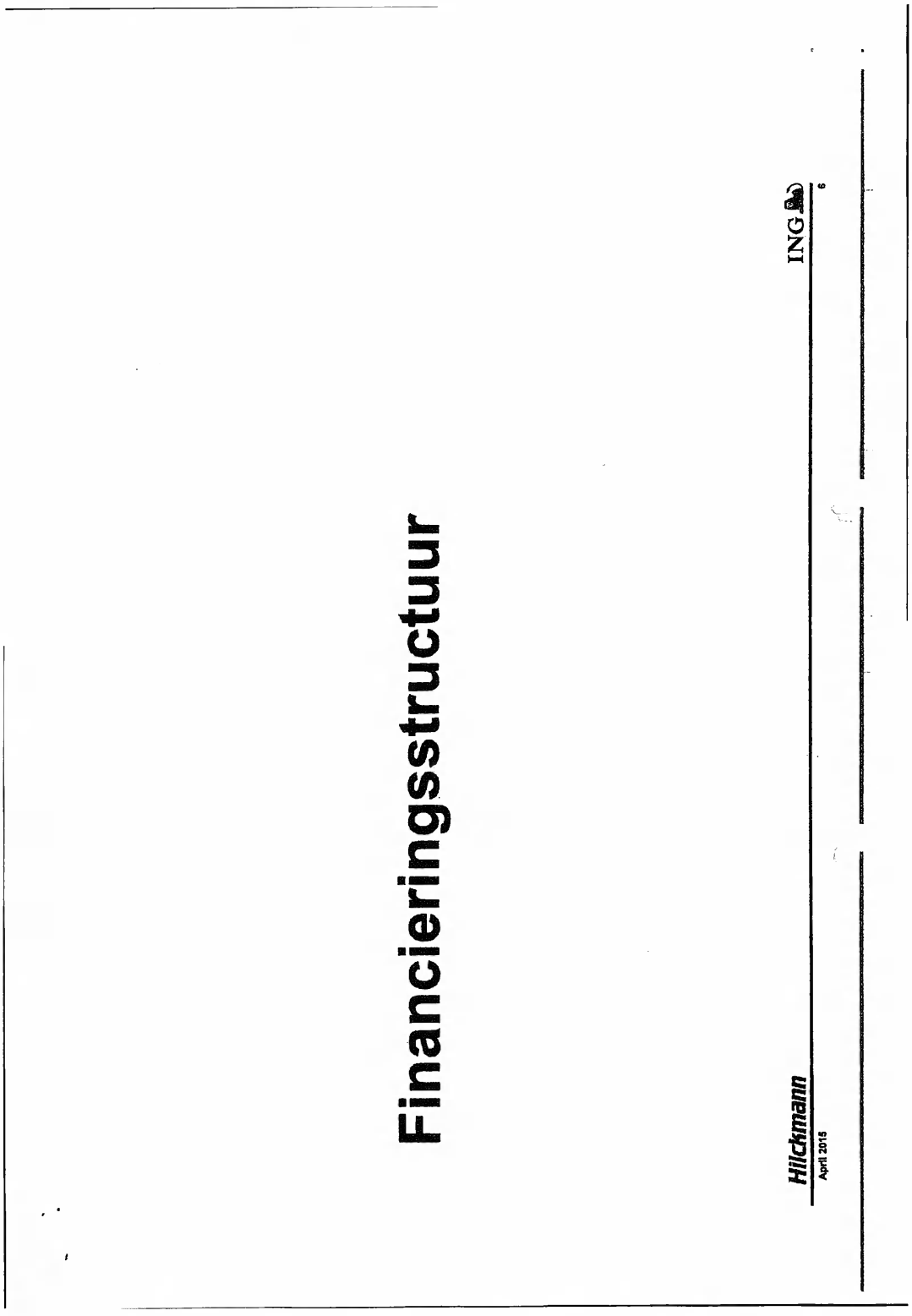
Onze visie op Hilckmann

Toonaangevend	Hilckmann bezit een top-5 positie in de Nederlandse (varkens-) vleesverwerkende industrie en is een toonaangevende speler, strategisch gepositioneerd in het centrum van de Nederlandse varkensindustrie.
Historie	Hilckmann is een succesvol familiebedrijf met een rijke historie, opgericht in 1970 door de heer [redacted] en voortgezet door de huidige generatie.
Uitdagingen	Gehinderd door de beperkingen van de huidige productiefaciliteit, is het voor Hilckmann een uitdaging om concurrerend te opereren in de huidige markt, waarin kostenefficiëntie en innovatie essentieel zijn.
Toekomst	Om haar toekomstplannen te ondersteunen, onderzoekt Hilckmann de mogelijkheden om een volledige nieuwe productiefaciliteit te realiseren in Cuijk.
Doelgroep	Hilckmann is als familiebedrijf en toonaangevend speler in de vleesverwerkende industrie een onderneming die wij zonder meer tot onze doelgroep rekenen.
Commitment	ING is gecommitteerd om Hilckmann te ondersteunen bij het implementeren van haar toekomstplannen en kijkt met vertrouwen uit naar een toekomstige samenwerking.

Hilckmann
April 2015

ING

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Financieringsvraag Hilckmann

Financieringsbehoefte	Voor de herfinanciering van de bestaande faciliteiten, de financiering van het werkkapitaal en de investeringen in de nieuwe productiefaciliteit, bestaat een financieringsbehoefte van c. EUR 66.500.000,-.
Eigen inbreng	Met het oog op de huidige balansstructuur en de beoogde investeringen, is inbreng van risicodragend vermogen van c. EUR 32.000.000,- essentieel. Deze zal grotendeels worden opgebracht door een bijdrage ('verplaatsingssubsidie') vanuit de lokale overheden.
Bancaire financiering	Voor de invulling van de resterende financieringsbehoefte overweegt Hilckmann een bancaire financiering aan te trekken van c. EUR 34.500.000,-.
Financieringsverzoek	Hilckmann wenst een financieringsstructuur die rekening houdt met de toekomstplannen, die zorgt voor financieringszekerheid en flexibiliteit geeft voor de beoogde groei. Vanzelfsprekend dient de aanbieding concurrerend te zijn op het gebied van voorwaarden en tarieven.
Financieringsvoorstel	ING heeft een structuur uitgewerkt die in onze ogen goed aansluit bij de behoeften van Hilckmann en die de onderneming in staat stelt haar toekomstplannen te realiseren.

Financieringsstructuur

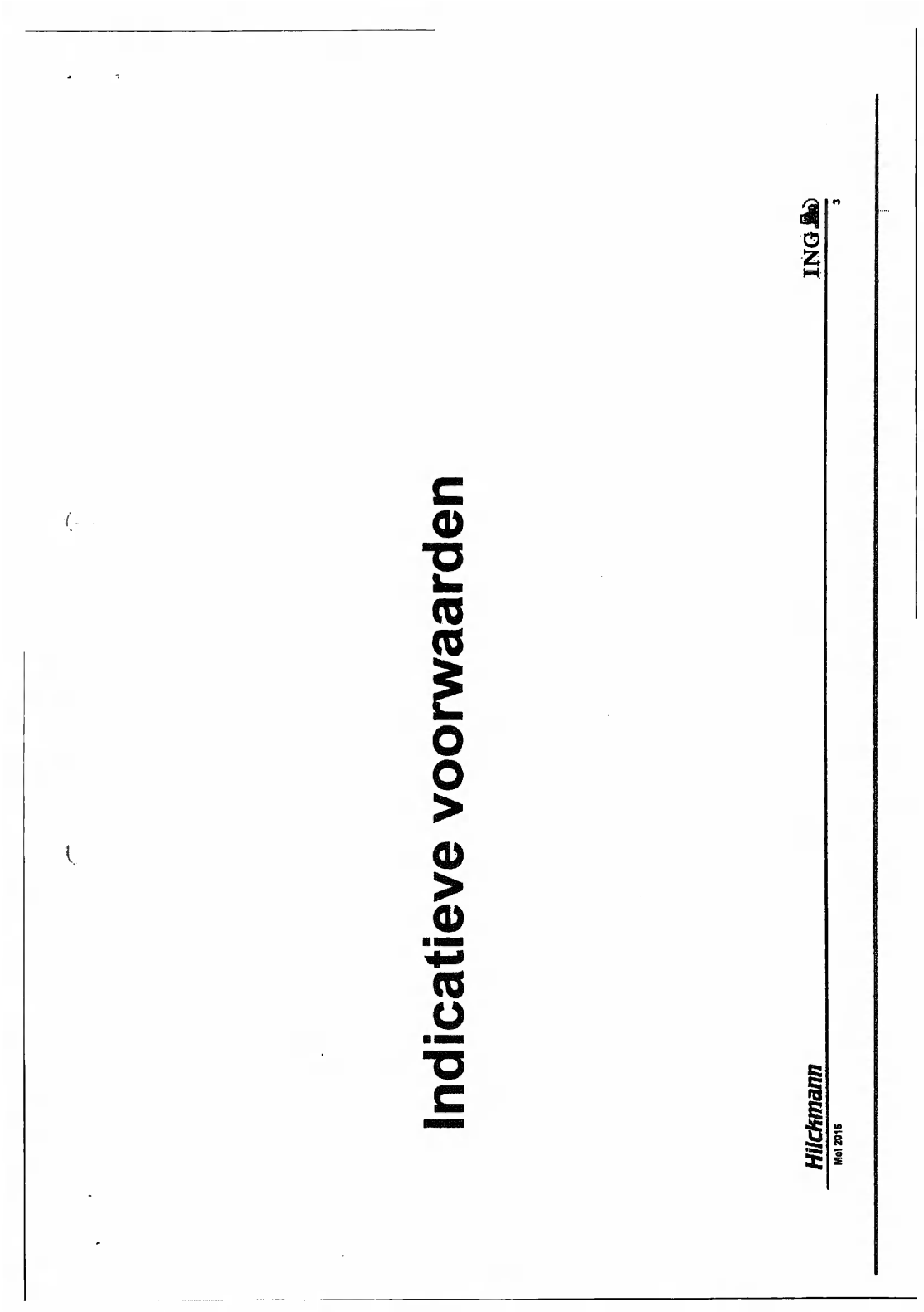
Uitgangspunten

Aangezien het merendeel van de investeringen plaatsvindt in materieel vaste activa en werkkapitaal, stellen wij voor om de financiering in te richten met behulp van bancaire producten die hier specifiek voor bedoeld zijn ('asset based finance').

Voor het restant van de financieringsbehoefte stellen wij voor om gebruik te maken van de Garantie-ondernemingsfinanciering ('GO') waarmee ING een deel van het kredietrisico kan overdragen aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ('RVO')

Financieringsfaciliteiten

1. **Werkkapitaal-bevoorschotting**
   - Een 'borrowing base' faciliteit gebaseerd op bevoorschotting van debiteuren (en in de toekomst mogelijk ook voorraden)
   - + Flexibele limiet die meegroeit met de groei van de onderneming
   - + Waardevolle managementinformatie
   - + Attractieve tarifering
2. **Lease**
   - Een 'Sale and Operational Leaseback' faciliteit
   - + Financiering in lijn met de waarde ontwikkeling van, en afschrijvingsmethodiek op de slachtlijn
   - + Structuur biedt ING comfort en derhalve zijn de commerciële uitgangspunten voor Hilckmann goed.
   - + Lasten financiering lager door toepassing restwaarde/balloon.
3. **GO faciliteit**
   - Een bancaire lening, waarbij een deel van het kredietrisico word overgenomen door de Nederlandse staat.
   - + De onderneming merkt niets van deze garantie. Alle communicatie gaat via ING.
   - + Gebruik van dit product, mitigeert een deel van het risico voor ING en hiermee is zij in staat een hoger obligo te verstrekken als 'single bank'

Indicatieve voorwaarden
ING
Hilckmann
Mei 2015

Indicatieve voorwaarden: update II

	Commercial Finance Faciliteit	Lease Faciliteit	GO Lening
Limiet	• Op basis van een 90% bevoorschotting ('borrowing base[1]') op debiteuren[2]	• EUR 8.500.000,-	• EUR 18.000.000,- in de vorm van een Garantieonderneming financiering ('GO')
Financieringsdoel	• Werkkapitaal • Voorfinanciering van de investeringen	• Investeringen in nader te bepalen machines en installaties	• Overige investeringen
Looptijd / beschikbaarheid	• 3 jaar	• Looptijd: 7 jaar na oplevering • Beschikbaarheid: bij oplevering en afname van het object (maximaal 2 na Closing)	• Looptijd:7 jaar vanaf Closing • Beschikbaarheid: 2 jaar vanaf Closing
Aflossing	• Geen	• Na volledige trekking , aflossing lineair in 7 jaar met een restwaarde van 20% en in • Jaar 1 additionele aflossing van €500.000,-	• Na volledige trekking o.b.v. 10 jarig lineair schema. Het resterende bedrag wordt aan het einde van de looptijd afgelost.
Marge	• 250 bps	• 250 bps	• 325 bps
Rentegrondslag	• 1 maands EURIBOR	• Cost of funds[3]	• 3 maands EURIBOR
Provisies	• Provisie ongebruikte faciliteit: 50 bps p/j • Omzetprovisie: EUR 2.000,- p/m		• Bereidstellingsprovisie: 100 bps
Afsluitprovisies	• De afsluitprovisie bedraagt EUR 225.000,- voor alle faciliteiten gezamenlijk		

1. Borrowing base: uitgangspunt voor de beschikbare limiet is een bevoorschottingspercentage van 90% van het geschoonde debiteurensaldo. Ter indicatie: op basis van de debiteurenlijsten per 5 maart 2015 komt de beschikbare limiet uit op EUR 6.300.000,-. Er geldt geen absolute limiet.
2. Een bevoorschotting op basis van de voorraad wordt op dit moment niet mogelijk geacht, maar kan in de toekomst de financiering mogelijk verhogen
3. Cost of Funds bedraagt 45 bps per 3 april 2015

Hilckmann

Mei 2015

ING

4

Overige voorwaarden
(indicatief en niet limitatief)

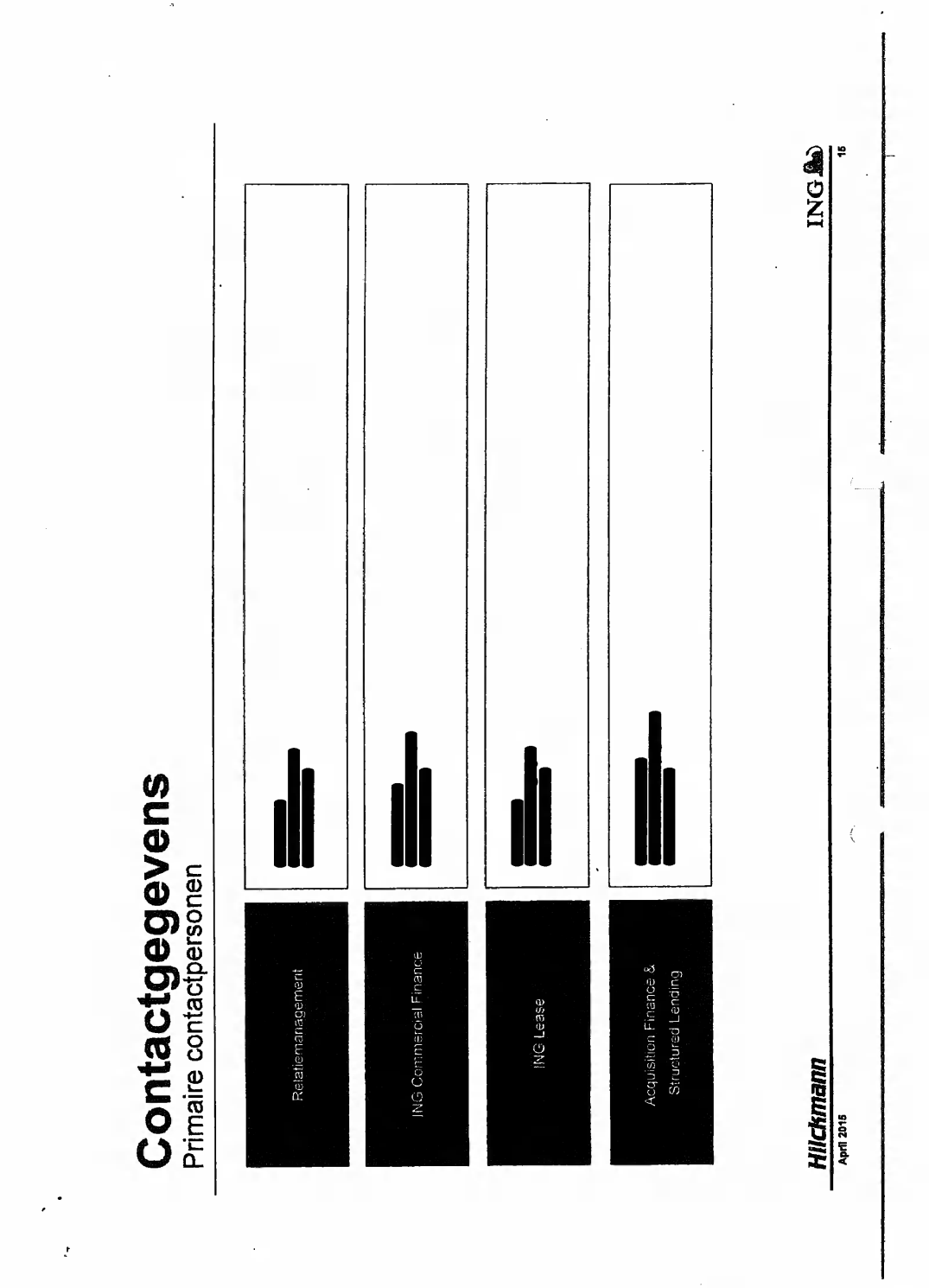
Aandachtspunten	• Verdere onderbouwing van de business case (o.a. kostenbesparingen) op basis van de validatie van RBK • Verdere onderbouwing van de business case door middel van een financiële 'base case' • Wij gaan er vanuit dat de ondernemer zich tijdens de voorbereiding en bouw bij laat staan door een ervaren project-/bouwbegeleider
Kredietnemers	• Nader te bepalen, maar in ieder geval alle belangrijke werkmaatschappijen
Zekerheden	• Compte Joint en Mede aansprakelijkheidsovereenkomst af te geven door de Kredietnemers • Stille verpanding van bedrijfsuitrusting, voorraden, boekvorderingen en verzekeringen • Eigendomsoverdracht van volledige slachtlijn aan ING Lease ('Sale and Operational Leaseback') • Verpanding van creditgelden (risicodragende kapitaalinbreng) • Hypothecaire inschrijving eerste in rang op al het onroerend goed • Achterstelling van leningen verstrekt door derden (indien van toepassing) • Wederzijds Zekerhedenarrangement tussen Commercial Finance, Lease en ING Bank
Bijzondere bepalingen	• Standaard voor dit type transactie en in ieder geval: • Geen verandering in management en aandeelhouderschap • Beperkingen op investeringen, dividendbetalingen • Negative Pledge, Pari Passu en Cross Default verklaring • Kredietnemer zal zijn betalingsverkeer via de Bank leiden • Informatie vereisten (o.a. jaarcijfers, kwartaalcijfers en prognoses) en wekelijkse aanlevering van debiteureninformatie • Ratio's: Net Debt to EBITDA en Interest Cover Ratio (toetsing vindt plaats per kwartaal) • Hedging: het renterisico van de GO Lening dient voor minimaal 66.7% gedurende de looptijd te worden afgedekt • Verplicht vervroegde aflossing, waaronder 'cash-sweep'

Conclusie

Concluderend

Vertrouwen in Hilckmann	ING realiseert zich dat Hilckmann voor grote uitdagingen staat, maar heeft op basis van het businessplan vertrouwen in de toekomst van de onderneming.
Asset based Financieringsstructuur	De sterke asset base van Hilckmann maakt de onderneming zeer geschikt voor financiering met behulp van ING Lease en ING Commercial Finance.
GO	ING ziet mogelijkheden om met de steun van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland de voorgestelde financiering 'single bank' in te vullen.
Financieringsoplossing	Door het combineren van verschillende financieringsproducten is een financieringsstructuur aan te bieden die tegemoet komt aan de wensen van de onderneming.
Conclusie	ING denkt graag verder met u mee zodat gezocht kan worden naar de beste financieringsoplossing voor Hilckmann gericht op de continuïteit en groei van de onderneming.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Disclaimer

Op uw verzoek doen wij u hierbij een indicatie toekomen van de voorwaarden en bepalingen waarop ING Bank N.V., ING Commercial Finance B.V. en ING Lease (Nederland) B.V. (tezamen "ING") overwegen zich te committeren tot deze transactie. Wij benadrukken dat deze voorwaarden en bepalingen enkel dienen als discussiestuk en dat de afgifte van deze indicatie geen enkele verplichting voor ING met zich brengt om een transactie aan te gaan noch een onderhandelingsplicht voor ING inhoudt over de voorwaarden en bepalingen. De beslissing tot het doen van een bindende aanbieding in deze transactie is afhankelijk van de beoordeling door ING van de finale structuur en de risico's verbonden aan de transactie en is voorts afhankelijk van de beoordeling van de benodigde informatie waaronder de wettelijke verplichte Customer Due Diligence toetsing/ Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiering van Terrorisme en goedkeuring door de betreffende kredietinstellingen binnen ING voor (i) het doen van een bindende aanbieding en (ii) de voorwaarden en bepalingen daaraan verbonden. Deze indicatie en de inhoud daarvan zijn van vertrouwelijke aard en mogen niet zonder schriftelijke toestemming van ING openbaar gemaakt worden aan derden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152524

[redacted]OB20

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: donderdag 18 juni 2015 17:46
Aan: [redacted] OB10
Onderwerp: RE: Status contract
Bijlagen: Intro coll.pptx

Beste[redacted]

Geen probleem, wellicht ten overvloede, maar ga ervan uit dat jij zeer vertrouwelijk met de presentatie omgaat en enkel voor dit doel gebruikt ?

Ik zit nog met smart op jouw terugkoppeling van het bouwfonds te wachten. Ik ga zo rijden , maar ben ook mobiel bereikbaar op [redacted]

Met vriendelijke groet
[redacted]

Van: [redacted] OB10 [redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: donderdag 18 juni 2015 17:39
Aan: [redacted]
Onderwerp: RE: Status contract

Beste[redacted]

Heb jij voor de mij de presentatie die je afgelopen week in bijzijn van de wethouders gaf? Ik wil daar delen ui gebruiken tbv de collegepresentatie die ik dinsdag moet geven

[redacted]

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com]
Verzonden: donderdag 18 juni 2015 14:10
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted] OB10
CC: [redacted]@hilckmann.com
Onderwerp: Status contract

Beste heren,

Afgelopen donderdag hebben wij een 2 tal zaken met mekaar besproken.

Het eerste punt ging over de openstaande vragen en het proces, wat we op een snelle en effectieve manier met de wethouders, jullie en onze financiers afgelopen maandag hebben opgepakt en positief hebben kunnen afronden. Hierdoor zijn alle mogelijke vragen beantwoord en kan de organisatie van het proces volop verder worden ingericht. Laten we op mogelijke vragen of onduidelijkheden in ieder geval gezamenlijk optrekken en mekaar versterken.

Het tweede punt had betrekking op de laatste contractbespreking me[redacted] en Dhr[redacted] Wij hebben jullie afgelopen donderdag de feedback gegeven dat het in dit vergevorderde stadium voor ons niet akkoord is om het bedrag aan te passen. Op basis van de stukken die wij eerder van jullie bevestigd hebben gekregen en de toelichting hierbij van [redacted]dat het nog alleen over nuanceringen zou gaan betreffende het contract, hebben wij aan deze stukken voldoende vertrouwen verbonden om deze ook als basis voor onze financiers te communiceren. Hierop zijn wij verplichtingen aangegaan waar tevens break up fees aan zijn verbonden.

1

Gisteren kregen we van [redacted] de terugkoppeling dat het essentieel is voor de verdere processen (voor a.s. dinsdag) dat er een eenduidige afspraak over het bedrag is bereikt. In de bespreking van donderdag waren jullie onderling nog aan het overleggen hoe jullie dit punt kunnen tackelen. Hierop hebben wij tot op heden nog niets van jullie mogen vernemen.

Hartelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

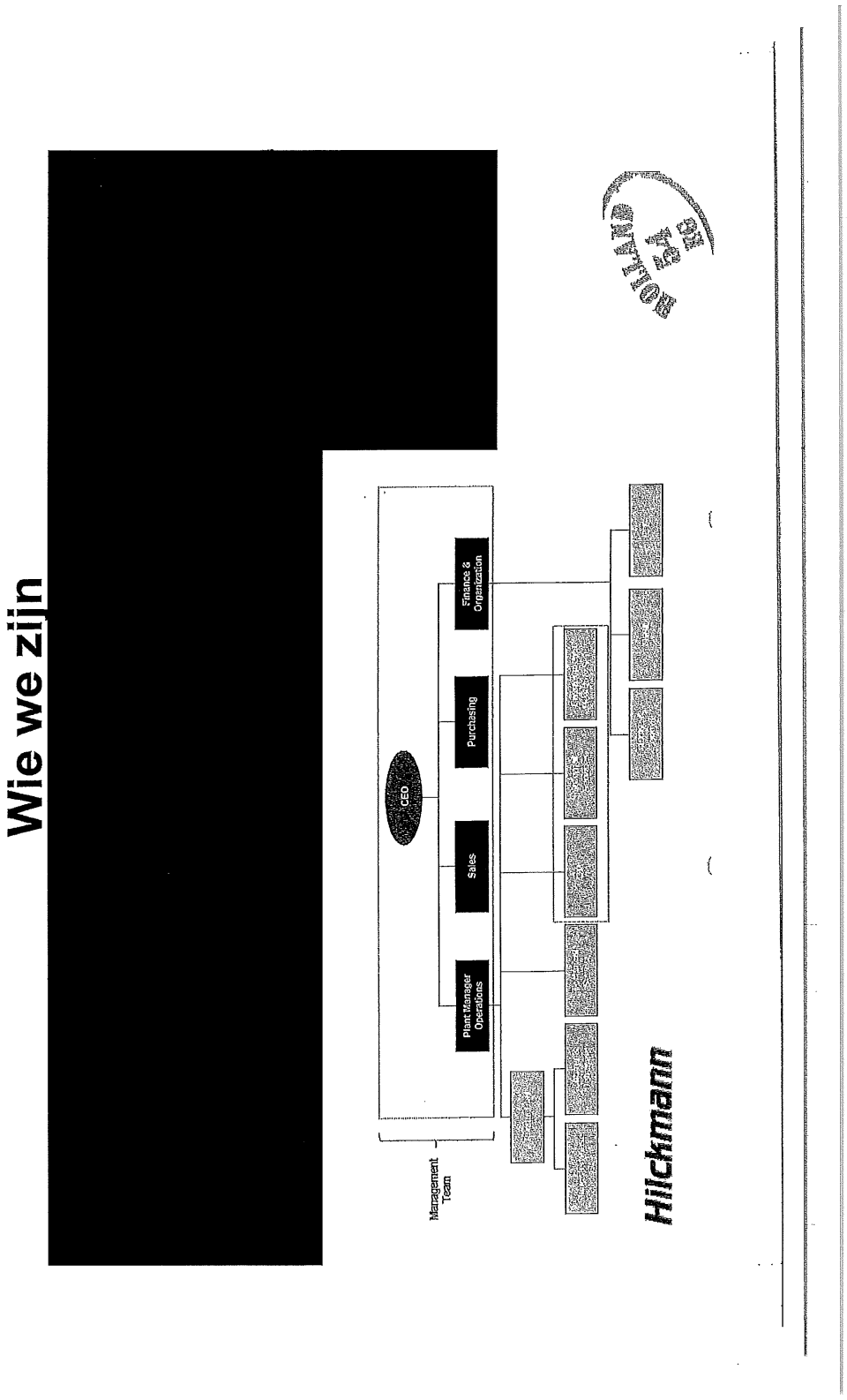
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Wie we zijn

- Geschiedenis
- Familiebedrijf
- Flexibel
- Top 5 speler
- Stand still

Hilckmann

Wie we zijn

- Varkens, max capaciteit 24.000 p/week
  Huidig 22.000
- 85% 1ste snit / 15% 4e snit
- 50% NL, 40% EU, 10% derden landen
  Export: Philippines, Taiwan, Thailand, Japan, South-Korea, Singapore, Vietnam, Hong Kong, Australia, South Africa, Russian Federation, (China in progress), en veel meer.
- Runderen, max capaciteit 1.000 p/week
  Huidig 300, loonslachting.
- Jaaromzet ca. € 170,000,000,-
- 10 % marktaandeel Nederland

Hilckmann

Wie we zijn

- Werkgelegenheid : na input van de gemeente en provincie Gelderland afspraak gemaakt over garantie voor 3+3+4 jaren.

aantal werknemers		Woonzaam in Nijmegen	Woonzaam omgeving Nijmegen	Overig
Werknemers direct / indirect	128	69	18	41
Inleen productie (obv week 32)	181	45	45	90
Inleen ondersteunend	6	3		3
Subtotaal	**315**	**117**	**63**	**134**
VWA / KDS / CBS	26	7	7	13
Direct ondersteunende bedrijven	100	25	25	50
Schoonmaak / onderhoud / waterzuivering / transport / afvalafvoer / ICT / etc.				
Van Kempen	20	5	5	10
TOTAAL	**461**	**154**	**100**	**207**

Hilckmann

HOLLAND 54

Waar naar toe

- Geoptimaliseerde routing "Greenfield"

Hilckmann

Waar naar toe

- Herintroductie retail
- Consumenten bewustwording
- Vlees concepten / Toegevoegde waarde
- Traceability / oorsprongsgarantie

Hilckmann

Waar naar toe

- Groeiende, wereldwijde consumptie
- Sleutel markten, VS, China, Afrika en Japan
- Verbeterde concurrentiekracht

Figure 12.2: Forecast global meat consumption

01 VS 00170

Hilckmann

Waar naar toe

- Cost leadership
- Export
- Waarde toevoeging
- Vlees concepten
- Traceability
- Bijproducten

Hilckmann

Waar naar toe - financierbaarheid

Indicatie financieringsstructuur bij aanvang
(in € x 1.000)

- Mogelijk te realiseren bancaire financiering
- Verplaatsingsvergoeding gemeente (indicatie/verwachting)
- Additioneel vereiste vergoeding of achtergestelde lening (financieringstekort)

Hilckmann

Waar naar toe - financierbaarheid

Verplaatsingsvergoeding	gemeente nijmegen vooraf	15.000
	gemeente nijmegen depot gekoppeld aan milestones:	6.850
	gemeente Nijmegen totaal	21.850
	bijdrage provincie gelderland	4.500
	bijdrage provincie brabant (gunstige herfinanciering)	1.500
	verplaatsingsvergoeding totaal	27.850
Vreemd vermogen	financiering ING GO + lease + com. Fin.	34.650
	financiering BOM	2.500
	vreemd vermogen totaal	37.150
Overig	verbetering resultaat slachthuis (betaling vooraf)	2.500
	Totale financierbaarheid	**67.500**

Hilckmann

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152541

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB10
Verzonden: vrijdag 26 juni 2015 12:42
Aan: [redacted]
CC: [redacted] OB10[redacted]OB20[redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl[redacted] [redacted]@gloudemans.nl[redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB00
Onderwerp: Re: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Categorieën: Categorie Paars

Allen,

Hilckmann en Nijmegen zijn het dinsdag eens geworden over de laatste details in de koopovereenkomst. Ons college heeft eveneens afgelopen dinsdag voorgesteld de besluitvormingsprocedure te starten. De komende weken zullen College en Raad zich buigen over de aankoop. Naar verwachting zal uiteindelijk op 14 juli as het college zich finaal buigen over de aankoop. Ons besluit is niet afhankelijk gemaakt van de uitkomst van de gesprekken met BPD.

Met de provincie Gelderland en Noord-Brabant zullen wij de komende week separaat afstemmen tav de geldstromen en daaruit voortvloeiende acties.

Voor zover onze tussenstand.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Sent from my iPad

On Jun 26, 2015, at 11:56, [redacted]@brabant.nl> wrote:

> Beste [redacted] en [redacted]
> Is er nog wat te melden dat voor ons van belang is, mede ook naar aanleiding van het overleg in de Aandeelhoudersvergadering op 18 juni? En dan eventueel over het vervolgproces en te maken afspraken?
> Vriendelijke groeten
> [redacted]@brabant.nl | Cluster Economie & Internationalisering | Afdeling Economisch Beleid en Deelnemingen| Provincie Noord-Brabant | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | www.brabant.nl/werklocaties | Bezoekadres: Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |
> **Van:** [redacted]OB10[redacted]@nijmegen.nl]
> **Verzonden:** vrijdag 29 mei 2015 9:25
> **Aan:** [redacted]OB20
> **CC:** [redacted]@gelderland.nl[redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB10; [redacted]OB00
> **Onderwerp:** RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)
> Beste [redacted]
> Slachthuis en Nijmegen hebben inderdaad na onze laatste plenaire sessie op locatie weer diverse bilaterale gesprekken gevoerd. Belangrijk daarbij was het verzoek van Hilckmann om het nog ontbrekende verschil te middelen tussen hen en de gemeente en pas in 2e instantie te opteren voor

1

een verkenning in breed bestuurlijk overleg met alle partners. Als Nijmegen zijn wij op dat verzoek ingegaan en hebben een nieuwe koopsom aangeboden en in de contracten een betalingsritme toegevoegd die voor wat behoud van de werkgelegenheid 'politiek proof' is.
Naar het zich nu laat aanzien zijn we – op uitwerking van enkele punten na – dicht bij een overeenstemming. Dit alles natuurlijk onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring College en raad..
Als gemeente hebben we nog de volgende stap te nemen, voordat we het geheel in besluitvorming kunnen brengen: een uitspraak van onze partner BPD over de inbreng(waarde) van de locatie Slachthuis in de GREX Waalfront. Deze wordt 18 juni a.s. verwacht in de Aandeelhoudersvergadering.
We zullen a.s. maandag met onze griffie overleggen voor het inplannen van een extra raadsvergadering om te verkennen hoe we in ieder geval voor het zomerreces de bestuurlijke besluitvorming in gang kunnen zetten.
Gemeente Nijmegen en Slachthuis zullen ondertussen in de periode nu en 18 juni de stukken verder uitwerken totdat daarover geen verschil van inzicht meer bestaat. Alsdan kunnen we de formaliteiten voorbereiden, waaronder het formele verzoek voor een lening bij provincie Brabant. We hebben overigens besloten niet het verzoek te honoreren om de renteloze lening van € 5 miljoen door te zetten naar het Slachthuis.

Tot zo ver.
Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@brabant.nl]
Verzonden: donderdag 28 mei 2015 19:27
Aan: [redacted]OB20; [redacted]OB10
CC: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com
Onderwerp: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

beste [redacted] en [redacted]
het is al enige tijd stil en we hebben ook al enige tijd geen overleg meer gehad. Op zich wellicht een goed teken, maar we moeten wel weten of er zicht is op een oplossing. Dus we zijn natuurlijk benieuwd wat de stand van zaken is, ook vanuit de kant van Hilckmann natuurlijk.
Inmiddels hebben wij hier intern uit de terugkoppeling van bestuurders het proces zo ingericht dat we niet meer voor toestemming naar PS hoeven, maar dat de besluitvorming over de lening een besluit is van GS. Dat scheelt in ieder geval tijd. Neemt niet weg dat we nog steeds een besluit de routing in moeten brengen en de administratieve afwerking van de lening moeten bespreken.
Volgens ons is de snelste route dat Nijmegen bij de Provincie een subsidie aanvraagt voor de renteloze lening. Die nemen we in behandeling en wordt verleend door GS. Op de website van de provincie staat het aanvraagformulier. Bij het invullen daarvan kunnen we natuurlijk behulpzaam zijn.In het GS dossier (23 juni in het college volgens onze planning) waarin de subsidie aanvraag wordt behandeld, nemen we op dat aan Nijmegen ook een marktconforme rentedragende lening wordt verstrekt om de verplaatsing van het slachthuis mogelijk te maken.
Jullie zouden zo snel mogelijk die subsidie aanvraag moeten indienen.
De rentedragende lening kan rechtstreeks aan Nijmegen op elk moment worden verstrekt.
Datkunnen we binnen de procedures en mandaten die bestaan afhandelen. We moeten met jullie dan wel de definitieve voorwaarden vastleggen: looptijd, rente vergoeding, storting, ondertekening overeenkomst.
Wij vernemen graag de stand van zaken en wellicht een optie om nog eens bij elkaar te komen. We horen graag van jullie.
vriendelijke groeten, mede namens [redacted]

[redacted]
[redacted] | info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152542

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB10
Verzonden: vrijdag 26 juni 2015 14:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB00
Onderwerp: RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Allen,

Ter aanvulling op mijn bericht van zojuist:

Het besluitvormingsproces bij de gemeente is niet openbaar cq is geheim. Verzoek om over ons besluitvormingsproces niet extern te communiceren tot na 14 juli. Wij zullen op korte termijn, in overleg met jullie, en persbericht opstellen.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]OB10
Verzonden: vrijdag 26 juni 2015 12:42
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB00
Onderwerp: Re: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Allen,

Hilckmann en Nijmegen zijn het dinsdag eens geworden over de laatste details in de koopovereenkomst. Ons college heeft eveneens afgelopen dinsdag voorgesteld de besluitvormingsprocedure te starten. De komende weken zullen College en Raad zich buigen over de aankoop. Naar verwachting zal uiteindelijk op 14 juli as het college zich finaal buigen over de aankoop. Ons besluit is niet afhankelijk gemaakt van de uitkomst van de gesprekken met BPD.

Met de provincie Gelderland en Noord-Brabant zullen wij de komende week separaat afstemmen tav de geldstromen en daaruit voortvloeiende acties.

Voor zover onze tussenstand.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Sent from my iPad

On Jun 26, 2015, at 11:56, [redacted]@brabant.nl> wrote:

Beste [redacted] en [redacted]

Is er nog wat te melden dat voor ons van belang is, mede ook naar aanleiding van het overleg in de Aandeelhoudersvergadering op 18 juni? En dan eventueel over het vervolgproces en te maken afspraken?

Vriendelijke groeten
[redacted]

[redacted]@brabant.nl | Cluster Economie & Internationalisering | Afdeling Economisch Beleid en Deelnemingen| Provincie Noord-Brabant | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | www.brabant.nl/werklocaties | Bezoekadres: Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |
<image001.png>

Van: [redacted] OB10[redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: vrijdag 29 mei 2015 9:25
Aan: [redacted] OB20
CC: [redacted]@gelderland.nl[redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl[redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted] OB10; [redacted] OB00
Onderwerp: RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Beste [redacted]

Slachthuis en Nijmegen hebben inderdaad na onze laatste plenaire sessie op locatie weer diverse bilaterale gesprekken gevoerd. Belangrijk daarbij was het verzoek van Hilckmann om het nog ontbrekende verschil te middelen tussen hen en de gemeente en pas in 2e instantie te opteren voor een verkenning in breed bestuurlijk overleg met alle partners. Als Nijmegen zijn wij op dat verzoek ingegaan en hebben een nieuwe koopsom aangeboden en in de contracten een betalingsritme toegevoegd die voor wat behoud van de werkgelegenheid 'politiek proof' is.

Naar het zich nu laat aanzien zijn we – op uitwerking van enkele punten na – dicht bij een overeenstemming. Dit alles natuurlijk onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring College en raad..

Als gemeente hebben we nog de volgende stap te nemen, voordat we het geheel in besluitvorming kunnen brengen: een uitspraak van onze partner BPD over de inbreng(waarde) van de locatie Slachthuis in de GREX Waalfront. Deze wordt 18 juni a.s. verwacht in de Aandeelhoudersvergadering.

We zullen a.s. maandag met onze griffie overleggen voor het inplannen van een extra raadsvergadering om te verkennen hoe we in ieder geval voor het zomerreces de bestuurlijke besluitvorming in gang kunnen zetten.

Gemeente Nijmegen en Slachthuis zullen ondertussen in de periode nu en 18 juni de stukken verder uitwerken totdat daarover geen verschil van inzicht meer bestaat. Alsdan kunnen we de formaliteiten voorbereiden, waaronder het formele verzoek voor een lening bij provincie Brabant. We hebben overigens besloten niet het verzoek te honoreren om de renteloze lening van € 5 miljoen door te zetten naar het Slachthuis.

Tot zo ver.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@brabant.nl]
Verzonden: donderdag 28 mei 2015 19:27
Aan: [redacted]OB20; [redacted]OB10
CC: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com
Onderwerp: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

beste [redacted] en [redacted]
het is al enige tijd stil en we hebben ook al enige tijd geen overleg meer gehad. Op zich wellicht een goed teken, maar we moeten wel weten of er zicht is op een oplossing. Dus we zijn natuurlijk benieuwd wat de stand van zaken is, ook vanuit de kant van Hilckmann natuurlijk.
Inmiddels hebben wij hier intern uit de terugkoppeling van bestuurders het proces zo ingericht dat we niet meer voor toestemming naar PS hoeven, maar dat de besluitvorming over de lening een besluit is van GS. Dat scheelt in ieder geval tijd. Neemt niet weg dat we nog steeds een besluit de routing in moeten brengen en de administratieve afwerking van de lening moeten bespreken.
Volgens ons is de snelste route dat Nijmegen bij de Provincie een subsidie aanvraagt voor de renteloze lening. Die nemen we in behandeling en wordt verleend door GS. Op de website van de provincie staat het aanvraagformulier. Bij het invullen daarvan kunnen we natuurlijk behulpzaam zijn.In het GS dossier (23 juni in het college volgens onze planning) waarin de subsidie aanvraag wordt behandeld, nemen we op dat aan Nijmegen ook een marktconforme rentedragende lening wordt verstrekt om de verplaatsing van het slachthuis mogelijk te maken.
Jullie zouden zo snel mogelijk die subsidie aanvraag moeten indienen.

De rentedragende lening kan rechtstreeks aan Nijmegen op elk moment worden verstrekt. Datkunnen we binnen de procedures en mandaten die bestaan afhandelen. We moeten met jullie dan wel de definitieve voorwaarden vastleggen: looptijd, rente vergoeding, storting, ondertekening overeenkomst.

Wij vernemen graag de stand van zaken en wellicht een optie om nog eens bij elkaar te komen. We horen graag van jullie.

vriendelijke groeten, mede namens [redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted], info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

---

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.

3

Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161152543

[redacted]OB20

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: vrijdag 26 juni 2015 15:20
Aan: [redacted]OB10; [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB00
Onderwerp: RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Categorieën: Categorie Paars

Allen,

Ik kan melden dat in de commissie afgelopen woensdag geen amendementen of kritische kanttekeningen zijn geplaatst op het GS-voorstel om een provinciale bijdrage voor de bedrijfsverplaatsing aan de gemeente Nijmegen te verstrekken.
Dat is goed nieuws want dat betekent dat het voorstel op 8 juli wordt geagendeerd in PS vergadering conform planning.

Groet en fijn weekend.

[redacted]

Van: [redacted]OB10[redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: vrijdag 26 juni 2015 14:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB00
Onderwerp: RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Allen,

Ter aanvulling op mijn bericht van zojuist:

Het besluitvormingsproces bij de gemeente is niet openbaar cq is geheim. Verzoek om over ons besluitvormingsproces niet extern te communiceren tot na 14 juli. Wij zullen op korte termijn, in overleg met jullie, een persbericht opstellen.

Groet,

[redacted]

Van: [redacted]OB10
Verzonden: vrijdag 26 juni 2015 12:42
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB00
Onderwerp: Re: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

Allen,

Hilckmann en Nijmegen zijn het dinsdag eens geworden over de laatste details in de koopovereenkomst. Ons college heeft eveneens afgelopen dinsdag voorgesteld de besluitvormingsprocedure te starten. De komende weken zullen College en Raad zich buigen over de aankoop. Naar verwachting zal uiteindelijk op 14 juli as het college zich finaal buigen over de aankoop. Ons besluit is niet afhankelijk gemaakt van de uitkomst van de gesprekken met BPD.

Met de provincie Gelderland en Noord-Brabant zullen wij de komende week separaat afstemmen tav de geldstromen en daaruit voortvloeiende acties.

Voor zover onze tussenstand.

Vriendelijke groet,

[redacted]

Sent from my iPad

On Jun 26, 2015, at 11:56, [redacted]@brabant.nl> wrote:

> Beste [redacted] en [redacted]
> Is er nog wat te melden dat voor ons van belang is, mede ook naar aanleiding van het overleg in de Aandeelhoudersvergadering op 18 juni? En dan eventueel over het vervolgproces en te maken afspraken?
>
> Vriendelijke groeten
> [redacted]
>
> [redacted]@brabant.nl | Cluster Economie & Internationalisering | Afdeling Economisch Beleid en Deelnemingen| Provincie Noord-Brabant | Postbus 90151 | 5200 MC 's-Hertogenbosch | www.brabant.nl/werklocaties | Bezoekadres: Brabantlaan 1 | 5216 TV 's-Hertogenbosch |
>
> ---
> **Van:** [redacted]OB10[redacted]@nijmegen.nl]
> **Verzonden:** vrijdag 29 mei 2015 9:25
> **Aan:** [redacted]OB20
> **CC:** [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com; [redacted]OB10; [redacted]OB00
> **Onderwerp:** RE: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)
>
> Beste [redacted]
>
> Slachthuis en Nijmegen hebben inderdaad na onze laatste plenaire sessie op locatie weer diverse bilaterale gesprekken gevoerd. Belangrijk daarbij was het verzoek van Hilckmann om het nog ontbrekende verschil te middelen tussen hen en de gemeente en pas in 2e instantie te opteren voor een verkenning in breed bestuurlijk overleg met alle partners. Als Nijmegen zijn wij op dat verzoek ingegaan en hebben een nieuwe koopsom aangeboden en in de contracten een betalingsritme toegevoegd die voor wat behoud van de werkgelegenheid 'politiek proof' is.

Naar het zich nu laat aanzien zijn we – op uitwerking van enkele punten na – dicht bij een overeenstemming. Dit alles natuurlijk onder voorbehoud van bestuurlijke goedkeuring College en raad..

Als gemeente hebben we nog de volgende stap te nemen, voordat we het geheel in besluitvorming kunnen brengen: een uitspraak van onze partner BPD over de inbreng(waarde) van de locatie Slachthuis in de GREX Waalfront. Deze wordt 18 juni a.s. verwacht in de Aandeelhoudersvergadering.

We zullen a.s. maandag met onze griffie overleggen voor het inplannen van een extra raadsvergadering om te verkennen hoe we in ieder geval voor het zomerreces de bestuurlijke besluitvorming in gang kunnen zetten.

Gemeente Nijmegen en Slachthuis zullen ondertussen in de periode nu en 18 juni de stukken verder uitwerken totdat daarover geen verschil van inzicht meer bestaat. Alsdan kunnen we de formaliteiten voorbereiden, waaronder het formele verzoek voor een lening bij provincie Brabant. We hebben overigens besloten niet het verzoek te honoreren om de renteloze lening van € 5 miljoen door te zetten naar het Slachthuis.

Tot zo ver.

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@brabant.nl]
Verzonden: donderdag 28 mei 2015 19:27
Aan: [redacted]OB20[redacted]OB10
CC: [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gelderland.nl; [redacted]@gloudemans.nl; [redacted]@hilckmann-meat.com
Onderwerp: Slachthuis Nijmegen (verdere afspraken)

beste [redacted] en [redacted]
het is al enige tijd stil en we hebben ook al enige tijd geen overleg meer gehad. Op zich wellicht een goed teken, maar we moeten wel weten of er zicht is op een oplossing. Dus we zijn natuurlijk benieuwd wat de stand van zaken is, ook vanuit de kant van Hilckmann natuurlijk.
Inmiddels hebben wij hier intern uit de terugkoppeling van bestuurders het proces zo ingericht dat we niet meer voor toestemming naar PS hoeven, maar dat de besluitvorming over de lening een besluit is van GS. Dat scheelt in ieder geval tijd. Neemt niet weg dat we nog steeds een besluit de routing in moeten brengen en de administratieve afwerking van de lening moeten bespreken.
Volgens ons is de snelste route dat Nijmegen bij de Provincie een subsidie aanvraagt voor de renteloze lening. Die nemen we in behandeling en wordt verleend door GS. Op de website van de provincie staat het aanvraagformulier. Bij het invullen daarvan kunnen we natuurlijk behulpzaam zijn.In het GS dossier (23 juni in het college volgens onze planning) waarin de subsidie aanvraag wordt behandeld, nemen we op dat aan Nijmegen ook een marktconforme rentedragende lening wordt verstrekt om de verplaatsing van het slachthuis mogelijk te maken.
Jullie zouden zo snel mogelijk die subsidie aanvraag moeten indienen.

De rentedragende lening kan rechtstreeks aan Nijmegen op elk moment worden verstrekt. Datkunnen we binnen de procedures en mandaten die bestaan afhandelen. We moeten met jullie dan wel de definitieve voorwaarden vastleggen: looptijd, rente vergoeding, storting, ondertekening overeenkomst.

Wij vernemen graag de stand van zaken en wellicht een optie om nog eens bij elkaar te komen. We horen graag van jullie.

vriendelijke groeten, mede namens [redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]nfo@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB10

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: vrijdag 3 juli 2015 14:15
Aan: [redacted] OB10; [redacted] OB20; [redacted]; [redacted]@cgm.nl); [redacted]@bom.nl'; [redacted] OB10
CC: [redacted]
Onderwerp: Communicatie verwerving

Beste allemaal,

Wij zijn verheugd jullie te kunnen melden dat we zeer dicht bij een aanstaande verwerving van het slachthuis zijn. De planning zoals die nu voorligt bij de gemeente Nijmegen is erop gericht dat volgende week de raad zijn wensen en bedenkingen m.b.t. de verwerving kan vaststellen (8 juli) en de week daarna (14 juli) het college , op basis van de ingebrachte wensen en bedenkingen, zijn besluit neemt.

Wij hebben hierover met [redacted] en [redacted] gesproken hoe we e.e.a. gezamenlijk kunnen gaan communiceren en voorbereiden. Wij zouden, gezien onze gezamenlijke "unieke" samenstelling , waarin we deze verwerving met mekaar hebben weten te realiseren, en gezien eenieders belang in de communicatie, hiervoor nog een keer de hele groep bij mekaar willen krijgen op korte termijn, om dit met mekaar door te spreken en de aanpak en timing te bepalen. Ik begrijp dat eenieders agenda wellicht al behoorlijk vol is gepland, maar zou jullie toch willen verzoeken om maximaal de mogelijkheden voor a.s. donderdag of vrijdag 9 – 10 juli aan te geven (eventueel ook in de avond), zodat we hopelijk een zo volledig mogelijke samenstelling bij mekaar kunnen krijgen. Ik stel ook voor gezien het momentum wat we hebben bereikt dat we dit op het slachthuis organiseren.

Mag ik jullie daarom vragen mij z.s.m., maar uiterlijk maandag, terug te koppelen welke momenten voor donderdag en vrijdag beschikbaar te maken zijn, met jullie goedvinden kies ik dan het moment waarop de meeste partijen aanwezig kunnen zijn, zodat het wel doorgang kan vinden. Liefst zouden we de hele groep natuurlijk samen krijgen, maar als er minimaal 1 persoon uit elke "overheidsinstantie" aanwezig kan zijn, kunnen we het onderwerp in zijn volle breedte bespreken.

Hartelijke groet
[redacted]

1

[redacted]

Please think before you print this email

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

D161159060

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: maandag 6 juli 2015 12:30
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB20
CC: [redacted]
Onderwerp: bevestiging financiering
Bijlagen: 20150706120045.pdf

Beste [redacted] en [redacted]

In de bijlage stuur ik jullie de gevraagde bevestiging over de financiering. Mochten jullie hier nog vragen over hebben, hoor ik het graag.

Ik begrijp dat de contracten door dhr. [redacted] bij jullie afgelopen vrijdag zijn voorgelegd. Kunnen jullie deze versie bevestigen uiterlijk morgenochtend, zodat wij alles kunnen voorbereiden voor onze algemene vergaderingen as woensdag en meteen daarna de contracten kunnen ondertekenen ?

Met vriendelijke groet
[redacted]

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

BOM

BOM Capital I B.V.
Goirlese weg 15
5026 PB Tilburg

ING

ING Bank N.V.
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam

Hilzaco Beheer B.V.
T.a.v. mevrouw [redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Amsterdam / Tilburg, 6 juni 2015.

Betreft: status financieringsaanvraag Hilzaco Beheer B.V.

Geachte mevrouw [redacted]

Via dit schrijven geven wij u graag een update van de status van de financieringsaanvraag zoals deze voorligt bij BOM Capital I B.V. en de ING Bank N.V. (de 'Financiers').

Met plezier kunnen wij u melden dat de Financiers beide interne goedkeuring hebben verkregen voor het verstrekken van een gecommitteerd financieringsarrangement ten behoeve van de financiering van Hilzaco Beheer B.V. en haar dochtermaatschappijen (de 'Onderneming') één en ander in lijn met hetgeen dat wij op 15 juni 2015 gezamenlijk met de overige betrokken partijen bespraken in het stadhuis van de Gemeente Nijmegen. Het financieringsarrangement heeft als één van de belangrijkste doelstellingen het mogelijk maken van de verplaatsing van de huidige slachterij gelegen aan de Havenweg te Nijmegen.

De Financiers zullen de komende periode gebruiken om in overleg met de Onderneming een gecommitteerd aanbod uit te werken in de vorm van lening documentatie onder de gebruikelijke (opschortende) voorwaarden voor vergelijkbare transacties. Wij wijzen u er op dat de inbreng van een geldelijke bijdrage vanuit de lokale overheden en goedkeuring van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het verstrekken van garanties onder de regelingen Groeifaciliteit en Garantie Ondernemingsfinanciering belangrijke opschortende voorwaarden zijn. Deze goedkeuring wordt medio juli verwacht.

Wij wijzen u er op dat dit schrijven van vertrouwelijke aard is en niet zonder schriftelijke toestemming van Financiers openbaar gemaakt mag worden aan derden. Wij geven u hierbij toestemming om dit schrijven te delen met de relevante betrokkenen vanuit de Gemeente Nijmegen.

Vertrouwende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, tekenen wij.

BOM Capital I B.V. ING Bank N.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159064

[redacted]OB10

Van: [redacted]OB10
Verzonden: woensdag 8 juli 2015 17:04
Aan: [redacted]; [redacted]OB10; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]OB20; [redacted]@bom.nl; [redacted]; [redacted]; [redacted]Hilckmann; [redacted]
Onderwerp: RE: Communicatie verwerving

Mooi nieuws! Vanavond gaat onze raad – in een besloten zitting - haar besluit nemen. Wordt vervolgd☺!

Groeten, [redacted]

Van: [redacted]@gelderland.nl]
Verzonden: woensdag 8 juli 2015 16:59
Aan: [redacted]OB10; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]; [redacted]OB20; [redacted]@bom.nl; [redacted]OB10; [redacted]; [redacted]Hilckmann; [redacted]
Onderwerp: RE: Communicatie verwerving

Beste allemaal,
Yes!!!
De staten zijn akkoord met het voorstel Hilckmann in de voorjaarsnota!! ☺ ☺ ☺
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]OB10[redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: maandag 6 juli 2015 15:37
Aan: [redacted]; [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]OB20; [redacted]; [redacted]@bom.nl; [redacted]OB10; [redacted]; [redacted]Hilckmann; [redacted]
Onderwerp: RE: Communicatie verwerving

[redacted]

Donderdag na 17 uur
Vrijdag 8-13 uur en 16-19 uur

[redacted]

Van: [redacted]@gelderland.nl]
Verzonden: maandag 6 juli 2015 14:52
Aan: [redacted]; [redacted]
CC: [redacted]; [redacted]; [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]; [redacted]@bom.nl; [redacted]OB10[redacted]; [redacted]Hilckmann; [redacted]
Onderwerp: RE: Communicatie verwerving

[redacted]

Ik kan
donderdag gehele dag van 8.30 - 20.00 uur.

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]FA30
Verzonden: donderdag 9 juli 2015 12:35
Aan: [redacted]OB20
Onderwerp: FW: Bevestiging geldlening
Bijlagen: Bevestiging onderhandse lening Nijmegen 28 juli 2015.pdf

---

Van: [redacted]@brabant.nl]
Verzonden: donderdag 9 juli 2015 12:33
Aan: [redacted]FA30
CC: [redacted]
Onderwerp: Bevestiging geldlening

Geachte heer [redacted],

Hierbij aangepast mbt de aanvullende subsidie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 9 juli 2015 11:39
Aan: [redacted]@nijmegen.nl'
CC: [redacted]
Onderwerp: Bevestiging geldlening

Geachte heer [redacted],

Zie bijgaande bevestiging.
Deze ontvangen we graag p.o. ondertekend per e-mail retour.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted] | Directie Bedrijfsvoering | [redacted] |
[redacted]@brabant.nl | [redacted] |

[redacted]
info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Provincie Noord-Brabant

Aan Gemeente Nijmegen
t.a.v. de heer [redacted]
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan

Kopie aan

Ter bespreking in

Referentie: Lening Nijmegen 28 juli 2015

Betreft: Onderhandse lening

Datum
9 juli 2015

Geachte heer [redacted],

Van
[redacted]
[redacted]@brabant.nl
Directie
Bedrijfsvoering
Telefoon
[redacted]

Ter bevestiging van ons telefonisch onderhoud van heden, waarbij wij de onderstaande overeenkomst van geldlening hebben afgesloten.

Geldnemer	: Gemeente Nijmegen
Geldgever	: Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch
Bedrag	: € 23.100.000,--
Coupon	: 0,90% p.a. (act/act) per 28 juli
Koers	: 100 %
Stortingsdatum	: 28 juli 2015
Einddatum	: 28 juli 2022
Aflossing	: ineens per 28 juli 2022
Vervroegde aflossing	: Niet toegestaan

Ontbindende voorwaarde: Geen positief besluit van B&W Nijmegen op 14 juli 2015 inzake verplaatsing Slachthuis Nijmegen.
De provincie Noord-Brabant is voornemens om een aanvullende subsidie te verstrekken aan de gemeente Nijmegen voor de financiering van de verplaatsing van Slachthuis Nijmegen naar Noord-Brabant. De gemeente Nijmegen zal daartoe separaat een subsidieverzoek indienen bij de provincie Noord-Brabant.

Wij verzoeken u deze bevestiging per e-mail ondertekend aan ons retour te zenden.
De bijbehorende bescheiden voor deze overeenkomst zullen wij U zo spoedig mogelijk na 14 juli 2015 toezenden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Communicatie en Representatie

GEMEENTE Nijmegen

PERSBERICHT

D161159069

Datum
15 juli 2015

Nummer persbericht
150715R

Verhuizing slachthuis naar Cuijk is rond, werkgelegenheid van circa 460 mensen blijft voor de regio behouden.

Gemeente Nijmegen bereikt akkoord over verhuizing Slachthuis Nijmegen; Vertrek biedt ruimte voor verdere ontwikkeling Waalfront

De gemeente Nijmegen heeft een akkoord bereikt met alle betrokken partijen over de verhuizing van Slachthuis Nijmegen naar Regionaal Bedrijvenpark Laarakker in de gemeente Cuijk. "We staan klaar om het bedrijf met open armen te ontvangen in onze agrofood cluster," aldus wethouder Jilisen. Met de verhuizing is een bedrag gemoeid van ruim € 25 miljoen.

Naast deze gemeenten zijn diverse overheden, waaronder de provincies Gelderland en Noord-Brabant bij de onderhandelingen betrokken. De Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) fungeerde als procesbegeleider. Alle partijen zijn tevreden over het resultaat. Voor het slachthuis betekent de verhuizing dat er straks gewerkt wordt in een compleet nieuwe fabriek. Deze zal voorzien zijn van state-of-the-art technologie en voldoen aan de hoogste eisen op het gebied van duurzaamheid, innovatie en dierwelzijn. De werkgelegenheid van ruim 460 mensen blijft dankzij de verhuizing behouden voor de regio. De provincies Gelderland en Brabant hebben beide meegewerkt aan deze verhuizing waarbij weliswaar banen verhuizen van provincie, maar voor de regio behouden blijven.

Ook in Nijmegen is men blij met het bereikte akkoord. Het gebied Waalfront kan nu ontwikkeld worden, waardoor een fraaie wijk met ruim 1800 woningen aan het water zal ontstaan. Wethouder Bert Velthuis: "Het slachtbedrijf paste niet meer in een veranderde omgeving waarin de woonfunctie overheerst. De toezegging van de gemeente aan de betrokken bewoners en bedrijven is nu gestand gedaan."

"We zijn enorm blij dat het in goede samenwerking is gelukt om dit complexe proces af te ronden," aldus directieleden Dominique en Kathelijne Hilckmann. "Het is een spannende periode geweest waarin we met twee gemeenten en twee provincies intensief hebben samengewerkt om tot een oplossing te komen. Voor al onze mensen is dit zeer goed nieuws! De werkgelegenheid in deze regio blijft behouden. Wij gaan ons nu volop richten op innovatie en ontwikkeling op het gebied van food, feed en pharma. Dat zal zeker spin-offs van nieuwe, innovatieve starters opleveren voor de regio."

Regionaal Bedrijvenpark Laarakker
Voor Slachthuis Nijmegen betekent de verhuizing naar Regionaal Bedrijvenpark Laarakker dat het bedrijf zich optimaal op de toekomst kan voorbereiden. Het bedrijvenpark in Cuijk richt zich op

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

de Agro-Foodsector en ligt aan de rand van een varkens-/veehouderij-gebied, dat een belangrijke toevoer voor Slachthuis Nijmegen vertegenwoordigt. Ook is er letterlijk voldoende ruimte voor Slachthuis Nijmegen om op het bedrijvenpark te groeien en samen te werken met andere partners binnen de voedingsmiddelenindustrie.

Waalfront
Het Waalfront is één van de belangrijkste gebiedsontwikkelingen in Nijmegen. Inzet is de transformatie van een industriegebied naar een nieuw leefgebied aan de rivier de Waal. Direct naast het Nijmeegse stadscentrum ontstaat een wijk met winkels, restaurantjes, voorzieningen en ruim 1800 woningen. Het Waalfront verbindt bovendien de al bestaande woonwijk Waterkwartier met de Waal.

Grote bedrijven als Slachthuis Nijmegen zijn niet meer in te passen in de nieuwe functie van het gebied. De verplichte hindercirkel rond het bedrijf beperkt nieuwbouwmogelijkheden en de vele vervoersbewegingen van vrachtwagens passen niet bij een woonwijk. Eerder kocht de gemeente Nijmegen al het terrein van de voormalige Honigfabriek dat naast Slachthuis Nijmegen ligt.

Noot voor de pers (niet voor publicatie):
Voor meer informatie kunt u terecht bij de woordvoerder van wethouder Bert Velthuis, [redacted]

Contactpersonen betrokken partijen:

Gemeente Nijmegen: [redacted]

Gemeente Cuijk: [redacted]

Slachthuis Nijmegen / Hilckmann [redacted]

Provincie Brabant: [redacted]

Provincie Gelderland: [redacted]

Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM): [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Communicatie en Representatie

Vervolgvel
2

[redacted]

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

D161159070

Van: [redacted]EZ20
Verzonden: woensdag 15 juli 2015 14:36
Aan: Tiemens, Harriet BM30; Velthuis, Bert BM30
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]OB00; [redacted]EZ10; [redacted]EZ30; [redacted]FA40; [redacted]OB20
Onderwerp: Aanvraag uitbetaling reservering € 4,5 miljoen voor verwerving slachthuis
Bijlagen: Aanbiedingsbrief gewijzigde programmafiches voor Stadscontract 130515.pdf; Reactie GS op herijkingsverzoek d.d. 13 juli 2015.pdf; Verzoek tot definitieve toekenning middelen uit Stadscontract vs 15 juli 2015.docx

Categorieën: Categorie Paars

Beste Harriet en Bert,

Op 13 mei jl. hebben wij GS verzocht om in het kader van het Stadscontract in totaal € 4,5 miljoen beschikbaar te stellen voor de verwerving van het Slachthuis (zie aanbiedingsbrief in bijlage). Afgelopen dinsdag hebben wij van de provincie een officiële reactie ontvangen op ons verzoek. Hierin wordt aangegeven dat PS instemt met ons verzoek en dat tot uitkering van de middelen wordt overgegaan nadat wij een (1) koopovereenkomst, (2) afspraken over behoud van werkgelegenheid en (3) een beoordeling van de verenigbaarheid met de Europese staatsteunregels kunnen overhandigen (brief GS eveneens bijgevoegd).

Nu de aankoop van het slachthuis definitief is, hebben wij met de provincie een aanvraag tot definitieve toekenning van de middelen voorbereid. In de bijlage vinden jullie dit verzoek. Deze week worden met de provincie de laatste puntjes op de i gezet, waarna vervolgens de aanvraag door ons kan worden ingediend. Op deze manier kunnen wij naar verwachting op 23 augustus over de € 4,5 miljoen beschikken.

Mochten jullie nog vragen of opmerkingen hebben, dan horen wij die graag (graag naar allen reageren i.v.m. afwezigheid in de vakantieperiode). Dan kan de aanvraag volgende week worden ondertekend en ingediend.

Tot zover voor nu.

Alvast een goede vakantie gewenst!

Groeten,
[redacted]

[redacted]**Economische Zaken | Gemeente Nijmegen | Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | **Email:** [redacted]@nijmegen.nl | **Telefoon:** [redacted]

Economie
Economische Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Het college van Gedeputeerde Staten van de
Provincie Gelderland
t.a.v. de heer J.J. van Dijk
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
13 MEI 2015	EZ20/15.0003896	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Aanbieding gewijzigde programmafiches voor Stadscontract 2012-2015/2017		(024)[redacted]

Geachte heer van Dijk,

Op 7 april jl. hebben wij per brief met kenmerk EZ20/15.0003193 voor twee projecten uit het Stadscontract 2012-2015/2017 van de gemeente Nijmegen (zaaknummer: 2011-019045) een herijkingsverzoek ingediend. In aanvulling op deze brief, ontvangt u in de bijlage voor beide projecten een gewijzigd programmafiche. De fiches zijn een doorvertaling van de inhoud van ons herijkingsverzoek en bevatten daarmee de nieuwe resultaatafspraken voor zowel het programma *Sleutelproject Waalfront* als het programma *Cultuur en Cultuurhistorie*.

In het onderstaande zullen wij kort beschrijven op welke manier de resultaatafspraken in de fiches zijn aangepast. Voor een uitgebreide toelichting en verdere achtergronden verwijzen wij graag naar onze brief d.d. 7 april 2015.

Cultuur en Cultuurhistorie
Onze rol binnen het project Herbouw van de Donjon, als kader scheppende overheid, is eind 2015 volbracht. De voorbereidingswerkzaamheden om te komen tot een herbouw van de Donjon zijn dan gerealiseerd, de middelen (€ 200.000,-) zijn uitgegeven en aan de gemeentelijke cofinancieringsverplichting zal ruimschoots zijn voldaan. Omdat wij dit jaar met u willen komen tot een afronding van dit project, zien wij onze rol in dit project (het realiseren van de voorbereidingen voor een herbouwde donjon) graag verwerkt in het programmafiche. In bijgaand gewijzigd programmafiche *Cultuur en Cultuurhistorie* is deze resultaatbeschrijving nu opgenomen.

Sleutelproject Waalfront
Als resultaat is toegevoegd het realiseren van aanvullende verwerving van opstallen op circa 24.000 m^2 bedrijfspercelen in het middengebied van Waalfront. Dit om de functieverandering van (zware) bedrijvigheid naar wonen op deze locatie te realiseren en de bedrijfsverplaatsing van het slachthuis vanuit het oogpunt van behoud van werkgelegenheid mogelijk te maken.

Voor het kunnen realiseren van deze opgave willen wij u vragen om – naast de € 1,8 miljoen afkomstig van de aanvankelijk voor het Museum WOII bestemde middelen – gelijktijdig aanvullende middelen voor de uitplaatsing van het slachthuis beschikbaar te stellen tot een

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
1

bedrag van in totaal € 4,5 miljoen, dit zodat een passend bod kan worden gedaan richting het bedrijf. Dit in lijn met hetgeen is besproken in de bestuurlijke contacten over deze uitplaatsing. In bijgaand programmafiche is dit verzoek verwerkt.

Wij verzoeken u deze brief en de beide programmafiches te betrekken bij de behandeling van onze herijkingsverzoeken en zien met belangstelling uw reactie tegemoet.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

Aantal Bijlagen: 2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

provincie GELDERLAND

Bezoekadres
Gebouw Marktstate
Eusebiusplein 1a
6811 HE Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoonnummer (026) 359 91 11
telefaxnummer (026) 359 94 80
e-mailadres post@gelderland.nl
internetsite www.gelderland.nl

Het college van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

datum
13 juli 2015

zaaknummer
2011-019045/2011-019062

onderwerp
2e wijziging subsidieverlening in het kader van het programma Stad en Regio 2012-2015/2017

Geacht college,

Hierbij bevestigen wij de ontvangst van uw brieven, gedateerd 7 april 2015 en 13 mei 2015. De brieven hebben betrekking op onze 2e gewijzigde subsidieverlening, gedateerd 3 juli 2013. U verzoekt voor het programma Cultuur en Cultuurhistorie om een resultaataanpassing ten aanzien van de Donjon.
Tevens verzoekt u de gereserveerde middelen binnen het programma Cultuur en Cultuurhistorie (2e tranche) in te mogen zetten voor het Sleutelproject Nijmegen Waalfront. Tenslotte verzoekt u om additionele middelen voor dit Sleutelproject om de verwerving van gronden en de uitplaatsing van het Slachthuis mogelijk te maken.

Overwegingen
Wij hebben Provinciale Staten op hoofdlijnen geïnformeerd over de voortgang van het programma Stad en Regio. Dit kunt u teruglezen in bijlage 4 van de provinciale Voorjaarsnota 2015, vastgesteld door Provinciale Staten op 8 juli 2015 (PS2015-393).
Provinciale Staten hebben ingestemd met inhoudelijke aanpassing van het programma Cultuur en Cultuurhistorie in verband met de bouw van de Donjon.
Tevens hebben Provinciale Staten besloten om een bedrag van maximaal € 4,5 miljoen beschikbaar te stellen voor het Sleutelproject Waalfront. Als gevolg hiervan is het programmafiche Cultuur en Cultuurhistorie (2e tranche) komen te vervallen.

inlichtingen bij [redacted]
e-mailadres post@gelderland.nl

telefoonnummer (026) [redacted]

BNG Bank Den Haag, rekeningnummer 28.50.10.824
IBAN-nummer: NL74BNGH0285010824
BIC-code van de BNG: BNGHNL2G

btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
GELDERLAND

Besluit wijziging subsidieverlening
Op grond van het voorgaande blijft de aan u in juli 2013 verleende subsidie maximaal € 14.150.000,--.

In het programma Sleutelproject Waalfront is een nieuwe reservering opgenomen van € 4.500.000,-. Deze reservering is geen onderdeel van de verleende subsidie.
De omzetting van de reservering naar een subsidieverlening tot een maximum van de genoemde reservering vindt plaats zodra de verwerving van het slachthuis definitief is (koopovereenkomst) en er sluitende afspraken zijn over het behoud van de werkgelegenheid. Daarnaast zult u moeten aantonen dat de verwerving verenigbaar is met de Europese staatssteunregels. Een omzetting van de reservering zal plaatsvinden door middel van een wijziging van deze beschikking. Zodra u aan de voorwaarden kunt voldoen, nodigen wij u uit om een definitieve subsidieaanvraag in te dienen. Stukken die de subsidieaanvraag onderbouwen zijn:

- definitieve koopovereenkomst
- privaatrechtelijke afspraken over behoud regionale werkgelegenheid
- gemeentelijke analyse over staatssteun (te onderbouwen met recente taxatie)
- raadsbesluit en raadsvoorstel.

Wij hebben de gewijzigde fiches van de programma's Cultuur en Cultuurhistorie en Sleutelproject Waalfront vastgesteld op grond van artikel 9, vierde lid, van het Stadscontract Nijmegen 1e en 2e tranche van 26 juni 2013 en als bijlagen opgenomen bij dit besluit. Het programmafiche Cultuur en Cultuurhistorie (2e tranche) is hiermee vervallen.

Voor het overige blijven de subsidiebeschikkingen van 13 februari 2015, 7 oktober 2014 en 3 juli 2013 van kracht.

provincie
GELDERLAND

Bij deze gewijzigde verlening van de subsidie is uitgegaan van de volgende gegevens met betrekking tot kosten en financiering.

Programma	Totale kosten	Financiering			
		Provincie Toekenning	Provincie Reservering	Gemeente	Derden
Stadscentrum	€ 1.800.000	€ 900.000		€ 900.000	€ -
Cultuur en Cultuurhistorie	€ 10.650.000	€ 1.800.000		€ 3.750.000	€ 5.100.000
Wijkaanpak	€ 2.200.000	€ 1.100.000		€ 890.000	€ 210.000
Herstructurering	€ 6.150.000	€ 3.950.000		€ 2.200.000	€ -
Woningmarkt	€ 1.200.000	€ 400.000		€ 400.000	€ 400.000
Subtotaal	€ 22.000.000	€ 8.150.000		€ 8.140.000	€ 5.710.000
Sleutelproject Waalfront	€ 28.855.000	€ 6.000.000	€ 5.000.000 € 4.500.000	€ 17.855.000	€ -
Totaal	€ 50.855.000	€ 14.150.000	€ 9.500.000	€ 25.995.000	€ 5.710.000

Wij wensen u ten slotte veel succes toe bij de uitvoering van uw programma.

Hoogachtend,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

[redacted]

provincie
GELDERLAND

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.

Bijlagen:
- Nieuwe fiches:
  - Programma Cultuur en Cultuurhistorie
  - Sleutelproject Waalfront

Economie
Economische Ontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 95 80
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Het college van Gedeputeerde Staten van de
Provincie Gelderland
t.a.v. mevrouw B. Schouten
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
17 juli 2015	EZ20/15.0007339	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Verzoek tot definitieve toekenning middelen uit Stadscontract 2012-2015/2017	13 juli 2015	(024)[redacted]

Geachte mevrouw Schouten,

Zoals u in uw brief d.d. 13 juli 2015 aangeeft, hebben Provinciale Staten van de provincie Gelderland op 8 juli jl. ingestemd met ons verzoek d.d. 13 mei 2015 om in het kader van het Stadscontract 2012-2015/2017 van de gemeente Nijmegen (zaaknummer: 2011-019045/2011-019062) in totaal € 4,5 miljoen beschikbaar te stellen voor het realiseren van een aanvullende verwerving van opstallen in het middengebied van het Waalfront. Dit om de functieverandering van (zware) bedrijvigheid naar wonen op deze locatie te realiseren en de bedrijfsverplaatsing van het slachthuis vanuit het oogpunt van behoud van werkgelegenheid mogelijk te maken.

Op het moment van besluitvorming in uw Staten was de aankoop van het slachthuis nog niet bekrachtigd. Om die reden is een drietal voorwaarden aan definitieve subsidieverstrekking verbonden: (1) de verwerving is zeker hetgeen kan worden aangetoond met een koopovereenkomst, (2) er zijn sluitende afspraken met het slachthuis over behoud van de werkgelegenheid voor de regio én (3) de verwerving is verenigbaar in het licht van de Europese staatssteunregels blijkens uit een beoordeling van de gemeente.

Omdat wij inmiddels zijn overgegaan tot aankoop van het slachthuis, zouden wij u willen verzoeken om ook de gereserveerde middelen uit te keren. In het onderstaande zullen wij dit verder motiveren. Daarbij merken wij op dat de bijlagen waarnaar wordt verwezen – vanwege hun vertrouwelijke karakter – niet bij deze brief zijn gevoegd, maar direct zijn overhandigd aan de [redacted] Sleutelprojecten, de heer [redacted]

Verwerving is zeker
In de afgelopen periode is definitieve overeenstemming bereikt met het slachthuis over de verwerving, de hieraan verbonden verblijfsverplaatsing naar de gemeente Cuijk en het behoud van werkgelegenheid. Ook de gemeenteraad van Nijmegen heeft op 8 juli jl. ingestemd met de aankoop van het slachthuis en de condities waaronder deze plaatsvindt. Om die reden heeft ons college op 14 juli jl. besloten over te gaan tot aankoop van het slachthuis. In bijgevoegde vertrouwelijke koopovereenkomst vindt u de verdere details.

Gemeente Nijmegen
Economie
Economische Ontwikkeling

Vervolgvel
1

Sluitende afspraken over behoud van werkgelegenheid
Het slachthuis zal behoud van werkgelegenheid voor de huidige werknemers garanderen en werkgelegenheidsgroei realiseren op de nieuwe locatie. Om de werkgelegenheid, ook voor de nieuwe arbeidsplaatsen uit Nijmegen, maximaal te faciliteren wil het slachthuis samen met gemeente Nijmegen, het UWV en uitzendbureaus een programma ontwikkelen voor mobiliteit, scholing en re-integratie van haar werknemers. Ook wordt gezorgd dat de werknemers optimaal kunnen pendelen tussen wonen elders en werken in Cuijk. In bijgevoegde vertrouwelijke overeenkomst tussen gemeente Nijmegen, Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. zijn de afspraken over werkgelegenheidsgarantie vastgelegd.

Verenigbaarheid met Europese staatssteunregels
In een door DTZ Zadelhoff opgesteld vertrouwelijke schadeloosstellingsopgave met als peildatum 8 december 2014 is de hoogte van de schadeloosstellingsvergoeding conform de regels van het Onteigeningsrecht voor de verwerving ter voorkoming van onteigening van het slachthuis bepaald. Met de thans overeengekomen aankoop van het slachthuis blijven wij onder de door DTZ Zadelhoff bepaalde schadeloosstellingsvergoeding. Daarmee is van staatssteun geen sprake.

Wij verwachten u met deze brief en bijlagen voldoende geïnformeerd te hebben over de aankoop van het slachthuis en zien zodoende graag uw besluit tot definitieve toekenning van de subsidie tegemoet.

Tot slot
Vooruitlopend op uw besluit, vinden wij het van belang om te benoemen dat de verwerving van het slachthuis tot stand komt op basis van een complexe business case waaraan diverse bijdragen van derden, waaronder die van de provincie Gelderland, ten grondslag liggen. Om de financiering van de aankoop rond te krijgen, is in de business case uitgegaan van het direct ontvangen van de totale provinciale bijdrage van € 4,5 miljoen per 1 augustus 2015. Omdat het (deels) later ontvangen van deze bijdrage grote effecten heeft op de business case, zouden wij u willen vragen om – in dit uitzonderlijke geval en in afwijking op hetgeen in het kader van het Stadscontract gebruikelijk is – van een 100% bevoorschotting uit te gaan.

In afwachting van uw reactie.

Hoogachtend,
Namens het college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159071

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB20
Verzonden: maandag 20 juli 2015 9:41
Aan: [redacted]@hilckmann-meat.com'
CC: [redacted]OB20; [redacted]OB10
Onderwerp: RE: getekende overeenkomst
Bijlagen: Bijlage III. Koopovereenkomst.pdf; Bijlage IV. Werkgelegenheidsgarantie.pdf; OVEREENKOMST.pdf

Beste [redacted] bijgaand de contracten.
De contracten met alle bijlagen volgen z.s.m. ook per post.
Met vriendelijke groet,
[redacted]
[redacted]Planeconomie en Grondzaken

Van: [redacted]OB20
Verzonden: maandag 20 juli 2015 9:29
\an: [redacted]OB20
CC: [redacted]@hilckmann-meat.com'
Onderwerp: FW: getekende overeenkomst
[redacted]
Wil jij zorgen dat [redacted] de contracten krijgt toegezonden?
Dank,
[redacted]

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com]
Verzonden: maandag 20 juli 2015 9:27
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB20
CC: [redacted]
Onderwerp: getekende overeenkomst
Beste [redacted] en [redacted]
Zouden jullie mij a.u.b. graag vandaag een scan van de getekende versie van de contracten kunnen sturen – eventueel nog zonder alle bijlages? Wij hebben deze nodig om e.e.a. voor te bereiden met de financiers richting 31 juli.
Ik hoor graag van jullie,
Met vriendelijke groet
[redacted]

1

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Koopovereenkomst

De ondergetekenden:

Slachthuis Nijmegen B.V., gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted]

hierna te noemen Verkoper,

en

de gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, bij besluit van de burgemeester d.d. 14 juli 2015, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Velthuis, wethouder van de gemeente Nijmegen, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 juli 2015, nr. 3.1

hierna te noemen koper,

overwegende dat

- de gemeente Nijmegen, Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. vandaag een overeenkomst hebben gesloten ter uitvoering waarvan onder meer door Slachthuis Nijmegen B.V. aan de gemeente Nijmegen wordt verkocht;

  het recht van opstal op het perceel, gelegen nabij de Havenweg 2 te Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch, sectie A, nummer 2319, groot 2.10.70 ha met alle daaraan verbonden rechten, aan partijen genoegzaam bekend, en zoals aangegeven op bijbehorende situatietekening (bijlage 1);

- ter plaatse het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" geldend is, waarin het hiervoor genoemde perceel bestemd is voor wonen, bedrijven, welness centrum, kleinschalige functies zoals horeca en kleinschalige detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en boven- en ondergrondse parkeervoorzieningen;

- de gemeente Nijmegen met Slachthuis Nijmegen B.V. in onderhandeling is getreden en overeenstemming heeft bereikt over de aankoop door de gemeente Nijmegen van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden met als uitgangspunt dat deze verwerving geschiedt op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;

de in de verkoop betrokken zaken/rechten worden hierna genoemd; het onroerend goed;

---

tegen een koopsom van € 27.600.000,00 (zegge:zevenentwintig miljoen zeshonderdduizend euro) kosten koper, in welke koopsom alle vergoedingen, in welke vorm en onder welke benaming dan ook, zijn begrepen voorzover daarvan hierna niet wordt afgeweken.
Partijen hebben wilsovereenstemming bereikt over de bovenomschreven koopsom. Zij zijn ter zake van de verkoop verder overeengekomen:

Artikel 1: kosten en rechten
Kosten en rechten op deze overeenkomst en op de eigendomsoverdracht vallende, zijn voor rekening van koper. De kosten van doorhaling van eventueel ten laste van Verkoper gevestigde hypotheken komen voor rekening van Verkoper.

Artikel 2: betaling
De betaling van een deel van de koopsom, groot € 21 mln (zegge: eenentwintig miljoen euro) en van de rechten en kosten vindt plaats bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, met inachtneming van het hierna bepaalde. De betaling van dit deel van de koopsom en van de rechten en kosten vindt plaats via het kantoor van de notaris. Verkoper stemt ermee in dat de notaris dit deel van de koopsom onder zich houdt totdat zeker is dat het onroerend goed geleverd wordt vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan.
Het restant van de koopsom van € 6.600.000,00 (zegge: zes miljoen zeshonderdduizend euro) is niet eerder opeisbaar en zal pas (in delen) worden betaald op de na te noemen tijdstippen en de bij die tijdstippen behorende bedragen, te weten:

- contractering grond bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan slachtlijn leverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan koeling leverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- onherroepelijke vergunningen, vrijstellingen en toestemmingen voor start bouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 1.320.000,00;
- volledige realisatie fundering nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opstallen nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk wind en waterdicht € 660.000,00;
- daadwerkelijke ingebruikneming, inhoudend de werkelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar de nieuwbouw bedrijventerrein Laarakker te Cuijk met inachtneming van de werkgelegenheidsgarantie € 660.000,00;

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Betaling van de hiervoor vermelde bedragen door Koper aan Verkoper zal geschieden na ontvangst van een schriftelijke mededeling van Verkoper aan Koper van het tijdstip en het daarbij behorende bedrag, waarbij Verkoper Koper zal voorzien van documenten waaruit blijkt dat sprake is van een opeisbaar bedrag overeenkomstig het hiervoor bepaalde, waarna Koper – ervan uitgaande dat de bij het tijdstip behorende gebeurtenis zich heeft voorgedaan -, het betreffende bedrag aan Verkoper zal betalen binnen vijf werkdagen. Daarbij geldt dat opdrachtverstrekking aan slachtlijnleverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dat tien weken na juridische levering en opdrachtverstrekking aan koelingleverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dan 22 weken na levering.

Artikel 3: eigendomsoverdracht

3.1 Partijen streven ernaar dat de akte van eigendomsoverdracht zal worden gepasseerd op 1 augustus 2015 of zoveel eerder of later als partijen nader overeenkomen, ten overstaan van mr. [redacted] van notariskantoor Hekkelman te Nijmegen.

3.2 Verkoper staat in voor zijn bevoegdheid tot verkoop en tot eigendomsoverdracht ten tijde van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, onbezwaard en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan en zonder rechten of aanspraken van anderen dan Verkoper hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook.

Artikel 4: staat van het onroerend goed

4.1 De percelen en daarop aanwezige opstallen en overige zaken waarop het onderhavige opstalrecht betrekking had, zullen aan koper overgedragen c.q. achtergelaten worden in de staat waarin deze zich bij het tot stand komen van deze overeenkomst bevinden met alle daarbij behorende rechten en aanspraken, heersende erfdienstbaarheden en kwalitatieve rechten, en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan. Voor de situatie dat de feitelijke levering op een later tijdstip ligt dan op het tijdstip van het tijdstip van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, behoudt Verkoper de verplichting het over te dragen onroerend goed te leveren in de staat waarin het zich op het tijdstip van het tot standkomen van de overeenkomst bevindt.

4.2 Verkoper is verplicht het onroerend goed in tact, wind en waterdicht, met normaal werkende verlichting, normaal werkende verwarming en ook alle gebouw gebonden installaties in werking op te leveren zonder (huur)verplichtingen jegens derden in verband met transformatoren etc. en exclusief alle productie- en slacht gebonden installaties met toebehoren en inventaris met toebehoren, een en ander behoudens de achterblijvende onderdelen, zoals vermeld op bijlage 2, met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten.

4.3 Koper aanvaardt geen lijdende erfdienstbaarheden, bijzondere lasten en beperkingen, afzonderlijke zakelijke rechten, kettingbedingen en kwalitatieve verplichtingen in welke vorm en onder welke benaming dan ook anders dan die welke staan vermeld in het eigendomsbewijs.

4.4 Aan Verkoper is niet bekend, dat het onroerend goed enige verontreiniging, waaronder

puin en overige ongerechtigheden bevat die hebben geleid of zouden kunnen leiden tot een verplichting tot sanering van het onroerend goed, dan wel tot het nemen van andere maatregelen, tegen het licht van het doel waarvoor aankoop thans plaats heeft, namelijk de ontwikkeling van het Waalfront met alle daarbij denkbare functies. Aan Verkoper is evenmin bekend dat in het onroerend goed ondergrondse tanks, zoals olie en seplictanks, of andere tanks voor het opslaan van vloeistoffen, aanwezig zijn.

4.5 In opdracht van Koper is op een deel van de locatie van het onroerend goed een bodem- en grondwateronderzoek uitgevoerd, uitmondend in een rapportage d.d. 1 mei 2015, opgesteld door MWH B.V. met als kenmerk m15b0132.r01, hierna: het Rapport (bijlage 3). Het Rapport geeft Koper geen aanleiding tot het treffen van saneringsmaatregelen. Koper aanvaardt het onroerend goed – in het bijzonder de grondgesteldheid van het onroerend goed – in de staat waarin dit zich per 1 mei 2015 bevindt.

4.6 Verkoper is er niet mee bekend dat het onroerend goed asbest bevat anders dan volgt uit de aan deze koopovereenkomst gehechte asbestrapportage (bijlage 4).

4.7 Verkoper staat er voor in dat tot op de dag van het tot stand komen van deze overeenkomst door de overheid of door nutsbedrijven geen verbeteringen of herstellingen zijn voorgeschreven of aangekondigd, die nog niet naar behoren zijn uitgevoerd.

4.8 Verkoper staat er voor in dat ten aanzien van het onroerend goed geen verplichtingen ten opzichte van derden bestaan wegens voorkeursrecht, optierecht, recht van wederinkoop huurkoop of anderszins.

4.9 Verschil tussen de opgegeven en de werkelijke grootte verleent aan geen van de partijen enig recht.

Artikel 5: risico-overgang, beschadiging door overmacht

5.1 Het onroerend goed blijft tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik tot en met de dag van feitelijke levering. Ten aanzien van bodem- en grondwater geldt dat het onroerend goed vanaf de datum van het in artikel 4.5 genoemde Rapport (1 mei 2015) tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper is, waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik vanaf 1 mei 2015 tot en met de dag van feitelijke levering. Verkoper is verplicht de van het verkochte deel uitmakende opstallen verzekerd te hebben en te houden tegen brand- en stormschade en eventueel andere schadeoorzaken voor zover te dekken onder gebruikelijke polisvoorwaarden voor objecten als het onderhavige, tot en met de dag van feitelijke levering. De daarvoor verschuldigde premie is gedurende de periode van voortgezet gebruik na de datum van de akte van levering volledig voor rekening van Verkoper. Verkoper blijft verzekeringnemer/verzekerde en begunstigde van de door hem afgesloten verzekerings-overeenkomsten. Op eerste verzoek zal Verkoper aan koper een

afschrift van de voorhanden verzekeringen verstrekken.

5.2 Verzekeringsuitkeringen of andere vergoedingen in verband met schade als in artikel 5.1 bedoeld zijn uitsluitend bestemd en zullen door Verkoper uitsluitend kunnen worden aangewend in het kader van (datgene wat nodig is ter) continuering van de bedrijfsvoering in de periode tot feitelijke levering en ter volledige, deugdelijke en tijdige nakoming van de in artikel 4.2 en overigens in deze overeenkomst vermelde opleveringsverplichtingen. Al hetgeen aan verzekeringspenningen/vergoedingen wordt ontvangen dat niet benodigd is voor dit doel zal door Verkoper worden (door)betaald aan Koper. Verkoper is op eerste verzoek van Koper verplicht ter zake volledig rekening en verantwoording af te leggen.

5.3 Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding (kunnen) zijn tot enige aanspraak op vergoeding van Verkoper/gebruikers jegens Koper.

5.4 Verkoper is verplicht om Koper onmiddellijk in kennis te stellen van beschadiging of (gedeeltelijk) verloren gaan van het onroerend goed.

Artikel 6: feitelijke levering

6.1 Per datum van aktepassering behoudt Verkoper het voortgezet gebruik om niet en voor eigen rekening en risico van het onroerend goed gedurende drie jaar, met een uitloop met nog eens zes maanden mits Verkoper drie maanden voor afloop van de termijn van drie jaar deze verlenging met zes maanden schriftelijk aan Koper heeft verzocht. Dit voortgezet gebruik is persoonlijk en kan niet aan anderen worden overgedragen. Uiterlijk per het einde van het voortgezet gebruik zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook aan Koper opleveren. Indien Verkoper drie maanden voor het einde van het voortgezet gebruik om niet zoals hiervoor vermeld daartoe een schriftelijk verzoek aan Koper richt en een verlengd gebruik te wijten is aan feiten en omstandigheden die buiten de risicosfeer van Verkoper liggen is Koper bereid een aansluitende periode van voortgezet gebruik toe te staan met een maximum van één jaar en tegen betaling van een gebruiksvergoeding die op jaarbasis € 200.000,00 exclusief btw bedraagt. Dit voortgezet gebruik van maximaal één jaar geschiedt per periodes van één kalendermaand, zodat de vergoeding per kalendermaand € 16.667,00 exclusief btw bedraagt.

6.2 Partijen zullen voorafgaand aan de feitelijke levering tezamen de staat van het verkochte globaal (op hoofdzaken) vastleggen aan de hand van het bepaalde in artikel 4.2.

6.3 Na het verstrijken van de periode van voortgezet gebruik zal het verkochte aan de gemeente ter beschikking worden gesteld als volgt:
de gebouwen worden geheel ontruimd en bezemschoon opgeleverd en vrij van roerende zaken tenzij anders volgt uit het bepaalde in artikel 4.2.

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

6.4 Verkoper staat er voor in, dat het onroerend goed bij de feitelijke levering vrij is van huur of andere aanspraken tot gebruik, leeg, ontruimd en ongevorderd,

6.5 Koper zal binnen drie maanden na feitelijke levering aan Verkoper een rapport verstrekken van een daartoe erkend milieutechnisch adviesbureau, waarbij de resultaten zijn opgenomen van een grond- en grondwateronderzoek omtrent het verkochte, welk onderzoek zich zal uitstrekken tot het deel van de locatie van het onroerend goed dat betrokken is in het Rapport alsmede die delen van het onroerend goed die buiten de scoop van het Rapport zijn gebleven. Dit onderzoek dient te zijn uitgevoerd op overeenkomstige wijze en met inachtneming van het als bijlage aangehechte Rapport. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van Koper. Indien daaruit blijkt, dat in de bodem en/of het grondwater van het verkochte aanzienlijk meer en nieuwe verontreiniging is aangetroffen, anders dan is omschreven in het Rapport of verwacht mag worden op grond van het Rapport en daaruit een saneringsnoodzaak mocht voortvloeien ten gevolge van of samenhangend met de bedrijfsactiviteiten van Verkoper en/of Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV sedert 1 mei 2015, dan zullen de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, inclusief de kosten van het onderzoek die voor rekening van Koper zijn gekomen, voor rekening van Verkoper komen.

Artikel 7: baten en lasten
Alle lasten blijven voor rekening van Verkoper tot en met de vervaldag van het eerstkomende belastingjaar van de respectievelijke zakelijke belastingen volgend op de dag van feitelijke levering van percelen en opstallen.

Artikel 8: ondeelbaarheid
De uit deze overeenkomst voor partijen jegens elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 9: uitsluiting ontbinding
Partijen verbinden zich bij de akte van eigendomsoverdracht afstand te doen van het recht om, op welke grond ook, ontbinding van deze overeenkomst te verlangen.

Artikel 10: ingebrekestelling, ontbinding
10.1 Indien Verkoper, na in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft in de nakoming van zijn uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen zal Verkoper ten behoeve van de koper een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de koopsom verbeuren, onverminderd het recht van Koper op vergoeding van de werkelijk door Koper geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

Indien Verkoper na in gebreke te zijn gesteld binnen de hiervoor genoemde termijn alsnog zijn verplichtingen nakomt, is Verkoper desalniettemin gehouden aan Koper de volledige schade als gevolg van de niet-tijdige nakoming te vergoeden.

Artikel 11: toestemming/ondeelbaarheid/bevoegdheid
Partijen zijn bevoegd, voor zover van toepassing en voor zover nodig, te handelen met

toestemming c.q. volmacht van de echtgeno(o)t(e) of partner en/of mede-eigena(a)r(en), en staan in voor de medewerking van deze betrokkenen bij de uitvoering van deze overeenkomst. Verkoper verklaart bevoegd te zijn tot verkoop en tot eigendomsoverdracht bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht. De uit deze overeenkomst voor partijen ten opzichte van elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 12: bijzondere voorwaarden voortgezet gebruik

12.1 Het is de Verkoper toegestaan het voortgezet gebruik eerder dan de hiervoor vermelde datum op te zeggen, in welk geval hij zulks schriftelijk en met inachtneming van een termijn van drie maanden aan de Koper kenbaar zal maken.

12.2 Het voortgezet gebruik overeenkomstig de huidige bestemming van slachthuis komt uitsluitend en alleen toe aan de Verkoper waarbij onder Verkoper in dit verband mede worden begrepen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en SN Retail B.V. Het voortgezet gebruik is derhalve niet voor overdracht vatbaar.

12.3 Het voortgezet gebruik eindigt ook, zonder dat opzegging behoeft plaats te vinden en zonder recht op enigerlei schadevergoeding, indien de Verkoper, door welke oorzaak dan ook, blijvend niet in staat is het gebruik overeenkomstig de huidige bestemming uit te oefenen en voorts in geval de Verkoper in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling aanvraagt of onder curatele wordt gesteld.

12.4 Gedurende de periode dat het gebruiksrecht voortduurt, is het de Koper en door Koper aangewezen derden toegestaan om, na overleg met de Verkoper, het onroerend goed te betreden voor het (doen) uitvoeren van werkzaamheden van beperkte omvang gericht op onder meer landmeetkundige zaken en grond mechanisch onderzoek.

12.5 De Verkoper is gedurende de periode van voortgezet gebruik gerechtigd tot de natuurlijke vruchten van het onroerend goed. Het is de Verkoper wel toegestaan kleine verbeteringen of veranderingen aan het onroerend goed aan te brengen, voor zover deze noodzakelijk zijn in het kader van de normale exploitatie van slachthuis. Het is de Verkoper zonder schriftelijke toestemming van de koper niet toegestaan andere wijzigingen aan te brengen, Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding zijn tot enige vergoeding door de Koper. De Verkoper is aansprakelijk voor alle directe en indirecte schade ten gevolge van het voortgezet gebruik. Koper is niet aansprakelijk voor schade van de Verkoper in verband met het gebruik van het onroerend goed, ook niet indien dit het gevolg is van de staat van het onroerend goed. Indien het onroerend goed voor het beoogde gebruik ongeschikt wordt, bestaat voor de Koper geen verplichting om het wederom geschikt te maken. Het voortgezet gebruik eindigt dan, tenzij de Verkoper het onroerend goed op zijn eigen kosten wederom geschikt maakt.

12.6 De Verkoper verklaart tijdens het voortgezet gebruik geen handelingen te zullen verrichten of dulden die tot bodem- of grondwaterverontreiniging (kunnen) leiden.

12.7 Per datum van feitelijke levering als bepaald in artikel 6 zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook en ook overigens overeenkomstig het in deze overeenkomst bepaalde, aan Koper opleveren.

12.8 Indien de Verkoper per de bovengenoemde datum nog niet heeft voldaan aan het gestelde in artikel 12.7 en het onroerend goed niet ter vrije beschikking van de Koper heeft gesteld, heeft de Koper het recht zonder tussenkomst van de rechter het onroerend goed voor rekening van de Verkoper te doen ontruimen door een deurwaarder na

betekening van de grosse van de akte van levering aan de Verkoper met gelijktijdig bevel tot ontruiming van het onroerend goed. De Verkoper zal in gebreke zijn door de enkele overschrijding van gemelde termijn en door het feit van niet-nakoming van de voormelde verplichting tot ontruiming zonder dat enige ingebrekestelling nodig zal zijn.

12.9 Partijen verklaren dat deze gebruiksregeling nimmer zal kunnen inhouden dat de Verkoper een beroep doet op pacht- of huurwetgeving. In verband hiermee verklaren partijen nog uitdrukkelijk dat het recht op het hier beschreven voortgezet gebruik geen enkele rol heeft gespeeld bij de vaststelling van de koopsom.

12.10 Kosten die Koper moet maken om het onroerend goed ter vrije beschikking te krijgen en de schade die Verkoper aan het onroerend goed heeft toegebracht zullen door Verkoper op eerste verzoek van Koper aan Koper worden vergoed.

Artikel 13: overdracht rechten en/of verplichtingen
Het is geen van partijen bij deze overeenkomst toegestaan rechten en/of verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen of te verpanden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Bekendheid inhoud koopovereenkomst
Verkoper en koper verklaren dat zij, voordat zij deze koopovereenkomst ondertekenen, zorgvuldig kennis hebben genomen van alle bepalingen en voldoende informatie hebben ontvangen, om de inhoud en de gevolgen van deze overeenkomst te overzien.Aldus opgemaakt en getekend te Nijmegen.

Bijlagen:

1. situatie tekening;
2. achterblijvende onderdelen met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten (artikel 4.2.);
3. het Rapport (artikel 4.5);
4. asbestrapportage (artikel 4.6).

d.d. 15-7-2015

Verkoper, Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Koper, (gemeente Nijmegen)
B. Velthuis

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Koopovereenkomst

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

inzake het onroerend goed: te

Als bijlage bij deze overeenkomst wordt een omschrijving opgenomen van de zaken die **niet** meegeleverd worden danwel door Verkoper worden meegenomen.

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Aankooptekening gemeente Nijmegen, nr. .... d.d. ....

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Bodemrapportage

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

~~Correspondentie met belastingdienst~~ ?

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

~~Overige~~ ??

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Werkgelegenheidsgarantie

De ondergetekenden:

A. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamelijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted];

en

B. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., terwijl die laatste vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted] overwegen:

Overwegen:

- dat zij hun activiteiten uitoefenen aan de Havenweg te Nijmegen;
- dat zij hun activiteiten zullen verplaatsen naar en voortzetten op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk, alwaar een nieuw slachthuis – in de ruimste zin des woords – zal worden gerealiseerd en in gebruik worden genomen;
- zij jegens de in deze werkgelegenheidsgarantie genoemde werknemers in het kader van deze werkgelegenheidsgarantie de intentie uitspreken hen blijvend te voorzien van een adequate mobiliteitsregeling;
- de intentie uitspreken om – in samenwerking met het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen – een programma te ontwikkelen voor werving en selectie, mobiliteit,

scholing en re-integratie van toekomstig aan te nemen personeel, zulks met het oog op het maximaal faciliteren van de werkgelegenheid.

Garanderen jegens de gemeente Nijmegen en de na te noemen werknemers:

1. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Bij vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. werken per ondertekening van deze overeenkomst ... personen, van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage A aan deze overeenkomst gehechte lijst.

2. Slachthuis Nijmegen B.V. houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan en kent per ondertekening van deze overeenkomst ... werkzame personen van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage B aan deze overeenkomst gehechte lijst.

3. Voor de gemeente is een essentiële voorwaarde voor het aangaan en ondertekenen van deze overeenkomst dat de werkgelegenheid van deze personen en van de personen die bij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst treden in de periode tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, gedurende een periode van zeven (7) jaar na verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. wordt gegarandeerd.

4. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. garanderen de gemeente dat zij gedurende minimaal zeven (7) jaren vanaf de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk de werkgelegenheid van de in artikel 3 vermelde werknemers zal worden gehandhaafd als hierna nader bepaald.

5. Deze garantie geldt niet alleen jegens de gemeente maar ook jegens de op de bijlagen A en B vermelde werknemers en de werknemers die bij Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst zijn getreden tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, welke werknemers

op deze garantie een beroep kunnen doen (derdenbeding), waarbij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en de gemeente zijn overeengekomen dat dit beding onherroepelijk en jegens de werknemers om niet is gemaakt. Dit derdenbeding zal twee weken voorafgaand aan de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. ter kennis van de in dit artikel bedoelde/genoemde werknemers worden gebracht zodat deze werknemers partij worden bij de werkgelegenheidsgarantie en daaraan rechten kunnen ontlenen.

6. Deze werkgelegenheidsgarantie zal voor ondertekening daarvan door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V., door deze vennootschappen worden voorgelegd aan de ondernemingsraad van deze vennootschappen in het kader van de verplichtingen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. op grond van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR).

7. Op dit derdenbeding kan door de gemeente en/of een van de daarvoor in aanmerking komende werknemers geen beroep worden gedaan in al die gevallen dat:
   a. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is geëindigd;
   b. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is opgezegd dan wel ontbonden, waarbij de einddatum van de arbeidsovereenkomst na de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen is gelegen;
   c. de individuele arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt voor zover deze beëindiging rechtsgeldig in de betreffende arbeidsovereenkomst is overeengekomen (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd) of deze arbeidsovereenkomst anderszins eindigt vanwege feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie tussen de betreffende werknemer en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, disfunctioneren, verstoorde arbeidsrelatie, arbeidsongeschiktheid langer

van twee jaar) waarbij onder "feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie" uitdrukkelijk niet wordt verstaan bedrijfseconomische redenen;

d. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. zich in de periode gelegen na drie (3) jaar na de feitelijke beëindiging van de activiteiten op de locatie Nijmegen wegens bedrijfseconomische en/of bedrijfsorganisatorische redenen genoodzaakt zien tot beëindiging van arbeidsovereenkomsten over te gaan mits de voor dergelijke gevallen geldende wettelijke advies c.q. instemmingsregels en procedures zijn gevolgd en de desbetreffende besluiten onherroepelijk zijn geworden.

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

[redacted]

gemeente Nijmegen
de heer B. Velthuis

[redacted]

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

OVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. de **gemeente Nijmegen**, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, bij besluit van de burgemeester d.d. 14 juli 2015, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Velthuis, wethouder van de gemeente Nijmegen, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 juli 2015, nr.3.1

   en

2. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted] hierna: Vleeshandel Hilckmann,

   en

3. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted] hierna: Slachthuis Nijmegen,

   en

4. Hilzaco Beheer B.V., vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted] hierna; Hilzaco.

I. **Hebben in aanmerking genomen:**

a. Vleeshandel Hilckmann houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend).

b. Slachthuis Nijmegen houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

c. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen, terwijl de enig aandeelhouder en bestuurder in Vleeshandel Hilckmann en de

bestuurder van Slachthuis Nijmegen Hilzaco is gevestigd en kantoor houdt te Elst.

d. De Gemeente is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken. Een kopie van de betreffende akte van 24 januari 1977 is als **bijlage I** aan deze overeenkomst gehecht.

e. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat. Een kopie van de huurovereenkomst (hierna: de Huurovereenkomst) is als **bijlage II** aan deze overeenkomst gehecht.

f. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

g. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

h. Voor Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geldt dat zij belang hebben bij het verlaten en te gelde maken van hun huidige bedrijfslocatie met het oog op het verplaatsen van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk.

i. Onder de voorwaarde dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de door Slachthuis Nijmegen te ontvangen koopsom voor de verwerving van het na te noemen opstalrecht uitsluitend en volledig zullen aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk en met het oog op mogelijke realisatie op termijn van (ook) woningbouw ter plaatse van de bedrijfsactiviteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de Gemeente, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen in overleg getreden en hebben zij overeenstemming bereikt over

A. de verwerving door de Gemeente van Slachthuis Nijmegen van het hiervoor vermelde opstalrecht op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;
B. de beëindiging van de Huurovereenkomst tussen de Gemeente als verhuurder en Slachthuis Nijmegen als huurder;
C. een werkgelegenheidsgarantie, met de toevoeging dat de afgifte daarvan voor de gemeente een essentiële voorwaarde is voor verwerving van het opstalrecht gelet op de huidige maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang;
D. overige afspraken,

welke afspraken partijen in het hierna volgende schriftelijk wensen vast te leggen.

II. Zijn overeengekomen als volgt:

1. Considerans

1.1 Het bepaalde in de considerans maakt volledig deel uit van deze overeenkomst.

2. Koop opstalrecht

2.1 Slachthuis Nijmegen zal het opstalrecht verkopen en leveren aan de Gemeente overeenkomstig de als **bijlage III** aan deze overeenkomst gehechte koopovereenkomst.

3. Beëindiging Huurovereenkomst

3.1 Met ingang van ter beschikkingstelling van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmannn en Slachthuis Nijmegen aan de Gemeente doch uiterlijk bij einde van het voortgezet gebruik overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) eindigt de Huurovereenkomst met wederzijds goedvinden onder de verplichting van Slachthuis Nijmegen het gehuurde volledig ontruimd en verlaten aan de Gemeente ter beschikking te stellen zoals overeengekomen in de Huurovereenkomst.

5. Werkgelegenheidsgarantie

4.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verstrekken de als **bijlage IV** aan deze overeenkomst gehechte werkgelegenheidsgarantie met derdenbeding ten behoeve van de individuele werknemers en verplichten zich deze garantie zowel jegens de gemeente als jegens de individuele werknemers onverkort na te komen.

6. Overige afspraken

5.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verplichten zich de koopsom die de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalt in het kader van de verwerving van het hiervoor genoemde opstalrecht volledig aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover des verzocht jegens de Gemeente rekening en verantwoording af te leggen.

5.2 Het – in tijd begrensd – , drie jaren met een uitloop van nog eens zes maanden, gebruik om niet van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geschiedt geheel voor eigen rekening en risico van deze partijen onder vrijwaring van de gemeente voor alle aanspraken, uit welke hoofde dan

ook en hoe ook genaamd, die samenhangen met of voortvloeiende uit dit voortgezet gebruik. Hetzelfde geldt voor een periode van eventuele – ter beoordeling door de Gemeente – verlenging van dit gebruik met maximaal één jaar, ook al zal – indien de gemeente dat toestaat – verlenging niet langer om niet zijn maar tegen betaling van een marktconforme gebruiksvergoeding, een en ander zoals in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) bepaald.

5.3 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie komen niet tot stand, indien niet uiterlijk op 31 december 2015 het college van burgemeester en wethouders en (gehoord) de raad van de Gemeente dienovereenkomstig besluiten en de ter besluitvorming voor te leggen overeenkomsten zonder enig ander voorbehoud dan het in artikel 5.4 vermelde voorbehoud door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen rechtsgeldig zijn ondertekend. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen realiseren zich dat het college daarbij een eigen afwegingsbevoegdheid heeft zodat accordering van deze overeenkomst het college en de raad op geen enkele wijze beperkt in de vrijheid deze overeenkomst en (dus) ook de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) al dan niet aan te gaan. Het hier bedoelde voorbehoud betreft een totstandkomingsvoorbehoud, zodat accordering van deze overeenkomst voor de gemeente geen verplichtingen met zich meebrengt en pas verplichtingen ter zake ontstaan na een besluit van het college deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten aan te gaan.

5.4 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie worden aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het vervallen van het in artikel 5.3 vermelde totstandkomingsvoorbehoud, een hen/haar conveniërende financiering is verkregen op basis van de business case die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt. Indien deze opschortende voorwaarde eerder zal zijn vervallen dan binnen de hiervoor in dit artikel 5.4 vermelde termijn, zullen Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen de gemeente daarvan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte stellen.

5.5 Indien Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen, na door de gemeente in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft/blijven in de nakoming van haar uit deze overeenkomst en/of met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) voortvloeiende verplichtingen, zullen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hoofdelijk, des dat de een heeft betaald de ander zal zijn bevrijd, ten behoeve van de gemeente een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de in de koopovereenkomst vermelde koopsom verbeuren, onverminderd het recht van de gemeente op vergoeding van de werkelijk door de gemeente

geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

5.5.1 De gemeente kan zich te allen tijde ter zake van de boete en ter zake van de werkelijk geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal, verhalen op dat deel van de koopsom dat op het moment van verbeuren van de boete en/of het moment van het lijden van schade en het maken van kosten van verhaal, nog niet opeisbaar is (artikel 2 koopovereenkomst) terwijl alsdan de verplichting tot het betalen van de nog niet opeisbare delen van de koopsom van rechtswege wordt opgeschort onder gelijktijdige verrekening door de gemeente van de boete en/of schade en/of kosten van verhaal met deze delen van de koopsom met welke verrekening de verplichting van de gemeente deze delen van de koopsom te voldoen tot het bedrag dat in verrekening wordt gebracht, vervalt.

5.5.2 Indien de verplaatsing van de werkgelegenheid van het bedrijfsterrein Laarakker te Cuijk niet is gerealiseerd binnen vier jaar en zes maanden na levering van het opstalrecht vervalt de verplichting van de gemeente het op dat moment nog niet opeisbare deel van de koopsom te voldoen.

5.5.3 Hilzaco staat als eigen zelfstandige verplichting jegens de gemeente in voor de nakoming van Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen van alle verplichtingen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) ten bewijze waarvan deze overeenkomst met bijlagen mede is ondertekend en geparafeerd door Hilzaco.

5.6 Partijen doen afstand van het recht deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten buitengerechtelijk te vernietigen en/of te ontbinden en doen tevens afstand van het recht vernietiging en/of ontbinding van deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten in rechte te vorderen, hetgeen onverlet laat mogelijke aanspraken op schadevergoeding.

5.7 Bij strijdigheid tussen deze overeenkomst en een of meer van de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten gaat het bepaalde in deze overeenkomst voor terwijl de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten mede dienen te worden uitgelegd met inachtneming van het bepaalde in deze overeenkomst.

5.8 De rechten van partijen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten zijn niet overdraagbaar en/of verpandbaar. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking als bedoeld in artikel 3:83 lid 2 BW. Deze clausule laat onverlet de werkgelegenheidsgarantie en de daaraan door de betreffende werknemers te ontlenen rechten.

5.9 Op deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing terwijl geschillen zullen worden voorgelegd aan de bevoegde

rechter in het arrondissement Gelderland.

Aldus overeengekomen en in drievoud ondertekend te Nijmegen op ..15 - 7 - ..2015.

[redacted]

de gemeente Nijmegen
de heer B. Velthuis

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
[redacted]

[redacted]

Slachthuis Nijmegen B.V.

Hilzaco Beheer B.V.
[redacted]

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

HEKKELMAN ADVOCATEN NOTARISSEN

D151977315

HEKKELMAN NOTARISSEN N.V.
ORANJESINGEL 41
POSTBUS 1468
6501 BL NIJMEGEN
WWW.HEKKELMAN.NL

D161159073

Gemeente Nijmegen
t.a.v. mevrouw [redacted]
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Nijmegen, 4 augustus 2015

Ons kenmerk	:	2015.10768.01/DW
In behandeling bij	:	mr. [redacted]
Betreft	:	Havenweg 2 te Nijmegen
Doorkiesnummer	:	024 [redacted]
Direct faxnummer	:	024 [redacted]
E-mailadres	:	[redacted]@hekkelman.nl

Geachte mevrouw [redacted]

Onlangs vond de levering van bovengenoemd registergoed plaats. De tenaamstelling is thans bij het Kadaster aangepast. In verband daarmee zend ik u hierbij:

- het afschrift van de akte tot levering;
- het ingeschreven uittreksel van de akte tot levering, ook wel genaamd "bewijs van eigendom" (ingeschreven in de openbare registers op 31 juli 2015 in register 4 deel 66581 nummer 149), met daarin opgenomen een kopie van het bewijs van inschrijving, afgegeven door het Kadaster;
- de originele afrekening.

Ook van het Kadaster zult u een schriftelijke bevestiging ontvangen dat in de kadastrale registers de onderhavige overdracht is aangetekend. U wordt verzocht deze schriftelijke bevestiging op haar juistheid te controleren en deze na akkoordbevinding bij uw bewijs van eigendom te bewaren. Wanneer de bevestiging naar uw mening een onjuistheid bevat, verzoek ik u contact met mij op te nemen.

Hiermee zijn mijn werkzaamheden in dit dossier beëindigd. Ik dank u voor het in ons kantoor gestelde vertrouwen en hoop u tot volle tevredenheid van dienst te zijn geweest.

HEKKELMAN ADVOCATEN & NOTARISSEN IS DE HANDELSNAAM WAARONDER HEKKELMAN ADVOCATEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170462) EN HEKKELMAN NOTARISSEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170507), BEIDE STATUTAIR GEVESTIGD TE NIJMEGEN, IEDER VOOR EIGEN REKENING WERKEN. OP ONZE DIENSTVERLENING ZIJN VAN TOEPASSING DE ALGEMENE VOORWAARDEN, ZIE OMMEZIJDE, WAARIN ONDER ANDERE EEN BEPERKING VAN DE AANSPRAKELIJKHEID IS OPGENOMEN.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

HEKKELMAN

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Hekkelman Notarissen N.V.

[redacted]

Bijlagen: 3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

dossier: 2015.10768.01 DW/CV

VOLMACHT

De ondergetekende:

[redacted]van het bureau Planeconomie en Grondzaken, afdeling Ontwikkelingsbedrijf, woonplaats kiezend Korte Nieuwstraat 6 te 6511 PP Nijmegen, geboren op [redacted] afgegeven op tweeëntwintig november tweeduizend zes, die ten deze handelend in zijn hoedanigheid van schriftelijk gevolmachtigde van de publiekrechtelijke rechtspersoon GEMEENTE NIJMEGEN, onder andere kantoorhoudend Korte Nieuwstraat 6 te 6511 PP Nijmegen, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09220932 met vermelding van RSIN00 1479179, ter uitvoering van een besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente van veertien juli tweeduizend vijftien, nummer 3.1.,
hij is daartoe gemachtigd bij het besluit van achttien december tweeduizend twaalf, nummer 3.40 (registratienummer 12.0015860), van het College van Burgemeester en Wethouders en van de Burgemeester van de Gemeente Nijmegen, voor het laatst geactualiseerd bij het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van zeven april tweeduizend vijftien (registratienummer D15.0003051, gepubliceerd in het gemeenteblad onder GB2015-043), op grond van het bepaalde in artikel 171 lid 2 van de Gemeentewet,

verklaart te hebben kennisgenomen van een ontwerp-akte en afrekening behorende bij een brief van Hekkelman Notarissen, betreffende de aankoop van Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen,

daarmee akkoord te gaan en volmacht te verlenen aan ieder van de medewerkers/sters van Hekkelman Notarissen om de nodige akte op te maken en alles verder te doen wat nodig mocht zijn.

Getekend te Nijmegen op 27-7- 2015

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

HEKKELMAN

D151977317

UITTREKSEL AKTE VAN LEVERING VAN EEN RECHT VAN OPSTAL
Havenweg 2 te Nijmegen
voor
Gemeente Nijmegen

mr. [redacted]
31 juli 2015

1 d

AKTE NOTARIS [redacted] 2015
Voorbereid door Mr. [redacted]
Dossier 2015.10768/01/dW

UITTREKSEL
AKTE VAN LEVERING
VAN EEN RECHT VAN OPSTAL
(betreffende Havenweg 2 te Nijmegen)

Aantal bijlagen
gehecht aan de
originele akte: 6

Vandaag, eenendertig juli tweeduizend vijftien,----------
verschijnen voor mij, mr. [redacted] hierna te noemen:---
"notaris", als waarnemer van Mr [redacted] notaris te --------
Nijmegen: ----------
1. a. [redacted]
---
b. [redacted]

De beide comparanten handelen ten deze in hun hoedanigheid van, gezamenlijk --
handelend, tot vertegenwoordiging bevoegde bestuurders van de besloten ----------
vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Hilzaco Beheer B.V., gezeteld te -----
Elst, kantoorhoudend Hollanderbroeksestraat 34, 6661 NK Elst, ingeschreven in ---
het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 09063826 --------
(RSIN nummer 001093459).----------
Deze vennootschap wordt ten deze vertegenwoordigd in haar hoedanigheid van ----
zelfstandig tot vertegenwoordiging bevoegd bestuurder van de besloten ----------

HEKKELMAN

2 cl

vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., gezeteld te Nijmegen, kantoorhoudend Havenweg 5, 6541 AD Nijmegen, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 10032302 (RSIN nummer 800548231).
Deze vennootschap wordt ten deze vertegenwoordigd in haar hoedanigheid van zelfstandig tot vertegenwoordiging bevoegd bestuurder van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid:
Slachthuis Nijmegen B.V., gezeteld te Nijmegen, kantoorhoudend Havenweg 2, 6541 AD Nijmegen, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 10021984 (RSIN nummer 003808683).
Het bestuur van deze vennootschap behoeft de goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders voor de in deze akte vastgelegde rechtshandelingen. De goedkeuring blijkt uit een aan deze akte gehecht stuk (Bijlage 1).
Laatstgemelde vennootschap wordt hierna genoemd: verkoper.

2. [redacted] te dezer zake woonplaats kiezend op haar kantooradres Oranjesingel 41, 6511 NN Nijmegen, geboren te Lent op tweeëntwintig juni negentienhonderdnegenenzestig (22-06-1969), werkzaam ten kantore van mij, notaris, ten deze handelend in haar hoedanigheid van schriftelijk gevolmachtigde van de publiekrechtelijke rechtspersoon GEMEENTE NIJMEGEN, onder andere kantoorhoudend Korte Nieuwstraat 6 te 6511 PP Nijmegen, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09220932 met vermelding van RSIN00 1479179, ter uitvoering van een besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente van veertien juli tweeduizend vijftien, nummer 3.1. Het besluit is aan deze akte gehecht (bijlage 2).
De volmacht is verstrekt door de heer [redacted] van het bureau Planeconomie en Grondzaken, afdeling Ontwikkelingsbedrijf, woonplaats kiezend Korte Nieuwstraat 6 te 6511 PP Nijmegen, geboren [redacted], afgegeven op tweeëntwintig november tweeduizend zes, daartoe gemachtigd bij het besluit van achttien december tweeduizend twaalf, nummer 3.40 (registratienummer 12.0015860), van het College van Burgemeester en Wethouders en van de Burgemeester van de Gemeente Nijmegen, voor het laatst geactualiseerd bij het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van zeven april tweeduizend vijftien (registratienummer D15.0003051, gepubliceerd in het gemeenteblad onder GB2015-043), op grond van het bepaalde in artikel 171 lid 2 van de Gemeentewet.
De gemeente wordt hierna genoemd: koper.

HEKKELMAN

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]

Het bestaan van de volmacht is mij,--------
notaris, genoegzaam gebleken uit een ----
(1) aan deze akte gehecht stuk----------
(bijlage 3).----------

---------- VOORAF ----------

De comparanten verklaren:----------
Etcetera ----------
- dat een kopie van bedoelde koopovereenkomst eveneens aan deze akte is ----------
  gehecht (bijlage 6); ----------
- dat van de koopovereenkomst (bijlage 6) onder meer deel uitmaken, of kunnen ------
  worden geacht deel uit te maken, de hierna opgenomen (zakelijk weergegeven) -----
  bepalingen, met dien verstande dat daarbij slechts zijn weggelaten bijkomstige-------
  bedingen die niet de levering zelf betreffen; ----------
- dat hetgeen in de koopovereenkomst (bijlage 6) is bepaald van toepassing blijft, -----
  voor zover daarvan hierna niet is afgeweken, met dien verstande dat eventuele ------
  ontbindende en opschortende voorwaarden zijn vervallen.----------

---------- LEVERING ----------

Vervolgens verklaren de beide comparanten sub 1, handelend als gemeld, ter----------
uitvoering van de voormelde koopovereenkomst (bijlage 6), te leveren aan koper, -----
voor wie de comparante sub 2, handelend als gemeld, verklaart te aanvaarden, het---
volgende:----------

---------- REGISTERGOED ----------

het recht van opstal betreffende een stuk grond, plaatselijk bekend Havenweg 2-4-6--
8 te 6541 AD Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch sectie A nummer---
2319, kadastraal groot twee hectare, tien are en zeventig centiare (2 ha 10 a 70 ca),--
met de zich op dit stuk grond bevindende opstallen en verdere aanhorigheden.---------
Bloot eigenaar van het stuk grond waarop gemeld recht van opstal betrekking heeft---
is de Gemeente Nijmegen. Een voor deze levering eventueel vereiste toestemming---
van de grondeigenaar is derhalve niet aan de orde.----------
Tenietgaan recht van opstal ----------
Nu het recht van opstal en de bloot eigendom in één (1) hand komen, gaat gemeld ---
recht van opstal **als gevolg van vermenging teniet**. De bewaarder van het ----------
kadaster en de openbare registers wordt verzocht het vorenstaande feit in de door----
hem gehouden registers bij te werken. ----------

---------- WIJZE VAN EIGENDOMSVERKRIJGING ----------

Gemeld registergoed werd door de verkoper verkregen door overschrijving in de-------
registers gehouden door de Dienst voor het kadaster en de openbare registers---------
(voormalige bewaring Arnhem) in register 4 op vijfentwintig januari----------
negentienhonderdzevenenzeventig in deel 4720 nummer 66 van een afschrift van-----
een akte van eigendomsoverdracht ingevolge koop, op de dag daarvoor verleden -----

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

voor een plaatsvervanger van [redacted], destijds notaris te Nijmegen. ----------
Die akte houdt in kwijting voor de betaling van de koopprijs en afstand van het recht --
om ontbinding te vorderen op grond van de artikelen 1302 en 1303 van het Burgerlijk
Wetboek, zoals die golden voor een januari negentienhonderd tweeënnegentig.--------
---------- KOOPPRIJS----------
De comparanten verklaren dat de koopprijs bedraagt:----------
ZEVENENTWINTIG MILJOEN ZESHONDERDDUIZEND EURO (€ 27.600.000,00), --
in welk bedrag zijn begrepen alle vergoedingen, in welke vorm en onder welke ---------
benaming dan ook. ----------
Etcetera ----------
Ten aanzien van de koop en de levering gelden de volgende: ----------
---------- BEPALINGEN----------
Garanties----------
1. Verkoper garandeert:----------
   a. dat hij bevoegd is tot levering en dat het registergoed vrij is van hypotheken en-
      beslagen of inschrijvingen daarvan;----------
   b. dat aan hem van overheidswege of door nutsbedrijven geen verbeteringen of ---
      herstellingen betreffende het registergoed zijn voorgeschreven of----------
      aangekondigd welke nog niet naar behoren zijn uitgevoerd; ----------
   c. dat aan hem betreffende het registergoed geen (lopende adviesaanvraag voor)
      aanwijzing, dan wel aanwijzingsbesluit dan wel registerinschrijving bekend is: ---
      1. als beschermd monument in de zin van artikel 3, 4 of 6 van de----------
         Monumentenwet; ----------
      2. tot beschermd stads- of dorpsgezicht of voorstel daartoe als bedoeld in -------
         artikel 35 van de Monumentenwet;----------
      3. door de gemeente of provincie als beschermd stads- of dorpsgezicht; ---------
   d. dat ten opzichte van derden overigens geen verplichtingen uit hoofde van een --
      voorkeursrecht, recht van wederinkoop, huurkoop of optierecht bestaan,----------
      behoudens een uit hoofde van de Wet voorkeursrecht gemeenten ten behoeve-
      van de gemeente Nijmegen gevestigd voorkeursrecht, doch, nu er wordt ---------
      geleverd aan de gemeente Nijmegen, is er geen bezwaar tegen deze levering --
      (zie ook hierna sub 2.c); ----------
   e. dat aan hem geen nog niet ingeschreven maar wel voor inschrijving vatbare------
      feiten als bedoeld in artikel 17 Boek 3 Burgerlijk Wetboek bekend zijn; ----------
   f. dat zijn recht op het registergoed niet voorwaardelijk is en niet onderworpen is--
      aan een tijdsbepaling. ----------
   Erfdienstbaarheden/kettingbedingen/ ----------
   kwalitatieve rechten en plichten en dergelijke----------
2. a. Het registergoed wordt in eigendom overgedragen met alle----------
      erfdienstbaarheden, zowel die ten nutte als die ten laste van het registergoed, --

alle eventuele andere beperkte rechten en kettingbedingen alsmede met alle----
kwalitatieve rechten en verplichtingen.----------

b. Met betrekking tot bekende erfdienstbaarheden, kwalitatieve bedingen en/of-----
bijzondere verplichtingen, zoals kettingbedingen, wordt verwezen naar de--------
hiervoor vermelde akte (openbare registers deel 4720 nummer 66), waarin ------
woordelijk staat vermeld: ----------
(begin aangehaalde tekst)----------

*"5. Het is de B.V. of opvolgende verkrijger, onder alsdan nader door----------
Burgemeester en Wethouders van Nijmegen te stellen voorwaarden, --------
toegestaan het opstalrecht en het gekochte geheel of gedeeltelijk te----------
vervreemden.----------
Buiten deze toestemming vallen: ----------*

*a. een bedrijf behorende tot de zogenaamde vuile industrie, zulks ter--------
beoordeling van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen; ----------*

b. een cash & carry danwel een andersoortig detailhandelbedrijf; ----------

c. een garagebedrijf of benzineverkooppunt;----------

*d. een bedrijf met als doel de vervaardiging, de opslag en verhandeling-----
van explosieven, giftige en/of brandgevaarlijke stoffen. ----------*

*6. Het terrein met de zich daarop bevindende of eventueel nog op te richten --
opstallen zullen – zulks onder stipte naleving van het terzake bepaalde in --
de Hinderwet negentienhonderd twee en vijftig – uitsluitend bij voortduring -
moeten worden gebruikt en zijn ingericht als slachthuis cum annexis. --------
Het is de B.V. voorts niet toegestaan om: ----------*

*a. op het terrein of in de daarop aanwezige of nog op te richten opstallen-
cum annexis winkelverkoop of op andere wijze detailhandel, onder -----
welke benaming dan ook, te bedrijven.----------
Onder "winkel" wordt in dit verband onder andere mede verstaan een --
showroom en onder "verkoop" het aanbieden en/of verkopen van -------
goederen aan consumenten; derhalve is uitsluitend toegestaan het -----
opslaan, verkopen, aan- en afvoeren van goederen ten behoeve van---
en door niet-consumenten. ----------
Het vorenstaande geldt niet voor de verkoop aan particulieren van------
zogenaamd "vrijbankvlees"; onder "vrijbankvlees" wordt in dit verband -
verstaan: vlees of vleesproducten, welke door de vleeskeuringsdienst--
als "vrijbankvlees" worden aangemerkt;----------*

*b. op het terrein of in de daarop aanwezige of nog op te richten opstallen-
cum annexis een benzineverkooppunt ten behoeve van de verkoop ----
aan derden te vestigen.----------
Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Burgemeester en--
Wethouders is het niet toegestaan in de aard en bestemming----------*

wijzigingen te brengen; ----------
Een dergelijke toestemming kan voor een bepaalde tijd of tot ----------
wederopzegging worden verleend, terwijl Burgemeester en ----------
Wethouders daaraan nadere voorwaarden kunnen verbinden. ----------

7. De aanwezige terreinafscheidingen moeten in een behoorlijke staat ----------
worden onderhouden, zulks ten genoegen van Burgemeester en ----------
Wethouders. ----------
Indien de terreinafscheidingen moeten worden vervangen, kunnen ----------
Burgemeester en Wethouders in verband met de welstand nadere eisen ----
stellen. ----------
8. De opstallen, alsmede het onbebouwde gedeelte moeten in een ----------
behoorlijke staat worden onderhouden, zulks ten genoegen van ----------
Burgemeester en Wethouders. ----------
9. Het onbebouwde gedeelte van het terrein mag niet worden gebruikt voor ---
de opslag van afvalmaterialen. ----------
Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd van deze bepaling ontheffing---
te verlenen, aan welke ontheffing nadere voorwaarden kunnen worden------
verbonden. ----------
10. Op het terrein en in de verkochte opstallen dient de grootst mogelijke --------
zuiverheid te heersen; met name dienen er maatregelen te worden----------
genomen ter bestrijding van rattengevaar en ander ongedierte. ----------
11. De gemeente verleent medewerking aan de overschrijving van de ----------
vergunning van Rijkswaterstaat op naam van de B.V. of opvolgende ---------
verkrijger om afvalwater te mogen lozen op de rivier de Waal. ----------
De gemeente verleent aan koper of opvolgende verkrijger tot----------
wederopzegging toestemming tot het hebben van en het onderhouden van
de thans aanwezige riolering ten noorden van het terrein. ----------
Bij intrekking van deze toestemming is de B.V. of opvolgende verkrijger-----
verplicht deze riolering te verwijderen en het terrein en de gedeeltelijk -------
daarop aanwezige bestrating in de oorspronkelijke staat te herstellen, een -
en ander ten genoegen van Burgemeester en Wethouders. ----------
Indien de lozing van bedrijfsafvalwater en koelwater op het openbare --------
gemeenteriool zal plaatsvinden, dient behalve een bouwvergunning----------
ingevolge de Nijmeegse Bouwverordening tevens een privaatrechtelijke ----
vergunning bij Burgemeester en Wethouders te worden aangevraagd; aan-
het verlenen van deze vergunning kunnen voorwaarden worden gesteld ----
ten aanzien van de toelaatbare hoeveelheid en de samenstelling van het ---
influent. ----------
Zodra de gemeenteraad een op de Wet Verontreiniging Oppervlakte ---------
Wateren gebaseerde lozingsvergunning heeft vastgesteld zal, indien---------

HEKKELMAN

lozing op het gemeenteriool plaatsvindt, tevens een vergunning ingevolge-- die verordening dienen te worden aangevraagd. ----------

12. *Op last van Burgemeester en Wethouders moet gedoogd worden dat op,--- in, aan of boven de grond en de opstallen, zoveel en zodanig kabels, -------- draden, isolatoren, rozetten, pijpleidingen en dergelijke, in verband met ----- van overheidswege te maken dienstleidingen aangebracht en---------- onderhouden worden als Burgemeester en Wethouders nodig achten.------- Omtrent de plaats en de wijze waarop die voorzieningen worden---------- aangebracht, heeft vooraf overleg met de B.V. of haar rechtsopvolger -------- plaats. ----------*

De in of op het overgedragen terrein en het verkochte aanwezige---------- dienstleidingen en -kabels, met toebehoren, waaronder PTT-kabels en - ----- leidingen, alsmede de aanwezige kabels en leidingen ten dienste van ------- aansluitingen van andere percelen, gebouwen en ruimten dan het---------- verkochte, blijven eigendom van de tegenwoordige eigenaren.---------- Ten aanzien van de leidingen en kabels, voorzover eigendom van de-------- gemeente, wordt bij deze de erfdienstbaarheid voorbehouden en ---------- gevestigd voor het hebben, onderhouden, vernieuwen, herstellen, ---------- verwijderen en wijzigen van de in of op het overgedragene aanwezige------- (dienst)leidingen en –kabels met toebehoren, welke erfdienstbaarheid------- wordt gevestigd ten laste van het bij deze overgedragene en ten behoeve -- van de blote eigendom van het sub A omschreven onroerend goed en de -- aan de gemeente verblijvende gedeelten van de percelen Neerbosch-------- sectie A nummers 2249 en 2218.----------

Ten aanzien van deze erfdienstbaarheid geldende volgende bepalingen: ---

a. *de erfdienstbaarheid geldt voor de duur van het sub A bedoelde---------- opstalrecht en uitsluitend de gemeente of haar rechtsopvolger ---------- beoordeelt of de aanwezigheid van de leidingen met kabels met---------- toebehoren op of in het terrein en/of het verkochte noodzakelijk is;--------*
b. *ambtenaren van de gemeente Nijmegen of personen, door de ---------- gemeente Nijmegen hiervoor aangewezen, hebben te allen tijde recht --- van toegang tot het betreffende terrein, alsmede het recht om daarin, ---- daarop of daarboven alle werkzaamheden te verrichten of te doen-------- verrichten, zoals en voorzover zulks naar het oordeel van de gemeente - Nijmegen nodig is voor het aanbrengen, houden, onderzoeken,---------- onderhouden, herstellen, vervangen, vernieuwen of verwijderen van de - aangebrachte werken;----------*
c. *de B.V. of opvolgende verkrijger zal zich, ook bij het verlenen van--------- rechten aan derden, onthouden van al datgene, waardoor inbreuk op dit zakelijk recht gemaakt zou kunnen worden of waardoor een ----------*

ongestoorde uitoefening hiervan zou kunnen worden belemmerd; ---------

d. *bij de uitoefening van het aan haar verleende zakelijk recht zal de gemeente Nijmegen zoveel mogelijk rekening houden met de belangen en wensen van de eigenaresse of andere rechtmatige gebruikers en in het algemeen zo weinig mogelijk hinder, belemmering of schade veroorzaken;* ----------

zij zal in elk geval na ontgravingen en andere werkzaamheden het betreffende terrein zoveel en zo spoedig mogelijk in de vorige toestand herstellen; ----------

e. *bij beëindiging van dit zakelijk recht is de gemeente Nijmegen, tenzij door partijen anders wordt overeengekomen, verplicht de leidingen en kabels met toebehoren te verwijderen en zal zij er voor zorgdragen, dat de ondergrond in de oorspronkelijke staat wordt opgeleverd;* ----------

f. *de gemeente Nijmegen is niet aansprakelijk voor schade aan of door de leidingen en kabels met toebehoren aangebracht, tenzij blijkt, dat deze schade door toedoen van de gemeente Nijmegen opzettelijk is veroorzaakt of het gevolg is van grove schuld of nalatigheid harerzijds, in het bijzonder indien schadelijke handelingen van derden door haar voorkomen hadden kunnen worden;* ----------

g. *op deze erfdienstbaarheid zijn overigens de bepalingen van toepassing als bij de wet ten aanzien van erfdienstbaarheden zijn vastgesteld en wel voorzover hiervan door vorenstaande voorwaarden en bepalingen niet is afgeweken.* ----------

13. *De in de overdracht begrepen transformatorruimte en het gasregulateurstation dienen op basis van de leveringsvoorwaarden voor electriciteit en gas voor de Openbare Nutsbedrijven der gemeente Nijmegen in goede staat te worden gehouden.* ----------
De in de transformatorruimte en het gasregulateurstation aanwezige installatie en inrichting dient te allen tijde voor de gemeente Nijmegen goed bereikbaar te zijn. ----------

14. *Ambtenaren van de gemeente Nijmegen hebben te allen tijde toegang tot het terrein en het verkochte voor de uitoefening van hun functie en ter controle op de naleving van de gestelde voorwaarden.* ----------

15. *Op het terrein dient voldoende parkeergelegenheid in stand te worden gehouden, respectievelijk te worden aangelegd ten behoeve van de bezoekers en het personeel, met dien verstand, dat de thans aanwezige parkeeraccommodatie (twee en dertig parkeerplaatsen) niet mag worden beperkt, tenzij Burgemeester en Wethouders van Nijmegen daartoe voorafschriftelijk toestemming hebben verleend; aan die toestemming kunnen Burgemeester en Wethouders nadere voorwaarden (ook in de financiële*

sfeer) verbinden. ----------
Het is verboden om ten behoeve van de uitoefening van het bedrijf in de-----
ruimste zin bedrijfsmotorvoertuigen en dergelijke te parkeren op of langs ----
de aangrenzende straten. ----------

16. *Een afschrift van deze akte en bij vervreemding een afschrift van de* ---------
desbetreffende akte dient binnen vier weken na het verlijden van die akte --
kosteloos te worden toegezonden aan Burgemeester en Wethouders van --
Nijmegen. ----------
17. *De B.V. of opvolgende verkrijger is verplicht bij gehele of gedeeltelijke*--------
vervreemding van het in opstal uitgegeven terrein en het gekochte de bij----
deze overeenkomst onder 5 tot en met 16, 18, 23, 24, 25, 26 en 27----------
gemaakte bedingen, alsmede dit beding, in de akte van vervreemding van -
toepassing te verklaren en voor en namens de gemeente aan te nemen.----
18. *De B.V. of opvolgende verkrijger is bij niet-naleving van de uit deze* ----------
overeenkomst voortvloeiende verplichtingen - uitgezonderd de onder --------
artikel 17 omschreven verplichting - na daarvan door Burgemeester en------
Wethouders in kennis te zijn gesteld voor elke maand of gedeelte daarvan,
gedurende welke zij in verzuim is, een bedrag van tienduizend gulden-------
(ƒ 10.000,--) aan de gemeente Nijmegen verschuldigd. ----------
Indien de B.V. of opvolgende verkrijger de onder artikel 17 omschreven-----
verplichting niet nakomt, verbeurt zij aan de gemeente Nijmegen een--------
boete gelijk aan het bedrag van de door de B.V. aan de gemeente----------
Nijmegen betaalde koopsom."----------

(einde aangehaalde tekst)----------
En ----------
(begin aangehaalde tekst)----------
"23. De B.V. is verplicht met de gemeente een huurovereenkomst aan te gaan--
terzake van de benodigde kantoor-, laboratorium- en woonruimte, zulks-----
ten behoeve van twee keuringsambtenaren, wonende in de hiervoor---------
bedoelde woonruimte (inclusief verwarming, electriciteit, gas en water, ------
etcetera) een en ander ten behoeve van de taken, welke de----------
Vleeskeuringsdienst Nijmegen voor de Vleeskeuring Zuid Gelderland heeft
te verrichten. ----------
Voor de meting van de verbruikte hoeveelheid electriciteit in het----------
laboratorium zal voor rekening van de B.V. een tussenmeter worden---------
geplaatst. ----------
Ten behoeve van de keuringsambtenaren, die uitsluitend werkzaam zijn ----
op het Slachthuis van Nijmegen, stelt de B.V. de benodigde ruimte ----------
beschikbaar. ----------
Voorzover aan de gemeente ingevolge de wet taken zijn of zullen worden --

opgedragen met betrekking tot handelingen, het Slachthuis betreffende, ----
zullen tussen de B.V. en de gemeente nu en/of later overeenkomsten -------
worden gesloten betreffende de beschikbaarstelling van ruimten, ----------
inventaris, werktuigen en installaties op het slachthuiscomplex, teneinde----
de gemeente in staat te stellen die taken uit te voeren. ----------
De B.V. is verplicht ervoor te zorgen, dat het gebruik en de bereikbaarheid-
van de aan de gemeente te verhuren ruimten en in het bijzonder het---------
woongenot van de in gebruik te geven, respectievelijk te verhuren ----------
woningen, in de ruimste zin des woords, te allen tijde gewaarborgd blijven.-

24. *De B.V. is verplicht om onder redelijke, door Burgemeester en----------*
Wethouders van Nijmegen goed te keuren voorwaarden, aan slagers en----
particulieren gelegenheid te geven tot het verrichten van slachtingen,--------
alsmede een regeling te treffen voor de verkoop van "vrijbankvlees" als -----
bedoeld in artikel 6 en de aanvoer, opslag en afvoer van slagers, ----------
particulieren en instellingen afkomstig destructiemateriaal. ----------

25. *Alle geschillen, die kunnen voortvloeien uit de omschrijving van het in -------*
opstal uitgegeven terrein en het verkochte, het bepaalde in de artikelen 3---
(met lijst van bestaande huur- en gebruiksovereenkomsten), 21, 22, 23 en -
24, zullen met uitsluiting van de gewone rechterlijke macht ter beslissing----
worden onderworpen aan een commissie van drie scheidslieden. ----------
Deze drie scheidslieden zullen door partijen in onderling overleg worden----
benoemd. ----------
Indien partijen hieromtrent niet binnen vier weken, nadat een geschil is------
ontstaan, tot overeenstemming kunnen komen, zullen de scheidslieden, ----
ten aanzien waarvan die overeenstemming niet is bereikt, worden----------
benoemd door de Kantonrechter te Nijmegen ten verzoeke van de meest---
gerede partij.----------
De scheidslieden zullen recht spreken als goede mannen naar billijkheid----
en in hoogste ressort.----------
De kosten van deze arbitrage worden door partijen elk voor de helft----------
gedragen.----------
Onder deze kosten zijn medebegrepen de kosten van getuigen en----------
deskundigen.----------
De in het ongelijk gestelde partij kan door de commissie worden ----------
veroordeeld tot gehele of gedeeltelijke betalingen van de kosten van de-----
arbitrage.----------
Partijen zijn verplicht aan de commissie inzage te verlenen van alle op het -
geschil betrekking hebbende bescheiden en alle in verband met het----------
geschil door de commissie gewenste inlichtingen te verschaffen. ----------

26. *Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd om, indien bijzondere ----------*

omstandigheden daartoe aanleiding geven, zulks uitsluitend ter ----------
beoordeling van Burgemeester en Wethouders, afwijkingen van de bij-------
deze overeenkomst gestelde voorwaarden toe te staan en met koper of-----
opvolgende verkrijger een nieuwe regeling te treffen." ----------
(einde aangehaalde tekst)----------
Voor zover in bovengenoemde bepalingen nog relevante verplichtingen----------
voorkomen welke verkoper verplicht is aan koper op te leggen, doet hij dat bij---
deze en wordt een en ander bij deze door koper aanvaard. ----------
Voor zover het gaat om rechten die ten behoeve van derden zijn bedongen,-----
worden die rechten bij deze tevens door verkoper voor die derden----------
aangenomen.----------
Deze bepalingen en erfdienstbaarheden blijven, voor zover deze niet door-------
vermenging teniet gaan, uit hun aard van kracht. ----------

Publiekrechtelijke beperkingen----------

c. Voor wat betreft publiekrechtelijke beperkingen wordt verwezen naar een --------
kadastraal uittreksel de dato heden, waaruit blijkt dat ten aanzien van het --------
verkochte registergoed (het recht van opstal) de volgende publiekrechtelijke-----
beperkingen bekend zijn:----------
- een melding, bevel, beschikking of vordering in de zin van de Wet----------
Bodembescherming; en----------
- een aanwijzing in de zin van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten.----------

3. Gesteldheid bodem en andere milieuaspecten----------
Voor wat betreft de gesteldheid van de bodem en andere milieuaspecten ----------
verwijzen partijen naar hetgeen zij ter zake zijn overeengekomen in artikel 4 leden
4 tot en met 6 en in artikel 6 lid 5 van de koopovereenkomst (Bijlage 6). ----------
Risico----------
4. Met betrekking tot de overgang van het risico van het registergoed verwijzen--------
partijen naar hetgeen zij zijn overeengekomen in artikel 5 van de ----------
koopovereenkomst (Bijlage 6).----------
Oppervlakte----------
5. Indien de hiervoor vermelde grootte van het registergoed en/of de verdere----------
omschrijving daarvan niet juist of niet volledig is, ontleent noch verkoper noch ------
koper daaraan rechten. ----------
Afstand ontbinding ----------
6. Partijen doen afstand van de bevoegdheid tot ontbinding van de overeenkomst-----
die ten grondslag ligt aan de levering.----------
Deze afstand laat onverlet het recht van partijen vermindering van de koopsom of-
schadevergoeding te vorderen.----------
Aanvaarding/feitelijke levering ----------
7. a. Voor wat betreft de feitelijke levering en de aanvaarding van het registergoed —

verwijzen partijen naar hetgeen zij ter zake zijn overeengekomen in artikel 4 lid 2 en in artikel 6 van de koopovereenkomst (Bijlage 6). ----------

Verrekening lasten ----------

b. Alle lasten blijven voor rekening van verkoper tot en met de vervaldag van het eerstkomende belastingjaar van de respectievelijke zakelijke belastingen volgend op de dag van feitelijke levering van percelen en opstallen. ----------

Volmacht inschrijving registers ----------

8. Elk van partijen geeft volmacht aan mij, notaris, om een afschrift van deze akte in te schrijven in de openbare registers. ----------

Volmacht tot doorhaling hypotheken ----------

9. Voorts verlenen partijen bij deze volmacht aan mij, notaris en elk van mijn medewerkers, tot het verrichten van al hetgeen nodig of wenselijk is ter doorhaling van hypothecaire inschrijving(en) en beslagen die vóór de levering op het registergoed rustten en tot het verrichten van al hetgeen daarmede verband houdt. ----------

Kosten ----------

10. De kosten van deze akte en van de inschrijving in de openbare registers en de eventuele overdrachtsbelasting zijn voor rekening van de koper. ----------

Etcetera ----------

---------- WOONPLAATSKEUZE ----------

Ter zake van de uitvoering van deze overeenkomst van levering, ook voor fiscale gevolgen, en ter zake van de inschrijving van een afschrift van deze akte in de openbare en kadastrale registers, wordt woonplaats gekozen ten kantore van de bewaarder van deze akte. ----------

De woonplaatskeuze geldt derhalve niet voor de uitvoering van de aan deze levering ten grondslag liggende titel. ----------

---------- OVERDRACHTSBELASTING/GEEN ROERENDE ZAKEN ----------

Ten aanzien van de heffing van overdrachtsbelasting betreffende de in deze akte geconstateerde verkrijging van het gemelde registergoed, geldt het volgende: ----------

De verkrijging die voor de in deze akte genoemde verkrijger (de Gemeente Nijmegen) uit deze akte voortvloeit, is vrijgesteld van heffing van overdrachtsbelasting en wel op grond van artikel 15 lid 1 letter c van de Wet op belastingen van rechtsverkeer, aangezien in casu sprake is van een verkrijging door een gemeente. ----------

Geen roerende zaken ----------

Voorts geldt dat in verband met de verkrijging van het gemelde registergoed niet tevens een of meer roerende zaken zijn verkregen. ----------

---------- SLOT AKTE ----------

De comparanten zijn mij, notaris, bekend. ----------

De identiteit van de comparanten is, voor zover nog nodig, door mij, notaris, aan de---

13d

hand van de hiervoor vermelde documenten vastgesteld. ----------
Deze akte is opgemaakt te Nijmegen op de datum als aan het begin van deze akte ---
vermeld. ----------
De comparanten hebben verklaard van de inhoud van deze akte te hebben ----------
kennisgenomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen. ----------
Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte en een toelichting daarop is deze --
akte na beperkte voorlezing door de comparanten ondertekend. ----------
Onmiddellijk daarna is deze akte door mij, notaris, ondertekend om negen uur en-------
vijfenveertig minuten.----------
Volgt ondertekening.

UITGEGEVEN VOOR WOORDELIJK
GELIJKLUIDEND UITTREKSEL

[redacted] als
waarnemer van [redacted], notaris te
Nijmegen

[redacted]

[redacted]

HEKKELMAN

Bijl 4

OVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. de **gemeente Nijmegen**, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, bij besluit van de burgemeester d.d. 14 juli 2015, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Velthuis, wethouder van de gemeente Nijmegen, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 juli 2015, nr.3.1

   en

2. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted], hierna: Vleeshandel Hilckmann,

   en

3. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted], hierna: Slachthuis Nijmegen,

   en

4. Hilzaco Beheer B.V., vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted], hierna; Hilzaco.

I. Hebben in aanmerking genomen:

a. Vleeshandel Hilckmann houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend).

b. Slachthuis Nijmegen houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

c. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen, terwijl de enig aandeelhouder en bestuurder in Vleeshandel Hilckmann en de

bestuurder van Slachthuis Nijmegen Hilzaco is gevestigd en kantoor houdt te Elst.

d. De Gemeente is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken. Een kopie van de betreffende akte van 24 januari 1977 is als **bijlage I** aan deze overeenkomst gehecht.

e. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat. Een kopie van de huurovereenkomst (hierna: de Huurovereenkomst) is als **bijlage II** aan deze overeenkomst gehecht.

f. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

g. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

h. Voor Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geldt dat zij belang hebben bij het verlaten en te gelde maken van hun huidige bedrijfslocatie met het oog op het verplaatsen van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk.

i. Onder de voorwaarde dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de door Slachthuis Nijmegen te ontvangen koopsom voor de verwerving van het na te noemen opstalrecht uitsluitend en volledig zullen aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk en met het oog op mogelijke realisatie op termijn van (ook) woningbouw ter plaatse van de bedrijfsactiviteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de Gemeente, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen in overleg getreden en hebben zij overeenstemming bereikt over

A. de verwerving door de Gemeente van Slachthuis Nijmegen van het hiervoor vermelde opstalrecht op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;
B. de beëindiging van de Huurovereenkomst tussen de Gemeente als verhuurder en Slachthuis Nijmegen als huurder;
C. een werkgelegenheidsgarantie, met de toevoeging dat de afgifte daarvan voor de gemeente een essentiële voorwaarde is voor verwerving van het opstalrecht gelet op de huidige maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang;
D. overige afspraken,

welke afspraken partijen in het hierna volgende schriftelijk wensen vast te leggen.

II. Zijn overeengekomen als volgt:

1. Considerans

1.1 Het bepaalde in de considerans maakt volledig deel uit van deze overeenkomst.

2. Koop opstalrecht

2.1 Slachthuis Nijmegen zal het opstalrecht verkopen en leveren aan de Gemeente overeenkomstig de als **bijlage III** aan deze overeenkomst gehechte koopovereenkomst.

3. Beëindiging Huurovereenkomst

3.1 Met ingang van ter beschikkingstelling van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmannn en Slachthuis Nijmegen aan de Gemeente doch uiterlijk bij einde van het voortgezet gebruik overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) eindigt de Huurovereenkomst met wederzijds goedvinden onder de verplichting van Slachthuis Nijmegen het gehuurde volledig ontruimd en verlaten aan de Gemeente ter beschikking te stellen zoals overeengekomen in de Huurovereenkomst.

5. Werkgelegenheidsgarantie

4.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verstrekken de als **bijlage IV** aan deze overeenkomst gehechte werkgelegenheidsgarantie met derdenbeding ten behoeve van de individuele werknemers en verplichten zich deze garantie zowel jegens de gemeente als jegens de individuele werknemers onverkort na te komen.

6. Overige afspraken

5.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verplichten zich de koopsom die de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalt in het kader van de verwerving van het hiervoor genoemde opstalrecht volledig aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover des verzocht jegens de Gemeente rekening en verantwoording af te leggen.

5.2 Het – in tijd begrensd –, drie jaren met een uitloop van nog eens zes maanden, gebruik om niet van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geschiedt geheel voor eigen rekening en risico van deze partijen onder vrijwaring van de gemeente voor alle aanspraken, uit welke hoofde dan

ook en hoe ook genaamd, die samenhangen met of voortvloeiende uit dit voortgezet gebruik. Hetzelfde geldt voor een periode van eventuele – ter beoordeling door de Gemeente – verlenging van dit gebruik met maximaal één jaar, ook al zal – indien de gemeente dat toestaat – verlenging niet langer om niet zijn maar tegen betaling van een marktconforme gebruiksvergoeding, een en ander zoals in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) bepaald.

5.3 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie komen niet tot stand, indien niet uiterlijk op 31 december 2015 het college van burgemeester en wethouders en (gehoord) de raad van de Gemeente dienovereenkomstig besluiten en de ter besluitvorming voor te leggen overeenkomsten zonder enig ander voorbehoud dan het in artikel 5.4 vermelde voorbehoud door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen rechtsgeldig zijn ondertekend. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen realiseren zich dat het college daarbij een eigen afwegingsbevoegdheid heeft zodat accordering van deze overeenkomst het college en de raad op geen enkele wijze beperkt in de vrijheid deze overeenkomst en (dus) ook de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) al dan niet aan te gaan. Het hier bedoelde voorbehoud betreft een totstandkomingsvoorbehoud, zodat accordering van deze overeenkomst voor de gemeente geen verplichtingen met zich meebrengt en pas verplichtingen ter zake ontstaan na een besluit van het college deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten aan te gaan.

5.4 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie worden aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het vervallen van het in artikel 5.3 vermelde totstandkomingsvoorbehoud, een hen/haar conveniërende financiering is verkregen op basis van de business case die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt. Indien deze opschortende voorwaarde eerder zal zijn vervallen dan binnen de hiervoor in dit artikel 5.4 vermelde termijn, zullen Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen de gemeente daarvan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte stellen.

5.5 Indien Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen, na door de gemeente in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft/blijven in de nakoming van haar uit deze overeenkomst en/of met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) voortvloeiende verplichtingen, zullen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hoofdelijk, des dat de een heeft betaald de ander zal zijn bevrijd, ten behoeve van de gemeente een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de in de koopovereenkomst vermelde koopsom verbeuren, onverminderd het recht van de gemeente op vergoeding van de werkelijk door de gemeente

4

geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

5.5.1 De gemeente kan zich te allen tijde ter zake van de boete en ter zake van de werkelijk geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal, verhalen op dat deel van de koopsom dat op het moment van verbeuren van de boete en/of het moment van het lijden van schade en het maken van kosten van verhaal, nog niet opeisbaar is (artikel 2 koopovereenkomst) terwijl alsdan de verplichting tot het betalen van de nog niet opeisbare delen van de koopsom van rechtswege wordt opgeschort onder gelijktijdige verrekening door de gemeente van de boete en/of schade en/of kosten van verhaal met deze delen van de koopsom met welke verrekening de verplichting van de gemeente deze delen van de koopsom te voldoen tot het bedrag dat in verrekening wordt gebracht, vervalt.

5.5.2 Indien de verplaatsing van de werkgelegenheid van het bedrijfsterrein Laarakker te Cuijk niet is gerealiseerd binnen vier jaar en zes maanden na levering van het opstalrecht vervalt de verplichting van de gemeente het op dat moment nog niet opeisbare deel van de koopsom te voldoen.

5.5.3 Hilzaco staat als eigen zelfstandige verplichting jegens de gemeente in voor de nakoming van Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen van alle verplichtingen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) ten bewijze waarvan deze overeenkomst met bijlagen mede is ondertekend en geparafeerd door Hilzaco.

5.6 Partijen doen afstand van het recht deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten buitengerechtelijk te vernietigen en/of te ontbinden en doen tevens afstand van het recht vernietiging en/of ontbinding van deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten in rechte te vorderen, hetgeen onverlet laat mogelijke aanspraken op schadevergoeding.

5.7 Bij strijdigheid tussen deze overeenkomst en een of meer van de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten gaat het bepaalde in deze overeenkomst voor terwijl de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten mede dienen te worden uitgelegd met inachtneming van het bepaalde in deze overeenkomst.

5.8 De rechten van partijen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten zijn niet overdraagbaar en/of verpandbaar. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking als bedoeld in artikel 3:83 lid 2 BW. Deze clausule laat onverlet de werkgelegenheidsgarantie en de daaraan door de betreffende werknemers te ontlenen rechten.

5.9 Op deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing terwijl geschillen zullen worden voorgelegd aan de bevoegde

5

rechter in het arrondissement Gelderland.

Aldus overeengekomen en in drievoud ondertekend te Nijmegen op 15-7-2015.

de gemeente Nijmegen
de heer B. Velthuis

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

[redacted]

[redacted]

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Hilzaco Beheer B.V.

[redacted]

[redacted]

6

Bijl 5

Werkgelegenheidsgarantie

De ondergetekenden:

A. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamelijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted],

en

B. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., terwijl die laatste vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted], overwegen:

Overwegen:

- dat zij hun activiteiten uitoefenen aan de Havenweg te Nijmegen;
- dat zij hun activiteiten zullen verplaatsen naar en voortzetten op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk, alwaar een nieuw slachthuis – in de ruimste zin des woords – zal worden gerealiseerd en in gebruik worden genomen;
- zij jegens de in deze werkgelegenheidsgarantie genoemde werknemers in het kader van deze werkgelegenheidsgarantie de intentie uitspreken hen blijvend te voorzien van een adequate mobiliteitsregeling;
- de intentie uitspreken om – in samenwerking met het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen – een programma te ontwikkelen voor werving en selectie, mobiliteit,

scholing en re-integratie van toekomstig aan te nemen personeel, zulks met het oog op het maximaal faciliteren van de werkgelegenheid.

Garanderen jegens de gemeente Nijmegen en de na te noemen werknemers:

1. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Bij vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. werken per ondertekening van deze overeenkomst ... personen, van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage A aan deze overeenkomst gehechte lijst.

2. Slachthuis Nijmegen B.V. houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan en kent per ondertekening van deze overeenkomst ... werkzame personen van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage B aan deze overeenkomst gehechte lijst.

3. Voor de gemeente is een essentiële voorwaarde voor het aangaan en ondertekenen van deze overeenkomst dat de werkgelegenheid van deze personen en van de personen die bij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst treden in de periode tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, gedurende een periode van zeven (7) jaar na verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. wordt gegarandeerd.

4. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. garanderen de gemeente dat zij gedurende minimaal zeven (7) jaren vanaf de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk de werkgelegenheid van de in artikel 3 vermelde werknemers zal worden gehandhaafd als hierna nader bepaald.

5. Deze garantie geldt niet alleen jegens de gemeente maar ook jegens de op de bijlagen A en B vermelde werknemers en de werknemers die bij Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst zijn getreden tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, welke werknemers

op deze garantie een beroep kunnen doen (derdenbeding), waarbij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en de gemeente zijn overeengekomen dat dit beding onherroepelijk en jegens de werknemers om niet is gemaakt. Dit derdenbeding zal twee weken voorafgaand aan de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. ter kennis van de in dit artikel bedoelde/genoemde werknemers worden gebracht zodat deze werknemers partij worden bij de werkgelegenheidsgarantie en daaraan rechten kunnen ontlenen.

6. Deze werkgelegenheidsgarantie zal voor ondertekening daarvan door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V., door deze vennootschappen worden voorgelegd aan de ondernemingsraad van deze vennootschappen in het kader van de verplichtingen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. op grond van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR).

7. Op dit derdenbeding kan door de gemeente en/of een van de daarvoor in aanmerking komende werknemers geen beroep worden gedaan in al die gevallen dat:
   a. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is geëindigd;
   b. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is opgezegd dan wel ontbonden, waarbij de einddatum van de arbeidsovereenkomst na de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen is gelegen;
   c. de individuele arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt voor zover deze beëindiging rechtsgeldig in de betreffende arbeidsovereenkomst is overeengekomen (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd) of deze arbeidsovereenkomst anderszins eindigt vanwege feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie tussen de betreffende werknemer en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, disfunctioneren, verstoorde arbeidsrelatie, arbeidsongeschiktheid langer

van twee jaar) waarbij onder "feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie" uitdrukkelijk niet wordt verstaan bedrijfseconomische redenen;

d. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. zich in de periode gelegen na drie (3) jaar na de feitelijke beëindiging van de activiteiten op de locatie Nijmegen wegens bedrijfseconomische en/of bedrijfsorganisatorische redenen genoodzaakt zien tot beëindiging van arbeidsovereenkomsten over te gaan mits de voor dergelijke gevallen geldende wettelijke advies c.q. instemmingsregels en procedures zijn gevolgd en de desbetreffende besluiten onherroepelijk zijn geworden.

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

[redacted]

gemeente Nijmegen
de heer B. Velthuis

[redacted]

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Byl 6

Koopovereenkomst

De ondergetekenden:

Slachthuis Nijmegen B.V., gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted],

hierna te noemen Verkoper,

en

de gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, bij besluit van de burgemeester d.d. 14 juli 2015, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Velthuis, wethouder van de gemeente Nijmegen, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 juli 2015, nr. 3.1

hierna te noemen koper,

overwegende dat

- de gemeente Nijmegen, Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. vandaag een overeenkomst hebben gesloten ter uitvoering waarvan onder meer door Slachthuis Nijmegen B.V. aan de gemeente Nijmegen wordt verkocht;

  het recht van opstal op het perceel, gelegen nabij de Havenweg 2 te Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch, sectie A, nummer 2319, groot 2.10.70 ha met alle daaraan verbonden rechten, aan partijen genoegzaam bekend, en zoals aangegeven op bijbehorende situatietekening (bijlage 1);

- ter plaatse het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" geldend is, waarin het hiervoor genoemde perceel bestemd is voor wonen, bedrijven, welness centrum, kleinschalige functies zoals horeca en kleinschalige detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en boven- en ondergrondse parkeervoorzieningen;

- de gemeente Nijmegen met Slachthuis Nijmegen B.V. in onderhandeling is getreden en overeenstemming heeft bereikt over de aankoop door de gemeente Nijmegen van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden met als uitgangspunt dat deze verwerving geschiedt op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;

de in de verkoop betrokken zaken/rechten worden hierna genoemd; het onroerend goed;

€ 10

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

tegen een koopsom van € 27.600.000,00 (zegge:zevenentwintig miljoen zeshonderdduizend euro) kosten koper, in welke koopsom alle vergoedingen, in welke vorm en onder welke benaming dan ook, zijn begrepen voorzover daarvan hierna niet wordt afgeweken.
Partijen hebben wilsovereenstemming bereikt over de bovenomschreven koopsom. Zij zijn ter zake van de verkoop verder overeengekomen:

Artikel 1: kosten en rechten
Kosten en rechten op deze overeenkomst en op de eigendomsoverdracht vallende, zijn voor rekening van koper. De kosten van doorhaling van eventueel ten laste van Verkoper gevestigde hypotheken komen voor rekening van Verkoper.

Artikel 2: betaling
De betaling van een deel van de koopsom, groot € 21 mln (zegge: eenentwintig miljoen euro) en van de rechten en kosten vindt plaats bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, met inachtneming van het hierna bepaalde. De betaling van dit deel van de koopsom en van de rechten en kosten vindt plaats via het kantoor van de notaris. Verkoper stemt ermee in dat de notaris dit deel van de koopsom onder zich houdt totdat zeker is dat het onroerend goed geleverd wordt vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan.
Het restant van de koopsom van € 6.600.000,00 (zegge: zes miljoen zeshonderdduizend euro) is niet eerder opeisbaar en zal pas (in delen) worden betaald op de na te noemen tijdstippen en de bij die tijdstippen behorende bedragen, te weten:

- contractering grond bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan slachtlijn leverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan koeling leverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- onherroepelijke vergunningen, vrijstellingen en toestemmingen voor start bouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 1.320.000,00;
- volledige realisatie fundering nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opstallen nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk wind en waterdicht € 660.000,00;
- daadwerkelijke ingebruikneming, inhoudend de werkelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar de nieuwbouw bedrijventerrein Laarakker te Cuijk met inachtneming van de werkgelegenheidsgarantie € 660.000,00;

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Betaling van de hiervoor vermelde bedragen door Koper aan Verkoper zal geschieden na ontvangst van een schriftelijke mededeling van Verkoper aan Koper van het tijdstip en het daarbij behorende bedrag, waarbij Verkoper Koper zal voorzien van documenten waaruit blijkt dat sprake is van een opeisbaar bedrag overeenkomstig het hiervoor bepaalde, waarna Koper – ervan uitgaande dat de bij het tijdstip behorende gebeurtenis zich heeft voorgedaan –, het betreffende bedrag aan Verkoper zal betalen binnen vijf werkdagen. Daarbij geldt dat opdrachtverstrekking aan slachtlijnleverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dat tien weken na juridische levering en opdrachtverstrekking aan koelingleverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dan 22 weken na levering.

Artikel 3: eigendomsoverdracht

3.1 Partijen streven ernaar dat de akte van eigendomsoverdracht zal worden gepasseerd op 1 augustus 2015 of zoveel eerder of later als partijen nader overeenkomen, ten overstaan van mr. [redacted] van notariskantoor Hekkelman te Nijmegen.

3.2 Verkoper staat in voor zijn bevoegdheid tot verkoop en tot eigendomsoverdracht ten tijde van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, onbezwaard en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan en zonder rechten of aanspraken van anderen dan Verkoper hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook.

Artikel 4: staat van het onroerend goed

4.1 De percelen en daarop aanwezige opstallen en overige zaken waarop het onderhavige opstalrecht betrekking had, zullen aan koper overgedragen c.q. achtergelaten worden in de staat waarin deze zich bij het tot stand komen van deze overeenkomst bevinden met alle daarbij behorende rechten en aanspraken, heersende erfdienstbaarheden en kwalitatieve rechten, en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan. Voor de situatie dat de feitelijke levering op een later tijdstip ligt dan op het tijdstip van het tijdstip van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, behoudt Verkoper de verplichting het over te dragen onroerend goed te leveren in de staat waarin het zich op het tijdstip van het tot standkomen van de overeenkomst bevindt.

4.2 Verkoper is verplicht het onroerend goed in tact, wind en waterdicht, met normaal werkende verlichting, normaal werkende verwarming en ook alle gebouw gebonden installaties in werking op te leveren zonder (huur)verplichtingen jegens derden in verband met transformatoren etc. en exclusief alle productie- en slacht gebonden installaties met toebehoren en inventaris met toebehoren, een en ander behoudens de achterblijvende onderdelen, zoals vermeld op bijlage 2, met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten.

4.3 Koper aanvaardt geen lijdende erfdienstbaarheden, bijzondere lasten en beperkingen, afzonderlijke zakelijke rechten, kettingbedingen en kwalitatieve verplichtingen in welke vorm en onder welke benaming dan ook anders dan die welke staan vermeld in het eigendomsbewijs.

4.4 Aan Verkoper is niet bekend, dat het onroerend goed enige verontreiniging, waaronder

puin en overige ongerechtigheden bevat die hebben geleid of zouden kunnen leiden tot een verplichting tot sanering van het onroerend goed, dan wel tot het nemen van andere maatregelen, tegen het licht van het doel waarvoor aankoop thans plaats heeft, namelijk de ontwikkeling van het Waalfront met alle daarbij denkbare functies. Aan Verkoper is evenmin bekend dat in het onroerend goed ondergrondse tanks, zoals olie en seplictanks, of andere tanks voor het opslaan van vloeistoffen, aanwezig zijn.

4.5 In opdracht van Koper is op een deel van de locatie van het onroerend goed een bodem- en grondwateronderzoek uitgevoerd, uitmondend in een rapportage d.d. 1 mei 2015, opgesteld door MWH B.V. met als kenmerk m15b0132.r01, hierna: het Rapport (bijlage 3). Het Rapport geeft Koper geen aanleiding tot het treffen van saneringsmaatregelen. Koper aanvaardt het onroerend goed – in het bijzonder de grondgesteldheid van het onroerend goed – in de staat waarin dit zich per 1 mei 2015 bevindt.

4.6 Verkoper is er niet mee bekend dat het onroerend goed asbest bevat anders dan volgt uit de aan deze koopovereenkomst gehechte asbestrapportage (bijlage 4).

4.7 Verkoper staat er voor in dat tot op de dag van het tot stand komen van deze overeenkomst door de overheid of door nutsbedrijven geen verbeteringen of herstellingen zijn voorgeschreven of aangekondigd, die nog niet naar behoren zijn uitgevoerd.

4.8 Verkoper staat er voor in dat ten aanzien van het onroerend goed geen verplichtingen ten opzichte van derden bestaan wegens voorkeursrecht, optierecht, recht van wederinkoop huurkoop of anderszins.

4.9 Verschil tussen de opgegeven en de werkelijke grootte verleent aan geen van de partijen enig recht.

Artikel 5: risico-overgang, beschadiging door overmacht

5.1 Het onroerend goed blijft tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik tot en met de dag van feitelijke levering. Ten aanzien van bodem- en grondwater geldt dat het onroerend goed vanaf de datum van het in artikel 4.5 genoemde Rapport (1 mei 2015) tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper is, waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik vanaf 1 mei 2015 tot en met de dag van feitelijke levering. Verkoper is verplicht de van het verkochte deel uitmakende opstallen verzekerd te hebben en te houden tegen brand- en stormschade en eventueel andere schadeoorzaken voor zover te dekken onder gebruikelijke polisvoorwaarden voor objecten als het onderhavige, tot en met de dag van feitelijke levering. De daarvoor verschuldigde premie is gedurende de periode van voortgezet gebruik na de datum van de akte van levering volledig voor rekening van Verkoper. Verkoper blijft verzekeringnemer/verzekerde en begunstigde van de door hem afgesloten verzekerings-overeenkomsten. Op eerste verzoek zal Verkoper aan koper een

afschrift van de voorhanden verzekeringen verstrekken.

5.2 Verzekeringsuitkeringen of andere vergoedingen in verband met schade als in artikel 5.1 bedoeld zijn uitsluitend bestemd en zullen door Verkoper uitsluitend kunnen worden aangewend in het kader van (datgene wat nodig is ter) continuering van de bedrijfsvoering in de periode tot feitelijke levering en ter volledige, deugdelijke en tijdige nakoming van de in artikel 4.2 en overigens in deze overeenkomst vermelde opleveringsverplichtingen. Al hetgeen aan verzekeringspenningen/vergoedingen wordt ontvangen dat niet benodigd is voor dit doel zal door Verkoper worden (door)betaald aan Koper. Verkoper is op eerste verzoek van Koper verplicht ter zake volledig rekening en verantwoording af te leggen.

5.3 Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding (kunnen) zijn tot enige aanspraak op vergoeding van Verkoper/gebruikers jegens Koper.

5.4 Verkoper is verplicht om Koper onmiddellijk in kennis te stellen van beschadiging of (gedeeltelijk) verloren gaan van het onroerend goed.

Artikel 6: feitelijke levering

6.1 Per datum van aktepassering behoudt Verkoper het voortgezet gebruik om niet en voor eigen rekening en risico van het onroerend goed gedurende drie jaar, met een uitloop met nog eens zes maanden mits Verkoper drie maanden voor afloop van de termijn van drie jaar deze verlenging met zes maanden schriftelijk aan Koper heeft verzocht. Dit voortgezet gebruik is persoonlijk en kan niet aan anderen worden overgedragen. Uiterlijk per het einde van het voortgezet gebruik zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook aan Koper opleveren. Indien Verkoper drie maanden voor het einde van het voortgezet gebruik om niet zoals hiervoor vermeld daartoe een schriftelijk verzoek aan Koper richt en een verlengd gebruik te wijten is aan feiten en omstandigheden die buiten de risicosfeer van Verkoper liggen is Koper bereid een aansluitende periode van voortgezet gebruik toe te staan met een maximum van één jaar en tegen betaling van een gebruiksvergoeding die op jaarbasis € 200.000,00 exclusief btw bedraagt. Dit voortgezet gebruik van maximaal één jaar geschiedt per periodes van één kalendermaand, zodat de vergoeding per kalendermaand € 16.667,00 exclusief btw bedraagt.

6.2 Partijen zullen voorafgaand aan de feitelijke levering tezamen de staat van het verkochte globaal (op hoofdzaken) vastleggen aan de hand van het bepaalde in artikel 4.2.

6.3 Na het verstrijken van de periode van voortgezet gebruik zal het verkochte aan de gemeente ter beschikking worden gesteld als volgt:
de gebouwen worden geheel ontruimd en bezemschoon opgeleverd en vrij van roerende zaken tenzij anders volgt uit het bepaalde in artikel 4.2.

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

6.4 Verkoper staat er voor in, dat het onroerend goed bij de feitelijke levering vrij is van huur of andere aanspraken tot gebruik, leeg, ontruimd en ongevorderd,

6.5 Koper zal binnen drie maanden na feitelijke levering aan Verkoper een rapport verstrekken van een daartoe erkend milieutechnisch adviesbureau, waarbij de resultaten zijn opgenomen van een grond- en grondwateronderzoek omtrent het verkochte, welk onderzoek zich zal uitstrekken tot het deel van de locatie van het onroerend goed dat betrokken is in het Rapport alsmede die delen van het onroerend goed die buiten de scoop van het Rapport zijn gebleven. Dit onderzoek dient te zijn uitgevoerd op overeenkomstige wijze en met inachtneming van het als bijlage aangehechte Rapport. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van Koper. Indien daaruit blijkt, dat in de bodem en/of het grondwater van het verkochte aanzienlijk meer en nieuwe verontreiniging is aangetroffen, anders dan is omschreven in het Rapport of verwacht mag worden op grond van het Rapport en daaruit een saneringsnoodzaak mocht voortvloeien ten gevolge van of samenhangend met de bedrijfsactiviteiten van Verkoper en/of Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV sedert 1 mei 2015, dan zullen de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, inclusief de kosten van het onderzoek die voor rekening van Koper zijn gekomen, voor rekening van Verkoper komen.

Artikel 7: baten en lasten
Alle lasten blijven voor rekening van Verkoper tot en met de vervaldag van het eerstkomende belastingjaar van de respectievelijke zakelijke belastingen volgend op de dag van feitelijke levering van percelen en opstallen.

Artikel 8: ondeelbaarheid
De uit deze overeenkomst voor partijen jegens elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 9: uitsluiting ontbinding
Partijen verbinden zich bij de akte van eigendomsoverdracht afstand te doen van het recht om, op welke grond ook, ontbinding van deze overeenkomst te verlangen.

Artikel 10: ingebrekestelling, ontbinding
10.1 Indien Verkoper, na in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft in de nakoming van zijn uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen zal Verkoper ten behoeve van de koper een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de koopsom verbeuren, onverminderd het recht van Koper op vergoeding van de werkelijk door Koper geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

Indien Verkoper na in gebreke te zijn gesteld binnen de hiervoor genoemde termijn alsnog zijn verplichtingen nakomt, is Verkoper desalniettemin gehouden aan Koper de volledige schade als gevolg van de niet-tijdige nakoming te vergoeden.

Artikel 11: toestemming/ondeelbaarheid/bevoegdheid
Partijen zijn bevoegd, voor zover van toepassing en voor zover nodig, te handelen met

toestemming c.q. volmacht van de echtgeno(o)t(e) of partner en/of mede-eigena(a)r(en), en staan in voor de medewerking van deze betrokkenen bij de uitvoering van deze overeenkomst. Verkoper verklaart bevoegd te zijn tot verkoop en tot eigendomsoverdracht bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht. De uit deze overeenkomst voor partijen ten opzichte van elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 12: bijzondere voorwaarden voortgezet gebruik

12.1 Het is de Verkoper toegestaan het voortgezet gebruik eerder dan de hiervoor vermelde datum op te zeggen, in welk geval hij zulks schriftelijk en met inachtneming van een termijn van drie maanden aan de Koper kenbaar zal maken.

12.2 Het voortgezet gebruik overeenkomstig de huidige bestemming van slachthuis komt uitsluitend en alleen toe aan de Verkoper waarbij onder Verkoper in dit verband mede worden begrepen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en SN Retail B.V. Het voortgezet gebruik is derhalve niet voor overdracht vatbaar.

12.3 Het voortgezet gebruik eindigt ook, zonder dat opzegging behoeft plaats te vinden en zonder recht op enigerlei schadevergoeding, indien de Verkoper, door welke oorzaak dan ook, blijvend niet in staat is het gebruik overeenkomstig de huidige bestemming uit te oefenen en voorts in geval de Verkoper in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling aanvraagt of onder curatele wordt gesteld.

12.4 Gedurende de periode dat het gebruiksrecht voortduurt, is het de Koper en door Koper aangewezen derden toegestaan om, na overleg met de Verkoper, het onroerend goed te betreden voor het (doen) uitvoeren van werkzaamheden van beperkte omvang gericht op onder meer landmeetkundige zaken en grond mechanisch onderzoek.

12.5 De Verkoper is gedurende de periode van voortgezet gebruik gerechtigd tot de natuurlijke vruchten van het onroerend goed. Het is de Verkoper wel toegestaan kleine verbeteringen of veranderingen aan het onroerend goed aan te brengen, voor zover deze noodzakelijk zijn in het kader van de normale exploitatie van slachthuis. Het is de Verkoper zonder schriftelijke toestemming van de koper niet toegestaan andere wijzigingen aan te brengen, Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding zijn tot enige vergoeding door de Koper. De Verkoper is aansprakelijk voor alle directe en indirecte schade ten gevolge van het voortgezet gebruik. Koper is niet aansprakelijk voor schade van de Verkoper in verband met het gebruik van het onroerend goed, ook niet indien dit het gevolg is van de staat van het onroerend goed. Indien het onroerend goed voor het beoogde gebruik ongeschikt wordt, bestaat voor de Koper geen verplichting om het wederom geschikt te maken. Het voortgezet gebruik eindigt dan, tenzij de Verkoper het onroerend goed op zijn eigen kosten wederom geschikt maakt.

12.6 De Verkoper verklaart tijdens het voortgezet gebruik geen handelingen te zullen verrichten of dulden die tot bodem- of grondwaterverontreiniging (kunnen) leiden.

12.7 Per datum van feitelijke levering als bepaald in artikel 6 zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook en ook overigens overeenkomstig het in deze overeenkomst bepaalde, aan Koper opleveren.

12.8 Indien de Verkoper per de bovengenoemde datum nog niet heeft voldaan aan het gestelde in artikel 12.7 en het onroerend goed niet ter vrije beschikking van de Koper heeft gesteld, heeft de Koper het recht zonder tussenkomst van de rechter het onroerend goed voor rekening van de Verkoper te doen ontruimen door een deurwaarder na

betekening van de grosse van de akte van levering aan de Verkoper met gelijktijdig bevel tot ontruiming van het onroerend goed. De Verkoper zal in gebreke zijn door de enkele overschrijding van gemelde termijn en door het feit van niet-nakoming van de voormelde verplichting tot ontruiming zonder dat enige ingebrekestelling nodig zal zijn.

12.9 Partijen verklaren dat deze gebruiksregeling nimmer zal kunnen inhouden dat de Verkoper een beroep doet op pacht- of huurwetgeving. In verband hiermee verklaren partijen nog uitdrukkelijk dat het recht op het hier beschreven voortgezet gebruik geen enkele rol heeft gespeeld bij de vaststelling van de koopsom.

12.10 Kosten die Koper moet maken om het onroerend goed ter vrije beschikking te krijgen en de schade die Verkoper aan het onroerend goed heeft toegebracht zullen door Verkoper op eerste verzoek van Koper aan Koper worden vergoed.

Artikel 13: overdracht rechten en/of verplichtingen
Het is geen van partijen bij deze overeenkomst toegestaan rechten en/of verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen of te verpanden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Bekendheid inhoud koopovereenkomst
Verkoper en koper verklaren dat zij, voordat zij deze koopovereenkomst ondertekenen, zorgvuldig kennis hebben genomen van alle bepalingen en voldoende informatie hebben ontvangen, om de inhoud en de gevolgen van deze overeenkomst te overzien.Aldus opgemaakt en getekend te Nijmegen.

Bijlagen:

1. situatie tekening;
2. achterblijvende onderdelen met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten (artikel 4.2.);
3. het Rapport (artikel 4.5);
4. asbestrapportage (artikel 4.6).

d.d. 15-7-2015

Verkoper, Slachthuis Nijmegen B.V.
[redacted]

Koper, (gemeente Nijmegen)
B. Velthuis

[redacted]

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Koopovereenkomst

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

inzake het onroerend goed: te

Als bijlage bij deze overeenkomst wordt een omschrijving opgenomen van de zaken die **niet** meegeleverd worden danwel door Verkoper worden meegenomen.

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Aankooptekening gemeente Nijmegen, nr. .... d.d. ....

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Bodemrapportage

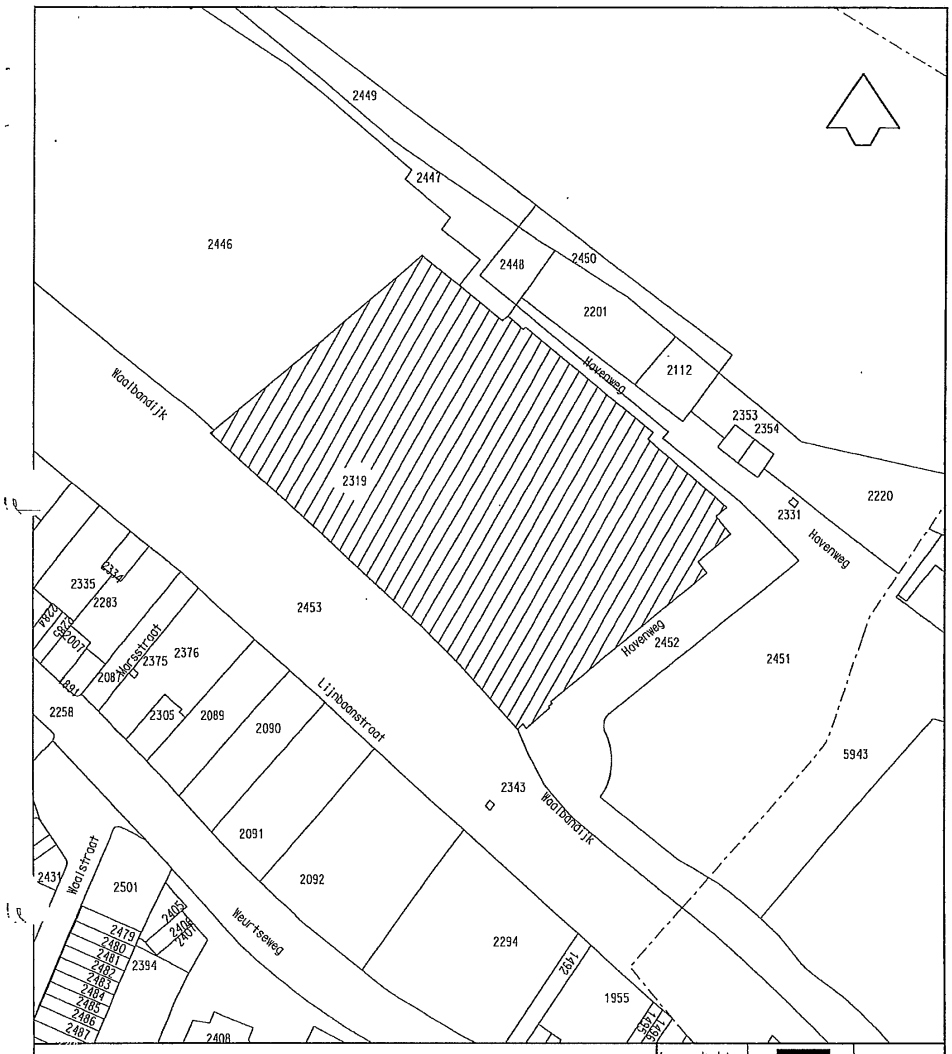
Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
~~Correspondentie met belastingdienst~~

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
~~Overige ??~~

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

GEMEENTE Nijmegen

Informatiemanagement & Automatisering
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen

Door de gemeente Nijmegen aan te kopen recht van opstal van:
Slachthuis Nijmegen B.V.
perceel Neerbosch A 2319
oppervlakte 21070m2

Aanmaak datum		
10-03-2015	[redacted]	
Datum	Wijziging tekening	
Datum	Accoord	Stadium
12-03-2015	[redacted]	Goedgekeurd

Tekening Nummer: 480974

Schaal:	Formaat:	Projectnummer:	Bestek:	Aantal bladen:
1 : 2000	A4	G810131		

Bestandsnaam: 480974.dgn
Versie : 1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dienst voor het kadaster en de openbare registers

Aan
MR. [redacted]
NIJMEGEN

kadaster

Bewijs van inschrijving

Onderwerp
OZ4 66581/149

Uw kenmerk
O-O NUITTR2015.10768.01DW

Geachte relatie,

Op 31-7-2015 om 10.58 uur is ingeschreven het stuk OZ4 66581/149.

De ondertekenaar van dit stuk is: [redacted]

De inschrijving betreft de volgende stukken:

1 Stuk (Digitaal) : O NUITTR2015.10768.01DW.pdf

Met vriendelijke groeten,

Mr. [redacted]
Bewaarder van het kadaster en de openbare registers

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

HEKKELMAN & ADVOCATEN NOTARISSEN

D151977316

Gemeente Nijmegen
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP NIJMEGEN

HEKKELMAN NOTARISSEN N.V.
ORANJESINGEL 41
POSTBUS 1468
6501 BL NIJMEGEN
WWW.HEKKELMAN.NL

Nijmegen : 28 juli 2015
Dossier : 2015.10768.01/DW
Nota nr. : N152127
Aktedatum : 31 juli 2015 om 09:15 uur

AFREKENING

Betreft: Havenweg 2 te Nijmegen

	specificatie	te betalen	te ontvangen
Te verrekenen koopsom:			
Koopsom		€ 27.600.000,00	
Blijft schuldig		€ -6.600.000,00	
Kosten levering:			
Honorarium leveringsakte	€ pm		
Recherchekosten Kadaster (belast)	€ 85,50		
Inschrijvingskosten Kadaster (onbelast)	€ 168,00		
21% BTW over € 85,50	€ 17,95		
Totaal		€ 271,45	
Overige notariële kosten:			
Kosten registratie Centrale Digitaal Repertorium	€ 6,75		
21% BTW over € 6,75	€ 1,42		
Totaal		€ 8,17	
		€ 21.000.279,62	€ 0,00
		€ 0,00	
per saldo te voldoen		€ 21.000.279,62	

Gelieve laatst vermeld bedrag over te maken op rekeningnummer NL97 RABO 0119 4434 30 t.n.v. Derdengelden Hekkelman Notarissen te Nijmegen.

U wordt verzocht ervoor zorg te dragen dat het door u te betalen saldo van de afrekening vóór de ondertekening van de akte op voormelde rekening is bijgeschreven onder vermelding van het dossiernummer. De bijschrijving dient te gebeuren met de valuta uiterlijk de dag van ondertekening.

BTW nummer: 8179.08.092.B.01

HEKKELMAN ADVOCATEN & NOTARISSEN IS DE HANDELSNAAM WAARONDER HEKKELMAN ADVOCATEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170462) EN HEKKELMAN NOTARISSEN N.V. (KVK CENTRAAL GELDERLAND NR. 09170507), BEIDE STATUTAIR GEVESTIGD TE NIJMEGEN, IEDER VOOR EIGEN REKENING WERKEN. OP ONZE DIENSTVERLENING ZIJN VAN TOEPASSING DE ALGEMENE VOORWAARDEN, ZIE OMMEZIJDE, WAARIN ONDER ANDERE EEN BEPERKING VAN DE AANSPRAKELIJKHEID IS OPGENOMEN.

HEKKELMAN

D151977317

AKTE VAN LEVERING VAN EEN RECHT VAN OPSTAL
Havenweg 2 te Nijmegen
voor
Gemeente Nijmegen

mr. [redacted]
31 juli 2015

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

1d

AKTE NOTARIS [redacted] 2015
Voorbereid door Mr. [redacted]
Dossier 2015.10768/01/dW

AKTE VAN LEVERING
VAN EEN RECHT VAN OPSTAL
(betreffende Havenweg 2 te Nijmegen)

Aantal bijlagen
gehecht aan de
originele akte: 6

Vandaag, eenendertig juli tweeduizend vijftien,----------
verschijnen voor mij, mr. [redacted] hierna te noemen:--
"notaris", als waarnemer van Mr [redacted] notaris te --------
Nijmegen: ----------
1. a. [redacted]
b. [redacted]
De beide comparanten handelen ten deze in hun hoedanigheid van, gezamenlijk --
handelend, tot vertegenwoordiging bevoegde bestuurders van de besloten ----------
vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Hilzaco Beheer B.V., gezeteld te -----
Elst, kantoorhoudend Hollanderbroeksestraat 34, 6661 NK Elst, ingeschreven in ----
het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 09063826 -------
(RSIN nummer 001093459).----------
Deze vennootschap wordt ten deze vertegenwoordigd in haar hoedanigheid van ---
zelfstandig tot vertegenwoordiging bevoegd bestuurder van de besloten ----------
vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Vleeshandel Hilckmann Nijmegen --
B.V., gezeteld te Nijmegen, kantoorhoudend Havenweg 5, 6541 AD Nijmegen, -----
ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder ----------
nummer 10032302 (RSIN nummer 800548231).----------
Deze vennootschap wordt ten deze vertegenwoordigd in haar hoedanigheid van ----
zelfstandig tot vertegenwoordiging bevoegd bestuurder van de besloten ----------
vennootschap met beperkte aansprakelijkheid:----------
Slachthuis Nijmegen B.V., gezeteld te Nijmegen, kantoorhoudend Havenweg 2, -

HEKKELMAN

6541 AD Nijmegen, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 10021984 (RSIN nummer 003808683). Het bestuur van deze vennootschap behoeft de goedkeuring van de algemene vergadering van aandeelhouders voor de in deze akte vastgelegde rechtshandelingen. De goedkeuring blijkt uit een aan deze akte gehecht stuk (Bijlage 1).

Laatstgemelde vennootschap wordt hierna genoemd: verkoper.

2. [redacted] te dezer zake woonplaats kiezend op haar kantooradres Oranjesingel 41, 6511 NN Nijmegen, geboren te Lent op tweeëntwintig juni negentienhonderdnegenenzestig (22-06-1969), werkzaam ten kantore van mij, notaris, ten deze handelend in haar hoedanigheid van schriftelijk gevolmachtigde van de publiekrechtelijke rechtspersoon GEMEENTE NIJMEGEN, onder andere kantoorhoudend Korte Nieuwstraat 6 te 6511 PP Nijmegen, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 09220932 met vermelding van RSIN00 1479179, ter uitvoering van een besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente van veertien juli tweeduizend vijftien, nummer 3.1. Het besluit is aan deze akte gehecht (bijlage 2).

De volmacht is verstrekt door de heer [redacted] van het bureau Planeconomie en Grondzaken, afdeling Ontwikkelingsbedrijf, woonplaats kiezend Korte Nieuwstraat 6 te 6511 PP Nijmegen, [redacted], afgegeven op tweeëntwintig november tweeduizend zes, daartoe gemachtigd bij het besluit van achttien december tweeduizend twaalf, nummer 3.40 (registratienummer 12.0015860), van het College van Burgemeester en Wethouders en van de Burgemeester van de Gemeente Nijmegen, voor het laatst geactualiseerd bij het besluit van het College van Burgemeester en Wethouders van zeven april tweeduizend vijftien (registratienummer D15.0003051, gepubliceerd in het gemeenteblad onder GB2015-043), op grond van het bepaalde in artikel 171 lid 2 van de Gemeentewet.

De gemeente wordt hierna genoemd: koper.

Het bestaan van de volmacht is mij, notaris, genoegzaam gebleken uit een (1) aan deze akte gehecht stuk (bijlage 3).

---------- VOORAF ----------

De comparanten verklaren:

- dat de gemeente Nijmegen, Slachthuis Nijmegen B.V., de te Nijmegen gezetelde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en de te Elst gezetelde besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Hilzaco Beheer B.V. in het kader van de verhuizing van het slachthuis te Nijmegen een overeenkomst (Bijlage 4) met een daarbij horende werkgelegenheidsgarantie (Bijlage 5) hebben gesloten, ter uitvoering waarvan onder meer door Slachthuis Nijmegen B.V. aan de gemeente Nijmegen het hierna te melden recht van opstal wordt verkocht;
- dat ter plaatse het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" geldend is, waarin het

HEKKELMAN

stuk grond waarop gemeld recht van opstal betrekking heeft, bestemd is voor----------
wonen, bedrijven, wellness-centrum, kleinschalige functies zoals horeca en ----------
kleinschalige detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en boven- en----------
ondergrondse parkeervoorzieningen; ----------

- dat de gemeente Nijmegen met Slachthuis Nijmegen B.V. overeenstemming heeft---
bereikt over de aankoop door de gemeente Nijmegen van het opstalrecht met de ----
daarop staande opstallen en aanhorigheden met als uitgangspunt dat deze ----------
verwerving geschiedt op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke --------
onteigening; ----------
- dat een kopie van bedoelde koopovereenkomst eveneens aan deze akte is ----------
gehecht (bijlage 6); ----------
- dat van de koopovereenkomst (bijlage 6) onder meer deel uitmaken, of kunnen ------
worden geacht deel uit te maken, de hierna opgenomen (zakelijk weergegeven) -----
bepalingen, met dien verstande dat daarbij slechts zijn weggelaten bijkomstige-------
bedingen die niet de levering zelf betreffen; ----------
- dat hetgeen in de koopovereenkomst (bijlage 6) is bepaald van toepassing blijft, -----
voor zover daarvan hierna niet is afgeweken, met dien verstande dat eventuele ------
ontbindende en opschortende voorwaarden zijn vervallen.----------

---------- LEVERING----------

Vervolgens verklaren de beide comparanten sub 1, handelend als gemeld, ter----------
uitvoering van de voormelde koopovereenkomst (bijlage 6), te leveren aan koper, -----
voor wie de comparante sub 2, handelend als gemeld, verklaart te aanvaarden, het---
volgende:----------

---------- REGISTERGOED ----------

het recht van opstal betreffende een stuk grond, plaatselijk bekend Havenweg 2-4-6--
8 te 6541 AD Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch sectie A nummer---
2319, kadastraal groot twee hectare, tien are en zeventig centiare (2 ha 10 a 70 ca),--
met de zich op dit stuk grond bevindende opstallen en verdere aanhorigheden.---------
Bloot eigenaar van het stuk grond waarop gemeld recht van opstal betrekking heeft---
is de Gemeente Nijmegen. Een voor deze levering eventueel vereiste toestemming---
van de grondeigenaar is derhalve niet aan de orde.----------

Tenietgaan recht van opstal----------

Nu het recht van opstal en de bloot eigendom in één (1) hand komen, gaat gemeld ---
recht van opstal **als gevolg van vermenging teniet**. De bewaarder van het ----------
kadaster en de openbare registers wordt verzocht het vorenstaande feit in de door----
hem gehouden registers bij te werken. ----------

---------- WIJZE VAN EIGENDOMSVERKRIJGING----------

Gemeld registergoed werd door de verkoper verkregen door overschrijving in de-------
registers gehouden door de Dienst voor het kadaster en de openbare registers---------
(voormalige bewaring Arnhem) in register 4 op vijfentwintig januari----------
negentienhonderdzevenenzeventig in deel 4720 nummer 66 van een afschrift van-----
een akte van eigendomsoverdracht ingevolge koop, op de dag daarvoor verleden -----
voor een plaatsvervanger van [redacted] destijds notaris te Nijmegen. ----------
Die akte houdt in kwijting voor de betaling van de koopprijs en afstand van het recht--
om ontbinding te vorderen op grond van de artikelen 1302 en 1303 van het Burgerlijk
Wetboek, zoals die golden voor een januari negentienhonderd tweeënnegentig.--------

---------- KOOPPRIJS----------

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De comparanten verklaren dat de koopprijs bedraagt:----------
ZEVENENTWINTIG MILJOEN ZESHONDERDDUIZEND EURO (€ 27.600.000,00), --
in welk bedrag zijn begrepen alle vergoedingen, in welke vorm en onder welke ---------
benaming dan ook. ----------
Van deze koopprijs is een gedeelte, groot eenentwintig miljoen euro----------
(€ 21.000.000,00), voldaan door storting op de kwaliteitsrekening van het kantoor van-
mij, notaris, waarvoor kwijting bij deze. ----------
Het restant van zes miljoen zeshonderdduizend euro (€ 6.600.000,00) zal door koper
worden voldaan aan verkoper conform de afspraken die partijen ter zake in de ---------
koopovereenkomst (Bijlage 6) met elkaar hebben gemaakt, woordelijk luidende als ---
volgt: ----------
(begin aangehaalde tekst) ----------
Het restant van de koopsom van € 6.600.000,00 (zegge: zes miljoen ----------
zeshonderdduizend euro) is niet eerder opeisbaar en zal pas (in delen) worden --------
betaald op de na te noemen tijdstippen en de bij die tijdstippen behorende bedragen,-
te weten: ----------
- *contractering grond bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00; ----------*
- *opdrachtverstrekking aan slachtlijn leverancier voor leveranties ten behoeve van-----*
  bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;----------
- *opdrachtverstrekking aan koeling leverancier ten behoeve van levering aan ----------*
  bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;----------
- *onherroepelijke vergunningen, vrijstellingen en toestemmingen voor start bouw-------*
  bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 1.320.000,00; ----------
- *volledige realisatie fundering nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker --*
  te Cuijk € 990.000,00;----------
- *opstallen nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk wind en -------*
  waterdicht € 660.000,00; ----------
- *daadwerkelijke ingebruikneming, inhoudend de werkelijke verplaatsing van de--------*
  werkgelegenheid naar de nieuwbouw bedrijventerrein Laarakker te Cuijk met ---------
  inachtneming van de werkgelegenheidsgarantie € 660.000,00; ----------

Betaling van de hiervoor vermelde bedragen door Koper aan Verkoper zal----------
geschieden na ontvangst van een schriftelijke mededeling van Verkoper aan Koper----
van het tijdstip en het daarbij behorende bedrag, waarbij Verkoper Koper zal----------
voorzien van documenten waaruit blijkt dat sprake is van een opeisbaar bedrag---------
overeenkomstig het hiervoor bepaalde, waarna Koper - ervan uitgaande dat de bij-----
het tijdstip behorende gebeurtenis zich heeft voorgedaan -, het betreffende bedrag----
aan Verkoper zal betalen binnen vijf werkdagen. Daarbij geldt dat----------
opdrachtverstrekking aan slachtlijnleverancier voor leveranties ten behoeve van -------
bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dat -----
tien weken na juridische levering en opdrachtverstrekking aan koelingleverancier ten-
behoeve van levering aan bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet-------
eerder zal plaatsvinden dan 22 weken na levering.----------
(einde aangehaalde tekst) ----------
Voorts wordt in dit kader verwezen naar hetgeen partijen zijn overeengekomen in -----
artikel 5.5.1 en 5.5.2 van gemelde overeenkomst (Bijlage 4).----------
Ten aanzien van de koop en de levering gelden de volgende: ----------
---------- BEPALINGEN----------

Garanties----------

1. Verkoper garandeert:----------
   a. dat hij bevoegd is tot levering en dat het registergoed vrij is van hypotheken en beslagen of inschrijvingen daarvan;----------
   b. dat aan hem van overheidswege of door nutsbedrijven geen verbeteringen of herstellingen betreffende het registergoed zijn voorgeschreven of aangekondigd welke nog niet naar behoren zijn uitgevoerd; ----------
   c. dat aan hem betreffende het registergoed geen (lopende adviesaanvraag voor) aanwijzing, dan wel aanwijzingsbesluit dan wel registerinschrijving bekend is:---
      1. als beschermd monument in de zin van artikel 3, 4 of 6 van de Monumentenwet; ----------
      2. tot beschermd stads- of dorpsgezicht of voorstel daartoe als bedoeld in artikel 35 van de Monumentenwet;----------
      3. door de gemeente of provincie als beschermd stads- of dorpsgezicht; ---------
   d. dat ten opzichte van derden overigens geen verplichtingen uit hoofde van een voorkeursrecht, recht van wederinkoop, huurkoop of optierecht bestaan,---------- behoudens een uit hoofde van de Wet voorkeursrecht gemeenten ten behoeve van de gemeente Nijmegen gevestigd voorkeursrecht, doch, nu er wordt geleverd aan de gemeente Nijmegen, is er geen bezwaar tegen deze levering -- (zie ook hierna sub 2.c); ----------
   e. dat aan hem geen nog niet ingeschreven maar wel voor inschrijving vatbare feiten als bedoeld in artikel 17 Boek 3 Burgerlijk Wetboek bekend zijn; ----------
   f. dat zijn recht op het registergoed niet voorwaardelijk is en niet onderworpen is aan een tijdsbepaling. ----------

Erfdienstbaarheden/kettingbedingen/ ----------
kwalitatieve rechten en plichten en dergelijke----------

2. a. Het registergoed wordt in eigendom overgedragen met alle erfdienstbaarheden, zowel die ten nutte als die ten laste van het registergoed, alle eventuele andere beperkte rechten en kettingbedingen alsmede met alle kwalitatieve rechten en verplichtingen.----------
   b. Met betrekking tot bekende erfdienstbaarheden, kwalitatieve bedingen en/of bijzondere verplichtingen, zoals kettingbedingen, wordt verwezen naar de hiervoor vermelde akte (openbare registers deel 4720 nummer 66), waarin woordelijk staat vermeld: ----------
   (begin aangehaalde tekst)----------
   "5. Het is de B.V. of opvolgende verkrijger, onder alsdan nader door Burgemeester en Wethouders van Nijmegen te stellen voorwaarden, toegestaan het opstalrecht en het gekochte geheel of gedeeltelijk te vervreemden.----------
   Buiten deze toestemming vallen: ----------
      a. een bedrijf behorende tot de zogenaamde vuile industrie, zulks ter beoordeling van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen; ----------
      b. een cash & carry danwel een andersoortig detailhandelbedrijf; ----------
      c. een garagebedrijf of benzineverkooppunt;----------
      d. een bedrijf met als doel de vervaardiging, de opslag en verhandeling van explosieven, giftige en/of brandgevaarlijke stoffen. ----------
   6. Het terrein met de zich daarop bevindende of eventueel nog op te richten --

opstallen zullen – zulks onder stipte naleving van het terzake bepaalde in -- de Hinderwet negentienhonderd twee en vijftig – uitsluitend bij voortduring - moeten worden gebruikt en zijn ingericht als slachthuis cum annexis. --------
Het is de B.V. voorts niet toegestaan om: ----------

a. *op het terrein of in de daarop aanwezige of nog op te richten opstallen- cum annexis winkelverkoop of op andere wijze detailhandel, onder ------ welke benaming dan ook, te bedrijven. ----------*
Onder "winkel" wordt in dit verband onder andere mede verstaan een -- showroom en onder "verkoop" het aanbieden en/of verkopen van -------- goederen aan consumenten; derhalve is uitsluitend toegestaan het ------ opslaan, verkopen, aan- en afvoeren van goederen ten behoeve van--- en door niet-consumenten. ----------
Het vorenstaande geldt niet voor de verkoop aan particulieren van------- zogenaamd "vrijbankvlees"; onder "vrijbankvlees" wordt in dit verband - verstaan: vlees of vleesproducten, welke door de vleeskeuringsdienst-- als "vrijbankvlees" worden aangemerkt; ----------

b. *op het terrein of in de daarop aanwezige of nog op te richten opstallen- cum annexis een benzineverkooppunt ten behoeve van de verkoop ---- aan derden te vestigen.----------*
Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Burgemeester en-- Wethouders is het niet toegestaan in de aard en bestemming---------- wijzigingen te brengen; ----------
Een dergelijke toestemming kan voor een bepaalde tijd of tot---------- wederopzegging worden verleend, terwijl Burgemeester en ---------- Wethouders daaraan nadere voorwaarden kunnen verbinden.----------

7. *De aanwezige terreinafscheidingen moeten in een behoorlijke staat---------- worden onderhouden, zulks ten genoegen van Burgemeester en---------- Wethouders. ----------*
Indien de terreinafscheidingen moeten worden vervangen, kunnen ---------- Burgemeester en Wethouders in verband met de welstand nadere eisen---- stellen.----------
8. *De opstallen, alsmede het onbebouwde gedeelte moeten in een ---------- behoorlijke staat worden onderhouden, zulks ten genoegen van---------- Burgemeester en Wethouders.----------*
9. *Het onbebouwde gedeelte van het terrein mag niet worden gebruikt voor --- de opslag van afvalmaterialen. ----------*
Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd van deze bepaling ontheffing--- te verlenen, aan welke ontheffing nadere voorwaarden kunnen worden------ verbonden. ----------
10. *Op het terrein en in de verkochte opstallen dient de grootst mogelijke--------- zuiverheid te heersen; met name dienen er maatregelen te worden---------- genomen ter bestrijding van rattengevaar en ander ongedierte. ----------*
11. *De gemeente verleent medewerking aan de overschrijving van de ---------- vergunning van Rijkswaterstaat op naam van de B.V. of opvolgende --------- verkrijger om afvalwater te mogen lozen op de rivier de Waal.---------- De gemeente verleent aan koper of opvolgende verkrijger tot---------- wederopzegging toestemming tot het hebben van en het onderhouden van*

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

de thans aanwezige riolering ten noorden van het terrein. ----------
Bij intrekking van deze toestemming is de B.V. of opvolgende verkrijger-----
verplicht deze riolering te verwijderen en het terrein en de gedeeltelijk -------
daarop aanwezige bestrating in de oorspronkelijke staat te herstellen, een -
en ander ten genoegen van Burgemeester en Wethouders. ----------
Indien de lozing van bedrijfsafvalwater en koelwater op het openbare --------
gemeenteriool zal plaatsvinden, dient behalve een bouwvergunning----------
ingevolge de Nijmeegse Bouwverordening tevens een privaatrechtelijke ----
vergunning bij Burgemeester en Wethouders te worden aangevraagd; aan-
het verlenen van deze vergunning kunnen voorwaarden worden gesteld ----
ten aanzien van de toelaatbare hoeveelheid en de samenstelling van het ---
influent. ----------
Zodra de gemeenteraad een op de Wet Verontreiniging Oppervlakte---------
Wateren gebaseerde lozingsvergunning heeft vastgesteld zal, indien---------
lozing op het gemeenteriool plaatsvindt, tevens een vergunning ingevolge--
die verordening dienen te worden aangevraagd. ----------

12. Op last van Burgemeester en Wethouders moet gedoogd worden dat op, ---
in, aan of boven de grond en de opstallen, zoveel en zodanig kabels, --------
draden, isolatoren, rozetten, pijpleidingen en dergelijke, in verband met -----
van overheidswege te maken dienstleidingen aangebracht en----------
onderhouden worden als Burgemeester en Wethouders nodig achten.-------
Omtrent de plaats en de wijze waarop die voorzieningen worden----------
aangebracht, heeft vooraf overleg met de B.V. of haar rechtsopvolger -------
plaats. ----------
De in of op het overgedragen terrein en het verkochte aanwezige----------
dienstleidingen en -kabels, met toebehoren, waaronder PTT-kabels en -----
leidingen, alsmede de aanwezige kabels en leidingen ten dienste van -------
aansluitingen van andere percelen, gebouwen en ruimten dan het ----------
verkochte, blijven eigendom van de tegenwoordige eigenaren. ----------
Ten aanzien van de leidingen en kabels, voorzover eigendom van de--------
gemeente, wordt bij deze de erfdienstbaarheid voorbehouden en ----------
gevestigd voor het hebben, onderhouden, vernieuwen, herstellen, ----------
verwijderen en wijzigen van de in of op het overgedragene aanwezige-------
(dienst)leidingen en –kabels met toebehoren, welke erfdienstbaarheid-------
wordt gevestigd ten laste van het bij deze overgedragene en ten behoeve --
van de blote eigendom van het sub A omschreven onroerend goed en de --
aan de gemeente verblijvende gedeelten van de percelen Neerbosch--------
sectie A nummers 2249 en 2218. ----------
Ten aanzien van deze erfdienstbaarheid geldende volgende bepalingen: ---

a. de erfdienstbaarheid geldt voor de duur van het sub A bedoelde----------
opstalrecht en uitsluitend de gemeente of haar rechtsopvolger ----------
beoordeelt of de aanwezigheid van de leidingen met kabels met----------
toebehoren op of in het terrein en/of het verkochte noodzakelijk is;--------
b. ambtenaren van de gemeente Nijmegen of personen, door de ----------
gemeente Nijmegen hiervoor aangewezen, hebben te allen tijde recht ---
van toegang tot het betreffende terrein, alsmede het recht om daarin, ----
daarop of daarboven alle werkzaamheden te verrichten of te doen--------

verrichten, zoals en voorzover zulks naar het oordeel van de gemeente Nijmegen nodig is voor het aanbrengen, houden, onderzoeken, onderhouden, herstellen, vervangen, vernieuwen of verwijderen van de aangebrachte werken;

c. de B.V. of opvolgende verkrijger zal zich, ook bij het verlenen van rechten aan derden, onthouden van al datgene, waardoor inbreuk op dit zakelijk recht gemaakt zou kunnen worden of waardoor een ongestoorde uitoefening hiervan zou kunnen worden belemmerd;

d. bij de uitoefening van het aan haar verleende zakelijk recht zal de gemeente Nijmegen zoveel mogelijk rekening houden met de belangen en wensen van de eigenaresse of andere rechtmatige gebruikers en in het algemeen zo weinig mogelijk hinder, belemmering of schade veroorzaken;
zij zal in elk geval na ontgravingen en andere werkzaamheden het betreffende terrein zoveel en zo spoedig mogelijk in de vorige toestand herstellen;

e. bij beëindiging van dit zakelijk recht is de gemeente Nijmegen, tenzij door partijen anders wordt overeengekomen, verplicht de leidingen en kabels met toebehoren te verwijderen en zal zij er voor zorgdragen, dat de ondergrond in de oorspronkelijke staat wordt opgeleverd;

f. de gemeente Nijmegen is niet aansprakelijk voor schade aan of door de leidingen en kabels met toebehoren aangebracht, tenzij blijkt, dat deze schade door toedoen van de gemeente Nijmegen opzettelijk is veroorzaakt of het gevolg is van grove schuld of nalatigheid harerzijds, in het bijzonder indien schadelijke handelingen van derden door haar voorkomen hadden kunnen worden;

g. op deze erfdienstbaarheid zijn overigens de bepalingen van toepassing als bij de wet ten aanzien van erfdienstbaarheden zijn vastgesteld en wel voorzover hiervan door vorenstaande voorwaarden en bepalingen niet is afgeweken.

13. De in de overdracht begrepen transformatorruimte en het gasregulateurstation dienen op basis van de leveringsvoorwaarden voor electriciteit en gas voor de Openbare Nutsbedrijven der gemeente Nijmegen in goede staat te worden gehouden.
De in de transformatorruimte en het gasregulateurstation aanwezige installatie en inrichting dient te allen tijde voor de gemeente Nijmegen goed bereikbaar te zijn.

14. Ambtenaren van de gemeente Nijmegen hebben te allen tijde toegang tot het terrein en het verkochte voor de uitoefening van hun functie en ter controle op de naleving van de gestelde voorwaarden.

15. Op het terrein dient voldoende parkeergelegenheid in stand te worden gehouden, respectievelijk te worden aangelegd ten behoeve van de bezoekers en het personeel, met dien verstand, dat de thans aanwezige parkeeraccommodatie (twee en dertig parkeerplaatsen) niet mag worden beperkt, tenzij Burgemeester en Wethouders van Nijmegen daartoe voorafschriftelijk toestemming hebben verleend; aan die toestemming kunnen Burgemeester en Wethouders nadere voorwaarden (ook in de financiële

HEKKELMAN

sfeer) verbinden.----------
Het is verboden om ten behoeve van de uitoefening van het bedrijf in de----
ruimste zin bedrijfsmotorvoertuigen en dergelijke te parkeren op of langs ---
de aangrenzende straten. ----------
16. *Een afschrift van deze akte en bij vervreemding een afschrift van de*---------
desbetreffende akte dient binnen vier weken na het verlijden van die akte --
kosteloos te worden toegezonden aan Burgemeester en Wethouders van --
Nijmegen.----------
17. *De B.V. of opvolgende verkrijger is verplicht bij gehele of gedeeltelijke*-------
vervreemding van het in opstal uitgegeven terrein en het gekochte de bij----
deze overeenkomst onder 5 tot en met 16, 18, 23, 24, 25, 26 en 27----------
gemaakte bedingen, alsmede dit beding, in de akte van vervreemding van -
toepassing te verklaren en voor en namens de gemeente aan te nemen.-----
18. *De B.V. of opvolgende verkrijger is bij niet-naleving van de uit deze* ---------
overeenkomst voortvloeiende verplichtingen - uitgezonderd de onder--------
artikel 17 omschreven verplichting - na daarvan door Burgemeester en------
Wethouders in kennis te zijn gesteld voor elke maand of gedeelte daarvan,
gedurende welke zij in verzuim is, een bedrag van tienduizend gulden-------
(f 10.000,--) aan de gemeente Nijmegen verschuldigd. ----------
Indien de B.V. of opvolgende verkrijger de onder artikel 17 omschreven-----
verplichting niet nakomt, verbeurt zij aan de gemeente Nijmegen een--------
boete gelijk aan het bedrag van de door de B.V. aan de gemeente----------
Nijmegen betaalde koopsom."----------

(einde aangehaalde tekst)----------

En ----------

(begin aangehaalde tekst)----------

"23. De B.V. is verplicht met de gemeente een huurovereenkomst aan te gaan--
terzake van de benodigde kantoor-, laboratorium- en woonruimte, zulks-----
ten behoeve van twee keuringsambtenaren, wonende in de hiervoor---------
bedoelde woonruimte (inclusief verwarming, electriciteit, gas en water, ------
etcetera) een en ander ten behoeve van de taken, welke de----------
Vleeskeuringsdienst Nijmegen voor de Vleeskeuring Zuid Gelderland heeft
te verrichten.----------
Voor de meting van de verbruikte hoeveelheid electriciteit in het----------
laboratorium zal voor rekening van de B.V. een tussenmeter worden---------
geplaatst. ----------
Ten behoeve van de keuringsambtenaren, die uitsluitend werkzaam zijn ----
op het Slachthuis van Nijmegen, stelt de B.V. de benodigde ruimte ----------
beschikbaar. ----------
Voorzover aan de gemeente ingevolge de wet taken zijn of zullen worden --
opgedragen met betrekking tot handelingen, het Slachthuis betreffende, ----
zullen tussen de B.V. en de gemeente nu en/of later overeenkomsten -------
worden gesloten betreffende de beschikbaarstelling van ruimten, ----------
inventaris, werktuigen en installaties op het slachthuiscomplex, teneinde----
de gemeente in staat te stellen die taken uit te voeren. ----------
De B.V. is verplicht ervoor te zorgen, dat het gebruik en de bereikbaarheid-
van de aan de gemeente te verhuren ruimten en in het bijzonder het---------

woongenot van de in gebruik te geven, respectievelijk te verhuren ----------
woningen, in de ruimste zin des woords, te allen tijde gewaarborgd blijven.-

24. *De B.V. is verplicht om onder redelijke, door Burgemeester en----------*
Wethouders van Nijmegen goed te keuren voorwaarden, aan slagers en----
particulieren gelegenheid te geven tot het verrichten van slachtingen,--------
alsmede een regeling te treffen voor de verkoop van "vrijbankvlees" als -----
bedoeld in artikel 6 en de aanvoer, opslag en afvoer van slagers, ----------
particulieren en instellingen afkomstig destructiemateriaal. ----------

25. *Alle geschillen, die kunnen voortvloeien uit de omschrijving van het in -------*
opstal uitgegeven terrein en het verkochte, het bepaalde in de artikelen 3---
(met lijst van bestaande huur- en gebruiksovereenkomsten), 21, 22, 23 en -
24, zullen met uitsluiting van de gewone rechterlijke macht ter beslissing----
worden onderworpen aan een commissie van drie scheidslieden. ----------
Deze drie scheidslieden zullen door partijen in onderling overleg worden----
benoemd.----------
Indien partijen hieromtrent niet binnen vier weken, nadat een geschil is------
ontstaan, tot overeenstemming kunnen komen, zullen de scheidslieden, -----
ten aanzien waarvan die overeenstemming niet is bereikt, worden ----------
benoemd door de Kantonrechter te Nijmegen ten verzoeke van de meest---
gerede partij.----------
De scheidslieden zullen recht spreken als goede mannen naar billijkheid----
en in hoogste ressort.----------
De kosten van deze arbitrage worden door partijen elk voor de helft----------
gedragen.----------
Onder deze kosten zijn medebegrepen de kosten van getuigen en----------
deskundigen.----------
De in het ongelijk gestelde partij kan door de commissie worden ----------
veroordeeld tot gehele of gedeeltelijke betalingen van de kosten van de-----
arbitrage.----------
Partijen zijn verplicht aan de commissie inzage te verlenen van alle op het -
geschil betrekking hebbende bescheiden en alle in verband met het----------
geschil door de commissie gewenste inlichtingen te verschaffen. ----------

26. *Burgemeester en Wethouders zijn bevoegd om, indien bijzondere ----------*
omstandigheden daartoe aanleiding geven, zulks uitsluitend ter ----------
beoordeling van Burgemeester en Wethouders, afwijkingen van de bij-------
deze overeenkomst gestelde voorwaarden toe te staan en met koper of-----
opvolgende verkrijger een nieuwe regeling te treffen." ----------

(einde aangehaalde tekst)----------
Voor zover in bovengenoemde bepalingen nog relevante verplichtingen----------
voorkomen welke verkoper verplicht is aan koper op te leggen, doet hij dat bij---
deze en wordt een en ander bij deze door koper aanvaard. ----------
Voor zover het gaat om rechten die ten behoeve van derden zijn bedongen,-----
worden die rechten bij deze tevens door verkoper voor die derden----------
aangenomen.----------
Deze bepalingen en erfdienstbaarheden blijven, voor zover deze niet door-------
vermenging teniet gaan, uit hun aard van kracht. ----------

<u>Publiekrechtelijke beperkingen</u>----------

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

c. Voor wat betreft publiekrechtelijke beperkingen wordt verwezen naar een kadastraal uittreksel de dato heden, waaruit blijkt dat ten aanzien van het verkochte registergoed (het recht van opstal) de volgende publiekrechtelijke beperkingen bekend zijn:
   - een melding, bevel, beschikking of vordering in de zin van de Wet Bodembescherming; en
   - een aanwijzing in de zin van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten.

3. Gesteldheid bodem en andere milieuaspecten
Voor wat betreft de gesteldheid van de bodem en andere milieuaspecten verwijzen partijen naar hetgeen zij ter zake zijn overeengekomen in artikel 4 leden 4 tot en met 6 en in artikel 6 lid 5 van de koopovereenkomst (Bijlage 6).

Risico

4. Met betrekking tot de overgang van het risico van het registergoed verwijzen partijen naar hetgeen zij zijn overeengekomen in artikel 5 van de koopovereenkomst (Bijlage 6).

Oppervlakte

5. Indien de hiervoor vermelde grootte van het registergoed en/of de verdere omschrijving daarvan niet juist of niet volledig is, ontleent noch verkoper noch koper daaraan rechten.

Afstand ontbinding

6. Partijen doen afstand van de bevoegdheid tot ontbinding van de overeenkomst die ten grondslag ligt aan de levering.
Deze afstand laat onverlet het recht van partijen vermindering van de koopsom of schadevergoeding te vorderen.

Aanvaarding/feitelijke levering

7. a. Voor wat betreft de feitelijke levering en de aanvaarding van het registergoed verwijzen partijen naar hetgeen zij ter zake zijn overeengekomen in artikel 4 lid 2 en in artikel 6 van de koopovereenkomst (Bijlage 6).

Verrekening lasten

   b. Alle lasten blijven voor rekening van verkoper tot en met de vervaldag van het eerstkomende belastingjaar van de respectievelijke zakelijke belastingen volgend op de dag van feitelijke levering van percelen en opstallen.

Volmacht inschrijving registers

8. Elk van partijen geeft volmacht aan mij, notaris, om een afschrift van deze akte in te schrijven in de openbare registers.

Volmacht tot doorhaling hypotheken

9. Voorts verlenen partijen bij deze volmacht aan mij, notaris en elk van mijn medewerkers, tot het verrichten van al hetgeen nodig of wenselijk is ter doorhaling van hypothecaire inschrijving(en) en beslagen die vóór de levering op het registergoed rustten en tot het verrichten van al hetgeen daarmede verband houdt.

Kosten

10. De kosten van deze akte en van de inschrijving in de openbare registers en de eventuele overdrachtsbelasting zijn voor rekening van de koper.

BIJZONDERE BEPALINGEN

Ter zake van bijzondere bepalingen verwijzen partijen naar de artikelen 6 en 12 van de koopovereenkomst (Bijlage 6), welk artikelen woordelijk luiden als volgt:

(begin aangehaalde tekst) ----------

Artikel 6: feitelijke levering ----------

6.1 *Per datum van aktepassering behoudt Verkoper het voorgezet gebruik om niet - en voor eigen rekening en risico van het onroerend goed gedurende drie jaar, -- met een uitloop met nog eens zes maanden mits Verkoper drie maanden voor-- afloop van de termijn van drie jaar deze verlenging met zes maanden ---------- schriftelijk aan Koper heeft verzocht. Dit voorgezet gebruik is persoonlijk en ------ kan niet aan anderen worden overgedragen. Uiterlijk per het einde van het------- voorgezet gebruik zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van --- huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere---------- vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook aan Koper---------- opleveringen. Indien Verkoper drie maanden voor het einde van het voorgezet-- gebruik om niet zoals hiervoor vermeld daartoe een schriftelijk verzoek aan------ Koper richt en een verlengd gebruik te wijten is aan feiten en omstandigheden-- die buiten de risicosfeer van Verkoper liggen is Koper bereid een aansluitende - periode van voorgezet gebruik toe te staan met een maximum van één jaar en - tegen betaling van een gebruiksvergoeding die op jaarbasis € 200.000,00-------- exclusief btw bedraagt. Dit voorgezet gebruik van maximaal één jaar geschiedt- per periodes van één kalendermaand, zodat de vergoeding per ---------- kalendermaand € 16.667,00 exclusief btw bedraagt. ----------*

6.2 *Partijen zullen voorafgaand aan de feitelijke levering tezamen de staat van het - verkochte globaal (op hoofdzaken) vastleggen aan de hand van het bepaalde--- in artikel 4.2. ----------*

6.3 *Na het verstrijken van de periode van voorgezet gebruik zal het verkochte aan-- de gemeente ter beschikking worden gesteld als volgt:---------- de gebouwen worden geheel ontruimd en bezemschoon opgeleverd en vrij van roerende zaken tenzij anders volgt uit het bepaalde in artikel 4.2. ----------*

6.4 *Verkoper staat er voor in, dat het onroerend goed bij de feitelijke levering vrij---- van huur of andere aanspraken tot gebruik, leeg, ontruimd en ongevorderd, -----*

6.5 *Koper zal binnen drie maanden na feitelijke levering aan Verkoper een rapport - verstrekken van een daartoe erkend milieutechnisch adviesbureau, waarbij de-- resultaten zijn opgenomen van een grond- en grondwateronderzoek omtrent ---- het verkochte, welk onderzoek zich zal uitstrekken tot het deel van de locatie---- van het onroerend goed dat betrokken is in het Rapport alsmede die delen van - het onroerend goed die buiten de scoop van het Rapport zijn gebleven. Dit ------ onderzoek dient te zijn uitgevoerd op overeenkomstige wijze en met---------- inachtneming van het als bijlage aangehechte Rapport.---------- De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van Koper. Indien daaruit-------- blijkt, dat in de bodem en/of het grondwater van het verkochte aanzienlijk meer- en nieuwe verontreiniging is aangetroffen, anders dan is omschreven in het ----- Rapport of verwacht mag worden op grond van het Rapport en daaruit een ------ saneringsnoodzaak mocht voortvloeien ten gevolge van of samenhangend met- de bedrijfsactiviteiten van Verkoper en/of Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV- sedert 1 mei 2015, dan zullen de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, ---- inclusief de kosten van het onderzoek die voor rekening van Koper zijn ---------- gekomen, voor rekening van Verkoper komen. ----------*

(einde aangehaalde tekst) ----------

(begin aangehaalde tekst) ----------
Artikel 12: bijzondere voorwaarden voortgezet gebruik----------
12.1 Het is de Verkoper toegestaan het voortgezet gebruik eerder dan de hiervoor---
vermelde datum op te zeggen, in welk geval hij zulks schriftelijk en met----------
inachtneming van een termijn van drie maanden aan de Koper kenbaar zal-------
maken. ----------
12.2 Het voortgezet gebruik overeenkomstig de huidige bestemming van slachthuis -
komt uitsluitend en alleen toe aan de Verkoper waarbij onder Verkoper in dit ----
verband mede worden begrepen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en SN-
Retail B.V. Het voortgezet gebruik is derhalve niet voor overdracht vatbaar.------
12.3 Het voortgezet gebruik eindigt ook, zonder dat opzegging behoeft plaats te ------
vinden en zonder recht op enigerlei schadevergoeding, indien de Verkoper, -----
door welke oorzaak dan ook, blijvend niet in staat is het gebruik----------
overeenkomstig de huidige bestemming uit te oefenen en voorts in geval de-----
Verkoper in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling------
aanvraagt of onder curatele wordt gesteld. ----------
12.4 Gedurende de periode dat het gebruiksrecht voortduurt, is het de Koper en ------
door Koper aangewezen derden toegestaan om, na overleg met de Verkoper, --
het onroerend goed te betreden voor het (doen) uitvoeren van werkzaamheden
van beperkte omvang gericht op onder meer landmeetkundige zaken en grond-
mechanisch onderzoek.----------
12.5 De Verkoper is gedurende de periode van voortgezet gebruik gerechtigd tot de-
natuurlijke vruchten van het onroerend goed. Het is de Verkoper wel----------
toegestaan kleine verbeteringen of veranderingen aan het onroerend goed aan-
te brengen, voor zover deze noodzakelijk zijn in het kader van de normale -------
exploitatie van slachthuis. Het is de Verkoper zonder schriftelijke toestemming--
van de koper niet toegestaan andere wijzigingen aan te brengen,----------
Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding zijn-
tot enige vergoeding door de Koper. De Verkoper is aansprakelijk voor alle ------
directe en indirecte schade ten gevolge van het voortgezet gebruik. Koper is ----
niet aansprakelijk voor schade van de Verkoper in verband met het gebruik------
van het onroerend goed, ook niet indien dit het gevolg is van de staat van het---
onroerend goed. Indien het onroerend goed voor het beoogde gebruik ----------
ongeschikt wordt, bestaat voor de Koper geen verplichting om het wederom-----
geschikt te maken. Het voortgezet gebruik eindigt dan, tenzij de Verkoper het---
onroerend goed op zijn eigen kosten wederom geschikt maakt.----------
12.6 De Verkoper verklaart tijdens het voortgezet gebruik geen handelingen te--------
zullen ver- richten of dulden die tot bodem- of grondwaterverontreiniging----------
(kunnen) leiden.----------
12.7 Per datum van feitelijke levering als bepaald in artikel 6 zal Verkoper het ---------
onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig----------
gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of-----
van welke aard dan ook en ook overigens overeenkomstig het in deze ----------
overeenkomst bepaalde, aan Koper opleveren. ----------
12.8 Indien de Verkoper per de bovengenoemde datum nog niet heeft voldaan aan--
het gestelde in artikel 12.7 en het onroerend goed niet ter vrije beschikking van-
de Koper heeft gesteld, heeft de Koper het recht zonder tussenkomst van de----

rechter het onroerend goed voor rekening van de Verkoper te doen ontruimen -- door een deurwaarder na betekening van de grosse van de akte van levering --- aan de Verkoper met gelijktijdig bevel tot ontruiming van het onroerend goed. --- De Verkoper zal in gebreke zijn door de enkele overschrijding van gemelde------ termijn en door het feit van niet-nakoming van de voormelde verplichting tot ----- ontruiming zonder dat enige ingebrekestelling nodig zal zijn. ----------

12.9 Partijen verklaren dat deze gebruiksregeling nimmer zal kunnen inhouden dat -- de Verkoper een beroep doet op pacht- of huurwetgeving. In verband hiermee-- verklaren partijen nog uitdrukkelijk dat het recht op het hier beschreven---------- voortgezet gebruik geen enkele rol heeft gespeeld bij de vaststelling van de ----- koopsom. ----------

12.10 Kosten die Koper moet maken om het onroerend goed ter vrije beschikking te -- krijgen en de schade die Verkoper aan het onroerend goed heeft toegebracht--- zullen door Verkoper op eerste verzoek van Koper aan Koper worden vergoed.-

(einde aangehaalde tekst) ----------

Partijen verklaren dat de hierboven aangehaalde teksten (artikelen 6 en 12 van de----- koopovereenkomst) worden geacht woordelijk in deze akte te zijn opgenomen en ----- daarvan een onlosmakelijk deel uitmaken. ----------

---------- WOONPLAATSKEUZE ----------

Ter zake van de uitvoering van deze overeenkomst van levering, ook voor fiscale ----- gevolgen, en ter zake van de inschrijving van een afschrift van deze akte in de --------- openbare en kadastrale registers, wordt woonplaats gekozen ten kantore van de ------ bewaarder van deze akte. ----------

De woonplaatskeuze geldt derhalve niet voor de uitvoering van de aan deze levering- ten grondslag liggende titel. ----------

---------- OVERDRACHTSBELASTING/GEEN ROERENDE ZAKEN ----------

Ten aanzien van de heffing van overdrachtsbelasting betreffende de in deze akte--------- geconstateerde verkrijging van het gemelde registergoed, geldt het volgende:---------- De verkrijging die voor de in deze akte genoemde verkrijger (de Gemeente---------- Nijmegen) uit deze akte voortvloeit, is vrijgesteld van heffing van ---------- overdrachtsbelasting en wel op grond van artikel 15 lid 1 letter c van de Wet op -------- belastingen van rechtsverkeer, aangezien in casu sprake is van een verkrijging door-- een gemeente.----------

Geen roerende zaken----------

Voorts geldt dat in verband met de verkrijging van het gemelde registergoed niet ------ tevens een of meer roerende zaken zijn verkregen.----------

---------- SLOT AKTE ----------

De comparanten zijn mij, notaris, bekend. ----------

De identiteit van de comparanten is, voor zover nog nodig, door mij, notaris, aan de--- hand van de hiervoor vermelde documenten vastgesteld. ----------

Deze akte is opgemaakt te Nijmegen op de datum als aan het begin van deze akte --- vermeld. ----------

De comparanten hebben verklaard van de inhoud van deze akte te hebben ---------- kennisgenomen en op volledige voorlezing daarvan geen prijs te stellen. ---------- Na zakelijke opgave van de inhoud van deze akte en een toelichting daarop is deze -- akte na beperkte voorlezing door de comparanten ondertekend. ----------

Onmiddellijk daarna is deze akte door mij, notaris, ondertekend om negen uur en------

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

15 d

vijfenveertig minuten.----------
Volgt ondertekening.

[redacted]

UITGEGEVEN VOOR AFSCHRIFT

Nijmegen, 31 juli 2015
mr. [redacted]
als waarnemer van mr. [redacted]
notaris

De ondergetekende, mr. [redacted], als waarnemer van mr. [redacted] notaris te Nijmegen, verklaart dat de vervreemding in dit stuk niet in strijd is met de Wet voorkeursrecht gemeenten.

[redacted]

HEKKELMAN

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijl 4

OVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. de **gemeente Nijmegen**, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, bij besluit van de burgemeester d.d. 14 juli 2015, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Velthuis, wethouder van de gemeente Nijmegen, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 juli 2015, nr.3.1

en

2. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted] hierna: Vleeshandel Hilckmann,

en

3. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted] hierna: Slachthuis Nijmegen,

en

4. Hilzaco Beheer B.V., vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted] hierna; Hilzaco.

I. Hebben in aanmerking genomen:

a. Vleeshandel Hilckmann houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend).

b. Slachthuis Nijmegen houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

c. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen, terwijl de enig aandeelhouder en bestuurder in Vleeshandel Hilckmann en de

1

bestuurder van Slachthuis Nijmegen Hilzaco is gevestigd en kantoor houdt te Elst.

d. De Gemeente is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken. Een kopie van de betreffende akte van 24 januari 1977 is als **bijlage I** aan deze overeenkomst gehecht.

e. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat. Een kopie van de huurovereenkomst (hierna: de Huurovereenkomst) is als **bijlage II** aan deze overeenkomst gehecht.

f. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

g. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

h. Voor Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geldt dat zij belang hebben bij het verlaten en te gelde maken van hun huidige bedrijfslocatie met het oog op het verplaatsen van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk.

i. Onder de voorwaarde dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de door Slachthuis Nijmegen te ontvangen koopsom voor de verwerving van het na te noemen opstalrecht uitsluitend en volledig zullen aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk en met het oog op mogelijke realisatie op termijn van (ook) woningbouw ter plaatse van de bedrijfsactiviteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de Gemeente, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen in overleg getreden en hebben zij overeenstemming bereikt over

A. de verwerving door de Gemeente van Slachthuis Nijmegen van het hiervoor vermelde opstalrecht op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;
B. de beëindiging van de Huurovereenkomst tussen de Gemeente als verhuurder en Slachthuis Nijmegen als huurder;
C. een werkgelegenheidsgarantie, met de toevoeging dat de afgifte daarvan voor de gemeente een essentiële voorwaarde is voor verwerving van het opstalrecht gelet op de huidige maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang;
D. overige afspraken,

welke afspraken partijen in het hierna volgende schriftelijk wensen vast te leggen.

II. Zijn overeengekomen als volgt:

1. Considerans

1.1 Het bepaalde in de considerans maakt volledig deel uit van deze overeenkomst.

2. Koop opstalrecht

2.1 Slachthuis Nijmegen zal het opstalrecht verkopen en leveren aan de Gemeente overeenkomstig de als **bijlage III** aan deze overeenkomst gehechte koopovereenkomst.

3. Beëindiging Huurovereenkomst

3.1 Met ingang van ter beschikkingstelling van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmannn en Slachthuis Nijmegen aan de Gemeente doch uiterlijk bij einde van het voortgezet gebruik overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) eindigt de Huurovereenkomst met wederzijds goedvinden onder de verplichting van Slachthuis Nijmegen het gehuurde volledig ontruimd en verlaten aan de Gemeente ter beschikking te stellen zoals overeengekomen in de Huurovereenkomst.

5. Werkgelegenheidsgarantie

4.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verstrekken de als **bijlage IV** aan deze overeenkomst gehechte werkgelegenheidsgarantie met derdenbeding ten behoeve van de individuele werknemers en verplichten zich deze garantie zowel jegens de gemeente als jegens de individuele werknemers onverkort na te komen.

6. Overige afspraken

5.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verplichten zich de koopsom die de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalt in het kader van de verwerving van het hiervoor genoemde opstalrecht volledig aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover des verzocht jegens de Gemeente rekening en verantwoording af te leggen.

5.2 Het – in tijd begrensd – , drie jaren met een uitloop van nog eens zes maanden, gebruik om niet van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geschiedt geheel voor eigen rekening en risico van deze partijen onder vrijwaring van de gemeente voor alle aanspraken, uit welke hoofde dan

ook en hoe ook genaamd, die samenhangen met of voortvloeiende uit dit voortgezet gebruik. Hetzelfde geldt voor een periode van eventuele – ter beoordeling door de Gemeente – verlenging van dit gebruik met maximaal één jaar, ook al zal – indien de gemeente dat toestaat – verlenging niet langer om niet zijn maar tegen betaling van een marktconforme gebruiksvergoeding, een en ander zoals in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) bepaald.

5.3 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie komen niet tot stand, indien niet uiterlijk op 31 december 2015 het college van burgemeester en wethouders en (gehoord) de raad van de Gemeente dienovereenkomstig besluiten en de ter besluitvorming voor te leggen overeenkomsten zonder enig ander voorbehoud dan het in artikel 5.4 vermelde voorbehoud door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen rechtsgeldig zijn ondertekend. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen realiseren zich dat het college daarbij een eigen afwegingsbevoegdheid heeft zodat accordering van deze overeenkomst het college en de raad op geen enkele wijze beperkt in de vrijheid deze overeenkomst en (dus) ook de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) al dan niet aan te gaan. Het hier bedoelde voorbehoud betreft een totstandkomingsvoorbehoud, zodat accordering van deze overeenkomst voor de gemeente geen verplichtingen met zich meebrengt en pas verplichtingen ter zake ontstaan na een besluit van het college deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten aan te gaan.

5.4 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie worden aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het vervallen van het in artikel 5.3 vermelde totstandkomingsvoorbehoud, een hen/haar conveniërende financiering is verkregen op basis van de business case die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt. Indien deze opschortende voorwaarde eerder zal zijn vervallen dan binnen de hiervoor in dit artikel 5.4 vermelde termijn, zullen Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen de gemeente daarvan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte stellen.

5.5 Indien Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen, na door de gemeente in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft/blijven in de nakoming van haar uit deze overeenkomst en/of met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) voortvloeiende verplichtingen, zullen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hoofdelijk, des dat de een heeft betaald de ander zal zijn bevrijd, ten behoeve van de gemeente een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de in de koopovereenkomst vermelde koopsom verbeuren, onverminderd het recht van de gemeente op vergoeding van de werkelijk door de gemeente

4

geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

5.5.1 De gemeente kan zich te allen tijde ter zake van de boete en ter zake van de werkelijk geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal, verhalen op dat deel van de koopsom dat op het moment van verbeuren van de boete en/of het moment van het lijden van schade en het maken van kosten van verhaal, nog niet opeisbaar is (artikel 2 koopovereenkomst) terwijl alsdan de verplichting tot het betalen van de nog niet opeisbare delen van de koopsom van rechtswege wordt opgeschort onder gelijktijdige verrekening door de gemeente van de boete en/of schade en/of kosten van verhaal met deze delen van de koopsom met welke verrekening de verplichting van de gemeente deze delen van de koopsom te voldoen tot het bedrag dat in verrekening wordt gebracht, vervalt.

5.5.2 Indien de verplaatsing van de werkgelegenheid van het bedrijfsterrein Laarakker te Cuijk niet is gerealiseerd binnen vier jaar en zes maanden na levering van het opstalrecht vervalt de verplichting van de gemeente het op dat moment nog niet opeisbare deel van de koopsom te voldoen.

5.5.3 Hilzaco staat als eigen zelfstandige verplichting jegens de gemeente in voor de nakoming van Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen van alle verplichtingen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) ten bewijze waarvan deze overeenkomst met bijlagen mede is ondertekend en geparafeerd door Hilzaco.

5.6 Partijen doen afstand van het recht deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten buitengerechtelijk te vernietigen en/of te ontbinden en doen tevens afstand van het recht vernietiging en/of ontbinding van deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten in rechte te vorderen, hetgeen onverlet laat mogelijke aanspraken op schadevergoeding.

5.7 Bij strijdigheid tussen deze overeenkomst en een of meer van de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten gaat het bepaalde in deze overeenkomst voor terwijl de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten mede dienen te worden uitgelegd met inachtneming van het bepaalde in deze overeenkomst.

5.8 De rechten van partijen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten zijn niet overdraagbaar en/of verpandbaar. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking als bedoeld in artikel 3:83 lid 2 BW. Deze clausule laat onverlet de werkgelegenheidsgarantie en de daaraan door de betreffende werknemers te ontlenen rechten.

5.9 Op deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing terwijl geschillen zullen worden voorgelegd aan de bevoegde

5

rechter in het arrondissement Gelderland.

Aldus overeengekomen en in drievoud ondertekend te Nijmegen op 15-7-2015.

[redacted]

de gemeente Nijmegen
de heer B. Velthuis

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

[redacted]

[redacted]

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Hilzaco Beheer B.V.

[redacted]

[redacted]

6

Bijl 5

Werkgelegenheidsgarantie

De ondergetekenden:

A. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamelijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted],

en

B. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., terwijl die laatste vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted], overwegen:

Overwegen:

- dat zij hun activiteiten uitoefenen aan de Havenweg te Nijmegen;
- dat zij hun activiteiten zullen verplaatsen naar en voortzetten op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk, alwaar een nieuw slachthuis – in de ruimste zin des woords – zal worden gerealiseerd en in gebruik worden genomen;
- zij jegens de in deze werkgelegenheidsgarantie genoemde werknemers in het kader van deze werkgelegenheidsgarantie de intentie uitspreken hen blijvend te voorzien van een adequate mobiliteitsregeling;
- de intentie uitspreken om – in samenwerking met het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen – een programma te ontwikkelen voor werving en selectie, mobiliteit,

scholing en re-integratie van toekomstig aan te nemen personeel, zulks met het oog op het maximaal faciliteren van de werkgelegenheid.

Garanderen jegens de gemeente Nijmegen en de na te noemen werknemers:

1. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Bij vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. werken per ondertekening van deze overeenkomst ... personen, van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage A aan deze overeenkomst gehechte lijst.

2. Slachthuis Nijmegen B.V. houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan en kent per ondertekening van deze overeenkomst ... werkzame personen van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage B aan deze overeenkomst gehechte lijst.

3. Voor de gemeente is een essentiële voorwaarde voor het aangaan en ondertekenen van deze overeenkomst dat de werkgelegenheid van deze personen en van de personen die bij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst treden in de periode tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, gedurende een periode van zeven (7) jaar na verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. wordt gegarandeerd.

4. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. garanderen de gemeente dat zij gedurende minimaal zeven (7) jaren vanaf de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk de werkgelegenheid van de in artikel 3 vermelde werknemers zal worden gehandhaafd als hierna nader bepaald.

5. Deze garantie geldt niet alleen jegens de gemeente maar ook jegens de op de bijlagen A en B vermelde werknemers en de werknemers die bij Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst zijn getreden tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, welke werknemers

op deze garantie een beroep kunnen doen (derdenbeding), waarbij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en de gemeente zijn overeengekomen dat dit beding onherroepelijk en jegens de werknemers om niet is gemaakt. Dit derdenbeding zal twee weken voorafgaand aan de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. ter kennis van de in dit artikel bedoelde/genoemde werknemers worden gebracht zodat deze werknemers partij worden bij de werkgelegenheidsgarantie en daaraan rechten kunnen ontlenen.

6. Deze werkgelegenheidsgarantie zal voor ondertekening daarvan door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V., door deze vennootschappen worden voorgelegd aan de ondernemingsraad van deze vennootschappen in het kader van de verplichtingen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. op grond van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR).

7. Op dit derdenbeding kan door de gemeente en/of een van de daarvoor in aanmerking komende werknemers geen beroep worden gedaan in al die gevallen dat:
   a. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is geëindigd;
   b. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is opgezegd dan wel ontbonden, waarbij de einddatum van de arbeidsovereenkomst na de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen is gelegen;
   c. de individuele arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt voor zover deze beëindiging rechtsgeldig in de betreffende arbeidsovereenkomst is overeengekomen (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd) of deze arbeidsovereenkomst anderszins eindigt vanwege feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie tussen de betreffende werknemer en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, disfunctioneren, verstoorde arbeidsrelatie, arbeidsongeschiktheid langer

van twee jaar) waarbij onder "feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie" uitdrukkelijk niet wordt verstaan bedrijfseconomische redenen;

d. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. zich in de periode gelegen na drie (3) jaar na de feitelijke beëindiging van de activiteiten op de locatie Nijmegen wegens bedrijfseconomische en/of bedrijfsorganisatorische redenen genoodzaakt zien tot beëindiging van arbeidsovereenkomsten over te gaan mits de voor dergelijke gevallen geldende wettelijke advies c.q. instemmingsregels en procedures zijn gevolgd en de desbetreffende besluiten onherroepelijk zijn geworden.

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

gemeente Nijmegen
de heer B. Velthuis

[redacted]

[redacted]

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Byl 6

Koopovereenkomst

De ondergetekenden:

Slachthuis Nijmegen B.V., gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted]

hierna te noemen Verkoper,

en

de gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, bij besluit van de burgemeester d.d. 14 juli 2015, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Velthuis, wethouder van de gemeente Nijmegen, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 juli 2015, nr. 3.1

hierna te noemen koper,

overwegende dat

- de gemeente Nijmegen, Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. vandaag een overeenkomst hebben gesloten ter uitvoering waarvan onder meer door Slachthuis Nijmegen B.V. aan de gemeente Nijmegen wordt verkocht;

  het recht van opstal op het perceel, gelegen nabij de Havenweg 2 te Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch, sectie A, nummer 2319, groot 2.10.70 ha met alle daaraan verbonden rechten, aan partijen genoegzaam bekend, en zoals aangegeven op bijbehorende situatietekening (bijlage 1);

- ter plaatse het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" geldend is, waarin het hiervoor genoemde perceel bestemd is voor wonen, bedrijven, welness centrum, kleinschalige functies zoals horeca en kleinschalige detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en boven- en ondergrondse parkeervoorzieningen;

- de gemeente Nijmegen met Slachthuis Nijmegen B.V. in onderhandeling is getreden en overeenstemming heeft bereikt over de aankoop door de gemeente Nijmegen van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden met als uitgangspunt dat deze verwerving geschiedt op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;

de in de verkoop betrokken zaken/rechten worden hierna genoemd; het onroerend goed;

€ 10

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

tegen een koopsom van € 27.600.000,00 (zegge:zevenentwintig miljoen zeshonderdduizend euro) kosten koper, in welke koopsom alle vergoedingen, in welke vorm en onder welke benaming dan ook, zijn begrepen voorzover daarvan hierna niet wordt afgeweken.
Partijen hebben wilsovereenstemming bereikt over de bovenomschreven koopsom. Zij zijn ter zake van de verkoop verder overeengekomen:

Artikel 1: kosten en rechten
Kosten en rechten op deze overeenkomst en op de eigendomsoverdracht vallende, zijn voor rekening van koper. De kosten van doorhaling van eventueel ten laste van Verkoper gevestigde hypotheken komen voor rekening van Verkoper.

Artikel 2: betaling
De betaling van een deel van de koopsom, groot € 21 mln (zegge: eenentwintig miljoen euro) en van de rechten en kosten vindt plaats bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, met inachtneming van het hierna bepaalde. De betaling van dit deel van de koopsom en van de rechten en kosten vindt plaats via het kantoor van de notaris. Verkoper stemt ermee in dat de notaris dit deel van de koopsom onder zich houdt totdat zeker is dat het onroerend goed geleverd wordt vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan.
Het restant van de koopsom van € 6.600.000,00 (zegge: zes miljoen zeshonderdduizend euro) is niet eerder opeisbaar en zal pas (in delen) worden betaald op de na te noemen tijdstippen en de bij die tijdstippen behorende bedragen, te weten:

- contractering grond bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan slachtlijn leverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan koeling leverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- onherroepelijke vergunningen, vrijstellingen en toestemmingen voor start bouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 1.320.000,00;
- volledige realisatie fundering nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk € 990.000,00;
- opstallen nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Cuijk wind en waterdicht € 660.000,00;
- daadwerkelijke ingebruikneming, inhoudend de werkelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar de nieuwbouw bedrijventerrein Laarakker te Cuijk met inachtneming van de werkgelegenheidsgarantie € 660.000,00;

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Betaling van de hiervoor vermelde bedragen door Koper aan Verkoper zal geschieden na ontvangst van een schriftelijke mededeling van Verkoper aan Koper van het tijdstip en het daarbij behorende bedrag, waarbij Verkoper Koper zal voorzien van documenten waaruit blijkt dat sprake is van een opeisbaar bedrag overeenkomstig het hiervoor bepaalde, waarna Koper – ervan uitgaande dat de bij het tijdstip behorende gebeurtenis zich heeft voorgedaan -, het betreffende bedrag aan Verkoper zal betalen binnen vijf werkdagen. Daarbij geldt dat opdrachtverstrekking aan slachtlijnleverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dat tien weken na juridische levering en opdrachtverstrekking aan koelingleverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie Bedrijventerrein Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dan 22 weken na levering.

Artikel 3: eigendomsoverdracht

3.1 Partijen streven ernaar dat de akte van eigendomsoverdracht zal worden gepasseerd op 1 augustus 2015 of zoveel eerder of later als partijen nader overeenkomen, ten overstaan van mr. [redacted] van notariskantoor Hekkelman te Nijmegen.

3.2 Verkoper staat in voor zijn bevoegdheid tot verkoop en tot eigendomsoverdracht ten tijde van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, onbezwaard en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan en zonder rechten of aanspraken van anderen dan Verkoper hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook.

Artikel 4: staat van het onroerend goed

4.1 De percelen en daarop aanwezige opstallen en overige zaken waarop het onderhavige opstalrecht betrekking had, zullen aan koper overgedragen c.q. achtergelaten worden in de staat waarin deze zich bij het tot stand komen van deze overeenkomst bevinden met alle daarbij behorende rechten en aanspraken, heersende erfdienstbaarheden en kwalitatieve rechten, en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan. Voor de situatie dat de feitelijke levering op een later tijdstip ligt dan op het tijdstip van het tijdstip van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, behoudt Verkoper de verplichting het over te dragen onroerend goed te leveren in de staat waarin het zich op het tijdstip van het tot standkomen van de overeenkomst bevindt.

4.2 Verkoper is verplicht het onroerend goed in tact, wind en waterdicht, met normaal werkende verlichting, normaal werkende verwarming en ook alle gebouw gebonden installaties in werking op te leveren zonder (huur)verplichtingen jegens derden in verband met transformatoren etc. en exclusief alle productie- en slacht gebonden installaties met toebehoren en inventaris met toebehoren, een en ander behoudens de achterblijvende onderdelen, zoals vermeld op bijlage 2, met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten.

4.3 Koper aanvaardt geen lijdende erfdienstbaarheden, bijzondere lasten en beperkingen, afzonderlijke zakelijke rechten, kettingbedingen en kwalitatieve verplichtingen in welke vorm en onder welke benaming dan ook anders dan die welke staan vermeld in het eigendomsbewijs.

4.4 Aan Verkoper is niet bekend, dat het onroerend goed enige verontreiniging, waaronder

puin en overige ongerechtigheden bevat die hebben geleid of zouden kunnen leiden tot een verplichting tot sanering van het onroerend goed, dan wel tot het nemen van andere maatregelen, tegen het licht van het doel waarvoor aankoop thans plaats heeft, namelijk de ontwikkeling van het Waalfront met alle daarbij denkbare functies. Aan Verkoper is evenmin bekend dat in het onroerend goed ondergrondse tanks, zoals olie en seplictanks, of andere tanks voor het opslaan van vloeistoffen, aanwezig zijn.

4.5 In opdracht van Koper is op een deel van de locatie van het onroerend goed een bodem- en grondwateronderzoek uitgevoerd, uitmondend in een rapportage d.d. 1 mei 2015, opgesteld door MWH B.V. met als kenmerk m15b0132.r01, hierna: het Rapport (bijlage 3). Het Rapport geeft Koper geen aanleiding tot het treffen van saneringsmaatregelen. Koper aanvaardt het onroerend goed -- in het bijzonder de grondgesteldheid van het onroerend goed – in de staat waarin dit zich per 1 mei 2015 bevindt.

4.6 Verkoper is er niet mee bekend dat het onroerend goed asbest bevat anders dan volgt uit de aan deze koopovereenkomst gehechte asbestrapportage (bijlage 4).

4.7 Verkoper staat er voor in dat tot op de dag van het tot stand komen van deze overeenkomst door de overheid of door nutsbedrijven geen verbeteringen of herstellingen zijn voorgeschreven of aangekondigd, die nog niet naar behoren zijn uitgevoerd.

4.8 Verkoper staat er voor in dat ten aanzien van het onroerend goed geen verplichtingen ten opzichte van derden bestaan wegens voorkeursrecht, optierecht, recht van wederinkoop huurkoop of anderszins.

4.9 Verschil tussen de opgegeven en de werkelijke grootte verleent aan geen van de partijen enig recht.

Artikel 5: risico-overgang, beschadiging door overmacht

5.1 Het onroerend goed blijft tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik tot en met de dag van feitelijke levering. Ten aanzien van bodem- en grondwater geldt dat het onroerend goed vanaf de datum van het in artikel 4.5 genoemde Rapport (1 mei 2015) tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper is, waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik vanaf 1 mei 2015 tot en met de dag van feitelijke levering. Verkoper is verplicht de van het verkochte deel uitmakende opstallen verzekerd te hebben en te houden tegen brand- en stormschade en eventueel andere schadeoorzaken voor zover te dekken onder gebruikelijke polisvoorwaarden voor objecten als het onderhavige, tot en met de dag van feitelijke levering. De daarvoor verschuldigde premie is gedurende de periode van voortgezet gebruik na de datum van de akte van levering volledig voor rekening van Verkoper. Verkoper blijft verzekeringnemer/verzekerde en begunstigde van de door hem afgesloten verzekerings-overeenkomsten. Op eerste verzoek zal Verkoper aan koper een

afschrift van de voorhanden verzekeringen verstrekken.

5.2 Verzekeringsuitkeringen of andere vergoedingen in verband met schade als in artikel 5.1 bedoeld zijn uitsluitend bestemd en zullen door Verkoper uitsluitend kunnen worden aangewend in het kader van (datgene wat nodig is ter) continuering van de bedrijfsvoering in de periode tot feitelijke levering en ter volledige, deugdelijke en tijdige nakoming van de in artikel 4.2 en overigens in deze overeenkomst vermelde opleveringsverplichtingen. Al hetgeen aan verzekeringspenningen/vergoedingen wordt ontvangen dat niet benodigd is voor dit doel zal door Verkoper worden (door)betaald aan Koper. Verkoper is op eerste verzoek van Koper verplicht ter zake volledig rekening en verantwoording af te leggen.

5.3 Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding (kunnen) zijn tot enige aanspraak op vergoeding van Verkoper/gebruikers jegens Koper.

5.4 Verkoper is verplicht om Koper onmiddellijk in kennis te stellen van beschadiging of (gedeeltelijk) verloren gaan van het onroerend goed.

Artikel 6: feitelijke levering

6.1 Per datum van aktepassering behoudt Verkoper het voortgezet gebruik om niet en voor eigen rekening en risico van het onroerend goed gedurende drie jaar, met een uitloop met nog eens zes maanden mits Verkoper drie maanden voor afloop van de termijn van drie jaar deze verlenging met zes maanden schriftelijk aan Koper heeft verzocht. Dit voortgezet gebruik is persoonlijk en kan niet aan anderen worden overgedragen. Uiterlijk per het einde van het voortgezet gebruik zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook aan Koper opleveren. Indien Verkoper drie maanden voor het einde van het voortgezet gebruik om niet zoals hiervoor vermeld daartoe een schriftelijk verzoek aan Koper richt en een verlengd gebruik te wijten is aan feiten en omstandigheden die buiten de risicosfeer van Verkoper liggen is Koper bereid een aansluitende periode van voortgezet gebruik toe te staan met een maximum van één jaar en tegen betaling van een gebruiksvergoeding die op jaarbasis € 200.000,00 exclusief btw bedraagt. Dit voortgezet gebruik van maximaal één jaar geschiedt per periodes van één kalendermaand, zodat de vergoeding per kalendermaand € 16.667,00 exclusief btw bedraagt.

6.2 Partijen zullen voorafgaand aan de feitelijke levering tezamen de staat van het verkochte globaal (op hoofdzaken) vastleggen aan de hand van het bepaalde in artikel 4.2.

6.3 Na het verstrijken van de periode van voortgezet gebruik zal het verkochte aan de gemeente ter beschikking worden gesteld als volgt:
de gebouwen worden geheel ontruimd en bezemschoon opgeleverd en vrij van roerende zaken tenzij anders volgt uit het bepaalde in artikel 4.2.

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

6.4 Verkoper staat er voor in, dat het onroerend goed bij de feitelijke levering vrij is van huur of andere aanspraken tot gebruik, leeg, ontruimd en ongevorderd,

6.5 Koper zal binnen drie maanden na feitelijke levering aan Verkoper een rapport verstrekken van een daartoe erkend milieutechnisch adviesbureau, waarbij de resultaten zijn opgenomen van een grond- en grondwateronderzoek omtrent het verkochte, welk onderzoek zich zal uitstrekken tot het deel van de locatie van het onroerend goed dat betrokken is in het Rapport alsmede die delen van het onroerend goed die buiten de scoop van het Rapport zijn gebleven. Dit onderzoek dient te zijn uitgevoerd op overeenkomstige wijze en met inachtneming van het als bijlage aangehechte Rapport. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van Koper. Indien daaruit blijkt, dat in de bodem en/of het grondwater van het verkochte aanzienlijk meer en nieuwe verontreiniging is aangetroffen, anders dan is omschreven in het Rapport of verwacht mag worden op grond van het Rapport en daaruit een saneringsnoodzaak mocht voortvloeien ten gevolge van of samenhangend met de bedrijfsactiviteiten van Verkoper en/of Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV sedert 1 mei 2015, dan zullen de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, inclusief de kosten van het onderzoek die voor rekening van Koper zijn gekomen, voor rekening van Verkoper komen.

Artikel 7: baten en lasten
Alle lasten blijven voor rekening van Verkoper tot en met de vervaldag van het eerstkomende belastingjaar van de respectievelijke zakelijke belastingen volgend op de dag van feitelijke levering van percelen en opstallen.

Artikel 8: ondeelbaarheid
De uit deze overeenkomst voor partijen jegens elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 9: uitsluiting ontbinding
Partijen verbinden zich bij de akte van eigendomsoverdracht afstand te doen van het recht om, op welke grond ook, ontbinding van deze overeenkomst te verlangen.

Artikel 10: ingebrekestelling, ontbinding
10.1 Indien Verkoper, na in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft in de nakoming van zijn uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen zal Verkoper ten behoeve van de koper een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de koopsom verbeuren, onverminderd het recht van Koper op vergoeding van de werkelijk door Koper geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

Indien Verkoper na in gebreke te zijn gesteld binnen de hiervoor genoemde termijn alsnog zijn verplichtingen nakomt, is Verkoper desalniettemin gehouden aan Koper de volledige schade als gevolg van de niet-tijdige nakoming te vergoeden.

Artikel 11: toestemming/ondeelbaarheid/bevoegdheid
Partijen zijn bevoegd, voor zover van toepassing en voor zover nodig, te handelen met

toestemming c.q. volmacht van de echtgeno(o)t(e) of partner en/of mede-eigena(a)r(en), en staan in voor de medewerking van deze betrokkenen bij de uitvoering van deze overeenkomst. Verkoper verklaart bevoegd te zijn tot verkoop en tot eigendomsoverdracht bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht. De uit deze overeenkomst voor partijen ten opzichte van elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 12: bijzondere voorwaarden voortgezet gebruik

12.1 Het is de Verkoper toegestaan het voortgezet gebruik eerder dan de hiervoor vermelde datum op te zeggen, in welk geval hij zulks schriftelijk en met inachtneming van een termijn van drie maanden aan de Koper kenbaar zal maken.

12.2 Het voortgezet gebruik overeenkomstig de huidige bestemming van slachthuis komt uitsluitend en alleen toe aan de Verkoper waarbij onder Verkoper in dit verband mede worden begrepen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en SN Retail B.V. Het voortgezet gebruik is derhalve niet voor overdracht vatbaar.

12.3 Het voortgezet gebruik eindigt ook, zonder dat opzegging behoeft plaats te vinden en zonder recht op enigerlei schadevergoeding, indien de Verkoper, door welke oorzaak dan ook, blijvend niet in staat is het gebruik overeenkomstig de huidige bestemming uit te oefenen en voorts in geval de Verkoper in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling aanvraagt of onder curatele wordt gesteld.

12.4 Gedurende de periode dat het gebruiksrecht voortduurt, is het de Koper en door Koper aangewezen derden toegestaan om, na overleg met de Verkoper, het onroerend goed te betreden voor het (doen) uitvoeren van werkzaamheden van beperkte omvang gericht op onder meer landmeetkundige zaken en grond mechanisch onderzoek.

12.5 De Verkoper is gedurende de periode van voortgezet gebruik gerechtigd tot de natuurlijke vruchten van het onroerend goed. Het is de Verkoper wel toegestaan kleine verbeteringen of veranderingen aan het onroerend goed aan te brengen, voor zover deze noodzakelijk zijn in het kader van de normale exploitatie van slachthuis. Het is de Verkoper zonder schriftelijke toestemming van de koper niet toegestaan andere wijzigingen aan te brengen, Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding zijn tot enige vergoeding door de Koper. De Verkoper is aansprakelijk voor alle directe en indirecte schade ten gevolge van het voortgezet gebruik. Koper is niet aansprakelijk voor schade van de Verkoper in verband met het gebruik van het onroerend goed, ook niet indien dit het gevolg is van de staat van het onroerend goed. Indien het onroerend goed voor het beoogde gebruik ongeschikt wordt, bestaat voor de Koper geen verplichting om het wederom geschikt te maken. Het voortgezet gebruik eindigt dan, tenzij de Verkoper het onroerend goed op zijn eigen kosten wederom geschikt maakt.

12.6 De Verkoper verklaart tijdens het voortgezet gebruik geen handelingen te zullen verrichten of dulden die tot bodem- of grondwaterverontreiniging (kunnen) leiden.

12.7 Per datum van feitelijke levering als bepaald in artikel 6 zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook en ook overigens overeenkomstig het in deze overeenkomst bepaalde, aan Koper opleveren.

12.8 Indien de Verkoper per de bovengenoemde datum nog niet heeft voldaan aan het gestelde in artikel 12.7 en het onroerend goed niet ter vrije beschikking van de Koper heeft gesteld, heeft de Koper het recht zonder tussenkomst van de rechter het onroerend goed voor rekening van de Verkoper te doen ontruimen door een deurwaarder na

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

betekening van de grosse van de akte van levering aan de Verkoper met gelijktijdig bevel tot ontruiming van het onroerend goed. De Verkoper zal in gebreke zijn door de enkele overschrijding van gemelde termijn en door het feit van niet-nakoming van de voormelde verplichting tot ontruiming zonder dat enige ingebrekestelling nodig zal zijn.

12.9 Partijen verklaren dat deze gebruiksregeling nimmer zal kunnen inhouden dat de Verkoper een beroep doet op pacht- of huurwetgeving. In verband hiermee verklaren partijen nog uitdrukkelijk dat het recht op het hier beschreven voortgezet gebruik geen enkele rol heeft gespeeld bij de vaststelling van de koopsom.

12.10 Kosten die Koper moet maken om het onroerend goed ter vrije beschikking te krijgen en de schade die Verkoper aan het onroerend goed heeft toegebracht zullen door Verkoper op eerste verzoek van Koper aan Koper worden vergoed.

Artikel 13: overdracht rechten en/of verplichtingen
Het is geen van partijen bij deze overeenkomst toegestaan rechten en/of verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen of te verpanden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Bekendheid inhoud koopovereenkomst
Verkoper en koper verklaren dat zij, voordat zij deze koopovereenkomst ondertekenen, zorgvuldig kennis hebben genomen van alle bepalingen en voldoende informatie hebben ontvangen, om de inhoud en de gevolgen van deze overeenkomst te overzien.Aldus opgemaakt en getekend te Nijmegen.

Bijlagen:

1. situatie tekening;
2. achterblijvende onderdelen met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten (artikel 4.2.);
3. het Rapport (artikel 4.5);
4. asbestrapportage (artikel 4.6).

d.d. 15-7-2015

Verkoper, Slachthuis Nijmegen B.V.
[redacted] en [redacted]

Koper, (gemeente Nijmegen)
B. Velthuis

[redacted]

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Koopovereenkomst

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

inzake het onroerend goed: te

Als bijlage bij deze overeenkomst wordt een omschrijving opgenomen van de zaken die **niet** meegeleverd worden danwel door Verkoper worden meegenomen.

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Aankooptekening gemeente Nijmegen, nr. .... d.d. ....

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Bodemrapportage

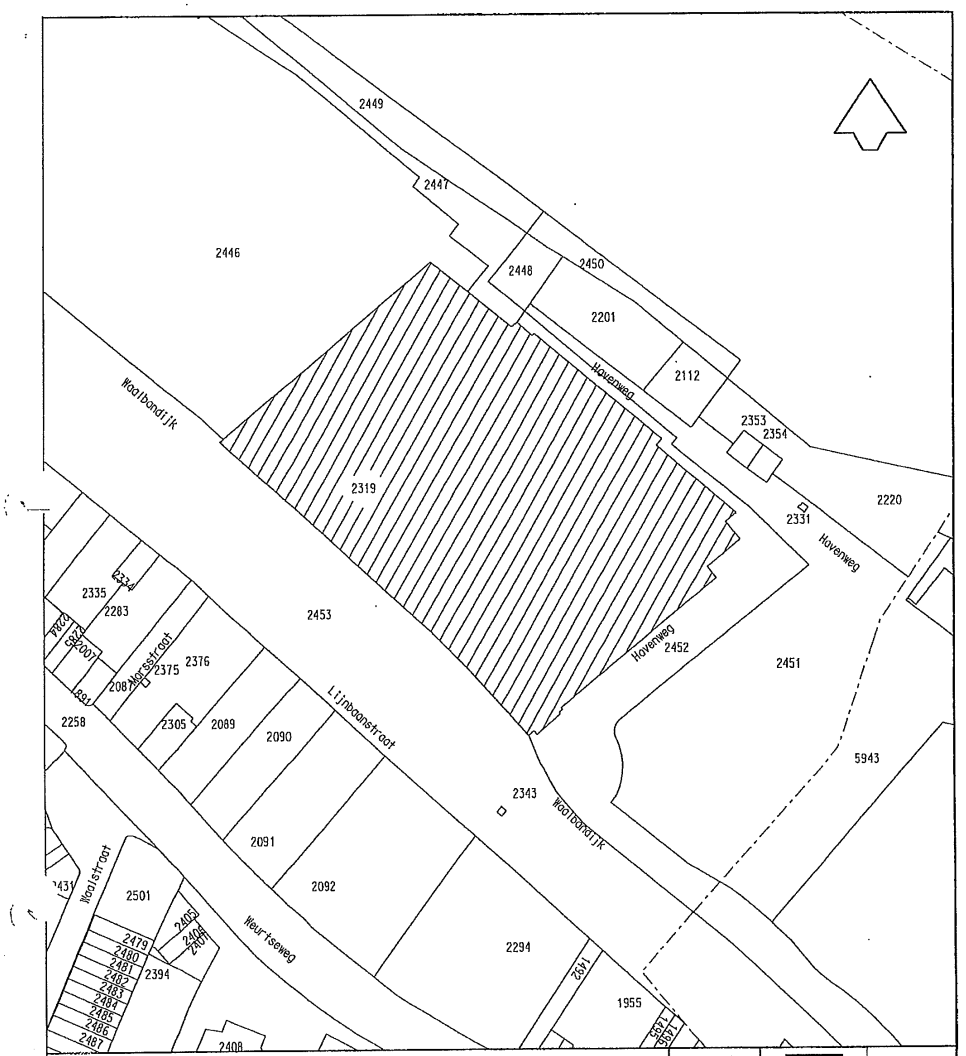
Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
~~Correspondentie met belastingdienst~~

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
~~Overige ??~~

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

GEMEENTE ijmegen

Informatiemanagement & Automatisering
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen

Door de gemeente Nijmegen aan te kopen recht van opstal van:
Slachthuis Nijmegen B.V.
perceel Neerbosch A 2319
oppervlakte 21070m2

Aanmaak datum	[redacted]	
10-03-2015	[redacted]	
Datum	Wijziging tekening	

Datum	Accoord	Stadium
12-03-2015	[redacted]	Goedgekeurd

Tekening Nummer: 480974

Schaal:	Formaat:	Projectnummer:	Bestek:	Aantal bladen:
1 : 2000	A4	G810131		

Bestandsnaam: 480974.dgn
Versie : 1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159074

[redacted]OB20

Van: [redacted]EZ20
Verzonden: woensdag 9 september 2015 11:20
Aan: [redacted]OB10; [redacted]FA40; [redacted]EZ30; [redacted]OB20; [redacted]OB20; [redacted]OB00; [redacted]OB20
CC: [redacted]EZ10
Onderwerp: Besluit tot verlenen subsidie voor verwerving slachthuis
Bijlagen: Verleningsbesluit provincie voor middelen slachthuis.pdf

Categorieën: Categorie Paars

Hallo allemaal,

Mogelijk hebben jullie het via een nieuwsbericht van Omroep Gelderland al gehoord, maar hierbij nu ook het besluit van GS waarin zij instemt met ons verzoek om de reservering van € 4,5 miljoen voor de verwerving van het slachthuis uit te keren. Verder honoreert GS ons verzoek om het voltallige subsidiebedrag in één keer als voorschot uit te keren. Daarmee maakt GS een uitzondering op het protocol van het Stadscontract en komt ons in deze erg tegemoet.

Tot zover voor nu!

Groeten, [redacted]

[redacted]**Economische Zaken** | **Gemeente Nijmegen** | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 | 6511 PP Nijmegen | **Email:** [redacted]@nijmegen.nl | **Telefoon:** +31 (0)24[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

provincie
GELDERLAND

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

Bezoekadres
Gebouw Marktstate
Eusebiusplein 1a
6811 HE Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoonnummer (026) 359 91 11
telefaxnummer (026) 359 94 80
e-mailadres post@gelderland.nl
internetsite www.gelderland.nl

Het college van Burgemeester en
Wethouders van de gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG NIJMEGEN

Bur: EZ 3a
Nr: 15000907 6
02 SEP. 2015
Ingekomen
Gemeente Nijmegen

datum
1 september 2015

zaaknummer
2011-019045/2011-019062

onderwerp
3e wijziging subsidieverlening in het kader van het programma Stad en Regio 2012-2015/2017

Geacht college,

Hierbij bevestigen wij de ontvangst van uw brief 17 juli 2015 (kenmerk EZ20/15.0007339). In de brief verwijst u naar onze 2e gewijzigde subsidieverlening, gedateerd 13 juli 2015, in het kader van het programma Stad en Regio 2012-2015/2017. U verzoekt de daarin opgenomen reservering van € 4.500.000,-- voor het Sleutelproject Waalfront om te zetten naar een subsidieverlening.

Overwegingen
In onze beschikking van 13 juli 2015 is het volgende opgenomen over de omzetting:
"De omzetting van de reservering naar een subsidieverlening tot een maximum van de genoemde reservering vindt plaats zodra de verwerving van het slachthuis definitief is (koopovereenkomst) en er sluitende afspraken zijn over het behoud van de werkgelegenheid. Daarnaast zult u moeten aantonen dat de verwerving verenigbaar is met de Europese staatssteunregels".

Op basis van de door u aangedragen informatie stellen wij vast, dat aan de genoemde voorwaarden is voldaan.

Besluit
Op grond van het voorgaande hebben wij besloten op grond van artikel 3, eerste lid, van de Subsidieregeling meerjarenprogramma's Gelderland 2012, de aan u in juli 2013 verleende subsidie te wijzigen in maximaal € 18.650.000,--.

Inlichtingen bij mw

e-mailadres post@gelderland.nl

telefoonnummer (026)

BNG Bank Den Haag, rekeningnummer 28.50.10.824
IBAN-nummer: NL74BNGH0285010824
BIC-code van de BNG: BNGHNL2G

btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
GELDERLAND

De volledige subsidie wordt als volgt verdeeld over de programma's:
1. € 900.000,-- voor programma Stadscentrum
2. € 1.800.000,-- voor programma Cultuur en cultuurhistorie
3. € 1.100.000,-- voor programma Wijkaanpak
4. € 3.950.000,-- voor programma Herstructurering
5. € 400.000,-- voor programma Woningmarkt
6. € 10.500.000,-- voor sleutelproject Waalfront

De reservering van € 4.500.000,-- voor het Sleutelproject Waalfront is hiermee omgezet naar een subsidieverlening.

Bij deze gewijzigde verlening van de subsidie is uitgegaan van de volgende gegevens met betrekking tot kosten en financiering.

Programma	Totale kosten	Financiering			
		Provincie toekenning	Provincie Reservering	Gemeente	Derden
Stadscentrum	€ 1.800.000	€ 900.000		€ 900.000	€ -
Cultuur en Cultuurhistorie	€ 10.650.000	€ 1.800.000		€ 3.750.000	€ 5.100.000
Wijkaanpak	€ 2.200.000	€ 1.100.000		€ 890.000	€ 210.000
Herstructurering	€ 6.150.000	€ 3.950.000		€ 2.200.000	€ -
Woningmarkt	€ 1.200.000	€ 400.000		€ 400.000	€ 400.000
Subtotaal	€ 22.000.000	€ 18.150.000		€ 8.140.000	€ 5.710.000
Sleutelproject Waalfront	€ 28.855.000 € 4.500.000	€ 6.000.000 € 4.500.000	€ 5.000.000	€ 17.855.000	€ -
Totaal	€ 55.355.000	€ 18.650.000	€ 5.000.000	€ 25.995.000	€ 5.710.000

provincie
GELDERLAND

Voorschotverlening
De verwerving van het Slachthuis is een resultante van de samenwerking en financiële bijdragen van meerdere besturen (provincies Noord Brabant en Gelderland en de gemeenten Nijmegen en Cuijk) en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij. Deze partijen hebben allen, vanwege het belang van behoud van regionale werkgelegenheid van het bedrijf en de ligging in het stedelijke vernieuwingsgebied Waalfront, bijgedragen aan een optimalisatie van de business case.
Wij beschouwen dit als een bijzonder geval en hebben derhalve op grond van artikel 7, vijfde lid, van de Algemene subsidieverordening Gelderland 1998 besloten u een aanvullend voorschot van € 4.500.000,-- te verlenen. Dit bedrag zal zo spoedig mogelijk worden overgemaakt uw bankrekeningnummer.

Voor het overige blijven de subsidiebeschikkingen van 13 juli 2015, 13 februari 2015, 7 oktober 2014 en 3 juli 2013 van kracht.
Hierbij vestigen wij expliciet uw aandacht op de verplichting ten aanzien van staatssteun: indien u de provinciale middelen besteedt aan projecten waarbij sprake is van staatssteun, dient u zich te houden aan de van toepassing zijnde regelgeving.

Wij wensen u ten slotte veel succes toe bij de uitvoering van uw programma.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

plv. Commissaris van de Koning

secretaris

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel
Openbaar

GEMEENTE Nijmegen

Onderwerp

Voortgangsrapportage Waalfront

D161159080

Programma
Grondbeleid

D160892520

BW-nummer

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Samenvatting
Recent heeft de Raad aangegeven halfjaarlijks geïnformeerd te willen worden over de ontwikkelingen binnen de gebiedsontwikkeling Waalfront. Dit geldt zowel in de planvorming, de uitvoering buiten, als ten aanzien van de financiële stand van zaken.
Op 30 september 2015 is tijdens een bijeenkomst met raadsleden reeds uitvoerig ingegaan op de samenwerking voor de gebiedsontwikkeling Waalfront. (Joint Venture/PPS met Bouwfonds Property Development, voorheen: Bouwfonds).

Met bijgaande brief bieden wij de voortgangsrapportage Waalfront aan de Raad aan zoals deze op 10 december jongstleden in de aandeelhoudersvergadering is vastgesteld.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
OB10, Ewald van Petersen, 2602

Datum ambtelijk voorstel
5 januari 2016

Registratienummer
D160892520

Ter besluitvorming door het college
1. Bijgaande brief aan de Raad vast te stellen.

Paraaf akkoord | Datum

Steller
Ewald van Petersen | 8-6-16

☒ Alleen ter besluitvorming door het College
☒ Actief informeren van de Raad

Besluit B&W d.d. 12 JAN. 2016 **nummer:** 3.2
☒ Conform advies
☐ Aanhouden
☐ Anders, nl.

Paraaf akkoord | Datum

Bestuursagenda | 11/1/16

Portefeuillehouder | 6/1/16

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel

1 **Probleemstelling**
Recent heeft de Raad aangegeven halfjaarlijks geïnformeerd te willen worden over de ontwikkelingen binnen de gebiedsontwikkeling Waalfront. Dit geldt zowel in de planvorming, de uitvoering buiten, als ten aanzien van de financiële stand van zaken.

2 **Juridische aspecten**
Dit voorstel heeft geen juridische consequenties.

3 **Doelstelling**
Met bijgaande brief aan de Raad bieden wij de voortgangsrapportage Waalfront aan de Raad aan zoals deze op 10 december jongstleden in de aandeelhoudersvergadering is vastgesteld.

4 **Argumenten**
We informeren de Raad over de voortgangsrapportage middels bijgaande brief.

5 **Klimaat**
Dit voorstel heeft geen consequenties voor het klimaat.

6 **Financiën**
De financiële consequenties zijn vermeld in de voortgangsrapportage zoals deze op 10 december jongstleden in de aandeelhoudersvergadering is vastgesteld.

7 **Participatie en Communicatie**
De Raad wordt middels bijgaande brief geïnformeerd.

8 **Uitvoering en evaluatie**
De Raad wordt halfjaarlijks geïnformeerd.

9 **Risico**
De risico's zijn vermeld in de voortgangsrapportage zoals deze op 10 december jongstleden in de aandeelhoudersvergadering is vastgesteld.

Bijlagen: Raadsbrief inzake voortgangsrapportage Waalfront
Voortgangsrapportage Waalfront

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

ARCHIEFEXEMPLAAR

D160892547

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
12 JAN. 2016	OB10/ D160892547	Ewald van Petersen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Voortgangsrapportage Waalfront		(024) 3292602

Geachte leden van de Raad,

Recent heeft uw Raad aangegeven halfjaarlijks geïnformeerd te willen worden over de ontwikkelingen binnen de gebiedsontwikkeling Waalfront. Dit geldt zowel in de planvorming, de uitvoering buiten, als ten aanzien van de financiële stand van zaken.
Op 30 september 2015 is tijdens een bijeenkomst met raadsleden reeds uitvoerig ingegaan op de samenwerking voor de gebiedsontwikkeling Waalfront. (Joint Venture/PPS met Bouwfonds Property Development, voorheen: Bouwfonds).

Bijgaand treft u de voortgangsrapportage Waalfront aan zoals deze op 10 december jongstleden in de aandeelhoudersvergadering is vastgesteld.

Wij veronderstellen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

Bijlage: Voortgangsrapportage Waalfront

Voortgangsrapportage Waalfront

Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2

November 2015,
Ontwikkelingsbedrijf Waalfront

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding, kadering en status rapportage 3
2. Voortgang lopende deelprojecten Handelskade, Honig tab en Koningsdaal-Zuid 4
3. Nieuwe deelprojecten (tracé Laan van Oost-Indië, Dijkkwartier en Koningsdaal-Noord 9
4. Fasering, programma en planning totaal Waalfront 13
5. Marktontwikkelingen 15
6. Financieel 16

1. Inleiding

Recent heeft de gemeenteraad van Nijmegen aangegeven halfjaarlijks geïnformeerd te willen worden over de ontwikkelingen binnen de gebiedsontwikkeling Waalfront. Dit geldt zowel in de planvorming, de uitvoering buiten, als ten aanzien van de financiële stand van zaken.
Op 30 september 2015 is tijdens een bijeenkomst met raadsleden uitvoerig ingegaan op de samenwerking voor de gebiedsontwikkeling Waalfront. (Joint Venture/PPS met Bouwfonds Property Development, voorheen: Bouwfonds). Hierbij is een toelichting gegeven op de werking van deze samenwerking, de in en outs van de samenwerkingsovereenkomst, alsmede de rol en positie van de gemeenteraad bij een dergelijke samenwerking.

1.1. Kaders

- **Go-besluit gemeenteraad Koers West d.d. 7 februari 2007;**
- **Samenwerkingsovereenkomst d.d. 27-11-2007;**
- **Bestemmingsplan Waalfront;**
- **Ontwikkelingsvisie Waalfront 1.2** (vervangt Masterplan Waalfront)
- **GREX 2013,** zoals op 5 februari 2015 door de Aandeelhoudersvergadering Ontwikkelingsbedrijf Waalfront is vastgesteld (na wensen en bedenkingen gemeenteraad).
- **Programma:** ca. 2060 nieuwbouwwoningen, waarvan 40% goedkoop;
- **Bestemmingsplan Brugkwartier (Batavia/Koningsdaal);**
- **Beeldkwaliteitsplan Brugkwartier.**

Deze kaders geven het formele speelveld aan waarbinnen het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront op dit moment de uitvoering van dit gebied uit mag werken.

Naast deze formele kaders wil de gemeenteraad natuurlijk betrokken blijven bij de verdere uitwerking van het Waalfront. Dit zal worden ingevuld – als afgesproken tijdens bijeenkomst met raad op 30 september 2015- middels een halfjaarlijkse rapportage Waalfront.
De volgende zaken zullen we daarbij in een aantal paragrafen bespreken:
-Voortgang lopende deelprojecten Handelskade, Honig tab en Koningsdaal-Zuid;
-Nieuwe deelprojecten, tracé Laan van Oost-Indië, Dijkkwartier en Koningsdaal-Noord;
-Fasering, programma en planning totaal Waalfront;
-Marktontwikkelingen en financiën.

Dit is de eerste uitgave van deze rapportage.

1.2. Status rapportage

De rapportage heeft een informatieve functie en zal vanuit de directie OBW halfjaarlijks – via het college van burgemeester en wethouders- aan de gemeenteraad van Nijmegen, alsmede AvA Waalfront worden aangeboden ter informatie.

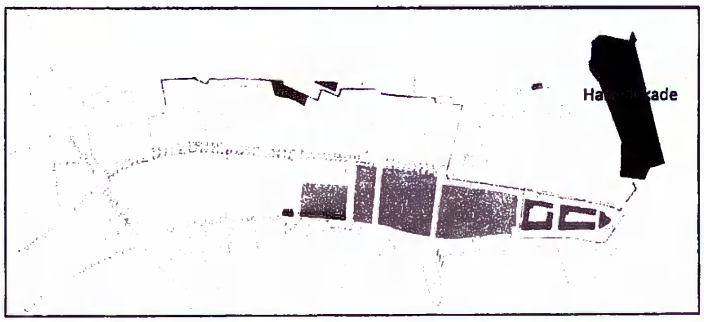
2. Voortgang lopende deelprojecten/gebieden

Handelskade

Maart 2014 is getart met de bouw van 534 woningen aan de Handelskade. BPD is ontwikkelaar voor dit deelgebied. Starten met de bouw betekende eerst 505 ondergrondse parkeerplaatsen. Vervolgens is gestart met de 1e fase (de woontoren op de kop aan de Waal). Verder zal de bouw gefaseerd worden uitgevoerd richting de Voorstadslaan in de periode tot 2018. De eerste oplevering vindt plaats rond april 2016.

Aantal woningen en programma
In totaal gaat het dus om 534 woningen. Van deze 534 woningen worden 165 woningen in de sociale huursector afgenomen door Standvast Wonen. In de beleggershuur neemt Achmea 188 woningen af, en het restant wordt middels verkoop in de markt gezet door BPD Ontwikkeling.

Kaartje ligging in plangebied en foto bouwplan

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Inrichting woonomgeving
De aanbestedingsprocedure voor de inrichting van de woonomgeving Handelskade wordt december 2015 afgerond. In februari wordt gestart met het eerste deel voor de inrichting woonomgeving in de directe omgeving van het woongebouw De Lunet (woontoren op de kop aan de waal).
De inrichting van de woonomgeving zal gefaseerd meelopen met de bouw en oplevering van de woningen.

Aansluiting op Havenplein
Op dit moment wordt er –in opdracht van de gemeente Nijmegen- gewerkt aan de reconstructie/herinrichting van de Voorstadslaan vanaf de Hezelpoort tot en met de kruising Weurtseweg, eveneens aansluitend op de Handelskade. De plannen voor deze herinrichting zijn afgestemd op de bouwplannen aan de Handelskade.

Honigcomplex
Het Honigcomplex (tijdelijk anders bestemmen) is een succes.
De strategie is om vanuit tijdelijk ondernemerschap in het Honigcomplex met een publiekgerichte uitstraling en levendigheid, activiteiten te ontwikkelen die bijdragen aan waardeontwikkeling van het Waalfront. Kern van de strategie is om met een slimme mix van functies in de leegstaande gebouwen en buitenruimte, te werken aan waardecreatie (creatieve maakindustrie, urbane sports, horeca, pop-upstore, culturele activiteiten, educatie en events e.a.). Met de nadruk op functies die elkaar aanvullen en iets toevoegen aan de stad.
Van de in totaal beschikbare ruimte van ca. 30.000 m2 bvo is ruim 80% verhuurd.

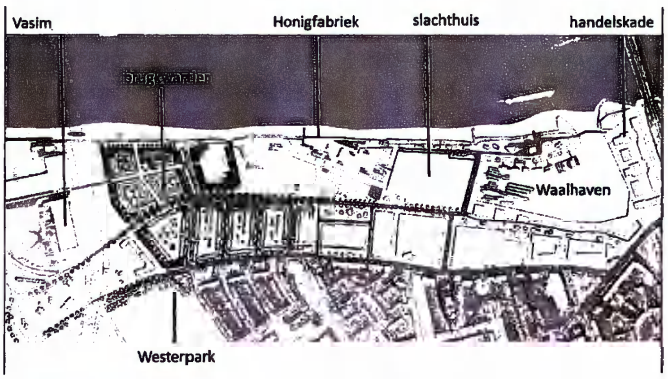
Deze tijdelijke vorm van exploiteren en gebruiken loopt tot en met 2021.
Voor de hal waarin Laygho en Bounz huren is april 2019 het eindpunt.
Aansluitend zal de weer beschikbaar komende ruimte worden ingezet voor woningbouw, conform ontwikkelingsvisie en grondexploitatie waalfront.

Parkeren en bereikbaarheid
Het toestaan van deze tijdelijke activiteiten geeft levendigheid, dynamiek in dit gebied en voor zijn omgeving, maar dit brengt ook een bepaalde druk met zich mee. Bijvoorbeeld het parkeren en de bereikbaarheid zijn thema's die in een omgeving van gebiedsontwikkeling steeds zullen veranderen (andere locaties voor parkeren, andere aanrijroutes, etc.). Dit is een gegeven in een zich transformerende omgeving en daar moeten Ontwikkelingsbedrijf Waalfront maar ook de ondernemers, gemeente en omwonenden mee dealen.
Vanaf januari 2016 tot 2019 is het dagelijks parkeren voor 3 jaren geregeld op de locatie aansluitend op het Oscar Leeuwgebouw (voormalig Waalhalle).
Voor de grote evenementen geldt, dat parkeerruimte moet worden ingezet buiten het gebied Waalfront, hetgeen de vergunningaanvrager zelf moet regelen (bijv. rond Vasim of Electabelcentrale).

Bereikbaarheid
De bereikbaarheid van het Honigcomplex (met calamiteitenroute) is het afgelopen half jaar nogal wat improviseren geweest. Per januari 2016 zal de nieuwe Laan van Oost-Indië tot aan de toegang van het Honigcomplex (bij gebouw Talis) zijn opgeleverd waardoor dit weer de hoofdroute wordt en verkeer via de Laan van Oost-Indië het Honigcomplex weer regulier kan bereiken.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Kaartje ligging in plangebied en foto Honig

Koningsdaal
Het betreft hier globaal het gebied Winselingseweg tot aan de rivier de Waal, Weurtseweg tot aan de monumentale huurwoningen van Portaal aan de Weurtseweg, inclusief het park/fort Kraijenhoff (inmiddels Bataviapark als straatnaam). De Laan van Oost-Indië loopt dwars door dit gebied als ontsluitingsroute van de aangrenzende woningbouwblokken die hier worden gerealiseerd.
Voor het totaalgebied is het bestemmingsplan Brugkwartier door de gemeenteraad vastgesteld en onherroepelijk goedgekeurd medio 2014. De raad heeft eveneens een beeldkwaliteitsplan vastgesteld.
In dit gebied zullen ongeveer 450 woningen worden gerealiseerd, overwegend in het koopsegment.
Verder zal dit gebied bloksgewijs (vooralsnog 9 blokken) en gefaseerd worden ontwikkeld. De verwachting is dat hier tot en met 2019 zal worden gebouwd.

Kaartje ligging in plangebied met overzicht van de bouwblokken en gebied (oranje gearceerd, incl. het groen gearceerde park)

Koningsdaal-Zuid (gebied ten zuiden van de Laan van Oost-Indië)

Begin 2015 is er door BPD gestart met de verkoop van de 1e fase voor de verkoop van 45 woningen (blok 7 aan de Weurtseweg) in het gebied Koningsdaal. De verkoop is prima verlopen en juni 2015 is de bouw gestart.
Eerste oplevering van de nieuwbouwwoningen in Waalfront zal plaatsvinden half december 2015.

Aansluitend is blok 6 eveneens aan de Weurtseweg (totaal 50 woningen) in verkoop genomen. Deze woningen zijn inmiddels verkocht en de start bouw is november 2015. Eerste oplevering: zomer 2016.

Voor blok 5 (voormalig terrein palingkwekerij) op de hoek Winselingseweg/Weurtseweg/Laan van Oost-Indië is met de verkoop van 69 woningen (waarvan 19 woningen in het goedkope segment) gestart 14 november 2015. Start bouw is gepland maart/april 2016.

Voor de blokken 8 en 9 aan de Weurtseweg loopt een zgn. tender/prijsvraag waarbij een aantal ontwikkelaars –op uitnodiging- wordt gevraagd om in te schrijven tegen een zo hoog mogelijke grondprijs op basis van een conceptverkavelingsplan met criteria omtrent kwaliteit etc.

Vooralsnog gaat het hier om de 1e fase van deze blokken (totaal ca. 30 woningen). De tweede fase zal in de markt worden gezet zodra de verwerving van een nog functionerend garagebedrijf heeft plaatsgevonden. De intentie is er om minnelijk tot verwerving te komen, daarnaast is zekerheidshalve de onteigeningsprocedure ingezet, waartoe de gemeenteraad ook heeft besloten zomer 2015.

Impressies bouwplannen

Blok 7

Blok 6

Blok 5

Weurtseweg reconstructie
Naast het realiseren van deze woningbouwblokken aan de Weurtseweg was het wenselijk om aansluitend de Weurtseweg te herprofileren en opnieuw in te richten (vooralsnog vanaf de Winselingseweg tot aan de Waterstraat). Een belangrijke weg voor de mobiliteit in dit gebied en de stad Nijmegen.
Deze werkzaamheden zijn inmiddels ook afgerond en de Weurtseweg is vanaf eind september 2015 weer volledig open gesteld.

Weurtseweg na oplevering

Tracé Laan van Oost-Indië 2e fase
In eerdere studies bij de Ontwikkelingsvisie 1.2 Waalfront als in het Plan van Eisen Brugkwartier is aangegeven dat de ontsluitingsroute van en naar de binnenstad nadere studie behoeft en dat hier aanvullende besluiten noodzakelijk zijn. In het stedenbouwkundig programma van eisen Brugkwartier zijn al suggesties opgenomen hoe hier mee om te gaan.
Concreet moet er nog worden besloten hoe de aansluiting op de Weurtseweg eruit gaat zien, nu een directe aansluiting op de Voorstadslaan (zoals in het oude Masterplan Waalfront) niet mogelijk is.

Op dit moment wordt er aan de hand van varianten/scenario's onderzocht en op basis van verkeerskundige, stedenbouwkundige en financiële overwegingen wat de meest wenselijke aansluitingsroute wordt richting de Weurtseweg. De gemeenteraad zal hiervoor in 2016 het vigerende bestemminsplan moeten herzien. Vooraf zal de gemeenteraad actief worden meegenomen in dit proces.

Dit proces ziet er ongeveer als volgt uit:

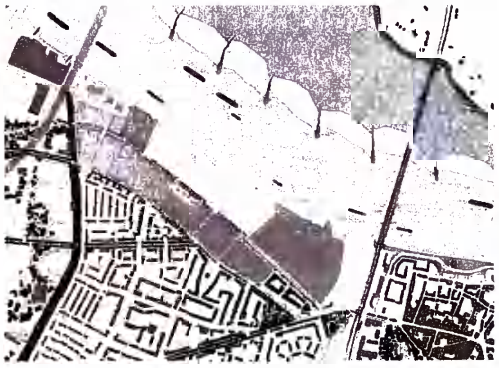
- Uitwerking varianten/scenario's november en december 2015
- Keus variant(en) tracé voor communicatie/infobijeenkomst door OBW met omgeving (januari/februari 2016)
- Besluit tracékeuze Aandeelhoudersvergadering voorstel aan gemeente (februari 2016)
- Collegebesluit tracékeuze (maart 2016)
- Raadsbehandeling tracékeuze (april 2016)
- Infoavond bestemmingsplan gemeente Nijmegen (september 2016)

- Vaststelling ontwerp bestemmingsplan door college van burgemeester en wethouders (september/oktober 2016))
- Ter visie legging (oktober-november 2016)
- behandeling zienswijzen (november 2016)
- besluit college (december 2016)
- vaststelling in Raad (januari-februari 2017)
- Inwerkingtreding bestemmingsplan (april 2017)

Dijkkwartier
Wanneer er finaal duidelijkheid is omtrent het tracé, oftewel de aansluiting van de Laan van Oost-Indië richting de Weurtseweg dan kan de 1e fase (reeds verworven) van het deelgebied Dijkkwartier (zie kaartmateriaal) in ontwikkeling worden genomen. Vooralsnog zou 2017 kunnen. Dit zou dan doorlopen tot 2019-2010, afhankelijk van het afzettempo. Een programma tot 250 woningen (gemiddeld 5 lagen met eventueel een toren) kan hier worden gerealiseerd, mits het parkeren kan worden opgelost.
Het is de bedoeling om hier qua massa van bebouwing (met een eigen architectonisch beeld) aan te sluiten op de bestaande bebouwing Kop Weurtseweg alsmede de aansluiting te zoeken met het havengebied alsmede de belangrijke verkeersstructuur van Laan van Oost-Indië en Weurtseweg.
Qua programma zal –met de inzichten van nu- het grootste deel van de te bouwen woningen hier in het goedkope segment worden gebouwd.

Gelijktijdig met bestemmingsplanherziening voor Laan van Oost-Indië, zal dit deelgebied ook worden meegenomen in het bestemmingsplan als herziening.

Kaartje ligging Dijkkwartier in plangebied (blauw gearceerd)

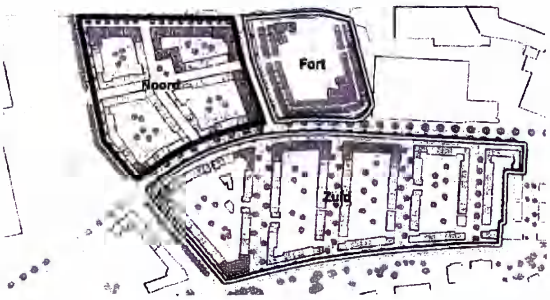

Koningsdaal-Noord
Nu Koningsdaal-Zuid in zijn ontwikkeling voortgaat en de bouw gestaag vordert, is het tijd om het gebied Koningsdaal-Noord verder uit te gaan werken in concrete plannen.
Dit moet worden gezien als een uitwerking van het SPvE Brugkwartier en betreft het gebied ten noorden van de Laan van Oost-Indië vanaf de Winselingseweg tot en met het geplande park/fort Kraijenhoff (straatnaam Bataviapark).

Voor de samenhang en integraliteit is er voor gekozen om ook wat eerste ideeën en richting te duiden voor het gebied vanaf het park tot aan het Oscar Leeuwgebouw alsmede het gebied waar nu de loods van Honig nog staat tot aan het kantoor van Talis (maakt geen onderdeel uit van Koningsdaal en behoort qua exploitatie vooralsnog tot Waalkwartier).

De verwachting is dat we begin 2016 met de planuitwerking naar buiten kunnen en het stedenbouwkundig plan verder kunnen uitwerken richting ontwikkelingsplannen, onder te verdelen in verschillende logische blokken die in de markt gezet kunnen worden.
Alsdan zal de gemeenteraad worden geïnformeerd. Hierbij zal worden stilgestaan bij de keuzen die worden gemaakt in relatie tot het te realiseren groen in Koningsdaal alsmede het programma, de kwaliteit van het stedenbouwkundig plan, de financiële haalbaarheid en de planning/fasering die we hierbij voorstaan.
In een scenario van hoge snelheid zou het mogelijk kunnen zijn dat we van 2017 tot en met 2019 deze woningvlekken kunnen invullen. Met andere woorden, januari 2020 zou Koningsdaal dan volledig woonrijp zijn opgeleverd.

Kaartje ligging Koningsdaal-Noord in plangebied

Waalkwartier (gebied Honig/slachthuis)
1e fase (gebied Waalhalla tot aan gebouw Oscar Leeuw). Komt in 2019 beschikbaar. Alsdan zou dit ook ontwikkeld kunnen worden. Nadere info volgt. Voor dit deel zal het bestemmingsplan nog aangepast moeten worden.

Dit geldt eveneens voor de grote loods van Honig (Laygho en Bounz) wat grenst aan het kantoorgebouw van Talis. Dit komt per april 2019 beschikbaar. Nadere info volgt.

Het grootste gebied in Waalkwartier betreft het terrein van het slachthuis (komt waarschijnlijk in 2018 beschikbaar) en het restant Honig (komt per 2022 beschikbaar). De gemeente heeft het slachthuis aangekocht. Het slachthuis maakt geen onderdeel uit van de grondexploitatie (is nog niet ingebracht). Nadere info volgt. Ook hiervoor zal een nieuwe bestemmingsplan moeten worden vastgesteld.

Kaartje ligging Honig / Slachthuis

Groene eiland/landtong aan de Waal en de Haven
Gebied dat overwegend zijn groene karakter zal behouden bij de verdere uitwerking van de plannen. Herinrichting is aan de orde. Naast verbinding met de Handelskade door middel van een loopbrug en een wandelroute richting de Oversteek, ligt er de doelstelling om op het eiland te streven naar een publiek aantrekkende functie met aanvullend overwegend een groene invulling (museum en/of horecapunt). Dit kan wellicht door hergebruik van bestaande gebouwen.

Nadere info volgt.

3. Planning en programma Waalfront

Onderstaand vindt u een fasering van activiteiten met een planning op hoofdlijnen voor Waalfront. Waar mogelijk zijn de activiteiten die voor het gemeentebestuur van belang zijn gedetailleerd opgenomen in deze planning.
Daarnaast ziet u op hoofdlijnen een prognose van het te bouwen programma in Waalfront totaal over de verschillende deelgebieden.

PLANNING

De grondexploitatie Waalfront gaat op dit moment uit van een doorlooptijd tot het jaar 2025. Dan zou Waalfront volledig zijn opgeleverd.

1.	tracé Laan van Oost-Indië	**Informatief** uitwerking tracé febr/mrt 2016 **Vaststellen** bestemmingsplan tracé mei/juni 2016
2.	uitwerking deelplan Koningsdaal-Noord	**Informatief** febr/mrt 2016
3.	wensen en bedenkingen GREX 2015	**Wensen en bedenkingen** jan/febr 2016
4.	Wensen en bedenkingen GREX 2016	**Wensen en bedenkingen** apr/mei 2016
5.	Uitwerking deelplan Dijkkwartier 1e fase	**Informatief** sept/okt 2016
6.	Uitwerking deelplan Waalkwartier 1e fase	**Informatief** medio 2019
7.	Pm.	
8.	Pm.	
9.	Pm.	

PROGRAMMA (woningbouwprognose per november 2015)

Handelskade
Totaal 534 woningen en ruim 2500 m2 voorzieningen (horeca/kantoor).
1/3 deel koopwoningen (BPD) (circa 70 verkocht)
1/3 deel beleggingshuurwoningen (Achmea)
1/3 deel sociale huurwoningen (Standvast Wonen)

Bouwperiode: 2014 tot en met 2018

Koningsdaal
Totaal programma ca. 450 woningen, inclusief Bataviapark.

Koningsdaal-Zuid.
Hier worden ca. 220 woningen gerealiseerd in de koopsector. Hiervan zijn er ca. 20 goedkoop.
Bouwperiode: 2015 tot en met 2017. (95 woningen verkocht)

Koningdaal-Noord
Invulling programma Koningsdaal Noord moet nog plaatsvinden.
Bouwperiode: 2017 tot en met 2019.

Dijkkwartier
Totaal programma ca. 500 te bouwen woningen.
1e fase van ca. 250-300 woningen.
Bouwperiode: 2017-2019

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

2e fase van ca. 200-250 woningen.
Invulling programma moet nog plaatsvinden.
Bouwperiode: 2023-2025

Waalkwartier (slachthuis/Honig)
1e fase terrein hal Honig en Waalhalla, ca. 100 woningen. Invulling programma moet nog plaatsvinden.
Bouwperiode 2019-2020

Restant terrein Honig en slachthuis nog ca. 400 woningen. Invulling programma moet nog plaatsvinden.
Bouwperiode: 2020-2025

Totaal te realiseren woningen in Waalfront ca. 2000 woningen.

4. Marktontwikkelingen

Aantrekken van de koopwoningenmarkt in 2015 zet zich voort in 2016 (economische groei neemt eveneens toe). Hypotheekrente is extreem laag.

Consumenten:
Veel interesse voor stedelijk wonen, compact en dicht bij de binnenstad/voorzieningen.
Eveneens interesse voor duurdere woningtypes.
Interesse voor etagewoningen neemt toe.
Ook behoefte aan huurwoningen in segment vanaf 800 euro tot 1000 euro.

Marktpartijen
Interesse voor het ontwikkelen van locaties is weer merkbaar. Bouwvolumes blijven beperkt in omvang, maar past bij risicoprofiel en is van belang voor strategie van diversiteit. Met name de afzet/realisatie van grote appartementengebouwen is en blijft lastig in relatie tot financieringsmogelijkheden van de bedrijven. Tender/ontwikkelcompetities zijn weer interessant, hoewel onvoorwaardelijk afnemen van grond nog te risicovol is voor de meeste partijen. De huidige toename van de woningbouwproductie lijdt door de gekrompen productiecapaciteit (krimp en faillissement van bedrijven in de periode 2009-2014) tot stijging van de bouwprijzen en dat drukt de grondprijzen.

NVB rapportage najaar 2015 (thermometer koopwoningen) Wat korte noties:
2015 sterk uit de startblokken en verwachtingen 2e helft 2015 ook positief;
Sterke toename van aantal verkochte nieuwe koopwoningen. Elke regio profiteert.
Niet alleen starters maar ook huurders die interesse hebben in koopwoning alsmede doorstromers.
Toename van het marktaandeel van woningen boven de 300.000 euro.

5. Financieel

Op het moment van verslaglegging rond deze rapportage is de GREX 2013 nog steeds uitgangspunt. De nieuwe GREX 2015 wordt u begin 2016 aangeboden ter vaststelling.

Qua fasering, planning en programmering lopen we op dit moment gelijk of iets voor met de grondexploitatie 2013. Financieel past het binnen deze grondexploitatie die sluit op een tekort van ruim 29 miljoen euro ncw. Meer detailinformatie zal worden uitgewisseld bij de wensen en bedenkingenprocedure bij de Raad, rond het vaststellen van de grondexploitatie Waalfront in het eerste kwartaal van 2016.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted]OB20
Verzonden: vrijdag 22 januari 2016 17:14
Aan: [redacted]@brabant.nl'
CC: [redacted]OB10
Onderwerp: C2178580/3874327 verplaatsing slachthuis

Categorieën: Categorie Paars

Geachte mevrouw [redacted]

Hierbij informeren wij naar de stand van zaken van onze subsidieaanvraag met betrekking tot het project "verplaatsing slachthuis Nijmegen", welke u op 12 oktober 2015 hebt ontvangen. In uw schrijven d.d. 14 oktober geeft u aan dat er binnen een termijn van 13 weken na ontvangst van de subsidieaanvraag een besluit genomen wordt. Tot op heden hebben wij, naar mijn weten, geen bericht mogen ontvangen.
Graag hoor ik van u.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Ontwikkelingsbedrijf
Gemeente Nijmegen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159082

[redacted]OB10

Van: [redacted]@brabant.nl>
Verzonden: dinsdag 26 januari 2016 20:34
Aan: [redacted]OB20; [redacted]OB20; [redacted]OB10
CC: [redacted]
Onderwerp: subsidie Slachthuis

Categorieën: Categorie Paars

beste [redacted]
het is al weer enige tijd geleden dat we elkaar hebben gezien. Hoe gaat het bij jullie met de gesprekken met Hilckmann? Met Cuijk gaan ze wel geloof ik maar het is een moeizaam proces, de markt is ook niet echt gunstig. Jullie subsidieaanvraag ligt al enige tijd bij ons, bij mij beter gezegd ter advisering. Aanvraag is conform afspraak dus dat is verder in orde wat mij betreft. Ander punt is het tijdstip. Ik heb vernomen dat jullie het grootste deel van de aankoopsom hebben betaald, maar nog niet het gehele bedrag. En dat jullie daar mee wachten tot de verplaatsing met behoud werkgelegenheid is gerealiseerd. Dat is althans mijn uitleg. Redelijk lijkt me trouwens.
Eigenlijk zou ik de subsidieverlening hier aan willen koppelen. Immers daarmee (alhoewel als compensatie voor de rente) zijn jullie min staat geweest een hoger bod neer te leggen en als dat niet gestand wordt gedaan dan ligt een andere compensatie voor de hand. Kunne we hier afspraken over maken? De vertraging in de aankoop in Cuijk is ook de reden dat de aanvraag nog niet is afgehandeld.
Ik hoor graag jullie reactie.
met vriendelijke groeten

[redacted]Economie & Internationalisering

[redacted]

info@brabant.nl | Twitter: @brabant | www.brabant.nl

Waar is Brabant mee bezig? Lees het online Brabant Magazine.
Abonneer gratis op: www.brabant.nl/magazine

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159083

[redacted]OB10

Van: [redacted]VA21
Verzonden: donderdag 4 februari 2016 10:56
Aan: [redacted]
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20[redacted]OD30
Onderwerp: RE: afspraak tbv oplevering tzt Hilckman.
Bijlagen: Vragen over oplevering Slachuis Nijmegen..docx

Urgentie: Hoog

Categorieën: Categorie Paars

Beste [redacted]

Zoals gemeld heb ik deze week overleg gehad over de oplevering van het slachthuis en dan met name over jouw specifieke vragen.

Uitgangspunt is en blijft de aankoopakte waarin uitgebreid beschreven is hoe we geleverd willen hebben tzt. Globaal: wind en waterdicht, veilig en werkende energievoorzieningen zonder dat we verplichtingen hebben in de vorm van huur trafo's.

Voor wat jouw specifieke vragen betreft is het van belang dat we weten, kunnen bevestigen wat we doen bij oplevering. Zetten we direct de sloop in of nemen we de locatie als gebouw nog in beheer. Naar verwachting is hier binnen een termijn van 2 maanden duidelijkheid over. Dit heeft gevolgen voor de kosten die jullie en wij maken voor en na oplevering.
Tot die tijd wil ik je dan ook graag in de wacht zetten.

Wat betreft de oplevering van zuiveringsbakken of anderszins is het uitgangspunt dat dit moet voldoen aan wet- en regelgeving vanuit bodem. Dus waar nodig dient dit gecertificeerd te zijn met een opleverdocument. Lijkt me goed dat we dit in afstemming doen met[redacted]

Rond 1 april weer contact?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Gemeente Nijmegen | Vastgoed, Sport en Accommodaties | [redacted]**Vastgoed | Postadres postbus 9105 | 6500 HG Nijmegen | Email** [redacted]**@nijmegen.nl |**

Telefoon +31 (0)24[redacted]**| Internet www.nijmegen.nl | Maatschappelijk Vastgoedaanbod www.makelpunt-nijmegen.nl |**

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com]
Verzonden: woensdag 13 januari 2016 14:35
Aan: [redacted]VA21
Onderwerp: RE: afspraak tbv oplevering tzt Hilckman.

1

OK,

Ik hoor het wel.

m.vr.gr.

[redacted]
[redacted]Arbo&Milieu
Slachthuis Nijmegen B.V.
Havenweg 2 6541 AD Nijmegen.

Erik Kleinschiphorst

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

Van: [redacted]VA21[redacted]@nijmegen.nl]
Verzonden: woensdag 13 januari 2016 14:04
Aan: [redacted]
Onderwerp: afspraak tbv oplevering tzt Hilckman.

Beste [redacted]

Ik heb de overeenkomst er bij gehaald en heb nog een hoop open vragen alvorens ik met jou constructief hierover in overleg kan.

Ik maak eerst een afspraak intern en meld me na dit overleg bij jou.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Vragen over oplevering Slachthuis Nijmegen.

1) Wat moet er gebeuren met de waterzuivering?
   Als deze buitenbedrijf is, dan zal er na ±14 dagen water op het terrein staan.
   Wij hebben namelijk geen aansluiting op het gemeente riool.
   Er is een klein gedeelte aangesloten op een hemelwaterafvoer rechtstreeks naar de waal.

2) Wat moet er gebeuren met onze waterbronnen op het terrein?

3) Er zitten 2 bloedtanks ondergronds onder funderingen, deze kunnen dus niet verwijderd worden.(alleen reinigen)?

4) De koelingen op het bedrijf houden al jaren de ruimtes koud.
   De kou zit dus na al deze jaren ook in de grond.
   Houden jullie er rekening mee dat na het uitschakelen van deze koelingen er weleens veel ongedierte zou kunnen ontstaan?

5) Er zullen afspraken duidelijk op papier moeten komen v.w.b. milieuaspecten.

6) Trafo's zijn gehuurd deze worden dus weggehaald. hoe gaan we hier mee om?

Dit zijn voorlopig de vragen waar ik nu tegenaan loop.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Arbo&Milieu
Slachthuis Nijmegen B.V.
Havenweg 2 6545 JE Nijmegen.
Tel;[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Onderwerp: FW: Vertouwelijk: Hilckmann en slachthuis

D161198142

Op 24 feb. 2016 om 19:27 heeft [redacted] OB [redacted]@nijmegen.nl> het volgende geschreven:

Vanmiddag om 17 uur gesprek gehad met Ber Velthuis bij Hilckmann.

Door het niet slagen van een exportvergunning naar China van Hilckmann verliezen zij op dit moment veel geld. Zo veel dat de bank heeft besloten dat zij zonder die export vergunning naar China niet langer bereid zijn de financiering te verstrekken.

Dit betekent dat de nieuwbouw in Haps niet doorgaat en het bedrijf stopt. Deze week worden de laatste beesten geslacht.

We gaan ons beraden op wat dit voor de gemeente betekent, morgen om 8 uur zitten we bij elkaar met de stadsadvocaat.

Regie ligt bij mij

Ik houd jullie op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Ontwikkelingsbedrijf gemeente Nijmegen
Tel[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Persbericht

D161159085

Afkomstig van : Slachthuis Nijmegen B.V.
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Datum : 24 februari 2016

Begin:

Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. realiseren tot op heden geen exportvergunning naar China en zijn hierdoor gedwongen de activiteiten te stoppen.

De directie van het Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. hebben deze week een adviesaanvraag bij de ondernemingsraad ingediend met betrekking tot het voorgenomen besluit de activiteiten te stoppen. Door sterk gewijzigde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China is het niet mogelijk de winstgevendheid structureel te verbeteren, waardoor de financiering van de nieuwbouw onmogelijk is gebleken.

Vorig jaar heeft Slachthuis Nijmegen een overeenkomst met de gemeente Nijmegen gesloten, waarmee na negen jaar duidelijkheid werd gekregen met betrekking tot de gedwongen verplaatsing van de slachtactiviteiten.
Inmiddels zijn de marktomstandigheden drastisch veranderd. Slachthuis Nijmegen heeft, ondanks diverse inspanningen, als enige grote Nederlandse slachterij nog geen directe toegang tot de Chinese markt. Dit heeft sinds het najaar 2015 materiële en structurele gevolgen gehad voor de concurrentiekracht en resultaten van beide bedrijven. Ook op korte termijn is er geen zekerheid over het verkrijgen van de noodzakelijke exportvergunning.

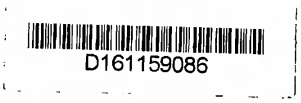
Als gevolg hiervan is de financiering van de nieuwbouw op Laarakker in Haps niet meer mogelijk. Ook onderhandelingen met zowel nationale als internationale partijen om te komen tot mogelijke financiering van nieuwbouw en behoud van de werkgelegenheid, hebben niet tot resultaat geleid.

Hierdoor blijft er geen andere optie over dan per direct alle operationele activiteiten te staken. Bij Slachthuis Nijmegen B.V. zijn 74 werknemers in dienst en bij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. 33 werknemers. Voor hen zal een ontslagvergunning bij het UWV worden aangevraagd.

Einde.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]BA50
Verzonden: donderdag 25 februari 2016 16:42
Aan: [redacted]OB; [redacted]OB10; [redacted]OB20
Onderwerp: FW: Statement Hilckmann

Categorieën: Categorie Paars

Door iedereen goed bevonden en dus nu naar buiten naar degenen die vraag hebben gesteld

---

Van: [redacted]BA50
Verzonden: donderdag 25 februari 2016 14:45
Aan: Bruls, Hubert BM20; Velthuis, Bert BM30
Onderwerp: Statement Hilckmann
Geachte burgemeester en wethouder,

Zoals afgesproken het aangepaste statement ter goedkeuring. De betrokken ambtenaren en jurist hebben er ook nog eens scherp naar gekeken en gaan allemaal akkoord met deze formulering.

Akkoord met tekst?

Groet,

[redacted]

Sluiting Vleesconcern Hilckmann en Slachthuis Nijmegen
Statement
Het college van B&W betreurt het dat het bedrijf dat lange tijd verbonden is geweest met deze regio de deuren moet sluiten. We leven mee met medewerkers die door deze sluiting getroffen worden Er is jarenlang met diverse overheden intensief gekeken naar mogelijkheden om het bedrijf te verhuizen en de werkgelegenheid voor de regio te behouden. Vorig jaar is dat proces succesvol afgerond, maar het bedrijf laat nu weten dat de productie wordt stopgezet vanwege recente problemen op de internationale afzetmarkt. Wij gaan uiteraard zeer goed onderzoeken wat dit betekent in het licht van het afgesloten contract en de koopsom die is betaald. We hebben de directeuren en eigenaren gevraagd om verantwoording af te leggen en daarbij zal ook gekeken worden of er geld terug geëist kan worden."

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159087

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB
Verzonden: donderdag 25 februari 2016 17:18
Aan: Velthuis, Bert BM30
CC: [redacted]OB20; [redacted]OB10; [redacted]@dirkzwager.nl'
Onderwerp: Document1
Bijlagen: Document1.docx

Bert,

Bijgaand verslag van ons gesprek met Hilckmann. Laat je even weten of je dit onderschrijft?

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]BA40

Van: Velthuis, Bert BM30
Verzonden: donderdag 25 februari 2016 20:05
Aan: [redacted]OB
Onderwerp: Re: Document1

Categorieën: Categorie Paars

Dag [redacted]
Op een enkel tikfoutje na een prima weergave van het gesprek.
Mvg
Bert

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 25 feb. 2016 om 17:18 heeft [redacted]OB [redacted]@nijmegen.nl> het volgende geschreven:

> Bert,
> Bijgaand verslag van ons gesprek met Hilckmann. Laat je even weten of je dit onderschrijft?
> [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gespreksverslag overleg situatie Hilckmann BV/Slachthuis BV op 24 februari 2016, 17 uur.

Aanwezig: [redacted] (notaris, adviseur), [redacted] Hilckmann [redacted]

B. Velthuis (wethouder), [redacted] Ontwikkelingsbedrijf)

De bestuurders van de Vleeshandel Hilckmann Nijmegen Bv en Slachthuis Nijmegen BV hebben de gemeente Nijmegen uitgenodigd om haar te informeren over de situatie bij de bedrijven.

Bij de bedrijven zijn grote verliezen ontstaan die gevolgen hebben voor de exploitatie van het bedrijf. Hierdoor zijn de nieuwbouwplannen in Haps in gevaar.

In 2009 is een exportvergunning voor China aangevraagd. Destijds behandeld door COV. Zij hadden ook de aanvraag voor Rusland gedaan. De export naar Rusland viel voor het Slachthuis in 2014 weg als gevolg van de varkenspest.

Voor het verkrijgen van de vergunning voor de export naar China waren de veroudering van de slachterij en het feit dat twee diersoorten werden geslacht op één locatie een belemmering.

Begin 2015 zijn relevante Chinese wetten vertaald door een stagiair. Duidelijk werd dat de scheiding van diersoorten geen absolute eis was (scheiding van tijd en ruimte bleek voldoende). Informeel bekend gemaakt vanuit China: bedrijven worden toegelaten. Was voor de bank ook een factor om in te stemmen met de financiering van het slachthuis.

Medio tweede kwartaal 2015: wisseling van machthebber in China. Levering via de grijze route (parallelle route via Hong Kong; tussenhandelaar) was niet meer mogelijk. Alleen directe export naar China was hierna nog een mogelijkheid om omzet uit China te halen.

([redacted] schuift aan)

De marge op varkensvlees is hierdoor voor het Slachthuis/Hilckman een verleis geworden van €6 tot € 10 per varken.

Tot periode 5 van 2015 waren de cijfers van Slachthuis nog "in de pas" . In het derde kwartaal van 2015 zijn de verliezen opgelopen. De bank heeft in reactie daarop aangegeven dat Slachthuis/Hilckman aanvullende eisen te stellen. Reden was dat de budgetten voor de nieuwbouw werden aangetast. Eis van de bank werd dat Slachthuis/Hilckmann op de huidige locatie China-waardig zouden zijn.

Vertegenwoordigers van Slachthuis/Hilckmann zijn mee geweest met de handelsmissie naar China van de provincie en die van de regering. Bevestigd door ambassadeur: voor kerstmis 2015 bericht. Niet gekomen. Informeel bericht: handtekening is gezet, maar formalisatie moet nog.

Tot de dag van vandaag ontbreekt die.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Het jaarlijkse verlies is opgelopen van €1/€1,5 miljoen tot € 6,5 miljoen. Ca. € 100.000 tot € 150.000 per week. Verlies van export naar China is de druppel.

Per varken een verlies van € 6. Adviseurs wijzen op gevaar van persoonlijke aansprakelijkheid voor de bestuurders. Voorts adviseren zij gelet op de cijfers de bedrijven te beëindigen (betreft Slachthuis en Hilckmann). Gisteren is de OR geïnformeerd, vandaag het personeel, over het voornemen tot het staken van de bedrijfsactiviteiten. Advies gevraagd aan de OR. Staken activiteiten is gepland per eind van deze week.

Voor de financiering van de nieuwbouw is gezocht naar andere partners. Heeft niets opgeleverd.

Consequenties:

-laatste slacht deze week

-geen faillissement maar stoppen met activiteiten

-sociaal plan uitvoeren.

Voor nader overleg met de gemeente zijn beschikbaar[redacted] en de advocaat[redacted].

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159088

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB
Verzonden: donderdag 25 februari 2016 19:42
Aan: Bruls, Hubert BM20; Velthuis, Bert BM30; Tiemens, Harriet BM30; Frings, Bert BM30; Helmer, Renske BM30; Tankir, Turgay BM30; Hees, Ben van BM30; [redacted] BM10
CC: [redacted]BM15; [redacted]OB20; [redacted]OB10; [redacted] BA50
Onderwerp: Re: Vertrouwelijk: slachthuis/hilckmann

Categorieën: Categorie Paars

Geacht College,

Er is vandaag meerdere malen ambtelijk contact geweest met de provincie. De provincie heeft vandaag ook ambtelijk overleg gevoerd met Hilckmann zo hebben wij achteraf begrepen.

Wethouder Velthuis heeft ook gedeputeerde Scheffer gesproken. De provincie wil bestuurlijk tripartite overleg, dit weekend, om te bezien wat er nog mogelijk is om het Slachthuis/Hilckmann te redden.

Ik heb aangegeven na overleg met wethouder Velthuis, dat de gemeente Nijmegen altijd bereid is om te overleggen met de provincie. De bereidheid om tripartite te overleggen hangt mede af van de opheldering door de bestuurders wat er nu gebeurd is met het geld.

Nu het slachthuis hierover geen overleg wil met de gemeente is er m.i. geen mogelijkheid voor een tripartite overleg.

Dit heb ik de provincie ambtelijk ook laten weten.

Overigens is mij duidelijk geworden dat de provincie op de hoogte is van ons voornemen om beslag te leggen en de bestuurders persoonlijk aansprakelijk te stellen. Ik heb hierop de provincie gevraagd vertrouwelijkheid te betrachten en de mensen die op de hoogte zijn hierover te informeren en verdere communicatie te voorkomen. Dit is mij toegezegd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Ontwikkelingsbedrijf gemeente Nijmegen
[redacted]

Op 25 feb. 2016 om 17:56 heeft [redacted]OB [redacted]@nijmegen.nl> het volgende geschreven:

> Geacht College,
> Ter uitvoering van het Collegebesluit van vandaag hebben wij vandaag meerdere malen contact gezocht met het Slachthuis/Hilckmann. Contact was alleen mogelijk per sms en de advocaat van de bedrijven.
> Wij hebben hen ontboden op het stadhuis vanavond om 18:30 uur. Zij hebben zojuist via hun advocaat laten weten niet thans te willen komen naar de gemeente om verantwoording af te leggen over de rekening en besteding van de door de gemeente betaalde koopsom. Zij geven prioriteit aan gesprekken met belanghebbenden, meer in het bijzonder het personeel, de or en de vakbonden.

Voorts is vanaf nu geen rechtstreeks contact meer mogelijk tussen de gemeente en de bestuurders van Slachthuis/Hilckmann, alles verloopt nu via de advocaat.
Deze weigering betekent dat de beslaglegging morgen wordt uitgevoerd.
Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Ontwikkelingsbedrijf gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
Tel. [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159089

[redacted]OB20

Van: [redacted]@gelderland.nl>
Verzonden: donderdag 25 februari 2016 23:29
Aan: [redacted]@bom.nl'; [redacted]@brabant.nl)'; [redacted]@brabant.nl)'; [redacted]@cgm.nl) [redacted]@cgm.nl)'; [redacted]OB10; [redacted]OB10; [redacted]
Onderwerp: Stand van zaken Hilckmann

Categorieën: Categorie Paars

Allen,
Ik heb vanavond nog even contact gehad met de directie van Hilckmann. Ze zijn, op advies van hun advocaat, niet in gegaan op de uitnodiging van Nijmegen.
Ik heb laten weten dat dit de situatie er niet makkelijker op maakt en dat ze zich zo 'de schijn tegen' in de hand werken. Ik heb hen gevraagd te komen met een verklaring waarom ze zich zo gedragen als ze nu doen en ook wat hun verdere strategie is. Dat maakt het mogelijk makkelijker voor partijen om begrip te krijgen en aan te haken of juist niet. Mij is toegezegd dat ze hiermee aan de slag gaan en dat we dit morgen tegemoet kunnen zien. Een door ons voorgesteld bestuurlijk overleg met hen, gemeente en provincie zien ze weer wel zitten. Kennelijk is de actie die we nu ook al hebben ondernomen richting EZ en de NFIA niet ongemerkt gebleven. Zelf hebben ze vandaag ook nog contact gehad met diverse instanties en geven ze aan dat ze nog strijdlustig zijn. Ik ben benieuwd naar de verklaring en hoop dat dit een aanknopingspunt kan zijn om het proces weer samen op te pakken, ongeacht de kant die het opgaat.
Welterusten en tot morgen!
Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted] | Basis programma Economie | [redacted] | aanwezig op: [redacted] | www.gelderland.nl

PS: De provincie Gelderland ontvangt uw post graag digitaal via post@gelderland.nl

Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

**** Disclaimer ****

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dirkzwager
advocaten & notarissen

In naam van de Koning

VERZOEKSCHRIFT TOT HET LEGGEN VAN CONSERVATOIR BESLAG
OP ROERENDE ZAKEN
ex artikelen 700 jo 711 e.v. Rv
ALSMEDE OP ONROERENDE ZAKEN
ex artikelen 700 jo 725 e.v. Rv
ALSMEDE ONDER DERDEN
ex artikelen 700 jo 718 e.v. Rv

D161198141

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

FEITEN

1. Gerekwestreerde sub 1, hierna te noemen 'Vleeshandel Hilckmann' houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Gerekwestreerde sub 2, hierna te noemen 'Slachthuis Nijmegen' houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

2. Gerekwestreerde sub 3, hierna te noemen 'Hilzaco' is de enig aandeelhouder en bestuurder van Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen. Gerekwestreerden sub 4 en 5 zijn beiden bestuurder van Hilzaco.

3. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen. Verzoekster, hierna te noemen 'de Gemeente', is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken.

4. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat.

5. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

6. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

7. In 2015 zijn partijen intensief met elkaar in onderhandeling getreden over – kort gezegd – verplaatsing van de onderneming en activiteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen. Partijen hebben daarover algehele overeenstemming bereikt en legden hun afspraken op 15 juli 2015 schriftelijk vast in de navolgende stukken (hierna gezamenlijk te noemen: 'de Transactie'):
    1. Mantelovereenkomst (**Productie 1**)
    2. Koopovereenkomst (**Productie 2**)
    3. Werkgelegenheidsgarantie (**Productie 3**)

8. Kern van de Transactie is dat de gewenste bedrijfsverplaatsing tot stand zou komen door aankoop door de Gemeente van het litigieuze opstalrecht en beëindiging van de huurovereenkomst tussen partijen. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zouden de te ontvangen koopsom vervolgens uitsluitend en volledig aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk. Daarbij gaven zij (zowel aan de gemeente alsook – in de vorm van een derdenbeding – aan de betrokken medewerkers) een werkgelegenheidsgarantie. Afgifte daarvan was voor de gemeente een essentiële voorwaarde voor verwerving van het opstalrecht gelet op de maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang.

9. Bij notariële akte d.d. 31 juli 2015 vond de overdracht van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden plaats tegen betaling door de Gemeente van het overeengekomen gedeelte van de koopsom, zijnde een bedrag van € 21.000.000,00. Het resterende deel van de koopsom, zijnde € 6.600.000,00 diende door de Gemeente eerst (in delen) te worden voldaan bij het bereiken van bepaalde *milestones*.

10. In de daaropvolgende periode is de Gemeente enkel summier geïnformeerd over het verloop van de verplaatsing van de bedrijfsactiviteiten. Op de weinige momenten dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen daarover contact opnamen met de Gemeente, luidde de boodschap steevast dat het project op koers lag.

11. Tot haar grote verbazing heeft de Gemeente op 24 februari 2016 uit een persbericht **(Productie 4)** moeten vernemen, dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hebben besloten om hun activiteiten volledig te staken, waardoor van verplaatsing van de onderneming geen sprake zal zijn en een ontslagvergunning wordt aangevraagd voor alle medewerkers.

12. Uit het betreffende persbericht, alsook uit een presentatie **(Productie 5)** die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen als redenen voor hun besluit aanvoeren, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

13. Uit de toelichtingen van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn, naar nu blijkt, enkel gerechtigd om die markt via zogenaamde parallelimport (Hong Kong) te bedienen, hetgeen een negatieve impact heeft op de prijzen. De situatie werd nog nadeliger, aldus Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, door diverse maatregelen van de Chinese overheid waardoor deze indirecte export verder wordt belemmerd.

14. Naar eigen zeggen proberen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen al sinds 2009 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat zij in dat streven volledig zijn mislukt. Andere grote Nederlandse slachterijen zijn aan de lijst toegevoegd en Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de enigen die op die lijst ontbreken.

JURIDISCH KADER

15. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van de op hen rustende verplichtingen uit hoofde van de Transactie. Datzelfde geldt daarmee voor Hilzaco, die als zelfstandige verplichting instaat voor alle verplichtingen uit hoofde van de Transactie (art 5.5.3 Mantelovereenkomst).

16. Uit de huidige berichten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom uitsluitend en volledig aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk (considerans sub i. en art. 5.1 van de Mantelovereenkomst). Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom (art. 5.1 van de Mantelovereenkomst).

17. Verder rust op Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de verplichting om de litigieuze opstallen schoon en ontruimd aan de Gemeente ter beschikking te stellen, een verplichting die gepaard gaat met aanzienlijke kosten. Gezien de huidige berichten moet worden aangenomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen deze verplichting niet zullen (kunnen) naleven, waardoor de Gemeente schade lijdt ter hoogte van de daarmee gemoeide kosten.

18. Daarnaast stelt de Gemeente zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, naar het zich laat aanzien doelbewust, informatie hebben achtergehouden die ertoe zou leiden dat de bedrijfsverplaatsing nimmer haar beslag zou krijgen, terwijl de daaraan verbonden koopsom wél werd geïncasseerd. Waar het in deze om gaat, is dat de hiervoor genoemde, cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de Transactie noch nadien, aan de Gemeente zijn medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als (enige) reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de Gemeente had moeten worden medegedeeld. Bij kennisname daarvan had de Gemeente nimmer ingestemd met de Transactie onder de huidige voorwaarden. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen wisten dit, althans behoorden dat te weten, hetgeen waarschijnlijk reden voor hen is geweest om deze cruciale informatie achter te houden.

19. De verwijten van de Gemeente met betrekking tot het achterhouden van deze cruciale informatie beperken zich niet tot Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat hun bestuurders, gerekwestreerden sub 4 en 5, zich jegens haar hebben schuldig gemaakt aan onrechtmatig handelen, door bedoelde informatie gedurende het gehele, intensieve traject onvermeld te laten, terwijl (ook) zij wisten althans behoorden te weten dat die informatie voor de Gemeente van het grootst mogelijke belang was en dat zij bij kennisname daarvan nooit zou zijn overgegaan tot het aangaan van de Transactie onder de huidige voorwaarden. In het verlengde daarvan is de Gemeente ervan overtuigd dat, daar waar de geïncasseerde koopsom evident niet is aangewend voor bedrijfsverplaatsing, deze zal zijn gebruikt voor doeleinden die direct of indirect ten gunste van gerekwestreerden sub 4 en 5 waren.

20. De Gemeente heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar Gerekwestreerden zijn niet bereid gebleken daartoe over te gegaan. Via hun advocaat hebben zij laten weten geen aanleiding te zien om daarover thans overleg te voeren en de Gemeente ter zake te informeren. Gerekwestreerden zouden zich op dit moment willen toeleggen op gesprekken met belanghebbenden.

21. De huidige opstelling van Gerekwestreerden sterkt de Gemeente in haar vermoeden dat niet alleen de koopsom niet op juiste wijze is aangewend, maar dat Gerekwestreerden de belangen van de Gemeente ook overigens niet in acht hebben genomen. Daarbij komt dat Gerekwestreerden weglopen voor de bijzondere verantwoordelijkheid die de verantwoordingsplicht, ook voor de bestuurders, met zich mee brengt. Een en ander is voor de Gemeente aanleiding geweest om Gerekwestreerden aansprakelijk te houden voor alle door haar geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel

overeengekomen boetes (**Productie 6**). Voorts heeft de Gemeente recht en belang om te trachten het verhaal van haar vorderingen zeker te stellen door middel van het leggen van conservatoire beslagen.

DE VORDERINGEN

22. Mede op basis van de door Gerekwestreerden eventueel alsnog af te leggen rekening en verantwoording zal de Gemeente de door haar geleden schade en derhalve haar vorderingen nader kunnen becijferen. Vooralsnog staat voor de Gemeente vast dat zij, mede door toedoen van Gerekwestreerden (onjuiste aanwending koopsom en achterhouden informatie), op basis van onjuiste uitgangspunten heeft ingestemd met de Transactie. In de hoofdzaak zal de Gemeente in rechte doen vaststellen dat het resterende deel van de koopsom door haar niet langer verschuldigd is, dat zij vanwege tekortschieten aan de zijde van Gerekwestreerden aanspraak kan maken op de in zowel de Mantelovereenkomst alsook de Koopovereenkomst contractueel overeengekomen boetes, alsmede op grond van dwaling en bedrog partiële vernietiging van de Transactie aanpassing van de koopsom vorderen.

23. Ter berekening van de schade aan de zijde van de Gemeente dient de aangepaste koopsom te worden gesteld op het niveau van de vergoeding tot betaling waarvan zij bereid zou zijn geweest bij een juiste voorstelling van zaken, te weten de WOZ-waarde. Het verschil tussen dat bedrag en het gedeelte van de koopsom dat door de Gemeente is betaald, is schade die de Gemeente op Gerekwestreerden kan verhalen.

24. Uit hoofde van het voorgaande heeft de Gemeente (hoofdelijke) vorderingen op Gerekwestreerden als volgt:

- Begrote verschil tussen het betaalde deel van de koopsom (€ 21.000.000,-) en de WOZ-waarde (€ 7.100.000,-)	€ 13.900.000,-
- Boete ingevolge artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst: 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Boete ingevolge artikel 10.1 van de Koopovereenkomst 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Geschatte kosten voor ontruiming en reiniging opstallen	€ 500.000,-
Subtotaal	€ 17.160.000,-
Begroting rente en kosten (conform Beslagsyllabus)	€ 2.046.000,-
Totaal	€ 19.206.000,-

DE BESLAGOBJECTEN

25. Gerekwestreerden hebben in eigendom roerende zaken (inventaris, rollend materieel en handelsvoorraden) die zich bevinden in en om de bedrijfsruimten, staande en gelegen te Nijmegen aan de Havenweg 2 en 5. Beslag op de handelsvoorraden is voor de Gemeente wenselijk vanwege de aanzienlijke waarde daarvan. De verstrekkende gevolgen die een dergelijk beslag normaliter kan hebben doen zich in casu niet voor, gezien de expliciete aankondiging van Gerekwestreerden dat de bedrijfsvoering per direct wordt gestaakt. In dat licht wordt de voorzieningenrechter verzocht om af te zien van het horen van partijen voordat verlof wordt verleend. Voor het geval de voorzieningenrechter partijen toch zou willen horen, wordt

gesplitste behandeling verzocht, in die zin dat het verzoek tot het leggen van beslag op de handelsvoorraden eerst na het leggen van de overige beslagen zal worden behandeld.

26. Gerekwestreerde sub 3 is eigenaar van een bedrijfspand, gelegen aan de Kanaaldijk Zuid 1, 5712 BJ Someren, kadastraal bekend gemeente Someren sectie T nummer 1560. Een uittreksel uit het kadaster betreffende de hiervoor omschreven onroerende zaak is aan dit verzoekschrift gehecht als **Productie 7**.

27. Gerekwestreerde sub 4 is eigenaar /rechthebbende op de onverdeelde helft van de eigendom van een woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted] Een uittreksel uit het kadaster betreffende de hiervoor omschreven onroerende zaak is aan dit verzoekschrift gehecht als **Productie 8**.

28. Gerekwestreerde sub 5 is eigenaar van een woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted] Een uittreksel uit het kadaster betreffende de hiervoor omschreven onroerende zaak is aan dit verzoekschrift gehecht als **Productie 9**.

29. Verzoekster heeft gegronde vrees dat de hiervoor genoemde roerende en onroerende zaken zullen worden verduisterd en aldus aan verhaal zullen worden onttrokken, aangezien vaststaat dat Gerekwestreerden bezig zijn met het liquideren en volledig ontmantelen van de ondernemingen en in dat verband over zullen gaan tot het wegmaken van vermogensbestanddelen. De vrees wordt versterkt door de expliciete weigering van Gerekwestreerden tot het afleggen van rekening en verantwoording. Verzoekster heeft zodoende recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen op Gerekwestreerden conservatoir beslag te doen leggen op de hiervoor bedoelde zaken.

30. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij ING Bank N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan Mariënburg 90 te (6511 PS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

31. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij ABN-AMRO Bank N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder ABN-AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan het Keizer Karelplein 33 te (6511 NH) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

32. In het kader van de te toetsen proportionaliteit en subsidiariteit vermeldt Verzoekster dat zij beslaglegging op de hiervoor genoemde objecten passend acht gelet op het aanzienlijke financiële belang in deze, afgezet tegen de uitlatingen van Gerekwestreerden die erop duiden dat hun financiële situatie penibel is, mede gelet op hun weigerachtige houding om openheid van zake te geven. Beslaglegging op

minder bezwarende beslagobject is niet mogelijk, te meer niet nu Verzoekster met het bestaan daarvan niet bekend is.

33. Teneinde de mogelijkheid tot het beproeven van een minnelijke regeling tussen Verzoekster en Gerekwestreerden open te houden, waartoe door Verzoekster meermaals op het voeren van overleg is aangedrongen, verzoekt Verzoekster de Voorzieningenrechter om de termijn waarbinnen de eis in hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient te worden ingesteld te bepalen op 28 dagen na eerste beslaglegging.

34. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland is ingevolge artikel 700 lid 1 Rv bevoegd van dit verzoek kennis te nemen, nu één of meerdere van voornoemde roerende zaken alsmede de woonplaatsen en zetels van Gerekwestreerden zich binnen het arrondissement van de rechtbank Gelderland bevinden.

Redenen waarom:

Verzoekster zich wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het verzoek:

a) de vordering van Verzoekster voorlopig te begroten op € 19.206.000,- inclusief rente en kosten;

b) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op alle roerende zaken, waaronder inventaris, rollend materieel en handelsvoorraden, die zich bevinden in en om de bedrijfsruimten, staande en gelegen te Nijmegen aan de Havenweg 2 en 5, voor zover bedoelde zaken eigendom zijn van Gerekwestreerden en vatbaar zijn voor beslag;

c) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerde sub 3 conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op het bedrijfspand, gelegen aan de Kanaaldijk Zuid 1, 5712 BJ Someren, kadastraal bekend gemeente Someren sectie T nummer 1560;

d) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerde sub 4 conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op de onverdeelde helft van de eigendom van een woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted]

e) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerde sub 5 conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op de woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted]

f) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering onder ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan Mariënburg 90 te (6511 PS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die

Dirkzwager
advocaten & notarissen

de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

g) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering onder ABN-AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan het Keizer Karelplein 33 te (6511 NH) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

h) de termijn, waarbinnen Verzoekster na eerste beslaglegging de eis in de hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient in te stellen, te bepalen op 28 dagen;

advocaat [redacted]

Nijmegen, 26 februari 2016

Toegestaan als verzocht met begroting van de vordering van Verzoekster, met inbegrip van renten en kosten, voorlopig op € 19.266.000,- (zegge:.....* ..... euro), onder de voorwaarde dat Verzoekster de eis in de hoofdzaak binnen ..... (zegge:.....28.....) dagen na eerste beslaglegging tegen Gerekwestreerden dient in te stellen.

* negentien miljoen tweehonderd zes duizend euro

Arnhem, 26 februari 2016

Voor eerste grosse
de griffier van de
Rechtbank Gelderland

De Voorzieningenrechter

[redacted]

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 - [redacted]
Fax: 024 - [redacted]
email [redacted]@dirkzwager.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

D161159090

GEMEENTE Nijmegen

D7

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
26 FEB. 2016	OB10/D161010170	[redacted]
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beëindiging bedrijfsactiviteiten slachthuis	-	(024[redacted]

Geachte leden van de raad,

Ons college werd op 24 februari jongstleden onaangenaam verrast door het besluit van Slachthuis Nijmegen B.V. Hilzaco Beheer B.V en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., hierna "slachthuis" om de activiteiten in Nijmegen te stoppen en niet te herinvesteren en verplaatsen naar Haps (Cuijk). Allereerst betreurt ons college het dat het slachthuis, een bedrijf dat reeds lange tijd verbonden is geweest met deze stad en regio, haar deuren moet sluiten. We leven mee met medewerkers die door deze sluiting getroffen worden. Tot het bekendmaken van het besluit van het slachthuis was ons college niet bekend dat de situatie van het slachthuis zodanig was dat een dergelijk besluit te voorzien was.

Uiteraard waren college, uw raad en alle andere betrokken overheden bekend met de situatie van het bedrijf waarin de huidige locatie van het slachthuis bedrijfseconomisch niet optimaal was. Juist om een beëindiging van de bedrijfsactiviteiten te voorkomen zijn in oktober 2014 een aantal scenario's aan uw raad voorgelegd met betrekking tot de verwervingsstrategie voor het slachthuis. Uw raad heeft destijds gekozen voor de strategie dat de gemeente in 2015, met ondersteuning van de provincies Gelderland en Noord Brabant het slachthuis verwerft teneinde verhuizing naar Haps (Cuijk) mogelijk te maken. Voor Nijmegen gold bovendien dat verwerving belangrijk was voor de gebiedsontwikkeling in het Waalfront.

Vooraf
Op basis van de wensen en bedenkingen van uw raad hebben wij in december 2014 december besprekingen hervat om de huidige locatie van het slachthuis aan te kopen en hen in de gelegenheid te stellen een nieuwe locatie te betrekken op het regionale bedrijventerrein de Laarakker (RBL) in de gemeente Cuijk. Naast de gemeente Nijmegen en het slachthuis zijn ook andere partners (in)direct betrokken om de verhuizing naar de nieuwe locatie mogelijk te maken. Er wordt al enige tijd samengewerkt met de provincie Gelderland, de provincie Noord Brabant, de gemeente Cuijk, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM), Oost NV en het ministerie van Economische Zaken. Met het slachthuis en de partners provincie Gelderland, provincie Noord Brabant, BOM, gemeente Cuijk en Oost NV zijn vele gesprekken gevoerd over ieders bijdrage. Het slachthuis had een plan ontwikkeld waarin de bedrijfsactiviteiten worden verplaatst naar Cuijk, waar in een nieuwbouwcomplex een efficiëntere bedrijfsvoering mogelijk zou zijn. Hiervoor was circa €65 miljoen nodig.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
1

De gemeente heeft, samen met de betrokken provincies Gelderland en Noord-Brabant, onderhandeld met het slachthuis over zowel de nieuwe locatie als over de verwerving van de oude locatie. De beoogde verschaffers van vreemd vermogen aan het slachthuis zijn voor hen nieuwe financiers, te weten de ING bank en de BOM capital. Deze hebben een due diligence (boekenonderzoek) uitgevoerd op de business case van het slachthuis en waren bereid de benodigde financiering aan vreemd vermogen te verstrekken. De aanbieding van beide financiers is destijds voor uw raad ter inzage gelegd bij de griffie. Over de voornoemde business case van het slachthuis hebben we als gemeente geen inhoudelijk oordeel gevormd. Dat de ING bank en de BOM capital destijds besloten hierin in aanzienlijke omvang (€ 34 miljoen) te investeren gaf ons destijds voldoende comfort op de vraag of het slachthuis op de nieuwe plek een gezonde toekomst tegemoet gaat.

De afspraken met het slachthuis zien er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Gemeente Nijmegen verwerft de bestaande locatie voor € 27,6 miljoen in 2015.
- Van de koopsom wordt € 21,0 miljoen direct betaald bij aankoop en blijft het restant onder de gemeente, dat vrijvalt naarmate de nieuwbouw in Cuijk wordt gerealiseerd.
- De provincie Gelderland levert de gemeente een subsidie van € 4,5 miljoen.
- De provincie Noord-Brabant verstrekt de gemeente een financiering voor de koopsom.

Begin juli 2015 heeft uw raad een nadere toelichting gekregen over de aankoop, de verplaatsing en de financiële effecten en risico's welke samen hingen met de voorgenomen transactie. Eveneens bent u in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen in te dienen. Daarvan heeft uw raad gebruik gemaakt door ons college op 8 juli 2015 wensen en bedenkingen over te brengen. Deze wensen en bedenkingen bestonden uit de wens: "dat het College zich maximaal inzet om scenario 1. *(Het slachthuis wordt door de gemeente verworven voor € 27,6 miljoen in 2015. Het slachthuis herinvesteert in de gemeente Cuijk. De provincie Gelderland geeft een totale subsidie van € 4,5 miljoen.)* te bewerkstelligen".

Ontstane situatie
Uit het persbericht, alsook uit een presentatie die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat het slachthuis als reden voor haar besluit aanvoert, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Uit de recente toelichtingen van het slachthuis volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Naar eigen zeggen is het slachthuis al sinds 2009 aan het pogen 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat dit niet is gelukt. Andere grote Nederlandse slachterijen kunnen wel direct exporteren, het slachthuis is de enige die op die lijst nog ontbreekt. De nu door het slachthuis genoemde cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt zijn op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de transactie noch nadien, aan de gemeente medegedeeld. Pas op 24 februari, twee dagen voor de sluiting, werd ons dit medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de gemeente (en de andere betrokkenen overheden) had moeten worden medegedeeld.

Uit de huidige berichten van het slachthuis volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

uitsluitend en volledig - zoals is vastgelegd in het contract - aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laarakker in Cuijk. Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door het slachthuis niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom e.e.a. zoals opgenomen in de gesloten Mantelovereenkomst. Ons college heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording over de besteding van de door de gemeente betaalde koopsom getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar het slachthuis is tot nu toe niet bereid gebleken daarover met de gemeente in gesprek te gaan. Via hun advocaat hebben zij laten weten geen aanleiding te zien om daarover thans overleg te voeren en ons college ter zake te informeren. Ook heeft het slachthuis laten weten dat alle contacten tussen de gemeente en het slachthuis alleen nog via hun advocaat verlopen.

Een en ander is voor ons college aanleiding geweest om het slachthuis aansprakelijk te houden voor alle door ons college geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel overeengekomen boetes. Daarnaast heeft ons college, om haar vorderingen zeker te stellen, besloten beslag te laten leggen op de bezittingen van het slachthuis en haar bestuurders.

Vervolg
Wij zullen het slachthuis blijven verzoeken tot afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom, bij uitblijven hiervan zullen door ons college andere (rechts)middelen moeten worden ingezet om de positie van de gemeente veilig te stellen. Uiteraard zijn wij ons bewust van de gevolgen van de sluiting voor de werknemers. Het is nu in eerste instantie aan het bedrijf zelf om met een goed sociaal plan te komen. Het slachthuis heeft aan het personeel aangegeven dat daar voldoende middelen voor beschikbaar zijn. We gaan graag in gesprek met de bestuurders/eigenaren, ook over een 'zo zacht mogelijke landing' voor de werknemers, maar tot nu toe geven zij daar geen gehoor aan.

Op korte termijn zullen wij uw raad nader informeren over de stand van zaken in dit dossier.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. R. Wever

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]BA20
Verzonden: dinsdag 1 maart 2016 12:31
Aan: [redacted]OB; [redacted]MO00; [redacted]VH; [redacted]VA; [redacted]MO00; [redacted]RO00; [redacted]MO00; [redacted]RO10; [redacted]WM; [redacted]PI; [redacted]MO00; [redacted]BA; [redacted]RO; [redacted]SB; [redacted]FA; [redacted]PU; [redacted]RO10[redacted]EZ
CC: [redacted]BM15; [redacted]BM10; [redacted]BM15; [redacted]BA50; [redacted]EZ20; [redacted]BA50; [redacted]PK40; [redacted]BA50; [redacted]EZ20; [redacted]JZ10; [redacted]BA40; [redacted]FA20; [redacted]BA40; [redacted]PK40; [redacted]BA40; [redacted]VA20; [redacted]JZ; [redacted]BA50; [redacted]JZ00
Onderwerp: Overzicht aangekondigde moties en amendementen PA 2 maart 2016
Bijlagen: Overzicht van moties, amendementen en actuele vragen 2 maart 2016 - dinsdag 12u.doc

Categorieën: Categorie Paars

Beste programmamanagers,

Hierbij de aangekondigde amendementen en vragen voor de Politieke Avond van morgen, 2 maart 2016. Er zijn (nog) geen moties aangekondigd.

Graag de ambtelijke adviezen uiterlijk morgen voor 12.00 uur mailen aan BBA zodat ik het kan opnemen in het overzicht voor ons college.

Bedankt alvast voor de genomen moeite.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

BureauBestuursAgenda | [redacted]Bestuurlijke Besluitvorming
Email [redacted]@nijmegen.nl | **Telefoon** [redacted] | **Aanwezig** maandag t/m donderdag

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Overzicht

van moties, amendementen en actuele vragen

aangekondigd voor de Politieke Avond
van de raad van de gemeente Nijmegen
op woensdag **2 maart 2016**
in het Stadhuis.

Versie 1 maart 2016 – 12.00u

MOTIES BUITEN DE ORDE (ordevoorstel)

Geen moties buiten de orde

MOTIES

Geen moties

AMENDEMENTEN

Amendement: Realistische parkeernormen bij onze stations
Agendapunt 8: Raadsvoorstel Herziening nota parkeernormen

- P. Huliselan (VVD)

De gemeenteraad van Nijmegen, in openbare vergadering bijeen op 02 maart 2016,

Constaterende dat:
- De parkeernormen op basis van mate van verstedelijking worden bepaald;
- Alle gebieden rondom de OV-knooppunten Zwanenveld, Lent, Heyendaal en Goffert als "centrumgebied" worden aangemerkt;
- Centrumgebied een lagere parkeernorm heeft dan schil/overloopgebied.

Overwegende dat:
- OV-knooppunten Zwanenveld, Lent, Heyendaal en Goffert in essentie bedoeld zijn voor parkeren voor treinreizigers;
- De parkeerplaatsen van deze knooppunten in essentie niet bedoeld zijn voor bewoners, bedrijven of instellingen;
- Als er te weinig parkeerplaatsen zijn voor bewoners, de OV-knooppunten rondom de stations gebruikt kunnen worden om te parkeren;
- Voorkomen moet worden dat op termijn drastische maatregelen (zoals betaald parkeren) noodzakelijk worden en ingevoerd moeten worden rondom de OV knooppunten.

Besluit:
Aan beslispunt 1 toe te voegen: "*met dien verstande dat in de nota Parkeernormen de functies als volgt worden aangepast: Alleen het CS station van Nijmegen als centrumgebied te benoemen en niet de stedelijke knooppunten Zwanenveld, Lent, Heyendaal en Goffert, maar deze te benoemen als "schil/overloopgebied".*

En gaat over tot de orde van de dag

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Amendement: Invoering Wet taaleis
Agendapunt 9: Raadsvoorstel Invoering Wet taaleis

- A. Ranshuijsen (GroenLinks)

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 2 maart 2016,

Overwegende dat
- Het voorgelegde Raadsvoorstel Invoering Wet taaleis veel vragen oproept over definities, criteria en de uitvoering in Nijmegen;
- De op 29 februari 2016 aan de raad gestuurde Memo met nadere informatie meer uitgebreide en heldere toelichting geeft.

Besluit
Om als beslispunt 3 toe te voegen aan het raadsvoorstel "Invoering Wet Taaleis" het memo van 25 februari 2016 (zie bijlage) integraal toe te voegen.

BIJLAGE

Datum
25 februari 2016

Onderwerp
Memo Invoering Wet Taaleis

1. **Vergelijking werkwijze Amsterdam en Nijmegen**

Doen we in Nijmegen, zoals nu voorgesteld in de raadsbrief, het maximale wat wettelijk mogelijk is om zo minimaal mogelijk te werken met verplichtingen en sancties? voorbeeld naar de 'Ultra light' versie van de gemeente Amsterdam

Amsterdamse werkwijze	Nijmeegse werkwijze
Taaltoets niet afnemen bij klanten die evident niet voldoen aan de taaleis.	Deze bepaling is in het Nijmeegse beleid niet vastgelegd. In de praktijk van de afgelopen twee maanden is overigens nog niet één klant doorgestuurd voor het afleggen van een taaltoets. Ofwel omdat op basis van de beleidsregels duidelijk is dat de klant aan het taalniveau voldoet. Ofwel omdat blijkt dat de klant hier niet aan voldoet maar nog inburgeringsplichtig is. In die situaties wordt geen taaltoets afgenomen. Uit deze ervaringen van de eerste twee maanden lijkt het erop dat de regels in de praktijk dusdanig uitwerken dat er geen onnodige doorverwijzingen naar een taaltoets worden gedaan. Hierdoor worden ook niet onnodig middelen uitgegeven.
Taal is een onderdeel van de re-integratie	Dit is in Nijmegen ook het geval bij de klanten die in begeleiding zijn bij het Werkbedrijf. In het geval iemand bij het werkbedrijf in bemiddeling is en een re-integratietraject volgt, dan wordt dit gecombineerd met een taalverwervingsdeel (in het geval het vereiste niveau net aanwezig is).

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

De handhaving op de inspanningsverplichting is een onderdeel van de re-integratie.	In Nijmegen hebben we de re-integratieactiviteiten belegd bij het Werkbedrijf. Het Werkbedrijf signaleert die situaties aan de afdeling Zorg en Inkomen in het geval klanten onvoldoende meewerken cq zich inspannen om weer aan het werk te komen dan wel om de taal te leren. Het opleggen van een sanctie is een onderdeel van de werkzaamheden van de afdeling Zorg en Inkomen. Bij het eventueel toepassen van een sanctie wordt altijd weer en wederhoor toegepast en gekeken naar individuele en bijzondere omstandigheden om wel/geen sanctie toe te passen. Ook in Nijmegen staat de voortgang van de taalverwerving niet los van de re-integratieactiviteiten en de verplichting van mensen zich in te spannen voor het vinden van werk. Overigens: het bovenstaande geldt voor de mensen die in begeleiding zijn bij het Werkbedrijf. Voor de mensen die niet in begeleiding zijn bij het Werkbedrijf geldt dat de voortgang beoordeeld wordt door het expertteam Taalverwerving bij de afdeling Zorg en Inkomen.
Zittend bestand vanaf 1 juli 2016 als onderdeel van het reguliere proces beoordelen op de taaleis	In Nijmegen is deze keuze ook gemaakt. In het raadsvoorstel heeft het college aangegeven daarnaast een prioritering te volgen. Het is ook in Nijmegen niet zo dat we vanaf 1 juli 2016 mensen enkel en alleen gaan oproepen en spreken in het kader van de taaleis.
Er wordt alleen getoetst op de vaardigheden lezen en schrijven	Dit doen we in principe in Nijmegen ook. Het is wel mogelijk om te toetsen op alle vijf de vaardigheden. Beoordeling wat noodzakelijk is ligt bij het expertteam Taalverwerving van de afdeling Zorg en Inkomen. In Nijmegen is daarnaast nog de mogelijkheid om bij de taaltoets meteen de leerbaarheid te toetsen. In het geval blijkt dat iemand niet leerbaar is, is dat tevens een reden geen inspanningsverplichting op te leggen. Ook deze beoordeling ligt bij het expertteam.
Het taalniveau geregistreerd in het gemeentelijk volgsysteem is een geldig bewijs om het taalniveau vast te stellen	Alleen Amsterdam kent dit systeem. Ons college heeft vastgelegd welke documenten als bewijs gelden voor het aantonen van het taalniveau. Daarnaast hebben we aangegeven dat we ook naar het CV of een (vroeger) arbeidscontract kijken waaruit kan blijken dat iemand beschikt over het taalniveau.
Amsterdam maakt een onderscheid in kosten voor taaltoetsen en taaltrajecten. Keuzes in Amsterdam zijn gemaakt op basis van de beschikbare rijkscompensatie voor de uitvoering (inclusief taaltoets) Taaltrajecten worden in Amsterdam uit het volwasseneneducatiebudget betaald	Nijmegen maakt een onderscheid in kosten voor taaltoetsen, taaltrajecten en bijkomende kosten en uitvoering. Taaltoetsen worden in Nijmegen uit het participatiebudget betaald. Taaltrajecten worden uit participatiebudget (samenloop re-integratie) of uit volwasseneneducatiebudget betaald. Bijkomende kosten (kinderopvang en tussenschoolse opvang bijvoorbeeld) kunnen uit participatiebudget worden gedekt. Uitvoering: de compensatie van het rijk voor de uitvoering wordt (als de raad dit vaststelt) ingezet voor de

	uitvoering bij afdeling Zorg en Inkomen (expertiseteam taalverwerving).

2. **Resterende vragen uit de kamerronde**

Wanneer kan er nu aan de bijstandsgerechtigde een maatregel opgelegd worden bij niet voldoende inspanningsverplichting inzake het leren van de Nederlandse taal? De maatregelverordening handelt expliciet over het niet deelnemen aan de taaltoets, verder niet. De overige teksten handelen over een verder gaande inspanningsverplichting.
Als er echter een maatregel opgelegd wordt, zal dat toch moeten op basis van de verordening. Hoe verhoudt zich dit nu tot elkaar?

Bij de monitoring van de inspanningsverplichting geldt een wettelijk regime. Dit regime is vastgelegd in de participatiewet en niet in een lokale (maatregelen)verordening. Zie antwoord op volgende vraag.

In de lokale (maatregelen)verordening stelt het college aan de raad de bepaling op te nemen dat een bijstandsgerechtigde verplicht is te verschijnen voor het afnemen van een taaltoets. In het geval iemand niet komt (zonder melding en zonder geldige reden) geldt dat beoordeeld moet worden of iemand een sanctie opgelegd moet krijgen. Het niet-verschijnen op de taaltoets is een maatregelwaardige gedraging van de eerste categorie en dit betekent dat er maximaal gedurende een maand een sanctie van 5% opgelegd kan worden.

Het expliciet benoemen van het niet-verschijnen bij de taaltoets in de maatregelenverordening is opgenomen vanwege de volgende redenen:

1. Het biedt duidelijkheid aan klanten en professional dat het verschijnen bij een taaltoets tot de verplichtingen hoort.
2. Het afnemen van een taaltoets kost de gemeente geld. Voor klanten is deze toets gratis. Er wordt tijd gereserveerd en als iemand niet komt zonder afmelden, kost dit geld. Het is gebruikelijk dat mensen afspraken nakomen en bij verhindering zich afmelden.
3. Het afleggen van een taaltoets is noodzakelijk om de verplichtingen die opgelegd worden te specificeren. De taaltoets bepaalt of iemand wel of niet moet voldoen aan de inspanningsverplichting.
4. In de lokale maatregelenverordenign is een bepaling opgenomen dat mensen mee moeten werken aan onderzoeken om rechten en plichten vast te stellen. In het geval iemand niet meewerkt, dan geldt voor deze algemene bepaling een sanctie van 10%. Voor de medewerkingsplicht aan de taaltoets leggen we een maximale lagere sanctie vast, namelijk 5%.

In de kamerronde over de Taaleis is mij nog niet goed duidelijk geworden wat wij hanteren als criteria waaraan iemand moet voldoen om aan de inspanningsverplichting te hebben voldaan én op welke manier getoetst wordt of hieraan is voldaan.

Als blijkt dat iemand niet aan het taalniveau voldoet, dan wordt er een zogenoemd taalplan vastgesteld. Dit taalplan wordt opgesteld met de belanghebbende. in een gesprek met een professional wordt nagegaan op welke wijze iemand het vereiste taalniveau kan verwerven. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele wachtlijsten bij taalaanbieders. De uitvoering van het afgesproken taalplan wordt vervolgens gemonitord. Dit gebeurt aan de hand van gesprekken met belanghebbende dan wel nadere voorgangsinformatie van de taalaanbieder. Het afgesproken taalplan is hierbij de leidraad.
In Nijmegen hebben we ervoor gekozen een zogenoemd expertiseteam Taalverwerving in te richten. Dit expertiseteam is erop gericht om mensen te ondersteunen bij de keuze van een taalaanbod. Tevens is dit team belast met de voortgangsbewaking van de taaltrajecten. Als uit terugkoppelingen en gespreken met de klant er vermoeden is dat iemand zich niet inspant, moet een wettelijke maatregel worden overwogen worden:

- als (uit een nieuwe taaltoets) blijkt dat iemand de vaardigheden in de Nederlandse taal niet beheerst én
- als iemand niet voldoet aan de voortgang die van hem verwacht mag worden (zoals in het taalplan overeengekomen).

Ook is mij niet helemaal duidelijk geworden of het budget dat het rijk beschikbaar stelt genoeg is. Aangegeven werd dat je dit niet vooraf kan weten, terwijl in Amsterdam dit juist wel vooraf is meegenomen zodat daarop keuzes kunnen worden gebaseerd.
Zie tabel en antwoord laatste vraag.

Is aan de inspanningsverplichting voldaan als aan de taaltoets is meegewerkt?
Nee. De taaltoets is een toets om te bepalen of iemand wel of niet aan het vereiste taalniveau voldoet. Dit wordt aan het begin getoetst. Op basis van de uitkomst van de taaltoets wordt wel of geen inspanningsverplichting opgelegd. En wordt een taalplan met een klant afgesproken. De klant moet zich dan inspannen om het vereiste taalniveau te behalen.

Verloop van de afgelopen twee maanden
In de afgelopen twee maanden is (nog) niemand aangemeld voor een taaltoets. De inspanningsverplichting om te voldoen aan het vereiste niveau is ook (nog) niet opgelegd.

Is dit nieuw?
De bepaling in de wet is nieuw: zoals het afleggen van een taaltoets en de wettelijke sancties die zijn opgenomen als iemand zich onvoldoende inspant om het taalniveau te bereiken. In de praktijk is wel al altijd aandacht geweest voor het taalniveau van iemand. Juist omdat een laag taalniveau een belangrijke belemmering is voor het vinden van werk.

Voldoende budget?
Het rijk heeft enkel middelen verstrekt ter compensatie van de uitvoeringskosten die samenhangen met de nieuwe bepaling. In het raadvoorstel wordt aan uw raad voorgesteld deze middelen over te hevelen naar de afdeling Zorg en Inkomen voor de uitvoering van de wet taaleis. De afdeling zet deze middelen in om het expertiseteam Taalverwerving vorm te geven (€ 43.000 in 2016, circa € 84.000 vanaf 2017 structureel)
De kosten van de taaltoetsen worden uit het participatiebudget betaald. Taaltrajecten voor mensen met een re-integratievoorziening worden uit het participatiebudget gedekt. Dit was ook al het geval voor 1 januari 2016. In die zin hoeft er niet direct sprake te zijn van meerkosten.
Taaltrajecten voor mensen die geen re-integratievoorziening hebben worden gedekt uit de ingekochte taaltrajecten uit het volwasseneneducatiebudget (voor de regio in totaal circa € 1,0 miljoen beschikbaar, voor een grotere groep dan enkel bijstandsgerechtigden die moeten voldoen aan de taaltoets). Het is ook mogelijk dat een beroep wordt gedaan op informele taaltrajecten. Deze keuze wordt gemaakt in het taalplan dat wordt opgesteld in samenspraak met de klant.

ACTUELE VRAGEN IN DE BESLUITRONDE

Geen vragen

VRAGENHALFUURTJE BURGERRONDE Traianuskamer 18:30 – 19:00 uur

Vragen GroenLinks en PvdA over de sluiting van vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen voor de werknemers.

Vorige week werden we onaangenaam verrast door het nieuws dat vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen op korte termijn sluiten. Honderden banen gaan verloren en tientallen miljoenen euros lijken verdwenen. Inmiddels hebben we al schriftelijke vragen gesteld over wat er gebeurd is en hoe de gemeente het geld kan terugeisen. We willen op de politieke avond van 2 maart mondelinge vragen stellen over de positie van de werknemers. Inmiddels zijn zij waarschijnlijk hun baan al kwijt. We vinden het van belang om zo snel mogelijk te handelen om de gevolgen voor deze honderden werknemer zoveel mogelijk te beperken. De fracties van GroenLinks en PvdA hebben daarom de volgende vragen:

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

1. Zijn er met Hilckmann en het slachthuis duidelijke afspraken gemaakt over het behoud van werkgelegenheid gedurende en na afloop van het proces van verplaatsing van het bedrijf van Nijmegen naar Cuijk? In hoeverre houden betrokken partijen zich aan de gemaakte afspraken? Zo nee, wat gaat u doen om te zorgen dat dat wel gebeurt? Wat is er vastgelegd in de opgestelde documenten over de werkgelegenheid en zijn die bedragen nog steeds beschikbaar volgens de afspraken nu de bedragen zijn al zijn overgemaakt?
2. Wat zijn de gevolgen van de bedrijfssluiting voor de rechtspositie van de werknemers en hun pensioen? Is er voldoende geld voor begeleiding van werknemers die hun baan verliezen naar ander werk en is of komt er een sociaal plan? Heeft het bedrijf voldoende rekening gehouden met de kosten van deze voorzieningen? Zo niet, wat kunt u doen om ervoor te zorgen dat de werknemers een passende regeling krijgen?
3. Heeft u overleg gehad of bent u bereid tot overleg met het slachthuis, vakbonden en andere betrokkenen voor een zo goed mogelijke afloop van dit grote drama voor honderden werknemers en houdt u hiervan ons op de hoogte?

Vragen GroenLinks en D66 over Spiegelwaal

Op 28 maart aanstaande vindt de feestelijke opening van de Spiegelwaal plaats. Iets om naar uit te kijken. Dat geldt zeker ook voor de verschillende watersportverenigingen zoals Roeivereniging De Waal, want zij mogen dan het water op. Maar de vreugde lijkt zich te beperken tot enkel die dag. Tot op heden is namelijk onduidelijkheid over de geplande tijdelijke accommodatie van RV De Waal. Ook is onduidelijk wat wel en niet is toegestaan op het water en waar verantwoordelijkheden liggen,

In De Gelderlander van 1 februari konden wij lezen dat Rijkwaterstaat en de gemeente Nijmegen 2016 beschouwen als 'proefjaar'. "Rijkswaterstaat staat open voor 'alles'", is zelfs de kop van het artikel. Tijdens de kamerronde op 9 december liet ook het college weten vertrouwen te hebben er 'snel uit te komen' en zich te willen inzetten voor watersport. Prima intenties, maar tot nu toe hebben wij geen vastgelegde afspraken gezien. En op mooie woorden kun je niet watersporten. Daarom stellen wij graag een aantal vragen om het een en ander te verduidelijken. Voor de volledigheid vermelden we dat Rijkswaterstaat inmiddels is benaderd met de vraag om de raad meer uitleg te geven over hun bevoegdheden en hoe zij in de discussie staan.

1) Begin december stelde het college dat tijdelijkheid de leidraad is bij de plannen de komende tijd rond de spiegelwaal. Wat zijn de vorderingen sinds die tijd?

2) Mag RV De Waal een tijdelijk platform neerleggen? Hoe beoordeelt het college de plannen van RV De Waal voor een tijdelijke tijdelijk platform (In de plannen staat deze op 11 meter NAP, oostelijk van het Bastion).

3) Als Rijkswaterstaat medewerking verleent, kan het college dan garanderen dat direct na de opening de leden van De Waal het water op kunnen? Zo nee, wat is de inzet van het college?

4) Wat houdt het 'proefjaar' precies in?

Vragen VVD en GroenLinks over leegstand in de binnenstad

Op dinsdag 16 februari viel het doek voor de V&D. Een winkelketen die 120 jaar bepalend was in het straatbeeld van Nijmegen heeft haar deuren definitief moeten sluiten. Enkele dagen later werd bekend dat naast al eerdere sluitingen van winkel(ketens) ook Perrysport en Aktiesport faillissement hebben aangevraagd, donderdag 25 februari werd bekend dat winkelketen Esprit haar deuren sluit in de Broerstraat en zaterdag 27 februari bereikte ons het bericht dat ook Marskramer in de Molenpoort haar deuren binnenkort sluit.

Op de eerste plaats betekent dit groot persoonlijk leed voor alle medewerkers van de verschillende winkels. Daarnaast heeft het vertrek van deze winkels, en dan met name de sluiting van de V&D,

grote gevolgen voor de Nijmeegse binnenstad. De leegstand in de binnenstad neemt aanzienlijk toe en dan met name op A-locaties.

Over de ontwikkelingen rondom het faillissement van de verschillenden winkelketens en het vertrek van winkelketens uit het Nijmeegse centrum hebben de fracties van de VVD en D66 enkele vragen aan het college.

1) Heeft het college rekening gehouden met het vertrek van enkele grote winkelketens in het A-winkelgebied van Nijmegen en zijn er scenario's gemaakt om eventuele leegstand op te vangen?
   a. Zo ja, wat zijn deze scenario's?
   b. Zo nee, waarom heeft het college geen scenario's gemaakt voor de leegstand gezien de nijpende en zorgelijke situatie van een aantal winkelketens?

Uit verschillende bronnen maken we op dat er wellicht interesse is van het Canadese winkelbedrijf Hudson's Bay of van andere internationale investeerders om een aantal leegstaande V&D-winkelpanden te huren, om er een eigen warenhuis te starten.

2) Kunt u aangeven of het Canadese winkelbedrijf Hudson's Bay of een andere international investeerder ook interesse heeft om een warenhuis in Nijmegen te openen op de huidige V&D-locatie aan de Grote Markt?

In 2015 is de motie "Transitiefonds Compacte & Sterke Binnenstad" door de Nijmeegse Raad aangenomen. Doel van het instellen van een transitiefonds was het mogelijk maken voor ondernemingen aan de randen van het Nijmeegse centrum om een pand te betrekken meer in de Binnenstad. Op deze manier zou er ruimte voor andere doeleinden ontstaan in de ringstraten en zou de binnenstad compacter en sterker worden.

3) Wat is de stand van zaken rondom de uitvoering van de motie "Transitiefonds Compacte & Sterke Binnenstad"?
4) Is het college net als VVD en D66 van mening dat een dergelijk transitiefonds een positieve bijdrage kan leveren aan het terugdringen van de leegstand in de binnenstad?
5) Is het college daarnaast net als VVD en D66 van mening dat door de hierboven geschetste ontwikkelingen de urgentie om actief leegstandsbeleid te ontwikkelen en uit te voeren nog groter is geworden? Zo ja, kan de wethouder aangeven welke extra acties hij op korte termijn gaat ondernemen?

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159092

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB
Verzonden: dinsdag 1 maart 2016 18:04
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]OB10; [redacted] (Dirkzwager)'

Categorieën: Categorie Paars

Zojuist gebeld door [redacted] regionaal werkbedrijf.
Zij heeft gesproken met de bonden, samen met wethouder Tankir, over Hilckmann.
Bonden hebben morgen gesprek met directie over sociaal plan.
Er is nog geen ontslag aangevraagd bij het UWV.
Directie heeft toegezegd dat er geld is voor een sociaal plan (transitievergoeding) en een regeling voor verlofstuwmeren die er schijnbaar zijn.
Bonden praten hierover i totaal over een bedrag van € 8 a € 9 miljoen.
Dit betreft alleen de 110 vaste medewerkers.
Daarnaast zijn er nog ca. 130 flexibele medewerkers waarvoor verwacht wordt dat de bonden zich ook in gaan zetten.
Sfeer: argwaan bij de bonden richting Hilckmann, twijfel of de belofte wel waar gemaakt kan worden, naar de gemeente toe begrip.
[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

D161159093

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de fracties van GroenLinks, Partij van de Arbeid, Stadspartij DNF, SP en de VSP
T.a.v. dhr. N. Vergunst, dhr. M. van Nijnatten, mevr. W. Grutters, dhr. H. van Hooft en dhr. M. Hulskorte

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
- 2 MAART 2016	OB10/D161015785	Ewald van Petersen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beantwoording schriftelijke vragen over het stoppen van vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen	25-02-2016	(024) 3292602

Geachte mevrouw Grutters en de heren Vergunst, Van Nijnatten, Van Hooft en Hulskorte,

Op 25 februari 2016 hebben een aantal fracties vragen gesteld over de aangekondigde sluiting van het Slachthuis. Bijgaand treft u onze antwoorden aan:

1. Hoeveel geld zou de gemeente Nijmegen betalen voor de verplaatsing van het bedrijf naar een andere locatie, aan wie zou dat geld betaald worden en waar zou dat geld aan besteed worden?

De gemeente Nijmegen heeft een koopovereenkomst gesloten met Slachthuis Nijmegen BV over de koop van het opstalrecht in het kader van verplaatsing van het Slachthuis. Van de koopsom, van €27,6 miljoen, is op 31 juli 2015 €21 miljoen betaald aan Slachthuis Nijmegen BV (via kantoor vd notaris). De koopsom dient volledig voor de verplaatsing en voorzetting van de activiteiten naar bedrijventerrein Laarakker te Cuijk te worden aangewend. Een en ander is opgenomen in artikel 5.1 van de mantelovereenkomst, deze overeenkomst is uw Raad in juni 2015 (onder geheimhouding) verstrekt.

2. Welke afspraken zijn er gemaakt over de tegenprestaties voor de betalingen (is het gekoppeld aan een verhuisplicht en investeringsplicht), hoe zijn deze afspraken vastgelegd en hoe heeft u toegezien op de naleving van deze afspraken?

De betaling van de koopsom is gesplitst in een aantal delen, €21 miljoen bij de juridische levering (akte gepasseerd op 31 juli 2015) van het opstalrecht. Het restant van de koopsom van €6,6 miljoen is afhankelijk van een aantal stappen gericht op verhuizing en voortzetting (grondaankoop, opdracht bouwwerkzaamheden Laarakker, etc.). Een en ander is opgenomen in artikel 2. van de gesloten koopovereenkomst, deze overeenkomst is uw Raad in juni 2015 (onder geheimhouding) verstrekt.

Aangezien het restant van de koopsom van € 6,6 miljoen niet eerder opeisbaar is en pas (in delen) zal worden betaald afhankelijk van de voortgang van de realisatie van de nieuwbouw is buiten het met enige regelmaat informeren naar de voortgang nog geen naleving op de afspraken aan de orde geweest.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
1

3. Wat voor afspraken zijn er gemaakt over de voorgenomen gefaseerde betalingen? Wat voor zekerheden en garanties heeft u hiervoor afgesproken en gekregen?

Zie antwoord vraag 2.

4. Hoeveel geld heeft de gemeente Nijmegen betaald voor de verplaatsing, waar is dat geld terecht gekomen en wat is er met dat geld gedaan? Heeft de gemeente het geld rechtstreeks overgemaakt aan de betrokken bedrijven of is het gestort op een derde rekening?

Zie antwoord vraag 1.

5. Hoe gaat u ervoor zorgen dat het geld teruggevorderd wordt? In hoeverre is het bedrag geheel of gedeeltelijk terugvorderbaar?

De gemeente heeft het Slachthuis verzocht, eea conform art. 5.1 van de mantelovereenkomst, rekening en verantwoording af te leggen over de besteding van de betaalde koopsom. Deze overeenkomst is uw Raad in juni 2015 (onder geheimhouding) verstrekt. Tot op heden heeft het Slachthuis geweigerd in gesprek te gaan met de gemeente, mede hierom is ter veiligstelling van gemeentelijke middelen in opdracht van ons college beslag gelegd onder de bedrijven en haar bestuurders.

Uiteindelijk zal de rechter moeten oordelen of en zo ja in hoeverre een deel van de (reeds betaalde) koopsom terug betaald cq schade vergoed moet worden aan de gemeente.

6. Zit de provincie in dezelfde positie als de gemeente? Heeft u ook afspraken gemaakt en contact gehad met de banken die geld zouden investeren? Hebben zij ook al geld betaald? En kunnen zij hun geld terugvorderen?

De provincie Gelderland heeft een subsidie verstrekt aan de gemeente Nijmegen, en heeft geen betaling rechtstreeks aan het Slachthuis gedaan. Zij zit daarmee niet in een vergelijkbare positie.

Er is op 1 maart 2016 overleg geweest met BOM en ING, zij mogen/kunnen geen inhoudelijke mededelingen doen over het Slachthuis. Daarmee is antwoord op de door u gestelde vragen niet verder mogelijk.

7. Wat is de reden dat vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen stoppen met hun bedrijfsactiviteiten? Zijn of gaan deze bedrijven failliet of zullen ze operationeel blijven en wie zijn de eigenaren? Wat gaat u doen met terugvorderen als deze bedrijven niet failliet zijn en wat zijn hiervan de gevolgen?

Uit het bijgevoegde persbericht, alsook uit een presentatie die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, (deze presentatie en persbericht zijn bijgevoegd) blijkt dat het Slachthuis als reden voor haar besluit aanvoert, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Uit de recente toelichtingen van het Slachthuis volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, volgens henzelf een van hun belangrijkste afzetmarkten. Naar eigen zeggen is het Slachthuis al sinds 2009 aan het pogen 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat dit niet is gelukt. Andere grote Nederlandse slachterijen kunnen wel direct exporteren, het Slachthuis is de enige die op die lijst nog ontbreekt. De nu door het Slachthuis

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

genoemde cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt zijn op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de transactie noch nadien, aan de gemeente medegedeeld.

In een presentatie op 15 juni 2015 door het Slachthuis aan een aantal leden van ons college (deze presentatie incl. een aantal verstrekte documenten is als bijlage bijgevoegd) is eveneens slechts zijdelings aandacht besteed aan China, op geen enkele wijze is destijds aangegeven dat het voortbestaan van het Slachthuis zou afhangen van de export naar dit land en dat deze export onzeker is. Of dit de (enige) redenen zijn kan niet met zekerheid worden gesteld aangezien iedere vorm van gesprek met het Slachthuis en/of haar bestuurders sinds de bekendmaking van de beëindiging van de bedrijfsactiviteiten niet mogelijk blijkt.

Op 1 maart 2016 heeft de advocaat van het Slachthuis een brief gestuurd met haar visie op de feiten, deze brief is als bijlage bijgevoegd. Ons college zal op korte termijn eveneens haar visie op de feiten aan uw raad aanbieden.

De komende weken wordt wellicht helder wat de financiële situatie van de bedrijven is. Pas dan kunnen wij uw vraag nader beantwoorden.

8. Wie ontmantelt de bedrijven die zullen stoppen? Wie zorgt ervoor dat de terreinen waar de bedrijven gevestigd zijn op termijn alsnog gebruikt kunnen worden?

Op basis van de koopovereenkomst is het Slachthuis verplicht het terrein conform de daarin opgenomen bepalingen op te leveren. De gemeente cq OB Waalfront zal de opstallen te zijner tijd slopen en het terrein geschikt maken voor de verdere ontwikkeling.

9. Wanneer heeft u voor het eerst gehoord over problemen bij het Slachthuis? Welke contacten zijn er met Hilckmann geweest sinds het akkoord over de verhuizing van het Slachthuis van juli 2015?

Pas op 24 februari, twee dagen voor de sluiting, werd ons het voornemen te stoppen met de activiteiten van het Slachthuis medegedeeld.

Met het Slachthuis is, op ambtelijk niveau, een aantal malen contact geweest. Op basis van deze contacten, die vooral gingen over de voortgang bij de vergunningverlening en daarin ontstane vertraging (ca. 2 maanden), kon deze stap op geen enkele manier worden voorzien.

10. Heeft het college inzage gehad in de boeken van het bedrijf (due diligence)?

Nee. De beoogde verschaffers van vreemd vermogen aan het Slachthuis zijn voor hen nieuwe financiers, te weten de ING bank en de BOM capital. Deze hebben een due diligence (boekenonderzoek) uitgevoerd op de business case van het Slachthuis en waren bereid de benodigde financiering aan vreemd vermogen te verstrekken. De bereidheid van beide financiers is destijds voor uw raad, onder geheimhouding, ter inzage gelegd bij de Griffie. Over de voornoemde business case van het Slachthuis hebben we als gemeente geen extra inhoudelijk oordeel gevormd. Dat de ING bank en de BOM capital bereid waren hierin in aanzienlijke omvang (€ 34 miljoen) te investeren gaf ons destijds voldoende comfort op de vraag of het Slachthuis op de nieuwe plek een gezonde toekomst tegemoet gaat.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
3

11.Hoe zijn de afspraken over het behoud van werkgelegenheid voor de regio vastgelegd en hoe heeft u toegezien op naleving hiervan?

Deze afspraken zijn vastgelegd in een separate overeenkomst welke eveneens voor uw Raad, onder geheimhouding, ter inzage heeft gelegen. Toezicht zou pas aan de orde zijn na verplaatsing naar Laarakker, dit is om die reden nog niet opportuun geweest.

12.Wat kan en gaat er nu nog gebeuren met de werknemers die hun baan verliezen? Hoe gaat u zich inspannen om de gevolgen voor de werkgelegenheid en economie in de regio te beperken?

Uiteraard zijn wij ons bewust van de gevolgen van de sluiting voor de werknemers. Het is nu in eerste instantie aan het bedrijf zelf om met een goed sociaal plan te komen. Het Slachthuis heeft aan het personeel aangegeven dat daar voldoende middelen voor beschikbaar zijn. We gaan graag in gesprek met de bestuurders/eigenaren, ook over een 'zo zacht mogelijke landing' voor de werknemers maar tot nu toe geven zij daar geen gehoor aan.

13. De gemeente Nijmegen heeft geheimhouding opgelegd vanwege bedrijfsgevoelige informatie. Nu er sprake is van het stoppen van de bedrijfsactiviteiten, kan hier geen sprake meer van zijn. Bent u bereid alle informatie waar geheimhouding opgelegd is alsnog openbaar te maken? Zo nee, waarom niet?

Voor de partiële opheffing van de geheimhouding wordt aan uw raad op korte termijn een separaat voorstel aangeboden.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

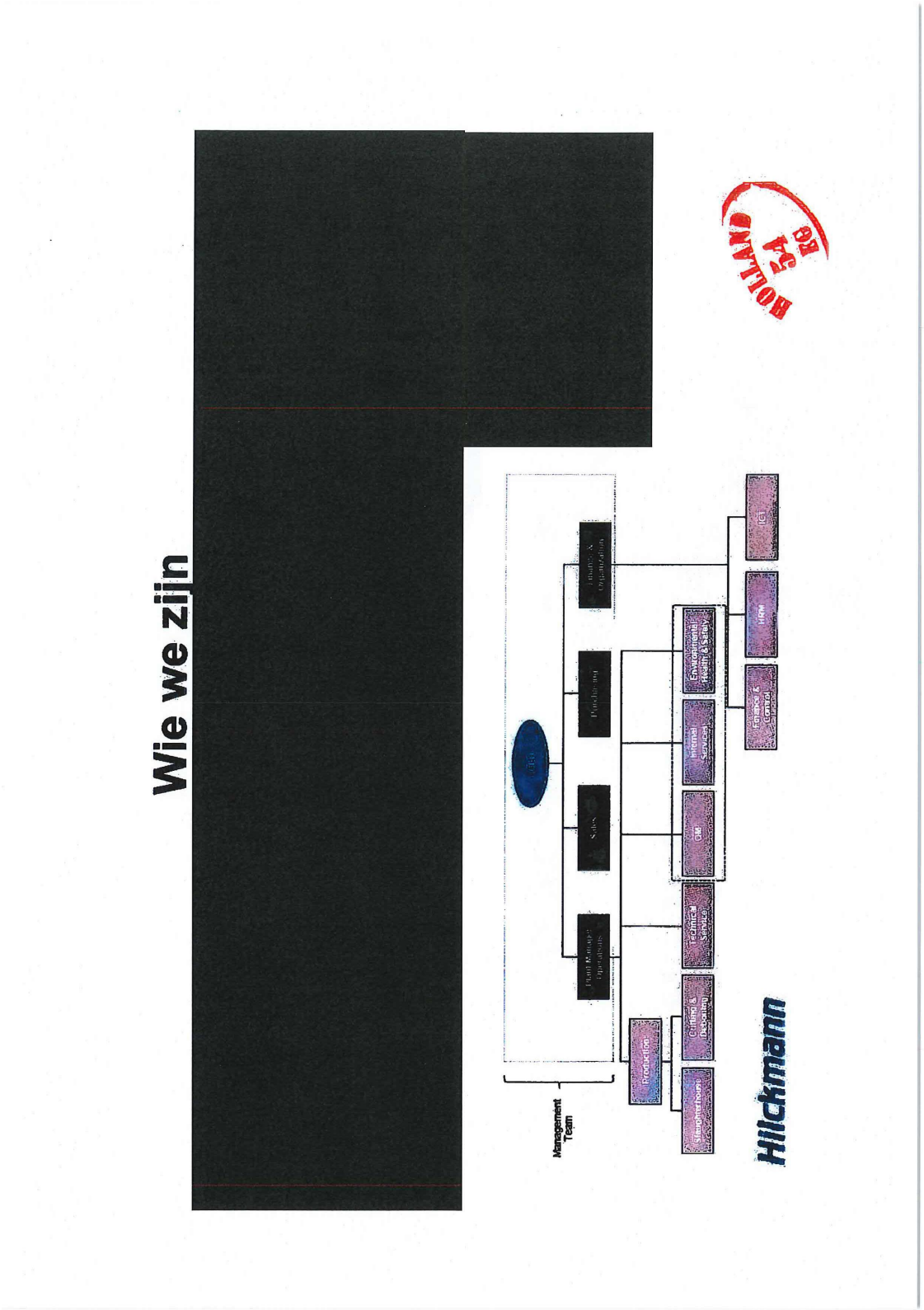
De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. R. Wever

Bijlagen: Presentatie Slachthuis aan College juni 2015 incl. 4 verstrekte documenten
Persbericht Slachthuis
Presentatie Slachthuis aan OR februari 2016
Brief Slachthuis 1 maart 2016

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

2007

Wie we zijn

- Varkens, max capaciteit 24.000 p/week
  Huidig 22.000
- 85% 1ste snit / 15% 4e snit
- 50% NL, 40% EU, 10% derden landen
  Export: Philippines, Taiwan, Thailand, Japan, South-Korea, Singapore, Vietnam, Hong Kong, Australia, South Africa, Russian Federation, (China in progress), en veel meer.
- Runderen, max capaciteit 1.000 p/week
  Huidig 300, loonslachting.
- Jaaromzet ca. € 170,000,000,-
- 10 % marktaandeel Nederland

Hilckmann

BOLLAND 54 EO

Wie we zijn

- Werkgelegenheid : na input van de gemeente en provincie Gelderland afspraak gemaakt over garantie voor 3+3+4 jaren.

aantal werknemers		Woonzaam in Nijmegen	Woonzaam omgeving Nijmegen	Overig
Werknemers direct / indirect	128	69	18	41
Inleen productie (obv week 32)	181	45	45	90
Inleen ondersteunend	6	3		3
Subtotaal	**315**	**117**	**63**	**134**
VWA / KDS / CBS	26	7	7	13
Direct ondersteunende bedrijven	100	25	25	50
Schoonmaak / onderhoud / waterzuivering / transport / afvalafvoer / ICT / etc.				
Van Kempen	20	5	5	10
TOTAAL	**461**	**154**	**100**	**207**

Hilckmann

HOLLAND 54

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Waar naar toe

- Herintroductie retail
- Consumenten bewustwording
- Vlees concepten / Toegevoegde waarde
- Traceability / oorsprongsgarantie

Hilckmann

Waar naar toe

- Groeiende, wereldwijde consumptie
- Sleutel markten, VS, China, Afrika en Japan
- Verbeterde concurrentiekracht

Figure 12.2: Forecast global meat consumption

BOLLAND 54 EG

Hilckmann

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Nijmegen, 15 Juni 2015

Geacht college,

Wij vinden het prettig de gelegenheid te krijgen om mogelijke vragen die nog aan uw kant leven te beantwoorden. Op voorhand zouden wij ook graag zelf alvast wat informatie aan u willen meegeven.

De hele voorgeschiedenis laten wij rusten. Wij nemen als uitgangspunt de concrete afspraak die mede naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State met uw gemeente in november vorig jaar is gemaakt.

Die afspraak houdt in dat er langs minnelijke weg en met hulp van andere betrokken overheden een verplaatsing mogelijk wordt gemaakt naar een nieuwe locatie op industrieterrein Laarakker te Haps.

Alle hierbij betrokken overheden, zoals de provincies Gelderland en Brabant en de gemeente Cuijk, hebben zich ingespannen om mee te werken aan een dergelijke verplaatsing, en van hun kant ook creatief meegedacht en bijgedragen aan financieringsmogelijkheden.

Van uw kant is eveneens meegewerkt, en u heeft daarmee ook uw maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen, met name door van ons tevens werkgelegenheidsgaranties te bedingen tegenover uw medewerking aan de financiering van ons vertrek van de huidige locatie.

De uitgesproken bereidheid van uw gemeente heeft uiteindelijk geleid tot nagenoeg afgeronde en in detail uitgewerkte contracten waarin namens de gemeente jegens ons ook allerlei zekerheden zijn bedongen. Ofschoon wij die zekerheden soms erg ver vonden gaan, zoals ook de uiteindelijk uitgewerkte werkgelegenheidsgarantie, zijn wij daar mede met het oog op maatschappelijk ondernemerschap in meegegaan.

Wij signaleren nu wel, dat ondanks de nagenoeg afgeronde afspraken, er in onze beleving toch telkens weer nieuwe zaken worden ingebracht, zoals heel recent opnieuw de positie van de contractuele partij van de gemeente, namelijk Bouwfonds. Het hier in geding zijnde werkgelegenheidsbelang en de continuïteit van onze onderneming lijken ons, gezien vanuit de maatschappelijke verantwoordelijkheid die een gemeente in dat kader heeft, belangen die niet zouden mogen worden gekoppeld aan het al dan niet meewerken van een andere contractspartij.

Op basis van het feit dat alle contracten met de gemeente nagenoeg zijn afgerond, hebben wij uiteraard zelf inmiddels al de nodige investeringsstappen gezet. Zoals u weet, is het gelet op ons financieringsconcept (en dat zullen wij aan u toelichten) van zeer groot belang dat de overeenkomst tijdig door u wordt geaccordeerd en kan worden geeffectueerd. In dat kader zullen wij des verzocht ook voor u duidelijk maken waarom een datum vóór het zomerreces van cruciaal belang is.

Wij hebben begrepen dat er bij uw college enige twijfel is ontstaan naar aanleiding van onze exploitatiecijfers. Dat die cijfers steeds minder rooskleurig worden heeft vooral te maken met het feit, dat op de huidige locatie noodzakelijkerwijs en ingrijpend geïnvesteerd zal moeten worden, met het oog op het verbeteren van onze Europese concurrentiepositie. Daarover

hebben wij de gemeente in het verleden ook al diverse malen schriftelijk bericht. Aangezien wij, zoals ook de Raad van State heeft aangegeven, op onze huidige locatie volledig zijn wegbestemd en dan een onteigening zou moeten volgen, ligt een diepte-investering op die huidige, sinds 2006 wegbestemde bedrijfslocatie (ook gezien de omliggende woonbestemmingen) in het Waalfrontgebied niet in de rede, en evenmin een positieve herbestemming van onze bedrijfslocatie met daarbij behorende uitbreidingsmogelijkheden. Samen met ons is door alle betrokken partijen getoetst en geconstateerd, dat op de nieuwe bedrijfslocatie te Haps - en de daarbij verzekerde Nijmeegse werkgelegenheid - voor ons alle bedrijfseconomisch benodigde ontwikkelings- en exploitatieruimte met toekomstige groeimogelijkheden aanwezig zijn.

In lijn met eerdere afspraken met de gemeente is het heel noodzakelijk om in de eerste week van de aankomende maand Juli "groen licht" te ontvangen van u en de gemeenteraad op de door uw en onze medewerkers en advocaten gemaakte contracten. Die contractuele afspraken zijn gebaseerd op de huidige nog gunstige financieringsmogelijkheden, zoals de nu nog zeer lage rentestand en de gunstige herfinancieringscondities c.q. het "schatkistbankieren" dat Brabant aanbiedt. Plotseling uitstel van een goedkeuring van die afspraken tot ná het zomerreces zal o.i. bezwaren opleveren voor de thans met veel inspanningen in samenspraak met de bank, BOM en provincie Brabant, gevonden financieringsconstructie. Tevens achten wij het een risico dat - bij verder uitstel - het dan mogelijk door externe gebeurtenissen in de mondiale economie veranderde economische klimaat kredietverlening kan beperken.

Kortom: wij zijn gaarne bereid het voorgaande aan u toe te lichten en vertrouwen op uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Namens de directie van Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Brabantse Ontwikkelings Maatschappij

BOM CAPITAL

Strikt persoonlijk / Vertrouwelijk

Slachthuis Nijmegen B.V.
t.a.v. [redacted]
Havenstraat 5
6541 AD Nijmegen

datum : 03-06-2015
behandeld door : [redacted]
onderwerp : Financiering BOM

Geachte [redacted]

In vervolg op de plezierige gesprekken die wij met u hadden betreffende de financiering van de verhuisplannen van Hilckmann Meat (hierna: de Vennootschap of Hilckmann) naar de gemeente Cuijk, beschrijven wij in het onderstaande de hoofdlijnen van een mogelijke financiering door BOM Capital I B.V. (Hierna: BOM Capital).

Wij nemen daarbij in overweging dat:

- De nieuwe slachterij gevestigd zal worden in Haps en een Brabantse onderneming wordt;
- Het de ambitie van Hilckmann is om een hoogwaardig internationaal kennis-, onderzoeks- en innovatiecentrum rond het thema By-products Business Lab & Open-innovation Site (kortweg: BYBLOS) te willen realiseren, dat aansluit bij het provinciale Innovatieprogramma Agrofood en bij de Agrofood-speerpunten van de regio Noordoost Brabant in het algemeen en het Land van Cuijk in het bijzonder;
- De Vennootschap ten behoeve van de bouw en exploitatie van een nieuwe slachterij een bedrag van EUR 62,0 mln aan financiering wenst aan te trekken;
- De gemeente Nijmegen een verplaatsingsvergoeding van minimaal EUR 27,85 mln ter beschikking stelt;
- ING voornemens is financiering aan Hilckmann te verstrekken bestaande uit een:
  - Commercial Finance Faciliteit: 90% bevoorschotting op debiteuren zonder limiet;
  - Lease faciliteit voor nader te bepalen machines en installaties van EUR 8,5 mln.
  - Garantieondememingsfinanciering van EUR 18,0 mln

- De aan BOM Capital gevraagde financiering junior is ten opzichte van de bankfinanciering maar senior is ten opzichte van andere financiers indien van toepassing.
- BOM Capital voor de mogelijke financiering gebruik zal gaan maken van de regeling Groeifaciliteit van het ministerie van Economische Zaken.

Wij bieden aan op korte termijn in verder overleg te treden over de nadere uitwerking van de financiering van de nieuwe slachterij van Hilckmann op basis van de beschreven hoofdlijnen. De financiering is onder voorbehoud van, onder meer, toekenning van Groeifaciliteit door RVO, het afronden van een due diligence onderzoek naar tevredenheid van BOM Capital, positieve advisering door de investeringscommissie en de goedkeuring van de directie van BOM.

De heer [redacted] zal het overleg en de verdere uitwerking namens BOM Capital coördineren. Ten behoeve van een tijdige interne besluitvorming binnen BOM Capital verzoeken wij u uw reactie uiterlijk op 5 juni 2015 aan ons kenbaar te maken door middel van ondertekening van dit schrijven.

Wij gaan ons inspannen om ons investeringsvoorstel op 25 juni aan de vergadering van de investeringscommissie voor te leggen. Mocht 25 juni niet haalbaar blijken te zijn, dan zal het voorstel op 27 augustus 2015 aan onze IC worden voorgelegd. Eventueel zal een gedeelte van ons due diligence onderzoek pas na een positief advies van onze IC plaatsvinden.

Wij vertrouwen erop u hiermee op hoofdlijnen voldoende geïnformeerd te hebben over een eventuele verstrekking van een achtergestelde lening aan de Vennootschap. Uiteraard staan wij open voor uw opmerkingen en specifieke wensen. Wij treden daartoe graag met u in overleg en danken u voor uw vertrouwen.

Hoogachtend,

BOM Capital I B.V.

[redacted]

Voor akkoord:

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

CEO

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

HOOFDLIJNEN ACHTERGESTELDE LENING

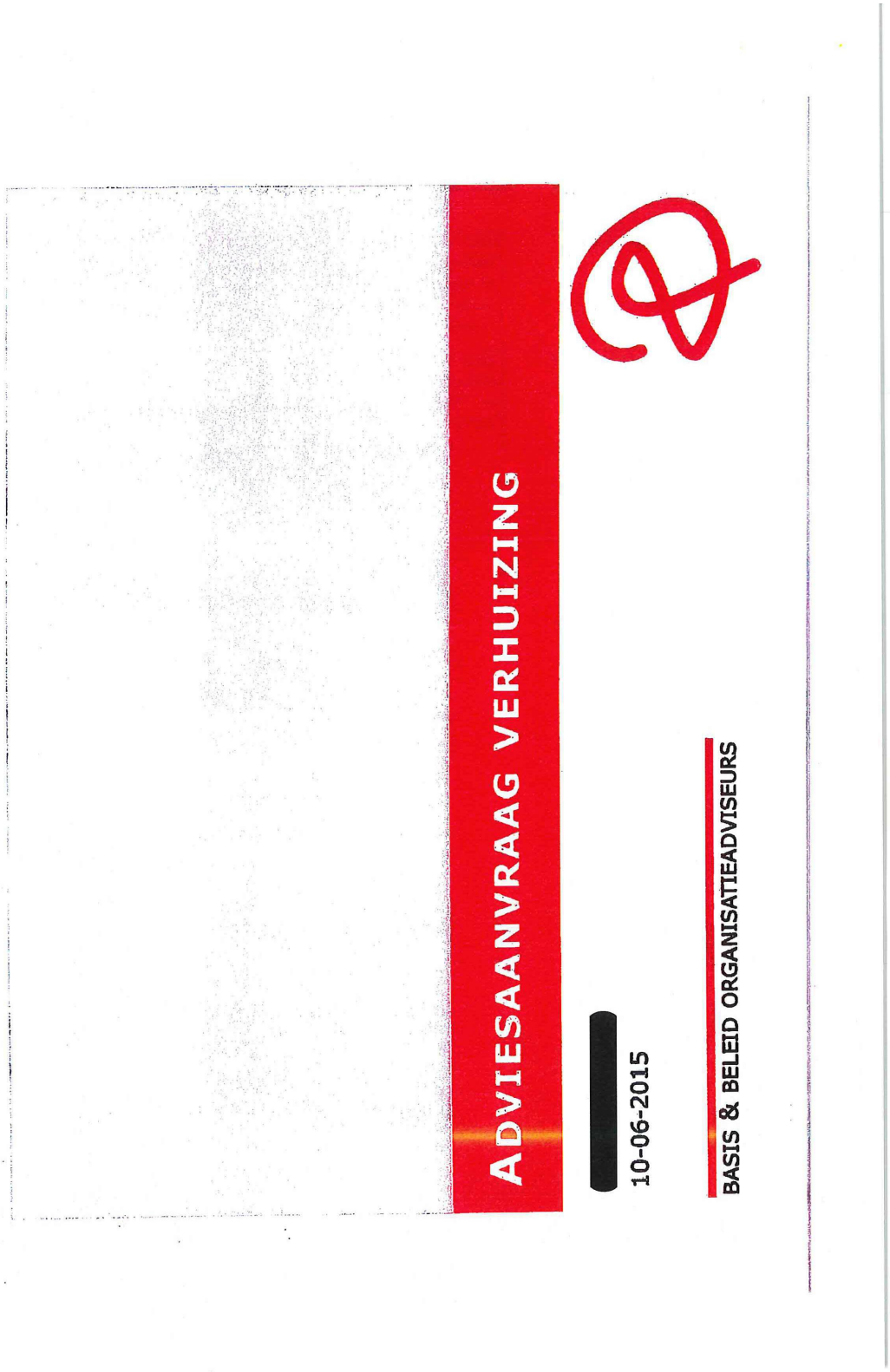
Achtergestelde lening	
Vennootschap	Slachthuis Nijmegen B.V. feitelijk gevestigd te Havenstraat 5, Nijmegen.
Achtergestelde Geldlening	BOM Capital I B.V. (Hierna: BOM Capital) zal een achtergestelde geldlening verstrekken met een minimale omvang van EUR 1.250.000,-- en maximaal EUR 2.500.000 (de Geldlening). **Rente:** Over het uitstaande bedrag van de Geldlening is een rente verschuldigd van 8,5% per jaar, per kwartaal achteraf betaalbaar. **Looptijd**: 5 jaar, verstrekking in het tweede nieuwbouwjaar. **Aflossing:** 100% van de Geldlening zal in 16 achtereenvolgende kwartaaltermijnen op de laatste dag van elk kwartaal worden afgelost. De hoogte is afhankelijke van de uiteindelijke hoofdsom van de Geldlening. De eerste aflossing vindt plaats na het eerste kwartaal van het tweede jaar van de looptijd (grace periode is 1 jaar). **Versneld aflossen:** is te allen tijde mogelijke tegen een boeterente ter grootte van het resterende aantal kwartalen (max. 16) maal 1%. **Afsluitprovisie:** Voor deze faciliteit wordt een eenmalige afsluitprovisie van € 50.000,-- in rekening gebracht.
Convenanten	o.a. Cross-default met andere financiers, pandrecht op aandelen van de Vennootschap
Overige bepalingen	BOM wil graag actief betrokken zijn bij Byblos. Dit moet nog nader vorm worden gegeven
Voorgenomen Closing Datum	Nader te bepalen

Overige Zaken	
Informatie	BOM Capital zal het recht hebben om de gebruikelijke informatie te ontvangen, waaronder de door een accountant goedgekeurde jaarrekening, jaarlijkse update van het business plan en budget kwartaal, -en maandrapportage, uitnodigingen, agenda's, notulen van vergaderingen van Directie, Raad van Commissarissen, en Algemene Vergadering. Tevens zal BOM Capital uitnodigingen ontvangen om als toehoorder de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en de

	vergaderingen van de Raad van Commissarissen bij te wonen. Voorts zal BOM Capital toegang hebben tot het kantoor, het personeel en de boeken en bescheiden van de Vennootschap.
Due diligence	Voorafgaand aan de verschaffing van de achtergestelde lening zullen BOM Capital en haar adviseurs een onderzoek verrichten naar de operationele, financiële en juridische stand van zaken bij de Vennootschap. Expliciet willen wij de financieringsvoorwaarden van andere partijen inzien. Daarnaast zal er ook een management assessment plaats vinden en zal er worden getoetst op integriteit en MVO. De bevindingen van dat onderzoek dienen ten genoegen van BOM Capital te zijn.
Break-up fee	Indien de Vennootschap eenzijdig de onderhandelingen met BOM Capital afbreekt is zij BOM Capital een break-up fee van € 50.000,= verschuldigd.
Kosten	De kosten van het due diligence onderzoek zijn voor rekening van de Vennootschap. Tevens zijn de kosten voor het opstellen en onderhandelen van de Geldleningsovereenkomst en daarmee samenhangende documenten voor rekening van de Vennootschap.
Opschortende voorwaarden	De financiering door BOM Capital en het tekenen van de Geldleningsovereenkomst is aan de volgende opschortende voorwaarden onderworpen: (a) Verkrijgen van totale financiering op voorwaarden acceptabel voor BOM Capital; (b) Toekenning Groeifaciliteit door RVO voor financiering BOM Capital, waarbij de kosten worden doorberekend aan de Vennootschap; (c) Afronden van de due diligence naar volledige tevredenheid van BOM Capital; (d) Positieve beoordeling en besluitvorming door de Investeringscommissie en directie BOM; (e) Opstellen van de definitieve documenten op voorwaarden aanvaardbaar voor BOM Capital; (f) Geen materiële wijziging in de financiële conditie of vooruitzichten van de Vennootschap; Indien wij ons op één van voornoemde voorbehouden beroepen komen eventuele verplichtingen in het kader van dit schrijven te vervallen.

Toepasselijk recht	Deze letter of intent wordt in alle opzichten beheerst door het Nederlands recht. Alle geschillen die in verband met deze letter of intent tussen Partijen mochten ontstaan, zullen bij uitsluiting worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement Oost-Brabant, behoudens hoger beroep en cassatie.
Niet bindend karakter	Deze letter of intent is niet bindend voor partijen, met uitzondering van de bepalingen getiteld "Kosten", "Break-up fee" en "Toepasselijk Recht" welke bindend zullen zijn na ondertekening door partijen van deze letter of intent.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding
2 Voorgestelde oplossing
3 Strategische voordelen
4 Financiering
5 Risico's
6 Beursprijzen
7 Conclusie

15073/HILCKMANN/rapport/10-06-2015

2

INLEIDING

INLEIDING

- In 2006 heeft de gemeenteraad van Nijmegen bepaald dat de activiteiten van Hilckmann niet meer passen in het bestemmingsplan. Ondanks bezwaren bij de Raad van State is dat besluit in 2008 definitief geworden. Hilckmann wordt vanaf die tijd nog 10 jaar 'gedoogd' op deze locatie.
- Na de kredietcrisis van 2008 laat de gemeente in 2010 weten dat er geen geld is voor een behoorlijke uitvoering van de onteigeningswet.
- Terwijl concurrenten volop investeren zit Hilckmann sinds die tijd in een impasse: vertrek is onvermijdelijk, maar de gemeente heeft geen geld. Investeringen met langere terugverdientijd zijn onverantwoord.
- Hilckmann verliest terrein: het was de grootste particuliere slachterij, maar is inmiddels voorbijgestreefd door concurrenten.

3

15073/HILCKMANN/rapport/10-06-2015

VOORGESTELDE OPLOSSING

VOORGESTELDE OPLOSSING

- Het voorgenomen besluit houdt in dat op een locatie in Habst (Cuijk) een volledig nieuwe fabriek wordt neergezet (investering € 42 mln.).
- Om het plan financierbaar te houden is uiteindelijk geen runderslachtlijn opgenomen. Hilckmann is nu nog voor 90% loonslachter (lage marges). Voortzetting van runderslachten zou gescheiden productie vereisen en verhoogt de complexiteit van de planning (verstoring van het productieproces door de onregelmatige aanvoer). Stoppen met runderslachten heeft geen gevolgen voor werkgelegenheid.
- Door de vestiging in Cuijk (Brabant) willen ook andere partijen bijdragen aan de ontwikkeling van de nieuwe fabriek voor Hilckmann:
  - Gemeente Cuijk
  - Provincie Brabant
  - BOM

STRATEGISCHE VOORDELEN

STRATEGISCHE VOORDELEN

- Midden in varkensgebied (80% aanvoer uit die hoek).
- Minder afstand tot vriescapaciteit Cuijk, voldoende alternatief voor Duiven.
- Vestiging op terrein naast terrein waar Teeuwissen zich wil vestigen.
- Een nieuwe fabriek geeft veel mogelijkheden voor meer efficiëntie: Hilckmann raakt achterstand kwijt en neemt in veel gevallen een voorsprong op concurrenten met slachterijen van 10-30 jaar oud. Op dit moment is de kostprijs van het slachthuis bijna de helft hoger dan mogelijk door:
  - lijnsnelheden,
  - koelprocessen,
  - schaalvergroting: m.n. de koelcapaciteit van de huidige fabriek staat niet meer dan ca. 22.000 varkens per week toe. In het plan worden dat er 37.000 in het 3e jaar.
  - reductie vochtverlies (min. € 1,5 mln. verbetering),
  - veel hoger percentage 4e snit (van 15% naar 50%).

FINANCIERING

FINANCIERING

- De benodigde omvang van investeringen is getoetst door externe deskundigen met ervaring in bouw van slachthuizen. In de komende twee jaren moet worden geïnvesteerd in nieuwbouw: ca. € 40 mln. Voor onvoorziene uitgaven zijn kleine buffers opgenomen.

- Voor de financiering zijn verschillende bronnen beschikbaar:
  - Banken: op basis van zekerheden is in het plan gekeken hoeveel maximaal kan worden geleend; de uiteindelijk toegezegde kredietruimte bij de bank is ruim € 6 mln. hoger. De lening moet in 7 jaar worden afgelost. (€ 3-4 mln. per jaar). De rente is ca. 3%.
  - Een achtergestelde lening van de BOM van € 2,5 mln. die in 5 termijnen wordt afgelost. De rente over deze lening is hoger.
  - Een planvergoeding van overheden.

6

15073/HILCKMANN/rapport/10-06-2015

FINANCIERING

- Vanwege de financiering van de verhuizing nemen rente en aflossing toe: jaarlijks ca. € 3,5 mln. hoger.
- De onderneming heeft de ruimte om die extra aflossing en rente te betalen omdat het bedrijfsresultaat in het plan stijgt naar € 7 mln. (excl. afschrijvingen € 10 mln.).
- Die verwachting is vooral gebaseerd op het verhogen van het percentage uitbenen van 15% naar 50%. Dat levert meer omzet op, en – na aftrek van hogere personeelskosten (werkgelegenheid) en productiekosten – ca. € 3 mln. extra marge.
- De financiers hebben ook gekeken naar een minimumscenario: in dat geval lukt het niet om het aandeel uitbenen te vergroten. De extra marge blijft dan uit.
- Hoewel nog niet exact bekend is aan welke normen Hilckmann volgens de overeenkomst met de bank moet blijven voldoen, is aannemelijk dat dat ook in het minimumscenario mogelijk is (zoals verhouding tussen schuld en resultaat, of de verhouding tussen rente en resultaat).

RISICO'S

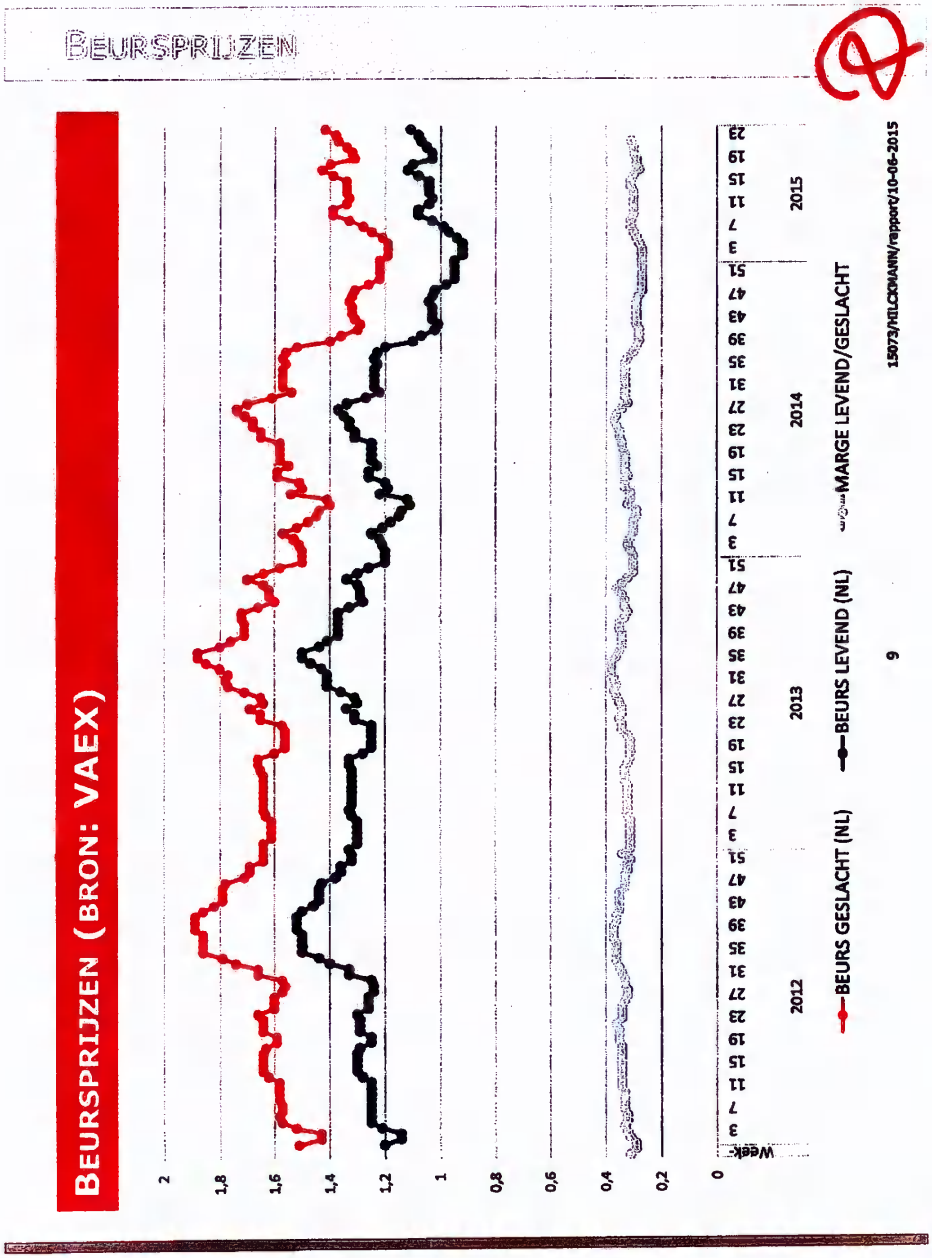
RISICO'S

- **Risico's in business case:**
  - Minder omzet (slaagt rentree in retail?): meegenomen in minimumscenario.
  - Lagere marge dan in afgelopen jaren: zie grafiek beursprijzen. In 2015 lijkt de marge 10% lager dan in 2013-2014. Dat kan op het resultaat een effect hebben van ca. € 1,8 mln.
  - Onvoldoende groei (maar veel export van levende varkens).
- **Risico's niets doen:**
  - Geen investeringen.
  - Toenemende onzekerheid bij en verlies van klanten.

8

15073/HILCKMANN/rapport/10-06-2015

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

CONCLUSIE

CONCLUSIE

- Uit de informatie blijkt dat financiering van het plan mogelijk is
- Het is aannemelijk dat een meer efficiënte fabriek met mogelijkheden voor een hoger percentage uitbenen leidt tot een rendabele exploitatie.
- Het resultaat kan achterblijven als gevolg van minder marge dan verondersteld, maar de onderneming krijgt in het plan meer mogelijkheden om met tegenvallers om te gaan.
- Door de verhuizing wordt niet alleen de huidige onmogelijke situatie beëindigd, vestigen in Cuijk heeft ook strategische voordelen (nog afgezien van het ontbreken van alternatieven in Nijmegen).
- Wanneer het plan wordt gerealiseerd zal de uitbreiding van werkgelegenheid in Cuijk aanzienlijk zijn.

10

15073/HILCKMANN/rapport4/10-06-2015

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

COLOFON

BASIS & BELEID ORGANISATIEADVISEURS B.V.

Mallebaan 102
3581 CZ UTRECHT

Telefoonnummer: 030 2331272
Faxnummer: 030 2322750
E-mailadres: info@basisenbeleid.nl
Website: basisenbeleid.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Hilckmann

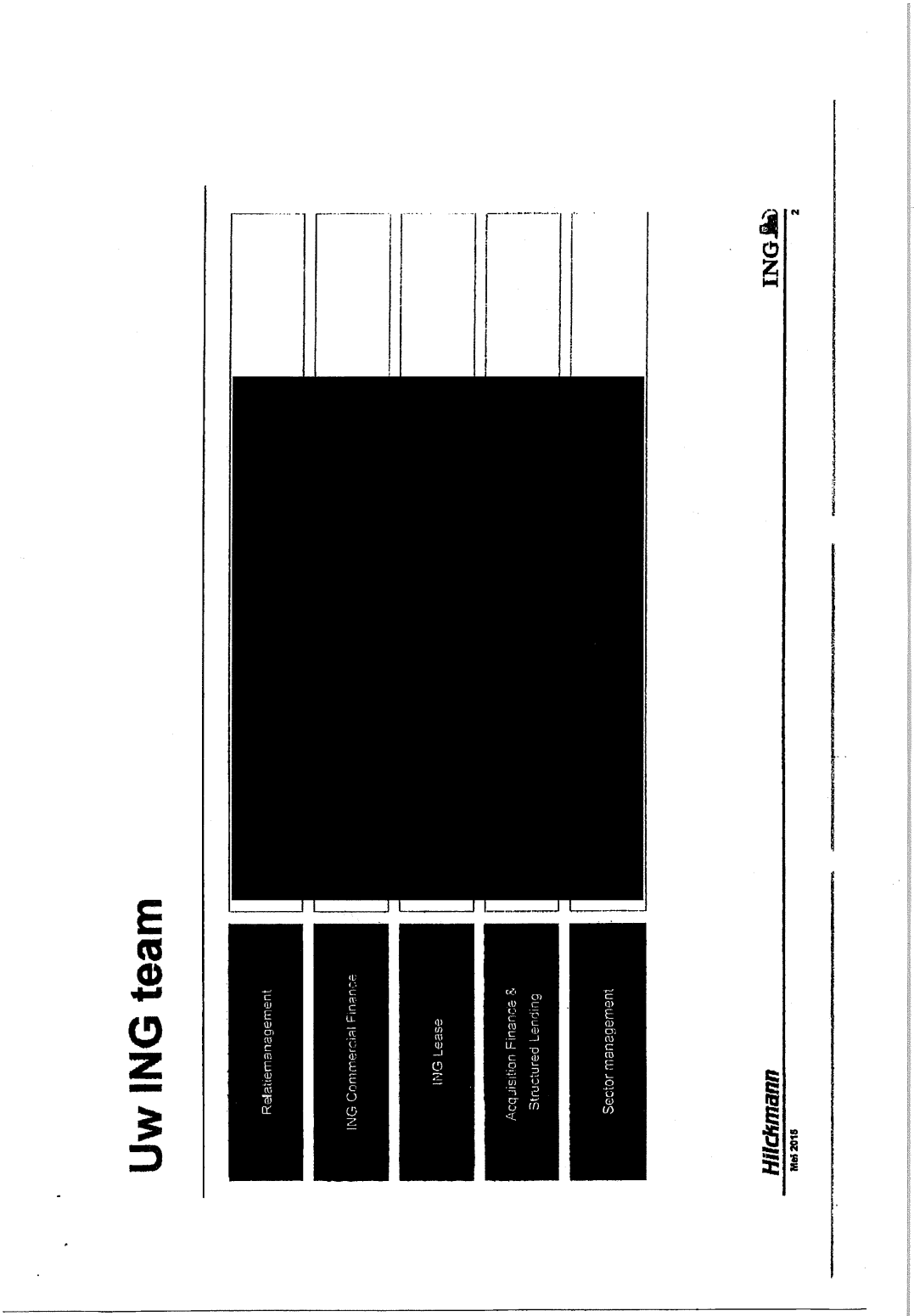
Indicatie voor financiering: update II

Hilckmann

ING

Amsterdam, 1 mei 2015

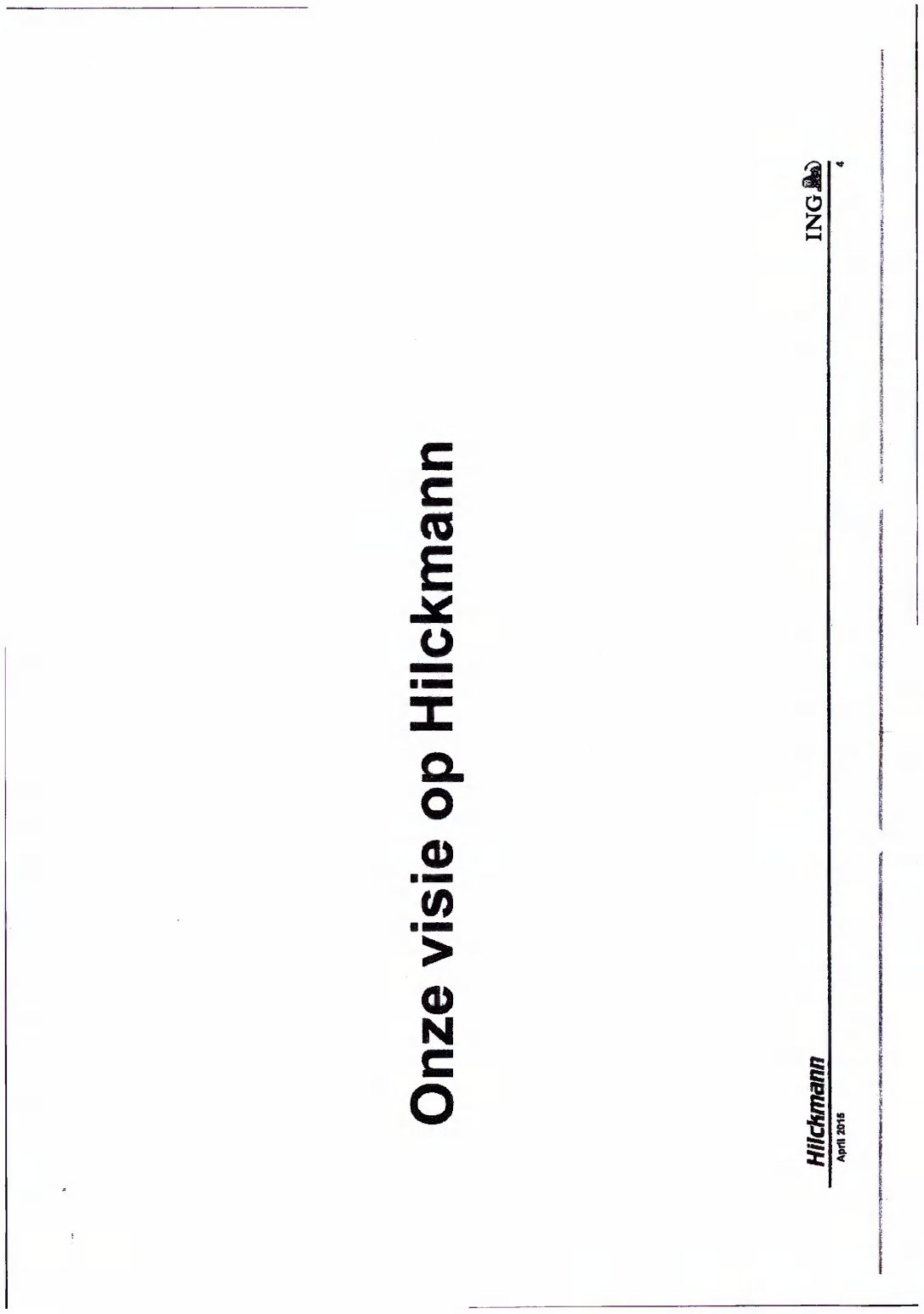
Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Agenda

1. Onze visie op Hilckmann 4
2. Financieringsstructuur 6
3. Indicatieve voorwaarden 9
4. Conclusie 13

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Onze visie op Hilckmann

Toonaangevend	Hilckmann bezit een top-5 positie in de Nederlandse (varkens-) vleesverwerkende industrie en is een toonaangevende speler, strategisch gepositioneerd in het centrum van de Nederlandse varkensindustrie.
Historie	Hilckmann is een succesvol familiebedrijf met een rijke historie, opgericht in 1970 door de heer Hilckmann senior en voortgezet door de huidige generatie.
Uitdagingen	Gehinderd door de beperkingen van de huidige productiefaciliteit, is het voor Hilckmann een uitdaging om concurrerend te opereren in de huidige markt, waarin kostenefficiëntie en innovatie essentieel zijn.
Toekomst	Om haar toekomstplannen te ondersteunen, onderzoekt Hilckmann de mogelijkheden om een volledige nieuwe productiefaciliteit te realiseren in Culjk.
Doelgroep	Hilckmann is als familiebedrijf en toonaangevend speler in de vleesverwerkende industrie een onderneming die wij zonder meer tot onze doelgroep rekenen.
Commitment	ING is gecommitteerd om Hilckmann te ondersteunen bij het implementeren van haar toekomstplannen en kijkt met vertrouwen uit naar een toekomstige samenwerking.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Financieringsstructuur

ING

Hilckmann

April 2015

Financieringsvraag Hilckmann

Financieringsbehoefte	Voor de herfinanciering van de bestaande faciliteiten, de financiering van het werkkapitaal en de investeringen in de nieuwe productiefaciliteit, bestaat een financieringsbehoefte van c. EUR 66.500.000,-.
'Eigen inbreng'	Met het oog op de huidige balansstructuur en de beoogde investeringen, is inbreng van risicodragend vermogen van c. EUR 32.000.000,- essentieel. Deze zal grotendeels worden opgebracht door een bijdrage ('verplaatsingssubsidie') vanuit de lokale overheden.
Bancaire financiering	Voor de invulling van de resterende financieringsbehoefte overweegt Hilckmann een bancaire financiering aan te trekken van c. EUR 34.500.000,-.
Financieringsverzoek	Hilckmann wenst een financieringsstructuur die rekening houdt met de toekomstplannen, die zorgt voor financieringszekerheid en flexibiliteit geeft voor de beoogde groei. Vanzelfsprekend dient de aanbieding concurrerend te zijn op het gebied van voorwaarden en tarieven.
Financieringsvoorstel	ING heeft een structuur uitgewerkt die in onze ogen goed aansluit bij de behoeften van Hilckmann en die de onderneming in staat stelt haar toekomstplannen te realiseren.

Financieringsstructuur

Uitgangspunten

Aangezien het merendeel van de investeringen plaatsvindt in materieel vaste activa en werkkapitaal, stellen wij voor om de financiering in te richten met behulp van bancaire producten die hier specifiek voor bedoeld zijn ('asset based finance').

Voor het restant van de financieringsbehoefte stellen wij voor om gebruik te maken van de Garantie-ondernemingsfinanciering ('GO') waarmee ING een deel van het kredietrisico kan overdragen aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ('RVO')

Financieringsfaciliteiten

1 Werkkapitaal-bevoorschotting	Een 'borrowing base' faciliteit gebaseerd op bevoorschotting van debiteuren (en in de toekomst mogelijk ook voorraden)	+ Flexibele limiet die meegroeit met de groei van de onderneming + Waardevolle managementinformatie + Attractieve tarifering
2 Lease	Een 'Sale and Operational Leaseback' faciliteit	+ Financiering in lijn met de waarde ontwikkeling van, en afschrijvingsmethodiek op de slachtlijn + Structuur biedt ING comfort en derhalve zijn de commerciële uitgangspunten voor Hilckmann goed. + Lasten financiering lager door toepassing restwaarde/balloon.
3 GO faciliteit	Een bancaire lening, waarbij een deel van het kredietrisico word overgenomen door de Nederlandse staat.	+ De onderneming merkt niets van deze garantie. Alle communicatie gaat via ING. + Gebruik van dit product, mitigeert een deel van het risico voor ING en hiermee is zij in staat een hoger obligo te verstrekken als 'single bank'

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Indicatieve voorwaarden

Hilckmann

Mei 2015

ING

3

Indicatieve voorwaarden: update II

	Commercial Finance Facilities	Lease Facilities	GO Lening
Limiet	• Op basis van een 90% bevoorschotting ('borrowing base*') op debiteuren[2]	• EUR 8.500.000,-	• EUR 18.000.000,- in de vorm van een Garantiewoningenfinancieringsfinanciering ('GO')
Financieringsdoel	• Werkkapitaal • Voorfinanciering van de investeringen	• Investeringen in nader te bepalen machines en installaties	• Overige investeringen
Looptijd / beschikbaarheid	• 3 jaar	• Looptijd: 7 jaar na oplevering • Beschikbaarheid: bij oplevering en afname van het object (maximaal 2 na Closing)	• Looptijd:7 jaar vanaf Closing • Beschikbaarheid: 2 jaar vanaf Closing
Aflossing	• Geen	• Na volledige trekking , afbetaling lineair in 7 jaar met een restwaarde van 20% en in • Jaar 1 additionele afbetaling van €500.000,-	• Na volledige trekking o.b.v. 10 jarig lineair schema. Het restterende bedrag wordt aan het einde van de looptijd afgelost.
Marge	• [redacted]	• [redacted]	• [redacted]
Rentegrondslag	• 1 maands EURIBOR	• Cost of funds[3]	• 3 maands EURIBOR
Provisies	• Provisie ongebruikte faciliteit: 50 bps p/j • Omzetprovisie: EUR 2.000,- p/m		• Beheidstellingsprovisie: 100 bps
Afsluitprovisies	• De afsluitprovisie bedraagt EUR 225.000,- voor alle faciliteiten gezamenlijk		

1. Borrowing base: uitgangspunt voor de beschikbare limiet is een bevoorschottingspercentage van 90% van het geschoonde debiteurensaldo. Ter indicatie: op basis van de debiteurenlijsten per 5 maart 2015 komt de beschikbare limiet uit op EUR 8.500.000,-. Er geldt geen absolute limiet.
2. Een bevoorschotting op basis van de voorraad wordt op dit moment niet mogelijk geacht, maar kan in de toekomst de financiering mogelijk verhogen
3. Cost of Funds bedraagt 45 bps per 3 april 2015

Hilckmann ING

Mei 2015

Overige voorwaarden

(indicatief en niet limitatief)

Aandachtspunten	• Verdere onderbouwing van de business case (o.a. kostenbesparingen) op basis van de validatie van RBK • Verdere onderbouwing van de business case door middel van een financiële 'base case' • Wij gaan er vanuit dat de onderneming zich tijdens de voorbereiding en bouw bij laat staan door een ervaren project-/bouwbegeleider
Kredietnemers	• Nader te bepalen, maar in ieder geval alle belangrijke werkmaatschappijen
Zekerheden	• Compte Joint en Mede aansprakelijkheidsovereenkomst af te geven door de Kredietnemers • Stille verpanding van bedrijfsuitrusting, voorraden, boekvorderingen en verzekeringen • Eigendomsoverdracht van volledige slachtlijn aan ING Lease ('Sale and Operational Leaseback') • Verpanding van creditgelden (risicodragende kapitaalinbreng) • Hypothecaire inschrijving eerste in rang op al het onroerend goed • Achterstelling van leningen verstrekt door derden (indien van toepassing) • Wederzijds Zekerhedenarrangement tussen Commercial Finance, Lease en ING Bank

Bijzondere bepalingen	• Standaard voor dit type transactie en in ieder geval:
	  • Geen verandering in management en aandeelhouderschap
	  • Beperkingen op investeringen, dividendbetalingen
	  • Negative Pledge, Pari Passu en Cross Default verklaring
	  • Kredietnemer zal zijn betalingsverkeer via de Bank leiden
	  • Informatie vereisten (o.a. jaarcijfers, kwartaalcijfers en prognoses) en wekelijkse aanlevering van debiteureninformatie
	  • Ratio's: Net Debt to EBITDA en Interest Cover Ratio (toetsing vindt plaats per kwartaal)
	  • Hedging: het renterisico van de GO Lening dient voor minimaal 66.7% gedurende de looptijd te worden afgedekt
	  • Verplicht vervroegde aflossing, waaronder 'cash-sweep'

Overige voorwaarden (ii)

(indicatief en niet limitatief)

Opschortende voorwaarden

- Standaard voor dit type transactie en in ieder geval:
  - Goedkeuring door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het verstrekken van de GO
  - Bewijs van inbreng risicodragend kapitaal (storting vereist zorgvuldig)
  - Meest recente tussentijdse cijfers (balans, verlies- en winstrekening)
  - Vrijgave verklaring huidige financier(s)
  - De gegevens die de Bank nodig heeft om aan haar 'know your customer' verplichting te voldoen
  - Goedkeuring door fiatterende instantie binnen ING

Overig

- Documentatie: intern op algemene (bank-)voorwaarden of extern gedocumenteerd op basis van Nederlands recht
- ING Commercial Finance hanteert gescheiden betaalstromen voor het in- en uitgaand betalingsverkeer en de hoogte van de limiet wordt wekelijks bepaald

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Conclusie

ING 13

Hilckmann
April 2015

Concluderend

Vertrouwen in Hilckmann	ING realiseert zich dat Hilckmann voor grote uitdagingen staat, maar heeft op basis van het businessplan vertrouwen in de toekomst van de onderneming.
Asset based Financieringsstructuur	De sterke asset base van Hilckmann maakt de onderneming zeer geschikt voor financiering met behulp van ING Lease en ING Commercial Finance.
GO	ING ziet mogelijkheden om met de steun van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland de voorgestelde financiering 'single bank' in te vullen.
Financieringsoplossing	Door het combineren van verschillende financieringsproducten is een financieringsstructuur aan te bieden die tegemoet komt aan de wensen van de onderneming.
Conclusie	ING denkt graag verder met u mee zodat gezocht kan worden naar de beste financieringsoplossing voor Hilckmann gericht op de continuïteit en groei van de onderneming.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Disclaimer

Op uw verzoek doen wij u hierbij een indicatie toekomen van de voorwaarden en bepalingen waarop ING Bank N.V., ING Commercial Finance B.V. en ING Lease (Nederland) B.V. (tezamen "ING") overwegen zich te committeren tot deze transactie. Wij benadrukken dat deze voorwaarden en bepalingen enkel dienen als discussiestuk en dat de afgifte van deze indicatie geen enkele verplichting voor ING met zich brengt om een transactie aan te gaan noch een onderhandelingsplicht voor ING inhoudt over de voorwaarden en bepalingen. De beslissing tot het doen van een bindende aanbieding in deze transactie is afhankelijk van de beoordeling door ING van de finale structuur en de risico's verbonden aan de transactie en is voorts afhankelijk van de beoordeling van de benodigde informatie waaronder de wettelijke verplichte Customer Due Diligence toetsing/ Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiering van Terrorisme en goedkeuring door de betreffende kredietinstellingen binnen ING voor (i) het doen van een bindende aanbieding en (ii) de voorwaarden en bepalingen daaraan verbonden. Deze indicatie en de inhoud daarvan zijn van vertrouwelijke aard en mogen niet zonder schriftelijke toestemming van ING openbaar gemaakt worden aan derden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Persbericht

Afkomstig van : Slachthuis Nijmegen B.V.
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Datum : 24 februari 2016

Begin:

Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. realiseren tot op heden geen exportvergunning naar China en zijn hierdoor gedwongen de activiteiten te stoppen.

De directie van het Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. hebben deze week een adviesaanvraag bij de ondernemingsraad ingediend met betrekking tot het voorgenomen besluit de activiteiten te stoppen. Door sterk gewijzigde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China is het niet mogelijk de winstgevendheid structureel te verbeteren, waardoor de financiering van de nieuwbouw onmogelijk is gebleken.

Vorig jaar heeft Slachthuis Nijmegen een overeenkomst met de gemeente Nijmegen gesloten, waarmee na negen jaar duidelijkheid werd gekregen met betrekking tot de gedwongen verplaatsing van de slachtactiviteiten.
Inmiddels zijn de marktomstandigheden drastisch veranderd. Slachthuis Nijmegen heeft, ondanks diverse inspanningen, als enige grote Nederlandse slachterij nog geen directe toegang tot de Chinese markt. Dit heeft sinds het najaar 2015 materiële en structurele gevolgen gehad voor de concurrentiekracht en resultaten van beide bedrijven. Ook op korte termijn is er geen zekerheid over het verkrijgen van de noodzakelijke exportvergunning.

Als gevolg hiervan is de financiering van de nieuwbouw op Laarakker in Haps niet meer mogelijk. Ook onderhandelingen met zowel nationale als internationale partijen om te komen tot mogelijke financiering van nieuwbouw en behoud van de werkgelegenheid, hebben niet tot resultaat geleid.

Hierdoor blijft er geen andere optie over dan per direct alle operationele activiteiten te staken. Bij Slachthuis Nijmegen B.V. zijn 74 werknemers in dienst en bij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. 33 werknemers. Voor hen zal een ontslagvergunning bij het UWV worden aangevraagd.

Einde.

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot [redacted]. Hij is bereikbaar op telefoonnummer [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

28-4-2016

Adviesaanvraag OR

Slachthuis Nijmegen B.V.
en
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Directie
23 februari 2016

1

Adviesaanvraag OR

- 1 Inleiding
- 2 Vorige adviesaanvraag
- 3 Negatieve ontwikkelingen
- 4 Conclusie
- 5 Adviesvraag

2

28-4-2016

Adviesaanvraag OR

Inleiding

- In 2015 hebben de directies van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann de OR om advies gevraagd voor de verhuizing van de ondernemingen.
- De OR heeft in juni 2015 daarin positief geadviseerd.
- Mede op grond van het positieve advies heeft de directie besloten de deal met de gemeente af te ronden.
- De financiering voor de nieuwbouw was op voorwaarden door de bank akkoord bevonden
- De vooruitzichten ten tijde van de adviesaanvraag aan de OR waren positief.
- Inmiddels zijn de marktomstandigheden sinds het derde kwartaal drastisch gewijzigd, waardoor de financiering van de nieuwbouw niet meer is te realiseren is.

3

Adviesaanvraag OR

Vorige adviesaanvraag

- In de vorige adviesaanvraag zijn een aantal uitgangspunten opgenomen, waaronder de bedrijfsverplaatsing zou kunnen worden gerealiseerd.
- In 2006 heeft de gemeente Nijmegen bepaald dat de activiteiten van Slachthuis niet meer passen in het bestemmingsplan. Slachthuis zou vanaf 2008 nog 10 jaar gedoogd worden op de huidige locatie.
- Terwijl de concurrenten volop investeren zit Slachthuis sinds die tijd in een impasse: vertrek is onvermijdelijk, maar de gemeente heeft geen geld. Investeringen met een lange terugverdientijd zijn onverantwoord.
- Slachthuis verliest terrein: het was één van de grootste particuliere slachterij, maar is inmiddels voorbijgestreefd door de concurrenten.

4

28-4-2016

Adviesaanvraag OR

Vorige adviesaanvraag II

- Het voorgenomen besluit houdt in dat op een locatie in Culjk een volledig nieuwe fabriek wordt neergezet (investering € 42 mln). Inclusief het benodigde werkkapitaal bij de start van de nieuwe fabriek is de totale financieringsbehoefte meer dan € 50 mln.
- Om het plan financierbaar te houden is uiteindelijk geen runderslachtlijn opgenomen. Slachthuis is nu nog voor 90% loonslachter (lage marges).
- Hilckmann committeerde zich aan de voorgenomen plannen.
- De benodigde omvang van investeringen is getoetst door externe deskundigen met ervaring in bouw van slachthuizen en werd door die deskundigen als haalbaar geacht.

5

Adviesaanvraag OR

Vorige adviesaanvraag III

- In de begroting van 2015-2016 moest nog verlies worden gefinancierd. Hierbij is gerekend met € 1,5 mln resp. € 1 mln verlies. Door de verplaatsingsvergoeding konden rentekosten worden bespaard en maximaal worden geslacht. De 3 jaren daarvoor was dat jaarlijks ca. € 2,5 mln.
- De cijfers t/m periode 5 van 2015 liep het resultaat nagenoeg op budget
- Voor de financiering waren diverse bronnen beschikbaar:
  de bank
  de BOM
  een verplaatsingsvergoeding van overheden

6

28-4-2016

Adviesaanvraag OR

Negatieve ontwikkelingen I

- In het derde kwartaal van 2015 zijn structurele effecten van de beperking van de exportmogelijkheden via Hong Kong zichtbaar geworden. Slachthuis Nijmegen heeft als enige grote varkensslachterij in Nederland geen directe toegang tot de Chinese markt.
- Vanaf 2009 probeert Slachthuis Nijmegen China waardig te worden.
- In eerste instantie is dit door PVE/COV afgewezen omdat er twee diersoorten werden geslacht.
- Achteraf bleek dit als afwijzingsgrond niet juist en na een nieuw door ons uitgevoerd onderzoek werd dit in 2015 door het COV bevestigd.
- Vervolgens is met veel energie getracht om alsnog het certificaat te bemachtigen. Met o.a. de Nederlandse ambassade in China is op diverse momenten geschakeld. Hierbij hebben we diverse deadlines gesteld. Een eerste deadline lag in oktober 2015 (deelname China-missie). Vervolgens werd beloofd voor het einde van 2015 het certificaat te registreren, en later kwam de toezegging dat dit voor het Chinees nieuwjaar zou worden gerealiseerd.
- Ondanks deze inzet en toezeggingen vanuit diverse betrokkenen is tot op heden nog geen export certificaat ontvangen.

7

Adviesaanvraag OR

Geconsolideerde resultaten Hilzaco

(mio)	2013	2014	2015	2016 fcst
Aantal varkens	1,0	1,1	1,1	1,1
Omzet	174,4	172,1	152,8	152,8
Kosten grond en hulpstoffen	154,8	152,9	134,9	134,9
Bruto marge	19,6	19,3	17,9	17,9
Bedrijfslasten	21,3	21,4	24,1	24,1
Operationeel resultaat	-1,7	-2,1	-6,2	-6,2
Rentelasten	0,3	0,4	0,2	0,2
Belastingen	0,0	-	-	-
Netto resultaat	-2,0	-1,8	-6,4	-6,4

8

28-4-2016

Adviesaanvraag OR

Conclusie I

- Als gevolg van het niet rechtstreeks kunnen beleveren van de Chinese markt zijn de verliezen fors toegenomen.
- De voorgenomen verhuizing is als gevolg van de hoge verliezen niet meer te financieren. Slachthuis en Hilckmann voldoen niet meer aan de voorwaarden die de bank heeft gesteld. De in de voorwaarden van de bank opgenomen verliezen voor 2015 en 2016 worden fors overschreden. Daarnaast heeft de bank als voorwaarde gesteld dat Slachthuis een China-certificaat moet hebben.
- De directies van Slachthuis en Hilckmann zijn sinds twee jaar in overleg geweest met nationale en internationale partijen om te komen tot samenwerking, fusie of overname. Deze gesprekken hebben niets opgeleverd.

9

Adviesaanvraag OR

Conclusie II

- De liquiditeitspositie van de onderneming neemt door de aanhoudende hoge verliezen zeer snel af.
- Hierdoor komt op zeer korte termijn het moment dat de ondernemingen niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen. Zover wil de directie het niet laten komen.
- Op dit moment zijn er nog afdoende financiële middelen om voor het personeel een sociaal plan te financieren. Op het moment dat langer met de beëindiging van de activiteiten wordt gewacht dan wordt de kans kleiner dat een regeling voor het personeel te financieren is.

10

Adviesaanvraag OR

Adviesvraag

- De directie vraagt de OR van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann advies inzake het voorgenomen besluit om de ondernemingen op korte termijn te sluiten. (met ontslag van het voltallige personeel tot gevolg)
- Gezien de slechte situatie van de liquiditeit is het van belang op een zo kort mogelijke termijn dit advies te ontvangen.
- De OR wordt in de gelegenheid gesteld een externe deskundige te vragen hen hierin te laten adviseren.

11

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dirkzwager Advocaten
t.a.v. de heer mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMGEN

Per e-mail [redacted]**@dirkzwager.nl**

Drijber en Partners B.V.

Hoofdstraat 26
Velp (Gld.)

Postbus 180
6880 AD Velp (Gld.)

mr. [redacted]

T 026 - [redacted]
F 026 - 820 01 21

E [redacted]@drijberenpartners.nl
I www.drijberenpartners.nl

Kvk 08202454

Datum:	1 maart 2016
Dossiernummer:	20120102
Uw kenmerk:	Gemeente Nijmegen / Slachthuis Nijmegen c.s.
Onderwerp:	Vleeshandel Hilckmann B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. / advies

Amice,

Naar aanleiding van de brief van College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen aan de gemeenteraad 25 februari 2016 (kenmerk OB10/D161010170) bericht ik u namens cliënten als volgt.

In eerder genoemde brief wordt het volgende gesteld;

"Ontstane situatie

Uit het persbericht, alsook uit een presentatie die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat het slachthuis als reden voor haar besluit aanvoert, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Uit de recente toelichtingen van het slachthuis volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Naar eigen zeggen is het slachthuis al sinds 2009 aan het pogen "Chinawaardig" te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat dit niet is gelukt. Andere grote Nederlandse slachterijen kunnen wel direct exporteren, het slachthuis is de enige die op die lijst nog ontbreekt. De nu door het slachthuis genoemde cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt zijn op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de transactie noch nadien, aan de gemeente medegedeeld. Pas op 24 februari, twee dagen voor de sluiting, werd ons dit medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de gemeente (en de andere betrokkenen overheden) had moeten worden medegedeeld".

Cliënten menen dat in deze brief de feiten onjuist worden weergegeven en dat op basis van deze onjuiste weergave van de feiten mogelijke onjuiste – politieke – beslissingen worden genomen. Zonder daartoe rechtens gehouden te zijn, menen cliënten dat B&W en de gemeenteraad een juiste voorstelling van zaken gegeven dient te worden. Geenszins is het thans de bedoeling om een juridisch

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

debat te voeren en in dat kader behouden cliënten zich dan ook alle rechten en weren voor. Tevens gaat het om een weergave van de belangrijkste feiten zonder uitputtend te zijn.

Feiten:

- Sinds 2006 spreekt de gemeente Nijmegen reeds over Slachthuis Nijmegen B.V. omtrent onteigening/verplaatsing van de slachterij;
- Sinds 2008 is de fingerende bestemming voor het Slachthuis Nijmegen B.V. onherroepelijk komen te vervallen;
- De indirecte afzet van producten van Vleeshandel Hilckmann B.V. op de Chinese markt bedraagt (sinds jaar en dag)gemiddeld 6% van haar gehele omzet;
- Het gaat daarbij om bijproducten als: pootjes, neuzen, oren, organen en ect., niet zijnde bestemd voor de Europese markt;
- Sinds 2009/2011 heeft branche organisatie (COV), alsmede het ministerie van economische zaken prioriteit gegeven aan het verkrijgen van exportvergunningen voor de Nederlandse vleesbranche om te kunnen exporteren naar China;
- Voordien en nog immer is tevens sprake van indirecte afzet naar China, o.a. via Hong-Kong;
- Omstreeks 2013 hebben de inspanningen van COV, NVWA en het ministerie geleid tot exportwaardigheid van de eerste Nederlandse slachterijen. Anderen – waaronder Slachthuis Nijmegen B.V. via Vleeshandel Hilckmann B.V. konden nog immer indirect afzetten in China (o.a. via Hong-Kong);
- Voor Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hickmann B.V. was het op dat moment geen prioriteit om een exportvergunning voor China te verkrijgen, nu zij via Hong-Kong voldoende afzet had en er geen substantiële prijsverschillen waren tussen directe en indirecte leveringen aan China;
- In Q2 2015 ontstaat er een discrepantie tussen directe export en indirecte export op de Chinese markt, doch dergelijke verschillen deden zich in het verleden vaker voor;
- De OR stemt medio juni in met de verkoop van de opstallen, op dat moment presteert Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. volgens budget (dat ook ten grondslag ligt aan het business plan);
- Begin juli 2015 heeft ING een termsheet afgegeven voor een bedrag van 38,5 miljoen euro;
- Medio juli 2015 is algehele overeenstemming bereikt over de verkoop van de opstallen;
- Oktober 2015 (Q3) werd voor de branche duidelijk dat indirecte import naar Chinese markt niet op korte termijn qua prijsniveau zou herstellen, zoals eerder wel geval is geweest;
- Door deze ontwikkeling ontstond een concurrentievoorsprong voor de slachterijen die al wel rechtsreeks aan China konden leveren;
- Directie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. hebben hierop hun directe inspanningen om alsnog op de lijst van Chinawaardige slachterijen te komen geïntensiveerd;
- Voorafgaand aan de handelsmissie naar China heeft de directie via indirecte kanalen in China vernomen dat Slachthuis Nijmegen B.V. alsnog op de lijst geplaatst zou worden;
- Tijdens de missie werden uiteindelijk Van Rooi Meat B.V en Compaxo Vlees Zevenaar B.V. aan de lijst toegevoegd en diende Slachthuis Nijmegen B.V. te wachten;
- De toezegging is later verschoven naar november 2015;
- De Nederlandse ambassade in China heeft vervolgens aan gegeven dat er voor het einde van 2015 nieuws te verwachten was;
- Toen eind december 2015 nieuws uitbleef werd verondersteld dat het voor het Chinese nieuwe jaar duidelijk zou worden;

- De ambassade heeft 2 februari 2016 aangegeven dat de contacten met de Chinese autoriteiten eerst na het Chinese nieuwe jaar zouden worden opgepakt;
- Vanaf dat moment is de directie met branchegenoten (nationaal en internationaal) gekeken naar alternatieve scenario's;
- Uiteindelijk heeft de directie haar verantwoordelijkheid genomen, nu de oplopende verliezen niet meer goed gemaakt zouden kunnen worden binnen de geprognotiseerde verliezen volgens de business case (waaraan in de brief van B&W zelf gerefereerd wordt).

Cliënten – en haar bestuurders - wensen te benadrukken dat zij immer naar eer en geweten hebben gehandeld en immer de intentie hebben gehad een nieuwe slachterij te bouwen in Haps (gemeente Cuijk).

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Drijber en Partners

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel
Openbaar

GEMEENTE Nijmegen

Onderwerp

Deels opheffen geheimhouding slachthuis raadsbrief D1515908492 en bijlagen

Programma
Grondbeleid

Portefeuillehouder
B. Velthuis

D161159094

BW-nummer

Samenvatting
In verband met artikel 10 tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur hebben wij in onze vergadering van 24 juni 2015 op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop slachthuis Waalfront, D1515908492 op grond van artikel 25, tweede lid, aan de raad geheimhouding opgelegd. De geheimhouding is, conform artikel 25, derde lid, van de Gemeentewet, in de eerstvolgende raadsvergadering van 08 juli 2015 (99/2015) rechtsgeldig bekrachtigd. De reden voor geheimhouding is deels komen te vervallen, waardoor voornoemd stuk deels openbaar kan worden gemaakt. Opheffing van de geheimhouding is een bevoegdheid van de raad.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
OB10, Ewald van Petersen, 2602

Datum ambtelijk voorstel
26 februari 2016

Registratienummer
D161013449

Ter besluitvorming door het college

Paraaf akkoord | Datum

Aan de Raad voor te stellen

1. Op grond van artikel 25, vierde lid van de Gemeentewet de door het college aan de raad opgelegde geheimhouding op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop slachthuis Waalfront, D1515908492, zoals door de raad bekrachtigd in de vergadering van 08 juli 2015 (99/2015), gedeeltelijk op te heffen.

Steller
Ewald van Petersen — 2 mrt '16

☒ Ter besluitvorming door de Raad

Besluit B&W d.d. – 2 MAART 2016 **nummer:** 3.1

☒ Conform advies
☐ Aanhouden
☐ Anders, nl.

Paraaf akkoord | Datum

Bestuursagenda — 2/3/16

Portefeuillehouder — 2/3/16

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel

1 **Probleemstelling**
In verband met artikel 10 tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur hebben wij in onze vergadering van 24 juni 2015 op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop slachthuis Waalfront, D1515908492 op grond van artikel 25, tweede lid, aan de raad geheimhouding opgelegd. De geheimhouding is, conform artikel 25, derde lid, van de Gemeentewet, in de eerstvolgende raadsvergadering van 08 juli 2015 (99/2015) rechtsgeldig bekrachtigd. De reden voor geheimhouding is deels komen te vervallen, waardoor voornoemd stuk deels openbaar kan worden gemaakt. Opheffing van de geheimhouding is een bevoegdheid van de raad. Wij verzoeken de raad dan ook de geheimhouding deels op te heffen. Het betreft de stukken; raadsbrief inclusief bijlagen, taxatie DTZ Zadelhoff en brief financiers.

2 **Juridische aspecten**
In verband met artikel 10 tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur hebben wij in onze vergadering van 24 juni 2015 op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop slachthuis Waalfront, D1515908492 op grond van artikel 25, tweede lid, aan de raad geheimhouding opgelegd. De geheimhouding is, conform artikel 25, derde lid, van de Gemeentewet, in de eerstvolgende raadsvergadering van 08 juli 2015 (99/2015) rechtsgeldig bekrachtigd.

3 **Doelstelling**
Partieel opheffen geheimhouding op de door ons college aan de raad overlegde stukken inzake de aankoop van het slachthuis.

4 **Argumenten**
De reden voor geheimhouding is deels komen te vervallen, waardoor voornoemd stuk deels openbaar kan worden gemaakt. Opheffing van de geheimhouding is een bevoegdheid van de raad. Wij verzoeken de raad dan ook de geheimhouding deels op te heffen.

5 **Klimaat**
Dit voorstel heeft geen klimaat effecten.

6 **Financiën**
Met dit voorstel zijn geen aanvullende financiële belangen gemoeid.

7 **Participatie en Communicatie**
Delen van de documenten dienen geheim te blijven, om de positie jegens BPD niet te schaden. Deze delen zijn "weggelakt" in de betreffende stukken. De complete stukken liggen ter inzage bij de griffie.

8 **Uitvoering en evaluatie**
Na het besluit van de raad is de geheimhouding deels opgeheven en kan de informatie vrijelijk worden gebruikt.

9 **Risico**
Met dit voorstel zijn geen aanvullende risico's gemoeid.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
(in te vullen door Griffie) / (In te vullen door Griffie)

Fatale termijn: besluitvorming vóór:
zsm

Onderwerp
Opheffen gedeeltelijke geheimhouding raadsbrief D1515908492 en bijlagen (slachthuis)

Programma
Grondbeleid

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
Datum voluit

Samenvatting
In verband met artikel 10 tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur heeft het college in zijn vergadering van 08 juli 2015 (99/2015) op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop Slachthuis Waalfront, D1515908492 op grond van artikel 25, tweede lid, aan ons geheimhouding opgelegd. De geheimhouding is, conform artikel 25, derde lid, van de Gemeentewet, in onze eerstvolgende raadsvergadering van 08 juli 2015 (99/2015) door ons rechtsgeldig bekrachtigd. De reden voor geheimhouding is deels komen te vervallen, waardoor voornoemde brief en bijlagen deels openbaar kan worden gemaakt. Dit voorstel voorziet in de gedeeltelijke opheffing van de opgelegde geheimhouding.

Voorstel om te besluiten

1. Op grond van artikel 25, vierde lid van de Gemeentewet de door het college aan ons opgelegde geheimhouding op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop Slachthuis Waalfront, D1515908492, zoals door ons bekrachtigd in onze vergadering van 08 juli 2015 (99/2015), gedeeltelijk op te heffen.

Opgesteld door, telefoonnummer, e-mail
Ewald van Petersen, 2602, e.van.petersen@nijmegen.nl
Registratienummer D161013451

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
In verband met artikel 10 tweede lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur heeft het college in zijn vergadering van 08 juli 2015 (99/2015) op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop Slachthuis Waalfront, D1515908492 op grond van artikel 25, tweede lid, aan ons geheimhouding opgelegd. De geheimhouding is, conform artikel 25, derde lid, van de Gemeentewet, in onze eerstvolgende raadsvergadering van 08 juli 2015 (99/2015) door ons rechtsgeldig bekrachtigd. De reden voor geheimhouding is deels komen te vervallen, waardoor voornoemde brief en bijlagen deels openbaar kan worden gemaakt. Dit voorstel voorziet in de gedeeltelijke opheffing van de opgelegde geheimhouding.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
De geheimhouding is, conform artikel 25, derde lid, van de Gemeentewet, in onze eerstvolgende raadsvergadering van 08 juli 2015 (99/2015) door ons rechtsgeldig bekrachtigd. De reden voor geheimhouding is deels komen te vervallen, waardoor voornoemde brief en bijlagen deels openbaar kan worden gemaakt.

1.2 Relatie met programma
Er is geen relatie met het programma grondbeleid.

2 Doelstelling
Partieel opheffen geheimhouding op de door ons college aan de raad overlegde stukken inzake de aankoop van het slachthuis.

3 Argumenten
De reden voor geheimhouding is deels komen te vervallen, waardoor voornoemd stuk (of bijlage(n)) deels openbaar kan worden gemaakt. Opheffing van de geheimhouding is een bevoegdheid van de raad.

4 Klimaat
Dit voorstel heeft geen klimaat effecten.

5 Risico's
Met dit voorstel zijn geen aanvullende risico's gemoeid.

6 Financiën
Met dit voorstel zijn geen aanvullende financiële belangen gemoeid.

7 Participatie en Communicatie
Delen van de documenten dienen geheim te blijven, om de positie jegens BPD niet te schaden. Deze delen zijn "weggelakt" in de bijgevoegde stukken. De complete geheime stukken liggen ter inzage bij de griffie.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

8 Uitvoering en evaluatie
Na het besluit tot partiële opheffing is de geheimhouding deels opgeheven en kan de informatie vrijelijk worden gebruikt.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. H.M.F. Bruls drs. R. Wever

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

24. Raadsvoorstel Opheffen gedeeltelijke geheimhouding raadsbrief D1515908492 en bijlagen (Slachthuis) (38/2016)

Raadsvoorstel d.d. 2 maart 2016
1. Op grond van artikel 25, vierde lid van de Gemeentewet de door het college aan de raad opgelegde geheimhouding op de brief en bijlagen inzake wensen en bedenkingen over aankoop slachthuis Waalfront, D1515908492, zoals door de raad bekrachtigd in de vergadering van 08 juli 2015 (99/2015), gedeeltelijk op te heffen.

Raadsbesluit d.d. 2 maart 2016
Conform besloten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEHEIM

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
30 JUNI 2015	OB10/D1515908492	Ewald van Petersen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Wensen en bedenkingen over aankoop Slachthuis Waalfront		(024) 3292602

Geachte leden van de Raad,

Ons college is voornemens om het Slachthuis aan te kopen. Door middel van deze brief bieden wij u de gelegenheid over de voorgenomen aankoop uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

1. Aanleiding

Het Waalfront is één van de majeure gebiedsontwikkelingen in Nijmegen. Inzet is de transformatie van een industriegebied naar een nieuwe woonwijk van circa 1800-2000 woningen, waardoor de westzijde van het stadscentrum wordt verlengd en een directe relatie ontstaat tussen het Waterkwartier en de Waal. Met de ontwikkeling van het Waalfront ontstaat een levendig gebied tussen de nieuwe Stadsbrug/Mercuriuspark en het stadscentrum/westelijke Waalkade met onderscheidende woontypologieën- en milieus die nog niet beschikbaar zijn in Nijmegen. In een dergelijk nieuw woongebied is een operationeel Slachthuis ongewenst voor de bestaande woningen in de directe omgeving en vanwege de hindercirkel blokkerend voor de realisatie van woningbouw. Bovendien leiden de vele vervoersbewegingen van vrachtwagens tot (gevoelens van) verkeersonveiligheid.

Met het vaststellen van het bestemmingsplan Waalfront in 2008, het Masterplan Waalfront in 2009 en het deels herformuleren en deels herbevestigen van de ambities door middel van de Ontwikkelingsvisie 1.2. in 2012, is verwerving van het Slachthuis om op die locatie nieuwe woningen te realiseren het uitgangspunt geweest. Ook in de diverse grondexploitatiebegrotingen (verder: grex) van de Publiek Private Samenwerking (PPS) Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW) vanaf 2007 is een financiële raming opgenomen om het Slachthuis te verwerven.

Er hebben sinds 2008 vele ontwikkelingen voorgedaan in de verkenningen over het verwerven van het Slachthuis, In oktober 2014 hebben wij uw Raad hier uitgebreid over bericht. Sinds het derde kwartaal van 2013 meldt onze partner in de PPS BPD dat zij opteert voor verwerving van het Slachthuis op zijn vroegst in 2022. De argumentatie hiervoor is van financiële aard om het projectbelang van de gebiedsontwikkeling Waalfront veilig te stellen. Zij stelt dat het nu niet noodzakelijk en financieel onverstandig om tot aankoop van het

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
1

Slachthuis over te gaan. Immers zo stelt BPD, niet eerder dan in 2022 zijn de betreffende gronden waar het Slachthuis is gevestigd noodzakelijk voor de ontwikkeling van woningbouw in het Waalfront. Het eerder naar je toe halen van kosten, zonder dat daar direct opbrengsten tegenover staan, is in dat perspectief (vanwege rentelasten) onverstandig.
Voor de gemeente Nijmegen zijn echter naast de financiële overwegingen ook maatschappelijke argumenten belangrijke motieven om nu over te gaan tot aankoop. Deze overwegingen zijn in het kort:

a) Het tegengaan van de stankoverlast en de onveilige verkeerssituatie ten behoeve van de direct omwonenden
b) Het behoud van de directe en indirecte werkgelegenheid voor de reglo Nijmegen in een productiesector met veel laaggeschoolde arbeid
c) Het leveren van een bijdrage aan de realisatie van het Bybloss concept in de gemeente Cuijk, als onderdeel van het provincie overschrijdend health en innovation valley concept in de driehoek Nijmegen-Venlo- Oss.
d) Handelen als een betrouwbare overheid die door middel van het bestemmingsplan heeft aangegeven op de locatie van het Slachthuis woningbouw te willen realiseren in de periode 2008-2018 en invulling te geven aan de uitspraak van de Raad van State (aankopen of herbestemmen)
e) Vasthouden aan de ambitie om organisch en gefaseerd tot ontwikkeling van het gehele gebied te komen. Maar dan wel binnen de kaders van een langere doorlooptijd en planning van het Waalfront.

Wensen en bedenkingen November 2014
Het college heeft in oktober 2014 een aantal scenario's aan uw Raad voorgelegd met betrekking tot de verwervingsstrategie voor het slachthuis. Uw Raad heeft destijds gekozen voor de volgende strategie:

*Scenario 2A: Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in **2015**, met ondersteuning provincies Gelderland en Noord Brabant, verhuizing naar Cuijk*

Verder heeft uw raad een aantal wensen en bedenkingen vastgesteld,

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
2

2. Aankoop Slachthuis

Op basis van de wensen en bedenkingen van uw Raad hebben wij besloten de onderhandelingen met het slachthuis te heropenen. De gemeente Nijmegen en het Slachthuis Nijmegen hebben in december 2014 de besprekingen hervat om de huidige locatie van het Slachthuis Nijmegen aan te kopen en hen in de gelegenheid te stellen een nieuwe locatie te betrekken op het regionale bedrijventerrein de Laarakker (RBL) in de gemeente Cuijk.

Partners

Naast de gemeente Nijmegen en het Slachthuis zijn ook andere partners (in)direct betrokken om, op korte termijn, de verhuizing naar de nieuwe locatie mogelijk te maken. Er wordt al enige tijd samengewerkt met de provincie Gelderland, de provincie Noord Brabant, de gemeente Cuijk, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM), Oost NV en het ministerie van Economische Zaken.

Behoud en versterking van de werkgelegenheid

Voor de provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen is het van belang om het bedrijf en de daarmee samenhangende werkgelegenheid in de regio te houden. Het RBL is weliswaar gelegen in de provincie Brabant, maar dichtbij en goed bereikbaar vanaf Nijmegen.

Het slachthuis zal behoud van werkgelegenheid voor de huidige werknemers garanderen en werkgelegenheidsgroei realiseren op de nieuwe locatie. Om de werkgelegenheid, ook voor de nieuwe arbeidsplaatsen uit Nijmegen, maximaal te faciliteren wil het slachthuis samen met gemeente Nijmegen, het UWV en uitzendbureaus een programma ontwikkelen voor mobiliteit, scholing en re-integratie van haar werknemers. Werknemers moeten optimaal kunnen pendelen tussen wonen elders en werken in Cuijk.
Het slachthuis verwacht op de nieuwe locatie, na een opstartperiode van twee jaar, een verdubbeling van de huidige werkgelegenheid naar 930 werknemers te kunnen realiseren. Provincie Noord-Brabant verwacht dat BYBLOS in 2018 zal resulteren in 1.200 extra banen in de regio waartoe ook Nijmegen behoort.

Deze nieuwe banen ontstaan door:

- dat er samenwerking in de keten ontstaat en daardoor groei van de laag- én hoogwaardige werkgelegenheid;
- Intensivering van R&D en spin offs van bedrijven voor kennisintensieve werkgelegenheid en daardoor clustering van bedrijven en verder versterking van de samenwerking tussen de firma Teeuwissen en het slachthuis (Hilckmann).

BYBLOS

Door vestiging van het slachthuis op RBL (regionaal bedrijventerrein Laarakker), naast het perceel van Teeuwissen (Teeuwissen verzamelt en verwerkt vlees en vleesbijproducten voor de farmaceutische en voedingsindustrie), ontstaan synergie- en efficiencyvoordelen voor beide bedrijven. Het slachthuis is een belangrijke toeleverancier voor het productieproces van Teeuwissen. De provincie Noord-Brabant, de gemeente Cuijk en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) zijn al langer met Hilckmann en het bedrijf Teeuwissen uit Cuijk en in gesprek over de realisatie van BYBLOS (samenwerking slachthuis, Teeuwissen, RUN). Het streven is om gezamenlijk een internationaal georiënteerde bedrijfslocatie te ontwikkelen voor de verwerking en ontwikkeling van nieuwe en innovatieve producten op het gebied van dierlijke reststromen voor onder andere de levensmiddelen-, de farmaceutische, de diervoedings- en de mineralenindustrie. Wageningen UR en diverse afdelingen van het Radboud UMC en Radboud Universiteit werken nu al samen met het slachthuis als het gaat om levering van practicum of onderzoeksmateriaal. Verbreding en verdieping van het concept kan verder worden geïntensiveerd door verdergaande samenwerking met Radboud UMC en Radboud Universiteit,

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Wageningen UR en de HAN. Ook kan Oost NV stimuleren dat het Gelders MKB aansluit bij dit initiatief.

Agrofoodcluster
Door samenwerking in de keten ontstaat een sterkere positie in dit Agrofoodcluster. Ook belangrijk voor het bedrijf is dat het slachthuis in Cuijk dichter bij de varkens zit die vooral komen uit de regio Noordoost-Brabant. In het Land van Cuijk is van oudsher een sterke concentratie van agrofoodbedrijven en daaraan gerelateerde bedrijfsactiviteiten. Provincie Noord-Brabant ondersteunt het agrofoodcluster met daarop toegesneden innovatieprogramma's.

Het aanbod van het samenwerkingsverband
Met het Slachthuis en de partners provincie Gelderland, provincie Noord Brabant, BOM, gemeente Cuijk en Oost NV zijn vele gesprekken gevoerd over ieders bijdrage. Het Slachthuis heeft een plan ontwikkeld waarin de bedrijfsactiviteiten worden verplaatst naar Cuijk, waar in een nieuwbouwcomplex een efficiëntere bedrijfsvoering mogelijk is. Hiervoor is circa €65 miljoen nodig. De gemeente heeft, samen met de betrokken provincies Gelderland en Noord-Brabant, onderhandeld met het Slachthuis over zowel de nieuwe locatie als over de verwerving van de oude locatie. De beoogde verschaffers van vreemd vermogen aan het Slachthuis zijn voor hen nieuwe financiers, te weten de ING Bank en de BOM capital. Deze hebben een due diligence (boeken onderzoek) uitgevoerd op de business case van Hilckmann en zijn bereid de benodigde financiering aan vreemd vermogen te verstrekken. De aanbiedingen van beide financiers zullen op korte termijn ter inzage worden gelegd bij de Griffie.

Over de voornoemde business case van het Slachthuis hebben we als gemeente geen inhoudelijk oordeel gevormd. Dat de ING bank en de BOM capital hebben besloten hierin in aanzienlijke omvang (€ 34 miljoen) te investeren geeft ons voldoende comfort op de vraag of het Slachthuis op de nieuwe plek een gezonde toekomst tegemoet gaat . Belangrijker voor ons college zijn de garanties op het behoud van de werkgelegenheid, de feitelijke verhuizing uit het Waalfront en de vestiging in de gemeente Cuijk, daarnaast blijft de koopsom binnen de door DTZ Zadelhoff opgestelde schadeloosstellingsaanname.

Van publieke zijde is een constructie uitgewerkt die er op hoofdlijnen als volgt uit ziet:

- Gemeente Nijmegen verwerft de bestaande locatie voor € 27,6 miljoen in 2015
- Van de koopsom wordt € 21,0 miljoen direct betaald bij aankoop en blijft het restant in een bouwdepot, dat vrijvalt naarmate de nieuwbouw in Cuijk wordt gerealiseerd.
- De provincie Gelderland levert de gemeente een subsidie van € 4,5 miljoen
- De gemeente neemt het complex op in de NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) totdat het, naar verwachting in 2022, kan worden ontwikkeld.
- De provincie Noord-Brabant verstrekt de gemeente een financiering voor de koopsom min de subsidie tegen een rentepercentage van 0,59%, met een looptijd tot en met 2022.

De onderhandeling is gestart vanuit vraag slachthuis om een eerder bod van de gemeente van €21 miljoen gestand te willen doen.
. Een transactie in 2015 zou dus een groot aantal jaren renteverlies te zien geven
is gezocht naar een modus om dat renteverschil vergoed te krijgen. Daarvoor is de provincie Gelderland benaderd die bereid bleek (onder voorwaarden) die middelen daarvoor beschikbaar te stellen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voor Nijmegen is € 21 miljoen uitgangspunt gebleven. Van daaruit is doorgeborduurd op een eindoplossing. De provincie Noord Brabant bleek bereid te zijn in het kader van schatkistbankieren om de financiering van de gemeentelijke koopsom voor haar rekening te nemen tegen een zeer lage rente van 0,59% per jaar gedurende de tijd die nodig is tot inbreng in de exploitatie Waalfront in 2022. In grote lijnen ziet daarmee de opbouw van bedragen er zo uit dat de gemeente Nijmegen in de basis € 21 miljoen inbrengt de provincie Gelderland € 4,5 miljoen en de provincie Noord Brabant het Nijmeegs aandeel financiert tegen een lage rente, waardoor het Nijmeegs deel hoger kan worden en tot een koopsom kan leiden van € 27,6 miljoen.

De gekozen constructie komt voort uit de wens van zowel het college als de beide provincies om Hilckmann in haar ambities te faciliteren en zodoende (groei van de) werkgelegenheid te verzekeren. Ook geredeneerd vanuit de ontwikkeling van Waalfront is het aantrekkelijk. Zou de reallocatie van Hilkmann naar Cuijk niet doorgaan, dan is het aannemelijk dat het bedrijf – gesteund door de uitspraak van de Raad van State - op de huidige locatie in Waalfront gaat investeren. Dat kan betekenen dat de verwerving van de locatie in 2022 ingewikkelder en duurder wordt.

3. Financiële effecten gemeente Nijmegen

In de grex van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (verder: OBW) is voorzien dat de locatie Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., beter bekend als het "slachthuis", wordt verworven . In de jaren daarna worden de wijken Waalkwartier en Dijkkwartier ontwikkeld, met in totaal 802 woningen. Zowel de timing van de verwerving als de koopsom zijn een inschatting die bij het opzetten van de grex werd gemaakt.

Uitgangspunt in de berekeningen betreft een aankoopbedrag van € 27,6 miljoen in 2015, een aankoopsubsidie van de provincie Gelderland van € 4,5 miljoen in 2015 en een financieringsrente van de provincie Noord Brabant van 0,59% per jaar. Uitgangspunt is tevens dat de koopsom en bijkomende kosten voorlopig ten laste worden gebracht van de Strategische voorraad gronden, planexploitatienummer G 910. Om de financiële effecten voor de gemeente in beeld te brengen zijn, in overleg met een extern adviesbureau, een drietal scenario's uitgewerkt. Deze scenario's worden hierna nader toegelicht.

Scenario 1. Inbreng van het slachthuis in 2022 in gezamenlijke grex OBW tegen de daarin opgenomen bedrag.

Het Slachthuis wordt door de gemeente verworven voor € 27,6 miljoen in 2015. Het Slachthuis herinvesteert in de gemeente Cuijk. De provincie Gelderland geeft een totale subsidie van € 4,5 miljoen. De netto koopsom van € 23,1 miljoen wordt geleend van de provincie Noord-Brabant tegen een rente van 0,59 % die wordt bijgeschreven op de lening. In wordt het complex ingebracht in de grex.

In dit scenario gaan we er van uit dat vóóraf overeenstemming wordt bereikt tussen gemeente en OBW over het bedrag waartegen het complex wordt ingebracht in de grex OBW.

terughoudend.

Financieel effect voor de grex OBW

Het financiële effect voor de grex OBW hangt af van de inbrengwaarde. In de huidige grex wordt gerekend met een koopsom van . Zou de inbreng tegen dezelfde condities plaatsvinden, dan is het effect voor de grex neutraal. Een lagere inbrengwaarde levert een

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
5

voordeel voor de grex op, wat het financieringsprobleem kan verzachten. De gemeente deelt voor 50% in de effecten op de grex OBW.

Financieel effect

Financieel effect varianten inbrengwaarde

Risico's voor de gemeente

Scenario 2. Verwerving door gemeente voor € 27,6 miljoen in 2015, geen inbreng in GREX maar zelfstandig ontwikkelen.

In dit scenario wordt het Slachthuis niet ingebracht in de grex OBW, maar wordt de deellocatie door de gemeente zelfstandig ontwikkeld onder dezelfde veronderstellingen als in de grex OBW ten aanzien van het ontwikkelmoment, het kosten- en het opbrengstenniveau. Een eerste inschatting leert dat er realiseren zijn, uitgaande van

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
6

Financieel effect voor de grex OBW

Financieel effect voor de gemeente

Effect op risicoprofiel gemeente

Conclusie financiële effecten aankoop
De bandbreedte van de effecten van verwerving (exclusief het risicoprofiel) van het slachthuis is behoorlijk groot

GREX, voorzichtigheidshalve nemen we hiervoor een veilige bandbreedte aan, inbrengwaarde tussen Als men hier van uitgaat dan is de bandbreedte van tekort beperkt tot miljoen netto contant. De effecten van een dergelijke tekort heeft effecten op de Saldireserve. Dit is nog niet verwerkt in de zomernota 2015 zoals reeds aan uw Raad is voorgelegd. Hoewel dit een fors beslag legt op de saldireserve geeft deze bandbreedte geen aanleiding tot extra maatregelen bij de zomernota. Bij zowel Stadsbegroting als Stadsrekening (afhankelijk van de voortgang van de gesprekken met BPD) komen we daarop terug.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
8

4. Aankopen?

Provincie Gelderland, Provincie Noord Brabant, de BOM en de ING bank besluiten eind Juni begin Juli 2015 over hun inbreng. Het Slachthuis vraagt ook gemeente Nijmegen voor half juli a.s. een besluit te nemen. Dit omdat vertraging in het besluitvormingsproces zal leiden tot extra risico's op rentestijgingen welke mogelijk de totale business case in gevaar brengt. Wachten met een besluit totdat de onderhandelingen met BPD zijn afgerond bieden ons als gemeente meer comfort echter dit zal leiden tot negatieve beeldvorming van betrokken partners (Provincie's, BOM, etc); Nijmegen zet totaal deal op het spel. Daarnaast is er een reëel risico op rentestijging in de komende maanden waardoor de totaal deal voor het Slachthuis niet langer mogelijk blijkt, dit zal kunnen zorgen voor een hogere koopsom aan de zijde van de gemeente. Gezien de voor- en nadelen is het voorstel van ons College de besluitvorming over het wel/niet aankopen van het Slachthuis af te ronden voordat de besprekingen over de hoogte van de inbrengwaarde van het Slachthuis in de grex OBW met BPD zijn afgerond.

Op dit moment moet alleen de keuze worden gemaakt of het slachthuis wel of niet wordt verworven. De condities waaronder kan worden verworven zijn helder. Wat nog open staat, is of tegelijk een deal met OBW wordt gemaakt over de inbrengwaarde in de grex.

Zolang de nieuwbouw van Hilckmann nog niet gereed is, zit het bedrijf nog op de oude locatie en hoeft er niets te gebeuren. Dat laat voldoende tijd om te proberen met BPD overeenstemming te bereiken. De gemeente heeft altijd het alternatief om zelf de ontwikkeling ter hand te nemen, of de locatie als concessie bij een externe partij weg te zetten.

Wordt op dit moment door de gemeente de keuze gemaakt de locatie niet te verwerven, dan is het meest waarschijnlijke scenario dat Hilckmann blijft zitten.

Wordt dan niet verworven, dan valt de gemeente terug op scenario 3 "positief bestemmen" met het daar geraamde

Proces van behandeling (wensen & bedenkingen/ presentatie)
Op 01 juli aanstaande zal u een nadere toelichting worden gegeven over de aankoop, de verplaatsing en de financiële effecten en risico's welk samen hangen met de voorgenomen transactie.

De aankoop betreft een strategische aankoop conform de Nota Grondbeleid. In het kader van de Nota Grondbeleid wordt u bij een dergelijke aankoop in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Door middel van deze brief vragen wij u de voorgenomen aankoop te bespreken en stellen u in de gelegenheid ten aanzien hiervan uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Wij stellen u voor om in de kamerbehandeling van 07 juli as. uw (eventuele) ingediende wensen en bedenkingen te bespreken en deze die na uw raadsvergadering van 08 juli as. aan ons college te doen toekomen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
7

Scenario 3: Geen verwerving door gemeente, Slachthuis wordt in 2022 positief bestemd.
Aangezien de verwerving van het slachthuis in zowel scenario 1 als scenario 2 oplevert voor de gemeente, is het opportuun om ook te beschouwen wat er gebeurt als de verwerving niet plaatsvindt. Zoals eerder gesteld is de verwachting dat het Slachthuis dan gaat investeren op de huidige locatie, en het ligt dan niet voor de hand dat het dan nog tot een verwerving komt. Het slachthuis wordt dan opgenomen in het bestemmingsplan.

Financieel effect voor de grex OBW

Financieel effect voor gemeente

Effect op risicoprofiel gemeente

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
9

Proces na 08 juli a.s.
Met inachtneming van de door u ingebrachte wensen en bedenkingen, zal ons College haar definitieve besluit over de aankoop nemen op 14 juli aanstaande.

De gesprekken met BPD over de inbreng in de gezamenlijke GREX zullen daarna verder worden voortgezet. De verwachting is dat wij uw Raad over de uitkomsten hiervan voor het eind van het jaar nader kunnen informeren. Na afronding van de gesprekken met BPD zullen de financiële effecten voor de gemeente ook helder zijn, wij zullen te zijner tijd uw Raad een voorstel hierover voorleggen.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
10

Bijlagen:
1. Tabel aantal werknemers naar herkomst
2. Kapstokovereenkomst
3. Koopovereenkomst incl. tekening
4. Werkgelegenheidsgarantie

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

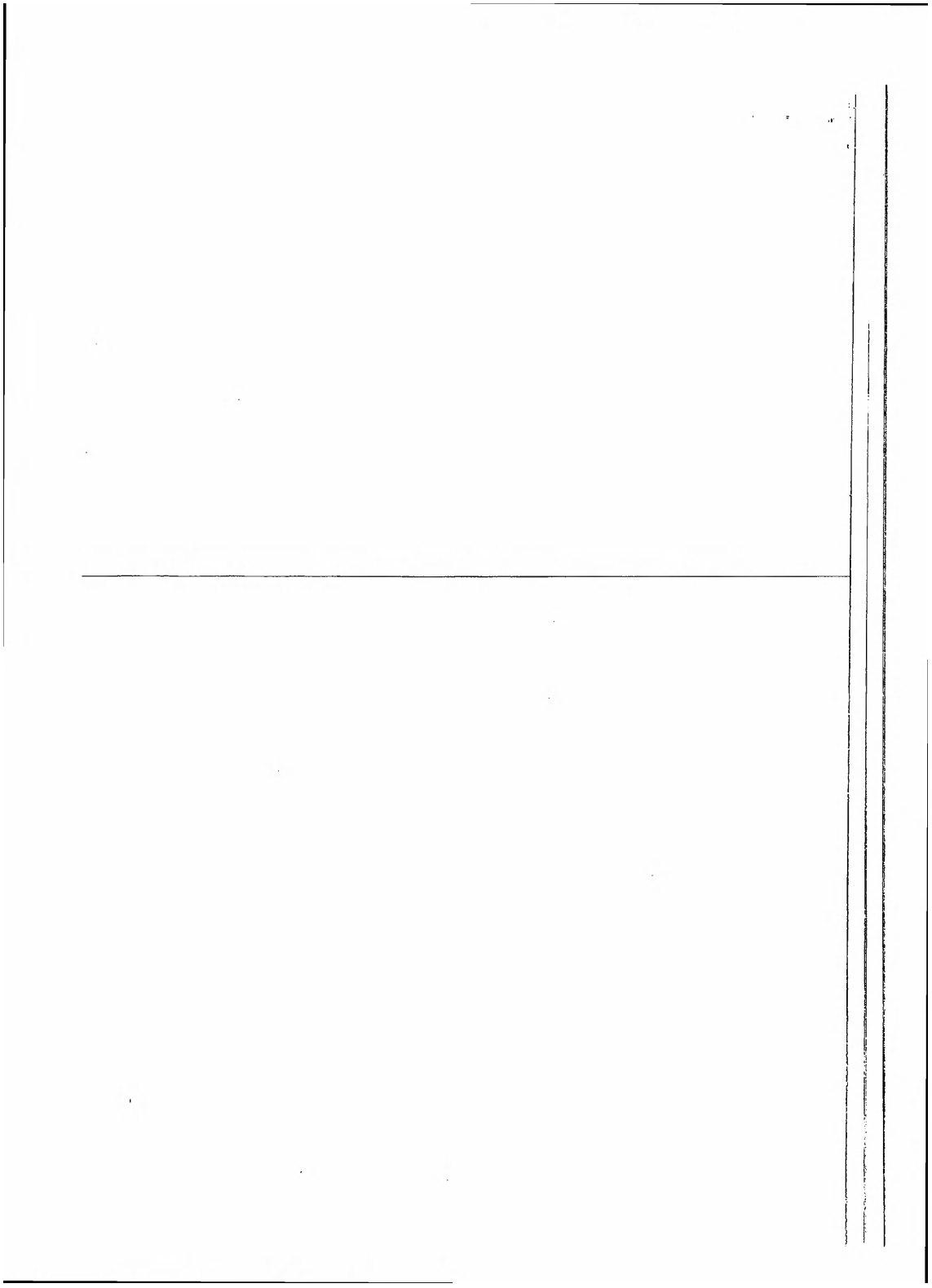
Vervolgvel
11

Bijlage 1.
Tabel aantal werknemers naar herkomst

aantal werknemers		Woonzaam in Nijmegen	Woonzaam omgeving Nijmegen	Overig
Werknemers direct / indirect	128	69	18	41
Inleen productie (obv week 32)	181	46	45	90
Inleen ondersteunend	6	3		3
Subtotaal	315	118	63	134
VWA / KDS / CBS	26	7	7	13
Direct ondersteunende bedrijven	100	25	25	50
Schoonmaak / onderhoud / waterzuivering / transport / afvalafvoer / ICT / etc.				
Van Kempen	20	5	5	10
TOTAAL	461	154	100	207

Bron: Slachthuis Hilckmann, 2015

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

B. 2

GEHEIM

OVEREENKOMST

De ondergetekenden:

1. de gemeente **Nijmegen**, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, op grond van het bepaalde in het Mandaat-, Volmacht- en Machtigingsbesluit gemeente Nijmegen, registratienummer 14.0005402, onderdeel mandaatregister afdeling Ontwikkelingsbedrijf (OB00), door het college en de burgemeester vastgesteld op 15 mei 2014, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer [redacted] in zijn functie als afdelingshoofd van het Ontwikkelingsbedrijf, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. .....2015, nr.....

   en

2. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] hierna: Vleeshandel Hilckmann,

   en

3. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] hierna: Slachthuis Nijmegen,

   en

4. Hilzaco Beheer B.V., vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] hierna; Hilzaco.

I. **Hebben in aanmerking genomen:**

a. Vleeshandel Hilckmann houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend).

b. Slachthuis Nijmegen houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

c. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen, terwijl de enig aandeelhouder en bestuurder in Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen Hilzaco is gevestigd en kantoor houdt te Elst.

d. De Gemeente is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken. Een kopie van de betreffende akte van 24 januari 1977 is als **bijlage I** aan deze overeenkomst gehecht.

e. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat. Een kopie van de huurovereenkomst (hierna: de Huurovereenkomst) is als **bijlage II** aan deze overeenkomst gehecht.

f. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

g. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

h. Voor Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geldt dat zij belang hebben bij het verlaten en te gelde maken van hun huidige bedrijfslocatie met het oog op het verplaatsen van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk.

i. Onder de voorwaarde dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de door Slachthuis Nijmegen te ontvangen koopsom voor de verwerving van het na te noemen opstalrecht uitsluitend en volledig zullen aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk en met het oog op mogelijke realisatie op termijn van (ook) woningbouw ter plaatse van de bedrijfsactiviteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de Gemeente, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen in overleg getreden en hebben zij overeenstemming bereikt over

A. de verwerving door de Gemeente van Slachthuis Nijmegen van het hiervoor vermelde opstalrecht op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;
B. de beëindiging van de Huurovereenkomst tussen de Gemeente als

verhuurder en Slachthuis Nijmegen als huurder;

C. een werkgelegenheidsgarantie, met de toevoeging dat de afgifte daarvan voor de gemeente een essentiële voorwaarde is voor verwerving van het opstalrecht gelet op de huidige maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang;

D. overige afspraken,

welke afspraken partijen in het hierna volgende schriftelijk wensen vast te leggen.

II. Zijn overeengekomen als volgt:

1. Considerans

1.1 Het bepaalde in de considerans maakt volledig deel uit van deze overeenkomst.

2. Koop opstalrecht

2.1 Slachthuis Nijmegen zal het opstalrecht verkopen en leveren aan de Gemeente overeenkomstig de als **bijlage III** aan deze overeenkomst gehechte koopovereenkomst.

3. Beëindiging Huurovereenkomst

3.1 Met ingang van ter beschikkingstelling van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmannn en Slachthuis Nijmegen aan de Gemeente doch uiterlijk bij einde van het voortgezet gebruik overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) eindigt de Huurovereenkomst met wederzijds goedvinden onder de verplichting van Slachthuis Nijmegen het gehuurde volledig ontruimd en verlaten aan de Gemeente ter beschikking te stellen zoals overeengekomen in de Huurovereenkomst.

5. Werkgelegenheidsgarantie

4.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verstrekken de als **bijlage IV** aan deze overeenkomst gehechte werkgelegenheidsgarantie met derdenbeding ten behoeve van de individuele werknemers en verplichten zich deze garantie zowel jegens de gemeente als jegens de individuele werknemers onverkort na te komen.

6. Overige afspraken

5.1 Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verplichten zich de koopsom die de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalt in het kader van de verwerving van het hiervoor genoemde opstalrecht volledig aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover des verzocht jegens de Gemeente

rekening en verantwoording af te leggen.

5.2 Het – in tijd begrensd –, drie jaren met een uitloop van nog eens zes maanden, gebruik om niet van de op het opstalrecht betrekking hebbende ondergrond met opstallen en aanhorigheden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geschiedt geheel voor eigen rekening en risico van deze partijen onder vrijwaring van de gemeente voor alle aanspraken, uit welke hoofde dan ook en hoe ook genaamd, die samenhangen met of voortvloeiende uit dit voortgezet gebruik. Hetzelfde geldt voor een periode van eventuele – ter beoordeling door de Gemeente – verlenging van dit gebruik met maximaal één jaar, ook al zal – indien de gemeente dat toestaat – verlenging niet langer om niet zijn maar tegen betaling van een marktconforme gebruiksvergoeding, een en ander zoals in artikel 6.1 van de koopovereenkomst (bijlage III) bepaald.

5.3 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie komen niet tot stand, indien niet uiterlijk op 31 december 2015 het college van burgemeester en wethouders en (gehoord) de raad van de Gemeente dienovereenkomstig besluiten en de ter besluitvorming voor te leggen overeenkomsten zonder enig ander voorbehoud dan het in artikel 5.4 vermelde voorbehoud door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen rechtsgeldig zijn ondertekend. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen realiseren zich dat het college daarbij een eigen afwegingsbevoegdheid heeft zodat accordering van deze overeenkomst het college en de raad op geen enkele wijze beperkt in de vrijheid deze overeenkomst en (dus) ook de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) al dan niet aan te gaan. Het hier bedoelde voorbehoud betreft een totstandkomingsvoorbehoud, zodat accordering van deze overeenkomst voor de gemeente geen verplichtingen met zich meebrengt en pas verplichtingen ter zake ontstaan na een besluit van het college deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten aan te gaan.

5.4 Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie worden aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het vervallen van het in artikel 5.3 vermelde totstandkomingsvoorbehoud, een hen/haar convenierende financiering is verkregen op basis van de business case die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt. Indien deze opschortende voorwaarde eerder zal zijn vervallen dan binnen de hiervoor in dit artikel 5.4 vermelde termijn, zullen Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen de gemeente daarvan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte stellen.

5.5 Indien Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen, na door de gemeente in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft/blijven in de nakoming van haar uit deze overeenkomst en/of met deze overeenkomst

samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) voortvloeiende verplichtingen, zullen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hoofdelijk, des dat de een heeft betaald de ander zal zijn bevrijd, ten behoeve van de gemeente een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de in de koopovereenkomst vermelde koopsom verbeuren, onverminderd het recht van de gemeente op vergoeding van de werkelijk door de gemeente geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

5.5.1 De gemeente kan zich te allen tijde ter zake van de boete en ter zake van de werkelijk geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal, verhalen op dat deel van de koopsom dat op het moment van verbeuren van de boete en/of het moment van het lijden van schade en het maken van kosten van verhaal, nog niet opeisbaar is (artikel 2 koopovereenkomst) terwijl alsdan de verplichting tot het betalen van de nog niet opeisbare delen van de koopsom van rechtswege wordt opgeschort onder gelijktijdige verrekening door de gemeente van de boete en/of schade en/of kosten van verhaal met deze delen van de koopsom met welke verrekening de verplichting van de gemeente deze delen van de koopsom te voldoen tot het bedrag dat in verrekening wordt gebracht, vervalt.

5.5.2 Indien de verplaatsing van de werkgelegenheid van het bedrijfsterrein Laarakker te Cuijk niet is gerealiseerd binnen vier jaar en zes maanden na levering van het opstalrecht vervalt de verplichting van de gemeente het op dat moment nog niet opeisbare deel van de koopsom te voldoen.

5.5.3 Hilzaco staat als eigen zelfstandige verplichting jegens de gemeente in voor de nakoming van Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen van alle verplichtingen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging Huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie) ten bewijze waarvan deze overeenkomst met bijlagen mede is ondertekend en geparafeerd door Hilzaco.

5.6 Partijen doen afstand van het recht deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten buitengerechtelijk te vernietigen en/of te ontbinden en doen tevens afstand van het recht vernietiging en/of ontbinding van deze overeenkomst en/of de daarmee samenhangende overeenkomsten in rechte te vorderen, hetgeen onverlet laat mogelijke aanspraken op schadevergoeding.

5.7 Bij strijdigheid tussen deze overeenkomst en een of meer van de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten gaat het bepaalde in deze overeenkomst voor terwijl de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten mede dienen te worden uitgelegd met inachtneming van het bepaalde in deze overeenkomst.

5.8 De rechten van partijen uit deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten zijn niet overdraagbaar en/of verpandbaar. Dit beding heeft goederenrechtelijke

werking als bedoeld in artikel 3:83 lid 2 BW. Deze clausule laat onverlet de werkgelegenheidsgarantie en de daaraan door de betreffende werknemers te ontlenen rechten.

5.9 Op deze overeenkomst en de met deze overeenkomst samenhangende overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing terwijl geschillen zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement Gelderland.

Aldus overeengekomen en in drievoud ondertekend te Nijmegen op .....2015.

....	.....
de gemeente Nijmegen	Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
burgemeester	[redacted]
.....	.....
Slachthuis Nijmegen B.V.	Hilzaco Beheer B.V.
[redacted]	[redacted]

B. 3

Koopovereenkomst

GEHEIM

De ondergetekenden:

Slachthuis Nijmegen B.V., gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted]

hierna te noemen Verkoper,

en

de publiekrechtelijke rechtspersoon gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, op grond van het bepaalde in het Mandaat-, Volmacht- en Machtigingsbesluit gemeente Nijmegen, onderdeel mandaatregister afdeling Ontwikkelingsbedrijf (OB00), door het college en de burgemeester vastgesteld op 18 december 2012, registratienummer 12.001581, geactualiseerd op 7 april 2015, registratienummer D15.0003051 en gepubliceerd in het gemeenteblad onder GB2015-043, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer [redacted] in zijn functie als [redacted] van het Ontwikkelingsbedrijf, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders,
d.d. .....2015, nr.....,

hierna te noemen Koper,

overwegende dat

- de gemeente Nijmegen, Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. vandaag een overeenkomst hebben gesloten ter uitvoering waarvan onder meer door Slachthuis Nijmegen B.V. aan de gemeente Nijmegen wordt verkocht;

  het recht van opstal op het perceel, gelegen nabij de Havenweg 2 te Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch, sectie A, nummer 2319, groot 2.10.70 ha met alle daaraan verbonden rechten, aan partijen genoegzaam bekend, en zoals aangegeven op bijbehorende situatietekening (bijlage 1);

- ter plaatse het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" geldend is, waarin het hiervoor genoemde perceel bestemd is voor wonen, bedrijven, wellness centrum, kleinschalige functies zoals horeca en kleinschalige detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en boven- en ondergrondse parkeervoorzieningen;

- de gemeente Nijmegen met Slachthuis Nijmegen B.V. in onderhandeling is getreden en overeenstemming heeft bereikt over de aankoop door de gemeente Nijmegen van het

opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden met als uitgangspunt dat deze verwerving geschiedt op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;

de in de verkoop betrokken zaken/rechten worden hierna genoemd; het onroerend goed;

tegen een koopsom van € 27.600.000,00 (zegge:zevenentwintig miljoen zeshonderdduizend euro) kosten koper, in welke koopsom alle vergoedingen, in welke vorm en onder welke benaming dan ook, zijn begrepen voorzover daarvan hierna niet wordt afgeweken.
Partijen hebben wilsovereenstemming bereikt over de bovenomschreven koopsom. Zij zijn ter zake van de verkoop verder overeengekomen:

Artikel 1: kosten en rechten
Kosten en rechten op deze overeenkomst en op de eigendomsoverdracht vallende, zijn voor rekening van koper. De kosten van doorhaling van eventueel ten laste van Verkoper gevestigde hypotheken komen voor rekening van Verkoper.

Artikel 2: betaling
De betaling van een deel van de koopsom, groot € 21 mln (zegge: eenentwintig miljoen euro) en van de rechten en kosten vindt plaats bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, met inachtneming van het hierna bepaalde. De betaling van dit deel van de koopsom en van de rechten en kosten vindt plaats via het kantoor van de notaris. Verkoper stemt ermee in dat de notaris dit deel van de koopsom onder zich houdt totdat zeker is dat het onroerend goed geleverd wordt vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan.
Het restant van de koopsom van € 6.600.000,00 (zegge: zes miljoen zeshonderddulzend euro) is niet eerder opeisbaar en zal pas (in delen) worden betaald op de na te noemen tijdstippen en de bij die tijdstippen behorende bedragen, te weten:

- contractering grond bedrijventerrein Laaracker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan slachtlijn leverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie bedrijventerrein Laaracker te Cuijk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan koeling leverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie bedrijventerrein Laaracker te Cuijk € 990.000,00;
- onherroepelijke vergunningen, vrijstellingen en toestemmingen voor start bouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laaracker te Cuijk € 1.320.000,00;
- volledige realisatie fundering nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laaracker te Cuijk € 990.000,00;
- opstallen nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laaracker te Cuijk wind en waterdicht € 660.000,00;
- daadwerkelijke ingebruikneming, inhoudt de werkelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar de nieuwbouw bedrijventerrein Laaracker te Cuijk met inachtneming van de werkgelegenheidsgarantie € 410.000,00;
- deugdelijke en tijdige oplevering locatie Havenweg als in deze overeenkomst bepaald € 250.000,00.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Artikel 3: eigendomsoverdracht

3.1 Partijen streven ernaar dat de akte van eigendomsoverdracht zal worden gepasseerd op 1 juli 2015 of zoveel eerder of later als partijen nader overeenkomen, ten overstaan van mr. [redacted] van notariskantoor Hekkelman te Nijmegen.

3.2 Verkoper staat in voor zijn bevoegdheid tot verkoop en tot eigendomsoverdracht ten tijde van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, onbezwaard en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan en zonder rechten of aanspraken van anderen dan Verkoper hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook.

Artikel 4: staat van het onroerend goed

4.1 De percelen en daarop aanwezige opstallen en overige zaken waarop het onderhavige opstalrecht betrekking had, zullen aan koper overgedragen c.q. achtergelaten worden in de staat waarin deze zich bij het tot stand komen van deze overeenkomst bevinden met alle daarbij behorende rechten en aanspraken, heersende erfdienstbaarheden en kwalitatieve rechten, en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan. Voor de situatie dat de feitelijke levering op een later tijdstip ligt dan op het tijdstip van het tijdstip van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, behoudt Verkoper de verplichting het over te dragen onroerend goed te leveren in de staat waarin het zich op het tijdstip van het tot standkomen van de overeenkomst bevindt.

4.2 Verkoper is verplicht het onroerend goed in tact, wind en waterdicht, met normaal werkende verlichting, normaal werkende verwarming en ook alle gebouw gebonden installaties in werking op te leveren zonder (huur)verplichtingen jegens derden in verband met transformatoren etc. en exclusief alle productie- en slacht gebonden installaties met toebehoren en inventaris met toebehoren, een en ander behoudens de achterblijvende onderdelen, zoals vermeld op bijlage 2, met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten.

4.3 Koper aanvaardt geen lijdende erfdienstbaarheden, bijzondere lasten en beperkingen, afzonderlijke zakelijke rechten, kettingbedingen en kwalitatieve verplichtingen in welke vorm en onder welke benaming dan ook anders dan die welke staan vermeld in het eigendomsbewijs.

4.4 Aan Verkoper is niet bekend, dat het onroerend goed enige verontreiniging, waaronder puin en overige ongerechtigheden bevat die hebben geleid of zouden kunnen leiden tot een verplichting tot sanering van het onroerend goed, dan wel tot het nemen van andere maatregelen, tegen het licht van het doel waarvoor aankoop thans plaats heeft, namelijk de ontwikkeling van het Waalfront met alle daarbij denkbare functies. Aan Verkoper is evenmin bekend dat in het onroerend goed ondergrondse tanks, zoals olie en septictanks, of andere tanks voor het opslaan van vloeistoffen, aanwezig zijn.

4.5 In opdracht van Koper is op een deel van de locatie van het onroerend goed een bodem- en grondwateronderzoek uitgevoerd, uitmondend in een rapportage d.d. 1 mei 2015, opgesteld door MWH B.V. met als kenmerk m15b0132.r01, hierna: het Rapport (bijlage

3). Het Rapport geeft Koper geen aanleiding tot het treffen van saneringsmaatregelen.

4.6 Verkoper is er niet mee bekend dat het onroerend goed asbest bevat anders dan volgt uit de aan deze koopovereenkomst gehechte asbestrapportage (bijlage 4).

4.7 Verkoper staat er voor in dat tot op de dag van het tot stand komen van deze overeenkomst door de overheid of door nutsbedrijven geen verbeteringen of herstellingen zijn voorgeschreven of aangekondigd, die nog niet naar behoren zijn uitgevoerd.

4.8 Verkoper staat er voor in dat ten aanzien van het onroerend goed geen verplichtingen ten opzichte van derden bestaan wegens voorkeursrecht, optierecht, recht van wederinkoop huurkoop of anderszins.

4.9 Verschil tussen de opgegeven en de werkelijke grootte verleent aan geen van de partijen enig recht.

Artikel 5: risico-overgang, beschadiging door overmacht

5.1 Het onroerend goed blijft tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik tot en met de dag van feitelijke levering. Verkoper is verplicht de van het verkochte deel uitmakende opstallen verzekerd te hebben en te houden tegen brand- en stormschade en eventueel andere schadeoorzaken voor zover te dekken onder gebruikelijke polisvoorwaarden voor objecten als het onderhavige, tot en met de dag van feitelijke levering. De daarvoor verschuldigde premie is gedurende de periode van voortgezet gebruik na de datum van de akte van levering volledig voor rekening van Verkoper. Verkoper blijft verzekeringnemer/verzekerde en begunstigde van de door hem afgesloten verzekerings-overeenkomsten. Op eerste verzoek zal Verkoper aan koper een afschrift van de voorhanden verzekeringen verstrekken.

5.2 Verzekeringsuitkeringen of andere vergoedingen in verband met schade als in artikel 5.1 bedoeld zijn uitsluitend bestemd en zullen door Verkoper uitsluitend kunnen worden aangewend in het kader van (datgene wat nodig is ter) continuering van de bedrijfsvoering in de periode tot feitelijke levering en ter volledige, deugdelijke en tijdige nakoming van de in artikel 4.2 en overigens in deze overeenkomst vermelde opleveringsverplichtingen. Al hetgeen aan verzekeringspenningen/vergoedingen wordt ontvangen dat niet benodigd is voor dit doel zal door Verkoper worden (door)betaald aan Koper. Verkoper is op eerste verzoek van Koper verplicht ter zake volledig rekening en verantwoording af te leggen.

5.3 Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding (kunnen) zijn tot enige aanspraak op vergoeding van Verkoper/gebruikers jegens Koper.

5.4 Verkoper is verplicht om Koper onmiddellijk in kennis te stellen van beschadiging of (gedeeltelijk) verloren gaan van het onroerend goed.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Artikel 6: feitelijke levering

6.1 Per datum van aktepassering behoudt Verkoper het voortgezet gebruik om niet en voor eigen rekening en risico van het onroerend goed gedurende drie jaar, met een uitloop met nog eens zes maanden mits Verkoper drie maanden voor afloop van de termijn van drie jaar deze verlenging met zes maanden schriftelijk aan Koper heeft verzocht. Dit voortgezet gebruik is persoonlijk en kan niet aan anderen worden overgedragen. Uiterlijk per het einde van het voortgezet gebruik zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook aan Koper opleveren. Indien Verkoper drie maanden voor het einde van het voortgezet gebruik om niet zoals hiervoor vermeld daartoe een schriftelijk verzoek aan Koper richt en een verlengd gebruik te wijten is aan feiten en omstandigheden die buiten de risicosfeer van Verkoper liggen is Koper bereid een aansluitende periode van voortgezet gebruik toe te staan met een maximum van één jaar en tegen betaling van een gebruiksvergoeding die op jaarbasis € 200.000,00 exclusief btw bedraagt. Dit voortgezet gebruik van maximaal één jaar geschiedt per periodes van één kalendermaand, zodat de vergoeding per kalendermaand € 16.667,00 exclusief btw bedraagt.

6.2 Partijen zullen voorafgaand aan de feitelijke levering tezamen de staat van het verkochte globaal (op hoofdzaken) vastleggen aan de hand van het bepaalde in artikel 4.2.

6.3 Na het verstrijken van de periode van voortgezet gebruik zal het verkochte aan de gemeente ter beschikking worden gesteld als volgt:
de gebouwen worden geheel ontruimd en bezemschoon opgeleverd en vrij van roerende zaken tenzij anders volgt uit het bepaalde in artikel 4.2.

6.4 Verkoper staat er voor in, dat het onroerend goed bij de feitelijke levering vrij is van huur of andere aanspraken tot gebruik, leeg, ontruimd en ongevorderd,

6.5 Koper zal binnen drie maanden na feitelijke levering aan Verkoper een rapport verstrekken van een daartoe erkend milieutechnisch adviesbureau, waarbij de resultaten zijn opgenomen van een grond- en grondwateronderzoek omtrent het verkochte, welk onderzoek zich zal uitstrekken tot het deel van de locatie van het onroerend goed dat betrokken is in het Rapport alsmede die delen van het onroerend goed die buiten de scoop van het Rapport zijn gebleven. Dit onderzoek dient te zijn uitgevoerd op overeenkomstige wijze en met inachtneming van het als bijlage aangehechte Rapport. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van Koper. Indien daaruit blijkt, dat in de bodem en/of het grondwater van het verkochte aanzienlijk meer en nieuwe verontreiniging is aangetroffen, dan is omschreven in het Rapport of verwacht mag worden op grond van het Rapport en daaruit een saneringsnoodzaak mocht voortvloeien ten gevolge van of samenhangend met de bedrijfsactiviteiten van Verkoper en/of Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV, dan zullen de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, inclusief de kosten van het onderzoek die voor rekening van Koper zijn gekomen, voor rekening van Verkoper komen.

Artikel 7: baten en lasten
Alle lasten blijven voor rekening van Verkoper tot en met de vervaldag van het eerstkomende belastingjaar van de respectievelijke zakelijke belastingen volgend op de dag van feitelijke levering van percelen en opstallen.

Artikel 8: ondeelbaarheid
De uit deze overeenkomst voor partijen jegens elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 9: uitsluiting ontbinding
Partijen verbinden zich bij de akte van eigendomsoverdracht afstand te doen van het recht om, op welke grond ook, ontbinding van deze overeenkomst te verlangen.

Artikel 10: ingebrekestelling, ontbinding
10.1 Indien Verkoper, na in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft in de nakoming van zijn uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen zal Verkoper ten behoeve van de koper een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de koopsom verbeuren, onverminderd het recht van Koper op vergoeding van de werkelijk door Koper geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

Indien Verkoper na in gebreke te zijn gesteld binnen de hiervoor genoemde termijn alsnog zijn verplichtingen nakomt, is Verkoper desalniettemin gehouden aan Koper de volledige schade als gevolg van de niet-tijdige nakoming te vergoeden.

Artikel 11: toestemming/ondeelbaarheid/bevoegdheid
Partijen zijn bevoegd, voor zover van toepassing en voor zover nodig, te handelen met

toestemming c.q. volmacht van de echtgeno(o)t(e) of partner en/of mede-eigena(a)r(en), en staan in voor de medewerking van deze betrokkenen bij de uitvoering van deze overeenkomst. Verkoper verklaart bevoegd te zijn tot verkoop en tot eigendomsoverdracht bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht. De uit deze overeenkomst voor partijen ten opzichte van elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 12: bijzondere voorwaarden voortgezet gebruik

12.1 Het is de Verkoper toegestaan het voortgezet gebruik eerder dan de hiervoor vermelde datum op te zeggen, in welk geval hij zulks schriftelijk en met inachtneming van een termijn van drie maanden aan de Koper kenbaar zal maken.

12.2 Het voortgezet gebruik komt uitsluitend en alleen toe aan de Verkoper (waarbij onder Verkoper mede worden begrepen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Vicom Vlees B.V.) overeenkomstig de huidige bestemming van slachthuis. Het voortgezet gebruik is derhalve niet voor overdracht vatbaar.

12.3 Het voortgezet gebruik eindigt ook, zonder dat opzegging behoeft plaats te vinden en zonder recht op enigerlei schadevergoeding, indien de Verkoper, door welke oorzaak dan ook, blijvend niet in staat is het gebruik overeenkomstig de huidige bestemming uit te oefenen en voorts in geval de Verkoper in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling aanvraagt of onder curatele wordt gesteld.

12.4 Gedurende de periode dat het gebruiksrecht voortduurt, is het de Koper en door Koper aangewezen derden toegestaan om, na overleg met de Verkoper, het onroerend goed te betreden voor het (doen) uitvoeren van werkzaamheden van beperkte omvang gericht op onder meer landmeetkundige zaken en grond mechanisch onderzoek.

12.5 De Verkoper is gedurende de periode van voortgezet gebruik gerechtigd tot de natuurlijke vruchten van het onroerend goed. Het is de Verkoper wel toegestaan kleine verbeteringen of veranderingen aan het onroerend goed aan te brengen, voor zover deze noodzakelijk zijn in het kader van de normale exploitatie van slachthuis. Het is de Verkoper zonder schriftelijke toestemming van de koper niet toegestaan andere wijzigingen aan te brengen, Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding zijn tot enige vergoeding door de Koper. De Verkoper is aansprakelijk voor alle directe en indirecte schade ten gevolge van het voortgezet gebruik. Koper is niet aansprakelijk voor schade van de Verkoper in verband met het gebruik van het onroerend goed, ook niet indien dit het gevolg is van de staat van het onroerend goed. Indien het onroerend goed voor het beoogde gebruik ongeschikt wordt, bestaat voor de Koper geen verplichting om het wederom geschikt te maken. Het voortgezet gebruik eindigt dan, tenzij de Verkoper het onroerend goed op zijn eigen kosten wederom geschikt maakt.

12.6 De Verkoper verklaart tijdens het voortgezet gebruik geen handelingen te zullen verrichten of dulden die tot bodem- of grondwaterverontreiniging (kunnen) leiden.

12.7 Per datum van feitelijke levering als bepaald in artikel 6 zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook en ook overigens overeenkomstig het in deze overeenkomst bepaalde, aan Koper opleveren.

12.8 Indien de Verkoper per de bovengenoemde datum nog niet heeft voldaan aan het gestelde in artikel 12.7 en het onroerend goed niet ter vrije beschikking van de Koper heeft gesteld, heeft de Koper het recht zonder tussenkomst van de rechter het onroerend goed voor rekening van de Verkoper te doen ontruimen door een deurwaarder na

betekening van de grosse van de akte van levering aan de Verkoper met gelijktijdig bevel tot ontruiming van het onroerend goed. De Verkoper zal in gebreke zijn door de enkele overschrijding van gemelde termijn en door het feit van niet-nakoming van de voormelde verplichting tot ontruiming zonder dat enige ingebrekestelling nodig zal zijn.

12.9 Partijen verklaren dat deze gebruiksregeling nimmer zal kunnen inhouden dat de Verkoper een beroep doet op pacht- of huurwetgeving. In verband hiermee verklaren partijen nog uitdrukkelijk dat het recht op het hier beschreven voortgezet gebruik geen enkele rol heeft gespeeld bij de vaststelling van de koopsom.

12.10 Kosten die Koper moet maken om het onroerend goed ter vrije beschikking te krijgen en de schade die Verkoper aan het onroerend goed heeft toegebracht zullen door Verkoper op eerste verzoek van Koper aan Koper worden vergoed.

Artikel 13: overdracht rechten en/of verplichtingen
Het is geen van partijen bij deze overeenkomst toegestaan rechten en/of verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen of te verpanden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Bekendheid inhoud koopovereenkomst
Verkoper en koper verklaren dat zij, voordat zij deze koopovereenkomst ondertekenen, zorgvuldig kennis hebben genomen van alle bepalingen en voldoende informatie hebben ontvangen, om de inhoud en de gevolgen van deze overeenkomst te overzien.Aldus opgemaakt en getekend te Nijmegen.

Bijlagen:

1. situatie tekening;
2. achterblijvende onderdelen met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten (artikel 4.2.);
3. het Rapport (artikel 4.6);
4. asbestrapportage (artikel 4.6).

d.d. ----------

Verkoper, Slachthuis Nijmegen B.V. [redacted] Koper, (gemeente Nijmegen) [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Koopovereenkomst

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

Inzake het onroerend goed: te

Als bijlage bij deze overeenkomst wordt een omschrijving opgenomen van de zaken die **niet** meegeleverd worden danwel door Verkoper worden meegenomen.

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Aankooptekening gemeente Nijmegen, nr. .... d.d. ....

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Bodemrapportage

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

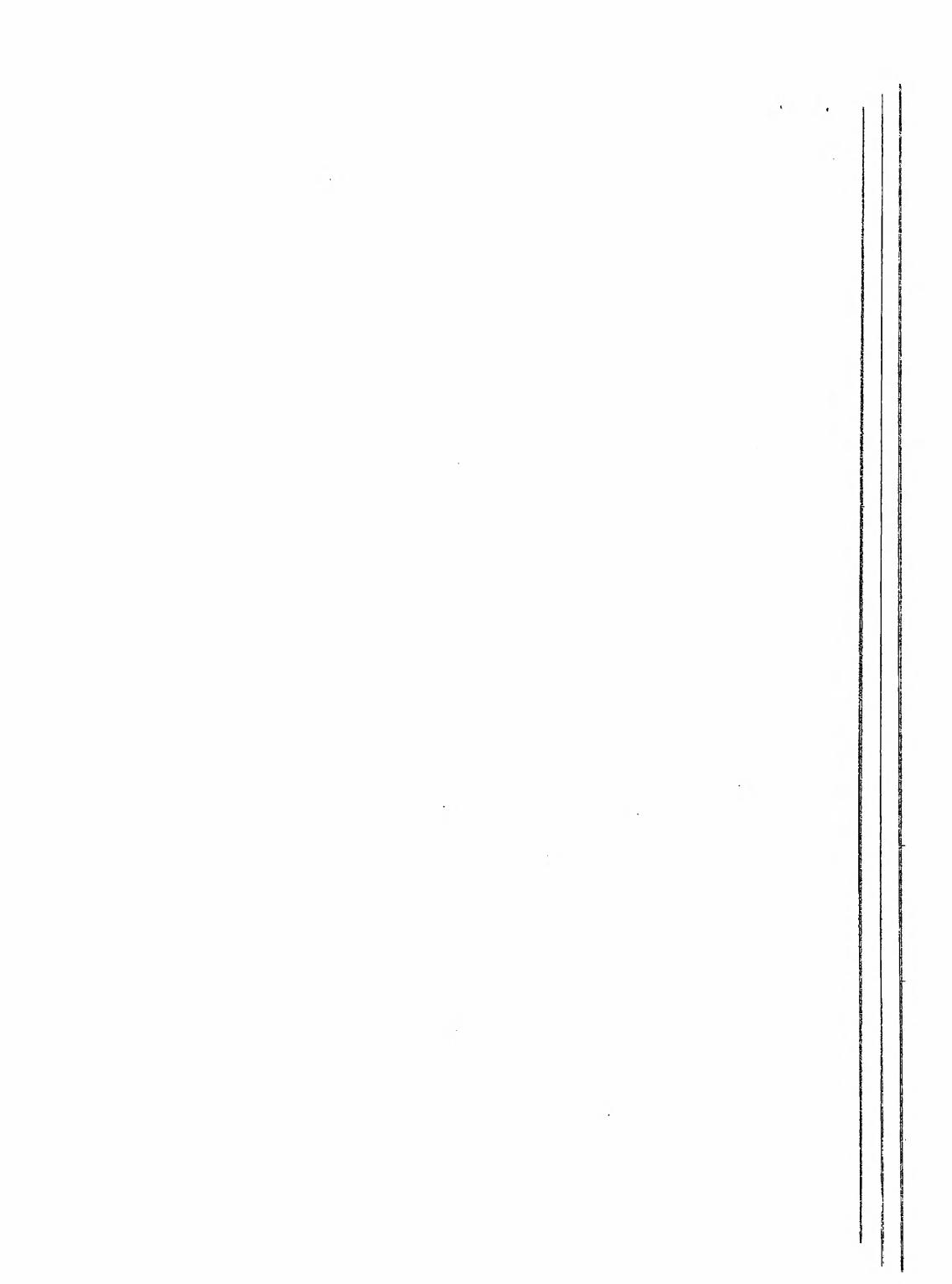
Correspondentie met belastingdienst ?

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

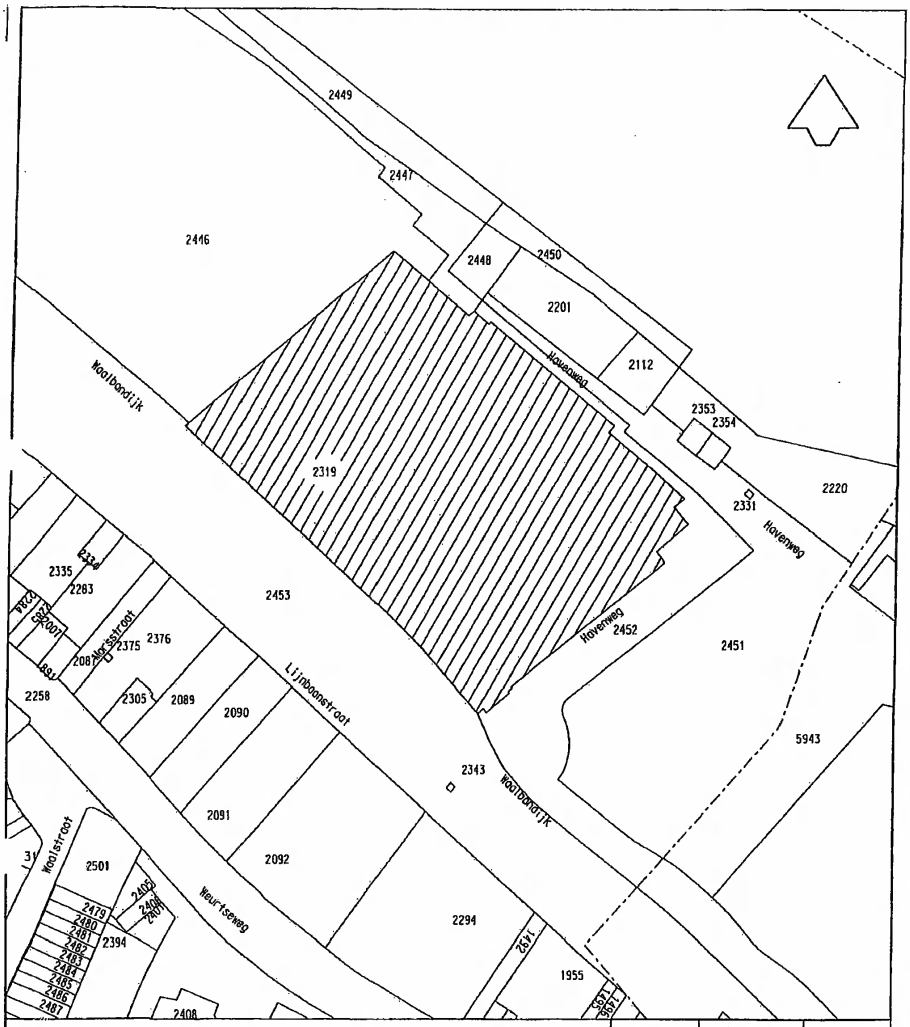
Overige ??

Paraaf Verkoper Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

GEMEENTE Nijmegen

Informatiemanagement & Automatisering
Postbus 9105, 6500 HG, Nijmegen

Door de gemeente Nijmegen aan te kopen recht van opstal van:
Slachthuis Nijmegen B.V.
perceel Neerbosch A 2319
oppervlakte 21070m2

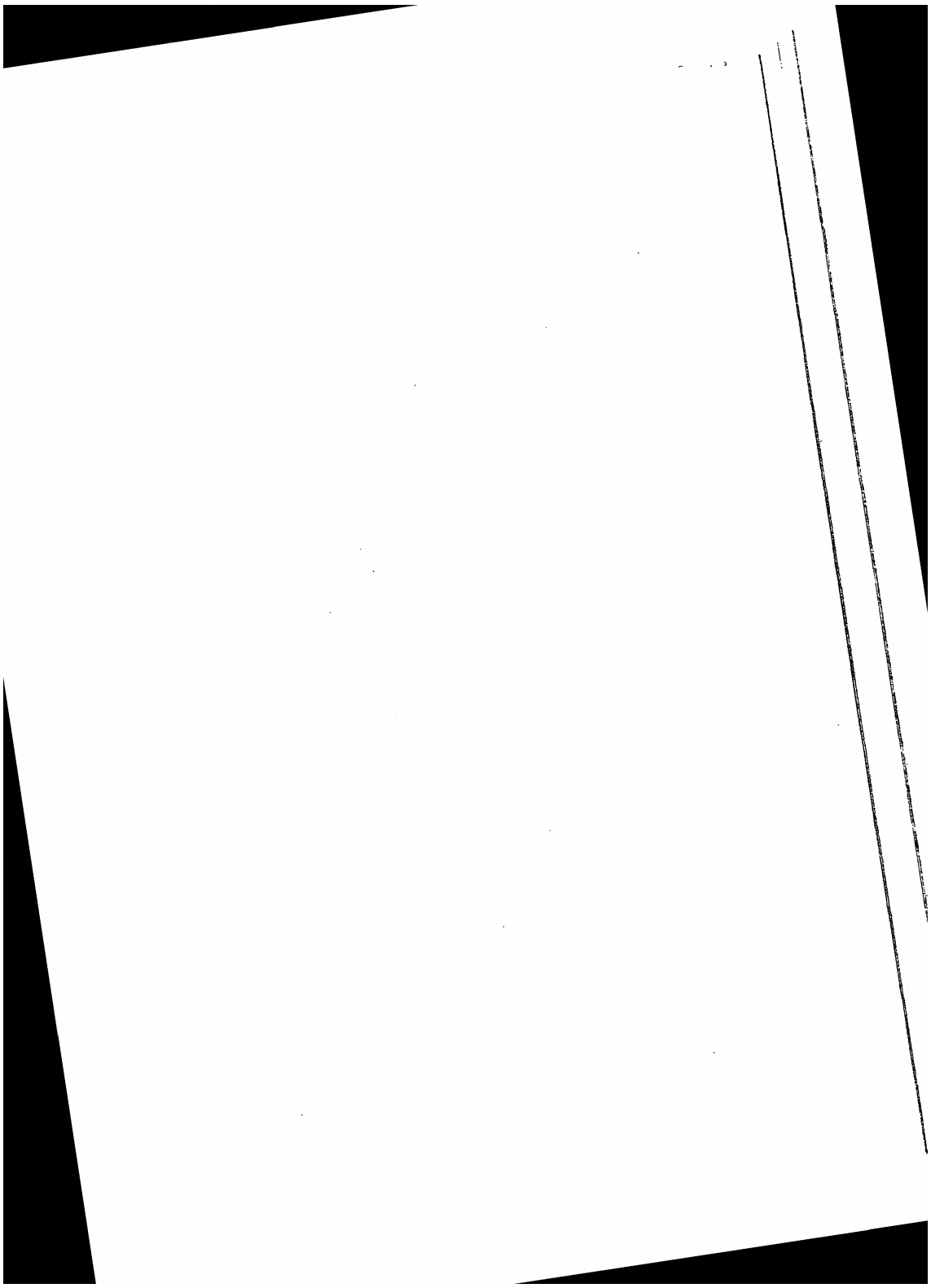
Aanmaak datum	Tekenaar	
10-03-2015	Jack Slex	
Datum	Wijziging tekening	
Datum	Accoord	Stadium
		Ter goedkeuring

Tekening Nummer: 480974

Schaal:	Formaal:	Projectnummer:	Bestek:	Aantal bladen:
1 : 2000	A4	G810131		

Bestandsnaam: 480974.dgn
Versie : 1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

B. 4

GEHEIM

Werkgelegenheidsgarantie

De ondergetekenden:

A. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamelijk bevoegde bestuurders [redacted] en [redacted]

en

B. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., terwijl die laatste vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders [redacted] en m[redacted] overwegen:

Overwegen:

- dat zij hun activiteiten uitoefenen aan de Havenweg te Nijmegen;
- dat zij hun activiteiten zullen verplaatsen naar en voortzetten op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk, alwaar een nieuw slachthuis – in de ruimste zin des woords – zal worden gerealiseerd en in gebruik worden genomen;
- zij jegens de in deze werkgelegenheidsgarantie genoemde werknemers in het kader van deze werkgelegenheidsgarantie de intentie uitspreken hen blijvend te voorzien van een adequate mobiliteitsregeling;
- de intentie uitspreken om – in samenwerking met het Werkbedrijf Rijk van Nijmegen – een programma te ontwikkelen voor werving en selectie, mobiliteit,

scholing en re-integratie van toekomstig aan te nemen personeel, zulks met het oog op het maximaal faciliteren van de werkgelegenheid.

Garanderen jegens de gemeente Nijmegen en de na te noemen werknemers:

1. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Bij vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. werken per ondertekening van deze overeenkomst .... personen, van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage A aan deze overeenkomst gehechte lijst.

2. Slachthuis Nijmegen B.V. houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan en kent per ondertekening van deze overeenkomst ... werkzame personen van welke personen de NAW gegevens met geboortedatum zijn vermeld op de als bijlage B aan deze overeenkomst gehechte lijst.

3. Voor de gemeente is een essentiële voorwaarde voor het aangaan en ondertekenen van deze overeenkomst dat de werkgelegenheid van deze personen en van de personen die bij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst treden in de periode tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, gedurende een periode van zeven (7) jaar na verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. wordt gegarandeerd.

4. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. garanderen de gemeente dat zij gedurende minimaal zeven (7) jaren vanaf de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk de werkgelegenheid van de in artikel 3 vermelde werknemers zal worden gehandhaafd als hierna nader bepaald.

5. Deze garantie geldt niet alleen jegens de gemeente maar ook jegens de op de bijlagen A en B vermelde werknemers en de werknemers die bij Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. in dienst zijn getreden tussen ondertekening van deze overeenkomst en verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, welke werknemers

op deze garantie een beroep kunnen doen (derdenbeding), waarbij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en de gemeente zijn overeengekomen dat dit beding onherroepelijk en jegens de werknemers om niet is gemaakt. Dit derdenbeding zal twee weken voorafgaand aan de datum van feitelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar Cuijk, door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. ter kennis van de in dit artikel bedoelde/genoemde werknemers worden gebracht zodat deze werknemers partij worden bij de werkgelegenheidsgarantie en daaraan rechten kunnen ontlenen.

6. Deze werkgelegenheidsgarantie zal voor ondertekening daarvan door Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V., door deze vennootschappen worden voorgelegd aan de ondernemingsraad van deze vennootschappen in het kader van de verplichtingen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. op grond van de Wet op de Ondernemingsraden (WOR).

7. Op dit derdenbeding kan door de gemeente en/of een van de daarvoor in aanmerking komende werknemers geen beroep worden gedaan in al die gevallen dat:
   a. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is geëindigd;
   b. de individuele arbeidsovereenkomst reeds vóór de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. rechtmatig is opgezegd dan wel ontbonden, waarbij de einddatum van de arbeidsovereenkomst na de feitelijke beëindiging van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Nijmegen is gelegen;
   c. de individuele arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt voor zover deze beëindiging rechtsgeldig in de betreffende arbeidsovereenkomst is overeengekomen (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd) of deze arbeidsovereenkomst anderszins eindigt vanwege feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie tussen de betreffende werknemer en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. respectievelijk Slachthuis Nijmegen B.V. (bijvoorbeeld vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd, disfunctioneren, verstoorde arbeidsrelatie, arbeidsongeschiktheid langer

van twee jaar) waarbij onder "feiten en omstandigheden gelegen in de individuele rechtsrelatie" uitdrukkelijk niet wordt verstaan bedrijfseconomische redenen;

d. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. zich in de periode gelegen na drie (3) jaar na de feitelijke beëindiging van de activiteiten op de locatie Nijmegen wegens bedrijfseconomische en/of bedrijfsorganisatorische redenen genoodzaakt zien tot beëindiging van arbeidsovereenkomsten over te gaan mits de voor dergelijke gevallen geldende wettelijke advies c.q. instemmingsregels en procedures zijn gevolgd en de desbetreffende besluiten onherroepelijk zijn geworden.

....

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. gemeente Nijmegen

[redacted]

.....

Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Slachterij-Nijmegen

Gemeente Nijmegen

Cliëntnr&Nos. DTZzeD713780_Indicatie

Datum definitief:
9 december 2014

Disclaimer

Peildatum:
9 december 2014

De taxatie wordt uitgevoerd op basis van de Algemene Voorwaarden en Tarieven DTZ Zadelhoff v.o.f.

De uitgangspunten en aannames vormen een onlosmakelijk deel van deze taxatie.

Indien voor delen van het gewaardeerde apart waarden zijn vermeld of berekend, kunnen deze niet als afzonderlijke eenheden worden beschouwd. De in de berekeningsmodellen vermelde parameters hebben uitsluitend als zelfstandige gegevens worden gebruikt.

Een eventueel in de taxatierapportage opgenomen rekenkundige specificatie dient te worden beschouwd als slechts één van de indicaties voor de getaxeerde waarde, en kan hiermee uitsluitend als zodanig worden gebruikt. Indien bovendien meerdere scenario's zijn doorgerekend, behoeven niet alle te zijn vermeld.

Het taxatierapport/rekenmodel is uitsluitend bestemd voor de opdrachtgever. Ten aanzien van de inhoud wordt geen verantwoordelijkheid jegens anderen dan de opdrachtgever aanvaard en slechts voor het doel van de opdracht. Het rapport/model mag niet ter beschikking van derden worden gesteld, tenzij met voorafgaande schriftelijke toestemming.

Van de door de opdrachtgever en/of derden ter beschikking gestelde informatie is kennis genomen. Geen aansprakelijkheid wordt aanvaard indien mocht blijken dat de informatie onjuist en/of onvolledig is geweest.

Indien sprake is van een concept rekenmodel/taxatie dit een voorlopige waardering van de waarde van het object in welke voorlopigheid wordt verschaft op de daarbij/met te stellen waarde. Aan het concept rekenmodel en de daarin vermelde voorlopige waarden kunnen geen rechten ontleend worden. DTZ Zadelhoff v.o.f. behoudt zich het recht voor om dit rekenmodel op grond van veranderingen die de waarde van het object beïnvloeden aan te passen alvorens overgegaan wordt tot a)the ccq. tot beschikkingstelling van de definitieve waardecijfers/...

Indien de opdrachtgever in de tijd later tijd dan (i) de datum van opname van het object, en/of (ii) de datum waarop het model definitief gemaakt is ("Datum definitief"), en/of (iii) de datum van verzending van een concept rekenmodel voorzover een voorlopige vaststelling van de waarde van het Object, tussen partijen, (iii) er gedurende de periode tussen deze data geen veranderingen zijn opgetreden, zoals eventuele ontwikkelingen in de markt, ontwikkelingen in wet- of regelgeving en/of feitelijke wijzigingen in, aan of rondom het gebouw, die de waarde van het object kunnen beïnvloeden.

DTZ Zadelhoff v.o.f. aanvaardt geen verplichting om de opdrachtgever en/of derden tot actualisaties met betrekking tot eventuele ontwikkelingen in de markt, ontwikkelingen in wet- of regelgeving en/of feitelijke wijzigingen in, aan of rondom het gebouw die zich na de datum waarop het model definitief gemaakt is, hebben voorgedaan en die van invloed zouden kunnen zijn op de waarde(n).

DTZ Zadelhoff Thorenweg 2 nijmegen – T13736/EDX1102 - update 08122014
Aan genoemde waarden kunnen geen rechten ontleend worden zonder bijbehorende veronderstellingen zoals vermeld op pagina 'uitgangspunten en aannames'

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Slachterij-Nijmegen
Havenweg 2
Gemeente Nijmegen

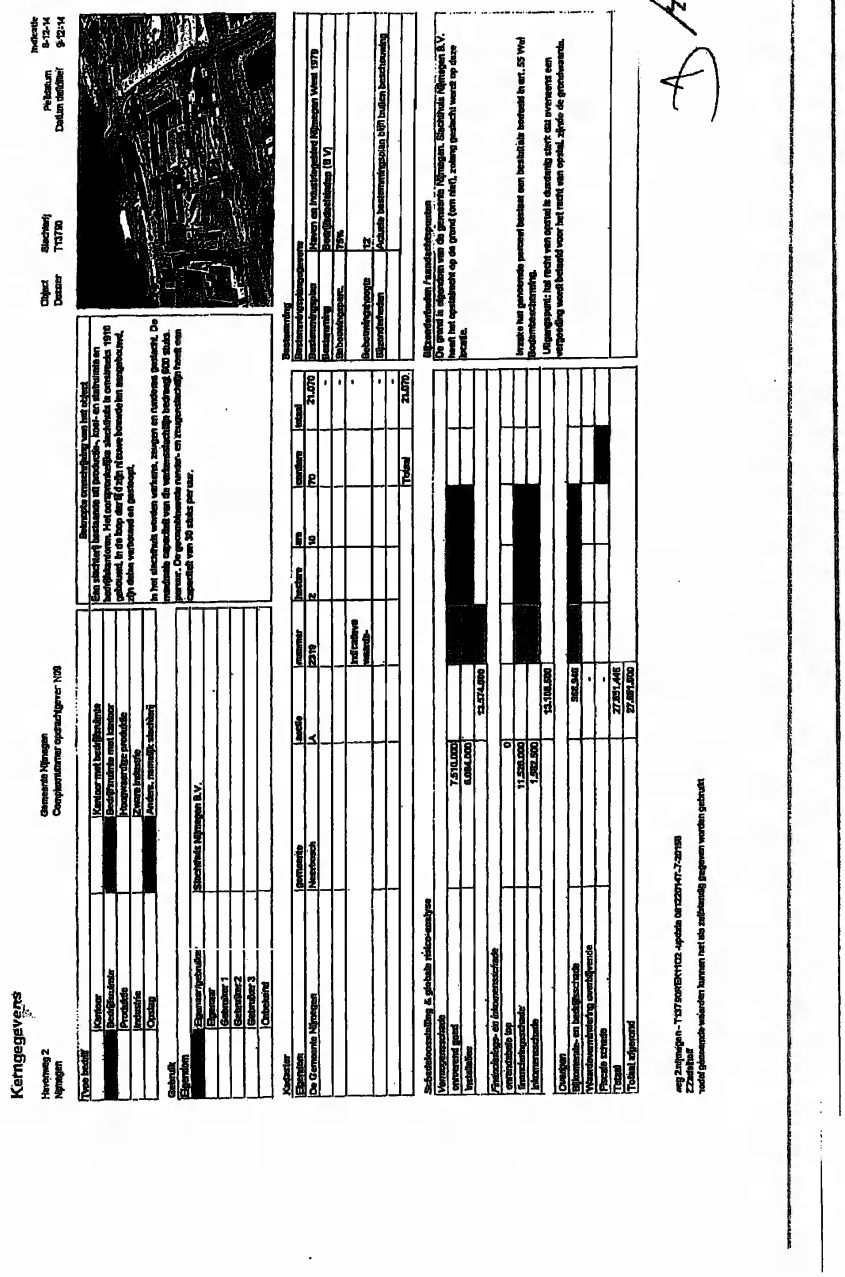
Uitgangspunten en aannamen
Peildatum: 8 december 2014
Datum definitief: 9 december 2014
Cliëntref NOS- DTZref:T0790_Indicatie

Type waardering :	Indicatie	DTZ		Rapportage :	Rekenmodel	Taxatierapport	Brief
Taxatie in het kader van de ROZ/IPD :	☐	Standaard	Toelichting afwijking		☑	☐	☐
Site visit (externe inspectie)	☐	nee	Er is sinds een opdracht geen in- en/of externe inspectie uitgevoerd.				
Opname (interne inspectie)	☐	nee					
Onderzoek bestemmingsplan	☐	nee	Aangenomen wordt dat het huidige gebruik is toegestaan.				
Onderzoek milieustatus	☐	nee	Hier is geen onderzoek naar verricht.				
Kadastrale recherche	☑	nee	Kadastrale kaart, er is geen kleinschalige gepleegd.				
Analyse rent roll	☐	ja	Niet van toepassing, Hier is geen onderzoek naar verricht.				
Analyse huurcontracten	☐	nee	Hier is geen onderzoek naar verricht.				
Analyse plaatsgrondtekeningen	☐	nee	zie uitgangspunt				
Analyse NEN 2580 meetstaat	☐	nee	zie uitgangspunt				

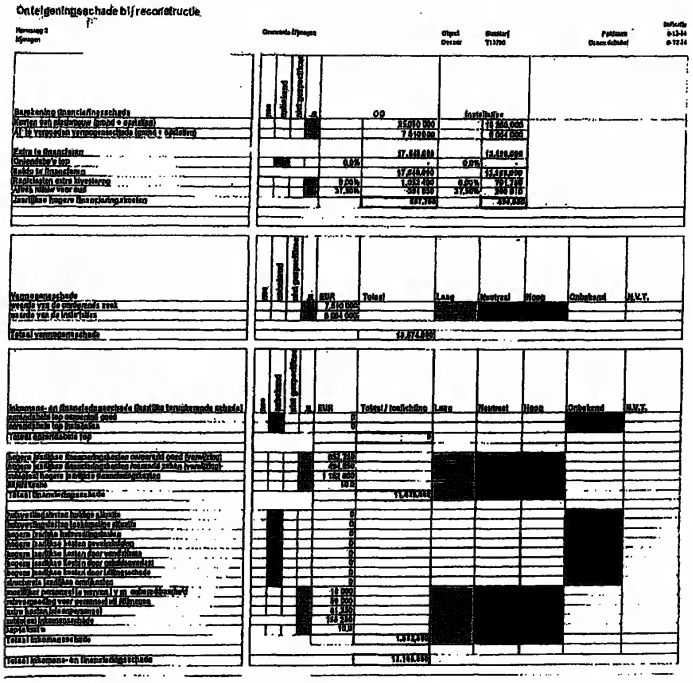
Uitgangspunten, aannamen en/of opmerkingen

- Doel van de taxatie : mogelijke verwerving (waardering o.b.v. onteigeningstoepassing)
  Uitgangspunten:
- Het betreft een indicatieve waarde-inschatting voor discussie doeleinden. Er kunnen geen rechten aan worden ontleend. De rapportage is niet geschikt en bedoeld voor gebruik ten behoeve van bijvoorbeeld financierings- of balansdoeleinden.
- Onderstaande indicatie is een update van de door DTZ Zadelhoff v.o.f. uitgevoerde indicatieve waardering met waardepeildatum 1 maart 2011.
- Uitgangspunt is dat het object sindsdien bouwkundig geen wijzigingen heeft ondergaan en het object in een redelijk tot goede staat van onderhoud verkeerd.
- Uitgangspunt is dat het object voldoet aan de door de diverse bevoegde instanties gestelde (hygiëne/ eisen/voorschriften voor het uitoefenen van een slachterij van verkens en runderen.
- Het actuele vigerende bestemmingsplan voor onderhavige locatie blijft buiten beschouwing. In deze waardering wordt het object beoordeeld met inachtneming van het bestemmingsplan Haven en Industriegebied Nijmegen West 1979.
- Onderhavige indicatie is conform verzoek van de opdrachtgever uitsluitend gebaseerd op door de opdrachtgever verstrekte objectinformatie. Er is geen nadere informatie opgevraagd bij de eigenaar van het object.

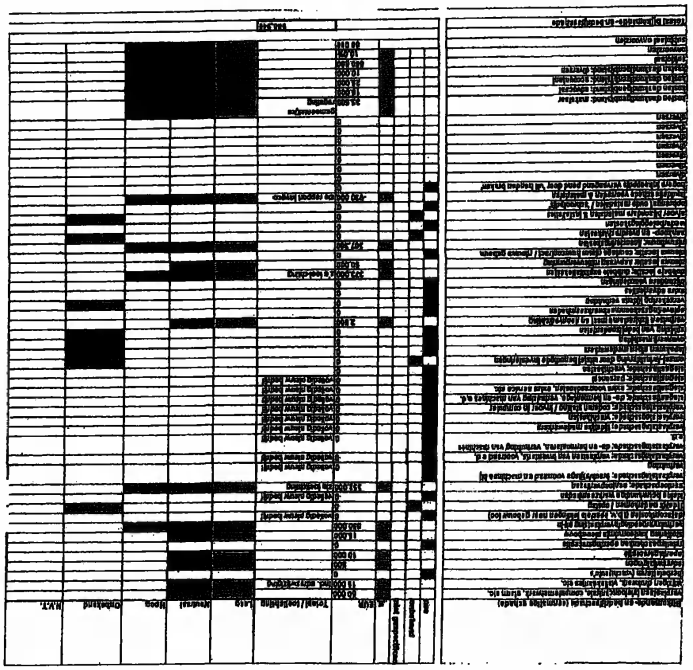
Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

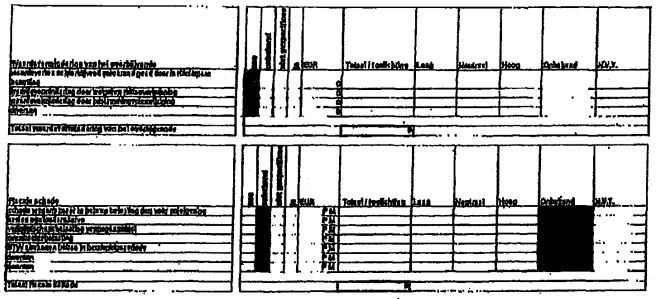
Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

BOM

BOM Capital I B.V.
Cloirlese weg 15
5026 PB Tilburg

ING

ING Bank N.V.
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam

Hilzaco Beheer B.V.
T.a.v. [redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Amsterdam / Tilburg, 6 juni 2015.

Betreft: status financieringsaanvraag Hilzaco Beheer B.V.

Geachte mevrouw [redacted]

Via dit schrijven geven wij u graag een update van de status van de financieringsaanvraag zoals deze voorligt bij BOM Capital I B.V. en de ING Bank N.V. (de 'Financiers').

Met plezier kunnen wij u melden dat de Financiers beide interne goedkeuring hebben verkregen voor het verstrekken van een gecommitteerd financieringsarrangement ten behoeve van de financiering van Hilzaco Beheer B.V. en haar dochtermaatschappijen (de 'Onderneming') één en ander in lijn met hetgeen dat wij op 15 juni 2015 gezamenlijk met de overige betrokken partijen besproken in het stadhuis van de Gemeente Nijmegen. Het financieringsarrangement heeft als één van de belangrijkste doelstellingen het mogelijk maken van de verplaatsing van de huidige slachterij gelegen aan de Havenweg te Nijmegen.

De Financiers zullen de komende periode gebruiken om in overleg met de Onderneming een gecommitteerd aanbod uit te werken in de vorm van lening documentatie onder de gebruikelijke (opschortende) voorwaarden voor vergelijkbare transacties. Wij wijzen u er op dat de inbreng van een geldelijke bijdrage vanuit de lokale overheden en goedkeuring van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het verstrekken van garanties onder de regelingen Groeifaciliteit en Garantie Ondernemingsfinanciering belangrijke opschortende voorwaarden zijn. Deze goedkeuring wordt medio juli verwacht.

Wij wijzen u er op dat dit schrijven van vertrouwelijke aard is en niet zonder schriftelijke toestemming van Financiers openbaar gemaakt mag worden aan derden. Wij geven u hierbij toestemming om dit schrijven te delen met de relevante betrokkenen vanuit de Gemeente Nijmegen.

Vertrouwende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, tekenen wij,

BOM Capital I B.V. ING Bank N.V.

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]BA50
Verzonden: donderdag 3 maart 2016 10:38
Aan: Bruls, Hubert BM20; Velthuis, Bert BM30
CC: [redacted]OB; [redacted]OB10[redacted]OB20[redacted]JZ
Onderwerp: FW: WOB verzoek
Bijlagen: WOB Volmacht.pdf

Categorieën: Categorie Blauw

Geachte burgemeester en wethouder,

Na de vooraankondiging nu een officieel WOB-verzoek van De Gelderlander mbt Hilckmann en het slachthuis.

Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@gelderlander.nl]
Verzonden: donderdag 3 maart 2016 10:35
Aan: [redacted]BA50
Onderwerp: WOB verzoek

Geacht college,

Wij wensen inzage in documenten omtrent de onderhandelinge en uitkoop van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann, lopend vanaf het begin van dit proces tot heden.

Daarvoor vraag ik de volgende informatie.
- Correspondentie, notities, memo's, rapportages omtrent de gesprekken en onderhandelingen over de uitkoop en verplaatsing van het slachtbedrijf en vleeshandel, of anderszins benoemde documenten, ongeacht de aard van de informatiedrager, met inbegrip van email. Daarbij gaat het ons dus ook om alle in- en uitgaande correspondentie over voornoemd onderwerp met alle partijen, waaronder Slachthuis Nijmegen/Vleeshandel Hilckmann, de juridisch adviseur van deze partij, juridisch adviseur van de gemeente provincie Gelderland, provincie Noord-Brabant, NV Oost en gelieerde partijen, Brabantse Ontwikkelings Maatschappij, ING, gemeente Cuijk.
- Concepten van genoemde documenten en voortgangsdocumenten.

Wij zijn bekend met de weigeringsgronden uit de Wet openbaarheid van bestuur. Subsidiair vragen wij om geanonimiseerde versies van bovengenoemde documenten.

Met vriendelijke groet

-Bijgevoegd: volmacht wob

[redacted]
De Gelderlander
Winselingseweg 10
6541 AK Nijmegen
T: [redacted]

De informatie in dit e-mailbericht en eventuele bijlagen zijn vertrouwelijk, auteursrechtelijk beschermd en alleen bestemd voor de beoogde ontvanger(s). Indien u dit bericht ten onrechte heeft ontvangen, wordt u dringend verzocht de verzender hiervan te informeren (telefonisch of per e-mail) en het bericht te vernietigen, de inhoud niet te gebruiken of ter kennis van derden te brengen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DE PERSGROEP
NEDERLAND

Retouradres Postbus 8983, 3009 TC Rotterdam

DATUM 23 februari 2016
ONDERWERP Volmacht wob-verzoek

de Persgroep Nederland
T [redacted]

Geachte lezer,

De Persgroep Nederland, een besloten vennootschap opgericht naar Nederlands recht, statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudend aan de Jacob Bontiusplaats 9, 1018 LL te Amsterdam, hierna te noemen de Vennootschap hierbij rechtsgeldig vertegenwoordigd door:

De heer [redacted]
Zakelijk directeur

De Vennootschap verleent hierbij een volmacht om, zowel gezamenlijk als zelfstandig handelend, de Vennootschap te vertegenwoordigen in bestuursrechtprocedures welke gericht zijn op toegang tot documenten in het kader van Openbaarheid van Bestuur, met het recht van substitutie dat zowel tezamen als afzonderlijk ingevuld kan worden, aan:

[redacted] hoofdredacteur De Gelderlander

Onder openbaarheid van bestuur wordt in ieder geval verstaan (maar dit is niet beperkt tot) procedures in het kader van de Wet Openbaarheid van Bestuur en/of in het kader van andere wetten en regelingen met openbaarheidsregimes, zoals de Algemene wet rijksbelastingen, de Archiefwet, de Bankwet, de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de Wet financieel toezicht en de Wet politiegegevens.

Deze volmacht omvat alle handelingen die de Gevolmachtigde in dit kader noodzakelijk acht, waaronder het indienen van verzoeken en indien nodig het voeren van bezwaar- en (hoger) beroepsprocedures alsook het aanvragen van voorlopige voorzieningen inzake Openbaarheid van Bestuur betreffende overheids- en bestuursorganen (die vallen onder de Algemene Wet Bestuursrecht of daaraan volgend zijn), het in gebreke stellen en het deelnemen aan technische- en of informele overleggen met verwerende partijen.

De Vennootschap kan te allen tijde deze volmacht herroepen.

Aldus opgemaakt en ondertekend op 23 februari 2016.

[redacted]

de Persgroep Nederland

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB20

Van: [redacted]OB10
Verzonden: donderdag 3 maart 2016 16:48
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB; [redacted]OB10; [redacted]OB20
CC: [redacted]OB10
Onderwerp: FW: Verzoek voor afspraak inzake financiering slachthuis Nijmegen - Gemeente Nijmegen, BOM en ING

Categorieën: Categorie Blauw

Heren,
We hebben reactie van ING, zie hieronder.
Groet,
[redacted]

Van: [redacted]@ing.nl]
Verzonden: donderdag 3 maart 2016 16:47
Aan: [redacted]OB10
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Verzoek voor afspraak inzake financiering slachthuis Nijmegen - Gemeente Nijmegen, BOM en ING
Geachte mevrouw [redacted]geachte mevrouw [redacted]
In reactie op onderstaande e-mail en het gesprek dat ik afgelopen dinsdag met u gevoerd heb, stuur ik u deze e-mail.
Hoewel wij begrip hebben voor uw wens kunnen wij niet in de communicatie treden die tussen de klant en de gemeente is of wordt gevoerd, omdat de vertrouwensrelatie tussen bank en klant hiervoor geen ruimte biedt.
Wel zijn wij bereid om vragen van algemene aard via e-mail te beantwoorden, waarbij wij ons het recht voorbehouden om telkens te toetsen of ons antwoord niet de vertrouwensrelatie tussen bank en klant schaadt.
Vertrouwende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, besluit ik.
Met vriendelijke groet,
[redacted]
ING Nederland
[redacted]
ACT A 09.010, Bijlmerdreef 24, 1102 CT Amsterdam
Postbus 1800, 1000 BV Amsterdam
M [redacted]
E [redacted]@ing.nl, www.ing.nl
ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam,
Handelsregister nr. 33031431
ING draagt zorg voor mens, milieu en maatschappij

From: [redacted]OB10[redacted]@nijmegen.nl]
Sent: 26 February 2016 17:13
To: [redacted]@bom.nl'
Cc: [redacted]OB10
Subject: Verzoek voor afspraak inzake financiering slachthuis Nijmegen - Gemeente Nijmegen, BOM en ING
Importance: High
Geachte heren [redacted]en [redacted]
[redacted]Ontwikkelingsbedrijf/[redacted]Grondbeleid) en [redacted]
([redacted]van gemeente Nijmegen willen graag komende week met u een afspraak inzake financiering slachthuis te Nijmegen. Ik kon u beiden vandaag niet rechtstreeks bereiken, wilt u maandag contact opnemen met mijn collega [redacted]onder nummer 024 [redacted] zij staat eveneens in cc in deze mail.
De heren [redacted]en [redacted]wensen graag met de betrokkenen van BOM Capital en ING een afspraak, onder de brief van vorig jaar 6 juni 2015 staan de namen [redacted]en [redacted](BOM Capital) en [redacted](ING), wij vernemen graag met wie de afspraak het beste kan plaatsvinden.
Ik ben maandag afwezig, vandaar het verzoek contact op te nemen met [redacted]
Met vriendelijke groet,

[redacted]

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf | [redacted] | **Bezoekadres:** Korte Nieuwstraat 6 |
6511 PP Nijmegen | SH a2.08 | **Telefoon:** +31 (0)24 [redacted] |

---------- ATTENTION: The information in this e-mail is confidential and only meant for the intended recipient. If you are not the intended recipient , don't use or disclose it in anyway. Please let the sender know and delete the message immediately. ----------

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161159098

ONTVANGSTBEVESTIGING VERZONDEN

omroep gld

Arnhem, 3 maart 2016

- 4 MAART 2016

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Bij deze dien ik namens Omroep Gelderland een verzoek in op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Dit verzoek richt zich op het verkrijgen van de hieronder beschreven documenten of informatie, die aanwezig is op of onder uw organisatie. Concreet vraag ik u om de koopovereenkomst, en/of mantelovereenkomst en/of andere overeenkomsten tussen Slachthuis Nijmegen B.V. en de gemeente Nijmegen en/of andere relevante partijen.

Dit verzoek wordt ingediend onder verwijzing naar het belang van openbaarheid, ten dienste van de goede en democratische besluitvorming. Ik zou de informatie graag digitaal willen ontvangen. Indien dit niet mogelijk is en u meent kosten in rekening te moeten brengen voor kopieën e.d., dan verzoek ik u mij hiervan vooraf op de hoogte te brengen.

Ik zou het op prijs stellen als u de wettelijke beslistermijnen van vier weken in acht neemt, waarbij de datum van indiening van dit verzoek als uitgangspunt wordt genomen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted] Omroep Gelderland

Stichting omroep gelderland
adres
rosendaalseweg 704
6824 kv arnhem
postbus 747
6800 as arnhem

telefoon 026 3 713 713
e-mail secretariaat@gld.nl
internet www.gld.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Informatiemanagement&Automatisering
Bureau Documentaire Informatievoorziening (BDI)

GEMEENTE Nijmegen

ARCHIEFEXEMPLAAR

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon algemeen nummer: 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Omroep Gelderland
Postbus 747
6800 AS ARNHEM

Datum	Datum uw brief	Ons kenmerk	Doorkiesnummer
04/03/2016	03/03/2016	PI60/AMTAHO 16.0002391	n.v.t.

Onderwerp
Ontvangstbevestiging

Uw kenmerk

Wij hebben uw bericht met als onderwerp: Wob verzoek voor koopovereenkomst, en/of mantelovereenkomst en/of andere overeenkomsten tussen Slachthuis Nijmegen B.V. en de Gemeente Nijmegen en/of relevante partijen ontvangen op 04/03/2016 en geregistreerd onder nummer: 16.0002391.

Uw bericht is voor behandeling doorgezonden naar afdeling/bureau Rechtsbescherming.

De gemeente Nijmegen handelt, tenzij uit de aard van het bericht blijkt dat afhandeling of beantwoording niet nodig is, berichten binnen 8 weken af. Geldt in dit geval, een daarvan afwijkende wettelijke termijn, dan wordt die gevolgd. Mocht afwikkeling binnen de geldende termijn niet lukken dan ontvangt u een brief over de verdere procedure en de termijn van afhandeling.

Hoogachtend,
namens de directeur

i.o. Bureauhoofd Bureau Documentaire Informatievoorziening

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Arnhem, 3 maart 2016

omroep gld

D161159099

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Bij deze dien ik namens Omroep Gelderland een verzoek in op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Dit verzoek richt zich op het verkrijgen van de hieronder beschreven documenten of informatie, die aanwezig is op of onder uw organisatie. Concreet vraag ik u om alle stukken die te maken hebben met de (ver)koop van gronden van Slachthuis Nijmegen B.V. / slachterij Hilckmann in Nijmegen. Het gaat hierbij om collegestukken, ambtelijke stukken, raadsstukken en andere stukken die betrekking hebben op deze (ver)koop enzovoort.

Daarnaast ontvang ik ook graag een kopie van de correspondentie (brieven en e-mails) tussen de gemeente Nijmegen en Hilckmann, tussen de gemeente Nijmegen en Provincie Gelderland, tussen de gemeente Nijmegen en Provincie Brabant, tussen gemeente Nijmegen en gemeente Cuijk, tussen de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij, tussen de gemeente Nijmegen en Oost NV en tussen de gemeente Nijmegen en het ministerie van Economische Zaken inzake de aankoop van het slachthuis door de gemeente Nijmegen en/of andere relevante partijen.
Omdat hier waarschijnlijk ook namen in staan van medewerkers, vraag ik subsidiair om een geanonimiseerde versie van deze correspondentie.

Dit verzoek wordt ingediend onder verwijzing naar het belang van openbaarheid, ten dienste van de goede en democratische besluitvorming. Ik zou de informatie graag digitaal willen ontvangen. Indien dit niet mogelijk is en u meent kosten in rekening te moeten brengen voor kopieën e.d., dan verzoek ik u mij hiervan vooraf op de hoogte te brengen. Ik zou het op prijs stellen als u de wettelijke beslistermijnen van vier weken in acht neemt, waarbij de datum van indiening van dit verzoek als uitgangspunt wordt genomen. Mochten delen van dit Wob-verzoek onverhoopt onduidelijk zijn dan ben ik uiteraard beschikbaar voor overleg.
U kunt me het beste bereiken via [redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Omroep Gelderland

Stichting Omroep Gelderland
adres
Rosendaalseweg 704
6824 kv arnhem
postbus 747
6800 as arnhem
telefoon 026 3 713 713
e-mail secretariaat@gld.nl
internet www.gld.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Informatiemanagement&Automatisering
Bureau Documentaire Informatievoorziening (BDI)

GEMEENTE Nijmegen

ARCHIEFEXEMPLAAR

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon algemeen nummer: 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Omroep Gelderland
Postbus 747
6800 AS ARNHEM

Datum	Datum uw brief	Ons kenmerk	Doorkiesnummer
04/03/2016	03/03/2016	PI60/AMTAH0 16.0002393	n.v.t.

Onderwerp
Ontvangstbevestiging

Uw kenmerk

Wij hebben uw bericht met als onderwerp: Wob verzoek voor verkoop van gronden van Slachthuis Nijmegen B.V. / Slachterij Hilckmann,raadsstukken, ambtelijke stukken, collegestukken ontvangen op 04/03/2016 en geregistreerd onder nummer: 16.0002393.

Uw bericht is voor behandeling doorgezonden naar afdeling/bureau Rechtsbescherming.

De gemeente Nijmegen handelt, tenzij uit de aard van het bericht blijkt dat afhandeling of beantwoording niet nodig is, berichten binnen 8 weken af. Geldt in dit geval, een daarvan afwijkende wettelijke termijn, dan wordt die gevolgd. Mocht afwikkeling binnen de geldende termijn niet lukken dan ontvangt u een brief over de verdere procedure en de termijn van afhandeling.

Hoogachtend,
namens de directeur

i.o. Bureauhoofd Bureau Documentaire Informatievoorziening

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dirkzwager
advocaten & notarissen

In naam van de Koning

D161159097

VERZOEKSCHRIFT TOT HET LEGGEN VAN CONSERVATOIR BESLAG ONDER DERDEN
ex artikelen 700 jo 718 e.v. Rv

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

FEITEN

1. Gerekwestreerde sub 1, hierna te noemen 'Vleeshandel Hilckmann' houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Gerekwestreerde sub 2, hierna te noemen 'Slachthuis Nijmegen' houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

2. Gerekwestreerde sub 3, hierna te noemen 'Hilzaco' is de enig aandeelhouder en bestuurder van Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen. Gerekwestreerden sub 4 en 5 zijn beiden bestuurder van Hilzaco.

3. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen. Verzoekster, hierna te noemen 'de Gemeente', is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken.

4. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat.

5. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

6. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

7. In 2015 zijn partijen intensief met elkaar in onderhandeling getreden over – kort gezegd – verplaatsing van de onderneming en activiteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen. Partijen hebben daarover algehele overeenstemming bereikt en legden hun afspraken op 15 juli 2015 schriftelijk vast in de navolgende stukken (hierna gezamenlijk te noemen: 'de Transactie'):
    1. Mantelovereenkomst (**Productie 1**)
    2. Koopovereenkomst (**Productie 2**)
    3. Werkgelegenheidsgarantie (**Productie 3**)

8. Kern van de Transactie is dat de gewenste bedrijfsverplaatsing tot stand zou komen door aankoop door de Gemeente van het litigieuze opstalrecht en beëindiging van de huurovereenkomst tussen partijen. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zouden de te ontvangen koopsom vervolgens uitsluitend en volledig aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk. Daarbij gaven zij (zowel aan de gemeente alsook – in de vorm van een derdenbeding – aan de betrokken medewerkers) een werkgelegenheidsgarantie. Afgifte daarvan was voor de gemeente een essentiële voorwaarde voor verwerving van het opstalrecht gelet op de maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang.

9. Bij notariële akte d.d. 31 juli 2015 vond de overdracht van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden plaats tegen betaling door de Gemeente van het overeengekomen gedeelte van de koopsom, zijnde een bedrag van € 21.000.000,00. Het resterende deel van de koopsom, zijnde € 6.600.000,00 diende door de Gemeente eerst (in delen) te worden voldaan bij het bereiken van bepaalde *milestones*.

10. In de daaropvolgende periode is de Gemeente enkel summier geïnformeerd over het verloop van de verplaatsing van de bedrijfsactiviteiten. Op de weinige momenten dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen daarover contact opnamen met de Gemeente, luidde de boodschap steevast dat het project op koers lag.

11. Tot haar grote verbazing heeft de Gemeente op 24 februari 2016 uit een persbericht (**Productie 4**) moeten vernemen, dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hebben besloten om hun activiteiten volledig te staken, waardoor van verplaatsing van de onderneming geen sprake zal zijn en een ontslagvergunning wordt aangevraagd voor alle medewerkers.

12. Uit het betreffende persbericht, alsook uit een presentatie (**Productie 5**) die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen als redenen voor hun besluit aanvoeren, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

13. Uit de toelichtingen van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn, naar nu blijkt, enkel gerechtigd om die markt via zogenaamde parallelimport (Hong Kong) te bedienen, hetgeen een negatieve impact heeft op de prijzen. De situatie werd nog nadeliger, aldus Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, door diverse maatregelen van de Chinese overheid waardoor deze indirecte export verder wordt belemmerd.

14. Naar eigen zeggen proberen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen al sinds 2009 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat zij in dat streven volledig zijn mislukt. Andere grote Nederlandse slachterijen zijn aan de lijst toegevoegd en Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de enigen die op die lijst ontbreken.

JURIDISCH KADER

15. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van de op hen rustende verplichtingen uit hoofde van de Transactie. Datzelfde geldt daarmee voor Hilzaco, die als zelfstandige verplichting instaat voor alle verplichtingen uit hoofde van de Transactie (art 5.5.3 Mantelovereenkomst).

16. Uit de huidige berichten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom uitsluitend en volledig aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk (considerans sub i. en art. 5.1 van de Mantelovereenkomst). Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom (art. 5.1 van de Mantelovereenkomst).

17. Verder rust op Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de verplichting om de litigieuze opstallen schoon en ontruimd aan de Gemeente ter beschikking te stellen, een verplichting die gepaard gaat met aanzienlijke kosten. Gezien de huidige berichten moet worden aangenomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis

Nijmegen deze verplichting niet zullen (kunnen) naleven, waardoor de Gemeente schade lijdt ter hoogte van de daarmee gemoeide kosten.

18. Daarnaast stelt de Gemeente zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, naar het zich laat aanzien doelbewust, informatie hebben achtergehouden die ertoe zou leiden dat de bedrijfsverplaatsing nimmer haar beslag zou krijgen, terwijl de daaraan verbonden koopsom wél werd geïncasseerd. Waar het in deze om gaat, is dat de hiervoor genoemde, cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de Transactie noch nadien, aan de Gemeente zijn medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als (enige) reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de Gemeente had moeten worden medegedeeld. Bij kennisname daarvan had de Gemeente nimmer ingestemd met de Transactie onder de huidige voorwaarden. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen wisten dit, althans behoorden dat te weten, hetgeen waarschijnlijk reden voor hen is geweest om deze cruciale informatie achter te houden.

19. De verwijten van de Gemeente met betrekking tot het achterhouden van deze cruciale informatie beperken zich niet tot Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat hun bestuurders, gerekwestreerden sub 4 en 5, zich jegens haar hebben schuldig gemaakt aan onrechtmatig handelen, door bedoelde informatie gedurende het gehele, intensieve traject onvermeld te laten, terwijl (ook) zij wisten althans behoorden te weten dat die informatie voor de Gemeente van het grootst mogelijke belang was en dat zij bij kennisname daarvan nooit zou zijn overgegaan tot het aangaan van de Transactie onder de huidige voorwaarden. In het verlengde daarvan is de Gemeente ervan overtuigd dat, daar waar de geïncasseerde koopsom evident niet is aangewend voor bedrijfsverplaatsing, deze zal zijn gebruikt voor doeleinden die direct of indirect ten gunste van gerekwestreerden sub 4 en 5 waren.

20. De Gemeente heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar Gerekwestreerden zijn niet bereid gebleken daartoe over te gegaan. Via hun advocaat hebben zij laten weten geen aanleiding te zien om daarover thans overleg te voeren en de Gemeente ter zake te informeren. Gerekwestreerden zouden zich op dit moment willen toeleggen op gesprekken met belanghebbenden.

21. De huidige opstelling van Gerekwestreerden sterkt de Gemeente in haar vermoeden dat niet alleen de koopsom niet op juiste wijze is aangewend, maar dat Gerekwestreerden de belangen van de Gemeente ook overigens niet in acht hebben genomen. Daarbij komt dat Gerekwestreerden weglopen voor de bijzondere verantwoordelijkheid die de verantwoordingsplicht, ook voor de bestuurders, met zich mee brengt. Een en ander is voor de Gemeente aanleiding geweest om Gerekwestreerden aansprakelijk te houden voor alle door haar geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel overeengekomen boetes (**Productie 6**). Voorts heeft de Gemeente recht en belang om te trachten het verhaal van haar vorderingen zeker te stellen door middel van het leggen van conservatoire beslagen.

DE VORDERINGEN

22. Mede op basis van de door Gerekwestreerden eventueel alsnog af te leggen rekening en verantwoording zal de Gemeente de door haar geleden schade en derhalve haar vorderingen nader kunnen becijferen. Vooralsnog staat voor de Gemeente vast dat zij, mede door toedoen van Gerekwestreerden (onjuiste aanwending koopsom en achterhouden informatie), op basis van onjuiste uitgangspunten heeft ingestemd met de Transactie. In de hoofdzaak zal de Gemeente in rechte doen vaststellen dat het resterende deel van de koopsom door haar niet langer verschuldigd is, dat zij vanwege tekortschieten aan de zijde van Gerekwestreerden aanspraak kan maken op de in zowel de Mantelovereenkomst alsook de Koopovereenkomst contractueel overeengekomen boetes, alsmede op grond van dwaling en bedrog partiële vernietiging van de Transactie aanpassing van de koopsom vorderen.

23. Ter berekening van de schade aan de zijde van de Gemeente dient de aangepaste koopsom te worden gesteld op het niveau van de vergoeding tot betaling waarvan zij bereid zou zijn geweest bij een juiste voorstelling van zaken, te weten de WOZ-waarde. Het verschil tussen dat bedrag en het gedeelte van de koopsom dat door de Gemeente is betaald, is schade die de Gemeente op Gerekwestreerden kan verhalen.

24. Uit hoofde van het voorgaande heeft de Gemeente (hoofdelijke) vorderingen op Gerekwestreerden als volgt:

- Begrote verschil tussen het betaalde deel van de koopsom (€ 21.000.000,-) en de WOZ-waarde (€ 7.100.000,-)	€ 13.900.000,-
- Boete ingevolge artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst: 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Boete ingevolge artikel 10.1 van de Koopovereenkomst 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Geschatte kosten voor ontruiming en reiniging opstallen	€ 500.000,-
Subtotaal	€ 17.160.000,-
Begroting rente en kosten (conform Beslagsyllabus)	€ 2.046.000,-
Totaal	€ 19.206.000,-

EERDERE BESLAGEN en REPETEREND BESLAG

25. Op 26 februari 2016 heeft de Gemeente krachtens verkregen verlof van uw Voorzieningenrechter (**Productie 7**) beslag gelegd op de in die verlofbeschikking genoemde beslagobjecten. Naar het zich laat aanzien, is de Gemeente daarmee slechts ten dele geslaagd in het zeker stellen van het verhaal van haar (aanzienlijke) vorderingen. Om die reden heeft de Gemeente recht en belang om andermaal beslag te leggen.

26. De Gemeente verzoekt uw Voorzieningenrechter toe te staan, dat voor het beslag onder de hierna genoemde derden (banken) meermalen – voor de duur van 90 dagen na eerste beslaglegging – gebruik mag worden gemaakt van dit verlof. Ter toelichting geldt het volgende.

27. De Gemeente meent te weten dat in de komende periode op de bankrekeningen van Gerekwestreerden bedragen zullen worden bijgeschreven – een en ander in het kader van de afwikkeling van hun bedrijfsvoering –, maar de Gemeente is er niet van op de hoogte wanneer dat exact het geval zal zijn. Tegelijkertijd heeft de Gemeente gegronde vermoedens dat Gerekwestreerden zullen pogen om binnenkomende bedragen weg te sluizen, zodra deze mogelijkheid zich voordoet. Ondanks herhaalde verzoeken daartoe van de Gemeente zijn Gerekwestreerden tot op heden weigerachtig gebleven om te voldoen aan hun verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording. Ook overigens hebben zij geen enkel inzicht verschaft in hun financiële situatie en hun voornemens ten aanzien van de afwikkeling van hun schuldverhouding met de Gemeente.

28. In het kader van de te toetsen proportionaliteit en subsidiariteit vermeldt Verzoekster dat zij beslaglegging op de genoemde objecten passend acht gelet op het aanzienlijke financiële belang in deze, afgezet tegen de uitlatingen van Gerekwestreerden die erop duiden dat hun financiële situatie penibel is, mede gelet op hun weigerachtige houding om openheid van zaken te geven. Beslaglegging op minder bezwarende beslagobjecten is niet mogelijk, te meer niet nu Verzoekster met het bestaan daarvan niet bekend is.

29. In het kader van de eerdere beslaglegging heeft de Voorzieningenrechter de vordering van Verzoekster voorlopig begroot op € 19.206.000,- inclusief rente en kosten, alsmede bepaald dat de hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient te worden ingesteld binnen 28 dagen na eerste beslaglegging. Verzoekster zal de inleidende dagvaarding binnen die termijn uitbrengen.

DE BESLAGOBJECTEN

30. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij ING Bank N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan Mariënburg 90 te (6511 PS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

31. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij ABN-AMRO Bank N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder ABN-AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan het Keizer Karelplein 33 te (6511 NH) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

32. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij Van Lanschot Bankiers N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder Van Lanschot Bankiers N.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch, mede kantoorhoudende aan de Oranjesingel 2 te (6511 NS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden,

geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

33. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij Coöperatieve Rabobank U.A. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Utrecht, kantoorhoudende aan de Croeselaan 18 te (3521 CB) Utrecht, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

34. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij SNS BANK N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder SNS BANK N.V., gevestigd te Utrecht, mede kantoorhoudende aan de Ziekerstraat 110 te (6511 LK) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

35. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij Staalbankiers N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder Staalbankiers N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, mede kantoorhoudende aan de Stationsweg 44 te (6861) Oosterbeek, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

36. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij AEGON Bank N.V., mede handelend onder de naam Knab. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder AEGON Bank N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, mede kantoorhoudende aan het AEGONplein 50 te (2591 TV) 's-Gravenhage, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

37. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij ASN Bank N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder ASN Bank N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, mede kantoorhoudende aan de Bezuidenhoutseweg 153 te (2594 AG) 's-Gravenhage, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

38. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland is ingevolge artikel 700 lid 1 Rv bevoegd van dit verzoek kennis te nemen, nu één of meerdere van voornoemde derden alsmede de woonplaatsen en zetels van Gerekwestreerden zich binnen het arrondissement van de rechtbank Gelderland bevinden.

Redenen waarom:

Verzoekster zich andermaal wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het aanvullende verzoek:

a) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan Mariënburg 90 te (6511 PS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

b) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder ABN-AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan het Keizer Karelplein 33 te (6511 NH) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

c) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder Van Lanschot Bankiers N.V., gevestigd te 's-Hertogenbosch, mede kantoorhoudende aan de Oranjesingel 2 te (6511 NS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

d) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Utrecht, kantoorhoudende aan de Croeselaan 18 te (3521 CB) Utrecht, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

e) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder SNS BANK N.V., gevestigd te Utrecht, mede kantoorhoudende aan de Ziekerstraat 110 te (6511 LK) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

f) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder Staalbankiers N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, mede kantoorhoudende aan de Stationsweg 44 te (6861) Oosterbeek, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

g) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder AEGON Bank N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, mede kantoorhoudende aan het AEGONplein 50 te (2591 TV) 's-Gravenhage, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden

Dirkzwager
advocaten & notarissen

en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

h) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder ASN Bank N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, mede kantoorhoudende aan de Bezuidenhoutseweg 153 te (2594 AG) 's-Gravenhage, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

i) te bepalen dat voor beslaglegging onder de hiervoor genoemde derden 10 malen per derde en voor de duur van 90 dagen (gerekend vanaf de dag waarop het beslag voor het eerst is gelegd) gebruik mag worden gemaakt van dit verlof;

advocaat
[redacted]

Nijmegen, 4 maart 2016

Toegestaan als verzocht, ~~met bepaling dat voor beslaglegging onder de hiervoor genoemde derden 10 malen per derde en voor de duur van 90 dagen (gerekend vanaf de dag waarop het beslag voor het eerst is gelegd) gebruik mag worden gemaakt van dit verlof~~*

* met dien verstande dat het beslag maximaal drie maal mag worden herhaald binnen een termijn van 30 dagen na de eerste beslagleggi

Arnhem, 4 maart 2016

De Voorzieningenrechter
[redacted]

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 - [redacted]
Fax: 024 - [redacted]
email: [redacted]@dirkzwager.nl

Voor eerste grosse
Rechtbank Gelderland

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 87 00
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
10 maart 2016	OB00/ D161036150	Henk Berends
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Brief stand van zaken Hilckmann		(024) 3299623

Geachte leden van de Raad,

Ons College betreurt het dat het bedrijf dat lange tijd verbonden is geweest met deze regio de deuren moet sluiten. We leven mee met medewerkers die door deze sluiting getroffen worden. Er is jarenlang met diverse overheden intensief gekeken naar mogelijkheden om het bedrijf te verhuizen en de werkgelegenheid voor de regio te behouden. Vorig jaar is dat proces afgerond, maar het bedrijf heeft nu volkomen onverwacht laten weten dat de productie wordt stopgezet vanwege recente problemen op de internationale afzetmarkt.

Dat betekent dat de verhuizing van het bedrijf niet meer doorgaat. Daarmee wordt niet meer voldaan aan één van de grondslagen van de overeenkomst met Hilckmann, namelijk de politieke wens van gemeente en provincie om op die manier de werkgelegenheid voor de regio te behouden. Het andere belangrijke component - het ruimte bieden aan de gebiedsontwikkeling in het Waalfront - blijft overeind.

De afgelopen week hebben wij gebruikt om alle feiten op een rij te zetten, te spreken met verschillende partijen (waaronder provincies en vakbond) en ons te beraden op onze positie. Dat was nodig om een zorgvuldige afweging te kunnen maken over het te bewandelen traject.

Bovendien hebben wij intensief geprobeerd om met de eigenaren en directie van Hilckmann in gesprek te komen. Donderdag 25 en vrijdag 26 februari is dat meerdere malen geprobeerd, maar dat heeft niet geleid tot een concrete afspraak. Mede daarom heeft de gemeente op 26 februari beslag gelegd op het bedrijf om haar belangen zo veel mogelijk veilig te stellen. Pas vandaag (10 maart) is het gelukt om een afspraak met Hilckmann te maken.

De koop van het bedrijf was noodzakelijk vanwege de gebiedsontwikkeling van het Waalfront en een uitspraak van de Raad van State in 2014 die een keuze oplegde tussen een aanpassing van het bestemmingsplan of het uitkopen van het bedrijf.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Het bedrijf is daarop na lange onderhandelingen met steun van vele partners voor 27,6 miljoen euro 'uitgekocht'. Daarvan is 6,6 miljoen euro nog niet uitgekeerd omdat hier voorwaarden aan zijn verbonden waaraan nu niet wordt voldaan en die wij dus ook niet meer gaan uitkeren. Dit bedrag is namelijk geoormerkt om de politieke wens met betrekking tot het behoud van werkgelegenheid in de regio te faciliteren.

De 27,6 miljoen euro is geen vreemde uitkoopsom voor dit bedrijf op deze locatie. Op basis van taxatie van een gerenommeerd bureau was een bedrag van circa 14 miljoen euro gerechtvaardigd voor het vergoeden van de vermogenswaarde (opstal, opstalrecht en installaties). Daarnaast is circa 14 miljoen euro benoemd als redelijke vergoeding voor onder meer inkomensschade en financieringsschade voor vervangende nieuwbouw.

Een andere optie was het langzaam laten 'doodbloeden' van het bedrijf op de huidige locatie. Dat paste in de ogen van het gemeentebestuur en de provincie niet bij de rol van een betrouwbare overheid. Bovendien lagen er zoals eerder aangegeven wensen op het gebied van werkgelegenheid en een uitspraak van de Raad van State. Daarnaast was het onzeker dat het bedrijf bij voortbestaan niet alsnog tegen een veel hogere prijs zou moeten worden uitgekocht.

Het bedrag van 21 miljoen euro, dat nu in het publieke debat veelvuldig wordt gebruikt, is het bedrag dat in één keer is uitgekeerd aan Hilckmann in juli 2015. Dit is het bedrag dat overblijft als je de 6,6 miljoen euro die nog niet is uitbetaald, aftrekt van het totaalbedrag van 27,6 miljoen euro.

Het in één keer uitkeren van een dergelijk bedrag is bij dit soort transacties gebruikelijk. Meestal wordt zo'n 10 tot 30 procent van het aankoopbedrag nog niet uitgekeerd. Bij de 6,6 miljoen euro die nu nog niet is betaald, gaat om bijna 25 procent van het totale bedrag. Het in één keer overmaken van de 21 miljoen euro is in de besluitvorming van ons College en uw Raad meegenomen, evenals de voorwaarden die zijn gesteld aan de betaling van de resterende 6,6 miljoen euro (wensen en bedenkingenprocedure van juli 2015).

In de zogenaamde mantelovereenkomst - waarin een deel van de afspraken is vastgelegd - zijn aan de uitgekeerde 21 miljoen euro overigens ook voorwaarden verbonden met betrekking tot de verhuizing. Nu de verhuizing niet doorgaat, zijn kosten vergoed die naar onze inschatting niet meer worden gemaakt. We schatten dit bedrag voorlopig op maximaal 6 miljoen euro, die we terug willen eisen. We maken daarbij onder andere gebruik van de boeteclausule in de overeenkomst.

Het is duidelijk dat er schade is; maatschappelijk vanwege het niet verplaatsen van het bedrijf en het daarbij behorende verlies aan banen, en ook financieel. Hoe groot de daadwerkelijke financiële schade is, valt nog niet te zeggen. Dat is aan de rechter. Wat we daadwerkelijk terug kunnen krijgen, is ook afhankelijk van feiten en omstandigheden bij Hilckmann. Duidelijk is wel dat het niet gaat om het in de publieke discussie genoemde bedrag van 21 miljoen euro. Zoals eerder toegelicht bestaat dit bedrag voor een groot deel uit een aankoopbedrag dat ook zou zijn betaald als het bedrijf 'gewoon' uitgekocht zou zijn.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf

Vervolgvel
2

Vertegenwoordigers van Hilckmann hebben vandaag 10 maart een afspraak met de gemeente gemaakt. Daaruit is nog onvoldoende duidelijk geworden wat er met het geld is gebeurd. Wij gaan de informatie uit dit gesprek analyseren en zullen uw Raad op 16 maart in beslotenheid informeren over de inhoud van dit gesprek. Wij hopen uiteraard dat dit eerste gesprek ruimte biedt voor een vervolg.

Wij zullen zelf als gemeente een feitenrelaas en een tijdslijn opstellen van de gebeurtenissen in de onderhandelingen tot nu. Wij laten dit toetsen door de stadscontroller en verstrekken dit daarna aan de gemeenteraad. Vervolgens bezien we of er een nader onderzoek nodig is.

Duidelijk mag zijn, dat wij het enorm betreuren hoe de aankoop nu zijn uitwerking lijkt te krijgen en de verplaatsing van het bedrijf en het behoud van de werkgelegenheid niet tot stand is gekomen ondanks alle inzet en energie die we - samen met de gemeenteraad en andere partners - hierin hebben gestoken. Zodra de zaak daar aanleiding toe geeft zullen wij u uiteraard nader informeren over de stand van zaken in dit dossier.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. R. Wever

www.nijmegen.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dirkzwager
advocaten & notarissen

In naam van de Koning

VERZOEKSCHRIFT TOT HET LEGGEN VAN CONSERVATOIR BESLAG ONDER DERDEN
ex artikelen 700 jo 718 e.v. Rv

D161198140

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

FEITEN

1. Gerekwestreerde sub 1, hierna te noemen 'Vleeshandel Hilckmann' houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Gerekwestreerde sub 2, hierna te noemen 'Slachthuis Nijmegen' houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.
2. Gerekwestreerde sub 3, hierna te noemen 'Hilzaco' is de enig aandeelhouder en bestuurder van Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen. Gerekwestreerden sub 4 en 5 zijn beiden bestuurder van Hilzaco.

3. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen. Verzoekster, hierna te noemen 'de Gemeente', is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken.

4. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat.

5. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

6. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

7. In 2015 zijn partijen intensief met elkaar in onderhandeling getreden over – kort gezegd – verplaatsing van de onderneming en activiteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen. Partijen hebben daarover algehele overeenstemming bereikt en legden hun afspraken op 15 juli 2015 schriftelijk vast in de navolgende stukken (hierna gezamenlijk te noemen: 'de Transactie'):
    1. Mantelovereenkomst (**Productie 1**)
    2. Koopovereenkomst (**Productie 2**)
    3. Werkgelegenheidsgarantie (**Productie 3**)

8. Kern van de Transactie is dat de gewenste bedrijfsverplaatsing tot stand zou komen door aankoop door de Gemeente van het litigieuze opstalrecht en beëindiging van de huurovereenkomst tussen partijen. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zouden de te ontvangen koopsom vervolgens uitsluitend en volledig aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk. Daarbij gaven zij (zowel aan de gemeente alsook – in de vorm van een derdenbeding – aan de betrokken medewerkers) een werkgelegenheidsgarantie. Afgifte daarvan was voor de gemeente een essentiële voorwaarde voor verwerving van het opstalrecht gelet op de maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang.

9. Bij notariële akte d.d. 31 juli 2015 vond de overdracht van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden plaats tegen betaling door de Gemeente van het overeengekomen gedeelte van de koopsom, zijnde een bedrag van € 21.000.000,00. Het resterende deel van de koopsom, zijnde € 6.600.000,00 diende door de Gemeente eerst (in delen) te worden voldaan bij het bereiken van bepaalde *milestones*.

10. In de daaropvolgende periode is de Gemeente enkel summier geïnformeerd over het verloop van de verplaatsing van de bedrijfsactiviteiten. Op de weinige momenten dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen daarover contact opnamen met de Gemeente, luidde de boodschap steevast dat het project op koers lag.

11. Tot haar grote verbazing heeft de Gemeente op 24 februari 2016 uit een persbericht (**Productie 4**) moeten vernemen, dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hebben besloten om hun activiteiten volledig te staken, waardoor van verplaatsing van de onderneming geen sprake zal zijn en een ontslagvergunning wordt aangevraagd voor alle medewerkers.

12. Uit het betreffende persbericht, alsook uit een presentatie (**Productie 5**) die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen als redenen voor hun besluit aanvoeren, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

13. Uit de toelichtingen van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn, naar nu blijkt, enkel gerechtigd om die markt via zogenaamde parallelimport (Hong Kong) te bedienen, hetgeen een negatieve impact heeft op de prijzen. De situatie werd nog nadeliger, aldus Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, door diverse maatregelen van de Chinese overheid waardoor deze indirecte export verder wordt belemmerd.

14. Naar eigen zeggen proberen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen al sinds 2009 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat zij in dat streven volledig zijn mislukt. Andere grote Nederlandse slachterijen zijn aan de lijst toegevoegd en Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de enigen die op die lijst ontbreken.

JURIDISCH KADER

15. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van de op hen rustende verplichtingen uit hoofde van de Transactie. Datzelfde geldt daarmee voor Hilzaco, die als zelfstandige verplichting instaat voor alle verplichtingen uit hoofde van de Transactie (art 5.5.3 Mantelovereenkomst).

16. Uit de huidige berichten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom uitsluitend en volledig aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk (considerans sub i. en art. 5.1 van de Mantelovereenkomst). Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom (art. 5.1 van de Mantelovereenkomst).

17. Verder rust op Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de verplichting om de litigieuze opstallen schoon en ontruimd aan de Gemeente ter beschikking te stellen, een verplichting die gepaard gaat met aanzienlijke kosten. Gezien de huidige berichten moet worden aangenomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis

Nijmegen deze verplichting niet zullen (kunnen) naleven, waardoor de Gemeente schade lijdt ter hoogte van de daarmee gemoeide kosten.

18. Daarnaast stelt de Gemeente zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, naar het zich laat aanzien doelbewust, informatie hebben achtergehouden die ertoe zou leiden dat de bedrijfsverplaatsing nimmer haar beslag zou krijgen, terwijl de daaraan verbonden koopsom wél werd geïncasseerd. Waar het in deze om gaat, is dat de hiervoor genoemde, cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de Transactie noch nadien, aan de Gemeente zijn medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als (enige) reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de Gemeente had moeten worden medegedeeld. Bij kennisname daarvan had de Gemeente nimmer ingestemd met de Transactie onder de huidige voorwaarden. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen wisten dit, althans behoorden dat te weten, hetgeen waarschijnlijk reden voor hen is geweest om deze cruciale informatie achter te houden.

19. De verwijten van de Gemeente met betrekking tot het achterhouden van deze cruciale informatie beperken zich niet tot Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat hun bestuurders, gerekwestreerden sub 4 en 5, zich jegens haar hebben schuldig gemaakt aan onrechtmatig handelen, door bedoelde informatie gedurende het gehele, intensieve traject onvermeld te laten, terwijl (ook) zij wisten althans behoorden te weten dat die informatie voor de Gemeente van het grootst mogelijke belang was en dat zij bij kennisname daarvan nooit zou zijn overgegaan tot het aangaan van de Transactie onder de huidige voorwaarden. In het verlengde daarvan is de Gemeente ervan overtuigd dat, daar waar de geïncasseerde koopsom evident niet is aangewend voor bedrijfsverplaatsing, deze zal zijn gebruikt voor doeleinden die direct of indirect ten gunste van gerekwestreerden sub 4 en 5 waren.

20. De opstelling van Gerekwestreerden sterkt de Gemeente in haar vermoeden dat niet alleen de koopsom niet op juiste wijze is aangewend, maar dat Gerekwestreerden de belangen van de Gemeente ook overigens niet in acht hebben genomen. Daarbij komt dat Gerekwestreerden weglopen voor de bijzondere verantwoordelijkheid die de verantwoordingsplicht, ook voor de bestuurders, met zich mee brengt. Een en ander is voor de Gemeente aanleiding geweest om Gerekwestreerden aansprakelijk te houden voor alle door haar geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel overeengekomen boetes (**Productie 6**).

21. De Gemeente heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar Gerekwestreerden zijn niet bereid gebleken daartoe over te gegaan. Aanvankelijk hebben zij via hun advocaat laten weten geen aanleiding te zien om daarover overleg te voeren en de Gemeente ter zake te informeren, omdat zij zich wilden toeleggen op gesprekken met belanghebbenden.

22. De Gemeente heeft vervolgens aan Gerekwestreerden aangekondigd dat naleving van de ter zake gemaakte afspraken zo nodig in kort geding zou worden afgedwongen. In een kennelijk reactie daarop en op uitnodiging van de Gemeente is

de advocaat van Gerekwestreerden, vergezeld door de interne controller (mevrouw [redacted], op 10 maart 2016 voor een bespreking verschenen op het kantoor van de advocaat van de Gemeente.

23. In reactie op hetgeen tijdens het gesprek van de zijde van Gerekwestreerden naar voren is gebracht, heeft de Gemeente vastgehouden aan het standpunt dat Gerekwestreerden – anders dan zij zelf stellen – wel degelijk tot rekening en verantwoording verplicht zijn. Verder meent zij dat hetgeen tijdens het overleg is meegedeeld niet beschouwd kan worden als nakoming van de verplichting uit (artikel 5.1 van) de Mantelovereenkomst. Op een document na (een afrekening van de notaris van 30 juli 2015), hebben Gerekwestreerden geen enkel stuk overgelegd dat de Gemeente niet al kende. Verder is uit de stukken en summiere toelichting daarop niet af te leiden, laat staan blijkt daaruit, wat er met de door Gerekwestreerden ontvangen restant koopsom (na aflossing van de financiers) is gebeurd na 31 juli 2015. Cruciale vragen daaromtrent bleven onbeantwoord. Reeds hierom is van het afleggen van rekening en verantwoording geen sprake.

24. De Gemeente heeft recht en belang om te trachten het verhaal van haar vorderingen zeker te stellen door middel van het leggen van conservatoire beslagen.

DE VORDERINGEN

25. Mede op basis van de door Gerekwestreerden eventueel alsnog af te leggen rekening en verantwoording zal de Gemeente de door haar geleden schade en derhalve haar vorderingen nader kunnen becijferen. Vooralsnog staat voor de Gemeente vast dat zij, mede door toedoen van Gerekwestreerden (onjuiste aanwending koopsom en achterhouden informatie), op basis van onjuiste uitgangspunten heeft ingestemd met de Transactie. In de hoofdzaak zal de Gemeente in rechte doen vaststellen dat het resterende deel van de koopsom door haar niet langer verschuldigd is, dat zij vanwege tekortschieten aan de zijde van Gerekwestreerden aanspraak kan maken op de in zowel de Mantelovereenkomst alsook de Koopovereenkomst contractueel overeengekomen boetes, alsmede op grond van dwaling en bedrog partiële vernietiging van de Transactie aanpassing van de koopsom vorderen.

26. Ter berekening van de schade aan de zijde van de Gemeente dient de aangepaste koopsom te worden gesteld op het niveau van de vergoeding tot betaling waarvan zij bereid zou zijn geweest bij een juiste voorstelling van zaken, te weten de WOZ-waarde. Het verschil tussen dat bedrag en het gedeelte van de koopsom dat door de Gemeente is betaald, is schade die de Gemeente op Gerekwestreerden kan verhalen.

27. Uit hoofde van het voorgaande heeft de Gemeente (hoofdelijke) vorderingen op Gerekwestreerden als volgt:

- Begrote verschil tussen het betaalde deel van de koopsom (€ 21.000.000,-) en de WOZ-waarde (€ 7.100.000,-)	€ 13.900.000,-
- Boete ingevolge artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst: 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Boete ingevolge artikel 10.1 van de Koopovereenkomst 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Geschatte kosten voor ontruiming en reiniging opstallen	€ 500.000,-

Subtotaal	€ 17.160.000,-
Begroting rente en kosten (conform Beslagsyllabus)	€ 2.046.000,-
Totaal	€ 19.206.000,-

EERDERE BESLAGEN

28. Op 26 februari 2016 en 4 maart 2016 heeft de Gemeente krachtens verkregen verlof van uw Voorzieningenrechter (**Producties 7 en 8**) beslag gelegd op de in die verlofbeschikkingen genoemde beslagobjecten. Naar het zich laat aanzien, is de Gemeente daarmee slechts ten dele geslaagd in het zeker stellen van het verhaal van haar (aanzienlijke) vorderingen. Om die reden heeft de Gemeente recht en belang om andermaal beslag te leggen.

29. In het kader van de te toetsen proportionaliteit en subsidiariteit vermeldt de Gemeente dat zij beslaglegging op de genoemde objecten passend acht gelet op het aanzienlijke financiële belang in deze, afgezet tegen de uitlatingen van Gerekwestreerden die erop duiden dat hun financiële situatie penibel is, mede gelet op hun weigerachtige houding om openheid van zaken te geven. Beslaglegging op minder bezwarende beslagobjecten is niet mogelijk, te meer niet nu de Gemeente met het bestaan daarvan niet bekend is.

30. In het kader van de eerdere beslagleggingen heeft de Voorzieningenrechter de vordering van de Gemeente voorlopig begroot op € 19.206.000,- inclusief rente en kosten, alsmede bepaald dat de hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient te worden ingesteld binnen 28 dagen na eerste beslaglegging. De Gemeente zal de inleidende dagvaarding binnen die termijn uitbrengen.

HET BESLAGOBJECT

31. Gerekwestreerden 1 t/m 5 hebben (afzonderlijk dan wel gezamenlijk) uit hoofde van een huurovereenkomst en mogelijke andere overeenkomsten vorderingen op **de besloten vennootschap SN Retail BV** te Nijmegen. De Gemeente heeft recht en belang om ter verzekering van haar vordering ten laste van Gerekwestreerden beslag te leggen onder SN Retail BV, gevestigd aan de Havenweg 2 te (6541 AD) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die SN Retail BV onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerde verschuldigd is en/of zal worden.

32. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland is ingevolge artikel 700 lid 1 Rv bevoegd van dit verzoek kennis te nemen, nu voornoemde derde alsmede de woonplaatsen en zetels van Gerekwestreerden zich binnen het arrondissement van de rechtbank Gelderland bevinden.

Redenen waarom:

Verzoekster zich andermaal wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het aanvullende verzoek:

Dirkzwager
advocaten & notarissen

Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder de besloten vennootschap SN Retail BV, gevestigd aan de Havenweg 2 te (6541 AD) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die bedoelde derde onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

advocaat [redacted]

Nijmegen, 15 maart 2016

Toegestaan als verzocht; met begroting van de vordering, zoals eerder is geschied, op een bedrag van € 19.206.000,00 (negentien miljoen tweehonderd zesduizend euro), onder de voorwaarde dat het instellen van de eis in de hoofdzaak geschiedt binnen veertien dagen na dit beslag.
Arnhem, 15/16 maart 2016

De Voorzieningenrechter
[redacted]

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 - [redacted]
Fax: 024 - [redacted]
email: [redacted]@dirkzwager.nl

Voor eerste grosse
De Griffier van de
Rechtbank Gelderland

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

22. **Raadsvoorstel Partiële opheffing geheimhouding documenten Slachthuis (48/2016)**

D161177453

Raadsvoorstel d.d. 16 maart 2016

1. Op grond van artikel 25 lid 4 van de Gemeentewet de geheimhouding op de brief van 10 oktober 2014 van het college aan de gemeenteraad inzake 'Scenario's verwerving Slachthuis Waalfront' op te heffen met uitzondering van de (weggelakte) gegevens
2. Op grond van artikel 25 lid 4 van de Gemeentewet de geheimhouding op de brief van de gemeenteraad aan het college van 19 november 2014 inzake Wensen & Bedenkingen t.a.v. Scenario's verwerving Slachthuis Waalfront op te heffen met uitzondering van de (weggelakte) gegevens.
3. Op grond van artikel 25 lid 4 van de Gemeentewet de geheimhouding op de brief van de gemeenteraad aan het college van 8 juli 2015 inzake Wensen & Bedenkingen Slachthuis op te heffen met uitzondering van de (weggelakte) gegevens.
4. Op grond van artikel 25 lid 4 van de Gemeentewet de geheimhouding op de woordelijk verslagen van de besloten kamerrondes van 5 november 2014 en 7 juli 2015 en de besloten besluitronde van 8 juli 2015 op te heffen met uitzondering van het weggelakte deel van de beraadslaging.
5. Op grond van artikel 25 lid 4 van de Gemeentewet de geheimhouding op de besluitenlijsten van de besluitronde van 19 november 2014 en 8 juli 2015 op te heffen.

Raadsbesluit d.d. 16 maart 2016

Conform besloten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

GEHEIM

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	OB10/D141048780	[redacted]
Onderwerp	Datum uw brief	Doorkiesnummer
Wensen en bedenkingen over scenario's verwerving Slachthuis Waalfront		[redacted]

Geachte leden van de Raad,

Hierbij bieden wij u een overzicht van mogelijke scenario's voor verwerving van het Slachthuis in het Waalfront aan. Door middel van deze brief bieden wij u de gelegenheid over de mogelijke scenario's uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Aanleiding
Het Waalfront is één van de majeure gebiedsontwikkelingen in Nijmegen. Inzet is de transformatie van een industriegebied naar een nieuwe woonwijk van circa 2000 woningen, waardoor de westzijde van het stadscentrum wordt verlengd en een directe relatie ontstaat tussen het Waterkwartier en de Waal. Met de ontwikkeling van het Waalfront ontstaat een levendig gebied tussen de nieuwe Stadsbrug/Mercuriuspark en het stadscentrum/westelijke Waalkade met onderscheidende woontypologieën- en milieus die nog niet beschikbaar zijn in Nijmegen. In een dergelijk nieuw woongebied is een operationeel Slachthuis ongewenst en vanwege de hindercirkel blokkerend voor de realisatie van woningbouw. Bovendien leiden de vele vervoersbewegingen van vrachtwagens met varkens voor (gevoelens van) verkeersonveiligheid

Met het vaststellen van het bestemmingsplan Waalfront in 2008, het Masterplan Waalfront in 2009 en het deels herformuleren en deels herbevestigen van de ambities door middel van de Ontwikkelingsvisie 1.2. in 2012, is verwerving van het Slachthuis om op die locatie nieuwe woningen te realiseren het uitgangspunt geweest. Ook in de diverse grondexploitaties (GREX) van de Publiek Private Samenwerking (PPS) Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW) vanaf 2010 is een financiële raming opgenomen om het Slachthuis te verwerven en wel uiterlijk in 2018.

Er hebben sinds 2008 vele ontwikkelingen voorgedaan in de verkenningen over het verwerven van het Slachthuis (vertrouwelijke bijlage 2).

Sinds het derde kwartaal van 2013 meldt onze partner in de PPS Bouwfonds dat zij niet langer opteert voor verwerving van het Slachthuis in 2018 maar op zijn vroegst in 2022. De argumentatie hiervoor is van financiële aard om het projectbelang van de gebiedsontwikkeling Waalfront veilig te stellen. Zij stelt dat het nu niet noodzakelijk en financieel onverstandig om tot aankoop van het

Slachthuis over te gaan. Immers zo stelt Bouwfonds, niet eerder dan in 2022 zijn de betreffende gronden waar het Slachthuis is gevestigd noodzakelijk voor de ontwikkeling van woningbouw in het Waalfront. Het eerder naar je toe halen van kosten, zonder dat daar direct opbrengsten tegenover staan, is in dat perspectief onverstandig.
Voor de gemeente Nijmegen zijn echter naast de financiële overwegingen ook maatschappelijke criteria belangrijke motieven om te onderzoeken of verwerving van het Slachthuis op korte termijn – of in ieder geval in de periode van het vigerende bestemmingsplan tot 2018 - tot de mogelijkheden behoort. Deze overwegingen zijn in het kort:

a) Het tegengaan van de stankoverlast en de onveilige verkeerssituatie ten behoeve van de direct omwonenden
b) Het behoud van de directe en indirecte werkgelegenheid voor Nijmegen in een productiesector met veel laaggeschoolde arbeid

Tabel Aantal werknemers naar herkomst

	Woonachtig in Nijmegen	Woonachtig in regio Nijmegen*	Woonachtig buiten regio Nijmegen	Totaal
Vast dienstverband	69	18	41	128
Gemiddelde inleen	48	46	93	187
Subtotaal direct	117	64	134	315
Indirecte werkgelegenheid	37	37	72	146
Totaal werkgelegenheidseffect	154	101	207	461

*Regio Nijmegen omvat hier de gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Millingen, Ubbergen, Groesbeek, Heumen, Wijchen en Beuningen. Bron Slachthuis Hilckmann, 2014

c) Het leveren van een bijdrage aan de realisatie van het Bybloss concept in de gemeente Cuijk, als onderdeel van het provincie overschrijdend health en innovation valley concept in de driehoek Nijmegen-Venlo- Oss.
d) Handelen als een betrouwbare overheid die door middel van het bestemmingsplan heeft aangegeven op de locatie van het Slachthuis woningbouw te willen realiseren in de periode 2008-2018.
e) Vasthouden aan de ambitie om organisch en gefaseerd tot ontwikkeling van het gehele gebied te komen. Maar dan wel binnen de kaders van een langere doorlooptijd en planning van het Waalfront.

Scenario's verwerving Slachthuis
Op verzoek van het College zijn diverse mogelijke scenario´s verkend. In de afgelopen periode juni 2014 tot en met heden hebben er ambtelijk diverse gesprekken plaatsgevonden tussen vertegenwoordigers van de Provincie Gelderland, Provincie Noord-Brabant, gemeente Cuijk, Oost NV, BOM en gemeente Nijmegen over de pro's en contra's van scenario's voor verwerving. In deze zelfde periode hebben ook ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente Nijmegen en de Provincie Gelderland gesproken met de directie van Slachthuis Hilckmann over het onderwerp werkgelegenheid en de mogelijke verhuizing naar De Laarakker in Cuijk of Bijsterhuizen in Wijchen (bijlage 3).
De directie van het Slachthuis heeft haar uitdrukkelijke voorkeur uitgesproken voor verplaatsing naar de Laarakker in Cuijk. Zij meent dat vestiging in Bijsterhuizen nog te veel planologisch

juridische onzekerheden biedt en onvoldoende kansen voor expansie.

Het resultaat van die besprekingen heeft geleid tot onderstaande mogelijke scenario's voor verwerving. Hieronder volgt een samenvatting op hoofdlijnen. (De uitgebreide versie inclusief financiële bedragen en risico's is vertaald in een vertrouwelijke memo, die als bijlage 1 is opgenomen bij dit voorstel).

Scenario 1: Geen verwerving

[redacted]

Scenario 2A: Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in 2015, met ondersteuning provincies Gelderland en Noord Brabant, verhuizing naar Cuijk

[redacted]

Gemeente Nijmegen

Vervolgvel
3

[redacted]

[redacted]

Scenario 2B Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in **2015**, met ondersteuning van Provincie Gelderland, verhuizing naar Bijsterhuizen

[redacted]

Scenario 3A Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in **2018**, met ondersteuning van provincies, verhuizin naar Cuijk

[redacted]

Gemeente Nijmegen

Vervolgvel
4

[redacted]

Scenario 3B Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in 2018, met ondersteuning provincies, verhuizing naar Bijsterhuizen

[redacted]

Scenario 4 Gemeente verwerft samen met Bouwfonds in 2022, zonder ondersteuning provincies

[redacted]

Vervolgvel
5

[redacted]

Conclusie:

De keuze voor één van de scenario's wordt bepaald door een 5 tal hoofdcriteria:
1. Financiële consequenties
2. Ambities Waalfront en uitvoering integrale gebiedsontwikkeling
3. Behoud werkgelegenheid
4. Samenwerking met de provincie Gelderland
5. Imago en behoorlijk bestuur

De scenario's scoren dan als volgt:

[redacted]

Op basis van bovenstaande scores (zie de vertrouwelijke memo voor de uitgebreide toelichting) wordt scenario 1 afgeraden, maar zijn de overige scenario's verkiesbaar.

Indien gekozen wordt voor een scenario van verwerving zonder medewerking van partner Bouwfonds dan heeft scenario 2A – aankoop in 2015 – het grootste draagvlak bij de provincies Gelderland en Noord Brabant.
Voor de uitvoering van de scenario's 2A, 2B, 3A of 3B dienen de volgende kosten te worden beheerst:

[redacted]

Risico's
Er doen zich in de wijze van verwerving van het Slachthuis een aantal risico's voor:
[redacted]

- Het Slachthuis gaat failliet en de werkgelegenheid gaat verloren. Met de keuze van scenario 2A komt spoedig een einde aan de onzekerheid voor het Slachthuis en krijgt zij de kans om op een nieuwe locatie haar bedrijfsvoering te optimaliseren en daarmee de werkgelegenheid veilig te stellen en uit te breiden
[redacted]
- Het is niet zeker dat het Slachthuis er in slaagt om een nieuw slachthuis te realiseren zelfstandig of in samenwerking met Bybloss en dus de werkgelegenheid te behouden. Dit wordt pas duidelijk via het besluit tot verwerven door de gemeente.

Proces van behandeling (wensen & bedenkingen/ presentatie)
Op 25 juni 2014 bent u in de besloten kamerronde geïnformeerd over [redacted] de voortgang in het door het Slachthuis ingediende hoger beroep bij de Raad van State betreffende het weg bestemmen, de besprekingen met de provincies Gelderland en Noord Brabant over het Bybloss concept en de verhuizing van het Slachthuis naar Cuijk en de koppeling die de provincie Gelderland maakt tussen de gereserveerde subsidie in het kader van het sleutelproject Waalfront en de verwerving van het Slachthuis. In deze besloten kamerronde is met u afgesproken dat het College pas een definitief besluit over de verwerving van het Slachthuis zal nemen, nadat de raad in de gelegenheid is gesteld haar wensen en bedenkingen te uiten.

Door middel van deze brief vragen wij u de verschillende scenario's te bespreken en stellen u in de gelegenheid ten aanzien hiervan uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Wij stellen u voor om in de kamerbehandeling van 15 oktober a.s. uw (eventuele) ingediende wensen en bedenkingen te bespreken.

Doorkijk op mogelijk vervolg
Afhankelijk van de uitkomst van de door u ingebrachte wensen en bedenkingen, zal het College – na bestuurlijke terugkoppeling aan de gedeputeerden van provincie Gelderland – haar definitieve besluit onder voorbehoud nemen.
De voorbehouden cq randvoorwaarden zijn:

- dat het verwervingsbedrag een vooraf bepaalde hoogte niet overstijgt (zie vertrouwelijke memo scenario's, bijlage 1)
[redacted]
- dat met de provincies Gelderland en Noord Brabant een substantiële financiële bijdrage wordt overeengekomen.

Gemeente Nijmegen

Vervolgvel
7

[redacted] Te weten besprekingen met de directie van het Slachthuis om formele overeenstemming te bereiken over de verwervingsprijs. En het houden van besprekingen met de provincies Gelderland en Noord Brabant over hun financiële bijdrage.
Op het moment dat de harde vastgelegde uitkomsten van die beide besprekingen bekend zijn, zal het College de raad een voorstel doen toekomen voor daadwerkelijke aankoop van het Slachthuis.
Het is de planning om de (eventuele) onderhandelingen met Slachthuis en provincies in de maand december 2014 af te ronden. Dit past ook in de planning die de Provincie hanteert voor het geheel aan ' subsidie dossiers' waarover zij momenteel in gesprek is met de gemeente Nijmegen.
Definitieve besluitvorming in de raad over de (eventuele) verwerving van het Slachthuis is dan voorzien in januari 2015.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls drs. B. van der Ploeg

Bijlage: 3

- Memo scenario's: vertrouwelijk
- Memo chronologisch overzicht Slachthuis : vertrouwelijk
- Memo werkgelegenheid: vertrouwelijk

Memorandum

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Bijlage: 1

GEHEIM

Aan

Datum
26 september 2014

Opgesteld door, telefoonnummer
[redacted]

Onderwerp
Scenario's Slachthuis Waalfront

Scenario 1: Geen verwerving

[redacted]

Scenario's Slachthuis geheim Zwart gemarkeerd is geheim v2

Memorandum

Vervolgvel
1

[redacted]

Scenario 2A: Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in 2015, met ondersteuning provincies Gelderland en Noord Brabant, verhuizing naar Cuijk

[redacted]

Memorandum

Vervolgvel
2

[redacted]

Scenario 2B Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in 2015, met ondersteuning van Provincie Gelderland, verhuizing naar Bijsterhuizen

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Vervolgvel
3

[redacted]

Scenario's Slachthuis geheim Zwart gemarkeerd is geheim v2

Memorandum

Vervolgvel
4

[redacted]

Scenario 3A Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in 2018, met ondersteuning van provincies, verhuizing naar Cuijk

[redacted]

Scenario's Slachthuis geheim Zwart gemarkeerd is geheim v2

Memorandum

Vervolgvel
5

[redacted]

Scenario 3B Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in 2018, met ondersteuning provincies, verhuizing naar Bijsterhuizen

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Vervolgvel
6

Memorandum

Vervolgvel
7

Scenario 4 Gemeente verwerft samen met Bouwfonds in 2022, zonder ondersteuning provincies

[redacted]

Scenario's Slachthuis geheim Zwart gemarkeerd is geheim v2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Vervolgvel
8

[redacted]

Scenario's Slachthuis geheim Zwart gemarkeerd is geheim v2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Bijlage: 2 **GEHEIM**

Aan

Datum
23 september 2014

Opgesteld door, telefoonnummer
[redacted]

Onderwerp
Memo slachthuis Hilckmann

Achtergrond
Met het Slachthuis is al een groot aantal jaren contact over aankoop door de gemeente In het kader van de herontwikkeling van het Waalfront(Koers West).

1. [redacted] Maart 2008 schriftelijk bod van € 21 miljoen onder de nodige voorbehouden + reservering perceel op Bijsterhuizen. Reservering voor beperkte tijd ook omdat Slachthuis zelf de voorkeur geeft aan locatie in Haps(Cuijk). Bod afgewezen: onduidelijk en veel te laag; mei 2008: afspraak tussen partijen voor vervolgonderzoek waarbij gemeente meebetaalt aan onderzoekskosten;

2. Februari 2009: Arcadis namens Slachthuis: aankondiging rapportage van € 49 miljoen excl. grossiers; april 2009: bespreking rapportage; vervolgens geruime tijd bestudering stukken door gemeente en interne en externe rekensessies; ambtelijk wordt besloten tot voortgaand technisch overleg, zonder daarbij de eerder gedane bieding los te laten; de grote veranderingen in de onroerend goed markt spelen hierbij een grote rol;

3. 24-6-2010: overleg op bestuursniveau (wethouder Kunst) met wethouder Baudet van Cuijk; elkaar geïnformeerd;

4. 11-11-2010: brief Slachthuis: gemeente veel te traag; op korte termijn duidelijkheid gewenst ; overleg op bestuursniveau op 20-1-2011;Hilckmann(eigenaar Slachthuis): noem maar een prijs !! in maart 2011 overleg op stadhuis: bandbreedte € 15 tot € 20 miljoen; Slachthuis: onvoldoende; juridische positie Slachthuis zal via advocaat Slachthuis worden onderzocht;

5. Maart 2011: brief advocaat Slachthuis met eis tot start van serieuze onderhandelingen en mededeling dat aan raad zal worden gevraagd het bestemmingsplan te herzien(van wonen naar wederom bedrijfsbestemming); deze brief volgt per gelijke datum; idem WOB verzoek om nadere informatie; over en weer geruime tijd correspondentie op nivo van advocaat van beide partijen;

6. Jan 2012: bezwaarschrift bij Raad (de Bezwarencommissie) tegen het inmiddels door het college genomen besluit tot afwijzing van het verzoek tot herziening van het bestemmingsplan;

Memorandum

Vervolgvel
1

7. Raad besluit op advies van de Commissie van Bezwaarschriften een beslissing op het door het Slachthuis ingediende bezwaarschrift aan te houden totdat college met tussenkomst van een mediator opnieuw met het Slachthuis heeft gesproken; Slachthuis wil drie bemiddelaars;

8. Gemeente d.d. 11-7-2012:voor bemiddeling wordt een persoon benaderd; een definitieve beslissing hierover wordt niet voor eind augustus 2012 verwacht; College dient raad nog te informeren hoe wordt omgegaan met verzoek raad;

9. In 2012 geraken de besprekingen met het slachthuis in een impasse. Het slachthuis heeft haast, de gemeente ziet de noodzaak van verwerving wel, maar partner Bouwfonds geeft te kennen dat in het licht van de economische situatie er geen reden tot vervroeging van de verwerving is, eerder dan in 2018.

10. De gemeente Nijmegen wordt eind 2012 op College niveau benaderd door de gemeente Cuijck, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij, de provincie Noord Brabant en door de directie van Teeuwissen om spoed te zetten achter de verwerving van het Slachthuis. Reden daarvoor is dat Teeuwissen samen met het Slachthuis op het Regionaal bedrijventerrein de Laarakker (RBL), Haps, gemeente Cuijck uitvoering wil geven aan het Byblos concept.

11. Byblos betreft een innovatief centrum van productie en onderzoek waar in een gesloten keten varkens en runderen worden gefokt, geslacht, verwerkt, producten worden gemaakt voor de menselijke consumptie, de dierlijke consumptie en de geneesmiddelen industrie. In het Byblos concept participeren naast Teeuwissen en Hilckmann ook de Radboud Universiteit en de HAN. Met het Byblos verhaal zien de provinciale overheden van Gelderland en Branbant kansen om health en food in dit deel van Nederland op de kaart te zetten inclusief een groot aantal arbeidsplaatsen.

12. De gesprekken over de mogelijke realisatie van Byblos leiden op diverse momenten en gelegenheden tot betrokkenheid van burgemeester Bruls (op werkbezoek samen met chef kabinet bij Hilckmann), wethouder Jeene (economische zaken en werkgelegenheid) en wethouder Kunst (Waalfront). Aan hen wordt gesteld dat voor 1 januari 2013 duidelijkheid dient te zijn over de verwerving van het Slachthuis. De bestuurders spreken af dat het dossier verwerving in handen is van wethouder Kunst.

13. In een persoonlijk gesprek in november 2012 tussen de directeur/eigenaar van Teeuwissen. De heer Laham, en wethouder Hannie Kunst en [redacted] wordt nogmaals bevestigd dat er duidelijkheid dient te komen voor 31 december 2012.

14. Eind december 2012 is de procesmanager Waalfront [redacted] namens de gemeente Nijmegen op verzoek van de gemeente Cuijck aanwezig bij een verkennende bespreking aldaar met een delegatie van het Slachthuis; de heer Eeckhoudt en mevrouw Dominique Hilckmann. Daar presenteren zij opnieuw hun plannen om te participeren in Bybloss en de noodzaak om daartoe € 40 miljoen te ontvangen voor verplaatsing i.c. verkoop aan de

gemeente Nijmegen. Het noemen van dit bedrag – terwijl het niet zou gaan over onderhandeling – is aanleiding voor de gemeente om de bespreking te beëindigen.

15. Begin 2013 lijkt het momentum van aanhaking van het Slachthuis bij Bybloss voorbij. Immers de datum van 1 januari 2013 als ultimatum is gepasseerd.

16. Op 8 maart 2013 roert het Slachthuis zich echter opnieuw, wanneer zij schriftelijk zich richt tot wethouder Kunst en haar verzoekt het eerdere aanbod van € 21 miljoen voor aankoop zoals gedaan door de gemeente in maart 2008 te herhalen.

17. Het Slachthuis schroeft in het voorjaar van 2013 haar benadering van raadsleden, collegeleden, en overige overheden weer op en zoekt de verdere publiciteit. Dit leidt er toe dat in juni 2013 raadsleden van de gemeente Nijmegen bij de bespreking van de second opinion van de GREX 2013 Waalfront vragen stellen over wel/ geen verwerving van het Slachthuis?

18. Vanaf medio 2013 is het Slachthuis ook een vast bespreekpunt in het stadscontract met de provincie Gelderland (sleutelprojecten gedeputeerde Jan Jacob van Dijk) en hun financiële bijdrage.

[redacted]

20. In september 2013 biedt de provincie Gelderland een ambtelijke mediator aan om de besprekingen tussen gemeente Nijmegen en het Slachthuis te versoepelen. Hier wordt bestuurlijk mee ingestemd, met de nadrukkelijke toevoeging dat er geen sprake is van een formeel onderhandelingstraject.

[redacted]

22. Oktober 2013 gaat de procesmanager gebiedsontwikkeling in aanwezigheid van de provinciale mediator nieuwe oriënterende en proces verkennende gesprekken aan met het Slachthuis. Daarin wordt o.a. besproken of een verhuizing naar elders binnen Gelderland een optie is, mocht het Bybloss concept sneuvelen. Daarop wordt bevestigend geantwoord door het Slachthuis. Er worden 2 alternatieve locaties benoemd: Bergerden en Bijsterhuizen. De provincie neemt het initiatief om te onderzoeken of dit reële alternatieven zijn.

23. November 2013 melden de provincie Noord Brabant en de BOM dat zij nu ook bereid zijn financieel bij te dragen aan de verhuizing van het Slachthuis naar RBL. Over de exacte inhoud wordt geen mededeling gedaan.

24. In december leidt een bespreking tussen gedeputeerde Conny Bieze en wethouder Hannie Kunst ertoe dat ook de provincie Gelderland bereid is een beperkte financiële bijdrage te leveren, indien dit leidt tot behoud van werkgelegenheid voor de regio Nijmegen. Gedacht wordt aan inzet van middelen uit de provinciale subsidie bedrijfsverplaatsing.

25. Provincie Gelderland en gemeente Nijmegen benoemen de volgende argumenten voor verplaatsing Slachthuis: 1) Voortgang gebiedsontwikkeling en sleutelproject Waalfront 2) behoud werkgelegenheid in het lagere echelon in de regio Nijmegen 3) regionale uitstraling concept Bybloss in de samenwerking overheid, private sector en kennisinstellingen (RU Nijmegen en HAN). 4) versterken leefbaarheid Waterkwartier/Weurtseweg

26. December 2013 wordt ambtelijk de eerste verkenning gedaan wat de financiële bijdragen van de beide provincies en de BOM kan zijn voor verwerving van het Slachthuis door de gemeente Nijmegen, onder het nadrukkelijke voorbehoud van doorgang Handelskade.

[redacted]

28. [redacted] in januari 2014 de 'ambtelijke werkgroep' van de beide provincies, de BOM en de gemeenten Culjck en Nijmegen hun besprekingen over de uitwerking van de financiële bijdrage aan de verplaatsing van Hilckmann naar Bybloss op het RBL. Vanuit het Brabantse wordt gemeld dat de echte deadline voor besluitvorming is bepaald op 31 mei 2014.

29. In de 2e week van 2014 verschijnt het persbericht dat op 14 maart a.s. de eerste paal voor de Handelskade zal worden geslagen en dat de start van het Waalfront een feit is.

30. Januari 2014 melden de provincies Gelderland en Noord Brabant hun bereidheid om de nadelige kosten van voorfinanciering eerder dan in 2018 te willen compenseren.

[redacted]

Memorandum

Vervolgvel
4

[redacted]

35. In mei 2014 brengt de procesmanager Waalfront de provincies Gelderland, Brabant, BOM en gemeente Cuijck op de hoogte van het voorlopige besluit om niet voor 2022 het Slachthuis te verwerven.

36. Dit aangepaste standpunt van de gemeente Nijmegen en de gevolgen voor de voortgang van het Bybloss concept in Cuijk en het voortbestaan van het Slachthuis, is aanleiding voor de bestuurders van de Provincie Gelderland om bestuurlijk te willen spreken met de gemeente Nijmegen.

37. Op 16 juni a.s. vindt er een bespreking over het Slachthuis plaats tussen de gedeputeerden Jan Jacob van Dijk (Sleutelprojecten, stads-en regiocontract) en Conny Bieze (Economische Zaken) en de wethouders Bert Velthuis (Stedelijke Ontwikkeling) en Turgay Tankir (Economische Zaken).
De gedeputeerden willen weten wat:

    a. het niet aankopen van het Slachthuis voor 2022 betekent voor de voortgang van de gebiedsontwikkeling Waalfront en de subsidieverwachting die Nijmegen heeft naar de Provincie?

    b. De consequenties zijn voor het voortbestaan van het Slachthuis en het behoud van laag geschoolde arbeid (circa 250 werknemers) in de stad Nijmegen?

38. Op 25 juni 2014 is de Raad in een kamerronde door de wethouder Stedelijke Ontwikkeling vertrouwelijk worden geïnformeerd over het dossier Slachthuis. In het openbare gedeelte van deze kamerronde is door de directeur van het Slachthuis, de heer Peter de Haan, ingesproken.

[redacted]

41. Om de raad de gelegenheid te geven haar wensen en bedenkingen kenbaar te maken, zal het College een aantal scenario's uitwerken en deze in een – direct na de zomervakantie in te plannen – besloten kamerronde presenteren (2e helft augustus/ 1e helft september)

42. [redacted]

43. Op 3 juli 2014 heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden tussen de directie van het Slachthuis, de heer Peter de Haan en mevrouw Heidi Janssens, en de wethouders Velthuis en Tankir. In dit gesprek is de directie gevraagd hun mening te geven over mogelijke scenario's van verwerving. Daar zijn de volgende gegevens en afspraken uit naar voren gekomen:

    a. Hoewel op 16 juli a.s. het bezwaarschrift dient bij de Raad van State, inzake het weg bestemmen van de functie, ziet het Slachthuis geen toekomst in het definitief handhaven van de huidige locatie in het Waalfront

    b. Indien de functie alsnog positief zou worden herbestemd is de geleden schade doordat er jarenlang geen investering op de huidige locatie is gepleegd, dermate groot dat hieruit een schadeclaim richting gemeente zal voortvloeien

    c. Noch het gedurende bijvoorbeeld 8 jaar tijdelijk voortzetten van de functie op de huidige locatie noch het definitief gehuisvest blijven in het Waalfront wordt door de directie van het Slachthuis als wenselijk gezien en bijdragend aan de continuïteit van de onderneming,

    d. Een verhuizing naar Bijsterhuizen is bespreekbaar, ook al zal er dan geen sprake kunnen zijn van synergie voordelen a la het Bybloss concept. Op basis van de quick scan in opdracht uitgevoerd door de provincie blijkt vestiging van een 4.2 functie geen probleem. Afgesproken wordt dat gemeente en Slachthuis nader de locatie op Bijsterhuizen zullen verkennen.

    e. De directie geeft op basis van de huidige informatie aan nog steeds een voorkeur te hebben voor verplaatsing naar Cuijck en Blybloss.

44. Augustus/september 2014: Er vinden constructieve gesprekken plaats tussen gemeente, provincie Gelderland en de directie van Hilckmann om inzichtelijk te maken en te onderbouwen wat de werkgelegenheidseffecten zijn van verhuizing naar hetzij Bijsterhuizen, hetzij naar Cuijck. Deze afwegingen zijn verwoord in de memo: werkgelegenheidseffecten

verhuizing Slachthuis (zie bijlage). Hieruit komt naar voren dat de bestaande lokale werkgelegenheid (werk voor Nijmegenaren) het beste is gewaarborgd in verhuizing naar Bijsterhuizen. En dat de regionale werkgelegenheid (deels Nijmegenaren, deels werknemers uit de regio) het beste is gewaarborgd in Cuijck.

45. 2 september 2014: Raad van State doet uitspraak in hoger beroep. Het besluit is vernietigd vanwege strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel. Dit betekent dat het besluit niet inhoudelijk is beoordeeld maar is vernietigd op formele gronden. Ter zitting is namens de gemeenteraad aangegeven dat verwerving van het Slachthuis waarschijnlijk niet binnen de planperiode zal plaatsvinden. Sinds het heroverwegingsbesluit en de beroepsprocedure is immers alweer enige tijd verstreken zodat er een zo realistisch beeld is geschetst van de situatie/huidige stand van zaken. Daarnaast is ter zitting op vragen van de Staatsraad aangegeven dat een bedrijfsbestemming niet wenselijk is, maar dat inpassing van de bestaande legale bedrijfsactiviteiten met enige ontwikkelingsruimte voor de slachterij wel in overeenstemming zou kunnen zijn met een goede ruimtelijke ordening. Daarmee is bedoeld aan te geven dat de gemeenteraad, aan het einde van de planperiode, deze mogelijkheid alsnog kan overwegen. In het bestreden besluit was deze mogelijkheid namelijk helemaal niet aan de orde omdat de raad zich steeds op het standpunt heeft gesteld dat zij naar aanleiding van het verzoek om planherziening, geen integrale afweging hoeft te maken maar zij dit pas aan het einde van de planperiode zal doen.

46. Indien het uitgangspunt blijft dat er binnen de planperiode wordt verworven, zullen er binnen afzienbare tijd concrete maatregelen genomen moeten worden om dit te realiseren. Er bestaat niet zo iets als een 'recht op onteigening' maar de advocaat van het Slachthuis kan hier natuurlijk alsnog mee komen.
Daarnaast heeft de Raad van State de gemeenteraad niet opgedragen om binnen een bepaalde termijn een nieuw besluit te nemen. In beginsel bestaat er, na vernietiging van het besluit, wel een verplichting om een nieuw besluit te nemen, maar dit is niet spoedeisend (tenzij de advocaat van het Slachthuis hier op aandringt). In het nieuwe besluit kunnen in ieder geval de (komende) afwegingen van de raad ten aanzien van de verwerving worden meegenomen.

47. September 2014 meldt de directie van Hilckmann mondeling dat de uitspraak van de Raad van State haar relevantie verliest, wanneer de gemeente Nijmegen overgaat tot daadwerkelijke verwerving van het Slachthuis.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Memorandum

Vervolgvel
7

Planning besluitvorming:

1.	Ambtelijk opstellen scenario's slachthuis voor wensen en bedenkingen gemeenteraad	augustus/sept, week 35
2.	Bespreken inhoudelijke onderdelen scenario's, waaronder locatievergelijk en werkgelegenheid	5 september, week 36
3.	Indienen Collegevoorstel scenario's Slachthuis voor bespreking in College	12 september, week 37
4.	Bespreking collegevoorstel scenario's in College en nemen voorlopig besluit	23 september week 39
5.	Informeren collega's Provincies, BOM, Oost NV en Cuijck over voorlopig besluit	week 39
6.	Bestuurlijk informeren gedeputeerden over voorlopig besluit College	Week 40
7.	Bespreking voorgenomen besluit in kamerronde voor wensen en bedenkingen	15 oktober, week 42
8.	Verwerken wensen en bedenkingen raad en opstellen reactie College	Week 43
9.	Ambtelijke en bestuurlijke afstemming Nijmegen en Provincie Gelderland	week 44
10.	College neemt op basis van wensen en bedenkingen raad definitief (voorlopig) besluit	29 oktober, week 44
11.	Definitief besluit over scenario's Slachthuis in gemeenteraad	19 november 2014, week 47
12.	Uitvoering geven aan besluit gemeenteraad	Week 48 en volgende

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage: 3 **GEHEIM**

Voor- en nadelen verplaatsing Slachthuis voor de werkgelegenheid in Nijmegen

1. Inleiding
Bij verplaatsing van het slachthuis vragen we ons af wat de gevolgen zullen zijn voor de werkgelegenheid in Nijmegen. Twee vestigingslocaties worden in dat opzicht met elkaar vergeleken en waar mogelijk geven we in deze notitie aan wat de toekomstige werkgelegenheidseffecten bij verplaatsing zullen zijn voor Nijmegen. Verschillende vestigingslokaties zijn met het slachthuis besproken maar in de regio bieden alleen bedrijventerreln Bijsterhuizen en het Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL) in de gemeente Cuijk de beste voorzieningen en ontwikkelingsmogelijkheden voor het slachthuis. Nagegaan is wat het slachthuis met de beoogde verplaatsing met het personeel wil. Welke kansen zien zij voor de (groei van de) werkgelegenheid van het bedrijf en wat vinden wij daarvan? Daarbij houden we oog voor het belang van het huidige personeel. Ons doel is zoveel mogelijk behoud en groei van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Is vestiging op Bijsterhuizen dan beter voor Nijmegen in vergelijking met Cuijk?
Op basis van door het slachthuis aangeleverde cijfers over de werkgelegenheid en ambtelijke reacties van de provincies Gelderland, Noord Brabant, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij en de gemeente Cuijk trekken wij een conclusie.

2. Doel slachthuis: behoud en groei werkgelegenheid
Het slachthuis wil verplaatsen uit het Waalfront en met behoud van het huidige personeel verhuizen naar het Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL) gelegen aan de A73 bij Haps in de gemeente Cuijk. Blijven zitten is voor het slachthuis geen optie omdat de nodige investeringen op de huidige locatie niet kunnen worden gedaan (slachthuis is in vigerende bestemmingsplan wegbestemd). Hier heeft het bedrijf naar eigen zeggen de afgelopen jaren last van gehad. Als het moet dan is bedrijventerrein Bijsterhuizen een mogelijkheid, maar het bedrijf kan zich in Cuijk verder ontwikkelen in een cluster van voedselproducenten en medische en farmaceutische bedrijven (zie verder onder 4 en 5). Ook belangrijk voor het bedrijf is dat het slachthuis in Cuijk dichter bij de varkens zit die vooral komen uit de regio Noordoost-Brabant. Het slachthuis verwacht met de huidige werkgelegenheid harder te groeien in Cuijk dan op Bijsterhuizen vanwege de samenwerking ter plaatse met andere bedrijven en instellingen in de keten. Door samenwerking in de keten ontstaat een sterkere concurrentiepositie in dit Agrofoodcluster.

Wat de werkgelegenheid betreft wil het slachthuis waar mogelijk iedereen meenemen naar de nieuwe locatie. Wat dat betreft is er geen onderscheid tussen Cuijk en Bijsterhuizen. De runderlijn wordt opgeheven maar de mensen die aan deze lijn werken worden ingezet voor het slachten van varkens. Het bedrijf zegt de productie niet verder te kunnen automatiseren. Veel werk in de productie blijft handenarbeid. Op de nieuwe vestigingslocatie kan het slachthuis de productie alleen nog optimaliseren in de logistiek en in het volume. Iedereen is nodig om door te kunnen groeien in de productie en werkgelegenheid. Het (ondersteunend) middenkader heeft knowhow van het proces. Hier drijft de productie op. "Het kader, de kennis van de mensen in de productie koesteren we."

3 Cijfers werkgelegenheid
Het aantal werkzame personen van het slachthuis in Nijmegen is sinds 2007 afgenomen van ongeveer 350 naar 315 werknemers in 2014. De daling in werkgelegenheid is niet vreemd gelet op het economische klimaat van de laatste jaren en het uitblijven van investeringen op de locatie. Het bedrijf zit tegen zijn grenzen aan. Het aantal slachtingen schommelde in deze periode rond de 1,1 miljoen per jaar. Het ene jaar wat meer, het ander wat minder. De mensen die voor het slachthuis werken, werken in vast dienstverband of worden wekelijks ingehuurd (de zogenaamde flexibele schil).

Hierdoor verschilt het aantal werknemers per week maar gemiddeld werken er nu ongeveer 315 mensen bij het slachthuis. Daarnaast werken 146 mensen dagelijks bij het slachthuis in dienst bij ondersteunende bedrijven. Deze indirecte werkgelegenheid bestaat uit mensen werkzaam bij de Voedsel- en Warenautoriteit (VWA), onderhoud, schoonmaak, waterzuivering, transport, afvalvervoer en ICT. In totaal werken gemiddeld 460 mensen direct en indirect bij het slachthuis. Veruit de meeste van hen werken fulltime. Zie tabel 1 voor de herkomst van de werknemers.

Tabel 1 Aantal werknemers naar herkomst

	Woonachtig in Nijmegen	Woonachtig in regio Nijmegen*	Woonachtig buiten regio Nijmegen	Totaal
Vast dienstverband	69	18	41	128
Gemiddelde inleen	48	46	93	187
Subtotaal direct	**117**	**64**	**134**	**315**
Indirecte werkgelegenheid	37	37	72	146
Totaal werkgelegenheidseffect	**154**	**101**	**207**	**461**

*Regio Nijmegen omvat hier de gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Millingen, Ubbergen, Groesbeek, Heumen, Wijchen en Beuningen. Bron Slachthuis Hilckmann, 2014

Van het personeel woont 154 mensen (33%) in Nijmegen, 101 mensen (22%) in de gemeenten rond Nijmegen en 207 mensen (45%) komen van buiten de regio naar het slachthuis. De cijfers zijn overigens deels gebaseerd op een inschatting. Bij het slachthuis is niet altijd bekend waar de werknemers die worden ingeleend woonachtig zijn. Dit geldt ook voor de indirecte werkgelegenheid.

Bij het slachthuis werkt veel laaggeschoold personeel. Op basis van cijfers van het slachthuis kan van het personeel met een vast dienstverband (128 werkzame personen) worden gezegd dat 66% laaggeschoold is, 27% beschikt over een afgeronde MBO-opleiding en 6% een HBO-opleiding heeft. Van het overig personeel zijn geen opleidingsgegevens bekend, maar gelet op het type werk dat wordt verricht is het aannemelijk dat deze cijfers ook kunnen worden gehanteerd voor het personeel dat wordt ingeleend en de mensen die dagelijks bij het slachthuis werken maar in dienst zijn bij de ondersteunende bedrijven.

De gemiddelde leeftijd van het personeel met een vast dienstverband bij het slachthuis (128 werkzame personen) ligt met bijna 48 jaar fors hoger dan de gemiddelde leeftijd voor werknemers in de industrie in Nederland. Landelijk lag deze in 2011 op ongeveer 42 jaar. De gemiddelde leeftijd van de werkzame beroepsbevolking is de afgelopen 20 jaar gestegen van 36,2 naar 41,4 jaar maar zelfs als deze lijn wordt doorgetrokken naar 2014 is gemiddelde leeftijd van de werknemers van het slachthuis hoog te noemen. Op zich bevreemd dat niet omdat een groot deel van het personeel al jaren bij het slachthuis werkt. De harde kern zelfs al 30 tot 40 jaar. Overigens is het zeer de vraag of bij verplaatsing van het bedrijf een sociaal plan in werking treedt waarin een afvloeiingsregeling is opgenomen voor (oudere) werknemers. Op dit moment zegt het slachthuis hier niet in te kunnen en willen voorzien. Alle werknemers zijn nodig. Tabel 2 geeft het aantal werknemers naar leeftijdscategorie met een vast dienstverband.

Tabel 2 Aantal werknemers naar leeftijdscategorie met een vast dienstverband

Leeftijdscategorie	Totaal
20-30	8
30-40	15
40-50	47
50-55	26
55-60	13
>60	19
Totaal	128

Bron Slachthuis Hilckmann, 2014

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

4 RBL Cuijk

De provincie Noord-Brabant, de gemeente Cuijk en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) zijn al langer met het bedrijf Teeuwissen uit Cuijk in gesprek over de realisatie van het BYBLOS-cluster en over de verplaatsing van het bedrijf van het industrieterrein Haven-Cuijk naar het RBL in Cuijk. Er is een gezamenlijke ambitie een hoogwaardig internationaal kennis-, onderzoeks- en innovatiecentrum rond het thema By-products Business Lab & Open-innovation Site (kortweg: BYBLOS) te willen realiseren.
Teeuwissen verzamelt en verwerkt vlees en vleesbijproducten voor de farmaceutische en voedingsindustrie. Voor de ontwikkeling van BYBLOS is Teeuwissen de leidende partij. Alhoewel Teeuwissen ook zonder het slachthuis BYBLOS zou kunnen uitvoeren, hoopt het bedrijf dat de Nijmeegse slachterij toch komt. Het slachthuis is een belangrijke toeleverancier van Teeuwissen. Het streven is om gezamenlijk een internationaal georiënteerde bedrijfslocatie te ontwikkelen voor de verwerking en ontwikkeling van nieuwe en innovatieve producten voor onder andere de levensmiddelen-, de farmaceutische, de diervoedings- en de mineralenindustrie. De RU Wageningen en diverse afdelingen van het Radboud werken nu al samen met het slachthuis als het gaat om levering van practicum of onderzoeksmateriaal. Verbreding en verdieping van het concept kan verder worden geïntensiveerd door verdergaande samenwerking met de Radboud Universiteit, RU Wageningen en de HAN.

Bij Teeuwissen in Cuijk werken 400 werknemers (direct en indirect) en het bedrijf heeft vennootschappen, filialen en deelbelangen in tal van landen van de wereld. Door autonome groei, continue aandacht voor innovatie en overnames van bestaande bedrijven heeft Teeuwissen zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot een wereldspeler met ruim 6000 medewerkers en actief in 160 landen. In de vestiging Cuijk betreft het met name lager geschoolden in het productieproces. Teeuwissen is bij de verplaatsing van plan om haar onderzoeksactiviteiten (o.a. vanuit Spanje) op RBL te concentreren.
Het slachthuis verwacht op de nieuwe locatie, na een opstartperiode van twee jaar, een verdubbeling van de huidige werkgelegenheid te realiseren naar 930 werkzame personen. Het betreft hier een autonome groei van de werkgelegenheid die zowel op Bijsterhuizen als RBL in Cuijk kan worden gerealiseerd. Het bedrijf heeft berekend dat bij verplaatsing naar Cuijk de werkgelegenheid van het slachthuis met 50 mensen extra zal toenemen door BYBLOS.
Provincie Noord-Brabant verwacht op RBL voor Teeuwissen en het slachthuis een verdubbeling van het aantal werknemersplaatsen in de omgeving Cuijk (met name lager geschoolden). Bij verplaatsing van het slachthuis op korte termijn is de verwachting dat BYBLOS in 2018 zal resulteren in 1.200 extra banen in de regio waaronder ook Nijmegen behoort. Deze nieuwe banen ontstaan door:

- combinatie van bedrijven op RBL waardoor samenwerking in de keten ontstaat en daardoor groei van de laagwaardige én hoogwaardige werkgelegenheid;
- intensivering van R&D en spin offs van bedrijven op RBL voor hoogwaardige werkgelegenheid en daardoor clustering van bedrijven en verder versterking van de samenwerking Teeuwissen en het slachthuis.

Door vestiging van het slachthuis op RBL, naast het perceel van Teeuwissen, ontstaan synergie- en efficiencyvoordelen voor beide bedrijven. Het slachthuis is een belangrijke toeleverancier voor het productieproces van Teeuwissen. De productieprocessen van beide bedrijven zijn complementair aan elkaar en de verwachting bij zowel Teeuwissen en het slachthuis is dat bij vestiging op aangrenzende percelen geen verlies van werkgelegenheid zal optreden.

Ervaringen van elders in alle sectoren van industrie en dienstverlening leert dat intensievere samenwerking binnen een keten resulteert in een sterkere (gezamenlijke) concurrentiepositie. In Nijmegen werken we aan verdere versterking van clusters op campus Heijendaal en de Novio Tech

Campus. In Limburg zijn bewust clusters rondom bedrijven als DSM en Océ versterkt. Ondernemingen worden daarmee minder 'footloose' en zullen dus ook niet snel vertrekken uit de regio. Vermeldenswaard is dat het Land van Cuijk van oudsher een sterke concentratie van agrifood bedrijven heeft en daaraan gerelateerde bedrijfsactiviteiten (MSD Animal Health, Nutreco, Stork Marel, Hendrix Genetics). Provincie Noord-Brabant ondersteunt het agrifoodcluster met daarop toegesneden innovatieprogramma's.

5. Bijsterhuizen

Het slachthuis wil graag verhuizen naar RBL in Cuijk omdat zij daar de beste doorgroeimogelijkheden ziet zoals hierboven aangegeven. Bijsterhuizen is voor het bedrijf ook een mogelijke vestigingslocatie maar alleen als Cuijk niet door gaat. Met behoud van werkgelegenheid wil het slachthuis verhuizen. Bij verplaatsing naar Bijsterhuizen betekent dat de huidige 460 mensen directe en indirecte werkgelegenheid in dienst blijven. Mogelijk banenverlies als gevolg van de synergie- en efficiencyvoordelen door intensivering van de samenwerking met Teeuwissen op één locatie zijn er niet. Teeuwissen gaat wel verplaatsen maar blijft met steun van Noord-Brabant in Cuijk en kan naar eigen zeggen het BYBLOS-concept ook verder uitrollen zonder dat het Slachthuis naar Cuijk verhuisd. De samenwerking met het Slachthuis blijft, maar beide bedrijven leveren in op efficiency- en synergievoordelen als het slachthuis naar Bijsterhuizen verhuisd. Volgens het slachthuis kan ook in Nijmegen de verbinding worden gezocht met het Radboud en bijvoorbeeld het Heinz Innovation Center (HIC). Er kan meer uit de bijproducten van de slacht worden gehaald. Verdere kennisontwikkeling en clustervorming op dit terrein kan ook op Bijsterhuizen worden gerealiseerd. Hoe het slachthuis dit met partners en overheden vorm wil geven, zal nader moeten worden onderzocht. Het BYBLOS-concept is verder uitgewerkt en twee bedrijven die verder willen samenwerken in dit agrifoodcluster staan sterker in vergelijking met een zelfstandige ontwikkeling op Bijsterhuizen. In vergelijking met RBL in Cuijk heeft de banengroei meer potentie in het Land van Cuijk.
Op basis van behoud van de huidige werkgelegenheid zijn de kansen echter groter voor verplaatsing van het slachthuis naar Bijsterhuizen. Een aspect dat bij het vergelijken van de twee bedrijventerreinen nog moet worden gewogen hierin is in hoeverre het personeel uit Nijmegen bereid is te pendelen tussen Nijmegen en Haps (gemeente Cuijk)

6. Pendelen

De afstand tussen Nijmegen en RBL nabij Haps ligt, afhankelijk van waar werknemers wonen in Nijmegen tussen de 18 en 28 kilometer via de weg. We gaan uit van een gemiddelde afstand van 23 km. Het slachthuis wil een businessplan opstellen waarin vanzelfsprekend aandacht is voor de arbeidsmobiliteit van de werknemers naar de nieuwe locatie. Het slachthuis is bereid ondersteuning te bieden voor vervoer van werknemers bij verplaatsing naar RBL in Cuijk en naar Bijsterhuizen. Hierbij wordt gekeken naar de behoefte van de medewerkers. Ook naar Bijsterhuizen dienen werknemers een afstand te overbruggen (ca. 9 km van huidige locatie Slachthuis). Tot 1 januari regelt busvervoerder Breng voor werknemers van Bijsterhuizen gratis busvervoer tussen Nijmegen en Wijchen. Wellicht kan Breng deze regeling opnieuw invoeren voor de medewerkers van het slachthuis.
Voor vervoer naar Cuijk kan gedacht worden aan pendelvervoer rechtstreeks vanuit Nijmegen of vanaf het NS-station in Cuijk naar Haps en weer terug. In hoeverre het personeel dat in Nijmegen of omgeving Nijmegen woont, bereidt is te gaan pendelen naar Cuijk is afhankelijk van een aantal factoren. In het algemeen leggen meer lager opgeleiden een korte woon-werkafstand af. Uit onderzoek blijkt dat dit vooral op de eerste 15 à 20 km goed te zien is. Langere afstanden, na 20 km worden juist in hogere mate afgelegd door hoger opgeleiden. Gelet op de gemiddelde afstand van 23 km die een laagopgeleid werknemer met autovervoer zou moeten overbruggen naar RBL in Cuijk is de geneigdheid om te pendelen niet groot. Maar dit is niet het enig criterium. De bereidheid neemt toe naarmate het vervoer van en naar het werk goed is geregeld.

Nu al reizen veel werknemers van buiten Nijmegen naar het slachthuis voor hun werk. De kans is groot en aannemelijk dat veel van hen dit blijven doen. De vraag is in hoeverre het personeel dat woonachtig is in Nijmegen ook zal gaan pendelen naar Cuijk. De bereidheid van deze groep om te gaan reizen naar het werk neemt toe als het slachthuis haar personeel gratis vervoer kan aanbieden van en naar RBL in Cuijk. Nadrukkelijk speelt het huidig economisch klimaat een belangrijke rol. In tijden van economische crisis is de kans op ander en passend werk niet groot voor de meeste werknemers van het slachthuis. Meegaan met de huidige werkgever ligt meer voor de hand.

Een ander aspect van arbeidspendel is de tendens op den duur te verhuizen naar de nieuwe vestigingslocatie. Bij verplaatsing van het slachthuis naar Cuijk zal het aantal arbeidsplaatsen in Nijmegen afnemen, maar wat is het effect op verhuizing van de werknemers woonachtig in Nijmegen en omgeving? De verwachting is dat de meeste mensen zullen blijven wonen waar ze wonen gelet op de reisafstand. Van belang is ook de afspraken die het slachthuis maakt met haar werknemers over pendelvervoer. Maar op de langere termijn vindt de werkgelegenheidsgroei in Cuijk plaats en is er hierdoor minder kans op werkgelegenheidsgroei voor laagopgeleiden in Nijmegen omdat er minder aanbod van werk is.

7. Conclusie verplaatsing werkgelegenheid slachthuis

De twee vestigingslocaties voor het slachthuis, RBL in Cuijk en bedrijventerrein Bijsterhuizen, zijn met elkaar vergeleken op werkgelegenheidseffecten voor Nijmegen. Het gemeentelijk doel is zoveel mogelijk behoud en groei van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Is vestiging op Bijsterhuizen dan beter voor Nijmegen in vergelijking met Cuijk? Bij verplaatsing naar Cuijk neemt het aantal arbeidsplaatsen in Nijmegen af maar in beginsel is er werk voor het personeel dat woont in Nijmegen. Zowel RBL in Cuijk als Bijsterhuizen hebben potentie tot banengroei voor lager opgeleiden. Hieronder worden de plussen en minnen naast elkaar gezet voor de twee vestigingslocaties voor de betekenis van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Nadrukkelijk niet opgeteld omdat de plussen en minnen qua betekenis en gewicht dat er aan kan worden gegeven van elkaar verschillen.

Bijsterhuizen	
+	Behoud (laagwaardige) werkgelegenheid in Nijmegen.
+	Mogelijkheden voor groei van huidige werkgelegenheid o.b.v. investerings- en uitbreidingsmogelijkheden, ook voor de langere termijn.
-	Minder toegang tot en ontwikkeling van een kenniscluster (kansen hoogwaardige werkgelegenheid voor Nijmegen).

Regionaal Bedrijventerrein Laarakker (RBL)	
+	Grotendeels behoud van (laagwaardig) werk voor personeel woonachtig in Nijmegen en omgeving.
+	Verwachting grotere groei van de werkgelegenheid in zowel laagwaardige als hoogwaardige segment (ook met kansen voor Nijmegen).
+	Ketensamenwerking in agrifoodcluster met uitstralingseffecten naar Nijmeegse bedrijven en instellingen (Radboud, HAN).
-	Minder aanbod van arbeidsplaatsen in Nijmegen voor laaggeschoolde werkgelegenheid.

Het slachthuis wil behoud van werkgelegenheid voor de huidige werknemers garanderen en werkgelegenheidsgroei realiseren op de nieuwe locatie. Maar bij verplaatsing naar Cuijk is er sprake van verplaatsing van arbeidsplaatsen buiten Nijmegen en het doel van de gemeente is zoveel mogelijk behoud en groei van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Het slachthuis heeft een duidelijke

voorkeur voor verplaatsing naar RBL in Cuijk. Dit is hoofdzakelijk ingegeven door bedrijfseconomische motieven waarbij het toekomstperspectief voor de werkgelegenheid van het bedrijf er, in vergelijking met Bijsterhuizen, beter uitziet op RBL vanwege de clustermogelijkheden van BYBLOS voor laagwaardige en hoogwaardige werkgelegenheid. Om de werkgelegenheid, ook voor de nieuwe arbeidsplaatsen uit Nijmegen, maximaal te faciliteren wil het slachthuis samen met gemeente Nijmegen, het UWV en uitzendbureaus een programma ontwikkelen voor mobiliteit, scholing en re-integratie van haar werknemers. Werknemers moeten optimaal kunnen pendelen tussen wonen elders en werken in Cuijk.
De ontwikkeling van de werkgelegenheid in Cuijk en omgeving is voor het slachthuis beter op de lange termijn maar voor de groeikansen van werkgelegenheid in Nijmegen kan worden geconcludeerd dat Bijsterhuizen de beste kansen biedt voor behoud én groei van laagwaardige werkgelegenheid. Dit is simpel het gegeven dat werkgelegenheid verplaatst uit Nijmegen bij vertrek naar Cuijk waardoor minder aanbod ontstaat van arbeidsplaatsen in Nijmegen.
Voor Nijmegen is Bijsterhuizen de beste optie. Voor het slachthuis biedt RBL in Cuijk op de lange termijn de beste overlevingskansen en concurrentiekracht en daarmee behoud van werkgelegenheid voor de grotere regio Land van Cuijk, Noord-Limburg en het Rijk van Nijmegen.
Voor zowel Bijsterhuizen als RBL Cuijk is het in ieder geval van belang dat het slachthuis garandeert dat werknemers makkelijk de nieuwe vestiging kunnen bereiken.

[redacted] 22 september 2014

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

openbare versie d.d. 16.3.16

~~GEHEIM~~

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen

Gemeenteraad
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 90 30
Telefax (024) 323 59 92
E-mail griffie@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Contactpersoon
19 november 2014	BM50/14.0012832	OB10/141048780	Sophie Bruins

Onderwerp	Datum uw brief	Doorkiesnummer
Wensen en bedenkingen t.a.v. Scenario's verwerving Slachthuis Waalfront	14 oktober 2014	2925

Geacht college,

Bij brief van 14 oktober 2014 stelt u de gemeenteraad in de gelegenheid wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen ten aanzien van Scenario's verwerving Slachthuis Waalfront.

De gemeenteraad heeft kennis genomen van uw brief en heeft in zijn vergadering van 19 november 2014 besloten de volgende wensen en bedenkingen ter kennis te willen brengen van uw college.

1.

2.

3. **De raad spreekt de wens uit dat niet alleen met gedeputeerden van betrokken provincies overlegd wordt, maar dat betrokken partijen ook zorgen voor draagvlak in de provinciale staten. Dit om te voorkomen dat na de verkiezingen in 2015 een nieuw college van gedeputeerden geheel afstand kan nemen van de gemaakte afspraken.**

4. **De raad spreekt de wens uit dat met het Slachthuis afgesproken wordt dat voor een periode van minimaal vijf jaar de werknemers die woonachtig zijn in Nijmegen en omgeving op kosten van het slachthuis vervoerd worden naar de nieuwe locatie, zodat ze hun baan kunnen behouden.**

5. **De raad spreekt de wens uit dat het college het scenario zoals vermeld onder punt 2a uitvoert.**

6. **De raad spreekt de wens uit dat zo snel mogelijk duidelijkheid ontstaat voor alle betrokkenen. De onduidelijkheid duurt voor bedrijf en werknemers te lang.**

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

Vervolgvel
1

Wij gaan er van uit u middels deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de Raad der Gemeente Nijmegen,

de Voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De Griffier,

drs. M.M.V. Mientjes

Overzicht wensen en bedenkingen
"Scenario's verwerving Slachthuis Waalfront"
(aan de orde op Politieke Avond d.d. 19 november 2014)

Versie 18 november 2014

ALGEMENE OPMERKING

- Wensen en bedenkingen die door een raadsmeerderheid gesteund worden zullen ook opgenomen worden in de conceptversie van de wensen en bedenkingenbrief die voorligt ter besluitvorming.

WENSEN EN BEDENKINGEN

1. ***GEHEIM***

2. ***GEHEIM***

3. **De raad spreekt de wens uit dat niet alleen met gedeputeerden van betrokken provincies overlegd wordt, maar dat betrokken partijen ook zorgen voor draagvlak in de provinciale staten. Dit om te voorkomen dat na de verkiezingen in 2015 een nieuw college van gedeputeerden geheel afstand kan nemen van de gemaakte afspraken.**

   Gesteund door; GroenLinks (8), SP (8), VVD (3), *GN (2), VSP (2), DNF (2)*
   Niet gesteund door; D66 (7), PvdA (4), CDA (2)
   Nog in overweging; Fractie Eigenhuijsen (1)

4. **De raad spreekt de wens uit dat met het Slachthuis afgesproken wordt dat voor een periode van minimaal vijf jaar de werknemers die woonachtig zijn in Nijmegen en omgeving op kosten van het slachthuis vervoerd worden naar de nieuwe locatie, zodat ze hun baan kunnen behouden.**

   Gesteund door; GroenLinks (8), SP (8), PvdA (4), VVD (3), *GN (2), CDA (2), DNF (2), VSP(2)*
   Niet gesteund door; D66 (7),
   Nog in overweging; Fractie Eigenhuijsen (1)

5. **De raad spreekt de wens uit dat het college het scenario zoals vermeld onder punt 2a uitvoert.**

   Gesteund door; CDA (2), SP (8), GroenLinks (8), D66 (7), PvdA (4), VVD (3), *GN (2), DNF(2), VSP (2)*
   Niet gesteund door;
   Nog in overweging; Fractie Eigenhuijsen (1)

6. ***GEHEIM***

7. De raad spreekt de wens uit dat ofschoon scenario 1 niet de voorkeur heeft dit scenario een realistisch onderdeel moet blijven van de eventueel te kiezen scenario's om de onderhandelingspositie van Gemeente voldoende te handhaven richting de andere betrokken partijen.

   Gesteund door; VVD (3), DNF (2), VSP (2)
   Niet gesteund door; SP (8), GroenLinks (8), D66 (7), PvdA (4), GN (2), CDA (2)
   Nog in overweging; Fractie Eigenhuijsen (1)

8. **De raad spreekt de wens uit dat zo snel mogelijk duidelijkheid ontstaat voor alle betrokkenen. De onduidelijkheid duurt voor bedrijf en werknemers te lang.**

   Gesteund door; PvdA (4), D66 (7), VVD (3), *GN (2), CDA (2), DNF (2), VSP (2)*
   Niet gesteund door; SP (8), GroenLinks (8)
   Nog in overweging; Fractie Eigenhuijsen (1)

9. **GEHEIM**

10. De raad spreekt de wens uit dat met het slachthuis harde afspraken worden gemaakt over garantie van werkgelegenheid voor inwoners van Nijmegen voor de komende 10 jaar.

    Gesteund door; SP (8), PvdA (4), DNF (2), VSP (2)
    Niet gesteund door; GroenLinks (8), D66 (7), VVD (3), *CDA (2)*
    Nog in overweging; GN (2), Fractie Eigenhuijsen (1)

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeenteraad van Nijmegen
Raadsgriffie

GEHEIM
openbaar
d.d. 16-3-2016

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nijmegen

GEMEENTE Nijmegen
Gemeenteraad
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon (024) 329 90 30
Telefax (024) 323 69 92
E-mail griffie@nijmegen.nl

Postadres
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Contactpersoon
8 juli 2015	BM50/15.0007155	OB10/D1515908492	Renée Waumans

Datum uw brief	Doorkiesnummer
30 juni 2015	2020

Onderwerp
Wensen en bedenkingen Slachthuis

Geacht college,

Bij brief van 30 juni 2015 stelt u de gemeenteraad in de gelegenheid wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen ten aanzien van het voornemen om het Slachthuis aan te kopen.

De gemeenteraad heeft kennis genomen van uw brief en heeft in zijn vergadering van 8 juli 2015 besloten de volgende wensen en bedenkingen ter kennis te willen brengen van uw college;

1. De gemeenteraad spreekt de wens uit dat het college zich maximaal inzet om scenario 1 te bewerkstelligen met opname in de Grex voor 21 miljoen euro.

Wij gaan er van uit u middels deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de Raad der Gemeente Nijmegen,

de Voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De Griffier,

drs. M.A.H. Heijnis

~~GEHEIM~~

openbare versie d.d. 16-3-2016

Overzicht wensen en bedenkingen
"Slachthuis"
(Politieke Avond d.d. 8 juli 2015)

Versie 8 juli

ALGEMENE OPMERKING

- Wensen en bedenkingen die door een raadsmeerderheid gesteund worden zullen ook opgenomen worden in de conceptversie van de wensen en bedenkingenbrief die voorligt ter besluitvorming.

WENSEN EN BEDENKINGEN

1. **De raad spreekt de wens uit dat het college zich maximaal inzet om scenario 1 te bewerkstelligen met opname in de Grex voor 21 miljoen euro.**

   Gesteund door; SP, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, Gewoon Nijmegen, CDA, DNF, VSP, Liberaal Nijmegen
   Niet gesteund door;-
   Nog in overweging;

2. [redacted]

3. De raad spreekt de wens uit dat de gemeente Nijmegen deze locatie niet in eigen beheer zal ontwikkelen, gelet op het risico dat gelopen wordt op deze grondexploitatie. (Toelichting: een kleine rekensommetje leert dat 21000 m2 x € 300 een maximale opbrengst levert van ca 6 miljoen, tegen een aankoop van 27 miljoen + infrastructuur + sloopkosten etc. Dit gaat de gemeente Nijmegen zeker 27 miljoen kosten)

   Gesteund door; Gewoon Nijmegen
   Niet gesteund door; SP, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, CDA, DNF, VSP, Liberaal Nijmegen
   Nog in overweging;

4. [redacted]

5. De raad spreekt de bedenking uit over de afboeking van de boekwaarde van de grond die op dit moment in erfpacht is uitgegeven aan het slachthuis. Deze dient minimaal als extra waarde in de Grex ingebracht te worden.

   Gesteund door; Gewoon Nijmegen
   Niet gesteund door; SP, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, CDA, DNF, VSP, Liberaal Nijmegen
   Nog in overweging;

GEHEIM

6. De raad spreekt de bedenking uit over de extra afschrijving van de waarde van de grond die zij in eigendom heeft onder het slachthuis. (toelichting: deze afschrijving dient financieel gedekt te zijn)

   Gesteund door; Gewoon Nijmegen
   Niet gesteund door; SP, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, CDA, DNF, VSP, Liberaal Nijmegen
   Nog in overweging;

7. De raad spreekt de bedenking uit over de uitspraken over de mogelijke totaal verlies op deze aankoop van ca 27 miljoen, plus de kosten voor infrastructuur, sloop en afschrijving van de waarde grond. Daar staat slecht een maximale opbrengst van ca 6 miljoen tegenover.

   Gesteund door; Gewoon Nijmegen
   Niet gesteund door; SP, GroenLinks, D66, PvdA, VVD, CDA, DNF, VSP, Liberaal Nijmegen
   Nog in overweging;

Verslag van de BESLOTEN KAMERRONDE POLITIEKE AVOND van de gemeenteraad van Nijmegen d.d. 5 november 2014

Aanwezig zijn:

de leden: dhr. J.V.J. van Deurzen, dhr. T.F.A. van Elferen, dhr. A. Hillen, dhr. J. van der Geest, dhr. J.W.H. van Hooft, dhr. R.A.P. Klein Hemmink, mw. G.M.M. Schellekens, dhr. P. Sprenger, dhr. N.P. Vergunst

Voorzitter: mw. P.J. Molenaar

Griffier: mw. S. Bruins

Wethouder: mevrouw H. Tiemens en dhr. B.J.H.M. Velthuis

Bericht van verhindering van:

Notulist: dhr. A. Seelen

1. Wensen en bedenkingen Scenario's verwerving Slachthuis

De ***voorzitter***: Welkom op de Politieke Avond van 5 november 2014, om 19.00 uur in de Burgerzaal bij de wensen en bedenkingen over Scenario's verwerving Slachthuis. Op 25 juni 2014 heeft wethouder Velthuis de gemeenteraad onder geheimhouding geïnformeerd over de stand van zaken inzake verwerving Waalfront. Tijdens die bespreking op 25 juni heeft de wethouder de volgende toezegging gedaan. De raad wordt in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen te uiten ten aanzien van besluitvorming rondom de verwerving van het Slachthuis op het moment dat er besluitvorming is over de verwerving. Vanavond bespreekt de kamer deze wensen en bedenkingen die geuit zijn naar aanleiding van een brief van het college met verschillende scenario's. Het doel van deze bespreking is om onderling van gedachten te wisselen over alle wensen en bedenkingen met betrekking tot de Scenario's verwerving Slachthuis en alle fracties kunnen aangeven welke wensen en bedenkingen door hun fractie geformuleerd zijn en welke wensen en bedenkingen al dan niet gesteund worden door de fractie. Er zijn voor dit onderwerp vanavond drie insprekers geweest, maar voordat we overgaan tot de inhoudelijke bespreking van de wensen en bedenkingen stel ik voor dat u een besluit neemt over het voorstel om tot een besloten vergadering over te gaan. De vraag daarbij aan u is: bestaat er behoefte aan een nadere toelichting van wethouder Velthuis over de noodzaak van beslotenheid en geheimhouding?

De ***voorzitter***: De heer Van Elferen, D66.

Dhr. ***Van Elferen***: Die toelichting geloof ik wel. Ik zou heel graag onder geheimhouding met elkaar van gedachten willen wisselen over het gedeelte dat eventueel openbaar kan worden zodat dit dossier dat we al heel lang in beslotenheid behandelen in ieder geval voor zover mogelijk openbaar kan zijn, al dan niet na definitieve besluitvorming over deze wensen en bedenkingen. Ik wil heel graag met de wethouder van gedachten wisselen.

De ***voorzitter***: Dat lijkt me een goed voorstel om tijdens de besloten bespreking aan de orde te stellen. Is er verder nog behoefte aan een toelichting? Dezelfde vraag. Zo niet, dan wil ik bij dezen de deuren sluiten en verzoek ik eenieder, behalve de raadsleden die aan tafel zitten, de fractievolgers die aan tafel zitten en de kamergriffier om de zaal te verlaten. Hierbij schors ik de openbare vergadering.

De **voorzitter** schorst de openbare vergadering.

De **voorzitter** opent de besloten vergadering.

De ***voorzitter***: Allereerst de formele vraag: gaat u akkoord met het houden van de besloten vergadering?

Conform besloten.

De ***voorzitter***: Gaat u akkoord met het verlenen van toestemming aan wethouder Velthuis, wethouder Tiemens van Financiën, de heer Jos Sprangers, lid van de directieraad, de heer Henk Beerens, hoofd Ontwikkelingsbedrijf, de heer Paul Matthieu, procesmanager Gebiedsontwikkeling, de heer Erik Top, bureauhoofd Grondzaken, de heer Berend van der Ploeg, gemeentesecretaris, de heer Jeroen Jansen, adviseur Economische Zaken en tot slot de heer Freico Amberg, Communicatie, om alsnog de beraadslagingen bij te kunnen wonen?

Conform besloten.

De ***voorzitter***: Dan verzoek ik de griffier om de personen die alsnog de beraadslaging bij mogen wonen, binnen te laten.
Ik stel verder voor om overeenkomstig artikel 86, lid 1 van de Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent het in deze besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan u worden overlegd, waaronder het overzicht van wensen en bedenkingen dat nu uitgedeeld wordt. Hiervoor dient de geheimhouding bekrachtigd te worden. Gaat u ook daarmee akkoord?

Conform besloten.

De ***voorzitter***: Terwijl het een en ander is uitgedeeld, wil ik graag even opnoemen welke raadsleden en fractievolgers aan tafel zitten. Dat zijn voor GroenLinks de heer Vergunst, voor de PvdA mevrouw Schellekens, voor de SP de heer Van Hooft, voor de Verenigde Senioren Partij de heer Van Deurzen, voor Gewoon Nijmegen de heer Klein Hemmink, voor de VVD de heer Sprenger, voor De Nijmeegse Fractie de heer Hillen, voor D66 de heer Van Elferen en voor het CDA de heer Van der Geest. De verantwoordelijk wethouder in dezen is de heer Velthuis. Verder zijn ook aanwezig mevrouw Tiemens, wethouder, de heer Henk Beerens, de heer Paul Matthieu, de heer Erik Top, de heer Jeroen Jansen, de heer Berend van der Ploeg en de heer Freico Amberg. Tot zover alle formaliteiten. We kunnen nu starten met de bespreking. Wie mag ik het woord geven? De heer Vergunst voor een punt van orde.

Dhr. ***Vergunst***: Volgens mij zouden we het ook nog over de geheimhouding hebben. Doen we dat achteraf?

De ***voorzitter***: Ik stel voor om dat aan het eind procedureel te behandelen. De heer Klein Hemmink, Gewoon Nijmegen.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Misschien is het goed als de wethouder een toelichting geeft op de stand van zaken. Ik heb tijdens de inspraak gehoord dat er een indicatie is voor mogelijke oplossingen. Misschien is het verhelderend als de wethouder in ieder geval een indicatie geeft van de oplossingen waarnaar men op dit moment neigt. Dat is makkelijker voor de besluitvorming over de scenario's.

De ***voorzitter***: Is het handig om dat voor de bespreking te doen of zal ik dat na deze termijn doen?

Dhr. ***Klein Hemmink***: Het is handig om dat nu te doen.

De ***voorzitter***: Is dat heel kort uit te leggen?

Dhr. ***Klein Hemmink***: Dat hoeft niet lang te duren. Ik heb begrepen dat ze met elkaar praten. De vorige keer bewogen beide partijen niet. Ik heb uit de inspraak begrepen dat de partijen nu wel met elkaar praten en dat de inspreker denkt dat ze er met elkaar uit kunnen komen. Dat was zijn intentie. Hij gaf ook aan dat er beweging in een bepaalde richting in zat.

De ***voorzitter***: Mag ik de heer Velthuis dan vragen om heel kort hier een klein beetje duidelijkheid over te geven? Daarna wil ik vragen om onderling van gedachten te wisselen.

Wethouder ***Velthuis***: Ik denk dat ik in beslotenheid best een paar dingen langs kan lopen. Ik wil opmerken dat we nu inderdaad in een proces zitten. We spreken met verschillende partijen. Zoals u weet, is het ook een ingewikkeld proces. Het heeft een hele tijd weliswaar niet stilgelegen, maar er lijkt nu in ieder geval op de een of andere wijze een soort versnelling te zijn. Dat heeft onder andere te maken met het idee dat er binnenkort verkiezingen zijn voor Provinciale Staten en dat het goed zou zijn om Provinciale Staten te bewegen om met ons mee te denken. Dat heeft het een en ander in gang gezet.
Ik kan u een paar dingen noemen. We hebben, zoals al duidelijk is geworden, gesprekken met het Slachthuis. Dat zijn geen onderhandelingen, laat dat duidelijk zijn. Er zijn oriënterende gesprekken waarbij het Slachthuis heeft aangegeven wat het graag wil en wat het niet graag wil. Tegelijkertijd hebben wij ook onze kaders aangegeven. Er zijn verschillende gesprekspartners. Allereerst de twee provincies. Beide provincies, de provincie Gelderland enerzijds en de provincie Noord-Brabant anderzijds, hebben natuurlijk bepaalde belangen. Gelderland voor zover het gaat om zo zorgvuldig en goed mogelijk om te gaan met de belangen van het Slachthuis en daarnaast ook met de belangen van een nieuwe gebiedsontwikkeling. Daar ziet de provincie ook de noodzaak van in. Als het Slachthuis hier weggaat, dan overweegt de provincie Gelderland ook wat de provincie Noord-Brabant doet. Die is ook een partner in het gesprek. We hebben hierbij ook te maken met de gemeente Cuijk. De heer De Haan gaf vanavond ook al aan dat de verhuizing binnen Nijmegen, waarbij u moet denken aan Bijsterhuizen, misschien technisch nog zou kunnen, maar op nogal wat problemen stuit. We kunnen ons afvragen of het eventueel neerstrijken op het industrieterrein daar geen andere nadelige gevolgen heeft voor de nu daar zittende bedrijven. Dat blijkt eigenlijk geen punt meer te zijn. Misschien mag ik ook opmerken dat handhaving van het Slachthuis op de huidige plek bijna onmogelijk is geworden, ook vanwege de reacties uit de buurt en vanwege de overlast die de vrachtwagens veroorzaken, maar ook vanwege de stankoverlast die inmiddels wordt ervaren. [redacted].

De ***voorzitter***: Sorry, wethouder, misschien is het handig om een beetje af te ronden.

Wethouder ***Velthuis***: Ik probeer duidelijk te maken dat het een ingewikkeld proces is met heel veel mensen aan tafel en dat er nog geen conclusies getrokken kunnen worden.

De ***voorzitter***: Wie mag ik het woord geven? De heer Vergunst van GroenLinks.

Dhr. ***Vergunst***: Volgens mij is het heel goed als dit dossier zo snel mogelijk tot een eind komt. Ik heb alle reden om te geloven dat het de intentie van het college is om dat ook te doen. Kort samengevat, zijn wij erg blij als we snel tot een eind kunnen komen. Er zijn natuurlijk wel enkele dingen aan de

hand. [redacted]

Wij willen verder geen uitspraak doen over de aankoopsom. Wij willen het college meegeven dat het de onderhandelingen moet ingaan en met het resultaat naar de raad moet komen. Volgens mij heeft het weinig zin als wij hier gaan zeggen: het moet zus of zoveel miljoen euro zijn. Dat lijkt ons onverstandig. Grosso modo denken dat wij dat scenario 2a, volgens mij het voorkeurscenario van het college, het meest realistisch is. Wij zouden zeggen: koers daarop. Ik ben ook heel blij dat u ook nog een opmerking maakte over de provinciale verkiezingen. Wij hebben daar een wens over geformuleerd. De gedachte erachter is om te proberen te voorkomen dat de gedeputeerden bepaalde toezeggingen doen en dat voor de rechter moet blijken of dat wel of geen toezegging is. Ik doel daarbij op een niet nader te noemen voetbalclub uit Arnhem waarbij dat speelde. Ik wil niet zeggen dat de provincie een onbetrouwbare partner is, maar het is wel belangrijk om te weten hoe hard straks de afspraken zijn. Dat geldt ook voor de provincie Noord-Brabant. Het is des te meer reden om de vaart erin te houden. Als dit voor de verkiezingen geregeld kan worden en ook met goedkeuring van Provinciale Staten, dan is dat des te beter. Dan zijn we er helemaal uit.
Tot slot werkgelegenheid. Ik heb zelf gesproken met de directie van het Slachthuis. Die heeft vandaag ook ingesproken. Ik krijg van haar de indruk dat ze er alles aan wil doen om de werkgelegenheid voor deze regio te behouden en ook mee wil denken over en zelfs wil meebetalen aan het vervoer van medewerkers.

De ***voorzitter***: Meneer Vergunst, ik ben al heel coulant met de tweeminutenregel.

Dhr. ***Vergunst***: Ik heb geen twee minuten. Ik was bijna klaar, maar ik heb geen twee minuten spreektijd hier. Ik wil daar graag een andere keer met u over doorpraten. Ik was bijna klaar. Ik vind het belangrijk dat ook het vervoer goed geregeld wordt. Volgens mij heeft het Slachthuis ook de intentie om dat ook te doen. Daarom hebben we daar ook een wens voor geformuleerd.

De ***voorzitter***: Wie mag ik het woord geven? De heer Van Hooft, SP.

Dhr. ***Van Hooft***: Volgens mij is het duidelijk dat het Slachthuis een keer weg moet. Dat is zo simpel als wat. De uitspraak van de Raad van State betekent dat dit aanzienlijk dichterbij komt. Het idee om naar Bijsterhuizen te gaan is een goed idee, maar de praktijk is toch iets weerbarstiger. Die optie valt uiteindelijk toch af. Dan blijft het vertrek naar Cuijk over. Dat heeft op termijn negatieve gevolgen voor de Nijmeegse werkgelegenheid. We raken voor een deel werkgelegenheid kwijt. Wat ons betreft zal het ervan afhangen in hoeverre wij daarover afspraken kunnen maken. Het maakt nogal uit of het bedrijf expliciet in Nijmegen mensen werft of dat het bij wijze van spreken in Venlo mensen gaat werven. Dat maakt uit. We vinden dat de doelstelling moet zijn om zoveel mogelijk mensen uit Nijmegen aan het werk te hebben.

De ***voorzitter***: Ik zie een interruptie van de heer Klein Hemmink, Gewoon Nijmegen.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Meneer Van Hooft, bent u ervan op de hoogte dat de helft van de mensen die er op dit moment werken niet uit Nijmegen komt? Ik heb uit de stukken begrepen dat het een regionale werkgever is.

Dhr. ***Van Hooft***: Ja, dat klopt. Ik heb de stukken ook gelezen. Ik zeg ook niet dat alle mensen die er nu werken Nijmegenaren moeten zijn.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Zo brengt u het wel.

Dhr. ***Van Hooft***: Nee, dat hebt u dan verkeerd begrepen. Het gaat erom dat er een Nijmeegse werkgelegenheidscomponent in zit van ongeveer honderd mensen. Het zou mij wel iets waard zijn als we afspraken kunnen maken waarbij we kunnen zeggen dat we ook over tien jaar daar honderd mensen uit Nijmegen aan het werk willen hebben. De aankoop kost veel geld. Dat is in principe geld dat we kwijt zijn, want we betalen meer dan de grond ooit zal opbrengen. Daar moet iets tegenover staan. We hebben aan de ene kant de grondopbrengst en aan de andere kant de werkgelegenheid. Iedere werkloze die hier een uitkering nodig heeft, kost ook geld. In die zin is het dus de moeite waard om daar harde afspraken over te maken. Ik heb dat niet als wens of bedenking opgeschreven, maar dat is wel de boodschap die ik mee wil geven. Tien jaar vind ik overigens geen gekke termijn. In het voorstel van GroenLinks staat vijf jaar. Daar ben ik het mee eens. Wat ons betreft is scenario 2a de eerste optie. Ik zag bij een van de wensen en bedenkingen dat de VVD ook nog scenario 1 achter de hand wil houden, dat we het niet doen. Als we er niet uitkomen, dan moeten we ook durven te zeggen: dan maar niet. Daarom wil ik ook inzicht hebben in wat de grond ons waard is als we die ontwikkelen. Wat hebben we daaraan? Daarnaast: hoe kunnen we de werkgelegenheid verdisconteren?

De ***voorzitter***: De heer Van Elferen, D66, voor een interruptie.

Dhr. ***Van Elferen***: Ik wil nog ingaan op uw eerste vraag. U wilt de ontwikkelingswaarde van de grond weten. Is dat niet typisch iets wat we aan het college vragen? Verwerf de grond voor zo min mogelijk geld. Of wilt u dat echt kunnen controleren?

Dhr. ***Van Hooft***: Ik wil op een bepaald moment kunnen zeggen: binnen die bandbreedte kunt u onderhandelen. Als het college terugkomt met: het is 14 miljoen euro geworden terwijl wij gezegd hebben dat 10 miljoen euro wel genoeg is voor het Nijmeegse deel, dan is het 4 miljoen euro teveel.

Dhr. ***Van Elferen***: Hebt u dan verstand van de waarde van slachthuizen? Koopt u die vaker?

Dhr. ***Van Hooft***: Nee, het gaat niet om de waarde van het Slachthuis, want het Slachthuis is niets meer waard. Dat wordt afgebroken. Het gaat om iets heel anders. Wat is de grondwaarde en de waarde van de werkgelegenheid die er op termijn gegarandeerd wordt? Daar staat een prijs voor die we ervoor willen betalen. Dat heeft niets met het Slachthuis te maken. Het gaat louter om het financiële rendement van de grond en de werkgelegenheid die gegarandeerd wordt.

De ***voorzitter***: Ik zie een interruptie van de heer Klein Hemmink, Gewoon Nijmegen.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Ik ben een beetje verbaasd over de waarde die de heer Van Hooft hanteert voor de gebouwen. Het Slachthuis is ineens niets meer waard omdat het toch afgebroken wordt. Als u die stelling hanteert in de onderhandelingen, dan komt u er nooit uit.

Dhr. ***Van Hooft***: Dat hangt af van het bedrag dat eraan hangt en of dat een bedrag is waarvoor het Slachthuis het kan doen. Zo moet u dat volgens mij zien. Voor het Slachthuis is het Slachthuis ook niets waard, maar moet het elders een herinvestering doen. Dat kost geld. Het gaat dus niet om het Slachthuis. Het gaat erom dat het wil verhuizen en die verhuizing moet kunnen financieren. Het gaat ons erom dat wij met goed fatsoen tegen te Nijmeegse bevolking kunnen zeggen: het heeft dit gekost, maar dat staat ertegenover en dat is het ons waard. Als we moeten zeggen: we hebben er 5 miljoen euro in gestoken en dat geld is verdwenen en is op geen enkele manier te verantwoorden, dan is het weggegooid geld. Dat wil ik niet. Daarom wil ik graag meer informatie om duidelijk te hebben binnen

welke bandbreedte het Nijmeegse deel valt. Wij hebben weinig geld en de provincies barsten van het geld. Als de provincies bereid zijn om hier geld bij te leggen en ons deel kleiner wordt, dan maakt het de onderhandelingen voor ons alleen maar gemakkelijker. Daar zou ik dus veel ruimte willen zoeken.
[redacted]

De ***voorzitter***: Mag ik u ook vragen om af te ronden?

Dhr. ***Van Hooft***: [redacted]

De ***voorzitter***: Wie mag ik verder het woord geven? De heer Van Elferen, D66.

Dhr. ***Van Elferen***: Ik wil eerst beginnen met complimenten, want toen wethouder Kunst in het voorjaar zei dat zij scenario's zou uitwerken zodat wij haar nog van input konden voorzien voordat zij naar de AVA zou gaan, heb ik mij zorgen gemaakt over de vraag of dat goed zou komen. Het is goed gekomen. Er ligt een heel uitgebreid stuk met zowel financiële effecten als werkgelegenheidseffecten en lokale economische effecten. Heel hartelijk dank aan het college daarvoor.
Dan de inhoud. Volgens mij ligt er sinds 2008 een morele plicht om te verwerven. Het interessante is: dat vond de raad ook sinds 2008. Sinds 2008 is het bestemmingsplan gewijzigd en onder het overgangsrecht gebracht en sindsdien hadden wij moeten verwerven. Tot november 2013 hebben wij ook gezegd dat we daarmee bezig waren of op zijn minst dat het eraan zat te komen en dat het in januari 2014 afgerond zou zijn. Totdat bij de Raad van State in november 2013 werd gezegd dat we nog even zouden wachten. Dat was een draai in de rechtszaal. Dat heeft geleid tot een vernietigend oordeel van de Raad van State. Ik vind daarom dat we moreel verplicht zijn om voor scenario 2a te kiezen. We zeggen al sinds 2008 dat we bezig zijn met verwerven. Scenario 2a stelt dat we gaan verwerven. Klaar.
Dan nog een belangrijk ander verhaal. Ik vind de snelheid van verwerving ook van belang. [redacted] Ik heb ook met de directie van het Slachthuis gesproken en met een vertegenwoordiger van de or daar. Het was 9.30 uur en de zon stond op het water. Ik zag die mooie flats daar om het water heen staan. Ik zei toen: u moet hier gewoon weg, want het stinkt hier naar varkens. Toen moesten ze heel hard lachen, want dat levert hen natuurlijk geld op, dat snap ik ook wel. Ik vind echter ook dat we het niet langer kunnen maken om aan een van de mooiste stukjes Nijmegen te gaan bouwen en ondertussen daar een stinkende hal te hebben staan. Voor mij is dat alle reden om op te schieten. Als ik naar de wensen en bedenkingen kijk, dan is mijn oordeel over de wensen van de PvdA: allemaal prima, maar als dat vertraging oplevert, dan doen we het niet. Het zijn wethouders van D66 en de PvdA geweest die wat mij betreft de boel al lang genoeg hebben getraineerd. Ik vind de wensen van GroenLinks allemaal zeer te volgen. [redacted] Die wens zal ik van harte steunen. Voor de andere wacht ik het antwoord van het college af.
Nog één ding. Ik wil de wethouder succes wensen in zijn poging om voor zo min mogelijk geld te verwerven. Volgens mij is dat namelijk wat wij allemaal willen en we moeten erop vertrouwen dat u dat ook regelt.

De ***voorzitter***: Ik geef het woord aan de heer Hillen van De Nijmeegse Fractie.

Dhr. ***Hillen***: Volgens mij is er een stel variabelen, waaronder de tijd. Ik denk dat de Statenverkiezingen een interessant ijkpunt vormen om te kijken of het college dit kan regelen. Tegelijkertijd kan dat ook

druk op de ketel zetten en kan het ons ook meer geld kosten in plaats van dat we geld binnenhalen. Misschien kan het college iets zeggen over wat de provincies eventueel willen bijdragen. Voor ons is dit heel belangrijk. [redacted] Ik vind dat we heel goed na moeten denken over de formulering hoe we de werknemers voor Nijmegen willen behouden. Dat vind ik een heel fluïde markt. De moderne werknemer heeft een grotere auto dan ik, zeker de Polen. Daar gaat het dus niet om.

Dhr. ***Van Hooft***: Degenen die in het Slachthuis werken niet hoor.

Dhr. ***Hillen***: Die verdienen goed hoor, dat vind ik niet zo'n probleem. Het gaat er meer om dat we voor de toekomst duidelijk voor ogen houden dat we voor het verwerven van werk in de toekomst goede afspraken maken. Het lijkt me heel belangrijk om daar aandacht voor te houden. Dat zijn in ieder geval dingen die we in zekere zin kunnen kapitaliseren door te zeggen: als we zoveel mensen in de bijstand hebben, dan zouden honderd mensen ook zoveel geld kosten. Ik begrijp daarom dat we daarvoor het college onderhandelingsruimte geven. Het betekent dat 2a ook voor ons vooropstaat, maar het college moet wel met een prijs komen die we aan de stad kunnen verdedigen.

De ***voorzitter***: Wie mag ik verder het woord geven? De heer Van der Geest, CDA.

Dhr. ***Van der Geest***: Ook wij willen de wethouder bedanken voor het uitvoerige stuk. Wij kunnen alleen maar zeggen dat wij ons hebben uitgesproken voor scenario 2a. Wat ons betreft heeft het Slachthuis nu recht op duidelijkheid en moeten wij op korte termijn een besluit nemen. Dat besluit kan ook anders zijn, dat we het in 2018 verwerven, maar dan moet het Slachthuis dat wel weten. Wat ons betreft gebeurt het in 2015. Dat is het minste wat we kunnen doen in de zin van behoorlijk bestuur. Ook omdat we denken dat het Slachthuis het anders niet zal redden en dan zijn we de werkgelegenheid sowieso kwijt hier. Ik vind het wel interessant wat de heer Van Hooft zei over het garanderen van de werkgelegenheid voor Nijmegen. Ik ben benieuwd hoe de wethouder dat ziet.

De ***voorzitter***: Mevrouw Schellekens van de PvdA.

Mw. ***Schellekens***: Allereerst wil ik ook namens onze fractie de wethouder en de ambtenaren bedanken voor het uitgebreide en goede verhaal. Wij zijn wel een beetje bang dat de voorwaarden erg strikt geformuleerd zijn. Zo strikt dat we een beetje weemoedig worden of verwerven haalbaar wordt. Daarnaast is de Partij van de Arbeid uiteraard voor het behouden van werkgelegenheid. Wij zijn er echt van overtuigd dat het Slachthuis het daarmee eens is en daar ook ver in wil meegaan. Wij hopen daarom dat de wethouder daar in de onderhandelingen heel veel uit zal halen. [redacted] Daarbij hebben wij ook zorgen over de dubbele functie die de gemeente bij deze onderhandelingen heeft. Dit leidt ons tot de wens zoals u allemaal in onze wensen en bedenkingen hebt kunnen lezen dat wij graag een voorstel willen doen om een deskundige externe adviseur bij die onderhandelingen in te zetten. D66 merkt terecht op dat dit geen goed idee is als dit tijdrovend is en als het leidt tot vertraging. Dat is dan ook onze voorwaarde. De wethouder zei zojuist dat er op dit moment niet onderhandeld wordt en dat er slechts oriënterende gesprekken gevoerd worden. Wat ons betreft is het dan ook haalbaar om volgende week aan de onderhandeltafel een externe adviseur te hebben zitten om ervoor te zorgen dat de wethouder niet in de knel komt met zijn dubbele rol. We kunnen er dan voor zorgen dat we het Slachthuis voor een goede prijs kunnen opkopen.
Tot slot ben ik erg benieuwd naar hoe de wethouder dat zelf ziet en ook naar wat andere partijen hiervan vinden.

De ***voorzitter***: Ik kijk nog even rond. De heer Klein Hemmink, Gewoon Nijmegen.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Ik vind ook dat we zo snel mogelijk tot verwerving van het Slachthuis moeten komen. Dat dekt ook scenario 2a en in feite ook 3a. In 3a staat alleen een ander jaar van verwerving.

Ik kan mij voorstellen dat we er in ieder geval voor moeten zorgen dat duidelijk is dat we voor een bepaalde prijs – en die prijs is een kwestie van onderhandelen – het Slachthuis gaan verwerven. Ik kan mij echter ook voorstellen dat wij, gelet op alle zaken die meespelen als financiering, rentelasten en al dat soort zaken, met het Slachthuis een tussenvorm, tussen 2a en 3a, afspreken. We geven duidelijkheid: wij kopen het Slachthuis, bijvoorbeeld eind 2016. Dan leggen we een deel van de financieringslast bij het Slachthuis, een deel van de financieringslast bij de gemeente en een deel bij de provincie. Dat zou namelijk de mogelijkheid bieden om het Slachthuis in ieder geval een begin te laten maken met de nieuwbouw en om een reële overgang te krijgen waarin we de kosten ervoor delen. Dat is een idee dat ik mee wil geven.

De ***voorzitter***: Ik zie een interruptie van de heer Van Elferen.

Dhr. ***Van Elferen***: Denkt u niet dat dit de onderhandelingen zal belemmeren? We kunnen zeggen: gaat u maar weg in 2015 en we willen graag onderhandelen over wat het ons als gemeente extra kost als we u uit willen kopen.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Wat u nu zegt is ook de reden dat ik dit aangeef. We moeten elkaar ergens kunnen vinden. Dat zou op deze manier kunnen. Zij hebben tijd nodig om een nieuw bedrijf te bouwen terwijl wij in 2015 nog eigenaar van het Slachthuis zijn. Er moet een duidelijke status komen waarbij er een koopovereenkomst gesloten moet worden. Liefst in april/maart van het komend jaar waarbij er een duidelijk besluit is. Zij kunnen gaan werken aan nieuwbouw en kunnen die snel opzetten en de werkgelegenheid wordt veel meer gegarandeerd, want hoe langer het duurt, hoe meer het kost en het maakt de situatie alleen maar moeilijker. We praten toch over een flink bedrag voor de aankoop, met de kosten voor afschrijving, maar neem dat eens mee in de onderhandelingen zodat we elkaar kunnen vinden in een gulden middenweg. Gewoon Nijmegen wil graag zo snel mogelijk tegen een reële prijs het Slachthuis verwerven. Verder laat ik dat graag aan het college over.

De ***voorzitter***: De heer Sprenger, VVD.

Dhr. ***Sprenger***: Dank aan het college voor de heldere notitie. We kunnen de wethouder natuurlijk allemaal veel succes wensen met de onderhandelingen, maar de vraag is natuurlijk in welke positie hij aan tafel aanschuift en in welke positie hij tijdens de onderhandelingen terechtkomt. Wij willen ook heel graag een oplossing. Ik denk dat iedereen dat wil. Alleen, als er een oplossing in zicht komt, dan moet dat wel gebeuren op basis van gelijkwaardigheid tussen de partijen. Als er om welke reden dan ook een ongelijkwaardige oplossing komt waarbij de gemeente uiteindelijk weer de rekening betaalt omdat die zich het meest verantwoordelijk voelt om dit op te lossen, dan zit de wethouder niet op basis van een gelijkwaardige positie te onderhandelen. Daarom hebben wij voorgesteld om scenario 1 open te houden, omdat we daarmee in ieder geval een zekere onderhandelingspositie behouden. Onze wensen 7 en 8 zijn daar ook sterk op gebaseerd. [redacted] Wens 8 is er met name op gericht dat de wethouder de gelijkwaardigheid in de onderhandelingen behoudt. De intenties ervan komen sterk overeen met 1 en 2 van GroenLinks en met 11 van de Partij van de Arbeid. Wij geloven dat er een oplossing in zicht komt. We voelen dat ook in de gesprekken met het Slachthuis. We voelen dat ook aan de sfeer, maar uiteindelijk moet er een resultaat uitkomen dat voor de gemeente en voor de gemeenteraad aanvaardbaar is. Ik denk dat iedereen dat wil. Wij willen dat ook, maar we willen wel onze eigen wethouder zo sterk mogelijk de onderhandelingen insturen. Zonder druk op de andere partijen verwachten wij namelijk niet dat er resultaat zal komen.

De ***voorzitter***: De heer Van Deurzen van de Verenigde Senioren Partij.

Dhr. ***Van Deurzen***: [redacted] Ik heb al over scenario 1 horen spreken. Wat betekent dat voor de gemeente? Het Slachthuis is niet wegbestemd en het zou betekenen dat er weer een nieuwe bestemming voor het Slachthuis moet komen.

Dhr. ***Van Hooft***: Nee, het gaat om de onderhandelingspositie.

De ***voorzitter***: Meneer Van Hooft, is dit een interruptie?

Dhr. ***Van Hooft***: Sorry. Dit gaat natuurlijk niet over het gewenste doel. Het gaat over de onderhandelingspositie. Je moet ook bereid zijn om te zeggen: als we er niet uitkomen, dan vallen we terug op scenario 1. Anders is het: u vraagt en wij draaien.

Dhr. ***Van Deurzen***: Ik begrijp dat dit een onderdeel is van het onderhandelen. Stel echter dat we dit gaan doen, want dit wordt hier wel als scenario voorgesteld, wat heeft het dan voor consequenties? Ik wil weten welke consequenties dit heeft. Ik denk dat het heel aanzienlijke financiële consequenties voor de gemeente zal hebben. We hebben een betrouwbare overheid. Het Slachthuis is in principe wegbestemd. We kunnen niet na al die jaren zeggen: we bestemmen het toch maar niet weg. Dat heeft consequenties. Het Slachthuis lijdt schade en meer van dat soort zaken. Ik wil dat weten.
Wij zijn in principe ook voor de constructie van 2a. Ik denk ook dat we dit snel moeten afwikkelen, want het duurt al ongelooflijk lang. De betrouwbaarheid van de overheid is al aangegeven. Daar moeten we ook rekening mee houden. Niettemin moet er onderhandelingsruimte blijven en moeten we proberen om voor een zo laag mogelijk bedrag de grond te verwerven. Dat is duidelijk. Dat we daar bepaalde middelen voor inzetten die misschien niet helemaal koosjer zijn, is dan onvermijdelijk. Zo werkt dat in onderhandelingen.

De ***voorzitter***: Volgens mij heeft iedereen het woord gehad in de eerste termijn. Ik proef een brede steun voor scenario 2a. Ik heb ook al een paar keer gehoord: voor een zo reële en laag mogelijke prijs. Ik heb echter ook enkele kanttekeningen, aandachtspunten en vragen gehoord voor de wethouder. Ik wil daarom vragen of hij wil reageren.

Wethouder ***Velthuis***: Ik kan zeggen dat ik al die dingen ook heb gehoord. Ik wil voorstellen om het als volgt te doen. Ik heb een aantal opmerkingen van u gehoord. Daar wil ik eerst op reageren en vervolgens loop ik door de wensen en bedenkingen om in ieder geval mijn indruk over die wensen en bedenkingen te geven. Uiteindelijk dient u een besluit te nemen. Ik wil een aantal zaken de revue laten passeren. U hebt breed opgemerkt dat u scenario 2a een belangrijk uitgangspunt vindt. Ik ben blij dat u die wens uitspreekt, want gezien alle achtergronden, de positie van het Slachthuis, de mensen die daar werken en de gebiedsontwikkeling, denk ik dat scenario 2a dit het best tot uitdrukking brengt. Dat is althans mijn gevoel erbij. Scenario 2a betekent wel snelheid. Daarmee kom ik terug op de heer Klein Hemmink en ook op een opmerking die door velen van u is gemaakt. Snelheid is namelijk een belangrijke factor. Ik onderschrijf dat het goed zou zijn als we tot een snel besluit zouden kunnen komen. Dat is goed voor het Slachthuis, dat is goed voor de werkgelegenheid, het is goed voor het gebied en noemt u maar op. Snelheid wordt denk ik het best geboden door mee te helpen het Slachthuis te verhuizen naar Cuijk, om de doodeenvoudige reden dat, zo heb ik begrepen, de bestemmingsplanprocedure in Cuijk al zo ver is gevorderd dat een snelle overgang naar Cuijk mogelijk is en dus ook wenselijk is.
Daarmee kom ik bij een opmerking van de heer Klein Hemmink. Kan dit gevolgen hebben? Gebeurt het volgend jaar, over twee jaar of over drie jaar? We kunnen afspreken dat, als het langer duurt, het Slachthuis weer huur betaalt. Dat kunnen we ook weer verdisconteren. In die zin kunnen we een rekensom maken. Als het een jaar langer wil blijven zitten, dan stellen wij daar weer een huurprijs tegenover. Misschien mag ik een opmerking maken over het verwerven. Het Slachthuis staat op grond die eigenlijk al van de gemeente Nijmegen is. Het is een erfpachtconstructie, dit voor alle duidelijkheid. Als we het Slachthuis verwerven, was de vraag wat we dan eigenlijk moeten verwerven. Aan de ene kant natuurlijk het gebouw. U kunt zich afvragen wat het waard is, want het wordt toch afgebroken. Dat klopt natuurlijk. Aan de andere kant gaat het ook om een stuk werkgelegenheid. Er is terecht opgemerkt dat wij daar verantwoordelijk voor zijn. We kunnen dat natuurlijk ook in de prijs verdisconteren.
Over de snelheid heeft ook de PvdA een opmerking gemaakt. Ik heb zelf het gevoel dat we op dit moment vorderingen maken. Toen ik zei dat we nog niet aan het onderhandelen waren, bedoelde ik letterlijk dat we nog niet over de prijs hebben gesproken. We zitten wel aan tafel en we brengen de

voorwaarden in kaart. Het is duidelijk dat meerdere partijen uiteindelijk moeten betalen. Het wordt ingebracht bij het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront. Dat is een partij die geld in zal moeten brengen. We hebben met de provincie gesproken die geld inbrengt. In de inleiding zei ik al dat het om twee provincies gaat. We gaan ook na of de gemeente Cuijk, die natuurlijk ook een belang heeft om daar een slachthuis te verwerven, op de een of andere manier financieel kan bijdragen. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan het geven van een korting op de aankoopprijs van grond. Ik probeer u duidelijk te maken dat er nogal wat variabelen zijn en dat er nogal wat partijen zijn die meer of minder bij zouden kunnen dragen om uiteindelijk tot een ultieme oplossing te komen. Ik moet u zeggen dat ik er vertrouwen in heb dat elk van deze partijen haar verantwoordelijkheid kent.

[redacted]

Als ik dit allemaal overzie, waarbij de PvdA mediation naar voren heeft gebracht, dan wil ik dat op dit moment afraden. Als we nu mediation zouden inschakelen, dan zou het net lijken alsof we in een situatie verkeren waarin er sprake is van een patstelling, terwijl ik juist de indruk heb dat die patstelling er helemaal niet is. Ik schat dat mediation eerder vertragend zou werken dan dat we er op dit moment voordeel van hebben. Ik geef een sfeer weer en leg hier geen objectieve feiten op tafel. De directeur van het Slachthuis hebt u horen zeggen dat zij daar nu evenmin op zit te achten. Ik wil u daarom vragen om ook daar rekening mee te houden en ons nog even de kans te geven om er met de partijen die ik heb beschreven gezamenlijk uit te komen.
Misschien heb ik in deze eerste toelichting dingen overgeslagen.

Dhr. ***Sprenger***: [redacted].
Kunt u zeggen hoe het Slachthuis zelf zijn positie ziet?

Wethouder ***Velthuis***: Ik denk dat u dat in de inspraak gehoord hebt. Het is afhankelijk van een snelle afwikkeling. Dat is ingegeven door een aantal zaken. U hebt de onrust onder het personeel gehoord. Het heeft een bepaald concept, het zogeheten Biblosconcept waarbij er sprake is van een vruchtbare samenwerking tussen verschillende partijen waar het graag aan mee wil doen. Dat alles leidt ertoe dat ook het Slachthuis gedlend is met snelheid en het zal ook begrijpen dat snelheid op de een of andere manier straks ook vertaald zal worden in de onderhandelingen en in de prijs. Ik heb er vertrouwen in dat het Slachthuis niet veel anders van mening zal zijn dan wat ik van u hier heb gehoord.

De ***voorzitter***: Ik beschouw dit als de eerste vraag in de tweede termijn.

Wethouder ***Velthuis***: Als u het goedvindt, dan wil ik even langs de wensen en bedenkingen gaan.

De ***voorzitter***: Volgens mij zijn er al de nodige langsgekomen. Ook gezien de tijd en de vraag of een gedeelte in het openbaar besproken kan worden, wil ik voorstellen om dit in de tweede termijn te bespreken. Mocht u toch iets gemist hebben, dan kunt u dat nog even aan de orde stellen. Mevrouw Schellekens, PvdA.

Mw. ***Schellekens***: Allereerst dank voor uw verhaal. Ik begrijp goed dat u zegt dat een externe adviseur vertraging oplevert. Als u zegt dat scenario 2a zonder vertraging uitgevoerd kan worden zonder een externe adviseur, dan heb ik daar vertrouwen in. Wij willen wel graag dat u een soort tijdpad voor ons maakt zodat wij concreet weten wanneer wat gebeurt en dat doelgericht is. Als tweede heb ik een korte, misschien enigszins technische vraag. Misschien kunt u daar nu niet op antwoorden. Als wij een afspraak kunnen maken, is het dan een idee om in bouwperioden te betalen zodat we niet in één keer heel veel geld overmaken, maar naarmate de vestiging in Cuijk vordert? Het is niet zo dat ik betwijfel of het Slachthuis ergens anders heen wil, maar het is om er zeker van te zijn dat de werkgelegenheid behouden blijft. Misschien kunt u daar nu niet op antwoorden.

De ***voorzitter***: Ik kijk even of er nog meer vragen zijn voor de tweede termijn. De heer Van Hooft.

Dhr. ***Van Hooft***: Ziet u mogelijkheden om de werkgelegenheidsgarantie voor Nijmeegs personeel of voor mensen uit Nijmegen op de een of andere manier te borgen?

De ***voorzitter***: Daar komt de wethouder op terug. De heer Van Elferen.

Dhr. ***Van Elferen***: Een korte aanvulling op mijn eerdere woorden. De wens 8 van de VVD, om scenario 1 achter de hand te houden, zullen wij niet steunen. Voor ons is dat een beetje een kwestie van onderhandelen. Als het Slachthuis aan tafel zit en bijvoorbeeld zegt: 200 miljoen euro en anders dan doen we het niet, dan komt de wethouder gewoon terug en zegt hij in feite dat we scenario 1 kunnen uitvoeren. Daar hebben we dan allemaal begrip voor, dus voor mij is die wens overbodig. Wat de welwillendheid van het Slachthuis betreft: de laatste keer dat het Slachthuis 'nee' zei tegen een bod van de gemeente nam vervolgens zes jaar lang niemand de telefoon meer op. Men wil volgens mij maar al te graag en dat gaat geld kosten. Dat is mijn inschatting als ik het Slachthuis de afgelopen maanden heb mogen beluisteren.

De ***voorzitter***: Zijn er nog meer aanvullende vragen voor de tweede termijn? Zo niet, dan geef ik graag nogmaals het woord aan de wethouder om nog enkele vragen te beantwoorden.

Wethouder ***Velthuis***: Uitbetaling in verschillende periodes lijkt mij een heel zinvol scenario. Het kan niet zo zijn dat wij straks het geld in een keer overmaken en men bij wijze van spreken vervolgens met dat geld naar de Canarische Eilanden gaat. We hebben daar eerder voorbeelden van gezien. Dat moet zorgvuldig gebeuren met de bedoeling dat er een gegarandeerde verhuizing naar Cuijk plaatsvindt.
Wat de werkgelegenheid betreft: ik vind dat een meer dan zinvolle suggestie. Ik denk dat we daar optimaal op moeten inzetten. Ik heb in het verleden altijd gezegd dat werkgelegenheid van belang is. U hebt gehoord dat ook het Slachthuis mee wil werken aan de perioden die genoemd zijn en zelfs naar een periode van tien jaar wil kijken en ook het vervoer wil regelen. Dat lijken mij allemaal voorwaarden die wij in de onderhandelingen met het Slachthuis zullen meenemen. Die suggestie wil ik hoe dan ook graag meenemen.

De ***voorzitter***: Dan is er nog een vraag over van de heer Van Hooft en een over het tijdpad.

Wethouder ***Velthuis***: Wat de tijdplanning betreft heb ik gezegd dat ik snelheid nu het belangrijkste vind. Die snelheid wordt ons voor een deel ingegeven door de Statenverkiezingen die eraan komen. Ik hoop eigenlijk om er voor die tijd hoe dan ook uit te zijn.

De ***voorzitter***: Een heel korte vraag?

Mw. ***Schellekens***: Kan er eventueel een stuk naar ons toekomen, eventueel vertrouwelijk, met een duidelijke tijdplanning? Ik ga ervan uit dat u voor de Statenverkiezingen een besluit wilt hebben, maar ik wil graag een voorstel met een tijdsplanning.

Wethouder ***Velthuis***: Daar heb ik, al dan niet onder geheimhouding, geen enkel probleem mee. Ik wil u graag over het proces op de hoogte houden.

De ***voorzitter***: Dan is dat een toezegging.

Dhr. ***Van Hooft***: Ik neem aan dat wij, voordat de koop gesloten is, dat allemaal nog zien en dat wij nog wensen en bedenkingen kunnen inbrengen.

De ***voorzitter***: Ook hiervoor hoor ik een toezegging. De heer Van Elferen wilde graag iets zeggen over de geheimhouding en de vertrouwelijkheid van de stukken.

Dhr. ***Van Elferen***: Ik zal heel concreet een voorstel doen waar de wethouder meteen op kan reageren. Zou het niet fijn zijn als er bij de besluitronde waarin we besluiten tot het uiten van geheime wensen en bedenkingen ook een openbare brief voorligt waarin zonder getallen en met weglating van alles

wat niet van belang is, wordt uitgelegd wat scenario 2a behelst? Dat lijkt het immers te zullen halen. Daarna kan iemand met een snor gewoon opschrijven dat de wethouder van de gemeenteraad de opdracht krijgt om tot verwerving over te gaan.

De ***voorzitter***: Ik kijk even naar de wethouder of dat juridisch mogelijk is.

Wethouder ***Velthuis***: Ik kan dat toezeggen. Ik ga geen getallen of iets dergelijks noemen. Dat wordt een brief met mogelijkheden en onmogelijkheden. Ik weet niet of u daar tevreden mee bent.

Dhr. ***Van Hooft***: U kunt twee dingen zeggen. Dat u gaat onderhandelen met het Slachthuis en dat we opteren voor een verhuizing naar Cuijk. Dat zijn volgens mij de enige twee dingen die ik kan bedenken.

Wethouder ***Velthuis***: Daarom zeg ik ook dat ik niet weet of de inhoud van de brief u tevreden zal stellen.

Dhr. ***Van Elferen***: Daar kan ik heel kort over zijn. Ik ben tevreden met een brief als ik het gevoel heb dat de wethouder zijn best heeft gedaan om daarin te zetten wat erin kan. Als de wethouder zegt: als ik er 2015 in zet, dan zit er al zo'n druk op dat de prijs er sterk door bepaald wordt, dan lijkt me dat betwistbaar. Maar goed, als hij de datum eruit wil laten, dan vind ik dat prima. Het belangrijkste voor mij is dat er iets ligt. Als de gemeenteraad zegt: ik wil dat u nu begint met verwerven en we willen graag dat het bedrijf naar Cuijk gaat, dan is dat wel degelijk iets wat we de afgelopen jaren niet hebben kunnen zeggen.

De ***voorzitter***: De heer Klein Hemmink wil ook nog iets zeggen.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Ik word hier een beetje moe van. Ik hoor dat de wethouder moet zeggen dat we gaan verwerven, dat er een brief komt en dat het bedrijf naar Cuijk moet gaan. Hoe willen we de wethouder alle onderhandelingsmogelijkheden uit handen nemen?

De ***voorzitter***: De heer Van Hooft.

Dhr. ***Van Hooft***: Volgens mij zijn dat de enige twee dingen die we kunnen zeggen. Zij willen snel handelen. Als wij ook snel willen werken, dan hoeven we daar niet over te onderhandelen. Dan zijn we daar al uit en kost ons dat geen geld meer. Dus: helemaal niets, behalve dat we zeggen: het college gaat aan de slag om te kijken of we uit de verhuizing naar Cuijk kunnen komen. Punt.

De ***voorzitter***: Dit is ook wat de wethouder graag wil. Ik kijk even rond of die algemene bewoordingen, zonder details, zonder cijfers en zonder datum gedeeld worden. Ja?
Voordat we aan het einde zijn, wil ik nog een aantal punten met u doornemen. De wensen en bedenkingen per fractie worden teruggelegd op juistheid en daarna volgt er een totaaloverzicht, met het verzoek aan u allen om aan te geven welke wensen en bedenkingen uw fractie wel of niet steunt. De wensen en bedenkingen waarvoor een raadsmeerderheid bestaat, worden opgenomen in de conceptbrief die voorligt bij een volgende besluitronde. Dan het behandeladvies. In het seniorenoverleg is onlangs afgesproken om brieven met wensen en bedenkingen standaard als stemschrift te agenderen op een latere Politieke Avond. Gelet daarop stel ik voor om de vaststelling van de wensen en bedenkingenbrief te behandelen als stemstuk op 19 november 2014. Dat is na de begroting.
De heer Vergunst.

Dhr. ***Vergunst***: Wij krijgen een openbare brief. Misschien is er wel behoefte aan het voeren van een debat over die brief. Ik kijk even rond.

Dhr. ***Van Elferen***: Laten we die brief afwachten. Als er behoefte aan discussie is, dan melden we ons wel.

Dhr. ***Vergunst***: Met dat voorbehoud is een stemstuk misschien toch een debat waard.

Dhr. ***Van Elferen***: Als de brief zo tandeloos wordt als we net met elkaar hebben bedacht, dan komt het wel goed zonder debat.

De ***voorzitter***: De heer Van Deurzen.

Dhr. ***Van Deurzen***: Ik meen dat de wethouder een reactie op de wensen en bedenkingen zou geven. Die wil ik graag hebben.

De ***voorzitter***: Volgens mij heeft hij dat impliciet wel gedaan. We beginnen zo meteen echter ook aan de begroting. Ik wil daarom toch even de gedane toezeggingen noemen. Of wilt u graag iets horen over een specifieke wens of bedenking?

Dhr. ***Van Deurzen***: Ik wil graag de reactie van de wethouder op de wensen en bedenkingen horen. Zijn standpunt erover.

Wethouder ***Velthuis***: Heel kort loop ik even de plussen en minnen langs. 1 zou eventueel kunnen. Ik wil 2 ontraden. Bij 3 zou ik een plusje kunnen zetten, bij 4 kan ik een plus noteren, bij 5 kan ik een plus noteren, 6 wil ik ontraden. Bij 7 wil ik een plus zetten, bij 8 wil ik een plus zetten, 9 wil ik ontraden, 10 zou ik willen ontraden, 11 wil ik ontraden en bij 12 wil ik een plus zetten.

De ***voorzitter***: Dat gehoord hebbend, heb ik ook nog een aantal toezeggingen gehoord. Ik stel voor dat we de gedane toezeggingen zo meteen in de openbaarheid herhalen. Ondertussen neemt de griffier de uitgedeelde stukken weer bij u in. Voor uw informatie: ik heb de volgende toezeggingen gehoord:

- de raad ontvangt informatie over het tijdpad en het proces,
- de raad ontvangt voorafgaand aan de definitieve verwerving informatie over het onderhandelingsresultaat. Mogelijk moeten we dat niet in de openbaarheid zeggen,
- de wethouder zegt toe om een openbare brief te maken voor bij de geheime wensen en bedenkingenbrief met daarin dat het doel is om naar Cuijk te gaan en dat gekeken wordt om daar in de onderhandelingen uit te komen. Dit alles zonder teveel details.

Kunnen we dat nog in de openbaarheid herhalen? Ik kan ook zeggen dat er nog een brief komt.

Conform besloten.

De ***voorzitter***: Dan sluit ik hierbij het besloten deel van de bespreking en heropen ik het openbare deel van de bespreking.

De ***voorzitter*** sluit de besloten vergadering.

De ***voorzitter*** heropent de openbare vergadering.

Dhr. ***Van Hooft***: Voorzitter, ik heb een vraag van de orde. Er zijn wensen en bedenkingen ingebracht. Daar is over gediscussieerd. Ik neem toch aan dat de geheimhouding daarvan af kan. Er kunnen ook nog wensen en bedenkingen worden toegevoegd.

De ***voorzitter***: Meneer Van Hooft, u mag tot vanavond mailen, maar we moeten nu echt een eind maken aan de vergadering, want het is 20.00 uur. Ik sluit deze bespreking.

De ***voorzitter*** sluit de vergadering.

Verslag van de
BESLOTEN RAADSCOMMISSIE GRONDEXPLOITATIES WAALSPRONG EN WAALFRONT
van de
gemeenteraad van Nijmegen
d.d. 7 juli 2015

Aanwezig zijn:

de leden: dhr. B. van Berkel, dhr. J. Brom, dhr. M.T. Buck, dhr. J.V.J. van Deurzen, dhr. P.A. Eigenhuijsen, dhr. J.W.H. van Hooft, dhr. R.A.P. Klein Hemmink, dhr. P. Sanders, dhr. P. Sprenger, dhr. N.P. Vergunst, dhr. R.S. Zwart

Voorzitter: dhr. P. Oomen

Griffier: dhr. M. Ter Hoeve

Wethouder: dhr. B.J.H.M. Velthuis

Bericht van verhindering van:

Notulist: dhr. A. Seelen

---

4. Wensen en bedenkingen omtrent Slachthuis

De ***voorzitter***: Dames en heren, de vijf minuten zijn voorbij. Ik ben blij om u allemaal weer terug te zien. Ik heropen de vergadering. We gaan nu verder met de wensen en bedenkingen omtrent de toekomst van het Slachthuis. Vanavond bespreekt de Kamer de conceptwensen en bedenkingen die u hebt kunnen uiten naar aanleiding van de geheime brief van het college van 30 juni 2015 over de toekomst van het Slachthuis. Het doel van deze bespreking is om onderling van gedachten te wisselen over alle aangeleverde conceptwensen en bedenkingen met betrekking tot de voorgestelde scenario's. Alle fracties kunnen aangeven welke wensen en bedenkingen door hun fractie geformuleerd zijn en welke wensen en bedenkingen al dan niet gesteund worden door hun fractie. Er zijn voor dit onderwerp geen insprekers geweest vanavond. Dat had me ook verbaasd. Voordat we overgaan naar de inhoudelijke bespreking van de wensen en bedenkingen stel ik voor dat u een besluit neemt over het voorstel om tot een besloten vergadering over te gaan. Bestaat er nog behoefte aan een nadere toelichting van wethouder Velthuis over de noodzaak van beslotenheid en geheimhouding? Dat is niet het geval. Dat is mooi. Dan sluit ik de deuren en verzoek ik eenieder, uitgezonderd de raadsleden en fractievolgers die aan tafel zitten en de kamergriffier om de zaal te verlaten. Ik schors de openbare vergadering. De heer Van Hooft wordt ook geacht aan tafel te zitten.

De ***voorzitter*** schorst de openbare vergadering.

De ***voorzitter*** opent de besloten vergadering.

De ***voorzitter***: Ik open de vergadering en vraag u of u akkoord gaat met het houden van een besloten vergadering. Dat is het geval. Gaat u akkoord met het verlenen van toestemming aan de heer Velthuis, wethouder, de heer Selman, raadslid, de heer Van Petersen, projectontwikkelaar, de heer Sprangers, lid van de directieraad, de heer Berends, de heer Coridor en de heer Daalhuizen om alsnog de beraadslagingen bij te kunnen wonen? Dat is het geval.

Dan verzoek ik de griffier om de personen die alsnog de beraadslagingen bij mogen wonen binnen te laten. Verder stel ik u voor om overeenkomstig artikel 86, lid 1 van de Gemeentewet geheimhouding op te leggen omtrent het in deze besloten vergadering behandelde en omtrent de inhoud van de stukken die aan u worden overlegd, waaronder het overzicht van wensen en bedenkingen dat nu uitgedeeld zal worden. De geheimhouding dient bekrachtigd te worden. Gaat u ook hiermee akkoord? Dat is het geval. Dan zal de Kamergriffier nu de brief van het college en de geuite conceptwensen en bedenkingen aan u ronddelen. Deze stukken worden aan het eind van de vergadering ook weer opgehaald. Terwijl hij dat doet, zal ik even opnoemen wie er aan tafel zitten. Ik zie de heer Sprenger van de VVD, de heer Eigenhuijsen van Liberaal Nijmegen, de heer Van Deurzen van de Verenigde Senioren Partij, de heer Sanders van D66, de heer Klein Hemmink van Gewoon Nijmegen, de heer Buck van het CDA, de heer Brom van De Nijmeegse Fractie, de heer Van Berkel van de SP, de heer Van Hooft van de SP, de heer Zwart van de PvdA en de heer Vergunst van GroenLinks. Daarnaast zit de wethouder bij ons aan tafel en zijn de eerder genoemde personen, Selman, Petersen, Sprangers, Berends, Coridor en Daalhuizen als toehoorders hier aanwezig.
Dan kunnen we nu starten met de bespreking. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Van Hooft van de SP.

Dhr. ***Van Hooft***: Tot aan de uitspraak van de rechter is het uitrookscenario gevolgd, waarbij werd gewacht tot het Slachthuis langzaam maar zeker op de fles zou gaan waarmee wij daar op een relatief goedkope manier ruimte zouden krijgen om te bouwen. Sinds de rechter echter heeft gezegd dat wij hetzij moeten uitkopen, hetzij terug moeten bestemmen, is dat niet meer aan de orde. Nu ligt er een deal die tamelijk aan de prijs is als ik het zo mag zeggen. Als we dat omrekenen naar de grond die overigens al van ons is, dan praten we over een tamelijk groot bedrag. Dat is niet leuk, maar veel anders zit er niet op. Als we willen dat het Slachthuis verdwijnt, dan zullen we ervoor moeten betalen. Er zit helaas weinig anders op [redacted]

De ***voorzitter***: Ik zie een vraag van de heer Vergunst.

Dhr. ***Vergunst***: Ik heb een vraag aan de SP. Waarom kiest de SP voor scenario 3 in plaats van scenario 2 indien scenario 1 niet doorgaat? Dat staat namelijk ook in haar wens. Voor ons is dat essentieel om te weten of we die wens kunnen steunen. Ik zie dat er een verschil in verlies is. We kunnen het opbrengsten noemen, maar in feite gaat het om een verlies. Dat wordt volgens mij met name veroorzaakt doordat men er op dit moment van uitgaat dat men de subsidie van de provincie voor sleutelprojecten niet krijgt. Dat is echter slechts een veronderstelling. Het is echter de belangrijkste reden dat er een gat ontstaat tussen scenario 2 en scenario 3. Stel dat er een scenario 2a' is waarin we toch nagaan of we die subsidie kunnen binnenhalen, dan zijn we in ieder geval bezig met de ontwikkeling van een gebied in plaats van dat we het Slachthuis verder laten groeien.

Dhr. ***Van Hooft***: Laat ik vooropstellen dat het niet mijn wens is om in scenario 3 te belanden. Scenario 2 vind ik in feite ook financieel onbespreekbaar, want dat betekent dat we nog een keer zoveel miljoen

euro moeten bijleggen. Dat is ook een heel duur scenario. Daarom kan ik leven met de 21 miljoen euro van scenario 1. [redacted]

De ***voorzitter***: De heer Klein Hemmink.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Ik heb de stukken ook doorgenomen en ik heb er inderdaad een hard hoofd in als ik de cijfers vergelijk. In het meest zwarte scenario gaat het de gemeente 30 miljoen euro kosten. Als we de opbrengst van de grond op 400 euro per m^2 nemen, dan komt de opbrengst van het hele stuk grond op niet meer dan 6 miljoen euro uit als we het aantal kavels dat op 140 stuks geprojecteerd is, aanhouden. Dat zou heel concreet betekenen dat we te allen tijde een groot verlies lijden op deze exploitatie. [redacted] Daarbij viel het mij op dat in de overzichten van de kosten en de waarde van het hele gebied niet meegenomen is dat de gemeente Nijmegen al eigenaar van de grond is. Dat wordt en passant weggestreept in alle overzichten, want daar staat geen dubbeltje opbrengst tegenover. We blijven immers praten over de aankoop van de opstallen en niet over de grond eronder. Bovendien ontvangt de gemeente geen huur meer voor de grond terwijl ze die nu wel ontvangt. Als we dat allemaal doorrekenen, dan denk ik dat, als we het terrein zelf moeten ontwikkelen voor een risico van ongeveer 30 miljoen euro, ik er nog wel een paar miljoen euro bij kan trekken. [redacted]

De ***voorzitter***: Zijn er nog meer woordmeldingen? De heer Van Deurzen.

Dhr. ***Van Deurzen***: Ik wil een beetje aansluiten op wat de heer Van Hooft zei over terug bestemmen. Ik vrees dat daar ook een prijskaartje aan hangt. Het Slachthuis heeft al die jaren gewacht, gesprekken gevoerd, uitgesteld, enzovoort. Er zijn natuurlijk kansen gemist. Dat zal men althans zeker zeggen als daar procedures over gevoerd worden. Ik wil van de wethouder weten waar we dan over praten en of we niet ongelooflijk veel geld kwijt zijn als we het Slachthuis weer terug bestemmen.

De ***voorzitter***: Wie kan ik nog meer het woord geven? De heer Vergunst.

Dhr. ***Vergunst***: Heel kort. Dit is niet iets om heel vrolijk van te worden. Het is allemaal niet nieuw voor ons, want we hebben hier regelmatig over gesproken. We geven een heleboel geld uit aan grond die we in feite al hebben en aan de verplaatsing van een bedrijf dat met open armen wordt ontvangen door een andere gemeente die er heel gunstig vanaf komt door de grondexploitatie omdat ze de grond kan verkopen. Heel nuchter bekeken is dit een totaal absurde situatie. Laten we echter niet vergeten dat we ervoor gekozen hebben om dit gebied te ontwikkelen dus vroeg of laat moet het Slachthuis weg. Zoals de heer Van Hooft al zei, hadden we het uitrookscenario. Dat heeft niet gewerkt. Daar hebben we de uitspraak van de Raad van State voor. We zijn daarom verplicht om tot een goede deal te komen. Ik kan niet beoordelen of het bedrag klopt, maar voor zover ik de informatie heb kunnen overzien, kan ik niets anders doen dan steun geven aan het voorstel waar het nu om gaat. We kunnen in dit gebied iets moois maken en dit bedrijf, dat natuurlijk Nijmeegse wortels heeft, in de regio een kans geven op een doorstart en voor deze regio de werkgelegenheid behouden.

De ***voorzitter***: De heer Buck van het CDA.

Dhr. ***Buck***: Vanavond kunnen het CDA en GroenLinks zich in grote lijnen bij elkaar aansluiten. Ik ben het in grote lijnen eens met wat de heer Vergunst zegt. Volgens mij zijn we het hier allemaal eens met het idee dat scenario 1 het meest preferente scenario is. De realiteit gebiedt ons echter om te erkennen dat dit niet alleen aan de orde is. Het is de vraag of scenario 3 het tweede preferente scenario zou zijn. Ik heb het antwoord op die vraag nog niet zo duidelijk voor ogen als de heer Van Hooft. Financieel gezien hebben we in dat scenario iets andere uitgangspunten, maar we leggen daarmee wel een enorme claim op de ontwikkeling van een groot deel van het Waalfront. Ik vind dat echt een heel moeilijke afweging. Dat is ook de reden dat mijn fractie geen wensen of bedenkingen heeft ingediend omdat ik net als de heer Vergunst vind dat het college grotendeels slachtoffer is en dat we in het ergste geval hier nog een keer over komen te spreken en ook over de gevolgen die dit heeft. In eerste instantie kunnen we het er echter allemaal over eens zijn dat scenario 1 het meest preferent is.

De ***voorzitter***: De heer Brom.

Dhr. ***Brom***: Ik sluit mij ook aan bij GroenLinks en het CDA, maar ik sluit mij ook aan bij de SP. Ik wil heel graag de maximale inbreng in de GREX hebben. Ik ben voor scenario 1. We zijn ergens aan begonnen en we kunnen niet meer terug. [redacted] Ik kan me uit het verleden nog een bedrag herinneren van ongeveer 40 miljoen euro als waarde voor het Slachthuis. We hebben aan twee kanten geprobeerd om de boel uit te roken. Ik hoor hier zelfs 50 miljoen euro zeggen. Dan vind ik dit toch weer een ander bedrag. Het is nog steeds een heleboel geld, maar we zijn ergens een weg ingeslagen en we kunnen niet meer terug. Bovendien zouden we onze stedelijke ontwikkeling tekortdoen als we dit niet zouden doen. Ik wacht de antwoorden van de wethouder even af, maar ik neig er wel naar om het punt dat de SP heeft ingebracht te steunen.

De ***voorzitter***: De heer Zwart.

Dhr. ***Zwart***: Mijn fractie heeft waardering voor het stuk dat nu voorligt. Er is goed gewerkt en er ligt een mooi voorstel. Dat zal niet eenvoudig zijn geweest en mijn fractie heeft daar veel waardering voor. Scenario 1 is al vaak genoemd en heeft ook onze voorkeur. Ik heb er nog wel een paar vragen over. Onze voorgangers hebben in 1976 besloten om het gemeentelijk Slachthuis om niet over te dragen aan de toenmalige gebruikers. De gebruikers kregen daarbij het recht om gebruik te maken van het gemeentelijk Slachthuis. Ze hebben wel iets betaald voor de opstallen. De grond is van de gemeente gebleven en het opstalrecht is aan de gebruikers gegeven. Later is dat Hilckmann B.V. geworden dat nu ongeveer veertig jaar gebruikmaakt van het opstalrecht, naar mijn beste weten zonder daar huur voor te betalen. Men zit daar dus al heel lang heel gunstig. Nu krijgt het dus ook nog eens een superdeal, want we kopen Hilckmann niet, maar we geven een verplaatsingsvergoeding of we betalen een bedrag om het opstalrecht terug te krijgen. Daar betalen we dan een bedrag van 21 miljoen euro voor. Mijn vraag aan de wethouder is: is er voldoende rekening gehouden met deze voorgeschiedenis die toch heel apart is? Ik heb het taxatierapport van Zadelhoff gezien. Daarin wordt nagegaan wat de gebouwen waard zijn. Dit is natuurlijk toch een bijzondere situatie omdat het om een voormalig gemeentelijk bedrijf gaat. Is daar dus voldoende rekening mee gehouden?

[redacted]

De ***voorzitter***: Mooie vragen voor een historicus. De heer Eigenhuijsen.

Dhr. ***Eigenhuijsen***: Ik sluit mij volledig aan bij de heer Zwart. Ik had dit ook gehoord en was heel benieuwd of daar rekening mee was gehouden. Dit wordt een NEC-scenario. Mijn tweede vraag is: in hoeverre hebben alle andere instanties zoals de provincie Noord-Brabant daadwerkelijk al een besluit genomen? Mijn derde vraag is: welk renterisico lopen we? Ik kan me voorstellen dat de rente stijgt. Is die stijging dan voor rekening van het Slachthuis of voor ons? Een kleine stijging lijkt mij niet heel erg schokkend. [redacted] Nu ligt de vraag verwerven of niet verwerven voor ons. Verwerven betekent dat we zelf in de fuik zwemmen. Niet verwerven betekent dat we in een andere fuik zwemmen. Misschien is er toch nog een scenario waarin we nog even wachten.

De ***voorzitter***: Nog meer woordmeldingen? De heer Sprenger.

Dhr. ***Sprenger***: We hebben lang gevangen gezeten in het dilemma tussen enerzijds een oplossing willen vinden en anderzijds de onderhandelingspositie van de gemeente niet willen verzwakken. Er ligt nu een voorstel voor dat mogelijk een oplossing biedt. Onze vraag aan de wethouder ligt een beetje in het verlengde van die van de heer Zwart. [redacted] Dat is een herhaling van de vraag die mijn linkerbuurman en de heer Zwart hebben gesteld. Daar ligt straks immers de kern van de discussie.

De ***voorzitter***: Nog meer? De heer Sanders.

Dhr. ***Sanders***: Ik sluit mij volledig aan bij de woorden van de heer Vergunst en de heer Buck. De fractie van D66 vindt ook dat het college door moet gaan op de weg die het is ingeslagen. [redacted]

De ***voorzitter***: Ik denk dat we toe zijn aan de antwoorden van de wethouder.

Wethouder ***Velthuis***: Hoe het ook zij, we zitten in een lastig proces. Dat is denk ik niets te veel gezegd. Het is een proces dat al jaren in beslag neemt. De urgentie om nu te kiezen of in ieder geval de urgentie om nu tot verkoop over te gaan, is u eerder toegelicht. Het is niet zo dat we nu nog tijd hebben. Als we nu wachten, dan is één ding vrijwel zeker. Dat is dat de uitkomst alleen maar duurder zal

zijn. Dat heeft te maken met de kans op een oplopende rente. Daarom hebben wij u gevraagd om in ieder geval in te stemmen met de aankoop van het Slachthuis met de mogelijke gevolgen zoals die eerder geschetst zijn. We hebben redenen om te zeggen dat het goed is om het Slachthuis te verwerven. Het gaat om gebiedsontwikkeling en het gaat om werkgelegenheid. Dat zijn duidelijk zaken om nu deze keuze te maken.

Dhr. ***Eigenhuijsen***: Oplopende rente voor ons of oplopende rente voor het Slachthuis?

Wethouder ***Velthuis***: Ook oplopende rente voor ons. Ik heb u eerder geschetst dat wij op dit moment een rente rekenen van 0,59% en dat de kans aanwezig is dat dit 0,95% is. Daar wordt deze week een definitief besluit over genomen. Zo staat het op dit moment in de lijst van afspraken. Voor ons is dat een reëel risico. Dat moet ik hier melden.
Ik heb u beluisterd. U denkt vooral mee in de richting van scenario 1 als ik u allemaal goed heb begrepen. Dat is ook een voor mij wenselijk scenario. Het kost ook iets. Voor alle duidelijkheid: het risico dat wij uiteindelijk lopen, bedraagt ongeveer 5 miljoen euro. Dat is het uitgangspunt.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Dat ligt toch volledig aan wat er uiteindelijk gebeurt? [redacted] Ik wil met alle plezier mijn berekening een keer toelichten. Ik ga ook voor scenario 1.

Wethouder ***Velthuis***: Mocht u verder inzicht in de getallen willen, dan is hier iemand van Fakton die alle mogelijke technische details kan uitleggen. Ook ambtenaren zijn bereid om u alle resultaten voor de GREX et cetera uit te leggen.
Het is goed om even stil te staan bij de kwestie die de heer Zwart naar voren bracht. In de jaren zeventig is inderdaad het opstalrecht geregeld. Ik zag ook een van de wensen van de heer Klein Hemmink langskomen. Dat betekent dat de boekwaarde van het Slachthuis op nul euro gesteld moet worden. Dat is een boekhoudkundige kwestie. In de jaren zeventig is dit zo geregeld. Achteraf kunt u zeggen dat dit een dure oplossing was. Het klopt inderdaad dat het Slachthuis geen huur betaalt voor zijn aanwezigheid daar.

Dhr. ***Zwart***: Dat wil ik u natuurlijk niet aanrekenen. Mijn punt is of er bij de verplaatsingsvergoeding voldoende rekening mee gehouden is dat het bedrijf daar veertig jaar lang gratis gezeten heeft.

Wethouder ***Velthuis***: Ik heb eerder uitgelegd dat het proces waarbij we uiteindelijk uitgekomen zijn op deze vergoeding een langdurig proces is geweest en dit is het. We kunnen er niet langer verder aan rekenen. Dit is het eindresultaat en dat leg ik u voor. [redacted]

De ***voorzitter***: Prima. Ik noteer dat als een toezegging. De heer Brom heeft een vraag.

Dhr. ***Brom***: [redacted]

Wethouder ***Velthuis***: Dat is correct.

Dhr. ***Brom***: Daar moeten we eigenlijk een beetje op gokken.

Wethouder ***Velthuis***: Ja, wat nu vaststaat, is de verkoopprijs, iets meer dan 27 miljoen euro. [redacted]

De ***voorzitter***: Een vraag van de heer Zwart.

Dhr. ***Zwart***: [redacted]

Wethouder ***Velthuis***: [redacted]

Dhr. ***Zwart***: [redacted]

Wethouder ***Velthuis***: [redacted]

Dhr. ***Zwart***: [redacted]

Wethouder ***Velthuis***: [redacted]

Dhr. ***Zwart***: [redacted]

Wethouder ***Velthuis***: [redacted]

Dhr. ***Zwart***: Een aantal dingen ervan neem ik aan.

Wethouder ***Velthuis***: Ja.

De ***voorzitter***: De heer Klein Hemmink heeft ook nog een vraag ter interruptie.

Dhr. ***Klein Hemmink***: [redacted]

[redacted]

Wethouder ***Velthuis***: Ik blijf herhalen dat wij de verkoop naar voren halen om de redenen die ik u eerder heb toegelicht. [redacted]

Dhr. ***Klein Hemmink***: Dan wordt het probleem toch niet groter? Dan praten we toch alleen over het feit dat wij de rentelast ...

Wethouder ***Velthuis***: Dat zit in de rekensom.

Dhr. ***Klein Hemmink***: [redacted]

De ***voorzitter***: En uw vraag is: denkt u er ook zo over, wethouder?

Wethouder ***Velthuis***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: [redacted]

Wethouder ***Velthuis***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: [redacted]

De ***voorzitter***: Ik stel voor dat de heer Van Petersen even deelneemt aan de beraadslaging om dit te beantwoorden.

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: Wat staat er dan in de GREX?

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: Daar is men dus wel mee akkoord?

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: Dan is er toch geen probleem?

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: [redacted]

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Eigenhuijsen***: [redacted]

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Klein Hemmink***: [redacted]

De ***voorzitter***: [redacted]

Dhr. ***Klein Hemmink***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: [redacted]

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Klein Hemmink***: [redacted]

Dhr. ***Zwart***: [redacted]

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

[redacted]

De ***voorzitter***: Hartelijk dank voor deze toelichting. Wethouder, kunt u doorgaan met de overige vragen?

Dhr. ***Van Hooft***: Ik heb nog één vraag aan de wethouder. We moeten dus zeven jaar wachten voordat we antwoord op deze vraag krijgen.

Wethouder ***Velthuis***: Dat is mogelijk. Volgens mij heb ik de vragen daarmee beantwoord.

De ***voorzitter***: Er is nog een vraag van de PvdA over de deadline van 31 december. Is die niet belangrijk?

Dhr. ***Buck***: Die vraag is net beantwoord. Het kan ook zeven jaar duren.

De ***voorzitter***: Dan zijn inderdaad alle vragen beantwoord. Ik kijk even rond voor de tweede termijn, waarbij ik ook wil vragen wat dit doet met de wensen en bedenkingen die al in concept zijn aangeleverd en of er nog nieuwe wensen en bedenkingen komen. De heer Zwart.

Dhr. ***Zwart***: [redacted]

Wethouder ***Velthuis***: Nee, daar moet ik het antwoord op schuldig blijven. Weet iemand dat?

De ***voorzitter***: Normaal gesproken inventariseer ik de hele tweede termijn, maar u bent nu al bezig met antwoord geven. Is er iemand die dat weet? De heer Van Petersen wellicht?

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: [redacted]

Dhr. ***Van Petersen***: [redacted]

Dhr. ***Van Hooft***: Nee, maar dat is dan weer de andere kant.

De ***voorzitter***: Dat is de politieke kant van het verhaal. Nog meer meldingen voor de tweede termijn? De heer Eigenhuijsen.

Dhr. ***Eigenhuijsen***: Ik heb nog geen antwoord gehad op mijn vraag hoever de andere partijen waren met hun besluitvorming. Zijn wij de laatsten die moeten besluiten? Misschien heb ik het antwoord gemist, maar volgens mij heb ik het niet gehoord. In hoeverre zou uitstel met een jaar mogelijk zijn, voor 0,95%? We hebben een uitrookstrategie gehad en ik heb nu het idee dat het – om het op zijn Hollands te zeggen – een kloten-van-de-bok-strategie wordt, in ons nadeel.

Wethouder ***Velthuis***: Ik heb net gezegd dat, als we nu niet overgaan tot koop, dat grote financiële risico's heeft. Dat heb ik u nu al een paar keer duidelijk proberen te maken.

Dhr. ***Eigenhuijsen***: Dat is niet mijn vraag. Mijn vraag is: zijn wij nu de laatste partij die een besluit neemt?

Wethouder ***Velthuis***: U hebt de brieven kunnen lezen. De provincie heeft een besluit genomen. De BOM heeft een besluit genomen. De bank ligt boven ter inzage en wacht op de toestemming die u hier moet geven. In die zin zijn wij, als ik het snel naga, de laatste die een besluit neemt.

De ***voorzitter***: Nog meer mensen?

Dhr. ***Van Hooft***: U kunt mijn wensen en bedenkingen wel schrappen, want dat werkt op deze manier natuurlijk niet.

De ***voorzitter***: Dat vermoeden had ik al een beetje. Blijven uw wensen en bedenkingen overeind staan, meneer Klein Hemmink?

Dhr. ***Klein Hemmink***: Het heeft geen zin, maar in principe blijf ik wel bij de inhoud van de wensen en bedenkingen. Ik zet echt grote vraagtekens bij dit verhaal. Als het tegenzit, dan gaat het ons heel veel geld kosten.

De ***voorzitter***: De heer Zwart.

Dhr. ***Zwart***: Procedureel gezien denk ik wel dat we wensen moeten uiten, want anders weet het college niet wat wij willen, behalve dan wat we nu hier gezegd hebben. Volgens mij komt mijn wens 2 redelijk overeen met wat hier in brede zin gezegd is.

De ***voorzitter***: Ik zie hier een heleboel mensen die denken dat wens 2 een goede wens is.

Dhr. **Zwart**: Dat is in ieder geval de enige wens die wij zullen steunen.

Dhr. ***Vergunst***: We kunnen ook de eerste zin van wens 1 overnemen en wens 2. Dan zijn we klaar. De tweede zin van wens 1 kan dan weg.

De ***voorzitter***: Ik kijk even naar de heer Klein Hemmink om te zien of hij bereid is om zijn wens zo aan te passen.

Dhr. ***Vergunst***: Nee, het gaat om wens 1 van de SP. Daarvan wil ik de tweede zin schrappen. Dan willen wij wens 1 en wens 2 steunen.

Dhr. ***Van Hooft***: Dat is akkoord.

De ***voorzitter***: Dan is dat een aangepaste wens die is ingebracht. Ik kan meteen nagaan of iedereen deze wens 1 steunt. Dan hoeven we dat morgen niet meer door de griffie te laten inventariseren. Steunt iedereen wens 1? De tweede zin ervan is geschrapt.

Dhr. ***Van Hooft***: Moeten we dan niet ook een wens toevoegen dat de raad over alle ontwikkelingen met betrekkingen tot het Bouwfonds wordt geïnformeerd?

De ***voorzitter***: Dat is een toezegging. De heer Klein Hemmink.

Dhr. ***Klein Hemmink***: [redacted]

Dhr. ***NN***: Dat doet het college toch?

Dhr. ***Klein Hemmink***: Ik heb het net anders gehoord.

De ***voorzitter***: Daar lopen de meningen enigszins over uiteen begrijp ik. Dan zijn we aan het einde van deze bespreking gekomen.

Dhr. ***Vergunst***: Als deze wens unaniem is, dan kan dit als besloten hamerstuk door. Of bestaat dat niet?

De ***voorzitter***: Deze wens is wel unaniem, maar er zijn ook andere wensen en bedenkingen ingebracht waarover deze kamer niet unaniem is. Daarom moet het morgen als een besloten stemstuk worden ingebracht.

Dhr. ***Zwart***: Mijn alternatieve voorstel zou zijn om alle andere wensen en bedenkingen te schrappen als iedereen dat een goed idee vindt.

Dhr. ***Vergunst***: Dan kunnen we dit morgen als hamerstuk behandelen. Dat scheelt echt een heleboel gedoe.

De ***voorzitter***: Ik kijk naar de heer Klein Hemmink of hij zich daarmee kan verenigen. Het is een stemstuk. We hebben sowieso een besloten vergadering vanwege de DAR. We kunnen in het besloten deel stemmen over de wensen en bedenkingen waarbij de griffie alvast kan noteren dat in ieder geval wens 1 raadsbreed gesteund wordt.
Dan zijn we nu aan het eind van deze kamerbespreking gekomen. Ik wil nog een aantal punten met u doornemen. U wordt gevraagd om uiterlijk morgenochtend om 11.59 uur bij de griffie door te geven welke wensen en bedenkingen u steunt. Dat moet nog steeds, want er zijn nog steeds wensen en bedenkingen van de heer Klein Hemmink.

Dhr. ***Vergunst***: We hebben net uitgesproken dat daar geen steun voor is.

De ***voorzitter***: Als iedereen het daarmee eens is, dan kunnen we nu aan de griffie doorgeven dat de overige wensen en bedenkingen alleen gesteund worden door Gewoon Nijmegen en dat wens 1, de gewijzigde wens 1, gesteund wordt door de voltallige raad. Dan hoef ik u niet meer op te roepen om dat aan de griffie door te geven en heeft de griffie dat nu al genoteerd. Dat is hartstikke makkelijk. Deze gewijzigde wens wordt opgenomen in de conceptbrief die morgen voorligt. Dat wordt als een stemstuk in beslotenheid morgen in de vergadering ingebracht. Tijdens de besluitronde zal de conceptbrief met de wensen en bedenkingen rondgedeeld worden onder de fracties. Uiteraard kunnen alle fracties tijdens de besluitronde indien gewenst pogen om de brief te wijzigen middels een amendement. Het behandeladvies luidt dus: een stemstuk. Daar zijn we het allemaal over eens.
Er is één toezegging: de wethouder zegt toe om in beslotenheid de raad in te lichten over het inbrengen in de GREX. Ik heb zelf opgeschreven: in een besloten setting de kwesties over de voortgang met het Bouwfonds. Ik stel voor dat deze gedane toezegging ook in de openbaarheid wordt herhaald. Heeft iemand daar problemen mee? Dat is niet het geval. Dan kan de kamergriffier de uitgedeelde stukken weer bij u innemen en sluit ik het besloten deel van deze bespreking en heropen ik het openbare deel van deze bespreking.
Er is in deze bespreking een toezegging gedaan, namelijk dat de wethouder na de vakantie de raad in een besloten setting meeneemt in de kwesties rondom het Bouwfonds. Ik dank u allen hartelijk en sluit deze bespreking.

De ***voorzitter*** sluit de vergadering.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Verslag van de
BESLOTEN BESLUITRONDE POLITIEKE AVOND
van de
gemeenteraad van Nijmegen
d.d. 8 juli 2015

Aanwezig zijn:

de leden: mw. A. van den Berg, dhr. B.K. van Berkel, dhr. P.H.J. Boekhorst, dhr. J.A.R. Brom, mw. R.M.G. Brouwer, dhr. M.T. Buck, mw. C.M.H Daemen, dhr. J.V.J. van Deurzen, mw. I.M. van Dijk, dhr. P.A. Eigenhuijsen, dhr. T.F.A. van Elferen, dhr. B.G. Friesen, dhr. M. Groothuizen, mw. W. Grutters, dhr. R. El Hafi, dhr. J.W.H. van Hooft, dhr. P. Huliselan, dhr. M.J.I. Hulskorte, dhr. J.L.J. Janssen, dhr. R.A.A. Jetten, dhr. R.A.P. Klein Hemmink, mw. C.B.M. Lamers, mw. P.J. Molenaar, dhr. M.J.M. van Nijnatten, dhr. C. van Norel, dhr. P.R. Oomen, mw. T. Postema, mw. A.B. Ranshuijsen, dhr. J.F. Reinhoudt, mw. J.M. Rotink, mw. G.M.M. Schellekens. dhr. A. Selman, dhr. M.A.L. Sweep, dhr. S. Vat, dhr. N.P. Vergunst, mw. G. Visser, mw. E.M. Westerveld en dhr. R.S. Zwart

Voorzitter: dhr. H.M.F. Bruls

Griffier: mw. M. Heffels

Wethouder: dhr. L.C.M. Frings, dhr. H.B.W. van Hees, mw. R.D. Helmer-Englebert, dhr. T. Tankir, mw. H. Tiemens en dhr. B.J.H.M. Velthuis

Bericht van verhindering van: mw. M.F. Kossen

Notulist: dhr. A. Seelen

---

14. Wensen en bedenkingen Slachthuis

De ***voorzitter***: Zoals bekend is, zijn de wensen en bedenkingen geheim. Dat is de reden dat de stemming in dit geval in beslotenheid moet plaatsvinden en dat het resultaat van de stemming ook geheim blijft. Gaat u akkoord met het verlenen van toestemming aan de heer Berends, hoofd van ons Ontwikkelingsbedrijf, en de heer Matthieu om alsnog de beraadslagingen bij te kunnen wonen? Ja? De heer Buck maakt een gebaar naar mij, maar hij bedoelt: laat hen maar komen. Dan verzoek ik om de beide ambtenaren naar binnen te laten komen.

Mw. ***NN***: De heer Matthieu is sowieso naar huis.

De ***voorzitter***: Dan wordt zo meteen de spreekwoordelijke nachtkaars binnengedragen. Beiden zijn niet aanwezig. Ik verzoek nu de bode om elk lid van de raad de wensen en bedenkingen uit te delen zoals ze in stemming worden gebracht.
Als de collegeleden het stuk ook hebben, dan denk ik dat we het erop kunnen wagen om te gaan stemmen.
Is er nog een ordevoorstel, meneer Klein Hemmink?

Dhr. ***Klein Hemmink***: Mogen we hier niets meer over zeggen?

De ***voorzitter***: Nee, want er is alleen een stemming zoals gebruikelijk is bij wensen en bedenkingen. Alleen bij het vorige punt was van tevoren al aangekondigd dat het op grond van de kamerbehandeling een debatstuk zou zijn. Dit stuk is als stemstuk aangekondigd. Dat gaan we dus ook doen, meneer Klein Hemmink.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Ik wil graag een stemverklaring afleggen.

De ***voorzitter***: Vooraf?

Dhr. ***Klein Hemmink***: Laat ik dat maar achteraf doen.

De ***voorzitter***: Achteraf? Dat is ook interessant. Is er verder nog iemand met een stemverklaring? Zo niet, dan gaan we stemmen.
Uw stemmen graag over de wensen en bedenkingen Slachthuis.
Daarmee is het stuk unaniem aanvaard.
De heer Klein Hemmink heeft om een stemverklaring verzocht.

Dhr. ***Klein Hemmink***: Ik wil toch even een kanttekening bij deze wensen en bedenkingen plaatsen. De wethouder zegt altijd als het over de GREX gaat: ik moet u wel een winstwaarschuwing geven. Hierbij wil ik die winstwaarschuwing ook duidelijk afgeven. Dat staat ook in de wensen en bedenkingen die wij opgesteld hebben, maar die zijn niet overgenomen. Ik wil er toch op wijzen dat we hier een heel groot risico nemen. Dat wil ik duidelijk bij de stemming gezegd hebben.

De ***voorzitter***: Dank u wel voor uw stemverklaring. De geheime stukken kunnen weer opgehaald worden. Ik verzoek iedereen te blijven zitten zodat de bode het overzicht kan behouden.
Er is nog een vraag van mevrouw Schellekens.

Mw. ***Schellekens***: Kunt u al iets zeggen over de termijn van geheimhouding op dit stuk?

De ***voorzitter***: Ik kan dat nu niet zeggen. Ik weet het niet uit mijn hoofd. Ik moet er bij u op terugkomen. Ik begrijp de vraag en kom er bij u op terug.
Zijn alle documenten verzameld? Daarmee kan ik ook het besloten deel van de vergadering sluiten.

De ***voorzitter*** sluit de besloten vergadering.

De ***voorzitter*** heropent de openbare vergadering.

De ***voorzitter***: Ik sluit de vergadering. Het is wel jammer dat er helemaal niemand meer bij is. Ik zal u daarom een vlammende zomerwens besparen. Ik denk dat u daar ook niet veel aan hebt. Toch wil ik u bedanken voor uw inzet in het afgelopen politieke seizoen. U doet het toch maar weer. U bent het misschien niet altijd met elkaar eens, ik ben het uiteraard altijd met u eens. Ik doe in ieder geval mijn best om dat te zijn. Dank voor de inzet. Dat geldt ook voor iedereen die u ondersteunt vanuit de griffie en onze ambtelijke organisatie. Dat gezegd hebbend, mag ik u uitnodigen voor een borrel in het restaurant. De vergadering is gesloten.

De ***voorzitter*** sluit de openbare vergadering.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Besloten besluitenlijst

van de besluitronde van de Politieke Avond
van de Raad van de gemeente Nijmegen
op woensdag **19 november 2014** om **21.30 uur**
in het stadhuis.

Afwezig: J. Janssen
M. van Nijnatten

Omnummer: 16

Besloten besluitenlijst raadsvergadering gemeente Nijmegen d.d. 19 november 2014

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Agendapunt | Besloten raadsbesluit Politieke Avond 19 november 2014

11. Wensen en bedenkingen Scenario's verwerving Slachthuis

Raadsvoorstel d.d. 19 november 2014
In te stemmen met de conceptbrief van de Raad aan het College van B&W

Raadsbesluit d.d. 19 november 2014
Voorstel unaniem aanvaard met inachtneming van een stemverklaring van PvdA, D66 en SP.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Besloten besluitenlijst

van de besluitronde van de Politieke Avond
van de Raad van de gemeente Nijmegen
op woensdag **8 juli 2015** om **18.00 uur**
in het stadhuis.

Afwezig: F. Kossen
J. Rotink vanaf 21:15 uur aanwezig

Omnummer: 14

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Agendapunt	Besloten raadsbesluit Politieke Avond 8 juli 2015

14. **Wensen en bedenkingen Slachthuis**

Raadsvoorstel d.d. 8 juli 2015
In te stemmen met de conceptbrief van de Raad aan het College van B&W

Raadsbesluit d.d. 8 juli 2015
Voorstel unaniem aanvaard met inachtneming van een stemverklaring van Gewoon Nijmegen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161177454

[redacted]OB20

Van: [redacted]BM50
Verzonden: donderdag 17 maart 2016 10:31
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB
CC: [redacted]OB20
Onderwerp: toezeggingen Slachthuis

Categorieën: Categorie Paars

Dag collega's,
Ik noteerde de volgende toezeggingen:

Kamerronde inzake Brief inzake Beëindiging activiteiten slachthuis & Brief inzake Beantwoording schriftelijke vragen over het stoppen van vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen

1. De gemeenteraad ontvangt zo snel mogelijk een reconstructie van de stappen in het dossier.
2. De gemeenteraad ontvangt informatie over de stand van zaken en mogelijkheden voor het bedrijf dat bedrijfsruimte huurt van Hilckmann.

1 door Velthuis, 2 door Tankir. Kan ik die ook bij jullie beleggen?

Groeten
[redacted]

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]BA40

Van: [redacted]OB
Verzonden: donderdag 17 maart 2016 11:01
Aan: [redacted]BM50
CC: [redacted]OB10;[redacted]OB20
Onderwerp: Re: toezeggingen Slachthuis

D161177455

Categorieën: Categorie Oranje; Categorie Paars

Dat is akkoord.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Ontwikkelingsbedrijf gemeente Nijmegen
[redacted]

Op 17 mrt. 2016 om 10:30 heeft [redacted]BM50[redacted]@nijmegen.nl> het volgende geschreven:

> Dag collega's,
> Ik noteerde de volgende toezeggingen:
> **Kamerronde inzake Brief inzake Beëindiging activiteiten slachthuis & Brief inzake Beantwoording schriftelijke vragen over het stoppen van vleesverwerker Hilckmann en Slachthuis Nijmegen**
> 1. De gemeenteraad ontvangt zo snel mogelijk een reconstructie van de stappen in het dossier.
> 2. De gemeenteraad ontvangt informatie over de stand van zaken en mogelijkheden voor het bedrijf dat bedrijfsruimte huurt van Hilckmann.
>
> 1 door Velthuis, 2 door Tankir. Kan ik die ook bij jullie beleggen?
> Groeten
> [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161177458

In naam van de Koning

VERZOEKSCHRIFT TOT VERLENGING VAN DE TERMIJN VOOR HET INSTELLEN VAN DE EIS IN DE HOOFDZAAK

ex artikel 700 lid 3 Rv

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

1. Op 26 februari 2016, 4 maart 2016 en 16 maart 2016 heeft uw Voorzieningenrechter aan Verzoekster verlof verleend voor het leggen van diverse beslagen ten laste van Gerekwestreerden. De betreffende verlofbeschikkingen zijn als **Producties 1, 2 en 3** aan dit verzoekschrift gehecht. Verzoekster heeft overeenkomstig die beschikkingen beslagen gelegd op de daarin genoemde beslagobjecten, voor het eerst op 26 februari 2016.

2. De termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak eindigt op 26 maart 2016 (maar betekening van de dagvaarding zou, mede in verband met Goede Vrijdag, uiterlijk op donderdag 24 maart 2016 moeten plaatsvinden).

3. Verzoekster verzoekt de Voorzieningenrechter om bedoelde termijn te verlengen en wel om meerdere redenen.

4. Ten eerste vindt, mede naar aanleiding van de diverse beslagleggingen, overleg plaats tussen partijen en onderzoeken zij de mogelijkheden om met elkaar in onderhandeling te geraken, in een poging om het op een of meerdere punten in dit geschil eens te worden.

5. Ten tweede is Verzoekster nog in afwachting van het grootste deel van de verklaringen van derden (banken) onder wie – meermaals – beslag is gelegd. Verzoekster heeft zodoende nog geen zicht op de resultaten van haar beslagpogingen en derhalve evenmin op haar verhaalsmogelijkheden.

6. Voorts hebben Gerekwestreerden naar de mening van Verzoekster nog immer niet op deugdelijke wijze rekening en verantwoording afgelegd ten aanzien van de aanwending van de koopsom. Verzoekster zal haar vordering ter zake in kort geding voorleggen aan de Voorzieningenrechter, waarbij de mondelinge behandeling mogelijk komende week (week 12) zal plaatsvinden. Hoewel Verzoekster zal aandringen op een snelle beslissing, zal het vonnis in kort geding mogelijk enige tijd op zich laten wachten. Vervolgens zal, bij toewijzing van de vordering, door Gedaagden rekening en verantwoording moeten worden afgelegd, waarmee onvermijdelijk ook nog enige tijd gemoeid zal zijn. De uitkomst van het kort geding en de inhoud van de in vervolg daarop mogelijk af te leggen rekening en verantwoording zullen mede bepalend zijn voor de inhoud van de door Verzoekster uit te brengen dagvaarding in de hoofdzaak en de bij die gelegenheid in te stellen vorderingen.

7. Tenslotte komt naar de mening van Verzoekster zowel bij de beoordeling van het verlengingsverzoek alsook bij de bepaling van de termijn van verlenging gewicht toe aan de hoge complexiteit van het geschil en de aanzienlijke financiële belangen die daarmee gemoeid zijn.

8. Hoewel bij een derdenbeslag een verlenging van drie weken kan worden verzocht, meent Verzoekster dat een verlenging van vier weken (28 dagen) gelet op het voorgaande gerechtvaardigd en passend zou zijn. Van onnodige vertraging van de afwikkeling van de zaak is geen sprake.

9. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland stelde de termijn voor het instellen van de eis in hoofdzaak vast en is derhalve bevoegd van dit verlengingsverzoek kennis te nemen.

Redenen waarom:

Verzoekster zich andermaal wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het verzoek:

De termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak te verlengen met 28 dagen, te rekenen vanaf de dag waarop de lopende termijn is verstreken.

advocaat [redacted]

Nijmegen, 18 maart 2016

Verlengt de termijn met 28 dagen, te rekenen vanaf de dag waarop de lopende termijn is verstreken en bepaalt dat deze verlenging om haar werking te behouden binnen acht dagen na het verstrijken van de lopende termijn bij deurwaardersexploot of aangetekende brief aan (naast de specifiek in de wet genoemde partijen) de gerekwestreerden moet zijn medegedeeld.

Arnhem, 21 maart 2016

De Voorzieningenrechter

[redacted]

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 - [redacted]
Fax: 024 - [redacted]
email: [redacted]@dirkzwager.nl

Voor eerste grosse
De griffier van de
Gelderland

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel
Openbaar

GEMEENTE Nijmegen

Onderwerp

Slachthuis Nijmegen B.V.

Programma
Grondbeleid

D161198139

BW-nummer

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Samenvatting
De afgelopen tijd is geprobeerd overeenstemming te bereiken over het buiten de rechter om afleggen van rekening en verantwoording door het Slachthuis Nijmegen c.s. aan de gemeente Nijmegen over de besteding van het al betaalde deel van de koopsom. Dit heeft niet geleid tot overeenstemming.
We gaan dit daarom in kort geding bij de rechter vragen.
Een tweede punt betreft de betaling van salarissen in maart aan de werknemers. De gemeente zal hiervoor gedeeltelijk de gelegde beslagen op bankrekening(en) op moeten heffen om middelen vrij te maken voor de betaling. Ons college is daartoe bereid gelet op de belangen van de werknemers mits gewaarborgd is dat het banksaldo enkel aangewend wordt voor de salarisbetalingen.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
OB00, Henk Berends, 9623

Datum ambtelijk voorstel
18 maart 2016

Registratienummer
D161050715

Ter besluitvorming door het college

- Kort geding aan te spannen tegen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. alsmede onder haar (in)directe bestuurders D.C.M de Haan-Hilckmann en K.A.C.M. Hilckmann, om rekening en verantwoording over aanwending van het al betaalde deel van de koopsom af te dwingen.
- Gedeeltelijk opheffen van de gelegde beslagen op Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. voor zover dat noodzakelijk is om tot uitkering van de salarissen van de werknemers in maart te kunnen komen, mits zeker is dat deze middelen ook daadwerkelijk en volledig bij de werknemers terecht komen.

	Paraaf akkoord	Datum
Steller Henk Berends		18/3

☒ Alleen ter besluitvorming door het College

Besluit B&W d.d. 22 MAART 2016 **nummer:** 3.9
☒ Conform advies
☐ Aanhouden
☐ Anders, nl.

	Paraaf akkoord	Datum
Bestuursagenda		18/3/16
Portefeuillehouder		22/3/16

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel

1 **Probleemstelling**
Op 24 februari werden wij onaangenaam verrast door het bericht van het Slachthuis Nijmegen c.s. (hieronder te verstaan: Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V.) over de beëindiging van de bedrijfsactiviteiten. Op basis van de gesloten overeenkomst (artikel 5.1 van de overeenkomst) moet het Slachthuis c.s. hierover rekening en verantwoording afleggen aan de gemeente.

2 **Juridische aspecten**
Getracht is met de bestuurders of vertegenwoordigers van de bestuurders in overleg te komen om rekening en verantwoording af te leggen over aanwending/besteding van het al betaalde deel van de koopsom. Dit heeft niet geleid tot overeenstemming.

Wij gaan dit daarom aan de rechter in kort geding vragen.

Een tweede punt betreft de betaling van salarissen in maart aan de werknemers. De gemeente zal hiervoor gedeeltelijk de gelegde beslagen op bankrekening(en) op moeten heffen om middelen vrij te maken voor de betaling. Ons college is daartoe bereid gelet op de belangen van de werknemers mits gewaarborgd is dat het banksaldo enkel aangewend wordt voor de salarisbetalingen. Het Slachthuis c.s. zal onder andere gegevens moeten verschaffen aan de hand waarvan de hoogte van de te bepalen salarissen kan worden bepaald.

3 **Doelstelling**
Het afdwingen van het afleggen van rekening en verantwoording door het Slachthuis c.s. aan de gemeente Nijmegen.
Het ontvangen van salaris in maart door de werknemers van Slachthuis c.s.

4 **Argumenten**
Zie hiervoor.

5 **Klimaat**
Dit voorstel heeft geen consequenties voor het klimaat.

6 **Financiën**
Dit voorstel heeft geen directe financiële consequenties behalve de kosten van de procedure. Het gedeeltelijk opheffen van de gelegde beslagen om salarisbetaling aan de werknemers mogelijk te maken heeft als consequentie dat er minder middelen resteren voor de betaling van schade aan de gemeente.

7 **Participatie en Communicatie**
Dit voorstel is openbaar.

8 **Uitvoering en evaluatie**
Op grond van ons Collegebesluit van 25 februari 2016 D161007376 heeft het afdelingshoofd Ontwikkelingsbedrijf mandaat van ons College om naar bevind van zaken te handelen in de procedures. De stadsadvocaat gaat het besluit van ons College uitvoeren.

Collegevoorstel

Vervolgvel
2

9 **Risico**
De afloop van de procedure moet worden afgewacht.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Communicatie en Representatie

GEMEENTE Nijmegen

PERSBERICHT

Datum
22 maart 2016

Nummer persbericht
160322L

Kort geding gemeente Nijmegen tegen Hilckmann en gedeeltelijk opheffen beslag op goederen

De gemeente Nijmegen spant deze week een kort geding aan tegen vlees- en slachtbedrijf Hilckmann. Het bedrijf weigert om verantwoording af te leggen over de 21 miljoen euro die de gemeente - in samenwerking met onder meer de provincies Gelderland en Noord-Brabant - in 2015 betaalde om het bedrijf in staat te stellen te verhuizen vanuit Nijmegen naar een nieuwe locatie in het Brabantse Haps. Met de verhuizing zou de werkgelegenheid voor de regio behouden blijven en kwam het bedrijfsterrein beschikbaar voor de verdere ontwikkeling van woningen in het Waalfront.

Op 24 februari van dit jaar maakte Hilckmann volkomen onverwacht bekend dat het bedrijf haar activiteiten staakt en dus ook niet meer verhuist naar Haps. Onmiddellijk daarna heeft de gemeente intensief geprobeerd om met de eigenaren en directie van Hilckmann in gesprek te komen. Omdat het bedrijf daar geen gehoor aan gaf, heeft de gemeente op 26 februari beslag gelegd op het bedrijf om haar belangen zo veel mogelijk veilig te stellen.

Ook daarna is veelvuldig getracht om met de bestuurders of de directie in overleg te komen om rekening en verantwoording af te leggen over de besteding van het al betaalde deel van de koopsom. Dat heeft geleid tot enkele gesprekken met vertegenwoordigers van de eigenaren. Daaruit is nog volstrekt onvoldoende duidelijk geworden wat er met het geld is gebeurd. Daarom spant de gemeente nu een kort geding aan en blijft het beslag op de bezittingen van het bedrijf en de eigenaren gehandhaafd.

Uitbetaling salarissen
De gemeente is bereid om het beslag op het bedrijf deels op te heffen zodat de salarissen van maart kunnen worden uitbetaald aan het personeel. Op die manier worden de werknemers van het bedrijf, die ook volkomen onverwacht op straat staan, niet de dupe van het gebrek aan openheid vanuit Hilckmann. Dat is ook een uitdrukkelijke wens van de Nijmeegse gemeenteraad.

Uiteraard stelt de gemeente wel scherpe eisen aan het vrijgeven van een deel van het geld waarop beslag is gelegd. Hilckmann moet kunnen garanderen dat het geld alleen wordt gebruikt om de salarissen van maart uit te betalen. De gemeente moet daar volledig inzicht in krijgen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Communicatie en Representatie

Vervolgvel
1

Noot voor de pers (niet voor publicatie):
Meer informatie bij Freico Amberg (woordvoerder wethouder Velthuis) E: f.amberg@nijmegen.nl
T: 0646344481.

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

In naam van de Koning

Dirkzwager
advocaten & notarissen

VERZOEKSCHRIFT TOT HET LEGGEN VAN CONSERVATOIR BESLAG OP ROERENDE ZAKEN
ex artikelen 700 jo 711 e.v. Rv
ALSMEDE ONDER DERDEN
ex artikelen 700 jo 718 e.v. Rv

D161198138

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

FEITEN

1. Gerekwestreerde sub 1, hierna te noemen 'Vleeshandel Hilckmann' houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Gerekwestreerde sub 2, hierna te noemen 'Slachthuis Nijmegen' houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

2. Gerekwestreerde sub 3, hierna te noemen 'Hilzaco' is de enig aandeelhouder en bestuurder van Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen. Gerekwestreerden sub 4 en 5 zijn beiden bestuurder van Hilzaco.

3. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen. Verzoekster, hierna te noemen 'de Gemeente', is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken.

4. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat.

5. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

6. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

7. In 2015 zijn partijen intensief met elkaar in onderhandeling getreden over – kort gezegd – verplaatsing van de onderneming en activiteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen. Partijen hebben daarover algehele overeenstemming bereikt en legden hun afspraken op 15 juli 2015 schriftelijk vast in de navolgende stukken (hierna gezamenlijk te noemen: 'de Transactie'):
   1. Mantelovereenkomst (**Productie 1**)
   2. Koopovereenkomst (**Productie 2**)
   3. Werkgelegenheidsgarantie (**Productie 3**)

8. Kern van de Transactie is dat de gewenste bedrijfsverplaatsing tot stand zou komen door aankoop door de Gemeente van het litigieuze opstalrecht en beëindiging van de huurovereenkomst tussen partijen. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zouden de te ontvangen koopsom vervolgens uitsluitend en volledig aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk. Daarbij gaven zij (zowel aan de gemeente alsook – in de vorm van een derdenbeding – aan de betrokken medewerkers) een werkgelegenheidsgarantie. Afgifte daarvan was voor de gemeente een essentiële voorwaarde voor verwerving van het opstalrecht gelet op de maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang.

9. Bij notariële akte d.d. 31 juli 2015 vond de overdracht van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden plaats tegen betaling door de Gemeente van het overeengekomen gedeelte van de koopsom, zijnde een bedrag van € 21.000.000,00. Het resterende deel van de koopsom, zijnde € 6.600.000,00 diende door de Gemeente eerst (in delen) te worden voldaan bij het bereiken van bepaalde *milestones*.

10. In de daaropvolgende periode is de Gemeente enkel summier geïnformeerd over het verloop van de verplaatsing van de bedrijfsactiviteiten. Op de weinige momenten dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen daarover contact opnamen met de Gemeente, luidde de boodschap steevast dat het project op koers lag.

11. Tot haar grote verbazing heeft de Gemeente op 24 februari 2016 uit een persbericht (**Productie 4**) moeten vernemen, dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hebben besloten om hun activiteiten volledig te staken, waardoor van verplaatsing van de onderneming geen sprake zal zijn en een ontslagvergunning wordt aangevraagd voor alle medewerkers.

12. Uit het betreffende persbericht, alsook uit een presentatie (**Productie 5**) die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen als redenen voor hun besluit aanvoeren, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

13. Uit de toelichtingen van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn, naar nu blijkt, enkel gerechtigd om die markt via zogenaamde parallelimport (Hong Kong) te bedienen, hetgeen een negatieve impact heeft op de prijzen. De situatie werd nog nadeliger, aldus Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, door diverse maatregelen van de Chinese overheid waardoor deze indirecte export verder wordt belemmerd.

14. Naar eigen zeggen proberen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen al sinds 2009 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat zij in dat streven volledig zijn mislukt. Andere grote Nederlandse slachterijen zijn aan de lijst toegevoegd en Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de enigen die op die lijst ontbreken.

JURIDISCH KADER

15. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van de op hen rustende verplichtingen uit hoofde van de Transactie. Datzelfde geldt daarmee voor Hilzaco, die als zelfstandige verplichting instaat voor alle verplichtingen uit hoofde van de Transactie (art 5.5.3 Mantelovereenkomst).

16. Uit de huidige berichten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom uitsluitend en volledig aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk (considerans sub i. en art. 5.1 van de Mantelovereenkomst). Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom (art. 5.1 van de Mantelovereenkomst).

17. Verder rust op Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de verplichting om de litigieuze opstallen schoon en ontruimd aan de Gemeente ter beschikking te stellen, een verplichting die gepaard gaat met aanzienlijke kosten. Gezien de huidige berichten moet worden aangenomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen deze verplichting niet zullen (kunnen) naleven, waardoor de Gemeente schade lijdt ter hoogte van de daarmee gemoeide kosten.

18. Daarnaast stelt de Gemeente zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, naar het zich laat aanzien doelbewust, informatie hebben achtergehouden die ertoe zou leiden dat de bedrijfsverplaatsing nimmer haar beslag zou krijgen, terwijl de daaraan verbonden koopsom wél werd geïncasseerd. Waar het in deze om gaat, is dat de hiervoor genoemde, cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de Transactie noch nadien, aan de Gemeente zijn medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als (enige) reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de Gemeente had moeten worden medegedeeld. Bij kennisname daarvan had de Gemeente nimmer ingestemd met de Transactie onder de huidige voorwaarden. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen wisten dit, althans behoorden dat te weten, hetgeen waarschijnlijk reden voor hen is geweest om deze cruciale informatie achter te houden.

19. De verwijten van de Gemeente met betrekking tot het achterhouden van deze cruciale informatie beperken zich niet tot Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat hun bestuurders, gerekwestreerden sub 4 en 5, zich jegens haar hebben schuldig gemaakt aan onrechtmatig handelen, door bedoelde informatie gedurende het gehele, intensieve traject onvermeld te laten, terwijl (ook) zij wisten althans behoorden te weten dat die informatie voor de Gemeente van het grootst mogelijke belang was en dat zij bij kennisname daarvan nooit zou zijn overgegaan tot het aangaan van de Transactie onder de huidige voorwaarden. In het verlengde daarvan is de Gemeente ervan overtuigd dat, daar waar de geïncasseerde koopsom evident niet is aangewend voor bedrijfsverplaatsing, deze zal zijn gebruikt voor doeleinden die direct of indirect ten gunste van gerekwestreerden sub 4 en 5 waren.

20. De opstelling van Gerekwestreerden sterkt de Gemeente in haar vermoeden dat niet alleen de koopsom niet op juiste wijze is aangewend, maar dat Gerekwestreerden de belangen van de Gemeente ook overigens niet in acht hebben genomen. Daarbij komt dat Gerekwestreerden weglopen voor de bijzondere verantwoordelijkheid die de verantwoordingsplicht, ook voor de bestuurders, met zich mee brengt. Een en ander is voor de Gemeente aanleiding geweest om Gerekwestreerden aansprakelijk te houden voor alle door haar geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel overeengekomen boetes (**Productie 6**).

21. De Gemeente heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar Gerekwestreerden zijn niet bereid gebleken daartoe over te gegaan. Aanvankelijk hebben zij via hun advocaat laten weten geen aanleiding te zien om daarover overleg te voeren en de Gemeente ter zake te informeren, omdat zij zich wilden toeleggen op gesprekken met belanghebbenden.

22. De Gemeente heeft vervolgens aan Gerekwestreerden aangekondigd dat naleving van de ter zake gemaakte afspraken zo nodig in kort geding zou worden afgedwongen. In een kennelijk reactie daarop en op uitnodiging van de Gemeente is de advocaat van Gerekwestreerden, vergezeld door de interne controller (mevrouw [redacted], op 10 maart 2016 voor een bespreking verschenen op het kantoor van de advocaat van de Gemeente.

23. In reactie op hetgeen tijdens het gesprek van de zijde van Gerekwestreerden naar voren is gebracht, heeft de Gemeente vastgehouden aan het standpunt dat Gerekwestreerden – anders dan zij zelf stellen – wel degelijk tot rekening en verantwoording verplicht zijn. Verder meent zij dat hetgeen tijdens het overleg is meegedeeld niet beschouwd kan worden als nakoming van de verplichting uit (artikel 5.1 van) de Mantelovereenkomst. Op een document na (een afrekening van de notaris van 30 juli 2015), hebben Gerekwestreerden geen enkel stuk overgelegd dat de Gemeente niet al kende. Verder is uit de stukken en summiere toelichting daarop niet af te leiden, laat staan blijkt daaruit, wat er met de door Gerekwestreerden ontvangen restant koopsom (na aflossing van de financiers) is gebeurd na 31 juli 2015. Cruciale vragen daaromtrent bleven onbeantwoord. Reeds hierom is van het afleggen van rekening en verantwoording geen sprake.

24. De Gemeente heeft recht en belang om te trachten het verhaal van haar vorderingen zeker te stellen door middel van het leggen van conservatoire beslagen.

DE VORDERINGEN

25. Mede op basis van de door Gerekwestreerden eventueel alsnog af te leggen rekening en verantwoording zal de Gemeente de door haar geleden schade en derhalve haar vorderingen nader kunnen becijferen. Vooralsnog staat voor de Gemeente vast dat zij, mede door toedoen van Gerekwestreerden (onjuiste aanwending koopsom en achterhouden informatie), op basis van onjuiste uitgangspunten heeft ingestemd met de Transactie. In de hoofdzaak zal de Gemeente in rechte doen vaststellen dat het resterende deel van de koopsom door haar niet langer verschuldigd is, dat zij vanwege tekortschieten aan de zijde van Gerekwestreerden aanspraak kan maken op de in zowel de Mantelovereenkomst alsook de Koopovereenkomst contractueel overeengekomen boetes, alsmede op grond van dwaling en bedrog partiële vernietiging van de Transactie aanpassing van de koopsom vorderen.

26. Ter berekening van de schade aan de zijde van de Gemeente dient de aangepaste koopsom te worden gesteld op het niveau van de vergoeding tot betaling waarvan zij bereid zou zijn geweest bij een juiste voorstelling van zaken, te weten de WOZ-waarde. Het verschil tussen dat bedrag en het gedeelte van de koopsom dat door de Gemeente is betaald, is schade die de Gemeente op Gerekwestreerden kan verhalen.

27. Uit hoofde van het voorgaande heeft de Gemeente (hoofdelijke) vorderingen op Gerekwestreerden als volgt:

- Begrote verschil tussen het betaalde deel van de koopsom (€ 21.000.000,-) en de WOZ-waarde (€ 7.100.000,-)	€ 13.900.000,-
- Boete ingevolge artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst: 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Boete ingevolge artikel 10.1 van de Koopovereenkomst 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Geschatte kosten voor ontruiming en reiniging opstallen	€ 500.000,-
Subtotaal	€ 17.160.000,-
Begroting rente en kosten (conform Beslagsyllabus)	€ 2.046.000,-
Totaal	€ 19.206.000,-

EERDERE BESLAGEN

28. Op 26 februari 2016, 4 maart 2016 en 16 maart 2016 heeft de Gemeente krachtens verkregen verlof van uw Voorzieningenrechter (**Producties 7, 8 en 9**) beslag gelegd op de in die verlofbeschikkingen genoemde beslagobjecten. Naar het zich laat aanzien, is de Gemeente daarmee slechts ten dele geslaagd in het zeker stellen van het verhaal van haar (aanzienlijke) vorderingen. Om die reden heeft de Gemeente recht en belang om andermaal beslag te leggen. Daarnaast is dit nadere verzoek noodzakelijk, omdat de Gemeente eerst nu op de hoogte is geraakt van de onderhavige beslagobjecten.

29. In het kader van de te toetsen proportionaliteit en subsidiariteit vermeldt de Gemeente dat zij beslaglegging op de genoemde objecten passend acht gelet op het aanzienlijke financiële belang in deze, afgezet tegen de uitlatingen van Gerekwestreerden die erop duiden dat hun financiële situatie penibel is, mede gelet op hun weigerachtige houding om openheid van zaken te geven. Beslaglegging op minder bezwarende beslagobjecten is niet mogelijk, te meer niet nu de Gemeente met het bestaan daarvan niet bekend is.

30. In het kader van de eerdere beslagleggingen heeft de Voorzieningenrechter de vordering van de Gemeente voorlopig begroot op € 19.206.000,- inclusief rente en kosten, alsmede bepaald dat de hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient te worden ingesteld binnen 28 dagen na eerste beslaglegging. De Gemeente heeft een verzoekschrift ingediend tot verlenging van die termijn met andermaal 28 dagen, welk verzoek in een beschikking d.d. 21 maart 2016 (**Productie 10**) door de Voorzieningenrechter is ingewilligd.

DE BESLAGOBJECTEN

31. De Gemeente meent te weten dat Gerekwestreerden 1 t/m 3 (afzonderlijk dan wel gezamenlijk) roerende zaken (handelsvoorraden) in eigendom hebben die zich bevinden in en om (delen van) de navolgende bedrijfsruimten die toebehoren aan de hierna genoemde derden, dan wel ter zake van die roerende zaken vorderingen hebben op bedoelde derden. Het betreft met name voorraden vlees en/of vleesproducten die (ingevroren) zijn opgeslagen. De Gemeente is niet bekend met de aard van de onderliggende rechtsverhoudingen met de betreffende derden, reden waarom zij zowel verlof wenst voor het leggen van beslag op roerende zaken alsook derdenbeslag.

32. De betreffende roerende zaken bevinden zich op de navolgende locaties c.q. onder de navolgende derden:

- de besloten vennootschap **Blokland Cold Stores Cuijk B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te (5431 NN) Cuijk aan de Simon Homburgstraat 14;
- de besloten vennootschap **Lau van Haren Cold Stores B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te (6551 AC) Weurt aan de Metaalweg 15;
- de besloten vennootschap **Teeuwissen Coldstore Cuijk B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te (5433 NE) Katwijk NB aan de Korte Oijen 6.

33. De Gemeente heeft recht en belang om ter verzekering van haar vordering ten laste van Gerekwestreerden beslag te leggen op bedoelde roerende zaken alsook onder voormelde derden, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die deze derden onder zich hebben en/of zullen verkrijgen en/of aan Gerekwestreerde verschuldigd zijn en/of zullen worden.

34. Beslag op de handelsvoorraden is voor de Gemeente wenselijk vanwege de aanzienlijke waarde daarvan. De verstrekkende gevolgen die een dergelijk beslag normaliter kan hebben doen zich in casu niet voor, gezien de expliciete aankondiging van Gerekwestreerden dat de bedrijfsvoering is gestaakt. In dat licht wordt de voorzieningenrechter verzocht om af te zien van het horen van partijen voordat verlof wordt verleend.

35. Verzoekster heeft gegronde vrees dat de hiervoor genoemde roerende zaken zullen worden verduisterd en aldus aan verhaal zullen worden onttrokken, aangezien vaststaat dat Gerekwestreerden bezig zijn met het liquideren en volledig ontmantelen van de ondernemingen en in dat verband over zullen gaan tot het wegmaken van vermogensbestanddelen. De vrees wordt versterkt door de expliciete weigering van Gerekwestreerden tot het afleggen van rekening en verantwoording. Verzoekster heeft zodoende recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen op Gerekwestreerden conservatoir beslag te doen leggen op de hiervoor bedoelde zaken.

36. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland is ingevolge artikel 700 lid 1 Rv bevoegd van dit verzoek kennis te nemen, nu voornoemde derde alsmede de woonplaatsen en zetels van Gerekwestreerden zich binnen het arrondissement van de rechtbank Gelderland bevinden.

Redenen waarom:

Verzoekster zich andermaal wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het aanvullende verzoek:

a) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder de besloten vennootschap **Blokland Cold Stores Cuijk BV**, gevestigd en kantoorhoudende te (5431 NN) Cuijk aan de Simon Homburgstraat 14, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende

Dirkzwager
advocaten & notarissen

gelden, geldswaarden en/of goederen die bedoelde derde onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

b) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder de besloten vennootschap **Lau van Haren Cold Stores B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te (6551 AC) Weurt aan de Metaalweg 15, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die bedoelde derde onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

c) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder de besloten vennootschap **Teeuwissen Coldstore Cuijk B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te (5433 NE) Katwijk NB aan de Korte Oijen 6, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die bedoelde derde onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

d) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering op alle roerende zaken, waaronder inventaris, rollend materieel en handelsvoorraden, die zich bevinden in en om de bedrijfsruimten als hiervoor bedoeld sub a), b) en c), voor zover bedoelde zaken eigendom zijn van Gerekwestreerden en vatbaar zijn voor beslag.

advocaat

[redacted]

Nijmegen, 22 maart 2016

Toegestaan als verzocht, met bepaling van de vordering van verzoekster op gerekwestreerden op € 19.266.000,- en met bepaling dat de uitvoerbaarheid bij voorraad wordt ingesteld binnen de verlengde termijn gewezen in de beschikking van 21 maart 2016 van de Arnhem, 22 maart 2016 voorzieningenrechter van deze rechtbank.

De Voorzieningenrechter

[redacted]

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 – [redacted]
Fax: 024 – [redacted]
email: [redacted]@dirkzwager.nl

Voor eerste grosse
Rechtbank Gelderland

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161177460

Persbericht

Afkomstig van : Slachthuis Nijmegen B.V.
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Datum : 25 maart 2016

Begin:

Juridische en ongenuanceerde media-aanval van de gemeente schaadt de correcte afwikkeling van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Naar aanleiding van de berichten in de pers en de discussies tijdens de gemeenteraadsvergaderingen van de gemeente Nijmegen van 2 en 16 maart jl. heeft de directie van de twee bovenstaande bedrijven behoefte nader te reageren.
De reden is dat er onjuiste mededelingen zijn verstrekt aan de media door de overheid, vakbonden enz. en dat de directie van de bedrijven verweten wordt geen informatie te willen verschaffen. Door de strikt juridische opstelling van de gemeente kan en mag van de directie niet verwacht worden dat zij de verdediging via de pers voert zolang de zaak onder de rechter is. Vertrouwelijke stukken van de ondernemingen worden steeds via de gemeente Nijmegen aan de pers gelekt.

De feiten zijn:

- Sinds 2004 spreekt de gemeente Nijmegen al over onteigening/verplaatsing van de slachterij.
- De slachterij is in 2006 door de gemeente Nijmegen volledig wegbestemd en dit is in 2008 onherroepelijk geworden.
- Sinds 2008 is de vigerende bestemming voor het slachthuis daardoor komen te vervallen.
- Onderhandeld zou worden over een vergoeding op basis van de onteigeningswet. Nijmegen gaf in 2010 aan hiervoor geen geld meer te hebben.
- Sinds 2008 kon Slachthuis Nijmegen geen diepte-investeringen meer op de locatie in Nijmegen doen, gezien de wegbestemming door de gemeente.
- Op 3 september 2014 (vindplaats 201310406/1/R3) heeft de Raad van State de eerdere onterechte besluitvorming door de gemeente vernietigd. Daardoor moest de gemeente een keuze maken: het bestemmingsplan terugdraaien waardoor het slachthuis haar activiteiten op de locatie kon continueren en kon investeren of het slachthuis uitkopen.
- De provincie Noord Brabant heeft in april 2015 een taxatie laten opstellen. Deze taxatie geeft een waarde aan van € 28.100.000.
- De directie van Slachthuis Nijmegen had eerder Arcadis een rapport op laten stellen voor een begroting van de vergoeding van de kosten van de verplaatsing van Slachthuis Nijmegen naar een nieuwe locatie. Die begroting kwam uit op € 48.000.000.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

- De gemeente Nijmegen heeft een koopsom voor de opstallen afgesproken van € 27.600.000, waarvan nog € 6.600.000 moet worden voldaan. Die koopsom komt nagenoeg overeen met de taxatie. Slachthuis Nijmegen heeft in juli 2015 de opstallen overgedragen aan de gemeente Nijmegen.
- De koopsom ziet alleen op de verwerving van de opstallen.
- Op het moment dat de deal gesloten werd met de gemeente Nijmegen presteerden de ondernemingen binnen budget.
- De financiering van de gehele bedrijfsverplaatsing alsmede de overbrugging tot aan de nieuwbouw was door het verkrijgen van de koopsom (€ 27.600.000) en bancaire financiering (€ 38.500.000) gedekt.
- Op 24 februari 2016 is het personeel geïnformeerd over het voorgenomen besluit om de activiteiten van de beide ondernemingen te staken. De reden van het voorgenomen besluit was dat de marktomstandigheden drastisch waren veranderd. Slachthuis Nijmegen had, ondanks diverse inspanningen, als enige grote Nederlandse slachterij geen directe toegang tot de Chinese markt. Dit heeft sinds het najaar 2015 materiële en structurele gevolgen gehad voor de concurrentiekracht en resultaten van beide bedrijven. Ook op korte termijn was er geen zekerheid over het verkrijgen van de noodzakelijke exportvergunning. Als gevolg hiervan was de financiering van de nieuwbouw op Laarakker in Haps niet meer mogelijk. Ook onderhandelingen met zowel nationale als internationale partijen om te komen tot mogelijke financiering van nieuwbouw en behoud van de werkgelegenheid, hebben niet tot resultaat geleid.
- Hierdoor heeft Vleeshandel Hilckmann aangegeven geen substantiële slacht meer te laten plaatsvinden bij Slachterij Nijmegen B.V. omdat er niet meer voor concurrerende prijzen kon worden geslacht en verkocht. Er bleef daardoor voor Slachthuis Nijmegen B.V. geen andere optie over dan per direct alle operationele activiteiten te staken. Bij Slachthuis Nijmegen B.V. zijn 74 werknemers in dienst en bij Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. 33 werknemers. Voor hen is een ontslag bij het UWV aangevraagd.
- Op 24 februari 2016 is de verantwoordelijke wethouder in een persoonlijk gesprek door de directie van de beide ondernemingen uitvoerig geïnformeerd.
- Binnen enkele uren na het gesprek van 24 februari jl. met de wethouder heeft de gemeente juridische procedures opgestart.
- De wethouder heeft vervolgens rekening en verantwoording geëist en vlak daarna, op 26 februari heeft de gemeente beslag laten leggen op zowel de activa van de ondernemingen als op de privé-vermogens van de bestuurders en een erkenning van volledige aansprakelijkheid door de directie geëist. Deze aansprakelijkstelling is geformaliseerd op die dag door de advocaat van de gemeente.
- Daarmee heeft de gemeente het overleg/samenwerking zoals door de directie is gestart op 24 februari jl. volledig gejuridiseerd.
- Op 10 maart 2016 is wederom informatie verstrekt aan de gemeente.
- Tijdens dit gesprek met de gemeente, de ondernemingen en de advocaten is gesproken over confidentieel overleg buiten het juridische traject om.
- Die avond komt het college van B&W met een brief aan de gemeenteraad waarin de eerder verwoorde standpunten worden herzien. OB00/D161036150
- In het daags daarop volgende schrijven namens de gemeente volhardt de advocaat van de gemeente in het stellen van juridische voorwaarden. Deze

voorwaarden waren dusdanig dat in redelijkheid van de directies niet kon worden verlangd daaraan te voldoen.

- Daarenboven zijn allerlei in vertrouwen gedeelde documenten via de gemeente openbaar gemaakt.
- In deze context wordt de directie van de beide bedrijven door de gemeente verweten geen informatie te verstrekken.
- Bovendien hebben diverse partijen zoals de gemeente Nijmegen en de vakbond zich via allerlei media ongenuanceerd en onjuist uitgelaten over de ontstane situatie.
- De directie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. is van mening dat de gemeente – ondanks haar uitspraken in de pers – niet bereid is tot een gesprek zonder dat er allerlei onredelijke voorwaarden gesteld worden waaraan de directie op voorhand heeft te voldoen.
- Van de directie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. kan en mag niet worden verlangd dat zij in gesprek treedt zolang de gemeente als voorwaarde voor het gesprek bij voorbaat zonder beoordeling door de rechter blijft eisen dat de directie aansprakelijkheid dient te erkennen.
- De directie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. zal haar zienswijze alsmede haar verweer tegen de aansprakelijkheidstelling door de gemeente ten overstaan van de rechter kenbaar maken en meent dat de rechter de enige instantie is die daaromtrent dient te oordelen.
- De directie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. heeft immer naar eer en geweten gehandeld in het belang van de ondernemingen en zijn stakeholders en verwerpt iedere suggestie van persoonlijk gewin.
- Ondanks het feit dat de huidige handelswijze van de gemeente de ondernemingen en zijn stakeholders schaadt, streeft de directie nog steeds naar een correcte afwikkeling.
- Tot dit moment is de directie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. ondanks de hiervoor gemelde uiteenzetting in controle bij het op een correcte wijze afwikkelen van de bedrijfsbeëindigingen.

Einde

Wij zetten dit persbericht eveneens op onze website en zullen dit ook delen met andere stakeholders.
Op dit persbericht zal geen nadere inhoudelijke aanvullende informatie worden verstrekt. Indien er aanvullende informatie beschikbaar komt, zullen wij dit eerst vermelden op de website van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V..

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161177461

[redacted]OB20

Van: [redacted]BA50
Verzonden: vrijdag 25 maart 2016 15:33
Aan: [redacted]@gelderlander.wegener.nl
Onderwerp: Reactie op Hilckmann
Bijlagen: Reactie op persbericht Hilckmann 25 maart.docx

Categorieën: Categorie Paars

1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Reactie op persbericht Hilckmann:

Het verbaast ons dat Slachthuis en Vleeshandel Hilckmann na een maand van bijna volledig stilzwijgen en niet ingaan op verzoeken voor gesprekken concludeert dat de correcte (juridische) afwikkeling van de onverwachte en onaangekondigde sluiting van het bedrijf wordt "geschaad" door het handelen van de gemeente, gemeenteraad, vakbonden en media.

De gemeente heeft - zoals bekend - al direct na de abrupte bedrijfsbeëindiging pogingen ondernomen om met directie en eigenaren in gesprek te komen. Daaraan is geen enkele conditie verbonden door de gemeente. Ambtenaren van de gemeente hebben zelfs letterlijk voor niets zitten wachten op gesprekspartners van Hilckmann.

Uiteraard waren die gesprekken wel bedoeld om meer duidelijkheid te krijgen over de redenen voor sluiting en de manier waarop Hilckmann is omgegaan met 21 miljoen euro die de gemeente heeft betaald aan het bedrijf om een verhuizing vanuit Nijmegen naar Haps mogelijk te maken. Deze overeenkomst die Nijmegen - in samenwerking met twee provincies, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij en de gemeente Cuijk - sloot, bevat namelijk afspraken over bedrijfsverplaatsing en behoud van werkgelegenheid die nu niet meer worden nagekomen.

Het feit dat Hilckmann al 4 weken niet de benodigde informatie wil verstrekken en dus ook niet meer openheid van zaken wenst te geven, leidt inderdaad tot speculaties in onder meer de media en maakt dat er veel druk op andere partijen wordt uitgeoefend om meer duidelijkheid te verschaffen. Dat kan op cruciale punten helaas niet zonder de inbreng van Hilckmann.

Het verwijt dat de gemeente zicht strikt juridisch opstelt, herkennen wij niet. Er is niet onmiddellijk een juridisch traject opgestart, maar er is gepoogd om snel in gesprek te komen. Toen dat niet lukte, is beslag gelegd op eigendommen om de belangen van de gemeente veilig te stellen. Deze week is besloten een kort geding te starten omdat in de afgelopen maand nog steeds geen opening is geboden.

De gemeente heeft geen stukken 'gelekt'. Via raadsvergaderingen is in volledige openbaarheid een aantal stukken vrijgegeven in het kader van waarheidsvinding en openbaarheid van bestuur. Mochten er stukken bij media liggen die niet op die manier hun weg naar de pers hebben gevonden dan is dat niet via officiële kanalen van de gemeente gelopen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel
Openbaar

GEMEENTE Nijmegen

D161177462

Onderwerp

Technische vragen Slachthuis

Programma
Grondbeleid

BW-nummer

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Samenvatting
Naar aanleiding van de kamerbehandeling op 16 maart jongstleden van het dossier Slachthuis in de commissie Waalfront-Waalsprong zijn aanvullende (technische)vragen gesteld. Gezien de aard van de vragen stellen we voor de vragen onder gedeeltelijke geheimhouding aan de Raad te beantwoorden. Dit voorstel voorziet in de beantwoording en oplegging van gedeeltelijke geheimhouding op enige onderdelen.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
OB00, Henk Berends, 9623

Datum ambtelijk voorstel
23 maart 2016

Registratienummer
D161056855

Ter besluitvorming door het college

1. De brief aan de Raad inzake de beantwoording van technische vragen inzake het Slachthuis vast te stellen.
2. Met toepassing van artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet, in verband met artikel 10, 2e lid, onder b van de Wet openbaarheid van bestuur, aan de Raad deels geheimhouding op te leggen op de als geheim gemarkeerde delen (weggelakte passages) uit de brief en bijlagen met registratienummer D161056880.

Paraaf akkoord — Datum

Steller
Henk Berends i.o.

Aan de Raad voor te stellen

1. Met betrekking tot het aan uw Raad aangeboden, als geheim gemarkeerde delen (weggelakte passages) van de brief en bijlagen inzake de beantwoording van technische vragen inzake het Slachthuis van het College d.d. 29 maart 2016 met registratienummer D161056880 op grond van art. 25 derde lid Gemeentewet in verband met artikel 10, 2e lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur de door het College van B&W 29 maart 2016 opgelegde geheimhouding te bekrachtigen.

☒ Ter besluitvorming door de Raad

Besluit B&W d.d. 29 MAART 2016 nummer: 3.2

☒ Conform advies
☐ Aanhouden
☐ Anders, nl.

Paraaf akkoord — Datum

Bestuursagenda 25/3/16

Portefeuillehouder 29/3/16

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Collegevoorstel

1 **Probleemstelling**
Naar aanleiding van de kamerbehandeling op 16 maart jongstleden van het dossier Slachthuis in de commissie Waalfront-Waalsprong zijn aanvullende (technische)vragen gesteld. Gezien de aard van de vragen stellen we voor de vragen onder gedeeltelijke geheimhouding aan de Raad te beantwoorden. Deze informatie kan bij openbaarmaking de belangen van de gemeente beschadigen, daarom leggen wij geheimhouding op de brief en bijlage.

2 **Juridische aspecten**
Met toepassing van artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet, in verband met artikel 10, 2e lid, onder b van de Wet openbaarheid van bestuur, aan de Raad geheimhouding op te leggen op de als geheim gemarkeerde delen (weggelakte passages) van de brief en bijlagen met registratienummer D161056880.

3 **Doelstelling**
Het deels onder geheimhouding informeren van de Raad.

4 **Argumenten**
Gedeeltelijke geheimhouding is noodzakelijk om de financiële belangen van de gemeente te beschermen.

5 **Klimaat**
Dit voorstel heeft geen consequenties voor het klimaat.

6 **Financiën**
In de brief geven wij antwoord op vragen van raadsleden inzake het Slachthuis.

7 **Participatie en Communicatie**
De Raad moet de door ons College opgelegde geheimhouding bekrachtigen. Op straffe van het vervallen ervan. De brief en bijlage waarop geheimhouding rust ligt voor de Raad ter inzage bij de griffie.

8 **Uitvoering en evaluatie**
De Raad moet de door ons College opgelegde geheimhouding bekrachtigen. Op straffe van het vervallen ervan.

9 **Risico**
In de brief gaan wij in op de risico's rondom het Slachthuis.

Bijlage(n): Raadsvoorstel bekrachtiging geheimhouding

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

GEMEENTE Nijmegen

Datum raadsvergadering / Nummer raadsvoorstel
13 april 2016 / 53/2016
Fatale termijn: besluitvorming vóór:

Onderwerp
Bekrachtiging geheimhouding Slachthuis

Programma
Grondbeleid

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Voorstel van het College van Burgemeester en Wethouders d.d.
29 maart 2016

Samenvatting
Burgemeester en Wethouders hebben op 29 maart 2016 een besluit genomen waarbij op grond van artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet, in verband met artikel 10, 2e lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur, deels geheimhouding is opgelegd op de aan uw Raad te verstrekken brief en bijlagen. Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet vervalt deze geheimhouding als deze niet in de eerstvolgende vergadering van de Raad bekrachtigd wordt door de Raad. Dit voorstel voorziet in dit bekrachtigingsbesluit door de Raad.

Voorstel om te besluiten

1. Met betrekking tot het aan uw Raad aangeboden, als geheim gemarkeerde delen (weggelakte passages) van de brief en bijlagen inzake de beantwoording van technische vragen inzake het Slachthuis van het College d.d. 29 maart 2016 met registratienummer D161056880 op grond van art. 25 derde lid Gemeentewet in verband met artikel 10, 2e lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur de door het College van B&W 29 maart 2016 opgelegde geheimhouding te bekrachtigen.

D161061724

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Voorstel aan de Raad

Aan de Raad van de gemeente Nijmegen

1 Inleiding
Burgemeester en Wethouders hebben op 29 maart 2016 een besluit genomen waarbij op grond van artikel 25, tweede lid van de Gemeentewet, in verband met artikel 10, 2e lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur, deels geheimhouding is opgelegd op de aan uw Raad te verstrekken brief en bijlagen. Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet vervalt deze geheimhouding als deze niet in de eerstvolgende vergadering van de Raad bekrachtigd wordt door de Raad. Dit voorstel voorziet in dit bekrachtigingsbesluit door de Raad.

1.1 Wettelijk kader of beleidskader
Wet Openbaarheid van Bestuur en Gemeentewet.

1.2 Relatie met programma
Dit voorstel heeft betrekking op het programma Grondbeleid.

2 Doelstelling
Het onder geheimhouding informeren van de Raad.

3 Argumenten
Geheimhouding is noodzakelijk om de financiële belangen van de gemeente te beschermen.

4 Klimaat
Dit voorstel heeft geen consequenties voor het klimaat.

5 Risico's
Het opleggen van geheimhouding is een beheersmaatregel om het bekend worden van de cijfers en andere gevoelige informatie tegen te gaan.

6 Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

7 Participatie en Communicatie
Ter bescherming van de financiële belangen van de gemeente waartegen het belang van openbaarheid niet opweegt, willen het College geheimhouding opleggen. De Raad moet de door het College opgelegde geheimhouding bekrachtigen. Op straffe van het vervallen ervan. De stukken waarop geheimhouding rust liggen voor de Raad ter inzage bij de griffie.

8 Uitvoering en evaluatie
De Raad moet de door het College opgelegde geheimhouding bekrachtigen.

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. H.M.F. Bruls drs. R. Wever

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Agendapunt | Raadsbesluit Politieke Avond 30 maart 2016

17. **Raadsvoorstel Bekrachtiging geheimhouding Slachthuis (53/2016)**

Raadsvoorstel d.d. 29 maart 2016
1. Met betrekking tot het aan uw Raad aangeboden, als geheim gemarkeerde delen (weggelakte passages) van de brief en bijlagen inzake de beantwoording van technische vragen inzake het Slachthuis van het College d.d. 29 maart 2016 met registratienummer D161056880 op grond van art. 25 derde lid Gemeentewet in verband met artikel 10, 2e lid, onder b en g van de Wet openbaarheid van bestuur de door het College van B&W 29 maart 2016 opgelegde geheimhouding te bekrachtigen.

Raadsbesluit d.d. 30 maart 2016
Conform besloten

De voorzitter,

drs. H.M.F. Bruls

De raadsgriffier,

drs. M.A.H. Heffels

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
29 maart 2016	OB00/ D161056880	Henk Berends
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Technische vragen Slachthuis		(024) 3299623

Geachte leden van de Raad,

Naar aanleiding van de kamerbehandeling op 16 maart jongstleden van het dossier Slachthuis in de commissie Waalfront-Waalsprong zijn door uw Raad aanvullende (technische)vragen gesteld. Met deze brief geven wij antwoord op de door u gestelde vragen. Gezien de aard van de vragen stellen we voor de vragen onder gedeeltelijke geheimhouding aan de Raad te beantwoorden.

1. Het college heeft zelf geen boekenonderzoek gedaan, omdat ING en BOM Capital dat hebben gedaan. Wat voor informatie hebben zij aan de gemeente gegeven en welke conclusies heeft de gemeente daaruit getrokken? Hoe hard waren de offertes van ING en BOM Capital en hoe heeft Hilckmann daarop gereageerd? Wanneer was de gemeente hiervan op de hoogte en welke conclusies heeft zij hieruit getrokken?

Op 15 juni 2015 vindt in de Trêveszaal een presentatie plaats van het Slachthuis samen met ING en BOM waarin zij de portefeuillehouders comfort geven op de vraag of de nieuwe vestiging in Haps voldoende levensvatbaar is. ING en BOM betogen dat de businesscase er goed uitziet en wel zodanig dat zij een lening willen verstrekken met als belangrijkste voorbehouden dat de gemeente Nijmegen haar fiat geeft op de aankoopsom van € 27,6 miljoen en de betaling van € 21 miljoen ineens en een garantiestelling is verkregen van de Rijksoverheid (RVO). Deze presentatie maakt dat scepsis over de haalbaarheid in Haps, het risico op niet doorzetten van de verhuizing maar slechts incasseren van de aankoopsom en twijfels over behoud van werkgelegenheid, verdwijnt. De presentatie en de daar uitgereikte stukken zijn recent aan uw Raad verstrekt.

Naar aanleiding van het overleg van 15 juni 2015 verstrekt het Slachthuis ons op 6 juli 2015 (in de brief per abuis gedateerd 6 juni 2015) een brief van ING en BOM welke inzicht gaf over de stand van zaken met betrekking tot de financiering. In de brief van ING en BOM, welke aan uw Raad ter inzage is aangeboden, is verwoord:

"dat de Financiers beide interne goedkeuring hebben verkregen voor het verstrekken van een gecommitteerd financieringsarrangement ten behoeve van de financiering van Hilzaco Beheer B.V. en haar dochtermaatschappijen (de 'Onderneming') één en ander in lijn met hetgeen dat wij

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
1

op 15 juni 2015 gezamenlijk met de overige betrokken partijen bespraken in het stadhuis van de Gemeente Nijmegen. Het financieringsarrangement heeft als één van de belangrijkste doelstellingen het mogelijk maken van de verplaatsing van de huidige slachterij gelegen aan de Havenweg te Nijmegen."

Verder in de brief wordt genoemd dat:

"De Financiers zullen de komende periode gebruiken om in overleg met de Onderneming een gecommitteerd aanbod uit te werken in de vorm van lening documentatie onder de gebruikelijke (opschortende) voorwaarden voor vergelijkbare transacties. Wij wijzen u er op dat de inbreng van een geldelijke bijdrage vanuit de lokale overheden en goedkeuring van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het verstrekken van garanties onder de regelingen Groeifaciliteit en Garantie Ondernemingsfinanciering belangrijke opschonende voorwaarden zijn. Deze goedkeuring wordt medio juli verwacht."

Wij hebben geen andere informatie verkregen van ING en BOM over de businesscase dan bovenstaande.

Op ons verzoek over nadere duiding van de strekking van voornoemde brief geeft ING op 10 maart 2016 ons College per e-mail het volgende aan: "Zoals aangegeven in deze brief had ING op dat moment (6 juli 2015) interne goedkeuring om een financieringsarrangement te verstrekken aan de Onderneming en uit te werken in een aanbod onder de gebruikelijke (opschortende) voorwaarden voor vergelijkbare transacties".

Uit een gesprek met vertegenwoordigers van Hilckmann op 10 maart jl. is bevestigd dat ING offertes voor de financiering heeft vastgesteld en ter accordering heeft aangeboden aan Hilckmann. Door het Slachthuis zijn deze offertes, naar eigen zeggen, uiteindelijk niet ondertekend.

2. Wanneer en waarover is er contact geweest tussen gemeente, Hilckmann, provincie, ING en BOM capital over de voortgang tussen juli 2015 en 24 februari 2016? Wat voor informatie is er in die tijd uitgewisseld en wat voor conclusies heeft de gemeente hieruit getrokken?

Pas op 24 februari, twee dagen voor de sluiting, werd ons het voornemen te stoppen met de activiteiten van het Slachthuis medegedeeld.

Met het Slachthuis is, op ambtelijk niveau, een aantal malen contact geweest. Op basis van deze contacten, die vooral gingen over de voortgang bij de vergunningverlening en daarin ontstane vertraging (ca. 2 maanden), kon deze stap op geen enkele manier worden voorzien.

Met ING en BOM is tussen juli 2015 en 24 februari 2016 geen contact geweest omdat wij geen directe relatie met ING en BOM hebben, hierdoor is informatieverstrekking aan ons niet mogelijk.

Op bestuurlijk niveau is ook enkele malen contact geweest met de gemeente Cuijk. Ook hier zijn geen signalen opgevangen die wezen op het niet doorgaan van de verhuizing

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

3. Wanneer en hoe heeft het college de raad op de hoogte gehouden van de voortgang tussen juli 2015 en 24 februari 2016?

Het college heeft de raad tussen juli 2015 en 24 februari 2016 niet geïnformeerd over het dossier slachthuis omdat daar ons inziens geen reden voor was.

4. Volgens het college is het gangbaar om bij dit soort transacties 80% vooraf te betalen? Kunt u enkele vergelijkbare voorbeelden noemen?

[redacted]

5. waarop is nu allemaal beslag gelegd?

[redacted]

6. hoe wilt de wethouder garanderen dat er, ondanks het beslag, het evt. sociaal plan voor de werknemers niet in gevaar komt?

Op dit moment wordt in samenspraak met de advocaat van het Slachthuis onderzocht op welke wijze beslagen deels kunnen worden opgeheven om salarisbetalingen mogelijk te maken. Ons College heeft dus oog voor de belangen van de werknemers. Het Slachthuis is verantwoordelijk voor het sociaal plan. Voor zo ver ons bekend is er geen overeenstemming over een sociaal plan.

7. is de wethouder bereid om, desnoods in de vorm van een lening, de salarissen voor de werknemers veilig te stellen zodat het beslag niet opgeheven hoeft te worden?

Ons College heeft besloten om onder voorwaarden mee te werken aan het gedeeltelijk opheffen van de beslaglegging om salarisbetaling aan medewerkers mogelijk te maken.
Zie tevens antwoord vraag 6.

8. kan de wethouder uitleggen waarom hij, ondanks zijn toezegging in beslotenheid, toch heeft besloten om 75% van het volledige bedrag ineens aan Hilckman te betalen?

De wethouder heeft uitgesproken dat betalen in delen ook zijn voorkeur genoot. De bijeenkomst waar naar wordt verwezen, was bovendien een half jaar voordat de overeenkomst werd gesloten. De onderhandelingen waren destijds nog in volle gang en leidden tot een eindresultaat waarin uiteindelijk ook niet het volledige bedrag ineens betaald (6,6 miljoen niet), maar waarin uitbetaling van 21 miljoen in één keer wel noodzakelijk was . De gemeenteraad is in die besluitvorming steeds meegenomen.

Het percentage van 75 procent is uiteindelijk nodig geweest om, met alle betrokken partijen (twee provincies, BOM, ING, Slachthuis en gemeente) tot een transactie te komen.
In de uitwerking van de voor ons belangrijke werkgelegenheidsclausule wordt deze in de koopovereenkomst gewaardeerd op € 27,6 minus € 21 miljoen= € 6,6 miljoen. Daarmee werd de tweedeling in de betaling een feit en ook zo voorbereid als tekst in de koopovereenkomst. In juli 2015 vindt vervolgens de feitelijke aankoop plaats en de betaling van deel 1, de € 21 miljoen, en worden de eigendommen aan de Havenweg overgedragen aan de gemeente. Het Slachthuis

krijgt binnen de overeenkomst tijdelijk het voortgezet gebruik. Uw Raad is in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen te uiten over de voorgenomen aankoop. De overeenkomst is als bijlage opgenomen bij de destijds aan uw Raad aangeboden stukken en de betalingsmomenten zijn in de brief aan uw Raad opgenomen. Deze betalingsmomenten zijn gebruikelijk. Bij een aankoop op reconstructiebasis is het gebruikelijk om, ter voorkoming van financieringsschade, een groot deel van de schadevergoeding op voorhand te voldoen, vaak is dit 80 % van de schadeloosstelling, met een bandbreedte van 10 %. Maar vaak ook 100 % in combinatie met een sale en leasebackconstructie. Op deze wijze zijn bijvoorbeeld de bedrijven verworven voor het stadsbrugtracé, het Waalfront en in de Waalsprong.

9. In de brief aan de Raad van 30 juni 2015 meldt het college dat de ING Bank en BOM Capital "hebben besloten (...) in aanzienlijke omvang (€ 34 miljoen) te investeren". Waarop was deze melding aan de Raad gebaseerd? Klopt dat het hier niet om een besluit ging maar om een voornemen om onder voorwaarden een lening te verstrekken? Is de lezing van ING, zoals opgetekend in de Volkskrant van 4 maart 2016, dat er 'geen enkele definitieve toezegging was gedaan' correct? Heeft het college rechtstreeks van de financiers vernomen dat besloten was om de leningen – zonder voorwaarden – te verstrekken?

Zie antwoord vraag 1.

10. In de (Mantel)overeenkomst is in artikel 5.4 de opschortende voorwaarde opgenomen dat de financiering (van ING en BOM Capital) is verkregen[1]. Op welke manier heeft het college zich ervan verzekerd dat aan deze opschortende voorwaarde op 31 juli 2015 was voldaan? M.a.w.: op welke manier wist het college op 31 juli 2015 (het moment dat de € 21 miljoen wordt overgemaakt) zeker dat de financiers de lening hadden verstrekt?

Op 28 juli 2015 schrijft het Slachthuis aan de notaris dat de opschortende voorwaarde uit de overeenkomst:

> *"Deze overeenkomst alsmede de in deze overeenkomst genoemde koopovereenkomst, de beëindiging van de Huurovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie worden aangegaan onder de opschortende voorwaarde dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het vervallen van het in artikel 5.3 vermelde totstandkomingsvoorbehoud, een hen/haar conveniërende financiering is verkregen op basis van de business case die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt. Indien deze opschortende voorwaarde eerder zal zijn vervallen dan binnen de hiervoor in dit artikel 5.4 vermelde termijn, zullen Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen de gemeente daarvan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte stellen."*

is vervuld. Daarmee komt de overeenkomst definitief tot stand. De brief is als bijlage toegevoegd

[1] Citaat uit artikel 5.4 van de overeenkomst: "...onder de opschortende voorwaarde dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het vervallen van het in artikel 5.3 vermelde totstandkomingsvoorbehoud, een hen/haar conveniërende financiering is verkregen..."

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Zie tevens antwoord vraag 1.

11. Het college geeft aan de business case niet zelf beoordeeld te hebben, maar af te zijn gegaan op het oordeel van ING en BOM Capital. Op welke manier is de gemeente rechtstreeks (dus zonder bemiddeling van Hilckmann) op de hoogste gesteld van het oordeel van de financiers over de business case?

Op 15 juni 2015 vindt in de Trêveszaal een presentatie plaats van het Slachthuis samen met ING en BOM waarin zij de portefeuillehouders comfort geven op de vraag of de nieuwe vestiging in Haps voldoende levensvatbaar is. ING en BOM betogen dat de businesscase er goed uitziet en wel zodanig dat zij een lening willen verstrekken met als belangrijkste voorbehouden dat de gemeente Nijmegen haar fiat geeft op de aankoopsom van € 27,6 miljoen en de betaling van € 21 miljoen ineens en een garantiestelling is verkregen van de Rijksoverheid (RVO). BOM is als regisseur, procesmanager en financial engineer betrokken bij het vernieuwen en ontwikkelen van bedrijventerreinen in Noord-Brabant. Daarbij zet BOM eigen expertise en middelen in en mobiliseren zij waar nodig kennis, kunde en kapitaal binnen het netwerk van de BOM.

Deze presentatie maakt dat scepsis over de haalbaarheid in Haps, het risico op niet doorzetten van de verhuizing maar slechts incasseren van de aankoopsom en twijfels over behoud van werkgelegenheid, verdwijnt.

In de wensen en bedenkingen brief over de voorgenomen aankoop aan uw raad is dit reeds aangegeven, dit was voor het sluiten van de koop. Eveneens is een schrijven van de BOM en ING aan uw Raad aangeboden, Met de beschreven gang van zaken heeft uw raad unaniem ingestemd.

De voornoemde presentatie en de daar uitgereikte stukken zijn eveneens recent aan uw Raad verstrekt.

12. In hoeverre was het college bekend met de vermogenspositie van het slachthuis (Hilckmann etc.)? Had het college inzicht in de schuldpositie van het slachthuis?

Alle betrokken partijen wisten dat Hilckmann het moeilijk had, de cijfers van voor de verkoop waren bij ons bekend (en ook openbaar via jaarverslagen). Dat was juist een belangrijke reden om tot koop over te gaan met alle betrokken overheden. Op de oude locatie waren er onvoldoende kansen voor het bedrijf om gezond te worden en de verwachting was dat die er in Cuijk wel zouden zijn. Daarnaast was een aankoop hoe dan ook nodig vanwege de woningbouwontwikkelingen in het Waalfront.

Ook lag er een uitspraak van de Raad van State die de gemeente de keuze gaf om uit te kopen of positief te bestemmen.

13. In december 2015 maakte het bedrijf Teeuwissen, de beoogde partner van Hilckmann in het Byblos-concept, bekend niet naar Bedrijventerrein Laarakker (Haps) te verhuizen. Was het college bekend met dit besluit van Teeuwissen dat feitelijk een bom legde onder de verhuizing van Hilckmann naar Haps?

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
5

In de loop van 2015 is het planologische concept van Laarakker gewijzigd, waardoor het bedrijf Teeuwissen planologisch elders op het terrein werd geplaatst (geen buren van Hilckmann). Later in het jaar heeft Teeuwissen besloten niet naar Haps te gaan.
We hebben in het voortraject ook alternatieve locaties op verzoek van Hilckman verkend buiten Cuijk, zoals o.a. Bijsterhuizen, vestiging daar stond de verdere ontwikkeling van BYBLOS niet in de weg De komst van Teeuwissen naar Haps was overigens ook geen element in de overeenkomst met Hilckmann. Het niet verhuizen van Teeuwisen stond de ontwikkeling van het zogeheten BYBLOS concept daarmee ook niet in de weg.

14. Op 31 juli 2015 heeft de gemeente € 21 miljoen overgemaakt naar de notaris. Wat is het college bekend over hetgeen er met dit bedrag is gebeurd? Is dit bedrag door de notaris overgemaakt naar Hilckmann of is er iets anders mee gebeurd?

Bijgevoegd treft u de afrekening van de Notaris aan zoals deze door het Slachthuis ons is verstrekt.

15. Welke contacten zijn er na 31 juli geweest tussen de gemeente (bestuurlijk of ambtelijk) en Hilckmann? Welke contacten zijn er na 31 juli geweest tussen de gemeente (bestuurlijk of ambtelijk) en de beoogde financiers?

Zie antwoord vraag 2.

16. Sinds wanneer is het aan het college bekend dat de leningen van ING en BOM Capital nooit tot stand zijn gekomen? Ging de gemeente er tot voor kort vanuit dat deze leningen verstrekt waren?

Zie antwoord vraag 1.

17. Is op 28 juli 2015 de opschortende voorwaarden overeenkomst daadwerkelijk vervuld of moest ING daarover nog goedkeuring geven en hoe heeft de notaris dat gecontroleerd?

Zie antwoord vraag 10.

18. Het college geeft aan dat vertegenwoordigers van Hilckmann op 10 maart jl. te kennen hebben gegeven dat Hilckmann de stukken van ING en BOM niet hebben ondertekend. Zou de notaris dat niet hebben moeten checken alvorens uit te betalen?

Nee, omdat Hilckmann heeft verklaard dat de opschortende voorwaarde is vervuld.

19. Wist het college dat Hilckmann van bankier zou veranderen en zo ja wist het college daar ook de redenen van.

Ja, de beoogde verschaffers van vreemd vermogen aan het Slachthuis waren voor hen nieuwe financiers, te weten de ING bank en de BOM Capital.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
6

20. Was het college ervan op de hoogte dat er nog een lening en hypotheek bij ABN AMRO open stond? En kende het college de hoogte van de betreffende bedragen?

Ja, het college was op de hoogte van een hypotheekrecht van de ABN Amro. Wij kenden niet de hoogte van het te af te lossenbedrag, wel dat in de businesscase de betaling van de 21 miljoen een resultaat opleverde van ruim € 2 miljoen.

21. Was het college op de hoogte dat Hilckmann dit bedrag volledig en direct via de notaris zou gaan aflossen na ontvangst van de 21 miljoen?

Nee.

22. Waarom heeft het college niet als voorwaarde gesteld voor betaling bedrag dat Hilckmann inzage zou geven in de voorwaarden van de banken.

Zie antwoord vraag 11.

23. Wanneer is duidelijk of en hoeveel de provincie Gelderland & Brabant het bedrag zullen terugvorderen.

Wij zijn in gesprek met de provincie(s), maar dat is nu niet aan de orde. Het geld van de provincie Noord-Brabant is een lening, het geld van de provincie Gelderland een subsidie. Na afloop van de procedures kan worden beoordeeld of en hoeveel van de subsidie van de Provincie Gelderland terug moet.

24. Zitten er risico's aan een claim van 21 miljoen bij de rechter? Bijv. Loopt gemeente Nijmegen hier het risico dat hierbij ook de feitelijke koop teruggedraaid wordt.

De gemeente zal voor de rechter niet inzetten op terugdraaien koop zodat aan een claim door de gemeente bij de rechter tot terugbetaling van een deel van de koopsom dit risico niet zit.

25. Graag zouden wij het huurcontract met Hilckmann aan de stukken toegevoegd zien.

De huurovereenkomst is als bijlage bijgevoegd.

26. Heeft het college bewijsstukken dat de exportvergunning tot nu toe daadwerkelijk niet gegeven is door China aan Hilckmann en bewijsstukken dat dit op korte termijn ook niet meer ging gebeuren.

Nee, in kort geding zal van het Slachthuis gevorderd worden alle bescheiden te verstrekken Aan ons is nog niet aangetoond dat dit dé reden was voor het bedrijf om zo abrupt en onverwacht voor ons (en de andere partners) te stoppen.

27. Het college heeft aangegeven dat het niet nodig vond om boekenonderzoek uit te voeren omdat dit door de combinatie BOM/ING gedaan was. Heeft het college geïnformeerd

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

naar de uitkomsten van dit onderzoek? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke punten van aandacht kwamen hier uit naar voren?

Zie antwoord vraag 11.

28. In de raadskamer van 16 maart heeft het college aangegeven dat er geen boekenonderzoek is uitgevoerd, omdat voor een boekenonderzoek in deze sector de kennis en expertise bij de gemeente ontbreekt. Bent u met ons van mening dat het college deze kennis en expertise extern had moeten inhuren, zodat namens de gemeente boekenonderzoek kon worden uitgevoerd?

BOM Capital is in het leven geroepen door het Ministerie van Economische Zaken en Provincie Noord Braband, juist om bij dit soort zaken financiële en inhoudelijke kennis in te brengen en mogelijk ook te financieren. Gezien de reeds genoemde geheimhoudingsverklaring en het feit dat BOM Capital over experts beschikt, is besloten niet zelf boekenonderzoek uit te voeren.
In de wensen en bedenkingen brief over de voorgenomen aankoop aan uw raad is deze werkwijze reeds aangegeven, dit was voor het sluiten van de koop. Eveneens is een schrijven van de BOM en ING aan uw Raad aangeboden. Met de beschreven gang van zaken heeft uw raad unaniem ingestemd.

Zie verder antwoord vraag 22. en 27.

29. Het college heeft aangegeven dat boekenonderzoek en onderzoek naar de businesscase slechts mogelijk was indien betrokken ambtenaren voor geheimhouding zouden tekenen. Kunt u de omstandigheden beschrijven waaronder dit voor u een redelijke eis was, in een onderhandeling met een partij waaraan u meer dan 27 mln over zou maken?

Dit was geen redelijke eis, mede daarom zijn we er ook niet op ingegaan. De inhoud van de businesscase had de hoogte van de koopsom voor ons ook niet veranderd.

Zie ook antwoord vraag 27.

30. In de besloten raadskamer heeft mw. Schellekens (PvdA) het college gevraagd om uitbetaling in stappen, gekoppeld aan de realisatie van nieuwbouw in Cuijk. Wethouder Velthuis heeft daarop geantwoord: "Uitbetaling in verschillende periodes lijkt mij een heel zinvol scenario. Het kan niet zo zijn dat wij straks het geld in een keer overmaken en men bij wijze van spreken vervolgens met dat geld naar de Canarische Eilanden gaat. We hebben daar eerder voorbeelden van gezien. Dat moet zorgvuldig gebeuren met de bedoeling dat er een gegarandeerde verhuizing naar Cuijk plaatsvindt". Welke eerdere gevallen zijn bekend bij de wethouder? Waarom heeft het college deze toezegging aan de raad niet nageleefd? Op welke wijze heeft het college dan wel gewaarborgd dat het geld niet voor andere doeleinden gebruikt kon worden?

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
8

De wethouder heeft uitgesproken dat betalen in delen ook zijn voorkeur genoot. De bijeenkomst waar naar wordt verwezen, was bovendien een half jaar voordat de overeenkomst werd gesloten. De onderhandelingen waren destijds nog in volle gang en leidden tot een eindresultaat waarin uiteindelijk ook niet het volledige bedrag ineens betaald (6,6 miljoen niet), maar waarin uitbetaling van 21 miljoen in één keer wel noodzakelijk was . De gemeenteraad is in die besluitvorming steeds meegenomen.

In de uitwerking van de voor ons belangrijke werkgelegenheidsclausule wordt deze in de koopovereenkomst gewaardeerd op € 27,6 minus € 21 miljoen= € 6,6 miljoen. Daarmee werd de tweedeling in de betaling een feit en ook zo voorbereid als tekst in de koopovereenkomst. In juli 2015 vindt vervolgens de feitelijke aankoop plaats en de betaling van deel 1, de € 21 miljoen, en worden de eigendommen aan de Havenweg overgedragen aan de gemeente. Het Slachthuis krijgt binnen de overeenkomst tijdelijk het voortgezet gebruik.

Uw Raad is in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen te uiten over de voorgenomen aankoop. De overeenkomst is als bijlage opgenomen bij de destijds aan uw Raad aangeboden stukken en de betalingsmomenten en hoogte van de betalingen zijn in de brief aan uw Raad opgenomen.

31. Het college heeft verschillende redenen aangegeven voor de uitbetaling van 21 miljoen in 1 keer. Er wordt onder meer gewezen op de 'normale' 80-20 verhouding bij uitbetaling en de eis van banken voor een gezonde verhouding eigen vermogen-vreemd vermogen. Had het college in het belang van de gemeente Nijmegen niet ook eisen moeten stellen ten aanzien van de uitbetaling en bijbehorende garanties?

Hadden we dat gedaan dan was de koop niet rondgekomen, iedere extra hobbel zou de externe financiering onder spanning hebben gezet.

In de overeenkomst zijn nader aanvullende eisen en voorwaarden gesteld. De belangrijkste daarvan zien op de verplaatsing van de onderneming en het behoud van de werkgelegenheid. De opbrengsten van de verkoop alsmede andere financieringsmiddelen die zouden worden aangetrokken, zouden door de eigenaren voor deze doelstellingen worden ingezet.
Van de schadeloosstelling die - in het verlengde van de voorwaarden van verplaatsing van onderneming en behoud van werkgelegenheid - bepaald is op € 27,6 miljoen is € 6,6 miljoen volledig voorwaardelijk en afhankelijk gesteld van de stappen die het Slachthuis moest zetten in Haps/Cuijck. Nu deze stappen niet zijn gezet zijn we naar onze mening dit bedrag niet meer verschuldigd en zullen we dat bedrag dus ook niet betalen; we worden daarin ondersteund door de analyse van de stadsadvocaat.
Het eerste deel van de schadeloosstelling, € 21 miljoen van de in totaal € 27,6 miljoen, is betaald bij de juridische overdracht van het onroerend goed en de installaties. We hebben in de brief van 10 maart jl. ook uitgelegd dat deze verdeling van de verkoopprijs zeer gebruikelijk is en nodig was om de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen zo vorm te geven dat de overeenkomst kon worden gesloten.

32. Het college geeft aan dat de verhouding 80-20 een normale verhouding is bij uitbetaling. Dit wordt o.a. bestreden door Jan van der Grinten, docent staats- en bestuursrecht aan de Universiteit van Leiden. Hij stelt dat de gemeente zonder voldoende garanties dat het

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

geld terugkomt als de verhuizing niet doorgaat zo'n som niet zomaar moet uitbetalen. Heeft het college dergelijke garanties gehad? Wat zijn er aan waarborgen opgenomen in het koopcontract?

Zie antwoord vraag 4., 30. en 31.

33. Het college geeft aan dat het verwacht 6 miljoen te kunnen terugvorderen van de 21 miljoen omdat 15 miljoen is uitbetaald voor de waarde van de opstal. Uit een contract uit 1976 blijkt dat de opstallen om niet terug naar de gemeente gaat wanneer Hilckmann zou vertrekken van de locatie. Hoe kijkt het college hiertegenaan? Moet het college niet gewoon alle 21 miljoen euro terug eisen?

In de overeenkomst tussen het slachthuis en Nijmegen is ontbinding en vernietiging van de gesloten overeenkomst uitgesloten, na akte passering bij de notaris bestaat de overeenkomst uit 1976 niet meer en kan ook niet meer herleven.

34. Door van te voren al aan te kondigen dat de gemeente een bedrag van 6 miljoen terug wil eisen in plaats van de 21 miljoen, verzwakt de gemeente haar eigen onderhandelingspositie. Hoe kijkt het college hier tegenaan? Wat zijn de beweegredenen van het college geweest om voor deze strategie te kiezen en vooraf al in te gaan zetten op 21 miljoen?

Het is duidelijk dat er schade is; maatschappelijk vanwege het niet verplaatsen van het bedrijf en het daarbij behorende verlies aan banen, en ook financieel. Hoe groot de daadwerkelijke financiële schade is, valt nog niet te zeggen. Dat is aan de rechter. Wat we daadwerkelijk terug kunnen krijgen, is ook afhankelijk van feiten en omstandigheden bij Hilckmann. Die kennen we nog niet omdat het bedrijf geen openheid van zaken geeft. Zoals de wethouders in de kamerronde aangaven is de 6 miljoen een schatting op basis van de huidige kennis, waarbij ook is aangegeven dat Hilckmann nog nauwelijks relevante informatie heeft verstrekt. Nieuwe informatie kan leiden tot een andere inschatting van de geleden schade.

35. Hoeveel mensen zijn nu exact (uitgesplitst naar dienstverband) hun baan verloren door de sluiting van het Slachthuis?

Wij weten niet het exact aantal mensen dat voor het slachthuis heeft gewerkt. De gegevens zijn van begin 2015 en rechtstreeks van het Slachthuis verkregen. Het personeel werkte in vast dienstverband of werd wekelijks ingehuurd (de zogenaamde flexibele schil). Hierdoor verschilde het aantal werknemers per week maar gemiddeld werkten er ongeveer 315 mensen bij het slachthuis. Daarnaast werken 146 mensen dagelijks bij het slachthuis in dienst bij ondersteunende bedrijven. In totaal werkten gemiddeld 460 mensen direct en indirect bij het slachthuis. Veruit de meeste van hen werken fulltime. Zie tabel voor onderscheid naar personeel in vast dienstverband, flexibele schil, indirecte werkgelegenheid en de herkomst van de werknemers.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
10

Tabel aantal werknemers naar herkomst

	Woonachtig in Nijmegen	*Woonachtig in regio Nijmegen**	*Woonachtig buiten regio Nijmegen*	*Totaal*
Vast dienstverband	*69*	*18*	*41*	*128*
Flexibele schil	*48*	*46*	*93*	*187*
Subtotaal direct	***117***	***64***	***134***	***315***
Indirecte werkgelegenheid	*37*	*37*	*72*	*146*
Totaal werkgelegenheidseffect	***154***	***101***	***207***	***461***

**Regio Nijmegen omvat hier de gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Millingen, Ubbergen, Groesbeek, Heumen, Wijchen en Beuningen. Bron Slachthuis Hilckmann, 2015*

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

36. Is het college reeds met het regionaal werkbedrijf in gesprek om deze mensen van werk naar werk te begeleiden? Indien ja, wanneer zijn deze gesprekken gestart? En hoe verlopen deze gesprekken? Indien nee, waarom niet?

Het College is reeds gestart met gesprekken met de medewerkers van Hilckmann in samenwerking met het FNV en WerkBedrijf (inclusief UWV). Het eerste overleg – in deze vorm – heeft 21 maart jl. plaatsgevonden en werd door alle partijen gewaardeerd. Op korte termijn vinden er nog meer voorlichtingsbijeenkomsten plaats – georganiseerd door FNV en WerkBedrijf (inclusief UWV) over de thema's WW, Werk-naar-Werk, Transitievergoedingen, uitbetaling verlofdagen etc.
Bij de medewerkers leven nog veel vragen ten aanzien van deze thema's.
Momenteel wordt de ontslagaanvraag beoordeeld door het UWV. Indien deze aanvraag wordt geaccordeerd neemt het UWV de loonbetaling over en starten de Werk-naar-Werk trajecten op individuele basis. Nu al wordt er actief gezocht naar allerlei mogelijkheden in dit kader.

Met de beantwoording veronderstellen wij u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. R. Wever

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
12

Bijlage 1.: [redacted]
Bijlage 2.:
Bijlage 3.: Huurovereenkomst (Openbaar)

www.nijmegen.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

HUUROVEREENKOMST

GemeenteNijmegen

Dienst Ruimtelijk en Economische Ontwikkeling
Afdeling Financiën en Grondzaken
Bureau Onroerend Goed

De Gemeente Nijmegen, ten deze vertegenwoordigd door drs. E.J. de Boer, directeur Dienst Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling der Gemeente Nijmegen, daartoe gemachtigd bij besluit 20 november 1991, afdeling BD11 nummer 91101424 door de Burgemeester van de gemeente Nijmegen op grond van het bepaalde in artikel 171, lid 2, van de gemeentewet en als zodanig handelende ter uitvoering van Burgemeester en Wethouders der gemeente Nijmegen d.d.
hierna te noemen: verhuurster
en
Slachthuis Nijmegen B.V., gevestigd te Nijmegen, Havenweg 2, ten deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door ing. C.A.J. van Vught, in zijn hoedanigheid van directeur van voornoemde vennootschap,
hierna te noemen: huurster,

overwegende
dat ten behoeve van een tweetal bedrijven gevestigd aan de Waalbandijk te Nijmegen, te weten Honig Merkartikelen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. een aantal infrastructurele wijzigingen in de omgeving van deze bedrijven zullen worden doorgevoerd;
dat door deze bedrijven is gevraagd om het als 'eigen' terrein mogen gebruiken van het voor hun bedrijven gelegen gedeelte van de Waalbandijk en het in eigendom overgedragen krijgen daarvan;
dat het betreffende gedeelte van de Waalbandijk daartoe onttrokken zal moeten worden aan het openbaar verkeer;
dat de Waalbandijk op deze plaats onderdeel uitmaakt van de waterkering;
dat het Polderdistrict Groot Maas en Waal de gemeente Nijmegen heeft verzocht het betreffende perceel niet in eigendom over te dragen aan de betreffende bedrijven en evenmin medewerking te verlenen aan de vestiging van enig ander zakelijk recht;
dat het in huur afstaan van het betreffende perceel voor alle betrokken partijen een acceptabele oplossing oplevert;
dat door de beide bedrijven een bijdrage wordt geleverd in de door de gemeente te maken onkosten voor infrastructurele aanpassingen in de omgeving en als vergoeding voor het als 'eigen' terrein mogen aanmerken van een gedeelte van de Waalbandijk;
dat de gemeente de intentie heeft een niet-eindig exclusief gebruiksrecht te verschaffen;
dat slechts het niet nakomen door de huurster van de huurvoorwaarden de huurrelatie kan laten eindigen;
dat ingeval van een mogelijke dijkverhoging of dijkverzwaring de huurrelatie tijdelijk kan worden opgeschort, danwel definitief wordt beëindigd ingeval het met de dijkverbetering belaste uitvoerende orgaan tot aankoop danwel onteigening van het betreffende dijkgedeelte overgaat;

22ET15.P76

HUUROVEREENKOMST

Vervolgvel
1

verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

verhuurster verhuurt aan huurster die in huur aanneemt het op de hierbij behorende situatietekening LM 22463 met een dubbele arcering aangegeven gedeelte van het perceel, kadastraal bekend gemeente Neerbosch, sectie A, nr. 2344, groot ± 3280 m², plaatselijk bekend als Waalbandijk,

onder de navolgende voorwaarden en bepalingen:

1 De huur gaat in op 1 augustus 1995 of zoveel later als de reconstructie van infrastructurele voorzieningen in het gebied zal zijn afgerond (doorsteek ijzergieterij Bennink) en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.

2 Verhuur geschiedt tegen een eenmalige vergoeding van ƒ 250.000,- door storting of overschrijving op postrekening 5579539 ten name van de administrateur van het Grondbedrijf van de gemeente Nijmegen, Stationsplein 13 te Nijmegen.
Deze vergoeding dient te worden voldaan bij het aangaan van de huurovereenkomst.

3 Het gehuurde bestaat uit een perceel grond met daarop aanwezig een rijweg met bermstroken, parkeervoorzieningen en terreinverharding, zoals weergegeven op bovengenoemde situatietekening.
Het gehuurde wordt aanvaard in de staat, waarin het zich bevindt bij aanvang van deze overeenkomst.
Ten aanzien van in het gehuurde aanwezige voor het milieu of de volksgezondheid gevaarlijke of niet aanvaardbare stoffen, zal in opdracht en voor rekening van verhuurster vóór de ingangsdatum van de huur een bodemonderzoek worden uitgevoerd.
Het desbetreffende onderzoeksrapport zal onderdeel uitmaken van deze huurovereenkomst en bepalend zijn voor de toestand waarin het terrein werd uitgegeven.

4 Het is huurster niet toegestaan op het gehuurde opstallen op te richten of op welke wijze ook voor huurster zelf of voor derden reclame of propaganda te maken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van verhuurster, die aan zulk een toestemming voorwaarden kan verbinden. Onverlet latend de publiekrechtelijke voorschriften en vereisten te dien aanzien, zal de gemeente haar toestemming niet op onredelijke gronden onthouden en zullen aan een eventuele toestemming uitsluitend in redelijkheid te stellen voorwaarden worden verbonden.
Onverlet latend de publiekrechtelijke voorschriften en vereisten te dien aanzien is het huurster toegestaan het gehuurde te voorzien van een erfafscheiding.

22ET15.P76

HUUROVEREENKOMST

Vervolgvel
2

5 Huurster mag het gehuurde noch geheel, noch gedeeltelijk zonder schriftelijke toestemming van verhuurster onderverhuren of aan derden in gebruik afstaan; aan een eventuele toestemming kan verhuurster voorwaarden verbinden.

6 Verhuurster of haar gemachtigden hebben ter controle op de naleving van de voorwaarden en bepalingen in deze overeenkomst steeds recht van toegang tot het gehuurde, na daartoe, behoudens ingeval van calamiteit, op ordelijke wijze een afspraak te hebben gemaakt. Huurster zal verhuurster voorzien van aktuele informatie omtrent contactpersonen in verband met het verschaffen van toegang.

7 Ten aanzien van het onderhoud van het gehuurde terrein geldt dat verhuurster tot generlei verplichting is gehouden.

8 Huurster vrijwaart de gemeente voor alle aanspraken, moeilijkheden met schadevergoedingen van derden of van huurster zelf, welke geacht moeten worden het gevolg te zijn van het gebruik van het gehuurde.

9 Alle ten laste van het gehuurde komende rechten en belastingen, met inbegrip van de eigenaarslasten, komen voor rekening van huurster. Voorzover de gemeente Nijmegen heeft kunnen nagaan is het perceel op het moment van aangaan van deze overeenkomst uitsluitend belast met polderlasten.

10 Indien huurster een of meer der voorwaarden niet of niet behoorlijk nakomt, heeft verhuurster het recht deze overeenkomst na ingebrekestelling te beëindigen, met inachtneming van een ingebrekestellingstermijn van 30 dagen, onverlet latend de aansprakelijkheid van huurster voor alle daaruit voor verhuurster voortvloeiende kosten en schaden.

11 Bij beëindiging van deze huurovereenkomst dient huurster het gehuurde terrein in zijn oorspronkelijke staat op te leveren, ingericht overeenkomstig voornoemde situatietekening, tenzij daaromtrent alsdan anders mocht worden overeengekomen.

12 In het gehuurde bevinden zich kabels en leidingen van de 'nutsbedrijven' ZGN, NUON en PTT.
Ingeval van werkzaamheden in of op het gehuurde, welke consequenties kunnen hebben voor kabels en/of leidingen, dient huurster vooraf toestemming te hebben van de betreffende leidingbeheerder(s).
De betreffende leidingbeheerders ('nutsbedrijven') hebben in goed overleg met huurster te allen tijde toegang tot het gehuurde voor het verrichten van inspectie- of onderhoudswerkzaamheden.

22ET15.PJ6

HUUROVEREENKOMST

Vervolgvel
3

13 Het gehuurde heeft de functie van waterkering (dijk).
Huurster wordt erop gewezen dat de dijkbeheerder te allen tijde toegang tot het gehuurde moet worden verleend. Voorts gelden ten aanzien van het gehuurde de bepalingen van het Gelders Waterschapsreglement, met name de daarin opgenomen verbodsbepalingen voor waterkeringen. Ook bepalingen uit de Algemene Keur van het polderdistrict Groot Maas en Waal voor waterkeringen zijn hier van toepassing. Een en ander houdt in dat voor activiteiten in en op de waterkeringen vergunning moet zijn verleend door het polderdistrict.

Ingeval van een noodzakelijke verzwaring/ophoging van de waterkering, zal de huurovereenkomst worden opgeschort voor de duur van de werkzaamheden, danwel beëindigd ingeval het met uitvoering van de dijkverbetering belaste orgaan tot aankoop danwel onteigening mocht overgaan.
Opschorting danwel beëindiging op deze grond zal geschieden met inachtneming van een termijn van één jaar.
Huurster heeft ingeval van opschorting/beëindiging geen recht op enige vergoeding uit welke hoofde dan ook.

14 Bij huurbeëindiging zal van gemeentewege, doch op kosten van huurster een bodemonderzoek verricht worden op het gehuurde. De resultaten van dit onderzoek zullen worden vastgelegd in een rapport. Een afschrift ervan zal alsdan zo spoedig mogelijk aan huurster worden toegezonden.
Indien uit dit onderzoek blijkt dat het gehuurde is verontreinigd en de oorzaak daarvan is terug te voeren op huurster en/of tijdens de huurperiode zijn ontstaan, zullen de daaruit voortvloeiende kosten en maatregelen op huurster worden verhaald.

15 Deze overeenkomst van huur en verhuur wordt voorts aangegaan onder alle bepalingen als bij de wet ten aanzien van huur en verhuur zijn vastgesteld en wel voorzover daarvan door vorenstaande voorwaarden en bepalingen niet is afgeweken.

16 Deze overeenkomst wordt aangegaan onder het voorbehoud dat burgemeester en wethouders dienovereenkomstig besluiten en de procedure tot onttrekking van het gehuurde aan het openbaar verkeer rechtskracht heeft verkregen.

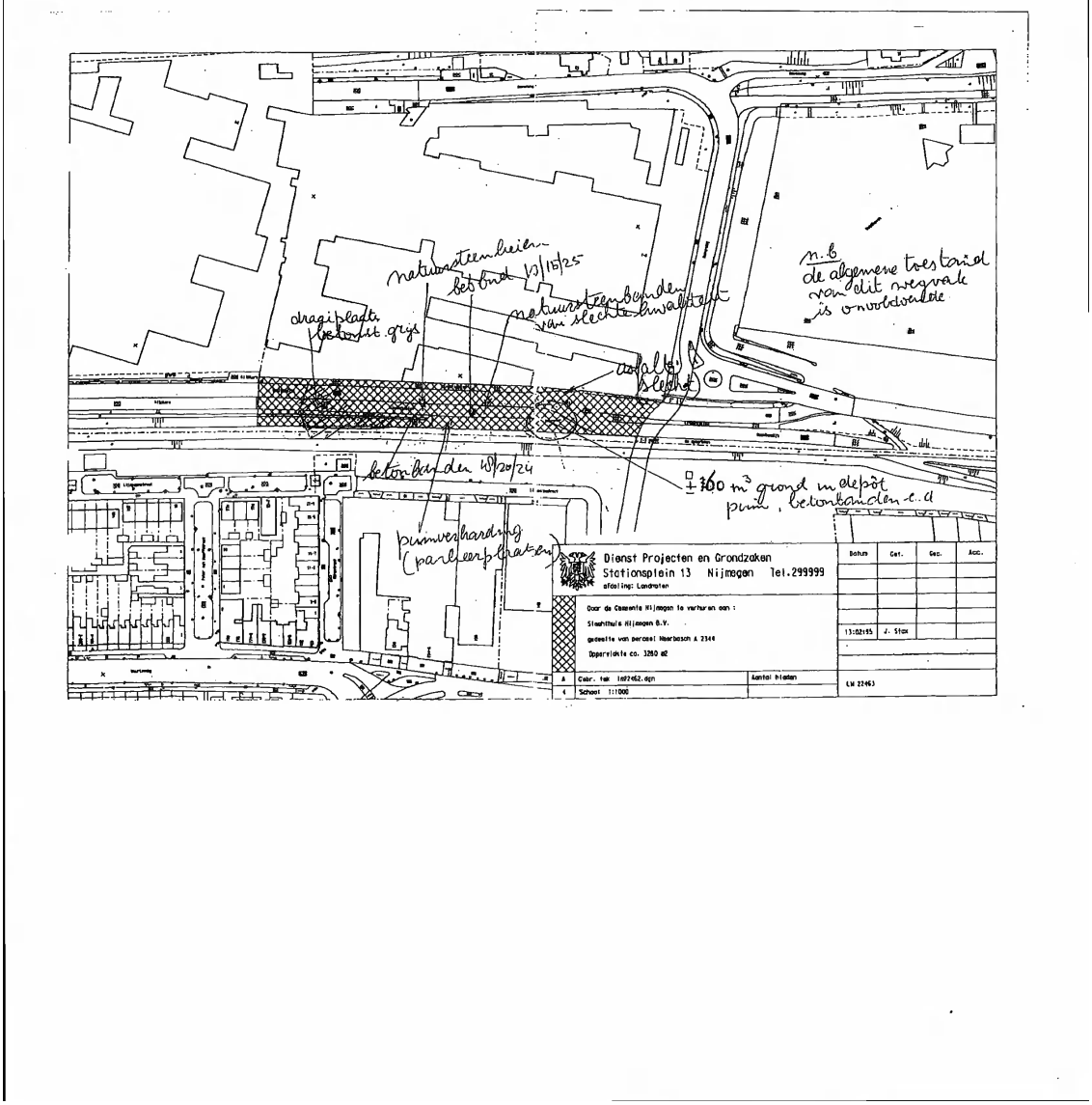
Aldus opgemaakt en getekend op 4/7/95 te Nijmegen

huurster, verhuurster,

C.A.J. van Vught

22ET15.P76

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161189479

[redacted]OB10

Van: Velthuis, Bert BM30
Verzonden: donderdag 31 maart 2016 20:33
Aan: [redacted]OB10; [redacted]OB
Onderwerp: Fwd: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA
Bijlagen: green614a0e; ATT00001.htm; hilckmann174505; ATT00002.htm; 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA.docx; ATT00003.htm

Categorieën: Categorie Paars

Dag [redacted] en [redacted]
Bericht van Hilckmann.
Mvg
Bert

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Datum: 31 maart 2016 16:49:25 CEST
Aan: "t.tankir@nijmegen.nl" <t.tankir@nijmegen.nl>
Kopie: "b.velthuis@nijmegen.nl" <b.velthuis@nijmegen.nl>
Onderwerp: FW: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA

Geachte heer Tankir,
Wij hebben gisteren de raadsvergadering gevolgd en zouden u graag over een aantal zaken m.b.t onze werknemers willen informeren.
Wij zijn namelijk van mening dat de informatie zoals u die tot nu toe heeft verzameld, een verkeerde voorstelling van de stand van zaken geeft. We willen voorkomen dat deze beelden verder worden verspreid en de verkeerde effecten teweeg brengen.
Wij zijn bereid, buiten het juridische traject wat we met mekaar doorlopen, om u hier, indien gewenst, ook persoonlijke toelichting op te geven.
In de bijlage vindt u de brief met een samenvatting van ons voorstel, zoals wij die na afloop van een door ons georganiseerde bijeenkomst bij het UWV, aan al onze medewerkers hebben gestuurd.
Hierin staat kort samengevat dat alle medewerkers recht hebben op een transitievergoeding. Dus ook de medewerkers die van baan naar baan kunnen en dus eventueel eerder uit dienst willen dan de wettelijke opzegtermijn. Daarnaast willen wij mensen omwille van een nieuwe baan eerder uit dienst willen gaan, de helft van de – niet gepresteerde – opzegtermijn meegeven.
Dit leidt o.i. naar een win-win situatie, waarbij mensen én een nieuwe baan/salaris, én een transitievergoeding én de helft van de opzegtermijn kunnen realiseren. Daarnaast vinden wij het allerbelangrijkste dat mensen gaan solliciteren en rondkijken naar nieuwe mogelijkheden, en hierin gestimuleerd worden.
Wij hebben nu al enkele voorbeelden van mensen die de afgelopen tijd nieuw werk hebben gevonden en conform deze regeling met ons een vaststellingsovereenkomst hebben afgesloten.
Wij hebben en krijgen nog steeds diverse vragen uit de markt naar arbeidskrachten en zetten deze mogelijkheden ook door naar onze medewerkers. Wij krijgen echter de indruk dat hier te weinig mee wordt gedaan.
Vanuit het FNV wordt mensen op dit moment afgeraden een nieuwe baan te zoeken c.q. te accepteren en een vaststellingsovereenkomst af te sluiten. Zij communiceren met onze werknemers dat het niet duidelijk is wat hun rechten zijn in dat geval.

1

Wij hebben dat proberen weg te nemen middels bovenstaande brief, en hebben daarnaast een social media communicatiegroep opgestart, om met de medewerkers te kunnen communiceren over deze zaken.
Wij vinden het kwalijk dat mensen op deze manier wordt afgeraden naar nieuwe banen te solliciteren. Dit zijn vaak de meest kwetsbare medewerkers, die deze raadgevingen van de vakbond blindelings volgen. Uiteindelijk zullen deze meest kwetsbare mensen zelf de dupe hiervan worden.
Ons gezamelijke doel moet zijn om mensen zo snel mogelijk van werk naar werk te krijgen. En we mogen hierbij het momentum niet verliezen. Afgelopen weken hebben we , door alle media aandacht , diverse vacatures aangeboden gekregen, deze mogen onze medewerkers niet laten schieten door een foutieve voorstelling van zaken. Ook als u , vanuit uw portefeuille `werkgelegenheid`, van mogelijkheden voor onze werknemers op de hoogte bent, zouden wij hierover graag met u van gedachten wisselen.
Mocht u hierover nog verder met ons willen praten, ben ik bereid samen met ons hoofd personeelszaken een afspraak met u in te plannen.
Met vriendelijke groet,
[redacted]

[redacted]

2

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Aan de werknemers van
Slachthuis Nijmegen B.V. en
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Nijmegen, 9 maart 2016

Betreft : belangrijke informatie

Beste werknemer,

Gisterenmiddag hebben wij u geïnformeerd over onze standpunten en wij hebben u toegezegd dit op papier te zetten.

De onderhandelingen met het FNV zijn gestopt.

Daarnaast hebben wij aangegeven dat wij last hebben van de positie die de gemeente Nijmegen inneemt. Dit kan onze hieronder opgenomen bereidheid bedreigen.

De directie heeft aangegeven dat zij de wettelijke transitievergoeding bereid is te betalen. Dat geldt ook voor de opgebouwde maar nog niet-genoten vakantiedagen, overuren, de nog niet uitgeplande tijd-voor-tijd-uren en de opzegtermijn.

De werknemers die hun 25-jarig dienstjubileum bereiken binnen hun officiële dienstverband behouden het recht op betaling van de jubileumuitkering.

Wij vinden het heel belangrijk dat mensen zo snel mogelijk van werk naar werk gaan. Daarom heeft de directie zich bereid verklaard dat de werknemers die zelf ontslag nemen aanspraak krijgen op uitbetaling van de helft van de opzegtermijn vermeerderd met de wettelijke transitievergoeding.

De normale rechten en verplichtingen die bij een dienstverband gelden, blijven van kracht. Dat geldt ook voor ziekmeldingen en het opnemen van vakantiedagen. Als u wilt proefdraaien bij een ander bedrijf dan moeten wij daarvan op de hoogte worden gebracht in verband met verzekeringen.

Mocht u vragen hebben dan kunt u altijd terecht bij de afdeling personeelszaken en bij de directie.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

L16000689 HH

Deze zaak (dossiernummer 5049435) wordt behandeld door mr. [redacted], advocaat te Nijmegen, Postbus 55, 6500 AB, telefoon (024) [redacted], (fax) 024 [redacted], e-mail [redacted]@dirkzwager.nl.

Heden, de vierde april tweeduizendzestien,
op verzoek van de publiekrechtelijke rechtspersoon **de gemeente Nijmegen**, zetelende aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen en voor deze zaak woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1 (Postbus 111 6800 AC ARNHEM) ten kantore van Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot (proces)advocaat wordt gesteld en als zodanig zal optreden,

heb ik, [redacted] als toegevoegd kandidaat gerechtsdeurwaarder werkzaam ten kantore van [redacted] als gerechtsdeurwaarder gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende en bolden nitadien ten deze woonplaats hebbende te Nijmegen aan de Wijchenseweg 118,

KRACHTENS SCHRIFTELIJK VERLOF VAN DE VOORZIENINGENRECHTER VAN DE RECHTBANK GELDERLAND, LOCATIE ARNHEM D.D. 25 MAART 2016;

IN KORT GEDING GEDAGVAARD:

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, statutair gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 5 (6541AD) Nijmegen;

2. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Slachthuis Nijmegen B.V.**, statutair gevestigd te Nijmegen en kantoorhoudende aan de Havenweg 2 (6541AD) Nijmegen;

3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **Hilzaco Beheer B.V.**, statutair gevestigd te Elst en kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34 (6661 NK) Elst;

4. [redacted] wonende aan de [redacted] te Nijmegen;

5. [redacted], wonende aan de [redacted] te Nijmegen;

die allen uitdrukkelijk woonplaats hebben gekozen ten kantore van hun advocaat, mr. [redacted] van Drijber & Partners B.V., kantoorhoudende te (6881 TH) Velp (Gelderland) aan de Hoofdstraat 26, aldaar aan dat adres mijn exploot doende en een afschrift dezes, voor ieder der gedaagden latende aan:

[redacted] aldaar werkzaam;

voormeld adres in gesloten envelop met daarop de vermeldingen zoals wettelijk voorgeschreven, omdat ik aldaar niemand aantrof aan wie rechtsgeldig afschrift kon worden gelaten; Lees;

OM:

op donderdag 14 april 2016 (tweeduizend zestien) om 09:00 uur (negen uur in de ochtend), in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen ter openbare terechtzitting van de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, locatie Arnhem, die alsdan gehouden zal worden in het Paleis van Justitie gelegen aan de Walburgstraat 2-4 te Arnhem;

MET DE AANZEGGING:

- dat indien een gedaagde niet in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat in het geding verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechtbank verstek tegen die gedaagde verleent en de vordering toewijst, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
- dat indien tenminste één van de gedaagden in persoon of bij advocaat ter terechtzitting is verschenen, tussen alle partijen één vonnis zal worden gewezen dat als vonnis op tegenspraak wordt beschouwd;
- dat bij verschijning in het geding van ieder van de gedaagden een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
- dat de hoogte van de griffierechten, is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer te vinden is op www.kbvg.nl/griffierechtentabel;
- dat van een persoon die onvermogend is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenden wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:
    - een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem

zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand dan wel

- een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;
- dat van gedaagden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijkluidende conclusies nemen of gelijkluidend verweer voeren, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven.

TENEINDE:

alsdan tegen zich te horen eisen en concluderen op de volgende gronden:

I. Inzet

Inzet van dit kort geding is (i) nakoming van de contractuele verplichting des verzocht jegens de gemeente Nijmegen rekening en verantwoording af te leggen over aanwending van het op 31 juli 2015 door de gemeente Nijmegen aan Slachthuis Nijmegen B.V. betaalde deel van de koopsom, groot € 21.000.000,-, (ii) nakoming van de wettelijke verplichting inzage, afschrift of uittreksel over te leggen van bepaalde bescheiden en (iii) nakoming van de verplichting tot betaling van de contractuele boete van € 1.380.000,00 vermeerderd met de wettelijke handelsrente.

II. De feiten en de grondslag

1. Op 15 juli 2015 hebben de gemeente Nijmegen (de gemeente) enerzijds en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. (Vleeshandel Hilckmann), Slachthuis Nijmegen B.V. (Slachthuis Nijmegen) en Hilzaco Beheer B.V. (Hilzaco), tezamen: Slachthuis, anderzijds een overeenkomst ondertekend, hierna: de Mantelovereenkomst **(productie 1).**

2. De aandelen in Hilzaco worden gehouden door Stichting Administratiekantoor Hilzaco Beheer, gevestigd te Elst. Bestuurders van Hilzaco Beheer zijn de gedaagden 4 en 5.
   Bestuurders van Stichting Administratiekantoor Hilzaco Beheer zijn gedaagden 4 en 5 en hun [redacted]

Hilzaco is enig aandeelhouder en bestuurder van Vleeshandel Hilckmann. Vleeshandel Hilckmann tenslotte is bestuurder van Slachthuis Nijmegen.
De gemeente legt de uittreksels uit het handelsregister betreffende Stichting Administratiekantoor Hilzaco Beheer, Hilzaco, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen over als **productie 2**.

3. De overwegingen van de Mantelovereenkomst luiden als volgt:

   a. *Vleeshandel Hilckmann houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend).*

   b. *Slachthuis Nijmegen houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.*

   c. *Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen, terwijl de enig aandeelhouder en bestuurder in Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen Hilzaco is gevestigd en kantoor houdt te Elst.*

   d. *De Gemeente is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken. Een kopie van de betreffende akte van 24 januari 1977 is als bijlage I aan deze overeenkomst gehecht.*

   e. *Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat. Een kopie van de huurovereenkomst (hierna: de Huurovereenkomst) is als bijlage II aan deze overeenkomst gehecht.*

   f. *Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.*

g. *Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".*

h. *Voor Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen geldt dat zij belang hebben bij het verlaten en te gelde maken van hun huidige bedrijfslocatie met het oog op het verplaatsen van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk.*

i. *Onder de voorwaarde dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de door Slachthuis Nijmegen te ontvangen koopsom voor de verwerving van het na te noemen opstalrecht uitsluitend en volledig zullen aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk en met het oog op mogelijke realisatie op termijn van (ook) woningbouw ter plaatse van de bedrijfsactiviteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de Gemeente, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen in overleg getreden en hebben zij overeenstemming bereikt over*

   A. *de verwerving door de Gemeente van Slachthuis Nijmegen van het hiervoor vermelde opstalrecht op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke onteigening;*
   B. *de beëindiging van de Huurovereenkomst tussen de Gemeente als verhuurder en Slachthuis Nijmegen als huurder;*
   C. *een werkgelegenheidsgarantie, met de toevoeging dat de afgifte daarvan voor de gemeente een essentiële voorwaarde is voor verwerving van het opstalrecht gelet op de huidige maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang;*
   D. *overige afspraken,*

   welke afspraken partijen in het hierna volgende schriftelijk wensen vast te leggen.

4. Art. 5.1 van de Mantelovereenkomst luidt:

   "Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen verplichten zich de koopsom die de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalt in het kader van de verwerving van het hiervoor genoemde opstalrecht volledig aan te wenden voor het verplaatsen en

voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover desverzocht jegens de gemeente rekening en verantwoording af te leggen."

5. Hilzaco staat op grond van artikel 5.5.3 van de Mantelovereenkomst als eigen zelfstandige verplichting jegens de gemeente in voor de nakoming door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen van alle verplichtingen uit de Mantelovereenkomst en de met de Mantelovereenkomst samenhangende overeenkomsten (koopovereenkomst, beëindiging huurovereenkomst en werkgelegenheidsgarantie).

6. Met de verplaatsing zou de nodige tijd gemoeid zijn, reden dat in art. 5.2 van de Mantelovereenkomst aan Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen een voortgezet gebruik om niet is verleend van in beginsel drie jaren met een uitloop van nog eens zes maanden, terwijl in art. 5.5.2 van de Mantelovereenkomst is overeengekomen dat indien de verplaatsing van de werkgelegenheid naar het bedrijfsterrein Laarakker te Cuijk niet is gerealiseerd binnen vier jaar en zes maanden na levering van het opstalrecht, de verplichting van de gemeente het op dat moment nog niet opeisbare deel van de koopsom te voldoen, vervalt.

7. Het opstalrecht is op 31 juli 2015 door Slachthuis Nijmegen aan de gemeente geleverd waarbij van de overeengekomen koopsom van € 27.600.000,- een bedrag van € 21.000.000,- is betaald, overeenkomstig het bepaalde in artikel 2 van de koopovereenkomst (**productie 3**).

8. Op 24 februari 2016 hebben Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann door middel van een persbericht (**productie 4**) meegedeeld dat zij tot op die dag geen exportvergunning naar China realiseren en hierdoor gedwongen zouden zijn de activiteiten te stoppen. Door sterk gewijzigde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China zou het niet mogelijk zijn geweest de winstgevenheid structureel te verbeteren, waardoor de financiering van de nieuwbouw onmogelijk zou zijn gebleken, aldus het persbericht.

9. De gemeente is door deze mededeling volledig overvallen en heeft, via haar advocaat, op 25 februari 2016 de advocaat van Slachthuis uitgenodigd om de gemeente te informeren in het kader van hetgeen is bepaald in art. 5.1 van de Mantelovereenkomst.

De advocaat van Slachthuis heeft diezelfde donderdag 25 februari 2016 om 17:22 uur per e-mail laten weten dat zijn cliënten "thans geen gevolg geven aan uw uitnodiging".

10. Per e-mail van vrijdagochtend 26 februari 2016 om 08:30 uur **(productie 5)** heeft de advocaat van de gemeente via de advocaat van Slachthuis, Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen, Hilzaco en haar bestuurders aansprakelijk en in gebreke gesteld en nogmaals in de gelegenheid gesteld om diezelfde vrijdag om 13:00 uur ten stadhuize te verschijnen om rekening en verantwoording af te leggen over de aanwending van de koopsom. De bestuurders van Slachthuis zijn naar aanleiding van deze uitnodiging niet verschenen.

11. Het verzoek en zo nodig sommatie tot rekening en verantwoording heeft de gemeente op 3 maart 2016 telefonisch en op 2 maart 2016, 10 maart 2016 en 21 maart 2016 schriftelijk herhaald, steeds zonder resultaat. Wel is op 10 maart 2016 door de advocaat van gedaagden in het bijzijn van de controller van gedaagden de afrekening van de notaris **(productie 6)** overgelegd naast een aantal stukken die de gemeente al kende en die geen enkel licht werpen op de daadwerkelijke aanwending van de koopsom.

12. Uit de afrekening van de notaris blijkt dat op 31 juli 2015 een bedrag van € 9.750.000,00 is aangewend ter aflossing van geldleningen, terwijl – na voldoening van diverse kosten – een bedrag van € 11.193.488,02 aan Slachthuis Nijmegen is doorbetaald. Gedaagden hebben geen enkele informatie verstrekt over de diverse via het kantoor van de notaris verrekende bedragen noch over de aanwending van het aan Slachthuis Nijmegen (althans dat neemt de gemeente aan) uitbetaalde bedrag van € 11.193.488,02.

13. Met het voorgaande staat genoegzaam vast dat de gemeente alles in het werk heeft gesteld en gedaagden alle gelegenheid heeft gegeven de contractuele verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording na te komen. Gedaagden hebben dit stelselmatig, bij herhaling en zonder enige motivering, anders dan de boude stelling dat zij niet tot rekening en verantwoording verplicht zouden zijn, geweigerd.

14. Evenmin hebben gedaagden aangetoond dat de gronden die zij aanvoeren de activiteiten te staken in plaats van de activiteiten te verplaatsen en voort te zetten zich inderdaad hebben voorgedaan en, zo dat al het geval zou zijn geweest, hetgeen de gemeente bij gebrek aan bewijs moet ontkennen, van een zodanig gewicht zouden zijn

dat zij de beslissing de activiteiten van de ene op de andere dag te staken zouden rechtvaardigen.

Spoedeisend belang

15. Reden waarom de gemeente recht heeft op en een spoedeisend belang heeft bij nakoming van de verplichting van Slachthuis en haar bestuurders tot rekening en verantwoording en tot het overleggen van bescheiden. Het spoedeisend belang is reeds gelegen in de verplichting "desverzocht" rekening en verantwoording af te leggen en de weigering deze verplichting na te komen.

Hilzaco mede aansprakelijk voor nakoming

16. De verplichting rekening en verantwoording af te leggen rust niet alleen op Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen maar, gelet op het bepaalde in artikel 5.5.3 van de Mantelovereenkomst, ook op Hilzaco.

17. Ook gelet op de verwevenheid van Hilzaco, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen en de positie van de bestuurders (gedaagden 4 en 5) daarin, brengt de Mantelovereenkomst en de daaruit voortvloeiende verplichtingen, althans een redelijke uitleg daarvan, met zich mee, dat de verplichting rekening en verantwoording af te leggen in volle omvang op Hilzaco rust, althans levert het niet meewerken daaraan een onrechtmatige daad op jegens de gemeente, zodat rekening en verantwoording, althans het meewerken daaraan, op deze grond ook jegens Hilzaco moet worden toegewezen.

Bestuurders mede aansprakelijk voor nakoming

18. Slachthuis kan slechts spreken door middel van haar bestuurders. Door Slachthuis wel bewust niet in staat te stellen aan de contractuele rekening en verantwoordingsplicht te voldoen, sterker nog, door Slachthuis daarin te belemmeren, en daarmee voor de gemeente informatie achter te houden in de wetenschap dat Slachthuis niet overgaat tot bedrijfsverplaatsing, valt aan de bestuurders persoonlijk een ernstig verwijt te maken, waardoor deze bestuurders toerekenbaar onrechtmatig handelen jegens de gemeente (Hoge Raad 5 september 2014, NJ 2015/21 en Hoge Raad 5 september 2014, NJ 2015/22) en de vordering van de gemeente tot rekening en verantwoording jegens (ook) de bestuurders voor toewijzing gereed ligt.

Exhibitieplicht

19. Daarnaast geldt ten aanzien van Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco dat de gemeente op grond van het bepaalde in artikel 843a Rv. een rechtmatig belang heeft op kosten van de gemeente inzage, afschrift of uittreksel te vorderen van alle bescheiden die betrekking hebben op aanwending van het op 31 juli 2015 betaalde deel van de koopsom, daaronder begrepen bankafschriften, facturen en overeenkomsten. Het mag duidelijk zijn dat het hier gaat om inzage, afschrift of uittreksel van bepaalde bescheiden (bescheiden betreffende aanwending van de koopsom) aangaande een rechtsbetrekking waarbij de gemeente partij is.

20. De gemeente heeft tevens een rechtmatig belang op haar kosten van Vleeshandel Hilckmann , Slachthuis Nijmegen en Hilzaco inzage, afschrift of uittreksel te vorderen van bescheiden waarmee zij aantonen of kunnen aantonen dat de feiten die zij hebben aangevoerd in het persbericht (productie 4) juist zijn, dus dat er sprake is van sterk gewijzigde marktomstandigheden, dat er sprake is geweest van het niet realiseren van een exportvergunning naar China, dat het om die redenen niet mogelijk zou zijn geweest de winstgevendheid structureel te verbeteren en dat daardoor de financiering van de nieuwbouw (en dus verplaatsing met behoud van werkgelegenheid) onmogelijk zou zijn gebleken. Ook hier gaat het om inzage, afschrift of uittreksel van bepaalde bescheiden aangaande een rechtsbetrekking waarbij de gemeente partij is en, zo voegt de gemeente daaraan toe, waarbij zij een groot en eveneens spoedeisend belang heeft. Indien immers uit de gegevens waarop deze vordering betrekking heeft, zou blijken dat de summiere en ongedocumenteerde informatieverstrekking door de bedrijven niet juist is en de beslissing af te zien van verplaatsing en nieuwbouw ongefundeerd zou zijn, dan komt het geschil in een heel ander daglicht te staan.

21. In dit verband is ook het volgende van belang. In artikel 5.4 van de Mantelovereenkomst is op verzoek van Vleeshandel Hilckmann/Slachthuis Nijmegen bepaald, dat de Mantelovereenkomst, de koopovereenkomst en de werkgelegenheidsgarantie worden aangegaan onder de opschortende voorwaarde, dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het vervallen van het in artikel 5.3 vermelde totstandkomingsvoorbehoud (lees: collegebesluit), hen haar conveniërende financiering is verkregen op basis van de businesscase die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het

bedrijventerrein Laarakker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt. Indien deze opschortende voorwaarde eerder zal zijn vervallen dan binnen de termijn van vier weken zullen Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen de gemeente daarvan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte stellen, aldus nog steeds artikel 5.4.

22. Dat laatste heeft Slachthuis Nijmegen gedaan. Slachthuis Nijmegen heeft bij brief van 28 juli 2015 (**productie 7**) aan de notaris meegedeeld, dat de opschortende voorwaarde van artikel 5.4 van de Mantelovereenkomst "is vervuld".
Anders gezegd: volgens de brief van 28 juli 2015 beschikten Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen over hen/haar conveniërende financiering op basis van de businesscase die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt. De gemeente vordert afschrift van de volledige documentatie waarin deze financiering is vervat.

23. De gemeente vordert ook afschrift van na 28 juli 2015 door de financier(s), naar de gemeente aanneemt ING Bank/BOM, voorgestelde/opgelegde wijzigingen in die financiering c.q. de daaraan verbonden voorwaarden, en afgifte van bescheiden waaruit blijkt of en wanneer deze wijzigingen door Vleeshandel Hilckmann/Slachthuis Nijmegen al dan niet zijn aanvaard.

24. De gemeente vordert verder afschrift van bescheiden/documentatie die aantonen dat Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen zich sedert 2009 hebben ingespannen een exportvergunning naar China te verkrijgen ("Chinawaardig" te worden) en afschrift van bescheiden waaruit blijkt of, dat en wanneer duidelijk werd dat Vleeshandel Hilckmann/Slachthuis Nijmegen die exportvergunning niet zouden verkrijgen/niet "Chinawaardig" konden worden.

25. De gemeente vordert voorts afschrift van bescheiden waaruit blijkt dat er na 31 juli 2015 voor Vleeshandel Hilckmann/Slachthuis Nijmegen sprake zou zijn van "drastisch" veranderde marktomstandigheden.

26. Tenslotte vordert de gemeente afgifte van bescheiden die aantonen dat het vanwege drastisch veranderde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China - de door gedaagden aangevoerde redenen - niet

mogelijk zou zijn geweest de winstgevendheid van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen structureel te verbeteren en dat daardoor de financiering van de nieuwbouw onmogelijk zou zijn gebleken.

Verzuim

27. Met de mededeling van 24 februari 2016 zijn gedaagden ook zonder nadere rechtshandelingen van de gemeente in verzuim, niettegenstaande de – ten overvloede – uitgebrachte aansprakelijkstelling, ingebrekestelling en het verzoek tot rekening en verantwoording per e-mail van vrijdagochtend 26 februari 2016, woensdagavond 9 maart 2016 en de herhaling daarvan per e-mail van 10 en 21 maart 2016.

28. Voorts is van belang dat de gemeente de concept dagvaarding op maandag 28 maart 2016, dus vóór het uitbrengen daarvan, aan de raadsman van gedaagden heeft gezonden en gedaagden in de gelegenheid heeft gesteld uiterlijk 1 april 2016 alsnog vrijwillig aan de in deze dagvaarding vermelde vorderingen te voldoen, immers zou in dat geval een kort geding niet (langer) nodig zijn om nakoming van de hier aan de orde zijnde verplichtingen af te dwingen.

Veiligstellen aanspraken, opening van zaken en (nogmaals) spoedeisend belang

29. De weigering van Slachthuis rekening en verantwoording af te leggen heeft er mede toe geleid dat de gemeente zich genoodzaakt heeft gezien door middel van het leggen van beslagen, waarvoor de gemeente op verschillende momenten verlof heeft gekregen, haar rechten en aanspraken veilig te stellen. Daarbij is op enig moment de dagvaardingstermijn verlengd tot uiterlijk 22 april 2016.

30. De gemeente als publieke partij die gemeenschapsgeld inzet in het algemeen belang, in dit geval verwerving van een bedrijf op de locatie van een toekomstige woonbestemming met verplaatsing van dat bedrijf met behoud van werkgelegenheid, heeft - ook los van de uitdrukkelijke contractuele verplichting van artikel 5.1 Mantelovereenkomst - een spoedeisende aanspraak op volledige opening van zaken over de wijze van besteding van de koopsom en over de juistheid van de beslissing de activiteiten te staken op de gronden genoemd in het persbericht van 24 februari 2016. Dat gedaagden die rekening en verantwoording niet willen afleggen geeft te denken en doet het ergste vrezen voor besteding van de aan Slachthuis Nijmegen verstrekte geldmiddelen maar ook voor behoud van verhaal, temeer nu gedaagden op geen enkele wijze wensen aan te tonen dat zij - haar woorden - niets anders konden dan de

activiteiten te staken op de gronden die zij daarvoor aanvoeren.

31. Redenen waarom de gemeente vordert gedaagden, althans gedaagden 1 t/m 3, te veroordelen volledig rekening en verantwoording af te leggen en bescheiden over te leggen, als na te melden. De gemeente realiseert zich dat zij haar vorderingen binnen een relatief korte termijn daadwerkelijk nagekomen wil zien maar tekent daarbij aan dat gedaagden al meer dan een maand de gelegenheid hebben gehad deze verplichtingen te vervullen en dus daardoor niet benadeeld worden.

Contractuele boete

32. In artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst is overeengekomen dat indien Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen, na door de gemeente in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft/blijven in de nakoming van haar uit de Mantelovereenkomst voortvloeiende verplichtingen, Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hoofdelijk ten behoeve van de gemeente een terstond opeisbare boete verbeuren van 5% van de in de koopovereenkomst vermelde koopsom, zijnde een boete van € 1.380.000,00.

33. Door de weigering van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen rekening en verantwoording af te leggen maar ook door het staken van de bedrijfsactiviteiten, waarmee Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen te kennen geven dat zij de koopsom niet volledig aanwenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk, heeft de gemeente recht op en een spoedeisend belang bij een veroordeling tot betaling van de boete in dit kort geding.

34. Gelet op het bepaalde in artikel 5.5.3 van de Mantelovereenkomst strekt de hoofdelijke verbondenheid tot betaling van de contractuele boete aan de gemeente zich ook uit tot Hilzaco.

35. Aan de voorwaarden voor toewijzing van een geldvordering in kort geding is voldaan. Deze voorwaarden laten zich als volgt samenvatten:

    - er moet sprake zijn van een spoedeisend belang bij een onmiddellijke voorziening;
    - het bestaan van de vordering moet voldoende aannemelijk zijn;

- in de belangenafweging moet het risico van onmogelijkheid van terugbetaling worden betrokken.

36. Alleen al omdat het bestaan van de vordering vaststaat, kan het vereiste van een spoedeisend belang niet aan toewijzing van de vordering van de gemeente in de weg staan. Voorts brengt geen enkel belang van gedaagden 1 t/m 3 mee, dat zij staande zouden kunnen houden dat zij, ten koste van de gemeente, het vaststaande boetebedrag onder zich zouden moeten (kunnen) houden. Temeer nu van een restitutierisico geen sprake is. Daartegenover staat het belang van de gemeente zich van onmiddellijke betaling door middel van een executoriale titel te verzekeren. In de belangenafweging is verder relevant dat gedaagden geen enkele duidelijkheid hebben verschaft over hun financiële positie c.q. zekerheden hebben gesteld of deze zelfs maar hebben voorgesteld tegenover bijvoorbeeld opheffing van beslagen.

37. Bij brief van 21 maart 2016 aan de advocaat van gedaagden (**productie 8**) heeft de gemeente onder meer uitdrukkelijk maar tevergeefs aanspraak gemaakt op betaling van de boete van € 1.380.000,00 zodat vaststaat dat gedaagden 1 t/m 3 met betaling van het bedrag van € 1.380.000.00 in verzuim zijn.

Conclusie

38. Het voorgaande leidt tot de volgende vorderingen.

MITSDIEN:

het de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Gelderland behage bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad:

I. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V., Hilzaco Beheer B.V. en de gedaagden 4 en 5 (de bestuurders), althans Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V., althans Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. te veroordelen binnen 24 uur na het wijzen van het te dezen bedoelde vonnis:

    a. schriftelijk aan de gemeente Nijmegen rekening en verantwoording af te leggen van de aanwending van het op 31 juli 2015 door de gemeente aan Slachthuis Nijmegen B.V. betaalde deel van de koopsom, groot

€ 21.000.000,-, vergezeld van een verklaring van een registeraccountant, althans een door de voorzieningenrechter aan te wijzen deskundige, met betrekking tot de (al dan niet) juistheid en de volledigheid van deze rekening en verantwoording en wel aldus dat uit de rekening en verantwoording blijkt hoe het bedrag van Euro 21.000.000,00 vanaf 31 juli 2015 is aangewend, welke exacte bedragen daaruit of op basis daarvan wanneer, aan wie en onder welke titel zijn betaald, wat de samenhang is met de verplichting het bedrag aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk, waaruit dan vanzelf volgt welk deel van de Euro 21.000.000,00 nog niet, al dan niet overeenkomstig het in artikel 5.1 Raamovereenkomst bepaalde doel, is besteed en dus nog onder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. en/of Hilzaco Beheer B.V. en/of gedaagde 4 en/of gedaagde 5 en/of derden berust met de uitdrukkelijke vermelding van dit bedrag, althans aan de gemeente Nijmegen rekening en verantwoording af te leggen van de aanwending van het op 31 juli 2015 door de gemeente aan Slachthuis Nijmegen B.V. betaalde deel van de koopsom, groot € 21 mln, op een door de voorzieningenrechter te bepalen wijze;

b. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V., Hilzaco Beheer B.V. en gedaagden 4 en 5, althans Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V., Hilzaco Beheer B.V., althans Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. steeds en in alle gevallen hoofdelijk, des dat de een betaalt, de ander zal zijn bevrijd, te veroordelen tot betaling van een dwangsom van € 500.000,- ineens en € 50.000,- voor iedere kalenderdag dat Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en / of Slachthuis Nijmegen B.V. en / of Hilzaco Beheer B.V. en /of gedaagde 4 en /of gedaagde 5 met nakoming van het onder a. gevorderde in gebreke is en/of blijft, een deel van een dag daaronder begrepen;

II. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V., althans Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. te

veroordelen binnen 24 uur na het wijzen van het te dezen bedoelde vonnis:

c. op kosten van de gemeente afschrift van alle bescheiden vanaf 31 juli 2015 aan de gemeente te verstrekken aangaande aanwending van het per die datum betaalde deel van de koopsom groot € 21.000.000,00, als onder a. nader bepaald, daaronder begrepen afschriften van bankafschriften, bewijzen van aflossing, waaronder en onder meer begrepen de titels van betaling van de bedragen op de afrekening van de notaris aan ABN AMRO, facturen, andere titels van betaling, overeenkomsten en alle andere bescheiden die betrekking hebben op aanwending van het op 31 juli 2015 door de gemeente betaalde deel van de koopsom vanaf 31 juli 2015;

d. op kosten van de gemeente aan de gemeente afschrift of uittreksel van alle bescheiden te verstrekken, althans daarin inzage te verschaffen, die aantonen of kunnen aantonen dat de financiering van de nieuwbouw (dus verplaatsing naar en voortzetting op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk) onmogelijk zou zijn gebleken vanwege de onmogelijkheid de winstgevendheid structureel te verbeteren met als reden drastisch veranderde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China, daaronder in ieder geval begrepen

   - de volledige documentatie van en met betrekking tot de Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen conveniërende financiering op basis van de businesscase die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt van 28 juli 2015 of daarvoor (lichaam van de dagvaarding onder 22);
   - de na 28 juli 2015 door de financier(s) voorgestelde/opgelegde wijzigingen in die financiering c.q. de daaraan verbonden voorwaarden waaronder bescheiden waaruit blijkt of en wanneer deze wijzigingen door Vleeshandel Hilckmann

Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. zijn aanvaard (lichaam van de dagvaarding onder 23);

- bescheiden/documentatie die aantonen dat Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. zich sedert 2009 hebben ingespannen een exportvergunning naar China te verkrijgen ("Chinawaardig" te worden) waaronder bescheiden waaruit blijkt of, dat en wanneer duidelijk werd dat Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. die exportvergunning niet zouden verkrijgen/niet "Chinawaardig" konden worden (lichaam van de dagvaarding onder 24);
- bescheiden die aantonen dat ten aanzien van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. na 31 juli 2015 sprake zou zijn geworden van drastisch veranderde marktomstandigheden die zich vóór 31 juli 2015 (nog) niet voordeden (lichaam van de dagvaarding onder 25);
- bescheiden die aantonen dat het vanwege drastisch veranderde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China – de door gedaagde aangevoerde redenen – het niet mogelijk zou zijn geweest de winstgevendheid van Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. structureel te verbeteren en dat daardoor de financiering van de nieuwbouw onmogelijk zou zijn gebleken (lichaam van de dagvaarding onder 26);
- andere bescheiden die (kunnen) aantonen dat Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. eind februari 2016 genoodzaakt waren met onmiddellijke ingang en zonder aankondiging vooraf hun bedrijfsactiviteiten te staken, althans deze bedrijfsactiviteiten niet voort te zetten en niet te verplaatsen naar en voort te zetten op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk;

e. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V., althans Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. steeds en in alle gevallen hoofdelijk, des dat de een betaalt, de ander zal zijn bevrijd, te veroordelen tot betaling

16

van een dwangsom van € 500.000,00 ineens en € 50.000,00 voor iedere kalenderdag dat Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en/of Slachthuis Nijmegen B.V. en/of Hilzaco Beheer B.V. met nakoming van het onder c. en/of d. gevorderde in gebreke is en/of blijft, een deel van een dag daaronder begrepen;

III. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V., hoofdelijk, des dat de een betaalt de ander zal zijn bevrijd, te veroordelen binnen 24 uur na het wijzen van het te dezen bedoelde vonnis aan de gemeente te betalen een bedrag van € 1.380.000,00, vermeerderd met de wettelijke handelsrente vanaf 25 februari 2016, althans vanaf 21 maart 2016, althans vanaf de dag van dagvaarding;

IV. Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., Slachthuis Nijmegen B.V. Hilzaco Beheer B.V., gedaagde 4 en gedaagde 5, steeds en in alle gevallen hoofdelijk, des dat de een betaalt, de ander zal zijn bevrijd, te veroordelen in de kosten van deze procedure.

De kosten dezes zijn voor mij, deurwaarder € 115,44.

De kosten van dit exploot zijn verhoogd met een percentage gelijk aan het percentage als bedoeld in de Wet Omzetbelasting 1968. Requirant(e) kan op grond van die wet de in rekening gebrachte omzetbelasting niet verrekenen.

Explootkosten	€ 77,75
Infokosten KvK (3x)	€ 14,37
Infokosten BRP (2x)	€ 3,20
BTW	€ 20,12
Totaal	€ 115,44

Ondergetekende verklaart dat het doen en het beloop van de verschotten voor de goede verrichting van de ambtshandeling noodzakelijk waren en dat hijzij geen rechtstreeks of middellijk belang heeft in de onderneming of derde die de kosten factureerde.

[redacted]

(tgv x kand.) gerechtsdeurwaarder.

17

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161189480

[redacted]OB10

Van: [redacted]BA10
Verzonden: woensdag 6 april 2016 8:11
Aan: [redacted]OB
Onderwerp: FW: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA

Categorieën: Categorie Paars

Ter info, groet, [redacted]

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com]
Verzonden: woensdag 6 april 2016 7:46
Aan: Tankir, Turgay BM30
CC: Velthuis, Bert BM30
Onderwerp: Re: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA
Geachte heer tankir, dank u wel voor uw reactie. Het was zeker niet onze intentie, zoals u het verwoord, dat u met onze medewerkers of fnv in onze plaats communiceert. Wij wilde u voorzien van de werkelijke regelingen die wij aan onze medewerkers hebben aangeboden, omdat uw communicatie in de vorige raadsvergadering niet de correcte weergave was. Wij willen graag voorkomen dat er buiten ons om een niet correcte voorstelling van zaken wordt gegeven. Dat is niet in het belang van onze medewerkers.
Met vriendelijke groet,
[redacted]
Verzonden vanaf mijn Samsung-apparaat

-------- Oorspronkelijk bericht --------
Van: "Tankir, Turgay BM30" <t.tankir@nijmegen.nl>
Datum: 06-04-2016 00:14 (GMT+01:00)
Aan: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Cc: "Velthuis, Bert BM30" <b.velthuis@nijmegen.nl>
Onderwerp: RE: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA

Geachte mevr. [redacted]
Ik heb uw mail met informatie ontvangen en ook uw vraag gelezen! Over de vraag of wij deze informatie met uw medewerkers willen delen kan ik u het volgende reactie geven;
zijn hierin geen partij als het gaat om wat er speelt tussen uw medewerkers en het bedrijf Hilckmann! De bewuste bijeenkomst morgen waar u over heeft wordt georganiseerd door FNV in samenwerking met de medewerkers. Onze Werkbedrijf wordt gevraagd om medewerkers van informatie te voorzien door UWV wat betreft hun rechten en plichten m.b.t. hun ontslag procedure dat het loopt.
Informatie over de kwesties die lopen tussen uw medewerkers en het bedrijf Hilckmann kunt u zicht het beste rechtstreeks wenden tot de medewerkers zelf of de vakbond!

Met vriendelijke groet,

Turgay Tankir
Wethouder Werk, Inkomen, Economie en Toerisme

Verzonden vanuit Outlook Mobile

From: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Sent: dinsdag, april 5, 2016 11:40 AM
Subject: RE: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA
To: Tankir, Turgay BM30 <t.tankir@nijmegen.nl>
Cc: Velthuis, Bert BM30 <b.velthuis@nijmegen.nl>

1

Geachte heer Tankir,
Ik hoop dat u onderstaande mail in goede orde heeft ontvangen ?
Ik begrijp van onze medewerkers dat er morgen een bijeenkomst met het FNV wordt georganiseerd waarin ook naar uw medewerking wordt verwezen.
Geeft onderstaande mail voldoende duidelijkheid voor u over de inhoud van de regeling richting onze medewerkers? Zoals toegelicht zijn wij bereid hierover nog verdere toelichting te verstrekken.
Zoals aangegeven vinden wij het van groot belang dat de medewerkers correct worden voorgelicht. De FNV heeft dit o.i. tot nu toe niet gedaan en adviseert zoals aangegeven op dit moment mensen om niets te ondernemen om naar een nieuwe baan te zoeken omwille van onduidelijkheid.
Ik zou het op prijs stellen een korte reactie van u te ontvangen,
Met vriendelijke groet,
[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. +31 [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 31 maart 2016 16:49
Aan: 't.tankir@nijmegen.nl'
CC: 'b.velthuis@nijmegen.nl'
Onderwerp: FW: 20160309 Hilckmann conc brief medewerker AA

Geachte heer Tankir,
Wij hebben gisteren de raadsvergadering gevolgd en zouden u graag over een aantal zaken m.b.t onze werknemers willen informeren.
Wij zijn namelijk van mening dat de informatie zoals u die tot nu toe heeft verzameld, een verkeerde voorstelling van de stand van zaken geeft. We willen voorkomen dat deze beelden verder worden verspreid en de verkeerde effecten teweeg brengen.
Wij zijn bereid, buiten het juridische traject wat we met mekaar doorlopen, om u hier, indien gewenst, ook persoonlijke toelichting op te geven.
In de bijlage vindt u de brief met een samenvatting van ons voorstel, zoals wij die na afloop van een door ons georganiseerde bijeenkomst bij het UWV, aan al onze medewerkers hebben gestuurd.
Hierin staat kort samengevat datalle medewerkers recht hebben op een transitievergoeding. Dus ook de medewerkers dievan baan naar baan kunnen en dus eventueel eerder uit dienst willen dan de wettelijke opzegtermijn. Daarnaast willen wij mensen omwille van een nieuwe baan eerder uit dienst willen gaan, de helft van de – niet gepresteerde – opzegtermijn meegeven.
Dit leidt o.i. naar een win-win situatie, waarbij mensen én een nieuwe baan/salaris, én een transitievergoeding én de helft van de opzegtermijn kunnen realiseren. Daarnaast vinden wij het allerbelangrijkste dat mensen gaan solliciteren en rondkijken naar nieuwe mogelijkheden, en hierin gestimuleerd worden.
Wij hebben nu al enkele voorbeelden van mensen die de afgelopen tijd nieuw werk hebben gevonden en conform deze regeling met ons een vaststellingsovereenkomst hebben afgesloten.

2

Wij hebben en krijgen nog steeds diverse vragen uit de markt naar arbeidskrachten en zetten deze mogelijkheden ook door naar onze medewerkers. Wij krijgen echter de indruk dat hier te weinig mee wordt gedaan.
Vanuit het FNV wordt mensen op dit moment afgeraden een nieuwe baan te zoeken c.q. te accepteren en een vaststellingsovereenkomst af te sluiten. Zij communiceren met onze werknemers dat het niet duidelijk is wat hun rechten zijn in dat geval.
Wij hebben dat proberen weg te nemen middels bovenstaande brief, en hebben daarnaast een social media communicatiegroep opgestart, om met de medewerkers te kunnen communiceren over deze zaken.
Wij vinden het kwalijk dat mensen op deze manier wordt afgeraden naar nieuwe banen te solliciteren. Dit zijn vaak de meest kwetsbare medewerkers, die deze raadgevingen van de vakbond blindelings volgen. Uiteindelijk zullen deze meest kwetsbare mensen zelf de dupe hiervan worden.
Ons gezamelijke doel moet zijn om mensen zo snel mogelijkvan werk naar werk te krijgen. En we mogen hierbij het momentum niet verliezen. Afgelopen weken hebben we , door alle media aandacht , diverse vacatures aangeboden gekregen, deze mogen onze medewerkers niet laten schieten door een foutieve voorstelling van zaken. Ook als u , vanuit uw portefeuille `werkgelegenheid`, van mogelijkheden voor onze werknemers op de hoogte bent, zouden wij hierover graag met u van gedachten wisselen.
Mocht u hierover nog verder met ons willen praten, ben ik bereid samen met ons hoofd personeelszaken een afspraak met u in te plannen.
Met vriendelijke groet,
[redacted]

3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dirkzwager
advocaten & notarissen

In naam van de Koning

D161177464

VERZOEKSCHRIFT TOT HET LEGGEN VAN CONSERVATOIR BESLAG
OP ROERENDE ZAKEN
ex artikelen 700 jo 711 e.v. Rv
ALSMEDE ONDER DERDEN
ex artikelen 700 jo 718 e.v. Rv

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

FEITEN

1. Gerekwestreerde sub 1, hierna te noemen 'Vleeshandel Hilckmann' houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Gerekwestreerde sub 2, hierna te noemen 'Slachthuis Nijmegen' houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

2. Gerekwestreerde sub 3, hierna te noemen 'Hilzaco' is de enig aandeelhouder en bestuurder van Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen. Gerekwestreerden sub 4 en 5 zijn beiden bestuurder van Hilzaco.

3. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen. Verzoekster, hierna te noemen 'de Gemeente', is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken.

4. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat.

5. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

6. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

7. In 2015 zijn partijen intensief met elkaar in onderhandeling getreden over – kort gezegd – verplaatsing van de onderneming en activiteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen. Partijen hebben daarover algehele overeenstemming bereikt en legden hun afspraken op 15 juli 2015 schriftelijk vast in de navolgende stukken (hierna gezamenlijk te noemen: 'de Transactie'):
    1. Mantelovereenkomst (**Productie 1**)
    2. Koopovereenkomst (**Productie 2**)
    3. Werkgelegenheidsgarantie (**Productie 3**)

8. Kern van de Transactie is dat de gewenste bedrijfsverplaatsing tot stand zou komen door aankoop door de Gemeente van het litigieuze opstalrecht en beëindiging van de huurovereenkomst tussen partijen. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zouden de te ontvangen koopsom vervolgens uitsluitend en volledig aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk. Daarbij gaven zij (zowel aan de gemeente alsook – in de vorm van een derdenbeding – aan de betrokken medewerkers) een werkgelegenheidsgarantie. Afgifte daarvan was voor de gemeente een essentiële voorwaarde voor verwerving van het opstalrecht gelet op de maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang.

9. Bij notariële akte d.d. 31 juli 2015 vond de overdracht van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden plaats tegen betaling door de Gemeente van het overeengekomen gedeelte van de koopsom, zijnde een bedrag van € 21.000.000,00. Het resterende deel van de koopsom, zijnde € 6.600.000,00 diende door de Gemeente eerst (in delen) te worden voldaan bij het bereiken van bepaalde *milestones*.

10. In de daaropvolgende periode is de Gemeente enkel summier geïnformeerd over het verloop van de verplaatsing van de bedrijfsactiviteiten. Op de weinige momenten dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen daarover contact opnamen met de Gemeente, luidde de boodschap steevast dat het project op koers lag.

11. Tot haar grote verbazing heeft de Gemeente op 24 februari 2016 uit een persbericht (**Productie 4**) moeten vernemen, dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hebben besloten om hun activiteiten volledig te staken, waardoor van verplaatsing van de onderneming geen sprake zal zijn en een ontslagvergunning wordt aangevraagd voor alle medewerkers.

12. Uit het betreffende persbericht, alsook uit een presentatie (**Productie 5**) die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen als redenen voor hun besluit aanvoeren, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

13. Uit de toelichtingen van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn, naar nu blijkt, enkel gerechtigd om die markt via zogenaamde parallelimport (Hong Kong) te bedienen, hetgeen een negatieve impact heeft op de prijzen. De situatie werd nog nadeliger, aldus Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, door diverse maatregelen van de Chinese overheid waardoor deze indirecte export verder wordt belemmerd.

14. Naar eigen zeggen proberen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen al sinds 2009 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat zij in dat streven volledig zijn mislukt. Andere grote Nederlandse slachterijen zijn aan de lijst toegevoegd en Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de enigen die op die lijst ontbreken.

JURIDISCH KADER

15. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van de op hen rustende verplichtingen uit hoofde van de Transactie. Datzelfde geldt daarmee voor Hilzaco, die als zelfstandige verplichting instaat voor alle verplichtingen uit hoofde van de Transactie (art 5.5.3 Mantelovereenkomst).

16. Uit de huidige berichten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom uitsluitend en volledig aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk (considerans sub i. en art. 5.1 van de Mantelovereenkomst). Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom (art. 5.1 van de Mantelovereenkomst).

17. Verder rust op Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de verplichting om de litigieuze opstallen schoon en ontruimd aan de Gemeente ter beschikking te stellen, een verplichting die gepaard gaat met aanzienlijke kosten. Gezien de huidige berichten moet worden aangenomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen deze verplichting niet zullen (kunnen) naleven, waardoor de Gemeente schade lijdt ter hoogte van de daarmee gemoeide kosten.

18. Daarnaast stelt de Gemeente zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, naar het zich laat aanzien doelbewust, informatie hebben achtergehouden die ertoe zou leiden dat de bedrijfsverplaatsing nimmer haar beslag zou krijgen, terwijl de daaraan verbonden koopsom wél werd geïncasseerd. Waar het in deze om gaat, is dat de hiervoor genoemde, cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de Transactie noch nadien, aan de Gemeente zijn medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als (enige) reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de Gemeente had moeten worden medegedeeld. Bij kennisname daarvan had de Gemeente nimmer ingestemd met de Transactie onder de huidige voorwaarden. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen wisten dit, althans behoorden dat te weten, hetgeen waarschijnlijk reden voor hen is geweest om deze cruciale informatie achter te houden.

19. De verwijten van de Gemeente met betrekking tot het achterhouden van deze cruciale informatie beperken zich niet tot Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat hun bestuurders, gerekwestreerden sub 4 en 5, zich jegens haar hebben schuldig gemaakt aan onrechtmatig handelen, door bedoelde informatie gedurende het gehele, intensieve traject onvermeld te laten, terwijl (ook) zij wisten althans behoorden te weten dat die informatie voor de Gemeente van het grootst mogelijke belang was en dat zij bij kennisname daarvan nooit zou zijn overgegaan tot het aangaan van de Transactie onder de huidige voorwaarden. In het verlengde daarvan is de Gemeente ervan overtuigd dat, daar waar de geïncasseerde koopsom evident niet is aangewend voor bedrijfsverplaatsing, deze zal zijn gebruikt voor doeleinden die direct of indirect ten gunste van gerekwestreerden sub 4 en 5 waren.

20. De opstelling van Gerekwestreerden sterkt de Gemeente in haar vermoeden dat niet alleen de koopsom niet op juiste wijze is aangewend, maar dat Gerekwestreerden de belangen van de Gemeente ook overigens niet in acht hebben genomen. Daarbij komt dat Gerekwestreerden weglopen voor de bijzondere verantwoordelijkheid die de verantwoordingsplicht, ook voor de bestuurders, met zich mee brengt. Een en ander is voor de Gemeente aanleiding geweest om Gerekwestreerden aansprakelijk te houden voor alle door haar geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel overeengekomen boetes (**Productie 6**).

21. De Gemeente heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar Gerekwestreerden zijn niet bereid gebleken daartoe over te gegaan. Aanvankelijk hebben zij via hun advocaat laten weten geen aanleiding te zien om daarover overleg te voeren en de Gemeente ter zake te informeren, omdat zij zich wilden toeleggen op gesprekken met belanghebbenden.

22. De Gemeente heeft vervolgens aan Gerekwestreerden aangekondigd dat naleving van de ter zake gemaakte afspraken zo nodig in kort geding zou worden afgedwongen. In een kennelijk reactie daarop en op uitnodiging van de Gemeente is de advocaat van Gerekwestreerden, vergezeld door de interne controller (mevrouw [redacted] op 10 maart 2016 voor een bespreking verschenen op het kantoor van de advocaat van de Gemeente.

23. In reactie op hetgeen tijdens het gesprek van de zijde van Gerekwestreerden naar voren is gebracht, heeft de Gemeente vastgehouden aan het standpunt dat Gerekwestreerden – anders dan zij zelf stellen – wel degelijk tot rekening en verantwoording verplicht zijn. Verder meent zij dat hetgeen tijdens het overleg is meegedeeld niet beschouwd kan worden als nakoming van de verplichting uit (artikel 5.1 van) de Mantelovereenkomst. Op een document na (een afrekening van de notaris van 30 juli 2015), hebben Gerekwestreerden geen enkel stuk overgelegd dat de Gemeente niet al kende. Verder is uit de stukken en summiere toelichting daarop niet af te leiden, laat staan blijkt daarult, wat er met de door Gerekwestreerden ontvangen restant koopsom (na aflossing van de financiers) is gebeurd na 31 juli 2015. Cruciale vragen daaromtrent bleven onbeantwoord. Reeds hierom is van het afleggen van rekening en verantwoording geen sprake.

24. De Gemeente heeft recht en belang om te trachten het verhaal van haar vorderingen zeker te stellen door middel van het leggen van conservatoire beslagen.

DE VORDERINGEN

25. Mede op basis van de door Gerekwestreerden eventueel alsnog af te leggen rekening en verantwoording zal de Gemeente de door haar geleden schade en derhalve haar vorderingen nader kunnen becijferen. Vooralsnog staat voor de Gemeente vast dat zij, mede door toedoen van Gerekwestreerden (onjuiste aanwending koopsom en achterhouden informatie), op basis van onjuiste uitgangspunten heeft ingestemd met de Transactie. In de hoofdzaak zal de Gemeente in rechte doen vaststellen dat het resterende deel van de koopsom door haar niet langer verschuldigd is, dat zij vanwege tekortschieten aan de zijde van Gerekwestreerden aanspraak kan maken op de in zowel de Mantelovereenkomst alsook de Koopovereenkomst contractueel overeengekomen boetes, alsmede op grond van dwaling en bedrog partiële vernietiging van de Transactie aanpassing van de koopsom vorderen.

26. Ter berekening van de schade aan de zijde van de Gemeente dient de aangepaste koopsom te worden gesteld op het niveau van de vergoeding tot betaling waarvan zij bereid zou zijn geweest bij een juiste voorstelling van zaken, te weten de WOZ-waarde. Het verschil tussen dat bedrag en het gedeelte van de koopsom dat door de Gemeente is betaald, is schade die de Gemeente op Gerekwestreerden kan verhalen.

27. Uit hoofde van het voorgaande heeft de Gemeente (hoofdelijke) vorderingen op Gerekwestreerden als volgt:

- Begrote verschil tussen het betaalde deel van de koopsom (€ 21.000.000,-) en de WOZ-waarde (€ 7.100.000,-)	€ 13.900.000,-
- Boete ingevolge artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst: 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Boete ingevolge artikel 10.1 van de Koopovereenkomst 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Geschatte kosten voor ontruiming en reiniging opstallen	€ 500.000,-
Subtotaal	€ 17.160.000,-
Begroting rente en kosten (conform Beslagsyllabus)	€ 2.046.000,-
Totaal	€ 19.206.000,-

EERDERE BESLAGEN

28. Op 26 februari 2016, 7 maart 2016, 14 maart 2016, 16 maart 2016, 23 maart 2016 en 25 maart 2016 heeft de Gemeente krachtens verkregen verlof van uw Voorzieningenrechter (**Producties 7, 8, 9, 10 en 11**) beslag gelegd op de in die verlofbeschikkingen genoemde beslagobjecten. Naar het zich laat aanzien, is de Gemeente daarmee slechts ten dele geslaagd in het zeker stellen van het verhaal van haar (aanzienlijke) vorderingen. Om die reden heeft de Gemeente recht en belang om andermaal beslag te leggen. Daarnaast is dit nadere verzoek noodzakelijk, omdat de Gemeente eerst nu op de hoogte is geraakt van de onderhavige beslagobjecten.

29. In het kader van de te toetsen proportionaliteit en subsidiariteit vermeldt de Gemeente dat zij beslaglegging op de genoemde objecten passend acht gelet op het aanzienlijke financiële belang in deze, afgezet tegen de uitlatingen van Gerekwestreerden die erop duiden dat hun financiële situatie penibel is, mede gelet op hun weigerachtige houding om openheid van zaken te geven. Beslaglegging op minder bezwarende beslagobjecten is niet mogelijk, te meer niet nu de Gemeente met het bestaan daarvan niet bekend is.

30. In het kader van de eerdere beslagleggingen heeft de Voorzieningenrechter de vordering van de Gemeente voorlopig begroot op € 19.206.000,- inclusief rente en kosten, alsmede bepaald dat de hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient te worden ingesteld binnen 28 dagen na eerste beslaglegging. De Gemeente heeft een verzoekschrift ingediend tot verlenging van die termijn met andermaal 28 dagen, welk verzoek in een beschikking d.d. 21 maart 2016 (**Productie 12**) door de Voorzieningenrechter is ingewilligd.

DE BESLAGOBJECTEN

31. De Gemeente meent te weten dat Gerekwestreerden 1 t/m 3 (afzonderlijk dan wel gezamenlijk) roerende zaken (handelsvoorraden) in eigendom hebben die zich bevinden in en om (delen van) de navolgende bedrijfsruimten die toebehoren aan de hierna genoemde derden, dan wel ter zake van die roerende zaken vorderingen hebben op bedoelde derden. Het betreft met name voorraden vlees en/of vleesproducten die (ingevroren) zijn opgeslagen. De Gemeente is niet bekend met de aard van de onderliggende rechtsverhoudingen met de betreffende derden, reden

waarom zij zowel verlof wenst voor het leggen van beslag op roerende zaken alsook derdenbeslag.

32. De betreffende roerende zaken bevinden zich op de navolgende locaties c.q. onder de navolgende derde:

    - de besloten vennootschap **2Mates Coldstores B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te (6921 RJ) Duiven aan de Nieuwgraaf 17.

33. De Gemeente heeft recht en belang om ter verzekering van haar vordering ten laste van Gerekwestreerden beslag te leggen op bedoelde roerende zaken alsook onder voormelde derde, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die deze derde onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerde verschuldigd is en/of zal worden.

34. Beslag op de handelsvoorraden is voor de Gemeente wenselijk vanwege de aanzienlijke waarde daarvan. De verstrekkende gevolgen die een dergelijk beslag normaliter kan hebben doen zich in casu niet voor, gezien de expliciete aankondiging van Gerekwestreerden dat de bedrijfsvoering is gestaakt. In dat licht wordt de voorzieningenrechter verzocht om af te zien van het horen van partijen voordat verlof wordt verleend.

35. Verzoekster heeft gegronde vrees dat de hiervoor genoemde roerende zaken zullen worden verduisterd en aldus aan verhaal zullen worden onttrokken, aangezien vaststaat dat Gerekwestreerden bezig zijn met het liquideren en volledig ontmantelen van de ondernemingen en in dat verband over zullen gaan tot het wegmaken van vermogensbestanddelen. De vrees wordt versterkt door de expliciete weigering van Gerekwestreerden tot het afleggen van rekening en verantwoording. Verzoekster heeft zodoende recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen op Gerekwestreerden conservatoir beslag te doen leggen op de hiervoor bedoelde zaken.

36. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland is ingevolge artikel 700 lid 1 Rv bevoegd van dit verzoek kennis te nemen, nu voornoemde derde alsmede de woonplaatsen en zetels van Gerekwestreerden zich binnen het arrondissement van de rechtbank Gelderland bevinden.

Redenen waarom:

Verzoekster zich andermaal wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het aanvullende verzoek:

a) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 3 conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering onder de besloten vennootschap **2Mates Coldstores B.V.**, gevestigd en kantoorhoudende te (6921 RJ) Duiven aan de Nieuwgraaf 17, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 3 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die bedoelde derde onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden 1 t/m 3 verschuldigd is en/of zal worden;

b) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 3 conservatoir beslag te leggen ter zake van de eerder begrote vordering op alle roerende zaken, waaronder inventaris, rollend materieel en handelsvoorraden, die zich bevinden in en om de bedrijfsruimten als hiervoor bedoeld, voor zover bedoelde zaken eigendom zijn van Gerekwestreerden 1 t/m 3 en vatbaar zijn voor beslag.

advocaat [redacted]

Nijmegen, 11 april 2016

Toegestaan als verzocht met bepaling van de vordering van verzoekster op gerekwestreerden op € 19.206.000,- , met bepaling dat de eis in de hoofdzaak moet worden ingesteld binnen de verlengde termijn genoemd in de beschikking van 21 maart 2016 van de voorzieningenrechter van deze rechtbank.

Arnhem, 11 april 2016

De Voorzieningenrechter

[redacted]

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 - [redacted]
Fax: 024 - [redacted]
email: [redacted]@dirkzwager.nl

Voor eerste grosse
De Griffier van de
Rechtbank Gelderland

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161177465

Dirkzwager
advocaten & notarissen

Postbus 55
6500 AB Nijmegen
Kantoor Stella Maris
Van Schaeck Mathonsingel 4
6512 AN Nijmegen
T +31 (0)24 381 31 31
F +31 (0)24 322 20 74
www.dirkzwager.nl

Rechtbank Gelderland, locatie Arnhem
t.a.v. de edelachtbare heer voorzieningenrechter
mr. [redacted]
Postbus 9030
6800 EM ARNHEM

Per e-mail: kortgeding.rb-gel.arnhem@rechtspraak.nl

Datum	12 april 2016
Van	mr. [redacted] advocaat
Inzake	Gemeente Nijmegen/advies slachthuis Nijmegen B.V.
Dossiernummer	5013834
Uw referentie	**zitting in kort geding op 14 april 2016 om 09:00 uur nr. 299693 KG ZA 16-130**
Telefoonnummer	(024) [redacted]
Faxnummer	(024) 360 60 26
E-mailadres	[redacted]@dirkzwager.nl

Edelachtbare heer,

Naast de producties genoemd in de op 4 april 2016 namens de gemeente Nijmegen aan Slachthuis c.s. uitgebrachte dagvaarding zal de gemeente zich ook beroepen op de navolgende producties:

Productie 9: gespreksverslag overleg situatie Hilckmann B.V./Slachthuis B.V. op 24 februari 2016, 17.00 uur;

Productie 10: brief van de directies van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann aan de leden van de gezamenlijke ondernemingsraad van 23 februari 2016;

Productie 11: brief van de advocaat van gedaagden aan de advocaat van de gemeente van 1 maart 2016;

Productie 12: persbericht van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann van 3 maart 2016;

Productie 13: verslag van het gesprek van 10 maart 2016 tussen vertegenwoordigers van de gemeente en advocaat en een vertegenwoordiger van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen met advocaat.

Dirkzwager advocaten & notarissen is de handelsnaam van Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09155757. Alle diensten en (andere) opdrachten worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht, gesloten met Dirkzwager advocaten & notarissen N.V. Daarop zijn de aan de ommezijde vermelde Algemene Voorwaarden van toepassing, die gedeponeerd zijn bij de griffie van de rechtbank in Arnhem en op verzoek kosteloos

Dirkzwager
advocaten & notarissen

Deze brief met bijlagen zend ik per e-mail aan mr. [redacted]

Inmiddels verblijft,
met de meeste hoogachting,
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.

[redacted]

PRODUCTIE 9

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gespreksverslag overleg situatie Hilckmann BV/Slachthuis BV op 24 februari 2016, 17 uur.

Aanwezig: [redacted] (notaris, adviseur), [redacted] Hilckmann en [redacted]

B. Velthuis (wethouder), [redacted] Ontwikkelingsbedrijf)

De bestuurders van de Vleeshandel Hilckmann Nijmegen Bv en Slachthuis Nijmegen BV hebben de gemeente Nijmegen uitgenodigd om haar te informeren over de situatie bij de bedrijven.

Bij de bedrijven zijn grote verliezen ontstaan die gevolgen hebben voor de exploitatie van het bedrijf. Hierdoor zijn de nieuwbouwplannen in Haps in gevaar.

In 2009 is een exportvergunning voor China aangevraagd. Destijds behandeld door COV. Zij hadden ook de aanvraag voor Rusland gedaan. De export naar Rusland viel voor het Slachthuis in 2014 weg als gevolg van de varkenspest.

Voor het verkrijgen van de vergunning voor de export naar China waren de veroudering van de slachterij en het feit dat twee diersoorten werden geslacht op één locatie een belemmering.

Begin 2015 zijn relevante Chinese wetten vertaald door een stagiair. Duidelijk werd dat de scheiding van diersoorten geen absolute eis was (scheiding van tijd en ruimte bleek voldoende). Informeel bekend gemaakt vanuit China: bedrijven worden toegelaten. Was voor de bank ook een factor om in te stemmen met de financiering van het slachthuis.

Medio tweede kwartaal 2015: wisseling van machthebber in China. Levering via de grijze route (parallelle route via Hong Kong; tussenhandelaar) was niet meer mogelijk. Alleen directe export naar China was hierna nog een mogelijkheid om omzet uit China te halen.

([redacted] schuift aan)

De marge op varkensvlees is hierdoor voor het Slachthuis/Hilckman een verleis geworden van €6 tot € 10 per varken.

Tot periode 5 van 2015 waren de cijfers van Slachthuis nog "in de pas" . In het derde kwartaal van 2015 zijn de verliezen opgelopen. De bank heeft in reactie daarop aangegeven dat Slachthuis/Hilckman aanvullende eisen te stellen. Reden was dat de budgetten voor de nieuwbouw werden aangetast. Eis van de bank werd dat Slachthuis/Hilckmann op de huidige locatie China-waardig zouden zijn.

Vertegenwoordigers van Slachthuis/Hilckmann zijn mee geweest met de handelsmissie naar China van de provincie en die van de regering. Bevestigd door ambassadeur: voor kerstmis 2015 bericht. Niet gekomen. Informeel bericht: handtekening is gezet, maar formalisatie moet nog.

Tot de dag van vandaag ontbreekt die.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Het jaarlijkse verlies is opgelopen van €1/€1,5 miljoen tot € 6,5 miljoen. Ca. € 100.000 tot € 150.000 per week. Verlies van export naar China is de druppel.

Per varken een verlies van € 6. Adviseurs wijzen op gevaar van persoonlijke aansprakelijkheid voor de bestuurders. Voorts adviseren zij gelet op de cijfers de bedrijven te beëindigen (betreft Slachthuis en Hilckmann). Gisteren is de OR geïnformeerd, vandaag het personeel, over het voornemen tot het staken van de bedrijfsactiviteiten. Advies gevraagd aan de OR. Staken activiteiten is gepland per eind van deze week.

Voor de financiering van de nieuwbouw is gezocht naar andere partners. Heeft niets opgeleverd.

Consequenties:

-laatste slacht deze week

-geen faillissement maar stoppen met activiteiten

-sociaal plan uitvoeren.

Voor nader overleg met de gemeente zijn beschikbaar: [redacted] en de advocaat [redacted]

PRODUCTIE 10

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Strikt vertrouwelijk

Aan : de leden van de gezamenlijke ondernemingsraad van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Van : de directies van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Datum: 23 februari 2016

Beste OR-leden,

Onderstaand een samenvatting van de presentatie die zojuist door ons gegeven is bij het voorgenomen besluit om de activiteiten van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen op korte termijn te sluiten met als gevolg dat voor het gehele personeel ontslag zal worden aangevraagd bij het UWV.

Inleiding
In juni 2015 heeft de OR advies gegeven met betrekking tot de verhuizing van de ondernemingen. De OR heeft daarin positief geadviseerd. Mede op grond van het positieve advies heeft de directie destijds besloten de deal met de gemeente af te ronden.
De vooruitzichten met betrekking tot de exploitatie waren ten tijde van de adviesaanvraag in 2015 positief.
Op basis van de vooruitzichten is een financiering bij de ING geregeld voor een bedrag van € 38,5 mln. Deze financiering was aan een aantal voorwaarden gebonden.
Inmiddels zijn de marktomstandigheden drastisch gewijzigd. De marges staan fors onder druk. Daarnaast zijn de exportmogelijkheden naar China via Hong Kong ernstig beperkt terwijl wij als enige grote varkensslachterij in Nederland geen directe toegang hebben tot de uiterst lucratieve Chinese markt. Dit heeft onze concurrentiepositie aangetast en heeft de marge nog eens ernstiger doen verslechteren.

Vorige adviesaanvraag
De adviseur van de OR, de heer [redacted] van Basis & Beleid Organisatieadviseurs, heeft op 10 juni 2015 een presentatie gegeven met betrekking tot het toen gevraagde advies.
In de presentatie van de heer [redacted] zijn de nodige uitgangspunten met betrekking tot de stand van zaken bij Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann opgenomen. Een deel van die uitgangspunten hebben wij opgenomen in onze presentatie van 23 februari 2016. Deze presentatie maakt onderdeel uit van dit schrijven en is aangehecht.
Zoals in 2015 door de heer [redacted] is aangegeven had de groep al meerdere jaren forse verliezen geleden. In het kader van de herfinanciering in verband met de voorgenomen verhuizing is als uitgangspunt opgenomen dat voor 2015 een verlies was te verwachten van € 1,5 mln. Daarbij werd aangetekend dat men op dat moment ca. € 0,1 mln achter lag op het budget.
Voor 2016 was een verlies ingepland van € 1 mln. Dit was gebaseerd op besparingen van de financieringskosten als gevolg van de verplaatsingsvergoeding van de gemeente

en het realiseren van schaalvoordelen als gevolg van hogere inkoop en productievolumes.
De financieringsaanvraag bij de ING was mede op de voormelde verliezen gebaseerd.

De transitietijd tussen het feitelijk wegbestemmen en de daadwerkelijke aankoop heeft uiteindelijk 9 jaar geduurd.

Negatieve ontwikkelingen
Medio 2015 zijn de prijsverschillen tussen producten die rechtstreeks naar China worden verkocht en die via parallelimport (Hong Kong) uit elkaar gaan lopen. De Chinese overheid heeft deze indirecte export belemmerd, terwijl er in China zelf een groot te kort aan vlees aan het ontstaan was met als gevolg dat die markt wegviel voor Hilckmann, terwijl die voor de concurrenten juist extra aantrekkelijk was. Dit komt neer op lagere marge van € 6,- tot € 10 per varken ten opzichte van andere slachterijen.
Het Slachthuis probeert al sinds 2009 China waardig te worden. Afgesproken met de Centrale organisatie vleessector (COV), ministerie en NVWA was dat Slachthuis Nijmegen slechts in een later stadium in aanmerking kon komen om Chinawaardig te worden. Dit hield verband met het feit dat er zowel runderen als varkens op dezelfde locatie worden geslacht aldus PVE/COV toentertijd. Gezien de prijsverschillen eind 2014 langzaam opliepen hebben wij zelf een onderzoek laten doen om het Slachthuis alsnog gecertificeerd te krijgen. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat eerder ten onrechte door het COV was verondersteld dat Runderen en Varkens slachten op 1 locatie niet mogelijk was, sterker nog, de regelgeving gaf duidelijk onder welke voorwaarden dit werd geaccepteerd.
Inmiddels is de afgelopen periode alle energie gestoken in het alsnog bemachtigen van de toestemming om naar China te kunnen exporteren. We hebben hierbij diverse deadlines niet gehaald. Eerst werd gecommuniceerd vanuit diverse betrokkenen dat het certificaat werd verwacht tijdens de Economische Handelsmissie waaraan wij hebben deelgenomen in oktober 2015. Vervolgens werd deze deadline verschoven naar het einde van 2015. Daarna werd toegezegd dat dit voor Chinees nieuwjaar zou plaatsvinden. Inmiddels zijn we twee weken verder en is het nog steeds niet geëffectueerd. Het ziet er niet naar uit dat dit op korte termijn nog te verwachten is. In de tussentijd zijn andere grote Nederlandse slachterijen aan de lijst toegevoegd en zijn wij de enige grote slachterij die nog niet op de China lijst staat.

Vanaf het derde kwartaal 2015 zijn de resultaten sterk verslechterd.
Het verlies over 2015 zal op ca. € 6,4 mln uitkomen in plaats van de aanvankelijke aanname van € 1,5 mln.
De trend van 2015 zet zich in 2016 door. Dat betekent dat in plaats van een verwacht verlies van € 1 mln een verlies van weer minimaal € 6,4 mln te verwachten is. Hierbij is dan rekening gehouden dat de China certificering niet komt.

Als gevolg van deze hoge verliezen is de financierbaarheid van de ING en de BOM weggevallen. Door zowel ING als BOM werd het China-certificaat en herstel van de verliezen als aanvullende voorwaarde gesteld.
De directies van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen hebben de afgelopen jaren getracht met nationale en internationale partijen om tot samenwerking, fusie of overname te komen. Dit is echter niet gelukt.

Hierdoor kan de verhuizing naar de nieuwe locatie niet meer gefinancierd worden.

In de presentaties zijn de cijfers over de afgelopen drie jaar opgenomen en ook de begroting voor 2016. De cijfers laten zien hoe slecht het is.

Conclusie
De hoogte van de verliezen zijn van dien aard dat niet meer aan de voorwaarden van de bank kan worden voldaan om de verhuizing te financieren.

Door de hoge verliezen is de liquiditeitspositie van de ondernemingen snel verslechterd. Omdat de hoge verliezen nog steeds aanhouden en er ook geen zicht is dat deze verliezen fors minder zullen worden, komt op zeer korte termijn het moment dat de ondernemingen niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen.
Zover wil de directie het niet laten komen.

De directie is voornemens de activiteiten van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann volledig te staken met als gevolg dat voor het voltallige personeel ontslag zal worden aangevraagd.
Als op korte termijn de activiteiten worden gestaakt dan zijn er middelen om een sociaal plan voor de werknemers te financieren, gebaseerd op de wettelijke bepalingen.
De directies van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen hebben de afgelopen jaren getracht met nationale en internationale partijen om tot samenwerking, fusie of overname te komen. Dit is echter niet gelukt.

Adviesvraag aan de OR
De gezamenlijke directies van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. vragen aan de gezamenlijke Ondernemingsraad advies inzake het voorgenomen besluit om de ondernemingen op korte termijn te sluiten.
Dit voorgenomen besluit heeft tot gevolg dat voor het voltallige personeel ontslag zal worden aangevraagd.
Gezien de slechte financiële situatie van de ondernemingen en de aanhoudende verliezen wordt gevraagd het advies op een zo kort mogelijke termijn te geven.
De OR wordt in de gelegenheid gesteld een externe deskundige te vragen hen hierin te laten adviseren.

Tot slot
Vandaag zullen de vakbonden en ook het UWV worden geïnformeerd over het voorgenomen besluit. Dat is laatste is gebaseerd op de wettelijke verplichting uit hoofde van de Wet Melding Collectief Ontslag.

[redacted] [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

PRODUCTIE 11

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dirkzwager Advocaten
t.a.v. de heer mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMGEN

Per e-mail: [redacted]@dirkzwager.nl

Drijber en Partners B.V.
Hoofdstraat 26
Velp (Gld.)
Postbus 180
6880 AD Velp (Gld.)
mr. [redacted]
advocaat
T 026 - [redacted]
F 026 - 820 01 21
E [redacted]@drijberenpartners.nl
I www.drijberenpartners.nl
Kvk 08202454

Datum:	1 maart 2016
Dossiernummer:	20120102
Uw kenmerk:	Gemeente Nijmegen / Slachthuis Nijmegen c.s.
Onderwerp:	Vleeshandel Hilckmann B.V. en Slachthuis Nijmegen B.V. / advies

Amice,

Naar aanleiding van de brief van College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen aan de gemeenteraad 25 februari 2016 (kenmerk OB10/D161010170) bericht ik u namens cliënten als volgt.

In eerder genoemde brief wordt het volgende gesteld;

"Ontstane situatie

Uit het persbericht, alsook uit een presentatie die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat het slachthuis als reden voor haar besluit aanvoert, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Uit de recente toelichtingen van het slachthuis volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Naar eigen zeggen is het slachthuis al sinds 2009 aan het pogen "Chinawaardig" te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat dit niet is gelukt. Andere grote Nederlandse slachterijen kunnen wel direct exporteren, het slachthuis is de enige die op die lijst nog ontbreekt. De nu door het slachthuis genoemde cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt zijn op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de transactie noch nadien, aan de gemeente medegedeeld. Pas op 24 februari, twee dagen voor de sluiting, werd ons dit medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de gemeente (en de andere betrokkenen overheden) had moeten worden medegedeeld".

Cliënten menen dat in deze brief de feiten onjuist worden weergegeven en dat op basis van deze onjuiste weergave van de feiten mogelijke onjuiste – politieke – beslissingen worden genomen. Zonder daartoe rechtens gehouden te zijn, menen cliënten dat B&W en de gemeenteraad een juiste voorstelling van zaken gegeven dient te worden. Geenszins is het thans de bedoeling om een juridisch

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

debat te voeren en in dat kader behouden cliënten zich dan ook alle rechten en weren voor. Tevens gaat het om een weergave van de belangrijkste feiten zonder uitputtend te zijn.

Feiten:

- Sinds 2006 spreekt de gemeente Nijmegen reeds over Slachthuis Nijmegen B.V. omtrent onteigening/verplaatsing van de slachterij;
- Sinds 2008 is de fingerende bestemming voor het Slachthuis Nijmegen B.V. onherroepelijk komen te vervallen;
- De indirecte afzet van producten van Vleeshandel Hilckmann B.V. op de Chinese markt bedraagt (sinds jaar en dag)gemiddeld 6% van haar gehele omzet;
- Het gaat daarbij om bijproducten als: pootjes, neuzen, oren, organen en ect., niet zijnde bestemd voor de Europese markt;
- Sinds 2009/2011 heeft branche organisatie (COV), alsmede het ministerie van economische zaken prioriteit gegeven aan het verkrijgen van exportvergunningen voor de Nederlandse vleesbranche om te kunnen exporteren naar China;
- Voordien en nog immer is tevens sprake van indirecte afzet naar China, o.a. via Hong-Kong;
- Omstreeks 2013 hebben de inspanningen van COV, NVWA en het ministerie geleid tot exportwaardigheid van de eerste Nederlandse slachterijen. Anderen – waaronder Slachthuis Nijmegen B.V. via Vleeshandel Hilckmann B.V. konden nog immer indirect afzetten in China (o.a. via Hong-Kong);
- Voor Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hickmann B.V. was het op dat moment geen prioriteit om een exportvergunning voor China te verkrijgen, nu zij via Hong-Kong voldoende afzet had en er geen substantiële prijsverschillen waren tussen directe en indirecte leveringen aan China;
- In Q2 2015 ontstaat er een discrepantie tussen directe export en indirecte export op de Chinese markt, doch dergelijke verschillen deden zich in het verleden vaker voor;
- De OR stemt medio juni in met de verkoop van de opstallen, op dat moment presteert Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. volgens budget (dat ook ten grondslag ligt aan het business plan);
- Begin juli 2015 heeft ING een termsheet afgegeven voor een bedrag van 38,5 miljoen euro;
- Medio juli 2015 is algehele overeenstemming bereikt over de verkoop van de opstallen;
- Oktober 2015 (Q3) werd voor de branche duidelijk dat indirecte import naar Chinese markt niet op korte termijn qua prijsniveau zou herstellen, zoals eerder wel geval is geweest;
- Door deze ontwikkeling ontstond een concurrentievoorsprong voor de slachterijen die al wel rechtsreeks aan China konden leveren;
- Directie van Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. hebben hierop hun directe inspanningen om alsnog op de lijst van Chinawaardige slachterijen te komen geïntensiveerd;
- Voorafgaand aan de handelsmissie naar China heeft de directie via indirecte kanalen in China vernomen dat Slachthuis Nijmegen B.V. alsnog op de lijst geplaatst zou worden;
- Tijdens de missie werden uiteindelijk Van Rooi Meat B.V en Compaxo Vlees Zevenaar B.V. aan de lijst toegevoegd en diende Slachthuis Nijmegen B.V. te wachten;
- De toezegging is later verschoven naar november 2015;
- De Nederlandse ambassade in China heeft vervolgens aan gegeven dat er voor het einde van 2015 nieuws te verwachten was;
- Toen eind december 2015 nieuws uitbleef werd verondersteld dat het voor het Chinese nieuwe jaar duidelijk zou worden;

- De ambassade heeft 2 februari 2016 aangegeven dat de contacten met de Chinese autoriteiten eerst na het Chinese nieuwe jaar zouden worden opgepakt;
- Vanaf dat moment is de directie met branchegenoten (nationaal en internationaal) gekeken naar alternatieve scenario's;
- Uiteindelijk heeft de directie haar verantwoordelijkheid genomen, nu de oplopende verliezen niet meer goed gemaakt zouden kunnen worden binnen de geprognotiseerde verliezen volgens de business case (waaraan in de brief van B&W zelf gerefereerd wordt).

Cliënten – en haar bestuurders - wensen te benadrukken dat zij immer naar eer en geweten hebben gehandeld en immer de intentie hebben gehad een nieuwe slachterij te bouwen in Haps (gemeente Cuijk).

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Drijber en Partners

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

PRODUCTIE 12

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Persbericht

Afkomstig van : Slachthuis Nijmegen B.V.
Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Datum : 3 maart 2016

Begin:

De werkelijke feiten rond Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.

Naar aanleiding van de berichten in de pers en de discussie tijdens de gemeenteraadsvergadering van de gemeente Nijmegen van 2 maart jl. heeft de directie van de twee bovenstaande bedrijven behoefte te reageren.
De reden is dat er onjuiste mededelingen zijn verstrekt aan de media en de gemeenteraad.

De feiten zijn:

- Sinds 2004 spreekt de gemeente Nijmegen al over onteigening/verplaatsing van de slachterij.
- Sinds 2008 is de figerende bestemming voor het slachthuis komen te vervallen.
- Onderhandeld zou worden over een vergoeding voor de ondernemingen, zodat zij verplaatst zouden kunnen worden. Nijmegen gaf in 2010 aan hiervoor geen geld meer te hebben.
- Sinds 2008 kon Slachthuis Nijmegen geen diepte-investeringen meer op de locatie in Nijmegen doen, gezien de wegbestemming door de gemeente.
- Op 3 september 2014 (vindplaats 201310406/1/R3) heeft de Raad van State de eerdere onterechte besluitvorming door de gemeente vernietigd. Daardoor moest de gemeente een keuze maken: het bestemmingsplan terugdraaien waardoor het slachthuis haar activiteiten op de locatie kon continueren en kon investeren of het slachthuis uitkopen.
- De provincie Noord Brabant heeft in april 2015 een taxatie van de opstallen laten opstellen. Deze taxatie geeft een waarde aan van € 28.100.000 voor de opstallen.
- De directie van Slachthuis Nijmegen had eerder Arcadis een rapport op laten stellen voor een begroting van de vergoeding van de kosten van de verplaatsing van Slachthuis Nijmegen naar een nieuwe locatie. Die begroting kwam uit op € 48.000.000.
- De gemeente Nijmegen heeft een koopsom voor de opstallen afgesproken van € 27.600.000, waarvan nog € 6.600.000 moet worden voldaan. Die koopsom komt nagenoeg overeen met de taxatie. Slachthuis Nijmegen heeft in juli 2015 de opstallen overgedragen aan de gemeente Nijmegen.
- De koopsom ziet alleen op de verwerving van de opstallen.
- Op het moment dat de deal gesloten werd met de gemeente Nijmegen presteerden de ondernemingen binnen bugdet

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

- De financiering van de gehele bedrijfsverplaatsing alsmede de overbrugging tot aan de nieuwbouw was door het verkrijgen van de koopsom (€ 27.600.000) en bancaire financiering (€ 38.500.000) gedekt.
- Het persbericht van 24 februari jl. is bijgevoegd.

Einde

Op dit persbericht zal geen nadere aanvullende informatie worden verstrekt.

Te verzenden aan [redacted]@eenvandaag.nl

PRODUCTIE 13

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

GESPREKSVERSLAG

Plaats:	Nijmegen, kantoor Dirkzwager	
Datum:	10 maart 2016	
Aanvang:	12.00 uur	
Inzake:	Gemeente Nijmegen / afwikkeling koopovereenkomst Slachthuis (5040435)	
Aanwezigen:	Gemeente Nijmegen:	de heer [redacted]
		de heer [redacted]
		de heer [redacted]
	Dirkzwager	de heer [redacted]
		de heer [redacted]
	namens Slachthuis:	de heer [redacted]
		mevrouw [redacted]

[redacted] opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Het gesprek heeft als doel het afleggen van rekening en verantwoording zijdens het Slachthuis, waartoe het woord wordt gegeven aan [redacted]

[redacted] stelt voorop dat zijn cliënten niet gehouden zijn om gevolg te geven aan de sommatie, maar desondanks hebben besloten om op deze manier te verschijnen. [redacted] kondigt aan dat hij een verklaring zal afleggen en het overigens kort zal houden met betrekking tot vragen en antwoorden. Hij zal geen debat aangaan, maar enkele stukken uitreiken en daarop een toelichting geven. Naar zijn mening is dat voldoende voor het geven van uitleg over de aanwending van de koopsom.

[redacted] reikt de aan dit verslag gehechte stukken uit, waarbij hij aangeeft dat deze op de afrekening van de notaris na reeds bekend waren bij de Gemeente. Uit deze stukken volgt, aldus [redacted] hoe de koopsom *zou worden* aangewend en dit is tevens de uitleg hoe deze *is* aangewend.

[redacted] bespreekt de nota van afrekening van Hekkelman Notarissen d.d. 30 juli 2015. Hieruit volgt dat van het uit te keren bedrag ad € 21 mio een bedrag van € 9.750.000,-- is aangewend ter aflossing van de bestaande financiers. Uit de overige stukken in het uitgereikte pakket blijkt, aldus [redacted] dat het resterende bedrag ad € 11.250.000,-- is gebruikt voor de lopende bedrijfsvoering.

[redacted] roept in herinnering dat, naast de hoogte van de te betalen koopprijs, ook het tijdstip van betalen destijds een punt van onderhandeling was. Ten aanzien van dat laatste is daarbij onderkend dat het aantrekkelijk was om een deel van de betaling up front te doen, omdat daarmee aanzienlijke rentekosten bespaard konden worden. Aldus zou het vooraf betaalde deel van de koopsom dus kunnen worden gebruikt voor de lopende bedrijfsexploitatie en om uiteindelijk te komen tot het verplaatsen van de onderneming naar Cuijk.

[redacted] verwijst voor het overige naar de overgelegde powerpointpresentaties en de financieringsaanvraag bij ING. Daarmee is, zo onderstreept [redacted] de rekening en verantwoording afgelegd.

[redacted] stelt voorop dat het wat de Gemeente betreft niet eindigt met de afrekening en het passeren van de akte op 31 juli 2015. Op dit moment bestaan de volgende, belangrijke vragen:

1. Wat is er gedaan met het via de notaris uitbetaalde bedrag ad € 11.250.000,--?
2. Wat hebben ING en BOM gedaan?

Naar aanleiding van de tweede vraag antwoordt [redacted] dat laatstgenoemden hun commitment reeds hadden verstrekt voorafgaand aan de deal met de Gemeente, maar dat nergens is te lezen dat op het moment van betalen van de koopsom door de Gemeente ook de financiering van derden al beschikbaar was gesteld. Dat was ook onwenselijk en niet de bedoeling. Feit is dat er een termsheet lag, maar dat de ING deze heeft ingetrokken en dat er dus geen financiering is gekomen. Op een andere vraag van [redacted] antwoordt [redacted] dat de termsheet weliswaar is getekend, maar dat op een later moment in de tijd door het Slachthuis is besloten om de klaarliggende offerte uiteindelijk niet te ondertekenen. De redenen daarvoor laat [redacted] in het midden.

Naar aanleiding van de eerste vraag stelt [redacted] dat het resterende deel van de koopsom is aangewend voor de gebruikelijke bedrijfsvoering. [redacted] benadrukt dat er geen dividenduitkeringen zijn gedaan, dat evenmin bonussen zijn uitgekeerd aan de bestuurders en dat ook overigens geen uitkeringen zijn gedaan boven de Balkenendenorm. Wel is aan enkele MT-leden (operationeel manager en plant manager) een kleine bonus uitgekeerd.

Samenvattend stelt [redacted] dat het resterende deel van de koopsom "in de bedrijfsvoering zit". Hij wenst niet uit te weiden over de details op dat punt.

Er wordt gesproken over de keuze van het Slachthuis om uiteindelijk het geld niet af te nemen van ING. [redacted] vraagt of het juist is dat het Slachthuis, op het moment waarop het geld normaliter zou worden getrokken, al gesignaleerd had dat de marktontwikkeling was zoals zij in haar eerdere persbericht schetst, als gevolg waarvan de bestuurders het onverantwoord vonden om de financiering te benutten. [redacted] antwoordt dat dat een plausibele aanname is en dat dat overigens allemaal niet nieuw is, nu het al uit de stukken volgt.

[redacted] licht toe dat en waarom er aan de zijde van de Gemeente sprake is van emotie in deze kwestie: een partner die op de onderhavige manier een grote som geld beschikbaar stelt wil weten wat daarvan over is, wanneer blijkt dat het project geen doorgang vindt en blijkt dat de andere partner de investering waarvoor de betaling van de gemeente een voorwaarde was niet heeft gedaan. [redacted] antwoordt dat hij daarover geen uitlatingen doet.

[redacted] legt de vraag op tafel of aan de zijde van het Slachthuis bereidheid bestaat om te spreken over een oplossing waarbij jarenlang procederen niet nodig is en beslagen kunnen worden opgeheven. [redacted] antwoordt dat die vraag op dit moment met nee beantwoord moet worden. De Gemeente heeft, aldus [redacted] ervoor gekozen om in de media breed uit te meten dat er geld is weggemaakt door het Slachthuis. Daarnaast is er, met gebruikmaking van stevige bewoordingen en verwijten, beslag gelegd op het privévermogen van de bestuurders en ook nog eens repeterend beslag gevraagd. De Gemeente zal dit eerst moeten rechttrekken en een stap moeten zetten, alvorens er enige bereidheid kan ontstaan om te praten. De Gemeente probeert er, aldus nog steeds [redacted] alles aan te doen om gelden van het Slachthuis te blokkeren, met als gevolg dat werknemers hun salaris niet krijgen. En aan de andere kant doet de Gemeente in de media voorkomen alsof zij het beste met de werknemers voor heeft. De aansprakelijkheid in privé moet dus van tafel.

[redacted] doet navraag naar de eerder gemaakte opmerking inzake de opschortende voorwaarde. [redacted] geeft aan dat het Slachthuis destijds heeft aangegeven dat zij niet langer een beroep deed op bedoelde opschortende voorwaarde (artikel 5.4). Daarover zou een brief zijn gezonden aan de Gemeente, uiteraard voorafgaand aan de deal. Namens de Gemeente wordt aangegeven dat deze brief niet bekend is. [redacted] zegt toe dat een kopie van deze brief aan de Gemeente zal worden gezonden.

[redacted] gaat andermaal in op de vraag waarvoor het resterende deel van de koopsom nu eigenlijk is gebruikt. Hij vraagt hulp aan [redacted] om deze informatie terug te vinden in de thans overgelegde stukken. [redacted] stelt dat het antwoord op die vraag kan worden gevonden in de powerpointpresentaties en ook in de stukken van juni 2015, te weten de brief van BOM, de presentatie van ING en de presentatie van de bestuurders. Wanneer [redacted] daarop aangeeft dat het naar zijn mening uit die informatie niet is op te maken, antwoordt [redacted] dat hij het niet gaat aanwijzen, omdat dat niet kan gezien de huidige setting.

[redacted] geeft aan dat het Slachthuis verder gaat met het op zo goed mogelijke wijze afwikkelen van de bedrijfsvoering. Voorlopig zullen er nog salarissen moeten worden betaald. Tot periode negen zullen er mensen in dienst zijn. De productie van 20.000 varkens per week zal elders in de markt worden opgevangen. Wanneer er morgen iemand zou komen die € 100 mio ter beschikking zou stellen, zou het zo maar kunnen dat de bedrijfsvoering weer wordt opgestart. Op een vraag van [redacted] antwoordt [redacted] dat dit scenario niet realistisch is en dus niet valt te verwachten.

[redacted] kondigt aan vanmiddag een korte brief te zullen zenden, waarin het gesprek zal worden bevestigd en waarin, onder toezending van de uitgereikte stukken, zal worden bevestigd dat er rekening en verantwoording is afgelegd, hoewel daartoe eigenlijk geen verplichting bestond.

[redacted] verkent nogmaals de mogelijkheden om in gesprek te komen. Hij oppert dat de Gemeente mogelijk zou willen nadenken over een constructie waarbij een deel van de beslagen wordt opgeheven, teneinde gelden vrij te krijgen die dan dienen te worden aangewend voor betaling aan de werknemers. Daarnaast zou mogelijk kunnen worden gekeken naar opheffing van de beslagen ten laste van de bestuurders, maar dan dient de besteding van de resterende koopsom inzichtelijk te worden gemaakt. [redacted] stelt dat daarnaast denkbaar zou zijn om een RA accountant te laten verklaren dat de gelden niet direct of indirect ten goede zijn gekomen aan de bestuurders. Uiteraard zou dit nader moeten worden uitgewerkt. [redacted] geeft aan dat hij de suggestie waardeert en zal bespreken met zijn achterban.

De brief van [redacted] zal worden afgewacht en mede op basis daarvan zal worden bezien of vervolgoverleg wenselijk is en hoe dat dan zal worden ingestoken. Ook over de vraag over het doorzetten van de kort gedingprocedure zal nadere afstemming plaatsvinden.

De vergadering wordt rond 13.15 uur gesloten.

[redacted]

Nijmegen, 11 maart 2016

[redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161177466

[redacted]OB10

Van: [redacted]@ing.nl>
Verzonden: dinsdag 12 april 2016 14:08
Aan: [redacted]OB10
CC: [redacted]
Onderwerp: Reactie inzake Hilckmann

Categorieën: Categorie Paars

Geachte heer [redacted]

Eerder spraken wij elkaar met betrekking tot uw uitnodiging voor een bijeenkomst met de betrokkenen vanuit de gemeente Nijmegen inzake het dossier Hilckmann.

Helaas moet ik u mededelen dat wij niet op uw uitnodiging in kunnen gaan. Zoals u weet hebben wij een vertrouwensrelatie met, en een verantwoordelijkheid richting, de onderneming Hilckmann. Hierdoor kunnen wij niet met u in gesprek gaan inzake de huidige ontwikkelingen die spelen tussen de gemeente Nijmegen en de onderneming.

Vanwege de vertrouwensrelatie die wij met de onderneming hebben, treden wij tevens niet in detail over de onderneming richting de media. ING beperkt zich tot het weerspreken van mogelijk onjuiste (en voor ING schadelijke) berichtgeving, binnen die beperkte ruimte die ING hiervoor heeft. Wij maken hierbij een duidelijke afweging, waarbij de belangen van ING, de onderneming, de gemeente en de maatschappij in z'n algemeenheid worden meegewogen.

Zoals eerder ook gecommuniceerd zijn wij vanzelfsprekend bereid om algemene vragen te beantwoorden zolang dit de vertrouwensrelatie die wij met de onderneming hebben niet schaadt.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
ING Nederland
[redacted]
ACT A 09.010, Bijlmerdreef 24, 1102 CT Amsterdam
Postbus 1800, 1000 BV Amsterdam
M [redacted]
E [redacted]@ing.nl, www.ing.nl

ING Bank N.V., statutair gevestigd te Amsterdam,
Handelsregister nr. 33031431

ING draagt zorg voor mens, milieu en maatschappij

---------- ATTENTION: The information in this e-mail is confidential and only meant for the intended recipient. If you are not the intended recipient , don't use or disclose it in anyway. Please let the sender know and delete the message immediately. ----------

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

SPOED
Rechtbank Gelderland
Team Kanton en handelsrecht
Locatie Arnhem
T.a.v. de Edelachtbare heer
mr. [redacted], Voorzieningenrechter
Postbus 9030
6800 EM ARNHEM

Per telefax: 088 - 361 03 80

D161177467

Drijber en Partners B.V.
Hoofdstraat 26
Velp (Gld.)

Postbus 180
6880 AD Velp (Gld.)

mr. [redacted]
advocaat

T 026 - [redacted]
F 026 - 820 01 11

E [redacted]@drijberenpartners.nl
I www.drijberenpartners.nl

KvK 08202454

Datum:	12 april 2016
Uw kenmerk:	299693 KG ZA 16-130
Dossiernummer:	20120102
Onderwerp:	Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / Gemeente Nijmegen

Edelachtbare heer,

Ten behoeve van het kort geding van **donderdag 14 april 2016 om 9:00 uur** inzake onder meer Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. tegen Gemeente Nijmegen (299693 KG ZA 16-130), zend ik u bijgaand de conclusie van antwoord in conventie tevens houdende conclusie van eis in reconventie. Gezien de omvang van het geschil hebben cliënten zich genoodzaakt gezien op voorhand deze conclusie in te dienen. De conclusie gaat gepaard met twaalf producties. Deze zullen tijdens de mondelinge behandeling nader worden toegelicht.

Een afschrift van deze brief inclusief de conclusie alsmede de daarbij behorende producties zend ik aan mr. [redacted] raadsman van Gemeente Nijmegen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Drijber en Partners

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland
Zitting d.d. 14 april 2016
Zaaknummer 299693 KG ZA 16-130

CONCLUSIE VAN ANTWOORD TEVENS INHOUDENDE CONCLUSIE VAN EIS IN RECONVENTIE

Inzake:

1. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **VLEESHANDEL HILCKMANN B.V.**, hierna "Vleeshandel Hilckmann", gevestigd te Nijmegen;
2. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **SLACHTHUIS NIJMEGEN B.V.**, hierna "Slachthuis Nijmegen", gevestigd te Nijmegen;
3. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **HILZACO B.V.**, hierna "Hilzaco", gevestigd te Elst;
4. [redacted] hierna "[redacted]" wonende te Nijmegen;
5. [redacted] hierna [redacted], wonende te Nijmegen;

Gedaagden in conventie, eisers in reconventie, advocaten: mr. [redacted] en mr. [redacted] te Velp (Gld.)

tegen:

de publieke rechtspersoon **DE GEMEENTE NIJMEGEN**, hierna "de gemeente", zetelend te Nijmegen;

Eiseres in conventie, gedaagde in reconventie (proces)advocaat: mr [redacted] te Nijmegen

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

IN CONVENTIE

A. INLEIDING

1. Dit geschil betreft een kort geding met daarin twee vragen die centraal staan: 1. kunnen gedaagden door de gemeente worden aangesproken tot enerzijds de gestelde contractuele verplichting tot het schriftelijk afleggen van rekening en verantwoording van het door de gemeente betaalde bedrag van € 21.000.000 en anderzijds tot betaling van de vermeend verbeurde dwangsom op grond van de tussen partijen gesloten overeenkomst; 2. kunnen gedaagden op grond van artikel 843a Rv worden gehouden tot het geven van inzage en afschrift van allerlei administratieve bescheiden. Het antwoord op beide vragen luidt: nee, waarmee de conclusie luidt dat de vorderingen van gemeente dienen te worden afgewezen.

2. Vanwege de – niet tussen partijen ter discussie staande – complexiteit van het geschil dat partijen verdeeld houdt, waarmee reeds gegeven is dat de vorderingen die de gemeente heeft ingediend zich niet lenen voor een kort geding en thuishoren in een bodemprocedure, geldt dat gedaagden zich genoodzaakt zien op voorhand een conclusie van antwoord in te dienen. Dat geldt te meer nu de dagvaarding essentiële informatie is achterhouden waarmee er niet alleen een vertekend beeld maar bovenal onjuist beeld is geschetst. Eenzelfde onjuist beeld dat ook in de media wordt gecreëerd, waarbij de media gevoed is door de gemeente.

3. Deze conclusie bevat tevens een reconventionele eis. Informatie, waaruit in de visie van gedaagden volgt dat de gemeente helemaal geen schade heeft geleden althans in ieder geval niet in de omvang die zij thans stelt. In reconventie wordt dan ook gevorderd dat deze informatie alsnog – op kosten van gedaagden – ter inzage en in afschrift wordt verkregen. Tevens wordt in reconventie opheffing van de door de gemeente ten laste van [redacted] en [redacted] gelegde conservatoir beslagen gevorderd omdat zij (summierlijk) zullen aantonen dat de vermeende vordering ongegrondheid is.

B. FEITEN

4. Omwille van de overzichtelijkheid worden de feiten hierna in verschillende hoofdstukdelen (B.1 t/m B.4) gesteld.

B.1 De periode tot de koop in 2015

5. Sinds 2004 bestaat de intentie van de gemeente om de opstallen van Slachthuis Nijmegen te verwerven ten behoeve van woningbouw (Project Waalfront) en spreekt de gemeente al over onteigening/verplaatsing van de slachterij. Slachthuis Nijmegen was de laatste locatie die in kader van dit grote project "onteigend" moet worden.

6. In 2006 zijn concreet besprekingen opgestart met gedaagden teneinde te bezien of partijen in onderling overleg tot overeenstemming zouden kunnen komen. In diezelfde periode is het

toen vigerende bestemmingsplan "zware industrie" aangepast naar bestemmingsplan Waalfront "woningbouw en kleinschalige horeca", terwijl de slachterij op deze plek gewoon actief was. Daarmee is de slachterij in 2006 volledig wegbestemd door de gemeente en dit is in 2008 onherroepelijk geworden.

7. In maart 2008 werd door de gemeente een openingsbod van € 21.000.000 gedaan. In opdracht van gedaagden is door externe partijen waaronder Arcadis de schade als gevolg van het noodgedwongen moeten verhuizen naar een nieuwe locatie begroot op een bedrag van € 48.000.000. Omliggende bedrijven als Heinz zijn wel uitgekocht. Voor het terrein waar Heinz gehuisvest was, werd door de gemeente een bedrag betaald van € 70.000.000.

8. Onderhandeld zou worden over een vergoeding op basis van de onteigeningswet. Echter, in 2010 gaf de gemeente aan hiervoor geen geld meer te hebben. Gezien de wegbestemming door de gemeente en de onherroepelijkheid daarvan kon Slachthuis Nijmegen geen diepte-investeringen meer op de locatie in Nijmegen doen, investeringen die wel noodzakelijk waren om concurrerend te kunnen blijven slachten. Daarmee zette de gemeente Slachthuis Nijmegen in feite met de rug tegen de muur en werd er in feite een uitrookbeleid gevoerd. Slachthuis Nijmegen heeft zich daartegen dan ook verzet.

9. Op 3 september 2014 (vindplaats 201310406/1/R3) heeft de Raad van State de eerdere onterechte besluitvorming tot wijziging van de bestemming door de gemeente vernietigd. Daardoor moest de gemeente een keuze maken: het bestemmingsplan terugdraaien waardoor het slachthuis haar activiteiten op de locatie kon continueren en kon investeren of het slachthuis uitkopen. Dat dit de feitelijke situatie was, erkent de gemeente ook zelf o.a. in haar brief van 10 maart 2016 (zie ook productie 11, waarover verderop in deze conclusie meer).

10. De uitspraak van de Raad van State heeft de gemeente uiteindelijk weer naar de onderhandelingstafel gebracht. In die periode werd ook definitief duidelijk dat Slachthuis Nijmegen haar bedrijfsexploitatie zou voortzetten op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk. Aldaar was het de bedoeling met zowel Teeuwissen (dat een bedrijf is waarin vlees en vleesbijproducten worden verwerkt voor de farmaceutische industrie wordt geëxploiteerd) als universiteiten (Wageningen UR en Radboud Universiteit) en overheid het kenniscentrum BYBLOS te realiseren.

11. De provincie Noord-Brabant heeft in april 2015 een taxatie laten opstellen. Reden voor deze taxatie door de provincie Noord-Brabant en waarin een bedrag van € 28.100.000 werd vastgesteld, was erin gelegen dat zij bereid was de gemeente tegen een rente van 0,59% het geld te lenen dat de gemeente nodig had voor de verwerving van de opstallen. De wens van de gemeente was namelijk om de opstallen eerst in 2022 in eigendom te verwerven omdat de gemeente vanaf dan dit specifieke gedeelte van het gebied wenst te gaan ontwikkelen en zij vanaf dat moment dus inkomsten gaat genereren. Daarenboven verstrekte de provincie Gelderland de gemeente voor het project Waalfront (in welk gebied de slachterij ligt) een subsidie van € 4.500.000 waarmee onder andere de rente die zij gedurende tot

2022 dient te betalen, weten af te dekken althans heeft de gemeente geen (financieel) nadeel ondervonden dat de levering in 2015 plaatvond.

B.2 **De koopovereenkomst**

12. Na daartoe onderhandeld te hebben, hebben de gemeente enerzijds en Slachthuis Nijmegen anderzijds een koopovereenkomst gesloten. Deze koopovereenkomst wordt door gedaagden als **productie [1]** in het geding gebracht. Uit deze koopovereenkomst volgt dat partijen voor alleen de verwerving van de opstallen een koopsom zijn overeengekomen van € 27.600.000. Die koopsom komt derhalve nagenoeg overeen met de taxatie die in april 2015 in opdracht van de provincie Noord-Brabant is verricht.

13. Uit de koopovereenkomst volgt dat een bedrag van € 6.600.000 nog moet worden voldaan en in depot is gehouden. De opeisbaarheid daarvan is afhankelijk van tijdsmomenten betreffende de koop en vervolgens te plegen investeringen in de nieuwbouw op het bedrijventerrein de Laarakker te Cuijk. Een bedrag van € 21.000.000 werd na de levering in juli 2015 van de opstallen direct ter beschikking gesteld aan Slachthuis Nijmegen. Dit bedrag werd dus niet in depot gehouden en hiervan werd onder meer de bank die o.a. een eerste hypotheekrecht had op de opstallen afgelost, waarna vervolgens het resterende bedrag van ruim € 11.100.000 aan Slachthuis Nijmegen is uitgekeerd. Als **productie [2]** leggen gedaagden de aflosnota over die door de notaris is opgemaakt en door wie de akte voor de levering van de opstallen is gepasseerd. Deze aflosnota is ook aan de gemeente verstrekt en sterker nog: de gemeente was op de hoogte van de hypothecaire inschrijving en is voorafgaand aan de levering door de notaris in kennis gesteld dat de aflosnota bij de financier was opgevraagd te meer daar er vrij van hypotheken beslagen diende te worden geleverd. Het aan Slachthuis Nijmegen uitgekeerde bedrag is geboekt op de rekening en stond ter beschikking van Slachthuis Nijmegen voor haar exploitatie. Dit was bekend bij de gemeente en zij heeft daarmee ingestemd. Dat de gemeente wist althans had kunnen weten dat de gelden gebruikt zouden worden voor de exploitatie volgt uit diverse besprekingsverslagen aan welke besprekingen onder meer de gemeente heeft deelgenomen en van welke verslagen zij afschriften heeft ontvangen. Onder meer betreft het in deze:

- het besprekingsverslag van 2 februari 2015: *"Er zal worden verder gegaan met de reeds ingezette sporen.*
  1. *Vanuit Nijmegen zullen de opties worden uitgewerkt waarbij het basis bod netto contant wordt gemaakt (directe betaling van bedrag nog in 2015 of 2016 afhankelijk van datum overdracht vastgoed), en/of de huurvergoeding te verlagen of achterwege te laten;";*
- Het besprekingsverslag van 3 maart 2015: *"Van de zijde van Hilckmann zijn deze opties doorgerekend in hun businessplan. Ook is samen afgesproken om uit te gaan van de betaling van Nijmegen aan Hilckmann op 1 juli. Op het moment dat deze datum verschuift heeft dat direct consequenties voor de resultaten in de exploitatie."* (onderstreping advocaat) en verderop in hetzelfde verslag:

"Alle partijen (provincies Gelderland en Brabant en de gemeente Nijmegen) streven er naar de financiële bijdragen op 1 juli 2015 beschikbaar te hebben.

Afschriften van beide verslagen – die slechts een illustratie vormen van de vele verslagen en besprekingen die er zijn geweest en waarin aan de orde is gesteld dat de gelden benodigd waren voor haar exploitatie, worden als **productie** [3] in het geding gebracht.

14. Het direct contant maken had als doel dat Slachthuis Nijmegen over de gelden kon beschikken, hetgeen ook benodigd was voor haar exploitatie (en daarmee de resultaten in de exploitatie). Indien Hilckmann de gelden niet had mogen aanwenden, was er geen reden geweest om het bedrag contant te maken, en zou de koopsom geen invloed hebben gehad op het exploitatieresultaat.

15. Ten tijde van het sluiten van de koopovereenkomst met de gemeente presteerden de ondernemingen binnen de bandbreedtes waarin het budget voorzag. Dat de onderneming binnen budget presteerden blijkt naast documentatie uit de administratie onder meer uit het feit dat er een bancaire financiering verstrekt zou worden van € 38.500.000. Het verkrijgen van deze financiering vormde voor Hilckmann/Slachthuis Nijmegen een opschortende voorwaarde voor de verkoop aan de gemeente als zodanig, zoals vastgelegd in de tussen partijen tevens gesloten mantelovereenkomst. Immers zonder additionele financiering van ING Bank NV en Bom Capital I BV ter hoogte van dit bedrag zou de nieuwbouw en voortgezette exploitatie niet mogelijk zijn en zou Slachthuis Nijmegen niet hebben ingestemd met een koopsom van € 27.600.000. Er was een minimum bedrag benodigd om nieuwbouw en voortgezette exploitatie überhaupt mogelijk te maken. Dat ING Bank NV en BOM Capital I BV bereid waren aan Hilzaco Beheer en haar dochtervennootschappen een financiering onder gebruikelijke voorbehouden en bedingen te verstrekken blijkt onder meer uit de – overigens reeds eerder al aan de gemeente verstrekte – brief van 6 juni 2015 die als **productie** [4] in het geding wordt gebracht. Daarnaast volgt de financiering uit de "COMMITTED TERM SHEET HILZACO BEHEER B.V." d.d. 22 juli 2015, op basis waarvan ING Bank NV alsmede aan haar gelieerde vennootschappen zich gecommitteerd hebben tot het verstrekken van de financiering van € 38.500.000 (**productie** [5]). De suggestie van de gemeente dat er geen financiering zou zijn verstrekt is derhalve onjuist. BOM Capital I BV en ING Bank NV hebben een due diligence uitgevoerd en waren op grond daarvan bereid de financiering te verstrekken. Dit blijkt ook uit de brief die het College van B&W op 25 februari 2016 naar de gemeenteraad zond (**productie** [6]). In die brief wordt tevens bevestigd dat de Provincie Noord-Brabant de lening heeft verstrekt voor de koopsom en de Provincie Gelderland een subsidie heeft verstrekt van € 4.500.000 aan de gemeente.

B.3 **<u>De mantelovereenkomst</u>**

16. Gelijktijdig met het sluiten van de koopovereenkomst is er tussen partijen een mantelovereenkomst gesloten (productie 1 bij dagvaarding). Bij deze mantelovereenkomst zijn niet alleen de gemeente en Slachthuis Nijmegen partij, maar ook Vleeshandel Hilckmann

en Hilzaco. Achtergrond voor het sluiten van deze overeenkomst was dat de gemeente met de aankoop van de opstallen en de verplaatsing van het slachthuis naar Cuijck met name vanuit politieke redenen aanvullende afspraken met elkaar hebben gemaakt. Deze afspraken hadden betrekking op: 1. de beëindiging van de huurovereenkomst (van het parkeerterrein); 2. de door Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann afgegeven werkgelegenheidsgarantie en 3. Overige afspraken.

17. Onder de overige afspraken zijn partijen overeengekomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zich verplichten de koopsom die de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalt in het kader van de verwerving van het hiervoor genoemde opstalrecht volledig aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover des verzocht jegens de gemeente rekening en verantwoording af te leggen (artikel 5.1). Dit artikel wordt te strikt en eng geïnterpreteerd door de gemeente, doch het is dit artikel waarop de gemeente haar vordering in het petitum onder IA stoelt. Kort weergegeven geldt dat het artikel een toetsmogelijkheid geeft aan de gemeente na realisatie (dus achteraf). Bovendien geldt dat het artikel niet inhoudt dat het reeds ontvangen bedrag van € 21.000.000, waarvan na aftrek van de vordering van de hypotheekhouder en de overige op de aflosnota genoemde bedragen, een bedrag van ruim € 11.100.000 aan Slachthuis Nijmegen niet kon en mocht worden aangewend voor het voortzetten van de activiteiten van de activiteiten zoals thans wordt betoogd door de gemeente. Als dit de bedoeling zou zijn geweest dan had het totale bedrag in depot bij de notaris blijven staan (als bouwdepot) en had op de geëigende moment van investeringen ten aanzien van de nieuwbouw gelden vrijgegeven kunnen en moeten worden. Daarvan is evenwel geen sprake, zoals ook blijkt uit de brief van 30 juni 2015 van het College van B&W aan de gemeenteraad vlak voorafgaand het sluiten van de koopovereenkomst en waarin het College op pagina 3 vermeldt:
    - *"Gemeente Nijmegen verwerft de bestaande locatie voor € 27.6 miljoen in 2015*
    - *Van de koopsom wordt € 21.0 miljoen direct betaald bij aankoop en blijft het restant in een bouwdepot, dat vrijvalt naarmate de nieuwbouw in Cuijk wordt gerealiseerd."* **(productie [7]).**

18. Ten onrechte wordt de koppeling met de nieuwbouw gemaakt in die zin dat de koopsom een soort subsidie is voor de nieuwbouw, maar dit is niet juist. Onverminderd het feit dat de waarde van de opstallen daadwerkelijk rond de koopsom lagen geldt dat als de gemeente thans wenst te betogen dat de hoogte van die koopsom mede is vastgesteld als vergoeding voor verhuizing en de nieuwbouw, dit ongeoorloofde staatsteun zou betekenen en hierover bovendien niet in de koopovereenkomst en/of de Mantelovereenkomst is opgenomen. Het is om deze reden dat gedaagden wensen te vernemen op welke wijze de aankoop en daarmee gepaard gaande koopsom in haar grondboek (haar administratie) heeft verwerkt omdat daaruit in de optiek van gedaagden daadwerkelijk volgt dat de volledige koopsom als koopsom voor de opstallen is verwerkt. Daarvan uitgaande geldt dat de gemeente met het uitblijven van de verhuizing geen schade lijdt noch heeft geleden (maar dat zal in de bodemprocedure nader onderdeel van het debat zijn). Tot slot geldt dat zou dit al anders zijn, het artikel thans misbruikt wordt door de gemeente omdat het met een ander doel wordt

aangewend dan waarvoor het in de Mantelovereenkomst is opgenomen. Gedaagden lichten hun stellingen toe in punt C.1 ad 2 nader toe.

19. De gemeente wekt verder nog de suggestie dat de koopsom mede zou zijn betaald ter behoud van werkgelegenheid, ter zake waarvan in de Mantelovereenkomst de werkgelegenheidsgarantie zou zijn opgenomen. Ook dit is niet juist. Dat de koopsom volledig ziet op de verkrijgen door de gemeente van de opstallen (en dus niet als verhuisvergoeding c.q. een betaling voor behoud van werkgelegenheid of wat dan ook) blijkt uit de brief van 21 april 2016 van mr. [redacted] mr. [redacted] beiden verbonden aan Baker Tilly Berk, welke brief is opgesteld in samenwerking met en instemming van de heer [redacted] tax partner van PWC (de fiscalist van de gemeente) (**productie [8]**). In deze brief staat onder meer:

"De levering van het onroerend goed door Slachthuis aan de gemeente is vrijgesteld van btw. De verkrijging van het onroerend goed door de gemeente is vrijgesteld van overdrachtsbelasting ex artikel 15, lid 1, onder c Wet op belastingen van rechtsverkeer. (...)

Tijdens de bespreking heeft u aangegeven dat, naast de levering van het onroerend goed, vanuit Slachthuis wellicht een andere prestatie is te onderkennen. Deze prestatie zou dan voortvloeien uit de werkgelegenheidsgarantie.

Zoals wij hebben aangegeven is geen andere prestatie, dan onder paragraaf 2.1. bedoeld, van Slachthuis aan de gemeente te onderkennen. (...)

1. *(...) De volledige koopsom zal bij de gemeente in de grondexploitatie worden opgenomen. Volgens het HvJ EU (vergelijk CPP C-349-96 en Don Bosco C-461/08) is bepalend hetgeen de gemeente in economische zin wenst te verkrijgen, in dit geval het onroerend goed.*
2. *De koopsom was tussen partijen al overeengekomen, voordat partijen overeenstemming hadden bereikt over de inhoud van de werkgelegenheidsgarantie. Hieruit blijkt dat de koopsom niet uit andere vergoedingen bestaat, dan de vergoeding voor de aankoop van het onroerend goed. (...)".*

20. De Belastingdienst is heeft conform verzoek haar akkoord gegeven en de levering van het onroerend goed heeft vrijgesteld van overdrachtsbelasting plaatsgevonden.

B.4 **<u>Periode na levering tot kort geding</u>**

21. Zoals reeds vermeld is, draaiden de onderneming ten tijde van de koop en levering binnen de bandbreedtes waarbinnen het budget voorziet, waarbij rekening gehouden werd met een bepaald operationeel verlies. In het najaar is hierin dusdanige structurele verandering gekomen en was er een dusdanige verandering van de marktomstandigheden die Slachthuis Nijmegen niet heeft weten te kenteren ondanks al haar inspanningen daartoe. Nekslag hierbij is geweest dat Slachthuis Nijmegen als enige grote slachterij in Nederland nog geen toegang

verkreeg tot de directe markt in China, terwijl alle seinen althans signalen daartoe eerder op groen leken te staan, dit mede na het staatsbezoek van Koning Willem Alexander en de daaraan gekoppelde handelsdelegatie eind oktober 2015 waaraan Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann hebben deelgenomen. Dit heeft sinds het najaar 2015 structurele gevolgen gehad voor de concurrentiekracht en resultaten van beide bedrijven. Evenmin was er op korte termijn zekerheid over het verkrijgen van de noodzakelijke exportvergunning. Ook onderhandelingen met zowel nationale als internationale partijen om te komen tot een oplossing waarmee de nieuwbouw alsnog kon worden gerealiseerd de werkgelegenheid kon worden behouden, hebben niet tot resultaat geleid.

22. Gevolg hiervan was dat er geen substantiële slacht meer kon plaatsvinden omdat er niet meer voor concurrerende prijzen kon worden geslacht en verkocht. Er bleef daardoor voor Slachthuis Nijmegen geen andere optie over dan per direct alle operationele activiteiten te staken ter voorkoming van verder oplopende verliezen en een mogelijk faillissement. Een pijnlijk besluit, omdat – met de eindstreep van een verplaatsing in zicht – een kink in de kabel er voor zorgde dat het familiebedrijf niet het hoofd boven water zou kunnen houden, waardoor onder andere medewerkers hun baan verliezen.

23. Op 24 februari 2016 is het personeel geïnformeerd over het voorgenomen besluit om de activiteiten van de beide ondernemingen te staken. Op diezelfde dag, dus eveneens op 24 februari 2016, is de verantwoordelijke wethouder van de gemeente (alsmede ambtenaar de heer [redacted] in een persoonlijk gesprek door de directie van de beide ondernemingen uitvoerig geïnformeerd. Op dat moment was het persbericht, dat door de gemeente als productie 4 is overgelegd, nog niet uitgebracht en is dit wel meegegeven aan de wethouder. Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann hebben de wethouder eerst in staat gesteld betrokkenen binnen de gemeente te informeren. Eerst nadat begin van de avond (rond 19:30 uur) de wethouder de terugkoppeling had gegeven dat de personen die geïnformeerd dienden te worden, geïnformeerd waren is het persbericht verstuurd. In tegenstelling tot hetgeen de gemeente u wil doen geloven is het derhalve niet zo dat de gemeente uit de pers de sluiting heeft moeten vernemen.

24. In de ochtend van 25 februari en dus kort na het gesprek van 24 februari 2016 met de wethouder heeft de gemeente juridische procedures opgestart dat heeft geleid tot de eerste beslagleggingen de dag daarna, op 26 februari 2016. Beslagleggingen ten laste van alle gedaagden, derhalve ook ten laste van [redacted] en [redacted] waarmee de gemeente als een olifant door de porseleinkast is gedenderd. Een afschrift van het verzoekschrift wordt – zonder de bij dat verzoekschrift behorende producties – als **productie 9** in het geding gebracht. Uit dat verzoekschrift volgt dat de gemeente zich niet alleen op het standpunt stelt dat gedaagden tekortgeschoten zouden zijn in de op hen rustende verplichtingen, maar stellen zij zich tevens zonder enige onderbouwing (!) op het standpunt dat gedaagden doelbewust informatie zouden hebben achtergehouden en de koopsom voor de opstallen zouden hebben ontvangen in de wetenschap dat die nieuwbouw geen doorgang zou vinden. De gemeente gaat zelfs zo ver dat zij ook ten laste van de (in)directe bestuurders conservatoire beslagen laat leggen. In haar processtukken, waaronder de dagvaarding in

kort geding wekt de gemeente de indruk dat zij zorgvuldig te werk is gegaan en een aantal ingebrekestellingen heeft verstuurd. Wat de gemeente daarbij onvermeld laat is dat deze ingebrekestellingen op een na, zijn gevolgd nadat voornoemde beslagen reeds waren gelegd en zij dus in feite de omgekeerde volgorde hanteerde.

25. Met haar actie heeft de gemeente het overleg/samenwerking zoals door de directie juist was opgestart op 24 februari 2016 volledig gejuridiseerd, en tevens gefrustreerd. Met haar actie heeft de gemeente tevens een mediahetze veroorzaakt, dat ertoe heeft geleid dat er een beeld is gecreëerd dat de aandeelhouders/bestuurders de boel bedonderd hebben en straks een pot met geld hebben. Niets is minder waar.

26. Op 10 maart 2016 hebben partijen in aanwezigheid van hun advocaten nader overleg gevoerd. Tijdens dat overleg is de gemeente een aantal documenten overhandigd, waaronder een tweetal presentaties (van maart respectievelijk april 2015), de als productie 4 overgelegde brief d.d. 6 juni 2015 van ING/BOM, de presentatie d.d. 15 juni 2015 aan het College B&W alsmede de afrekening van de notaris. Stukken die reeds eerder in het bezit waren van de gemeente maar waaruit bijvoorbeeld ook volgt dat Slachthuis Nijmegen de te betalen koopsom voor haar voortzetting en continuïteit nodig heeft. De wijze waarop de ontvangen koopsom aangewend zou worden was de gemeente voorafgaand aan de levering bekend.

27. Tevens is tijdens deze bespreking gemeld dat er (onder andere) in 2015 geen dividend is uitgekeerd, er geen bonussen zijn uitgekeerd aan de bestuurders en dat er als zodanig geen slarissen en/of managementvergoedingen worden en zijn toegekend die boven de Balkenende-norm liggen. Slachthuis Nijmegen heeft deze informatie aan de gemeente verschaft teneinde het geschetste beeld van graaiers te weerleggen. Als **productie [10]** leggen gedaagden de verklaring van 8 april 2016 van hun registeraccountant (de heer [redacted] RA van Baker Tilly Berk) over waaruit volgt dat de accountant heeft gecontroleerd en verklaard dat er geen dividenduitkeringen hebben plaatsgevonden, de managementvergoedingen [redacted] en [redacted] via hun personal holdings in het jaar voorafgaand aan de levering en de periode daarna tot en met april 2016 (heden) niet gewijzigd is en zij evenmin op andere wijze verloond zijn.

28. Uit voornoemde presentaties die de gemeente overhandigd kreeg bleek dat de gemeente bekend was met het feit dat ten tijde van de levering van de opstallen (en betaling van het eerste deel van de koopsom van € 21.000.000) de bestaande bedrijfsfinancieringen afgelost dienden te worden uit de koopsom onder meer vanwege de verzochte doorhaling van de hypothecaire inschrijving op de opstallen en Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann het eerste deel nodig hadden voor de continuering van hun bedrijf. Dit volgt ook uit de als productie 3 overgelegde besprekingsverslagen waaronder:

- Het besprekingsverslag van 3 maart 2015: "*Van de zijde van Hilckmann zijn deze opties doorgerekend in hun businessplan. Ook is samen afgesproken om uit te gaan van de betaling van Nijmegen aan Hilckmann op 1 juli. Op het moment dat deze datum*

verschuift heeft dat direct consequenties voor de resultaten in de exploitatie."
(onderstreping advocaat) en verderop in hetzelfde verslag:
"Alle partijen (provincies Gelderland en Brabant en de gemeente Nijmegen) streven er naar de financiële bijdragen op 1 juli 2015 beschikbaar te hebben".

29. In deze bespreking van 10 maart 2016 is tot slot uitgebreid ingegaan op de wijze waarop de gemeente tot dat moment had geacteerd, meer in het bijzonder voor wat betreft de ongefundeerde verwijten (dwaling, misleiding, bedrog) gepaard gaande met de aansprakelijkstelling van de bestuurders en de ten laste van hen gelegde beslagen.

30. De bespreking heeft ertoe geleid dat er diezelfde avond een brief van het College van B&W naar de gemeenteraad is gestuurd (**productie [11]**), een brief die vanuit de gemeente rechtstreeks naar (de advocaat van) gedaagden is gestuurd en die tot verbazing van gedaagden geen onderdeel vormt van de producties bij de dagvaarding en evenmin onderdeel is geweest bij de aanvullende verloven die gevraagd zijn alsmede de verlenging van de termijn om de eis in de hoofdzaak in te mogen stellen.

31. De brief kent een geheel andere toonzetting waarin bovendien eerder verwoorde standpunten en verwijten worden herzien. In de brief staat onder meer: *"We schatten dit bedrag voorlopig op maximaal 6 miljoen, die we terug willen eisen. We maken daarbij onder andere gebruik van de boeteclausule in de overeenkomst. (...) Wat we daadwerkelijk terug kunnen krijgen, is ook afhankelijk van de feiten en omstandigheden bij Hilckmann. Duidelijk is wel dat het niet gaat om het in de publieke discussie genoemde bedrag van 21 miljoen euro. Zoals eerder toegelicht bestaat dit bedrag voor een groot deel uit een aankoopbedrag dat ook zou zijn betaald als het bedrijf 'gewoon' uitgekocht zou zijn.".*

32. Waar de gemeente zelf koos voor de nuance en het bestuur van Slachthuis Nijmegen een opening meende te zien, volhardde de advocaat van de gemeente in de eerdere stellingnames zo bleek daags na donderdag 10 maart 2016. Sterker nog: nieuwe beslagen volgenden onder meer op maandag 14 maart 2016 Het juridische conflict wordt daarmee thans alsnog voor uw rechtbank beslecht.

33. Tot dit moment is de directie van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann ondanks hetgeen zich sedert de bekendmaking van de staking van de bedrijfsactiviteiten in controle bij het op een correcte wijze afwikkelen van de activiteiten.

C. JURIDISCH KADER

34. De vorderingen van de gemeente kunnen – afgezien van de partijen tegen wie zij zijn gericht – onderverdeeld worden in drie onderdelen: 1. de vordering gebaseerd op artikel 5.1. van de mantelovereenkomst; 2. de vordering op grond van artikel 5.5 en 3. de vordering op grond van artikel 843a Rv. Op deze onderdelen wordt hieronder onder C.1 tot en met C.3 gespecificeerd ingegaan.

C.1 **Vordering op grond van artikel 5.1 mantelovereenkomst**

35. De gemeente vordert gedaagden te veroordelen binnen 24 uur na het te wijzen vonnis schriftelijk aan de gemeente rekening en verantwoording af te leggen van de aanwending van het op 31 juli 2015 door de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalde deel van de koopsom van € 21.000.000 vergezeld van een verklaring van een registeraccountant met betrekking tot de (al dan niet juistheid) en de volledigheid van deze rekening en verantwoording en wel aldus dat uit de rekening en verantwoording blijkt hoe het bedrag van € 21.000.000 van 31 juli 2015 is aangewend, welke exacte bedragen daaruit of op basis waarvan wanneer, aan wie en onder welke titel zijn betaald, wat de samenhang is met die verplichting het bedrag aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk, waaruit dan zou moeten volgen nog niet is besteed en dus bij gedaagden en/of derden zou berusten, uitdrukkelijk met vermelding van dat bedrag een en ander op straffe van verbeurte van een dwangsom € 500.000 ineens en € 50.000 voor iedere kalenderdag dat hiermee in gebreke wordt gebleven.

36. Deze vordering is niet toewijsbaar en wel op de volgende gronden: 1. er bestaat geen contractuele verplichting om in deze fase rekening en verantwoording af te leggen en al helemaal niet op de wijze zoals thans is gevorderd; 2. zou er al een contractuele verplichting bestaan dan geldt dat deze vordering is ingediend met een ander doel dan waarvoor deze is gegeven en waarmee sprake is van misbruik van recht; 3. zou er al een verplichting bestaan en geen sprake van misbruik van recht zijn dan geldt dat de vordering alsnog niet kan worden toegewezen omdat de gelden met instemming van de gemeente zijn overgeboekt naar Slachthuis Nijmegen en de overgeboekte gelden zich hebben vermengd met de overige liquiditeiten van Slachthuis Nijmegen en deze dus niet meer individualiseerbaar zijn. Zou de verplichting al bestaan dan zou er sprake zijn van een overmacht situatie; 4. een belangenafweging in deze niet leidt tot een andere uitkomst, zulks ook niet in het kader van het gestelde spoedeisend belang dat door de gemeente is gecreëerd; 5. [redacted] en [redacted] zijn geen contractuele verplichtingen aangegaan en hen valt evenmin een onrechtmatige daad te verwijten en 6. er is geen redelijke termijn is gesteld en bovendien is er geen grond voor de gevorderde dwangsom omdat de mantelovereenkomst zelf in de prikkel tot nakoming voorziet.

C.1. Ad 1 **Geen contractuele verplichting**

37. Partijen zijn overeengekomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zich verplichten de koopsom die de gemeente aan Slachthuis Nijmegen betaalt in het kader van de verwerving van het hiervoor genoemde opstalrecht volledig aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover des verzocht jegens de gemeente rekening en verantwoording af te leggen (artikel 5.1). Dit artikel wordt te strikt en te eng geïnterpreteerd door de gemeente. Alvorens haar standpunt toe te lichten, merken gedaagden op dat deze vordering zich niet leent voor kort geding. In een bodemprocedure zal moeten worden uitgemaakt, wat met artikel 5.1

bedoeld is, zal het artikel uitgelegd moeten worden al dan niet aan de hand van bewijsopdrachten. Daarvoor is in kort geding geen ruimte.

38. Partijen hebben met dit artikel beoogd dat de gemeente achteraf na realisatie van de nieuwbouw een mogelijkheid zou verkrijgen te zien hoe de gelden in het kader van het verplaatsen en het voortzetten van de activiteiten zijn besteed. Het artikel houdt niet in dat het reeds ontvangen bedrag van € 21.000.000, waarvan na aftrek van de vordering van de hypotheekhouder en de overige op de aflosnota genoemde bedragen, een bedrag van ruim € 9.800.000 aan Slachthuis Nijmegen niet kon en mocht worden aangewend voor het voortzetten van de activiteiten zoals thans wordt betoogd door de gemeente. Daargelaten dat de gemeente uit de gegeven presentaties wist althans kon weten dat Slachthuis Nijmegen de gelden zou benutten voor haar bedrijfsvoering (het voortzetten van haar activiteiten), geldt dat zij dit ook had kunnen afleiden uit de stukken rondom de te verkrijgen financiering van BOM Capital I BV en ING Bank NV. Echter, deze stukken heeft de gemeente kennelijk naast zich neergelegd zoals ook blijkt uit de als productie 6overgelegde brief van 26 februari van het College van B&W: *"Dat de ING Bank en de BOM capital destijds besloten hierin in aanzienlijk omvang (€ 34 miljoen) te investeren gaf ons destijds voldoende comfort op de vraag of het slachthuis op de nieuwe plek een gezonde toekomst tegemoet gaat."*. De gemeente is veelvuldig aangeboden om kennis te nemen van het businessplan dat ter onderbouwing van de financiering van de nieuwbouw en voortzetting van de exploitatie tot aan de nieuwbouw was opgesteld. Om haar moverende redenen heeft de gemeente daarvan wel overwogen afgezien. Zij meende zelf te kunnen volstaan met de wetenschap dat ING Bank NV en BOM Capital I BV zouden financieren.

39. Omdat rekening en verantwoording eerst na realisatie dient te worden afgelegd geldt dat de vordering dient te worden afgewezen. Dat geldt te meer nu hetgeen gevorderd wordt (de wijze waarop de rekening en verantwoording dient te worden afgelegd) evenmin overeengekomen is en ook helemaal niet kan daarbij niet alleen op de absurd korte termijn die gedaagden verstrekt zou worden doelend, waarover onder punt C.1 van deze conclusie meer. Nergens in de mantelovereenkomst staat dat de rekening en verantwoording vergezeld dient te worden van een verklaring van een accountant (daargelaten voor wiens rekening die kosten zouden zijn). Evenmin hebben partijen invulling gegeven hoe de rekening en verantwoording dient te worden afgelegd. Hetgeen de gemeente thans vordert zijn partijen in ieder geval niet overeengekomen en zij hebben dat ook niet beoogd. De gemeente mag en kan ook niet van gedaagden verwachten dat zij ooit zouden instemmen met een rekening en verantwoording op de wijze zoals thans gevorderd is. Daarmee zou Slachthuis Nijmegen en de aan haar gelieerde vennootschappen nimmer akkoord mee zijn gegaan. Het voorgaande geldt te meer nu de gemeente wist althans had kunnen weten dat het gedeelte van € 21.000.000 zou worden aangewend voor de voortzetting van de bedrijfsvoering waarmee het door de gemeente thans gevorderde ondoenlijk wordt. Wat wel beoogd is en waarmee Slachthuis Nijmegen en de andere contractspartijen akkoord zijn gegaan is dat de gemeente achteraf inzicht zou krijgen in de totale kosten van de verplaatsing naar en de bouw van een nieuw slachthuis bij Laarakker in Cuijk. Dat inzicht kon eerst achteraf worden verstrekt althans dan is er een totaaloverzicht, welk totaaloverzicht als gevolg van de

veranderde niet voorziene omstandigheden en het daarmee uitblijven van de nieuwbouw niet zal komen. De woorden des verzocht duiden erop dat de gemeente het recht maar niet de plicht heeft om dit inzicht te verkrijgen.

40. Indien de gemeente de bedoeling zou hebben gehad dat het totale bedrag van € 21.000.000 slechts zou mogen worden aangewend voor alleen de investering in de nieuwbouw (en als zodanig dus niet tevens de voortzetting) dan had zij dit expliciet moeten bedingen en zou alsdan het totale bedrag in depot bij de notaris blijven staan (als bouwdepot). Op de geëigende momenten van investeringen ten aanzien van de nieuwbouw zouden dan gelden vrijgegeven kunnen en moeten worden. Daarvan is evenwel nadrukkelijk geen sprake. Er wordt thans ten onterechte de koppeling met de nieuwbouw gemaakt dat de koopsom in feite een soort subsidie is voor de nieuwbouw, maar dit is niet juist. Onverminderd het feit dat de waarde van de opstallen daadwerkelijk rond de koopsom lagen geldt dat als de gemeente thans wenst te betogen dat de hoogte van die koopsom mede is vastgesteld als vergoeding voor de nieuwbouw, dit ongeoorloofde staatsteun zou betekenen en hierover bovendien niets in de koopovereenkomst en/of de Mantelovereenkomst is opgenomen. Het is om deze reden dat gedaagden wensen te vernemen op welke wijze de gemeente de aankoop en de daarmee gepaard gaande koopsom in haar grondboek (haar administratie) heeft verwerkt omdat daaruit in de optiek van gedaagden daadwerkelijk volgt dat de volledige koopsom als koopsom voor de opstallen is verwerkt. Dit volgt ook uit de brief van de Belastingdienst in het kader van de BTW vrijgestelde levering (productie 8). Ervan uitgaande dat de gemeente de koopsom in haar grondboek heeft verwerkt geldt dat de gemeente met het uitblijven van de verhuizing geen schade lijdt noch heeft geleden (maar dat zal in de bodemprocedure nader onderdeel van het debat zijn). Tot slot geldt dat zou dit al anders zijn, het artikel thans misbruikt wordt door de gemeente omdat het met een ander doel wordt aangewend dan waarvoor het in de Mantelovereenkomst is opgenomen.

41. De gemeente geeft in deze een onjuiste uitleg weer van hetgeen in dit artikel is overeengekomen en wat partijen hebben bedoeld om overeen te komen. De gemeente wenste deze bepaling vanuit interne politieke verantwoordelijkheid en de bepaling bevat als zodanig ook geen consequenties voor Slachthuis Nijmegen indien de totale investering hoger of lager zou uitpakken dan de koopsom en/of het totale investeringsbedrag. Derhalve geen upside voor Slachthuis Nijmegen als de kosten hoger zouden uitpakken en dus ook geen downside als de kosten lager zouden uitpakken.

C.1. Ad 2 **<u>Indien al een contractuele verplichting dan misbruik van recht</u>**

42. Indien al de conclusie getrokken dient te worden dat de gemeente op grond van artikel 5.1 in beginsel recht zou hebben op het verkrijgen van rekening en verantwoording dan geldt dat zij deze rekening en verantwoording thans verlangt met een ander doel dan waarvoor dit recht is verschaft. Dat levert misbruik van recht op. Gedaagden lichten hun standpunt toe.

43. De gemeente heeft ten laste van gedaagden conservatoire beslagen gelegd. Het verlof werd verkregen onder de voorwaarde dat de eis in de hoofdzaak uiterlijk binnen 28 dagen na het

eerste gelegde beslag zou worden ingesteld. In plaats van de dagvaarding uit te brengen heeft de gemeente om een termijnverlenging verzocht, zulks zonder daarin gedaagden te kennen, laat staan om instemming te vragen waartoe zij op grond van de beslagsyllabus wel gehouden was nu zij om een nieuwe termijn van 28 dagen verzocht [1]. Een afschrift van het verzoek tot termijnverlenging wordt als **productie [12]** in het geding gebracht.

44. Uit punt 6 van dat verzoekschrift volgt dat de uitkomst van het kort geding en de inhoud van de in vervolg daarop mogelijk af te leggen rekening en verantwoording mede bepalend zullen zijn voor de inhoud van de uit te brengen dagvaarding in de hoofdzaak en de bij die gelegenheid in te stellen vorderingen. Dit staat haaks op het eerste verzoekschrift waarin de gemeente haar vordering wel meent te kunnen begroten, te weten op ruim € 19.000.000, waarvan een bedrag van ca € 14.000.000 ziet op vermeend geleden schade voor het reeds betaalde gedeelte van de koopsom voor de gekochte opstallen in verhouding tot de WOZ-waarde ervan. Daargelaten dat de gemeente hiermee haar schade niet aantoont (hetgeen gedaagden in de bodemprocedure nader zullen onderbouwen) geldt dat de gemeente het kort geding en de rekening en verantwoording zoals gevorderd kennelijk nodig heeft in een poging om überhaupt een schadevordering op gedaagden te kunnen creëren (een schadevordering die de gemeente overigens inmiddels zelf begroot op maximaal € 6.000.000 getuige de brief van 10 maart 2016, productie11). Het behoeft geen toelichting dat partijen althans in ieder geval Slachthuis Nijmegen en de overige aan haar gelieerde vennootschappen artikel 5.1 niet hebben opgenomen om de gemeente in een kennelijk gebrek aan bewijs te voorzien (daarbij overigens benadrukkend dat zij dat bewijs niet zullen vinden) en de gemeente ook niet kan en mag verwachten dat Slachthuis Nijmegen hiertoe wel bereid zou zijn.

45. De gemeente hanteert daarmee de omgekeerde volgorde die tot gevolg heeft dat gedaagden op voorhand moeten bewijzen dat zij onschuldig zijn, hun niets te verwijten valt en de gemeente geen schade heeft geleden. Door thans een beroep te doen op artikel 5.1 maakt de gemeente dan ook misbruik van recht ex artikel 3:13 BW, hetgeen te meer reden vormt om de vordering onder 1 af te wijzen.

C.1. Ad 3 **Gelden niet individualiseerbaar - vermenging**

46. Voor zover er al een verplichting bestaat tot het afleggen van rekening en verantwoording en het recht om dat te verkrijgen geen misbruik van recht oplevert dan geldt dat de vordering alsnog niet toegewezen kan worden omdat de gelden niet individualiseerbaar zijn althans voor zover het het bedrag van € 11.193.488,02 betreft. De besteding van ruim € 9.800.000

[1] Beslagsyllabus: Als een langere verlenging wordt gevraagd dan twee respectievelijk drie weken of als een tweede of volgend verlengingsverzoek wordt gedaan, wordt dit in beginsel alleen toegestaan als uit een schriftelijk bewijsstuk blijkt dat de beslagene met de gevraagde verlenging instemt. Ook dan is echter toekenning van de verlenging geen automatisme en zal de voorzieningenrechter een gevraagde verlenging kunnen afwijzen op de grond dat een verdere verlenging tot onnodige vertraging van de rechtsgang leidt. Ook kan de voorzieningenrechter bij het toestaan van een verlenging bepalen dat een verdere verlenging niet zal worden toegestaan. Het vorenstaande laat onverlet de mogelijkheid dat de voorzieningenrechter partijen hoort, alvorens op het verzoek om verlenging te beslissen.

staat niet ter discussie omdat dit blijkt uit de aflosnota, waaruit volgt dat op ruim € 50.000 na het bedrag aan de hypotheekverstrekker is betaald. Het bedrag van ruim € 11.100.000 is op de normale lopende rekening van Slachthuis Nijmegen overgeboekt en daarmee vermengd met de overige liquiditeiten. Vervolgens zijn er dagelijks bedragen betaald en bijgekomen. Er was sprake van een gemiddelde jaaromzet van € 180.000.000 waarbij gemiddeld 1.000.000 varkens per jaar werden geslacht. Omdat er sprake is van vermenging en de betaalde euro's van de gemeente niet individualiseerbaar zijn, geldt dat ook op deze grond de vordering dient te worden afgewezen. Zo nodig beroepen gedaagden zich in deze op overmacht. Doordat de gemeente toestond dat de gelden op de rekening van Slachthuis Nijmegen werden voldaan en zij deze gelden nodig had voor haar bedrijfsvoering waarmee de gemeente eveneens bekend was althans bekend had kunnen zijn in het kader van de door BOM Capital I BV en ING Bank NV te verstrekken financiering en zoals ook blijkt uit de overgelegde besprekingsverslagen, kan Slachthuis Nijmegen niet verweten worden dat zij deze gelden dan ook vervolgens daadwerkelijk aangewend heeft.

C.1. Ad 4 **Belangenafweging geen ander oordeel evenmin spoedeisend belang**

47. Wanneer een belangenafweging de doorslag zou moeten geven of er rekening en verantwoording dient te worden afgelegd, geldt dat deze belangenafweging in het voordeel van gedaagden dient uit te vallen. Het feit dat de gemeente een publieke partij is, maakt dat niet anders. Dat de gemeente recht heeft op rekening en verantwoording in deze fase wordt betwist en is een kwestie van uitleg die zich niet voor behandeling in kort geding leent, daargelaten dat deze wordt verzocht met een ander doel, namelijk in een poging om de grondslagen voor de reeds uitgebrachte aansprakelijkstellingen in te vullen.

48. Van een spoedeisend belang is evenmin sprake. De gemeente heeft reeds beslag gelegd op alle vermogensbestanddelen van gedaagden, de partijen die zij aansprakelijk heeft gesteld. Omdat de vermogensbestanddelen reeds beslagen zijn, is er geen gevaar voor verduistering van die bestanddelen (waarbij benadrukt wordt dat van verduistering geen sprake is noch is geweest!).

49. De enige spoedeisendheid die er is, is gelegen aan de zijde van de gemeente en is door haarzelf gecreëerd. De gemeente heeft haast omdat zij de dagvaarding dient uit te brengen (met de verlenging 56 dagen na de eerste beslaglegging). Dat de gemeente de rekening en verantwoording nodig heeft om te kunnen oordelen of er daadwerkelijk verwijtbaar is gehandeld is, zoals al eerder betoogd de omgekeerde volgorde. De gemeente heeft stelling genomen in haar verzoekschrift (en correspondentie), doch heeft kennelijk niet de argumenten om deze stellingen in te nemen. Het is niet aan gedaagden om haar in deze argumenten (die er niet zijn) te voorzien. De spoedeisendheid kan niet gevonden worden in de woorden "des verzocht" in artikel 5.1 van de Mantelovereenkomst. Met deze woorden is niets meer en niets minder bedoeld dan dat de gemeente het recht en niet de plicht heeft rekening en verantwoording te verzoeken nadat de uiteindelijke verplaatsing heeft plaatsgevonden.

C.1. Ad 5 **Geen onrechtmatige daad [redacted] en [redacted]**

50. Indien U, Edelachtbare Voorzieningenrechter desalniettemin het voorgaande zou oordelen dat de gemeente recht heeft op het verkrijgen van rekening en verantwoording, geldt dat een toewijzing in welke vorm dan ook niet mede uitgesproken dient te worden jegens [redacted] en [redacted]. Niet ter discussie staat dat zij geen enkele contractuele verplichting jegens de gemeente hebben. Van enig onrechtmatig handelen van [redacted] en [redacted] is geen sprake en de gemeente komt als zodanig nog niet met een begin van invulling van het gestelde onrechtmatige handelen. [redacted] noch [redacted] zijn bestuurders van Slachthuis Nijmegen en/of Vleeshandel Hilckmann, de vennootschappen die de contractuele verplichtingen zijn aangegaan, zodat dit argument van de gemeente evenmin opgaat. Zou desalniettemin geoordeeld worden dat de criteria voor een bestuurdersaansprakelijkheid in deze opgaan dan geldt dat de gemeente op geen enkele wijze inzichtelijk maakt waaruit het persoonlijk ernstige verwijt bestaat dat [redacted] en [redacted] alsdan gemaakt kan worden. Het is om dezelfde reden dat in reconventie opheffing van de ten laste van hen gelegde beslagen zal worden gevorderd.

C.1. Ad 6 **Termijnstelling absurd, geen grond dwangsom**

51. Voor het geval de vordering in kort geding in enigerlei vorm wordt toegewezen geldt dat de termijn die de gemeente heeft verzocht, te weten 24 uur na het te wijzen vonnis, absurd kort is. Alsdan zal er een redelijke termijn verschaft moeten worden, welke termijn minstens twee weken dient te bedragen, zeker in geval een register accountant daarover een verklaring dient af te leggen, welke termijn overigens eerst aanvangt na betekening van het vonnis.

52. Er is geen grond voor de gevorderde dwangsom. In de eerste plaats niet omdat de hoofdvordering als zodanig dient te worden afgewezen en in de tweede plaats niet omdat de prikkel reeds gegeven wordt in de Mantelovereenkomst zelf. Indien aan de toewijzing onverminderd het voorgaande toch een dwangsom gekoppeld dient te worden dan dient deze gematigd te worden tot een redelijke bedragen. Bedragen van € 500.000 ineens en € 50.000 per dag zijn geen redelijke bedragen.

C.1 **Tussenconclusie**

53. De vorderingen in het petitum onder I dienen te worden afgewezen.

C.2 **Vordering ex artikel 5.5**

54. Met een beroep op artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst meent de gemeente in kort geding aanspraak te kunnen maken op betaling van het bedrag van € 1.380.000, zijnde 5% van de koopsom. Hoewel een geldvordering in kort geding met terughoudendheid dient te worden bekeken, stelt de gemeente zich daarbij op het standpunt dat toewijzing in kort geding mogelijk zou zijn, waartoe zij drie argumenten aanvoert:

- Er zou sprake zijn van een spoedeisend belang bij een onmiddellijke voorziening;
- Het bestaan van de vordering zou voldoende aannemelijk zijn;
- In de belangenafweging zou het risico van onmogelijkheid van terugbetaling worden betrokken

55. Geen van de argumenten gaat op waartoe gedaagden het volgende aanvoeren. Betwist wordt dat er sprake is van een spoedeisend belang. Dat de vordering in de visie van de gemeente bestaat, gedaagden hebben hierover een ander oordeel, maakt nog niet dat het spoedeisend belang daarmee gegeven is. Gezien het feit dat de vermogensbestanddelen reeds beslagen zijn door de gemeente geldt dat het spoedeisend belang evenmin hierin gevonden wordt, terwijl wel vaststaat dat de gemeente haar vermeende recht veiliggesteld heeft. Reeds hierom dient deze vordering te worden afgewezen.

56. Het bestaan van de vordering is allerminst aannemelijk. Dit geldt alleen al omdat betwist wordt dat gedaagden althans de vennootschappen die zich contractueel hebben verbonden, op dit moment de verplichting hebben om rekening en verantwoording af te leggen zoals reeds uitvoerig in deze conclusie van antwoord is betoogd en naar welke passages gedaagden kortheidshalve verwijzen. Indien er geen verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording bestaat, staat zonder meer vast dat er evenmin een boete is verbeurd.

57. Subsidiair merken gedaagden op dat voor zover er al een verplichting tot het afleggen van rekening en verantwoording bestaat de vordering te meer niet vaststaat nu onduidelijk is wanneer aan het afleggen van rekening en verantwoording is voldaan. Dat partijen hierover van mening verschillen behoeft, getuige de wijze waarop de gemeente haar petitum heeft ingericht en de daartegen ingebrachte betwistingen en verweren van gedaagden geen nadere toelichting. Niet ter discussie staat dat tijdens de bespreking van 10 maart 2016 Slachthuis Nijmegen in het bijzijn van haar advocaat documenten en bescheiden heeft aangeleverd. Niet valt in te zien waarom dit niet als de afgelegde rekening en verantwoording kan worden beschouwd, en sterker nog dient te worden beschouwd. Dat de gemeente niet akkoord gaat met deze rekening en verantwoording, maakt niet dat Vleeshandel Hilckman alsmede de andere vennootschappen tekortgeschoten zijn in hun eventuele verplichting. In het verlengde hiervan zal moeten komen vast te staan wanneer sprake is van een tekortkoming op grond van artikel 5.5 en wat partijen met deze bepaling exact beoogd hebben. Gedaagden betwisten dat deze bepaling ziet op de nakoming van hetgeen in artikel 5.1 is gesteld ter zake rekening en verantwoording. De uitleg van de gemeente zou erop neerkomen dat alsdan op het totaal van de gesloten overeenkomsten beschouwd een relatief geringe tekortkoming tot de verbeurte van een contractuele boete van 5% van de koopsom zou leiden. Dat hebben partijen niet voor ogen gehad en de gemeente kan dat in redelijkheid ook niet verlangen van gedaagden. Dat geldt te meer nu van ontvangst van de volledige koopsom nog geen sprake is.

58. Met betrekking tot het restitutierisico merken gedaagden op dat het feit dat de gemeente de gelden heeft moeten lenen van de Provincie Noord-Brabant en tevens afhankelijk is geweest

van de Provincie Gelderland voor het verkrijgen van een subsidie, gedaagden allerminst kunnen uitsluiten dat er van een restitutierisico bij de gemeente wel degelijk sprake is.

59.

C.3 **Vorderingen ex artikel 843a RV**

60. Ex artikel 843a RV wenst de gemeente op straffe van verbeurte van een dwangsom inzage in en afschrift te krijgen van kort weergegeven de administratie en boekhouding van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann. Er zijn drie vereisten waaraan voldaan dient te zijn wil een vordering op grond van artikel 843a Rv slagen. Er moeten sprake zijn van een (1) rechtmatig belang, (2) aangaande een rechtsbetrekking waarbij de gemeente partij is en (3) het moet gaan om bepaalde bescheiden. Gedaagden gaan eerst in het algemeen op de vereisten 1 en 3 teneinde vervolgens per categorie in te gaan op de bescheiden die de gemeente ter inzage en in afschrift wenst te krijgen.

61. Aan het vereiste van rechtmatig belang is niet voldaan. De gemeente heeft wellicht een rechtens relevant belang maar dat is iets anders dan rechtmatig belang. Sterker nog: een rechtens relevant belang is niet voldoende voor een rechtmatig belang (Hoge Raad, 18 februari 2000, NJ 2001, 259). De gemeente onderbouwt haar rechtmatig belang ook niet en volstaat slechts met de blote stelling dat zij dit belang zou hebben. De Hoge Raad heeft verder geoordeeld (ECLI:NL:HR:2007:BA3529) dat artikel 843a Rv geen rechten of vrijheden geeft aan degene die bepaalde bescheiden onder zich heeft, maar juist een uitzondering vormt op de hoofdregel dat iemand onder hem berustende bescheiden niet aan een ander ter inzage hoeft af te geven. Het is juist daarom dat er aan de exhibitieplicht voorwaarden verbonden zijn om *fishing expeditions* tegen te gaan.

62. Aangaande die fishing expeditions het volgende. Wil een vordering op grond van artikel 843a Rv toewijsbaar zijn dan zal er verzocht dienen te worden om inzage en afschrift te ontvangen van bepaalde bescheiden. Een algemeen inzagerecht is er niet. Fishing expeditions zijn verboden. Door haar vordering te knippen in twee hoofdonderdelen en het tweede hoofdonderdeel vervolgens in zes subonderdelen tracht de gemeente de indruk te wekken dat zij zou voldoen aan het criterium van bepaalde bescheiden, maar het gevorderde komt er op neer dat in feite volledige inzage wordt verlangd. Met haar vordering maakt de gemeente zich dus schuldig aan een fishing expedition.

63. Wat de gemeente met haar vordering eigenlijk tracht is over de rug van artikel 843a Rv inkleding te kunnen geven aan de aansprakelijkstellingen van gedaagden en te onderzoeken of er wellicht aansprakelijkheid is voor schade. Daarvoor is artikel 843a Rv niet bedoeld en alleen om die reden al dient de vordering onder II te worden afgewezen.

64. Desalniettemin het voorgaande zal hierna op de beide hoofdonderdelen, inclusief subonderdelen worden ingegaan.

C.3.1 **Bescheiden aangaande aanwending € 21.000.000**

65. De gemeente vordert afschrift van alle bescheiden vanaf 31 juli 2015 aangaande de aanwending van het bedrag van € 21.000.000 als onder het petitum onder Ia bepaald, daaronder begrepen bankafschriften, bewijzen van aflossing, waaronder en onder meer begrepen de titels van betaling van de bedragen op de afrekening van de notaris aan ABN AMRO, facturen, andere titels van betaling, overeenkomsten en alle andere bescheiden die betrekking hebben op de aanwending van het bedrag van € 21.000.000.

66. Deze vordering dient te worden afgewezen omdat aan de vereisten van artikel 843a Rv niet is voldaan. Er is sprake van een fishing expedition door alle bescheiden op te vragen. Er wordt niet om specifieke maar slechts in algemene termen om documenten verzocht. Daarnaast geldt dat de gemeente geen rechtmatig belang heeft bij haar vordering en dat ook niet heeft onderbouwd. Tot slot geldt dat de gemeente stukken wenst in te zien waarbij zij geen partij is (waaronder onder meer de bankbescheiden, de bewijzen van aflossing, overeenkomsten etc), zodat ook om die reden deze vordering dient te worden afgewezen.

67. Aanvullend merken gedaagden nog op dat zoals reeds bij het verweer op de vordering onder Ia is opgemerkt, met uitzondering van de reeds bij de gemeente in het bezit zijnde aflosnota van de notaris en de daarop vermelde uitgeboekte gelden van ruim € 9.800.000, geldt dat het bedrag van ruim € 11.100.000 op de rekening van Slachthuis Nijmegen is overgemaakt en op dat moment is vermengd met het op dat moment staande saldo waarop nadien gelden zijn binnengekomen en zijn uitgegaan. Het bedrag van € 11.100.000 is niet individualiseerbaar, zodat concrete bescheiden – zou al tot specificatie worden overgegaan – er niet zijn en niet aangeleverd kunnen worden.

C.3.2 **Bescheiden aangaande noodzaak tot staking bedrijfsactiviteiten**

68. De gemeente vordert afschrift van alle bescheiden die aantonen of kunnen aantonen dat de financiering van de nieuwbouw (dus verplaatsing naar en voorzetting op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk) onmogelijk zou zijn gebleken vanwege de onmogelijkheid de winstgevendheid structureel te verbeteren met als reden drastisch veranderde marktomstandigheden en het niet realiseren van een exportvergunning naar China, daaronder in ieder geval begrepen: 1. de volledige documentatie van en met betrekking tot de aan Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen te verstrekken conveniërende financiering, 2. de na 28 juli 2015 door de financier(s) voorgestelde/opgelegde wijzigingen in die financiering, 3. bescheiden die aantonen dat Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen zich sedert 2009 hebben ingespannen een exportvergunning te verkrijgen en dat zij zonder niet "Chinawaardig" konden worden, 4. bescheiden die de vanaf 31 juli 2016 veranderde drastische marktomstandigheden aantonen, 5. bescheiden dien aantonen dat het zonder exportvergunning niet mogelijk zou zijn geweest de winstgevendheid structureel te verbeteren en 6. andere bescheiden die aantonen dat Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen eind februari 2016 genoodzaakt waren met onmiddellijke ingang hun bedrijfsactiviteiten te staken.

69. Ook deze vordering dient te worden afgewezen omdat wederom niet aan de vereisten van artikel 843a Rv is voldaan. Er is sprake van een fishing expedition door alle bescheiden op te vragen rondom de noodzaak tot staking van de bedrijfsactiviteiten (want daar wordt in feite om verzocht) zonder specifiek aan te geven welke bescheiden overhandigd moeten worden en waarom de gemeente hierbij een rechtmatig belang zou hebben. Bovendien wenst de gemeente stukken in te zien waarbij zij geen partij is (waaronder onder meer de financieringsdocumentatie en voorwaarden daaromheen, bescheiden rondom (het uitblijven van) de exportvergunning bankbescheiden, de bewijzen van aflossing, overeenkomsten etc), zodat ook om die reden deze vordering dient te worden afgewezen.

70. Meer specifiek merken gedaagden het volgende op. De gemeente heeft – onverminderd het feit dat zij geen partij is bij deze rechtsbetrekking – geen rechtmatig belang bij het verkrijgen van de financieringsvoorwaarden omdat deze verstrekt zijn. Wat niet ter discussie staat is dat BOM Capital I BV en ING Bank NV de bereidheid hadden een financiering te verstrekken (getuige ook productie 5). Dat de financiering er niet meer komt vanwege de staking van de activiteiten maakt dit niet anders. Overigens wordt in het geheel niet duidelijk waarom de gemeente verdere financieringsdocumentatie wenst te hebben en waarom dit relevant is in het kader van de procedure en de aansprakelijkstellingen van de gedaagden, waarvoor geen rechtmatig belang bestaat. Dat geldt te meer nu de gemeente (het College van B&W) bij brief van 30 juni 2015 aan de gemeenteraad (productie 7) heeft laten weten:

"(...) De beoogde verschaffers van vreemd vermogen aan het Slachthuis zijn voor hen nieuwe financiers, te weten dat ING Bank en de BOM capital. Deze hebben een due diligence (boeken onderzoek) uitgevoerd op de business case van Hilckmann en zijn bereid de benodigde financiering aan vreemd vermogen te verstrekken. De aanbiedingen van beide financiers zullen op korte termijn worden gelegd bij de Griffie.

Over de voornoemde business case van het Slachthuis hebben wij als gemeente geen inhoudelijk oordeel gevormd. Dat de ING Bank en de BOM capital hebben besloten hierin in aanzienlijk omvang (€ 34miljoen) te investeren geeft ons voldoende comfort op de vraag of het Slachthuis op de nieuwe plek een gezonde toekomst tegemoet gaat. Belangrijker voor ons college zijn de garanties op het behoud van de werkgelegenheid, de feitelijke verhuizing uit het Waalfront en de vestiging in de gemeente Culjk, daarnaast blijkt de koopsom binnen de door DTZ Zadelhoff opgestelde schadeloosstellingsaanname.".

71. De relevantie aangaande de inspanningen voor het verkrijgen van een exportvergunning voor China ontgaat gedaagden eveneens een en ander nog daargelaten dat zij bij deze bescheiden geen partij is, de gemeente geen rechtmatig belang heeft bij die bescheiden en ook hier sprake is van een fishing expedition door de verzochte bescheiden niet concreet te maken.

72. De opmerking van de gemeente dat indien de informatieverstrekking van gedaagden en de beslissing af te zien van verplaatsing en nieuwbouw ongefundeerd zouden zijn, het geschil in een ander daglicht zou laten staan, kunnen gedaagden niet plaatsen. In haar verzoekschrift tot beslaglegging en overige uitingen waaronder in correspondentie en de

media heeft de gemeente juist als stelling die er in feite op neer komt dat gedaagden de kluit bedonderd hebben. Het is om die reden dat ook [redacted] en [redacted] aansprakelijk zijn gesteld, immers hen zou een persoonlijk ernstig verwijt te maken zijn. De gemeente lijkt zelf inmiddels ook in te zien dat zij als de olifant door de porseleinen kast is gegaan en tracht met haar vorderingen alsnog die actie te rechtvaardigen en bouwstenen te vinden voor haar gepretendeerde vorderingen. Daarvoor is artikel 843a Rv evenwel niet in de wet opgenomen.

73. In aanvulling op het voorgaande benadrukken gedaagden dat de keuze tot staking van de bedrijfsactiviteiten een noodzakelijke beslissing is geweest en dat het alternatief bestond uit het zelf aanvragen van het faillissement.

74. Voorafgaande aan het sluiten van de koopovereenkomst met de gemeente en het toetreden van BOM Capital I BV en ING Bank NV als nieuw financiers hebben de financiers – zoals niet ter discussie staat – een due diligence verricht en op basis van de uitkomsten daarvan hadden deze financiers de bereidheid een financiering van € 38.500.000 te verstrekken. Deze bereidheid zouden zij uiteraard niet hebben gehad indien de cijfers van de onderneming alsmede de prognoses geen vertrouwen zouden hebben gegeven. Alleen daaruit volgt al dat de gewijzigde marktomstandigheden zich nadien hebben voorgedaan. Welke bescheiden de gemeente desalniettemin wenst te ontvangen dat ten aanzien van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zich drastisch veranderde marktomstandigheden hebben voorgedaan wordt niet duidelijk. Ook hier gaat het weer om een fishing expedition en om bescheiden waarbij de gemeente geen partij is laat staan dat de gemeente een rechtmatig belang zou hebben. Het voorgaande geldt een op een voor de verzochte bescheiden die het causaal verband zouden moeten aantonen dat door het uitblijven van de exportvergunning en de drastisch veranderde marktomstandigheden het niet mogelijk was de winstgevendheid structureel te verbeteren en de noodzaak bestond de bedrijfsactiviteiten te staken.

C.3.3 **Termijnstelling absurd, geen grond dwangsom**

75. Voor het geval de vorderingen ex artikel 843a Rv in kort geding in enigerlei vorm zou worden toegewezen geldt dat de termijn die de gemeente heeft verzocht, te weten 24 uur na het te wijzen vonnis, ook hier absurd kort is. Alsdan zal er een redelijke termijn verschaft moeten worden, waarbij de termijn minstens twee weken dient te bedragen

76. Er geen grond is voor de gevorderde dwangsom omdat de hoofdvordering als zodanig dient te worden afgewezen. Indien aan de toewijzing onverminderd het voorgaande toch een dwangsom gekoppeld dient te worden dan dient deze gematigd te worden tot een redelijke bedragen. Bedragen van € 500.000 ineens en € 50.000 per dag zijn geen redelijke bedragen.

C.3.4 **Tussenconclusie**

77. De vorderingen in het petitum onder II dienen te worden afgewezen.

CONCLUSIE VAN EIS IN RECONVENTIE

D. INLEIDING

78. Hetgeen gedaagden in conventie hebben gesteld, wensen zij hier als ingelast en herhaald te beschouwen. Zowel Slachthuis Nijmegen heeft een aantal reconventionele vorderingen als [redacted] en [redacted]. De vorderingen van Slachthuis Nijmegen betreffen een vordering op grond van artikel 843a Rv en de vorderingen die [redacted] en [redacted] indienen betreffen de opheffing van de ten laste van hen gelegde beslagen omdat de onjuistheid van de vorderingen (die tot de beslagleggingen hebben geleid) summierlijk kan en zal worden aangetoond.

E. EXHIBITIEPLICHT

79. Op grond van artikel 843a RV wenst Slachthuis Nijmegen op straffe van verbeurte van een dwangsom inzage in en afschrift te krijgen in twee specifieke bescheiden. Slachthuis Nijmegen zal hieronder ingaan op deze bescheiden, waarom zij bij die bescheiden een rechtmatig belang heeft en het een in deze gaat om een rechtsbetrekking waarbij zij partij is.

80. De aankoop van de opstallen voor € 27.600.000 heeft de gemeente in haar grondboek en administratie verwerkt. De vraag is hoe de gemeente deze aankoop heeft verwerkt. De gemeente wekt in haar processtukken de indruk dat de opstallen minder waard zouden zijn dan de prijs die zij ervoor betaald heeft en dat zij deze prijs alleen heeft willen betalen vanwege de verhuizing naar Cuijk alsmede de werkgelegenheid. In haar verzoekschrift in het kader van de beslaglegging begroot zij haar schade betreffende de opstellen op afgerond € 14.000.000. In het kader van de te vorderen schade door de gemeente is uiteraard van belang waarvoor zij zelf de waarde heeft geadministreerd.

81. Slachthuis Nijmegen heeft een rechtmatig belang bij het opvragen van dit deel uit de administratie (de alleen de wijze waarop en voor welk bedrag de aankoop van de opstallen in de administratie is verwerkt) omdat deze relevant zijn voor haar rechtspositie. De gemeente stelt schade te hebben geleden, maar dat zal dan ook uit haar eigen administratie moeten blijken, bij gebreke waarvan er ter zake geen schade is. Slachthuis Nijmegen lijdt een onredelijk nadeel wanneer dit bewijsmiddel niet in de te voeren bodemprocedure beschikbaar komt. Naast een rechtmatig belang geldt dat Slachthuis Nijmegen partij is bij de rechtsbetrekking, het gaat in deze immers om de koopovereenkomst van de opstallen, de thans gepretendeerd geleden schade en de verwerking van de waarde van de opstallen in de administratie.

82. Verder wenst Slachthuis Nijmegen op haar kosten inzage en afschrift in het volgende bescheid. Op 30 juni 2015 heeft het College van B&W de gemeenteraad de als productie XX overgelegde brief gestuurd. In deze brief wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de op handen zijnde koop van de opstallen. De brief is Slachthuis Nijmegen ter hand gesteld maar de gemeente weigert haar inzicht te verschaffen in een ongecensureerde versie in de

weggelakte onderdelen. Slachthuis Nijmegen heeft een rechtmatig belang een ongecensureerde versie in afschrift te ontvangen omdat de weggelakte onderdelen zien op financiële consequenties en ook hiermee aangetoond kan worden dat de gemeente weliswaar stelt schade te hebben geleden maar zij dit in de visie van Slachthuis Nijmegen dat niet heeft. Dat geldt te meer nu in de brief op pagina 3 vermeldt wordt:

"Belangrijker voor ons college zijn de garanties op het behoud van de werkgelegenheid, de feitelijke verhuizing uit het Waalgrond en de vestiging in de gemeente Culjk, daarnaast blijkt de koopsom binnen de door DTZ Zadelhoff opgestelde schadeloosstellingsaanname.".

83. Het verkrijgen van inzage en afschrift van de volledige brief is dus relevant voor de rechtspositie van Slachthuis Nijmegen. De gemeente stelt schade te hebben geleden, maar als het tegendeel blijkt uit onder meer de brief dan heeft zij ter zake geen vordering op onder meer Slachthuis Nijmegen. Slachthuis Nijmegen lijdt een onredelijk nadeel wanneer dit bewijsmiddel niet in de te voeren bodemprocedure beschikbaar komt. Slachthuis Nijmegen is partij bij de rechtsbetrekking, het gaat in deze immers om de te sluiten koopovereenkomst van de opstallen en de thans gepretendeerd geleden schade.

F. OPHEFFING BESLAGEN TEN LASTE VAN [redacted] EN [redacted]

84. De gemeente heeft ten laste van gedaagden beslagen laten leggen. Deze reconventionele vordering richt zich alleen op de beslagen die de gemeente ten laste van [redacted] en [redacted] heeft gelegd. Daaruit volgt evenwel geen enkele erkenning of afstand van recht over de rechtmatigheid van de beslagen die ten laste van de vennootschappen zijn gelegd. Sterker nog: ook de beslagen zijn in de visie van gedaagden onrechtmatigheid maar daarop zal in de bodemprocedure nader worden teruggekomen.

85. In het verzoekschrift tot de beslaglegging is de gemeente uiterst summier ten aanzien van de gepretendeerde vordering op [redacted] en [redacted] Slechts in punt 19 wordt hier kort aandacht besteed:

"De verwijten van de Gemeente met betrekking tot het achterhouden van deze cruciale informatie beperken zich niet tot Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat hun bestuurders, gerekwestreerden sub 4 en sub 5, zich jegens haar schuldig hebben gemaakt aan onrechtmatig handelen, door bedoelde informatie gedurende het gehele, intensieve traject onvermeld te laten, terwijl (ook) zij wisten althans behoorden te weten dat die informatie van voor de Gemeente van het grootst mogelijke belang was en dat zij bij kennisname daarvan nooit zou zijn overgegaan tot het aangaan van de Transactie onder de huidige voorwaarden. In het verlengde daarvan is de Gemeente ervan overtuigd dat, daar waar de geïncasseerde koopsom evident niet is aangewend voor bedrijfsverplaatsing, deze zal zijn gebruikt voor doeleinden die direct of indirect en gunste van gerekwestreerden sub 4 en 5 waren.".

86. Om met het laatste verwijt te beginnen: [redacted] noch [redacted] hebben op enigerlei (direct noch indirect) wijze geprofiteerd van het bedrag van € 21.000.000. Zoals de gemeente al kenbaar is gemaakt en zoals ook uit de als productie 10 overgelegde verklaring blijkt is er geen dividend uitgekeerd, zijn er geen bonussen uitgekeerd en geldt bovendien als zodanig dat er geen slarissen en/of managementvergoedingen worden en zijn toegekend

die boven de Balkenende-norm liggen. Wel zijn er twee beperkte bonussen uitgekeerd aan twee leden van het managementteam, te weten een bonus aan een Commercieel Manager en een bonus voor de Plant Manager Operations. Het betreft in deze dus niet [redacted] en ook niet [redacted]. Slachthuis Nijmegen heeft deze informatie aan de gemeente verschaft teneinde het geschetste beeld van graaiers te weerleggen. Desalniettemin wordt het vermeende onrechtmatige handelen gegrond op deze onjuiste stelling.

87. De vennootschappen hebben geen cruciale informatie achtergehouden en de gemeente is ten aanzien daarvan nog niet met een begin van bewijs gekomen. De gemeente poneert slechts blote stellingen. Daartegenover staat een onderbouwde betwisting te weten een due diligence onderzoek van BOM Capital I BV en ING Bank NV en de daarop volgende bereidheid van deze partijen tot het verstrekken van een financiering onder gebruikelijke voorwaarden. Daaruit wordt tevens afgeleid dat er geen informatie is achtergehouden, want die zou bij een due diligence onderzoek zeker boven water zijn gekomen. Een business case waarover de gemeente zich overigens geen oordeel wenste te vormen en waarbij de gemeente is afgegaan op ING Bank NV en BOM Capital I BV, zoals ook blijkt uit de als productie 7 overgelegde brief (meer in het bijzonder het 3e vervolgvel).

88. Onverminderd het voorgaande geldt verder dat niet ter discussie staat dat [redacted] noch [redacted] in enige contractuele verplichting tot de gemeente staan. Van enige onrechtmatig handelen van [redacted] en [redacted] is geen sprake en de gemeente komt ook op dit onderdeel nog niet met een begin van invulling van het gestelde onrechtmatige handelen.

89. [redacted] noch [redacted] zijn bestuurders van Slachthuis Nijmegen en/of Vleeshandel Hilckmann, de vennootschappen die de contractuele verplichtingen zijn aangegaan, zoals overigens wordt erkend in de dagvaarding. In het hiervoor geciteerde gedeelte van het verzoekschrift wordt dan ook een vertekend en onjuist beeld geschetst. Omdat de beide dames geen bestuurders zijn valt hen evenmin een onrechtmatige daad te verwijten. Zou hierover al anders geoordeeld worden in die zin dat de criteria voor een bestuurdersaansprakelijkheid in deze wel opgaan dan geldt dat de gemeente op geen enkele wijze inzichtelijk maakt waaruit het persoonlijk ernstige verwijt bestaat dat specifiek [redacted] enerzijds en [redacted] specifiek anderzijds kan worden gemaakt.

90. De spoedeisendheid is gelegen in de aard van de vordering. Daarnaast geldt dat beiden hinder ondervinden onder meer door niet over hun banktegoed kunnen beschikken teneinde hun maandelijkse vaste lasten te kunnen voldoen, waaronder onder meer hun hypotheekverplichtingen, verzekeringsverplichtingen en levensbehoeften.

91. Op grond van het voorgaande luidt de conclusie dat summierlijk gebleken is van de onjuistheid van de ondeugdelijkheid van de vordering en om die reden de ten laste van [redacted] en [redacted] gelegde beslagen dienen te worden opgeheven.

92. Aanvullend aan haar vordering tot opheffing vorderen [redacted] en [redacted] U Edelachtbare Voorzieningenrechter de gemeente te verbieden over te gaan tot hernieuwde beslaglegging zolang ter zake de vordering die zij op [redacted] en [redacted] pretenderen te hebben geen in kracht van gewijsde gegane uitspraak is gewezen een ander onder verbeurte van een dwangsom van € 50.000,-- per overtreding en € 5.000,-- per dag of gedeelte daarvan dat deze overtreding voortduurt;

MET CONCLUSIE IN CONVENTIE

Dat het de rechtbank moge behage bij vonnis in kort geding voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad de vorderingen van de gemeente af te wijzen met veroordeling van de gemeente in de kosten van deze procedure.

MET CONCLUSIE IN RECONVENTIE

Dat het de rechtbank moge behage bij vonnis in kort geding voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

I. de gemeente te veroordelen om binnen 48 uur na betekening van het in deze te wijzen vonnis op kosten van Slachthuis Nijmegen inzage en afschrift te verstrekken van :

   A. de wijze waarop de gemeente de verwerving van de opstallen in het grondboek en haar administratie heeft verwerkt als tegen welke waarde;
   B. een ongecensureerde versie van de brief 30 juni 2015 van het College van B&W aan de gemeenteraad (kenmerk OB10/D1515908492)

   een en ander onder verbeurte van een dwangsom van € 100.000 ineens en € 10.000 voor iedere dag of deel daarvan dat de gemeente met de nakoming hiervan in gebreke blijft;

II. de ten laste van [redacted] en [redacted] gelegde beslagen op te heffen alsmede de gemeente te verbieden tot hernieuwde beslaglegging zolang ter zake de vordering die zij op [redacted] en [redacted] pretenderen te hebben geen in kracht van gewijsde gegane uitspraak is gewezen een ander onder verbeurte van een dwangsom van € 50.000,-- per overtreding en € 5.000,-- per dag of gedeelte daarvan dat deze overtreding voortduurt;

III. de gemeente te veroordelen in de proceskosten.

[redacted]
Advocaat

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

Productieoverzicht

Productie [1]: koopovereenkomst gemeente – Slachthuis Nijmegen op basis waarvan de gemeente de opstallen van Slachthuis Nijmegen heeft gekocht.
Productie [2]: [redacted]
Productie [3] : afschriften besprekingsverslagen 2 februari 2015 respectievelijk 3 maart 2015.
Productie [4]: afschrift brief d.d. 6 juni 2015 BOM Capital I BV en ING Bank NV
Productie [5] : [redacted]
Productie [6]: afschrift brief d.d. 26 februari 2016 College B&W aan de gemeenteraad.
Productie [7] afschrift brief 30 juni 2015 van het College van B&W aan de gemeenteraad.
Productie [8] : afschrift brief 21 april 2015 van Baker Tilly Berk aan de belastingdienst zonder bijlagen doch inclusief de email d.d. 21 april 2015 van de heer [redacted] (PWC) aan mr. [redacted] (Baker Tilly Berk) waaruit overleg over inhoud blijkt.
Productie [9]: afschrift verzoekschrift inclusief verlof van 25 februari 2016.
Productie [10]: [redacted]
Productie [11] : afschrift brief 10 maart 2016 College B&W aan de gemeenteraad.
Productie [12] : afschrift verlof termijnverlenging.

26

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Koopovereenkomst

De ondergetekenden:

Slachthuis Nijmegen B.V., gevestigd te Nijmegen, vertegenwoordigd door haar bestuurder Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., welke vennootschap op haar beurt wordt vertegenwoordigd door haar enig aandeelhouder Hilzaco Beheer B.V., welke laatste vennootschap wordt vertegenwoordigd door haar gezamenlijk bevoegde bestuurders mevrouw [redacted] en mevrouw [redacted]

hierna te noemen Verkoper,

en

de gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, bij besluit van de burgemeester d.d. 14 juli 2015, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Velthuis, wethouder van de gemeente Nijmegen, handelende ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders, d.d. 14 juli 2015, nr. 3.1

hierna te noemen koper,

overwegende dat

- de gemeente Nijmegen, Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en Hilzaco Beheer B.V. vandaag een overeenkomst hebben gesloten ter uitvoering waarvan onder meer door Slachthuis Nijmegen B.V. aan de gemeente Nijmegen wordt verkocht;

  het recht van opstal op het perceel, gelegen nabij de Havenweg 2 te Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Neerbosch, sectie A, nummer 2319, groot 2.10.70 ha met alle daaraan verbonden rechten, aan partijen genoegzaam bekend, en zoals aangegeven op bijbehorende situatietekening (bijlage 1);

- ter plaatse het bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront" geldend is, waarin het hiervoor genoemde perceel bestemd is voor wonen, bedrijven, welness centrum, kleinschalige functies zoals horeca en kleinschalige detailhandel, maatschappelijke voorzieningen en boven- en ondergrondse parkeervoorzieningen;

- de gemeente Nijmegen met Slachthuis Nijmegen B.V. in onderhandeling is getreden en overeenstemming heeft bereikt over de aankoop door de gemeente Nijmegen van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden met als uitgangspunt dat deze verwerving geschiedt op minnelijke basis en ter voorkoming van gerechtelijke ontelgening;

de in de verkoop betrokken zaken/rechten worden hierna genoemd; het onroerend goed;

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

tegen een koopsom van € 27.600.000,00 (zegge:zevenentwintig miljoen zeshonderdduizend euro) kosten koper, in welke koopsom alle vergoedingen, in welke vorm en onder welke benaming dan ook, zijn begrepen voorzover daarvan hierna niet wordt afgeweken.
Partijen hebben wilsovereenstemming bereikt over de bovenomschreven koopsom. Zij zijn ter zake van de verkoop verder overeengekomen:

Artikel 1: kosten en rechten
Kosten en rechten op deze overeenkomst en op de eigendomsoverdracht vallende, zijn voor rekening van koper. De kosten van doorhaling van eventueel ten laste van Verkoper gevestigde hypotheken komen voor rekening van Verkoper.

Artikel 2: betaling
De betaling van een deel van de koopsom, groot € 21 mln (zegge: eenentwintig miljoen euro) en van de rechten en kosten vindt plaats bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, met inachtneming van het hierna bepaalde. De betaling van dit deel van de koopsom en van de rechten en kosten vindt plaats via het kantoor van de notaris. Verkoper stemt ermee in dat de notaris dit deel van de koopsom onder zich houdt totdat zéker is dat het onroerend goed geleverd wordt vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan.
Het restant van de koopsom van € 6.600.000,00 (zegge: zes miljoen zeshonderdduizend euro) is niet eerder opeisbaar en zal pas (in delen) worden betaald op de na te noemen tijdstippen en de bij die tijdstippen behorende bedragen, te weten:

- contractering grond bedrijventerrein Laarakker te Culjk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan slachtlijn leverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Culjk € 990.000,00;
- opdrachtverstrekking aan koeling leverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Culjk € 990.000,00;
- onherroepelijke vergunningen, vrijstellingen en toestemmingen voor start bouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Culjk € 1.320.000,00;
- volledige realisatie fundering nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Culjk € 990.000,00;
- opstallen nieuwbouw bedrijfslocatie bedrijventerrein Laarakker te Culjk wind en waterdicht € 660.000,00;
- daadwerkelijke ingebruikneming, inhoudend de werkelijke verplaatsing van de werkgelegenheid naar de nieuwbouw bedrijventerrein Laarakker te Culjk met inachtneming van de werkgelegenheidsgarantie € 660.000,00;

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Betaling van de hiervoor vermelde bedragen door Koper aan Verkoper zal geschieden na ontvangst van een schriftelijke mededeling van Verkoper aan Koper van het tijdstip en het daarbij behorende bedrag, waarbij Verkoper Koper zal voorzien van documenten waaruit blijkt dat sprake is van een opeisbaar bedrag overeenkomstig het hiervoor bepaalde, waarna Koper – ervan uitgaande dat de bij het tijdstip behorende gebeurtenis zich heeft voorgedaan -, het betreffende bedrag aan Verkoper zal betalen binnen vijf werkdagen. Daarbij geldt dat opdrachtverstrekking aan slachtlijnleverancier voor leveranties ten behoeve van bedrijfslocatie Bedrijventerreln Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dat tien weken na juridische levering en opdrachtverstrekking aan koelingleverancier ten behoeve van levering aan bedrijfslocatie Bedrijventerreln Laarakker te Cuijk niet eerder zal plaatsvinden dan 22 weken na levering.

Artikel 3: eigendomsoverdracht

3.1 Partijen streven emaar dat de akte van eigendomsoverdracht zal worden gepasseerd op 1 augustus 2015 of zoveel eerder of later als partijen nader overeenkomen, ten overstaan van mr [redacted] van notariskantoor Hekkelman te Nijmegen.

3.2 Verkoper staat in voor zijn bevoegdheid tot verkoop en tot eigendomsoverdracht ten tijde van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, onbezwaard en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan en zonder rechten of aanspraken van anderen dan Verkoper hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook.

Artikel 4: staat van het onroerend goed

4.1 De percelen en daarop aanwezige opstallen en overige zaken waarop het onderhavige opstalrecht betrekking had, zullen aan koper overgedragen c.q. achtergelaten worden in de staat waarin deze zich bij het tot stand komen van deze overeenkomst bevinden met alle daarbij behorende rechten en aanspraken, heersende erfdienstbaarheden en kwalitatieve rechten, en vrij van hypotheken, beslagen en inschrijvingen daarvan. Voor de situatie dat de feitelijke levering op een later tijdstip ligt dan op het tijdstip van het tijdstip van het passeren van de akte van eigendomsoverdracht, behoudt Verkoper de verplichting het over te dragen onroerend goed te leveren in de staat waarin het zich op het tijdstip van het tot standkomen van de overeenkomst bevindt.

4.2 Verkoper is verplicht het onroerend goed in tact, wind en waterdicht, met normaal werkende verlichting, normaal werkende verwarming en ook alle gebouw gebonden installaties in werking op te leveren zonder (huur)verplichtingen jegens derden in verband met transformatoren etc. en exclusief alle productie- en slacht gebonden installaties met toebehoren en inventaris met toebehoren, een en ander behoudens de achterblijvende onderdelen, zoals vermeld op bijlage 2, met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten.

4.3 Koper aanvaardt geen lijdende erfdienstbaarheden, bijzondere lasten en beperkingen, afzonderlijke zakelijke rechten, kettingbedingen en kwalitatieve verplichtingen in welke vorm en onder welke benaming dan ook anders dan die welke staan vermeld in het eigendomsbewijs.

4.4 Aan Verkoper is niet bekend, dat het onroerend goed enige verontreiniging, waaronder

puin en overige ongerechtigheden bevat die hebben geleid of zouden kunnen leiden tot een verplichting tot sanering van het onroerend goed, dan wel tot het nemen van andere maatregelen, tegen het licht van het doel waarvoor aankoop thans plaats heeft, namelijk de ontwikkeling van het Waalfront met alle daarbij denkbare functies. Aan Verkoper is evenmin bekend dat in het onroerend goed ondergrondse tanks, zoals olie en septictanks, of andere tanks voor het opslaan van vloeistoffen, aanwezig zijn.

4.5 In opdracht van Koper is op een deel van de locatie van het onroerend goed een bodem- en grondwateronderzoek uitgevoerd, uitmondend in een rapportage d.d. 1 mei 2015, opgesteld door MWH B.V. met als kenmerk m15b0132.r01, hierna: het Rapport (bijlage 3). Het Rapport geeft Koper geen aanleiding tot het treffen van saneringsmaatregelen. Koper aanvaardt het onroerend goed – in het bijzonder de grondgesteldheid van het onroerend goed – in de staat waarin dit zich per 1 mei 2015 bevindt.

4.6 Verkoper is er niet mee bekend dat het onroerend goed asbest bevat anders dan volgt uit de aan deze koopovereenkomst gehechte asbestrapportage (bijlage 4).

4.7 Verkoper staat er voor in dat tot op de dag van het tot stand komen van deze overeenkomst door de overheid of door nutsbedrijven geen verbeteringen of herstellingen zijn voorgeschreven of aangekondigd, die nog niet naar behoren zijn uitgevoerd.

4.8 Verkoper staat er voor in dat ten aanzien van het onroerend goed geen verplichtingen ten opzichte van derden bestaan wegens voorkeursrecht, optierecht, recht van wederinkoop huurkoop of anderszins.

4.9 Verschil tussen de opgegeven en de werkelijke grootte verleent aan geen van de partijen enig recht.

Artikel 5: risico-overgang, beschadiging door overmacht

5.1 Het onroerend goed blijft tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik tot en met de dag van feitelijke levering. Ten aanzien van bodem- en grondwater geldt dat het onroerend goed vanaf de datum van het in artikel 4.5 genoemde Rapport (1 mei 2015) tot en met de dag van feitelijke levering volledig voor rekening en risico van Verkoper is, waarbij Verkoper Koper vrijwaart voor alle aanspraken, hoe ook genaamd en uit welke hoofde dan ook, die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik vanaf 1 mei 2015 tot en met de dag van feitelijke levering. Verkoper is verplicht de van het verkochte deel uitmakende opstallen verzekerd te hebben en te houden tegen brand- en stormschade en eventueel andere schadeoorzaken voor zover te dekken onder gebruikelijke polisvoorwaarden voor objecten als het onderhavige, tot en met de dag van feitelijke levering. De daarvoor verschuldigde premie is gedurende de periode van voortgezet gebruik na de datum van de akte van levering volledig voor rekening van Verkoper. Verkoper blijft verzekeringnemer/verzekerde en begunstigde van de door hem afgesloten verzekerings-overeenkomsten. Op eerste verzoek zal Verkoper aan koper een

afschrift van de voorhanden verzekeringen verstrekken.

5.2 Verzekeringsuitkeringen of andere vergoedingen in verband met schade als in artikel 5.1 bedoeld zijn uitsluitend bestemd en zullen door Verkoper uitsluitend kunnen worden aangewend in het kader van (datgene wat nodig is ter) continuering van de bedrijfsvoering in de periode tot feitelijke levering en ter volledige, deugdelijke en tijdige nakoming van de in artikel 4.2 en overigens in deze overeenkomst vermelde opleveringsverplichtingen. Al hetgeen aan verzekeringspenningen/vergoedingen wordt ontvangen dat niet benodigd is voor dit doel zal door Verkoper worden (door)betaald aan Koper. Verkoper is op eerste verzoek van Koper verplicht ter zake volledig rekening en verantwoording af te leggen.

5.3 Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding (kunnen) zijn tot enige aanspraak op vergoeding van Verkoper/gebruikers jegens Koper.

5.4 Verkoper is verplicht om Koper onmiddellijk in kennis te stellen van beschadiging of (gedeeltelijk) verloren gaan van het onroerend goed.

Artikel 6: feitelijke levering

6.1 Per datum van aktepassering behoudt Verkoper het voortgezet gebruik om niet en voor eigen rekening en risico van het onroerend goed gedurende drie jaar, met een uitloop met nog eens zes maanden mits Verkoper drie maanden voor afloop van de termijn van drie jaar deze verlenging met zes maanden schriftelijk aan Koper heeft verzocht. Dit voortgezet gebruik is persoonlijk en kan niet aan anderen worden overgedragen. Uiterlijk per het einde van het voortgezet gebruik zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andersoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook aan Koper opleveren. Indien Verkoper drie maanden voor het einde van het voortgezet gebruik om niet zoals hiervoor vermeld daartoe een schriftelijk verzoek aan Koper richt en een verlengd gebruik te wijten is aan feiten en omstandigheden die buiten de risicosfeer van Verkoper liggen is Koper bereid een aansluitende periode van voortgezet gebruik toe te staan met een maximum van één jaar en tegen betaling van een gebruiksvergoeding die op jaarbasis € 200.000,00 exclusief btw bedraagt. Dit voortgezet gebruik van maximaal één jaar geschiedt per periodes van één kalendermaand, zodat de vergoeding per kalendermaand € 16.667,00 exclusief btw bedraagt.

6.2 Partijen zullen voorafgaand aan de feitelijke levering tezamen de staat van het verkochte globaal (op hoofdzaken) vastleggen aan de hand van het bepaalde in artikel 4.2.

6.3 Na het verstrijken van de periode van voortgezet gebruik zal het verkochte aan de gemeente ter beschikking worden gesteld als volgt:
de gebouwen worden geheel ontruimd en bezemschoon opgeleverd en vrij van roerende zaken tenzij anders volgt uit het bepaalde in artikel 4.2.

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

6.4 Verkoper staat er voor in, dat het onroerend goed bij de feitelijke levering vrij is van huur of andere aanspraken tot gebruik, leeg, ontruimd en ongevorderd,

6.5 Koper zal binnen drie maanden na feitelijke levering aan Verkoper een rapport verstrekken van een daartoe erkend milieutechnisch adviesbureau, waarbij de resultaten zijn opgenomen van een grond- en grondwateronderzoek omtrent het verkochte, welk onderzoek zich zal uitstrekken tot het deel van de locatie van het onroerend goed dat betrokken is in het Rapport alsmede die delen van het onroerend goed die buiten de scoop van het Rapport zijn gebleven. Dit onderzoek dient te zijn uitgevoerd op overeenkomstige wijze en met inachtneming van het als bijlage aangehechte Rapport. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van Koper. Indien daaruit blijkt, dat in de bodem en/of het grondwater van het verkochte aanzienlijk meer en nieuwe verontreiniging is aangetroffen, anders dan is omschreven in het Rapport of verwacht mag worden op grond van het Rapport en daarult een saneringsnoodzaak mocht voortvloeien ten gevolge van of samenhangend met de bedrijfsactiviteiten van Verkoper en/of Vleeshandel Hilckmann Nijmegen BV sedert 1 mei 2015, dan zullen de daaruit voortvloeiende financiële gevolgen, inclusief de kosten van het onderzoek die voor rekening van Koper zijn gekomen, voor rekening van Verkoper komen.

Artikel 7: baten en lasten
Alle lasten blijven voor rekening van Verkoper tot en met de vervaldag van het eerstkomende belastingjaar van de respectievelijke zakelijke belastingen volgend op de dag van feitelijke levering van percelen en opstallen.

Artikel 8: ondeelbaarheid
De uit deze overeenkomst voor partijen jegens elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 9: uitsluiting ontbinding
Partijen verbinden zich bij de akte van eigendomsoverdracht afstand te doen van het recht om, op welke grond ook, ontbinding van deze overeenkomst te verlangen.

Artikel 10: ingebrekestelling, ontbinding
10.1 Indien Verkoper, na in gebreke te zijn gesteld, gedurende de in redelijkheid benodigde termijn om alsnog na te komen, nalatig blijft in de nakoming van zijn uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen zal Verkoper ten behoeve van de koper een zonder ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst terstond opeisbare boete van 5% van de koopsom verbeuren, onverminderd het recht van Koper op vergoeding van de werkelijk door Koper geleden schade en vergoeding van kosten van verhaal.

Indien Verkoper na in gebreke te zijn gesteld binnen de hiervoor genoemde termijn alsnog zijn verplichtingen nakomt, is Verkoper desalniettemin gehouden aan Koper de volledige schade als gevolg van de niet-tijdige nakoming te vergoeden.

Artikel 11: toestemming/ondeelbaarheid/bevoegdheid
Partijen zijn bevoegd, voor zover van toepassing en voor zover nodig, te handelen met

Paraaf Verkoper

Paraaf koper

toestemming c.q. volmacht van de echtgeno(o)t(e) of partner en/of mede-eigena(a)r(en), en staan in voor de medewerking van deze betrokkenen bij de uitvoering van deze overeenkomst. Verkoper verklaart bevoegd te zijn tot verkoop en tot eigendomsoverdracht bij het passeren van de akte van eigendomsoverdracht. De uit deze overeenkomst voor partijen ten opzichte van elkaar voortvloeiende verbintenissen zijn ondeelbaar.

Artikel 12: bijzondere voorwaarden voortgezet gebruik

12.1 Het is de Verkoper toegestaan het voortgezet gebruik eerder dan de hiervoor vermelde datum op te zeggen, in welk geval hij zulks schriftelijk en met inachtneming van een termijn van drie maanden aan de Koper kenbaar zal maken.

12.2 Het voortgezet gebruik overeenkomstig de huidige bestemming van slachthuis komt uitsluitend en alleen toe aan de Verkoper waarbij onder Verkoper in dit verband mede worden begrepen Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. en SN Retail B.V. Het voortgezet gebruik is derhalve niet voor overdracht vatbaar.

12.3 Het voortgezet gebruik eindigt ook, zonder dat opzegging behoeft plaats te vinden en zonder recht op enigerlei schadevergoeding, indien de Verkoper, door welke oorzaak dan ook, blijvend niet in staat is het gebruik overeenkomstig de huidige bestemming uit te oefenen en voorts in geval de Verkoper in staat van faillissement wordt verklaard, surséance van betaling aanvraagt of onder curatele wordt gesteld.

12.4 Gedurende de periode dat het gebruiksrecht voortduurt, is het de Koper en door Koper aangewezen derden toegestaan om, na overleg met de Verkoper, het onroerend goed te betreden voor het (doen) uitvoeren van werkzaamheden van beperkte omvang gericht op onder meer landmeetkundige zaken en grond mechanisch onderzoek.

12.5 De Verkoper is gedurende de periode van voortgezet gebruik gerechtigd tot de natuurlijke vruchten van het onroerend goed. Het is de Verkoper wel toegestaan kleine verbeteringen of veranderingen aan het onroerend goed aan te brengen, voor zover deze noodzakelijk zijn in het kader van de normale exploitatie van slachthuis. Het is de Verkoper zonder schriftelijke toestemming van de koper niet toegestaan andere wijzigingen aan te brengen, Aangebrachte verbeteringen en/of veranderingen zullen nimmer aanleiding zijn tot enige vergoeding door de Koper. De Verkoper is aansprakelijk voor alle directe en indirecte schade ten gevolge van het voortgezet gebruik. Koper is niet aansprakelijk voor schade van de Verkoper in verband met het gebruik van het onroerend goed, ook niet indien dit het gevolg is van de staat van het onroerend goed. Indien het onroerend goed voor het beoogde gebruik ongeschikt wordt, bestaat voor de Koper geen verplichting om het wederom geschikt te maken. Het voortgezet gebruik eindigt dan, tenzij de Verkoper het onroerend goed op zijn eigen kosten wederom geschikt maakt.

12.6 De Verkoper verklaart tijdens het voortgezet gebruik geen handelingen te zullen verrichten of dulden die tot bodem- of grondwaterverontreiniging (kunnen) leiden.

12.7 Per datum van feitelijke levering als bepaald in artikel 8 zal Verkoper het onroerend goed geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of anderssoortig gebruiksrecht en zonder recht op verdere vergoedingen in welke vorm en/of van welke aard dan ook en ook overigens overeenkomstig het in deze overeenkomst bepaalde, aan Koper opleveren.

12.8 Indien de Verkoper per de bovengenoemde datum nog niet heeft voldaan aan het gestelde in artikel 12.7 en het onroerend goed niet ter vrije beschikking van de Koper heeft gesteld, heeft de Koper het recht zonder tussenkomst van de rechter het onroerend goed voor rekening van de Verkoper te doen ontruimen door een deurwaarder na

betekening van de grosse van de akte van levering aan de Verkoper met gelijktijdig bevel tot ontruiming van het onroerend goed. De Verkoper zal in gebreke zijn door de enkele overschrijding van gemelde termijn en door het feit van niet-nakoming van de voormelde verplichting tot ontruiming zonder dat enige ingebrekestelling nodig zal zijn.

12.9 Partijen verklaren dat deze gebruiksregeling nimmer zal kunnen inhouden dat de Verkoper een beroep doet op pacht- of huurwetgeving. In verband hiermee verklaren partijen nog uitdrukkelijk dat het recht op het hier beschreven voortgezet gebruik geen enkele rol heeft gespeeld bij de vaststelling van de koopsom.

12.10 Kosten die Koper moet maken om het onroerend goed ter vrije beschikking te krijgen en de schade die Verkoper aan het onroerend goed heeft toegebracht zullen door Verkoper op eerste verzoek van Koper aan Koper worden vergoed.

Artikel 13: overdracht rechten en/of verplichtingen
Het is geen van partijen bij deze overeenkomst toegestaan rechten en/of verplichtingen uit deze overeenkomst over te dragen of te verpanden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Bekendheid inhoud koopovereenkomst
Verkoper en koper verklaren dat zij, voordat zij deze koopovereenkomst ondertekenen, zorgvuldig kennis hebben genomen van alle bepalingen en voldoende informatie hebben ontvangen, om de inhoud en de gevolgen van deze overeenkomst te overzien.Aldus opgemaakt en getekend te Nijmegen.

Bijlagen:

1. situatie tekening;
2. achterblijvende onderdelen met tevens vermelding hoe deze onderdelen worden achtergelaten (artikel 4.2.);
3. het Rapport (artikel 4.5);
4. asbestrapportage (artikel 4.6).

d.d. 15-7-2015

Verkoper, Slachthuis Nijmegen B.V.

[redacted]

Koper, (gemeente Nijmegen)
B. Velthuis

Paraaf Verkoper

Paraaf Koper

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Koopovereenkomst

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

inzake het onroerend goed: te

Als bijlage bij deze overeenkomst wordt een omschrijving opgenomen van de zaken die niet meegeleverd worden danwel door Verkoper worden meegenomen.

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Aankooptekening gemeente Nijmegen, nr. .... d.d. ....

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**
Bodemrapportage

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

~~Correspondentie met belastingdienst~~ 10 K

Bijlage bij de koopakte, d.d. **nummer**

~~Overige??~~ 10 K

Paraaf Verkoper

10 K

Paraaf koper

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 2

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 3

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Kort verslag/afsprakenlijst van het vervolgoverleg Hilckmann,
d..d. 2 februari 2015

Aanwezig: NamensSlachthuis Nijmegen B.V.: [redacted] en [redacted]; namens gemeente Nijmegen: [redacted]; Namens Gemeente Cuijk: [redacted]; Namens Provincie Brabant: [redacted] en [redacted]; Namens de BOM: [redacted]; Namens de Provincie Gelderland: [redacted] en [redacted].

Door Hilckmann wordt een toelichting gegeven op de verschillen tussen de begroting 2014 en die uit 2012. Deze laatste was bij meerderen bekend en leverde vragen op in relatie tot de huidige business case. Hieruit blijkt (?) dat het laatste plan is geoptimaliseerd met € 4 mln. (op basis van offertes en het achterwege laten van de runderslachtlijn).

Provincie Brabant en BOM hebben vertrouwelijk inzage gekregen in het businessplan van Hilckmann en hebben daarvoor desgevraagd een geheimhoudingsverklaring getekend.
Andere aanwezige partijen hebben daar (nog) geen kennis van genomen.

Na de break zijn de volgende afspraken met elkaar gemaakt.

De informatie uit het businessplan speelt voor de afwegingen die nu gemaakt moeten worden, niet directeen rol voor de overige partijen. Mogelijk dat in een later stadium dat inzicht wel gegeven moet gaan worden voor het aangaan van een transactie.
Voor de casus op dit moment is slechts van het bedrag dat Slachthuis Nijmegen vraagt van belang.Uitgangspunt voor alle partijen is het basis bod van € 25,- mln. van Nijmegen. Het bedrag dat Slachthuis Nijmegen vraagt voor nieuwbouw en verplaatsing bedraagt ca.€ 8 mln meer.Gezamenlijk wordt verkend wat de mogelijkheden zijn om dit verschil te overbruggen.

Er zal worden verder gegaan met de reeds ingezette sporen.

1. Vanuit Nijmegen zullen de opties worden uitgewerkt waarbij het basis bod netto contant wordt gemaakt (directe betaling van bedrag nog in 2015 of 2016 afhankelijk van datum overdracht vastgoed), en/of de huurvergoeding te verlagen of achterwege te laten;
2. Onderzocht wordt de mogelijkheid van herfinancierbaarheid van koopsom van gemeente Nijmegen door provincie Brabant (geheel of gedeeltelijk geen rente te vergoeden) in overleg met provincie Gelderland
3. De grondprijs per m^2 versus erfpacht instrument gemeente Cuijk/ RBL (in combinatie met mogelijkheden herfinanciering rentekosten gemeente Cuijk en provincies, Brabant neemt voortouw);
4. BOM Capital, revolverende lening/participatie van ong. € 2,5 mln.
5. Overige subsidiemogelijkheden, waaronder rijks garantstelling (Brabant neemt voortouw).

Hilckmann heeft aangegeven met de Banken in gesprek te gaan en ons hiervan op de hoogte te houden.

Alle partijen sturen de doorlooptijd, van procedure die nodig is om in eigen huis van werkafspraak tot bestuurlijke goedkeuring te komen, door naar [redacted] Zij zal deze samenvoegen tot één overzicht "procesplanning". Na instemming van eenieder, kan dit document als bijlage worden gebruikt bij de verschillende processen om de totale samenhang van alle acties te laten zien.

Nadat binnen alle organisaties de besluitvorming zo ver rond is kan door Nijmegen het bilateraal overleg met Hilckmann worden hervat om te bespreken of de som van alle inspanningen voldoende resultaat oplevert.
Het volgende overleg staat gepland op 3 maart om 15.30 uur te Nijmegen.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Verslag/afspraken lijst van het vervolgoverleg Hilckmann dd 3 maart 2015

Aanwezig: [redacted]

[redacted] meldt dat er inmiddels 2 gesprekken zijn gevoerd met banken en dat deze, naar hun beleving, het financieringsvraagstuk positief hebben ontvangen. Het is natuurlijk afwachten met welke vragen en voorstel zij zullen komen. Er zullen nog meer gesprekken met banken plaatsvinden om later te kunnen kiezen met wie of welke combinatie van banken Hilkmann verder zal gaan.

Door Hilckmann wordt het gegeven dat er nog geen vergunbare bestemde locatie is op de Laarakker Zuid als een behoorlijk risico gezien. Voorgesteld is dat er vanuit Hilckman, eventueel vergezeld met een juridisch-planoloog een gesprek zal plaatsvinden met de gemeente Cuijk waarbij alle risico's nogmaals zullen worden doorgesproken en er meer duidelijkheid komt over de aan de locatie verbonden eigenschappen en (momenten van) vereisten voor de vergunning.

Door [redacted] zijn, namens de beide provincies, Nijmegen en de BOM, per mail een aantal opties aan Hilckmann voorgelegd. Hierbij is tevens contact geweest met Cuijk.

Van de zijde van Hilckmann zijn deze opties doorgerekend in hun businessplan. Ook is samen afgesproken om uit te gaan van de betaling van Nijmegen aan Hilckmann op 1 juli. Op het moment dat deze datum verschuift heeft dat direct consequenties voor de resultaten in de exploitatie.

De resultaten van de diverse scenario's zijn gepresenteerd en een combinatie van opties lijkt aardig in de buurt te kunnen komen van het door Hilckmann berekende financieringstekort. Uiteraard met de nodige slagen om de arm, er is immers nog geen bestuurlijke dekking van de betrokken overheden.

Er is nog geen overeenstemming tussen Hilckmann en de gemeente Cuijk over de grondprijs en de condities behorende bij het af te nemen perceel. Dit is van wezenlijk belang om de kosten te kunnen kwantificeren en het totaalresultaat van de voorstellen van onze samenwerking te kunnen beoordelen.

Afgesproken is:

- Alle partijen (provincies Gelderland en Brabant en de gemeente Nijmegen) streven ernaar de financiële bijdragen op 1 juli 2015 beschikbaar te hebben. Dit is wel afhankelijke van de besluitvorming over de aankoop bij Nijmegen en dat houdt in dat er eigenlijk al voor half april een overeenkomst tussen Hilckmann en de gemeente Nijmegen moet zijn.
- Gemeente Cuijk en Hilkmann maken snel een afspraak om de totale grondkosten en de bijbehorende condities m.b.t. de grondtransactie

duidelijk te krijgen. Hierbij spelen de timing van de koopovereenkomst en de ontbindende voorwaarden een belangrijke rol.

- Daarnaast zal Cuijk, eventueel met hulp van deskundigen van de provincie Brabant, met Hilckmann afstemmen hoe de (planologische)risico's van de locatie kunnen worden ingekaderd, en zal in beeld worden gebracht op welke termijn er over een onherroepelijke bouwvergunning kan worden beschikt.
- Nijmegen en het Slachthuis Nijmegen BV zullen de onderhandelingen weer oppakken.
- [redacted] zal nagaan of er sprake is van staatsteun bij de financieringsvoorstellen zoals die worden gedaan in de mail van 25 febr. (via de verhoging van het aankoop bod en de financiering van de grond doormiddel van de erfpachtconstructie).
- [redacted] gaat aan de slag met een A4tje 'potloodschets' van de gezamenlijke voorstellen en het daarbij berekende resultaat. Afgesproken wordt dit document gezamenlijk uit te werken als bijlage bij de bestuurlijke afronding van de financiële bijdragen.
- Op maandag 16 maart komen we om 16.00 uur weer in Nijmegen bij elkaar.

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 4

BOM

BOM Capital I B.V.
Goirlese weg 15
5026 PB Tilburg

ING

ING Bank N.V.
Bijlmerplein 888
1102 MG Amsterdam

Hilzaco Beheer B.V.
T.a.v. [redacted]
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen

Amsterdam / Tilburg, 6 juni 2015.

Betreft: status financieringsaanvraag Hilzaco Beheer B.V.

Geachte [redacted]

Via dit schrijven geven wij u graag een update van de status van de financieringsaanvraag zoals deze voorligt bij BOM Capital I B.V. en de ING Bank N.V. (de 'Financiers').

Met plezier kunnen wij u melden dat de Financiers beide interne goedkeuring hebben verkregen voor het verstrekken van een gecommitteerd financieringsarrangement ten behoeve van de financiering van Hilzaco Beheer B.V. en haar dochtermaatschappijen (de 'Onderneming') één en ander in lijn met hetgeen dat wij op 15 juni 2015 gezamenlijk met de overige betrokken partijen bespraken in het stadhuis van de Gemeente Nijmegen. Het financieringsarrangement heeft als één van de belangrijkste doelstellingen het mogelijk maken van de verplaatsing van de huidige slachterij gelegen aan de Havenweg te Nijmegen.

De Financiers zullen de komende periode gebruiken om in overleg met de Onderneming een gecommitteerd aanbod uit te werken in de vorm van leningdocumentatie onder de gebruikelijke (opschortende) voorwaarden voor vergelijkbare transacties. Wij wijzen u er op dat de inbreng van een goldelijke bijdrage vanuit de lokale overheden en goedkeuring van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland voor het verstrekken van garanties onder de regelingen Groeifaciliteit en Garantie Ondernemingsfinanciering belangrijke opschortende voorwaarden zijn. Deze goedkeuring wordt medio juli verwacht.

Wij wijzen u er op dat dit schrijven van vertrouwelijke aard is en niet zonder schriftelijke toestemming van Financiers openbaar gemaakt mag worden aan derden. Wij geven u hierbij toestemming om dit schrijven te delen met de relevante betrokkenen vanuit de Gemeente Nijmegen.

Vertrouwende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben, tekenen wij,

BOM Capital I B.V. ING Bank N.V.

[redacted]

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 5

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 6

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ingekomen stuk D7 (16 maart 2016)

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 96 10
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de Gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
25 februari 2016	OB10/D161010170	Ewald van Petersen
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Beëindiging bedrijfsactiviteiten slachthuis	-	(024) 3292602

Geachte leden van de raad,

Ons college werd op 24 februari jongstleden onaangenaam verrast door het besluit van Slachthuis Nijmegen B.V. Hilzaco Beheer B.V en Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., hierna "slachthuis" om de activiteiten in Nijmegen te stoppen en niet te herinvesteren en verplaatsen naar Haps (Cuijk). Allereerst betreurt ons college het dat het slachthuis, een bedrijf dat reeds lange tijd verbonden is geweest met deze stad en regio, haar deuren moet sluiten. We leven mee met medewerkers die door deze sluiting getroffen worden. Tot het bekendmaken van het besluit van het slachthuis was ons college niet bekend dat de situatie van het slachthuis zodanig was dat een dergelijk besluit te voorzien was.

Uiteraard waren college, uw raad en alle andere betrokken overheden bekend met de situatie van het bedrijf waarin de huidige locatie van het slachthuis bedrijfseconomisch niet optimaal was. Juist om een beëindiging van de bedrijfsactiviteiten te voorkomen zijn in oktober 2014 een aantal scenario's aan uw raad voorgelegd met betrekking tot de verwervingsstrategie voor het slachthuis. Uw raad heeft destijds gekozen voor de strategie dat de gemeente in 2015, met ondersteuning van de provincies Gelderland en Noord Brabant het slachthuis verwerft teneinde verhuizing naar Haps (Cuijk) mogelijk te maken. Voor Nijmegen gold bovendien dat verwerving belangrijk was voor de gebiedsontwikkeling in het Waalfront.

Vooraf
Op basis van de wensen en bedenkingen van uw raad hebben wij in december 2014 december besprekingen hervat om de huidige locatie van het slachthuis aan te kopen en hen in de gelegenheid te stellen een nieuwe locatie te betrekken op het regionale bedrijventerrein de Laarakker (RBL) in de gemeente Cuijk. Naast de gemeente Nijmegen en het slachthuis zijn ook andere partners (in)direct betrokken om de verhuizing naar de nieuwe locatie mogelijk te maken. Er wordt al enige tijd samengewerkt met de provincie Gelderland, de provincie Noord Brabant, de gemeente Cuijk, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM), Oost NV en het ministerie van Economische Zaken. Met het slachthuis en de partners provincie Gelderland, provincie Noord Brabant, BOM, gemeente Cuijk en Oost NV zijn vele gesprekken gevoerd over ieders bijdrage. Het slachthuis had een plan ontwikkeld waarin de bedrijfsactiviteiten worden verplaatst naar Cuijk, waar in een nieuwbouwcomplex een efficiëntere bedrijfsvoering mogelijk zou zijn. Hiervoor was circa €65 miljoen nodig.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
1

De gemeente heeft, samen met de betrokken provincies Gelderland en Noord-Brabant, onderhandeld met het slachthuis over zowel de nieuwe locatie als over de verwerving van de oude locatie. De beoogde verschaffers van vreemd vermogen aan het slachthuis zijn voor hen nieuwe financiers, te weten de ING bank en de BOM capital. Deze hebben een due diligence (boekenonderzoek) uitgevoerd op de business case van het slachthuis en waren bereid de benodigde financiering aan vreemd vermogen te verstrekken. De aanbieding van beide financiers is destijds voor uw raad ter inzage gelegd bij de griffie. Over de voornoemde business case van het slachthuis hebben we als gemeente geen inhoudelijk oordeel gevormd. Dat de ING bank en de BOM capital destijds besloten hierin in aanzienlijke omvang (€ 34 miljoen) te investeren gaf ons destijds voldoende comfort op de vraag of het slachthuis op de nieuwe plek een gezonde toekomst tegemoet gaat.

De afspraken met het slachthuis zien er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Gemeente Nijmegen verwerft de bestaande locatie voor € 27,6 miljoen in 2015.
- Van de koopsom wordt € 21,0 miljoen direct betaald bij aankoop en blijft het restant onder de gemeente, dat vrijvalt naarmate de nieuwbouw in Cuijk wordt gerealiseerd.
- De provincie Gelderland levert de gemeente een subsidie van € 4,5 miljoen.
- De provincie Noord-Brabant verstrekt de gemeente een financiering voor de koopsom.

Begin juli 2015 heeft uw raad een nadere toelichting gekregen over de aankoop, de verplaatsing en de financiële effecten en risico's welke samen hingen met de voorgenomen transactie. Eveneens bent u in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen in te dienen. Daarvan heeft uw raad gebruik gemaakt door ons college op 8 juli 2015 wensen en bedenkingen over te brengen. Deze wensen en bedenkingen bestonden uit de wens: "dat het College zich maximaal inzet om scenario 1. *(Het slachthuis wordt door de gemeente verworven voor € 27,6 miljoen in 2015. Het slachthuis herinvesteert in de gemeente Cuijk. De provincie Gelderland geeft een totale subsidie van € 4,5 miljoen.)* te bewerkstelligen".

Ontstane situatie
Uit het persbericht, alsook uit een presentatie die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat het slachthuis als reden voor haar besluit aanvoert, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Uit de recente toelichtingen van het slachthuis volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Naar eigen zeggen is het slachthuis al sinds 2009 aan het pogen 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat dit niet is gelukt. Andere grote Nederlandse slachterijen kunnen wel direct exporteren, het slachthuis is de enige die op die lijst nog ontbreekt. De nu door het slachthuis genoemde cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt zijn op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de transactie noch nadien, aan de gemeente medegedeeld. Pas op 24 februari, twee dagen voor de sluiting, werd ons dit medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de gemeente (en de andere betrokkenen overheden) had moeten worden medegedeeld.

Uit de huidige berichten van het slachthuis volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

uitsluitend en volledig - zoals is vastgelegd in het contract - aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laarakker in Cuijk. Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door het slachthuis niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom e.e.a. zoals opgenomen in de gesloten Mantelovereenkomst. Ons college heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording over de besteding van de door de gemeente betaalde koopsom getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar het slachthuis is tot nu toe niet bereid gebleken daarover met de gemeente in gesprek te gaan. Via hun advocaat hebben zij laten weten geen aanleiding te zien om daarover thans overleg te voeren en ons college ter zake te informeren. Ook heeft het slachthuis laten weten dat alle contacten tussen de gemeente en het slachthuis alleen nog via hun advocaat verlopen.

Een en ander is voor ons college aanleiding geweest om het slachthuis aansprakelijk te houden voor alle door ons college geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel overeengekomen boetes. Daarnaast heeft ons college, om haar vorderingen zeker te stellen, besloten beslag te laten leggen op de bezittingen van het slachthuis en haar bestuurders.

Vervolg
Wij zullen het slachthuis blijven verzoeken tot afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom, blij uitblijven hiervan zullen door ons college andere (rechts)middelen moeten worden ingezet om de positie van de gemeente veilig te stellen. Uiteraard zijn wij ons bewust van de gevolgen van de sluiting voor de werknemers. Het is nu in eerste instantie aan het bedrijf zelf om met een goed sociaal plan te komen. Het slachthuis heeft aan het personeel aangegeven dat daar voldoende middelen voor beschikbaar zijn. We gaan graag in gesprek met de bestuurders/eigenaren, ook over een 'zo zacht mogelijke landing' voor de werknemers, maar tot nu toe geven zij daar geen gehoor aan.

Op korte termijn zullen wij uw raad nader informeren over de stand van zaken in dit dossier.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester, De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. H.M.F. Bruls drs. R. Wever

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 7

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

GEMEENTE Nijmegen

GEHEIM

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum
30 juni 2015

Ons kenmerk
OB10/D1515908492

Contactpersoon
Ewald van Petersen

Onderwerp
Wensen en bedenkingen over aankoop Slachthuis Waalfront

Datum uw brief

Doorkiesnummer
(024) 3292602

Geachte leden van de Raad,

Ons college is voornemens om het Slachthuis aan te kopen. Door middel van deze brief bieden wij u de gelegenheid over de voorgenomen aankoop uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

1. Aanleiding

Het Waalfront is één van de majeure gebiedsontwikkelingen in Nijmegen. Inzet is de transformatie van een industriegebied naar een nieuwe woonwijk van circa 1800-2000 woningen, waardoor de westzijde van het stadscentrum wordt verlengd en een directe relatie ontstaat tussen het Waterkwartier en de Waal. Met de ontwikkeling van het Waalfront ontstaat een levendig gebied tussen de nieuwe Stadsbrug/Mercuriuspark en het stadscentrum/westelijke Waalkade met onderscheidende woontypologieën- en milieus die nog niet beschikbaar zijn in Nijmegen. In een dergelijk nieuw woongebied is een operationeel Slachthuis ongewenst voor de bestaande woningen in de directe omgeving en vanwege de hindercirkel blokkerend voor de realisatie van woningbouw. Bovendien leiden de vele vervoersbewegingen van vrachtwagens tot (gevoelens van) verkeersonveiligheid.

Met het vaststellen van het bestemmingsplan Waalfront in 2008, het Masterplan Waalfront in 2009 en het deels herformuleren en deels herbevestigen van de ambities door middel van de Ontwikkelingsvisie 1.2. in 2012, is verwerving van het Slachthuis om op die locatie nieuwe woningen te realiseren het uitgangspunt geweest. Ook in de diverse grondexploitatiebegrotingen (verder: grex) van de Publiek Private Samenwerking (PPS) Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (OBW) vanaf 2007 is een financiële raming opgenomen om het Slachthuis te verwerven.

Er hebben sinds 2008 vele ontwikkelingen voorgedaan in de verkenningen over het verwerven van het Slachthuis, in oktober 2014 hebben wij uw Raad hier uitgebreid over bericht. Sinds het derde kwartaal van 2013 meldt onze partner in de PPS BPD dat zij opteert voor verwerving van het Slachthuis op zijn vroegst in 2022. De argumentatie hiervoor is van financiële aard om het projectbelang van de gebiedsontwikkeling Waalfront veilig te stellen. Zij stelt dat het nu niet noodzakelijk en financieel onverstandig om tot aankoop van het

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Slachthuis over te gaan. Immers zo stelt BPD, niet eerder dan in 2022 zijn de betreffende gronden waar het Slachthuis is gevestigd noodzakelijk voor de ontwikkeling van woningbouw in het Waalfront. Het eerder naar je toe halen van kosten, zonder dat daar direct opbrengsten tegenover staan, is in dat perspectief (vanwege rentelasten) onverstandig.
Voor de gemeente Nijmegen zijn echter naast de financiële overwegingen ook maatschappelijke argumenten belangrijke motieven om nu over te gaan tot aankoop. Deze overwegingen zijn in het kort:

a) Het tegengaan van de stankoverlast en de onveilige verkeerssituatie ten behoeve van de direct omwonenden
b) Het behoud van de directe en indirecte werkgelegenheid voor de regio Nijmegen in een productiesector met veel laaggeschoolde arbeid
c) Het leveren van een bijdrage aan de realisatie van het Bybloss concept in de gemeente Culjk, als onderdeel van het provincie overschrijdend health en innovation valley concept in de driehoek Nijmegen-Venlo- Oss.
d) Handelen als een betrouwbare overheid die door middel van het bestemmingsplan heeft aangegeven op de locatie van het Slachthuis woningbouw te willen realiseren in de periode 2008-2018 en invulling te geven aan de uitspraak van de Raad van State (aankopen of herbestemmen)
e) Vasthouden aan de ambitie om organisch en gefaseerd tot ontwikkeling van het gehele gebied te komen. Maar dan wel binnen de kaders van een langere doorlooptijd en planning van het Waalfront.

Wensen en bedenkingen November 2014
Het college heeft in oktober 2014 een aantal scenario's aan uw Raad voorgelegd met betrekking tot de verwervingsstrategie voor het slachthuis. Uw Raad heeft destijds gekozen voor de volgende strategie:

Scenario 2A: Gemeente verwerft zonder Bouwfonds in 2015, met ondersteuning provincies Gelderland en Noord Brabant, verhuizing naar Culjk

Verder heeft uw raad een aantal wensen en bedenkingen vastgesteld,

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

2. Aankoop Slachthuis

Op basis van de wensen en bedenkingen van uw Raad hebben wij besloten de onderhandelingen met het slachthuis te heropenen. De gemeente Nijmegen en het Slachthuis Nijmegen hebben in december 2014 de besprekingen hervat om de huidige locatie van het Slachthuis Nijmegen aan te kopen en hen in de gelegenheid te stellen een nieuwe locatie te betrekken op het regionale bedrijventerrein de Laarakker (RBL) in de gemeente Cuijk.

Partners
Naast de gemeente Nijmegen en het Slachthuis zijn ook andere partners (in)direct betrokken om, op korte termijn, de verhuizing naar de nieuwe locatie mogelijk te maken. Er wordt al enige tijd samengewerkt met de provincie Gelderland, de provincie Noord Brabant, de gemeente Cuijk, de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM), Oost NV en het ministerie van Economische Zaken.

Behoud en versterking van de werkgelegenheid
Voor de provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen is het van belang om het bedrijf en de daarmee samenhangende werkgelegenheid in de regio te houden. Het RBL is weliswaar gelegen in de provincie Brabant, maar dichtbij en goed bereikbaar vanaf Nijmegen.

Het slachthuis zal behoud van werkgelegenheid voor de huidige werknemers garanderen en werkgelegenheidsgroei realiseren op de nieuwe locatie. Om de werkgelegenheid, ook voor de nieuwe arbeidsplaatsen uit Nijmegen, maximaal te faciliteren wil het slachthuis samen met gemeente Nijmegen, het UWV en uitzendbureaus een programma ontwikkelen voor mobiliteit, scholing en re-integratie van haar werknemers. Werknemers moeten optimaal kunnen pendelen tussen wonen elders en werken in Cuijk.
Het slachthuis verwacht op de nieuwe locatie, na een opstartperiode van twee jaar, een verdubbeling van de huidige werkgelegenheid naar 930 werknemers te kunnen realiseren. Provincie Noord-Brabant verwacht dat BYBLOS in 2018 zal resulteren in 1.200 extra banen in de regio waartoe ook Nijmegen behoort.

Deze nieuwe banen ontstaan door:

- dat er samenwerking in de keten ontstaat en daardoor groei van de laag- én hoogwaardige werkgelegenheid;
- intensivering van R&D en spin offs van bedrijven voor kennisintensieve werkgelegenheid en daardoor clustering van bedrijven en verder versterking van de samenwerking tussen de firma Teeuwissen en het slachthuis (Hilckmann).

BYBLOS
Door vestiging van het slachthuis op RBL (regionaal bedrijventerrein Laarakker), naast het perceel van Teeuwissen (Teeuwissen verzamelt en verwerkt vlees en vleesbijproducten voor de farmaceutische en voedingsindustrie), ontstaan synergie- en efficiencyvoordelen voor beide bedrijven. Het slachthuis is een belangrijke toeleverancier voor het productieproces van Teeuwissen. De provincie Noord-Brabant, de gemeente Cuijk en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) zijn al langer met Hilckmann en het bedrijf Teeuwissen uit Cuijk en in gesprek over de realisatie van BYBLOS (samenwerking slachthuis, Teeuwissen, RUN). Het streven is om gezamenlijk een internationaal georiënteerde bedrijfslocatie te ontwikkelen voor de verwerking en ontwikkeling van nieuwe en innovatieve producten op het gebied van dierlijke reststromen voor onder andere de levensmiddelen-, de farmaceutische, de diervoedings- en de mineralenindustrie. Wageningen UR en diverse afdelingen van het Radboud UMC en Radboud Universiteit werken nu al samen met het slachthuis als het gaat om levering van practicum of onderzoeksmateriaal. Verbreding en verdieping van het concept kan verder worden geïntensiveerd door verdergaande samenwerking met Radboud UMC en Radboud Universiteit,

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Wageningen UR en de HAN. Ook kan Oost NV stimuleren dat het Gelders MKB aansluit bij dit initiatief.

Agrofoodcluster
Door samenwerking in de keten ontstaat een sterkere positie in dit Agrofoodcluster. Ook belangrijk voor het bedrijf is dat het slachthuis in Cuijk dichter bij de varkens zit die vooral komen uit de regio Noordoost-Brabant. In het Land van Cuijk is van oudsher een sterke concentratie van agrofoodbedrijven en daaraan gerelateerde bedrijfsactiviteiten. Provincie Noord-Brabant ondersteunt het agrofoodcluster met daarop toegesneden innovatieprogramma's.

Het aanbod van het samenwerkingsverband
Met het Slachthuis en de partners provincie Gelderland, provincie Noord Brabant, BOM, gemeente Cuijk en Oost NV zijn vele gesprekken gevoerd over leders bijdrage. Het Slachthuis heeft een plan ontwikkeld waarin de bedrijfsactiviteiten worden verplaatst naar Cuijk, waar in een nieuwbouwcomplex een efficiëntere bedrijfsvoering mogelijk is. Hiervoor is circa €65 miljoen nodig. De gemeente heeft, samen met de betrokken provincies Gelderland en Noord-Brabant, onderhandeld met het Slachthuis over zowel de nieuwe locatie als over de verwerving van de oude locatie. De beoogde verschaffers van vreemd vermogen aan het Slachthuis zijn voor hen nieuwe financiers, te weten de ING Bank en de BOM capital. Deze hebben een due diligence (boeken onderzoek) uitgevoerd op de business case van Hilckmann en zijn bereid de benodigde financiering aan vreemd vermogen te verstrekken. De aanbiedingen van beide financiers zullen op korte termijn ter inzage worden gelegd bij de Griffie.

Over de voornoemde business case van het Slachthuis hebben we als gemeente geen inhoudelijk oordeel gevormd. Dat de ING bank en de BOM capital hebben besloten hierin in aanzienlijke omvang (€ 34 miljoen) te investeren geeft ons voldoende comfort op de vraag of het Slachthuis op de nieuwe plek een gezonde toekomst tegemoet gaat . Belangrijker voor ons college zijn de garanties op het behoud van de werkgelegenheid, de feitelijke verhuizing uit het Waalfront en de vestiging in de gemeente Cuijk, daarnaast blijft de koopsom binnen de door DTZ Zadelhoff opgestelde schadeloosstellingsaanname.

Van publieke zijde is een constructie uitgewerkt die er op hoofdlijnen als volgt uit ziet:

- Gemeente Nijmegen verwerft de bestaande locatie voor € 27,6 miljoen in 2015
- Van de koopsom wordt € 21,0 miljoen direct betaald bij aankoop en blijft het restant in een bouwdepot, dat vrijvalt naarmate de nieuwbouw in Cuijk wordt gerealiseerd.
- De provincie Gelderland levert de gemeente een subsidie van € 4,5 miljoen
- De gemeente neemt het complex op in de NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) totdat het, naar verwachting in 2022, kan worden ontwikkeld.
- De provincie Noord-Brabant verstrekt de gemeente een financiering voor de koopsom min de subsidie tegen een rentepercentage van 0,69%, met een looptijd tot en met 2022.

De onderhandeling is gestart vanuit vraag slachthuis om een eerder bod van de gemeente van €21 milioen gestand te willen doen. .
. Een transactie in 2015 zou dus een groot aantal jaren renteverlies te zien geven
is gezocht naar een modus om dat renteverschil vergoed te krijgen. Daarvoor is de provincie Gelderland benaderd die bereid bleek (onder voorwaarden) die middelen daarvoor beschikbaar te stellen.

Voor Nijmegen is € 21 miljoen uitgangspunt gebleven. Van daaruit is doorgeborduurd op een eindoplossing. De provincie Noord Brabant bleek bereid te zijn in het kader van schatkistbankieren om de financiering van de gemeentelijke koopsom voor haar rekening te nemen tegen een zeer lage rente van 0,59% per jaar gedurende de tijd die nodig is tot inbreng in de exploitatie Waalfront in 2022. In grote lijnen ziet daarmee de opbouw van bedragen er zo uit dat de gemeente Nijmegen in de basis € 21 miljoen inbrengt de provincie Gelderland € 4,6 miljoen en de provincie Noord Brabant het Nijmeegs aandeel financiert tegen een lage rente, waardoor het Nijmeegs deel hoger kan worden en tot een koopsom kan leiden van € 27,6 miljoen.

De gekozen constructie komt voort uit de wens van zowel het college als de beide provincies om Hilckmann in haar ambities te faciliteren en zodoende (groei van de) werkgelegenheid te verzekeren. Ook geredeneerd vanuit de ontwikkeling van Waalfront is het aantrekkelijk. Zou de reallocatie van Hilkmann naar Cuijk niet doorgaan, dan is het aannemelijk dat het bedrijf – gesteund door de uitspraak van de Raad van State - op de huidige locatie in Waalfront gaat investeren. Dat kan betekenen dat de verwerving van de locatie in 2022 ingewikkelder en duurder wordt.

3. Financiële effecten gemeente Nijmegen

In de grex van het Ontwikkelingsbedrijf Waalfront (verder: OBW) is voorzien dat de locatie Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V., beter bekend als het "slachthuis", wordt verworven . In de jaren daarna worden de wijken Waalkwartier en Dijkkwartier ontwikkeld, met in totaal 802 woningen. Zowel de timing van de verwerving als de koopsom zijn een inschatting die bij het opzetten van de grex werd gemaakt.

Uitgangspunt in de berekeningen betreft een aankoopbedrag van € 27,6 miljoen in 2015, een aankoopsubsidie van de provincie Gelderland van € 4,5 miljoen in 2015 en een financieringsrente van de provincie Noord Brabant van 0,59% per jaar. Uitgangspunt is tevens dat de koopsom en bijkomende kosten voorlopig ten laste worden gebracht van de Strategische voorraad gronden, planexploitatienummer G 910. Om de financiële effecten voor de gemeente in beeld te brengen zijn, in overleg met een extern adviesbureau, een drietal scenario's uitgewerkt. Deze scenario's worden hierna nader toegelicht.

Scenario 1. Inbreng van het slachthuis in 2022 in gezamenlijke grex OBW tegen de daarin opgenomen bedrag.
Het Slachthuis wordt door de gemeente verworven voor € 27,6 miljoen in 2015. Het Slachthuis herinvesteert in de gemeente Cuijk. De provincie Gelderland geeft een totale subsidie van € 4,5 miljoen. De netto koopsom van € 23,1 miljoen wordt geleend van de provincie Noord-Brabant tegen een rente van 0,59 % die wordt bijgeschreven op de lening. In wordt het complex ingebracht in de grex.

In dit scenario gaan we er van uit dat vóóraf overeenstemming wordt bereikt tussen gemeente en OBW over het bedrag waartegen het complex wordt ingebracht in de grex OBW.

terughoudend.

<u>Financieel effect voor de grex OBW</u>

Het financiële effect voor de grex OBW hangt af van de inbrengwaarde. In de huidige grex wordt gerekend met een koopsom van . Zou de inbreng tegen dezelfde condities plaatsvinden, dan is het effect voor de grex neutraal. Een lagere inbrengwaarde levert een

voordeel voor de grex op, wat het financieringsprobleem kan verzachten. De gemeente deelt voor 50% in de effecten op de grex OBW.

Financieel effect

Financieel effect varianten inbrengwaarde

Risico's voor de gemeente

Scenario 2. Verwerving door gemeente voor € 27,6 miljoen in 2015, geen inbreng in GREX maar zelfstandig ontwikkelen.

In dit scenario wordt het Slachthuis niet ingebracht in de grex OBW, maar wordt de deellocatie door de gemeente zelfstandig ontwikkeld onder dezelfde veronderstellingen als in de grex OBW ten aanzien van het ontwikkelmoment, het kosten- en het opbrengstenniveau. Een eerste inschatting leert dat er realiseren zijn, uitgaande van

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
6

Financieel effect voor de grex OBW

Financieel effect voor de gemeente

Effect op risicoprofiel gemeente

Conclusie financiële effecten aankoop
De bandbreedte van de effecten van verwerving (exclusief het risicoprofiel) van het slachthuis is behoorlijk groot

GREX, voorzichtigheidshalve nemen we hiervoor een veilige bandbreedte aan, inbrengwaarde tussen Als men hier van uitgaat dan is de bandbreedte van tekort beperkt tot miljoen netto contant. De effecten van een dergelijke tekort heeft effecten op de Saldireserve. Dit is nog niet verwerkt in de zomernota 2015 zoals reeds aan uw Raad is voorgelegd. Hoewel dit een fors beslag legt op de saldireserve geeft deze bandbreedte geen aanleiding tot extra maatregelen bij de zomernota. Bij zowel Stadsbegroting als Stadsrekening (afhankelijk van de voortgang van de gesprekken met BPD) komen we daarop terug.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
8

4. Aankopen?
Provincie Gelderland, Provincie Noord Brabant, de BOM en de ING bank besluiten eind Juni begin Juli 2015 over hun inbreng. Het Slachthuis vraagt ook gemeente Nijmegen voor half juli a.s. een besluit te nemen. Dit omdat vertraging in het besluitvormingsproces zal leiden tot extra risico's op rentestijgingen welke mogelijk de totale business case in gevaar brengt. Wachten met een besluit totdat de onderhandelingen met BPD zijn afgerond bieden ons als gemeente meer comfort echter dit zal leiden tot negatieve beeldvorming van betrokken partners (Provincie's, BOM, etc); Nijmegen zet totaal deal op het spel. Daarnaast is er een reëel risico op rentestijging in de komende maanden waardoor de totaal deal voor het Slachthuis niet langer mogelijk blijkt, dit zal kunnen zorgen voor een hogere koopsom aan de zijde van de gemeente. Gezien de voor- en nadelen is het voorstel van ons College de besluitvorming over het wel/niet aankopen van het Slachthuis af te ronden voordat de besprekingen over de hoogte van de inbrengwaarde van het Slachthuis in de grex OBW met BPD zijn afgerond.

Op dit moment moet alleen de keuze worden gemaakt of het slachthuis wel of niet wordt verworven. De condities waaronder kan worden verworven zijn helder. Wat nog open staat, is of tegelijk een deal met OBW wordt gemaakt over de inbrengwaarde in de grex.

Zolang de nieuwbouw van Hilckmann nog niet gereed is, zit het bedrijf nog op de oude locatie en hoeft er niets te gebeuren. Dat laat voldoende tijd om te proberen met BPD overeenstemming te bereiken. De gemeente heeft altijd het alternatief om zelf de ontwikkeling ter hand te nemen, of de locatie als concessie bij een externe partij weg te zetten.

Wordt op dit moment door de gemeente de keuze gemaakt de locatie niet te verwerven, dan is het meest waarschijnlijke scenario dat Hilckmann blijft zitten.

Wordt dan niet verworven, dan valt de gemeente terug op scenario 3 "positief bestemmen" met het daar geraamde

Proces van behandeling (wensen & bedenkingen/ presentatie)
Op 01 juli aanstaande zal u een nadere toelichting worden gegeven over de aankoop, de verplaatsing en de financiële effecten en risico's welk samen hangen met de voorgenomen transactie.

De aankoop betreft een strategische aankoop conform de Nota Grondbeleid. In het kader van de Nota Grondbeleid wordt u bij een dergelijke aankoop in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Door middel van deze brief vragen wij u de voorgenomen aankoop te bespreken en stellen u in de gelegenheid ten aanzien hiervan uw wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Wij stellen u voor om in de kamerbehandeling van 07 juli as. uw (eventuele) ingediende wensen en bedenkingen te bespreken en deze die na uw raadsvergadering van 08 juli as. aan ons college te doen toekomen.

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
7

Scenario 3: Geen verwerving door gemeente, Slachthuis wordt in 2022 positief bestemd.
Aangezien de verwerving van het slachthuis in zowel scenario 1 als scenario 2 oplevert voor de gemeente, is het opportuun om ook te beschouwen wat er gebeurt als de verwerving niet plaatsvindt. Zoals eerder gesteld is de verwachting dat het Slachthuis dan gaat investeren op de huidige locatie, en het ligt dan niet voor de hand dat het dan nog tot een verwerving komt. Het slachthuis wordt dan opgenomen in het bestemmingsplan.

Financieel effect voor de grex OBW

Financieel effect voor gemeente

Effect op risicoprofiel gemeente

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
9

Proces na 08 juli a.s.
Met inachtneming van de door u ingebrachte wensen en bedenkingen, zal ons College haar definitieve besluit over de aankoop nemen op 14 juli aanstaande.

De gesprekken met BPD over de inbreng in de gezamenlijke GREX zullen daarna verder worden voortgezet. De verwachting is dat wij uw Raad over de uitkomsten hiervan voor het eind van het jaar nader kunnen informeren. Na afronding van de gesprekken met BPD zullen de financiële effecten voor de gemeente ook helder zijn, wij zullen te zijner tijd uw Raad een voorstel hierover voorleggen.

Hoogachtend,
college van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris,

drs. B. van der Ploeg

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf
Projectontwikkeling

Vervolgvel
10

Bijlagen:
1. Tabel aantal werknemers naar herkomst
2. Kapstokovereenkomst
3. Koopovereenkomst incl. tekening
4. Werkgelegenheidsgarantie

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 8

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Btw-adviesgroep

BAKER TILLY BERK

Baker Tilly Berk N.V.
Papendorpseweg 99
Postbus 85007
3508 AA Utrecht
T: +31 (0)30 258 70 00
F: +31 (0)30 254 45 77
E: utrecht@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

AANGETEKEND
Belastingdienst Grote Ondernemingen
Kantoor Arnhem
T.a.v. mevrouw [redacted] en de heer [redacted]
Postbus 9001
6800 DB Arnhem

Datum 21 april 2015
Referentie JR/CvD/351893

Betreft
Slachthuis Nijmegen B.V. / btw-identificatienummer 0038.08.683.B.01

Geachte mevrouw [redacted] en heer [redacted]

Volgend op onze bespreking van 16 april jl. inzake onze cliënt Slachthuis Nijmegen B.V. (hierna: Slachthuis), treft u zoals afgesproken bijgaand onze brief aan waarin wij de btw-behandeling met betrekking tot de concept koopovereenkomst tussen Slachthuis en gemeente Nijmegen (hierna: "de gemeente") schriftelijk aan u voorleggen.

1. Uitgangspunten

Slachthuis is voornemens een koopovereenkomst met de gemeente te sluiten ter zake van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden aan de Havenweg 2 te Nijmegen (hierna: het onroerend goed). De koopsom voor het onroerend goed ad € 26.250.000 hebben wij tijdens de bespreking aangegeven. Daarnaast wordt in dit kader een tussen Slachthuis en de gemeente bestaande (van btw-vrijgestelde) huurovereenkomst beëindigd.

De gemeente wenst het onroerend goed aan te kopen in het kader van de uitvoering van een reeds vastgesteld bestemmingsplan c.q. de ontwikkeling van nieuwbouw woningen. Slachthuis heeft zich daartoe bereid gevonden tegen de hiervoor genoemde koopsom.

Voor meer achtergrond informatie verwijzen wij u naar de bijlagen (die wij voor de volledigheid nogmaals hebben opgenomen), bestaande uit de concept kapstokovereenkomst tussen partijen, de concept koopovereenkomst tussen partijen, de werkgelegenheidsgarantie en de brief van de Belastingdienst van 10 december 2008 inzake de loonkostensubsidie (zie in dat kader ook de conclusie van de staatssecretaris in zijn notitie btw en subsidieverstrekking). Tevens verwijzen wij u naar hetgeen tijdens onze bespreking aan de orde is gekomen.

an independent member of BAKER TILLY INTERNATIONAL

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly Berk N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560. In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

2. Btw- en overdrachtsbelasting gevolgen

2.1. Levering van het onroerend goed

Slachthuis levert aan de gemeente het onroerend goed in de huidige staat. Na de levering kan Slachthuis onder bepaalde voorwaarden het onroerend goed blijven gebruiken.

De levering van het onroerend goed door Slachthuis aan de gemeente is vrijgesteld van btw. De verkrijging van het onroerend goed door de gemeente is vrijgesteld van overdrachtsbelasting ex artikel 15, lid 1, onderdeel c Wet op belastingen van rechtsverkeer. De koopsom ad € 26.250.000 is derhalve niet belast met btw en overdrachtsbelasting.

Ook het in samenhang met de levering van het onroerende goed beëindigen van de van btw-vrijgestelde verhuur is vrijgesteld van btw.

2.2. Werkgelegenheidsgarantie

Tijdens de bespreking heeft u aangegeven dat, naast de levering van het onroerend goed, vanuit Slachthuis wellicht een andere prestatie aan de gemeente is te onderkennen. Deze prestatie zou dan voortvloeien uit de werkgelegenheidsgarantie.

Zoals wij hebben aangegeven is geen andere prestatie, dan onder paragraaf 2.1. bedoeld, van Slachthuis aan de gemeente te onderkennen. Volledigheidshalve geven wij nogmaals kort onze argumenten weer.

1. Zoals hiervoor genoemd is de enige prestatie die Slachthuis verricht richting de gemeente hetgeen in paragraaf 2.1. is beschreven tegen de overeengekomen koopsom. De volledige koopsom zal bij de gemeente in de grondexploitatie worden opgenomen. Volgens het HvJ EU (vergelijk CPP C-349/96 en Don Bosco C-461/08) is bepalend hetgeen de gemeente in economische zin wenst te verkrijgen, in dit geval het onroerend goed.

2. De koopsom voor het onroerend goed was tussen partijen al overeengekomen, voordat partijen overeenstemming hadden bereikt over de inhoud van de werkgelegenheidsgarantie. Hieruit blijkt dat de koopsom niet uit andere vergoedingen bestaat, dan de vergoeding voor de aankoop van het onroerend goed.

3. Slachthuis dient geen belang van de gemeente. Bij de gemeente vindt geen verbruik plaats / treedt geen voordeel op vanwege een andere prestatie van Slachthuis. De gemeente heeft derhalve geen identificeerbaar voordeel / verbruik van een andere prestatie dan de aankoop van het onroerend goed. Hooguit kan gesteld worden dat de gemeente in het algemeen belang handelt. We verwijzen in dit kader naar HvJ EU Mohr (C-215/94) en HvJ EU Landboden/Agrardiensten (C-384/95).

4. Uit de brief van de Belastingdienst van 10 december 2008 blijkt tevens dat in onderhavig geval geen sprake kan zijn van een btw-belaste vergoeding in het kader van de werkgelegenheidsgarantie. Er is immers, in een situatie waarin naar onze mening nog eerder een verbruik mogelijk zou zijn bij de gemeente, geconstateerd dat geen sprake is van een verbruik bij de gemeente of een rechtstreeks verband tussen de werkgelegenheidsgarantie en een vergoeding.

5. De koopsom voor het onroerend goed is de waarde in het economisch verkeer, aangezien Slachthuis een bijdrage wenst ter dekking van de kosten als gevolg van de verkoop van het onroerend goed en het beëindigen van de btw-vrijgestelde huurovereenkomst.

2.3. Btw-aftrek

Slachthuis kan de btw op kosten toerekenbaar aan deze incidentele btw-vrijgestelde levering van het onroerend goed niet in aftrek brengen. De huidige handelswijze ten aanzien van de btw-aftrek op overige kosten blijft gelijk.

3. Verzoek

Wij vertrouwen erop u hiermee een volledige en correcte weergave te hebben gegeven van onze bespreking. Wij vernemen graag (schriftelijk) van u of u akkoord bent met het bovenstaande. Mocht u nog nadere vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ondergetekenden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Bijlagen:
- Concept kapstokovereenkomst tussen partijen;
- Concept koopovereenkomst tussen partijen;
- Concept werkgelegenheidsgarantie; en,
- Brief Belastingdienst van 10 december 2008.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]

Van: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Verzonden: maandag 11 april 2016 14:27
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fw: hilckmann / slachthuis nijmegen en gemeente nijmegen: spoed
Bijlagen: ATT00001.gif; ATT00002.gif; ATT00003.gif; ATT00004.gif; ATT00005.gif; ATT00006.gif; ATT00007.gif; ATT00008.gif; ATT00009.gif

Verzonden vanaf mijn Samsung-apparaat

-------- Oorspronkelijk bericht --------

[redacted]

Please think before you print this email

[redacted]

Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.
Havenweg 2
6541 AD Nijmegen
The Netherlands

Tel. +31 (0)24 [redacted]
Fax +31 (0)24 377 81 00
www.hilckmann-meat.com
[redacted]@hilckmann-meat.com

Hilckmann

Van: [redacted]@bakertillyberk.nl>
Datum: 11-04-2016 14:20 (GMT+01:00)
Aan: [redacted]@hilckmann-meat.com>
Onderwerp: Fw: hilckmann / slachthuis nijmegen en gemeente nijmegen: spoed

Ter info onderstaand mailverkeer.

1

Met vriendelijke groet,

[redacted]

---

mr [redacted]
Baker Tilly Berk N.V.
Kerkenbos 10-27
6546 BB Nijmegen
Postbus 10525
6500 MB Nijmegen

T : +31 24 [redacted]
F : +31 24 378 35 68
M : [redacted]
E : [redacted]@bakertillyberk.nl
KvK : 24425560

www.bakertillyberk.nl

---[redacted]/BERK on 11-04-2016 14:19 -----

From: [redacted]nl.pwc.com
To: [redacted]@bakertillyberk.nl,
Cc: [redacted]bakertillyberk.nl[redacted]@bakertillyberk.nl>
Date: 21-04-2015 14:27
Subject: Re: hilckmann / slachthuis nijmegen en gemeente nijmegen: spoed

---

[redacted]

Ik snap het net helemaal. Nmm zijn er 3 activiteiten te onderkennen die voor de btw mogelijk relevant kunnen zijn; de levering, beëindiging en garantie. Waarom dan de een wel en de ander niet? Het maakt mij niet zoveel uit. Maar de handeling staat als zodanig in de stukken genoemd. Anders zou ik de brief iets anders insteken en stellen; er wordt een koopsom genoemd. Die is naar onze mening voor btw vrijgestelde levering en niet elders toerekenbaar. In dat kader is door u de gedachte uitgesproken dat de vergoeding mogelijk voor een deel moet worden toegerekend aan een andere prestatie. In dat kader is door u de garantie genoemd. Naar onze mening niet het geval. Dit op grond van....

Dan zitten we nmm dicht bij jouw concept. Laten we anders even bellen. Maar het is jouw brief

Met vriendelijke groet,

[redacted]
PwC | [redacted]
Tel: +31 (0)88[redacted] | Mobiel: [redacted] | Fax: +31 (0)88 792 94 34
E: [redacted]@nl.pwc.com
PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284)
het Eeftink 28 | 7541 WH | Postbus 44 | 7500 AA | Enschede
www.pwc.nl

Volg PwC op Twitter: @PwC_Nederland
Volg mij op LinkedIn

[redacted]--21-04-2015 13:21:45---Dag [redacted], [redacted] had ook dezelfde opmerking. Ik heb hem inderdaad bewust weggelaten.

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 9

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Dirkzwager
advocaten & notarissen

In naam van de Koning

VERZOEKSCHRIFT TOT HET LEGGEN VAN CONSERVATOIR BESLAG
OP ROERENDE ZAKEN
ex artikelen 700 jo 711 e.v. Rv
ALSMEDE OP ONROERENDE ZAKEN
ex artikelen 700 jo 725 e.v. Rv
ALSMEDE ONDER DERDEN
ex artikelen 700 jo 718 e.v. Rv

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted], wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted], wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

FEITEN

1. Gerekwestreerde sub 1, hierna te noemen 'Vleeshandel Hilckmann' houdt zich bezig met de groothandel in vlees en vleeswaren en in wild en gevogelte (niet levend). Gerekwestreerde sub 2, hierna te noemen 'Slachthuis Nijmegen' houdt zich onder meer bezig met het verwerven van de beschikkingsrechten over slachthuis en koelruimten door aankoop of anderszins en de exploitatie daarvan.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

2. Gerekwestreerde sub 3, hierna te noemen 'Hilzaco' is de enig aandeelhouder en bestuurder van Vleeshandel Hilckmann en de bestuurder van Slachthuis Nijmegen. Gerekwestreerden sub 4 en 5 zijn beiden bestuurder van Hilzaco.

3. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen oefenen hun activiteiten uit aan de Havenweg te Nijmegen. Verzoekster, hierna te noemen 'de Gemeente', is eigenaar van het aan de Havenweg gelegen kadastrale perceel Neerbosch A 2319, groot 21.070 m² en heeft op 24 januari 1977 aan Slachthuis Nijmegen verkocht en geleverd het recht van opstal op dit perceel ten behoeve van zich op dit perceel bevindende of nog nader te stichten opstallen en werken.

4. Op grond van een schriftelijke huurovereenkomst van 4 juli 1995 heeft de Gemeente als verhuurder aan Slachthuis Nijmegen als huurder een afgesloten deel van de Waalbandijk verhuurd, welk deel een oppervlakte van circa 3.200 m² omvat.

5. Slachthuis Nijmegen oefent sedert 1977 haar activiteiten aan de Havenweg uit terwijl de activiteiten van Vleeshandel Hilckmann aldaar zijn gestart in de zomer van 1988.

6. Het terrein met opstallen c.a. aan de Havenweg te Nijmegen van waaruit Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hun activiteiten uitoefenen maakt deel uit van het gebied bestemd voor het project Waalfront, een beoogde woonbestemming aan de Waal, welke bestemming past binnen het vigerende bestemmingsplan "Nijmegen Waalfront".

7. In 2015 zijn partijen intensief met elkaar in onderhandeling getreden over – kort gezegd – verplaatsing van de onderneming en activiteiten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen. Partijen hebben daarover algehele overeenstemming bereikt en legden hun afspraken op 15 juli 2015 schriftelijk vast in de navolgende stukken (hierna gezamenlijk te noemen: 'de Transactie'):
    1. Mantelovereenkomst (**Productie 1**)
    2. Koopovereenkomst (**Productie 2**)
    3. Werkgelegenheidsgarantie (**Productie 3**)

8. Kern van de Transactie is dat de gewenste bedrijfsverplaatsing tot stand zou komen door aankoop door de Gemeente van het litigieuze opstalrecht en beëindiging van de huurovereenkomst tussen partijen. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zouden de te ontvangen koopsom vervolgens uitsluitend en volledig aanwenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk. Daarbij gaven zij (zowel aan de gemeente alsook – in de vorm van een derdenbeding – aan de betrokken medewerkers) een werkgelegenheidsgarantie. Afgifte daarvan was voor de gemeente een essentiële voorwaarde voor verwerving van het opstalrecht gelet op de maatschappelijke omstandigheden en het publieke algemene belang.

9. Bij notariële akte d.d. 31 juli 2015 vond de overdracht van het opstalrecht met daarop staande opstallen en aanhorigheden plaats tegen betaling door de Gemeente van het overeengekomen gedeelte van de koopsom, zijnde een bedrag van € 21.000.000,00. Het resterende deel van de koopsom, zijnde € 6.600.000,00 diende door de Gemeente eerst (in delen) te worden voldaan bij het bereiken van bepaalde *milestones*.

10. In de daaropvolgende periode is de Gemeente enkel summier geïnformeerd over het verloop van de verplaatsing van de bedrijfsactiviteiten. Op de weinige momenten dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen daarover contact opnamen met de Gemeente, luidde de boodschap steevast dat het project op koers lag.

11. Tot haar grote verbazing heeft de Gemeente op 24 februari 2016 uit een persbericht (**Productie 4**) moeten vernemen, dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen hebben besloten om hun activiteiten volledig te staken, waardoor van verplaatsing van de onderneming geen sprake zal zijn en een ontslagvergunning wordt aangevraagd voor alle medewerkers.

12. Uit het betreffende persbericht, alsook uit een presentatie (**Productie 5**) die aan de gezamenlijke Ondernemingsraden werd gegeven, blijkt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen als redenen voor hun besluit aanvoeren, dat zij te maken hebben gekregen met diverse negatieve ontwikkelingen, met hoge verliezen en een snel verslechterende liquiditeitspositie tot gevolg. De ondernemingen voorzien dat zij op zeer korte termijn niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen.

13. Uit de toelichtingen van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij grote problemen ondervinden in China, een van hun belangrijkste afzetmarkten. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn, naar nu blijkt, enkel gerechtigd om die markt via zogenaamde parallelimport (Hong Kong) te bedienen, hetgeen een negatieve impact heeft op de prijzen. De situatie werd nog nadeliger, aldus Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, door diverse maatregelen van de Chinese overheid waardoor deze indirecte export verder wordt belemmerd.

14. Naar eigen zeggen proberen Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen al sinds 2009 'Chinawaardig' te worden, waardoor direct exporteren mogelijk zou worden, maar moet inmiddels worden vastgesteld dat zij in dat streven volledig zijn mislukt. Andere grote Nederlandse slachterijen zijn aan de lijst toegevoegd en Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen zijn de enigen die op die lijst ontbreken.

JURIDISCH KADER

15. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van de op hen rustende verplichtingen uit hoofde van de Transactie. Datzelfde geldt daarmee voor Hilzaco, die als zelfstandige verplichting instaat voor alle verplichtingen uit hoofde van de Transactie (art 5.5.3 Mantelovereenkomst).

16. Uit de huidige berichten van Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen volgt, dat zij niet hebben voldaan en niet zullen voldoen aan hun verplichting om de bedrijfsverplaatsing te realiseren en de ontvangen koopsom uitsluitend en volledig aan te wenden voor verplaatsing van hun activiteiten naar het bedrijventerrein Laaracker te Cuijk (considerans sub i. en art. 5.1 van de Mantelovereenkomst). Ook de gelijkluidende verplichtingen uit hoofde van de Werkgelegenheidsgarantie worden door Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen niet nagekomen. Evenmin zijn zij overgegaan tot het afleggen van rekening en verantwoording over de besteding van de koopsom (art. 5.1 van de Mantelovereenkomst).

Dirkzwager
advocaten & notarissen

17. Verder rust op Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen de verplichting om de litigieuze opstallen schoon en ontruimd aan de Gemeente ter beschikking te stellen, een verplichting die gepaard gaat met aanzienlijke kosten. Gezien de huidige berichten moet worden aangenomen dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen deze verplichting niet zullen (kunnen) naleven, waardoor de Gemeente schade lijdt ter hoogte van de daarmee gemoeide kosten.

18. Daarnaast stelt de Gemeente zich op het standpunt dat Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen, naar het zich laat aanzien doelbewust, informatie hebben achtergehouden die ertoe zou leiden dat de bedrijfsverplaatsing nimmer haar beslag zou krijgen, terwijl de daaraan verbonden koopsom wél werd geïncasseerd. Waar het in deze om gaat, is dat de hiervoor genoemde, cruciale omstandigheden ten aanzien van de Chinese markt op geen enkel moment, voorafgaande aan het aangaan van de Transactie noch nadien, aan de Gemeente zijn medegedeeld. Het behoeft weinig toelichting dat deze uiterst belangrijke informatie, waarvan thans blijkt dat deze wordt aangevoerd als (enige) reden voor het niet kunnen voortzetten van de bedrijfsverplaatsing, aan de Gemeente had moeten worden medegedeeld. Bij kennisname daarvan had de Gemeente nimmer ingestemd met de Transactie onder de huidige voorwaarden. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen wisten dit, althans behoorden dat te weten, hetgeen waarschijnlijk reden voor hen is geweest om deze cruciale informatie achter te houden.

19. De verwijten van de Gemeente met betrekking tot het achterhouden van deze cruciale informatie beperken zich niet tot Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. De Gemeente stelt zich op het standpunt dat hun bestuurders, gerekwestreerden sub 4 en 5, zich jegens haar hebben schuldig gemaakt aan onrechtmatig handelen, door bedoelde informatie gedurende het gehele, intensieve traject onvermeld te laten, terwijl (ook) zij wisten althans behoorden te weten dat die informatie voor de Gemeente van het grootst mogelijke belang was en dat zij bij kennisname daarvan nooit zou zijn overgegaan tot het aangaan van de Transactie onder de huidige voorwaarden. In het verlengde daarvan is de Gemeente ervan overtuigd dat, daar waar de geïncasseerde koopsom evident niet is aangewend voor bedrijfsverplaatsing, deze zal zijn gebruikt voor doeleinden die direct of indirect ten gunste van gerekwestreerden sub 4 en 5 waren.

20. De Gemeente heeft met gebruikmaking van de aan haar toekomende bevoegdheid tot het vragen van volledige rekening en verantwoording getracht om de precieze toedracht en besteding van de koopsom te achterhalen, maar Gerekwestreerden zijn niet bereid gebleken daartoe over te gegaan. Via hun advocaat hebben zij laten weten geen aanleiding te zien om daarover thans overleg te voeren en de Gemeente ter zake te informeren. Gerekwestreerden zouden zich op dit moment willen toeleggen op gesprekken met belanghebbenden.

21. De huidige opstelling van Gerekwestreerden sterkt de Gemeente in haar vermoeden dat niet alleen de koopsom niet op juiste wijze is aangewend, maar dat Gerekwestreerden de belangen van de Gemeente ook overigens niet in acht hebben genomen. Daarbij komt dat Gerekwestreerden weglopen voor de bijzondere verantwoordelijkheid die de verantwoordingsplicht, ook voor de bestuurders, met zich mee brengt. Een en ander is voor de Gemeente aanleiding geweest om Gerekwestreerden aansprakelijk te houden voor alle door haar geleden en nog te lijden schade, waarbij tevens aanspraak is gemaakt op de contractueel

overeengekomen boetes (**Productie 6**). Voorts heeft de Gemeente recht en belang om te trachten het verhaal van haar vorderingen zeker te stellen door middel van het leggen van conservatoire beslagen.

DE VORDERINGEN

22. Mede op basis van de door Gerekwestreerden eventueel alsnog af te leggen rekening en verantwoording zal de Gemeente de door haar geleden schade en derhalve haar vorderingen nader kunnen becijferen. Vooralsnog staat voor de Gemeente vast dat zij, mede door toedoen van Gerekwestreerden (onjuiste aanwending koopsom en achterhouden informatie), op basis van onjuiste uitgangspunten heeft ingestemd met de Transactie. In de hoofdzaak zal de Gemeente in rechte doen vaststellen dat het resterende deel van de koopsom door haar niet langer verschuldigd is, dat zij vanwege tekortschieten aan de zijde van Gerekwestreerden aanspraak kan maken op de in zowel de Mantelovereenkomst alsook de Koopovereenkomst contractueel overeengekomen boetes, alsmede op grond van dwaling en bedrog partiële vernietiging van de Transactie aanpassing van de koopsom vorderen.

23. Ter berekening van de schade aan de zijde van de Gemeente dient de aangepaste koopsom te worden gesteld op het niveau van de vergoeding tot betaling waarvan zij bereid zou zijn geweest bij een juiste voorstelling van zaken, te weten de WOZ-waarde. Het verschil tussen dat bedrag en het gedeelte van de koopsom dat door de Gemeente is betaald, is schade die de Gemeente op Gerekwestreerden kan verhalen.

24. Uit hoofde van het voorgaande heeft de Gemeente (hoofdelijke) vorderingen op Gerekwestreerden als volgt:

- Begrote verschil tussen het betaalde deel van de koopsom (€ 21.000.000,-) en de WOZ-waarde (€ 7.100.000,-)	€ 13.900.000,-
- Boete ingevolge artikel 5.5 van de Mantelovereenkomst: 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Boete ingevolge artikel 10.1 van de Koopovereenkomst 5% van € 27.600.000,-	€ 1.380.000,-
- Geschatte kosten voor ontruiming en reiniging opstallen	€ 500.000,-
Subtotaal	€ 17.160.000,-
Begroting rente en kosten (conform Beslagsyllabus)	€ 2.046.000,-
Totaal	€ 19.206.000,-

DE BESLAGOBJECTEN

25. Gerekwestreerden hebben in eigendom roerende zaken (inventaris, rollend materieel en handelsvoorraden) die zich bevinden in en om de bedrijfsruimten, staande en gelegen te Nijmegen aan de Havenweg 2 en 5. Beslag op de handelsvoorraden is voor de Gemeente wenselijk vanwege de aanzienlijke waarde daarvan. De verstrekkende gevolgen die een dergelijk beslag normaliter kan hebben doen zich in casu niet voor, gezien de expliciete aankondiging van Gerekwestreerden dat de bedrijfsvoering per direct wordt gestaakt. In dat licht wordt de voorzieningenrechter verzocht om af te zien van het horen van partijen voordat verlof wordt verleend. Voor het geval de voorzieningenrechter partijen toch zou willen horen, wordt

gesplitste behandeling verzocht, in die zin dat het verzoek tot het leggen van beslag op de handelsvoorraden eerst na het leggen van de overige beslagen zal worden behandeld.

26. Gerekwestreerde sub 3 is eigenaar van een bedrijfspand, gelegen aan de Kanaaldijk Zuid 1, 5712 BJ Someren, kadastraal bekend gemeente Someren sectie T nummer 1560. Een uittreksel uit het kadaster betreffende de hiervoor omschreven onroerende zaak is aan dit verzoekschrift gehecht als **Productie 7**.

27. Gerekwestreerde sub 4 is eigenaar /rechthebbende op de onverdeelde helft van de eigendom van een woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted]. Een uittreksel uit het kadaster betreffende de hiervoor omschreven onroerende zaak is aan dit verzoekschrift gehecht als **Productie 8**.

28. Gerekwestreerde sub 5 is eigenaar van een woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted] Een uittreksel uit het kadaster betreffende de hiervoor omschreven onroerende zaak is aan dit verzoekschrift gehecht als **Productie 9**.

29. Verzoekster heeft gegronde vrees dat de hiervoor genoemde roerende en onroerende zaken zullen worden verduisterd en aldus aan verhaal zullen worden onttrokken, aangezien vaststaat dat Gerekwestreerden bezig zijn met het liquideren en volledig ontmantelen van de ondernemingen en in dat verband over zullen gaan tot het wegmaken van vermogensbestanddelen. De vrees wordt versterkt door de expliciete weigering van Gerekwestreerden tot het afleggen van rekening en verantwoording. Verzoekster heeft zodoende recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen op Gerekwestreerden conservatoir beslag te doen leggen op de hiervoor bedoelde zaken.

30. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij ING Bank N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan Mariënburg 90 te (6511 PS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

31. Gerekwestreerden sub 1 t/m 5 bankieren onder meer bij ABN-AMRO Bank N.V. Verzoekster heeft recht en belang om ter verzekering van haar vorderingen ten laste van Gerekwestreerden 1 t/m 5 beslag te leggen onder ABN-AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan het Keizer Karelplein 33 te (6511 NH) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden 1 t/m 5 toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die voornoemde bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden.

32. In het kader van de te toetsen proportionaliteit en subsidiariteit vermeldt Verzoekster dat zij beslaglegging op de hiervoor genoemde objecten passend acht gelet op het aanzienlijke financiële belang in deze, afgezet tegen de uitlatingen van Gerekwestreerden die erop duiden dat hun financiële situatie penibel is, mede gelet op hun weigerachtige houding om openheid van zake te geven. Beslaglegging op

minder bezwarende beslagobject is niet mogelijk, te meer niet nu Verzoekster met het bestaan daarvan niet bekend is.

33. Teneinde de mogelijkheid tot het beproeven van een minnelijke regeling tussen Verzoekster en Gerekwestreerden open te houden, waartoe door Verzoekster meermaals op het voeren van overleg is aangedrongen, verzoekt Verzoekster de Voorzieningenrechter om de termijn waarbinnen de eis in hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient te worden ingesteld te bepalen op 28 dagen na eerste beslaglegging.

34. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland is ingevolge artikel 700 lid 1 Rv bevoegd van dit verzoek kennis te nemen, nu één of meerdere van voornoemde roerende zaken alsmede de woonplaatsen en zetels van Gerekwestreerden zich binnen het arrondissement van de rechtbank Gelderland bevinden.

Redenen waarom:

Verzoekster zich wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het verzoek:

a) de vordering van Verzoekster voorlopig te begroten op € 19.206.000,- inclusief rente en kosten;

b) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op alle roerende zaken, waaronder inventaris, rollend materieel en handelsvoorraden, die zich bevinden in en om de bedrijfsruimten, staande en gelegen te Nijmegen aan de Havenweg 2 en 5, voor zover bedoelde zaken eigendom zijn van Gerekwestreerden en vatbaar zijn voor beslag;

c) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerde sub 3 conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op het bedrijfspand, gelegen aan de Kanaaldijk Zuid 1, 5712 BJ Someren, kadastraal bekend gemeente Someren sectie T nummer 1560;

d) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerde sub 4 conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op de onverdeelde helft van de eigendom van een woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted];

e) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerde sub 5 conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering op de woning, gelegen aan de [redacted] Nijmegen, kadastraal bekend gemeente Nijmegen, [redacted];

f) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering onder ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan Mariënburg 90 te (6511 PS) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die

Dirkzwager
advocaten & notarissen

de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

g) Verzoekster te vergunnen om ten laste van Gerekwestreerden conservatoir beslag te leggen ter zake van de begrote vordering onder ABN-AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, mede kantoorhoudende aan het Keizer Karelplein 33 te (6511 NH) Nijmegen, op alle aan Gerekwestreerden toebehorende gelden, geldswaarden en/of goederen die de bank onder zich heeft en/of zal verkrijgen en/of aan Gerekwestreerden verschuldigd is en/of zal worden;

h) de termijn, waarbinnen Verzoekster na eerste beslaglegging de els in de hoofdzaak tegen Gerekwestreerden dient in te stellen, te bepalen op 28 dagen;

advocaat [redacted]

Nijmegen, 26 februari 2016

Toegestaan als verzocht met begroting van de vordering van Verzoekster, met inbegrip van renten en kosten, voorlopig op € 19.256.200,= (zegge:.....* ..... euro), onder de voorwaarde dat Verzoekster de els in de hoofdzaak binnen .....
(zegge:.....28.....) dagen na eerste beslaglegging tegen Gerekwestreerden dient in te stellen.

* negentien miljoen tweehonderd zes duizend euro

Arnhem, 26 februari 2016

[redacted]

De Voorzieningenrechter

[redacted]

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 – [redacted]
Fax: 024 – [redacted]
email [redacted]@dirkzwager.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 10

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 11

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]

Van: [redacted]OB [redacted]@nijmegen.nl>
Verzonden: donderdag 10 maart 2016 18:01
Aan: [redacted]
CC: [redacted](Dirkzwager)'; [redacted]OB10
Onderwerp: 20160309 Openbare raadsbrief maart 2016 - versie naar BBA (3)
Bijlagen: 20160309 Openbare raadsbrief maart 2016 - versie naar BBA (3).pdf

Geachte heer [redacted]

Bijgaand treft u een brief aan van College van B&W van Nijmegen aan de gemeenteraad.
Deze brief is zojuist verzonden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]Ontwikkelingsbedrijf gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen
Tel. [redacted]

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Ontwikkelingsbedrijf

GEMEENTE Nijmegen

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 329 87 00
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum	Ons kenmerk	Contactpersoon
	OB00/ D161036150	Henk Berends
Onderwerp	**Datum uw brief**	**Doorkiesnummer**
Brief stand van zaken Hilckmann		(024) 3299623

Geachte leden van de Raad,

Ons College betreurt het dat het bedrijf dat lange tijd verbonden is geweest met deze regio de deuren moet sluiten. We leven mee met medewerkers die door deze sluiting getroffen worden. Er is jarenlang met diverse overheden intensief gekeken naar mogelijkheden om het bedrijf te verhuizen en de werkgelegenheid voor de regio te behouden. Vorig jaar is dat proces afgerond, maar het bedrijf heeft nu volkomen onverwacht laten weten dat de productie wordt stopgezet vanwege recente problemen op de internationale afzetmarkt.

Dat betekent dat de verhuizing van het bedrijf niet meer doorgaat. Daarmee wordt niet meer voldaan aan één van de grondslagen van de overeenkomst met Hilckmann, namelijk de politieke wens van gemeente en provincie om op die manier de werkgelegenheid voor de regio te behouden. Het andere belangrijke component - het ruimte bieden aan de gebiedsontwikkeling in het Waalfront - blijft overeind.

De afgelopen week hebben wij gebruikt om alle feiten op een rij te zetten, te spreken met verschillende partijen (waaronder provincies en vakbond) en ons te beraden op onze positie. Dat was nodig om een zorgvuldige afweging te kunnen maken over het te bewandelen traject.

Bovendien hebben wij intensief geprobeerd om met de eigenaren en directie van Hilckmann in gesprek te komen. Donderdag 25 en vrijdag 26 februari is dat meerdere malen geprobeerd, maar dat heeft niet geleid tot een concrete afspraak. Mede daarom heeft de gemeente op 26 februari beslag gelegd op het bedrijf om haar belangen zo veel mogelijk veilig te stellen. Pas vandaag (10 maart) is het gelukt om een afspraak met Hilckmann te maken.

De koop van het bedrijf was noodzakelijk vanwege de gebiedsontwikkeling van het Waalfront en een uitspraak van de Raad van State in 2014 die een keuze oplegde tussen een aanpassing van het bestemmingsplan of het uitkopen van het bedrijf.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Het bedrijf is daarop na lange onderhandelingen met steun van vele partners voor 27,6 miljoen euro 'uitgekocht'. Daarvan is 6,6 miljoen euro nog niet uitgekeerd omdat hier voorwaarden aan zijn verbonden waaraan nu niet wordt voldaan en die wij dus ook niet meer gaan uitkeren. Dit bedrag is namelijk geoormerkt om de politieke wens met betrekking tot het behoud van werkgelegenheid in de regio te faciliteren.

De 27,6 miljoen euro is geen vreemde uitkoopsom voor dit bedrijf op deze locatie. Op basis van taxatie van een gerenommeerd bureau was een bedrag van circa 14 miljoen euro gerechtvaardigd voor het vergoeden van de vermogenswaarde (opstal, opstalrecht en installaties). Daarnaast is circa 14 miljoen euro benoemd als redelijke vergoeding voor onder meer inkomensschade en financieringsschade voor vervangende nieuwbouw.

Een andere optie was het langzaam laten 'doodbloeden' van het bedrijf op de huidige locatie. Dat paste in de ogen van het gemeentebestuur en de provincie niet bij de rol van een betrouwbare overheid. Bovendien lagen er zoals eerder aangegeven wensen op het gebied van werkgelegenheid en een uitspraak van de Raad van State. Daarnaast was het onzeker dat het bedrijf bij voortbestaan niet alsnog tegen een veel hogere prijs zou moeten worden uitgekocht.

Het bedrag van 21 miljoen euro, dat nu in het publieke debat veelvuldig wordt gebruikt, is het bedrag dat in één keer is uitgekeerd aan Hilckmann in juli 2015. Dit is het bedrag dat overblijft als je de 6,6 miljoen euro die nog niet is uitbetaald, aftrekt van het totaalbedrag van 27,6 miljoen euro.

Het in één keer uitkeren van een dergelijk bedrag is bij dit soort transacties gebruikelijk. Meestal wordt zo'n 10 tot 30 procent van het aankoopbedrag nog niet uitgekeerd. Bij de 6,6 miljoen euro die nu nog niet is betaald, gaat om bijna 25 procent van het totale bedrag. Het in één keer overmaken van de 21 miljoen euro is in de besluitvorming van ons College en uw Raad meegenomen, evenals de voorwaarden die zijn gesteld aan de betaling van de resterende 6,6 miljoen euro (wensen en bedenkingenprocedure van juli 2015).

In de zogenaamde mantelovereenkomst - waarin een deel van de afspraken is vastgelegd - zijn aan de uitgekeerde 21 miljoen euro overigens ook voorwaarden verbonden met betrekking tot de verhuizing. Nu de verhuizing niet doorgaat, zijn kosten vergoed die naar onze inschatting niet meer worden gemaakt. We schatten dit bedrag voorlopig op maximaal 6 miljoen euro, die we terug willen eisen. We maken daarbij onder andere gebruik van de boeteclausule in de overeenkomst.

Het is duidelijk dat er schade is; maatschappelijk vanwege het niet verplaatsen van het bedrijf en het daarbij behorende verlies aan banen, en ook financieel. Hoe groot de daadwerkelijke financiële schade is, valt nog niet te zeggen. Dat is aan de rechter. Wat we daadwerkelijk terug kunnen krijgen, is ook afhankelijk van feiten en omstandigheden bij Hilckmann. Duidelijk is wel dat het niet gaat om het in de publieke discussie genoemde bedrag van 21 miljoen euro. Zoals eerder toegelicht bestaat dit bedrag voor een groot deel uit een aankoopbedrag dat ook zou zijn betaald als het bedrijf 'gewoon' uitgekocht zou zijn.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Gemeente Nijmegen
Ontwikkelingsbedrijf

Vervolgvel
2

Vertegenwoordigers van Hilckmann hebben vandaag 10 maart een afspraak met de gemeente gemaakt. Daaruit is nog onvoldoende duidelijk geworden wat er met het geld is gebeurd. Wij gaan de informatie uit dit gesprek analyseren en zullen uw Raad op 16 maart in beslotenheid informeren over de inhoud van dit gesprek. Wij hopen uiteraard dat dit eerste gesprek ruimte biedt voor een vervolg.

Wij zullen zelf als gemeente een feitenrelaas en een tijdslijn opstellen van de gebeurtenissen in de onderhandelingen tot nu. Wij laten dit toetsen door de stadscontroller en verstrekken dit daarna aan de gemeenteraad. Vervolgens bezien we of er een nader onderzoek nodig is.

Duidelijk mag zijn, dat wij het enorm betreuren hoe de aankoop nu zijn uitwerking lijkt te krijgen en de verplaatsing van het bedrijf en het behoud van de werkgelegenheid niet tot stand is gekomen ondanks alle inzet en energie die we - samen met de gemeenteraad en andere partners - hierin hebben gestoken. Zodra de zaak daar aanleiding toe geeft zullen wij u uiteraard nader informeren over de stand van zaken in dit dossier.

Hoogachtend,
College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

drs. H.M.F. Bruls

De Gemeentesecretaris a.i.,

drs. R. Wever

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 12

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

In naam van de Koning

VERZOEKSCHRIFT TOT VERLENGING VAN DE TERMIJN VOOR HET INSTELLEN VAN DE EIS IN DE HOOFDZAAK

ex artikel 700 lid 3 Rv

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111 6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.**, gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.**, gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

1. Op 26 februari 2016, 4 maart 2016 en 16 maart 2016 heeft uw Voorzieningenrechter aan Verzoekster verlof verleend voor het leggen van diverse beslagen ten laste van Gerekwestreerden. De betreffende verlofbeschikkingen zijn als **Producties 1, 2 en 3** aan dit verzoekschrift gehecht. Verzoekster heeft overeenkomstig die beschikkingen beslagen gelegd op de daarin genoemde beslagobjecten, voor het eerst op 26 februari 2016.

2. De termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak eindigt op 26 maart 2016 (maar betekening van de dagvaarding zou, mede in verband met Goede Vrijdag, uiterlijk op donderdag 24 maart 2016 moeten plaatsvinden).

3. Verzoekster verzoekt de Voorzieningenrechter om bedoelde termijn te verlengen en wel om meerdere redenen.

4. Ten eerste vindt, mede naar aanleiding van de diverse beslagleggingen, overleg plaats tussen partijen en onderzoeken zij de mogelijkheden om met elkaar in onderhandeling te geraken, in een poging om het op een of meerdere punten in dit geschil eens te worden.

5. Ten tweede is Verzoekster nog in afwachting van het grootste deel van de verklaringen van derden (banken) onder wie – meermaals – beslag is gelegd. Verzoekster heeft zodoende nog geen zicht op de resultaten van haar beslagpogingen en derhalve evenmin op haar verhaalsmogelijkheden.

6. Voorts hebben Gerekwestreerden naar de mening van Verzoekster nog immer niet op deugdelijke wijze rekening en verantwoording afgelegd ten aanzien van de aanwending van de koopsom. Verzoekster zal haar vordering ter zake in kort geding voorleggen aan de Voorzieningenrechter, waarbij de mondelinge behandeling mogelijk komende week (week 12) zal plaatsvinden. Hoewel Verzoekster zal aandringen op een snelle beslissing, zal het vonnis in kort geding mogelijk enige tijd op zich laten wachten. Vervolgens zal, bij toewijzing van de vordering, door Gedaagden rekening en verantwoording moeten worden afgelegd, waarmee onvermijdelijk ook nog enige tijd gemoeid zal zijn. De uitkomst van het kort geding en de inhoud van de in vervolg daarop mogelijk af te leggen rekening en verantwoording zullen mede bepalend zijn voor de inhoud van de door Verzoekster uit te brengen dagvaarding in de hoofdzaak en de bij die gelegenheid in te stellen vorderingen.

7. Tenslotte komt naar de mening van Verzoekster zowel bij de beoordeling van het verlengingsverzoek alsook bij de bepaling van de termijn van verlenging gewicht toe aan de hoge complexiteit van het geschil en de aanzienlijke financiële belangen die daarmee gemoeid zijn.

8. Hoewel bij een derdenbeslag een verlenging van drie weken kan worden verzocht, meent Verzoekster dat een verlenging van vier weken (28 dagen) gelet op het voorgaande gerechtvaardigd en passend zou zijn. Van onnodige vertraging van de afwikkeling van de zaak is geen sprake.

9. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland stelde de termijn voor het instellen van de eis in hoofdzaak vast en is derhalve bevoegd van dit verlengingsverzoek kennis te nemen.

Redenen waarom:

Verzoekster zich andermaal wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het verzoek:

De termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak te verlengen met 28 dagen, te rekenen vanaf de dag waarop de lopende termijn is verstreken.

advocaat [redacted]

Nijmegen, 18 maart 2016

Verlengt de termijn met 28 dagen, te rekenen vanaf de dag waarop de lopende termijn is verstreken en bepaalt dat deze verlenging om haar werking te behouden binnen acht dagen na het verstrijken van de lopende termijn bij deurwaardersexploot of aangetekende brief aan (naast de specifiek in de wet genoemde partijen) de gerekwestreerden moet zijn medegedeeld.

Arnhem, 21 maart 2016

De Voorzieningenrechter

[redacted]

Voor eerste grosse

De Griffier van de
Gelderland

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 – [redacted]
Fax: 024 – [redacted]
email [redacted]@dirkzwager.nl

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted] OB10

Van: [redacted]@dirkzwager.nl>
Verzonden: woensdag 13 april 2016 12:20
Aan: [redacted] OB
CC: [redacted] OB10; [redacted] OB20; [redacted] (Dirkzwager)
Onderwerp: Gemeente Nijmegen/afwikkeling koopovereenkomst Slachthuis
Bijlagen: brf gem..pdf; pleitnota 14 april 2016.docx

Geachte heer [redacted]

Hierbij zend ik u in bovengenoemde aangelegenheid een brief met bijlage van mr. [redacted]

Vertrouwende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Dirkzwager advocaten & notarissen
[redacted] Secretaresse
van Schaeck Mathonsingel 4, 6512 AN NIJMEGEN
Postbus 55, 6500 AB NIJMEGEN
T: +31 (0)24 [redacted]
F: +31 (0)24 [redacted]
E: [redacted]@dirkzwager.nl
W: www.dirkzwager.nl

In Nederland deelt Dirkzwager kennis met haar relaties via o.a. de Dirkzwager Academy, partnerinkennis.nl, en via de KennisBoek App.
Deze app is gratis te downloaden via kennisboek.nl of via de officiële Apple store onder de naam "KennisBoek".

Disclaimer
Dit bericht bevat vertrouwelijke informatie en is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n). Indien u als niet-geadresseerde dit bericht ontvangt, wordt u verzocht direct de afzender hierover te informeren en het bericht te vernietigen.
Dirkzwager advocaten & notarissen is de handelsnaam van Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09155757. Alle diensten en werkzaamheden van ons worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht gesloten met Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., waarop de algemene voorwaarden van toepassing zijn en waarin een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. U kunt deze algemene voorwaarden nalezen op onze website in tekstformaat of downloaden als PDF-bestand.
This communication contains confidential information and is intended only for use by the addressee. If you are not the intended recipient of this communication, please inform us immediately and destroy this communication. Dirkzwager advocaten & notarissen is the trade name of Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., having its registered offices in Arnhem and registered with the trade register under no. 09155757. All our services and other work are carried out under an agreement of instruction ("overeenkomst van opdracht") with Dirkzwager advocaten & notarissen N.V. which agreement is subject to the General Conditions and contain a limitation of liability. You can read these General Conditions on our website in text format or download them as a PDF file.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

D161177468

Dirkzwager
advocaten & notarissen

Deze zaak wordt behandeld door: mr. [redacted] advocaat te Nijmegen
Postbus 55, 6500 AB, telefoon (024) [redacted] telefax (024) 360 60 26, e-mail
[redacted]@dirkzwager.nl

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland,
locatie Arnhem

Zitting d.d. 14 april 2016 om 09:00 uur
Zaaknummer: KG ZA 16-130

inzake:

Gemeente Nijmegen,
zetelend te Nijmegen,
eiseres,
advocaat: mr. [redacted]

tegen:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.,**
statutair gevestigd en kantoorhoudende
te Nijmegen

2. **Slachthuis Nijmegen B.V.,**
statutair gevestigd en kantoorhoudende
te Nijmegen

3. **Hilzaco Beheer B.V.,**
statutair gevestigd en kantoorhoudende
te Elst

4. [redacted]
wonende te Nijmegen

5. [redacted]
wonende te Nijmegen,

Dirkzwager
advocaten & notarissen

gedaagden,
advocaat: mr. [redacted]

Gedaagden 1 t/m 3 worden tezamen aangeduid met: "Slachthuis" en afzonderlijk met Vleeshandel Hilckmann, Slachthuis Nijmegen en Hilzaco. Vleeshandel Hilckmann en Slachthuis Nijmegen worden hierna tezamen aangeduid met: "de bedrijven".
Gedaagden 4 en 5 worden hierna tezamen aangeduid met: "de bestuurders".
Eiseres is kortweg: "de gemeente".

Inleiding, mede inhoudend een reactie op conclusie van antwoord, onderdelen A en B1

1. De door de gemeente bij dagvaarding van 4 april 2016 ingestelde vorderingen lenen zich bij uitstek voor beoordeling en beslissing in kort geding.

2. Slachthuis is niet de enige locatie die nog verworven moet worden voor Waalfront en wijziging van de bestemming heeft geen beperkingen opgelegd aan de bedrijfsvoering van Slachthuis. Onder het overgangsrecht kon en kan deze worden gecontinueerd en kan ook geïnvesteerd blijven worden.

3. Er bestaat geen recht op onteigening en evenmin op minnelijke verwerving. Een niet onbelangrijke factor is ook steeds geweest dat Slachthuis een volstrekt andere opvatting had over de waarde dan de gemeente.

4. In de brief van de gemeente aan de Raad van 30 juni 2015 (productie 7 van gedaagden) is vermeld dat er zich sinds 2008 vele ontwikkelingen hebben voorgedaan en dat sinds het derde kwartaal van 2013 de partner van de gemeente in de PPS Waalfront opteert voor verwerving van het slachthuis op zijn vroegst in 2022. Dit ingegeven door financiële overwegingen. Zoals de brief vermeldt gelden voor een gemeente en ook voor de gemeente Nijmegen echter ook maatschappelijke argumenten om eerder over te gaan tot aankoop. Die overwegingen zijn ook vermeld in de brief van 30 juni 2015, waaronder het behoud van de direct en indirecte werkgelegenheid voor de regio Nijmegen in een productiesector met veel laaggeschoolde arbeid.

5. Dat werkgelegenheidsaspect speelde ook een rol voor de gemeente Cuijk, de beoogde vestigingslocatie en de provincie Noord-Brabant. Ook de provincie Gelderland zette daarop in. De bijdrage van € 4.5 mln komt voor € 2.7 mln uit de portefeuille EZ,

vergoeding verplaatsingskosten bedrijven voor behoud werkgelegenheid.

6. Het is om de redenen vermeld in de brief van 30 juni 2015 dat de gemeente in onderhandeling is getreden met Slachthuis over verwerving waarbij, zoals gezegd, dit werkgelegenheidsbelang een belangrijke factor was. Zie ook considerans Mantelovereenkomst onder i, sub C. Het is nota bene ook Slachthuis zelf dat dit belang heeft aangevoerd om weer aan tafel te komen. Dit belang heeft een wezenlijke rol gespeeld in het uiteindelijk bereikte onderhandelingsresultaat, uitmondend in een koopsom van € 27.6 mln met achterhouding van € 6.6 mln. Immers zonder deze koopsom en verdeling daarvan geen, eveneens noodzakelijke, bancaire financiering, en zonder beide onderdelen, aankoop financiering, geen verplaatsing, voortzetting en behoud werkgelegenheid.

7. Dat de fiscalisten (productie 8 van gedaagde) zich het hoofd hebben gebogen over de vraag of de werkgelegenheidsgarantie een tegenprestatie is in de zin van de Wet op de omzetbelasting kan niet afdoen aan het feit dat verplaatsing en voortzetting en behoud werkgelegenheid belangrijke motieven waren om in juli 2015 over te gaan tot aankoop. Zie nogmaals de brief van 30 juni 2015 van het college aan de Raad.

8. De onderhandelingen tussen partijen zijn uitgemond in de Mantelovereenkomst en de ter uitvoering daarvan gesloten overeenkomsten.

<u>Een donderslag bij heldere hemel</u>

9. Op woensdag 24 februari 2016 zijn wethouder Velthuis en hoofd ontwikkelingsbedrijf [redacted] op uitnodiging van Slachthuis Nijmegen / Vleeshandel Hilckmann, om 17:00 uur ten kantore van deze bedrijven verschenen. Zij werden ontvangen door de bestuurders en hun adviseur [redacted] schoof later ook aan.

10. Van de zijde van de bedrijven (zie gespreksverslag 24 februari 2016, 17.00 uur, productie 9) werd meegedeeld dat rechtstreekse toelating tot de Chinese markt voor de bank ook een factor was om in te stemmen met de financiering van het Slachthuis. Medio tweede kwartaal 2015 was de parallelle route via Hong Kong afgesneden. Alleen directe export naar China was hierna nog een mogelijkheid om omzet uit China te halen. Tot periode 5 van 2015 waren de cijfers nog in de pas. In het derde kwartaal van 2015 zijn de verliezen opgelopen. De bank heeft in reactie daarop aangegeven aanvullende eisen te stellen. Reden was dat de budgetten voor de nieuwbouw werden

aangetast. Eis van de bank werd dat de bedrijven op de huidige locatie Chinawaardig zouden zijn. Vertegenwoordigers van de bedrijven zijn mee geweest met de handelsmissie naar China van de provincie Gelderland en de Nederlandse regering. Zij zouden vóór kerst 2015 bericht ontvangen over toelating tot de Chinese markt. Dat bericht is niet gekomen. Het jaarlijkse verlies is opgelopen van € 1 / € 1.5 mln. tot € 6.5 mln. Dat is circa € 150.000,= per week. Het verlies van de export naar China is de druppel. Dit levert per varken een verliespost op van € 6. Adviseurs wijzen op gevaar van persoonlijke aansprakelijkheid voor de bestuurders. Voorts adviseren zij gelet op de cijfers tot bedrijfsbeëindiging over te gaan (Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann). De Ondernemingsraad is 23 februari 2016 geïnformeerd over het voornemen tot het staken van de bedrijfsactiviteiten. Het personeel op 24 februari 2016. Het staken van de activiteiten is gepland per eind van de week. Voor de financiering van de nieuwbouw is gezocht naar andere partners maar dat heeft niets opgeleverd. Consequenties: laatste slacht deze week, geen faillissement maar stoppen met activiteiten en het uitvoeren van een sociaal plan. Voor nader overleg met de gemeente zijn beschikbaar de bestuurders en hun advocaat mr. [redacted]

11. Dat bleek anders.

Uitnodiging en sommatie tot rekening en verantwoording

12. Op donderdagmiddag 25 februari 2016 is namens de gemeente aan mr. [redacted] telefonisch te kennen gegeven dat het College van Burgemeester en Wethouders diezelfde dag een gesprek met de bedrijven wenst. Doel: het afleggen van rekening en verantwoording jegens de gemeente over de aanwending van het op 31 juli 2015 door de gemeente betaalde deel van de koopsom, groot € 21 miljoen (art. 5.1 Mantelovereenkomst).

13. De reactie van mr. [redacted] (kenbaar uit productie 5) liet niet heel lang op zich wachten. Letterlijk:

> *"Cliënten zullen thans geen gevolg geven aan uw uitnodiging. De bepalingen in de overeenkomst geven mijns inziens ook geen aanleiding om uw cliënte thans te informeren."*

Daaraan werd toegevoegd dat de gemeente de dag ervoor reeds uitvoerig geïnformeerd was omtrent de ontstane situatie, waaraan de bedrijven niets hadden toe te voegen. Verder werd verzocht om er bij de gemeente op aan te dringen geen rechtstreeks

contact te zoeken met de bestuurders. Alle contacten dienden via mr. [redacted] te verlopen.

NB: nog geen dag later zijn de bestuurders ineens niet meer beschikbaar voor overleg.

NB: in het gesprek met de wethouder de dag ervoor is door de bedrijven geen enkele informatie verstrekt over aanwending van de koopsom.

14. Vrijdagochtend 26 februari (e-mail van 08:29 uur, productie 5) zijn Slachthuis en de bestuurders namens de gemeente nogmaals in de gelegenheid gesteld om de verplichting rekening en verantwoording af te leggen na te komen. Zij dienden daartoe diezelfde dag om 13:00 uur ten stadhuize te verschijnen. Op het betreffende tijdstip is – zonder enig bericht vooraf of achteraf – niemand komen opdagen.

Beslagen

15. Onder meer vanwege de weigering ook maar iets van informatie te verstrekken over aanwending van de koopsom heeft de gemeente zich genoodzaakt gezien haar belangen te trachten veilig te stellen door het leggen van beslagen onder gedaagden. Daaraan voorafgaand (de e-mail van 26 februari 2016, productie 5) zijn gedaagden aansprakelijk en in gebreke gesteld wegens onder meer niet-nakoming van de verplichting de koopsom aan te wenden als overeengekomen en daarover desverzocht jegens de gemeente rekening en verantwoording af te leggen (artikel 5.1 Raamovereenkomst).

Verzuim

16. Met de nakoming van deze verplichtingen zijn gedaagden in verzuim geraakt en in verzuim gebleven. Een van de redenen waarom dit kort geding noodzakelijk is. Die noodzaak is mede ingegeven door een aantal tegenstrijdigheden aan de zijde van gedaagden.

Tegenstrijdigheden

17. De Raamovereenkomst bevat in artikel 5.4 een opschortende voorwaarde ten behoeve van Slachthuis. Deze opschortende voorwaarde luidt dat door Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen binnen vier weken na het collegebesluit tot verkoop "een hen/haar conveniërende financiering is verkregen op basis van de business case die

verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op bedrijventerrein Laarakker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt".

18. Bij brief van 28 juli 2015 (productie 7), van en ondertekend door de bestuurders en gericht aan Hekkelman Notarissen, hebben de bestuurders meegedeeld dat de opschortende voorwaarde van artikel 5 lid 4 "is vervuld".

    NB: de gemeente heeft deze brief pas ontvangen, via de advocaat van gedaagden, op 10 maart 2016.

19. Daarmee verklaren de bestuurders zonder voorbehoud dat Vleeshandel Hilckmann en/of Slachthuis Nijmegen vóór of op 28 juli 2015 een hen/haar conveniërende financiering hebben verkregen op basis van de business case die verplaatsing en voortzetting van de activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk mogelijk moet maken en waarvan de koopsom voor de verwerving van het opstalrecht onlosmakelijk deel uitmaakt.

    NB: op 24 februari 2016 hebben de bestuurders verklaard dat rechtstreekse toelating tot de Chinese markt voor de bank ook een factor was om in te stemmen met de financiering. Dat zou betekenen dat er op 28 juli 2015 géén financiering was verstrekt en de opschortende voorwaarde dus niet was vervuld.

20. Volgens een brief van de directies van Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann aan de leden van de gezamenlijke ondernemingsraad van de bedrijven van 23 februari 2016 (productie 10), ondertekend door de bestuurders, zal het verlies over 2016 op circa € 6.4 mln. uitkomen in plaats van de aanvankelijke aanname van € 1.5 mln. Deze trend van 2015 zet zich in 2016 door. Dat betekent dat in plaats van een verwacht verlies van € 1 mln. in 2016 een verlies van weer minimaal € 6.4 mln. te verwachten is. Hierbij is er dan rekening mee gehouden dat de Chinacertificering niet komt. Als gevolg van deze hoge verliezen is de financierbaarheid van de ING en de BOM weggevallen.

    NB: rara hoe kan dat? Die financiering was er toch al op 28 juli 2015?

    Door zowel ING als BOM, zo gaat de brief verder, werd het China-certificaat en herstel van de verliezen als aanvullende voorwaarde gesteld.

NB: nu is het China Certificaat ineens een "aanvullende voorwaarde".

NB: als dat zo zou zijn gegaan dan had de gemeente daarvan op de hoogte gesteld moeten worden. Zeker als juist is wat De Gelderlander van zaterdag 9 april 2016 meldt: "Vanaf oktober (2015, FD) draaien de slachthaken voor 40% leeg, zeggen mensen die in de varkenshal staan". Gedaagden bevestigen dit nu ook zelf in randnummer 21 en 22 van de conclusie van antwoord.

Hierdoor, wij zijn weer bij de brief, kan de verhuizing naar de nieuwe locatie niet meer gefinancierd worden. De conclusie luidt dat de hoogte van de verliezen van dien aard zijn dat niet meer aan de voorwaarden van de bank kan worden voldaan om de verhuizing te financieren. De directie wil het niet zover laten komen dat de bedrijven niet meer aan hun verplichtingen kunnen voldoen. Als op korte termijn de activiteiten worden gestaakt dan zijn er middelen om een sociaal plan voor de werknemers te financieren gebaseerd op de wettelijke bepalingen.

NB: het door de gemeente betaalde deel van de koopsom dient te worden aangewend voor verplaatsing en voortzetting en niet voor financiering van – naar zeggen Slachthuis – direct na 31 juli 2015 zeer snel oplopende verliezen. Verliezen waar de gemeente niet over is geïnformeerd. Evenmin is de gemeente geïnformeerd over het belang van "Chinawaardig" worden en beweerde aanvullende voorwaarden van ING en BOM. Slachthuis was daartoe, gelet op de aard en inhoud van de rechtsverhouding met de gemeente, verplicht.Slachthuis heeft echter gezwegen waar spreken plicht is en is blijven zwijgen.

21. Bij brief van 1 maart 2016 (productie 11) heeft mr. [redacted] namens Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann en voor zover hier van belang bericht:
    a. In Q2 2015 ontstaat er een discrepantie tussen directe export en indirecte export op de Chinese markt, doch dergelijke verschillen deden zich in het verleden vaker voor;
    b. De OR stemt medio juni in met de verkoop van de opstallen, op dat moment presteren Slachthuis Nijmegen B.V. en Vleeshandel Hilckmann B.V. volgens budget (dat ook ten grondslag ligt aan het business plan);
    c. Begin juli 2015 heeft ING een termsheet afgegeven voor een bedrag van € 38,5 mln.
    d. Oktober 2015 (Q3) werd voor de branche duidelijk dat indirecte import naar de Chinese markt niet op korte termijn qua prijsniveau zou herstellen, zoals eerder wel het geval is geweest;

e. De ambassade heeft 2 februari 2016 aangegeven dat de contacten met de Chinese autoriteiten eerst na het Chinese nieuwe jaar (op 8 februari 2016 begon in China het jaar 4713) zouden worden opgepakt;
f. Vanaf dat moment heeft de directie met branchegenoten (nationaal en internationaal) gekeken naar alternatieve scenario's;
g. Uiteindelijk heeft de directie haar verantwoordelijkheid genomen, nu de oplopende verliezen niet meer goed gemaakt zouden kunnen worden binnen de geprognostiseerde verliezen volgens de business case.

De brief besluit met dat de bedrijven en hun bestuurders wensen te benadrukken dat zij immer naar eer en geweten hebben gehandeld en immer de intentie hebben gehad een nieuwe slachterij te bouwen in Haps (gemeente Cuijk). *Dit blijven loze woorden nu geen rekening en verantwoording wordt afgelegd.*

22. In een persbericht van 3 maart 2016 (productie 12) geven Slachthuis Nijmegen en Vleeshandel Hilckmann als feiten weer dat op het moment dat de deal gesloten werd met de gemeente Nijmegen de ondernemingen binnen budget presteerden en de financiering van de gehele bedrijfsverplaatsing alsmede de overbrugging tot aan de nieuwbouw door het verkrijgen van de koopsom en bancaire financiering (respectievelijk € 27.6 mln. en € 38.5 mln.) was gedekt.

NB: nu is de financiering ineens "gedekt": wat betekent dat?

23. Sedert eergisteren (dinsdag 12 april 2016) om 17:05 uur staat vast dat de opschortende voorwaarde van financiering op 31 juli 2015 niet was vervuld. De mededeling van de bestuurders aan de notaris van 28 juli 2015 was dus in strijd met de feiten. De gemeente baseert dit oordeel op productie 5, een kopie van de Committed term sheet Hilzaco Beheer B.V. 22 juli 2015 van ING.

24. De Term sheet is een intentieverklaring waarin tarieven en voorwaarden worden vermeld zodat Slachthuis kan kiezen voor een financier voordat de financier, in dit geval ING, er heel veel analysewerk in stopt. Pas nadat de Term sheet is getekend gaat de bankier tot due diligence over. Er is dus geen bindende offerte/overeenkomst van/met ING, laat staan dat er een financiering is verstrekt. Daarvoor is nodig dat Slachthuis en ING de kredietovereenkomsten en uitvoeringsdocumenten hebben getekend en gelden ten gunste van Slachthuis zijn geboekt. Dat is/lijkt niet gebeurd. Dat ING nog een due diligence moet uitvoeren blijkt uit:

- blad 1 "De verstrekking van de in dit voorstel omschreven faciliteiten is onder voorbehoud van, naar het oordeel van de Kredietgever, conveniërende financieringsdocumentatie waarin de onderstaande modaliteiten en alle overige voorwaarden en bepalingen opgenomen en uitgewerkt zijn."
- blad 13, met als opschortende voorwaarde dat Slachthuis door middel van een liquiditeitsbegroting 2015 – 2017 op kwartaalbasis aantoont dat sprake is van sluitende financiering tijdens de bouwfase van de nieuwe productiefaciliteit met voldoende ruimte om tegenvallende resultaten in de exploitatie en/of in de investeringen voor de nieuwe productielocatie op te vangen en onder de opschortende voorwaarde van de meest recente tussentijdse financiële rapportage en de meest recente investeringsbegroting (opschortende voorwaarden 4, 7 en 8);
- blad 14 met als aanvullende opschortende voorwaarde een definitieve en ING conveniërende investeringsbegroting die niet mag worden overschreden;
- blad 16, onderdeel ratio's en andere financiële verplichtingen, waar de bullets niet zijn ingevuld omdat dit pas kan als ING de van Slachthuis te ontvangen financiële rapportages heeft geanalyseerd. Pas in de definitieve kredietdocumentatie staan deze ratio's vast en worden zij voorzien van een rekenkundige definitie;
- blad 22 waarin ING bevestigt dat de nader overeen te komen leningsdocumentatie pas kan worden vastgelegd na acceptatie van de Term sheet. In die leningsdocumentatie zullen bovendien in aanvulling op de voorwaarden in de Term sheet de bij ING gebruikelijke voorwaarden en bedingen worden opgenomen.

25. De Term sheet logenstraft ook de stelling van gedaagden dat het op 31 juli 2015 door de gemeente betaalde deel van de koopsom gebruikt zou worden voor de bedrijfsvoering, in de conclusie van antwoord ineens "exploitatie" genoemd. Immers omvat die Term sheet een debiteurenfaciliteit met een maximum van € 12 mln en een looptijd van 48 maanden. Het is deze faciliteit die ziet op de bedrijfsvoering.

26. Onder dreiging van een op 9 maart 2016 aangekondigd kort geding is mr. [redacted] met de controller van de bedrijven mevrouw [redacted] een dag later, op 10 maart 2016 om 12:00 uur verschenen. Het gespreksverslag is als productie 13 overgelegd. Nadat mr. [redacted] het woord had gevoerd bleven twee belangrijke vragen onbeantwoord:

- wat is er gedaan met het via de notaris uitbetaalde bedrag ad € 11.193.488,02 en
- wat hebben ING en BOM gedaan?

27. Mr. [redacted] heeft daarop meegedeeld dat het resterende deel van de koopsom is aangewend voor de gebruikelijke bedrijfsvoering maar dat er geen dividenduitkeringen zijn gedaan, dat evenmin bonussen zijn uitgekeerd aan de bestuurders en dat ook overigens geen uitkeringen zijn gedaan boven de Balkenendenorm. Het resterende deel van de koopsom zit in de bedrijfsvoering. Mr. [redacted] wenste niet uit te weiden over de details op dat punt.

    NB: alles wijst er op dat de koopsom is aangewend om verliezen te financieren. Daar Is die koopsom echter niet voor bestemd.

28. Uit de toelichting op de tweede vraag kwam naar voren dat financiering wel zou zijn verstrekt (wanneer bleef onduidelijk) maar dat de bedrijven ervoor zouden hebben gekozen om uiteindelijk het geld niet van ING af te nemen. Vervolgvraag: is het dan juist dat de bedrijven op het moment waarop het geld normaliter zou worden getrokken al gesignaleerd hadden dat de marktontwikkeling was zoals zij in het eerdere persbericht hebben geschetst? En vonden de bestuurders het daarom onverantwoord om de bankfinanciering te benutten? Antwoord van mr. [redacted] dat is een plausibele aanname en dat is overigens allemaal niet nieuw nu het al uit de stukken zou volgen.

    NB: dat deze aanname uit de stukken zou volgen werd overigens niet onderbouwd. De gemeente kan deze opmerking in ieder geval niet plaatsen.

29. In een korte bevestiging per brief van mr. [redacted] van 10 maart 2016 wordt het onjuiste standpunt van gedaagden gehandhaafd dat zij ruimschoots voldaan zouden hebben aan de sommatie rekening en verantwoording af te leggen. Dit met de toevoeging dat zij van mening blijven daartoe contractueel niet op deze wijze gehouden te zijn.

30. Nog diezelfde 10 maart 2016 heeft de raadsman van de gemeente aan mr. [redacted] laten weten dat gedaagden wel degelijk tot rekening en verantwoording verplicht zijn terwijl hetgeen op 9 maart 2016 is overgelegd en meegedeeld niet beschouwd wordt als nakoming van de verplichting uit artikel 5.1 van de Mantelovereenkomst. Het enige nieuwe stuk is de afrekening van de notaris van 30 juli 2015 terwijl uit de overige stukken niet is af te leiden, laat staan blijkt, wat er met het per saldo door Slachthuis

Nijmegen te ontvangen bedrag van € 11.193.488,02 vanaf 31 juli 2015 is gebeurd. Dat laatste, aldus de gemeente, is een van de elementen van de overeengekomen verplichting desverzocht rekening en verantwoording af te leggen.

31. Wij zien niet alleen een rode draad van tegenstrijdigheden maar ook een rode draad van afschermen en achterhouden van informatie:

    - voorafgaand aan en bij het contracteren (het kennelijk cruciale belang van "Chinawaardig");
    - voorafgaand aan de levering omdat de opschortende voorwaarde van financiering niet was vervuld;
    - in de periode daarna (kennelijk stokte in oktober 2015 de omzet al op 60% van wat gebruikelijk is);
    - bij aankondiging van de sluiting (zonder vooraankondiging en op extreem korte termijn);
    - het zwijgen vanaf die aankondiging tot op heden. Tekenend is dat ook nu nog de periode juli 2015 tot 24 februari 2016 wordt afgedaan in twee alinea's, namelijk de randnummers 21 en 22 conclusie van antwoord.

    Voor dit nalaten en handelen bestaat geen enkele feitelijke en juridische rechtvaardiging.

Mededelingsplicht

32. Op een verkoper rust een mededelingsplicht met betrekking tot feiten waarvan hij op de hoogte is en waarvan hij moet begrijpen dat het betrokken punt voor de wederpartij van gewicht is. Zie Asser/Hijma 7-1* 2013/234-235.

33. Bij verkoop van een verhuurd pand door Hutten Vastgoed had Hutten Vastgoed verzwegen dat tussen haar en huurder Palazzo een rekeningcourant verhouding bestond waarmee huurvorderingen over en weer werden verrekend. Het leidt volgens het hof Arnhem – Leeuwarden, 3 september 2013, NJ 2015/375 geen twijfel dat deze bijzondere wijze van betaling voor de koper van een beleggingspand zodanig relevante informatie is, dat Hutten Vastgoed ongevraagd aan de koper had moeten meedelen dat tussen haar en de huurder deze bijzondere wijze van huurbetaling bestond. Huydecoper merkt in zijn noot onder dit arrest onder 3 het volgende op:

"Voor Nederland geldt intussen, zoals ik al heel even aanstipte, ten aanzien van mededelingsplichten al langere tijd een vrij ruimhartige regel. Die komt er op neer dat men (heel) veel van de informatie waarover men beschikt of zou behoren te beschikken, en waarvan men redelijkerwijs moet weten dat die voor de beoogde contractuele wederpartij bij de beoordeling van een in onderhandeling zijnde overeenkomst van belang is, niet aan die wederpartij mag onthouden. Doet men dat wel, dan is een beroep op dwaling naar de regel van artikel 6:228 lid 1 onder b. BW mogelijk, en kan er ook sprake zijn van een onrechtmatige daad (of een schending van zijn pre- contractuele verplichtingen, wat volgens mij geen relevant verschil oplevert)."

34. Heel kort samengevat luidt de regel dat zwijgen onverenigbaar is met goede trouw.

35. Slachthuis heeft niet alleen in strijd met de werkelijkheid op 28 juli 2015 aan de notaris laten weten dat de opschortende voorwaarde van financiering was vervuld maar ook gezwegen waar spreken plicht was. Dat blijkt hieruit,
Voorafgaand aan de koop en levering in de tweede helft van juli 2015 heeft Slachthuis met geen enkel woord gerept over het belang van het verkrijgen van een China certificaat en de grote risico's van het niet verkrijgen daarvan. Na 31 juli 2015 heeft Slachthuis de gemeente niet geïnformeerd over het niet tot stand komen van bancaire financiering c.q. het niet gebruik maken van bancaire financiering, niet over de volgens Slachthuis snel verslechterende marktomstandigheden, niet over het wegvallen van de Chinese markt, niet over droogloop van de slacht al in oktober 2015 en wellicht nog veel meer. Desondanks is Slachthuis blijven doordraaien met het op 31 juli 2015 ontvangen deel van de koopsom, daarmee de koopsom per definitie aanwendend in strijd met hetgeen waartoe Slachthuis zich heeft verplicht.

<u>Rekening en verantwoording</u>

36. De gemeente en Slachthuis zijn overeengekomen dat de bedrijven verplicht zijn de koopsom volledig aan te wenden voor het verplaatsen en voortzetten van hun activiteiten naar en op het bedrijventerrein Laarakker te Cuijk en daarover desverzocht jegens de gemeente rekening en verantwoording af te leggen.

37. Dit volgt rechtstreeks uit artikel 5.1 van de Raamovereenkomst. Deze bepaling en dat geldt voor het hier aan de orde zijnde contractuele kader in zijn algemeenheid, moet niet geïsoleerd worden gezien.

38. Artikel 6:248 lid 1 BW bepaalt dat een overeenkomst niet alleen de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen heeft, maar ook die welke, naar de aard van de overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien.

39. Bij de vaststelling van wat redelijkheid en billijkheid eisen moet (artikel 3:12 BW) rekening worden gehouden met algemeen erkende rechtsbeginselen, met de in Nederland levende rechtsovertuigingen en met de maatschappelijke en persoonlijke belangen, die bij het gegeven geval zijn betrokken. Op de maatschappelijke belangen die bij dit geval zijn betrokken kom ik nog terug.

40. In HR 19 oktober 2007, NJ 2007, 565 had ETC door een slimme truc de door Vodafone aangeboden telecommunicatiediensten niet gebruikt voor normaal belverkeer, maar uitsluitend voor het behalen van financieel voordeel ten koste van Vodafone. Vodafone had gesteld dat dit meebracht dat ETC in strijd handelde met haar contractuele verplichtingen jegens Vodafone, althans onrechtmatig handelde jegens Vodafone. Het Hof vond het gebruik van ETC weliswaar oneigenlijk maar las in de algemene voorwaarden van Vodafone niet dat een ander gebruik dan gebruik voor communicatie verboden was. Er bleek, nog steeds het Hof, nergens uit dat het beltegoed uitsluitend voor het door Vodafone voorziene communicatief gebruik mocht worden aangewend. De Hoge Raad maakte korte metten met dit oordeel. Niet alleen had het Hof de uitlegregels (Haviltex) miskend, maar ook art. 6:248 lid 1. Letterlijk vervolgt de Hoge Raad dan:

> "*Op grond daarvan moeten zij hun gedrag mede laten bepalen door de gerechtvaardigde belangen van de wederpartij. Dit kan in een geval als het onderhavige meebrengen dat ETC geen oneigenlijk gebruik mocht maken van het beltegoed omdat zij wist of had behoren te beseffen dat dit gebruik in de overeenkomst niet was verdisconteerd, en dat dit gebruik Vodafone onaanvaardbaar benadeelde.*"

41. Anders dan Vodafone ten aanzien van haar beltegoed is de gemeente juist wél uitdrukkelijk met Slachthuis overeengekomen waarvoor de koopsom moet worden aangewend. Er is dan ook geen enkele rechtvaardiging deze koopsom oneigenlijk te gebruiken, althans de verdenking daarvan door het afleggen van rekening en verantwoording weg te nemen.

42. Die rekening en verantwoording is urgent, niet alleen met het oog op de aanstaande bodemprocedure maar ook gelet op de maatschappelijke belangen die bij dit geval zijn betrokken (zie artikel 3:12 BW). Vgl. HR 20 mei 1994, NJ 1995/691 (De negende van OMA). De handelwijze van Slachthuis heeft grote commotie veroorzaakt en breed vragen opgeroepen over de aanwending van de € 21 mln. gemeenschapsgeld door Slachthuis. Deze vragen moeten zo spoedig mogelijk worden beantwoord. Ook in het belang van Slachthuis en de bestuurders die zeggen immer naar eer en geweten te hebben gehandeld.

43. Over de wijze van afleggen van rekening en verantwoording heeft het Gerechtshof Arnhem – Leeuwarden in een arrest van 19 mei 2015 (ECLI:NL:GHARL:2015:3512) en met een verwijzing naar HR 2 december 1994, NJ 1995/548 het volgende overwogen:

> "*Het Hof moet thans beoordelen op welke wijze geïntimeerde aan appellante rekening en verantwoording moet afleggen en overweegt daartoe dat de inhoud van hetgeen als rekening en verantwoording mag worden verlangd telkens wordt bepaald door de aard van de rechtsverhouding die verplicht zich te rechtvaardigen voor de behoorlijkheid van enig vermogensrechtelijk beleid, en de omstandigheden van het gegeven geval.*"

44. De expliciet gemaakt afspraken in de Mantelovereenkomst, de aard van de rechtsverhouding, de maatschappelijke belangen in zijn algemeenheid, het maatschappelijk belang dat overheidsgeld niet anders wordt gebruikt dan met die overheid overeengekomen, de weigerachtige houding van gedaagden, de tegenstrijdigheden in de namens gedaagden afgelegde verklaringen, alles gezien in het licht van het voorgaande, brengen met zich mee dat gedaagden rekening en verantwoording aan de gemeente zullen moeten afleggen zoals in het petitum onder I. sub a. primair gevorderd.

<u>Aansprakelijkheid bestuurders</u>

45. De overeenkomsten met de gemeente zijn namens Slachthuis ondertekend door haar bestuurders, de gedaagden 4 en 5.

46. Die bevoegdheid tot vertegenwoordiging ontlenen de gedaagden 4 en 5 aan ons wettelijk systeem dat de bevoegdheid tot vertegenwoordiging eerst en vooral bij het

bestuur legt, zodat maatschappelijk gezien de rechtspersoon denkt en doet door middel van haar bestuur.

47. Dit bestuur, dat getekend heeft voor de wijze van aanwending van de koopsom en het des verzocht afleggen van rekening en verantwoording van die aanwending, bewerkstelligt dat Slachthuis niet aan die verplichtingen voldoet.

48. De expliciete afspraak over de aanwending van de koopsom en het desverzocht van die aanwending rekening en verantwoording af te leggen brengen met zich mee de verplichting extra zorgvuldig bij te houden wanneer, hoe en waaraan de koopsom is besteed. In geval van het niet nakomen van die verplichting is voorzienbaar dat de bedrijven deze koopsom, althans een deel daarvan, moeten terugbetalen. Door noch uit eigen beweging noch daartoe verzocht rekening en verantwoording af te leggen wordt het risico vergroot dat gemeenschapsgeld blijft wegvloeien voor een ander doel dan overeengekomen en dat voor de gemeente niet verhaalbare schade ontstaat. Vgl de noot van Van den Grinter en De Ruijter onder Rechtbank Oost-Brabant 10 juni 2015, AB 2016/140.

49. De gemeente laat nu maar even daar of de bestuurders hebben verzuimd de gemeente tijdig van alle gevaren en risico's, waarop Slachthuis zich thans beroept, op de hoogte te stellen. Het gaat in dit kort geding immers vooral om het feit dat gedaagden 4 en 5 als bestuur van Slachthuis wordt verweten toe te laten, ja zelfs te bewerkstelligen, dat de door hen bestuurde vennootschappen, eerder door deze vennootschappen aangegane overeenkomsten niet nakomen door rekening en verantwoording af te leggen. Zie HR 18 februari 2000, NJ 2000/295, waarin in onderdeel 3.4.1 wordt overwogen:

> "*Ook in een dergelijk geval kan weliswaar sprake zijn van persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuurder op grond van onrechtmatig handelen (Vgl. HR 31 januari 1958, NJ 1958, 251), maar zal het van de concrete omstandigheden van het geval afhangen of het aan de bestuurder te maken verwijt voldoende ernstig is om hem persoonlijk aansprakelijk te houden.*"

50. In de casus die leidde tot het arrest uit 1958 had Van Dullemen in zijn hoedanigheid van bestuurder van de N.V. Stadsschouwburg een huuropzegging aanvaard. Ten gevolge daarvan was N.V. Stadsschouwburg verplicht het gehuurde per 31 december 1945 te ontruimen. Vervolgens verhinderde Van Dullemen - nadat de N.V. eerst een afkoopsom van fl. 10.000,00 van Sala c.s. had ontvangen - die ontruiming doordat de N.V. "bleef zitten". De Hoge Raad:

"Dat in het bijzonder in de te dezen door het Hof vastgestelde omstandigheden moet worden geoordeeld dat de zorgvuldigheid welke Van Dullemen persoonlijk naar verkeersnormen ten aanzien van Sala c.s. had in acht te nemen mede bracht dat hij zijn volle medewerking gaf aan de ontruiming per 31 december van het door de naamloze vennootschap van Sala c.s. gehuurde, zodat het tegenwerken van die ontruiming Van Dullemen als een onrechtmatige daad jegens Sala c.s. is aan te rekenen;"

51. De gemeente heeft er groot belang bij dat het tegenwerken van het afleggen van rekening en verantwoording stopt. Tegenover dat grote belang staat de onwil van de bestuurders om Slachthuis daartoe in staat te stellen. De bestuurders frustreren nakoming van deze verplichting Dit houdt alleen op als de bestuurders persoonlijk tot het afleggen van rekening en verantwoording worden veroordeeld. Dit klemt te meer nu deze bestuurders, door te blijven zwijgen, de schijn op zich blijven laden het op 31 juli 2015 ontvangen deel van de koopsom oneigenlijk te hebben gebruikt en te blijven gebruiken.

52. Wat in verband met het afleggen van rekening en verantwoording is opgemerkt over de aansprakelijkheid van de bestuurders geldt ook met betrekking tot schending van de op Slachthuis rustende mededelingsplicht.

Exhibitieplicht

53. Het voorgaande kader kleurt ook de exhibitieplicht. Dit met name via de band van het vereiste van "rechtmatig belang".

54. De vorderingen van de gemeente ex artikel 843a Rv. richten zich op bepaalde bescheiden aangaande een rechtsbetrekking waarin de gemeente partij is. Deze rechtsbetrekking vindt zijn grondslag in de tussen de gemeente en Slachthuis gesloten Mantelovereenkomst en de ter uitvoering daarvan tot stand gekomen overeenkomsten. Die rechtsbetrekking strekt zich ook uit tegen derden (HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1834). Een vordering op de voet van artikel 843a lid 1 Rv. kan dan ook worden ingesteld tegen wederpartijen bij de in deze bepaling bedoelde rechtsbetrekking én tegen derden die bij die rechtsbetrekking geen partij zijn. Dit laatste is van belang indien Hilzaco zich zou verweren met de stelling dat zij weliswaar "in staat" voor de nakoming van de verplichtingen van de bedrijven maar niet zou kunnen worden aangemerkt als partij bij de Mantelovereenkomst.

55. Het belang van de gemeente is evident en rechtmatig. Dat belang wordt rechtstreeks geschaad doordat Slachthuis de bedrijfsactiviteiten heeft beëindigd, niet verplaatst en dus de koopsom daartoe niet aanwendt maar, naar het lijkt, al lange tijd gebruikt om onder andere verliezen te financieren. De pertinente weigering openheid van zaken te geven voedt de vrees van de gemeente dat de koopsom anders is aangewend dan overeengekomen, zeker in combinatie met het niet informeren van de gemeente over kennelijk voor de bedrijven cruciale ontwikkelingen ten aanzien van de Chinese markt. En dit zowel vóór als na het sluiten van de overeenkomsten. De schade, althans dreigende schade is evident. De mogelijkheden tot betaling of verhaal worden met de dag kleiner.

56. Vgl. Rechtbank Gelderland 9 september 2015, ECLI:NL:RBGEL:2015:6925. In deze procedure ex artikel 843a Rv. tussen de Provincie Gelderland en Willemsen-De Koning B.V. / Willemsen-De Koning Taxiservices B.V. overwoog de voorzieningenrechter van uw Rechtbank onder 3.7:

> "*Het is gelet op de bedragen waar om het hier gaat, voor de Provincie Gelderland, zoals haar stellingen terecht impliceren, van groot belang de mogelijkheden tot betaling of verhaal niet te laten verdwijnen. Daarom heeft zij een rechtmatig belang bij de kennisneming van de stukken die haar inzicht kunnen geven in de rechtsbetrekking uit onrechtmatige daad waarin zij mogelijk partij is.*"

57. De gemeente zal in een bodemprocedure in ieder geval een deel van het op 31 juli 2015 aan Slachthuis betaalde bedrag terugvorderen. Overlegging van de gevorderde bescheiden is nodig en van belang in verband met de aard en strekking van de (in te stellen) vordering. Voor zover Slachthuis relevante feiten mocht hebben verzwegen, en daar wijst alles op, die bijvoorbeeld nu leiden tot sluiting en die Slachthuis dus aan de gemeente had moeten melden omdat de gemeente de overeenkomst anders niet zou hebben gesloten (artikel 6:228 lid 1 sub a en b) zal de gemeente vorderen de gevolgen van de overeenkomst te wijzigen om het nadeel van de gemeente op te heffen. Het rechtmatig belang is niet alleen aanwezig in geval van dwaling of bedrog maar ook – gelet op de niet nakoming – bij eventueel vervangende schadevergoeding c.q. ongerechtvaardigde verrijking. Door niet verplaatsing geniet Slachthuis een voordeel dat moet worden terugbetaald aan de gemeente. In al die gevallen zijn de gevorderde bescheiden van beslissende betekenis voor de einduitkomst van de procedure, althans zouden ze dat kunnen zijn.

58. Dat voordeel zal minimaal het verschil zijn tussen een koopsom op basis van reconstructie en een koopsom op basis van liquidatie. In dat laatste geval, een geval dat zich nu verwezenlijkt, zou de koopsom van het opstalrecht maximaal € 13.574.000,= (taxatie DTZ Zadelhoff 9 december 2014) zijn maar waarschijnlijk (veel) lager. Hoeveel lager zal de bodemprocedure moeten uitwijzen.

59. In confesso is, althans moet worden geacht te zijn, dat de bescheiden waarvan de gemeente afgifte vordert, berusten onder of ter beschikking staan van Slachthuis.

60. Daarmee is aan alle vereisten van artikel 843a Rv. voldaan en liggen de vorderingen van de gemeente ter zake voor toewijzing gereed. Immers: de gemeente heeft een rechtmatig belang bij afgifte, het gaat om bepaalde bescheiden, de bescheiden zien op een rechtsbetrekking waarbij de gemeente partij is en die bescheiden staan ter beschikking of zijn onder berusting van degenen tegen wie afgifte of inzage daarvan wordt gevorderd.

<u>De boete van € 1.380.000,=</u>

61. Vast staat dat Slachthuis toerekenbaar tekort is geschoten in de verplichting jegens de gemeente rekening en verantwoording af te leggen aangaande aanwending van de koopsom. Vast staat ook dat Slachthuis de koopsom niet uitsluitend en volledig heeft aangewend c.q. niet langer aanwendt voor verplaatsing en voortzetting van de bedrijfsactiviteiten naar Cuijk.

62. Per e-mail van 26 februari 2016, 9 maart 2016, 10 maart 2016, 21 maart 2016 en 28 maart 2016 is Slachthuis in gebreke gesteld, terwijl Slachthuis per e-mail van 28 maart 2016 en vóór het uitbrengen van de dagvaarding, in de gelegenheid is gesteld uiterlijk 1 april 2016 de contractuele boete aan de gemeente te voldoen.

63. Voor verschuldigdheid van de boete is volgens artikel 5.5 Mantelovereenkomst niet meer nodig dan een niet-nakoming en een ingebrekestelling. Aan deze vereisten is voldaan.

64. Datzelfde geldt voor de voorwaarden die zijn gesteld aan toewijzing van een geldvordering in kort geding. De gemeente verwijst kortheidshalve naar de onderdelen 32 t/m 37 van de dagvaarding.

Conclusie

65. De vorderingen van de gemeente dienen te worden toegewezen, kosten rechtens.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

[redacted]OB10

Van: [redacted](Dirkzwager) [redacted]@dirkzwager.nl>
Verzonden: woensdag 13 april 2016 18:54
Aan: [redacted]OB; [redacted](Dirkzwager)
CC: [redacted]OB10; [redacted]OB20; [redacted]OB10
Onderwerp: RE: pleitnota Slachthuis
Bijlagen: aanvullende pleitnota - repliek 14 april 2016.docx

Urgentie: Hoog

Heren,

Bijgaand treffen jullie mijn aanvullende pleitnota voor morgen aan, waarin de reconventionele vorderingen worden behandeld. De inhoud ligt in lijn met hetgeen wij eerder bespraken. Mochten jullie evenwel nog aanpassingen wensen, dan verneem ik dat graag per omgaande.

Met vriendelijke groet,
[redacted]

Dirkzwager advocaten & notarissen
[redacted]
van Schaeck Mathonsingel 4, 6512 AN NIJMEGEN
Postbus 55, 6500 AB NIJMEGEN

T: +31 (0)24[redacted]
F: +31 (0)24 360 28 55
E: [redacted]@dirkzwager.nl
W: www.dirkzwager.nl

Dirkzwager lawyers & civil-law notaries
[redacted]
van Schaeck Mathonsingel 4, 6512 AN NIJMEGEN,
The Netherlands
P.O. Box 55, 6500 AB NIJMEGEN, The Netherlands

In Nederland deelt Dirkzwager kennis met haar relaties via o.a. de Dirkzwager Academy, partnerinkennis.nl, en via de KennisBoek App.
Deze app is gratis te downloaden via kennisboek.nl of via de officiële Apple store onder de naam "KennisBoek".

Disclaimer
Dit bericht bevat vertrouwelijke informatie en is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n). Indien u als niet-geadresseerde dit bericht ontvangt, wordt u verzocht direct de afzender hierover te informeren en het bericht te vernietigen.
Dirkzwager advocaten & notarissen is de handelsnaam van Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., statutair gevestigd te Arnhem en ingeschreven in het handelsregister onder nr. 09155757. Alle diensten en werkzaamheden van ons worden verricht krachtens een overeenkomst van opdracht gesloten met Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., waarop de algemene voorwaarden van toepassing zijn en waarin een beperking van aansprakelijkheid is opgenomen. U kunt deze algemene voorwaarden nalezen op onze website in tekstformaat of downloaden als PDF-bestand.
This communication contains confidential information and is intended only for use by the addressee. If you are not the intended recipient of this communication, please inform us immediately and destroy this communication. Dirkzwager advocaten & notarissen is the trade name of Dirkzwager advocaten & notarissen N.V., having its registered offices in Arnhem and registered with the trade register under no. 09155757. All our services and other work are carried out under an agreement of instruction ("overeenkomst van opdracht") with Dirkzwager advocaten & notarissen N.V. which agreement is subject to the General Conditions and contain a limitation of liability. You can read these General Conditions on our website in text format or download them as a PDF file.

D161177469

Deze zaak wordt behandeld door: mrs. [redacted] en [redacted] advocaten te Nijmegen
Postbus 55, 6500 AB, telefoon (024) [redacted] telefax (024) 360 60 26, e-mail [redacted]@dirkzwager.nl / [redacted]@dirkzwager.nl

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, locatie Arnhem

Zitting d.d. 14 april 2016 om 09:00 uur
Zaaknummer: KG ZA 16-130

inzake:

Gemeente Nijmegen,
zetelend te Nijmegen,
eiseres,
advocaten: mr. [redacted] en mr. [redacted]

tegen:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.,**
statutair gevestigd en kantoorhoudende te Nijmegen

2. **Slachthuis Nijmegen B.V.,**
statutair gevestigd en kantoorhoudende te Nijmegen

3. **Hilzaco Beheer B.V.,**
statutair gevestigd en kantoorhoudende te Elst

4. [redacted]
wonende te Nijmegen

5 [redacted]

[redacted]
wonende te Nijmegen,

gedaagden,
advocaat: mr. [redacted]

Reconventionele vorderingen

1. Bij wijze van eis in reconventie vordert Slachthuis afschrift van twee bescheiden en opheffing van de ten laste van Gedaagden sub 4 en 5 gelegde beslagen.

2. De Gemeente merkt allereerst op dat aan beide vorderingen nimmer een sommatie van de zijde van Slachthuis is voorafgegaan, zodat sprake is van het rauwelijks instellen van een eis. Alleen al om die reden dienen te vorderingen te worden afgewezen en komen de kosten in reconventie voor rekening van Gedaagden.

3. Voor het overige concludeert de Gemeente als volgt.

Vorderingen op grond van 843a Rv

4. Ten eerste wenst Slachthuis een afschrift te ontvangen uit de administratie van de Gemeente, waaruit volgt op welke wijze de aankoop van de opstallen is verwerkt.

5. De Gemeente betwist uitdrukkelijk dat Slachthuis enig (rechtmatig) belang zou hebben bij de door haar gewenste inzage, alsook dat de administratieve verwerking enigerlei invloed zal (kunnen) hebben op het in de bodemprocedure door de Gemeente te vorderen schadebedrag. Eveneens onjuist is dat de schade uit de administratie moet blijken, bij gebreke waarvan er geen schade is, zoals Slachthuis ongemotiveerd stelt.

6. Het verzoek is derhalve ongefundeerd en bovendien prematuur. In de bodemprocedure zal het primair aan de Gemeente zijn om het bestaan en de omvang van haar schade aan te tonen. Wanneer zij daarin niet slaagt, worden haar vorderingen afgewezen. Wanneer Gedaagden alsdan zouden willen bepleiten dat de administratie van de Gemeente op dit punt een relevante factor is en de bodemrechter hen daarin volgt, zal de Gemeente er als vanzelf belang bij hebben om de betreffende informatie te delen.

7. Ten tweede wenst Slachthuis een afschrift te ontvangen van een ongecensureerde versie van de brief d.d. 30 juni 2015 van het College van B&W aan de Gemeenteraad. Als

productie 7 heeft Slachthuis een exemplaar van die brief overgelegd waarin enkele passages door de Gemeente onleesbaar zijn gemaakt, alvorens deze aan Slachthuis te verstrekken.

8. Slachthuis laat na om enig rechtmatig belang bij ontvangst van een ongecensureerd afschrift van de brief te stellen en deugdelijk te onderbouwen. Zij doet wat ze de Gemeente (ten onrechte) verwijt, namelijk het houden van een fishing expedition. Vooruitlopend op de schadediscussie die in de bodemprocedure zal worden gevoerd, stelt Slachthuis dat ze nadeel ondervindt *wanneer* de gehele brief niet *in de bodemprocedure* wordt ingebracht én *wanneer* de brief informatie zou bevatten waaruit volgt dat de Gemeente geen schade heeft geleden. Slachthuis loopt daarmee zonder juridisch relevante reden vooruit op de bodemprocedure en heeft bovendien geen enkele aanwijzing dat de afgeschermde delen van de brief informatie bevatten die voor haar van belang is in het kader van de alsdan te voeren schadediscussie.

9. Voorts heeft de Gemeente valide argumenten om niet vrijwillig in te gaan op het verzoek van Slachthuis en deze vallen samen met de aanleiding om de betreffende passages onleesbaar te maken. Die passages bevatten namelijk enkel informatie die betrekking heeft op de rechtsverhouding tussen de Gemeente en BPD (Bouwfonds Property Development), de bij het beoogde nieuwbouwproject betrokken partner, en gegevens die zien op de financiële en juridische positie van laatstgenoemde. Het gaat om bedrijfs- en concurrentiegevoelige informatie waarvoor geldt dat openbaarmaking daarvan de belangen van BPD zou schaden. Deze belangen prevaleren boven het ongefundeerde belang dat Slachthuis stelt te hebben bij inzage. De vordering van Slachthuis dient dus te worden afgewezen.

10. Daarnaast geldt op dit punt nog het volgende. Uitgangspunt van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) is dat stukken met betrekking tot bestuurlijke aangelegenheden openbaar zijn en op verzoek worden verstrekt. Artikel 10 Wob voorziet in uitzonderingen. Het verstrekken van informatie mag achterwege blijven indien het algemene belang van openbaarheid van informatie in het betreffende geval niet opweegt tegen (voor zover relevant):
    - de economische of financiële belangen van de gemeente(lijke organen) (art. 10 lid 2 sub b Wob);

11. De Gemeentewet voorziet in artikel 25 in de mogelijkheid om met betrekking tot bepaalde stukken geheimhouding op te leggen. Dat mag alleen op grond van in artikel 10 van de Wob genoemde gronden.

12. Met betrekking tot de onderhavige brief is geheimhouding opgelegd en die geheimhouding is niet opgeheven. Zodoende is artikel 25 van de Gemeentewet van toepassing. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (uitspraak van 18 september 2013 in zaak nr. 201208167) betekent dat dat de Wob niet van toepassing is op de openbaarmaking van de brief.

13. Tegen een besluit tot het opleggen van geheimhouding staat op de voet van art. 25 Gemeentewet alleen voor belanghebbenden bezwaar en beroep open. Hetzelfde geldt voor een verzoek om opheffing van de geheimhouding. Alleen een belanghebbende kan tegen de afwijzing van een dergelijk verzoek bezwaar en beroep instellen, en indien hij een spoedeisend belang heeft, een voorlopige voorziening vragen.

14. In casu is geen bezwaar en/of beroep ingesteld tegen het geheimhoudingsbesluit van de raad. Daarmee heeft dat besluit formele rechtskracht en zal de civiele rechter van de rechtmatigheid van dat besluit moeten uitgaan.

15. Het voorgaande leidt ertoe dat Slachthuis geen gewichtige redenen in de zin van art. 843a Rv heeft. Bij het geheim verklaren van de onderhavige brief is al een specifieke afweging gemaakt door het bevoegde bestuursorgaan. Indien Slachthuis het niet eens is met de weigering het stuk openbaar te maken, kan zij daarvoor de geëigende bestuursrechtelijke weg bewandelen.

16. Enkel subsidiair: iedere reden om dwangsommen te verbinden aan een onverhoopte veroordeling op de voet van artikel 843 a Rv ontbreekt en wordt door Gedaagden ook niet gesteld. De Gemeente zal aan een dergelijke veroordeling voldoen.

<u>Opheffing beslagen</u>

17. Volgens vaste rechtspraak (o.a. HR 14 juni 1996, NJ 1997/481 (De Ruiterij/MBO-Ruijters) is het in beginsel aan degene die de opheffing vordert om aannemelijk te maken dat de daartoe aangevoerde grond zich voordoet. Voorts zal de rechter steeds hebben te beslissen aan de hand van een beoordeling van wat door beide partijen naar voren is gebracht en summierlijk met bewijsmateriaal is onderbouwd, welke beoordeling niet los kan geschieden van een afweging van de wederzijdse belangen. Van belang is daarbij de inschatting van het risico enerzijds, dat de beslaglegger geen verhaal heeft indien hij over een deugdelijke vordering blijkt te beschikken, en het risico anderzijds, dat geen verhaal mogelijk zal zijn voor door een onterecht gelegd

beslag bij de beslagene ontstane schade. Als de beslaglegger zijn vordering niet aannemelijk maakt, noopt dit nog niet tot opheffing van het conservatoir beslag; ook dan moet nog een belangenafweging plaatsvinden (HR 25 november 2005, NJ 2006/148 (Rohde Nielsen/De Donge).

18. De onderbouwing van de vorderingen van de Gemeente op Gedaagden sub 4 en 5 volgt zowel uit de beslagrekesten, de kort geding dagvaarding, alsook uit het pleidooi van mr. Delissen van zojuist. Gedaagden sub 4 en 5 stellen daar niets tegenover en hebben niets ondernomen om de verwijten van de Gemeente te ontkrachten. Hoewel daartoe keer op keer uitgenodigd, blijven zij weigerachtig om openheid van zaken te geven en frustreren daarmee doorlopend de naleving van de verplichtingen van de vennootschappen. De Gemeente ziet werkelijk niet in welk legitiem belang Gedaagden bij hun opstelling (menen te) hebben.

19. De inmiddels overgelegde verklaring van de accountant (productie 10) kan gedaagden sub 4 en 5 niet baten. De accountant verklaart niet dat Gedaagden sub 4 en 5 niet op enigerlei (directe of indirecte) wijze hebben geprofiteerd van het bedrag van euro 21 mio.

20. Slachthuis c.s. heeft, zo blijkt inmiddels ook uit de van die zijde overgelegde producties, gedurende het gehele traject bij herhaling cruciale informatie achtergehouden, onjuiste informatie verstrekt en is tot op de dag van vandaag weigerachtig gebleven om antwoord te geven op legitieme vragen van de Gemeente alsook om overigens openheid van zaken te geven. Gedaagden sub 4 en 5 zijn degenen die de bedrijven deze opstelling laten innemen en voorkomen dat contractuele verplichtingen worden nageleefd. Tegelijkertijd zijn zij degenen die er kennelijk belang bij hebben om de Gemeente in het ongewisse te laten over de besteding van de gelden.

21. Hun drang om informatie af te schermen voert zo ver dat zij het hebben laten komen tot het kort geding van vandaag. De opmerking dat de vennootschappen geen cruciale informatie hebben achtergehouden is een loze stelling in combinatie met de onwil van Gedaagden om rekening en verantwoording af te leggen.

22. Daarnaast leidt ook een afweging van belangen tot de conclusie dat de beslagen dienen te worden gehandhaafd. Het risico dat de Gemeente geen verhaal heeft op Gedaagden sub 4 en 5 indien zij over een deugdelijke vordering blijkt te beschikken is in casu een gegeven. Gedaagden erkennen hun penibele financiële situatie en de problemen die zij ondervinden door niet te kunnen beschikken over hun banktegoeden. Anderzijds is het

risico nihil dat Gedaagden sub 4 en 5 geen verhaal voor hun schade zouden vinden bij de Gemeente, indien de gelegde beslagen onterecht zouden zijn.

23. Enkel subsidiair, voor het geval uw Voorzieningenrechter onverhoopt zou oordelen tot opheffing van beslagen geldt het volgende. Hoewel Gedaagden sub 4 en 5 dit onderscheid niet maken, volgt uit hun toelichting op dit punt dat hun vorderingen zich in feite toespitsen op de beslagen die de Gemeente heeft doen leggen op hun bankrekeningen. Van die beslagen ondervinden zij, naar eigen zeggen, immers hinder. Datzelfde geldt niet (en wordt dus ook niet gesteld) voor de beslagen die de Gemeente heeft doen leggen op onroerende zaken die toebehoren aan Gedaagden sub 4 en 5. De door uw Voorzieningenrechter te maken belangenafweging dient ten aanzien van die beslagen dan ook te leiden tot handhaving.

24. De vordering van Gedaagden sub 4 en 5 om de Gemeente te verbieden om opnieuw beslag te leggen kan niet slagen. De aanvullende informatie die in het kader van de rekening en verantwoording boven water zal komen en/of anderszins wordt onthuld in de aanstaande procedure(s) tussen partijen, zal naar de stellige overtuiging van de Gemeente ook haar aanspraken op Gedaagden sub 4 en 5 bevestigen. Het gaat niet aan om de Gemeente op voorhand te beletten om andermaal beslagen ten laste van Gedaagden sub 4 en 5 te leggen. Laatstgenoemden lopen met deze vordering op ontoelaatbare wijze vooruit op ontwikkelingen tijdens en de afloop van de aanstaande bodemprocedure. Ook hieraan staat weer in de weg dat het hun eigen, welbewuste keuze is om de Gemeente ieder zicht op de gang van zaken te onthouden.

25. Tenslotte, uiterst subsidiair, dient een verbod tot hernieuwde beslaglegging zich niet uit te strekken tot het moment waarop de vordering van de Gemeente volgt uit een vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan. Wanneer de Gemeente beschikt over een uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis, moet zij die uitspraak kunnen executeren, zo nodig door middel van beslaglegging.

Met conclusie:

Tot afwijzing van de vorderingen in reconventie, met veroordeling van gedaagden in de kosten.

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

DRIJBER ADVOCATEN PARTNERS

SPOED
Rechtbank Gelderland
Team Kanton en handelsrecht
Locatie Arnhem
Postbus 9030
6800 EM ARNHEM

Per telefax: 088 - 361 03 80

D161177470

Drijber en Partners B.V.

Hoofdstraat 26
Velp (Gld.)

Postbus 180
6880 AD Velp (Gld.)

mr. [redacted]
advocaat

T 026 - [redacted]
F 026 - 820 01 11

E [redacted]@drijberenpartners.nl
I www.drijberenpartners.nl

KvK 08202454

Datum: 14 april 2016
Uw kenmerk:
Dossiernummer: 20120102
Onderwerp: Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V. / Gemeente Nijmegen

Edelachtbare,

Bij verzoekschrift van 25 februari 2015 heeft de Gemeente Nijmegen verlof gevraagd en gekregen om ten laste van Vleeshandel Hilckmann BV, respectievelijk Slachthuis Nijmegen BV, Hilzaco Beheer BV, mevrouw [redacted] en mevrouw [redacted] Op grond van het verleende verlof diende de eis in de hoofdzaak uiterlijk 28 dagen na de eerste beslaglegging te worden gelegd.

In plaats van het uitbrengen van de dagvaarding heeft de gemeente, zonder cliënten daarin te kennen laat staan haar om toestemming te vragen, om een verlenging van de termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak verzocht. Het verlengingsverzoek en verkregen verlof voeg ik – zonder producties - bij (**productie 1**). Een schriftelijk bewijsstuk dat wordt ingestemd met de verlenging hetgeen ingevolge de beslagsyllabus vereist is (omdat er om een verlenging van 28 dagen werd verzocht), was – bij gebrek aan die instemming – niet bijgevoegd. Desalniettemin is toch het verlof verleend.

Voor zover van de zijde van de gemeente wederom een verleningsverzoek mocht worden ingediend, geldt dat cliënten geen instemming verlenen aan dat verzoek. Ik benadruk daarnaast dat van onderhandelingen tussen partijen geen sprake is (hiervan wordt in het eerste verlengingsstuk melding gemaakt maar ook toen was hiervan geen sprake).

Indien de Voorzieningenrechter desalniettemin het voorgaande mocht overwegen een verlengingsverlof te verlenen wensen cliënten op voorhand te worden gehoord. Datzelfde geldt ook voor het geval er een geheel nieuw verzoekschrift zou worden ingediend, in feite een verkapte verlenging van de termijn inhoudend.

Een afschrift van deze brief zend ik aan mr. [redacted] raadsman van Gemeente Nijmegen.

Met vriendelijke groe
i.o.
[redacted]
Drijber en Partners

DRIJBER
ADVOCATEN
PARTNERS

PRODUCTIE 1

Bijlage - Feitenrelaas Slachthuis Hilckmann OPENBAAR met documenten

In naam van de Koning

VERZOEKSCHRIFT TOT VERLENGING VAN DE TERMIJN VOOR HET INSTELLEN VAN DE EIS IN DE HOOFDZAAK

ex artikel 700 lid 3 Rv

Aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank te Gelderland

"Verzoekster" is:

De Gemeente Nijmegen, gevestigd aan de Korte Nieuwstraat 6 te Nijmegen, te dezer zake woonplaats kiezende te Arnhem aan de Velperweg 1, Postbus 111
6800 AC ARNHEM, ten kantore van Dirkzwager advocaten en notarissen N.V., van wie mr. [redacted] tot procesadvocaat wordt gesteld en als zodanig in rechte zal optreden;

"Gerekwestreerden" zijn:

1. **Vleeshandel Hilckmann Nijmegen B.V.,** gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 5, 6541AD Nijmegen;
2. **Slachthuis Nijmegen B.V.,** gevestigd te Nijmegen, kantoorhoudende aan de Havenweg 2, 6541AD Nijmegen;
3. **Hilzaco Beheer B.V.,** gevestigd te Elst, kantoorhoudende aan de Hollanderbroeksestraat 34, 6661NK Elst;
4. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;
5. [redacted] wonende aan de [redacted] Nijmegen;

Geeft eerbiedig te kennen:

1. Op 26 februari 2016, 4 maart 2016 en 16 maart 2016 heeft uw Voorzieningenrechter aan Verzoekster verlof verleend voor het leggen van diverse beslagen ten laste van Gerekwestreerden. De betreffende verlofbeschikkingen zijn als **Producties 1, 2 en 3** aan dit verzoekschrift gehecht. Verzoekster heeft overeenkomstig die beschikkingen beslagen gelegd op de daarin genoemde beslagobjecten, voor het eerst op 26 februari 2016.

2. De termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak eindigt op 26 maart 2016 (maar betekening van de dagvaarding zou, mede in verband met Goede Vrijdag, uiterlijk op donderdag 24 maart 2016 moeten plaatsvinden).

3. Verzoekster verzoekt de Voorzieningenrechter om bedoelde termijn te verlengen en wel om meerdere redenen.

4. Ten eerste vindt, mede naar aanleiding van de diverse beslagleggingen, overleg plaats tussen partijen en onderzoeken zij de mogelijkheden om met elkaar in onderhandeling te geraken, in een poging om het op een of meerdere punten in dit geschil eens te worden.

5. Ten tweede is Verzoekster nog in afwachting van het grootste deel van de verklaringen van derden (banken) onder wie – meermaals – beslag is gelegd. Verzoekster heeft zodoende nog geen zicht op de resultaten van haar beslagpogingen en derhalve evenmin op haar verhaalsmogelijkheden.

6. Voorts hebben Gerekwestreerden naar de mening van Verzoekster nog immer niet op deugdelijke wijze rekening en verantwoording afgelegd ten aanzien van de aanwending van de koopsom. Verzoekster zal haar vordering ter zake in kort geding voorleggen aan de Voorzieningenrechter, waarbij de mondelinge behandeling mogelijk komende week (week 12) zal plaatsvinden. Hoewel Verzoekster zal aandringen op een snelle beslissing, zal het vonnis in kort geding mogelijk enige tijd op zich laten wachten. Vervolgens zal, bij toewijzing van de vordering, door Gedaagden rekening en verantwoording moeten worden afgelegd, waarmee onvermijdelijk ook nog enige tijd gemoeid zal zijn. De uitkomst van het kort geding en de inhoud van de in vervolg daarop mogelijk af te leggen rekening en verantwoording zullen mede bepalend zijn voor de inhoud van de door Verzoekster uit te brengen dagvaarding in de hoofdzaak en de bij die gelegenheid in te stellen vorderingen.

7. Tenslotte komt naar de mening van Verzoekster zowel bij de beoordeling van het verlengingsverzoek alsook bij de bepaling van de termijn van verlenging gewicht toe aan de hoge complexiteit van het geschil en de aanzienlijke financiële belangen die daarmee gemoeid zijn.

8. Hoewel bij een derdenbeslag een verlenging van drie weken kan worden verzocht, meent Verzoekster dat een verlenging van vier weken (28 dagen) gelet op het voorgaande gerechtvaardigd en passend zou zijn. Van onnodige vertraging van de afwikkeling van de zaak is geen sprake.

9. De Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland stelde de termijn voor het instellen van de eis in hoofdzaak vast en is derhalve bevoegd van dit verlengingsverzoek kennis te nemen.

Redenen waarom:

Verzoekster zich andermaal wendt tot de Voorzieningenrechter van de rechtbank te Gelderland met het verzoek:

De termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak te verlengen met 28 dagen, te rekenen vanaf de dag waarop de lopende termijn is verstreken.

[redacted]

advocaat [redacted]

Nijmegen, 18 maart 2016

Verlengt de termijn met 28 dagen, te rekenen vanaf de dag waarop de lopende termijn is verstreken en bepaalt dat deze verlenging om haar werking te behouden binnen acht dagen na het verstrijken van de lopende termijn bij deurwaardersexploot of aangetekende brief aan (naast de specifiek in de wet genoemde partijen) de gerekwestreerden moet zijn medegedeeld.

Arnhem, 21 maart 2016

De Voorzieningenrechter

[redacted]

[redacted]

Voor eerste grosse

De griffier van de Gelderland

Deze zaak wordt behandeld door:
Dirkzwager advocaten & notarissen N.V.
mr. [redacted]
Postbus 55
6500 AB NIJMEGEN
Tel.: 024 – [redacted]
Fax: 024 – [redacted]
email [redacted]@dirkzwager.nl